This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

Google

Это цифровая коиия книги, хранящейся для иотомков на библиотечных иолках, ирежде чем ее отсканировали сотрудники комиании Google в рамках ироекта, цель которого - сделать книги со всего мира достуиными через Интернет.

Прошло достаточно много времени для того, чтобы срок действия авторских ирав на эту книгу истек, и она иерешла в свободный достуи. Книга иереходит в свободный достуи, если на нее не были иоданы авторские ирава или срок действия авторских ирав истек. Переход книги в свободный достуи в разных странах осуществляется ио-разному. Книги, иерешедшие в свободный достуи, это наш ключ к ирошлому, к богатствам истории и культуры, а также к знаниям, которые часто трудно найти.

В этом файле сохранятся все иометки, иримечания и другие заииси, существующие в оригинальном издании, как наиоминание о том долгом иути, который книга ирошла от издателя до библиотеки и в конечном итоге до Вас.

Правила использовапия

Комиания Google гордится тем, что сотрудничает с библиотеками, чтобы иеревести книги, иерешедшие в свободный достуи, в цифровой формат и сделать их широкодостуиными. Книги, иерешедшие в свободный достуи, иринадлежат обществу, а мы лишь хранители этого достояния. Тем не менее, эти книги достаточно дорого стоят, иоэтому, чтобы и в дальнейшем иредоставлять этот ресурс, мы иредириняли некоторые действия, иредотвращающие коммерческое исиользование книг, в том числе установив технические ограничения на автоматические заиросы.

Мы также иросим Вас о следующем.

- Не исиользуйте файлы в коммерческих целях.
  Мы разработали ирограмму Поиск книг Google для всех иользователей, иоэтому исиользуйте эти файлы только в личных, некоммерческих целях.
- Не отиравляйте автоматические заиросы.
  Не отиравляйте в систему Google автоматические заиросы любого вида. Если Вы занимаетесь изучением систем машинного иеревода, оитического расиознавания символов или других областей, где достуи к большому количеству текста может оказаться иолезным, свяжитесь с нами. Для этих целей мы рекомендуем исиользовать материалы, иерешедшие в свободный достуи.
- Не удаляйте атрибуты Google.
  В каждом файле есть "водяной знак" Google. Он иозволяет иользователям узнать об этом ироекте и иомогает им найти доиолнительные материалы ири иомощи ирограммы Поиск книг Google. Не удаляйте его.
- Делайте это законно.
  Независимо от того, что Вы исиользуйте, не забудьте ироверить законность своих действий, за которые Вы несете иолную ответственность. Не думайте, что если книга иерешла в свободный достуи в США, то ее на этом основании могут исиользовать читатели из других стран. Условия для иерехода книги в свободный достуи в разных странах различны, иоэтому нет единых иравил, иозволяющих оиределить, можно ли в оиределенном случае исиользовать оиределенную книгу. Не думайте, что если книга иоявилась в Поиске книг Google, то ее можно исиользовать как угодно и где угодно. Наказание за нарушение авторских ирав может быть очень серьезным.

О программе Поиск кпиг Google

Миссия Google состоит в том, чтобы организовать мировую информацию и сделать ее всесторонне достуиной и иолезной. Программа Поиск книг Google иомогает иользователям найти книги со всего мира, а авторам и издателям - новых читателей. Полнотекстовый иоиск ио этой книге можно выиолнить на странице http://books.google.com/

Slav 397.12

Harvard College Library

FROM THE FUND OF

CHARLES MINOT

Class of 1828

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

PSALTERIUM BONONIENSE

Digitized by Google

IC XC
NH KA

СЛОВѢНЬСКАꙖ ПСАЛЪТЪІРЬ

PSALTERIUM BONONIENSE

INTERPRETATIONEM VETEREM SLAVICAM

CUM

ALIIS CODICIBUS COLLATAM, ADNOTATIONIBUS ORNATAM, APPENDICIBUS AUCTAM

ADIUTUS ACADEMIAE SCIENTIARUM VINDOBONENSIS LIBERALITATE

EDIDIT

V. JAGIĆ

ACCEDUNT XIX SPECIMINA CODICUM

VINDOBONAE
GEROLD & SOC.

BEROLINI
APUD WEIDMANNOS

PETROPOLI
C. RICKER

MDCCCCVII

Digitized by Google

Digitized by Google

СЛОВѢНЬСКАꙖ ПСАЛЪТЪІРЬ

PSALTERIUM BONONIENSE

INTERPRETATIONEM VETEREM SLAVICAM

CUM

ALIIS CODICIBUS COLLATAM, ADNOTATIONIBUS ORNATAM, APPENDICIBUS AUCTAM

ADIUTUS ACADEMIAE SCIENTIARUM VINDOBONENSIS LIBERALITATE

EDIDIT

V. JAGIĆ

ACCEDUNT XIX SPECIMINA CODICUM

VINDOBONAE GEROLD & SOC.

BEROLINI APUD WEIDMANNOS

PETROPOLI C. RICKER

MDCCCCVII

Digitized by Google

HARVARD COLLEGE
DEC 28 1907
LIBRARY.
Minot fund

Vindobonae. — Typ. Adolphi Holzhauseni.

Digitized by Google

PRAEFATIO.

Iam inde a temporibus Dobrovskii, clarissimi litterarum Slavicarum fautoris et praeconis, viri docti consenserunt in explicanda atque excutienda vera linguarum Slavicarum indole primas partes habere vetustissimam illam dialectum quae vulgo palaeoslovenica nominatur. Cuius antiquissima maximique pretii documenta procedentibus annis praeteriti saeculi innotescere coeperunt. In edendis huius linguae reliquiis optimus quisque philologorum Slavicorum magnam curam diligentiamque adhibuit. Ut praecipuos qui hac de re bene meriti sunt memorem, Vostokov et Sreznevski Petropoli, Kopitar et Miklosich Vindobonae, Šafařík Pragae, Bodjanski Mosquae, Daničić Belgradi honoris causa nominandi sunt. Quorum magnam auctoritatem secutus ipse iam adulescentiam eiusdem generis studiis alere conatus sum, quae etiam nunc senectutem oblectant. Itaque anno 1863 primam evangeliarii Glagolitici Assemaniani editionem, quae Zagrabiae cura Francisci Rački, viri olim mecum coniunctissimi, prodiit, haud exiguis prolegomenis exornavi. Anno 1873, cum primum Petropoli degerem, Zographensem quattuor evangeliorum codicem exscribendum suscepi, cuius operae primitiae iam proximo anno in libro Miklosichii, quo grammaticam palaeoslovenicam breviter pertractavit, opulentum fructum tulerunt. Totum codicem anno 1879 Berolini edidi. Paucis an-

Digitized by Google

nis post in codice Glagolitico, cui Mariani nomen indidi, e latebris bibliothecae Grigorovicianae protrahendo assiduam operam consumpsi; qui liber anno 1883 Petropoli prodiit. Haec omnia ad interpretationem evangeliorum Slavicam veterem spectabant. Ad reliquas novi testamenti partes pertinent fragmenta, quae anno 1868 in ephemeride ‚Rad', tomo II et anno 1893 in ‚Starine', tomo XXVI edidi. Plura gravioraque hac in re praestiterunt Miklosich, Amphilochius, Daničić, Kałużniacki. Sed in officiis divinis praeter libros sacros novi testamenti hymnis opus est, quorum congeries uberrima in codicibus, quos Menaea Graeci appellare solent, praesto est. Interpretationem eorum Slavicam veterem, qua priores tres anni ecclesiastici menses September, October, November continentur, ad fidem codicum saeculi undecimi, quorum praecipui annis 1095, 1096, 1097 scripti sunt, ipse anno 1886 Petropoli edidi. Haec ritum Graecum observant. Ritus vero Romani vetustissima documenta Slavica, lingua exarata, habes in duobus foliis Glagoliticis Vindobonensibus pluribusque Kijoviensibus, quae anno 1890 in Commentationibus «Denkschriften» academiae Vindobonensis, tomo XXXVIII publici iuris feci.

Restabat, ut pari studio nonnullos saltem veteris testamenti libros prosequerer. Sed interpretatio Slavica maximae partis veteris testamenti non conservatur nisi in codicibus posterioris aetatis, quibus viri docti minus alliciuntur. Exime tamen psalmos, quorum codicem Sinaiticum et Tolstoianum usque ad saeculum duodecimum recedere constat, nonnulla alia fragmenta vel saeculo undecimo tribuenda sunt. Quod si respicis quanti sit momenti et ponderis psalterium in vita Christianorum, miraberis tam parvum numerum codicum, in quibus interpretatio Slavica psalmorum inest, hucusque excussum editumque esse. Editioni Amphilochianae parva fides tribuenda est. Editio psalterii Sinaitici Geitleriana neque omnes psalmos complectitur neque omnibus numeris absoluta est. Quibus causis permotus brevi tempore, postquam anno 1886 Vindobonam veni, ubi choro adulescentium, qui

Digitized by Google

studiorum Slavicorum amore ardebant, stipatum me vidi, adiumento eorum fretus, totius psalterii ad fidem optimorum vetustissimorumque codicum edendi consilium cepi. Et primum quidem celeberrimi psalterii Bononiensis in mentem mihi venit, quod iam saeculo duodevicesimo Montfaucon et Antonelli noverant, ineunte saeculo undevicesimo Dobrovsky laudabat, Kopitar perscrutabatur. Constat etiam multo post codicem Petropoli in manibus utriusque Sreznevskii, patris et filii, fuisse; neque tamen quisquam hoc insigne linguae palaeoslovenicae, Bulgaricae originis monumentum, integrum usui publico dare decrevit. Ismael Sreznevski pater more solito aliquot tantum psalmos libro, quem anno 1868 edidit, inseruit. Venceslaus filius opus, quod 1877 de interpretatione psalmorum Slavica scripsit, glossario graeco-slavico exornavit, ubi psalmorum textum quidem excerpsit, sed commentarios plane neglexit. Hanc lacunam aegre ferens codicem quam primum accuratissime exscribendum statui. Itaque iam anno 1889 impetravi ab universitate Bononiensi, assentiente summo regni Italiae ministerio, ut codex Bononiensis Vindobonam in seminarium nostrae universitatis studiis Slavicis destinatum migraret, ubi per aliquot menses aestivos eiusdem anni usui meo patebat. In libro exscribendo diligentissime adiutus sum ab optimae tum spei sodalibus, nunc collegis et professoribus litterarum Slavicarum, Francisco Pastrnek, qui nunc Pragae floret, et Eugenio Kozak, qui in universitate Czernovicensi theologis linguam Slavicam ecclesiasticam exponit. Communis laboris ante duodeviginti annos perfecti hodie grato animo memini.

Hac re bene gesta codicem Pogodinianum aetate superiorem, argumento et lingua non inferiorem, qui Petropoli in bibliotheca publica asservatur, meum in usum conferre studui. Quae mihi cum antistite bibliothecae, Athanasio nobili de Byčkov, viro optimo, cuius mortem doleo, amicitia fuit, facile consecutus sum, ut hic codex Vindobonam transmitteretur, quod primis anni 1891 mensibus fac-

Digitized by Google

tum esse iocosa subscriptione docetur, quam infra posui.[1] Cuius subscriptionis Michael Speranski, unus ex sociis laboris in exscribendo codice, auctor est. Duo ex eis, qui infra nominatim enumerantur, vita defuncti sunt; quorum nominibus crucis signum apposui.

His codicibus accurate exscriptis iterumque collatis iam de edendo psalterio cogitare licuit. Sed cum editionem instruere vellem, quae et re ipsa et elegantia formae, novis scilicet litterarum typis praestaret, magnum sumptum perhorrescere coepi, donec aliquot post annos egregia academiae Vindobonensis liberalitate spes impendii solvendi oblata est. Editionem ipsam aliquantum tardavit desiderium Graeci scholiorum textus investigandi, quo destitutus multis locis veram Slavicorum verborum significationem indagare nequissem. Huius rei causa primum codex Graecus Vindobonensis, lectu difficilis, consulendus erat, quo officio ipse anno 1901 functus sum, cum totum librum ab initio

---

[1] Слава тебѣ господи и цѣсарю небесьныи, ꙗко съподоби насъ съписати кънигѫ сиѭ иꙁъ иꙁвода словѣньскааго коуриловьскааго письма, нарицаѥмааго тлъковыи Псалътырь Погодиньскъ, хранимааго же въ цѣсарьскꙑихъ испльнь кънигъ клѣтехъ богосъпасаѥмааго града св. Петра на Невѣ, отъ иѩдоуже кънига си благоволѥниѥмь придрьжавъшааго тъгда власть въ кънигохранильници Аѳанасиꙗ Ѳедорова сꙑна порекломь Бꙑчькова присълана бꙑстъ въ градъ Вѣнѫ иже на Доунаи, ходатаиствовавъшю Игнатию Викентиѥвоу сꙑноу порекломь Ꙗгꙑштю, начальствовавъшюоумоу въ то врѣмѧ оучрѣждениѥмь, рекомꙑимь питомьникъ, иже попечениѥмь ѥгоже съꙁданъ бꙑстъ въ польꙁѫ кънигољубивꙑиꙗ чади иꙁъ Словѣнъ съвъкоуплꙗѭштаꙗ сѧ въ градъ Вѣнѫ поучениꙗ ради любословесьнааго.

Почахомъ же писати въ лѣто ·ꙁ·т·ѕ·ѳ· мѣсаца ѥноуарꙗ въ ·г· (єі)· а оконьчахомъ тогожде лѣта мѣсаца феврарꙗ въ ·ді· (кѕ)· Писахомъ же по вьсѧ дьни съ тъштаниѥмь набъдаште тождьство словъ и боукъ.

Ѥже ли къто въ которою врѣмѧ отиметъ кънигѫ сиѭ словѣньскомоу питомьникоу, да бѫдетъ богоу противьнъ.

Ꙁаписахомъ же памѧти дѣлꙗ имена наша, приложивъше рѫкꙑ:

† Геѡргїи Стефановъ сн҃ъ Геѡргїѥвикь иꙁъ Бѣлгр҃а.

Манолъ Ивановъ сн҃ъ Ивана иꙁъ Пирдопъ (Българиꙗ).

Єѵгенїи Аѵꙁентьевъ сн҃ъ Коꙁакъ иꙁъ Боуковинꙑ.

† Димитръ Ап. Матовъ иꙁъ Велеса (Македониꙗ).

Франтишекъ Антоновицъ Пастрьнекъ иꙁъ Моравꙑ.

Михаилъ Несторовъ сн҃ъ Спераньскꙑи ѿ бг҃оспсаѥмааго гр҃а Москвꙑ.

Digitized by Google

mancum accurate exscripsi. Deinde in Italiam faciendum erat iter, quo anno 1902 Venetias et Romam, anno 1903 Mediolanum latus sum. Si quis fusius edoceri velit, quot classes Graecorum scholiorum sint quaeve inter interpretationem Slavicam et Graecos fontes intercedat ratio, dissertationem legat meam, Germanica lingua compositam, quam inscripsi: «Ein unedierter griechischer Psalmenkommentar», in tomo LII Commentationum Vindobonensium (Denkschriften) anni 1904 Sed iam dicam necesse est consilium meum fuisse, ut scholiorum textus Graecus hucusque ineditus ad calcem libri adiungeretur. Quod cur fieri non potuerit, alio loco uberius explicabo.

Priusquam ad editionem psalterii, cuius imprimendi initium factum est anno 1902, accederem, novas litterarum Slavicarum notas adhibere studui. Qua in re sollertiam Adolphi Holzhausen laudare debeo, qui prompto animo precibus consiliisque meis obtemperavit, ut novos typos formandos curaret. Artifex qui formas pinxit et scalpsit, meo consilio litterarum exempla codicis Suprasliensis maxime imitatus est. Cuius opus num prospere evenerit, non meum est diiudicare. Editionis fundamentum posui duos codices, quorum supra mentionem feci, sed exstant praeterea duo alii optimae notae libri, scripti medio saeculo quarto decimo, Sofiensis Bulgaricae originis, Bucurestinus Serbicae, quibus nequaquam supersedere mihi licuit. Alter societatis litterarum Bulgaricae Sofiensis, cui nomen est Българското книжовно дружество, alter Bucurestini ministerii institutionis publicae permissu meum in usum rara benevolentia Vindobonam missus est, ubi plus quattuor annos asservabantur.

Hisce quattuor codicibus in edendo psalterio ita usus sum, ut psalmorum textum e Bononiensi et Pogodiniano depromptum iuxta ponerem, uniuscuiusque paginae partem laevam Pogodiniano, dextram Bononiensi concedens, nihil ceteroquin mutans, nisi quod versuum spatia et numeros observare nolui. Copia lectionum variarum, quam Sofiensis et Bucurestinus suppeditaverunt, magno fuit usui in adnota-

Digitized by Google

tionibus, ubi omnes differentias Sofiensis vel Bucurestini diligentissime adnotavi praeter orthographicas, quas supervacaneum duxi commemorare. Contra non ab re fore visum est etiam e psalterio Sinaitico varias lectiones addere.

Scholia ad singulos versus psalmorum, quae in omnibus codicibus Slavicis eadem sunt, ad fidem Bononiensis expressa sub textu psalmorum collocavi. In adnotationibus vero, quae ad commentarium — hoc vocabulo usus sum — referuntur, non solum Sofiensis et Bucurestini, verum etiam Pogodiniani lectiones variae diligenter adnotantur. Ibidem singula Graeca verba scholiorum addidi, quae ad explicationem interpretationis Slavicae necessaria visa sunt. Sed sincere fateor ab adferendis exemplis Graecis nimis me abstinuisse, falsa spe ductum, fore ut in fine libri totus textus adiungeretur. Quod cum praestare nunc nequiverim, in appendicum capite decimo satis ampla supplementa dedi. Etiam glossarii, quo liber clauditur, omnia vocabula, et Graeca et Slavica, e commentario fluxerunt.

Gratissimo animo recordor bona officia, quae in opus meum Michael Speranski, vir clarissimus contulit, cum mea causa ut psalterium Tolstoianum publicae bibliothecae Petropolitanae in urbem Nježin, ubi tunc munere professoris p. o. litterarum Rossico-slavicarum fungebatur — nunc Mosquam arcessitus — mitteretur expetivit. Cuius voluntati ubi mos gestus est, totum librum cum Bononiensi textu iam tum impresso contulit, collationem mecum communicavit. Equidem gravissimum quidque selegi atque pag. 742—780 meo libro intexui.

Neque minus officium mihi Vladimirus Maikov Petropolitanus, bibliothecarius publicus, praestitit. Qui singulas plagulas libri, antequam imprimerentur, Petropolim missas cum codice Pogodiniano denuo conferre non sprevit. Pro quo officio gratias ei debeo maximas.

His viribus unitis assecutus sum, ut in editione nostra quinque codicum, qui psalmorum interpretationem Slavicam veterem exhibent,

Digitized by Google

rationem haberi iure contendam. Sed etiam sexti et septimi codicis, Monacensis et Belgradensis, noli oblivisci, de quibus plura disserui in introductione, quam ad opus Strzygovskii, quod in Commentationibus academiae Vindobonensis tomo LII, anno praeterito (1906) prodiit, scripsi. Quae dissertatio inscribitur: «Einleitung. Zwei illustrierte serbische Psalter» (pag. II—LXXXVII).

Quae in singulis appendicibus observanda censui, argumento sunt summam meam curam fuisse, ut haec psalterii editio genuinum codicum exemplar, quantum potis est, redderet, id quod maxime de Bononiensi valet. Quamobrem hunc librum iterum praeterito anno (1906) per tres menses Vindobonae habui atque cum impresso iam tum textu contuli et si quae minus bene descripta aut impressa animadverti, pro parte virili corrigere conatus sum. Capite appendicum quinto, quo de rebus grammaticis codicum, Bononiensis et Pogodiniani, disputavi, moneatur cautus lector, velim, ne in omnibus, quae libri manuscripti praebent, profunda linguae arcana latere credat, cum multa sint, quae aut arbitrium librariorum coarguant aut usum tyrannum prodant. I sodes atque tuo citus haec subscribe libello.

Scribebam Vindobonae Calendis Ianuariis anni MDCCCCVII.

V. Jagić.

Digitized by Google

INDEX RERUM.

	Pagina
Introductio	1
Orationes quae psalmis recitandis praecedunt	9
Textus psalmorum cum commentario et adnotationibus	11
Cantica cum commentario et adnotationibus	700
Varietates lectionum e codice Tolstoiano selectae	742
Appendices:	
I. Addenda aut corrigenda in psalmis codicis Bononiensis	781
II. Addenda ad textum commentariorum	786
III. Descriptio codicis Bononiensis	792
IV. Addenda et corrigenda in textu psalmorum codicis Pogodiniani	799
V. Quae inter codicem Bononiensem et Pogodinianum in psalmorum interpretatione ratio intercedat	806
VI. De psalterio Serbico anno 1346 scripto, hodie Bucurestino	830
VII. De psalterio Bulgarico anno 1337 scripto, nunc Sofiensi	838
VIII. Duo tractatus codicis Sofiensis, explicationem symboli fidei et orationis dominicae continentes	848
IX. Codex Tolstoianus describitur	851
X. Anonymi explanatio psalmorum eiusque interpretatio palaeoslovenica	857
Glossarium Graeco-palaeoslovenicum, quod scholia psalmorum respicit	908

Digitized by Google

INTRODUCTIO.

ПРѢ-

словниѥ и сказь како сьставлѥнь бы патрь.

Начьн'шоу же д҃вдоу ц҃рствовати по саоулѣ и изьбраа ѿ всѣхь племень изьлвь по о҃ моужьь · а ѿ племене левитьскаа д҃, иже начинахоу пѣсни · бѣхоу же си҃и · асафь · ѥмань · и ѥѳамь · и ідиѳоумь. И кьжо ихь имѣше сь собою по о҃в моужа, иже имь ѿпѣвахоу. Се же бѣше ѡбразь смотрениꙗ бываѥмаго прѣже · ѥга бо сьдѣловахоу стльпь ѿ ѥдиногласьнь о҃в моужь, ѿ сима к҃е, ѿ хама л҃в, ѿ афета е҃і · иже дрьзновениꙗ дѣлꙗ правимь гнѣвомь не на ѥдиноѥꙁичниѥ доше, дхомь го-

Annot. ad textum. De compositione Psalterii narratio, cui hic Praefationis titulus inditus est, e codice Bucurestino deprompta. Cuius graeca origo in dubium vocari nequit, proximeque accedit ad textum, quem Pitra (Analecta Sacra II, p. 418 ss.) ex tribus codicibus Vaticanis publici juris fecit: πῶς ἀναχθείσης τῆς κιβωτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ συνέστη τὸ ψαλτήριον. Sed neque totum narrationis argumentum slavice traditum neque e fonte indicato plane haustum est. Eandem interpretationem ad fidem codicis russico-slovenici Novgorodensis saeculi XIII—XIV Kuprianov quidam in libro russico, qui Журналъ Министерства Народнаго Просвѣщенія inscribitur, in tomo mensis Decembris anni 1855, p. 165—167 non optime edidit. Textum habes etiam in serbici Psalterii editione Cetinensi ab anno 1495. Nos lectiones varias addimus. Lin. 1 же post начьншоу omis. novg. cet., и изьбра novg. cet. 2 иcлѥвь cet., omis. novg. — левитьска novg. cet. 3 ѥмань ѥѳамь и ідиѳоумь cet. ѥманъ ѥфамъ идоуѳимъ novg. 5 см. бывшаго novg. cet. (graece τῆς γενομένης οἰκονομίας). — дѣлаше сѧ столпъ novg. сьдѣловаахоу ст. cet. (graece πύργος ᾠκοδόμητο). 7 правымь novg. (ὀργῆς δικαίας ἐπ' αὐτοὺς γενομένης). — ненавидно ꙗꙁычьѥ male novg. (slav. conversio respondet graecis verbis εἰς ἀσυμφωνίαν φωνῆς γενόμενοι).

Digitized by Google

нимии разлоучише се. Сихь испльнению оуставити хоте бжтвьни двдь, комоужо начелникоу пѣсни ов моужа вьдаваѥть на словословиѥ бжиѥ, пррчьствоуѥ ꙗко вь послѣдниꙗꙗ лѣта всакь ѥзикь славити хощеть ба ѥдиногласно. Сии же д начелници пѣснемь прѣ свщеннюмь бжиюмь стоюще поꙗхоу боу, да ѥдинь ѿ нихь вь кумбаль биꙗше, а дроугии вь пслтрь, а дроугии вь гоусли, и инь вь прѣгоуднинцоу, а инь вь рожаноу троубоу · всѣх же по срѣ стоꙗше двдь старѣи сиі, дрьже пслтриѡ · бѣ же пслтрь ѡргань некакь лѣплюн гоусли · и кьжо ихь стымь дхомь подвизаѥмь поꙗше бви · да ѥга вьзиграше се сты дхь на ѥдином ѿ нихь, ꙗкоже реч҇но на асафе, дроуѕи стоꙗхоу мльчеще, вь слѣд же поющаго ѿпѣвахоу бви глще аллоуиꙗ, ѥже сказаѥт се похвалимь истин҇наго ба. Єгда же пакы на дроугаго наидѣше сты дхь, прочии прѣстоꙗхоу, дха бо соуще испльнюн҇ныи и врѣмени мир҇ноу покарахоу се. Тѣм же блжен҇ныи павьль апль глше · аще инѡмоу ѿкриѥт се, старѣиши да помльчить, хоте по ѡбразоу семоу оуставити и оучинити цркв бжию.

Соут же пслми сии рн, ѿ нихже створиль ѥ самь двдь ѳ, а ѿ нюмь створен҇ныи соуть ѕг, а всѣх ов · на асафа ві, на идиѳоума ві, на юмана сь сни кореѡви ѳ, на моисеꙗ а, на ѥѳама а, на соломона в, на аггеꙗ и ѕахарию д, аллоуиꙗ кв, степен҇ныѥ пѣсни еі.

---

1 блженыи novg. (ὁ μακάριος). 2 на пѣснословьѥ novg. (πρὸς ὕμνον). 3 пророцае cet. пророцаꙗ novg. (προφητεύων). въ послѣднаꙗ дни novg. (ἐπ' ἐσχάτων τῶν καιρῶν). 4 прѣдь свещеннемь ἐνώπιον τοῦ ἁγιάσματος cet. 5 стоꙗхоу поюще novg. (ἵστανται — αἰνοῦντες), ѥдинь оубо (sine да) cet., кумваль cet. коумбалъ novg. 6 вь ψалтирїѡ cet. (novg. omis.), а дроугыи въ гоуслі а инъ въ прегоуднинцю novg.: ὃς δὲ κινύρᾳ, ὃς δὲ κιθάρᾳ. 7 а дроугїи вь рожаноу троубоу cet. (ὃς δὲ κερατίνῃ). — въ сїхъ же novg. — держа в роукоу пслтрь novg. дрьже ψалтирь cet. 8 рѣша же ꙗко пслтырь та арганъ ѥсть нѣкакъ лѣпле гоусли ѡбразомъ преминноуꙗ гоусли novg. (cet. convenit cum buc.). 9 вьѕыграаше се (ἐσκίρτα) cet. 10 на асафѣ cet. — въ слѣдъ поющаго ѿпѣвахоу novg. (ὑπεφώνουν δὲ ἀκολούθως τῷ ψάλλοντι), бгви (pro бви), graece θεῷ. 12 на дроугыи (ἐφ' ἕτερον), дхь стыи cet., прочии престанахоу novg. (graece ἐπαύοντο). 15 по ѡбразоу своюмоу novg. (graece βουλόμενος καταστῆσαι τὴν ἐκκλησίαν εὐσταθῶς, ὃν τρόπον ἐν ἀρχῇ εὐτάκτως ἐφέρετο ὁ Ἰσραήλ). 17 сьтворени соуть ѕг cet. 19 male novg. на аггеꙗ г. Graecus textus apud Pitram alios exhibet numeros.

Се же достонно ѥ питати, по что се псалми сии давдви нарицають, а створеныи соуть не ѿь того ѥдиного; понеже ть (ѥ замысланль, ть) изьбраль ѥ начелника пѣснемь, и ть ѥ вина бывшемоу тьга славословїю бжию смотрению · того ради книгы сиѥ псалми вси нарекоше се давдови. Заʒорно же ѥ и се, ꙗко не по редоу стоѥть псалми сии, ꙗкоже соу пиньныи били вь лѣта таа, нь изменили се соуть ѿ много лѣ · ꙗкоже вь книгахь црскыхь пишеть. Жидове бо начьнше слоужити идоломь, забыше ѡбичаѥ своихь ѿцьь, ꙗко не ꙗвлꙗти се ни моисеѡвѣ законоу, ни памети имати своихъ ѿць ѡбичаии, нь прркы своѥ начеше избивати, ѡбличаѥмыи ѿ нихь. Сего же дѣлꙗ плѣнивше ихь и прьвеѥ асиреи ведоше · да нѣ се днѡнѡ ꙗко вь такои бѣдѣ соуще погоубили соуть и забили на многаа лѣта пииниꙗ псамомь. По том же ѥсромь пррькь потьщав се начеть искати всего своѥго · да тога и псалми сьбраа, не вь скорѣ ѡбрѣть нь на много лѣть · да ѥгоже прѣже ѡбрѣте, того и напи. Тѣм же и давдви не по редоу пиини соуть псалми | вси · иже соуть по нихь сновьь корѣѡвь и наса-

1 достоить novg., се же питати ѥ cet., ѱалми вьси cet., а сьтворени соуть cet. 2 quae uncis inclusa sunt addidi ad fidem cod. novgorod. et edit. cetin., novg. habet sic: нъ понеже самъ то замысланлъ и началникъ пѣмъ тъ же ѥсть избралъ, cetin. понѥже тъ ѥ замысланль тъ ѥ изьбраль начѣльникы пѣснемь. 3 и того ради бысть вина бывшемоу cet. In cod. novg. praecedunt haec: ꙗкоже бо пишють книгы ѥсфирины а не мардахеѡвы, ѥже ѥсть исправила боле. поне бо прчцꙗ соущи дшю свою положила баше за изльты, и та баше вина спсеньꙗ изльтьска, того дѣла и книгы ѥꙗ нарекоша · тако же и по давдѣ, ꙗко та ѥсть вина бывшемоу словословью. Haec referuntur ad graecam narratiunculam apud Pitram l. l. 422: Καὶ οὐκ ἐπιγράφεται Μαρδοχαίου ἀλλὰ Ἐσθήρ · τὸ αἴτιον τοῦτο, ὅτι αὐτὴ βασίλισσα ὑπάρχουσα ἔκδοτον ἑαυτῆς τὴν ψυχὴν ἔδωκεν πρὸς τὴν ἐκδίκησιν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ . . . ὃν τοίνυν τρόπον αὐτῆς γενομένης σωτηρίας αἴτιον, εἰς αὐτὴν ἀνηνέχθη ἡ βίβλος, τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τὸν Δαυίδ, αὐτὸν αἴτιον γενόμενον τῆς δοξολογίας ταύτης τῆς εἰς τὸν θεόν. — тьгда quod praecedit verbo славословію, item смотренню in cet. omissa sunt. 4 тѣм же и книгы cet. того дѣла novg. 5 лежать novg. — писани были cet. 8 ни ꙗвлꙗти се cet. novg. — на памати novg., имѣти novg. cet. 9 побывати cet., ѡбличаѥми cet. novg., сего же ради и плѣнивше прьвѣѥ асурне cet., ведахоу novg. 11 да се чюдно нѣсть cet., вь таковѣи б. cet. в таковои б. novg. 12 писанні псама си novg. — ѥздра novg., своѥго ѿчьства всего novg. 13 тогда же cet., і не въ скорѣ ѡбрѣте всѣхъ novg., на многаа лѣта cet. на многа лѣта novg. 14 ѥгоже первѣе налѣзе novg., того преже ї написаше novg., давдви ѱалми cet. novg., не по радоу стоꙗть nov. и не по редоу написани соуть вьси cet. 15 и асафови и прочїи cet., іже соуть по нихъ снвъ корѣниѥвъ и асафови ї прочихъ novg.

фовн н прочнхь · таже пакы двдвн ѡбрѣтають се смѣшенннн по срѣ нннїхь, а не по редоу стоѥть, ıакоже соуть створенннї, нь стоѥть ıакоже ѥ къжо прѣже налѣзень. Тѣм же се ѥ ключнло послѣдннмь ѡбрѣстн се прьвѣѥ, н напнннні соуть прьвѣѥ, а на нна лѣта ѡбрѣтеннн выше прьвн, да поставленнн выше послѣдн на коньць.

ПСАЛТИРЬ · КРАСЕ · ПОУЧИНАЕ

ГЛЕМААГО ДВДВЪ · ПРРОКА ЖЕ И ЦРѢ · ЗДЕ ЖЕ ОУБО И АѲАНАСИА, АРХИЕПКПА СКАЗАНИЕ ПЛМОМЪ ∴ СЕ ЖЕ ОУБО ПЛМОПИСЕЦЪ НАЧИНАЕТЪ, ПРѢЖДЕ ПСАЛМОМЪ РЕЧЕННАА ГЛАГОЛАТИИ ∴

а · Оучение бгочъстию и ѿметание протнвнымъ ∴ в · Пррочъство ѡ хѣ и призвание азыкомъ ∴ г · Пррочьство ѡ вышжщннхъ блазѣхъ двдвн ∴ д · Пррочьство двдво ѡ нихже пострада ∴ е · Ѿ лица црквы млтва ∴ ѕ · Оучение исповѣданию ∴ з · Двдво исповѣдание и пррочьство ѡ звании азыко ∴ н · Пррочъство, ѡ звании азыкомь ∴ ѳ · Съмрть хва и въскрѣшение и црвие и прѣатие врагомъ, врагомъ же въсѣмъ потрѣб-

---

1 тако же пакы novg., по срѣдѣ нхь cet. по средѣ інѣхъ novg. 2 а не лежать по радоу novg., ıакоже прѣжде соуть сътворенн cet., но лежать novg. 3 къждо нашьсть cet. 4 н пнсанн соуть прьвѣе cet. (in novg. haec verba absunt), по ннаа лѣта cet. по нна лѣта novg., послѣдн ѡбрѣтенн быше прьвын cet. 5 пост. соуть послѣдь на концн novg. н оуставлюнн бывше на коньць cet.

Haec Eusebii argumenta in Psalmos, e lingua graeca in slavicam versa, Psalterio Sofiensi praecedunt. Graecum textum habes in Migne Patrologia graeca, t. XXIII, p. 67—72: Ὑποθέσεις τοῦ ἁγίου Εὐσεβίου εἰς τοὺς ψαλμούς. Conversionis slavicae textus multis locis novo atramento tectus, non ubivis observata scriptura genuina, accentibusque postea insignitus est.

Annot. ad textum. 3. вышжщннхъ, ubi loco lit. в posterior manus п restituit, graece: προφητεία γενησομένων ἀγαθῶν τῷ Δαυίδ. 5. црквы: lege potius црькъве aut црькъвн (τῆς ἐκκλησίας). 7. исповѣдание н пррочьство, sed graece: ἐξομολόγησις καὶ διδασκαλία, itaque vertendum erat н оучение. 9. graece: καὶ βασιλείας παράληψις, ἐχθρῶν τε πάντων καθαίρεσις, quare legi debet:

Digitized by Google

лєнїе ∴ ї · Побѣдна пѣ подвизающимꙋ сѧ на бнѫ ∴ аі · Ѡбличенїе злыимъ и прорчьство ѡ пришествїи хвѣ ∴ ві · Врагомъ въстанїе и чаанїе хво ∴ гі · Ѡбличенїе злыимъ и чаанїе хва пришествиꙗ ∴ ді · Съвръшеномоу на бжие оустроенїе ∴ еі · Цркви избраниє и хво въскрсениє ∴ ѕі · Съвръшеноу мѫжоу ли самомоу хоу молитва ѡ спсающиих сѧ имъ ∴ зі · Хвала къ бꙋ двдва и прорчьство ѡ хвѣ пришьствии и възношении ∴ иі · Бгословениє съ оученниемъ бжиимъ ∴ ѳі · Молитва поспѣшающиимъ праведноу ∴ к · Молитва дѣлающиимъ съ двдомъ ∴ ка · Прорчьство ѡ хвѣ мѫцѣ и званїе азыком ∴ кв · Оученїе новомъ людемъ и [въ] въвожденїю ∴ кг · Прорчьство ѡ звании азыкъ · и ѡ съвръшении съпасаемыимъ ∴ кд · Оученїе исповѣданию ∴ ке · Молитва спѣшющомоу на бжиѫ ∴ кѕ · Похваленїе и прошениє благомъ ∴ кз · Молитва съ прорчьствиемъ ∴ ки · Прорчьство притьчно съ бгоглашенїимъ ∴ кѳ · Похваление съ исповѣданиемъ ∴ л · Исповѣданиє съ молитвоѫ ∴ ла · Прорчьство спасаемыимъ хомъ ∴ лв · Повелѣнїе пѣнию съ бгословениемъ ∴ лг · Оученїе похваленню ∴ лд · Молитва праведнаго, и прорчьство ѡ хѣ ∴ ле · Ѡбличенїе нечьстивымъ съ бгословенїем ∴ лѕ · Оученїе богочьстивоу житию ∴ лз · Оученїе исповѣданїю ∴ ли · Молитва съ исповѣданиемъ ∴ лѳ · Похваленїе спсеномоу бгомъ, и памѧ цркві ∴ м · Прорчьство ѡ хѣ, и ѡ прѣдадителн ∴ ма · Млтва прорчьска ѡ ѿметанїи июдеиска азыка ∴ мв · Молитва прорчьска, ѡ ѿметанїи июдеиска азыка ∴ мг · Молитва прорчьска, ѡ ѿмета(нїи июдеиска) азыка ∴ мд · Просвѣщенїе хва црва ∴ ме · Апльскаа проповѣдь ∴ мѕ · Азыкомъ призваниє ∴ мз · Пѣнїе къ бгоу ѡ цркви ∴ ми · Бжию сѫдоу оучениє ∴ мѳ · Отъметанїе жрът-

---

и цѣсарьствиа прѣатие, врагомъ же вьсѣмъ потр. 10. τοῦ καθὰ θεὸν ἀγωνιζομένου. 12. чаанїе хво, sed graece: προσδοκία Χριστοῦ παρουσίας, ergo: чаание хва пришьствиа, uti in arg. ps. 13. 14. τοῦ κατὰ θεὸν τελείου ἀποκατάστασις. 15. ἐκλογή. 17. εὐχαριστία. 18. бгословение: θεολογία, съ оучениемъ божиимъ: σὺν διδασκαλίᾳ ἠθικῇ. 19. τῶν συμπραττόντων τῷ Δαυὶδ δικαίων, vide in ps. 25, ubi спѣшющомоу greco τοῦ προκόπτοντος respondet. 22. graece διδασκαλία καὶ νέου λαοῦ εἰσαγωγή, recte оучение и новомъ людемъ въвождение. 23. τελείωσις, lege съвръшение. 26. αἴτησις: прошение. 27. δέησις: молитва, ita et ps. 60. 28. προφητεία αἰνιγματώδης σὺν θεολογίᾳ. 30. σὺν ἱκετηρίᾳ. 32. παρακέλευσις. 35. ἔλεγχος. 41. ἐπὶ τῇ ἀποβολῇ. 44. ἐπιφάνεια. 47. graece

Digitized by Google

фовн н прочнхь · таже пакы двдвн ѡбрѣтают се смѣшенннн по срѣ нннıхь, а не по редоу стоѥть, ıакоже соуть створенннı, нь стоѥть ıакоже ѥ кьжо прѣже налѣзень. Тѣм же се ѥ ключнло послѣдннмь ѡбрѣстн се прьвѣѥ, н напнннı соуть прьвѣѥ, а на нна лѣта ѡбрѣтеннн выше прьвн, да поставленнн выше послѣдн на коньць.

ПАТНР · КРАСЕ · ПОѴНNАЕ

глемааго двдвъ · пррока же н црѣ · зде же оу-бо н афанасна, архнепкпа сказанне пламомъ ∴ се же оубо пламопнсецъ начннаетъ, прѣжде пса-ломомъ реченнаа глаголатнн ∴

а · Оученне бгочьстню н ѿметанне протнвнымъ ∴ в · Пррочъство ѡ хѣ н прнзванне азыкомъ ∴ г · Пррочьство ѡ вышжщннхъ блазѣхъ двдвн ∴ д · Пррочьство двдво ѡ нıхже пострада ∴ е · Ѿ лнца цркве мltва ∴ ѕ · Оученıе нсповѣданıю ∴ з · Двдво нсповѣданне н пррочьство ѡ званıн азыкомъ ∴ н · Пррочъство, ѡ званıн азыкомь ∴ ѳ · Съмртъ хва н въскрѣшенıе н црвıе н прıатне врагомъ, врагомъ же въсѣмъ потрѣб-

1 тако же пакы novg., по срѣдѣ нхь cet. по средѣ інѣхъ novg. 2 а не лежать по радоу novg., ıакоже прѣжде соуть сътворенн cet., но лежать novg. 3 кьждо нашьсть cet. 4 н пнсанн соуть прьвѣе cet. (in novg. haec verba absunt), по ннаа лѣта cet. по нна лѣта novg., послѣдн ѡбрѣтенн выше прьвын cet. 5 пост. соуть послѣдь на концн novg. н оуставленн бывше на коньць cet.

Haec Eusebii argumenta in Psalmos, e lingua graeca in slavicam versa, Psalterio Sofiensi praecedunt. Graecum textum habes in Migne Patrologia graeca, t. XXIII, p. 67—72: Ὑποθέσεις τοῦ ἁγίου Εὐσεβίου εἰς τοὺς ψαλμούς. Conversionis slavicae textus multis locis novo atramento tectus, non ubivis observata scriptura genuina, accentibusque postea insignitus est.

Annot. ad textum. 3. вышжщннхъ, ubi loco lit. ѧ posterior manus н restituit, graece: προφητεία γενησομένων ἀγαθῶν τῷ Δαυίδ. 5. цркві: lege potius цркъве aut цркъвн (τῆς ἐκκλησίας). 7. нсповѣданне н пррочьство, sed graece: ἐξομολόγησις καὶ διδασκαλία, itaque vertendum erat н оученне. 9. graece: καὶ βασιλείας παράληψις, ἐχθρῶν τε πάντων καθαίρεσις, quare legi debet:

Digitized by Google

ленїе ∴ ı҃ · Побѣдна пѣ подвизающїомꙋ са на бнж ∴ ӕı҃ · Ѡбличенїе ꙁлыимъ и пророчьство ѡ пришествїи хвѣ ∴ вı҃ · Врагомъ въстанїе и чѣанїе хво ∴ гı҃ · Ѡбличенїе ꙁлыимъ и чаанїе хва пришествиꙗ ∴ дı҃ · Съвръшеномоу на бжие оустроенїе ∴ еı҃ · Цркви иꙁбранне и хво въскрсенне ∴ ѕı҃ · Съвръшеноу мѫжоу ли самомоу хоу молитва ѡ спасѫщиих са имъ ∴ ꙁı҃ · Хвала къ бꙋ двдва и пророчьство ѡ хвѣ пришьствии и въꙁношеннии ∴ иı҃ · Бгословенне съ оученнемъ бжиимъ ∴ ѳı҃ · Молитва поспѣшѫщиимъ праведноу ∴ к҃ · Молитва дѣлаѫщиимъ съ двдомъ ∴ ка҃ · Пророчьство ѡ хвѣ мѫцѣ и ꙁванїе аꙁыком ∴ кв҃ · Оученїе новомъ людемъ и [въ] въвождению ∴ кг҃ · Пророчьство ѡ ꙁвании аꙁыкъ · и ѡ съвръшении спасаемыимъ ∴ кд҃ · Оученїе исповѣданию ∴ ке҃ · Молитва спѣшѫщиомоу на бжиѫ ∴ кѕ҃ · Похваленїе и прошенне благомъ ∴ кꙁ҃ · Молитва съ пророчьствиемъ ∴ ки҃ · Пророчьство притьчно съ бгоглашенїимъ ∴ кѳ҃ · Похваленне съ исповѣданиемъ ∴ л҃ · Исповѣданне съ молитвоѫ ∴ ла҃ · Пророчьство спасаемыимъ хомъ ∴ лв҃ · Повелѣнїе пѣнию съ бгословенниемъ ∴ лг҃ · Оученїе похваленню ∴ лд҃ · Молитва праведнаго, и пророчьство ѡ хѣ ∴ ле҃ · Ѡбличенїе нечьстивымъ съ бгословенїем ∴ лѕ҃ · Оученїе богочьстивоу житию ∴ лꙁ҃ · Оученїе исповѣданїю ∴ ли҃ · Молитва съ исповѣданиемъ ∴ лѳ҃ · Похваленїе спсеномоу бгомъ, и памѧ цркві ∴ м҃ · Пророчьство ѡ хѣ, и ѡ прѣдадителн ∴ ма҃ · Матка пророчьска ѡ ѿметанїи июдеиска аꙁыка ∴ мв҃ · Молитва пророчьска, ѡ ѿметании июденска аꙁыка ∴ мг҃ · Молитва пророчьска, ѡ ѿмета(нїи июденска) аꙁыка ∴ мд҃ · Просвѣщенїе хва црва ∴ ме҃ · Аплъскаа проповѣдь ∴ мѕ҃ · Аꙁыкомъ приꙁванне ∴ мꙁ҃ · Пѣнїе къ бгоу ѡ цркви ∴ ми҃ · Бжию сѫдоу оученне ∴ мѳ҃ · Отъметанїе жрът-

---

и цѣсарьствиа прѣатие, врагомъ же вьсѣмъ потр. 10. τοῦ καθὰ θεὸν ἀγωνιζομένου. 12. чѣанїе хво, sed graece: προσδοχία Χριστοῦ παρουσίας, ergo: чѣание хва пришьствиа, uti in arg. ps. 13. 14. τοῦ κατὰ θεὸν τελείου ἀποκατάστασις. 15. ἐκλογή. 17. εὐχαριστία. 18. бгословенне: θεολογία, съ оученнемъ божиимъ: σὺν διδασκαλίᾳ ἠθικῇ. 19. τῶν συμπραττόντων τῷ Δαυὶδ δικαίων, vide in ps. 25, ubi спѣшѫщиомоу greco τοῦ προκόπτοντος respondet. 22. graece διδασκαλία καὶ νέου λαοῦ εἰσαγωγή, recte оученне и новомъ людемъ въвожденне. 23. τελείωσις, lege съвръшенне. 26. αἴτησις: прошенне. 27. δέησις: молитва, ita et ps. 60. 28. προφητεία αἰνιγματώδης σὺν θεολογίᾳ. 30. σὺν ἱκετηρίᾳ. 32. παρακέλευσις. 35. ἔλεγχος. 41. ἐπὶ τῇ ἀποβολῇ. 44. ἐπιφάνεια. 47. graece

Digitized by Google

вамъ мосїѡва ꙁакона и въвожденїе ѡбраꙁоу новаго ꙁакона ⁘ н҃ · Оученїе
исповѣданию ⁘ н҃а · Ѡбличение ꙁлоу ѡбраꙁоу и кончина томꙋжде ⁘
н҃в · Спситель просвѣщенїе и беꙁбна иꙁбытїе ⁘ н҃г · Молитва иꙁгони-
момоу бга ради ⁘ н҃д · Ꙗвленїе дрьꙁновеныимъ ѡ хѣ ⁘ н҃е · Молитва
праведнаго, иꙁбывшаго ѿ врагъ ⁘ н҃ѕ · Похвала двдва и прорчьство ѡ
ꙁванїи аꙁык ⁘ н҃ꙁ · Оученїе праведнаго бжиꙗ сѫда ⁘ н҃и · Ꙁванїе
аꙁыкомъ, июдеѡмъ ѿметание ⁘ н҃ѳ · Отъметание июденскоу аꙁыкоу
и ꙁвание поганомъ ⁘ ꙁ҃ · Молитва съ похваленнемъ ⁘ ꙁ҃а · Оучение
исцѣлно ⁘ ꙁ҃в · Похвала съвръшеномоу на бжиѫ ⁘ ꙁ҃г · Оучение блго-
вѣрна стрпца ⁘ ꙁ҃д · Ꙁвание аꙁыкомъ ⁘ ꙁ҃е · Ꙁвание аꙁыкомъ и апломъ
мниие ⁘ ꙁ҃ѕ · Приꙁвание аꙁыкомъ и аплмъ проповѣдъ ⁘ ꙁ҃ꙁ · Хво въ-
члвчение и аꙁыкомъ приꙁвание ⁘ ꙁ҃и · (Мѫкы хвы и июдео)мъ ѿме-
тание ⁘ ꙁ҃ѳ · (Молитва праведн)аго ли самого ха ⁘ о҃ · (Хвы мѫкы и
в)ьскрѣшение ⁘ о҃а · Прорчьство ѡ хвѣ црви и ꙁвание аꙁыкомъ ⁘ о҃в · Испо-
вѣдание члвчъсцѣи немоци ѡ спѣнии нечьстивоу и бжие тръпѣние ⁘
о҃г · Проглашенїе послѣднѣго плѣна июденска, бывшаго при веспасианѣ и
титѣ ⁘ о҃д · Хво бгословенїе и помиинание бна ѡправанїа ⁘ о҃е · Мьстъ
на нечьстивыхъ бжиꙗ сѫда ⁘ о҃ѕ · Ѡ бжиихъ тръпѣнии и ѡ дивныхъ
дѣлѣ его ⁘ о҃ꙁ · Хво раꙁьнствие къ цркви, ѡ пръвыихъ людехъ ꙁаконо-
прѣстѫпленнї ⁘ о҃и · Прорчьство ѡ приключьшиихъ са ѿ антиѡха июдеѡмъ,
паматъ писании ѡ макавеи ⁘ о҃ѳ · Прорчьство ѡ асирїисцѣмъ плѣнении
и молитва ѡ хвѣ просвѣщенїи ⁘ п҃ · Приꙁвание аꙁыкомъ и оученїе при-
ключьшїимь са пръвыимъ людемъ ⁘ п҃а · Ѡбличенїе кнаꙁемъ июденска

---

plura: ὑμ. ἑ. θ. π. τ. ἐκ. καὶ καθαίρεσις διωγμῶν. 49. ἀνατροπὴ τοῦ περὶ θυσιῶν Μωϋσέως νόμου. 52. σωτήριος ἐπιφάνεια. 53. τοῦ — ἀγωνιζομένου. 54. δήλωσις τῶν — τετολμημένων. 55. δικαίου εὐχαριστία, ergo: похвала. 57. τῆς τοῦ θεοῦ δικαιοκρισίας. 59. τοῦ ἰουδαισμοῦ, ἐθνῶν vocabulo ꙗꙁыкомъ verti solet, sed hic поганомъ. 61. διδασκαλία θεραπευτική. 63. τοῦ θεοσεβοῦς ἀθλητοῦ. 66. et 67. приꙁвание: κλῆσις. 68. 69. 70. quae uncis inclusa sunt verba propter laesam membranam ad fidem graeci textus restitui. 71. καὶ κλήσεως, itaque recte scribi debebat и ꙁвании. 72. ἐπὶ τῇ τῶν ἀσεβῶν εὐπραγίᾳ καὶ τῇ τοῦ θεοῦ μακροθυμίᾳ, itaque legi debet и бжиимъ тръпѣнии. 73. προαναφώνησις. 74. τοῦ θείου δικαστηρίου. 75. ἐκδίκησις κατὰ ἀσεβῶν. 76. бжиихъ corrig. in бжиимъ: περὶ τῆς τοῦ θεοῦ μακροθυμίας. 77. Χριστοῦ διαστολή, пръвыихъ людехъ corrig.

Digitized by Google

азыка и прорчьство ѡ азыцѣхъ ∴ пв · Молитва ѡ принмшихъ людехъ сѣтовани́ая и прорчьство ѡ кончинѣ врагом божиимъ ∴ пг · О хвѣ вчлвчени и ѡ црквахъ ∴ пд · Прорчьство ѡ хѣ и избавленымъ ѡ немъ ∴ пе · Молитва двдва и прорчьство ѡ звани азыкѡ ∴ пѕ. Хво вчловѣчение ∴ пз · Хвж съмртъ прорицаетъ ∴ пи · Хво црво ѿ сѣмене двдова ∴ пѳ · Июдѣ ѿложение ∴ ч · Хва побѣда и въсѣкомоу съвръшеномоу ѡ не ∴ ча · Ѡ покои божии ∴ чв · Пѣние црвоу хвоу ѡ прьвѣмъ его пришьствии ∴ чг · Ѡ гонении его црковнѣмъ ∴ чд · Звание азыкомъ и нечѣание тѣмьжде ∴ че · Призвание азыкомъ и хво пришествие ∴ чѕ · Пѣние црвна хва ѡ вторѣмъ его пришьствии ∴ чз · Звание азыкомъ и хво пришьствие ∴ чи. Пѣние црвна божиꙗ ∴ чѳ · Призвание азыкомъ ∴ р · Пѣснь съвръшенаго богомъ ∴ ра · Плачь ѡ прьвыихъ людехъ и прорчьство ѡ новыихъ людехъ и звание азыкомъ ∴ рв · Оучение похваление ∴ рг · Оучение исповѣдание ∴ рд · Наоучение азыкомъ блготворению бжию, бывшомоу прьвыимъ людемъ ∴ ре · Оучение жестосръдию жидовскоу азыкоу ∴ рѕ · Прорчьство ѡ звани азыкомъ и ѡ приатии члвкомъ ѿ бжиа словесе ∴ рз · Призвание азыкомъ ∴ ри · Мжкы хвы ∴ рѳ · Побѣда хва ∴ рі · Похвала хва ∴ раі · Новомъ людемъ призвание и хво оучение ∴ рві · Новомъ людемъ призвание ∴ ргі · Новомъ людемъ оучение ∴ рді · Новомъ людемъ спѣание ∴ реі · Новомъ людемъ съвръшение ∴ рѕі · Звание азыкомъ ∴ рзі · Побѣда стымъ ѡ хѣ и прорчьство ѡ хѣ ∴ риі · Ѡбразъ бжию въвождению ∴ рѳі · Пришьльствию ∴ рк · Ѡбращению вавилонъскоу и расѣанию ∴ рка · Благомъ благовѣщение ∴ ркв · Молитвѣ ∴ ркг · Похвалѣ · ркд · Оустроению ∴

прьвыихъ людии. 80. τῶν συμβεβηκότων τῷ προτέρῳ λαῷ. 81. in graeco textu verba καὶ προφητεία ἐθνῶν non leguntur. 82. περὶ τοῦ πεπονθότος σκυθρωπὰ λαοῦ, врагомъ божиимъ: τῶν ἐχθρῶν τοῦ Χριστοῦ. 84. избавленымъ, recte избавленыхъ. 89. lege июдеи отложение: Ἰουδαίων ἀποβολή. 93. graece περὶ τῶν — δογμάτων, slav. interpres περὶ τῶν διωγμῶν legisse videtur. 94. азыкомъ: Ἰουδαίων, нечѣание: ἀπόγνωσις. 96. περὶ τῆς δευτέρας παρουσίας αὐτοῦ graece non leguntur. 102. εὐχαριστίας. 104. τῶν εἰς τὸν πρότερον λαὸν τοῦ θεοῦ εὐεργεσιῶν. 105. δυσσεβείας. 117 τῶν ἐν Χριστῷ ἀγωνιζομένων. 118. στοιχείωσις. 119. παροικίας. 120. ἐπανόδου. 124. ἀποκαταστάσεως

Digitized by Google

р҃кѥ · Чаа́ниѥ градѫщиимъ ⁖ р҃кѕ · Съꙁданиѥ цр҃кви ⁖ р҃кꙁ · Ꙁваниѥ ѧꙁыкомъ ⁖ р҃ки · Побѣдѣ б҃жию побѣдьствоу ⁖ р҃кѳ · Молитва м҃чикъ ⁖ р҃л · Ѡ смѣренѣ мѫдрости ⁖ р҃ла · Молитва д҃вдва и просвѣщениїе х҃во ⁖ р҃лв · Людемъ съвръшеномъ ⁖ р҃лг · Людемъ градѫщемъ ⁖ р҃лд · Оучениѥ възводно ⁖ р҃лє · Похваленїѥ избавимыимъ ⁖ р҃лѕ · Ст҃ыихъ гласи, сѫщїихъ въ плѣнѣ ⁖ р҃лꙁ · Похваленїѥ съ пр҃рочьствїимъ ⁖ р҃ли · Молитва праведнаго съ б҃гословенїимъ ⁖ р҃лѳ · Г҃лсъ подвиꙁаѫщаго сѧ на божиѫ ⁖ р҃м · Молитва съвръшеномоу на божиѫ ⁖ р҃ма · Гласъ боращомоу сѧ ⁖

---

cf. ps. 14. 128. νίκη Χριστοῦ στρατιᾶς. 130. περὶ ταπεινοφροσύνης. 134. εἰσακτική. 135. λελυτρωμένου. Argumenta ps. 142 et qui sequuntur in textu slavico codicis Sofiensis absunt, sed facile restitui possunt: 142. Молитва исповѣдаѭщоумоу сѧ, 143. Похваление побѣждьшоумоу, 144—149. Пѣснь съ богословениемь, 150. Повелѣние пѣнию.

ИЖЕХОЧЕТЪѰТНРЫГѢНДРЕҮТЕЪЛЧЕЄ

стъ по · блвенъ бъ на всегда · аще ли ѥ дна
да ре · гн блвн гн ісхе та · по сты бже · прѣ-
стаа трце · оче на · та · тро · гла · в ·

Помилоуй на гн помилоуй на · вса ны ѿвѣта недостонны · сиж ти мтвж ѩко влцѣ грѣшнії приносимъ · помоуи на гн помилоуй насъ ∴ сла ·

Чьстно пррка твоего тръжьство · нбо цркв показа агглн съ члвкы ликоужтъ · того мотвами вь мирѣ Ѹстрой животъ на да поѥм ти · ал-лоуиа ∴ и ни.

Многаа прѣмножьства грѣхъ моихъ бце · к тебѣ прїбѣгъ спсениа трѣбоуѭ · посѣти недѫгоужщѭѭ дшж мж · и мли сна своѥго и ба · подати ми проіщениѥ грѣховъ ѥже съдѣахъ · ѥдина блвенаа ∴ та · гн помлоуи · м · а покло · еі · та · мо · начинажще ѱалтирь.[1]

Pogodinianus.	Bononiensis.
	Мо
Тристаа трце · бже всего мира · поспѣши и направи срце моє · на-чати съ разоумомъ · и кончати дѣло бгодьхновенно · сиж книгы · ѩже стыи дхъ оусты двы ѿрыгнж ·	Тръстаіа троице бе всего мира · поспѣши и настави срце мое начж-ти съ разоумомъ · и конъчати дѣлъї добръї · бодхновенъїж сиж книгъї · іаже стъїи дхъ оустъї ддовъї ѡтърыг-

[1] Hucusque solus Pogodinianus.

ихже азъ ѡкоу|ѫ[1] сѧ прогл҃ати · ра-
зоумѣѫ же своѥ невѣждьство · при-
падаѫ молѧ сѧ · г҃и і҃ꙋх҃е оуправи
ꙋмъ мои · не ѡ гл҃аниї оустноу стѫ-
жати си · нѫ ѡ разоумѣ гл҃емыхъ
веселити сѧ · и прїготовити сѧ на
творенїе дѣломъ · ѥже оуча сѧ и
и гл҃а да дѡбрыми дѣлы ѡсианъ ·
на сѫдищи · деснаꙗ страны прї-
частникъ бѫдѫ · и нинѣ влко блви ·
да въздъхнѫвъ ѿ срца · и ѩзы-
комъ въспоѫ и гл҃а · блаженъ мѫжъ ∵
и пои лекко а не бръза · дон-
ца си кнїгъ.

нѫ · ихъже ѡкоушаѫ сѧ гл҃ати ·
разоумѣѫ же свое невѣждествие · при-
падаѫ молѧ ти сѧ · и ѡтъ тебе по-
мошти призъїваѫ · Г҃и і҃с х҃е оуправи
оумъ м|и · не ѡ глаголанї|(оус)тенъ[2]
стѫжити си · нъ ѡ разоумѣ глаго-
лемъїхъ веселити сѧ · и приготовати
сѧ на творение дѣлъ · ѥже оучѫ сѧ
и глагола · да добръїими дѣлъї ѡ-
свѣтивъ сѧ на сѫдищи ти . деснъїѫ
съ|транъї причѫстъникъ бѫдѫ · и нъї-
нѣ владъїко благослови да въздъх-
нѫвъ ѡтъ срца (и ѧ)зъїкомъ[3] въс-
(поѫ)[3] · Блаженъ мѫжъ иже не иде
въ свѣтъ нечъстї|въїхъ.

---

[1] lege окоушаѫ. [2] unc. inclusae litterae in cod. absunt propter laesam membr. [3] unc. inclusas litteras addidi propter lacunam membranae.

Annot. Orationem hanc, quae etiam nunc in slavicis Psalterii editionibus textui psalmorum praemitti solet, iam saeculo decimo octavo abbas quidam, nomine Migliavacca, Slavorum meridionalium gente natus, ad fidem codicis Bononiensis in linguam latinam verterat, quam Nicolaus Antonellus in editione operum scti Athanasii romana, anni MDCCXLVI, p. XIX praefationi suae intexuit, unde in Migne Patrologia graeca tomo XXVII, p. 607 repetita est.

Digitized by Google

PSALTERIUM CUM COMMENTARIO.

Ѱалтирь.

E codice Pogodiniano.

Ѱал҆тїрь красенъ съ пртальковании҇ѥ.

E codice Bononiensi.

Ѱатръ дв҃ь · стго града · сна нѥсеѡва · иѥанна по племени · а҃ · в҃ · ꙁа алилоуиа · начѧло прьвъїнхъ книгь · иже ѿтъ жидовъ.

I.

Ѱлъ двъ · а҃ ·

1. ᵃБлаженъ мѫжъ иже не иде на съвѣтъ нечьстивы҇. | ᵇИ на пѫти

Ѱаломъ ⁘ а҃ ⁘

1. ᵃБлаженъ мѫжъ иже не иде на съвѣть нечъстивъїхъ ⁘ ᵇИ на

Comm. Афанасиа архиепископа · сказание ѱал҆момъ ⁘ ѱаломъ двовъ · а҃ ⁘ ѡ ги поможи ⁘ (Bonon.) I. 1. ᵃПррчъство се са съвръшаетъ ѡ иѡсифѣ аримафеистѣмъ · ꙗко не прииде къ июдеѡмъ · иже на ха ковъ творѣахѫ ⁘ Своиство же словесе сего блажитъ всѣкого чл҃ка не причѫщаѫща са · ни пристѫпаѫща ꙁла[аго] съвѣщаѫщихъ · ли бе чина ходаещихъ · ᵇА еже и на пѫти · пѫтъ житие се глетъ · понеже и мъї въ скончание житиꙗ сего приходимъ ⁘

Annot. ad titulum I. Двдь снъ иесеѡвь ѥгда сѣде вь црвѣ своѥмь и иꙁбра д҃ моуже моудре · асафа · ємана · и ѥфама и идифоумь · и съставиї с ними ѱатрь красьнь сь ѿвѣтни пѣ бжию — hisce verbis incipit buc. — Се же двдъ начинаѥ плмъ прьвї · афанасиѥ же архиепкпъ вьсѧ пс҃мї скаꙁаѥт' — haec verba praecedunt psalmo primo in sof.

Annot. ad comm. I. 1. ᵃ ce ante са omis. pog. — аримат. pog. аріма҄фенсцѣмъ sof. — въсѣкого sof.: всѣка bon., всего pog. buc. — прїчащ. pog. sof. — прїставаѫща pog. buc. пристаѫща sof. — ꙁлаа pog. sof. ꙁлааго bon. (graece κακῶς, ergo ꙁъла, aut ꙁълѣ). — съвѣщаваѫщиїмъ pog., recte съвѣщаваѫщихъ' sof. сь вѣщавающими buc. — или pog. buc. — бе чина: pog. sof. buc. вещина pro бещина (ἀτάκτως). ᵇ а еже на пѫ pog. buc., въ скончѣние sof. — сего omis. bon.

Digitized by Google

грѣшныихъ не ста · и на сѣдалнщи
гоубитель не сѣде.

2. Нѫ в' законѣ гни волѣ єго, и
вь законѣ єго поучит са дьнь и нощь.

3. [a] И бѫдетъ ꙗко дрѣво сажде-
ноє при исходищиихъ водъ. [b] И-
же плодъ свои дастъ въ врѣма своє.
[c] И листъ єго не ѿпадетъ, и все
єлико створи поспѣєт са ємоу.

4. Не тако нечьстивии, не тако ·
нѫ ꙗко прахъ иже възметаєтъ вѣтръ
ѿ лица земла.

пѫти грѣшънъıихъ не ста ∴ И на
сѣдалнщи гоубителъ не сѣде ∴

2. Нъ въ законѣ гдни волѣ єго ∴
И въ законѣ єго пооучитъ са дънъ
и ноштъ ∴

3. [a] И бѫдетъ ꙗко дрѣво сажде-
ноє при исходиштихъ водамъ ∴
[b] Єже плодъ свои дастъ въ врѣма
своє ∴ [c] И листъ єго не оупадетъ ∴ И
все єлико створитъ поспѣєтъ са ємоу ∴

4. Нє тако нечъстиви, не тако, нъ
ꙗко прахъ єгоже възмѣтаєтъ вѣтръ
ѡтъ лица зема ∴

---

2. Инако бо не исправитъ са ѡтъстѫпати зла, аште не тъчиѫ поoученниємъ
книжъскъıимъ ∴ 3. [a] Ꙗко же бо и дрѣва сѫщаа прı водахъ прıсно весела сѫтъ ·
тако напаꙗѫи са кнıжъскъıм' поoученı(є)мъ цвътетъ оумомъ и сдраво помъıшлениє
иматъ. дрѣво же гл҃етъ кр҃та, водами кѫпѣлънъıими ѡдръжıма и веселаща просвѣща-
ємъıа им' ∴ [b] Въ своє бо врѣма плодъствова кр҃тъ наше сп҃ение · си рѣчъ грозд҄ъ
животнъıи. [c] листвие кр҃та вѣрнии сѫтъ, ꙗко ѿ него раждаємии · и ѡ немъ прѣбъıı-
вающе не ѿпадаѫтъ. всѣ бо ꙗже кр҃та ради бъıваѫтъ, поспѣѫтъ са ∴ 4. Небо-
нъ кр҃тъ ѿ єретикъ июдеи и єлинъ дръжимъ не распла жаает са · нъ ꙗко прах҄ расъıпа-
єтъ са · тако июдеи невѣрıєм' и безоумиєм' · ѿстѫпıшѫ ѿ х҃а и расъıпашѫ са въ-
сѫдѣ по земи ∴

Annot. ad psalm. 3. [a] и ꙗ buc., сажденнє bon. саждено buc., вод' buc. водамъ sof. [b] єже sof. иже buc. [c] ѿпадеть buc. оупадетъ sin., вса ꙗлика аще buc., творитъ sof., оуспѣꙗть buc. 4. егоже sin. sof. buc., възмѣтаетъ sin. buc. възмететъ sof.

Annot. ad comm. 2. исправит са pog. sof. — тьчна sof. — книжныимъ pog. кныжныимъ sof., buc. aliter: кь вышнимь и кь ниж'нимь. 3. [a] ꙗко ко pog. sof., стоѫщиа pog. стоѫщаа sof. (τὰ ἑστῶτα) стоꙗщиꙗ buc. — напаıаꙗи pog. напаан sof. — male ж pro са bon., книжнымъ pog. sof. buc. — поученнꙗмъ pog. — цъвтетъ pog. цьвтетъ sof. — sof. male кѫпѣлъ и нами — просвѣщаем са male bon. [b] бо om. bon. [c] листвиꙗ pog. листиꙗ buc., вѣрнъı сѫдъ male bon., вѣрниı сѫтъ pog. (οἱ πιστοί), раждаємиı ѡ нꙗмь прѣбываѫтъ не ѿпадаѫще pog. buc., sof. idem ac bonon., addito in fine ємоу. 4. Небонѫ pog. sof. — и нюдеи sof. — расплождаст са pog. sof. — ноудене sof. — ѿ ante х҃а omis. pog. sof. — земли sof.

Digitized by Google

5. Сего радн не въскръснжтъ нечьстнвнн на сждъ · нн грѣшннцн въ съвѣтъ праведныннхъ.

6. Ꙗко съвѣстъ гдъ пжтъ праведныи |, н пжть нечьстнвыннхъ погыбнетъ.

5. Сего радн не въскр|снжтъ нечъстнвнн на сждъ нн грѣшънннцн въ съвѣтъ праведънъїхъ ⁘

6. Ꙗко свѣстъ гъ пжтъ праведънъїхь н пж нечестївъї пгъїбнетъ ⁘

II.

Pog. Ѱлъ · двъ · в ·

Добль ржкож сказаѥт са · добль ржкож ѥ хс · ѩко всѣ в ржцѣ нмы · сн рѣчь о нем' ре са пррчтво, глет' бо двда ѩко нз него по плътн.

1. Въскжꙗ шаташа са ѩзыцн н людниѥ поочнша са тъщетнынмъ;

Ѱа · ддовъ ⁘ в ⁘ Bon.

Дд добль ржкож сказаѥтъ са · добль же ржкож хъ ѥстъ · ѩк всѣ в ржцѣ нмъї сн рѣчъ ѡ немъ ре са пррчво, глет бо дда ѩк нз него по плътн ⁘

1. Въскжж шжташж са жзъїцн н людне поочншж са тъщетънъї ⁘

---

5. Не познавъшнн бо ба · нн чъстн ѥмоу пpнносаще по вскрсеннн · вннъї не нставажтъ са · нмжтъ бо ѡсжжденне самовол'но. не ѡбращетъ бо са в нн дѣло правъдъї ⁘ 6. Разоумѣ бо н праведнъї пжтъ н неправеднъї · н дроугъїж спсаетъ а дроугъїж ѡмражаетъ · н ѡмѣтаетъ ѩко непотрѣбнъї ⁘

II. Въскжж шжташж са жзъїцн н люднe · поочншж са тъштетъ ⁘ 1. Ѥже ѥстъ въскжж жзъїкъ нюденскъ ѩро гнѣвааахж са · н скръжетааахж на ха. поучажще са ѡ смрътн ѥго · н бъїстъ нмъ въ тъште ⁘

Annot. ad psalm. 5. не bon. non omis.

II. *Annot. ad tit.* без напьсанья sin., двдь оубо добл sof. добль же р. хс. ѥ sof. buc., глет' бо двда sof. buc. — *Ad psalm.* 1. шжташж sof., поочншж са sof., тъщетнымъ sof.

Annot. ad comm. 5. познавшен pog. sof. buc., нж въскрсеннн pog. — нставажт са pog. sof. — нмат' pog. sof. 6. разоумен, праведнынхъ, неправеднынхъ sof. — дроугыж бо sof. — омръжаетъ pog. помрачѣетъ sof.

II. 1. въскжꙗ ѩзыкъ pog. въскжа азыкъ sof. — pro ѩро pog. legit ѩко, sed sof. buc. ѩро (graece ἐθυμομάχουν). — ѡ ante смрътн abest in pog., поочнѣжще са съмртн sof.

2. [a]Прїсташа цр҃е земстни и кназн събраша са в коупѣ · [b]на г҃а и на х҃а его.

3. Растръгнѣмъ юзы ихъ · и ѿвръзѣмъ ѿ насъ иго ихъ.

4. [a]Живыи на нб҃сехъ посмѣет са имъ · [b]и г҃дъ поржгает са имъ.

5. Тъгда възглетъ к нимъ гнѣвомъ своимъ · и іаростиж своеж сматетъ ю.

6. [a]Азъ же поставенъ есмъ ц҃ръ ѿ него. [b]Надъ сиономъ горож с҃тож его.

7. [a]Възвѣщаж повелѣние г҃не. [b]Г҃ъ рече къ мнѣ с҃нъ мои еси ты. [c]Азъ дьньсъ родихъ та.

2. Присташж ц҃ри земъстни · и кназн събрашж са в коупѣ на г҃а · и на х҃а его ⁖

3. Растръгнѣмъ жзъї ихъ и ѡтъвръзѣмь ѡтъ насъ иго и ⁖

4. Живъїи на небесехъ посмѣетъ са имъ · и г҃ъ поржгаетъ са имъ ⁖

5. Тъгда възглетъ к нимъ гнѣвом своимъ · и іарстиж своеж сматетъ ж ⁖

6. [a]Азъ же поставленъ есмъ ц҃ръ ѿ нег. [b]надъ сиѡнм горж с҃тжж ег.

7. [a]възвѣщаж пвелѣние г҃не ⁖ [b]Г҃ъ рече къ мънѣ с҃нъ мои еси тъї. [c]азъ днесъ родихъ та ⁖

---

2. [a]Иродъ и пилатъ · и ти бо на хръста въсташж. [b]на г҃а и на господъскааго
чл҃овѣка · б҃ъ бо и чл҃овѣкъ естъ х҃ъ ⁖ 3. Не бо повинжшж са игови вѣрѣ июден-
стии людие · въсждоу же са противлѣахж ⁖ 4. [a]Въси елико нб҃снъї оумъ имжще х҃въї
ради вѣръї смѣжтъ са имъ и попиражт. [b]оуничижені бо бъїшж по всеи земї ⁖
5. Тогда. когда; въ д҃нъ страшънъї · егда оузратъ х҃а съ славож и силами мно-
гами · тъгда сматжт са и страхом въстрасжт са · яр бо бжде им и сраг ⁖
6. [a]Г҃летъ бо и всѣкж властъ да с҃ноу своемоу · [b]въ ц҃рви якоже пише на вѣр-
нъїхъ. 7. [a]тои бо свѣтъ ѡ҃чь проповѣда всѣмъ и животъ ⁖ [b]егда ре ѡ҃цъ ·

Annot. ad psalm. 2. присташж sof. прѣдсташе buc., ц҃рі земьнн sin. ц҃рне землъсцни sof. ц. земльстни buc. 3. азы sof. 4. живжї sof., емоу sin. 5. смоутить ю buc. 6. [a]поставленъ sin. sof. [b]горжж с҃тжж sin. горож с҃тжа sof. гороу с҃тую buc.

Annot. ad comm. 2. и ante ти abest in pog. buc., на х҃а въсташа pog. 3. игоу pog. buc. їгови sof. — їюденсцни sof. 4. юлико pog. — нб҃сныи pog. небс҃кы sof. — имаще pog. sof. — уничьжени бо быша pog.. haec usque земли om. sof. 5. съматжт са sof. — страшьныи pog. — ярь бо имъ бждетъ и срагъ pog. et sof. 6. [a]бо в'са pog. бо въсѣкж sof. — с҃нви sof. [b]на вѣрныихъ pog. sof. 7. [a]тъ pog. sof. — съвѣтъ pog. сьвѣть sof. [b]възлюбеныи pog. sof. [c]безначална pog. sof. — съвръшение pog. — явлѣніа pog. — скончание pog.

Digitized by Google

8. [a]Просн оу мене н҇ дам' тн а҇зыкы достωанніе твоє. [b]Н҇ ωдръжанніе твоє концн земла.

9. Оупасешн ıа палнцеж желѣзнож · ıак' | съсжды скждєлннка съкроушншї а҇.

10. Н҇ ннѣ ц҃ре разоумѣнте, накажате са всн сждащен земн.

11. Работанте г҃вн съ страхомъ н҇ радоуйте са ємоу съ трепетомъ.

12. [a]Прнїмѣте наказанніе єда ког-

8. [a]Просн ωтъ мене н҇ дамъ тн жзыкы достоıанніе твоє ∴ [b]Н҇ ωдръжанніе твоє конъцн зема ∴

9. Ѿпасешн ж палнцеж желѣзнож, ıако съсждъ скждєлъннка скроушншн ж ∴

10. Н҇ нынѣ царн разоумѣнте, накажате са въсн сждаштен земн ∴

11. Работанте г҃вн съ страхомъ · н҇ радоуйте са ємоу съ трепетомъ ∴

12. [a]Прнмѣте наказаніє єда кг-

се єстъ с҃нъ мон възлюбенꙑ. [c]клепла безначжлана · н҇ на свръшенніе вѣкм' ıавлѣж н҇ на скон'чанніе ∴

8. [a]'Отъ жзкъ люан г҃летъ ıакоже прншествніем' х҃вом' спсжтъ са. ıакоже н҇ паѵелъ г҃летъ ω нн · жзцн въ єдїно тѣло н҇ в' єдїно собраніе ∴ [b]Тон бо всен земан ц҃ръ н҇ стъ|ронтелъ ∴ 9. Закон'нꙑм' повелѣннем' · всѣ бо ıаже повелнтъ б҃ъ, твръда сжтъ ıако желѣзо · не схранъше же жндове, скроушншж са ıако скждєлъ непотрѣбънн. разоумѣн же жезла желѣзна к҃ртъ ıако крѣпокъ ∴ 10. Сн рѣчь по ωнѣхъ ωпаденнн жндовъскꙑ люден въї ц҃рковав'шнн ω жзкъ разоумѣнте добрѣ. заповѣдаєтъ же кназемъ н҇ властемъ · да вразоуматъ са чюдесꙑ · н҇ накажжтъ са заповѣа'мн б҃жнамн, да не сждаще бес правдꙑ бждете самн ωсжжденн ∴ 11. Єже єстъ радостнж н҇ веселнємъ трепетатн страха б҃жна · а҇ не съ гръдꙑнеж ∴ 12. [a]Правдж рече дръжнте н҇ оучнте ∴

Annot. ad psalm. 8. [a]ω мене sof. buc., ıазыкъ sin. [b]кон'це buc. 9. ж sof., сьсоудь скоудѣльннчь buc. 10. накажѣте sin. накажнте buc., земан sin. sof. buc. 12. [a]да не кьгда разгн. sof. да не когда прогн. buc.

Annot. ad comm. 8. [a]ıазыкъ pog. sof. — прншествнємъ pog., павель ω нн pog. sof. — ıазыцн pog. sof. — събранніе pog. [b]тъ pog. — земн pog. — н҇ ц҃ръ pog. sof. — стронтель pog. стронтелъ sof. 9. съкроушнша pog. — ıако съсждн непотрѣбнн pog. ıако скждєлн непотрѣбні sof. (graece ὡς ἄχρηστον ὄστρακον). — жьзла pog. — крѣпькъ pog. sof. 10. людні pog. — ц҃ртвовав'шен pog. — ıазыкъ pog. — властелемъ pog. — заповѣдемъ б҃жнам' male bon., corr. secundum pogod. sof. — male pog. бждемъ. 11. веселнємъ pog.

Digitized by Google

да прогнѣваѥт са гдь· ᵇИ погыбнете ѿ пжтн праведна.

13. Єгда възгорнт са въ скорѣ ꙗрость єго, блаженн вьсн надѣжщен са ємъ.

да прогнѣваєтъ са гь ∴ ᵇИ погыбнете ѿ пжтн праведна ∴

13. Єгда възгорнтъ са въ скорѣ ꙗростъ єго · блаженн всн надѣжщен са на нъ ∴

III.

Pog. Ѱлъ двъ · г ·

єгда бѣгааше ѿ лнца авесалома сна своєго · авесалом же ѡць мнроу сказаєт са · ꙗко адамъ ре скры са ѿ мнра · єже єстъ ѿ лнца бжна · тоу пррчьство прнноснтъ ѿ ха · ꙗко хотаща въздвнгнжтн адама ·

2. Гн что са оумножнша стжжажщен мн;

Ѱа двъ · єгда Bon.

бѣгааше ѿ лнца Авесаломѣ · сна своєго. Авесаломъ же ѡць мнроу сказаєтъ са · ꙗко адамъ рече · скрꙑ са ѿ мнра єже єстъ ѿ лнца бнꙗ · тоу пррчво прннснтъ на ха · ꙗк хтаща вздвнгнжтн адама ∴

2. Гн что са оумножншж сътжжажштнн мн ∴

---

12. ᵇ Єже єстъ не ѿпадѣте ѿ вѣрꙑ праведнааго пжтн сде · тамо же пакꙑ достоꙗннꙗ праведънꙑхъ ∴ 13. Єгда на сждѣ ꙗростъ бнꙗ разгорнт са на грѣшнꙑж ꙗко пещь · тъгда праведннн оублажжт са · ꙗко на га надѣꙗвше са н м зах прнємлаште ∴

III. Гн что са оумножн ∴ 2. Хъ въпнєтъ ѿ лнца адамлѣ · єже єстъ ѿтъ лнца чловѣча · понеже мнозн въсждѣ воюжщнн вразн на чловѣка · сн рѣчъ бѣсн · ꙗко жндовъскꙑж дѣтн на хръста съвѣтъ творащж ∴

Annot. ad psalm. 12 ᵇ погыблете sof., праведнаго sof. -наго buc. 13. на нъ sof.

Annot. ad comm. 12. ᵇ праведнаго pog. — сьде pog. — достоꙗнна pog. — правьднынхъ pog. 13. Єгда разгорнт са на сждѣ ꙗростъ бжна pog. buc. — грѣшьныꙗ pog. — е. на с. разг. ꙗр. в. sof. — оублажат са pog. — прнємлжще pog.

III. *Annot. ad tit.* Sin. non nisi usque ad сна своего, адаме sof., бжнꙗ sof., пррочьствне sof., на ха sof., хотещаа buc. *Ad psalm.* 2. оумножншж sof. сътжжающе mi sin., -жщеї мн sof.

III. *Annot. ad comm.* 2. Хъ въ pog. хс sof. buc. — ѿ лнца pog. sof. buc., bon. male ѡтнца. — члвч'ска sof. — воюжщен pog. buc. — ꙗкоже pog. sof. buc. — жндовьскыꙗ pog. — творащꙗ pog. -еще buc.

Digitized by Google

3. Мнози въстѫжтъ на мѧ · мнози гл҃тъ д҃ши моеи · нѣстъ сп҃сениа ем҃ о б҃зѣ его.

4. Ты же г҃и застѫпникъ мои еси, слава моꙗ и възноса главѫ моѭ.

5. Гласомъ моимъ къ г҃оу възвахъ · и оуслыша мѧ ѿ горы ст҃ыꙗ своеѩ.

6. Азъ оуснѫхъ и спахъ. Въстахъ ꙗко г҃дъ застѫпит' мѧ.

7. Не оубоѭ сѧ ѿ тьмы людии. Нападаѭщиихъ на мѧ ѡкрьстъ.

3. Мнози въстѫжт на мѧ · мнози глаголатъ д҃ши моеи · нѣстъ сп҃сениꙗ емоу ѡ б҃зѣ его ∴

4. Ты же г҃и застѫпникъ мои еси · слава моꙗ (и) възноса главѫ моѭ ∴

5. Гл҃асомъ моимъ къ г҃оу възвахь и оуслыша мѧ ѡтъ горы ст҃ыѧ своѩ ∴

6. [a]Азъ оуснѫхъ и спахъ ∴ [b]Въстахъ ꙗко г҃ъ застѫпитъ мѧ ∴

7. [a]Не оубоѭ сѧ ѡтъ тьмы людеи ∴ [b]Нападаѭщихъ на мѧ ѡкрьстъ ∴

---

3. Гл҃ахѫ бо жидове · аще сеи би ѿ б҃а · то не би разарѣлъ сѫботы. и пакы · аще сеи естъ с҃нъ б҃жии · то да сп҃ет сѧ самъ · ꙗкоже хощет. и прѣпрѡ на х҃а подвизахѫ сѧ ꙗко бѣси на ч҃лка ∴ 4. Адамъ къ хрьстоу глагола · егда възнесе сѧ на крестъ ∴ 5. Егда ѿ голготы възопи · или или · лима савахтании. гора бо ст҃а г҃нѣ голгота естъ · ꙗко на неи сп҃ение всемоу мироу съдѣꙗ сѧ ∴ 6. [a]Въ гробѣ тридневнѣмъ животворащѫѭ смрьтиѫ ∴ [b]Въскресъ ѿ гроба · и съвъскрѣшъ чловѣка ∴ 7. [a]Юже бо к томоу не боит' сѧ ч҃къ множества бѣсъ · вскрсениемъ х҃вом свръшенъ ∴ [b]Не прѣстажт' бо ѡкр҃тъ ходаще ч҃ка · аще и ничесоже не могѫт ∴

Annot. ad psalm. 3. въсташѩ sin. вьсташе buc. 4. вьзнесе (?) sin., сл. м. възносаи sof., и вьзносе buc., гл. моа sof. 5. г҃ві sin. 6. азъ же sin. — вьсноухь buc. 7. нападаѭщіихъ мѩ sin.

Annot. ad comm. 3. съ би pog. sof. сьь би buc. — сѫботы pog. sof. — естъ се pog. buc. естъ сь sof. — прѣпростъ pog. -ть buc. и прѣпросто sof. — чловѣка sof. 5. гол'гоѳы pog. sof. buc. — в'зъпи pog. вьзоупи buc. — ѥлѝ ѥлѝ pog.; ѥли ѥли buc. елои елои sof. — лема pog. buc., male васахтани bon., recte савахѳани pog. sof. завах'ѳани buc. — ст҃аа pog., ст҃аіа buc., melius ст҃а sof. (ὄρος γὰρ ἅγιον graece). — гол'гоѳа pog. sof. buc. — сп҃сениѥ buc. — в'семоу pog. buc. въсемоу sof. — съдѣꙗ сѧ pog. sof. 6. [a]тридьневьнѣамъ sof. — животворащѫжѫѭ pog. — рѫщѫж sof. — рещею buc. [b]въскръсъ pog. — въскрѣшъ pog. съвъскрѣшъ sof. вьскрѣшь buc. (graece συναναστήσας). 7. [a]оуже sof., pro чловѣкъ slavici textus graece ὁ πιστός, множьства pog. sof., bon. male множ'ство, бѣсьь buc.; въскрсениѥмъ х҃вомъ pog. sof. [b]ѡкр҃тъ ходаще pog. бѣсі w. х. sof. w. ходеще buc., graecus ἐπιτιθέμενοι (graece comm. amplior εἰ καὶ οὐδὲν κατὰ τῶν θαρρούντων Χριστῷ ἰσχύουσιν).

Digitized by Google

8. [a]Въскрсни гдн, спсн ма бже мои. [b]Ако ты поразн вса враждоужщаа (мнѣ) въ соуе. [c]Зжбы грѣшныихъ съкроушилъ еси.

9. Гне есть спсение · и на людехъ твоихъ блвение твое ∴

8. [a]Въскръсни господи, спаси ма боже мои ∴ [b]Ако тъі поразн въ|(са) враждоужщжж мнѣ въ соуе ∴ [c]Зжбъі грѣшъникомъ ск(р)оушилъ еси ∴

9. Гдѣне есть спение · и на людехъ твоихъ благословение твое ∴

IV.

Pog. Bon.

Сла вко · Ѱлъ · двъ · д ·

на скончание вѣкомъ · авн са гдъ · тѣм же пѣнии агглскыми · и ѱаломьское пррчьство приато бжан.

Сълава (к)ъ ддов ∴

На скнчание в вѣкв · авн са въ · тѣм же съ пѣни агелъскъіми · и ѱаломъское пррчво прижто бжан ∴

8. Еже есть · вскрсъ ѿ мртвъі спи ма ѿ азвы моеж · ежже оуазвншж ма демони, ре ада ∴ [b]Въ соуе бо жидове вражаж на спа ковахж · поразн бо ж · егда расточени бъішж ∴ [c]Диавола · грѣшен бо есть диаволъ и бѣси коу[на]жщен грѣха · аіавоаі бо ре лжкаваа мъішленіа ∴ 9. Съ собож бо съдѣа спение по срѣдѣ земла · еже есть крть спениа · и благословение на людехъ жзъічъскъіхъ постигло есть ∴

Annot. ad psalm. 8. [b]мнѣ in buc. abest, in pogod. alia manu adscriptum. [c]грѣшникомь buc. 9. есть omis. buc.

Annot. ad comm. 8. [a]recte азвы pog. sof., male азви bon. — моеа pog. — Уазвнша pog. — бѣсове pog. бѣсовѣ buc. (οἱ δαίμονες). [b]враждж (ἔχθραν) — на ха pog. buc. (graece κατὰ τοῦ σωτῆρος) — pro ковахж pog. legit творѣахж, buc. творааху, graece ἐτέκταινον. — иж (τούτους) pog. ю buc. — быша pog. выше buc. (graece in cod. vindob. aliter: ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ὥστε καὶ φεύγοντες ἐσκορπίσθησαν, τὸ στάσιμον μηδαμοῦ ἔχοντες, sed in cod. venet. ἐπάταξε δὲ τούτους, ἡνίκα ἐσκορπίσθησαν). [c]диаволоу buc. — есть omis. pog. buc. — диаволи сжть лжкаваа помышлениа pog. et buc. (posterior mutata orthographia); graecus textus vindobonensis codicis multum differt hoc loco, sed venet. prope accedit: Τοῦ τοῦ διαβόλου · ἁμαρτωλὸς γὰρ ὁ διάβολος καὶ οἱ δαίμονες τὴν ἁμαρτίαν τεκταίνοντες · ὀδόντες δὲ τοῦ διαβόλου εἰσὶν οἱ πονηροὶ λογισμοί. 9. собож pog. тобою buc. (graece περὶ γὰρ αὐτοῦ). — зема pog. земле buc. — спсение pog. buc. — азычнм pog. езнчныихъ buc.

IV. *Annot. ad titulum.* Слава въ конць псаломъ ддовъ sin. в ко сла. ѱлмь двѣь · д · на кончание бо вѣкомь .. и пѣнні buc.

Digitized by Google

2. Вънегда въꙁываахъ, оуслыша ма бже правды моеꙗ. Въ скрьбн пространнл ма есн · помлоун ма н оуслышн мтвж мж.

3. [a]Снове члвчн, доколѣ тажькосрьдн · [b]въскжꙗ любнте соуетнаа н їще лъжж.

4. Н раꙁоумѣнте ꙗко Ѹдивн гъ прѣподобнааго своего. Гъ оуслышнт ма егда въꙁовж к немоу.

5. Гнѣвапте са н не сьгрѣшапте. Ѥже глете въ срцнхъ вашнхъ ∵ Н на ложнхъ вашнхъ оумнлнте са ∵

2. [a]Вънегда въꙁвахъ н оуслъїша ма бе правдъї меж ∵ [b]Въ скрьбн пространнлъ ма есн, помоун ма н оуслъїшн молнтвж мож ∵

3. Снове члчн, доколѣ тажкосрьдн · въскжж любнте соуетънаа н ннщете лъжж ∵

4. [a]Н раꙁоумѣнте ꙗко оуднвн гъ прѣподобнааго свег ∵ [b]Господъ оуслъїшнтъ ма егда въꙁовж к немоу ∵

5. [a]Гнѣвапте са а не сьгрѣшапте ∵ [b]Ѥже глаголете въ срцнхъ вашнхъ · н на ложнхъ вашнхъ оумнлнте са ∵

IV. 2. [a]Съде ѡтъ лнца адамлѣ хъ въпнетъ · нбо не волеж съгрѣшн · нъ беꙁлобнемъ праведънъїн ∵ [b]Еже естъ свободнлъ ма есн грѣховъ н подажъдъ мн себе · въ ѡдѣꙗнне н въ пнщж ∵ 3. Еже естъ что еще ѡжестѣете срца не вѣроужще · н соует'наа дрьжнте · сего радн прндъїн въꙁъїскатн спъ погъїбшаарго ∵ 4. [a]Навъїкнѣте н вѣроунте · хвн глащоу · дана мн бъї вьсѣка вла на нбсн н на ꙁемлн ∵ [b]Сен гла адамлъ естъ · не ѡвращает бо са гъ ѡ всѣ смѣренъї · в'пнжщнн к немоу днъ н нощъ ∵ 5. [a]Еже естъ аще н ꙗко члцн гнѣваете са · нъ не скончанте дѣла гнѣвоу · не дадfestе мѣста гнѣвоу · ꙗкоже пїше ∵ [b]Сн рѣчъ елнко помъїшлѣете в срцн · нлн ѡ братѣ лн ѡ нном ꙁлѣ · на ложн събравше са · самн оумнлїте са · сн рѣчъ поканте са · добрѣ же ꙗвѣ ꙗкоже къждо · ложе гробное помъїшлъ страхом да нсправнтъ са ∵

IV. *Annot. ad psal.* 2. [a]въꙁъıвахъ sin., н ante оусл. abest. in sin. buc. — моеıа sin. [b]распространнл' buc. 3. члвчьстнн buc. — теж'косрьдын buc. 4. [a]оувѣдıте sin. buc. 5. [a]н не сьгр. buc. [b]ıеже гл. buc., н ante на ложıхъ omis. sin., male sin. оумолıтъ сıа.

IV. *Annot. ad comm.* 2. [a]не беꙁлобнемъ pog. нь беꙁлобнмь (sic) buc. (graece ἀλλ' ἐξ ἀκακίας). [b]подаждь мн са pog. п. м. се buc. — вь ѡдѣнню buc. 3. ѡжецıаюте buc, сего прнде вьꙁыскать н спасть pog. сего ра прншь вьꙁнскатн н сптн buc. (graece ἦλθον γὰρ ζητῆσαι καὶ σῶσαι). 4. [a]хоу pog. buc. — всѣ власть pog. всакаа вл. buc. — на ꙁемн pog. [b]снн pog. buc. — адамль pog. buc. — ѿ вьплѣ смѣрены pog. ѿ вьплıа смѣрен'нынхь buc. (τὴν κραυγὴν τῶν ταπεινῶν). — днь н нощь pog. buc. 5. [a]ıако аще н pog. buc. — нж дадfestе мѣстѡ pog. нь д. мѣсто buc. (ἀλλὰ δότε τόπον).

Digitized by Google

6. Пожрѣте жрътвѫ правдѣ. И оуповаите на г҃а.	6. Пожрѣте жрътвѫ правдꙑ · и оуповаите на г҃а ∵
7. Мнози гл҃ѫ кто ꙗвитъ намъ благаа ∵ Знамена са на на свѣтъ лица твоего.	7. ᵃМнози глаголатъ кто ꙗвитъ намъ благаа ∵ ᵇЗнамена са на насъ свѣтъ лица т|воего г҃и ∵
8. Далъ еси веселие въ ср҃ци моемъ. Ѿ плода пшеница и вина. И елѣа своего оумножиша са.	8. Далъ еси веселие въ ср҃це мое · ѡт плода пшеницѫ и вина · и ѡлѣꙗ своего оумножишѫ са ∵
9. Вь мирѣ въ коупѣ оуснѫ и почиѫ. Ꙗко ты г҃и единого на оупование вьселилъ ма еси.	9. ᵃВъ мирѣ въ коупѣ оуснѫ и почиѫ ∵ ᵇꙖко тꙑ г҃и единого на оупъвание въселилъ ма еси ∵

Pog. V. Bon.

Вк҃о · ѡ наслѣдоужщии · ѱ҃ло · дв҃ъ · е҃ ·	Въ ѡ достоꙗнїи ѱаломъ · д҃довъ · О цр҃ви слово · си е҃ наслѣдоуетъ х҃ваа · сонъмище е҃ кромѣ достоꙗниꙗ бꙑ · ѡ ти е҃ пррчво на конецъ бꙑстъ ∵

6. Жрътвꙑ праведнꙑ ищетъ б҃ъ ѿ ч҃тꙑ дш҃ѫ · имѣти милостꙑна мдне · просто снѫ жърж · и бꙑнѫ оуповаетъ на г҃а ∵ 7. ᵃОтъ невѣрьствиꙗ мнози бо гл҃тъ не разоумѣѭще · ꙗко естъ надежда праведнїкоу ∵ ᵇЗнамение кр҃та еже присно (не)сѫще на лици нарицаеи са кр҃тиꙗни ∵ 8. Веселие вѣрнꙑим дастъ са, пшеница таинꙑи хлѣбъ · вино таиное · еже естъ кр҃ъ х҃ва · ѡлеи помазание кр҃щениꙗ · ѿ си бо оумножаѫтъ са чѧда цр҃кваꙗ ∵ 9. ᵃГъ в гробѣ триневно · волеѫ съмртноѫ · еѫже съмири земнаꙗ и небснаꙗ ∵ ᵇПриемъшии бо печатъ кръщениꙗ · безъ|мъвно имѫтъ ѿ г҃дѣ селение · к томоу не ѡбладаеми страстъми ∵

Annot. ad psalm. 6. пожрите buc. — правьдѫ sin. (?), правдѣ buc. 8. вь ср҃дци моемъ sin. buc. — пъшеницѧ sin. — елеа buc. — оумножишѧ сѧ sin.

Annot. ad comm. 6. имѣти милостꙑна мдне, graece εὐχὴν (καὶ) ἐλεημοσύνην (καὶ) εὐσπλαγχνίαν (имѣти pro молитвѫ e confusione vocabulorum εὐχὴν et ἔχειν ortum videtur). — жърж. и pro жьржи (recte жьрьци, ὁ θύων). — 9. τὸν ἀοίδιμον θάνατον ἐκοιμήθη. A versu quarti psalmi septimo usque ad finem psalmi octavi in codice Pogodinensi et in codice Bucurestino usque ad psalmi septimi versum octavum commentariorum interpretatio slavica desideratur.

Digitized by Google

2. Гл҃ы моѫ вьноушн г҃н · разоумѣн званнѥ моѥ.

3. Вьнмн гласъ молнтвы моѥѧ ∵ Царю мон н б҃же мон ∵ Ѣко к тебѣ помолѧ сѧ г҃н.

4. Заоутра оуслышн (гласъ) мон · оутро станѫ прѣдь тобоѫ н оузра.

5. Ѩко б҃ъ не хотѧ беззаконенна ты ѥсн. Не прнселнт сѧ к тебѣ лѫкавын ∵

6. Нн прѣбѫдѫт' же законопрѣстѫпннцн прѣдъ ѡчнма твонма г҃дн. Възненавндѣ вса творѧщаѩ беззаконнѥ.

2. Гл҃ы моѫ вноушн г҃н · разоумѣн званне мое ∵

3. [a]Вънъмн гласъ молнт(в)ы моеѫ царю мон н б҃же мон ∵ [b]Ѩко къ тебѣ помолѧ сѧ г҃н ∵

4. Заоутра оуслъишн гласъ мон · заоутра станѫ прѣтъ тобоѫ н оузъра ∵

5. [a]Ѩко б҃ъ не хотан беззаконнѩ ты есн ∵ [b]Не прнселатъ сѧ к тебѣ лѫкавноужн ∵

6. [a](Н)н прѣбѫдѫтъ же законопрѣстѫпъннцн прѣдъ ѡунма твнма ∵ [b]Възненавндѣ въса творѧщѫѩ беззаконне ∵

V. 2. Сн цръкви въпнетъ къ богоу · не оу бо бѣ прнведена х҃вн ∵ 3. [a]Ѥже ѥстъ не прѣзъ дѣло вън'мн · ѥда когда пакы поносатъ мн бѣсове · нъ вън'мн гл҃а м҃вы моѫ · да навыкнѫтъ ѩко н б҃ъ н ц҃ръ ѥстъ нзъбравын мѧ ∵ [b]Мноѫ бо н въ мнѣ всѣка м҃ва прїноснтъ сѧ б҃вн ре ц҃рвн ∵ 4. Ѥже ѥстъ въскрѣшенне · тъгда бо съкоупнх' сѧ съ тобоѫ. х҃вн сѧ да ц҃рвн · тъгда прнзърѣвъ възъва мѧ ∵ 5. [a]Ѥже ѥстъ ѩко б҃ъ всемогын · не ѡставї мене въ мнозѣ прѣстѫпленн ѿ демонъ ∵ 5.[b] 6. [a]Нн лѫкавнн бо нн нечестнвнн · н законопрѣстѫпъннн ч҃лцн · съ б҃ом' нлн ѿ б҃а · прѣбывати не могѫтъ · ч҃тъ бо сын б҃ъ · чнстоу поклоненню хощетъ ∵ [b]Нюдеѫ нанпаче · ѩко закона прѣстѫп'шѫ · н ндоломъ поклоннше сѧ ∵

V. *Annot. ad titulum.* Въ конць о насладъствоующии псалмъ д҃ддовъ sin. вь кон҃ь ѿ наслѣдоующиихь. ѱалѡ̃ дв҃вь е҃ buc. (ὑπὲρ τῆς κληρονομούσης).

V. *Annot. ad psalm.* 2. гл҃ы моѫ вноушн г҃н in bon. bis scripta sunt. 3. н ante б҃же omis. sin. — помолѩ сѧ sin. 4. ютро sin. bis. — оузьрѩ sin. оузроу buc. 5. не хотѧ sin. не хотен buc. — прїселнтъ sin. buc. — лѫкавы sin. лоукавын buc. 6. loco н bon. legendum нн, uti in sin. pogod. buc. — беззаконенье sin.

V. *Annot. ad comm.* 2. цръкви, nominativi forma (ἐκκλησία). — прнведена: νυμφευθεῖσα. 3. [a]прѣзъ дѣло παρέργως. 4. e graeco textu, qui sic habet: τότε γὰρ συνήφθην σοι τῷ Χριστῷ, φησὶν ἡ ἐκκλησία elucet verba slavica х҃вн сѧ да ц҃ркви corrigenda in х҃вн (potius христомь) сѧть ц҃ркви, ubi сѧть φησί.

Digitized by Google

7. Погоубиши вса глаголющаꙗ лъжа. Мѫжь кръвнї и льстивъ мръзитъ гвн.

8. Азъ же множьствомъ млти твоеꙗ вниджѫ вь домъ твои ∴ Поклона са къ црквн стѣи твоеи и въ страсѣ твоемъ ∴

9. Ги наведи ма на правдѫ твоѭ · врагъ моихъ ради исправи прѣдъ тобоѭ пѫтъ мои ∴

10. Ꙗко нѣсть въ оустѣхъ ихъ истины · срце ихъ соуєтно єстъ ∴ Гробь отвръстъ гртань ихъ.

7. [a]Погоубиши въса глаголаштѫѩ лъжѫ ∴ [b]Мѫжъ криvъ и лъстивъ мръзитъ господеви ∴

8. [a]Азъ же множъствмъ милости твоѭ вънидѫ въ домъ твои ∴ [b]Поклона са къ црви стѣи твоеи и въ страсѣ твоем ∴

9. [a]Ги наведи ма на правдѫ твоѭ ∴ [b]Врагъ мои ради исправи прѣдъ тобоѭ пѫтъ мои ∴

10. [a]Ꙗко нѣстъ въ оустѣхъ ихъ истиниї · [b]срце ихъ соуєтно єстъ ∴ [c]Гробъ отъвръстъ грътанъ ихъ, [d]ѩзыкъї своими лъщаахѫ са,

7. [a]Въсѣхъ лъжнвъїихъ по объщию погыбѣль ждетъ · паче же жидовъ · и(же) на ха лъжахѫ ∴ [b]Зѣло бо негодоуєтъ бъ оубиичнъї дшѫ · и кръве неправеднъї и лъстивъї · зане ненавистна о ба сѫтъ вса си · ꙗкоже и жидове га оубивъшии ∴ 8. [a]Си пррк въпиєт' · прибѣгаѭ въ милостъ бжиѭ · ꙗко въ домъ ∴ [b]Разоумимиѭ црвъ разорити и създати · триаденво хъ глаше ∴ 9. [a]Да в' неи ходꙗ оугождаѭ тебѣ · вѣрнъї глет' и болюбнъї чл̃къ ∴ [b]Нбснъї въсход' · да вїдѣвъше и юдеи растаѫт' са · такожде и демони зраще члка по пѫти праведноомоу ходаща ∴ 10. [b]И тако бо свѣщавъше оусоуєтишѫ са ∴ [c]Гробї бо отвръсти смрадомъ вонѣѫтъ · смрад' же и т'мѣнїє оригнѫшѫ · рек'ше свѧжам' праведника ꙗко неоугоден' нам' єстъ. [d]Глаще спсоу · побаєт' ли дати кинсъ кесаревї илї нї. сѫдї же им' · обличъ лестъ и рек' · лїцемѣрї что ма искоушаете ∴

Annot. ad psalm. 7. [a] глѭщиꙗ sin. [b] кривъ і лъжнвъ sin. моужа крьвни и льстива buc. (ἄνδρα αἱμάτων). 8. твоеꙗ sin. — поклоніѫ сꙗ sin. — въ цркві sin. вь цркви buc. — и ante въ omis. sin. buc. 9. наведе sin. 10. грътані ихъ sin. грьтань buc. — льщаахѫ sine сꙗ sin. льщахоу се buc.

Annot. ad comm. 7. [a] по объщию: κατὰ κοινοῦ — же in codice ommissum. [b] оубиичнъї дшѫ (genet. causae): ἐπὶ φόνῳ ψυχῆς. Ad 10 [a] qui graece legitur commentarius in slavica interpretatione deest. 10. [d] спсоу, i. e. съпасоу (τῷ σωτῆρι).

Digitized by Google

11. Ѧ҆зыкы своими лъщаахѫ, сѫди імъ бж҃е. Да ѿпадѫтъ ѿ мыслии своихъ. По множьствоу нечьстивыихъ. Издрини ж҃ ꙗко прогнѣваша та г҃н.

12. Възвеселат са вьси оуповажщеи на та∵ Възраоуѫт са и вьселиши са вь нихъ· И похвалат са тобоѫ любащеи има твоѥ.

13. Ꙗко ты бл҃виши праведника г҃н· Ꙗко щитомъ бл҃говоленна вѣнчал ны ѥсі.

11. ᵃсѫди имъ боже∵ ᵇДа ѿтпадѫтъ ѡ(тъ) мыслеи своихъ∵ ᶜПо множъствоу нечъстивыіхъ· изърини ж҃ ꙗк пргнѣвашѫ та г҃н∵

12. ᵃИ да възвеселатъ са въси оупъважщии на та∵ ᵇВъ вѣкъ възрадоуѫтъ са и въселиши са въ нихъ∵ ᶜИ похвалатъ са тобоѫ любаще има твоѥ∵

13. ᵃꙖко тꙑ бл҃виши праведника г҃н∵ ᵇГ҃н ꙗко ѡрѫжием' благоволениꙗ вѣн'чалъ еси∵

11. ᵇОтъпадѫ бо соуѥтнааго съвѣта раді· не мог'ше г҃лати ꙗко б҃ ѥстъ∵ ᶜОтърінovени бо бꙑшѫ ѿ закона· ѥгда ѡтъпадѫ ѿ х҃вꙑ вѣрꙑ∵ 12. ᵃТаиномъ и дховномъ веселіем'· ѥліко ѿ ѫзꙑкъ вѣровавшіи· и оуповавшіи на г҃а∵ ᵇБесмрътнѫѫ бо приімѫтъ радостъ· иже въсел'ша са г҃а въ себѣ имѫтъ∵ ᶜВъсъприемлаще мъздѫ правьдьнии тогда∵ 13. ᵃꙖко в'злюбении правении бл҃ват' са· похвалѫ пріемаще ѿ б҃а∵ ᵇОрѫжие непобѣдимо (право) вѣрнꙑимъ· сего (присно) на главѣ носаще (вѣ)нъцѫ носатъ∵

Annot. ad psalm. 11. отъ мꙑслеи sin. ѿ мысльи buc. — нечьсти нхъ sin. нечьстиꙗ ихь buc. (τῶν ἀσεβειῶν). — вырiні ꙗ sin. изрины ѥ buc. 12. да omis. sin. buc. — оуп'вающеи buc. — вь вѣкы buc. — възр. buc. — въ нꙗ sin. вь нихь buc. — любꙗщи sin. любещии buc. 13. г҃і semel tantum sin. buc. — щитомъ sin. ѡроужнемь buc. — вѣньчалъ ны еси sin. вѣн'чаль ѥси н҃а buc.

Annot. ad comm. 11. ᵇотъ падѫ: πεσαν не мог'ше г҃лати ꙗко б҃ естъ: μὴ δυνηθέντες λαθεῖν ὡς θεόν (vl. μὴ δυνηθέντες λαθεῖν αὐτὸν, καὶ γὰρ θεὸς ἦν). ᶜ отъ ріновени бо бꙑшѫ ѿ закона: ἐξώσθησαν γὰρ τοῦ νόμου. 12. ᵃ таиномъ и дховномъ веселіем': τὴν μυστικὴν καὶ πνευματικὴν εὐφρασίαν. ᵇ ἀτελεύτητον (бесъмрьтьнѫѭ), τὴν ἀγαλλίασιν (радость) въсел'ша са г҃а: κατασκηνοῦντα τὸν Χριστόν. 13. ᵃ в'злюбении: ἀγαπώμενοι. ᵇ vocabulum quod dativo вѣрнꙑмъ praecedit, num право legi debeat, dubium est; graecus testis ὁ σταυρὸς крьстъ postulat. — вѣн'ца носатъ: στεφανηφοροῦσι additis verbis: τουτέστιν βασιλεύουσιν.

Digitized by Google

VI.

Pog.

Вко҃ · вь пѣнїхъ ѿ ѻсмѣи ѱло҃ · дадѿ ·

2. Г҃и не ꙗрѡстиѫ твоеѫ ѡбличи мене · Ни гнѣвомъ твоимъ покажи мене.

3. Помилоу҆и ма г҃и ꙗко немоще́нь ѥсмъ · Исцѣли ма г҃и ꙗко смаса са кости моꙗ.

4. И д҃ша моа смате са ѕѣло · Ꙗ ты г҃и доколѣ.

5. Обрати г҃и и ї҆збави д҃шѫ моѫ · С҃пси ма мїлости твоеꙗ ради.

Bon.

Въ · пѣ · ѿ осмѣмь · ѱалмъ · д҃довъ

На кнчинѫ вѣкъ ѿ бѫдѫщиим' вѣцѣ · седмӹи б | настѫи вѣк' · ѡсмӹи же бѫдѫщии · ѿ сем' пррчво гла си рѣчъ ѿ сѫдѣ · и сказаетъ ѱал'мъ ∵ Г҃и не ꙗростиѫ твоѫ ѿ ∵

2. Г҃и не ꙗростиѫ твоѫ ѡбличи мене · ни гнѣвомъ твоим' покажи мене ∵

3. [a] Помилоу҆и ма г҃и · ꙗко немоштенъ ѥсмъ ∵ [b] Исцѣли ма г҃и ꙗко сматошѫ са кости моѫ.

4. и д҃ша моꙗ смате са ѕѣло ∵ И тъї г҃и доколѣ.

5. ѡбрати г҃и и изъ|бави д҃шѫ моѫ · и с҃пси ма милости[ѫ] твоѫ ради ∵

VI. 2. Тъгда къждо страхомъ вѣрънии ѡдръжими · молитъ са и глаголетъ · господи не ꙗростиѫ ни гнѣвомъ испӹтай дѣꙗнии моихъ · нъ ꙗко благъ бгъ · по милосръдию створи намъ сѫдъ ∵ 3. [a] Вѣси бо немоштъ коеиждо дши и тѣлеси · ꙗко творецъ комоуждо ∵ [b] Дшѫ бо ми и тѣло скроуши грѣхъ · и ѕѣло смѫщаѫ са страхом' · рече адамъ еже-стъ члкъ ∵ 5. Доколѣ г҃и сѫдъ тъ тръпиши ре и ѡбра-

---

VI. *Annot. ad titulum.* Въ конець вь пѣнихъ о осмѣи псалмъ дадвъ sin. вь коць вь пѣнии ѿ осмѣи ѱалѿ двдвь · ѕ ·

VI. *Annot. ad psalm.* 2. Vocabulum твоим' bon. supra lin. sed prima manu positum. — 3. и исцѣли sin. ицѣли buc. — съмꙗшꙗ сꙗ sin. смоутнше се buc. — к. моꙗ sin. 4. смоути се buc. 5. и ante изб. et спси in sin. buc. abest — мілості твоеꙗ sin. мл҃тню ради твоѥю buc.

VI. *Annot. ad comm.* 2. Τοῦτο ἕκαστος τῶν πιστῶν τῷ φόβῳ συνεχόμενος παρακαλεῖ καὶ λέγει. 3.[b] 4. σφόδρα τετάραγμαι. 5. сѫдъ тъ тръпиши: μακροθυμεῖς (vl. ἀνέχῃ).

Digitized by Google

6. Ꙗко нѣсть въ смрътн помннаѭн тебе· Въ адѣ кто нсповѣсть сѧ тебѣ.

7. Оутроудних сѧ въздыханнѥмъ монм· Нзмыѭ на вьсѣкѫ ноць ложе моѥ· Слъзамн монмн постела моѫ ѡмоча.

8. Смѧте сѧ ѿ ꙗростн ѡко моѥ· Обетшахъ въ вьсѣхъ вразѣхъ монхъ.

9. Ѿстѫпнте ѿ мене вьсн творѧщен безаконїѥ ∴ Ꙗко Ꙋслыша гь гла плача моѥго.

6. [a] Ꙗко нѣстъ въ съмрътн помннаѭн тебе ∴ [b] Въ адѣ же кто нсъ|сповѣстъ тн сѧ ∴

7. [a] Ꙋтроудпхъ сѧ въздъїханнемъ монмъ ∴ [b] Нзъїѫ на вьсѣкѫ ноцъ ложе мое· н слъзамн монмї | постела моѫ ѡмочѫ ∴

8. [a] Съмѧте сѧ ѡтъ ꙗростн ѡко мое, [b] ѡбечахъ въ въсѣхъ вразѣхъ монхъ ∴

9. [a] Отъстѫпнте ѡтъ мене въсн творѧщен безаконне ∴ [b] Ꙗко оуслъїша гъ гласъ плача моего ∴

щаѥшн сѧ ѿ мене· ѥже ѥстъ адамъ· нъ ѡбратн сѧ ѥже ѥстъ покан сѧ· н мнѣ млдовавъ· н свободї мѧ ѿ грѣхъ монх· н спн мѧ ꙗко мстнвъ бъ ∴

6. Въ ча бо смртн ѡбъїметъ стра· да нї ба нї рода нн дроугъ помннтъ чкъ· нї покаанне ѥмоу тогда оуспѣетъ ∴ [b] Съ прѣставленнѥм бо ѿ сѫдѣ· нн покаанне нн нсповѣданне оуспѣетъ чкоу ∴ 7. [a] Въздъїхаѫ тъ[къ]гда въ соуе н бес полъзѫ ∴ [b] Ложе н постелѣ тожде ѥстъ· ѡбаче ложе глетъ сѧ ѥгда голо ѥстъ· постелѣ же ѥгда пост'лано ѥстъ. снѫ, ре, нзмъїѫ н ѡмочѫ покааннꙗ н нсповѣданнꙗ слъзамн ∴ 8. [a] Ꙗко срчнѣн н оум'нѣн смѫтнстѣ сѧ ѡчн мон· смѫщаемѣ ѿ грѣх н ѿ ꙗростн ∴ [b] Ѥже естъ с'старѣх сѧ въ страстехъ· лютн бо сѫтъ вразї грѣсї чкоу ∴ 9. [a] Демономъ глетъ· адам' ѥстъ чкъ· ѿстѫпнте ѿ мене· не лъстнте мене ю̈же· блїзъ бо ѥстъ ѡправдаѭн мѧ. глет' же н въчлченне ∴ 9. [b] 10. Гла плача моего·

Annot. ad psal. 6. [a] помннаѭн sin. — тебѣ buc. [b] нсп. сѧ тебѣ sin. 7. [b] н ante слъзамн abest in sin. buc. — постелѭ sin. — оумочѭ sin. ѡмочю buc. 8. смѣте се buc. — обетъшахъ sin. ѡбет'шахь buc. 9. отъ мне sin. — безаконнъе sin. безаконнѥ buc.

Annot. ad comm. 6. [a] ѡбъїметъ страхъ: ἐκ τῆς συνοχῆς τοῦ φόβου (vl. ἐκ τῆς τοῦ φόβου συνοχῆς). [b] оуспѣетъ: ὠφελεῖ. 7. [a] въздъїхаѫ (recte -ѭ) тъгда legendum esse graecus docet textus: στένων τότε — въ соуе н бес полъзѫ: μάταια καὶ ἀνώνητα. [b] κλίνη καὶ στρωμνή. 8. [a] graece aliter: Ὁ τῆς διανοίας νοητὸς ὀφθαλμὸς τεθόλωται, ἐξογκώμενος ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ὡς ἀπὸ θυμοῦ. [b] състарѣхъ сѧ: συνεχρόνισα. 9. [a] ante естъ exspectabamus еже (адамъ еже естъ чкъ: Ἀδὰμ τουτέστιν ὁ ἄνθρωπος). — ю̈же: λοιπόν.

Digitized by Google

10. Оуслыша гъ молитвѫ моѫ· Гъ моление мое приѩтъ.

11. Да постыдат сѧ и смѧтѫт сѧ вси врази мои∴ Възвратат сѧ и оустыдат сѧ зѣло вь скорѣ.

10. Ꙋслꙑша гъ молитвѫ моѫ, гъ моление мое приѩтъ∴

11. [a] Да постꙑдатъ сѧ и смѧтѫтъ сѧ вьси врази мои∴ [b] Да възвратѧтъ сѧ и оустꙑдатъ сѧ зѣло въ скорѣ∴

VII.

Pog.

Ѱлъ · з ·

сла ѱаломъ· давыдовъ иже пѣтъ гоу ѿ словесехъ хоусиинѣхъ· сна немесиина∴

Bon.

Сла · ѱа · дадовъ · иже пѣтъ гоу ѡ словесехъ хоусиѩ сна немениина∴

Хоусиа съказаетъ сѧ моурииъ · еже естъ диꙗволъ · чрънъ бо бѣ · ꙗко ѡсаждавѣвъ · гнѣвомъ бнемъ · тако бо его и книгы · гъ|лавъна оугашенѫ ѿ ѡгнѣ нарицѫтъ · главнѣ же естъ дрѣво ѡгорѣло∴ Сна и мвѫ моѫ и моление мое оуслꙑши богъ∴ И ꙗко благъ не прѣзрѣ мене нъ сам' подвиже сѧ на мое спение · то юже ѡстѫпите мене∴

11. [a] Зъраще моего спениꙗ · ре адам' · въ истинѫ бо смѫщаѫт' сѧ демони посрамѣеми∴ [b] Мѣста юже не ѡбрѣтаѫще въ члцѣ бѣсове · въ скорѣ възвращаѫтъ сѧ стыдаще сѧ члвка ꙗко печатълѣ(ема).

Annot. ad psalm. 10. оуслыша гь моление моје, гь молитвоу мою прикть buc. 11. и смоутет' се buc. — да ante възвр. omiss. in sin. buc.

Annot. ad comm. 9. [b] 10. млтвѫ: τὴν δέησιν, моление: τὴν προσευχήν — подвиже сѧ на мое спсение: ἐκαίνωσε εἰς τὴν ἐμὴν σωτηρίαν. — то юже ὥστε τοῦ λοιποῦ. 11. [a] въ истинѫ εἰκότως. [b] въ скорѣ ὀξέως. Post стыдаще сѧ vocabulum прочее (λοιπὸν) non legimus, proximi vocabuli члка literarum ка vestigia manent, in proxima linea ὡς σφραγισθέντα literas ꙗко печатълѣ additis ема explevi, nisi печатълѣна mavis.

VII. *Annot. ad titulum.* пѣтъ гви о сл. соусиинѣхъ (sic?) sin. пѣть гви w словесехь хоусиина buc., titul. finit vocabulo немениина sin. кмасиина buc. *Ann. ad comm. tituli VII.* Χουσὶ ἑρμηνεύεται αἰθίοψ: х. сък. сѧ моурииъ — wсаждавѣвъ: καπνισθείς, главънѫ оугашенѫ δαλὸν ἐξεσπασμένον (interpres Slavicus ἐξεσβεσμένον legisse videtur), дрѣво wгорѣло: ξύλον περικεκαυμένον; in божиѫ десницѫ prius ѫ in rasura scriptum; зане оубо тои: ὑπὲρ ὧν οὖν (adde οὗτος, quod in alio textu legitur); w семъ псал'ма богоу приносимъ: graece aliter ὑπὲρ τούτου τὸν ψαλμὸν τῷ

2. Гн бже мои на тѧ оупьвахъ, спи мѧ · ѿ вьсѣхъ гонѧщиїх мѧ избавї м.

3. Єгда когда похытитъ ꙗко львъ дш҄ѫ моѭ ∴ Не сѫщоу избавлѣѭщомоу ни спасаѭщоумоу.

4. Гн бже мои аще створихъ се · Аще єстъ неправда в рѫкоу моєю.

5. Аще въздахъ въздаѭщимъ ми зло · Ѿпадѣмъ оубо ѿ врагъ моихъ тъщь.

6. Да поженетъ ѹбо врагъ дш҄ѫ

же неменнна глетъ · ꙗко созданне божиѭ десницѫ бывъша · неменнꙗ бо сказаєтъ сѧ десница · зане оубо тои · боретъ сѧ съ чловѣкомъ · ѿ семъ псалма богоу приносимъ ∴

2. ᵃГи бе мн на тѧ оупвахъ, спи мѧ, ᵇѿ всѣ гнащи избави мѧ ∴

3. Єда когда похꙑтитъ ꙗко левъ дш҄ѫ моѭ · не сѫщꙋ избавлѣѭштѡмоу ни спаѭштѡмоу ∴

4. Гн бе мои, аще створихъ се · аще єстъ неправда в рѫкоу моєю ∴

5. ᵃАще въздахъ въздаѭщинмъ ми зло ∴ ᵇОтъпадѣмъ оубо ѡтъ врагъ моихъ тъштъ ∴

6. ᵃДа поженетъ оубо врагъ дш҄ѫ

VII. 2. ᵃОтъ диꙗвола и ѿ бѣсовъ єго. ᵇнападаѭт бо иꙗщѫ прѣт'къ|нѫти мене ре члкъ · нъ ꙗко добръ бъ избави мѧ ѿ него ∴ 3. Въсхꙑтитель бо сꙑ и мѫчитель животоу · присно хощетъ пожрѣти члка · мьнѧ ꙗко не имать помощьника себѣ ∴ 4. Отъвѣтъ пророкъ къ богоу творитъ · єже єстъ ѡ чловѣцѣ ∴ 5. ᵃПакꙑ хъ ѡбразъ бꙑваѩ члкоу · да не въздастъ зла в' зло. распинаємъ глаше · ѡче ѡставї и сгрѣшеніє ∴ ᵇЄже єстъ помꙑсли врагꙑ сѫщѫѩ приѡбрѣсти · ти же ѿстѫпишѫ ѿ мене · жидове по изволенню ∴

Θεῷ προσεύχομενος ἐκ προσώπου τοῦ ἀνθρώπου ἀνέθηκεν (vl. ὑπὲρ τούτου πολέμου εὔχεται τῷ θεῷ ἐκ προσώπου τοῦ ἀνθρώπου).

VII. *Annot. ad psalm.* 2. post гонѧщиих' add. мѧ sin. ме buc. 3. да не когда buc. — львь buc. — нщю (lege не сѫщю) sin. не сѹщоу buc. — mox in sin. bis dativus part. in -щюмоу finit, избавлѧющоу, спсающоу buc. 4. ѣще створихъ sin. 5. злаа buc. — отъпадѣмъ, prima persona singularis optativi, да ѿпадоу buc. 6. оубо in bon. supra lin. scriptum. — на земли sin. bon.

VII. *Annot. ad comm.* 2.ᵇ lege нападает' бо: ἐπέρχεται γάρ. 3. non животоу sed животъ vera est lectio, uti graecus est testis: ἁρπακτικὸν γὰρ καὶ τυραννικὸν τὸ ζῶον. 4. ᵃотъвѣтъ пророкъ творитъ: ἀπολογεῖται ὁ προφήτης. 5. ᵇ по изволенню: graece εὔδηλον. — Ad 6ᵃ versio commentari deest,

Digitized by Google

мож и постигнетъ · И поперетъ на земи животь мои · И славж мож въ пръсть вьселитъ.	мж и постигнетъ · ᵇИ пперет' на земи живтъ ми · И славж мож въ пръстъ въсели ∴
7. Вьскрсни ги гнѣвомъ твоимъ · Възнеси са вь концихъ врагъ твои · И въстани ги бже мои повелѣниемъ имже заповѣда.	7. ᵃВъскръсни ги гнѣвомъ твоимъ · възнеси са въ конъцихъ врагъ твоихъ ∴ ᵇИ въстани ги бе мои повелѣниемъ имъже заповѣда ∴
8. И сънмъ людиі ѡбидетъ та · И ѡ томъ на высотж ѡбратиса.	8.* ᵃИ сънемъ людеи ѡбидетъ та · ᵇи ѡ томъ на вѫсотж ѡбратиса ∴
9. Гъ сждитъ людемъ · Сжди ми ги по правдѣ твоеи ∴ И по незлобѣ моеи на ма.	9. ᵃГъ сждитъ людемъ ∴ ᵇСжди ми ги по правъдѣ моеи · и по незлобѣ моеи на ма ∴

6. ᵇДо гроба бо не почнишж · ꙗко мънашъ|те попирати и възъбранити славѣ бжии.
7. ᵃСъ гнѣвом' бо в'зѵде ꙗко ѿ брані ѿ ада кназемъ · скроушии всѣмъ сънъмъ · крѣпостъ и вса силж его · на вѵсотѣ имѵи държавж · сконъчавъ врагы · краи же конъцемъ са нарицаетъ ∴ [Си рѣчъ еще възнеси гнѣвъ свои на на · провъзвѣщаетъ же небеснѵи въсходъ ∴]
8. ᵇСи рѣчъ еще възнеси гнѣвъ свои на на' провъзвѣщаетъ же небеснѵи въсходъ ∴ 9. ᵃТои бо градетъ сждити всемоу дъіханию ∴ ᵇВсѣк' бо тогда въ злобѣ хоітъ · и въ правдѣ · съ дръзновеніем' въпіетъ и глет' · сжди еже естъ дажаъ нам' мъздж ∴

qui graece sic habet: Αὐτοὶ δὲ ἐπέθεντο τῷ φθόνῳ καὶ οὐκ ἐπαύσαντο καταδιώκοντες, νομίσαντες καταλαμβάνειν τὸν ἀκατάληπτον (vl. Οὗτοι γὰρ ἐπέθεντο τὸν φθόνον καὶ οὐκ ἐπαύσαντο νομίσαντες καταλαβεῖν τὸν κτίστην αὐτῶν).

Annot. ad psalm. 7. възносі сѧ sin., male in bonon. възнесе са, вь конь buc. (sed ц posterius addit. videtur). заповѣдѣ sin. заповѣда buc. 8. ᵃсьньмь людии ѡбьидеть те buc.

Annot. ad comm. 7. ᵃѿ брани: ἐκ τοῦ πολέμου, ѿ ада кназемъ τῶν ἐν τῷ ᾅδῃ ἀρχόντων, loco corruptelae скроушии всѣмъ сънъмъ крѣпостъ textus graecus συντρίψας πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ἰσχυρὰ hanc emendationem commendat: съкроушивъ вьсѧ въ немь крѣпость. ᵇQuae huc pertinet commentarii versio per errorem scribae ommissa, cuius loco commentarius versiculi 8ᵇ bis scribitur. Graeci textus qui ad 7ᵇ refertur verba haec sunt: Τελῶν ὃ προέθου μυστήριον · τοῦτο γὰρ πρὸ αἰώνων προσέταξας ὅπερ ἐκ νεκρῶν ἐγερθεὶς ἐτελείωσας. Ad 8ᵃ refertur hic commentarius graecus: Ὁ τῶν Ἑβραίων λαὸς, τὰ τέκνα τῆς ἀσχήμου συναγωγῆς. 8. ᵇсии рѣчь buc. — на ны buc., omis. же buc. 9. ᵃть бо buc. — всемоу дыханию соудити buc. ᵇвсакь buc. — вь незлобѣ ходивыи и вь прав'дѣ buc., quod cum graeco textu convenit: ἐν ἀκακίᾳ πορευόμενος καὶ δικαιοσύνῃ, bon. male родитъ — да дрьзновениемь buc. (sed graece μετὰ παρρησίας).

*) Quae proximis in foliis codicis singulis psalmorum vocabulis notae appositae sunt, rubro colore exaratae, cantus ecclesiastici signa fuisse videntur.

Digitized by Google

10. Да скончаєт са ꙁлоба грѣшныхъ · Исправиши праведнаго и нечьстиваг · Испытаѧ срца и жтробѫ бе праведно.

11. Помощь моа ѿ ба спасѫщаго правыа срьдъцемъ ∴

12. Гъ сѫдитель праведьнь и крѣпокъ и тръпѣливъ · И не гнѣва наводѧ на вськъ днь.

13. Аще не ѡбратите са, ѡрѫжиѥ

10. ᵃДа скончаєтъ са ꙁълоба грѣшънъıхъ ∴ ᵇИ исправиши праведънааго ∴ ᶜИспъıтаѧ срца и жтробѫ бе праведънѣ ∴

11. Помощь мѣа ѿ ба спасѫщаго правъıѧ срцемъ ∴

12. ᵃБъ сѫдителъ праведънъ ї крѣпокъ и тръпѣлївъ ∴ ᵇИ не гнѣва наводѧ на вськъ денъ ∴

13. ᵃАще не ѡбратите са, ѡрѫжие

10. ᵃДемонскаа крамола и єлико ихъ тѣ(мъ сърнстаєтъ) по іавлени(и хвѣ) ∴ ᵇТогда бо вѣр'н(ии исправат са) єгда л'ъстащии (прѣстанѫтъ) ∴ ᶜПрѣдъ бомъ бо вськѣ дѣаниѩ познаѫтъ са чловѣкомъ ∴ 11. Пророкъ глаголетъ · іако чаѫ въꙁдааниѩ божиѩ ∴ 12. ᵃСѫдїи бо сѫ крѣпокъ и прав'ден' · тръпитъ благост'но жидаѫ ѡбращенїѩ комоужадо ∴ ᵇЖидет' бо ѡбращениѩ грѣшиича въїнѫ · и сего радї на вськ' де не раніт' · паче же ѿнѫд' не рані ∴ 13. ᵃСи рѣчь пот'щїте са къ мнѣ · аще лї же ни · ѡрѫжїе иꙁощрєно жїдетъ ѡт'мѣтаѫщиихъ са ∴

Annot. ad psalm. 10. ᵇи ante испр. abest. in sin. — праведьнаго sin., pog. et buc. add. и нечьстиваго (неч'тиваго buc.). ᶜ испытаꙗ sin. — оутробы buc. — праведьно sin. buc. 11. спасѫщаго sin. — правъıꙗ sin. -выю buc. 12. ᵃ праведенъ sin. 13. ᵃ аще sin. — оцѣстите sin. buc.

Annot. ad comm. 10. ᵃи єлико buc. et graecus textus καὶ ὅσοι (bon. erravit велико scribens); quae sequebantur verba legi non possunt praeter litteras тѣ, buc. praebet тамо ристають, equidem тѣмь сърнстаєтъ e coniectura posui, graece τούτοις συστρατεύονται, in proximo versu по іавлении хвѣ complevi, ut graeco φανέντος τοῦ Χριστοῦ responderet, buc. по іавлении ихъ habet. ᵇ uncis inclusa verba ad fidem graeci et buc. restituta sunt: тогда вѣрни исправет се єгда льстещии прѣстаноуть buc.: τότε γὰρ οἱ πιστοὶ κατευθύνονται ἡνίκα οἱ πλανῶντες παύονται. ᶜ вса buc. 11. чаѫ est prima persona, si graeco ἀπεκδέχομαι respondet, sed vl. habet ἀπεκδεχόμενος, quare чаѫ pro чаꙗ legi potest, buc. habet чаю. — въздаꙗниꙗ buc. 12. ᵃправеден и крѣпькь buc., male жднть buc. (ἀπεκδεχόμενος). ᵇ вїнѫ: διὰ παντός, на все дни buc., verbis и сего ради usque ad не ранитъ respondet graecus textus venet.: καὶ διὰ τοῦτο καθ' ἡμέραν οὐ πλήττει, μᾶλλον δὲ οὐδὲ ὅλως πλήττει. 13. ᵃ сии рѣчь buc. — ѿмѣтаѫщиих' се buc. (τοὺς ἀπειθοῦντας), bon. male ѡт'матаѫщиихъ са.

Digitized by Google

сво(е) ѿцѣстнтъ · Лжкъ свон ѿвлѣче н Ѹготова н.

14. Н в немъ оуготова съсжды смрътныꙗ · Стрѣлы своѫ съ горащнмн съдѣла.

15. Се болѣ н неправдж, зачꙗ болѣзнь н роди беззаконнѥ.

16. Ровъ нзры н ископа н · Н въпаде са въ ꙗмж ꙗже створн.

17. Обратн са болѣзнь ѥго на главж ѥмоу · Н на врьхъ ѥго неправда ѥго снидеть ∴

своѥ наѡстърнтъ ∴ [b]Лжкъ свон напраже н оуго(то)ва.

14. [a]н въ немъ оуготова съсжды съмрътнъıѫ ∴ [b]Стрѣлъı своѫ горащжѫ съдѣла ∴

15. Се болѣ неправъдж · зачжтъ болѣзнъ н роди беззаконне ∴

16. [a]Ровъ нздръı н ископа ∴ [b]Н въпаде са въ ꙗмж ѫже сътворн ∴

17. Ѡбратн са болѣзнъ ѥго на главж ѥго · н на връхъ ѥго неправда ѥго сънидетъ ∴

13.[b] 14[a]. Лжкъ възвѣщавает' · прѣщенїе бнѥ готово · н стрѣлж прѣд'лежжщж · еже естъ ѡсжжденїе на грѣш'нъıѫ. ре ѡбратнте са к' мнѣ · лї посла съмртъ ∴ [b]Геѡн'нж възвѣщаетъ · ꙗко прнсно коурнт' са · съдѣлана на прїжтне нечестнвъıм' ∴ 15. Нюда ꙗко нмъı въ жтробѣ неправедное помъıшленїе · н роди безаконїе · н блкж на сребрѣ продастъ ∴ 16. [a]Гроба глетъ влчна · нже нскопаста нюда н днꙗвол' споу · ꙗкоже мнѣшж погребше его · нъ ѿврзе са вскрсенїем' хвом' ∴ [b]Ꙗмж ре еже естъ гро · егоже оуготовн спвн · ꙗкоже мнѣаше днꙗволъ. въ томъ оувазъ раза(р)оушї са ∴ 17. Раскаꙗвъ бо са нюда · н ѡбратнвъ са възвѣсн на главж своѫ жже възложъ · нъ н еще грѣхъ · егоже съдѣа на оучітелѣ · снїде на главж емоу в' болѣзн'ъ ∴

Annot. ad psalm. 13. [b]отъвлѣче sin. ut pogod. (erronee pro налаче?), напреже buc. 14. [a]вь нѥ (male pro вь нѥмь) buc. — съмрътънꙑꙗ sin. -ныѥ buc. [b]своꙗ sin. своѥ buc. — горжщимъ sin. сьгореще buc. — сьдѣлаа buc. 15. безаконньѥ sin. 16. [a]нзры buc., post нскопа add. н buc. 17. bon. pog. male ѡбратн са, sin. обратнтъ сꙗ, buc. ѡбратнт' се — на гл. ѥмоу sin. — ѥго buc. — на връхъ ѥмоу sin. ѥмоу buc.

Annot. ad comm. 13. [b]лоукь кажеть buc. — quae post verbum прѣлежещоую sequuntur usque ad сьмрть omnia in buc. ommissa. 14. [b]прнсно коурнт' са ἀεὶ καπνίζεται. 15. ꙗко вь оутробѣ нмын неправедно помышлѥнниѥ buc. (ὥσπερ ἐν γαστρὶ ἔσχε τὴν ἄδικον ἐνθύμησιν), in buc. прѣдасть, ubi ѣ ex о factum. 16. [a]погребше его (buc. погреб'ше н) non conveniunt cum graeco ἀνεσκάφη δὲ ἀνοιχθείς. [b]ꙗмоу бо buc. — нже оуготова спсоу buc. — разароушн се buc. (κατηργήθη), in bon. р post д excidit. 17. ѡбратнвь бо се buc. — възвѣснн buc. — нже сьдѣлаа buc.

Digitized by Google

18. Исповѣм са гви по правдѣ его · И пож имени гню вышнюмоу.

18. [a]Исповѣмъ са господеви по правъдѣ его ∵ [b]И пож имени гню въишъноумоу ∵

VIII.

В ко · ѡ точилѣхъ · ѱалом дд ∵ и ·

2. Гн гъ нашъ іако чюдно има твое по в сей земи · Іако вьзат са вельлѣпота твоа прѣвыше небесъ.

3. Изъ Устъ младенечь и съса-

Въ ко · ѡ точилѣхъ · пса · ддовъ · Съвръшен слов пѣсни · ре са ѡ олътарихъ · точил б ѡлтара глетъ · идеже кръвь хва · іако и вии излиаетъ са ∵ Гн гь нашъ іако чоудно ∵

2. [a]Гн гь нашъ ја(ко) чюдно има твое по всей земи ∵ [b]Іако възатъ са велълѣпота твоіа прѣвъіше небсъ ∵

3. [a]Из оустъ младенечь и съсж-

18. [a]Пррк оужасаж са таинъіж · исповѣдаетъ са боу и славитъ его силж ∵ [b]Томоу рече славж въздамъ пѣснижъ · честъноумоу и страшъноумоу имени ∵

VIII. 2. [a]По всей бо земи твоихъ съмотрений таина оудивлѣетъ са · имени бо бжию повиноуетъ са всѣка тварь ∵ [b]Тамо бо в зведъ чка · вел лѣпотѣ постави въ почелъ его еси паче нбнъіх силъ · и вознесъ его посади с собоѧ ∵ 3. [a]Дѣти пррчво глетъ · възопивъшиихъ гноу блнъ градъі въ нма гне ѡсан на в въішнихъ ∵

Annot. ad psalm. 18. въішьноумоу sin. вышниємоу buc.

Annot. ad comm. 18. силоу юго buc. — оужасаж са таинъіж ἐκπληττόμενος τὸ μυστήριον. [b]чтномоу и страшномоу buc., addito bis ѡ supra о, scriba formam vocabuli in -ѡмоу aut -оѡмоу mutare voluit.

VIII. *Annot. ad titulum.* Сло пѣнии buc. — ре са omis. buc. — алтаре buc. — идѣже бо buc. — іако вино buc.

VIII. *Annot. ad psalm.* 2. гі гі sin. — іако: in bon. ко omissum. — вьлалѣпота (?) sin. 3. младьнечь sin. младѣн'ць buc. — и ante съсжщі. omis. sin. — местьника sin. мьстника buc.

VIII. *Annot. ad comm.* 2. [a]вса тварь buc. [b]възве buc. (quod възведе legi potest, graece ἀπήγαγε). — вь вельлѣпотѣ buc. (graece μεγαλοπρεπῆ). — почьль се юси (forsitan почьль же юси) buc.: τιμήσας αὐτόν. — вьзнесь и buc. — посади и сь с. buc. συνήγειρας γὰρ καὶ συνεκάθισας τῷ θεῷ. 3. [a]глють пррчство buc. — въіпившиихъ спсоу buc.

Digitized by Google

щнїхъ съвръшилъ єсн хвалѫ. Врагъ монхъ радн раздроушншн врага н местннка.

4. Ѩко ѹзра нбса дѣла пръсть твон. Лоунѫ н ѕвѣзды ѩже ты ѡснова.

5. Что єстъ чл҃къ ѩко помннши ї. Нлн сн҃ъ чл҃чь ѩко посѣщаєшн єго.

6. Оумннлъ н єсн маломъ чнмъ ѿ аггелъ. Славоѫ н чьстнѫ вѣнчалъ н єсн.

7. Н поставн ї надъ дѣлы рѫкоу твоєѭ. Вьсѣ покорн под ноѕѣ єго.

щнхъ съвръшнлъ єсн хвалѫ ∴ [b] Врагъ твонхъ радн да раздъ'роушншн врага н мъстъннка ∴

4. Ѩко оузъра нбса дѣла пръстъ твонхъ · лоунѫ н ѕвѣздъї ѩже тъї ѡснова ∴

5. Что єстъ чл҃къ ѩко помннши нлн сн҃ъ чл҃чъ ѩк посѣщаєшн єго ∴

6. [a] Оумннлъ єсн малъмь чнномъ ѡтъ аггль ∴ [b] Славоѫ н чъстнѫ вѣнъчалъї єсн ∴

7. [a] Н поставнлъ єсн надъ дѣлъї рѫкоу своєю ∴ [b] Всѣ покорнлъ єсн подъ ноѕѣ єго ∴

---

[b] Нюдеи бо ѩко вразн гн҃н · раздражнша са на дѣтї впїѫщѫѫ · раздроушї | же са дїѩвол' · разоумѣв' б҃а сѫща хвалїмааго. враг' бо н мъстънїкъ разоумѣет са дїѩволъ ∴

4. Въплъщъ са слово н ѩвлъ са чл҃къ · сен небо н земла н свѣтнла створн н чл҃ка ∴ 5. Аще бн не помнѣлъ посѣтнтн чл҃ка · н того въземъ сп҃слъ єсн ѩко благъ ∴ 6. [a] Єже єстъ равна єго створїлъ аггламъ · аще не бн на нъ плътн възложнлъ ∴ [b] Славоѫ неизгл҃ан'ноѫ прославїлъ єсї чл҃ка · възем' єго въ бж҃во · почелъ єсї взнє на (н)бса∴ 7. [a] Г҃а єго створнлъ єсн [в']всѣмъ бъївающнмъ · н сѫщнмъ по землн ∴ [b] Всѣ бо повїнѫт' са ємоу · ѩко велїкоѫ поч'стнѫ поч'тен' бъї бм҃ъ ∴

Annot. ad psalm. 4. оузърѩ sin. оузрю buc. — ѩже sin. ıаже buc. — основалъ sin. основаа buc. 5. помъніші н sin. помн. юго buc. 6. оумьнілъ ı sin. оумьннль н buc. — маломъ чімъ sin. маломь чнмь buc. — анћлъ sin. англь buc. — честыѩ sin. чьстнѫ buc. — вѣньчалъ н sin. вѣн'чаль юсн юго buc. 7. поставнлъ ı sin. поставнльн юсн юго buc. — твоєю sin. buc. — въсѣ sin. вса buc.

Annot. ad comm. 3. [b] на дѣтї впїѫщѫѫ (вьпнюще buc.) respondet graecis verbis ἐπὶ τοῖς πᾶσι κράζουσιν (ubi Slavus interpres παισὶ legit). — разоумѣет' са: graece γίνεται. 4. сьн buc. 5. in versione Slavica apodosis totius periodi deest: ἀπολώλει ἂν · μεταφορικῶς γὰρ τὰ πολλὰ ἡ γραφὴ λέγει. 6. [a] равна н сьтв. юсн buc. — пльтн на нь возл. (σάρκα αὐτῷ περιέθηκας). [b] вьзьмь н buc. почьль же н юсн buc. (ἐτίμησας δὲ). 7. [a] господѣ buc. — в' quod всѣмъ praecedit in bon. delendum. [b] повыноуют' се buc. — толнкою чьстню buc., graece ὡς τιμηθέντι (vatic. τιμηθέντος) τοσοῦτον τοῦ ἀνθρώπου.

Digitized by Google

8. Овца и волы вьса. Еще же и скоты польскыа.

9. И птица небесныа. И рыбы морскыа. И прѣходащаа стъꙁа морскыа.

10. Гн гъ нашъ ꙗко чюдно има твое по всеи ꙁемн.

8. ᵃѠвьцѧ и волꙑ въса · еште же и съ|котꙑ полъскꙑѩ.

9. ᵇи птицꙑ небесьнꙑѩ ∴ И рꙑбꙑ морьскꙑѩ прѣходащѧѩ стѧꙁѧ морьскѧѩ ∴

10. Гн гн нашъ ꙗко чюдно има твое по въсеи ꙁемн ∴

IX.

Pog.

сла · ка · в · ѱлъ · двъ · ѡ скрьвены. ѡ свръшенѣи вѣрѣ · ѡ таиныхъ грѣсѣхъ еже по дши исповѣданние творимо · пррк прїношааше пѣниемъ. ·⁘·

Bon.

Сла · сѣ · въ конъ ѡ скрьвенꙑихъ ѱаамъ · ддовъ. ⁘

О съвръшении вѣрѣ · ѡ таинꙑихъ грѣсѣхъ · еж п дши · исповѣдаание · творимѣ пррк принишааше пѣниемъ ∴ Исповѣмъ сѧ тебѣ господи всѣмъ срцем моимъ ∴

8. ᵃЧювествънаа члкоу покори и оум'наа хви. ѡв'цѧ твръдꙑѩ и кротъкꙑѩ члкꙑ · волꙑ ига вѣрнааго носащѧѩ · скоти же ѡбращаѧщии са волеѧ ѿ ѧꙁкъ · птицѧ же в житїе нбное в'ходащѧ ∴ 9. ᵇРꙑбꙑ же самꙑ себе ꙗдѧщѧѩ члкꙑ · иже не прѣложишѧ житиꙗ. ти бо въ мори житеистѣмь ꙗко в' водахъ въ сластехъ играѧтъ непостоꙗнно ∴ 10. Чюдно бо и славно има бжие по всеи ꙁемли паче всего имени ∴

Annot. ad psalm. 8. овьцꙗ sin. овце buc. — скоты sin. скоты buc. — польскыꙗ sin. 9. бьтицꙗ (sic ?) sin. птыце buc. — морьскыꙗ sin. — и прѣходꙗщаа sin. прѣходещее (sine и) buc. — стьꙁꙗ sin. стьꙁе buc. — морьскыꙗ sin 10. гi гi sin., гн гъ buc.

Annot. ad comm. 8. чювьствьнаа buc. — а оумнаа buc. — хоу buc. — тврьдые buc. (τοὺς ἀφελεῖς). — и ига вѣрнаго соущее buc. (graece βόας τοὺς τὸν ζυγὸν τῆς πίστεως ἀνδρείως βαστάζοντας). — ѡбращающеи се buc., graece κτήνη δὲ τὰ ἔθνη τὰ ἐπιστρέφειν μέλλοντα, — вьходеще buc. (τοὺς μετερχομένους). 9. ꙗдоущее се buc. (τοὺς ἀλληλοφάγους ἀνθρ.). — иже не прѣл. жит. graece aliter: ὥστε μεταβάλλειν τὸν βίον (vl. ἐπιστραφέντας δὲ πρὸς χριστόν). — непостоин'но buc. (graece ἀστάτως).

IX. *Annot. ad titulum.* Сла дѣ sin. (дѣ idem ac сѣд. i. e. κάθισμα significare videtur). — въ конець о таиньıхъ сноу sin. (περὶ τῶν κρυφίων τοῦ υἱοῦ), ка⁘ в плмь двь ⁘ ѡ скрьвенниихь buc. - ѡ сьврьшенѣи вѣрѣ buc. (ἐν τελειότητι πίστεως).

Digitized by Google

2. Исповѣм са тебѣ гн всѣмъ срцемъ моимъ. Повѣмъ всѣ чюдеса твоа.

3. Възвесела са и въздрадоуж са ѡ тебѣ. Въспож имени твоемоу, вышниі.

4. Вънегда въздратити са врагоу моемоу въспатъ · изнемогжтъ и погыбнжтъ ѿ лица твоего.

5. Ѩко створилъ еси сждъ мои и пра моѩ. Сѣде на прѣстолѣ сждаи правдж.

6. Запрѣтилъ еси ѩзыкомъ и по-

2. [a]Исповѣмъ са тебѣ гн всѣмъ сръцемъ моимъ. [b]Повѣмъ всѣ чюдеса твоѩ.

3. [a]Възвесела са и възърадоуж са ѡ тебѣ ∵ [b]Въспож имени твоемоу, вьїшнїи ∵

4. [a]Вънегда възвратити са врагоу моемоу въспат ∵ [b]Изънемогжтъ и погъїбнжтъ ѡ лица твоего.

5. [a]Ѩко створилъ еси сждъ мои и пъра мож ∵ [b]Сѣде на прѣстолѣ сждаи правъдж ∵

6. [a]Запрѣтилъ еси жзъїкомъ и по-

IX. 2. [a]еже есть ѡтъ срца и ѡтъ всеѩ прииошж силъї исповѣданиє ∵ [b]еже есть възвѣщж въсѣ еже хощеши створити мене ради · како невса прѣкланѣеши · како съѡбразенъ бъїваеши да спеши члка ∵ 3. [a]О смрьти тѣи и ѡ вскрьсенїи тї рече члкъ ∵ [b]Въ радости тѣго пришествїѩ · радоужщии бо са присно пожтъ ∵ 4. [a]Въ нихъ бо зачжтъ са въспатие · врагоу бо падъшоу са плѣненїи радоужтъ са ∵ [b]На спа въставъшии · изнемогж бо въ соуєтии сѣмъ ∵ 5. [a]Потрѣбивъ бѣсъї и свободивъ члка ∵ [b]На прѣстолѣ посади господьскаго члка побѣждь дїавола ∵ 6. [a]Отъ нели бо побѣди демонскъїж жзкъї · дїаволѣ крѣпость погъїбе ∵

IX. *Annot. ad psalm.* 2. [b] вса buc. 3. [a] възвеселѩж sine са sin. — въздрадоуѩж сѩ sin. въздрадоую се buc. [b] пою buc. — вышьнеі sin. 4. [b] отъ лица sin. 5. [a] пьрж (sine и) sin. и прю buc. [b] сѣдѩ (recte сѣде ἐκάθισας) sin. — соудѣ buc.

IX. *Annot. ad comm.* 2. [a] ѿ всеѩ-силы pog. sof. ѿ всею силоу (sic) buc. (ἀπὸ πάσης-δυνάμεως). [b] всѣ ѩже pog. вса ѩже buc. 3. [a] тѣи legendum твоеи, ita pog. sof. buc. [b] тѣго lege твоего, радоужщеи pog. радоующеи се buc. 4. [a] graecus textus habet: ἐν οἷς γὰρ ἐπεχείρησε συνελήφθη, quod verti debebat въ нихъже бо зачать оувазе. [b] въставшеи pog. — изнемогоуть buc. (ἠσθένησαν), сѣмъ lege своемь, ita pog. buc. 5. [a] потрѣбивь: καταργήσας. [b] посаждь pog. buc. καθίσας. 6. [a] потрѣби pog. ѿ нелиже потрѣби buc. (κατηργήθη), бѣсовьныѩ ѩзыкы pog. бѣсовные ѥз. buc. (τὰ τῶν δαιμόνων ἔθνη).

Digitized by Google

гыбе нечьстивыи. Има его потрѣбн
въ вѣкъ и въ вѣкъ вѣк.
7. Вражиѣ ѡскѫдѣша ѡрѫжиѣ
в' кон'ці. И грады раздроушилъ еси.
Погыбе паматъ ихъ съ шоумомъ.

8. И г҃ь въ вѣкъ прѣбываетъ.
Оуготова на сѫдъ прѣстолъ свои.
9. И тъ сѫдитъ вселенѣи въ прав-
дѫ · сѫдитъ людемъ въ правинѫ.

10. И бысть г҃ь прибѣжище оу-
богымъ. Помощникъ въ бл҃го врѣма
в' печалехъ.

гꙑбе нечъстивꙑ ∵ [b]И нима его по-
трѣбн въ вѣкъ вѣка ∵
7. [a]Вражиꙗ ѡскѫдѣшѫ ѡрѫжиꙗ
въ конецъ ∵ [b]И градъ ихъ разъ-
дроушилъ еси ∵ [c]Погꙑбе паматъ
ихъ съ шоумъмъ ∵
8. [a]И г҃ь въ вѣкъ прѣбꙑваетъ ∵
[b]Оуготова на сѫдъ прѣстолъ свои ∵
9. И тои сѫдитъ вселенѣи въ
правъдѫ · сѫдитъ людемъ въ пра-
винѫ ∵
10. И бꙑ г҃ь прибѣжище оубо-
гꙑимъ · помощъникъ въ благо врѣма
въ печалехъ ∵

---

6. [b]Ибо и мѣсто и нима архаг҃лъско погоубн въ вѣкꙑ · да не можетъ са юже
нарицати ∵ 7. [a]Отъколѣ бо б҃ъ и х҃ъ ꙗви са · потрѣби са диꙗволѣ сила. ѡрѫжие
бо и сила нарнчетъ са ∵ [b]Съмрътн и адоу ц҃ръство ∵ [c]Съмрътн възвѣщение и
диꙗволоу · г҃ла бо велеи и матежъ бꙑстъ егда съкроушишѫ са врата мѣдѣнаꙗ и
верѣѩ желѣзнꙑѩ · и стѣнꙑ потрѣбишѫ са адамантъскꙑѩ ∵ 8. [a]Ꙗко бесъмръ-
тънꙑ и непрѣмѣнънꙑи ц҃ръ ∵ [b]На кончание възвѣщаѩ егда хощетъ сѫдити въ-
сѣмъ ѩзꙑкомъ ∵ 9. Правда бо и правение ѡтъ него · не на лица бо сѫдитъ б҃ъ ∵
10. Прибѣжище и помощъ тъгда б҃ъ праведънꙑимъ бѫдетъ въ съмѣрении и въ

Annot. ad psalm. 6. [b]потрѣбꙑтъ (sic ?) sin., потрѣбиль юси buc., въ вѣкъ і въ вѣкъ вѣка sin. вь вѣкы и вь вѣкь вѣка buc. 7. [a]врагоу buc. — оскѫдѣшиꙗ sin. ѡскоудѣше buc. [b]градꙑ sin. buc. (πόλεις, omnes sine ихъ). [c]паметь юго buc., съ шюмомъ sin. 8. [a]вь вѣкы buc. 9. и тъ sin. и ть buc. — сѫдіті людемъ (male) sin. — въ правꙑниѫ sin. 10. оубогоу-моу sin. оубогоѡмоу buc.

Annot. ad comm. 6. [b]оуже pog. 7. [a]ѡр. бо сила нарицает са pog. buc. [c]възвѣще-ние: εὔδηλον, велиі pog. buc. — адаматин'скꙑꙗ pog. buc. 8. [a]graece: ὡς ἀτελεύτητος καὶ ἀδιάδοχος βασιλεύς. [b]скончание pog. buc. скончѣние sof., възвѣщаѩ: εὔδηλον. 9. правини pog. sof. правины buc.: εὐθύτης, не на лица: ἀπροσωπολήπτως. 10. помощникь buc., въ съмѣрении и въ нищетѣ: τῶν ἐν πενίᾳ καὶ πτωχείᾳ — разоумѣимъ pog. sof. разоумѣюмь buc.: ἔγνωμεν.

11. Ӣ да оупьважтъ на та знаю҄щен ӣма твое̑ · ꙗко нѣсн ѡставнлъ възыскажщнн̑ тебе гї.

12. Поите гв҃н жнвжщоумоу въ снѡнѣ. Възвѣстнте въ ѧ҄зыцѣхъ начннання̑ єго.

13. ᵃꙖко възыскаж крънн ӣхъ поманж · ᵇне забы званна̑ оубогыӣхъ.

14. Помлоун ма гн҃, вннждь смѣ-

11. Ӣ да̑ оуповажтъ на та знажщен ӣма̑ твое̑ · ꙗко нѣсн ѡставнлъ възыскажщнхъ тебе̑ гн҃ ∴

12. ᵃПоите гв҃н жнвжщоумоу въ снѡнѣ ∴ ᵇВъзвѣстнте въ ѧзыцѣхъ начнна́ннѧ єго ∴

13. ᵃꙖко възыскажн кръве ӣхъ помѣнж ∴ ᵇНе забы званнѧ оубогыӣхъ ∴

14. ᵃПомнлоун ма̑ гн҃, вннждъ смѣ-

ннщетѣ съде жнвъшнн́мъ въ тръпѣннн. разоумѣнимъ же н се ѿ лазара н ѿ богатааго ∴

11. По нстннѣ бо познавъшнн́мъ н́ма гн҃е оупованне въ нстннж нелъжно н прнбѣжнште єстъ бъ҃ ∴ 12. ᵃє҆же єстъ въ ѱалъмѣхъ славнте ба҃ въ црвн · въ тон бо жнветъ бъ҃ ∴ ᵇРъцѣте сждъ ѧзкомъ дѣла єго н чюдеса єго проповѣданте нмъ · ꙗко прнде възыскатн погыбъшааго н спс҃тъ забліжщъшааго · ꙗко да прнджтъ въ позванне вѣрѣ ∴ 13. ᵃМъстъ бо творнтъ бъ҃ ѡкръвавъшннмъ ржцѣ ѧзычнннкомъ въ трѣботворенїнхъ ∴ ᵇНе неродова оубогыхъ в вѣрѣ · сн рѣчъ ѡ ѧзыцѣхъ · нъ ѡбращъ спс҃е ѡбогащъ ѧ благнѧ ∴ 14. ᵃСн црвн въпнетъ · ꙗко зѣло смѣрнш ѭ демонн ∴

Annot. ad psalm. 11. да sine н sin. н да buc. — оупъваѭтъ sin. sof. оупвають buc. — знаѭщн sin. знающен buc. — несн ѡставнль buc. 12. ᵃжнвжщюмоу sin. -щомоу sof. жнвоущоумоу buc. ᵇin fine єго omis. sin. 13. ᵃвъзнскаѭ sin. въ҆ыскаѥн buc. — крьвн sin. buc. — помѧнж sin. помѣнж sof. 14. ᵃсъмѣренье sin. — мое отъ врагъ sin. (sine н etiam sof. buc.).

Annot. ad comm. 11. Ѹпванню pog. оупъванне sof. 12. ᵃвъ псальмѣхь sof. ᵇсждъ codicis bononiensis menda est scribae pro сатъ (φησί), caeteri рече praeferebant, sof. plane omisit. — възнскать pog. sof. въ҆ыскатн buc. — спстн pog. sof. buc. — participia погыб'шааго et забліжждъшааго in sof. buc. loca permutaverunt, in bon. litterae заблж in rasura scriptae sunt. 13. ᵃмьсть respondet graeco ἐκδίκησιν, ѧзычннкомъ graece exspectabamus τῶν ἐθνικῶν, sed cod. graeci τῶν ἐθνῶν praebent. — ѡкръвавльшнмъ pog. -вьшннмь buc. -влъшннмъ sof. — въ трѣботвореннн́хъ pog.: ἐν ταῖς εἰδωλικαῖς θυσίαις. ᵇне нер. бо οὐ γὰρ ἠμέλησεν. — ѡ оубогыхъ, ita pog. sof. buc.: τῶν πενομένων (male ἐπαινωμένων), сн рѣчь (bon. male снрѣвъ): εὔδηλον. 14. ᵃцрвн nominativi est forma: ἡ ἐκκλησία (сн omis. buc.). — ѕѣло pog. зѣло sof., смѣрнша ѭ pog. смѣрнш ж sof. смѣрнше ю buc. (bon. male см. са.). — бѣсове pog. бѣсовѣ buc. демонн sof. —

Digitized by Google

рениѥ моѥ ѿ врагъ моихъ ∴ Възносаи ма ѿ вратъ смрътныихъ.

15. Ꙗко да възвѣщѫ вса хвалы твоѭ въ вратѣхъ дъщере сиона. Възраꙋѭм са ѡ спсении твоемъ.

16. Ꙋгльбѫ ꙗзыци въ пагоубѣ ꙗже створиша · вь сѣти сеи ꙗже скрыша Ꙋвазе нога и.

17. Знаемъ естъ гдъ сѫдбы твора. Въ дѣлѣхъ рѫкоу своеѭ Ꙋвазе грѣшникъ.

рение мое и ѡтъ врагъ моихъ ∴ [b]Възносаи ма ѡ вратъ съмрътъныихъ ∴

15. [a]Ꙗко да възвѣщѫ вса хвалы твоѭ въ вратѣхъ дъщери сиѡновы ∴ [b]Възърадоуем са ѡ спени твоемъ ∴

16. Оуглъбѫ ѩзци въ пагоубѣ ѩже сътворишѧ · въ сѣти сеи ѩже скрышѧ оувазе нга и ∴

17. [a]Знаемъ естъ гь сѫдъбы твора ∴ [b]Въ дѣлѣхъ рѫкоу своею оувазе грѣшникъ ∴

---

14. [b]Блнзъ бо вратъ съмрътънъихъ бѣ цркви работаѫщи идоломъ · ꙗвлъшоу же са хоу възвратити са и прославн и възнесе ∴ 15. [a]Црквѫ бо всѣ похваленнꙗ и исповѣданнꙗ приносите хоу. дщери сиѡновы црквн · сиѡн же домъ его сказаетъ са еже естъ хъ. врата же црквънаꙗ правда миръ и истина ∴ [b]О крстѣ бо спение црквн и въсѣм вѣрнъим во всемъ мирѣ кртъ бъістъ ∴ 16. Жидовъскъи ѩзкъ ꙗкоже мнѣшѫ оуловити спа растлѣшѫ в невѣръствии и въ томъ оувазнѫшѫ. прѣткше бо са ѡ камеи скроушишѫ са ∴ 17. [a]Нбо ѡтъ них вѣровавшеи разоумѣшѫ ꙗко тои сѫдии естъ всѣмъ ∴ [b]Диꙗволъ бо тои ковъ творѣаше ѡ крстѣ · имже оувазъ и погыбе ∴

Annot. ad psalm. 15. [a]а възвѣщѫ sin. (sine ꙗко). — дьщере buc. дъщере sof. — сионовꙑ sin. sof. buc. 16. Ꙋгльбоше buc. — створишꙗ sin. съ-шѫ sof. сьт-ше buc. — съкрышꙗ sin. -шѫ sof.

Annot. ad comm. 14. [b]смрътныхъ pog. — цркы pog. црквн sof. buc. — възвратн са: graecum verbum hoc loco non occurrit. 15. [a]slavica versio non respondet graecis πᾶσαι αἱ αἰνέσεις καὶ ἐξομολογήσεις προσφέρονται — дъщери: graece singulari numero θυγάτηρ, сиѡна pog. сиѡнѥ buc. — нарицаетъ са pog. sof. buc. [b]ѡ кр. сп. бо pog. — вѣрныимъ pog. 16. жидовъскъ pog. жидовскыи buc. — растлѣшѫ са sof. — в' невѣрнї pog. buc. невѣръствїи sof. — оувазѫ pog. sof. оувезноу buc. (συνελήφθησαν). — потъкьше pog. потьк'ше buc. прѣтъкъше sof. — 17. [a]вѣровавшеи pog. sof. buc. (bon. male вѣровавшиихъ). — тъ pog. ть sof. buc. — сѫдї pog. естъ сѫди sof. соудні (sine есть) buc. [b]диаволь тъ бо pog. sof.

Digitized by Google

18. [a]Възвратат са грѣшници въ адъ, [b]вьси ꙗзыци забываѭщеи б҃а.

19. Ꙗко не до конца забвенъ бѫдетъ нищиі. Трьпѣниѥ оубогыхъ не погыбнетъ до конца.

20. Въскрсни г҃и, да не крѣпит са ч҃лкъ. Да сѫдат са ꙗзыци прѣдъ тобоѫ.

21. Постави г҃и законодавца над ними, да разоумѣѭтъ ꙗзыци ꙗко ч҃лвци сѫтъ.

22. Вьскѫіѫ г҃и ѿстоꙗ далече; Прѣзрищи въ бл҃го врѣма в печалехъ;

18. [a]Възвратать са грѣшници въ адъ ∴ [b]Вьси ѩзыци [ѩ] забъіваѭщеи б҃а ∴

19. [a]Ꙗко не до конца забвенъ бѫдетъ ништии ∴ [b]Трьпѣние оубогъіхъ не погъібнетъ до коньца ∴

20. Въскрьсни г҃и, да не крѣпитъ са чловѣкъ ∴ [b]Да сѫдатъ са ѩзыци прѣдъ тобоѫ ∴

21. Постави г҃и законодавьца над ними · да разоумѣѭтъ ѩзыци ꙗко ч҃лци сѫт ∴

22. [a]Вьскѫѭ г҃и ѿтъстоꙗ далече;∴ [b]Прѣзьрищи въ бл҃го врѣма въ печалехъ; ∴

18. [a]Бѣсове и иже имъ работавъше∴ [b]Еллини еретици жидове∴ 19. [a]Нищии дх҃омь не забвении бѫдѫ ѿ б҃а. ѿ тѣх бо г҃лет · блаж нищи дх҃омь ꙗко тѣх е црство небсное∴ [b]Ап҃ли и иже имъ послѣдовавше. ти бо по истинѣ нищи · ꙗко ничесоже на земли не стажашѧ∴ 20. О хс҃ѣ и ѿ въскрсении его г҃летъ пррк · вскрсни г҃и б҃е · расточи врагъі твоѩ · еда к'гда въсхвалат са ꙗко побѣдив'ше∴ [b]Си рѣчь да честъни бѫдѫтъ прѣдъ тобоѫ · ти бо въ вѣрѣ спѣѭтъ∴ 21. Да оувѣдатъ ꙗко съвръшенааго на бж҃иѧ ч҃лка въсприѩли сѫтъ сан'∴ 22. [a]Дльготрьпѣнию бо и по(поу)штению бн҃ю внемлаще минѣшѫ далече сѫшта ѿтъ нихъ б҃а∴ [b]Си рѣчь в врѣма печалъное не прѣзри ч҃лка∴

Annot ad psalm. 18. [b]ꙗзъіци sin., ж superfluum in bonon. uncis inclus. — забываѭщіи sin. 19. [a]нищеі sin. 20. [b]да quod сѫдатъ praecedit in sin. omiss. 21. законодав'це buc.

Annot. ad comm. 18. [b]и жидове pog. sof., sine и buc. 19. [a]ѥ, нбное pog. црьтвие небесъское sof. [b]послѣдоваша pog. -шѫ sof. -ше buc. — къ истинѣ pog. sof. buc. (πρὸς ἀλήθειαν). — ничьсоже sof. — на земи pog. — стажавше pog. стажашѫ sof. -аше buc. (κτησάμενοι). 20. [a]О хѣ во buc. — бже мои pog. — твоꙗ pog. — когда pog. buc. [b]чьстни pog. — спѣѭтъ: προκόπτουσιν. 21. съвръшенааго pog. съвръшенаего sof. съвръшенааго buc. (τοῦ τελείου). 22. [a]поочению pog. buc. попоущенноу sof., bon. omissa syllaba поу solum поштению scripsit; graeco τῇ ἀνοχῇ vocabulum попоущению bene respondet. [b]печѣлное sof.: θλίψεως.

23. Въ грѫдости нечьстиваго вългараѥть са нищии. Оувазажтъ въ съвѣтѣхъ ꙗже помышлѣѭтъ.

24. Ꙗко хвалимъ ѥстъ грѣшный въ похотехъ дшѫ своеѫ. Обидаи благовестьнимъ.

25. Раздражи гда грѣшныи. По множьствоу гнѣва своѥго не взыщетъ. Нѣстъ ба пред лицемъ его·

23. [a]Въ грѫдости нечъстиваго възъгараѥтъ са ништии ∴ [b]Оувазажтъ въ съвѣтѣхъ ѩже помъıшлѣѫтъ ∴

24. [a]Ꙗко хвалимъ ѥст грѣшнъı въ похотъхъ дшѫ своѫ ∴ [b]Обидѫи благословимъ ∴

25. [a]Раздражи гда грѣшънъı ∴ [b]По множъствоу гнѣва своѥго не възищетъ ∴ [c]Нѣстъ ба прѣд лицемъ его.

23. [a]Грѫдии бо и величавии и прѣзорливии встаѫт' на нищѫѫ горащѫѫ печалиѫ ꙗко ѿ огнѣ · ꙗкоже июдеи на ха въсташѫ волеѫ ѡбнищавшааго ∴ [b]Грѫди и ѡбидаливии въ своихъ свѣтѣхъ падаѫт' · бъ бо грѫдыимъ противитъ са ∴ 24. [a]О всѣх бо злыихъ ꙗже съдѣвает' диꙗволъ веселит' са. въсъде бо кънигъı грѣшника диꙗвола наричѫтъ ∴ [b]Обычаи бо ѥстъ лицемѣрнъıим' члмъ ѡбидаѫщѫѫ хвалити и помарати на зло ∴ 25. [a]Ꙗко не ѡбраштаѫ са нъ прѣбъıваѫ въ грѣсѣ ∴ [b]Ни множъствоу бо гнѣва бжиꙗ оустрашаѥтъ сѫ и възвращаѥтъ грѣшнъı ∴ [c]Невѣрнъı и грѣшнъı никогдаже не полагаѥтъ ба прѣдъ ѡчима сима ·

Annot. ad psalm. 23. [a]нечьстиваго sin. sof. нечьстиваого buc. — възгарѣет са sof. възгарает се buc. — нищеі sin. 24. [a]хвалит' се buc. — грѣшьнои sin. — вь похотехъ sin. — дшѧ своеѧ sin. [b]і и обидѧи sin. и обидаи благословественимъ sof. ѡбидеи благословестнимь buc. 25. [a]грѣшьнои sin. [c]прѣд' нимь buc.

Annot. ad comm. 23. [a]на нищаѩ, горащаѩ pog. нищѫа, горащѫѫ sof. нищеѥ, горещеѥ buc. — печалиѫ sof. — въсташа на ха pog. — ѡбнищавша sof., melius quam ѡбнищавшааго pog. buc. (κατὰ χριστοῦ πτωχεύσαντος). [b]грѫди бо и ѡбидливии pog. buc. (sof. sine бо, γὰρ non legitur). 24. [a]веселить са sof. (τέρπεται), male вьселит са pog. вьселит' се buc. — наричать pog. sof. [b]ѡбычѣи sof. — лицемѣрнымъ sof. (προσωπολήπταις). — ѡбидащаѩ pog. -жа sof. — помагати pog. buc. помазати sof., graece ἀλείφειν, cuius significatio translata verbo помагати bene exprimitur. 25. [a]не ѡбращают' се нь прѣбывають buc., ubi forma participii не ѡбращаж са нъ прѣбъıваж (ж pro а) scribam in errorem induxit. [b]recte множьства pog. buc., множествиа sof. — оустрашаеть са pog. sof. — възвращаетъ sof. (ἐπιστρέφει), male възвѣщаетъ pog. възвѣщаеть buc. [c]невѣрный и грѣшный pog. — сима lege своима pog. sof. buc. 26. [a]нж pog. sof. нь buc., на всѣ врѣмена и на вса дни pog. et similiter buc. — гнжситъ sof. гноусить buc., sed гньситъ pog. (μιαίνει). — скврънитъ sof. (ῥυποῖ). — не вѣроуж pog. не вѣроужще sof. не вѣроующе buc. (μὴ πιστεύων).

Digitized by Google

26. ѡскврънат сѧ пѫтиѥ ѥго на всѣ врѣмена. Ѿемлат сѧ сѫдбы твоѩ ѿ лица ѥго. Всѣмъ врагомъ своимъ оудолѣетъ.

27. Рече бо въ срци своѥмъ не подвижѫ сѧ ѿ рода въ родъ бе-ꙁла.

28. Ѥмоуже клатвы оуста ѥго плъна сѫтъ и горести и льсти. Подъ ꙗꙁыкомъ ѥго троудъ и болѣꙁнь.

29. Прѣсѣдитъ въ лаателехъ съ богатыми. Въ таиныхъ оубити не-

26. [a]ѡскъврънѣѫтъ сѧ пѫтиѥ ѥго на вьсѣко врѣмѧ ∵ [b]Отънемѧтъ сѧ сѫдъбы твоѩ отъ лица ѥго ∵ [c]Вьсѣмъ врагом своимъ оудѣлѣетъ ∵

27. Рече бо въ срци своѥмъ не подвижѫ сѧ отъ рода въ родъ бе-ꙁла ∵

28. [a]Ѥмоуже клатвъї оуста ѥго плъна сѫтъ горести и лъсти ∵ [b]Подъ ѩꙁъїкомъ ѥго троудъ и болѣꙁнъ ∵

29. [a]Прѣсѣдитъ въ лаателехъ съ богатъїми ∵ [b]Въ таинъїхъ оубити

26. [a] нъ на вьсѣко врѣмѧ и на вьсѣкъ дн҃е гнѫситъ и ѡскврънѣетъ пѫти своѩ · не вѣроуѩ ꙗко бѫдетъ сѫдъ ∵ [b] Гадит бо и хоулитъ присно ꙁаповѣди бж҃иѩ невѣрнъї ∵ [c] Вьсѧ бо благочьстивъїѩ врагъї непъщоует' гръдъї и вьсѣм' хоштетъ оудѣлѣти ∵ 27. Отъ рода бо и в родъ на вьсѧ праведнъїѩ воюѩ диꙗволъ и борѧ сѧ с ними не прѣстаетъ'. ѡ нем'-бо исаиꙗ рече · рѣ диꙗволъ въ срци своим' въꙁнесѫ сѧ на нбо и по срѣдѣ ꙁвѣстъ (sic!) поставлѧ прѣстолъ мои ∵ 28. [a]О диꙗволѣ пррк глетъ · ꙗкоже въїнѫ грътань ѥго плънъ ѥстъ клатъвъї и лъсти ∵ [b]Троудъ нераꙁоумен' и болѣꙁнь бес приѡбращѫ. бе-сего же сѧ ѩꙁъїкъ не движитъ ∵ 29. [a]Обогаштаѫштии сѧ нечьстиѩ въїнѫ что приѡбрѣтаѫтъ. лаѫт' бо бѣси неꙁлобивъїихъ ·

Annot. ad psalm. 26. [a] и ѡскврънѣѭть сѧ sof. ѡскрьниют се buc. [b] ѡтъемлѫтъ сѩ sin. ѿємлют' се buc. [c] ѡделѣѥ buc. 27. своимъ sin. (sic?) — беꙁь ꙁла buc. беꙁъла sin. 28. [a] егда оуже клатвы sin. caeteri omnes ємоуже. — и гор. sin. sof. buc. [b] ємоу sin. 29. [a] латєлехь buc. латєліхъ sin. [c] въꙁіраєте sin. приꙁираєте sof. — ѥта buc.

Annot. ad comm. 26. [b] невѣрныи pog. sof. [c] гръдыи pog. (ὁ ὑπερήφανος). — ѡделѣти pog. ѡдолѣти sof. (κατακυριεύειν), buc. plane perverse: и всѣмь хыщєть оуловити. 27. воюѧ sof. воюѥть buc. — съ ними sof. ш ними buc. — прѣстаѥтъ pog. — своємъ pog. sof. buc. — ꙁвѣꙁдь pog. ꙁвѣꙁдъ sof. — поставлѣѫ pog. поставлѧ sof. (θήσω). 28. [a] льсти pog. [b] нераꙁоуменъ (ita omnes cod.) respondet graeco ἀνόητος, sed qui praesto sunt codices ἀνόνητος scribunt — бес приѡбращіа pog. -щѫ sof. (ἀκερδής), беꙁъ сего pog. бе сего sof. — ꙗꙁыкъ pog., не подвижитъ pog. sof. не подвижеть buc. (graece τὴν γλῶσσαν οὐ κινεῖ). 29. [a] обогащаѫщеи сѧ pog. sof. ѡбогащающе се buc. (οἱ πλουτοῦντες), вынѫ: διὰ παντός, приѡбрѣтаѫтъ male ut videtur pro graeco τῇ εἰρωνείᾳ ζῶσιν (vl. συζῶσιν), — лаѫтъ: ἐνεδρεύουσι, беꙁлобивыхъ pog. sof. (τοὺς ἀκάκους),

Digitized by Google

повин'наего. Очи его на оубогаго възираете.

30. Лаетъ въ таиныихъ яко львь въ ограде своеи · лаетъ въсхытити ницаго. Въсхытити ница да и привлечетъ. Въ сети своеи смерить и.

31. Преклонит ся и падетъ егда оудоблель бѫдетъ оубогоумоу.

32. Рече бо въ срдци своемъ забы бь, отврати лице свое да не видитъ до конца.

неповиннънааго ∵ [c]Очи его на оубогааго призираете ∵

30. [a]Лаетъ въ таинъихъ яко львъ вь ограде своеи, лаетъ въсъ хъитити нищаго ∵ [b]Въсхъитити ништааго да и привлечетъ ї ∵ [c]Въ сети своеи съмерить ї ∵

31. Преклонитъ са и падетъ егда оудоблелъ бѫдетъ оубогъим ∵

32. Рече бо въ срдци своемъ забъи бъ · отъврати лице свое да не видитъ до конца ∵

якоже и богатии лаѭтъ о оубогъихъ ∵ [b]Диаволъ · таи бо ха възъиска погоубити. неповиннен' бо срдцемъ един' хъ естъ ∵ [c]диаволъ оубо на ха насъ ради обиницав'ша ∵

30. [a]Львъ присно въ врътъпе своем' лает' въсхъищенил · тако и диавол' въ син'ме жидовъсте ∵ яко въ ограде ловлеаше ха · мна его проста члка сѫща ∵ [b]Ха насъ ради обинищавшааго якоже мнеахѫ въсъхъищъше влачаахѫ ∵ [c]Диавола хъ · въ сети бо ѭже постави въ тоиже оувазе и смрі са ∵ 31. Мнеаше бо са врагъ яко аплом и иком оуделети · тогда же воле его весе и дръжава падъши скроуши са ∵ 32. Неп'щева бо диавол' забъитию предавъша га иже о нем' и не видаща коучаемъихъ им на-и ∵

оубогыхъ (sine w) omnes alii. [b]неповинненъ же sof., ед. есть хъ buc., graecus textus copiosior: ἀθῷος γὰρ ταῖς χερσὶ καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ. [c]насъ дѣлъма sof. buc.

Annot. ad psalm. 30. [a]лаетъ buc. — левъ sin. львь buc. — въ ограде sin. — въсхъ-тити (sic ?) sin. — ништаего sin. нищаага buc. [b]въсх. нищаго sof. buc. — да и превлечетъ (sic ?) sin. да привлечетъ и sof. buc. [c]съмерито і sin. съмерить и sof. смерить и buc. 31. оуделелъ sof. одѣлѣль buc. оудолелъ sin. — оубогымъ sof. -ымь buc.

Annot. ad comm. 30. [a]жидовъсце sof. жидовьсцемь buc. — ловеше sof. ловлаше buc. — мьна sof. мне buc., и pro его pog. buc. [b]ба pog., обиницавъшаго sof. — яко pog. якоже мьнеахѫ sof. мнехоу buc., влечаахѫ pog. влечахоу buc. -и чеахѫ (omissa syllaba вле) sof. [c]ѭже pog. аже sof. юже buc. — съмерь са sof. 31. мьнеше бо са sof. — оуделеетъ pog. sof. оудолеетъ buc. — тъгда pog. — вса buc. 32. непьцева sof. — заб. предавша

33. Вьскрсни гн бе мои, да вьзнесет са ржка твоа. Не забжди Убогыхъ своихъ до конца.

34. Чесо ради прогнѣва нечьстивыи ба. Рече бо въ срци своемъ · не възыщетъ.

35. Видиши ѩко ты болѣзнъ и ѩрωстъ сматрѣеши, да прѣданъ бждетъ в ржцѣ твои. Тебѣ ωставленъ естъ нищии · сироу ты помощникъ.

33. [a]Въскръсни гн бе мои, да възнесетъ са ржка твоꙗ ∴ [b]Не забжди оубогыхъ своихъ до конца ∴

34. [a]Чесо ради прогнѣва нечъстивы бога ∴ [b]Рече бо въ срци своемъ · не възыштетъ ∴

35. [a]Видиши ѩко ты болѣзнъ и ѩростъ съматрѣеши · да прѣданъ бждетъ в ржцѣ тви ∴ [b]Тебѣ ωставленъ естъ нищии · сироу ты бжди помощъникъ ∴

33. [a]Въскръснжвъ бо изъ мрътвыхъ възнесе са пакы на нбса иӂже не бѣ ωставилъ. възнесшоу же са емоу съ славож · възъвиже ржкж своѭ на врагы и расточи ѩ по всеи земли ∴ [b]Еже естъ не забжди чл҃ка ωбнищавъшаго [то]толико ѩко водъныѩ рожьницж ѩджща ∴ 34. [a]Чл҃ка ради прогнѣва диꙗволъ ба · привлѣкъ его къ идолстѣи лсти ∴ [b]Еже естъ · аще и елико пожира[тъ] чл҃ка нѣстъ възискажи его, сжтъ диꙗволъ ∴ 35. [a]Вьсѣ бо твориши ѩко в ржкоу твоею съдръжж чл҃ка ∴ [b]Си рѣчь къ боу възопишж нищии дх҃омъ и ωсирѣвъшии въ мироу · ѩко ω него хранимии ∴

ба pog. buc.: λήθη παραδεδωκέναι — иже ω немъ bon., melius ѩже ω немъ pog. sof. ѩже ω нѥмь buc. — коуемыхъ имь pog. sof. коуѥмыихъ на-нь buc. (τὰ τεκταινόμενα).

Annot. ad psalm. 33. [a]воскръсні sin. [b]твоіхъ sin. sof. своихъ buc. 34. [a]нечъстівоі sin. нечьстивыи buc. [b]по (?) сръдъцı sin. — не възиштетъ sof. 35. [a]ѩко minutioribus characteribus supra lin. scriptum in bon. — смотрѣеші sin. съматрѣеши sof. сьм. buc. [b]нıщен sin. — бжди praeter pog. omnes habent. — помощниникь buc.

Annot. ad comm. 33. [a]вьскрноу buc. — на врагь pog., melius на врагы sof. buc. — ѩ pog. ж sof. — земи pog. земли sof. buc. [b]ωбнищавша pog. ωбнищавшаа buc., melius ωбнищавъшаго (τοῦ πτωχεύσαντος) sof. — male bon. въдънѣж рожьницж, melius водныѩ рожьца pog. sof. водниѥ рож'це buc. (τὰ κεράτια). 34. [a]привлѣкъ: σκελίσας, и pro его pog. buc. — идолъсцѣи sof. — льсти pog. (τῇ πλάνῃ). [b]аще и елико: ὅσον ἄν. — пожиража pog. sof., graece καταπίω, itaque bon. пожиражтъ corrigi debet, пожираѥ buc — възыскажи pog. ὁ ἐκζητῶν. — сжтъ pro сатъ (φησίν), caeteri cod. рече scribunt. 35. [a]своею pog. sof., съдръжа pog. -жж sof. сьдрьжен buc. (graece inf. κατέχεσθαι). [b]възъпиша pog. възьпишж sof. выхоупише buc. — осирѣвшеи pog. sof. buc. — вь мирѣ pog. sof. и вь м. buc.

Digitized by Google

36. Съкроушн мыш'цѫ грѣшноумоу н лѫкавомоу. Вьзыщет' са грѣхъ его н не ѡбращет са.

37. Гъ цръ въ вѣкъ н въ вѣкъ вѣка. Погыбнѣте ѧзыцн ѿ зема его.

38. Желаннѥ оубогыхъ оуслыша гъ · оуготованнѥ срца нхъ в'натъ оухо твое.

39. Сѫднтн снроу н смѣреномоу · да не прнложнт са по томъ велнчатн са чл҃коу на землн.

36. [a]Съкроушн мꙑшъцѫ грѣшномоу н лѫкавомоу ∵ [b]Възꙑщетъ сѧ грѣхъ его н не ѡбращетъ сѧ ∵

37. [a]Гъ цръ въ вѣкꙑ н въ вѣкоу ∵ [b]Погꙑбнѣте ѩзꙑцн ѡтъ земла его ∵

38. Желанне оубогꙑхъ оуслꙑша гъ · оуготованню срца нхъ вънатъ оухо свое ∵

39. Сѫднтн снроу н съмѣреноу · да не прнложнтъ сѧ по томъ велнчатн сѧ чл҃коу на земн ∵

36. [a]Дніавола. тон бо естъ н грѣшннкъ н лѫкавъ. того мꙑшъцѫ сн рѣчь крѣпостъ потрѣбн, да не погоубнт чл҃ка ∵ [b]Сн рѣчь възꙑсканѣ бꙑвъшн кончннѣ его конецъ не възꙑщетъ сѧ, многъ бо естъ ∵ 37. [a]Црство бо хво н бнѥ црво вѣчно н нензмѣн'но н бесъмрът'но ∵ [b]Бѣсн ѡтъ чл҃ка. землѣ бо оумна чловѣкъ ∵ 38. Хотѣнне праведнꙑхъ н оуготованне срдцъ нмъ. глетъ же дѣаннѩ благаѩ н послоушаѫ н прнзнраѫ бъ н радоуѫ сѧ ѡ нняхъ ∵ 39. Снрꙑм бо н смѣренꙑмъ мѣстннкъ естъ бъ н помощъннк. тѣм же велнчаѫщнх сѧ шѫтаннѩ на земли нн въ чтоже мѣннтъ сѧ ∵

Annot. ad psalm. 36. [a]мышце buc. — грѣшънаго, лѫкаваго sin. грѣшномоу н лѫкавомоу sof. грѣшнwмоу н люкавwмоу buc. [b]възıштетъ sin. 37. [a]въ вѣкꙑ вѣкъ вѣкоу sin. въ вѣкꙑ н въ вкъ вѣкоу sof. вь вѣкꙑ н вь вѣкь вѣка buc. [b]погꙑбнете sin. — ѩзꙑцı отъ землѩ sin. 38. желанье sin. — оуслꙑшаль ѥсн buc. — оуготованье сръдьцю sin. оуготованне sof. buc., срцоу sof. срца buc. — твое sin. sof. buc. 39. сıроумоу, съмѣреноумоу sin. снроу н смѣреномоу sof. снроу н смѣреноу buc. — прıложнтъ sine сѩ sin. прнложнт' са sof. прнложнт' се buc. — велнчѣтн са sof. — на земли sof. buc.

Annot. ad comm. 36. [a]дніаволоу buc., тъ бо pog., н ante грѣшенъ abest in pog. sof. buc., грѣшьнь buc. — не гоубнтъ sof. -ть buc. (ἵνα μὴ λυμαίνηται). [b]възыскана быв'шн кончнна buc., коньцъ pog. конецъ sof. — не ѿбращет са pog. sof. не wбрѣщет' се buc. — много pog. buc., melius многъ, pro естъ corruptela єтса in pog. 37. [a]цѣсар'ство buc. — вѣч'но, ненз-мѣнно, бесмр'тно buc. cum w adscripto supra o. [b]оумнаа buc. 38. хотѣнне τὴν θέλησιν, оуготованне τὴν ἑτοίμασιν, participiis послоушаѫ, прнзнраѫ (sof. -а), радоуѫ са (sof. -а са) graece praesentia respondent: εἰσακούει, ἐπιβλέπει, χαίρει. 39. снрынмъ sof. — мьстннкъ pog. sof. buc.

Digitized by Google

X.

Pog.

Ѱлъ҃ · дв҃ъ · і҃ · ѡ хотащиихъ бо на скончаниѥ вѣкомъ събывати са · пр҃рчтво дво ꙗвїло ѥ҃.

1. Na га҃ оуп'вахъ, како речетъ дш҃и моѥи. Прѣвитаи по горамъ ꙗко птица.

2. Ꙗко се грѣшници налаша лжкъ. Ѹготоваша стрѣлы въ тоулѣ. Състрѣлѣти вь мрацѣ правыꙗ срцемъ.

Bon.

∴ В ко҃ · ѱа҃ · дд҃овъ ∴

О хотащиих бо на скончание вѣк · съвъївати са пр҃рчъствоу ддоу ꙗвна естъ ∴

1. [a]Na га҃ оупъвахъ, како речетъ доуши моеи ∴ [b]Прѣвитаи по горамъ ꙗко и птица ∴

2. [a]Ꙗко се грѣшници налашѫ лжкъ ∴ [b]Оуготовашѫ стърѣлъї въ тоулѣ ∴ [c]Състрѣлѣти въ мрацѣ правъїѫ срцемъ ∴

X. 1. [a]Иже б҃а дѣлѣ живет и на въїсотѫ благодѣтел'ми въсхаждает · глет къ бѣсом · что имате въї глати ѡ мнѣ к томоу. въсе же се естъ паче ѡ х҃ѣ ∴ [b]Na оученъїхъ пр҃р(чьс)цѣхъ ꙗко по горам птицѫ ѡчищъшии житие парат благодѣтелми. глет же и спа ꙗко присно въ поустъїнѣхъ въдварѣаше са ∴ 2. [a]Ne прѣстаѫт бо демони стрѣлѣѫще члка таи ∴ [b]Присно бо оубо сими стрѣлами испл-

---

(ἔκδικος). — величаѫщиих' са pog. величѣѫщихь са sof. — шатаниѥ pog. шѫтание sof. шетаниѥ buc. (τὸ θράσος), minus accurate bon. шѫтаниꙗ, на земи pog. — ни въ чтоже мѣнит' са pog. sof.: εἰς οὐδὲν λογίζεται.

X. *Annot. ad titulum.* О ходащиих male bon., recte ѡ хотащиихъ pog. sof. хотещиих' buc. (τῶν μελλόντων). — вѣкомъ sof. buc. — пр҃рочьствие двдво sof. — ꙗвило pog. sof. buc., male bon. пр҃рчствоу ꙗвилъ (ἐφανέρωσεν).

X. *Annot. ad psalm.* 1. [a]речете sof., ѣко птица (sine и) sin. et alii. 2. [a]налꙗшꙗ sin. налѫкошѫ sof. налекоше buc. [b]оуготовашꙗ sin. -шѫ sof. оуготоваше buc. [c]въ мракъ sin. вь маракь buc. въ мрацѣ sof. — правъꙗ sin. правыꙗ sof.

X. *Annot. ad comm.* 1. [a]еже б҃а дѣлѣ pog. дѣлꙗ buc. ради sof. (κατὰ θεόν). — живетъ: πολιτευόμενος. — вьсходитъ pog. sof. buc. (ἀνελθών), въї et се omis. pog. buc. [b]на Ѹчениихъ пр҃рчьстѣхъ pog. (-сцѣхъ sof. buc.), ita et bonon. verba interpretanda sunt: ἐπὶ τὰ δόγματα τῶν προφητῶν. — птица ѡчищьшей житиа pog. ѡч. житиꙗ buc. ѡ. житие sof.: οἱ καθάραντες τὸν βίον. 2. [a]бѣсове pog. buc. демони sof. — таи: λεληθότως. [b]присно же оубо pog. sof. buc. [c]нарицаѫтъ pog. нарицають buc. male, recte назираѫтъ sof. (ἐπιτηροῦσι). — бѣси pog. buc. демони sof. — Ѹнынием ѡтажьчавша pog. τῇ ἀκηδίᾳ, и ꙗко и омрачена pog. buc. καὶ ὥσπερ ἐσκοτισμένον.

Digitized by Google

3. Зане ꙗже ты съвръши ѡнї раздроушиши. А праведникъ что створи ·

4. Гдъ въ црькви стѣи своеи · гь на нбси прѣстолъ его. Очи его на нищаго призираете. Вѣцѣ его испытаете сны чловча.

5. Гъ испытаетъ праведнаго и нечьстиваа. А любаи неправдѫ ненавидитъ своеꙗ дшѫ.

3. [a]Зане ꙗже ты створи ѡни раздроушишѫ ∴ [b]А праведникъ что створи ·

4. [a]гъ к црви стѣи своеи · гъ на нбси прѣстолъ его ∴ [b]Ѡчи его на нищаго призираете ∴ [c]Вѣжди его испытаетѣ сны члчѫ ∴

5. [a]Гъ испытаетъ праведънаго и нечъстиваго ∴ [b]А любаи неправъдѫ ненавидитъ своѫ дшѫ ∴

нена естъ мыслъ демонска ∴ [c]Назиражѫт бо демони и егда ѡбращѫт члка оунынием ѿтажъчавша (и) ꙗко ѡмрачена · тъгда и ти нападаѫт стрѣлѣти члка помышлении ∴

3. [a]Дшѫ бо нашѫ бъ створи чтѫ · ти же ѫ скврънныими помышлении раздроушаѫтъ ∴ [b]Ибо праведнии чистаради житиꙗ 4. [a]црквъ хранатъ стѫ бви · и на нбси прѣстол въсприимѫтъ, ѡбое же естъ ѡ хѣ ∴ [b]Прибл̾юдаеть бо иже живѫт богоугодно нищии и гъ оугаждаетъ имъ ∴ [c]Маанием бо чинитъ ꙗже въ насъ ∴ 5. [a]Еже естъ испытаетъ когождо да праведноѡмоу въздастъ мъздѫ а нечъстивоѡмоу мѫкѫ · ꙗко правъдънъ сѫди ∴ [b]Диꙗволъ любаи бо неправъдѫ саи погоуби · тако вѣкъ любаи неправедное ѡщетитъ своѫ дшѫ ∴

Annot. ad psalm. 3. [a]съвръши sin. съвръши sof. сьврьши buc. — ині sin. ѡни sof. buc. — раздроушишꙗ sin. -шѫ sof. [b]правед'ник' же buc. 4. [a]твоеі sin., reliqui omnes своеи. [b]нищаего sin. нищаго sof. нищаго buc. — призыракта buc. [c]вѣцѣ sof. вѣжди sin. buc. — іспытаеть (?) sin. испытаете sof. -ютѣ buc. — чл҃чꙗ sin. чл҃вчьскы sof. buc. 5. [a]праведьнаего sin. праведнаго sof. buc. — нечъстіваго sin. нечьстиваго buc. [b]любеи же buc. — своеꙗ дшꙗ sin. свою дшоу buc.

Annot. ad comm. 3. [a]съвръши pog. sof. сьврьши buc. (κατήρτισε). — скврън'ны помыслы pog. скрьн'ными помысли buc., скврънънимы помышлении sof. (διὰ τῶν ῥυπαρῶν λογισμῶν). — раздроушаѫтъ pog. sof. раздроушают' buc. (καθαιροῦσιν), male bon. раздражаѫтъ. 3. [b]чтаго buc. 4. [a]стѫѫ sof. — бгоу pog. — хс pog. w хѣ sof. buc. [b]приблюдает': ἐπιτηρεῖ, оугаждаетъ sof. оугаждають buc., male pog. ѹгаждаѫть. [c]маанием pog. νεύματι. — чинитъ: σταθμίζει. 5. [a]праведномоу pog. sof. — нечьстивомоу pog. sof. — праведьнь pog. buc. пра-

Digitized by Google

6. ѡдъждитъ на грѣшникы сѣть. Огнь и жоупель дхъ боурный часть чаша и.

7. Ѩко праведенъ гъ и правдѫ възлюби. Правая видѣ лице его.

6. [a] Одъждитъ на грѣшникъї сѣти ∵ [b] Огнъ жоупелъ доухъ боуренъ чѧстъ чашѫ ихъ ∵

7. [a] Ѩко правъденъ гъ и правъдъї възълюби ∵ [b] Правая видѣ лице его ∵

XI.

Pog.

слa · вко · ѡ осмѣ ѱлъ · двъ · аі · на скончаниѥ вѣкоу бѫдѫщомоу · прркьство дво ѩви сѧ · да къждо уготовит сѧ къ бѫдѫщомоу. седмы бо настоѩи · осмы же бѫдѫщиі. нѫ и ѡ въскрсении хвѣ · осмы бо естъ днь · и ѡсмы и пръвыи.

Bon.

∵ Сла · вко · ѡ осмѣм. ѱа ддовъ ∵ На скончание вѣкоу бѫдѫщоѡмоу · прочство ддово ѩви сѧ · да кождо оутотовитъ сѧ къ бѫдѫщоѡмоу. седъмъїи бо настоѫи · ѡсмъїи же бѫдѫи. нъ и ѡ въскрьсении хвѣ ѡсмъї бо естъ деи · и ѡсмъї и пръвъїи ∵

6. [a] На бѣсъї и елико имъ послѣдоужтъ · оубазовати бо им попоущаетъ бъ въ с(во)ихъ начинаниихъ ∵ [b] И си бѣсомъ и диѩволоу. ѡ том бо речено естъ · имаши ѫгли горѧщѫ · сади на нихъ ∵ 7. [a] Прав'ден' бо сѫдъ наведе тъгда на в'сѧ ѩко бъ истовъ ∵ [b] Ничтоже бо стръпътна или развъращена или лъжна въ немъ ∵

веденъ sof. — сѫди sof. — а неч. м. in buc. deest. [b] люба pog. sof. любе buc. (ἀγαπῶν). — свѣкъ pro всѣкъ bon. въсѣкъ sof. и всакь buc., вьсъ pog. — ѿтъщетитъ pog. ζημιοῦται.

Annot. ad psalm. 6. [a] ωдръжітъ (?) sin. ωдъждитъ reliqui omnes. — сѣтъ sin. сѣть buc. сѣти sof. [b] ωгнъ и жоупелъ sof. ωгнь и жюпель buc. ζюпелъ (sic ?) sin. — боурьнь buc. (доухъ боуренъ omis. sof.). — чѣшиѧ sin. чѣшѫ sof. чаше buc. 7. [a] праведенъ sof. -едьнь buc. — правдѫ sof. правды buc. [b] права sin.

Annot. ad comm. 6. [a] Ѹвазовати pog. παγιδεύεσθαι, попѹщаетъ pog. συγχωρεῖ, въ своихъ начинаниихъ pog. (τοῖς ἰδίοις ἐπιτηδεύμασιν), -нихъ sof., in bon. стіихъ legi debet своихъ. [b] си omis. buc. — ѡ том' бо pog. et reliqui, male w тѣм' bon. — агли горѧщѫ sof. горѧщѧ pog. оугли горещеѥ buc. — сади sof. сѣди buc. сѫди pog. 7. [a] праведень pog. -нъ sof. праведьнь buc. — наведе omnes, sed in graeco textu ἐπάξει legimus. — истіненъ pog. sof. истин'нь buc. [b] стръпьтна pog. buc. -петна sof. (σκολιόν). — развращенаа buc.: διεστραμμένον.

XI. *Annot. ad titulum.* На скончѣние sof. на кон'чаниѥ buc. — бѫдѫщомоу sof. боудоущоумоу buc. — къждо sof. кьждо buc. — седьми бо настоѫи sof. седми бо настоѥи buc. —

Digitized by Google

2. Спи мѧ гн ꙗко ѡскѫдѣ прѣ-
подобный. Ꙗко ѹмалиша сѧ истин-
ны ѿ снъ чл҃вчь.
3. Соуєтнаа гл҃а къ искрънемоу
своѥмоу. Оустны льстивыꙗ срцемъ
и вь срци гл҃аша ꙁлаа.
4. Потрѣбитъ гъ вьсѧ оустны ль-
стивыꙗ и ꙗꙁыкъ вельрѣчивъ.
5. Рек'ша ꙗꙁыкы наша въꙁвели-
чимъ. Оустны наша при на сѫтъ,
кто намъ гъ ѥ.

2. Съпаси мѧ господи ꙗко ѡскѫ-
дѣ прѣподобънꙑ ∴ Ꙗко оумалн-
шѫ сѧ истинꙑ ѡтъ снъ чл҃чьскъ ∴
3. Соуєтна гл҃а къждо къ искрь-
нє|ѥмоу своѥмоу ∴ Оустънꙑ лъстн-
вꙑѫ срцемъ и въ срци гл҃ашѫ ꙁлоѥ ∴
4. Потрѣбітъ гъ вьсѧ оустънꙑ лъ-
стивꙑ · и ѧꙁꙑкь велрѣчі ∴
5. Рекше ѧꙁꙑкꙑ нашѫ въꙁвелі-
чім ∴ Оустънꙑ нашѫ при насъ сѫтъ ·
кто намъ гъ есъ|тъ.

XI. 2. Гъ ѡ людехъ жидовьскꙑх єпиет · ꙗко нѣстъ в нихъ раꙁоумѣвающа ѡ
бзѣ. нарицает же и волнѫѫ съмртъ гда нашего ∴ Оставлъше бо истинѫ жидове
лъжнѫ на ха поучаахѫ сѧ ∴ 3. Еже єстъ соуєтнаа дроугъ къ дроугоу свѣща-
ваахѫ на ха ∴ И дроугъ дроугоу лъстнѫ гл҃аахѫ · къжъдо въ себѣ ковааше ꙁлоє ∴
4. Си рѣчъ величаѭштъ сѧ · на бога бо и дъвиꙁаахѫ ∴ 5. Си рѣчъ на вꙑсотѫ
въꙁнесѣмъ ∴ Оукарѣєтъ съде хꙑштьникꙑ и лихоимъцѧ · иже (ни) нищиихъ пада-
ниꙗ ни оубогꙑихъ въꙁдꙑханиꙗ милоуѫшѫ ∴

---

wсмы же бѫдѫщии sof. wсми же боудоущиі buc. — ноу и buc. (sof. haec vocabula omisit), post хвѣ sof. add. глетъ. — ѡсмый и првый sof.

XI. *Annot. ad psalm.* 2. прѣподобъноі sin. прѣподоб'ны sof. прѣподобьнь buc. оумалишꙗ сꙗ sin., члчь sin. члчкꙑ sof. -ыихъ buc. 3. соуѥтна buc. соуєтна sof., къждо sof. buc. — ѥскрьнюмоу sin. искрънемоу sof. buc. лъстівꙑꙗ sin. — вь срци и вь срци buc. — глашꙗ ꙁълаѣ sin. глашѫ ꙁлаа sof. глаше ꙁлаа buc. 4. лъстівꙑꙗ sin. льстивыѥ buc. — ꙗꙁꙑкꙑ велерѣчівъи sin. ѧꙁꙑкъ велерѣчивъ sof. ѥꙁыкь велерѣчивь buc. 5. рекъшꙗ sin. рекшѫ sof. рекше buc. — ѧꙁꙑкъ нашъ sof. ѥꙁыкь нашь buc. ꙗꙁꙑкꙑ нашꙗ sin. нашꙗ sin. нашѫ sof.

XI. *Annot. ad comm.* 2. хсъ pog. sof. buc. — жидовьскыихъ pog. -ыхъ sof. -ыхь buc. — w бзѣ sof. — вольнѫѫ pog. sof. (ἀοίδιμον). — съмртъ господи нашего sof. льжи pog. buc. лъжи sof. (ψευδῆ). — поучѣахѫ сѧ sof. поучахоу се buc. (ἐμελέτησαν). 3. съвѣщаваахѫ pog. sof. и дроугь бо къ дроугоу pog. buc. (graece γὰρ addit.). — къждо же pog. sof. buc. (ἕκαστος δὲ). — ковѣше sof. коваше buc. (ἐτέκταινε). 4. величаѭще сѧ pog. величающе се buc. величѣѭщѫ сѧ sof. (μεγαλαυχοῦσαν). — двиꙁаахѫ сѧ pog. -ꙁахоу се buc., -ꙁаахѫ sine сѧ sof. (ἐκίνουν). 5. въꙁыдѣмъ pog. въꙁнесѣмъ sof. (in buc. versiculus deest). оукараѥть buc. — ꙁде pog.

Digitized by Google

6. Стртн радн ннщнихъ н въз-
дыханна Ѹбогыихъ. Нинѣ въскрснѫ,
глетъ гдъ· положѫ са въ спсенніе, не
ѡбннѫ са ѡ немъ.

7. Словеса гнѣ словеса прѣчнста·
среБро раждьжено нскоушенніе землн.
Очнщено сед'морнцеꙗ.

8. Ты гн съхраннши ны н съблю-
дешн ны ѿ рода сего н въ вѣкъ.

9. Ѡкрьстъ нечьстнвнн ходатъ.

6. Страстн радн ннштннхъ н
вздъіханниꙗ оубогъінхъ ⁘ Нинѣ въ-
скръснѫ, глетъ гъ· Положѫ са въ
спенне н не ѡбннѫ са ѡ немъ ⁘

7. [a] Словеса гнѣ словеса прѣчта· Съ-
ребъ|ро раждежено нсъ|кѹшенне земн ⁘
[b] Н ѡцѣштено седъ|морнцеѫ ⁘

8. Тъі гн схранн нъі н съблюде-
шн нъі ѡтъ рода сего н въ вѣкъ ⁘

9. [a] Окръстъ нечъстнвнн ходатъ ⁘

---

6. Ѡ въскрсеннн хвѣ глетъ· ꙗко съ гнѣвом встанетъ на врагъі. а еже по-
ложѫ са въ спеніе· ꙗко собоѫ побѣдѫ взноса гъ ⁘ 7. [a] Нѣстъ бо лїцемѣрїꙗ прѣдъ
гмъ. не любнт бо лїцемѣрїꙗ нъ правїнѫ н правдѫ. слово бо его ꙗко ѡгнъ пала
естъ ⁘ [b] Сн рѣчъ до конца ѡчнщаѫ въса· ꙗко бне слово не на лїца зра ⁘ 8. Пркъ
ѿ лїца чл҃ча мнт са схраннтї са ѿ рода стръпътна н развращена. прѣпїраєт же рода
жідовска ѿ лїца хва ⁘ 9. [a] Объстѫпше бо нюден ха не почїваахѫ поѹчаѫще

съде sof. — лнхоимца pog. лнхонмъца sof. — нн ante ннщннхъ ad fidem pog. aliorumque codicum addit. — мнловаша pog. -шѫ sof.: οἰκτείρουσιν.

Annot. ad psalm. 6. [a] въздыханьѣ sin. въздыханнꙗ buc. въздыханна sof. [b] нънѣ sin. — воскръснѫ sin. — во спнье sin. — не ѡбннѫ са (sine н) sof. не ѡбнноу се buc. 7. [a] прчтаа sof. чнста buc. — нскоушенне sof. нскоушено buc., male in sin. нскоушꙗнъ. — земі sin. землн sof. buc. [b] а н оцѣштенье седмерннцеѫ sin. н ѡчнщено sof. buc. 8. ты же гі sin. — съхраннш sin. съхраннши sof. buc. — въ вкы sof. 9. [a] нечьстіві sin. нечьстнвнн sof. buc. [b] члвчьскы sof. члвчскыѥ buc.

Annot. ad comm. 6. [b] а ѥже се, вьзнесе buc. 7. [a] лнцемѣрна pog. sof. -нꙗ buc. (προσωποληψία), бмъ pog. sof. buc. — правынѫ pog. правїнѫ sof. (εὐθύτης), hic finit versiculus in buc. [b] очнщаꙗ вса pog. очнщаѫ въса sof. ѡчнщаѥ все buc., in bon. legitur ѡчнщаѫтъ са (graece καθαίρων πάντα). — не лнца зра pog. (omisso на), не на лнца зра sof. не на лнца зре buc. (ἀπροσωπόληπτος). 8. члвчьска sof. — млнтъ са sof. мола са pog. мле се buc. (graece εὔχεται). — съхраннтн sine са pog. buc. съхраннтн рече sof. (graece φυλαχθῆναι). — ѿ рода стръпьтна н развращена pog. sof. buc.: ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης. — прѣпнраѥт же н родъ жндовьскъ pog. buc., н рода жндовъска sof.: αἰνίττεται δὲ καὶ τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων. 9. [a] обьстѫпльше buc. -шен sof. (κυκλοῦντες). — поѹчаѫще са pog. -чѣѫще са sof.

Digitized by Google

По высотѣ твоеи ѹмножилъ еси сн҃ы чл҃ча.

ᵇПо въıсотѣ твоеи оумножилъ еси сн҃ъı чл҃чж ∴

XII.

Pog.

в ко҃ · ѱлъ · двъ · ві · на конецъ вѣка прр҃цн принимаахж прр҃чьство · ѡ таинѣ хотащиї на кончинѣ ıавити са ∴

2. Доколѣ г҃н ȥабждешн ма до конца. Доколѣ ѿвраціаешн лице свое ѿ мене.

3. Доколѣ пожж съвѣтъ въ д҃шн моен · болѣȥнь въ ср҃цн моемъ дьнь н ноціь. Доколѣ възнесет са врагъ мон на ма.

Bon.

∴ В ко · ѱа · дв҃къ На конецъ в вѣка · пр҃цн пренемаахж пр҃чство ѿ тѣннѣ хтащнн на кн҃чінѣ ıавіті са ∴

2. ᵃДоколѣ г҃н ȥабждешн ма до конъца ∴ ᵇДоколѣ штъвраціаешн лнце свое штъ мене ∴

3. ᵃДоколѣ положж съвѣтъ въ д҃шн моен. Н болѣȥнъ въ ср҃цн моемъ дънъ н ноштъ ∴ ᵇДоколѣ възнесетъ са врагъ мон на ма ∴

лъжї · такоже н бѣсовн ѡпъстжпажціе чл҃ка не почївахжтъ ∴ ᵇПо славѣ бо н по сїлѣ твоен бе потворилъ еси рода чловѣчъскааго ∴

XII. 2. ᵃХъ ѿ лїца адамлѣ впнет · по что г҃н въ толїко лѣтъ ѡставнл ма есн въ грѣсѣхъ прѣбъїтн ∴ ᵇДоколѣ г҃н гнжшаешн са мене прѣстжпленнıа радн, рече адамъ ∴ 3. ᵃНеѡслабъна бо болѣȥнъ моıа на въсѣкъ денъ тебѣ късънаціоу на спасение мое ∴ ᵇТвоемоу бо пришествнıю владъıко моудаціоу нападаж на ма врагъ не почнваетъ ∴

---

sof. -юціе се buc. (μελετῶντες). — бѣсове omnes reliqui. — обьстжпажціе pog. sof. buc. — не почнвахжтъ: οὐ παύονται. ᵇ чл҃ча pog. чл҃вча buc. чл҃вчъскаго sof.

XII. *Annot. ad titulum.* Въ конецъ sin. sof. — на конъчинж sof. на кон'ць buc. — прр҃очъство sof. прр҃цн buc. — прнимаахж sof. принимахоу buc. — прр҃оцн sof. прр҃чство buc.

Annot. ad psalm. 2. ᵇ твое sin. свое sof. свою buc. 3 ᵃ болѣȥнъ, sine н, sin. sof. buc. — дьнь sin.

Annot. ad comm. 2. ᵃ толико лѣть pog. buc. въ толико лѣтъ sof. ᵇ гноушаж са мене pog. sof. (sine доколѣ г҃н) гноушаю се мене buc. (graece βδελυσσόμενος). 3. ᵃ неѡслабна pog. sof. неѡслабнаа buc. (ἀνέκδοτος). — болѣȥнь pog. (ἡ ὀδύνη). — на вса дьни pog. на все д҃ни buc. на въсѣкъ д҃нъ sof. (ἑκάστης ἡμέρας). — тебѣ къснаціоу pog. sof.: σοῦ βραδύνοντος. ᵇ моудаціоу pog. sof. кьснеціоу buc. (χρονιζούσης).

Digitized by Google

4. Призри, оуслыши мѧ гн бже мои. Просвѣти очи мои, еда къгда оуснѫ въ смрътн.

5. Еда къгда речетъ врагь мои оукрѣпих сѧ на-нь. Стѫжаѭщеи ми възрадоуѫт сѧ аще сѧ подвижѫ.

6. Азъ же милости твоеи надѣах сѧ. Възрадоует сѧ срце мое ѡ спасении твое. Поѭ гви благодѣавшоумоу мнѣ · и въспоѭ имени гню вышнюмоу.

4. [a]Призри и оуслꙑши мѧ гн бе мои ∴ [b]Просвѣти ѡчи мои, еда къгда оуснѫ въ съмрти ∴

5. [a]Еда когда речетъ врагъ мои оукрѣпихъ сѧ на-нъ ∴ [b]Сътажаѫщии ми възърадоуѫтъ сѧ · аще сѧ подъвижѫ ∴

6. [a]Азъ же на милости твоѫ надѣахъ сѧ ∴ [b]Възърадоуетъ сѧ срце мое ѡ спасении твоемъ ∴ [c]Поѫ гви благодавъшоѡмоу мнѣ · и въспоѫ имени гню вꙑшънѡмоу ∴

4. [a]Еже естъ въ скорѣ приди и створї пра моѫ, ре адамъ ∴ [b]Просвѣти ми ѡчи срдечнѣи · доколѣ тажкомъ сном съпа грѣховнꙑимъ ∴ 5. [a]Дияволъ рече, да не хвалитъ сѧ на мѧ до конца оудоблѣваѫ ми ∴ [b]Вънегда бо подвижа сѧ прѣстѫпленнемъ чл҃къ бѣсове възърадоваша сѧ ∴ 6. [a]Разоумѣхъ бо ꙗко не прѣзърнши създанниꙗ своего еже еси створилъ ∴ [b]Възърадова бо сѧ адамъ ѡ спасении вꙑсъшнимъ плътьскꙑим прїшествїем хвом ∴ [c]Ꙗко пом(и)лова мѧ, ре адам · и ѡблекъчилъ мѧ естъ ѿ ꙁълъ ѧже подастъ ми прѣстѫпленне ∴

XII. *Annot. ad psalm.* 4. [a] оуслъши sin. (sine и), и оусл. sof. buc. [b] когда sin. да не когда buc. — во съм. sin. вь смр'ть buc. 5. [a] да не когда buc. — сътѫжаѭщеи sin. sof. стоужаюштеи buc. — възрадоуѭтъ сѧ sin. възр. sof. 6. [a] милость sin. мл҃ть твоѫ sof. мл҃ть твою buc. [b] възрадоуетъ сѧ sin. [c] възпиѫ (?) sin., въспиѫ (?) sin. — благодѣавъшюмоу sin. -шомоу sof. -шѡмоу buc. вꙑшьнюмоу sin. вышнемоу sof. buc.

Annot. ad comm. 4. [a] male прѣди pog., caeteri приди (ἐλθέ). — пра моа pog. пра моѫ sof. прю мою buc. (τὴν ἐκδίκησίν μου). [b] тажькꙑмь sof. теш'комь buc. — спа pog. sof. сплоу buc. (καθεύδω). 5. [a] да не ante хвалит' сѧ omis. sof. (μὴ καυχήσηται). — оудолѣваѫ sof. одолѣваю buc. (κυριεύων). [b] вьнегда buc. вънегда sof. — подвиꙁа сѧ pog. -се buc., подвижа сѧ sof. (ἐν γὰρ τῷ σαλευθῆναι). 6. [a] съꙁданиꙗ pog. sof. (τὸ πλάσμα). — їже pog. еже sof. юже buc. [b] ѡ спасении pog. — пльтныимъ pog. пльтнымь buc. плътьскꙑмъ sof. — пришьствиемь buc. — хвѣмъ sof. (διὰ τῆς ἐνσάρκου παρουσίας). [c] ѡбльгъчилъ мѧ естъ pog. ѡблегъчилъ м. е. sof. ѡбльг'чиль ме юсть buc. (ἐκούφισέ με). — ꙗже pog. ѧже sof. юже buc.

Digitized by Google

XIII.

Pog.

в ко҃ · ѱало҃ · дв҃ъ. на коньцѣ бо врѣмень пр҇рчьство съвыстъ сѧ таи҆ны. г҃і.

1. Рече безоумен҄ъ въ ср҃ци своемъ нѣстъ б҃а. Растлѣша и҆ ѡмразиша сѧ в҆ начинании҆. Нѣстъ творѧи҆ благостына.

2. Г҃ъ съ н҃бсе прінниче на с҃ны ч҃лвча. Видѣти аще разоумѣваѫ и҆ли възыскаѭи҆ б҃а.

Bon.

∴ В ко҃ · ѱа҃ · д҃довъ ∴
На конецъ бо времен҆ · пр҇рчъство съвъістъ сѧ∴ Рече безоумен҆ в ср҃ци∴

1. [a]Рече безоуменъ въ ср҃ци своемъ нѣстъ бога ∴ [b]Растълѣшѫ сѧ и҆ ѡ-мразишѫ сѧ въ начинаниихъ свонхъ ∴ [c]Нѣстъ творѧи благостъіна ∴

2. [a]Г҃ъ с небесе приниче на с҃нъі ч҃лчъскъіѫ ∴ [b]Видѣти аште естъ разоумѣваѫи и҆ли възыскаѫи б҃а ∴

XIII. 1. [a]Безоумен҄ъ естъ дніꙗвол ꙗко и҆ сана погоуби(въ) величаніем҆ си ті сіковаа ѡ б҃зѣ бесѣдова· ꙗко поставлѧ прѣстолъ мои на ѡблацѣхъ и҆ бѫдѫ б҃ъ. таковаа же и҆ еллині г҃лат безоуміем҆ своим҆ ∴ [b]Таковаа бо помъіслі дііꙗвол҆ · и҆ бѣсове мръз҆ци бъішѫ и҆ растлѣшѫ · еже естъ ѿпадошѫ ѿ славъі сѫ ѫже имѣшѫ ѿ б҃а ∴ [c]Вси бо демони злаа помъіслѣѭт ѡ б҃зѣ и҆ ч҃лцѣ ꙗко противници и҆ к томоу благааго нічесоже не помъішлѣѭт ∴ 2. [a]Глаголетъ пришествие х҃во плътское · еже створи чловѣка дѣлъма ∴ [b]Вси бо бѣшѫ прѣлщеннем҆ плѣнени · и҆ никтоже ѿ нихъ ѡ б҃зѣ разоумѣаше. тѣм҆ же и҆ прііде м҃лдовав на землѧ ∴

XIII. *Annot. ad tit.* Въ конецъ псломъ д҃въ sin. — врѣмене sof. врѣмень buc. — съви сѧ sof.

Annot. ad psalm. 1. [a]безоумьнь buc. — своімъ sin. своемъ sof. своѥмь buc. [b]растълѣшѧ sin. растлѣшѫ sof. растлѣше buc. (omnes sine сѧ). — омразішѧ сѧ sin. -шѫ сѧ sof. — въ начінанъіхъ sin. начинаниихъ buc. (sine своихъ sin. buc.). [c]бл҃гостыню buc. 2. [a]н҃бсі sin. — ч҃лчѧ sin. ч҃лвчьскыѫ sof. -ыѥ buc. [b]ѣште sin. — естъ разоумѣваѫ sof. разоумѣваѥ buc. — или sof. buc. лі sin. — възискаѭі sin. възыскаѥи buc. възискаѫи sof.

Annot. ad comm. 1. [a]сань pog. buc. (τὴν ἀξίαν). — ть и pog. ти sof. тьь buc. — сицеваа pog. sof. buc. — ѡ б҃зѣ г҃летъ pog. -зѣ sof. — поставлю buc. — на звѣздахъ pog. buc. (graece ἐπὶ τῶν νεφελῶν). — таковажде pog. таковаажде sof. buc. — г҃лють buc. [b]melius помышль pog. sof. buc. (διανοηθείς). — растлѣша pog. -ж sof. (διεφθάρησαν). — сѫ lege своеѫ, uti pog. sof. своѥѭ buc. — ѩже имѣша pog. [c]и ѡ б҃зѣ и ѡ ч҃лцѣ pog. sof. (ubi б҃зѣ) buc. — бл҃га pog. sof., ничьсоже sof. 2. [a]пльтное pog. buc. плътьское sof. — ради pog. дѣлъма sof. дѣл҆ма buc. [b]бѣхоу buc. бѣша pog., плѣнени pog. sof. buc., male bon. плѣмени (αἰχμάλωτοι). — разоумѣваше pog. buc. -вааше sof. — милосръдовавъ σπλαγχνισθείς pog. — зема pog.

Digitized by Google

3. Вьсн оуклонниша са, вькоупѣ неключнми быша. Нѣсть творан благостына, нѣ до єдїного.

4. Нн лн разоумѣжть вьсн творащен безаконенніє. Снѣдажщен люди мож вь хлѣба мѣсто (га не прїзвашж).

5. Тоу Устрашниша са боıазнн ндеже не бѣ боıазнн. Іако гдь в родѣ праведныихь.

6. съвѣть ннщаагo посрамнсте · гдь же оупьваннє ємоу єсть.

3. ᵃВсн оуклонншж са, вькоупѣ некь|ключнми бышж ∴ ᵇНѣсть творан благостїна, нѣсть до єдиного ∴

4. ᵃНн лн разоумѣжть вьсн творашен безакнїе ∴ ᵇСьнѣдажштен люди мож вь хлѣбь мѣсто, господа не прнзвашж ∴

5. Тоу оустрашншж са боıазннж ндеже не бѣ боıазнн ∴ Іако гь вь ржцѣ праведьнїхь.

6. свѣть ннщаагo посрамнсте · тоу же гь оупьванье ємоу єсть ∴

---

3. ᵃПо прѣлщеннн во н неключїмї кь ѡбращенню ѡнжаь бѣахж ∴ ᵇВторїцеж пакї свѣдѣтелствоует стън дхь · зане люта бѣаше іазва єжже оуıазвншж са члцн н не ѡста до єдиного творащааго добро ∴ 4. ᵃРазоумѣвьше во бѣсове застжпленїе чякоу вь прншествнє гне абїє вь(с)плачжт са ∴ ᵇВь самом во грьтанн бѣсове іако браш'но нмѣахж чяка · не помыїшлѣжще іако вь сьзданїіа своего забьїтн не можеть ∴ 5. Єгда бь прнде чяка вьзьїскатн · бѣсове страхом велнкомь оужаснжшж са. не бѣ же спажщїнм' са страха н(ь) спенїе ∴ 6. Ревьноужще демонн іако

XIII. *Annot. ad psalm.* 3. ᵃ оуклонішıа сıа sin. — н неключнмн sof. не неключнмы (sic!) buc. — бышıа sin. ᵇ твора sof. 4. ᵃ безаконенье sin. безаконнє sof. -ніє buc. ᵇ сьнѣдающе buc. — моıа sin. — хлѣба sin. sof. buc. — гѣ sin. — прізьвашıа sin. 5. оустрашішıа (sine са) sin оубоıаше се buc. — боазннж sof. боıазнн buc. — іже (pro ндеже) sin. ндѣже buc. 6. вь родѣ sin. sof. buc. — сьвѣть sin. сьвѣт' buc. — ннщаго sof. buc. — тоу же omis. sin. то же гь sof. гь же buc. — оуповаıне sof. In cod. sof. lacuna foliorum usque ad ps. XVII v. 18.

Annot. ad comm. 3. ᵃ прѣльщенні во н ключнмн pog. по прѣльщеннн во н неключнмн sof. -ключнмын buc. (μετὰ γὰρ τὴν πλάνην καὶ ἄχρηστοι). — ѡнжадь кь ѡбр. sof. — бѣхж sof. бѣхоу buc. ᵇ вторнцж pog. -цеж sof. — дхь стын pog. sof. buc. – бѣше sof. бѣıаше buc. 4. ᵃ вьсплачат са pog. -чать са sof. н абніє вьсплачоут'се buc. (μαθήσονται ... καὶ πενθήσουσιν). ᵇ забыть buc. (ἐν αὐτῷ ... τῷ φάρυγγι ... ὥσπερ βρῶσιν ... ὅτι ἐπιλαθέσθαι τοῦ πλάσματος οὐ δ.). 5. вьзыскатн чяка прїде pog. buc. вьзнск. пр. чл. sof. — loco бѣсове habet pog. н іако во, buc. ıако во, sed sof. бѣсове (οἱ δαίμονες). — страхь нж pog. страха sof. buc. 6. ревноующен buc. (graece διαφθονούμενοι). — нмать pog., male ѿ га pog., нмоуть га buc. (ἐλπίδα ἔχουσι τὸν κύριον). — н льстащен а не прѣстажть pog. н льстеще сніє не прѣстають buc. (φαυλίζοντες τούτους οὐ παύονται). — не ле-

Digitized by Google

7. Кто дастъ ѿ снона спсеніе ісдраілю. Єгда въхратитъ гъ плѣнь людии своихъ, възрадоуєт са іаковъ и възвеселит са иҁраиль.

7. [a]Къто дастъ ѡтъ снѡна спасеніе ілєво ⁘ [b]Єгда възвратитъ гъ плѣнь людеи своихъ · [c]Възърадоуєтъ са іаковъ и възъвеселит са ілъ ⁘

Pog. XIV. Bon.

сла. в ко ѱлъ · двъ. Съвръшеніе тайны хвы сказаєтъ прркчьство ѱалма сего. ді

1. Гн кто ѡбитаєтъ вь жилищи твоємъ. Ли кто вьселит са въ стѫѭ горѫ твоѫ.

⁘ Сла · в ко · ѱа · ддвь. ді

Створеніе таинъі хвъі. сказаєтъ пррчъство псалъма сего ⁘ Гн кто ѡбитаєтъ въ жилищи твоємъ ⁘

1. [a]Гн къто ѡбитаєтъ въ жилищи твоємъ ⁘ [b]Ли къто въселитъ са въ съ|ватѣи горѣ тъ|воєи ⁘

иже хръста ради ѡбънищашѫ надеждѫ имаѫтъ га · лъстаще сихъ не прѣстаѫтъ · належѫще на на ба не божще са ⁘

7. [a]Хъ въ снѡнѣ бо законъ положі спсенію вѣрнъімъ еже естъ таина. илъ бо и прочіи вѣрніи людіе віаімиі ѿ ха ⁘ [b]Єже естъ егда спе люди ѿ ѧзкъ плѣненъі сѫщѫ демонъі. ѡбое хъ и (і)іаковъ и илъ · тъ бо радостъ едииъ непъщева ѡбраштеніе члвче ⁘

XIV. 1. [a]Єже естъ кто бѫдетъ достоинъ заповѣдем твоим · вѣровавъ всѣм срцем іавленію темѹ еже в плъти еѫже всели са в нъі ⁘ [b]Кто рече насладитъ са

жаще на на ба не божще са pog. належеще на ню ба не боюще се buc. (graece οὐ φοβοῦνται δὲ τῷ θεῷ ἀνακείμενοι).

Annot. ad psalm. 7. [a] ісліо sin. [b] вьнегда buc. — вьзвратити гоу buc. — плѣнюние buc. — людии sof. buc. — въздрадоуєтъ сıа sin. възрад. sof. вьзрад. buc.

Annot. ad comm. 7. [a] sine бо buc. et graec., закона pog. — таина pog. таины buc. (μυστήρια), — видими pog. buc., ѿ ба buc. (ὑπὸ θεοῦ). [b] егда спе (lege съпасе) люди pog. omis., sed graece ἐν τῷ σωθῆναι τὸν λαόν, etiam buc. егда съпасе omis., sed ѿ людии ѿ ıезыкь habet, in pog. плѣненъı omissum, sed buc. habet плѣнюны (graece αἰχμάλωτον ὄντα τοῖς δαίμοσιν). [c] едииь радость неп'щева pog. ıед. р. н. buc. — male bon. ѡче, corr. члвче ad fidem pog. buc. et graeci textus: αὐτὸς γὰρ μόνος χαρὰν ἡγήσατο τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ἀνθρώπου.

XIV. *Annot. ad titulum.* съвръшеніе sof. сьврьшеніе buc. (τελείωσιν).

Annot. ad psalm. 1. [a] твоıмь sin. твоıемь buc. [b] или buc.

Annot. ad comm. 1. [a] τίς ἄξιος ἄρα ἵνα ἀξιωθήσεται ταῖς ἐντολαῖς σου πιστεύσας εἰλικρινῶς τὴν ἐπιφάνειάν σου τὴν μετὰ σαρκός, ἣ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν; pog. et buc. consentiunt cum bon. [b] non

Digitized by Google

2. Ходаи бес порока и дѣлаꙗ правдѫ. Гла истинѫ въ срци своемъ.

3. Їже не оульсти ꙗзыкомъ своимъ · ни створи искрънемоу си зла. И поношениа не приꙗтъ на ближнаꙗ своꙗ.

4. Оуничьженъ естъ прѣд нимъ лѫкавы. Боꙗщаꙗ же сѧ Га славитъ.

2. [a] Ходаи бес порока и дѣлаѫи правьдѫ ∴ [b] Глагола истинѫ въ сръдъци своемъ ∴

3. [a] Иже не оулъститъ ѫзкомъ своимъ ни створи искрьнеемоу си зла ∴ [b] И поношениꙗ не приѫть на ближънаѫ своѫ ∴

4. [a] Оуничъженъ есть прѣдъ нимъ лѫкавъї ∴ [b] Божѫштѫѫ же сѧ госпо-

славъї твоеѫ. горѫ бо кънигъї вѣрѫ нарицаѫт · разоумѣи же и голъготѫ и сдѣланїїѫ в' нем' таинъї ∴

2. [a] Хъ въ истїнѫ непорочън' и праведен' · и всѣк не даѫ поноса въ дѣлѣхъ сихъ · нъ при праведнѣ творѧ все ∴ [b] Отъвръгъї сѧ лѫж и прi дръжѫ истинѫ неоуклонънѫ. ѡбое же хъ естъ ∴ 3. [a] Еже въ истинѫ благъ гъ иже зла за зло не въздаа прѣстѫпаѫщиимъ законъ ∴ [b] Хъ ѡ немъ же и пишет · даѫ а не поносит. тожде же творѧтъ и ба радї жївѫщии ∴ 4. [a] Иоуда лѫкавъствовавъ оунїчїжї сѧ · еже естъ изгна сѧ сана. такожде же и лѫкавїи прїимѫт · [b] Иже в' страсѣ бжии (и) в' любви непрѣклонно прѣбъїшѫ · ти прославишѫ сѧ слъїшавше ꙗко сѧдете на двою

славы, ut bon. scribit, sed вѣры (ut pog. buc.), sed in pog. praecedit superfluum въ (τίς φησὶ τρυφήσει τῇ πίστει τῇ σῇ). — кънигы: ἡ γραφή. — гол'гоѳѫ pog. гол'гоѳоу buc.

XIV. *Annot. ad psalm.* 2. [a] ходꙗ sin. ходеи buc. — дѣлаꙗ (non praeced. и) sin. дѣлаѥ buc. [b] глѧж (?) sin. глѥ buc. 3. [a] не оульсти buc. — ꙗзыкомъ sin. — сътворитъ іскрьнюмоу sin. и не створи искрьнѥмоу buc. — sine си buc. [b] поношеньѣ (sine praeced. и) sin. и пон. buc. — ближниꙗ своꙗ sin. ближнѥѥ своѥ buc. 4. [a] лѫкавои sin. [b] боꙗштеи sin. боѥщіѥ buc. — гѣ славꙗтъ sin. га славить buc. — sine кь sin. buc. — искрьнѥмоу buc. — не отъмѣтаетъ сꙗ (sine praeced. и) sin. и не ѿмѣтаѥ се buc.

Annot. ad comm. 2. [a] непорочень: ἄμωμος pog. — и вьсе не даꙗи поноса pog. поношениꙗ buc. καὶ πᾶς ὁ μὴ διδοὺς μῶμον. — сихъ lege своихъ, ita pog. buc. — нѫ присно правьднѣ pog. нь пр. праведно buc. [b] ѿврьг' се buc. (graece ὁ τῷ ψεύδει ἀποταξάμενος). — льжѧ pog. — присно дръжѧ истин'нѫ pog. дрьжеи истиноу buc. (ἀεὶ κρατῶν τὴν ἀλήθειαν). — неоуклоньнѫ: graece ἀκλινῶς. 3. [a] законъ abest in pog. buc. graece τοῖς ἀθετοῦσιν. [b] даꙗ pog. (ὁ διδούς). — живѫщеи pog. 4. [a] лѫкавьствовавъ ѹничьжи сѧ pog. л. оуничижи се buc. (πονηρευθεὶς ἐξουδενώθη). — такожде sine же pog. — приимѧтъ pog. (graece πάσχουσιν). [b] еже pog. иже buc. — прѣбыша pog. (ἀκλινεῖς ἔμειναν). — боꙗвшеи сѧ pog. боꙗвшеи се buc. (οἱ φοβούμενοι). [c] не раскаѥт сѧ pog. не

Клъный са искрънемоу своемоу и не ѡмѣтаꙗ са ·

5. Сребра своего не дастъ вь лихвж. И мьꙁды на неповин̓ный не приꙗтъ. Твораи си не подвижит са въ вѣкъ.

да славитъ ∴ ᶜКлънъı са къ искрьнюмоу своемоу и не ѡмѣтажи са ∴

5. ᵃСъребра своего не дастъ въ лихъвж ∴ ᵇИ мъꙁдъı непови нънъıихъ не прижтъ ∴ ᶜТвораи си не подъвижитъ са въ вѣкъ ∴

XV.

Pog.

в тѣлописании дви · си рѣчь ꙗвлѣетъ и написаетъ прчьство давдови бжджщаа на послѣдокъ · избраниѥ цркьвное · и вьскрсениѥ тѣла хва. еі

Bon.

∴ Ѡ тѣлописании дадови · си рѣчь ∴ Ꙗвлѣетъ и наꙋ̈аетъ прчтв дви · бжджщаа на пслѣдкъ · избрание цръкъное · и въскрсение тѣла хва ∴ Схрани ма гн ꙗко на та оупъвахъ ∴

на десате прѣстолоу. такожде же и въ истинж ба боꙗвъшии са ꙗкоже и апли ∴ ᶜИ се хъ ѡ немже клат̓ са гъ и не раскаа са · и блажен̓ же и члкъ тъ хранаи си ∴

5. ᵃДав̓ бо гъ члкоу ѡбое и (и)на всѣ благаꙗ ꙁемла лихвъı не вꙁъıскает̓ · нъ вола багъı. блажени же и елико чл̓къ хранатъ гаъ съ прчскъı ∴ ᵇСъде блажнт̓ еликоже ржцѣ их̓ ѡ м̓ꙁдъı чтѣ съхранѣжт̓. хоу еаıномꙋ десница чта въ истинж ∴ ᶜХъ ꙗко бъ едипъ недвижим пребъıвает̓ · и иже хранатъ ꙁаповѣди его не подъ|вижитъ са ѿтъ вѣръı ∴

раскают̓ се buc. (οὐ μεταμεληθήσεται). — блажень же (non praecedit и) pog. — тьь buc. — сиı buc. (ὁ φυλάσσων ταῦτα).

Annot. ad psalm. 5. ᵃ лихвж sin. лихвоу buc. ᵇ мзта sin. мьꙁды buc. — неповинънъıихъ не приꙗтъ sin. на неп. не прииеть buc. ᶜ се sin. сиꙗ buc.

Annot. ad comm. 5. ᵃ и ина всѣ pog. и ина вса buc. (erat и и вса sed на postea adscriptum). — ѥлико хранеть члвкъ buc. — сь buc. ᵇ ꙁдѣ buc. — ихъ ржцѣ pog. ихь роуцѣ buc. — чистѣ pog. — хоу же едıномꙋ pog. хоу бо ѥдиномоу buc. ᶜ недвижимъ: ἀμετακίνητος, не подвижат са pog. не подвижет̓се buc., bon. male не подъвижитъ са. — ѿ вѣры, graece οὐ σαλεύονται τῇ ἀπιστίᾳ.

XV. *Annot. ad titulum.* Sin. verbis пслмъ двъ praecedit тѣло, quod ѡ тѣлоп̓сании significare videtur, buc. ѡтѣлоѳаниꙗ: graece εἰς στηλογραφίαν. — ꙗвлѣеть (φανεροῖ). — напинеть buc. (διαγράφει). — на послѣдькь buc. (reliqua in buc. desunt). — иꙁбрание (τὴν ἐκλογήν).

Digitized by Google

1. Съхрани ма гн҇, ꙗко на та оупвахъ.

2. Рѣхъ гвн҇ гь мои ѥси ты · ꙗко благыхъ моихъ не трѣбоуѥши.

3. Стынмъ иже сѫтъ на ꙁемн ѥго оудивилъ ѥстъ гдъ вса вола в нихъ.

4. Оумножиша са немощи ихъ, по нихъ оускадриша. Не съберж сънмъ ихъ ѿ кръвии. Ни поманж же имень ихъ оустнама моiм.

1. Съхрани ма гн҇, ꙗко на та оупъвахъ ∴

2. Рѣхъ гвн҇ гъ мои ѥси ты · ꙗко благыхъ моихъ не трѣбоуѥши ∴

3. Стыимъ иже сѫт на ꙁемн ѥго оудивн гъ въса вола своѫ въ нихъ ∴

4. [a]Оумножишѫ са немошти ихъ, по нихъ оускдришѫ ∴ [b]Не съберж сънъмъ ихъ ѡтъ кръве ∴ [c]Ни помаиѫ же имени ихъ оустънами моими ∴

XV. 1. Снъ къ ѡцоу глаголетъ ѡтъ лица чловѣча и оутвръждаѫ въкоупѣ съмотрение плътъское ∴ 2. Давъ бо бъ толикъ даръ чл҇коу ничесоже не трѣбоуетъ ѡтъ чловѣка и ничесоже оубо не проситъ ѿничиего · ѥдиного же тъчïѫ просiтъ любъве ѿ чл҇ка ∴ 3. Апломъ въ истинѫ стъiмъ · тѣм бо скаꙁа таинъi црвниꙗ небснааго и ѥго вола · и тѣми всѣм стъiм ѥлiко оученнемъ аплъскомъ послѣдовашѫ ∴ 4. [a]Многъi бо печали апломъ бъiшѫ и болѣꙁни · скръбъми и страми ѡдръжiмi нъ по том мѫжанишее на проповѣдъ бъiшѫ ∴ [b]Не кръвiѫ бо ни бранiѫ нi сiлоѫ ѥтероѫ прiꙁванiе

XV. *Annot. ad psalm.* 2. гю sin. 3. ꙁемли buc. — своꙗ sin. всоу волю свою buc. — 4. [a]оумножишꙗ sin., оуꙗдришꙗ сꙗ sin. оуѥдрише се buc. [b]сънемъ sin. сьньмь buc. — отъ кръвы (?) sin. [c]iмꙗнiхъ (sic?) sin. имень ихь buc. — оустама (sic) моима buc.

Annot. ad comm. 1. оутвръждаꙗ pog. оутврьжоуѥ buc. (βεβαιῶν). — пльтное pog. пльтноѥ buc. 2. давъ pog. χαρισάμενος, bon. ницiего error scribae pro ничиѥго pog. buc. (οὔτε γὰρ ἐπιδέεταί τινος). — тъкмо pog. buc. — люб'ве pog. τὴν προαίρεσιν. 3. стомъ pog. свѣтомь buc. (male pro светомь). — цртва pog. buc. — волю buc. (θέλημα). — ап-скымъ -ваша pog. (ὅσοι τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων ἐξηκολούθησαν). 4. [a] и боꙗꙁни быша pog. и боꙗꙁни быше buc. (sed graece αἱ θλίψεις τῶν ἀποστόλων καὶ αἱ ἀσθένειαι). — pro ѡдръжими pog. scribit ѡꙁлоблѣѥми, buc. ѡꙁлобліаѥмыи, graece ὑστερούμενοι, κακοχούμενοι. — мѫжаише pog. моужаише buc. (ἀνδρειότεροι). [b]ни кръвиѫ pog. не крьвию buc. — силоѫ ѥтероѫ pog.: δυναστείᾳ τινί, твораҳоу buc. (τὴν κλῆσιν τῶν ἐθνῶν ἐποιοῦντο). — сьбраша вса pog. (ἐπισυνήγαγον πάντας). [c] Ѻ жидохъ pog. buc. — словесе pog. (male pro слово се, uti buc. habet). — и о ꙁловѣрныхъ pog. (καὶ κακοπίστων πάντων), male buc. на ꙁловѣр'ныхь. — не вѣроваа buc. — апл҇стѣи buc. — не ante творитъ omis. pog. buc., sed graece τούτοις ὁ θεὸς μνήμην οὐ ποιεῖται.

5. Гн часть достоанна моего н чаша моеѫ. Ты есн оустраалѩн достоаннѥ мое мнѣ.

6. Ѫжа допадѫ мн въ дръжавнынхъ. Н бо достоаннѥ моѥ дръжавно естъ мн.

7. Блвлѭ га въразоумꙑшааго ма. Пакы же н до ноштн показа ма ѫтроба моа.

5. [a] Господъ чѧстъ достоѩннѩ моего н чашѫ моеѫ ⁘ [b] Тꙑ есн оустъраѩѭн достоѩнне мое мнѣ ⁘

6. [a] Ѫжа допадѫ мн въ дръжавънꙑхъ ⁘ [b] Н бо достоѩнне мое дръжавъно естъ мнѣ ⁘

7. [a] Благословла гда въразоумъшааго ма ⁘ [b] Пакꙑ же н до ноштн показа ма ѫтроба моѩ ⁘

ѩзкъ творѣахѫ · нъ вѣрѫ н любовїѭ сбрашѫ вса ⁘ [c] О жїдовѣх слово се н ѡ еліиѣх н ѡ зловѣрнꙑ н еліко нхъ не вѣрова проповѣдї апльстѣ · то тѣм бъ памати не творнт ⁘

5. [a] Достоѩнїе бжне ѩзцн сѫтъ ѩже прізва · тебѣ же чѧстъ гъ. чаша же разоумѣваетъ са кръвъ хва ⁘ [b] Снъ къ ѡцоу глетъ · ѩко всѣкѫ вла дастъ снвн нбснꙑ н земнꙑ н прѣнсподнн н ѩзкъ достоѩнїе ⁘ 6. [a] Ѩкоже ѡ ѫжї такоже свѧжетъ любовїѭ н вѣрѫ прїходащѫ к хоу ⁘ [b] Сн рѣ любꙁно н оутвръдн са ѡ мнѣ прїзванїе ѩзком · н нїктоже не может взатн его ѿ мене ⁘ 7. [a] Снъ къ ѡцоу ѿ лнца члча ѩко ѿ дха ста нсплънн са разоума ⁘ [b] Глетъ ѡ мѫцѣ · ноштнѫ бо его емше ведошѫ на сѫд. ѫтробѫ же мѣннтъ нюдеѫ ѩко родъ его сѫщѫ · лн сѫщаа помꙑшленнѩ члчнаѩ ⁘

XV. *Annot. ad psalm.* 5. [a] чѧстъ sin. — достоѣньѣ sin. — чѣшѧ моеѩ sin. чаше моее buc. [b] оустраѣѩмі sin., мі pro мое sin. 6. [a] допадоше buc. — вь дрьжавннхь add. монхь buc. [b] достоѣнье мі sin. 7. [a] благословештѫ sin. блгословлю buc. — въроꙁоумъшаго sin. вьразоумнв'шаго buc.

Annot. ad comm. 5. [a] ѩзыцн сѫтъ ѩже прнзва pog. (graece κληρονομία θεοῦ τὰ ἔθνη ἐπιστρέψαντα ἐκλήθη). — часть pog. (μερίς). [b] в'са власть pog. всоу власть buc. — сноу pog., graece legitur δέδωκε τῷ υἱῷ (vl. δέδωκά σοι τῷ υἱῷ) ὑπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων καὶ τὴν τῶν ἐθνῶν κληρονομίαν. 6. [a] важеть buc. (σφίγγεται). — прнходащаѩ pog. прнходещеѥ buc. (ὁ προστρεχόμενος). [b] любезно pog. любьзно buc. (προσηνής μοι ἐστίν). — оутврьдн са ѡ мнѣ прнзваннѥ ѩзыкомъ pog. (ἐκραταιώθη ἐν ἐμοί ἡ τῶν ἐθνῶν κλῆσις). 7. [a] іако omis. pog. (ὅτι). — разоума: συνέσεως. [b] нм'ше н pog. ѥм'ше н buc.: κρατήσαντες. — вѣдоше buc. — ѩтробѫ pog. оутробоу (νεφρούς). — нюдеѩ pog. менить нюдене buc. — сѫще pog. — помышленнѧ срьдьчнаа pog. помышлѥнниѩ срчнаа buc.; ultima verba in codicibus qui praesto sunt graece non occurrunt.

8. Прѣдъзрѣхъ г҃а прѣдъ мноѫ вынѫ · ꙗко ѡ деснѫѭ мене естъ да са неподвиж҃.

9. Сего ради възвесели са срце мое и възрадова са ꙗзыкъ мои. Пакы же и плъть моа вьселит са на ѹпвание.

10. Ꙗко не ѡставиши дш҃а моеꙗ въ адѣ. Ни даси же прпбномоу своемоу видѣти истлѣниꙗ.

11. Сказал' ми еси пѫти живо-тоу. Испльниши ма весели съ ли-цемъ твоимъ. Красѡта вь десници твоеи в' конецъ.

8. Прѣдизрѣхъ г҃а прѣдъ мноѫ присно · ꙗко ѡ деснѫѫ мене есть да са не подвіжѫ ∴

9. ᵃСего ради възвесели[тъ] са срце ме и възрадова са ѫзыкъ мои ∴ ᵇПакы же и плъть моꙗ въ[з-ве]селитъ са на оупьвание ∴

10. ᵃꙖко не ѡставиши доушѫ моѫ въ адѣ ∴ ᵇНи даси же прѣподобномоу своем видѣти истлѣниꙗ ∴

11. ᵃСказалъ ми еси пѫтъ жи-вотоу ∴ ᵇИсплъниши ма веселиꙗ съ лицемъ твоимъ ∴ ᶜКрасота въ десници твоеи до конъца ∴

8. Не ѡлѫчи бо са ѿ оц҃а въ истинѫ и ѿ деснааго сѣдѣниꙗ не двигнѫ са ѿнждъ ∴ 9. ᵃЕже естъ възвеселі са бж҃ство чл҃ка раді ꙗко сп҃е его · възвеселішѫ же са ап҃ли проповѣдаїѫ. ѫз҃къ бо хв҃ъ ап҃лі сѫт ∴ ᵇГлетъ вскрсение гн҃а плъти и възнесение на нбса · ꙗко плътъ сѫштѫ на небснъїхъ въсели ∴ 10. ᵃКако бо не ѡдръжімъї дръжати са хотѣаше въ адѣ. тъ бо испровръже ада. и ѿ дши же адамли прорчствова ∴ ᵇКако бо плътъ нетлѣнна и неприимѣсна къ грѣхоу можааше истлѣти ∴ 11. ᵃЧл҃овѣчъствоу на нбса въсхождение ∴ ᵇГъскааго чл҃ка съвъскрѣшена и съпосаждена и ѡбожена · еже естъ съ лїцем твоим' ∴ ᶜДесница естъ ·

XV. *Annot. ad psalm.* 8. прѣзрѣхь buc. — г҃ѣ sin. — прѣдо sin. — вынѫ sin. (pro присно) выноу buc. — деснѫ sin. десноую buc. — не под'вижю buc. 9. ᵃ възвеселітъ сꙗ sin. uti bon., recte pog. et buc. вьзвесели се (ηὐφράνθη). — въздрадова sin. вьзр. buc. — ꙗзънкь sin. ᵇ еще же buc. (ἔτι δὲ). — плотъ sin. — въселітъ сꙗ sin. вьселит' се buc. (κατασκηνώσει). — на оупъванѣе sin. 10. ᵃ дш҃ꙗ моеꙗ sin. дш҃оу мою buc. ᵇ прѣподобъноумоу sin. прѣпо҃бнωмоу buc. 11. ᵃ пѫті животънꙑꙗ sin. поуты живота buc. ᵇ весельѣ sin.

Annot. ad comm. 8. не ѿлоучи бо ю buc. (male pro се, οὔτε γὰρ ἐχωρίσθη). — и ѿ ante деснааго сѣдениꙗ omis. buc. 9 ᵃ сп҃се и pog. buc. вьзвеселиша же са и pog., sine и buc. — азыкъ pog. ᵇ на нбсехъ вьсели pog. соущоую на нбсехъ вьселни buc. (εἰς οὐρανούς). 10. ᵃ не дрьжимыи buc. (ὁ ἀκράτητος). — тьь бо buc. — прорчствовaa buc. ᵇ нетлѣн'наа и неприимѣс'наа buc. (σὰρξ ἄφθαρτος καὶ ἀμιγής). 11. ᵃ въсхождение pog. ᵇ вьскрѣшена, спосажен'на, wбожен'на buc.

Digitized by Google

XVI.

Pog.

Мтва двдва·

еже есть мотва хва ѿ лица адамлѣ ıавн са давыдовн.

1. Оуслышн гн правдѫ моѫ, вън'мн молнтвѫ моıѫ. Вьноушн моленнѥ мое не вь Устноу льстнкоу.

2. Ѿ лица твоего сѫд'ба моа нзыдетъ. Очн мон да вндnте правына.

Bon.

Молнтва дадова ∵

еже есть мтва хва· ѿ лица адамѣ· ıавн са дадоу ∵ ѕı

1. [a]Оуслъıшн гдн правъдѫ моѫ, вънъмн молнтвѫ моѫ ∵ [b]Въноушн моленне мое не въ оустѣхъ лъстнвахъ ∵

2. [a]Отъ лица твоего сѫдъба моıа нзъıдетъ ∵ [b]Очн мон да вндѣтѣ правннѫ ∵

ежже нбса оутвръдн н члка създа н всего мнра прнведе. сеѫ бо краснѣе не ѡбращетъ са ннчтоже ∵

XVI. [a]Сн адам плачѫ са глааше· оуслъıшı ма гн н не прѣзрн· нъ вънмı мı н вс(к)рѣсı ма падъша прѣстѫпленıем'∵ [b]Сн рѣчъ не подѣлъна мвѫ моѫ прнмн· не лъстнвама бо нı двоıнвама оустнама въпıѫ· съ болѣзнıѫ дшѫ ѡдржı∵ 2. [a]Сн
рѣ сѫдъ мон сѫщнн межадоу мноѫ (н) ѡблъщъшннх ма бѣс· еже есть адам∵ [b]Правн
бо сѫтъ сѫдн божнн∵

---

[c] сна bon. male, correct. нбса ad fidem pog. et buc. (τὸν οὐρανὸν ἐστερέωσε). — сеж pog. сеѥ buc. (graece τούτων).

XVI. *Annot. ad titulum.* въ конецъ молıтва дда sin. sine вь коньць solum млтва двва buc. двви buc.

Annot. ad psalm. 1. [a] вонъмı sin. вьн'мн buc. [b] въоушı sin. вьноушн buc. — моленье sin. моленнѥ buc. — не оустънахъ (omisso въ?) sin. не вь оустьнахь buc. (οὐκ ἐν χείλεσι). 2. [a] ıзıдетъ sin. нзндеть buc. [b] тогда (pro да) sin. — вıдıте sin. да вндnта buc. — правънна sin. правоты buc. (εὐθύτητας).

Annot. ad comm. 1. [a] нѫ вьн'мн pog. — пад'шаа buc. [b] не подѣльнѣ pog. не подѣл'ма buc. (μὴ παρέργως). — вьн'мн pog. buc. (προσχῆς). — двонвама pog. buc. (διssοῖς). — вьпна нѫ pog. — съ quod in bon. vocabulo болѣзнıѫ praecedit in нъ corrigendum docet нь buc. — дша pog. дше buc. (πόνῳ ψυχῆς). 2. [a] соущнн buc., sed e graeco textu κρῖνον apparet сѫдн legendum esse межаю pog. — н ѡбльщь. pog. buc. (μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τῶν ἐμὲ σκελισάντων δαιμόνων). [b] оу бога pog. buc. — соудь buc. male pro соуть, оу ба buc.

Digitized by Google

3. Искоуснлъ єси срцє моє, посѣтилъ єси нощиѫ. Раждьже ма и не ѡбрѣте са вь мнѣ неправда.

4. Да не вьзглатъ оуста моа дѣль члвчь. За словеса оустноу твоєю азъ съхраниxъ пѫти жестѡкы.

5. Съвръшилъ єси стопы моѩ вь стъза твои. Да не подвижат са стопы моѩ.

3. [a] Искоусилъ єси срдьце моє, посѣтилъ ма єси нощиѫ ⁘ [b] Раждеже ма и не ѡбрѣте са въ мнѣ неправъда ⁘

4. [a] Да не възглаголатъ оуста моѩ дѣлъ чловѣчъ ⁘ [b] За словеса оустенъ твоиxъ азъ съхрана пѫти жестокъї ⁘

5. [a] Съвръши стопы моѫ въ стѫзаxъ твоиxъ ⁘ [b] Да не подвижѫтъ са стопъї моѫ ⁘

3. [a] Гн вьсї бо болѣзнь срца моєго · како нощиѫ грѣхомъ ѡмрачї са. тѣм же
присѣти въ мрацѣ сѫщааго ⁘ [b] єгда рє раждежеши ма ѡгнем дхвнъїм · и ѡчтїшї
мои съсѫдъ · тє създанїє · тъгда не ѡбращеши въ мнѣ неправъдъї. прѣлщен бо бъї
бѣсъї ⁘ 4. [a] Сам бо хъ рече, ѩже азъ гла не прїравнѣѫт са сѫдѣ дѣла члча
мои глѣх, паче члк бо сѫт ⁘ [b] Скршенъ и бнє члкъ глетъ · гн заповѣдеи твоиxъ
ради азъ ѡжестиxъ пѫти моѫ постом бъдѣнїєм · и всѣкѫ злѫ стра на са възло-
жиxъ да схрана словеса твоѩ ⁘ 5. [a] єже єстъ направи ноѕѣ мои на пѫтъ

XVI. *Annot. ad psalm.* 3. [a] ма in bon. supra lin. adscriptum, in sin. buc. abest. — ноштънѫ sin. [b] male обрѣтѫ сѩ во мнѣ sin. 4. [a] ѩко да не buc. (ὅπως ἂν μή). — дѣль члвчьскь buc. [b] оустънъ sin. -ьнь buc., male bon. съхрана, reliqui omnes съхраниxъ 5. [a] съвръшилъ еси sin. ut pog., sed buc. сьврьши (κατάρτισαι). — моѩ sin. — во стъзѣxъ sin. [b] не подвижѩтъ сѩ sin. не подвижет се buc.

Annot. ad comm. 3. [a] бо omis. pog. buc. — нощию ѡмрачи се грѣxомь buc. (graece legitur τῇ νυκτὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἐζόφωτο). — присѣти aorist. 2. persona (ἐπεσκέψω). [b] егда раждежеши: ὅταν πυρώσῃς. — ѡчистиши: ἀναχωνεύσῃς, тє lege твое pog. твоѥ buc. — създаниѥ pog. — тогда pog. buc. — ѿ бѣсъ pog. buc. (ὑπὸ τῶν δαιμόνων). 4. [a] глю buc. — не приравноужт' са pog. не приравнѩют се buc. (οὐκ ἐξισοῦται). — сѫдѣ omis. pog. buc., graece τοῖς ἐμοῖς χρήμασιν, sed slavicae versioni моиxъ глаголѣxъ quae respondeant verba graeca non leguntur. — паче члвка pog. buc. (ὑπὲρ ἄνθρωπον). [b] съвръшеныи на бжиѫ pog. сьврьшении на бжию, pariter in bon. emendari debet, ut graeco ὁ κατὰ θεὸν ἄνθρωπος ὁ τέλειος respondeat. — заповѣдиї pog. — ѡжестиxь поути мое buc. (ἐσκλήρυνα τὰς ὁδούς μου). — всѫ злѫ стр. pog. всоу злоу стр. buc. 5. [a] направи: ἔμβαλον. — да себе не оуклониѫ: ἵνα μὴ ἐκκλίνω. [b] всѣмъ вѣтромъ pog. всѣ вѣтромь buc. (παντὶ ἀνέμῳ).

Digitized by Google

6. Азъ въз̑вахъ ꙗко Ѹслыша ма бж҃е. Прнклонн оухо твое къ мнѣ н оуслышн глаголы моꙗ.

7. Оудивн млтн твоѫ спсаꙗн Ѹпьваѫщаꙗ на та. Ѿ протнвацн-нх' са деснцн твоен

8. съхранн ма гдн ꙗко зѣнццѫ ѡка. Въ кровѣ крнлоу твоею по-крыешн ма

9. ѿ лнца нечьстнвыхъ оустрашь-шнн ма. Вразн мон дшѫ моꙗ ѡдръжаша.

6. [a]Азъ възвахъ ꙗко оусълъıша ма бгъ ∴ [b]Прнклонн оух твое къ мнѣ н оусъ|лышн глъı моѫ ∴

7. [a]Оуднвн мстн твѫ спаѫ оупъ-важщѫѫ на та ∴ [b]Оть протнва-щнн̑х са деснцн твоен

8. [a]съхранн ма гн ꙗк зѣнцѫ ѡка ∴ [b]Въ кровѣ крнлоу твоею по-кръıешн ма

9. [a]ѿ лнца нечстнвъıхъ ѡсъ|тра-шнщнх ма ∴ [b]Вразн мон доушѫ моѫ оудръжашѫ ∴

нстннънїн да себе не оуклона нн на десно нї на шѹе ∴ [b]Еже естъ да не всѣцѣм вѣтром носнм оученнꙗ нова прѣлъштѫ са ∴

6. [a]Зѣло бо вѣмъ ꙗко не прѣзрїшї създаннꙗ сего. сего радн въпнѫ непрѣ-станно ∴ [b]Сн рѣчъ не небрѣжно мене слоушан ꙗко ѡскврънѣвша · нъ късхоштн спстн ма ∴ 7. [a]Днв бо велен н паче всеѫ тварн · ꙗко бъ съı прнде на землꙗ да члка спешн ∴ [b]Отъ демонъ протнваштнн(хъ) са чловѣкоу. 8. [a]ѿт тѣхъ ма съхранн, рече чловѣкъ · да не пакъї ѡдолѣѫтъ мн ∴ [b]Демонн · еже естъ нага по-ставншѫ ма · 9. [a]прѣлъстнвъше ѿтъ твонхъ заповѣден, рече адамъ ∴ [b]Ха ню-ден ѡдръжаахѫ ꙗко мнаще · ѡ хѣ бо се пррк глет н ѡ людехъ жїдовскъї ∴

XVI. *Annot. ad psalm.* 6. [a] возъвахъ sin. възвахь buc. — оуслъша sin. — бже sin. бе buc. [b] ко мьнѣ оухо твое sin. оухо твоѥ кь мнѣ buc. — моꙗ sin. моѥ buc. 7. [a] мілості sin., твоꙗ sin. твоѥ buc., спаꙗ sin. спсаѥ buc. — оупьваѭштꙗꙗ sin. -щеѥ buc. 9. [a] нечьстнвъıхъ sin. -выхь buc. — остраштьшнхъ sin. ѡстрастьшнх ме buc. (τῶν ταλαιπωρησάντων), male bon. et pog., vera lectio restituenda остраштьшннхъ. [b] одръжашꙗ sin. ѡдрьжаше buc.

Annot. ad comm. 6. [a] зѣло pog. buc. — сего lege своего, ut pog. buc. — вьпнꙗ pog. [b] не небрѣжно: μὴ παρέργως, — ѡскврънѣвша нѫ pog. ѡскрьнѣвьша нь buc. (ῥυπωθέντα) 7. [a] днвень бо велнн pog., melius днвь бо велнн buc., vocabulo паче non praecedit н pog. buc., паче вьсеꙗ тварн: ὑπὲρ πᾶσαν τὴν κτίσιν. — на зема pog. на землю buc. 8. [a] melius протнващнх са pog. протнвещнх' се buc., quam bon. ubi per imprudentiam scribae syllaba хъ excidit. — оудоблѣѫт мн pog. -блеют' мн buc. (ἵνα μὴ πάλιν κυριεύσωσί μου). [b] поставнша pog. (κατέστησαν). — прѣльстнвъше: ἐξαπατήσαντες. 9. [a] заповѣдні pog. buc. [b] ѡдръжаахѫ pog. ѡдрьжахоу buc. (περιέσχον). — ꙗко мнаще: ὡς ἐδόκουν.

Digitized by Google

10. Тоукъ свои затворнша, оуста
нхъ глаша грьдына.
11. Нзгонащен ма нннѣ ѡбндж
ма, очн свои вьзложнша Ўклоннтн
на зема.
12. Обаса ꙗко львъ готовъ на
ловъ. Н ꙗко скумень ѡбнтаꙗ вь
скровнщнн.
13. Въскрснн гдн, варн ꙗ н запнн
нмъ. Нзбавн дшж мож ѿ нечьстнва.

14. Оржжна твоего ѿ врагъ ржкы

10. Тоукъ свон затворнша, оуста
нхъ глашж грьдына ∵
11. Нзгонащнн ма нинѣ ѡбндж
ма· ѡчн свон възложншж оуклонн-
тн ж на зема ∵
12. [a]Обаса ма ꙗк лвъ гот-
въ на ловъ ∵ [b]Н ꙗко скумень ѡбн-
таж въ скровнштнхъ свонхъ ∵
13. [a]Въскрьсънн гн, варн ж н запъ-
нн нмъ ∵ [b]Нзъбавн доушж мож ѡтъ
нечьстнва ∵
14. [a]Ѡржжнꙗ твоего ѡтъ врагъ

10. Въ срцнхъ бо коваахж злаꙗ ꙗко квасъ дъмжще са· н оустънамн глахж
на ха ∵ 11. Земънаꙗ мжаръстъвоужште ѡ хрьстѣ а небеснааго ннчесоже ∵
12. [a]Мнѣахж бо жндове ꙗко пн лов оудржатн ха· ꙗкоже адама бѣсі ∵ [b]Днꙗ-
вол мнѣаше· ꙗко съкрыв са въ жідовѣх сам бо(р)ж са (съ) спасомъ ∵ 13. [a]Глет
вскрсеніе хво· томꙋ вскресъшоу нз мртвъіх расъıпашж са нюдеи н бѣсі всждѣ·
н юже к томꙋ нѣстъ нм мѣста· запен'ше бо са падж вскрсеніемъ н сілож хвож ∵
[b]Отъ днꙗвола члка· нечъстнвъ бо днꙗволъ по нстінѣ н елїко нх сн възыщж н
завідат ∵ 14. [a]Ѡржжіе бне демоні (на) ненаказаннъıж· попоустнт бо нм бъ въ малѣ

XVI. 10. затворішꙗ sin. — гръдынж sin. грьдыню buc. 11. ізгонꙗштеі sin. -нещінн buc. — възложішꙗ sin. — оуклонішꙗ sin. оуклоннтн buc. (ἐκκλῖναι). — земъıж sin. землю buc. 12. [a]ѡбꙗсꙗ sin. ѡбеше buc. — левъ sin. львь buc. [b]обітаꙗ sin. ѡбнтаѥть buc. (οἰκῶν). — sine свонхъ sin. buc. 13. [a]варі ꙗ, прѣдѣ-імъ sin. прѣварн нхь н запнн імь buc. [b]і нзбаві sin. нзб. buc. — нечьстнваа buc. 14. [a]твоіꙗ (?) sin. твоѥѥ buc. [b]гі sin. buc. — отъ малъ sin. ѿ мала. — ꙗ sin. ѥ buc. [c]сокръвенъıхъ sin. [d]насъıтішꙗ сꙗ sin. -ше се buc. — снъвъ (?) sin. — оставішꙗ sin. — ѡстан'кы buc. (τὰ κατάλοιπα).

Annot. ad comm. 10. коваахж злаа pog. -хоу злаа buc. (ἐτέκταινον κακά). — дымеще buc. (male, pro дъмжще). 12. [a]мнѣша pog. мнѣхоу buc. — ꙗко пн ловъ: ὡς κύνες ἄγραν (buc. omissa voce пьсн, scribit ꙗко н ловь). — male адамь buc. — бѣсове pog. buc. [b]в' жндохъ pog. вь жндохь buc. — бора са съ спсомъ pog. боре се сь спсомь buc. (bon. omis. lit. р et съ). 13. [a]расыпаша са pog. расыпаше се buc. (ἐφθάσθησαν). — а бѣсы buc. — н оуже buc. — прѣпьн'ше pog. buc. (σκελισθέντες). — сн падоу buc. [b]по нстннѣ днꙗволъ pog. buc. — сего вьзнскаꙗжтъ pog. сего вьзнскаѥ н завнт' buc. 14. [a]Ор. бо демонн бжніе pog. ѡр. бо бжнꙗ демоны

Digitized by Google

твоєꙗ. Гъ ѿ маль ѿ ꙁема раꙁдѣли ꙗ вь животъ и. И скръвеныихъ твоихъ испльни са жроба и. Насытиша са сновь и оставиша ѡдьлѣкъ маладен'цемъ своимъ.

15. Аꙁъ же правдоѫ ꙗвла са лицоу твоѥмь, насыщѫ са єгда ꙗвит ми са слава твоꙗ.

рѫкꙑ твоеѫ ⁘ [b]Господь ѡтъ мала ѡтъ ꙁема раꙁдѣли ѫ въ животѣ ихъ ⁘ [c]И съкръвенꙑихъ твоихъ испльни са жтроба ихъ ⁘ [d]Насꙑтишѫ са сновъ и оставишѫ ѡлѣкъ маденъцемъ своимъ ⁘

15. Аꙁ же правдоѫ ꙗвла са лицоу темоу, (н)асꙑщѫ са єгда ꙗвит ми са слава твоꙗ ⁘

наказати таковꙑѫ · да навꙑкше прибѣгаѫтъ къ богоу ⁘ [b]єже єстъ малъ єстъ чл҃къ · нъ и ѿ мала сего ѿгонитъ демонꙑ ꙁемеи чл҃къ, ꙁемла бо въсеждє пишет чл҃ка гл҃а. а (е)же раꙁдѣли · раꙁлѫчи животъ чл҃комъ ⁘ [c]єлико бо ѿ б҃а скрꙑваѫт са єже єстъ ѿлѫчаѫтъ са, толико въ ѫтробѫ бѣсовъскѫ въмѣстатъ са по писанию · и пожретъ ѫ адъ крѣпъко ⁘ [d]Пожръшѫ бо своꙗ чѧда демоном пристѫпъше къ идолом · грѣх же ихъ постиже чѧда ихъ. тѣм же гл҃етъ ѡтълѣкъ чѧдъ своихъ ⁘

15. Въсъприимѫтъ праведъници тъгда мъꙁдѫ. гл҃етъ же г҃съкаго чловѣка ⁘

---

buc. (ῥομφαία γὰρ κυρίου οἱ δαίμονες). — на ненаꙁаныꙗ pog. на ненакаꙁан'ныѥ buc. (ἐπὶ τοὺς ἀπειθεῖς), quare etiam in bon. на addi debet. — бо omis. buc. [b] малъ ὀλίγος, нѫ pog. нь buc. — ѿ малааго сего pog. buc. (ἐκ τοῦ ὀλίγου τούτου). — иꙁгонитъ pog. ѿгонить buc., sed graece ἀποδίωξον. — ꙁемлень pog. ꙁемльнь buc. graece τοὺς δαίμονας τῆς γῆς, τοῦ ἀνθρώπου τοῦτ' ἔστιν. — ꙁемлю buc., вьс'де pog. вьꙁде buc. (πανταχοῦ); pro пишет' гл҃ graece legitur ἡ γραφὴ λέγει. [c] то ти pog. тѡ ти buc. (pro bonon. толико): οὗτοι. — вьмѣстат са pog.: χωροῦσι, крѣпко: ἰσχύσας [d] пожрьша pog. пожреше buc. — чада pog. bis (τὰ τέκνα). — пристѫпльше pog. прѣстоупльше buc. (προσχωρήσαντες). — ѡдьлѣкъ pog. ѿлѣкь buc. (τὰ κατάλοιπα). — чадъ своихъ pog. чедь своихь buc. (τοῖς νηπίοις).

XVI. *Annot. ad psalm.* 15. авлѫ сꙗ sin. ꙗвлю се buc. — темоу lege твоемоу. — насꙑщтѫ са sin. насыщоу се buc. (χορτασθήσομαι), in bon. culpa scribae да съıщѫ са legitur. — авитъ sin. ꙗ(ви)ть buc.

Annot. ad comm. 15. вьсприимать pog. вьсприимоуть buc., pog. et buc. in fine addunt ꙗко насладит са бжтва (ὅτι ἀπήλαυσε θεότητος).

Digitized by Google

XVII.

Pog.

Сла · ка · г · в ко · ꙁі ⁘

ѡтрокоу гню двдоу · еже гла къ гоу словеса пѣсни сеѩ · въ дн҃ь вь нже нꙁбави н гдъ · нꙁ ржкы всѣхъ врагъ его · нꙁ ржкы [н]савловы · н рече прчьство бжджщаа на конецъ ꙗвлѣет. тѣм же гле отрокоу гню двдоу ⁘ скаꙁает же са двдъ · добль ржкож. добль же ржкож хс. гла хотащаа на послѣдъкъ събытн са ѡ всѣхъ враꙁѣхъ н вьскрсенні побѣдивъ днавола ⁘

2. Въꙁлюбла та гн крѣпостн моꙗ.
3. Гъ оутвръжденнѥ мое н прнбѣжнще мое н ꙇꙁбавнтель мон. Бъ мон помощннкъ мон · н оупважж на-н. Ꙁа-

Bon.

Сла · сѣ · въ коне

Отрокоу гноу двовн · ꙗже гла къ гоу словеса пѣсни сеж · въ денъ въ нъже нꙁбави н гъ · нꙁъ ржкъі въсѣхъ врагъ его · нꙁъ ржкъі савловъі · н рече ⁘ Пррво бжджщаа на конецъ ꙗвлѣетъ. тѣм же глетъ ѡтрокоу гноу двовн. скаꙁаетъ же са двдъ добль ржкож. добль же ржкж хъ. гла хотащаа на послѣдокъ събъітн са ѡ всѣхъ враꙁѣхъ · н ѡ въскръсенн побѣдн(въ) днꙗвола ⁘

2. Въꙁлюбла та гн крѣпостн моꙗ ⁘
3. [a]Гъ оутвръжденне мое н прнбѣжнще мое нꙁъбавнте мон ⁘ [b]Богъ мон помоштънnкъ мон, оупъважж на-н ⁘

XVII. Вьспрнїматъ праведннцн тъгда мъꙁдж · глеть же гдъскааго члка · ꙗко наслаждится бжтва. 2. Снъ къ ѡцоу · сїла бо хоу ѡцъ ꙗкоже павел глет · бнꙗ сїла бнꙗ прѣмждро снъ ⁘ 3. [a]Вѣрънооумоу н на божнж сжщооумоу чловѣкоу снла н прнбѣжнште н нꙁъбавнтелъ богъ ⁘ [b]Гдъскъі члкъ глетъ · прославн са бжвом

XVII. *Annot. ad titulum.* Слава сѣла sin. сла ка · г · buc. — ѣже sin. — нꙁдржкъі sin. нꙁ роукы buc. — врагъ емоу sin. вр. ѥго buc. — ꙇꙁдржкж (?) sin. нꙁ роукъі buc., exspectabamus н нꙁ ржкъі: καὶ ἐκ χειρός. — sin. finit in н рече. — Verbo прчьство incipit commentarius tituli. — добль ржкоıж: ἱκανὸς χειρί, на послѣдъкъ: ἐπ' ἐσχάτων. — побѣдн bon. (въ add. ad fidem pog. et buc. necnon graeci textus qui νικήσας praebet).

Annot. ad psalm. 2. въꙁлюблж sin. въꙁлюблю buc. — крѣпостъ sin. крѣпостн buc. 3. [a]оутвръжденъе sin. оутврьжденнѥ buc. — н нꙁбавнтель buc. [c]н рогь buc., sine н sin.

Annot. ad comm. 2. бжна снла н бжна прѣмждрость pog. бжнꙗ с. н бжнꙗ прѣмоудрость buc. 3. [a]вѣрномоу сжщомоу pog., вѣрномоу соущоумоу buc. (τοῦ πιστοῦ καὶ κατὰ θεὸν,

Digitized by Google

цинтникъ мои и рогъ спсениꙗ моего и застѫпникъ мои.

4. Хвала призовѫ га и ѿ врагъ моихъ спсѫ сѧ.

5. Ѡдръжаша мѧ болѣзни смрътныꙗ. И потоци беззакониꙗ смѫтиша мѧ.

6. Болѣзни адовы ѡбидѫ мѧ. Вариша мѧ сѣти смрътныꙗ.

7. И въ скръбь моѭ призвахъ

ᶜ Заштитникъ мои и рогъ спениꙗ моего и застѫпникъ мои ∵

4. Хвала призовѫ га и ѡтъ врагъ моихъ спсѫ сѧ ∵

5. ᵃ Одръжашѧ мѧ болѣзни съмрътныѩ ∵ ᵇ И потоци беззакониꙗ съмѫтишѧ мѧ ∵

6. ᵃ Болѣзни адовъї ѡбидѫ мѧ ∵ ᵇ Варишѧ мѧ сѣти съмрътныѩ ∵

7. ᵃ И въ скръбѣ моѫ призвахъ га

и всѣкъ иже имат надеждѫ живота ∵ ᶜ Богомъ спасаемоѡмоу чловѣкоу. ѡбое же хрьстосъ естъ ∵

4. Хрьстосъ ѡтъ лица чловѣча си къ ѡцоу глетъ ꙗко молѧ сѧ ∵ 5. ᵃ Си рѣчъ. болѣаше смрътъ пожрѣти хотѧщи ха ꙗко проста члка ∵ ᵇ Ꙗко потоци ис корени с'мѫщаемї къїпаще · тако жїдове съ шѫтанії ха ѡбїадѫ съ лъжамї ∵ 6. ᵃ Прїтъчъствоуетъ въ адъ схожденне · и ꙗко жїдове болѣахѫ сї рѣ ражаїзаахѫ [сѧ] на ха лъжѫ свѣдѣниꙗ ∵ ᵇ Провъзвѣщаетъ жївотворѧщѫѫ смртъ ѫже хотѣаше прѣтрьпѣтї и спънѫѫ мѫкѫ · коегождо бо жїдовъ смрътоносна сѣтъ бѣ ѡбъемлѧщи ха ∵ 7. ᵃ Егда

---

sine ὄντος). ᵇ гдьскый pog. господ'скын buc. — прославль сѧ (се) pog. buc. (recte, graece δοξασθείς). — вьсь pog. buc. (καὶ πᾶς δὲ ὁ ἔχων ἐλπίδα). ᶜ бмъ pog. бмь buc. τοῦ κατὰ θεὸν, male bon. богъ. — спсаемомоу pog. спсаюмωмоу buc. (σωζομένου ἀνθρώπου).

XVII. *Annot. ad psalm.* 4. хваламь buc. — гѣ sin. 5. ᵃ съмрътьныꙗ sin. ᵇ беззаконеньѣ sin. — съмѫтишꙗ мꙗ sin. сьмоутише ме buc. 6. ᵃ ωбидоше ме buc. ᵇ варишꙗ sin. — съмрътъныꙗ sin. 7. ᵃ гѣ, возъвахъ sin. ᵇ и оуслыша sin. и omis. buc. — стыꙗ цркъви sin. стыю цркве buc., sin. add. своеꙗ, buc. свою. ᶜ вопль sin. выпль buc. — въноуши sin.

Annot. ad comm. 4. сии buc. (ταῦτα). — молѧ сѧ pog. (προσευχόμενος). 5. ᵃ пожрѣти: καταπιεῖν, проста: ψιλόν. 5. ᵇ искон'нії pog. исконнии buc.: graece ῥοιζηδόν, quod Slavus ῥιζηδόν legit, itaque ис корени vertit. — смѫщаеми pog. смоущаюмыи buc. (καὶ τεταραγμένοι). — pro къипаще pog. тръпаще, buc. трьпеще scribit (graece φερόμενοι). — жидовї bon. -е pog. buc. — съ шатаниї pog. (μετὰ θράσους), male buc. безь шетании. — съ льжами pog. buc.: μετὰ ψεύδους. 6. ᵃ притъчьствоуеть: αἰνίττεται, ражигаахѫ pog. раждигахоу се buc. (ἔτικτον). — льжаа свѣниꙗ pog. льжа свѣниꙗ buc. ᵇ провьзвѣщаетъ pog. (αἰνίττεται). — ꙗже pog. юже buc. — коегождо бо pog. (in bonon. по menda scribae loco бо), sine бо buc. — сьмр'тоносна buc. — обьемлѧщи pog. ωбьюмлюштии buc. 7. ᵃ да извѣститъ ἵνα βεβαιώσῃ. ᵇ ста buc. (ὁ ναὸς ὁ ἅγιος). — жи-

Digitized by Google

гда и къ богоу моемоу възвахъ. Оуслыша ѿ стыѧ цркве своеѧ гла мои. И вьпль мои прѣд нимъ внидетъ вь оуши его.

8. И подвнжа са и трепетна бы землѣ. И ѡснованиа горъ съмаса са. И подвнжа са ıако разгнѣва са на на бь.

9. Възыде дымъ гнѣвомъ его. И огнь ѿ лица его вьспланет са. Ѩгліе възгорѣша са ѿ него.

и къ богоу моемоу взва ∴ [b]Оуслъıша ѡтъ сватыѩ црве гласъ мои ∴ [c]И въпль мои прѣдъ нимъ вънидетъ въ оуши его ∴

8. [a]И подъвнжа са и трепетъна бъıстъ землѣ ∴ [b]И ѡснованниа горъ съматошѧ са ∴ [c]И подъвнжашѧ са ıако разъгнѣва са на на бъ ∴

9. [a]Възыде дъıмъ гнѣвомъ его ∴ [b]И ѡгнь ѡтъ лица его късъпланетъ са ∴ [c]Жгли разъгорѣшѧ са ѡтъ него ∴

на крте възва ели ели · да извѣстнтъ плъть ∴ [b] Црви стаа естъ тѣло хво въ ненже живет все исъплънение бжва. црви бо си рѣчъ гскъı члкъ въпнıаше и бжво послоушааше ∴ [c] Въ оуши ѡцоу въпль сна ıако прнснааго ѡтрока ∴

8. Егда на крте прѣдастъ дхъ, тогда землѣ въстрасе са и каменіе распаде са ѡ прѣславънѣи сілѣ ∴ [b] Отъ ѡснованнн своихъ землѣ възврѣ · бъ бо бѣ съ чловѣком на крѣ вісащемъ, не страдааше же ∴ [c] Цни подвижашѧ са; вратьници адові · съ гнѣвом бо сниде къ нім бъ слово ∴ 9. [a] Коурѣаше бо са гнѣвъ гнъ на адѣ и на смрътн ∴ [b] Ѩкоже бо ѡгнь паліть тръстне · тако попали ѡснованніа адова и цръство съмрътн гнѣвъ божии ∴ [c] Очаади бо са аіıавол · ıако рѣшѧ кънигъı · и бъıстъ ıако главнѣ истръжена ѿ ѡгнѣ · еже естъ ѡогорѣніıа дрѣво ∴

ветъ: κατοικεῖ, хво pog. buc. melius quam во (οὖν). [c] въ оуши оіцоу: εἰς τὰ ὦτα τοῦ πατρός. — въпль: ἡ κραυγή. — прнснааго: γνησίου.

XVII. *Annot. ad psalm.* 8. [a] подвіжа сıа sine и sin. подвнжа се buc. (sine и). [b] съмıасıа сıа sin. смоутише се buc. [c] подвіжа сıа sin. подвизаше се buc. — прогнѣва сıа sin. прогнѣва се buc. — на ню (?) sin. на нıе buc. 9. [a] възіде sin. [b] лица omis. sin, buc. habet. [c] жгльe sin. оуглıе buc. — възгорѣшıа сıа sin. възгорѣше се buc.

Annot. ad comm. 8. [a] post на крте sequitur възвавь pog. buc. (κράξας), in bon. deest. — земѣ pog. землıа buc. [b] основании во pog. buc. — земѣ pog. землıа buc. — възьврѣ buc. (male pog. възрѣ): ἀνεβράσσετο. — висащемъ pog. висещнмь buc. (συνῆν τῷ ἀνθρώπῳ-κρεμαμένῳ). [c] чии pog. цни buc. (τίνες). — подвизаше се buc. — вратници: οἱ πυλωροί. — бжие слово pog. слово бжие buc. (ὁ θεὸς λόγος). 9. [a] коурѣаше во са pog. коураше во се buc. (ἐκάπνιζε). — съмрътн pog. смрти buc. (melius quam смрътъ bon.). [b] цртва pog. buc. [c] очѣди во са pog. очади во се buc. ἐκαπνίσθη γάρ. — ѡгорѣннѧ дрѣво pog. buc. (ἀπόκαυσμα ξύλου).

Digitized by Google

10. И прѣклонь нбса и сниде и прїмракъ под ногама єго.

11. И въдыде на хероувимъ и летѣ. Летѣ на крилоу вѣтрѣню.

12. И положи т'мж закровъ свои. Окрѣстъ єго кровъ єго. Тьмна вода въ ѡблацѣхъ аєрныихъ.

13. Ѿ блистаниа єго прѣд нимъ ѡблаци проидж. Градъ и жглие ѡгньни.

10. И прѣклонѣ нбса сниде и приmракъ подъ ногама єго ⁘

11. [a]И въздыде на херовимъ и летѣ ⁘ [b]Летѣ на кърилоу вѣтрѣноу ⁘

12. [a]И положи тъмж закровъ свои ⁘ [b]Окрѣстъ єго кровъ єго ⁘ [c]Темъна вода въ ѡблацѣхъ аєрънїихъ ⁘

13. [a]Отъ блистаниа єго прѣдъ нимъ ѡблаци проидж ⁘ [b]Градъ и жгласие ѡгнънии ⁘

10. Ꙗко бо въ мрацѣ нѣстъ видѣти · такоже таинъї съшествиа єго не разоумѣшж небеснъїж силъї ⁘ 11. [a]Глетъ пакъї на нбса єго възъїтїе съ плътиж ⁘ [b]Си рѣчъ съ плътиж · ꙗко боу же и вѣтри слоужаахж и аггли крилъї подъємаахж ⁘ 12. [a]Ꙗкоже бо въ тмѣ нѣ разоумѣти нїчесоже · тако непостижна таина въчлченнїа гнѣ. к томоу бо не ꙗвї са члмъ плътиж по небесьм' в'зътїи ⁘ [b]Плътъ владъїкъї, с неж бо възъїде ⁘ [c]Невидїма си рѣчъ непостижима свръшаємаа таина въ водахъ крщенїа тѣлесъї · ѡблаци бо тѣлеса просвѣщаємъїхъ ⁘ 13. [a]Отъ свѣта бо славъї єго прѣдъ нїмъ апли исплънь бъївъше послани бъїшж на проповѣдъ. ѡблакъї бо книгъї глатъ аплъї прн. ꙗко бо и ѡблаци дъждж прїемлаще пролиВажтъ на землѫ · такоже и апли слово проповѣдание изливашж к вса земла ⁘

XVII. *Annot. ad psalm.* 10. прѣклонї sin. -ни buc. — и съниде sin. и сьн. buc. 11. [a] въздe sin. възиде buc. — хероувимъ sin. -вимь buc. [b] кроулоу (?) вѣтрѣню sin. крилоу вѣтрьню buc. 12. [a] тмоу buc. [c] тьмна buc. 13. [a] блисцѣнье sin. облистанниа buc. облацѣ (?) sin. [b] гради buc. — огньнi sin. wгнiw (sic) buc.

Annot. ad comm. 10. [a] и таинь buc. (τὸ μυστήριον). — не разоумѣша нбсныа c. pog. 11. [a] възытие pog. buc. (τὴν ἄνοδον). [b] слоужахоу buc. (διηκόνουν). — подъимаахж pog. -ахоу buc. (ὑπούργουν). — крилы (ταῖς πτέρυξιν). 12. [a] ꙗко бо buc. — непостижна (-ж'наа buc.) таина pog. (ἀκατάληπτον τὸ μυστήριον). — не quod ꙗвися praecedit in pog. omissum, buc. habet. [b] с нежже pog. с нюже buc. (graece σὺν αὐτῇ γάρ). [c] невидима (ἀθεώρητον), непостижима (ἀκατάληπτον), съвръшаємаꙗ pog. съвръшаемаа buc. (τὸ τελούμενον). — тѣлесы (διὰ τῶν σωμάτων). — просвѣщаемыихъ pog. просвѣщаемыихъ buc. (τῶν φωτιζομένων). 13. [a] аплы глатъ присно pog. аплы глють прно buc. — дъжда pog. дъжде buc. (τὸν ὑετόν). — проливажтъ pog. (ἐκχέουσιν). — на зема pog. — изливаша pog. изливаше buc. (ἐξέχεον). — в'сеи земли buc. (sine въ). [b] єуаг'гелисты твръды pog. еуаисти твръдии buc. (graece τὰ εὐαγγέλια στερεά). — ти посл. быша pog. ты посл. быше buc.

Digitized by Google

14. Н҆ въꙁгръмѣ съ нб҃се гдь и҆ вышнїї дастъ гласъ свой.

15. Поустн стрѣлы своꙗ и҆ раꙁгьна ѫ. И҆ мльниꙗ оумножи и҆ смате ꙗ҆.

16. И҆ ꙗвиша сѧ и҆сточници водъ. И҆ ѿкрыша сѧ ѡ҆снованиꙗ вьселеныꙗ. Ѿ ꙁапрѣщениꙗ твоего гн҃ · ѿ дъхновениꙗ дх҃а гнѣва твоего.

14. И҆ въсъгръмѣ съ небесе гъ и҆ въішнии дастъ гласъ свои ∴

15. [a]Поустн стрѣлъі своѫ и҆ раꙁгънаѫ ѫ ∴ [b]И҆ мланиѫ оумъножи и҆ съмате ѫ ∴

16. [a]И҆ ꙗвишѫ сѧ и҆сточъници водъ ∴ [b]И҆ ѡтъкръішѫ сѧ ѡснованиꙗ въселенъїѫ ∴ [c]Ѡтъ ꙁапрѣштениꙗ твоего гн҃и, ѡтъ дъхновениꙗ дх҃а гнѣва твоего ∴

---

[b] Е҆ваггелие твръдо ꙗко градъ · тъї посланъї бъїшѫ ѫгліе ѡгнънїи · ѡгнъ дх҃овънъї ѡ немже рч҃е ѫꙁици ѡгн(и)ни ∴

14. Е҆гда ѡц҃ь къ сн҃оу съ небсе гл҃а · съ е҆стъ сн҃ъ мои въꙁлюбленъї. гл҃етъ же сѧ и҆ проповѣдь громъ ∴ 15. [a]Ѫꙁкъї гл҃етъ ап҃лъї. тї бо ꙗко стрѣлъї ѡгнънъї текѫще въсжадоу прогнашѫ демонъї · ѡбращаѫще поганъї ∴ [b]Ꙗко мланиѫ ап҃ли словомъ е҆ѵг҃гльскъїимъ ѫꙁкъї съмѫтишѫ · е҆же е҆стъ ѡмалъвишѫ. тъщаахѫ бо сѧ къ ѡбращению и҆хъ ∴ 16. [a]Кръстителънъїѫ водъї · си бо и҆сточници животънии вѣкоу ꙗвишѫ сѧ ∴ [b]Оутвръждено ѡснование ꙗви сѧ кр҃щениꙗ ради · е҆же е҆стъ вѣра

— жглые огньни pog. оугание ѡгньныи buc. — рече melius quam рѣша pog. рѣше buc. (φησί). — ꙗꙁыци огньни pog. єꙁыци ѡгньны buc.; in bon. ѡгнии.

XVII. *Annot. ad psalm.* 14. воꙁгръмѣ sin. вьꙁгрьмѣ buc. — съ нбсі sin. с нбсе buc. — вьшьнеі sin. вышнии buc. 15. [a] своꙗ omis. sin. buc., ꙗ sin. ѥ buc [b] млъныꙗ sin. мльниѥ buc. ꙗ sin. ѥ buc. 16. [a] авишꙗ сѩ sin. ꙗвише се buc. — водь buc. водънии sin. [b] отъкръішꙗ сѩ sin. ѿкрише се buc. — оуселенъꙗ sin. вьселеные buc. [c] ꙁапрѣштенъѣ, дъхновенъѣ sin.

Annot. ad comm. 14. вьꙁлюблен'нии buc. 15. [a] ꙗко стрѣлы огньны pog. buc. ὡς βέλη πυριφόρα. — носаще текѫтъ-прогонаще демоны и ѡбращаѫще поганы pog. носеще текоуть-прогонеще д. и ѡбращающе пог. buc., sed graecus textus cum. bon. melius convenit: διαδραμοῦσαι (sc. γλῶσσαι) ἐσκόρπισαν . . . ἐπιστρέψαντες. [b] мльни бо pog. мльны бо buc. (ἀστράψαντες). — е҆ѵаг'гельскомъ pog. ѥѵльскомь buc. — смѫтиша pog. смоутише buc. (ἐτάραξαν). - ѡмальвиша pog. ѡмальвише buc. (ἐθορύβησαν). 16. [a] кртителныꙗ водꙑ pog. (τὰ τοῦ βαπτίσματος ὕδατα). — животнии вѣкꙋ pog. (ζωῆς αἰωνίου). — ꙗвишꙗ pog. [b] оутвръждено pog. оутврьждеиоѥ buc. (ὁ στερεός). — ѡснование pog. buc. (θεμέλιος). — ꙗже дръжитъ вьселенаа pog. юже дръжить вьселена buc.

Digitized by Google

17. Посла свыше и приꙗт ма. Поꙗт ма ѿ водъ многъ.

18. Избави ма ѿ врагъ моихъ силныихъ. И ѿ ненавидащиихъ мене, ꙗко оутвръдиша са паче мене.

19. Вариша вь днь ѡзлобениꙗ моего. И быстъ гдъ поꙗтель мои.

17. [a]Посъла съвъіше и приꙗтъ ма ⁘ [b]Поꙗтъ ма ѡтъ водъ мъногъ ⁘

18. [a]Избавитъ ма ѡтъ врагъ моихъ силъныи ⁘ [b]И ѡтъ ненавидащихъ ма, ꙗко оукрѣпишѧ са паче мене ⁘

19. [a]Варишѧ ма въ днъ ѡзлобениꙗ мег ⁘ [b]И бъıстъ гъ подъжтелъ мн ⁘

ѧже дръжитъ вселенаꙗ ⁘ [c]Запрѣти бо въсѧдѣ демономъ доути на на съ гнѣвомъ · и ѡтълѧчи чловѣкъı крыщениꙗ радн ⁘

17. [a]Пославъ ѡцъ сна на спение чл̃кꙋ · въсприем възведе на нбса ⁘ [b]Отъ
наводнениꙗ грѣховънааго · ꙗко и вода бо потаплѣаше члвѣчъства · вода же ꙗко не-
постоаннъ ⁘ 18. [a]Отъ дипавола и демонъ его · аще бо и немощъни сѧтъ нъ
ѡбаче зли ⁘ [b]Отънели бо повръгѧ члка ѡбъѧса и силоѧ и оудръжашѧ ⁘
19. [a]Отънелї бо ѡзлобїшѧ члка прѣпенъше емоу · повелѣваѧще и наставлѣѧще
его на вса злобъı ⁘ [b]Ꙗко бо приде гъ оутвръди вѣроѧ члка · ꙗко не подвижати
са емꙋ ⁘

(sed graece: δι' ἧς κρατεῖται ἡ οἰκουμένη). [c]запрѣти (ἐπετίμησε) доути на на (sic omnes, neque vero laudari potest, graece ἐμφυσήσας αὐτοῖς) и ѿлѧчи (καὶ χωρίσας).

XVII. *Annot. ad psalm.* 17. [a]и ante приꙗтъ omis. sin. и прикт' ме buc. 18. [b]оутвръдиша сꙗ sin. оутвръдише се buc. Verbis -твръдишѧ са паче мене continuatur lectio codicis sof. post lacunam aliquot foliorum, in quibus ps. XIII, 7 usque ad XVII, 18 continebantur. 19. [a]въ день озълобленьѣ sin. в. д. ѡзлобленииꙗ buc. sof. [b]подьꙗтель sin. подъꙗтель sof. подьꙗтель buc. — мьнѣ sof. (pro мои), reliqui мои.

Annot. ad comm. 17. [a]въсприимъ взве pog. въсприемь и възведе buc. (ἀναλαβὼν ἀνήγαγεν). [b]ѿ наводнениꙗ грѣховнааго pog. ѿ навод'нениꙗ гр. buc. (τῶν ῥευμάτων τῆς ἁμαρτίας). — потаплѣаше pog. потаплꙗше buc. (ἐπέκλυζε). — непостоаненъ pog. непоꙗн'нь buc. (ἀνυπόστατον). 18. [a]нѧ обаче pog. нь ѡбаче buc. (ἀλλ' ὅμως). [b]повръгоу buc. повръгѧ sof. (ἐσκέλισαν). — ѡбьꙗса pog. ѡбьꙗса sof. ѡбьꙗше buc. (κατεκράτησαν). — ꙋдолѣша pog. -лѣшѧ sof. ѡдолѣше buc. pro оудръжашѧ bon. (ἐκυρίευσαν). 19. [a]ѡзлобиша pog. -шѧ sof. (ἐκάκωσαν). — прѣпьн'ше емоу pog. sof. buc. (σκελίσαντες). — наставлѣѧще и pog. его sof. наставлꙗюще и buc. (graece προετρέποντο καὶ προηγοῦντο εἰς πᾶσαν κακίαν). [b]бо omis. sof., ꙗко бо приде гь pog. buc.: graece ἀφ' οὗ παρεγένετο ὁ κύριος (exspectebamus etiam hic ѿнели бо). — оутвръди: ἐστήριξε. — члвкоу (pro емоу) sof. (μὴ σαλεύεσθαι αὐτόν).

Digitized by Google

20. Н възведе ма на широтж. Нзбавит' ма ıако въсхотѣ ма.

21. Н въздасть мн гь по правдѣ моен. Н по чнстотѣ ржкоу моею въздасть мн.

22. Ꙗко съхраннхъ пжтн гна · н не нечьствовахъ ѿ ба моего.

23. Ꙗко вьса сжд'бы его прѣдъ множ. Н ѡправданна его не ѿстжпнша ѿ мене.

24. Н бждж непороченъ с нимъ.

20. [a] Н възведе ма на широтж ⁘ [b] Н нзъбавнтъ ма ıако въсъхотѣ ма ⁘

21. [a] Н въздастъ мн господъ по правъдѣ моен ⁘ [b] Н по чнстотѣ ржкоу моею въздастъ мн ⁘

22. Ꙗко схраннхъ пжтн гна н не нечъствовахъ wтъ ба мего ⁘

23. [a] Ꙗко въса сждъбы его прѣдъ множ ⁘ [b] Н wправданнıа его не wтъстжпнשж ѿ мене ⁘

24. [a] Н бждж непорочънъ съ нимъ ⁘

20. [a] Рашнрї бо чл҃ка давъ емꙋ вл҃а настжпатн на вса сїлж вражїж ⁘
[b] Въсхотѣв бо прїде с нбсе възлюбнвъ чл҃ка (н) нзбавн (н) ѿ плѣненнїа демонъска · снлнн
бо тї вразн сжт на чл҃ка ⁘ 21. [a] Праведънни бо готовн сжт послоушаннем за-
повѣден бж҃нн · н въздастъ нмъ мздж ıако праведен сжднн ⁘ [b] Снмъ нже ржцѣ
ѿ мъздъї н ѿ хъїщеннїа съхраннשж, естъ же н хъ ⁘ 22. Снн всхвалатъ са въ
славѣ бж҃нн · нже схраннשж пжтъ гнъ н въ неоуклоннѣ прѣбъїשж вѣрѣ ⁘ 23. [a] Въїнж
бо ба радн сжн чл҃къ · страхъ бж҃нн прѣдъ ѡчнма нмъї · дръзает к бгоу прн ⁘
[b] Днъ бо н нощъ нже въ жнтнн сжще нбснѣм праводж бнеж оукрашажт са ⁘
24. [a] Снъ съ ѡцем. съшед бо на землa не ѡскврънн са · нъ ıако же снїде тако

XVII. *Annot. ad psalm.* 20. [b] нзбавı (sine н) sin. нзьбавнт ма sof. ме sine н buc. (ῥύσεταί με). 23. [b] оправъданъѣ sin. — не отъстжпнשıа sin. не ѿстжпнשж sof. 24. [a] непороченъ sin. [b] съхранж sin. сьхраню buc. — отъ беzаконеньѣ sin. ѿ беzаконна sof. -ннıа buc.

Annot. ad comm. 20. [a] рашнрнвъ sof. рашнрн buc. (ἐπλάτυνε). — на въсѣкж sof. на всоу buc. (ἐπάνω πάσης δυνάμεως, adverbio ἐπάνω melius respondet надъ). [b] въсхотѣвъ (θελήσας) н нзбавн ї sof. (καὶ ἐρρύσατο), buc. нзбавн н (graece αὐτόν). — снлнн buc. (δυνατοί). — вразн sof. вразн buc. 21. [a] заповѣдн бж҃нж pog. sof. з. бж҃нıе buc. (graece: τοῖς ἑτοίμως ὑπακούουσι ταῖς ἐντολαῖς τοῦ θεοῦ). — праведень сждн pog. -нъ -днї sof. [b] снмъ нже: τούτοις ὅσοι. — ѿ мъздъı н ѿ хъıштеннıа: ἀπὸ δώρων καὶ ἁρπαγῆς. — схранїша pog. съх -шж sof. 22. [a] сн pog. sof. buc. — пжтн гна sof. поуть гнь buc. (τὰς ὁδοὺς κυρίου). — вь неоуклон'нѣн прѣбыше вѣрѣ buc. (ἀκλινεῖς ἔμειναν ἐν τῇ πίστει). 23. [a] вннoу (διὰ παντός) buc. — ба радн сън pog. сжн sof. сьн buc. (ὁ κατὰ θεὸν ἄνθρωπος). — нмын buc. (ἔχων). — дръзастъ къ богоу: παρρησιάζεται ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. — прнсно pog. sof. [b] нбсцѣмъ sof. нбснѣмь buc. (graece: οἱ τῇ πολιτείᾳ οὐράνιοι ὑπάρχοντες). — оукрашаıжть са: κατεκοσμήθησαν. 24. [a] съшьдъ pog. съшедь sof. — на зема pog. — съннде sof.

Digitized by Google

И оцѣщѫ сѧ ѿ беззаконениѧ моего.

25. И вьздаст' ми гъ по правдѣ моеи. И по чистотѣ рѫкоу моею прѣ очима его.

26. Съ прѣподобнѣмъ прѣпобень бѫдеш. И съ мѫжемъ неповиннномъ неповинненъ бѫдеши.

27. И съ избран'номъ избранъ бѫдеши. И съ стръп'тивомъ развратиши сѧ.

[b] И оцѣштѫ сѧ отъ беззакониѧ моего ⁘

25. [a] И въздастъ ми господъ по правдѣ моеи ⁘ [b] И по чистотѣ рѫкоу моею прѣдъ очима его ⁘

26. [a] Съ прѣподобъномъ прѣподобенъ бѫдеши ⁘ [b] И съ мѫжемъ неповинномъ неповинъ бѫдеши ⁘

27. [a] И съ изъбраномъ изъбранъ бѫдеши ⁘ [b] И съ строптивомъ развратиши сѧ ⁘

и взиде ⁘ [b] Възведъ чл҃ка на нб҃са · непрїлѣпенъ естъ иже всѣком беззаконнъи ⁘

25. [a] Правъдаї бо непл҃ънъ г҃ьскаї чл҃къ. тожде же и праведънии въсприимѫтъ ⁘ [b] Рещи естъ прѣдъ очима его · гл҃етъ же и хожденне чл҃вческо. естъ же и ѿ х҃ѣ · того рѫцѣ чт҃ѣ естѣ къ истинѣ ѿ всѣкоѫ скрнъї ⁘ 26. [a] С нимже бо кто живет тогобоу житию пбнт сѧ · иакоже и бѣи живѫщии кръстиꙗни наричѫтъ сѧ ⁘ [b] Неповиннъ и прѣпобнъ х҃ъ и иже ѿ х҃ѣ жївѫт ти приимѫт славѫ его ⁘ 27. [a] И се х҃ъ ·

въз'ыде pog. вьзиде buc. [b] възведъ ἀναγαγών. — неприлѣпьнь юже юсть buc. Хже есть pog. sof. (ἀμιγής λοιπόν ἐστι). — вьсемь беззаконіи pog. въсѣкомъ беззаконии sof. (πάσης ἀνομίας), male abhorret buc. вь сьньмь беззаконныи.

XVII. *Annot. ad psalm.* 26. [a] съ прѣподобьномь sin. -ъ sof. сь прѣпобныим buc. [b] неповиньномь sin. buc. — можемъ pro мѫжемъ sin. 27. [a] избраннымъ sof. -нымь buc. [b] съ стрѫптивомъ sof. сь сртьп'тивомь buc.

Annot. ad comm. 25. [a] г҃дьскыи pog. -скы sof. buc. (ὁ κυριακός). — вьсприімать pog. -мѫтъ sof. (ἀπολήψονται). [b] чл҃че pog. buc. чл҃вчьско sof. — есте pog. бо р. чистѣ въ истинѫ естѣ sof. чт҃ѣ юста кь истинѣ buc. (πρὸς ἀλήθειαν). — ѿ вьсеꙗ pog. ѿ въсѣкоѫ скврънии sof. (ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ). 26. [a] С нимьже бо к'то живетъ pog. съ нимъже б. к. ж. sof. (μεθ' οὗ γάρ τις ἀντιστρέφεται). — подобит сѧ pog. подобить сѧ sof. (μιμεῖται), pro тоговоу житию bon. reliqui scribunt сего и житию. — г҃ю pog. г҃ви sof. buc. (melius graece τῷ Χριστῷ). — живѫщеи pog. sof. buc. — хрїстиꙗне pog. -ꙗне sof. х҃тиꙗны buc. — наричать сѧ sof. [b] неповиненъ pog. -ненъ sof. -н'нь buc. (ἀθῷος). — прпобенъ pog. -бенъ sof. -бьнь buc. (ὅσιος). — ѡ х҃ѣ: ἐν Χριστῷ. — прiимать pog. -жтъ sof. (μετέχουσι). 27. [a] хѣи избран'ници pog. sof. buc. (οἱ τοῦ

Digitized by Google

28. Ꙗко ты люди смѣреныꙗ спсешн. Н очн грьдыхъ смѣрншн.

28. [a] Ꙗко тъı люди съмѣрнıъıѫ спасешн ⁘ [b] Н ѡчн грьдъıхъ съмѣрншн ⁘

29. Ꙗко ты просвѣтншн свѣтнлннкъ мой гн. Бже мой просвѣтншн тьмѫ моѭ.

29. [a] Ꙗк ты просвѣщаешı свѣтнлнк м(н) гн ⁘ [b] Боже мой просвѣштаешн тъмѫ моѭ ⁘

30. Ꙗко тобоѭ нзбавлѧ сѧ ѿ напастн · н ѡ бозѣ моемъ прѣлѣзѫ стѣнѫ.

30. Ꙗко тобоѭ нзбавлѧ сѧ ѿ напастн н ѡ бзѣ мем прѣлѣзѫ стѣнѫ ⁘

31. Бъ мой непорочьнъ пѫтъ его. Словеса гнѣ раждьжена. Защнтнннкъ естъ всѣмъ оуповаѭщннмъ на-нь.

31. [a] Бгъ мон непорочънъ пѫтъ его ⁘ [b] Словеса гнѣ раждежена ⁘ [c] Защнтъннкъ естъ всѣмъ оупваѭщım на-нъ ⁘

н хвн нзъбраннцн сѫтъ апли ꙗко нзъбранн бмъ ⁘ [b] Стръптнвъ естъ днꙗволъ ꙗко ѡвращь сѧ ѿ сана своего. сего же послоушаѧ ноудѧ ѡвращ сѧ н погꙋбн санъ ⁘

28. [a] Отъ ѩзкъ съмѣренъıѧ лъстнѫ днꙗволеѫ ⁘ [b] Нюденскъıѧ кънѧзѫ
мѣннтъ н демонъı ⁘ 29. [a] Гъ къ ѡцоу въпнетъ ѡтъ лнцѧ чловѣча ⁘ [b] Ꙗко
въ ноıцн бо въ (ть)мнѣ сълежааше чловѣкъ · просвѣтн же его въсъпрнемъ божъствомъ ⁘
30. Ѩже създа грѣхъ адовѫ твръдъıнѧ сеѫ хрьстосъ съкроушн ⁘ 31. [a] Хвъ н

Χριστοῦ ἐκλεκτοί). [b] стръп'тнвъ pog. sof. стрьп'тнвь buc. (στρεβλός). — ѡвращь сѧ (διαστραφείς) pog. — н ante погоубн abest in buc. ѡвр. н пог. sof. н ѡвр. н пог. pog. — свон санъ sof., reliqui sine свон (ἀπώλεσε τὴν ἀξίαν).

XVII. *Annot. ad psalm.* 28. [a] съмѣренъıꙗ sin. -ныѫ sof. -ны buc. [b] съмѣрншн sof. sin. грьдынхь смѣр. buc. 29. [a] просвѣшн buc. (reliqui просвѣщаешн). 30. нзбавъıѫ сѧ sin. нзбавлѧ сѧ sof. — о ante бзѣ omis. sin. н ѿ бзѣ sof. 31. [a] непороченъ sin. sof. [b] въсѣмъ оупъваѭщımъ sin. sof. оупвающннмь buc.

Annot. ad comm. 28. [a] ꙗзыкъ pog. ѩз. sof. — смѣреныꙗ pog. sof. смѣренню buc. (τὸν . . . ταπεινωθέντα). — днꙗволеѩ pog. -сѫ sof. -лѥю buc. (graece τῇ πλάνῃ τῶν εἰδώλων). [b] нюденскы кнѧза pog. -ыꙗ кнѧза sof. -скыѥ кнезе buc. (τῶν Ἰουδαικῶν ἀρχόντων). 29. [a] хс pog. sof. хь buc. — члвча pog. buc. члвчка sof. [b] вь т'мѣ pog. вь тмѣ buc. бо тъмнѣ sof. (bon. syllabam тъ omisit, graece: ἐν νυκτὶ . . . ζοφερᾷ). — слежааше pog. sof. сьлежааше buc. (κατέκειτο). — въспрннм' бжствомъ sof. 30. [a] ѩже sof. еже buc. (ἅπερ). — твръдынѫ pog. -а sof. грьдыню buc. male (τοῦ ᾅδου τὰ ἀδαμάντινα). — снꙗ pog. sof. сню buc. (ταῦτα). — разроуші buc. male, съкроушн sof. (συνέτριψεν). 31. [a] непороченъ pog. -енъ sof. -ьнь buc. (ἄμωμος). [b] пламенънѣйше sof.:

Digitized by Google

32. Ꙗко кто бъ развѣ га · ли кто бь развѣ ба нашего.

33. Бъ прѣпоıасаꙗи ма силоѭ. И положи непорочьнъ пѫтъ мои.

34. Съвръшаꙗ новѣ мои ꙗко елени · и на высѡкыихъ поставлѣѫ ма.

35. Наѹчаꙗ рѫцѣ мои на брань. И положи лѫкъ мѣдѣнь мыш'ци моѥи.

32. Ꙗко кто бъ развѣ га, ли кто бъ развѣ ба нашего ∴

33. [a]Бъ прѣпоıасажи ма силож ∴ [b]И положи непорочънъ пѫтъ мои ∴

34. Съвръшаж нозѣ мои ıако елени · и на высокыхъ поставлѣж ма ∴

35. [a]Наоучаж рѫцѣ мои на бранъ ∴ [b]И положи лѫкъ мѣденъ мышъци моеи ∴

бжии · того бо пѫт непорочнъ въ истинѫ ꙗко бжии ∴ [b]Огнѣ бо сѫт пламеннѣ-
ише иже мтъ ба съ вѣрож ∴ [c]Ꙗко богъ милостивъ естъ и оутѣшителъ ∴

32. Нѣстъ бо иного ба развѣ того. глет бо и въ исаии · азъ есмъ и нѣстъ
иного развѣ мене ∴ 33. [a]Оцъ сна. глет бо · и дастъ всѣ снви ꙗко прѣвъзлюбле-
ноу ∴ [b]Гдскоѡмоу члкоу · иже грѣха не створи и не ѡбрѣте са лъстъ въ оустѣхъ
его ∴ 34. [a]Елене бо каменнїю и горамъ радоуѫт са · тако и хъ на горѣ голготѣ ·
на камен вшедъ · на крт̃ѣ ста на въıсотѣ ∴ 35. [a]На дїявола бран · тѣм же и на
крт̃ѣ рѫцѣ простреѣт хъ ∴ [b]Лѫка мѣдѣна глет кртъ крѣпости радї · и сего бо на
рамо вземь тѣм дїявола продрѫзи ∴

graece ἐνεργέστερα. — male bon. и еже, recte їже pog. иже sof. buc. (τοῖς προσέχουσι). [b]милостивъ и оутѣшителъ: ἐλεήμων καὶ συμπαθής.

XVII. *Annot. ad psalm.* 32. гѣ, кѫто sin. 33. [a]прѣпоıасаꙗı sin. прѣпоıасаи sof. прѣпоıасаюи buc. [b]непороченъ sin. sof. 34. съвръшаꙗ sin. -ж sof. — нозѣ sin. sof. — поставлѣꙗ sin. -ж sof. 35. [a]наоучаꙗ sin. -чѣж sof. [b]мѣдѣнь buc. -енъ sof. — мои sin. моеи sof. мышцамь моимь buc.

Annot. ad comm. 32. sine бо pog. sof., бо buc. — есьмъ sof. 33. [a]прѣвьзлюбеноу pog. sof. прѣвьзлюбленномоу buc. (γνησίῳ). [b]гдъскомоу pog. гскомоу sof. (τοῦ κυριακοῦ ἀνθρώπου). — сътвори sof. — ни ѡбр. pog. и не ѡбр. sof. buc. (καὶ οὐχ εὑρέθη). — въ оустѣхъ его льсти pog. лъстъ въ оуст. его sof. льсть вь оуст. юго buc. (δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ). 34. елени buc. (οἱ γὰρ ἔλαφοι). — горамъ и каменню pog. sof. buc. (τοῖς ὄρεσι καὶ ταῖς πέτραις). — тако buc. — гол'гоѳѣ pog. sof. buc. — вьшъ pog. buc. въшедъ sof. (ἀναβάς). — на въıсотѣ: ἐν ὑψηλοῖς. 35. [a]диꙗвола pog. диꙗволю buc. (εἰς τὸν κατὰ τοῦ διαβόλου πόλεμον). — простре pog. распрострѣть buc. (ἐξέτεινεν). [b]мѣдна sof. мѣдѣна buc. (τόξον χαλκοῦν). — крѣпости ради: διὰ τὸ ἰσχυρόν. — възьмь buc. — продрѫзи sof. продроузи buc. (κατεκέντησε). bon. -рѫжи corrig. putavi.

Digitized by Google

36. И далʼ ми ѥси ꙁащищенниѥ спсенню. И десница твоа приѧтʼ ма. И наказанниѥ твоѥ исправитʼ ма вʼ конець. И наказанниѥ твоѥ само ма наꙋчїтъ.

37. Оуширилъ ѥси стопы моѫ подь моѫ. И не изнеможете плеснѣ мои ⁘

38. Поженѫ врагы моѩ и постигнѫ ѩ. И не вьꙁвращѫ са доїдеже исконча҄ѫт са.

36. [a]И далъ мі еси ꙁащищение спнію ⁘ [b]И десница твоіа прнѧтъ ма ⁘ [c]И наказание тве исправіт ма въ конъцъ ⁘ [d]И наказание твое само ма наоучитъ ⁘

37. [a]Оуширилъ еси стопы моѫ подъ мъноѫ ⁘ [b]И не изнеможете плеснѣ мои ⁘

38. [a]Поженѫ врагы моѫ и постигнѫ ѫ ⁘ [b]И не въꙁъвращѫ са доидеже исконъчаѫтъ са ⁘

36. [a]Юже бо оуделѣти дїавол члкоу не можетъ· понеже ѥвгаїѥмъ ꙁатвори ѥго ⁘ [b]Ѥмъ бо рѫкоѫ адама въстави ѥго лежѫща ⁘ [c]Наоучь чловѣка ꙁаконоу благодѣтъноѡмоу ⁘ [d]Наказаи бо бъївъ члкъ благодѣти хвѣ· навъїче таинъї благодѣти ⁘
37. [a]Давъ властъ члкоу настѫпатї на ꙁмъѭ и на скорпїѭ и на вса силѫ вражїѭ ⁘ [b]Юже бо ѿ врага ничтоже неможетъ оукрасти са ⁘ 38. [a]Хрстосъ по вьскрсении
расточивъ жїдовъї ⁘ [b](Не) въмѣстишѫ бо (са) въ пръвое вънити достоіание ни
июдеи же ни бѣсове ⁘

XVII. *Annot. ad psalm.* 36. [a]ꙁаштищенье sin. спньѣ sin. ꙁащищенне спсенню sof. [b]десницѣ sin. -ца sof. buc. — прнѧтъ sin. -ѧть sof. [c]наказанъе sin. наказанне sof. (ita et 36[d]). — ісправі sin. исправи sof. (pog. bon. buc. исправіт, graece ἀνώρθωσε). — конець sin. -ец' sof. 37. [a]естъ sin. (male, graece ἐπλάτυνας). — подо sin. подъ sof. [b]и не quod praecedit verbo изнеможете omis. sin., и не изнеможетѣ sof. и не изнемогоста buc. 38. [a]ѩ sin. ѧ sof. ѥ buc. [b]не възвраштѫ sin. -щѫ sof. — доіждеже sin. доидеже sof. дондѣже buc.

Annot. ad comm. 36. [a]оуже pog. sof. — оудовлѣти pog. оуделѣти sof. оудовлѣти buc. (κυριεύειν). — диаволоу члкъ pog. buc. дїаволъ члкоу sof. (ὁ διάβολος τοῦ ἀνθρώπου). — ꙁатвори и buc. — его omis. pog., sed sof. habet (graece ἠσφαλίσθη). [b]имъ pog. нмь buc. ѥмъ sof. (κρατήσας). — въстави ї pog. buc. въстави ѥго sof. (ἀναστήσας). — лежаща pog. -жща sof. лежещаа buc. [c]наꙋчь, благодатноумоу pog. -дѣтномоу sof. (τῷ νόμῳ τῆς χάριτος). [d]наказанъ: παιδευθείς, таинъ блгодѣти sof. таиныи блгти buc. (τὰ μυστήρια τῆς χάριτος). 37. [a]настѫпати πατεῖν, на ꙁмиѩ pog. на ꙁъ|миа sof. на ꙁмию buc. — скор'пиѩ pog. -пиа sof. скор'пию buc. (ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων). — на въсѣкѫ sof. на вьсоу buc. (ἐπὶ πᾶσαν). — вражиѩ pog. -нѫ sof. [b]Ꙋже pog. sof. юже buc. 38. [a]расточивъ: καταδιώξας. — жиды pog. sof. жидове buc. [b]не вьмѣ-

Digitized by Google

39. Съкроушѫ ꙗ и не имать моцьи постоꙗті. Падѫть под ногама моима.

40. И прѣпоꙗсал ма еси силоѫ на брань. Спалъ еси вса вьстаѭщаꙗ на ма подъ миоѫ.

41. И врагъ моихъ дал ми еси плеща. И ненавидащаꙗ ма потрѣби.

42. Възваша и не бѣ спасаѭщааго къ гоу, и не оуслыша ихъ.

39. [a]Скроушн ѫ и не имѫтъ моци постоꙗти ∵ [b]Падѫтъ подъ ногама моима ∵

40. [a]И прѣпоꙗсалъ ма еси силоѫ на бранъ ∵ [b]Съпалъ еси вса въстаѭщѫѫ на ма подъ мъноѫ ∵

41. [a]И врагъ моихъ далъ ми еси плешта ∵ [b]И ненавидащѫѫ мене потрѣби ∵

42. Възвашѫ и не бѣ спасаѭи къ господоу, и не оуслъіша ихъ ∵

39. [a]Демонъі хъ· ѡтънели (же) проклатъ ѫ станишта не имѫтъ ∵ [b]Бѣсовъ множество и жидовъскъіѫ дѣти ꙗко врази падѫт под ногама хвамѫ ∵ 40. [a]Оутврьдана бо естъ на на бранъ на крстѣ хъ ∵ [b]Съвазавъ бо врага хъ и демонъі дастъ подъ нозѣ чловѣкоу ∵ 41. [a]Бѣгаѫт бо въсждѣ ꙗко врази демони· егда видат знаменіе крта и ха мѣніма ∵ [b]Жидові, възненавидѣвше бо ха ѿпадѫ ѿ закона и ѿ мѣста и ѿ блати и еже бѣшѫ людіе бии ∵ 42. По падении бо

стиша pog. -шѫ sof., bon. omis. не. — бо са pog. бо се buc. са omis. bon. et sof. (οὔτε γὰρ συνεχωρήθησαν). — ви. въ пръвое достоание pog. (εἰς τὸ ἀρχαῖον . . . ἀξίωμα).

XVII. *Annot. ad psalm.* 39. [a]съкроушѫ ꙗ sin. сък. ѫ sof. сокроушоу ю buc. — не имать sof. [b]падѫтъ сꙗ sin., reliqui omisso са. 40. [a]прѣпоꙗсалъ sof. [b]спалъ sof. — въсꙗ въстаѭщꙗ sin. — ѫщѫѫ sof. — подѫ (sic ?) мноѭ sin. подь мноѫ sof. 41. [a]хрістъ sin. плеща sof. buc. [b]ненавидащѫѫ sof. ненавидещеꙗ buc. -дꙗщаꙗ мꙗ sin. ма sof. ме buc. 42. возъвашꙗ sin. възвашѫ sof. — спсаѭи sof. спсаꙗ sin. — къ гю sin. кь ги sof. кь гоу buc.

Annot. ad comm. 39. [a]проклатъ ꙗ pog. ѫ проклатъ sof. проклеть ю buc. (graece κατηργήθησαν, interpres verbum καταρᾶσθαι legisse videtur). — стана pog. sof. buc. (σύστασιν). — не имать pog. sof. не имоуть buc. [b]множьство: τὰ τῶν δαιμόνων πλήθη. — жидовьскыѫ pog. -ѫ sof. — врази sof. — падоу buc. (graece πεσοῦνται abest). — подъ н. хвома sof. 40. [a]оутврьдилъ естъ sof.: ἐκραταίωσε. — на на брань: τὸν πρὸς αὐτοὺς πόλεμον pog. [b]съвазавъ, graece δήσας. — дастъ ѫ sof., caeteri а omitt., новѣ pog. 41. [a]вьсждѣ pog. въсждѣ sof. — врази pog. -зи sof. — мѣнима: ὀνομαζόμενον. [b]жиды pog. sof. жиди buc. (τοὺς Ἰουδαίους). — възненавидѣвше sof. buc. (μισήσαντες), pog. възненавидѣша, buc. -ше. — и ѿпадѫ pog. sof., и ѿ зак. pog. sof., ѿпадоу ѿ зак. buc. (ἐξέπεσον). — благодѣти sof. — и еже бѣшѫ sof. иже имѣше (sic !) buc. (καὶ τοῦ εἶναι λαὸς θεοῦ). — бѣша людие pog. 42. възмогѫ pog. въз- sof. възмогоу buc. (ἴσχυσαν).

Digitized by Google

43. Н нстьна ꙗ ꙗко прахъ прѣд лнцемъ вѣтра. Н ꙗко н брьнню пѫтн поглаждѫ ꙗ.

44. Нꙁбавн ма ѿ прѣрѣканнꙗ людьска. Поставн ма въ главѫ ꙗзыкомъ. Людню тоуждн нхже не знахъ работаша[мн].

45. Слоухомъ ѹха оуслыша-

43. [a]Нстънѫ ж ꙗко прахъ прѣдъ лнцемъ вѣтроу ∴ [b]Н ꙗко бренне пѫтн поглаждѫ ж ∴

44. [a]Нꙁбавн ма ѡтъ прѣрѣканнꙗ людъска ∴ [b]Поставншн ма въ главѫ жзыкомъ ∴ [c]Людне тоуждн нхже не знаахъ рабташѫ мı ∴

45. [a]Сълоухомъ оуха оуслыша-

въстатн невъзмогѫ[т]. не послоушанн во бꙑшѫ по томъ маще са · в соуе бо матъ ѡца сна не чтѫще ∴

43. [a]Пепел бо еже (е)стъ прахъ бꙑ нмъ ꙁакон н мѣсто раꙁвѣано ꙗко пра прѣ лнце вѣтроу ∴ [b]Ꙗко бо бренне граадъное въ стѫгнахъ перомо н оутаскнѫ-в нꙁгꙑбет · такоже жıдове погꙑбнѫт ∴ 44. [a]Людн жндовъскꙑ въпнѫщѫ · въꙁмн въꙁмн, расъпнн ı ∴ [b]Отънелн бо нюден ѡвръгѫ са глаще · не нмаме црѣ · бкрн же са въ жꙁцѣх гъ прнемъшннх блатъ вѣрънѫ ∴ [c]Отъ жꙁкъ людне не вѣдѣвшнн ха · тн прнѫшѫ его н работаѫтъ съ страхомъ ∴ 45. [a]Съ страхомъ н тъщанıемъ

---

quare bon. corrigi debet. — не послоушанн бо быша потомъ молаще са pog.: οὐ γὰρ ἠκούθησαν ἔτι προσευχόμενοι. — не четѫще sof. не чьтѫще pog. не чтоуще buc.

XVII. *Annot. ad psalm.* 43. [a]нстънѫ ꙗ sin. нстьна ꙗ sof. -ню нхь buc. (λεπτυνῶ αὐτούς). — вѣтроу sof. buc. вѣтра sin. [b]н omis. sin. buc. н ꙗко н sof. — бренню buc. sof. — ꙗ sin. ꙗ sof. 44. [a]male нꙁбавнт' buc. — прѣрѣканъѣ sin., людьскаа buc. [b]поставншн sof. buc. — жꙁыкомъ sof. ꙗꙁыком' buc. [c]людье sin. — не ꙁнахъ sin. buc. не ꙁнаахъ sof. 45. [a]въ слоухъ оухоу sin. слоухомъ оуха sof. слоухомь оуха buc. — оуслъншашꙗ sin. — слъгашѫ sof. солъгашꙗ sin.

Annot. ad comm. 43. [a]попелъ бо еже естъ прахъ pog.: σποδὸς γὰρ τουτέστιν κονιορτός, buc. male попет' бо. — раꙁвѣано pog. sof. раꙁвѣꙗнꙗ buc. (τοῦ τόπου λικμηθέντος). — н прахъ pog., sine н sof. buc. (ὡσεί χνοῦς). [b]бо omis. pog. habet sof. buc. — бренню buc. (ὥσπερ γὰρ πηλός). — граднов pog. градьнов sof. (πόλεως). — вь стъгнахъ pog. sof. (ἐν πλαταίαις). — male перомъ pog., recte перомо sof. buc. (πατούμενος). — нстаскѫвъ pog. нстескоувь buc. нстаскнѫвъ sof. — нꙁгыбнетъ pog. buc. нꙁ'гыблетъ sof. (graece pro нстаск. нꙁгыб. ἀφανὴς γίνεται). — погыбаѫтъ sof. 44. [a]людн жндовьскыхъ pog. sof. — впнѫщь pog. въпнѫщнхъ sof. людин жидовскыхь вьпиюще buc. (τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων κραζόντων). [b]нюдене sof. — не нмамы sof. — жꙁ. прнımшнх pog. -нмьшнхъ sof. — бгодѣть sof. — вѣрнѫѫ: τῆς πίστεως. [c]ꙗꙁыкъ pog. жꙁ. sof. (ἐξ ἐθνῶν). — не вндѣвшен omisso ха pog. не вндѣв'шен ха buc. (μὴ εἰδότες τὸν Χριστόν). — тн прнıѫса pog. тн прнꙗса sof. тын прнꙗше buc. (ἐδέξαντο). — н (pro его) pog. его sof. — работ. ѥмоу pog. sof. работаше buc. (ἐδούλευσαν φόβῳ). 45. [a]прнıꙗса pog. прнꙗса sof. прнꙗше buc. — про-

Digitized by Google

ша ма. Снове тоуждн сьльгаша мн.

46. Снове тоуждн ѡвет'шаша · н ѡхрьмж ѿ стьзь свонхъ.

47. Жнвъ гдь н благословенъ бъ. Н вьзнесет са бъ спсенна моего.

48. Бъ дањн мьстъ мнѣ · н оумжчн люди мона подъ ма.

49. Нзбавнтель мон ѿ врагъ

шж ма ∴ [b]Снве тоуждин сългашж мн ∴

46. Снове тоужн ѡветъшашж н ѡхрьмж ѡтъ стъзъ свонхъ ∴

47. [a]Жнвъ гъ н благословенъ бъ мон ∴ [b]Н възнесетъ са бъ спенна моего ∴

48. Бъ дажн мъстъ мънѣ, н оумжчн люди подъ множ ∴

49. Нзбавнтелъ мон ѡтъ врагъ

прнжшж жзцн слово проповѣданое ∴ [b]Снове бо по плътн бѣашж хвн · ѿвръгъше же са ѡтоужденн бъ(і)шж ∴

46. Ꙗко древнн н ѡветъшавъше злобож ѡмразншж са · ѡхрмошж же ꙗко на пжтї нстннмѣ не сташж нъ оуклонїшж са ∴ 47. [a]Хъ вскрсъ нзъ мртвїхъ · ꙗко бъ сьї бнъ естъ всѣмн ∴ [b]Спъ бо рода чл҃ча възнесе са н (възнде) на нбса ∴
48. Отцъ снвн давъ побѣдж надъ всѣмн · всн бо жзцн повїнжшж са вѣрож хоу н
боу ∴ 49. Нюденскъїхъ людей · скръжетаахж бо гнѣвомъ велнем на ха. н пакъї

повѣдное pog. sof. (τοῦ κηρύγματος). [b] пльтн pog. плътн sof. (τὸ κατὰ σάρκα). — бѣша pog. бѣшж sof. бѣıахоу buc. (ἐτύγχανον). — са его sof. om. pog. се buc., оутоужденн быше buc. (ἀπηλλοτριώθησαν).

XVII. *Annot. ad psalm.* 46. снвı sin. снове sof. buc. — обетъшашıа sin. ѿвєтьшашж sof. — ѡхрьмоше buc. — стеꙁь sin. стъзъ твонхъ sof. стьзь свонхь buc. 47. [a] благословественъ sin. [b] спньѣ sin. 48. даıа sin. даан sof. даѥн buc. — мьстı sin. мьстъ sof. ѿмьщенне buc. — подъ мıа sin. подъ ма sof. подь ме buc. 49. н отъ вьст. sin. sine н sof. buc. — нзбавı sin. нзбавншн sof. нзбавнт' buc.

Annot. ad comm. 46. древльнї pog. sof. дрѣвнин buc. (ἀρχαῖοι). — обет'шавшен pog. ѡвѣтшавше buc. καὶ παλαιωθέντες, male sof. ѿветьшашж. — ѡмрьзншıа pog., recte ѡмразншж са sof. ѡмразнше се buc. (ἐβδελύχθησαν). — охръмоша pog. -шж sof. ѡхрьмоше buc. (ἐχώλαναν). — сташа pog. -шж sof. — нж pog. sof. — оуклоншıа pog. -шж са sof. (ἐξέκλιναν). 47. [a] вьскрсе pog. buc., съ pog. sof. сьı buc. (ὢν abest). [b] спсъ pog. sof. спсь buc. — члвчьска sof. — вьзнде ad fidem pog. sof. buc., ubi вьзыде (вьзнде) legitur, restitui: in bon. culpa scribae вьзнесе са bis repetitur, graece σώσας γὰρ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ὑψώθη ἀναληφθείς. 48. къ снoу pog. снвн sof. снoу buc. (τῷ υἱῷ). — надь всѣмн pog. buc. надъ вьсѣмн sof. (πάντων). — аз. повннжша са pog. -шж са sof. повынoуше се buc. — хоу боу pog. buc., interposito н sof. 49. нюдейскынхъ людеї pog. -ыхъ люди sof. (τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ). — скрежетахж sof. (ἔβρυχον). — на ха

Digitized by Google

моих гнѣвливыихъ · ѿ въстаѫщиихъ на ма вьзнесеши ма · ѿ мѫжа неправедна избавиши ма.

50. Сего ради исповѣм ти са вь ѩзыцѣхъ гі. И имени твоемоу въспоѫ ·

51. вьзвеличаѩ спсение црѣ. И твора мілость хоу своемоу · двдоу и сѣмени его до вѣка.

мнхъ гнѣвьливыхъ ∴ штъ въставжщихъ на ма възнесеши ма · штъ мѫжа неправедна избави ма ∴

50. [a]Сего ради исповѣмъ са тебѣ въ жзыцѣхъ гн ∴ [b]И имени твоемоу въспож ·

51. [a]възвеличаж спение црѣ ∴ [b]И твора милостъ хоу своемоу давыдови и сѣмени его до вѣка ∴

ѿ адамѣ слово · вьзнесе бо и ѿ бѣсъ вьзне (на) нбса члка. и хъ прѣ врагъї своимї вьзнле (на) нбса. а еже ѿ мѫжа · дда ѿ голиада и ха ѿ июдеи. глет же и чл҃ка ѿ диіавола ∴

50. [a]Си рѣчъ ѩко ѫзъїци исповѣданиемъ къ боу притекошѫ ∴ 50.[b] 51.[a]Пѣснъми и ѱалмъї славаще ха · праведен бо естъ црь вѣкъ и спъ всѣм ∴ [b]Глет бо дда ѩко ѿ того бъї по плъти хъ · сѣма же хво вѣрнии людие еже естъ създание хво · на тѣх бо мѣстъ хва въдварѣет са ∴

(κατὰ τοῦ κυρίου graece). — вьзнесе бо pog. вьзнесе бо sof. (ὕψωσε γὰρ), вьзнесъ pog. вьзнесъ sof. (ἀναγαγών). — на нбса pog. sof. buc. (εἰς τὸν οὐρανόν, altero loco εἰς τοὺς οὐρανούς, bon. utroque loco нбса sine на). — recte ѿ июды pog. sof. buc. (graece: τὸν Δαυὶδ ἐκ τοῦ Γολιὰδ τὸν Χριστὸν ἐκ τοῦ Ἰούδα).

XVII. *Annot. ad psalm.* 50. [a]имені sine и sin., habet sof. buc. 51. [a]вьзвелічаѩ (μεγαλύνων) sin. -личаѧ sof. величаю buc. — црва sin. црѣ sof. цреva buc. [b]мілості sin. — дадоу sin. двдви sof. двдоу buc.

Annot. ad comm. 50. [a]ѩзыци pog. sof. — исповѣданиемъ (ἐν ἐξομολογήσει) pog. — прітѣша pog. притѣшѫ sof. притѣкоше buc. (προσέδραμον). [b]пѣсньми и ѱалмы pog. пѣснъми и пслми sof.: μετὰ ὕμνων καὶ ψαλμῶν. — истин'ниї тъ бо естъ pog. истиненъ бо естъ sof. истин'нии ть бо е buc. (graece: δοξάζοντες τὸν Χριστὸν οἱ πιστοί · αὐτὸς γάρ). — въ вѣкъ sof., caeteri вѣкъ sine въ (βασιλεὺς τῶν αἰώνων). — и спсь pog. и спсъ sof.: καὶ σωτὴρ πάντων (vl. σωτηρία π.). 51. [b]Ѯво pog. sof. buc. (graece μὲν). — двдь pog. buc. двда sof. (τὸν Δαυίδ). — ѿ него sof. (ἐξ αὐτοῦ), хс по плъти sof. — сѣма: σπορά. — сьзданиѥ pog.: ποίημα. — на тѣхъ бо Ѯво sof. sine бо buc. (ἐπ' αὐτοὺς οὖν). — Ѯдварѣет са pog. оудварѣет' са sof. вьдварают' се buc. (αὐλίζεται).

Digitized by Google

XVIII.

Pog.

∴ Сла · в ко · ѱало · дд҇ѡ · нї ∴

хотащаꙗ са на кончїнѣ съвръшнти таины · пронарече прръчьство свататаго дх҇а ∴

2. Небеса нспокѣдаѫтъ славѫ бжнѭ. Тварь же рѫкоу его въꙁвѣщаетъ твръ.

3. Дьнь днн ѡтрїгаетъ гль. Н ноць ноцн възвѣцаетъ раꙁоумъ.

Bon.

∴ Слава · к ко ѱа · дд҇окъ ∴ · нї ·

Хоташтѫѫ са на кнъчннѣ свръшнтн таннѣї пронаре прчство стаг дх҇а ∴ Нбса нспвѣдаатъ славѫ бнѫ ∴

2. [a] Небеса нсповѣдатъ славѫ божнѫ ∴ [b] Тваръ же рѫкоу его въꙁъвѣштаетъ [тъ] твръдъ ∴

3. [a] Дънъ днн ѡтърнгаетъ глаголы ∴ [b] Н ноштъ ноштн въꙁъвѣштаетъ раꙁоумъ ∴

XVIII. 2. [a] Апан оубо сѫт нбса · ꙗко ѡбносаще хх҇а н ꙗко мѫдро нбснѫѫ нмѫще н ꙗко гром наречени · тї нсповѣдашѫ вселенѣн славнъїѫ танны хх҇а бх҇а. н пакъї нначо · нбса бо добротѫ н велнчством ꙗвлѣѫт славѫ бнѫ ∴ [b] Твръдъ мѣннтъ плътъ стѫѫ · таннъї бо в нен сѫщѫѫ показаѫтъ снлѫ хвѫ. нъ н чювъствъное се нбо рѫкоу бнѭ възвѣщает снлѫ вїдѣнїем ∴ 3. [a] Стаа бца цѣлоужщн елнсавеѳ · днн бо н кннгъї нарнчѫтъ ꙗко свѣтнлѣ носнвшн ∴ [b] Ѫтробънъ н въ ѫтробѣ чюѫ, ꙗко ноцнѫ во ѫтробоѫ ѡдръжнма бѣаста аще н свѣтїлѣ бѣстѣ ∴

XVIII. *Annot. ad titulum.* Слава (помаꙁаньнікъ) sin. слава въ конецъ sof. — хотещеѥ buc. — свѧтаго дх҇а buc., sof. add. еже гл҇ано бысть.

Annot ad psalm. 2. [a] исповѣдаѭтъ sin. -даѫтъ sof. [b] творъ sin. тваръ sof. твореннѥ buc. 3. [a] денъ sin. — гл҇ъ sof. глаголы его sin. глаголь buc. (ῥῆμα).

Annot. ad comm. 2. ѡбносаще pog. ѡбън. sof. περιφέροντες. — небесьскѫа sof. (τὸ φρόνημα οὐράνιον). — громъ pog. sof. — нареченн тн sof. -ныи тыи buc.: κληθέντες αὐτοί. — исповѣдаша pog. (διηγήσαντο). — славныѩ таїны pog. -ныѫ т. sof. (τὰ ἔνδοξα μυστήρια). — н пакы инако: καὶ ἄλλως τε καί. — бо post нбса omis. pog. sof. habet buc. — величьствомъ: τῷ μεγέθει. — ꙗвлѣѫтъ: δεικνύουσι. [b] твръдь pog.: στερέωμα, add. же buc. — стѫіѫ pog. стѫѫ sof. — сѫщаіа в' неи pog. -ѫѫ sof. сущеѥ buc. — покаꙁаетъ pog. -ѫт' sof. покаꙁаѥть buc. (δείκνυσι). — нѫ н чювьственое же се нбо pog. buc. sine же sof. (ἀλλὰ καὶ ὁ αἰσθητὸς οὗτος ὁ οὐρανός). — възвѣщаетъ pog. sof. buc., male bon. възвѣщаѫт' (ἀναγγέλλει). — видѣнием pog. (τῇ θεωρίᾳ). 3. [a] цѣлоужщи pog. sof. цѣлоующии buc. — єлисавеѳи pog. sof. ѥлисавеѳы buc. (τὴν Ἐλισάβετ ἀσπαζομένη). — дьни pog.

Digitized by Google

4. Не сѫтъ рѣчи ни словеса ихже не слышат са гласи ихъ.

5. Въ вса зема изыдѫ вѣщаниа ихъ. И вь конца вьселеныа гли ихъ.

6. Въ слнци положи село его. И то ꙗко женихъ исхода ѿ чрътога своег. Възрадует са ꙗко сполинь тещи пѫть.

4. Не сѫтъ рѣчи ни словеса ихъже не слышѫтъ са гласи ихъ ⁘

5. [a]Въ въса земѧ изыдѫ вѣштаниꙗ ихъ ⁘ [b]И въ конъцѫ въселенꙑѫ[ѫ] глаголи ихъ ⁘

6. Въ слънци положи село его ⁘ [b]И тои ꙗко женихъ исхода отъ чрътога своего ⁘ [c]Възърадоуетъ са ꙗко исполинъ тешти пѫтъ ⁘

---

4. Ни онъ бо ни сеи глати не можааста еще и вышъшемъ гласомъ тржбы въ всемъ мирѣ проповѣдашѫ са сего чюдеса и оного проповѣди ⁘ 5. [a]Аплъска мѣнитъ проповѣданиа· вьсъжаоу бо по земли поточишѫ коло проповѣд(ное) ⁘ [b]Въсеи бо земли глы евглскыѫ слышаны створишѫ апостоли ⁘ 6. [a]Глетъ побъство свѣтлости· и бо въ слнци живетъ ꙗко бъ. тои бо далъ естъ слцоу сиꙗти ⁘ [b]Ꙗкоже бо женихъ оукрашенъ изъ чрътога исходитъ· тако и слце оукрашено лоучами ѿ конецъ нбси исходитъ· тако и хъ ѡблъченъ свѣтомъ изъ мрътвыхъ исходитъ ⁘ [c]Ꙗко

дни sof. (ἡμέραν). — и pog. sof. buc. (sed graece αὐτήν). — книгы: ἡ γραφή. — нарицаѫтъ pog. sof. нарицають buc. (καλεῖ). — ꙗко свѣтилѣ· ὡς φωστῆρας. — носивьши sof. носив'шии buc. (βαστάζουσαν). [b] ѫтробны въ ж. pog. жтр- sof. ѹтробныи buc. — чюѫ pog. чюж sof. чюю buc. (graece: ὁ ἐν γαστρὶ αἰσθανόμενος). — нощиѫ pog. — ѡдръжима бѣсте pog. дръжима бѣсте sof. ѡдрьжима бѣста buc. — ѫтробоѫ pog. оутробою buc. въ ѫтробѣ sof. (ἐν τῇ γαστρὶ συνείχοντο). — свѣт. бѣсте pog. sof. sine бѣсте buc. (ἦσαν).

XVIII. *Annot. ad psalm.* 4. ни сѫтъ sin. не сѫтъ sof. нѣсоут buc. (οὐκ εἰσί). — слышатъ sin. не не слышѫтъ sof. 5. [a] і во вьсѫ sin. — изіdѫ sin. — вѣщанъѣ sin. изиде вещаниѥ buc. [b] коньцѧ sin. конца въселениѫ sof. 6. [a] селениѥ свое buc. [b] і тъ sin. и то sof. и ть buc. [c] въздрадоуетъ sin. възрадоуетъ sof.

Annot. ad comm. 4. ѡнь, съ pog. сь sof. сьи buc. (οὗτος) — можааасте (sine не) pog. -асте sof. можаста buc. (τὸ λαλεῖν εἶχον). — еще pog. и еще sof. ѥще buc. (τέως). — вышьшимъ sof. вышьшиимь buc. — проповѣдаша (sine са) pog. -ше buc. -шѫ са sof. (καὶ σαλπίγγων ὑψηλότερον ἤχησαν ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ). 5. [a] апльскаа pog. buc. -ска sof. — провѣщаниа sof. проповѣданиꙗ buc. (graece ὁ φθόγγος). — поточиша pog. -шѫ sof. поточише по земли buc. (βολίσαντες). — коло проповѣдное pog. sof. проповѣдноѥ buc. (τὸν τρόχον τοῦ κηρύγματος), malo bon. проповѣданиѥ. [b] въ всеи бо земи pog. въ въсеи бо земли sof. вь всеи buc. — еуглкыа pog. -ѫ sof. ѥуальскыѥ buc. — сътворишѫ sof. створиша pog. 6. [a] подобиѥ pog. buc. подобьство sof. (τὴν ὁμοιότητα). — свѣтлости: τῆς λαμπρότητος. — живетъ: κατασκηνοῖ. — тъ бо pog. ть бо

Digitized by Google

7. Ѿ начатка нбсъ исходъ его· и срѣтеније его до конца нбсе. И нѣсть иже ѹкрыет са топлоты его.

8. Законь гнь непорочьнь ѡбраштаѭ дша. Свѣдѣније гне вѣрно оумѫждрѣꙗ младенца.

7. ᵃОтъ начѧтъка нбси исходъ его· и срѣтение его до конца небси ∵ ᵇИ нѣстъ иже оукрыетъ са ѡ-топлотъı его ∵

8. ᵃЗаконъ господенъ непорочънъ ѡбраштаѧ доушѫ ∵ ᵇСъвѣдѣние господъне вѣрно оумѫжъдрѣѫ маденъцѫ ∵

исполинъ крѣпости ради. радоуѫ бо са и силоѫ сниде въ адъ· да скроушитъ сѫштѫѫ въ нем силѫ ∵

7. ᵃИ се хъ· съ нбси бо пришедъ пакъı на нбса възиде къ ѡцоу ∵ ᵇІакоже слце всѣко мѣсто просвѣщаетъ· такоже и хъ всѣкои дши върънъıхъ топлотѫ вѣрънѫ и ѡгнь дховнъı подастъ ∵ 8. ᵃЗакон блгтънъı егоже самъ хъ проповѣда· покаите са, приближи бо са црво небсное ∵ ᵇЕже самъ свѣдѣтелъствѹетъ гла· приидѣте къ мнѣ вьси троужадъшии са и ѡбрѣмененни и азъ въı покоѫ. ѡ сем бо младии людие мѫжьскѫѫ мѫдростъ въсприимѫт ∵

sof. ть бо buc. ᵇ ıако бо pog. ıакоже бо sof. buc. (ὥσπερ γάρ). — и-чрьтога pog. ис' чрътога sof. ис чрьтога buc. (ἐκ τοῦ παστοῦ). — лоучѣми sof. (ταῖς ἀκτῖσιν). — ѿ конца нбсе pog. sof. нбси buc. (ἐξ ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ). — тако sine и pog. sof., sed buc. habet. ᶜ исполинъ sof. исполинь buc. (γίγας). — крѣпости ради: διὰ τὸ ἰσχυρόν. — силоѫ: μετὰ δυνάμεως. — сънидe pog. sof. — съкроушитъ sof. — сѫщѫꙗ pog. сѫщѫѫ sof. — силѫ: δυναστείαν.

XVIII. *Annot. ad psalm.* 7. ᵃначѧтъка sin. начатька sof. — сърѣтаньѣ sin. срѣтение sof. — конъца sin. конца небесе sof. конца нбси buc. ᵇ топлотъı sin. топлоты sof. 8. ᵃгнь непороченъ sin. sof. — обраштаѩ дшѩ sin. ѡбращаѥ дше buc. ᵇ съвѣдѣнье sin. — оумѫдрѣꙗ sin. -дрѣѫ sof. оумоуж'драѥ buc. — младенъцѩ sin. -нца sof. -дѣн'це buc.

Annot. ad comm. 7. ᵃс нбсе pog. sof. buc. — пришь pog. buc. — къ оцоу pog., omis. sof. кь ѿцоу buc. (graece: ἐν τοῖς πατρῴοις). ᵇ ıако pog. ıакоже sof. buc. — вси мѣста pog. въсѣко мѣсто sof. (πάντα τόπον). — просвѣщаетъ: φωτίζει. — въ всеи дши pog. buc. въсѣкои дши sof. (ἐπὶ πᾶσαν ψυχήν) — топлотоу вѣр'ноу buc. (τὸ θερμὸν τῆς πίστεως). — ѡгнь дховьны buc. (τὸ πῦρ τοῦ πνεύματος). — подастъ: μεταδέδωκεν. 8. ᵃ иже pog. buc. егоже sof. — проповѣдѣ pog. buc. -да sof. (ἐκήρυξε). — црвие небесьское sof. ᵇ иже sof. (ἣν, sc. μαρτυρίαν). — приидѣте: δεῦτε. — троуждаѫщеи са sof.: οἱ κοπιῶντες. — ѡбрѣмен'нні pog. -нени sof. -нни buc. (πεφορτισμένοι). — азъ sine и pog. sof. buc. — покоѫ вы (ἀναπαύσω) pog. sof. — младии людие: νηπιώδης λαός. — мѫжьскѫ pog. sof. моуж'скоую buc. (ἀνδρεῖον φρόνημα). — въсприемлѧт pog. sof. въсприемлют' buc. (ἀναλαμβάνει).

Digitized by Google

9. Ѡправданиꙗ г҃нѣ права весе-
лѧщаа ср҃ца. Ѕаповѣдь г҃нѣ иѕ далече
просвѣщающїи ѡчи.

10. Страхъ г҃нъ прѣчистъ прѣбы-
ваѥтъ въ вѣкъ вѣка. сѫд'бы г҃на
истин'ны и ѡправданы въкоупѣ.
11. Въжделѣны паче ѕлата и ка-
мене драгааго многа. И слаждьша
паче меда и съта.
12. И бо рабъ твои хранить ꙗ.

9. [a]Ѡправданиꙗ господънѣ пра-
ва веселашта сръдъца ⁖ [b]Ѕаповѣдъ
господънѣ иѕъ далече просвѣштаѫшти ѡчи ⁖
10. Страхъ г҃нъ прѣч҃тъ прѣбы-
ваѫ вѣк вѣкоу. Сѫдбы г҃на истин-
нъı ѡправданиꙗ въкоупѣ ⁖
11. [a]Въжделѣна паче ѕлата и ка-
мене драга многоцѣнна ⁖ [b]И сълаж-
дъша паче меда и съта ⁖
12. [a]И бо рабъ твои хъранитъ

9. [a]Сѫтъ таинѣї ѥлико прѣдастъ вѣрнѣїмъ х҃ъ · ѡправданиꙗ сѫтъ. тѣми бо
ср҃ца веселатъ сѧ на б҃жиѫ подвиѕаѫщии сѧ ⁖ [b]Г҃лащи · не прѣлюбъї створи · не оу-
крадн · и прочеѥ. си бо рена б҃ъї и просвѣщаѥтъ послоушаѫщиѫ ⁖ 10. Вс҃ѣ бо словеса
г҃нѣ истиннъна и праведъна · ничтоже бо несѫждено б҃омъ ꙗко ѡправдаѫщоу ⁖
11. [a]Ничъсоже бо ѕлато ни камение честноѥ полѕоуѥт ч҃лкоу ꙗкоже словеса б҃нꙗ и
ѕаповѣди · сих же къждо вѣрънѣї желаѥтъ и тъщит сѧ сп҃обити ⁖ [b]Медвъна бо
сладостъ врѣменна · и словеса б҃ниꙗ вѣчна ⁖ 12. [a]Вси бо въ истинѫ работаѫщии

XVIII. *Annot. ad psalm.* 9. [a]оправъданъѣ sin. — ср҃дце sof. (corr. ut videtur ex ср҃дца). [b]ѕаповѣди (?) sin. ѕаповѣдъ sof. 10. чисть buc. — прѣбываѫ въ вѣкы вѣкоу sof. вь вѣкы вѣка buc. — оправданъи sin. и ѡправданы sof. buc. 11. [a]въжделана sin. въжделѣна sof. — камени sin. — драгаго sof. ч҃тна buc. — многа sin. sof. много buc. [b]медаа і sin. 12. [a]male хъранить bon. хр. ѧ sof. хр. ихь buc. [b]съхраниті ꙗ sin. sine ꙗ sof. сьхр. ихь buc. — възданье sin. вьзданиѥ buc. въздааниѥ sof.

Annot. ad comm. 9. [a]сѫтъ: pog. male пѫтъ. — вѣр'ныимъ sof. — ѡправданиꙗ сѫ pog.: δικαιώματα τυγχάνουσι. — тѣми бо pog. sof. buc., etiam in bon. тѣм in тѣми corrig. censeo (ἐν αὐτοῖς). — подвиѕаѫщиимь сѧ sof. подвиѕающиими се buc. (τῶν κατὰ Θεὸν ἀγωνιζομένων). [b]не прѣлюбь pog. -бы sof. -би buc. — послоушаѫщаꙗ pog. -ѫѫ sof. -ющеѥ buc. 10. вьсѣ pog. вса buc. — не сѫждено: ἄκριτον (παρὰ τῷ Θεῷ). — ѡправдаѫщоу: ὡς δικαιοῦντι. 11. [a]ничесоже pog. ничьсоже sof. — или pog. ли sof. — чьстное pog. sof. — пол'ѕоуѫтъ pog. польѕьствоуѫтъ sof. пол'ѕоуѥть buc. — б҃жиꙗ pog. — вѣрны pog. вѣр'ны sof. -ныи buc. (ἕκαστος τῶν πιστῶν). — тьщить сѧ сподобити sof. (σπεύδει ἀξιωθῆναι). [b]медьвна pog. sof. медна buc. (τοῦ μέλιτος). — врѣмен'на pog. врѣменъна sof. -н'наа buc. (πρόσκαιρος). — а словесь б҃жиї вѣчнаꙗ pog. а словеса божиꙗ вѣчна sof. (τῶν δὲ λόγων τοῦ Θεοῦ αἰώνιος). 12. [a]работаѫщеи pog. sof. — б҃гови

Digitized by Google

Внегда съхраннтн ꙗ въздааннѥ мно.

13. Грѣхопаденниѥ кто разоумѣѥтъ. Ѿ таннь монхь ѡчнстн ма.

14. Н ѿ тоуждннхь пощадн раба своѥго. Аще мн не оудоблѣжтъ, тогда непорочьнъ бждж. Н очнщж са ѿ грѣха велнка.

ж ∴ [b] Въ негда съхранѣтн въздаѩнне много ∴

13. [a] Грѣхъ паданниꙗ кто разоумѣетъ; ∴ [b] Отъ танныхъ монхъ ѡчнсті ма ∴

14. [a] Н ѡтъ тоуждннхъ поштждн раба твоего ∴ [b] Аще мн не оу(до)бълѣжтъ, тогда непорочън бждж ∴ [c] Н ѡчнщж са ѡт грѣха велнка ∴

боу хранатъ заповѣдн ѥго· ꙗко хъ ꙗко снъ заповѣдн ѿчж. не прндъ бо ре да твора вола мож· нъ вола пославъшааго ма ѿтца ∴ [b] Нн чнслом бо не сложнт са ѥлнко оуготовалъ ѥстъ въ хранащннм заповѣдн ѥго ∴

13. [a] Ѥлнко бо съгрѣшнт члкъ къто свѣстъ нъ токмо въ ѥднн· ꙗко н срьцевѣдецъ ∴ [b] Отъ всѣхъ ре жже срце раждаѥтъ н помышленнꙗ· тъі бо сам вѣсі, ѿ тѣ ѿчтн ма ∴ 14. [a] Отъ хъіщенниꙗ н лнхоимѣнііꙗ· сн бо тоуждаа сжтъ· снх же ненавнднтъ бъ ∴ [b] На бжнж [н] члкъ ре· ѥгда мене снн не побѣдат· тогда надеждж жівоту чаж ∴ [c] Нѣстъ бо грѣха нного такого ꙗкоже тоужданнх желатн ∴

sof. — н хранаще sof. — зап. ѥго pog. — оча pog. ѿча sof. — не прідж bon., sed melius не прндъ propter pog. sof. не прндь, buc. не прндох'. — твороу buc. — вола моꙗ sof. — нж pog. sof. нь buc. [b] чнсломъ pog. чнсло sof. — сложнт са pog. сложнть са sof. (οὐδὲ γὰρ μέτρῳ ὑποβάλλεται). — ѥлнко pog. ѥлнко sof. — ѥго pog.

XVIII. *Annot. ad psalm.* 13. [a] грѣхъ паданьѣ sin. грѣхопаденнѥ sof. грѣхопанниꙗ buc. [b] танныхъ sof. buc. 14. [a] тоуждоухъ (sic?) sin. тоуждніхъ sof. — поштіадı sin. пощждн sof. — своего sin. своѥго sof. [b] ѣште мı sin. — оудолѣıжтъ sin. оудоблѣжтъ sof. оудолѣють buc. (bon. syll. до omis.). — непороченъ sin. sof. [c] оцѣштж сꙗ sin. ѿцѣщж са sof. ѡчнщоу се buc.

Annot. ad comm. 13. [a] ѥлнко бо pog. sof. ел. же buc. — съгрѣшаѥтъ pog. sof. (ἁμαρτάνει). — съвѣстъ sof. свѣст' buc. (γινώσκει). — нж pog. sof. — ѥднннь вь pog. ѥдннъ въ sof. — срцевѣдьцъ pog. срцевѣдецъ sof. (ὡς καρδιογνώστης). [b] ꙗже pog. аже sof. — ма ѿчнстн pog. sof. (με καθάρισον). — 14. [a] лнхонманнꙗ pog. sof. -ниꙗ buc. (ἐξ ἁρπαγῆς καὶ πλεονεξίας). — тоужда pog. тжжда sof. (ἀλλότρια τυγχάνουσι). — снх' бо buc. [b] на бнж члвкъ sof. ὁ κατὰ θεὸν ἄνθρωπος. — сн pog. sof. (αὐτὰ). — не побѣджтъ sof. (μὴ νικήσωσι). — надежда pog. надеждж sof. — чаıж pog. чѣж sof. (ἀπεκδέχομαι). [d] graece: οὔτε γάρ ἐστιν ἁμαρτία ἄλλη τοιαύτη. — желатн: ἐρᾶν.

Digitized by Google

15. Н бѫдѫтъ вь благоволеннї словеса оуѵсть монхь. Н поѹченнє срца моего прѣ тобоѫ вын. Гн помощнниче мон, н їзбавнтелю мон.

15. [a] Н бѫдѫтъ въ благволенин словеса оуѵсть монхъ ∴ [b] Н пооучение срца моего прѣд тобоѫ вънѫ ∴ [c] Гн помоштьнниче мон, нзбавнтелю мон ∴

XIX.

Pog.

В ко · ѱлъ · двдъ · ѳі ·

рече са прочьство ѡ таннахъ хвахъ · хоташнїхъ съвръшатн са.

2. Оуслышн та гдъ въ днъ пе-

Bon.

В ко · ѱа · ддовъ ∴ ѳі ·

Рече се прчство · ѡ таннъїхъ хвахъ · хоташтннхъ свръшнтн са · оуслъї-ша та гъ в днн печа ∴

2. [a] Оуслъшъі та гъ въ днъ пе-

---

15. [a] Єгда бо снхъ ѡчтнт са чкъ · тъгда послоушаєма бѫдет бмъ мтва єго ∴ [b] Подъвнзаѫ бо са тако · сего готово срце прѣдъ бмъ пооученнєм законнънм ∴ [c] Єгда бо вьсѣхъ недостоннъїхъ ѡчнстнтъ са чкъ · тъгда н помощн н нзбавленнꙗ сподобнтъ са ∴

XIX. 2. [a] О адамѣ глетъ · ꙗко ѡсъ|кръбншѫ н бѣсн · нсплънѣєтъ же ꙗ хъ на кртѣ ∴ [b] Н се хъ ꙗко ѡрокъ нꙗковлъ нарнцаємъ · тон бо єднн ꙗко защнтннк бъ чкоу бъї ∴

Annot. ad psalm. 15. [a] бѫ(дѫ) sin. бѫдѫтъ sof. — благоволенье sin. бл҃говоленнє sof. -ннє buc. [b] пооученье sin. пооученнє sof. [c] нзбавітелъ sin. н їзбавнтелю sof. buc.

Annot. ad comm. 15. [a] ѡчнстнт са pog. ѡчнстнть са sof. (καθαρισθῇ, vl. καθαρεύῃ). — бмъ бѫдє pog. бгомъ бѫдетъ sof. (ἀκουστὴ τῷ θεῷ γίνεται). [b] подвнзаѫ бо са pog. подвнзаѫ бо са sof. подвнзаю бо се buc. (ὁ γὰρ οὕτως ἀγωνιζόμενος). — сего готово sof. buc. melius quam се готово (sicuti bon. pog.): τούτου ἕτοιμος. — закон'нынмъ pog. законьнымъ sof. (τῇ μελέτῃ τοῦ νόμου). [c] въсѣхъ недостонныхъ sof.: πάντων τῶν ἀτόπων. — тъгда corr. pro дъгда quod in bonon. legitur, pog. тогда, sof. тьгда.

XIX. *Annot. ad titulum.* Въ конецъ псаломъ двъ sin., sof. add. ѳі, рече са sof. (ἐλέχθη), ѡ таннахъ pog. sof. buc., melius quam bonon. ѡ таннъїхъ (graece: περὶ τῶν μυστηρίων), quae sequuntur verba хоташнхъ съвръшнтн са sof. in buc. desunt, съвръшатн са: ἐπιτελεῖσθαι.

Annot. ad psalm. 2. [a] оуслъші sin. оуслышн sof. — денъ sin. — печѣлн sof. [b] застѫпі sin. reliqui omnes защнтн. — нꙗковлѣ sof. нꙗковлꙗ buc.

Annot. ad comm. 2. [a] ѡскрьбнша pog. -шѫ sof. ѡскрьбыше buc. (ἔθλιψαν). — же н bon.,

Digitized by Google

чали. Ꙁащити та ймѧ б҃а ıа-
кѡвлѣ.
3. Посли ти помощь ѿ свѧтааго.
Й ѿ сиона застѫпи та.
4. Помѣни вса жрътвы твоѧ, й
вьсесъжагаемое твое тоучно бѫди.
5. Даждь ти по ср҃цоу твоемоу.
Й вьсь свѣтъ твой йспльни.
6. Възрадоуем са ѡ спсении тво-
емъ. Й въ ймѧ г҃и б҃а нашего въз-

чали ⁘ [b] Ꙁаштити та има б҃а иѥа-
ковълѣ ⁘
3. [a] Посли ти пмщь ѡтъ с҃таго ⁘
[b] Й ѡтъ сиѡна застѫпи та ⁘
4. Помани вьсѣкѫ жрътвѫ твоѫ.
И ѡлокавтима твіа тоучна бѫдi ⁘
5. [a] Даждъ ти г҃ъ по ср҃цоу твое-
моу ⁘ [b] Й весъ съвѣтъ твои испльни ⁘
6. [a] Възърадо(у)емъ са ѡ спасении |
твоемъ ⁘ [b] Й въ има г҃а б҃га нашего

---

3. [a] О҃цъ с҃на с (н)б҃ си ѿ с҃тыхъ жiлiщь пославъ помощь родꙋ ч҃лчю ⁘ [b] С҃и рѣчь с небесе ⁘ 4. Жрътвѫ г҃летъ ѫже на к҃ртѣ пожръ господоу· си рѣчь кръвнѫ х҃воѫ многомъ сп҃аемомъ ⁘ 5. [a] Господъскоѡмоу ч҃ловѣкоу божъство ⁘ [b] Йже съвѣща богъ ѡ чловѣцѣ ⁘ 6. [a] Ч҃ловѣчи ѡ спасении съдѣıанѣмъ на к҃рьстѣ ⁘ [b] Ч҃лчьво велико створъ са на вьсѣкѫ силѫ вражıѫ и начѧтъкъ на н҃беса пославъ ⁘ [c] На б҃жнѫ подвизаѫщѫѫ са· вола бо божьтнихъ са его створитъ ⁘

---

melius ıа pog. sof. buc. (αὐτὰ, vl. ταῦτα). — на кръстѣ pog. [b] и се х҃ъ: καὶ τούτου ὁ Χριστός. — защитьникъ: ὑπερασπιστήρ.

XIX. *Annot. ad psalm.* 3. [a] посълı sin. посли buc., male после sof. — отъ с҃та sin. ѿ с҃та sof. ѿ с҃тго buc. [b] и abest sof. 4. помѣнı sin. sof. поменеть buc. — вьсѣкѫ жрътвѫ sin. sof. всакоу жрьтвоу buc. — вьсесъжагаема sin. й ѡлокавтомата sof. и ѡлокавтѡма buc. — твоѣ sin. твоıа sof. buc. — тоучна sof. buc. 5. [a] даждъ sof. [b] весъ свѣтъ sof. вьсь сьвѣть buc. 6. [a] възрадоуемъ сıа sin. възрадоуимь са sof. — ѡ спсени sof. — твоıмъ sin. твоемъ sof. твоѥмь buc. [b] испльнı sin. pog. sof. buc., melius quam испльнитъ bon. — вса buc. — прошеньѣ sin. прошенна sof. -ниıа buc.

Annot. ad comm. 3. [a] с н҃бсъ pog. съ н҃бсе sof. buc.: ἐξ οὐρανῶν, vl. ἐξ οὐρανοῦ. — ѿ с҃тъ жилищь pog. sof. ѿ с҃тго жилища buc.: ἐξ ἁγίων κατοικητηρίων, vl. ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου. — послав' pog. buc. пославъ sof. melius quam послатi bon.: graece πέμψας, родоу ч҃лвчьскоу sof. 4. ıѫже pog. ѧже sof. юже buc. — пожрь pog. buc. пожрѣ sof.: ὡλοκαύτωσεν. — господоу bon. pog. sof. г҃ви buc., sed graece ὁ κύριος. — кръвнѫ х҃воѫ sof. τῷ αἵματι. — сп҃саемомъ pog. многым' спасаемомъ sof. многомь сп҃саѥмѡмь buc.: πολλῶν σωζομένων. 5. [a] г҃дъскомоу pog. г҃ъскомоу sof. — божество sof. [b] iже pog. еже sof. еже buc.: ἣν ἐβουλεύσατο. 6. [a] съдѣанѣмъ pog. сьдѣıан'нѣмь buc.: τῇ πραχθείσῃ (sc. σωτηρίᾳ), male sof. съдѣаннемъ. [b] ч҃лвчство pog. sof., male buc. чювьство: ἡ ἀνθρωπότης. — велико сътворь са sof.: μεγαλοποιηθεῖσα. — на вса силѫ pog. на всоу

Digitized by Google

велнм са. Нсплъни гн вcѣ прошенна твоа.

7. Нинѣ разоумѣхъ ıако спслъ естъ гъ ха свое. Оуслышнтъ н съ нбсе стаго своего. Въ снлахъ спсение десннца его.

8. Сн на колесннцахъ н сн на коннхъ. Мы же въ нма гн ба нашего прїзовемъ.

9. Тн спатн быша н падж. Мы же въстахомъ н простн быхомъ.

възвелнчнмъ са ∵ [c]Нсплънн[тъ] гъ всѣ прошеннıа твоıа ∵

7. [a]Нынѣ разоумѣхъ ıако спаслъ естъ гъ хрьстъ свон ∵ [b]Оуслышнтъ н с небесн стаago своего ∵ [c]Въ снлахъ спенı|е десннцж его ∵

8. [a]Снн на колесннцахъ н сн на коннхъ ∵ [b]Мы же въ нма га ба нашего прнзъвемъ ∵

9. [a]Тн съпатн бышж н падж ∵ [b]Мы же въстахм|н простн быхм ∵

---

7. [a]Ха глетъ ıако помазалъ н естъ дхомъ стъıмъ· такожде же н члкъ мажем хрнзмож кръщеннıа спает са ∵ [b]Нбо тѣло влачнее· ıако в нем жївжщоу бжвоу. плътнъıнм бо прїшствїем послоушав спе члка ∵ [c]Снлож бо многож десннцж его съдѣла спенне члческое ∵ 8. [a]Бѣсї на колесннцах ıако крїлатї сжще· нюден пакъı н тї на коннх за неwдръжнмжж вола· ıако конн бо сверѣпн ръзаахж на спа ∵ [b]Всѣ елнко нменем ха н ба знаменахом са прнзнваем въ нстннж ∵ 9. [a]Бѣсн н елнко нхъ послоушажтъ ∵ [b]Елнко боу wбѣштахж са н wрѣшнхж са бѣсъ ∵

снлоу buc. на въсѣкж снлж sof. [c]подвнзажщааго pog. -зажщıаго sof. -ющааго buc. (τοῦ κατὰ Θεὸν ἀγωνιζομένου). — вола же pog. вола бо sof., волю (sine же aut бо) buc.: θέλημα γάρ . . . его omis. sof. — творнтъ sof. юго сьтворнть buc. (τῶν φοβουμένων αὐτὸν, vl. αὐτοῦ, ποιήσει).

XIX. *Annot. ad psalm.* 7. [a]нннıа buc. — познахъ sin. познахь buc., reliqui разоумѣхъ. — ха своего sof. ха своюго buc., male sin. хъ своего. [b]юго (pro н) buc. — съ нбсе sof. buc. [c]съпнѣ sin., sed graece ἡ σωτηρία. — десннца sof. -це buc. 8. [a]сı въ оржжıхъ sin. сн вь wроужнхь buc. (ἐν ἅρμασι), reliqui на колесннцахъ. [b]гı sin. гн sof. га buc. — прїзовемъ sin. sof. buc. 9. [a]падж sin. sof. падоу buc. [b]въстахъмъ (sic ?) sin.

Annot. ad comm. 7. [a]га глетъ pog. ха глетъ sof. ха глюеть buc. (Χριστὸν λέγει), buc. male показаль pro помазаль (ἔχρισε), н ante естъ abest in pog. sof. buc. — стынмъ pog. — мастнж pog. мастню buc. хрнзмож sof. (τῷ χρίσματι). [b]влчное sof. влчно buc. (ὁ οὐρανὸς τὸ σῶμα τὸ δεσποτικόν). — ıакоже sof. ıако buc. — бо ante пршшествнıемь omis. pog. buc. [c]десннца pog. -цж sof. -це buc. — чловѣчьско sof. члче pog. buc. (τοῦ ἀνθρώπου). 8. [a]нюдене бо sof. нюден sine бо pog. buc.: οἱ Ἰουδαῖοι δέ. — н тн: καὶ αὐτοί. — за wдръжнмжıж вола pog. за wдрьжнмоую волю buc., melius sof. за неwдръжнмжж в.: graece habes διὰ τὸ ἀκατάσχετον τῆς γνώμης. — сверѣпнн sof. (ἐμμανεῖς). — рьзаахж pog. ръзахж sof. [b]вьсн pog. buc. въсн sof. 9. [a]елн-

10. Гн спсн цр҃ѣ н оуслышн ны, въ нꙇже дьнь аще прїзовем та.

10. Гн спн цр҃ѣ н оусълъшн ны, въ нже дн҃ь аще прїзовемъ та ⁘

XX.

Pog.

Въ ко҃ · ѱлъ · двдъ · к҃ · ѡ скончаннї таннь бжажщнїхъ съвръшнтн са в чл҃ка · ѿ хꙋ пррчьство ѱалма проповѣда са ⁘

2. Гн снлож твоєнж възвеселнт са цр҃ъ. Н ѡ спсеннн твоємъ възрадуєт са ӡѣло.

Bon.

Въ ко҃ · ѱа · дд҃овъ · к҃ ·

О скончаннн таннъ бжажщннхъ · свръшнтн са въ чл҃ка · ѿ хꙋ пр҃чство · ѱаломъ проповѣдаоуж ⁘ Гн снлож твож [въ]възве ⁘

2. [a] Гн снлож твоєж възвеселнтъ са цр҃ъ ⁘ [b] Н ѡ спснн твоємъ възрадоуєтъ са ӡѣло ⁘

---

10. єже єстъ спасн царѣ санъ намъ хрста нарнцатн са крьстніаномъ ⁘

XX. 2. [a] Хъ снлож ѿтчеж. хрьстосъ бо божніа снла н божніа прѣмжарость · рече апостолъ. радоужтъ же са н ӡемннн цр҃е єгда снлож хвож нсъ правлѣжтъ цръства ⁘ [b] Хъ н се · ӡѣло бо възрадова са ѡ спсннн бывъшннм чл҃коу єже съдѣꙗ самъ всхотѣвъ ⁘

коже pog. sof. юлнкоже buc. — послоушаєтъ pog. -жт' sof. -ють buc. (ὑπακούουσιν). [b] ѡбѣщаша са pog. -щашж са sof. -ше се buc. ((συνετάξαντο). — ѿрѣша са pog. ѿрѣшж са sof., ѿрѣкаше се buc. (ἀπετάξαντο).

Annot. ad psalm. 10. цра buc. — оуслышн н sof. (sine ны). — во нъже денъ ѣште sin.

Annot. ad comm. 10. спсн нам' сань црѣ pog. спсн насъ (sic) санъ црѣ sof. спсн намь сань цра: σῶσον ἡμῖν τὸ ἀξίωμα τοῦ βασιλέως.

XX. *Annot. ad titulum.* Въ конецъ псаломъ двъ sin., sof. add. · к҃ ·, ѡ скончѣннн sof., post таннь buc. add. хвь, пррочьство пслма sof. buc., проповѣдаж sof. проповѣда се buc. (προεκηρύχθη).

Annot. ad psalm. 2. [b] въздрадоуємъ сꙗ (sic?) sin. възрадоуєть са ӡѣло sof.

Annot. ad comm. 2. [a] снлж оца pog. sof. снлоу ѿчю buc. (ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πατρός). — ӡемлъннн цр҃не sof. ӡемльнын црню buc. (οἱ ἐπὶ γῆς β.). — црвнє sof. црства pog. buc. (τὰ τῆς βασιλείας). [b] съдѣла pog. съдѣа sof. сьдѣꙗ buc. (ἔπραξεν). — вьсхотѣвъ pog. въсхотѣвъ sof. θελήσας.

Digitized by Google

3. Желанние срдца его даль емоу есн · н хотѣнна оустноу несн его лншнлъ.

4. Ꙗко варнлъ н есн блвеннемъ блгостнымъ. | Положнлъ есн на главѣ его вѣнецъ ѿ камене драгааго.

5. Живота проси оу тебе н далъ емоу есн дальготѫ днїї въ вѣкъ вѣка.

6. Велна слава его спсеннемъ

3. [a] Желанне срдца его далъ моу есн, [b] н хотѣнне оустъ его несн его лншнлъ ∵

4. [a] Ꙗко варнлъ есн блвеннемъ благостънымъ ∵ [b] Положнлъ есн на главѣ его вѣнецъ ѡтъ камене драгааго ∵

5. Живота проси оу тебе н далъ моу есн дльготѫ днен в вѣкъ вѣкоу ∵

6. [a] Велнꙗ слава его спсннемъ тво-

3. [a] Хвн н се · хотѣннем бо своим н ꙗко рещи желанїем потщꙗ сꙗ на възъїсканїе чл҃коу. [b] н млтвъї оустъ. н се хъ · егда ѡ апл҃ѣхъ молѣаше ѡца гла · ѡче стн ꙗ въ нма те ∵ 4. [a] Прѣжде бо всѣхъ вѣкъ бѣ снъ славоѫ ѡчеѭ сщенъ ∵ [b] Н се хъ · славоѫ бо н чъстнѫ вѣн'чалъ н есн. глет же н чл҃ка гъскааго вѣнъчана бжъствомъ ∵ 5. Възъдвнже бо н посадн на небеснъїхъ чл҃ка · ꙗко н юже жнтн въ вѣкъ вѣка ∵ 6. [a] Велнкѫѫ бо славоѫ прославенъ бъїстъ · вънегда сѣде съ бомъ ∵ [b] Блгодѣтъ н знаменне кръщеннꙗ · тако бо велѣпъ над всеѭ тварнѫ чл҃къ ∵

XX. *Annot. ad psalm.* 3. желанье sin. — сръдьца твоего sin. — емоу еси sin. моу есн sof. юсн юмоу buc. — хотѣнне sof. хотѣнъѣ sin. -ннꙗ buc. — оустноу sine его sof. buc. 4. [a] варнлъ і еси sin. варнль юсї buc. варнль есн sof. — блгословнъїмнмі (sic ?!) sin. блвеннемъ sof. блгвлюннюмь buc., блгстънымъ sin. блгостннъїимъ sof. блгостын'нымь buc. [b] вѣнъць sin. вѣнецъ sof. — камені драгаего sin. -не драгаго sof. камене чтнаго buc. 5. male проснтъ sof. omissis оу тебе. — емоу sin. есн емоу sof. юсі юмоу buc. — дьны sin. днн sof. днн buc. — въ вѣкы sof. buc. 6. [b] възложишꙗ sin. male, reliqui omnes възложншн.

Annot. ad comm. 3. хотѣнием' бо своимъ pog. θελήματι γὰρ τῷ ἰδίῳ. — н ꙗко рещи pog. sof. καὶ ὡς εἰπεῖν, buc. mutavit in инако рещи. — желанниемъ pog. ἐπιθυμίᾳ. — млѣше sof. млꙗше buc. (ηὔχετο), male сты pro свати sof., свѣти buc. (ἁγίασον). — ꙗ pog. ѫ sof. ю buc. (αὐτούς). 4. [b] вѣнчалъ н есн pog. вѣнчѣлъ есн sof. вѣнчаль юсн buc., bon. вѣн'чалъ н се, ubi се in есн corrig. (graece: δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν, vl. ἐστεφάνωσεν). — чл҃вка pog. omis., sof. buc. habet, вѣнчѣна божьствомъ sof. 5. въздвиже: συνήγειρε, посади: συνεκάθισε. — н ante оуже omis. pog., habet sof. buc. (graece λοιπόν). — въ вкы sof. buc., вѣка omis. buc. 6. [b] блгтъ pog. buc. блгодѣтъ sof. — знаменние pog. buc. -ннꙗ sof. (τὴν σφραγῖδα). — такъ pog. такь sof. buc. (οὕτως). — въсеѭ sof. — тварнꙗ pog. -нѫ sof. -ню buc. — человѣкъ sof.

Digitized by Google

твоимъ. Славѫ и вельлѣпотѫ въꙁло-
жиши на-нь.

7. Ꙗко даси ѥмоу блвенниѥ въ
вѣкъ вѣка. Въꙁвеселиши и радо-
стиѭ съ лицемъ твои.

8. Ꙗко црь оупваѥтъ на га, и
милостиѭ вышнѣго не подвижит са.

9. Да ѡбращет са рѫка твоа
всѣмъ врагомъ твоимъ. Десница твоа
ѡбращетъ вса ненавидащаꙗ тебе.

10. Положиши ꙗ ꙗко пещь ѡгнь-

нимъ ⁘ [b] Славѫ и веллѣпотѫ въꙁъ-
ложиши на-нъ ⁘

7. [a] Ꙗко даси емоу благослове-
ние въ вѣкъ вѣка ⁘ [b] Въꙁвеселиши
и радостиѫ съ лицемъ твоимъ ⁘

8. Ꙗко цръ оупъваетъ на га, и
милостиѫ вышнѣаг не пдвижит са ⁘

9. [a] Да ѡбращет са рѫка твоꙗ
всѣм врагм твоимъ ⁘ [b] Десница твоꙗ
ѡбращет (в)са ненавидащѫѭ тебе ⁘

10. [a] Положиши ж ꙗко пещъ ѡгнъ-

---

7. [a] Тѣло и кръвъ хва · ниже ѡкръмимъ естъ и спаемъ вѣрнїи чкъ в вѣкъ ⁘
[b] Веселие бо велие чловѣкоу еже быти съ богомъ ⁘ 8. Хъ ꙗко цръ истининъ ѿ ѡца
неразлѫченъ сꙑн не подвижа са мстїѫ · еже естъ не раскаа са помиловавь чка ⁘ 9. [a] Ию-
деѡмъ добрѣ ꙗвѣ · ти бо сѫт врази хви · ти же ѿпадѫ ѡсѫжденїе еже естъ рѫка
бжиꙗ ⁘ [b] Жидовъскꙑи лѣти также · не радивъше ѡ десници хвѣ тоѫ разбѣани бꙑшѫ ⁘
10. [a] Въ врѣма бо знамении хвъ июдеи жалостиѫ и завїстїѫ ꙗко пещъ възъго-

---

XX. *Annot. ad psalm.* 7. [a] даси sof. дакши buc. — въ вѣкы sof. buc. вѣкоу sin. sof. вѣка buc. [b] и ante радостиѫ omis. sof. buc. радостыѫ sin. 8. цсрь sin. цръ sof. црь buc. — оупъва sin. оупьваетъ sof. оупваѥ buc. — на гь sin. на га sof. buc. — мiлостъiѫ sin. — вышънѣго sin. -шнѣго sof. -шнаго buc. 9. [b] десница ти sof. д. твоꙗ buc. — въсꙗ sin. въсꙗ sof. все buc. — ненавидꙗштꙗꙗ sin. -щѫѫ sof. -щеѥ buc. 10. [a] ꙗко полож. sof. buc. — ꙗ sin. ѫ sof. — пешть sin., in sof. praecedit попалъ, пещъ ѡгнънѫѫ sof., пещь ѡгньноу buc. [b] гь ante гнѣвомъ omis. sof., sed buc. habet. — съматеть sof. смоутить buc., ꙗ sin. ѫ sof. нхь buc. — поѣстъ ꙗ sin. поꙗсть ѫ sof. поꙗсть нхь buc.

Annot. ad comm. 7. [a] кръвь хвѫ pog. buc. хвѫ кръвь sof., кръмимъ pog. sof. buc. (τρέφεται). — вѣрныи pog. buc. — въ вкы sof. buc. [b] веселиѥ бо велиѥ pog. buc. -е sof. — ѥ бити buc. бꙑти bon. (συνεῖναι). 8. истинень pog. -нень sof.: πρὸς ἀλήθειαν. — неразлѫчень pog. -ченъ sof. -чнь buc., graece: τῆς πρὸς τὸν πατέρα ἀγάπης ἀχώριστος. — сꙑи pog. buc., melius сꙑ sof. ὤν. — не раскаꙗ се buc. 9. [a] ꙗвѣ pog. sof. buc., melius quam ꙗви bon., graece εὔδηλον. — падѫ pog. sof. падоу buc. (ἔπεσαν). — осѫжениѥ pog. ѡсѫжденнемъ sof.: ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν. [b] жидовъскꙑ sof. жидовьскꙑѥ buc. (Ἰουδαίων). — нерадивъше: καταφρονήσαντες. — тоѫ pog. — разбѣани бꙑша pog.: ἐλιχμήθησαν. 10. [a] знамении pog. -нии sof. (τῶν σημείων). — июдеие sof. — и завидоѫ pog. и завидою buc. завистиѫ sof. — разгорѣше се buc. — глеть pog. sof.

Digitized by Google

нѫ въ врѣмѧ лица твоего. Гъ гнѣвомъ своимъ сматетъ ѩ, и поѩсть ѩ огнь.

11. Плодь ихъ ѿ земѧ погоубиши. И сѣмѧ ихъ ѿ снъ члвчь.

12. Ѩко оуклониша на тѧ злаа, помыслиша свѣты иже не възмогѫтъ съставіті.

13. Ѩко положиши ихъ плеща. Въ изъбытцѣхъ твоихъ оуготоваеші лице ихъ.

нѫ въ врѣмѧ лица твоего ∴ ᵇГъ гнѣвомъ своимъ сматетъ ѫ, и поѩстъ ѫ wгнъ ∴

11. ᵃПлодъ ихъ wтъ земѧ погоубиши ∴ ᵇИ сѣмѧ ихъ wтъ сынъ човѣчъскъ ∴

12. ᵃЯко оуклонишѫ на тѧ злаа, ᵇПомысълишѫ свѣты иже не възмогѫ съставити ∴

13. ᵃЯко положи(ши) ихъ плешта ∴ ᵇВъ изъбытъцѣхъ твоихъ оуготваеші ліце ихъ ∴

рѣшѫ сѧ. глетъ же и врѣмѧ скончаніѩ ∴ ᵇОгнъ бо ихъ не оугаснетъ, рече исаиа· тъгда бо къ нимъ придетъ. тъгда, когда; въ скончаніе ∴

11. ᵃВъскрсеніемь бо хъ оупраздни ѿ нихъ зачѧла и приношеніѩ и новы мцѧ и жрътвы ∴ ᵇОтъ всѣхъ бо снъ члчъ мрѣзьци и ненавістьници бышѫ жідове· понеже на ха рѫкы въздвигѫ ∴ 12. ᵃЗлаа помысліша на ха ба. къгда бо на ба съвѣтоуѫ кто постоіаті можетъ. ᵇѩкоже жідове съвѣщашѫ оумртвіті бесмртнааго· съвѣтъ же ихъ не оустави сѧ ∴ 13. ᵃЯко гонимомъ ѿ всѣхъ быти ∴ ᵇЯко въ родъ и родъ въ бѫдѫщиихъ ліца ихъ исплъни бечестіѩ видѣти ∴

---

male глат' bon. — въ врѣмѧ pog. и вр. sine въ sof. buc. — скон'чѣниѩ sof. скончаниꙗ buc. (graece: λέγει δὲ καὶ τὸν καιρὸν τῆς συντελείας). ᵇ огнь pog. wгнъ sof. — исаиѩ sof., in slavica interpretatione abest μετ' ὀργῆς. — въ скончѣние sof. вь скончаниѥ pog.

XX. *Annot. ad psalm.* 11. ᵃ земльꙗ sin. -лꙗ sof. землѥ buc. ᵇ члчъ sin. члвчьскъ sof. buc. 12. оуклонишꙗ sin. -шѫ sof. — злаа sof. — и съвѣтъ іхже sin. съвѣты ихъже sof. свѣты их'же buc. — не възмогѫ sin. sof. -гоуть buc. 13. ᵃ положиші sin. положиши sof. buc. (bon. omis. syll. ши). — хрїбетъ sin. хрьбьть buc. плеща sof.

Annot. ad comm. 11. ᵃ вьскрсениѥм' pog. buc. — хс pog. sof. хвомь buc. — зачала pog. sof. зачѧло bon. (ἀπαρχάς). — и новы мцѧ и приношеніѩ pog., inverso ordine sof. buc.: καὶ προσφορὰς καὶ νεομηνίας. ᵇ снвъ члвчь pog. снвъ члвчьскъ sof. — мрѣз'ци pog. -ци sof. — быша pog. бышѫ sof. — на ба pog (κατὰ θεοῦ). — вьздвигноу р. buc. 12. ᵃ melius помышльше pog. sof. помысливше buc. (λογισάμενοι). — съвѣтоуѫ pog. sof.: βουλευόμενος, buc. свѣщоуѥ. — постоꙗти buc. ᵇ съвѣщаша pog. -шѫ sof. — оумрътвити бесмрътнааго pog.: θανατῶσαι τὸν ἀθάνατον. — не оустави сѧ sof., pog. buc. не omis., graece: οὐχ ὑπέστη. 13. ᵃ быти ѿ

14. Вьзнеси са гн силож твоеж. Поюмъ и вьспоемъ силы твоꙗ.

14. [a] Вьзнеси са гн силож твоеж ∴ [b] Поемъ и въспоемъ силж твож ∴

Pog. XXI. Buc.

∴ Сла · в ко · ѡ приꙗтии ѹтрьниимъ ѱлъ ддо · ка ∴

ѡ вьскрсении хвѣ написание ѱалма сказаетъ. за оутра бо вьскрсение хво · їже и приꙗтие бы чл҃вчю естьствоу · вьсь бо ѱаломъ ѡ мжкахъ хвахъ. и о избраниї ꙗзыкъ лежитъ.

∴ Сла · в ко · ѡ прижтии оутрънниимъ ѱамъ ддовъ ∴ ка ∴

О въскрсении хвѣ наѱаніе · ѱама сказаетъ. за оутра б вскрсение хво · иже и прїжтъе бъі чачъскѡмѹ естьствоу · весъ б ѱа ѡ мжкахъ хвахъ · и ѡ изъбрании жзыкъ лежитъ ∴ Боже боже мои вънъми ми въскжж ѡстави ма ∴

2. Бже бже мои, вънми ми, вьс-

2. [a] Бже бе мои, вънъми ми, вьс-

14. [a] Глаголетъ на небеса вьзнесение ∴ [b] Отънели бо въскрсе и на нбса възъїде · не прѣстажт бо върънни пожще и славаще сил хвъ и велїчїа его ꙗже створи нмъ ∴

XXI. 2. [a] Хъ на крть тако въз|глаcи · чл҃чьскааго ради спениꙗ и да възвѣстїтъ вчлчение ∴ [b] Ꙗко въ грѣсѣ съї възъїдъ на кртъ за спеніе члче · и глаахъ смѣренаа, ре хъ · нъ словеса смѣренаа дале бѣахж авестьнаaго бжва ∴

вьсѣхъ pog. sof. buc. [b] испльнь бестиꙗ (sic) pog. исплънъ бес'чьстиꙗ sof. испльнь безьчьстиꙗ buc.

Annot. ad psalm. 14. [b] силъі твоꙗ sin. -лы твоꙗ buc. силж твож sof. — поимъ и въспоимъ sof. вьспоюмь и поюмь buc.

Annot. ad comm. 14. [a] възнесение pog. [b] ѿнелѣ sof.: ἀφ' οὗ. — бо ante вѣрниї in pog. buc. abest, sof. habet. — силь хвъ pog. силы хвы sof. — величие, еже, намъ sof. buc. (ἡμῖν).

XXI. *Annot. ad titulum.* Слава въ конець (sine ѡ) приатъі оутрьнимъ псамъ двъ sin. ѿ приатии sof. о приꙗти оутрьнимь buc. (ὑπὲρ τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἑωθινῆς), post давидовъ sof. buc. add. · ка · — написание псама sof. наѱание buc. (ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ ψαλμοῦ). — приатїе sof. приꙗтие buc. — естьствоу sof. члвчю іестьвоу buc. (ἡ καὶ ἀντίληψις ἐγένετο τῆς τῶν ἀνθρώπων φύσεως). — азыкъ sof. (περὶ παθῶν Χριστοῦ καὶ ἐκλογῆς ἐθνῶν κεῖται).

Annot. ad psalm. 2. [a] вонъми sin. вьньми sof. вьн'ми buc. — въскжж sin. sof. вьскою buc. [b] грѣхъпаданеі sin. грѣхопадении sof. -падании buc.

Annot. ad comm. 2. [a] члвча pog. buc. члвїьскаго sof. — да вьзвѣстить pog. (ἵνα βεβαιώσῃ). — вьчловѣчениꙗ buc., reliqui omnes sing. -ние (τὴν ἐνανθρώπησιν). [b] ꙗко и pog. sof. buc. —

кѫѭ ѡстави. Далече ѿ спсеніа моего словеса грѣхопадании моихъ.

3. Бже мои възовѫ въ дьнь и не оуслышиши. И нощиѭ и не въ безоумие мнѣ.

4. Ты же въ стѣмъ живеши, хвала иилева.

5. На та оупьваша ѡци наши. Оупьваша и ізбави ѩ.

кѫ(ѭ) ѡстави ма ∴ [b]Далече ѡтъ спасениꙗ моего словеса грѣхопадании моихъ ∴

3. Бе мои възовѫ въ дне и не оуслъшиши ∴ [b]И нощиѫ и не въ безоумне мънѣ ∴

4. Ты же въ сватѣмъ живеши, хвало изъдраилева ∴

5. [a]На та оупъвашѫ ѡци наши ∴ [b]Ѹпъвашѫ, изъ|бавилъ ѩ еси ∴

---

3. [a]Въ · ѕ · -и бо ча възіде спъ на кртъ и възопи · илы илы. а (е)же не оуслъішіши · ꙗко не можааше са не смѫтиті таіна ∴ [b]Нощіѭ бо пілатомъ ѡсѫжденъ бъі · нѫжда бо бѣ дѣла темънаа въ тмѣ дѣаті. а (е)же не въ безоумїе мнѣ · ꙗко ре ѿ мнѣ дѣемаа не можаахѫ са дѣаті ѡ иномъ етерѣ ∴ 4. еже естъ аще и низоу насъ радн съшедъ віді мъ бѣ · нъ лдра ѡча и прѣстола не ѿлѫчи са. ѡбразъ же бѣ спаемъіим людемъ еже естъ илѣ ∴ 5. [a]Иже ѿ авраамѣ и ѿ исацѣ і иаковѣ ꙗко бии сѫще чадци ∴ [b]Ти бо всеѭ дшеѭ имѫще оуповаиїе къ боу избавишѫ са ѿ бзѣ прѣкословесниа ∴

сы sof. сын buc. (ὤν). — въздь pog. възиде sof. възыше buc. (ἀνέβη). — члвчьско sof. члвче buc. — съмѣренаа sof. смѣрениꙗ buc. (ταπεινά). — иж sof. — бѣхѫ sof. — ꙗвестъвнааго pog. -ьнаго sof. ꙗвьстьвнааго buc. — божества sof. (τῆς περιφανεστάτης θεότητος); in buc. verba иж—бѣахѫ desunt.

XXI. *Annot. ad psalm.* 3. [a]бг sin. — тъ денъ sin. [b]ноштиѫ sin. — безоумье sin. 4. стѣмъ sin. — жілішті sin. (pro живеши). — хвала sin. sof. buc. — исрлва sof. 5. [a]оуповаше buc. [b]ѩ еси sin. и ізб. а еси sof. и избавиль и еси buc.

Annot. ad comm. 3. [a]вь шестый бо часъ pog. -ты во чѣсъ sof. — на кртъ спсъ sof. buc. — възпи pog. възьпи sof. възоупи buc. — елои елои pog. sof. ел'ои елои buc. — а еже pog. а еже buc. (τὸ δέ, bon. а же). [b]тьмнаа pog. buc. темнаа sof. — въ тьмѣ sof. — ѡ мнѣ дѣемаа: τὰ ἐν ἐμοὶ πραττόμενα. — ѡ иномъ етерѣ: ἐν ἄλλῳ τινί. 4. иже buc. аще omis. pog., habent sof. buc. — съшедъ omis. pog. buc., habet sof. — нж ꙗдръ ѡчь pog. sof. buc. (нь). — ѡлѫчь са pog. sof. buc., graece aliter: τῶν κόλπων τοῦ πατρὸς ἀχώριστος ἦν καὶ τοῦ θρόνου οὐκ ἀπελείφθη. — исрлѣ sof. изль buc. 5. [a]еже ѿ pog. sof. buc. (melius иже: οἱ περὶ τοῦ . . .). [b]в'се дше buc. (ὁλοψύχως). — имаще ѹпванне pog. имоуще buc. — избавиша pog. — прѣкословесна (sic) pog. -словестниа sof. -словьствиꙗ buc. (ἀντιλογίας).

Digitized by Google

6. К тебѣ възваша и спсоша са· на та оупьваша и не постыдѣша са.

7. Азъ есмъ чрьвь и не члвкъ. Поношение члкомъ и оуничьжение людемъ.

8. Вси видащеи ма поржгаша ми са. Глаша оустнами, покиваша главами.

6. Къ тебѣ възвашж и спли сж сжтъ, на та оуповашж и не постыдѣшж са ∵

7. [a] Азъ же есмъ чрьвъ и не чловѣкъ ∵ [b] Поношение чловѣкомъ и оуничъжение людемъ ∵

8. [a] Вси видаштии ма поржгашж ми са ∵ [b] Глашж оустънами, покывашж главами ∵

---

6. Всѣкож бо молитвѣ ихъ не прѣслоуша бъ· ѧзыци же възвращъше са стоуда идолъскааго изъбѣшж ∵ 7. [a] Хъ ıако бе-сѣмене рожда са, чрьвь бо бе-сѣмене самоничънъ раждаеть са· нъ занеже и скврънно ıако въ ѡсквръненаа адама ѡблѣч са ∵ [b] Поношаахж бо емоу народи глаще· иніи спе а себе ли не можетъ спсти. оуничъжаахж бо глаще· не дни да видім, аще прїаетъ иліа спсъ его ∵ 8. [a] Жидове глаще· ѡва разарѣжи црквь и трьми дьньми съзиждаж ж спаси са самъ ∵ [b] Не тъкмо оустнами ржгаахж са· нъ и главами к(ы)ваахж болше ıавѣжще хоуление ∵

XXI. *Annot. ad psalm.* 6. [a] възъвашıа sin. — спли сатъ (pro сп. са сжтъ) sof. спсоше се buc. — на тıа оупъвашıа sin. на те оупваше buc. 7. [a] же-смъ sin. есмъ sine же sof. ıесмь buc. [b] и оуничижение sof. 8. [a] відıаштеі sin. видащеи sof. видещеи buc. — поржгашж ми са sof. порогашıа (sic) sin. [b] и глашıа sin., -шж sine и sof. buc. — оустꙑ своіми sin. — и покываше главоу buc.

Annot. ad comm. 6. вьсеıа бо молитвы pog. в'сеıе же м. buc. въсѣкож б. м. sof. In codicibus graecis verba: ἐν πάσῃ γὰρ δεήσει αὐτῶν οὐ παρήκουσεν ὁ θεός ad ultiman prioris versus partem referuntur. Commentarius versus sext. incipit verbis τὰ ἔθνη, quod est ѧзыци pog. sof. (bon. male ѧзыце) graece: τὰ ἔθνη. — избыша pog. -шж sof. (ἀπηλλάγησαν). 7. [a] самонич'но buc. (αὐτοφυής). — нж pog. sof. нь buc., sof. male заноже, graece: ἀλλ' ὡς γὰρ τὸ ῥυπαρόν, vl. ἄλλως γὰρ τ. ῥ. et ἄλλως τε δὲ καὶ τὸ ῥ. — и скврьнио pog. sof. (καὶ ῥυπαρόν), male bon. не скврънно. — въ ѡсквръненаа ад. sof. вь скврън'на ад. pog. вь скврн'наа а. buc. (τὸν Ἀδὰμ ῥυπωθέντα). — облѣче са pog. sof. buc., bon. male ѡблѣч' са (ἐνεδύσατο). [b] поношаахж sof. -аахоу (sine бо) buc. — нж себе pog. нь с. buc. а с. sof. — ли omis. pog. sof. buc. — ꙋничьжаахж же pog. buc. оун. бо sof. (ἐξουδένουν δέ). — илиıа sof. buc. — спсти его sof. и спсеть ıего buc. 8. [a] ѡва omis. omnes reliqui cod. — разарѣıаи pog. -раıеи buc. — съзидаıа ıж pog., sine ıж sof. съзидаж, -аıе ю buc. (graece: οἰκοδομῶν). [b] нж и pog. sof. нь и buc. — кываахж pog. sof. -ахоу buc. (bon. male кваахж). — ıавлѣжще pog. sof. — хоуление: βλασφημίαν.

Digitized by Google

9. Оупьва на га, да избавитъ и · спсетъ и ıако хощетъ емоу.

10. Ꙗко ты еси истръгыи ма ис чрѣва. Оупванию мое ѡ съсцоу мтре моеꙗ.

11. К тебѣ привръженъ есмь из ложесн. Ѡ жтробы матере моеꙗ бъ мои еси ты. Не ѡстжпи ѡ мене ıако скръбь близъ.

12. Ꙗко нѣсть помагажщаго.

13. Обиджа ма телци мнози. Юнци тоучни ѡдръжаша ма.

9. Оупова[н] на га, да избавитъ і, и спетъ і ıакоже хощетъ его ⁘

10. [a] Ꙗко ты еси истръгы ма ичрѣва ⁘ [b] Оупъвание мое wтъ съсъцоу матере моеж ⁘

11. [a] К тебѣ привръженъ есмъ из ложесн ⁘ [b] Отъ жтробы матере моеж бъ мои еси ты ⁘ [c] Не wтъстжпи wтъ мене ıако скръбъ близъ ⁘

12. Ꙗко нѣстъ помагажщааго мнѣ ⁘

13. [a] Обиджа ма телъци мнози ⁘ [b] Юнъци тоучни wдръжашж ма ⁘

---

9. Обржгааххж бо и ıако глаголааше · сынъ божии есмъ ⁘ 10. [a] Блговоленіем
бо ѡчемъ въ жтробѣ женстѣ бы снъ ⁘ [b] Съсалъ бо естъ съсъца истачажи источъ-
никы млѣчъны ⁘ 11. [a] И бо в ложеснѣ сы дѣвичи ѡтъ ѡца неразлжченъ бѣ ⁘
[b] Въ жтробж бо двчж вселити са изволи бъ слово · ѡцъ емоу на земли не ѡбрѣта-
аше са · нъ ѡцъ бѣаше на (н)бсе ⁘ [c] Си рѣчъ приближажтъ са мжкы ⁘ 12. Не
трѣбовааше бо помощи ıако бъ и всѣхъ помощъникъ ⁘ 13. [a] Жідовстні ѡроці ·

XXI. *Annot. ad psalm.* 9. melius оупъва sin. оупьва sof. оупва buc. quam оупован bon. — на нъ sof. pro на га uti buc. habet, на гѣ sin. — ızбавіто -ı sin. и спсто -ı sin. избавитъ и sof. спсетъ и sof. избавить юго buc. спсеть юго buc. — ѣште хоштетъ емоу sin., ıако (sine же) х. юго buc. 10. [a] тъ (pro ты) sin. — істръгоı міа sin. истръгыи sof. истрьгы ме buc. — иштрѣва sin. ис чрѣва sof. ис чрѣва buc. [b] сосьцоу sin. 11. [b] жтробы sof. [c] отъ-стжпитъ мене (sic?) sin. 12. помагаıаı sin. (sine мнѣ), помагажщıаго sof. помагающıаго ми buc. 13. [a] обидоше buc. — тоучнии buc.

Annot. ad comm. 9. ѡбржгахж sof. оброугаахоу buc. (κατεγέλων). — глааше sof. глше pog. 10. [a] блговолениıемъ pog. -лении buc. — женъстѣ sof. жен'сцѣ buc. (γυναικός). [b] иста-чажи pog. -чѣжи sof. -чаюи buc. — млѣчныа pog. -ж sof. -чниıе buc. (graece: ὁ τὰς πηγὰς τοῦ γάλακτος τεκταινόμενος). 11. [a] дѣчи pog. дѣвчи buc. двци sof., sine wтъ pog. sof. buc. — неразлжченъ sof. неразлоучьнь buc. [b] жтробж sof. оутробѣ buc. (ἐν τῇ κοιλίᾳ), pog. omis. бо, habet sof. — двчж pog. двча sof. дѣвичи buc. — на земи pog. -мли sof. buc. — не wбрѣташе се buc. (οὐχ εὑρίσκετο). — нж pog. sof. нь buc. — бѣше sof. — на нбсехъ pog. sof. -сѣхь buc. 12. трѣбоваше sof. buc. 13. [a] жидовьсци sof. buc. — юнотьскжıж pog. -оую

Digitized by Google

14. Ѡтвръса на ма оуста своꙗ. Ꙗко львъ въсхыщаѫ и рыкаꙗ.

15. Ꙗко вода излих са и разыдѫ са вса кости моꙗ. Бысть срце мое ꙗко воскъ таꙗ по срѣдѣ чрѣва моего.

16. Исъше ꙗко зьдь крѣпость моꙗ. И азыкъ мои прїльпе гртани

14. [a] Отъвръса на ма оуста своꙗ ∵ [b] Ꙗко лъвъ въсхыщаѫ и рыкаѫ ∵

15. [a] Ꙗко вода излиꙗхъ са и разыдѫ са вса кости моѫ ∵ [b] Бысть срце мое ꙗко въскъ таѫ по срѣдѣ чрѣва моего ∵

16. [a] Исъше ꙗко скѫдълъ крѣпостъ моꙗ ∵ [b] И ѩзыкъ мои прі|лъпе гръ-

телці же ꙗко юнотскѫ мѫжростъ въспрнемше сї рѣч неразоумнѫ ∵ [b] Жїдовъстїи кназн тѹчии ꙗко богатї и сиълии ∵

14. [a] Глаще на ха лъжѫ ∵ [b] Скръжеталхѫ во зѫбъї своимї на ха · и рика-
ахѫ на-н' си рѣ вел'мї в'пїѭще ∵ 15. [a] Егда бо вода пролѣет са, събъ(ра)на к то-
моу не можетъ бъїти · тако и жїдове расоушѫ са ѿ лїца хва · кости во виѫ сѫтъ.
глет бо к нимъ · плътъ моꙗ есте въї ∵ [b] И се жїдове · ꙗко плътъ во и срце всѣмъ
бѣахѫ · растаашѫ же са завїстїѫ ∵ ꙗко воскъ таѫ ѿ лїца ѡгни ∵ 16. [a] И се жї-
дове ꙗко людїе вии сѫще и крѣпостъ · исъхѫ же ꙗко чрѣпїна не ѡблаженї водоѫ
крщенїꙗ ∵ [b] Въпрашаемі во гъ пилатомъ не ѿвѣща · нъ мльчааше ∵ [c] Мнѣаше

bнc. -скѫ sof. (νεωτερικόν), in pog. ѩ postea erasum. — въспрниимьше sof. въспрнем'ше bnc. [b] жидовьстн pog. -ьсцн sof. -сцни bnc. — ꙗко тоучнни bnc. тоучнн же ꙗко sof. (πίονες ὡς). — богатии и силныи bnc. (πλούσιοι καὶ δυνατοί).

XXI. *Annot. ad psalm.* 14. [a] ѿврьзоше bnc. [b] рікаꙗ sin. рїкаѫ sof. рыкаю bnc. 15. [a] изліхъ сꙗ sin. изниꙗх' се bnc. — разідѫ сꙗ sin. разидѫ са sof. разидоше се bnc. — к. моꙗ sin. [b] воскъ таꙗ sin. вос'къ таꙗ sof. и воскь таю bnc. 16. [a] скѫделъ sin. ꙗко и скоудѣль bnc. ꙗко зьдъ sof. [b] ꙗзыкъ sin. — гр. моимъ sin. [c] вь прьсть сьмр'ти bnc.

Annot. ad comm. 14. [b] скрежетахѫ sof. скрьж- bnc. — велъми sof., въпиѭще pog. въпїѭще sof. 15. [a] bon. pro вода scribit вїда, reliqui omnes вода, bon. събъ|на omissa syllaba ра, lege събъ|рана, sof. събрана, bnc. сьбрана (graece συναχθῆναι). — не може bnc., caeteri не можеть (οὐκέτι δύναται). — расоуша са pog. — вѫниꙗ pog. — пльть pog. [b] пльтъ pog. — бѣꙗхѹ bnc. — и растааша pog. -шѫ sof. растаꙗше же bnc. (ἐτάκησαν δέ). — си (non са) pog. сьи bnc. (οὗτοι). — воскъ pog. восъкъ sof. (male bon. в'скъ). — таѫ quod bon. praebet, in pog. sof. bnc. abest neque in graeco textu legitur. — огни pog. ѿгню sof. ѡгноу bnc. 16. [a] исьхноу bnc. (ἐξηράνθησαν). — чрѣпина: ὄστρακον. — не ѡблажени: μὴ πιανθέντες. — воле pro водою bnc. (τῷ ὕδατι). [b] во omis. pog. habet sof. bnc. — нѫ pog. sof. нь bnc. — мльчѣаше

Digitized by Google

моє̂мъ. Ӥ въ пръсть смрътнѫ сведе ма.

17. Ꙗко ѡбидѫ ма ѱи мнози. Съньмъ злобивыхъ ѡсѣде ма. Пригвоздиша рѫцѣ мои и ногѣ мои.

18. Ӥ ꙇсчьтоша вса кости моꙗ. Ти же смотриша мене и прѣзрѣша м.

19. Раздѣлиша себѣ ризы моꙗ. Ӥ ѡ матизмѣ моеи меташа жрѣбиꙗ.

20. Ты же г҇и не ѹдали помощи

тани моемъ ∵ [c] И въ пръстъ съмрьти съведе ма ∵

17. [a] Ꙗко ѡбидѫ ма пси мнози ∵ [b] И сънемъ злобивъıхъ ѡсѣде ма ∵ [c] Пригвоздишѫ рѫцѣ мн и нзѣ мои ∵

18. [a] И нирися вса кости моѫ ∵ [b] Ти же смотришѫ и прѣзрѣшѫ ма ∵

19. [a] Раздѣлишѫ себѣ ризы моѫ ∵ [b] И ѡ мантизмъ мои меташѫ жрѣбиѫ ∵

20. [a] Ты же г҇и не ѹдали по-

бо и пїлатъ ꙗко мрътвна ч҇ка. тѣм же рє власть имам распати та и вла имам поустїтї та ∵

17. Ꙗко ѱи бо поѡстрїшѫ жїдове ѫзыкы своѫ на х҇а ∵ [b] Беззаконное жидовьское невѣрие ∵ [c] Єгда гвоздї прїгвоздїшѫ рѫцѣ и ногѣ х҇вѣ ∵ 18. [a] Рекъше съ плътїѫ и кости прободошѫ ∵ [b] Стоаахѫ бо зраще єго на кр҇тѣ · что оубо бѫдетъ ∵ 19. [a] Воинї єгда створїшѫ ѫ четырї части · комѹждо воинѹ частъ ∵ [b] Прѣрѣзатї бо ризї не хотѣахѫ · нъ жрѣбиѫ в(з)връгъ комоу падетъ ∵ 20. [a] Не далече бо нъ

sof. мльчаше buc. [c] мьнѣше sof. мнѣаше buc. (ἐλογίσατο). — мрьтвьнаа buc. — тѣмъ и pog. buc. тѣмъ sine же sof.

XXI. *Annot. ad psalm.* 17. [a] ѡбидоше buc. [b] сънемъ sine и sof. и сьнмь buc. — лоукавыхь buc. (pro злобивъıхъ). [c] ногѣ мои і рѫцѣ мои sin. 18. [a] ичісѩ sin. ꙇсчетошѫ sof. изьчтоше buc. — к. моꙗ sin. [b] съмотришѫ ма sof. 19. [b] и о різѫ моѫ sin. ѡ одежди моюи buc. ѡ матизмѣ моеи sof. — жрѣбꙗ sin. жрѣбиѫ sof. жрѣбию buc. 20. [a] своеѩ sin. — помощь твою buc.

Annot. ad comm. 17. [a] п'си pog. пси sof. — поѡстриша pog. -шѫ sof. — ѫзыкы pog. sof. жид. поwстр. ꙗзыкь свои buc., omissis verbis на х҇а. [b] жидовьско pog. -зско sof. -ское buc. — невѣрие pog. buc. [c] гвоздиї pog. -дии sof. -зы buc. — пригвоздиша pog. -шѫ sof. 18. [a] кость pog. buc. (graece: τὰ ὀστᾶ). — прободше pog. прободьше sof. прободоше buc. (συμπερονήσαντες). [b] стоахѫ pog. стоiахѫ sof. стоюще бо зрѣiахоу buc. (ἵσταντο θεωροῦντες). 19. [a] створиша pog. сътвориша sof. сьтворише buc. — ꙗ pog. ѫ sof., sine ю buc. (graece habet αὐτά). [b] нѫ жрѣбиѫ sof. нь жрѣбию buc. — възврьгъ pog. възьв. sof. вьзврьгоу buc. (ἐπέβαλον). 20. [a] близъ in bon. male scriptum близъ, нѫ близъ sof. нь близь buc. — вьскрсению pog. —

Digitized by Google

твоеѩ ѿ мене. На застѫпленние мое призри.

21. Избави ѿ орѫжиꙗ дшѫ моꙗ. Из рѫкы пьсиꙗ иночадѭѩ моѩ.

22. Спси мѧ ѿ оустъ львовъ. И ѿ рогъ единорога смѣрение мое.

23. Повѣмъ имѧ твое братрії моен. По срѣдѣ цркве въспоѭ тѧ.

24. Боꙗщеи сѧ га въсхвалите и.

мошти твоеѩ штъ мене ⁘ [b] На застѫпление мое призри ⁘

21. [a] Изъбави штъ шрѫжиꙗ доушѫ моѭ ⁘ [b] Изъ рѫкъı пьсѧ иночѧдѫѭ моѭ ⁘

22. [a] Спаси мѧ штъ оустъ лъвовъ ⁘ [b] И штъ рогъ инорожъ съмѣрение мое ⁘

23. [a] Повѣмъ имѧ твое братри моеи ⁘ [b] По срѣдѣ цркве въспоѭ тѧ ⁘

24. [a] Божштии сѧ га въсхвалите

блнзъ бжї вскрсенїе · се бо помощъ бжї вѣрнїимъ ⁘ [b] О гни члцѣ глетъ · ꙗко въскръ(се) съ бжвомъ ⁘

21. [a] Адам рс · избаві мѧ ѿ силї врaжъѫ. ѡрѫжїе бо сила сказаетъ сѧ ⁘ [b] Ѱа глет дияꙗвола ꙗко бестоудна и мрьска · иночѧдѫ же дшѫ глетъ · рѫка же дїꙗвола є грѣ ⁘ 22. [a] Лъва нарицает смртъ ꙗко на все силѫ сѫщѫ · мнѣаше бо ꙗко члка мрътвьна пожрѣти ха ⁘ [b] Црва мѣнітъ адова · рога бо книгы въсьде нарицаѫтъ црва. инорогъ же ꙗко еаннозраченъ адъ · въ оуста бо адова вшедъ и въ црва адова вмѣщъ сѧ и си разорь. сего раді рс рогъ инорожъ ⁘ 23. [a] Єгда ѡчѫ аплмъ исповѣда таинѣ ⁘ [b] Ꙗко самъ црвъ създавъ и въ неи славимъ ⁘ 24. [a] Аплзї

всѣмъ вѣрнымъ pog. [b] въскрсе съ бж. pog. sof. buc., in bon. syllaba ce omissa (graece ἀνέστη σὺν τῇ θεότητι).

XXI. *Annot. ad psalm.* 21. [b] издръжкы пьсьꙗ sin. изь рѫкы песнꙗ sof. и из роукы п'сние buc. — иночꙗдѭѩ sin. иночадѫѩ sof. 23. [a] братрии sin. братри sof. [b] цркъви sin. — въспоѭ sof. 24. [a] боꙗштеі сѧ sin. божщеи сѧ sof. боещиен се buc. — въсхвалите (sine и) sin. [b] прославите (sine и) sin. [c] изрлво sof.

Annot. ad comm. 21. [a] вражиꙗ pog. sof. вражие buc. — бо omis. pog. habet sof. buc. [b] пса pog., male buc. посла. — ꙗко бестоудна pog. sof. бестѹдиаа buc. (ὡς ἀνοιδῆ), male bon. ꙗкоже стоудна. — ꙗко мръз'ка pog. sof. buc. (ὡς βδελυκτόν), pog. male ичадѭѩ, recte иночадѫѩ sof. иночедоую buc. (μονογενῆ). — глет дшѫ pog. sof. 22. [a] льва pog. лъва sof. — глетъ pog. pro нарицаетъ quod reliqui cod. praebent. — съмртъ sof. — мьнѣше sof. мнѣꙗше buc. — пожрѣти reliqui omnes. [b] цртва pog. buc. црвиа sof. — вьс'де книгы pog. възде к. sof. вьзде книгы buc. — цртва нарицаѫтъ pog. sof., in pog. omissa verba вшедъ и въ црва адова. — рогъ omis. pog. habent sof. buc., sed buc. male инорожь pro инорожь. 23. [a] pog. alio ordine ѿча таины исп. ап., sed sof. buc. conveniunt cum bon. 24. [a] спсѫ сѧ sof. спсе

Digitized by Google

Въсе съма ꙗ́ковле прославите ѥ̑. Да оубоить же са га въсе съма ꙗ̑ꙇ̈слево.

25. Ꙗко не оунꙇчьжи ни негодова мтвы нищааго. Ни ѡ҆братн лица своѥ̑го ѿ мене. И ѥ̑гда възываахъ к немꙋ, оуслышааше ма.

26. Ѿ тебе похвала моа̑ въ цр҃кви велицѣ ꙇ̑сповѣмъ ти са. Обѣты моꙗ̑ въздамъ прѣдъ божщиими са ѥ̑го.

и ∴ [b]Въсе съма иꙗковле прославите и ∴ [c]Да оубоитъ же са ѡтъ него въсе съма изъдранлево ∴

25. [a]Ꙗко не небрѣже ни негодова молит(в)ы ништааго ∴ [b]Ни ѡтъвратилъ естъ лица твоего ѡтъ мене ∴ [c]И егда възываахъ къ немоу, оуслышааше ма ∴

26. [a]Отъ тебе похвала моꙗ· въ цр҃кви | велицѣ исповѣмъ са тебѣ ∴ [b]Обѣты моѧ въздамъ гв҃и прѣдъ божщими са его ∴

глаголетъ и ѥ̑лико ими спе са ∴ [b]Ꙗко вѣрнии людіе иже ѿ ѧ҆зкъ ꙗко чѧда хва бꙑвъше· ꙗ̑ковъ бо въсде хъ нарїцаетъ са ∴ [c]Такожде вѣрнии людїе, ил҃ъ бо видїи бм҃ъ сказаетъ са· вѣрнии же вїдатъ ба наоученїемъ таинъ ∴

25. [a]Ни възгнжша[ж] бо са нї вꙁненавїдѣ сжщиихъ ѿ ѧ҆зкъ людеи· ꙗко ѡ҆бнїщавъше ѿ бжиꙗ разоума ли скврънжщь са ѿ идолъ· нъ призва ѧ҆ к себѣ ∴ [b]Отъ людеи же и ѿ ѧ҆зкъ· хота бо имъ и пронарече и изъбра ѧ҆ себѣ ∴ [c]Къ тѣмъ бо рече· аще глащоу тї къ мнѣ· речетъ се приде ∴ 26. [a]Въ днъ ѡни· велеи бо и

ce buc. [b] вѣрни pog. sof. -ныи buc. — ѧ҆зыкъ pog. sof. — выше buc. — въз҃ѣ buc. [c] ꙇ̑з҃ль pog. ꙇ̑ср҃лъ sof. из҃ль buc. — наоученнїемъ pog. — таинь buc.

XXI. *Annot. ad psalm.* 25. [a] не оуничьже sin. не оуничижи sof. buc. — молитва ништаго sin. мл҃твы sof. buc. [b] ни ѡ҆братн buc. — своего sin. sof. buc. [c] и вънегда buc. — възъвахъ sin. възваахъ sof. възвахь buc. — оуслъишаше sin. оуслыша sof. buc. 26. [a] исповѣмъ ті сꙗ sin. велицѣи ꙇ̑сповѣмь ти са sof. велицѣ исповѣм се тебѣ buc. [b] мл҃твы (pro обѣты) buc. — гв҃и omis. sof.

Annot. ad comm. 25. [a] възгноуша pog. sof. buc., bon. add. superfluum ж. — ѧзыкъ pog. sof. — людні pog. -дни sof. buc. (τὸν ἐξ ἐθνῶν λαόν). — ѡ҆бнищавшь pog. ѡ҆бьнищавшж sof. -в'ше buc. — ли pog. sof. или buc. — скврънащь са pog. скврънащж са sof. -еще се buc. — иж sof. нь pog. buc. — ѧ҆ sof. ю buc. [b] людні ꙇ̑же pog. люди ꙇ̑же sof. ѡ҆ть людии иже buc. (τοῦ λαοῦ τοῦ ἐξ ἐθνῶν). — ізбра ѧ҆ pog. із. ѧ҆ sof. [c] аще, lege ѥ̑ще pog. sive и ѥ̑ще sof. (ἔτι). — глащю pog. глюще buc. — приде pog. придь buc. приде sof. (πάρειμι). 26. [a] вь днь бо ѡнь buc. — велні pog. велии buc. — з'ворь buc. — вьспрнімать pog. въсприимжтъ sof. — жившеи pog. живьшеи sof. жив'шеи buc. [b] оучѣаше sof. -чаше buc. — глите pog. sof. buc.

Digitized by Google

27. Ꙗдатъ нищиї и насытат са. И въсхвалатъ г҃а възыскажщеи юго. Жива бждѫтъ срца ихъ въ вѣкъ вѣка.

28. Поманѫтъ и ѡбратат са къ г҃оу въси концн земльнии. И поклонат са прѣд нимъ всѣ ѡчьства ꙗзычнаа.

29. Ꙗко г҃не естъ цртво и тъ ѡбладаетъ ꙗзыкы.

30. Ꙗса и поклониша са вси

27. [a] Ꙗдатъ ништии и насытатъ са ∴ [b] И въсхвалать г҃а вси възыскажштии его ∴ [c] Жива бждѫтъ сръца ихъ въ вѣкъ вѣка ∴

28. [a] Помѣнѫтъ са и ѡбратѧтъ са къ г҃оу вси коньци земнии ∴ [b] И поклонатъ са прѣдъ нимъ въсѣ ѡчъства ѩзычъска ∴

29. Ꙗко г҃не естъ цръство и тои ѡбладаетъ ѩзыкы ∴

30. [a] Ꙗса и поклонишѧ са въси

всемирен тъгда съборъ· въ нъже похвалѫ въсъ|принимѫтъ добрѣ живший ∴ [b] Егда апл҃ы оучааше х҃ъ· г҃ла егда молите са сице г҃лаголѣте ∴

27. [a] Таинааго хлѣба вѣрънии ∴ [b] Съ хвалоѫ бо и молитвоѫ ꙗдомъї сѫтъ
таинъї ∴ [c] Отъ тѣхъ бо питаеми таинъ въ вѣкъ живѫтъ ∴ 28. [a] Въ тръпѣнии
бо и въ слоухъ приемлаше ѩзци мѫжѫ и вскрсение хво тъщѫт са на ѡбращение ∴
[b] Въ днъ ѡни сѫдн҃ъї· тъгда бо всѣк родъ ѩзкъ и чъстивъї и нечъстивъї повинѫт
са и поклонат са и ниці падѫт ∴ 29. [a] Тъгда бо ѿ всѣкого дъїханиꙗ познанъ
бѫдетъ всѣм цръ и влка ∴ 30. [a] Въси цре и властеле и могѫти· ти бо сѫтъ

XXI. *Annot. ad psalm.* 27. [a] ѣдꙗтъ ништі и н. sin. ꙗд. нищии sof. [b] вси omis. sin. sof. buc. — възіскѫште sin. възискаѫщеи sof. възискаюшеи buc. [c] post сръдъца omis. ихъ sin. — вѣкоу sin. въ вкы вѣкоу sof. вь вѣкы вѣка buc. 28. [a] помѣнѫтъ sine са sof. поменоут се buc. — къ г҃ю sin. кь г҃и sof. — землꙗ sin. земла sof. землю buc. [b] ꙗзъчъна sin. ѩзычьскаа sof. юзыкь buc. 29. г҃нь (sic?) sin. — цѣрьство (?) sin. цртвие sof. цртвию buc. — тъ обладатъ (sic?) sin. ть ѡбладаетъ sof. 30. [a] ѣсꙗ sin. ꙗше buc. — тоучъни sin. -нии sof. — земъꙗ (sic?) sin. земли buc. [b] прѣдъ-нъ sof. — съходꙗштеи sin. sof. [c] и ante дша omis. buc.

Annot. ad comm. 27. [b] бо omis. pog. [c] питеюмыи buc. (οἱ τρεφόμενοι). — въ вкы sof. buc. 28. [a] приюмлаше ѩзыци pog. sof. (λαμβάνοντα τὰ ἔθνη). — вьскрсению pog. [b] сѫдныи pog. sof. — вьсь родъ pog. всь родь buc. всѣк' родъ sof. — юзыкь и чьстивыих' и нечьстивыихь buc. (ἐθνῶν σεβομένων καὶ μὴ σεβομένων). — повинет са pog. buc. повинеть са sof. (ὑποτάσσεται). — поклонит са pog. buc. -ть са sof. (προσκυνεῖ). — ница buc. 29. всего pog. buc. въсѣкого sof., γνωρίζεται: познанъ бѫдетъ, pog. add. нь бѫде. — въсѣхъ sof. всѣмь buc. — владыка pog. 30. [a] цриє sof. — могѫтию pog. (οἱ ἐν δυναστείᾳ), sof. omis., и могоущии buc., sof. ты бо могѫтъ и сѫтъ. — тоучнии buc. — покланѣѫщеи са sof. -юще се buc. [b] си рѣчь оумиращеи

тоучнії ꙁемѧ. Прѣдъ-нь принадѫтъ вьси сходащеи вь ꙁемѧ. И дша моѧ томоу живетъ.

31. И сѣмѧ мое поработаетъ емоу. Възвѣститъ гви родъ градыи.

32. И възвѣстатъ правдѫ его. Людемъ родащиім сѧ · ꙗже сътвори гъ.

тоучъниі ꙁемѧ ∵ [b] Прѣд нимъ принадѫтъ вси сходаштии въ ꙁемѧ ∵ [c] И доуша моꙗ томоу живетъ.

31. [a] И сѣмѧ мое поработаетъ емоу ∵ [b] Възвѣстите гви родъ градѫи ∵

32. [a] И възвѣстатъ правъдѫ его ∵ [b] Людемъ рождъшиимъ сѧ, ѭже створи гъ ∵

XXII.

Pog.

Ѱлъ двъ · кв ·

пррчство ѱалма сего сказаетъ · не вь людии вьхождениѥ кршениѥмъ ·

Bon.

∵ Ѱамъ · ддовъ · кв ∵

Пррчство ѱама сег сказаетъ · нвꙑихъ людеи въхждение кршениемъ ∵ Гъ пасетъ мѧ и ничесо ∵

тоучъні | и наслаадат сѧ таии покланѣѭще сѧ ∵ [b] Оумиражштии си рѣчъ ∵ [c] Хва, та бо жива сѫщи и побѣждъши въсхождааше ѡ мрътвꙑихъ · и прочѫѫ дшѫ по немъ надѣахѫ.

31. [a] Сѣмѧ бо бжіе ꙁавѣт бии сі рѣчъ слово бжие ∵ [b] Бѫдѫщии праведнꙑихъ ∵

32. [a] Къждо бо тъгда праведънꙑихъ възвѣститъ · си рѣчъ покажѫтъ праведнаа дѣла дръꙁаѭще прѣ бмъ ∵ [b] Людие бо ти праведънии съ аггалꙑ поѭтъ въ вѣкъ вѣка ∵

---

pog. sof. -ще си рѣчь buc. (οἱ θνήσκοντες δηλαδή). [c] побѣждьшиі sof. -шии buc. — прочаꙗ дша pog. -чаа дшѫ sof. — надѣхѫ sof.

Annot. ad psalm. 31. [b] възвѣститъ гю sin. гви sof. buc., male bon. възвѣстите. — гряды sin. гредыи buc. 32. [b] родꙗштиимъ сꙗ sin. родащемь сѧ sof. -ещим' се buc. — ꙗжа (sic?) sin. ѧже sof. ѥже buc.

Annot. ad comm. 31. [a] ꙁаповѣдь бжиꙗ buc. (recte ꙁавѣтъ бжии: ἡ διαθήκη τοῦ θεοῦ). 32. [a] бо omis. pog. sof. — праведныихъ pog. — покажатъ pog. -жѫть sof. -жеть buc. (ἐπιδείξουσι). [b] праведныи съ аггли sof. -нии и сь аиглы buc. (ὁ λαὸς γὰρ ὁ τῶν δικαίων μετὰ τῶν ἀγγέλων). — поѭтъ sof. (ὑμνοῦσι). — въ вкы sof. вь вѣкы вѣка buc., post вѣка sof. add. и въ вѣкъ вѣкоу.

XXII. *Annot. ad titulum.* пъсаломъ двъ sin. *Comment. tituli.* новыхъ люди sof. не вь людиі pog. не вь люди buc., graece: νεοῦ λαοῦ. — въхождение sof.: εἰσαγωγήν.

Digitized by Google

1. Гдъ пасет' мѧ и ничесѡже мене лишит'.

2. Въ мѣстѣ паствин'нѣ тоу мѧ вьсели. На водѣ покоинѣ въспитѣ мѧ.

3. Дшѫ моѭ ѡбрати. Наставитъ мѧ на стъӡѧ правыѩ. Имене его ради.

4. Аще бо и поидѫ по срѣдѣ сѣни смрътныѩ· не оубоѫ сѧ ӡла, ꙗко ты

1. Гъ пасетъ мѧ и ничесоже мене не лишит ⁘

2. [a] Въ мѣстѣ пастъвиинѣ тоу мѧ въсели ⁘ [b] На водѣ покоинѣ въспитѣ мѧ ⁘

3. [a] Дшѫ мою ѡбрати ⁘ [b] Настави мѧ на стъӡѫ правъıѫ ⁘ [c] Имени твоег ради ⁘

4. [a] Аще бо и поидѫ по срѣдѣ сѣни съмртнъıѫ ⁘ [b] Не оубоѫ сѧ ӡла,

XXII. 1. Вѣрнааго чл҃ка глетъ· не лишилъ естъ бъ сѫщїихъ вьсѣкого добра.
сѫтъ же ѿ ѩӡъıкъ июдеи ⁘ 2. [a] Въ еваггльскъıи глѣхъ и ӡаповѣдє и прстѣ и
апластѣ· истоваа бо паствіна вѣрнъı сі естъ ⁘ [b] Дховнъıими водами кръщениѩ и
слъӡами покааниѩ ⁘ 3. [a] Покааниемъ кръщениѩ ⁘ [b] Ꙗко ходити пѫтьми пра-
ведънъıими· и к томоу лъстіѫ идолскѫѫ не блѫдіті ⁘ [c] Си рѣчъ въ има хво ⁘
4. [a] Си рѣчъ аште и съмрътъ приіметъ· нѣстъ страха ⁘ [b] Оупование бо нъı

XXII. *Annot. ad psalm.* 1. ничьсоже sof. — мене лішитъ sin. sof. ме лишит' buc. 2. [a] на мѣстѣ sin. въ мѣстѣ sof. buc. — паствінънѣ sin. sof. пастьвнѣ buc. 3. [a] моѩ sof. [b] наставілъ мѩ есі sin. настави sof. buc., male наставитъ pog. — стьӡѫ правыѩ sin. стъӡа правыѫ sof. на стьӡоу правды buc. [c] имене его pog., etiam sin. имені его pro и. твоего, quod sof. buc. habent. 4. [a] ѣште sin. (pro аште). — съмрътьнъıѩ sin. pog. [b] со мноѭ sin. [c] жеӡлъ sin. sof. жеӡль pog. buc. — и quod vocabulo палица praecedit sin. omis., pog. sof. buc. habent. — оутѣшиста buc. caeteri omnes -сте.

Annot. ad comm. 1. бо естъ pog., сѫщиихъ omnes, graece: τοὺς φοβουμένους, sof. buc. add. сего, graece αὐτόν, сѫщиихъ сего corrige in боѩщиихъ сѧ его — вьсего добра pog. всего д. buc. (παντὸς ἀγαθοῦ). — non нюден sed ѿ ѩӡыка и людиѥ pog. buc. людие sine и sof., graece: ἔστι δὲ ὁ ἐξ ἐθνῶν λαός. 2. [a] и прорчьстѣхъ и аплъстѣхъ pog. и прорчсцѣхь и аплсцѣхь buc., sed sof. и прочьствѣхъ и аплъствѣхъ (graece: εἰς τὰ τῶν εὐαγγελίων ῥήματα καὶ δόγματα καὶ προφητῶν καὶ ἀποστόλων). — истоваа бо паствина sof. pog., sed buc. omis. бо (ἡ γὰρ ἀληθής, vl. ἀληθινή, νομή). 3. [a] покааниемъ кръщениѩ sic omnes, graece: διὰ τῆς μετανοίας τοῦ βαπτίσματος, vl. καὶ τοῦ βαπτίσματος. [b] ходити ми sof. — пѫтьми правыми pog. sof. buc. (ὁδοὺς εὐθείας). — идольскоѫ pog. sof. — блюдити buc. (ἐκπορνεύειν). [c] его (pro хво) pog. sof. buc. (αὐτοῦ). 4. [a] pog. convenit cum bon., sof. abhorret: аще и съмртъ приимѫ, buc. аще кто и смр'ть приимет, graece: εἰ καὶ

Digitized by Google

съ множ еси. Жезль твои и палица твоа, та ма оутѣшисте.

5. Оуготовалъ еси прѣдъ множ трапезж прѣдъ стжжажщиими мнѣ. Оумастилъ еси олѣимъ главж мож. И чаша твоа оупаіажщи ма іако държавна.

6. И милость твоа поженет ма вса дни живота моего· и да вьсела са в дом гни въ дльготж дьниі.

іако ты съ множ еси ∴ [c] Жъзлъ твои и палица твоıа, та ма оутѣшисте ∴

5. [a] Оуготовалъ еси прѣдъ множ трапеза прѣдъ стжжажщіимі мнѣ ∴ [b] Оумастилъ еси олѣемъ главж мож ∴ [c] И чаша моıа оупаıажщиıа ма колъ държавна естъ ∴

6. [a] И милостъ твоıа поженетъ ма въса дни живота моего ∴ [b] И да въсела са въ домъ гнъ въ дльготж днеи ∴

спаетъ въскръсеніıа ∴ [c] И жъзлъ и паліца вѣрнъім кртъ· тѣм бо оукрѣплѣжт са и спажтъ ∴

5. [a] Таинжж трапезж давъ іасти чл҃коу· да вразѣи зъраште растажтъ ∴ [b] Помазаниемъ кръштеніıа оутвръдівъ ∴ [c] Таинаа в неиже кръв хва растварѣет са· оупаıажщі же сі рч҃ веселащі държавно ∴ 6. [a] Отънелі бо помілованъ бъі чл҃къ· знаменанъ благодѣтіж· онатї са о него юже не можетъ ∴ [b] Црвъ глетъ· едінож бо зъ|наменанъї въ неи прѣбъіваетъ в вѣкъ ∴

ὁ θάνατος ἐπιλάβηται. [c] и ante жезль omis. pog. sof. — вѣрныимъ sof. вѣр'нимь buc. — оукрѣплѣемыи спсажть са sof. оукрѣплıают' се и спсаю buc. (στηρίζονται καὶ σώζονται).

XXII. *Annot. ad psalm.* 5. [a] прѣдо мноıж sin. — трапезж pog. sin. sof. — сътжжаıжштінми sin. [b] елеомь buc. олѣимъ pog. [c] чѣша sin. sof. чаша pog. buc. — моıа bon. male pro твоа pog. твоѣ sin. твоıа sof. buc. — оупаıажщи sof. pog. -ıающиıа buc. — іако pog. колъ sof. buc. — дрьжавнаа sine есть buc., etiam pog. есть omis. 6. [b] въселж сıа sin. въсела са sof. — въ домоу гни sof. — дьньи sin. дни sof. buc.

Annot. ad comm. 5. [a] давъ: δώσας, тажт pog. sof. тають buc. (ἵνα-τήκωνται). [b] помазаниемъ pog. -емъ sof. -ниемь buc.: τῷ χρίσματι, bon. male показаниемъ. — кршениıа sof. buc. — Утвръдивъ: ἀσφαλισάμενος. [c] таинаıа pog.: τὸ μυστικόν. — растварѣет' са: κιρνᾶται. — оупаıажщи sof. (male buc. оупвающии): μεθύσκον. — държавно: κραταιῶς. 6. [a] и зн. блгодѣтиж sof. sine и buc. (σφραγισθεὶς τῇ χάριτι). — отıатн са pog. отатн са sof. отıетн sine се buc. (ἀφαιρεθῆναι). — Уже pog. оуже sof. юже buc. [b] знаменаны pog. -нанъ ї sof. -нань и buc. (ὁ γὰρ σφραγισθείς). — въ вѣкы pog. sof. buc.

Digitized by Google

XXIII.

Pog.

∴ Ѱлъ · ддо · кг ∴

въ едниѫ сѫботѫ · ѡ въскрсениї глетъ прочтво, въ еаїнѫ бо сѫботѫ въскрсе гдъ.

1. Гнѣ естъ ꙁемлѣ н ісплъненние ѥꙗ, вьселенаа н вьсн жнвѫщен на нен.

2. Тъ на морнхъ ѡснова ꙗѫ. Н на рѣкахъ оуготова ꙗѫ.

3. Кто възыдетъ на горѫ гна.

Bon.

∴ Ѱа · ддвъ въ еднпѫ соботѫ · кг ∴

О въскрсенн глетъ прчъство · въ еаїнѫ бо сѫботѫ въскръсе гъ ∴ Гнѣ естъ ꙁемѣ н нсплъненїе (е)ѫ вселенаꙗ н всї жнвѫщнн на нен ∴

1. Гнѣ естъ ꙁемѣ н нсплъненне еѫ, вселенаꙗ н всн жнвѫщнн на нен ∴

2. ᵃТон на морнхъ ѡсновалъ ѫ естъ ∴ ᵇН на рѣкахъ оуготовалъ ѫ естъ ∴

3. ᵃКто възыдеть на горѫ гна ∴

XXIII. 1. Тон бо естъ владїка всен ꙁемлн н всѣмъ жнвѫщнимъ на нен · ꙗко творецъ всѣмъ ∴ 2. ᵃНа чювъствънѣмъ морї оутвръждена естъ ꙁемлѣ чювествънаꙗ · на раꙁоумънѣмъ же сї рѣчъ на кръщеннн ѡснова сѧ оумнаа ꙁемлѣ еже естъ члкъ ∴ ᵇМъїслънѫѫ ꙁемлꙗ на рѣкахъ благодѣтънахъ н дарѣхъ дха стааго · тѣмн бо ѡчїщаетъ сѧ члкъ. глетъ же рѣкъї слъꙁъї покаанїю ∴ 3. ᵃХа глетъ · ꙗко хотѣаше пропатъ бъїтї на горѣ голгоѳѣ ∴ ᵇМѣсто бо сто голгоѳа · ꙗко на нем

XXIII. *Annot. ad titulum.* Двъ пслом въ пръвѫ сѫботѣ (sic?) sin. пламь двь кг. buc. — ѡ вьскрсенин buc.

Annot. ad psalm. 1. ꙁемъѣ sin. ꙁемлѣ sof., н omis. sin. — ѥꙗ sin. sof. — въселена sin. -аа sof. вселенаа buc. — жівѫштеі sin. -щен sof. -оущнн buc. 2. ᵃ ты sin. ть sof. buc. — а естъ sof. ю юсть buc. ᵇ а естъ sof. ю ѥ buc. 3. ᵃ възідетъ sin. възнде sof. вьꙁнде buc. (ἀναβήσεται). — гнѫ sin. гора гна sof. ᵇ нлн buc. — стане sof. станеть buc. (στήσεται).

Annot. ad comm. 1. ть pog. sof. (αὐτός). — всен ante ꙁемлн omis. pog. sof. buc. (τῆς γῆς). — въсѣмъ жнвѫщнмъ sof. (πάντων τῶν ἐνοικούντων). — твор'ць buc. 2. ᵃ чювнѣмъ pog. чюв'нѣмь buc. чювьствьнѣмъ sof. (ἐπὶ τῆς αἰσθητῆς θαλάσσης). — оутврьжен'на есть buc. (ἵδρυται). — ꙁемѣ pog. ꙁемлѣ sof. ꙁемлꙗ buc. — чювнаа pog. -вьнаа buc. чювьствьнаа sof. — кршенн sof. -ннн buc. — ѡснова сѧ ꙁемѣ оумнаа pog. оумнаа ꙁемлѣ sof. (ἡ νοητὴ γῆ), ꙁемлꙗ оумнаа buc. ᵇ мысльнѫѫ pog. -лънѫа sof. -льнаа buc. — ꙁемꙗ pog. -лꙗ sof. -млꙗ buc. (τὴν νοητὴν γῆν). — блгтьнахъ sof. pog. -наахь buc. 3. ᵃ распатъ sof. pog. распеть buc. ᵇ сто sof. стое pog. стою buc. — сѫдѣа сѧ спсенние pog. сьдѣꙗ се сп. buc. сп. сѫдѣа сѧ sof. (graece participium πραχθεῖσα). —

Digitized by Google

Ли кто станетъ на мѣстѣ ст҃ѣмъ ѥго.

4. Неповиненъ рѫкама и҆ чистъ срдцемъ. И҆же не приꙗтъ на сѹѥ дш҃а своѥѩ. И не клат сѧ льстиꙗ къ и҆скрънюмоу своѥмоу.

5. Съ прии҆метъ блвениѥ ѿ г҃и и҆ милость ѿ б҃а сп҃са своѥго.

[b] Ли къто станетъ на мѣстѣ свѧтѣмъ его ⁘

4. [a] Неповинйнъ рѫкама и чисть срдцемъ ⁘ [b] И҆же не приѫть на сѹе дш҃ѫ своеѫ ⁘ [c] И҆ не кльнетъ сѧ лъстиѫ искрнюмоу своемоу ⁘

5. Съ приметъ блвение ѡтъ г҃а, и милостына ѡтъ б҃а сп҃а своего ⁘

сп҃ениѥ съдѣꙗ сѧ родоу ч҃лчю. хв҃ѣ же ноѕѣ стоꙗстѣ на нем. тѣм же г҃лет · станѫ на камени и҆ погладаѫ · ѥже ѥсть прізрѣвъ на ѫзкꙑ възꙑщѫ погꙑбъшаꙗго и҆ блѫдаѫщаꙗго ⁘

4. [a] Х҃ъ, тои бо ѥдинъ чистъ и҆ неповиннъ · ꙗко непримѣсен вьсѣком грѣсѣ и лъсти ⁘ [b] Не на сѹѥ бо чловѣка въсъприѫтъ · нъ на спасениѥ вѣчноѥ ⁘ [c] Ни ѿтцемъ бо ни пат҃риа҆рхомъ клънъ сѧ сълъга имъ · клат бо сѧ г҃ь и не раскаѥт сѧ ⁘
5. Х҃ъ бо ѥдинъ славоѫ ѿч҃еѫ възвеличи сѧ · и҆ сѫщѫѫ ѿ него милостꙑна родоу ч҃ловѣчоу дарова ⁘

ч҃лвчьскꙋ sof. ч҃лчю buc. — ноѕѣ ноѕѣ sof. pog. — стоꙗсте pog. -ꙗсте sof. -ꙗста buc. — же om. sof. (διό). — и҆ погладаѫ: ἀποσκοπάσω sof. — ꙗзыкы pog. ѫз. sof. — възыщѫ pog. -щоу buc. възищѫ sof. — погыб'шаго (τὸ ἀπολωλός) и҆ блѫдащаго (πλανώμενον) sof. блоудещаго и҆ buc.

XXIII. *Annot. ad psalm.* 4. [a] неповіненъ sin. sof. -ньнь buc. — чьстъ (?) sin. pro чистъ uti rel. hab. [b] приꙗтъ sof. приѥть buc. — дш҃ꙗ своеꙗ sin. дш҃ѫ своѥѫ sof. дш҃е своѥѥ buc. [c] клꙗтъ сꙗ sin. не клать сѧ sof. ниѥ (ѥ ex и factum) клет се buc. (οὐχ ὤμοσεν). — лестыѫ sin. лъстиѫ sof. льстию buc. — и҆скрънемоу sof. -ьниѥмоу buc. 5. прии҆метъ sof. -ть buc. — благословественъе sin. блвение sof. -ниѥ buc. — милостина sof. млть buc.

Annot. ad comm. 4. [a] тъ pog. ть sof. buc. (αὐτός). — ѥдинъ pog. (μόνος). — чисть и непорочьнь и неповиньнь buc. (καθαρὸς καὶ ἀθῷος). — непримѣсенъ pog. sof. -сьнь buc. (ἀμιγής). — вьсемъ грѣсѣ pog. buc. въсѣкомъ гр. sof. (πάσης ἁμαρτίας). [b] на сѹе pog. sof.: ἐπὶ ματαίῳ. — вьсприѫ pog. въсприꙗтъ sof. -ѥ buc. (ἔλαβεν, vl. ἀντείληφεν). — вѣчноѥ buc. вѣчно pog. sof. [c] клънь сѧ pog. кльн' се buc. клънѫ сѧ sof. (ὀμόσας). — не раскаѥт сѧ: οὐ μεταμεληθήσεται. 5. съ бо ѥдинъ pog. sof. сьь бо ѥдинь buc. (οὗτος γὰρ μόνος). — сѫщѫѫ pog. -ѫ sof. соущею buc. — ч҃лвчю pog. ч҃лвчьскомоу sof. — даровавъ pog. -вь buc. дарова sof. (ἐχαρίσατο, vl. ἐδωρήσατο).

Digitized by Google

6. Съ родъ искѫщиихъ г҃а. Искѫщиихъ лица б҃а иаковлѣ.

7. Възмѣте врата кназн ваши · и възмѣте са врата вѣчнаа. И внидетъ ц҃ръ славѣ.

8. Кто съ естъ ц҃ръ сл҃. Г҃ъ крѣпькъ и силенъ, г҃ъ силенъ въ бранї.

6. [a] Съ родъ искѫштиимъ господа ∵ [b] Искѫщиихъ лица б҃а иаковлѣ ∵

7. [a] Възъмѣте врата кназн ваши, и възъмѣте са врата вѣчънаꙗ ∵ [b] И вънидетъ ц҃ръ славѣ.

8. [a] Кто съ естъ ц҃ръ славѣ ∵ [b] Господъ крѣпокъ и силенъ, господъ силенъ въ брани ∵

---

6. [a] Х҃ръстовъ · еліко кръстиан҄ъ нарнчет' са, ти своего иштѫште не прѣстаѫтъ ∵
[b] Х҃ва · иіаковъ бо, рече, ѡтрокъ мои, исаиа ∵ 7. [a] Єгда сніде въ адъ б҃ъ слово волеѫ
своеѫ · оузрѣвшѫ силъї адовъї неизреченнѫ силѫ възопішѫ дроуга къ дроузѣ · възмѣте врата си рѣчъ не ткмо ѿвръзѣте, нъ и сама врата ѿ срѣдъї оунесѣте · да не
како на гнѣвъ двігнете граждѫщааго ∵ 8. [a] Отъвѣщашѫ пакъї вънѫтрънаѫ силъї ·
кто естъ ц҃ръ славъї · мъї всѣмъ родомъ владемъ · наша сѫщаа ц҃ръства · то кто естъ ∵
[b] Отъвѣщашѫ пакъї и рѣшѫ · б҃ъ е пришедъї силенъ и крѣпокъ · тои естъ ц҃ръ славѣ.
егда же скроуши ада и свобождъ многъї лѣтъї дръжимъїѫ дшѫ · въсприемъ ч҃лка
и възноса на н҃бо ·

XXIII. *Annot. ad psalm.* 6. [a] искоштеимъ (!) sin. искѫщиихъ sof. -оущиихь buc. — г҃ѣ sin. [b] искѫштеiхъ sin. и искѫщиихъ sof. нщоущиихь buc. 7. [a] и възьмѣте сꙗ sin. 8. [b] крѣпькъ sof. -кь buc.

Annot. ad comm. 6. [a] х҃въ sof. — хрістиан҄ъ pog. -иꙗне sof. хр҃тиꙗнь buc. — нарнчать са sof. нарнчет' се buc. (λέγονται). — искѫще sof. нщоуще buc. — г҃а add. sof., graece nonnulli codd. scribunt τὸν ἑαυτῶν δεσπότην. [b] х҃с pog. х҃ь buc. х҃ва sof. (τοῦ χριστοῦ). — бо om. buc. — ѿтрокъ мои рече ис. pog. sof. 7. [a] сънide sof. сьн- buc. — б҃жиѥ сло҃ pog. buc. б҃ъ слово sof. (ὁ θεὸς λόγος). — ѹзрѣвше pog. buc. и оузрѣвше sof. — неиз'реченѫ pog. -нноую buc. — възъпиша pog. -ьпишѫ sof., възоупише buc., male дроугъ кь дроугоу sof. (graece: ἑτέρα πρὸς ἑτέραν). — оунесѣте pog. sof. buc. (bon. per errorem ѿвръзѣте scribit): ἐκ τοῦ μέσου ποιήσατε. — двигнете: κινήσετε. 8. [a] ѿвѣщаша pog. -шѫ sof. — ѫтрънаꙗ силы pog. вънатрънаѫ с. sof. оунѹтрьнѥѥ с. buc. (αἱ ἔνδον δυνάμεις). — владемъ pog. sof. влагемь buc. (κυριεύομεν). — сѫща ц҃рва sof. pog. соущаа кесар'ства buc. (ἡμῶν εἰσὶν βασίλεια). — то ктѡ ѥ҃ pog. тѡ кто ѥсть buc. а тьи кто естъ sof. (καὶ τίς ἐστιν οὗτος). [b] ѿтвѣщаша pog. -шѫ sof. — рѣша pog. -шѫ sof. — естъ пришьды pog. -еды sof. -шь и buc. (ὁ παραγενόμενος). — сильнь buc. силенъ sof. — крѣпъкъ тъ pog. -ькъ sof. -ькь buc. — съкроушь pog. -шъ sof. съкроушь buc. (συντρίψας). — лѣтъı pog. -ты sof. (bon.

Digitized by Google

9. Възмѣте врата кназн вашн · н възмѣте са врата вѣчнаꙗ · н вннде́тъ цр҃ъ славѣ.

10. Кто е́стъ цр҃ъ славѣ. Гдъ снламъ, тъ е́стъ цр҃ъ славѣ.

9. ᵃВъзъмѣте врата къназн вашн · н възъмѣте са врата вѣчънаꙗ ∴ ᵇН въннде́тъ цр҃ъ славѣ.

10. Кто съ е́стъ цр҃ъ славѣ ∴ Господъ снламъ, тъ е́стъ цр҃ъ славѣ ∴

XXIV.

Pog.

∴ Сла · ка · д · ѱлъ · ддѡ · кд · ∴

съ ѱаломъ Ѹстнтъ вса на нсповѣданнѥ · н мтвж ꙗко гдь · чл҃ка ра всѣ створн.

1. К тебѣ гдн въздвнгъ дшж моꙗ.

Bon.

∴ Сла сѣ ѱа · ддовъ · дк · ∴

Сън ѱалмъ оустнтъ вса на нсповѣданнѥ н на мнтвж · ꙗко бъ чл҃ока радн всѣ сътворн ∴ К тебѣ гн възъ(д)внг дшж мж ∴

1. Къ тебѣ гн въздвнгъ дшж мож ∴

---

9. ᵃпакы бнж снлы дївающе са новомоу чоудесн въпнꙗхж · възмѣте врата ∴ ᵇОтъвѣщашж снлы нєбсънꙑж н рѣшж · то кто е́стъ цр҃ъ славѣ. пакы рѣшж дроугꙑж снлы · въсходан съ пльтнж бъ слово, тън е́стъ цр҃ъ славѣ ∴ 10. Глашж снлы · гъ е́стъ, сѣдан на прѣстолѣ славы · снъ ѡтчь, сы прѣжде вѣкъ съ ѡтцемъ · сьшедъ въсъпрнжтъ чловѣка н възноснтъ на нбо · тон е́стъ цр҃ъ славѣ. н поклоннщж са е́моу ∴

XXIV. 1. Отъ лїца адамлѣ хъ къ ѡцоу въпне́тъ · сего радн прнде спстн забльжьдъшааго н погыбъшааго ѡвьчжте ∴

---

minus accurate лѣтъ), многы лѣты buc.: πολλῷ χρόνῳ. — дръжнмыꙗ дша pog. -ж дшж sof. (κατεχομένας ψυχάς). — въспрнїмъ pog. -нємь buc. (ἀναλαβών). — възноса sof. (ἀναφέρων) н възнесе buc.

Annot. ad psalm. 9. н воздмѣте сꙗ sin. — н сънндетъ (?) sin., reliqui omnes вънндетъ. — цѣсръ sin. 10. кто съ е. sof. тьн ѥ buc. — цѣръ sin.

Annot. ad comm. 9. ᵃ днвающа са pog. -аще са sof. (ξενιζόμεναι). — чюдесн pog. sof. чюдесы buc. ᵇ ѡвѣщаша pog. -шж sof. — нбснꙑꙗ pog. -ныѥ buc. небсскыꙗ sof. — рѣша pog. -шж sof. — то кто pog. sof. — рѣша же пакы pog. -шж ж. п. sof. — дроугыꙗ с. pog. -ыж с. sof. — тъ pog. тьн sof. buc. 10. глаша pog. -шж sof. — на omis. pog. — сын pog. сън sof. сьн buc. — съшьдъ pog. сьшь buc. съ съшедъ sof. — въспрїатъ sof. — н на нбо sof. възноснть на нбо buc. — тъ pog. ть sof.

2. Бже мои, на та оупвахъ· да не постыждѫ са въ вѣкы. Ни посмѣѭт мї са вразн мои.

3. И бо вси тръпащии та не постыдат са. Да постыдат са безакон'ноуѫщии въ соуѥ.

4. Пѫти твоѩ гн скажи ми. И стъзамъ твоимъ наѹчи ма.

2. [a] Бе мои, на та оупвахъ· да не постыждѫ са въ вѣкъ ∴ [b] Ни посмѣѭтъ ми са вразн мои ∴

3. [a] И бо вси тръпащии тебе не постыдатъ са ∴ [b] Да постыдатъ са безаконноуѫщии въ соуе ∴

4. [a] Пѫти твоѩ, господи, скажи ми ∴ [b] И стъзамъ твоимъ наоучи ма ∴

---

2. [a] Члкъ рече къ бѹ· не ѡстави мене лъстнѫ идолъскѫѧ посрамленоу бытї. прозрѣаше прркъ въчловѣчение гне ∴ [b] Мнози бо сѫтъ бѣси и въсждоу ѡбѣтїчѫще члка ∴ 3. [a] Вси бо в тръпѣнии стажавъшеи дшѫ своѩ не постыдатъ са ∴ [b] Бѣсове ıако въ (тъ)ще и въ соуе члкоу прѣтишѫ· спе бо са. тако и жидове иже въ тще на ха съвѣщашѫ ∴ 4. [a] Члкъ къ хоу· дажадь ми оучѫщааго ма и наставлѣѭщааго на пѫтъ къ тебѣ водащїї· си рѣчъ на крщение ∴ [b] Да оувѣдѣ ре члкъ и на небеса въсхожденне заповѣдьми твоими ∴

XXIV. *Annot. ad titulum.* Слава : сѣдална : пламъ двъ sin. Сла· каѳ· д· пламъ дѣдвъ ·кд· съ пламъ sof. сь п. buc. оустнтъ: προτρέπει, въса sof., млтва sof. и на млтвоу buc. (εἰς ... εὐχήν), въсѣ сътв. sof. вьса сьтворнн buc. (ποιεῖ).

Annot. ad psalm. 1. моѩ sof. 2. [a] оуповахь buc. — въ вкъ sof. sin. вь вѣкы buc. [b] ни же buc. — вразн buc. 3. [a] тръпꙗштеı sin. -ещиин buc. — та sof. тебе buc. [b] безаконьноуꙗштеı sin. -ноуѫщеи sof. -ноующеи buc. 4. [a] твоꙗ sin. твоа sof. твоѥ buc. — съкажı sin. скажи sof. buc. [b] стьзѣмь sin. стьзамъ sof. стьзамь buc.

Annot. ad comm. 1. спть pog. спсти sof. buc. — забл̂ѫжьшаго pog. sof., ѡвчате pog. sof. 2. [a] идол'скоѩ pog. -ъскоѩ sof., посраменоу pog. — post прозрѣаше add. бо pog. sof. buc. [b] мнови pog. мнози sof. — ѡб'тичаще pog. sof. wбтичюще buc. (περιτρέχοντες). 3. [a] дша своѩ pog. дше своѥ buc. [b] вь тъще вь соуе pog. (omisso vocabulo и), bon. omis. syllabam тъ in тъще, sof. въ сѹе и въ тьще (κενῶς καὶ ματαίως). — прѣпаса pog. прѣпеше buc. прѣдѣшѫ sof. (ἐσκέλισαν), bon. male прѣтишѫ. — въ тъще pog. въ тьще sof. (εἰς κενόν). — съвѣщаша pog. -шѫ sof. 4. [a] къ бѹ pog. sof., sof. add. гла. — ѹчащаго pog. sof. -щааго buc., наставлѣѭщааго pog. -ющааго buc. add. ме, наставлѣѭщаго sof. — водащиї pog. въводащи sof. водещии buc. (φέρουσαν). [b] да ѹвѣдатъ pog. -деть buc., sed recte да оувѣдѣ sof. (μάθω, vl. μάθῃ). — въсхожденне: τὴν ἄνοδον.

Digitized by Google

5. Настави ма на истинѫ твоѭ. И наоучи ма, ꙗко ты еси бъ спсъ мои. И тебе трьпѣхъ вьсь дьнь.

6. Помѣни щедроты твоѩ гн҃ · и милости твоѧ ꙗко ѿ вѣка сѫтъ.

7. Грѣхъ юности моеꙗ и невѣдѣнна моего не помѣни. По милости твоеи помѣни ма ты. Благостына твоеѧ ради, гди.

5. [a] Настави ма на истинѫ твоѫ ∴ [b] И наоучи ма, ꙗко ты еси бъ спсъ мои ∴ [c] И тебе трьпѣхъ въсь днъ ∴

6. Помани щедроты твоѫ гн҃ · и милости твоѫ ꙗко wтъ вѣка сѫтъ ∴

7. [a] Грѣхъ юности моеѫ и невѣдѣнниꙗ моего не помѣни ∴ [b] По милости твоеи помани ма ты ∴ [c] Благостына тво(е)ѫ ради, господи ∴

---

5. [a] Да к томоу ѩзꙑкъ лъжеѩ не ѡдрьжитъ са, наоученъ бѣсꙑ ∴ [b] еже естъ да въ скорѣ оувѣдѣ пришествие твое · ꙗко спасъ и богъ еси твоеи твари ∴ [c] На крте хъ пропатъ члка ради · всѣ бо ѿ лица человѣчска прѣтрьпѣ ∴ 6. Създа(въ) бо члка, ѿтолѣ ѡбѣшта емоу жизнь и спенне емоу оуготовалъ еси · еже оуждрити потъща са ꙗко благъ ∴ 7. [a] Вѣси бо ꙗко бъ, рече адам, что пострадахъ неволеѫ прѣлъщенъ · ини сѫтъ прѣдѣвъшии ми. тѣм же не помани злобъ моихъ ∴ [b] Ꙗко бъ бо велиѫ милость имаши и по тѣмъ тако ма помани ∴ [c] Твоеѫ ради благостꙑна и мани помоуи ма · понеже моꙗ азва неисцѣлна естъ ∴

XXIV. *Annot. ad psalm.* 5. [c] тебѣ sin. тебе sof. buc. — весъ денъ sin. весъ днъ sof. вьсь днь buc. 6. помѣни sof. — штедротъ (sic?) sin. щедроты sof. buc. 7. [a] моеꙗ sin. -еѫ sof. моѥѥ buc. — невѣзества sin. невѣдѣниꙗ sof. buc. [b] помѣни sin. sof. помени buc. [c] твоеꙗ sin. твоеѫ sof. твоѥѥ buc., in bon. твоѫ.

Annot. ad comm. 5. ꙗзыкъ льжеꙗ pog. ѧз- -ѫ sof. — не ѹдръжит са pog. не ѡдръжит' са sof. buc. (κατέχηται). [b] ѹвѣдѣ pog. sof. оувѣде buc. (μάθω). — бъ и спсь buc. [c] распатъ pog. sof. распеть хс buc. (ὁ χριστὸς ἐκτεταμένος). — всѣ бо pog. въсѣ бо sof. вѣко bon. — члча pog. buc. -чѣ sof. 6. създав' pog. -въ sof. (πλάσας). — ѿт. бо pog. и ѿтолѣ sof. — ѹꙗдрити pog. оуѥдрити buc. оускорити sof. (ταχῦναι). — потьща са sof. потьщаа се buc., sed propter gr. σπεῦσον exspectabamus потъщи са. 7. [a] прѣдьн'шен ми pog. (corrig. in прѣпьн'шен ми, ut e comm ad. v. 3 [b] elucet), прѣдѣважщеи ми sof., male прѣдав'шен ми buc. (οἱ σκελίσαντες). — помѣни pog. sof. -мены buc. — злобы моеꙗ pog. -еѫ sof. злобы моѥѥ buc. (graece: μὴ μνησικακίσῃς μοι). [b] велиꙗ милости pog. sof. велие млти buc. (μεγάλα τὰ ἐλέη). — пѡмъ pog. потомь buc., melius по тѣмъ bon., и тѣми sof. (κατὰ ταῦτα). — ма помѣни pog. ме помени buc., minus accurate sof. ма помилоуи, graece: μνήσθητί μου. [c] моа ꙗзва pog. моꙗ ꙗзва sof. buc. — неицѣл'на sof., male buc. неистлѣна (graece: τὸ ἐμὸν τραῦμα ἀσύγγνωστόν ἐστι).

Digitized by Google

8. Благъ и правъ гдъ. Сего ради законъ дастъ съгрѣшаѭщиимъ на пѫтъ.

9. Наставитъ кроткыѩ на сѫдъ· наоучитъ кроткыѩ пѫтемъ своимъ.

10. Вьси пѫтие гни міл҃ость и истина. Възыскаѭщиимъ завѣта его и свѣдѣнии его.

11. Имене твоего ради ги ѡцѣсти грѣхъ мои· велии бо естъ.

8. ᵃ Благъ и правъ гъ ⁘ ᵇ Сего ради закон дастъ съгрѣшаѫщиимъ на пѫти ⁘

9. Наставитъ кротъкыѫ на сѫдъ· наставитъ кротъкыѫ пѫтемъ своимъ ⁘

10. ᵃ Вьси пѫтье гни милостъ (и) истина ⁘ ᵇ Възыскаѫщиимъ завѣта его и съвѣдѣнии его ⁘

11. Имени твоего ради, ги· и ѡцѣсті грѣхъ мои· велъи бо естъ ⁘

---

8. ᵃ Ꙗко бъ ꙗко благъ ꙗко мл҃рдъ ⁘ ᵇ Ꙗко едіи безгрѣшен пращаті грѣшънъіѩ силънъ естъ· и възвращати на пѫтъ покаанниѩ ⁘ 9. Апл҃ъі провъзгласи, иже бъ глааше· бѫдѣте кротъци ꙗко голѫбие. симъ бо всѣкъ пѫтъ истининъ показа и наоучи таинамъ своего бж҃ва· ꙗко хотѧ тѣми ѡбратити ѩзъікъі ⁘ 10. ᵃ Нѣстъ бо в нихъ ничесоже развращена· нъ въсѫдоу глаадъци ꙗко милостъінъ плъни сѫще ⁘ ᵇ Поучаѫщиимъ сѧ законоу его и заповѣдеи его възъіскаѫщиимъ ⁘ 11. Разъгръдѣлъ бо бѣ грѣхъ· по всеи земи безъбжъемъ ѡдръжѫштии лъсти ⁘

XXIV. *Annot. ad psalm.* 8. ᵃ благо і правъ sin. благъ и пр. sof. благь и пр. buc. ᵇ съгрѣшаѭштеімъ sin. -ѫщимъ sof. -ющиимь buc. — пѫть sine на sin. на пѫти sof. на поуть buc. 9. кротъкыꙗ sin. — сѫдъ sine на sin. — на пѫті своꙗ sin. пѫтемъ своимъ sof. поутемь своим' buc. 10. ᵃ пѫтіе sin. пѫтие sof. поутию buc. — мл҃тъ и істина sof. ᵇ възіскаѭштемъ sin. -ѫщимъ sof. -ющиимь buc. — съвѣденеи sin. свѣдѣниѩ sof. buc. 11. имени sof. buc., и ante ѡцѣсті omis. sin. — велеи sin. многъ sof. многь buc.

Annot. ad comm. 8. ᵃ единъ pog. sof. и пращати sof., sine и reliqui. — грѣшныѩ pog. -ѫ sof. -ныю buc. — силенъ sof. 9. провъзгласи pog. sof. провьз'ласии buc. (προανεφώνησεν). — боудете buc. — кроци (sic) sof. — вьсь пѫтъ pog. вcь поуть buc. въсѣкъ пѫтъ sof. — истин'ны pog. -н'ныи buc. истины sof. (πᾶσαν ἀληθείας ὁδόν). — ꙗзыкы pog. ѩз- sof. 10. ᵃ развращена pog. sof. -аа buc. (στραγγαλιῶδες). — нѫ вьсѫдоу pog. sof. нь buc. — мл҃остина sof. (ἐλέους). ᵇ поучѣѫщимъ сѧ sof. -чаѫщиим сѧ pog. -ющим' се buc. — заповѣди pog. sof. -дии buc. — възискаѫщиимь pog. -имъ sof. 11. разгръдѣль pog. разъгръдѣль sof. (ἐξογκωμένη γὰρ ἦν). — земли pog. sof. — безъбожнемъ sof. безбожнюмъ pog. (τῇ ἀθείᾳ). — ѡдръжѫщии pog. sof., лъсти sof. (κρατούσης τῆς πλάνης), male buc. ѡдр'жеще льсті.

Digitized by Google

12. Кто ѥсть чл҇къ боѩ҇н са г҇да. Ꙁаконъ поставитъ ѥ́моу на пѫтн їже ӥꙁволи.

13. Д҇ша ѥго въ бл҇гыхъ въдворит' са. Ӥ сѣма ѥго наслѣдитъ ꙁема.

14. Дръжава г҇дъ боѩщимм са ѥго. Ӥ ꙁавѣтъ ѥго ꙗвитъ ӥмъ.

15. Очи моӥ вынѫ къ г҇доу. Ꙗко тъ ӥстръгнетъ ѿ сѣти ноꙁѣ моӥ.

12. [a] Кто естъ чловѣкъ божи са господа ⁘ [b] Ꙁаконъ поставитъ ѥмоу на пѫтн иже иꙁъволи ⁘

13. [a] Д҇ша его въ благыхъ въдворитъ са ⁘ [b] Ӥ сѣма его наслѣдитъ ꙁема ⁘

14. [a] Дръжава г҇ъ божщиимъ са его ⁘ [b] Ӥ ꙁавѣтъ его ꙗвитъ имъ ⁘

15. [a] Ѿчи мои вынѫ къ господоу ⁘ [b] Ꙗко тъи истръгънетъ ѡтъ сѣти ноꙁѣ мои ⁘

12. [a] Повїноуж҇и са ꙁаконоу ӥ ꙁаповѣдї ѥго твора ӥ г҇ла ӥстїна съ ӥскрънимъ своӥмъ ⁘ [b] Ӥꙁъбравъїи бо пѫтъ ӥстїннъї ӥ їсправивъ себе на немъ · съи по немоу направлѣѥмъ ѥстъ ѿ б҇а ӥ наставлѣѥмъ ⁘ 13. [a] Живъшааго на б҇жиѫ ч҇лка ӥ всѣхъ вѣровавъшихъ ꙗвленїю х҇воу ⁘ [b] Г҇ъскааго ч҇лка на н҇бсехъ сѣдащааго сродное · сї р҇ѣ вѣрниӥ наслѣдоуѫтъ ꙁемла ѡбѣщанѫѫ ⁘ 14. [a] Сӥ рѣчъ вѣрънъїим, ѫже самъ оуготова на грѣхъ ⁘ [b] Ѥлико бо ꙁаконоу б҇ию поучаѫтъ са, ѿ того наоучаемї сѫтъ како побаѥтъ б҇оу оугаждати ⁘ 15. [a] Вѣрнааго ӥ на б҇иѫ подвїꙁаѫща са при вꙁїраете ѡчї ср҇чнѣи к б҇оу ⁘ [b] Да не пакъї въ сѣтъ дїꙗвола въпадетъ чловѣкъ блаждa ⁘

XXIV. *Annot. ad psalm.* 12. [a] боꙗ сꙗ sin. боа҇и са sof. боѥи се buc. — г҇и sin. господа sof. г҇а buc. 14. [a] боа҇щимь са sof. боѥщими' се buc. [b] ꙁаконъ (pro ꙁавѣтъ) sin. — авїтъ sin. ꙗвитъ sof. -ть buc. 15. [a] къ г҇ю sin. кь господоу sof. [b] тъ sin. тъ҇ sof. buc.

Annot. ad comm. 12. [a] повиноуа҇и са sof. — ӥстинѫ pog. sof. — съ ӥскрънӥмъ pog. съ блнжнимъ sof. [b] ӥꙁбравы pog. buc. ӥꙁъбравы sof. — истины pog. -ниӥ sof. -н'ны buc. — ӥсправїв са pog. -вь все buc. -вивъ себе sof. (κανονίσας ἑαυτόν). — съ pog. sof. сьь buc. — направлѣѥмъ ѥстъ pog. sof. (κατευθύνεται). — и наставлѣѥ[м] pog. -лѣѥмъ sof. (ὁδηγεῖται). 13. [a] вса вѣровавшаꙗ pog. въсѣхъ -шихъ sof. (πάντων τῶν πιστευσάντων). — ıавленню: τῇ ἐπιφανείᾳ, abest in buc. [b] съродное̂ pog. sof.: τὸ συγγενές. — ꙁема pog. ꙁемла sof. — ѿбѣщан'нѫѫ sof. ѡбьщьн'ноую buc. (τῆς ἐπαγγελίας). 14. [a] си рѣчь: δηλαδή. — вѣр'ныӥмъ sof. — ꙗже pog. ѫже sof. — оукрѣплѣѥтъ на грѣхъ pog. оукрѣплѣѥтъ съдръжѫ ѿ грѣхъ sof. (graece: κραταιοί κατὰ τῆς ἁμαρτίας), in buc. 14[a] abest. 14[b] поучѣѫть са sof. (μελετῶσιν). — наоучаѥми сѫтъ pog. -чаѥмы соуть buc. наоученн сѫтъ sof. (διδάσκονται). 15. [a] вѣрнаго sof. -наапо buc. — подвиꙁаѫща са sof. -ющааго се buc. — вынѫ

16. Прнзрї на ма н помлоун ма, ѩко єдиночадъ н нищъ єсмъ азъ.

17. Скръбн срца моєго оумножиша са. Ѿ бѣдъ моихъ нзбавн ма.

18. Вижд смѣрєниє моє н троудъ мон. Н ѡставн вса грѣхы моѩ.

19. Вижд врагы моѩ ѩко ѹмножиша са, н ненавидѣниѥмъ неправєдномъ възненавидѣша ма.

16. Прнзърн на ма н помнлоун ма· ѩко иночждъ (н) нищъ есмъ азъ ⁘

17. [a] Съкръбн срца моего оумножишѫ са ⁘ [b] Ѡтъ бѣдъ монхъ нзбавн ма ⁘

18. [a] Виждъ съмѣрение мое н троудъ мон ⁘ [b] Н ѡтъпоустн въса грѣхъı моѩ ⁘

19. [a] Виждъ врагъı моѩ ѩко оумножишѫ са ⁘ [b] Н ненавидѣнием неправедъномъ възненавидѣшѫ ма ⁘

16. Х(с нзв)ѣстоуѫ въчлчение молїт са, ѩко ночжадъ, їже горѣ н долѣ нно-
чжадъ, нищъ же ѩко не нмъї где главъї потклонїтї ⁘ 17. [a] Многъї бо скръбн
вѣрънъїмъ· разоумѣваєтъ же са ѡ гн ѩко мѫкъ радн ⁘ [b] Ѭже жидове, рече хъ,
принοсатъ мн ⁘ 18. [a] Нн̑ѣ гла члчъ єже єстъ адамль· вїждъ како смѣренъ
лестїѫ троуждаѫ са в бѣдѫ ⁘ [b] Не ѡвомоу бо, рече, мене простн, ѡвомоу же не про-
стн· нъ всего ма ѡбновї ѩко бъ мвъ ⁘ 19. [a] Вижда вьлко ѩко мнозн н всѫдоу

pog. sof. -ноу buc. — възнраѥта buc. (reliqui -те): ἐνατενίζουσιν. — срчнѣн ѡчн sof. (οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς καρδίας). [b] днѩвола sof. -лю buc. — блоуде buc.

XXIV. *Annot. ad psalm.* 16. іночадъ і н. sin. иночадъ н нищъ sof. ѥдиночедь н нищь buc. — єсмъ sof. ѥсмь buc. 17. [a] оумножішѩ сѩ sin. -шѫ са sof. -ше се buc. [b] н ѡтъ бѣдъ sin., sine н sof. — ізведі sin. нзбавн sof. buc. 18. [b] 19. [a] моѩ sin. моѫ sof. — оумножішѩ sin. -шѫ sof. -ше buc. [b] ненавидѣньемъ sin. -ниемъ sof. -ниѥмь buc. — възненавідѣшѩ sin. неправедным възь|ненавидѣшѫ sof. вьзненавидѣше buc.

Annot. ad comm. 16. in bon. rasura, uncis inclusa ad fidem pog. restituta sunt: хс нзвѣстоуѩ pog. -ѫ sof. -ѥ buc. (βεβαιῶν). — иночадъ иже горѣ н долѣ иночадъ sof., haec in buc. omissa sunt. — кде pog. где sof. buc. — поклонити pog. подъклонити sof. 17. [a] многы бо скръбн pog. sof.: ἀλλ' ἐπάλληλοι γὰρ αἱ θλίψεις. — ѡ хѣ pog. sof. (νοεῖται εἰς χριστόν). [b] ѩже pog. иже sof. (ἅς, sc. θλίψεις). — приносать мн рече хс sof., omis. 17[b] buc. 18. [a] члвчь pog. -чъ sof. ѡчь buc. — сн рѣчъ адамлъ sof. — съмѣренъ sof. смѣрень buc. — льстиѩ pog. -ѫ sof. — троуждаѫ са pog. sof. -ю се buc. (κοπιῶ). [b] не ѡномоу-ѡвомоу же pog. ѡвомоу-ѡвомоу же sof. (μή τι φησὶ συγχωρήσεις μή τι δὲ οὐ συγχωρήσεις). — нѫ pog. sof. нь buc. 19. [a] мнозн pog. -зн sof. — вьсѫдоу (non praecedit н) pog. въс- sof. — на ма| sof. — воѭтъ sof. — се въсе sof. (ὅλον),

Digitized by Google

20. Съхрани дшж мож и избави ма. Да не постыждж са, ико упвахъ на та.

21. Незлобивиі и правиі прилѣплѣахж са мнѣ, ико потрьпѣх та гн.

22. Избави бже иіль ѿ всѣхъ скрьбии ег.

20. [a] Съхрани дшж м|ж, изъми ма ⁘ [b] Да не постыждж са, ико оуповахъ на та ⁘

21. Незлобиви и правии прилѣплѣахж са мнѣ · ико потрьпѣхъ тебе, гн ⁘

22. Избави бе илѣ wтъ всѣхъ скр|бен его ⁘

XXV.

Pog. Bon.

⁘ Ψлъ · ддо · ке · ⁘

Съ ψаломъ лежитъ вьсь ѿ хѣ · спѣжщааго на бжиж молитва · и ико в лице члвче · хс ѿвѣщаваетъ и поучаетъ члвка ⁘

⁘ Ψамъ · ддовъ · ке · ⁘

Сьи ψамъ лежитъ весъ ѿ хѣ · спѣжщааг на бнж мтва · ик в лице члче · хъ ѿвѣщаваетъ и поучаетъ члка ⁘ Сжди ми гн ик азъ незлобож мж ходихъ и на га ⁘

на ма воюжт бѣси, ре члкъ. естъ же се все ѿ хѣ и ѿ жідохъ ⁘ [b] Благодѣж бо жидомъ хъ не прѣста · ти же ненавидѣшж его ико велъми ненавидими имъ ⁘

20. Хъ ико члкъ молитъ са · а все ѿ члцѣ глетъ ⁘ [a] Оупованиє бо моє не
посрамитъ имжщжж е присно ⁘ 21. [a] Патриаръси и прроци и апостоли и мнци,
вѣдаште мжкж хвж, прѣтрьпѣшж и ти оукрѣплѣеми ⁘ 22. Люди вѣрьнъіж. илъ
бо оумъ (зра) ба сказаєтъ са, изъ жзъіка иже люде бга зратъ ⁘

се все buc. — w жидовѣхь buc. [b] блгодѣıа pog. -ж (sine бо) sof. — хс жидомъ pog. sof. — ты же sof. — ненавидѣша pog. -шж sof. — ненавидимъ sof. ненавидимы buc. (ἀδικούμενοι).

Annot. ad psalm. 20. [a] избавı sin. -ви sof. buc. 21. прıлѣплѣхж sin. sof. — тıа sin. та sof. 22. исрлѣ sof. скърбы sin. скрьбии sof. скрьбии buc.

Annot. ad comm. 20. а все pog. buc. въсе же sof. [b] оуп'ваниє pog. — посрамлıаѥ buc. -лѣєтъ pog. sof. — имащиихъ pog. -ихъ sof. имоущи buc. 21. вѣджще pog. -даще sof. -доуще buc. — оукрѣплѣеми: νευρούμενοι. 22. вѣрныа pog. sof. -ыѥ buc. — иіслъ pog. исрлъ sof. излъ buc. — зра omis. bon., habent reliqui. — и изъ sof., зратъ ба pog. зр. бога sof.

XXV. *Annot. ad titulum.* Двдъ пъсаломъ sin. сь пламь buc. — вьсь лежить buc. — спѣжщаго на бна sof. -ющааго buc.: τοῦ κατὰ θεὸν προκόπτοντος. — млтва ἔντευξις. — и ико sof. buc. καὶ ὅπως. — ѿвѣщаваѥтъ: ἀπολογεῖται. — поущаѥтъ sof. наоучаѥть buc.: προτρέπει.

1. Сѫди ми гдн, ꙗко азъ незлобоѫ моеꙗ ходихъ · и на га оупъваꙗ и не изнемогѫ.

2. Искоуси ма гн и истажи ма. Раждьзи ѫтробѫ моѫ и срце мое.

3. Ꙗко млть твоа прѣ очима моима естъ. И оугодихъ въ истинѣ твоен.

4. Не сѣдъ съ сьнмомъ соуѣтнынмъ. И съ законопрѣстѫпными не внидѫ.

1. [a]Сѫди ми гн, ꙗко азъ незлобоѫ моеѫ ходихъ · [b]и на га оупъваѫ не изнемгѫ ∴

2. [a]Искоуси ма гн и истажи ми ∴ [b]Раждъзи ѫтробѫ моѫ и срце мое ∴

3. [a]Ꙗко милостъ твоꙗ прѣдъ ѡчима моима естъ ∴ [b]И оугодихъ въ истинѣ твоеи ∴

4. [a]Не сѣдъ съ сънъмомъ соуетънымъ ∴ [b]И съ законопрѣстѫпъными не вънидѫ ∴

XXV. 1. [a]Не имѣаше бо злобꙑ адамъ ли разоума етера доброу ли злоу · неволеѫ бо прѣлъсти са. сего ради въпиетъ · мъсти ма ѿ врага моего. [b]аще бо гонежѫ золъ моихъ, рече · к томоу ѿ невѣръствиꙗ не изнемогѫ ∴ 2. [a]Тꙑ бо едииъ ꙗко бъ свѣси кто естъ вининикъ моего прѣстѫплениꙗ ∴ [b]Тꙑ бо еси испꙑтаѫи срца и помꙑшлениꙗ · ѫтроба бо разоумѣет са помꙑшлениꙗ члча ∴ 3. [a]Не бо оуклони адамъ ѡчию мꙑслъноую ѿ чааниꙗ мсти бнѫ · жъдааше бо присно ∴ [b]Оугаждаѫи бо бви присно истиноѫ ѧзкъ ѡстритъ ѡстаѫ са лъжѫ ∴ 4. [a]Съ сходащиими са и соуе съвѣща(ва)ѫщиими · еже жидове творѣахѫ на ха. никоди же и иѡсифъ не пристаста и ∴ [b]На бжиѫ и члкъ и житие небское имѣѫ съ законопрѣстѫп'никꙑ не сбирает са николиже ∴

XXV. *Annot. ad psalm.* 1. моѭ sin — гѣ оупъваꙗ sin. оуповаю buc. 2. [a]сътѧжи мꙗ sin. истажи ма sof. истежи ме buc. (non praecedente vocabulo и). [b]раждези sof. -зи buc. — ѫтробѫ sof., sin. omis. моѫ. 3. [b]блго оугодихь buc. 4. [a]сѣдохь buc. — сонъмомъ sin. сънъмомъ sof. сьн'момь buc. [b]съ законопрѣстѫпиими sof.

Annot. ad comm. 1. [a]имѣше sof. имѣаше pog. -ꙗше buc. — ли sof. или buc. — или злоу pog. buc. ли sof. — неволеѫ: ἄκων (male buc. неволе). [b]гонежѫ pog. гонезиѫ sof. -зиоу buc. (ῥυσθῶ). — зль pog. з'лъ sof. зьль buc. — невѣриꙗ pog. -ниꙗ buc. -зствиꙗ sof. — изънемогѫ sof. 2. [a]свѣси pog. buc. съвѣси sof. [b]испꙑтаѫ sof. -таю buc. (ὁ ἐμβατεύων). — разоумѣет са pog. sof. (νοετῶς εἰσίν). — помꙑшлениꙗ pog. -шлениꙗ sof. (διαλογισμούς). — ѫтроба sof. (οἱ νεφροί). — чловѣчѣ sof. 3. [a]мꙑслъноѭ sof. -льнию buc. — чѣаниꙗ sof. (προσδοκίας). — присно: καθ' ἑκάστην. [b]Оугаждаѫ pog. оугаждаѫи sof. -ждаюи buc. (ὁ εὐαρεστῶν). — бо omis. buc., боу pog. бгови sof. (κατὰ Θεόν). — ꙗзꙑкъ pog. ꙗз- sof. — остаѫ са льжѫ pog. лъжѫ sof. -аю се лъже buc. (ἀπεχόμενος ψεύδους). 4. [a]творѣхѫ sof. -адоу buc. — не пристасте ихъ pog. sof. -приста buc.

Digitized by Google

5. Възненавидѣхъ цр҃кве лѫкавыхъ. И съ нечьстивыми не садѫ.

6. Оумыѭ въ неповиннынхъ рѫцѣ мои. И обидѫ олтаръ твои гд҃и.

7. Да оуслыша гласъ хвалы твоеѫ. Исповѣмъ вьсѣ чюдеса твоа.

8. Гн҃и възлюбихъ красотѫ домоу твоего. И мѣсто селениꙗ славы твоеѫ.

5. [a] Възненавидѣхъ цр҃ве лѫкавъіхъ ∴ [b] И съ нечъстивъіими не садѫ ∴

6. [a] Оумъіѭ в непови|ннъіхъ рѫцѣ мои ∴ [b] И обидѫ олътаръ твои господи ∴

7. [a] Да оуслъішѫ гл҃а хвалъі твоеѫ ∴ [b] И исповѣмъ вьсѣ чюдеса твоꙗ ∴

8. [a] Господи възлюбихъ красотѫ домоу твоего ∴ [b] И мѣсто въселениꙗ славъі твоеѫ ∴

---

5. [a] Сънъмищъ жидовскъі ꙗко на х҃а събиражщъ сѧ ненавидитъ б҃ъ ∴ [b] Съ
елинъі невѣрнъіими и елико и зло о б҃ѣ помъішлѣетъ ∴ 6. [a] Ти же сѫтъ елико мъз-
дами на зло и въсхъіщениемъ десницѫ не осквръниша. естъ же и по истинѣ х҃ъ ·
тои бо неповиннъ естъ ∴ [b] Оумиъі · в немже дш҃а присно прѣстоитъ обътоѫщи
си рѣчъ покланѣѫшти сѧ ∴ 7. [a] Аггльскѫѫ п҃ѣ праведъні беспрѣстани имѫще ∴
[b] Законнъіимъ поучениемъ и аггльскъіимъ пѣниемъ славатъ б҃а ∴ 8. [a] Цр҃ъвнѫѫ ·

---

[b] на б҃жиꙗ pog. -ѫ sof. -ние и buc. — и ante ч҃лкъ abest in sof. (graece: ὁ κατὰ Θεὸν ἄνθρωπος) — н҃бсное pog. -ие buc. н҃бское sof. — имѣѫ sof. pog. имѣѥ buc.

XXV. *Annot. ad psalm.* 5. [a] црковъ sin. — лѫкавънъіхъ sin. лоукавноующиихъ buc. [b] нечестивыми sof. нечьстивыми buc. 6. [a] оумыѫ sof. оумыю buc. [b] обьидоу buc. — ол'тарѣ твоего sof. олтарь твои buc. 7. [a] оуслышати buc. — твоеѩ sin. твоѥѥ buc. [b] и ante исповѣмъ omis. sin. sof. buc. — вьсѣ sin. въсѣ sof. вса buc. 8. [a] б҃голѣпие buc. [b] вьселеньѣ sin. вьселениꙗ buc. селениꙗ sof. — твоеѩ sin. твоѥе buc.

Annot. ad comm. 5. [a] сънмищь жидовьскъ pog. -щъ жидовьскыхъ sof. сьнмище жидовьскиѡ buc. — събиражщь сѧ pog. -ѫщь сѧ sof. -юще се buc. — богъ sof. [b] съ ел'лины зловѣрными pog. sof. (graece: Ἑλλήνων φημὶ καὶ κακοπίστων). — о б҃ѣ pog. о б҃ѣ sof. — помышлѣѫтъ sof. -ють buc. (λογίζονται). 6. [a] мъздами на зло: δώροις ἐπὶ κακοῖς. — вьсхыщениемъ pog. въсхы-емъ sof. (ἐξ ἁρπαγῆς). — десницѫ sof. десныць buc. — не оскврънишѫ sof. — тъ . . неповинень ѥ pog. неповинъ (sic) sof. неповин'нь ѥть buc. [b] оумнаꙗго pog. buc. -аго sof. — вынѫ pog. sof. выноу buc. (ἀδιαλείπτως). — прѣстоитъ: παρίσταται (minus accurate прѣстоить buc.). — обьстоѫщи pog. обьстоѥщии buc. (κυκλοῦσα). — покланѣѫшти сѧ sof. -ющи се buc. 7. [a] и аггльскѫѩ pog. -ѫѩ sof. sine и buc. — пѣснъ sof. — бес прѣстании pog. -ниꙗ sof. -ни buc. (ἀκαταπαύστως). [b] аггльскы sine и buc. 8. [a] цр҃квнѫѩ pog. цр҃квнѫѫ sof. -овноую buc. — пльтны

Digitized by Google

9. Не погоубн съ нечьстнвымн дшѫ моеѩ. Н съ мѫжн кръвнн живота моего.

10. Вь нихже рѫкоу безаконенна сѫтъ· десница ихъ испльнн са мытомъ.

11. Азъ же незлобоеѭ моеѩ хо-

9. [a] Не погоубн с нечъстнвъімн дшѫ моеѫ ∴ [b] Н съ мѫжн крнвъі живота моего ∴

10. Въ нихъже рѫкоу безаконна сѫтъ· н десница нхъ испльнн са мъздъі ∴

11. [a] Азъ же незлобоѫ моѫ хо-

глетъ же н плътънъі в неиже н дша живетъ чнстотоѫ ∴ [b] Сиѡна н въскрьсеннѩ. мѣстѣ бо славъі сн естѣ, ꙗко въселн са в' неи гь ∴

9. [a] Съ жндъмн н елнпъі н елнко печатн хвъі нѣсѫтъ прнѩлн· ѡтрѣет' же н жидъі хъ ꙗко нечъстнвы ∴ [b] Не покаавше бо са, нъ еще нинѣ не прѣстаѫтъ хоулаще ха. сего раде (до) скончаннѩ в рѫкахъ своихъ нмѫтъ безаконне. нхже рѫкъі кръве пльнъі· паче же жидовъскъі, нже славнааго ха оубншѫ ∴ 10. Нспльнншѫ бо десницѫ своѫ сърєбра н дашѫ нюдѣ н воиномъ ∴ 11. [a] Хъ ꙗко еднпъ вськоѫ злобъі

pog. buc. -ный sof. — н ante дша omis. sof. [b] мѣсто бо славы сню ѥсть buc. мѣстѣ .. сн єсте sof. pog. (graece: τόποι οὗτοι, vl. τόπος οὗτος). — вь нєю buc.

XXV. *Annot. ad psalm.* 9. [a] нечестнвымн sof. -чьстнвымн buc. — дшѧ моѥѩ sin. дшѫ моеѫ sof. [b] крьвъі sin. крьвн buc. кръвнї sof., male bon. крнвъі. 10. безаконенъѣ sin. безаконеннє sine соуть buc. — н ante десница omis. sin. sof., habet buc. — мъіта sin. мытъ sof. мьзъ buc. 11. [a] in моеѫ bon. e posterius adscriptum, моеѫ sof.

Annot. ad comm. 9. [a] съ жиды н ел'лнны pog. buc. съ жидъмн н еллны sof. — печата pog. печѣтн sof. закона buc. (τὴν σφραγῖδα). — не прнашѫ sof. не сѫтъ прнѩлн pog. не соуть прнѥлн buc. — ѡрѣетъ pog. sof. ѡрѣѥт' buc. (ἀπεύχεται ?). — жидовы sof. жиды buc. — нечьстнвы pog. -ын buc. нечестнвый sof. male -вн bon. [b] не покаавша бо са pog. -шѫ бо са sof. -ꙗше бо се buc. (οὔτε γὰρ μετενόησαν). — нѫ н еще pog. нѫ н еще н sof. нь н ѥще buc. — хоулаще ха не прѣстаѭтъ pog. sof. (ἔτι γὰρ καὶ νῦν λοιδοροῦντες τὸν Χριστὸν οὐ παύονται). — до сконъчанна pog. до сконьчѣннѩ sof. -чаннѩ buc. (ἕως τῆς συντελείας), male bon. бесконʼчаннѩ. — нматъ pog. — безаконеннє pog. -конне sof. -нню buc. — нхъже sof. нх'же buc., post рѫкы add. нхъ sof. — пльны pog. buc. пльнн sof. — же post паче omis. buc. — славнаго sof. -ааго buc. — га sof. ха buc. — ѹбнша pog. -ѫ sof. In graeco textu verba: ὧν καὶ χεῖρες αἵματος πλήρεις Ἰουδαίων μάλιστα οἵτινες τῆς δόξης τὸν κύριον ἀπέκτειναν ad ultimam partem versus noni referuntur, verba autem: οὔτε γὰρ μετενόησαν ... οὐ παύονται ad primam versiculi decimi partem pertinent. 10. нспльннша pog. нспльнншѫ sof. — десница pog. sof. -е buc. (τὰς δεξιάς). — своа pog. sof. своѥ buc. — даша pog. -шѫ sof. — їюдѣ pog., male sof. нюдеиє, buc. нюдѣн, bon. нюден (τῷ Ἰούδᾳ καὶ τοῖς στρατιώταις). 11. [a] єднпь pog. -нъ sof., omis. buc. — вьсеа злобы pog. всеѥ

Digitized by Google

днхъ. Нзбавн ма гн н помнлоун ма.

12. Нога моа ста на правотѣ. Въ црквахъ благословещвж та гн.

днхъ ∵ [b] Нзъбавн ма господн н помнлоун ма ∵

12. [a] Нога мою ста на правотѣ ∵ [b] Въ црвахъ блава та гн ∵

XXVI.

Pog.

Ψлъ · двъ · кѕ · прѣжде помазаннѧ ·

хвъ · тъ бо по пльтн знаемъ естъ · ѩко добль ржкоѭ · а еже прѣжде помазаннѧ · сн рѣчь прѣже мжкы дастъ са прречьство емоу ∵

1. Гдъ просвѣщенние мое н спсн-

Bon.

∵ Ψамъ ддовъ · кѕ · прѣжде помазанїѩ ∵

Хвъ, тон б п плътн знаем естъ · ѩк добль ржкж · а еже прѣжде пмазанніа · сн рѣчъ прѣжде мжкъї · дастъ са пророчъство емоу ∵ Гъ просвѣщенне мое ∵

1. [a] Гъ просвѣщенне мое н спнтелъ

свободенъ · нн ніюдеѡмъ бо зла за зло не въздастъ ∵ [b] Отъ сбора жндовска · ѡцоу м са н гла · аще естъ възможно да мннет ма чаша сн. да покажет бо ѩко въ їстннж въчлчъ са въ страхъ въпадааше ∵

12. [a] Егда на кртѣ въ голгоѳѣ · ста бо, да оуправнтъ мнра ∵ [b] Съставнвъ кртомъ н въскрьсеннемъ црвн · въ нныхъже благословнтъ са бгъ лнкъї сватъїнхъ ∵

XXVI. 1. [a] Отцъ сновн ѩко свѣтъ ѿ свѣта н спъ мїроу · ѿнелн бо хъ въспрн-

---

злобн buc. въсѣкоѫ злобы sof. (πάσης κακίας). — въздастъ sine не sof. [b] отъ събора: ἐκ τῆς συνοχῆς. — мла са pog. sof. — да мннет' ма pog. sof. -нет' ме buc. — чѣша sof. чаша pog. buc. — бо іако sof. ѩко sine бо pog. buc. — въчлвчнв' са pog. sof. -в' се buc. — выпадаше buc.

Annot. ad psalm. 12. [a] правъдѣ sin. правотѣ sof. buc. [b] блгословесьствоуѭ тѧ sin. (omisso гн), блва та sof. благлю buc.

Annot. ad comm. 12. [a] егда на кртѣ sof. — въ гол'готѣ ста бо да sof. buc. ста да (sine бо) pog. — укрѣпнтъ pog. оувѣрнтъ sof. прѣмнрнть buc. (ἵνα εὐθύνῃ). [b] male buc. выставнвь (graece: συστησάμενος).

XXVI. *Annot. ad titulum.* Двъ прѣжде помазаньѣ sin. — тъ бо sof. ть бо buc. — добръ роукою buc.

Annot. ad psalm. 1. [a] просвѣштенье sin. -нне sof. -нню buc. — [b] защнтнтелъ sof.

Annot. ad comm. 1. [a] сноу pog. buc. сивн sof., спсъ pog. sof. — въспрнатъ sof. выспрню

тель мой, кого са оубож. Гдъ защитнтель животоу моемоу, ѿ кого са оустрашж.

2. Єгда приближат са на ма злобоужщей сънѣсти пльтий моихъ. Стжжажщей ми врази мой · ти изнемогж и падж.

3. Аще въпльчит са на ма плькъ, не оубоит са срце мое. Аще въста-

ми, кого са оубж ∴ [b] Гъ заштитнтелъ животоу мемоу, wтъ ког са оустрашж ∴

2. [a] Єгда приближжтъ са на ма злобоужщии сънѣсти плъти моихъ ∴ [b] Сътажажщии ми врази мои ти изънемогж и падж ∴

3. [a] Аще wплъчитъ са на ма плъкъ, не оубоит са срце ме ∴ [b] Аште въста-

жтъ чл҃ка · страха демонъска не боитъ са. гл҃а бо сън къ извѣстнїю адамли ∴ [b] Юже бо к томоу не боит са чл҃къ дїавола · ѿнели начжтка на нб҃са посла. имат бо защищажщаего и ∴

2. [a] Жидовстии ѿроци · пожрѣтї бо искаахж х҃а. писано бо естъ · егда пожретъ нечъстївъї оубогааго · нъ намъ дастъ са iастн х҃ъ iако вѣрникомъ бж҃немъ ∴ [b] Жидовстии ѿроци · мн҃аще са сътажітї х҃оу · изнемогж[т] в свѣтѣ свои и падж. не оуспѣшж нїчесоже iаже хотѣахж · б҃ъ бо непристжпен ∴ 3. [a] Въплъчажщии са на х҃а падажтъ ∴

buc. гласъ бо съ pog. гл҃съ бо съ sof., in buc. haec verba omissa. [b] оуже pog. sof. юже buc. — боить са sof. — начатъкъ pog. -четькь buc. начатька sof. — на нб҃са посла sof.: τὴν ἀπαρχὴν εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἔπεμψε, male buc. на-нь съпосла. — защищажща и pog. его sof. -щюща̂го и buc. (ὑπερασπίζοντα τὸν χριστόν).

XXVI. *Annot. ad psalm.* 2. [a] прїближıатъ сıа sin. -жжть са sof. -ет' се buc. — злобоу-ıжщеи sin. зл-щей sof. -ющии buc. — плъти моихъ sof. пльти моıеıе buc. [b] сътжжаıжштеи sin. стж-щеи sof. стоу-ющеи buc. — вразн sof. — изнемогж sin. sof. изнемогоше buc. — падж sof. падоше buc 3. [a] ѣште sin. оуплъчитъ (?) sin. wпльчит' се buc. въплъчит' са sof. [b] ѣште sin. — оупъваıж sin. оупьважъ sof. оупваю buc.

Annot. ad comm. 2. [a] жидовьсти pog. -'сци sof. -сцин buc. — ега пожрѣть buc. — оубогааго нечьстивы pog. оубогаго нечьстивый sof. -гааго н. buc. — нж pog. sof. нь buc. — ıасти omis. sof. — вѣр'нынком buc. — бж҃нıемъ pog. buc. бн҃нмъ sof. [b] жидовьсти pog. -'сци sof. -сцин buc. — гонеще се buc. мьн. sof. — стжжати (θλίψειν) pog. sof. стоуж- buc. — изнемогж pog. sof. -гоу buc. (ἠσθένησαν), bon. male изнемогжт'. — свѣтѣхъ pog. sof. — оуспѣша pog. -шж sof. add. бо, quod buc. omisit, ничьсоже pog. sof. ничесоже buc. — iакоже pog. ıаже sof. buc. — хотеıахоу buc. — бо е pog. sof. бо ıе buc. — непристжпененъ pog. -пенъ sof. -пьнь buc. 3. [a] въпльчажщей са pog. въплъчѣжщей са sof. -ющеи се buc. — на б҃а pog. sof. buc. (οἱ γὰρ κατὰ θεοῦ παρατασσόμενοι). — падоуть buc. (graece: πίπτουσιν). [b] и дьявола pog. и дїавола sof. buc.

Digitized by Google

нетъ на ма, брань на-нь азъ оупьвааж.

4. Єдиного проснхъ ѿ га, того възыщж. Да живж в домоу гнн вса днн живота моег. Да зра красоты гна. Н посѣщаж црквє стыа єго.

5. Ꙗко скры ма въ кровѣ своємъ въ днь зла моєго. Покры ма въ тайнѣ крова своєго. На камень възнесе ма.

нетъ на ма бранъ, на-нъ азъ оупнъвахъ ⁘

4. [a] Єдиного проснхъ wтъ га, того възнштж ⁘ [b] Да живж в домꙋ гнн вса днн живота моего ⁘ [c] Да зъра красотъı господъна ⁘ [d] Н посѣщаж въ црве стыж его ⁘

5. [a] Ꙗко съкръı ма въ кровѣ своемъ въ д(н)ъ зъла моего ⁘ [b] Покръı ма въ танне крова своего ⁘ [c] На каменъ възнесе ма ⁘

---

[b] Бран глет на ада н на днꙗвола. мнѣвъ бо побѣдитн побѣжденъ бъı · а (е)же на-нъ оупъваж · дръзаж ꙗко оудѣлѣваетъ. тѣм же глетъ · дръзанте, азъ побѣдихъ всего мнра ⁘
4. [a] Дшж адамла · тож бо радн на земла прндохъ, рече хрьстосъ ⁘ [b] Възведъ бо дшж адамла съ тѣломъ въселн на небсехъ в вѣкъı вѣкъ ⁘ [c] Да зрїтъ члкъ красотъ небеснъıхъ (н) снлъı властен сжщнихъ на инхъ ⁘ [d] Тѣло глетъ влчнее · црве бо ж нарече хъ · рекъ разорнте црвъ сьж ⁘ 5. [a] Отъиелн бо слово плъть бъı н вселн са въ нъı, снмъ кровомъ покръıвъ са члкъ гонезе всѣкож злобъı днꙗвола ⁘ [b] Покрве-

---

(sine на), мьнѣв' sof. — а єже pog. sof. а ѥже buc. — азъ ꙋпваж pog. sine азъ solum оупьваж sof. на-н' ꙋпваю buc. — дръзаж pog. sof. -ю buc. (θαρρῶν). — ꙋдолѣваетъ pog. оуделѣваж sof. ѡудолѣваѥть buc. (νικᾶ).

XXVI. *Annot. ad psalm.* 4. [a] оу гѣ sin. ѿ га sof. buc. — възнщж sof. вьзнщоу buc. [b] въсꙗ дъни sin. въса днн sof. все днн buc. [c] зърж sin. зра sof. зрѣти sine да buc. [d] посѣщати buc. — въ superfluum, neque pog. sof. buc. habent стлꙗ (sic) sin. стыж sof. црквь стоую buc. 5. [a] въ крови (?) sin. въ кровѣ sof. — вь денъ sin. въ денъ sof. вь днь buc. [b] покри ме buc.

Annot. ad comm. 4. [a] дшꙗ pog. -шж sof. — тоѥж pog. тож sof. — прїдохъ на зема pog. н. н. землю buc. на земла прндохъ sof. [b] дшꙗ адамла pog. дшж sof. — вселн pog. въселн sof. вьселн buc. — вѣка sof. buc. [c] добротъ pog. sof. доброты buc. — нбскыхъ sof. -ныхъ pog. buc. — н снлъ н властнн сжщнихъ pog. н снлы н властн sof. н снль н властнн buc. (καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς δυνάμεις καὶ ἐξουσίας). [d] влчное sof. -чнѥ buc. — бо е pog. sof. црквь бо ѥ buc. — гь наре рекь buc. н. гь р. pog. sof. — разорнтн buc. — црквє снж pog. црквъ снж sof. ц. сню buc. 5. [a] снимь кровомь buc. — в'сеж злобы pog. всеѥ зл. buc. въсѣкож зл. sof. [b] члвчьскъ

Digitized by Google

6. Н нинѣ се възнесе главѫ моѫ на врагы моꙗ. Обидъ н пожрѣхъ въ кровѣ его· жрътвѫ хваленню н въсклнкновенню. Поиѫ н въспоиѫ гвн.

7. Оуслышн гн гла мон нм'же възвахъ. Помнлоун ма н оуслышн ма.

8. тебѣ рече срце мое, гда възыщѫ. Възыска тебе лнце мое· лнца твоего гн възнщѫ.

6. [a] Н нинѣ се възнесе главѫ моѫ на врагы моѫ ∴ [b] Ѡбидъ н пожрѣхъ въ кровѣ его· жрътвѫ хваленныа н въсклнкновенныа ∴ [c] Поѫ н въспоѫ господевн ∴

7. Оуслышн гн гла мн нмже взва ∴ Помоун ма н оусъ|лышн ма.

8. [a] тебѣ рече срце мое, га възыштѫ ∴ [b] Възыска тебе лнце мое· лнца твоего гн възнштѫ ∴

нне глетъ таннѫ плъті своеѫ· ꙗко оумъ члчъ постнгнѫтн еѫ не может ∴ [c] На каменъ голъгоѳъ н на кртъ ∴

6. [a] Сего радї бо лъбово мѣсто нарнцает са· ꙗко тоу възнесе са глава члча на бѣсѣ ∴ [b] На том бо мѣстѣ н аврамъ пожрѣ сна мъїсланѫ. тоу плътъ влчна пожрѣ са· еже естъ кровъ хвъ. въсъ|клікновеннꙗ же· ꙗко въ коніцнхъ вселенъїѫ поемо естъ съдѣанне ∴ [c] Чловѣкъ спъ са н юже пріносіт слоужбъї непрѣстанно ∴ 7. Нже тн прнношѫ съ въпнемъ· помоун нъї, ре члкъ ∴ 8. [a] Се бо въсѣкъ вѣрнъї ѿтъ срь(д)ца глаголетъ ∴ [b] Лнцемъ бо къ лнцоу спе са чловѣкъ за въчловѣченнꙗ радн ∴

---

sof. члвчь pog. buc. — не можетъ еꙗ пост. pog н. м. юе п. buc. еа пост. н. м. sof. [c] камень pog. buc. каменъ sof. — голгоѳы pog buc. голъгоѳы sof.

XXVI. *Annot. ad psalm.* 6. [a] сь pro се buc. — врагъі моꙗ sin. врагы моѫ sof. -мою buc. [b] ѡбидѫ н пожрѣхъ sof. ѡбидохь н пожрѣ buc. — хваленье, въсклікновенъе sin. -нню -венню sof. -нꙗ -веннꙗ buc. [c] поіѫ і въспоіѫ sin. — гю sin. господевн sof. гвн buc. 7. оуслъші sin., гн abest in sof. — възъвахъ sin. възвахъ sof. 8. [a] гѣ възіскѫ sin. га възнщѫ sof. възнщоу. buc. [b] възіскѫ sin. възнскѫ sof. възнщоу buc.

Annot. ad comm. 6. [a] bon. male любнво, correctum ad fidem cod. sof. in лъбово, pog. льбово, buc. л'бово. — члвчѣ sof. члвча pog. buc. [b] авраамъ pog. sof. buc. — пожрѣ buc. — мыслнꙗ pog. -ѫ sof. — н пльтъ pog. sof. buc. — влчнѣ pog. влчнаа sof. -нꙗ buc. — пожрѣ са sof. — кровъ хвъ pog. sof. (σκηνή), male крьвь хва buc. — вьселеныꙗ pog. въсел.-ѫ sof. вселены buc. — сьдѣаное pog. съдѣанное sof. -н'ное buc. (τὸ πεπραγμένον). [c] н оуже sof. н юже pog. buc. 7. съ вепаемъ sof. съ плачемъ pog. сь плачем buc. (μετὰ κραυγῆς), male bon. се въпнемъ. — помлванъ pog. sof. -нь buc. (ἐλεηθείς). 8. [a] весь вѣрны pog. въсѣкъ вѣр'ныи sof. всакь вѣр'нни buc. [b] лнцомъ sof.

Digitized by Google

9. Не ѿврьзи мене ѿ лица твоего. И не уклони са гнѣвомъ ѿ раба твоего. Помощникъ ми бѫди и не ѿтрї(ни) мене. И не прѣзри мене бже спсителю мой.

10. Ꙗко ѿцъ мой и мати моа ѡстависте ма а гдь прїатʼ ма.

11. Законъ положи мнѣ гь вʼ пѫть твой. И настави ма на стъзѫ правѫѭ.

12. Врагъ моихъ ради не прѣ-

9. [a] Не отъвръзи мене ѿ лица твоег ∴ [b] И не оуклони са гнѣвомъ отъ раба твоего ∴ [c] Помощьникъ ми бѫди и не отъвръзи мене ∴ [d] И не прѣзри мене, бе спсителю мй ∴

10. Ꙗко отцъ мои и мати моꙗ остависта ма а гь ма прижтъ ∴

11. [a] Законъ положи мьнѣ гн въ пѫтъ твои ∴ [b] И настави ма на стѫзѫ правѫѫ ∴ Врагъ моихъ ради

12. [a] не прѣдаждь мене въ рѫцѣ

9. [a] Си рѣчь не прѣзри създаниꙗ своего· нъ посѣти ꙗко мдъ и мстивъ ∴ [b] Си рѣчь аще и пакы съгрѣшитъ чкъ ꙗко плътѣнъ и на гнѣв та въздвигнетъ· нъ ты не ѿврати са его ꙗко благъ ∴ [c] Си рѣчь не ѿими ѿ мене славы ѭже ми далъ еси· не ѿврати мене възненавидѣв ∴ [d] Не прѣзри мене ꙗко (не)потрѣбьна ∴ 10. Ни ѿца бо ни мтре имѣ адамъ· ꙗко ни ѿца имѣ гъ низоу ни мре вънспрь. тъи же приѧтъ адама ∴ 11. [a] Си рѣчь оуправи ма, рече члкъ, аггльскыимъ закономъ благодѣти ∴ [b] Ни на десно ни на шоуе оукланѣті са· нъ пѫтемъ свободьныимъ бес прѣтыканиꙗ ходити ∴ 12. [a] Еда пакы бѣсъ ради повинѫ са идоломъ· врази бо

XXVI. *Annot. ad psalm.* 9. [a] отъврати лица твоего отъ мене sin. buc. не ѿвръзи мене ѡ. л. т. sof. [c] мoi sin. мои sof. ми buc. — отърині sin. ѿрини sof. ѿрины buc. [d] не остави sin. не ѡстави buc. не прѣзри sof. 10. остависте sin. ѡстависте sof. -ста buc. — приꙗтъ мꙗ sin. приетʼ ме buc. ма приꙗтъ sof. 11. [a] мънѣ sin. мнѣ sof. buc. — sine въ sin., pog. sof. buc. habent. [b] стьзѫ правѫѭ sin. стъзѫ правѫѫ sof. стьзоу правоу buc. 12. [a] сътѫжаѭштимъ sin. стѫжаѫщимъ sof. стоужающимь buc. [b] съвѣдѣтелі sin. св-ле sof. -лю buc. Post неправедьни in sin. sequitur нхъ же не съвѣдѣхъ, pog. sof. buc. non habent. [c] солъга неправьдѣ (sic?) sin. съльга неправда pog. слъга неправда sof. сльга н. buc.

Annot. ad comm. 9. [a] твоего sof. — нѫ pog. sof. нь buc. — мїлосрьдъ и мїлостивъ pog. sof. buc. [b] двигнетъ pog. sof. -ть buc. — нѫ pog. sof. нь buc. — не ante ѿврати са omis. pog. habet sof. buc. [c] ѿтыми pog. ѿими sof. buc. — ꙗже pog. ѭже sof. юже buc. [d] непотрѣбна pog. sof. -аа buc. 10. [a] имѣаше pog. имѣ sof. buc. — выспрь pog. вънспрь sof. -рь buc. — тъ же pog. ть же sof. ть же buc. — приꙗтъ pog. -ѧтъ sof. приеть buc. 11. [a] post чкь in buc. add. адамь. [b] свободномъ pog. -омь buc. -нымъ sof. — безъ прѣтыканий sof. безъ -ниꙗ buc. 12. [a] male егда pog. recte еда sof. кеда buc. — повинѫ са: προσχωρήσω, повыноу

даждь мене въ ржцѣ стжжажщиимъ ми. Ӥако въсташа на ма свѣтеле неправедьнї. И съльга неправда себѣ.

13. Вѣроуiж видѣти блага гнѣ на земли живыхъ.

14. Потръпи господа. Мжжаи са и да крѣпит са срце твоє. И потръпи га.

стажажштиимъ ми ⁖ [b] Ӥако въсташж на ма съвѣдѣтеле неправедъни ⁖ [c] И сългашж неправъдж себѣ ⁖

13. Вѣрож видѣти благаа гнѣ на земи живъıхъ ⁖

14. [a] Потръпи господа · [b] Мжжаи са и да крѣпитъ са срце твое ⁖ И потръпи га ⁖

XXVII.

Pog.

⁖ Сла · ѱаломъ · ддо · кz ⁖

Съ ѱаломъ ддоу свои естъ · тѣм же съ мтвож · нача прорчьство ·

Bon.

⁖ Сла · ѱа · ддвъ · кz ⁖

Сьи ѱамъ ддвъ свои естъ · тѣм же съ мтвож начжтъ прчтво сказа-

лютї члкоу сжт бѣси ⁖ [b] Людие жидовъстии на ха глаше · сеи ре ӥако снъ бии есмъ. ѡномѹ оубо истинноужщоу · ѡнѣм же лъгавъшемъ ⁖ [c] Неправедънї бо сънъмъ гла · не имаме црѣ нъ кесарѣ ⁖

13. Праведници бо ѿнждъ на тж земла тъщжтъ са · на кжж · на раискжж ⁖ 14. [a] Тръпѣнїа бо потрѣба такого ӥакоже хъ на крѣ потрпѣ ⁖ [b] Мжжъскж мждростъ да иматъ вѣрнааго срце · си рѣчъ не ѡслабѣемж ⁖ [c] Си рѣчъ не ѡслаблѣеми нъ оупъваниемъ крѣпаште са ⁖

се buc. — вразн pog. -зн sof. — лютии buc. [b] жидовьсти pog. -ьс'ци sof. -ьсции buc. — съ рече pog. сь рече buc. — сьл'гавшимь buc. лъгавшимъ sof. [c] бо ante сънымъ omis pog. sof. buc. сънемъ sof. — имамь pog. buc. имамы sof. — цра buc. — нж pog. sof. — кесара buc. In buc. ad 12 [b] refertur comm. 12 [c] et ad 12 [c] comm. 12 [b].

Annot. ad psalm. 13. [a] вѣреiж (?) sin. вѣрѹж sof. -оую buc. — живжштiхъ sin. живы sof. -выихь buc. 14. [a] et 14. [c] гѣ sin. господа sof. buc.

Annot. ad comm. 13. ѿнадь pog. ѿнждъ sof. ѿноудь buc. — зема pog. земла sof. — тъщат са pog. тьщжть са sof. тьщет се buc. — кжiж pog. кжж sof., кою corr. in кѹю buc. — раискжiж pog. -жж sof. 14. [a] тръпѣниа pog. -нiа sof. — таакого buc. — прѣтръпѣ pog. sof. buc. [b] мжжьскжiж мждрость pog. -стъ sof. — вѣрнаго sof. buc. — неѡслаблѣемж pog. sof. -лаемоу buc. [c] wслаблiаемыи buc. -лѣеми sof. pog. — нж pog. sof. нь buc.

XXVII. *Annot. ad titulum.* Слава пслом дв sin. двдвъ sof. ѱало buc. — съ пламъ

Digitized by Google

сказаѥт же и о хѣ҇ · и о людехъ жидовьскыи.

1. Къ тебѣ гн҇и възовѫ, бж҇е мои не прѣмльчи ѿ мене. Ѥда когда прѣмльчиши ѿ мене. И оуподобла са съ низъходащиими в ровъ.

2. Оуслыши гн҇и гласъ молитвы моеѩ, ѥгда мола са к тебѣ. Ѥгда въздѣѩ рѫцѣ мои къ црк҇ви ст҇ѣ твоеи.

3. Не прївлѣци мене съ грѣшникы.

ѥтъ же ѡ хѣ҇ · и ѡ людехъ жидовъскыихъ ∵ Къ тебѣ гн҇и възовѫ бж҇е мои не прѣмчи ѿ мене ∵

1. [a] К тебѣ гн҇и възвѫ, бж҇е мои не прѣмъчи ѿ мене ∵ [b] Ѥда когда прѣмлъчиши ѿ мене ∵ [c] И оуподобла са съ низъходащиими въ ровъ ∵

2. [a] Оуслыши гн҇и гл҇а молитвъ моеѫ, ѥгда мола са къ тебѣ ∵ [b] Ѥгда въздѣѫ рѫцѣ мои къ црк҇ви ст҇ѣи твоеи ∵

3. [a] Не привлѣци мене съ грѣшъ-

XXVII. 1. [a] Молитвоѫ пророчъство исплъни давъїдъ ∵ [b] Си рѣчъ не прѣзри мене, нъ потъщи са на възисканиѥ моѥ ∵ [c] Въспрнимаахѫ бо лице хв҇о прнци ꙗко и ѿ себѣ глаахѫ · хъ҇ бо сниде въ гробъ ѥже ѥстъ ровъ ∵ 2. [a] Молѣаше бо са гламъ велиѥмъ чл҇къ · държимъ лъстиѫ идолскоѫ · чаѫ пришествиꙗ хв҇а ∵ [b] Готов бо адам простръ рѫцѣ къ тѣлоу влч҇ноу · ѥже ѥстъ црк҇ви бж҇иꙗ. ѥмъ бо и за рѫкѫ хъ҇ въскрѣси ∵ 3. [a] Си рѣчъ не съчетаи мене съ прѣлещъшиими ма · нъ избави ма ѿ нихъ ∵ [b] Съ

sof. сьь п. buc. — двдви sof. двдоу buc. — свои: ἰδικός. — нача sof. наче buc. (ἤρξατο). — сказаѥть sof.: ἐμφαίνει. — жидовьскъи buc.

XXVII. *Annot. ad psalm.* 1. [b] къгда sof. да не когда buc. [c] съподоблѫ (sine и) sin. оуподоблю се (sin. и) buc. — сь сиходещиими buc. (sic). 2. [a] моеѩ sin. молениꙗ моѥго buc. — възовѫ sin. молю се buc. [b] ст҇ı sin. 3. [b] творıаштımı sin. творащиими sof. [c] глıжштемъ sin. глащиимъ sof. глющиими buc. — ıскрънımı sin. искрьними sof. ближними buc. — сръдъцıхъ sin.

Annot. ad comm. 1. [a] прр҇чьство исплъни pog. sof. п. испльнии buc.: τὴν προφητείαν ἐκέρασεν. [b] нѫ pog. sof. нь buc. [c] въсприїмаахѫ pog. sof. вьс- махоу buc.: ἀνελάμβανον. — и ꙗко и pog. sof.: καὶ ὡς, ꙗко и buc. — сънидє sof. сьнидє buc. — ровъ: λάκκος. 2. [a] млѣше бо са sof. молıаше бо се buc. — льстиѫ pog. лъстиѫ sof. — чѣѫ sof. чаю buc.: προσδεχόμενος. — прїшьствиꙗ pog. -твиꙗ buc. -шествиꙗ sof. [b] готовь pog. готовъ sof.: ἑτοίμως. — влч҇ню pog. -ноу sof. buc. (τὸ δεσποτικόν). — имъ бо и pog. sof. ѥм бо и buc. — хъ҇ за рѫкѫ pog. buc. за р. х. sof. — вьскрси и pog. sof., -крѣси sine и buc. 3. [a] не съчетаи pog. sof. μὴ κατατάξῃς. — съ прѣльщьшиими pog. -шими buc. -лъщъшими sof. (μετὰ τῶν ἀπατησάντων). — нѫ sof. нь buc. [b] зловѣрными pog. sof. buc. (graece: Ἰουδαίων καὶ κακοπίστων καὶ Ἑλλήνων). — дѣлателе sof. -телиѥ buc.

И съ творѧщіими неправдѫ не погоуби ме. Глѫщіимъ миръ съ искрънїими своими · зло же въ срдцихъ ихъ.

4. Даждь имъ гн по дѣломъ ихъ.
И по злобѣ начинанії ихъ. По дѣломъ рѫкоу ихъ даждь имъ. Въздаждь въздааниѥ ихъ имъ.
5. Ꙗко не разоумѣшѧ дѣлъ гнъ.

иникы ⁘ [b] И съ творѧщиими неправъдѫ не погоуби мене ⁘ [c] Глаголѧщиими миръ съ искрънниими своими, зло же въ срдцихъ ихъ ⁘
4. [a] Даждъ имъ гн по дѣломъ
ихъ ⁘ [b] И по злобѣ начинание ихъ ⁘
[c] По дѣломъ рѫкоу ихъ даждъ имъ ⁘
[d] Въздаждъ въздаание ихъ имъ ⁘
5. [a] Ꙗко не разоумѣшѫ дѣлъ го-

июдеи невѣрнїими · ти бо дѣлателе беззаконниꙗ сѫтъ ⁘ [c] Єлико лицемѣрнемъ бесѣдоуѫт съ искрниим · ꙗко же жидовъстии отроци на ха глаахѫ лицемѣръствоуѫще миръ · коваахѫ же зло на-нъ невѣрнемъ ⁘
4. [a] На него бо съдѣлашѫ крта и от него расточени бїшѫ по всеи земи ⁘
[b] Начинаахѫ бо всѣкѫ лестъ на ха да и оумрътвать · ꙗкоже непъщеваахѫ ⁘ [c] Въспрнѧшѫ бо вcѣ злаꙗ · ꙗкоже дѣлашѫ отпоустѣние црвное · погоубление съсѫдъ · слоужениꙗ начѫткї. всѣхъ бо тѣхъ отпадѫ ꙗко злодѣи ⁘ [d] Июдѣ ѫже, людемъ погїбѣлъ стлънїихъ одеждъ и законопрѣложение ⁘ 5. [a] Знамениꙗ бо видѣахѫ

(ἐργάται). — беззаконениа pog. (ἀνομίας), беззакони (sic) sof. -кониꙗ buc. [c] лицемѣрнемъ pog. -мь buc. -рнимъ sof. — жидов'сци sof. — глаахѫ на ха sof. pog. buc. — лицемѣроуѫще pog. -юще buc. -ъствоуѫще sof. — ковахоу buc. — на-нь зло pog. зло на-нъ sof. з. на-нь buc. — невѣрнемъ pog. -емь buc.

XXVII. *Annot. ad psalm.* 4. [b] по лоукавьствоу buc. — начинаньи sin. начинании sof. начинаниꙗ buc. [c] рѫкъ sof. [d] sin. omis въздаждь, възданье sin. възданиѥ buc. 5. [a] дѣла sin. дѣла гниꙗ buc. [b] дѣло sof. дѣла buc. [c] ꙗ sin., разоришѫ sine ꙗ sof. разориши ихь buc.

Annot. ad comm. 4. [a] на-нь бо pog. на-н' бо buc. на него sof. — съдѣлаша pog. -ѫ sof. — кртъ pog. крть buc. -та sof. — расточени buc. — быша pog. -ѫ sof. — земі pog. [b] начинахѫ sof. -хоу buc. — вьсѫ льстъ pog. вьсѣкѫ льстъ sof. в'соу ль buc. [c] въспрниꙗса pog. -ѧса sof. -еше buc. — дѣлаша pog. -шѫ sof. — pog. male опоустѣниемъ, recte sof. -ние buc. -ниѥ (τὴν ἐρήμωσιν). — погоубление съсѫдъ pog. (τὴν ἀπώλειαν τῶν σκευῶν). — начаткы pog. -ет'кы buc. -атокъ sof. (τὰς ἀναρχάς). — ꙗкоже pog. ꙗко sof. buc. [d] Июдѣ ѫже pog. июдѣ юже buc., male sof. июде ѫже, etiam bon. июде ѫже (τῷ Ἰούδᾳ τὸ σχοινίον). — погыбѣль pog. buc. -лъ sof. — стителныихъ вожь pog. свителыныхъ одеждъ sof. свѣтиꙗ'ныхь одежь buc. (τῶν ἱερατικῶν στολῶν). — законоу прѣложение pog. buc. законопрѣложение sof. (τοῦ νόμου τὴν μετάθεσιν). 5. [a] видѣхѫ sof. -хоу buc. — бываемаꙗ sof. buc., мнѣхѫ sof. мнѣꙗхоу buc. (graece:

Digitized by Google

Н҆ дѣло рѫкоу҆ е҆го. Разорнши ꙗ҆ н҆ не съзнжде(шн) н҆хъ.

6. Бл҃вественъ г҃ь ꙗ҆ко ѹслыша гласъ моли҆твы моеꙗ҆.

7. Г҃ъ помощннкъ мой н҆ защнтнтель мой. На нь оупъва ср҃це мое н҆ помощь мн бысть. Н҆ процвъте плъть моꙗ. Н҆ волеѭ моеꙗ н҆сповѣм сѧ тебѣ.

8. Г҃ъ оутвръжденнѥ людемъ сво-

споденъ ∵ [b] Н҆ дѣлъ рѫкоу его ∵ [c] Разорнши ѫ н не съзнждеши нхъ ∵

6. Бл҃нъ г҃ъ ꙗко оуслъіша гла҃ молнтвъ моеѫ ∵

7. [a] Г҃ъ помощнікь мн н защнтітель мн ∵ [b] На того оупъва ср҃це мое н помощъ мн бъість ∵ [c] Н процвъте плъть моіа ∵ [d] Н волеѫ моеѫ нспвѣмъ са емоу ∵

8. [a] Г҃ъ оутвръжденне людемъ сво-

бъіваема н҆ проста ч҃лка мнѣахѫ х҃а ∵ [b] Благодѣемн бо не разоумѣшѫ · невъзблаголѣтънн же бъішѫ паче ꙗко невѣрнн ∵ [c] Потрѣбнишѫ бо са ѿ славъі н ѿ сродіꙗ бн҃ꙗ · н҆ прнтн въ пръвъі чінъ не могѫт ∵

6. Прѣкъ хвалнтъ ꙗко дръзновенно проре танньі мѫжъі въскр҃сеннꙗ. то же все адамъ ꙗко ѡбновенъ ѿ прѣстѫпленіꙗ ∵ 7. [a] Н се адамъ ꙗко спасенъ хвалнтъ ∵ [b] О въсем бо на б҃а оупъвааше чаѫ прншествнꙗ его н спасеннꙗ ∵ [c] Отъ давъіда по плъти ∵ [d] Волеѫ бо доброѫ нсповѣдаѫщен са прнѧтн б҃мъ бжаѫт ∵ 8. [a] Вѣр-

---

ὄλεγον vl. ὠνόμαζον, interpres slav. ἐνόμιζον legit). [b] благодѣемн sof. -ємы buc. — разоумѣша pog. — невъзблгтнн pog. невъзьблгтнн sof. невьзьблгодѣтннн buc., быша pog. -шѫ sof. (ἠχαρίστουν). — невѣр'ннн buc. [c] потрѣбнша бо са pog. -ша sof. — сродіꙗ sof. сьроднꙗ buc. — н прнꙗтн въ пръвн чннъ sof.

XXVII. *Annot. ad psalm.* 6. благословественъ sin. бл҃венъ sof. -нь buc. — оуслъша sin. -ьшаа buc. — моѣѧ| sof. моленнꙗ моѥго buc. 7. [a] защтітънікъ sin. защнтнтелъ sof. -ль buc. [b] сръдьце sin., помощ'ннкь buc. [c] плоть sin. процъвте плъть sof. процвьте пльть buc. [d] волеѫ моѫ sof. 8. [a] оутвръжденье sin. [b] спньемь sin.

Annot. ad comm. 6. хвалнть са sof. reliqui sine са. — дръзнжвъ pog. sof. дрьзноувь buc. (θαρρηθείς). — прорече sof. — мѫжы вьскрсеннꙗ pog. моукы н вьскрсеннꙗ buc., мѫжъ н въскрсенїꙗ sof. — въсе pog. sof. все buc. — ѡбновленъ pog. sof. buc. 7. [b] всемъ pog. въсемъ sof. всѣм' buc. — ѹп'вааше pog. -ьвааше sof. ἐθάρρει. — чѣѫ sof. чаѥ buc. (ἐκδεχόμενος). — прншьствнꙗ buc. [c] по плъти pog. sof. по пльты buc. (κατὰ σάρκα), male bon. по плъта. [d] прнꙗтн pog. sof. 8. [a] male ѻбльщьшнїм са pog. ѡбльщьшнм' се buc., recte ѡбращъшнм' са sof. (sed pro ѿ male ѡ scripsit). — ѥ pog. ѥ sof. ѥсть buc. [b] домы pog. sof. buc. — ꙗже pog. аже sof. — сн҃ъ omis. sof. reliqui scribunt, quamvis in graeco textu aut ὁ υἱὸς aut ὁ χριστὸς legatur. — ч҃лко pog. (lege человѣчьско), ч҃лвкомъ sof. -мь buc. — дѣѥт' се buc.

Digitized by Google

нмъ. Н ꙁащнтнтель спсеннѥмъ ха своѥго ѥстъ.

9. Спсн гн люди своꙗ н блвн достоꙗннѥ своѥ. Н оуспасн ꙗ н възмн ꙗ до вѣка.

нмъ ∵ [b] Н ꙁаштнтнтелъ спеннемъ ха своего естъ ∵

9. [a] Спсн гн люди своѫ н блвн достоꙗнне свое ∵ [b] Н оуспасн ѫ н възмн ѫ до вѣка ∵

XXVIII.

Pog. | Bon.

∵ Ψало дадѡ · кн ∵ въ нсхожденнѥ кровоу ·

Прорекль ѥстъ дхъ · ꙗко нꙁгнанн бѫдѫтъ н-цркве жндове · н їꙁ блгтн · ꙗко невъꙁблагодатнн.

∵ Ψа · дадвъ · въ нсхожденне крвоу · кн ∵

Прорекль естъ дхъ · ꙗко нꙁъгнанн бѫдѫтъ нсъ црве жндове · н нꙁ благадѣтн · ꙗко невъꙁблагоадѣтъннн ∵ Прннесѣте гвн снве бнн н ∵

1. Прїнесѣте гвн снове бжнн. Прн-

1. [a] Прннесѣте господевн снове бо-

нъїмъ людемъ ѿ ѧꙁкъ ѡбращъшннмъ сѧ крѣпость н дръжава хъ ѥстъ ∵ [b] Домъ стъїхъ ѭже снъ хъ съставн · въ нихже спенне чл҃че дѣет сѧ. самъ бо ꙁащнщаѥтъ хъ ∵

9. [a] Людн вѣрнъїѩ · ѭже посѫдн тѣломъ н кръвнѫ хвоѫ въ ѡдръжанїе себѣ ∵ [b] Хрьстомъ бо пасомнн въꙁемлатъ сѧ на въїсотѫ добръї дѣтѣлн н славъї е вѣкъ вѣка ∵

XXVIII. 1. [a] Прчство скаꙁаѥтъ аплъї ꙗко н на прѣстолѣхъ хотаще тъгда

Annot. ad psalm. 9. [a] благословестві достоѣнье sin., твое sof. [b] оуспасни ѫ sof. ꙗ sin. і воꙁъмі ꙗ sin.

Annot. ad comm. 9. [a] вѣрныѧ pog. -ѫ sof. — ꙗже pog. ѫже sof. — н quod кръвнѫ praecedit in sof. omiss. — ѡдръжанне pog. buc. -нне sof. — пасомнн pog. sof. пасомын buc. (οἱ ποιμαινόμενοι). — въꙁемат сѧ pog. -млать сѧ sof. въꙁемлют се buc. (ἐπαίρονται). — добродѣтѣлн sof. добры дѣтелн pog. buc.

XXVIII. *Annot. ad titulum.* Псалом двъ въ ісхожденъе sin. (sine кровоу). — двдвъ · кн · sof. — народоу (pro кровоу) sof. (σκηνῆς). — нꙁъ цркве sof. buc. — невъꙁ'блгтнн sof. -ннн buc.

Annot. ad psalm. 1. [a] гю sin. — снові бжі sin. снве божнн sof. [b] гю sin. [c] гю sin. — честъ sin. sof. чьсть buc.

Annot. ad comm. 1. [a] скаꙁаѥтъ σημαίνει. — тъгда sof. buc. — pog. male прїносѣте, reliqui прннесѣте. — аꙁыкъ pog. sof. — гю pog. гвн sof. buc. — ꙗ pog. ѫ sof. ю buc. (αὐτούς). [b] аꙁыцн pog. sof. — агньца ꙋбо млады pog. агнъца ꙋ. младн sof. агньце оубо млады buc. (ἄρνας ἁπαλούς). — новыѧ pog. -ѫ sof. (τὸν νέον λαόν). — гю pog. гвн sof. buc. [c] вѣровав'шеи

Digitized by Google

несѣте гви сны ѡвна. Принесѣте гви славѫ н чьстъ.

2. Принесѣте гю славѫ нмени юго. Поклоннте са гви въ дворѣ стѣмъ ѥго.

3. Гласъ гнъ на водахъ. Бъ славы въꙁгръмѣ. Гдъ на водахъ многахъ.

4. Гласъ гнъ въ крѣпости. Гласъ гнь въ вельлѣпотѣ.

жнн ⁘ [b] Принесѣте господеви сынꙑ ѡвъна ⁘ [c] Принесѣте господеви славѫ н чъстъ ⁘

2. [a] Принесѣте господеви славѫ нменн его ⁘ [b] Поклоннте са господеви въ дворѣ стѣмъ его ⁘

3. [a] Гласъ господенъ на водахъ ⁘ [b] Богъ славѣ въꙁгръмѣ ⁘ [c] Господъ на водахъ многахъ ⁘

4. [a] Гласъ господенъ въ крѣпости ⁘ [b] Гласъ господенъ въ велълѣпотѣ ⁘

сѣстн н сѫдитн. ѡ тѣхъ ѹбо рече· принесѣте црвъ ѩꙁкъ гви еже естъ привєдѣте ѫ ⁘ [b] Ѩꙁцн бо ꙗко ѡвнн соуровн н непокорнвн бъїшѫ · ꙗко агнъцѫ оубо младъї новъїѫ людн привєдѣте господеви ⁘ [c] Всн бо вѣровавъшен славаще ꙗко честъ къждо приноснтъ покланѣнїем ⁘

2. Проповѣданте ре въ всѣхъ ѩꙁцѣхъ слово хво · да по всен ꙁемлн славнмо бѫдетъ нма ха ї ба ⁘ [b] Въ чрътоꙁѣ въскрсеннꙗ · се бо естъ ꙗко жнлнще бжне н пълкъ аггълскъ н храмъ прчскъ. раꙁоумѣн же црве ⁘ 3. [a] Єгда дхъ стъї ꙁракомъ голѫбнномъ на нѡрданъ снндe · се гласъ ѡчъ · скаꙁа же кръщенне ⁘ [b] Когда · егда гла ѡчъ бъї с нбсе гла · съ естъ [стъ] снъ мон въꙁлюбленъї ѡ немже благонꙁволнхъ ⁘ [c] Хъ въ їерданѣ кръщаемъ съ собоѫ сщаетъ вса водъї ⁘ 4. [a] Оукрѣпн бо тъгда

---

pog. sof. buc. (οἱ πιστεύσαντες). — славаще pog. sof. (δοξάζοντες). — чьстъ pog. sof. (τιμήν). — принoсите sof., reliqui -тъ. — покланѣннимъ pog. -нємъ sof. -нюм' buc.

XXVIII. *Annot. ad psalm.* 2. [a] гю sin. гви sof. buc. [b] гю sin. 3. [b] славы sof. -вѣ buc. въꙁ'гръмѣ sof. воꙁгръмѣ sin. 4. [b] вь вѣльлѣпотѣ buc.

Annot. ad comm. 2. [a] аꙁыцѣхъ pog. sof. — нма pog. sof. (τὸ ὄνομα). — ꙁемн pog. sof. по всѣн ꙁемлн buc. [b] жнлнще: οἰκητήριον. — плькъ pog. пълкъ sof. — агглкъ pog. -лъскы sof. -скыи buc. (παρεμβολὴ ἀγγέλων). — храмъ прръчьскъ pog. -ьскы sof. -скын buc. (σηκὸς προφετῶν). — црькы pog. -квъ sof. -кві buc. 3. [a] нєр'данъ sof. нѡрдань pog. buc. — сънидe sof. — съ sof. pog. сь buc. — post скаꙁа omis. же pog. sof. buc. sed graece ἐσήμανε δέ. [b] кьгда sof. когда pog. buc. — се естъ pog. съ естъ sof. сьн ѥ buc. — въꙁлюбеныи pog. блены sof. -нныи buc. [c] нордаиѣ pog. нѡр. buc. нєр'д. sof. — собоѫ (sine съ) pog. sof. (δι' αὐτοῦ), buc. сь собою. — свщаѫ pog. сващаѫ sof. ѡсвѣщаѥ buc. (ἁγιάζων). — водн sof. 4. [a] въꙁь'можетъ sof. — прикоснѫтн са pog. sof. -сноутн се buc. [b] вельлѣпна pog. вел'лѣпна sof. buc. — тъгда pog. тьгда sof. тогда buc.

Digitized by Google

5. Гласъ гн҃ъ съкроушажщааго кедры. И съкроушитъ кедры ливана.
6. Истънитъ ꙗ ꙗко тельцъ ливанъ. И възлюбенъ ꙗко сн҃ъ ѥдїнорога.
7. Гласъ гн҃ь просѣкажщааго пламень огн҃.

5. ª Гласъ господенъ скроушажштааго кедъръ ∴ ᵇ И съкроушитъ господъ кедръ ливана ∴
6. ª И истънитъ ж ꙗко телецъ ливанъскъ ∴ ᵇ И възлюбнъ ꙗко сн҃ъ инорожъ ∴
7. Гл҃а гн҃ъ просѣкажщааго пламенъ ѡгнѣ ∴

иѡанна҃ ꙗко да възможетъ са прикоснжти главѣ бж҃ии ∴ ᵇ Велълѣпъна бо показа тогда сн҃а да оувѣдатъ вси ꙗко сн҃ъ бж҃ии естъ ∴

5. ª Гръдыѧ ꙗко высокъи гласоу бо тъгда послоушъствоуѫштоу ѿ сн҃оу невѣрнъıхъ высота съкроуши са ∴ ᵇ Бѣсы ꙗко гръды и ꙗко присно радоуѭща са ливаноу ливанъ бо гора жрътвъна наричетъ са. скроуши же снѧ х҃во пришествие оупразни идолъско неистовъство ∴ 6. ª Телецъ бо бѣ идолъ въ ливанѣ. ꙗкоже бо жрътвы коумиръскыѧ невидимы бъıшѧ тако и бѣси невидими бъıшѧ еже сѫтъ кедри разъвѣлашѧ са ∴ ᵇ Хрьстосъ ꙗко сн҃ъ единозрачнъıѧ истинны си рѣчь ѿч҃ѧ истинны ∴ 7. Егда аплъмъ ѡгнь раздѣли ꙗко ѩзъıкы единомоу бо комоужадо раздѣлѧщоу ѫ нѫжда бѣ ꙗко и просѣщи его ∴

XXVIII. *Annot. ad psalm.* 5. ª съкроушаѭштааго sin. -ѫщаго sof. -ющаго buc. ᵇ гн҃ quod in pog. abest in sof. legitur. — ливанъскыѧ sin. ливанскыѧ sof. -скыѥ buc. 6. ª и истънитъ sin. и истьнитъ sof. (λεπτυνεῖ), sine и buc. — ꙗ sin. ѫ sof. — телець sin. -цъ sof. -ьць buc. — ливаньскъ sin. -ъскы sof. ливань buc. ᵇ възлюбленъ sin. възлюблены sof. възлюблены buc. — инорожъ sof. ѥдинорога buc. 7. просѣкаѭшта sin. -ѫщаго sof. -ющаго buc.

Annot. ad comm. 5. ª гръдыѧ pog. -ѫ sof. грьдыню buc. (τοὺς ὑπερηφάνους). — высокы sof. высокый buc. — ѿ сн҃оу pog. ѿ omis sof. buc. ᵇ и ante ꙗко omis. sof. buc. — радоуѭща са pog. -ѫ са sof. sof. -юще се buc. — жрътвьна sof. жр'твьнаѧ buc. — оупразнь pog. оупраж'нъ sof. -жьнь buc. (παύσασα). — идол'ское buc. 6. ª телецъ sof. -ьць buc. — идоль pog. buc. -лъ sof. (εἴδωλον). — коумир'скыѧ pog. -ѫ sof. -'скыѥ buc. — невидимы sof. -мый buc. — быша pog. -ж sof. — такоже и sof. — быша pog. -ж sof., in buc. а такоже usque ad быша omnia omissa. — иже sof. ѥже buc. — развѣаша са pog. -ашѫ бо са sof. развѣяше се buc. ᵇ ѥдїнозрачныѧ pog. (τῆς μονοειδοῦς). — оч҃а pog. sof. ѿч҃е buc. 7. ꙗко omis. sof. buc. — ѩзыкы pog. ѧзыкы sof. — раздѣлѧщоу ѫ pog. sof. -ющоу ѥ buc. (graece: μερίζων αὐτάς). — ноужда бѣ graece: ἀνάγκη . . . ποιεῖ. — recte sof. и просѣщи его et buc. и просѣщи и (graece: διακόπτειν, vl. διακοπῆναι), male pogod. ꙗко и просвѣщени.

Digitized by Google

8. Гласъ гнь страсажщааго поустына. И страсетъ гдъ поустына кадъскж.

9. Гласъ гнъ съвръшающааго елени. И ѡ[ѡ]крыетъ джбравы. И въ цркви его вьсь иже глетъ славж.

8. [a] Гласъ господенъ страсажштаго поустына ∴ [b] И страсетъ гъ поустына гадъскжж ∴

9. [a] Гласъ господенъ съвръшажштаաго елени ∴ [b] И штъкрыетъ джбравы ∴ [c] И въ цръкви его вськъ иже глаголетъ славж ∴

---

8. [a] Црькви си речъ· поуста бо бѣ, страсе же ж прѣложъ на богоразоумие. всемоу бо приносимоумоу нжжда естъ сътрасти са. гла же мѣнитъ проповѣдъ словеснжж· въшоумѣ бо яко и громѣ ∴ [b] Гади скажетъ са стыни еже естъ црьки· еще бо сътрасе ж прѣложъ ѿ нечистотї въ стыня славъї ∴ 9. [a] Апли· елени бо бъїстри теченнемъ сжтъ. апльскаа же теченнія съвръшилъ естъ гла словеси егда глааше к ним· шедше наоучите вса жзкъї, кръстаще ж въ има ѡца и сна и стго дха ∴ [b] Жзъїчнъїж· якоже бо въ джбравахъ си речъ въ лѣсѣхъ звѣрне живжтъ· тако въ льсти коумиръстѣи яко въ лѣсѣ бѣшж вси жзци. ѡкрьвени же бъїшж просвѣщени благодѣтиж ∴ [c] Црьки· храм бо бни си естъ в неиже всѣкъ си речъ праведъници· и грѣшъници прославатъ. разоумѣи же црке тѣло влчне. въ нем бо всѣка дша славитъ ба ∴

XXVIII. *Annot. ad psalm.* 8. [a] сътрасажштаго sin. стърасажщаго sof. сьтресающаго buc. [b] поустына sof. пѹстыню buc. поустынж (?) sin. — кадискж sin. кадьскж sof. -скоу buc. 9. [a] съвръшажщаго sof. -жштаго sin. -ющаго buc. [b] и ante ѿкр. omisit buc. — джбровы sin. джбравы sof. buc. [c] и ante въ црк. omis. sof. buc. — вь цркви buc. и цркы sin. — въсѣкъ sof. всакь buc.

Annot. ad comm. 8. [a] цркве pog. sof. -ви buc. (τὴν ἐκκλησίαν). — стра(се) же ю pog. сътрасе же ж sof. сьтресе же ю buc. (συνέσεισε δὲ αὐτήν). — богоразоуми buc. — въсемоу sof., recte прѣносимомоу pog. sof. buc. (μεταφερόμενον). — стрѣсти са pog. сътрасти са sof. сьтрести се buc. (σεισθῆναι). — словеснжж sof. — въшоумѣ sof. вшѹмѣ pog. (ἤχησε). [b] гадъ pog. кадис' sof. кадь buc. — стыни: ἁγίασμα. — црквы pog. цркви sof. buc. (ἐκκλησία). — сътрасе ж sof. — въ стына sof. вь свѣтыню buc. 9. [a] елене pog. sof. юлени buc. — быстри pog. бистри sof. быстро buc. — апска pog. sof. -скаа buc. — словесе pog. sof. — глааше sof. — ж pog. ж sof., крще се buc. — и ante стго omis. pog. [b] жзычныж pog. -ж sof. — звѣрие pog. з-не sof. зв. buc. — вь льсти pog. buc. въ льсти sof. — коумирьстѣи pog. -ъс'цѣи sof. -'сцѣи buc. — въ лѣсѣ: ἐν συνοχῇ. — бѣша pog. -ж sof. бѣахоу buc. — post ѿкр. бышж graece sequitur οὗτοι. — блгтїж pog. блгодѣтиж sof. [c] въ цркви pog. sof. buc. — в неи pog. и въ неи sof. в нюнже buc. — вьсь иже си речь pog. въсѣкы же (sine си речь) sof. всакь си речь

Digitized by Google

10. Гдъ потопъ населѣетъ. Н сѣдитъ гдъ цръ въ вѣкъ.

11. Гъ крѣпость людемъ своимъ дастъ. Гъ блвитъ люди своꙗ миромъ.

10. ᵃГосподъ потопъ насѣлѣетъ ⁘ ᵇН сѣдитъ гъ цръ въ вѣкъ ⁘

11. ᵃГосподъ крѣпостъ людемъ своимъ дасть ⁘ ᵇГъ блвитъ люди своѫ миромъ ⁘

XXIX.

Pog.

В ко ѱлъ · кф · пѣ о свщеннї домоу двдва.

ѿ црви прръчьство глє · въ конецъ · при конци бо хс · ѡбнавлѣетъ црквъ.

2. Възнесѫ та гдн ꙗко подъꙗт'

Bon.

⁘ В ко · ѱа · кф · пѣсни ѡ сщенни дм два ⁘

О цви пр҄чво глетъ · въ конецъ · при конци бо хъ · ѡбнавлѣетъ црвъ ⁘ Възнесѫ[ѫ] та гн ꙗко подъѫтъ ма ⁘

2. ᵃВъзнесѫ та гн, ꙗко подъѫтъ

10. ᵃВодъї глетъ кръщениꙗ ꙗко потопъ бѣсомъ и грѣхом' творащѫ и ѡмъїваѫштѫ чл҄къї ⁘ ᵇПо сътѣанїихъ бо сихъ вс҄ѣ хм҄ъ вожлъ на нбса (и) сѣдитъ цръ в вѣкъ вѣка ⁘ 11. ᵃЛюдем' вѣрънъїм даль тѣло свое и кръвъ на ꙗдение и питие · ꙗдениемъ бо и питиемъ имать крѣпостъ чл҄къ ⁘ ᵇЕгда рече миръ мои даѫ вамъ ⁘

XXIX. 2. ᵃЦрви глаголетъ къ гоу · възнесѫ та, си рѣчь прославла та, (ꙗко)

buc. — праведны и гр. pog. праведнии и гр. sof. buc. — всн ante прославлꙗть add. sof. — црквe pog. sof. црквь buc. — всѣ дша pog. въсѣка дша sof. всакаа дша buc.

Annot. ad psalm. 10. ᵃ насѣлѣтъ (sic) sin. населѣетъ sof. -лꙗють buc. ᵇ цръ omis. sof., въ вѣкы вѣка sof. 11. ᵇ благословествитъ sin. блвитъ sof. -ть buc. — своꙗ sin. своѫ sof.

Annot. ad comm. 10. ᵃ творащꙗ pog. -щѫ sof. -еще buc. — ѡмывающꙗ pog. -ѫ sof. -ющаа buc. — чл҄ка pog. buc. человѣкы sof. (τὸν ἄνθρ.). ᵇ по сътѣании бо всѣхъ сихъ pog. buc. по -нии бо сихъ въсѣхъ хомъ sof. (μετὰ τὸ πρᾶξαι ταῦτα πάντα τὸν χριστόν). — вождъ pog. вожь buc. sed sof. възиде (graece ἀνελθών). — и сѣдитъ pog. sof. buc. — въ вѣкы вѣка и въ вѣкъ вѣкоу sof. въ в. в. buc. 11. ᵃ и кръвь pog. и кръвъ sof. — на ꙗдениѥ и питиѥ pog. на ꙗдение и пїтие sof., buc. omisit praeter на.

XXIX. *Annot. ad titulum.* Въ конецъ sin. въ коне sof. — пломъ пѣсни о сиꙗце (sic ?) sin. пѣснъ sof. — ѡ сщени sof. ѱалм ѡ свщены buc. (graece ἐγκαινισμοῦ, quod обновлениѣ aut ѿ обновлении verti debebat). — при конци sof.

Annot. ad psalm. 2. ᵃ подьать sof. ᵇ о мьнѣ sin. sof.

Annot. ad comm. 2. ᵃ цркы pog. -кви sof. buc. (ἡ ἐκκλησία). — къ гоу pog. buc. кь хоу

Digitized by Google

ма. Н нѣсн възвеселнлъ врагъ монхъ ѡ мнѣ.

3. Гн бже мон, възвахъ к тебѣ, нсцѣлн ма.

4. Гн възведе ѿ ада дшѫ моѭ. Спсе ма ѿ нн҄зъходащнхъ в ровъ.

5. Поитє гвн вси прѣподобнии єго. Исповѣдаитє памать стына єго.

ма ∴ [b] Н нѣсн възвеселнль врагъ монхъ ѡ мнѣ ∴

3. Гн бе мон, възвахъ к тебѣ, нсцѣлнлъ ма єсн ∴

4. [a] Гн възведе ѡтъ ада дшѫ моѫ ∴ [b] Спълъ ма єсн ѡтъ нн҄зходащнхъ въ рвъ ∴

5. [a] Поите господеви вси прѣподобнии его ∴ [b] Исповѣдаите памать стына его ∴

нн҄зоу ма лежѫщѫ възнеслъ єсн ∴ [b] Врагы глєтъ бѣсы, єже єи прѣрѣшѫ лъстнѫ · юже бо ти не порадоуѫтъ са на црве ∴

3. Ѡслъıша бо ма въпнѫщѫ н не прѣзрѣ мене ꙗко благъ ∴ 4. [a] Хъ въскрсъ н нзведе дшѫ адама ∴ [b] Отъ дръжнмы[мы]хъ въ адѣ · рова бо глєтъ ада. ѿ тѫдоу бо възыде гнѣ дша, ꙗкоже єстъ писано пророкомъ ∴ 5. [a] Прѣпобнъıѩ глєтъ свобожденъıѩ ѿ ѫзъ адовъ · ти рече прославатъ ха ѡ бъıвъшннмъ ∴ [b] Исповѣдаѫщен бо вѣрьнни н поѫще памать хвѫ свръшаѫтъ законъ прнношенне(мъ) хлѣба н чашѫ ∴

---

sof. (πρὸς τὸν κύριον, vl. χριστόν). — ꙗко additum ad fidem pog. sof. buc., лежащѫ pog. -жщѫ sof. -ещоу buc. (χαμαὶ κειμένην). [b] єже omnes, etiam buc. єже, sed expectabamus нже (οἵτινες). — прѣрѣша pog. -шѫ sof. -ше buc., melius прѣдъша, льстнѩ pog. лъстнѫ sof. (αὐτὴν ἐσκέλισαν τῇ πλάνῃ). — Ѹже pog. н оуже sof. юже buc. — тыи buc. — ѡ црквн buc. (κατεχάρησαν τῆς ἐκκλησίας).

XXIX. *Annot. ad psalm.* 3. гь бъ sin. — возъвахъ sin. — къ тебѣ sin. — н іс҄цѣлнлъ sof. н нцѣлнль buc. 4. [a] гь sin. — възвель єсн buc. [b] спасль sin. спслъ sof. — нізъходѧштінхъ sin. нн҄з'ходаіщнхъ sof. нисходещннхь buc. 5. [a] гні (sic?) sin. гвн sof. buc. — вси omis. sin. buc. въсн sof. — прѣподобні sin. -нин sof. buc.

Annot. ad comm. 3. въпнѭщѫ ма pog. -ѫщѫ ма sof. въпнющаа ме buc. 4. [a] възведъ pog. sof. възведь buc. (ἀναγαγών). — дшѫ адамла pog. sof. дше адамлю buc. [b] ѿ дръжнмыхъ въ адѣ pog. sof.: τῶν κατεχομένων ἐν τῷ ᾅδῃ. — възнде pog. buc. възнде sof. 5. [a] прпобныѩ pog. -ѫ sof. -ныю buc. — свобожденыѩ pog. sof. -нию buc. — ѫзъ pog. ѧзъ sof. оузь buc. — тыѩ pog. ты sof. тыю buc. — прославатъ sof. прославете (sic) buc. [b] нсповѣдаѫще (ἐξομολογούμενοι) sof. — бо omis. buc. — поѭще sof. -юще buc. — съвръшаѫтъ pog. sof. -ють buc., male bon. свръшаєтъ. — законь pog. buc. законъ sof. (in graeco textu nihil respondet). — recte прнношеннєм' pog. buc. -ннемъ sof. (διὰ τῆς προσφορᾶς), bon. -нне. — чаша pog. -ѫ sof., omis. н ч. buc.

Digitized by Google

6. Ѩко гнѣвъ въ ꙗрости ѥго и животъ въ воли ѥго. Вечеръ въдварѣѥт сѧ плачь. А за оутра радость.

7. Азъ же рѣхъ въ ѡбилии моѥмъ не подвижѫ сѧ въ вѣкъ.

8. Гн҇и волеѭ твоеѭ подаждь добротѣ моеи силѫ. Ѡврати лице своѥ и быхъ смѫщенъ.

9. Къ тебѣ гн҇и воꙁовѫ и к боу моѥмꙋ помлꙗ.

10. Каꙗ полꙁа въ кръви моеи,

6. [a]Ѩко гнѣвъ въ ꙗрости его и животъ въ воли его ⁖ [b]Вечеръ оудворитъ сѧ плачь ⁖ [c]И за оутра радость ⁖

7. Азъ же рѣхъ въ обилии моемъ не подвижѫ сѧ въ вѣкъ ⁖

8. [a]Гн҇и волеѫ твоеѫ подаждь доброте мои силѫ ⁖ [b]Отъвратилъ же еси лице свое и бъіхъ смѫщен ⁖

9. Къ тебѣ гн҇и въꙁовѫ и къ боу моемоу помола сѧ ⁖

10. [a]Каа полъꙁа въ кръви моеи,

6. [a]Въ ꙗрости бо гнѣвъ грѣшнъїмъ · а въ воли животъ праведънъїмъ ⁖ [b]Распѧтие и мѫкѫ гл҇етъ · ѡ немже плачѫтъ вѣрнии ⁖ [c]Въскръсение гл҇етъ · за оутра бо бъїстъ. се бо ѥстъ веселие родоу чл҇чю ⁖ 7. Обилие гл҇етъ оумножение вѣръї новъїихъ людеи · ꙗже не ѡскѫдаѣетъ въ вѣкъ вѣка ⁖ 8. [a]Добротѫ гл҇етъ вѣрѫ · си рѣчь сиѫ оукрѣпи и прѣбѫдетъ неоуклонна ⁖ [b]Ѥгда бо кромѣ бѣахѫ б҇а людие ѧзкъ, смѫщени бѣахѫ слоуженимъ идолъскомъ ⁖ 9. К тебѣ бо възопишѫ покаанием ѧзъїчнии людие · сам же сп҇ъ приде на помощь имъ ⁖ 10. [a]Хр҇ъ гл҇етъ · каа полꙁа рече въ

XXIX. *Annot. ad psalm.* 6. [b] въдворітъ сꙗ sin. въдварѣѥть сѧ sof. вьдварает' се buc. 7. обилы sin. ѡбилии sof. buc. 8. [a] подаждь sin. [b] твое sin. своѥ sof. — бихъ sof. — съмѫштенъ sin. 9. помолѫ сꙗ sin. помлꙗю се buc. 10. [a] каѣ sin. каꙗ buc. каа sof. — полъꙁѣ sin. пол'ꙁа sof. пол'ꙁа buc. — во кръві sin. въі-истьлѣнье sin. [b] еда sin. sof. buc., in pog. erat егда, sed г erasum, nullo vestigio relicto. — или buc. (reliqui ли).

Annot. ad comm. 6. [a] грѣшьникомъ pog. -шникомъ sof. -комь buc. [b] распѧтие pog. -ниѥ sof. -петниѥ buc. — плачатъ sof. pog. плачють buc. [c] мѣпитъ pog. -ть buc. гл҇етъ sof. — веселиѥ pog. buc. -ние sof. — и родоу pog. buc. — чл҇вчьскомоу sof. чл҇чю pog. buc. 7. Обилиѥ pog. buc. ѡбилиѥ sof. — ꙋмножениѥ pog. buc. оумножениѥ sof. — новъі sof. — людиї pog. -нии sof. — въ вѣкъ sof., вѣка omis. sof., вь вѣкы вѣка buc. 8. [a] сиѫ pog. сию buc. ꙋкрѣпи сиѫ sof. (δυνάμωσον ταύτην, vl. ταύτην δυνάμωσον). — и прѣбѫдетъ pog.: καὶ μενεῖ. — неꙋклон'на pog. неоуклонна sof. buc. ἀκλινής. [b] кромѣ б҇а бѣахѫ sof. кр. бѣиахоу б҇а buc. (ἔξω ἐτύγχανε θεοῦ, vl. ἔξω θεοῦ ἐτ). — людиѥ ꙗзыкъ pog. -ние ѧзыкъ sof. (ὁ λαὸς τῶν ἐθνῶν). — бѣиахоу buc. — идольскымъ pog. sof. buc. 9. възъпивше pog. вьꙁьпив'ше buc. (βοήσας, sc. ὁ λαός), възъпишѫ sof. — ѧзычниї pog. ѥзычнии buc. ѿ ѧзыкъ sof. (τῶν ἐθνῶν ὁ λαός). 10. [a] каа рече пол'ꙁа sof. каꙗ

Digitized by Google

ѥгда сниджѫ въ нстлѣнню. Єда нс-
повѣстъ тн сѧ прьстъ · лн възвѣ-
стнтъ нстннѫ твоѭ.
11. Слыша гь н помнлова мѧ.
Гь быстъ помощннкъ мон.
12. Обратнлъ ѥсн плачь мон в ра-
дость мнѣ. Растрьза врѣтнщє моє
н прѣпоѩсаль мѧ ѥсн весєлнѥмъ.
13. Да въспоѥтъ тебѣ слава моа

егда сънидѫ въ нстълѣнне ∵ [b]Є[г]да
нсповѣстъ тн сѧ прьстъ, лн възвѣ-
стнть нстннѫ твоѫ ∵
11. [a]Слыша гь н помнлова мѧ ∵
[b]Гь бъıстъ помоштьннкъ мон ∵
12. [a]Обратнлъ есн плачъ мон на
радостъ мнѣ ∵ [b]Растръга врѣтнште
мое н прѣпоıаса мѧ веселнемъ ∵
13. [a]Да въспоетъ тебѣ слава моıа

мѫцѣ моѥн ѫзъıкъ ѡбращенне, спенне члческо ∵ [b]Нстънѣнн бо бѣсы непобнн ѩже
на ѡбращенне бѣахѫ · глет же н адама ѩко нстлѣвъша ∵
11. [a]Слъıша въздъıханне людѥн вѣрнъıхъ · н ѩко бъ не прѣзрѣ нъ помова ∵
[b]Съшедъ с' небсе н възъıскавъ блѫдаащааго н взвратнвъ ∵ 12. [b]Плакааше бо сѧ
рыдаѫ мѫчнм' бѣсы члкъ · хоу же прншедъшоу свобода бъıстъ благодѣтнѫ ∵ [b]Въ
бо в рабѣхъ скврънннѣхъ члкъ, в' наже ѡблѣче н спнра демонъскаıа · нъ снѫ растръ-
завъ н ѿвръгъ хъ ѡблѣче н въ блатъ ∵ 13. [a]Спенъ бъıвъ члкъ въıнѫ славнтъ

пол'за (sine рече) buc. — азыкъ pog. sof. ѥзыкь buc. — н add. ante спсенне sof. — члвче pog. buc. чловѣчко sof. [b]нстьнѥнн buc. — бѣсн bon. pog. sof., melius бѣсы buc. (οἱ γὰρ λεπτυνθέντες ὑπὸ τῶν δαιμόνων). — неподобннн buc. melius неподобнн sof. (ἀνεπιτήδειοι). — ѫже pog. оуже sof. юже buc. — ѡбращенню pog. buc. -нне sof. — бѣхѫ sof. бѣıахоу buc. — н адама pog. sof. — нстлѣв'ша pog. sof. -шаа buc. (ὡς φθαρέντα).

XXIX. *Annot. ad psalm.* 11. [b]sin. post гь add. бъ. 12. [a]въ радостъ sin. въ радо sof. вь радо buc. [b]растрьзаль ѥсн buc. — прѣпоѣсалъ мıа есı весельемъ sin. sof. прѣпоıасал' ме ѥсн вес. buc. 13. [a]оумолı сıа sin., recte оумıла сѧ sof. оумнлю се buc. [b]бъ (pro бе) sin. — вь вѣкъ sin. — нсповѣмъ тı сıа sin.

Annot. ad comm. 11. [a]въздыханнѥ pog. въздныханне sof. вьздыханнѥ buc. (τὸν στεναγμόν). — людні вѣрныіхъ pog. людні вѣр'ныхъ sof. — н omis. buc. — нѫ pog. sof. нь buc. [b]сьш pog. сьш buc. съшедъ sof. — взыскавъ pog. вьзыскавь buc. възнскавъ sof. — блѫдащаго sof. -дещаго buc. — н в'звратн pog. н възвратнвъ sof. -вь buc. (ἐπιστρέψας, vl. ἐπέστρεψεν). 12. [a]плакааше бо сѧ pog. -каше бо сѧ sof. покаıаше бо се buc. (ἐκόπτετο). — рыдаıа pog. -аѫ sof., мѫчнмъ: μαστιζόμενος. — бѣсн pog. бѣсы buc.: ὑπὸ τῶν δαιμόνων. — благодѣтнѫ sof. [b]въ рѫбѣхъ скврън'нѣхъ pog. sof. вь роубѣхь скврьн'ныхь buc. (graece: ἦν γὰρ ῥακώδη καὶ ῥυπαρὰ φορῶν). — в наже pog. въ наже sof. вь нѥже buc. (ἅπερ). — нѫ pog. нь buc. — снıа pog. снѫ sof. снѥ buc. — растръзавъ sof. -трьзавь buc. — въ благодатъ pog. въ блгтъ sof., sine вь buc. 13. [a]спсенъ бо бывъ pog. sof. buc. (σωθεὶς γὰρ). [b]вынѫ pog. sof.: διηνεκῶς.

Digitized by Google

й не оумлѧ. Гн бже мой въ вѣкъ йсповѣм сѧ тебѣ.

и не оумили сѧ ∴ [b]Гн бе мои въ вѣкы исповѣм сѧ тебѣ ∴

XXX.

Pog.

Слава · в ко · ѱлъ · двъ · л ·
въ оужасѣ ·
ѿзрѣвъ бо пркъ · тайны хотѧщаѧ на кончинѣ съвръшити сѧ · оужасе сѧ чюдомъ.

2. На тѧ гн оупьвахъ, да (не) постыждѫ сѧ въ вѣкъ. Правдоѫ твоеѫ йзбави мѧ й ізми мѧ.

3. Приклони къ мнѣ оухо твое,

Bon.

∴ Слава · в ко · ѱа · двъ · л .
въ оужасѣ ∴
ѿзрѣвъ бо пркъ таинъі · хотѧщѫѧ на конъчинѣ свръшити сѧ · оужасе сѧ чоудомъ ∴ На га оупъвахъ да не постъіждѫ сѧ въ вѣкъ ∴

2. [a]На тѧ гн оупъвахъ, да не постъіждѫ сѧ въ вѣкъ ∴ [b]Правдоѫ твеѫ изъбави мѧ и ізми мѧ ∴

3. [a]Приклони оухо твое къ мнѣ

ба · къ томоу дрaселъ не бъіваѫ ∴ [b]Бъінѫ бо до вѣка слава чловѣкъ не прѣстаетъ ∴

XXX. 2. [a]Пркъ рече · гн не въ тщѣ створи нашего оупванниа · нъ оуѫдри таинѫ твоего въчлчениа ∴ [b]Правъденъ сы ѩко бъ, йзбави мѧ ѿ невѣрнъіхъ й йзми мѧ ѿ печален · въ конецъ привѣди таинѫ твоего пришествиа ∴ 3. [a]Си рѣчъ приклони сѧ мтвѣ моеи, глетъ адамъ · оуѫдри йзати мѧ ѿ одръжаниа коумиръска ∴ [b]еже

XXX. *Annot. ad titulum.* Слава: въ конецъ псалмъ двъ въ оужасѣ sin. — чюдомъ sof. -мь buc. — оужасе сѧ чюдомь: ἐξέστη τῷ θαύματι.

Annot. ad psalm. 2. [a]тѧ sin. — оуповахъ buc. — вь вѣкъ sin. въ вѣкы sof. вь вѣкы buc. [b]правъдѫѭ sin. правдоѫ sof. — мѧ sin. — ізъми (non praecedente и) sin. й ізми sof. й изми buc. 3. [a]ко мьнѣ оухо твое sin. къ мнѣ оу. т. sof. buc. — и ante оуѩдри omis. sin. оускори (pro оуѩдри) sof. buc. — изети buc. [b]въ ба sin. въ бга sof. вь бѣ buc. [c]въ домъ sin. sof. вь домоу buc. — прибѣжищю sin. -щоу sof. -ща buc. — съпасти sin. спси ме buc. спси мѧ sof.

Annot. ad comm. 2. не въ тыще сътвори sof.: μὴ κενώσῃς. — нѫ sof. нь buc., male pog. не. — оуѩдри pog. оускоріˇ buc., оускори sof. (τάχυνον). [b]праведьнъ pog. -ьнь buc. -еденъ sof. — невѣрныихъ pog. -хь buc. -ныхъ sof. — й ізми sof. (sine и pog. buc., graece καὶ ἐξελοῦ). — печали pog. печѣли sof. (τῆς φροντίδος). — й в ко pog. въ конецъ (sine и) sof. вь коньць buc. (εἰς πέρας). 3. [a]приклони сѧ: ἐπικάμφθητι. — й оуѩдри pog. й оускори sof. buc. — ѿ одръ-

Digitized by Google

оуҥадрі | ѩзати ма. Бѫди ми вь б҃а защитн(те)лѣ ѥ҆ и въ домъ прибѣжища спсти ма.

4. Ꙗко дръжава моꙗ и прибѣжище моѥ ѥси ты. Имене твоѥго ради наставиши ма и прѣпитѣѥши ма.

5. Изведеши ма ѿ сѣти сеꙗ ꙗже скрыша мнѣ.

6. Ꙗко ты ѥси защитнтель мои г҃и, въ рѫцѣ твои прѣдамъ д҃хъ мои. Избавилъ ма ѥси г҃и б҃же истинѣ.

7. Възненавидѣ хранащаꙗ су-

и оуждри изати ма ∴ [b] Бѫди ми въ богъ заштитителъ ∴ [c] И въ мѣсто прибѣжищоу спаси ма ∴

4. [a] Ꙗко дръжава мꙗ и прибѣжіщ ме ѥсі ты ∴ [b] Имени твоѥго ради наставиши ма и прѣпитѣѥши ма ∴

5. Изведеши ма штъ сѣти сеѫ ѭже скрышѫ мънѣ ∴

6. [a] Ꙗко ты ѥси защитителъ мои г҃и, в рѫцѣ твои прѣдамь д҃хъ мои ∴ [b] Избавилъ ма ѥси г҃и б҃е истинѣ ∴

7. [a] Възненавидѣ хранаштѫѭ су-

ѥстъ попъци са множ къ б҃оу, р҃е адамъ х҃вн, ꙗко ходатаи б҃оу и ч҃лкомъ ∴ [c] Даждь ми, р҃е ч҃лкъ, ц҃рве да в на прибѣгаѫ, ꙗко въ пристанище сп҃ениꙗ· и спсѫ са ѿ лѫкавнїихъ врагъ ∴

4. [a] Б҃ъ человѣкомъ дръжава и прибѣжище ѥстъ ∴ [b] Именемъ бо х҃вомъ сп са ч҃лкъ· наставенъ на пѫтъ сп҃ениꙗ· и кръмнмъ тѣломъ и кръвиѫ х҃воѫ ∴ 5. Б҃еси оубо присно ч҃лковн, нъ и жидове х҃вн· искаахѫ бо оуловити словомъ неѡблъстнмаго ∴ 6. [a] С҃нъ къ ѡ҃цеви рече, извѣштаѫ въчловѣчениѥ ∴ [b] Отъ листи кимиръскїиѫ ч҃лка ∴ 7. [a] Жидовъстии ѡроци иже въ тъще и соуѥ до днешнѣаго д҃не хра-

---

жанниꙗ pog. sof. -ниꙗ buc. (ἐκ τῆς συνοχῆς). — коумирьскааго sof. -скаꙗ buc. [b] поп'ци са pog. -се buc. попецн са sof. (φρόντισον). — х҃оу pog. buc. х҃вн sof. [c] ц҃ркве pog. sof. -квь buc. (τὴν ἐκκλησίαν). — в на pog. вь ню buc., male sof. вынѫ (ἐν αὐτῇ).

XXX. *Annot. ad psalm.* 4. sin. omis. моꙗ. [b] имене sof. -ни buc. — насташи omissa syllaba ви sof. наставиши buc. — прѣпитаѥши buc. 5. и изведеші sin., sine и sof. buc., сеꙗ sin. ꙗже sof. юже buc. — съкрышꙗ sin. -шѫ sof., мьнѣ sof., ськрыше мнѣ buc. 6. [a] мои omis. sin. [b] рѣснотъі sin. истинѣ buc. истин'ныи sof. 7. [a] хранꙗштꙗ sin. -щѫꙗ sof. -неще buc. — соуетьна sin. -наꙗ sof. buc. — тъщее sin. тьщеѥ sof. -ѥ buc. [b] г҃ѣ sin.

Annot. ad comm. 4. [a] ч҃лкоу pog. sof. buc. (τοῦ ἀνθρώπου). — дръжава: κραταίωμα. [b] х҃вѣмь buc. — наставленъ pog. sof. -лень buc. (ὁδηγηθείς). — кръмнмъ: τραφείς. 5. ч҃лкоу pog. buc. ч҃лвковн sof. — х҃оу pog. buc. х҃вн sof. — неѡбльстимааго pog. buc. неѡблъстнмаго sof. (τὸν ἀπλάνητον). 6. [a] къ оц҃оу pog. buc. къ ѡ҃цеви sof. — извѣщаꙗ pog. -ѫ sof. -ѥ buc. (βεβαιῶν). [b] льсти pog. buc. лъсти sof. — коумирскыꙗ pog. коумиръскыѫ sof. -скыѥ buc. 7. [a] жидовьсти

Digitized by Google

ѥтьна̑ ꙁа тъщеѥ̑. Азъ же на га̑ оупьвахъ.

8. възрадоуѭ сѧ ѝ възвеселѧ сѧ ѿ мі̇лости твоѥ̑и. Ꙗко прі̇зрѣ на смѣренніѥ моѥ̑. Спсе ѿ бѣдъ дшѫ моѭ.

9. Ѝ не ꙁатвори мене в҆ рѫкахъ вражнахъ. Поставилъ ѥ̑си на пространѣ ноѕѣ мои̑.

10. Помилоуи̑ мѧ гн ꙗко скръблѧ.

етънаа ꙁа тщее ∴ [b] Азъ же на га̑ оупъвахъ.

8. [a] възърадоуѭ сѧ и възвеселѧ сѧ ѡ милости твоеи ∴ [b] Ꙗко призърѣ на съмѣренние мое ∴ [c] Спслъ еси ѡтъ бѣдъ дшѫ моѭ ∴

9. [a] Ѝ нѣси мене ꙁатворилъ в рѫкахъ вражниꙗхъ ∴ [b] Поставилъ еси на пространѣ ноꙁѣ мои ∴

10. [a] Помилоуи мѧ гн ꙗко скръ-

нат̑ вражда̑ на спа ∴ 7.[b] 8. [a] Прѣкъ видѣвъ таинъі̑ проповѣданиꙗ̑ имъ на събъі̑тиѥ̑ градѫщаꙗ въ мноꙁѣ радости веселитъ сѧ ахомъ ∴ [b] Въ м҆ноꙁѣ бо смѣрениі̑ бѣ члкъ˙ в҆ лъсти коуминрстѣи̑˙ си же всѣ хъ̑ впиѥт̑ ѿ лі̇ца члча ∴ [c] Отъ ѡдръжѫщиихъ члка ѥ̑же навѣсѧ̑ на-нь бѣси ꙗ̑коже жидове на ха̑ ∴ 9. [a] Иꙁъбавилъ бо ѥ̑стъ хъ̑ члка иꙁъ рѫкъі̑ ді̇ꙗ̑вола ∴ [b] Вса бо ꙁемлꙗ ѡ̑чищъ свободънѫ чловѣкоу створилъ ѥ̑стъ ∴ 10. [a] Хъ ѿ лица члчъска скръба на крѣстѣ ∴ [b] ѥ̑же ѥ̑стъ ѿврат҄і̇хъ

---

pog. -'сци sof. -ьсцни buc. — ѥ̑же pog. ѝже sof. buc. — вь тъщи ѝ соуе̑ pog. въ тьще ѝ соуе̑ sof. вь тьще и соую buc. (κενῶς καὶ ματαίως). — до дне̑сьнѣа̑го дне̑ pog. до днешнѣго д. sof. до дьньшнꙗго д. buc.

XXX. *Annot. ad psalm.* 8. [a] и възр. sin. (sine и sof.), сѫ pro сѧ sof., възвеселѭ сѧ sin., in sof. и възвеселѧ сѧ vocabulis ѿ мі̇лости твоѥ̑и postpositum, възраую се и възвеселю buc. [b] прі̇ꙁьрѣ sin. призрѣль юси buc. — съмѣреньѥ sin. смѣрение̑ sof. -ние buc. 9. [a] неси м. ꙁатв. buc. — вражьѣхъ sin. 10. [a] скръблѧ sin. скрьблю buc. [b] ꙗрости sin. ꙗростиѭ sof. ѿ ꙗрости buc. [c] жтрѫба (sic ?) sin. ѫтроба sof.

Annot. ad comm. 7.[b] 8. [a] проповѣданиа̑ pog. sof. buc. (τὰ ὑπ' αὐτοῦ κηρυχθέντα, sed graece: μυστήρια, slavice vero таинъіа, quare verti debebat проповѣданъіа et градѫщаꙗ). — male събытии pog. recte събытие̑ sof. -ние buc. (εἰς πέρας). — вь мноѕѣ pog. въ мноꙁѣ sof. [b] мноѕѣ pog. -ꙁѣ sof. — въ лъсти коумир'сцѣи̑ sof. -ьсцѣи buc. — въпиѥтъ pog. -ѣтъ sof. вьпиють buc. — члвчѣ sof. члвча buc. [c] ѡдрьжещиихь buc. — ꙗ̑же pog. ѫ̑же sof. ꙗже buc. (ἃς, sc. ἀνάγκας, бѣды, itaque recta lectio cod. pog. et sof.). — навѣсѧ pog. sof. наведоше buc. (ἐπήγαγον), bon. omissa lit. с, scribit навѣѭ. 9. [a] и̑ꙁбавилъ бо ѥ̑стъ pog. sof. buc. (ἐλυτρώσατο). — иꙁ рѫкоу диꙗ̑волю pog. иꙁ҆ р. ді̇аволю sof. иꙁ роукоу диꙗволю buc. (ἐκ τῶν χειρῶν). [b] вьсѧ бо ꙁема pog. въсѧ бо ꙁемлꙗ sof. всоу бо ꙁемлю buc. (πᾶσαν γὰρ τὴν γῆν). — ѹстроилъ ѥ̑сть pog. сътворилъ ѥ̑стъ sof., male buc. оустроил' юси (κατέστησεν). 10. [a] члвча pog. buc. члвчьска

Digitized by Google

Смате сѧ ꙗростиѫ ѡко моє. Дш҃а
моꙗ и ѫтроба моꙗ.
11. Ꙗко ѡскѫдѣ болѣзниѫ жи-
вотъ мои · и лѣта моꙗ въздыхани-
ѥмъ. Изнеможе нищетоѫ крѣпость
моꙗ. И кости моꙗ смаша сѧ.
12. Паче всѣхъ врагъ моихъ быхъ
поношению. И сѫсѣдомъ моимъ ѕѣло ·
и страхъ знаємымъ моимъ. Вида-
щеи мѧ вънъ бѣша ѿ мене.
13. Забвенъ быхъ ꙗко мрътвъ ѿ

бла ∴ [b] Сътмате сѧ ꙗростиѫ ѡко мое ∴
[c] Доуша моꙗ и ѫтроба моꙗ ∴
11. [a] Ꙗк ѡскѫдѣ блѣзнiѫ живт
мн и лѣта мꙗ въздыханием ∴
[b] Изнеможе нищетоѫ крѣпостъ мꙗ ∴
[c] И кстi мѫ сматошѫ сѧ ∴
12. [a] Паче въсѣхъ врагъ моихъ
бъiхъ поношению ∴ [b] И сѫсѣдомъ
моимъ ѕѣло, и страхъ знаємымъ
моимъ ∴ [c] Видащеи мѧ вои | бѣжашѫ
ѿ мене ∴
13. [a] Забьвенъ бъхъ ꙗко мрътвъ

ѡчи мои ѿ людеи жидовскъ ꙗростиѫ и гнѣвомъ велиемъ ∴ [c] Поболѣхъ си рѣчъ
ѡ людехъ · и дш҃а бо и ѫтроба болѣаше, ꙗко пѫтъ бж҃иꙗ сѫщи ∴
11. [a] На кръстѣ по пѫти ∴ [b] Адамъ ѡбънищавъ ѡтъ бога ∴ [c] Висащоу
на кръстѣ ∴ 12. [a] Поношение глетъ · еже на кр҃тѣ прѣтръпѣ х(ъ) ѿ беззаконнъiхъ жидовъ ∴
[b] Ап҃ли и въси знаємии въ страсѣ божии бъiшѫ въ часъ мѫкъi ∴ [c] Въ тои бо часъ
пропатиꙗ бѣжашѫ оученици плачѫще сѧ ∴ 13. [a] Юже бо не чаахѫ видаще на
кр҃тѣ живоу ємоу бъiти ∴ [b] Вънѣненъ бъiхъ рече ꙗко чл҃къ мрътвенъ ∴

---

sof. [b] ѿ людии pog. ѿ люди sof. buc. — жидовьскъ pog. sof. -ьскыхь buc. [c] дш҃а бо и ѫтроба pog. sof. дш҃а бо и оутр. buc. (graece: ψυχή γὰρ καὶ γαστήρ, vl. καρδία). — болѣашете pog. -ꙗшете buc. болѣаше sof. (graece in codicibus qui praesto sunt ἦσαν).

XXX. *Annot. ad psalm.* 11. [a] оскодѣ (sic?) sin. — болѣзныѫ sin. вь болѣзни buc. — въздыханьи sin. вьздыханиiхь (sine вь) buc. [c] моꙗ sof. — съмꙗшꙗ сꙗ sin. съмашѫ сѧ sof. сметоше се buc. 12. [a] поношенью sin. поношениѥ buc. [b] знаємымъ sin. -мымь buc. [c] видещии buc. — вънъ sof. вьн' buc. — бѣжашꙗ sin. 13. [a] забъвенъ sin. забьвенъ sof. — мрътвъ sin. мр҃твъ sof. мр'твь buc. — сръдъца sin.

Annot. ad comm. 11. [c] висащоу: κρεμάμενος. 12. [a] тръпѣхъ pog. прѣтръпѣхъ bon. sof. buc. (sed прѣтръпѣ х҃ъ legi debet propter graecum textum qui ὑπέμεινεν ὁ χριστός praebet). [b] и ап҃ли pog. sof. (καὶ οἱ ἀπόστολοι), ап҃лы (sine и) buc. — знаємии pog. -нi sof. -ыи buc. (οἱ γνωστοί). — быша pog. -ѫ sof. (ἐγένοντο). — чѣсъ sof. [c] въ тъ бо ча҃ pog. въ тѣ бо чѣсъ sof. вь ть бо ча҃ buc. — распатиꙗ pog. -иꙗ sof. -петниꙗ buc. — бѣша cum suprascripto жа pog. бѣжашѫ sof. бѣжаше buc. — плачаще сѧ sof. плачюще се buc. 13. [a] оуже sof. — чѣахѫ

Digitized by Google

срца. Быхъ ꙗко съсждъ погоублєнъ.

14. Ꙗко слышахъ гаждєниѥ много живжщиихъ ѡкрьстъ. Єгда съби-раахж са коупно на ма · приꙗти дшж моѭ съвѣщаша.

15. Азъ же на та гн оупьвахъ · рѣхъ ты єси бъ мой.

16. Въ ржкоу твоєю жрѣбии мои. Избави ма из ржкы врагъ моихъ (и) ѿгонащиих ма.

ѡтъ сръ(дъ)ца ⁖ [b] Быхъ ꙗко съсждъ погоублєнъ ⁖

14. [a] Ꙗко слышахъ гаждание много живжщиихъ ѡкрьстъ ⁖ [b] Єгда съби-раахж са коупно на ма приꙗти дшж мж съвѣщашж ⁖

15. Азъ же на та гн оупъвахъ рѣхъ ты єси бъ мои ⁖

16. [a] Въ ржкоу твоєю жрѣбъи мои ⁖ [b] Избави ма изъ ржкы врагъ моихъ и ѡтъгонаштиихъ ма ⁖

---

14. [a] Слъішааше бо ꙗко бъ помъішлєниꙗ въсѣхъ · ꙗко гаждаахж и, мънаще єго ꙗко не ѡживєть ⁖ [b] И по распатии пакъі събрашж са ѡклевєтати въскрьсєниꙗ ⁖ 15. Азъ же вѣдѣахъ рече ꙗко бъ, ꙗко и съ ѡтцемъ єсмъ · нъ прѣтрьпѣхъ вьсѣ за чл҃ка ⁖ 16. [a] На лонѣ бо ѡч҃и двороваше и оу него бѣахж жрѣбъи єго · нъ бжьство и слава хл бл ⁖ [b] Гл҃аголєтъ ѡ вразѣхъ жидовъ · вразн бо гни · гонаще бо господа не прѣстаахж ⁖

---

sof. чаꙗхоу buc. — видащей pog. sof. -ещен buc. (οἱ θεωροῦντες). — емоу omis. buc. [b] възмѣ-ненъ быхъ: ἐλογίσθην. — мрътвьнъ pog. мрт҃вѣ sof. -т'вьн' buc.

XXX. *Annot. ad psalm.* 14. [a] ржженьє sin. гаждениѥ sof. -ниѥ buc. — многом' живоущемь buc. [b] єго (pro єгда) sin. — събирахж sof. сьб. buc. — приꙗти sof. 16. [a] жрѣбы sin. жрѣбиѥ sof. жрѣби buc. [b] издржкы sin. изржкы sof. buc.

Annot. ad comm. 14. [a] слышаше buc. — помышлєниꙗ всѣхъ pog. -ниꙗ въсѣхъ sof. — гаждаахж и sof. pog. -ждахоу и buc. (ἐλοιδόρουν). — мнаще и pog. мьнаще єго sof. мнѣще и buc. — не ѡживетъ: οὐ ζῇ. [b] събрашж pog. -шж са sof. — оклеветать pog. -ти sof. buc. (συκοφαντῆσαι). 15. рече вѣдѣахъ pog. р. вѣдѣхъ sof. р. вѣдеꙗхь buc. — и ꙗко съ оцемъ pog. и ante ꙗко omis. sof. buc. (graece ὅτι sine καί). — єсмъ sof. ѥсмь buc. — нж pog. sof. нь buc. — въсѣ sof. 16. оч҃и pog. ѡч҃и sof. buc. — двороваше pog. sof. вьдвороваше buc. (ηὐλίζετο). — бѣхж sof. бѣꙗхоу buc. — жрѣбии ѥго pog. -нї єго sof. жрѣбии ѥго buc. (οἱ κλῆροι αὐτοῦ). — нъ bon. aut нж sof. recta lectio, male на pog. buc., unde etiam слава bon. sof. in славж pog. славоу buc. mutatum (graece: ἀλλ' ἡ θεότης καὶ ἡ δόξα, vl. ἥ τε θεότης καὶ ἡ δόξα). — ха и ба pog. buc. ха ї ба sof. (χριστοῦ τοῦ θεοῦ, vl. χριστοῦ καὶ θεοῦ). [b] ѿ жидовъ врагъ гнь pog. buc. -гнихъ sof. (τῶν Ἰουδαίων τῶν ἐχθρῶν τοῦ θεοῦ). — гонаще бо га не прѣстаахж pog. sof. -неще бо га не прѣстахоу buc. (διώκοντες γὰρ τὸν κύριον οὐκ ἐπαύσαντο).

Digitized by Google

17. Просвѣти лице твое на раба твоего. Спси мѧ мїлостиѭ твоеѭ.

18. Гн да не постыждѫ сѧ ꙗко призвах тѧ. Да постыдат сѧ нечьстивнї и снидѫтъ въ адъ.

19. Нѣмы да бѫдѫтъ оустны льстивыꙗ. Глащаꙗ на праведнааго безаконие. Гръдынеѭ и оуничьжениемъ.

17. [a] Просвѣти лице твое на раба твоего ⁘ [b] И спи мѧ милостиѫ твоеѫ ⁘

18. [a] Гн да не постъіждѫ сѧ ꙗко оупвахъ на тѧ ⁘ [b] Да постъідатъ сѧ нечъстивии и снидѫтъ вь адъ ⁘

19. [a] Нѣмъі да бѫдѫтъ оустънъі лъстивъіѫ ⁘ [b] Глаштѫѫ на праведънааго безаконие ⁘ [c] Гръдънеѫ и оуничъжениемъ ⁘

---

17. [a] Сеи гла адамлъ естъ. егда бо просвѣтѣ сѧ мртвъім жизнъ · тогда адамъ свободенъ бъі ⁘ [b] И се гласъ адамлъ къ богоу ⁘ 18. [a] И сеи гла пакъі адамлъ · еда пакъі постъіждѫ сѧ поношаемъ ѿ бѣсъ ⁘ [b] Жидове ꙗко нечистовавъше въ ха стоудом въ адъ снидошѫ ⁘ 19. [a] Жидовъскъіѫ глетъ · ꙗко съ лъстиѫ глаахѫ спви · заѧтъі бъішѫ в' врѣмѧ вскрсениꙗ ⁘ [b] Глаще · свѧжамъ праведника ꙗко непотрѣбънъ намъ естъ ⁘ [c] Обидѣахѫ бо и нарицати ба оуничъжаѭще и ⁘

XXX. *Annot. ad psalm.* 17. [a] просвьти (?) sin. — своего sof. [b] спи sine и sin. sof. buc. — мілостьѭ sin. 18. [a] постъждѫ sin. — прізъвахъ тѧ sin. призвах' та sof. призвах' те buc. (male bon. оуповахъ на тѧ). [b] нечьстивыи buc. — съніdѫтъ (sine и) sin. и сън. sof. и сьнидоуть buc. — въ адъ sin. 19. [a] льстітъıꙗ (?) sin. [b] глѭштѧ sin. -щеѥ buc. — праведънаго sin. — безаконенье sin. [c] оунічьженьемь sin. оуничиженнемъ sof. оуничьженнѥмь buc.

Annot. ad comm. 17. [a] съ гласъ pog. sof. сь гл. buc. — просвѣтѣ сѧ sof. (ἐπέφανεν, vl. ἐπεφάνη). — male жизни pog., recte жизнъ sof. -нь buc. (ἡ ζωή). — тъгда sof. тогда buc. — свободъ pog. sof. (ἠλευθερώθη). [b] и съ гласъ pog. sof. и сь гл. buc. 18. [a] и съ пакы гла pog. sof. и сь пакы гл. buc. — поношаем ѿ бѣс' pog. sof., buc. haec verba omisit (graece leguntur: μὴ πάλιν αἰσχυνθῶ ὀνειδιζόμενος ὑπὸ τῶν δαιμόνων). [b] нечьствовавьше pog. нечествовав'ше sof. нечьствовавше buc. (ὡς ἀσεβήσαντες). — на ха pog. buc. въ ха sof. (εἰς χριστόν). — снидоша pog. съниdошѫ sof. снидоше buc. 19. [a] жидовьскыꙗ pog. -ѫ sof. -ьскыѥ buc. — льстиѭ (sine съ) pog. съ лъстиѫ sof. сь льстию buc. (μετὰ δόλου). — спсоу pog. buc. спсови sof. заѧтъі быша pog. заѧты бышѫ sof., melius quam зажти bon. заѥти выше buc., quia ad оустьнъı refertur (graece: ἐνεφράγησαν δέ, sc. τὰ χείλη). — въскрсениꙗ pog. -ниꙗ sof. buc. [b] свежѣмь buc. — праведнааго buc. — непотрѣбень pog. -енъ sof. -ьнь buc. (δύσχρηστος). [c] обидѣахѫ pog. ѿбидѣахѫ sof. обидѣıахоу buc. (εὐτέλιζον, bon. male обидрахѫ). — ѹничьжаѭще и pog. -юще и buc. оуніціжаѭще ї sof. (ἐξουδενοῦντες αὐτόν).

Digitized by Google

20. Коль много множьство блго-
сти твоеѧ гі. Іѧже скры божщнїм
сѧ тебе. Съвръшилъ єси оуп'важщаиѧ
на та. Прѣдъ сны члвчи.

21. Скрыєши ѩ в таинѣ лица
твоєго. Ѿ матежа члвча покрыѥши
ѩ. Въ кровѣ ѿ прѣрѣканиа ѩзыкъ.

20. [a]Колъ много множъство бла-
гости твоеѧ господи ⁘ [b]Ѧже скръı
божщиимъ сѧ тебе ⁘ [c]Съвръшилъ
єси оупъважштѧѧ на та ⁘ [d]Прѣдъ
сынъı чловѣчъскъı ⁘

21. [a]Съкрыєши ѧ въ таинѣ лица
твоего ⁘ [b]Отъ матежа члча покръı-
єши ѧ ⁘ [c]Въ кровѣ штъ прѣрѣка-
ниѩ ѧзыкъ ⁘

---

20. [a]Многѫ бо благостъїна творѣаше гъ жидомъ, тръпа на нихъ, ѩкоже и
глетъ · ѡтче ѡстави имъ · не вѣдать бо сѧ что творатъ ⁘ [b]Ѿтаи бо гъ блтъ ѿ
жидовъ и наведе ѧ на ѧзъікъї ⁘ [c]Си рѣчъ подаєтъ ѧзкомъ даръ блтънъї · ѧзци
бо оупъвашѧ въ истинѫ на га ⁘ [d]Прѣдъ ѡчима жидовъскама сп͠ени бъїшѧ ѧзци ·
члкъї глетъ жидъї ѩко законоу навъїкшѧ · и (а)зци бѣшѧ ѩко скотъ ⁘ 21. [a]Съкръї
бо бъ ѧзкъї въ свѣтѣ лица своего ⁘ [b]Малъвѣ бо жидовъстѣи ѧзци не причѧстишѧ
сѧ ⁘ [c]Въ плъти бо хвѣ покръвено бѣ бжво невидимо ѡчима плътѣнама · паче же
прѣрицаѧщиимн жидъми ⁘

XXX. *Annot. ad psalm.* 20. [a] коль sin. sof. ѩко buc. — мъного sin. много buc. — твоеѩ sin. [b] ѩже sin. ѧже sof. buc. — боıаштиимъ сıѧ sin. божщимь сѧ sof. боѥщиим' се buc. [c] сьдѣлаль ѥси buc. — оупъванѭштıаıа sin. оупьваѧщихъ sof. -ющии buc. [d] члвчскыми buc. 21. [a] ıа sin. нхь buc. [b] члвчьска sof. -скаа buc. — ıа sin. ѧ sof. нхь buc. [c] прѣрѣканъѣ sin. -ниıа buc. — ıаѕыкъ sin. ѧзыкъ sof. ѥзыкь buc.

Annot. ad comm. 20. [a] гъ творѣаше sof. творѣаше гъ pog. творааше гь buc. (πολλῇ γὰρ χρηστότητι ὁ κύριος ἐχρήσατο). [b] блгостъ pog. sof. блгость buc., melius quam bon. блгтъ (graece: τὴν χρηστότητα). — ѧ pog. ѧ sof. ѥ buc. (αὐτήν). — ѧзыкы sof. ѧзы pog. [c] ѧзыкомъ pog. sof. — благодатныи pog. благтны sof. buc. (τῆς χάριτος). — ѧзыци pog. sof. — оуп'ваша pog. оупьвашѧ sof. [d] жидов'скыма buc. -ьсками sof. — быша pog. -ѧ sof. — ѩзыци pog. ѧзыци sof. — bon. male глатъ идъї, correctum ad fidem pog. sof. buc. — нав'къше pog. навык'шѧ sof. -вык'ше buc. (ὡς νομομαθεῖς). — а ѩзыци pog. а ѧз. sof. а ѥз. buc., bon. male и зци, graece: τὰ γὰρ ἔθνη. — бѣша pog. -ѧ sof. бѣıахоу buc. 21. [a] ѧзыкы pog. sof. [b] мальвѣ pog. buc. малъвѣ sof. — жидов'стѣ pog. жидовьсцѣи sof. buc. — не прїчастиша pog. -шѧ сѧ sof. не причестише се buc. [c] пльти pog. плъти sof. — пльтнама pog. -ныма buc. плътьскыма sof. — прѣрицаѧщиї pog. -ѧщими жидьми sof. -ющиими жид'ми buc. (τοῖς ἀντιλέγουσιν Ἰουδαίοις).

Digitized by Google

22. Блвенъ гъ ıако ѹдиви міlость своѫ въ градѣ ѡбьстоанию.

23. Азъ же рѣхъ въ оужасѣ моемъ ѿвръженъ есмъ ѿ лица очию твоею. Сего ради оуслыша гласъ молитвы моеѧ · егда взываахъ к тебѣ.

24. Възлюбите га вси прѣподобнии его. Iако истины възискаетъ гдъ. И въздасть творащиімъ из лиха грьдына.

22. Благословень гъ ıако оудивилъ естъ милостъ своѫ въ градѣ ѡбъстоıаниıа ⁘

23. ᵃАзъ же рѣхъ въ оужасѣ моемь ѡтъвръженъ есмъ ѡтъ лица ѡч(и)ю твоею ⁘ ᵇСего ради оуслыша гла мтвы моеѫ · егда възвахъ к тебѣ ⁘

24. ᵃВъзлюбите га вси прѣпобнии его ⁘ ᵇІако истины възискаетъ гъ ⁘ ᶜИ въздаетъ творааштиимъ из лиха грьдына ⁘

22. Въ ѡбъстоании бо града нерма еже естъ внѣ града сѫдѣıа са спение члчьско · в немже оудивилъ са естъ члкъ помилованъ ⁘ 23. ᵃМнѣшѫ бо, ıако въ оужасѣ бъівъше невѣрнии, ıако простъ члкъ прѣданъ бъı гаскъı члкъ да нѣ живъ ⁘ ᵇегда на кртѣ възъпи хъ елои елои · тогда адамлѣ приѧта бъı мтва хомъ и бомъ ⁘ 24. ᵃТъгда бо стии всн въ хвѣ любъви прѣбъıваѫтъ въıнѫ ⁘ ᵇІако истовъ въ истинѫ кланѣѭщѫѧ са ѥмоу приемлетъ ⁘ ᶜѤлланиомъ и жидомъ иже прѣбъıваѫтъ въ невѣрии ⁘

XXX. *Annot. ad psalm.* 22. благословественъ sin. — ѡбьстоаниѡ sof. ѡбьстоаниıа buc. освоѣнььѣ (sic?) sin. 23. ᵃоужѣсѣ sin. — очью sin. ѡчиѡ sof. buc. ᵇслыша sin. — възъвахъ sin. възваахъ sof. вьзовоу buc. 24. ᵃвъсı sin. — прѣпобьнии buc. ᵇрѣсноты sin. истины sof. buc. — господъ sof. ᶜвьздаѥть buc. -етъ sof. — грьдынѫ sin. -ню buc.

Annot. ad comm. 22. вь обьстоании pog. buc. въ ѡбъстоании sof.: ἐν τῇ περιοχῇ. — сѫдѣа са pog. sof. сьдѣıа се buc. — члче pog. члвче buc. члвчьско sof. — ѹдиві са pog. ѹдиві се buc. оудивилъ са естъ sof. 23. ᵃмнѣша pog. -ж sof. мнѣше buc. — ıако и buc. — bon. вѣрнии, sof. вѣр'ниі, recte невѣр'ниі pog. buc. (graece: ὡς ἄπιστοι). — да нѣ живъ pog. да нѣ живь buc. на съмрть sof. (graecus textus sic habet: ὅτι ὡς ἄνθρωπος ψιλὸς παρεδόθη ὁ κυριακὸς ἄνθρωπος καὶ οὐ ζῇ). ᵇілли іл'ли pog. елоі елоі sof. ѥл'ли ѥл'ли buc. — тъгда sof. тогда pog. buc. — приıата бысть pog. -ата sof. бъı приѥта buc. 24. ᵃтогда pog. buc. тъгда sof. — в'си стиі pog. въси стии sof. вси сты buc. — вынѫ omis. buc. ᵇистиненъ pog. истин'нь buc. истиненъ и въ ист. sof. (и in caeteris abest, graece sine καὶ: τοὺς ἐν ἀληθείᾳ). — кланѣѭщаıа са pog. -жа са sof. -ющеѥ се buc. — пріемлет pog. -емлетъ sof. -ѥмлють buc. (προσίεται). ᶜже и жидомъ pog. sof. buc. (τε καὶ).

25. Мѫжаи̇те сѧ и̇ да крѣпит сѧ срⷣце ваше, вьси ѹпьваѫщеи̇ на гⷣа.

25. Мѫжанте сѧ, да крѣпитъ сѧ срⷣце ваше, въси ѹпъваѫштии на гⷭа ⁘

XXXI.

Pog.

Раꙁѹмъ двⷣъ · лⷶ .

вьраꙁѹмлѣѥтъ· си рѣчь Ѹчитъ прⷪ҇рка бѫдѫщиимъ. и̇ ѿ крⷭщении и̇ ѿ спⷭаѫщиихъ сѧ имъ ⁘

1. Блажени и̇хже ѿсташа беꙁаконениа̇ и̇ ї̇хже прикрыша сѧ грѣси.

2. Блаженъ мѫжь е̇моуже не вмѣнитъ гⷭъ грѣха. Ни же е̇стъ въ оустѣхъ е̇го льсти.

Bon.

⁘ двⷣовъ раꙁѹмъ · лⷶ ·

Въраꙁѹмѣѥтъ · си рѣчь оучитъ прⷪ҇къ бѫдѫщиимъ и ѿ крⷭщении · и ѿ спⷭаѫщиихъ сѧ имъ ⁘ Блажени имъже ѿпоущена сѫтъ беꙁаконниа ⁘

1. Блажени имъже ѿпоущена сѫтъ беꙁакониꙗ · и имъже прикришѫ сѧ грѣси и ⁘

2. [a] Блаженъ мѫжъ емоуже не въмѣнитъ гⷭъ грѣха ⁘ [b] Ни же естъ въ оустѣхъ его лъсти ⁘

---

25. Си рѣчь мѫжьскѫѧ мѫдростъ въсприимѣте вѣрнии · и̇ ѥже к томоу нераꙁнашаѥми всѣцѣмъ вѣтромъ бѫдете ⁘

XXXI. 1. Спⷭаѫштиихъ сѧ кръштениѥмъ глаголетъ блажѫ ѫ ⁘ 2. [a] Господь-

---

Annot. ad psalm. 25. і да крѣпітъ сѧ sin. и̇ да крѣпить сѧ sof. — ѹпьваѫщеи̇ на господа sof. вси ѹпвающеи на гⷭа buc.

Annot. ad comm. 25. Ѹже pog. и̇ ѹже sof. и ѥже buc. — нераꙁь|нашаѥми sof. нераꙁнашаѥмы buc. — всѣм' pog. всѣмь buc. въсѣцѣмъ sof. — бѫтъ pog. боудоуть buc., recte бѫдете sof.

XXXI. *Annot. ad titulum.* Давъ раꙁѹмъ sin. пⷭ҇лмъ двⷣвъ лⷶ въ раꙁѹмъ и̇ въ раꙁѹмѣ ѥстъ sof., melius buc.: раꙁѹмь двⷣ' · лⷶ · вьраꙁѹмѣѥть (graece: συνετίζει). — прⷪ҇рока sof. buc.

Annot. ad psalm. 1. блаженни buc. — и̇мъже sof. имьже buc. — sin. omis. ѿпоуштена, ѿпоущена сѫтъ sof. ѿпоустишⷭ҇е buc. — беꙁаконеньѣ sin. -коніꙗ sof. buc. — и̇ ї̇мьже sof. и им'же buc. — прікрышѧ сѧ sin. -шѫ сѧ sof. -крише се buc. — post грѣси omis. ихъ sin. buc., habet sof.

Annot. ad comm. 1. спⷭаѫщии сѧ pog. sof. -ющиим' се buc. — крⷭщениімъ pog. -ниѥмъ sof. -нием buc. — блажа ѩ pog.: μακαρίζων αὐτούς, male блажю ѥ buc. блⷭжении sof. 2. [a] въсприѧтъ sof. -ѥть buc. (ἀνέλαβεν). [b] ѿ томь бо pog. buc. sof., male bon. ѡ тѣмъ. — писано pog. sof. buc. — льсти pog. льсть buc. лъстъ sof.

Digitized by Google

3. Ꙗко оумльчахъ, ѡбетшаша кости мо. Ꙁовжщоу ми вьсь дьнь.

4. Ꙗко дьнь и нощь ѡтаготѣ на ма ржка твоа. Възвратнх са на страсть, егда оуньзе ми тръньꙻ Діаѱалъ.

5. Беззаконение мое познахъ и грѣха моего не покрыхъ. Рѣхъ· исповѣмъ

3. [a] Ꙗко оумъчахъ, ѡбетъшашж кости мож ∴ [b] Ꙁовжщоу ми въсъ денъ ∴

4. [a] Ꙗко дънъ и нощь ѡтаготѣ на ма ржка твоꙗ ∴ [b] Възъвратнхъ са на страстъ, егда оунъзе ми трънъ ∴ [c] Диаѱалъма ∴

5. [a] Беззаконниꙗ моꙗ познахъ и грѣха моего не покрыхъ ∴ [b] Рѣхъ · ис-

---

скаего чл҃ка гл҃етъ егоже въспрнжтъ хъ҃· томоу бо единомоу грѣхъ не ѡбрѣте са ∴ [b] Въ хвѣхъ и бнихъ. ѡ томъ бо естъ псано· и не ѡбрѣте са лъсть въ оустѣ его ∴

3. [a] Адамла. многъі бо лѣтъі съгнишж грѣхъми· нъ хъ҃ за-нъ оумрѣ и въскрѣси и ∴ [b] Въсь дн҃ъ на кр҃тѣ простръть бѣ хъ҃ адама ради ∴ 4. [a] Нощиж бо прѣдаи бѣ г҃ъ· денїж же распат са. имже бо бѣ длъженъ адам· хъ҃ въздаетъ ∴ [b] Егда слъіша адам ѡ б҃а· трънїе и влъчьцъ да прозаблетъ ти землѣ· си рч҃ѣ еже попалїлъ естъ хъ҃ носивъ трьновъі вѣнцъ ∴ [c] Прѣмѣнение словеси естъ ∴ 5. [a] Сьде пр҃къ плачет са· гл҃ет бо беззаконие оубииство а грѣ прѣлюбодѣꙗнїе. ни сего оубо скръі исповѣдавъ са ни

XXXI. *Annot. ad psalm.* 3. [a] оумлъчѣхъ sof. оумльчахь buc. — обетъшашꙗ sin. ѡбет'шашж sof. -'шаше buc. — моꙗ sin. -а sof. [b] зовжште sin. melius -щоу sof. buc. — вьсь дьнь sin. весъ дн҃ъ sof. вьсь дн҃ь buc. 4. [a] день sin. дн҃ъ sof. дн҃ь buc. — отꙗгътѣ sin. ѡтаготѣ sof. buc. — на мнѣ buc. на ма sof. [b] вонъзе sin. оуньзе sof. оун'зе buc. 5. [a] In sof. huic versiculo praecedunt verba: диапсалма прѣменение словеси, in buc. прѣмененне словеси · ѡ двдѣ. — беззаконенъе мое sin. -ние sof. -ниꙗ buc. [b] беззаконенъе sin. -конїе sof. — г҃ю sin. гви sof. [c] оставілъ еси sin. ѡпоустилъ еси sof. ѡставиль иеси buc. — нечьстниꙗ buc.

Annot. ad comm. 3. [a] съгниша pog. -шж sof. -ше buc. — грѣхомъ pog. sof. (τῇ ἁμαρτίᾳ). — нж pog. sof. нь buc. — въскрѣси и pog. sof. вьскрѣси sine и buc. [b] вьсъ дн҃ь pog. весъ дн҃ъ sof. вьсь дн҃ь buc. — простръ(тъ) бѣ хс pog. sof. (ἐκτεταμένος ἦν ὁ χριστός), alio ordine buc. простръть бѣ на кр҃тѣ хь. 4. [a] нощиа, дьниа sof. — же omis. buc. — дльженъ pog. длъженъ sof. дльжьнь buc. [b] слышаа buc. — вльчецъ pog. влъчецъ sof. вльчьць buc. (τριβόλους). — прозабет' ти pog. прозабнеть [ть] ти sof. -зебнеть ті buc. (ἀνατελεῖ). — земѣ pog. землѣ sof. — сї рѣчь еже pog. sof. buc. (graece: ταύτας δὲ). — ие pog. buc. естъ sof. — трьновы pog. -вьі sof. -вьнь buc. — вѣнец' pog. вѣнецъ sof. вѣньц' buc. 5. [a] сьде pog. sof. зде buc. — беззаконениꙗ pog. -конне sof. -конниꙗ buc. — прѣлюбодѣаниꙗ pog. -ние sof. -ниꙗ buc. — ѡного же buc. reliqui sine же. [b] рѣкь buc. — г҃оу pog. г҃и buc. господеви sof. [c] въ скорѣ: συντόμως.

Digitized by Google

на ма беꙁаконие моє гви. И ты
ѿстави нечьсти срца моєго.
6. Ꙁа тѫ помолит са к тебѣ вьсъ
прѣподобны · въ врѣма потрѣбно.
Обаче въ потопѣ водъ многъ к не-
моу же не приближат са.
7. Ты єси прибѣжище моє ѿ скрь-

повѣмъ на ма беꙁаконние мое гви ∴ [c]И
ты ѡтъпоустиши нечъсти срца моего ∴
6. [a]Ꙁа тѫ помолитъ са тебѣ всѣкъ
прѣподобнъıи въ врѣма потрѣбъно ∴
[b]Обаче въ потопѣ водъ много · къ
немоу не приближитъ са ∴
7. [a]Ты еси прибѣжиште мое ѡтъ

ѡного ∴ [b]Рекъ ддъ · съгрѣшихъ господеви ∴ [c]Рекъшоу наѳаноу · и гъ ѿставилъ єстъ грѣхъ твои. въ скорѣ бо исповѣда са · скорѣ же приѧтъ ѿставлениє ѿ милостиваагo ∴

6. [a]Ꙁа ѿставлен(о)є мнѣ прѣгрѣшениє къждо прѣпобнъıихъ твоихъ мнт са · двое сиꙗ сказаєт са · ли ꙗко ѡбраꙁъ всѣмъ покааниꙗ бѫдѫ. ли пророчнѣє · ꙁане ѿ самого лица ддова всѣмъ ѩꙁком' исповѣдаті са ѡ грѣсѣхъ своих ∴ [b]Кажщааго са рє множъство напастеи не потопітъ · нъ ꙗкоже сходащааго на крщениє члка не могѫтъ къ томоу приближити са ємоу бѣси. водъı же многъı глєтъ крщениꙗ · ꙗко многъı сѫщѫ и въсѫдоу по ꙁеми. потопъ же ж нарицаєтъ · ꙗко потопишѫ грѣхъı ∴ 7. [a]Въ

— исповѣдав' се buc. исповѣда са sof. (ἐξωμολογήσατο). — скорѣє же pog. sof. скорѣє же buc.: συντομώτερον δέ. — приꙗтъ pog. -ꙗтъ sof. -ѥть buc. (ἐδέξατο). — оставлениє pog. sof. -лѥниѥ buc. (τὴν ἄφεσιν). — ѿ млтиваго pog. -вааго sof. buc. (παρὰ τοῦ συμπαθοῦς).

XXXI. *Annot. ad psalm.* 6. [a] In buc. huic versiculo praecedunt verba: ѡ адамѣ сло. — ꙁато buc. — вьсъ прѣподобьнои sin. въсѣкъ прѣподобенъ sof. всакь прѣпобьнь buc. — подобьно sin. male pro потрѣбно, quod omnes habent. [b] многъ sin. sof. -ь buc. — прiближѭтъ сѩ sin. приближѫть са sof. -нт' се buc. 7. [a] In sin. ϐι omissa syllaba скръ (?). — одръжѭштѩѩ sin. ѡдр'жѫщѫꙗ sof. -ещеѥ buc. — sof. refert ad 7.[a] etiam verba радостъ моꙗ.

Annot. ad comm. 6. [a] на ѿставлениѥ мнѣ прѣгрѣшениє pog. ꙁа ѿставлениє мьнѣ прѣгрѣшениѧ sof. -ниє bon., proxime ad graecum t. ꙁа ѡставлѥн'ноѥ мнѣ прѣгрѣшениѥ buc. (ὑπὲρ τῆς ἐμοὶ συγχωρηθείσης ἁμαρτίας). In buc. proxima verba usque ad и всѣмь ѥꙁыкомь omissa. — подобныихъ pog. къждо прѣподобнихъ sof. (ἕκαστος τῶν ὁσίων). — male твоє pog. pro двоє sof. buc. — сказаєт са pog.: σημαίνεται. — іли pog. ли sof. — покаание всѣмъ pog. въсѣмъ пок. sof. — прорчнѣє pog. sof. (προφητικώτερον). — аꙁыком' pog. -мъ sof. и в. ѥꙁ. buc. (graece: διὰ τὸ ἐξ αὐτοῦ τοῦ προσώπου Δαυὶδ πάντα τὰ ἔθνη ἐξομολογεῖσθαι ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν). [b] каѭщааго са pog. -ѫщаго sof. -ющааго се buc. — напастии pog. -стii sof. Post потопить buc. omnia quae sequuntur verba omisit usque ad потоп' же. — нѫ pog. sof. — сх. члка вь крщениѥ pog. съх. ч. въ кр. sof. — ємъ pog. sof. — сѫща pog. -ѫ sof. — и въсѫдоу sof. — по ꙁеми pog. -ли sof. — ꙗ pog. а sof. (male ce buc.). — потопльша pog. -плъшѫ sof. -пльше buc. (κατακλύσαντα, sc. ὕδατα). 7. [a] мноѕѣ pog. многѣ sof. — скръби и тѫꙁѣ pog. sof. (ἐν . . . θλίψει καὶ

Digitized by Google

бн ѡдръжащаꙗ ма· радость моа нз-
бавн ма ѿ обншьдшннх ма.

8. Вразоумла та н наставла та
въ пжтъ съ въ-нже пондешн. Оу-
тврьжджн на та очн мон.

9. Не бждѣте ꙗко конн н мьскы
нмже нѣстъ разоума. Бръздамн н

скръбн ѡдръжжштжж ма∴ [b] Радостъ
моꙗ нзьбавн ма ѡтъ ѡбнджштннхъ
ма∴

8. [a] Вразоума та н наставла та
въ пжто-съ въ-нъже пондешн∴ [b] Оу-
тъвръжджн на та ѡчн мон∴

9. [a] Не бждѣте ꙗко конн н мъскы
нмъже нѣстъ разоума∴ [b] Бръздамн

многѣ бо тжзѣ н скрбн вѣ адам' прѣстжпленнемъ дръжнмъ ѿ вѣсъ ѡбржговаемъ. глетъ же н людн сжщжа ѿ азкъ· н тн бо дръжнмн бѣшж лъстнж кумнръскож. н съшедъ съ небесе хъ сего оубо прнзва· ѡнъї же ѡбратн ꙗко бъ мнлостнвъ∴ [b] Снъ къ ѡцоу· егда на крстѣ ѡбнджа н жндове. сн же глаше хъ ѿ лнца адамѣ· ѡбъїшлн бо н бѣахж глаще· къде естъ бъ твон∴

8. [a] Хъ къ чловѣкоу наоучнвъ ї законънѣн благодѣтн н на пжтъ еуглъскъї наставлъ∴ [b] Отъпелн бо въспрнжтъ чл̃ка· ѿложнтн къ томоу его не можетъ. сн рѣ ѿвратнтн ѡчню моею не могж скоупнвъшоу са емоу бжъствоу∴ 9. [a] Къ жндомъ ре слово· по что сверѣпоуете ꙗко скотн не нмжщнн разума∴ [b] Жндовъскъї

πολλῇ στενοχωρίᾳ). — дръжнмъ omis. pog. (κρατούμενος). — н ѿ вѣсъ pog. sof. — ѿбржговаемъ pog. buc. -аваемъ sof.: καταπιεζόμενος. Quae post ѡброуговають sequebantur verba in buc. usque ad сьшь с нбсь, ubi ultera pars versiculi incipit omissa sunt. — сжщаꙗ pog. сжщжа sof. — ꙗзыкъ pog. аз- sof. — дръжнмн бѣша pog.: συνείχετο. — льстнж pog. лъст. sof. — съшь pog. — съшедъ sof. — сего (ὃν μέν). — ѡнѣх' же buc. ѿны же (ὧν δὲ). [b] ѿбнджа: ἐκύκλωσαν. — сн же бо buc. — глааше pog.: λέγει. — обншлн бо н бѣахж pog. ѡб. б. ї бѣхж sof.: ἐκύκλωσαν; in buc. haec omissa.

XXXI. *Annot. ad psalm.* 7. [b] н нзбавн sof. (ubi hisce verbis versiculus incipit). — отъ обьшедъшнхъ sin. ѿ ѡбншедьшннхь sof. ѿ ѡбьшьшнх' buc. 8. [a] вразоумлѭ sin. — наставлѭ sin. -мла -вла sof. -млю -влю buc. — пжть съ sin. пжтъ съ sof. 9. [a] In buc. huic versiculo praecedunt verba: ѡ жндохь сло. — не боудете buc. — конъ і мъскъ sin. конь н мьськь buc. коне н мьскы sof. [b] не прнблїжаѭщїмъ sin. -жщнїмь са sof. -ющннм' се buc.

Annot. ad comm. 8. [a] научнвъ н pog. наоучнвы sof. (διδάξας αὐτόν). — законьнаа благодѣтн sof.: τὰ νόμιμα τῆς χάριτος, закон'нѣн бл̃гтн pog. buc. — еуаг'гел'скын pog. -скы sof., наставль pog. -вл' sof.: ἐγκαταστήσας. [b] ѡтьнелн же бо buc. ѿн. бо pog. sof. — въспрнꙗтъ pog. въспрнѥть buc. прнатъ sof. — ѿложнтн: ἀποθέσθαι. — съкоупнвшоу pog. ськ- buc. съвъкупнвшоу sof. (ἡνωμένης ἐν αὐτῷ τῆς θεότητος). 9. [a] речено слово pog. -чен'но слово buc. рече то слово sof. — сверепоуѥте buc. — нмащен pog. -оущен buc. -аще sof.

Digitized by Google

и оуздою челюсти ихъ въстагнеши · не прїближающиим са к тебѣ.

10. многы раны грѣшном. Оуп- вающааго же на га мать ѡбидет.

11. Възвеселите са ѡ гн и радуи- те са праведнї. И хвалите са вьси правии срцемъ.

и оуздою челюсти ихъ въстагнеши не приближающтиимъ са къ тебѣ.

10. [a] многъї ранъї грѣшъноw|моу ∴ [b] Оупъвающааго же на га милостъ ѡбидетъ ∴

11. [a] Възъвеселите са w гн и ра- доуите са праведъниии ∴ [b] И хва- лите са вси правии срцемъ ∴

ꙗко скотъскъї · бръзда бо имъ бъї кртъ и оузда евагглие · и ѿ всѣхъ ѡбръждени бъїшѫ ꙗко хоулъници диꙗволоу ∴

10. [a] Ѿнели бо хъ приде на землꙗ, многъї ранъї приѧтъ · елико бо помъїсли
на ха, на са створилъ естъ ∴ [b] Ха бо не врѣди всѣко помъїшленїе вражїе · мст бо и
истина ѡкртъ его и всѣкого члка бождааго са въ истинѫ ∴ 11. [a] Хоу бо възъ-
кресъшоу изъ мртвъїхъ, вси въ радости и в весели вѣрьнии ∴ [b] Всѣ(мъ) бо стъїмъ
похвала естъ хво въсъ|кръсение ∴

XXXI. *Annot. ad psalm.* 10. [a] грѣшъноумоу sin. -шномоу sof. buc. [b] оупъваıѫштаго sin. оупьвающаго sof. -ющааго buc., male bon. -шааго. — гѣ sin. га sof. buc., мıлость sin. 11. [a] възвеселıтъ сꙗ sine w sin. — правї sof. праведнии buc. [b] въсꙗ ante въсı in sin. superfluum. — правı sin. правии buc. — сръдьцемъ sin.

Annot. ad comm. 9. [b] жидовомъ бо ıако скотомъ sof. жидовьскы ıако скот'скы buc. (τῶν Ἰουδαίων ὡς κτηνωδῶν). — бо имъ omis. sof. — а ѹзда pog. sof. buc. — еуаггелие pog. — ѿ въсѧдоу sof. (ἐκ πάντων). — ѡбращени быша pog. -шѫ sof. -быше buc. male pro graeco: ἐκημώθησαν. — ıако хоулници диаволоу pog. buc.: ὡς βλάσφημοι τοῦ διαβόλου, sed sof. хоул'ници и дїꙗволи. 10. [a] приде хь buc. — на зема pog. -мла sof. -млю buc. — многы приѧтъ раны pog. мьи. приѧтъ р. sof.: πολλὰς ἐδέξατο μάστιγας. — иѫ елико бо sof., sine иѫ et бо buc. (ὅσα γάρ). — помыслишѫ sof., sed graece: ἐπενόησε κατὰ τοῦ χριστοῦ. — сътворишѫ sof. творилъ е buc. (καθ' ἑαυτοῦ ἐποίησεν). [b] не врѣди: οὐκ ἠδίκησε. — в'се pog. buc. въсѣко sof. — помышлениѥ вражиѥ pog. buc. -ие -ие sof. (πᾶσα ἡ ἐπίνοια τοῦ διαβόλου). — в'сего pog. buc. въсѣкого sof. (κυκλῷ αὐτοῦ καὶ παντὸς ἀνθρώπου φοβουμένου τὸν κύριον ἐν ἀληθείᾳ). 11. [a] вьскрсшоу pog. buc. въск- sof. — из м. pog. из' м. sof. изь м. buc. — вьси pog. buc. въси sof. — сѫтъ вѣрнии pog. въ р. сѫтъ и весели вѣр'нии sof. вь р. и вь весели соуть вѣрнии buc. (πάντες ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει οἱ πιστοί, nonnulli add. γίνονται). [b] вьсѣмъ pog. въсѣмъ sof. всѣм' buc. (bon. въсѣ, omissa lit. м). — похвала: καύχημα. — вьскрсениѥ pog. въскрсение sof.

XXXII.

Pog.

∴ Сл҃а · к҃а · е҃ · ѱл҃ъ · дд҃о · л҃в · ∴

не исписанъ ѿ єѵреи · двдоу дастъ сѧ прр҃чьство бг҃ословесна. сказаꙗ ꙗже ѿ спсаємыихъ.

1. Радоуите сѧ праведнии ѿ гд҃н. Правыимъ подобаєтъ похвала.

2. Исповѣдаите сѧ гв҃и в гѫслехъ. Въ ѱалтырї десатьстроунѣ поїте ємоу.

Bon.

∴ Сл҃а · св҃ · ѱа · дв҃ъ · л҃в ·

Не исписанъ ѿ єврен · дв҃и дастъ сѧ прч҃во бг҃ословесна · сказаѫ ꙗже ѿ спаємъїхъ ∴ Радоуите сѧ праведъни ѿ гн҃ ∴

1. [a] Радоуите сѧ праведънии ѡ гд҃ѣ ∴ [b] Правъимъ пѡбаетъ пхвала ∴

2. [a] Исповѣдаите сѧ господеви въ гѫсъ|лъхъ ∴ [b] Въ псалътырн десатъ-стъ|роуннѣ поите ємоу ∴

XXXII. 1. [a] Дшѫ гл҃етъ праведънї єлнкоже вскрсинѫшѫ съ хм҃ъ · тъї бо єдїнъи въ истинѫ възъ|радовашѫ сѧ избъївше ѫзъ ∴ [b] Тогда бо похвалѫ правии срц҃емъ прииѫшѫ ѿ бг҃а ∴ 2. Єже єстъ ѿ срц҃а творити исповѣданнє · гѫсли бо дш҃и срц҃е єстъ, раждаѫ мѫдростъ ꙗко и гѫслї ꙁвацанїа ∴ [b] Десатъстроунно оубо бжи срц҃е, си рѣчъ десатиѫ ꙁаповѣдеи (оукрѣплено) · єже єстъ · ı҃ · словесъ. гл҃ат же сѧ и · ı҃ · пръстъ строунъї, имиже дръжимъ єстъ ѱалтиръ ∴

XXXII. *Annot. ad titulum.* Слава свѧна псломъ двъ sin. сла · ка · е · sof. — двдвъ · лв · sof. — єѵреї sof. — двдви sof. двдоу buc. — бгословесна sof. buc.

Annot. ad psalm. 1. [a] праведни sof. -нии buc. — о гї sin. ѿ гн buc. ѿ господи sof. [b] праведнымъ sof. правимь buc. 2. [a] гю sin. гви sof. buc. — въ гослехъ sin. въ гѫслехъ sof. вь гоуслехь buc. [b] во псалътырı sin. — же сѫтъ (pro десатъ) sin. — же сѫтъ (!) строуньнѣ sin. десетостроуннѣ buc.

Annot. ad comm. 1. дша pog. -ѫ sof. -е buc. (τας ψυχας). — глетъ omis. pog. buc. habet sof. — възрадоваша вь истинѫ pog., alio ord. въ истн(нѫ) възрадовашѫ сѧ sof. въз-ше се вь ист. buc. — избывша pog. из'быв'ше sof. buc. — ѫзь sof. оузь buc. [b] похвала правыи buc. omisso vocabulo срдцемь, sof. похвалѫ правии ср. — приꙗса pog. приꙗса sof., buc. прие се legit. 2. [a] си рѣчь sof. еже є buc. — творити pog. sof. твори buc., lege творите (ποιεισθε). — раждаѫи sof. — мѫдростъ: την φρονησιν, male buc. моудро. — ꙗко ї гѫсли ꙁвацаниꙗ sof. (τους φθογγους), ꙁвѣцаниꙗ buc. [b] десатьстроунно sof. десетостроун'но buc. (δεκαχορδος). — десатиѫ pog. — ꙁаповѣдї pog. -ди sof. -ни buc. — оукрѣплено addit. ad fidem pog. sof. et buc. (ubique оукрѣплено), graece: νενευρωμενη. — десатъ словесъ pog. sof.: δεκαλογος. — глет' же сѧ pog. sof. глєть же се buc. (λεγονται). — десатъ пръстъ sof. — оудрьжимь buc. (κρατειται).

Digitized by Google

3. Въспоите ємоу пѣснь новѫ. Добрѣ поите ємоу въсклицаниѥмъ.

4. Ꙗко право слово гне и всѣ дѣла ѥго въ вѣрѣ.

5. Любитъ міlостына и сѫдъ гъ. Міlости гна исплънъ землѣ.

6. Словесемъ гнемъ нбса ѹтвръдиша. И дхомъ оустъ єго всѣ сила ихъ.

7. Събиражѫ ꙗко вь мѣхъ воды

3. [a] Въспоите ємоу пѣснъ новѫ ∴ [b] Добрѣ поите ємоу въсклицаніем | ∴

4. [a] Ꙗко право слово господъне ∴ [b] И въсѣ дѣла єго въ вѣрѣ ∴

5. [a] Любитъ милостына и сѫдъ господъ ∴ [b] Милости господъна исплънъ земѣ ∴

6. [a] Словесемъ гнемъ небса оутврьдишѫ са ∴ [b] И дхомъ оустъ єго всѣ сила ихь ∴

7. [a] Събиражѫ ꙗко въ мѣхъ воды

---

3. [a] Єже єстъ новоє словословесиє, поємоє ѿ хва сиитиꙗ вѣрнъінми ∴ [b] Си рѣчъ съ разоумомъ и страхомъ бжнемъ и гласомъ ∴ 4. [a] Хъ ꙗко истовоє слово ѿче ∴ [b] Всѣ бо ꙗже словомъ и бмъ вѣрѫ дръжима сѫть ꙗ(ко) велиꙗ и неислѣдова(на) ∴ 5 [a] Сего бо ради приде да мо(стъ) и сѫдъ подастъ родоу члчоу· сѫдъ бо и истина єстъ ∴ [b] Въ бо мстнѫ своеѫ испълни въса земла, похождъ по неи ∴ 6. [a] Хомъ бо бъіша въсѣчъскаа и силъі небнъіѫ· ꙗко въ ѿци съін и съ ѿцемъ ∴ [b] Рече бо словемъ и бъішѫ ∴ 7. [a] Тои бо велитъ напълнѣти са ѡблакомъ ѿ морѣ водъ ꙗко мѣхомъ.

XXXII. *Annot. ad psalm.* 3. [b] въсклицѣньемъ sin. въсклицаниѥмъ sof. вьсклицаниѥмь buc. 4. [b] вса buc. 5. [a] міlостынѫ sin. — гнь (pro господь) sin. [b] землѣ sin. 6. [a] гнимъ sof. — оутвръдіша сꙗ sin. [b] въсѣ sof. вса buc. — ихъ sof. 7. [a] събіраꙗ sin. сьбираѥ buc., моръскъіꙗ sin. [b] полагаꙗ во съкр. sin. -ѫ въ скр. sof. -аѥ вь скровнщинхь buc. — безданы sof. buc.

Annot. ad comm. 3. [a] словословенниє pog. -ниє sof. -ниѥ buc. (δοξολογίαν). — поємо pog. -ємоє sof. -ѥмоѥ buc. (τὴν ᾀδομένην). — сънитна sof. сьнитниꙗ buc. [b] и сь страхомь buc. и страхомъ pog. sof. — бнимъ sof. 4. [a] истин'ноє pog. sof. -н'ноѥ buc. [b] ꙗже словомъ и бмъ pog. sof.: τὰ διὰ τοῦ λόγου καὶ θεοῦ. — дръжима сѫтъ: κρατεῖται, дрьжимаа buc. — неислѣдована sof. -нная buc. (ἀνεξιχνίαστα). 5. [a] члчю pog. члвчю buc. члвчкомоу sof. — и ante истина in reliquis codd. et in graeco abest. [b] испльни pog. buc. исплъни sof. — зема pog. земла| sof. — похождь pog. sof. buc. (πατήσας). 6. [a] хомъ sof. бмь buc. — быша pog. -ѫ sof. — всѣ pog. вса buc. въсѣческаа sof. — невскыѫ sof. — сыи pog. buc. съи sof. (ὤν). — и съ ѿцемъ sof. сь ѿцемь buc. (καὶ σὺν τῷ πατρί). [b] словомъ pog. sof. buc. — быша pog. -ѫ sof. (ἐγενήθησαν). 7. [a] ть бо sof. buc. — творитъ pog. sof. -ть buc. — напльнѣти pog. -плънѣти sof. — ѿ морѣ pog. sof. -мора buc. — крщенниє pog. -ниє sof. -ниѥ buc. — всеи praecedere debet verbo въселенѣи, ut in pog. sof. buc. — стоѫтъ sof. стоѥть buc. — маниѥмь buc. — съдръжимы воды pog. -ми в. sof.: συνεχόμενα

морскыа. Полагаѭ въ скровищихъ бездны.

8. Да оубоит са га всѣ земѣ. Ѿ него же подвижат са вси живѫщей по вселенѣи.

9. Ꙗко тъ рече и быша. Тъ повелѣ и създаша са.

10. Гъ разарѣетъ съвѣтъ ꙗзыкъ. Ѿметаетъ же мысль людии · и ѿметаетъ же съвѣтъ кназъ. ·

морьскыѩ ⁘ [b] Полагаѩи въ скровищихъ безд҃ны ⁘

8. [a] Да оубоитъ са господа всѣ земѣ ⁘ [b] Ѡтъ него же подвижѫтъ са вси живѫщии по вселенѣи ⁘

9. [a] Ꙗко тои рече и бышѧ ⁘ [b] Тои повелѣ и създашѧ са ⁘

10. [a] Гъ разарѣетъ съвѣтъ ѩзыкъ ⁘ [b] Отъмѣтаетъ же мысли людеи · и ѡтметаеть съвѣть кънаць ⁘

разоумѣи же крщение · како по вселенѣи стоѩтъ маанием бнемъ съдръжимъї водъї ⁘ [b] Скровища сѫтъ крщение, ꙗко въ томъ лежѫтъ непостижимъїѩ таинъї. безднъї же ꙗко бечислънъї ⁘

8. Всѣ земнаѩ мѫдростъ да боитъ са га, ꙗко ѡ немъ оупражнѣема ⁘ [b] Иже по всеи въселенѣи ѡбрѣтаѩщии са бѣси крщениемъ проганѣеми сѫтъ. тѣмъ же глтъ да подвїжѫт са ⁘ 9. [a] Водъї по всеи тварн ⁘ [b] Кръштениꙗ по всеи вселенѣи ⁘ 10. [a] Демонъскаꙗ дѣиства ⁘ [b] Жидовъскъїихъ людеи и кънаць, ꙗко злаа съвѣщавъшѧ ⁘

τὰ ὕδατα. [b] вь нюмь buc. въ том' sof. — лежатъ pog. -жтъ sof. соуть buc. (ἀποκείμενα). — непостижимыѩ таїны pog. -мыю т. buc. непостижныѩ т. sof. (ἀκατάληπτα μυστήρια). — бездны pog. sof. buc. (ἄβυσσος). — бечислъныи sof. -ьнын buc. (ἀμέτρητα).

XXXII. *Annot. ad psalm.* 8. [a] гѣ sin. — въсѣ землѣ sof. вса землю buc. [b] подвижѫтъ сꙙ sin. -жть са sof. -жоут' се buc. — вси omis. sin. — живѫштеі по оуселенѣі sin. -щеи по въсел. sof. -оущиі buc. 9. [a] тъ sin. ть sof. buc. — бышꙙ sin. -ж sof. [b] тъ sin. ть sof. buc. — соzдаше (?) сꙙ sin. създашѫ са sof. 10. [a] разараеть buc. — ѩзыкъ sin. ꙗз- sof. езыкомь buc. [b] ѿметаеть sof. — мыслъ sof. мысли buc. — съвѣтъ sof. — кънѧзъ sin. кназъ sof. и ѿмѣтаѥт' же сьвѣть кнезьь buc., отъмѣт. съв. in sin. omissum, vestigia omissorum verborum manent отъвѣтъі.

Annot. ad comm. 8. [a] вьсѣ pog. въсѣ sof. вса buc. — земнаа pog. землънаа sof. -льнаѩ buc. (πᾶν τὸ γήϊνον φρόνημα). — оупражнѣема pog. sof. -ж'наѥмаа buc. (καταργούμενον). [b] еже sof. їже pog. иже buc. — въсеи въселенѣи sof. всеи вьс. buc. вс. вс. pog. — ѡбрѣтажще са pog. -ющe се buc. -жщеи са sof. — да подвижат са pog. -двїжѫт са sof. -жѹт се buc. (σαλευθήτωσαν). 9. [a] въсеи sof. — тварн: κτίσει. [b] по въсеи въселенѣи sof. вьсеи вьс. pog. buc. (καθ' ὅλης τῆς οἰκουμένης). 10. [a] демоньскаа pog. sof. -аѩ buc. (τὰς τῶς δαιμόνων ἐνεργείας). [b] людиї pog., кназь pog. (sine и), люди и кназъ sof. люди и кнезьь buc. (respondet graeco: τῶν Ἰουδαικῶν

Digitized by Google

11. Съвѣт' же гн҃ь въ вѣкъ прѣбываетъ. Мысли срца его въ родъ и родъ.

12. Блаженъ ꙗзыкъ емоуже естъ гъ бъ ему|. Люди ꙗже изьбра въ достоꙗние себѣ.

13. Съ нбсе призрѣ гъ, видѣ выса сны члвча.

14. Съ готоваго жилища своего. Приэрѣ на в'са живѫщаꙗ на земли.

11. [a] Съвѣть же гнъ въ вѣкъ прѣбываетъ ∴ [b] Мысли же срца его въ родъ и родъ ∴

12. [a] Блаженъ ѩзыкъ емоуже есть гъ бъ его ∴ [b] Люди же изъ|бра въ достоꙗние себѣ ∴

13. [a] Съ небсе призърѣ гъ ∴ [b] Видѣти вса сыны члчѧ ∴

14. [a] Съ готоваго жилища своего ∴ [b] Призрѣ на вса живѫщѧѧ на земи ∴

---

11. [a] Еже бо съвѣща хъ· съдѣꙗ спение члче и прѣбꙑваетъ въ вѣкꙑ ∴ [b] Древле
бо и прѣдревле съвѣшта таинѫ сиѫ съдѣꙗти ∴ 12. [a] Людие вѣрънии ѿтъ ѩзꙑкъ
вѣровавъшии ∴ [b] Такожде иже ѿ ѩзкъ· тꙑ бо изьбра блѫждащѫ· ѡ ниже глтъ люди
периоусиѫ ∴ 13. [a] Призрѣ бо и млдовавъ члка прииде с небеси ∴ [b] Ꙗко богъ вьсѣхъ
посѣтилъ естъ ∴ 14. [a] Съ лона ѡча ∴ [b] Вса человѣкꙑ по числоу вѣстъ бъ ∴

λαῶν ἀρχόντων, sed vl. τῶν ἰουδ. λαῶν καὶ ἀρχόντων). — зла съвѣщав'ша pog. -'шѫ sof. злаа сьв-'ше buc. (ὡς κακὰ βουλευσαμένων).

XXXII. *Annot. ad psalm.* 11. [a] съвѣтъ sin. sof. — вьсѣкъ male (pro въ вѣкъ) sin. вь вѣкы buc. [b] же omis. sin. sof. buc. 12. [a] ꙗзкъ sin. ѧз- sof. [b] ꙗже sin. ѧже sof. — изьбра sin. изьбра sof. buc. 13. [a] призрѣ хъ sin. призрѣ господъ sof. buc. [b] видѣ sin. sof. — вьсꙗ sin. вьса sof. — чскыꙗ sin. члвчьскы sof. члвчскые buc. 14. [a] съ готоваего sin. съ готова sof. [b] вьсꙗ живѫштꙗꙗ sin. вьса ж-щѫѧ sof. — на земли sin. -ли sof.

Annot. ad comm. 11. [a] члвѣкомъ sof. члвче buc. (τοῦ ἀνθρώπου). — в' вѣкъ pog. въ вѣкъ sof. вь вѣкы buc. (εἰς τὸν αἰῶνα). [b] прадревле pog. прѣдревле sof. дрѣвлѥ бо и прадревлѥ buc. (πάλαι καὶ πρόπαλαι). — съдѣꙗти pog. sof. сьдѣꙗти buc. 12. [a] людиѥ pog. buc. -ие sof. — вѣрнии pog. вѣрныи sof. buc. — ѧзыкъ pog. sof. — вѣровавше pog. buc. -шеи sof. (ὁ πιστεύσας). [b] такожде: ὡσαύτως. — ѧзыкъ pog. sof. — ты pog. тъи sof. тыѥ buc. (αὐτὸν sc. λαόν). — бо omis. buc. — блѫждаща pog. -дѫщѫѧ sof. -оудеще buc. (πλανώμενον). — люди переѹсиѧ pog. люди периоусиѥ buc. (λαὸν περιούσιον), sof. людиѥ достоꙗние моѥ. 13. [a] призрѣ pog.: ἐπέβλεψε. — приде pog. buc. сьшедъ (pro приде) съ нбсе sof. (παρεγένετο). [b] посѣтиль ѥ pog. buc. -илъ естъ sof. (ἐπεσκέψατο). 14. [a] съ лона ѿт'ца pog. сь л. ѡ. buc. съ лонѣ ѿчѣ sof. (ἐκ τῶν κολπῶν τῶν πατρῴων). [b] въса pog. sof. все buc. — вѣстъ ꙗко бгъ sof. sine ꙗко pog. buc. (graece: ὁ θεός, vl. ὡς θεός).

Digitized by Google

15. Създавы є҆диньнъ срⷣца и҆хъ. Разоумѣваѩи всѣ дѣла и҆хъ.

16. Не сп҃сет҆ сѧ црⷭ҇ь многоѭ си- лоѭ. И҆споли́нь не сп҃саѥт сѧ множь- ствомъ крѣпости своеѩ.

17. Лъжь конь въ сп҃сеніе. Въ множьствѣ же силы своеѩ не сп҃сет сѧ.

18. Се о҆чи гн҃и на боѩщиихъ сѧ є҆го. И на оупьваѭщаѩ на мїлость є҆го.

15. ᵃ Създавъı едииъ срⷣца ихъ ∵ ᵇ Разоумѣваѫи всѣ дѣла ихъ ∵

16. ᵃ Не спасетъ сѧ царь многоѫ силоѫ ∵ ᵇ И҆сполинъ не спасетъ сѧ множъствомъ крѣпости своеѫ ∵

17. ᵃ Лъжъ конъ въ спасение ∵ ᵇ Въ множъствѣ же силъı своеѫ не сп҃етъ сѧ ∵

18. ᵃ Се ѡчи гн҃и на боѫщиихъ сѧ его ∵ ᵇ И҆ на оупъваѫщѫѫ на ми- лостъ его ∵

---

15. ᵃ Є҆диномоу комоуждо срⷣце є҆дино давъ ∵ ᵇ Ꙗ҆ко б҃ъ бо всѣхъ помъїшле- ніꙗ свѣстъ и҆ дѣла віаітъ | ∵ 16. ᵃ Дїꙗвол҆· мнѣа҆ше бо ѡ҆бладати сѧ ч҃лкомъ, ѡ҆бѣщаваѫ силѫ въсѣмъ· а ни самъ себе сп҃е ни вѣровавшиихъ въ-нъ ∵ ᵇ Тъи҆жде, гл҃а҆ше бо, ꙗ҆ко надъ ѕвѣздами поставлѧ прѣстолъ свои҆· паде же сѧ. се же и҆ ѿ го- ли҆адѣ събъїстъ сѧ ∵ 17. ᵃ Дїꙗвола ꙗ҆ко ꙗ҆здаща по всеи земи и҆ на всѧ ръжѫща· прѣлъга бо всѧ вѣроуѭщѫ емоу ∵ ᵇ Мн҃ога бо сила є҆го нъ соуѥ҆тъна ∵ 18. ᵃ На всѧ

XXXII. *Annot. ad psalm.* 15. ᵃ созъдавъı sin. създавы sof. създавь buc. ᵇ разоумѣ- ваѩи sin. -ѫи sof. -ѥи buc. 16. ᵃ не сп҃саѥть сѧ sof. — црⷭ҇ь многѫ силѫ sin. ᵇ своеѩ sin. 17. ᵃ ложь sin. — во сп. sin. ᵇ і о множествіи sin. въ м-ьствїї sof. -'ствѣ buc. — своеѩ sin. 18. ᵃ гн҃и omis. sof. — боѩщіихъ sin. -ѫщѫѫ sof. -щеѥ buc. ᵇ оупъваѭщиѩѩ sin. -ѫщѫѫ sof., quod praecedit и на omis. buc.

Annot. ad comm. 15. male є҆ликомоу bonon., correctum ad fidem pog. sof. buc. — давъ: καταπιστεύσας. ᵇ вѣсть pog. съвѣстъ sof. сьвѣсть buc. (ἐπίσταται). 16. ᵃ мнѣаше бо сѧ pog. мьнѣаше бо (sine сѧ) sof. мнѣıаше бо buc.: ἐδόκει γάρ. — облада (omisso ти) pog. ѿбладати sof. buc.: βασιλεύειν. — ч҃лчтвомъ pog. ч҃лвѣчьствомъ sof. -омь buc. (τῆς ἀνθρωπότητος). — ѿбѣ- щаваѫ sof. pog. wбещаваѥ buc. (ἐπαγγελλόμενος). — всѣмъ pog. въсѣм' sof. — вѣровавшиꙵи въ нь pog. -хь вь нь buc. -'шихъ въ нъ sof. ᵇ тъжде (ὁ αὐτός) pog. тьжде sof. buc. — ѕвѣздами pog. ѕв. sof. — и҆ ante паде же сѧ add. sof. buc. 17. ᵃ іаздаща, non ꙗ҆звваща, ut in bon. legitur, veram esse lectionem graecum: ἱππεύοντα demonstrat, pog. sof. buc. ꙗзд-. — по всеи земи pog. -земли buc. по въсеи земли sof. — лъжѫща pog. льжещаа buc., sed graecum: χρεμετίζοντα docet рьжѫща sof. veram esse lectionem. — прѣльга pog. buc. прѣлъга sof. (ἐψεύσατο). — вьсѧ pog. въсѧ sof. — вѣровавшаѩ pog. -'шѫѫ sof. -ѥѥ buc. (graece: πιστεύοντας). ᵇ є҆го сила pog. sof. ѥго с. buc. — нѫ pog. sof. нь buc. 18. ᵃ на в'сѧ праведныꙗ pog. н. въсѧ -ѫ sof. — вѣровавшаѩ pog.

Digitized by Google

19. Избавити ѿ смрътн дша ихъ. И прѣпитѣти ꙗ въ гладъ.

20. Дша же наша чаетъ господа. Ꙗко помощникъ и защитникъ нашъ естъ.

21. Ꙗко ѡ немъ възвеселит са срце наше. И въ има стое его ѹпьвахомъ.

22. Бѫди гн милость твоа на насъ ꙗкоже и оупьвахомъ на та.

19. ᵃИзъбавити ѡ смрътн дшѫ ихъ ⁘ ᵇИ прѣпитѣти ѫ въ гладъ ⁘

20. ᵃДша же наша чаетъ га ⁘ ᵇꙖк пмщъникъ и защітнікь ншъ естъ ⁘

21. ᵃꙖко ѡ немъ възвеселитъ са срце наше ⁘ ᵇИ въ има стое ег оупъвахомъ ⁘

22. Бѫди гн милостъ твоꙗ на насъ ꙗкоже оупъвахомъ на та ⁘

XXXIII.

Pog.	Bon.
⁘ Ѱало · ддѡ · лг · ⁘	Ѱа · двъ · лг ·
Егда измѣни лице свое прѣдъ авимелехомъ · и ѿпоусти ї и изиде.	егда измѣни лице свое прѣдъ авимелехомъ и ѿпоусти и и изиде ⁘

праведънїѫ, вѣровавшѫѫ въ-нъ и божщѫѫ са его ⁘ ᵇПраведънии въси и мци елико извѣсто и истинно оупъвашѫ на-нъ ⁘

19. ᵃЧювеcтвънїѫ смрти и разоумънїѫ грѣховънїѫ ⁘ ᵇВъ чоувъствънї и разоумънї ⁘ 20. ᵃМѫченикъ и елико ха ради скръби приемлатъ ⁘ ᵇСи рѣчъ хъ праведънїимъ ⁘ 21. ᵃꙖко мъздѫ достоинѫ приемлаште праведънии ⁘ ᵇСтии ꙗко оупъванием спасъше са ⁘ 22. Праведънии съ дрързновениемъ мъздї просаште троуда животънааго ⁘

-шѫа sof. (πιστεύοντας). — въ нь pog. въ нъ sof. — божщаꙗ са pog. -жщѫѫ sof. ᵇправеднї вси (δίκαιοι) pog. buc. — извѣсто: ἀκριβῶς. — и їстин'но pog. sof. buc. (καὶ ἀληθινῶς).

XXXII. *Annot. ad psalm.* 19. ᵃїзбавити sin. sof. -ть buc. — отъ съм. sin. ѿ съм. sof. ѿ сьм. buc. — дше ихь buc. ᵇꙗ sin. а sof. ихь buc. 20. ᵃчѣетъ sof. — гѣ sin. господа sof. ᵇзащититель in buc. -телъ sof. 21. ᵇвъ има его стое sof. 22. милость sin. — ї оупьвахомъ sin. ꙗкоже оуповахомь buc.

Annot. ad comm. 19. ᵃчювьственыа pog. -ѫ sof. (τοῦ αἰσθητοῦ). — разоумныа pog. -ѫ sof. (καὶ νοητοῦ). — и грѣховныѫ sof. и -ные buc. (graece sine καὶ solum τῆς ἁμαρτίας). ᵇчювьствънь и разоуменъ pog. (sine въ), въ чювьствьенъ и разоуменъ sof.: αἰσθητῷ κ. νοητῷ. 20. ᵃскръби приемла pog. ск. приемлать sof. скрьбы приемлють (θλίβονται). ᵇправедныимъ pog. -ым' buc. (τῶν δικαίων). 22. троуда животнааго pog. -тнаго sof. buc. (τοῦ κόπου τῆς ζωῆς).

Digitized by Google

Сказаѐтъ дв҃дъ хотащаꙗ̑ сп҃сатн са· ѝ ꙗ̑ко самъ замышленнѥ̀мъ сп҃съ са. съ бо ѱаломъ вьсь Ꙋченна̑ ́нспалънь е́стъ· ѝ Ꙋченна на бг҃очьстнѥ́ подвї|зажщннм са· ѝ ѡ̑ кр҃щеннї ∵

2. Благослова г҃а на всѣ врѣмена. Вынж хвала ѥ̑го въ оустѣхъ монхъ.

3. О г҃н похвалнт са дш҃а моа́. Да оуслышатъ кротцнї ѝ възвеселат са.

4. Възвелнчнте г҃а съ мноѩ̑. Ѝ възнесѣмъ ѝма е̑го въкоупѣ.

Сказаетъ дд҃ъ· хотащжж̑ сп҃н|тн са· ꙗ̑к самъ замъїшленнѥ́м· сп҃е са· сън́ ѱа҃мъ весъ оучнтелъства ́нспалънъ е́стъ· н́ оученнꙗ̑ на б҃очъстїе́· пдвнзажщнн́м· са н́ ѻ кр҃щеннн́ ∵

2. [a] Бл҃ва г҃а на всѣко врѣма ∵ [b] Вънж хвала его въ оустѣхъ монхъ ∵

3. [a] О г҃н похвалнтъ са доуша моꙗ ∵ [b] Да оуслъїшжть кротцнн н възвеселатъ са ∵

4. [a] Възвелнчнте г҃а съ мънож ∵ Н́ възънесѣмъ нма его въкоупѣ ∵

XXXIII. 2. [a] Не̑ на е́теро врѣма нъ всегда бг҃оугодъно жнвжщен́· благословаще не́ прѣстажтъ ∵ [b] Нощтъ бо н́ денъ не прѣстажтъ вѣрънн́н весъ прѣстаннꙗ̑ бога̑ пожще̑ ∵ 3. [a] Похвалж ѿ бг҃а прне́млащн всѣка дш҃а что жнвжщн ∵ [b] Е́лнко младенъств҃оуж тъдш҃еж (н) пожншж, сн слъїшавъше бг҃а гл҃аща· на кое́мъ почнж нъ на кротъцѣе́мъ н́ мълчалнвѣмъ, веселатъ са оупъванне́мъ оукрѣплѣе́мн ∵ 4. [a] Прр҃къ оустнтъ

XXXIII. *Annot. ad titulum.* Пс҃а дв҃ъ sin. пл҃мъ дв҃дъ ·лг҃· sof. ѱало҃ дв҃ь buc. — нзмѣннн buc. — і отъпоустї н́ sin. і іде sin., haec verba (н отъп. н нз.) omisit buc. н́зїде sof. — хотещеѥ buc. хотащж sof. — сп҃сатн се buc. (τοὺς μέλλοντας σώζεσθαι). — съ б҃о пл҃мъ sof. сьн бо ѱало҃ buc. — сп҃сь се buc. — pro оучнтельства buc. оученнꙗ posuit (graece: διδασκαλίας πεπλήρωται καὶ προτροπῆς).

Annot. ad psalm. 2. [a] блщж г҃ѣ sin. бл҃ва sof. бл҃влю buc. — вьсѣко sin. въсѣко sof. 3. [b] оуслъїшꙗтъ sin. -шжтъ sof. — кротьцн і sin. крот'цн н sof. buc. — възвеселат са sof. 4. [a] г҃ѣ sin. г҃а sof. buc. — со мноѩ sin. съ множ̑ sof. [b] възнесѣмъ sin. sof.

Annot. ad comm. 2. [a] нж pog. sof. — въсегда sof. — бг҃оугодно sof. (οἱ κατὰ θεόν). [b] нощь, дн҃ь pog. — праведнні pog. sof. buc. (οἱ δίκαιοι). — бес прѣстанна̑ pog. -нн sof. buc. 3. [a] похвалж sof. -лоу buc. (τὸν ἔπαινον). — ѿ бг҃а omis. buc. habet pog. sof. (ἀπὸ θεοῦ). — прне̑млжщн pog. -е̑млаще sof. (λαμβάνουσα) — всѣ дш҃а pog. въсѣка дш҃а sof. всака д. buc. — чісто pog. чнсто sof. чт҃отою buc. [b] младѣн'ствоуют̑ buc. (νηπιάζοντες). — пожнша pog. н̑ п-ж sof. (ἐπολιτεύσαντο). — на комъ pog. sof. — почнꙗ̑ pog. -ж̑ sof. -ю buc. — нж pog. sof. крот'цѣмъ pog. sof. — мълчалнвѣмъ pog. мълчѣл. sof. — веселат са pog. -ть са sof. — Ꙋп'ваннѥ́мъ pog. оупьванне̑мъ sof. 4. [a] Ꙋстїтъ pog. оустнтъ sof. -ть buc. (προτρέπεται). — вѣрнъꙗ

Digitized by Google

5. Възыскахъ г҃а и҆ оуслыша ма. И҆ ѿ всѣхъ скръбні мои҆хъ и҆збави ма.

6. Пристжпите к немоу и҆ просвѣтите са. И҆ лица ваша не постыдат са.

7. Ницші съ възва. И҆ г҃дъ оуслыша и҆. И҆ ѿ всѣхъ скръбни҆ ѥго сп҃се и҆.

5. [a] Възискахъ господа и оуслъша ма ⁘ [b] И҆ wтъ въсѣхъ скръбен моихъ изъбаві ма ⁘

6. [a] Пристжпите къ немоу и просвѣтите са ⁘ [b] И҆ лица ваша не постыдатъ са ⁘

7. [a] Ништы съ възъва ⁘ [b] И҆ господъ оусъ|лыша и ⁘ [c] И҆ wтъ въсѣхъ скръбен его спасе и ⁘

вѣрнъі҄ж ⁘ [b] С҄ъг҄лано бо вѣрнии҆ ве(личж)тъ славаще и҆ма б҃и(е въ)коупѣ · си рѣчъ по вса (д҃ни) ⁘

5. [a] О҆тъ лица ч҃л҃ча б҃ъ въ(пие)тъ къ ѡ҆ц҃оу · ѡ҆браз(ъ) бъі҆важ вѣрнъі҆мъ ⁘ [b] С҄ъ вѣрож и҆ стр҃ахом' б҃и҆емъ прозъі҆важщжж и҆зъ(бав)лѣетъ ѿ всеж скр҃би ⁘ 6. [a] Ѻ҆штение҆ ст҃аа҆го д҃ха на кръштение҆ ⁘ [b] К҄то бо вѣрова б҃ви и҆ постъі҆дѣ са; е҆лико бо прии҆мжтъ кр҃ъщение҆, в҃ъ д҃нъ ѡ҆нъ не постъі҆дат са ⁘ 7. [a] Х҃ъ на кр҃тѣ · волеж бо ѡ҆бништа богатъ съі҆ ⁘ [b] О҆ц҃ъ с҃на, рекша · ѡ҆ч҃е прослави ма. рече бо · и прослави и҆ пакъі҆ прославла ⁘ [c] Ж҄же навѣса на-нъ жидове, ꙗ҆ко мънѣахж · и҆ ѿ всѣхъ же свободъ бѣ ꙗ҆ко б҃ъ ⁘

---

pog. -ж҄ sof. [b] съгласно: συμφώνως, бо om. pog. buc. habet sof. — величатъ pog. -четь buc. -чѣж҄тъ sof. — вь вѣки add. buc. ante вькоупѣ (ἐπὶ τὸ αὐτὸ).

XXXIII. *Annot. ad psalm.* 5. [a] вьзискахъ г҃ѣ sin. възыск. г҃а sof. [b] скръбні sof. -ни buc. — і҆збавитъ sin. recte и҆збави sof. 6. [a] кь немоу sof. — са| sof. [b] постыдать са sof. 7. [a] ништеи҆ sin. ницши҆ sof. сь ницши вьзва buc. возъва sin. с҃ъ възва sof. [c] скръбни҆ sof. buc.

Annot. ad comm. 5. [a] члвч҃ѣ sof., х҃ъ pog. (pro г҃ъ), graece ὁ κύριος. — бываж҄ pog. sof. -ѥ buc.: γινόμενος. [b] сь страхомь buc. — б҃жиѥмъ pog. sof. -мь buc. — призываж҄щаꙗ҆ pog. зі҆важ҄щжа҄ sof. (τοὺς μετὰ πίστεως καὶ φόβου θεοῦ ἐπικαλουμένους). — въсѣкож҄ sof. всеѧ buc., скръби pog. 6. [a] оученије҄ pog. buc. -щение҄ sof. (προτροπή). — кр҃щениѥ pog. кръщение҄ sof. [b] б҃оу pog. buc. б҃гови sof. — бо omis. pog. е҆лици бо sof. (ὅσοι γὰρ λάβωσιν). — о҄нь pog. ѡ҄нъ sof. wнь buc. 7. [a] бо omis. pog. — wбнищаа҆ б҃гаты buc. об. богать pog. — сыи҄ sof. omis. buc. (graece: ἑκουσίως γὰρ ἐπτώχευσε πλούσιος ὤν). [b] рек'ша pog. sof. -шаа҆ buc. [c] ꙗже pog. юже buc. е҄же sof. (ὤν). — наведоше buc. (ἐπήγαγον). — на-нь pog. buc. на-нъ sof. — мнѣа҄хж pog. мьнѣхж sof. мнѣꙗхоу buc. — и ante ѿ abest in pog. sof. buc., въсѣхъ sof. — бѣ pog. sof. б҃ы buc. (ἐκ πασῶν δὲ ἐλεύθερος ἦν). Uncis inclusae litt. commentarii in codice legi nequeunt.

Digitized by Google

8. Ѡпльчит са аггль гнь ѡкрть божщнх са єго й ізбавить ꙗ.

9. Вькоусите й видите ꙗко благь гь. Блажень мжжь іже оупьваєть на-нь.

10. оубоите са га вьси стиї єго. Ꙗко нѣсть лишенна божщим са єго.

11. Богатий ѡбнищаша й вьзал-каша. А вьзыскажщей га не лишат са всего добра.

8. Ѡпльчить са аггль гнь ѡкть божщинхь са єго и изьбавить ж ∴

9. [a] Вькоусите и видите ꙗко блгь гь ∴ [b] Блажень мжжь иже оупьваєть на-нь ∴

10. [a] Боите са га вси стии єго ∴ [b] Ꙗко нѣсть лишенниꙗ божщиимь са єго ∴

11. [a] Богатии ѡбништашж и вьз-лькашж ∴ [b] А вьзищжштии га не лишжть са всѣкого добра ∴

---

8. Тогда ѡ илн вь бранехь · нинѣ же ѡ вѣрньїхь хь ꙗко велика сьвѣта аггль ∴
9. [a] Ѻ приꙗтии тѣла и крьви хвьї ∴ [b] Єлико вкоусили сжть бжиихь таинь · и прѣ-
бьївають в нихь неоуклонно ∴ 10. [a] Праведьнии, ти бо вьїнж божть са ба ∴ [b] Вьзьї-
скажштиимь бо га, не лишить їхь благьїихь бь ∴ 11. [a] Жидове ѿпадьше всѣхь
законньїхь · начжтокь жрьтвьї приношеньї ∴ [b] Ѻть жзьїкь ѡбраштьшии са · тѣмь
бо дасть са богатьство благодѣтьное ∴

XXXIII. *Annot. ad psalm.* 8. аавль гнь sin. — боꙗщиіхь sin. -жщїихь sof. -ющиих
buc. — и ante ізб. omis. sin. buc., habet sof. и избавить ꙗ, buc. изб. ихь. 9. [a] гь sin.
[b] мжжь sin. sof. — оупьваꙗі sin. оупьваєть sof. — на нь sin. 10. [a] оубоїте сꙗ гь sin. -са
га sof. оубоите се га buc. — вьси sin. вьси sof. [b] нѣсть sin. — боꙗщиімь sin. божщимь sof.
-ющимь' се buc. 11. [a] богати sin. — обнищашꙗ sin. — вьзлакашꙗ sin. вьзал'кашж sof.
-вьза-шэ buc. [b] вьзискаїжщиі гь sin. вьзыскающии buc. -жщей sof. — лишꙗть sin. -жт' са
sof. — вьсѣкого sin. вьсѣкого sof. всакого buc.

Annot. ad comm. 8. ѡ иїсли pog. ѡ исрли sof. w изли buc. — вь бранехь om. sof. habet
pog. buc. — нинѣ pog. ннѣ sof. нніꙗ buc. — вѣрныихь pog. -ыхь sof. — свѣта pog. сьвѣта
sof. сьв. (βουλῆς). 9. [a] ѻ приꙗтии pog. приꙗтїи sof. (περὶ τῆς μεταλήψεως). — крьве pog. sof. крьве
buc. [b] єлико pog. sof. — вькоусили pog. buc. вьк. sof. — бжиї таинь pog. бии таины sof. -иихь
таинь buc. — прѣбывають pog. sof. male -єть bon., male в' ней bon. вь нихь sof. pog. (καὶ μένουσιν
ἐν αὐτοῖς). 10. [a] вь истїнж pog. вь ист. sof. buc. — божт са pog. -ть са sof. [b] вьзискажщиїмь pog.
buc. -имь sof. — бо omis. buc. — га pog. sof. ба buc. 11. [a] начать pog. -тькь sof. buc. —
жрьтвь и пріношениі pog. sine и sof. жр'твы и приношениꙗ buc. (τῶν νομίμων, ἀπαρχῶν θυσιῶν
προσφορῶν). [b] азыкь pog. sof., buc. add. бо, обраці'шей са pog. sof. (οἱ ἐξ ἐθνῶν ἐπιστρέψαντες).
— бо post тѣмь om. buc.

Digitized by Google

12. Приндѣте чада послоушаите мене· страхоу гню наоучж вы.

13. Кто ѥстъ чл҃къ хотаи живо- тоу, любаи дн҃и видѣти добры.

14. Удръжи ꙗзыкъ свои ѿ зла· и Устнѣ свои не гл҃ати льсти.

15. Оуклони са ѿ зла и створи добро. Възыщи мира и пожени и.

16. Очи гн҃и на праведныихъ и Ушн ѥго въ молитвѣ ихъ.

17. Лице же гн҃е на творащаꙗ

12. Приндѣте чѧда п̊слоушаите мене. Страхоу гню наоучж вы ∵

13. Кто естъ чл҃къ хотаи живо- тоу, любаи дни видѣти добры ∵

14. Удръжи ѩзкъ свои wтъ зла· и оустъны твжж не гл҃ати лъсти ∵

15. [a] Оуклони са wтъ зла и створи добро ∵ [b] Възышти мира и пожени и ∵

16. Очи гн҃и на праведънъıж· и оушн его въ молитвж нхъ ∵

17. [a] Лице же господъне на твора-

12. Хрьстосъ рече апостоломъ· тѣмъ бо прѣдастъ славънъıѩ таинъı ѿчж ∵ 13. Хрьстосъ, ꙗко гь страшънъıихъ д'неи ѿнѣхъ, въ нихъже лежжтъ съкровища благо- дѣтънаꙗ ∵ 14. Хрьстосъ, того бо ѩзъıкъ непримѣсенъ злъıихъ· и оустънѣ не гл҃ашти лъсти по истинѣ ∵ 15. [a] Вьсѣкомоу чл҃коу гл҃етъ, подвизажщоѿмоу са на божиѩ ∵ [b] Си рѣчь възищи и ѡбрѣтъ не ѿстжпи, нъ по немъ [и] | иди· хъ бо естъ миръ ∵ 16. Отъ праведънъıихъ бо вьсѣхъ не ѿлжчаетъ са бъ· нъ ѡчи его оутвръждени есте на на ∵ 17. [a] На бѣсъı· ти бо вселенжж злъ напалънишж· и на вьсѣхъ възискаж-

XXXIII. *Annot. ad psalm.* 12. чѧда sin. чада sof. — наоуча sof. ·чю buc. 13. къто sin. кто sof. buc. — любѧ дьни sin. люба sof. любен buc. 14. ѩзкъ sin. ѧзыкъ sof. — оустьнѣ свої sin. оустнѣ свои sof. твои buc. — льсті sin. 15. [a] зъла sin. [b] творі sin. сьтвори buc. [c] възищи sin. възищи sof. — пожени ѥго buc. 16. праведьнъıѩ sin. -ѧ sof. 17. [a] творѧщѧѩ sin. -щжѧ sof. [b] потрѣбити sof. buc. потрѣбитъ sin. — памѧть sin. памать sof.

Annot. ad comm. 12. прѣдастъ: ἐνεπίστευσε. — славныѧ pog. -ѩ sof. — оч҃а pog. ѿч҃а sof. 13. страшныихъ дьниї pog. -ныхь дн҃и buc. — вь них'же pog. buc. въ нихъ (sine же) sof. — лежатъ pog. -жтъ sof. — скр. pog. sof. — благодѣтнаа pog. 14. ѧзыкъ pog. sof. — непримѣсънь pog. -сьнь buc. -сенъ sof. (ἀμιγής). — злѣхъ pog. sof. злѣх' buc. (κακῶν). — Устнѣ pog. sof. 15. [a] вьсемоу pog. въсѣкомоу sof. всак. buc. — подвизажщомоу sof. pog. -заюшоу- моу buc. [b] възищи pog. възъ. sof. възыщь buc. — нж pog. sof. — по нем' ходї pog. по немъ ходи sof. по нѥмь ходи buc. (ἀκολούθει αὐτῇ sc. εἰρήνῃ). — міръ sof. 16. въсѣхъ sof. всѣхь buc. — не ѿлжчѣет' са sof., buc. iterum add. всѣхь. — нж pog. sof. — есте pog. sof. ѥста buc. 17. [a] вьселенжѩ pog. — злѣ pog. зьлъ sof. зла buc. (κακῶν). — напльниша pog. -пльнишж sof. — въсѣхъ sof. — вьзи- pog. възи- sof. [b] Уже pog. sof. юже buc. — на земи pog. -земли sof. buc. — иматъ pog. sof. — нж pog. — нѥрѣ buc. — тькмо pog. sof. тькмо buc.

Digitized by Google

ꙃлаа. Потрѣбнти ѿ ꙃема памяті
ихъ.
18. Въꙃваша праведниї и гь оу-
слыша ѩ. И ѿ всѣхъ печалиї ихъ
иꙁбави ѩ.
19. Блиꙁъ естъ гдь скроушены-
ихъ срцемъ и смѣреныѩ дхомъ спсетъ.
20. Многы скрьби праведнымъ·
и ѿ всѣхъ ихъ иꙁбавитъ ѩ гдь.
21. Съхранѣетъ гь вса кости ихъ·
ни єдіна ѿ нихъ не съкроушит са.

щжѫ ꙃлаа ⁘ [b] Потрѣбитъ ѡтъ ꙃема
паматъ ихъ ⁘
18. [a] Въꙃвашѫ праведни и гь оу-
съ|лыша ж ⁘ [b] И ѡтъ всѣхъ печален
ихъ иꙁбави ж ⁘
19. Блиꙁъ естъ гь скроушенъım
срцемъ· и смѣренъıѫ дмъ спть ⁘
20. Многъı скръби праведъıмъ и
ѡтъ всѣхъ ихъ иꙁъбатъ ж гь ⁘
21. [a] Съхрѣнѣетъ гь вса кости ихъ·
[b] ни еднна ѡтъ нихъ не скроушитъ са ⁘

щиихъ ихъ ⁘ [b] Юже бо к томоу на ꙃеми власти не имѫтъ· нъ на аерѣ парѫтъ
токмо ⁘
18. [a] Въ їстинѫ бо праведъниі бъıнѫ въꙃвашѫ къ богоу ⁘ [b] Не бес' печали бо
стии пожишѫ на ꙃеми· и ѿ всѣхъ же иꙁбавении бъıшѫ ⁘ 19. Тои глетъ, ѡ нихъже
хъ ре· блажени нищии дхомъ ѩко тѣхъ естъ црво нбное ⁘ 20. О тѣх' бо речено естъ·
въ поустъıнѣхъ скъıтаѫще са и въ горахъ и вртпѣхъ и въ пропастехъ ꙃемънъıх |
лишаѫще са, скръбаще, ѡꙃлоблени. 21. [a] глет же и мкъı· ти бо въ скръб(ъ) ѿложишѫ
са вѣнъчани бомъ ⁘ [b] Си рѣчъ ѩко богъмъ хранимн ⁘

XXXIII. *Annot. ad psalm.* 18. [a] возъвашѩ sin. — праведьници sin. — і гь sin. праведниї и гь sof. — ѩ sin. ихь buc. [b] вьсѣхъ sin. въсѣхъ sof. — печѣли sof. печали buc. — ѩ sin. а sof. 19. естъ omis. buc. — гь sin. — съкроушенъıихъ sin. -ымъ sof. -ныхь buc., сцемь sin. — съмѣренъıѩ sin. см-ѫ sof. — дхомь sin. дхомъ sof. 20. праведнъıимъ sin. -нымь buc. — ото вьсѣхъ sin. ѿ въсѣх' sof. — ѩ sin. иꙁбавить а sof. -ѥ buc. 21. гь вьсѩ sin. гь въса sof. — ни ante еднна omis. buc. — съкроушитъ sin. съкроушит' са sof.

Annot. ad comm. 18. [a] праведнии pog. sof. — въꙁваша pog. -ж sof. — гоу pog. бгоу sof.; in pog. posteriore manu additum и ѹслышаны сѫтъ, sed in graeco haec non occurrunt. [b] бес печѣли sof. беꙁь печ. buc. (δίχα θλίψεως). — пожиша pog. -шѫ sof. (ἐπολιτεύσαντο). — ꙁемли sof. — иꙁбавлениї быша pog. -ж sof. (ἐρρύσθησαν). 19. тыѩ pog. ть sof. (ἐκείνους), кыѥ buc. — w ныхже buc. — небес'кое sof. 20. въ врът'пахъ pog. -ѣхъ sof. — ꙁемныхъ pog. -лъниихъ sof. 21. [a] вь скръбъ pog. buc., melius sof. скръбъ въса ѿложишѫ, ѿложиша са pog. (graece: ἅπασαν θλίψιν ἀπέθεντο). — вѣнчѣни sof. [b] си рѣчь: δῆλον. In sof. versus 21 in duas dividitur partes: prior incipit съхр., posterior ни ед. Ad priorem refertur commentarius глеть же usque бгомъ, ad posteriorem си рѣчь usque ad finem. Hanc divisionem secuti sumus.

22. Съмрътъ грѣшникъ люта. И ненавидащеи праведнааго прѣгрѣшатъ.

23. Избавитъ гдъ дша рабъ своихъ. И не прѣгрѣшатъ вси оупьважщеи на.

22. [a]Съмрътъ грѣшъникомъ люта∴ [b]И ненавидащеи праведънааго прѣгрѣшѫтъ∴

23. [a]Избавитъ гъ доушѫ рабъ своихъ∴ [b]И не прѣгрѣшѫтъ вси оупъважщии на-нъ∴

XXXIV.

Pog.

Сла · ѱало · ддѡ · лд ·

Сї рѣчъ хвъ · вь него бо и ѡ немъ ѱаломъ съ вьсъ лежитъ и ѡ мжцѣ.

1. Сѫди гн ѡбидащиимъ ма · възбрани борацщиїм са съ мноѭ.

Bon.

∴ Слава · ѱа · двъ · лд · ∴

Си рѣчъ хвъ · в нег б и ѡ немъ · ѱам-съ весь лежитъ и ѡ мжцѣ∴ Сѫди гн ѡбиджщиим ма∴

1. Сѫди гн ѡбиджщиимъ ма · възбрани борацщиимъ са съ множ∴

22. [a]Жидомъ, си рѣчъ іако съмрътиѫ безъвѣрьствиꙗ оумрѣшѫ, ѥже ничьже ѥстъ люще∴ [b]Възненавидѣвъше правъдънааго и ѡправдавающе нечьстивааго · ѥже сѫтъ жидовьстии ѡроци∴ 23. [a]Отъ съмрьти невѣрьствиꙗ∴ [b]Не въпадѫтъ си рѣчъ въ злочьстие невѣриꙗ, ѥже ѥстъ прѣгрѣшение велико∴

Annot. ad psalm. 22. грѣшьныихъ sin. [b]ненавидꙗщиї sin. -еи buc. — праведьнаѥго sin. -аго sof. -ааго buc., -шꙗтъ pog. 23. [a]дше buc. [b]прѣгрѣшꙗтъ вьси pog. -шѫтъ вьси sof. — оупьваꙗщеи sin. -жщеи sof. -ющеи buc.

Annot. ad comm. 22. [a]жидовомъ sof. — съмрътиѫ pog. -ѫ sof. — безвѣриꙗ pog. -ниꙗ buc. безьвѣр'ствиꙗ sof. — оумрѣша pog. -ж sof. — ѥꙗже pog. ѥꙗже sof. — ничтоже pog. sof. buc. — лютѣише sof. лоуче buc. (πονηρότερον). [b]ѡправдоваѭще pog. -даѭще sof. -дающе buc. (δικαιοῦντες). — жидов'сти pog. -ьс'ци sof. -сции buc. 23. [a]и невѣриꙗ pog. buc. невѣр'ствиꙗ sof. (sine и). [b]си рѣчь не впадѫтъ pog. — злочьстие pog. -не sof. — невѣриꙗ sof. — прѣгрѣшение pog.

XXXIV. *Annot. ad titulum.* Пмъ съ sof. ѱал сьь buc. — вьсь buc. (ὅλος ὁ ψαλμός, vl. οὗτος ὁ ψ.). — и ante w моуцѣ abest in buc. (καὶ περὶ τοῦ πάθους).

Annot. ad psalm. 1. обидꙗщиимъ sin. -жщимъ sof. -ещиимь buc. — възбрани sin. sof. — борꙗштиимъ sin. -рацщиїмь sof. -ещиим' buc. — со мьноѭ sin.

Annot. ad comm. 1. ѿ ха жидове pog. buc. бл. жид. ѿ ха sof. — оуклониша pog. -шѫ са sof. (εἰς ἄδικον ἐτράπησαν). — брань pog. buc.

Digitized by Google

2. Приими ѡрѫжие и щитъ и въстани въ помощь мнѣ.

3. Исоуни ѡрѫжие и заври прѣдъ гонащиими ма. Рьци дши моеи спсение твое есмъ азъ.

4. Да постыдат са и посрамлѣжт' са искѫщеи дша моеꙗ. Да възвратат са въспатъ и постыдат са мыслащеи мнѣ зла.

5. Да бѫдѫтъ ꙗко прахъ прѣд

2. Приими ѡрѫжие и щитъ и въстани въ помощъ мнѣ ჻

3. Исоуни ѡрѫжие и заврьи прѣдъ гонаштиими ма ჻ [b]Рьци доуши моеи спение твое есмъ азъ ჻

4. [a]Да пстыдат са и псрамѣжтъ са искѫщии дшѫ моеѫ ჻ [b]Да възвратать са въспатъ и постыдат са мыслащии злаа мнѣ ჻

5. [a]Да бѫдѫтъ ꙗко прахъ прѣдъ

XXXIV. 1. Благодѣеми жидове ѿ ха на ѡбидѫ оуклонишѫ са, бранъ на га двигъше ꙗко и бѣси на адама. сего ради къ ѡцоу въпиет ჻ 2. Адам рече къ гоу· приими ѡрѫжие кртъное и щитъ въскрсениꙗ и помози ми· сима бо побѣди дниꙗвола и спе чл҃ка ჻ 3. [a]Ꙗви силѫ твоѫ всѣмъ врагомъ твоимъ· ѡрѫжие бо сила сказает са. ави оубо силѫ твоѫ и ѡбоуздаи сихъ паствинѫ, ѡнѣхъ крамолъі· ѡбое бѣси творатъ чл҃ка ჻ [b]Се бжво глетъ гъскоѡмоу чл҃коу, егоже въсприѫ смотрнвъно, (е)же естъ адамови ჻ 4. [a]Жидовъстии ѡтроци· ти бо поучишѫ са съмрътн спасовѣ ჻ [b]Възъвратишѫ бо са въспатъ посрамени жидове, помъішлъше на ха ѫзъі и распатие ჻ 5. [a]Ꙗкоже бо прахъ расъіпаетъ вѣтръ по лицоу земи· тако жидове расъіпани

XXXIV. *Annot. ad psalm.* 2. прими sof. — моꙗ sin. (reliqui мнѣ). 3. [a] нзсоуни buc. — ѡрѫжие sin. — заври sof. buc. — гонꙗштиимь sin. гонащіими sof. -ннмь buc. [b] рьци sof. рци buc. 4. [a] постыдать са sof. — искѫщеи sof. ищоущии buc. [b] въспꙗть sin. — мыслащеи sof. -ещеи buc. -лꙗщиі sin. — мънѣ зълаа sin. мнѣ злаа sof. м. злаꙗ buc. 5. [a] и прахъ sof. — вѣтра sin. [b] аг҃глъ sin. — сътѫжаꙗ sin. стѫжаа sof. стоужаю buc.

Annot. ad comm. 2. ѡрѫжие pog. — кртно buc. — въскрсениꙗ pog. — помоѕи pog. -зи sof. — сими sof. сима pog. buc. — побѣди: ἐπολέμηνε. 3. [a] ꙗви: φανέρωσον. — въсѣмъ sof. — ѡрѫжие pog. — ꙗви pog. sof. — паствинѫ: graece ποίμνην exspectabamus, sed codices ὁρμάς praebent. — и ѡнѣхъ sof. sine и buc. — крамолы: ἐπιβουλάς. [b] се: τοῦτο (buc. male на). — гдкомоу pog. гъскомоу sof. — въсприѫ pog. въс-атъ sof. (ὃν ἀνέλαβεν), male buc. въспою. — смотрьливно pog. съмотрълнвно sof. -трьливо buc. (οἰκονομικῶς). — адамоу pog. -ови sof. 4. [a] жидов'сти pog. -ьсци sof. -ьсцин buc. — поѹчиша са pog. (ἐμελέτωσαν). [b] възв-ша pog. -ѫ sof. — въспатъ pog. въсп. sof. — посрамлени людие жидовьсти pog. по-нии л. жидовьсции buc. жидове просp. sof. κατῃσχυμμένοι οἱ Ἰουδαῖοι). — помышльше pog. -сльше buc. -слив'ше sof. (λογισάμενοι). — азы sof. (τὰ δεσμά). — распатие pog. -е sof. 5. [a] расыпаетъ pog. buc. -поуеть са вѣтром' sof. (τὸν

Digitized by Google

лицемъ вѣтра. И̑ а́гг҃елъ гн҃ь стж-
жаѩ̑ и̑мъ.
6. Бѫди пѫтъ и̑хъ тьма и̑
плъꙁъкъ. И̓ а́гг҃елъ гн҃ъ поганѣѩ̑ ѩ̑.
7. Ꙗко а́шютъ скрыша мнѣ па-
гоубѫ сѣти своеѩ̑. Въ соуе̑ поносиша
дш҃и мое̑и̓.
8. Да придетъ и̓мъ сѣтъ ѥ̓ѩ̑же

лицемъ вѣтроу ⁘ [b] И̓ агг҃лъ господенъ
сътѫжаѫ имъ ⁘
6. [a] Бѫди пѫтъ ихъ тъма и
плъꙁъкъ ⁘ [b] И́ агг҃лъ господенъ по-
ганѣѫ ѫ ⁘
7. [a] Ꙗко спыти скрышѫ мнѣ па-
гоубѫ дш҃ѫ свѫ ⁘ [b] Въ соуе поносишѫ
дш҃и мои ⁘
8. [a] Да придетъ им | сѣтъ ѫже не

бъıшѫ по всемоу лицоу ꙁемли ⁘ [b] А̓г҃лъ бо великаа̓го свѣта х҃ъ, стѫжаѫ̑ и́мъ слово е́же гл҃а х҃ъ, и́ поженеть ѫ̑ тма ⁘

6. [a] Не сташѫ бо помъıшлениѩ̑ и́хъ в҃ въсѣхъ пѫтехъ и́хъ, (нъ въ всѣхъ ихъ) бъı҃ горе горе, ꙗ̑коже е́стъ ѱано ⁘ [b] Е́гда падѫ кости и́хъ въ поустъıни · гонѣа̓ше бо ѫ̑ ѡ̓ржжне́ раꙁоумное́ ⁘ 7. [a] Гробъ гл҃етъ, в неме́же ꙗ̑ко мнѣахѫ [и́] и́стлѣти плъти вл҃чнѫ · си же не и́стълѣ, ꙗ̑ко бж҃ъствомъ съдръжима, тѣм же бъı҃ сѣтъ крѣпка, и́ растли ѫ̑ ⁘ [b] Гл҃аше · а̓ще би бъıлъ чл҃ко·съ ѿ б҃а, не би раꙁарѣлъ сомботъı. въ соуе́ же гл҃атъ ꙁанеже вииъı на немъ ни е́дıн(о)ж ⁘ 8. [a] Кр҃стъ · тѣм́ бо и́ скроушени бъıшѫ · ти же не раꙁоумѣ-

χνοῦν σκορπίζει ὁ ἄνεμος). — ꙁемли sof. buc. — расыпаны sof. -ни pog. buc. — быша pog. -ж sof. — въсемоу sof. — ꙁемла| sof. ꙁемла pog. -лѥ buc. [b] велика свѣта pog. buc. (μεγάλης βουλῆς), великаго с. sof. — стѫжаа̑ sof. -ѥ buc. (ἐκθλίβων). — ѫ̑ pog. — тъма pog. тьма sof., поженѣт ѥ т'ма buc. (διώξεται αὐτοὺς σκότος).

XXXIV. *Annot. ad psalm.* 6. тьма sof. — плъꙁокъ sin. -ꙁькь sof. -ꙁокь buc. [b] а́а́г҃лъ sin. — поганѣıа ихъ sin. -ѣѫ̑ ѫ̑ sof. -ниѥ ихь buc. 7. [a] а́шоуть sin. беꙁоума sof. тоуние buc. — съкрышиѫ sin. -шѫ sof. -ше buc. — сѣти своеѩ sin. -е́ѫ̑ sof. своѥѥ buc. [b] поносишиѫ sin. 8. [a] емоу sin. buc. имъ sof. (αὐτοῖς). — еѩже sin. ѥѥже buc. ѫ̑же sof. — съвѣстъ sin. сьвѣсть buc.

Annot. ad comm. 6. [a] не сташа pog. -ж sof. — пом-ниѫ̑ sof. pog. — иж въ всѣхъ и̑хъ haec verba post пѫтехъ ихъ addita in pog. sof. нь сь всѣхь ихь бъı҃ buc. (graeci codices habent ἀλλ' ἐν πᾶσιν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἐγεννήθη). — пı̈сано pog. писано sof. [b] кости: τὰ κῶλα. — въ пѹ-стыни sof. вь -ниы buc. 7. [a] мнѣа́хѫ и́стлѣти (sine и) pog. мьнѣх. и́. sof. мнѣıахоу ıако ист. buc. (graece: ὡς ἐνόμιζον ἔμελλεν διαφθείρεσθαι). — пльти вл҃чии pog. -ныи buc. плъ. вл҃чнѣи̓ sof. — си же graece: αὐτὸς δέ. — ѿдръжима pog. ѡдрьжимаа buc. съдръжима sof. (κατεχόμενος, vl. κατεχομένη). — тѣмь же бъı҃ и̑мъ (αὐτοῖς δέ) sof. sine имь buc. — растьли sof. ѩ̑ pog. ѫ̑ sof. растли ю buc. [b] чл҃къ съ pog. члв҃кь сьь buc. съ члв҃къ sof. — раꙁараль buc. — сѫботы pog. sof. (in сомботъı bon. м erasum). — гл҃а|тъ sof. гл҃ѥть buc. — ѥ̑диноѫ̑ pog. sof. нѣстъ add. sof. (bon. male е́динѫ). 8. [a] съкроушены pog. -ни sof. buc. (sine и). — быша pog. -ж sof. (συνετρίβησαν). — кр҃та sof.

Digitized by Google

не свѣдатъ. И льстъ юже скрыша
обьметъ ꙗ. И вь сѣтъ да впадѫтъ
вь на.

9. Дша же моа възрадоуѥт са ѡ
гн. Насладит са ѡ спсени ѥго.

10. Вьса кости моꙗ рекѫтъ· гн
гн кто подобенъ тебѣ. Избавлѣꙗ ни-
ща из рѫкы крѣпльшиихъ ѥго. И
ница и оубога ѿ расхыщаѫщиихъ и.

съвѣдатъ ∴ ᵇИ лъстъ ѭже съкрꙑшѫ
объметъ ѭ ∴ ᶜИ въ сѣтъ да въпа-
дѫтъ въ на ∴

9. ᵃДша же моꙗ възърадоуетъ са
на га ∴ ᵇНасладитъ са ѡ спении
его ∴

10. ᵃВъса кости моѩ рекѫтъ· гн
гн кто подобенъ тебѣ ∴ ᵇИзбавлѣѩ
ница изъ рѫкꙑ крѣплъшиихъ его ∴
ᶜИ ница и оубога отъ расхꙑщаѫ-
штиихъ его ∴

ахѫ, ꙗко на са съдѣлали сѫтъ крт ∴ ᵇГробъ влчънꙑ, в немьже мнѣахѫ скрꙑти ꙗко
мрътва спа· въ немьже оувазѫ ꙗко въ сѣти ∴ ᶜСѣт бо мѫжоу своѫ оустънꙑ· хотаще
бо лъстиѫ оуловити га, сами въ сѣтъ въпадѫ ∴

9. ᵃГосподъскааго чловѣка ѡ божъствѣ ∴ ᵇОцоу ѡ спасении сꙑна еже съдѣꙗ ∴
10. ᵃВѣрънии вси славаще ба, ѡ нихже съдѣа· кости бо бжиѫ сѫтъ члкъ, егоже
вьспрнѫтъ ∴ ᵇАдама изъ рѫкꙑ крѣплъшиихъ его бѣсъ ∴ ᶜТакожде ѿ бѣсъ· ти
бо расхꙑтишѫ все богатъство чловѣчъско ∴

ᵇвлчнии pog. buc. -нꙑ sof. — мнѣхѫ sof. -ѣꙗхоу buc. — сък'|рꙑти sof. — и ꙗко pog. sine и sof. buc. — в немъ pog. вь н. buc. и вь немъ sof. (ἐν αὐτῷ). — оувазѫ reliqui, оувезноу buc. (συνελήφθησαν). — вь сѣти pog. -тꙑ buc. ᶜсѣтъ pog. -ть sof. buc. — своѫ ѹстнꙑ pog. своѥ оу. buc. свои оустнѣ sof. (τὰ ἴδια χείλη). — ѹловити льстиѫ pog. оул. лъст. sof. — и сами sof. sine и buc. — въпадѫ sof. вьпадѫ pog. вьпадоу buc. (ἀντεπαγιδεύθησαν).

XXXIV. *Annot. ad psalm.* 8. ᵇлесть ꙗже sin. льстъ ѫже sof. ловитвоу юже buc. — съкрꙑ sin. ськри buc. — обьметъ і sin. ѡбыметъ ѫ sof. ѡбьиметь ѥго buc. (αὐτούς). ᶜвьпадеть buc. — вь нѩ sin. вь ню buc. 9. ᵃвъздрадоуетъ sin. — о гі sin. ѡ гн sof. buc. ᵇнасладить са sof. — о съпасении sin. ѡ -нии sof. buc. 10. ᵃмоꙗ sin. ᵇізбавлѣꙗ sin. — іздрѫкꙑ sin. из' р. sof. — крѣпьшиихъ sin. -льшиихъ buc. крѣп'кꙑ sof. ᶜрас'хꙑщаѫщиихъ sof.

Annot. ad comm. 9. ᵇоцоу pog. ѡцоу sof. buc. (ὁ πατήρ). — съдѣа pog. sof. ἔπραξεν, сьдѣꙗ buc. 10. ᵃвьси pog. — бжиѩ pog. — члвкъ sof. -ь buc., male члкы pog. (ὁ ἄνθρωπος). — вьспрнатъ sof. ᵇиз рѫкы pog. — крѣпльшиихъ pog. -иихь buc. крѣп'кыхъ sof. — бѣсовѣ pog. бѣсовъ sof. -ь buc. (στερρεωτέρων αὐτοῦ ἤτοι τῶν δαιμόνων). ᶜрасх-ша pog. -шѫ sof. — въсе sof. все buc. — члвче pog. buc. члвчьско sof.

Digitized by Google

11. Въставше на ма свѣдѣтеле неправеднни · нхже не вѣдѣахъ въпрашаахж м.

12. Въздаахж мн зла въз добра. Н бещаднѥ дшн моѥн.

13. Азъ же вънегда wнн wгавнѥ творѣахж мн wблачаах са въ врѣтнще. Н смѣрѣахъ постомъ дшж моѭ. Н мотва моа въ нѣдра моа възвратнт са.

14. Ꙗко нскрънюмоу ꙗко братроу

11. Въставъшнн на ма съвѣдѣтелн неправедънн · нхъже не съвѣдѣахъ въпрашаахж ма ∵

12. [a] Въздаахж мн зла въз добра ∵ [b] Н бештждне доушн моен ∵

13. [a] Азъ же вънегда wнн wгавне творѣахж мн wблачаахъ са въ врѣтнште ∵ [b] Н съмѣрнхъ постомъ доушж мож ∵ [c] Н молнтва моꙗ въ нѣдра моꙗ възвратн са ∵

14. [a] Ꙗко нскрънюмоу н ꙗк бра-

11. Жндовъстнн wтроцн. глаахж бо къ немоу · сълѣзн съ крта н вѣроуѥмъ тн ꙗко тꙑ ѥсн хъ. wнъ же wставнтн спеннꙗ не хотѣаше ∵ 12. [a] Азъ бо нсцѣлнхъ недлжжънꙑꙗ нхъ · тн же хоулѣахж ма ∵ [b] Зѣло бо негодоваахж вѣроужщннхъ н тъщаахж са възбранѣтн нмъ ∵ 13. [a] Рнзꙑ глетъ · ꙗже ношааше ꙗко мрътвенъ чловѣкъ плътн раан ∵ [b] Нзвѣстоуж бо бъчловѣченнѥ н поста не wмѣтааше са ∵ [c] Сн рѣчъ аще н мвж творѣа ꙗко чл҃къ · нъ мва въ мнѣ бѣаше. бъ бо сꙑ нномоу нцкомоуже мнтн са не можааше ∵ 14. [a] Нюда · бѣ бо нскрънн, ꙗко блнзъ сꙑ, ꙗко

XXXIV. *Annot. ad psalm.* 11. въставъше sin. sof. вьсташе buc. — сьвѣд. sin. -лѥ buc. свѣдѣтеле sof. — неправедьннї sin. -нн sof. -ннн buc. — вѣдѣхъ sof. вѣдѣахь buc. — въпрашахж ма| sof. -хоу buc. 12. [a] зълаа sin. зла buc. [b] бещꙗдне sin. 13. [a] азь sof., творѣхж sof. творахоу buc. — ѡблачаахж (?) sin. ѡ-чѣахь са sof. -чах се buc. [b] сьмѣрѣахъ sin. смѣрѣахъ sof. смѣрꙗахь buc. [c] възвратнтъ сꙗ sin. -тнт' са sof. -тн се buc. 14. [a] іскрьнжмоу (?) sin. нскрънемоу sof. блнжнюмоу buc. — н ante ꙗко omis. sin. sof. buc. — братроу sof. -тоу buc. — оугаждахь buc. [b] плача (?) sin. плача sof. плаче buc. — сѣтоуꙗ sin. — съмѣрѣахъ sin. смѣрах' се buc.

Annot. ad comm. 11. -ьстн wтр. pog. -'сцн wт. sof. -ьсцнн wт. buc. — хотѣше pog. -аше sof. buc. (graece: οὐκ ἠδύνατο). 12. [a] аз' бо нцѣлнхь buc. — недлжныꙗ pog. sof. -доуж'ныѥ нхь buc. — хоулѣхж sof. [b] male вѣроужщен нхъ pog. вѣроующен нхь buc., recte вѣрꙋжщнхъ sof. (ἐπὶ τοῖς πιστεύουσι). — възьбранѣтн sof. -нтн buc. 13. [a] рнзъ pog. (male, recte рнзꙑ sof. buc.: τὰ ἱμάτια). — аже pog. sof. — мрътвень pog. buc. -т'венъ sof. — пльтн pog. buc. плътн sof. [b] wметааше са sof. wмѣташе се buc. (ἀπείχετο). [c] мотвж pog. млтвж sof. -оу buc. — творѣахъ pog. sof. творꙗхь buc. (ηὐχόμην). — мтва pog. млтва sof. buc. (ἡ εὐχή). — бѣаше om. pog. buc., бѣше sof. — сꙑн pog. buc. сꙑ sof. — не можетъ pog. -т' buc. -ааше sof. (οὐκ ἠδύνατο). 14. [a] нскрннї

Digitized by Google

нашемоу тако оугаждаахъ. Ꙗко плачѧ и сѣтоуѩ тако смѣрѣахъ сѧ.

15. И ѡ мнѣ възвеселишѧ сѧ и събрашѧ сѧ. Събрашѧ сѧ на мѧ раны и не чюхъ. Раздѣлишѧ сѧ и не оумилишѧ сѧ.

16. Мѫчишѧ мѧ, подрѣжашѧ мѧ подрѣжаніе. Скрьжташѧ на мѧ зѫбы своими.

17. Гдн когда оузриши. Оустрои

тоу нашемоу тако оугаждаахъ ⁘ [b] Ꙗк плачѫ и сѣтоуѫ так смѣрѣах сѧ ⁘

15. [a] И ѡ мнѣ възвеселишѫ сѧ и събрашѫ сѧ ⁘ [b] Събрашѫ сѧ на мѧ раны и не чюхъ ⁘ [c] Разъдѣлишѫ сѧ и не оумилишѫ сѧ ⁘

16. [a] Мѫчишѫ мѧ, подрѣжашѫ мѧ подрѣжаниемь ⁘ [b] Скръжъташѫ на мѧ зѫбы своими ⁘

17. [a] Гн кългда оузьриши ⁘ [b] Оу-

братъ, ꙗко апль · поучи сѧ съмръти господьни ⁘ [b] Подоба бо бѣ всѣ творити елико въчлченїю подобааше, да не стѣнемъ мнима бѫдетъ таина ⁘

15. [a] Събираниꙗ бо творѣахѫ и пиръї, егда на ха съвѣщаваахѫ злаа жидове ⁘ [b] Не страдааше бо божъство биемоу чловѣкоу ⁘ [c] Ови бо ихъ хотѣахѫ, да би жївъ бъїлъ вѣроуѭщии въ нь · ѡви же глаахѫ, да распатъ бѫдетъ · то и тако не оумїлїшѫ сѧ ⁘ 16. [a] Биꙗхѫ бо и и глаахѫ емоу · прорци кто естъ оудареи тѧ · ѡви же пльваахъ на-нь, оуничъжаѭште и ⁘ [b] Скръжътаахѫ бо (зѫбы) на га жидове, завистиѫ горѧще ⁘ 17. [a] Гласъ адамовъ сеи ⁘ [b] Нѫжда бо ѭже ꙗвити величиꙗ бжа, и злобѫ ихъ оусоуєтити ⁘ [c] Отъ бѣсъ дшѫ адамла · ѿ лица бо его всѣ творитъ бъ ⁘

---

pog. -ъниї sof. -ныи buc. — сыи pog. близь сы sof. б. сыи buc. (ἐγγίζων). — братръ pog. sof. — поѹчити сѧ pog. -се buc. male, recte и поучи сѧ sof. [b] потрѣба pog. sof. buc. — въсѣ sof. все buc. — стѣнь pog. -нъ sof. — мьнима sof. стѣнемь нима (!) buc.

XXXIV. *Annot. ad psalm.* 15. [a] възвеселишѩ sin. — собърашѩ sin. [c] раздѣлишѩ sin. — оумилишѩ sin. 16. [a] мѫчишѩ sin. — подрѣжашѩ sin. подражашѫ sof. -ажаше buc. — подрѣжанїмъ sin. -ражаниемъ sof. -нием buc. [b] скрежеташѫ sof. скрьжеташе buc. 17. [a] когда sin. buc. [b] оустрои sin. sof. buc. — моѧ sof. — зълобъ sin. злобь buc. [c] левъ sin. львъ sof. — їночѧдѭѩ sin. ино-ѩ sof. єдиночедоую buc.

Annot. ad comm. 15. [a] събраниѧ pog. сь-ѩ buc. събираниѧ sof. (συστροφάς). — торахоу buc. [b] pro биемоу uti sof. pog. et buc. (биємоу) legitur (graece: μαστιζομένου) bon. male scribit бъївaємо. [c] хотѣѩхоу buc. — бы ж. былъ sof. би ж. быль buc. — вѣроуѭщеи pog. -ще sof. buc. — в'пиахѫ pog. въпиꙗхѫ sof. вьп-хоу buc. (ἔκραζον). — Ѹмилиша pog. -шѫ сѧ sof. 16. [a] бияхѫ pog. бїꙗхѫ sof. -ѩхоу buc. — прорьци pog. — ѡви же sof. in pog. et buc. mutata male in и вижд (graece: οἱ δέ). — пльваахѫ pog. плъвахѫ sof. плювахоу buc. -- оуничижаѭще и sof. [b] скръжьтаахѫ pog. скрежет. sof. — зѫбы add. in pog. sof. buc., om. bon. — завистиѧ sof.

дш҃ѫ моѭ ѿ ꙁлобы и҃хъ. Ѿ львъ и҃ночадѫѭ моѭ.

18. Исповѣм сѧ тебѣ г҃и въ ц҃ркви мноꙁѣ. Въ людехъ тѧжьцѣхъ въсхвалѧ тѧ.

19. Да не порадоуѭт' ми сѧ враждоуѭщеи мене бес правды. Ненавидѧщеи мене а҃шютъ и помиꙁаѭще о́чима.

20. Ꙗко мнѣ оубо мирно гла-

строуи дш҃ѫ м|ѫ wтъ ꙁлобы ихъ ∴ [c] О̊тъ лъвъ и̊ничѧдѫѫ моѫ ∴

18. [a] Исповѣмъ сѧ тебѣ г҃и въ цр҃ъкви мноꙁѣ ∴ [b] Въ людъхъ тѧжъцѣхъ въсъхвалѧ тѧ ∴

19. [a] Да не порадоуѫтъ ми сѧ враждъдоуѫщии мнѣ беꙁъ правъды ∴ [b] Ненавидѧщии мене спыти и помызаѫщеи wчима ∴

20. Ꙗко мнѣ оубо миръно гла-

18. [a] А̓дамъ ре҃ч тогда и́сповѣм' сѧ тебѣ въ сконча́нии· многа бо тогда бѫдетъ ∴ [b] Тъгда въ м'ножъствѣ бечислънѣ· е́стъ же раꙁоумѣти и́ люди сѫщѫѧ ѿ ѧ҃ꙁкъ, ꙗко многъі и́ въ и́стинѫ вѣровавшѫ ∴ 19. [a] Что бо печалъ х҃ъ жидомъ створи, ꙗко враꙁи е́моу бъі́шѫ; тѣм же бес пра́въдъі враждоуѭще не порадовашѫ сѧ, на наже оупвашѫ· е́стъ же и́ гласъ а̓дамлъ ∴ [b] Помъі́ꙁаахѫ бо дроугъ къ дроугоу· кто что и́хъ на х҃а въꙁглетъ, ненавистъ неправедиѫѫ и́ соуе́тънѫѫ и́мѫще ∴ 20. Ꙗко лъстиви оубо мирно гла҃ахѫ, гл҃аще е́моу· оучителю вѣмъі, ꙗко и́стиненъ е́си и́ пѫти

17. [a] а̓дамль съ pog. sine сь buc. -овъ с҃ъ sof. [b] ноужда бо ѹже pog. sof. тоужда male buc. — величиа́ pog. -чиѧ sof. buc. — оусоуе́тити sof. [c] вѣсьь buc. — въсѣ sof.

XXXIV. *Annot. ad psalm.* 18. [a] въ цр҃ъкве sin. -кви buc. [b] въ людехъ sin. sof. — въсхвалѭ sin. -лѧ sof. 19. [a] враждоуѭщеи мене sof. -ющеи м. buc. -ѭщиі на мѧ sin. — бес правъдъі sin. sof. buc. [b] ненавидѧщеи sof. buc. — -ме buc. — ашоуть sin. беꙁоума sof. buc. — помиꙁѣѭще sin. помиꙁаѧщеи sof. -ющии buc. 20. льсти помꙑшлаахѫ sin. -шлѧхоу buc.

Annot. ad comm. 18. [a] тъгда sof. тогда buc. — -вѣмь сѧ sof. -м се buc. — въ сконьчѣниі sof. (ἐν συντελείᾳ). — post многа бо exspectabamus цръкъі (graece: ἐκκλησία legitur). [b] тогда pog. buc. — вь множ. pog. — бесчислънѣ sof. бечисльнѣм' buc. — сѫщаѧ pog. -жѧ sof. и люди сощеѥ buc. — ѧ҃ꙁ. pog. — вѣровав'ша pog. -ж sof., verba ꙗко мн. в. ист. вѣр. in buc. omissa sunt. 19. [a] melius что бо ꙗдѣ х҃с печали ж. ств. pog. ѧдѣ печѣли х҃с sof., male юже печалии х҃ъ ж. buc.: τί γὰρ ἐχόμενον λύπης ὁ χρ. τοῖς Ἰουδαίοις ἐποίησε. — быша pog. — порадоваша сѧ pog. -шѫ сѧ sof. — на нѣже sof. на нюже buc. — ѹп'ваша pog. -шѫ sof. — се гласъ pog. -ь buc. с҃ъ гл҃съ sof. [b] male помиилаахѫ pog. помынаахоу buc., recte sof. помиꙁаахѫ. — дроугъ дроуга pog. buc. дрѹгъ дрѹгѹ sof. — вьꙁгл. pog. въꙁгл. sof. — неправедиѫ, соуе́тиѫ pog. sof. 20. льст. pog. лъст. sof. льстивыи buc. — бо pog. sof. buc. (γάρ). — вѣмъ

Digitized by Google

ахѫ· и на гнѣвъ льсти помышлѣахѫ.

21. Раширишѧ на мѧ оуста своꙗ. Рѣшѧ благо же, бл҃го же, видѣсте очи наши.

22. Видѣлъ еси г҃и, не прѣмльчи· г҃и не ѿстѫпи ѿ мене.

23. Въстани г҃и и вънми сѫдъ мои. Б҃же мои г҃и мои, на прѧ моѭ.

24. Сѫди г҃и по правдѣ твоеи,

голаахѫ· и на гнѣвъ лъсти помъшлѣахѫ ⁘

21. [a]Раширишѫ на мѧ оуста своꙗ ⁘ [b]Рѣшѫ благо же, благо же, видѣстѣ ѡчи наши ⁘

22. Видѣлъ еси г҃и, не прѣмлъчи · г҃и не ѡтъстѫпи ѡтъ мене ⁘

23. [a]Въстани г҃и и вънъми сѫдъ мои ⁘ [b]Б҃же мои и г҃и м|и, на пърѧ моѭ ⁘

24. Сѫди ми господи по правъдѣ

би҃ю въ истинѫ оучиши· достои ли дати данъ кесареви; ѡни же бѣахѫ лъсті плъни и гнѣва ⁘

21. [a]Мнѣахѫ бо безоумиемъ ихъ оуделѣти и радостьни бꙑваахѫ ⁘ [b]Мнѣшѫ исправити безаконие свое, не вѣдаще ꙗко б҃оу противѣѫт' сѧ ⁘ 22. Ꙗко молѧ сѧ ѡ҃цоу с҃нъ ѡ людехъ жидовьскꙑихъ, некли ѡбратѧт сѧ ⁘ 23. [a]Адамъ р҃е по въскрсении къ г҃оу · створи пърѧ мнѣ ѡскръбъшиихъ мѧ. тогда бо сѫдъ демоньскꙑи ѿмъщенъ бꙑстъ ⁘ [b]Что бо мъсти б҃жиѧ прѣлютѣе; ли кто съ б҃омъ добль съпрѣти сѧ; что же жидове на въскрсение г҃латъ; ⁘ 24. По въскръсении г҃ни еже изъ мрътвꙑихъ въсприѧтъ ц҃рво славѫ силѫ ч҃лкъ, въ нѧже ѡблѣче сѧ· и на н҃беса възшествие видѣвъше жидове не порадовашѧ сѧ ⁘

---

pog. -мь buc. -мы sof. — достоит ли pog. -т ли buc. достои ли sof. — кесароу pog. buc. -еви sof. — бѣхѫ sof. бѣꙗхоу buc. — льсти pog. buc. лъсти sof. — пльні pog. плъни sof. испльнь buc.

XXXIV. *Annot. ad psalm.* 21. [a]раширишꙗ sin. [b]рѣшꙗ sin. — видѣсте sin. sof. -ста buc. 23. [a]воиъмі sin. вън'ми (sine и) sof. buc. [b]б҃ъ, г҃ъ sin. — пърѭ sin. прѧ sof. прю buc. In pog. verba да не пораоужт ми сѧ posteriore manu in margine adscripta. 24. твоеі sin. sof. buc. — и да не sin. Verba да не пор. м. с. in pog. alia manu add.

Annot. ad comm. 21. [a]мнѣхѫ sof. мнѣꙗхоу buc. — ѹдолѣти pog. оудел. sof. [b]мнѣшѧ pog. -ж sof. мнѣхоу buc. — без-ние pog. -не sof. — не вѣдѫще pog. -оуще buc. -аще sof. — протівлѣѫтѧ pog. -ть сѧ sof. -лиют' се buc. (graece: διαλέγονται, interpres de ἀντιλέγω cogitavit). 22. с҃нь pog. — жидов'стѣ pog. -скꙑхъ sof. -в'сцнихь buc. — некли pog. buc. негли sof. — ѡбратать сѧ sof. 23. [a]сътвори sof. — мнѣ прѧ pog. sof. мнѣ проу buc. — ѿскръбльшиіхъ мѧ pog. -лъшиихъ мѧ sof. ѡ оскрьбльшии ме buc. — сѫ pog. сѫдъ sof. соудь buc., male сѫтъ bon. (τὸ κρίμα). — ѿмещенъ pog. sof. ѿмьщень buc. [b]мьсти pog. sof. buc. — добль pog. buc. -лъ sof. 24. бо г҃ни pog. sof. buc. — въсприꙗтъ pog. въ-ѧтъ sof. -ють buc. — ц҃рвне sof. —

Digitized by Google

гн бже мон · да не порадоужт мн са.

25. Да не рекжтъ въ срцнхъ своихъ · благо же, благо же дшн нашей. Нн рекжтъ · пожрѣхомъ н.

26. Да постыдат са н посрамлѣжт са въкоупѣ радоужщнй са ꙁломъ монмъ. Да ѡблѣкжт са въ стоудъ н срамъ вельрѣчюжщнй на ма.

27. Да въꙁрадоужт са н въꙁвеселат са хотащнй правдѣ моей. Н глатъ

моен · гн бе мон да, не порадоужт мі са ⁖

25. Да не рекжтъ въ срцнхъ своихъ · благо же, благо же дшн нашен ⁖ [b] Нн рекжтъ · пожръхомъ н ⁖

26. [a] Да постыдатъ са н посрамѣжтъ са въкоупѣ · радоужщнн са ꙁломъ монмъ ⁖ [b] Да ѡблѣкжтъ са въ стоудъ н въ сърамъ велърѣчюжштнн на ма ⁖

27. [a] Да въꙁърадоужтъ са н въꙁвеселат са хотаще правьдѣ моен ⁖

---

25. [a] Н єднпако же єще сего жидове не въꙁмогошж · по вскръсенн (бо) хвѣ доушж нхъ съматошж са въ болѣꙁнн ⁖ [b] Нн тѣхъ бо снлож, ꙗкоже мънѣахж, пострада гъ, нъ волеж своеж, да спетъ члка ⁖ 26. [a] Жидовстнн ѡтроцн, єлнко порадова са нхъ съмрътн спасовѣ ⁖ [b] Жидове такожде глаголаште · нныꙇ спасе алн себе не можетъ спастн; ⁖ 27. [a] Вѣровавъшнн боговн н прнємъшнн мжкж н въскрсенне хрьстово · тн радоужште веселатъ са ѡ немъ ⁖ [b] Вѣрьннн бо всегда велнчжше ба не прѣстажтъ ⁖ [c] Прнємшн н всѣмъ срцемъ мнръ хвъ, єгда рече, мнръ мон ѡставлѣж вам ⁖

вь н'же pog. buc. — post вндѣвше add. жидове pog. sof. buc., omis. bon., graece: οἱ Ἰουδαῖοι. — порадоваша са pog. -шж са sof.

XXXIV. *Annot. ad psalm.* 25. [b] нн же buc. — пожрѣхомо н sin. пожрѣхомъ н sof. 26. [a] посрамлѣнжть са sof. — радоуѩштеі sin. sof. -юштнн buc. — ꙁъломъ sin. ꙁломь buc. [b] ѡблѣкжть са sof. — вь стоудь н срамь buc. — велърѣчюнжштеі sin. вельрѣчюющнн buc. вел'мн глащен sof. 27. [a] въꙁдр. sin. въꙁр-жть са sof. — хотѩщен sin. sof. -ещнн buc. [b] глнжтъ sin. — воінж (pro прнсно) sin. вынж sof. вынoу buc. [c] хотащен sof. хотещнн buc. — мнръ sof. мнрь buc. — єго sof. кго buc. мiроу рабі его sin.

Annot. ad comm. 25. [a] кеднпако же кще жид. не въꙁм. buc. н єд. жидове н єще сего не въꙁ'могошж sof. — бо хвѣ pog. sof. buc. (γάρ), bon. om. — дша pog. доушж sof. дше buc. — съмаша са pog. съмаса са sof. сметоше се buc. [b] нж pog. sof. 26. [a] -стн отр. pog. -ьс'цн ѿт. sof. -сцнн ѡтр. buc. — порадовахж са sof. порадова се buc., нхъ om. sof. [b] глащен такожде sof. так. глющен buc., глащен .ны pog. lege глаще нны. 27. [a] вѣровавшен боу pog. вѣр. бговн sof. — прнімшен pog. -кмше buc. — вск-нє pog. -є sof. — радоужще са pog. sof. [b] вьсегда

Digitized by Google

вынѫ, да възвеличит ꙗ гъ҃. Хотащеи҆ мироу рабоу є҆го.

28. И҆ ꙗ҆зыкъ мои҆ поучит ꙗ правдѣ твоє҆и҆. Вьсь дьнь хвалѫ твоѭ҆.

[b] И҆ глаать приснo, да възвеличит ꙗ гъ҃ ∴ [c] Хоташтиꙇ мироу рабоу емоу ∴

28. [a] И ѩзыкъ мои поoучитъ ꙗ правдѣ твоеи ∴ [b] Въсъ денъ въ хъвалѫ твоѫ ∴

XXXV.

Pog.

∴ Въ ко҃ · раба гн҃ѣ дв҃да · л҃е · ∴

є҆лико на кончинѣ х҃с творити хотѣаше · пр҃ркомъ проꙗвлѣаше.

2. Рече законопрѣстѫпникъ да съгрѣшаєтъ въ себѣ. Ѵѣсть бо страха бж҃иꙗ прѣдъ ѻчима є҆го.

3. Ꙗко въ льсти прѣд нимъ ѿ-

Bon.

∴ В ко҃ · раба гн҃ѣ д҃да · л҃е · ∴

є҆ликͦ на кͦнчинѣ · х҃ъ творити хтѣаше · пр҃ком прͦавлѣаш ∴

2. [a] Рече законопрѣстѫпъникъ да съгрѣшаетъ въ себѣ ∴ [b] Ѵѣстъ бо страха божиꙗ прѣдъ ѡчима его ∴

3. [a] Ꙗко въ лъсти прѣдъ нимъ ∴

28. [a] Прͦчъ ѫ҃зкъ, иже не оу сѫщиихъ поoучилъ ꙗ естъ ∴ [b] Весъ вѣкъ · д҃нъ бо гн҃ъ въ тисѫщѫ лѣтъ. в҃ вѣкꙑ оубо поємꙑ сѫтъ таинꙑ ∴

XXXV. 2. [a] Ѻ июдѣ г҃летъ, внегда великꙑ грѣхъ створи · болѣаше бо въ себѣ помꙑшлѣѫ, кꙑимъ ѡбразом҆ прѣдастъ оучителѣ ∴ [b] Прѣдъ ѡчима бо своима коиждо зра знамении х҃а б҃а, ни тако наиде имъ стр҃ахъ бж҃ии ∴ 3. [a] Прѣдъ гм҃ъ бо

pog. buc. въс. sof. — величаще pog. -чѣѫщеи sof. -чающе buc. [c] приим'шеи pog. sof. -юм'шеи buc. — въсѣмъ sof. — ѡставла pog. -ѣа sof.

Annot. ad psalm. 28. [a] ꙗзкъ sin. аз. sof. — пoоучить ꙗ sof. [c] весъ д҃нъ sof. вcь д҃нь buc. — твѫꙗ (?) sin. твоѫ sof. по хвалѣ твоюи buc.

Annot. ad comm. 28. [a] аз. pog. sof. — поучиль ꙗ pog. -чилъ ꙗ sof. [b] въ вѣкъ pog., melius въсъ в. sof., male вь вѣкы buc.

XXXV. *Annot. ad titulum.* In sin. abest, sof. post въ коне҃ add. п҃лмъ · л҃е · — на концѣ buc. — хотеюше buc. — проꙗвлѣаше: προεδηλοῦτο.

Annot. ad psalm. 2. [a] сѩтъ sin. reliqui рече. [b] во om. buc. 3. [a] во лъсти sin. [b] беза-конние sin. -ниє sof.

Annot. ad comm. 2. [a] о omis. buc. — великыи pog. sof. -ы buc. — сътвори sof. сьтв. buc. — болѣюше buc. [b] знамениє pog. -нии sof. buc. (τὰ σημεῖα). — х҃а и б҃а pog. sof. buc. (τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ). — ємъ pog. sof. юмь buc. (αὐτῷ). 3. [a] б҃мъ pog. б҃гомь sof. г҃мь buc. (τῷ κυρίῳ, vl. τῷ

Digitized by Google

брѣсти безаконенные и възненавидѣти.

4. Гл҃и оустъ его безаконенные и льстъ. Не изволи разоумѣти да оублажитъ.

5. Безаконные помысли на ложи своемъ. Ста на всѣхъ пѫтехъ не благыхъ. Ѡ злобѣ же не негодова.

6. Г҃и на н҃беси милость твоꙗ · и истина твоꙗ до ѡблакъ.

[b] Обрѣсти безаконие свое и възненавидѣти ⁘

4. [a] Глаголи оустъ его безаконие и лъсть ⁘ [b] Не изъволи разоумѣти да оублажитъ і ⁘

5. [a] Безаконие помысли на ложи своемъ ⁘ [b] Ста на всѣкомъ пѫти не благѣ ⁘ [c] О зълобѣ же не негодова ⁘

6. Господи на небеси милостъ твоꙗ · и истина твоꙗ до ѡблакъ ⁘

стоѫ, имѣаше вь себѣ лъстъ, не помꙑшлѣѫ ꙗко срцевѣдъцоу прѣстоитъ ⁘ [b] Не разоумѣ бо ꙗко безаконнѫѫ его волꙗ г҃ъ съвѣдѣаше и ꙗко ненавистенъ бѣ и мръзъкъ ⁘

4. [a] Лобъзанием бо сп҃а прѣдаꙗше гл҃а · радоуи сꙗ равви, лъстъ крꙑѫ ꙗко непъштеваꙗше ⁘ [b] Не рачи бо покаꙗти сꙗ еже съдѣꙗ, толъми прославенъ ꙗко ап҃лъ · нъ прѣбꙑваꙗше въ злобѣ ⁘ 5. [a] Присно бо июда на ложи ꙗко безъ млъвꙑ сꙑ тогда помꙑшлѣаше, како прѣдастъ г҃а ⁘ [b] Многа бо исходища вещиѫ дѣаше · вьсѣ бо злаꙗ бѣахѫ ꙗко ѿ диꙗвола наречена ⁘ [c] Не помꙑсли бо зла сѫща помꙑшлениꙗ, и не възненавидѣвъ раскаꙗ сꙗ · негодование бо естъ ненавидѣние ⁘ 6. Въ тѣлѣ вл҃чни ·

χριστῷ). — имѣꙗше buc. — вь себѣ льстъ pog. въ с. лъстъ sof. — прѣстоітъ pog. -ть buc. прѣдъстоитъ sof. (παρίσταται). [b] безакон'нѫꙗ pog. -ѫѫ sof. -нноую волю юго buc. — свѣдѣше buc. — ненавістьнь pog. buc. -енъ sof. (μισητός). — мръзъкъ (мрьзькь buc.): βδελυκτός.

XXXV. *Annot. ad psalm.* 4. [a] оусть sof. — безаконніе sin. -нне sof. — лестъ sin. лъстъ sof. [b] і не ізволі sin. не изволи sof. buc. — оублажітъ (sine и) sin. sof. buc. 5. [a] безаконніе sin. -нне sof., sin. add. свое, quod sof. buc. non habent. [b] прѣста (pro ста) buc. — на въсѣхъ пѫтехъ sin. на въсѣкомъ пѫти sof., не благѣ sin. sof. на всак. поуты не благѣ buc. [c] злобѣ sof. 6. и ante истина om. sof., habet buc.

Annot. ad comm. 4. [a] лоб'заниюмъ pog. -ь buc. -нимъ sof. — прѣдаꙗше buc. — льстъ крыꙗ pog. лъстъ кр. sof. [b] покаꙗти се buc. — прославень pog. -енъ sof. -влень buc. (δοξασθείς). — и ап҃ль pog. buc. — нѫ pog. sof. 5. [a] въ безмлъвии сы pog. въ безъмлъви сы sof. вь безьмльви сын buc. (ἐπὶ τῆς κοίτης ὡς ἐν ἡσυχίᾳ). — помышлꙗше buc. [b] исходища вещниѫ даꙗше pog. вещиѫ дааше sof. даꙗаше buc. (πολλὰς γὰρ διεξόδους τῷ πράγματι ἐδίδου). — вьсѣ pog. въсѣ sof., зла pog. sof., вса бо злаа buc. — бѣхѫ sof. бѣꙗхоу buc. — нареннаа buc. [c] зла сѫща помышлениꙗ: κακὸν εἶναι τὸ ἐνθύμημα. — не ante вьзненавидѣвъ om. sof. — негодованию, ненавидѣнию pog. sof. (προσοχθῆσαι γάρ ἐστι τὸ μισῆσαι). 6. вь тѣло вл҃чню buc.

Digitized by Google

7. Правда твоꙗ ꙗко горы бж҃ніꙗ. Сѫдбы твоѩ беꙁдьнїє много. Чл҃кы и скоты сп҃сеши г҃и.

8. Ꙗко ѹмножилъ єси мїлость своѭ бж҃е. Сн҃ове же чл҃вчьсти въ кровѣ крилоу твоєю надѣѭт сѧ.

7. [a]Правъда твоꙗ ꙗко горы божиѩ ∴ [b]Сѫдъбы твоѩ беꙁдъние много ∴ [c]Чловѣкы и скоты спасеши господи ∴

8. [a]Ꙗко оумножилъ еси м҃стъ твоѭ бж҃е ∴ [b]Сн҃ове чл҃ци на кровъ крилоу твоею надѣѭтъ сѧ ∴

въ немже въселили сѧ ꙗко въ небси бж҃во · ли и само тѣло небское съвръши сама м҃стъ бж҃ꙗ, ꙗко тѣмъ помиловавъши родъ чл҃ческїи. до ѡблакъ си рѣчъ до ап҃лъ · ѡблаци бо въсѫжде ап҃ли въ ст҃ыихъ книгахъ раꙁоумѣеми сѫтъ. въ тѣхъ оубо сѫщнаꙗ истина пожила єстъ ∴

7. [a]Непрѣложъна бо и непостижима правда бж҃ꙗ · ꙗко горы неподвижимыиѩ сѫтъ же прци, иже г҃ли прѣвъꙁнесѧ сѧ и въꙁвеличишѧ сѧ ∴ [b]Сѫдъбы бж҃ѩ ꙁаконъ бл҃тъныи и словеса євг҃лъскаꙗ · беꙁдъние же ꙗко не ислѣдована таина смотрениꙗ ∴ [c]Си рѣчъ не тъкмо чл҃ци нъ и скоти въꙁрадоваше сѧ ѡ пришествии х҃вѣ. єстъ же по всемоу · чл҃ци оубо жидове ꙁаконоу наказании, скоти же ꙗꙁ҃ци · ѡбои же сп҃ени бъішѧ сп҃ениемъ х҃мъ ∴ 8. [b]Вс҃ѣмъ бо ѡвръꙁааше двери покаꙗниꙗ, да вса помоу-

---

— в нем'же pog. въ немьже sof. — вьселили сѧ pog. въселили сѧ sof. — или buc. — н҃бсное pog. -ю buc. н҃бское sof. — чл҃чь pog. buc. чл҃вчьскы sof. — вьс'де pog. въсежде sof., ѡблаци бо вьсежде ап҃ли haec verba in buc. desunt. — сѫщиꙗ sof. соущиꙗ buc. (ἡ ὄντως ἀλήθεια). — пожила єстъ pog. sof.: ἐπολιτεύσατο.

XXXV. *Annot. ad psalm.* 7. [a]бж҃иꙗ sin. [b]твоꙗ sin. твоꙗ sof. — беꙁдение мъного sin. беꙁдни многы sof. беꙁдна многа buc. 8. [a]мїлости своєꙗ sin. м. своѭ sof. [b]сн҃ы же sin. сн҃ове же sof. — чл҃вчти sof. чл҃вчцьни buc. — въ кровъ sof. вь кровѣ buc.

Annot. ad comm. 7. [a]непрѣложнаа buc. — непостижна pog. -стыжна buc. -стижима sof. (graece ἀμετακίνητος, exspectabamus неподвижьна). — неподвижимыꙗ pog. -имиꙗ sof. — прѣвъꙁнѣсѧ сѧ pog. прѣвъꙁ'нѣсѧ сѧ sof. (ὑπερυψώθησαν). — вꙁвеличишѧ pog. въꙁ-шѧ сѧ sof. [b]благодатны pog. sof. тный buc. (ὁ νόμος τῆς χάριτος). — єуагг҃ел'скаꙗ pog. sof. — беꙁдни же sof. беꙁдьные же buc. (ἄβυσσος). — неислѣдован'на pog. buc. -ана sof. — смотренна pog. съмотрениꙗ sof. сьм. buc. [c]въꙁрадоваша pog. -ж сѧ sof. — ѡ пришествїи х҃вѣ pog. sof. -шьствии х҃вѣ buc.: ἐπὶ τῇ ἐπιδημίᾳ τοῦ χριστοῦ. — по всемоу pog. по въсемоу sof. (καθ' ὅλου). — ꙁаконоу накаꙁанні pog. sof. -покаꙁании buc.: τὸν νόμον παιδευθέντες. — ѡбои же pog. buc. и ѡбои sof. — сп҃ениємъ interpretatio slavica, melius graece: τῇ παρουσίᾳ. — х҃вомъ pog. х҃вѣмъ sof., duo ultima verba huiusce versiculi in buc. desunt. 8. [a]вьсѣмъ pog. въс. sof. всѣм' buc. — ѿвръꙁаше buc. — двьри pog.

Digitized by Google

9. Оупнѫт са ѿ ѻбилиа домоу твоѥго. И потокомъ пища твоѥѫ напоиши ꙗ.

10. Ꙗко оу тебе ѥстъ источникъ животоу. Въ свѣтѣ твоѥмъ оузримъ свѣтъ.

11. Пробави млть твоѭ вѣдѫщимъ та. И правдѫ твоѭ правымъ срцемъ.

12. Да не придетъ мнѣ нога гръ-

9. [a] Оупнѧтъ са штъ ѡбилиꙗ домоу твоѥго ∴ [b] И потокомъ пиштѫ твоѥѭ напоиши ѭ ∴

10. [a] Ꙗко оу тебе ѥстъ источьникъ животоу ∴ [b] Въ свѣтѣ твоѥмъ оузъримъ свѣтъ ∴

11. [a] Подаждь милостъ твоѭ вѣдаштиимъ та ∴ [b] И правъдѫ твоѭ правъимъ ср|цемъ ∴

12. [a] Да не придетъ мнѣ нога гръ-

ѥтъ ∴ [b] Въсегда чл҃чъ родъ въ кровѣ въчл҃ченнꙗ словесе и б҃а надѣѭще са спаѫт'
са· крилѣ бо б҃иѣ плътъ вл҃чна ∴

9. [a] Вѣрънии въ цр҃ве възвеселатъ са, вл҃чнеѫ кръвиѫ напаꙗѥми ∴ [b] Потокъ
мѣнитъ, ѿ вл҃чънааго ребра истекъши тѣснинѫ многѫ ∴ 10. [a] Такожде источьникъ
г҃лтъ, истекъшѫѫ ѿ сп҃а водѫ и кръвъ ∴ [b] Ѥгда бо изъ гроба изиде свѣть истинны,
тогда вьсѣка д҃ша вѣрнꙑ просвѣти са ∴ 11. [a] Си рѣчъ въ вѣкꙑ вѣкъ милостъ твоѭ
подаждь вѣроуѭщиимъ въ та ∴ [b] Вси бо ѥлико правыимъ ср҃цемъ надѣѭт са на г҃а,
симъ правда х҃ва непотрѣбима ѥстъ ∴ 12. [a] Гръдыни бо оу б҃а не оудъ|варѣѥтъ са,

---

двери sof. д'ври buc. [b] р҃о чл҃чь pog. buc. чл҃вчьскы родъ sof. — въ кровъ pog. sof. buc. (ἐν τῇ σκέπῃ). — криле бо pog. sof. buc. (πτέρυγες γάρ), bon. omis. — вл҃чнѣ pog. -ниꙗ buc. -на sof.

XXXV. *Annot. ad psalm.* 9. [a] оупнѧть са sof. [b] пиштꙗ твоѥꙗ sin. — ꙗ sin. -шї ѫ sof. 10. [a] ѿ тебе buc. sine естъ. — живота sin. 11. [a] пробавї sin. пробави sof. buc. — млтъ твоѫ sof. м. твою buc. м. своѭ sin. — вѣдѫщїимъ sin. вѣдащїм' sof. св-ещим' buc. [b] твоѫ sof. — правъıмъ sin. 12. [a] мънѣ sin. мьнѣ sof. [b] грѣшничѣ sof. -ча buc. — на ме buc.

Annot. ad comm. 9. [a] въ цр҃кви pog. sof. buc. — възвеселат са pog. -ть са sof. — кръвиѫ pog. -ѫ sof. [b] влачнꙑго buc. — истекшеи pog. -шиї sof. -шїи buc. (τὸν ῥεύσαντα). — тѣснинѫ многѫ: ῥύμῃ πολλῇ. 10. [a] истекшѫѭ pog. -жѫ sof. [b] из гроба pog. изъ г. sof. — изыде pog. изиде sof. buc. — истїны sof. -инныи buc. — вьсѣ д҃ша pog. всакаа buc. въсѣка д. sof. — вѣрныихь buc. 11. [a] твоѫ sof. — вѣроуѫщимъ sof. [b] вьси pog. въси sof. — сим' бо правда pog. buc., sine бо sof. — непотрѣбима: ἀνεξάλειπτος. 12. [a] грьдыниꙗ buc. — въдварѣѥт са pog. вьдварает' се buc. оудварѣѥть са sof. (αὐλίζεται). — в'се ѥстъ миръ pog. sof. buc. (ὅλος ὑπάρχει εἰρήνη). [b] жидов'скыѫ pog. -скы sof. -ьскыѥ buc. — с'вѣта pog. съвѣта sof. (σαλεῦσαι τὴν βουλὴν τοῦ λόγου καὶ θεοῦ).

Digitized by Google

дына. Н рѫка грѣшннка да не подвнжнтъ ме.

13. Тоу падѫ вьсн творащен безаконенїе. Нзрнновенн быша н не могѫ статн.

дъına ∴ [b] Н рѫка грѣшннча да не подвнжнтъ мене ∴

13. [a] Тоу падѫтъ всн творащїн безакнїе ∴ [b] Нзърнновенн бышѫ н не могѫтъ статн ∴

XXXVI.

Pog.

∴ Сл · ѱлъ · ддо · хвъ · лѕ · ∴

въсде бо кннгы двдомъ ха нарнчатъ · о немъ Убо н ѿ вѣроуѫщннхъ въ нь · пррчьство ѱалма лежнтъ.

1. Не ревноун лѫкавынмъ. Нн завндн творащнїмъ безаконенїе.

Bon.

∴ Сла · ѱа · ддвъ · лѕ · ∴

Хвъ · въздде б кннгъї ддомъ ха нарнчѫтъ · ѿ немъ оуб н ѿ вѣроуѫщнхъ въ-нъ · пргчъство ѱама се лежнтъ ∴

1. [a] Не ревъноун лѫкавъімъ ∴ [b] Нн завндн твораштннмъ безаконїе ∴

понеже естъ все мнръ ∴ [b] Не възъмогѫ бо жндовъскъї рѫкъї подвнжатн съвѣта словесе н ба ∴

13. [a] Тоу. кде; на ха, ѿ нем'же прѣт'кше са жїдове скроушїшѫ са ∴ [b] Отърнновенн бо бъїшѫ жндове н елннн ѿ славъї бжнѫ · н прнѫтн к томоу не могѫтъ бъїтн за невѣръство нхъ ∴

XXXVI. 1. [a] Вѣрноѡмоу члкоу н по бжнн заповѣдн жнвѫщоѡмоу глетъ · да

Annot. ad psalm. 13. [a] падѫ sof. падоше buc. — въсі sin. въсн sof. — творꙗштеі sin. -щен sof. -ещнн buc. — безаконеніе sin. -коннє sof. [b] възріновені sin. нзрнн. sof. — бышꙗ sin. бышѫ sof. — могѫтъ sof. -гоуть buc.

Annot. ad comm. 13. [a] на хѣ pog. на ха sof. buc. (εἰς τὸν χριστόν). — о-нь же pog. ѡ ныже buc. ѿ немьже sof. — прѣтъкше (sine са) pog. прѣтъкьше са sof. -тькше се buc. — съкроушнша са pog. -шѫ са sof. [b] быша pog., ел'лннн pog. елннн sof. ѥл'лнны buc. — прнꙗтн sof. — за невѣрнє pog. buc. -'ствнє sof.

XXXVI. *Annot. ad titulum.* Слава пса ддвъ sin. — нарнчатъ sof. нарнчють buc. — ѡ вѣроующннмь buc. (καὶ τοὺς αὐτῷ πιστεύοντας). — се omis. sof.

Annot. ad psalm. 1. лѫкавьноунѫщнімъ sin. -ноующннмь buc. лѫкавымъ sof. [b] безаконенне sin. -конїє sof.

Annot. ad comm. 1. [a] вѣрномоу pog. sof. — н ante по omis. pog. buc. — жнвоущоумоу buc. [b] оупobн са pog. sof. buc. — recte ѡбнлоуѫще pog. sof. нзобнлоующе buc. (graece: εὐθηνοῦντες), male

2. Ꙁане ꙗко трѣва ꙗдро ӥсъшѫтъ· ӥ ꙗкⷮ ꙁеленїє ꙁла(къ) скоро ѿпадѫтъ.

3. Оупьваӥ гмь ӥ твори благостына. Ӥ насели ꙁема ӥ оупасеши са вь бгтвѣ єꙗ.

4. Наслади са гви ӥ дастъ ти прошенїє срца твоєго.

2. Ꙁане ꙗко трѣва ждро исъшѫтъ· и ꙗко ꙁелне ꙁлака скоро ѿпадѫть ∵

3. ᵃѸпъван на господа и твори благостъına ∵ ᵇӤ насели ꙁемѧ и оупасеши са въ богатъстви еѫ ∵

4. Насл҃ѣди са гви · и дастъ ти прошеніе срца тѣго ∵

лѫкавъıимъ чл҃комъ не ꙁавидитъ ∵ ᵇ Си рѣчь не спобн са тѣмъ, иже ѡбилоужѫще прѣꙁъ законъ творатъ гръдъıна ∵

2. Вс҃ѣ бо житеискаа неиꙁвѣстъна ӥ въ мало врѣма постоꙗнїє имѫща· ꙗкоже слава ӥ чъсть ӥ богатъство ӥ вс҃ѣ ꙗже прѣлъщаѫтъ чл҃къı беꙁоумъныѫ ∵ 3. ᵃВс҃ѣх бо мирьскъıихъ боле єстъ оупванїє єже на ба ӥ єже творити съ искрънимъ благостъıнѫ ӥ любовъ ∵ ᵇ Кѫѫ ꙁемѧ; не ѡ неиже ли єстъ речено· вѣроуѫ видѣти благаꙗ гнѣ на ꙁеми живѫщиихъ· потръпи га. трѣбѣ оубо єстъ на тѫ ꙁемлѫ оумомъ присно ꙁрѣти ӥ оугоднаꙗ єи дѣлати, да оупасемъ са на неи, си рѣчь да възрадоуєм са ∵ 4. Вѣрноу чл҃коу ӥ на бнѫ сѫщоѡмоу глетъ. псано бо є· просите ӥ примете ∵

---

bon. ѿбидоуѫще. — чрѣсъ pog. чрѣсь buc. прѣꙁъ sof. — твораще pog. -ат' sof. — гръдынеѫ pog. -на sof. -ню buc. (ἐξ ὑπερηφανίας).

XXXVI. *Annot. ad psalm.* 2. трава buc. — ꙗдро sin. скоро sof. buc. — исѫхѫтъ sof. исьхноуть buc. — ꙁелна ꙁлакъ sof.; verba и ꙗко usque ѿпад. in buc. omissa sunt. 3. ᵃ оупован buc. — гѣ sin. га sof. buc. — створи buc. — благостынѫ sin. ᵇ и ante насели omis. buc., ꙁемлѫ sin. — богатьствѣ sin. buc. — єꙗ sin. єю buc. 4. ᵃ наслади сꙗ sin. sof. -се buc. — гю sin.

Annot. ad comm. 2. житіска pog. -еискаа sof. -тѣискаа buc. — и ante неиꙁвѣстна (-наа buc.) add. pog. buc., abest in sof. — постоанниє pog. -ꙗнне sof. -ꙗнию buc. — имаща pog. sof. имоущаа buc. — беꙁѹмныꙗ pog. -ныѫ sof. -ныю buc. 3. ᵃ male въсѣкъ pog. всакь buc., recte въсѣхъ sof. — мирныихъ pog. -ыхь buc. -'скы sof. (πάντων γὰρ τῶν ἐν τῷ κόσμῳ). — ѹпьниіє pog. (omissa syll. ва), оупованне sof. -нию buc. — творить buc. — благостына pog. -нѫ sof. -ню buc. (χρηστότητα καὶ ἀγάπην). — любьвь buc. ᵇ кѫꙗ pog. кѫѫ sof. коую buc. — ꙁема pog. -ла sof. -лю sine не buc. — на ꙁемлї sof. buc. — живыхъ pog. sof. -хь buc. — потрьпи га omis. — ꙁема pog. -ла sof. — оугоднаа sof.: τὰ ἁρμόζοντα. — да оупасемъ са: ἵνα ποιμανθῶμεν. 4. вѣрномоу pog. buc. вѣр'ноу sof. (τῷ πιστῷ). — на бжиѫ pog. -а sof. — сѫщоумоу pog. соущ. buc. сѫщоуємѹ sof. — писано pog. sof. buc. — єсть pog. єстъ sof. — прімете pog. sof. -мѣте buc.

Digitized by Google

5. Ѿтъкрыи къ гоу пѫтъ твои. И оупьваи имъ и тъ створитъ.

6. Изведетъ ꙗко свѣтъ правдѫ твоѭ. И сѫдбы твоꙗ ꙗко полоу дьне.

7. Повини сѧ гви и оумоли и. Не ревноуи спѣѭщомоу пѫтемъ своімъ. Чл҃коу творѧщомоу законопрѣстѫплениꙗ.

5. [a] Отъкры къ господоу пѫтъ твои ⁘ [b] И оупъваи на-нъ и тои сътворитъ ⁘

6. [a] Изведетъ ꙗко свѣтъ правъдѫ твоѫ ⁘ [b] И сѫдъбѫ твоѫ ꙗко полоу дне ⁘

7. [a] Повини сѧ господеви, оумоли и ⁘ [b] Не ревъноуи спѣѫштоумоу пѫтемъ своимъ ⁘ [c] Чл҃коу творѧщоу законопрѣстѫпление ⁘

5. [a] Си рѣчъ ничесоже дѣи, ꙗже оутаити мниши ба, егоже никогдаже нѣстъ оутаити сѧ· нъ вьсѣкъ пѫтъ вѣрънааго дръзновениѥ да иматъ ⁘ [b] Тои бо ѿиметъ вьсѣкѫ печалъ· не ѿставитъ божщиихъ сѧ его ⁘ 6. [a] Си рѣчъ наведетъ на тѧ дръзновениемъ правдѫ, въздаѫ тебѣ мъздѫ въ свѣтѣ истиннѣмъ ⁘ [b] Въ свѣтѣ ѡбоиждє, ни сде ни тамо ѿскѫдѣѫ, на силенъ. глетъ же и ѿ распатии и ѿ мѫцѣ хвѣ· полоу дне бо сѧ сдѣа ⁘ 7. [a] Сеи гла адамовъ, оуста вѣрънъіѫ и оубоуждаѫ на ръвение бие, да боу покорѧтъ сѧ и повинѫтъ сѧ и молитві емоу бес прѣстани приносѧтъ· и

XXXVI. *Annot. ad psalm.* 5. [a] ѡтъкрꙑи sin. ѿкрꙑи buc. — гю sin. [b] оуповаи sine и buc. — тъ sin. ть sof. buc. 6. [a] і изведетъ sin., sof. et buc. sine и. [b] сѫдьбꙑ твоꙗ sof. — ѣко і sin. — полоу дьні sin. 7. [a] гю sin. — і оумоли і sin. и оумолї и sof. buc. [b] спѣѩщюемоу sin. -ѫщомоу sof. -ющоумоу buc. — пѫтемь своімь sin. [c] творѩщюемоу sin. -ащомоу sof. -ещоумоу buc.

Annot. ad comm. 5. [a] ничьсоже pog. sof. — мьниши sof. — нікъгда же pog. никогда же sof. — весь пѫтъ pog. нѫ въсѣкъ пѫтъ sof. всакь поуть buc. — дрьзновеніе pog. -ниѥ sof. -ниѥ buc., male bon. -ниꙗ. [b] тъ бо pog. ть бо sof. buc. — ѿємлетъ pog. ѿєметъ sof. ѿємлють buc. — вса печаль pog. всоу п. buc. въсѣкѫ печѣлъ sof. — бо божщиіхъ сѧ pog. -ѧщихь сѧ sof. бо боѥщих се ѥго buc. 6. [a] въздаѫ pog. sof.: ἀποδιδούς. [b] ѿбоиждє pog. sof. buc. (θατέρῳ). — с'де sof. з де buc. — ѡскѫдѣѫ respondet graeco ἐκλεῖπον (sc. χρῖμα), sed pog. ѡскѫдѣ бо ж нѫ, sof. ѿскѫдѣѫтъ нѫ силененъ, buc. ѡскоудѣ ѥнь сильнь, graece sic habet: ἐν φωτὶ θατέρῳ μὴ ὧδε μὴ ἐκεῖ ἐκλεῖπον ἀλλὰ πλῆρες. 7. [a] съ pog. sof. сь buc. — оуста: παρακελευομένη, male buc. оуст'нѣ. — вѣрныꙗ pog. -ѫ sof. -ныѥ buc. — въз'боуждаѫ sof. -ю buc. — на ръвениѥ: πρὸς ζῆλον. — тогода buc., имать pog. -тъ sof. [b] вѣрнии buc. вѣр'ныи sof. — гоб'зоуѫща pog. гоб'зоуѧщѫ sof. -юще buc. (εὐθηνοῦντες). — смрьдат' sof. (pog. omissa syllaba смрътъ). — тлѣниѥмъ pog. (ὄζει φθοράν). [c] сде pog. з'де sof. buc. (ἐνταῦθα). — ходаща ꙗ pog. -ѫѫ sof.

Digitized by Google

8. Прѣстанн ѿ гнѣва н̓ ѡ̓ставн ꙗ̓рость. Не ревноуи̓ ꙗ̓ко лѫкавноватн.

9. Ꙁане лѫкавноу̑жщен̑ потрѣбат сѧ. Тръпацен̑ же г҃а тн ѡ̓бладаѫтъ ꙁемеѫ.

10. Н̓ ꙗ̓ще мало н̓ не бѫдетъ грѣшнnка. Н̓ вьꙁнщешн мѣста е̓го н̓ не ѡ̓брацеш.

11. Кротцнн̓ же наслѣдатъ ꙁема. Н̓ насладат сѧ на множьствѣ мнра.

8. ᵃ Прѣстанн ѡтъ гнѣва н ѡставн ꙗростъ ∵ ᵇ Не ревноун ꙗко лѫкавноватн ∵

9. ᵃ Ꙁане лѫкавноужштнн потрѣбатъ сѧ ∵ ᵇ Тръпаштнн же г҃а тн ѡбладаѫтъ ꙁемеѫ ∵

10. ᵃ Н̓ еште мало н не бѫдетъ грѣшънnка ∵ ᵇ Н̓ въꙁыштешн мѣста его н не ѡбрацешн ∵

11. ᵃ Кротъцнн же наслѣдатъ ꙁемлѫ ∵ ᵇ Н̓ наслѣдатъ сѧ на множъствѣ мнроу ∵

тогда н̓мѫт' помоцнїка ∵ ᵇ Сн рѣчъ вѣрънꙑ ч҃лкъ да не скрьбнтъ, е̓гда вндитъ е̓терꙑ̈ гобъꙁоу̑жщѧ въ мнрѣ · настоѫщаа̓ бо смрьдатъ тлѣнне̓мъ ∵ ᶜ Сьде глаголетъ дн꙯ꙗвола н̓ ходаштѫѫ по немъ ∵

8. ᵃ Ѻ̓бое̓ бо то ѡ̓тъ бога раꙁълѫчае̓тъ ∵ ᵇ Не ꙁавндн въ лѫкаваа̓, г҃летъ вѣръ-
ноу ∵ 9. ᵃ Н̓ꙗда лѫкаваа̓ помꙑ̈шлъ ѿстѫпн н̓ кромѣ бꙑ̈стъ чнна а̓п҃лъска ∵ ᵇ Ѻ̓бѣ-
штанѫѫ е̓же е̓стъ ран̓ · ꙗ̓ко а̓п҃лн н̓ е̓лнко н̓мъ вѣровашѧ ∵ 10. ᵃ Про(ро)чскама ѡ̓чнма
ꙁра д҃дъ г҃лааше · не по мноꙁѣ прндетъ х҃ъ н̓ погꙑ̈бнетъ дн꙯ꙗволъ н̓ к томоу не бѫ-
детъ ∵ ᵇ Н̓щеꙁе бо н̓ нѣстъ е̓моу к томоу мѣста въ ч҃лцѣхъ, х҃оу прншедъшоу ∵
11. ᵃ А̓п҃лн, к ннмъже слово · бѫдѣте мѫдрн ꙗ̓ко н̓ ꙁмнѫ, н̓ кротъцн ꙗ̓ко н̓ голѫбне̓.
н̓ е̓лїко н̓мъ послѣдовашѧ, наслѣдат̓ породѫ · то бо е̓сть ꙁемлѣ ѡ̓бѣщанїꙗ ∵ ᵇ Тоу
бо е̓стъ мнръ н̓ пншта праведънꙑ̈мъ ∵

XXXVI. *Annot. ad psalm.* 8. ᵇ ꙗко omis. buc. 9. ᵃ лѫкавноу̑жщен̑ sof. -ющнн buc. ᵇ тръпацен̑ sof. — г҃ь sin. — тн наслѣть ꙁемлю buc. 10. ᵇ въꙁнщешı sin. sof. вьꙁнщ- buc. 11. ᵃ кротцн же buc. — ꙁемлѭ sin. ᵇ наслѣдꙗтъ сѧ sin. насладать сѧ sof. — множествнї sof. — мнра sin. buc. мїра sof.

Annot. ad comm. 8. ᵃ раꙁлѫчѣетъ sof. ᵇ не ꙁавндн: μὴ ἐρεθίζου. — вѣр'ноу pog. sof. вѣрномоу buc. (τῷ πιστῷ). 9. ᵃ кромѣ бꙑ̈ pog.: καὶ ἐξήρθη. — чиноу pog. чнноу sof. (τῆς στάσεως). ᵇ ѻ̓бѣщанѫѭ pog. -ѫѫ sof. — ꙗко н̓ pog. buc. — снмъ вѣроваша pog. -шѧ sof. (τούτοις ἐπίστευσαν), нмь вѣроваахе buc. 10. ᵃ прр҃чьскама pog. -скꙑма sof. buc. — не по мноꙁѣ pog. -ꙁѣ sof. — погꙑблетъ sof. (ἀφανίζεται). ᵇ нщеꙁе pog. sof. buc. (ἀφανὴς ἐγένετο). — в' ч҃лцѣ pog. buc. -ѣхъ sof. (ἐν ἀνθρώπῳ). 11. ᵃ ꙁмна̑ pog. ꙁ'мнѫ sof. ꙁмнѥ buc. — ꙗко голѫбнѥ pog. buc. -бне̑ sof. — е̓лнко н̑хъ

Digitized by Google

12. Назнраѥтъ грѣшный правед-наго. И поскрьжьщетъ на-нь зѫбы своими.

13. Гь же посмѣетъ сѧ ѥмоу. Зане прозрнтъ ꙗко прїдетъ дьнь ѥго.

14. Оржжнѥ нзвлѣша грѣшннн. Налаша лѫкы своꙗ. Състрѣлѣтн ннщааго н Убогааго. Заклатн правыꙗ срцемъ.

15. Оржжнѥ нхъ вннДетъ въ

12. [a] Назнраетъ грѣшъны праведънааго ∴ [b] И поскръжещетъ на-нъ зѫбъı своими ∴

13. [a] Гъ же посмѣетъ сѧ емоу ∴ [b] Зане прозрнтъ ꙗко прндетъ денъ его ∴

14. [a] Оржжне нзвлѣшѧ грѣшннцн ∴ [b] Налашѧ лѫкъ свон ∴ [c] Състрѣлѣтн ннщта н оубогааго ∴ [d] Заклатн правъıѧ срцемъ ∴

15. [a] Оржжне нхъ вънндетъ въ

12. [a] Днꙗволъ ха [на]· назнрааше бо ѥго, мнѣвъ члка проста сѫща ∴ [b] Нскааше бо ѥго съжъватн н пожрѣтн ꙗко ѥдниого ѿ человѣкъ ∴ 13. [a] Хъ вндѣвъ ѥго немощъ, възненавндѣ ѥго н прѣзрѣ ∴ [b] Прозрѣаше бо хъ ꙗко бъ денъ разъвращенниꙗ днꙗволѣ ∴ 14. [a] Бѣсн на ха жндѣї въѿржжажѫште ∴ [b] Жндове своихъ ꙗзкъ не оудръжавше на ха ꙗко лѫка налѫчена ∴ [c] Ха, ꙗко насъ раднн ѡбнинштавъша н волъноѥ оубожъство нзволъша ∴ [d] Ха, тон бо ѥдннъ правъ по нстннѣ срцемъ· глѥт же н апли ∴ 15. [a] Оржжнѥ скаꙁаѥтъ сѧ снла· снла же бжнꙗ хъ. тѣхъ же кртъ, ꙗко

послѣдоваша имъ pog. -шѧ им' sof. нхъ послѣдовааше buc. — земѣ pog. зем'лѣ sof. [b] тоу оубо buc. — праведнї|мъ sof.

XXXVI. *Annot. ad psalm.* 12. [a] грѣшьннкъ, праведьннка sin. -ны sof. -нын buc. — -наго sof. buc. [b] поскрежьщетъ sin. поскрежещетъ sof. поскр'жеще buc. 13. [a] да (pro же) sin., сѧ om. sof. [b] прозьрнтъ sin. — емоу sin. 14. [a] ізвлѣшꙗ sin. извлѣкошѧ sof. -оше buc. — грѣшьнни sin. [b] налакошѧ sof. напрегоше buc. [c] ннщаего sin. -щаго sof. ннща buc. — оубогаего sin. -гаго sof. оубогаа buc. [d] правъıꙗ sin. правыꙗ sof. 15. [b] съкроушꙗтъ сꙗ sin. -шѧть сѧ sof.

Annot. ad comm. 12. [a] назнрааше бо и pog. buc. -аше бо ѥго sof. (παρετήρει). — мнѣвъ н pog. sine н sof. [b] съжьватн: μασήσασθαι. 13. [a] немощь pog. — възненавндѣвъ н и прозрѣ pog. възненавндѣ ѥго и прѣзрѣ sof. (ἐβδελύξατο αὐτὸν καὶ παρέβλεψεν), -вндѣ н н пр. н buc. [b] въ pro бъ pog. sed бъ sof. — развращенниꙗ: τῆς καταστροφῆς. 14. [a] жнды pog. buc. и жндове sof. — въѿр. сѧ pog. (ὀπλίζοντες), въѿржжаважѫщѫ| сѧ sof. вьwроужевающен buc. [b] ꙗзыкъ (τὰς γλώσσας). — не Удръжаша pog. не оудръжавьше sof. -аше buc. (χαλάσαντες). — налачена pog. sof. напреженаꙗ buc. (ἐκτεταμένον). [c] ха om. pog. buc. habet sof. — wбннщавшаꙗ buc. — извольша sof. (ἑλόμενον). [d] тъ бо pog. ть бо sof. buc. 15. [a] бжнꙗ pog., хс omnes, graece: σταυρός. — тѣм'же buc. — кртъ pog. sof. buc. (bon. хъ, graece: σταυρός). — сдѣлав'шннмь buc. съдѣлав'шемъ sof. — растесана pog. sof. buc. (male bon. растесена): ἐδιχοτομήθησαν. [b] аз. sof., скроушншꙗ pog. сък-шѧ сѧ sof. — быша pog. -шѧ sof.

Digitized by Google

срⷣца ихъ. И лѫци ихъ съкроушѫт сѧ.

16. Лоуче мало праведникоу · паче богатьства грѣшныихъ многа.

17. Ꙗко мышьца грѣшныхъ скроушѫт сѧ. Оутврьждаѥт же праведныѧ гдⷭь.

18. Съвѣсть гь пѫтъ непорочныихъ. И достоꙗниѥ ихъ въ вѣкъ бѫдетъ.

19. Не постыдат сѧ въ врѣмѧ

срьдьца ихъ ∴ [b] И лѫци ихъ съкроушѫтъ сѧ ∴

16. Лоуче малое праведникови · паче богатьства грѣшьныхъ мнга ∴

17. [a] Ꙗко мышьцѧ грѣшьныхъ скроушѫтъ сѧ ∴ [b] Оутврьждаетъ же праведьныѧ гдь ∴

18. [a] Съвѣстъ гь пѫтъ праведьныхъ ∴ [b] И достоꙗние ихъ въ вѣкъ бѫдетъ ∴

19. [a] Не постыдатъ сѧ въ врѣмѧ

самѣмъ тѣмъ съдѣлавъшемъ і. тѣм же жідовьскаꙗ срⷣца растесана бꙑшѧ ∴ [b] Жꙁꙑци ихъ скроушишѧ сѧ · си рѣчь оурѣꙁани бꙑшѧ, двигъше сѧ на ба ∴

16. Любльꙗше бо вѣроужщѧ гаъ, аште и мало ихъ единаче бѣаше паче множьства людеи жидовьскꙑихъ. тои бо праведенъ естъ по истинѣ ∴ 17. [a] Жидовьскаꙗ сила · скроушишѧ бо сѧ на ба рѫцѣ въꙁдвигъше ∴ [b] Аплъі, ꙗко въ множѣ страсѣ иногда бꙑвъшѧ · оутврьждаахѫ бо сѧ вѣрѫ. такожде же и вси праведнии ∴ 18. [a] Апльскꙑ, иже не имѣшѧ порока въ дшахъ своихъ · пѫтие же ихъ спение бꙑшѧ вьсѣкои дши. си проповѣдааше гъ ∴ [b] Въ вѣкъ бо бѫдетъ оучение ихъ, еже естъ достоꙗние вѣчно ∴ 19. [a] Въ врѣмѧ, в неже прѣдъ кнꙁи станѫтъ и властелꙑ, бѣмии

XXXVI. *Annot. ad psalm.* 16. мало buc. — праведьникоу sin. sof. buc. — мьнога sin. грѣшьниихъ многаа buc. 17. [a] мышьцꙗ sin. -'ца sof. — грѣшьникъ sin. — съкрꙋшѧть сѧ sof. [b] праведьныꙗ sin. -'ныꙗ sof. 18. [a] непорочьныхъ sin. sof. buc. (τῶν ἀμώμων). [b] въ вѣкы sof. buc. (εἰς τὸν αἰῶνα). 19. [b] вь день sin. въ дни sof. вь дни buc. (ἐν ἡμέραις). — глада sin. buc. гладѣ sof., male buc. насыт се.

Annot. ad comm. 16. любльꙗше buc. — вѣроуѭщаꙗ pog. -ѫщѧѩ sof., гвн buc. — иначе pog. sof. buc. (τέως). — бѣше sof. buc. — людні pog. -ди sof. buc. — жидовьскъ pog. sof. -скыхъ buc. — тъ бо pog. ть бо sof. buc. — праведенъ pog. sof. buc. 17. [a] скроушиша pog. съкрꙋшишѧ sof. [b] множѣ pog. -ꙁѣ sof. — бывша pog. -ьшѧ sof. — бо omis. sof. же buc. — праведници pog. sof. buc. 18. [a] не om. pog. habet sof. buc. — имѣша pog. -шѧ sof. — спсению pog. sof. — быша pog. — вьсеи дши pog. въсѣкои дши sof.; verba пѫтие usque ad проповѣд. гь omisit buc. [b] въ вѣкъ sine бо pog. въ вѣкы sof. buc. (εἰς τὸν αἰῶνα). — вѣчно omis. buc. 19. [a] вь неже pog. въ неже sof. — властелы pog. sof. buc. (graece: ἄρχουσι καὶ ἐξουσίαις), bon. male

лютo. И въ дьнь гладоу насытат
са.
20. Ꙗко грѣшници погыбнѫтъ.
Врази же гни коупно прославити
са имъ и възнести · ищѣзаѫще ꙗко
дымъ ищезѫ.
21. Заемлетъ грѣшникъ и не въз-
вратитъ. Праведный же милоуетъ и
даетъ.
22. Ꙗко благословестващеи его на-

люто ⁘ [b] И въ денъ гладю насытатъ
са ⁘
20. [a] Ꙗко грѣшъници погыбнѫтъ ⁘
[b] Врази же гни коупно прославити са
имъ и възнести · ищазаѫщии ꙗко
дъимъ иштезѫ ⁘
21. [a] Заемълетъ грѣшъны и не
възъвращаетъ ⁘ Праведъны же ми-
лоуетъ и даетъ ⁘
22. [a] Ꙗко блваштеи его наслѣ-

и ѡзлоблѣеми · тогда же възношааше са слава ихъ ⁘ [b] Въ алъчи и въ жѫжди тръ-
пѫще, ꙗкоже павелъ въпиетъ, благодѣтиѫ же тогда питѣеми дховноѫ ⁘

20. [a] Бѣси · сиѫ бо по истинѣ грѣшъникъı книгъı нарицаѫтъ. си же въ ꙗвлениѥ
хво погыбошѫ ⁘ [b] Врази гни жидове · егда бо мнѣшѫ лъжеѫ оудолѣвъше са хоу
и на въıсотѫ побѣдъı възлетѣвше, тогда ꙗко дъıмъ ищезнѫшѫ ⁘ 21. [a] Диꙗволъ ·
приемлетъ бо хваа, лъста члка и въземла богатъство его еже ѡ бзѣ къ томоу не
ѡслабитъ емоу възрѣти и (и)стрѣзвѣти на покаание. се же творатъ гръдии и прѣзо-
рнвии члци, въземлаще тоужд̂аа и не въздаѫще ⁘ [b] Хъ ꙗко щедръ · по подании
жизни члкоу даетъ и мъздѫ вѣрънъıимъ ⁘ 22. [a] Тръпащии · и оугаждаѫщии · мо-

---

властлеи. [b] жажди pog. жѫжди sof. (sine въ). — тръпаще pog. sof. — post павель add. апль pog. buc., abest in sof. — благодатиѫ pog. -ѣтиѫ sof. — питаѥми pog. -тѣеми sof. -ѥмыи buc.

XXXVI. *Annot. ad psalm.* 20. [a] погыбльѫтъ sin. (ἀπολοῦνται). [b] ищѣзаѭще sin. ище-заѫще sof. ичезающе buc. — дї|мъ ищезнѫтъ sof. ичезноуть buc. 21. [a] заемлетъ sin. sof. — грѣшьникъ sin. -шны sof. -нии buc. — възвратитъ sin. въз'вращаетъ sof. -ають buc. (ἀποτίσει). [b] праведьникъ sin. -ный же sof. -ны же buc. 22. [a] блщиı его sin. блваще его sof. -вещии ѥго buc. — земльѭ sin. [b] кл. же sin. sof. кльноущии же buc.

Annot. ad comm. 20. [a] сиꙗ pog. сиа sof. om. buc. — наричють buc. нарицаѫтъ sof. — погыбнѫша pog. -шѫ sof. (ἀπώλοντο). [b] врази pog. sof. — мнѣша pog. мьнѣшѫ sof. мнѣв'ше buc. — льжеѫ pog. — оудолѣвше pog. sof. buc. — вьзлѣзше pog. buc. възлѣзьше sof. (περιγενομέναι), ичезнѫша pog. 21. [a] хва pog. sof. (τὰ τοῦ χριστοῦ). — льста pog. (δελεάζων). — вьземлѥть buc. въземла sof. — не ѡслабитъ (οὐκέτι συγχωρεῖ). — емоу omis. buc. — възрѣти: ἀνανεῦσαι. — и їстрѣзвѣти sof. истрѣзвѣти (sine и) pog. buc.: νῆψαι, male bon. истрѣзвити. — тоужда buc. -аа sof. — не възвращаѫще sof. [b] по подании: μετὰ τοῦ παρέχειν. — вѣрныим' buc. 22. [a] тръпащеи и ѹгаждаѭщеи pog. sof.: οἱ ὑπομένοντες καὶ θεραπεύοντες. — боу

слѣдатъ ꙁем҃. Клънѫщеи же ѥго потрѣбат сѧ.

23. Ѡ г҃а стопы ч҃лкоу исправат сѧ. И пѫти ѥго въсхощетъ ꙁѣло.

24. Ѥгда сѧ падетъ не порѫтит сѧ. Ꙗко г҃ъ подъѥмлетъ рѫкѫ ѥго.

25. Юнъ бѣхъ и бо състарѣх' сѧ · и не видѣхъ праведника ѡставлена. Ни сѣмене ѥго просаща хлѣба.

датъ ꙁемлѫ ⁖ [b] Клънѫштеи его потрѣбатъ сѧ ⁖

23. [a] Ѡтъ г҃а стопы ч҃лкоу направлѣѭт сѧ ⁖ [b] И пѫтъ его въсъ хощетъ ꙁѣло ⁖

24. [a] Ѥгда сѧ падетъ не раꙁбиетъ сѧ ⁖ [b] Ꙗко г҃ъ подъѥметъ рѫкѫ его ⁖

25. [a] Юнъ бышъ и бо състарѣхъ сѧ · и не видѣхъ праведъника wставлена ⁖ [b] Ни сѣмене его просашта хлѣба ⁖

литвоѫ бѣи въспримѫтъ породѫ ⁖ [b] Хоулащии ꙗко жидове и ѥлини и ѥретичъстии ѿтроци, сии потрѣблѣѭт сѧ ⁖

23. [a] Ч҃лкоу х҃оу иже ч҃лчъскъї чинъ сп҃сетъ и всꙗкомоу праведникоу исправлѣѥт пѫтъ ⁖ [b] Х҃въ ꙗко истова ч҃лка · пѫтъ бо на ꙁемли створи волеѫ ѿч҃еѫ ⁖ 24. [a] Петръ паде сѧ оубо ѿвръженїемъ, не расѣде же сѧ вѣроѫ, нъ прѣбы цѣлъ ⁖ [b] Ѥгда в'ꙁрѣвъ на петра х҃ъ помаиѫвъ оустраши и ⁖ 25. [a] И се х҃ъ. аꙁъ р҃е при кон'чинѣ вѣка въплътихъ сѧ, аꙁъ и прѣжде вѣкъ бѣхъ · и не видѣхъ праведника ѡставлена, си рѣчь не прѣꙁрѣхъ адама, нъ въсприемъ и помовахъ ⁖ [b] Си р҃е не ѡставихъ [ихъ] иже ѿ адама гладемъ истлѣти, нъ плътъ моѫ дахъ имъ въ пищѫ ⁖

---

pog. buc. бѣи sof. — вьспрнемлють buc. въсприимѫтъ sof. [b] хоулащеи pog. sof.: οἱ βλασφημοῦντες. — ѥл'лини pog. ѥлини sof. ꙗл'лины buc. — ѥретичьстї pog. -ьстии buc. -ьс'ци sof. — си pog. buc. сии sof. — потрѣбат сѧ pog. -трѣблѣать сѧ sof. потрѣблꙗют' се buc.

XXXVI. *Annot. ad psalm.* 23. [a] г҃ѣ sin. — исправꙗтъ сѧ sin. -ат' сѧ sof. -ет' се buc. [b] поути ѥго buc. — вьсхощ. sin. въсхощ. sof. 24. [a] не порѫтитъ сѧ sin. не раꙁ'биеть сѧ sof. -ѥт' се buc. [b] и рѫкѫ sin. 25. [a] и бо и sof. [b] сѣмени sin. sof. — просещаа buc.

Annot. ad comm. 23. [a] х҃с pog. х҃ь buc. х҃оу sof. — ч҃лчь pog. buc. члв҃чкы sof. [b] истинень пѫтъ pog. истин'на ч҃лвка пѫтъ бо sof. истин'нь поуть buc. — ѻч҃еѫ волеѫ pog. волеѫ ѿч҃еѫ sof. ѡч҃ю волю buc. (θελήματι τοῦ πατρός). 24. [a] ѿвръженииемъ pog. -ниемъ sof. — не расѣде же сѧ pog. -се buc., in bon. male расѣаше сѧ, sof. не раꙁ'би же сѧ (οὐκ ἐρράγη). — нѫ pog. sof. [b] вьꙁрѣ buc. — ѹстраши и pog. оустраши ї sof. и оустраши и buc. (ἐνεύρωσεν αὐτόν). 25. [a] и при кон'чинѣ pog. sof. (graece add. καί). — вѣкь buc. — нѫ въсприимъ pog. -емъ sof. -ѥмь buc. (βαστάσας). [b] не ѿставихъ иже pog. sof. (οὐκ ἀφῆκα τοὺς ἐκ τοῦ ἀδάμ), bon. male ѡстави х҃ъ ихъ.

Digitized by Google

26. Вьсь днь милоуєтъ и заимъ даєтъ праведный. И сѣма єго въ бл҃веннї бѫдетъ.

27. Ѹклони са ѿ зла и створи добро. И живи въ вѣкъ вѣкоу.

28. Ꙗко гь любитъ сѫдъ· и не ѡставитъ прѣподобныихъ своихъ. Въ вѣкъ съхранат са. Беzакон'ници же иждеѫт са· и сѣма нечьстивыхъ потрѣбит са.

29. Праведници же наслѣдатъ

26. [a]Въсь денъ милоуетъ и заимъ даетъ праведны ⁘ [b]И сѣма его въ благословении бѫдетъ ⁘

27. [a]Ѹклони са ѿ зла и створи добро ⁘ [b]И живи въ вѣкъ вѣкоу ⁘

28. [a]Ꙗко гь любитъ сѫдъ· и не ѡставитъ прѣподобъныхъ своихъ ⁘ [b]Въ вѣкъ съхранатъ са ⁘ [c]Беzаконници же иждеѫт са· и сѣма нечъстивыхъ потрѣбит са ⁘

29. [a]Праведници же наслѣдатъ

26. [a]Хъ ꙗко бъ ѿ вѣка и милоуетъ и питаетъ и въ заемъ даж емоу ѿтъ себе дъїхание ⁘ [b]Сѣма бжие вѣрънии· си въ благословении сѫтъ ⁘ 27. [a]Слово се къ вѣрънoу чловѣкоу естъ ⁘ [b]Вѣчно естъ бѫдѫщиихъ благъ наслаждение ⁘ 28. [a]Все сѫдомъ и не неражденнемъ бъїваемое вол[е]ж бѝ[е]ж иzвѣщаетъ. апл̃ъї и елико ими наоучени бъїшж ꙗко наzи посъїлаеми и не лишаеми ⁘ [b]Бес прѣмѣненніа бо слава ихъ и коньца не имѫщи ⁘ [c]Єлико zаконоу бжию не повинѫшѫ са· сѫтъ жидове и вънуци ихъ въсѫдоу иzганѣеми ⁘ 29. [a]Породж наслѣдатъ вѣровавъшии при-

— гладомъ pog. -мь buc. -емъ sof. — истлѣти sof.: διαφθείρεσθαι. — иж pog. sof. — на пищж pog. sof. buc.

XXXVI. *Annot. ad psalm.* 26. [a]весь день sin. весъ днъ sof. вьсь днь buc. — zаемъ sin. sof. вь zаимь buc. — праведный sof. buc. [b]вь бл҃вениє buc. 27. [a]zъла sin. — сътвори sin. sof. — благо buc. [b]въ вѣкы sof. buc. (εἰς αἰῶνα). 28. [b]въ вѣкы sof. buc. (εἰς τὸν αἰῶνα). [c]выгънани бѫдѫтъ sin. иждеѫть са sof. -ноут' се buc. 29. [a]праведнїи buc. — zемлѭ sin. [b]вѣкоу sin. sof. — на ни| sof.

Annot. ad comm. 26. [a]и ante милоуєть om. buc. и вь zаимъ pog. и omis. sof. buc. — даж pog. -а sof. -є buc. — дыханиє pog. buc. -ние sof.: τὴν πνοήν. [b]вѣрнії сии pog. sof. (οἱ πιστοὶ οὗτοι), bon. male въси pro си въ scripsit, quod ad fidem reliquorum codicum et graeci textus emendatum est, сии вь бл. buc. 27. [a]слово се pog. sof. buc., bon. male словесе. [b]вѣчно бо pog. sof. buc. 28. [a]вьсе pog. въсе sof. — не нерожденнїмъ pog. не неражденнемъ sof. и нерожденнємь buc. — вола бжиж pog. sof. — из'вѣщаетъ sof. sed pog. male извращаетъ, buc. развращаєть (graece: πληροφορεῖ). — апл̃ъ pog. recte апл̃ы sof. buc. — и ante єлико omis. buc. — быша pog. -ж sof. — наzи sof. [b]бес прѣмѣненна pog. бес' прѣмѣненніа sof. бес прѣменнıа (omissis lit. єн) buc.: ἀδιάδοχος. — слава pog. sof. buc., male bon. славъї. — имащи pog. sof., имоущиа buc. 29. [a]вѣровавшеи pog. sof. buc. — пришьствиє buc. -шествию sof. pog. [b]по

Digitized by Google

ѕема. И въселат са въ вѣкъ вѣкоу
на неи.
30. Оуста праведнаго поучат са
прѣмждрості. И ꙗзыкъ его възглетъ
сждъ.
31. Законъ ба емоу въ срци юго.
И не запьнжт са стопы юго.
32. Съмотрѣетъ грѣшныи правед-
наго, ищетъ оумрътвити и.
33. Гдъ же не оставитъ его въ
ржкоу его. Ни осждитъ же его, егда
сждитъ емоу.
34. Потръпи га и съхрани пжтъ

ѕемлѧ ∴ [b] И въселатъ са въ вѣкъ
вѣка на неи ∴
30. [a] Оуста праведънааго поучжтъ
са прѣмждрости ∴ [b] И ѩзыкъ его
възглетъ сждъ ∴
31. [a] Законъ бога емоу въ срци
его ∴ [b] И не запънжтъ са стопы его ∴
32. Смотрѣетъ грѣшъны праве-
днааго · и іщетъ оумртвіти и ∴
33. [a] Гъ же не оставитъ его въ
ржкоу его ∴ [b] Ни осждитъ же его,
егда сждитъ емоу ∴
34. [a] Потръпи господа и съхрани

шествию гда нашего ∴ [b] По пріѩтіи бо праведникъ ѕемла обѣщаннꙗ к томоу не
отимет са от нихъ ∴

30. [a] Хва · того бо оуста прѣмждрости плъна сжтъ по истинѣ ∴ [b] Еліко бо
оустъі бжии глемо естъ, прѣмѣненниꙗ не пріиметъ нъ дѣломъ свръшает са ∴ 31. [a] Елико
бо, ре хъ, заповѣда мнѣ оцъ, побаетъ ми створити и свръшити ꙗ ∴ [b] Хвъі и вьсѣ-
кого праведніка, на бжиж исправлѣжщааго · неоуклоннъі бо сжтъ ∴ 32. Диꙗволъ ха
ꙗко проста члка смотривъ, иска его пожрѣти ∴ 33. [a] Невъзможъно бо гъскоо|моу
члкоу разлжчити са отъ ба ∴ [b] Егда бо хощетъ бъ сждити диꙗволоу, не можетъ
диꙗволъ противити са гви ∴ 34. [a] Къ вѣрънооумоу чловѣкоу слово ∴ [b] Егда бо

прѣиꙗтиі pog. -ѩти sof. по приютии buc. (μετὰ γὰρ τὸ ἀπολαβεῖν). — правед'никь buc. — ѕема
pog. -мла sof.

XXXVI. *Annot. ad psalm.* 30. [a] праведьнаего sin. -нааго buc. -наго sof. — поучиꙗтъ
сꙗ sin. -оучать са sof. [b] ѩзыкъ sof. 32. съматрѣетъ sof. с'матраютъ buc. — грѣшьникъ на
праведьнаего sin. -шны sof. -шнии buc. -'наго sof. buc. 33. [b] же omis. sin. — сждити сꙗ
sin. 34. [a] гъ sin. — пжть sin. пжты sof. поуть buc. [c] потрѣблѣиꙗтъ sin.

Annot. ad comm. 30. [a] пльна pog. плъна sof. [b] не приюмлетъ pog. -емлетъ sof. -юмлють
buc. (οὐχ ὑφίσταται). 31. [a] гъ pog. хс sof. om. buc. — и съвръшити ꙗ pog. и свъ. ж sof.
[b] исправлѣжщаго sof. -ꙗющаго buc. — неоуклонини buc. -н'ны pog. sof. 32. диꙗволь ха pog. —
смотривъ pog. съм. sof. κατανοήσας. — искааше pog. иска sof. искаше buc. (ἐζήτησεν). 33. [a] от ба
pog. buc. бжтва (sine от) sof. (τῆς θεότητος). [b] югда хощеть buc. — бви pog. buc. гви sof. (τῷ

Digitized by Google

ѥго. Н възнесетъ та наслѣдити ꙁема. Єгда потрѣбат са грѣшници, ѹꙁриши.

35. Видѣхъ нечьстиваґо прѣвъꙁносаща са и высаща са ꙗко кедры ливан'скыа.

36. Н мимо идъ и се не бѣ, и възысках̑ъ его и не обрѣте са мѣсто его.

37. Храни неꙁлобѫ и вижд правоты. Ꙗко естъ останькъ чл҃коу мирноу.

пѫтъ его ⁘ [b] Н възнесетъ та наслѣдити ꙁемла ⁘ [c] Єгда потрѣбатъ са грѣшъници, оуꙁриши ⁘

35. [a] Видѣхъ нечъстиваго прѣвъꙁносаща са · и въсаща са ꙗко кедръı ливанъскъıѫ ⁘

36. Н мимо идъ і се не бѣ · и възиска(хъ) его и не обрѣте са мѣсто его ⁘

37. [a] Храна неꙁлобѫ и виждъ правотъı ⁘ [b] Ꙗко естъ останокъ чл҃коу миръноу ⁘

възнесетъ са ѿ ꙁемла чл҃къ, тъгда въсприимѫтъ ꙁемла обѣщанѫѫ, еже естъ порода ⁘ [c] Бѣсъı гл҃етъ в҃ врѣма скон'чаниꙗ, ꙗко хотать прѣдъ очима праведникъ прѣдани бъıти геонѣ ⁘

35. Дꙗвола гл҃етъ, ꙗкоже вънесе са на чл҃чство идолослоужениемъ · ливан бо въсъжде прилагаетъ са идолѣхъ ⁘ 36. Єгда бо сниде г҃ь съ крта въ адъ, дꙗволъ и смртъ ищеꙁнѫстѣ, и не обрѣте са мѣсто ею к томоу в' вѣрънъı · оупражнена бо бъıсте ⁘ 37. [a] О сею бо вѣрънии оутвръждаѫтъ са ⁘ [b] Хви бо оставенъ бъı чл҃къ спениемъ · сн҃а бо чл҃чъскааго себе намъ нарнчетъ ⁘

θεῷ). 34. [b] въсприимат pog. въсприиметь sof. — ꙁема pog. -ла sof. — обѣщан'нѫѩ pog. -ѫѫ sof. — естъ же pog. — породоу buc. [c] врѣма sine въ pog. — скон'чѣниꙗ sof. -чанаа pog. — праведныхъ pog. sof. -хь buc. — геенѣ sof.

XXXVI. *Annot. ad psalm.* 35. нечьстиваего sin. -аго sof. -ааго buc. — высаща sine са sof. — ливаньскъıꙗ sin. -'скыа sof. 36. и мимо идохь buc. — възискахъ его sin. въꙁискахъ sof. вьꙁыискахь buc. (ἐζήτησα). 37. [a] храни sin. sof. buc. (φύλασσε). — неꙁълобѫ sin. — правдѫ sof. правотоу buc. (εὐθύτητα). [b] станокъ sin. о станъкъ sof. (ἐγκατάλειμμα), ѥ останькь buc.

Annot. ad comm. 35. не вьꙁнесе buc. sine не sof. pog. — идолослоужениемъ pog. ид-емъ sof. -ниемь buc. — ливань pog. sof. — въс'де pog. sof. вьꙁде же buc.; bon. дꙗволъ, sed cum reliquis codicibus scribendum идолѣхъ (ita pog. sof. buc.): τὰ εἴδωλα. 36. бо om. pog. buc., habet sof. — г҃ь сниде pog. г҃ъ съниде sof. г҃ь сьн. buc. — въ адъ omis. buc. — дꙗволь pog. — ищеꙁнѫсте pog. sof. -ноуста buc. — не обр. са ею к томѹ мѣсто pog., hoc ordine etiam buc. — бо ѹпр. pog. buc. — быста buc. быстє sof. pog. 37. [a] и сею male buc. — ѹтвръждаѫт

Digitized by Google

38. Ꙁаконопрѣстѫпницн же потрѣбатъ са въкоупѣ. Ѡстанцн нечьстнвыхъ потрѣбат са.

39. Спсенніе же праведнымъ ѿ гда. Н ꙁащнтнтель нмъ есть въ врѣма скръбї.

40. Поможетъ нмъ гдь н ꙁбавнтъ ıа. Нꙁметъ ıа ѿ грѣшннкъ. Спсетъ ıа, ıакоже оупьваша на-нь.

38. [a] Ꙁакнпрѣстѫпъніці же птрѣбат са въкоупѣ ∵ [b] Останъцн же нечъстнвъıхь потрѣбат са ∵

39. [a] Спасенне же праведънъıмъ ѿ га ∵ [b] Н ꙁащнтнтелъ нмъ есть въ врѣма скрбн ∵

40. [a] Н поможетъ нмъ гъ н нꙁбавнтъ ж ∵ [b] Н нꙁъметъ ж wтъ грѣшъннкъ ∵ [c] Н спетъ ж, ıако оупъвашж на-н ∵

38. [a] Бѣсн хмъ н творащїн неаостоннаа въкоупѣ ѿ грѣсѣ своемъ ∵ [b] Чжда елннъска н жнаовска н еретнч'ска н хоуланнкъ · тн погыбъ|нжтъ тъгда н нн въ чътоже въмѣнатъ са ∵ 39. [a] Добрѣ жнвъшннхъ въ вѣрѣ хвѣ, паче же мннцн ıако ха радн мжченн ∵ [b] Апломъ н меннкомъ н елнко ꙁа ха ꙁло пострадашж ∵ 40. [a] По ѿшъствн своемъ въꙁдаж нмъ мъꙁдж въ славѣ мноꙁѣ ∵ [b] Отъ бѣсъ н ѿ лжкавъ чакъ праведннкъї, елїко нхъ по хѣ подвїꙁааше са ∵ [c] Стъїж вса, елнко оупъваннемъ вѣ[нъ]ч[а]нъїхъ благъ съгрѣашж са ∵

са pog. -ть са sof. [b] хвн тъ во pog. buc. sine тъ sof., graece: τῷ γὰρ χριστῷ. — wставленъ pog. sof.: ἐγκατελείφθη. — спенннмъ pog. -емъ sof. -ннемь buc. — чача са нарнче pog. чачка севе самъ нарече sof. чача се нарнчеть buc. (graece: υἱὸν γὰρ ἀνθρώπου ἑαυτὸν προσηγόρευσεν).

XXXVI. *Annot. ad psalm.* 38. ѡстаньцн же sof. 39. [a] праведннмъ sof., гѣ sin. [b] ꙁащнтнтель sin. -телъ sof. — скрьбн sin. скръбн sof. 40. [a b c] ıа sin. а sof., 40 [a c] нхь buc. 40 [b] ѥ buc. 40 [b] нꙁ'меть (sine н) buc. 40 [c] оупъвашıа sin.

Annot. ad comm. 38. [a] бѣсы buc., творащен pog. sof. -ещэн buc. [b] чада ел'лнн'ска pog. ч. елннька sof. -аа -аа buc. — хоуланнкь buc. — ты во buc. — погыблатъ pog. -нжтъ sof. — в ннчтоже pog. buc. нн въ чтоже sof. 39. [a] добрѣ жнв'шнхъ sof. -ннхь buc.: τῶν καλῶς βιωσάντων. — мченн sof. -ннн buc.: παθόντες. [b] пострадаша pog. -ж sof., graece: ἐκακοπάθησαν. 40. [a] по ѿшествн pog. sof. по wшьствнн buc.: μετὰ τὴν ἐντεῦθεν ἀποδημίαν. — семъ pog. sof. семь buc. — мноѕѣ pog. мноꙁѣ sof. [b] лжкавыхъ sof. лоукавыхь buc.: καὶ τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων. — н ante елнко add. pog. buc., graece: ὅσοι (sine καί). — подвіꙁаша pog. -двнꙁааше са sof. -ꙁаше се buc.: ἠγωνίσαντο. [c] въса sof. — вѣчны pog. buc. вѣч'ннхъ sof. — ante съгрѣшнша in pog. recentiore mane adscriptum не, itidem in bon. ad съгрѣшншж add. postea не, buc. sine не habet сьгрѣшнше, sed sof. scribit съгрѣашж са, quae lectio vera graeco ἐθερμάνθησαν respondet, quam restituimus.

Digitized by Google

XXXVII.

Pog.

∴ Сла · ка · ѱалъ · дадо · лз · въспоминанию сѫботѣ.

съ ѱаломъ прорчство естъ ѡ хѣ · и вьспоминанию ѡ сѫботѣ · ѡ оном ѡ неже хс рече · молите са да не бѫдетъ бѣство ваше зимѣ ли въ соботѫ · достоїтъ Ѹбо прѣзрѣти и Ѹготовити са.

2. Гн не іаростиѭ твоеіѫ ѡбличи мене. Ни гнѣвомъ твоимъ покажи мене.

3. Іако стрѣлы твоѫ оунызѫ въ мнѣ. И оутвръдилъ еси на мнѣ рѫкѫ твоіѫ.

Bon.

∴ Сла · сѣ · ѱа · дадовъ · лз · въспоминание ѡ сѫбтѣ ∴

Сеи ѱам · прчств естъ ѡ хѣ · и въспоминание ѡ сѫбтѣ ѡни · ѡ неже хъ ре · молите са да не бѫдетъ бѣство ваше зимѣ ни в сѫбтѫ · достоитъ оубо рече прѣдъзрѣти и оуготовати са ∴ Гн не іаростиѫ твоеѫ ѡбличи мне ∴

2. Гн не іаростиѫ твоѫ ѡбличи мене ∴ [b] Ни гнѣвмъ твимъ пкажи мене ∴

3. [a] Іако стрѣлы твоѫ оунъзѫ въ мънѣ ∴ [b] И оутвръдилъ еси на мнѣ рѫкѫ твоѫ ∴

XXXVII. 2. [a] Глаголетъ человѣкъ, еже естъ адамъ, ѡ лица хва прѣкъ впиетъ · іакоже хъ ѡ лица адамлѣ все творитъ и стражъ|детъ и молитъ са · не ѡбличи мне, рече, гнѣвомъ твоимъ, нъ чл҃колюбиемъ іако благъ ∴ [b] Сице и всѣкъ человѣкъ молитъ са ∴ 3. [a] Заповѣди твоѫ іако стрѣлъї в вѣрънъї оунизаѫтъ ∴ болѣзнъ сврьшаѫще спнжѫ ∴ [b] Невидїмоѫ бо рѫкоѫ прикоснѫвъ са адамѣ · оутвръдилъ естъ да противїт са бѣсомъ ∴

XXXVII. *Annot. ad titulum.* Sin. cum bon. convenit usque ad о сѫботѣ, sof. cum pog. sed post ка add. ѕ. — въ въспоминание sof. — естъ пророчьство sof. ѥ пр. buc. — бѣг'ство sof. бѣнство buc. — ни вь соуботоу buc. — рече om. buc. — прѣзрѣти buc.

Annot. ad psalm. 2. [b] ни sof. — гнѣвомь sin. 3. [a] твоıа sin. -ѧ sof. — оунызѫ sin. sof. оунзоше buc. — мнѣ sine въ sin. въ мнѣ sof. вь мнѣ buc. [b] на мьнѣ sin. — и ante оутвр. omis. buc.

Annot. ad comm. 2. [a] въсѣ творитъ sof. — мене pog. sof. buc. — post чл҃колюбиемь add. си buc. [b] вьсѣкъ pog. въсѣкъ sof., male вса buc. — молит са pog. (παρακαλεῖ). 3. [a] твоѫ pog. -ѧ sof. — вѣр'ныхъ (sine въ) sof. buc. — Ѹнїзаѫтъ pog. -зають buc. оун'заѫтъ sof. (τοῖς πιστοῖς ἐνιζάνουσιν). — спнжıѫ pog. -ноую buc. спснѫ sof. [b] бо om. buc. — прикоснѫ са sof. -оув се

4. Нѣсть исцѣлениꙗ пльти моеи ѿ лица гнѣва твоего. Нѣсть мира вь костехъ моихъ ѿ лица грѣхъ моихъ.

5. Ꙗко беꙁаконниꙗ моꙗ прѣвъꙁыдѫ главѫ мѫ. Ꙗко брѣма тажко ѡтаготѣша на мнѣ.

6. Въсмрьдѣша са и сьгниша раны моꙗ. Ѿ лица беꙁоумиꙗ моего.

4. [a] Нѣстъ исцѣлениꙗ плъти моеи wтъ лица гнѣва твоего ∵ [b] Нѣстъ мира въ костехъ моихъ wтъ лица грѣхъ моихъ ∵

25. [a] Ꙗко беꙁакониꙗ моꙗ прѣвъꙁыдѫ главѫ моѫ ∵ [b] Ꙗко брѣма тажъко ѡтаготѣшѫ на мънѣ ∵

6. [a] Въсмрьдѣшѫ са и въгнишѫ раны моѫ [b] wтъ лица беꙁоумиꙗ моего ∵

---

4. [a] Ѥжже раꙁгнѣвахъ ба прѣстѫпль· попоустн бъ (бѣсомъ) мѫчнтї его въ врѣма, да въꙁищетъ помагаѫщааго ∵ [b] Отъ страха бо демонъска трепетаахѫ и скроушаахѫ са кости члчѫ· испльнь бо бѣ грѣха ∵ 5. [a] Ѥгда бо прѣстѫпи ꙁаконъ ꙁаповѣди, бъїше главъї чл̃скъї въꙁнѣса са бѣси ∵ [b] Належаахѫ бо члцѣ бѣси не даадаще емоу двигнѫти са, помъїшлѣѫще еда како истръгнет са на ѡбращениѥ ∵ 6. [a] Великъї бѣахѫ ранъї адамла, врѣменемъ же многомъ сьгнишѫ и въсмрьдѣшѫ са [са]. [b] прѣслоушавъ ба, а женъї послоушавъ, сиѫ же вспрнѫтъ хъ. тѣм же глетъ· и ранѫ его вси исцѣлѣхомъ ∵

---

buc. (ἀψάμενος). — и оутврьдиль естъ sof. -ль и ѥ buc. ѹтврьдилъ и естъ pog. — противнт са pog. -ть са sof.

XXXVII. *Annot. ad psalm.* 4. [a] и нѣ buc. — истѣлениѣ sin. ис'цѣлениꙗ sof. ицѣлениꙗ buc. [b] нитъ (?) sin., (pro нѣстъ). 5. [a] прѣвьꙁидѫ sin. прѣвъꙁидѫ sof. прѣвьꙁидоше buc. [b] тꙗжько sin., отꙗготѣшꙗ sin. ѡта-шѫ sof. — на мꙗ sin. на мнѣ sof. 6. вьсмръдѣшꙗ (sine сꙗ) sin. въс-шѫ са sof. -ше се buc. — сьгнїшꙗ sin. -шѫ sof. -ше buc. — рани sof. — моꙗ sin. моѫ sof.

Annot. ad comm. 4. [a] бъ бѣсомъ pog. sof. -мь buc. (etiam graece: τοῖς δαίμοσι). — врѣма sine въ pog. въ вр. да въꙁ. sof. вь вр. omis. buc. — мѫчнти: μαστίζειν. — помагаѫщаго pog. sof. -ющаго buc. [b] бо om. buc. — демонскаа buc. — трепетахоу buc. — съкроушаахѫ са pog. sof. сь-аахоу се buc. (συνεχλονοῦντο). — члча pog. члвча sof. 5. [a] и ante ꙁаповѣди add. pog. sed sof. non habet, и блгти и ꙁаповѣди buc. — члча pog. члвче buc. члвчкы sof. — въꙁнѣса сѫ sof. вьꙁнесоше се buc. [b] належахоу бо buc. — не даѫще pog. -юще buc. не дадаще sof. — истръгнет' са: ἀνανήψῃ. 6. [a] бо бѣахѫ pog., sine бо sof. бѣхѫ, buc. habet бо. — ранъї: οἱ μώλωπες. — вьсмрьдѣша са pog. въсмрьдѣшѫ са sof. вьсмр'дѣше се buc., male bon. въгнишѫ са са (graece: δυσώδεις ἐγένοντο). [b] а женѫ sof., male аꙁь жены buc. — сиꙗ же pog. сиа

Digitized by Google

7. Пострахъ и слах са до конца. Въсь днь сѣтоуѫ хождаахъ.

8. Ꙗко ладвниꙗ моѧ напаль(нн)ша са поржганиї. И нѣсть исцѣлениꙗ плътн моєи.

9. Ѡзлобленъ быхъ и смѣрнх са зѣло. Рикаахъ ѿ въздыханиꙗ срца моєго.

10. Гн прѣдъ тобоѫ вьсе желаниє моє. И въздыханиє моє ѿ тебе не ѹтаи са.

7. [a] Пострадахъ и сълакохъ са до конъца ∵ [b] Въсъ дънъ сѣтоуѫ хождахъ ∵

8. [a] Ꙗко ладвнѫ моѫ напаънишѫ са поржганиꙗ ∵ [b] И нѣстъ нсцѣлениꙗ плъти меи ∵

9. [a] Ѻзлобенъ бъіх и смѣріх са зѣло ∵ [b] Рикаахъ ѿ въздъіханиꙗ сръца моего ∵

10. [a] Гн прѣдъ тобоѫ въсе желание мое ∵ [b] И въздыхание мое ѡтъ тебе не оутаи са ∵

---

7. [a] Хъ ꙗко злодѣи ѿ нихъ непъщеванъ и ѫзъї прѣтрълѣвъ за члка ∵ [b] Плачѫ ѿпаданиꙗ жидовъска ∵ 8. [a] Ладвїѫ глетъ плъти ради, ѫже въспрнѫтъ · поржганиꙗ же глетъ ранъї ∵ [b] Нѫжда бо естъ оуꙗзвити ѫ · сего бо ради и на се прнаъ рече гъ да спсѫ члка ∵ 9. [a] Прѣдавъ себе въсѣмъ волеѫ ∵ [b] Єгда въззпивъ на крьстѣ хрьстосъ прѣдастъ дхъ ∵ 10. [a] Хотѣниемъ бо и волеѫ ѿчеѫ приде на мѫкѫ снъ ∵ [b] Понеже бо въспрїѫтъ многовъздъїханнаго члка, на са въздъїхание напісоваѫ, ре гъ ∵

же sof. сиѥ же buc. (τούτους). — вьспрнꙗтъ pog. -ѧтъ sof., мы вьси pog. buc. мы въси sof. (ἡμεῖς πάντες). — нсцѣлѣхомъ sof. ицѣлехомь buc.

XXXVII. *Annot. ad psalm.* 7. [a] сълѧхъ сѧ sin. слакохь са sof. слекох се buc. [b] весь день sin. весъ днъ sof. вьсь днь buc. — сѣтоуѭ sin. -ѫ sof. -ю buc. — хождаахъ sin. sof. -ждахь buc. 8. [a] лѧдвиѩ моѩ sin. -ѧ моѧ sof. — напльнишѧ sin. -шѫ sof. — поржганен sin. -ниꙗ sof. [b] нѣ buc. sine и, sof. и нѣстъ. — істѣленнѣ sin. исцѣлениꙗ sof. иц- buc. 9. [a] озълобленъ sin. ѿзлобенъ sof. — съмѣрихъ sin. -хь sof. [b] рикахь buc. 10. [a] вьсе sin. въсе sof.

Annot. ad comm. 7. [a] неп'щеванꙑ pog. -нын buc. (ἐνομίσθη). — и ѫзы sof. и ѹзы buc. (καὶ δεσμά). [b] плача pog. sof. -е buc. — ѿпадениꙗ pog. sof. — жидовьскаа buc. 8. [a] ладвиꙗ pog. -ѧ sof. (φύας). — ѩже pog. ѫже sof. — въсприꙗтъ sof. — ꙗже (pro же) buc. [b] ноужда sof., ѫ pog. ю buc. — оуꙗзвѣти са sof. — сего sine бо buc. — прїдъ pog. sof., male придѫ bon. (παραγέγονα), пришь buc. 9. [a] прѣдавь са pog. -се buc. -ъ себе sof. [b] възъпи хс sof. — гъ на крѣ pog. -вь гъ на кр. buc. 10. [a] sine бо sof. [b] въспрнꙗтъ pog. -ѧтъ sof. — male buc. много вьзихание. — написоваѫ sof. pog. ἐπιγράφω, buc. male написоваю.

Digitized by Google

11. Срце мое смате са и оставн ма сіла ма. | И свѣтъ очню моею и тъ нѣ съ множ.

12. Дроузн мон и блнжнкы моѣ прѣмо мнѣ прнблнжнша са и сташа. И блнжннн мон далече сташа.

13. И ноуждаахж са нскжщен дша моеѣ. Нскжщен зла мнѣ глаша соуетнаа. И льстемъ вьсь днь поучаахж са.

11. [a] Срце мое смате са н оставн ма снла мѣ ∵ [b] И свѣтъ очню моею н тъ нѣстъ съ множ ∵

12. [a] Дроузн мон блнжнкъı мож прѣмо мнѣ прнблнжншж н сташж ∵ [b] И блнжънпн мон далече мене сташж ∵

13. [a] И нжждаахж са нскжщен дшж мож ∵ [b] Нскжштен зъла мънѣ глаголашж соуетънаа ∵ [c] И лъстемъ въсъ дънъ поучаахж са ∵

---

11. [a] Егда на крстѣ оставлъ бжство чл҃вка и въ адъ снидe, да дръжнмъıж тоу дшж свободітъ | ∵ [b] Ноужда бо безъдшьноу прѣбъıтн на крстѣ ѣко мр(ъ)твоу, да не стънъ непъщеванъ бжаетъ ∵ 12. [a] Въсн бо знаемнн емоу стоѣахж отъ далече, зърдще его на крстѣ, плачжще са ∵ [b] Апостолн · бѣжашж бо оставлъше и на крастѣ ∵ 13. [a] Нжждаахж бо са жндове вьпнжще · възмн възмн, распнн н ∵ [b] Съвѣщав'шен бо злѣ жндове на ха, хоулѣахж и глаще · разарѣжн цръковъ и трнмн ден'мн създідаж ж, сълѣзн съ крта ∵ [c] Въсъ днъ лестъ коуѣжще на спа жндове ∵

XXXVII. *Annot. ad psalm.* 11. [a] съмѣте сѣ sin. -са sof. — н овн buc. [b] н ante тъ omis. sin. — мьнож sin. 12. [a] і блнжнкы моѣ sin. и блнжннкы мож sof. блнж'нн мон buc. — прібдижішѣ сѣ sin. -жншж са sof. -ше се buc. — н ante сташѣ omis. sin. и сташж sof. -ше buc. [b] мене om. sin. sof. buc. — нздалече buc. – сташѣ sin. -ж sof. 13. [a] нщоущен buc. — дшѣ моеѣ sin. дшж мож sof. дше моке buc. [b] і нск. sin. sine н sof. нщоущнн buc. — глаахж sin. — соует'на buc. [c] льстемъ въсь денъ sin. льстемь вьс' днь buc. льстемъ весъ днъ sof. — поучѣахж са sof. -чахоу се buc.

Annot. ad comm. 11. оставль pog. buc., post бжтво pog. sof. buc. add. чл҃ка, sof. etiam радн, sed graece: καταλιποῦσα ἡ θεότης τὸν ἄνθρωπον. — въ адъ pog. buc. и въ адъ sof. — дръжнмыа дша pog. -а дшж sof. [b] бо бѣ buc., graece ad ἄπνουν add. σῶμα. — не ante стѣнь omis. pog. 12. [a] знаемн sof. -кмы buc. — стоахж pog. стоѣхж sof. -хоу buc. — зраще sof., pog. стожще et buc. стоюще (graece: θεωροῦντες). — плачаще са sof. pog. плачюще се buc. (πενθοῦντες). [b] бѣжаша pog. — бо н оставльше на кр. buc. 13. [a] ноуждаахж бо са pog. sof. -ахоу бо се buc. (melius sine са, graece: κατήπειγον). — вьпнаще sof. — въз'мн bis sof. — расп'нн sine н buc. [b] хоулѣхж sof. -лѣахоу buc. — разарѣжн pog. sof. -ракн buc. — црьве pog. sof. -кьв buc. — трьмн sof. трімн pog. — дньмн pog. днъмн sof. — съзндаж pog. sof. -ю buc. — іж pog. om. sof. — слѣзн pog. сьлѣзн sof. [c] вьсъ pog. весъ sof. вьсь buc. — коужще льсть pog. -юще л. buc. лъстъ коужще sof.

Digitized by Google

14. Азъ же ꙗко глоухъ не слышаахъ. И ꙗко немъ не ѿврьзаахъ оустъ своихъ.

15. И быхъ ꙗко и члкъ не слыша. И не имы въ оустѣхъ своихъ ѡбличенїа.

16. Ꙗко на тѧ гн оупьвахъ· ты оуслышиши гн бже мой.

17. Ꙗко рѣхъ, еда когда порадоуѭтъ ми сѧ врази мой. Вънегда подвижасте сѧ нозѣ мой, на мѧ вельрѣчеваша.

18. Ꙗко азъ на раны готовъ· и болѣзнь моа прѣдъ мноѭ ѥстъ вынѫ.

14. [a] Азъ же ꙗко глоухъ не слъышахъ ∵ [b] И ꙗко нѣмъ не ѡтврьзаѫ оустъ своихъ ∵

15. [a] И бъїхъ ꙗко чкъ не слъышѫ ∵ [b] И не имъї въ оустѣхъ своихъ ѡбличенниꙗ ∵

16. Ꙗко на тѧ гн оупъвахъ и тъі оуслъышиши гн бе мои ∵

17. [a] Ꙗко рѣхъ, еда когда порадоуѭть ми сѧ врази мн ∵ [b] И егда подвижастѣ сѧ нозѣ мн, на мѧ велърѣчевашѫ ∵

18. Ꙗко азъ на ранъі готовъ, и болѣзнъ моꙗ прѣдъ мноѭ естъ вынѫ ∵

14. [a] Оуничъжааше бо ихъ глъі, ꙗко бѣшѫ соуетни ∵ [b] Въпрашаемъ бо пилатомъ мльчааше ∵ 15. [a] Тако бо мнимъ бъї жидъми· той же ꙗко бъ все помъїшленниꙗ ихъ слъїшааше ∵ [b] Ни противлѣаше бо сѧ имъ ни ѡбличааше безоумиꙗ ихъ ∵ 16. Ꙗко бо члкъ извѣштаѫ въплъштенние молѣаше сѧ ∵ 17. [a] Си рѣчь сего ради приидъ, да не порадоуѭтъ сѧ на члка бѣси ∵ [b] Егда въсхождааше на кръстъ рече хъ, жидове тѧжъко оукарѣахѫ и ∵ 18. Ꙗко азъ оубо, рече хъ, ранамъ прѣдахъ себе волеѭ· ти же мъчнѣахѫ своеѭ сїлоѭ исправлѣѭще си ∵

XXXVII. *Annot. ad psalm.* 14. [b] отъврьзаꙗ sin. -а sof. ѿврьзаѥи buc. 15. [a] слъшиꙗи sin. слышѫ sof. -ше buc. [b] не нмыи buc. — обличеньѣ sin. ѡбличенниꙗ sof. buc. 16. ты sine и sin. и ты sof. — оуслъишиши sin. sof. buc. 17. [b] вънегда sin. и вънегда sof. и вън. buc. — подвижасте sin. -засте sof. -жаста buc. — вельрѣчеваша sin. велъ-ѫ sof. велер-е buc. 18. готовъі sin. готовъ sof. -вь buc.

Annot. ad comm. 14. [a] оуничижааше sof. оуничьжаше buc. — бѣша pog. -ѫ sof. бѣхѫ buc. [b] мльчааше pog. мльчаше buc. мльчѣше sof. 15. [a] како бо мнимь бъі buc. т. б. мьнимъ sof. — жидьми sof. -дми pog. — тъ же pog. ть же sof. тьь же buc. — слышаше buc. [b] противлѣше sof. -лꙗше buc. — ѡбличѣаше sof. -чаше buc. 16. ꙗко бь члвкь buc. — въпльщенние pog. buc. — молѣше сѧ sof., pog. ꙗвлѣаше et buc. ꙗвлꙗше се male (graece: προσηύχετο). 17. [a] прїдъ pog. приидъ sof. (male bon. приидѫ) приидохь buc. [b] вьсхождаше buc. — оукарѣахѫ pog. оукарѣхѫ sof. тежко оукараху buc. (ὑπέρογκα ἐβλασφήμουν). 18. азъ бо pog. buc. азъ оубо sof. — прѣдах' сѧ pog. -се buc. -х' себе sof. — мнѣхѫ sof. мнѣахоу buc.

19. Ꙗко безаконеннѥ моѥ азъ възъвѣщѫ. Н попекѫ са ѡ грѣсѣ моемъ.

20. Вразн же мон жнвѫтъ н оукрѣпнша са паче мене. Н оумножнша са ненавндащен мене бес правды.

21. Въздажщен мнѣ зла въз добраа. Ѡблыгаахѫ ма, зане гонѣахъ благостына.

22. Не ѡставн мене гн бже мон· н не ѡстѫпн ѿ мене.

23. Вън'мн помощь моѭ гн бже спсенна моег.

19. a Ꙗко безаконне ме азъ възвѣщѫ ∴ b Н попекѫ са ѡ грѣсѣ моемъ ∴

20. a Вразн же мон жнвѫтъ н оукрѣпншѫ са паче мене ∴ b Н оумножншѫ са ненавндащен мене бес правъды ∴

21. a Въздажщен мънѣ злаа възъ добраа ∴ b Облъгаахѫ ма, зане гонѣахъ благстына ∴

22. Не ѡставн мене гн бже мон, не ѿстѫпн ѿ мене ∴

23. Вънъмн въ помоштъ моѭ гн спасеннꙗ моего ∴

19. a Сн рѣчъ азъ за члкы ѿтъвѣщаѫ ∴ b Не пръва бо печаах' са чломъ, ꙗко грѣхомъ давнмъ бѣ, н не бѣ помагаѫн ∴ 20. a Оукрѣпншѫ бо са на чка бѣсн, ꙗко прнсно жнвн сѫще ꙗко бесплътнн ∴ b Жндовъстнн ѿтроцн· мнознн бо съ въсеѫ земла прнаѫ глаголаште на хрьста ∴ 21. a Зане азъ болѣзнн нхъ нсцѣ(лѣ)ахъ· тн же прѣдашѫ ма съмртн ∴ b Егда бо глааше хъ жндомъ нстннѫ· тн же влачаахѫ н ∴ 22. Ѭже бо к томоу ѿтлѫчнтн са бжство ѿтъ члка не можетъ ∴ 23. Чловѣкъ къ боу мола са· госпоан вънъмн мн, еда пакы съмѣратъ ма бѣсн ∴

XXXVII. *Annot. ad psalm.* 19. a безаконье sin. — азъ om. sin. — възвѣщѭ sin. 20. a же post вразн omis. buc. — оукрѣпншꙗ sin. — паче мне sin. b оумножншꙗ sin. — мне sin. 21. a въздающнн buc. — мнѣ зла sin. -злаа sof. buc. b облыгаахѫ sin. ѡблъгаахѫ sof. -льгахоу buc. — гонꙗхь buc. — благостынѭ sin. -стына sof. 22. н ante не отъстѫпн omis. sin. — отъ мне sin. 23. вь пом. buc. спньѣ sin. спсеннꙗ sof.

Annot. ad comm. 19. сн речь ꙗко buc. — члка pog. buc. члвкы sof. (ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου). b печѣхѫ са sof. -аахѫ са pog.: ἐφρόντιζον, печах' се buc. — подавлꙗемь buc.: ἐπνίγετο. 20. a оукрѣпнша pog. -ѫ sof. — жнвоуще buc. — бесплътнн pog. -т'нын buc. b жндовьстн pog. -ьс'цн sof. -ьсцнн buc. — бо om. pog. мнозн бо buc. -зн бо sof. — нзъ всеѫ зема pog. нзь всеѥ землѥ buc. н съ въсеѫ земла sof. (πανταχοῦ γῆς). 21. a нхь post болѣзнн omis. buc. — нсцѣлѣхъ sof. нцѣлꙗхь buc. (in bon. syllaba лѣ omissa). — прѣдаша pog. b хс глааше pog. buc. — влачѣхѫ н sof. 22. оуже pog. sof. — бжтво члка pog. buc. чловѣка бжтво sof. 23. боу sine къ pog. боу buc. кь богоу sof. — вънъмн sof. вьн'мн pog. buc. — съмѣрать sof. смѣрат' pog.

Digitized by Google

XXXVIII.

Pog.

∴ В ко · идїтоумѣ · пѣ два · лн · ∴

интоумь прѣльсть скаꙁаѥт сѧ · на кончинѣ убо хс ѡбраꙁомъ члвчемъ · прѣльсти диꙗвола ѡбльщъ плътиѩ. сего ради пѣ сиѫ дхъ прѣжде въꙁгласи · скаꙁаѩ ѩже на послѣдъкъ ∴

2. Рѣхъ, съхрана пѫти моѩ, да не съгрѣшаѭ ѩꙁыкомъ моимъ. Положихъ оустомъ моимъ хранило. Єгда въстанетъ грѣшникъ на мѧ.

Bon.

∴ В ко · ѡ идитоумѣ ѱаломъ · ддовъ · лн · ∴

Идитоумъ прѣлестъ скаꙁаѥт сѧ на кончинѣ бо хъ ѡбраꙁомъ ччемъ прѣлъсти диꙗвола · ѡблъсти и плътиѫ. сего ради пѣснъ сиѫ дхъ прѣжде възъгласи · скаꙁаѫ ѩже на послѣдкъ ∴ Рѣхъ схрана пѫти мѫ да не сгрѣшѫ ѫꙁком моимъ ∴

2. [a] Рѣхъ, съхрана пѫти моѫ · да не съгрѣшѫ ѫꙁкомъ моимъ ∴ [b] Положихъ оустомъ моимъ хранило ∴ [c] Єгда въстанетъ грѣшъникь на мѧ ∴

XXXVIII. 2. [a] Съвръшенъї члкъ и боугодно живъї, хранитъ присно ѫꙁкъ. псано бо єстъ, ꙗко се єстъ скврънꙿа все тѣло · схранѣєт бо пѫти своѫ въ истинѫ иже ѫꙁкъ дръжитъ · всѣ бо ꙁлаа тѣмъ бъїваѫтъ ∴ [b] Волеѫ бо хъ мльчитъ, въпрашаємъ пилатомъ ∴ [c] Прѣтъ пилатомъ бо стоꙗше праведънъї сѫдии въсемоу мироу ∴

XXXVIII. *Annot. ad titulum.* Идїтоумѣ sin. buc. (sine w). — пѣснь дадова sin. пламъ двдвъ · лн · ѡ идї|ѳоумѣ sof. — пѣснь двдва sof. — идиѳоумъ sof. идитоумь buc. — прѣлъстъ sof. прѣльсть buc. (ἀπάτη). — оубо sof. buc. (οὖν). — члвчьскымъ sof. (διὰ τοῦ σχήματος τοῦ ἀνθρωπίνου). — ѡблъщи-и sof. ѡбльщь buc. (δελεάσας αὐτόν). — плътиѭ: τῇ σαρκώσει. — вьꙁгласии buc. (προανεφώνησε). — на послѣдокъ sof. (ἐπ' εσχάτου, vl. ἐσχάτων).

Annot. ad psalm. 2. [a] съхраниѭ sin. -на sof. — моѩ sin. -ѫ sof. поуты моѥ buc. — съгрѣшаѭ sin. -шѫ sof. -аю buc. — ѩꙁыкомъ sof.

Annot. ad comm. 2. [a] съвръшеный pog. sof. -н'ный bnc.: ὁ τέλειος. — бгоугодно pog.: κατὰ θεόν. — живый pog. sof. buc. — хранитъ: ἀσφαλίζεται. — присно omis. buc., ѩꙁыкъ pog. -ь sof. — писано pog. sof. buc. — се om. pog. ꙗко се ѥсть om. buc. съ естъ sof. — скврънаꙗ pog. sof. -неи buc. (ἡ σκελοῦσα). — бо omis. buc. — поуть свои buc. пѫтї своѫ sof. — и (pro иже) buc. — ѩꙁыкъ pog. sof. (ὁ τῆς γλώσσης κρατῶν). [b] волеѫ: ἑκουσίως. [c] прѣдъ pog. sof. — стоꙗше pog. sof. стоꙗше buc. — праведный сѫди sof. -нии соудиꙗ buc. — в'семоу мироу: τοῦ κόσμου.

Digitized by Google

3. Ѡнѣмѣхъ и҆ смѣрнх сѧ и҆ ꙋ҆мльчахъ ѿ благъ. И҆ болѣзнь моѧ̀ ѡ҆бнови сѧ.

4. Съгрѣ сѧ срⷣце моѐ въ мнѣ. И҆ въ поꙋ҆ченнї моѐмъ разгорит сѧ ѻ҆гнь.

5. Глахъ ѩзыкомъ моимъ· скажи ми гн҃и кончинѫ моѭ. И҆ число дьнии҃ моихъ коѥ ѥ҆стъ· да разоумѣѭ чесѡ лишѫ сѧ азъ.

3. [a] Онѣмѣхъ и съмѣрнхъ сѧ· и оумлъчахъ ѿтъ благъ ∴ [b] И҆ болѣзнъ моѩ ѡ҆бнови сѧ ∴

4. [a] Съгрѣа сѧ сръ|це моѐ въ мънѣ ∴ [b] И҆ въ поꙋченини моемъ разъгоритъ сѧ ѡгнъ ∴ [c] Глаголахъ ѩзыкомъ моимъ·

5. [a] скажи ми господи конъчинѫ моѭ ∴ [b] И҆ число днеи моихъ коѥ естъ· да разоумѣѭ чесо лишѫ сѧ азъ ∴

---

3. [a] Ѩ҆ко чл҃къ бо простъ, тако мънѣнъ бꙑ҃ бѣ жидъми· ѩ҆ко нѣмъ, ѩ҆ко хоудъ, ѩ҆ко не ѡ҆бладаѫ ницѣмъже, властелїнъ сꙑ҃ вѣкомъ ∴ [b] Болѣх҄ бо прѣжде ѿ а҆дамѣ· пакꙑ҃ бола ѿ жїдохъ, дръжащемъ имъ на своѐго блгѫ ∴ 4. [a] Жалостнѫ по нихъ разъгорѣ сѧ· ти же не разоумѣшѫ за невѣръство ∴ [b] Дльготрьпїю бо бжїю не вѣровав҄ше· ждет҄ бо ихъ ѡ҆гнь геѡ҆нꙑ҃. глетъ же и҆ поꙋчаѭщѫѫ сѧ без лѣности законоу бжїю ∴ 4. [c] 5. [a] Вѣрнꙑї чл҃къ проситъ мⷧ҇вѫ оу ба вѣдѣти кон҄чинѫ днеи, да подвижет҄ сѧ на и҆сходъ. ѩ҆коже и҆ павелъ· добро и҆зрѣшитї мї сѧ и҆ с хⷭ҇омъ бꙑти ∴ [b] Се бо къждо праведънꙑїхъ хощетъ разоумѣти, да вѣстъ како подвизатї сѧ побаѐтъ ∴

XXXVIII. *Annot. ad psalm.* 3. [a] смѣрнхь сѧ и҆ оумлъчѣхъ sof. 4. [a] съгрѣ sin. съгрѣа сѧ sof. сьгрѣѩ се buc. — въ мнѣ sin. sof. [b] поꙋчены sin. -чени sof. — раз҄горить сѧ sof. [c] ѩзꙑкомъ sin. азꙑкомъ sof. 5. [a] моѭ sin. -ѫ sof. [b] дънеі sin. днии sof. buc. — чьсо sof.

Annot. ad comm. 3. [a] мнѣнь бꙑ pog. sof.: ἐνομίσθη. — жидьми pog. sof.: παρὰ Ἰουδαίοις. — и ѩко pog. buc. ѩко sof. — глоу pog. глоухь buc. ꙗко хоудъ sof. (graece: ὡς κωφός, ὡς ταπεινός). — и ꙗко buc. ѩко sof. — ничимьже sof. buc. (μὴ ἐξουζιάζων τινός). — властелї|нъ сꙑи sof. -нь сын buc. (ἐξουσιαστὴς ὑπάρχων). [b] и пакꙑ pog. buc. пакꙑ sof. — бола pog. sof. болю buc.: ἀλγῶ. — дрьжающимь buc., male на свои pog. buc. на своѐго sof. 4. [a] -ша за невѣрїе pog. -ниѥ buc. -р҄ствнѣ sof. [b] дльготрьпиню pog. buc. длъго-пѣнию sof. — же (pro бо) buc. — ждеть sof. buc. (ἐκδέχεται). — геѐны pog. sof. — поꙋчаѭщаѩ сѧ pog. -чѣѭщѫѫ сѧ (τοὺς μελετῶντας). — безь лѣности sof.: ἐκθύμως (vl. εὐθύμως). 5. [a] вѣрнꙑи чл. pog. sof. -нии ч. buc. — мⷧ҇твоѫ pog. sof. -твою buc. (διὰ προσευχῆς). — вѣдети buc. — дьнии pog. дни sof. днии buc., ante подвижет҄ сѧ pog. male posuit не, quod in sof. abest, sed buc. habet да не подвиже, graece: πρὸς τὸ ἀγωνίζεσθαι. — и҆зрѣшити ми сѧ sof. -се buc. (ἀναλῦσαί με). [b] подобаѐтъ подв. pog. buc. подвизати сѧ подобаѐтъ sof.

Digitized by Google

6. Се паднѩ измѣрены положилъ єси дьни моѩ. И ѵпостась моꙗ ꙗко ничтоже прѣ тобоѭ. Обаче вь соуѥ вьсѣкаꙗ соуѥта, вьсѣкъ чл҃къ лъживъ.
7. Иде оубо обраꙁомъ ходитъ чл҃къ. Обаче вь беꙁдобь матет сꙙ. Събираѥтъ и не вѣсть комоу събираѥтъ.

6. [a] Се паднѫ изъмѣренъı положилъ єси дни моѫ ⁘ [b] И оупостась моꙗ ꙗко ничтоже прѣдъ тобоѫ ⁘ [c] Обаче въсѣчъскаа соуета, въсѣкъ чл҃къ живъı ⁘
7. [a] Иде оубо обраꙁомъ ходитъ чл҃къ ⁘ [b] Обаче въ соуе матетъ сѧ ⁘ [b] Скрываетъ и не вѣстъ комоу събираетъ ꙗ ⁘

6. [a] Падъ мѣра єстъ хоуда женъскъıихъ поставъ. и рече такобъı положилъ єси дни моѫ. глетъ же мѫжкъı на крстѣ, еже бъıти дни, по томъ тъмѣ а по томъ пакъı дни ⁘ [b] Нищетѫ волънѫѭ приѧтъ хс҃ъ · а еже прѣдъ тобоѫ хотѣние ѡч҃е глетъ ⁘ [c] Си рѣчъ вьсѣкъ чл҃къ, не вѣровавъı пришествию хвоу и бж҃ию, въ соуе и въ тъщe жизнь иматъ ⁘ 7. [a] Ꙗкоже бо въ тикърѣ видитъ къто свои ѡбраꙁъ, тако жи(ти)е чл҃чкое стѣноу тъчъно ли сноу иштаꙁаетъ ⁘ [b] Єлико ѿ въсхъıщениꙗ и лихоимѣнием богатѣѭтъ ⁘ [c] Беꙁъвѣстъно бо житие и беꙁъвѣстъно текѫтъ радоужще сѧ емоу · ꙗко криլато бо ѿперетъ ⁘

XXXVIII. *Annot. ad psalm.* 6. [a] сь педню buc. пꙗдьѩ sin. паднꙗ sof. — моꙗ sin. моꙗ sof., дьнни моѥ buc. [b] vпостась sin. ипостасъ sof. -сь buc. — ничъже sin. ничтоже sof. нивьчтоже buc. — прѣдъ sin. -ь sof. [c] въ соуе вьсѣка соуета sin., sine въ соуе sof. въсѣческаꙗ соуета, buc. всач'скаа соу. — и въсѣк' sof. — живъıи sin. живы sof. живын buc., male pog. лъживъ. 7. [b] въ соуе sof. buc. — мѫтитъ сѩ sin. матеть сѧ sof. метет' се buc. [c] съкрываетъ sof. съкрываѥть buc. (θησαυρίζει). — ꙗ omis. pog. sof. buc.

Annot. ad comm. 6. [a] падь: ὁ παλαιστής. — хоуда: ἐλάχιστον. — женьскыхъ поставъ pog. -хь поставъ sof. -вь buc.: γυναικεῖον ἐν τοῖς (vl. sine ἐν) ὑφάσμασι. — сѫтъ pro рече sof. — дьни моѫ sof. дьнию моѥ buc. — и мѫжкы pog. и м. buc. sine и sof. (τὰς τοῦ πάθους). — дьни pog. sof. — и по томъ pog. по томъ (sine и) sof. — по томъ пакы sof. pog. [b] нищетѫ бо pog. sof. buc. — приꙗтъ вол'нѫѭ sof. — хотѣние ѡч҃е sof.: τὸ θέλημα τοῦ πατρός. [c] вьсѣкъ pog. въсѣкъ sof. — не вѣровавыи pog. -вы sof. — въ соу (omissa syllaba е) и въ тьщe sof.: ματαίως καὶ εἰς κενόν. 7. [a] бо к'то (omisso кто post видитъ) sof. — въ тикрѣ: ἐν ἐσόπτρῳ. — ѡбраꙁъ: εἰκόνα. — тако и pog. buc. — чл҃вче pog. buc. чл҃вчьскоѥ sof. — стѣню т. pog. sof. buc. (σκιᾶς δίκην). — сънoу pog. sof. (graece: ὕπνου, sed vl. καπνοῦ). — ищѣꙁаѥтъ pog. ищеꙁаѥт' buc. ищаꙁаѥтъ sof. (ἀφίσταται). [b] вьсхыщениꙗ pog. въсхыщениꙗ sof. (ἐξ ἁρπαγῆς). — или иманиѥмь buc. (male, pro и лихоиманиѥмь). — ѡбогатѣѭтъ pog. -ют се buc. ѿбгатѣѭтъ sof. (πλουτοῦσι). [c] беꙁвѣстно pog. sof. (ἄδηλος), alterum беꙁвѣстно pog. sof.: ἀδήλως. — радоуѭще сѧ omnes slav. cod., sed graece:

8. Н нинѣ кто тръпѣние мое; не гдь ли; Н ѹпостась моа ѹ тебе есть.

9. Ѿ всѣхъ безаконии моихъ избави ма. Поношение безоумномоу даль ма еси.

10. Онѣмѣхъ и не ѿвръзь оустъ своихъ, ıако ты створи.

11. Ѿими ѿ мене раны твоѫ. Ѿ крѣпости бо рѫкы твоеıа азъ искончахъ са.

12. Въ обличении ѿ безаконении

8. [a]Н нѣ кто тръпѣние мое; не гь ли; [b]Н оупостась моıа оу тебе есть ∵

9. [a]Отъ всѣхъ безаконеи моихъ избави ма ∵ [b]Поношение безоумъномоу далъ м(а) еси ∵

10. Онѣмѣхъ и не ѿвръзь оустъ моихъ, ıако ты сътвори ∵

11. [a]Отъмии отъ мене ранъı твоѫ ∵ [b]Отъ крѣпости бо рѫкоу твоеıѫ азъ исконъчахъ са ∵

12. [a]Въ обличенъıхъ и въ беза-

8. [a]Вѣрънѣ и елико въ тръпѣнии имѫть дшѫ своѫ, бес прѣстани вьпиѫть снце ∵
[b]Отъ ба во оуставъ вѣрънии животоу имѫтъ ∵ 9. [a]Хрьстось ѿ лица чловѣчьска
въпиеть къ ѿцоу ∵ [b]Ѩко безоумънии жидове начинаахѫ понашати ха хоулаще ∵
10. Си рѣчь ıако тако въсхотѣлъ еси, снъ къ ѿцоу рече ∵ 11. [a]Есть же се егда
глааше гь · ѿче аще есть вьзможьно, да мимо идеть ѿ ме чаша си. глаше же из-
вѣщаѫ чка ∵ [b]О нюдѣ слово · ıако ѿ рѫкъı бжиѫ ѿстѫпи, ѿставль оучительство ∵
12. [a]Егда ѡмочь хлѣбъ дасть иоудѣ и ѡбличи его законопрѣстѫпънѫѫ и нечьстивѫ

οἱ τερπόμενοι. — male bon. кликато, sed reliqui omnes крилато (πτεροῦ γὰρ δίχην). — ѿпереть pog. sof.: ἀφίσταται.

XXXVIII. *Annot. ad psalm.* 8. [a]тръпѣнье sin. [b]упостась sin. ипостась sof. съставь мои buc. 9. [a]безаконнеи sin. -нии sof. buc. [b]поношенье sin. — безоумьноуемоу sin. ма sof., ми male bon. 10. ѿвръзохъ sof. -ь buc. — моихъ sof. своихь buc. 11. [a]мне sin. — твоıа sin. [b]рѫкъı твоеıа sin. -еѫ sof. -ею buc. — исконьчахь са sof. 12. [a]обличенихъ sin. ѿ-ниıхъ sof. -чении buc. — о безаконены sin. ѿ безакониıхъ sof. -конии buc. [b]і исталъ sin. и исталлъ sof. -ıаль buc. — дшѫ его sin. дшѫ его sof.

Annot. ad comm. 8. [a]вѣрниі pog. вѣр'нии sof. buc. (οἱ πιστοί). — елико sine и pog. sof. buc. — имать pog. sof. — дша pog. -шѫ sof. дше своѥ buc. (τὰς ἑαυτῶν ψυχάς). [b]вѣрнии оуставъ имать животоу pog. в. оу. и. ж. buc. оуставъ вѣр'нии животоу имать sof. (graece: παρὰ θεοῦ γὰρ ὁρίζονται τὴν ζωὴν οἱ πιστοί). 9. [a]члвча pog. buc. члвчь sof. [b]безоумнии sof. buc. -оумни pog. (ἄφρονες). — хоу sof. pog. buc. — хоулаще и pog. -еще и buc. sine и sof. (βλασφημοῦντες). 11. [a]е вьзможно pog. sine е aut есть sof. — чьша sof. — гла же pog. [b]и ѿстави pog. ѿставль (sine и) sof. ѿстоупии и ѡстави buc. 12. [a]ѡмочь хлѣбь pog. ѡмочи хл. buc.

Digitized by Google

показалъ ѥси чл҃ка. Истаилъ ѥси ıако паıачинѫ д҃шѫ ѥго. Обаче вь соуѥ вьсѣкъ чл҃къ.

13. Оуслыши м҃лтвѫ моıѫ г҃и и моление моѥ вьноуши. Слъзъ моихъ не прѣмльчи. Ѩко прѣселникъ азъ ѥсмъ оу тебе. И пришьльцъ ıакоже вьси ѡ҃ци мои.

14. Ослаби ми да почиѫ прѣжде даже не ѿидѫ, и к томоу не бѫдѫ.

конии показалъ еси чл҃ка ∴ [b] Истаилъ еси ıако пажчинѫ доушѫ моѭ ∴ [c] Обаче въ соуе въсѣкъ чл҃къ ∴

13. [a] Оуслыши м҃твѫ моѭ г҃и и моление мое вноуши ∴ [b] Слезъ моихъ не прѣмлъчи ∴ [c] Ѩко прѣселъникъ азъ есмъ оу тебе ∴ [d] И пришълецъ ıакоже и въси ѡ҃тци мои ∴

14. Ослаби ми да почиѫ прѣжде даже не ѡтидѫ, и къ томоу не бѫдѫ.

вола ∴ [b] Ѩко паѫчина непостоина ѥстъ, тако д҃ша июдина потрѣби са всеѭ силѫ ∴ [c] Самъ июда и всѣ иже с нимъ · дръжати бо са (не оу)дръжнмы не можаше ∴

13. [a] Лице адамле въсприѥмъ х҃ъ въпиѥтъ · гласъ бо сеи адамь ѥстъ ∴ [b] Си рѣчь не по дѣлоу моемоу вънъми · нъ помоуи слъзы моѫ ∴ [c] Ч҃лка бо ради х҃ъ пришълецъ мнѣнъ б҃ы на земли. тѣм же г҃летъ · а с҃нъ не иматъ камо подклонити главы ∴ [d] Образъ бо бѣшѧ пришествиѧ х҃ва патриарси и пр҃ци · ıако пришелъци поживъше на земи ∴ 14. Прѣжде бо смрътн покааниѥ приѧто ѥстъ · ѥще бо въ житии сы ч҃лкъ, проситъ ѿ него прощениѧ ∴

— нечьстивѫѭ pog. -оую buc. -вѫ sof. (τὴν παράνομον καὶ δυσσεβῆ). [b] паıачина pog. -ѫчина sof. (ἡ ἀράχνη). — непостоіна pog. buc. -стоıана sof. (ἀνυπόστατος). — тако и buc. sof. pog. — въсеѭ силы sof. всеѭ силы buc. [c] вси buc. pog. въси sof. — неѹдръжимы pog. неоудръжимыи sof. неоудрьжимь и не м. buc. (ὁ ἀκράτητος), male bon. дръжимы не м.

XXXVIII. *Annot. ad psalm.* 13. [a] моленье sin. — въоуши sin. въноуши sof. вьн. buc. [b] слезъ sin. слъзъ sof. сльзъ buc. [c] присел'никъ sof. — есмъ азъ sin. азъ ѥсмъ sof. [d] пришьлецъ sin. -шлецъ sof. -шьльць buc. — въси sof. вси buc. (sine и). 14. почиѭ sin. почиѫ sof.

Annot. ad comm. 13. [a] въсприимъ sof. -ѥмь buc. — съ pog. сь buc. [b] вън'ми sof., omis. pog. buc. — не по дѣлоу моемоу: μὴ παρέργως μου (vl. μοι). — моıа pog. -ѫ sof. [c] пришъльцъ pog. -ьць buc. приш'лецъ sof. (πάροικος). — на земи pog. — тѣмь же pog. sof. — да с҃нь buc. — где sof. (pro камо). [d] образъ: τύπος. — х҃ва пришествиѧ pog. -шьствиıа buc. х҃ва пришествиѧ sof. — пришьл'ци pog. buc. -шельци sof. 14. приıато pog. -ѧто sof. -ѥто buc. — б҃ы buc. pog. ѥстъ sof. — еще ѹбо pog. и еще оубо sof. (ἔτι οὖν), male аще бо bon. аще оубо buc. — вь животѣ семъ pog. въ ж. сы sof. buc. (graece: πρὸ τοῦ θανάτου ἡ μετάνοια δεκτή · ἔτι οὖν ἐν ζωῇ ὢν ὁ ἄνθρωπος ζητεῖ τὴν παρ' αὐτοῦ συγχωρίαν).

Digitized by Google

XXXIX.

Pog. | Bon.

∴ В ко̃ · ѱлъ̃ · дв̃ъ · лѳ̃ · ∴

Єлико на коньцъ ѿ хв̃ѣ пришествии быти хотѣахѫ прозрѣахѫ пр̃рци.

2. Трьпа потрьпѣхъ г̃а и вьнат' ми. И оуслыша мо̃твѫ моѭ.

3. И възведе ма ѿ рова страсти и ѿ бренна тимѣна. И постави на камени ноѕѣ мои. И исправи стѡпы моѩ.

∴ В ко̃ · ѱам̃ъ дв̃ъ · лѳ̃ · ∴

Єлик въ конъцъ ѿ хв̃ѣ пришествии · бъіти хотѣаше прозрѣахѫ пр̃ци ∴ Трьпа п̃трьпѣхъ г̃а и въ ∴

2. [a]Трьпа потрьпѣхъ г̃а и вънатъ ми ∴ [b]И оуслъіша молитвѫ моѫ ∴

3. [a]И възведе ма ѡтъ рова страсти и ѡтъ бреннѧ тьмѣна ∴ [b]И постави на камени н̃ѕѣ м̃и ∴ [c]И исправи стопъі моѫ ∴

XXXIX. 2. [a]Х̃ъ мѫкъі, такожде же иже въ трьпѣнии живъшеи дрьзаѫтъ славоѫ ∴ [b]Хвала бо са адамъ на въсѣі си възопилъ естъ въ пришествие х̃во ∴ 3. [a]Х̃ъ изъ гроба въскр̃съ, съвъскрѣси адама изъ ада, си рѣчь изъ рова иже изъ|дрьіша емоу въси прѣстѫпленииа ради, свободивъ его ѿ тимѣниа бреннаго грѣха ∴ [b]Х̃а г̃летъ, иже ста на кр̃тѣ, на камени голъгоѳинѣ ∴ [c]Наставлъ ч̃лка на пѫтъ истовъ, еже естъ х̃ъ, да ни само ни ѡвамо съвращает са лъстиѫ диаволеѫ ∴

XXXIX. *Annot. ad titulum.* Въ концъ псалмъ д̃двовъ sin., sof. add. лѳ̃. Ita et buc. sed ѱало̃ scribit. — на конецъ sof. на кон'ць buc. — хотѣахоу buc. — прозрѣхѫ sof. прозрѣахоу buc. (προέβλεπον).

Annot. ad psalm. 2. [a] г̃ѣ sin. — вънать sof. [b] молитвѫ моѫ sin. 3. [a] възведе sin. изведе sof. вьзв. buc. — брьнѣ тімѣна sin. бренниѧ тимѣн'на sof. buc. [b] камні sin. [c] исправи (sine и) sof. — моѩ sin.

Annot. ad comm. 2. [a] и їже pog. иже (sine и) sof. иже om. buc. — живше pog. -ьше sof. жив'ше buc. (καὶ οἱ ἐν ὑπομονῇ βιώσαντες). [b] хвала бо са: καταχαυχώμενος γάρ. — в'зъпилъ е̃ pog. възьпилъ естъ sof. въэьпиль е̃ buc. 3. [a] вьскр̃се pog. buc. въскр̃съ sof. (ἀναστάς). — съвьскрѣси pog. и сьвьскр. buc. (συνανέστησε). — изрыша pog. из'рышѫ sof. (ὤρυξαν). — ѿ тимѣнна брен'нааго pog. -нниѧ -н'наго sof. buc. (ἐκ τῆς ἰλύος τοῦ βορβόρου). [b] на камене pog. buc. -ни sof. — гольгоѳѣ sof. [c] наставль pog. -лъ sof.: καταστήσας. — истиннень pog. истины sof. -н'нь buc. — сѣмо pog. buc. само sof. — ни ѿнамо sof. ни ѡвамо buc. (μηκέτι ὧδε κἀκεῖσε). — съвращает' са sof. сьвращаѥт' се buc. съвращает са pog. (graece: ῥέμβεσθαι), — ita et lectio bon. съврьшает са corrigenda erat. — льстиѫ pog. лъст. sof.

Digitized by Google

4. И вложи въ оуста моа пѣснь новѫ. Пѣние ба нашего. Оузрать мнози и убоѫт са· и оупъваѭтъ на гда.

5. Блаженъ мѫжъ емоуже естъ има гне оупьвание его. И не призрѣ вь соуета и неистовлениа льжнаа.

6. Многа еси створилъ ты гн бже мой чюдеса твоа. И помышлениемъ

4. [a] И вложи въ оуста моѩ пѣснъ новѫ ∵ [b] Пѣние бога нашего ∵ [c] Оузрать мнози и оубоѫтъ са· и оупъваѫтъ на гда ∵

5. [a] Блаженъ мѫжъ емоуже естъ има гне оупъвание его ∵ [b] И не призрѣ въ соуа и неставаниѩ лъжънаѩ ∵

6. [a] Мънога еси створилъ ты гн бже мои чоудеса твоѩ ∵ [b] И помы-

---

4. [a] Наоучъ члка новѣи пѣсни, ꙗже ѿ пришествии благодѣтънѣ· и таинѫ еиже оученікъі наоучілъ естъ спъ ∵ [b] Агглъское еже поѫтъ· стъ стъ стъ, гъ сававѳъ ∵ [c] Видаще бо ѩзици и слъішѫще дівъное слоужение, страхомъ ѡбати потъщашѫ са на ѡбращение оупъваниемъ оукрѣплѣеми ∵ 5. [a] Сподоблъше бо са вѣрѣ и бжиихъ таинъ, блаженъство себѣ съплетошѫ ∵ [b] Изътрѣзвъше бо са ѩзици, гадатъ (соуее) кумиръское неистовъство, разоумѣвъше лъжѫ сѫщѫѫ ѿ нихъ ꙗже ∵ 6. [a] Къто бо можетъ исльдити съвѣтъ бжи, иже ѿ члцѣ свѣщалъ естъ· пророкъ дива са въпиетъ ∵ [b] Къто бо

XXXIX. *Annot. ad psalm.* 4. [c] оузрать sof. — оубоѩтъ sin. -ѧть sof. — оуповають buc. — гѣ sin. 5. [a] оупъванъе sin. оупование sof. [b] прѣзрѣ sof. (male). — соуѣа sin. sof. вь соуѥты buc. -- неистовленьѣ sin. -нїѩ sof. -влениѩ buc. (male bon. неставаниѩ, graece: μανίας). — ложьнаа sin. лъжна sof. льжнаа buc. 6. [a] многа sin. sof., male bon. мъм. — сътворилъ sof. сьтв. ѥси buc. — чюдеса sin. sof. buc. [b] помышленьемъ sin. оупвнт' се тебѣ buc. [c] възвѣстіхъ sin. sof. — оумножишиѩ sin.

Annot. ad comm. 4. [a] наѹчь pog. sof. — по пришествии pog. -тви sof. по пришьльствии buc., itaque in bon. ѡ corrig. debet in по (τὸ μετὰ τὴν παρουσίαν). — благодѣтнѣмъ pog. — и таинѫ omis. pog. buc. таина еиже sof. ѩже pog. buc. (graece: τὸ μυστικὸν ὅπερ). [b] естъ pog. поѫтъ sof., ѥ buc. (ὃν ᾄδουσιν). [c] ѩзыци pog. sof. — слышаще pog. -жще sof. — дивное pog. sof. (τὴν ξένην). — слышаниѥ buc. (male, quia graece λατρείαν legitur). — ѡбати: συσχεθέντα (male buc. ѡбѣти). — потьщаша pog. 5. [a] бо om. pog. buc. habet sof. — въ вѣрѣ pog. — и omis. pog. sof. buc. (sed graece legitur καί). — бжі pog. buc. бжии sof. [b] истрѣзвьше бо са pog. buc. (sine се), истрѣзвъв'ше бо (sine са) sof. (νήψαντα). — ѩзыци sof. — гадатъ: μέμφονται. — соуее коум. pog. -ѥѥ -оѥ buc. коум. соуее sof. (τὴν τῶν εἰδώλων μάταιον μανίαν), bon. om. е. — лъжѫ сѫщѫ pog. sof. (ψευδῆ εἶναι). — ѩже ѿ нихъ pog. sof. ѩже ѡ нихь buc. (τὰ παρ' αὐτοῖς). 6. [a] мощенъ pog. sof. мощьнь buc. — бжі pog. sof. buc. — дива са: ἐκπληττόμενος. [b] съвѣтникъ

Digitized by Google

твоимъ нѣсть кто оуподобитъ ти са. Възвѣстихъ и глахъ, оумножиша са паче числа.

7. Жрътвѣ и приношению не вьсхотѣ. Тѣло же съвръшилъ еси мнѣ. Ѡлокавтоматы ѡ грѣсѣ не в҆зыска.

8. Тъгда рѣхъ· се придж. Вь свитцѣ книжнѣмъ пишетъ ѡ мнѣ.

шлениемъ твоимъ нѣстъ къто оуподобітъ ті са ⁘ [c] Възвѣстихъ и глахъ, оумножішж са паче числа ⁘

7. [a] Жрътвы приношениꙗ не въсхотѣ ⁘ [b] Тѣло же съвръшилъ еси мнѣ ⁘ [c] Въсесъжагаемыхъ и ѡ грѣсѣ не възыска ⁘

8. [a] Тъгда рѣхъ· се придж ⁘ [b] Въ свитъцѣ кънижънѣмъ пи(ше)тъ ѡмънѣ ⁘

разоумѣ оумъ гнъ· ли кто свѣтъникъ емоу бꙑ· ли кто иследова таинж смотрениꙗ его ⁘ [c] Хъ ре· и оучихъ и глахъ на земи жизни вѣчънѣи, оумножишж же са вѣрнии ꙗко чїсломъ не оучисти ⁘

7. [a] Законънꙑихъ жидовъскъ· възненавїдѣ бо ихъ хъ, ꙗко нечистъ ї неполъзенъ ⁘ [b] Въплъщь са гь свое тѣло въ наслаждение члкоу ⁘ [c] По ѡшествїи бо гни оупразнишж са закон'нꙑихъ жрътвꙑ· самъ себе принесъ законъ и жрът'вж ⁘ 8. [a] На земла хръстосъ въплъштъ са ⁘ [b] Си рѣчь въ всѣхъ кънигахъ п'сано естъ ѡ вьчловѣчении моемъ ⁘

---

pog. sof. — или sof. buc. — иследоваа buc. (ἐξιχνιάσαι vl. ἐξιχνιάσει). [c] и оумножиша же са pog. sine и sof. buc. — вѣр'ни sof. вѣрнии buc. — числомъ не оучисти pog. buc. ч. н. оучести sof. (ὡς ἀρίθμῳ μὴ ὑποβάλλεσθαι).

XXXIX. *Annot. ad psalm.* 7. [a] і прiношеньѣ sin. и -ниꙗ sof. [c] ѿлокав'томаты sof. -ѳы buc. — ѿ грѣсѣ sof. и ѡ гр. buc. о грѣсѣхъ (sine и) sin. — вьзиска sin. вьзыска buc. 8. [a] тогда buc. — грiадж sin. [b] кънiжьнѣемъ sin. -нѣмъ sof. вь главизнѣ книжнѣмь (sic) buc. — syllaba ше in bon. omissa. — о мнѣ sin.

Annot. ad comm. 7. [a] вьзненавидѣ: ἐβδελύξατο. — нечiть и непользенъ pog. нечисты и неполезны sof. нечистихь и непользныхь buc. (ὡς ἀσέμνους καὶ ἀνωφελεῖς). [b] въплъщь sof. вьпльщъ pog. — въ наслаждение pog.: εἰς ἀπόλαυσιν. — члкомъ дарова sof., reliqui solum члвкоу (graece in uno codice additur δώσας, sed verbis τὸ ἑαυτοῦ σῶμα praecedit). [c] бо om. pog. buc. — ѡшестви sof. — оупразниша са pog. -шж са sof. (κατηργήθησαν). — закон'ныꙗ pog. — сам' са pog. самъ себе sof. самь се buc. — закон'ны жрътвы pog. законъ и жрътвж sof. закон'ные жр'твы buc., sed graecus textus ὑπὲρ ἡμῶν θυσίαν interpretationem за ны жрътвж postulat. 8. [a] на зема pog. — вьпльщъ са pog., interpretatio slavica ad alium graecum refertur textum, quam qui praesto est: ἰδού, ἐν κόσμῳ ὁ χριστὸς ἥκει μετὰ σαρκός. [b] писано pog. buc. (add. бо, quod in sof. et graece abest).

Digitized by Google

9. Створити волѧ твоѭ бже мои въсхотѣхъ. И законь твои по срѣдѣ срдца моего.

10. Блговѣстихъ прав'дѫ твоѭ въ црькви велицѣ. Се оустнама моима не възбрана. Господи ты разоумѣ.

11. Правды твоеѩ не скрыхъ вь срдци моемъ. Истинѫ твоѭ и спасение твое рѣхъ. Не потаихъ милости твоеѩ и истины твоеѩ ѿ сън'ма многа.

12. Ты же гн не оудали щедротъ

9. [a] Сътворити волѧ твоѭ бже мои въсхотѣхъ ∴ [b] И законъ твои по срѣдѣ срдца моего ∴

10. [a] Благовѣстихъ правъдѫ твоѭ въ црви велицѣ ∴ [b] Се оустънама мима не възбрана ∴ [c] Господи ты разоумѣ ∴

11. [a] Правъды твоеѩ не скрыхъ въ срдци моемъ ∴ [b] Истинѫ твоѭ и спасение твое рѣхъ ∴ [c] Не потаихъ мсти твоеѩ и истинъı твоеѩ wтъ сънъма многа ∴

12. [a] Тъı же гн не оудали щедротъ

---

9. [a] Ꙗкоже самъ глетъ· сего ради приди, да створѫ волѫ пославъшааго мѧ ѿца ∴ [b] По срѣдѣ чрѣва комоуж'до члкоу вложилъ естъ законъ блтъны, си рѣ въ дши· чрѣво бо дша естъ ∴ 10. [a] Си рѣчъ весь миръ оучихъ ѿ царъствѣ небесънѣмъ ∴ [b] Си рѣчъ до конъца и до вѣка не прѣмлъчѫ оучѫ ∴ [c] Хъ къ ѿцоу· ꙗко волеѫ его и волеѫ своеѫ приде спсти члка ∴ 11. [a] Ни грѣшънъıхъ ни праведнъıхъ оутаихъ възвѣстити покаание ∴ [b] Въсѣмъ бо таинѫ моего бжъства показахъ спаѫщиимъ сѧ ∴ [c] Въсемоу бо мироу, и праведъникомъ и [не]неправедникомъ, ꙗви истинѫ ∴ 12. [a] Рече снъ къ ѿцоу· показахъ имъ оущедрѣѫ чловѣка ∴ [b] Николиже бо не лѣнитъ сѧ помовати бъ ∴

XXXIX. *Annot. ad psalm.* 9. [a] волѭ твоѭ sin. волѧ твоѧ sof. 10. [c] твоѭ sin. -ѧ sof. [b] оустомъ моимъ sin. оустнама моима sof. — възбранѭ sin. 11. [a] правдоу твою buc. — съкрыхъ sin. [b] рѣснотѫ sin. [c] твоеѩ sin. рѣснотъı твоеѩ sin. истинѫ твоеѫ (sic) sof. истиноу твою buc. — сонъма мьнога sin. сьнма мн. buc. събора мн. sof. 12. [b] рѣснота sin. — вьинѫ sin. — застоуписта buc.

Annot. ad comm. 9. [a] приидохь buc. caeteri приидъ. [b] вьложилъ естъ pog. въл. е. sof. — благодѣтны pog. блгтныи buc. 10. [a] вьсь миръ pog. весь миръ sof. (παγκοσμίως). — ѿ црви sof. [b] прѣмлькнѫ pog. -кноу buc. -лъча sof. (οὐ σιωπήσω). — оуча sof. [c] волеѫ своеѫ: ἐκουσίᾳ γνώμῃ. 11. [a] покаание sof. -ıанıа buc. (τὴν μετάνοιαν). [b] бжтва моего pog. м. б. sof. buc. [c] бо om. pog. buc., habet sof. — и ante праведникомъ om. pog. buc. — ꙗви omnes, sed graece: ἐφανέρωσα. 12. [a] показахъ имъ: ἔδειξα αὐτοῖς. — оущедраѥ buc.: οἰκτείρων. [b] лѣнит сѧ pog. (ἀργεῖ).

Digitized by Google

твоі ѿ мє. Мнлость твоꙗ н нстнна
твоꙗ вынѫ ꙁастѫпнсте ма.
13. Ꙗко ѡдръжаша ма ꙁлаꙗ
нмже не бѣ чїсл. Ꙗса ма беꙁаконе-
ннꙗ моꙗ н не вьꙁмогъ ꙁрѣтн. Ꙋ-
множнша са паче власъ главы моеѧ.
Н срце мое ѡставн ма.
14. Благоволн гн нꙁбавнтн ма.
Гн на помощь моѭ прнꙁрн.
15. Да постыдат са н посрамлѣ-

твонхъ wтъ мене ∵ [b] Мнлостъ твоꙗ
н нстнна твоꙗ прнсно ꙁастѫпїсте ма ∵
13. [a] Ꙗко wдръжашѧ ма ꙁлаа
нмже не бѣ чнсла ∵ [b] Ѭшѧ ма бе-
ꙁаконнꙗ моꙗ н не въꙁъмогъ ꙁрѣ-
тн ∵ [c] Оумножншѧ са паче власъ гла-
вы моеѧ ∵ [d] Н сръце мое wставн ма ∵
14. [a] Благоволн господн нꙁъбавнтї
ма ∵ [b] Гн на помощъ моѭ прнꙁрн ∵
15. [a] Да постыдат са н посрамѣѫт

13. [a] Многы бо скръбн ꙁлы, ѩже оумыслн дїꙗволъ на чка ∵ [b] Прѣжде бо
ха члкъ, ѡставлъ естественьї ꙁаконъ н прнстѫпнвъ їдолѣхъ, ѡслъпе оумомъ· н про-
ꙁрѣтн не ѡставлѣѫтъ его бѣсн ∵ [c] Ꙁълаа ꙗже бѣсн нꙁъ|ѡбрѣтѫ члкоу ∵ [d] Отъ пе-
чалн ѡбъемъшѫѧ члка нн сръце что можетъ ∵ 14. [a] Сн рѣчъ оукорн прнтн къ
намъ· твоего бо прншествнꙗ трѣбоуетъ тваръ вьсѣ ∵ [b] Ꙋлкъ· не оудалѣн спсенне ѿ
насъ гн ∵ 15. [a] Бѣсн· тн бо дшѫ члчѫ погоубнтн нскаахѫ, постыдѣшѫ же са

XXXIX. *Annot. ad psalm.* 13. [a] одръжашꙗ sin. — ꙁълаа sin. — нѣстъ sin. sof. buc. [b] ꙗсꙗ sin. ꙗса sof. ѥше buc. — беꙁаконнъѣ sin. — въꙁмогъ sin. въꙁ'могохъ sof. вьꙁ-хь buc. — ꙁрѣтн sof. [c] оумножншꙗ sin. — власьь buc. — моеꙗ sin. [d] sine н buc. 14. [b] моѭ прі-ꙁърн sin. 15. [a] постыдꙗтъ sin. -ть sof. — н посрамлꙗтъ сꙗ sin. -ть са sof. omis. buc. — вь коупѣ sin. — нщоущні buc. — дшꙗ моеꙗ sin. -е моѥѥ buc. — ѭ sin. ꙗ sof. [b] да вьꙁврат се (omissa syllaba ет) buc. -тать са sof., постыдать са sof. — мыслещнн мнѣ ꙁлаа buc. хо-тꙗщен м. ꙁъло sin.

Annot. ad comm. 13. [a] скръбн ї ꙁлн pog. -н н ꙁлы sof. скрьбы ꙁлнн buc. (αἱ θλίψεις καὶ τὰ κακά). — ꙗже pog. ꙗже sof. ꙗже buc. — Ꙋмыслн pog. оум. sof. оумнслы buc. (ἐνενόησεν, vl. ἐπενόησεν), male in bon. нмъїслн. [b] wставнлъ pog. -нль buc., melius wставлъ sof. (ἀφείς). — ест-ъвный pog. естъствьнннн sof. — ꙁаконъ sof. ꙁакон'ны pog. (τὸν φυσικὸν νόμον), male buc. ѥствьнын н ꙁаконьнын. — прнстѫпнвъ (sine н) pog. buc., н пр. sof. — ѡслъпе Ꙋмомъ pog. (ἐτυφλώθη τῇ διανοίᾳ). — н проꙁрѣтн sof. (ἀναβλέψαι, vl. ἀποβλέψαι), прѣꙁрѣтн pog. buc., male bon. ѡслабѣѫтъ, sof. ѡста-влѣѫ. [c] ꙁлаа ꙗже buc. ꙁлаа же sof. — нꙁьѡбрѣтошѫ члвкꙋ sof. нꙁобрѣтоу члвкы buc. quod corrig. in члвковн, quia pog. члковн praebet. [d] печѣлн sof. — ѡбьем'шаꙗ pog. ѡбьнмьшѫ sof. wбь-нм'ше buc. (ἀπὸ τῆς ἀθυμίας τῆς περισχηκυίας). — нматъ ч'то pog. что можетъ sof. нмать ч'то buc. (graece aliter: νῆψαι ἰσχύει). 14. [a] Ꙋꙗдрн pog. оускорн sof. buc. — прннтн sof. — вьсѣ sof. [b] рече pog. buc. omis. sof. — спсеннꙗ pog. 15. [a] дша члча pog. дшѫ члвча sof. дшоу члвчю

жт са вькоупѣ искѫщей дша моеѫ изати ю. Да възвратат са вьспать и постыдат са мыслащей мнѣ зла.

16. Да приїматъ абиѥ стоудъ свои глащей мнѣ· благо же, благо же.

17. Да възраоужт са и възвеселат са в'си искѫщей тебе гн. И рекѫтъ вынѫ ·да възвеличит са гъ, любащей спсениѥ твое.

18. Азъ же нищъ есмъ и ѹбогь, гъ приѥт мн. Помощникъ мой и

са вкоупѣ· искѫщеи дшѫ меѫ изати ѫ ∴ [b]Да възвратать са въспатъ и постыдатъ са хотащеи мнѣ зло ∴

16. Да приимѫтъ абие стоудъ свои глаштеи мнѣ· благо же, благо же ∴

17. [a]Да възрадоуѫтъ са и възвеселатъ са ѡ тебѣ вси искѫщеи те[бе]бе гн ∴ [b]И рекѫтъ вынѫ· да възвеличитъ са гъ· любащеи спение твое ∴

18. [a]Азъ же нищъ есъмъ и оубогъ, гъ приѥтъ мн ∴ [b]Помощъникъ мои

сии и посрамишѫ же са в' пришествие гне, видѣв'ше чка бжво носима ∴ [b]Нинѣ ѡ жидовѣхъ слово и ѡ хѣ· егда вскрсе гъ изъ мртвыїхъ, възвратишѫ са въ стоудъ жидове, хотѣвъшеи смртн гни ∴

16. Многъ бо приѩшѫ стоудъ жидове, елико на мѫцѣ его въпиѩхѫ· оуа оуа ∴ 17. [a]Многыї бо радости и веселиѩ исплъниша са ѡ въскрсении хрстовѣ, елико ѡ распатии плакаахѫ са ∴ [b]До вѣка бо юже не прѣстаѭтъ вѣрнии славаште и величаѭште га иоуха ∴ 18. [a]Хъ иже ѡбое волеѫ въспрнѩтъ на приѩзнъ человѣкоу ∴ [b]Помоштьникъ и спъ бжї хъ родоу чческоюмоу не въ лѣто нъ въ вѣкъ ∴

---

buc. — и посрамниша са pog. -шѫ sof. (sine же са), и посрамнше се buc. — носаща pog. -снма sof., buc. omisit видѣвше et quae sequuntur (graece: εἰδότες, vl. ἰδόντες, τὸν ἄνθρωπον ἐν θεότητι ἐποχούμενον, vl. ἐπεχόμενον). [b] нинѣ же слово ѡ жидохъ pog. се ѡ ж. сл. sof. нинѣ же сл. ѡ ж. buc. — вьскрсе pog. въсъкрсе sof. — гъ om. sof. — из мрътвы pog. — смрътн pog. съмртн sof.

XXXIX. *Annot. ad psalm.* 16. авъе sin. — глѫщеі sin. -юшии buc. 17. [a] въздрадоуѭтъ sin. — о тебѣ omis. sin. — въси sin. — нщоущии buc., male bon. те|бебе. [b] вынѫ sin. — да ante възвел. om. sin. sof. habet buc. — любещии buc. — спнье sin. 18. [a] же omis. sof. — есьмъ sof. — приѥть sof. [b] защититель sin. — їзбавитель sof. — ты еси sin. еси ты sof. пом. мои еси ты и изб. buc. — не замжди sin. не закъснї sof. -сни buc.

Annot. ad comm. 16. стоудь приѩса pog. -приѩса стоудъ sof. стоудь приюше buc. — ели pog. omissa syllaba ко aut ци, елици sof. ѥлии buc. — иѫ sof. 17. [a] испльниша са pog. -шѫ са sof. [b] оуже sof. — вѣрни sof. вѣрнии buc. — величаще pog. sof. величающе buc. 18. [a] въспрнатъ sof. [b] члчю pog. buc. члвчьскомоу sof. — нѫ sof. — въ вѣкы sof. все вѣкы buc.

Digitized by Google

ızбавитель мои еси ты · бже мои не замоуди.

и избавитель мои еси ты, бе ми не замоуди ∴

XL.

Rog.

∴ Сла · в ко · ѱало · двъ · м · ∴

в'сегда пррк ѡ кончїнѣ прорицааше · елико хотѣаше въ спсениа ради члвча съдѣати ∴

2. Блаженъ разоумѣвай на ница и оубга. Въ днь лютъ избавитъ и гъ.

3. Гъ съхранитъ и и живитъ и и оублажитъ и на земи. И не прѣдастъ его в ржцѣ врагомъ его.

Bon.

∴ Сла · в ко · ѱа · двъ · м ∴

Въсегда пркъ ѡ кнчинѣ прорицааше елик хотѣаше хъ · спенїа ради человѣческа съдѣати ∴ Блаженъ размѣваж на ни ∴

2. [a] Блаженъ разоумѣважи на нїща и оубга ∴ [b] Въ денъ лютъ избавитъ і господъ ∴

3. [a] Господъ съхранитъ і и живитъ і и оублажитъ і на земи ∴ [b] И не прѣдастъ его в ржцѣ врагомъ его ∴

XL. 2. [a] Блажени, сжтъ, и трьблажени разоумѣв'шеи и оувѣдѣвшеи ха · како богатъ сы, волеж ѡбнїща и оубожьст'во изволи · невѣрнии бо сии оукарѣжтъ ∴ [b] Вса вѣровавъшжж пришествию хвоу · ти гонезнжтъ ѿ въсѣкож злобъї дїавола ∴ 3. [a] Вѣрънааго прилѣплъшааго са тѣлеси хвѣ вѣрож цѣломждрънож въ мирѣ семъ хранитъ твѣрдо, ıако въ злѣхъ сжща житие и жизнь благж даетъ · и блажитъ же тъгда на земли раистѣи ∴ [b] Ѿмънѣїхъ врагъ и чювъственъ, еже естъ человѣкъ и бѣсъ ∴

XL. *Annot. ad titulum.* Sin. conv. cum bon. sed псаломъ давовъ scribit. — ıако (pro елико) sof. ıелико buc. — прорицаше buc. — хотѣаше buc. — человѣча съдѣати buc.

Annot. ad psalm. 2. [a] разоумѣваıа sin. -жи sof. -ıеи buc. — и на оу. sin. и оуб. sof. buc. [b] днъ sof. днь buc. — избавить sof. 3. [a] схр. и жив. и оу. sof. схранить и и живить и и оублажить и buc. — на земли pog. sof. buc.

Annot. ad comm. 2. [a] разоумѣвше и увѣдѣвше pog. sof. buc. — ıако (pro како) buc. — си pog. sof. buc. (ταῦτα). — оукарають buc.: μυκτηρίζουσιν. [b] вьса вѣровавшаıа pog. вьса вѣровав'шжж sof. -шеıе buc. — гонезнжтъ: ῥυσθήσονται. 3. [a] вѣр'наго sof., прилѣпльшаго са pog. -плъшаго са sof. -ааго (sine се) buc. — хранитъ твръдо sof. omis. buc. (φυλάσσει ἀσφαλῶς). — въ злѣхъ sof. — увлажи pog. оублжить sof. оублажит' же и buc., melius блажитъ же: μακαρίζει δέ. — раис'цѣи sof. buc. [b] Умныхъ pog. оумнихъ sof. — чювьствьнь pog. -ственъ sof. чюв'ствьныхъ buc.

Digitized by Google

4. Гь поможетъ ѥмоу на (ѡ)дрѣ болѣзни ѥго. Вьсе ложе ѥго ѡбратилъ ѥси в недѫгъ ѥго.

5. Азъ рѣхъ· гн помилоуи мѧ и исцѣли дшѫ моѭ, ꙗко съгрѣшихъ тебѣ.

6. Врази мои рѣша злаа мнѣ. Кьгда оумретъ и погыбнетъ имѧ ѥго.

7. И вьхождааше видѣтъ, соуѥ глаше. Срце ѥго събра безаконе-

4. [a] Господъ поможетъ емоу на ѡдрѣ болѣзни его ∵ [b] Въсе ложе его ѡбратилъ еси въ недѫгъ его ∵

5. Азъ же рѣхъ· гн помилоуи мѧ· и исцѣли дшѫ моѭ, ꙗк сгрѣшіхъ тебѣ ∵

6. [a] Врази мои рѣшѧ зълаа мънѣ ∵ [b] Когда оумъретъ и погъибнеть имѧ ег ∵

7. [a] И въхождааше видѣти, соуе глаголааше ∵ [b] Сръце его събъра бе-

4. [a] Болѣзней чювъствънъіхъ на чювъствънѣмъ ѡдрѣ избавлѣѭтъ сѧ ѿ съмрътн· ѡдръ бо тврьдъї нарицаетъ съмрьти ∵ [b] Самого бо и[з] гроба члка прѣложилъ ѥстъ на неистлѣниѥ сьшедъ въ адъ гь· ѡбращениѥ бо ѥстъ прѣложениѥ ѿ злааго. на доброѥ ∵ 5. Си адамъ къ боу възопилъ ѥстъ, ꙗко азвъї испльни дшѫ имъї за прѣстѫплениѥ ∵ 6. [a] Ꙗкоже бѣси на члка, тако жидове на ха· ти бо врази гни въ истинѫ сѫтъ, глаще· придѣте оубиѥмъ ї ∵ [b] Тъщаахѫ бо сѧ жидове видѣти смртъ гна ∵ 7. [a] Июда въхода къ кнѧземъ жидовъскомъ и свѣщаваѫ с ними ѡ хѣ· соуи же ѥго съвѣтъ ∵ [b] Иоудино срце събирааше себѣ безакониѥ, помъїшьлѣѫ сьребролюбиѥ и прѣданиѥ хво ∵ [c] Пакъї исхода къ людемъ, си ѡбѣщавааше и тѣмъ ∵

XL. *Annot. ad psalm.* 4. sin. male обратилъ естъ pro обр. еси. 5. же om. sin. sof. buc. (graece sine δέ). — исцѣли, sine и, buc. 6. [a] зълаѣ мнѣ sin. злаа мнѣ sof. buc. [b] кьгда sof. — оумретъ sof. оумрѣть buc. — и гыбнетъ sof. и пог. sin. buc. 7. [a] въсхождаше sin. вьсх. buc. — видѣтъ sin. [b] собьра sin. събра sof. сьбра buc. — безаконье sin. -ниѥ sof. -ниѥ buc. [b] і исхождааше sin. исхож. sine и sof. buc. (graece sine καί). — вънъ sof. вьнь buc.

Annot. ad comm. 4. [a] болѣзнии pog. buc. -зни sof., slav. omnes чювьствьныхъ, sed graece: τῶν παθῶν τοῦ σώματος. — твръдыи pog. -ы sof. buc. — нарицаетъ pog. -цаетъ (sine сѧ) sof. — съмрътъ sof. (κλίνην γὰρ ἀσφαλῆ λέγει θάνατον). [b] самого бо из гроба члка pog. buc. с. и гроба члвчѣ sof., graece: αὐτὸν καὶ τὸν τάφον τοῦ ἀνθρώπου. — ѡбращениѥ прѣложениѥ pog. -ниѥ sof. (τὸ γὰρ στρέψαι ἐστὶ τὸ μεταβαλεῖν). — злаго sof. зла buc. 5. вьзопилъ pog. вьзоупиль buc. възьпилъ sof. — ꙗзвъ pog. ꙗзвы sof. buc. — имы sof. нмии buc. 6. [a] врази pog. sof. — въ истинѫ omis. pog. buc. сѫтъ въ истинѫ sof. — глащеи pog. οἱ λέγοντες, глаще sof. — оубиимъ и pog. оубіѧмъ и sof. и оубиѥмь buc. [b] тьщахѫ бо сѧ sof. sine бо buc. 7. [a] вьхода pog. вьх. sof. — къ кнѧземъ sof. — жидовьскымъ sof. buc. — съвѣщаваѫ sof.: συμφωνῶν. —

Digitized by Google

ниѥ себѣ. Исхождааше вънь и глаааше

8. въкоупѣ. на ма шьп'таахѫ

врази мои. На ма помышлѣахѫ зла мнѣ.

9. Слово законопрѣстѫпно възложиша на ма. Еда спаи не прiложитъ въскрсиѫти.

10. И бо чл҃къ мира моего на-н'-

же оупьвахъ. Ꙗдыи хлѣбы моꙗ възвеличи на ма ко.

законне себѣ ⁘ [c] Исхождааше вонъ и

глааше

8. [a] въкоупѣ. на ма шъптаахѫ вси

врази мои ⁘ [b] На ма помышлѣахѫ

зълаа мънѣ ⁘

9. [a] Слово законопрѣстѫпно възложишѫ на ма ⁘ [b] Еда съпаи не прилoжитъ въскрѣснѫти ⁘

10. [a] И бо человѣкъ мира моего на-

нъже оупъвахъ ⁘ [b] Ꙗды хлѣбы моѩ

възвеличилъ естъ на ма ковъ ⁘

8. [a] Июда и иже съ нимъ въ безъмлъвии съвѣщаваахѫ, къiмъ ѡбразомъ съдѣ-
ѫтъ нечьстие ⁘ 9. [a] Жидове гл҃аще· сеи чл҃къ настъ ѿтъ б҃а, нъ и бѣсна и нари-
чахѫ ⁘ [b] Рѫгаетъ са жидовъском' съвѣтомъ, ꙗко непъщоуѫще съмртнѫ оуморити и ꙗко
единного ѿ на҃. ѡнъ же рече· како ма мните смрти прѣдати живота; сьи бо естъ мнѣ
смр'тъ ⁘ 10. [a] Июда, емоуже вьсѣ порѫчаахъ ꙗко ап҃лоу и въсѣ извѣстоваахъ, и тои
ѡбрѣте са на ма ⁘ [b] Ꙗдыи съ мноѫ ꙗко братъ, сеи юдеѫ на ма поустити зълѣ ⁘

съ ними sof. [b] събираааше pog. sof.: ἐπεσώρευσε (sed interpres ἐπεσώρευε legerat). — безаконениѥ pog. -конниѥ себѣ sof. в. сѣбѣ buc. — помышлꙗ (omisso ѥ) buc. [c] сын buc. (pro си, τὰ αὐτά). — шбѣщаваааше pog. sof. (graece: συνελάλει, vl. συνετάσσετο).

XL. *Annot. ad psalm.* 8. [a] шьпътаахѫ sin. шеп'таахѫ sof. шьп'таахоу buc. [b] мнѣ sin. зла мнѣ sof. злаа мнѣ buc. 10. [b] ѣдъи sin. ꙗдыи buc. (ὁ ἐσθίων). — хлѣбъ мои sof. -ь мои buc. хлѣбы моꙗ sin. (ἄρτους μου).

Annot. ad comm. 8. [a] вь безмльвиї pog. -вьи buc. въ без'млъви sof. (καθ' ἡσυχίαν). — съвѣщаваахѫ pog. sof. -аавахоу buc.: ἐβουλεύοντο. — post кыимъ in pog. superfluum имъ, quod in sof. buc. abest. — съдѣꙗ pog. сьдѣꙗ buc. съдѣѫтъ sof. (πράξωσιν). — нечьстиѥ pog. buc. -тие sof. 9. [a] сь чл҃вкь buc. съ -къ sof. — нѣ҃ pog. buc. нѣстъ sof. — нарiцаахѫ pog. sof. — бѣсь на нь buc. и бѣсна и sof. (ἀλλὰ καὶ δαιμονιῶντα ἐλάλουν). [b] съвѣтомъ: τὰ σκώμματα. — неп'щоуꙗщаꙗ pog. -ѫщѫ sof. -юще buc. (ὡς οἰόμενοι). — и post оуморити omis. pog. buc. -ти ї sof. (graece: θραύειν αὐτόν). — моꙗ pog. моꙗ sof. buc. (ἐμοί). 10. [a] в'сѣ pog. въсѣ sof. вса buc. — порѫчахъ pog. -чѣахъ sof. -чахь buc. (ἐπίστευον). — извѣстоваахъ pog. sof. (ἐθάρρουν). — тъ pog. ть sof. buc. [b] ꙗдыи pog. ꙗды sof. ꙗден buc. — братръ pog. sof. — съ pog. съ sof. сьь buc. — июдеꙗ pog. июдеѫ sof. — поустити pog. sof.: ἐπτέρνισεν. — злѣ pog. sof.: εἰς κακόν.

11. Ты же г҃н помилоуи ма и въскрѣси ма и въздамъ имъ.

12. Ѿ семъ познахъ ꙗко въсхотѣ ми. Ꙗко не възраѹет са врагъ мои ѡ мнѣ.

13. Ма же за незлобѫ приꙗтъ. И оутвръди ма прѣ тобоѫ въ вѣкъ.

14. Блвенъ г҃ъ б҃ъ и҃левъ · ѿ вѣка и до вѣка · бѫдетъ бѫдетъ.

11. Тꙑ же г҃и помилоуи ма и въскрѣси ма и въздамъ имъ ⁘

12. [a] О семь п҃знахъ ꙗк всхотѣ ма ⁘ [b] Ꙗк не въградоуеть са врагъ ми ѡ мнѣ ⁘

13. [a] Мене же за незълобѫ приѫтъ ⁘ [b] И оутвръди ма прѣдъ тобоѫ въ вѣкъ ⁘

14. Бл҃нъ г҃ъ б҃ъ и҃левъ ѡтъ вѣка и до вѣка · бѫдетъ бѫдетъ ⁘

XLI.

Pog. | Bon.

⁘ В ко҃ · разоумъ с҃новъ кореѡвъ ѱаломъ · м҃а · ⁘

Коре фалакрома сказаѥт са · понеже на жиды разгнѣва са б҃ъ · и рече

⁘ В ко҃ · разоума с҃новъ кореѡвъ · ѱ҃а · м҃а · ⁘

Коре · фалахрома сказаѥтъ са · понеже на жидꙑ разъгнѣва са б҃ъ ·

11. Г҃ъскꙑ ч҃лкъ къ б҃жствоу г҃ла · въскрѣси ма и възъдамъ имъ по всемоу лицоу земла ⁘ 12. [a] Вънегда въскрьснѫ и въздамъ жидомъ по дѣломъ ихъ ⁘ [b] Посрамити бо са диꙗволъ и не възрадова са ѡ въскрсении г҃ни и ѡ с҃пении чловѣчьстѣ ⁘ 13. [a] Адама · незлобивъ бо сꙑ паде прѣстѫплениемъ, въста же б҃жъствомъ ⁘ [b] Оутвръдивъ б҃атиѫ ч҃лка, съвъздвигъ и съпосаждъ на небси ⁘ 14. Пр҃къ ѡ нарѣкованꙑихъ имъ таинахъ хвалитъ б҃а ⁘

XL. *Annot. ad psalm.* 11. въздамъ sof. въздаѫь buc. (male, graece: ἀνταποδώσω). 12. [a] in sin. male не въсхотѣ, reliqui omnes sine не. [b] въздрадоуетъ sin. 13. [a] мꙗ sin. ма sof. мене buc. — незлобѫ sof., add. моѭ sin. — приꙗтъ sin. приꙗтъ sof. [b] оутвръдилъ мꙗ еси sin. (sine и), и оутврьдиль ме ѥси buc. и оутвръди ма sof. — въ в҃кы sof. вь вѣкы buc. 14. бѫдетъ и бѫдетъ sof., buc. боудеть cui supra adscriptum и боудеть.

Annot. ad comm. 11. гдъскꙑи pog. г҃ъскꙑ sof. г҃скꙑи buc., sine къ sof. buc. — въздамъ имъ: graece σκορπιῶ αὐτούς. — в'семи pog., male pro в'семоу. — земи pog. земли buc. -ла sof. 12. [a] bon. omis. въскрьснѫ и, quod omnes habent ad fidem graeci textus: ἐν τῷ ἀναστῆναι καὶ ἀποδοῦναι. — жидовомъ sof. -мь buc. [b] ч҃лвчи pog. buc. ч҃лвчьсцѣ sof. 13. [a] незлобивъ: ἄκακος. [b] оутврьди бо buc. — въздвигъ pog. buc. съвъз'двигъ sof. (συνεγείρας). — съпосаждъ: συγκαθίσας. 14. нарѣкован'ныхъ pog. -аныхъ sof. -ан'ныхь buc. (ἐπὶ τοῖς μυηθεῖσι δι᾽ αὐτοῦ μυστηρίοις).

за лѣпотѫ главнѫ· фалакромѫ
ймѣ· ѿѩса бо сѧ ѿ нихъ вьсѣ
въжделанаа· за сиѩ рече аще хо-
щетъ възвратити сѧ· пррци молн-
те сѧ· тѣм же глетъ въ разоумѣ
ѱаломъ.

2. Ѩкоже жадаѥтъ ѥленъ на исто-
чникы водныѩ. Тако желѣетъ дша
моа к тебѣ бже.
3. Въждаада дша моа къ боу

и рече за лѣпотѫ главънѫ· фала-
кромѫ имѣ· ѿѫшѫ бо сѧ ѿ нихъ·
вьсѣ въжделѣнаѩ· за си ре аще
хщетъ възвратити сѧ· прци мо-
латъ сѧ· тѣм же глетъ въ ра-
зоумъ ѱалма·:· Ѩкже жѫдаетъ
ел(е)нъ на истчъникъі вдньіѫ·:·
2. Ѩкоже жѫдаетъ еленъ на исто-
чникы вдньіѫ·:· [b] Тако жѫдаетъ
дша моѩ къ тебѣ бже·:·
3. [a] Въжѫжда дша моѩ къ боу

XLI. 2. [a] Еленъ естъ теплъ звѣрь и присно тъштитъ сѧ на водъі· тако рече на бжнѫ и члкъ длъженъ естъ любовнѫ дшевнож ѩко жѫждѫ тъщати сѧ къ боу. глет же и прркъ крщение, на неже желати длъжни сѫтъ некрщении·:· [b] Неѿслабъно бо хощетъ бъіти къ боу желание вѣрнааго члка и непрѣстанно·:· 3. [a] Таковъіѫ бла-жітъ бъ гла· блажени алчѫщии и жъждѫщии правдѫ. тако бо и адамъ жѫдааше,

XLI. *Annot. ad titulum.* Въ конц разоумъ снов корѣовъ псалмъ sin. в' кон'ць р. сн. к. п. buc. п'саломъ корешвъ sof. — фалакрома sof. -кромѣ buc. — разгнѣва сѧ: ἠπείλησε. — и сѫтъ (pro рече) sof. рече (sine и) buc. — за лѣпотѫ главьнѫ: ἀντὶ τοῦ κόσμου τῆς κεφαλῆς, имѣ: ἕξεις. — ѿѧса sof. ѿѥше buc.: ἀφῃρέθη. — въсѣ sof. — въжделѣнаа sof. -нная buc. (ἐπιθυμητά, vl. ἐπιθυμήματα). — за си sof. за сию buc. — сѫтъ sof. рече alii (ἀντὶ τούτου φησίν). — хотатъ sof. (εἰ βούλοιτο, vl. βούλοιντο). — възвратит' се buc. (ἐπιστρέφειν). — млать (sine сѧ) sof. (παρακαλοῦσιν). — елънъ bon.

Annot. ad psalm. 2. [a] імьже образомъ sin. (pro ѩкоже) — жѩдаетъ sin. — водънъіѩ sin. [b] желаетъ sin. -ють buc. желѣетъ sof. 3. [a] въждѩда sin. — крѣпъкоуемоу sin. -ькомоу sof. buc. — живѫщиюемоу sin. -вомоу sof. buc. [b] приидоу buc. — ѣвлѭ sin. — лицоу sof. buc. — бжью sin.

Annot. ad comm. 2. [a] топль звѣрь естъ pog. buc. топлъ естъ звѣрь sof. — и на бжнѫ члвкъ sof. (ὁ κατὰ θεὸν ἄνθρωπος), male buc. на бжтво и члвкь. — любовниѫ дшьнжѫ (sic) pog. -ѫ дшевноѫ sof. -ю -ою buc. (graece: μετὰ πόνου ψυχῆς) — жажда pog. жѫждѫ sof. — тьщати сѧ sof. — и ante пррkъ omis. pog. sof. — крщениа pog. -ниа buc. -не sof. — желѣти pog. sof. жедати (sic!) buc. — дльжні pog. длъжни sof. — некрщени pog. -нии sof. buc. (ἀμύητοι). [b] неѿслабно: ἀνένδοτος. — желанию боу pog. buc. кь б. желание sof. (ἡ πρὸς τὸν θεὸν ἐπιθυμία). — вѣрнаго sof. -ааго buc. 3. таковыѩ бо pog. -а sof. — алчѫщие и жѫжѫщие pog. алчащеи и -еи sof. алчюще и жежоущие buc. — правдѣ pog. sof. -вды buc. (τὴν δικαιοσύνην). — жьдааше pog.

Digitized by Google

крп҇комоу н҇ жнвомоу. Когда прндѫ н҇ ꙗвлѧ сѧ лнцоу б҃жню.

4. Быша слъзы моꙗ мнѣ хлѣбь д҃нь н҇ нощь. Єгда гл҃ѫ мнѣ на всѣкь д҃нь· кде ѥ б҃ь твон.

5. Сн поманѫхь ї нзлнахъ на мѧ д҃шѫ моꙗ. Ꙗко прондѫ сквозѣ мѣсто крова днвна д҃м б҃на. Вь

крѣпъкωмоу н жівωмоу ∵ ᵇКъгда прндѫ н ꙗвлѧ сѧ ліцю б҃ню ∵

4. ᵃБъїшѫ слъзъї моѫ мнѣ хлѣбъ д҃нъ н҇ нощъ ∵ ᵇЄгда глаахѫ мънѣ на въсѣкъ дънъ· кде естъ б҃ъ твон ∵

5. ᵃСн поманѫхъ н҇ нзлнꙗхъ на мѧ д҃шѫ моѫ ∵ ᵇꙖко прондѫ скосѣ мѣсто крова днвъна домоу б҃жнꙗ ∵

палїмъ знoемъ грѣховънъїмъ, н҇ жѧдааше пришествнꙗ б҃жнꙗ ∵ ᵇСн рѣчъ прїдетъ къ мнѣ б҃ъ н҇ ꙗвлѧ сѧ славѣ єго ∵

4. ᵃВъ хлѣба бо мѣсто теченнемъ слъзънъїмъ пнтѣаше сѧ· нн денъ бо нн нощъ не прѣстааше плачѫ сѧ, ωтагоуем' грѣхом' ∵ ᵇПоношаахѫ бо бѣсн на ч҃лка всегда г҃лаще· кде естъ єгоже чаешн, на помощъ сн ꙗкоже жндове по п҃бню бѣсъ глаахѫ х҃вн· аще с҃нъ б҃жнн естъ, да с҃петъ себе ∵ 5. ᵃКто поманѫвъї; х҃ъ. поманѫ бо ч҃лка, ꙗко пожрътъ бѣаше бѣсъї н нзлнꙗ мѣстъ своѫ на-н', пришедъ възъїскатн єго ∵ ᵇКровъ ꙗко тѣлесьскы въсхотѣвъ н҇ въселъ сѧ въ-нъ· н҇ домъ ꙗко въдомлъ сѧ б҃ъ глетъ тѣло

жѧдааше sof. — палнмь знонмь pog. -мъ з'ноемъ sof. -кмь buc. (φλεγόμενος τῷ καύσωνι). — ж'даааше pog. sof. н҇ ж'даааше sof. ждаше buc. (καὶ περιέμενε). — пришествнꙗ б҃жнꙗ sof. buc. ᵇпрндеть pog. buc. sof. (ἥξει), male bon. прнде. — г҃ь pog. б҃ъ sof. б҃ь buc. — ꙗвлѧ сѧ pog. sof. -влю се buc. (ὀφθήσομαι).

XLI. *Annot. ad psalm.* 4. ᵃбъшꙗ sin. — моꙗ sin. — денъ sin. ᵇмнѣ sin. sof. — вьсѣкъ sin. — денъ sin. д҃нъ sof. — къде sin. где buc. 5. ᵃснꙗ buc. — помѣнѫхъ sof. ᵇсквозѣ sin. скозѣ sof. — вь мѣсто buc. — днв'наа buc. — б҃жъѣ sin. ᶜрадованьѣ sin. — нсповьданьѣ sin. — шюма sin. шоума sof. — празъноуѭщаго sin. -зноуюшаагo buc. -з҃ноуѫщаго sof.

Annot. ad comm. 4. ᵃтеченнѥмь сльзным pog. buc. -ннѥмъ слъзнымъ sof. (τῇ φορᾷ τῶν δακρύων). — пнтааше сѧ pog. sof. -таше се buc. — нн д҃нь бо нн нощь pog. нн днъ б. н. нощъ sof. — плача pog. — ѹтагоуе pog. ωтагоуемъ sof. -тетоуѥмь buc. (βαρυνόμενος, vl. βαρούμενος). ᵇч҃лкоу pog. sof. buc. — въсегъда sof. всегда buc. — где pog. sof. buc. — чѣешн sof. чаѥшн buc. — на помощь (-щъ sof.) sine н pog. sof. buc. — по п҃бню pog. sof., п҃бню (sine по) buc., ita et bon., sed по addi debet. — бѣсьь buc. — с҃нь есть б҃жнн pog. -нъ естъ б. sof. с҃нь б҃жнн ѥ buc. — да с҃псет сѧ pog. -т' се buc. да с҃псетъ себе sof. (σωσάτω ἑαυτόν). 5. ᵃпомѣноувы sof. ꙗко помєноувь buc. (male, quia graece habes: τίς ὁ μνησθείς). — помѣнѫ sof. — пожрьть pog. buc. -жрътъ sof. (καταποθείς). — н҇ ante нзлна om. pog. habet sof. buc. (καὶ ἐξέχεε). — своꙗ sof. — вьзнскать pog. пришедъ възыскатн sof. -шь вьз. buc. (πρὸς ἀναζήτησιν). ᵇтѣлесны pog. buc.

гласѣ радованиꙗ и исповѣданиꙗ
шоума празноующаго.
6. Въскжѭ печална еси дше моꙗ
и вьскжа смѫщаеши ма. Оупвай
на ба ꙗко исповѣм' са емоу. Спасе-
ниѥ лицоу моемоу и бь мой.
7. Къ мнѣ самомоу дша моꙗ

[c] Въ гласѣ радованиꙗ и исповѣда-
ниꙗ шоума праздноующааг.
6. Въскжѫ печалъна еси дше моꙗ
и въскжѫ съмѫщаеши ма. [b] Оупъ-
ван на ба ꙗко исповѣмъ са емоу.
[c] Спасение лицоу моемоу и богъ мой.
7. [a] Ко мънѣ самоумоу дша моꙗ

адамле, еже въспрнемъ спе члка. [c] Егда бо приде на землꙗ гь, вьсѣ исплъни ра-
дости, исповѣдаѭщоу са члчьствоу бжи· ꙗко гласоу бъıти всеи твари спениꙗ бъıвша-
аго· весело поем' вѣрнъıмъ ѡ таинъıхъ.

6. [a] Петръ ѿпадъ въ ѿвръжение прискръбенъ бъıстъ до смрътн. тѣм же плака
са горко, смѫщаемъ мъıслиѫ и ѡдръжимъ. [b] Оупъвание бо имѣаше спениꙗ, зане
вѣдѣаше ꙗко не ѿ срца ѿвръже са, нъ страха ради. тѣм же и глааше къ себѣ·
оупъвай на ба ꙗко исповѣм са емоу. [c] Прѣдъ лицемъ бо видѣаше бѫдѫщее спе-
ние· и ꙗко сего ради приде да грѣшникъı призоветъ на покаание. 7. [a] Мълвѫ бо

тѣлес'скы sof., ita et тѣлесн скръı in bon. corrigendum (graece: σωματικῶς). — вьсел' са pog. въселъ са sof. и вьсели се buc. — въ нъ sof. вь нь buc. в' на pog. (κατασκηνώσας ἐν αὐτῇ, sc. σκηνῇ). — домь pog. buc. -мъ sof. — вьдомь са pog. buc. въдомлъ са sof. (οἶκος ὡς ἐνοικήσας). — въспрнимъ sof., юже и спсе, omisso вьсприимь, buc. — члка omis. buc. [c] бо om. pog. buc. habet sof. — гь на землꙗ pog. sof. -землю buc. — и всѣ pog. въсѣ sof. вса buc. — испльни pog. buc. исплъни sof. — человѣчьствоу sof. — быв'шагѡ sof. — поѭщемъ sof. -ѭщимь pog., in buc. omnia quae post бжи sequi debebant omissa sunt.

XLI. *Annot. ad psalm.* 6. [a] печѣл'на sof. [c] лицю sin. 7. [a] къ мнѣ sin. кь мнѣ buc. вь мнѣ sof., qui et ex самомоу corrigendo самомъ fecit, самомь buc. [b] male bon. помаꙁа, recte помꙗнѫхъ sin. помѣнѫхъ sof. -меноух buc. — ıѡр'даньскыѫ sof. -ыѥ buc., bon. in margine recentiore manu і ерьмоньскıе adscriptum praebet, и оръмоунъскъı sin. и ер'моннма sof. (sed ма in rasura, forsitan fuerit ермониим'скыѫ, ut buc. ıермоним'скыѥ).

Annot. ad comm. 6. [a] въпадь pog. -ъ sof. (περιπεσών). — прнскръбенъ sof. — съмрътн sof. — горко pog. гор'ко sof. buc. (male bon. корко). — съмѫщаемъ sof. см-ь pog. buc. (ταρασσόμενος). — мысліа sof. [b] оупавниѥ (sic!) pog. оупование sof. оуп'ванниѥ buc. — нѫ sof. — и ante глааше om. pog. sof. buc. — кь sof. к' buc. — оупьвай sof. оупван buc. [c] лицемъ sof. — спсе (pro спсение) sof. -ниѥ buc. — и ante ꙗко om. pog. buc. habet sof. — призоветь pog. buc. -тъ sof. — покааниѥ pog. -ние sof. -ıаниѥ buc. 7. [a] мльвѫ pog. -воу buc. мълвѫ sof. — имѣꙗше buc. — въ конецъ sof. — ѿриновень pog. buc. -нъ sof. — чѣсъ sof. — и глааше pog. и om. sof. buc. — прискрьбна pog. buc. -ъбна sof. [b] іѡр'дан'скы pog. ер'дана

Digitized by Google

смате сѧ. Сего ради поманѫх҆ тѧ ѿ ꙁемлѧ і҆ѡр҆даньскы и҆ ѥрман҆скы ѿ горы малы.

8. Беꙁ͡на беꙁ͡нѫ приꙁываѥть въ гласъ хлꙗбиі твоиⷯ. Вьсѧ высоты твоѧ̑ и҆ вльны твоѧ̑ п мнѣ прⷪидѫ.

9. Въ днь ꙁаповѣсть гь млⷭть своѫ. И нощнѫ пѣ҃ ѥго ѿ мене. Мо-лі҃тва боу живота моѥго.

съмате сѧ ⁘ [b] Сего ради помаꙁа тѧ ѡтъ ꙁемлѧ иѡръданъскы ⁘ и ѡтъ горы малъ ⁘

8. [a] Беꙁдъна беꙁдънѫ приꙁиваетъ въ гласъ хлѫбеи твоихъ ⁘ [b] Вьсѧ вы-соты твоѫ и вльны твоѫ по мнѣ прѣидошѫ ⁘

9. [a] Въ дънь ꙁапвѣстъ гь милⷭтъ своѫ ⁘ [b] И ноштнѫ пѣснъ его ѡтъ мене ⁘ [c] Молитва боу живота моѥго ⁘

и҆ трепетъ и҆мѣаше въ дш҃и петръ, ꙗко ѥда како в҆ конецъ ѿриновенъ бѫдетъ. глетъ же и часъ мѫкыі хвыі, въ-нже глаше҆ прискръбна ѥстъ дша моꙗ ⁘ [b] Отъ ꙁемлѧ ѥ҆ердана, ꙗко въ тѫ сниде гъ. ѥрмонъ же скаꙁаѥт сѧ анатима. въ іѥрданѣ бо покаꙁа банѧ нетлѣниꙗ. на горѣ же въꙁъложи на сѧ члка. притъчъно оубо прⷪкъ ѡбоѥ скаꙁа ⁘

8. [a] Беꙁдъна снъ ꙗко непостиженъ. беꙁдъна ѡтцъ ꙗко неислѣдованъ. приꙁва же снъ ѡца на крⷭтѣ, ѥгда въпиꙗше҆ ѥлои ѥлои въ слоухъ небесныіхъ силъ, ѥже ѥстъ хлѫбъ ⁘ [b] Напасти же мѫкыі члчъскыіѫ, ѩже нападѫ на ха члка ради ⁘ 9. [a] Вьсь бо днъ на крⷭтѣ съдѣваꙗше спении чче ⁘ [b] Нощнѫ бо в҆скрсение, рано бо ꙁѣло быі҆ поѥмо же ѥстъ вѣрънъіми до вѣка ⁘ [c] Вьси бо въ пѣснехъ и въ мⷧтвахъ нощъ бо тѫ чтѫтъ ⁘

---

sof. — сьниде pog. сън. sof. — ѥрмониⷨ pog. ѥр҆монь же sof. ѥрмѡниⷨ же buc. (ἑρμωνεὶμ δέ). — анаѳема pog. buc. анаѳима sof. — въ іѥрданѣ sof. вь иѡр҆данѣ buc. — ꙋбо pog. оубо sof. (οὖν), om. buc. — банѧ pog. sof. баню buc. (τὸ λυτρόν). — притьчно sof. притьч҆но buc. (αἰνιγματωδῶς). — скаꙁ ѡбоѥ pog. -а -ѥ buc. ѡбоѥ ск. sof. (ἑκάτερα ἐφανέρωσε).

XLI. *Annot. ad psalm.* 8. [a] беꙁдна беꙁднѫ sof. -ноу buc. — приꙁываетъ sin. -ꙁываѥть buc. -ꙁиваѥтъ sof. — хлабеі sin. -біи sof. хлѣбьıи buc. [b] твоѧ sof. — прыдѫ sin. sof. прѣи-доше buc. 9. [a] денъ sin. днъ sof. [b] нощьнѫ sin. — мне sin.

Annot. ad comm. 8. [a] беꙁ͡на pog. беꙁдна sof. buc. — непостижень pog. -нъ sof. -стыжьнь buc. (ἀκατάληπτος). — приꙁ҆ва sof. -ꙁва buc. — вьпиꙗше pog. buc. въп- sof. — ѥл҆ли buc. ѥл҆ли pog. ѥлои sof. — вь слоухь pog. buc. въ слоухъ sof. (εἰς ἀκοήν). — хлабь pog. -ъ sof. хлѣбь buc. (οἱ καταρράκται). [b] напасти мѫкы sof. -сты -кы buc. — члвча pog. члвче buc. члвчкыѫ sof. — нападѫ pog. sof. -доу buc. (in bon. omissum). 9. [a] вьсь pog. buc. весь sof. — днъ sof. днь buc. [b] нощниꙗ pog. -ѫ sof. — бо ante ꙁѣло omis. pog. buc. habet sof. [c] и мⷧтвахь pog. buc. -хъ sof. — нощь тѫ pog. нощъ тѫ sof. — четѫтъ sof. ч҆тоуть buc. (τελοῦσιν)

Digitized by Google

10. Рекж боу҃· ꙁастѫпннкь мон̓ ѥ̓сн,
по что ма ꙁабы. Въскжѭ̂ сѣтоуѩ̂
хожж̂ ѿ печалн вра҃ моѥ́го.

11. ѥ̓гда съкроушаа̂хж са костн
мож̓· поношаа̂хж мн вражн мон̓. ѥ̓гда
гл҃аа̂хж мнѣ на всѣко врѣма· кде
ѩсть б҃ь твон̓.

12. Въскжѭ̂ печална ѥ̂сн д҃ше моа̓
н̓ вьскжѭ̂ смжщаѥ̂шн ма. Оу̓пъван̓
на б҃а ѩко нсповѣм̓ са ѥ̂моу. Спсе-
нню̑ лнцоу моѥ̂моу н̓ б҃ь мон̓.

10. ᵃРекж боу҃· ꙁастжпъннкъ мон
есн, по что ма ꙁабы ∴ ᵇН̓ въскжж
сѣтоуж̂ хождж ѿ печалн врага моего ∴

11. ᵃѥ̓гда ск(р)оушаахж са костн
мж, поношаахж мн вражн мон ∴ ᵇѥ̓гда
гл҃аахж мънѣ на всѣко врѣма· къде
естъ б҃ъ твон ∴

12. ᵃВъскжж печалъна есн д҃ше
моѩ̂ н въскжж съмжщаеши ма ∴
ᵇОу̓пъван на бога ѩко нсповѣмъ са
емоу ∴ ᶜСп҃енне лнцоу моемоу н б҃ъ
мон ∴

---

10. ᵃѨко ч҃лкъ молнтвж ѿ лнца а̂дамлѣ да н̓ꙁвѣстнтъ ∴ ᵇѥ̓гда во стра-
даа̂ше х҃ъ, всн хръстовнн̓ въ скръбехъ бѣа̂хж сжще ∴ 11. ᵃѥ̓гда гвоꙁднн̓ прогва-
ждаа̂хж ржцѣ н̓ ноꙁѣ на кръстѣ жндове, поношаа̂хж сп҃соу ∴ ᵇГл҃аа̂хж во· ѩко с҃нъ
ѥ̓стъ б҃ен̓, да сълѣꙁетъ съ кр҃та. оупъва на г҃а, да сп҃етъ ї, а̂ще хощетъ емоу ∴ 12. ᵃКъ
лнкоу а̂п҃лъскоу слово. съмжщаа̂хж во са въ врѣма распатнѩ̂ д҃шж н̓хъ н̓ бѣа̂хж пе-
чалънн ꙁѣло ∴ ᵇВѣроу̓нте сн рѣчъ б҃ен н̓сповѣдаажще, ѩко б҃ъ страж[д]етъ плътнж·
въскръснетъ же н вꙁрадоу̓ете са ∴ ᶜН̓ во б҃ъ н̓ спасъ[і] въсѣхъ он̓ ѥ̓стъ ∴

XLI. *Annot. ad psalm.* 10. ᵇ sine н sin. В вьскоую buc. — сѣтоуѩ sin. -ю buc. — печѣлн
sof. 11. ᵃсъкроушаа̂хж sin. sof., in bon. lit. р omissa. — моа̂ sof. — мьнѣ sof. ᵇ мнѣ sin.
sof. -- на въсѣкъ денъ sin. на всакь д҃нь buc. на въсѣко врѣма sof. — къде sof. где buc.
12. ᵃпечѣл'на sof. — прнскрьбна buc. — въскжа̂ sof. ᵇ сп҃нье sin. — лццю sin.

Annot. ad comm. 10. ᵃавраамлѣ pog. -лѧ buc. (male, recte а̂дамлѣ sof.). — post нꙁвѣ-
стнтъ in slavicis codicibus abest interpretatio graeci verbi τὴν σάρκα. ᵇ всн pog. buc. всн
sof. — х҃вн sof. х҃внн pog. (οἱ τοῦ χριστοῦ). — вь скрьбн pog. buc. въ скръбн sof. 11. ᵃгвоꙁдн̓н
pog. buc. гвоꙁдн sof. (διὰ τῶν ἥλων). ᵇ гла̂хж sof. гла̂ахоу buc. — ѩко (pro аще) sof. аще
buc. — б҃жнн̓ pog. buc. — слѣꙁеть pog. buc. -тъ sof. — ȣпван̓ pog. оупьва sof. оупва buc.
12. ᵃкь лнкоу pog. sof. buc., male bon. къ лнцоу (πρὸς τὸν χορόν, vl. χῶρον, χρόνον). — въ вр.
sof. — д҃ша pog. -ш҃ж sof. — бѣхж sof. бѣахȣ buc. — печѣл'нн sof. (περίλυποι). ᵇ нсповѣ-
даѩ̂ще pog. н̓с-жще sof. — пльтнж̂ pog. плътнж̂ страждетъ sof. стр-ть пльтню buc. —
вьꙁра̂оу̂ет са pog. вьꙁра̂уют' се buc., recte въꙁрадоу̂ете са sof. (χαιρήσεσθε). ᶜ сп҃сь вьсѣхь pog.
сп҃съ въсѣхъ sof. — ть есть pog. тъ ѥ̂стъ sof. ть om. buc.

Digitized by Google

XLII.

Pog.

∴ Ѱалѡ҇ · дадѡв҇ · мв҇ · ∴

о тѣхже прорчьсво глетъ въ ха ∴

1. Сѫди ми бже и расѫди пра моѩ ѿ ꙗзыка непрпбна. Ѿ чл҇ка неправедна и льстива избави мѧ.

2. Ꙗко ты еси бже крѣпость моа. Въскѫѩ отьринѫ мѧ и вьскѫѩ сѣтуѩ хоѫ, егда стѫжает ми врагь.

3. Посли свѣть твои и істинѫ

Bon.

∴ Ѱалмъ ддвъ · мв · ∴

О тѣхъжде пророчьстъ|во глетъ хрьста ∴ Сѫди ми бе и расѫди пра ∴

1. [a] Сѫди ми бже и расѫди пра моѫ · ѡтъ ѧзыка непрѣподобьна ∴ [b] Оть чл҇ка неправедна и лъстіва избаві ма ∴

2. [a] Ꙗко ты еси бже крѣпостъ моꙗ ∴ [b] Въскѫѫ ѡтъринѫ мѧ и въскѫѫ сѣтоуѫ хождѫ, егда стѫжаетъ ми врагъ ∴

3. [a] Посъли свѣтъ твои и истинѫ

XLII. 1. [a] Хъ къ ѡцу ѡ ѫзцѣ жидовьстѣ ꙗко непотрѣбьнѣ пра възыскааше, ꙗко зла на-нъ помыслъшемъ ∴ [b] Глетъ ѡ диꙗволѣ, глетъ же ѡ июдѣ · ꙗко лъстъ коваааше въ срци ∴ 2. [a] Чл҇къ глетъ къ бѹ · ꙗко дѣло рѫкоу твоею есмь, по что ма прѣдалъ еси врагоу ∴, [b] егда бо належе мнѣ диꙗволъ, всѣкѫ радостъ лишихъ са, рече члкъ ∴ 3. [a] Си рѣчь да приидетъ юже хъ глаи · азъ есмъ свѣтъ и истина · и

XLII. *Annot. ad titulum.* Бес напъсанъ sin. ѱалѡ дв҇ь buc. ѡ тѣхьжде пророчьство глаголетъ въ ха sof. (ἡ προφητεία λαλεῖ εἰς χριστόν).

Annot. ad psalm. 1. [a] пьрѫ sin. пра sof. прю buc. — моѩ sin. — ꙗзыка sin. азыка sof. 2. [b] въскѫа sof. (bis). — сѣтоуіа хождѩ sin. сѣтоуѫ -ждѫ sof. -оуе -ждоу buc. 3. [a] посли sof. — рѣснотѫ своѩ sin. [b] настависта buc. — и вьведоста buc. — pro его habet sin. твоѩ, buc. твою, sine его sof.

Annot. ad comm. 1. [a] о ꙗзыцѣ pog. ѡ аз. sof. ꙗко ѡ ѩз. buc. — жидов'сцѣ sof. -ьсцѣ buc. — непотрѣбнѣ pog. (male bon. -ъни), непрѣподобнѣ sof. (ὡς ἀνοσίων). — male пре buc. (ex пьра pro пьрѩ). — male възискаша pog. recte възискааше sof. възыскааше buc. (ἐπιζητεῖ). -- злаа pog. buc. зла sof. — на нъ sof. — помыслъшем' sof. -ьшемь buc. помышлемъ pog. (male, pro помышльшемъ). [b] глеть же ѹбо pog. buc. sof. — і о іюдѣ pog. — лъстъ sof. (τὸν δόλον). 2. [a] члкь глеть кь pog. члвкъ глетъ кь sof. — есмь pog. ес'мъ sof. — прѣдаль pog. -лъ sof. [b] диꙗволь pog. -лъ sof. — всѣкоѫ радости (πάσης χαρᾶς) pog. въсѣкоѫ р. sof. всакоѥ сладости buc. 3. [a] хс юже pog. buc. оуже хс sof. — глаи sof. гле buc. (ὁ λέγων). —

твож҃. Та ма наставнсте н҆ вьвѣсте ма в҆ горж стжѭ. Н҆ вь села твоꙗ.

4. Вънндж къ олтарю бжню. Къ боу веселащоумоу юность моѭ. Нсповѣм са тебѣ въ гжслехъ бе бе мон.

5. Въскжѭ прнскрьбна есн дше моа н҆ въскжѭ смжщаешн ма. Оупван на ба, ꙗко нсповѣм са емоу. Спсеннѥ лнцоу моемоу н҆ бь мон.

твож ⁘ [b] Та ма наставнсте н въвѣсте ма въ горж стжж его ⁘ [c] Н въ села твоꙗ ⁘

4. [a] Н вънндж къ ѡлътарю бжню ⁘ [b] Къ боу веселащоwмоу юностъ мож ⁘ [c] Нсповѣмъ са тебѣ въ гжслехъ бже бе мон ⁘

5. [a] Въскжж прнскръбна есн дше моꙗ · н въскжж съмжщаешн ма ⁘ [b] Ѡпьван на ба, ꙗко нсповѣм са емоу ⁘ [c] Спенне лнцоу моемоу н бъ мон ⁘

да свободнтъ чка ѿ съдржченнꙗ днꙗволѣ ⁘ [b] Самъ бо хъ ѡбратнвъ члка прнведе на вѣрж. гора бо вѣра естъ ꙗко неподвнжнма, лн ꙗко самъ хъ себе прннесъ на горж голгоѳа ⁘ [c] Црвн глетъ · села бо бжнꙗ црвн сжтъ. тоу бо въведе члка ꙗко въ прнстаннще ⁘

4. [a] Прн ѡл'тарнх' бо юже прѣбъіваѫтъ вѣрънн, ѿ тждоу бо пнщж нмжще таннжж ⁘ [b] Веселне бо члкоу бесъмрътъно новаа таннa, еже естъ тѣло н кръвъ хва ⁘ [c] Гжслн сжтъ ѫзкъ члчъ, ꙗко рече не оупражнѣетъ са к томоу нсповѣдаѫ ⁘ 5. [a] Богоу бо прншедъшоу н печалн н матежа гонезе вѣрънъін чловѣкъ ⁘ [b] Оупъваннемъ бо бжнемъ оутвръждаает' са чкъ ⁘ [c] Спенне лнцоу ччю (н) бъ бъі прншествне ха н ба ⁘

е҆с'мъ sof. — свѣть buc. -тъ sof. — нстнн'нын buc. (graece: καὶ ἡ ἀλήθεια). — съдржчаннꙗ pog. съдржченнꙗ sof. (τῆς τυραννίδος). [b] самь sine бо buc. (αὐτὸς γάρ). — вѣра priore loco male pro гора pog. buc., sed sof. recte гора. — неподвнжнмаа buc. (ἀσάλευτος). — прннесъ sof. -несе buc. (προσενέγκας). — горж om. pog. habet sof. — гол'гоѳж pog. -ѳоу buc. -ѳа sof. [c] нбꙗ pog. (pro села), c. бнꙗ sof. (σκηνώματα). — вьведе pog. във. sof.

XLII. *Annot. ad psalm.* 4. [a] алтарю sin. [b] веселꙗщюмоу sin. -ещомоу buc. [c] нсповѣмь са sof. 5. [a] въскжꙗ sof. [b] [c] in sin. incuria scribae aut editoris nonnulla verba desunt.

Annot. ad comm. 4. [a] ѡл'тарнхъ sof. — оуже sof. — бо om. pog. — нмжще pog. -аще sof. — таннжѭ pog. -ж sof. [b] веселнѥ pog. — бесмртнѹ pog. male, recte бесъмртно sof. — тѣло н кръвъ sof. -вь pog. [c] бо ante сжть pog. buc., non habet sof. (graece δέ). — ꙗзыкь pog. ꙗ-къ sof. — чꙗкь pog. male pro члвчь sof. buc. — ѹпражнѣе pog. -еть са sof. -нꙗют' се buc. (ἀργεῖ). — нсповѣдаꙗ pog. -ж sof. 5. [a] гоу pog. бгоу sof. боу buc. — прншьшоу pog. -едъшоу sof. — печѣлн sof. — вѣрьны pog. -р'ны sof. -нын buc. [b] бжннмь pog. бнмъ sof. [c] н спсеннѥ pog. sof. buc. — н бь лнцоу чл. бы pog. sof. buc. (καὶ θεὸς τοῦ προσώπου τοῦ ἀνθρώπου).

XLIII.

Pog.

∴ Сл҃а в кѡ҃ : с҃нвь кѡреѡ҃ · ѱаль · м҃г · въ разоумь

ѿ жидохъ сло҃ · ихже красота главь отьꙗт' сѧ · си рѣчь х҃с бо из нихь бѣ. нъ ꙗзыкомь дасть сѧ в' разꙋм' же. ꙗко ѡбрати(ти) сѧ пр҃рство сказаетъ ∴

2. Б҃же ꙋшима нш҃има ꙋслышахѡмь. Отци наши възвѣстиша намъ. Дѣло еже съдѣла въ д҃ни ихъ и в' д҃ни прьвыѧ.

3. Ржка твоꙗ ꙗзыкы потрѣби и

Bon.

∴ Сл҃а · к кѡ҃ · с҃новъ кореѡвъ ѱал҃мъ в раз҃м' · м҃г · ∴

О жидохъ слово · ихъже красота главнаꙗ ѿжтъ сѧ си рѣчъ х҃ъ из нихъже бо бѣ · нъ ѧ҃зкомъ дастъ сѧ · въ разоумъ же ꙗк ѡбратити сѧ пр҃чъстѣ сказаетъ ∴

2. [a] Б҃а оушима нашима оуслышхм' ∴ [b] О҃ци наши възвѣстишѫ на҃ ∴ [c] Дѣло еже съдѣла въ дъни ихъ · и въ дъни пръвыѫ ∴

3. [a] Ржка твоꙗ ѫзыкы потрѣби

XLIII. 2. [a] Отъ людеи жидовъскыи вѣровавъшеи сии къ б҃оу г҃лтъ хвалаште ∴ [b] Пр҃орицаахѫ бо твое пришествие х҃е б҃же нашъ ∴ [c] Елико створилъ имъ еси, оувѣдѣхомъ како море исоуши, како въ поустыни людї кръмилъ еси, и прочаа чюдеса. и сего радї к тебѣ прибѣгае б҃е на҃ ∴ 3. [a] Ѫзкы аморѣѫ и хетътеѫ и прочѫѫ · сиѫ потрѣ-

XLIII. *Annot. ad titulum.* Сл҃а · въ конецъ разоумъ с҃новъ корѣовъ sin. сл҃а · въ коне с҃нвъ кореѡвъ п҃лмъ въ разꙋмъ sof. similiter et buc. — красота omis. buc. — ѿѧть сѧ sof. (ἀφῃρέθη). — изь нихь бо sof. buc. (ἐξαυτῶν γάρ). — ѧзыкомъ sof. — ѡбрати се pog. et buc. (male, graece: ἐπιστρέψαι). — сказаетъ: δηλοῖ.

Annot. ad psalm. 2. [a] б҃же sin. sof. buc. [b] повѣдѣшꙗ sin. възвѣстишѫ sof. -ше buc. [c] во дьні sin. — и ante alterum во дьни om. sin. pog. sof. — прьвыꙗ sin. 3. [a] ꙗ sin. ѧ sof. ѥ buc. [b] ѡзлоби sof. buc. — възгна sin. изьгна sof. — ꙗ sin. ѧ sof.

Annot. ad comm. 2. [a] людехъ bon. male pro люн҃і pog. люи buc. люди sof. — жидовь pog. -ьскыхъ sof. -ь buc. — си omis. pog. buc. habet sof. (ταῦτα). — г҃леть pog. buc., melius г҃латъ sof. (λέγουσι). — хвалаще sof. (εὐχαριστοῦντες), male -щѧ pog. [b] пришьствие pog. buc. -шествие sof. — г҃и pog. sof. buc. [c] сътворилъ sof. -ль pog. сьтв. buc., pog. sof. add. имъ post еси. — ꙋвѣдѣхо sof. uti bon., sed pog. buc. ꙋдолѣхомь (graece: ἐμάθομεν). — како sof. buc. (πῶς), pog. пакы. — накрьмиль pog. buc. кръмилъ sof. — прочѣа sof. — г҃и б҃е нашь pog. sine г҃и sof. ти г҃и б҃е н҃шь buc. 3. [a] ꙗзыкы pog. ѧз. sof. — амореꙗ pog. -еа sof. (τῶν Ἀμμοραίων). — хет'теꙗ pog. -ѫ sof. -еѥ buc. (χετταίων). — прочаꙗ pog. -аа sof. — сиѧ sof. си

Digitized by Google

насаднль а есн. Оузлобн люди н їзгна ꙗ.
4. Не оружжн[н]емь бо своимь наслѣдниша землѫ. Н мышца ихъ не спсе ихъ. Нж десннца твоꙗ и мышца твоꙗ и просвѣщенне лица твоего. Ꙗко благоизволи в' нихъ ·
5. ты есн самъ цръ мои и бъ мой. Заповѣдаѩ спсенна ıакωвлѣ.
6. Ѡ тебѣ врагы наша издбодемъ

н насадилъ ѫ есн ∴ [b] Оузълобн люди н изгъна ѫ ∴
4. [a] Не оружжнемъ бо своимъ наслѣдншѫ землѫ ∴ [b] Н мышъца ихъ не спе ихъ ∴ [c] Нъ десннца твоıа и мышца твоıа и просвѣщеніе лица твоего ∴ [d] Ꙗко благоизволи въ нихъ ∴
5. [a] Ты есн самъ цръ мои бъ мои ∴ [b] Заповѣдаѫ спасеннıа ıаковлѣ ∴
6. [a] О тебѣ врагы нашѫ изъбо-

бнлъ есн, да лиан населншн ∴ [b] Жидовъскыѫ · оузлобнвъ ѫ, изгна ѫ ѿ закона и мѣста. не мнѣшѫ бо ха сѫща ба защнтнтелѣ нм' ∴

4. [a] Не своеѫ бо [в] снлоѫ прнѫшѫ землѫ ωбѣщанзїѫ, нъ волеѫ бжнеѫ · не разоумѣшѫ же ıако невзблагодѣтни прнсно ∴ [b] Не крѣпостнѫ бо ихъ спошѫ са ѿ борѫщннхъ са с ннмн · мышца бо снла сказаѥт са · нъ снлоѫ бнеѫ, не разоумѣваахѫ же ∴ [c] Десннца бо бна и крѣпостъ и свѣтъ славы лица бна по жрѣбню дааше нмъ благаıа ∴ [d] Ꙗко волѣ твоıа бѣ въ нихъ ∴ 5. Бъчлчен са бъ и спъ родъ
члчъ и црьоуѫ в вѣкы ∴ [b] Оученїе спенне новымъ люде, | еже естъ хвомъ · иıаков'
бо вес'де хъ сказаетъ са ∴ 6. [b] Вѣрннн людїе иже ѿ ѫзка врагы глать бѣсы · сїѫ

buc. om. pog. — потрѣбнлъ есн pog. sof.: ἐξωλόθρευσας. [b] жидовьскыıа pog. -ѫ sof. (τοὺς τῶν Ἰουδαίων). — ѿзлобнвъ ѫ sof. ꙋзл. ıа pog. wзл. ıе buc. — изгна sine ѫ pog. buc. из'гна ѫ sof. (graece: κακώσας ἐξέωσας). — мнѣша pog. -ѫ sof.

XLIII. *Annot. ad psalm.* 4. [a] оржжьемъ sin. -жнїмь sof. — наслѣдншıа sin. -їшѫ sof. (ıѫ ex ї factum). — землıѫ sin. -лѫ sof. [c] нѫ sof. — мышьца sin. -'ца sof. buc. — просвѣщенье sin. 5. [a] н ante бъ add. sin. sof. buc. [b] заповѣдаıа sin. -ѫи sof. -ıен buc. (ὁ ἐντελλόμενος). — спньѣ sin. 6. [a] нашıа sin. [b] въстаıѫщııаıа sin.

Annot. ad comm. 4. [a] своеıа pog. -еѫ sof. — прнıаса pog. прѣаса sof. прѣıеше buc. (ἔλαβον). — землıѫ sin. -ѫ pog. -лѫ sof. — wбѣщан'нѫѫ pog. -анѫѫ sof. -нноую buc. (melius sing. quia graece legitur: τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελλίας). — нъ волеıѫ бжнеıѫ pog. бнеѫ sof. — разоумѣша pog. -ѫ sof. [b] нн pog., нхъ om. buc. neque своеѫ habet uti pog. sof. — спсоша са pog. -шѫ са sof. — борѫщннх са pog. -нхь са sof. -ещннх' се buc. — съ ннмн sof. pog. male bon. с ннмъ. — бо н снла buc. — бнеѫ sof. бжнеѫ pog. [c] крѣпость pog. -стъ sof. — жрѣбнıо sof., sed pog. buc. male трѣбню, по ж. даıааше: κατεκληροδότει. 5. [a] въчлчен са pog. въчлвчн са sof. вьчлвчь се buc.: ὁ ἐνανθρωπισθείς. — члвчьскы sof. — цртвоуетъ pog. -ть buc. црвоуѫ sof. (βασιλεύων). [b] Оученнıе н спсеннıе pog. buc. -нне sof. (graece: ὁ προστάξας τὴν σωτηρίαν). — вьзде buc. въс'де sof. вьс. pog. 6. [a] ѿ

Digitized by Google

рогы. И ѡ имени твоемъ Ѹничьжимъ въстаѭщаѩ на ны.

7. Не на лѫкъ бо мои Ѹп'ваѫ и ѡрѫжие мое не спсе(тъ) мене.

8. Спслъ бо ны еси ѿ стѫжаѫщиихъ намъ. И ненавидащаꙗ ны потрѣбилъ еси.

9. О бозѣ похвалим са вьсь дьнь. И ѡ имени твоемъ исповѣм са въ вѣкъ. Дїаѱаломъ.

10. Нинѣ же ѡтрїнѫ и посрами

демъ рогы ⁘ [b]И ѡ имени твоемъ оунічъжимъ въстаѭщѫѫ на нъі ⁘

7. Не на лѫкъ бо мои оупъваѫ и ѡрѫжие мое не спетъ мене ⁘

8. [a]Спаслъ бо нъі еси ѡтъ стѫжажщихъ намъ ⁘ [b]И ненавидащѫѫ насъ посрамилъ еси ⁘

9. О бозѣ похвалимъ са весъ денъ ⁘ [b]И ѡ имени твоемъ исповѣмъ са въ вѣкъ ⁘ Диаѱалма ⁘

10. [a]Нинѣ же ѡтърінѫ и посрами

прогнѣвахом' силоѫ крноѫ. рогъ бо естъ кртъ. тѣм же глеть· розї в рѫкоу его ⁘ [b]Си рѣчъ възненавидимъ· мръзъко бо идолъско слоужение по пришествии хвѣ ⁘

7. Ни мѫдростиѫ бо еллинъскоѫ ни силоѫ своеѫ рѣшѧ ѫзъїци· нъ благостиѫ бжиеѫ спени бъїхомъ ⁘ 8. [a]Отъ дхъ лъстивъїхъ· ꙗко стѫжишѫ ѫзкомъ идолъскъїмъ слоужениемъ ⁘ [b]Бѣсъї· испръва бо ненавистъ на человѣка имѫтъ ⁘ 9. [a]Похваление бжие вѣрнъїхъ въсъ дънъ си рѣчъ до вѣка ⁘ [b]До вѣка бо непрѣстаѫтъ вѣр'нии исповѣдаѫще са и славаште ба ⁘ Прѣложение прчва на люді жїдовскъі ⁘ 10. [a]Люде

ѫзыка pog. ѩзыка buc. -ъ sof. (ἐξ ἐθνῶν). — глетъ pog. sof. глѥть buc. (sed ad люде refertur, quare глѭтъ legi debet). — сиѩ pog. сиа sof. — melius прогнахом' sof. buc. quam pog. прогнѣвахомъ (graece: ἐξώσομεν, vl. ἐξώσαμεν, i. e. ἐξεώσαμεν). — кръть кртъ pog. (alterum superfluum). — розни въ рѫкоу sof. р. вь роу buc. sed in pog. male ex розни въ factum разорнвъ (graece: κέρατα ἐν χερσίν). [b]идол'ское pog. sof. buc. — пришьствиї pog. buc.

XLIII. *Annot. ad psalm.* 7. оупьваѭ sin. -ѫ sof. -аю buc. — орѫжье sin. — мне sin. 8. [a]сътѫжаѭщиихъ sin. [b]ненавидѧщѩѩ sin. — ны buc. — постръбилъ sin. потрѣбилъ еси sof. посрамиль buc. 9. [a]похвалимь са sof. -се buc. — вьсъ денъ sin. весь днъ sof. вьс' днь buc. [b]исповѣмь са sof. -вѣмы се buc. — въ вѣкы sof. вь в. buc. — In διάψαλμα: жидовьскыѥ buc. 10. [a]и ante посрами abest in sin. hab. sof. buc. [b]изидеши sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 7. силоѩ pog., graece additur: ἐπέγνωμεν τὸν θεόν рѣша ѩзыци pog. — иѫ pog. sof. 8. [a]и дхъ pro ѿ дхъ pog. — льстивыхъ sof. pog. — стѫжиша pog. -ѫ sof. — ѩзыкомъ pog. -ѫз. sof. [b]на члка ненависть имать pog. ненавистъ на человѣка имать sof. нен. н. ч. имоуть buc. (μῖσος . . . κέκτηνται). 9. [a]бо бжиѥ pog. buc. бо бие sof. — вьсь днь pog. весъ днъ sof. вьсь днь buc. — и до вѣка buc. [b]In diapsalmati: на люди жидовьскыи sof. на лю жідовкы pog. на люди жидовьскыѥ buc. 10. [a]жидовьсци sof. -'сции buc. — въпиѫтъ

Digitized by Google

ны. Ꙗ не ꙇзыдеши бже въ силахъ нашихъ.

11. Възвратил ны ѥси въспать при вразѣхъ нашихъ. Ꙗ ненавидащеи нась расхыщаахѫ себѣ.

12. Дал ны ѥси ꙗко ѡвьца снѣди. Ꙇ въ ꙗзыцѣхъ расѣꙗл ны ѥси.

13. Продасть люди своꙗ бес цѣны. Ꙇ не бѣ множьства въ вьсклицаниихъ нашихъ.

14. Положил ны ѥси поношению

нъı ∴ [b] Ꙇ не ꙇзыдеши бе въ силахъ нашихъ ∴

11. [a] Възвратилъ нъı | си въспать при вразѣхь нш҃іхъ ∴ [b] Ꙇ ненавидащеи нась расхыщаахѫ себѣ ∴

12. [a] Далъ нъı еси ꙗко ѡвьцѫ снѣди ∴ [b] Ꙇ въ ѩзцѣхъ расѣꙗлъ нъı еси ∴

13. [a] Продасть люди своѫ безъ цѣны ∴ [b] Ꙇ не бѣ множъства въ вскликновениихъ нашихъ ∴

14. [a] Положилъ нъı еси поношению

жидовъстии въпиѫть ꙗко ѿтриновени ѿ бога ∴ [b] Къ томоу бо на застѫп(ле)ние ꙇмъ не приходить бъ ни на бранъ ∴

11. [a] Въꙁъвратишѫ бо са жидове въ слѣдъ демонь врагъ волънъıхъ ∴ [b] Въ расхъıщение бо дани бъıшѧ врагомъ за нечъстие ихъ ∴ 12. [a] На поꙗдание вьсѣмъ ѩзыкомъ ꙇ бѣсомъ ∴ [b] По всемоу бо лицоу земла расѣꙗни бъıшѧ жидове ∴ 13. [a] Єгда вавилонѣнемъ (без чьсти) ѿдани бъıшѧ · (не поч)и(са бо) ꙇхъ (халдеи) ꙗко би(а рода) ∴ [b] Си рѣчь (не бѣ числа) въ плачихъ (на)шихъ ∴ 14. [a] Рѫгаахѫ бо са ꙇмъ

---

sof. [b] застѫпление pog. (εἰς ἀντίληψιν). — нхь buc. — нж на бранъ pog. нь на бра buc., sed melius ни на бранъ sof. (οὔτε εἰς πόλεμον).

XLIII. *Annot. ad psalm.* 11. [a] възвратиль ни sof. въз. ни buc. [b] ненавидещии buc. 12. [a] дал' ни sof. — овьцꙗ sin. ѡв'ца sof. — сънѣди sin. sof. [b] ꙗзыцѣхъ sin. ꙗз. sof. — ни sof. ны buc. 13. [a] своꙗ sin. своѥ buc. — бес цѣны sin. buc. бес' цѣни sof. [b] во вьсклицаниіхъ sin. -ннн buc. въ въсклнкновениихъ sof. 14. [a] положил ни sof. [b] подрѣжанье sin. подражание sof. -ние buc. — поржганье sin.

Annot. ad comm. 11. [a] възвратиша бо са pog. -шѫ бо са sof. вь слѣ демонь врагъ вол'ныи pog. sof. (sof. ubique ъ): ὀπίσω τῶν δαιμόνων (ὡς) ἐχθρῶν ἐχουσίων. [b] въ расхыщение sof. вьсхыщению pog. buc. (εἰς διαρπαγήν). — бышѫ врагомъ sof. быша (-е) sine врагомъ pog. buc. 12. [a] поꙗдение sof. -ние pog. buc. — во ad. buc. — ꙗзыкомъ pog. sof. [b] во om. buc. — земꙗ pog. земли sof. — быша pog. -ж sof. 13. [a] вавулонѣне pog. -ниане buc. вавилонѣнемъ sof.: τοῖς Βαβυλωνίοις. — бес' чьсти sof. безьчьстиѥмь buc., male pog. бестиѥмъ (omiss. lit. чь): διὰ τιμῆς. — бышѫ sof., pog. solum бы. — не почиса бо ихъ хал'деи pog. не поч'тошѫ бо ꙇхъ хальдеи sof. не почтоше бо ихь х. buc. (graece: οὔτε γὰρ ἐτιμήθησαν παρὰ χαλδαίοις). 14. [a] родь

Digitized by Google

сжсѣдомъ нашнмъ. Подрѣжанние н поржганние сжщннмъ шкрть насъ.

15. Положнл ны есн въ прітча въ азыцѣ. | Покыванние главѣ вь людехъ.

16. Высъ днь срамъ мон прѣдь множ естъ. Н стоудъ лнца моего покры ма.

17. Ѡ гласа поносащааго н шклеветажащааго. Ѡ лнца вражна нзгонащааго.

18. Сн всѣ прндж на ны н не

сжсѣдомь нашим | ∴ [b] Подрѣжанне н поржганіе сжщн|мь шкрть насъ ∴

15. [a] Положнлъ ны есн въ прнтъчж въ жзыцѣхъ ∴ [b] Покыванню главѣ въ людехъ ∴

16. [a] Бъсъ денъ срамъ мон прѣдъ множ естъ ∴ [b] Н стоудъ лнца моего покры ма ∴

17. [a] Отъ гласа поносаштаго н шклеветаважащаго ∴ [b] Отъ лнца вражна нзгонащаго ∴

18. [a] Сн въсѣ прндж на ны н не

блнжьнни, іако родъ бжнн (сжще) плѣнени бъішж ∴ [b] Сжщен бо шкртъ нхъ ржгаахж са
подрѣжажще нмъ, како швръжени бъішж штъ Ба своего ∴

15. [a] Сн рѣчь жзцн ре глаахж · тако не бжаѣмъ іакоже жндове мръзцн ∴ [b] Всн
бо зраще нхъ покъіваахж главамн днвяще са, како штъ славъі бжна штъпадошж
жндове ∴ 16. [a] До вѣка бо не шнметъ са поношенне ш ннхъ ∴ [b] Тогда паче егда
оузратъ ха на прѣстолѣ славъі, сждаща жнвъімъ н мртвъімъ ∴ 17. [a] Жзцн бо вѣ-
ровавъшен велнемъ гламъ поношаахж жндом', како ш нн слава въ жзкы прѣнде ∴ [b] Отъ
днавола н ш бѣсовъ · тѣмъ бо прѣлъщени гонимн сжтъ іако ненавнстьнн ∴ 18. [a] Рече

бжн соуще buc. р. б. сжще pog. sof. (сжще bon. om.). – быша pog. [b] сжщен pog. sof. соущнн buc. — нмъ подражажще pog. buc. подр. нмъ sof. — іако pog. како sof. buc. — быша pog.

XLIII. *Annot. ad psalm.* 15. [a] положнль нн sof. — прнтьча sof. -тчю buc. — въ ѩзы-цѣхъ sin. въ аз. sof. [b] покыванье sin. — главы sin. 16. [a] весъ днъ sof. вьс' днь buc. — мнжѩ (?) sin. — ѥсть выноу buc. [b] кръі sin. (?) покрн buc. 17. і нзгонащаго sof. sine і buc. 18. [a] въсѣ sin. вса buc. — прнндоше buc. тебѣ buc. [b] завѣ (omissa syll. тѣ) buc.

Annot. ad comm. 15. [a] азыцн pog. sof. — іако pog. sof. ѩкоже buc. — мръзцн pog. -ьцн sof. [b] вьсн pog. въсн sof. — покывахж sof. — іако pog. како sof. buc. — бжніа pog. бна sof. — шпадоша pog. -ж sof. 16. [a] поношенню pog. -іе sof. [b] тьгда sof. когда buc. оузратъ sof. оузре buc. — жнвынмъ pog. -ымъ sof. — мртвынмъ pog. -ымъ sof. 17. [a] азыцн pog. sof. — велнімъ pog. -емъ sof. — жндовом' buc. — вь азыкы pog. въ а. sof. [b] н бѣсовъ pog. sof. buc. — прѣльщени pog. -лъщени sof. — н гонимн pog. buc. sine н sof. — ненавн-ст'ныцн buc. 18. [a] бгочьстніе pog. -не sof. — хвалж (erat -ла) pog. хвала buc., recte хвалѣхж pog. — прнімше pog. прнимьше sof. прнѥм'ше buc. [b] закон'но бо pog. buc., законь бо sof. (τὸν νόμον

Digitized by Google

ꙁабыхомъ тебе. И не прѣврѣднхомъ въ ꙁавѣтѣ твоемъ.

19. И не ѿстѫпи въспатъ срдце наше. И оуклонилъ (еси) стъꙁа наша ѿ пѫти твоего.

20. Ꙗко смѣрилъ ны еси на мѣстѣ ѡꙁлобленіа. Прикры ны сѣнъ съмрътнаа.

21. Аще ꙁабыхомъ има Ба нашего. Аще въꙁдѣхомъ рѫкы наша къ Бꙋ тоуждемоу.

ꙁабъхомъ тебе ∵ [b] И не прѣврѣднхомъ въ ꙁавѣтѣ твоемъ ∵

19. [a] И не ѡтъстѫпи въспатъ сръ|це наше ∵ [b] И оуклонилъ еси стъцѧ нашѧ ѿ пѫти твоего ∵

20. [a] Ꙗко съмѣрилъ нъı еси на мѣстѣ ѡꙁлобленіа ∵ [b] И прикръı нъı сѣнъ смрът|наіа ∵

21. [a] Аште ꙁабъıхомъ има Ба нашего ∵ [b] И іаще въꙁдѣхомъ рѫкъı нашѧ къ Бꙋ тоуждем ∵

богочъстие хвалѣахѫ конечьное, не приемше Ха ∵ [b] Ꙁаконъ бо іако мнѣти хранѣахѫ, нъ слова и Ба не приѧшѧ ∵

19. [a] Рече бо· не ѿстѫпишѧ Ба, нъ сновънѣ пришествиꙗ не приѧшѧ ∵ [b] Отъвръжени бо бъıшѧ ѿ ꙁакона и блти· еже есть пѫть истинѣ, іако не хоꙗти им ∵

20. [a] Кромѣ ꙁемлꙗ своеѧ бъıвъше и въ ꙗꙁъıцѣхъ расѣани ∵ [b] Стѣнъ бо имѣаше ꙁаконъ смрътни хвъı и въскресениꙗ· и тѣмъ оумрътвени бъıшѧ не приемше истинѧ ∵

21. [a] Сѫде пакъı вꙑпиетъ и глетъ· мъı имени твоемоу вѣровавъше спсомъ сѧ ∵ [b] Юже бо къ идоломъ рѫкъ нашиⷯ не въꙁдѣхмъ, Бꙋ же живоѡмоу вѣровахъмъ ∵

γάρ). — alterum іако quod хранѣахѫ praecedit in pog. buc., superfluum est, neque in sof. legitur. — нѫ pog. sof. — приѧса pog. приꙗса sof. приюше buc.

XLIII. *Annot. ad psalm.* 19. и ante оуклонилъ om. buc. — стъꙁꙗ нашꙗ sin. стьꙁа нашѧ sof. стьꙁе наше buc. 20. [a] смѣрил' нꙑ sof. — оꙁълобленьѣ sin. 21. [b] і аште sin. и аще sof. buc. — нашꙗ sin.

Annot. ad comm. 19. [a] бо om. pog. — ѿстѫпиша ѿ Ба pog. buc. -ѧ ѿ б. sof. — нѫ sof. — приѧса pog. приꙗса sof. [b] быша pog. -ѧ sof. — и ѿ ꙁак. pog. sine и sof. buc. (καὶ τοῦ νόμου). — и благодѣти sof. (καὶ τῆς χάριτος). 20. [a] ꙁема pog. -лꙗ sof. — своеѧ pog. sof. свою buc. — вь ꙗꙁыцѣхъ pog. въ ꙗ. sof. [b] стѣ pog. male pro стѣнъ sof. — имѣаше buc. — тѣмъ sine и pog. buc. — оумрътвени sof. ѹмрътвени pog. buc. — быша pog. -шѧ sof. — приим'ше pog. sof. — истины pog. sof. buc. 21. [a] ꙁде buc., graece: τὰ ἔθνη βοᾷ καὶ λέγει. — спсохомь сꙗ sof. спсем' се buc. (male pro спасомь се). [b] оуже sof. юже pog. — бо om. sof., кь идомь buc. (om. syll. ло). — въꙁдѣхомъ pog. въꙁд. sof. — Бꙋ бо sof. buc. бо om. pog. — живомѹ pog. sof. buc. — вѣровахомъ pog. sof. -мь buc.

Digitized by Google

22. Ne б҃ъ ли възыщетъ сихъ. Тъ бо и҆звѣстъ таинаа̂ ср҃цоу.

23. Ꙗко тебе ради Ꙋмръщвѣѐми ѐсмъ вьсь д҃нь. Вьмѣниша ны ꙗ́ко ѡ́вца закоенню́.

24. Въстани, въскжі̂ж спиши г҃ди. Вьскрсни и҆ не ѡ́трїни до кон'ца.

25. Вьскжі̂ж лице твоѐ ѿвраща- ѥши. Забываѥ̂ши нищетж и҆ печаль нашж.

22. [a] Nе б҃ъ ли възыщетъ сихъ ∴ [b] Тои бо и҆зъвѣсть таинаа сръдъцоу ∴

23. [a] Ꙗко тебе ради оумръщвѣе- ми есмъ въсъ день ∴ [b] Въмѣнишж ны ꙗко ѡвъцж на заколение ∴

24. [a] Въстани, въскжж спиши го- споди ∴ [b] Въскръсни и не ѡтърини до конъца ∴

25. [a] Въскжж лице твое ѡтвраща- еши ∴ [b] Забываеши нищетж нашж и печалъ нашж ∴

22. [a] Тако бъсхотѣлъ ѥси възъїскати ѡбращениꙗ̂ ж҃зкъ ∴ [b] Съвѣдѣаше бо б҃ъ ѡбращение ж҃зкъ, хотащее бъıти на кон'цъ ∴ 23. [a] Ис тѣхъ бо бѣшж мж҃ченици, иже х҃а ради оумрѣшж ∴ [b] Своемоу в҃лцѣ оупо̂блъше са, иже ꙗко ѡвъчж на заколе- ние веденъ б҃ъі · и ти ꙗко ѡвцж за(ка)лаеми бъїваахж, жр҃ътвж себе б҃ви приношахж ∴ 24. [a] По что ре̑ дльготрьпиши на толико ѡ злѣхъ ч҃лцѣхъ · дльготрьпие бо б҃жие прк҃ъ сънѣ приложилъ естъ. то же въсе ѡ въскр҃сении х҃вѣ притъчъствоуетъ ∴ [b] Си рѣчъ по въскрсении приими и сългрѣшъшжж и кажштжж са ∴ 25. [a] Си рѣчъ не ѿ- връзи ∴ [b] Си рѣчъ не забжди, ꙗко б҃ъ нищетѣ бо̂чъстиꙗ бѣхомъ иногда печалъни ∴

XLIII. *Annot. ad psalm.* 22. [a] възищетъ sof [b] тъ бо sin. ть бо sof. buc. — таина sin. -наа̂ sof. -наıа buc. — ср҃дца sin. ср҃цоу sof. buc. 23. [a] оумр҃щ'вѣѥми ѥ̂с'мы sof. ѥсмы buc. — вьсь денъ sin. весъ денъ sof. вьс' д҃нь buc. [b] вьмѣнихом' се buc. вьмѣнишıа ны sin. въ-ж ни sof. — овъцıа sin. ѡ́в'ца sof. — заколенье sin. ѡв'че заколенню buc. 24. [a] съпіші sin. 25. [b] печаль нашж sin. печѣлъ нашж sof.

Annot. ad comm. 22. [a] възискати pog. buc. въз. sof. — ѧ̂зыкъ pog. sof. om. buc. [b] ѧ̂зыкъ pog. sof. — хотащее pog. sof. -ѥѥ buc., male bon. хотащıен. — на кончинѣ pog. на конецъ sof. на послѣдь buc. 23. [a] быша pog. -ше buc. бѣшж sof. — иже sof. и pog. buc. — Ꙋмрѣша pog. оумрѣшж sof. [b] Ꙋпо̂бивше са pog. sof. -се buc. — ѿвча pog. sof. -че buc. — б҃ы веденъ pog. в. б. sof., buc. ad. на заколенне, quod in sof. praecedit. — са pog. се buc. себе sof. — боу pog. sof. buc. — приносаще pog. sof. buc. (προσφέροντες). 24. [a] злыи̂хъ ч҃лвкъ sof. (sine ѿ). — ѡ ante въскр҃сении om. sof. [b] и̂ по въскр҃сении sof. и по вьск. pog. — прііми pog. buc. приими sof. — съгрѣшажща pog. -шьшжа̂ sof. (τοὺς ἁμαρτήσαντας), сьгрѣ- шающе и каıощеѥ се buc. каа̂щіжа̂ са sof., recte кажщаıа са pog. (μετανοοῦντας, sine καὶ). 25. [a] ѿврати pog. sof. buc. (μὴ ἀποστρέψῃς). [b] иньгда печѣльни sof. -альнии buc.

26. Ꙗко смѣри сѧ въ прьсть дша наша. Приле́пе земи ѫтрѡба наша.

27. Въскрсни гн҃и, помози намъ. Избави ны имени твоего ради.

26. [a] Ꙗко съмѣри сѧ въ прьстъ доуша наша ∴ [b] Прилъпе земли ѫтроба наша ∴

27. [a] Въскрьсни господи, помози намъ ∴ [b] Избави ны имени твоего ради ∴

XLIV.

Pog.

∴ В ко҃ · мд҃ · ѿ измѣноуѫщиихъ сѧ · снк҃ъ кореовъ разоумъ · пѣснь ѿ възлюбленѣмъ ∴

на кончинѫ вѣкъ. прркъ ре҃ ѿ ѹжасѣ жидов'стѣ · измѣнение бо прѣложение естъ · снове же кореѡви жидове · ꙗко вьсѣ погоубльше и вь ѻго-

Bon.

∴ В ко҃ · мд҃ · ѿ измѣноуѫщиихъ сѧ · сновъ кореѡвъ в разоумъ · пѣснъ ѿ възлюбленѣмъ ∴

На кн҃чинѫ вѣкъ пркъ ре҃ · ѿ оужасѣ жидовъстѣ · измѣнение б҃ прѣлажение естъ · снове же креѡви жидове ꙗк вьсѣ пгоубъше · и въ ѿ-

26. [a] Поправи ѿ демонъ идолъскомъ слоуженимъ и лъстиѫ ∴ [b] Ꙗдѫще рожьцѫ и оумъномъ гладемъ · нъ потъщи сѧ, рѣшѫ ѩзц҃и, даждь намъ тѣло свое и кръвъ ∴
27. [a] Въскрсъ бо гн҃ изъ мрътвыихъ ѩзкы просвѣти ∴ [b] Именемъ бо бж҃нимъ избавишѫ сѧ ѩзци ѿ мѫчителъства диꙗволѣ ∴

Annot. ad psalm. 26. [a] прьсть sin. [b] прильпе sin. sof. — земи sin. -мли sof. buc. — ѫтроба sof. 27. [b] і избави sin. [b] имене sof.

Annot. ad comm. 26. [a] male демони pog. sed демонъ sof. -нь buc. — льстиѫ pog. лъстиѫ sof. [b] ꙗдѫщемъ pog. -ѹщемь buc. ꙗдѫще sof. (ἐσθίοντες). — рожьца pog. sof. -'це buc. — гладомъ pog. оумномь гладомь buc. оум'нымъ гладемъ sof., sed graece add. τηχόμενοι, quod in interpretatione slavica deest; alia lectio habet: κατατεσόντες τῇ νοητῇ λιμῷ. — нѫ pog. — рѣша ꙗз. pog. — и даждъ sof., sine и solum даждь pog. buc. — твоꙗ buc. твое sof. 27. [a] въскрсь pog. -ъ sof. — гъ pog. sof. гь buc. — из мр. pog. изъ мрт. sof. изь м. buc. — ѩзыкъ pog. -кы sof. buc. (τὰ ἔθνη). — просвѣти: ἐφωταγώγησεν. [b] бж҃нимъ pog. бнемъ sof., sine бо buc. — избавиша сѧ pog. -шѫ сѧ sof. ꙗзыци pog. ѩз. sof.

XLIV. *Annot. ad titulum.* о измѣноуѫщихъ сновъ корѣовъ sin. ѿ из'мѣноуѫщиихь сѧ sof. — въ разоумъ sin. sof. sine въ buc. — пѣ sin. — о възлюбленѣмъ sin. ѿ възлюбленѣамъ sof. -нѣмь buc. — на кон'чинѣ buc. (ἐπὶ τέλει). — ѿ оужасѣ жидовъс'цѣ sof. -сцѣмь buc. (περὶ τῆς ἐκστάσεως τῶν Ἰουδαίων). — из'мѣнение: ἀλλοίωσις, прѣложение: μεταβολή. — погоублъше sof. buc.

Digitized by Google

лѣнниѥ в'пад'ше. тъгда ѡ хѣ пѣснь прркчьства гла дхъ стын авдомъ · еже естъ ѡ възлюбенѣмъ ⁘

голѣнне въпадошѫ. тогда ѡ хѣ пѣ прчства · гла дхъ стꙑ адомъ · еже естъ ѡ възлюбленѣмъ ⁘

2. Отрїгнѫ срце мое слово благо. Гла азъ дѣла моа црєвн. Ꙗзыкъ мон трьстъ кннжннка скоропнсца.

2. [a] Отъргнѫ сръ|це мое слово благо ⁘ [b] Гла азъ дѣла моıа цревн ⁘ [c] Ѩзкъ мн тръстъ кннжннка ѫдро пншѫща ⁘

3. Краснѣнша добротѫ паче снъ чл҃чъ. Нзлна са блгодатъ въ Ѹстноу твоеꙗ. Сего радн благословнтъ та бъ въ вѣкъ.

3. [a] Красънѣншн добротѫ паче снъ члчъ ⁘ [b] Нзлніа са благодѣтъ въ оустъноу твоею ⁘ [c] Сего радн благословнтъ та бъ въ вѣкъ ⁘

XLIV. 2. [a] Прркъ хвалнтъ са · гла бо ѡ хѣ н ѡ прншествн его еже на земла ⁘ [b] Прркъ рече · оувѣдѣна бышѫ дѣла моꙗ бомъ ⁘ [c] Къгда можеть тръстъ ѫдро тако нањатн рѫкоѫ чл҃скоѫ, ꙗко ѩзкъ мон ꙗже ѡ хѣ ѫдро възвѣщаѫ, ре прркъ ⁘ 3. [a] Въ снвѣхъ бо чл҃скꙑ доброта славѣ хвѣ прнложнтн са не можетъ · ꙗко бъ непрнт'чен' чмъ естъ ⁘ [b] Словомъ бо оустъ его, сн рѣчъ ꙗко оустꙑ его небса оутвръдїшѫ са н

(ἀπολέσαντες). — въ ѿголѣнне въпадьше sof. вь ѡ. вьпад'ше buc.: φαλακρώματι περιπεσόντες. — тьгда sof. — възлюблен'нѣамъ sof.

XLIV. *Annot. ad psalm.* 2. [b] глꙗ sin. [c] ѩзꙑкъ sin. аз. sof. — кънıжьнıка sin. кн. sof. — ѩдропıшьца sin. скоропнс'ца sof. buc. 3. [a] красънѣıша sin. buc. краснѣн sof. — члвчкъ sof. -ь buc. — оустънахъ твоıхъ sin. [c] блг(вн) тѩ sin. блвн та sof. -вн те buc. — въ вѣкы sof. buc.

Annot. ad comm. 2. [a] хвалнт са pog. -ть са sof. (καυχᾶται). — о прїшествнї pog. ѡ прншьствїн sof. buc. (περὶ τῆς ἐλεύσεως). — на зема pog. -ла sof. (ἐπὶ τῆς γῆς). [b] бꙑша pog. [c] когда бо pog. buc. кьгда бо sof. — трьсть pog. buc. -ъ sof. (κάλαμος). — ѩдро pog. ѥдро buc. скоро sof. (ὀξέως). — пнсатн pog. buc. напнсатн sof. (γράψαι). — члвчеѫ pog. члвчьскоѫ sof. -чею buc. — н азыкъ pog. sof. — ѩдро pog. ѥдро buc. скоро sof. — възвѣщаѫ pog. възʼ- sof. -щаѥ buc. (ἀπαγγέλλουσα, sc. γλῶσσα). — пррк' ре buc. 3. [a] вь снохъ pog. въ снохь sof. — бо om. pog. habet sof. buc. — члчнхъ pog. члвчьскꙑхъ sof. -вчнхь buc. — н славѣ pog. buc. sed н om. sof. (τὸ κάλλος τῆς δόξης). — прнложнтн са: ἀπεικασθῆναι. — не прїсно бо бъ pog. не пр. бо бь buc. male, recte ꙗко бгъ бо непрнтьченъ sof. (ὡς γὰρ θεὸς ἀσύγκριτος). [b] Ѹстьноу pog. buc. оустъ sof. (τοῦ στόματος). — сн рѣчъ ꙗко sof.: δηλονότι. — оустꙑ omnes: τῶν χειλέων. — его ante небса om. pog. sof. buc. — Ѹтвръдїша са pog. -шѫ са sof. (ἐστερεώθησαν). — въсѣ sof. — нмаще pog. -щї sof.

Digitized by Google

4. Прѣпоꙗши сѧ ѡрѫжиѥмъ твоимъ по бедрѣ твоѥи, сиже. Красотоѭ твоѥѭ и добротоѭ.

5. И налаци и спѣи и цр҃ствоуи. Истины ради и кротости и правды. И наставитъ тѧ дивно десница твоꙗ.

6. Стрѣлы твоꙗ изощрены, силне.

4. [a] Прѣпоꙗши мѧ ѡрѫжиемъ твоимъ по бедрѣ твоеи, силъне ⁘ [b] Красотоѫ твоеѫ и добротоѫ твоеѫ ⁘

5. [a] И налаци и спѣи (и) цр҃ъстъ|воуи ⁘ [b] Истинъı ради и кротости и правъды ⁘ [c] И наставитъ тѧ дивъно десница твоꙗ ⁘

6. [a] Стрѣлъı твоѫ изощрѣнъı, силъ-

вьсѣ тварь ꙗко бл҃ъ имѫщи ѡч҃ѫ ⁘ [c] Всѣкоѫ бо тварнѫ и дъıханием бл҃вимъ естъ с҃нъ ꙗко ходатаи бо҃у и ч҃комъ ⁘

4. [a] Божъство бо възложи на господьскыи чловѣкъ, еже естъ бедра бж҃нꙗ · а бж҃ъство сила еже естъ ѡрѫжие ⁘ [b] Велълѣпотоѫ и славоѫ [и] прѣимъıи вьсѣкѫ тварь, ꙗко несъзданъ ⁘ 5. [a] Налаци лѫкъ кр҃тьныи · пробади диꙗвола · цр҃воуи тварнѫ · поспѣшьствоуи ч҃кꙋ ⁘ [b] Истина бо естъ пришествие его · кротостиѫ же, зане без-злобъıи ꙗко б҃ъ · правда же, ꙗко ѡправда нечьстива ⁘ [c] Десница с҃новьнѣ ѡц҃ь · ꙗко томоу изволъшоу съдѣꙗти спение ч҃че ⁘ 6. [a] Ап҃ли · стрѣлъıи бо сѫтъ хв҃ы ти, ꙗко по всеи вселенѣи състрѣлꙗвъше лъсть и истинѫ проповѣдавъше ⁘ [b] Вѣровавъшеи оучение ап҃лъ-

(ἔχουσα). — ѡч҃ѫ pog. ѡч҃ꙗ sof. ѡч҃ю buc. [c] вьсѣкоѫ pog. вьс. sof. — дыханиимъ pog. -нием' sof. (ἀπὸ π. γ. κτ. καὶ πνοῆς). — благословимъ pog. (εὐλογεῖται). — ходатаи: μεσίτης.

XLIV. *Annot. ad psalm.* 4. [a] прѣпоꙗши сѧ sin. пр. -сѧ sof., male мѧ bon., прѣпоꙗши ѡроужие своѥ buc. жрѫжъемъ sin. ѡрѫжиемъ sof. [b] alterum твоеѫ abest in sof. 5. [a] и цр҃воуи sof. [b] рѣсноты sin. — правъдъ sin. 6. [a] твоꙗ sin. -ꙗ sof. [b] людье sin. (sine твои). [c] ихъ om. sin. buc. — ср҃цихъ sof.

Annot. ad comm. 4. [a] sine бо buc. — в'зложи pog. въз- sof. (περιέθηκεν). — на гд҃каꙗго ч҃лка pog. на г҃ьскаго ч҃лвка sof. (ἐπὶ τοῦ κυριακοῦ ἀνθρώπου). — а ante бж҃тво om. pog. buc., habet sof. (graece δέ). — же (pro еже) pog. buc. — ѡрѫжие pog. -е sof. [b] и post славоѫ om. sof. neque gr. textus postulat, прѣимы pog. buc. sof.: ὑπερέχων. — нез'данъ pog. sof. -нь buc. ἄκτιστος (male bon. незданна, quod corr. debet). 5. [a] крѣпостны male pog., recte кр҃тны sof. -ын buc. (τοῦ σταυροῦ). — и ante цр҃ьствоуи add. pog. buc., non habet sof. neque graece καί. — поспѣши ч҃лка pog. buc. поспѣшьствоуи ч҃лвкоу sof. (κατευόδωσον τὸν ἄνθρωπον). [b] кротостыѫ pog. -тиѫ sof. (graece πραότης). — безлобы pog. sof. buc.: ἤπιος. — правды buc. правда sof. pog. ѡправдаѫщиꙗ pog. -ьдаѫщиꙗ sof. (δικαιοῦντος), ѡправдающии buc. (δικαιοῦσα). — нечьстива sof. неч҃тые buc. [b] с҃новнѣ pog. — бл҃госъизволшоу pog. бл҃гоизвольшоу sof. buc. (συνευδοκήσαντος). — сьдѣꙗти buc. — ч҃лвчьско sof. ч҃лвче pog. buc. 6. [a] ап҃лы pog. buc. ап҃ли sof. — в'сеи вьселенѣи pog.

Людню твоı подъ тобож падѫтъ. Въ срцнхъ врагъ црь.

7. Прѣстолъ твоı бже въ вѣкъ вѣка. Жьзлъ правостн жезлъ цртвнꙗ твоѥго.

8. Възлюбнлъ ѥсн правдѫ н възне(на)вндѣ беззаконенню. Сего радн помаза та бже бъ твоı ꙋ олѣнмъ радостн паче прıчастнıкъ твоıхъ.

не ∴ [b] Людне твон подъ тобож падѫтъ ∴ [c] Въ сръцнхъ врагъ царъ ∴

7. [a] Прѣстолъ твон бже въ вѣкъ вѣка ∴ [b] Жъзлъ правостн жъзлъ цръства твоего ∴

8. [a] Възлюбнлъ есн правъдѫ н възъ|ненавндѣ беззаконне ∴ [b] Сего радн помаза та бъ бъ твон ꙋ ѡлѣемъ радостн паче прнчѫстннкь твонхъ ∴

скоѡмоу, падъше кланѣѫтъ са хвн ıако црю ∴ [c] Вражедънн бо бѣшѧ ѧзıцн нногда хоу ꙋ нинѣ же срца нхъ съпадѫ вѣрож к боу на мѣсто ∴

7. [a] Ꙗко въцръшоу са надъ ѧзкъı неподвнженъ прѣстолъ, сн рѣчъ ненаслѣдацмо цво хво ∴ [b] Кртъ егоже неремнıа глетъ жъзла ꙋ сен бо жъзлъ направнлъ естъ вса тваръ ∴ 8. [a] Ꙗко бгъ ненавндѧ лѫкавънъıхъ прнсно ∴ [b] Сего радн хъ ıако помазанъ блтнѫ н прославленъ паче всеѧ тварн ꙋ прнчѫстне бо бне тваръ ꙋ прнтъчъствоуеть же н помазанне кръщеннꙗ ∴

(ъ sof.). — състрѣлѣвшен pog. -лѣв'ше sof. -ıав'ше buc. τοξεύσαντες. — льсть pog. buc. льстъ sof. — проповѣдѣвше pog. -давьше sof. buc. (κηρύξαντες). [b] вѣровавшен pog. buc. -ьшен sof. (οἱ πιστεύσαντες). — н кланѣѫт' са sof. (πεσόντες γὰρ προσκ.). — хоу sof. [c] враждьнн pog. враждн'нн sof. вражьднн buc. (ἐχθρά). — бѣша pog. -ж sof. бѣхоу buc. — ıазыцн pog. ѧз. sof. — спадѫ pog. с'падѫ sof. -доу buc. (συνέπεσαν, vl. συνέπεισαν). — на мѣста pog. buc. -стѣ sof. (gr. in nonnullis codicibus τῷ πόθῳ in fine legitur, quod interpres τῷ τόπῳ vertit).

XLIV. *Annot. ad psalm.* 7. [a] въ вѣкы sof. [b] жезлъ sin. sof. (bis). — црвнıа sof. pog. 8. [a] възненавндѣль ıесн buc. — беззаконенıе sin. [b] бе бе твон buc. — олѣıмъ sin. ıелеѡмь buc. — прнчıастънıкъ sin. -астннкъ sof.

Annot. ad comm. 7. [a] въцрьшоу са pog. въцръшоу са sof. (βασιλεύσαντος). — ıазыкы pog. ѧз. sof. — неподвнженъ pog. sof. -ьнь buc. (ἀσάλευτος). — ненаслѣднмо: ἀδιάδοχος. — црство хво buc. sof. [b] жезль pog. -ъ sof. (ῥάβδον), male buc. жьзнь. — сь pog. съ sof., сен бо ж. omis. buc. (graece: αὕτη γὰρ ἡ ῥάβδος). — направıль ıе pog. buc. -лъ естъ sof. (κατεύθυνε). 8. [a] бь бо buc. — ненавндѣ buc. -да sof. pog. — лѫкавыхъ sof. -вныхь buc. (τὰ πονηρά). [b] сего бо радн sof. sine бо buc. — прославень pog. -енъ sof. — всеıа pog. въсеѧ sof. — прнчастнıе pog. -тне sof. (μετοχή). — бжнıе pog. — прнтъчьствꙋет же pog. buc. прнтьчьстоуетъ же н sof. (αἰνίττεται δὲ καί). — помазаннıе pog. -не sof. (χρίσμα), male buc. помазань.

Digitized by Google

9. Ѕмѵрна н стак'тъ н касна ѿ рїѕъ твон. Ѿт' варнї слоновнынхъ, нѕ нних'же възвеселнша та.

10. Дъщерн црь въ чьстн твоен. Прѣдъста црца ѡ деснжѭ тебе въ рнѕахъ поѕлащенахъ. Одѣана прѣкрашена.

9. [a]Ѕмѵрьна н станкта н касна wтъ рнѕъ твонхъ ∴ [b]Отъ варнн сло(но)вънꙑхъ, нѕъ нннхъже възвеселншѫ та ∴

10. [a]Дъштерн царн въ чъстн твоен ∴ [b]Прѣдъста царнца w деснжж тебе въ рнѕахъ поѕлаштенахъ ∴ [c]Одѣана оукрашена ∴

9. [a]Ѕмѵрнж глетъ неистлѣннїа плъти · въ тои бо мртвни полагаеми не истлѣжтъ · стактъ же ꙗко ѕара ѿ оца въсиꙗвъшж · касиж же ꙗко блгожханнемъ дхо(вны)мъ помаѕанъ ѿ одеждъ блтн еже сжтъ рнѕꙑ ∴ [b]Варнн домове сжтъ вꙑсоцн · нарицаетъ бо црвн слоновънꙑ ꙗко красънꙑ н тврьдꙑ. въ тѣхъ же веселит са гъ ѡ спасжщнхъ са ннмъ ∴ 10. [a]Дъщерн цра глетъ дшж стꙑхъ, ѩже въскрснжшж съ хомъ · честъ бо хоу велиꙗ въскрснжтн нѕъ мр'твꙑхъ н съвскрѣснтн дшж стꙑхъ ∴ [b]Гнѣ дша, ѡ нейже прцн прорѣшж · н та въсхождааше. ѿ кждѣ; ѿ ада. н рабꙑна еѩ надѣахж. коѩ; стꙑхъ дшж, въ рнѕахъ сн рѣчъ съ тѣломъ · поѕлащенахъ, ꙗко чнстомъ ѿ всѣкоѩ скврънꙑ, ѡ деснжѭ сѣда ѡца, прнтчъствоует же н црковъ ∴ [c]Блтнѭ н славоѭ оукрашена · такожде н црвн краснма естъ ∴

XLIV. *Annot. ad psalm.* 9. [a]ѕмрьна sin. ѕмнр'на sof. ѕмѵрна buc., стактъ sin. стак'тї sof. -тн buc. [b]варьн sin. ѿ варнн buc. ѿ странъ sof. — сло(но)венꙑхъ sin. слав'нꙑхъ sof. слоновнꙑхь buc. (haec ultima lectio vera). — възвеселншꙗ sin. -шж sof. 10. [a]црь sin. цра sof. цре buc. — чьсти sin. sof. чтн buc. [b]десноѭ sin. [c]прѣкоущена sin. прѣоукрашена sof. н прѣоукр. buc.

Annot. ad comm. 9. [a]ѕмнр'нж sof. ѕмѵрноу buc. — неистлѣннá пльтъ pog. -ть buc. -ннїа плътї sof. (τὸ ἄφθαρτον τῆς σαρκός). — стак'тъ pog. -ь buc. стак'тн sof. (σταχτήν). — ѕара pog. sof. ѕароу buc. (ἀπαύγασμα). — вьсиꙗвшж pog. въсиꙗв'шж sof. (ἀποσταλάξαν). — касиꙗ pog. касиѩ sof. касию buc. — блгожханнимъ pog. блгоаханнемъ sof. (τῇ εὐωδίᾳ) -оуханнемь buc. — дховнымъ pog. sof. (male in bon дхомъ). — помаѕанъ pog. sof. -нь buc. (χρισθείς). — ѿ ѡдеждь pog. buc. -ждъ sof. (ἀπὸ τῶν ἐνδυμάτων). — рнѕы: ἱμάτια. [b]варнї домове pog. варн домове buc. странн домове (βάρεις οἶκοι) sof. — велицн pog. buc. высоцн sof. (ὑψηλοί). — же оубо sof. pog. buc. (οὖν). — слоновьны pog. buc. (ἐλεφαντίνως), male славны sof. — красны твр'ды buc. -ны н твръды pog. sof. 10. [a]дша pog. -ж sof. -ше buc (τὰς ψυχάς). — ѩже pog. sof. юже(!) buc. — вьскръсж pog. въскръсж sof. вьскрсноу buc. (συνανέστησαν). — чьсть pog. чьстъ sof. — съвьскрѣснтн pog. sof. (συνεγεῖραι). — дша pog. дше buc. дшж sof. — сватынхъ pog. [b]рѣша pog. -ж sof. — вьсхождаѩше pog. въсх. sof.(ἀνέβαινεν). — еꙗ pog. еѩ sof. юе buc. — ндѣахж pog. sof. ἤγοντο (vl. ἠγοῦντο). — кыѩ pog. sof. кыѥ buc. — дша pog. -ж sof. — ѡ деснжѭ ꙗко оца ѡ деснжѭ сѣда pog. -нжѭ bis sof. (ἐκ δεξιῶν ὡς τοῦ πατρὸς ἐκ δεξιῶν καθήμενος). — цркви pog. buc. цркъ sof. [c]благ.

Digitized by Google

11. Слышн дъщн н̂ внждь н̂ прї-
клонн ꙋхо твое́. Н̓ ꙁабждн людн
твоѩ̑ н̂ домъ о́ц҃а твое́г.
12. Н̓ въсхощетъ цр҃ъ добротѣ
твое̑н. Ꙗко тъ е̑стъ г҃ъ б҃ъ твон
13. н̂ поклонншн сѧ е̑моу. Н̓
дъщн тѷрова съ дары. Лнцоу тво-
ѐмоу пом҃лат сѧ богатнї людї҄е.
14. Вьсѣ слава дъщерь цр҃ъ вънѫ-

11. [a] Слъїшн дъщн н вн҄ждъ н прн-
клонн оух҃ тве ⁘ [b] Н̓ ꙁабждн людн
твоѫ н домъ ѡц҃а твоего ⁘
12. [a] Н̓ въсхоштетъ царъ добротѣ
твоен ⁘ [b] Ꙗко тон естъ г҃ъ твон
13. [a] н поклоннши сѧ емоу ⁘ Н̓
дъштн тѷрова съ дары ⁘ [b] Лн҄цоу
твоемоу помолатъ сѧ богатнн людне ⁘
14. [a] Въсѣ слава дъщерн цр҃н вънѫ-

11. [a] Слово къ цр҃кви, оуста ж̑ на благодѣтъ покаа̓ннꙗ ⁘ [b] С̑н рѣчъ ꙁабжан
н́долї н́ множьство бѣсъ, е́же сѫтъ люде́ н́же прѣласкашѫ тѧ лъстнѫ̑. н́ домъ сн
рѣчъ лъстъ днꙗ̆вола ⁘ 12. [a] Х҃ъ цр҃ъ вѣчнъї вꙁлюбнть тѧ, ꙗ̆ко ѡ̓бращенне́мъ свътаѭщѫ
сѧ добротоѫ̑ славъї ⁘ [b] Х҃ъ бо н́ꙁбра тѧ себ҃ѣ невѣстѫ, да ю̆же не поклоннши сѧ н́но-
моу нъ томоу е́днномоу ⁘ 13. [a] Т̑ѵръ сѫдръжанїе скӑꙁае́тъ сѧ. гл҃етъ же цр҃кве, ꙗ̆ко
ѿ ѭ̑ꙁкъ сѫщѫ н ꙗ̆ко ѿ сѫдръжаннꙗ̆ н́долъска· въ нен́ бо дарове б҃оу прнноснмн [мн]
сѫт҃ь ⁘ [b] Н́ ц҃ре н́ всѣка властъ велнꙗ̆ лнц҃е х҃во н́ цр҃ковное́ съ страхомъ прославатъ ⁘
14. [a] В̑ъсѣ бо слава цр҃къвънаꙗ̆ вънѫтръоудоу, е́же е́стъ красота е́ѫ̑, н́ чоувъствънаꙗ̆ н

ꙋкр. н сл. pog. buc. бл. н сл. оукр. sof. — цр҃кы pog. -вы sof. -кви buc. (ἡ ἐκκλησία). — красі́ма
к҃е pog. buc. красн҃а е́стъ sof. (κοσμεῖται).

XLIV. *Annot. ad psalm.* 11. [b] твоꙗ sin. 12. [a] въждел'ѣютъ buc. [b] тъ sin. ть sof. buc.,
г҃ъ б҃ъ sin. sof. buc. 13. [a] тнрова sof. [b] лнцю sin. — людье sin. Versiculus 13 [b] in sof. et
buc. incipit verbis пом҃лать сѧ, male людемь buc. 14. [a] цр҃євы buc., вънатрълдоу sof. вьноу-
трьюдоу buc. [b] трѣснъї sin. sof. рѣсны buc. (in bon. т erasum). — ѿдѣа̑на sof. -н'на buc.
— прѣоукрашена sof. buc. прѣкоущена sin.

Annot. ad comm. 11. [a] оуста: προτρέπων, ѭ̑ pog. ж̑ sof. ю buc. [b] прѣласкашѫ тѧ pog.
sof., male bon. тѫ (ἐκολάκευσαν). — льстнѫ̑ pog. лъстнѫ̑ sof. — льсть pog. лъстъ sof. 12. [a] цр҃ь pog.
цр҃ъ sof. — свѣ'таѭщѫ сѧ sof. (ὡς τῇ ἐπιστροφῇ ἀστράψασα). — добротоѫ̑: τὸ κάλλος. [b] невѣстѣ pog.
-ѫ sof. -оу buc. — ꙋже pog. оуже sof. 13. [a] сѫдръжанню́ pog. -нне́ sof. (in bon. ultimum е̂
abest.). — цр҃кви pog. buc. -ве sof. — н̂ ꙗ̆ко sof. (καὶ ὡς). — сѫщꙗ pog. -ѫ sof. (οὖσαν). — сѫдръ-
жаннꙗ́ pog. -ннꙗ̑ sof. (bon. et buc. ѡдръжаннꙗ, sed graece: ἐκ τῆς συνοχῆς). — post дарове
pog. sof. buc. addunt по в'сѧ (въсѧ) дн҃н (graece: καθ' ἑκάστην). — б҃ен buc. бг҃вн sof. [b] црнѥ̑ sine
н buc. н̂ ц҃ре sof. — всѣ pog. вса buc. вьсѣка sof. — власть pog. — цр҃кве pog. цр҃кви buc. -овное̑
sof. — не страх҃о pog. -мь buc. съ страхомъ sof. — прославатъ sof. прославлꙗю buc. 14. [a] вьсѣ
pog. въсѣ sof. вса buc. — вьнѫ̑тръ ѐстъ pog. buc. вънатръ е̑стъ sof. (ἔσωθεν τυγχάνει). — красота

Digitized by Google

тръжде. Тресны златы одеана пре-
коуцшена.

15. Прнведжт са црю двы по неи.
И искрънаиа пріведжт са тебе.

16. Пріведжт са въ весели и ра-
достн. Прнведжт са въ цркве цра.

17. Въ отцъ твоихъ место быша
сиве твоі. Поставнши иа кназа по
всеи земи.

тръждоу ∴ [b]Тресны златы одена-
прекрашена ∴

15. [a]Прнведжтъ са царю девы
по нен ∴ [b]И искрънаж еж прнведжтъ
са тебе ∴

16. [a]Прнведжтъ са къ весели н
радостн ∴ [b]Прнведжтъ са въ цръ-
ковъ цара ∴

17. [a]Въ отцъ твнхь место бышж
сиове твон ∴ [b]Поставнши ж къ|назж
по въсен земли.

разоум'наиа ∴ [b]Златомъ бо и сребромъ и каменнемъ и рнзамн многоценнамн црвн оукрашаема естъ прнсно · сжтъ же и златозаръиъі детели съ страхомъ бнемъ в нен съдръжжщнм' са ∴

15. [a]Хвн дшж въ чтоте жъівъшжж · по нен[ж] сн речъ цркве радн ∴ [b]И про-
чжж дшж стъіхъ, иако сестръі въ чнстоте пожнвъшж, и тъі къ хоу ∴ 16. [a]Веселаще
са тъгда и радоужще троудъ делъ своихъ мъздж прнимжтъ ∴ [b](Въ) въішьнни иермъ ·
тон бо въ і|стннж црвн бжиіа и пребъівающн въ векъі ∴ 17. [a]Въ пророкъ бо место

κόσμος. — юіа pog. юе buc. еж sof. — чювьств'на разоумна pog. чювьствъна и разоумна sof. (ὁ αἰσθητὸς καὶ νοητός). [b]црквы pog. цркві sof. buc. (ἡ ἐκκλησία). — златозарныа pog. -зар'ни sof. златозрачныю buc. — детели pog. sof. детели buc. (χρυσαυγεῖς ἀρεταί). — съдръжжщиім а pog. съдръжжщиім' са sof. (τῶν . . . συναγομένων).

XLIV. *Annot. ad psalm.* 15. искрънніаіа sin. -аа sof. — еі sin. ен buc. са sof. — по тебе sin. 16. [a]въ веселье радості sin. вь веселню и радо buc. [b]пріведж сіа sin. — цріж sin. црвж sof. -евоу buc. 17. [a]бъішіа sin. — сиовн sin. [b]іа sin. а sof. нхь buc. — кънiазіа sin. кназа sof.

Annot. ad comm. 15. [a]хвы male, recte хвн pog. sof.: τῷ χριστῷ, buc. бвн. — дша pog. -ж sof. — жнвшаіа pog. -шеію buc. жнв'шжа sof. — по нена pog., по нен sof. по нюн сню buc. (ὀπίσω αὐτῆς). — цркве радн sof. (διὰ τῆς ἐκκλησίας), цркві радн pog. -квн р. buc. (male bon. по хе радн). [b]прочаіа дша pog. -чеію дше buc. -чаа дшж sof. — пожівшаіа pog. пожнв'шж sof. -шеію buc. (πολιτευσάμεναι). 16. [a]раужще са pog. (sine са sof.). — троудъ: πόνους. — мъздж: ἀμοιβάς. [b]въ вышнни іероусолумъ pog. sof. buc. (εἰς τὴν ἄνω Ἱερ.). — тъ бо pog. ть бо sof. buc. — црквы pog. -вн sof. buc. 17. [a]бо om. buc., быша pog. -ж sof. [b]всен бо земи pog. въсен

Digitized by Google

18. Г҃н поманѫтъ има твое въ всѣкомъ родѣ и родѣ. Сего ради людие исповѣдат са тебѣ въ вѣкъ и въ вѣкъ вѣка.

18. [a] Г҃н помѣнѫтъ има твое въ всѣкомъ родѣ и родѣ ∴ [b] Сего ради людие исповѣдатъ ти са въ вѣкъ и въ вѣкъ вѣка ∴

XLV.

Pog. | Bon.

∴ В ко҃ · ѿ сн҃охъ кореовѣхъ ѿ таины ѱаломъ · м҃е · ∴

ѿ сн҃охъ кореѡвѣхъ гл҃етъ · чтн҃ѣ вьсъ ѧзыкъ жидовьскъ нарицаѫ · ꙗко неразоумenъ таинъ хотащиїхъ бытн · обаче же ѿ тѣхъ потаенъ.

2. Б҃ъ намъ прибѣжище и сила.

∴ В концъ · ѿ сновѣхъ кореѡвѣхъ ѿ таинъїхъ псалъмъ · м҃е · ∴

О сн҃охъ креѡвѣхъ гл҃етъ · чѧстънѣ весъ ѧз҃къ жидовескъ нарицаѫ · ꙗко неразоумenъ · таинъїхъ хотащиихъ бъїти · ѡбаче же ѿ тѣхъ ипотаенъ ∴

2. [a] Б҃ъ намъ прибѣжище и сила ∴

бъїшѫ апостоли ∴ [b] [Въ] всеи бо земли бъїшѫ кънѧзи и ѡбладашѫ оученнемъ и проповѣданѫ ∴

18. [a] Отънели бо приѩшѫ вѣрънии печатъ имени х҃ва, ѡтъѩти са ѿ нихъ не можетъ въ вѣкъї · въ родъ бо и родъ ѡбнавлѣетъ са ∴ [b] Проповѣданѫ ап҃лъскоѫ людие исповѣдаѭще са б҃ви не прѣстаѭтъ въ вѣкъ вѣка ∴

XLV. 2. [a] О людехъ иже ѿ ѧз҃къ слово · ти бо прибѣгѫ къ б҃оу ѿ плѣнениꙗ

бо земли sof. (πάσης γὰρ τῆς γῆς). — кнѧзи быша pog. -ж sof. -зи быше buc. (ἦρξαν). — ѡбладаша pog. (ἐκυρίευσαν), и ѡб'ладашѫ sof.

Annot. ad psalm. 18. [a] г҃н om. sin. buc. — помꙗнѫтъ sin. поменоу buc. -мѣнѫтъ sof. — во вьсѣкомъ sin. [b] людье sin., исповѣдет' се тебѣ buc., ita et sof., в вкы и въ вѣкъ вѣка sof. buc.

Annot. ad comm. 18. [a] ѡнелиже buc. ѡнели sof. — вьспріаса pog. -еше buc. приаса sof. — печать pog. buc. печѣтъ sof. — име pog. — ѡꙗти са pog. ѡѩти са sof. ѡнети се buc. [b] въ вѣкы и въ вкъ вѣка sof.

XLV. *Annot. ad titulum.* въ коне sof. — о снхъ sin. ѿ сн҃охъ sof. — корѣовѣхъ sin. — о таинъıхъ sin. — частнѣ sof. — ѧзыкъ sof. — жидов'скыи buc. — неразоумьнь buc. — таиныхь же хотащихъ sof. таин. же om. buc.

Annot. ad psalm. 2. [b] обрѣтъшіхъ sin. ѡбрѣтьшіихъ sof.

Annot. ad comm. 2. [a] ѧзыкъ pog. sof. — прибѣгѫ pog. sof. прибѣг'ше buc. (melius esset

Digitized by Google

Помощннкъ въ скръбехъ ѡбрѣт'шнхъ ны ѕѣло.

3. Сего радн не ѹбоим са, ѥгда смжщаѥт са ѕемѣ. Н прѣлагажт са горы въ срца моркаа.

4. Въшоумѣша н смжтнша воды нхъ. Смжтнша са горы крѣпостнїж ѥго.

5. Рѣчнаа ѹстръмленна веселатъ

ᵇ Помощьннкъ въ скръбехъ ѡбрѣтъшннхъ ны ѕѣло ⁘

3. ᵃ Сего радн не оубонмъ са, егда съмжщаетъ са ѕемлѣ ⁘ ᵇ Н прѣлагажтъ са горы въ сръца моръскаа ⁘

4. ᵃ Въшоумѣшж н съмжтншж са воды нхъ ⁘ ᵇ Съматошж са горы крѣпостнж его ⁘

5. ᵃ Рѣчъна оустръмленнѩ въселатъ

лютъїхъ врагъ бѣсъ ⁘ ᵇ Оуста бо бъ люднжндовъскъїж къ ѡчъстнѭ, множѣмн скръбъмн ведѣаше ж ⁘

3. ᵃ Нмѣахж бо надеждж тъгда ѡ[о]цн (нхъ)· вѣдѣахж бо ꙗко ѕащнщаетъ ж бъ, смжщажщн са всен ѕемлн на на ⁘ ᵇ Кармнлъ бо гора въѕдъравъшн са ѿ ѕападъ на въстокъ по морю прѣложн са. длъготръпа люди, н рече· ꙗко снж прѣложнхъ, тако прнведж н плѣненне люден моихъ ⁘ 4. ᵃ Моръскъїж, ꙗвѣ ꙗко горамъ скоѕѣ на текжщемъ. глетъ же водъї кръщеннꙗ, смжщаемъї шоумѣнїемъ стго дха ⁘ ᵇ Ѥгда фаворъ гора прѣхождаше въ поустъїна, ѡбраѕъ же бѣ хотащннхъ люден вѣрънъїхъ ꙗвнтн са ⁘ 5. ᵃ Неръданъскжж водъї блтнж двнжемъї веселатъ нерма, ꙗко въ то снндe

---

прнбѣгоше). — бѣсовъ pog. sof. -вь buc. ᵇ людні жндов'скы pog. люди жндовьскы sof. — ведѣаше ж pog. ведѣше ж sof. (ἦγεν αὐτούς), male bon. вндѣаше.

XLV. *Annot. ad psalm.* 3. ᵇ мор'ска sof. buc. 4. ᵃ въшюмѣшна sin., sof. add. са. — съмжтїшна sin. сметоше buc. ᵇ съмꙗсна сꙗ sin. — крѣпостънж sin. -нж sof. 5. ᵃ оустръмленьѣ sin. — веселатъ (non въселатъ ut in bon.) sin. sof. buc. (εὐφραίνουσι). — града бжнѣ sin. градъ божнн sof. buc. ᵇ вышьнеі sin.

Annot. ad comm. 3. ᵃ нмѣıахоу buc. -ахж sof. — тьгда надеждж sof. buc. — оцн нхъ pog. ѡцн нх' sof. buc. (οἱ πατέρες αὐτῶν). — ꙗ pog. ж sof. ѳ buc. — ѕемн pog. -лн sof. buc. ᵇ бо om. pog. buc. — вьѕдравшн са pog. buc. въѕдрав'шн са sof. (ἀνασπασθείς). — ѿ ѕапада на вьстокъ pog. sof. buc. — по морю прѣложн са: διὰ τῆς θαλάσσης μετετέθη. — ꙗко сна et quae sequuntur verba in pog. desunt, sed sof. buc. habet, снж sof. — ѿ плѣнюнню buc. (recte н плѣненїе sof.) — людии монхъ sof. -хь buc. 4. ᵃ морьскыꙗ pog. -ыю buc. мор'скыж sof. — не pog. (pro на sof.), скроѕѣ ню buc. (δι᾽ αὐτῆς). — текжщамъ pog. sof. -щннмь buc. (τρεχόντων). — н воды pog. sof. buc. (καὶ τὰ ὕδατα). — шоумѣннѥмъ pog. -їемъ sof. (τῇ ῥύμῃ, vl. ὁρμῇ). ᵇ прѣхождааше pog. sof.: μετέβαινεν (vl. μετέβαλλεν). — людиї pog. -нн sof. 5. ᵃ їѡрданкыꙗ pog. нер'данскыꙗ sof. нωрд. buc. — бл-ж sof. — двнжемын buc. — въ тъ pog. въ тѣ sof. вь тьь

градъ бжнї. Стнлъ єстъ село своє вышнї.

6. Бъ по срѣдѣ єго ї не подвнжнт сѧ. Поможетъ ємоу бъ оутро за оутра.

7. Смѧшѧ сѧ ѩзыци н оуклоннша сѧ црьствнѧ. Дастъ гласъ свон вышнї н потрасе сѧ землѣ.

8. Гъ снлъ с намн, защнтннкъ нашъ бъ їаковль.

9. Прндѣте н вндите дѣла бжнѧ. Ѩже положн чюдеса на землн.

градъ бжнн ∵ [b] Сватнлъ єстъ село своє вышьнин ∵

6. [a] Бъ по срѣдѣ его н не подвнжнтъ сѧ. [b] Поможетъ ємоу бъ оутро за оутра.

7. [a] Съматошѫ сѧ ѩзыци н оуклонншѫ сѧ царьства. [b] Дастъ гла свон вышьнин н потрасе сѧ землѣ.

8. Гъ снлъ съ намн, застѫпьннкъ нашъ бъ ніаковлъ ∵

9. [a] Прндѣте н вндите дѣла бжнѧ ∵ [b] Ѩкоже положн чюдеса на землн ∵

бъ слово сщаѧ водѣї ∵ [b] Єгда въ-нь сннде снъ н гла ѡчъ ѿ [г]немъ бѣї н дхъ[мъ] зракомъ голѫбнномъ сннде на-нь ∵

6. [a] Нєрма· н разоумьнаго н чювьствьнаго, еже є црквн ∵ [b] Црквн въскрьсеннемъ· за рана бо въскрьсенне гне бъїстъ ∵ 7. [a] По въскрьсенни бо хвѣ съмашѧ сѧ (в'сн) ѩзыцн, вѣровавъше н прѣлагаѭще сѧ ѿ льстн· н црква земнаѩ оуклонншѫ сѧ в вѣрѫ хвѫ ∵ [b] Єгда на кртѣ хъ възопнвъ ѡставн дхъ, тъгда землѣ потрасе сѧ н каменне распа(е) сѧ ∵ 8. Сн рѣчъ разоумѣвъше всн ѩзыцн, ꙗко с нимн бъ єсть н ꙗко нзбавленн бъїшѫ ѿ льстн ∵ 9. [a] Дроугъ бо дроуга прнзъїваѭтъ ѩзыцн, вѣровавъше н

buc. — сщаѧ pog. sof. (ἁγιάζων). [b] єгда pog. sof. buc.: ἡνίκα (male єже bon.). — въ нь pog. въ нъ sof. (ἐν αὐτῷ). — ѿ немъ pog. sof. buc. (ἐν αὐτῷ), male ѡгнемъ bon. — дхъ pog. sof. buc.: τὸ πνεῦμα (male bon. дхомъ). — голѫбнномъ sof. (pog. om. мъ) голоубынемь buc.

XLV. *Annot. ad psalm.* 6. [a] гь buc., н ante не om. sin. sof., habet buc. 7. [a] съмѩсѩ сѩ sin., ѩзыцн sof. — црьствнѣ sin. црквнѩ sof. buc. — вышнн sof. 9. [a] бжьѣ sin. [b] ꙗже sof. нже buc. (male ꙗкоже bon., graece: ἃ). [b] земі sin. (sine на, quamvis graece: ἐπὶ τῆς γῆς legatur).

Annot. ad comm. 6. [a] н ante разоумнааго om. pog. sof. buc. -аго sof. — чювествнаго pog. чювьствь'нааго sof. buc. — цркы pog. -квн sof. buc. [b] за рана pog. sof.: ὄρθρου. — вьскрсеннє pog. въ-є sof. 7. [a] вьскрсеннї pog. въ-нн sof. -нн buc. — смаса сѧ pog. съматошѫ сѧ sof. ita et buc. (συνεταράχθησαν). — в'сн ѩзыцн pog. всн ѩ. sof. (πάντα τὰ ἔθνη). — н прѣлагаѭт сѧ pog. -ют' се buc. -ѭще сѧ sof. (καὶ μετατιθέμενα). — земнаѩ pog. -ьнаа sof. — оуклонїшѧ pog. -шѫ сѧ sof. — вь вѣрѣ хвѣ buc. въ вѣрѫ хвѫ sof. [b] възъпнвъ pog. -ьпнвъ sof. -оупнвь buc. — землѣ pog. -лѣ sof. — каменнє pog. 8. ѩзыцн pog. ѩз. sof. — н ante ꙗко нзбавенн быша pog. om. sof. buc. habet; льстн pog. льстн sof. 9. [a] прнзываѭще pog. -ѭтъ sof. (συγκαλοῦσι), buc.

Digitized by Google

10. Ѿтъемлꙗ брани до конца земи. Лѫкъ скроушитъ и сломитъ оржжиѥ. И щиты пожежетъ огнемъ.

11. Оупразните са и разоумѣите, ꙗко азъ есмъ бъ. Възнесѫ са въ ꙗзыцѣхъ, възнесѫ са на землн.

12. Гъ снлъ с нами, застѫпникъ нашъ бъ ꙗковль.

10. [a] Отъемꙗ брани до конецъ земи ∴ [b] Лѫкъ скроушитъ и сломитъ оржжие ∴ [c] И штиты съжежетъ огнемъ ∴

11. [a] Оупразните са и разоумѣите, ꙗко азъ есмъ бъ ∴ [b] Възнесѫ са въ ѫзыцѣхъ, възнесѫ са на землн ∴

12. Гъ снлъ съ нами, защитъникъ нашъ бъ иꙗковлъ ∴

XLVI.

Pog. Bon.

∴ Сла · ка · з · В ко · снвъ кореовъ ѱалмъ · мѕ · ∴

бъ бо не хотѣаше погоубити жидовьства нѫ віаѣвъ жестосрдиѥ ихъ прівє в ни мѣсто азы.

∴ Слава · седнна · въ конецъ · сновъ кореовъ псалмъ · мѕ · ∴

Бъ бо (не) хтѣаше оврѣщи жидовъства · нъ видѣвъ жестсръдие ихъ · приведе въ нихъ мѣсто ѫзыкы ∴

видаще спение свое ∴ [b] Знамениꙗ глетъ, ꙗже створи хъ пришедъ на землꙗ ∴ 10. [a] Диꙗвола и бѣсъ его брани погоубити ѿ землꙗ вса ∴ [b] Снлѫ глетъ диꙗвола оржжие, а лѫкъ смртъ, обое же раздроуши на кртѣ хъ ∴ [c] Ѫже създа ꙗко щитъі грѣхъ, сиꙗ пожеже огнемъ дха стго ∴ 11. [a] Си рѣчъ прѣтрьпите и прѣбъівайте въ вѣрѣ и разоумѣите, ꙗко нѣстъ иного ба развѣ мене ∴ [b] Прославлꙗ са, рече бъ, въ ѫзъіцѣхъ · възнесѫ са на землн, си рѣчъ на кръстѣ ∴ 12. Вѣрнъімъ благовѣстъно въсѣмъ застѫпникъ бъ, ꙗко именемъ его наслѣдовани ∴

om. aliquot litt. приѕыци conservavit — видѣвше pog. buc. -аще sof. (ὁρῶντα). [b] знамениꙗ sof. (τὰ σημεῖα), male знамениї pog. -ниш buc. — сътвори sof. -ни buc. — зема pog. -млꙗ sof.

Annot. ad psalm. 10. [a] землꙗ sin. [b] оржжьѥ sin. [c] пожежетъ sof. сьж. buc. 11. [a] есъмъ sof. [b] въ ѫзыцѣхъ sof. — и възнесѫ sin. sed sine и sof. buc. 12. застѫпьникъ sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 10. [a] диꙗвола pog. — погоубити omnes, graece παύσας. — въса ѿ землꙗ sof. [b] диꙗвола pog. — хс om. pog. [c] ꙗже pog. ѫже sof.: οὓς (male ꙗже buc.). — сиꙗ pog. sof. сиѥ buc. — стго дха sof. 11. [a] buc. ꙗко азь ѥсмь и нѣт иного, reliqui omnes solum ꙗко нѣстъ иного. [b] правлꙗ са pog. правлю се buc. male pro прославлꙗ са uti sof: εὐδοξασθήσομαι. — вь ѫз. pog. въ ѫз. sof. — вьзнесѫ са pog. възн. sof. 12. вѣрниим buc. — благовѣстно: εὔδηλον. — застѫпникъ sof.: ἀντιλήπτωρ. — наслѣдовани: κληρωθέντες.

Digitized by Google

2. Въси ꙗзыци въсплещате рѫками. | Въскликнѣте богу гласомъ радости.

3. Ꙗко богъ вышнї и страшенъ, црь велиї по всей земли.

4. Покори люди намъ и ѧзыкы под ноги наша.

5. Изьбра намъ достоꙗние себѣ. Доброту иꙗковла ꙗже възлюби.

2. [a] Въси ѧзыци въсплещате рѫками ∴ [b] Въсклик|нѣте богу гласомъ радости ∴

3. Ꙗко гь вышьнии страшенъ, црь велеи по въсеи земли ∴

4. Покори люди намъ и ѧзыкы подъ ногы нашѧ ∴

5. [a] Изъбра намъ достоꙗние себѣ ∴ [b] Доброту иꙗковла ѧже възлюби ∴

XLVI. 2. [a] Оущение ѧзыкъ · да сплетѫтъ сѧ дръжѧще другъ друга и поучающе сѧ на вѣрѫ ∴ [b] Въ ѱалъмѣхъ и въ пѣснехъ поѫще въ срдцихъ вашихъ, ꙗкоже рече паулъ ∴ 3. Страшенъ ꙗко гь изъ лона ѡча · црь ꙗко вса земла рѫкоѫ съдръжѧ ∴ 4. О аплѣхъ слово · тѣмъ бо вси ѧзыци и людие покоришѧ сѧ проповѣди ради ∴ 5. [a] Ѧзыкы глетъ ꙗко сътѣлеснꙑ и сънаслѣдникꙑ бывшѧ къ аплоу павлоу ∴ [b] Люди вѣрныѧ · иꙗковъ бо ѡрокъ бжии сказаетъ (сѧ) и елико ѿ людеи жидовьскыихъ вѣровашѧ · из нихъ бо сѫтъ и апли ∴

XLVI. *Annot. ad titulum.* Слава днна sin. слава ка · з · sof. (in buc. haec verba in summo margine scripta sunt). — о снохъ корѣовѣхъ sin. – не хотѣше sof. не хотеꙗше buc. (οὐκ ἐβούλετο). — ѿврѣщи (buc. погоубити): ἀποβαλέσθαι. — жидовы sof. жидов'ства buc. (τὸν Ἰουδαισμόν). — ѧзыкы sof.

Annot. ad psalm. 2. [a] вьсі ꙗзꙑци sin. въси ѧз. sof. — въсплещѣте sin. -ате sof. buc. — рѫкама sin. -ми sof. buc., in bon. ex а factum и. [b] бгови sof. 3. вышьнеі sin. — страшьнь buc. — велїи sof. велеи buc. 4. ꙗзꙑкꙑ sin. ѧз. sof. — нашꙗ sin. 5. ізбъра sin. из'бра sof. — въ насъ sin. — достоѣнье sin. [b] нѣковіѫ (?) sin. — іѫже sin. ѧже sof. юже buc.

Annot. ad comm. 2. [a] Учение pog. оущение sof. оучение buc. (προτροπή). — іазыкъ pog. ѧз. sof. — съплетѫт сѧ pog. -ать сѧ sof. — дръжаще pog. -еще buc. — поучаѫще сѧ pog. -чающе се buc. поѹчаѧще сѧ sof. (προτρέποντες). [b] въ пѣснехъ pog. sof. — поѧще sof. — паѵель pog. павелъ sof. павьль buc. 3. страшень pog. -ьнь buc. -шенъ sof. — бъ pog. sof. бь buc. (θεός). — из' лона pog. — ѡчѣ sof. — црь pog. -ъ sof. — въса sof. — зема pog. — рѫкоѧ: δρακί. — дръжа pog. -ж sof. др'же buc.: κρατῶν (vl. κατέχων). 4. ѧз. pog. sof. — покорїша pog. -шѫ сѧ sof. (ὑπετάγησαν). 5. [a] ѧз. pog. sof. — сътѣлесны pog. buc. -ни sof. — сънаслѣдны sof. сьнаслѣд'ныкы buc. (ὡς σύσσωμα καὶ συγκληρόνομα). — быв'ша pog. бышѫ sof. — къ om. pog. buc. habet sof. — паулу pog. sof. павлю buc. (κατὰ τὸν Π.). [b] вѣрныѧ pog. sof. — людї pog. -їи sof. -ди buc. — вѣроваша pog. — есть и аплъ pog. sof. buc. (graece: καὶ ὁ Παῦλος).

Digitized by Google

6. Възыде бъ въ вьсклнкновенні, гъ въ гласѣ трѫбнѣ.

7. Поите боу нашемоу, поите. Поите цою нашемоу, поите.

8. Ѩко црь всеи земи бъ, поите разоумн.

9. Выцрн са бъ надъ всѣмн ѩзыкы. Бъ сѣдитъ на прѣстолѣ стѣмъ своемь.

10. Кназн людьстиі събраша са съ бмъ авраамлемъ. Ѩко боу крѣпціі земи зѣло възнѣса са.

6. Възыде бъ въ въсклнкновенин, гъ въ гласѣ трѫбънѣ ∵

7. [a] Поите[те] богоу нашемоу, поите ∵ [b] Поите царю нашемоу, поите ∵

8. Ѩко царь въсеи земли бъ, поите [н] разоумъно ∵

9. [a] Въцарн са бъ надъ въсѣмн ѩзыкы ∵ [b] Бъ сѣдитъ на прѣстолѣ скатѣмъ своемъ ∵

10. [a] Кънази людъстии събраша са съ бомъ авраамлемъ ∵ [b] Ѩко богоу крѣпъцни земи зѣло възнѣса са ∵

6. Възношение глетъ ѿ земла на нбса хво съ плътиѫ ∵ 7. [a] Вѣрьномъ людемъ повелѣваетъ дхъ стъі ∵ [b] Пакъі въішьнимъ силамъ повелѣваетъ дхъ стъі ∵ 8. Не чѧсти нъ всеи земли, ѩко настѫпль на на, ѩко рѫкоѫ дрьжѫ ѫ въса ∵ 9. [a] Разоумно, си рѣчь разоумѣвающе ѩко всѣмн ѩзкъі ѡбладаетъ хъ, приемъ ѫ въ вѣрѫ ∵ [b] Прѣстолъ бжии дша ста, на неиже почиваетъ бъ · разоумѣн же пльть стѫѫ, в неиже всели (са) бжство и почи ѩко на прѣстолѣ ∵ 10. [a] Апли ѡбладавъше вселенѫѫ словомъ еуггльскъімъ съ хомъ · авраамъ бо ѡць въісокъ сказаетъ са, ѡць же всѣмъ хъ ѩко велеи и въісокъ ∵ [b] Крѣпъци боу, си рѣчь дроуци и апли и вси стии · ти зѣло ѿ земънааго житиѩ възнѣса са, си рѣчь възвъісишѫ са ∵

XLVI. *Annot. ad psalm.* 6. възідє sin. sof. — во sin. — вьсклнкновены sin. въс-ін sof. — трѫбьнѣ sin. тробнѣ buc. 7. [b] црєвн buc. 8. велєі по вьсеі землі sin. въсеи земли sof. вс. з. buc. — н ante раз. add. sin. 9. [a] се post вьцрн buc. om. — ѩзыкы sin. ѩз. sof. — всѣмн om. buc. [b] свои buc. 10. [a] людьсціі sin. -ьстіи sof. -стни buc. — събъраша сѧ sin. — авраамлемъ sof. -ѥ buc. [b] бжни buc. — крѣпці sin. — земли sin. sof. — възьнесошѫ са sof. -ше се buc.

Annot. ad comm. 6. вьзношениѥ pog. въ-не sof. — хво съ плътиѫ еже ѿ земла sof. зема pog., (τὴν ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανὸν τοῦ χριστοῦ). 7. [a] вѣр'нымъ sof. -мь buc. (τῷ πιστῷ). — стыи sof. [b] вышнимъ pog. — стыи sof. 8. части pog. sof. — нѫ pog. sof. — въсеи sof. — земи pog. -ли sof. buc. (οὐχ ἐν μέρει ἀλλὰ πάσης τῆς γῆς). — настѫпль pog. -лъ sof.: πατήσας. — рѫкоѫ дръжа ѫ pog. -жѫ ѫ sof. — вьса pog. въса sof. всоу buc. 9. [a] разоумѣите sof. (νοοῦντες). — ѩзыкы pog. ѩз. sof. — приімъ pog. -приимь sof. приємь buc. — ѩ pog. ѫ sof. ѥ buc. [b] и пльтъ pog. н пльть buc. плътъ sof. — стѫіѫ pog. -ѫ sof. — вь наже pog. въ наже sof. вь нюже buc. — в'сели са pog. въс. sof. (bon. om. са). — ѩко om. pog. buc. 10. [a] в'селенѫѭ pog.

Digitized by Google

XLVII.

Pog.

∴ Пѣ ѱалма · снвъ кореѡ. въ вторж҄ѫ сѫботѫ · мꙁ · ∴

Ѿслышаниѥ жидомъ ꙗко всѣмъ ѡбнажавшемъ · кореё бо голина сказаетъ са · да поѫтъ вѣрниї пѣ новѫ · глет же въскрсениа · въ вторж҄ѫ соботѫ съдѣа са спсениѥ.

2. Велиї гъ и хваленъ ꙁѣло. Въ градѣ ба нашего · в горѣ стѣи его.

3. Бл҃гокоренномъ радованиѥмъ

Bon.

∴ Пѣснъ псалма · съїновъ кореѡвъ въ въторжѫ соботѫ · мꙁ · ∴

Ѿслъїшание жидъвъ · ꙗк всѣ ѡбнажавъшемъ · креѡ бо глина сказаєтъ са · да пѫтъ вѣрнии пѣ новѫ · глетъ же въскръсениꙗ · въ вторжѫ соботѫ съдѣа са спние ∴

2. [a] Велен гъ нашъ и хваленъ ꙁѣло ∴ [b] Въ градѣ ба нашего, въ горѣ стѣи его ∴

3. [a] Благокоренъномъ радованием

XLVII. 2. [a] Въпити оубо дльжни бѣшѫ жидове · въпиѫтъ вѣрънии ꙗко спобъше са блти ∴ [b] Въ ѥрмѣ на горѣ голготѣ · тоу бо въꙁнесъ са плътиѫ, въꙁвеличи са чюдесъї ∴ 3. [a] Тоу бо ѡбрѣте радостъ всеи ꙁемли. кде; на кртѣ · и расъ|пространи

въс. sof. — скаꙁаєт же са оцъ всѣмъ pog. similiter buc., sed sof. ѿцъ выс. скаꙁаєть са ѿцъ же въсѣмъ. — велиї pog. -лїи sof. [b] крѣп'ци pog. sof. buc.: κραταιοί. — си рѣчь om. buc. — дроуꙁи pog. sof. — въси sof. — ꙁемнааго pog. ꙁемлънаго sof. -наго buc. — въꙁнесошѫ са sof. -ше се buc. (in pog. deest). — въꙁвысиша са pog. -шѫ са sof.

XLVII. *Annot. ad titulum.* псалмъ пѣсни sin. пѣснъ пл҃ма sof. buc. — соботѣ (?) sin. сѫботѫ sof. соуботоу buc. — оуслъїшание: εἰς ἐπήκοον. — жидомъ sof. -ь buc. — ѡбнажав'шимь buc. (γυμνωθέντες). — кореє sof. -ѥ buc. — голина: φαλάκρωμα. — въ в'торжѫ бо сѫб. sof. sine бо buc. (δευτέρας γὰρ σαββάτου).

Annot. ad psalm. 2. [a] велы гь sin. велеи гъ sof. в. гь buc. — хвальнь buc. 3. [a] благокореннымъ радованиꙑмъ sin. бл҃гокорен'номъ радованиѥмъ sof. -мь buc. — въсеа sof. вьсеꙗ ꙁемлꙗ sin. [b] горꙑ сионъскꙑ sin. -ы -скыѥ buc. гора сиѡнѣ sof. (ὄρη Σιών). [c] цра buc. — великаго sof. -ааго buc.

Annot. ad comm. 2. [a] оубо сиє sof. (τοῦτο). — бѣша pog. бѣхоу buc. — вьпиѫще pog. -юще buc., melius въпиатъ же sof. (κράζουσι δέ). — спобльше са pog. -се buc. -лъше са sof. — бл҃годати pog. [b] вь ѥрлмѣ pog. sof. вь иєр. buc. — гол'гоѳѣ pog. sof. buc. — бо om. pog. habet sof. buc. (ἐκεῖ γάρ). — въꙁнесе са pog. sof. -се се buc. (graece: ὑψωθείς). — пльтиѫ и въꙁв. pog. (-ѫ) sof. buc. — чюдеса pog., recte чюдесы sof. buc. (τοῖς θαύμασι). 3. [a] въсеи sof. — ꙁеми pog. -лї sof. — кде om. pog. sof. buc. — въсеи sof. [b] скаꙁаєть са sof. pog., male bon. buc. скакт

в'сеꙗ҄ ꙁем҃. Горы сі́ѡн'скы ребра сѣверова. Градъ цр҃ѣ велнкааго.

4. Б҃ъ въ варѣхъ его ꙁнаѥмъ естъ, ѥгда ꙁастжпаѥтъ н҃.

5. Ꙗко се цр҃е ꙁемьстнн събраша са. Сънндж са въкоупѣ.

6. Тн вндѣвше тако днвнша са. Смаса са, подвнжаша са

всеѧ ꙁема ∴ [b] Гора снωнъска ребра сѣверова ∴ [c] Градъ цар҃ѣ велнкааго ∴

4. Б҃ъ въ варехъ его ꙁнаемъ естъ, егда ꙁастжпаетъ і ∴

5. [a] Ꙗко се црн ꙁемъстнн събрашж са ∴ [b] Сънндж са въкоупѣ ∴

6. [a] Тн вндѣвъше тако днвншж са ∴ [b] Съматошж са, подвнжашж са

са по всен ꙁемлн. въїсота бо шнрота ска(ꙁа)етъ са ∴ [b] Снωнъ скаꙁаетъ са поꙁрачнціе, еже естъ цр҃вн, ꙗко тож прнсѣщаетъ б҃ъ ч҃лка·та же ωржжнн [н]десньїмн н шоуінмн, ωбонмн ребръї, протнвлѣет са дѣломъ темънъїмъ. сѣвер(ъ) бо т'ма скаꙁает са ∴ [c] Х҃въ неросолнмъ, еже естъ цръкъвн ∴

4. Въ цр҃вахъ·варнсъ бо естъ домъ, дом' же б҃жнн цр҃вн сжтъ·ꙁнаемъ естъ б҃ъ в нн҃хъ, спасаꙗ҄ ж҃ ∴ 5. [a] Н цр҃е н кнацн н всѣка властъ, въ цр҃къ въходаціе, покланѣжтъ са б҃оу ∴ [b] Юже бо к томоу ωстжпнтн не могжтъ, нъ пакъї сходаціе (са въ на) покланѣжтъ са б҃оу ∴ 6. [a] Вндѣвъше таннъї (въ) цр҃вн свръшаемъї днвншж са чюдесъї ∴ 6. [b] 7. [a] Іцр҃е ꙗ҄ꙁкъ, слъїшавъше ꙁнаменнꙗ ꙗже створн х҃ъ, съмаса са страхомъ ∴

са. — поꙁрачнціе: σκοπεύτρια, vl. σκοπουρία. — цр҃кы pog. -вн sof. buc. — прнсѣціаеть sof. — б҃ъ sof. б҃а bon. (male), pog. buc. om. — такоже ωржжнї pog. (male bon. ωржжне, buc. такоже ωрѫжню): διὰ τῶν ὅπλων. — н ante десньмн in bon. superfluum, neque in pog. sof. buc. legitur. — шюнмн sof. — темнынмъ pog. -м'нымъ sof. тьмнны' buc. [c] х҃оу sof. х҃въ pog. х҃вь buc. — цр҃кы pog. -квн sof. buc.

XLVII. *Annot. ad psalm.* 4. въ дархъ (? вархъ ?) sin. въ варѣхъ sof. вь варехь buc. (ἐν ταῖς βάρεσιν). 5. [a] ꙁемнн sin. ꙁемлъс'цн sof. цр҃ню -льсцн buc. — собьрашꙗ сꙗ sin. събрашж са sof. [b] сьнндоше се buc. 6. [a] male sin. пако вндї́шꙗ сꙗ, nisi culpa editoris. [b] съмꙗсꙗ сꙗ sin. съмаса са sof. сметоше се buc. подвнжашꙗ сꙗ sin. -шж са sof. под'вꙁаше се buc.

Annot. ad comm. 4. варн·сн pog. buc. варі·съ (lege варнсъ) sof. (βάρεις). — ꙁнаемь же естъ sof. sine же pog. buc. (graece δέ). — въ нн҃хъ sof. (in pog. buc. abest). — спсаꙗ҄ pog. -а҃ sof. — ꙗж pog. а҃ sof. ю buc. (αὐτήν). 5. [a] цр҃е (sine н) pog. н цр҃не sof. buc. — кнаꙁн pog. sof. — въсѣка sof., власть pog. -тъ sof. всакаа власть buc. — въ цр҃ковъ sof. pog. вь цр҃квн buc. — ходаціе pog. -еціе buc. въходаціе sof. (συνερχόμενοι). [b] оуже sof. — ωстжпнтн к томоу sof. юже бо к т. ωстоупнтн buc. — нж pog. sof. — сходаціе са pog. сход. sof. сьхоціе се buc. — вь на pog. въ на sof. вь ню buc. om. bon. 6. [a] в҃ъ цркви pog. sof. buc.: ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, bon. om. въ — съвръшаемы sof. buc. — чюдеси sof. -сї pog. τῷ θαύματι. 6. [b] 7. [a] ꙗꙁыкъ pog. цр҃не ꙗ҄ꙁыкъ sof., ita et buc. — сматоша са pog. съмаса са sof. (in bon. recentiore manu supra adscr. тоше).

Digitized by Google

7. трепетъ прнѩтъ ѩ. Тоу болѣзнь ѩко раждажщнї.	7. [a] трепетъ прнжтъ ж ∴ [b] Тоу болѣзнъ ѩко раждажштн ∴
8. Дхомъ боурномъ скроушнтъ корабла тар'снт'скы.	8. Доухомъ боуръномъ скроушнтъ корабла тарснсъскъıж ∴
9. Ѩкоже слышахомъ, тако н вндѣхом'. Въ градѣ гА снлъ, вь градѣ бА нашег. Бъ ѡснова н въ вѣкы.	9. [a] Ѩкоже слъıшахъмъ, тако н вндѣхъмъ ∴ [b] Въ градѣ гА снлъ, въ градѣ бА нашего ∴ [c] Бъ ѡснова н въ вѣкъ ∴
10. Прнѩсѡмъ бже мїлость твож по срѣдѣ людні твонхъ.	10. Прнжхомъ бже мнлостъ твож по срѣдѣ люден твонхъ ∴

7. [b] Болѣзнн бо ж прнжшж, ѩко женж раждажщж ѿ страха, слъїшавъшж велїчїѩ ѩже творѣше хъ ∴ 8. Дхмъ оустъ своíхъ хъ скроушн кораба велнкъїж н крѣпъкъїж, сн рѣчъ жже нспровръже грѣхъ в' морн жнтенстѣемъ плаватн, снж оупразнн ∴ 9. [a] Жзцн рѣшж· ѩкоже слъїшахомъ велнчнѩ бжнѩ, тако н прѣжхомъ ѿ апль ∴ [b] Въ црквн· градъ бо в' немъже свръшажт са законн хА црѣ. глет' же нерма ѩко града бнѩ ∴ [c] На каменн ѩко неподвнжнмж црквъ ∴ 10. Сн рѣчъ нзъ люден жндовъскъїхъ· люде бо бжнн пръвнн бѣшж. по срѣдѣ оубо нхъ· люде бо вѣрънн прнжшж хА, еже естъ мнлостъ ∴

XLVII. *Annot. ad psalm.* 7. [a] прıѩтъ ѩ sin. -ѧтъ ѧ sof. -ѥть нхь buc. [b] болѣзнн sof. -нь buc. (ὠδῖνες). — раждающнн buc. 8. съкроушн sof. (συντρίψει, recte buc. ськроушнть). — тарснсъскъıѩ sin. тар'снскы sof. ѳар'снскыѥ buc. 9. [a] слъıшахомъ, вндѣхомъ sin. sof. -ѡмь buc. [b] гѣ sin. 10. прнѩсомъ sin. -ѧсомъ sof. -ѥ(хо)мь buc. — люн твонх' sof. людин тв. buc.

Annot. ad comm. 7. [b] ѩ pog. ѧ sof. ѥ buc. — прнѩса pog. -ѧса sof. -ѥше buc. — слышавше pog. buc. -в'шж sof. (ἀκούσαντες). — творѣаше pog. sof. творѧше buc. 8. съкроушн pog. sof. ськр. buc. — корабла велнкыѧ pog. sof. — крѣп'кыѧ pog. sof. — ѩже pog. ѧже sof. — жнтнїстѣмь pog. -тенс'цѣмъ sof. -сцѣмь buc. — снѧ pog. снѥ buc., male sof. сѧ. 9. [a] ѧзыцн pog. sof. рѣша pog. -ше buc. рече sof. (φησί). — н ѿ апль прїѧсомъ pog. н прѣѧсомъ ѿ апль sof. н ѿ апль прнѥхомь buc. (καὶ παρελάβομεν παρὰ τῶν ἀποστόλων). [b] законн om. pog. buc. sed post црѣ хА pog. habet тайны, quod in buc. praecedit verbis црА хА (graece: ὡς ἐν αὐτῇ, sc. πόλει, τελούμενοι οἱ θεσμοὶ τοῦ βασιλέως χριστοῦ). [c] на камене pog. sine на buc. на каменн sof. (ἐπὶ τῆς πέτρας). Post црквъ in bon. desunt aliquot verba quae in pog. sic leguntur: еже естъ камень хъ· тъ бо дръжнтъ црквъ, in sof. autem sic: каменъ же естъ хс тъ бо др. црковъ, buc. ѥже ѥ камень хь· ть бо дрьжнть црквь, graece: ἔστι δὲ ἡ πέτρα ὁ χριστός, αὐτὸς γὰρ βαστάζει τὴν ἐκκλησίαν. 10. людні pog. -їн sof. -нн buc. — жндовьскъ pog. sof. -'скыхь buc. — бѣша pog. -ж

Digitized by Google

11. По ймени твоемоу бже, тако й хвала твоа на концих земи. Правды исплън десница твоа.

12. Да възвеселит са гора сиwн'ска. Й възроужат са дъщери июдейскы. Сждъб твоих ради гй.

13. Обидъте сиwна й wбьмъте й. Повъдите въ стлъпъх его.

11. [a] По имени твоемоу бже, тако и хвала твоњ на конъцихъ земли ∴ [b] Правъдж исплънъ десница твоњ ∴

12. [a] Да възвеселитъ са гора сиwнъска ∴ [b] Й възрадоужтъ са дъштери июденскъı ∴ [c] Сждовъ твоихъ ради господи ∴

13. [a] Обидъте сиwна, wбънмъте и ∴ Повъдите въ стлъпъхъ еж ∴

11. [a] По величьствию бжию тако и слава по всеи земли· въсжадоу бо по земли пожтъ са таинъı хвъı ∴ [b] Си ръчь праведънъ вcъ створи, iако бжиа десница правъдъı (и) истиннъı ∴ 12. [a] Iако мти црвъ веселитъ са w нихъ· сиwнъ бо позракъ сказаетъ са ∴ [b] Дъщери· црви. пакъı w матери възрадоужтъ са w сиwнъ· сиж бо дъщери сжтъ исповъданиа. июдъи бо исповъдание сказаетъ са· въ црви бо исповъдаетъ са всъкъ чкъ ∴ [c] Заповъдани твоихъ ради рече, гй. сждъı бнж законъ и заповъдан. в црви бо си wбращеши дъемаiа ∴ 13. [a] Върнии црве wбънмъте, си ръчь не wлжчаите са w неж ∴ [b] Стлъпове црвънии добръı дътели сжтъ, iако въıсокъı· въ тъхъ ре wбличаите ∴

sof. въхоу buc., ante върнии pog. add. superfluum бо, quod in sof. buc. abest. — приiаса pog. приаса sof. прише buc., ubi reliqua desunt.

XLVII. *Annot. ad psalm.* 11. [a] твоюмь buc. — земли sin. -ли sof. buc. [b] правъдъı sin. правды sof. buc. 12. [a] сиwнъ sof. -wнскаа buc. [b] въздрадоуiжтъ sin. възрадоуiжть са sof. — июдънскъı sin. -сыю buc. -дейскы sof. [c] сждьбъ sof. соудовь buc. ждовъ sin. 13. wбьидъте сиwнь buc. — и обьмъте sin. й wбьнмъте sof. buc. [b] omnes ero praeter bon.

Annot. ad comm. 11. [a] по величию pog. buc. -ствию sof. — земи pog. слава тако по въсеи земли sof. (οὕτως καὶ ἡ δόξα ἐπὶ πάσης τῆς γῆς). — въсждоу pog., по всеи з. buc. — пожть са sof. (sine са pog. buc.): ᾄδεται τὰ μυστήρια. [b] въсъ sof., творитъ sof. творї pog. сътворни в'сеи твари buc. (ἐποίησεν). — правды й їстины pog. buc. (sof. bon. и om.). 12. [a] цркъв pog. -ковь buc. цркви sof. — w ни pog. buc. — позракъ: σκοπή. — сказаеть са sof. [b] възрадоужть са sof., сїони pog. buc. сиwнъ sof. (sine w). — сиiа pog. сиа sof. сию buc. — iюдеа pog. июдеа sof. июдеia buc. (Ἰουδαία). — исповъданиiа buc. — всъ члкъ испвъдает са pog., ita et sof. buc. [c] заповъди sof. buc. — сждьбы sof. — бна sof. — дъема pog. sof. дъюма buc. 13. [a] вър'нї sof. — вь цркъвь pog. вь црковь buc., sed melius цркъвъ sine въ sof. — wбьнмъте й sof. pog. sine и buc. (οἱ πιστοὶ τὴν ἐκκλησίαν περιλάβετε). — wлжчъите са sof. — неа pog. sof.

Digitized by Google

14. Положите срдца ваша въ силж его. И раздѣлите домъ его. Нако да повѣсте вь родѣ иномъ.

15. Нако тъ естъ бгъ нашъ въ вѣкъ и въ вѣкъ вѣка. Тъ оупасет ны въ вѣкы.

14. [a] Положите срдца ваша въ силж его ∵ [b] И раздѣлите домъ его ∵ [c] Нако да повѣсте въ родѣ иномъ ∵

15. [a] Нако ты еси бгъ нашъ въ вѣкы и въ вѣкъ вѣка ∵ [b] Тои оупасетъ ны въ вѣкъ ∵

XLVIII.

Pog. Bon.

В ко · сновъ кореѡ · ѱалмъ · мн · си рѣчь · жидомъ хотащиѩ быти на послѣдъкъ срамта въ звѣсті са.

2. Оуслышите си въси ꙗзыци.

В ко · сновъ кореѡвъ · ѱалмъ · мн · Си рѣчъ жидомъ · хтащиѩ на послѣдъкъ срамта възвѣсти са ∵ Оуслъишите си вси ꙗзци ∵

2. [a] Оуслъишите си въси ꙗзци ∵

---

14. [a] Си рѣчъ въ молитвѣ прѣбъїваите ∵ [b] Раздѣлите рече црви и наслѣдоуите себѣ всегда достоꙗние и люди ∵ [c] Нако рече да и по томъ бжджщиимъ повѣсте чюдеса бжиꙗ, да вѣрж имжтъ ∵ 15. [a] Наоучите рече дроугъ дроуга, ꙗко нѣстъ иного бга развѣ того ∵ [b] Тъ бо естъ питажи члка своеж плътиж ∵

XLVIII. 2. [a] По пространъствоу свѣдѣтелъствоуетъ всѣмъ ꙗзкомъ · оуслъїшите

иеѥ buc. (μὴ χωρίζεσθε ἀπ' αὐτῆς). [b] стльпове pog. -ъ- sof. — црквни sof. -квнии buc. — добры дѣтѣли (αἱ ἀρεταί) sof. добрыи дѣтели buc. — ѡблич҄ѣите sof. -чаите buc. (graece: γυμνάζεσθε).

Annot. ad psalm. 14. повѣстъ sin., reliqui повѣсте (διηγήσησθε). 15. [a] съ естъ sin. sof. — бгъ нашъ bis in sin., sed ib. въ вѣкы вѣка, sof. вѣкоу. [b] тъ sin. ть sof. — ны sin. om., sof. habet. — въ вѣкы sof. buc.

Annot. ad comm. 14. [b] наслѣдіте pog. -оуите sof. buc. — въсегда sof. — и люди (καὶ λαούς) sof. дост. людїи pog. buc. (κλήρους καὶ λαούς). [c] да и по томъ бжд. sof. sine и pog. ꙗко по томь боудоущиимь buc. — и om. pog. – имж pog. имжтъ sof. 15. [a] наоучат рече pog. наоучать са sine рече sof. наоучеть рече buc. (διδάξουσιν). [b] ть бо естъ пїтѣаи sof. ть бо е питаѥи buc. (ὁ διατρέφων).

XLVIII. *Annot. ad titulum.* хотащиꙗ быти sof. -ещиꙗ быти buc. (ἡ ἔχουσα γενέσθαι). — на послѣдькь buc. -окъ sof. — въз'вѣсти са sof. възвѣстии се buc. (κατάγνωσις ἐδηλώθη, vl. ἐδήλωσε), male in bon. вълѣсти са.

Annot. ad psalm. 2. [a] оуслъшите sin. — сиꙗ buc. — ꙗзыці sin. ꙗз. sof. [b] въоушите sin. въноушите sof. вьн. buc. — въси sof. — живоущии buc. — въселенѣи sin. sof. вьсел. buc.

Annot. ad comm. 2. [a] пространоу pog. по пространоу sof. пространо buc.: κατὰ πλάτους. —

Digitized by Google

Вноушнте в'сн жнвѫщен по в'селенѣн.

3. Ꙁемльннї же снове члвчн. Вкоупѣ богатъ н оубогъ.

4. Ѹста моа въꙁглатъ прѣмѫдрость. Н поѹченнѥ срца моего раꙁоумъ.

5. Пrнклона въ прнт'чѫ оухо мое. Раꙁгънѫ въ ѱал'тїрн гананнѥ мое.

ᵇ Въноушнте всн жнвѫщен по вселенѣн ⁘

3. ᵃ Ꙁемъннн же сынове члчн ⁘ Въкоупѣ богатъ н оубогъ ⁘

4. ᵃ Ѹста моꙗ въꙁглатъ прѣмѫдростъ ⁘ ᵇ Н поѹченне срца моего раꙁоумъ ⁘

5. ᵃ Пrнклона въ прнтъчахъ оухо мое ⁘ ᵇ Раꙁъгнѫ въ ѱалътнрн гананне мое ⁘

ре ꙗже створншѫ мнѣ люде мон нлъ ⁘ ᵇ Въсен бо вселенѣн въ слоухъ вънндe елнко бъїстъ въ нлн ⁘

3. ᵃ Н мртвнн рече н жнвнн оуслъїшнте ꙗже створншѫ жндове ⁘ ᵇ Н оубоꙁнн н богатнн, н малн н велнцн, оувѣанте бъївъшаꙗ ⁘ 4. ᵃ Оучѫ нꙁлѣ н прѣлаѫ н скаꙁаѫ чюдеса, н не оуслъїшашѫ ⁘ ᵇ Раꙁоуменъ бо послоушънnкъ хъ ѡ нсанѫ естъ· раꙁоумно бо послоушаетъ нашнхъ ⁘ 5. ᵃ Многоу бо въ прнтьчахъ н ꙗвѣ, нъ оухо нхъ ѡслоушнво н жестоко бъїстъ ⁘ ᵇ Аꙁ бо н въ ѱамѣ н въ прцѣхъ ренаꙗ ѡ мнѣ свръшн, вѣроватї же жндове не рачншѫ ⁘

свѣдѣтельствоуетъ pog. -ет' sof. (μαρτύρεται). — аꙁыком pog. -омъ sof. (πάντα τὰ ἔθνη). — ꙗкоже створїша pog. ꙗже сът-ж sof. ᵇ вьсен бо вьсел. pog. buc. въсен бо въс-н sof., male bon. вселѣнѣн. — въ слоухы sof. (εἰς τὰς ἀκοάς). — внїде pog. вънндe sof. — елнко бѣ pog. ꙗко бы sof. ѥлнко бысть buc. (ὅσα ἐγένετο).

XLVIII. *Annot. ad psalm.* 3. ᵃ ꙁемлънїн sof. ꙁемннн buc. — снвı sin. н снове sof. buc. (καὶ οἱ υἱοί). — члвчьс'цнн sof. buc. 4. ᵃ въꙁглꙗѫтъ sin. -лють buc. — прѣмѫдрость sin. ᵇ поѹченье sin. 5. ᵃ прїклонѫ sin. -ню buc. — въ прїтъчѫ sin. -ча sof. вь прнт'чахь buc. (εἰς παραβολήν). ᵇ раꙁьгнѫ sof. раꙁгноу buc. — во пьсалътырн sin. — гананъе sin. -нню buc.

Annot. ad comm. 3. ᵃ рече post мрътвнн abest in pog. buc., habet sof. (graece: οἱ νεκροί φησι). — в'сн pog. buc. post мрътвнн, sed sof. abest. — ꙗкоже pog. buc. ꙗже sof. (ἃ). — створнша pog. сътворншѫ sof. ᵇ н оубоꙁї sof., тоу оуб. buc. — малнї н велнцнї pog. -нн н велнцнї sof. -цн buc. 4. ᵃ Ѹчан pog. sof. оуче buc. (διδάσκων). — прѣдаꙗ pog. -а sof. (παρατιθέμενος). — скаꙁаѫ pog. -а sof. -ѥ (ὑποδεικνύων). — Ѹслышаша pog. -шѫ sof. (εἰσήκουσαν). ᵇ послоушнnкъ pog. sof. -кь buc. (ἀκροατής). — нсанꙗ pog. -а sof. — раꙁоумно pog. sof.: συνετῶς. — послоушаетъ pog. sof. (ἀκροᾶται). — нашн sof., pog. et buc. male на нн хъ (τὰ ἡμέτερα). 5. ᵃ много buc., прнтьчѣхъ sof., н ꙗвѣ: ἐν φωτί, graec. additur ἐδίδαξα Ἰουδαίους. — нѫ pog., ѡслоушнво: ἀνήκοον, жестоко: σκληρόν. ᵇ въ прроцѣ pog. -цѣхъ sof. — реченаа pog. sof. — не рачнша: οὐκ ἠθέλησαν.

Digitized by Google

6. Въскѫшѧ бо҄ж сѧ въ дн҄ь лютъ. Беꙁаконенню пѧты моеѫ ѡбидет҄ мѧ.
7. Надѣѭщеи сѧ силѣ своеи. И множьствомъ богатъства своего хвалѧще сѧ.
8. Братръ не иꙁбавитъ, иꙁбавит҄ ли чл҄къ. Не дастъ бо҄у иꙁмѣны ꙁа сѧ.
9. И цѣны иꙁбавлениꙗ д҄ши своеѧ. И ѹтрѹди сѧ въ вѣкъ
10. и живъ бѫдетъ до конца. Не ѹꙁрїтъ пагѹбы,

6. [a] Въскѫшѧ бо҄ж сѧ въ денъ лютъ ⁘ [b] Беꙁаконие пѫти моѭ ѡбиде мѧ ⁘
7. [a] Надѣѭщи сѧ силѣ твоеи ⁘ [b] И множъствомъ богатъства хвалѧще сѧ ⁘
8. [a] Братъ не иꙁбавитъ, иꙁбавитъ ли чл҄къ ⁘ [b] Не дастъ бо҄у иꙁъмѣны ꙁа сѧ ⁘
9. [a] И цѣны иꙁбавлениꙗ д҄шѫ своѭ ⁘ [b] И ѹтрѹди сѧ въ вѣкъ
10. и живъ бѫдетъ до к҄нца ⁘ Не ѹꙁрїть паг҄бы,

---

6. [a] Июда рече · не бо҄ж сѧ прѣдати г҄а ⁘ [b] Ꙗкоже бо мнѣаше прѣпати, ꙁапатъ себѣ · приѧтъ бо мъꙁдѫ ѫже ⁘ 7. [a] Кънѧꙁѧ глаголетъ жидовъскꙑ ⁘ [b] Жидове ꙗко богати сѫще дарꙑ б҄жии, (и) имѫще въсѣ ꙁаконнаа ⁘ 8. [a] Ихъже пр҄ци и патриарси не с҄псошѧ, х҄ъ с҄пе · чл҄ка бо и книгꙑ наричѫтъ ⁘ [b] Людие жидовъстии не дашѧ бо҄у славѫ, да ихъ би иꙁбавилъ ѿ беꙁакониꙗ ихъ ⁘ 9. [a] Сърѣбромъ бо кѹпишѧ хрьста ⁘ 9. [b] 10. Людие иже ѿ ѩꙁ҄къ, ꙗко много лѣтъ трѹждаъше сѧ въ л҄сти ⁘

XLVIII. *Annot. ad psalm.* 6. [a] въскѫшѧ sof. [b] беꙁаконенье sin. -конию buc. — male bon. пѫти, recte sin. пѧтꙑ, sof. пѧтꙑ, buc. петы. — моеѩ sin. -еѧ sof. -юю buc. — male bon. ѡбиде, recte sin. обидетъ, sof. ѡбидеть, buc. ѡбидет҄ (κυκλώσει). 7. [a] своеі sin. -еи sof. своюи buc. (αὐτῶν), male bon. твоеи. [b] множьствомъ богатьства sin. add. своего, quod et sof. buc. legitur (graece: αὐτῶν). 8. [a] иꙁбавить ли sof. sin. buc. 9. [a] іꙁбавлениѣ sin. -лениꙗ buc. — д҄шѩ своеѩ sin. д҄шѫ своеѧ sof. д҄ше своюе buc. [b] ѹтрѹди се, sine и, buc. — въ вѣкы sof. buc. 10. живъ sine и sin., habet sof. buc. — не ѹꙁърить sin.

Annot. ad comm. 6. [b] мнѣше sof. мнѣіаше buc. — прѣпати ꙁапатъ: πτερνίζειν ἐπτερνίσθη. — приѫт҄ pog. приѧть sof. — ѫже pog. sof. (τὸ σχοινίον), sed in buc. hoc vocabulum deest. 7. [a] кнѧꙁѧ pog. sof. (τοὺς ἄρχοντας). [b] богати pog. sof., male bon. брагати, buc. богатии. — д. б҄жиꙗ имаще pog., д. б҄жие имѹще buc., д. б҄жиѧ bon., recte дары б҄жи и имаще sof. (πλουτοῦντες τοῖς δώροις τοῦ θεοῦ καὶ ἔχοντες). — и вс҄ѣ ꙁакон҄наа pog. buc. въс҄ѣ ꙁакон҄наа sof. (πάντων τὰ τοῦ νόμου). 8. [a] бо пр҄роци sof. sine бо pog. buc., graece γάρ abest. — и: αὐτόν, bon. per errorem кникꙑ pro книгꙑ (ἡ γραφή). — нарицаѫтъ pog. sof. buc. [b] жидовьсти pog. -ьсции sof. buc. — даша pog. -ж sof. — славы pog. sof. славѹ б҄ѹ buc. — да ꙗ pog. да ѧ sof. да би ю buc. — иꙁбавиль pog. -лъ sof. (ἐξιλάσασθαι). — ѿ беꙁаконениꙗ pog. -кониꙗ sof. buc. (ἀπὸ τῆς ἀνομίας). 9. [a] сребромъ pog. sof. — кѹпиша pog. -шѧ sof. — хрїста pog. 9. [b] 10. ѩꙁыкъ pog. sof.

Digitized by Google

11. ѥгда видитъ прѣмждры оу-
мираѭщꙗ. Вкоупѣ безоумнї и не-
смысльни погыбнатъ. И ѡставатъ
тоуждїимъ богатъство свое.
12. И гроби ихъ и храми ихъ въ
вѣкъ. Села имъ въ родъ и родъ.
Нарѣша имена своꙗ на земныхъ.
13. И чл҃къ въ чьсти сы не ра-

11. [a]егда видітъ прѣмждръїѧ оу-
міраѩщѧ ∵ [b]Въкоупѣ безоумнъ и не-
съмысленъ погыбнетъ ∵ [c]И ѡставатъ
тоуждиимъ богатъство свое ∵
12. [a]И гроби ихъ храми ихъ въ
вѣкъ ∵ [b]Села ихъ въ родъ и родъ ∵
[c]Нарѣшѧ имена своꙗ на земънъıхъ ∵
13. [a]И чловѣкъ въ чъсти сы не

11. [a]Егда віділъ жидъї ꙗко прѣмждръї сѫщѧ, оумираѭщѧ же грѣхъми. лю-
дие ѩзъїчъстии сами оутвръжда[ѭ]|ѭтъ са, не въпасти въ тѣхъ клатвѫ ∵ [b]Диꙗ-
волъ и смр҃ъть, не разоумѣвъша ꙗко б҃оу противаща са. гл҃етъ же июдѫ подобнаꙗ
пострадавъша ∵ [c]Люди жидовъстии богатъство еже имѣшѧ ѩзыкомъ прѣдашѧ.
такожде и диꙗволъ и смрьтъ пострадасте· б҃атъство бо еже имѣсте расточи х҃ъ ∵
12. [a]Живи бо въ адъ сидѫ, рѫкъї своѭ на бога въздвигъше ∵ [b]Юже бо възвра-
тити са жидове не могѫтъ ∵ [c]Къждо бо ихъ на земли плачѫще са възъ|глаша-
ѭтъ ∵ 13. [a]Июда· ношааше бо порѫчениꙗ емоу ꙗко оученикъ, бѣ же зловоленъ ∵
[b]Имъїи бо благодѣть апостолъства, сиѭ повръгъ сърѣбро възлюби ∵

XLVIII. *Annot. ad psalm.* 11. [a] прѣмждрої (?) sin. прѣмждры sof. (σοφούς). — оумира-
ѭщꙗ sin. -ѭща sof. [b] безоумънъ съ несъмысльнъıмъ sin. -мьнь и -льнь buc. безоумни и несъ-
мыслънї sof. (ἄφρων καὶ ἄνους). — погыбнѫтъ sof. погыбнета buc., и ѡставита buc. 12. [a] і храмі
sin., in pog. male вѣкъ pro вѣкъ. [b] имъ sof. нмь buc. [c] нарѣшꙗ sin. нарекоше buc. —
земънъıхъ sin. земльныхъ sof. -льны̆ buc. 13. [a] въ чьсті sin. sof., сын buc.

Annot. ad comm. 11. [a] сѫща pog. sof. Умираѭща же pog. -щѫ же sof. — грѣхомъ pog.
sof. -мь buc. — ꙗзычьстнї pog. ѧ-с'цни sof. buc. — оутвръждаѭт са pog. sof. се оутвр. buc.:
ἀσφαλίζεται, клатвѫ: τῇ ἀποφάσει. [b] не разумѣеше pog. buc. -мѣвьша sof. — противаще са pog.
buc. -ща са sof. — и їюдѫ sof. июда buc. [c] жидов'сти pog. -ьс'цнї sof. buc. — post богат҃во add.
своѥ pog. богат'ство своѥ buc. sed in sof. abest, neque graece legitur, ꙗзыкомъ pog. ѧз. е sof.
— имѣша, прѣдаша pog. -шѫ sof. — пострадаста buc. — и бг҃тво pog. и б. buc. богатьство
бо sof. (τὸν πλοῦτον γάρ). — имѣсте sof. имѣасте sof. имѣста buc. 12. [a] живи pog. sof. живии
buc. (ζῶντες), bon. male жидове. — своѫ pog. своꙗ sof. [b] оуже sof. юже pog. buc. — жидове
възвр. buc. [c] къждо sine бо pog. кьждо бо sof. buc. (graece: γάρ). — на земи pog., in buc. abest.
— плачаще са pog. sof. плачюще се buc. 13. [a] ношааше sine бо pog., sed sof. buc. habent
— порѫченаꙗ pog. sof. buc. (graece aliter: ἐπιστεύετο τὰ βασταζόμενα). — зловоленъ sof. -льнь

Digitized by Google

ʒоумѣ. Прнложн са скотѣхъ несмысльныхъ н оуподобн са нмъ.

14. Съ пѫтъ нхъ съблаʒнь нмъ. Н по снхъ въ Устѣхъ своихъ благонʒволатъ. Дїаѱалма· прѣложеннѥ дв҃два прр҃чтва.

15. Ꙗко ѡв'ца въ адѣ положенн сѫтъ, съмрътъ Упасетъ ꙗ. Н Удоблѣѭтъ нмъ правнї ʒа оутра. Н помощь нхъ ѡбетшаѥтъ въ адѣ, ѿ славы своѥꙗ нʒдрннѫша са.

раʒоумѣ ∴ [b] Прнложн са скотѣхъ несъмыслъныхъ н оупобн са нмъ ∴

14. [a] Съ пѫтъ нхъ съблаʒнъ нмъ ∴ [b] Н по срѣдѣ въ оустѣхъ своихъ благонʒволатъ ∴ Днаѱалма ∴

15. [a] Ꙗк ѡвцѫ въ адѣ полѫжені сѫтъ, смрътъ оупасеть ѫ ∴ [b] Н оудоблѣѫтъ нмъ правнн ʒа оутра ∴ [c] Н помоштъ нхъ ѡбетъшаѥтъ въ адѣ· ѡтъ славъі своѫ нʒърннѫшѫ са ∴

---

14. [a] Жндомъ н їюдѣ на хрїа съвѣщанне ∴ [b] Своимн бо оустї нюда нсповѣда гл҃а· съгрѣшнхъ прѣдавъ кръвь неповннъна ∴ Прѣложенне двдова пр҃чъства ∴ 15. [a] Постланн бо бѣїшѫ въ поустъінн, ꙗко ѡвъцѫ влъкохъїщънъї врѣжденъї днꙗволомъ ∴ [b] Вѣровавъшен въскръсенню· ʒа оутра бо въсъ|кръсенне бъїстъ ∴ [c] Н ꙗже мнѣахѫ помощъ жндове, ʒаконъ н пнсма ѡбет'ша, вънегда сннде гь въ адъ, егоже самн ꙗко непъщевашѫ нʒдръїшѫ сп҃су· гробомъ бо владъїчнем' слава нхъ паде ∴

---

buc. (ἀγνώμων, pog. male ʒло боленъ). [b] нмы pog. sof. нмын buc. sine бо pog. buc., sed sof. habet бо (ἔχων γάρ). — bon. male благотѣтъ, quod utique благодѣтъ legi debet (τὴν χάριν). — снѭ pog. снѧ sof. сню buc. — поврьгъ sof. pog. поврьгь buc. (ταύτην ῥίψας), male bon. бо врагъ! — ср. вʒлюбн pog. ср. въʒл. sof. ср. въʒлюбнн buc.

XLVIII. *Annot. ad psalm.* 14. [a] съ пѫтн нхъ sof. (male), сь поуть нхь buc. [b] і по сіхъ оустѣхъ бл. sin. (ubi aliquot verba desunt), н по снхъ въ оустѣхъ св. бл. sof. buc. 15. [a] овъцꙗ sin. ѡвца sof. — положенъі sin. -нн sof. buc. — ꙗ sin. ѧ sof. нхь buc. [b] оуделѣють buc., ʒа оустра sin., reliqui omnes ʒа оутра. [c] обътъшаетъ (?) sin. ѡбетьшаѥтъ sof. -ѥть buc. — своеꙗ sin. -еѧ sof., ѿ славн своѥѥ buc. — върінѫшꙗ сꙗ (lege въірннѫшꙗ сꙗ) sin. нʒрнноуше се buc. нʒдрнновенн бышѫ sof. (ἐξώσθησαν).

Annot. ad comm. 14. [a] н їюдѣ pog. sof. н нюдѣ buc. — съвѣщанніе pog. -нне sof. сьв-ние buc.: συμβουλία. [b] неповїн'нѫ pog. sof. 15. [a] посланн pog. buc. постьланн sof. (κατεστρώθησαν). — бѣша pog. бышѫ sof. быше buc. — въ поустынн pog. sof. вь п. buc. (male bon. въ поустъ лн, ἐν τῇ ἐρήμῳ). — овца pog. ѡв'ца sof. — вльхохыщны pog. влъкохыщены sof. вльхохыщ'нни buc. (θηριάλωτα). — врѣждены: τρωθέντα. [c] н ꙗже pog. н ѧже sof. н юже buc. — м'нѣахѫ sof. buc. мнѣаше pog. (bon. нмѣахѫ), graece: ἣν ἐδόκουν ἔχειν. — гь въ адъ pog. sof., гь om. bon. sed buc. habet. — егда же bon., melius егоже sof., еже pog. ѥже buc.: ὃν

Digitized by Google

16. Обаче бъ избавитъ дшж мож из ржкы адовы, ѥгда приѥмлет ма.	16. Ѡбаче бъ избавитъ дшж мож изъ ржкъı адовъı, егда приеметъ ма ⁖
17. Не бои са, ѥгда разбогатѣѥтъ члкъ. Ли ѥгда оумножит са слава домоу ѥго.	17. [a]Не бои са, егда разъбогатѣеть чловѣкъ ⁖ [b]Ли егда оумножитъ са слава домоу его ⁖
18. Иде оумираѩ не ѡстави ли всего. Ни же синде с нимъ слава домоу ѥго.	18. [a]Иде оумиражь не ѡставитъ ли въсего ⁖ [b]Ни же сънидетъ съ нимъ слава домоу его ⁖

16. Хрьстосъ глаголетъ ѿ въскрьсении своѥмъ ⁖ 17. [a]Притъıкаѥтъ июдѣ, ѩко приѥмлаща цѣнж хвж · мнѣаше бо бата са. глетъ же и по ѡбъщоу паче же ѿ въсхъıщениѩ батащжж са и грьдащжж са ⁖ [b]Нечьстиваго и грьдаго · вьсѣка бо слава члчѣ ѩко цвѣтъ травенъ ⁖ 18. [a]Ни июда бо прїѡбрѣте сьребрьникъ · въздвѣси бо са · ни вьси въ тъще батащеи са · тъщама бо ржкама ѡходатъ ⁖ [b]Не сниде[тъ] бо злато ни съ вьсѣцѣмъ члкомъ богатомъ · ѡстажтъ бо на земли имѣниѩ, тамо же варѣжтъ дѣла ⁖

(sc. ᾅδην). - ѩко om. pog. buc., habet sof. — непщеваша pog. непьщева sof. неп'щеваааше buc. (ὡς ἐδόκουν). — издрыша pog. -шж sof. — гробомь pog. sof. -м' buc. (male bon. громомъ): διὰ γὰρ τοῦ τάφου. — вл̑чнымъ sof. вл̑чнынмь buc. вл̑чнемъ pog.

XLVIII. *Annot. ad psalm.* 16. [a] издржкы sof. из роукы buc. 17. [a]incipit in sof. verbis ѥгда приѥмлетъ ма, quae in buc. ad finem v. 16 pertinent. — разбогатѣѥтъ sof. -тѣѥть buc. [b] оумъножітъ сѩ sin. add. съ німъ, quod in sof. buc. abest. 18. [a] нжде sin. иде sof. buc. — — оумірающі sin. оумираа sof. -аѥ buc. — ѡставить ли sof. [b] домоу om. buc.

Annot. ad comm. 17. [a] притыкаѥтъ: αἰνίττεται. — бо богата са sof.: πλουτεῖν. — глетъ же: in bon. male ше post глетъ. — и по ѡбьщоу pog. sof. buc.: καὶ κατὰ κοινοῦ. — паче же: μάλιστα. — и ѿ pog., sine и sof. buc. — ѿ въсхыщениѩ sof. вьс-а pog.: ἐξ ἁρπαγῆς (buc. ѿ хыщениѩ). — богатащаѩ са pog. -жа са sof.: τοὺς πλουτοῦντας. — и грьдыѩ pog. sof.: τοὺς ὑπερηφάνους (buc. грьдыю!). [b] нечьстїваааго pog. sof. -ваа buc. — вьсѣка sof. — члча pog. члвча buc. члвчьска sof. — дрѣвьнь pog. male pro трѣв'ныи sof. (χόρτου), buc. repetit errorem дрѣвѣнь. 18. [a] прїобрѣте pog. приѡб. sof. buc. (ἐκέρδησε, minus acurate bon. прїѡбрѣтъ). — в' тъще pog. въ тьще sof.: διακενῆς. -- празнїма бо р. sof. — ѡходатъ pog. sof. ѿходеть buc.: ἀπέρχονται. [b] сниде pog. съниде sof. с'ниде buc. (συγκατέβη). — злато omnes slav., in graecis pro ὁ χρυσός lectio ὁ χριστός occurrit. — ни съ вьсѣцѣмъ sof., sed pog. buc. omis. ни. — богатомъ pog. -тымъ sof. -тымь buc. (οὔτε παντὶ ἀνθρώπῳ πλουτοῦντι, sed in graeco praecedit prior pars οὔτε γὰρ τῷ Ἰούδᾳ, cuius interpretatio in slav. abest). — ѡстааіть sof. -жтъ pog. — на земи pog. — варѣжтъ pog. sof., тамо бо варають buc. (προλαμβάνει).

Digitized by Google

19. Ѩко дш҃а ѥго вь живот҃ѣ ѥго бл҃вит са. Исповѣсть ти са, ѥгда бл҃го створиши ѥ҇м.

20. Вьнидетъ до рода ѡ҃цъ своихъ. До вѣка не оузрить свѣта.

21. И ч҃лкъ вь чьсти сы не разоумѣ · пріложи са скотѣхъ несмысльныхъ и оуподоби са имъ.

19. ᵃѨко дш҃а его въ животѣ его бл҃витъ са ∵ ᵇИсповѣсть ти са, егда благо створиши емоу ∵

20. ᵃВънидетъ до рода ѡтецъ своихъ ∵ ᵇДо вѣка не оузърить свѣта ∵

21. И ч҃лкъ въ чъсти сы не разоумѣ · приложи са скотѣхъ несъмыслъныхъ и оуп҃оби са имъ ∵

XLIX.

Pog.

Сл(а҃) · ѱалмъ · асофѡвъ · м҃ѳ ·

прр҃чьство ѿ съборищи · асафатъ бо съборище сказаѥт са · ѡ отріно-

Bon.

∵ Сл҃а · ѱ҃а · асафовъ · м҃ѳ · ∵

Пр҃чъство ѿ съборищи · асафъ бо съборище сказает са · ѿ ѿриновении бо

19. ᵃГрѣшънаго · въ животѣ его бл҃витъ са, си рѣчь наслаждаетъ са, радоуетъ са · по ѿшествии же ѿ сего житиꙗ ѡсѫждена бѫдетъ ∵ ᵇЕгда бо милоуемъ естъ б҃омъ, тъгда исповѣдаетъ са ч҃лкъ ∵ 20. ᵃЧ҃лкъ бо въ слѣдъ дѣлъ ходитъ дѣденъ · ѡви добрыихъ, ѡви же злыихъ · се естъ еже вниде до рода ∵ ᵇДиꙗволъ и послѣдоуѫщеи емоу въїнѫ въ тъмѣ мѫчими бѫдѫтъ ∵ 21. Се естъ речено ѿ июдѣ и диꙗволѣ · ѡба бо ѿ чъсти ѿпадоста, и вьси елико нечювъствьни сѫтъ, не разоумѣѭще ∵

XLVIII. *Annot. ad psalm.* 19. ᵃ благословеститъ сѩ sin. бл҃вить са sof. благословит се buc. ᵇ і исповѣстъ sin., sine и sof. buc. 20. ᵃ рова (?) sin. male pro рода, nisi culpa editoris. ᵇ оузрнтъ sof. -ть buc. 21. въ чьсти sof. вь чьсти buc. — сын buc.

Annot. ad comm. 19. ᵃ грѣшнаа҃го pog. buc. -наго бо sof., бо om. pog. habet buc. (γάρ). — бл҃ви са pog., melius бл҃витъ са sof. buc. (εὐλογεῖται, vl. εὐλογήσεται). — живота ѡсаже҃н' pog. ѡсѫждена sof. ѡсоужена buc. (κατακρίνεται, sc. ἡ ψυχή). ᵇ млоуемъ естъ бм҃ъ pog. sof. buc.: ὅταν εὐμενῆ σχῇ τὸν Θεόν. ᵇ члвкъ · тъгда sof., in pog. et buc. ч҃лвкъ in fine post исповѣдает са positum (etiam graece: τότε ἐξομολογεῖται ὁ ἄνθρωπος). 20. ᵃ вь слѣдъ дѣль ходитъ pog. въ сл. дѣлъ х. sof. вь слѣдь хоулить buc. (ἐξακολουθεῖ τοῖς ἔργοις) — male pog. дѣльнъ, recte дѣдьн' sof., buc. corruptelae хоулить add. alteram дѣла (graece: τῶν προγόνων). — ѡви же добр. buc. — се естъ еже внидетъ до рода pog. sof. buc. (graece: τουτέστιν τοῦτο ἐπὶ τὸ γένος εἰσελεύσεται). 21. реченое pog. -ѥ buc., melius речено sof. (ἐλέχθη). — ѿпадете sof. ѿпадоста buc.: ἐξέπεσαν (minus accurate ѿпадаете pog.) — не чюв'нии buc., не разоумѣвающе buc.

Digitized by Google

венні бо жидовьстѣ· прⷪ҇рчьствоуєтъ ⁘

1. Гъ бм҇ъ гдъ гл҇а и прїзва землѧ. Ѿ въстѡкъ слн҇ца до западъ.

2. Ѿ сиѡна красѡта лѣпоты єго.

3. Бъ ꙗвѣ прїдетъ. Бъ нашъ и не прѣмльчитъ. Огнь прѣдъ нимъ възгорит сѧ. И ѡкрьстъ єго боурѣ велиа.

жидовъстѣ пророчъствоуєтъ ⁘ Бъ бомъ гъ гл҇а и прїзва зм҇а ⁘

1. [a] Гъ бомъ гъ гл҇а и призъва зема ⁘ [a] Отъ въстокъ слънъца до западь ⁘

2. Отъ сиѡна красота лѣпты єго ⁘

3. [a] Богъ ꙗвѣ придетъ ⁘ [b] Богъ нашъ и не прѣмлъчитъ ⁘ [c] Огнъ прѣдъ нимъ възъгоритъ сѧ ⁘ [d] И ѡкрьстъ єго боурѣ велиꙗ ⁘

XLIX. 1. [a] Бъ не чювьствънъїхъ бъ идолескъ, нъ разоумънъї, ѡ нихже речено єсть· азъ рѣ, бзи бѫдѣте, ихже жите небско. се в'зопивъ на крⷮтѣ вса землѧ призва ⁘ [b] Въсток' бо и западъ, сѣверъ и югъ, послоушашѧ словеси єва|гл҇скаго и бъївши въ єрм҇ѣ ⁘ 2. Въ лѣпотѣ бо црⷭ҇вънѣи красота [бо] хв҇а, си рѣчь видима єсть ⁘ 3. [a] Въ второє пришесть|віє ⁘ [b] Юже бо непрꙑкръвенъ придеть гъ, нъ съ дръзновеннѥмъ и с плъкъї и славоѧ многоѧ, не прѣмлъчѧ нашихъ ⁘ [c] Тъгда на сѫдѣ. тако бо и даниилъ рє· ꙗко рѣка ѡгнъна течааше прѣдъ нимъ ⁘ [d] Чиннове небнъїхъ силъ, страхомъ оужасаѭще сѧ (и) исоушаѭще вса· боурѣ бо соушение єсть ⁘

XLIX. *Annot. ad titulum.* Псаломъ асаафовъ sin. п. асафовъ sof. -ь buc. — ѡ съборищи: περὶ τῆς συναγωγῆς. — асафат' бо buc. — жидов'сцѣ buc. -ьстѣмъ sof., ѡ отьринновени бо ж. buc.: περὶ οὖν τῆς ἀποβολῆς Ἰουδαίων.

Annot. ad psalm. 1. [a] бъ богѡмъ sof. — землѧ sin. [b] западъ sin. sof. 3. [c] възгорить сѧ sof. [d] велъѣ sin. боура велиꙗ buc.

Annot. ad comm. 1. [a] чювественыихъ sof. — идольскъ pog. -ь buc. -ьскъї sof. — иж pog. sof. — разоумныихъ sof. — боудете buc. — нбнᲂѥ pog. небно sof. -ною buc. — съ в'зъпивь pog. сьь възьпивь buc. (οὗτος κράξας, male sof. сватнвь sine съ), cet. in buc. des. [b] послоушаша pog. -шааше buc. -шашѧ sof.: ὑπήκουσαν, словесе pog. buc. sof., єуꙁ'скааго pog. єуггелъскааго sof. — въ иєроусолуѣ pog. 2. вельлѣпотѣ бо pog. buc. въ лѣпотѣ бо sof.: ἐν γὰρ τῇ εὐπρεπείᾳ. — красота: ἡ ὡραιότης, sine бо pog. sof. и кр. buc. Post си рѣчь exspectabamus доброта, quia graece τὸ κάλλος legitur. — видимаа buc. 3. [a] фтwроє pog. (literae фтw per ligaturam exaratae), второє sof. — пришествиє pog. -шьствиє sof. -ниє buc. [b] Ѹже pog. sof. — непрнкровно sof. непрїкръвенъ pog. -ь buc. (παρακεκαλυμμένος, vl. -μένως). — иж pog. sof. — и съ плькы pog. -лъкы sof. (καὶ μετὰ παρατάξεως). — и сь славою buc. — многоѧ sof. — не прѣмльча нашихъ pog. -мльча н. sof.: μὴ παρασιωπῶν τὰ ἡμέτερα. [c] тогда buc. тьгда sof. — даниль sof.

Digitized by Google

4. Приꙁоветъ небо съвыше. И ꙁема расѫдитъ люди своѩ.
5. Съберѣте емоу прпобныѩ его. Ꙁавѣщаваѭщаѩ ꙁавѣтъ его ѡ жрътва.
6. И въꙁвѣстатъ нбса правдѫ твоѭ. Ѩко бъ сѫдии естъ. Діаψалма.

4. [a]Приꙁоветъ небо съвыше∴ [b]И ꙁемла расѫдитъ люди своѭ∴
5. [a]Съберете емоу прѣподобънꙑѭ его∴ [b]Ꙁавѣщаваѭщѫѭ ꙁавѣтъ его ѡ жрътвахъ∴
6. [a]И въꙁвѣстатъ небса правъдѫ его∴ [b]Ѩко бъ сѫдии естъ∴ Діаψалма∴

---

4. [a]Свиѣть бо е ѣко свитъкъ, ѣко же естъ ѱано・ юже не бꙑті емоу к томоу∴
[b]Съберетъ бо вса ѩꙁꙑкꙑ тъгда・ ꙁемлѣ бо чл҃къ, ѣко створитъ сѫдъ живꙑимъ и мр-
твꙑимъ∴ 5. [a]Тъгда бо съберѫтъ стꙑѩ аггли, ѣкоже естъ ѱано, ѿ всѣхъ чл҃къ въ раи∴
[b]е[е]лико вꙑинънѫѭ жрътвѫ мтвѫ жрѣахѫ боу, хранаще ꙁавѣтъ бжи・ ти бо истовꙑ сѫтъ∴
6. [a]Нбса нарицетъ, елико небсънꙑимъ житиемъ живѫ, ти тъгда въпиѭтъ славаще
сѫдъ бжи∴ [b]Тъгда бо сѫди всѣмъ бъ правъденъ∴ Прѣложение прчъства∴

-нилъ buc. -ниилъ sof. pog. — огньна pog. ѡгнънаа sof. buc. (πυρός). — течѣше sof. -чаше buc. (εἷλκεν). [d]чинове pog. sof. чиновь buc.: τὰ τάγματα. — и силь buc. — сь стр. buc. — ѹжасаѭще сѧ pog. sof.: καταπλήσσοντες. — и исоушаѭще вса pog. и иꙁьсоушающе buc., sof. sine и (καὶ ξηραίνοντες πάντας). — соушение pog. buc. -ние sof. graece: καταιγίζειν γὰρ ξηραίνειν ἐστίν.

XLIX. *Annot. ad psalm.* 4. [a]нба (?) sin. небо sof. [b]ꙁемлѭ sin. — расѫдіти sin. sof. buc. (διακρῖναι). — своѩ sin. -ѩ sof. 5. съберѣте sin. sof. сьб. buc. — моу (pro емоу) sin. — прѣпнꙑѩ sin. прѣподобныѩ sof. [b]ꙁавѣщаваѭщиѩ sin. -ѭщѫѩ sof., post ꙁавѣть buc. om. его. 6. [a]правдѫ sof. — твою buc. (graece: αὐτοῦ). [b]сѫди sin. sof. соудии buc.

Annot. ad comm. 4. [a]свиѣтъ pog. съвиѣть sof. сьв. buc. — бо е (sc. небо) sof., sed pog. buc. е omis. (ἐνειλήσει γὰρ αὐτόν, vl. ἐνειλίσσει). — съвитокъ sof.: βιβλίον. — писано pog. sof. buc. — ест' praeced. пис. sof. е pog. — оуже sof. юже pog. buc. — add. бо pog. buc., sed in sof. abest. [b]в'сѧ ѩꙁыкы pog. въсѧ ѩꙁ. sof. — тогда pog. buc. тьгда sof. — члкь pog. члвкъ sof. — живыимъ pog. sof. — мрътвыимъ pog. мрт. sof. (ζώντων καὶ νεκρῶν). 5. [a]аггли стыѩ pog. -ыѭ sof.: οἱ ἄγγελοι τοὺς ἁγίους. — писано pog. buc. sof. — въ раи: εἰς τὸν παράδεισον. [b]post елико pog. sof. buc. add. бо: ὅσοι γάρ. — вын'нѫ ж. pog. въин'нѫѭ ж. sof. выноую ж. buc. (διηνεκῆ θυσίαν). — молітвѫ pog. млтвѫ sof. млтвы buc., exspectabamus молитвоѭ propter graecum: διὰ τῆς εὐχῆς, pog. buc. add. бо quod in sof. et graeco abest. — жрѣхѫ sof. -оу buc. — истин'ни pog. buc. истин'ныи sof. οἱ ἀληθινοί. 6. [a]небс'скымъ житиемъ поживѫ sof. нбснымъ жиша (omisso житиемъ) pog. et buc. (οὐράνιον βίον μετῆλθον). — тогда pog. buc. тьгда sof. — въпиѧтъ sof. [b]бо om. pog. buc. habet sof. — всѣмъ сѫдіи pog. -ди sof. соуди buc. — праведенъ sof. правед'нь buc.

Digitized by Google

7. Слышнте людніе мои, възглаѧвам. И ісраи(л)ю свѣдѣтествоуѫ тебѣ. Ꙗко бъ бъ твои есмъ азъ.

8. Не ѡ жрътвахъ твоихъ ѡблнчѫ тебе. Ѡлокактоматы же твоѫ прѣдъ мноѭ сѫтъ вынѫ.

9. Не пріимѫ ѿ домоу твоего тельцъ. Ни ѿ стадъ твоихъ козелъ.

10. Ꙗко мои сѫтъ вси ѕвѣрніе

7. [a] Слъішнте людне мои, възъглаголꙗ вамъ ∴ [b] И нлю съвѣдѣтелъствоуѫ тебѣ ∴ [c] Ꙗко бъ твои есмъ азъ ∴

8. [a] Не ѡ жрътвахъ твоихъ ѡблнчѫ тебе ∴ [b] Олокавъѳоматъі же твоѫ прѣдъ мноѫ сѫтъ присно ∴

9. [a] Не принмѫ ѿ домоу твоего телець ∴ [b] Ни ѡть стадъ твоихъ козелъ ∴

10. [a] Ꙗко мои сѫтъ въси ѕвѣрне

7. [a] Къ людемъ жидовъскомъ слово · ꙗко благъ бо бъ, съшедъ бесѣдоваа̂ше съ людъмн ∴ [b] Свѣдѣтелъствоуетъ ꙗко члкъ кь чкоу бь илевъ, да покажетъ ꙗко нѣсть віна бъ ѕломъ ∴ [c] Сн рё азъ есмъ бъ · то како ма ѡставлъ, прілѣпі са идолѣхъ; ∴ 8. [a] Сн рѣчъ не мнѣ ли приношаа̂ше жрътвъі · чесо раді нннѣ принсишн ж идоломъ; ∴ [b] Не ѡлокавъѳоматъ ли твоихъ полагаа̂ше прѣдъ мъноѫ · то како къ демономъ пристѫпи; ∴ 9. [a] Сн рѣчъ негодоуѫ жрътвъ твоихъ ∴ [b] Оуставихъ бо кръвънъіѩ жрътвъі · не благовола бо ѡ нихъ ∴ 10. [a] Глетъ бо оубо и ѕвѣри, ѡбаче ѩзъкъі

XLIX. *Annot. ad psalm.* 7. [a] людье sin. — и възглю buc. възглѭ sin. [b] свѣдѣтельсвоуа̂ тебе sof. и засвѣдѣтел'ствоую buc. — бъ бъ sin. sof. гь бь sine ꙗко buc. (graece: ὁ θεὸς ὁ θεός). 8. [a] обліч҄ѫ sin. ѡбличa sof. -чю buc. [b] вьсесъжагаемаа твоѣ sin. ѡлокавтоматы твоа̂ sof. ѡлокав'томаѳы buc. — вынѫ sin. sof. выноу buc. 9. [a] телецъ sin. тел'ць buc. [b] козьль buc. 10. [a] ѕвѣрі sin: ѕвѣрнѣ sof. [b] ѣко ті sin. male pro скотн — воловн sin.

Annot. ad comm. 7. [a] жидов'скымь buc. -ьскымъ sof. — и ante съ люд'ми add. pog., sed sof. buc. non habent neque graece legitur γάρ. — бесѣдоваа̂ше: διαλέγεται. [b] нѣстъ вина бь pog. богъ sof. — ѕломъ sof.: ἀναίτιος κακῶν. [c] азь бо buc. sine бо sof. pog. — то како: καὶ πῶς. — ѡставль pog. buc. -влъ sof.: ἐγκαταλείψας. — прілѣпи са: ἐκολλήθης (vl. προσετέθης). 8. [a] принашаа̂ше sof., чьсо sof., а̂ ante идоломъ om. pog. buc. [b] ѡлокав'томаѳ ли buc. ѡло--ть ли sof., omiss. ка pog. — твои buc. твоихъ sof. — мноа̂ sof. — то́ како оубо sof.: πῶς οὖν. 9. [a] негодоуѫ: βδελύσσομαι. — жрътьвъ sof. [b] оуставихь buc. -ъ sof. pog. (ἔπαυσα, melius quam оставихъ bon.). — кръвныа̂ sof., male црковныа̂ pog. -ныѥ buc. (τὰς δι' αἵματος θυσίας). — блговола pog. благовола sof. -волю buc.: εὐδοκῶ. 10. [a] ѹбо и ѕвѣри pog. buc. -ѕв. sof. sine бо (λέγει μὲν γάρ). — ѡбаче: πλήν. — а̂зыкы pog. sof. — нарнчетъ: αἰνίττεται, сице buc., а̂ pog. sof., ѿ съдръжаниа̂ pog. sof.: ἐκ τῆς συνοχῆς. — идольска pog. -ъскаа̂го sof. -скаа

джбравнї. | Скотн въ горахъ н воловѣ.	джбравънин ∵ [b] Скотн въ горахъ н воловѣ ∵
11. Познахъ вса птнца нбсныа. Н красωта селнаа съ множ естъ.	11. [a] Познахъ въса птнцы небсъныж ∵ [b] Н красота селъна съ множ естъ ∵
12. Аще въ҆залчж, не повѣмъ тебѣ. Моа бо естъ вселенаа н їспльненніє єга.	12. [a] Аще въ҆залъчж, не повѣмъ тебѣ ∵ [b] Моꙗ бо естъ вселенаꙗ н кіцн еж ∵
13. Єда іамъ маса юнча· лн кръвь козла пїа.	13. Єда ꙗмъ маса юнъча· лн кръвъ козла пнж ∵

нарнчетъ, спсъ ж ѿ съдръжаннꙗ ндолъскаго ∵ [b] Ꙗко скотї бо заблждаїшж в гора грѣховънъїхъ, ꙗже въз|двнгошж бѣсн, н ꙗко воловѣ влачаахж нго лестъное· снж же нзбавнхъ, ꙗко мнѣ лоучъшж бъївъшж ∵

11. [a] Нмжщжж небсное н въїсокое жнтне ∵ [b] Раꙗ глетъ, егоже нпчтоже естъ краснѣе на земли ∵ 12. [a] Не трѣбоуетъ бо бъ ѿ чка· нн алъчетъ нн жжждетъ, ꙗко земънъїн ∵ [b] Въсѣ бо въ ржцѣ нматъ бъ, вса вселенжж ∵ 13. Сн рѣчь мръзъкъї мн сжтъ жрътвъї законънъїж· благодѣтъ бо жнветъ ∵

buc. [b] заблждниша pog. -шж sof.: ἐπλανήθησαν. — іаже pog. аже sof. ієже buc. (ἃ, sc. ὄρη). — въздвнг'ше pog. buc. въз'двнгошж sof. (ἤγειραν). — влачѣахж sof. -ахоу buc.: εἷλχον. — льстное pog. sof. -ие buc. (τῆς πλάνης). — сніа бо pog. -ие бо buc. сна же sof. (τούτους δέ). — лоучьшa бывшa pog. -шж быв'шж sof., male buc. лоучьшоу се (τούτους δὲ ἐλυτρωσάμην ὡς ἐμοί διαφέροντας, aut: ταῦτα ... διαφέροντα).

XLIX. *Annot. ad psalm.* 11. [a] птнцꙗ sin. п'тнца sof. — нбснъиꙗ sin. -ныа sof. [b] н ante крас. om. sof. — сельнаа sin. сел'наа sof. — мьножь sin. 12. [a] възлач(э)є sin. възьальча sof. възалчю buc. [b] въселенаа sin. sof. — нсплъненье сꙗ sin. нспльнієнне buc. коньцн sof. (πλήρωμα). 13. ѣмь sin. іамъ sof. — юнчѣ sof. — козьлꙗ sin., пїж sof.

Annot. ad comm. 11. [a] нмащиа pog. -жа sof. -оуще buc. (τοὺς ἔχοντας). [b] раꙗ pog. buc. раа sof.: τὸν παράδεισον. — краснѣе естъ pog. -ие ie buc. естъ краснѣе sof. (οὗ ὡραιότερον οὐδέν ἐστι). — на земли pog. sof. buc.: τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. 12. [a] нн алчеть нї жажет' pog. нн альчеть нн жжждетъ sof. (in graeco: οὐ γάρ vl. οὔτε γάρ). — н земльннн sof.: ὡς γηγενεῖς, sed vl. γηγενής cui respondet pog. земльнї, buc. -нын. [b] ultima duo verba вса вселенжж bon. in reliquis codicibus absunt neque graeci codices habent. 13. мрьзьскы buc. — сна зaкон'ныа pog. сніє -нныє buc., sed in sof. сна abest, graece: αἱ θυσίαι τοῦ νόμου. — блгодѣть sof. — бо жнветъ sof. жїве pog. buc.: πολιτεύεται (male bon. жндетъ).

14. Пожри богоу жрътвѫ хвалѣ · и въздаждь вышнюмоу обѣты твоꙗ.

15. И призови ма вь дьнь печали твоѥꙗ. Избавлѫ та и прославиши ма.

16. Грѣшникоу же рече бъ. Вьскѫѭ ты повѣдаѥши оправданиꙗ моꙗ. И приѥмлеши завѣтъ мои оусты твои.

17. Ты же възненавидѣ наказаниѥ моѥ · и извръже словеса моꙗ вьспатъ.

14. Пожри бви жрътвѫ хвалѣ · и въздаждъ вышнемоу обѣты твѫ ⁘

15. [a] И призови ма въ денъ печали твоеѫ ⁘ [b] Избавлѫ та и прославиши ма ⁘

16. [a] Грѣшъникоу же рече бъ ⁘ Въскѫѭ ты повѣдаеши оправъданиꙗ моꙗ ⁘ [c] И приемлеши завѣтъ мои оусты своими ⁘

17. Ты же възненавидѣ наказаниѥ і извръже словеса моꙗ вспатъ ⁘

---

14. Постънѫѭ и молитвънѫѭ жрътвѫ · сеѭ бо възыскаѥтъ ꙗко бескрънъны ⁘
15. [a] Въ тои бо бескръвнѣи жрътвѣ призови, рече, и азъ та оуслышѫ ⁘ [b] Избавленъ
бо бывъ чл҃къ, си рѣчъ адамъ, отъ одръжѫщѫѭ ѥго скрьби, по томъ славѫ не прѣста-
ѥтъ до вѣка ⁘ 16. [a] Си рѣчъ людемъ жидовъскомъ ⁘ [b] Чъто ѥще, рече, поучаѥши
са законоу моѥмоу, на ма помыслъ злаꙗ ⁘ [c] Не побаѥтъ бо ти ѥще прочитати за-
кона, осквръньшоу законъ власвимиеѫ ⁘ 17. Азъ бо не почихъ оучѫ въ сънъмищихъ
ваших, вы же словесъ моихъ възненавидѣсте ⁘

XLIX. *Annot. ad psalm.* 14. пожърі богоу sin. бгови sof. бви buc. — хвалѫ (?) sin. хвалѣ sof. buc. — вышьнюмоу sin. -немоу sof. — своꙗ sin. 15. [a] твоеꙗ sin. печѣли твоеѫ sof. [b] избавлѭ sin. і и-вла sof. и изб. buc. 16. [a] грѣшъникоу sine же sin., habet sof. [b] вьскѫѭ sin. — повѣдаші (?) sin. 17. наказанье sin., sine моѥ sof. buc. — ты връже sin., haud scio an sit въıвръже. — вьспꙗтъ sin.

Annot. ad comm. 14. постнѫѭ и млтвнѫ ж. pog. пост'нѫѭ и млтьвнѫѭ ж. sof., male bon. молитвънѫѭ (τὴν διὰ νηστείας καὶ προσευχῆς θυσίαν). — сеꙗ pog. -ѫ sof. сиѭ buc. — бескврън'ны pog. -ныи sof. беск'врьн'нии buc. (ταύτην γὰρ ἐπιζητεῖ ὡς ἀναίμακτον), ad fidem gr. textus бескръвьны exspectabamus; ita et in 15 [a]. 15. [a] бо om. pog. buc. habet sof. — бескврън'нѣи pog. sof. buc. (τῇ ἀναιμάκτῳ). — оуслышѫ та sof. [b] одръжащаꙗ pog. -жѫщѫѭ sof. (ἐκ τῆς περιεχούσης). — ѥго sof. и pog. — слава pog. sof. -ве buc. (δοξάζων). — въ вѣкъ sof. до вѣка reliqui (ἕως τοῦ αἰῶνος). 16. [a] жидовьскымъ pog. sof. -ь buc. [b] закон'номоу pog. buc. (τὰ νόμιμά μου), sof. -чѣѥши са законоу моѥмоу. — помышль зло pog. -шлъ злаꙗ sof. buc. (κατ' ἐμοῦ λογισάμενος κακά). [c] оскврън'ше pog. buc. -н'шоу sof. (μιάνας, vl. μιάναντα τὴν γλῶσσαν τῇ βλασφημίᾳ), власвимиеꙗ pog. -миеꙗ sof. -ѥю buc., loco verbi законъ verti debebat ꙗзыкъ. 17. оуча pog. sof. -е buc. — вь сън'мищихъ pog. sof. buc. — вьзненавидѣсте pog. buc. възьненавидѣсте sof.: ἐβδελύξασθε.

18. Аще вндѣаше тать, течааше с нимъ. Н съ прѣлюбодѣн оучастнѥ своє полагааше.

19. Оуста твоа оумножнша злобѫ. Н ꙗзыкъ твон съплѣтааше лыщєнїа.

20. Сѣда на братръ свон клеветааше. Н на сна матере своєѩ полагааше съблазнъ.

21. Сн ѥсн створнлъ н оумльчахъ.

18. [a] Аште вндѣаше татъ, течааше с нимъ ∴ [b] Н съ прѣлюбодѣн оучѧстне свое полагааше ∴

19. [a] Оуста твоꙗ оумъножншѧ зълобѫ ∴ [b] Н ѧзыкъ твон съплѣтааше лъштенне ∴

20. [a] Сѣдан на брать свон клеветааше ∴ [b] Н на сна матерн своеѧ полагааше съблазнъ ∴

21. [a] Сн есн сътворнлъ н оумлъ-

18. [a] Съ нюдоѫ ꙗко съ татемъ н прѣдателъмъ жндове течаахѫ подвнзаѭще сѧ ∴ [b] Съ нродомъ бо прѣлюбодѣнцем' ꙗдѣахѫ жндове н пнахѫ н прїлагаахѫ сѧ законопрѣстѫпенї его ∴ 19. [a] Денъ бо н нощъ клеветаѫ на ха н на апл҃ъї не почнвааше ∴ [b] Лъстн поучаѫ сѧ нюда по въсѧ днн на хръста н на ба ∴ 20. [a] На лнкъ апл҃ъскъї · ѿ жндовъ бо бѣхѫ нзб'ранн н тн, н снѫ ѡклеветаѫ не прѣстааше ∴ [b] На петра прїготовавъ рабъїна вратнїцѫ · бѣ бо н тон ѿ сънъмїща жїдов'ска нзбранъ ∴ 21. [a] Дълготрьпѣвъ н пождавъ покаанніа твоего · тъї же самъ не покаа сѧ ∴ [b] Тако

XLIX. *Annot. ad psalm.* 18. [a] ѣще sin. — вндѣше buc., течѣаше sof. -чаше buc. [b] съ прѣлюбодѣемъ sof. -дѣюмь buc. — оучꙗстъе sin. -нє sof. — полагаше buc. -аєшн sof. 19. [a] оумьножншꙗ sin. — злобѫ sof. -оу buc. [b] азыкъ sof. — лъщеньѣ sin. -нніа sof. buc. 20. [a] сѣдꙗ sin. sof. -де buc. — братра своего sin. братръ свон sof. брта своюго buc. [b] снь buc. — мре sin. sof. buc. — своеꙗ sin. — сканъдѣлъ sin. съблаз'н' sof. buc. 21. [a] створілъ sin. sof. — н omis. sin. — омлъчаахъ sin. оумлъчѣхъ sof. [b] вьзнепъштева sin. sof. -ваа buc. — безаконье sin. — побьнь (omiss. syll. до) buc. [c] ѡблнча sof. -чю buc. — поставлѩ sin. -ла sof. — твоꙗ sin. -а sof.

Annot. ad comm. 18. [a] съ татемъ pog. sof. buc. (male bon. съ дателемъ, graece: ὡς κλέπτῃ). — прѣдателемъ sof. pog. -темь buc. — течѣахѫ sof. -чахоу buc. — подвнзаѭще н pog. -заѭще н sof.: ἐπισπεύδοντες αὐτῷ, vl. αὐτόν. [b] прѣлюбодѣнмъ pog. -емъ sof. -юмь buc. (τῷ . . μοιχεύοντι). — ꙗдѣхоу buc. -ѣахѫ pog. sof. — законопрѣстѫпленнн pog. -нні sof. -стоуплѥнню buc. (τῇ παρανομίᾳ). 19. [a] клеветаа sof. -ѫ pog. -та buc. (καταλαλῶν). — post апл҃ы add. юго buc. — не почнваше buc. [b] льстн поучѣа сѧ sof. льстыю поуч. buc. (τὸν δόλον μελετῶν). — н на га buc. 20. [a] апл҃ьскъ pog. -лъскын sof. buc. — нзбранн бѣахѫ pog. -оу buc. бѣхѫ нзбран'нні sof. — снꙗ pog. сꙑа sof. — ѡклеветаваѫ pog. -таа sof. (graece plur. num.: λοιδοροῦντες οὐκ ἐπαύσαντο). [b] рабынѫ pog. -а sof. -ню buc. — вратарннцѫ pog. -р'ннцѫ sof. -цоу buc. (τὴν θυρωρόν). — н тъ pog. buc. н тьн sof. — ѿ сънма pog. ѿ сънъма sof. ѿ сьн'ма buc. — жндовьскаа buc. -'ска sof. 21. [a] дълготрьпѣвъ: μακροθυμήσας. [b] неп'щевав'шен pog. buc. непь-ше sof. (προσδοκή-

Digitized by Google

Възнеп'щевахъ беззаконение ıак бжджъ тебѣ подобенъ. Обличж та и поставла прѣд' лицемъ твоимъ грѣхы твоıа.

22. Разоумѣите же си забывающии бга. Еда когда похытитъ и не бждетъ избавлѣıаи.

23. Жрътва хвалѣ прославит' ма. И тоу пжтъ имже ıавла емоу спсение мое.

чахъ ∴ [b] Възнепъщева беззаконие ıако бждж тебѣ подобенъ ∴ [c] Обличж та и поставла прѣдъ лицемъ твоимъ грѣхы твож ∴

22. [a] Разоумѣите же [в]си забывающии бга ∴ [b] Еда когда похытитъ и не бждетъ избавлѣжи ∴

23. [a] Жрътва хвалѣ прославитъ са ∴ [b] И тоу пжтъ имъже ıавла емоу спение мое ∴

непъщевавъше жидове, ıако побенъ вамъ есмь члкъ простъ, не могъı въздати вамъ (по) дѣломъ вашимъ ∴ [c] Тъгда егда вси нази и ѡжжжелени бждтъ, егда оузратъ ха оуничъженааго ими на прѣстолѣ въıсоцѣ и прѣвъзнесенѣ сѣдаща, и сждаща живъıимъ и мртвъıимъ · тъгда жидове зраще ѡбличажтъ са и ѡсжждажт са ∴

22. [a] Гръди и хъıщъници и лихоимъци и зловѣрънии разоумѣите, ıако естъ сждъ тъгда ∴ [b] Си рѣчъ еда къгда варитъ съмрътъ и не бждетъ ѿмжщааго · и что створатъ не покаавъшеи са въ тои часъ ∴ 23. [a] Жже самъ ѡбнови намъ жрътвж живж и бескврънинж съ хваленіемъ и исповѣданіем' · та бо едіна годѣ естъ бгоу ∴ [b] Тож бо бескврънож жрътвож ıави са намъ пжтъ вѣчънааго живота спснъı ∴

σαντες). — есмъ om. pog. habet sof. buc. — въздд. вамъ sof. buc. самъ pog. (ὑμῖν). — по ante дѣломъ om. bon., omnes al. habent. [c] нази pog. buc. нази sof. — ѡжежени bon. ѡсжждени sine и pog. ѡсоужденни buc. (sine и), recta lectio in sof. и ѡжжжелени (γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα). — оуничіженаго sof. — зраще om. sof., ѡбличѣать са sof.

XLIX. *Annot. ad psalm.* 22. [a] сі sin. си sof. сін buc. (ταῦτα), male bon. вси. — забывающии buc. -ащеи sof. -жщеі sin. [b] когъда sin. кьгда sof. да некогда buc. — избавлѣıаи sin. изь|бавлѣаи sof. избавлающааго buc. 23. [a] хвальнаа sin. хвалѣ sof. buc. — прославитъ мıа sin. -ить ма sof. -т' ме buc. (male bon. са). [b] ıѣвлж sin. ıавлю buc. ıавлѣа sof. — спнье sin.

Annot. ad comm. 22. [a] грьдні и хыщници pog. грьди и х. sof. buc.: οἱ ὑπερήφανοι καὶ ἅρπαγες. [b] когда варітъ pog.: φθάσῃ. — ѿемащааго pog. ѿмжщаго sof. (ὁ ἐξαιρούμενος). — не покаавъшеи са: οἱ ἀμετανόητοι. — тъ часъ pog. ть ч. buc. ть чѣсъ sof. 23. [a] ıже pog. юже buc. ıаже sof. (ἥν, sc. θυσίαν), ѡбнови: ἐκαίνισας (vl. ἐκαίνισεν). — бескврънж pog. sof. -н'ноу buc. (ἀναίμακτον). — ісповѣданнім' pog. -исп-емъ sof. — годѣ естъ: ἀρέσκεται. [b] бескврън'нож pog. -нною buc. (ἀναιμάκτῳ). — спсныи pog. sof. buc. (ἡ σωτηρία, melius: ἡ σωτήριος, sc. ὁδός).

Digitized by Google

L.

Pog.

∴ ѱалъ · ддо · н · 2. Внегда прїде к немоу наѳанъ пррkъ · егда вниде къ вїрсавей ∴

внегда створи грѣхъ и беꙁаконениѥ двдъ · посланъ бысть к немоу наѳанъ пррkъ · еже скаꙁаетъ дааниѥ · вѣдѣаше бо бъ ꙗко дасть са оставлениѥ пррkоу · в'падшоу са вь рьвеникъ льсти. вер'савеє бо рьвеникъ скаꙁаєт а. ѡбраꙁъ бо двдъ всѣмъ каѫщнїм' са бысть. написавъ ѱаломъ исповѣданиꙗ.

3. Помилоуи ма бже по велицѣи мї|лости твоеи. И по многыимъ щедротамъ твої|мъ оцѣсти беꙁаконенꙗ моꙗ.

Bon.

∴ Въ кон'цъ · ѱамъ ддовъ · н · 2. вънегда прииде къ немоу наѳанъ прkъ · егда вънидe къ вер'савей ∴

Вънегда створи грѣ и беꙁакнїе ддъ · пcланъ бї къ немоу наѳанъ прkъ. еже скаꙁаетъ са дааниe · вѣдѣаше б бъ · ꙗк дасть са ѡставленїе прkоу · въпад'шоу са в ръвени[е]къ лъсти · вирсавеє б ръвеникъ скаꙁаетъ са · ѡбраꙁ б дд[в]ъ всѣмъ каѫщиим' са бї · наѱавъ ѱаламъ испвѣданиꙗ ∴

3. [a] Помилоуи ма бе по велицѣи милости твеи ∴ [b] И по многы(мъ) штедротамъ твоимъ оцѣсти беꙁакние ме ∴

L. 3. [a] Велиѫ милости потрѣба мнѣ естъ гн, рече ддъ · велеи бо мои грѣхъ бїстъ ∴ [b] Многї бо щедротї трѣбѣ сѫтъ противѫ ꙗꙁвѣ грѣховънѣи · велиꙗ бо и тажъка бїстъ. аще оубо исцѣлиши ꙗꙁвѫ, и дъгиѫ отъими да не иматъ порока ∴

L. *Annot. ad titulum.* Въ кон'цъ om. buc., habet solum ѱаломь двдвь · н · uti et pogod. et sin. 2. прїде sin. прииде buc. — натанъ sin. наѳанъ sof. -ь buc. — вьнїде sin. вънидe sof. — веръсавеі sin. вїр'савей sof. вир'с. buc.

Annot. ad psalm. 3. [b] bon. многы omissis lit. мъ. — беꙁаконьѣ моѣ sin. -ниє моє sof.

Annot. ad comm. 2. беꙁаконениѥ pog. беꙁаконие sof. -кониѥ buc. — скаꙁаетъ (sine са) pog. скаꙁаѥ buc. -еть са sof. — дааниѥ pog. buc. -ние sof. (δόσις). — в'падшоу са pog. въп-'шоу са sof. вьп. buc. — вь рьвеникъ pog. -кь buc. въ ръвеникъ sof., male bon. в ръвение къ (εἰς τὸ φρέαρ). — льсти pog. buc. лъсти sof. — вер'савеє pog. -еѥ buc. вїрсавеє sof. — рьвеникъ pog. sof. -ь buc. — двдъ pog. sof. -ь buc. (male bon. ддвъ). — въсѣмъ каѫщнї|мь са sof. всѣмь кающиим' се buc. — написавъ pog. sof. -ь buc. — ѱаломъ pog. — падесат'ныи пламъ sof. — исповѣданиꙗ pog. -ниꙗ sof. buc. 3. [a] велиꙗ pog. -ꙗ sof. — гъ pog. гь buc. гн sof. — велиї pog. -ни sof. buc. — грѣхъ мои естъ pog. -ѥ buc. бы sof. (ἐγένετο). [b] ис'цѣлиши

4. Наипаче ѡмꙑи ма ѿ беꙁаконниꙗ моег҃. И ѿ грѣха моего ѡчисти ма.

5. Ꙗко беꙁаконенниѥ моѥ аꙁъ ꙁнаѫ. И грѣхъ мои прѣдъ мноѭ ѥстъ вын҃.

6. Тебѣ ѥдиномоу съгрѣшихъ· и ꙁлоѥ прѣдъ тобоѫ створихъ. Ꙗко да ѡправдиши са вь словесе твои. И прѣприши ѥгда сѫдити са.

4. [a] Наипаче ѡмꙑи ма ѡть беꙁакониꙗ моего ⁘ [b] И ѡтъ грѣха моего ѡчисти ма ⁘

5. [a] Ꙗко беꙁаконие мое аꙁъ ꙁнаѫ ⁘ [b] И грѣхъ мои прѣдъ мъноѭ естъ присно ⁘

6. [a] Тебѣ ѥдиномоу съгрѣшихъ и ꙁълое прѣдъ тобоѫ створихъ ⁘ [b] Ꙗко да ѡправъдиши са въ словесехъ своихъ ⁘ [c] И прѣпърьши вънегда сѫдити са ⁘

4. [a] Аще бо тꙑ не ѡмꙑѥши беꙁакониꙗ моѥго, нѣстъ иного могѫщаго ма ѡмꙑти ѿ него. прорицаѥтъ же и кр҃щениѥ ⁘ [b] Си рѣчъ аще беꙁакониѥ ѡцѣщаѥши, ѡцѣсти и грѣхъ. тамо оубо тъгда слъꙁами, сде же по том' водами кр҃щениꙗ ⁘ 5. [a] Вѣдѣ бо како съдѣꙗхъ беꙁакониѥ· сего ради прошѫ ѡставлениꙗ ⁘ [b] Не тъчиѫ бо съдѣахъ ꙁло, нъ плод' ми ѿ него проꙁабе· ѥгоже ꙁра при смѫщаѫ са ⁘ 6. [a] Тобоѫ ѥдинѣмь оувѣдѣна бꙑшѫ дѣла моꙗ ꙗко бм҃ъ· и сего ради тебе ѥдиного трѣбоуѫ на ѿпоущениѥ ⁘ [b] Къто бо противѫ тебѣ въꙁвѣщаѥтъ, правъдѫ сѫдащоу грѣшником ꙗко

pog. sof. buc. (θεραπεύεις), bon. исцѣлѣетъ, sed malam esse lectionem docet acc. ꙗꙁвѫ. — дьгиѫ pog. дъгиѫ sof. дьгию buc. (τὴν οὐλήν). — ѿимли pog. sof. buc. (περιελαι).

L. *Annot. ad psalm.* 4. [a] беꙁаконеньѣ sin. -конниꙗ sof. buc. 5. [a] беꙁаконнье sin. — ꙁнаꙗ sof. [b] мноѭ sin. — вꙑнѫ sin. sof. -ноу buc. 6. [a] ꙁлоѥ sof. — ѡправдиши се buc., male sof. ѡправдав'ши са. [c] прѣпьрiши sin. -приши sof. buc. — вънегъда sin. вьнегда buc. егда sof. — осѫдиті сiа sin. сѫдити ти sof. соудити ти buc.

Annot. ad comm. 4. [a] беꙁаконниꙗ pog. -нниꙗ buc. — многомогѫщааго pog. sed много superfluum est neque in sof. legitur neque in graeco, attamen buc. habet многомогоущааго — ѿмꙑти pog. buc. — проричеǀть же pog. -цаѥтъ sof. -цаѥть buc. — кръщениѥ sof. -ѥ pog. [b] беꙁаконениѥ pog. -кониѥ sof. -кониѥниѥ buc. — оцѣштаѥши оцѣсти pog. ѿ. ѿ. sof. buc.: συγχωρεῖς συγχώρησον. — с'де же sof. pog. ꙁде же buc. — по томъ sof. -мь pog. buc.: μετέπειτα. 5. [a] recte вѣдѣ sof. (οἶδα), bon. pog. buc. видѣ. — съдѣахъ pog. sof. сьдѣiахь buc. — ѡставлениꙗ pog. sof. -вленниꙗ buc. (τὴν συγχώρησιν). [b] не тьчиꙗ sof. -ѫ pog. -чию buc. — нѫ pog. sof. — плод ми pog. buc. и плодь ми sof. — проꙁабе sof. — съмѫщаѫ са sof. -ю се buc. (συνταράσσομαι). 6. [a] тотою pro тобою buc., бꙑша pog. -ѫ sof. — сего ради (sine и) pog. и сего ради sof. buc. — на ѿпоущениѥ pog. buc. -ниѥ sof. (πρὸς τὴν συγχώρησιν). [b] противѫ тебѣ въꙁвѣщаѥт pog. sof. (ἀνταποκριθήσεταί σοι). — сѫдащемоу pog. соудещомоу buc. сѫдащоу sof. (κρίνοντι). — бъ pog. бгх

7. Се бо вь безаконениіи зачатъ єсмъ. И вь грѣсѣхъ роди ма мати моа.

8. Се бо истинѫ възлюбилъ єси. Безвѣстнаа и таинаа прѣмѫдрости твоєѭ iавила ми ѥси.

9. Ѡкропиши ма усопомъ и ѡчи-

7. [a] Се бо въ безаконии зачѧтъ есмъ ⁘ [b] И въ грѣсѣхъ роди ма мати моiа ⁘

8. [a] Се бо истинѫ възлюбилъ еси ⁘ [b] Безвѣстънаа и таинаа прѣмѫдрости iавилъ ми еси ⁘

9. [a] Окропиши ма усопомъ и ѡчи-

боу ⁘ [c] Єгда бо сѫдиши въ насъ съдѣiанъıимъ, тъгда самъ побѣдноє въсприимии пособиє, iако сѫдии правъденъ ⁘

7. [a] Не въ ѫтробѣ тъчиѫ, нъ понеже ѡбъѫшѫ ма дѣла законопрѣстѫпънаiа оубииства и тоуждааго ложа, єже законопрѣстѫпъно оукрадохъ ⁘ [b] Сластънаiа възвѣщаєтъ пророкъ ⁘ 8. [a] Iако истовъ бъ истинѫ възлюбиши · азъ же рече лъжи вдахъ са ⁘ [b] Прчъствомъ рече оукрасилъ ма єси, сказавъ ми не оу бъıвшиихъ · и ѡ сихъ нероднвъ поплъзъ са ⁘ 9. [a] Пронарѣковаєтъ кръщениє, понеже закониии усопомъ кро-

sof. бь buc. (ὡς θεός). [c] вь насъ pog. въ насъ sof. — съдѣаныимъ pog. sof. сьдѣıан'ныимь buc.: τὰ ἐν ἡμῖν πεπραγμένα. — пособиѥ побѣдно вьсприімии pog. тьгда самъ побѣдноє въс'приимии пособиє sof. побѣдно пособиѥ вьсприимии buc. (τῆς νίκης ἐπανήρησαι τὸ τροπαῖον). — сѫдии праведенъ sof. соудии праведьнь buc.

L. *Annot. ad psalm.* 7. [a] безаконены sin. -конии sof. — зачıатъ sin. -атъ sof. 8. [a] рѣснотѫ sin. [b] безъвѣстнаа таинаа (sine и) sof. — прѣмѫдростъ твоıѫ sin. -сти твоєа sof. -твоıѥ buc. 9. [a] осоѳомь sin. (sine и), усопомъ sof. исѡпомь buc. [b] и ante паче om. sin. — оубѣлıѫ сıа sin. -а са sof.

Annot. ad comm. 7. [a] атробѣ sof. — тьчиа sof. — ѡбаса ма pog. sof. (περιέλαβόν με, vl. παρεσυνελαβόμην), buc. male понеже ми соуть., -ство и тоуждааго ложа sof.: τὰ τῆς ἀλλοτρίας κοίτης. — єже pog. sof. ѥже buc. (ἣν), законопрѣстѫпнѣ pog. sof. buc. (παρανόμως). — оукрадохъ pog. sof. -хь buc.: ἐσύλησα. [b] сластьнаа pog. sof. -на buc.: τὰ τῆς ἡδονῆς. 8. [a] истинень pog. истиныи sof. -н'нь buc.: ἀληθής. — вьзлюби pog. вьзлюбыи buc. любиши sof. (ἀγαπᾷ, vl. ἠγάπησας). — азъ sine же pog. азъ же sof. аз же buc — льжи в'дах' са pog. -се buc. лъжи въдахь са sof.: τῷ ψεύδει προσεχώρησα. [b] сказав' ми pog. -вь ми sof. buc. (ἔδειξάς μοι). — не оу быв'шіхь pog. -шіихъ sof. не оу бив'шиихь buc. (τὰ μήπω γεγονότα). — сихъ всѣ pog. сихъ въсѣхъ sof. сих' же всѣхь buc. (ἐπὶ τούτοις πᾶσιν). — нерадивъ pog. неродивъ sof. -вь buc.: ἀμελήσας. — попльзъ са pog. -лъзь са sof. попльзь се buc. (ὠλίσθησα). 9. [a] пронарѣковавъ прркъ pog. -рековавь прркь buc. -нарѣковаєтъ прркъ sof. (προμηνύει ὁ προφήτης). — закономъ pog. -мь buc. закон'ніи sof. (graece: ὁ νόμος). — усопомъ pog. усопомъ sof. om. buc. — кроплѣахѫ са sof. (περιεραίνετο), male pog. кръмлѣахѫ са, buc. крьмлıахоу се. — усопь sof. buc. — свѣ истин'ны

Digitized by Google

щѫ сѧ. Омыѥши мѧ ӥ паче снѣга ѡ҆бѣлѫ сѧ.

10. Слоухоу моѥ̈моу даси радость ӥ веселиѥ̀. Въꙁраꙋ҃ѫ҃т сѧ кости смѣ- реныѧ҃.

11. Ѿврати лице твоѥ̈ ѿ грѣхъ моихъ. Ӥ всѣ беꙁаконенна̀ моа̀ ѡ҆чи- сти.

12. Срⷣце чисто съꙁижди въ мнѣ

щѫ сѧ ∴ [b] О҆мъıеши мѧ и паче снѣга оубѣлѫ сѧ ∴

10. [a] Слоухоу моемоу даси радостъ и веселие ∴ [b] Въꙁърадоужтъ сѧ кости съмѣренъıѭ ∴

11. [a] О҆твратн лице твое ѡтъ грѣхъ моихъ ∴ [b] Ӥ всѣ беꙁаконниꙗ моꙗ ѡцѣсти ∴

12. [a] Срⷣце чисто съꙁижди въ мнѣ

плѣа҆хѫ сѧ· и҆сопъ же е҆стъ цвѣтъ тръстнъı̈ ∴ [b] Бⷢъ бо и҆деже ѿставленниѥ҆мъ манетъ, ѡ҆чищение е҆стъ велие, и ѡ҆бѣлѣетъ дⷲа паче снѣга. раꙁоумѣи же крⷲение ∴

10. [a] Твоего пришествиꙗ̃ провъꙁвѣщъ таинъı̈, ѡ҆ немже хотатъ вѣр'нии радовати сѧ ∴ [b] Съ дⷲеѭ бо и кости моѧ̑ смате и скроуши грѣхъ, рⷷе прⷪкъ. глетъ же и въскрⷭе- ние хⷭво, имъже многъı̈ми лѣтъı̈ тлѣвъшѫѭ кости праведънъı̈хъ въꙁърадовашѫ сѧ ∴
11. [a] Си рѣчь не оутвръди лица твоѥго на грѣхъı̈ моѧ̑, нъ прѣꙁри ꙗ҃ко бⷢъ ∴ [b] А҆ще бо хощеши, манеши и въсѣ ѡ҆цѣстатъ сѧ ∴ 12. [a] Ꙗкоже бо е҆ съꙁда и҆с пръва, тако

---

pog. -и'ныи buc., bon. свѣтъ т., recte sof. цвѣтъ тръстныи̂ (τὸ ἄνθος τοῦ καλάμου). [b] ѡставле- нымъ pog. -нїимъ sof. -лен'нымь buc. (graece: συγχώρησιν). — манетъ: νεύει. — о́чищение̂ pog. sof. -ниѥ buc.: καθάρσιον. — велиѥ pog. -ие̂ sof. (μέγιστον), male buc. веселиѥ, — ѿбѣлѣетъ: λευκαίνεται. — ми pog. sof. buc. (νόει δέ μοι). — кръщение̂ sof.

L. *Annot. ad psalm.* 10. [a] веселье sin. веселиⷪ sof. [b] въꙁдрадоуѭтъ сѧ sin. и вьꙁр.- -ют' се buc. — съмѣренъıѩ sin. смѣ-ныѧ̂ sof. 11. [b] беꙁаконньѣ sin. б ниа̂ sof. — оцѣсті sin. ѿчисти sof. 12. [b] правы sof. правь buc.

Annot. ad comm. 10. [a] провъꙁвѣщъ: προμηνύσας, w наже pog. ѿ немьже sof. wна же buc. (graece: ἐν ᾗ, sc. παρουσίᾳ). — р. с. вѣр'нїи̂ sof.: οἱ πιστοί, male pog. вѣчниї, quod in buc. вѣчнии redit. [b] post съ дⷲею бо male add. и тѣломъ pog. и тѣломь buc., in sof. abest, graece solum: μετὰ γὰρ τῆς ψυχῆς. — моа̂ sof. — смате om. pog. buc. habet sof. съмате, и̂ скроушихъ (omm. грѣхъ) pog. и съкроушихь buc., и̂ съкроуши гр. sof. (τὰ ὀστᾶ μου συνέτριψεν ἡ ἁμαρτία, pro συνέτριψε vl. συνεταράχθη). — вьскрⷭение pog. въс-ние̂ sof. — и̂мьже sof. — и многыми лѣты pog. buc. sine и sof. — растлѣвшаꙗ̂ кости pog. тлѣв'шѫѧ̂ к. sof. тлѣв'шеѭ к. buc. — въꙁдрадоваша сѧ pog. въꙁр-шѫ сѧ sof. 11. [a] не оутвръди: μὴ στηρίσῃς. — моа̂ sof. — нѫ sof. pog. [b] бо om. pog. habet sof. buc. — ѿцѣстат сѧ pog. -ет' се buc. ѿчистать сѧ sof. (ἐξήλιπτο, vl. ἐξαλεί- φονται). 12. [a] испрьва ἀπ' ἀρχῆς. — о́чищь ѐ pog. ѥ buc. — съꙁижди sof. — ново sof. нова pog. buc. καινὴν (sc. καρδίαν). [b] вьсели pog. buc. — въ ѫ̑тробѫ моѧ̑: ἐντός μου. — и́ ѫтрьниї

Digitized by Google

бже. Н дхъ правь wбнови въ жтрwбѣ моѥн.

13. Ne wвръзи мене w лица твоѥго. Н дха стго твоѥго не wнми w мене.

14. Въздаждь ми радость спсениꙗ твоѥго. Н дхомъ влчнемъ утвръди ма.

15. Naучж безакон'ныꙗ пжтемъ твоім. Н нечьстивиі к тебѣ wбратат' са.

боже ∴ [b] Н дхъ правъ wбнови въ жтробѣ моеи ∴

13. [a] Ne wтъвръзи мене wтъ лица твоего ∴ [b] Н дха стаго твоего не wтъними wтъ мене ∴

14. [a] Въздаждъ ми радостъ спенниꙗ твоего ∴ [b] Н доухомъ владычънемъ оутвръди ма ∴

15. [a] Naоучж безаконъныж пжтемъ твоимъ ∴ Н нечъстивии къ тебѣ wбрататъ са ∴

и нинѣ wчищъ ѥ съзиждан ново ∴ [b] Стъі твои дхъ въсели въ жтробж можь, да вънж-
тръни и внѣшнии члкъ wчиститъ са ∴

13. [a] Ne възненавиди мене wсъ|квръвнѣвъша грѣхомъ, нъ wбнови ма блтнж ∴
[b] Сн рѣчъ не възъбрани дхоу твоѥмоу w мене ꙗко wсъ|квръвнѣвъшоу ми· нъ ꙗко ис
пръва да просвѣщаѥтъ моѥ срце ∴ 14. [a] Пращаѥши ма рече грѣхоу моѥмоу, даждъ ми
и прчъство моѥ ∴ [b] Дхомъ зачжлъномъ да и црва не погоубла, исплъни ма да въз-
могж пакъі глати w бжджщиихъ и w пришествии твоѥмъ ∴ 15. [a] Ꙗко имъі искоу-
шениѥ грѣха и законопрѣстжпленнꙗ, съвѣщаж благостъіна законопрѣстжпникомъ, про-
чеѥ ходити пжтемъ праведънъімъ ∴ [b] Оуслъішавъше бо и нечъстивии ꙗже w мнѣ,
страхомъ wбрататъ са к' тебѣ ∴

и в'нѣшниі pog. и вътрънии и вън. sof. (graece: ὁ ἔξωθεν καὶ ὁ ἔσωθεν), male buc. да и оутроб'-
нии и вынѣшнии. — оч. чл. pog. sof. buc. (καθαρθῇ ἄνθρ.).

L. *Annot. ad psalm.* 13. [a] wвръзи sof., лицѣ sin. [b] мне sin. 14. [b] влчнымъ sof.
влчномь buc. 15. [a] наоуча sof. -чю buc. — безаконнъıꙗ sin. -коныꙗ sof.

Annot. ad comm. 13. [a] wсквръниѣвьша sof. wскврьнѣвшаа buc. — блгодатнж pog. бла-
годѣтнж sof. [b] възбрани pog. buc. възбр. sof. (μὴ κωλύσῃς). — нж pog. sof. — исьпръва sof.
испрьва buc. 14. [a] грѣхоу моѥмоу pog. buc. w грѣха моѥго sof. (graece: εἰ συγχωρεῖς μοι φησὶ
τὴν ἁμαρτίαν). [b] началномъ pog. -ел'номь buc. зачал'нымъ sof. (ἀρχικῷ). — и пакы възмогж
pog. и п. въз'м. sof. — w ante бжд. om. pog. buc. — w пришьствиі pog. -шьствии buc. (ἐλεύσεως).
15. [a] ꙗко мы искоушени грѣхы pog. ꙗко мыи искоушении грѣхы buc., recte sof. имы искоу-
шениѥ грѣха: ὡς ἔχων πεῖραν τῆς ἁμαρτίας. — законопрѣстжпленіа pog. -ниꙗ sof. -нииа buc., bon.
-ниѥ. — нж да ante съвѣщаж pog. add., ita et buc. нь да сьвѣщаю, sed sof. et bon. sine нъ да

16. Избави ма ѿ кръви бже бже спсениꙗ моего. Въздрадѹѥт са ꙗзыкъ мой правдѣ твоен.

17. Гн ѹстнѣ мой ѿврьзеши и ѹста моа възвѣстатъ хвалѫ твоѭ.

18. Ꙗко аще би всхотѣлъ жрътвѣ, даль бимъ ѹбо. Ѡлокав'томатъ не блгоизволиши.

19. Жрътва бви дхъ съкрѹшенъ. Срдца скрѹшена и смѣрена бъ не ѹничьжитъ.

20. Ѹблажи гн блговоленїимъ тво-

16. [a] Избави ма wть кръви бже бже спениꙗ мего ∴ [b] Възърадоуетъ са ѫзыкъ мои правдѣ твоеи ∴

17. Гн оустнѣ мои wтъврьзеши и оуста моꙗ възъвѣстатъ хвалѫ твоѭ ∴

18. [a] Ꙗко аще би въсхотѣлъ жрътвѣ, далъ бимъ оубо ∴ [b] Олокавътоматъ не благоволиши ∴

19. [a] Жрътва боу дхъ скроушенъ ∴ [b] Сръца съкроушена и смѣрена бъ не оуничъжитъ ∴

20. Ѹблажи гн благоволеннемъ

16. [a] Да к томоу не ѡсквръиѣѫ рѫкоу въ кръви, ꙗкоже при оурни ∴ [b] Очиштъ бо са начѫтъ глаголати величиꙗ бжиꙗ ꙗко прркъ ∴ 17. Очищъши бо са оустънѣ покаꙗннемъ, можетѣ пакꙑ пророчъска глаголати ∴ 18. Нъ ѭже законънꙑихъ жрътвъ не благоволиши ∴ [b] Бескврънна бо жрътва съ млтвоѭ и съ смѣреннем' годѣ ти естъ ∴ 19. [a] Отъ бга бо съмѣренне изъбрано естъ, ꙗкоже самъ рече· блажени нищии дхомъ ∴ [b] Ни богатъство бо ни сила ни сѫщъство оумолатъ бга ꙗко срдце смѣрено ∴ 20. Но-

solum съвѣщаѫ (συμβουλεύσω). — благостына: χρηστά. — праведномъ pog. -мь buc. -нымъ sof. [b] нечьстиви: ἀσεβεῖς -вии buc. pog.

L. *Annot. ad psalm.* 16. [a] ѿ кръвїї sof. крьвии buc. [b] въздрадоуетъ sin. — ꙗзыкъ sin. 17. оустнѣ ми buc. — твѫѭ sin. 18. [b] вьсесъжагаемыхъ же sin. ѡлокав'томаты sof. -ѳы buc. 19. [a] бгови sof. — съкроушенъ sof. [b] съмѣрена sin. — не оуничижитъ sof. -ь buc. 20. благоволеньемъ sin. — сиwнь buc. — и съзиждѫт' се, sine да, buc. — иерлмскыѥ buc.

Annot. ad comm. 16. [a] въ кръвїи sof., in buc. huius versiculi commentarius abest. [b] очищь бо са pog. -се buc. ѿ-щъ бо са sof. — нача pog. наче buc. начатъ sof. — величиꙗ бжиꙗ pog. sof. -ниꙗ buc. — прорчъ sof. пророкь buc. 17. ѿчищьши sof. buc. — ѹстнѣ pog. sof. buc. — можете pog. sof. можета buc. — прорчьскаꙗ pog. sof. buc. 18. [a] иж pog. sof. — ѹже pog. оуже sof. — закон'ныихъ жрътвъ sof. [b] бескврън'наꙗ pog. нескврьн'нааго buc. — и смѣренниѥмъ pog. -ниѥмь buc. — годѣ sine ти pog. buc. 19. [a] из'бран'но sof. избрано pog. buc. — нищии sof. [b] бгатьство sof. — сѫщьства male pog. recte сѫщьство sof. buc. — ꙗкоже pog. sine же sof. buc. 20. новаго sof. -ааго pog. buc. — мѣнитъ om. pog. sof. buc. — црквы pog.

нмъ сіона · н да съзнжжт са стѣны нерлмскы.

21. Тъгда блговолн жрътвж правдѣ. Вьзношенна бжна шлокавтомата. Тъгда въздожатъ на шлтарь твоі телца.

твонмъ сншна · н да съзнждѫть са стѣны нерсолнмъскы ∴

21. [a] Тогда благоволнши жрътвж правдѣ ∴ [b] Възношение шлокавътомата ∴ [c] Тъгда въздожжтъ на шлтаръ твон телцж ∴

LI.

Pog. | Bon.

∴ Сла в ко разоумъ двдвъ · на · 2. внегда пріде доікъ ндоумеанін · н вьзвѣстн саоулови н рече емоу пріде ддъ в домъ авнмелеховъ.

∴ Слава · в концъ · разоумоу ддвоу · на · 2. внегда прнде донкъ · ндоумѣннъ · н възвѣстн саоуловн н рече емоу · прнде ддъ въ домъ авнмелеховъ ∴

прррчьство глетъ днавола · донкъ бо сказаетъ са матежъ. кто же сма-

Прчъстве глетъ днавола · донкъ б сказаетъ са матежъ · кто же сма-

благо нерсолнма мѣннтъ еже естъ црвн, на нонже оублажн оутвръдити стѣнзі · сн рѣчъ оумножнтн вѣрнзіж, еже сжть стѣнзі ∴

21. [a] Тогда. кагда; егда оумножнтъ са вѣра н нзбытъчъствоуетъ благодѣтъ, тъгда волѣ бжна бъістъ ∴ [b] Тъгда бо шгнемъ дха стаго знаменажтъ са вѣрнин, възносаще себе боу стомоу ∴ [c] Кръщеннемъ порождензіж нако млада телата прнносаще на трапезж таннжж ∴

-квн sof. -кбы buc. — Хблажн Хтвръднті pog. оубл. оутвр. sof. buc. (ἀγαθύνθητι στηριχθῆναι). — вѣрныа sof. — нже sof. buc.

Annot. ad psalm. 21. [a] правьдж sin. [b] възношеньѣ sin. -ннѧ buc. -нне sof. — въсесъжагаемаа sin. шлокавтоматы sof. buc. [c] въздожетъ (?) sin. — тельцѧ sin. тельца sof.

Annot. ad comm. 21. [a] тъгда кьгда sof. — н ante нзбытъчьствоуеть pog. sof. buc. omis. — бы pog. buc. бысть sof. (graece: γενήσεται, vl. γινέσθω). [b] вьзносаще са pog. себе sof. се buc. (ἀναφέροντες ἑαυτούς). — богоу сватомѫ sof. [c] порожены pog. sof.: τοὺς ἀναγεννωμένους. — таннжа sof.

LI. *Annot. ad titulum.* Въ концъ sin. -не sof. — вь ко разоумь двдвь buc. — 2. егда sin. вънегда sof. buc. pro донкъ in buc. к нкмоу. — доумѣанъ sin. ндоумѣаннъ sof. -іаннвь buc. — саоулоу sin. — донкь sof. (Δοήκ). — съматаетъ sof. (σείει). — стожщнхъ

Digitized by Google

таетъ добрѣ стоѫщааго нѫ діаволь· идоумеа пакы сказает са ищазаѫщі·|діавол же оскѫдѣ отъ всѣкоѫ силы· саоуль пакы сказает са просимъ· сего бо проситъ сотона· еже естъ образъ июдовъ· внегда рече пріде в домъ авімелеховъ· авимелех же естъ отче цртвию· еже естъ хс· вь лонѣ очи.

3. Что са хвалиши въ злобѣ силныи. Беззаконениѥ вьсь днь

4. неправдѫ оумысли ꙗзыкъ твои. Ꙗко бритва изъострена створилъ еси льстъ.

таетъ добрѣ стоѫщаа· нъ діавлъ· идоумѣа бо пакꙑ сказаетъ са ищазаѫщи· діавл же оскѫдѣ отъ въсѣкѫ силꙑ· саоулъ пакꙑ сказаетъ са просимъ· сего бо испроси сотона·еже естъ образъ июдовъ· внегда рече· приде дадъ въ домъ авимелеховъ· авимелехъ же естъ отчее црво еже естъ хъ в лонѣ отчи ⁖

3. [a] Что са хвалиши въ злобѣ силъны ⁖ [b] Беззаконие въсь днь

4. [a] неправъдѫ оумысли ꙗзꙑкь твои ⁖ [b] Ꙗко бритва изощрена створилъ еси лъстъ ⁖

LI. 3. [a] Что рече хвалитъ са діаволъ ꙗко силенъ; ꙗко своеѫ силоѫ створивъ; ни оубо· нъ самъ благоизволивъ пострада ⁖ 3. [b] 4. [a] Весь бо вѣкъ прѣбꙑваетъ мѫчимъ, ꙗко лѫкаваа помꙑшлѣаше на га и ба. разоумѣи же июдѫ ⁖ [b] Блага глагола о христѣ, коуѫ же завистъ июдоѫ ⁖

---

sof. стоѥщаго buc. (τὰ καλῶς ἑστῶτα). — а не sof. — идоумеа sof. -мѣꙗ buc. — бо omis. buc. — ищѣзаѫщи sof. исчезающии buc. (ἐκλείπουσα). — оскѫдѣ: ἐξέλιπεν. — того бо sof. — испроси sof. просить buc. (ᾐτήσατο). — post приде add. дѣдъ sof. — отче црвие sof. отчею цртвию buc.

Annot. ad psalm. 3. [a] чъто sin. что sof. buc. — во зълобо sin. w злобѣ buc. злобоѫ sof. (ἐν κακίᾳ). — сил'ныи sof. buc. (ὁ δυνατός). [b] беззакониѥ sin. -конне sof. — весь днь sof. 4. [a] ꙗзыкъ sin. аз. sof. [b] бричь изощренъ sof. — лестъ sin. льстъ sof.

Annot. ad comm. 3. [a] діаволь pog. діаволъ sof. — своѫ волꙗ pog. свою волю buc., своеѫ силоѫ sof. (ἰδίᾳ δυνάμει). — сътворивъ sof. створив pog.: ποιήσας, in interpret. slav. omissa sunt verba: παθεῖν τὸν χριστόν. — ни оубо нѫ sof. -ни ꙋбо нѫ pog., buc. вь нихъ оубо (οὐ γὰρ ἀλλά, vl. μὴ γένοιτο ἀλλά). 3. [b] 4. [a] въсь бо в. pog. въ весь бо в. sof. вьсь бо в. buc. — мѫчимъ: μαρτυρούμενος. — помꙑсливъ pog. sof. -вь buc. (λογισάμενος). — на ха и ба pog. sof. на ха и на ба buc. (κατὰ τοῦ χρ. καὶ θεοῦ). [b] блгаа pog. buc. блага sof. (χρηστά). — коуа же sof.: τεκταίνουσα δέ, male pog. коеѫ же, buc. коєю же, pog. завидѫ et buc. завидою, recte завідѫ sof. (τὸν φόνον, sed qui vertit φθόνον legit).

Digitized by Google

5. Вꙁлюбилъ ѥси ꙁлобѫ паче бл҃гостынѧ. Неправдѫ неже г҃лати правдѫ. Дїаѱ҃л· раꙁдѣлениѥ· словесї.
6. Вꙁлюбилъ ѥси вꙍа г҃лы потопныѧ и ꙗꙁыкъ льстивъ.
7. Сего ради б҃ъ раꙁдроушитъ тѧ до кон҃ц. Въстръгнетъ тѧ и прѣселитъ тѧ ѿ села твоѥго. И коренъ твои ѿ ꙁема живѫщиїхъ.
8. Ѹꙁратъ праведниї и оубоѩт

5. [a] Вꙁлюбилъ еси ꙁлобѫ паче благостъıна ⁘ [b] Неправъдѫ неже г҃лати правдѫ ⁘ Диаѱалъма ⁘
6. Вꙁлюбилъ еси вcѧ г҃лы потопънъıѫ ѫꙁыкъ лъстивъ ⁘
7. [a] Сего ради б҃ъ раꙁь'дроушитъ тѧ до конца ⁘ [b] Въстръгнетъ тѧ и прѣселитъ тѧ ѿ села твоего ⁘ [c] И коренъ твои ѡтъ ꙁемла живѫщихъ ⁘
8. [a] Оуꙁъратъ праведъни и оубо-

5. [a] Апостолъства въꙁъненавидѣ июда и примѣси сѧ жидовѣхъ ⁘ [b] Ꙁане бо
бѣ решти· поклоните сѧ х҃оу, имѣте и, рече ⁘ Прѣдѣлениѥ словеси ⁘ 6. Рекъ июда·
что ми хощете дати и аꙁъ прѣдамъ и вамъ, и къ оучителю г҃лаше ꙗко оучени, съ
июдеи же свѣщаваашe ꙗко коупецъ ⁘ 7. [a] Въꙁемъ ѿ июдъї апл҃ъство б҃лти и ѿвръже
до конъца ⁘ [b] Въстръже бо июдѫ ѡтъ мѣста своѥго и прѣстави въ геонѫ ⁘ [c] Къ
томоу бо юже не вкорени(ть) сѧ июда в' ꙁемли ѡбѣщанѣи, ни диꙗволъ в санѣ аггл҃стѣ
станетъ ⁘ 8. [a] Прочии апостоли видѣвъше июдово ѡтъпадениѥ, въ ст҃расѣ велицѣ
бъıшѫ ⁘ [b] Поржгаѭть сѧ ре҇ч июдѣ, г҃лаще· по что свѣтъ ѡставивъ, къ тмѣ пристѫпи ⁘

LI. *Annot. ad psalm.* 5. [a] ꙁълобѫ sin. 6. потопьнъıꙗ sin. -пныѧ sof. (καταποντισμοῦ). — ꙗꙁъıкъı льстивъı sin. ѧꙁыкъ льстївъ sof. и ѥꙁыкь льстивь buc. (γλῶσσαν δολίαν). 7. [c] живѫщїихъ sof. (ζώντων). 8. [a] праведнии buc. sof. (δίκαιοι). — оубоꙗтъ сѩ sin. -ѧть сѧ sof. [b] въсмѣѭтъ сѩ sin. (γελάσονται).

Annot. ad comm. 5. [a] въꙁненавидѣ pog. buc. (graece: μισήσας). — примѣси сѧ жидох' pog. buc. -жидовохъ sof. (προσχωρήσας τοῖς Ἰουδαίοις). [b] поклонїте сѧ sine х҃оу pog. buc., sof. add. х҃оу. — Ad διάψαλμα in sof. accedit interpretatio раꙁдѣлениѥ словесї, in buc. прѣложениѥ словеси. 6. [a] що pog. что sof. buc. — оучителю же sof. pog. buc. — съвѣщаваашe pog. sof. сьв. buc. коупецъ sof. pog. коупьць buc.: ἔμπορος. 7. [a] въꙁемъ pog. въꙁьмь buc. ἄρας. — sine и pog. buc. — ѿвръже pog. ѿврьже buc., и ѿвръже sof. (ἀπορρίψας, vl. ἀπορριφείς). [b] прѣстави ї вь г. pog. buc. прѣставї и въ г. sof. (μετέστησεν). — геонѫ pog. sof. геѥноу buc. [c] бо оуже sof. же оубо buc. — не вьскоренит сѧ pog. не въкоренїть сѧ sof., male buc. не вьскрснеть (ῥιζωθήσεται, minus accurate вкорени сѧ bon.). — в' ꙁеми pog. въ ꙁемли sof. вь ꙁемли buc. — диꙗволь pog. — архг҃гльстѣ pog. архиг҃льстѣ buc. аг҃гелъстѣ sof. — post станетъ add. к томоу pog. sof. buc. 8. [a] їюдино sof. ию- buc. — быша pog. -ж sof. [b] поржгаѭт сѧ pog. -ют се buc. -ѧть сѧ sof.: καταγνώσονται (sed interpr. haud scio an non legerit καταγελάσονται).

са. И ѡ немъ посмѣѭт са и ре-
кѫтъ ·

9. Се чл҃къ іже не положи б҃а по-
мощника себ҃. | Нѫ оупова на множь-
ство богатъства своего. И възможе
соуетоѭ своеѭ.

10. Азъ же ꙗко маслина плодо-
вита вь домоу б҃жиі. Оупьвахъ на
млть б҃жиѫ въ вѣкъ и въ вѣкъ вѣка.

11. Исповѣм' ти са въ вѣкъ ꙗко

жтъ са ∴ [b] И ѡ немъ въсъмѣѭтъ
са и рекѫтъ ·

9. [a] Се чловѣкъ иже не положи б҃а
помощьника себѣ ∴ [b] Нъ оупъва на
множъство богатъства своего ∴ [c] И
възьможе соуетоѭ своеѭ ∴

10. [a] Азъ же ꙗко маслина плодо-
вита въ домоу б҃жи ∴ [b] Оупъ(в)ахь
на милостъ б҃жиѭ въ вѣкь и вь вѣкь
вѣкъ ∴

11. [a] Исповѣмъ ти са въ вѣкъ ꙗко

---

9. [a] Всн вѣрънии рекѫтъ · блюдї са странъї чл҃че, ѡставивъї животь и смрьти прилѣпивъ са ∴ [b] Малами цѫтами прѣмѣнишѫ, рече, славѫ б҃жиѭ и свои животь ∴ [c] Прѣбъї ре въ злобѣ, а не прѣложи са к покаанїе, не помъїсли б҃а сѫща оучїтелѣ ∴ 10. [a] Ликъ ап҃лскъї си въпиетъ дрьзновениꙗ, прѣбъївше в дом вѣрнѣ и плодъствоуѭщє добръї дѣтѣли ∴ [b] Мъзда ап҃ломъ и всѣмъ праведънъїмъ не ѡскѫдѣетъ въ вѣкъ ∴ 11. [a] Ликъ ст҃ъїхъ глетъ къ б҃оу · славим' та г҃и, ꙗко створилъ еси дивнъї вещи чл҃ка ради ∴ [b] Всѣкъ бо чл҃къ, хотаи оулоучити вѣчнъї животь, въ трьпѣнии имат' дш҃ѫ, ꙗкоже вида ст҃ъїѭ прѣтрьпѣв'шѫ ∴

LI. *Annot. ad psalm.* 9. [b] оупьва sof. — в. своего sof. 10. [b] оупъваѭ sin. оупьвахъ sof. (ἤλπισα). — б҃на sof. — і вѣкъ вѣка sin. и въ вѣкъ вѣка sof. buc. (καὶ εἰς τ. αἰῶνα τοῦ αἰῶνος). 11. [b] тръплѫ sin. -а sof. — sine прѣдъ sof.

Annot. ad comm. 9. [a] вьси pog. въси sof. — post блюди са add. ты pog. sof. buc. — страстный чл҃вче pog. sof. -ны ч. buc. (ταλαίπωρος ἄνθρωπος). — ѡставивый ж. pog. buc. ѡставивы бо ж. sof. (ἀφῆκε sine γάρ). — смрьти прилѣпи са sof. -пив се buc. (προσεκολλήθη). [b] цатами pog. sof. цетами buc. (ὀβολοῖς). — прѣмѣниша pog.: ἀντηλλάξαντο. — божна sof. [c] не прѣложи са respondet graeco: οὐ μετεβλήθη, sed in gr. codicibus μετεμελήθη legitur. — post б҃а pog. sof. buc. add. сѫща, bon. om., graece: μὴ λογισάμενος θεὸν εἶναι. 10. [a] прѣбыв'ше: μείναντες. — вѣрнѣм' pog. -мь buc. вѣр'нѣамъ sof. (τῆς πίστεως). — плодьствоуѭще (καρποφοροῦντες) pog. -аще sof. — добрыми дѣтѣл'ми pog. -тел'ми buc. добрыа дѣтѣли sof. (τὰς ἀρετάς). [b] въсѣмъ sof., праведныимъ pog. -нымъ sof., ап҃лскы всѣмь вѣрнымь buc. (graece: τῶν ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν δικαίων). — не ѡскѫдѣетъ sof.: οὐκ ἐκλείψει. — въ вѣкы sof. вь в. buc. (εἰς τὸν αἰῶνα). 11. [a] днвь-ны sof., male довольны pog. довол'ни buc. (graece: θαυμάσια, vl. θαυμαστά). [b] вьсѣкъ хотаи pog.

Digitized by Google

створiлъ єсi. | Н тръпла нма твоє ꙗко благо прѣдъ прѣподобнымн твонмн.

створнлъ ꙗсн ⁘ [b] Н тръпла нма твоꙗ ꙗко благо прѣдъ прѣподобънꙑмн твонмн ⁘

LII.

Pog.

⁘ В ко · ѡ маелетѣ · разоумъ двъ · нв · ⁘

До конца мнѣвъ побѣднтн ха днаволь · лнковатн начат · маелеть бо лнкъствнтель скаꙁаєт са. ѡ семъ ꙋбо ѡблнчнтн дїавола прчтво провѣда.

2. Рече безоумень въ срцн своемъ · нѣ ба. Растлѣша н ѡмразнша са въ беꙁаконеннїхъ своихъ. Нѣсть творай добра.

3. Бъ съ нбсе прїнче на сны члвча.

Bon.

⁘ въ конецъ · ѡ маꙗлетѣ · разоумъ давъıдовь · нв · ⁘

До кнца бо мнѣвъ · побѣднтн ха днꙗвлъ · лнквагн начжтъ. маꙗлетъ бо лнкъствнтелъ скаꙁаꙗтъ са · ѡ семъ оубо ѡблнчнтн днꙗвла прчство проповѣда ⁘

2. [a] Рече безоумень въ сръцн своꙗмъ · нѣсть ба ⁘ [b] Растлѣшж н ѡмразншж са въ беꙁаконннхъ своихъ ⁘ [c] Нѣсть творай добра ⁘

3. [a] Бъ с нбсе прнннче на снꙑ члчж ⁘

LII. 2. [a] Днꙗволъ · безоумна бо (вьсьде) кннгꙑ (днавола) глать, ꙗко безꙋмствовавша н погꙋблъша сан · такоже н ꙗлїнн ⁘ [b] Бѣсн · ꙗко растлѣвъше ѿ сана мръзъцн бꙑшж ѡтъ бога ⁘ [c] Днꙗволъ н бѣсн ꙗко лжкавнн ⁘ 3. [a] Хрнстосъ въплътн са на земла ⁘

omissis бо члвкъ, quae in sof. leguntur, etiam buc. всакь бо чл҃кь (πᾶς γὰρ ἄνθρωπος ὁ βουλόμενος). — вѣчный sof. — стыа pog. -ꙗ sof. — прѣтръпѣвша pog. -ьшж sof.

LII. *Annot. ad titulum.* О омалетѣ sin. ѡ маелеѳѣ sof. w маꙗлетѣ buc. — начатъ sof. — маелеѳь sof. — лїкьствнтелъ sof. (χορευτής).

Annot. ad psalm. 2. [a] безоумьнь buc. — срдцı sin. sof. [b] растьлѣшꙗ sin. — омразıшꙗ sin. — беꙁаконенъı sin. вь беꙁаконнн buc. (sine своихъ), въ беꙁаконїн своихъ sof. (ἐν ἀνομίαις). [c] блага buc. добра sof. 3. [a] гь buc. — с нбı sin. — члвчьскыꙗ sof. -ыꙗ buc. [b] разоумѣвалꙗı лı вьзнскаꙗ sin. -аан лї sof. -аꙗ нлн buc., възї|скаан sof. -ꙗн buc. (συνιῶν ἢ ἐκζητῶν).

Annot. ad comm. 2. [a] graece post: ὁ διάβολος in nonnull. cod. add. ἄφρων. — bon. omis. въсде et днавола, in pog. sof. buc. utrumque legitur (πανταχοῦ, τὸν διάβολον). — безоумъствовавьша sof. -шаа buc. (ἀφρονήσαντα), pog. vocabulo єленн praecedit superfluum ѡ, quod in sof. buc. abest. [b] н мръзцн pog. sof. buc. (graece καί). — быша pog. -ж sof., ѿ бога omnes, sed graece: παρὰ τῷ θεῷ. [c] лжкавнї pog. -ꙗн sof. -нн buc. (πονηροί). 3. [a] съ плътнж pog. -а sof. сь пльтню

Видѣти, аще ість разоумѣваѧи или възыскаѧи ба.

4. Вьси оуклониша са, вькоупѣ неключими быша. Нѣсть творѧи блага, нѣсть до єдіного.

5. Ни ли разоумѣѭтъ в'си дѣлаѭщеи безаконеније. Снѣдаѭщеи люди моѩ вь хлѣба мѣстѡ ба не прізваша.

6. Тоу Устрашиша са страха иде же не бѣ страха. Ѣко бъ расыпа ко-

ᵇ Видѣти, аште ість разоумѣваѩи ли възыскаѩи ба ⁘

4. ᵃ Въси оуклонишѧ са, въкоупѣ неключими бышѧ ⁘ ᵇ Нѣстъ творѧи блага, нѣстъ и до єдінго ⁘

5. ᵃ Ни ли разоумѣѭть въси творяштеи безаконије ⁘ ᵇ Сънѣдаѭщеи людн моѩ въ хлѣба мѣсто бога не призъвашѧ ⁘

6. ᵃ Тоу оубоіашѧ са страха иде же не бѣ страха ⁘ ᵇ Ѣко бъ расыпа

ᵇ Сего бо радї приде възыскати погыбъшаго · вѣдѣаше бо, іако никтоже разоумѣваєт възыскати ба ⁘

4. ᵃ Єгда оубо оуклонішѧ са ѿ ба, въси неключими бѣахѧ къ ѡбращенію юже ⁘ ᵇ Си рѣ въси · дѣла бо блага не бѣ ѡтъ нихъ ѿнѧдъ ⁘ 5. ᵃ Бѣси и іелико им' въслѣдъствоувашѧ · да навыкнѫт' не по мнозѣ своѧ погыбѣл' и разъвращеніе ⁘ ᵇ Пожрѣшѧ бо бѣси вса льстнѧ, поіадаѭще зѫбы, си рѣ идолъскыми жрътвами ⁘ 6. ᵃ Тоу бо на мѣстѣ сѫднѣм' страхомъ многомъ ѡдръжими бѫдѫтъ, єгоже не оустрашишѧ

buc. (μετὰ σαρκός). — на зема pog. -ла sof. -млю buc. (ἐπὶ τῆς γῆς). ᵇ пріде pog. sof. buc. (male bon. придѫ, graece: ἦλθε). — в'зискать pog. възіскаті sof. вьз- buc. — погыб'шаго sof. (τὸ ἀπολωλός), pog. заблѫжьшаго, buc. заблоужьшааго. — възискати pog. възіскаті sof.

LII. *Annot. ad psalm.* 4. ᵃ оуклонишѧ sin. — и неключімі sof. sine и buc. — бышѧ sin. -шѧ sof. ᵇ добра sin. блага sof. buc. — до єдиного, sine и, sin. sof. buc. 5. ᵃ дѣлаѭштеі sin. -ѭщеи sof. -ющеи buc. — беззаконньѣ sin. -ниѥ sof. -нию buc. (οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν). ᵇ моѩ sin. моѫ sof. — не прізъвашѧ sin. 6. ᵃ боѣшѧ сѧ sin. оубоіашѧ са sof. -ше се buc. ᵇ оугодъникоу sin. (male), члвкооугод'никь sof. чл̃кооугодникомь buc. (male, graece nominativus: ἀνθρωπαρέσκων). ᶜ постыдѣшѧ сѧ sin. -шѧ са sof. -ше се buc. (κατῃσχύνθησαν). — оуничижи ѧ sof. ѩ sin.

Annot. ad comm. 4. ᵃ бо (non оубо) pog. sof. buc. — ѿ ба оуклониша pog. -ше се buc. оуклонішѧ са ѿ ба sof. — вьси pog. — неключими: ἀχρεῖοι. — бѣхѧ sof. бываахоу buc. — оуже pog. sof. юже buc.: λοιπόν. ᵇ ѿнадъ pog. ѿнѧдъ sof. ѿноудь buc.: παντελῶς. 5. ᵃ послѣдьствоваша pog. -вааше buc. въслѣдьствовашѧ sof. (ἐξηκολούθησαν), male навыгнѫтъ pog. recte навыкнѫтъ sof. -оуть buc. ᵇ пожрѣша pog. -шѧ sof. — бо omis. pog. — вьса pog. въса sof. — льстнѧ pog. лъстнѧ sof. — поіадаѭще pog. -ѭще sof. 6. ᵃ сѫд'нѣамъ sof. (ἐν τῷ χωρίῳ

Digitized by Google

сти чл҃коугодникъ. Постыдѣша са ꙗко бг҃ъ оуничьжи ꙗ.

7. Кто дастъ ѿ сиона спсение ісраілево. Єгда възвратитъ гъ плѣнение людиі своихъ. Възрадует са іаковъ и възвеселит са ил҃ь.

кости чл҃кооугодъникь ∴ [c] Постыдатъ са ꙗко богъ оуничъжи ꙗ ∴

7. [a] Къто дасть ѡть сиѡна спасение иілево ∴ [b] Єгда възвратить гъ плѣнение люден своихъ ∴ [c] Възрадоуѥть са иіаковъ, възвеселить са илъ ∴

LIII.

Pog. Bon.

∴ В ко҃ · в пѣниіхъ · разоумъ двъ · иг · 2. Внегда приджтъ зифѣне · и рѣша

∴ Въ ко҃ · въ пѣнихъ · разоумъ ддовъ · иг · ∴ 2. внегда приджтъ зифѣне · и

са безъвѣрнием'. разоумѣи же и жідъі, ꙗко страхомъ многомъ ѡдръжими бѫдѫтъ ∴ [b] Иже оугаждати чл҃комъ паче тъщѫтъ са неже ли боу, расъіпаѥтъ са тѣхъ сила · кости бо крѣпостъ са разоумѣваѭтъ ∴ [c] Въ днъ страшнъі сѫда, ѥгда ѿ ба ѿринovени бѫдѫтъ грѣш'ници, тогда приимѫтъ стоудъ вѣчнъі, ꙗкоже жидове тогда ∴
7. [a] Гъ дасть въ црви спение людемъ новъім', еже есть видимъ бом' · илъ бо зра га сказаѥт' са ∴ [b] Тъгда люден жидовъскъ, послѣжде люди [ѩзъі]ѩзъчъскъі · плѣнени бо бѣшѧ бѣсъі ∴ [c] Ѡвоѥ хъ · и іаковъ и илъ. тои бо веселитъ са ѡ спасаѭщиихъ са ∴

τῆς κρίσεως). — безвѣрниемъ pog. -ьмь buc. безьвѣръственѣмъ sof. (δι' ἀπιστίαν, vl. ἀποστασίαν). — жидовы sof. жиды pog. buc. — ꙗко хотаща pog. -щѫ sof. -еще buc. — дръжимы быти pog. buc. -ми быти sof. (ὡς μέλλοντας κρατεῖσθαι φόβῳ πολλῷ). [b] оугаждати: ἀρέσκειν. — тъщат са pog. тыщѫть са sof. (σπεύδουσι). — расыпаѥт са pog. -ѥть са sof (σκορπίζεται). — сила: δυναστεία. — крѣпость: ἡ ἰσχύς. — са разоумѣѭтъ pog. се разоумѣвають buc. сказаѥт' са sof. (graece: νοεῖται). [c] страшныи pog. sof. buc. (graece solum: ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως). — ѿриновени бѫдѫтъ: ῥιφῶσιν. — тъгда приімѫтъ pog. тьгда приимѫтъ sof. — вѣчныи pog. sof.

Annot. ad psalm. 7. [a] к'то sof. къто sin., спнье sin. [b] плѣненье sin -ніе sof. — людіи sof. люди buc. [c] въздрадоуетъ сıа sin. — и възвеселі|ть са sof. (καί εὐφρανθήσεται).

Annot. ad comm. 7. [a] новымъ людемъ pog. sof. buc. (τῷ νέῳ λαῷ). — и ізль бо pog. исрлъ бо sof. buc. [b] людиі жидовьскъ pog. людіи жидовьскы sof. люѥ жидовьсци buc. (τοῦ λαοῦ τῶν Ἑβραίων). — pog. buc. male прѣже же, sof. послѣжде (graece: ὕστερον). — ѩзычны pog. ѥз- buc. ѩзычьскыхъ sof. — бѣшѧ sof. бѣхоу buc. — бѣси sof. -сы buc. [c] и іаковъ и ісрлъ sof. (καὶ Ἰακ. καὶ Ἰσρ.), иаковъ и іль pog. — ть бо sof.

саѹлоу · не се ли двдъ крыетъ са в
насъ ⁘

(На) конци рече скончавающемъ са врѣ-
менемъ · въразоумлѣемоу чловѣчь-
ствоу | бмъ. двдъ бо хс · ꙗко добль
рѫкоѫ. въꙁавидѣвше бѣси · еже
сѫтъ ꙁифеи · ѡклеветаваахѫ ха.

3. Бже въ имѧ твое спси мѧ · и
вь силѣ твоеи сѫди ми.

4. Бже оуслышн мотвѫ моѭ, вьноу-
ши глы оустъ моихъ.

5. Ꙗко тоуждии въсташа на мѧ.
И крѣпцї искаша дша моеꙗ. И
не прѣдложиша ба прѣдъ собоѭ.

рѣшѫ саоулоу · не се ли ддъ крыѥтъ
сѧ в нас ⁘

На конци рече скончаѭщемъ са врѣ-
менемъ · въразоумѣѥмоу чловѣчъ-
ствоу хмъ. ддъ б хъ · ꙗк бъ рѫ-
коѭ. въꙁавидѣвше бѣси · ѥже
сѫтъ ꙁифеи · ѡклеветаваахѫ ха ⁘

3. Бже въ їмѧ твоѥ спси мѧ и вь
силѣ твоѥи сѫди ми ⁘

4. Бже оуслъїши молитвѫ моѭ,
вноуши глъї оусть моихъ ⁘

5. [a] Ꙗко тоуждии въсташѫ на мѧ ⁘
[b] И крѣпъции искашѫ дшѫ моѭ ⁘
[c] И не прѣдложишѫ ба прѣдъ собоѭ ⁘

LIII. 3. Си прркъ въпиѥтъ къ боу, ꙗко гонимъ ѿ врагъ · спи мѧ рече и сѫди
сѫдъ мои, ꙗко бес правъдъї гонат' мѧ. ѡбраꙁ' бѣ хвь дѣемое ⁘ 4. Адамъ ꙗко
ѡскръблѣѥмъ · оуслъїши мтвѫ (моѭ) ꙗко бъ и вноуши, си рѣчъ неподѣлъно приими мтвѫ
моѭ · мноꙁи бо враꙁи мои въсъждѧ ⁘ 5. [a] Жидове ꙗко ѡтоуждаъше са ѿ ба и коу-
мирѣхъ прилѣпишѫ са ⁘ [b] Кънаꙁи ꙗко пилатъ и цре ꙗко иродъ, ти крѣпко дръ-
жѧще ⁘ [c] Не раꙁоумѣшѫ ꙗко бъ ѥстъ глаи съ ними ⁘

LIII. *Annot. ad titulum.* Въ коне sof. — ꙁефеане sin. ꙁїфѣне sof. ꙁифѣне buc. — вь
насъ sin. — скончѣѫщимь са sof. скончавающимь се buc. (πληρουμένων). — чловѣчьствоу sof.
(συνετιζομένης τῆς ἀνθρωπότητος). — доблъ sof. добль buc. (ἱκανός). — рѫкоѫ sof. — въꙁ'ꙁавидѣв'ше
buc. (ζηλώσαντες). — ѡклеветаахѫ sof.

Annot. ad psalm. 3. въ силѣ sof. 4. моѫ sof. — въоуши sin. вънноуши sof. вьи. buc. —
оустъ sin. sof. 5. [a] тоужи buc. [b] крѣпьци sin. — въꙁїскашꙗ sin. въꙁискаше buc. искашѫ
sof. — дшꙗ моеꙗ sin. дшѫ моеѫ sof. дше моѥ buc. [c] не положишꙗ sin. не прѣд'ложишѫ
sof. -ше buc. (οὐ προέθεντο). — собоѫ sof.

Annot. ad comm. 3. бви pog. buc. бгови sof. (sine къ). — ѿ врага pog. -ъ sof. -ь buc. (ὑπὸ
τῶν ἐχθρῶν). — спи ме om. buc. — гонат' ма pog. sof. -ет ме buc.: διώκομαι. — дѣемое pog.
sof. -ѥмоѥ buc.: τὸ τελούμενον. 4. мтвѫ моѭ pog. м. моѫ sof. (τῆς προσευχῆς μου). — ꙗко бъ
om. pog. buc., habet sof. — вьноуши pog. вън. sof. — непорочьно pog. -чно buc. неподѣл'но
sof. (μὴ παρέργως). — молитвы моѫ pog. мливы моѥ buc. -твѫ моѫ sof. 5. [a] оутоужьше са pog.
оутоуждъше са sof. buc. (ἀλλοτριωθέντες). — коумири pog. buc. -рѣхъ sof. — прїмѣниша са pog.

Digitized by Google

6. Се бо бъ помагаетъ мн. И гъ застжпникъ естъ дшн моен.

7. Възвратн зла врагомъ твонмъ. Нстнноѫ твоеѫ потрѣбн ıа.

8. Волеѭ пожрж тебѣ. Нсповѣм' са нменн твоемоу гн, ıако благо естъ.

9. Ꙗко ѿ всѣкоѫ печалн нзбавнл' ма есн. И на врагы моıа възрѣ ѡко мое.

6. [a] Се бо бъ помагаıетъ мн ⁘ [b] И гъ застжпъннкъ ıестъ дшн моıен ⁘

7. [a] Възъвратн зла врагомъ монмъ ⁘ [b] Нстнноѭ твоıеѭ потрѣбн ıѫ ⁘

8. [a] Волеѭ пожърж тебѣ ⁘ [b] Исповѣмъ са нменн твоıемоу гн, ıако благо ıесть ⁘

9. [a] Ꙗко ѡть вьсѣкоѭ печалн нзбавнлъ ма ıесн ⁘ [b] И на врагъı моѭ възърѣ ѡко моıе ⁘

---

6. [a] Вѣрноу н на бнѫ сжщоумоу члкоу, ıако ѡцъ снвн, нзвѣщаѫ вчлчение ⁘ [b] Адамла, ıѫже самъ въсъ|прнıѫтъ ⁘ 7. [a] Бѣсомъ нже чл҃комъ прѣпашж · тн бо сжтъ вразн чл҃коу ⁘ [b] Ꙗко бъ нстовѣ ѡгна бѣсы ѡтъ чл҃ка ⁘ 8. [a] Егда бо нстрѣзвнтъ са чкъ ѿ л'стн, волеѭ сеѭ жретъ бвн [н] непрѣстанноѭ мтвоѭ ⁘ [b] Съ гласомъ бо глоумленнıа нсповѣдаıѫть са вѣрннн бвн ⁘ 9. [a] Ꙗже наведошж бѣсове на чловѣка ⁘ [b] Възърѣ бо на бѣсы н скроушн ıѫ до кон'ца ⁘

-шж са sof. -ше се buc. (graece: προσχωρήσαντες). [b] кназн pog. -зı sof. (ἄρχοντες). — црне sof. (βασιλεῖς). — ıако крѣп'ко buc. — държаще pog. -жще sof. (κρατοῦντες). [c] не разоумѣша pog. -шж sof.

LIII. *Annot. ad psalm.* 6. [b] естъ omis. sof. 7. [a] зъла sin. възвратнши зла sof. buc. [b] рѣснотоѭ sin. нстнноѫ sof. — твоеѫ sof. — ıа sin. а sof. 8. [a] н волею buc. (sine καί). — пожьрѫ sin. пожрж sof. -оу buc. [b] нсповѣмь са sof. 9. [a] въсеıа sin. въсѣкоа sof. всакое buc. — печѣлн sof. — нзбавıлъ мıа есı sin. sof. нзбавн ме buc. [b] моıа sin. моа sof. — възърѣ sin.

Annot. ad comm. 6. [a] вѣрннн buc. (male) — на бна sof. — сжщомоу pog. sof. соущоумоу buc. (graece tantum: καὶ κατὰ θεὸν ἀνθρώπῳ). — нзвѣщаѫ pog. (ıѫ ex ж factum) -а sof. (βεβαιῶν). — вьчлвченние pog. -нне sof. (ἐνανθρώπησιν). [b] адамла ex coniectura, sof. адамлн, buc. адам'лн, pog. адамъ лн, pessime bon. адамъ гла (graece: τῆς τοῦ Ἀδάμ). — аже sof. ıѫже pog. — въспрнıа pog. вьспрнıе buc. -атъ sof. (ἀνεδέξατο). 7. [a] чл҃коу прѣпаса pog. sof. прѣпеше buc. (ἐσκέλισαν, male bon. крѣпѣша). [b] бь нстнненъ pog. -ненъ sof. -н'нь buc. 8. [a] нстрѣз'вıть са sof. — льстı pog. buc. лъстн sof. — свеѫ pog. sof. — бо бвн pog. sine бо sof. жрѣть бвн buc. — н ante непрѣст. om. pog. sof., непрѣстанноѫ мтвоѫ pog. -нною м-ою buc., melius непрѣстан'нж молıтвж sof. (τὴν διηνεκῆ εὐχήν). [b] бо om. pog. habet sof. – хваленна pog. sof. хвалıеннıа buc. (αἰνέσεως). — нсповѣдаѫт са pog. -ѫт' са sof. -дают се buc. — боговн sof. 9. [a] аже навѣса pog. ıаже н. sof. юже навѣдоше buc. (ἣν ἐπήγαγον). — бѣсн pog. sof. -сы buc. — на

Digitized by Google

LIV.

Pog.

⁘ В ко · ѡ пѣниіхъ разоумъ ѱаломъ дадвъ · нд · ⁘

ѡ пѣснехъ ꙗже ѡ хѣ · вь разоумъ хотащиимъ вѣровати.

2. Въноуши бже мотвѫ моѭ и не прѣзри молениа моего.

3. Вън'ми ми и оуслыши ма. Въскръбѣхъ печалиѭ моеѫ и смасъ са.

4. Ѡ гласа вражна и ѿ стѫжа-

Bon.

⁘ Вѣцъ · в' пѣниихъ разоумъ · псалмъ давъідовъ · нд · ⁘

Ѡ пѣснехъ ѥже ѡ хрнстѣ · въ разоумъ вѣровати хоташтиимъ ⁘

2. Вънѹши бже молитвѫ моѭ и не прѣзъри молениꙗ моѥго ⁘

3. Вънъми ми и оуслъіши ма ⁘ [b] Въ скръбехъ печалиѭ моѥѭ сматохъ са ⁘

4. Ѡть гласа вражиꙗ и ѡть сътѫ-

LIV. 2. Пркъ ѿ лица чча въпиѥтъ · ꙗко хоу хотащоу въспрнѩти чка, даждъ гн слоухь тн мнѣ, и не прѣзри м(е)не, лежѫща грѣми мрътва ⁘ 3. [a] Призри на паданіѥ моѥ, да въпиѭщоу мнѣ оуслъішиши ꙗко бъ ⁘ [b] Скръбѣаше бо члкъ, моудащоу гоу, и в' мнозѣ печали бѣаше, ѥда когда оубо ѡставен' бѫде до конца ⁘ 4. [a] Бѣси бо поношаахѫ и діꙗволъ прѣщааше · ѡкрьстъ оубо ѡдръжимъ бѣ члкъ ⁘ [b] Обрѣтъше бо чловѣка безаконнѥмъ прѣклонъша са, пъхаахѫ и нападаѭште на-нь ⁘

члвкь buc. [b] възрѣ pog. sof. възрѣвь buc. — съкроуши buc. — ꙗ pog. а sof. — до кон'ца abest in sof. pog. buc., neque graece legitur.

LIV. *Annot. ad titulum*. Въ коне sof. — въ пѣнъıхъ sin. пѣніихъ sof. w пѣнихь buc. — дадовъ псалмъ sin. пслм' двдвъ sof. ѱалѡ двь buc. — аже sof. — хотащнімъ вѣровати sof. -тещимь в. buc.

Annot. ad psalm. 2. въоуши sin. вън. sof. — моѫ sof. — моленъѣ sin. -ніа sof. -ниꙗ buc. 3. [a] вонъмі sin. (sine ми), вън'ми (sine ми) buc. вънъми ми sof. (πρόσχες μοι). [b] въскръбѣхъ sin. sof. въскрьбехь buc. (ἐλυπήθην). — печальѭ sin. -чѣлна sof., моеа sof. — і съмѧ(съ) са sin. съмас' са sof. и сметох' се buc. 4. [a] вражьѣ sin. -на sof. — и om. sin., грѣшнічѣ sof. [b] оуклонішѧ sin. — безаконнье sin. -ниꙗ buc. (ἀνομίαν). — въ гнѣвѣ вражьдовахѫ sin. враждеваахѫ м'нѣ sof. -хоу buc.

Annot. ad comm. 2. хоу хотащоу omnes slav., sed graece: τοῦ μέλλοντος. — въспрнати sof. — тн lege твои, uti pog. sof. buc. — male bon. м'не, мене sof. pog. buc. — лежаща pog. -жща sof. — мрътва грѣхомъ pog. sof. -ь buc. (νεκρὸν τῇ ἁμαρτίᾳ). 3. [a] прізри pog. sof. buc.: ἐπίβλεψον. — паниѥ pog. паденіе sof. -ниѥ buc. (ἐπὶ τὴν πτῶσιν). — в'пиащоу sof. — оуслышиши pog. sof. buc. (in bon. omissa syllaba -ши). [b] скръбѣше sof. (ἐφρόντιζε). — гоу моудащоу pog. къснащоу бгоу sof. -нещоу гви buc. (χρονίζοντος τοῦ κυρίου). — и въ мнозѣ печѣли бѣше sof. вь мнозѣ печали бѣаше buc. (ἐν πολλῇ λύπῃ ἐτύγχανε). — кьга pog. кьгда sof. 4. [a] бо

нна грѣшнича. Ꙗко ѹклониша на ма беꙁаконенне · н въ гнѣвѣ враждоваахѫ мене.

5. Срце мое смате са въ мнѣ · страхъ съмрътн нападе на ма.

6. Боꙗꙁнь н трепетъ прнде на ма. Н покры ма тъма.

7. Н рѣхъ · кто дасть мн крнлѣ ꙗко голѫбї.| Н полещѫ н почнѭ.

8. Се оудалнхъ са бѣгаꙗ н въдворнхъ са въ поустынн.

жаннꙗ грѣшннча ∴ [b] Ꙗк оуклоннша на ма беꙁаконнѥ · н вь гнѣвѣ враждоваахѫ мнѣ ∴

5. [a] Срце моѥ смате са въ мьнѣ ∴ [b] Н страхь смрътн нападе на ма ∴

6. [a] Боꙗꙁнъ н трепеть прнде на ма ∴ [b] Н покрї ма тъма ∴

7. [a] Н рѣхь · кто дастъ мн крнлѣ ꙗко голѫбннн ∴ [b] Н полещѫ н почнѭ ∴

8. Се оудалнхь са бѣгаѭ н въдворнхь са въ поустъїнн ∴

5. [a] Отъ ѡдръжаннꙗ ꙁълъ ∴ [b] На всѣкого чл҃ка страшна съмрътъ · нꙁвѣщаѭн
плъть гъ, да ꙗвнтъ ꙗко по нстннѣ бѣ чл҃кь, страхова же са в врѣма мѫкꙑ ∴
6. [a] Гл҃аше бо · нꙑнѣ дша моꙗ смате са, да ꙗвнть по нстннѣ, ꙗко въ плъть са
ѡблъкль ѥсть ∴ [b] Сн рє гробъ, в немже полежа господьскꙑ чкъ трн днн ∴ 7. [a] Ꙗко
голѫбъ бо чнстъ нꙁ гроба нꙁъїде нетлѣненъ н цѣлъ хрнстос ∴ [b] Въскръсъ бо на
лонѣ ѡч҃н почн ∴ 8. Въ поустъїнѣ бо прн въдварѣаше са гъ, оудалѣѭ са ꙗко бъ

om. pog. buc. habet sof. — днаволь pog. дїаволъ sof. — н ѡкртъ sof. sine н pog. buc. (κυκλόθεν). — ѡдръжнмъ бѣ: συνείχετο. [b] ѡбрѣтьше sof. -т'ше buc. — прѣклоньша са sof. pog. -'шаа се buc. (κεκλιμένον, vl. κλινόμενον). — пьраахѫ н pog. прахоу н buc. п'хаахѫ (sic) sof. (ἐκονδύλιζον). — нападаѭщен sof. -ающе buc. (ἐπεμβαίνοντες, sine addit.), на-нъ abest in pog. sof. buc.

LIV. *Annot. ad psalm.* 5. [a] съмꙗте сꙗ во мнѣ sin. [b] страхъ sin. — съмрътнꙑн sin. съмрътн sof. сьмр'тн buc. 6. [a] трепетъ sin. [b] тьма sof. 7. [a] мнѣ sin. buc. мн sof. — голѫбн sin. sof. голоубоу buc. [b] почна sof. 8. бѣгаꙗ sin. бѣгаѫ sof.

Annot. ad comm. 5. [a] ꙁла pog. buc. ꙁьлъ sof. (ἐκ τῆς συνοχῆς τῶν κακῶν). [b] вьсего pog. въсѣкого sof. всакого buc. — съмртъ sof. — нꙁвѣщаѫ же pog. sof. -аѥ же buc. (βεβαιῶν δέ). — чл҃къ бѣ pog. sof. -ь бѣ buc. (ἀληθινὸς ἦν ἄνθρωπος). — страхова же са pog. sof. -се buc. (ἐδειλία sine δέ). 6. [a] гл҃аше sof. buc. — съмате са sof. (τετάρακται). — ꙗко по нстннѣ pog. sof. — плъть sof. — ѥстъ ѡбльклъ pog. sof. buc. (ἐνεδύσατο). [b] полежа: ἐτέθη. — гдскꙑ pog. гъскꙑн sof. гскꙑ buc. — трнї pog. трн sof. buc. 7. [a] голѫбь pog. -ъ sof. — чїстъ sof. (ὡς περιστερὰ γὰρ καθαρά), male pog. чл҃къ buc. чл҃вкь. — нꙁнде pog. нꙁїде sof. — нетлѣнень н цѣль pog. -ннь н ц. buc. -нъ н цѣлъ sof. (ἄφθαρτος καὶ ἀκέραιος). [b] на ѡчн лонѣ sof. на л. ѡ. buc. 8. въдварѣаше са прнсно гъ sof. вьдвараше се гь прно buc. (ηὐλίζετο ἀεί). — ѡ чл҃къ ꙗко бъ

Digitized by Google

9. Чаахъ ба спсѫщаагo мѧ ѿ прѣнемаганиꙗ дха и боурѧ.

10. Потопи гн и раздѣли ꙗзыкы ихъ. Ꙗко видѣхъ безаконение и прѣрѣканиѥ въ градѣ.

11. Дьнь и нощь обидетъ и по

9. Чаахъ ба спасаѭштаго мѧ · отъ прѣнемаганиꙗ дшѫ и боурѧ ∵

10. [a] Потопи господи и разъдѣли ѩзыкы ихъ ∵ [b] Ꙗко видѣхъ беза-кониѥ и прѣрѣканиѥ въ градѣ ∵

11. [a] Денъ и ноштъ обидетъ и

ѿ чка. много бо разнъство бне ѿ чкъ · почиваашe бо в црви, ꙗже бѣ поуста древле, ѡ неиже есть пcано · възвеселї сѧ поустыне жѫждѫщиꙗ ∵

9. Црви чаѭщи ха · въ мнозѣ бо печали бѣ ѿ съдръжаниꙗ идолъскааго съсъїшѫщи. боурѣ бо ѭ исоушааше, напоѥна же жѫдааше бъїти крщениѥмъ ∵ 10. [a] Потопи бо бѣсъї въ кръщении и ѩзкъ имъ оурѣза, да к томоу не лаѭтъ на чка и на црве ∵ [b] Въ градѣ иже създа грѣхъ. в томъ бо живета оба · и безакониѥ и прѣкословиѥ. глетъ же ирсмъ, иже и тои испълнъ бѣ безакониꙗ ∵ 11. [a] Ни днъ бо ни нощъ почниѥтъ нечестиѥ знижѫщ стѣнъї грѣхомъ ∵ [b] Древнѣаго иемѧ ·

pog. sof. buc. (μακρύνων ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ὡς θεός). — разьнъство sof. разньнство buc. — бо поуста bon. corrigendum in бѣ поуста, uti pog. sof. buc. legitur (ἔρημος ἦν). — о неи pog. ѿ неиже sof. buc. — писано pog. sof. реннo buc. — възвѣсели се buc. — пѹстыни pog. -не sof. -стыниѥ buc. — жаждѫщиꙗ pog. жжжд. sof. жеждоущиꙗ buc. (διψῶσα, sine articulo).

LIV. *Annot. ad psalm.* 9. чѣахъ sof. — спсающааго buc. — прѣнемаганьѣ sin. -ниꙗ sof. — дха sin. sof. дши buc. — и ѿ боуре buc. 10. [a] ꙗзы (omissa syllaba кы) sin. ꙗзыкы sof. [b] безаконенье sin. -ниѥ sof. -кониѥ buc. — прѣрѣканье sin. -ниѥ sof. -ниѥ buc. 11. [a] обидетъ тѧ sin. -етъ и sof. -деть и buc. (κυκλώσει αὐτήν). [b] безаконие sine и sin. безакониѥ buc. и безакониѥ sof. — неправъда sine и sin., cum и sof. buc.

Annot. ad comm. 9. црквы pog. -кви sof. buc. — чаѭщи sine бо pog. -ющии sine бо buc., alio ordine sof. въ мнозѣ бо печѣли бѣ чѣѭщи ха (graece: ἀπεκδεχομένη τὸν χριστὸν ἐν πολλῇ λυποθυμίᾳ, vl. προθυμίᾳ). — идольскааго sof. buc. — male сѫщи pog., recte съхнѫщи sof. сьшоущии buc. (ἀπὸ τῆς συνοχῆς τῶν εἰδώλων ξηραινομένη). — ѭ om. pog. buc. habet sof. — исоушаетъ pog. исоушаѥть, nisi коушаѥть lege malis buc. исоушааше sof. (ἡ καταιγὶς γὰρ ξηραίνει). — же быти жадаетъ pog. ж. б. жедаѥть buc. жждааше sof. (πιανθῆναι δὲ ζητεῖ, vl. ἐζήτει). 10. [a] крщениѥмъ pog. -ѥмь buc. въ кръщении sof. (ἐν τῷ βατίσματι). — ꙗзыкы sof. ѥзыкь buc. (τὰς γλώσσας). — не лаѭтъ pog. sof. (μὴ λυσσᾶν). — и на цркве sof., sine на pog. buc. [b] в' томъ sine бо pog. бо habet sof. buc. — живете pog. sof. -та buc.: πολιτεύονται. — и ante безаконїе om. pog. buc., habet sof. — vocabulo їерлмъ pog. praecedit и древльнии, etiam buc. дрѣвльнии, sof. древ'нїи (τὴν ἀρχαίαν Ἱερουσαλήμ). — иже и тъ pog. иже и тъ sof. buc. (ἥτις καὶ αὐτή). — безакониꙗ бѣ pog. sof., male buc. бѣзакониꙗ и бѣсы. 11. [a] нощъ sof. — нечьстиѥ buc. — знижда pog. знижѫ

стѣнамъ е҃. | Безаконенние и троудъ по срѣдѣ его и неправда.

12. И не ѡскѫдѣ ѿ пѫти его лихва и льст. |

13. Ꙗко аще ми би врагъ поносилъ, прѣтрьпѣль бимъ. И аще би ненавидай мене на ма велерѣчеваль, Укрыль оубо бим са ѿ него.

14. Ты же чл҃вче равнодш҃не, вл҃ко мои и знание мое.

по стѣнамъ его ∴ [b] И безаконние и троудъ по срѣдѣ его и неправъда ∴

12. И не ѡскѫдѣ ѡть пѫти его лихъ|ва и лъсть ∴

13. [a] Ꙗко аще ми би врагъ поносилъ, прѣтръпѣлъ бимъ ∴ И аще би ненавидай мене на ма велърѣвалъ· оукрълъ са оубо бихъ ѡть него ∴

14. Тъı же чл҃овѣче равънодоушъне · владъıко мои, зънание мое ∴

в' нем' бо са съдѣа законопрѣстѫпленние жидов'ско. троудъ иже троудишѫ са в соуе на х҃а. неправ'да, ежже не ѡправдишѫ своѫ дш҃ѫ ∴

12. Лихвѫ г҃леть сребро, (е)же лихвовашѫ коупъше х҃а · лесть, ѫже таıаше июда, живъı съ оучителемъ ∴ 13. [a] Аште бо би врагъ бъıлъ прѣдажи а не оученикъ, нѫжда би и тръпѣти оубо ∴ [b] Аще бо ре҃ч · неневидимъ кто мъноѭ, ли ненавидѧ мене прѣтилъ ми би, ли варовалъ са мене, нѫжда би тр҃пѣти ∴ 14. Къ июдѣ слово · равнодш҃нъ бо бѣ ıако оучени̇к · вл҃ка же ıако всѣ тои дръжааше · знаем же ıако всѣ свѣдѣаше знаменїıа, ıаже творѣаше х҃ъ · и ничесоже таıаше ѿ него х҃ъ, ıако ѿ ап҃ла и оученика ∴

---

sof. зиже buc. (οἰκοδομοῦσα). [b] древлънѣго sof. -льнаго buc. — post нера҃ма sof. add. г҃леть, cuius nulla causa in graeco. — в нем'же бо sine са pog. buc. въ немъ бо са sof. (ἐν αὐτῇ γάρ). — са съдѣа: ἐπράχθη. — троудиша pog. -шѫ са sof. — в' соуе pog. въ с. sof.: εἰς μάτην. — неправдоѭ pog. male, recte неправ'да sof. buc. — не ѡправдиша pog. -щѫ sof. (ἠδίκησαν).

LIV. *Annot. ad psalm.* 12. льстъ sin. лъстъ sof. 13. [a] оубо бимъ sin. sine оубо sof. бихь оубо buc. [b] мне sin. (pro мене), ма sof. мене buc. — велерѣчеваль buc. велїко г҃лъ sof. — сıа бимъ оубо sin. оукрылъ оубо бїмь са sof. оукрил' се оубо бимь buc. 14. знанъе sin.

Annot. ad comm. 12. лих'вѫ sof. — лихвоваша pog. -шѫ sof. (ἐτόκισαν). — кѹплъше: ἀγοράσαντες. — льстъ ѫже pog. льстъ аже sof., male лести ѫже bon. льсти юже buc. (graece: δόλον δὲ ὃν ἔκρυπτε). — таıаше pog. sof. таıаше buc. — живы pog. -ыи sof. buc. (συνάγων). 13. [a] прѣдаıаи pog. sof. -ıеи buc. — ноужа pog. sof. buc. [b] бо би pog. buc., sine бо sof. — множ к'то sof. — варовал' са би мене pog. sof. buc. — ноужа pog. sof. buc. 14. кь sof. buc. — равнодш҃енъ pog. sof. -дш҃но buc. (ἰσόψυχος). — вл҃ка: ἡγεμών. — вьсѣ pog. въсѣ sof. вса buc. — тѣ sof. тъи pog. тьь buc. — съвѣдѣаше pog. sof. св. buc. — г҃ъ (pro х҃ъ) pog. sof. г҃ь buc. — нїчьсоже sof. — таıаше pog. sof. таıаше buc. — г҃ъ (pro х҃ъ) pog. sof. buc.

Digitized by Google

15. Иже коупно насладилъ еси мнѣ брашн.| Въ храмѣ бжнї ходиховѣ ѥдиномышлениимъ.

16. Да придетъ съмрътъ на на и снидѫтъ въ адъ живи. Ѩко ꙁлоба вь жилищихъ ихъ посрѣ ихъ.

17. Аꙁъ къ боу въꙁвахъ и гъ оуслыша м.

18. Вечерь Утро полоу дьне. Повѣмъ и въꙁвѣщѫ и оуслышитъ гла мои.

15. [a] Ижѥ коупно насладилъ ѥси мъ|нѣ брашъна ∵ [b] Въ храмѣ бжии ходиховѣ ѥдиномъїшлениѥмъ ∵

16. [a] Да придетъ смрътъ на на и снидѫтъ въ адъ живи ∵ [b] Ѩко ꙁлоба въ жилищихъ ихъ по срѣдѣ ихъ ∵

17. Аꙁъ къ боу въꙁвахъ и гъ оуслъїша ма ∵

18. [a] Вечеръ и оутроу и полоу дъне ∵ [b] Повѣмъ и въꙁвѣштѫ и оусълъїшитъ гласъ мои ∵

---

15. [a] Въ ѩдении бо и питии тои слоужаааше, ѩко носа ковъчежецъ и влагаѥмаꙗ въ-нъ ∵ [b] Не по въсꙗ ли дни бѣахъ въ цркви, рече, и по что не ѩсте мене ∵ 16. [a] Жидомъ прѣтитъ слово. ти бо проснишѫ глаголаште · кръвь ѥго на насъ и на чѧдѣхъ нашихъ ∵ [b] Еште бо живи сѫште испльни бѣшѧ ꙁлобъї ∵ 17. Хрьстосъ ѩко члкъ молит' са въчлченииꙗ ради, да не минитъ сꙗ стѣнъ ∵ 18. [a] Вечеръ мѫкъї, и ꙁа оутра въскрьсениѥ, полоу дне на крте прѣдастъ дхъ · ѿ шестаго бо ча тъма бъї до девꙗтаго ∵ [b] Си пркъ ре · повѣмъ ѩже ѿ хѣ всѣм', и въꙁвѣстихъ провъꙁгласивъ. послоушан' же бъїхъ, ѩко всѣ събъїшѧ са въ врѣма своѥ. ∵

LIV. *Annot. ad psalm.* 15. [b] иномъїшленьемъ sin. иномышлениемъ sof. ѥд-нимь buc. 16. [a] съмрътъ sin. — снидѫтъ sine и sin. и снид. sof. и сьн. buc. [b] ꙁлоба sin. 17. воꙁвахъ sin. — оуслъша sin. 18. [a] ютро sin. оутро sof. buc. [b] въꙁвѣщѫ sine и sin., habet sof. buc. — ѣко (pro и) ante оусл. sin. и оусл. sof. buc.

Annot. ad comm. 15. [a] тъ pog. тѣ sof. buc. [b] в'сꙗ ли днн (sine по) pog. buc. — в' цркви бѣхь pog. въ ц. бѣхъ sof. в. ц. бѣахь buc. — ѩсте pog. ꙗсте sof. 16. [a] проснша и pog. buc. -шѫ sine и sof. — кръвь sof. [b] и еще sof. аще buc. — бѣша pog. -ж sof. — ꙁлобь pog. buc. ꙁлобы sof. (τῆς πονηρίας). 17. м'нить са sof. минт' се buc.: μὴ νομισθῇ. — стѣнь sof. pog.: σκιά. 18. [a] и omis. pog. sof. buc. ante ꙁаоутра sof. ꙁаютра pog. ꙁаутра buc. — чѣса sof. — т'ма pog. тъма sof. buc. — до девꙗтаго omiss. in pog. sof. buc. [b] повѣмъ: διηγήσομαι. — въꙁвѣсти pog. въꙁ'вѣстихъ sof. вьꙁв. buc. (ἀπήγγειλα). — провьꙁгласивъ pog. провъꙁ'гласивъ sof. провьꙁ'гласихь buc. (προαναφωνήσας). — събыша са pog. събышѫ са sof. сьбыше се buc.: ἐτελέσθη.

Digitized by Google

19. Избавитъ миромъ дшѫ моѭ ѡ прїближажщиихъ сѧ мнѣ. Ꙗко въ мнозѣ бѣахѫ съ мноѭ.

20. Оуслышитъ бъ и смѣритъ ѩ сыи прѣжде вѣкъ. Нѣсть бо имъ измѣнениꙗ и не оубоꙗшѧ сѧ ба.

21. Прострѣтъ рѫкѫ своѭ за възданїе. Ѡсквръниша завѣтъ его.

19. [a] Избавитъ миромъ доушѫ моѭ · ѡтъ приближаѭщиихъ сѧ мънѣ ∴ [b] Ꙗко въ мноѕѣхъ бѣахѫ съ мъноѭ ∴

20. [a] Оуслъїшитъ богъ и смѣритъ ѩ сѫи прѣжде вѣкъ ∴ [b] Нѣсть бо имъ измѣнениꙗ, зане не оубоꙗшѧ сѧ ба ∴

21. [a] Прострѣтъ рѫкѫ своѭ на въздааниѥ ∴ [b] Ѡсквръниша завѣтъ ѥго ∴

19. [a] О вразѣхъ разоумънъїхъ и чювъствънъїхъ и домашъниихъ ѿ лица хва
пркъ въпиѥть · бѣаше бо близъ июда ∴ [b] Съ ччъскъїми врагъї, и бѣси съ чл҃къї бо-
раще сѧ · бѣ бо июда съ хмъ и съ аплъї ∴ 20. [a] Сѫи прѣжде вѣкъ и ннѣ въсъ-
кръсъ изъ мрътвъїхъ · тъ ї чювъствънъї и разоум'нъїѩ смѣри ∴ [b] Юже бо прѣмѣнити
сѧ жидове не могѫтъ, ꙗко оубоꙗти сѧ ха, ꙗко ѥстъ бъ · нъ прѣбъїшѫ в невѣрни
семъ ∴ 21. [a] Июда на в'здааниѥ гоу, и възатъ сребрънїкъї · нѫждеѭ бо прострѣтъ
рѫ на сребро, прѫстом' кажѫ ∴ [b] Жидове разоръше законъ и пркъ ѿвръгъше сѧ ∴

LIV. *Annot. ad psalm.* 19. [a] из'бавитї sof. -ть buc. [b] во мноѕѣхъ sin. въ мноѕѣ sof. -зѣ buc. — бѣхѫ sof. -оу buc. — мною (?) sin. 20. [a] съмѣритъ сѩ sin. -ѧ sof. ѥ buc. (ταπεινώσει αὐτούς). — съı sin. съи sof. сын buc. [b] измѣненьѣ sin. — ѣко и (pro зане) sin. заниѥ buc. и (sine ꙗко) sof. — оубоѣшѩ sin. -ꙗшѫ sof. 21. [a] на възнание sin. (male), на въздаание sof. въздание buc. (ἐν τῷ ἀποδιδόναι). [b] на земи ante завѣтъ add. sin.

Annot. ad comm. 19. [a] ѡ вразѣхъ sof. -зѣхь buc. образѣхъ pog. (!): περὶ τῶν ἐχθρῶν (νοητῶν καὶ αἰσθητῶν καὶ οἰκιακῶν). [b] и бѣси pog. buc. -ы sof. (οἱ δαίμονες) — съ чл҃комъ pog. -мь buc. -ы sof. (κατὰ τοῦ ἀνθρώπου) — бораще сѧ sof. 20. [a] сыи pog. buc. съи sof. (ὤν). — въскрсъ pog. -се sof. -сь buc. (ἀναστάς). — ты pog. тьи sof. buc. (αὐτός). — чюв'ственыѩ и разоумныѩ pog. sof. buc. [b] оуже sof. — не могѫтъ прѣмѣнїти сѧ pog. (себе sof. се buc.) — жїдове pog. sof. buc. (οὐκέτι γὰρ μεταλλαγῆναι ἠδυνήθησαν Ἰουδ.) — нѫ pog. sof. — прѣбыша pog. — своем pog. buc. 21. [a] на въздааниѥ pog. -ние sof. -даниѥ buc.: ἐν τῷ ἀποδιδόναι. — гю pog. гоу sof. гви buc. — ноуждеѭ pog. sof. — и вз҃ѧ сребро pog. възатъ с. sof. buc. (καὶ λαμβάνει τὸ ἀργύριον, vl. λαμβάνων). — male buc. прѣстоль каже pro прѫстѡмъ кажѧ pog. -жѫ sof. (δακτυλοδεικτῶν). [b] пррокы ѿвръгѫ сѧ pog. пррокы ѿврьгоу се buc. пррокь ѿвръгьше сѧ sof. (προφήτας ἀθετήσαντες).

Digitized by Google

22. Раздѣлиша са ѿ гнѣва лица єго. И приближиша срца ихъ. Оумакнжша словеса ихъ паче ѡлеа · и та сжтъ стрѣлы.

23. Възврѣзи на га печаль твож и тъ та прѣпитаєтъ. Не дасть въ вѣкъ мльвы праведникꙋ.

24. Ты же бже низведеши ꙗ въ стоуденьцъ истлѣнию. Мжжь кръ-

22. [a] Раздѣлишж са ѡть гнѣва лица твоєго ∴ [b] И приближишж са сръца ихъ ∴ [c] Оумакнжшж словеса ихъ паче ѡлѣа · и та сжть стрѣлъї ∴

23. [a] Възвръзи на господа печалъ своіж и тои та прѣпитѣєтъ ∴ [b] Не дастъ въ вѣкъї млъвъї праведъникоу ∴

24. [a] Тъї же боже низьведеши іж въ стоуденъцъ (и)стлѣниꙗ ∴ [b] Мжжи

22. [a] За гнѣвъ и ꙗростъ сж ѿлжчишж са ѿ лица бнꙗ · єже єстъ раздѣлишж са ѿ христа ∴ [b] Жидовъска сръца адѣ и погъїбѣли ∴ [c] Єгда глаахж къ гоу жидове лъстиіж · оучителю вѣмъ ꙗко истовъ єси ∴ 23. [a] Иже єстъ на бніж чкъ при бѣи дalъженъ єстъ ѡставѣтї печаль · все бо ѿ ба имать чкъ · животъ, двизаниє, кръмлениє ∴ [b] Си рѣчъ хоу · не подвижа бо са никогдаже, ни пжтъ єго видѣ истлѣниꙗ ∴ 24. [a] Въ ꙗмж ровъниіж, ꙗже изъ|дръїшж ꙗко мънѣахж, спови · тоу бо истлѣшж невѣрниємъ и зловѣрниємъ снмъ ∴ [b] Оубиицж бо и лъстивии полъвѣчии оумираіжтъ ·

LIV. *Annot. ad psalm.* 22. [a] раздѣлишꙗ sin. -шж sof. [c] оумꙗкнжшꙗ sin. -шж sof. — єлеа sof. єлеа buc. — сжтъ sin. sof. 23. [a] възвръзї sin. -зи buc. възьврѣзи sof. — гѣ sin. — печьль (?) sin. -ѣлъ sof. — твоіж sin. твоа sof. свою buc. — тъ sin. тьи sof. ть buc. — прѣпитаєтъ sof. -таєть buc. [b] въ вѣкъ sin. -кы buc. 24. [a] ꙗ sin. а sof. ихь buc. — стоуденецъ sin. стоудънецъ sof. стоудень buc. — истьлѣньѣ sin. -тлѣнїю sof. -ниꙗ buc. [b] мжжъ кръвїи sof. моужь крьвии buc., male bon. криви, sin. крьвъї (ἄνδρες αἱμάτων). — і льстінві sin. и лъстїи sof. и льсти buc. (καὶ δολιότητος). — и ante не прѣполоватъ quod bon. habet, in reliquis abest. — дньı sin. днїи sof. днии buc. [c] оупъваіж sin. -ьваж sof. оуповаю buc. (ἐλπιῶ).

Annot. ad comm. 22. [a] своѫ pog. своа sof. — ѿлжчиша са pog. -шж са sof.; in fine versiculi ѿ христа in pog. sof. buc. abest (graece: διεμερίσθησαν). [b] адѣ omnes: τῷ ᾅδῃ. [c] льстиѫ pog. -а sof. — вѣмы sof. (οἴδαμεν). 23. [a] на бна sof. — дльжень pog. -ьнь buc. длъженъ sof. — ѿставлѣти: καταλιμπάνειν (male buc. ѡставлꙗ). — печѣлъ sof. — всѣ sof. — двизаниє pog. buc. двизаниє sof. — male стръмлениє pog. стрьм'лєниє buc., recte и кръмлениє sof. (καὶ ἀνατροφήν). [b] нїкъгда же pog. -ьгда же sof. никогда же buc. — истлѣниа видѣ sof. в. ист. buc. 24. [a] вь ꙗмж рьвенж pog. вь ꙗмоу рьвеноу buc. въ ꙗ. ровиѫ sof. (εἰς τὸν βόθυνον τοῦ λάκκου) — ꙗже pog. аже sof. — издрыша pog. -ж sof. изрише buc. — мьнѣшж sof. мнѣꙗхоу buc. — сп̃сви pog. buc. спсоу sof. — истлѣша pog. -ж sof. истлѣв'ше buc. — своим'

вні҇ и҆ льстнвь · и҆ не прѣполовнтъ дн҇нї своихъ. Азъ же гн҇ оупьваж на та ∴

крнвн н҆ лъстнвнн · н҆ не прѣполовать днен своихъ ∴ ᶜ Азъ же гн҇ оупъвахъ на та ∴

LV.

Pog. | Bon.

∴ Сла҇ · ка҇ · н҇ · не҇ · В ко҇ ѡ҆ людехъ Ѹдаленыхъ ѿ стыхъ дв҇двн · В҆ тѣлописанню · егда ꙗса н҆ нноплеменнці | въ егуптѣ ∴

∴ Слава · сѣ҇ · не҇ · вьцъ · ѡ҆ людехъ оудаленъіхъ ѡтъ стъіхъ · [ѡтстъіхъ] дадовн въ тѣлописаннꙗ · егда ꙗшж н҆ · нноплеменъннцн въ гетѣ ∴

ѡ҆бличи прр҇чьство · люди жидовьскыꙗ. оудаль'ша са ѿ стыихъ · на кон'чи ниж вѣкъ · егда ꙗса н҆ вь югуптѣ. сказаетъ же са точнло · гетъ · еже на крт҇ѣ исправн хс҇ · сн рѣчь ꙗтъ ѿ падшнихъ жидовъ · нноплеменнці бо паджще сказажт са.

Ѡ҆бличн прчство люди жидов'скъі · оудалъше са ѿ стъіхъ · на конъчиниж вѣкъ · югда ꙗшж н҆ въ гетѣ. сказаютъ же са точнло гетъ · юже на крт҇ѣ испра хъ · сн рѣчъ ꙗтъ ѡтъ падъшнихъ жидовъ · нноплеменнници бо падающте сказаютъ са ∴

2. Помлоунн ма бже, ꙗко попра

2. ᵃ Помнлоунн ма бже, ꙗко попра

не скончаажтъ бо днен благъ. нарїчетъ же ниж, ꙗко не скон'чавша апл҇ва ∴ ᶜ Гд҇ьскъі чл҇къ ꙗко бъівъ вѣренъ ∴

LV. 2. ᵃ Хрнстосъ въпнютъ ꙗко чловѣкъ ѡ҆ нюдѣ ∴ ᵇ Не почн бо нюда въ денъ прѣданниꙗ само н ѡнамо тнчж ∴

pog. ᵇ оубнїца sof. — om. бо pog. buc. — льстиви pog. лъстївїи sof. -вни buc. — польвѣчни pog. -нни buc. полъв. sof. ἡμιτελεῖς. — не скончаважтъ pog. -ють buc. -'чѣважть sof. — днї блгъ pog. buc. дни благъ sof. — нарнчет' же pog. sof. -цают' же buc. — скон'чѣвы sof. скончав'шаа buc. (ὡς μὴ τελέσαντα). ᶜ господьскыи pog. гд҇скыи члвкъ sof. — бывъ sof. быстъ pog. бы buc.

LV. *Annot. ad titulum.* Въ концъ sin. въ коне sof. — въ тѣлопьсаньѣ sin. въ тѣлописанїе sof. -нию buc. (εἰς στηλογραφίαν). — ꙗсꙗ sin. ꙗшж sof. юше buc. (ἐκράτησαν). — въ евепьтѣ sin. вь югуптѣ buc. въ гетѣ sof. (ἐν Γέθ). — ѡбличи: ἐστηλίτευσεν. — жидовьскыꙗ sof. -ыю buc. — оудалъшж са sof. (μακρυνθέντα, vl. -θέντες). — ꙗса sof. юше buc. (ἐκράτησαν). — въ гефѣ sof. male югуптѣ pog. buc. — испра sof.: ἐπάτησεν, male исправи pog. исправни buc. — ꙗтъ sof. ють buc. (κρατηθείς). — ѿ падьшихъ sof. -шнихь buc. (ὑπὸ τῶν πεσόντων).

ма чл҃къ. Въсь дн҃ь бора стѫжи ми.	ма чловѣкь ∴ [b]Въ(с) денъ бора [са] стѫжи ми ∴
3. Попраша ма врази мои въсь дн҃ь. Ꙗко мнози борацеи са съ мноѭ свыше.	3. [a]Попрашѫ ма врази мои весъ денъ ∴ [b]Ꙗко мнози борацеи са съ мноѭ съвыше ∴
4. Въ дн҃ь не оубоѭ са, азъ же оуп҃ваѫ на та.	4. Въ денъ не боѭ са, азъ же оупъваѭ на та ∴
5. О бо҃зѣ похвала словеса моа. На б҃а оупьваѫ, не оубоѫ са что створитъ мнѣ пльтъ.	5. [a]Ѡ бо҃зѣ похвала словеса моꙗ ∴ [b]На б҃а оупъвахъ, не оубоѭ са что створитъ мнѣ плътъ ∴
6. Въсь дн҃ь словеса моа мръзѣахѫ	6. [a]Весъ денъ словеса моꙗ мръ-

---

3. [a]Жидове весо-тъ д҃нъ мѫжъі его не прѣсташѫ рѫгаѭще са с҃поу ∴ [b]Бѣси ѿ аера потъстрѣчѫще жидъі на христа ∴ 4. Ни въ д҃нъ бо мѫжъі боѭ са възпи- ꙗше, нъ да ꙗвитъ ꙗко по истинѣ въчл҃чилъ са естъ ∴ 5. [a]Словеса бо спасова въ ѡц҃и а ѡтц҃ь въ с҃ноу ∴ [b]Къгда бо можетъ плътъ чловѣчъска воевати на бога ∴ 6. [a]Егда оубо оучааше х҃ъ, жидове смѣахѫ са гл҃аще· како сеи кънигъі вѣстъ не оуч҃ са ∴ [b]Въси бо назираахѫ, кънимъ ѡбразомъ оумрътватъ и ∴

LV. *Adnot. ad psalm.* 2. [a]попьра sin. [b]весъ денъ sin. вьс' дн҃ь buc. весъ д҃нъ sof. — бора са sof. боре sine се buc., bon. са erasum. — сътѫжи sin. 3. [a]попъраша sin. -прашѫ sof. -ше buc. [b]борѭщии сꙗ sin. -ещен се buc. 4. въ д҃нъ sof. вь дн҃ь buc. — не оубоѭ сꙗ sin. -ѫ са sof. -ою се buc. — оупьваа sof. -аю buc. 5. [a]и ѡ б҃зѣ sof. — похвалѭ sin. -а sof. -лю buc. [b]оупьваѭ sin. -аа sof. оуповахь buc. — оубоа sof. -ою се buc. — чьто sin. — ми sof. мне sin. мнѣ buc. — плотъ sin. пльть buc. 6. [a]мръзѣхѫ sof. -оу buc. [b]всѣ помышленѣ sin. — въ зъло sin. на зло sof. buc. [b] и w мнѣ вса пом. buc.

Adnot. ad comm. 2. [b]не почи: οὐχ ἐπαύσατο. — вь дн҃ь pog. — само и wнамо: ὧδε κἀκεῖσε, сѣмо и ѡвамо pog. само ѡнамо sof. само и wвамо buc. — рища pog. рiщѫ sof. рище buc.: περιτρέχων (dubia lectio bon. тичѫ). 3. [a]въсь дн҃ь pog. весъ д҃нъ тъ sof. вьсь дн҃ь buc. (ὅλην τὴν ἡμέραν). — не прѣсташа pog. -ѫ sof. — рѫгаѭще са sof.: ἐμπαίζοντες. [b]ѿ аера pog.: ἐκ τοῦ ἀέρος. — постръчѫще pog. -чюще buc. пострѣкаѭще sof. (νύσσοντες). 4. въ дн҃ь pog. въ д҃нъ sof. — бо om. pog. buc. — боѫ са pog. боа са sof. боѥ се buc. (φοβούμενος). — вьпиаше pog. възпiаше sof.: ἐβόα. — по истинѣ ꙗко вьчлв҃чиль pog. buc. ꙗко по истинѣ въчл. sof. (ὅτι ἀληθῶς, vl. ἀληθινῶς). 5. [a]и ѿцъ pog. buc. а ѡц҃а sof. (καὶ οἱ τοῦ πατρός). [b]кьгда sof. — пльтъ члв҃ча pog. buc. плътъ члв҃чьска sof. — на х҃а pog. на б҃а buc. (κατὰ χριστοῦ, vl. θεοῦ). 6. [a]бо (γάρ) pog. sof. buc. — оучѣше sof. оучлаше buc. pog. — смиахѫ са pog. смiахѫ са sof. смѣꙗхоу се buc.: κατεγέ-

Digitized by Google

нмъ. На ма всѣ помышленна нхъ
на ꙁло.
7. Веселат са н скрыѭтъ. Тн
патѫ моѩ хранатъ. Ꙗкоже потръ-
пѣша дшѫ моѩ,
8. нн ѡ чесомже спсешн ꙗ. Гнѣ-
вомъ люди нꙁвнешн ∴
9. Бже жнвотъ мон нсповѣдахъ
тебѣ. Положнлъ есн слъꙁы моѫ прѣдъ
собоѫ · ꙗко вь ѡбѣтованнї твоемъ.

ꙁѣахѫ нмъ ∴ ᵇНа ма вьсѣ помы-
шленна нхъ на ꙁъло ∴
7. ᵃВъселатъ са н съкрыѭтъ ∴
ᵇТн пѫтн моѩ хранатъ ∴ ᶜꙖкоже
потръпѣшѫ дшѫ моѩ,
8. ᵃнн ѡ чнмъже спасешн ѩ ∴
ᵇГнѣвомъ люди нꙁъвнешн ∴
9. ᵃБже жнвотъ мон нсповѣдахъ
тебѣ ∴ ᵇПоложнлъ есн слъꙁы моѩ
прѣдъ тобоѭ ꙗко въ ѡбѣтованнн
твоемъ ∴

---

7. ᵃѠбъходаще прѣбъïваахѫ что [н] ѡбращѫтъ (н) кѫѭ лъжѫ съдѣваѭтъ на
Ха ∴ · ᵇНаꙁнраахѫ бо ре га, аще въ сѫботѫ нсцѣлнтъ, да на-нь въꙁглатъ ∴ 8. ᵇХо-
тѣаше бо гъ нн въ чтоже положнтн бъïвъшаꙗ н ѿдатн нмъ, да покаавше са спенн
бѫдѫтъ · тн же не раꙁумѣшѫ ∴ ᵇЖндовьскъïѩ люди гле нже ннспадѫ ѿ сана сво-
его ∴ 9. ᵃВѣрънъï члкъ на ба прнсно надѣетъ са ∴ ᵇВъꙁъïска бо бъ слеꙁъ по-

---

λων. — съ pog. sof. сь buc. — вѣсть pog. buc. -тъ sof. — не ꙋчь са pog. не оучнвь са sof. не оучь се buc. (οὐ μεμαθηκώς). ᵇ вьсн pog. — наꙁнраахѫ: ἐσκέπτοντο (male buc. нарнцаахоу). — кыимъ pog. кымъ sof. кымь buc. — оумр'твет' sine н buc.

LV. *Adnot. ad psalm.* 7. ᵃmale sof. веселатъ са, recte вьселет се buc. — съкрыатъ sof. крнють buc. ᵇпѧтѫ моѩ sin. патѫ моа sof. петоу мою buc. — съхранѩтъ sin. хранатъ sof. -неть buc. 8. ᵃо чесомъже sin. ѿ чесомьже sof. buc. — ꙗ sin. а sof. ю buc. ᵇ нїꙁьбьешї ꙗ sin. ннꙁьбыешн sine а sof. нꙁбнюшн buc. (κατάξεις). 9. ᵃнсповѣдѣхъ sin. -дахъ sof. -дахь buc. ᵇмоꙗ sin. моа sof. мою buc. — собоѩ sin. тобоѫ sof. -ою buc. — вь обѣтованї sin. ꙗко ї въ ѿ-ннї sof. ꙗко вь ѡбѣтованн buc.

Adnot. ad comm. 7. ᵃобьходаще pog. ѿбьх. sof. — н ante ѡбращѫтъ in bon. superfluum, in pog. sof. buc. abest, contra ante кѫѩ scribendum н docet pog. sof. buc. — кѫѫ pog. sof. коую buc. — льсть pog. buc. лъжѫ sof. (ποῖον δόλον). ᵇнаꙁнраахѫ pog. sof. -рахоу buc.: παρετήρουν. — pog. га, sed а non distincte expressum, quod bon. sof. buc. praebent. — їсцѣлїть pog. sof. buc.: θεραπεύσει (vl. θεραπεύει). — в'ꙁгла pog. въꙁьглатъ sof. вьꙁглють buc. (ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ). 8. ᵃхотѣше sof. -ѣꙗше buc. — бъ pog. гъ sof. бь buc. — в'мѣнїтн pog. вьмѣннтн buc. положнтн sof. (εἰς οὐδὲν θέσθαι). — ѿдатн: συγχωρῆσαι. — н pro да pog. buc., sed sof. да. — не раꙁумѣша pog. -ѫ sof.: οὐ συνῆκαν. ᵇ жндовьскыа глетъ люди pog. buc. людї жндовьскыа глетъ sof. — еже sof. — ннꙁъпадѫ pog. нїꙁьп- sof. ннспадоу buc. (κατήχθεσαν). 9. ᵃвѣрныи pog. sof. -нни buc. — надѣет са pog. -етъ са sof. ᵇ вьꙁыска pog. въꙁїска sof. вьꙁнс.

Digitized by Google

10. Въʒвратат са вразн мон въспатъ. Вь-нже днь аще прнʒовж та· се поʒнахъ ꙗко бъ мон есн ты.

11. О боʒѣ похвала гль· о гдн похвала слово.

12. На ба оупьвах, не оубож са что створнт мн члкъ.

13. Въ мнѣ сжтъ бже ѡбѣты твоꙗ· ꙗже вьʒдамъ хвалѣ твоен.

14. Ꙗко нʒбавнлъ есн дшж мож

10. [a] Въʒъвратать са вразн мон въсъпатъ ∵ [b] Въ-нъже денъ аще прнʒовж та· се поʒнахъ ꙗко бъ мон кесн тъ ∵

11. [a] Ѡ бʒѣ похвала глаголъ ∵ [b] Ѡ гдѣ похвала слово ∵

12. На ба оупъвакж, не оубокж са что створнтъ мнѣ чловѣкъ ∵

13. Въ мнѣ сжтъ бже ѡбѣтн ꙗже въʒдамь хвалѣ тен ∵

14. [a] Ꙗко нʒбавнлъ кесн дшж

калннꙗ ѡ люден, ꙗковꙑ же нмѣахж, ега нмъ ѡбѣщаваше, прѣжде ʒаконопрѣстжпленїа н ∵

10. [a] Посрамлъше са по въскрьсенїн жндовъстнн ѡтроцн ∵ [b] Кегда бо покавъше са прнʒовжтъ бога, ѡбраштжтъ н послоушанжштъ ∵ 11. [a] Не беʒъ ба бо глаголатъ праведннцн ∵ [b] Н словеса н дѣла на га въʒлагажтъ вѣрннн· всегда бо на нъ надѣкжтъ са ∵ 12. Нн страха бо члчъска оубоꙗшж са стнн страхомъ бнкмъ Укрѣплѣкмн ∵ 13. Въ члцѣ бо ба дѣл'ма жнвжщн, вꙑнж жрътва боу мтва кестъ ∵

buc. — слъʒъ pog. сльʒь buc. слъʒы sof. — людӣн pog. -їн sof. люн̂н buc. — ꙗковь же pog. ꙗковы же sof. ꙗкове же buc. (ὁποῖα). — ʒаконопр. pog. sof. buc., male bon. ʒакона-.

LV. *Annot. ad psalm.* 10. [a] въʒъвратать са sof. [b] вь нъже денъ sin. въ нъже днъ sof. вь нже днь buc. — аще add. sof. buc., sine аще sin. 11. [a] похвалж sin. -ла sof. -лю buc. [b] о гӣ sin. sof. buc. 12. оупьвахъ sof. оуповахь buc. (ἤλπισα). — не оубоꙗ са sof. 13. ꙗже sin. ꙗже sof. кже buc. — твоеі sin. твокн buc. 14. [b] н ante очн om. sin. buc., habet sof. — слеʒъ sin. слъʒъ sof. — въспоплъʒеньѣ sin. въспоплъʒновеннꙗ sof. вьспопльʒенниꙗ buc. (ὀλισθήματος).

Annot. ad comm. 10. [a] посрамльше са pog. -се buc. -лъше са sof. — жндовьстн sof. -в'сцнн buc. [b] бо om. pog. buc., habet sof. — покаавше са pog. -авьше са sof. -ꙗв'ше се buc. — обрѣтж pog. ѡбрѣтж sof. ѡбрѣщоуть buc. (εὗρον). — послоушажтъ sof., male pro послоушажщъ pog. -ющь buc.: ὑπακούοντα. 11. [a] беʒъ ба pog. беʒь бога sof.: δίχα θεοῦ. — бо om. pog. habet sof. buc. — глатъ pog.: φθέγγονται. [b] въʒлагажтъ sof. pog. ἀνατίθενται. — вьсегда pog. въсегда sof. — надѣжт са pog.: θαρροῦσιν. 12. члвча pog. buc. члвчьска sof. — оубоаша са pog. -ашж са sof. (δεδοίκασιν). — Укрѣплѣемн pog.: νευρούμενοι (buc. -лꙗкмын). 13. бо ба дѣл'ма pog. buc. бо ба радн sof. — жнвжщн: τῷ κατὰ θεὸν ζῶντι. — вынж: διηνεκῶς, ԑ pog.: ὑπάρχει. 14. [a] вьспрнїмъ pog. въс'прїимъ sof. вьспрнкмь buc.: ἀναλαβών. [b] льсть глетъ надолкжꙗ pog. лъстъ г. нд. sof.; quae

Digitized by Google

ѿ смрътн, очн мон ѿ слъзъ · н нозѣ мон ѿ въспопльзеннꙗ. Оугождѫ прѣдъ гмъ въ свѣ жнвѫщнн.

моѭ ѿ смрьтн ∴ [b] Н ѡчн мон слезъ · н нозѣ мон ѿ въспопл… нннꙗ ∴ [c] Оугождѫ прѣдъ гдемъ свѣтѣ жнвѫштннхъ ∴

LVI.

Pog.

∴ В ко · не нстлн двдвн. в тѣлоѱанню · егда бѣжа ѿ лнца саоула ва въ врътъпъ · ns ·

на скончанню ѡбанчнть · сн рѣчь показаѭ двда · еже естъ гъ · в пещерѫ внѳлеемьскѫѭ вьходаща ꙗса днавола · ѡбраз бо гнь естъ ддъ.

2. Помнлоун ма бже, помнлоун ма · ꙗко на та оупьва дша моа.

Bo…

∴ Въцъ · не нстълн ддовн. въ тѣл… псанню · югда бѣжа ѿ лнца саоу… лова · въ вр̾ътопъ ∴ · ns ·

На скн'чанню ѡбанчаютъ · сн рѣч… пказаютъ дда · юже юстъ хъ · … пещерѫ внѳлеюм'скѫѭ в'хда · та… са днꙗвла · ѡбраз бо гнъ юст… ддъ ∴

2. [a] Помнлоун ма бже, помнлоун… ма · ꙗко на та оупъва дша моꙗ ∴

---

14. [a] Дшѫ адамла хъ въсъпрнюмъ ∴ [b] Лестъ глаголетъ надолъскѫѭ · ѿ тѫ б… нзбавленъ бъıстъ члкъ ∴ [c] Въ свѣтѣ аггль · тн бо прнсно жнвѫтъ ꙗко беспльтънн…

LVI. 2. [a] Слово ѡ адамѣ · прк въпнютъ ѿ лнца хва, хъ пакъı ѿ лнца адамлѣ… съгоубо в'зъıскааше мстн чл҃къ, ꙗко грѣхꙋ множѫщоу са ∴ [b] Жъдаааше бо прнше…

---

mox in bon. sequuntur verba ѿ тѫ бо нзбавленъ бъıстъ чл҃къ neque in reliquis slav. codicibu… occurrunt neque in graecis quidquam inveni, sed iam in parte priore graeca lectio admodu… variat. [c] беспльтннн pog. -плътнын sof. беспльнн buc.

LVI. *Annot. ad titulum.* Въ конць sin. въ коне sof. — (не)істълн ддовъ sin. — тѣло… пнсаніе sof. тлѣѱанню buc. — врътьпъ sof. -топъ sin. — на скон'чѣнні sof. скончаннн buc. — ѡблічѣетъ sof. ѡбанчнть buc.: στηλιτεύεται. — показаѫ sof. -заю buc.: ὑποδείκνυται. — вь пещеро… вь внѳлеюм'скоую buc. — въхода таѫ са (εἰσερχόμενος λανθάνων), male pog. вьходаща ꙗса, buc… вьходеща юше. — бо post ѡбразь om. buc.

Annot. ad psalm. 2. [a] оупова buc. — моа sof. [c] дондѣже buc. — беззаконье sin. -нню buc…

Annot. ad comm. 2. [a] graece: ὁ ἄνθρωπος ὡς ἁμαρτίας ἐξογκουμένης (sic cod. marc. vetustis… simus), множащоу са pog. [b] ждааше sof. buc., sine бо pog. buc. — господъское sof. [c] мнн… ведешн: παραγάγῃς. — беззаконюннꙗ buc. -неннꙗ pog. — прѣстѫпленне pog. -ніа sof. -стоупленн… buc. (τὴν ἀνομίαν τῆς παραβάσεως).

Digitized by Google

И на сѣнь крилоу твоѥю надѣѭ сѧ. Доньдеже прѣидетъ беꙁаконениѥ.

3. Въꙁовѫ къ боу вышнюмоу. Боу благодѣавшоумоу мнѣ.

4. Посла съ нбсе и спсе мѧ. Дастъ в поношениѥ попирающаꙗ м. | Посла бъ мїлость своѫ и їстинѫ своѫ.

5. Иꙁбавилъ естъ дшѫ моѫ ѿ срды скуме. | Поспахъ смѫщенъ. Снове

ᵇИ на сѣнъ крилоу твоѥю надѣѭ сѧ ∴ ᶜДоньдеже прѣидетъ беꙁаконние ∴

3. ᵃВъꙁовѫ къ богоу вꙑшънеѥмоу ∴ ᵇБоу благодавъшомоу мнѣ ∴

4. ᵃПосла с нбсе и спе мѧ ∴ ᵇДастъ въ поношениѥ попираѭштимъ мѧ ∴ ᶜПосла въ милость своѭ и истинѫ своѭ ∴

5. ᵃИꙁбавилъ ѥсть дшѫ моѭ ѿ срѣдꙑ скуменъ ∴ ᵇПосъпахъ съмѫ-

ствиꙗ хва чкъ, да ѡсѣнитъ и крилома · ѥже ѥстъ тѣло гдъскоѥ ∴ ᶜЄгда бо мимо ведеши гн беꙁакониꙗ прѣстѫпениꙗ, тъгда раꙁоумѣѭ ꙗко спнъ бꙑ, ре чкъ ∴

3. ᵃНе прѣсталаше бо чкъ ꙁовꙑ въ небса, ꙗко многꙑ печали ѥмоу бѣшѫ ∴ ᵇИже не прѣꙁьрѣ члка, нъ пришедъ свободи ѿ ꙁълъ ∴ 4. ᵃѾтцъ сна пославъ спасе члка ∴ ᵇБѣсꙑ ꙁапинаѭштѫ члкоу · раꙁоумѣи же и жидꙑ, оуничижившѫѭ хва ∴ ᶜХа ѡтцъ посла въꙁꙑскати погꙑбъшаго члка · мстъ бо и истина хъ ѥсть всеѭ твари ∴ 5. ᵃАдама ѿ срѣдꙑ бѣсъвъ · ꙗко и лъви бо снѣдаахѫ ада[а]ма, ꙗко ха жїдове ѡаръжаахѫ рикаѭще ∴ ᵇХъ въ гробѣ поспавъ триднев'но, иже съмѫщенъ ꙗко съ гнѣвом' сниде въ адь, да многолѣт'нꙑѩ дръжимꙑѩ дшѧ свободитъ ∴ ᶜПоноситъ ꙁвѣрънꙑимъ члмъ,

LVI. *Annot. ad psalm.* 3. ᵃвъішьнюмоу sin. вышнемоу sof. -нѥмоу buc. ᵇблагодѣавьшюмоу sin. -дав'шомоу sof. -дѣав'шоумоу buc. 4. ᵃпосъла с нбі sin. ᵇпоношенье sin. — попираѭщѫѩ sof. -ющеѥ buc. ᶜпосъла sin. — и рѣснотѫ sin. 5. ᵃі иꙁв. sin., sine и sof. buc. ᵇпоспахъ sof. ᶜснові sin. — члвчьсьци sof. -чьстии buc. — орѫжьѣ sin. ᵈꙗꙁꙑкъ sin. аꙁ. sof. — мьчь buc.

Annot. ad comm. 3. ᵃна небса sof. — печѣли sof. ѥмоу печали бѣша pog. п. ѥ. бѣхоу buc. (πολλὴ ἡ θλίψις). ᵇи не прѣꙁрѣ pog. buc., melius иже sof. ὅστις. — свободи ї ѿ ꙁль pog. buc. ꙁьлъ sine ѿ sof. 4. ᵃчловѣка sof. ᵇꙁапинаѫщⱑ pog. -ще buc. -ж sof. (τοὺς σκελίσαντας). — жиди sof. — ѹничьжившаꙗ pog. чижив'шѫ sof. -шеѥ buc. ᶜвьꙁискать pog. -ти buc. — ꙁаблѫждьшааго pog. ꙁаблоужьшааго buc. — вьсеꙗ pog. въсеи sof. всеи buc. 5. ᵃбѣсъ reliqui, бѣсъвъ bon. — львъ pog. львь buc. лъвы sof. — сънѣдаахѫ sof. — жидове om. pog. habet sof. buc., graece: ὡς τὸν Χριστὸν Ἰουδαῖοι συνεῖχον ὡς λέοντες ὠρυόμενοι. ᵇпоспавъ pog. sof.: κοιμηθείς. — смѫщень pog.: ὁ δὲ τεταραγμένος. — снїдѫ pog. сьнидоу buc.: συνῆλθον, съниде sof.: κατῆλθεν (utraque lectio occurrit). — многолѣтныꙗ дша дръжимыꙗ pog. buc. мн. др. дшѫ sof. ᶜпоноситъ: ὀνειδίζει, ꙁвѣрнымъ: θηριώδεις. — скрьжьщѫще pog. скрежещ. sof. ᵈжидовь pog. (τῶν Ἰουδαίων), reliqui жидове. — поѿщрьше pog. buc. поѡстръше sof. (χαλάσαντες). — пьси sof. п'си pog. buc.

18*

Digitized by Google

члвчи зѫби їхъ ѡрѫжна и стрѣлы. И ꙗзыкъ ихъ мечь ѡстръ.

6. Вьзнеси са на нбса бже. И по в'сеи земи слава твоа.

7. Сѣти оуготоваша ногама моима. И слаша дшѫ моѫ. Ископаша прѣд' лицемъ моимъ ꙗмѫ и вьпадѫ са вь на.

8. Готово срце мое бже. Готово срце мое, поѫ и вьспоѫ славѣ моеи.

9. Вьстани славо моа. Вьстани ѱал'тїрю и гѫсли. Вьстанѫ рано.

штенъ ∵ [c] Сꙑ̈нове чловѣчи зѫби и ѡрѫжнꙗ и стрѣлꙑ̈ ∵ [d] И ꙗзꙑ̈кь и мечъ ѡстръ ∵

6. [a] Възнесе са на небеса бже ∵ [b] по всеи земли слава твоꙗ ∵

7. [a] Сѣть оуготовишѫ ногама моима ∵ [b] И сълашѫ доушѫ моѫ ∵ [c] Ископашѫ прѣ лїцемь мнмь ꙗмѫ вьпадѫ са въ на ∵

8. [a] Готово сръце моѥ бже ∵ [b] Готово срце моѥ, поѫ и въспоѫ славѫ моѥи ∵

9. [a] Въстани славо моꙗ ∵ [b] Въстани ѱалътирю и гѫсли ∵ [c] Въстанѫ рано ∵

их'же пръвии сѫтъ жидове на ха скрьжещѫще зѫбꙑ̈ ∵ [d] Жидове, ꙗко на ха поѡстрьше ꙗзкꙑ̈ своѫ, ꙗко ѱи ∵

6. [a] Си рѣчь ѡ в'знесенїи его слово ∵ [b] Испльнь бо нбо и землѣ славꙑ̈ гнѧ. испльнилъ ѥсть земла рекъ· миръ м(о)и ѡставлѣѫ вам' ∵ 7. [a] Жидове ха хотѣахѫ оуловити словомъ ∵ [b] Нѫждеѫ бо трьпѣаше имъ, да ѡбразъ бѫдет' смѣренѣи мѫдрости ∵ [c] Гробъ влченъ глетъ· въ (тъ бо и) тѣмъ бо падѫ и жидове паденимъ дивномъ ∵ 8. [a] Въскрьснѫти и спсти родъ члчьскꙑ̈ ∵ [b] Въскрьсъ бо готовъ наоучихь, ре [бо] хъ члка пѣсни новѣ ∵ 9. [a] Бжво въздвижѫще чка ꙗко слава бжиꙗ раждаѫщи тѣл

LVI. *Annot. ad psalm.* 6. [a] възнеси сѧ sin. sof. -се buc. [b] земи sof. 7. [a] оуготоваш sin. -шѫ sof. -ше buc. [b] сълꙗшꙗ sin. слакошѫ sof. слѣкоше buc. [c] вь нѭ sin. въ на sof. вьпадоше се вь ню buc. 8. [b] omnes славѣ моеи. 9. [b] пьсальтырь sin. ѱалтироу buc.

Annot. ad comm. 6. [b] гнѧ pog. sof. — и їспльниль бо pog. (sine и in sof. buc.) — зема pog. 7. [a] словомъ: ἐν λόγῳ. [b] ноуждеѫ sof. pog. — трьпѣаше pog. sof.: περιεφέρετο (v συμπεριεφέρετο). — боудоуть buc. — смѣренна и мѫдрости pog. sof. buc. (graece: τῆς ταπεινοφρο σύνης). [c] влчиї pog. buc. -ны sof. — въ тъ бо и тѣмъ падѫ pog. sof. buc. (εἰς αὐτὸν γὰρ καὶ δι αὐτοῦ). — и ante жидове om. pog. sof. buc. — днв'ным' sof. 8. [a] члчь pog. buc. -ьскы sof. [b] б post рече om. pog. sof. buc. neque desideratur, готовъ: ἑτοίμως. 9. [a] възвышаѫ pog. -шаѥ buc въздвижѫщи sof. (ἐξεγείρουσα). — раждаѫщи pog. sof., graece: γενόμενον. [b] бо пѣ pog. sof. buc

Digitized by Google

10. И исповѣм' ти са вь людехъ гдн. Вьспож тебѣ вь ıазыцѣхъ.

11. Iако вьзвеличи са до нбсь млть твоа. И до ѡблакъ истина твоа.

12. Вьзнеси са на нбса бже и по в'сей земї | слава твоа.

10. [a] Исповѣмъ ти са въ людехъ гн ∴ [b] Въспоıж тебѣ въ ıазыцѣхъ ∴

11. [a] Iако възвеличи са до небесъ милость твоıа ∴ [b] И до ѡблакъ истина твоıа ∴

12. [a] Възнеси са на небеса бже · [b] и по всей земи слава твоıа ∴

LVII.

Pog. Bon.

∴ В ко · не ист'ли ддоу. в тѣлописание ∴ нз ·

Ѡбличаетъ прчьство дхъ стыи · сї рѣчь показаеть пррк · на послѣ-

∴ Въ конъцъ · не истьли давъїдови · въ тѣлописание ∴ нз ·

Ѡбличаıетъ прчство дхъ стъї · си рѣ пказаеть прк на пслѣнѣ ∴

вачъне ∴ [b] Отъ не сжщїихъ пѣ аггеломъ дасть са по в'скрсении гни ∴ [c] Хъ · за Ѹтра бо въскрьсе ∴

10. [a] Даıж всѣм' людемъ дрьзновенїе исповѣдати са и спсти ∴ [b] Iазици бо вѣровавъше поıжтъ оучение (ново), новаго завѣта ѡбразъ ∴ 11. [a] Бе-числа бо ıесть милость бнıа, ни ѿ небсъ бо ни ѿ земла ѿлжчаıжшти са ∴ [b] Iако ѡблаци покръїваıжтъ са по небоу и росатъ · тако и истина бнıа испльнѣıетъ всѣ и наблажаетъ ∴ 12. [a] Си рѣчь ıеже на нбса възъїде. [b] исплънъ и земла славъї бнıж бъї, пришедъшоу на на хоу ∴

Annot. ad psalm. 10. [a] ı исп. sin. sine и sof. buc. — ся тебѣ sin. [b] пою buc. — ıазыцѣхъ sin. аз. sof. 11. [a] рѣснота sin. 12. земли sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 10. [a] даıа pog. даа sof. -ıе buc. (διδούς). [b] аз. pog. sof. — вѣровавшеи buc. -'вше sof. pog. — Ѹчение ново pog. sof. buc., bon. omiserat ново (τὸ δόγμα τὸ καινόν). — новаго sof. buc. — ѡбразъ pog. sof.: τὸ σύμβολον (male ѡбраза buc.). 11. [a] бес числа sof. (ἀμέτρητον). — нбсе·pog. sof. — зема pog. -мла sof. — ѿлжчѣжщи са sof. (χωρούμενον). [b] ıако бо sof., reliqui sine бо, pog. buc. omis. са, sof. habet, подь нбсемъ pog. sof. buc. — росатъ pog. sof. — тако бо sof. — вьсѣ sof. — и напаıаетъ sof. (ποιαίνει). 12. [a] graece: δηλοῖ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἄνοδον. възиде sof. взыде pog. [b] и та sof. buc. иста pog. и зем. bon. (graece: καὶ αὕτη, vl. καὶ ἡ γῆ). — пришьдшоу pog. — на ню buc. (graece: ἐν αὐτῇ). — гоу pog.

LVII. *Annot. ad titulum.* Въ конецъ sin. sof. — истъли sin. ист'ли sof. истли buc. — двдоу buc. — тѣлописанъе sin. — ѡбличѣетъ sof. -чаıеть buc. (στηλιτεύει). — на послѣдькь buc.

Digitized by Google

дѣкъ хотащаа быти · (ѿ) жидовь на ха · и ѡ ѿпадении жідовс'тѣ · и разньствіє.

2. Аще вь истинѫ ꙋбо правдѫ глете. Правъ сѫдите снове чл҃вчи.

3. И бо вь срци безаконениѥ дѣлаете на зе. | Неправдѫ рѫкы ваша съплѣтаѫтъ.

4. Ѿтоуждени быша грѣшниі ѿ ложесн. | Заблаждиша ѿ чрѣва, глаша льжѫ.

хташаа бъіти ѿ жідвъ на х[...] ѡ ѿпадении жидвстѣ · и ра[...] ствіѥ ∴

2. [a]Аще въ истинѫ оубо прав[...] глете ∴ [b]Право сѫдите съінове ч[...] вѣчи ∴

3. [a]И бо въ срци безакониѥ [...] лаѥте на землн ∴ [b]Неправдѫ рѫ[...] вашѫ съплѣтаѭтъ ∴

4. [a]Оутоужденн бъішѫ грѣшън[...] ѿтъ ложеснъ ∴ [b]Заблаждишѫ ѿть чр[...] ва, глаголашѫ лъжѫ ∴

LVII. 2. [a]Слово къ жидомъ ре · (оу)бо правдѫ ли глете ѡклеветаваѫще х[...] [b]Кнзем' жидовъскъім' · ꙗко сѫдиѩ людьскъіѩ по что не глете истинъі, нъ сѫдъі[...] развращенъі на ха и ба износите ∴ 3. [a]Съвѣщав'ше смртниѩ ѡсѫдити бесмрт[...] наго, то чъто безакониꙗ того боле ∴ [b]Провъзвѣщаѥть врѣмѧ, в' неже хотѣахѫ сп[...] сти трьновъі и неправедънъі вѣнецъ ∴ 4. [a]Глѥ оубо бѣсъі, иже ѿ него с нбсънъі мѣс[...] свржени бъішѫ · глѥ же и жидъі, иже пре ѡсѫжениꙗ бъішѫ ∴ [b]Єгда бо зачѧтъ [...] слово бжиѥ въ чрѣвѣ двъі, абиѥ ѿ невѣрестьвиꙗ въ заблѫжденииѥ въпадѫ глаще лъж[...] ꙗко ѿ злобъі зачѧтъ сѧ. се бо прорицетъ пророкъ ∴

(ἐπ' ἐσχάτων). — жидовь (sine ѿ) pog. buc. — ѿ ѿпадени sof. — жидов'сцѣмь buc. — разньств[...] sof. разньствиѥ buc. -іє pog. (graece: περὶ τῆς ἐκπτώσεως τῶν Ἰουδαίων καὶ διαφορᾶς).

LVII. *Annot. ad psalm.* 2. [a]ѣще вь рѣснотѫ sin. — право sin. [b]правъ sof. пра[...] buc. — снові sin. — чл҃вчьстии sof. -чсцни buc. 3. [a]безаконнъе sin. [b]вашѧ sin. 4. [a]ѿтоу[...] дени sof. оут- buc. — бъішѧ sin. — ложесьнь buc. [b]заблаждишѧ sin.

Annot. ad comm. 2. [a]кь жидовомь buc. — рече оубо sof. buc. pog., male bon. рече [...] (graece: φησίν · ἄρα). — ѡклеветаѫще pog. sof. buc. [b]кь кнѧз. sof. — сѫдиꙗ люд'скыꙗ pog. s[...] buc. (τοῦ λαοῦ), male bon. людеискъіѩ. — истинѫ sof. — иѫ pog. sof. — вьзносите pog. bu[...] из'н. sof. (ἐκφέρετε). 3. [a]съм. pog. съмртиꙗ sof., бесъмрътнааго pog. buc. -наго sof. — то om. po[...] buc., что бо pog. чтѡ бо buc., то что sof. — безаконениꙗ pog., in fine sof. add. ѥстъ. [b]тр[...] новный sof. -вый pog. buc. — и неправедный pog. buc. sof. 4. [a]быша pog. — ѿ жиды pog. u[...] ѿ superfluum. — ѡсѫждени быша pog. buc. -ниꙗ бышѧ sof. (graece: πρὸ τοῦ γεννηθῆναι κατεκρίθ[...] σαν), unde lectio прѣжде рожденнꙗ осѫждени быша conici potest. [b]зачатъ pog. -ть sof. (po[...]

Digitized by Google

5. Ꙗрѡсть ихъ по ѡбразоу змиіноу. Ꙗко аспиды глоухы затыкажщи оуши свои.

6. Ꙗже не ꙋслышитъ гла ѡбаважщааго. Ѿ прѣмждра ѡбан'ника ѡбаваꙗема.

7. Бъ скроушитъ зжбы ихъ вь

5. [a] Ꙗрости ихь по ѡбразоу змииноу ⁘ [b] Ꙗко аспидъі глоухъі затъікажщи оуши свои ⁘

6. [a] Ꙗже не оуслъішитъ гласа ѡбавайжщаго ⁘ [b] Ѡтъ прѣмждра ѡбаваньника ѡбаваꙗема ⁘

7. [a] Бъ съкроушитъ зжбъі ихъ въ

5. [a] Им'же ѡбразомъ проклата бъі змиꙗ прѣлещъшиа еугж, тжжде ꙗзвж приꙗшж и жидове, ѡклеветавайжще таинж бцж двж ⁘ [b] Аспида бо ꙗгда оуслъішитъ гла ѡбаиника, ꙗдино оухо положитъ на земли, а дроугоꙗ зат'к'неть хоботомъ с(во)им', да не оуслъішитъ зовжщаго. такожде и жидове ꙋчжщоу споу не внимахж зависти ради ⁘ 6. [a] Ꙗгда бо не бждетъ оушию. си рѣчъ не послоушаетъ зовжщаго· и жидове бо не послоушашж, глщіа· азъ ꙗсмъ свѣтъ всемоу мироу ⁘ [b] Ꙗкоже и аспида ѡбаваꙗема словомъ беслоушлива [бо] естъ· тако непокоривъі съборъ ѿ ха оучимъ множицеж не въ послоушании прѣбъівааххж ѡтъ невѣрествиꙗ ⁘ 7. [a] Минѣв'ше бѣси проста чка сжща ха,

buc. sine са). — два pog. дваꙗ buc. дѣвыꙗ sof. (gr. παρθένος, vl. παρθενικῇ). — невѣрна pog. -ниꙗ buc. -ьствна sof. — зачат са pog. -ть са sof. — прорече pog. sof. buc. (ἤνιξατο).

LVII. *Annot. ad psalm.* 5. [a] ѣростъ sin. ꙗростъ sof. buc. — змиинию sin. -ноу sof. [b] аспидъ глоухыи sof. buc. — затыкаꙗжщиꙗ sin. и затіскажщж sof. затыкаꙗи buc. 6. [a] оуслы-(ши)ть buc. (omiss. syll. ши). — ѡбаваюшааго buc. [b] обавьника sin. ѿбави- sof., ѡбаваꙗт' се ѡбаваꙗма ѿ прѣмоудра buc. 7. [b] львовы sin. лъвомъ sof. львомь buc.

Annot. ad comm. 5. [a] змиа pog. з'миа sof. — прѣльщьши pog. buc. -лъщ- sof. — ѥꙋвж pog. ѥв'гж sof. ꙗв'гоу buc. — приꙗса pog. -аса sof. -ꙗше buc., sine и pog. sof. buc. — ѿклеветажще sof. buc. — таинжа sof. -ноу buc. — бца двы pog. buc. бцж двж sof. [b] аспидь sof., гла om. pog. ѿбаав'ника sof. ѡбавника buc. -н'ника pog. — male bon. оухꙋ. — положи buc. — на земи pog. — затъкнетъ pog. -тькн- sof. — хьб'томъ pog. хрьб'томь buc. ѿпашиа своеа sof. (τῇ οὐραίᾳ αὐτῆς). — зовжщааго pog. buc. -аго sof. -- ꙋчащіоу pog. sof. — не внимаахж pog. -вън- sof. -вьн- buc. 6. [a] оушиоу sof. — си рѣчь om. sof. — ни ѡслоушаетъ pog. buc. не посл. sof. — зовжщааго pog. buc. -аго sof. — бо om. buc. — по-ша pog. послоушааше buc. — гласа глщааго pog. buc. глща sine гласа sof. — ѥс'мъ sof. [b] ꙗкоже бо и апида pog., ꙗко же и аспида sof. ꙗко же бо аспида buc. — беслоушлива: ἀνήκοος. — бо om. pog. sof. buc. neque graece legitur, тако и pog. buc. — непокоривыи pog.: ἀχαμπής. — оучимы buc. — множицеа sof. — в непослоушании pog. buc. -ни sof. — невѣрна pog. -ніа buc. -ьствна sof. 7. [a] минѣв'ше бо pog. бо om. sof. мн. же buc. — начаса pog. -шж sof. — і ꙗко ад. pog. sof. пожирати ꙗко и ад. buc. — камикъ sof. — тврьдь buc. — и ante внегда om. pog. habet

Digitized by Google

Ѹстѣхъ н҃. | Ѹрѣновныѩ̑ львомъ скроу-
шнлъ єстъ г҃ъ.

8. Оуннчьжжт сѧ ꙗко вода мн-
мо текѫщнꙗ. Наладетъ лѫкъ свон
доїдеже н҃знемогѫ.

9. Ꙗко воскъ нстаавъ ѿнмжт сѧ.
Паде ѻгнь на нихъ н҃ не вндѣша
слн҃ца.

10. Прѣжде даже не разоумѣѫтъ
трънна̑ вашего рамьна. Ꙗко жнвы
ꙗко вь гнѣвѣ пожрет вы.

оустѣхъ нхъ ∵ ᵇ Ѹрѣновънъїнѫ л
въї съкроушнлъ ѥстъ г҃ъ ∵

8. ᵃ Оуннчнжѫть сѧ ꙗко вода
мо текѫштнꙗ ∵ ᵇ Наладетъ лѫкъ
дондеже н҃знемогѫть ∵

9. ᵃ Ꙗко воскь нстаавь ѡтьнм
сѧ ∵ ᵇ Паде ѡгнъ на нихъ н не
дѣшѫ слънъца ∵

10. ᵃ Прѣжде даже не разоумѣ
трънннꙗ вашего рамъна ∵ ᵇ Ꙗко ж
въї ꙗко въ гнѣвѣ пожъреть въї ∵

начѧшѫ пожнрати н ꙗко н адама · ѡбрѣт'ше же в' немъ бж҃во ꙗко каменъ твр
н внегда жвааахѫ н, скроушншѫ сѧ зѫбн нхъ ∵ ᵇ Дїаволъ · левъ бо ꙗко хъїштьннк

8. ᵃ Мръзъцн бо бѣсн бъїшѫ ѿ прѣлъщенъїхъ, ꙗко вода скврънава мнмо
кѫщн ∵ ᵇ Лѫкъ г҃летъ слово еѵг҃гское · ѡ томъ бо н҃знемогѫ невѣрънн н бѣсн ∵ 9. ᵃ Нс
аашѫ бо завнстнѫ жндове н погъїбошѫ ꙗко н воскь ѡгнемъ ∵ ᵇ Ѡгнемъ завнс
ѡслепъше жндове, слънъца праведнаго не могѫ познатн ∵ 10. ᵃ Рамонъ ѡстрогл
ѥстъ дрѣво, н всѣко трънне на пѹстѣхъ мѣстѣ бъїваѥтъ · не разоумѣшѫ же жндо
ꙗко пѹсто бъї мѣсто нхъ н трънна нспл҃нъ ∵ ᵇ Ѡгнъ доховнъї ѥще жнвъї сѫц
жндъї попалн съ гнѣвомъ ꙗко трънне на поуштн ∵

---

sof. buc. — жьвааахѫ pog. ж'вахѫ sof. buc. — скроушїша pog. съкроушн се buc. -шѫ сѧ s
ᵇ львъ pog. лѫвь sof. — ꙗко н х. buc.

LVII. *Annot. ad psalm.* 8. ᵃ оунічьжнтъ sin. buc. — мнмо текоущін buc. ᵇ напреже
buc. — дондѣже buc. 9. ᵃ нтъімжтъ сꙗ sin. ѿнмѫть сѧ sof. ѿнмоут' се buc. 10. ᵃ не
зоумѣѫтъ sin. — трънье sin. — рамѣна sin. рам'на sof. рамна buc. ᵇ въ гнѣ sof. (om
syll. вѣ). — пожрет' вы sof. пожреть ю buc.

Annot. ad comm. 8. ᵃ мнозн sof. (pro мрьз'цн pog. et buc., graece: βδελυκτοί). — бы
pog. — ѿ прѣлъщенна нхъ sof. прѣльщеныхь buc. (παρὰ τῶν ἀπατηθέντων). — скврънава (
вода): ῥυπαρὸν (sc. ὕδωρ). ᵇ нзнемогѫтъ sof. -могѫ pog. -гоу buc. (ἠσθένησαν). — невѣр'нін s
pog. — бѣсн om. pog. habet sof. бѣсы buc. 9. ᵃ нстаашѧ pog. — завнстна sof. — погыбош
sof. — ꙗко н sof. sine н pog. buc. — восъкъ sof. -'къ pog. ᵇ ѡсльп'ше pog. buc. ѡслъп'ше sof. — пр
веднааго pog. — не могѫтъ sof. -ж pog. -гоу buc. (ἠδυνήθησαν, vl. οὐκ ἴσχυσαν). 10. ᵃ рамень p
buc. -монъ sof. — єсть ѡстръгаво дрѣво pog. ѻстръг. є. др. sof., male buc. штрьгаво дрѣво (ἀκ
θῶδες ἐστι ξύλον). — на мѣстѣхь поустѣхь buc. (ἐν χερσώδεσι). — разоумѣша sine же pog.,

Digitized by Google

11. Възвеселит сѧ праведникъ єгда видитъ мьстъ. Рѫцѣ свои оумыютъ въ кръви грѣшника.

12. И речетъ члкъ· аще ѹбо естъ плодъ праведника. Єстъ оубо бъ сѫдаи имъ на ꙁеми.

11. [a] Възвеселить сѧ праведникь югда видить мъсть ⁘ [b] Рѫцѣ свои оумъиють въ кръви грѣшника ⁘

12. И речеть чловѣкь· аште оубо юсть плодъ праведъника ⁘ [b] Юсть оубо бъ сѫдаи имъ на ꙁеми ⁘

LVIII.

Pog.

⁘ Сла· в ко· не истли двдви· в тѣлоѱанию· єгда посла саѹль и съхрани домъ єго ѹбити ⁘ ни·

ѡ жидохъ гле· ꙗко родъ бжнї нарицаахѫ сѧ· на коньцъ же растлѣша· и ѡбличаѫ сѧ· си рѣчь показаєт прркоу· бѫдѫщаа ѡ хѣ· и ѡ мѫцѣ єго· ꙁлобѫ жїдовскѫ.

Bon.

⁘ Слава· въ коцъ· не истли ддови· въ тѣлоѱанию· югда посла саоуль· и съхрани домь юго ѹбити и. ни·

Ѡ жидохъ глетъ· ꙗк родъ бжии нарицаахѫ сѧ· на конецъ же растлѣшѫ· ѡбличаѭ· си рѣчъ показаютъ прркоу бѫдѫщаа· ѡ хѣ и ѡ мѫцѣ юго· и ꙁълобѫ жидовъскѫ ⁘

11. [a] Хъ въ истинѫ праведникъ да възвеселитъ сѧ побѣдꙑ въꙁемъ ѡбраꙁъ ⁘ [b] Пилатъ оумꙑвъ рѫцѣ въ кръви грѣшнꙑхъ людеи, рекъшихъ· кръвъ юго на на и на чѧдѣхъ нашихъ ⁘ 12. [a] Жидове въпиѭште· не дѣи да видимъ, аште придетъ илиа спасти и ⁘ [b] Пркъ рече ѡ съгрѣшъшихъ на га· оубо на ꙁеми створилъ имъ сѫдъ ⁘

habet sof. buc. — тръниа pog. sof. [b] и еще sof. юще pog. buc. — сѫща pog. -ж sof. — pro попали male попаси buc. — на поущи pog. sof. buc., male bon. на поусти (εἰς χέρσον).

Annot. ad psalm. 11. [a] местъ sin. мъстъ sof. [b] оумнетъ sof. — во кръви sin. въ кръви sof. 12. [a] речетъ sof. [b] сѫдиꙗ sin. -ꙗ sof. — ꙁемли sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 11. [b] ѹмы pog. buc. оумывъ sof. — грѣшныихъ sof. — людии pog. buc. -ди sof. — рек'шїихъ sof. pog. buc. — юго om. pog. — чадѣхъ pog. sof. -дехь buc. 12. [a] въпиꙗщеsof. -и спсетъ и pog. buc. спсти єго sof. [b] ѡ съгрѣшенні ихъ pog. ѡ съгрѣшьшиихъ sof. сьгрѣшении (sine w) buc. (ὑπὲρ τῶν ἁμαρτησάντων). — на ꙁеми pog. -ли sof. — оубо et створиль om. buc.

LVIII. *Annot. ad titulum.* ист'ли sof. — въ тѣлописанїи sof. -нию buc. — оубити sine и buc. — нарицахѫ сѧ sof. -цаахоу се buc. — ѡбличѣа sof. (στηλιτεύων), minus bene и ѡбличают се buc. — пррокъ sof., пррокоу buc. (τῷ προφήτῃ). — ꙁлобѫ sof. (τὴν κακίαν).

Digitized by Google

2. Ѩзмн ма ѿ врагъ монхъ бже. Н ѿ вьстажщнїхъ на ма ѿмн ма.

3. Ѩзбавн ма ѿ творащнїхъ беззаконнѥ. Н ѿ мѫжа кръвнї спсн ма.

4. Ꙗко се Ꙋловнша дшѫ моѭ. Нападѫ на ма крѣпцнн. Нн беззаконеннѥ же моѥ нн грѣхъ моі гн.

5. Без беззаконеннꙗ тѣхъ н направн. | Въстанн вь срѣтеннѥ моѥ н вндждъ.

2. [a] Нзъмн ма ѿтъ врагъ мо... боже ∵ [b] Н ѿтъ вьстаѭштннхъ на... ѿтьмн ма ∵

3. Нзбавн ма ѿтъ творашт... беззаконнѥ ∵ [b] Н ѿтъ мѫжъ кр... спасн ма ∵

4. [a] Ꙗко се оуловнша дшѫ мо... [b] Нападѫ на ма крѣпъцнн ∵ [c] ... беззаконнѥ же моѥ нн грѣхъ мон гд...

5. [a] Безъ беззаконнꙗ тѣхъ н н... правнхъ ∵ [b] Въстанн въ срѣтеннѥ м... н вндждъ ∵

LVIII. 2. [a] Сн ѿтъ лнца адамлѣ въпнѥтъ хрнстос· вразн бо чловкоу бѣсн сѫт... [b] Въсташѧ бо жндове на хрнста, ꙗкоже н бѣсн на чловѣка ∵ 3. [a] Людеи жндов... скъїхъ, ꙗко законопрѣстѫпна н нечъстнваа дръзаѭштъ ∵ [b] Нхже рѫкъї плън... ндолъскъїхъ жрътвъ· н кръвъ хва тѣмн пролнта по срѣдѣ нерма ∵ 4. [a] Ꙗко звѣ... рнѥ бо сверѣпнн ловлѣахѫ ха н Ꙋмртвнтн н мнѣахѫ ∵ [b] Кънацн людъстн н пн... латъ, ꙗко владаште нападаахѫ н тн на хрнста ∵ [c] Нн съгрѣшнхъ бо, рече гъ, нн прѣ... врѣднхъ нмъ. тѣм же ѿвръзаѭ блтъ не прѣстаахъ ∵ 5. [a] Ꙗко бъ безъ вьсѣко...

LVIII. *Annot. ad psalm.* 2. [a] нз'мн sof. нзмн buc. — отъ врагъ sin. ѿ в. sof. [b] въста... жщнхъ sof. — ѿмн sof. ѿнмн buc. 3. [a] беззаконенье sin. [b] моужьь buc. — крьвьн sin. кръв... sof. крьвнн buc. 4. [a] оуловишꙗ sin. [b] нападоше buc. [c] беззаконенье sin. 5. [a] беззак... неньѣ sin., текохъ sof. текохь buc., pog. rec. manu suprascr. ко. [b] сърѣтенье sin. срѣтеннѥ so...

Annot. ad comm. 2. [a] хс вьпнѥтъ pog. sof. buc. (ὁ χρ. βοᾷ). — сн pro бѣсн pog. (graece... οἱ πονηροὶ δαίμονες). [b] на ха жндове pog. sof. buc. [b], in gr. abest. 3. [a] людні pog. -їн sof. male л... днѥ buc. — нечьстнва pog. sof. buc. [b] пролнана pog. -нıана buc. -лнта sof. — нероусолу... pog. 4. [a] sine бо buc. — сверѣпн pog. sof. — оумртвнтн (sine н) sof. — мнѣхѫ sof., Ꙋмрътвнт... ї мнаще pog. оубн мнѣще buc. (graece: τοῦ θανατῶσαι αὐτὸν ὡς ἐδόκουν). [b] кназн pog. sof. -... люстнї н п. pog. sof. buc. — владѫще pog. -аще sof. [c] бо нмъ pog. sof. же нмь buc. (οὔτε γ... ἥμαρτον εἰς αὐτούς). — прѣврѣднхъ: παρηνόχλησα. — ѿвръзъ благодѣꙗ прѣстахъ pog. ѿ. б... не прѣстаахъ sof. (conform. cum graece textu: αὐτοὺς δὲ τοὐναντίον εὐεργετῶν οὐκ ἐπαυσάμην), ... bon. acced. buc. ѿвръжень благодѣѥ прѣстах'. 5. [a] писано pog. sof. [b] разроушъ sof. -ь po... buc. (sine н), bon. раздроушн. — свобождъ sof.

Digitized by Google

6. И ты гн бже силъ, бъ нiсдраiлевъ. Вънми посѣти всѣхъ ꙗзыкъ. Не помлоуи всѣхъ творащии безаконiе.

7. Възвратат са на вечеръ и възлачжтъ ꙗко псъ· и обиджтъ градъ.

8. Се ти отвѣщаждтъ оусты своими. И оржжие въ оустѣхъ ихъ· ꙗко кто слыша.

9. И ты гн посмѣеши са имъ. Оуничьжиши вса ꙗзыкы.

6. [a] И ты гн бе силъ, бже илевъ ∵ [b] Въньми посѣти всѣхь ꙗзкь ∵ [c] Не помилоуи въсѣхь творащиихь безаконие ∵

7. Възвратать са на вечеръ и вьзлачжть ꙗко ѱи· и обиджть градь ∵

8. [a] Се ти отьвѣштаѭть оустъı своими ∵ [b] И оржжие вь оустѣхь ихъ ꙗко кто слъıша ∵

9. [a] И тъı господи посмѣеши са имъ ∵ [b] Оуничижиши вса ꙗзъıкы ∵

скръби и врѣда пожихъ с ними· и прави пжтие мои, ꙗкоже есть ѱано ∵ [b] Въскрсъ изъ мртвъıхъ и разароушь смръть и свобождь чловѣка ∵

6. [a] Прѣкъ мола са въпиеть къ господоу ∵ [b] Ꙗзкъı ре· ти бо наслѣдовашж таинъı бжиѭ ∵ [c] Жидовъскъıхъ людеи· ти бо дѣлателе безаконiꙗ бъıшж. сего ради иесжть достоини милости ∵ 7. Жидове. по вечери бо свѣщав'ше на ха, лачжще его смрьти, ꙗко псъ егда алъчеть и лова ищеть. тако по всемоу градоу ристаахж крамол'никъı на ха свиражще ∵ 8. [a] Не вѣроуѭштеи· и глаголаштеи лъжж на ха ∵ [b] Поострише бо оустнъı сж и ꙗзъıкъı на-и ꙗко мечж обоюдоу острꙑ ∵ 9. [a] Кто бо слъıша таковаа или кто видѣ, ꙗкова же жидове дръзнжшж. а еже посмѣеши са, ꙗко суетна (и) неполезна бѣшж имъ дѣемаꙗ ∵ [b] Демонъскаꙗ племена ∵

LVIII. *Annot. ad psalm.* 6. [a] бъ исрлевъ sof. [b] ꙗзъıкъ sin. ꙗз. sof. [c] беззаконенъе sin. 7. на вьчеръ (!) sin. на вечере buc. — възлачжтъ sin. възьал'чатъ sof. вьзалчеть buc. (λιμώξουσιν). — песъ sin. sof. пьсь buc. 8. [b] оржжье sin. — вь оустьнахъ sin. въ оу. sof. вь оустѣхь buc. (ἐν τοῖς χείλεσιν). — кьто sin. 9. [b] оуничьжиши sin. — ꙗзыкы sin. ꙗз. sof.

Annot. ad comm. 6. [a] кь гн sof. [b] ꙗзыци pog. езыци buc. ꙗ-кы sof. — насл. бо ти sof. — бжиꙗ pog. sof. [c] людиi pog. sof., без-нениꙗ pog. — не сжтъ pog. buc. 7. бо om. pog. buc. — съвѣщашж ꙗти га pog. sof. свѣщааше ети га buc. (ἐπέβαλον τοῦ κρατῆσαι τὸν χριστόν, vl. κύριον). — алчжще pog. -аще sof. — ꙗко и песъ pog. ꙗко песъ sof. ꙗко и п'сы buc. — алчетъ лова (sine ищетъ) pog. алъч. и л. ищ. sof. ал'чють лова buc. (ὡς κύων ὅταν πεινᾷ καὶ θήραν ζητῇ). — крамол'никы: στάσιν. 8. [a] глаще pog. sof., sine на ха pog. sof. buc. (neque graec. habet). [b] сж lege своѩ uti sof., своꙗ pog. — ꙗзыкъ pog. sof. buc. (τὰς γλώσσας). — меча pog. sof. м'чь buc. — обоюдоу sof. 9. [a] ли pog. sof. — дръзнжшж жид. pog. дрьз. жид. buc. — а ante еже omis.

Digitized by Google

10. Държавѫ моѭ к тебѣ съхрана. Ꙗко ты бже застѫпникъ мои еси · бъ мои милость его варит мѧ.

11. Бъ мои ꙗвит ми на вразѣхъ моихъ.

12. Не оубиї ихъ єда къгда забѫдѫтъ законь твои. Раждени ꙗ силоѫ твоеѫ. Раздроуши ꙗ защитниче мои гн.

13. Грѣхъ оустъ ихъ и слово оустьнъ ихъ. И ꙗти бѫдѫтъ въ гръдыни своеи. И ѿ клатвы и льжа възвѣстат сѧ вь кончинѣ.

10. [a] Държавѫ моѭ кь тебѣ съ
на ∴ [b] Ꙗко тъї бже застѫпъникъ
юси

11. бъ мои милость юго варить
Бъ мои ꙗвить мьнѣ на вразѣхь
ихь ∴

12. [a] Не оубии ихъ юда когда
бѫдѫть законъ твои ∴ [b] Раждени
силоѭ твоюѭ ∴ [c] И раздроуши ѭ
щитниче мои гн ∴

13. [a] Грѣхь оусть ихъ и слово
стенъ ихъ ∴ [b] И ѭти бѫдѫтъ въ г
дъїни своюи ∴ [c] И ѡть клатвъї
льжѫ възвѣстать сѧ вь кончинѣ

10. [a] Снъ къ ѡцоу глетъ · си рѣчъ и на земи съї ꙗдръ тихъ не разлѫчих
ни силъї ∴ [b] Гласъ сеи адамлъ юстъ и на божиѭ подвизаѭштааго сѧ чловѣка
11. Мъстъ на жидовѣхъ · врази бо хви въ истинѫ ти сѫтъ врази ∴ 12. [a] Ѡ тѣ
бо гъ гла · не постави имъ грѣха сего, не вѣдатъ бо что творѧтъ · въсѫдоу бо ѡбр
щение ихъ избра бъ ∴ [b] По въскрсении бо разгна ѭ хъ ꙗко бъ всесиленъ по вс
земли лицоу ∴ [c] Раздроушишѧ бо сѧ ѿ ба и ѿ рода ѡтцъ и прркъ ∴ 13. [a] И оуст
бо и оустънами, срцемъ и всѣми оудъї съгрѣшишѧ жидове боу ∴ [b] Юже бо гръд
неѭ съдѣлашѧ, тѣми ѭти бъїшѧ си рѣчъ кртомъ и гробомъ ∴ [c] И клатва бо
лъжа постигнетъ ѭ на конъчинѣ, понеже на ха сългашѧ ∴

pog. buc. — посмѣеши сѧ pog. sof. buc. — и неполезна sof., sine и pog. buc. — дѣема
имы sof. имь бѣше дѣюмаа buc. (καὶ ἀνόνητα ἦν αὐτοῖς τὰ σπουδαζόμενα). [b] in graecis text. abe

LVIII. *Annot. ad psalm.* 10. [a] съхраниѫ sin. -ю buc. 11. мнѣ sin. sof. — вразѣхъ мо
sin. 12. [b] [c] ꙗ sin. ѧ sof. 13. [a] и ante слово om. sin. habet sof. buc. — оустьнь buc. -енъ s
[b] ꙗти sin. ѧтї sof. [c] лъжиꙗ sin. лъжѫ sof. льже buc.

Annot. ad comm. 10. [a] на земи pog. — твоихъ pog. sof. [b] съ гла pog. гласъ съ sof. s
сь buc. — на бнѧ sof. 11. мьстъ, жидохъ pog. sof. — врази бо х. в. и. т. с. pog. sof. b
12. [a] всѫдоу бо pog. [b] въскрсениюм' buc. — ꙗ pog. ѧ sof. — по лицоу всеи земи pog. -
buc. по въсемоу лицоу земля sof. (ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς). [c] ѿ родъ pog. -ь buc. (ἀπὸ τ
συγγενείας). 13. [a] и срцемъ pog. buc. — богови sof. pog. [b] єгда бо pog. єже бо sof. buc. (εἴ
γάρ). — гръдынеѧ pog. sof. — съгрѣшишѧ pog. -ше buc. съдѣлашѧ sof. (εἰργάσαντο, s

Digitized by Google

14. Въ гнѣвѣ кончины и не бѫдѫтъ. И оувѣдатъ ıако бъ ѡбладаıетъ ıаковомъ и концн ѕема.

15. Възвратат' са на вечеръ и възалчѫтъ ıако псы · и ѡбидѫтъ градъ.

16. Ти разыдѫт са ıасть. Аще ли же не насытат са и порьп'щѫтъ.

17. Азъ же въспоıѫ силѫ твоѫ. И възраоуѫ са за ютра мїлости твоєи.

14. [a]Въ гнѣвѣ кончинъї не бѫдеть ∴ [b]И оувѣдать ıако бъ ѡбладаıетъ ıаковомъ и коньцн ѕемли ∴

15. Възъвратать са на вечеръ и възлачѫть ıако ѱи · и ѡбидѫтъ градъ ∴

16. [a]Ти разъїдѫтъ са ıасти ∴ [b]Аште ли же не насъїтать са и поропъштать ∴

17. [a]Азъ же въспоıѫ силѫ твоıѫ ∴ [b]И възърадоуıѫ са за оутра мило-

14. [a]Въ кончинѣ бо не стръпатъ гнѣва бжиа ∴ [b]Си рѣчъ тогда оувѣдатъ в' кончинѣ, ıако хъ бъ ıестъ и тои обладаıеть люди, и кон'ци ѕемла и всеıѫ тварıѫ ∴ 15. Алкахѫ бо жидове ѿ оутра до вечера, и на ıадъ себе не оупраѕнаше наѕираıѫще смрти спсовѣ, и в нощи ве гра прорищѫще и възмѫщаıѫще вса на ха ∴ 16. [a]Къждо бо въ си домъ идѫ приıѫти брашна, ıако ѿ троуда многа ∴ [b]И до съїти бо не наıадъше са, ръпъщѫще и тъштѫще са ıѫти хръста ∴ 17. [a]Хъ къ ѡтцоу прославихъ рече и пакъї прославла, ıеже ıестъ въспоıѫ ∴ [b]О въскръсении гла-

graece praecedit ἐξ ὑπερηφανίας καὶ [vl. ἢ] ἀλαζονείας). — тоѫ и sof. — ıатн pog. атн sof. [c]постыгнеть sof. — а pog. sof. — verba понеже на ха сълъг. absunt in pog. sof. buc. et in gr.

LVIII. *Annot. ad psalm.* 14. [a]и не бѫдѫтъ sin. и не боудеть buc. (καὶ οὐ μὴ ὑπάρξουσι). [b]ıїаковомъ sof. sin. — ѕемлıа sin. -а sof. -ıе buc. 15. възалъчатъ sof. възал'четь buc. (λιμώξουσιν) — пьсь sin. buc. песъ sof. 16. [a]разидѫтъ sof. — ѣстъ sin. ıастъ sof. ıасти buc. [b]sine же sof. habet buc. — поропьщıѫтъ sin. порьп'щѫт' sof. -щоуть buc. 17. [a]сілоıѫ твоеıѫ sin., reliqui силѫ твоıѫ (τῇ δυνάμει σου). [b]и ante възр. om. buc. възрадоуıѫтъ сıа sin. male, reliqui omnes primam personam praestant. — ютро sin. ѕаутра buc. — о милості sin. [c]male бъ єстъ sof. pro быстъ, uti omnes alii habent (ἐγενήθης). [d]печѣли sof., моеıа sin. -єа sof.

Annot. ad comm. 14. [b]тъгда pog. ь sof. — оувѣдѫтъ sof. — тъ pog. ть sof. buc. — ѕема pog., тварна sof. 15. алкаахѫ pog. sof. buc. — ютра pog. buc. — наıад'ше се buc. на ıадь са pog. на ıадъ себе sof. — наѕираахоу buc. — смръ спсовѫ pog. sof. — прорищѫще вьсъ градъ pog. buc. — и възм. в. на ха om. buc., на ха om. pog. sof. neque graec. habet. 16. [a]въ си lege въ свои uti sof. pog. — идѫтъ sof. male pro идѫ pog. (ἀπῆλθον). — приıатъ pog. приати sof. buc. [b]не наıаса са pog. sine са sof. не наıаше се buc. — рьп'щѫще pog. sof. вьпиюще buc. — тъщаще са pog. -жще sof. тьстеще buc. — ıатн pog. атн sof. — га pog. buc. (τὸν κύριον). 17. [a]ıакы (pro и пакы) sof. — alterum прославла (pro въспоѫ) pog. -лю buc. [c]съ гл. pog.

ꙗ҆ко бы́стъ ꙁастѫпникъ мои҆. И҆ прі-
бѣжище мое̑ въ дн҃ь печали мое̑а̑.

18. Помощникъ мои҆ е҆си, тебѣ
въспоѭ. Ꙗ҆ко ты бж҃е ꙁастѫпникъ
мои҆ е҆си · бж҃е милость моа́.

сти твоѥ҆и ∴ [c] Ꙗ҆ко бы́сть ꙁастѫп
мои ∴ [d] И҆ прибѣжиште моѥ въ
печали моѥѩ ∴
18. [a] Помощьникъ мои ѥси,
въспоѭ ∴ [b] Ꙗ҆ко ты̏ бе ꙁастѫпъ
мои ѥси, бе мои милостъ моꙗ ∴

LIX.

Pog.

∴ В ко҃ · ѡ҆ измѣноу́жщиихъ в̓ тѣло-
писаниѥ · дв҃дово ꙋ҆чениѥ. н҃ѳ ·

∴ Въ конецъ · ѡ҆ измѣнꙋѭштиихъ
въ тѣлоѱании · давꙑ́довы въ о
ниѥ[є] ∴ н҃ѳ ·

2. Внегда пожеже месѡпотамиꙗ сꙋ́-
рїскѫ · и҆ сꙋрнѭ и҆ совалѫ · и҆ ѡ҆бра-
ти са и҆авъ и҆ иꙁби дьбръ сѡлнщь-
скѫѭ · два на десате тысащи · и҆
ѡ҆паденниѥ люди̏ жидов'скы · на
кончинѫ про҃р'ство сказаѥтъ · ꙗ҆ко
пожежени быша вьстав'ше на ба҃.

2. Е҆гда п̓жеже месопотамиѩ сꙋ
и҆скѫѩ · сꙋриѩ совала · и ѡ҆бра
са и҆ѡавъ · и иꙁби · дъбръ солн
скѫѩ · два на десати тисѫштъ
ѡ҆падении · людеи жидовъскы̏
на кончинѫ пророчъство ска
ѥтъ · ꙗ҆ко пожежени бꙑшѫ · въст
въше на ба҃ ∴

голетъ · ꙁа ꙋ҆тра бо бꙑ́стъ ∴ [c] Сеи гл҃а а҆дамовъ, ꙗ҆ко спенъ ѿ лъсти демонъск
[d] Си сѫтъ о҆ а҆дамѣ, ѥже ѥсть чк҃ъ ѿтъ лъсти въспранѫвъ и прибѣгъ къ бо҃у ∴
18. [a] Къ томꙋ бо чл҃къ не прѣстаѥтъ спенъ въ ѱал'мѣхъ и пѣснехъ слава б
[b] Тои бо ѥстъ милостъ и животъ чловѣкоу ∴

sof. сь гл҃а buc. — адамлъ sof. buc. -овъ pog. — идол'скыѥ buc. демон'скы pog. [d] сѐ е
sof. — члвк҃ъ въспранѫвъ ѿ лъсти sof. pog. buc.

Annot. ad psalm. 18. [b] ты om. sin. — милості sin.

Annot. ad comm. 18. [a] пѣнииихъ sof. [b] тъ pog. тѣ sof. ть buc. — и милость pog. b
и матнвъ sof.

LIX. *Annot. ad titulum.* Въ конць sin. вь кон'ць buc. — о измѣноущщиихъ сѧ s
-щихъ са sof. -щиихъ' се buc. (τοῖς ἀλλοιωθησομένοις). — тѣлопьсанье sin. -писание sof. тѣлѣ
ниѥ buc. — двд҃во buc. (recte двд҃ви caeteri). — оученье sin. 2. вънегда sin. sof. buc.
сирїискѫ sof. сур. buc. — и сурнѭ sin. и сурню совалю buc., сиріѩ совала sine и sof.
иѡавь buc. — дебръ sof. дьбрь buc. — солнщьскѫ sof. -шьскѫѩ sin. солнщьскоую buc. (

3. Бже ѡтрїнѫл ны єси и раз-
дроушил ны єси. Разгнѣвал са єси
и помїловал ны єси. |

4. Страсе землѫ и смате ѩ. Исцѣ-
ли съкроушениꙗ єѩ ꙗко подвижа. |

5. Ꙗви людемъ своимъ жестѡкаа.
Напоил ны єси вина оумиленїю.

6. Далъ єси божщиим са тебе
знаменанїє· оубѣжати ѿ лица лж-
коу.

3. [a] Бже ѡтърингълъ нъı єси и разъ|-
дроушилъ нъı єси ∵ | [b] Разъгнѣвалъ са
єси и помиловалъ нъı єси ∵

4. [a] Сътрасе земъ|лѫ и смате ѭ ∵
[b] Исъцѣли съкроушениꙗ єѩ ꙗко по-
движѫ са ∵

5. [a] Ꙗви людемъ своимъ жестокаа ∵
[b] Напоилъ нъı єси вина оумиленїю ∵

6. Далъ єси божщиимъ са тебе
знамениє оубѣжати ѡть лица лѫка ∵

LIX. 3. [a] Ꙗзыци жидовъстии въпиѭть, зърахще ѩзыкъ вѣрѫющтъ и прихо-
дащтъ, тъı же ѡтъгоннмъı ∵ [b] Мънози бо ѿ нихъ вѣровавъше спасошѧ са ∵ 4. [a] Єгда
на крⷮтѣ страдааше хⷭ҇ъ землѣ не търпащи дръзновениꙗ жидов'ска смѫщааше са тра-
сома страхомъ ∵ [b] Трасащи бо са землѣ пакъı отвръзаѣ· такожде же и мъıсльнаꙗ
землѣ, єже єсть адамъ ѿ грѣхъ съкроушенъ пакъı ѡбновн са ∵ 5. [a] Жидовъскомъ
людемъ· жестоко бо ꙗви са имъ, ѩзыкомъ спаємомъ а тѣмъ ѡпадаємомъ ∵ [b] Яро-
стьнааго, ѡ немже исаиа ре· горе опиваѭштиимъ са вином, ꙗко многомъ бо ви-
номъ, тако разгорѣшѧ са жидове на спⷭ҇а ∵ 6. Вѣрънымъ людемъ. єже нарицати
са крⷭ҇тиꙗномъ, и носити при крⷭ҇тъ на лици. тѣм' бо обѣгаємъ стрѣлъ неприꙗзниинъ ∵

ἀλῶν) · ві · тысащъ sof. (· ві · фщи buc.) — и ѿпаденнѥ buc. recte ѿ ѿпадени sof.: περὶ τῆς ἐκπτώσεως. — люди sof. buc. — въстав'шеи sof. въстав'ше buc. (ἐπαρθέντες) — на га buc.

LIX. *Annot. ad psalm.* 3. [b] и оущедрил' ны єси buc. (ῳκτείρησας). 4. [a] страсе са sof. — землѭ sin. — съмѧте sin. — ѭ sof. [b] і исцѣлі sin. sine и sof. ицѣли buc. — єѧ sin. єѭ sof. єє buc. 5. [a] ꙗвиль єси buc. [b] оумиленьѣ sin. 6. знаменье sin. — лжкоу sof. buc.

Annot. ad comm. 3. [a] ꙗзыкъ pog. ѥ-кь buc. ѧ-кы sof. (τὰ ἔθνη). — вѣроужщѫѭ sof. -оуюць buc. — приходащѫ sof. -аць pog. -ець buc. — тыѫ же sof. [b] мнози pog. -зи sof. — тѣхъ pog. sof. buc. — вѣроваша и pog. -аше и buc. — спсоша pog. -ше buc. 4. [b] трасѫщи pog. -есоуци buc. трас'ши sof. (χλονηθεῖσα). — земѣ pog. (bis). 5. [a] жидовьскымъ sof. -скѡмь buc. — нмъ pog. sof. (graece: αὐτοῖς). [b] ꙗростнаго ѿ немьже sof., рече исаиа pog. buc. — оупи-важщиим са pog. — т. разгорѣша pog. -шѫ са тако sof. — на хⷭ҇а жидове pog. жидове на спⷭ҇а sof. на хⷭ҇а om. buc. 6. хрїстиꙗном' pog. хⷭ҇р-мъ sof. buc. — крⷭ҇та sof. крⷭ҇тъ pog. крⷭ҇ть buc. — оубѣгаємъ pog. оубѣгають buc. — неприꙗзнинъı buc.

Digitized by Google

7. Да ӥзбават сѧ възлюбеннї твоӥ. Спсн деснинцеѭ твоеѭ ӥ оуслышн мѧ.

8. Бъ гла въ стѣмъ своемъ. Възрадоуѭ сѧ ӥ раздѣла сикимѫ. Ӥ ѫдолъ селомъ размѣрѫ.

9. Моӥ естъ галаадъ ӥ моӥ естъ манасн. Ӥ ефреемъ крѣпость главы моеѩ. Ӥюда црь моӥ.

7. [a]Да ӥзбавать сѧ възлюбл… твоӥ ∴ [b]Спн деснинцѫ твоѭ ӥ оу… шн мѧ ∴

8. [a]Бъ гла въ стѣмъ твоке… [b]Възрадоуѭ сѧ ӥ разъдѣла си… мѫ ∴ [c]Ӥ ѭдолъ селомъ разъмѣ…

9. [a]Моӥ кесть галаадъ моӥ … манасн ∴ [b]Ӥ кефремъ крѣпости г… въї моѥѭ ∴ [c]Ӥюда царь моӥ ∴

---

7. [a]Праведн'нн, ӥмѫщеӥ присно знаменнке на лицн, ӥ всн вѣрънии спасаѭ…
сѧ ѿтъ всѣкого зъла ∴ [b]Деснинца ѿча снъ кестъ, нм'же спенъ кестъ родъ чл…
8. [a]Отцъ въ сноу, снъ въ ѿцн ∴ [b]Сикима сказакетъ сѧ рамѣнъство · рама же б…
силънъї раздѣли гъ, сн рѣчъ растеса да не възмогѫтъ на чка ∴ [c]Плачевнѫ…
ѭдолъ мѣнитъ, ӕко в' тоӥ хотѧ с'брати гъ вса ѩзкъї · а еже размѣра, ӕко в' …
хотѧ размѣрити всѣхъ дѣла ∴ 9. [a]Галаадъ сказает сѧ прѣселенне свѣдѣнна · …
насн противѧ сѧ. а еже рече ӕко моӥ естъ, ӕко прѣселенние хво сн рѣ в'скрсъшаго ӥ…
мртвъї свѣдѣнне бъї всеӥ тварн · прѣселишѧ бо сѧ въ ѿчаа ∴ [b]Кефремъ плодо…
сенъ сказакетъ · плодъ бо дховенъ [ӥ] крѣпостъ кестъ крьстнӕномъ, кеже кестъ гла…
хва ∴ [c]Исповѣдаѭщеӥ сѧ принмѫть црво бне · нюда бо исповѣданнке сказаетъ с…

LIX. *Annot. ad psalm.* 7. [a]ıако да buc. — възлюбенїӥ sof. -блені buc. [b]спе s… male pro спсн sof. buc. — десніцеѭ твоеѭ sin. -еѫ твоеѫ sof. -ею твоею buc. — оуслышн … buc., reliqui мѧ. 8. [a]възгла sin. buc. гла sof. — своемъ sin. sof. твоемь buc. [b]възд… доуѩ сѩ sin. -ѫса sof. — раздѣлѩ sin. -ла sof. [c]ждоль sin. адолъ sof. оудоль buc. — ра… мѣрѩ sin. -ра sof. -роу buc. 9. [a]н моı sin. — манасни sof. [b]крѣпость sin. buc. -стъ s… — моеꙗ sin. -еѫ sof.

Annot. ad comm. 7. [a]ӥмаще pog. -ащеӥ sof. имоуще buc. (ἔχοντες). — на ліцн зн. s… [b]спсаемъ pog. -кемь buc. -енъ sof. — члвчьскы sof. 8. [a]in omnibus cod. (pog. sof. buc.) ta… tum оцъ въ сноу. [b]сикіма сказаетъ, sine сѧ, sof. — рамѣньство pog. sof.: ὠμίασις. — p… сил'ны pog. add. ӕже, -ныхь кеже buc., sed sof. abest. [c]ждоль pog. адолъ sof. — ıако ӥ s… — хоте гь buc. — гь събрати pog. събрати гъ въса аз. sof. (graece: κατασκηνοῦν). — а om. po… размѣрѫ pog. buc. -а sof. (διαμετρήσω). — ӥзмѣрити ӥ оуправїти pog. buc. разьмѣр. ӥ оупр. s… (διαμετρεῖν καὶ κανονίζειν). 9. [a]прѣселенна свѣднние pog. -нние buc. прѣселенне св-нна sof. (grae… utraque lectio occurrit: μετοικίας μαρτυρία et μετοικία μαρτυρίας). — манасии buc. — ıако om… pog. — в'скршааго pog. -аго sof. — прѣселн бо сѧ вь члка pog. … се в члка buc. … въ ѿч… sof. (μετῴκησαν, vl. μετῴκησε, γὰρ πάλιν εἰς τὰ πατρῷα). [b]ефреемъ pog. -емъ sof., бо add. buc.

Digitized by Google

10. Моавъ коновъ упьваннa моего. На ндоумѣѭ простра сапогъ мон. Мнѣ иноплеменьници покорнша са.

11. Кто ведет ма въ градъ ѡбьстоаниa. Ли кто наставит ма до ндоумеѩ.

12. Не ты ли бже ѿрінжвы ны. И не изыдешн бже вь силахъ нашн.

10. [a] Моавъ коновъ оупьваннѩ моего ∴ [b] На ндоумѣѭ простьрж сапогъ мон ∴ [c] Мънѣ иноплеменьннцн покорншж са ∴

11. [a] Къто ведеть ма въ градъ ѡбъстоѩннѩ ∴ [b] Ли къто наставить ма до ндоумѣѭ ∴

12. [a] Не ты ли бже ѿть|рннжвън ны ∴ [b] И не изыдешн бе въ силахъ нашнхъ ∴

10. [a] М(о)авъ ѡцъ сказаѥтъ са · коновъ же ѥсть съсждъ, в немъже вода дръжнтъ са. глеть же кръщенне, ѩкоже н сноу гла ѡчъ дастъ са крстащоу са оупъванне за чка раднн ∴ [b] Ндоумѣа сказаѥтъ са нщезаѭщн · сн рѣчъ ѩко погыбаѭщоу чкоу приде на земла хъ, да спетъ родъ члчъ ∴ [c] Ѩзыцн ѩко попнраѥмн бѣсы покоршж са вѣрѣ · иноплеменьннцн бо попнраѥмн сказаѭтъ са ∴ 11. [a] Новааго ннема мѣнитъ, иже нарнцаѥт са гра великаго црѣ ∴ [b] Сн рѣчъ кто створн прнтн на земла ненсконъчаваѭщоу са словоу, аще не ѡцъ; ндоумѣа бо нсконъчаваѭщн сказаѥтъ са ∴ 12. [a] Ѩзыцн рѣшж боу за идолослоужение, нъ вѣровав'ше спохомъ са ∴ [b] Нн ншеѭ бо снлоѭ нлн правдоѭ нзбралъ ѥсн на, рѣшж ѩзыцн · нж ѩко блатнѭ спслъ ны ѥсн ∴

плодонос'нъ pog. -сень buc. — сказáет са pog. -еть са sof. — духовны pog. -нын buc. -венъ sof. (sine н). — крѣпость pog. — хрістнаномъ sof. buc. [c] нсп-щн са sof. — прнімать pog. црвне sof.

LIX. *Annot. ad psalm.* 10. [a] моавь коньвъ sin. sof. мѡавь buc. — оупьвань sin. [b] простж sof. ьрж sin. 11. [a] остоѣньѣ sin. ѡб'стоаннa sof. -ѩннѩ buc. [b] нлн buc. — ідоумѣѩ sin. -ж sof. -мѣю buc. 12. [a] ѿрннжвь sof. -ноувын buc., sof. add. до коньца.

Annot. ad comm. 10. [a] bon. мaaвъ, конов' pog.: λέβης, сжсждъ sof., въ немьже sof., кръщъшоу са pog. крщьшоумоу се buc. (βαπτιζομένῳ). — оуповаание buc. [b] нщазажщн pog. нсчѣз. sof. нчезающнн buc. — на зема pog. — члвчьскы sof. члвкы sine родь buc. [c] азыцн pog. sof. — покорнша са pog. -шж са sof. — alterum попнраемн omis. pog. buc., sof. habet. 11. [a] новаго sof. — великааго pog. sof. buc. — цря buc. [b] сътворн sof. сьтворить buc. — зема pog. — нскон'чѣваѭщоу са sof. са omis. pog. — ндоумеа pog. — нскон'чѣв. sof. 12. [a] азыцн sof., sine а pog. — рѣша pog. — ндолослоужение pog. — нж pog. sof., male не вѣровав'ше buc. [b] (н)е pog. buc. нн sof. — нзбавнлъ есн pog. -ль ѥсн buc., melius sof. нзбрал' есн (ἐξελέξω). — рѣша ѩзыцн pog. — блгодѣтна sof.

13. Даждь намъ помощь ѿ печали. И суетно спасение чл҃вче.

14. Ѿ бозѣ створимъ силж · и тъ уничьжитъ стжжажщаꙗ имъ.

13. [a]Даждъ намъ помошть печали ∴ [b]И соуєтьно спасение вѣчъско ∴

14. Ѿ бз҃ѣ створимъ силж и оуничижить стжжаѭщиѫ намъ

LX.

Рог.

∴ В ко̃ · в пѣниіхъ двдви · ӡ҃ · ∴

ѡ новѣмъ пѣнии · поємѣмъ хоу · пр҃рчьство сказаєтъ на (с)коньчаніє вкъ.

2. Оуслыши бж҃е мотвж мож · вьними моление мое.

3. Ѿ конецъ земи к тебѣ възз-

∴ Въ конецъ · въ пѣниихъ · да

дови ∴ · ӡ҃ ·

Ѿ нвѣмъ пѣнии поємѣмъ хоу · пр

ство сказаєтъ · на скончан

вѣка ∴

2. Оуслъıши бж҃е мвж мож · вы

ми молєние моє ∴

3. [a]Ѿть концъ земла къ те

13. [a]Въпиѭтъ ѩзыци, да избавꙗтъ сѧ идолъскааго неистовъства ∴ [b]

пр҃цы бо ни патриарси възь|могошѫ чл҃ка спсти, нъ бг҃ слово пришедъ спе ∴ 14. Ѩз

показаѭще вѣрѫ уничижаѭтъ бѣсы · ти бо стѫжаѭтъ присно чкоу ∴

LX. 2. Пр҃орокъ ѿтъ лица адамова въпиєтъ къ бгу ∴ 3. [a]Бѣ бо адамъ

Annot. ad psalm. 13. [a]печѣли sof. [b]соуєтьно sin. 14. сътворимъ sof. — тъ sin.
sof. ть buc. — оуничіжитъ sin. -чижить buc. — сътжжаѭщиꙗ sin. -жа̂ sof. -щеѥ buc.
намъ sin. sof.

Annot. ad comm. 13. [a]въпиѫтъ sof. — ꙗзыци pog. sof. [b]възмогѫ pog. въз'могѫтъ s
възмогоу buc. (ἠδυνήθησαν). — нѫ pog. sof. — пришь̂ pog. buc. — спсе и buc. (graece tantu
ἔσωσεν). 14. покажще cum suprascripta postea syll. за pog. — уничьжаѫтъ pog. -ють b
— ты бо sof. (graece: αὐτοὶ γάρ).

LX. *Annot. ad titulum.* Въ конць sin. — о пѣнꙑхъ sin. — о̂ новѣамъ пѣнии sof.
новѣмь п. buc. — скон'чѣние вѣкъ sof. ск. вѣкь buc. (τῶν αἰώνων).

Annot. ad psalm. 2. оуслъші sin. — молениѥ моѥ buc. — вънъмі sin. въньми s
вьн'ми buc. — млтвоу мою buc. 3. [a]конець sin. -ецъ sof. -ьць buc. — земліа sin. sof. b
— возъвахъ sin. [b]оуни buc. — каменъ sin. sof. — възнесе sin.

Annot. ad comm. 2. адамлѣ pog. sof. -лѧ buc. 3. [a]на земи pog. пов. на зем
buc. на земли повр. sof. — земнѫѭ pog. -ноую buc. -лъскѫѫ sof. — низъпады зовы р

Digitized by Google

вахъ. Єгда оуны срце моє, на камень в'знесе м.

4. Наставнл' ма єсн ꙗко бы ᲂупванїє моє. Стльпъ крѣпостн ѿ лнца вражнꙗ.

5. Въсела са вь селѣ твоємъ въ вѣкъ. Покрыж са кровомъ крнлоу твоєю.

6. Ꙗко ты бже оуслыша мотвж моиж. Далъ єсн достоꙗннє божщнїм са нмене твоєго.

7. Дьнь на днь црю прїложнши лѣта єм. | До дне рода н рода.

възъвахъ ∵ [b] Ѥгда оунꙑ срце моѥ, на камень възнесе ма ∵

4. [a] Наставнлъ ма ѥсн ꙗк бꙑ ᲂупванїѥ мѥ ∵ [b] Стлъпъ крѣпостн ѡтъ лнца вражнꙗ ∵

5. Въсела са въ селѣ твоѥмъ. въ вѣкъ ∵

6. [a] Покрꙑж са кровомь крнлоу твоѥю ∵ [b] Ꙗко тꙑ бже ᲂуслꙑша мтвж моиж ∵ [c] Далъ ѥсн достоꙗннѥ боꙗщннмъ са нменн твоѥго ∵

7. [a] Денъ на денъ црю прнложнши лѣта ѥмоу ∵ [b] До дънн рода н рода ∵

връженъ на землн, за прѣстжпленнѥ въ земьскж мждрость нherспадъ ї зовꙑ ∵ [b] Ѥгда бо в' нечаꙗннѥ прнде чкъ, въспрнѥмъ сего спъ възнесе на каменъ гол'гоѳꙑ на кртѣ ∵

4. [a] Пжтн ѥугглестѣмъ наставлъ чловѣка ∵ [b] Дастъ бо чл҃коу црве стлъпъ спеннꙗ, в немъже врагъ протнвнтн са не можетъ ∵ 5. Въ црко чл҃къ н въ плътн вла-дꙑчънн жнвꙑ вѣрож ∵ 6. [a] Крнлѣ бжнн ѥстѣ правда н нстнна · тѣма же покрꙑваѥт са чкъ вѣр'нꙑ ∵ [b] Къ боу вѣроуюжщаꙗго чка прнсно бъ посл҄оушаѥтъ ∵ [c] Ꙗко наслѣдовати црьство хво н нарнцатн са на землн хрьстомъ ∵ 7. [a] Денъ бо ѡтъ

нн҃зьпадъ н з. sof. ннспадь н зовын buc. (κατaπεσῶν καὶ κράζων). [b] нечѣаннє sof. нечаꙗннѥ buc. (εἰς ἀπόγνωσιν). — прїпаде pog. buc. прнде sof. (ἐν τῷ — ἐλθεῖν). — въспрнїмъ pog. въспрннмъ sof. -ѥмь buc. — камень pog. — на голгоѳы на кртъ buc. (ἐν τῇ πέτρᾳ τοῦ Γολγοθὰ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ).

LX. *Annot. ad psalm.* 4. [a] оупьванье sin. [b] вражьѣ sin. 5. въселиж sin. -ла sof. — вѣкꙑ sin. sof. 6. [a] покрню buc. — кровомъ sin. [b] молітвꙑ моꙗ sin. -твы мож sof. -твоу мою buc. [c] боꙗщнмъ сьꙗ sin. -жщнмь са sof. — імени sin. buc. 7. [a] денъ на день sin. днъ на днъ sof. днь на днь buc. — -ѥ buc. [b] до дне sof. до дьне sin. — н родъ sof. н ро buc.

Annot. ad comm. 4. [a] ѥулс'цѣмь buc., in fine чловѣка om. pog. sof. buc. neque graece legitur. [b] црквъ pog. -кьв buc. -кве sof., bon. male сплъпъ pro стльпъ pog. стлъпь sof. (graece: πυρά). 5. [a] (в)ь црквн pog. buc. въ -овъ sof. — пльтн pog. -ты buc. — влчнѣ sof. -чнн pog. buc. [b] єсте pog. sof. ѥста buc. — тѣма же pog. sof. buc., тѣм bon. — вѣрный pog. вѣрнин чл҃вкь buc. 6. [b] вѣроужщаго sof. [c] црвнє sof. — хвомъ pog. sof. -вомь buc. (graece: χριστιανούς). 7. [a] днь бо ѿ дне pog. buc. днъ в. ѿ дне sof. — н до вѣка pog. sof. buc. (καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος). — цра buc. — не нсконьчѣжть са sof. не ннскон. bon. buc. — хвь buc. [b] хс pog.

8. Прѣбываетъ въ вѣкъ прѣдъ бм҃ъ. Мл҃тн и ӏстнны юго кто взыщет.

9. Тако въспож имени твоемоу въ вѣкы. Въздаıа мл҃твы моıа дн҃е дн҃е.

8. [a] Прѣбываıеть вь вѣкь прѣ[…] бм҃ъ ∴ [b] Мл҃ости и истинъı юго […] възищеть ∴

9. [a] Тако въспоıж имени твоıем[…] в вѣкь ∴ [b] Въздаıж молитвъı м[…] дн҃е дьне ∴

LXI.

Pog. B[…]

∴ Сла҃ · в ко҃ · (ѡ) идитоумѣ ѱал҃ дв҃ъ · з҃а · ∴

ѡ чл҃вцѣ прѣльщенѣмъ · идитоум' во прѣльстѣ сказаѥт са · ѡ семъ прр҃чьство ѱалма написа.

2. Не боу ли повинет са дш҃а моа. Ѡ того бо сп҃сенние моѥ.

∴ Слава · въ конць · о идит[…] ѱам҃ъ · дв҃овъ · з҃а · ∴

О чл҃цѣ прѣлъщенѣмъ · идитоумъ […] прѣлесть сказаıеть са · ѡ се[…] прк҃ъ ѱам҃а наѱа ∴

2. [a] Не бв҃и ли повинеть са дш[…] моıа ∴ [b] Отъ того бо спенние мо[…]

дьни до вѣка лѣта хв҃а ıако царѣ не исконъчаıжтъ са ∴ [b] Въ дни бо вѣкъ […] прѣбъıваıеть ∴

8. [a] Сн҃ъ прѣдъ ѡц҃емъ ıако неразължченъ ∴ [b] Нескжденъ бо сн҃ъ ıако бъ҃ и м[…]лостниıж и истинноıж ∴ 9. [a] Тако добрѣ славословаи чл҃къ не прѣстаıеть въ вѣкъ[…] [b] Не прѣстаıжтъ вѣрьнии юже дьне дьне съвръшаıжще таинаıа ∴

LXI. 2. [a] Чл҃къ ре҃ къ бѣсомъ · ѿстжпите ѿ мене, бв҃и бо повинжхъ са ∴ [b] Т[…] бо пришедъ спасе ма ѿть бѣсовъ ∴

Annot. ad psalm. 8. [a] въ вѣкы sof. buc. [b] мл҃ть и истинноу buc. — рѣснотъı sin. истин[…] sof. — кьто sin. кто sof. — вьзıщетъ sin. възищ. sof. 9. [a] въ вѣкъı sin. sof. buc. [b] въ[…]даıа sin. -ж sof. вьздати buc. (τοῦ ἀποδοῦναι). — дн҃е дн҃е sof. дн҃ь дн҃е buc. (ἡμέραν ἐξ ἡμέρα[…]

Annot. ad comm. 8. [b] male сн҃ы sof., recte сн҃ъ pog. сн҃ь buc. — истиноıж и мл҃остн[…] pog. buc., sof. conv. cum bon., graece utraque lectio occurrit. 9. [a] graece: οὕτως καὶ ο[…] ἄλλως. — славословаи: δοξολογῶν. — въ вѣкы pog. sof. buc. (εἰς τὸν αἰῶνα). [b] юже buc. […] sof. pog. — дн҃ь дн҃е buc. — таинаа sof. pog. -аıа buc.

LXI. *Annot. ad titulum.* Ідитомъ ві sin. идитоумѣ (sine w) pog. buc. ѿ идиѳоумѣ sof. […] прѣльщенѣамъ sof. — идиѳоумь sof. — прр҃чтво ѱал'ма писа buc. пррокъ пл҃ма написа s[…] (graece: ὁ προφήτης τὸν ψαλμὸν ἔγραψεν).

Digitized by Google

3. И бо тъ бъ мои спситель мои. Ꙁастѫпникъ мои не подвижа сѧ паче.

4. Доколѣ належите на чл҃ка; Оубиваете вси. Ꙗко на стѣнѫ прѣклоненѫ и плотъ въꙁриновенъ.

5. Обаче цѣнѫ моѭ съвѣщаша ѡтриꙇнѫти, тѣша въ жаждѫ. Оусты своими блвлѣахѫ и срцемъ своимъ клънѣахѫ.

3. ᵃИ бо тои бъ мои спителъ мои ჻ ᵇꙀастѫпъникъ мои не подвижѫ сѧ паче ჻

4. ᵃДоколѣ належите на чл҃ка; оубиваюте вьси въꙇ ჻ ᵇꙖко на стѣнѫ прѣклоненѫ и плодъ въꙁдриновенъ ჻

5. ᵃОбаче цѣнѫ моѭ свѣщашѫ ѡтьринѫти · тѣшѫ въ жѫждѫ ჻ ᵇОусты своими блвѣхѫ и срцемъ своимъ клънѣхѫ ჻

---

3. ᵃЧловѣкъ къ хоу ꙗко спасенъ бꙑстъ имъ ჻ ᵇОтьнели бо хъ пришедъ на ꙁемлꙗ въспринѧтъ чка, юже бо не въпадетъ въ лъстъ ჻ 4. ᵃКъ бѣсомъ слово ꙁапрѣщаѭ имъ дхъ стꙑ · нъ и къ жидомъ, ꙗко нападаѭщиимъ на ха ჻ ᵇꙖко на проста чловѣка и не имѫща помощи, тако внимаахѫ ѡ хѣ жидови ჻ 5. ᵃНе любѣахѫ бо жидове слꙑшати ха ба · и сего ради борѣахѫ сѧ жидове с нимъ и цѣнѫ свѣщаваахѫ, жѫждѫще смрьти его ჻ ᵇПрисно бо мирьнаа глахѫ съ хомъ жидове, а срцемъ помꙑшлѣахѫ на-нъ ꙁлаа ჻

LXI. *Annot. ad psalm.* 2. ᵃ боу sin. buc. бговн sof. — повінетъ sin. повиноуют' се buc. ᵇ спнье sin. 3. ᵃ тъ sin. тъ sof. buc. ᵇ и ꙁаст. buc., и неподвижѫ sof. 4. ᵃ оубьѣете sin. ᵇ плотъ sin. sof. -ть buc., male bon. плодъ, sine и sof. — вьꙁриновень buc. 5. ᵃ съвѣщашꙗ sin. сьвѣщавааше buc. — тѣшꙗ sin. тѣшѫ sof. текоше buc. — жꙗждѫ sin. жѫждѫ sof. ᵇ блщахѫ sin. благословлꙗхоу buc. — кльнѣхѫ сꙗ sin. кльнѣахоу buc.

Annot. ad comm. 2. ᵃ ѿстѫпите sof. -піте pog., male bon. ѿстѫпете. — бо omis. pog. buc. habet sof. ᵇ тъ pog. тъ sof. ть buc. — пришъ pog. buc. пришедъ sof. — ѿ бѣсовъ omiss. in pog. sof. buc. neque graece legitur. 3. ᵃ къ боу pog. buc. къ хоу sof. — бꙑстъ omis. pog. sof. buc. (graece: ὁ χριστὸς τοῦ ἀνθρώπου σωθεὶς ὑπ' αὐτοῦ). ᵇ ѿ него бо pog. buc. ѿнели же sof. (ἀφ' οὗ γάρ). — на ꙁема pog. — въспріꙗтъ sof. -ѧтъ pog. — и оуже sine бо sof. (οὐκέτι). — впадаетъ pog. въпаде sof. вьпадет' buc. (ὑποπίπτει). — льстъ pog. льст' sof. 4. ᵃ ꙁапрѣщаеть нимь buc. ꙁапрѣщаѫ имъ sof. pog. (graece: ἐπιτιμῶν αὐτοῖς). — стыи pog. — ꙗкоже sof. — нападаѭщемъ имъ pog. -ющиимь нимь buc. -щимъ sof. (ἐπιτιθεμένους κατὰ τοῦ κυρίου). ᵇ имаща pog. sof. — жидове pog. sof. buc. 5. ᵃ не люблѣахѫ pog. sof. -лꙗхоу buc. (ἐμίσουν). — и ба pog. buc. — бораахоу се buc. — жидове и цѣнѫ свѣщ. omis. pog. sof. buc., graece: διὰ τοῦτο ἐπολέμουν αὐτῷ (vl. αὐτὸν) διψῶντες τὸν θάνατον αὐτοῦ. — жаждѫще pog., съмрти sof. ᵇ бо om. pog. buc., habet sof. — глаахѫ pog. sof. buc. — жидове съ хомъ sof.

6. Обаче богу повинн са дше моа. Ꙗко ѿ того тръпѣние моѥ.

7. И бо тъ бъ мой спнтель мой. Ꙁастѫпникъ мой не прѣсела са.

8. О бозѣ спсение моѥ и слава моа. Бъ помощи моѥа и ꙋпванию моѥ на ба.

9. Надѣйте са на-нь вьсь сънмъ людиї. | Ислѣйте прѣд нимъ срца ваша. Ꙗко бъ помощникъ нашъ ѥстъ.

10. Обаче соуѥтниї снове чл҃вчи.

6. [a]Обаче богу повини са дше моꙗ… [b]Ꙗко ѡть того тръпѣниѥ моѥ ⁘

7. [a]И бо той бъ мой спнтелъ мой … [b]Ꙁастѫпъникъ мой не прѣсела са ⁘

8. [a]Ѡ бзѣ спение моѥ и слава моꙗ ⁘ [b]Бъ помощи моѥѫ и оупованиѥ мѥ на ба ⁘

9. [a]Надѣйте са на-нъ въсь сънемъ людиѥ ⁘ [b]Излѣйте прѣдъ нимъ срца ваша ⁘ [c]Ꙗко бъ помощъникъ нашъ ѥсть ⁘

10. [a]Ѡбаче соуѥтъни сне члчи ⁘

6. [a]На бжниѫ и чловѣкъ глетъ къ немоу ⁘ [b]Бъ ѥстъ даѩи тръпѣниѥ ꙋповаѭщимъ на-нъ ⁘ 7. [a]Вѣрноѡмоу члкоу бъ спнтелъ ѥстъ по всемоу ⁘ [b]Юже бо чкъ ѿстѫпникъ ѿ ба не бѫдетъ, ѿнелиже въспрнѫ его хъ ⁘ 8. [a]Вѣрноѡмоу члкоу и на бнѫ живѫщомоу спение и слава бъ ѥстъ ⁘ [b]Тако побаѥтъ всѣкомоу чкоу глати боѫщомоу са ба и надѣѫщоу са на-н' ⁘ 9. [a]Си рѣчъ по пришествии хвѣ · ѿтоли бо надѣ(ѥ)тъ са на ба всѣко дъїханиѥ ⁘ [b]Не побаѥтъ бо на са оупъвати или надѣꙗти са чкоу · нъ бви себе порѫчити и срчнаꙗ ѿкрꙑвати ⁘ [c]Си рѣчъ боѩщомоу са ба всѣкомоу члкоу ⁘ 10. [a]Вси ѥлико по члчствоу ходатъ, а не на ба надѣѭще

LXI. *Annot. ad psalm.* 6. [b]тръпѣнье sin. 7. [a]тъ sin. тъ sof. buc. — и спсь buc. [b]не прѣселиѫ сꙗ sin. не подвижоу се buc. 8. [a]спнье sin. [b]бъ мої помощь моѣ sin. бь помощи моѥѥ buc. — оупьванье sin. оупованиѥ buc. 9. [a]на om. sin., manet нъ. — вьсъ сънемъ людꙑ sin. весъ сьнемъ люди sof. сьн'мь люди buc. [b]излиите sof. излѣите buc. ізлїите sin. — застѫпьнікъ sin. — вашь buc. 10. [a]члвѣчьстии sof. buc. [b]члвчстии buc. члвѣчьсти sof. — не оправьдиші sin. не ѿправдите sof. не ѡправдити buc.

Annot. ad comm. 6. [a]бнꙗ sof. [b]даѩи pog., male трѣпѣниѥ pog. — ꙋпваѫщиїмъ pog. оуповаѭщимь buc. 7. [a]вѣрномоу pog. sof. buc. — спсъ pog. sof. buc. — въсемꙋ sof. [b]ꙋже pog. sof. юже buc. — въсприꙗтъ и хс pog. -ꙗтъ его хс sof. вьсприѥть и хъ buc. 8. [a]вѣрномоу pog. sof. buc. — живѫщомꙋ pog. sof. -оущоумоу buc. — бъ omis. pog. buc. [b]боѥщѡмоу buc. 9. [a]ѿтолѣ pog. sof. buc., надѣѭтъ са bon. -ет са pog. sof. buc., въсѣко дихание sof. [b]ли pog. sof. — нѫ pog. sof. — са pog. се buc. себе sof. [c]боꙗщиим са ѥго pog. -ѫщимь са ѥго sof. -ѥщиим' се buc. (graece: τῶν φοβουμένων, vl. τὸν φοβούμενον). — всѣкомоу чловѣкоу omis. pog. sof. ба вс. чл. om. buc. 10. [a]хода pog. -деть buc. -дѫтъ sof. (περιπατοῦσι),

Digitized by Google

лъживи сн҃ве чл҃вчи вь мѣрилѣхъ не ѡправдити. Ти ѿ соуеты вькоупѣ

11. не оупьвайте на неправдѫ. И на въсхыщение не желайте. Богатство аще мимо тѣкаетъ, не прѣлагайте ср҃ца.

12. Единоѫ гл҃а б҃ъ, двое се слышахъ. Ꙗко дръжава бж҃на

13. и твоа г҃и млтъ. Ꙗко ты вьздаси комоуждо по дѣломъ его.

[b] Лъживи сн҃ове чл҃овѣчи въ мѣрилѣхъ неѡправъдиви ⁘ [c] Ти ѿть соуеты въкоупѣ

11. [a] не оупвайте на неправдꙑ ⁘ [b] И на въсхꙑштение не желѣйте ⁘ [c] Богатъство аште мимо тѣкаеть, не прилагайте ср҃ца ⁘

12. [a] Единоѭ гл҃а б҃ъ, двое се слꙑшахъ ⁘ [b] Ꙗко дръжава бж҃ина

13. [a] и твоꙗ г҃и милость ⁘ [b] Ꙗко тꙑ въздаси комоуждо по дѣломъ его ⁘

са соуетьни сѫть ⁘ [b] Еликo ставила и мѣрила соугоуба имѫтъ на обидѫ искръниимъ· сѫтъ же сии хꙑщ'ници и ли(хо)имьци, имже б҃ъ противитъ са ⁘

11. [a] Иже ѿ въсхꙑщениꙗ богатство снискаѭтъ· таково бо б҃атство соуетно естъ· не прѣбѫдет бо ⁘ [b] Иже ѿ тоуждиихъ и ѿ лихоиманиꙗ богатаще са не надѣйте са себѣ· местьникъ бо всѣмъ б҃ъ ⁘ [c] Ꙗко не побаетъ ре҃ надѣꙗти са на б҃ат'ство погꙑбаѭщее· ѿперетъ бо скоро ꙗко крилато и прилѣплѣѭщеи са т'щама рѫка ѿтидѫ тамо ⁘ 12. [a] Единоѭ гл҃а б҃ъ прк҃ꙑ· второе же ап҃лꙑ слꙑшахомъ ⁘ 13. [a] Си рѣ дръжава сила ѿч҃а естъ, мл҃тъ же ꙗко въ ѡ҃ци с҃ꙑ и ѡ҃цъ въ немъ, имъже помилова въсѣчъскаꙗ ⁘ [b] Х҃ъ ꙗко сѫдии б҃ъ въздастъ всѣмъ по дѣломъ ⁘

---

male bon. хотатъ. [b] єлико pog. sof. — иматъ pog. sof. — сѫт' же си х. pog. сѫть же и sof. соут' же си buc. (ἔστι δὲ οὗτοι). — имъже и г҃ъ sof. (ὁ θεὸς ἀντίκειται).

LXI. *Annot. ad psalm.* 11. [a] неправдѫ sof. sin. -доу buc. [b] въсхꙑщенье sin. — мимотечеть buc. [c] прилагаите sin. sof. buc. 12. [a] дъвое сі sin. — се слꙑшахомь sof. (male). [b] бж҃ьѣ sin.

Annot. ad comm. 11. [a] ѿ всего хꙑщениꙗ pog. buc. ѿ въсхꙑщ. sof. (ἐξ ἁρπαγῆς). — сънискаваѭтъ sof. сьнискають buc. — и таково sine бо sof. таково sine и pog. buc. [b] ѿ тоуждыхъ sof. (ἐξ ἀλλοτρίων), male ѿ вождь ихъ pog. buc. — и ante ѿ лих. omis. pog. buc. — богатащеи са sof. богатат са pog. -тет' се buc. (graece: ἀθροίζουσιν, vl. ἁρπάζουσιν). — не надѣите се нимь buc. (graece: μὴ ἑαυτοῖς πεποίθατε). — мъстникъ pog. sof. buc. [c] мимотѣкаѭщее sof. погꙑбаѭщее pog. buc. — скоро om. sof. — прилагаѭщеи са pog. -ющеи се нимь buc. -ѭще са sof. (οἱ προστιθέμενοι), addito ємь sof. ємъ pog. — ѿтидѫтъ тамо тъщама рѫкама sof. 12. [a] ап҃лꙑ и ѡвое сл. sof. (sed graece non nisi: δι᾽ ἀποστόλων ἠκούσαμεν). 13. [a] и им'же помиловаа б҃ъ buc. — вѣкаꙗ pog. всакаꙗ buc. въсѣчьскаꙗ sof. [b] въздастъ всѣмъ по дѣломъ omissa in pog. sof. buc., ꙗко сѫдии х҃с и б҃ъ sof. х҃ъ ꙗко соудии б҃ъ buc.

Digitized by Google

LXII.

Pog.

∴ Ѱал҃ъ · дв҃ъ · внегда бѣ в пoустынн ндoумеистѣн ∴ · ѯв ·

пoустынн ѥстъ нскoнчаваѭщн са црк҃ы · ѡ тoмъ oубo прр҃чствo пнсанo ѥстъ · ндoумеа бo нскoнчаваѭщн сказаѥт са ∴

2. Бж҃е бж҃е мoн к тебѣ oутрънюѭ. Въждада на та дш҃а мoа · кoлъ мнoжнцеѭ тебѣ пльтъ мoа · (въ ѕемн пѹстѣ н непрѣхoднѣ н безвoднѣ).

3. Такo въ ст҃ѣмъ ꙗвнх са тебѣ. Вндѣтн снлѫ твoѭ н славѫ твoѭ.

∴ Ѱалoмъ · дд҃oвъ · внегда бѣ ... пoустынн · ндoумѣнстѣн ∴ · ѯ...

Пѹстынн ѥстъ нскнчаваѭщн... црк҃вн · ѡ тoн бo пр҃чъствo ... ѥстъ · надѹмѣа бo нскнчава... са сказаѥть ∴

2. [a] Бж҃е бж҃е мoн к тебѣ oу... нoуѭ ∴ [b] Въждажда на та дш҃а ... кoлъ мнoгашн тебѣ плът мѣа ∴ ... ѕемн пoустѣ н непрѣхoднѣ н бе... днѣ ∴

3. [a] Такo въ ст҃ѣмъ ꙗвнхъ са т... [b] Вндѣтн мн снлѫ твoѭ н сл... твoѭ ∴

LXII. 2. [a] Црк҃вн въпнѥтъ къ бг҃у · к тебѣ прнбѣгаѭ въ врѣма въскр҃сенн... Ѹтра бo вскр҃сенне бж҃ї ∴ [b] Жждааше бo црк҃вн бг҃а, пoлащн жрътвамн ндoлъска... не бѣ бo в нен ѿбo вoдъї кръщенна, да бн ѿмнoжалo тѣлo црк҃внoе ∴ [c] П... бo бѣ црк҃вн, не перoма нoгама хѣoма · безвoдна же, ꙗкo не нмѣаше нстoчнника н... шагo нз ребръ хв҃ъ ∴ 3. [a] Такo бo ꙗвн са црк҃ві хв҃н · тѣмъ же мнлoсръдoвавъ въза... ѭ ∴ [b] Вндѣвъшн бo црк҃вн хр҃а нсплънн са снлъї н славъї ∴

LXII. *Annot. ad titulum.* Псалмъ дд҃oвъ sin. пл҃мъ sof. ѱалѡ҃ buc. — ідoумѣн... sin. buc. — нскoньчѣваѭщн са sof. — ѡ тoмь buc. — oувo sof. buc. — пнсанo sof. bu... ндoмеа buc., нс-ьчѣ- sof. — сказаѥть са sof. -ѥт' се buc.

Annot. ad psalm. 2. [a] oутрънѭж (sic?) sin. oутрънюѭ sof. [b] вънждꙗда sin. — мнoж... sin. -ѭ sof. — плoть мoѣ sin. плъть мoа sof. — какo прoстрет' се пл. м. buc. (sine мнoжн... Verba uncis inclusa in pog. poster. manu adscripta sunt.

Annot. ad comm. 2. [a] црк҃ы pog. -кѣн sof. buc. [b] жьдааше pog. жжд. sof. (ἐδίψα... пoлащн: φλεγομένη. [b] in buc. usque ндoльскамн omissum. — не ѡу вoды sof., sine oувo ... buc. (graece: οὔπω). [c] in pog. et buc. abest. — не перoма: μὴ πατουμένη. 3. [a] црк҃вн sof. ... црк҃ы хв҃н pog.: ἡ ἐκκλησία τῷ χριστῷ. [b] црк҃ы pog. — славы н снлы buc. (graece: δυνάμεως καὶ δ...

Digitized by Google

Ꙗко лоучьши мл҃ть твоꙗ паче
та. Оустьнѣ мои похвалите та.

. Тако бл҃ва та вь животѣ моемъ.
имени твоемъ въздеждѫ рѫцѣ

. Ꙗко тоука и масти исплъни
дша ма. | И оустнѣ радости по-
лат та оуста ма. |
. Аще помнилах та на постели
и на оутрънии поучаах са в та.

. Ꙗко бысть помощникъ мои.

4. ᵃꙖко лоучъши милость твоꙗ
паче живта ∴ ᵇОустьнѣ мои похвалитѣ
та ∴
5. ᵃТако бл҃ва та въ животѣ мо-
емъ ∴ ᵇИ ѡ имени твоемъ въздеждѫ
рѫцѣ мои ∴
6. ᵃꙖко тоука и мастн исплъни
са доуша моꙗ ∴ ᵇИ оустьнѣ радо-
сти въсъхвалать та оуста моꙗ ∴
7. Аще помнилахъ та на по-
стели своеи на оутрънии поу|чаахъ
са въ та ∴
8. ᵃꙖко бъıсть помощъникъ мои ∴

---

4. ᵃПаче живота сего свѣта лоучъши бо мл҃тъ бж҃иꙗ · тъгда рече црк҃ви ∴ ᵇОустнѣ
нѣи людие · в неи бо слава б҃а чл҃къ не прѣстаетъ ∴ 5. ᵃТако. како; ꙗкоже на-
ь бъıстъ х҃мъ чл҃къ ∴ ᵇТако бо и павелъ наоучи · възъ|дѣижще прѣпо҃бно рѫкъı
на всѣкомъ мѣстѣ ∴ 6. ᵃТукъ естъ тѣло х҃во а мастъ кръвъ х҃ва · ѿ тою на-
аетъ са всѣкъ чл҃къ ∴ ᵇОуст҃нѣ ѿвръзаемѣ бо с радостиѫ оуста славатъ са чл҃ча,
млаще таинъı х҃въı ∴ 7. Постелѣ естъ гробъ х҃въ · за оутра бо въскрсение б҃ъı.
рисно помнилаѧи въ истинѫ иматъ оупъвание ∴ 8. ᵃТако бо помощъ приемл-

---

LXII. *Annot. ad psalm.* 4. ᵇ похвалите sin. sof. -лита buc. 5. ᵃ блщѫ тꙗ sin. бл҃ва
f. ᵇ sine и sof. 6. ᵇ радостиѫ sof. -сти buc. — въс'хвалать sof. -ꙗтъ sin. 7. ᵃ ѣште sin. —
иѣхъ sin. помних' buc. — моеи sof. sin. buc. — на оутрънѣıхъ sin. -нѣхь sof. -ниахь buc.
оучѣхь sof. 8. ᵇ крилоу sin. (male bon. килоу). — въздрадоуѭ (sine си) sin. възра-
са sof.

Annot. ad comm. 4. ᵃ бо om. pog. sof. buc. ᵇ б҃а omis. buc. (graece: δοξολογῶν ὁ ἄνθρω-
ν θεόν). 5. ᵃ како om. buc. — нареченъ pog. buc., melius наоученъ sof.: ἐδιδάχθη. — х҃мь бж҃ь
(graece: παρὰ χριστοῦ ὁ ἄνθρωπος). ᵇ пав'ль pog. -вьль buc. павлъ sof. — въздѣжщи
ѣ pog. buc. — omnes мѣстѣ, bon. мѣста. 6. ᵃ масти buc. sed graece: πιότης. — вѣр-
л҃къ pog. sof. -ни ч. buc. (ὁ πιστὸς ἄνθρ.) ᵇ оустнѣ бо pog. sof. buc. — чл҃вчѣ sof. —
млаща pog. sof. -юще buc. (δεχόμενον, vl. τὸ δεχόμενον). 7. помнилаꙗи pog. -ѫи sof. (μνη-
ν). 8. ᵃ приемлють вѣрныи buc. ᵇ бо om. pog. sof. buc. — иматъ pog. -ть sof.
ътъ влч҃нѣ pog. buc. (sine есть), плъть влч҃на есть sof. (ἡ σὰρξ ἡ δεσποτική).

Digitized by Google

И въ кровѣ крилоу твоѥю възраѹѫ сѧ.

9. Прильпе дша моꙗ по тебѣ. Мѧ же прiѩтъ десница твоꙗ.

10. Ти же вь соуѥ искаша дшѫ моѥѩ. Да внидѫтъ в прѣисподнаꙗ земи.

11. Прѣдадат сѧ в рѫцѣ ѡрѫжию. Чꙗсти лисѡмъ бѫдѫтъ.

12. Црь же възвеселит сѧ ѡ бозѣ. Похвалит сѧ вьсѣкъ кльныи сѧ имъ.

[b] И въ кровѣ к(р)илоу твоѥю възрадоуѭ сѧ ⁘

9. [a] Прилъпе дша моꙗ по тебѣ ⁘ [b] Мене же приѩть десница твоꙗ ⁘

10. [a] Ти же въ соуѥ искашѫ дшѫ моѭ ⁘ [b] Да внидѫть вь прѣисподнаѭ земѧ ⁘

11. [a] Прѣдадать сѧ в рѫцѣ ѡрѫжиꙗ ⁘ [b] Чѧсти лисомъ бѫдѫть ⁘

12. [a] Црь же възвеселить сѧ ѡ бзѣ ⁘ [b] Похвалитъ сѧ вьсѣкъ клънꙑ сѧ имъ ⁘

латъ вѣрънии ⁘ [b] О господъствѣмъ бо члцѣ вѣрънии радость имѫтъ · кри(лѣ) бо хвѣ плътъ вл҃чьна ѥстъ ⁘

9. [a] Дшѫ стꙑихъ послѣдоуѭштѫ хрьстови ⁘ [b] Десница хва приѥмъши гꙑблаштаавго члка ⁘ 10. [a] Бѣси адамла дшѫ възѥмъше въ соуѥ, хъ пакꙑ изведе ⁘ [b] Бѣси ѡскрьбльше члка въ бездънѫ прѣисподънаѭ ⁘ 11. [a] Си рчъ въ рѫцѣ геѡнꙑ · ѡрѫжиѥ ѡгнъно геѡнъ сказаѥт сѧ ⁘ [b] Хоудѣ и нечистѣ животѣ таковаꙗ шѫтаѭщеи сѧ бѣси приложени бꙑшѫ ⁘ 12. [a] Снъ ѡ оци възвесели сѧ ⁘ [b] Похвалѫ приѥмъ ѿ ба и ѡ немъ въсъхвалѣѭ сѧ вьсѣкъ чловѣкъ ⁘ [c] Хоулникомъ, ротьникомъ,

---

LXII. *Annot. ad psalm.* 9. [a] прильпе sin. sof. [b] мѧ же sin. мене ж. sof. buc. — прiѩтъ sin. -ѧть sof. 10. [a] iскаша sin. — дшѧ моеѩ sin. дшѫ моѥѫ sof. дшоу мою buc. — прѣисподьнѩѩ землi sin. -ѧѧ sof. -д'нѩ buc. 11. [a] прѣдадѫть sof. — орѫжью sin. -iю buc. [b] чѩстi sin. части sof. — лисовомь buc. 12. [b] клънꙑi sin. кльнѫи sof. кльнꙑ buc. [c] заѩсѧ sin. заѧшѫ sof. заграднише buc.

Annot. ad comm. 9. [a] дша -ѫщѧ pog. [b] -им'ши pog. -ѥмлащи sof. -лющи buc. (graece: ἐπιλαβομένη). — гꙑблащааго: τοῦ ἀπολλυμένου (vl. ἐνδόξου). 10. [a] бѣсi адамла pog. sof. buc., caeteris omissis (graece nonnulli codd.: οἱ δαίμονες τοῦ Ἀδάμ, alii add. μάτην ἐζήτησαν τὴν ψυχήν). [b] ѡскръбльше pog. sof. (οἱ θλίβοντες, vl. θλίψαντες). — вь прѣисподна pog. -д'нѥ buc. -нѫѫ (sine въ) sof. 11. [a] сi рчѣ pog. sof. — геенꙑ pog. sof., reliqua desunt in pog. sof. buc., etiam graece solum haec verba leguntur: τοῦτ' ἔστιν εἰς τὰς χεῖρας τῆς γεέννης. [b] шатаѫщи ѫ pog. шѫ-еи сѧ sof. шетающиѩ buc. (οἱ τὰ τοιαῦτα φρυαττόμενοι). — прiложени бꙑша pog.: ἀπεικάσθησαν. 12. [a] възвесели сѧ omis. pog. sof. buc., etiam graece: ὁ υἱὸς ἐν τῷ πατρί. [b] приiмѫтъ pog. -оуть buc. -приѥмꙑ sof. (gr. ἕξει). — вьсхвалата pog. -ет се buc. въсь|хвалѣѫи сѧ sof. (graece aliter: πᾶς ὁ μνημονεύων τοῦ χριστοῦ, vl. θεοῦ, καὶ ἐπ' αὐτῷ σεμνυνόμενος). — въсѣкъ чловѣкъ omis.

Digitized by Google

ꙗко ꙁаꙗ҇са сѧ оуста гл҇ащиі҇мъ неавдѫ.

ᶜ Ꙗко ꙁаѩшѫ сѧ оуста глаголащинімъ неправъдѫ ⁖

LXIII.

og. | Bon.

⁖ в ко҇ ѱл҇ъ дв҇ъ ꙁ҇г ⁖

конечныи҇хъ таинахъ ꙗви сѧ прркꙋ.

2. Оуслыши бж҇е гласъ мои ѥгда ла | к тебѣ. Ѿ гласа вражиа изми шѫ моѭ.

3. Покры мѧ ѿ сънма ꙁлобивыхъ. ѿ множ҇тва дѣлаѭщиихъ неправ҇ѫ.

⁖ въ конъцъ ѱало давъідовъ ꙁ҇г ⁖

Ѻ кѡнчинъі[хъі]хъ таинахъ ꙗви сѧ пророкꙋ ⁖

2. ᵃ Оуслъіши б҇е гл҇а ми ѥгда м҇а с҇а к тебѣ ⁖ ᵇ Ѡть страха вражиꙗ изъми доушѫ моѭ ⁖

3. ᵃ Покръі м҇а ѡть сънъма ꙁлобивъіхъ ⁖ ᵇ И ѡть множъства дѣлаѭштиихъ неправъдѫ ⁖

ародѣем҇ ꙁаѩшѫ бо сѧ вскрсениѥмъ хв҇ом҇, аще и ѥдинако таѭтъ сѧ, нъ дръꙁновениꙗ не имаѭтъ. раꙁоумѣи же и жидъі, иже неправдѫ на х҇а глахѫ ⁖

LXIII. 2. ᵃ Сеи гласъ адамовъ оуслъіши мѧ р҇е ѥгда мола сѧ ⁖ ᵇ Ѡтъ диꙗла р҇е, врагъ бо великъ нападаѥ на ч҇ка присно и страша ѥмоу ⁖ 3. ᵃ Сеи гл҇а ъ ѥстъ ѿ лица ч҇лча сънашѫ бо сѧ жидове на х҇а, ꙗкоже и на ч҇ка бѣси ⁖ Жидовъскъіихъ людеи неправъдѫ помъіслъше на х҇а и б҇а ⁖

---

g. sof. buc. ᵉ ретникомъ pog. buc. (τῶν ἐπιορκητῶν, vl. ἐφόρκων), ч-ѣмъ pog. чар-ѿм҇ sof. (γοήτων). ꙁаꙗса сѧ sine бо pog. ꙁаѩшѫ бо сѧ sof. ꙁаѥше се buc. (ἐνεφράγησαν). — аще бо и pog. sof. ic. — ѥдиначе sof. тако таѥт҇ се buc. (εἰ γὰρ καὶ ἐπιλανθάνουσι). — нѫ pog. sof. — не имать g. -оуть buc. — жиды sine и pog. buc. — глаша pog. -шѫ sof. -ше buc. (ἐλάλησαν).

LXIII. *Annot. ad titulum.* Въ конць sin. въ кон҇е sof. — lect. bon. кончинъіхъіхъ in ньчьнъіхъ emendandam reliqui codd. docent, ѿ конечныхъ sof. -ьчныхъ buc.

Annot. ad psalm. 2. ᵃ молѭ сѧ sin. -ла сѧ sof. ᵇ in pog. гласа postea in страха corr. ᵃ покрыи sin. sof. buc., bon. pog. recte покры: ἐσκέπασας. — сонъма sin. сън҇ма sof.

Annot. ad comm. 2. ᵃ съ гл҇а адамль ѥстъ pog. buc. с҇ь гл҇сь адамль sof., reliquis omissis, am graece: αὕτη φωνὴ τοῦ Ἀδάμ. ᵇ ѿ врагъ sof., врагъ бо великъ pog. sof. buc.: ἐχθρὸς γὰρ ας, in bon. culpa scribae врагъ моихъ лик҇. — pro страха ѥмоу bon. scribit pog. страша, sof. к, buc. страше, addito ubique емоу, graece: φοβῶν αὐτόν. 3. ᵃ съ pog. с҇ь sof. сь buc. — ч҇лвчѣ . — снасѧ pog. сънаса sof. сьнеше buc. (συνεστράφησαν). — на х҇а жідове pog. buc. ж. и. х.

Digitized by Google

4. Іже изѡстріша ꙗко ѡрѫжние
азы свѫ. | Налаша лѫкъ свои вещь
горкѫ.
5. Състрѣлѣти в' таиныхъ непо-
рочна. Внезаапѫ стрѣлѣѭтъ и не оу-
бо҃ѫ |.
6. Ѹтвръдниша себѣ слово лѫкавно.
Повѣдѣша скрыти сѣти. Рѣша кто
оуꙁритъ ꙗ.
7. Испыташа беꙁаконенние· ищеꙁѫ

4. a Иже иꙁострнишѫ ꙗко ѡрѫжни
ѩꙁъікъі своѩ ∴ b Налакошѫ лѫкъ
свои вештъ горъкѫ ∴
5. a Състрѣлѣти въ таинъіхъ непо-
рочъна ∴ b Вънеꙁаапѫ състрѣлѣѭтъ и
не оубоѩтъ сѧ ∴
6. a Оутвръднишѫ себѣ слово лѫ-
кавъно ∴ b Повѣдашѫ съкръіти сѣти ∴
c Рѣшѫ кто ѹꙁрить ѩ ∴
7. a Испъіташѫ беꙁаконние, ищеꙁѫ

4. a На х҃а бо поѡстрниша ѩꙁкъі своѩ жидове ꙁавистниѩ палими ∴ b Ѩꙁкъі
въѡрѫжъше, ниже ꙗко стрѣлъі поущаѭтъ сѧ словеса горъкаꙗ ∴ 5. a Х҃а непорочна
въ истинѫ· въ таинѣ бо съвѣщаваахѫ на-нь ѹмрътвити и ∴ b Ꙗко бо непъщеваахѫ
жидове в'неꙁаапѫ ѩти х҃а· ѡнъ же бѣаше бе-страха ꙗко б҃ъ ∴ 6. a Рекъше ꙗко сва-
жемъ праведника, ꙗко негоденъ намъ ѥстъ ∴ b Дроугъ бо дрѹгѹ повѣдааше жи-
дови на х҃а, си рѣ дрѹгъ дрѹга ѡучааше, како да бихѫ ѡбили ∴ c Не помъіслишѫ бо
ꙗко ѥстъ б҃ъ видаи ∴ 7. a Вънегда бо испъітоваахѫ что створатъ х҃оу, иштеꙁѫ ихъ

sof. — бѣси на ч҃ка pog. ꙗко на ч. в. sine и sof. buc. b людиї pog. люди sof. -ни buc.
— помышлаше pog. -слаше buc. — и б҃а om. buc.

LXIII. *Annot. ad psalm.* 4. a иꙁострішѧ sin. -шѫ sof. — орѫжье sin., своѩ sin. b налѩшѧ
sin. -лашѫ sof. -лекоше buc. — и вещь sin., sine и sof. buc. — гор'кѫѫ sof. -'коу buc. (πρᾶγμα
πικρόν). 5. a непорочнаа buc. (ἄμωμον). b male sof. състрѣѫтъ, ѥго и buc. — оубоѩтъ
сѧ sin. male не оубоит' се buc. 6. b повѣдѣшѧ sin. male съкры pro съкрыти sin. c ѩ sin.
ѥ buc.: αὐτούς, male sof. и. 7. a беꙁаконенье sin. — и їщеꙁѫ sof. и ищеꙁоше buc. — испы-
таѭщеі sin. — испытаньѣ sin. -ниѥ buc. b и omis. buc. — его omis. sof. buc. — гльбо(ко) buc.

Annot. ad comm. 4. a бо om. pog. — поѡстриша pog. -ж sof., male bon. поѡстръши
(ἐχάλασαν). — ѩꙁ҃ы своѩ pog. ѩ. своѫ sof. b аꙁыкъ pog. ѥꙁыкь buc. ѩ-кы sof. (τὴν γλῶσσαν).
— male pog. вьѡрѫжьшїимъ ꙗко, buc. вьѡроужьшемь (graece: ὁπλίσαντες, δι' ἧς). — гор'каꙗ
pog. sof. buc. 5. a х҃а вь истинѫ непорочна pog. sof. buc. — оумр. и omis. buc. b бо om. pog.
buc. — ѩти pog. ѩ- sof. — бѣше sof. 6. a ꙗко omis. pog., habet sof. buc. — свежамъ pog.
sof. свежемь buc. — неѹгодень pog. sof. -ьнь buc. (δύσχρηστος). b повѣдааше pog. -аашѫ
sof. -аше buc. — жидовь pog. -ве sof. buc. — ѹчааше pog. buc. оучѣахѫ sof. — ꙗко (pro
како) да и бѫ оуловили pog. и би оул. buc. како да бышѫ и оубили sof. (ὅπως, vl. πῶς αὐτὸν
παγιδεύσωσιν). c пом-иша pog. -ж sof. 7. a и їщеꙁѫ sof., sine и pog. buc. — ѡсоуѣтѣвша pog.

Digitized by Google

гажщей испытаннѧ. Пристжпитъ
срце глжбоко.
И възнесет сѧ бъ. Стрѣлы мла-
цъ быша ꙗзвы ихъ.
Изнемогж в нихъ ꙗзыци ихъ.
а сѧ вси видащей ꙗ.

. И оубоѧ сѧ всѣкъ чл҃къ · и
ѣстиша дѣла бж҃иѧ. И твари
азоумѣша.
. Възвеселит сѧ праведникъ (о г҃і)

испꙑтающе испꙑтаниꙗ ∴ ᵇПристж-
питъ чловѣкъ и срьце его глжбоко ∴
8. ᵃИ възнесеть сѧ богъ ∴ ᵇИ (с)трѣ-
лꙑ младенецъ бꙑшж ꙗзвꙑ ихъ ∴
9. ᵃИзнемогж въ нихъ ꙗзꙑци
ихъ ∴ ᵇСъматошж сѧ въси видашъ-
теи ꙗ ∴
10. ᵃИ оубоꙗ сѧ вьсѣкь члкъ и
възвѣстишж дѣла бж҃иꙗ ∴ ᵇИ твари
его разоумѣшж ∴
11. ᵃВъзвеселить сѧ праведникъ ѡ

шлениꙗ ѡсꙋѥтѣвъше ∴ ᵇѰлка мѣнитъ х҃а ѡ неиже ѥ ѱано · и срце ѥго глж-
б҃а бо постигнжти невъзмож'но.
8. ᵃХристосъ вънесъ сѧ на кръстъ ∴ ᵇНемощънꙑ ѿнжаъ и некрѣпъкꙑ жи-
скꙑѧ ꙗзвꙑ · на б҃а бо дрьзати непристжп'но ѥсть и ѿнжаъ невъзмож'но ∴ 9. ᵃНе
гж бо на х҃а ничесоже истовъна решти · ѡсꙋѥтишж бо сѧ помꙑшлениꙗ ихъ ∴
ꙗзꙑци видаште дрьзновениѥ жидовъско страхомъ ѡбати бꙑшж ∴ 10. ᵃѰю-
сѧ длъготрьпѣнию б҃иѥ, ѡ нихьже длъготрьпѣ, жидомъ таковаꙗ смѣвъше(мъ)
∴ ᵇРазоумѣшж си рѣчъ силж хрьстовж ∴ 11. ᵃВеселатъ бо сѧ с҃тии зьраще
ла надеждеѧ въздаании ∴ ᵇПохвалж ѿ б҃а приѥмлаще тъгда ∴

---

sof. buc. (ματαιωθεῖσαι, sc. ἐνθυμήσεις). ᵇѥсть писано sof. pog. buc. — и глжб. ср. ѥго
of. и глъб. с. ѥго buc.

LXIII. *Annot. ad psalm.* 8. ᵃвъз'неть сѧ sof. ᵇстрѣлы sin. et omnes reliqui, male
трѣлы. — младѣн'ць buc. младьнець sin. — бышѧ sin. 9. ᵃѩзыці sin. ᵇсъмѩ-
sin. — ѩ sin. ѧ sof. 10. ᵃоубоѧ sof. — възвѣстішѧ sin. — бж҃ьѣ sin. ᵇтварь
ὰ ποιήματα). — разоумѣшѧ sin. 11. ᵃправьдьникъ sin. — о г҃і in pog. recent. manu
ᵇпохв. sine и sof. — праві sin. -ви sof. buc.

Annot. ad comm. 8. ᵃх҃с на кр҃тъ pog. sof. buc., graece tantum: ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. ᵇне-
ии buc. — ѿнадъ pog. -ждь и нек. sof. (παντελῶς). — жидовкы pog. -ѧ sof. -ын buc. —
pog. buc. — непрїстжп'но pog.: ἀνέφικτον. — ѿнждь и невъзм. sof. 9. ᵃничьсоже sof. —
на pog. рещи истин'наа buc. истов'на sof. (τὸ ἀληθές). — buc. male помлениѩ. ᵇвидѣв'ше
з. видаще pog. sof. (θεωρήσαντα). — ѡбьати бышѧ sof. 10. ᵃтако смѣв'шиимь buc. тако-
мѣвшемъ pog. -ьшемь sof. — на г҃а sof. buc. на х҃а pog. (κατὰ τοῦ χριστοῦ). 11. ᵃтъгда

Digitized by Google

и ѹпьваѥтъ на-нь. И похвалат са вси правни срцемъ.

гн и ѹпъваѥть на-нъ ⁘ [b] И похвалатъ са въси правни срцемъ ⁘

LXIV.

Pog. | Bo

⁘ В ко · ѱлъ пѣ · ддоу · и іеремиі и езекиілю · и людемъ прѣселенню ⁘ · ʒд ·

егда хотѣахж изыти на кончинж хотащжѩ пѣсни пріноснти са хви · двдъ бо хс сказаѥт са · ꙗко-же възвѣщаѥтъ дхъ прчьствомъ.

2. Тебѣ подобаѥтъ пѣснь бже в' сіон. | И тебѣ въздасть са мтва въ иерлмѣ.

3. Ѹслышн мтвж мож к тебѣ вскка плъ | прідеть.

⁘ Сла съ в цъ . ѱало · пѣни ддов и иеремии и иезекилоу · и людем прѣселенню ⁘ · ʒд ·

Егда хо(т)ѣахж изъити · на кончинж хотащжѩ пѣснъ приносит са хви · ддъ бо хъ сказаѥтъ са ꙗкже възвѣщаѥтъ (д)хъ прчъ ствомъ ⁘

2. [a] Тебѣ подобаѥть пѣ бже въ сиwнѣ ⁘ [b] И тебѣ въдастъ са молнтва въ нрмѣ ⁘

3. Ѹслъіши мвж моѩ гн к тебѣ вськѣ плъть приде ть ⁘

LXIV. 2. [a] В цвн ѥже ѥстъ сиwнъ · сказаѥтъ же са сиwнъ позрачнще, в тои бо позрачень бъ тѣломъ и кръвиѩ своѥѩ. тѿ бо приѥмлетъ всѣхъ пѣниѥ ⁘ [b] Въ цвн такожде · нирмъ бо видѣниѥ мирѹ сказаѥтъ са · в цвн же ѥстъ мнръ всѣмъ ⁘ 3. Къ цвн слово · къ тои бо вськка плътъ приходитъ исповѣдаѭшти са ⁘

стни sof.: graece οἱ δίκαιοι. — въздаанна pog. възанія buc. -аани sof. (τῶν ἀμοιβῶν). [b] при-ѥмлюще тогда ѿ ба buc.

LXIV. *Annot. ad titulum.* сла. каѳ. ѳ. sof. buc. — въ коне sof. — дадовъ пѣснъ іере-мия і зекию sin. — двдови sof. ѱал'ма пѣ двдоу buc. — иеремиіи sof. -миію buc. — и езе-килю sof. -лоу buc. — прѣселенье sin. -нію sof. -нию buc. (τῆς παροικίας). — хотѣхж sof. — ізиті sin. sof. (ὅτε ἔμελλον πορεύεσθαι). — хотащж sof. -щеѥ buc. (τὴν μέλλουσαν). — приносити са: προσφέρεσθαι. — възвѣщаѥ buc.: μηνύει. — дхъ sof. дхь buc., bon. male хъ. — пррчтво buc. (graece: τῇ προφητείᾳ).

Annot. ad psalm. 2. [b] к'тебѣ sof. — обѣтъ (pro молитва) sin.: εὐχή. 3. гн om. sin. sof. buc. — всѣ плоть sin. въсѣка плъть sof. всака п. buc. (πᾶσα σάρξ).

Annot. ad comm. 2. [a] къ црквн sof. (pro въ ц.: ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ). — сказает' же sine са pog., сіwнъ бо позр. сказаѥть са sof. ск. же си. позр. pog. buc. (ἑρμηνεύεται δὲ Σιὼν σκοπεύτρια). — въ

Digitized by Google

4. Словеса безаконникъ прѣмогж
. И нечьсти наша ты ѡцѣстиши.
5. Блаженъ єгоже избра и приıатъ.
селит са вь селѣхъ твоихъ. Ис-
ьнихом' са блгыхъ дом твоєго.

6. Ста црквы твоа и дивна вь
вдж. Оуслыши ны бже спситєлю

4. [a] Словеса безаконьникь прѣмогж
ны ∴ [b] И нечести нашж ты ѡцѣстиши ∴
5. [a] Блаженъ югоже изъбра и при-
ıжтъ ∴ [b] Въселить са въ дворѣхь тво-
ихь ∴ [c] Испльнимъ са благы домоу
твоюго ∴
6. [a] Свата цръкви твоıа дивъна
правъдѣ ∴ [b] Оуслыши ны бже спитєлю

4. [a] Бѣсовъ и нечестивыихъ члкъ · вел'рѣчиıжщеи и поносаще вѣр'ныимъ и ѡсла-
ѣ(ще) множаишжıж ∴ [b] Оцѣштение просаште иштжтъ ѡтъ ба ∴ 5. [a] О людехъ
ѡ ıжзкъ слово ıако избранѣхъ бмъ и приıжтѣхъ вѣрожж ∴ [b] Въ црвахъ ıжзици
иракмии въселѣıжтъ са вѣрожж ∴ [c] Ижзици хвалатъ ба, наслаждаıжще са въ црви
инъ ∴ 6. [a] Црвъ глетъ тѣло вл҃чьне, въ наже вселн са бжво · та бо въ истинж стаа
и дивна ∴ [b] Вѣрьнии си въпиıжтъ хви спитєлю своюмоу ∴ [c] Къ тебѣ бо и
лателю ѡт(р)оци и корабиници в'пиıжтъ · ѡбоим' бо Упованиıе и помощ'ник' хъ юстъ ∴

ь бо sof. в' тои бо pog. buc. — позрѣчетъ гъ pog. -ть гь buc. позрачетъ гъ sof. (ἐπισκοπεῖ, vl. ...σκοπος). — кръвна sof. — пѣнна pog. -нниıа buc. (τὸν ὕμνον). [b] такожде: ὁμοίως. — и ıерлмъ
. — видѣние мироу: ὅρασις εἰρήνης. — миръ єстъ sine вьсѣмъ pog. buc. єже єсть миръ
ѣмь sof. (ἐν ἐκκλησίᾳ δ' ἔστιν εἰρήνη τῶν πάντων).

LXIV. *Annot. ad psalm.* 4. [a] прѣмогоше buc. [b] нечьсті нашıа sin. -шж sof. -ше buc. ... ἀσεβείας). 5. [a] приıатъ sin. -ать sof. [b] въселѣжть са sof., вь дворѣхъ sin. sof. buc. [c] ис-
...нихомь са sof. -ним' се buc. — благыхъ sin. sof. вь благыхь buc. 6. [a] цркы sin. — пра-
...жиıж sin. въ правдж sof. -доу buc. (ἐν δικαιοσύνῃ). [b] оуслыши ни sof. [c] оупьванье sin. —
...ѣхъ конецъ sin. — землıа sin. — сжщихъ sin. сжщимъ (sine и) sof. и -щиимь buc.

Annot. ad comm. 4. [a] нечьстивыхъ pog. -ь sof. — вел'рѣчюащиихь и понашажщиихь sof. велъ-
...ожще и поношажще pog. -нашающе buc. (graece: μεγαλορρημονούντων καὶ ὀνειδιζόντων, sc. ἀσεβῶν ...ώπων, vl. μεγαλορρημονοῦντες καὶ ὀνειδίζοντες). — male bon. ѡслабѣıж, lege ѡслабѣжще sof. -слѣ-
... pog. -слıающе buc. (graece: ἐκλυόντων, vl. ἐκλύοντας). — множаишаıа pog. buc. -шж sof. (τοὺς ...νας). [b] оцѣщенна pog. -ниıа -сещен buc. (ἱλασμὸν αἰτοῦντες). — buc. male имоуть, reliqui
...тъ: ζητοῦσι. 5. [a] азыкъ pog. — из'бран'нѣхь sof. — приıатѣхъ pog. -ат. sof. (ὡς ἐκλεχ-
. . καὶ προσδεχθεῖς). [b] [a] азыци pog. sof. [c] таино buc., reliqui таинъ (τῶν μυστηρίων).
црковъ pog. -кв sof. (ναὸν λέγει), male buc. пррк. — въ неиже sof. (ἐν ᾧ, sc. ναῷ), в неже
вь нєже buc. — та бо pog. sof. buc. (αὐτὸς γὰρ), male bon. тако. — ста црквы pog. -кви buc.
sof. [b] вѣр'ни си въпиать sof. (οἱ πιστοὶ ταῦτα). — verba спситєлю своюмоу in reliquis codd.
...t, neque graece leguntur. [c] и дѣлателю ѡтоци sof. pog. buc. (graece: γεωργῶν παῖδες). —

Digitized by Google

нашъ. Ѹпьванїє всѣмъ кон'цемъ
земи | · и сѫщиїмъ в' мори далече.
7. Готоваꙗ горы крѣпостиꙗ своеѭ
прѣпоꙗсанъ силоѫ.
8. Смѫщаѭ глѫбины мор'скыꙗ.
Шоумоу вльнъ его кто противѫ ста-
нет'.
9. Възматѫт сѧ ꙗзыци и оу-
боѫт сѧ. Живѫщеи вь кон'цихъ ѿ
знаменїї твои. | Исходъ оутроу и ве-
черу Ѹкрасиши.

нашъ ∴ [c] Ѹпъванїє всѣмъ конъцемъ
земи и сѫштиимъ въ мори далече ∴
7. Готоваѩ горꙑ крѣпостиѩ своєѩ
прѣпоꙗсанꙑ силоѩ ∴
8. [a] Съмѫштаѩи глѫбинѫ моръ-
скѫѩ ∴ [b] Шоумоу влънꙑ єго кто
противѫ станеть ∴
9. [a] Възмѫтать сѧ ѩзꙑци и оу-
боѩть сѧ ∴ [b] Живѫштеи въ конъцихъ
ѿ знамении твоихъ ∴ [c] Исъходъ Ѹтро
вечеръ оукрасиши ∴

7. Виѳлеѡма, сиѡна, голготѫ, горѫ єлеѡнъскѫѩ, синаискѫѩ · сиѩ бо ꙗко Бъ силенъ проѹготова на слѹжбѫ таинъ съдѣꙗнънихъ на ни. нарицаєтъ же горꙑ и прркꙑ и бцѫ и вѣрѫ ∴ 8. Объдръжанїє глетъ житеискаго морѣ · смѫти бо є чюдесꙑ и прѣвѣ вѣроѩ. гле же и крщенїє море ∴ [b] Влъна сѧ вѣроѩ и шюма пѣми · все бо ис-пльни сѧ вѣрнꙑими и кръштениємъ ∴ 9. [a] Отъ знамении хвъ страхомъ смѧтошѫ сѧ ѩзꙑци объѩти на покаанїє ∴ [b] Въ вся бо конъцѫ доиде слава знамении хрьстовъ и чюдесъ єго ∴ [c] Вечеръ гле мѫкѫ хвѫ и ютро же вскрсенїє · Ѹкраси же ꙗко слава сеѭ и спениє нбо и земля испльни ∴

корабникъ pog. -бльникь buc. melius quam кораб'ници (καὶ ναυτῶν). — възпиꙗтъ sof. -ѫтъ sof. -ють buc. — бо и pog. sine и sof. бо єси помощ'никь хь є buc.

LXIV. *Annot. ad psalm.* 7. готоваꙗ sin. — крѣпостъѩ sin. — прѣпоꙗсань sof. buc. 8. [a] съмѫщаꙗ sin. -ѫи sof. -аѥ buc. — глѫбыны -скыѫ sof. глыбины buc. (τὸ κύτος τῆς θαλάσσης). [b] шюмоу вльнъ sin. шоумоу влънь sof. buc. — къто sin. — постоить buc. 9. [a] възматѫть сѧ sof. — ꙗзыці sin. — оубоꙗтъ сꙗ sin. [b] живѫщии sof. -оущиихь buc. (male). — знамении sof. buc. [c] исходъ sin. -ходы sof. buc. (ἐξόδους). — оутроу и вечероу sin. buc. оутроу вечеръ sof.

Annot. ad comm. 7. виѳлеемоу pog. -ѡмоу buc. -ема sof. — сиѡноу и голг(о)ѳоу buc. и гол'гоѳѫ pog. sine и sof. — елеѡньскѫ sof. pog. -оую buc. — синаискѫ pog. buc. -ѫѫ sof. — сиꙗ pog. -ꙗ sof. сиѥ buc. — на сл. таиноую buc. — съдѣꙗныхъ pog. -- на нихъ om. sof., habet pog. buc. (ἐν αὐτοῖς). — male нарицают' же buc. (λέγει). — и ante прркы om. pog. buc. habet sof. 8. [a] обьдръж. pog. sof. — житиїскааго pog. житѣискааго buc. sof. [b] шоума pog. sof. (gr. ἠχοῦσαν). вѣр'н. крщ. sof. 9. [a] вьзматоша сѧ pog. buc. възмѫтишѫ сѧ sof. (συνεταράχθησαν). — ꙗзыци pog. sof. — ѡбати pog. sof. [b] кон'цѧ pog. -ьцѧ sof. (sine бо). — post чюдесъ omis. єго pog. sof. buc. [c] вечерь pog. sof. — Ѹтро pog. sine же, sof. cum же, и оутро buc. — сеѹ sof. сеѥ buc.

Digitized by Google

10. По(сѣ)тилъ ѥси ꙁема и оупои . Оумножилъ ѥси ѡбогатити ѭ. ꙁка бж҃на напльни са водъ. Оуготова пищѫ имъ ꙗко тако ѥстъ Ѹготованиѥ твоѥ.

11. Браꙁды ѥѩ напои · оумножи нта ѥѩ въ капл҄ѣхъ ѥѩ. Въꙁвесе т са вьсиꙗѭщи.

12. Бл҃виши вѣнецъ лѣтоу бл҃го н твоѥѭ. И пол҄ѣ твоꙗ насытат ꙗ тоука.

10. [a] Посѣтилъ ѥси ꙁемѧ и оупои ѭ ∴ [b] Ѹмножилъ ѥси ѡбогатити ѭ ∴ [c] Рѣка бж҃иꙗ наплъни са воды ∴ [d] Ѹготова пищѫ имъ ꙗко тако ѥсть Ѹготованиѥ твоѥ ∴

11. [a] Браꙁды ѥѩ напои, оумножи жита ѥѩ въ капл҄ѣхъ ѥѩ ∴ [b] Въꙁвеселить са всиꙗѭшти ∴

12. [a] Благословиши вѣнецъ лѣтоу благости твоѥѩ ∴ [b] И пол҄ѣ твоꙗ насытать са тоука ∴

10. [a] Въскрьсениѥмъ испльни ѭ и радости ∴ [b] Си рѣ множьствомъ щедроть бл҃тїлъ ѥсї вса ꙁемлꙗ благодѣтнѫ ∴ [c] Кръштениѥ гл҃етъ, ꙗко рѣка потапл҄ѣѥтъ рѣхъї ∴ [d] Ѹготова бо пищѫ кръщаѥмъїим · пищѫ тѣло своѥ и кръвъ своѭ, ꙗко (тако) рѣжде свѣшта ∴ 11. [a] Ꙁемлꙗ мъїсльнѫѩ ѥже ѥстъ чл҃къ · браꙁдъї же сѫтъ ср҃це Ѹмъ шꙗ, ꙗко въꙁорани кр҃томъ. оупиѭтъ же са, си рѣ испльнатъ са бл҃тиѭ таинъ, да лодъ принесѫтъ дх҃а ст҃аго ∴ [b] И чювъствънаꙗ ꙁемл҄ѣ, дъждемъ проꙁабаѭщи, и мнаꙗ (ѥ)же ѥстъ чл҃къ, слъꙁами покаꙗниꙗ веселащи са ∴ 12. [a] Кр҃гъ нарицетъ въскрсениꙗ, ѿ немже гл҃е · приде наречи лѣто гн҃и приꙗто и де въꙁдааниꙗ ∴ [b] Црк҃внаꙗ ол҄ѣ, ꙗже Ѹравни бл҃тъ, насъїтат са словеси ѥуггескаго · тѣм бо м(а)стат са дш҃ѫ ∴

ούτων). — сп҃сенню pog. -ниѥ buc. — male и бо pog. recte небо sof. buc. (τὸν οὐρανόν). — ꙁема pog. sof.

LXIV. *Annot. ad psalm.* 10. [a] ꙁема sof. -лꙗ sin. [b] ѡбогатити ѧ sof. [c] бж҃ьѣ sin. — водъ sin. -ь sof. buc. [d] пищю (?) sin. — оуготованье sin. — om. твоѥ buc. 11. [a] ѥѧ sof. [b] въꙁвеселать са sof. -ет се buc. (εὐφρανθήσεται). — въсьѣѭщи sin. -сиꙗѧщи sof. -ꙗющии buc. 12. [a] вѣньць sin. buc. — твоꙗ sin. твоѫ sof. [b] твоꙗ sof. -ѣ sin.

Annot. ad comm. 10. [a] испльни са pog. -се buc., melius sof. ѧ, sc. ѭ (gr. τὴν γῆν), buc. add. бо ante испл. се радости. [b] ꙁема pog. sof. — бл҃тїѫ pog. и благодѣтнѧ sof. [c] рѣка бо sof. sine бо buc. — пищоу нмь buc (graece solum: τροφήν). — ꙗко тако pog. sof. buc. (ὅτι οὕτως). 11. [a] ꙁема мысльныꙗ pog. -мла -нѫѫ sof. -ноую buc. (τῆς γῆς τῆς νοητῆς). — ꙗже pog. ѥже sof. иже buc. (ἥτις). — въꙁѡрани pog. въꙁорани sof. въꙁорани buc. (ἀροτριασθέντες), male bon. въꙁбрани. — оупиѧть sof. (μεθυσθήσονται). — бл҃гти sof. [b] чювьствьна ꙁемлѣ sof. buc. -ꙁемѣ pog. (ἡ αἰσθητή). — проꙁабаѫщи pog. sof. — оумнаꙗ же (sine и) sof. -аа ѥже buc. ѥже pog. (καὶ ἡ νοητή ἥτις). 12. [a] въскр҃сениꙗ pog. sof. buc. (τῆς ἀναστάσεως), male bon. -ниѥ, melius приидь sof. (ἦλθον), quam

13. Раꙁботѣжтъ краснаа поустына. І радостніж хльми прѣпоіашжт сѧ.

14. Облѣша сѧ овни овчни. И ждолна оумножатъ пшеницж. Въꙁовжтъ и бо вьспоіжтъ.

13. [a] Раꙁъботѣıжтъ красънаа поустыни ∵ [b] И радостніж хлъми прѣпоıашжть сѧ ∵

14. [a] Ѡблѣшж сѧ овъни овъчи ∵ [b] И ѫдолиıа Ѹмъножжтъ пъшеницж ∵ [c] Въꙁовжтъ и бо въспоıжть ∵

LXV.

Pog. Bon.

∵ В ко · ѱлъ двъ пѣ вьскрѣшенню ∵ · ꙁе ·

сн рѣ пѣ ѱалма сего · ѡ вьскрсенні хвѣ прречьствова.

∵ въ конецъ · ѱам · ддовъ пѣснъ въскрѣшеніıа ∵ · ꙁе ·

Си рѣчъ пѣснъ ѱалма сего · ѻ въскрѣшенни хвѣ прчъствова ∵

---

13. [a] Црьвънаıа благовѣстно · поуста бо бѣ прѣжде, красна же (ıе)ж нарнчетъ дшж члчж · снж же ботѣıжть водоıж крщенніа и помаꙁаннıемъ ѡлѣа ∵ [b] Аплъı, хлъмъı бо ıж і кънигъı нарнчжтъ · тн бо възърадовашж сѧ, ıако тѣмн проповѣдъ ıеуглъскаа распространѣ ∵ 14. [a] Сн рѣ и снлънни люднıе и властеле ѳблѣшж сѧ и тн въ блтъ кръштенніа ∵ [b] Съмѣренніа хва · сжтъ же црвн. пшенницж (же) глетъ хлѣба таннааго ∵ [c] Сн рѣчъ гласомъ велнıемъ въспоıжтъ прнıемлащен таннаа ∵

прнде pog. buc. прндж bon. — лѣто pog. sof. male тѣло bon. buc. (ἐνιαυτόν). — прнатно sof. -ıетно buc. (δεκτόν). — male bon. встаніıа, reliqui въꙁдааннa pog. sof. вьꙁанниıа buc. (ἀνταποδόσεως). [b] оуравнн sof. Ѹравнѣша pog. -ѣше buc. — блгтнж pog. -тню buc. блгть sof. (ἃ ὡμάλισεν ἡ χάρις). — словесе pog. sof. buc. — еульскааго pog. sof. — мастатсѧ pog. -тьсѧ sof. -етсе buc. (πιαίνονται), bon. male м'стат' сѧ. — дша pog. -ж sof.

LXIV. *Annot. ad psalm.* 13. [a] поустъıниıа sin. -на sof. -ниıе buc. 14. [a] облѣкошж sof. -ше buc. [b] ждольѣ sin. адолна sof. оудолниıа buc. — оумъножıатъ sin. [c] въꙁжевжтъ (?) sin.

Annot. ad comm. 13. [a] цркевна sof. — благовѣстъ sof. graece: εὔδηλον. — прѣжде бѣ pog. buc. — краснаа pog. sof. buc. (ὡραῖα). — ıеıа pog. ж bon. а sof. ıеıе buc. (ταύτης). — дша члча pog. buc. -ж члвчьскы sof. — male потѣıжть bon. recte сна ботѣжтъ sof. pog. buc. (πιαίνονται). — олеа pog. [b] апли sof. аплы buc. (ἀπόστολοι). — хлъмн sof. хльмн buc. (βουνούς). — бо аплы sof. бо ıе кн. buc. — нарнчать sof. -чють buc. — възр-шж sof. вьꙁдр-ше buc. 14. [a] снлнні sine н pog. buc. снл'нн л. sof. (καὶ οἱ δυνατοί). — н властеле: οἱ ἐξουσιῶν (vl. ἐπουσιῶν). — ѿблѣкошж сѧ sof. buc. облѣша pog. [b] съмѣренніа: αἱ συγκαταβάσεις. — ante глетъ legitur же in pog. sof. buc. [c] прнıемаще pog. -емлаще sof. -ıюще buc. (οἱ μεταλαμβάνοντες).

Digitized by Google

2. Въскликнѣте боу в'сѣ земле,
оите же имени его. Дадите славѫ
хвалѣ его.

3. Рцѣте боу коль страшна дѣла
твоа. Въ множьствѣ силы твоеа
сльжѫтъ тебѣ врази твои.

4. Вьсѣ земе да поклонитъ ти са
и поетъ тебѣ. Да поѫт' же имени
твоемоу вышнії. |

5. Приде́те и видите дѣла бжиа.
Коль страшна вь сьвѣтѣхъ паче снъ
члчь.

2. [a] Въсклинкъ|нѣте боу въсѣ земѣ,
поите же имени его ⁖ [b] Дадите славѫ
хвалѣ его ⁖

3. [a] Рьцѣте боу кол страшна дѣла
тва | ⁖ [b] Въ множъствѣ силъї твоеѫ
сълъжѫтъ тебѣ врази твои ⁖

4. [a] Въсѣ земѣ да поклонитъ ти
са и поетъ ти ⁖ [b] Да поѫтъ же име-
ни твоемꙋ въишни | ⁖

5. [a] Придѣте и видите дѣла бжиа ⁖
[b] Колъ страшенъ въ свѣтѣхъ паче снъ
члчъ ⁖

LXV. 2. [a] Си рѣчъ гласомъ велиемъ въспоите въси живѫщии на земли · въскрьсе
бо гъ разоръ смрътъ. прославите обо ѱал'мы и пѣнии спсъшааго вы ⁖ [b] Си рѣчъ
прославите примѣсивъшааго чка бжъствѣ ⁖ 3. [a] Хвалаще величите дѣла бжиа имиже
спенъ бъї чкъ ⁖ [b] Егда бо въскрсе гъ изъ мрътвъї, жидове лъжѫ творѣахѫ въскръ-
сение хво, ѿмѣтаѭще са невѣрием силъї его ⁖ 4. [a] Вси чци · землѣ бо ѹмна есть
чкъ · ѱалмъї и пѣми да поклонат' са вскрес'шом из мртвъї и спшꙋ чка ⁖ [b] Си рѣчъ
непрѣстанно славите и поите въїш'неемꙋ ⁖ 5. [a] Ѡщение ѩзкомъ звание, да ѹзъ-
ратъ славѫ бжиѭ ⁖ [b] Много бо разнествие бꙋ ѿ чка · тако и свѣть бжеи прѣспѣваѭ ⁖

LXV. *Annot. ad titulum.* Въ концъ sin. ѱало двь buc. (sine въ к.) — пѣсни о въ-
скрѣшени sin. въскршенїю sof. вьскрсенню buc. — дадовъ безименнъ sin. — пслма сего пѣнъ
sof. — ѡ въскршени sof. ѡ вьскрсении buc.

Annot. ad psalm. 2. [a] гві sin. buc. — вьсıа земльѩ sin. въсѣ земѣ sof. [b] имѩни sin.,
и хвалѫ емоу sin. 3. [a] коль sof. sin. [b] въ мъножьствїи sin. 4. [a] землѣ sin. sof. вса земльѩ
buc. — по. тебѣ sin. sof. buc. [b] вышьнеı sin. 5. [a] божьѣ sin. [b] страшна sof. buc. -енъ
sin. — въ свѣтѣхъ om. sin. въ съв. sof. — члвчьскь sof. -скьихь buc.

Annot. ad comm. 2. [a] гл. вел. си рѣчь sof. — живѫщеи pog. sof. buc., по з. pog. — ра-
зоривъ pog. sof. -вьи buc. (καταργήσας). — male пѣснии buc. [b] male примѣсив'шааго се buc.
(ἑνώσαντα). 3. [b] ѿметаѫще са pog. -мѣт- sof. buc.: ἀρνούμενοι. 4. [a] азыци pog. buc., члвци sof.
(οἱ ἄνθρωποι). — земѣ pog. — ѹмнаа pog. buc. — члкъ естъ pog. buc. — male поклонит са pog.
— вьскрьсшоумоу pog. buc. -омоу sof. [b] verba и поите выш. absunt in pog. sof. buc.
5. [a] оучение buc. — азыкомъ pog. — называние pog. buc. -ние sof. (τὴν κλῆσιν). [b] разньствие pog.
разьньствїе sof. разньньствие buc. (τὸ διάφορον). — бии sof. бжии buc. pog. — прѣспѣваѫ: ὑπάρχουσα.

Digitized by Google

6. Обращаѫ море въ соушѫ. Въ рѣцѣ проидѫтъ ногами. Тоу възвеселим са ѡ немъ.

7. Ѡбладаѫщиимъ силоѫ своеѫ вѣкы. Очи єго на ѩзыкы призираєте. Прогнѣваѫщеи да не възнесѫт са ѡ себѣ.

8. Бл҃вите ѩзыци б҃а нашего. И слышань створите гл҃а хвалы єго.

9. Положьшааго д҃шѫ моѫ в животъ. И не давшааго вь сматениє ногоу своєю.

6. [a] Обраштаѭи море въ соушѫ ∴ [b] Въ рѣцѣ проидѫть ногама ∴ [c] Тоу възвеселимъ са ѡ немъ ∴

7. [a] Обладаѭштиимъ силоѭ своѥѭ вѣкоу ∴ [b] Очи єго на ѩзы призираѥтѣ ∴ [c] Прогнѣваѭштеи да не възносать са въ себѣ ∴

8. [a] Бл҃вите ѩзыци б҃а нашего ∴ [b] И слышанъ створите гласъ хвалы єго ∴

9. [a] Положъшаго д҃шѫ моѭ вь животь ∴ [b] И не давъшаго вь съматениѥ ногоу моѥю ∴

6. [a] Тъгда иⷧ҇итомъ чръмноѥ, ниⷤ҇ же морѣ житеиского исушаѭ течениꙗ грѣховнаꙗ прішествиѥмъ с(во)имъ х҃с ∴ [b] Тъгда иєрдана иⷧ҇ити, ниⷤ҇ же рѣкꙑ нечестиꙗ вѣрнии ногама вѣрꙑ проходатъ ∴ [c] ТУ. къде; идеже благодѣтъ умъножа ∴ 7. [a] Всѣхъ вѣкъ владꙑка и г҃дъ слово єже єсть х҃ъ· тѣмъ бо бꙑшѫ ∴ [b] Ѩзꙑкꙑ бо прѣжде нарє наслѣдникꙑ бꙑти таинѣ бл҃тънѣи· тѣм же призираєтъ на на ∴ [c] Жидовъсти ѿроци, ꙗко хѹлъници и гръдъници злꙑми дѣлꙑ прогнѣваѭще б҃а, да не възнесѫть са въ себѣ ∴ 8. [a] Си рє ѿ ѩзꙑкъ ѡбращъшеи са хвалаще не прѣстаните ∴ [b] Слꙑшано рече бжди хваление ваше всеи твари и ушима б҃а нашего ∴ 9. [a] Людеи

LXV. *Annot. ad psalm.* 6. [b] ногами sin. sof. buc. 7. [a] ѡбладающоумоу buc. — своєю sof. (ю pro ѫ). — въ вѣкы sin. вѣкоу sof. buc. [b] призирасте sin. sof. [c] да възнесѧтъ с. въс. sin. дане -несѫть са sof. 8. [b] слышано sine и sof. 9. [a] положьшаего sin. -шааго buc. [b] давшааго buc. во съм-ье sin.

Annot. ad comm. 6. [a] тогда pog. buc. тьг. sof. — житіискааго pog. buc. — г҃ь pog. buc. [b] тъгда om. buc. — иісл҃ити іѡрд pog. изл҃ьти иѡ. buc. иєр'дана исрл҃ти sof. (τὸν Ἰορδάνην οἱ Ἰσραηλῖται). — нечьстиꙗ pog. sof. — нинѣ pog. — прѣходать sof. (διαπερῶσιν). [c] оумножа pog. оумножии buc. слава оумножа и бл҃ть sof. (graece: ἡ χάρις ἐπλεόνασεν). 7. [a] бышѫ въсѣ sof., sed in reliquis вьсѣ abest neque graece legitur. [b] ꙗзыкы pog. sof. — призираєтъ: ἐπιβλέπει. [c] жидов'сции buc. -стиі pog. — ꙗко хѹльници sof. buc., male pog. ꙗко улници. — гръдиі|ци pog. грьд'н. buc. грърды sof. (ὑπερήφανοι). — възносать са sof. (μὴ ἐπαιρέσθωσαν). 8. [a] ѡбращьшеи са ѿ ꙗз. pog. buc. [b] бжди sine рече sof. боуди рє buc. 9. [a] люе pog. -ди sof. люіє buc. (τοῦ λαοῦ). — ꙗз. pog. sof. — д҃ша pog. -ше buc. (τὴν ψυχήν). [b] ѿнелиже buc. — подвижати са pog. sof. buc. (σαλευθῆναι).

Digitized by Google

10. Ꙗко искоусил ны еси бже. Раждьже ны ꙗко раждизаєт са сребр. |

11. Въведе ны вь сѣть. Положилъ еси скрьби на хрібѣ наше. |

12. Възведе чл҃кы на главы наша. Проидомъ скозѣ огнь и водж · и изведе ны вь покоп.

13. Виидж в домъ твои съ олокав'томатами. Въздамъ тебѣ мотвы моꙗ ·

10. [a] Ꙗко искоусилъ ны еси бже ∴ [b] Раждеже ны ꙗко раждизаеть са съ'ребро ∴

11. [a] Въведе ны въ сѣтъ ∴ [b] Положилъ еси скрьбъ на хрипътѣ нашемъ ∴

12. [a] Възведе чл҃кы на главы нашж ∴ [b] Проидомъ скозѣ огнъ и водж и изведе ны вь покои ∴

13. [a] Віидж в домъ твои со | всесъжагаемъıми ∴ [b] В[в]ъздамъ тебѣ обѣтъі мож

иже ѿ ꙗзкъ · тѣхъ бо дшж избра въ жизнъ вѣчнжж ∴ [b] Отъиели бо основашж са вѣрож, подвизати са не могжтъ ∴

10. [a] Си рѣчъ разоумѣ вола нашж гн ∴ [b] Раждегохж бо са ръвеннемъ вѣръі и огнемъ дха ста ∴ 11. [a] Послави бо бъ жзъікомъ внити въ сѣтъ діꙗвола, да познажть свобажджщаго ж ∴ [b] Отаготѣшж бо жзъікомъ бѣси ꙗко скотъі несмъіслнъі ∴ 12. [a] Невѣрнъіж и хоулнъіж человѣкъі досаждажщж жзъікомъ вѣровавшиимъ ∴ [b] Си рѣчъ скозѣ огнъ доховнъі и водж кръщеніꙗ проходаще вѣрнии, приемлать прохлажение раиское ∴ 13. [a] Въ цркве входаще вѣрнии, приносать бoу непрѣстанжж мтвж ∴

LXV. *Annot. ad psalm.* 10. [a] ни (pro ны) sof. [b] ꙗкоже buc. 11. [b] скръбъ sof. — на хрьбътѣ sin. хрьбьтѣ sof. хрьптѣ buc. 12. [b] пройдохомь sof. buc. — сквозѣ sin. скрозѣ buc. ни (pro ны) sof. 13. [a] съ вьсесъжагаемъıми sin. съ олокавтоматами sof. buc. [b] млтвы buc. (pro обѣтъı, ut in sin.)

Annot. ad comm. 10. [a] волю наше buc. (τὴν πρόθεσιν ἡμῶν). — buc. omis. гн, pog. sof. habent (κύριε). [b] раждѣша pog. -егошж sof. -ше buc. (ἐθερμάνθησαν). — вѣрнї pog. buc. вѣры sof. (τῆς πίστεως). — стго pog. buc. sof. (τοῦ ἁγίου). 11. [a] bon. male прослави, recte послави pog. sof. -вии buc. (συνεχώρησε). — вь сѣти дияволю buc. (εἰς τὴν παγίδα τοῦ διαβόλου). — свобажджщааго pog. buc. -одащаго sof. (τὸν ἐλευθεροῦντα). [b] отаготѣша pog. -тишж sof. -теготеше buc. (κατεβάρησαν). — азыкы pog. sof. buc. — bon. скотъі несмъіслии, corr. ad fid. pog. sof. -зны. 12. [a] невѣрныꙗ и хоудыꙗ pog. хоудооумные buc. хоулныꙗ sof. (βλασφήμους). — досаждажща ꙗз. pog. щж аз. sof. вѣровавшем' sof. [b] скозѣ pog. скрозѣ buc. — ходаще pog. прох. sof. — приемлатъ pog. -емлаще sof. -емлють buc. (λαμβάνουσι). 13. [a] непрѣстан'иж pog. sof. -нноую buc. (τὴν διηνεκῆ προσευχήν).

Digitized by Google

14. ꙗже ⷩзрѣсте оустнѣ мои · и глаша оуста моꙗ въ печали моеи.	14. ѧже въздрѣстѣ оустнѣ мои и глашѫ оуста моꙗ въ печали моеи
15. Ѡлокав'томаты можданы · възнесѫ тебѣ съ кадиломъ ѡвны. Възнесѫ тебѣ волы съ козлы.	15. [a] Ѡлокавтоматꙑ можданꙑ възнесѫ тебѣ с кадиломъ и ѡвнꙑ [b] Възнесѫ тебѣ волꙑ с козъ|лꙑ и
16. Придѣте и слышите и повѣмъ вамъ · вьси божщеи са бѧ. Ѥлико створи дшⷩ моеи.	16. [a] Придѣте, слꙑшите и повѣмъ вамъ вси божщеи сѧ бѧ ∴ [b] Ѥлико створи доушⷩ моеи ∴
17. К немоу ѹсты моими въ-	17. [a] Къ немоу оустꙑ моими въ-

13. [b] 14. Въздавъ человѣкъ дневнꙑѧ ѡбѣтꙑ навꙑче оустнама и ѹстꙑ и срцемь бес прѣстанниꙗ славити · паче же егда въ скрьби сꙑи : ѡбѣщавает са гви ∴ 15. [a] Ѡлокавтоматꙑ можданꙑ сѫтъ : елико оумастишѫ са вѣрѫ и кршениемь : сиѫ же въздати человѣкъ дльженъ есть с кадиломъ млⷮи : ѡвнꙑ же си рѣчь помꙑшлении чистꙑ ∴ [b] Волове сѫтъ заповѣди спражены : подобно воломъ : козлꙑ же глетъ добрꙑѧ дѣтели : ѧже ꙗко козли жирѫѭтъ : ѹчениꙗ книжнаꙗ ∴ 16. [a] Прркъ свѣдѣтелъствоуеть вса на спсение призꙑваꙗ : и повѣдаѫ кончь(ь)нꙑиѫ таинꙑ ∴ [b] Како ; за на оумрѣтъ хъ, да ѡживетъ человѣкъ ∴ 17. [a] Къ боу прркъ мла са гла зваше ∴ [b] Си рѣчь въпиемъ великомъ и ѿ срца въпнахъ къ боу, рече прркъ ∴

LXV. *Annot. ad psalm.* 14. издрѣсте sin. изрекостѣ sof. -ста buc. — печѣли sof. 15. [a] вьсесъжагаемꙑꙗ sin. wлокавтомафы buc. — съ кад. и ѡвны sof. sine и buc., ії с дївнꙑ pro wвнꙑ bon. sed postea corr. сдї in ѿ. [b] съ козлы sof. in bon. козълꙑи, sed и scriba delere voluit, и козълꙑ sin. 16. [a] прід. оуслꙑшіте sin. — и ante повѣмь om. sof. — боѥщии се buc. [b] єлика buc. 17. [a] возъвахъ івъзнѣсъ sin. [b] възнесохь и buc.

Annot. ad comm. 13. [b] 14. дневныꙗ pog. -нꙑѫ sof. — бес прѣстани pog. buc. — сы pog. buc. сꙑ sof. 15. [a] можданы: μεμυαλωμένα. — post вѣрѫ in pog. sof. и млтынеѫ кршенна, ita et buc., graece: τῇ ἐλεημοσύνῃ καὶ τῇ πίστει (vl. πιότητι) τοῦ πνεύματος (Slav. interpr. βαπτίσματος legerat). — сниꙗ pog. снꙗ sof. (sine же). — въздаати pog. sof. -ꙗти buc. (ἀποδιδόναι). съ кадиломъ еже естъ мтва pog. sof. buc. (μετὰ θυμιάματος ὅ ἐστιν εὐχή). — bon. male помꙑшлениe чистꙑ, recte pog. sof. buc. -нїи чисты: μετὰ λογισμῶν καθαρῶν. [b] male bon. спражени, recte buc. pog. sof. съпражены (ἐντολαὶ ἐζευγμέναι). — подобны pog. -нии buc. -но sof. (δίκην). — воловомь buc. — добры sof. -ꙑꙗ pog. -ыѥ buc. — ꙗже pog. иже sof. ѥже buc. ки-аа pog. -на sof. 16. [a] bon. призꙑваеть, pog. прізываѫ (προσκαλούμενος). — male bon. кончинъѭ, recte pog. коньчныꙗ, -нечнꙑѫ sof. -ьчьныѥ buc. [b] како pog. sof. buc., male bon. тако (πῶς). 17. [a] omnes reliqui non nisi къ боу прркъ (etiam graece: πρὸς θεὸν προφήτης). [b] въплемъ pog. -мь buc. веплемь sof. — въпнахъ

Digitized by Google

ꙁвахъ. Вьꙁнѣсъ подъ ꙗꙁыкомъ мо-
ӥмъ.

18. Неправдѫ аще поꙁрѣхъ вь
срⷣцн моемъ не ѹслышн мене г҃н.

19. Сего радн оуслыша ма б҃ъ,
внатъ гла мтвы моеѫ.

20. Блвенъ б҃ъ ӥже не ѡставнтъ
мтвы моеꙗ ӥ млтн твоеѫ ѿ мене.

ꙁвахъ ⁘ [b]Н вьꙁнѣсъ подъ ѫꙁꙑкомъ
монмъ ⁘

18. Непр҃авдѫ аще поꙁрѣхъ въ
сръ|цн моемъ не оуслꙑшн мене г҃н ⁘

19. Сего радн оуслꙑша ма б҃ъ,
вънать гла молнтвꙑ моеѭ ⁘

20. Блвенъ б҃ъ нже не ѡставнть
мтвꙑ моеѭ н мнлостн своеѭ ѡть мене ⁘

LXVI.

Pog.

⁘ В ко҃ · к пѣннїхъ ѱалмъ пѣснн
· ꙁ҃ѕ · ⁘

Ѿщенніе ꙗꙁыкъ · ӥ похваленніе тѣх-
ж'де · ꙗко помнловани быша благо-
стнꙗ бж҃неꙗ.

Bon.

⁘ въ конецъ (въ) пѣнннхь · ѱаломъ
пѣснн · ꙁ҃ѕ · ⁘

Оущеннїе ѫꙁꙑкъ н похваленніе тѣхь-
жде · ꙗк помовани бꙑшѫ благо-
стнѭ бж҃неꙗ ⁘

18. Пр҃рокъ рече не ткмо ꙗко не створнхъ нѫ н не помꙑслнхъ ⁘ 19. Ӥмѫш-
тнӥхъ бо чнсто ср҃це ӥ рѫцѣ слꙑшаеть б҃ъ молашть са ⁘ 20. Пр҃къ ѡть лнца адамлѣ
хвалѫ въꙁдаеть, ꙗко помнлованъ бꙑ ӥ не ѡставленъ ⁘

pog. вьпнꙗхь buc. въ-хъ sof., male bon. впїемъ (ἐβόουν). — къ б҃оу om. sof. — члвкъ pog. buc., пр҃рокь sof. (ὁ ἄνθρωπος).

Annot. ad psalm. 18. поꙁьрѣахъ sin. 19. ӥ вънат' sof. 20. ѡставн sof. -ть buc. — своеꙗ sin. -ѥѭ buc.

Annot. ad comm. 18. нѫ om. pog. buc. 19. ӥмащ. pog. sof. — слоушаетъ pog. -ѥть б҃ь млтвы buc. — вънегда млнтьса sof. млтвы buc. (εὐχομένων). 20. comm. versiculi huius in pog. abest.

In margine folii CV[a], in quo versus 13[b] usque ad 18 continentur, haec verba in bon. scripta sunt: † аꙁъ грѣшнꙑӥ бѣлославь грѣшннꙑӥ дрьꙁꙑ на ꙁло · а на добро лѣннвꙑӥ емоуже ѡтечъство гробъ а бгатъство грѣсн: а блажаъ слава: попнсахъ братоу сн ӥѡснфѹ страннцѫ ѿъ ѱалтꙑрѣ: слава вѣкꙑ амн ⁘

LXVI. *Annot. ad titulum.* Въ коне sof. въ ante пѣнннхъ omis. bon., habent reliqui, въ пѣнꙑхъ псалмъ беꙁ напсаньѣ sin. — оученнѥ buc. (reliqui оущен.: προτροπή). — благостнꙗ божнеѫ sof. благостынею б. buc. (τῇ ἀγαθότητι).

2. Бж҃е оущедри ны и благви ны. Просвѣти лице своѥ на ны и помоуи н.|

3. Да познаѥмъ на земи пѫть твои · въ всѣхъ ѩзыцѣхъ спсениѥ твоѥ.

4. Исповѣдат сѧ тебѣ людиѥ бж҃е. Исповѣдат сѧ тебѣ людиѥ вьси.

5. Възвеселатсѧ и възраоужѫт сѧ ѩзыци. Ꙗко сѫдиши людемъ вь правдѫ. И ѩзыки на земли наставиши.

2. [a] Бе оущедри нъı и благви нъı ⁘ [b] Просвѣти лице своѥ на нъı и помилоуи нъı ⁘

3. Да познаѥмь на земи пѫть тви · въ всѣхъ ѩзцѣхь спсениѥ твоѥ ⁘

4. [a] Исповѣдать сѧ тебѣ людиѥ бж҃е ⁘ [b] Исповѣдать сѧ тебѣ людиѥ въси ⁘

5. [a] Възвеселать сѧ и възрадоуѭть сѧ ѩзъıци ⁘ [b] Ꙗко сѫдиши людемъ вь правдѫ ⁘ [c] И ѩзыки на земи наставиши.

2. [a] Гласъ ї хваленниѥ ѩзъıкомъ ⁘ [b] Жъдааше бо ꙗвленниꙗ хва, имъже и помиловани бъıхомъ ⁘ 3. Оувѣдѣшѫ бо ꙗко богь ꙗви сѧ на земли и съ человѣкъı поживе ꙗко члкъ ⁘ 4. [a] И ѥ(в)реистии людиѥ [бе], ꙗко и ѿ тѣхь вѣровашѫ · и ѩзъıчьстии, ꙗко блгть приѥмьше вси исповѣдашѫ сѧ бви ⁘ [b] И съ тѣми прочии ѩзъıци ⁘ 5. [a] Възвращъше сѧ ѩзци ѿ лъсти и причѫштьше сѧ блгти таинъıѩ ⁘ [b] Правъденъ бо сѫдии тъгда хь придеть, въздаѫ комоужадо въздааниꙗ дѣлъ ⁘ [c] Ѩзкъı праведнъıхъ наставивъ на земла ѡбѣщанниꙗ, си рѣчь раискѫѩ ⁘

LXVI. *Annot. ad psalm.* 2. твое sin. sof. buc. 3. на земі sin. -мли sof. — вьсѣхъ ѩз. sin. въс. аз. sof. — спнье sin. 4. [a] да испов. buc. і исп. sin., sine и sof. (graece καὶ non legitur). — людье sin. (bis). [b] вьси sin. 5. [a] да вьзв. buc., и въздр. sin. [b] въ правость sin. sof. buc. (ἐν εὐθύτητι). [c] ѩз. sin. аз. sof., sine и buc., на земла sof. -мли buc. -мі sin.

Annot. ad comm. 2. [a] гласъ и pog. sof. buc. — ꙗзыкъ pog. sof. buc. (τῶν ἐθνῶν). [b] жьдаахѫ pog. ж'д. sof. -хоу buc. (ἐξεδέχοντο). 3. оувѣдѣꙗше buc. -дѣшѫ sof. -шѧ pog. — на земи ꙗви сѧ pog. на земли ꙗ. sof. buc. — пожи pog. sof. buc. (συνανεστράφη). 4. [a] bon. et pog. иѥреистии, recte sof. и евреистии (καὶ ὁ τῶν ἑβραίων), buc. plane иѥретичьсции! — бе quod in bon. legitur uti superfluum uncis incl. — и ante ѿ тѣхь om. buc. — и ante ѩзычьстии om. pog. buc., ꙗзытьстии pog. sof. и а-сти (graece καὶ legitur). — приимше pog. sof. -ѥм'ш buc.; quae sequuntur verba huius versiculi in pog. et buc. omissa. — и въси sof. — богови sof. [b] аз. sof. pog. 5. [a] възьвращьше сѧ sof. — аз. pog. sof. — льсти pog. sof. — причастиша сѧ pog. -честише се buc., sof. melius причащьше сѧ: μετασχόντα. — благодѣти таинѣи pog. buc. -ныѧ sof. [b] праведенъ pog. -дьнь buc. (sine бо) -ведны sof. — сѫди pog. sof. — тогда pog. buc. тъгда sof. — бо ante вьздаѥ add. buc. — вьзданиа pog. buc. — дѣль pog. sof. buc. [c] аз. sof. pog. — наставитъ pog. -ть sof. buc. (ὁδηγήσει). — на земи pog. -ли buc. -ла sof. — раистѣи pog. -сцѣи buc. раискѫѫ sof.

6. Исповѣдат са тебѣ людие бж҃е, исповѣдат са тебѣ людие в҆си.

7. Ȥемлѣ дастъ плодъ свои. Бл҃ви ны бж҃е бж҃ь нашъ,

8. бл҃ви ны бж҃е. И оубоижт са тебе в҆си кон҆ци ȥемл. |

6. Исповѣдать са тебѣ людие бж҃е, исповѣдать са тебѣ людие вьси ⁘

7. [a]Ȥемлѣ дасть плодъ свои ⁘ [b]Благослови нꙑ бж҃е бж҃ь нашъ,

8. [a]благослови нꙑ бж҃е ⁘ [b]И оубоıжть са тебе вси конъци ȥемла ⁘

LXVII.

Pog. Bon.

⁘ Сл҃а · в ко ѱалъ · двъ · пѣсни · ȥȥ ⁘

пѣснь гл҃етъ пррк҃ъ пѣнна · еже на кончинѣ (вѣ)рнии · хотѣахж пѣти бо҃у · вьскр҃сшоу иȥ мрътвыихъ · и сп҃шоу ч҃лка ⁘

⁘ Въ конъцъ ⁘ давꙑдовъ ⁘ псаломъ ⁘ пѣсни ⁘ · ȥȥ ·

Пѣсни гл҃еть · пррк҃ъ пѣние · ıеже по конъчинѣ вѣрнии хотѣахж пѣти х҃оу · въскресъшомꙋ иȥ мрътвꙑихь и спасъшꙋ ч҃лка ⁘

---

6. Въси бо людие тъгда и ıжȥ҃ци исповѣдаıжть са б҃ви страхомъ ѡдръжними ⁘ 7. [a]Тогда бо когожадо [до] ч҃ка плодъ ѡбращет са дѣловнꙑи · ȥемлѣ бо ч҃къ есть. нарицает же и кр҃та ıако ѿ ȥемла проȥабша · мѣнит же и бц҃ж ıако ѿ ч҃лкъ иȥбранж таинж ⁘ 7. [b] 8. [a]Праведникꙑи тъгда гл҃а · приидѣте бл҃вении ѡц҃а моего и прочаа ⁘ [b]Тъгда бо всѣ ȥемлѣ трасеть са колѣблема страхомъ ⁘

Annot. ad psalm. 6. да исп. buc. (bis). — людье sin. 7. [b]бж҃е бж҃е sin. б҃е б҃е buc. б҃е бъ sof. (ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς). 8. [b]оубоıатъ sin. — иего buc. (pro тебе). — вьсı коньцı sin. въси кон҆ци ȥемла sof.

Annot. ad comm. 6. л. тогда pog. buc. тогда людие sof. — аȥ. pog. sof. — б҃ви pog. buc. б҃гови sof., сь стр. buc. 7. [a]въсѣкого sof. всакогоже buc. — плоды ѡбрѣщоут҆ се buc. — дѣловьныи buc. дѣлованыи sof. (ὁ καρπὸς εὑρίσκεται τῶν ἔργων (vl. ὁ τ. ἐρ.). — ȥема pog. — проȥабша sof. ·ȥебшаа buc. — нмѣноует҆ же buc. (male pro мѣнит҆ же: αἰνίττεται). — иȥбран҆нж sof. иȥборнж pog. (ἐξειλεγμένην). — на таинж sof. (εἰς τὸ μυστήριον). 7. [b] 8. [a]тогда pog. buc. гл҃е buc. (graece: λέγων). — бл҃вены sof. — прочѣа sof. [b]тогда sof. buc., sine бо buc. — вса ȥемлıа buc. — колѣблıемаа сь страхомь buc.

LXVII. *Annot. ad titulum.* Вь конць пѣсni псалмъ дадовъ sin. въ к. пс҃мь пѣсни двдв҃и sof. вь к. ѱ. д. пѣсни buc. — пѣснь sof. пѣ҃ buc. (τὸν ὕμνον). — на кон҆чинѣ sof. buc. (ἐπὶ τέλει). — хотѣхж sof. -ѣахоу buc., бо҃у buc. — въскр҃сьшоу sof. buc. (ἐγερθέντι).

Digitized by Google

2. Да въскр҃снетъ б҃ъ и҆ разыдѫт сѧ врази ѥ҆го. И҆ да бѣжатъ ѿ лица е҆го ненавидѧщеи҆ ѥ҆го.

3. Ꙗ҆ко и҆щазаѥ҆тъ дымъ да и҆щезнѫт. Ꙗ҆ко таѥ҆тъ воскъ ѿ лица ѡ҆гни · тако да погыбнѫтъ грѣшници ѿ лица б҃ни҆.

4. И҆ праведници възвеселѧт сѧ. И҆ възра҃оуѫт сѧ прѣдъ б҃мъ. И на-сладат сѧ въ веселии҆.

5. Пои҆те г҃ви, въспои҆те и҆мени ѥ҆го.

2. [a]Да въскръснеть б҃ъ и разъидѫти сѧ врази ѥго ⁘ [b]И҆ бѣжѫть ѡтъ лица ѥго ненавидѧщеи его ⁘

3. [a]Ꙗ҆ко иштѣзаѥтъ дымъ да ищезнѫть ⁘ [b]Ꙗ҆ко таѥть воскъ ѡтъ лица ѡгнѣ, тако да погыбнѫть грѣшници ѡтъ лица б҃жиꙗ ⁘

4. [a]И праведъници възъвеселѧть сѧ ⁘ [b]И възърадоуѭтъ сѧ прѣдъ богомъ ⁘ [c]И насладать сѧ въ веселии ⁘

5. [a]Поите богови, въспоите имени

LXVII. 2. [a]Х҃оу въскресъш[ом]оу и҆з мрътвꙑ҄, по всемоу лицꙋ землꙗ расъꙑпашѧ сѧ жидове, врази х҃ви развѣꙗ҆ни дх҃мъ ⁘ [b]Жидове прѣжде ненавидѧще х҃а нн҃ѣ же бѣгаѭть ѥ҆го, ꙗ҆ко страшна славоѭ ⁘ 3. [a]Ꙗ҆ко и҆ дꙑмъ бо и҆щезѫ жидове и҆ ѿ странъ и҆ ѿ закона ⁘ [b]Ꙗ҆ко бо въскъ ѡ҆ть лица ѡ҆гни такоже жидове не стръпѣшѧ гнѣва х҃ва, нъ растаа҆шѧ ꙗ҆ко воскъ ⁘ 4. [a]А҆п҃ли сѫщеи҆ въ и҆стинѫ праведници, ти възвеселишѧ сѧ и҆ веселѧт сѧ ѡ҆ въскр҃сении г҃ни · ѡ҆ нихьже плакаа҆хѫ сѧ древле ⁘ [b]М҃ногꙑ бо и҆сплънишѧ (сѧ) радости, ѥ҆гда видѣшѧ г҃а и҆зъ мрътвꙑихь въскресъша ⁘ [c]Възвеселишѧ бо сѧ въ наслажении д҃шѧ с҃тꙑихь, въскр҃есъшѧ съ х҃мъ и҆з мрътвꙑихь ⁘ 5. [a]Вѣр-

---

LXVII. *Annot. ad psalm.* 2. [a]sine да sin., разидѫть sof. [b]и҆ да б. sof. buc. бѣжѧть sin. — вьси ненав. sin. не-щии buc. 3. [a]ѣкоже ищазаєть sin. ꙗко и҆щѣз. sof. ꙗко нщез. buc. — тако нщез. sin. [b]и҆ ꙗ҆ко sof. — лицѣ sin. — о҆гни sof. ѡгнꙗ buc. — тако sine да sin. — бж҃ьѣ sin. 4. [a]а правдн. buc. [b]вьздр. sin. вьздр. sof. [c]веселы sin. 5. [a]б҃оу sin. sof. buc. [b]вьшедъшюмоу sin. -шоумоу buc. — западь sof. [c]и ante рад. om. sin.

Annot. ad comm. 2. [a]вьскр҃сшоу pog. buc. въск- sof. (ἀναστάντος). — зема pog. — расыпаша pog. — развѣꙗни: λιχμηθέντες. [b]ненавидещеи buc. (οἱ μισοῦντες). — ѥго om. sof. 3. [a]sine и pog. buc., habet sof. (δίχην καπνοῦ). — ѿ мѣста и ѿ страны pog. sof. buc. [b]sine бо pog. (graece: γάρ) — восокь (bis) sof. — о҆гнѣ sof. ѡг'ню buc. — тако sine же pog. sof. buc. — -ша pog., нж pog. -ша pog. sof. 4. [a]ап. в. ис. соуще buc. сѫще pog. -еи҆ sof. (graece participium abest). — ты бо sof. ти buc. — вьзвеселат сѧ pog. buc. вьзвеселишѧ сѧ и҆ веселѧть сѧ sof. (εὐφράνθησαν καὶ εὐφραίνονται). — плака сѧ pog. buc. о҆ немьже -шѧ сѧ sof. (ἐπένθουν), дрѣвле buc. [b]bon. sof. omis. сѧ, habet pog. buc. (-нишѧ сѧ, ἐπλήσθησαν), радости: χαρᾶς (vl. ἀπολαύσεως). — видѣша pog. (εἶδον). — вьскр҃сша pog. [c]-ша pog., въ наслаждении: ἐν τέρψει. — д҃ша с҃тыи҆хъ pog. — вьскр҃сша pog. (συναναστᾶσαι), мрътвыи҆хъ pog. и҆з' м. с. хр. sof. 5. [a]вьси sof., om. pog.

Digitized by Google

ворнте въшедшоумоу на ꙁа-
Гъ ꙇма ѥмоу ꙇ раоуꙇте сѧ
мъ.
атѫт сѧ ѿ лнца ѥго. Оца
сѫдниꙗ вдовицъ. Бъ в мѣ-
ѧъ своѥмъ.
вьселѣѥтъ ѥдиномысльныꙗ
Ꙇꙁвода ѡкованыꙗ мѫжь-
Также ꙇ прогнѣвающаꙗ
щаꙗ вь гробѣхъ.

ѥго ⁘ [b] Пѫть створнте въшедъшомоу
на ꙁапады ⁘ [c] Гъ нма ѥмоу н ра-
доунте сѧ прѣдъ нимъ ⁘
6. [a] Съматѫть сѧ ѿ лнца ѥго ⁘
[b] Оца снрыхь н сѫдниѩ въдовицъ ⁘
[c] Бъ въ мѣстѣ стѣмъ своѥмъ ⁘
7. [a] Бъ въселѣѥть иномыслъныѩ
въ домоу ⁘ [b] Нꙁвода ѡкованъıѩ
мѫжъствомъ ⁘ [c] Такожде прогнѣва-
ѭщѫѩ н живѫщѫѩ вь гробѣхь ⁘

славаще ꙇ поѭще ѡ нихже видѣшѫ чюдесехь ⁘ [b] На ꙁападъ бо ветхааго
иде хь на крть на голгоѳѣ · повелѣваѥть же оученикомъ варити тоу ꙇ Ꙋго-
асхѫ ⁘ [c] Вѣрънии въси · ꙁа наже въсѧ грѣхы на кръсть въꙁнесе ⁘
[a] Въ часъ бо распатиꙗ много сматениѥ апли ꙇмѣшѫ ꙁърѧще ѥго ⁘ [b] Сн-
ніть ѩꙁыкы ꙗко не ꙇмѫща ба ѡца · вдовицѫ же цви ꙗко не ꙇмѫща мѫжа
ради пострада ⁘ [c] На голгоѳѣ христосъ ⁘ 7. [a] Въ вѣрѣ прѣбываѭщѫѩ
ıсльно ꙇ правѫ вѣрѫ ꙇмѫще к боу, снѩ бъ всѣлѣѥть въ црквъ ⁘ [b] Многыими
аꙁаниꙇѩ дшѫ въ адѣ въставнвъ ꙇ свободнвъ силоѩ многоѩ ⁘ [c] Не тьчиѩ
ıкы рече нъ ꙇ грѣшъникы съвободивъ ⁘

τες). — поаще sof. вꙇдѣвше pog. buc. -ѣшѫ sof. (εἶδον). [b] въꙁыд sof. в'ꙁ- pog. вьꙁиде
βη). — на кртъ голгоѳѣ pog. buc. на к. на г. sof. (ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἐν τῷ Γολγοθᾶ). —
pog. buc. [c] ꙁа наже pog. sof.: gr. ὑπὲρ οὗ.

XVII. *Annot. ad psalm.* 6. [b] sin. male сıх ı ıхъ (nisi culpa editoris), снрыꙇхь sof. —
sin. -днꙗ sof. -дниѥ buc. — вдовиць sof. вьд. sin. [c] стѣамь своѥмь sof. 7. [a] въселѣеть
л. buc. — ѥдиномыслъниѫ sof. -ни buc., ино-ѩ sin. — вь домъ sin. -мь sof. buc.
ыѩ sin. ѿ-инꙗ sof. -ныѥ buc. [c] тако sin. такожде н пр-ж н ж. sof., sine н sin. buc.

nnot. ad comm. 6. [a] въ чꙗс' sof. — бо om. pog. buc., habet sof. — съматениꙗ (πολλὴν
sof. — ꙇмѣша pog. -ж sof. (ἔσχον, vl. εἶχον). — ꙁраще pog. [b] аꙁ. pog. sof. — male
(bis) bon., recte ꙇмаща pog. не оу ꙇ -ж sof. (ἔχοντες, posteriore loco λαβοῦσαι, sof. -щи) —
sof. — хъ pog. (male, recte sof. ха). 7. [a] прѣбываѭщаѩ pog. -щѫꙗ sof. (ἐμμένοντας).
ıом. pog., buc. sine н, quod in sof. legitur (ἑνὶ τρόπῳ). — ꙇмаща pog. -ж sof. (ἔχοντας).
pog. — вьселѣѥтъ pog. въ -ѥть sof. — вь црквe pog. sof. buc. [b] свꙗꙁаныꙗ дша pog.
of. -н'ниѥ дше buc. (δεδεσμένας ψυχάς). [c] нѫ pog. sof.

8. Бъ̄ ѥ́гда ѝсхождаа́ше прѣ̂ люд'-
ми своѝми. Ѥ́гда мимо хождаа́ше в'
поустыни.
9. Ȥемѣ потрасе сѧ ѝ бо ѝбса ка-
нѧша. Ѿ лица бā синаѝна. Ѿ лица
бā ѝ̂сдраїлева.
10. Дъждь воленъ ѿлѫчиши бж̄е
достоа́нию твоѥ̂моу. Ѝ̔знеможе ты
же ѥ̂ѧ съвръши.
11. Животнаа́ твоа́ живѫтъ на

8. [a] Бъ̄ ѥгда исхождааше прѣ
людьми своими ∵ [b] Ѥ́гда мимо хож
даше вь поустъıна ∵
9. [a] Ȥемлѣ потрасе сѧ и бо неб
канѧшѫ ∵ [b] Оть лица бā синѡ
[c] ѿ лица бā илева ∵
10. [a] Дъждъ воленъ ѿлѫчиши б
достоıанию твоемꙋ ∵ [b] Ѝзнеможе т
же ѥѫ съвръши[ть] ∵
11. [a] Животьнаа твоıа живѫть н

8. [a] Ѥ́гда на кранию́во мѣсто ведомъ бѣ съ разбоиникома прѣдъ людъми
[b] Сон'мище пꙋстꙑ̈на нарнчеть· поу̑ бо бѣ погꙋбивъ ї законъ и̔ блт̂ь· скозѣ-н' бо мни
хождааше ∵ 9. [a] Ѥ́гда на кр̑тѣ сꙑ̈ гь̄ потрасе землѧ· тьгда и̔ небеса канѧшѫ жа
лостиѭ̂ ∵ [b] Тожде бо тьгда и̔ тожде ни̋нѣ вниать ∵ 10. [a] Блт̂ь дх̄овънѫѫ̂ гл̄еть
ı̋аже ı̋ако и̔ дъждъ ѡ̓брашаеть чк̄а· достоıа́нию̔ бо хв̄о чл̄къ ю̔сть ∵ [b] Ѝзнеможе чч̄ств
и̔долослꙋжениѥмъ· пришедъ же хь̄ и̔ ѡ̓брашъ свр̑ши ѫ̂ к себѣ бл̂тниѭ̂ ∵ 11. [a] Ѹ̆лци

LXVII. *Annot. ad psalm.* 8. [a] бж̄е buc. — исхождаше sin. -аа́ше sof. [b] мимохождаа́ше sof. buc. — вь поустъıни sin. -ыни sof. buc. 9. [a] канѧша sin. [b] сінаина sin. sof. buc. 10. [a] вольнь buc., достоѣнью sin. [b] і изн. sin. sof. sine и buc. — съвръші sin. sof. buc. 11. [a] in sin. lectio corrupta haud scio an culpa edit. [b] оуготоваль ѥси buc. — своеѧ om. sof. habet buc. — нищюмоу бъ̄ sin. -омоу богъ sof. -омоу бж̄е buc.

Annot. ad comm. 8. [b] съньм. sof. сън'м. pog. — нарицàетъ pog. -е̂ть sof. buc. — поу̑ lege поусто, uti pog. sof. — погоубивы pog. sed legendum погоубивь і (ἀπολέσασα), sof. omis. и. — и скозѣ sof. скозѣ не pog. (sc. съньмище), sof. male ск. на (δι' αὐτῆς, sc. συναγωγῆς), скрозѣ нь buc. 9. [a] земле̂ѧ pog. sof. buc. — тогда sine и pog. sof. buc. — канѧша pog. — Pog. versiculum 9 [b] in duas dividit partes, itidem sof. et buc., ad priorem partem оть лица бā синаина referuntur verba commentarii ѿ лица бā ѝ̂сдраїлева (quae sunt verba psalmi) тогда ѝ̂ нинѣ тъжде (graece: τότε καὶ νῦν ὁ αὐτός), posterioris partis commentarius habet тъжде (bis) sof. pog., melius quam bon. тожде (graece: ὁ αὐτός). — нинѣ pog. ни̋нѣ sof. 10. [a] дх̄овнѫѫ̂ sof. -ноу buc. (τὴν χάριν τοῦ πνεύματος). — ѡ̂брашаеть pog. sof. — male pog. ѥ̂коже ѥ́ко, recte sof. ѥ̂же ѥ̂ко. — male ѡбращаетъ bon. buc. (graece: δροσίζει). [b] пришьдъ pog. ѝ̂ ѡ̂бращь sof., om. pog. buc. (ἐπιστρέψας). — male bon. свр̑шенѫиѭ̂, recte pog. съвръши ѥ̂ѧ, -ѫ̂ sof., bon. сьвр. ѥ (κατήρτισεν αὐτήν). 11. [a] животнаа̂ pog. buc. -на sof. (ζῶα). [b] таи̂нѫиѭ̂ pog. -нѫ sof. — melius трапезѫ pog. sof. (τὴν μυστικὴν τράπεζαν), таиноую трапезоу buc. — крїмит сѧ (sic) pog. кръмить сѧ sof. (τρέφεται).

Digitized by Google

товa блгостиѫ своеѫ нищом | нен ∴ [b] Уготва блгостиѫ свеѫ нищмѹ бѹ ∴

. даст гль благовѣствоуѫжилоѫ многоѫ. | 12. Гъ даст гль благовѣствоуѭщиинмъ силоѭ мнгѫ ∴

.ъ снлъ възлюбленаaго. Лѣ.оу раздѣлити корисtь. | 13. [a] Царъ силъ възлюбленаго ∴ [b] Лѣпотѣ домоу раздѣлити користь ∴

.не поспите междоу прѣдѣ.ѣ голѫби посребренѣ. И меж.и его вь льщанні злат. | 14. [a] Аште посъпите междоу прѣдѣлы ∴ [b] Крилѣ голѫбинѣ посъребренѣ ∴ [c] И межъдоураминѥ его въ лъштании златѣ ∴

.Єгда разньствитъ нбсный | 15. [a] Єгда разнъствитъ небеснъ

[a] животнаа бо члци сѫть, паче же по истинѣ в црви ∴ [b] Уакоу таниѫ траницавшѹ, да кръміт са присно ∴

Апломъ дѹнѫвъ на на и рекь прнимѣте дхь сты. ти бо вселенѣи блговѣ-
13. [a] Хъ ѡ немже ре са се есть снъ мои любимыи ѡ неме блгоизволи ∴ [b] Въ
.ористь диавол раздѣлан са, еже есть чкъ испровръженъіи ∴ 14. [a] Апломъ
во наслѣдовашѫ все раждание земла, аще ре прѣбждете срѣдѣ ихь ∴ [b] До-
.лан апльскыі глеть, ѡ ниже исана ре ѩко голѫбие съ птенъцьі парать. ти
сребро си рѣ чтн, лъстаще са дѣтѣлми попаришѫ вса земла ∴ [c] Голѫб-
а иерданъ сниде того межадѹраминѥ истина и правда разоумнъімъ (ѡгнемъ)
.ъ златьнь прк наре ∴ 15. [a] Цра глеть аплъі ѩко ѡбладавъшѫ вселенѫѫ

.VII. *Annot. ad psalm.* 12. благовѣстьствоуѭщиимъ sin. 13. [a] силы sof. — въз-sof. -люнаago buc. [b] лѣпотою buc. 14. [a] поспить buc. — мюждю (!) sin. — прѣдѣль .ѫбн sin. [c] междюрамье sin. -рамий sof. — ее buc. — льщаниюмь злата buc. льщании [a] разьньствить sof. — нбснын sin. [b] соломоунѣ (?) sin. сельмонѣ sof. buc.

.not. ad comm. 12. доунѫвь pog. (ἐμφυσήσας). — стъ pog. buc. сты sof. (ἅγιον). — -ша pog. -шѫ .а om. pog. съ е. sof. pog., любимы pog. buc. възлюбены sof. (ὁ ἀγαπητός). — блговолихь sof. .og. buc. — испровръженъін : σκολιευθείς. 14. [a] рождние buc. (κλήματα). — зема pog. — прѣбж-. sof. (ἐὰν . . . ἐπιμένητε), male bon. прѣбждѫть, buc. прѣбоу[доу]деть. [b] добрыѫ sof. до-. — ѩко и pog. sof. buc. — п'тенци pog. sof. buc. (σὺν νεοσσοῖς). — лъщѫщи са sof. omis. .άπτοντες), дѣтѣльми sof., omis. pog., льщ. дѣт. om. buc. (ταῖς ἀρεταῖς). — и попариша pog. .ίσθησαν). — зема pog. [c] голѫбиное sof. (τῆς περιστερᾶς). — іѡрдань pog. buc. — того же pog. .ocabulum ѡгнемъ in bon. omiss. legitur in pog. sof. buc. — ѡбразовань pog. sof. buc.: .ένῃ. — златомь прркь ре buc. златомъ и пр. нар. sof. (gr. χρύσιον) sine и pog. 15. [a] вла-

Digitized by Google

цр҃а на неи҃. Ѡснѣжат са вь сѡломѡнѣ.

16. Гора бж҃на̑ гора точчна · гора оусырена гора точчна.

17. Въскжѭ непщоуете горы Ꙋсырены. Горж ѩже бл҃говоли б҃ъ жити в неи҃. Н во г҃ъ вьселит са до конца.

18. Колесница бж҃на̑ т'мами тмы тысжща гобꙁоужщиихъ. Г҃ъ вь нихъ вь синаи҃ ст҃ѣмъ.

царъ на нен ⁖ [b] Ѡснѣжжть са в... селомоунѣ ⁖

16. [a] Гора бж҃нѩ гора тꙋчна [b] гор... высырена гора тꙋчна ⁖

17. [a] Въскжѭ непъщоуете гор... въсырены ⁖ [b] Гора ѩже благоволи б҃... жити въ нен ⁖ [c] Н во господъ вьселить са до конъца ⁖

18.[a] Колесница бж҃нѩ тьмами тъмъ... тисжщж гобъꙁꙋѭщиихъ ⁖ [b] Г҃ъ въ нихъ въ синѣ въ сватѣмъ ⁖

сиѩ бо х҃ь расъла по всеи ꙁемли, ꙁаповѣдавъ ім҃ъ кр҃тити вса ѩꙁыкы ⁖ [b] Селомꙋнъ скаꙁаеть са миръ · дом же мирꙋ црк҃ви. г҃лет же крьстимыи̑ѩ · ѡбѣлат са въ мирѣ ⁖

16. [a] Дв҃аа̑ бц҃а · ꙁане в неи велнѩ Ꙋсъірѣшж, ѩко прічасти са млѣцѣ · [b] тꙋчна же ѩко раꙁботѣ д҃хмъ и ѩко плъти ради ⁖ 17. [a] Како рече невѣрнии прилагаѭть бц҃ж прочиихъ женахь · та бо не приложит са ко всѣмъ женамъ ⁖ [b] Въ дв҃ѣ бо тькмо бл҃говоли б҃ъ жити в неи ѩко иꙁъбранѣ ѡ всеѩ твари ⁖ [c] По истинѣ бо въсели са в на б҃ъ · а не непъщеваниемъ по словесемъ невѣрнъіхь ⁖ 18. [a] Колесницж г҃леть плъть богь слово · тмами тмъі сжть тѣлеса ст҃ыхь, едина же есть плъть ст҃аа̑ ⁖ [b] Ѩко въ синѣ · тако же и въ сиѡнѣ благоволи въселити са б҃ъ ⁖

дав'ша pog. ѡв-вшж sof. -ше buc. (ἄρξαντας). — сиа̑ sof., раꙁсла buc. (διέστειλεν). — въса sof., om. pog. buc. — ѩꙁ. pog. sof. [b] соломинь pog. сельмонь sof. buc. (Σελμών). — кр-а̑ pog. — post в'мирѣ pog. sof. buc. add. си рѣчь въ црк҃ви (τοῦτ' ἔστιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ).

LXVII. *Annot. ad psalm.* 16. [a] бж҃ьѣ sin. [b] оусъірена sin. sof. buc. 17. [a] горж оусыренж sin. -ы оусырены sof. buc. [b] гора ѩже sof. [c] вь кон'ць buc. 18. [a] тъмами тьмы sin. — тысжщѩ sin. тысащж sof. [b] въ ст҃ѣи sin. въ сина въ ст҃ѣмь sof. вь синаи вь ст҃ѣмь buc.

Annot. ad comm. 16. [a] веселиа pog. -лиа buc., велиа sof. (gr. τὰ μέλη, vl. τὰ μυστήρια μεγάλα). — Ꙋсыри са pog. -се buc. -рѣшж sof. (τετυρωμένα). 17. [a] къ всѣмъ pog. sof. buc. [b] дв҃ѣи sof. buc. (ἐν τῇ παρθένῳ). — б҃ъ жити om. pog. buc. — иꙁбранѣ pog. buc. -н'нѣ sof. (ἐκλελεγμένη). — ѡ quod praecedit vocabulo всеѩ om. pog. habet sof. вь всеи творн buc. (ἀπὸ πάσης τῆς κτίσεως). [c] вѣрныихъ pog. -ныхь buc. невѣрьнихь sof. (ἀπίστων). 18. [a] б҃ъ om. pog. buc. — тмами om. buc. — плътъ ст҃а pog. buc. [b] ıакоже sof. — въ сінѣ sof. ѩко вь сінаи pog. buc. (ἐν τῷ Σινᾶ).

Digitized by Google

шелъ ѥси на высотж, плѣ-
плѣнь. Принмалъ ѥси да-
члвцѣхъ. Н бо протнва-
вьселнтн.
. бъ блвенъ · блвенъ гъ дне
жспѣшнтъ намъ бъ спсенні

ъ нашъ бъ спсатн. Н гнѣ
днцꙗ смрътна.
Ѻбаче бъ съкроушнтъ главы
н. | (В)ръхъ власомъ прѣхода-
ъ прѣгрѣшеннихъ своихъ.
Рече бъ ѿ васана ѡбра-

19. [a] Въшелъ ѥси на высотж, плѣ-
ннлъ ѥси плѣнь ∵ [b] Прнꙗлъ ѥси да-
аннꙗ вь члцѣхь ∵ [c] Н бо протнва-
щжѩ сꙗ въселнтн ∵
20. [a] Гъ бъ блнъ благословенъ гдъ
дне дъне ∵ [b] Поспѣшнть намь бъ
спенін ншіхь ∵
21. [a] Бъ нашъ бъ спастн ∵ [b] Н гнѣ
гнѣ нсходнцꙗ смрътнаа ∵
22. [a] Ѻбаче бъ скроушнть главы
врагь своихъ ∵ [b] Връхоу власъ прѣхо-
дащннхь въ прѣгрѣшеннихь своихъ ∵
23. [a] Рече господъ ѡть васана ѡбра-

[a] Въшедъ на кръсть христосъ плѣнн днꙗвола, нсхыщть ѿ него члка ∵ [b] Дасть
о въ достоꙗннѥ себѣ на кртѣ ∵ [c] Н ѥлнко не хотѣахж повнижтн сꙗ вѣрѣ,
покаавъше сꙗ ѡбратншж сꙗ къ бгоу ∵ 20. [a] Кьгда бо нѣ блнъ бь · поба-
ьне дъне н на вськъ часъ блвнтн га ∵ [b] Съдѣаноѥ на кртѣ дасть намъ
21. [a] Сего бо радн ꙗвн сꙗ бь на земли, да спеть члка ∵ [b] Сего бо радн
мрътн, да смрть разорнть ∵ 22. [a] Жндовъскыѩ главы, нже възъдвнгошж
ѧ хръста ∵ [b] Ръваахж бо власы своѩ жндове скръжещжще на ха · съ всѣмн
н власы сьгрѣшішж ∵ 23. [a] Ѻть мжкы кртньіѩ ꙗко ѿ стоуда · васанъ бо
арнчеть сꙗ. възвратнвь сꙗ оубо ре въздамъ нмъ ∵ [b] Въ морн глеть жнтей-
иатежнѣмъ · ѡбратнлъ бо ѥсть троужаащжꙗ сꙗ в немъ ∵

XVII. *Annot. ad psalm.* 19. [a] възіде sin. [b] пріꙗтъ даанъѣ sin. (in sin. reliqua huius
esunt) прнꙗль ѥсн sof. 20. [a] благословлѥнь buc. (bis) [b] днь дне sof. buc. 21. [a] спа-
buc. 22. [b] връхь sof. buc. — власомъ прѣх-німь sof. 23. [a] н ре buc. [b] вь гльбннах' buc.
nnot. ad comm. 19. [a] вьшь pog. buc. — плѣннн buc. — нсхьщь buc. (ἐξαρπάσας).
ine н buc. (καὶ ὅσοι). 20. [a] нѣ блвень гъ pog. нѣ б. гь buc. (οὐκ εὐλογητός), нѣ блвенъ
κύριος). — днь дне sof. buc. (καθ' ἡμέραν). — чѣсь sof. 21. [a] [b] бо om. pog. buc. съмрть
. [a] жндовьскы pog. -ын buc. — вьздвнгж pog. въз'д. sof. — главж pog. главоу buc.
αλήν). — на господа sof. buc. pog. [b] рьвахоу buc. (ἔτιλλον). — скръжьщжще pog. скре-
. (βρύχοντες). — на га pog. buc. (κατὰ τοῦ χριστοῦ). — бо om. pog. buc., habet sof. — съгрѣ-
og. 23. [a] кртныꙗ pog. — сказаѥт сꙗ pog. -ѥть сꙗ sof. -ѥт' се buc. — male възвра-

щж. Ѡбращж въ глжбинахъ морскыхъ.

24. Да ѡмочит са нога твоа вь кръвн. Азыкъ песъ твоихъ ѿ врагъ ѿ него.

25. Видѣна быша шествна твоа бже. Шьствна ба моего црѣ іже єстъ вь стѣмъ.

26. Варниша князи ꙗдѣ пожщиихъ. По срѣдѣ дѣвъ тупаньницъ.

27. Въ црквахъ блвите ба. Га ѿ истѡчникъ иісраілевъ.

штж ∴ [b] Ѡбраштж въ глжбин... морьскъіхь ∴

24. [a] Да ѡмчить са нога твоꙗ ... кръвн ∴ [b] Ꙗзыкь песъ твоихъ ѡ... врагь ѡть него ∴

25. [a] Віндѣна бышж шествиꙗ тв... бже ∴ [b] Шествиꙗ ба моего црѣ и... єсть въ стѣмъ ∴

26. [a] Варишж кънази ꙗдѣ по... штиихъ ∴ [b] По срѣдѣ дѣвъ тупан... ницъ ∴

27. [a] Въ црквахь благословите ба... [b] Господа ѡть источьникь изранлевъ...

24. [a] На кръстѣ гвоздии пригваждаємоу ∴ [b] Ѱн сжть жидовъстии ѿроци, ... ниже глеть · ѡбнджж ма ѱи мнози. ти бо ꙗко ѱи аѯкъі своꙗ поѡстришж на ха...
25. [a] И на чювъствьиѣи и разумиѣи земли и мори ходивъ бь слово ∴ [b] Сна бжнꙑ... шествиꙗ, ꙗко съ члкы пожи · тои бо єсть црь стъімъ ꙗко сть ∴ 26. [a] Апли варниш... вса земла, ѹчаще пѣти и блти га ∴ [b] Црки глеть дѣвъі ꙗко юнъі вѣроа сжщж... тупаннцж же ꙗко в тѣ браца҆жщамъ гжслемъ дховнъімъ ∴ 27. [a] Єгда въ црк...

тить bon., recte възвратив са pog. -вь са sof. (ἐπιστρέψας). — рече om. sof. [b] глеть sof., om. pog. buc. — житнiстѣмъ pog. -єнсцѣмь sof. -ѣнсцѣмь buc. — троуждающжѧ са pog. -жщжѧ са sof. (τοὺς ... χειμαζομένους). — вь житии pog. buc. (pro въ немъ sof.)

LXVII. *Annot. ad psalm.* 24. [a] аз. sof. 25. [b] цра buc., въ стѣамь sof. 26. [a] князи ꙗдѣ sof. кнезе блызь поющиихь buc. [b] тум'панниць sof. тим'пан'ниць buc.

Annot. ad comm. 24. [b] пси pog. п'си sof. buc. — жидовьсти pog. -ьсцни buc. sof. — мноsи pog. -зи sof. — ты во sof. — п'си pog. — своа pog. -ѫ sof. — -ша pog. 25. [a] и чювиѣи pog. buc. и на чювьствьнѣи sof. (ἐν τῇ αἰσθητῇ). — в мори pog. вь мори buc. (καὶ θαλάσσῃ). [b] пожитъ pog. -т' sof. пожи buc.: ἀνεστράφη. — тъ pog. тъ sof. buc. 26. [a] аплы buc., варниша pog. вса om. pog. sof. buc. — зема pog. [b] сжща вѣрож pog. buc. і юны сжщи вѣрож sof. (νεανίδας ὡς νεαζούσας τῇ πίστει). — тупан'ница pog. тум'пан'ца sof. тум'пан'нице buc. (τυμπανιστρίας). — браца҆жщимь sof. -ющамь buc. (χρουομένης). 27. [a] рє естъ pog. buc. (φησὶν ὑπάρχει). — а да не buc. [b] male bon. и любовъ дѣаніе бже, recte pog. sof. buc. исдраиль бо видѣние бжие (ἰσραὴλ γὰρ ὅρασις θεοῦ ἑρμηνεύεται).

Digitized by Google

28. Тоу веннамннь юноша вь Умѣ оужасн. Кназн їюдовн влкы нхъ. Кназн завоулонн, кназн нефталнм-лн.	28. [a] Тоу веннꙗмннъ юноша въ оумѣ оужасънѣ ∵ [b] Къназн нюдовн владыкы нхъ ∵ [c] Кънazн завълонн, къназн нефталнмовн ∵
29. Заповѣждь бже снлож твоеж. Оутвръдн бже се, еже есн съдѣлалъ в на.	29. [a] Заповѣждъ бе снлж твонж ∵ [b] Оутвръдн бжесе, юже юсн съдѣлалъ в насъ ∵
30. Ѿ црькве твоеїж въ ієрлмъ· тебѣ прннесжтъ цре дары.	30. Отъ цръкві твоюж въ нлнмъ тебѣ прнвесжть цре дары ∵
31. Запрѣтн звѣремъ трьстнымъ. Сънымъ юньцъ въ юнннца людьскы-	31. [a] Запрѣтн звѣремъ тръстьнымь ∵ [b] Сънемъ юнецъ въ юнннцахъ

юсть ре члкь· да блвнть ба, (а) да не матет са умо ∵ [b] Славнмъ бо гь юсть ѡ нсточьннкъ кръщеннꙗ· нсрандь бо вндѣнїю бнѥ сказають са ∵

28. [a] Отъ частн всего азка нарнцають жїдовъска· зане ꙗко въ ужасѣ н юношъствовашж на ха, ꙗко быїтн сномъ болѣзнн· венїамн бо снъ болѣзнн сказают са ∵ [b] Вѣровавшнн бо ѿ жндовъ (н) нсповѣдавшен са влкъї кьназн быїшж грѣхомъ ∵ [c] Глеть жндовъскъїнж кназж, нже в ноцін юшж ха· завлонь бо ноцінаа малъва сказает са. невталнмъ же пространъство· распространїшж бо безаконнню н грѣхь своп ∵
29. [a] Сътворн снлонж своюнж мъсть на бѣсѣхь ∵ [b] Сн рѣчь Укрѣпн се юже съдѣла намъ, распатню н въскрсенїю. глеть же н дшж ∵ 30. Отъ црвн древнѣаго нюрма въ новъїн юрмъ тебѣ прнесжть цре даръї. глет же н влъхвъї· рода бо бѣшж цркаарго ∵
31. [a] Чародѣюмъ н юретнкомъ злаа пншжщнмъ н лжкаваа тръстнїж ∵ [b] Кънажж жндовъскыїнхь людеп мѣннть быїкы, а людн юннцж. вождаахж бо а ꙗкоже хотаще

LXVII. *Annot. ad psalm.* 28. [a] оуноша sof. — вь оужасѣ buc. [c] завоулwнн buc. неф'ѡ. sof. buc. 30. црькве sof. buc. 31. [b] сьн'мь юн'ць buc. [c] затворн sof. -тн buc. [d] аз. sof. — хо-цїжа sof.

Annot. ad comm. 28. [a] же жнд. pog. buc. — н ante юнош -ша om. pog. buc., neque graece legitur. [b] вѣровавшен pog. sof. buc. (οἱ πιστεύσαντες). — нсповѣдавше pog. buc. ї нсп-шен са sof. (ἐξομολογησάμενοι). — влцѣ sof. — быша pog. [c] кназа sof. — ꙗса pog. аса sof. юше buc. (ἐκράτησαν). — га sof. buc. — заволонь pog. завоулонь buc. — male мтва ноцінаа pog. buc., recte малъва нощ'на sof. (sine бо), graece: ῥύσις νυκτός. — неф. же pog. sof. buc. (бо bon.) — безаконеннїе н гр. pog. sof. buc. -ннн гр. bon. (τὴν ἀνομίαν καὶ τὴν ἁμαρτίαν). 29. [a] бѣсѣ sof., male на вcѣхъ pog. buc. (ἐν τοῖς δαίμοσιν, vl. ἔθνεσιν). [b] съдѣа pog. -ла sof. buc. 30. [a] црькве sof. pog. buc. — древнѣго pog. -вльнаадго sof. -ѣвльнааго buc. (τῆς ἀρχαίας). [b] бѣıахоу buc. 31. [a] чѣр- sof. чародѣwмъ pog. -мь н юр-гомь buc., male злато бо пнш. pog. buc. (recte злаа sof., τὰ κακά). [b] кназа pog. sof. — людни sof. pog. — людні юннца sof. — ꙗкоже ıако юннца хотацıа pog. ıакоже х.

ѧ҆хъ. Ꙁатворити ѧ҆скоушеныѧ҄ сребромъ. Раждени ꙗ҆ꙁыкы хотащаꙗ҄ бранемь.

32. Придѫтъ мо҄твьници ѿ ѥ҆гѵ҆п'та. Ѥ҆ѳиѡпиа варитъ рѫка ѥ҆ꙗ къ бо҃у.

33. Цр҇твиа ꙁемнаа поите бо҃у, вьспоите г҃ви.

34. Възьдшоумоу на н҃во н҃воу на вьстѡкы. Се дастъ гласоу своѥ҆моу гласъ силы.

35. Дадите славѫ бо҃у. Na ѧ҆ѵ҆драили вельлѣпота ѥ҆го. И сила ѥго въ ѡ҆блацѣхъ.

людьскыхъ ⁖ [c] Ꙁатворите искоушены съребромъ ⁖ [d] Раждени ꙗꙁыкы хот…штѫѩ бранемъ ⁖

32. [a] Придѫть молитвьници ѿ ѥгѵпъта ⁖ [b] Ѥтиѡпиꙗ варить рѫ…ѥѩ къ богоу ⁖

33. Цръства ꙁемънаа поите бо…въспоите бви ⁖

34. [a] Въшедъшомꙋ на небо небо…на въстокы ⁖ [b] Се дасть гласоу сво…ѥмоу гласъ силы ⁖

35. [a] Дадите славѫ богоу ⁖ [b] N…иꙁдраили велълѣпота ѥго ⁖ [c] И сил…ѥго въ ѡблацѣхъ ⁖

ꙗ҆ко ю҆ніцѫ ⁖ [c] Ꙁатворенъ бо бы҃ ѧ҆юда, ѧ҆скоушенъ съребромъ ⁖ [d] Бѣсы҃ погоуби· ти бо радѹѭть сѧ и҆ мысльныимъ и҆ чювьствьныимъ бранемъ ⁖

32. [a] Тои бо пръвѣе приѩть сп҃а. придѫть ѿ скр҃ъби на сп҃еніѥ· ѥ҆гѵ҆п҃ть бо ѡ҆скръблѣ҄ащі сказаѥт сѧ ⁖ [b] Ꙗко смѣрени приступать к бо҃у. ѥ҆тиѡ҄пи бо смѣреніѥ сказаѥт сѧ. гл҃ет же и҆ каженика, ꙗ҆ко пръвѣе ѿ страны тоѧ҄ вѣрова г҃ви ⁖ 33. Оустить пр҇рчъство, ꙗ҆ко да и҆ цр҃е поѭще и҆ въспѣваѭще б҃ви покланѣѭть сѧ ⁖ 34. [a] Възнесеніѥ г҃не то гл҃еть ѿ горы ѥлиѡ҆нъскыѩ, ꙗ҆же ѥсть на въстокь ѥ҆ѥ҆р҇ма ⁖ [b] Гл҇а хв҃ъ а҆пл҃и сѫть· тѣмъ дасть гласъ силы ѥ҆ѵ҆гл҇ъскѫѩ проповѣдъ ⁖ 35. [a] Вѣрнии оуꙁьрѣвъше силы ѥ҆го славѫ бо҃у даѭть ⁖ [b] Na людехь ꙗꙁычьскыихь· ти бо сѫть

ꙗ҄ко и҄ юн. sof. ꙗко юн. хот. buc. (ἦγον γὰρ αὐτοὺς ὡς ἐβούλοντο καθάπερ δαμάλεις). [d] чювны pog. чюв'нымь buc. чювьствьнымь sof. (αἰσθητοῖς πολέμοις).

LXVII. *Annot. ad psalm.* 33. цр҇вна҄ sof. -ниꙗ buc. — ꙁемлъскаа҄ sof. -мльнаа buc. — г҃ви sof. buc. 34. [a] н҃бо н҃сноѥ buc. — въсток' sof. 35. [a] и҆ср҃ли sof.

Annot. ad comm. 32. [a] тъ pog. тъ sof. ть buc. — приꙗ҄тъ pog. (ἐδέξατο), -ѧ҄ть sof. — придѫ pog. -доу buc. прииідь бо sof. (graece: ἥξουσιν). — ѥ҄гупеть sof. — -жщи pog. sof. скрьбещіи buc. (ἐκθλίβουσα). [b] къ хо҃у sof. (τῷ χριστῷ). — ѥѳиѡпии buc. ѥ҄ѳиѡ҄пи sof. pog. — смѣрены скаꙁаѭть сѧ sof. (αἰθίοπες γὰρ ταπεινοὶ ἑρμηνεύονται). — кажника buc. (τὸν εὐνοῦχον). 33. in fine add. г҃ви sof. 34. [a] възн. хво гл. pog. buc. възн. г҃не гл. sof. — то in reliquis cod. non legitur, ѥлеѡ҆н'скыѫ sof. -ѧ pog. ѥлеѡн. ѥже buc. (τῶν ἐλαιῶν). [b] бо дастъ pog. -ть sof. 35. [a] ꙁрѣвше pog.

Digitized by Google

36. Дивенъ б҃ъ въ с҃тыхъ своихъ, б҃ъ і͗іл҃евъ. Тъ дастъ силѫ и҆ дръжавѫ людемъ свои҃. | Бл҃венъ б҃ъ.

36. [a]Дивнь б҃ь въ с҃тыхь своихь, б҃ъ и҃левъ ∴ [b]Тои дасть силѫ и оутвръждениѥ людемь своимъ ∴ Бл҃венъ б҃ъ ∴

LXVIII.

Pog. Bon.

∴ Сл҃а · в ко҃ · ѡ и҆змѣноужщиї҃х са двдви ∴ · з҃и ·

Слава · въ конецъ · ѡ измѣноужщиихь са д҃довн ∴ · з҃и ·

на кончинѫ бо и҆змѣниша са жидове· си рѣчь пр҃ложиша ѿ дроугъ· вразн бо быша.

На конъчинѫ бо и҆змѣнишѫ са жидове · си рѣчь прѣложишѫ са и҆ ѿ дрѸгъ вразн бӹшѫ ∴

2. Спси ма б҃же ꙗко внидѫ воды до д҃шѫ моеѩ.

2. С҃пи ма б҃же ꙗко внидѫ воды до д҃ш(ѫ) моѩ ∴

новӹ и҃лъ, е҆же е҆сть х҃ь· на том бо лѣпота б҃ниѩ възвелічї са ∴ [c]Въ а҆п҃лѣхь· ѡ҆блакӹ бо ѩ нарнчеть, ꙗко дъждѫ благодѣтьнӹѩ носащѫ ∴

36. [a]Сватыїми бо Ѹаиви са сила хрьстова ∴ [b]Хрьстось и҆зъдранлъ бо свои богѸ съказаѥть са ∴ [c]печать словоу ∴

LXVIII. 2. Сеи гласъ а҆дамлъ рече· спси ма, водӹ бо грѣховинӹѩ напльнишѫ д҃шѫ моѩ ∴

---

buc. оузр. sof. (θεωρήσαντες). — славы ѥго (pro силы ѥго: τὰς δυνάμεις) pog. buc., reliqua desunt in pog. sof. buc. et in graeco textu. [b] ѧ҆зычныхъ pog. sof. buc. [c] во ante ѡблакы add. pog. — ѧ҃ sof. ѩ pog. — бл҃гны pog. -ныѧ sof. — носащие pog. sof. (ὡς τοὺς ὑετοὺς τῆς χάριτος βαστάζοντας).

Annot. ad psalm. 36. [b] т҃ъ sof., om. buc. — и дръжавѫ sof. -воу buc. — благословлѥнь buc.

Annot. ad comm. 36. [b] свои х҃оу buc. (ἴδιος θεοῦ). — Post сказаѥть са add. pog. тъ дастъ силѫ и҆ дръжавѫ людемъ вѣр'нымъ, ita et sof. т҃ъ дасть с. и҆ д. в. л., et buc. ть д. с. и д. л҃юмь вѣрнымь (graece: αὐτὸς ἐνεδυνάμωσε καὶ ἐκραταίωσεν τὸν λαὸν τὸν πιστόν). [c] печѧть sof.

LXVIII. *Annot. ad titulum.* Пьсал҃мь въ конець sin. — о измѣнъшихъ сѩ дадоу sin. ѿ и҆з'мѣноужщиихь са п҃ломь двдвь sof. -щиих' се двдви buc. — ѿ дроуга (sine и) buc. (ἀπὸ φίλων). — бо быше buc. sine бо sof. (sine γάρ).

Annot. ad psalm. 2. [a] вьнидоше buc. — до д҃шѫ sin. sof. мо́ѫ sof. до д҃ше моѥѥ buc.

Annot. ad comm. 2. [a] съ pog. sof. сь buc. — рече om. pog. buc. — с҃пси ма, quod

Digitized by Google

3. Оугльбъ вь тимѣнии глѫбины и нѣсть постоꙗнна. Приждъ въ глѫбины морьскыѩ и боурѣ потопи ма.

4. Оутроудихъ са вьпиꙗ и изъмльче грътанъ мои. Ищезете ѡчи мои вьпиѭщоу ми на Ба моего.

5. Оумножиша са паче власъ главы моеꙗ ненавидащеи мене спыти. Оукрѣпиша са врази мои, изгонащеи

3. a Оуглѫбь въ тьмѣнии глѫбины и нѣсть постоꙗнниꙗ ∴ b Приидь въ глѫбинѫ морьскѫѩ и боурѣ потопи ма ∴

4. a Оутроудихь са вьпиѭ, изъмлъче грътанъ мои ∴ b Иищезостѣ ѡчи мои оуповаѭщи ми на Ба моего ∴

5. a Оумножишѫ са паче вла главы моеѩ ненавидащиен мене спыти ∴ b Оукрѣпишѫ са врази мои, изгонаѭщи

3. a И въ глѫбинѫ лъстьнѫѩ и въ бренние грѣховъное върииѫшѫ ма бѣси ∴ b Рече чл҃къ · приидѫ въ безъвѣстьнѫѩ житеискаго морѣ жизнъ и въсвиставъ зміи смѣри ма · боурѣ бо вѣтръ есть золъ ∴ 4. a Егда вьпиꙗше чл҃къ плачемъ велиемъ кь гоу, троуденъ бы · грътанъ же вкоусивъ идолъскыихъ жрътвъ заѩ са ∴ b Чааніемъ пришествиꙗ хв҃а таѩ и бола всегда ищезостѣ ѡчи мои, рече чл҃къ ∴ 5. a Ре адамъ ѡ бѣсѣхъ, и по истинѣ хь ѡ жидохь · не да вины ненавистьныи, нъ спыти възненави-

bon. omis., ad fidem pog. sof. buc. restitui. — бо om. pog. buc., habet sof. — грѣховныꙗ напаьниша pog.

LXVIII. *Annot. ad psalm.* 3. a оуглебъ sin. оуглыбохь buc. — тімеnii sin. -нии sof. -ни buc. — глыбины buc. — постоѣнье sin. постоꙗнна sof. b прідъ sin. приндохь buc. — глѫбины морьскыꙗ sin. -ыѩ sof. глыбины морскые buc. 4. a вониꙗ sin. — и із'млъче sof. buc. — грътань sin. b иштезете sin. иш. sof. ищезостѣ buc. — оупьваѭщю sin. -ѫщоу sof. -ющоу buc. 5. a ненавидещини buc. — безоума (pro спыти) buc. b изгонещини buc. — бес правъды sin. -в'ды sof. buc. c тогда възвахъ sin. вьзвахь buc. тъгда въздах' sof. (ἀπετίνυον).

Annot. ad comm. 3. a вь глыбинноу sine и buc. — льст'нѫ pog. -оу buc. лъст'нѫѩ sof. (τῆς πλάνης). — вьр. pog. върін. sof. (ἐνέβαλον). b пришь pog. buc., melius приидь sof. (ἦλθον) quam приидѫ bon. — житніскааго pog. -еискааго sof. — и omis. pog. buc., и въсвиставь sof. вьсвиставь buc. (συρίσας), зми pog. — съмѣри ма sof.: ἐταπείνωσέ με. — боура buc.: καταιγίς. — зль pog. зъль sof. зьль buc. 4. a плачемь велиемь чловѣкь sof. — къ Гю pog. — жрътвъ sof. buc. — заѩт са pog. -ѩ са sof. -ет' се buc. (ἐφράγη). b чаанием sof. — таѩ pog. -ѩ sof. (τηκόμενος). — бола: ὀδυνώμενος (vl. ὀξυνόμενος), male buc. тае бо се (pro и боле). — ищезете pog. sof. -зета buc. (ἐξέλιπον). 5. a а по ист. pog. sof. buc. — хс sof. om. pog. buc. — ненавист'нымъ (sine нъ) pog. -нымь buc., recte -ны sof. (ἀφορμὴν μίσους), нъ om. buc. b неп'щеваша вьзмощи pog.

Digitized by Google

ма бес правды. Ѩҳже не въсхыща-
ахъ, тогда въздааҳъ.

6. Бже ты оувѣдѣ безоумние мое. Ѩ прѣгрѣшенна моа ѿ тебе не ꙋташа.

7. Да не постыдат са ѿ мнѣ тръпащей та гн гн силъ · ни посрамлѣжт же са ѿ мнѣ искжщей тебе бже иiлевъ.

8. Ѩко тебе ради принасъ поношение. Покры срамота лице мое.

9. Тоуждь быҳъ въ братрии моей. Ѩ страненъ снъ матере моеia.

ма без правды ∴ [c] Ѩхьже не въсхыщаахь, тогда въздааҳь ∴

6. [a] Бже ты ꙋвѣдѣ безоумние моѥ ∴ [b] Ѩ прѣгрѣшеннıа моıа ѿ тебе не оутаншж са ∴

7. Да не постыдать са ѡ мнѣ трьпащен та гн гн силь · ни посрамлѣжть же са ѡ мнѣ искжщен тебе бе нлевь ∴

8. [a] Ѩко тебе ради прнıжҳь поношение ∴ [b] Покры срамота лице моѥ ∴

9. [a] Тоуждъ быҳъ въ братнн моѥн ∴ [b] Ѩ стьраненъ сынъ матери моѥн ∴

дѣшж ма ∴ [b] Си рѣчъ непъщевашж възмощи жидове тогда изъгнати га · бъ же ненапастни ѥсть зломѹ ∴ [c] Оть нихьже ре · иҳъже (не)възахъ, въздааҳъ имъ ∴

6. [a] Ѩко безꙋменъ бо въмѣненъ имъ бъiхь, зракъ рабеи приѥмъ · всѣ же бъiвшиıа танна адама ради бъi ∴ [b] Ѩ ıако безꙋмна и ıако много съгрѣшша въспрiiжть ма, да ѡчтивъ съвръшиши ма ста, ре чкъ ∴ 7. Господьскъiимъ бо чловѣкомъ, възъiскаѥжть [бо] чловѣци ба, къ томꙋ не посрамлѣѥми, начжтъкъi имжще на нбси ∴ 8. [a] Чловѣка бо ради въсѣ прѣтрьпѣ гъ ∴ [b] Ѩко злодѣи ѡплъваѥмъ и заꙋшаѥмъ по лицоу ∴ 9. [a] Братниа бо гнѣ по плъти, иѣ же тꙋжаи бъiшж безвѣрнѥмъ ∴ [b] Жи-

---

-ж въз'м. sof., graece: τῷ δοκεῖν ἐνίσχυσαν. — тъгда sof. — ненапастникъ pog. -кь sof.: ἀπείραστος. [c] ѿ ниҳь рече sof. ō ниҳъ р. pog. ѿ ниҳ'же buc. — не възасъ pog. не възась sof. не вьзеҳь buc. (ἃ οὐκ ἔλαβον). — въздаҳь sof.

LXVIII. *Annot. ad psalm.* 6. [a] безоумье sin. [b] прѣгрѣшенна моа sof. 7. мьнѣ sin. (bis). 8. [a] прiiасъ sin. -ась sof. -ѥҳь buc. 9. [a] братрi моеi (sine въ) sin. братрии моей sof. братнн моѥн buc. [b] стран'нь buc. — сномъ sin. -мь buc. -нень снь sof. — мтере моѥѥ buc. матерi моеıа sin. мтри моей sof.

Annot. ad comm. 6. [a] имъ om. sof. (sed graece: ἐλογίσθην αὐτοῖς). — зракъ: μορφήν. — рабиi pog. sof. buc. (δούλου). — принiмъ pog. -ѥмь sof. -ıемь buc. — же om. pog. buc. [b] въспрiiать sof. 7. гьскымь чловкомь pog. buc. — бо post възиск. om. pog. sof. buc. — и к'томоу sof. — не посрамлѣѥми pog. sof. -ıаѥмыи buc., graece: μηκέτι ἐντρεπόμενοι. — начатъкъ pog. -окь sof. -ькь buc. (τὴν ἀπαρχήν). — имаще sof. pog. — на нбсеҳь sof. (ἐν οὐρανῷ). 8. [b] ѡплюваѥмь buc. 9. [a] братрiа pog. -риа sof. — быша pog. [b] снве om. buc. — сьродниа ради

Digitized by Google

10. Іако завнстъ домоу твоего снѣсть ма. И поношенна поносащніх ти нападж на м.|

11. И прнкрыхъ постомъ дшж моіж. И бысть в' поношенніе мнѣ.

12. И положнхъ ѡдѣнніе мое врѣтнще. И быхъ імъ въ прнт'чж.

13. О мнѣ глоумѣахж са сѣдащеи въ вратѣ.| И ѡ мнѣ поіахж пнжщеи вино.

10. [a] Іако завнсть домоу твоі[...] сънѣсть ма ∴ [b] И поношенніа поно[...] штннхь ти нападж на ма ∴

11. [a] И прнкрыхь постомъ доуш[...] моіж ∴ [b] И бысть въ поношенніе мънѣ[...]

12. [a] Положнхъ ѡдѣіанніе моіе вр[...] тіще ∴ [b] И быхъ ним въ прнтьчж[...]

13. [a] Ѡ мнѣ глоумлѣахж са сѣ[...] дащен въ вратѣхь ∴ [b] И ѡ мнѣ по[...] іахж пніжщен вино ∴

дове снве сънъмнща, іеже іако мтрн съродніа радн наѱаіеть· ти же іако страннѹ [...] тоужде[іе]мѹ внимаахж ∴

10. [a] Знамена пр҃чъство прншествніе хво, іегда нзъгна н-црве нёродащжіж н продаіжщжіж н коупащж ∴ [b] Поношаахж бо тъгда жидове хоу глаште· коіе знаменніе показаіешн іако сн творншн ∴ 11. [a] Бѣ бо поста са н ѡб нощъ прѣбыіваіж въ пѹстыінѣ, іакоже іесть ѱано въ іеуггелнстѣх ∴ [b] Невѣрънин бо поношаахж ємѹ іако простоу чкоу, не разѹмѣіжще таннъі смотренніа ∴ 12. [a] Іако члкь бо н в рнзж ѡблачааше са ∴ [b] Смѣжще бо са жидове глаахж дрѹгь кь дроугѹ, кто сен есть ѡбо ∴ 13. [a] Прнсно бо сѣдаще въ вратѣхь црквънъіхь жидове печаахж са· что ѹбо іесть чко-сь ∴ [b] И на пнрѣ жидове ѡ хѣ бесѣдоваахж, поносаще н смѣіжще са ∴

---

pog.: διὰ τὸ συγγενές. — напнсаетъ pog. buc. -пнсаваеть sof. (ἐπιγράφεται). — ты же sof. — н omis. bon. habent pog. sof. buc. — тѹждей pog. тоуждемоу sof. (graece: ὡς ξένῳ καὶ ἀλλοτρίῳ).

LXVIII. *Annot. ad psalm.* 10. [a] жалость sin. — моіего buc. [b] поношенна sof., поносіащеіхъ тебѣ sin. -щінхь ти sof. buc. — нападоше buc. 11. [a] прнкрнхь buc. [b] поношенніе (sine вь) buc. 12. [a] і положіхъ sin. buc. — одѣнье sin. ѡдѣнніе buc. — въ врѣште (pro врѣтнште) sin. [b] въ прнтьча sof. 13. [a] глоумлѣхо (sic!) sin. -мліахоу buc. [b] пыжште sin.

Annot. ad comm. 10. [a] знаменаа buc. — прншествна хва pog. buc. -нѣ хво sof. — нёродаща н продажща н коупоужіщаіа pog. buc., sof. om. н продаіжщаіа, habet н коупоужіщж (graece: τοὺς καταφρονοῦντας καὶ πολοῦντας καὶ ἀγοράζοντας). [b] bon. male поношенніа, recte pog. sof. поношаахж, buc. -аахоу (ὠνείδιζον). — тъгда add. cum pog. sof. buc. (gr. τότε), bon. om., створншн pog. 11. [a] bon. male ѡбннщъ, ѡб'ноціь pog. sof. buc.: διανυκτερεύων. — пнсано pog. sof. buc. [b] бо om. pog. buc. — н нераз. pog. — таины pog. sof. buc. (τὸ μυστήριον). 12. [a] ѡблачѣаше са sof. [b] съ pog. sof. сь buc. (pro сен). 13. [a] печѣахж са sof., съ члвкь sof. члвкь сьь buc.

Digitized by Google

14. Аꙁъ же молитвѫ моѭ к тебѣ гн. Въ врѣма блговолениа бъ. Въ множьствѣ млти твоеѩ оуслыши ма гн · въ истинѣ спсениа твоего.

15. Спси ма ѿ брениа, да не ꙋгльбиѫ. Иꙁбави ма ѿ ненавидащиих ма · и ѿ глѫбокыхъ водъ.

16. Да не потопитъ мене боурѣ воднаа · ни пожретъ мене глѫбина. Ни сведетъ ѡ мнѣ рьвеникъ ꙋстъ свои.

14. [a] Аꙁъ же мтвѫ моѭ к тебѣ гн ∴ [b] Врѣма благоволению бъ ∴ [c] Въ множьствѣ милости твоеѩ оуслыши ма, въ истинѣ спениꙗ твоего ∴

15. [a] Спаси ма ѿ брениꙗ, да не оуглъбла ∴ [b] Иꙁбави ма ѡть ненавидаштиихь ма, и ѡть глѫбокъиихъ водъ ∴

16. [a] Да не потопитъ мене боурѣ водънаа ни пожърeть мене глѫбина ∴ [b] Ни съведеть ѡ мънѣ ръвеникъ оусть своихь ∴

---

14. [a] Сам же хъ ꙗко члкъ въ мтвѣ тръпѣаше, ѡбраꙁъ бываѫ вѣрнъїм ∴ [b] Жѫдааше бо врѣмене мѫкъї ∴ [c] Молитъ са иꙁъвѣштаѩ бчловѣчение · бжаи рече волѣ твоꙗ, къ ѿцоу глаголааше спасъ ∴ 15. [a] Спасти бо человѣка ѿтъ брениꙗ грѣховънаꙗго приде спасъ мироу ∴ [b] Иꙁбави ма, ре хъ, ꙁа чка ѿ бѣсъ · ти бо испрва ненавидать чка, да истръгнѫть его ѿ ꙁълъ · ꙁане ꙗко вода покрыла есть лъсть ∴ 16. [a] Вльнъї мѣнить бечестниꙗ бꙋра, еѫже гонести чкоу благоволи хъ. раꙁличнѣ бо глать прци. ни пожреть мене глѫбина чкъ ре, да не пакъї въ глѫбинѫ ꙁола впадѫ ∴ [b] Въпадъї в ръвени ꙗꙁъкь неꙋдобъ иꙁборeть са · тако и впадъшеи въ грътанъ диꙗволь едва спсать са ∴

LXVIII. *Annot. ad psalm.* 14. [a] молитвоѭ моеѭ sin. -оѫ -еѫ sof. [b] въ врѣмꙗ sin., sine въ sof., благоволенѣ sin. [c] твоеꙗ sof. — оуслыши ме гн buc. — и вь истинѣ buc. — рѣснотѣ sin. — спа sin. спсениа sof. 15. [a] брьниꙗ buc. — оуглъбѫ sin. оуглъб'нѫ sof. buc. [b] om. миꙗ sin. — гльбокыхь buc. 16. [a] водна sof. — гльбина buc. [b] ровьникъ sin.

Annot. ad comm. 14. [a] въ om. bon., hab. pog. sof. buc. (gr. τῇ προσευχῇ ἐκαρτέρει). [b] жъдааше pog. жьд. sof. ждаше buc. (ἐξεδέχετο). [c] ꙗко къ ѿ. pog. buc. sine ꙗко sof. — спъ (pro спсъ) sof. 15. [a] спсти sof. buc., спасеть bon. — брьниꙗ buc. -- грѣ|внааго buc. (omiss. lit. χο). — мира pog. buc. [b] ты бо sof. — да pog. sof. buc. (graece καί). — истръгнѫ sof. -нетъ pog. buc. (graece: καὶ ἀνασπάσω). — его om. pog. buc., habet sof. — ѿ бѣсъ pog. ѿ ꙁъль sof. — покриваѥ buc. — лъсть sof., om. pog. buc. (ἡ πλάνη). 16. [a] бечьстна pog. sof. -ꙗ buc. — еѫже pog. еаже sof. — гонеꙁнѫти sof. buc. — раꙁлично buc. — гла pog. глють buc. — гльбиноу buc. — ꙁъль приде sof. pog. ꙁъль приидоу buc. [b] впадыи pog. въпадьи sof. выпады

Digitized by Google

17. Оуслыши ма г҃и ꙗко бл҃га ѥстъ м҃лть твоꙗ. По множьствоу щедротъ твоихъ прїзри на ма.

18. Не ѿврати лица твоѥго ѿ ѿрока твоѥг҃. Ꙗко скрьбла, ꙗдро ꙋслыши ма.

19. Вън'ми д҃ши моѥи и ѿми ꙗ. Врагъ моихъ ради избави ма.

20. Ты бо свѣси поношение моѥ · и стоудъ мои и срамотѫ моѭ. Прѣдъ тобоѭ сѫтъ вси стѫжаѭщеи мнѣ.

17. [a] Ꙋслъıши ма г҃и ꙗко бла
ѥстъ милость твоꙗ ⁘ [b] По множьств
щедроть твоихь призьри на ма ⁘

18. [a] Не отьврати лица твоѥго о
отрока твоѥго ⁘ [b] Ꙗко скрьбла, ско
ꙋслъıши ма ⁘

19. [a] Вънъми д҃ши моѥи, отьм
ѭ ⁘ [b] Врагь моихь ради избави ма

20. [a] Ты бо съвѣси поношени
моѥ · и стоудъ мои и сърамотѫ моѭ
[b] Прѣдъ тобоѭ сѫть въси сътѫжаѭ
щеи мнѣ ⁘

---

17. [a] Ч҃лкъ р҃е · Ꙋслъıши ма г҃и и ꙋщадри к намъ синтиѥ ⁘ [b] Мъножъствомъ бо штедроть сп҃слъ ѥстъ ч҃ка, а не по правдѣ ѥго ⁘ 18. [a] Аще бо по грѣхꙋ ч҃лчъскомоу б҃ъ ѿвращалъ би лице своѥ ѿ него, не би сп҃аѭщаго ⁘ [b] На кр҃тѣ х҃ь ꙗко ч҃къ всѣ стр҃ажеть да сп҃ть ч҃ка ⁘ 19. [a] Твоѥ бо ѥсть доуновениѥ · тѣм же не прѣзри ѥѭ ⁘ [b] Да не порадꙋѭтъ ми са, р҃е ч҃къ, ꙗко побѣдивъше бѣси ⁘ 20. [a] Всѣ бо свѣдома сѫть б҃мъ, ꙗко ч҃ка ради поношениѥ приѥмлеть х҃ь ꙗко враждьникь · распат са ꙗко злодѣи · стꙋдъ и заплъванїѥ ѿ июдеи ꙗко лъжь трьпить · всѣ бо ѥлїц҃ѣ алъже бѣ ч҃къ, х҃ь въздаѥть ⁘ [b] С҃нъ къ ѡ҃цꙋ г҃леть ѡ людехъ жидовъскъıїхь ⁘

---

buc. (ὁ ἐμπεσών). — ѫз'къ pog. оускъıи buc. тѣсень sof. — изборет са pog. sof. buc., male bon. изборать са (graece aliter: ἡ στενότης οὐκ ἐᾷ αὐτὸν διανήξασθαι). — вьпад'ше buc. — сп҃сѫт са pog. -ть са sof.

LXVIII. *Annot. ad psalm.* 17. [a] om. ѥсть buc. 18. [b] скрьблѭ ꙗдро sin. 19. [a] вонъми sin. вьньми sof. — ѿими sof. buc. 20. [b] сѫтъ вьсі sin. — стоужаѭщии buc.

Annot. ad comm. 17. [a] ꙋщадри pog. оущедри buc. оускори sof. — сънитиѥ sof. сьи-ѥ buc. [b] бо om. pog. buc. — сп҃слъ ѥсї pog. с. ѥси buc. сп҃се sof. (gr. ἔσωσεν ὁ χριστός). 18. [a] ч҃лвчемоу buc. -чьскомоу sof. pog. — сп҃саѭщаѧго sof. pog. -ющаѧго buc. 19. [a] male призри pog. recte прѣзри sof. buc. — ѥѭ pog. ѥѧ sof. мене buc. [b] male бѣсы pog. buc., recte бѣси sof. (οἱ δαίμονες). 20. [a] въсѣ sof. всѣм' buc. — ꙗко поношение приѥмлеть ч҃лка ради х҃с sof. ꙗко ч҃лка ради прославленъ ѥстъ х҃с pog. -бы х҃ь buc. graece: ὅτι διὰ τὸν ἄνθρωπον ὀνειδίζεται ὁ χριστός. — враждьникъ pog. buc. -жд'никъ sof. (κακοῦργος). — и стоудъ и запльваниѥ pog. sof. стоудь и заплюваниѥ buc. (graece: ὡς κακοποιὸς ἐντρέπεται ἐμπτύεται). — лъжъ трьпит' pog. -ть sof., melius quam bon. лъже (ὡς ψεύστης). — бо post вса om. buc.

Digitized by Google

21. Поношенна прнчаа дша моа н стртн. Жьдаахъ нже съ множ поскръбнтъ, н не бѣ· н ѹтѣшажща, н не ѡбрѣтъ.

22. Въдаша въ ıадъ моиѫ ʒльчъ· н въ жаждѫ моиѫ напоиша ма ѡцьта.

23. Бѫдн трапеʒа нхъ прѣд ннмн вь сѣт'. А въʒдааннѥ н въ съблаʒнь.

24. Помрачнте са ѡчн нхъ да не внДатъ. А хрнбътъ нхъ ѡтнадъ слацн.

21. [a]Поношенниѥ прнча дша моıа н страстн ⁘ [b]Н жьдахь нже съ мноѭ поскрьбнть, н не бѣ· н оутѣшаѭща, н не ѡбрѣть ⁘

22. Н дашѫ въ ıадь моıѫ ʒлъчь, н вь жѫждѫ моıѫ напоншѫ ма ѡцьта ⁘

23. [a]Бѫдн трапеʒа нхь прѣд ннмн въ сѣть ⁘ [b]Н вьʒдааннѥ нхъ въ съблаʒнъ ⁘

24. [a]Помрачнстѣ са ѡчн нхь не відѣтн ⁘ [b]Н хрьбеть нхь ѡтнждь слацн ⁘

---

21. [a]Проповѣдааше бо бъ слово градѫ на ʒемла въсѣ ıаже ѡ мѫцѣ, ѥлнко хотѣаше пострадатн ⁘ [b]Не бѣ бо помагаѭштааго владъıцѣ въ мѫцѣ, н оутѣшаѭшта н не ѡбрѣть· не бѣ бо како мрътвъноу чкоу ѹтѣшітн ба ⁘ 22. Сн на крстѣ хь пострада· жндове же ѡбраʒъ нхь даıахѫ ʒлъчъ, ıако горестн пльна нхь бѣ дша, ѡцет же, сн рѣ ıако прѣвратнша са ıако н вино на ѡцть ⁘ 23. [a]Нн трапеʒа бо хлѣбъ стаıа полъʒева нмъ, бъість же нмъ въ сѣть ⁘ [b]Распъіхашѫ бо са жідове ıако свирѣпн, н бъі нмъ въ съблаʒнъ н въʒдааннѥ клатвъі ⁘ 24. [a]Оумнѣн дшѫ паче пльтьстѣн ⁘ [b]Сн рѣ непрѣгбенѫ въıѫ нхъ слацн клатвоıѫ ʒаконноıѫ ⁘

LXVIII. *Annot. ad psalm.* 21. [a]поношенниѥ buc. — прнчаѣ sin. прнчѣа sof. прнчаа buc. (in bon. ultima syllaba omissa). — стрть buc. [b]со мъноıѫ sin. — оутѣшаюшаагo buc. — ѡбрѣтохь buc. 22. дашıа sin., жлъчь sof. buc. — жıаждѫ sin. 23. [a]трепеʒа (sine нхъ) sin. [b]въʒдание sin. buc. въʒдаанне sof. — ı (loco нхъ) sin. н sof. — во събл. sin. 24. [a]помрачісте sin. -чнте sof. -чнта buc. — да не відıатъ sin. [b]хрібетъ sin. хръбеть sof. хрьбьть buc. — сълıацı sin.

Annot. ad comm. 21. [a]проповѣдааше: sed gr. προεγίγνωσκε, грады pog. -ын sof.: ἐρχόμενος, ʒема pog. [b]не бѣаше pog. не бѣше buc. не бѣ (sine бо) sof. — оутѣшающаго buc. 22. же om. pog. buc., жлъчь sof. buc. — оцьтъ sine же pog. buc., сн рѣчь om. pog. buc., ıако вино sine н buc., ѡцетъ pog. 23. [a]хлѣбъ: τῶν ἄρτων, хлѣба buc. — польʒьствова pog. -ʒъ- sof. -вавь нмь buc. (ὠφέλησεν). [b]pog. male расхыпаша бо са, buc. расыпаше бо се, recte распыхашѫ са sof. (ἐφυσιώθησαν), жид. om. pog. sof. — н въ въʒдаанне sof. 24. [a]дша а не пльтнѣн pog. buc. плътьсцѣн sof. (οἱ νοητοὶ τῆς ψυχῆς, οὐχὶ οἱ σαρκικοί). [b]непрѣгьбенжıѫ pog. -гъбенжѫ sof. -оую нхь buc. (τὸν ἀκαμπῆ). — выа pog. sof.

Digitized by Google

25. Пролѣи на на гнѣвъ твои. И ꙗрость гнѣва твоѥго да иметъ ꙗ.

26. Бѫди дворъ ихъ поустъ. И вь селѣхъ ихъ не бѫди іже живетъ.

27. Зане ѥгоже ты порази, ти погнашѫ. И къ болѣзни ꙗзвъ моихъ пріложиш.

28. Приложи беззаконение къ беззаконению ихъ, и да не внидѫтъ в правдѫ твоѫ.

25. [a] Пролѣи на на гнѣвъ твои ∴ [b] И ꙗрость гнѣва твоѥго да иметь ѩ ∴

26. [a] Бѫди дьворъ ихь пѹсть ∴ [b] И вь селѣхь ихъ не бѫди иже живеть ∴

27. [a] Зане ѥгоже ты порази, ти погьнашѫ ∴ [b] И кь болѣзни ꙗзвъ моихь приложишѫ ∴

28. Приложи беззаконию кь беззаконию ихь · и да не вьнидѫть вь правдѫ твоѭ ∴

---

25. [a] На въса · си рѣчь порази ѩ люди жидовъскꙑ ∴ [b] Постиже бо ѩ гнѣвъ
бж҃іи, ѥгда въскрьснѫ гь иꙁ мрътвꙑихь ∴ 26. [a] Дворове гла сѧ ближьнѣа домовъ
мѣста, ѥже ѥсть тѣло дшѫ · си же испровръгѫ сѧ бечествиѥмъ. гле же и ѡ црьви
стѣи ∴ [b] Мѣнить соньмища ихь, паче же цркви ихь, ꙗко пѹстꙑ на жиліщі бꙑшѫ
нечествиа ради ихь ∴ 27. [a] Ѥгоже ѡцъ въсхотѣ послати въ миръ въꙁꙑскати чка,
погнашѫ жидове того ∴ [b] Си рѣчь волъномѹ моѥмѹ смѣрению приложишѫ и ти не-
нависть ∴ 28. Приложішѫ бо беззаконие къ беззаконию · недоволъни бо бꙑшѫ ѡ ра-
спатии и ѹмръщъвении, нѫ и в'скрсеніѥ ѡклеветавати начѧшѫ. таковаа бо съгрѣшъ-
шиимъ ѹже къ правдѣ неисправлено ѥстъ възвращение ∴

LXVIII. *Annot. ad psalm.* 25. [a] пролы sin. [b] ꙗ sin. ѧ sof. 27. [a] погнашѫ sof. -гънашꙗ sin. 28. пріложишꙗ sin. (bis), in sof. -шѫ poster. manu adscr. — беззаконеніе къ беззаконению sin.

Annot. ad comm. 25. [a] ѧ pog. sof. ѥ buc. omissis quae in bon. addita люди жидовъскꙑ, neque graece leguntur. [b] ѩ pog. ѧ sof. — бжиї pog. sof. buc. 26. [a] дшѧ pog. -шѫ sof. дшоу buc. — бечьстиѥмъ pog. buc. -ѥмь sof. — ѡ omis. bon. habent pog. sof. buc. — стѣи: τοῦ ἱεροῦ. [b] съньмища pog. сънъмища sof. — поустꙑни на жил. pog. buc. (sed жилище), поустꙑ на жилищи sof. (ὅτι ἔρημοι πρὸς κατοικίαν), male bon. поустꙑнѣ жиліщі. — нечьстиѧ pog. sof. -ꙗ buc. (sine ихь). 27. [a] ѥгда бо pog. ѥга бо buc. ѥгоже sof. (ὃν γάρ). — вьсх. оцъ pog. sof. buc. — в'ꙁꙑскатъ pog. -ти sof. buc. (πρὸς ἀναζήτησιν). — члка omnes. slav. codd., sed graece: τοῦ οὐρανοῦ. — погн. и жид. sof. — того omis. pog. sof. buc. [b] къ волномоу pog. sof. buc. — распетию (pro смѣрению) buc. 28. бо omis. pog. buc. — и ѡ ѹмрщ. sof. — ѡклеветати pog. -тавати buc. — начаса pog. sof. — оуже sof., om. pog. buc. — не, quod adjectivo исправлено praecedit, in bon. omis., sed in pog. sof. buc. legitur (οὐκέτι-εὔθετοι). — ѡбращение buc. (εἰς, vl. πρὸς, ἐπάνοδον).

Digitized by Google

29. Да потрѣбат са ѿ книгъ животныи҆х. | И҆ съ праведными да не напишѫт са.

30. Нищъ и҆ болѧ е҆смъ а҆зъ. Спсение҆ твое҆ приѩт' ма.

31. Въсхвалѧ и҆ма ба҃ мое҆го съ пѣснижѧ. Възвеличѫ и҆ вь хвалении҆.

32. И҆ годѣ бѫдетъ бви паче телца ю҆на· рогы и҆здѣѭща и҆ пазногъти.

33. Да оу҆зратъ нищиї и҆ възве-

29. [a]Да потрѣбать са wть кънигь животьнъıхь ⁘ [b]И сь праведъными да не напишѫть са ⁘

30. [a]Ништь и болѧ ѥсмь азъ ⁘ [b]Спение твоѥ бже приѩть ма ⁘

31. [a]Въсъхвалѧ имѧ ба моѥго съ пѣнїѫ ⁘ [b]Възвеличѫ и хваление ѥго ⁘

32. И годѣ бѫдеть богоу паче телъца юна рогы изьдѣѭща и пазнокьти ⁘

33. [a]Да оузьрать нищии и възъ-

29. [a]Потрѣблени бо бъıшѫ сродниѩ бнїа и ѿчьскааго жидове и далече быїшѫ ⁘
[b]Юже бо а҆враа҆мѣ (и) исаа҆цѣ (и) иѩковѣ и инѣ патриа҆рсѣхъ причисти са не могѫть ⁘
30. [a]Си рѣ волеѭ смѣренїе (и) нїщетѫ прѣтрьпѣа҆хь, рече гъ ⁘ [b]Спение съдѣа҆ноѥ за
члка възвесели ба ⁘ 31. [a]Члкъ рече спенъ хвалѫ съ пѣниѥмъ приносить бу ⁘ [b]Юже
бо к томꙋ не можеть прѣстати чкь величаѭ и слава и поѭ ба ⁘ 32. Си рѣчь
годѣ сѫть бви людие новии, рогома кртьнїма Ꙋкрѣплѣѭще са· роци бо сила сказаѥт
са, пазнокьти же гле ѥже ѡбоути са въ ѥуггалие ⁘ 33. [a]Ѩзыкы мѣнитъ· ѡбни-

LXVIII. *Annot. ad psalm.* 29. [a] живѫштїхъ sin. -щиихь buc. -вотнихь sof. [b] sine да sin. sof. buc. 30. [a] е҆съмь sof. [b] приѩтъ sin. приѧть sof. 31. [a] въсхвалѭ sin. съ пѣсниѫ sof. [b] възвеличю ѥго buc. -ча и҆ sof. — въ хвалены sin. -лении҆ sof. и хвалении buc. 32. бу sin. богови sof. — пазнегъти sin. 33. [a] sine да buc. — ништи sin. [b] възиштѣте sin. възищате sof.

Annot. ad comm. 29. [a] ѿчьства pog. buc. -чьскаго sof. [b] Ꙋже pog. sof. — аураа́мѣ sof. — прїчастити са pog. -естити се buc. -چести са sof. (συγκαταριθμηθῆναι). 30. [a] волеѧ sof. — и҆ см. и҆ ниц. pog. sof. и нищетоу и смѣрение buc. — прѣтръпѣхъ pog. -ь sof. buc. (καὶ τὴν ταπείνωσιν καὶ τὴν πτωχείαν ὑπέμεινα). [b] за члкъ pog. -а sof. -кы buc. (ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου). 31. [b] Ꙋже pog. sof. — не прѣстаетъ члкъ pog. buc. (sine к томоу), sof. conv. cum bon. — величаѧ pog. -чѣѧ sof. -чаѥ buc. — и слава quod bon. omis. in pog. sof. buc. legitur, etiam graece: καὶ δοξάζων. — поѭ pog. поѧ sof. 32. си рѣчь pog. om., habet sof. buc. — новиї люе pog. -їи людие sof. buc. — рог'ма sof. — розни pog. sof. -зи buc. — сказаѫть са sof. -ет' са pog. — пазног'ти pog. паз'нок'ти sof. buc. — оуготовати са (pro ѡбоути са) pog. buc., sof. conv. c. bon. (τὸ ὑποδήσασθαι). 33. [a] аз. pog. sof. — глеть buc. — wбнищааше buc. ѡ҆б-аша pog. о-шѫ sof., *male* bon. ѿбнищавъше (graece: ἐπτώχευσαν γάρ). [b] възиск. sof. — аз. pog. sof. — ѿврѣтѫ *pog.* sof. -тоу buc.

селат са. Вьзыщате б҃а, и҆ жи́ва бѫдетъ д҃ша в҃а.

34. Ѣко оу҆слыша нищаꙗ҆ гд҃ъ. И҆ ѡ҆кованыхъ свои҆хъ не оу҆ничьжитъ.

35. Да вьсхвалатъ и҆ н҃беса и҆ земѣ, море и҆ вьсѣ двнжѫщиꙗ҆ са вь немъ.

36. Ꙗко б҃ъ сп҃сетъ сиѡна. И҆ съзиждѫт са гради и҆юде́истии҆. И҆ вьселат са тоу и҆ наслѣдатъ и҆.

37. И҆ сѣма рабъ твои҆хъ оу҆дръжатъ. И҆ любащеи҆ и҆ма твоѐ вьселат са вь-нъ.

веселать са ∵ [b] Вьзыщате б҃а, и живѫдеть д҃ша ваша ∵

34. [a] Ꙗко оуслыша нищѫѭ г҃ь [b] И ѡкованыхь своихь не оуничижить

35. Да вьсьхвалать и небеса и земѣ | ∙ море и все двнжѫщиꙗ са в немь ∵

36. [a] Ꙗко б҃ь спасеть сиѡна ∵ [b] И съзиждѫть са гради июденсти ∵ [c] И вьселать са тоу, и насладать і ∵

37. [a] И сѣма рабъ твоихь оудръжить і ∵ [b] И любаште има твоѥ вьселать са вь-нь ∵

шта[въ]ша бо ѡть богоразоумиꙗ ∵ [b] Вьзискавъше бо ѩзици ѡбрѣтошѧ жизнь вѣчънѫѭ ∵

34. [a] Ѩзыкы такожде ∙ нищи бо бѣшѧ надеждеѭ ∵ [b] Съвазанъихъ лъстиѭ не прѣзрѣ ∵ 35. Дивеще са величиѥмъ б҃жиѥмъ вса стухиѩ и славѣ ѥго, ꙗже исправи б҃ъ слово, ѡ нихь пришедъ на земла ∵ 36. [a] Цръкъве лежѧштѫѭ низоу г҃летъ ∵ [b] Ц҃рви гради бо сѫть исповѣдаѭщиим са ∙ июдѣꙗ бо исповѣданиѥ сказаѥть са ∵ [c] Ѩзици вселать са тоу вь ц҃рви наслѣдоуѭще сѫщаа въ неи благаа ∵ 37. [a] Оу-

---

LXVIII. *Annot. ad psalm.* 34. [a] нищѧѧ sof. 35. [a] вьсхвалꙗто і sin. -ть і sof. — движꙗштѣ sin. -ещаа buc. двнжѫщаа sof. 36. [a] сиѡ buc. [b] июденсцни buc. [c] наслѣдетъ і sin. -ать и sof. -деть ѥго buc. 37. [a] оудръжѧть и sof. -итъ і sin. -еть и buc. [b] любащеи има sof. buc. — во-нъ sin. въ-нь sof.

Annot. ad comm. 34. [a] ꙗз. pog. sof., вѣхоу buc. [b] свꙗз. во pog. buc. свꙗзань бо ихь лъстиѫ sof. (δεδημένους γὰρ τῇ πλάνῃ αὐτούς). 35. post дивеще се buc. add. стухиѥ, ita et pog. дивꙗща са стухиꙗ sof. дивꙗщѧ са вел. б҃иемь вьса стухиа: θαυμάζοντα τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ πάντα τὰ στοιχεῖα καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ. — ꙗже pog. аже sof. ѥже buc. (ἥν, sc. δόξαν). — исправи в нихь sof. buc., etiam pog. вь нихъ, sed male испра, omissa syll. ви, bon. omis. въ нихъ, sed ѡ нихь bon., in reliquis non occurrit (graece: ἐν αὐτοῖς). — зема pog. 36. [a] цркова pog. -кве sof. -вь buc. — лежѧщѫ pog. sof. — г҃летъ abest in pog. sof. buc. [b] бо om. pog. buc. [c] ꙗз. pog. sof. — тоу om. pog. buc. — бл҃га pog. блага buc. -аа sof. 37. [a] апл҃ко pog. sof. buc. [b] male веселет' се buc., вь ц҃ркви pog. buc. -кве sof. — иматъ pog. -ть sof. -оуть buc.

Digitized by Google

LXIX.

Pog.

∴ В ко̄ дв҃ъ ѱл҃ъ · вьспоминаниѥ зане спсе ма гдъ ∴ · з҃ф ·

ѡ скончанни̑ вѣкъ · на вьспоминаниѥ прїде · ꙗко пришедъ гъ спсетъ чл҃ка.

2. Бж҃е вь помощь моѭ вън'ми. Гн҃и помощи мнѣ потъщи са.

3. Да постыдат' а̑ и̑ посрамлѣѫт са искѫщеи дш҃ѫ моеѩ. Да вьзвра(та)т' са вьспатъ, и̑ постыдать са хотащеи мнѣ злоу.

Bon.

∴ въ ко̄ дадови · ѱамъ · въ пѣниихь зане спасе ма гдъ ∴ · з҃ф ·

О с̓конъчании вѣкъ · на въспоминаниѥ приде · ꙗк пришедъ гь · спеть чл҃ка ∴

2. [a]Бж҃е вь помощъ моѭ вънмьи ∴ [b]Гн҃и помошти мънѣ потьшти са ∴

3. [a]Да постыдать са и̑ посрамѣѭть са искѫщеи доушѫ моеѩ ∴ [b]Да възвратать са въспать и̑ постыдать са хотащеи мнѣ зло ∴

чениѥ а̑плъскоѥ · сьма бо слово ѥсть · ти бо дръжателе сѫть црви ∴ [b]Вѣрнии и̑ вси праведънии вселать са вѣроѭ въ црве, си рѣчь тѹ надежѫ имѫть ∴

LXIX. 2. [a](Х)ь ѿ лица чл҃а мнтъ, да не прѣзрїть ѥго, нъ поможеть ∴ [b]Адамъ къ бѹ рѐ · потьщи са на моѭ помощь, ꙗко ѭже не тръпла поношениꙗ бѣсовска ∴

3. [a]Ѥгда бо видѣшѫ тольми почтена чл҃а, постыдѣшѫ са зѣло, высѫдоу же жидове постыдѣшѫ са и̑ посрамишѫ са на ба̑ въѡржѫжьше са ∴ [b]То кто злаа̑ възмыслишѫ на ха̑, нъ жидове; възвратишѫ же са посрамлени, противити са прѣмѫдрости и̑ словѹ бни не възмогьше ∴

LXIX. *Adnot. ad titulum.* Въ конець дадоу sin. вь кон'ць двдвь ѱало buc. — въспоминанїе sin. sine вь, solum вьспоминаниѥ buc. въ въспоминание sof. (graece: εἰς ἀνάμνησιν). — ѿ скончѣ|н'чѣни вѣкь sof. (ἐπὶ τέλει). — приниде buc. — пришь buc. — спсе buc.

Adnot. ad psalm. 2. [a]вонъмi sin. [b]мьнѣ потъшти са sin. 3. [a]посрамет' се buc. — ищоущен buc. — дшꙗ моеꙗ sin. buc. дшѫ моѫ sof. [b]възврат' са pog. — вьспꙗть sin. — и постыдать са om. sof. — мыслещеи buc. — мнѣ злаа buc. моемоу злоу sin. мнѣ злоу sof.

Adnot. ad comm. 2. [a]члвчѣ sof. — нѫ pog. sof. нь да buc. [b]помощь моѫ pog. на моѫ помощь sof. помощи мнѣ buc. (εἰς τὴν ἐμὴν βοήθειαν). — ѹже pog. sof. — тръпа sof., -пла pog. -плю buc. (φέρω). — поношениа pog. -нїꙗ sof. — бѣсьска pog. -с'скаа sof. бѣс'ка buc. 3. [a]почьтена sof.: τιμηθέντα. — вьси же жидове pog. buc. вьс'де жид. (τὸ δὲ ὅλον) sof. [b]злаа на ха sof., на ха omis. pog. buc. — нѫ pog. sof. — и възвр. buc., посрамени pog. — противащеи са

Digitized by Google

4. Да въꙁвратат са абние стыдащей са глащей мнѣ благо же благо же.

5. Да въꙁрадȣжт са и въꙁвеселат са ѡ тебѣ вьси искжщей тебе гн. И глатъ вынж, да въꙁвеличит са гдъ. Любащей спсение твое.

6. Аꙁъ же нищъ есмъ и ȣбогъ, бе помꙁи м. | Помощникъ мой и иꙁбавитель мой еси т. | Гн не ꙁамоудн.

4. Да вꙁвратать са абие сты... щей са глащей мнѣ благо же благ...

5. ªДа въꙁрадоуіжть са и ... веселать са ѡ тебѣ вьси искжщ... тебе гн ∵ ᵇИ глать присно, да ... величить са гдь ∵ ᶜЛюбаштей ... сение твоѥ ∵

6. ªАꙁъ же ништь ѥсмъ и оубогъ... помоꙁи ми ∵ ᵇПомоштьникь мой и ... бавителъ мой ѥси ты, гн не ꙁамоуд...

LXX.

Pog.

∵ сла · ка · і · в ко ѱлъ · двъ · авинадамлъ · и прѣжде плѣныхъ ∵ · о ·

ѡ прѣвѣмъ плѣнении иерамсть · пркъ глетъ · іже смѣрниша са в ржн...

B...

∵ Слава · сѣдмана давыдовъ ѱало... сыновъ аминадамлъ · и прѣжде пл... ненъіхь ∵ · о ·

Ѡ прѣвыимъ плѣнении · иантьст... пркь глеть · иже съмѣрниш са ...

4. Абнѥ си рѣчь въ скорѣ постыдѣшж са жидове при крьстѣ въпиѭще · ... оуа ∵ 5. ªАпостоли и ѥлико ими вѣровашж и ѥлико рыдашж ѡ страсти христов... въꙁрадовашж бо са ѡ въскрьсении ∵ ᵇВѣрнии, ти бо присно не прѣстаіжть вел... чжште и славаште га присно ∵ ᶜИ приѥмъше и въꙁлюбльше ꙗвление хво ∵ 6. ªХр... стосъ рече волеж ѡбништавъ чловѣка ради ∵ ᵇСей гла адамлъ ѥсть · гн не ꙁамѹд... нъ потьщи са, рече, на моѥ спение ∵

pog. -ещен се buc. -вити са sof. (ἀντιστῆναι). — и не възмогше pog. buc. не въ-г'ше (sine ... sof. (μὴ δυνηθέντες, sine καί), male bon. възмогьшоу.

LXIX. *Adnot. ad psalm.* 4. стыдеще се buc. — глющии buc. 5. ªда ante въꙁрадоуіж... om. sin. да въꙁр-жть са sof. — ищоущей, бе buc. ᵇ воинж sin. выноу buc. винж sof. — sine ... sin. sof. 6. ªесмь sof. ᵇи ante иꙁб. om. sin. — ꙁамжди sin. ꙁамоудн sof. ꙁакьсни b...

Adnot. ad comm. 4. си рѣчь om. pog. buc. habet sof. — въпиѭще при кр'стѣ ж. p... въпиаще п. к. ж. sof. выпиюще п. к. ж. buc. — ȣуа ȣв'ва pog. 5. ªимъ pog. имь buc., recte и... sof. (δι᾽ αὐτῶν). ᵇвеличаще pog. sof. -личающе buc. — вынж pog. sof. ба -ноу buc. ᶜsin... pog. sof. — приимьшей sof. (οἱ δεξάμενοι), въꙁлюблъшей sof. и приѥм'ше и въꙁлюбльше b...

Digitized by Google

кахъ вражнахъ· авннадамъ бо ѡ҇ч҇е смѣренню сказает са· сказает же ѱалма· н танны аже ѻ х҇ѣ.

1. На та г҇н оупьвахъ, да не постыждж са въ вѣкъ.

2. Правдоіж твоеіж нзбавн ма н ізмн м҇. | Прнклонн къ мнѣ ѹхо твое н сп҇сн ма.

3. Бждн мнѣ въ б҇ъ защнтнтель. Н въ мѣсто тврьдо сп҇стн ма. Ѣко ѹтврьжденню мое н прнбѣжнще мое юсн ты.

ржкахъ вражнюхь· амннадамъ ѻ ѡ҇ч҇е смѣренню сказаеть са· сказаеть же ѱамъ· н таннѣі юже ѻ х҇ѣ.

1. На та г҇н оупъвахь, да не постыждж са в вѣкь ∴

2. [a] Правдоіж твоюж нзбавн ма, нзьмн ма ∴ [b] Прнклонн кь мнѣ оухо твою н спасн ма ∴

3. [a] Бждн мнѣ въ б҇гь защнтнтелъ ∴ [b] Н вь мѣсто тврьдо сп҇н ма ∴ [c] Ѩко ѹтьврьжденню моіе н прнбѣжнште моіе юсн ты ∴

LXX. 1. Ѿть лнца чловѣча творнть хрнстосъ моленню къ ѡц҇оу ∴ 2. [a] По правдѣ бо б҇жнн сп҇енъ бы́сть ч҇къ, а не по своимъ правдамъ ∴ [b] Аште бо бн не прѣклоннлъ себе б҇ъ къ ч҇лкоу, како бн моглъ сп҇стн са ∴ 3. [a] Хрнстосъ ходатан бы́стъ б҇оу н ч҇лкомъ ∴ [b] Крѣпъко бо н непобѣдимо мѣсто црьквное, в немъже сп҇аютъ са ч҇къ ∴ [c] Прншедъ бо г҇ь ѹтврьдилъ юсть вѣроіж ч҇ка, ѩко к томѹ не подвнжатн са ѿ бѣсъ ∴

(ἀγαπήσαντες). [b] съ гл. pog. съ гл. sof. сь гл. buc. — замоудн pog. sof. закьснн buc. — нж pog. sof. — на моіе сп҇сенню om. buc.; in pog. haec verba tanquam tertia versiculi pars adferuntur.

LXX. *Annot. ad titulum.* С҇ѣна ї sin. к҇а ·ї· sof. buc. — вь к҇о buc. — ѱал҇о давннадамь buc. — с҇нов' ам. sof. — сыномъ іонавлъ sin. — і плѣненымъ прѣжде sin. прѣж'де пл. sof. — ѿ прьвѣамь sof. w прьвѣмь buc. — плѣннн (omiss. syll. не) buc. — н плътьс'цѣ sof. н іерлмьсцѣмь buc. (graece: περὶ τῆς πρώτης αἰχμαλωσίας τοῦ Ἰσραήλ). — давннадамль buc. sine бо et же buc. (graece: γὰρ, δέ). — ѱал'ма buc. — н ante танны (καὶ τὰ περὶ χρ. μυστήρια) om. sof. — аже ѿ х. sof. юже buc.

Annot. ad psalm. 1. оуповахь buc. — въ вѣкы sin. sof. 2. [a] н нзьмн ма om. sin. н із'мн ма sof. нзмн ме cum suprascripto н buc. [b] къ мьнѣ sin. 3. [a] боуднн мн buc. — б҇а заштітітелѣ sin. [b] н ante вь мѣсто om. buc. — сьпасті sin. сп҇сн buc. [c] оутврьжденіе sin.

Annot. ad comm. 1. ч҇лвѣчѣ sof. м҇ленню х҇ѣ buc. 2. [a] бо б҇нѣн sof., sine бо buc. [b] не прѣклонїл' са pog. бн б҇ь не прнклоннль се buc. 3. [a] ходан (om. syll. та) pog. ходатан бы sof.: ἐμεσίτευσε. [c] бо om. pog. buc.

Digitized by Google

4. Бже мой ізбави ма із ржкы грѣшнаго. | Із ржкы законопрѣстжпнааго і ѡбидащааго.

5. Ѩко ты еси трьпѣние мое ги· ги оуповаңие мое ѿ юности моеꙗ.

6. На та оутврьдих са ѿ жтробы. І-чрѣва матере моеꙗ ты еси мой покровитель. О тебѣ пѣние мое вынж.

7. Ѩко чюдоу бых многым. І ты помощникь мой крѣпокь.

8. Да испльнат са оуста моа по-

4. [a] Бже мои изБави ма и[z]
грѣшьнаго ⁘ [b] Изь ржкы зак
стжпьнааго и wбидѧщааго ⁘
5. Ѩко ты еси трьпѣние м
ги Оупьвание мое wть юности
6. [a] На та Оутьврьдих са w
тробы ⁘ [b] И-чрѣва матери мое
еси мои покровитель ⁘ [c] W теб
ние мое присно ⁘
7. [a] Ѩко чюдо бых многы
[b] И ты помоштьникь мои крѣп
8. [a] Да наплънат са Оуста

4. [a] Оть діавола· того бо по истинѣ кнігы грѣшника нарицажть ⁘ [b] Та
ѡть діавола· ѡбое бо той приготоваеть чкоу ⁘ 5. И трьпѣние и Оупьвание
хь есть ѿ юности до старости, си рѣчь ѿнели роди са до смрьти· нь Оубо и
бжджщиі ⁘ 6. [a] Си рѣ ѿнели зародить са чкь, на ба надѣеть са· без ба
вьзможно есть быти чкоу ⁘ [b] И ѿ самого бо чрѣва пакы ишедь чкь, ржкоіж бж
покрываемь есть. ѡбоа же си дѣеть хь ѡбразомь чческомь, да спеть чка ⁘ [c]
бо чкь хвалить са и величи, не бмь ли; того бо при поеть ⁘ 7. [a] Хь рѣ· не
вахж бо жидове, ѩко бь вь чцѣ таит са, ѡ томь бо рѣно есть· и бждеть вь
мение прѣрочно ⁘ [b] Чловѣкоу хь помощьникь есть ⁘ 8. [a] Ега дѹнж на апа

LXX. *Annot. ad psalm.* 4. [a] [b] издржкы sin. (bis). [b] и із' ржкы sof. — обідѧшта
-щаго sof. ѡбидещаго buc. 5. ги· гь оупъв. sin. оуповаңие buc. — моеꙗ sin. 6.
sin. sof. [b] ис' чрѣва sof. buc. — матере sof. buc. — моеꙗ sin. [c] вынж sin. sof.
доу sin. — крѣпокь sin. sof. 8. [a] испльнат са sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 4. [a] к'нигы гр. нарицать sof. [b] діаволь sof. (
pog. ть sof. ть buc. 5. трьпѣние мое и оупов. buc. (graece: καὶ ὑπομονὴ
роди са sof. са роди pog. buc. — и до смрти sof. buc. — нж pog.,
вь вѣкь add. оубо 6. [a] ѿнелиже sof. sine бо, ѿнели бо pog. buc. — за
sine и et sine бо buc. — ишеди sof. — покрываемь sof. —
[c] вынж pog. sof. buc. 7. [a] вѣроваахж pog. -ше buc. — бь от
есть in reliquis codd. absunt. 8. [a] вѣрниі sine оуста pog.
похвалы sof. (graece: τῶν πιστῶν ἐπληρώθη, vl.
вѣкь sof. вьсь в. buc. вьсь в. pog. (ὅλον τὸν

Digitized by Google

хвалы. Ꙗко да выспоѭ славѫ твоѫ. Весъ дн҃ь велълѣпотѫ твоѭ.

9. Не ѿвръꙁи мене въ врѣма старості. | Єгда иꙁнемагаєтъ крѣпость моꙗ не ѡстави мене.

10. Ꙗко рѣша вражи мои мнѣ. И стрѣгѫщеи д҃шѫ моѭ съвѣщашѫ вькоупѣ.

11. Гл҃аще · б҃ъ ѡставилъ и єстъ. Поженѣте и имѣте и · ꙗко нѣсть иꙁбавлѣѭщааго и.

12. Б҃же мои не оудали са ѿ мене. Б҃же мои въ помощь моѭ вън'ми.

похвалы ⁘ [b] Ꙗко да въспоѭ славѫ твоѭ ⁘ [c] Въсь денъ велълѣпотѫ твоѭ ⁘

9. [a] Не ѿвръꙁи мене въ врѣма старости ⁘ [b] Єгда иꙁнемагаѥть крѣпость моꙗ не ѡстави мене ⁘

10. [a] Ꙗко рѣшѫ вражи мои мънѣ ⁘ [b] И стрѣгѫштеи доушѫ моѭ съвѣщашѫ вкоупѣ ⁘

11. [a] Гл҃щеи · б҃ъ ѡставилъ і ѥсть ⁘ [b] Поженѣте, имѣте и, ꙗко нѣсть иꙁбавлѣѭщааго и ⁘

12. [a] Б҃же мои не оудали са ѡть мене ⁘ [b] Б҃же мои въ помощъ моѭ вънъми ⁘

гл҃а · приимѣте д҃хъ с҃ть, тъгда вѣрн҃ꙑ исплънишѫ са Оуста хвалꙑ б҃нѫ ⁘ [b] Поѭште бо вѣрънии не прѣстаѭть ѥже ⁘ [c] Весъ вѣкь не прѣстаѥть тваръ величѫщи славѫ б҃жиѭ ⁘

9. [a] Не попоустиши, р҃е ч҃къ, прити в' смръть грѣхов'нѫѭ ⁘ [b] Рече ч҃кь · г҃и
ѥгда въпадѫ въ гр҃ѣ и иꙁнемагаѥть крѣпость моꙗ д҃шнаꙗ, не прѣꙁри мене ⁘
10. [a] Бѣси ч҃коу · къде ѥсть б҃ь твои; ꙗкоже и жидове х҃оу рѣшѫ · ѿ кѫдоу семоу прѣ-
мѫдрость си; ⁘ [b] Июда ꙗко оученикъ и хранителъ съвѣщааше съ людъми, како и
прѣдасть имъ ⁘ 11. [a] Гл҃аахѫ бо жидове ꙗко врагь ѥстъ б҃еи, ꙁане сѫботѫ раꙁарѣ-
ѥтъ ⁘ [b] Послашѫ бо жидове, да имѫть і ꙗко бѣжѫща · мнѣꙗхѫ бо проста ч҃ка
ѥѫти ⁘ 12. [a] Х҃ъ къ ѡ҃цю м҃нтъ са иꙁвѣщаѭ въч҃лчениꙗ ⁘ [b] Хрьстосъ ѿть лица
человѣча въпиѥть ⁘

LXX. *Annot. ad psalm.* 10. [a] рѣшѧ sin. [b] стрѣгоущии buc., съвѣшташѧ sin. 11. [a] гл҃аще sof., ѡстивиль (!) ѥсть buc. [b] и имѣте buc. — іꙁбавьніка емоу sin. 12. [b] вонъмі sin.

Annot. ad comm. 9. [b] впадаѫ pog. вьпадю buc. (ὅταν περιπεσῶ). — и ante иꙁнемагаєтъ om. pog. bu[illegible] д҃шнаа pog. д҃шев'наа sof. (ἰσχύς τῆς ψυχῆς μου). 10. [a] где buc. — рѣша pog. -ше х҃оу bu[illegible] ѫдро[illegible] pog. -сть сии buc. -сть си sof. (ἡ σοφία αὕτη). [b] хранитель pog. — съвѣщаа[illegible] sof. с[illegible] buc. — прѣдасть sine имь buc. 11. [a] б҃жии pog. buc. — сѫботы pog. [illegible] ѫща pog. бѣжюща buc., мнѣахѫ pog. м'нѣхѫ sof., ꙗко проста [illegible] цоу pog. sof. — вьчлвчениѥ pog. buc. -ниє sof. [b] ч҃лвчѣ sof.

4. Бже мой избави ма из ржкы грѣшнаг. | Из ржкы законопрѣстжпнааго и ѡбидащааго.

5. Ꙗко ты ѥси трьпѣниѥ мое гн· гн оупованиѥ мое ѿ юности моеꙗ.

6. На та оутврьдих са ѿ жтрѡбы. И-чрѣва матере моеꙗ ты еси мой покровитель. О тебѣ пѣниѥ мое вынж.

7. Ꙗко чюдоу бых многымъ. И ты помощникъ мой крѣпокъ.

8. Да испльнат са оуста моа по-

4. [a] Бже мои избави ма изь р…
грѣшънаго ∴ [b] Изь ржкы законо…
стжпънааго и ѡбиджщааго ∴

5. Ꙗко ты ѥси трьпѣниѥ моѥ…
гн оупьваниѥ моѥ ѡть юности мо…

6. [a] На та оутьврьдихъ са ѡть…
тробы ∴ [b] И-чрѣва матери моѥѩ…
ѥси мои покровителъ ∴ [c] Ѡ тебѣ…
ниѥ моѥ присно ∴

7. [a] Ꙗко чюдо быхъ многым…
[b] И ты помоштъникь мои крѣпьк…

8. [a] Да напльнать са оуста м…

4. [a] Ѻть дийавола· того бо по истинѣ книгы грѣшника наричжть ∴ [b] Також…
ѡть дийавола· ѡбоѥ бо тои приготоваѥть чкоу ∴ 5. И трьпѣниѥ и оупъваниѥ ч…
хь есть ѿ юности до старости, си рѣчь ѿнели роди са до смрьти· нъ оубо и в вѣ…
бжджщии ∴ 6. [a] Си рече ѿнели зароадить са чкъ, на бга надѣѥть са· без бга бо …
възможно есть быти чкоу ∴ [b] И ѿ самого бо чрѣва пакы ишедъ чкъ, ржкоѭ бжиѥ…
покрываѥмъ ѥсть. ѡбоꙗ же си дѣѥть хь ѡбразомъ чческомъ, да спеть чка ∴ [c] Чи…
бо чкъ хвалить са и величи, не бмъ ли; того бо при поѥтъ ∴ 7. [a] Хъ рече· не вѣр…
вахж бо жидове, ꙗко бь въ чцѣ таит са, ѡ томъ бо рено есть· и бждеть въ зн…
мениѥ прѣрочно ∴ [b] Чловѣкоу хъ помощьникъ ѥстъ ∴ 8. [a] Ѥга дꙋшж на аплы …

LXX. *Annot. ad psalm.* 4. [a] [b] ιзджкы sin. (bis). [b] и їз' ржкы sof. — обідꙗштаго si…
-жщаго sof. ѡбидещаго buc. 5. гі· гь оупъв. sin. оупованиѥ buc. — моеꙗ sin. 6. [a] жтроб…
sin. sof. [b] ис' чрѣва sof. buc. — матере sof. buc. — моеꙗ sin. [c] вынж sin. sof. buc. 7. [a] чю…
доу sin. — крѣпокъ sin. sof. 8. [a] испльнꙗтъ сꙗ sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 4. [a] к'ниги гр. наричать sof. [b] диꙗволь sof. (τοῦ διαβόλου). — т…
pog. тъ sof. ть buc. 5. трьпѣниѥ моѥ и оупов. buc. (graece: καὶ ὑπομονὴ καὶ ἐλπίς). — ѿнелиж…
роди са sof. са роди pog. buc. — и до съмрти sof. buc. — нж pog., нж оубо om. sof., sed post
въ вѣкъ add. оубо 6. [a] ѿнелиже sof. sine бо, ѿнели бо pog. buc. — зач'нет' се buc. [b] ѿ само…
sine и et sine бо buc. — ишеди sof. — покрываемь sof. — члвчемъ pog. -чимь sof. bu…
[c] вынж pog. sof. buc. 7. [a] вѣроваахж pog. -ше buc. — бъ om. pog. [b] verba помощьни…
ѥстъ in reliquis codd. absunt. 8. [a] вѣрниі sine оуста pog. buc., вѣр'ниїхь ис-шж са оуст…
похвалы sof. (graece: τῶν πιστῶν ἐπληρώθη, vl. ἐπλήσθη, τὸ στόμα τῆς αἰνέσεως). [b] оуже pog. [c] въ …
вѣкь sof. вьсь в. buc. въсь в. pog. (ὅλον τὸν αἰῶνα). — величащи pog. sof. величающи buc.

Digitized by Google

хвалы. Ꙗко да вьспоѭ славѫ твоѭ. Весь днь вельлѣпотѫ твоѭ.

9. Не ѿвръзи мене въ врѣма старості. Єгда изнемагаєть крѣпость моꙗ не ѡстави мене.

10. Ꙗко рѣша врази мои мнѣ. И стрѣгѫщеи дшѫ моѭ съвѣщашѫ вькоупѣ.

11. Глаще · бъ ѡставилъ и єсть. Поженѣте и имѣте и · ꙗко нѣсть избавлѣѭщааго и.

12. Бже мои не оудали са ѿ мене. Бже мои въ помощь моѭ вънми.

похвалы ⁘ [b] Ꙗко да въспоѭ славѫ твоѭ ⁘ [c] Въсь денъ велълѣпотѫ твоѭ ⁘

9. [a] Не ѿвръзи мене въ врѣма старости ⁘ [b] Єгда изнемагаѥть крѣпость моꙗ не ѡстави мене ⁘

10. [a] Ꙗко рѣшѫ врази мои мънѣ ⁘ [b] И стрѣгѫштеи доушѫ моѭ съвѣщашѫ вкоупѣ ⁘

11. [a] Глаѕеи · бгъ ѡставилъ і ѥсть ⁘ [b] Поженѣте, имѣте и, ꙗко нѣсть избавлѣѭщааго и ⁘

12. [a] Бже мои не оудали са ѡть мене ⁘ [b] Бже мои въ помощь моѭ вънъми ⁘

гла · приимѣте дхь сть, тъгда вѣрнїї испльнишѫ са Уста хвалыї бнѫ ⁘ [b] Поѭште бо вѣрьнии не прѣстаѭть ѥже ⁘ [c] Весь вѣкь не прѣстаѥть тварь величѫщи славѫ бжиѭ ⁘

9. [a] Не попУсти ми, ре чкъ, прити в' смрьть грѣхов'нѫѭ ⁘ [b] Рече чкь · гн ѥгда въпадѫ въ грѣ и изнемагаѥть крѣпость моꙗ дшнаꙗ, не прѣзри мене ⁘ 10. [a] Бѣси чкоу · къде ѥсть бь твои; ꙗкоже и жидове хоу рѣшѫ · ѿ кѫдУ семУ прѣмѫдрость си; ⁘ [b] Июда ꙗко оученикъ и хранителъ свѣщаааше съ людьми, како и прѣдасть имъ ⁘ 11. [a] Глаахѫ бо жидове ꙗко врагь ѥстъ бен, зане сѫботѫ разарѣѥть ⁘ [b] Послашѫ бо жидове, да имѫть і ꙗко бѣжѫща · мнѣꙗхѫ бо проста чка ѩти ⁘ 12. [a] Хъ къ ѡцю мнтъ са извѣщаѭ въчлчениꙗ ⁘ [b] Хрьстось ѿть лица человѣча въпиѥть ⁘

LXX. *Annot. ad psalm.* 10. [a] рѣшѩ sin. [b] стрѣгоущии buc., съвѣшташѩ sin. 11. [a] глаще sof., ѡстивиль (!) ѥсть buc. [b] и имѣте buc. — избавьника емоу sin. 12. [b] вонъми sin.

Annot. ad comm. 9. [b] впадаѫ pog. вьпаю buc. (ὅταν περιπέσω). — и ante изнемагаєть om. pog. buc. — дшнаа pog. дшев'наа sof. (ἴσχυς τῆς ψυχῆς μου). 10. [a] где buc. — рѣша pog. -ше хоу buc. — прѣмѫдрости pog. -сть сии buc. -сть си sof. (ἡ σοφία αὕτη). [b] хранитель pog. — съвѣщаваааше pog. sof. сьв. buc. — прѣдасть sine имь buc. 11. [a] бжии pog. buc. — сѫботы pog. buc. [b] послаша, имать pog., бѣжаща pog. бѣжюща buc., мнѣахѫ pog. м'нѣхѫ sof., ꙗко проста buc., ѩти и pog. ати sof. 12. [a] оцоу pog. sof. — вьчлвчениѥ pog. buc. -ниє sof. [b] члвчѣ sof.

Digitized by Google

13. Да постыдат са и ищезнѫтъ· ѡклеветаваѫщей дшѫ моѭ. Одеждѫтъ же са стоудомъ и срамом | искѫщей мнѣ зла.

14. Азъ же вынѫ оупьваѫ на та и приложѫ на вьсѣкѫ похвалѫ твоѭ.

15. Оуста моа вьзвѣстатъ правдѫ твоѫ. Вьсь дн҃ь спсение твое. Ꙗко не познахъ кнkünижника.

16. Вьнидѫ вь силѣ гн҃и. Гн҃и помѣнѫхъ правдѫ єдиного тебе.

17. Бж҃е мои имже наоучи ма ѿ

13. [a]Да постыдать са и и…
знѫть ѡклеветаваѭштеи дш҃ѫ м…
[b]Ѡдеждѫть са стоудомъ и срам…
искѫштеи зла мънѣ ⁘

14. Азь же присно оупьваѭ н…
и приложѫ на вьсѣкѫ похвалѫ тв…

15. [a]Оуста моꙗ възвѣстать …
вьдѫ твоѭ ⁘ [b]Весь денъ спение т…
[c]Ꙗко не позънахъ кънижъника …

16. [a]Вънидѫ въ силѣ гдъни ⁘ …
помѣнѫхь правъдѫ ѥдиного тебе…

17. [a]Бж҃е мои имъже наоучи …

---

13. [a]Жидовъстии ѡтроци ѡклеветаваѭште ха не прѣстаѭть· иштезнѫшѫ…
стоудомъ, видѣвъше ха въскресъша из мртвъіхь ⁘ [b]Съвѣдѣтелъствоваахѫ бо на…
лъжѫ· и срамлѣахѫ са ничесоже истинноуѭште ⁘ 14. Хъ рече кь ѡцу глагол…
съберѫ чка и дамъ ѥмоу оупъваниѥ живота, да хвалить (и славитъ) непрѣстанно б…
15. [a]Хва, того бо оуста истинъі плъна и оустьнѣ не сълъгавъши, нъ вьсѣ правъд…
испльнъ ⁘ [b]Весь бо днъ пропать на кртѣ съдѣла спениѥ чл҃че ⁘ [c]Не познахь л…
кавъствиꙗ, ꙗже пишѫть невѣрнии, повелѣваѭть же бѣси ⁘ 16. [a]Вънидѫ, рече вѣр…
чкъ, силоꙗ гнеѭ въ подвигь вѣрнъі ⁘ [b]Ѥдиноѭ бо бжиѭ правъдъі трѣбоуѭ…
вѣрънии ⁘ 17. [a]Ѥлико породивъ са кръште(ни)ниѥмъ и ѥнъ съі навъікохь вѣрънаѧ…

LXX. *Annot. ad psalm.* 13. [a] иштезнѫтъ non praecedente и sin. — ѡклеветаѫщ…
sof. sin. buc. [b] же са sof. — да ѡблѣкоут се buc. — стоудомь i страмомь sin. вь стоудь и сра…
buc. 14. вынѫ sin. sof. buc. — оуповаю buc. — на вьсѫ sin. на всакоую buc. 15. [b] в…
дьнь sin. [c] книжнаа buc. 16. [b] помѣнѫ sin. sof. -меноу buc. (μνησθήσομαι). — те (omisso …
sin. 17. [a] бъ мои sin. — моеꙗ sin.

Annot. ad comm. 13. [a] жидовьсти pog. sof. — ѡклеветающе buc. — ищезнѫша же р…
sof. сь ст. buc. [b] ничьсоже истин'ноужщие sof. 14. bon. omis. и славитъ. 15. [a] испльнъ истины р…
buc., нѫ pog. [b] весь pog. sof. — распатъ pog. buc. — чавчкое sof. [c] лѫкавьствиї pog. buc. …
sof. — иже sof. їже pog. buc., male пишеть buc. — повелѣваѥт' же бѣсы buc. 16. [a] вѣрниї р…
-'нии sof. (ὁ πιστός). — с-ж подв. вѣрнии pog. п. вѣр'ныи sof. buc. (τῆς πίστεως). [b] ѥдиноѫ р…
sof., бн҃а sof. -оѥ бжиѥ buc. — трѣбоуѥтъ праведныи pog. buc. -ѫть праведнїи sof. (χρῄζουσιν…
δίκαιοι). 17. [a] ѥлико pog. sof. (ita et 19. 20). [b] бжиѥю силою buc. (sed graece: τοῦ θεοῦ τὴν δύναμ…

Digitized by Google

юности моеꙗ. И до нынѣ възвѣщѫ чюдеса твоꙗ.

18. И до старости и матерьства· бже мои не ѡстави мене. Дон'деже възвѣщѫ мыш'цѫ твоѭ родоу вьсемоу граджщоумоу.

19. Силѫ твоѫ и правдѫ твоѫ бже до вышнїи. | Ꙗже створи величиꙗ твоꙗ· бже кто подобенъ тебѣ.

20. Єлико ꙗвилъ єси мнѣ скръби многы злы. И ѡбращь живилъ ма єси. И ѿ бездьнъ земли древле възве ма.

ѿ юности моѥѩ ∵ [b]И до нынѣ възвѣщѫ чюдеса твоꙗ ∵

18. [a]И до старости и маторъства бе мои не ѡстави мене ∵ [b]Дондеже възвѣштѫ мышъцѫ твоѭ родоу всемоу граджщомоу ∵

19. [a]Силѫ твоѭ и правдѫ твоѭ бже до вышниихъ ∵ [b]Ꙗже створи величьствиꙗ· бже кьто подобенъ тебѣ ∵

20. [a]Ѥлико ꙗвилъ ѥси мнѣ скръби многы и зьлы ∵ [b]И ѡбрашть живилъ ма ѥси ∵ [c]И ѡть безденъ земꙗ древле възь|веде ма ∵

---

17. [b]До вѣка бо вѣроѭ чкь бжиѭ силѫ възвѣштаѥть ∵ 18. [a]Доидеже бо състарѣѭть са вѣци, вѣрънаꙗ разорити са не могѫть ∵ [b]Родꙋ вѣрноѡмꙋ си рѣчь людемъ иже ѿ ѩзкь, доидеже навꙑкнѫть и силѫ мꙑшъцѫ твоеѫ, иже ѥсть таина ∵ 19. [a]Силѫ бо хвѫ и правдѫ вѣрънии испобѣдаѭть до небесъ ∵ [b]Ѥлико родоу чческоу подасть бъ, кто тѣмъ ꙋподобить (са) ли кьто довъленъ испобѣдати ∵ 20. [a]Ѥлико прѣслꙋшаниѥ наведе на чка рани, ꙗзвꙑ и врѣдꙑ ꙗже хъ приѩть, да ѡживеть чкъ ∵ [b]Пришедъ и въз꙯искавъ погꙑбъшаго и введъ въ животь ∵ [c]Ѡть земнааго житиꙗ многострастнааго, еже ꙗко безднѫ прѣгрѣшениѥ, ѿ того истръгь спе чка бъ ∵

LXX. *Annot. ad psalm.* 18. [a]матерьства sine и sin. sof. (мтрьства), маторьства (sine и) buc. (graece: καὶ πρεσβείου). [b]д.ньдеже sin. дон'дѣже buc. — семоу sin. въсемоу sof. (πάσῃ). — грѧджштюмоу sin. -щомоу sof. buc. 19. [a]силоѭ твоеѭ sin. — бъ вышьнихъ sine до sin. [b]иже сътворил' ми ѥси buc. -твоꙗ abest in sof. 20. [a]зълꙑ sine и sin. sof. buc. [c]бездьнъ sin. buc. — земли sin. sof. buc. — древле om. buc. — възвел' ме ѥси buc.

Annot. ad comm. 18. [a]дондеже pog. дон'дѣже buc. доѿн'деже sof., sine бо buc. [b]male вѣчномоу pog. buc., recte вѣр'номоу sof. (τῇ γενεᾷ τῇ πιστῇ), ꙗз. pog. — дон'деже pog. -дѣже buc. доидеже sof. — мыш'ца pog. sof. buc. 19. [a]бо om. pog. buc. [b]ѥл., чачю pog. -чоу побаѥть buc. — ꙋподобит' са pog. sof. buc. — доволны pog. доволень sof. -льнь buc. 20. [a]ѥл. pog., ѡслоушаниѥ buc. — и ante врѣды in reliquis codd. abest neque graece καὶ legitur. — ꙗже pog. ꙗжа sof. — приꙗть sof. — ѡживыть чавка buc. (ἵνα ζήσῃ ὁ ἄνθρ.) [b]пришь pog. buc. — заблѫждьшааго pog., buc. add. чавка. [c]земнаго sof. земльнааго buc. -мнааго pog.

Digitized by Google

21. Оумножилъ єси на мнѣ величьствиѥ твоѥ. И ѡбращь живилъ ма єси · и ѿ бездьнъ земли пакы възведе ма.

22. И бо азъ исповѣм' ти са вь людехъ въ съсѫдѣхъ ѱаломъскыихъ. Истинѫ твоѫ бже · вьспоѫ тебѣ въ гѫслехъ стыи исраилевъ.

23. Възраоуєте са оустнѣ мои єгда въспоѭ тебѣ. И дша моа ѩже єси избавилъ.

24. Пакы же и ѩзыкъ мои вьсь днь пооучит са правдѣ твоєи. Єгда постыдѣт са и посрамлѣѭт са искѫщеи зла мнѣ.

21. ªѸмножилъ ѥси на мнѣ в[...] чествиѥ твоѥ ∴ ᵇИ ѡбращъ Ѹтѣш[...] ма ѥси · и ѿ безденъ земла п[...] възведе ма ∴

22.ªИ бо азь исповѣмъ са тебѣ въ [...] дехь гн · въ съсѫдѣхь ѱаломъскы[...] ᵇИстинѫ твоѭ бже въспоѭ тебѣ, [...] споѭ тебѣ въ гѫслехь стыхь изле[...]

23. ªВъзърадоуѥтѣ са Ѹстьнѣ [...] ѥгда въспѭ тебѣ ∴ ᵇИ дша [...] ѩже ѥси избавилъ ∴

24. ªПакы же и ѩзкь мои в[...] днъ поѸчить са правдѣ твѥи ∴ ᵇЄг[...] постыдать са и посрамлѣѭть са иск[...] щеи зъла мнѣ ∴

21. ªКъто бо силенъ исповѣдати величиѩ бжиѩ, ѩже члка ради створи ∴ ᵇ[...] гнѣвъ бо и бииенниѥ съгрѣшъша адама въспрниѥмъ понесе, Ѹтѣшенниѥ вѣчноѥ є[...] створъ ∴ 22. ªПакъї члкъ спенъ исповѣдаѥть са въ црви · та бо ѥсть съсѫдъ ѱ[...] ломъскъ, ѩко в тои свръшаѭть са всѣ ѱаломъскаѩ ∴ ᵇИстинноѭ бо и всеѭ дш[...] поѭ члкъ не прѣстаѥть гѫдъї гѫслъми дховъиъїми, имиже гѫдошѫ прци и апл[...] 23. ªДоуховнѫѩ радостиѩ, ѩже веселить на бжиѩ сѫштааго чка ∴ ᵇПаче Ѹсть[...] бо дша радоуѥть са поѭшти ∴ 24. ªНепрѣстанъно рече не почниѥть вѣрнъї ч[...] вѣкъ славѫ ба ∴ ᵇЖидове приѩшѫ вѣчънъї стоудъ, иже зла помъїслишѫ на хрьст[...]

— прѣгрѣшенна sof. -ниа buc., melius pog. прѣгрѣшенниѥ, sed deest verbum (graece: ἥτις [...] ἄβυσσον ἔχει τὴν ἁμαρτίαν).

LXX. *Annot. ad psalm.* 21. ª величество sin. -ьствна твоіа sof. ᵇ земли buc. 22. ª нс[...] вѣм' ти се buc. — сѫдѣхъ sin. сьсоудѣхь buc. ᵇ рѣснотѫ sin. — въспоѭ тебѣ non bis s[...] — свиатъ sin. сты sof. buc. 23. ª въздрадоуете сиа sin. възр. sof. -ѥта се buc. ᵇ аже s[...] 24. ᵇ срамиатъ sin. посрамать са sof. посрамлиают' се buc.

Annot. ad comm. 21. ª sine бо pog. buc. ᵇ на гнѣвь sof. (ἀντὶ ὀργῆς). — въспрни[...] sof. pog. — вѣчно pog. 22. ª пакы бо pog. sof. — тако бо pog. та бо sof. (αὕτη γάρ). — пл-с[...] sof. buc., verbo плмьскаа succedit всѣ sof. pog. вса buc. ᵇ поа sof. — гѫдоша pog. -шѫ s[...] 23. ª дхьноѫ pog. sof. — на бна sof. на бжтво buc. ᵇ бо om. pog. buc. 24. ª не ante почниѥть

Digitized by Google

LXXI.

Pog.

∴ В ко҃ · ѱалъ Д҃до · въ саломѡнѣ ∴
· о҃а ·

въ х҃а рече · саломѡнь бо сказаѐт сѧ мнръ · мнръ же е҃стъ х҃с.

1. Б҃же сѫдъ твон ц҃ревн даждь. Н҃ правдѫ твоѭ с҃новн ц҃рю.

2. Сѫднтн людемъ твонмъ вь правдѫ н҃ ннщнїмъ твонмъ вь сѫдъ.

3. Да прннмѫтъ горы мнръ людн҃ твонхъ · н҃ хьлмн правдѫ.

4. Сѫднтн ннщнн҃мъ людьскынмъ

Bon.

∴ Въ конецъ · ѱамъ д҃довъ · въ саломонѣ ∴ · о҃а ·

Въ х҃а рече · саломонъ бо сказаѥтъ сѧ мнръ · мнръ же ѥсть хрьстосъ ∴

1. [a]Б҃же сѫдъ твон царевн дажьдъ| ∴ [b]Н правдѫ твоѭ с҃ноу ц҃рю ∴

2. Сѫднтъ людемъ твонмъ въ правьдѫ · н ннштннмъ твонмъ въ сѫдъ ∴

3. Да прннмѫть горы мнръ люден · н хлъмн правъдѫ ∴

4. [a]Сѫднть ннштннмъ людъ-

LXXI. 1. [a]Ѿц҃ъ с҃нвн · весъ бо сѫдъ дасть с҃нвн. тон бо градеть сѫднтн жнвъїмъ н мртвъїмъ ∴ [b]Ꙗко ц҃рь ѿц҃ъ с҃новн даѥть правьдѫ ∴ 2. Людемъ нже ѿ ѩзкъ вѣрънъїмъ · ннщн бо бѣшѧ бочестнѥмъ, снмъ бо сѫдомъ сѫдн[н] въздавъ нмъ сѫдъ въ правдѫ ∴ 3. Горы сѫть пр҃цн за высотѫ проповѣдан · тн же мнра провьзгласїшѧ всен вселенѣн. хлъмн же ап҃лн, ꙗко вышше земнаго жїтнꙗ, нсп҃лъ правды бышѧ. ѡвое же х҃ъ есть ∴ 4. [a]Ннщннмъ ср҃цемъ въ людехь н нзволъшннмъ волъ-

---

buc. erasum. — вѣр'нїн sof. buc. -нын pog. — слава pog. sof. [b]прнꙗса pog. -ꙗса sof. — вѣчнын pog. sof. — помысанша pog.

LXXI. *Annot. ad titulum.* Пъсаломъ sin. — въ соломоунѣ sin. въ саломѡнѣ pog. buc. въ саломона sof.

Annot. ad psalm. 1. [a]цѣсарю sin. — даждь sin. sof. [b]твоꙗ с҃нвн sof. с҃ноу ц҃ревоу buc. ц҃ѣрю sin. 2. сѫднтн omnes, praeter bon. 3. людїн sof. buc. — твонхъ om. sin. sof. buc. 4. [a]сѫдїтъ sin. -нть sof. (κρινεῖ), соуднтн buc. (uti pog.)

Annot. ad comm. 1. [b]бо post весь om. pog. buc. — тъ pog. тъ҃ sof. [b]ѿц҃ъ pog. buc. semel, bon. bis, ц҃рь ѿц҃ъ sof. (βασιλεὺς ὁ πατήρ). — дасть pog. sof. buc. (sed graece: δίδωσι). 2. людемь вѣр'нымь н. ѿ. ꙗ. sof., ннщнн бо бѣꙗхоу buc. — сѫдн pog. sof. соуднн buc. (ἔκρινεν). 3. ц҃ркве (loco пр҃роцн uti sof.) pog. buc. — проповѣдн pog. проповѣдїн sof. -вѣды buc. (τῶν δογμάτων). — въсен всел. sof. въсен om. pog. buc. — земнааго pog. — н нсплънь sof. (καὶ πλήρεις). — быша pog. buc. 4. [a]ннщнїмъ бо pog. buc. sine бо sof. — н ante нзвол'шннмъ om. pog. buc. — волно pog. buc. -л'ное sof. — ост-ша, їд·ша pog. [b]ѡклеветающа buc.

Digitized by Google

и спсетъ сны оубогыхъ. И смѣрнтъ
клеветннка.
5. И прѣбждетъ съ слнцемъ. И
прѣжде лоуны рода и рода.
6. Сниде́тъ ꙗко и дъждь на роу-
но. Ꙗко каплѣ каплащна на ꙁемла.
7. Въснꙗ́етъ въ днн его правда.
И множьство мнроу доидеже ѿнмет са
лоуна.
8. И ѡбладае́тъ ѿ морѣ до морѣ.
И ѿ рѣкъ до конецъ вьселеныꙗ.

скъımъ н спеть сны Убогыхь ⁘
съмѣрнть къ|левеτьннка ⁘
5. [a] И прѣбждетъ съ слънъцем
[b] И прѣжде лоунъı рода родъ ⁘
6. [a] Съннде́ть ꙗко дъждъ на роу
[b] И ꙗко каплѣ каплаштнꙗ на ꙁемл
7. [a] Въснꙗѥть въ днн ѥго пра
да ⁘ [b] И мъножъство | мнроу донд
штьнметь са лоуна ⁘
8. [a] И ѡбладаѥтъ wть морѣ
морѣ ⁘ [b] И ѡть рѣкы до конецъ в
ленъıнѫ ⁘

ноѥ Убожъство, [н] нже ѡставншѫ всѣ ха радн н ндошѫ по немъ ⁘ [b] Днꙗвол
ꙗко прнсно чка ѡклеветаваѭшта ⁘
5. [a] Сѫдъ н прав'да хва просвѣщаѭ ꙗко слнце. Ψано бо ѥсть · (н) бѫде сѫ
ѥго въ свѣть ꙗꙁыкомъ ⁘ [b] Сн рѣчъ н паче свѣта лунънаго сѫдъба бнꙗ просвѣщ
ѥть въ вѣкъ вѣка ⁘ 6. [a] Хъ на двѫѭ беꙁъмлъвно · дъждъ бо на руно влън
съхода шума не творнть ⁘ [b] Н се двѫ нарнче прчво · сила бо вышънѣаго рече ѡбъс
ннть та, ѥже сѫть капла. ꙁема же глеть тѣло дѣвы ⁘ 7. [a] Ꙗвленнѥ хво глет
нм'же спена бжї всѣка дша ⁘ [b] Въ ꙗвленїе бо ѥго толнкъ бѫдеть мнръ, ꙗко свѣт
ѥго паче свѣта лоунънаго просвѣщатн вса тварь ⁘ 8. [a] Гъ рече ѡбладаѭ водам
мъногамн, ꙗкоже ѥ ψано, сн рѣчь ѿ морѣ крыщеннꙗ до морѣ сьтн н покааннꙗ. сн

LXXI. *Annot. ad psalm.* 5. рода родъ sin. sof. -овь buc. 6. [a] дождь sin. н дъждь sof. bu
[b] н ante ꙗко om. buc. — in bon. каплѣ ex капла correctum, капѫштїѣ sin. — ꙁемлѫ si
7. [b] мнра buc. — доїждеже sin. дондѣже buc. 8. [b] конеца sin. кон'ца sof. buc. — въселенѣн so

Annot. ad comm. 5. [a] ꙗко н с. sof. sine н pog. buc. — пнсано pog. sof. buc. — ꙗꙁыком
pog. [b] лоун'нааго pog. buc. -н'наго sof. (τῆς σελήνης), male bon. лучънаго. 6. [a] дъждь бо so
sine бо pog. buc. [b] вьшнѣго pog., рече om. pog. sof. buc. — осѣннтї pog. buc. — ꙁема pog. ꙁемл
sof. — влчне тѣло pog. -нѥ т. buc. тѣло двыѫ sof. 7. [a] хво глє pog. гл. хво buc. [b] в
ꙗвленнї pog. sof. buc. (ἐν γὰρ τῇ ἐπιφανείᾳ). — свѣтъ pog. -ть buc. -тоу sof. 8. [a] ѡблада
во bon. in rasura script., erat ѡбладаѥть, sed ex ѥ factum ѭ (sive ꙗ, non patet), ть corr. i
во, pog. sof. ѡбладаѫ, male buc. wблаю. — ѥстъ pog. ѥсть sof. buc., пнсано pog. sof. buc. -
pro до морѣ сѣтн покаанна uti sof. (ἕως τῆς θαλάσσης τῶν δακρύων τῆς μετανοίας), in pog. buc. legitu

Digitized by Google

9. Прѣдъ-нъ принджтъ ѥѳиωплѣне. Н врази ѥго пръсть полнжжтъ.	9. [a]Прѣдо-нъ принаджть ωѳиω-плѣни ∴ [b]Н врази ѥго пръсть полижжть ∴
10. Цр̃е тар'снт'стнї н ωтоци дары прї|несжтъ. Цр̃е аравьстн н сава дары прїведжтъ.	10. [a]Царе таръсндъсьци| и ωтоци дары принесжть ∴ [b]Царе аравъсти н сава дары принесжть ∴
11. Н поклонат са ѥмоу в'си цр̃е ӡемьстнн. Вьси ꙗӡыци поработажтъ ѥмоу.	11. [a]Н поклонать са ѥмоу вси цр̃и ӡемъстии ∴ [b]Вси ѩӡыци поработаѩть ѥмоу ∴

бо водами потаплѣѥт' са грѣ ∴ [b]Оть рѣкꙑ бо нωрданъскыїѩ наченъ са кръщенние пронде до конець вселенꙑїѩ ∴

9. Прѣдъ кръщеннѥмъ бѣси ꙗко чрънн· тѣмъ бо падошѧ ∴ [b]Врази хв̃и жидове ꙗкоже чкоу бѣси, иже падошѧ паденнѥмъ чюдънꙑм' на ӡемла ∴ 10. [a]Таръсꙑ мѣнить великꙑїѩ цр̃а· ѥсть же цр̃ство римѣнъско, а ωтоци ꙗко крѣпко хранними моремъ. сжтъ цр̃е ап̃ли, ωстровї же цр̃кви ꙗко оутвръждении моремъ кръщенниꙗ. въ тѣх бо дарове приносими сжть б̃ви. нарнче (же) слово и влъхвꙑ ∴ [b]Сава цр̃ца саломѹнѹ дарꙑ принесе, ꙗкоже и цр̃ви ꙗже ω ѩӡкъ хв̃и ωбращъши са. сава бо ωбращенние скаӡаѥть са· х̃ъ же ѥсть миръ ꙗко саломѹнъ ∴ 11. [a]Хв̃и· томѹ бо вьсѣ цр̃вниꙗ по-

приносити покаанна. — сима бо водама pog. buc. — потаплѣжт са грѣси pog. -ют' се гр. buc. по-ѥть са грѣхь sof. (καταχλύζεται ἡ ἁμαρτία). [b]їєр'д. sof. — pro наченъ uti in pog. sof. et начьнь buc. legitur, male bon. нар̃е (ἀρξάμενον). — до кон'ца sof. buc. (εἰς τὰ πέρατα).

LXXI. *Annot. ad psalm.* 9. [a]прѣдо-нь sin. прѣдъ-нь sof. прѣд нимь buc. — принаджть sof. -падоуть buc. — етиопѣни sin. ѥѳиωпѣне sof. ѥѳыωплıане buc. 10. [a]цѣсарı тарьсьсцıı sin. тар'сıс'цїи sof. цр̃ние ѳар'снстии buc. — male отьцı sin. и ωстрови buc. [b]цѣрı sin. цр̃ние buc. — аравьс'цїи sof. арравьсти buc. — саво sin. -ва sof. buc. — приведоуть buc. приведжтъ sof. (προσάξουσι, male bon. принесжтъ, quod e 10[a] depromptum). 11. [a]вси ante цѣри om. sin., цр̃ние buc. цр̃е sof. — ӡемльстıı sin. buc. -лъс'цїи sof.

Annot. ad comm. 9. [a]падоша pog. (et in b). [b]чюдномъ на ӡемли pog. чюдном' н. ӡ. sof. buc. 10. [a]ѳар'сы buc., римлѣньско sof. buc. — хр. кр. pog. buc. — ѹтвръждаѥмы pog. buc. -ми sof. — же post нарнче add. e pog. sof. buc. [b]соломωноу pog. buc. сал. sof. — цр̃кы pog. -кви sof. buc. — ꙗӡ. къ хв̃и pog. кь цр̃кви buc. хв̃и sine къ sof. (τῷ χριστῷ). — ωбращенне pog. sof. -ние buc. (ἐπιστροφή), minus recte ωбращъши са bon. хоу buc. — соломонь buc. 11. [a]д̃иеснѣго pog. -шнѣго sof. -ниааго buc. — д̃ие pog. sof. buc. — вѣкъ pog. -кы sof. buc. [b]живоущии buc.

Digitized by Google

12. Ѩко ӥзбави нища ѿ сила. Ӥ оубога ѥмоуже не бѣ помощника.

13. Пощадитъ нища ӥ оубога. Ӥ дш҃а оубогыхъ сп҃сетъ.

14. Ѿ лихвы ӥ ѿ неправды ӥзбавитъ дш҃а ӥ. | Ӥ чьстно ӥма ѥго прѣд нимъ.

15. Ӥ живъ бѫдетъ ӥ дасть са ѥмоу ѿ злата аравиӥска. Ӥ помолат са ѥмоу вынѫ. Въсь дн҃ь бл҃вать ӥ.

12. [a] Ѩко избавилъ ѥсть нищ[…] силъна ∴ [b] И оубога ѥмоуже не[…] помоштьника ∴

13. [a] Поштѫдить ништа и о[…]га ∴ [b] И доушѫ оубогыхъ спасе[…]

14. [a] Ѡть лихъвы и ѡть не[…]вьды избавить доушѫ ихъ ∴ […] чьстьно има ѥго прѣдъ нимъ ∴

15. [a] И живъ бѫдеть и дасть[…] ѥмоу ѡть злата аравиӥска ∴ [b] И […]молать са ѡ немъ присно ∴ [c] Весь д[…] благословать ѥ ∴

кланѣѭт са ѩко бо҃у ӥ до дьнешнѣаго дн҃и ӥ в҃ вѣкы ∴ [b] Хо҃у въсѣ тварь ӥ жи[…] штен на нен ∴

12. [a] Христосъ чловѣка ѡть дїавола ∴ [b] Тако жде чл҃ка [ѩко чл҃ка] ѩко […] помоштн ∴ 13. [a] Ѱка· нїщъ бо бѣ не ӥмъї домоу цр҃ве· Ѹбогь же бѣ не ѩдъї хл[…] таӥнаго ни пиѩ вина таӥнаго ∴ [b] Ѩꙁкы· нищи бо бѣахѫ б҃очестиѥмъ, н҃нѣ же […]гати сѫть ӥ вѣроѭ ӥ бл҃тиѭ ∴ 14. [a] Ѩкоже бо зьлъ заимодавецъ, тако лих[…]ношааше ӥмъ прѣгрѣшенїѥ дїавол· ӥзбавїшѫ бо са сп҃нї бл҃тиѭ ∴ [b] Прѣд [ни[…] ѩꙁкъї хво ӥма· ѩко томꙋ вѣровавъше ӥ тѣмъ сп҃съше са ∴ 15. [a] Гл҃ать соломꙋ[…] книгъї, лежїть же се ѡ хѣ· ѩко рожъшоу са ѥмоу прїнесено бы҃ злато на скончан[…]

LXXI. *Annot. ad psalm.* 12. [a] избавиль есть sof. buc. sin. 13. [a] поштедитъ (!) s[…] -щѫдить sof. 13. [b] et 14. [a] дш҃ѩ sin. дш҃е buc. 14. [a] alterum ѿ omiss. in sof. [b] честьно s[…] — ними sin. sof. buc. (ἐνώπιον αὐτοῦ). 15. [a] дастъ sine и sin. — золъта sin. [b] помолѩть сѩ е[…] sin. ѡ немь sof. buc. — вынѫ sin. sof. buc. [c] вьсь день sin. весь дн҃ъ sof. — благоствитъ s[…]

Annot. ad comm. 12. [b] ѩко чл҃ка bon. pog. buc., abest in sof., neque graece l. — бес помо[…] ἀβοήθητον. 13. [a] Ѹбогь же sine бѣ pog. buc. — не оу ѩды sof. (μήπω ἐσθίων), in pog. buc. abest. — таинааго pog. таин'наго sof. — пиѩ pog. пїѧ sof. — таинааго pog. -инаго sof. [b] бѣ[…] sof. — б҃гочьстиѥмъ pog. — благодѣтиѫ pog. -ѫ sof. 14. [a] зль заимодавьцъ pog. buc. зъль[…] давецъ sof. — та ӥ л. pog. тако ӥ л. sof. тако л. buc. — посилаше sof. наношааше buc. (ἐπε[…]φόρει). — прѣгрѣшениѫ sof. -ниѥ pog. buc. — изб-а, благодѣтиѭ pog. -ѫ sof. [b] нимъ bon. sup[…]fluum, in pog. sof. buc. abest. — ӥма хво pog. sof. buc. — вѣровавь ӥ pog. вѣровавьше sof. buc. (πιστεύσαντες). 15. [a] гл҃е buc. гл҃а pog. гл҃ать sof. (λέγει), саломоноу pog. сол. sof. b[…] же сь buc., скон'чѣние sof. — аравь pog. buc. арава sof. [b] въ вѣкы sof. buc. [c] вынѫ pog. sof. b[…]

Digitized by Google

16. Бѫдетъ оутвръжденіе на земи
и на връхоу горь. Прѣвьзнесет са
паче ливана плодъ ег. И процвътѫтъ
ѿ гра ꙗко трѣва земнаа.

17. Бѫди има его блвено къ вѣ-
кы. Прѣжде слнца прѣбываетъ има
ег. И възблват са ѡ немъ всѣ ко-
лѣна земнаа. Вьси ꙗзыци оублажатъ и.

18. Блвенъ гъ бъ излевъ творай
чюдеса едннъ.

19. И блвено има славы его въ

16. [a] Бѫдеть Ѹтвръжденіе на земи
на връхоу горъ ⁘ [b] Прѣвъзнесетъ са
паче ливана плодъ его ⁘ [c] И процвъ-
тѫть ѿ града ꙗко трѣва земънаа ⁘

17. [a] Бѫди има его благословено
въ вѣкы ⁘ [b] Прѣжде слъньца прѣ-
бываеть има его ⁘ [c] И възблвать
са ѡ немъ всѣ колѣна земънаа ⁘
[d] Въси ѩзыци Ѹблажѫть і ⁘

18. Блвенъ гь бъ илевъ творяи
чюдеса единъ ⁘

19. [a] И блвено има славы твоеѩ

вѣкь. арава бо вечеръ сказает са, еже есть кончина ⁘ [b] Си рѣ томоу вси вѣрнии его
и ѡ томъ имать са в вѣкы ⁘ [c] Си рѣчъ непрѣстанъно и присно ⁘

16. [a] Крть на връсѣ горы голгоѳы · ѡ томъ бо оутвръдѣ землѣ ѿ колѣбаниꙗ
демонъска ⁘ [b] Възнесе бо са паче идолъскыихь жрътвъ жрътва ꙗже на крстѣ · ливанъ
бо сказаеть (са) жиліще идолское ⁘ [c] Бѣси ꙗко сѣно неплодъно изгнани быша и-
црве · гра бо вѣрныимъ црви есть ⁘ 17. [a] Христово има благословимо въсѣцѣмъ дъі-
ханиемъ ⁘ [b] Прѣжде слъньца бо и прѣже всеѩ твари бѣаше снь съ ѿцемъ ꙗко
свѣть и-свѣта ⁘ [c] Ѿ имени исоусовѣ свати са родъ чловѣчь на земли ⁘ [d] Ѿ томъ
бо блажѫть са вси вѣровавъшеи на ха ⁘ 18. Въсѣ бо тваръ блвить ба, зане поми-
лова всѣчьскаꙗ силоѭ велиеѭ ⁘ 19. [a] И (бо) благословено по истинѣ има хрьстово

LXXI. *Annot. ad psalm.* 16. [c] процвьтетъ sin. процъв'тѫть sof. -вьтоуть buc. — трава земльнаа buc. 17. [a] боудеть buc. — блствено sin. [c] възблагоствꙗтъ sin. — земьскаа sof. -аѣ sin. земльнаа buc. [d] оублажꙗтъ sin. -жть sof. — его buc. 18. блственъ sin. 19. [a] блствено sin. — славъ его sin. sof. buc. (τῆς δόξης αὐτοῦ), male bon. твоеѩ. — въ вкы и въ в. в. sof. вь вѣкь и в. в. вѣка buc. [b] і напълнітъ сꙗ sin. испълнї са sof. и испльнит' се buc. (πληρωθήσεται).

Annot. ad comm. 16. [a] на връхоу pog. buc. на връсѣ sof. — горы om. pog. buc. — землѣ pog. [b] жрътва же pog. buc. ж. ꙗже sof. (ἡ θυσία ἡ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ). [c] быша ѿ црькве pog. sof. buc. — црькы pog. -к'ви sof. црковь buc. 17. [a] бо ante въсѣцѣмъ add. pog., abest sof. buc. [b] всеꙗ pog. въсеѩ sof. — бѣше sof. — ѿ свѣта pog. buc. и-свѣта sof. (ἐκ φωτός). [c] спсвѣ pog. buc. ісѣвѣ sof. — male стыть са sof., recte сти са pog. свѣти се buc. (ἡγιάσθη). — чловѣчкы sof. — земи pog. [d] бо om. pog. buc., въ ха sof. pog. buc. 18. помиловавъ всѣкаа pog., melius -ва въсѣчъскаа sof. -ва всач'скаа buc. (ἠλέησε τὰ σύμπαντα). — велиеѩ sof. велиеꙗ pog. 19. [a] ибо

Digitized by Google

вѣкъ и въ вѣкъ вѣкоу. Испльнит са славы юго всѣ земѣ. бѫдетъ бѫдетъ.

въ вѣкъ вѣка ⁘ [b] Испльнить са с…
кы юго всѣ земѣ. бѫдетъ бѫдет…

LXXII.

Pog.

⁘ сла · кончашѫ са двдвы пѣсни · сна Иесеова · ѱаломъ асафовъ ⁘ · ов · конча бо са пррчьство глати ѡ хѣ · нѫ ѡ безаконнѣмъ съборищи на на слово · асафъ бо съборище сказает а.

1. Ꙗко благъ бъ Исзлевъ правымъ срцем.

2. Мнѣ же мала не подвижасте са нозѣ. Мала не пролиша са стѡпы моꙗ.

B…

⁘ кончашѫ са пѣсни давыдов…
сыиа Иесеова псаломъ асафовъ ⁘ · о…
Конча бо са пречьство глаголати…
хѣ · нъ ѡ безаконнѣмъ съборищ…
на на слов · асафъ бо съборищ…
съказаѥть са ⁘

1. Ꙗко благь бь Илевъ правым…
срьцемъ ⁘

2. [a] Мьнѣ же мала не подвижа…
стѣ са нозѣ ⁘ [b] Мала не пролишѫ с…
стопъı моѭ ⁘

ѿть вѣка и до вѣкъ ⁘ [b] Испльни бо са вьсѣка тварь вѣроѭ славъı хвъı д…
вѣка ⁘

LXXII. 1. Ѥгда бо прави бѣшѫ людиѥ жидовьстии, многа блага подаст…
имъ ꙗко любимомъ ⁘ 2. [a] Сънъмищоу си рѣчь людии · подвижашѫ бо са сматени…
ѥмъ лютом', си рѣ не хоудомъ ⁘ [b] Ѹклони бо са сьнъмище ѿ пѫти праведнаго, н…
вѣровавь бцу ⁘

бл. pog. sof. (καὶ γάρ), bon. buc. om. бо. — вь вѣкъ pog. buc. въ в-ы sof. [b] бо om. sof. –
въсѣка sof. всѣ pog. вса землꙗ и вса тварь buc. — вѣры хвы pog. buc. (sine славы).

LXXII. *Annot. ad titulum.* Коньча сꙗ sin. кон'чѣшѫ са sof. кон'чаше buc. — двдв…
пѣни buc. — post двы sin. add. множаишꙗꙗ, кон'чѣ sof. — нѫ ѡ безакон'нѣамь sof. -н'нѣмь bu…

Annot. ad psalm. 1. коль добръ sin. коль блгь sof. ꙗко блгь buc. — сръдьцемь si…
2. [a] не подвижасте sin. sof. -ста buc. — нозı sin. (?) нозѣ sof. нозѣ buc. [b] вь малѣ buc. –
не пролиꙗшѫ са sof. -лиꙗше се buc. — моꙗ sin. -а sof.

Annot. ad comm. 1. прави бѣахоу люѥ buc. бѣша pog. — жидовьс'цїи sof. buc. 2. [a] люд…
pog. -їи sof. людемь buc. — подвижаша pog. — сматенимъ pog. съм-ѣмь sof. — не хоудомь so…
(οὐ μικρῷ), male pog. нь родомъ, buc. не родомь. [b] праведнаго pog. sof. buc. — бвн pog. bu…

Digitized by Google

3. Ꙗко възревновахъ на безакон'ныꙗ. Миръ грѣшникомъ видѧ.

4. Ꙗко нѣсть высклоненнꙗ вь смръти ихъ. И оутвръжденнꙗ вь ранѣ ихъ.

5. Въ троудѣхъ чл҃вчихъ не сѫтъ · и съ чл҃кы не приимѫтъ ранъ.

6. Сего ради оудръжа ѫ гръдыни до кон'ца. Одѣша сѧ неправдоѫ и нечьстиѫ своеѫ.

7. Изыдетъ ꙗко ис тоука неправда ихъ. Прѣидѫ ѿ люб'ви ср҃ца.

3. [a] Ꙗко въздревъновахь на беза-
конънꙑѩ ∴ [b] Миръ грѣшъникомъ ви-
дѧ ∴

4. [a] Ꙗко нѣсть въсклоненнꙗ въ
смрътн ихь ∴ [b] И оутвръжденню въ
ранѣ ихь ∴

5. Въ троудѣхь чл҃чьстѣхь не сѫть
и съ чл҃кы не приимѫть ранъ ∴

6. [a] Сего ради оудръжа ѩ гръды-
ни до конъца ∴ [b] Ѡдѣшѧ сѧ не-
правдоѭ и нечестиѭ своѥѭ ∴

7. [a] Изидеть ꙗко ис тоука не-
правда ихь ∴ [b] Прѣидѫ[ть] въ любьве
ср҃ъца ∴

3. [a] Възревъноваъ бѣсомъ сънъмиште жидовъско ∴ [b] Зъра бо бѣсъ радоуѭщѧ сѧ жрътвамъ, оупоби сѧ имъ ∴ 4. [a] Не могѫть бо въстати жидове падъше падениѥмъ дивномъ ∴ [b] Ѡтврьди бо сѧ еже на нѧ прѣщениѥ, оуранѣѥмомъ имъ геонѫ ∴ 5. Не сътвлашѧ бо вѣрнъихь чл҃къ дѣла, нъ бѣсовъскоѥ · сего ради чл҃ческоу мчн҃ию не сподобат сѧ, нъ паче чл҃ка не стръпать ∴ 6. [a] Не ѡслабишѧ бо до конъца сътвѣати безаконнꙗ своѥго ∴ [b] Неправъдѫ бо своѭ и нечьстьѥ ѥже сътвѣашѧ на х҃а ∴ 7. [a] Съвръшена си

LXXII. *Annot. ad psalm.* 3. [a] безаконнꙗ sof. [b] грѣшьникъ sin. 4. [a] во съмръти sin. [b] оутвръждениѣ въ ранахъ sin. -ниꙗ в. ранѣ ихь buc. 5. человѣчихъ sin. чл҃вчьскыхь sof. buc. — приѥмлать sof. приимоуть раны buc. 6. [b] ѡдѣшиꙗ sin. -ашѫ sof. ѡдѣваше buc. — post неправ'доѫ add. своеѫ sof. — нечъстиѫ sof. неч'стиѥмь своим' buc. 7. [a] изиде buc. [b] прѣидоше buc., male прѣидѫть bon. sof. sin. διῆλθον. — въ люб'вы sof. -бвь buc. — сръдьцю sin. -цоу sof. ср҃ца buc.

Annot. ad comm. 3. [a] възревнова pog. -вь buc. въздревноваль sof. (ζηλώσασα). — жидовъско om. pog. sof. buc. neque graece legitur. [b] зра pog. sof. — бѣсомь и жрьтвамь buc. 4. [a] днв'нымь sof. (ἐξαίσιον). — геоны pog. геенѫ sof. геѡнн buc. (μαστιγωθέντες τῇ γεέννῃ). 5. не съдѣлаша pog. — нѫ бѣсъскоѥ pog. sof. buc. — чл҃чю pog. buc., падению не под. buc. мч҃енноу sof. — нѫ pog. sof. — melius несътръпимо pog. buc. -мѡ sof. (graece: ἀνηκέστου, vl. ἀνεικάστου, sc. τιμωρίας). 6. [a] не ѡслабиша pog. — безанниꙗ (omiss. syll. ко) pog. [b] неправ'доѫ бо своѫ sof. (graece: τὴν ἀδικίαν). — нечъстиѫ sof. нечьстию pog. buc. (τὴν ἀσέβειαν), sed graece additur: ὡς ἱμάτιον ἐνεδύσαντο. — съд-а на б҃а pog. sof. buc. (εἰς τὸν θεόν). 7. [a] сърдниꙗ pog. -а sof. (ἀπὸ καρδίας). — съдѣаша pog. -ѫ sof. — д҃ша pog. [b] злаа pog. sof. buc. (κακά). — съвѣщав'ше sof. buc.

Digitized by Google

8. Помыслиша ѝ гл҃аша въ ȥлобѣ. Неправдѫ въ высотѫ гл҃ашѫ.

9. Положиша на нб҃о ѹста своа҄. Ѝ ѩȥыкъ ѝхъ прѣиде по ȥемѝ.

10. Сего ради ѡбратат са люе҄ моѝ съмо. Ѝ дьние̑ ѝспльнъ ѡбращѫт са вь нихъ.

11. Ѝ рѣша како ѹвѣдѣ бъ҃. Аще ѥстъ раȥоумъ въ вышнѝмъ.

12. Се си грѣшници гоб'ȥоужщеѝ· въ вѣкъ оудръжаша богатъство.

8. ᵃПомыслишѧ и гл҃ашѫ въ ȥлѣ
бѣ ∵ ᵇНеправдѫ въ высотѫ гл҃ашѫ
9. ᵃПоложишѧ на небо ѹста своѩ
ᵇ Ѝ ѩȥыкь ихь прѣиде по ȥемли
10. ᵃСего ради ѡбратать сѧ лю
дие мои само ∵ ᵇ Ѝ дьние испль
ѡбраштѫть сѧ въ нихь ∵
11. ᵃ Ѝ рѣшѧ како оувѣдѣ богь
ᵇ Ѝ аште ѥсть раȥѹмъ вышнимъ
12. Се си грѣшьници гобьȥѹѭште
въ вѣкь оудръжашѧ богатьство своѥ

рѣ тѹчна· ѿ сьроаїѩ бо ѩ съдѣашѧ ѝ ѿ дш҃ѧ ∵ ᵇПослѣдовавъше ср҃цѹ и ȥъла
съвѣштавъше ∵

8. ᵃПомъїслнвъше ȥлобьнаа възьгл҃ашѧ на б҃а ∵ ᵇХоулoвавъше на б҃а и рекъше
бѣсь ѝмаши ∵ 9. ᵃТол'ми възнѣсѧ власвимиѩ ѩко ѝ на само смѣти нб҃о ∵ ᵇН
ȥемли сѫште жидове небеснъїхь сѧȥаахѫ ∵ 10. ᵃКои людие жидовъстии само; камо
въ беȥѹмъство своѥ ѩко ѝ (песъ на) своѩ блъвотинъї ∵ ᵇНспльнать бо сѧ д'ни
люти на нихь, ѝже мѫчити ѩ начнѫть в҃ вѣкы ∵ 11. ᵃПроста бо мнѣахѫ чк҃
хѹлимаaго ѝми, ѝ дивлѣахѫ сѧ како раȥѹмѣаше помъїшлениѩ ихъ ∵ ᵇГл҃аахѫ бо
ѿ кѫдѹ семѹ прѣмѫдрость си ∵ 12. Жидове· ни ѥдинъ бо ѩȥ҃кь богать бѣаше так

LXXII. *Annot. ad psalm.* 8. ᵃпомъıслишѩ sin. — во ȥълобѣ sin. ᵇвъ высотѣ si
9. ᵃна неб҃і sin. buc. 10. ᵃсамо sof. съмо sin. buc. ᵇдьнь (omisso е) sin. 11. ᵇі ѣшт
sin. — въ выш'ніи҃мь sof. buc. (ἐν τῷ ὑψίστῳ). 12. і гобьȥьствоуѩште sin. -ȥоующе buc. — в
в҃кы sof. — свое omis. sin. buc.

Annot. ad comm. 8. ᵃпомыслиша pog. -нше buc. -вьше sof. (λογισάμενοι). — ȥлаа pog
buc. ȥлоб'наа̑ sof. (πονηρά). — ѝ ante вьȥгл҃аша add. pog. и гл҃ше вь ȥлобѣ buc. 9. ᵃвьȥне
buc. — власвимиа̑ pog. sof. — ȥрѣти pog. buc., melius смѣти sof. (κατατολμᾶν). ᵇȥеми бо pog
sof. -ли бо buc. — саȥаа̑хѫ сѧ sof. sine сѧ pog. buc. (ἐψηλάφων). 10. ᵃчиѝ людие̑ pog. sof. ци
люе̑ buc. (ποῖος λαός). — жидов'сции pog. buc. — съмо pog. buc. само sof. — въ беȥоумие pog
sof. buc. — verba песъ на omis. bon., reliqui codd. habent, п'сы на buc. — блювотины сво
buc. своа̑ бл. sof. (ἐπὶ τὸν ἴδιον ἔμετον). ᵇдьние̑ pog. buc. — на нихъ pog. — ѫ pog. а̑ so
ѥ buc. — въ вѣкъ pog. -кы sof. buc. 11. ᵃмнѣхѫ sof. — раȥоумѣвааше pog. sof. -ваш
buc. (ἐνόει, vl. ἔγνω). — помышлениѥмъ pog. -ѣмь sof. -ѥмь buc. ᵇгл҃аахоу ѥмоу оубо buc. 12. а̑ȥ
б. бѣше sof. — ȥеми pog. — чювъствьнымь sof. -ыимь pog. — дар'ми бл҃г'ми buc. — бж҃ии so

Digitized by Google

13. И рѣхъ· Ѹбо в' соуѥ̂ ѡправ-
,нхъ срце моѥ́· и̓ оу̓мыхъ вь непо-
нн'ныхъ ржцѣ мои̓.

14. И̓ быхъ тепенъ вьсь днь. И̓
ѡбличникъ мои̓ на Ѹтрна́.

15. А̓ще глахъ, повѣмъ тако. Се
родоу сновъ своихъ е̓мже ѡ̓бѣщах'
а.

16. И̓ неп'щевахъ разоумѣти, се
троудъ ѥ̓стъ пр̂ѣ множ.

17. Донде́же вниджь вь стило

13. И́ рѣхь· оубо въ соуѥ ѡпра-
вьдихь срце моѥ и оумыхь въ не-
повиньныхь ржцѣ мои ⁘

14. ᵃИ́ быхь биѥнъ весь денъ ⁘
ᵇИ ѡ̓бличьникь мои̓ на оутриа ⁘

15. ᵃА̓ште глаголахь, повѣмъ та-
ко ⁘ ᵇСе родъ сыновъ твоихь ѥмоуже
ѡбѣштахь са ⁘

16. И́ непъштевахь разѹмѣти, се
троудъ ѥсть прѣдъ мъноиж ⁘

17. ᵃДондеже виндж въ стило

а земли и̓ разѹмьнымъ и̓ чювьствьнымъ богатьствомъ, дарми и̓ блгтьми бжиими,
ли ѥ̓же нарицати са родѹ бжию ⁘

13. Прркъ ѡ̓рицаѥ́ть са гла· Ѹбо въсоуѥ́ правдж гоня, грѣшници же гоньзѹжть.
арицаѥт' же жидъı ꙗко мъздъı ѿ неправьдъı въземлаште ⁘ 14. ᵃПостомъ и̓ въз-
ржанниѥ́мъ и̓ бьѣниѥ́мъ и̓ всѣцѣмъ ѡзлобленниѥ́мъ ба ради ⁘ ᵇНа Ѹтрниа во
ъıвъшоу въскрсению хвоу немошть жидовьска ѡблични са ⁘ 15. ᵃГлааше бо спсь·
овѣдаите и̓мъ величьствиꙗ црвиꙗ небнааго, ти же ѡслоушиви бышж невѣриѥ ⁘ ᵇꙖко
одъ бни сжште неразѹмьни бышж, си рѣчь ѡслоушиви, ꙗкоже ѥ̓ ѱано· ѡслоушиваа
юдеа ⁘ 16. Провѣдѣхь, ре хь, ꙗко ѿврьгжть са мене жидове и̓ трѹдъ на ма ство-
ать безвѣрниѥ́мъ и̓ безѹмиѥ́мъ своимъ ⁘ 17. ᵃДо́ндеже въ ѡ̓ча а̓дра въведж чло-
ѣка ⁘ ᵇВнждж ре кончинъı и̓, покаѭть ли са или прѣбжджть въ невѣрии ⁘

LXXII. *Annot. ad psalm.* 14. ᵃ тепенъ sin. -нь sof. биѥнь buc. ᵇ оутрьѣ sin. -трна
of. -ıа buc. 15. ᵃ ѣште sin. -глахь sof. ᵇ родоу sin. buc. 16. прѣдо sin. 17. ᵃ дондеже sof.
он'дѣже buc. — свѣтило sof. светило buc. ᵇ разоумѣють buc. — вь послѣдниаа ихь buc.

Annot. ad comm. 13. ᵃ гоню buc. 14. ᵇ ѡбличи са sof. разори са pog. -се buc. (graece:
λέγχθη). 15. ᵃ melius повѣдати pog. sof. buc. (διηγήσασθαι). — величства buc. — цртва pog.
uc. -на sof. ᵇ бжиı pog. sof. — ѥ̂стъ писано pog. sof. buc. 16. male pog. проповѣдѣхъ, sof. -вѣ-
дахь, buc. не ѡслабише бо до кон'ца проповѣдахь (gr. προέγνων). — гь pog. buc. гъ sof. (κύριος).
- ѿврьгж pog. -гоу buc. -жть sof. (ἀθετήσουσιν). — pro своимъ in fine versiculi sof. и̓хь, buc.
nis. verba и безоум. св. 17. ᵃ оча и̓адра pog. дон'дѣже вь ıадра ѡтча buc. въ ѡ̓чѣ нѣдра
f. ᵇ на кончинж pog. sof. buc. (τὰ τέλη).

Digitized by Google

бж҃ніе. Н разоумѣѭ вь послѣдни-
ихъ.

18. Обаче за льщенна положилъ
имъ еси зла. | Низложилъ ꙗ еси
к'негда раз(г)рьдѣш. |

19. Како быша вь запоустѣнии
внезаа.| Искончаша са и погыбж за
безаконеннїе свое.

20. Ꙗко сънніе въстажщааго. Гн
въ градѣ твоемъ иконж ихъ оунничь-
жиши.

21. Ꙗко разгорѣ са срце мое· и
жтроба моа измѣни са.

бжніе ∵ ᵇ И разоумѣѭ въ посл
нѣꙗ ихь ∵

18. ᵃ Ѡбаче за лъштенниꙗ их
ложилъ имъ иеси злаа ∵ ᵇ Низло
ѩ иеси вънегда разгрьдѣшѫ ∵

19. ᵃ Како быша въ запоуст
вънезаапж ∵ ᵇ Исконъчашж са и
гыбошж за безаконие свое ∵

20. ᵃ Ꙗко сонние въстаѭштаа
ᵇ Гн въ градѣ твоемь иконж
оуничижиши ∵

21. Ꙗко разьгорѣ са сръце
и ѩтроба моꙗ измѣни са ∵

---

18. ᵃ Ѡбаче лъсти плъни сѫште не покаашж са и положи ѩ бъ на мѫк
ᵇ Вънегда бо възнесошж са жидове гръдынеѭ, падошж падениемъ лютомъ ∵ 19. ᵃ К
вънезаапж поуста бы цркви ихь и страна и сами ∵ ᵇ Безаконноваша бо на ба въ
рѫжъше са, и погыбошж ꙗко не быти имъ ∵ 20. ᵃ Скорѣе сонниꙗ забьвени быш
ᵇ И въ нижьнимъ ꙗко wпоустѣ· и въ вышнии(мъ) иереѣ ꙗко нѣсть имь мѣс
тоу ∵ 21. Людеи жидовъскь, ꙗко wнждъ прѣложишж са на зло· сръце бо бние
ѩтроба ꙗко родъ беи и людие бни бѣшж иногда ∵

LXXII. *Annot. ad psalm.* 18. ᵃ злаа sin. ᵇ ѩ sof. ихь buc. — разгрьдѣшꙗ s
19. ᵇ скон'чаше се buc. искон'чѣшж са sof. — и ante погыбж om. sin. sof. и погыбоше b
— безаконение sin. -конне sof. 20. ᵃ сонъе sin. сънне sof. сьние buc. ᵇ ікоунж sin.
оунічъжишꙗ sin. -чижи buc. 21. и ante жтр. om. sin. и ѫтроба sof. — ізмѣтъ omissa s
ни sin.

Annot. ad comm. 18. ᵃ покааша pog. — ѫ pog. sof. — вь моукоу buc. ᵇ възнѣса p
въз'нѣса sof. възнесе buc. — гръдынеѭ pog. -ѫ sof. — падж pog. sof. buc. 19. ᵇ бо поус
pog. поуста бо buc., sine бо sof. — цркы pog. -кви sof. buc. — male buc. и стран'ни са
ᵇ безакон'новаша pog. -коновашж sof. -коновааше buc. (ἠνόμησαν). — погыбж pog. sof. погыб
buc. 20. ᵃ съниꙗ pog. съниѫ sof. сьние buc. (ἐνυπνίου) — быша pog. ᵇ male bon. въ пѫст
recte pog. sof. wпоустѣ (ὅτι ἠρημώθη), buc. om. ꙗко. — вышнимъ pog. -нимь sof. (bon. -
omis.). 21. людиї pog. -ї sof. люе жидов'скы buc. — wнадъ pog. (gr. πλήρεις γενόμενοι).
приложише се buc. прѣ-шѫ pog. — жтроба pog. ѫтр. sof. — бни sof. — бѣша pog. бѣахоу b

Digitized by Google

22. И ӑзъ ѹничьженъ и не разоу-
мѣхъ. Ӕко скотъ быхъ оу тебе.

23. И ӑзъ вынѫ с тобоѫ. Дръ-
жалъ еси рѫкѫ деснѫѭ моѭ.

24. И съвѣтомъ твоимъ наставиль
мѧ еси· съ славоѫ приѧт мѧ.

25. Что бо ми ѥстъ на нбси. И
ѿ тебе чесѡ всхотѣхъ на земи;
Ищезе срдце мое и плътъ моꙗ.

22. [a] И ӑзъ оунизчъженъ і не разѹ-
мѣхь ⁘ [b] Ӕко скоть бѷхь ѹ тебе ⁘

23. [a] И ӑзъ присно съ тобоѭ ⁘
[b] Дръжалъ ѥси за рѫкѫ деснѫѭ моѭ ⁘

24. И съвѣтомъ твоимь наставилъ
мѧ ѥси· и сь славоѭ твоѥѧ приѩть
мѧ ⁘

25. [a] Чъто бо ми ѥсть на небеси ⁘
[b] И ѡть тебе чьто въ|схотѣхь на зе-
мли ⁘ [c] Иштезе сръце моѥ и плъть
моꙗ ⁘

---

22. [a] Не мнѣшѫ бо людиѥ жидовъстии, ꙗко ѿриновени имѫть бѷти ѿ блти бжиѩ ⁘ [b] Ѳть бга жидове безѹмъно ѡтъстѫпльше ⁘ 23. [a] Не разлѫчи бо сѧ бь ѡть нихь николиже ⁘ [b] Ӕкоже бо ѡцъ чѧдо дръжить и наставить, тако дръжавъ бь илѣ настави ⁘ 24. Не би бо наставилъ бь илѣ, аще не би свѣщалъ· избра бо (и) бь слав'на себѣ, ти же ѿвръгошѫ сѧ его ⁘ 25. [a] Хѹливи сѫще людіѥ жидовъстии ѿрицаѭт сѧ нбсиѣихь блгь, ꙗкоже и хса ѿрек'ше сѧ ѿметаниѥмъ ⁘ [b] Толицѣхь благь насладивъ сѧ члкъ невъзъблагодѣтень бѷ ѿвръгь сѧ ⁘ [c] Хсъ ѡ жидохь глеть ꙗко ѡ ѭжикахь, ꙗко ищезѫ ѿ него ⁘

LXXII. *Annot. ad psalm.* 22. [a] оунизчижены не разоумѣхь sof. оуниз'жень и buc. 23. [a] азь sine и buc. — вынѫ sin. sof. buc. — loco съ тобоѫ sof. legit оупъваѫ на тѧ. [b] за ante рѫкѫ om. sin. sof. buc. 24. и съ славоѫ sof. buc., твоеꙗ om. sin. sof. buc. (graece solum: μετὰ δόξης). — приꙗтъ sin. приѧть sof. 25. [b] чъсо sof. (reliqui чьто). [c] плоть sin.

Annot. ad comm. 22. [a] мнѣахѫ pog. мнѣшѫ sof. мнѣхоу buc. (οὐ γὰρ ἐνόησεν ὁ λαός). — жидов'сціи sof. buc. — имать pog. -ь sof. — бжиꙗ pog. бiꙗ sof. [b] ѿстѫпльше pog. ѿст. sof. ѿстоупише buc. (graece aliter: παρὰ τῷ θεῷ Ἰουδαῖοι ἀφρονήσαντες). 23. [a] бь om. buc. [b] ꙗко бо pog. buc. — наставлѣѥтъ pog. -еть sof. -лꙗѥть buc. (ὁδηγεῖ), настави: ὡδήγησεν. 24. наставлѣль pog. sof. -влꙗль buc. (graece brevius: οὐ γὰρ ἂν ἐβούλετο ὁ θ. ὁδηγεῖν, vl. ὡδήγει, τὸν Ἰσρ., ἐξελέξατο γάρ). — и om. bon. habet pog. sof. buc. — себѣ слав'на pog. sof. buc. — ѿвръгѫ сѧ pog. sof. buc. (ἠθέτησαν). — его om. pog. buc. habet sof. 25. [a] хоулими pog. buc. -ливи sof. (βλάσφημος). — жидов'сти.и pog. -ьс'ціи sof. buc. — и ѿриц. buc. — ѿвръгше сѧ pog. -гъше сѧ sof. -г'ше се buc. (παραιτησάμενοι). [b] бо блгъ pog. sof. buc. (γάρ). [c] ѫжикахъ pog. ꙗж. sof. (ὡς συγγενῶν, ὅτι ἐξέλιπον ἀπ' αὐτοῦ).

Digitized by Google

26. Бг҃ срца моѥго и часть моа бг҃ вь вѣкъ.

27. Ꙗко се оудалѣжщеи са ѿ тебе погыблат҆. Потрѣбилъ ѥси в҆сего любы дѣжщааго ѿ тебе.

28. М҆нѣ же прилѣплѣти са бозѣ блго ѥстъ. Полагати на бга оупьвание моѥ. Да исповѣмъ вса хвалы твоꙗ въ вратѣхъ дъщере сиѡновы.

26. Бже срѣца моѥго и чжсть

бже въ вѣкь ∴

27. [a] Ꙗко се ѹдалѣѭщеи са ѿ

пгыбнжть ∴ [b] Потрѣбилъ ѥси

любыї дѣѭштаго ѡть мене ∴

28. [a] Мнѣ же прилѣплѣти са б

благо ѥсть ∴ [b] Полагати на гда

пование моѥ ∴ [c] Да исъповѣмъ в

хвалы твоѩ въ вратѣхь дъшт

сиѡнѣї ∴

LXXIII.

Pog. B

∴ Разоумъ саоуловъ ∴ · ог҃ ·

Съде пррчьство сказаѥтъ како съгрѣшисъньмъ жидовьскъ · и како въз-

∴ Разѹмъ асафовъ ∴ · ог҃ ·

Съде прчство съказаѥть · как съг

ши сьнемъ жидъскь · и как в

26. Вѣрнии людиѥ провъзвѣщаѭть, ꙗко и срца ихь бь, и чжсти и бь · и

тѣломъ и крвиѭ хвоꙗ пїтаеми ∴ 27. [a] Жидове ѹдалъше са ѡть ба погыбош

[b] Ѡтьстжпишж бо ѿ ба жидове и идоломъ поклонишж са, еже ѥсть любодѣан

велиѥ ѿстжпити ѡть ба ∴ 28. [a] Иже ѿ ѩзкь людиѥ, прилѣпльше са вѣрѣ и люб

бии ∴ [b] Коѥ бо ино спениѥ члкоу, нъ ѥже оуповати на га ∴ [c] Вѣрнїи бо члкь

прѣстаѥть вьїнж исповѣдаѭ хвалж (въ) црви бии · сиѡн бо црви ѥсть ∴

LXXII. *Annot. ad psalm.* 26. чжсть sin. часть sof. — бъ sin. sof. бе buc. — въ вѣкы s вь вѣкы buc. 27. [a] отъ тебе sin. sof. buc. (ἀπὸ σοῦ), погыбжтъ sin. погыб'нж sof. [b] въсѣк sof. всакого buc. — дѣѭшта sin. -щаго sof. buc. — отъ тебе sin. sof. buc. (ἀπὸ σοῦ). 28. [a] до sof. бви благо buc. [b] на гѣ sin. га buc. — оупъвание sin. sof. оупование buc. [c] дъщ sof. buc. — сиѡниѥ buc. — male своеі (pro сиѡновы) sin.

Annot. ad comm. 26. провьзглашаѭтъ pog. провъзьгла-ть sof. провьзгла. buc. — части p sof. чести buc., bon. часть (gr. μέρους, vl. μερίς). — кръвиѫ sof., хвоѫ pog. 27. [a] погыбоша p -шж sof. погыбноуть buc. (ἀπώλοντο). [b] ѿстжпиша pog. -шж sof., велие любодѣание pog. s buc. 28. [a] людеи bon. corrig. debet in людиѥ uti pog. sof. buc. [b] коѥ бо спсение ино b — нж pog. sof. — ѹпвати pog. -ѫвати sof. оуповати buc. — ба pog. sof. га buc. [c] бо o pog. buc. — вѣрнии buc. — хвала sof. хвале buc. (τὴν αἴνεσιν). — въ om. bon. sof., hab pog. buc. (ἐν τῇ ἐκκλ.). — цркы pog. -кви sof. -квы buc. — ѥстъ pog.

Digitized by Google

гж ржкы на ба· и колнка зла
нѩса и повоєва на врагы.

Въскжѩ бже ѡтрїнж до конца.
нѣва са ꙗрѡсть твоꙗ на ѡвца
гн твоєꙗ ∴

Помѣнн съньмъ твои їже ста-
пръв. Избавнлъ єсн жезлъ до-
нꙗ твоє. Гора снѡнь сн в наже
ль са єсн.

Въздвнгнн ржцѣ твои въ гръ-
нхъ въ конецъ. Єлнко лж-
ва врагъ ѡ стѣм твоє.

И вьсхвалнша са вьсн ненавн-

двнгшж ргыї на ба· и клїка зла
прнашж пѣєва на врагъї ∴

1. [a]Въскжѩ бже ѡтьрннж до конъ-
ца ∴ [b]Разгнѣва са ꙗрость твоꙗ на
ѡвъцж пажїтї твєꙗ ∴

2. [a]Помани сънемъ твон· нже ста-
жа нспръва ∴ [b]Избавнлъ юсн жезълъ
достоꙗннꙗ твоюго ∴ [c]Гора снѡнъ сн
в наже въселнлъ са юсн ∴

3. [a]Въздвнгнн ржцѣ твон на гръ-
дына нхь въ конецъ ∴ [b]Юлнко (л)ж-
кавнова врагь ѡ стѣмъ своюмъ ∴

4. [a]Н въсхвалншж са ненавнда-

LXXIII. 1. [a]Сей гласъ кръвомжтьнааго събора ∴ [b](За) законопрѣстжпленню възъ-
гнѣвъ бжен на нихь ∴ 2. [a]Помани гн ре ꙗко прьвороднни люд͡іе твон
прѣдани быхомъ в ржкы врагь безаконенъ ∴ [b]Ꙗко жъзлъ бо нзбранъ сын
ннѣ ѡвръженъ бы за безъвѣрню ∴ [c]Въ црвн бо ре въсѣлѣаше са слава твоꙗ,
ко ннѣ ѡсквръне ∴ 3. [a]На бѣсы· тн бо вразн хвн н грьдына нхь нстълн до
∴ [b]На хръста днꙗволъ (въ)ѡржжъ са ∴ 4. [a]Ндеже бо празннкы н сжботы

LXXIII. *Annot. ad titulum.* Саоуловь buc. uti in pog. — з'де sof. зде buc. — сьньмь
— жидовьскы sof. buc. — въз'двнгж sof. въздвнгноу buc. — male bon. рогы, recte ржкы
ркы buc. (gr. χεῖρα). — нлн како buc. (pro и колнка). — злаа buc. — н воюва на buc.
Annot. ad psalm. 1. [a]ѡрннж ны sof., in reliquis codd. ны abest. [b]прогнѣва sin.
sof. buc. — овьцꙗ sin. ѡв'ца sof. 2. [a]помѣнн sof. sin. — сьн'м buc. [c]въ нжже
наже sof. 3. [a]въ коньці sin. до коньца sof. вь кон'ць buc. [b]свтѣемь твоемь sin.
ь тв. sof. 4. [a]празднка sof. buc. [b]in fine н не разоумѣше buc.
Annot. ad comm. 1. [a]въ гласъ pog., recte съ гласъ sof. сь гла buc. (αὕτη ἡ φωνή). —
матнааго pog. -ьнаго sof. -метнааго buc. (αἱμαφύρτου). [b]бнн sof. бжнн pog. buc. — за in
codd. abest, sed graece διὰ τὸ παρανομῆσαι praepositionem за postulat. — възрасте pog.
ъздр. sof. 2. [a]помѣнн pog. sof. — пръвороднн pog. sof. — прѣданїн sof., male buc.
н прѣданнн. [b]жезлъ pog. sof. -ь buc., сы sof. buc. — male съньмомъ pog. -мь buc.,
сънемь sof. [c]въселѣаше pog. въс. sof. — тако ѡск. ннѣ pog. тѡ како ѡ. н. buc.
ко ннѣ ѡск. sof. 3. [a]бѣсовъ н врагъ хвъ pog. sof. buc. (posteriores cum ь), ita et graece:
μόνων καὶ τῶν ἐχθρῶν τοῦ χριστοῦ. [b]вьѡржжь са pog. въѡ-жъ са sof. вьωр. се buc. 4. [a]ндѣже

дацієн та по срѣдѣ празника твоѥго. Положиша знаменніа своа знаменніа, и не познаша.

5. Ꙗко вь исходѣ прѣвыше. ꙗко вь джбравѣ дрѣвѣнѣ секырами расѣша

6. двьри ѥго. Въкоупѣ сѣчивомъ и ѡскрѣдомъ раздробиша и.

7. Въжѣша ѡгнемъ стило твоѥ. Въ земи ѡсквръниша село имене твоѥг. |

8. Рѣша вь срци своѥмъ · жжикы

цієи тебе по срѣ празника твоѥг ∴ | ᵇ П
ложишж знаменніа своꙗ · знамені
и не познашж ∴

5. Ꙗко въ исходѣ прѣвыше. ꙗ
въ джбравѣ дрѣвѣнѣ секырами р
сѣшж

6. двери ѥг ∴ | Въкоупѣ сѣчивом
и wскрѣдомъ разъ|дроушишж и ∴

7. ᵃ Въжашж wгнемъ стило твоѥ
ᵇ Въ земи wсквръніишж село имені
твоѥго ∴

8. ᵃ Рѣшж въ сръци своѥмъ · ꙗжик

по законоу творѣахж, ѡгнемъ изгорѣшж и конъчашж са ∴ ᵇ Вьсѣ бо ѥлико створи б
знаменніа с ними ни въ чтоже положишж, (не) познавше силы их ∴

5. Ꙗкоже въ исходѣ людеи многь въ лѣсѣ мнозѣ сѣкомоѥ дрѣво, тако дв
црквънїіꙗ расѣшж ратини · и быишж попраниѥ ∴ 6. Не тькмо бо двери ихъ-и връх
и стѣнъї разоришж ∴ 7. ᵃ Ижадашж бо и земла и трапезж хлѣбьнжіж и херовим
и все ѥже бѣ имъ свато ∴ ᵇ И самъи книгы поврьгьше на землю и попрашж Унич
живше ∴ 8. ᵃ Въси странини законоу и врази ꙗко ꙗжикы иноглано помъїшлъше в

buc. — праздникы sof. buc. — твораахоу buc. — изг-ша pog., коньчѣшж са sof. -чаша po
и скон'ч. buc. (graece: ἐβεβηλώθη). ᵇ пол-ша pog., in slav. codd. познав'ше силы ихъ sine н
sed graece: μὴ γνόντες τὴν δύναμιν.

LXXIII. *Annot. ad psalm.* 5. въ добровѣ sin. (?) — дрѣвьнѣ sin. — расѣшꙗ дв
sin. расѣкошж д'вери sof. -ше д'ври buc. 7. ᵃ въжѣшꙗ sin. въжегошж sof. -ше buc. — свя
тiло sin. ᵇ на землю buc. — имене sof. 8. ᵃ male bon. жжикь, recte ꙗжiкы sin. ажик
sof. оужикы buc. ᵇ male оставiмь sin., да ante оуставимь om. buc.

Annot. ad comm. 5. людиї pog. люди многы sof., buc. solum многь (graece: λαῶν πολλῶ
— сѣкомоѥ pog. sof. buc. (gr. κόπτονται). — двьри pog. двери sof. — расѣша pog. -ѣкошж sof. -ш
buc. (in pog. posterior manus addidit ко). 6. бо om. pog. buc., habet sof. — двьри pog. две
sof. — иж и pog. sof. — връхъ: τὴν στεφάνην (vl. στέγην). 7. ᵃ ижаша зема pog. (sine бо и), ижѣш
з. buc. иждегошж sof. — male и мѣсто pog. buc. pro имь свто sof. ᵇ и сами sof. — попраша sine
pog. sof. buc. — Уніčьживше pog. -чижившьше sof. buc. 8. ᵃ стран'ни pog. sof. buc. — жжикы po
аж. sof. — иноглано pog. sof. buc. (ὁμοφώνως, vl. ὁμόφωνος). — помышльше pog. -слъше sof. bu
— съв. sof. сьвѣщааше buc. — стына pog. sof. -ниѥ buc. (τὸ ἁγίασμα). ᵇ bon. male ѡставиш

Digitized by Google

ҳъ вькоуп҄ѣ. Приде́те и҃ да оуста-
имъ вса празникы бжїѧ ѿ земѧ.

9. Знаменнй нашихъ не видѣхомъ.
ѣсть к томоу пррка и҃ насъ не позна-
тъ по томъ.
10. Доколѣ ги҃ поноситъ врагъ.
аздражаѥтъ противно ймѧ твоѥ до
он'цѧ.
11. Вьскѫѭ вьзвраштаѥши рѫкѫ
вою и҃ десницѫ твоѭ ѿ срѣды ıадръ
воихъ до конца.
12. Бъ же цръ нашъ прѣжде вѣкъ.
ъдѣла спсениѥ по срѣдѣ земѧ.

нхь вьскоупѣ ⁘ [b]Приде́те и да Уста-
вимъ вьсѧ праз'никы бжїѧ wть
землѧ ⁘
9. [a]Знаменеи нашихь не видѣ-
хомъ ⁘ [b]Нѣсть к томоу пркa и насъ
не познаѥть по томъ ⁘
10.[a]Доколѣ господи поносить врагь ⁘
[b]Раздражаѥть противьны имѧ твоѥ
до коньца ⁘
11. Вьскѫѭ вьзвраштаѥши рѫкѫ
твоѭ и десницѫ твоѭ ѿ срѣдъı
ıадръ твоихь до коньца ⁘
12.[a]Бъ же цръ нашъ прѣжде вѣкь ⁘
[b]Съдѣлѧ спасениѥ по срѣдѣ земѧ ⁘

ици свѣщашѧ погоубити стыинѧ ихь ⁘ [b]Жидовьскъıѩ · оуставишѧ бо ıѧ ратини,
ослабивъшꙋ боу, ıако не с бочестиѥмъ бъıвахѫ ⁘

9. [a]Жидове глать · ничесоже ѿ ѡбычнъı знамении ıаже творѣаше въ на видѣхомъ ⁘
Исконъчашѧ бо сѧ ıазъıци и пррци, и мъı забъвени быхомъ ѡть ба ⁘ 10. [a]По
апꙋстѣнии бо иерꙋмъстѣ познашѧ ба и вьси бѣахѫ припадаıѫште боу ⁘ [b]Поносать,
ече, врази богоу ⁘ 11. Рѣшѧ людиѥ жидо[въ]вьстии · ѡтъıѫть ѡть насъ рѫкѫ
воѭ и ѡставилъ нъı ѥси до коньца, и оудоблѣшѧ намъ врази наши ⁘ 12. [a]Ѩзъıкъ ·
ровиадѣаше бо бь вьзвраштениѥ ихь ⁘ [b]Крта нарицеть, понеже срѣдѣ земла
ъдръжжень бъı · тѣм же спниѥ родꙋ ччю бъı ⁘

ecte Уставиша pog. buc. -шѧ sof. (κατέπαυσαν). — ıѧ pog. ѧ sof. — не съ бмъ чьстими pog. buc.,
ed не съ бгочъстиѥмь sof. (graece sine negatione: μετὰ θεοσεβείας). — бываахѫ sof. pog. buc.

LXXIII. *Annot. ad psalm.* 9. [a] знаменїи sof. buc. 10. [b] противныи buc. (ὁ ὑπεναν-
ίος). 11. нѣдръ sof. 12. [a] цѣсарь sin. — вѣка sin.

Annot. ad comm. 9. [a] глаахѫ pog. buc. глать sof. (λέγουσιν). — ничъсоже sof. — ѡбычныихъ
og. (sine ѿ), ѿбыч'ныхь (!) sof. wбыч. buc. (graece in codd. quos adhibere licuit: οὐδὲν τῶν ἐξ ἐθνῶν
ημεῖον, qui vertit τῶν ἐθῶν legisse videtur). — ѧже sof. ıаже buc. — твораше buc. [b] исконь-
ѣшѧ sof. — ıазыци pog. et omnes slavici hoc vocabulum praebent, quod in gr. codd. non
ccurrit. 10. [a] иерлмьс'цѣ sof. buc. — бѣхѫ sof., боу om. buc. [b] хоу pog. buc. бгоу sof. (τὸν θεόν).
11. жидовьс'ции sof. -в'сци buc. — ѿиатъ pog. -ѧть sof. — нами sof. 12. [a] ѧзыкъ pog. sof.

13. Ты оутвръди силоѫ твоеѭ море. Ты скроушилъ еси главы змиюмъ вь водѣ.

14. Ты сътьче главѫ змиевѫ. Далъ еси брашно людемъ еѳиопьском.

15. Ты растръже источникы и потокы. Ты исачи рѣкы ѥѳамовы.

16. Твои естъ дьнь и твоꙗ естъ нощь. Ты съвръши зора и слнце.

13. [a]Ты оутвръди силоѭ тво… море ∴ [b]Ты съкрꙋшилъ ѥси гл… змиюмъ въ водѣ ∴

14. [a]Ты сътлъче главѫ змиев… [b]Далъ ѥси брашъно людемъ ѡ… ѡпъскомъ ∴

15. [a]Ты растръже источъникъ… потокы ∴ [b]Ты исѫчи рѣкы навод… ненъıѫ ∴

16. [a]Твои ѥсть денъ и твоꙗ ѥ… нощъ ∴ [b]Ты съвръши зора и слънц…

---

13. [a]И чювъствъное оубо великое, нъ паче оубо кръщениꙗ ꙗко крѣпко и твр… сѫще. се бо потаплѣеть грѣхы ∴ [b]Бѣсомъ въ кръщении · тоу бо ѿсѣчени бꙑш… 14. [a]Диꙗвола · многоглавън' бо ꙗко разꙋменъ и многомꙑсленъ, нъ ты ѿржблен… бꙑшѫ кръщениюмъ ∴ [b]Ѩзꙑкомъ ꙗко смѣреномъ · ѥѳиѡпи бо смѣрение сказаѥ… са. ѩзꙑци бо вѣровавъше поꙗшѫ его, си рѣчъ растлившѫ ∴ 15. [a]Си рѣчь прѣтръ… источникꙑ грѣховнꙑѩ и рѣкꙑ ѩже състави зима идолъскꙑѩ лъсти ∴ [b]Тꙑ… прѣсоуши рѣкꙑ кръве жрътвъ · ѥѳам бо сказаѥт са кръвъ, сказаѥть же са и кѫпин… ство, еже есть трънов͛наꙗ вещъ идолъскаꙗ ∴ 16. [a]Днъ въскрѣшениꙗ а нощъ мѫк…

проповѣдааше pog. -аше buc. проповѣдѣаше sof., sed graece: προεγίγνωσκε. [b]посрѣ зе… pog. -мле buc. срѣдѣ зема sof. — чловѣчъскомоу sof.

LXXIII. *Annot. ad psalm.* 13. [b]съкроуши sin. — змъемъ sin. 14. [a]змьевѫ s… [b]етıопьскомъ sin. (in margine моуромъ), еѳиѡпомь sof. ѥѳ- buc. 15. [b]исечи buc. (ad norma… scripturae исачи). — рѣкъı наводьненъıꙗ sin. рѣкы еѳамь sof. р. ѥѳам'скые buc. 16. [b]дь… sin. [b]зорѭ sin. зоре (secundum зора, ut in pog.) buc.

Annot. ad comm. 13. [a]и чювественое pog. — и великое pog. buc. sine и sof., нѫ pog. s… — нѫ pog. sof. [b]sine вь buc. — не оубо sof. pog. buc., sed тоу бо graece ἐκεῖ γάρ, ѿсѣче… sof. 14. [a]диꙗволю buc. — male многоглавнѫ pog. -ноу buc., recte -главень sof. (πολυκέ… λος). — разоумны buc. — нѫ и ты sof. нѫ ты pog. нь ты buc. (καὶ αὐτά). — ѿреблѥны b… [b]ѩз. pog., смѣрении сказаѫт са pog. -ни ск. sof. смѣрение сказают' се buc. (ταπεινοὶ ἑρμηνεύ… ται). — поıаса са pog. sine са sof. поѥше buc. (κατέφαγον). — растлиша и pog. -шѫ и sof. -… и buc. 15. [a]водные и грѣховные buc., ѩже pog. — идольскы pog. скыꙗ sof. buc. [b]жр… тъвь sof. — еѳамъ pog. -ь sof. — кѫпиньство: βάτος, vl. βατώσεις. — bis еже pog. 16. [a]вьскр… ниıа buc. -кршениꙗ sof. [b]зоре buc.

Digitized by Google

7. Ты створи вса прѣдѣлы земи.
то и веснѫ ты създаа.
18. Помѣни сего. Врагъ поноси гви.
юдие безоумни раздражиша има
є.
19. Не прѣдаждь зверемъ дша
овѣдаѫщаꙗ са тебѣ. Дшъ оу-
ыихъ твоихъ не забѫди до конца.
20. Призри на завѣтъ твои. Ꙗко
льниша са омраченни земи до-
ъ неправьденъ.

17. [a]Ты створи въса прѣдѣлы
земли ∴ [b]Лѣто и весьнѫ ты созъда ∴
18. [a]Помани сего ∴ [b]Врагь поноси
господеви ∴ [c]И людие безѹмьнии
разъдражишѧ има твоє ∴
19. [a]Не прѣдаждь зверемъ дшѫ
исповѣдаѭщѭѩ са тебѣ ∴ [b]Доушъ оу-
богыхь твоихь не забѫди до конъца ∴
20. [a]Призъри на завѣть твои ∴
[b]Ꙗко наплъниша са wмраченеи зе-
мли въ домѹ неправедънѣ ∴

є бо въсхотѣвъ прѣведе ∴ [b]Бывъшаа въ мѫкѫ хвѫ, зора и тьмѫ и пакъі
ъце снꙗѫште ∴
17. [a]Веснѫ и лѣто и єсенъ и зимѫ· си бо бомъ оучинена сѫть. си разѹмѣѭт
и по томъ ∴ [b]Си рѣчъ тъі єси нареклъ· жѫтва бо конъчина єсть. веснѫ же
ь бѫдѫщааго вѣка, ꙗко свѣтла, ꙗко весела, ꙗко ѿ вниꙗлицѫ велиѭ тишинѫ ∴
[a]Дне оного помѧнѫвъ помоучи вса тварь и чловѣчъскъі родъ ∴ [b]Диꙗволъ [съ]
ъми хръстови ∴ [c]Людие жидовъстии глаще· мъі не имаме цр҃ѣ, нъ кесарѣ ∴
[a]Людъскъі дшѫ не оставі бѣсомъ, ꙗко мѫчимѣ быти ѿ нихь ∴ [b]Обози бо
ѫ бочестиємъ ѩзци· тѣм' бо створи бь ѩзкъі люди изьраилны благооугоднъі
∴ 20. [a]Виждь люди твоѩ, к ниможе постави завѣть твои ѿцъ ихь, како за-

---

LXXIII. *Annot. ad psalm.* 17. [a]сътворилъ єси buc. — землю buc. [b]създа sof.
ꙗ buc. 18. [a]помѣни sof. sin. [b]гю sin. [c]безоумьні sin. sof. 19. [a]дшꙗ sin. [b]дшѫ
дшь buc. 20. [b]омрачени sin. sof. — землю buc. — домоу въ неправъденъ sin. (?) до-
неправедень sof. -дьнь buc.

Annot. ad comm. 17. [a]си sine бо buc. [b]нарекы pog. buc. -клъ sof. (σὺ ὥρισας). — жатва pog.
ante ꙗко весела add. pog. buc. — ѿ виꙗли велиꙗ pog. ѿ виꙗлицѫ велиѫ sof., male таинѫ
recte тишинѫ sof., buc. ѿ виꙗлиꙗ велиꙗ тишина. 18. [a]помѣнѫвъ pog. sof. — чл҃вчь pog.
sof. и родь чл҃вчь buc. [b]sine съ pog. sof. buc., melius quia et gr. διὰ τῶν Ἰουδαίων. —
pog. buc. хви sof. [c]жидовсти pog. -ьс'ци sof. buc. — не имам' pog. не имамы buc. мы не
мы, нѫ sof. — цр҃а нь кесара buc. 19. [a]людъскыѫ sof. — мѫчимѣмь sof. [b]бг҃очьстиємъ
а pog. -шѫ sof. бг҃очьстием' бѣахоу buc. — бо om. pog. sof., людие pog., recte люди sof.
— изредныє buc. — и благогодны pog. -д'ныи buc. (sine и sof. buc.). 20. [a]твоꙗ pog. — свои

21. Ꙁа не възвратит̓ са смѣрень и сраменъ. Ниџь и оубогъ всъхвалитъ имѧ твое.

22. Въскр҇сни г҇дн сѫди пра твоѫ. Помѣни поношеније твое еже естъ ѿ безоумна всъ день.

23. Не забѫди гласа м҇твникъ твоихъ. Гръдыни ненавидащиихъ ти възыде вынѫ.

21. [a]Да (не) възвратить са съ-ренъ и съ|раменъ ∵ [b]Ништь и оу-въ|съхвалита има твоје ∵

22. [a]Въскръсни боже сѫди п-твоѭ ∵ [b]Помани поношеније твоје-јесть ѿ безУмна весь днъ ∵

23. [a]Не забѫди гласа мо-твъникь твоихь ∵ [b]Гръдыни нена-даштиихь та възыде присно ∵

LXXIV.

Pog. B

∵ сл҇а в ко҇ не истли асафовъ ѱал҇ъ пѣсни ∵ ·о҇д·

∵ Слава · въ конецъ не истьли · а-фовъ ѱаломъ пѣсни ∵ ·о҇д·

быівъше ѿвръгошѧ са ∵ [b]Ѡмрачишѧ са јеретичьстии ѿроци и јелинъсти, и създаш-себѣ цр҇къ безаконијѫ ∵

21. [a]Прѣносно слово · да възвратить са р҇е днїаволъ смѣренъ ї сраменъ ѿ нихъ-начѧть ∵ [b]Х҇ъ · ѡбоје бо приѩть. тои славить има ѡ҇че по истинѣ · прославихь-и пакы прославла ∵ 22. [a]Г҇леть оубо свое въскр҇сеније им е ѡсѫдишѧ са жидов-г҇леть же и бѫдѫщии сѫдъ всемирнъіи ∵ [b]Тогда бо поманеть жидъі б҇ъ, како бе-Умијемъ поношаахѫ х҇ви на к҇тѣ въ д҇нъ мѫкъі ∵ 23. [a]Тогда, јегда хощеши въздат-комУждо, тогда славащѫѧ та помани и постави имъ мъздѫ ıако милостивъ

---

sof. pog. своихь buc. — ѿвръгѫ са pog. sof. buc [b]ѡмрачиша бо са pog. buc. — еретичъс'ции so-buc. — елинъс'ции sof. buc. -стиї pog. — цр҇ковь sof. — безакон'но pog. sof. buc. (ἀνόμους, s-ἐκκλησίας).

LXXIII. *Annot. ad psalm.* 21. [a]не ante възвр. omis. bon. sof. buc., habet sin. po-— срамленъ sin. срам'љень sine и buc. [b]въсхвалитъ sin. -те sof. -та buc. 22. [a]въскръши (-sin. -сни sof. buc. — пьрѫ sin. пра sof. прю buc. [b]помѣни sin. sof. — вьсь день sin. ве-д҇нъ sof. 23. [a]гласоу sin. г҇ласа sof. buc. [b]вынѫ sin. вынѫ sof. buc.

Annot. ad comm. 21. [a]и посрамень pog. sof. смѣренню посрамлень buc. — начатъ pog. -sof. [b]бо ѡбоје buc. — приѩтъ pog. -ѧть sof. — тъ бо pog. sof. ть бо buc. — славитъ по истин-има о҇че pog. sof. buc. — прославла и sof. sine и pog. buc. 22. [a]и своје pog. buc. sine и so-ѡс-ша pog. 22. [b]тъгда sof. — помѣнетъ б҇ъ жиды pog. sof. buc. — понаш. sof. 23. [a]тъгд-

Digitized by Google

ъ сън'мищоу слово· асафь бо сън-
мище сказает са· ıако рече до
конца не растлѣша· ѿ нихъ бо
апли и ини мнози.

2. Исповѣм са тебѣ бже, исповѣм'
а. И призовем има твоѐ. Повѣмъ
сѣ чюдеса твоа.

3. Єгда приимѫ врѣма, азъ пра-
оты сѫждѫ.

4. Растаа са земѣ и вси живѫ-
щеи на неї. | Азъ оутвръдихъ стлъ-
пы еѩ.

5. Рѣхъ законопрѣстѫпникомъ· не

Къ соньмищꙋ слово· асафъ б сонъ-
мище сказаеть са· ıак рѣ до кнца
не растлѣшѫ ∵ ѿ них б апли и
ини мнзи ∵

2. [a] Исповѣмъ са тебѣ бже, испо-
вѣмъ са тебѣ ∵ [b] И призовемъ има
твоѥ ∵ [c] Повѣмъ вса чюдеса твоıа ∵

3. Єгда приимѫ врѣма, азъ пра-
воты сѫждѫ ∵

4. [a] Растаа са землѣ и въси жи-
вѫштеи на неи ∵ [b] Азъ оутьвръдихь
сътлъпы еѭ ∵

5. [a] Рѣхь законопрѣстѫпъникомъ·

---

[a] Тогда бо оувѣдать гръдии (и) хꙋлници что сѫть· не прѣстаѭт' бо ніколіже вла-
свимисааще ∵

LXXIV. 2. [a] Вѣрнии исповѣдаѭть са бви ѡ всѣхь чюдесехь іаже створи имъ ∵ [b] Приложіти бо кь хвалѣ присно тьщѫть са праведьнии ∵ [c] Прркь ѿ лица члча похвалѣѥть бга ∵ 3. Бъ рече· ѥгда настанеть врѣма сѫда, тогда (пра)въ бѫдеть сѫдъ мои ∵ 4. [a] Ѡть страха славы ѥго, ѥгда въстанеть сѫдити земли разꙋмнии ∵ [b] Аплы глеть· стлъпы бо [е]ѭ кьнигы наричѫть, іако срѣдѣ небси и земла носащѫ и ѡбносащѫ блгть проповѣданиѭ. сѫть же неразърꙋшими ∵ 5. [a] Апли бо

---

sof. — славащаıа pog. -ѫѫ sof. — помънн sof. pog. [b] тъгда sof. — гръдїи хоул'ници sof. грьды хоул'ници buc., recte pog. гръдні и хоулници. — -влас-жще pog. sof.

LXXIV. *Annot. ad titulum.* Въ конець sin. вь кон'ць buc. — не истли sof. buc. — сънмищоу sof. buc. — сънмище sof. buc.

Annot. ad psalm. 2. [a] исповѣмы се buc. (bis). [b] прізовѫ sin. призовемь sof. призовѣмь buc. [c] повѣмь вьсѣ sin. п. въсѣ sof. вса buc. 3. пріимѫ sin. приимоу врѣмѣ buc. — правоти sof. buc. 4. [a] растаѣ sin. [b] еѩ sin. еѧ sof. 5. [a] не безаконоуите buc. [b] съгрѣшаѭштеимъ sin. -щимь sof. buc.

Annot. ad comm. 2. [a] сътвори sof. [b] тъщат са pog. -жть са прісно sof. прно тыщеть (sine се) buc. — правед'ни buc. [b] члвѣ sof. 3. гь buc. — тъгда pog. sof. — in bon. syll. пра vocabuli правъ omissa, правь pog. sof. buc. 4. [a] земи pog. [b] бо а pog. sof. — наричать sof. е к. наричють buc. — небе pog. sof. buc. — зема pog. — носащиа и ѡб-щиа pog. — глаголѣтъ pog. — сѫтъ pog. — неразроушимыи buc. 5. [a] ѡставниа pog. ѡ-ше buc. оуставниѫ sof. (κατέ-

Digitized by Google

прѣстѫпаи̂те ꙁакона. И̂ съгрѣшаѭ-
щиїмъ· не възносите рог҃.

6. Не въꙁдвижате на высотѫ рога
вашеѥ҃. И̂ не гл҃ите на б҃а неправды.

7. Ꙗко ни ѿ и̂сходъ ни ѿ ꙁа-
падь· ни̂ ѿ поустъ горъ.

8. Ꙗ̂ко б҃ъ сѫдии̂ ѥ̂стъ. Сего смѣ-
рѣѥ̂тъ, а сего възноситъ.

9. Ꙗ̂ко чаша вь рѫцѣ г҃ни· вина
нерастворена и̂спльнъ растворенна́. И̂

не прѣстѫпаите ꙁакона ⁘ [b] И съ
шаѭштиимъ· не възносите рога

6. [a] Не въꙁдвижите на вы
рога вашеѥ҃ ⁘ [b] И не гл҃ите на б҃а
правъды ⁘

7. Ꙗко ни ѿ въсходъ ни ѿ
падъ ни ѿ поусть горъ ⁘

8. [a] Ꙗко богъ сѫдии ѥсть ⁘ [b]
възъ носить, а сего съмѣрѣѥть ⁘

9. [a] Ꙗко чаша въ рѫцѣ г҃ни, ви
нерастворена испльнъ растворенн

оуставишѫ беꙁаконнѥ́ ѿть всеѩ ꙁемлѧ проповѣданиѩ ⁘ [b] Въсѧ бо наоучишѫ смѣр
сѧ а не възносити сѧ силоѩ̂ и́ богатьствиѥ́мъ· рогь бо сила скаꙁаѥ́ть сѧ ⁘

6. [a] Не дръꙁа́ите си рѣчь крѣпостниѩ̂ вашеѩ на б҃а ⁘ [b] Хоулаште гръдъїн
на хръста ⁘ 7. Ни ѿ въсходъ ни ѿ ꙁападъ ни ѿ горъ градеть сѫдъ, нъ ѿ
ѥ́диного, ꙗко праведно бо сѫдащоу ⁘ 8. [a] То́и бо ѥ́динъ ѥ́сть сѫда́и всѣмъ ⁘ [b]
сѫдѣ грѣшнъїѩ смѣрѣѥ́ть ꙗ̃ко не покаа̂вшѫ сѧ· а̂ праведънъїѩ възносить ꙗ̃ко доб
живъшѫ. раꙁоумѣи́ же смѣрѣти дїꙗ̃вола а̂ възносити ч҃лка ⁘ 9. [a] Дїꙗ̃вола гл҃е
и́спльнъ сѫща славъї б҃иѩ̂, растворенїꙗ̃ же ꙗ̃ко растворена а̂рх҃гльскаго сана, си рѣ
совъкоуплена ⁘ [b] Гръдъїнеѩ̂ и́ величаниѥ́мъ прѣложи сѧ ѿ а̂рх҃гтва на дїꙗ̃вол'ств

παυσαν). — всеѧ̂ ꙁема pog. -млѧ sof. — проповѣдиѧ̂ sof. [b] смѣрѣти сѧ sof. смѣрити се bu
— высити сѧ sof. — бг҃твомъ pog. buc. -тъствиѥ̂мь sof.

LXXIV. *Annot. ad psalm.* 6. [a] не въꙁ'движате buc. [b] неправдоу buc. 7. ісходіш
sin. и̂сходь sof. buc. — поустъ sin. 8. [a] сѫдı sin. -ди sof. -дии buc. [b] съмѣритъ-въꙁ
сітъ (?) sin. с'мѣрѣѥ̂ть-въꙁ'носить sof. смѣраѥть-вьꙁн. buc. 9. [a] чѣша sin. sof. — іспльнь sin. s
[b] сеꙗ sin. — вь сию buc. [c] дрождьꙗ sin. -диѧ̂ sof. — скыдашꙗ sin. [d] іспиѭтъ sin. и̂с'пиѭ
sof. — грѣшьнı sin. -'ныи̂ sof. — ꙁеми sin. -мли sof. buc.

Annot. ad comm. 6. [b] х҃а sine на pog. sof. buc. (τὸν χριστόν). 7. въстокъ бо pog. въсто
бо sof. buc. — сѫдь нѫ pog. sof. — ѥ̂диного om. pog. buc. — сѫдащоу pog. sof. buc. (sine бо):
δικαίως κρίνοντος, сѫдище bon. 8. [a] тъ pog. sof. — сѫди pog. sof. buc. (κριτής). [b] грѣшныѧ̂ pog.
sof. — смѣраѥть buc. — покаа̂вьша сѧ pog. — пр-ныѧ̂, живша pog. -'шеѥ buc. — смѣрити po
sof. buc. 9. [a] соущаа buc. — б҃жиа̂ pog. sof. — а̂рхаг'гельскаего pog. sof. buc. — съвькоупле
pog. съвък. sof. сьвькоуплѥниꙗ buc. (ἡνωμένον). [b] Оуничьжениѥ̂мъ pog. -чежениѥмь buc. ве
чѣниѥ̂мь sof. (ἐξ ὑπερηφανίας καὶ ἀλαζονείας). [c] дрождиꙗ̂ pog. -дыѧ̂ sof. — ꙗко om. pog. bu

Digitized by Google

клонн ѿ сеѩ въ ѡнѫ. Ѡбаче
рождниѩ его не искыдашѧ. Испн-
тъ вси грѣшнни земи.

10. Азъ же възраѹѫ сѧ въ вѣкъ·
ѣспоѫ боѹ іаковлю. Въсѧ рогы грѣ-
ннкъ сломлѧ. И възнесет сѧ рогъ
раведнааго.

[b] И оуклонн оть сеѩ въ ѡнѫ∴ [c] Ѡба-
че дрождниѩ его не нскыдашѧ сѧ∴
[d] Исъпниѫть въсн грѣшънин земля∴

10. [a] Азъ же възрадоуѭ сѧ въ
вѣкъ· въспоѭ боу іаковлю∴ [b] И
въсѧ горы грѣшънъıхъ съломѧ∴ [c] И
възнесеть сѧ рогъ праведънааго∴

LXXV.

og. Bon.

В ко въ пѣснехъ· ѱалъ асафѡвъ·
пѣ къ асурию∴ ·ое·

Съвръшенне бѫдетъ пѣсниі хвъ·
вѣровав'шнімъ ѿ сън'ма· асафъ

∴ Въ конецъ· въ пѣснехъ· псаломъ
асафовъ. пѣсни къ асирии∴ ·ое·

Съвръшеніе бѫдеть ре пѣней хвъ·
вѣрвавъшниин ѿ сонъма· асафъ

Дрожднѩ бо его прѣбыішѧ ѩко непотрѣбнъі до днешнѣаго днн, прѣвращаѭщие
ъсѧ∴ [d] Елнко волн его послѣдоуѭть· тн бо пнѭть того гръдъінѧ. ѿ томъ бо
ано есть· горе напаѩѭщомоу нскрънѣаго своего прѣвращеннемъ мѫтномъ∴

10. [a] Вѣрнъі на внѩ чл҃къ радѹеть сѧ ѡ бзѣ и поеть боу. іаковъ бо съраз-
ѹмѣвает сѧ хрьстосъ∴ [b] Крѣпость демонъскѫѩ· рогь бо крѣпость сказает сѧ. вся
о крѣпость погѹбншѧ бѣсн∴ [c] Хва снла еже есть крть· рогь бо непобѣдімъ пра-
еднікомъ хь естъ∴

— днеснѣго дне pog. н д. д. дне sof., sine н buc. — прѣвращаѭщѧ pog. -ще sof. -юща
все buc. [d] пнѫть sof., грьдынею buc. (πίνουσι τὴν ἀλαζονείαν). — пнсано pog. sof. buc. — на-
паѭщоумоу buc. -ѫщомоу sof. — искрънѣго pog. sof. — мѫтьнымь sof.

Annot. ad psalm. 10. [a] въздрадоуѭ сѩ sin. -ѫ сѧ sof. — въ вкы sof. вь вѣкы buc. —
въспоѫ sof. — іѣковью sin. [b] н ante вьсѩ om. sin. — рогъı sin. sof. buc. (κέρατα), male pog.
горы. — грѣшьнікъ sin. -кь sof. — сломлѧ sof. [c] праведьнаего sin. -днаго buc. -наго sof.

Annot. ad comm. 10. [a] вѣрный pog. sof. buc. — на вна sof. на бжтво buc. — ѡ бозѣ pog. —
іакwвъ pog. [b] разоумѣваѥт сѧ pog. сър-ть сѧ sof. сьразоумѣѥт' се buc. — post бѣсн in pog.
buc. add. ѿ хва пришествиа, in sof. ѿ пришествиа хва. [c] естъ кртъ pog. sof. buc. (ὁ σταυρός).

LXXV. *Annot. ad titulum.* Въ конець sin. — въ пѣнінхъ sin. — къ асvрію sin. кь
аснрию buc. (πρὸς τὸν Ἀσσύριον). — пѣсни хвь sof. пѣснин хвь buc. (τῶν ὕμνων). — вѣровавь-

Digitized by Google

во сънмище· асѵрнї исправлѣнꙗ сказаєт са·єже єстъ хс исправлѣан в'сѣ.	ѡ сонъмище. а аснрнн· исправлѣнꙗ сказаєт са·ꙗже єсть хъ· исправлѣан всѣ ⁘
2. Знаємъ въ июдеи бъ. Въ издраили велиє има єго.	2. [a] Знаємъ въ июдеи богъ ⁘ [b] Въ изъдраили велиє нма єго ⁘
3. И бысть вь мирѣ мѣсто єго. И жилище єго вь сїонѣ.	3. [a] И бысть въ мирѣ мѣсто єго ⁘ [b] И жилиште єго въ сиѡнѣ ⁘
4. Тоу скроуши крѣпости лжкъ. Щитъ и ѡрожиє и бранъ.	4. [a] Тоу съкроуши крѣпости лжкь ⁘ [b] Штить ѡрожиє и бранъ ⁘
5. (П)росвѣщаєши ты дивно ѿ горъ вѣчнъ.	5. Просвѣштаєши ты дивно ѡть горъ вѣчнъ ⁘

LXXV. 2. [a] Въ исповѣдаѭщиихъ са· июдеа бо исповѣданиє сказаєт са. гдѣ же и плъскоє пришествиє, ꙗко въ июдеи ꙗви са ⁘ [b] Въ люде вѣрнꙑ иже ѿ ꙗзкь· илъ бо зъра га сказаєт са, вѣрнии же людиє зрать га присно ⁘ 3. [a] Хво въскрсениє и вѣрнꙑихъ людеи· мѣсто на немже наре са миръ и радость ⁘ [b] Въ цръкви бжии· сиѡнъ бо цръковъ бжиꙗ ⁘ 4. [a] Ржкꙑ демонъскꙑꙗ въ црви съкроуши, ꙗко да к томоу свꙑше не стрѣлѣѭть ѿ аєра ⁘ [b] Щить ꙗзка, ѡрожиє сиѫ, ѡбоє сотонино скроуши въ црви хъ, да к томоу не възможеть брати са съ чкомъ ⁘ 5. Ꙗви бо са свѣть великь ѿ пркъ· горꙑ бо пркꙑ нарицати книгꙑ ѡбꙑчаи имѫть. гдѣ же са и вѣра гора и бца и црвъ· ѿ сихь горъ єдинъ просвѣти са чкъ ⁘

шиимь sof. -шиимь buc. (ὑπὸ τῶν πιστευσάντων). — съньма sof. сьн'ма buc. — сънимще sof. buc. — єсть же хс sof. єже єсть buc. (ὅ ἐστιν). — въсѣ sof. вса buc.

LXXV. *Annot. ad psalm.* 2. [a] июдѣи sin. [b] и вь из. buc. 4. [a] крѣпость локъ sin. [b] штитъ і оржжье ізбьрано sin. щить и ѡр. и брань sof. buc.

Annot. ad comm. 2. [a] вь исп-нїх са pog., male -та bon. (ἐν τοῖς ἐξομολογουμένοις). — пльтноє pog. -ноє buc. плътъскоє sof. [b] азыкъ pog. -ь sof. — ба pog. buc. — вѣрнні бо pog. buc. 3. [a] вѣр'нїихь sof. -ыихъ pog. — людиї pog. sof. — нарече omisso са pog. нареса sof. нарнчеть buc. [b] verba сиѡнь бо ц. б. desunt in pog. sof., in buc. additur сиѡ, sed reliqua omissa. 4. [a] мжкы демон'скыа pog. лжкы д. sof. bon. buc., sed gr. χεῖρας. — раздроуши buc. — recte buc. стрѣлıаıють, reliqui стрѣлѣють. [b] ꙗзыка pog. аз. sof. єзыкь buc. (τὴν γλῶσσαν). — ѡбоє бо sine то pog. ѡбоıє тѡ (sine бо) buc. — възможет са брати pog. sof. buc. 5. нарицаєтъ pog. нарицають buc. — ѡбычѣи sof. — иматъ pog. -ть sof. — же и pog. buc. же са sof. — цркы pog. -кви sof. buc.

Digitized by Google

6. Възмаса са вси неразоумнии срцем'. | Оуснжша сномъ своимъ и не обрѣтж ничесоже. Вси мжжи бгатьства ржками своим. |

7. Ѿ запрѣщенна твоего бже нԱквль. Въздрѣша са вьсѣдшеи на кона.

8. Ты страшенъ еси и кто противит са тебѣ. | Ѿ толѣ гнѣвъ твои.

6. [a] Възматошж са въси неразумнии срцемъ ∴ [b] Оуснжшж сномъ своимъ и не ѡбрѣтж ничесоже ∴ [c] Въси мжжи богатьсътьва ржками съвоими ∴

7. [a] Ѡть запрѣштенниꙗ твоюго бже ниꙗковлъ ∴ [b] Въздръмашж са въсѣдъшеи на кона ∴

8. [a] Ты страшенъ юси и кто противить ти са ∴ [b] Ѡть толи гнѣвъ твои ∴

---

6. [a] Жидовъстии ѿроци и юллинъстии оузьрѣвъше чюдеса хва съматошж са ∴ [b] Стрѣгжщеи бо воини ха въ гробѣ възъбоудъше не ѡбрѣтж ничесоже· въскрсе бо не оудръжимъї ∴ [c] Сребрънинкъї бо многы дашж воиномъ, да ѡклеветаижть вскръсению хво ꙗко богати жидове· и тѣ надежда истьщи са, в соуе батьства ржкы напльнъшемъ воинъ[ї] ∴ 7. [a] Оумрътвѣшж бо воини тъгда стрѣгжщеи гробь ∴ [b] Жидъї глеть въсѣдъшжиж на съвѣты бѣсовъскыиж· кона бо разумѣи бѣсы, ꙗко лъживъї на спние и бы(т)ръї на злодѣанию. невидѣнием' бо ꙗзвьни бышж и ти силоа хвоа ∴ 8. [a] Боу бо противити са дрьзостьно, залазьно и гыбѣльно ∴ [b] Искони бо ꙗрость бииа на нихь· провѣдѣаше бо беззаконие ихь ∴

LXXV. *Annot. ad psalm.* 6. [a] възмꙗсꙗ сꙗ sin. въз'метошж са sof. вьзмоутише се buc. — вьсі нер-ні sin. [b] оусън. сьномь sin. оусн. сънь свои sof. buc. — не ѡбрѣтоше buc. [c] моужие buc. — ржкама своима sin. 8. [a] страшьнъ sin. buc. — пр. сꙗ тебѣ sin. sof. противоу станет' ти buc. [b] ѿтолѣ sof. buc.

Annot. ad comm. 6. [a] жидовьсти sof. -'сцни buc. — ел'линьсти pog. елиньстии sof. юлин'сцни buc. — оузрев'ше buc. — сматоша са pog. и см. buc. [b] стрѣгжще pog. sof. buc. — ха воини въ гр. sof. — вьзбьдше pog. възь|бъдьше sof. -боуд'ше buc. — ничъсоже sof. — неоудръжимыи sof. pog. (ὁ ἀκράτητος). [c] сребрьникы (ы ex и factum) pog. — даша pog. -- хво вьскрсение pog. sof. buc. — истъщи са sof. — воинъ nunc. pog., erat воиномъ, uti buc., напльньшимь воинь sof. (καὶ ματαίως πλούτου τὰς χεῖρας πληρωσάντων τῶν στρατιωτῶν). 7. [a] male оумрътвиша pog., recte -твѣшж sof. buc. (ἀπενεκρώθησαν). [b] жиди sof. — вьсѣдша pog. -'ше buc. въ-шжа sof. (τοὺς ἐπιβεβηκότας). — бѣсъскыꙗ pog. sof. buc. — разоумѣша pog. buc. -мѣи sof. (νόησον, vl. νόει). — невидѣни pog. buc., melius невидѣниемь бо оуꙗзь|вени sof. (ἐν ἀνορασίᾳ γὰρ ἐπλήγησαν). — male слабоа bon. 8. [a] хоу pog. buc. — противить са bon. -ви са pog. -вы се buc. -вити са sof. (ἀντιπράττειν). [b] провѣдѣаше sof., male pog. проповѣдѣаше, buc. -даше (προεγίνωσκε).

Digitized by Google

9. С нбсе оуслышанъ створилъ єси сѫдъ. |

10. Ꙁемѣ оубоꙗ са и оумльча· внегда въскрснетъ на сѫдъ бъ. Да спсетъ вса кроткыꙗ ꙁемн.

11. Ꙗко помышлениѥ члче испо-вѣсть са тебѣ. И ѡлѣкъ помышле-ниꙗ оупраꙁнит са тебѣ. |

12. Обѣщаите са и въꙁдаднте гвн бoy нашемоу. Вьсн сѫщеи ѡкртъ єго принесѫтъ дары.

9. Съ небесн оуслъшанъ стьворилъ ѥсн сѫдъ ⁘

10. [a] Ꙁемлѣ оубоꙗ са н оумлъча внегь|да въскрьснеть на сѫдъ бь ⁘ [b] Да спасеть въса кротькыѩ ꙁемлн ⁘

11. [a] Ꙗко помъшлениѥ члче ис-повѣсть ти са ⁘ [b] И штьлнкь помъ-шлениꙗ оупраꙁъ|нить са тебѣ ⁘

12. [a] Ѡбѣштаите са н въꙁда(д)н-те гвн бoy нашемоу ⁘ [b] Въсн сѫштеи ѡкрьсть ѥго принесѫть дары ⁘

9. Трѫбы глеть (н) гласы, єгда придеть въ славѣ сѫднти живꙑимъ и мрь-твꙑимъ· слꙑшан' бо сеи гла и мртвꙑимъ бѫдеть ⁘ 10. [a] Тогда бо всѣ ꙁемлѣ оужаснет са страхомъ, єгда оуꙁьрнть сѫдъ и оумлъчнть, си рѣчь покорит са. оубоꙗ бо са ꙁемлѣ, и внегда сѫдимъ стоꙗ прѣдъ пилатомъ ⁘ [b] Кротькыѩ глеть смѣренꙑѩ иже въ беꙁмлвн пожнвѫ· тогда бо м'ꙁдѫ в'ꙁъприѥмлаше спт са вѣчьно ⁘ 11. [a] Си рѣчь и ѡ помꙑшленнихь токьмо исповѣдаѭть са праведнии бвн ⁘ [b] Си рѣ ꙗко николиже помꙑшлениѥ на бнѩ сѫщааго чка ѿстѫпило ѥсть ѿ ба и сего рамн радости ѡнои сподоблѣѭть са ⁘ 12. [a] Вьсѣкь бо иже ѡбѣщаѥть ѡбѣтꙑ бвн, длъженъ ѥсть въꙁъ-дати беꙁ вьсѣкого мѫжденнꙗ ⁘ [b] Къждо бо тогда приноснть боговн дѣла добраа и вѣрѫ ѩже исправнвъ ⁘

LXXV. *Annot. ad psalm.* 9. съ нбсе sof. buc. — слышань buc. — ств. естъ sin. 10. [a] оумлъчѣ sof. — воскрьснетъ sin. [b] оупасетъ sin. сп. sof. спстн buc. — вьсꙗ кротъкꙑꙗ sin. 11. [a] члвчьско sof. члвка buc. — ісп. с. тебѣ sin. sof. buc. [b] отълѣкъ sin. ѡстан'къ buc. — по-ньѣ sin. — оупраꙁніті сꙗ sin. праꙁноует' ти buc. In sof. pars commentarii 11[a] et psalmi versiculus 11[b] desunt. 12. [a] помоліте са sin. buc. (pro обѣштаите са). — гю sin. [b] соущии buc.

Annot. ad comm. 9. н quod bon. om. legitur in pog. sof. buc. — male bon. слыша и, recte слышань pog. sof. buc. — сеи om. pog. съ sof. — мрътвымъ sof. (τοῖς νεκροῖς) мр'твыми buc. pog. 10. [a] тъгда sof. — оубоꙗ pog. оубоꙗ же са sof. оубоıа се buc. — ꙁемѣ pog. — стоꙗ сѫдимь sof. [b] крот'кы pog. buc. -кыꙗ sof. — смѣреныꙗ pog. sof. — вь беꙁмльвии pog. въ беꙁьмлъвн sof. -мльвын buc. — пожнша pog. buc. — вьсприѥмлаще спсѫт са pog. sof. 11. [a] ѡ помышлении buc. — тъкмо pog. buc. — праведни buc. [b] никогдаже sine ꙗко pog. buc. ıако никъ-гдаже sof. — на бнꙗ sof. на бжтво buc., male ѿстѫпилъ bon. 12. [a] ѡбѣть sof. -ты buc. —

Digitized by Google

13. Страшномоу и ѿемлащомоу дхы кназемъ. Страшномоу паче црь земныихъ.

13. [a] Страшномоу и ѿемлащомоу дхы кьназемъ ∴ [b] Страшноюмоу паче црь земъныхь ∴

LXXVI.

Pog.

∴ В ко · ѡ идитоумѣ · ѱалъ асафовъ ∴ · оѕ ·

Ѻ прѣлъщенні сънымъстѣ прочьство гла · иаітоумъ во прѣльстъ сказаѥт са · асафъ же сънимще.

2. Гласѡмъ моимъ къ гн възвахъ. Гласомъ моимъ къ боу и вьнат мн.

3. Въ днь печали моєꙗ ба възи-

Bon.

∴ Въ конецъ · ѡ идитоумѣ · ѱаломъ асафовъ ∴ · оѕ ·

Ѡ прѣлъщении сонъмъстѣ ∴ прчво гла · идитѹм в прѣлесть сказаѥт са асаф же снимще ∴

2. [a] Гласомъ моимъ кь гоу възвахь ∴ [b] Гласомъ моимъ кь боу и вънат ми ∴

3. [a] Въ денъ печали моюѩ ба

---

13. [a] Страшноѡмѹ боу · иже имать власть црем изъїмати дѹшѧ ∴ [b] Къї во црь, ли къї велъмжжа земънъїхь приравнать са бзѣ ∴

LXXVI. 2. [a] Югда хь на крте възъва елои юлои ∴ [b] Югда на крте възъва гласомъ велиюмъ ∴ 3. [a] Съде ѡ ѳомѣ прчство глеть · югда іави са гь оученикомъ, и ѳома не съї тоу зѣло скрьбѣаше ∴ [b] Ѡсазавъ во ржкама извѣсти са апостолъ

въздати а pog. въздаті и sof. -ти се buc. — закъснениꙗ buc. [b] тъгда pog. sof. — добра pog. sof. — юаже pog. аже sof. юже buc. — исправитъ pog. buc. -ивь sof. (κατώρθωσεν).

Annot. ad psalm. 13. [a] страшьноумоу sin. — и om. buc., отъемлѭштю sin. ѿюмлющомоу buc. [b] страшьноумоу sin. -номоу sof. buc. — цѣсарь sin. црь sof. — земльныхь sof. buc.

Annot. ad comm. 13. [a] страшномоу pog. sof. — и цремъ изнимати дша pog. buc. -дшж sof. — [b] кын бо црь buc. pog., buc. male великь pro ли кы aut или кы sof. — вел'можа buc. — земныхь sof. земльныхь buc. — приравнит са pog. -ть са sof.

LXXVI. *Annot. ad titulum.* Въ конець sin. вь кон'ць buc. — w ante идитоумѣ omis. buc. — пъсломъ sin. — ѡ прѣлъщени събора sof. прѣлъ. сьньм'сцѣ buc. — прѣлъстъ sof. — съньмище sof. — Numerum psalmi sof. verbis scripsit: съ же пꙗмь седьмьдесать и шесты.

Annot. ad psalm. 2. [a] гю sin. гн sof. — возъвахъ sin. въз'вахь sof. 3. [a] день sin. днъ sof. — печѣли sof. -чалы buc. — възіскахъ sin. -хь sof. [b] ноштьѭ sin. (ita et 7 ib.).

Annot. ad comm. 2. [a] єлли єл'ли pog. юл'ли юл'ли buc. елои елои sof. 3. [a] сьдѣ buc.

Digitized by Google

скахъ. Ржкама моима нощиж пред нимъ и не прельщенъ быхъ. Ѡвръже са Утѣшити са дша моа.

4. Помѣнжхъ Бa и възвеселих са. Въскръбѣхъ и прѣнеможе дхъ мой.

5. Варисте стражбы очи мои. Смасъ са и не глахъ.

6. Помыслихъ дни пръвыа и лѣта вѣчнаа помѣнж и поучих са.

7. Нощиж срцемъ моимъ глоумѣах са и кльцааше дхъ мой.

възыскахь ∴ [b] Ржкама моима нощїж прѣд нимъ и не прѣлъщенъ быхь ∴ [c] Ѡтьвръже са оутѣшити са дша моа ∴

4. [a] Поманжхь Бa и възвеселихь са ∴ [b] Въскръбѣхь и прѣнеможе дУхь мои ∴

5. [a] Варистѣ стражъбы очи мои ∴ [b] Съматохь са и не глаголахь ∴

6. Помыслихь дъни пръвыиж · и лѣта вѣчънаа поманжхь и поУчихь са ∴

7. Ноштиж срцемъ моимъ глоумлѣах са и клъцааше доухь *мои* ∴

ѳома и не бѣ лъжж ѡ немъ ∴ [c] Си рѣчь не можеть дша моа оутѣшити са · аз бо познахь искомое ∴

4. [a] Прииж҄ть бо іазвї, имиже іазвы всего рода истьлѣшж ∴ [b] Ѥгда рѣшж ѥмоу Ученици · видѣхомъ Гa, въ мнозѣ печали бы ѳома, іако не ѡбрѣте са съ Ученикы своими ∴ 5. [a] Ликъ апл҃ъскы ни въ часъ молитвънъї мльчааше ∴ [b] Ѳдръжими бо бѣахж страхомъ жидовъскомъ и мльчаахж апли ∴ 6. Помъїшлѣаше бо ликь апл҃ъскы іаже испръва чюдеса и знамениіа и мжкж, іако тако быї · и помъїшленїѥ ихь изнемагааше, іако како Бoу сжщоу таковаа быїшж на немъ ѿ жидовъ ∴ 7. Къждо бо ѿ апл҃ъ помъїшлѣиж и клъцааше, си рѣчь недомъїшлѣаше что ѥсть быівъшеѥ ∴

— Гъ оуч. sof. къ Ученикомъ pog. buc. — скръбѣше sof. buc. [b] извѣсти са pog. sof. buc. (ἐπληροφορήθη), melius quam bon. изв. іж. — ап. ѳом. om. sof. buc. — льжа pog.

LXXVI. *Annot. ad psalm.* 4. [a] помѣнжхъ sin. (ita et 7. 12 ib.) -хь sof. [b] въ скръбехъ sin. — не прѣможе sin. (ὠλιγοψύχησε). 5. [a] варісте sin. sof. прѣварнста buc. [b] съмыасъ sin. съматохь sof. с'моутих' buc. 6. дьни пръвыиа sin. -а sof. 7. нощиа sof. — сръдьцемь sine моимь sin. — глоумлѣхъ sin. -хь sof. — клъцаше sin. -ааше sof.

Annot. ad comm. 4. [a] приать sof. pog. sine бо buc. — исцѣлѣшиа pog. -шж sof. ицѣлеше buc. (ἠφανίσθησαν). [b] печѣли sof. печалы buc. 5. [a] чѣсь, мльчѣше sof. [b] бѣхж sof. — *жи*довьскымь sof. — мльчѣхж sof. 6. помышлѣахж pog. -шлıахоу buc. -ш'лѣхж sof., sine бо pog. — іаже pog. sof. buc., melius quam иже bon. — ись|пръва sof. — бы sine и pog. buc. (gr. leg. καί). — како pog. sof. buc., male bon. тако. 7. помышлѣаше pog. sof. buc. (ἐλογίζετο). — кльцааше pog. buc.: ἔσκαλλεν. — недомышлıаше се buc.

Digitized by Google

8. Єда въ вѣкъ ѿтрі́нетъ гъ҃. И не прі́ложитъ ꙋблаговолити пакы.
9. Ли до конца мі́лость свою ѿсѣчетъ. Скончѧ глъ ѿ рода въ родъ.

10. Єда забѫдетъ помиловати бъ҃ · ли ꙋ[дрь]житъ гнѣвъ свой и щедроты своѧ.

Дї́ӑѱалмъ · прѣложеніє прр҃чьствоу.

11. И рѣхъ · нинѣ начѧсъ. Си измѣна десница вышнѧго.

12. Помѣнѫхъ дѣла гн҃ѣ ꙗко помѧнѫ ѿ зачала чюдеса твоѧ.

8. [a] Ѥда въ вѣкь wтьрннеть гдъ ∴ [b] И не приложить благоволити пакы.

9. [a] Ли до коньца милость своѭ ѿсѣчеть ∴ [b] Съконьча глаголъ wть рода въ родъ ∴

10. Ѥда забѫдеть помиловати бъ · ли оудръжить гнѣвъ свои щедроты своѭ ∴

Диаѱама ∴ Прѣминѫ слово ∴

11. [a] И рѣхь · нынѣ начѧсъ ∴ [b] Си измѣна десницѫ вышнѣаго ∴

12. Помѧнѫхь дѣла господьнѣ, ꙗко помѧнѫ wть начѧла чюдесъ твоихъ ∴

---

8. [a] Глаахѫ бо · ѥда оубо сице ѡставлени бѫдемъ ∴ [b] Си рѣчь оубо не ꙗвить
ли сѧ оучитель и утѣшить нашѫ сръдечнѫѭ скръбь ∴ 9. [a] Нъ и до (ко)ньца насъ
не брѣжеть ли мира своѥго ∴ [b] Толика рече въ родѣ и родѣ ѡ немъ глана бышѫ,
то ѥда забѫдеть вьсѣ си ∴ 10. Ѥда разгнѣвав сѧ оудръжить щедроты своѭ и милость своѭ ѿ на и бѫдемъ въ соуе троудаще сѧ ∴ 11. [a] Си рѣчь гь начать ꙗвлѣти
таинъї цр҃тва бж҃ниꙗ ∴ [b] Прѣложи бо ихь плачь оученикомъ и вѣрнъїмъ ∴ 12. Каꙗ;

LXXVI. *Annot. ad psalm.* 8. [a] въ вѣкы sof. buc. [b] in sin. въ благоволиті. 9. или buc. — отъсѣчетъ sin. [b] сконьчѣ sof. 10. оущедрити buc. (οἰκτειρῆσαι). — или buc., въ гнѣвь sof. вь гнѣвѣ своѥмь buc. (ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ). — своꙗ sin. -ѧ sof. 11. [a] начиасъ sin. начехь buc. зачась sof. [b] сна buc. — десницꙗ sin. десница sof. -цоу buc. (τῆς δεξιᾶς). — вышьнѣго sin. sof. buc. 12. помѣнѫхъ sin. sof. — зачѧла sin. зачала sof. — чюдеса твоѣ sin. sof. buc. (τῶν θαυμασίων σου).

Annot. ad comm. 8. [a] глаахѫ sine бо et оубо pog. buc. — боудоуть buc. [b] си рѣчь in pog. buc. post ꙗвить ли сѧ scribitur. — оучитель om. pog. — скръбъ срд҃чнѫѭ pog. -ѫ sof. buc. 9. [a] нѫ pog. ни до к. sof. нь и до buc. [b] глан'на buc. 10. и милость своѭ pog. buc. omis. — post своѥ legitur ѿ на buc. 11. [a] цр҃твна pog. -ниꙗ sof. [b] пльчь (sic) buc. 12. ꙗко pog. sof. buc., omis. bon. — зема pog. (ἐδάφου). — създа sof., позьда (ἀνέπλασε) pog., male позна sof. съза и съза buc. — бе|стъвнымь sof. бжтвомь male buc. — раꙗ pog. sof. buc. — красны sine и sof. — скръбїи печѣлии свобод'наа sof. скрьбыи и печалии своб. buc.

Digitized by Google

13. Н поѹчѫ са въ всѣхъ дѣлѣхъ твоихъ. Н в начинанiихъ твоихъ поглоумла. |

14. Бже въ стѣмъ пѫтъ твои. Кто бъ велии ıако бъ нашъ.

15. Ты еси бъ твораи чюдеса. Сказалъ еси вь людехъ силѫ твоѫ.

16. Нзбавилъ еси мыш'цеѭ твоеѭ

13. ᵃН поѹчѫ са въ всѣхь дѣлѣхь твоихь ∴ ᵇН въ начинанинхь твоихь поглоумла са ∴

14. ᵃБже въ стѣмъ пѫть твои ∴ ᵇКъто бь велеи ıако бь нашъ ∴

15. ᵃТы кси богь тъ|вораи чюдеса ∴ ᵇСъказалъ кси въ людехь силѫ тьвоѭ ∴

16. ᵃНзбавилъ кси мышъцеѭ

(ıако) како ѿ земла созда и позда словесно животно своима рѫкама · како скрижали прьстомъ начрьта бжтвьномъ · како пакы рѣка толицѣми садъı и краснъı оудобри и створи и скрьбни и печалеи свободна ıаже оудиви иж давна ѿ члцѣ ∴

13. ᵃСнъ кь ѿцоу рече · елико свѣщаховѣ ѿ члцѣ, да створа ıакоже заповѣдѣ ∴
ᵇПопекѫ са рече снъ кь ѿцоу ѿ члцѣ, да не прѣзрнмъ бѫдеть ни ѿ чесомъже ∴
14. ᵃВъ (вь)сѣхь стыхь тои проходить ıако живъı в нихь и хода ∴ ᵇКъто; никьтоже·
нѣсть во бога развѣ его ∴ 15. ᵃПрѣжде во плътьскааго емоу смотрениıа многи бо(жи)
мѣнимн бѣахѫ, ıакоже аполонъ, ир'мн, иракль и иарен и посидонъ и прочии[хь] ликъ
еллинъскъıхь капищъ · нъ никьтоже тѣхь море прѣсоушн, ни ердана възвратн, ни мр-
твьцѫ въскрѣсн, ıакоже хытродѣлѣ и чюдотворець гь нашъ ∴ ᵇТогда чюдеснаа твора
въ ıжзцѣхь прѣжде людемъ жидовьскомъ, нынѣ же людемъ вѣрнъıмъ, показаѭ имъ
таинъı цртва твоего ∴ 16. ᵃТогда жидовьскыѭ ѿ ратьнъıхь, нынѣ же ıжзычьскыѭ

LXXVI. *Annot. ad psalm.* 13. ᵃ поѹча sof. -чю се buc. ᵇ наоучинанихъ sin. въ н-нихъ sof. вь наиинхь (sic!) buc. 15. ᵇ вь люхь твоихь buc. 16. ᵇ и Iwсиф. sof. и иwс. buc.

Annot. ad comm. 13. ᵃ рече om. pog. buc. — сьвѣщааховѣ buc. — ıаже pog. buc. ıакоже sof. (καθώς). — заповѣда sof. buc. ᵇ снь ѿцоу sof. 14. ᵃ въ всѣ pog. sof. buc. — тъ прiходить pog. ть прих. buc. тъ прох. sof. (gr. ἐπιβαίνει, vl. διαβαίνει). ᵇ бо om. sof. buc. 15. ᵃ пльтнааго pog. buc. плътъскаго sof. — съмотрениıа sof. buc., male смѣрениа pog. — многи бо buc., многи бѡи pog. — быша pog. бѣшѫ sof. — аполони sof. аполонь buc. — и ерминн pog. и нр'мiн sof. и ермнн buc. — и iракль pog. и ракль sof. и иракль buc. — и iареи sof. и ар. pog. buc. — прочиi pog. sof. -чи buc., иѫ pog. sof., iwрда pog. iердана sof. wр'дань buc. — мрътвьцѫ pog. -твьць buc. -тъв'ца sof. (νεκρούς). — ıако pog. — хытрьдѣлѣ pog. -одѣлѣ sof. -дѣлıа buc. (ἀριστοτέχνης). — чюдотворьць buc. — бъ нашь sof. ᵇ чюдеса pog. sof. buc., аз. pog., жидовьскымъ pog. -мь sof. buc. — вѣрнынмъ pog. — црьствиıа sof. buc. 16. ᵃ ıазычныа pog. -ные buc. -ъскыа sof. — жр'твы buc. ᵇ хвъ pog. хвы sof. buc. — пожнша pog. — ıако

Digitized by Google

люди твоѩ. Сны ıаковлѧ ıосифо-вы.

17. Видѣша тѧ воды бже, видѣша тѧ воды и оубоıаша сѧ. Смѧтоша сѧ бездны

18. множьства шоума водъ. Гласъ даша облаци, и бо стрѣлы твоıа прѣходатъ.

19. Гласъ грома твоего вь колеси. Освѣтиша мльниıа твоıа вселенѫѭ. Подвижа сѧ и трепетна бы землѣ.

твоѥѩ люди твоѩ ∴ [b]Сынъı ııако-вла иωсифовъı ∴

17. [a]Видѣшѧ тѧ водъı боже, видѣшѧ тѧ водъı и оубоıашѧ сѧ ∴ [b]Съмѧтшѧ сѧ бездънъı

18. [a]множъствомъ шоума водъ ∴ [b]Гласъ дашѧ облаци, и бо стрѣлъı твоѩ прѣходать ∴

19. [a]Гласъ грома твоѥго въ колеси ∴ [b]Освѣтишѧ мльниѩ твоѩ вселенѭѩ ∴ [c]Подвижа сѧ и трепетьна бъıсть землѣ ∴

люди ω жрътвъ идолъскыıхь ∴ [b]Хвъı, ıелико въ цѣломѫждрии пожишѧ ıако иωсиф. въсьде бо иωсифъ [с]цѣломѫдрие сказаıет сѧ ∴

17. [a]Къıѩ водъı; кръщениıа · страхомъ бо многомъ съмѧтошѧ сѧ, да прожениѧть таıѫщѧ (сѧ) в ни бѣсъı ∴ 17.[b] 18. [a]Бездънъı · зане многъı бѣшѧ водъı кръщениıа по въсеи вселенѣи ∴ [b]Облаци апли · ıако облаци благодѣти ношаахѫ дъждѫ, гла же дашѧ проповѣди · стрѣлъı же ıѧзици тѣх'жде, ıако стрѣлъı бо тако прѣтѣшѧ вса вселенѫıѫ бъıстро ∴ 19. [a]Громъ разумѣи ıеуглъскѧıа проповѣдь, коло же мира въсего · апли бо поточишѧ по земли гла ıеуглъскъ ıако коло ∴ [b]Словеса ıевглъскаıа, освѣщьше блтиıѫ вселенѫıѫ вса ∴ [c]Земнаıа мѫдрость подвижа сѧ, прѣлагаıема на нбсиѫıѫ мѫдрость ∴

ıωсıфь sof. (haec verba in pog. buc. omissa). — въсьжде pog. въсъжде sof. высьжде buc. — разоумѣваѥть сѧ sof. buc.

LXXVI. *Adnot. ad psalm.* 17. [a]оубоѣшıа сıа sin. оубоашѧ сѧ sof. [b]съмѧтішıа sin. -шѧ sof. 18. [a]мъножъство шюма sin. множъства шоума sof. множ'ствомь buc. 19. освѣтішıа мльньıа твоıа sin. осв. мльниа sine твоа sof. -ние твоıе buc.

Adnot. ad comm. 17. [a]бо многомь sof. (in pog. buc. omis.). — таıаща сѧ pog. -ѫщѫѭ сѧ sof. тающе се buc. (сѧ bon. om.). 18. [a]за многы pog. — бѣхоу buc. [b]благти pog. sof. buc. (τῶν χαρισμάτων), male bon. -дѣть. — дъжда pog. -ѫ sof. — даша pog. -ѫ sof., аз. pog. sof. — прѣлетѣша pog. buc. проидошѧ sof. (διέδραμον). — вьсѧ pog. въса sof. — скоро pog. sof. buc. (ὀξέως). 19. [a]мирь весъ sof. — пот-ша по земи pog. — глсы еулъскыıа sof. [b]словесе buc. (οἱ λόγοι). — блгтнѧ sof., вьсѧ вьселенѫѭ pog. buc. въса въс. sof. [c]земльнаıа buc.

20. Въ морн пѫтъ твон н стъꙁа твоꙗ въ водахъ мнюгахъ. Н стопы твоꙗ не поꙁнаѫт са.

21. Нꙁвелъ єсн ꙗко ѡвꙵца людн твоꙗ. Рѫкоѫ мосеѡвоѫ н арѡнеѩ.

20. [a]Въ морн пѫть твон н стѫꙁѫ твоѩ въ водахь мъногахь ⁘ [b]Н стопꙑ твоѩ не поꙁьнаѩть са ⁘

21. [a]Нꙁъвелъ ѥсн ꙗко ѡвъцѫ людн твоѩ ⁘ [b]Рѫкоѩ мосеѡвоѩ н аронеѩ ⁘

LXXVII.

Pog.

⁘ Сла · ка · ан · Раꙁоумъ асафѡвъ.

сн рѣчь вьраꙁоумлѣнꙗ сънꙵма · єже єстъ црꙁкы · н хоула беꙁоумнє жндовꙵскоє. · оꙁ ·

Bon.

⁘ Сла · сѣ · Раꙁоумꙵ асафовъ ⁘

(С)н рѣчъ въраꙁоумѣѫ сънъма · єже єстъ црвн · н хоула беꙁоумнє жїдовъско ⁘ · оꙁ ·

---

20. [a]Море чювъствъноѥ глєть, ꙗко ходнть по немоу · раꙁꙋмѣн же н кршеннѥ, ꙗко многꙑ сѫщѫ водꙑ ⁘ [b]Ꙗко непостнжна, походнвъ гь на водахь слѣда не створн · такожде же н въ кршеннѥ ѿходнть члкь н нсходнть н слѣдъ не ѡбращеть са ⁘
21. [a]Жндовъскꙑнѩ ꙗко пасомꙑ бмъ · нꙑнѣ же ѩꙁꙑчьскꙑнѩ наставлѣѥмꙑ на вѣрѫ ⁘ [b]Рѫкоѩ ѡноѭ тьгда, нꙑнѣ же хвоѩ вѣрнꙑнѩ людн · моснн бо скаꙁаѥт са ѡбанченнѥ. хь же ѡбанчаѥть дѣла наша н рѫкоѩ дха стаго · аронꙵ бо скаꙁаєт са дхъ ⁘

LXXVI. *Adnot. ad psalm.* 20. [a] поутнѥ buc. — стьꙁꙗ твоꙗ sin. стъꙁа твоа sof. [b] не поꙁнаѫть са sof. -ютꙵ се buc. (οὐ γνωσθήσονται), sed sin. не ꙁапънѫтъ сꙗ. 21. [a] овьцꙗ sin. ѡвꙵца sof. ѡвꙵче buc. — своа sof. -ѥ buc. [b] мосꙵсеѡвоѫ sof. -сѣ- sin. -нсеѡв. buc. — арꙵронеѫ sof. аароннѥю buc.

Adnot. ad comm. 20. [a] ходн pog. buc. ходнвь sof. (περιπατήσας). — по немь pog. -моу sof. buc. — н ante кршеннѥ om. pog. sof., раꙁоумѣн кршеннѥ buc., же н om. buc. — сѫща pog. [b] непостїжꙵно sof., н ante вь крш. om. pog. sof. н вь кршеннн buc. — вꙵходнтъ члкъ pog. въх. ч. sof. buc. (κατέρχεται). — нсходнтъ: gr. ἀνέρχεται. — н не ѡбращ. са слѣдъ pog. buc. 21. [a] жндовꙵскыа ꙗко пасомын sof. — аꙁычьныа pog. buc. [b] ѡною bon. sof. ѡноѫ pog. — тогда pog. buc. — людн вѣрныа pog. buc. — мосї pog. мосꙵсн sof. монсн buc. — ѡбанчѣєть sof. — аарꙵронь sof. аарѡнь buc. — доухь sof.

In bon. fol. 126[b], ad calcem psalmi LXXVI: Помѣнн гн раба своꙗ · нѡсн|фа н тнхотѫ · съѱавъша | кннгꙑ снѩ · съ бнѩ помо|штнѩ н стѫнѩ бцѫ прнсно|двѫ марнѩ · пнсашѫ же | са въ ѡхрнде градѣ въ се|лѣ рекомꙑмъ равне · прн | црн асѣнн блъгаръскꙑмъ. | Recentiore manu in altero latere: Сна кннгꙑ коупнхь | са ѿь граматнка т|одора ѿдь равьне н | н дахь аꙁь еромона|хь даннль грѣшанꙑ | попаднны сн обеди | поꙁлащенꙑ · н двѣ | перьперѣ . . . caetera legi nequeunt.

1. Вънемлѣте людніє мои законь
мои. Прнклоннте ѹхо ваше вь глы
оустъ моихъ.
2. Ѿвръзж въ прнтчахъ оуста
моа. Провѣщаж гананнѥ испрьва.

3. Єлнко слышахомъ н разоумѣ-
хомъ ꙗ. А оцн нашн повѣдѣша
намъ.
4. Не оутаи са ѿ чадъ ихъ в
родъ инъ. Възвѣщажще хвалы гна.
И снлы ѥго н чюдеса єго іаже створн.

1. [a] Вънемѣте людне мон законъ
мон ⁘ [b] Прнклоннте оухо ваше въ глъі
оустъ моих ⁘
2. [a] Отъвързж въ прітъчахъ оу-
ста міа ⁘ | [b] Провѣщаж гананне исъ-
пръва ⁘
3. [a] Єлнко слъішахомъ н разоу-
мѣхмъ ꙗ ⁘ | [b] Оцн нашн повѣдашж
намъ ⁘
4. [a] Не оутан са ѿ чждъ нхъ въ
родъ инъ ⁘ [b] Възвѣщажще хвалъі
гна ⁘ [c] И снлъі єго н чюдеса єго
іаже створі ⁘

LXXVII. 1. [a] [Внемѣте люднє мн закн ⁘] Древле оубо людемъ жндовъскъінмъ глаголааше, ннѣ же вѣрънъінмъ людемъ · ѡнн бо ѡбразъ бѣшж нмъ ⁘ [b] Тъгда въ глагѡлъі законнъіж, нъінѣ же въ глагѡлъі еваггелъскъіж вѣрннн ⁘ 2. [a] Оучааше бо прітъчамъ люди прнсно, ꙗкоже естъ пнсано въ евггелін ⁘ [b] Єліко патріархъі н пррркъі гла, н ннѣ собож гла, рече гъ ⁘ 3. [a] Вѣрннн людне єлнко слъішахж ѿ ба съхраннхж ⁘ [b] Пррцн рече проповѣдаашж намь ꙗже ѡ црствін бжнн | ⁘ 4. [a] Сн рѣчъ [не] оутанншж са ѿ жндовъ сн н дашж са вѣрнъімъ ⁘ [b] Жзцн бо всн хвалж достоннжж прнносатъ хоу ⁘ [c] Н снлъі н чюдеса многа створн въ людехъ жндовъскъіхъ, жзцн ж(е) прн(а)шж въ страсѣ ⁘

LXXVII. *Annot. ad titulum.* Сѣдільно sin. — въразѹмлѣꙗ сънма sof., цркы buc., жідовское sof.

Annot. ad psalm. 1. [a] вънъмѣте sin., вьнемлꙗте corr. in вьнемліте buc. 2. [a] прнтьчѣхь sof. [b] гананіѣ sin. -нна sof. -ннꙗ buc. 3. [a] елнка buc. — sine ꙗ sof. [b] і отьці sin. sof. buc. — повѣдѣшꙗ sin. -дашж sof. buc. 4. [a] чадь sof.

Annot. ad comm. 1. [a] жндовьскомъ pog. -мь buc. -скымь sof. — бѣхоу buc. [b] тогда pog. buc. — закон'ныꙗ pog. sof. — єѵльскыꙗ pog. sof. 2. [a] оучѣаше sof. -чаше buc. — прнтьчѣмн sof. — ꙗкоже бо pog. sine бо sof. buc. [b] собоꙗ sof., глѥ buc., хс sof. 3. [a] слышаша, съхраннша pog. buc. -шж sof. [b] проповѣдѣша, ѡ цртвѣ бжнї pog. buc. ѡ црвн бжнн sof. (male bon. ѡцъ твон бжъі). 4. [a] не superfl. in bon., abest in pog. sof. buc. — даша, вѣрныимъ pog. [b] аз., достоїно хвалж pog. sof. buc. — хвн pog. buc. хоу sof. [c] чюд. многа pog. sof. buc., male bon. ч. его ꙗже. — же omnes, ж bon. — прншж bon. прнꙗса pog. -аса sof. -ѥше buc.

Digitized by Google

20. Въ морн пжтъ твой н стъꙁа твоꙗ въ водахъ многахъ. Н стопы твоꙗ не поꙁнажт са.	20. [a]Въ морн пжть твой н стжꙁж твоѩ въ водахь мъногахь ∴ [b]Н стопы твоѩ не поꙁьнаѩть са ∴
21. Нꙁвелъ есн ꙗко ѡв'ца людн твоꙗ. Ржкож мосеѡвож н арѡнеѩ.	21. [a]Нꙁъвелъ ѥсн ꙗко ѡвьцж людн твоѩ ∴ [b]Ржкоѩ мосеѡвоѩ н аронеѩ ∴

LXXVII.

Pog.	Bon.
∴ Сл҃а · к҃а · а҃і · Раꙁоумъ асафѡвъ.	∴ Сл҃а · с҃ѣ · Раꙁоум' асафовъ ∴
сн рѣчь вьраꙁоумлѣꙗ сън'ма · еже естъ црк҃ы · н хоула беꙁоумнꙗ жндов'скоє. · о҃ꙁ ·	(С)н рѣчъ въраꙁоумѣѩ сънъма · еже естъ црк҃н · н хоула беꙁоумне жідовъско ∴ · о҃ꙁ ·

20. [a]Море чювъствъноѥ гл҃еть, ꙗко ходнть по немоу · раꙁумѣн же н кр҃щеннѥ, ꙗко многы сжщж водъі ∴ [b]Ꙗко непостнжна, походнвъ г҃ь на водахь слѣда не створн · такожде же н въ кр҃щеннѥ ѿходнть чл҃кь н нсходнть н слѣдъ не ѡбращеть са ∴
21. [a]Жндовъскъіѩ ꙗко пасомъі б҃мъ · н҃нѣ же ѩꙁъічьскъіѩ наставлѥнемъі на вѣрж ∴ [b]Ржкоѩ ѡною тьгда, н҃нѣ же х҃воѩ вѣрнъіѩ людн · мосні бо скаꙁаѥт са ѡблнченнѥ. х҃ь же ѡблнчаѥть дѣла наша н ржкоѩ д҃ха ст҃аго · арон' бо скаꙁаѥт са д҃хъ ∴

LXXVI. *Adnot. ad psalm.* 20. [a] поутнѥ buc. — стьꙁꙗ твоꙗ sin. стъꙁа твоꙗ sof. [b] не поꙁнажть са sof. -ют' се buc. (οὐ γνωσθήσονται), sed sin. не ꙁапънжтъ сꙗ. 21. [a] овьцꙗ sin. ѡв'ца sof. ѡв'че buc. — своꙗ sof. -ѥ buc. [b] мос'сеѡвож sof. -сѣ- sin. -нсеѡв. buc. — ар'ронеж sof. ааронѥю buc.

Adnot. ad comm. 20. [a] ходн pog. buc. ходнвь sof. (περιπατήσας). — по немь pog. -моу sof. buc. — н ante кр҃щеннѥ om. pog. sof., раꙁоумѣн кр҃щеннѥ buc., же н om. buc. — сжща pog. [b] непостіж'но sof., н ante вь кр҃щ. om. pog. sof. н вь кр҃щеннн buc. — в'ходнтъ чл҃къ pog. вьх. ч. sof. buc. (κατέρχεται). — нсходнтъ: gr. ἀνέρχεται. — н не ѡбращ. са слѣдъ pog. buc. 21. [a] жндов'скыꙗ ꙗко пасомын sof. — аꙁычьныꙗ pog. buc. [b] ѡною bon. sof. ѡнож pog. — тогда pog. buc. — людн вѣрныꙗ pog. buc. — мосі pog. мос'сн sof. монсн buc. — ѡблнчѣеть sof. — аар'ронь sof. аарѡнь buc. — доухь sof.

In bon. fol. 126[b], ad calcem psalmi LXXVI: Помѣнн г҃н раба своꙗ · нѡсн|фа н тнхотж · съѱавъша | кнпгъі снѩ · съ б҃нѩ помо|щтнѩ н ст҃жѩ б҃цж прнсно|д҃вж марнѩ · пнсашж же | са въ ѡхрндѣ градѣ въ се|лѣ рекомъімъ равне · прн | ц҃рн асѣнн блъгаръскъімъ. | Recentiore manu in altero latere: Сна кннгы коупнхь | са ѿь граматнка т|одора ѿдь равьне н | н дахь аꙁь ѥромона|хь даннль грѣшаны | попадннн сн обеди | поꙁлащены · н двѣ | перьперѣ . . . caetera legi nequeunt.

Digitized by Google

1. Вънемлѣте людніє моћ ӡаконь
оћ. Прнклоннте ухо ваше вь глы
стъ монхъ.
2. Ѿвръӡѫ въ прнтчахъ оуста
оа. Провѣщаѭ гананніє нспръва.
3. Єлнко слышахомъ н разоумѣ-
омъ ꙗ. Н Оцн нашн повѣдѣша
амъ.
4. Не оутан са ѿ чадъ нхъ в
одъ нні. Възвѣщажще хвалы гна.
І снлы єго н чюдеса єго ꙗже створн.

1. ᵃВънемѣте люднє мон ӡаконъ
мон ∵ ᵇПрнклоннте оухо ваше въ глы
оустъ монх ∵
2. ᵃОтъвръӡѫ въ прїтъчахъ оу-
ста мꙗ ∵ | ᵇПровѣщаѫ гананне нсъ-
пръва ∵
3. ᵃЄлнко слышахомъ н разоу-
мѣхмъ ꙗ ∵ | ᵇОцн нашн повѣдашѫ
намъ ∵
4. ᵃНе оутан са ѿ чѧдъ нхъ въ
родъ нні ∵ ᵇВъзвѣщажще хвалы
гна ∵ ᶜН снлы єго н чюдеса єго
ꙗже створї ∵

LXXVII. 1. ᵃ[Внемѣте люднє мн ӡакн ∵] Древле оубо людемъ жндовъскыннмъ глаголааше, ннѣ же вѣрънынмъ людемъ · ѡнн бо ѡбраӡъ бѣшѧ снмъ ∵ ᵇТъгда въ глагѡлы ӡаконныѧ, ныне же въ глагѡлы еваггелъскыѧ вѣрнн ∵ 2. ᵃОучааше бо прїтъчамъ люди прнсно, ꙗкоже естъ пнсано въ евгглнн ∵ ᵇЄлїко патрїархы н прркы гла, н ннѣ собоѧ гла, рече гъ ∵ 3. ᵃВѣрнн люднє єлнко слышахѧ ѿ бга съхраннхѧ ∵ Пррцн рече проповѣдаашѧ намь ꙗже ѡ црствїн бжнн | ∵ 4. ᵃСн рѣчъ [не] оутаншѧ а ѿ жндовъ сн н дашѧ са вѣрнымъ ∵ ᵇЖзцн бо всн хвалѧ достоннѧ прнно-атъ хоу ∵ ᶜН снлы н чюдеса многа створн въ людехъ жндовъскыхъ, жзцн ж(е) рн(а)шѧ въ страсѣ ∵

LXXVII. *Annot. ad titulum.* Сѣдільно sin. — въраӡумлѣꙗ сънма sof., цркы buc., ыдовское sof.

Annot. ad psalm. 1. ᵃвънъмѣте sin., вьнемлꙗте corr. in вьнемлїте buc. 2. ᵃпрнтьчѣхь of. ᵇгананїѣ sin. -нна sof. -нниꙗ buc. 3. ᵃелнка buc. — sine ꙗ sof. ᵇі отьцї sin. sof. uc. — повѣдѣшꙗ sin. -дашѧ sof. buc. 4. ᵃчадь sof.

Annot. ad comm. 1. ᵃжндовьскомъ pog. -мь buc. -скымь sof. — вѣхоу buc. ᵇтогда pog. uc. — ӡакон'ныѧ pog. sof. — еулъскыѧ pog. sof. 2. ᵃоучѣаше sof. -чаше buc. — прнтьчѣмн of. — ꙗкоже бо pog. sine бо sof. buc. ᵇсобоѧ sof., глꙗ buc., хс sof. 3. ᵃслышаша, съхранниша og. buc. -шѧ sof. ᵇпроповѣдѣша, ѡ цртвѣ бжнї pog. buc. ѡ црвн бжнн sof. (male bon. ѡцъ твон бжы). 4. ᵃне superfl. in bon., abest in pog. sof. buc. — даша, вѣрнынмъ pog. аӡ., достоїно хвалѧ pog. sof. buc. — хвн pog. buc. хоу sof. ᶜчюд. многа pog. sof. buc., male bon. ч. его ꙗже. — же omnes, ж bon. — прншѧ bon. прнꙗса pog. -ꙗса sof. -єше buc.

Digitized by Google

5. А въздвиже свѣдѣние въ іаковѣ. А законъ положи въ ісраили. Єлико заповѣда оцемъ нашимъ. Сказати ꙗ сномъ своимъ.

6. Да познаѫтъ родъ инъ, снове родащеи са. А въстанѫтъ и повѣдатъ ꙗ снмъ своим.

7. Да положѫтъ на ба оупъвание своѥ. А не забѫдѫтъ дѣлъ бжии. А заповѣдии ѥго възыщѫтъ.

8. Да не бѫдѫтъ ꙗко оци ихъ.

5. [a]И въздвиже свѣдѣние въ іаковѣ ∴ [b]И законъ положи въ или ∴ [c]Єлико заповѣда оцемъ нашимъ ∴ [d]Сказати ꙗ сномъ своимъ ∴

6. [a]Да познаетъ родъ инъ, снве родащии са ∴ [b]И въстанѫтъ и повѣдатъ сномъ своимъ ∴

7. [a]Да положѫтъ на ба оупъвание своѥ ∴ [b]И не забѫдѫтъ дѣлъ бжии ∴ [c]И заповѣди ѥго възыщѫтъ ∴

8. [a]Да не бѫдѫтъ ꙗко оци ихъ ∴

---

5. [a]Хрьста (ꙗко) ѿ іакова по плъти ∴ [b]Блгтныи вѣрныимъ людемъ · нъ бо зра ба сказаетъ са, люди же вѣрнии зратъ ба присно всегда ∴ [c]Єлико ꙗви дх[ом]ъ прркомъ, да проповѣдаѫтъ чкомъ ∴ [d]Съказашѫ бо пррци бывъшимъ по нихъ ꙗко сномъ бѫдѫщиа ∴ 6. [a]Прѣжде глаахѫ пррци ѩзкъ [и] родъ инъ, ꙗко тѣмъ храними таиныи хвы ꙗко сномъ ∴ [b]Лежѫще бо ѩзци въсташѫ и прѣдашѫ чѧдомъ своимъ вѣровнаꙗ и не исконъчаѫтъ са ∴ 7. [a]Оупъвание бо ѩзкъ богъ естъ ∴ [b]Къ томоу бо ѩзци не могѫтъ забыти благодѣти хвы ∴ [c]Всѣ бо ꙗже заповѣда бъ людемъ вѣрныимъ и възыскаѫтъ и хвалатъ ∴ 8. [a]Єда когда пакы надоломъ възвѣроуѫтъ ꙗко и прѣдѣди ихъ ∴ [b]Рода нарицетъ жидовъскааго ∴ [c]Многа бо блгодѣꙗниꙗ приемъше въ врѣма и на врѣма ѩзкъ жидовьскы ѿ ба, право ихъ срце къ боу не

LXXVII. *Annot. ad psalm.* 5. [a]въздвиже sine и buc. [c]елика buc., заповѣдѣ sin. 6. [a]ꙗко да знаѥть buc. — снові sin. — родꙗштеі сѧ sin. sof. buc. [b]повѣдѣті ѣ sin. 7. [b]бжеі sin. бжиихъ buc. [c]заповѣдій sof. -дии buc. — възіщѫть sof. sin. 8. [a]ꙗкоже buc. [b]стропьтівъ и прогнѣваѧі sin. и пр. sof. buc. [c]ісправі sin. -іть sof. (sed ть deletum), ис-ть buc. [d]въвѣрі sin.

Annot. ad comm. 5. [a]ꙗко bon. om., habent reliqui. [b]melius блгтныи (τὸν τοῦ χάριτος) bon. quam блгтнымъ и pog. sof. buc. — хмъ зра pog. оумь зра sof. оумь зре buc., gr. solum ὁρῶν. — га pog. ба sof. buc. — выиѫ всегда pog. sof. buc. [c]дхъ pog. дхь sof. buc. — проповѣдатъ pog. sof. buc. 6. [a]прѣжде бо pog. sof. buc., ꙗз. pog. — и ante родъ bon., ꙗзыкы родь sof. buc. — хранними sof. [b]лежаще pog. buc., male sof. лъжѫще, ꙗз. чад. pog., сном' св. buc. — вѣр'наа pog. buc. вѣров'наа sof. (τὰ τῆς πίστεως). — неисконча́ѫщаꙗ са pog. -юща се buc., recte и не скончѣѫть са sof. (καὶ οὐκ ἐκλείψουσιν). 7. [a]оуповании buc. ꙗз. pog. [b]sine бо buc. — блгти хвы заб. pog. buc. з. бл. хви sof. [c]запов pog. — гь buc. — своимъ (pro вѣрнымъ) buc. — и възіск. sof. и възиск. buc. 8. [a]кгда sof. — ꙗко прѣдѣди и pog. buc. ꙗко и пр. sof. [b]нарицаѥть buc.

Digitized by Google

Родъ стръптнвъ н прогнѣвающь. Родъ
нже не нсправнтъ срца своего. Н не
оувѣрнтъ съ бмъ дха своего.
9. Снове ефреемовн наладцающе н
стрѣлѣюще лжкы. Възвратнша са въ
днь бранн.
10. Не съхраннша завѣта бжнм.
Н въ законѣ его не нзволнша хо-
днтн.
11. Н забыша благодѣтн его. Н
чюдеса его юже ювн нмъ.
12. Прѣдъ оцн нхъ юже створн

[b] Родъ стръпътнвъ прогнѣважн ∴
[c] Родъ нже не нсправнтъ срца своего ∴
[d] Н не оувѣрн съ бомъ дха своего ∴
9. [a] Снове ефремовн наладцающе н
стрѣлѣюще лжкы ∴ [b] Възвратншж са
въ днъ бранн ∴
10. [a] Не съхраннши завѣта бжню ∴
[b] Н въ законѣ его не нзволншж хо-
днтн ∴
11. [a] Н забышж благодѣтъ его ∴
[b] Н чюдеса его юже ювн нмъ ∴
12. Прѣдъ оцы нхъ юже створн

бысть ∴ [d] Толнцѣмъ оубо бывъшемъ въ нихъ чюдесемъ нколнже всеж дшеж вѣро-
вашж хвн ∴
9. [a] Отъ чжстн весь жзкъ жндовъскы нарнцаетъ готова сжща на бранъ бжнж ∴
[b] За нечестне нхъ многащн падаахж въ бранъ ∴ 10. [a] Ослоушавн бо бышж прнсно
бвн ∴ [b] Нколнже бо покорншж са хвн ∴ 11. [a] Ако неблагодѣтенъ родъ не пама-
товаахж прнсно ∴ [b] Ншедъше нзъ егупта колнкы снлы вндѣшж н вселъше са въ
поустынн колнка чюдеса вндѣшж н всѣмъ забывеннм створншж ∴ 12. Елнко прн

— жндовьскаа buc. [c] прнімшн pog. прннмьше sof. -юм'ше buc. — in bon. врѣма. — жндовкъ pog. -в'скь buc. — не om. buc. [d] бо (pro оубо) pog. sof. buc., быв'шнмь buc. — в-ша бвн pog. sof. buc.

LXXVII *Annot. ad psalm.* 9. [a] сновı sin. — налıацанжштеı sin. 11. [a] блгтн sof. бла-годѣıаннн buc. 12. оцı ıхъ sin. оцн нхь sof. buc. — землı sin. sof. buc. — евоупетьстѣ sin. егvпет'сцѣ sof. -пьт'стѣ buc. — танеовѣ sin. танеос'ѣ sof. buc.

Annot. ad comm. 9. [a] частн pog. sof., аз. pog. — жндовьскъ pog. — готоважща pog. -юща buc., recte готова сжща sof. (ἕτοιμον ὄν). [b] нечьстню pog. buc. -чъстне sof. — множнцеж pog. sof. buc. — в' бранн pog. buc. -ехь sof. 10. [a] ослоушнвн buc. pog. [b] бвн pog. sof. buc. 11. [b] нз'-шед'ше sof. нзьшьше buc. — вндѣв'ше buc. (εἶδον). — вьселнша са pog. buc. въсельше са sof. (οἰκήσαντες). — вь поустына pog. sof. -ню buc. alterum вндѣша om. pog. buc. (gr. ἐθεάσαντο). — всѣ pog. вса buc. — заб'венню pog. забъвенне sof. вь заб'венню buc. (λήθην). 12. авраамѣ pog. аvвраамѣ sof. — нсаацѣ pog. ісацѣ sof. — іаковѣ pog. ııа- sof. — мосен pog. монсін sof. монсн buc. — ісѣ sof. ісѣ buc. (omissa ubique coniunctione н). — не прѣложншж са sof. (melius quam прнложншж са bon. -ша са pog. buc., graece: μετεβλήθησαν). — послѣд'же pog. -жде же sof. buc. — вндѣв'ше н не оу. buc. (εἶδον). — нж pog. sof.

Digitized by Google

чюдеса· въ ꙁемн єгѵптьстѣ на поли танеосѣ.

13. Раꙁвръꙁе море н проведе ꙗ. Прнстави воды ꙗко въ мѣсѣ.

14. Н веде ꙗ ѡблакомъ въ дне. Н вьсѫ ноштъ просвѣштеннꙗмъ огньно.

15. Ра(ꙁ)връꙁе камень в пѹстынн н напон ꙗ ꙗко въ беꙁводнѣ множѣ.

16. Нꙁведе воды нс камене. Н ннꙁ'веде ꙗко рѣкы воды.

чюдеса, въ ꙁемн егѵпетъстѣ на поли ѳанеѡсѣ ∴

13. [a] Раꙁъвръꙁе море н проведе ѫ ∴ [b] Прнстави водꙑ ꙗко въ мѣсѣ ∴

14. [a] Н веде ѫ ѡблакомъ въ дне ∴ [b] Н въсѧ ноштъ просвѣштеннемъ ѡгнѣ ∴

15. Раꙁъвръꙁе каменъ въ пѹстꙑнн н напон ѫ ꙗко въ беꙁводнѣ множѣ ∴

16. [a] Нꙁведе водꙑ нс каменн ∴ [b] Н ннꙁведъ ꙗко рѣкꙑ водꙑ ∴

аврамѣ н прн нсацѣ н прн аковѣ, прн мосин, прн нсѣ навгиннѣ н прочннхъ, то н тако не прѣложншѧ сѧ тъгда. послѣжде пакꙑ въ странахъ снхъ колнко чюдесъ вндѣшѧ, нъ не ѹвѣрншѧ сѧ ∴

13. [a] Єгда раꙁдѣлн жеꙁломъ чръмное море н се же ꙁабꙑшѧ. проѡбраꙁовааше сѧ кршенне н кръстъ ∴ [b] С[ъ]тоꙗхѫ бо сѫдоѹ н ѡбѫдоѹ водꙑ ꙁаваꙁанꙑ ꙗко въ мѣсѣ, н прѣнадѫ нлътн. раꙁоумѣн же н кршенне проѡбраꙁоуемо жꙁкомъ ∴ 14. [a] Облакомъ покрꙑваемн въ дне слнца раднн, да не ѡгоратъ ꙁноемъ. проѡбражааше (сѧ) тѣло блчне, ꙁане хотѣаше кровъ бꙑтн родоу члчскоѡмоу, да не полатъ ꙁноемъ грѣховнꙑ ∴ [b] Вожда бо нмѣахѫ въ ноштн стлъпа ѡгнъна, свѣтаща нмъ пѫть. проѡбраꙁоуетъ же ѡгнѣ дховнааго, наставлѣѭштааго вѣрнꙑѧ вса ∴ 15. Акроѳома, нже н до днешнѣаго дне нстачаетъ множество водъ. проѡбражаахѫ бо ребра блчна, нсточнвъшнꙗ водѫ кръштеннꙗ, ꙗкоже павелъ aплъ рече· каменъ же бѣ хъ ∴ 16. [a] Обраꙁъ бо бѣ бꙑваемое

LXXVII. *Annot. ad psalm.* 13. [a] раꙁвръже же sin. раꙁврьже buc. — ꙗ sin. [b] прѣстави buc. — вь мѣхь buc. 14. [a] въведе sin. [b] вьсѭ sin. — въ просвѣштеніе огню sin. просвѣштеннꙗмь ѡгнꙗ buc. пр. ѡгнъны sof. 15. раꙁвръже sin. buc. 16. [a] н іꙁ'в. sof. ннꙁв. buc. — водѫ sof. — іс камене sin. sof. buc. [b] ніꙁъведе sin. ннꙁ'веде sof. buc.

Annot. ad comm. 13. [a] жеꙁломъ прѣдѣлн pog. sof. buc. — проѡбраꙁовавше сѧ pog. buc. -вааше сѧ sof. (προετυπώθη). [b] ꙁаваꙁанн sof., пронідоу buc. (παρῆλθον)., ніꙁраілнтн pog., же кръштенне sof. 14. [a] горатъ pog. -ть sof. — про(обра)ꙁовааше сѧ pog. sof. -ваше се buc. — кровь pog. sof. buc. (σκέπη), male bon. кръвъ. — члвчю pog. buc. члвчкомоу родоу sof., male болатъ pog. [b] in fine om. вьсѧ pog. sof. buc. 15. акротома pog. buc. -ѳома sof. — же (pro нже н) buc. — днеш'нѣго sof. дньшнꙗаго buc. — нстачѣеть sof. — проѡбраꙁоваахѫ же pog. buc. -вахѫ же sof. — влчнꙗ buc. -нѣ pog. sof. — нсточьшнꙗ pog. buc. -чнв'шна sof. — кръшт|нꙗ sof. — рече павель ап. pog. buc. п. ап. р. sof. 16. [b] грѣсн pog. buc. бѣсн sof. (οἱ δαίμονες). — нечьстнꙗ pog. buc. -чъстне sof.

Digitized by Google

17. Н прнложнша пакы съгрѣшатн ем. | Разгнѣваша вышнѣаго вь безвод҇нѣ. |

18. Нскоусиша б҃а въ ср҃цнхъ своихъ. Въпроснтн брашенъ д҃шамъ своимъ.

19. Н гл҃аша на б҃а н рѣша. Єда възможетъ б҃ъ оуготоватн трапезѫ въ поустынн.

20. Понеже проразн камень н по-

17. [a]Н прнложншѧ пакꙑ съгрѣшнтн емоу ∴ [b]Разгнѣваш҇а | вꙑнѣаг҇ в безъднѣ ∴

18. [a]Нскоусншѧ б҃а въ ср҃цнхъ своихъ ∴ [b]Въспроснте брашенъ доушамъ свнмъ ∴

19. [a]Н глаголашѧ на бога н рѣшѧ ∴ [b]Єда възможетъ б҃ъ оуготоватн трапезѫ въ поустꙑнн ∴

20. [a]Понеже проразн каменъ н по-

ребръ, ꙗкоже рѣхомъ, прободенꙑхъ копнемъ ∴ [b]Рѣкꙑ глетъ водѫ н кръвъ, нмаже потопленн бꙑшѧ бѣсн н нечестне ∴

17. [a]Таковѣмъ бо съвръшаѫщемъ сѧ таннамъ, не прѣсташѧ жндове хоулѧще ∴ [b]Нн слъзъ бо покаꙗнꙗ нн водꙑ кр҃щеннꙗ нмѣахѫ жндове, нъ ѡнѫдѫ бѣахѫ безводнн н бесплоднн ∴ 18. [a]Не оумꙑслншѧ сѧ ср҃цемъ, нъ прнсно помꙑшлѣахѫ зла на б҃а ∴ [b]Прнсно бо ласкръднѭ работаахѫ, ѡ ннхъже рече · нхъ же б҃ъ чрѣвоу ∴ 19. [a]Оклеветахѫ рече ꙗкоже тогда прн моснн н нн҃ѣ прн х҃ѣ · хоуленъ бо ѧзꙑкъ жндовъскꙑ нсконн ∴ [b]Неоупаено бо бѣ нмъ ѡ таннѣн трапезѣ ∴ 20. [a]Пророкъ двнтъ сѧ прозра, ꙗкоже оубо ребра прободенаꙗ нсточншѧ рѣкꙑ благодѣтн · оубо бѫдетъ н трапеза снхъ таннъ ∴ [b]Грѣховннн потоцн, еже естъ течениꙗ, наводншѧ сѧ, сн рѣчъ

LXXVII. *Adnot. ad psalm.* 17. [a]съгрѣшатн sof. buc. [b]прогнѣвашѧ sin. разгнѣваше buc. -шѫ sof. — въ безв. sin. sof. buc., bon. habet в 18. [a]н іск. sof. [b]въспросітн брашьнъ sin. въспр. браш'но sof. вьспр. брашна buc. 19. [b]трьпезѫ sin. 20. [a]поразн buc. — потѣшѧ sin. -шѫ sof. -текоше buc. [c]егда хлѣбъ sin. — оуготовіті sin. — трепезѫ sin.

Adnot. ad comm. 17. [a]таковамъ pog. -мь sof. -аам' buc. — съвръ(шаѭ)щам сѧ pog. -ам' се buc. -щнмь сѧ sof. — прѣст-ѧ pog. [b]слова pog. buc. слъзы sof. (δάκρυον). — нмѣша pog. sof. buc. — нѫ ѡнадь pog. -ѫ- sof. нь ѡноудоу buc. — бѣша pog. -шѫ sof. быше buc. — неплоднн pog. buc. без'плод'нн sof. 18. [a]злаа помышлѣахѫ sof. — на б҃а omnes, bon. ч҃лка (κατὰ τοῦ θεοῦ). [b]ласкръднї pog. -рьдніа buc. — нхъже omis. pog. buc. — чрѣвоу omnes (περὶ ὧν φησὶν ὧν ὁ θεὸς ἡ κοιλία). 19. [a]оклеветаша pog. -шѫ sof. -ше buc. — монсен buc. мосен pog. -с'сен sof. — ѩзыкъ нхъ (sine жндовъскы) pog. азыкь нсконн sof. buc. [b]неѹп'ван'но pog. неоуповано buc., нмъ бѣ pog., не нмѣшѫ бо оупъваннꙗ sof. (ἀνέλπιστα γὰρ ἦν αὐτοῖς). — трапезѣ pog. 20. [a]зра pog. buc. прозра sof. (παραβλέπων). — ѹбо pog. buc. sof. (ἄρα), melius quam н

Digitized by Google

тѣша водꙑ. | И потоци наводнишѧ
сѧ. Єда и хлѣбъ можетъ дати · ли
Ꙋготовати трапєзѫ людемъ своимъ.
21. Сего ради слыша гъ и раз-
дражи сѧ. И огнь възгорѣ сѧ въ
иаковѣ. И гнѣвъ възыде на ись-ра-
илѣ.
22. Зане не ꙗсѧ вѣры бѹ. Ни
оупьвашѧ на спсение єго.
23. И заповѣда ѡблакомъ свыше.
И двьри небеси ѿврьзе.

текошѧ водꙑ ∻ [b]И потоци наводнишѧ
сѧ ∻ [c]Єда и хлѣбъ можетъ дати · ли
оуготовати трапєзѫ людемъ своимъ ∻
21. [a]Сего ради слꙑша гъ и раз-
дражі сѧ ∻ | [b]И ѡгнь възгорѣ сѧ
вꙑ-иаковѣ ∻ [c](И) гнѣвъ възꙑде на
илѣ ∻
22. [a]Зане не ѩшѧ вѣрꙑ бѹ ∻
[b]Ни оупъвашѧ на спсение єго ∻
23. [a]И заповѣда ѡблакомъ свꙑ-
ше ∻ [b]И двьри нбеси ѿврьзе ∻

ѡчистишѧ сѧ ∻ [c]Можетъ рече и таинѫ трапезѫ оуготовати и себе самъ дати пищѫ
вѣрнꙑимъ · азъ бо есмь хлѣбъ животънꙑи съшедꙑи съ небеси ∻
21. [a]Ꙋвѣдѣ рече и подлъготрьпѣ · вѣдѣаше бо ꙗко ѧзꙑкꙑ ведетъ въ нихъ мѣсто
[ѧзꙑкꙑ] ∻ [b]Огнь дха разоумнааго, ѡ немъже рече · тои вꙑ кртитъ дхомъ стꙑимъ и
ѡгнемъ ∻ [c]На люди жидовьскꙑѩ · илъ бо иногда родъ бжи сꙑ, прогнѣвавъ же сѧ
ѿринѫ ѩ ∻ 22. [a]Многомъ бо бꙑваемомъ ицѣлениемъ, ти не вѣровашѧ ∻ [b]Ꙗвлъшоу
бо сѧ спсению пррокꙑ, ти не оупвашѧ ∻ 23. [a]И чювьствьнꙑимъ и разоумьнꙑимъ ·
чювьствьнꙑимъ да оуготоватъ пищѫ людемъ еврейскомъ · разоумьнꙑимъ пррокꙑ да про-
повѣдаатъ оумнѫѭ пищѫ ѧзꙑкомъ ∻ [b]Пррокꙑ глетъ, да тѣми ꙗвитъ земи блтъ ∻

бо bon. [b] навод'нише sine се buc., ita et pog. [c] и таинѫѭ sof. -ѭ pog. sine и buc. — и
самь сѧ дати pog. и се самь дати се на п. buc. — азъ бо єсьмь рече sof. pog. а. б. ѥсмь ре buc.
— животный · съшедый pog. сьшь buc., съ небсе sof. pog. buc.

LXXVII. *Adnot. ad psalm.* 21. [c]і гнѣвъ sin. sof. buc., in bon. и omiss. 22. [b]ꙗсѧ
sin. ѩсѧ sof. ѥше buc. — бви buc. [b]оуповаше buc. 23. [a]заповѣдѣ sin., съвыше *sof.*
[b]двери нбны sof., дври нбси buc.

Adnot. ad comm. 21. [a]дьлготрьпѣ pog. buc. длъг. sof. — ѥзыкь buc. — вьведеть
pog. въ-ть sof. ѥзыкь вьв-ть и buc. — alterum ѧзꙑкꙑ bon. superfluum neque pog. sof. buc. legitur.
[b]т' buc. тъ sof. тъ pog. [c] на om. pog. habent sof. buc. — бжиі pog. buc. — сꙑ om. pog. sof. buc.
— разгнѣвав' же сѧ pog. buc. — ѭ pog. ѩ sof. ѥ buc. 22. [a]бываємъ исцѣлениѥмъ pog. -момь
ис'-емь sof. [b]бо om. pog. buc. — оуже спсению пр. pog. sof. юже пр. buc. — оуповаше buc. 23. [a]чювь-
ствьнымь sof. — Ꙋготоват сѧ pog. buc. — на пищоу buc. — єурейскынмь sof. ѥврейскомь buc.
— разꙋмь pog. omissa syll. нымъ, ita et buc. разоумь, sed разоумнымь sof. (νοηταῖς δέ). — Ꙋмнѫ
pog. -ноую buc., ꙗз. pog. [b]пррокь buc. (τοὺς προφήτας). — земли sof. buc. — благодѣть sof. buc.

Digitized by Google

24. И ѡдъждн нмъ ман'нж ıастн.
И хлѣбь нбсный дастъ нмъ.
25. Хлѣбъ аггельскый ıастъ члкъ.
Брашно посла нмъ до ѡбнлна.

26. Въздвнже юга ѿ нбсе· н наведе снлж своıж лнвж.
27. И ѡдъждн на на ıако прахь пльтн. И ıако пѣсъкъ мор'скый н п'тнца пернаты·
28. падж по срѣдѣ стана нхъ. Окръстъ ѡчръща нхъ.

24. [a] И ѡдъждн нмъ маннж ıастн ∵ [b] Хлѣбъ нбеснъıн дастъ нмъ ∵
25. [a] Хлѣбъ аг'гелъскъıн ıастъ человѣкъ ∵ [b] Брашнѡ посла нмь до ѡбнлнıа ∵
26. Въздвнже югъ ѿ небесъ н наведе снлож своеж лнвж ∵
27. [a] Одъждн на на ıако прахъ плътн ∵ [b] Н ıако пѣсокъ моръскъıн птнцъı пернатъı ∵
28. Н падж по срѣдѣ стана нхъ· ѡкръ ѡчрь ща нхь ∵

24. [a] Пнщж нержкотворенж, проѡбразоужж таннжж пнщж тѣло хво ∵ [b] Маннж ıако нержкотворенж нбесное нарече брашно, знамена же тѣло хво ∵ 25. [a] Пѣснъ аггелъскжж глетъ енже наоучн спъ· хлѣбъ бо чювественъı аггеломъ неподобна пнща ∵ [b] Єлнко хотѣахж бе-скждостн нмѣахж, ıакоже н вѣрнні без недостатъка хлѣбъ жнвотънъı ∵ 26. Амбакоумъ бо глетъ· бъ ѿ юга прндетъ. сего радн н давыдъ прнтъч(ь)ствоуетъ ∵ 27. [a] Єртъ̆гомнтрж мѣннтъ· тогда на людн еврейскъıж, а на вѣрнъıж плътъ гна ∵ [b] О тѣхъжде сказаетъ слово, да бе-строуда ıадатъ ∵ 28. Окрьстъ бо домовъ нхъ прнхождааше пнща ∵

LXXVII. *Annot. ad psalm.* 24. [a] мана sin. [b] і хлѣбъ sin. sof. buc. 25. [a] аблъ sin. — ıаде buc. [b] обільѣ sin. 26. до небесі sin. ѿ небсе sof. югь с нбсе buc. — западенъ sin., sed лнвж sof. лнвоу buc. 27. [a] і одъждı sin. sof. buc. verba на на прахь пльтн in pog. manu posteriore exarata sunt, spatio eraso prius нмъ манж ıастн legebatur, vestigia apparent. [b] н ante ıако om. buc. — пѣсокъ морескъ sin. пѣсъкь sof. -ькь buc., мор'скы sof. buc. — пьтіцıа sin. п'тнца sof. buc. 28. падоше buc. — ѡчрьщь buc.

Annot. ad comm. 24. [a] нер-н'ноую buc. — таннж sof. pog. [b] манж pog. ман'нж sof. buc. — ıако om. pog. buc. — нероу-рн'ноую buc. — брашно om. pog. sof. buc. 25. [a] in slav. codd. deest interpretatio graeci: ἐπὶ τῆς γῆς. — бо om. pog. buc. — чювественый pog. -въстъвнн sof. [b] елнко бо pog. sof. buc. — жнвотный pog. buc. 26. ам'бакоу (omissa syll. мъ) pog. амьбакоумь sof. buc. — прнде sof. -тъ pog. buc. (ἥξει). 27. [a] ѻртоугомнтрж pog. buc. ѧр'тѵгомнтрж sof. (τὴν ὀρτυγόμητραν). — ѥуренскыѧ sof. евр. pog. жндовскые buc. — post на вѣрныѧ add. людн pog. sof. buc. — гна sof. влчнж pog. -ню buc. [b] слово ск. sof. 28. до(мо)вь buc. (omissa syll. мо).

Digitized by Google

29. Ӥ ꙗ҆са ӥ насытиша сѧ ꙁѣло. И похоти ӥхъ принесе ӥмъ.

30. Не лишиша сѧ ѿ похоти своеѧ҄. Ӥначе брашноу сѫщоу вь оустѣхъ ӥхъ·

31. Ӥ гнѣвъ бж҃ии въꙁыде на нѧ. Ӥ оуби множаишаꙗ҄ вь нихъ. И ӥꙁбраннымъ ӥꙁлевомъ ꙁапать.

32. Надъ всѣми сими съгрѣшиша пакы. Ӥ не ꙗ҆са вѣры чюдесемъ е҆го.

29. ᵃИ ꙗ҆дошѧ и насꙑтишѧ сѧ ꙁѣло ∵ ᵇИ похотъ ихъ принесе имъ ∵

30. ᵃНе лишихѫ сѧ ѿтъ похоти своѧ ∵ ᵇЄдиначе сѫщоу брашъноу въ оустѣхъ ихъ·

31. ᵃи гнѣвъ б҃ии въꙁꙑде на нѧ ∵ ᵇИ оуби множаишѧѧ въ нихъ ∵ ᶜИꙁбраннꙑимъ илевомъ ꙁапатъ ∵

32. ᵃНадъ всѣми сими съгрѣшихѫ емоу па҃ ∵ | ᵇИ не ѩхѫ вѣрꙑ чюдесемъ его ∵

---

29. ᵃТогда иꙁъдранилтѣне ꙗ҆ко лакоми ∵ ᵇВъса бо волѧ ихъ творѣаше б҃ъ, ꙗко да не приимѫтъ вннꙑ ∵ 30. ᵃНичесоже бо лиши(ша) сѧ ѿ б҃а· ти же рѫпъщѫще гръдꙑинѧ не прѣсташѧ ∵ ᵇЄдиначе бо ꙗ҆дѫще даръ бж҃ии и рѫпътаахѫ· 31. ᵃи раꙁгнѣвавъ сѧ г҃ъ на нѧ пораꙁи ѩ ∵ ᵇИꙁбиени бо бꙑшѧ тогда ꙁа непокорение и прѣкословесие ихъ. тъгда, когда; егда глахѫ· створимъ себѣ б҃ꙑ, иже прѣдъ нами поидѫтъ ∵ ᶜПрѣ[дъ]бранꙑимъ, силънꙑимъ илевомъ ꙁапатъ ∵ 32. ᵃНе оума бо ихъ прѣщение бж҃ие ∵ ᵇНи древле ни на конъци ꙁраще ꙁнамении не вѣровашѧ б҃оу ∵

LXXVII. *Annot. ad psalm.* 29. ᵃѣсꙗ sin. ꙗ҆са sof. ꙗше buc. ᵇпохоті sin. sof. похоть buc. 30. ᵃне лишішꙗ sin. -шѧ sof. -ше buc. — ѿ похотыи своихь buc. -ті своеꙗ sin. sof. ᵇі(одъ)наче sin. ӥ е҆ще sof. ꙗще buc., бр. сѫштю sin. -щоу sof. buc. 31. ᵃи ante гнѣвь om. buc. — бж҃і sin. бж҃ии buc. ᵇоубівъ sin. — множаишѧ sof. -шеѥ ихь (pro въ нихъ) buc. ᶜіꙁбранꙑмъ інлемъ sin. 32. ᵃнадо вьсѣмі sin. — съгрѣшішꙗ sin. -шѧ sof. -ше buc. — пакы емоу sin. ᵇꙗсї (?) sin. аса sof. ѥше buc. — емоу sin.

Annot. ad comm. 29. ᵃтъгда pog. ты sof. — ӥ їслнтѣне pog. ӥсрлтѣне sof. иꙁльтѣне buc. ᵇтворѣше sof. -ꙗше buc. — приимѫть sof. -мѧ pog. 30. ᵃи ничесоже не л. buc. — бо om. buc. — не лишише се buc., лишиша сѧ pog., -шѧ сѧ sof. — прѣстаахѫ pog. sof. и не пр-аꙗхоу buc. Versibus 30ᵇ et qui sequuntur usque ad finem psalm. commentarius in pogodinensi codice deest, sed in cod. sof. continuatur usque ad finem psalmi. ᵇиначе buc. ӥ е҆ще sof. — и quod рьп'таахоу praecedit in buc. abest. 31. ᵃраꙁгнѣва се б҃ь buc. -вь сѧ б҃ъ sof. — на нѧ omis. sof. buc. — и пораꙁи ѥ buc. п. ѧ҄ sof. ᵇбо om. sof. buc. — прѣкословиѥ buc. — къгда sof. когда buc. — поидѫть прѣд' нами sof. ᶜmale bon. прѣдъ бранꙑимъ, recte прѣбраныимь sof. buc. — ӥ сил'ныимь sof., quod buc. bis posuit. — ӥсрлвомь тъгда sof. sine тьгда buc. (τοὺς ἐκλέκτους, τοὺς δυνατοὺς, vl. δυνάστας, τοῦ Ἰσραὴλ συνεπόδησαν). 32. ᵃне оума бо ӥхь ꙁапрѣщ. sof. не оуме бо ихь ꙁапр. buc. (graece: οὐ γὰρ ἔκαμψε,

Digitized by Google

33. Н искончаша са вь соуєтѣ днє ихъ. Н лѣта ихъ съ тъщаниємъ.

34. Єгда оубиваашє ꙗ, тъгда възыскаахѫ єго. Н ѡбраштаахѫ са и рано прїхождаахѫ къ боу.

35. Н помѣнѫша ꙗко бъ помоштникъ имъ ѥ. Н бъ вышнїи избавитєль имъ єстъ.

36. Н възлюбиша и оусты своими. Н ꙗзыкомъ своимъ сльгаша ємоу.

37. Срдце же ихъ не бѣ право с нимъ. Ни оувѣрниша са въ завѣтѣ ихъ.

33. Искончашѧ са въ соуєтѣ днї ихъ · и лѣ ихъ с тъщанїємъ ∵

34. [a]Єгда оубиваашє ѫ, тогда възыскаахѫ єго ∵ [b]Н ѡбраштаахѫ са и рано прихождахѫ къ боу ∵

35. [a]П[п]омѣнѫшѧ ꙗко бъ помоштъникъ имъ єстъ ∵ [b]Н бъ вышнїи избавитєль имъ єстъ ∵

36. [a]Н възлюбишѧ и оустꙑ своими ∵ [b]Н ѩзꙑкомъ своимъ сългашѧ ємоу ∵

37. [a]Срдце же ихъ не бѣ право с нимъ ∵ [b]Ни оувѣришѧ са въ завѣтѣ єго ∵

---

33. Єпигъменосъ · за нечестиє ихъ ∵ 34. [a]Не разоумѣѭще ꙗко покаꙗниє въ съмрътн неполєзно єстъ ∵ [b]Лицемѣрнемъ инаще ба оутаити са ∵ 35. [a]Множицеж бо помниаахѫ, множицеж ѿметаахѫ невѣрнемъ ∵ [b]Въсѣ (ꙗ)ко мнѣахѫ мирна творѣахѫ, нъ бъ не поржганъ бѫдетъ ∵ 36. [a]Оустꙑ же тъкмо, дшеж же лицемѣрьствовахѫ ∵ [b]Глаахѫ бо добраа, помꙑшлѣахѫ же злаꙗ ∵ 37. [a]Оуклонишѧ бо са ѿ ба и надоломъ повинѫшѧ са ∵ [b]Чьтѣахѫ бо законъ, нъ не вѣроваахѫ глаголъшоумоу имъ ∵

---

itaque lectio оума melior quam оумждри bon., scriba codicis verbum оуматн-оумьнѫ non intellexisse videtur). [b] male buc. ни дрѣвльнии на к. — ба buc.

LXXVII. ***Annot. ad psalm.*** 33. искон'чѣшѫ sof. -чаше buc. -ꙗ sin. — днию buc., со тъшт. sin. 34. [a] възискааахѫ sin. -ахѫ sof. -аахоу buc. [b] обраштахѫ sin. -щаахоу buc. 35. [a] помѣноша sin. и помѣнѫшѫ sof. -еноуше buc. — мои (pro имъ) sin. [b] in buc. deest. — вышнеи sin. 36. [a] възлюбишꙗ sine и sin. [b] солъгашꙗ sin. 37. [a] же om. buc. [b] вѣришꙗ сꙗ sin., male въ заповѣди sin.

Annot. ad comm. 33. епиг'мене buc. (graece: ἡπειγμένος, vl. ἡπειγμένοι), sof. in marg. post. manu add. ѹдавени. — за нечьстнѣ sof. сказа нечьстию ихь buc. 34. [a] непользно buc. Hic finit commentarius huius psalmi in cod. buc. 35. [a] alteri множицеж subiungitur же in sof. — ѿмѣтаахѫ са sof. [b] въсѣ ꙗко мнѣхѫ sof. (πάντα ὡς ἐνόμιζον, in bon. syll. omissa), творѣхѫ sof. 37. [b] чьтѣхѫ sof. — глаголъшоуємоу имь sof. (τῷ λαλήσαντι).

Digitized by Google

38. Тъ же ѥстъ млтивъ и оцѣстить грѣхы ихъ и не погоубитъ ихъ. И оумножить възвратити ꙗро своѭ. И не раждежетъ всего гнѣва своѥг. |

39. И помѣнѫ ꙗко пльтъ сѫтъ. Дхъ хода и не ѡбращаѭ сѧ.

40. Коль краты прогнѣваша и в поустыні. | Раздражниша и вь земи безводнѣ.

41. И ѡбратиша сѧ и іскоусиша ба. И стааго ізлева прогнѣваша.

42. Не помѣнѫшѧ рѫкы ѥго. Днь вь-нѥже избави ѧ из рѫкы стѫжаѭщааго.

38. [a] Тои же ѥстъ милостивъ и ѡцѣстить грѣхы ихъ · и не погоубитъ их ⁘ | [b] И оумножитъ възвратити ꙗростъ своѭ ⁘ [c] И не раждежетъ всего гнѣва сего ⁘

39. [a] И помѣнѫ ꙗко плътъ сѫтъ ⁘ [b] Дхъ хода и не ѡбращаѭ сѧ ⁘

40. [a] Колъ кратъ прогнѣвашѧ и въ поустыни ⁘ | [b] Раздражнишѧ и въ безводнѣ ⁘

41. [a] И ѡбратишѧ сѧ и искоусишѧ ба ⁘ [b] И стааго илева прогнѣвашѧ ⁘

42. [a] Не помѣнѫшѧ рѫкы ѥго ⁘ [b] Днъ въ-нѥже избави ѧ из рѫкы стѫжаѭщааго ⁘

38. [a] Присно бо ꙗко щедръ миловааше ѧ и не погоуби ихъ · жьдааше бо ѡбращениꙗ ихъ ⁘ [b] Ѹдръжааше бо сѧ присно погоубити ѧ ⁘ [c] Не съвръшитъ его щѫда ѧ ⁘ 39. [a] Помысли же ꙗко иногда плътскаа мѫдростъ оугодитъ бви, и ꙗко милостивъ пощѫдѣ ⁘ [b] Сьде смрътъ ѡбразоуетъ и миловааше ѧ (ꙗко) мрътвьны ⁘ 40. [a] И бо (по)бѣдѫ носѧще въ поустыни ѿврьгѫ сѧ ⁘ [b] Глаахѫ бо мосеѡви · извелъ ны еси въ поустыня, не помнѧще прѣвънихъ благъ ⁘ 41. [a] Множицеѭ прѣстѫпишѧ и ѡбратишѧ сѧ и пакы искоусишѧ ⁘ [b] Мосеа прогнѣвашѧ · бѣ бо ѿ нихъ ⁘ 42. [a] Како силоѭ великоѭ избави ѧ ѿ работы егѵпетьскы ⁘ [b] И ѿ того дне помѣнѫша, ꙗко избави ѧ ѿ врагъ ⁘

LXXVII. *Annot. ad psalm.* 38. [a] тъ же sin. sof. buc. — щедрь buc. — оцѣсти sin., грѣхь buc. — погоуби sin. -ть ѧ sof. и не растлить buc. (sine ихь). 39. [a] плоть sin. 40. [a] краты sin. -ті sof. -ты buc. — разгн. sof. [b] въ земли безводьнѣ sin. -нѣи sof. -днѣ buc. 41. [a] и ante іскоус. om. sin. 42. [b] дьнь sin. — іздрѫкы sin. — стоужающааго buc. сътѫжаѭштаго sin.

Annot. ad comm. 38. [b] ѧ sof. [c] щѫда ѧ sof. 39. [a] помысли бо sof. (ἐλογίσατο γάρ). — никъгда же sof. (ποτέ). — пощѫдѣ ѧ sof. [b] миловаше ѧ ꙗко sof. 40. [b] мос'сеѡви sof. 41. [b] мос'сеа бо sof. 42. [b] и того бо дне sof. (graece: οὐδὲ γὰρ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐμνήσθησαν, exspectabamus ни того дьне . . .). — ѧ sof.

Digitized by Google

43. Ꙗкоже положи вь єгѵ́птѣ ꙁнаменїа сва.| И чюдеса своꙗ на поли ѳанеѡсѣ.

44. И прѣврати въ кръвъ рѣкы ихъ. И тжчныꙗ ихъ ꙗко да не пижтъ.

45. Посла на на песиж моухы и поꙗса ꙗ. И жабы и погоубї ихъ.

46. И дасть єрѹсию плодь ихъ. И троудъ ихъ пржгомъ.

47. И иꙁби градомъ вина ихъ. И чрьница ихъ сланож.

43. [a] Ꙗкоже положи въї-єгѵ́птѣ ꙁнаменина свїа ∴ [b] И чюеса та и плї танеосѣ ∴

44. [a] И прѣврати въ кръвъ рѣкъї ихъ ∴ [b] И тжчънъїж нхъ ꙗко да не пижтъ ∴

45. [a] Посла на на песиж моухъї и пїашж ж ∴ [b] И жабъї и погоубн ж ∴

46. [a] И дастъ нероусови плодъ нхъ ∴ [b] И троудъ ихъ пржгомъ ∴

47. Иꙁби градомъ вина нхъ · и сукаминие нхъ сланож ∴

---

43. [a] Єгда єгиптѣне бѣшж въ скръби, а ти въ радости ∴ 43. [b] Таиеи ꙁемлѣ естъ єгипетъска, на ненже ꙁнаменина бъїшж многа. скаꙁаетъ же са ꙁаповѣдъ смѣрена, ꙗко смѣреномъ тоу єгѵптѣнемъ, нъ и тако не вѣроваша ∴ 44. [a] Єгиптѣнемъ бо кръвиж бѣ вода · ильтѣнемъ вода бѣ чта · нъ и тако не оумилишж са ни покаашж са ∴ [b] Ръїаахж бо єгиптѣне ровъї и то же тжчно имъ кръвиж бъїваше · нъ и того людие не помиилахж ∴ 45. [a] И єгиптѣне оубо мжчими бѣахж, иꙁдранилъ не страдааше ничесоже ∴ [b] Малъїми животънъї и нечтъїми пакости прнемаахж єгиптѣне · толїко бѣаше снов иꙁлевъ ∴ 46. [a] Ꙗко да погоубитъ нхъ плодъї, да гладемъ иꙁъ|мржтъ ∴ [b] Гоубатъ бо (и пржꙁи) нхъ плодъї ∴ 47. И градомъ иꙁби и сланож посоуши,

---

LXXVII. *Annot. ad psalm* 43. [a] въ євоуптѣ sin. — male ꙁнанїа buc. — своѣ post ꙁнам. abest in sin. [b] чюд. своѣ sin. ч. своꙗ sof. ч. своїа buc. — таисовѣ sin. -ѡсѣ sof. ѳанеѡсѣ buc. 44. [a] и ante прѣвр. om. buc. — правраті sin. — въ кровъ sin. [b] тоуче buc., пїать sof. 45. [a] песьїа sin. пъснѧ sof. buc. — поѣсїа ꙗ sin. sof. поꙗше и buc. [b] жѣбъї sin. — растли нхь buc. 46. [a] ересевї sin. єрусови sof. ꙗресиви buc. [b] male троухъ sin. pro троудъ нхъ vel троуды нхь buc. 47. и иꙁбы buc. — винограды buc. — і чръницїа sin. сикаминьї sof. сукаминьї buc.

Annot. ad comm. 43. [b] ꙁнам. многа бышж sof. — смѣреньмь sof. (gr. ταπεινοῦ, ταπεινῇ). — єгѵп'тѣномь sof. 44. [a] єгѵп'тѣнемь, кръвиꙗ sof. — не покаашж са ни оумїлишж са sof. (οὐδὲ οὕτως μετενόησαν ἢ κατηνύγησαν). [b] рыꙗхж sof. (ὤρυσσον). — тжч'ное sof. (τὸ ἔπομβρον), не om. sof. 45. [a] бѣхж sof. — ничъсоже sof. [b] пакость прїимаахж sof. (ἐπολεμοῦντο). — бѣше sof. 46. [a] погоубать плодь ихь sof. (ὥστε ἐξαφανίσαι αὐτῶν τοὺς καρπούς). [b] и пржꙁи плоды sof. (λυμαίνει γὰρ καὶ ἡ ἀκρὶς τοὺς καρπούς), bon. om. и пржꙁи. 47. исоуши sof. — имать sof.

Digitized by Google

48. Ѝ прѣдасть градоу скот҇ъ ѝхъ. Ѝ имѣние ѝхъ о̑гню.

49. Посла на на гнѣвь ѩрости своѥ̇. Ѩрость ѝ гнѣвъ ѝ скръбь посланїе а҆ггелы люты.

50. Пѫть створи стъꙁа гнѣвоу своѥ̇м. | Не пощадѣ ѿ смрьти дш҇а ѝхъ. Ѝ скоть ѝхъ вь смрьти ꙁатвори.

51. Ѝ поби вса прьвѣнца вь ꙁеми ѥ̑гѵпетьсцѣ. Начатькъ вьсего троуда ѝхъ вь селѣхъ хамовѣхъ.

48. И прѣдастъ градоу скотꙑ ѝхъ· и имѣние ихъ ѡ҆гню ⁘

49. [a] Посла на на гнѣвъ ѩрости с҇еѧ ⁘ [b] Ѩростъ и гнѣвъ и съ;кръбъ посла на на аггелꙑ лютꙑ ⁘

50. [a] Пѫтъ створи[ти] стꙁѫ гнѣвоу свемоу ⁘ [b] Не пощѧдѣ ѿ съмрьти дш҇ѧ ихъ ⁘ [c] И скотꙑ ихъ въ съмрьти ꙁатвори ⁘

51. [a] И поби вса прьвѣнцѧ въ ꙁеми егѵптъстѣ ⁘ [b] Начѧтокъ в҇сего троуда ихъ въ селѣхъ хамовѣхъ ⁘

да ни вина на веселие ни дрѣва на пищѫ имѫтъ. и вс҄ѣ бꙑваахѫ на ѿмъщение людемъ, нъ не бѣ въ нихъ раꙁоумѣвающа ⁘ 48. О̑тъ ѡ҆нѫдоу нищета и беꙁъ|имѣние съмѣрѣаше егѵптѣнꙑ, да съ славѫ и сі|лѫ иꙁꙑдетъ н҇лъ· нъ ср҇це ихъ жестоко не покарѣѫ сѧ ⁘ 49. [a] Страшѫ в҇сѣмъ, да ѩвитъ людемъ силѫ с҇ѫ на поѹчение вѣрѣ· нъ ѿ сихъ всѣхъ ср҇ца не оумѫчишѧ ⁘ [b] Всѣкоѫ бо скрьбиѫ съмѣрѣаше б҇ъ египтѣнꙑ, да людие жидовъстии съ славѫ иꙁꙑдѫтъ. не раꙁоумѣшѧ же ѡ҆ бꙑваемꙑхъ ⁘ 50. [a] Си рѣчъ по сѫдоу бж҇ию приде на на гнѣвъ бж҇еи ⁘ дондеже до коньца погꙑбошѧ ⁘ [b] Вьси бо оумрьщьвени бꙑшѧ часомъ ⁘ [c] Гл҇етъ оубо ѝ чювъс(т)вьнꙑѩ скотꙑ, раꙁоумьи же и нераꙁоумнꙑѩ чл҇кꙑ ⁘ 51. [a] Понеже прьвѣнецъ х҇ъ и прьвое донде егѵпта. ѡ҆бра҆ꙁъ бо бѣ бꙑваемое египтоу· египетъстии бо прьвое падѫ идоли ⁘ [b] Хамъ скаꙁаетъ сѧ погꙑбѣлъ· погоуби же б҇ъ егѵпетьскаꙗ имѣниꙗ́, имиже раждиꙁаахѫ сѧ на грꙑдꙑна ⁘

LXXVII. *Annot. ad psalm.* 48. скотъ sin. — post имѣніе om. ихъ sin. 49. [b] посъла на ніе аѥелы люты sin. посланиѥ анг҇лы лютыми buc. 50. [a] сътворі и стъꙁѫ sof. сътв. стьꙁѫ sin. сьтвори стьꙁе buc. [c] скотъ sin., во съмрьті sin. вь сьмр'ты buc. 51. [a] въсѣкь прьвѣнець sof. в'сакь прьвѣн'ць buc. — въ ꙁемлі ѥвоупотьстѣ sin. ѥ̑гѵпет'стѣ sof. ѥ́гѵп'тьстѣи buc. [b] въсѣкого sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 48. ѿ ѡвѫдоу (πανταχόθεν, itaque отъвьсѫдоу verti debebat). — нищета sof., in bon. нищата. — ѥ̑гѵп'тѣни sof. — жестокоѥ̑ sof. (ἡ σκληρά). — не покаа̑ сѧ sof. (οὐ μετενόησεν, vl. κατηνύγη). 49. [a] поѹщение̑ sof. (εἰς προτροπήν). — оумачишѫ sof. [b] скрьбиа̑ sof. — ѥ̑гѵп'тѣни sof. — люди ж-с'цїи̑ sof. — славоѫ̑ sine съ sof. — иꙁидѫть sof. 50. [a] по сѫдоу sof.: κατὰ κρίσιν (male bon. пѫтъ сѫдоу). — б҇ни̑ sof. [b] чѣсомь sof. [c] чювъстьвныа́ sof. нер-ныа̑ sof. 51. [b] ѝмѣнїиа sof.

52. И движе ꙗко овьца люди
оѩ. И възведе ꙗ ꙗко стадо вь поу-
ꙑнꙗ.
53. И настави ꙗ на оупьвание и
Ѹстрашиша сѧ. И врагы ихъ
окрꙑ море.
54. И въведе ꙗ вь горѫ стꙑнꙗ
воеѩ. Горѫ сиꙗ ꙗже стѧжа десница
го.
55. И изгна ѿ лица ихъ ꙗзыкы.
И по жрѣбию раздѣли имъ земѧ·
Ꙗжемъ дѣломѣрнымъ. И въсели вь
елѣхъ ихъ колѣна ил҃ва.

52. ᵃИ въздвиже ꙗко овьцѧ лю-
ди своѩ ⁘ ᵇИ възведе ꙗко стадо въ
поустꙑни ⁘
53. ᵃИ настави ѩ на оупъвание
и не оустрашихѫ сѧ ⁘ ᵇИ врагꙑ ихъ
покрꙑ море ⁘
54. ᵃИ въведе ѩ въ горѫ стꙑнѧ
своѩ ⁘ ᵇГорѫ сиѫ жже сътѧжа де-
сница его ⁘
55. ᵃИ изгна ѿ лица ихъ ѩзꙑкꙑ ⁘
ᵇИ по жрѣбию ихъ раздѣли имъ
землѧ | ѫжемъ дѣломѣрнꙑмъ ⁘ ᶜИ въ-
сели въ селѣхъ ихъ колѣна илева ⁘

52. ᵃТъгда ил҃ѣ ѿ егупта, ꙗко ѿ скръби· египеть бо ѡскръбащи сказаетъ сѧ·
нѣ же ѩзꙑкꙑ ꙗко овцꙑ приѩтъ ⁘ ᵇТъгда люди жидовъскꙑѩ въ поустꙑнꙗ чювe-
ствънѫѩ, нꙑнѣ же ѩзꙑци въ црк҃въ· поустꙑни бо бѣ црк҃ви древле ⁘ 53. ᵃN[и]и людие
о жидовъстии боѣхѫ сѧ б҃мъ настављѣеми тогда· ни людие же вѣрни юже оустра-
шаѭтъ сѧ въ црк҃ви х҃а настꙑрѣ ⁘ ᵇЧювествънꙑѩ врагꙑ чювествьное море· разоумъ-
нꙑѩ врагꙑ си рѣчъ бѣсꙑ море разоумное еже естъ кр҃щение ⁘ 54. ᵃВъведе ѩ къ таи-
намъ съдѣꙗнꙑимъ на горѣ сиѡни, на горѣ голъготѣ, на горѣ елеѡни ⁘ ᵇСиѫ бо
горꙑ стѧжа, егда створи землѧ десницеѭ своеѭ· разоумѣи же голъгофа ⁘ 55. ᵃТъгда
жидовъ ради погоуби ѩзꙑкꙑ аморенскꙑ и хеттенскꙑ· нꙑнѣ же вѣрнꙑихъ ради людеи
бѣсꙑ ⁘ ᵇПриѩшѧ бо ѩзꙑци достоꙗние г҃а евꙉелиемъ, еже естъ жже еже естъ твръ-
дость ⁘ ᶜВъ селѣхъ моренсцѣхъ [и] въселишѧ сѧ ил҃ьте, а въ цръкъвахъ въселишѧ
сѧ ѩзꙑци вѣровавъше ⁘

LXXVII. *Annot. ad psalm.* 52. ᵃ двіже sin. sof. buc. ᵇ въз'веде ѩ sof. в. ю buc. — въ
поустꙑниѩ sin. -на sof. стада вь -ни buc. 53. ᵃ ꙗ sof., оустрашішиꙗ sin. -шѫ sof. 54. ᵃ своеꙗ
sin. sof. ᵇ сиѩ же sin. (pro сиѩ ꙗже), сиꙗ ꙗже sof. 55. ᵃ ізведе (pro и изгна) sin. ᵇ жрѣбию
sine ихъ buc., ихъ om. etiam sin. sof. — ꙗжемь sof. — дѣломѣрномь buc.

Annot. ad comm. 52. ᵃ изь ег. sof., ѡвца прия́ть sof. ᵇ жид-ыꙗ sof., чювьстъвнѫѩ sof.,
ꙗзыкы въ црък'ве sof. 53. ᵃ вѣрьніи оуже sine же sof. — пастоуха sof. ᵇ чювъстъвныꙗ sof., море
чювьстъвь|ное sof. — раз-ꙗ sof. 54. ᵃ въ-ведь ꙗ къ таинѣ съдѣꙗнѣи sof. (εἰσήγαγε πρὸς τὰ μυστή-
ρια). — гол'гоѳѣ sof. ᵇ сиꙗ sof., гол'гоѳѫ sof. 55. ᵃ ради вѣрныихъ люди погоуби бѣсы sof.

56. Ӥ искоусиша ӥ прогнѣваша бг҃а вышнѣаго. Ӥ свѣдѣниі єго не съхраниша.

57. Ӥ възвратиша са ӥ ѿвръгж са ꙗкоже ѿц҃и ихъ. Прѣвратиша са вь лжкъ развращенъ.

58. Ӥ прогнѣваша ӥ на хлъмѣхъ своихъ. Ӥ вь истоуканны своихъ раздражіша ӥ. |

59. Слыша бг҃ъ ӥ прізрѣ. | Ӥ оуничижи зѣло израілѣ.

60. Ӥ ѿтрінж сѣнь силомьскж. Село вь нем'же вьсели са вь чл҃вцѣхъ.

56. [a] И искоусишж и прогнѣвахж бг҃а вышнѣаго ∴ [b] И свѣдѣнеи его не съхранишж ∴

57. [a] И възвратишж са и ѿвръгохж са ꙗкоже и ѿц҃и ихъ ∴ [b] Прѣвратихж са въ лжкъ развращен ∴ |

58. [a] И прогнѣвашж и въ хлъмѣхъ своих ∴ | [b] И въ истоуканныхъ своихъ раздражишж и ∴

59. Слыша бг҃ъ и прѣзрѣ, и оуничижи зѣло ил҃ѣ.

60. [a] И ѿринж скѹниж сѹлоуамъскжж ∴ [b] Село въ немъже въсели са въ чл҃цѣх ∴ |

---

56. [a] Людие жидовъстии · ѿ прѣдѣдъ бо искоусливи и рѫпътивии ∴ [b] Възємъше бо закона не съхранишж ∴ 57. [a] Жидꙑ глетъ въставъшжж на хр҃а · зане ꙗко ѿц҃и ихъ въ поустꙑни ѡтъвръгж са, тако и сии ∴ [b] Родъ бо бж҃ии сжще прѣвратихж са съ праваго пжти, и въ нꙗже не подобаетъ ∴ 58. [a] Идоломъ жржще на вꙑсоцѣхъ мѣстѣхъ и покаждающеи бѣсꙑ ∴ [b] Тѣлищемъ кланѣжще са ∴ 59. Си рѣчь оувѣдѣ бг҃ъ ꙗже створишж и прѣзрѣ ж възненавидѣвъ ихъ ∴ 60. [a] Ꙗко слѣпо сжще сонъмище · силоуам бо упухусу съказаетъ са ∴ [b] Не въсели бо са въ нихъ хр҃ъ, ꙗко мрьзъкомъ ∴

---

[b] приа̑са sof. — а̑з. sof. — а̑же sof. — си рѣчь твръдость sof. [c] и ante въсел. om. sof. — и̑срл҃ьти sof. — а̑з. sof.

LXXVII. *Annot. ad psalm.* 56. [a] прогнѣвашꙗ sin. (sine и), -шж sof. [b] съвѣдѣниѣ sin. -ніи sof. -нию buc. 57. [a] отъвръгж sin. sof. ѡбратише се и ѿврьгоше се buc. [b] правратишꙗ sin. прѣ-шж sof. — въ локъ sin. 58. [a] на хлъм. sin. 59. прѣзьрѣ sin. прѣзрѣ ѥ buc. — оуничьжи sin. 60. [a] скініж селомьскж sin. скуниа̑ селомьскжж̑ sof. скинию с-коую buc. [b] вь нѥже buc.

Annot. ad comm. 56. [a] male bon. прѣдѣлъ, quia graece ἐκ προγόνων, recte sof. — рѫп'тівиі sof. [b] законь sof. 57. [a] жиди мѣнить sof. — въс-шжа̑ sof. — си sof. [b] прѣв-шж sof. — въ нѣже sof. — пок-ж̑ще бѣсомь sof. 59. а̑ sof. 60. [a] съньмище sof. — силомь sof. — ипохисись: ὑπόχυσις. [b] въ сън'мище и̑хь х҃с ꙗко мрьз'ко sof. (ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν ὁ χριστὸς ὡς βδελυκταῖς, vl. ἐν ταῖς αὐτῶν ψυχαῖς ὡς βδ.).

Digitized by Google

61. Н прѣдасть вь плѣнь крѣпость нхъ. Н добротѫ нхъ в рѫцѣ вражнї.

62. Н затворн вь ѡрѫжнї людн своѩ. Н достоанне своѥ прѣзрѣ.

63. Юноша нхъ поѧсть ѡгнь. Н дѣвы нхъ не посѣтованы быша.

64. Їереи нхъ ѡрѫжннемъ падѫ. Н вдовнца нхъ не ѡплаканы быша.

65. Н въста ѩко спаи гъ. Ѩко снлень н шюмень ѿ внна.

66. Н поразн врагы нхъ вьспатъ. Поношенние вѣчно дасть нмъ.

61. [a] Н прѣдастъ въ плѣнъ крѣпостъ нхъ ⁘ [b] Н добротѫ нхъ въ рѫцѣ вражнн ⁘

62. [a] Н затворн въ ѡрѫжнн людн своѩ ⁘ [b] Н достоѩнне се прѣзрѣ ⁘

63. [a] Юношѫ нхъ поѩстъ ѡгнъ ⁘ [b] Н дѣвꙑ нхъ не посѣтованꙑ бꙑшѫ ⁘

64. [a] Нерен нхъ ѡрѫжнемъ падошѫ ⁘ [b] Н въдовнцѫ нхъ не ѡплаканꙑ бꙑшѫ ⁘

65. [a] Н въста ѩко спа господъ ⁘ [b] Ѩко снленъ н шоумень ѿ внна ⁘

66. [a] Н поразн врагꙑ нхъ въспатъ ⁘ [b] Поношенне вѣчъно дастъ нмъ ⁘

61. [a] Єгда асурин плѣннша старѣн ерлмъ н всѣ цркоѡвнаѩ н самꙑ прнвѣса в вавулонъ ⁘ [b] Въсѣ бо нзбраннаа цркве въздашѫ са въ вавулонъ ратънънмн ⁘ 62. [a] Прѣданн бо бꙑшѫ съмрътн за срце нхъ злое ⁘ [b] Отъврьгошѫ бо са людне бжнн бꙑтн ⁘ 63. [a] Єлнко юнотъскꙑ дрьзовашѫ на ба, погꙑбошѫ ѡгнемъ, зажженоу старѡмоу нер(л)моу ⁘ [b] Плѣненꙑ бо бꙑшѫ халденмн дѣвꙑ нхъ н не бѣ [пла] плачжн са, нн ѡцъ нн женнхъ нн мтн· разоумѣн же н сънъмнще нхъ ⁘ 64. [a] Въ самон бо цркн нсколенн бꙑшѫ ⁘ [b] Н тꙑ бо расхꙑщенꙑ бꙑшѫ н не бѣ плачѫщааго са ѡ ннхъ ⁘ 65. [a] Отъ многа длъготрьпннѩ ѩко ѡтъ сна мнѣнъ бꙑстъ въстатн ⁘ [b] Ѩко снленъ ѿ оупнтнѩ н спаннѩ въспранѫвъ, главѣ трасѫщн са зѣло, ѩко тако разгнѣвавъ са бъ въ скорѣ погоубн жндꙑ ⁘ 66. [a] Ѩко врагꙑ бо бжн сѫщѫ поразн ѫ, да к то-

LXXVII. *Annot. ad psalm.* 61. [a] вражы sin. врагомь buc. 63. [b] імъ (pro нхъ) sin. — wсѣтованн buc. 64. [a] н сщенннцн buc. — падѫ sin. sof. -ше buc. [b] ѡплаканн sof. 65. [a] сътыаі sin. спаи sof. спе buc. [b] і ѣко sin. — шюменъ sine і sin. снльнь н шоумьнь buc. 66. [a] врагы своѥ buc. [b] вѣчноѥ buc.

Annot. ad comm. 61. [a] асурїн sof. — прѣвѣса sof. (μετήγαγον). [b] нз'бранаа sof. — възаса sof. — рат'нымн sof. 62. [b] Ѿврьгѫ sof. — бытн людне бжнн sof. 63. [a] юношъскы sof. [b] хал'денмн д. н. б-шѫ sof. — плачан са sof. — сън'мнща sof. 64. [a] нсклани sof. (κατεσφάγησαν). [b] плачащаго sof. 65. [b] трасащн са sof. — жндн sof. 66. [a] бна, поразн а sof., не бѫдѫть sof. [b] скон'чѣнїа бо, скон'чѣнин sof.

Digitized by Google

67. Ӣ ѿтрннѫ село ӏѡснфѡво. Ӣ колѣна ефрееӧмова не ӣзбра.

68. Ӣзбра колѣно ӣюдовѡ. Горѫ сіѻна ꙗже възлюбн.

69. Ӣ създа ꙗко нноро́гъ стына своѫ. Вь земн ѡснова ѫ въ вѣкъ.

70. Ӣ ӣзбра двда раба своего. Ӣ поѧтъ ӣ ѿ стадъ овчнїхъ.

71. Ѿ доӥлнцъ поѧтъ ӣ. Пастн ӣакова раба своего. Ӣ їсраилѣ достоꙗние свое.

72. Ӣ ꙋпасе ѫ вь незлобѣ срца своего...

67. [a] Н ѿрннѫ село нѡснфово ∴ [b] Н колѣна ефремова не нзбра ∴

68. [a] Н нзбра колѣно нюдово ∴ [b] Горѫ снѡна ѫже възлюбн ∴

69. [a] Н създа ꙗко ннорогъ стына своѫ ∴ [b] Въ земн ѡснова ѫ въ вѣкъ ∴

70. [a] Нзбра давыда раба своего ∴ [b] Н поѧтъ н ѿ стадъ ѡвчнхъ ∴

71. [a] Ѿ доннц поѧтъ н ∴ [b] Пастн нꙗкова раба своего · н нлѣ достоꙗннꙗ своего ∴

72. [a] Н оупасе ѫ въ незлобѣ срца

моу не побѫдѫтъ люде бжнн ∴ [b] До скончаннꙗ вѣка н по скончаннн поношенне нхъ непотрѣбнмо прѣбѫдетъ ∴

67. [a] Отъ чѫстн весь ѫзкъ жндовъскын мѣннтъ ∴ [b] Сн рѣчъ плодъства нхъ възненавндѣ · ефремъ бо плодовнтъ скаꙁаетъ са ∴ 68. [a] Нсповѣдаѫщѫѫ са · нюда бо нсповѣдание скаꙁаетъ са. разоумѣн же нже по пѫтн ѿ нюдѣ гъ въснꙗ ∴ [b] Цркъве разоумѣн. снѡнъ бо позрачнще скаꙁаетъ са црвн еѫже позрѫцаетъ хъ дѣлъ нашнхъ · тѫ бо възлюбнвъ хъ нзбра ∴ 69. [a] Рогъ скаꙁаетъ са крѣпостъ, ннорогъ же еднноѡбразна вѣра, ꙗкоже естъ пнсано · еднн гъ, една вѣра, еднно крщенне ∴ [b] Цркъве н вѣрѫ · тѣ бо прѣбываетѣ въ вѣкъ ∴ 70. [a] Ха ѡцъ. глетъ бо · се е снъ мон възлюбены, ѿтъ дда бо пѫтнѫ роди са ∴ [b] Ха ѿ людн жндовъскыхъ по пѫтн, ꙗко дда ѿ ѡвецъ ∴ 71. [a] Въ слѣдъ црковъ глетъ · тъй бо въсеѫде народъ творатъ. доенне бо естъ народъ, естъ жне) хъ ∴ [b] Въцрн бо са хъ надъ людьмн ѫзычьскымн · ннлѣ бо вндимъ бгоу, ꙗко люде вѣрнн зратъ прнсно ба ∴ 72. [a] Хъ людн ѫзчъ-

LXXVII. *Annot. ad psalm.* 67. [b] колѣно юфремово buc. — нзбраа buc. 68. [a] ізбьра sine н sin. sof. buc. [b] сіонъ sin. 69. [a] создда sin. [b] ю вь вѣкы buc. 70. [a] н нзбра buc. [b] поють sine н buc. 71. [a] доілнць sin. buc. доӥл'ннць sof. — поꙗто і sin. -атъ ӣ sof. поють юго buc. [b] достоѣние свое sin. sof. buc. 72. [a] нхь buc. — въ незълоба (?) sin. [b] въ разоумѣхъ рѫкѫ sin. -мѣ рѫкоу sof. buc.

Annot. ad comm. 68. [a] ꙗко (pro нже) sof. [b] цркве ꙗже sof. — позираеть sof. 69. [b] ты бо sof. 70. [a] съй есть снъ sof. — възлюблены sof. — по пѫтн sof. [b] людій sof. 71. [a] цркве sof. — въсѫде sof. [b] на людьмн ꙗз. sof. — вынѫ sof. 72. [a] ꙗз-ꙗ sof. — незл. sine ӣ sof. — на пажнть еулъскѫѫ, блгтнѫѫ sof. [b] блгостнꙗ sof. — вѣч'ныꙗ sof.

Digitized by Google

ѥго. Н вь разоумѣхъ ржкож своѥж наставі ѧ.

своего ⁘ [b] Н въ хждожъствѣ ржкоу своею наставилъ ѩ естъ ⁘

LXXVIII.

Pog.

⁘ сла · ѱаломъ · асафωвъ ⁘ · он ·

1. Бже приджж ꙗзыци вь достоꙗние твоѥ. Оскврънишж цркъв стжѭ твѫж. Положиша нерама ꙗко ωвощоу хранилище.

2. Положишж троупьꙗ рабъ твоихъ. Брашно птица нбныимъ. Пльти прпбныхъ твоихъ. Ѕвѣремъ земнымъ.

Bon.

⁘ Сла · ѱа · асафовъ ⁘ · он ·

О сънъмищи слв сказаетъ · елико пострада на врѣмена · ѿ врагъ за невѣрьство ихъ ⁘ Бже придошж ѩ ⁘

1. [a] Бже придошж ѩзци въ достоꙗние те ⁘ [b] Оскврънишж црковъ стжж твоѭ ⁘ [c] Положишж нерма ꙗко ωвощи[щи]ю хранилище ⁘

2. [a] Положихж троупие рабъ твоихъ · брашно птицамъ небеснꙑмъ ⁘ [b] Плъти прѣподобнꙑихъ твоихъ ѕвѣремъ земнꙑмъ ⁘

скꙑѩ ꙗко новорожденꙑ и незлобивꙑ сжщѩ оупасе, си рѣчъ настави на пажити евгелъскꙑѩ и блтънꙑѩ ⁘ [b] Благочестиѩ бо хвоѩ и десницеѩ его наставлѣѭтъ сѧ вѣрнии на пѫтъ вѣчънꙑѩ жизни ⁘

LXXVIII. 1. [a] Аньдиωхъ и прочии с нимъ, ꙗко разоришѧ цръкъве и ωскврънишѧ ѩ ⁘ [b] Съ нечестиѩ бо въшедъше ωскврънишѧ мнима ста ихъ ⁘ 2. [a] Тако бо (и) ωпоустишѧ ꙗко бꙑти е(моу) кѫщи стрѣгѫщωмоу ωвощие ⁘ [b] Врани бо и сѫпи ꙗдѣ-

---

LXXVIII. *Annot. ad titulum.* In buc. non nisi ѱало асафовь ω асурии, in sof. omnia uti in bon. male ωврьгъ bon., recte ω врагъ sof. — невѣрьствие sof.

Annot. ad psalm. 1. [a] придѫ sin. sof. -доше buc. [b] ωск-шѧ sin. и ωск. buc. — цръковь sin. [c] пол-шѧ sin. -шѫ sof. — овоштьное sin. -ное buc. -но sof. 2. [a] троупиꙗ sof. -ниꙗ buc. — брашьно пьтицамъ sin. брашна п'т. buc. [b] плъть sof. — земльнымь sof. buc.

Annot. ad comm. Qui ad hunc psalmum non nisi in bon. et sof. legitur, in pog. et buc. abest 1. [a] аньт. sof., ѧ sof. [b] нечьстиꙗ sof. — мьнимаꙗ стаꙗ sof. (τὰ δοκοῦντα ἅγια). 2. [a] тако бо и sof. (gr. αὐτήν). — бꙑти емоу sof. — стрѣгѫщаго sof. (χολύβην φυλάσσουσαν, vl. φυλάσσοντος). [b] и съ сѫпы sof. (σὺν τοῖς γυψίν). — оубиваемыꙗ sof. (τοὺς σφαζομένους). [c] прилоучѣемь sof. — и ante чисти om. sof. (gr. καὶ ὅσιοι). — и ѕвѣрие sof.

3. Пролиша кръвь ихъ ꙗко водѫ. Окрть ієрлма и не бѣ погрѣбаѫщаго.| 4. Быхомъ поношениꙗ сѫсѣдомъ нашимъ. Подрѣжаниꙗ и поржганиꙗ сѫщимъ окрть на. 5. Доколѣ гн гнѣваѥши са вь конец.| Раждежет са ꙗко огнь рьвение твое. 6. Пролѣи гнѣвь твои на ѧзыкы не знаѭщаꙗ тебе. И на цртва ꙗже имене твоѥго не прізваша.

3. Пролїахѫ кръвъ ихъ (ꙗко водѫ), окрть нѥма и не бѣ погрѣбажи ∴ 4. ᵃБꙑхомъ поношениѥ сѫсѣдомъ нашимъ ∴ | ᵇПодражание и поржгание сѫщимъ окрть насъ ∴ 5. ᵃДоколѣ гн гнѣваеши са въ конецъ ∴ ᵇРаждежетъ са ꙗко огнъ ръвение те ∴ 6. ᵃПролѣи гнѣвъ твои на ѩзꙑкꙑ не знаѭщѧѩ тебе ∴ ᵇИ на црвниѩ ꙗже имени твоего не призвахѫ ∴

ахѫ оубиваемꙑихъ отъ врагъ ∴ ᶜПрилоучаемъ бо и младенъци и чти оубиваеми бꙑваахѫ и изѣдаахѫ ѫ звѣрне ∴

3. Толико бо бѣ падъшихъ отъ рати, ꙗко градоу бꙑти объдръжимоу кръвиѫ, да и погребениꙗ не сподобишѫ са. симъ же попоустн бъ бꙑти за законопрѣстѫпление ихъ ∴ 4. ᵃПоношениꙗ бо бꙑшѫ и поржганиꙗ отъ врагъ (и) ѩзꙑкъ, ꙗко чтоми отъ ба како тако ржгоу бꙑшѫ ∴ ᵇВъси бо окрстънии ѩзꙑци ржгагаахѫ са, подражаѫще нерма древнѣаго, ꙗко како любимъ оукоренъ бꙑстъ бмъ, бечествовавъ на бога ∴ 5. ᵃСънъмище дръжимо митъ са боу, ꙗко да оуставитъ бъ гнѣвъ ∴ ᵇПисано бо естъ· ревноуѫ поревновахъ нермоу ръвениемъ велиемъ. и пакꙑ· завістъ га саваофа створи сие ∴ 6. ᵃНа ѩзꙑкꙑ рече обратити гнѣвъ ти, да страхомъ обрататъ са и познаѭтъ тебе истиннааго ба ∴ ᵇꙖко да и ти разоумѣѭтъ и вѣрѫ имѫтъ ∴

LXXVIII. *Annot. ad psalm.* 3. пролишꙗ sin. -лїашѫ sof. -лиꙗше buc. — кръви-іхъ sin. — bon. om. ѣко водѫ, quod in reliquis codd. legitur. — погрѣбаꙗı sin. buc. 4. ᵃ поношение buc., съсѣдомь sof. ᵇ подрѣжание sin. -ниꙗ buc. — поржганиѣ sin. — сѫщїимь sof. 5. ᵇ раз-горит се buc. — рьвеніе sin. 6. ᵃ ѩз. sof. — знаꙗшти sin. — вѣдаѭщѫѩ sof. ᵇ цѣства sin. — имене sof. — прізываша sin. призь|вашѫ sof.

Annot. ad comm. 3. ᵃ ꙗко и sof. — кръвїѫ sof. 4. ᵃ бо om. sof. — и ѩз. sof. — чътоми sof. — тако како sof. (πῶς οὕτως). — ржганїю sof. ᵇ ѩз. sof. — древлънѣго sof. — люб. боу и пакы оук. sof. sine бмъ. — бечъствовавь ба sof. (πῶς ἀγαπωμένη ἠτιμώθη ὑπὸ θεοῦ ἀτιμάσασα τὸν θεόν). 5. ᵃ бъ om. sof. neque graece legitur. ᵇ ръвноуѫ възъръвновахъ sof. — гн sof., сътв. си sof. 6. ᵃ ѩз. sof. — гн. свои sof. — истоваго sof.

Digitized by Google

7. Ꙗко поꙗсѣ ꙗкова и мѣсто его ѡпоустиша.

8. Не помѣни нашихъ безаконнї првы.| Ѧдро да варат ны млтн твоѫ гн. (Ꙗ)ко ѡбнищахомъ ѕѣло.

9. Помози намъ бе спсителю нашъ. Славы ради имене твоего гн избавї н.| И оцѣсти грѣхы наша име твоег ра.|

10. Еда кѫгда рекѫтъ ѧзыцї, кде е бь н.| И оувѣсть са вь ѧзыцѣхъ прѣдъ очима нашима. Мьсть кръве рабь твоихъ пролитна.

7. Ꙗко поꙗшѫ иꙗкова и мѣсто его ѡпоустишѫ ⁘

8. [a]Не помѣни нашихъ безаконеи прьвы ⁘ | [b]Скоро да варатъ ны милости твоѫ гн ⁘ [c]Ꙗко ѡбнищахомъ ѕѣло ·

9. [a]помози намъ бже спсителю нашъ ⁘ [b]Славы ради имени твоего гн избави ны ⁘ [c]И ѡцѣсти грѣхы нашѫ имени твоего ради ⁘

10. [a]Еда когда рекѫтъ ѫзци, кде естъ бъ тн ⁘ [b]И оувѣстъ са въ ѫзцѣхъ прѣдъ ѡчима нашима · мъстъ кръве рабъ тнхъ пролитъѫ ⁘

---

7. Жидовъскыѫ люди · поꙗдени бо бышѫ ѡ ѫзкъ и мѣста ихъ бышѫ поуста, на нихъже живѣахѫ ⁘ 8. [a]Ѫзци въпиѫтъ · не помѣни нашего прѣвлаго житиꙗ, егда идоломъ кланѣахомъ са, нъ посѣти насъ бже ⁘ [b]Си рѣчь потъщи са на възыскание наше и оущедри ны ꙗко милостивъ ⁘ 8.[c] 9. [a]Многа бо нищета бочестиꙗ бѣ въ [въ]ѫзцѣхъ прѣжде възвѣрованиꙗ · вѣровавъше же ѡбогатѣшѫ ѫзци ⁘ [b]Слава бо имени хва въ ѫзцѣхъ избавлъшихъ са ѡ бѣсъ ⁘ [c]Именемъ бо хвомъ ѡставление грѣховъ по(вѣ)даетъ са и сего възыскаѫтъ ѫзци ⁘ 10. [a]Ѫзыци не познавъшии ба ⁘ [b]Кръве глаголетъ мѫченичъскыѫ ⁘

LXXVIII. *Adnot. ad psalm.* 7. поѣсꙗ sin. -ꙗса sof. поꙗдоше buc. 8. [a]безаконенеи sin. -конїи sof. buc. [b]ꙗдро sin. — omiss. да sin. — ни pro ны sof. — щедроты buc. — твоꙗ sin. -ѫ sof. [c]обьништаго (?) sin. 9. [b]имене sof. — изб. на buc. [c]нашꙗ sin. — имене sof. 10. [a]кѫгда sof. да некога buc. — ꙗз. sin. ѫз. sof. — кѫдѣ sin. кьде sof. где buc. — ихъ (pro твоі) sin. ихь sof. buc. [b]ꙗз. sin. ѫз. sof. — месть sin. — крови sin. кръве sof. buc. — bon. пролитъѫ, sin. -тыꙗ, sof. пролитыѫ, buc. -литие.

Adnot. ad comm. 7. жид-ѫ sof. — ѫз. sof. — живѣхѫ sof. 8. [a]ѫз. sof. — въпиѫть sof. — кланѣхомь са sof. — нѫ sof. [b]възїскание sof. — млтивь sof. (bon. милости бъ). 8.[c] 9. [a]бгочьстїꙗ sof. — ѫз. прѣжде вѣрованїꙗ sof. — ѫз. sof. [b]имене sof. — ѫз. sof. — изьбавлъшиихь sof. [c]хвомь sof. — повѣдаеть са sof. (in bon. syll. вѣ omissa). — възиск. ѫз. sof. 10. [a]ѫз. sof. — не познавьшеи sof. [b]кръве sof. (τοῦ αἵματος), male in bon. въ црькъви, мче-ыѫ sof.

Digitized by Google

11. Да вні́деть прѣдь та вьздыханние ѿкованыхъ. По велнчнію мышца твое́га. Сънабьдн сн҃ы оумръцвеныхъ.

12. Въздажь сжсѣдомъ нашнмъ седмерицеж вь нѣдра нхъ. Поношенніе нхъ нмже поносиша теб гі.

13. Мы же людніе твоі н овца пажнті твоеа. Нсповѣм са тебѣ бе въ вѣкъ. Вь родъ н родъ вьзвѣстимъ хвалы твож.

11. [a]Да вънидетъ прѣдъ та въздъханне ѿкованъıхъ ∴ [b]По велнчнію мъıшж | тж ∴ сънабдн сн҃ъı оумръцвенъıхъ ∴

12. [a]Въздаждъ сжсѣдомъ нашнмъ седъморицеж въ нѣдра нхъ ∴ [b]Поношенне нхъ нмъже поносншж тебѣ гн ∴

13. [a]Мъı же людне твон н ѡвцж пажнтн тж ∴ [b]Нсповѣмъ са тебѣ бже въ вѣкъ ∴ [c]Въ родъ н родъ възвѣстнмъ хвалъı тж ∴

LXXIX.

Pog. ∴ В ко ∴ ѡ нзмѣноужщнх са свѣнніе ∴ асафѡвъ ѱалом ∴ ѡ асүрні ∴ ∴ оѳ ∴

Bon. ∴ Во ∴ ѡ нзмѣноужщнхъ са сьдѣганне ∴ асафовъ ѱаломъ ѡ асүрнн ∴ оѳ. Пррво конечное ∴ прѣложеніе съказаетъ сънъмнща ∴ свѣдѣтелъствоуж

11. [a]Доушъ ѿкованъıхъ грѣхъı ∴ [b]Оумеръшнхъ грѣхомъ рече ∴ снхъ ншжаніа сънабъдн вѣрож ∴ 12. [a]Бѣсомъ глетъ, зане прнблнжншж са члцѣ лестнж ∴ снмъ соугоубъ въздаждъ ꙗко створншж чл҃коу ∴ [b]Глаше чл҃коу бѣсн ∴ кде естъ бъ твон ∴ 13. [a]Вѣровавъше бо жзцн бъıшж стадо хво ∴ [b]Сн рѣчъ нсповѣмъ са тебѣ ѡ прѣждънннхъ грѣсѣхъ ∴ [c]Комоужадо бо родоу граджщѡмоу възвѣстнтн славж твож гн ∴

Adnot. ad psalm. 11. [b]велнчью sin. — мышьцꙗ твоеꙗ sin. -цж твоеа sof. buc. — сънабьді sof. sin. — оумр'ш'влıен'ныхь buc. 12. [a]седмерицеж sin. -цеа sof. [b]поношеннемь ıмьже sin. — поно-шꙗ sin. 13. [a]овьцꙗ sin. ѿв'ца sof. — твоеꙗ sin. -а sof. [b]sin. omis. бже. — въ вкы sof. buc. [c]твоꙗ sin.

Adnot. ad comm. 11. [b]оумер'шнхь sof. 12. [a]занеже sof. — са om. sof. — лъстнж sof. — сжгоубь sof. [b]къде sof. 13. [a]аз. sof. [c]гн omis. sof.

LXXIX. *Adnot. ad titulum.* О ıзмѣнꙗштıхъ sin. ѡ нзьмѣноужщннхь са sof. buc. — сьдѣаное sof. свѣнніе buc. съвѣдѣніе sin. — соурıрıоа (!) sin., lege о асоурін, uti in sof. ѡ асүрін, ѡ асүрнн buc.

Digitized by Google

2. Пасыи ісраілѣ вьнми. Вода ꙗко ѡвча іѡсіфа. Сѣдаи на хероувимѣ ꙗви са.

3. Прѣдъ ефреѥмомъ и веніаминомъ и манасиѥꙗ. Въздвигни силѫ твоѭ и приди да ны спеши.

4. Бже ѡврати ны · (и) просвѣти лице твое и спем са.

5. Гн бе силъ доколѣ гнѣваеши са на молитвѫ рабъ твоихъ.

6. Натровеши ны хлѣба слъзна. И напоиши ны слъзъ въ мѣрѫ.

ѿпаденіе · ѿ асурии быти хотащее пакы и хво пришествіе ∴

2. [a] Пасѫи илѣ вънъми ∴ [b] Водаи ꙗко ѡвчѫ иѡсіфа ∴ [c] Сѣдаи на херовимѣ ꙗви са ∴

3. [a] Прѣдъ ефремомъ и веніаминомъ и манасемь ∴ [b] Въздвигни силѫ тѫ и приди да ны спеши ∴

4. [a] Бже ѿринѫ ны ∴ [b] И просвѣти лице твое и спемъ са.

5. Гн бе силъ доколѣ гнѣваеши са на мвѫ рабъ тихъ ∴

6. [a] Натроуниши ны слъзна хлѣба ∴ [b] И напоиши ны слъзъ въ мѣрѫ ∴

LXXIX. 2. [a] Молитва людеи си къ боу ∴ [b] Въ цѣломѫдрии живѫщѧѧ мѣнитъ, зане водими сѫтъ бмъ ꙗкоже цѣломѫдрыи ѡсифъ ∴ [c] О пришествии хрьстовѣ глаголетъ ∴ 3. [a] Весъ родъ жидовьскы мѣнитъ, ꙗко жестокъ сѫщъ и нечестивъ ∴ [b] Жзци въпиѭтъ · въстани рѣшѧ сииди на възыскание наше · спи ны бе ꙗко мстивъ ∴ 4. [a] Отъ пѫти льстьнааго ∴ [b] Да оузримъ славѫ тѫ, въселъшѫ са въ ны, и спемъ са ∴ 5. Доколѣ молащемъ са намъ прѣмлъчаеши, рѣшѧ жзци · а есме въ плѣнении бѣсовъ ∴ 6. [a] Бе-слъзъ бо не ꙗдохомъ хлѣба, желаѭще ѡбрѣсти хлѣба таины ∴ [b] И бо чаша наша растварѣаше са слъзами, чаѭщемъ бо ѡбрѣсти кръвь твоѭ гн ∴

LXXIX. *Annot. ad psalm.* 2. [a] пасы sin. -сы buc. пасѫи sof. [b] водꙗ sin. -аи sof. buc. — овьчꙗ sin. -а sof. [c] хіроувимѣ sin. хероувимѣ sof. buc. 3. [a] емасію (?) sin. [b] спсти на buc. 4. [a] обраті ны sin. sof. buc. 5. силъ om. sin. силамь sof. 6. [a] натровеші sin. (in bon. натроуниши, sed prius и ligatam figuram и et п praebet). — напитаеши sof. buc. — хлѣба слезьна sin. хл. слъз'на sof. х. сльзнагѡ buc. [b] слезъ sin. слъзами sof. сльзь buc.

Annot. ad comm. Qui in pog. abest per totum psalmum, in buc. usque ad versum 17. 2. [a] людіи sof. [b] іѡсіфь sof. 3. [a] нечъстивь sof. [b] жз. въпиѫть sof. — рече (pro рѣшѧ) sof. — сьниди sof. — възіскание sof. — и спси sof. 4. [a] лъ-наго sof. [b] твоѫ sof. 5. прѣмлъчѣеши sof. — жз. sof. — ес'мы въ плѣненіи sof. 6. [a] безь слъзь sof. — хлѣбь таины sof. [b] чѣша sof. — слъзами растварѣеть са (κιρνᾶται) чѣѭщемь sof. sine бо — твоѫ sof.

Digitized by Google

7. Положнл ны ѥсн вь прѣрѣканнѥ съсѣдомъ нашнмъ. Н вразн нашн подрѣжашѫ ны.

8. Гн бже снлъ ѡбратн ны. Н просвѣтї | лнце твоѥ н спсенн бѫдемъ.

9. Внноградь нзъ ѥгупта прѣнесе. Н нзгна ѩзыкы н насадн ѩ.

10. Пѫтъ створн прѣд нимъ н насадн кореннѣ ѥго н нсплънї землѣ.

11. Покры горы сѣнь ѥго. Н лозню ѥго кедры бнѣ.

12. Прострѣ разгы ѥго до морѣ. Н до рѣкъ ѿрасли ѥго.

7. [a] Положилъ ны есн въ прѣрѣканне сѫсѣдомъ нашн ∴ | [b] Н вразн нашн подражашѫ ны ∴

8. [a] Гн бже снлъ ѡбратн ны ∴ [b] Н просвѣтн лнце твое н спсн бѫде ∴

9. [a] Внноградъ нзъ егупта прѣнесе ∴ [b] Нзгна ѫзкы н насадн н ∴

10. [a] Пѫтъ створн[тн] прѣд нимъ ∴ [b] Н насадн н кореннє его нсплънн земл ∴

11. [a] Покры горы сѣнъ его ∴ [b] Н лозне его кедры бжнѫ ∴

12. Прострѣ розгы его до морѣ · н до рѣкы ѿрасли его ∴

---

7. [a] Людемъ рече жидовъскыимъ, не хотащемъ да са внхѫ жзцн спаслн ∴ [b] Бѣсн · вразн бо сн члкоу сѫтъ, оуннчнжншѫ бо члка зѣло ∴ 8. [a] Рѣшѫ жзцн блѫдаще къ боу · блѫдащѫ надолослоуженнемь ѡбратн ∴ [b] Єгда бо ѩвн са хъ съ плътнѫ на земли, спенъ бы члкъ ∴ 9. [a] Люди евреискыѫ ѿ работы егїпетъскыѫ, новыѫ ѿ скрьбн бѣсовъ · егупетъ бо ѡскрьблѣѭщн сказаетъ са ∴ [b] Амореѫ н хетътеѫ потрѣбн бъ н въселн нлѣ, еже сѫтъ вѣрнин людне ∴ 10. [a] Сн рѣчъ наставн ѫ мосеѡмъ ∴ [b] Ѿтвръдн подълогы нхъ ѩко любнмомъ, н оумножншѫ са на всемъ лнцн земла. разоумѣн же н новыѫ людн ∴ 11. [a] Сѣнъ бо н ѡбразъ бѫдѫщннхъ бѣшѫ жидове н дѣема въ ннхъ. тѣм же пркы ѩко горы покрываааше сѣнъ законны ∴ [b] Юже бо прѣставъшоу сѣнню н ѩвлъшн са нстннѣ свыше спеннѣ донде вѣра ∴ 12. Ѩвлѣетъ шнроты вѣры н конецъ, ѩко ѿ конецъ до конецъ оуселенѣыѫ нсплънн зема ∴

LXXIX. *Annot. ad psalm.* 7. [a] прѣрѣканїѣ sin. [b] подрѣжашѭ sin. -ѣжаше buc. 8. [b] твое на ны sin. 9. [a] вннограда sof. — євоупьта sin. [b] выгъна sin. н нз'гна buc. — ѩз. sof. — насадн ѥго buc. 10. [a] поть (sic) sin. — omnes сътворн, solum bon. сътворнтн. [b] насадї коренїѣ sin. -нїѩ sof. -нню buc. — і ісплънї землѭ sin. buc. н наплънн sof. 11. [b] лозье sin. — бжѩ sin. 12. прострѣть sof. — до рѣкь buc.

Annot. ad comm. 7. [a] не хотѣахѫ бо sof. (οὐ γὰρ ἐβούλοντο). — бышѫ ѩз. спслн sof. [b] члкоу сн сѫтъ sof. — зѣло sof. 8. [a] ѩз. блѫдаще sof. [b] плътнѫ sof. 9. [a] люді єурейскыѩ sof. — єгупетьскы новыѩ sof. [b] хет'теѩ sof. 10. [a] ѩ мос'сеѡмь sof. — новыѩ л. sine н sof. 11. [a] дѣемаѩ sof. [b] оуже sof. 12. шнротѫ sof. — ѿ коньца до коньца sof. — оуселеныѩ sof.

Digitized by Google

13. Вьскжѭ разорн ѡплоты ѥго. ѡбнмажтъ н вси прѣходащеи ...ѫте.

14. Озоба н вепръ ѿ лжга. Н ...нокъ дневнї поıалъ н ѥстъ.

15. Бе сїль ѡбратї. Н прнзрї с нбсе ...вижь. Н посѣтн внннограда сво...го.

16. Н съвръши ї їже насади десни...а твоа. Н на сна чл҃ча ѥгоже ѹкрѣ...пилъ ѥси себѣ.

17. Пожежень ѡгнемь н раскопань ∵

13. [a] Въскжѫ разори ѡплоты его ∵ [b] Н ѡбнмажтъ вси мимо ходащеи пжтемъ ∵

14. [a] Озоба н вепръ ѿ лжга ∵ [b] Нnокъ дневни поıалъ естъ ∵

15. [a] Бже силамъ ѡбратн ны ∵ [b] Н прнзри съ нбсъ н виждъ ∵ [c] Н посѣтн виногра своего ∵

16. [a] Н съвръши иже на'дн десница та ∵ [b] Н на сна члчъска егоже оукрѣпилъ еси себѣ ∵

17. [a] Пожежены ѡгнемъ н раско-

13. [a] Стѣнѣ жидовъскааго закона, еже естъ ѡплотъ си рѣчь разоритъ ∵ [b] Бѣси ...е ходаще пжтемъ истиннъıимъ нъ прѣходаще ∵ 14. [a] Жидовъскааго рода лестъ ...долъскаıа · ıако вепръ бо тако и лестъ тъмѣниемъ кръмитъ са. лжгъ же идоли, ıако ...еплоднн н лжжни ∵ [b] Диıаволъ бо жирова жидовъскъı сиемъ · любъзно бо въмѣсти ...а въ-нъ зѣло ∵ 15. [a] Си рѣчь възри на ıазъıкъı чл(лю)биемъ своимъ, рече пррокъ ∵ [b] Iави ...а си рѣчь земи ∵ [c] Ѩзъıчъскааго рода ∵ 16. Ѹтвръди таинами твоими · се бо едино ...асажение сто естъ десницж твоеж, люди еже ѿ ѩзыкъ ∵ [b] Гсскааго члка глетъ, егоже ...рижтъ · тѣмъ бо спени бъıшж ѩзыци ∵ 17. [a] Сиемъ жидовъскъı, ıако раздражаж Ба ·

LXXIX. *Annot. ad psalm.* 13. [a] въскжа sof. — оплотъ sin. [b] обıмаıжтъ ı sin. ѡбıмажть ...ine и sof. обьимають и buc. — прѣходıашетеı sin. -ащеи sof. buc. — пжтемь sin. 14. [b] н ...нокь sof. — дневеı sin. дневїи sof. — поıаль н ѥсть sof. -ıесть buc. 15. [a] сıлъ sin. buc. -амъ ...of. — ѡбратн же (sine ны) buc., ны omis. etiam sin. [b] съ небесı sin. -се sof. buc. [c] виноградь сь ...uc. 16. [a] сьвр. ıего иже buc. [b] чл҃вча buc. om. sin. 17. [a] пожеженъ sin. -нь sof. buc. [b] лица ...m. buc.

Annot. ad comm. 13. [b] нж sof. melius quam ни bon. 14. [a] лъсть sof. — н вепръ sof. -- лъсть ...of. — тимѣнїимь sof. — н лжж'ни sof. (ἄκαρπα καὶ ὑλώδη), male bon. въ лжжни. [b] пожирова sof. ...sine бо, quod male pro по scriptum videtur). — жидовьскааго сьнима sof. — любез'но sof. — ...въ-нь зѣло sof. (ἐνεφιλοχώρησε γὰρ εἰς αὐτὴν σφόδρα). 15. [a] аз. sof. — члвколюбїемь sof. [b] сї рѣчь ...ави са землı sof. [c] аз. sof. 16. [a] оутвръдї н (στήριξον αὐτήν). — ѥдино sof., bon. male една. ... — твоеа sof. — иже sof. — аз. sof. [b] гсскаго sof. — прıать sof. — аз. sof. 17. [a] сьнимь buc. — раздражаа sof. раздражаıен buc. — ıако (pro и бо н) buc. — пожрѣна buc. (ἐπυρπολήθη). ... иже om. buc. — погыбж sof. погыб'ноу buc. — прнимьше sof.

Ѿ ꙁапрѣщенꙗ лица твоѥго погыбнѫт.

18. Бѫди рѫка твоꙗ на мѫжа десніца твоѫ. | И на сна чл҃ча ѥгоже оукрѣпилъ ѥси себѣ.

19. Не ѿстѫпимъ ѿ тебе. Живиши ны и имѧ твоѥ пріꙁовемъ.

20. Гн҃и бж҃е силъ ѡбратн ны. И просвѣти лице твоѥ и спсени бѫдем.

панъ ∴ ᵇ Отъ ꙁапрѣщениꙗ лица твоѥго погыбнѫтъ ∴

18. ᵃ Бѫди рѫка тв҃а на мѫжа десницѫ тв҃ѫ ∴ ᵇ И на сна чл҃чьска ѥгоже оукрѣпилъ ѥси себѣ ∴

19. ᵃ И не ѡтъстѫпимъ ѿ тебе ∴ ᵇ Живиши ны, имѧ тв҃е приꙁовемъ ∴

20. ᵃ Гн҃и бж҃е силъ ѡбрати ны ∴ ᵇ И просвѣти лице твоѥ на ны и спсени бѫдемъ ∴

LXXX.

Rog.

∴ В ко̃ ѡ точилѣхъ · ѱалъ асафѡвъ ∴

Точіла раꙁоумѣи ѡлтара · ѡ нихже прр҃чьство · и ѡ сън҃мѣ · асафъ бо

Bon.

∴ Въ кон҃ · ѡ точилѣх ∴

Ѱа асафовъ ∴ Точила раꙁоумѣи ѡлтара · ѡ нихъже прьво ѡ сънмѣ ·

и бо и црк҃ви пожежена бꙑстъ ∴ ᵇ Жидове иже оуклонишѧ сѧ ѿ лица гн҃ѣ · ти погыбнѫхѫ не приемъше х҃а ∴

18. ᵃ Х҃а глетъ ꙗко десницѫ сѫшта ѡч҃ѫ ∴ ᵇ Х҃а ꙗко сн҃а бж҃иꙗ сѫща, нарицаема же сн҃а чловѣча ѥгоже оукрѣпи рекъ · се ѥстъ сн҃ъ мои въꙁлюбенꙑ ѡ немже благоиꙁволихъ ∴ 19. ᵃ Отънелиже прибли҃жишѧ сѧ жꙁ҃ци кр҃тѣ, юже не ѿлѫчаѫтъ сѧ ѿ него ∴ ᵇ Отънели бо сподобишѧ сѧ вѣчнѣи жиꙁни вѣрніи, не прѣстаахѫ приꙁꙑваѫще имени га ба ∴ 20. ᵃ Ѥще бо трѣбоуѫтъ жꙁ҃ци ѡбращениꙗ ∴ ᵇ Ꙗвленемъ бо н҃оуховомъ спена бꙑстъ всѣ тварь и всѣко въꙁдꙑхание ∴

LXXIX. *Annot. ad psalm.* 18. ᵃ десніцѧ твоеѧ sin. десницоу твою buc. (ubi оу, bulgarico -ж pro -ѧ respondet). ᵇ чл҃ча sin. члв҃чьскаго buc. 19. ᵃ остѫпімъ тебе sin. ѿст. ѿ тебе buc. ᵇ і имѧ sin. и имѧ sof., in buc. име sine и. 20. ᵇ на ны omis. sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 18. ᵃ ѡч҃ѧ sof. десница ѡч҃а buc. ᵇ Verba нариц. же сн҃а in bon. desunt, sed sof. buc. suo loco leguntur. - чл҃чѣ sof. — сн҃ъ ѥсть sof. сь ѥсть buc. — възлюбленни buc. — бл҃говолихь sof. 19. ᵃ бо прибл. sof. buc. — male ѧꙁыцѣ sof. — х҃ѣ sof. buc. — оуже sof. — ѿлѫчѣѫть sof. ᵇ вѣчныѥ buc. — вѣрніи sof. -ныи buc. omis. bon. — не прѣстаѫть sof. buc. — приꙁів. имене sof. име buc. — господи ба buc. гн҃и ба sof. 20. ᵃ male buc. аще (gr. ἔτι). ᵇ х҃вомь sof. (sine іу). — дыханиѥ sof. -ниѥ buc.

Digitized by Google

съньмъ скаӡаѥт а҃· ѹстнтъ же ꙗзыкъ дх҃вномъ олтарем҆. ·п҃·

асафъ бо снемъ скаӡаетъ са· оустнтъ бо вса къ дх҃овнꙑмъ ѡлътаремъ ∴ ·п҃·

2. Радоуите са бо҃у помощннкоу ... шем. | Въскликнѣте бо҃у н҆акѡвлю.

2. [a]Радоуите са бо҃у помощьннкоу нашеоу ∴ | [b]Въсклнкнѣте бо҃у нꙗковлю ∴

3. Прнїмѣте ѱаломъ н҆ дадите ...м҆панъ. | Ѱалтїръ красенъ съ гж...ьмн.

3. [a]Прнимѣте ѱаломъ н даднте тумбанъ ∴ [b]Псалътꙑръ красенъ съ гжслнмн ∴

4. Въстржбнте на новъ мц҃ъ тръж...ож· в нарочнтъ дн҃ь праӡнника ва...шег. |

4. Въстржбнте на новъ мѣсацъ тржбож· въ нарочнтъ денъ праӡннка вашего ∴

5. Ꙗко повелѣнниѥ н҆сдраїлево ѥстъ сждъ б҃а н҆акѡвлѣ.

5. Ꙗко повелѣнне нлево естъ· н сждъ б҃а нꙗковлѣ ∴

LXXX. 2. [a]Се оущенне жзкъ, ꙗко да спсъше са ѡ бозѣ почнжтъ ∴ [b]Гласомъ ...че велнемъ н въплемъ славнте б҃а· нꙗковъ бо е х҃ъ ∴ 3. [a]Даетъ бо б҃ъ оумъ чл҃комъ, ...ко пѣтн н славнтн б҃а· дадите вꙑ тѣло съ гласомь, да съ гласомъ свръшнтъ ѱамь ∴ ...срце чнсто съ жзꙑкомъ· жзкъ бо ꙗко гжслн двнжемъ скаӡаетъ срдечънаꙗ ∴ 4. Сн ...ѣчъ проповѣдайте всѣмъ прншествне х҃во, ꙗко ново жнтне бꙑ чл҃комъ· ннчтоже бо на...рочнтѣе дне праӡннка того, въ-нъже х҃ъ ꙗві са на ӡемн ∴ 5. Людемъ вѣрнꙑмъ, ...же естъ нлъ· тѣмъ бо дастъ са благодѣтъное повелѣнне (по сждоу бж҃ню) ∴

LXXX. *Annot. ad titulum.* Въ конецъ пъсаломъ о точілѣхъ асафовъ въ пꙗть соботѣ ...in. вь кон'ць buc. — н҆ ѡ съньмѣ sof. н ѡ сьн'мѣ buc. — снемь sof. сньмь buc. — же ꙗзы...ы sof. (pro вса), оуст. ѥзыкь buc.

Annot. ad psalm. 3. [a]тоумьпанъ sin. тум'пань sof. buc. [b]і съ гжсльмі sin. съ гжслъмн ...of. 4. новомѣсачнож тржбож sof. — въ нарочите (?) день sin. въ нарочнты д. sof. -тн д. buc. — праздьника sin. sof.

Annot. ad comm. 2. [a]оученнѥ buc. (προτροπή). — ꙗзыкомъ pog. а҃-мь sof. buc., б҃ѣ pog. ...р. велнѥ pog. -мь sof. buc. — въплемъ велнемъ pog. buc. веплемь -мь sof. — е om. sof. х҃с естъ ...og. х҃ь ѥ buc. (sine бо). 3. [a]бо om. pog. buc. — чл҃коу pog. sof., male оумоу чл҃вчю buc. — ...а гл҃а съврьш. ѱаломъ pog. buc. да гл҃сь съв. пл҃мь sof. (ὥστε τὸν ἦχον ἀποτελεῖν τ. ψ.). [b]ꙗз. ...og. аз. sof. — скаӡаѥт' же pog. buc. sine же sof. 4. дне om. pog. buc. — праӡннка твоѥго ...og. твоѥго buc. (sine дне), melius того (ἐκείνης) sof. — ӡемлн sof. buc. 5. н҆іл҃ь pog. sof. — ...n fine quae bon. om. verba leguntur in pog. sof. buc. (κατὰ κρίσιν θεοῦ).

Digitized by Google

6. Свѣдѣние на ıѡсифѣ положи. Єгда изыде ѿ земѧ єгѵпетьскы. Ӕзыка югоже не зна оуслыша.

7. Ѿюѧть ѿ бремень хрiб'ты ихъ. Рѫцѣ юго вь коши поработасте.

8. Въ скрьби прiзва мѧ и iзбавих' тѧ. Оуслышах' тѧ в' таинѣ боурнѣ. Искоусих тѧ на водѣ прѣрѣканиѧ.

6. [a] Съвѣдѣние на иѡсифѣ положи ∵ [b] Єгда изꙑде ѿ земѧ египетьскꙑ ∵ [c] Ѩзꙑка егоже не знаа оуслꙑша ∵

7. [a] Отъѩтъ ѿ бремень хрьбеть ихъ ∵ [b] Рѫцѣ его въ коши поработастѣ ∵

8. [a] Въ скрьби призва мѧ, избавих тѧ ∵ [b] Оуслꙑшахъ тѧ въ таинѣ боурнѣ ∵ [c] Искоусихъ тѧ на водѣ прѣрѣканиѧ ∵

6. [a] Ӕко вьсѣ елико пострада иѡсифъ, ѡбразъ бѣ хвъ, еже есть свѣдѣние ∵ [b] Люди глетъ еврейскꙑѩ тъгда, нинѣ же вѣрнꙑѩ [тъгда], ѩко изꙑдѫ ѿ скрьби идольскꙑѩ. египтъ бо ѡскрьблѣѭщи сказаетъ сѧ ∵ [c] Гласа глетъ ѩзꙑчьскааго· не вѣдѣахѫ бо его прѣжде ∵ 7. [a] Избави бо тъгда ѡнꙑ ѿ плинтова създаниѩ, нинѣ же вѣрнꙑѩ люди ѿ тѧготꙑ идольскꙑѩ ѩко земнꙑ ∵ [b] Нѫждеѭ бо плѣвꙑ носѧще въ кошихъ, ѩко людие иже ѿ ѫзкъ подобно кошемъ идолꙑ носѧще ∵ 8. [a] Тъгда люди жидовьскꙑѩ ѿ брениѩ нѫждьнааго, нинѣ же люди вѣрнꙑѩ ѿ т(и)мѣниѩ идольскааго ∵ [b] Єгда бо тьма ѡдрьжааше землѩ египетьскѫ, иꙇлите въ свѣтѣ бѣахѫ и никтоже ѿ египтѣнъ не вѣдѣаше ихъ. тѣмь ѩко въ таинѣ бѣахѫ египтѣни ∵ [c] Тъгда же люди,

LXXX. *Annot. ad psalm.* 6. [a] положı е sin. положи и buc. [b] вьзıде sin. изıде sof. — земѧ sof. — еѵоупьтьскꙑ sin. егvпетьскꙑ sof. -скꙑю buc. [c] ѧз. sof. — не знаа sof. не знаю buc. — оусл. ı sin. 7. [a] отъѩтъ sin. ѿѧть sof. — брѣменъ sin. -нь sof. брѣмене buc. — хрıбетъ sin. хрıб'тꙑ sof. хрьбьть buc. — юго buc. [b] поработасте sin. sof. -ста buc. 8. [a] ı изб. sin. sof. buc. [b] боурьнѣ sin. [c] прѣрѣканьѣ sin.

Annot. ad comm. 6. [a] бѣ om. pog. buc. [b] еѵрейскыѩ pog. sof. buc. — вѣрныѩ pog. sof. buc. (ita et 7[a]). — тъгда quod ѩко praecedit in bon. superfluum, neque in pog. sof. buc. legitur. — идольскыѩ pog. sof. buc. — егѵпеть pog. sof. югупьть buc. [c] ѩзычнааго pog. юз. buc. -чьскааго sof. — вѣдѣхѫ sof. вѣдѣахоу buc. 7. [a] тогда pog. buc. — ѡнѣхь buc. — плинѳова зд. pog. buc. плин'това з. sof. (τῆς πλινθουργίας). — людı вѣрныѩ pog. sof. buc. — идолскыѩ pog. sof. buc. — ѩко земльны om. sof., habet pog. buc. [b] ноуждеѭ sof. тоужд. pog. — бо om. pog. buc. — ıако и л. pog. sof. buc., ıаз. pog. 8. [a] тогда pog. buc. — еѵрейскыѩ pog. sof. buc. — ноуждааго pog. ноуждьнааго buc. -аго sof. — вѣрныѩ pog. sof. buc. — тимѣниѩ идольска pog. buc. -ааго sof. [b] земѧ егvпетьскѫıѫ pog. -лѧ -жѫ sof. — иıлнти pog. sof. изл҃ти buc. — бѣхѫ sof. — видѣаше (sine не) pog. sof. buc. (ἑώρα). — ѩкоже pog. buc. — melius иıлнтѣне pog. иıср҃лтѣне sof. излътѣне buc. (οἱ ἰσραηλῖται). [c] тогда люди pog. buc. тъг. людие sof. —

Digitized by Google

9. Слышнте людніє моні, ꙁасвѣ-
дѣтельствоуѫ вамъ. Ніꙁраілю аще
мене послоушаєшн·

10. да не бѫдетъ в' тебѣ бъ новъ.
Ни поклонншн са боу тоуждемоу.

11. Аꙁъ бо єсмъ гдъ бъ твоі.
Иꙁведыі та ѿ ꙁема єгуптьскы.
Рашнрн оуста твоа н нсплъни ꙗ.

12. Н не послоушаша людніє моні
гла моєг. | Нісраіль не вьнат мн.

13. Н ѿпоустн ꙗ по похотемъ

9. Слышнте люднe мн, ꙁасвѣдѣ-
телъствоуѫ вамъ ∵ Инлю аще мене
послоушаєшн·

10. [a]да не бѫдетъ въ тебѣ бъ новъ ∵
[b]Ни поклонншн са боу тоуждеемоу ∵

11. [a]Аꙁъ бо есмъ гъ бъ твон ∵
[b]Иꙁведъі та ѿ ꙁема египетъскъі ∵
[c]Рашнрн оуста та н нсплъна ꙗ ∵

12. [a]Н не послоушахѫ люднe мон
гласа моего ∵ [b]Илъ не вънатъ мн ∵

13. [a]Н ѿтъпоустнхъ ѫ по похо-

егда жждаахѫ н ръптаахѫ. горка бо бѣ вода, ѡсладъча же дръвомъ. ѡбраꙁъ бо бѣаше крта н крщеніа бъіваемое ∵

9. Людемъ евреискомъ слово ∵ Сн рѣчъ аще послоушаешн мене· 10. [a]не поклоннши са идоломъ соуетънъімъ, еже естъ рѫкотвореномъ ∵ [b]Аꙁъ бо есмъ, глетъ бъ, н нѣстъ ба раꙁвѣ мене ∵ 11. [a]Съꙁдавъі та н спѫ та ∵ [b]Аꙁъ бо бъ, иꙁбавлен та ѿ работъі египетъскъі, н наведъі та на ꙁема ѡбѣщаннѣ ∵ [c]Прѣносно слово къ людемъ вѣрнъімъ, ꙗко нсплъннше са хвалъі гна н тѣла н кръвн хвъі ∵ 12. [a]Жидовъстнн люднe сего словесе ннкакоже рачншѫ послоушатн ∵ [b]Съмѣжншѫ бо ѡчн, да не вндатъ таннъі вѣрнъіхъ людеи ∵ 13. [a]Ꙗкоже свѣщашѫ рече н въждѣлѣхѫ,

жадаахѫ pog. жедахоу buc. — ѡсладъчѣ pog. sof. — бѣше sof. — кръщенніє (sine н) pog. buc., recte н крщенніа sof. (καὶ τοῦ βαπτίσματος).

LXXX. *Annot. ad psalm.* 9. і ꙁасъвѣд. sin. buc. — нсрлю sof. — ѣште sin. — аще посл. мене buc. 10. [b]тоуждемоу sin. sof. buc. 11. [a]єсъмь sof. [b]іꙁведоі sin. иꙁ'ведыі sof. buc. — ꙁемьꙗ евоупьтьскы sin. ꙁемлѥ ег-скыѥ buc. ꙁ-ла ег-скы sof. [c]іспльнѫ sin. (sine н) 12. [a]послоушашꙗ sin. -шѫ sof. — людні sin. [b]н нісрль sof. н иꙁль buc. — мнѣ sin. мн sof. 13. [a]ꙗ sin. ѫ sof., похотемъ sine по sin., по начнианію срць buc. п. н. сръдьца sof. [b]in sin. omissus, sed sof. et buc. legitur, вь начинаныихъ buc.

Annot. ad comm. 9.[a]єврейскымь sof. -скомь buc. 9.[b] 10.[a]соуєтном' pog. -нымь buc. [b]єсъмь, раꙁь|вѣ sof. 11. [a]съꙁдавыі pog. сьꙁав' buc. — спсы pog. buc. спсѫ sof. (σώζων). [b]рече (pro бо) pog. sof. buc. — наведь pog. наведн buc. -ды sof. — ꙁемла sof. [c]нспльннша pog., гна pog. sof. гнѥ buc., male гла bon. — кръве pog. sof. крьве buc. 12. [a]жндовьстн pog. -'стнн buc. sof. — того sof. — рачнша pog. -шѫ sof. [b]смѣжнша pog. buc. — танн' sof., вѣрныихъ люднн pog. sof. buc. 13. [a]ꙗко съвѣщаша pog. buc. — въждѣлаша pog. buc. въ-шѫ sof. — ѡст. ѫ pog. sof.

Digitized by Google

срцъ ихъ. Поидѫтъ в начинанїихъ своихъ.

14. Аще биша людие мои послоушали мене· иїль в' пѫти моꙗ аще би ходїль.

15. Ни ѡ чесомже оубо врагы ихъ смѣрилъ бимъ. И на стѫжаѫщаꙗ имъ възложилъ бимъ рѫкѫ моѫ.

16. Врази гни сльгаша емоу. И бѫдетъ врѣма ихъ въ вѣкъ.

17. И натроу ꙗ ѿ тоука п'ше-

темъ срцъ ихъ ⁖ [b] Поидѫтъ въ начинанихъ сихъ ⁖

14. Аще бихѫ люди мн послоушали мене· илъ въ пѫти мѫ аще би ходилъ ⁖

15. [a] Ни о чесомъ оубо врагы ихъ съмѣрилъ бимъ ⁖ [b] И на стѫжаѫщиѫ имъ възложилъ бихъ рѫкѫ мѫ ⁖

16. [a] Врази гни сългашѫ емоу ⁖ [b] И бѫдетъ врѣмѧ ихъ въ вѣкъ ⁖

17. [a] И натроу ж ѿ тоука пше-

ѡставихъ сконъчати помъіішлениꙗ ихъ, ꙗко досъітими бъішѫ, рече хъ ⁖ [b] Ꙗкоже бо створишѫ, (тако) и въсъ|приѫшѫ ⁖

14. Аще бихѫ слъішали ба и въ пѫти его ходили, не бихѫ лишили сѧ ѫжичьства бжиꙗ, ни ѫзици бихѫ прѣѫли славъі ихъ ⁖ 15. [a] Аще бо не бишѫ съгрѣшили, не бихѫ ѡбладаеми врагъі ⁖ [b] Възлагааше бо присно бъ рѫкѫ сѫ на врагъі ихъ, ти же присно ѿметаахѫ сѧ его ⁖ 16. [a] Жидове глаще· не имаме црѣ нъ кесарѣ ⁖ [b] Врѣма въ неже сългашѫ боу, жидетъ ж в вѣкъ ⁖ 17. [a] Прѣносно глетъ вѣрнъі люди, ꙗдѫщѫ

ю buc. — скон'чѣти sof. — досытими pog. sof. -мыи buc., доситими bon. — быша pog. -шѫ sof., male bon. бѫшѫ. [b] створиша pog. сътв-шѫ sof. сь-ше buc., male bon. приѫшѫ (ἐποίησαν). — тако и pog. buc. sine тако bon. sof. — въсприꙗша pog. въс'приꙗсѧ sof. -юше buc.

LXXX. *Annot. ad psalm.* 14. ѣште бишꙗ sin. бышѫ sof. быше buc. — інлю sin. и изль buc. — въ поті (sic) sin. — моꙗ sof. — ѣште sin. 15. [a] чемьже оубоу sin. — врагъ sin. — бімь sin. sof. buc. [b] сътож. sin. сътѫж-ѫꙗ sof. — бімъ sin. бімь sof. buc. 16. [a] солъгашꙗ sin. сългашѫ sof. сльгаше buc. — вь вѣкы buc. [b] врамꙗ (sic) sin. 17. [a] ıѫ sin., насыта ꙗ sof. [b] *камене* sof. buc. — ꙗ sin. ꙗ sof.

Annot. ad comm. 14. бѫ слоушали pog. бышѫ слоуш. sof. -ше buc. — в' пѫтъ pog. ·техь sof. buc. — не бѫ pog. не бї sof. buc. — ѫжичьства pog. ꙗжъчъства sof. оужич'ства buc. (τῆς συγγενείας), male bon. ѫзъічъства. — ни бї ꙗз. sof. ни ꙗзыци биша pog. ни ꙗз. приꙗли быше buc., приꙗли pog. прѣꙗли sof. — славѫ sof. buc. 15. [a] биша pog. -шѫ sof. быше buc. (bis). [b] рѫкѫ своѫ бъ pog. buc. р. своꙗ б. sof. — post ѿмѣтаахоу се buc. abest его in sof. pog. buc. 16. [a] имамъ pog. buc. -мы sof. — нѫ pog. sof., кесара buc. [b] врѣма *то pog.* sof. buc. (sed buc. м pro в scripsit). — сльгаша pog. buc. сългашѫ sof. — жьдетъ pog. ждеть sof. жить buc. — ихъ pog. sof. buc. 17. [a] вѣрныꙗ pog. sof. buc. — ꙗдѫща pog. -щѫ sof.

Digitized by Google

чна. Н ѿ камене меда насы-
 ѭ.

нчна ∴ [b]Н ѿ камени меда насꙑ-
ти ж ∴

LXXXI

pog.

∵ Сла ∙ ѱалъ асафовъ ∵

лово ѿ сънмищи ∙ ѡбличаѩ кнѧ-
ꙃа ихъ ∙ и призываѩ ѩзык | ∙ па ∙

1. Бъ ста въ сънмѣ бъ. По срѣ-
ѣ же бъи расъждитъ.

2. Доколѣ сѫдите неправдѫ и
лицъ грѣшничь ѡбин𝆊ите сѧ.

3. Сѫдите сироу и нищоу ∙ смѣ-
на и оубога ѡправдите.

Bon.

∵ Сла ∙ ѱа ∙ асафовъ ∵

Слово ѿ сънъмищи ∙ ѡбличаѫ кнѧ-
ꙃѫ ихъ ∙ и приꙁꙑваѫ ѫꙁкꙑ ∵ Бъ
ста въ сонмѣ бъ ∵ ∙ па ∙

1. [a]Бъ ста въ сонъмѣ бъ ∵ [b]По
срѣдѣ же бъи расъждитъ ∵

2. Доколѣ сѫдите неправдѫ ∙ и
лицъ грѣшничъ ѡбинꙋете сѧ ∵

3. Сѫдите сироу и нищоу ∙ съмѣ-
рена и оубога ѡправдите ∵

лѣбъ таинꙑ ∵ [b]Мънитъ тогда водѫ акрофемъскѫѫ ∙ нинѣ же глетъ ис прободенꙑихъ
бръ хвъ ишедъшѫ таинѫ, еже естъ всѣк(о)ѫ сладости высочае ∵

LXXXI. 1. [a]Бъ не идолъ нъ члкъ ∙ бъ великꙑихъ, си рѣчъ кнѧꙃъ ∵ [b]Да пока-
етъ, кое сего и ѡн(ѣ)хъ раꙁнъство ∵ 2. Ꙁапрѣщаетъ дръжѧщимъ ꙁемное житие, ѩко
лица и не по правдѣ сѫдатъ ∵ 3. Праведнѣ сѫдите рече кнѧꙃи, а не на лица ∙
ечетъ бо сѧ ѿ смѣренꙑихъ и оубогꙑихъ бъ ∵

тогда pog. buc. тъгда sof. — акрофомьскѫѩ pog. sof. -том'скоую buc. — ишед'шѫѩ pog.
с'шедьшѫѫ sof. иꙁьшшоую buc. — высочѣе pog. sof. -чаю buc.

LXXXI. *Annot. ad titulum.* Въ конець sin., in sof. et buc. abest. — ѡбличѣа кнѧꙃа
 приꙁывала sof. ѡбл. кн. ихь и'пр. buc.

Annot. ad psalm. 1. [a]въ съборѣ sof. — боговь buc. [b]бъ и pog. sof. bon. бꙑ sin. богы
buc. (θεούς). 2. не ѡбинꙋете buc. sine не sof. 3. ништю sin. — ѡправ'дайте sof.

Annot. ad comm. 1. [a]не идоль нѫ члвкь sof. не идоль нь buc., quae lectio melior, quam
bon. pog. идоленъ, graece habes θεῶν οὐχὶ τῶν εἰδώλων ἀλλὰ τῶν ἀνθρώπων. — ч. бмъ великыихъ
си рѣчь бъ pog. ч. б-мь в. с. р. богь buc. ч. бъ великыхь с. р. кнѧꙃь sof., graeca lectio am-
plior: κατὰ θεὸν μεγάλων καὶ τῶν κατὰ τὴν γῆν μεγάλων τουτέστι τῶν ἀρχόντων. [b]ѡнѣхъ pog. sof.
buc. ѡнихъ bon. — раꙁъньствіе sof. -'ство buc. 2. дръжѧщиимъ pog., ꙁемльноѥ buc. — и не
праведоу buc. 3. праведно buc. — бо om. pog. habet sof. buc. — сѧ хс pog. buc. сѧ бъ

Digitized by Google

7. Положнл ны ѥсн вь прѣрѣканнѥ сѫсѣдомъ нашнмъ. Н вразн нашн подрѣжашѧ ны.

8. Гн бже снлъ ѡбратн ны. Н просвѣтї | лнце твоѥ н спсенн бѫдемъ.

9. Вннградь нзъ ѥгупта прѣнесе. Н нзгна ѩзыкы н насадн ѩ.

10. Пѫтъ створн прѣд нимъ н насадн коренна ѥго н нсплънї землѣ.

11. Покры горы сѣнь ѥго. Н лознѥ ѥго кедры бжѩ.

12. Прострѣ разгы ѥго до морѣ. Н до рѣкъ ѿрасли ѥго.

7. [a] Положнлъ ны есн въ прѣрѣканне сѫсѣдомъ нашн ⁘ [b] Н вразн нашн подражашѧ ны ⁘

8. [a] Гн бже снлъ ѡбратн ны ⁘ [b] Н просвѣтн лнце твое н спенн бѫде ⁘

9. [a] Вннградъ нзъ егупта прѣнесе ⁘ [b] Нзгна ѩзкы н насадн н ⁘

10. [a] Пѫтъ створн[тн] прѣд нимъ ⁘ [b] Н насадн н коренне его нсплънн земѧ ⁘

11. [a] Покры горы сѣнъ его ⁘ [b] Н лозне его кедры бжнѧ ⁘

12. Прострѣ розгы его до морѣ · н до рѣкы ѿрасли его ⁘

7. [a] Людемъ рече жндовъскыимъ, не хотащемъ да са бнхѫ жзцн спасн ⁘ [b] Бѣсн · вразн бо сн чкоу сѫтъ, оуннчнжншѧ бо чка зѣло ⁘ 8. [a] Рѣшѧ жзцн блѫдаще къ боу · блѫдащѧ ндолослоуженнемь ѡбратн ⁘ [b] Єгда бо ѩвн са хъ съ плътнѫ на земли, спенъ бы чкъ ⁘ 9. [a] Люди еврейскыѩ ѿ работы егїпетъскыѩ, новыѩ ѿ скръбн бѣсовъ · егупетъ бо ѡскръблѣѫщн сказаетъ са ⁘ [b] Амореѫ н хетътеѫ потрѣбн бъ н въселн нлѣ, еже сѫтъ вѣрннн людне ⁘ 10. [a] Сн рѣчъ наставн ѫ мосеѡмъ ⁘ [b] Ѿтвръдн подъложы нхъ ѩко любнмомъ, н оумножншѧ са на всемъ лицн земла. разоумѣн же н новыѩ людн ⁘ 11. [a] Стѣнъ бо н ѡбразъ бѫдѫщннхъ бѣшѧ жндове н дѣема въ нихъ. тѣм же пррокы ѩко горы покрываашe стѣнъ законны ⁘ [b] Юже бо прѣставъшоу стѣнью н ѩвлъшн са нстннѣ свыше спенна донде вѣра ⁘ 12. Ѩвлѣетъ шнроты вѣры н конецъ, ѩко ѿ конецъ до конецъ оуселенъıѩ нсплънн зема ⁘

LXXIX. *Annot. ad psalm.* 7. [a] прѣрѣканıѣ sin. [b] подрѣжашıа sin. -ѣжаше buc. 8. [b] твое на ны sin. 9. [a] вннограда sof. — евоупьта sin. [b] выгъна sin. н нз'гна buc. — ѩз. sof. — насадн юго buc. 10. [a] поть (sic) sin. — omnes сътворн, solum bon. сътворнтн. [b] насадı коренıѣ sin. -нїѩ sof. -нню buc. — ı ıсплънı земльѫ sin. buc. н наплънн sof. 11. [b] лозье sin. — бжıа sin. 12. прострѣть sof. — до рѣкь buc.

Annot. ad comm. 7. [a] не хотѣахѫ бо sof. (οὐ γὰρ ἐβούλοντο). — бышѫ ѩз. спсли sof. [b] чкоу сн сѫтъ sof. — зѣло sof. 8. [a] ѩз. блѫдаще sof. [b] плътнѩ sof. 9. [a] людї еурейскыѩ sof. — егупетьскы новыѩ sof. [b] хет'теѩ sof. 10. [a] ѩ мос'сеемь sof. — новыѩ л. sine н sof. 11. [a] дѣемаѩ sof. [b] оуже sof. 12. шнротѫ sof. — ѿ коньца до коньца sof. — оуселеныѩ sof.

Digitized by Google

13. Вьскжѭ разорн ѡплоты ѥго. Н ѡбнмажтъ н всн прѣходащен пжте.|

14. Озова н вепръ ѿ лжга. Н ннокъ днвнї поꙗлъ н ѥстъ.

15. Бе сїль ѡбратї.| Н прнзрї с нбсе н внждь. Н посѣтн вннограда своѥго.

16. Н съвръшн ї їже насадн десннца твоꙗ. Н на сна чл҃ча ѥгоже оукрѣпѣлъ ѥсн себѣ.

17. Пожежень ѡгнемь н раскопань∴

13. [a] Въскжж разорн ѡплотъі его∴ [b] Н ѡбнмажтъі всн ммо ходащен пжтемъ∴

14. [a] Озова н вепръ ѿ лжга∴ [b] Ннокъ днвнн поꙗлъ естъ∴

15. [a] Бже снламъ ѡбратн нъі∴ [b] Н прнзрн съ нбсъ н вждъ∴ [c] Н посѣтн внногра своего∴

16. [a] Н съвръшн нже на|дн десннца тз∴ [b] Н на сна чл҃чъска егоже оукрѣпнлъ есн себѣ∴

17. [a] Пожеженъі ѡгнемъ н раско-

13. [a] Стѣнѣ жндовъскаага закона, еже естъ ѡплотъ сн рѣчь разорнтъ∴ [b] Бѣсн не ходаще пжтемъ нстнннъімъ нъ прѣходаще∴ 14. [a] Жндовъскаага рода лестъ ндолъскаꙗ · ꙗко вепръ бо тако н лестъ тъмѣннемъ кръмнтъ са. лжгъ же ндолн, ꙗко неплоднн н лжжнн∴ [b] Днꙗволъ бо жнрова жндовъскъї снемъ · любъзно бо въмѣстн са въ-нъ зѣло∴ 15. [a] Сн рѣчь възрн на ꙗзъікъї чл(ю)бнемъ свонмъ, рече пррокъ∴ [b] Ꙗвн са сн рѣчь земн∴ [c] Ꙗзъічъскаага рода∴ 16. Ѹтвръдн таннамн тъмн · се бо едннo насажденне сто естъ десннцж тѣж, людн еже ѿ ꙗзъікъ∴ [b] Гсккаго чл҃ка глетъ, егоже прнжтъ · тѣмъ бо спенн бъішж ꙗзъіцн∴ 17. [a] Снемъ жндовъскъї, ꙗко раздражаж ба ·

LXXIX. *Annot. ad psalm.* 13. [a] въскжа sof. — оплотъ sin. [b] обімаіжтъ і sin. ѡбімажть sine н sof. обьнмають н buc. — прѣходꙗштеі sin. -ащен sof. buc. — пжтемь sin. 14. [b] н Інокь sof. — днвьеі sin. днвїн sof. — поꙗль н ѥсть sof. -ѥсть buc. 15. [a] сілъ sin. buc. -амъ sof. — ѡбратн же (sine ны) buc., нъі omis. etiam sin. [b] съ небесі sin. -се sof. buc. [c] вннградь сь buc. 16. [a] сьвр. ѥго нже buc. [b] члвча buc. om. sin. 17. [a] пожеженъ sin. -нь sof. buc. [b] лнца om. buc.

Annot. ad comm. 13. [b] нж sof. melius quam нн bon. 14. [a] лъсть sof. — н вепръ sof. — лъсть sof. — тнмѣнїнмь sof. — н лжж'нн sof. (ἄκαρπα καὶ ὑλώδη), male bon. въ лжжнн. [b] пожнрова sof. (sine бо, quod male pro но scriptum videtur). — жндовьскааго сънъма sof. — любез'но sof. — въ-нь зѣло sof. (ἐνεφιλοχώρησε γὰρ εἰς αὐτὴν σφόδρα). 15. [a] аз. sof. — чл҃вколюбїемь sof. [b] сї рѣчь ꙗвн са землн sof. [c] аз. sof. 16. [a] оутвръдї н (στήριξον αὐτήν). — ѥднно sof., bon. male ѥднна. — твоѥа sof. — нже sof. — аз. sof. [b] гъскаго sof. — прнать sof. — аз. sof. 17. [a] сьньмь buc. — раздражаа sof. раздражаѥн buc. — ꙗко (pro н бо н) buc. — пожрѣна buc. (ἐπυρπολήθη). [b] нже om. buc. — погыбж sof. погыб'ноу buc. — прнїмьше sof.

Digitized by Google

7. Положилъ ны єси вь прѣрѣканије сѫсѣдомъ нашимъ. И врази наши подрѣжашѫ ны.

8. Гн҃ бж҃е силъ ѡбрати ны. И просвѣті | лице твоє и спсени бѫдемъ.

9. Виноградь изъ єгупта прѣнесе. И изгна ꙗзыкы и насади ꙗ.

10. Пѫтъ створи прѣдъ нимъ и насади коренија єго и испльні землѣ.

11. Покры горы сѣнь єго. И лозије єго кедры бж҃ија.

12. Прострѣ разгы єго до морѣ. И до рѣкъ ѿрасли њго.

7. [a] Положилъ ны єси въ прѣрѣканије сѫсѣдомъ нашимъ ⁘ | [b] И врази нашы подражашѫ ны ⁘

8. [a] Гн҃ бж҃е силъ ѡбрати ны ⁘ [b] И просвѣти лице твое и спсени бѫдемъ ⁘ |

9. [a] Виноградъ изъ егупта прѣнесе ⁘ [b] Изгна ѩзкы и насади и ⁘

10. [a] Пѫтъ створи[ти] прѣдъ нимъ ⁘ [b] И насади и корение его испльни землѭ ⁘

11. [a] Покры горы сѣнъ его ⁘ [b] И лозие его кедры бж҃иѧ ⁘

12. Прострѣ розгы его до морѣ · и до рѣкы ѿрасли его ⁘

---

7. [a] Людемъ рече жидовъскыимъ, не хотащемъ да са бихѫ жꙁци спасли ⁘ [b] Бѣси · врази бо си чл҃кꙋ сѫтъ, оуничижишѫ бо чл҃ка ꙁѣло ⁘ 8. [a] Рѣшѫ жꙁци блѫдаще къ бг҃ꙋ · блѫдащѫ идолослоужениемь ѡбрати ⁘ [b] Єгда бо ꙗви са хс҃ съ плътиѫ на земли, спенъ бы чл҃къ ⁘ 9. [a] Люди еврейскыѩ ѿ работы егіпетъскыѩ, новыѩ ѿ скръби бѣсовъ · егупетъ бо ѡскръблѣѭщи сказаетъ са ⁘ [b] Амореѩ и хетътеѩ потрѣби бг҃ъ и въсели ню, еже сѫтъ вѣрнии людие ⁘ 10. [a] Си рѣчъ настави ѩ мосеѡмъ ⁘ [b] Ѿтвръди подълогы ихъ ꙗко любимомъ, и оумножишѫ са на всемъ лици земла. разоумѣи же и новыѩ люди ⁘ 11. [a] Стѣнь бо и ѡбразъ бѫдѫщиихъ бѣшѫ жидове и дѣема въ нихъ. тѣм же прркы ꙗко горы покрываааше стѣнь законны ⁘ [b] Юже бо прѣставъшоу стѣнию и ꙗвльши са истинѣ свыше спениꙗ доиде вѣра ⁘ 12. Ꙗвлѣетъ широты вѣры и конецъ, ꙗко ѿ конецъ до конецъ оуселенъіѩ испльни земѭ ⁘

LXXIX. *Annot. ad psalm.* 7. [a] прѣрѣканиѣ sin. [b] подрѣжашиѩ sin. -ѣжаше buc. 8. [b] твое на ны sin. 9. [a] винограда sof. — євоупьта sin. [b] выгъна sin. и из'гна buc. — ꙗз. sof. — насади њго buc. 10. [a] поть (sic) sin. — omnes сътвори, solum bon. сътворити. [b] насаді корениѣ sin. -ніꙗ sof. -ние buc. — і іспльні землиѩ sin. buc. и напльни sof. 11. [b] лозье sin. — бжиꙗ sin. 12. прострѣть sof. — до рѣкь buc.

Annot. ad comm. 7. [a] не хотѣахѫ бо sof. (οὐ γὰρ ἐβούλοντο). — бышѫ ꙗз. спсли sof. [b] чл҃коу си сѫтъ sof. — ꙁѣло sof. 8. [a] ꙗз. блѫдаще sof. [b] плътиꙗ sof. 9. [a] люді єурейскыꙗ sof. — єгупетьскы новыꙗ sof. [b] хет'теꙗ sof. 10. [a] ꙗ мос'сеємь sof. — новыꙗ л. sine и sof. 11. [a] дѣємаꙗ sof. [b] оуже sof. 12. широтѫ sof. — ѿ коньца до коньца sof. — оуселеныꙗ sof.

Digitized by Google

13. Вьскжѭ разори ѡплоты ѥго. И ѡбимажть и вси прѣходащеи пжте.|

14. Озова и вепрь ѿ лжга. И инокь днвиї поꙗль и ѥсть.

15. Бе сїль обратї.| И призрї с нбсе и вижды. И посѣти винограда своѥго.

16. И съвръши ї їже насади десница твоа. И на сна чл҃ча ѥгоже оукрѣпель ѥси себѣ.

17. Пожежень ѡгнемь и раскопань∴

13. ᵃВъскжѫ разори ѡплоты его∴ ᵇИ ѡбимажтъ вси мимо ходащеи пжтемъ∴

14. ᵃОзова и вепрь ѿ лжга∴ ᵇИнокъ дивии поꙗлъ естъ∴

15. ᵃБже силамъ ѡбрати ны∴ ᵇИ призри съ нбсъ и вждъ∴ ᶜИ посѣти виногра своего∴

16. ᵃИ съврьши иже на(са)ди десница та∴ ᵇИ на сна члчъска егоже оукрѣпилъ еси себѣ∴

17. ᵃПожеженъї ѡгнемъ и раско-

13. ᵃСтѣнѣ жидовъскааго закона, еже естъ ѡплотъ си рѣчь разоритъ∴ ᵇБѣси не ходаще пжтемъ истиннъїимъ нъ прѣходаще∴ 14. ᵃЖидовъскааго рода лѣстъ идолъскаꙗ· ꙗко вепрь бо тако и лестъ тъмѣниемъ кръмитъ са. лжгъ же идоли, ꙗко неплоди и лжжни∴ ᵇДиꙗволъ бо жирова жидовъскъї снемъ· любъзно бо въмѣсти са въ-нь зѣло∴ 15. ᵃСи рѣчъ възри на ꙙзкъї чл(ю)бнемъ свнимъ, ре пркъ∴ ᵇꙖви са си рѣчъ земи∴ ᶜꙘзъїчъскааго рода∴ 16. Ѡтвръди таинами тнми· се бо едино насажение сто естъ десницж тѣж, люди еже ѿ ꙙзкъ∴ ᵇГьскааго члка глетъ, егоже принжтъ· тѣмъ бо спени бъїшж ꙙзци∴ 17. ᵃСнемъ жидовъскъї, ꙗко раздражаж Ба·

LXXIX. *Annot. ad psalm.* 13. ᵃ въскжѫ sof. — оплотъ sin. ᵇ обимаѭтъ і sin. ѡбїмажть sine и sof. обьимають и buc. — прѣходꙗштеі sin. -ащеи sof. buc. — пжтемь sin. 14. ᵇ и їнокь sof. — днвьеі sin. днвїи sof. — поіаль и ѥсть sof. -ѥсть buc. 15. ᵃ сіль sin. buc. -амъ sof. — ѡбрати же (sine ны) buc., ны omis. etiam sin. ᵇ съ небесі sin. -се sof. buc. ᶜ виноградь сь buc. 16. ᵃ сьвр. ѥго иже buc. ᵇ члвча buc. om. sin. 17. ᵃ пожеженъ sin. -нь sof. buc. ᵇ лица om. buc.

Annot. ad comm. 13. ᵇ нж sof. melius quam ни bon. 14. ᵃ лъсть sof. — и вепръ sof. — лъсть sof. — тимѣнїимь sof. — и лжж'ни sof. (ἄκαρπα καὶ ὑλώδη), male bon. въ лжжни. ᵇ пожирова sof. (sine бо, quod male pro по scriptum videtur). — жидовьскааго сънима sof. — любез'но sof. — въ-нь зѣло sof. (ἐνεφιλοχώρησε γὰρ εἰς αὐτὴν σφόδρα). 15. ᵃ аз. sof. — члвколюбїемь sof. ᵇ сї рѣчь ꙗви са земли sof. ᶜ аз. sof. 16. ᵃ оутвръдї и (στήριξον αὐτήν). — ѥдино sof., bon. male едина. — твоеа sof. — иже sof. — аз. sof. ᵇ гьскаго sof. — приать sof. — аз. sof. 17. ᵃ сьнимь buc. — раздражаа sof. раздражаѥи buc. — ꙗко (pro и бо и) buc. — пожрѣна buc. (ἐπυρπολήθη). ᵇ иже om. buc. — погыбж sof. погыб'ноу buc. — приимьше sof.

Digitized by Google

7. Положилъ ны ѥси вь прѣрѣканиѥ сѫсѣдомъ нашимъ. И врази наши подрѣжашѫ ны.

8. Ги бже силъ обрати ны. И просвѣтї | лице твоѥ и спсени бѫдемъ.

9. Виноградь изъ ѥгупта прѣнесе. И изгна ѧзыкы и насади ѧ.

10. Пѫть створи прѣд нимъ и насади коренна ѥго и испльнї землѣ.

11. Покры горы сѣнь ѥго. И лозиѥ ѥго кедры бжѧ.

12. Прострѣ разгы ѥго до морѣ. И до рѣкъ ѡрасли ѥго.

7. [a] Положилъ ны есн въ прѣрѣкание сѫсѣдомъ нашим ∴| [b] И врази нашн подражашѫ ны ∴

8. [a] Гн бже силъ ѡбрати ны ∴ [b] И просвѣти лице твое и спени бѫдем ∴|

9. [a] Виноградъ изъ егупта прѣнесе ∴ [b] Изгна ѧзкы и насади и ∴

10. [a] Пѫть створи[ти] прѣд нимъ ∴ [b] И насади и корение его испльни землѧ ∴

11. [a] Покры горы сѣнь его ∴ [b] И лозие его кедры бжиѧ ∴

12. [a] Простре розгы его до морѣ · и до рѣкы ѡрасли его ∴

---

7. [a] Людемъ рече жидовьскыимъ, не хотѧщемъ да сѧ бихѫ жизни спасли ∴ [b] Бѣси · врази бо си члкоу сѫтъ, оуничижишѫ бо члка зѣло ∴ 8. [a] Рѣшѧ жизни блѫдѧще къ бгоу · блѫдѧщѧ идолослоуженнемь ѡбрати ∴ [b] Егда бо ꙗви сѧ хс съ плътиѭ на земли, спенъ бы члкъ ∴ 9. [a] Люди евреискыѧ ѿ работы егіпетьскыѧ, новыѧ ѿ скрьби бѣсовъ · егупетъ бо ѡскрьблѣѭщи сказаетъ сѧ ∴ [b] Аморѣѧ и хетътеѧ потрѣби бъ и въсели иль, еже сѫтъ вѣрнии людие ∴ 10. [a] Си рѣчь настави ж мосеѡмь ∴ [b] Ѿтвръди подълогы ихъ ꙗко любимомъ, и оумножишѧ сѧ на всемъ лици землѧ. разоумѣи же и новыѧ люди ∴ 11. [a] Сѣнь бо и ѡбразъ бѫдѫщиихъ бѣшѧ жидове и дѣема въ нихъ. тѣм же прркы ꙗко горы покрываааше сѣнь законны ∴ [b] Юже бо прѣставъшоу сѣниѭ и ꙗвлъши сѧ истинѣ свыше спениꙗ доиде вѣра ∴ 12. Ꙗвлѣетъ широты вѣры и конець, ꙗко ѿ конецъ до конецъ оуселеныѧ испълни зема ∴

LXXIX. *Annot. ad psalm.* 7. [a] прѣрѣканиѣ sin. [b] подрѣжашѧ sin. -ѣжаше buc. 8. [b] твое на ны sin. 9. [a] винограда sof. — евоупьта sin. [b] вьзгна sin. и изгна buc. — ѧз. sof. — насади ѥго buc. 10. [a] поть (sic) sin. — omnes сътвори, solum bon. сътворити. [b] насаді кореніе sin. -ніѧ sof. -ниѥ buc. — і испълні земліѫ sin. buc. и напльни sof. 11. [b] лозье sin. — бжиѧ sin. 12. простреть sof. — до рѣкь buc.

Annot. ad comm. 7. [a] не хотѣахѫ бо sof. (οὐ γὰρ ἐβούλοντο). — бышѫ ѧз. спсли sof. [b] члкоу си сѫтъ sof. — зѣло sof. 8. [a] ѧз. блѫдаще sof. [b] плътиѧ sof. 9. [a] людї еуреискыѧ sof. — ѥгупетьскы новыѧ sof. [b] хет'теѧ sof. 10. [a] ѧ мос'сеемь sof. — новыѧ л. sine и sof. 11. [a] дѣемаа sof. [b] оуже sof. 12. широтѫ sof. — ѿ коньца до коньца sof. — оуселеныѧ sof.

Digitized by Google

13. Вьскѫѭ разори ѡплоты ѥго. И ѡбимажть и вси прѣходащиѥ пѫтє.|

14. Озоба и вепрь ѿ лѫга. И инокъ днвиї поꙗлъ и ѥсть.

15. Бє сіль обратї.| И призрї с нбсе и виждь. И посѣти винограда своѥго.

16. И съврьши ї іже насади десница твоꙗ. И на сна чл҃ча ѥгоже Укрѣпѣлъ ѥси себѣ.

17. Пожежень ѡгнемь и раскопань∴

13. [a] Въскѫѫ разори ѡплоты его∴ [b] И ѡбимажты вси мимо ходащеи пѫтемъ∴

14. [a] Озоба и вепрь ѿ лѫга∴ [b] Инокъ днвии поꙗлъ есть∴

15. [a] Бже силамъ ѡбрати ны∴ [b] И призри съ нбсъ и виждъ∴ [c] И посѣти виногра своего∴

16. [a] И съврьши иже насади десница та∴ [b] И на сна члчьска егоже оукрѣпилъ еси себѣ∴

17. [a] Пожеженъї ѡгнемъ и раско-

13. [a] Стѣнѣ жидовьскааго закона, еже есть ѡплотъ си рѣчь разоритъ∴ [b] Бѣси не ходаще пѫтемъ истинныимъ нъ прѣходаще∴ 14. [a] Жидовьскааго рода лесть идольскаꙗ· ꙗко вепрь бо тако и лесть тъмѣниемъ кръмитъ сѧ. лѫгъ же идоли, ꙗко неплодни и лѫжни∴ [b] Диꙗволъ бо жирова жидовьскъї снемъ· любьзно бо въмѣсти сѧ въ-нь зѣло∴ 15. [a] Си рѣчь възри на ѩзкъї чл(лю)бнемъ свнмъ, ре пррк∴ [b] Ꙗви сѧ си рѣчь земи∴ [c] Ѩзъїчьскааго рода∴ 16. Ѹтвръди таинами тнми· се бо едино насажение сто есть десницѫ тѣѫ, люди еже ѿ ѩзкъ∴ [b] Гнскааго члка глетъ, егоже принѧтъ· тѣмъ бо спени бъїшѧ ѩзци∴ 17. [a] Снемъ жидовьскъї, ꙗко раздражаѫ ба·

LXXIX. *Annot. ad psalm.* 13. [a] въскѫѧ sof. — оплотъ sin. [b] обимаѭтъ і sin. ѡбімажть sine и sof. обьнимають и buc. — прѣходѩштеі sin. -ащеи sof. buc. — пѫтемь sin. 14. [b] и інокь sof. — днвьеі sin. днвіи sof. — поꙗль и ѥсть sof. -ѥсть buc. 15. [a] сілъ sin. buc. -амъ sof. — ѡбрати же (sine ны) buc., ны omis. etiam sin. [b] съ небесі sin. -се sof. buc. [c] виноградь сь buc. 16. [a] сьвр. ѥго иже buc. [b] чавча buc. om. sin. 17. [a] пожеженъ sin. -нь sof. buc. [b] лица om. buc.

Annot. ad comm. 13. [b] иж sof. melius quam ни bon. 14. [a] лъсть sof. — и вепрь sof. — лъсть sof. — тмѣнiимь sof. — и лѫж'ни sof. (ἄκαρπα καὶ ὑλώδη), male bon. въ лѫжни. [b] пожирова sof. (sine бо, quod male pro по scriptum videtur). — жидовьскааго сънима sof. — любез'но sof. — въ-нь зѣло sof. (ἐνεφιλοχώρησε γὰρ εἰς αὐτὴν σφόδρα). 15. [a] аз. sof. — члвколюбіемь sof. [b] сі рѣчь ꙗви сѧ земли sof. [c] аз. sof. 16. [a] оутвръдї и (στήριξον αὐτήν). — ѥдино sof., bon. male една. — твоеꙗ sof. — иже sof. — аз. sof. [b] гнскаго sof. — прнꙗть sof. — аз. sof. 17. [a] сьнимь buc. — раздражаѧ sof. раздражаѥи buc. — ꙗко (pro и бо и) buc. — пожрѣна buc. (ἐμπυρπολήθη). [b] иже om. buc. — погыбѫ sof. погыб'ноу buc. — принимьше sof.

Digitized by Google

Ѡ ꙁапрѣщенїа лица твоего погыбнѫт.

18. Бѫди рѫка твоа на мѫжа десницѫ твоѭ. | И на сна чл҃ча егоже оукрѣпилъ еси себѣ.

19. Не ѿстѫпимъ ѿ тебе. Живиши ны и имѧ твое прїꙁовемъ.

20. Гн҃и бж҃е силъ ѡбрати ны. И просвѣти лице твое и спсени бѫдем.|

панъ ∵ [b] Отъ ꙁапрѣщенїа лица твоего погыбнѫтъ ∵

18. [a] Бѫди рѫка тв҃а на мѫжа десницѫ теѫ ∵ [b] И на сн҃а чл҃чъска егоже оукрѣпилъ еси себѣ ∵

19. [a] И не ѿтъстѫпимъ ѿ тебе ∵ [b] Живиши нꙑ, имѧ т҃е приꙁовемъ ∵

20. [a] Гн҃и бж҃е силъ ѡбрати нꙑ ∵ [b] И просвѣти лице твое на нꙑ и спсени бѫдемъ ∵

LXXX.

Pog. Bon.

∵ В ко҃ ѿ точилѣхъ ѱалъ асафовъ ∵

Точїла раꙁоумѣи ѡлтара ѿ нихже прр҃чьство и ѿ сънмѣ асафъ бо

∵ Въ коц ѿ точилѣх ∵|

Ѱа асафовъ ∵ Точила раꙁоумѣи ѡлтара ѡ нихъже пррво ѿ снъмѣ

и бо и црквы пожежена бꙑстъ ∵ [b] Жидове иже оуклонишѧ сѧ ѿ лица гн҃ѣ ти погыбнѫхѫ не приемъше ха ∵

18. [a] Ха глетъ ꙗко десницѫ сѫшта ѡч҃ѫ ∵ [b] Ха ꙗко сн҃а бж҃иа сѫща, нарицаема же сн҃а чловѣча егоже оукрѣпи рекъ се естъ снъ мои въꙁлюбенꙑ ѿ немже благоиꙁволихъ ∵ 19. [a] Отънелиже прибл҃ижишѧ сѧ жꙁци кр҃тѣ, юже не ѿлѫчаѫтъ сѧ ѿ него ∵ [b] Отънели бо сподобишѧ сѧ вѣчнѣи жиꙁни вѣрнїи, не прѣстаахѫ приꙁꙑвающе имени га ба ∵ 20. [a] Еще бо трѣбоуѫтъ жꙁци ѡбращенїа ∵ [b] Ꙗвленемъ бо нуховомъ спена бꙑстъ всѣ тварь и всѣко въꙁдꙑхание ∵

LXXIX. *Annot. ad psalm.* 18. [a] десницѧ твоеѧ sin. десницоу твою buc. (ubi оу, bulgarico -ѫ pro -ѧ respondet). [b] чл҃ча sin. члвчьскаго buc. 19. [a] остѫпимъ тебе sin. ѿст. ѿ тебе buc. [b] і имѧ sin. и имѧ sof., in buc. име sine и. 20. [b] на нꙑ omis. sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 18. [a] ѡч҃а sof. десница ѡч҃а buc. [b] Verba нариц. же сн҃а in bon. desunt, sed sof. buc. suo loco leguntur. - чл҃чѣ sof. — сън есть sof. сь ѥсть buc. — възлюблениии buc. — бл҃говолихъ sof. 19. [a] бо прибл. sof. buc. — male ꙗꙁꙑцѣ sof. — хѣ sof. buc. — оуже sof. — ѿлѫчѣѫть sof. [b] вѣчныѥ buc. — вѣрнїи sof. -ныи buc. omis. bon. — не прѣстаѫть sof. buc. — приꙁів. имене sof. име buc. — господи ба buc. гн ба sof. 20. [a] male buc. аще (gr. ἔτι). [b] хвомь sof. (sine іу). — дыханиѣ sof. -ниѥ buc.

Digitized by Google

съньмъ сказаѥт а҃· Устнтъ же ꙗзыкъ дх҃вномъ олтарем. ·п҃·

2. Радоунте сѧ бо҃у помощннкоу нашем. | Въсклнкнѣте боу ꙗкѡвлю.

3. Прнїмѣте ѱаломъ н дадите тумпан[нъ]. | Ѱалтїръ красенъ съ гѫсльмн.

4. Въстрѫбнте на новъ мц҃ъ трѫбож· в нарочнтъ дн҃ь празннка вашег. |

5. Ꙗко повелѣннѥ нїсдраїлево ѥстъ н сѫдъ б҃а ꙗкѡвлѣ.

асафъ бо снемъ сказаетъ сѧ· оустнтъ бо вса къ дх҃овнꙑмъ ѡлътаремъ ·:· ·п҃·

2. [a]Радоунте сѧ бо҃у помощь|ннкоу нашеоу ·:· | [b]Въсклнкнѣте боу ꙗковлю ·:·

3. [a]Прнимѣте ѱаломъ н дадите тумбанъ ·:· [b]Псалътꙑръ красенъ съ гѫслнмн ·:·

4. Въстрѫбнте на новъ мѣсацъ трѫбож· въ нарочнтъ денъ празннка вашего ·:·

5. Ꙗко повелѣнне н҃лево естъ· н сѫдъ б҃а нꙗковлѣ ·:·

LXXX. 2. [a]Се оущенне ѧз҃къ, ꙗко да сп҃съше сѧ ѿ бозѣ почнѫтъ ·:· [b]Гласомъ рече велнемъ н въплемъ славнте б҃а· нꙗковъ бо е х҃ъ ·:· 3. [a]Даетъ бо б҃ъ оумъ ч҃ловкомъ, ꙗко пѣтн н славнтн б҃а· дадите вꙑ тѣло съ гласомь, да съ гласомъ свръшнтъ ѱамь ·:· [b]Ср҃це чнсто съ ѧзꙑкомъ· ѧз҃къ бо ꙗко гѫслн двнжемъ сказаетъ срдечънаꙗ ·:· 4. Сн рѣчъ проповѣданте в҃сѣмъ прншествне х҃во, ꙗко ново жнтне б҃ꙑ ч҃ловкомъ· ннчтоже бо нарочнтѣе дн҃е празннка того, въ-нъже х҃ъ ꙗві сѧ на земн ·:· 5. Людемъ вѣрнꙑмъ, еже естъ н҃лъ· тѣмъ бо дастъ сѧ б҃лагодѣтъное повелѣнне (по сѫдоу б҃жню) ·:·

LXXX. *Annot. ad titulum.* Въ конецъ пъсаломъ о точїлѣхъ асафовъ въ пꙗть соботѣ sin. вь кон'ць buc. — н ѡ съньмѣ sof. н ѡ сьн'мѣ buc. — сънемь sof. сьньмь buc. — же ѧзы-кы sof. (pro вса), оуст. ѥзыкь buc.

Annot. ad psalm. 3. [a]тоумьпанъ sin. тум'пань sof. buc. [b]і съ гѫсльмі sin. съ гѫслъмн sof. 4. новомѣсачнож трѫбоѧ sof. — въ нарочіте (?) день sin. въ нарочнты д. sof. -тн д. buc. — праздьнікa sin. sof.

Annot. ad comm. 2. [a]оученнѥ buc. (προτροπή). — ꙗзыкомъ pog. ѧ-мь sof. buc., б҃зѣ pog. [b]р. велнѥ pog. -мь sof. buc. — въплемъ велнѥмъ pog. buc. веплемь -мь sof. — е om. sof. х҃с естъ pog. х҃ь ѥ buc. (sine бо). 3. [a]бо om. pog. buc. — ч҃лкоу pog. sof., male оумоу ч҃лвчю buc. — да г҃ла съвръш. ѱаломъ pog. buc. да г҃лсь съв. п҃ламь sof. (ὥστε τὸν ἦχον ἀποτελεῖν τ. ψ.). [b]ѧз. pog. ѧз. sof. — сказаѥт' же pog. buc. sine же sof. 4. дне om. pog. buc. — празннка твоѥго pog. твоѥго buc. (sine дне), melius того (ἐκείνης) sof. — землн sof. buc. 5. н҃їль pog. sof. — in fine quae bon. om. verba leguntur in pog. sof. buc. (κατὰ κρίσιν θεοῦ).

Digitized by Google

6. Свѣдѣние на їѡсифѣ положи. Єгда изыде ѿ зема єгѵпетьскы. Ꙗзыка єгоже не зна оуслыша.

7. Ѿѧтъ ѿ врѣменъ хрїб'ты ихъ. Рѫцѣ єго вь коши поработасте.

8. Въ скрьби прїзва ма и їзбавих' та. Ѹслышах' та в' таинѣ боурнѣ. Искоусих та на водѣ прѣрѣканиа.

6. [a] Съвѣдѣние на иѡсифѣ положи ∴ [b] Єгда изиде ѿ земѧ египетьскы ∴ [c] Ѩзыка егоже не знаа оуслыша ∴

7. [a] Отъѧтъ ѿ врѣменъ хрьбетъ ихъ ∴ [b] Рѫцѣ его въ коши поработастѣ ∴

8. Въ скрьби призва мѧ, избавих тѧ ∴ [b] Ѹслышахъ тѧ въ таинѣ боурнѣ ∴ [c] Искоусихъ тѧ на водѣ прѣрѣканиа ∴

---

6. [a] Ꙗко вьсѣ елико пострада иѡсифъ, ѡбразъ бѣ хвъ, еже естъ свѣдѣние ∴ [b] Людн глетъ еврѣискꙑѩ тъгда, нинѣ же вѣрнꙑѩ [тъгда], ꙗко изиꙗѫ ѿ скрьби идолъскꙑѩ. египтъ бо ѡскрьблѣѫщи сказаетъ сѧ ∴ [c] Гласа глетъ ѩзꙑчьскааго· не вѣдѣахѫ бо его прѣжде ∴ 7. [a] Избави бо тъгда ѡнꙑ ѿ плинитова създаниꙗ, нинѣ же вѣрнꙑѩ люди ѿ тѧготꙑ идолъскꙑѩ ꙗко земнꙑ ∴ [b] Нѫждеѫ бо плѣвꙑ носѧще въ кошихъ, ꙗко людие иже ѿ ѩзкъ подобно кошемъ идолꙑ носѧще ∴ 8. [a] Тъгда люди жидовъскꙑѩ ѿ брѣмениꙗ нѫждьнааго, нинѣ же люди вѣрнꙑѩ ѿ т(и)мѣниꙗ идолъскааго ∴ [b] Єгда бо тъма ѡдрьжааше землѧ египетъскѫ, иилите въ свѣтѣ бѣахѫ и никтоже ѿ египтѣнъ не вѣдѣаше ихъ. тѣмь ꙗко въ таинѣ бѣахѫ египтѣни ∴ [c] Тъгда же люди,

---

LXXX. *Annot. ad psalm.* 6. [a] положı е sin. положи и buc. [b] вьзıде sin. изїде sof. — зема sof. — евоупьтьскꙑ sin. егѵпетьскꙑ sof. -скꙑѥ buc. [c] ѧз. sof. — не знаа sof. не знаѩ buc. — оусл. ı sin. 7. [a] отъѩтъ sin. ѿѧть sof. — брѣменъ sin. -нь sof. брѣмене buc. — хрıбетъ sin. хрıб'тꙑ sof. хрьбьть buc. — ѥго buc. [b] поработасте sin. sof. -ста buc. 8. [a] ı изб. sin. sof. buc. [b] боурьнѣ sin. [c] прѣрѣканьѣ sin.

Annot. ad comm. 6. [a] бѣ om. pog. buc. [b] ѥ̂ѵрейскꙑꙗ pog. sof. buc. — вѣрнꙑꙗ pog. sof. buc. (ita et 7 [a]). — тъгда quod ꙗко praecedit in bon. superfluum, neque in pog. sof. buc. legitur. — идольскꙑꙗ pog. sof. buc. — єгѵпеть pog. sof. ѥгупьть buc. [c] ѧзычнааго pog. ѥз. buc. -чьскааго sof. — вѣдѣхѫ sof. вѣдѣахоу buc. 7. [a] тогда pog. buc. — wнѣхь buc. — плинѳова зд. pog. buc. плин'това з. sof. (τῆς πλινθουργίας). — люди вѣрнꙑꙗ pog. sof. buc. — идолскꙑꙗ pog. sof. buc. — ꙗко земльны om. sof., habet pog. buc. [b] ноуждеѫ sof. тоужд. pog. — бо om. pog. buc. — ꙗко и л. pog. sof. buc., ꙗз. pog. 8. [a] тогда pog. buc. — ѥ̂ѵрейскꙑꙗ pog. sof. buc. — ноужааго pog. ноужьнааго buc. -аго sof. — вѣрнꙑꙗ pog. sof. buc. — тимѣниꙗ идольска pog. buc. -аго sof. [b] зема єгѵпетьскѫꙗ pog. -ла -ѫѫ sof. — иїлити pog. sof. изльти buc. — бѣхѫ sof. — видѣаше (sine не) pog. sof. buc. (ἑώρα). — ꙗкоже pog. buc. — melius иїлитѣне pog. иїсрлтѣне sof. изльтѣне buc. (οἱ ἰσραηλῖται). [c] тогда люди pog. buc. тъг. людие sof. —

Digitized by Google

9. Слышнте людніє мон, ꙁасвѣдѣтельствоуѫ вамъ. Ніс͠раілю аще мене послоушаєшн·

10. да не бѫдетъ в' тебѣ б͠ъ новъ. Нн поклоннши са б͠оу тоуждемоу.

11. Аꙁъ бо єсмъ г͠дь б͠ъ твон. Нꙁведын та ѿ ꙁема єгуптьскы. Рашнрн оуста твоа н нсплънн ѩ.

12. Н не послоушаша людніє мон гл͠а моє͠г. Ніс͠раіль не вьнат мн.

13. Н ѿпоустн ѩ по похотемъ

9. Слꙑшнте люднє м͠н, ꙁасвѣдѣтелъствоуѫ вамъ ∵ Нн͠лю аще мене послоушаєшн·

10. ᵃда не бѫдетъ въ тебѣ б͠ъ новъ ∵ ᵇНн поклоннши са б͠оу тоуждеємоу ∵

11. ᵃАꙁъ бо есмъ г͠ъ б͠ъ твон ∵ ᵇНꙁведꙑ та ѿ ꙁема егнпетъскꙑ ∵ ᶜРашнрн оуст͠а т͠а н нсплъна ѩ ∵

12. ᵃН не послоушахѫ люднє мон гласа моєго ∵ ᵇНл͠ъ не вънатъ мн ∵

13. ᵃН ѿтъпоустнхъ ж по похо-

егда жѫдаахѫ н ръптаахѫ. горка бо бѣ вода, ѡсладъча же др͠ѣвомъ. ѡбраꙁъ бо бѣаше кр͠та н кр͠щеннꙗ бꙑваемое ∵

9. Людемъ еврейскомъ слово ∵ Сн рѣчъ аще послоушаешн мене· 10. ᵃне поклоннши са ндоломъ соуетънꙑмъ, еже естъ рѫкотвореномъ ∵ ᵇАꙁъ бо есмъ, гл͠етъ б͠ъ, н нѣстъ б͠а раꙁвѣ мене ∵ 11. ᵃСъꙁдавꙑ та н сп͠ж та ∵ ᵇАꙁъ бо б͠ъ, нꙁбавлен та ѿ работꙑ егнпетъскꙑ, н наведꙑ та на ꙁема ѡбѣщаннꙗ ∵ ᶜПрѣносн͠о сл͠ово къ людемъ вѣрнꙑмъ, ꙗко нсплъннѫ са хвалꙑ г͠на н тѣла н кр͠ъвн х͠вꙑ ∵ 12. ᵃЖндовъст͠нн люде сего словесе ннкакоже рачншѫ послоушатн ∵ ᵇСъмѣжншѫ бо ѡчн, да не вндатъ таннꙑ вѣрнꙑхъ людеи ∵ 13. ᵃꙖкоже свѣщашѫ рече н въжделѣхѫ,

жадааахѫ pog. жедахоу buc. — ѿсладъчѣ pog. sof. — бѣше sof. — кръщеннє (sine н) pog. buc., recte н кр͠щеннꙗ sof. (καὶ τοῦ βαπτίσματος).

LXXX. *Annot. ad psalm.* 9. ᴵ ꙁасъвѣд. sin. buc. — нс͠рлю sof. — ѣште sin. — аще посл. мене buc. 10. ᵇ тоуждемоу sin. sof. buc. 11. ᵃ єсъмь sof. ᵇ ꙁведоі sin. нꙁ'ведын sof. buc. — ꙁемьꙗ евоупьтьскꙑ sin. ꙁемлє ег-скꙑє buc. ꙁ-ла ег-скꙑ sof. ᶜ ісплънѫ sin. (sine н) 12. ᵃ послоушашꙗ sin. -шѫ sof. — людн sin. ᵇ н ніс͠рль sof. н нꙁ͠ль buc. — мнѣ sin. мн sof. 13. ᵃ ꙗ sin. а sof., похотемъ sine по sin., по начннанню ср͠дць buc. п. н. сръдьца sof. ᵇ in sin. omissus, sed sof. et buc. legitur, вь начннанꙑнхь buc.

Annot. ad comm. 9. ᵃ єврейскꙑмь sof. -скомь buc. 9. ᵇ 10. ᵃ соуєтном' pog. -нꙑнмь buc. ᵇ єсъмь, раꙁь|вѣ sof. 11. ᵃ съꙁдавꙑн pog. сьꙁ͠ав' buc. — сп͠сꙑ pog. buc. сп͠сѫ sof. (σώζων). ᵇ рече (pro бо) pog. sof. buc. — наведь pog. наведн buc. -дꙑ sof. — ꙁемла sof. ᶜ нспльннша pog., г͠на pog. sof. г͠нє buc., male г͠ла bon. — кръве pog. sof. крьве buc. 12. ᵃ жндовьстн pog. -'стнн buc. sof. — того sof. — рачнша pog. -шѫ sof. ᵇ смѣжнша pog. buc. — тайн' sof., вѣрнꙑнхъ людні pog. sof. buc. 13. ᵃ ꙗко съвѣщаша pog. buc. — вьжделаша pog. buc. въ-шѫ sof. — ѿст. а pog. sof.

срцъ ихъ. Поидѫтъ в начинанiихъ своихъ.

14. Аще биша людие мои послоушали мене · иiль в' пѫти моя аще би ходiль.

15. Ни ѡ чесѡмже оубо врагы ихъ смѣрилъ бимъ. И на стѫжажщаꙗ имъ възложилъ бимъ рѫкѫ мoѫ.

16. Врази гни сльгаша емоу. И бѫдетъ врѣма ихъ въ вѣкъ.

17. И натроу ꙗ ѿ тоука п'ше-

темъ срцъ ихъ ∴ [b]Поидѫтъ въ начинаниихъ сихъ ∴

14. Аще бихѫ люди мн послоушали мене · илъ въ пѫти мѫ аще би ходилъ ∴

15. [a]Ни о чесомъ оубо врагы ихъ съмѣрилъ бимъ ∴ [b]И на стѫжающѫѫ имъ възложилъ бихъ рѫкѫ мѫ ∴

16. [a]Врази гни сългашѫ емоу ∴ [b]И бѫдетъ врѣма ихъ въ вѣкъ ∴

17. [a]И натроу ѫ ѿ тоука пше-

ѡставихъ скончати помышлениꙗ ихъ, ꙗко досытими бышѫ, рече хъ ∴ [b]Ꙗкоже бо створишѫ, (тако) и въсъ|приѩшѫ ∴

14. Аще бихѫ слышали бꙗ и въ пѫти его ходили, не бихѫ лишили са ѫжичъства бжиꙗ, ни ѫзци бихѫ прѣꙗли славы ихъ ∴ 15. [a]Аще бо не бишѫ съгрѣшили, не бихѫ ѡбладаеми врагы ∴ [b]Възлагааше бо присно бъ рѫкѫ сѫ на врагы ихъ, ти же присно ѿметаахѫ са его ∴ 16. [a]Жидове глаще · не имаме црѣ нъ кесарѣ ∴ [b]Врѣма въ неже съгашѫ боу, жидетъ ѫ в вѣкъ ∴ 17. [a]Прѣносно глетъ вѣрнꙑ люди, ꙗдѫщѫ

ѥ buc. — скон'чѣти sof. — досытими pog. sof. -мыи buc., доситими bon. — быша pog. -шѫ sof., male bon. бѫшѫ. [b] створиша pog. сътв-шѫ sof. сь-ше buc., male bon. приѩшѫ (ἐποίησαν). — тако и pog. buc. sine тако bon. sof. — въсприѩша pog. въс'приꙗса sof. -ѥше buc.

LXXX. *Annot. ad psalm.* 14. ѣште бишѧ sin. бышѫ sof. быше buc. — iнꙗю sin. и иꙁль buc. — въ поти (sic) sin. — моꙗ sof. — ѣште sin. 15. [a] чемьже оубоу sin. — врагъ sin. — бiмь sin. sof. buc. [b] сътож. sin. сътѫж-ѫꙗ sof. — бiмъ sin. бiмь sof. buc. 16. [a] солъгашѧ sin. слъгашѫ sof. сльгаше buc. — вь вѣкы buc. [b] врамѧ (sic) sin. 17. [a] iѫ sin., насыта ꙗ sof. [b] камене sof. buc. — ѩ sin. ꙗ sof.

Annot. ad comm. 14. бѫ слоушали pog. бышѫ слоуш. sof. -ше buc. — в' пѫтъ pog. -техь sof. buc. — не бѫ pog. не бi sof. buc. — ѫжичьства pog. ꙗжъчъства sof. оужич'ства buc. (τῆς συγγενείας), male bon. жꙁычьства. — ни бi ꙗꙁ. sof. ни ꙗꙁыци биша pog. ни ѥꙁ. прiѥли быше buc., приꙗли pog. прѣꙗли sof. — славѫ sof. buc. 15. [a] биша pog. -шѫ sof. быше buc. (bis). [b] рѫкѫ своѫ бъ pog. buc. р. своꙗ б. sof. — post ѿмѣтаахоу се buc. abest его in sof. pog. buc. 16. [a] имамъ pog. buc. -мы sof. — нѫ pog. sof., кесара buc. [b] врѣма то pog. sof. buc. (sed buc. м pro в scripsit). — сьгаша pog. buc. слъгашѫ sof. — жьдетъ pog. ждеть sof. жить buc. — ихъ pog. sof. buc. 17. [a] вѣрныꙗ pog. sof. buc. — ꙗдѫща pog. -щѫ sof.

Digitized by Google

ничнà. И ѿ камене меда насыти ѩ.

ничнà ∵ [b] И ѿ камени меда насӹти ж ∵

LXXXI.

Pog.

∵ Сл҃а · ѱалъ асафовъ ∵

Слово ѿ сън'мищи · ѡбличаѭ кназа ихъ · и призываѫ ѩзык. | · па ·

1. Б҃ъ ста въ сън'мѣ б҃ъ. По срѣдѣ же б҃и раждитъ.

2. Доколѣ сѫдите неправдѫ и лицъ грѣшничь ѡбиноуите са.

3. Сѫдите сироу и нищоу · смѣрена и оубога ѡправдите.

Bon.

∵ Сл҃а · ѱа · асафовъ ∵

Слово ѿ сънъмищи · ѡбличаѫ кназѫ ихъ · и призӹваѫ ѫзӹ ∵ Б҃ъ ста въ сонмѣ б҃ъ ∵ · па ·

1. [a] Б҃ъ ста въ сонъмѣ б҃ъ ∵ [b] По срѣдѣ же б҃и раждитъ ∵

2. Доколѣ сѫдите неправдѫ · и лицъ грѣшничъ ѡбинѹете са ∵

3. Сѫдите сироу и нищоу · съмѣрена и оубога ѡправдите ∵

хлѣбъ таинӹ ∵ [b] Мѣнитъ тъгда водѫ акроѳемъскѫѫ · ннѣ же глетъ не прободенӹхъ ребръ х҃въ ишедъшѫ таинѫ, еже естъ всѣк(о)ѫ сладости вӹсочае ∵

LXXXI. 1. [a] Б҃ъ не идолъ нъ ч҃лкъ · б҃ъ великӹхъ, си рѣчь кназъ ∵ [b] Да покажетъ, кое сего и ѡн(ѣ)хъ разнъство ∵ 2. Запрѣщаетъ дръжѫщимъ земное житие, ѩко на лица и не по правдѣ сѫдатъ ∵ 3. Праведнѣ сѫдите рече кнази, а не на лица · печетъ бо са ѿ смѣренӹхъ и оубогӹхъ б҃ъ ∵

---

[b] тогда pog. buc. тъгда sof. — акроѳомьскѫѩ pog. sof. -том'скоую buc. — ишед'шѫѩ pog. ис'шедьшѫѫ sof. изьшшоую buc. — высочѣе pog. sof. -чаю buc.

LXXXI. *Annot. ad titulum.* Въ конець sin., in sof. et buc. abest. — ѡбличѣа кназа и призываа sof. ѡбл. кн. ихь и пр. buc.

Annot. ad psalm. 1. [a] въ съборѣ sof. — боговь buc. [b] б҃ъ и pog. sof. bon. б҃ы sin. богы buc. (θεούς). 2. не ѡбиноуете buc. sine не sof. 3. ништю sin. — ѡправ'дайте sof.

Annot. ad comm. 1. [a] не їдоль нѫ ч҃вкь sof. не идоль нь buc., quae lectio melior, quam bon. pog. идоленъ, graece habes θεῶν οὐχὶ τῶν εἰδώλων ἀλλὰ τῶν ἀνθρώπων. — ч. б҃мъ великыихъ си рѣчь б҃ъ pog. ч. б-мь в. с. р. богь buc. ч. б҃ъ великыхь с. р. кназь sof., graeca lectio amplior: κατὰ θεὸν μεγάλων καὶ τῶν κατὰ τὴν γῆν μεγάλων τουτέστι τῶν ἀρχόντων. [b] ѡнѣхъ pog. sof. buc. ѡнихъ bon. — разъньствие sof. -'ство buc. 2. дръжѫщиимъ pog., земльноѥ buc. — и не праведоу buc. 3. праведно buc. — бо om. pog. habet sof. buc. — са х҃с pog. buc. са б҃ъ

Digitized by Google

4. Изм҄ѣте оубога и нища. Из рѫкы грѣшничъ избавите и.

5. Не оувѣдѣша ни разоумѣша, въ тьмѣ ходатъ. Да подвижѫт са вєѣ основания зема.

6. Азъ рѣхъ, бози бѫдѣте · и снове вышнюмоу вьси.

7. Вы же ıакоже чл҄вци оумираете. И ıако единъ ѿ кназъ падаете.

8. Въскрсни бже, сѫди земи. Ꙗко ты наслѣдиши въ всѣхъ азыцѣ.

4. [a] Изм҄ѣте нища и оубога ∴ [b] Из рѫкы грѣшъникъ избавите и ∴

5. [a] Не оувѣдѣшѫ ни разоумѣшѫ · въ тъмѣ ходатъ ∴ [b] Да подвижѫтъ са вьсѣ основаниıа зема ∴

6. Азъ рѣхъ, бози бѫдѣте · и снове вышнеемоу въси ∴

7. [a] Вы же ıако члци оумираете ∴ [b] И ıако единъ ѿ кназъ падаетъ ∴

8. [a] Въскрсни бе, сѫди земи ∴ [b] Ꙗко ты насладиши въ всѣхъ ѩзцѣхъ ∴

4. [a] Алъчъна и бесхрамъного · ѡбое же хъ волеѭ приѩтъ ∴ [b] (И)збавите рече смѣренꙑѩ ѿ лихвъ имъникъ и хꙑщъникъ, еда ıако жидове ѡсѫждени бѫдете ∴ 5. [a] Не оувѣдѣшѫ бо ни разоумѣшѫ ѡ хѣ, нъ ѡмрачи са помꙑшление ихъ и срце ∴ [b] Да подвижѫтъ са ѡ бꙑвъшимъ · нарицетъ же и владꙑчнѫ мѫжѫ, ıако подвижа са земле ∴ 6. Азъ рече оучиниихъ вса кназѫ ıако бгꙑ, и властн и дръжати · ти же ѿметаѫтъ са и ѿпадаѫтъ ∴ 7. [a] Вꙑ рече члчъскаıа мѫдръствоуѭще погꙑбаете ∴ [b] Бѣ бо диıаволъ кназъ аггеломъ и за гръдꙑна съпаде · тако и вьсѣкъ кназъ прѣзривъ падаетъ и не въстаетъ ∴ 8. [a] Си рѣчь въскрсъ ꙑѣвъ из мрътвꙑхъ, разори земнѫѭ мꙑслъ ∴ [b] Хво бо наслѣдие бꙑшѫ вси ѩзꙑци вѣровавъше въ-нь ∴

sof. (τῷ θεῷ). — ѿ смѣренїи ихъ и оубогыихъ pog. ѿ с'м-ныхь и -ыхь sof. -ыихь buc. (περὶ τῶν ταπεινῶν καὶ πενήτων).

LXXXI. *Annot. ad psalm.* 4. [a] ізъмѣте sin. sof. — оубога і нішта sin. sof. [b] іздржкъ грѣшьничъ sin. иzь рѫкы грѣшнїчь sof. н. р. грѣш'нниче buc. 5. [a] не оувѣдѣшиıа sin. -шѫ sof. [b] подвіжıатъ sin. -жѫть sof. -жют buc. — земли buc. -ла sof. 6. бози buc. бози sof. — снові вꙑшьноумоу sin. снове выш'немоу sof. вышнıаго buc. 7. [a] чловѣчі sin. [b] male sin. подаете, recte падаете sof. -ıете buc. 8. [a] землі sin. sof. [b] наслѣдїші sof. buc. — во въс. ıаз. sin. въ въс. аз. sof.

Annot. ad comm. 4. [a] и алчьна бо pog. sof. ал'чющаго sine и et бо buc. [b] см-а pog. sof. — лихоимникъ pog. -'ник' sof. buc. — ıако и ж. pog. sof. buc. 5. [a] ни оув-ша pog. -шѫ sof. — раз-ша pog. -шѫ sof. — нѫ pog. sof. — помрачи са pog. sof. wмр. buc. [b] оужаснѫт са pog. -ть са sof. buc. (ἐκστήτωσαν). — м. влчнѫ pog. sof. -чню buc. 6. рече бъ pog. sof. buc. — кназа pog. к'н. sof. — бъ pog. бъ buc. бгы вл. sof. (θεούς). — и ante дръжати om. pog. sof. buc., sed graece: ἄρχειν καὶ κρατεῖν. – ты же sof. ти же ѿмѣтают' се buc. 7. [a] вы же pog. sof. buc. (ὑμεῖς δέ). [b] бо и pog. sof. buc. — за грьдыние buc. (διὰ τὴν ὑπερηφανίαν). — прѣзорївъ pog. sof. buc. 8. [a] вьскрсъ

LXXXII.

Pog. | Bon.

∴ Ѱалъ асафовъ ∴ · пв ·

Іже наре слово ѡ сън'мнщі.|

2. Бже кто ѹподобитъ ти сѧ. Не прѣмльчи ни оукроти бже.

3. Ꙗко се врази твои вьшоумѣша. И ненавидѧщеи тебе въздвигѫ главѫ.

4. На люди твоѩ лѫкавноваша волеѭ. И съвѣщаша на стыѩ твоѩ.

∴ Пѣ · ψа · асафвъ ∴ · пв ·

И нарече слово ѡ сънъмнщи∴

2. [a]Бже кто оуподобитъ сѧ∴ [b]Ни прѣмъ|чи ни оукроти бже∴

3. [a]Ꙗко се врази твои въшоумѣшѧ∴ [b]И ненавидѧщеи тебе въздвигошѧ главѫ∴

4. [a]На люди тѧ лѫка|вноваша волеѭ∴ [b]И съвѣщашѧ на стыѩ твоѩ∴

LXXXII. 2. [a]Гла людеи евреискыхъ се · оудивлъше сѧ ѡ падении врагъ своихъ∴ [b]Си рѣчъ не помлъчи не съмлъчи на стѫжаѫщиѩ намъ∴ 3. [a]Ѡкрѣпишѧ сѧ си рѣчъ (въ слоухъ) всѣмъ. сѫтъ (же) жидове, иже на ха ба въшоумѣвъше∴ [b]Си рѣчъ народъ събрашѧ жзци на люди · глава бо естъ множъство∴ 4. [a]Много рече на люди жидовъскыѩ къзновашѧ врази, волеѩ даѫще дроугъ дроугоу, како ѩ бишѧ погоубили∴ [b]Мънѣахѫ бо сѧ тогда сти сѫще жидове. глетъ же и ѡ црви, зане бѣ ста∴

---

pog. въ-сь sof. вьскрсе buc. (ἀναστάς). — землънѫѩ sof. buc. [b]быша pog. -ж sof. — аз. pog. sof. — вѣровавшеи pog. buc. -ше sof. (πιστεύσαντα).

LXXXII. *Annot. ad titulum.* Пѣснь sin. sof., in buc. abest. — пъсаломъ ас. sin. — и іначе sof. иже наре buc. (ἔστι δέ). — съньмнщи sof. сьн'м. buc.

Annot. ad psalm. 2. [a]sin. buc. add. тебѣ, sof. оуподобітъ ті сѧ. [b]не прѣмл. sin. sof. buc. — бъ sin. бе sof. buc. 3. [a]въшюмѣшѩ sin. [b]въздвигѫ sin. sof. -оше buc. 4. [a]твоѩ sin. -ѧ sof. лѫк-шѩ sin. [b]съв-шѩ sin. — свтыѩ твоѩ sin. -ѧ sof.

Annot. ad comm. 2. [a]людиі еуреискыихъ съ pog. люді еу. сз sof. -сь buc. — ѡ падениі pog. -ін sof. [b]ни съмльчи pog. sof. omis. buc. — стѫж-аѩ pog. -жѧ sof. 3. [a]оук- -шѧ сѧ pog. — вь слоухъ pog. въ слоухь sof. вь сл. buc., in bon. haec verba omissa (εἰς ἐξάκουστον). — сѫт' же pog. sof. buc. (εἰσὶν δέ). — вьшоумѣше buc. (ἠχήσαντες). [b]събраша ѩз. pog. -шѫ а- sof. -ше се buc. (graec. ὀχλοποιήσαντες, vl. ὠχλοποίησαν). 4. [a]жид-ѧ pog. sof. — къзноваша pog. -шѫ sof. (ἐτεχνάσαντο). — вола pog. sof. (γνωμοδοτοῦντες). — тако pog. buc. како sof. (πῶς). — бѫ pog. бышѫ sof. бише buc. — потрѣбили pog. sof. buc. (ἐξολοθρεύσωσιν). [b]мнѣхѫ sof. м'нѣахоу buc. — тъгда pog. sof.

Digitized by Google

5. Рѣша · придѣте и да потрѣбимъ ꙗ ѿ ꙗзыка. И не помѣнет сѧ имѧ иилево к томоу.

6. Ꙗко съвѣщаша ииномышлениїмъ к себѣ. | На тѧ завѣтъ завѣщаша ·

7. села идоумѣнска измаилитѣне. Моавъ и агарене ·

8. гевалъ и амонъи амаликъ. И иноплеменьници съ живѫщиїми вь тоурѣ.

5. [a]Рѣшѫ · придѣте и потрѣбимъ ѫ ѿ ѩзыкъ ∴ [b]И не помѣнетъ сѧ имѧ илево к томоу ∴ |

6. [a]Ꙗко свѣщашѫ иномыѣшлениемъ въкоупѣ ∴ [b]На тѧ завѣтъ завѣщашѫ ·

7. села идоумѣнска измаилътѣне ∴ Моавъ и гарѣне ·

8. [a]гевалъ и аммонъ и маликъ ∴ [b]И иноплеменьници съ живѫщиими въ тоурѣ ∴

---

5. [a]Си рѣчь да ни ѩзкъ же нарицаѭтъ (сѧ) ∴ [b]Ѕѣло бо противлѣахѫ сѧ жидомъ ѩзици потрѣблѣеми ихъ ради ∴ 6. [a]Налегошѧ бо ꙗко единоѭ дѹшеѭ въкоупѣ ∴ 6. [b] 7. Неѡбрѣзанꙑѩ ѩзꙑі глетъ, ꙗко свѣщашѧ дроугъ съ дроугомъ на нлѣ, да истрѫжтꙑ-и · ѡбаче ничтоже его погыбе. идоумѣа бо сконъчаваѭщи сказаетъ сѧ. не послоушашѧ вѣрꙑ · измаилите же сказаѭтъ сѧ послоушаѭще ∴ 8. [a]Моавитѣни и агарини свѣщашѧ сѧ съ црмъ геваломь и аммономъ и амаликомъ на ѩзкъ жидовъскꙑ ∴ [b]Иноплеменници падаѭще съказаѭтъ сѧ · ти бо въ ѡдръжани идолѣстѣ падѫ. тиръ бо съдръжание сказает сѧ ∴

LXXXII. *Annot. ad psalm.* 5. [a]рѣшѩ sin. — и да потр. sof. — ѩ sin. а sof. — ѩз. sin. ѧ-ка sof. 6. [a]съв-шѩ sin. — единомышлѥниѥ buc. — къ себѣ (pro въ коупѣ) sin. [b]за-шѩ sin. 7. [a]ід-аѣ sin. — ізмаілитѣне sin. sof. исмаилите buc. — і агарѣнѣ sin. и агаріне sof. и агаряне buc. 8. [a]вевал sin. геваль sof. buc. — и імамънъ sin. и ам'монь sof. амонь buc. — амалікъ sin. sof. buc. [b]інопл. (sine и) sin. sof. — male віторѣ sin.

Annot. ad comm. 5. [a]да ї ни pog. sof. да и нии buc. (μήτε, vl. μηδέ). — ѧзыкы pog. buc. -кь sof. (ἔθνος). — male bon. нарицаѭтъ же ж, recte наріцаѫт' сѧ pog. -ть сѧ sof. buc. (ὀνομάζωνται). [b]протівлѣхѫ сѧ sof. — жидовомь buc. — ѧз. pog. sof. 6. нал-а pog. 7. [a]н-ѧ ѩз. pog. -ѧ sof. неѡбрѣзан'ныѥ ѥз. buc. — съвѣщашѧ pog. -шѫ сѧ sof. — истрѫжтъ и pog. -ть и sof. sine и buc. (συντρίψαι αὐτόν). — нѫ ѡб. sof. — идоумеа pog. sof. buc. -ѣи bon. — искон'чав. pog. buc. -чѣв. sof. — посл-ша pog. -шѫ бо sof. — измаилити pog. sof. buc. — посл-щии buc. 8. [a]моавітѣне pog. sof. buc. — агарѣне sof. -ѩна buc. -- съв-ша pog. (sine сѧ) -ѫ sof.: συνεφώνησαν. — ѩз. жидовьскъ pog. ѧ. -скы sof. ѥзыкы ж-скые buc. (κατὰ τοῦ ἔθνους Ἰουδαίων). [b]ти оубо sof. pog. buc. (οὗτοι οὖν). — ѡдръжанні идол'стѣмъ pog. -їи -'сцѣмь sof. оудрьжании идол'стѣ buc. (ἐν τῇ συνοχῇ τῶν εἰδώλων). — тоурь pog. sof. — съдръжанъ pog. -н'но buc. съдръжаніе sof. (συνοχή).

9. И бо и асуръ с ними приде. Быша в застѫплениѥ сномъ лоѳовомъ. | 10. Створи ѥмоу ꙗко и мадиамоу и сисарѣ. | И ꙗко и авиновн в потоцѣ кисоwвѣ. 11. Потрѣбиша са въ ендорѣ. Быша ꙗко гнои земныи. 12. Положиша кназа ихъ ꙗко

9. ᵇБъıшѧ въ застѫпленне сно(мъ) лотовомъ ∵ 10. ᵃСътвори имъ ꙗко мадиамоу и сисарѣ ∵ ᵇꙖко авиновн въ п|тоцѣ кусовѣ ∵ 11. ᵃПотрѣбишѧ са въ | ендорѣ ∵ ᵇБъıшѧ ꙗко гнои земнъı ∵ 12. Положи кназѧ ихъ ꙗко ѡрива·

---

9. ᵃДобродѣшно бо и тъ пріде на погыбѣль жидовьскѫ. асуръ бо добродѣшьствоуѫ сказаѥт са ∵ ᵇЛюди еврейскъıѧ ꙗко затворени испровръгѫ снове лотови, лотъ бо сказаетъ са затворенъ ∵ 10. ᵃДа ꙗкоже ѡни рече дроугъ на дроуга воева, ꙗко сисара мъна вътвръдан(ти) са оумръщвенъ бъıстъ· тако и ѡметаѭщен са бга погъıблатъ. сисара же естъ діаволъ ∵ ᵇОнъ бѣжа въ потокъ ꙗко мна живъ бъıти, оумръщвенъ же бъıстъ тоу. навинъ естъ июда прѣдавъ ха въ потоцѣ кедръстѣмъ ∵ 11. ᵃВъ злоѡбразнѣ мѣстѣ· аждоръ бо безълѣпне сказаетъ са ∵ ᵇѠничижени (и) поприни ∵ 12. Орива вранъ естъ соухъ мрътвъ, знвъ влъкъ, (зевеи жрът'вникъ,) салмона повръженъ. тако рече да бѫдѫтъ троупиꙗ животъ нечистъ ∵

LXXXII. *Annot. ad psalm.* 9. ᵃin bon. omissus, in sin. sic legitur: ıбо ı ѣсоухъ (-ръ?) съ німі пріде, in sof.: ибо и асурь ..., in buc.: ибо и ас'урь ... ᵇсномъ sin. -мь sof. — лоѳовwмь buc. 10. ᵃѣко ı sin. — сісара sof. сисарѣ sin. buc. ᵇѣко ı sin. — їавїмовї sof. авимоу buc. — кісовѣ sin. sof. кис'сwвѣ buc. 11. ᵃпот-шꙗ sin. — въ ꙗньдорѣ sin. въ ен'дорѣ sof. вь аюндорѣ buc. ᵇземьноı sin. -мльны sof. -мнын buc. 12. к'наза sof. — ѣко ı орова sin. ꙗко ї ѡрїва sof. — ı салъманоу sin. -нѫ sof. -на buc. — вьсꙗ (sine и) sin. sof. buc. — кънꙗзꙗ sin. кназа sof.

Annot. ad comm. 9. ᵃe cod. pog. depromptus, in bon. abest versiculus psalmi simul cum commentario. — асурь sof. — доб-а sof. ᵇеурейскыа pog. sof. — затворени pog. -н'ни buc. -нъı bon. sof. — лоѳови pog. -тови sof. — лоѳъ pog. -ѳь buc. -ть sof. 10. ᵃк'то ꙗкоже buc. — рече om. pog. buc. — воеваша pog. -шѫ sof. -ше buc. — ꙗко и pog. buc. — сисарѣ pog. buc. -а sof. — са om. pog. buc. habet sof. (вътвръди са emend. in вътвръдити са: ἠσφαλίσθαι). — погыбнѫтъ pog. sof. — сисар' же pog. buc. -ра же sof. ᵇавинь бѣжа buc. (ἐκεῖνος). — мъна sof. — оумр'щ'влень buc. — авимь ѥсть buc. — прѣдавыи гда pog. -вы sof. -вьи га buc. — кедрьстѣамь sof. -стѣ pog. buc. 11. ᵃзлобнѣ pog. buc. злоѡбраз'нѣ sof. (ἀσχήμῳ). — аен'доръ sof. ендоръ pog. ѥндорь buc. ᵇоуничьжени и попр. pog. -чьжены и поприни buc. оуничиж. sof. 12. орнвъ pog. sof. buc. — ѹхъ pog. оухь buc., male pro соухь sof. (ξηρός). — uncis incl. verba in bon. desunt:

ѡ҆рнва ѝ ꙁнва ѝ ꙁевеа҆· ѝ сал҆монѫ· вса кнаꙁа ѝхъ.

13. Їже рѣша да насладнмъ себѣ ст҃нло бн҃е.

14. Бж҃е моѝ положн ꙗ ꙗ҆ко коло. Ꙗ҆ко стьблнѥ прѣд лнцемъ вѣтрꙋ.

15. Ꙗ҆ко ѻ҆гнь ѝже попалнтъ дѫбравы. Ѝ ꙗ҆ко пламенъ пожагаꙗ҆ѝ горы.

16. Тако пожⷷешн ꙗ боꙋреѭ твоеѭ. Ѝ гнѣвомъ твоѝмъ сматешн ꙗ.

н ꙁнва н ꙁевеа҆ н салъмона· ѝ вса кнаꙁѫ нхъ ∵

13. Нже рѣшѫ да наслѣднмъ себѣ свт҃нло бж҃не ∵

14. ᵃ Бж҃е мон положн ѫ ꙗ҆ко коло ∵ ᵇ Ꙗ҆ко ст҃ъбле прѣдъ лнцемъ вѣтрꙋ ∵

15. ᵃ Ꙗ҆ко ѡ҆гнъ нже попалнтъ дѫбравꙑ ∵ ᵇ Ꙗ҆ко пл҃аменъ пожнгаѫ горꙑ ∵

16. ᵃ Тако пожежешн ѫ боꙋреѭ твоеѭ ∵ ᵇ Н гнѣвомъ твнмъ съматешн ѫ ∵

---

13. Прѣжде бо съгрѣшенніа҆ лю҆дъска честъна бѣ цр҃кви ꙗ҆ко храмъ божеѝ· н хранима бѣ богомъ ∵ 14. ᵃ Непостоꙗ҆нно рече, ѡ҆во лн горѣ, ѡ҆во лн долꙋ, тако бо врътнтъ са коло ∵ ᵇ Н стебле бо на гомнѣхъ лежѫ расыпаетъ са ѿ вѣтрѣ ∵ 15. ᵃ Ꙗ҆ко бо егда въ чѧщѫ дѫбравънѫѫ ѡ҆гнъ вънидетъ н въскорѣ попалнтъ· тако гнѣвъ бжеѝ на ꙗ҆ꙁꙑцѣхъ протнвнꙑхъ бꙑстъ ∵ ᵇ Горꙑ глетъ бѣсꙑ· нсполъшѫ же снлоѭ прстго дх҃а ∵ 16. ᵃ Тако ѝ врагꙑ нлевꙑ, чл҃вѣчьствънꙑꙗ н раꙁꙋмнꙑꙗ, пожеже гнѣвъ бжн ∵ ᵇ Єгда бо гнѣвъ посла ѝмъ, трепетъ бꙑ вьсѣмъ ꙗ҆ꙁꙑкомъ ∵

ꙁевеї sof. ꙁевеє pog. ꙁевеа buc. — жрътъвнннкь sof. — сал҆мана же pog. buc. sine же sof. — тако рⷱ҇е боꙋдоꙋть buc.

LXXXII. *Annot. ad psalm.* 13. рѣшѧ sin. — насладімь sof. 14. ᵃ бж҃ sin. — ѩ sin. ѧ҆ sof. ᵇ стеблıе sin. стъблнє sof. трьсть buc. — лнцемь sin. sof. 15. ᵃ ı (pro ıже) sin. — дѫбровꙑ sin. -равы sof. buc. ᵇ пожѣгаѭı sin. пожагаа҆ѝ sof. пожнгаѥ buc. 16. ᵃ поженешı sin. sof. buc. (melius quam bon. пожежешн, gr. καταδιώξεις). ᵇ омоутншн ѝ buc. — ѩ sin. ѧ҆ sof.

Annot. ad comm. 13. чьстна бо pog. чъстна sine бо sof. чтнаа бо buc. — црквы pog. — бжнї pog. — хранима (sine бѣ) pog. buc. хранни҆ sof. 14. ᵃ непостоѝн҆но pog. sof. buc. ᵇ стьблнѥ pog. buc. стъблнє sof. (sine н). — на гоумнѣ pog. sof. buc. — лежа pog. -жѫ sof. — расыплеть са sof. 15. ᵃ чащıѫ pog. sof. — дѫ-нжıѫ pog. — -ѫ поп. pog. — вьскорѣ ѫ omis. sof., habet buc. — бжнѝ pog. buc. — ꙗ҆ꙁыцѣхъ нечьстнвыѝхъ· pog. ѧ҆. нечъс-ыхь sof. ᵇ ѝсп-шѧ же pog. — ѻ҆гнемь (pro снлоѫ) pog. sof. buc. (τῷ πυρί). — стго pog. sof. 16. ᵃ чювьствьныѧ҆ pog. sof. — р-ныѧ҆ pog. sof. — бжнѝ pog. бн sof. ᵇ самѣмъ ѧ҆ꙁ. pog. -мь sof. buc.

Digitized by Google

17. Испльни лица ихъ досажденна. И възыщжтъ имене твоего гдн.

18. Да постыдат са и сматжт са въ вѣкъ вѣкоу. И посрамлѣжт са и погывнжтъ.

19. И познажтъ ꙗко има тебѣ гъ. Ты единъ вышнії по всей земи.

17. ª Испльни лица ихъ досажденнѣ ∴ ᵇ И възыщжтъ имени твоего гн ∴

18. ª Да постыдатъ са и сматжтъ са въ вѣкъ вѣка ∴ ᵇ И посрамат са и погыбнжтъ ∴

19. ª И познажтъ ꙗко има тебѣ гъ ∴ ᵇ Ты единъ вышнии по всей земи ∴

LXXXIII.

Pog. Bon.

∴ В ко · ѡ точилѣхъ сновъ кореѡвъ ѱаломъ ∴ · пг ·

ѡ олтарнхъ прорчьство · людемъ жидовьскомъ глетъ · снове кореови тѣла кромѣ сказажт са · понеже

∴ В ко · ѡ точилѣхъ · ѱа сновъ кореѡвъ ∴ · пг ·

о ѡлътарихъ пррк слово · людемъ жидовъскыимъ глетъ · снове бо кореѡви фалакрома съказаетъ са ·

---

17. ª Въскрьсъшоу хоу из мрътвы бечестьни бышж жидове стоудомъ ∴ ᵇ Възыщжтъ оубо, нъ не ѡбращжтъ ∴ 18. ª До вѣка бо ни стоудъ ихъ ни трепетъ прѣстанетъ ∴ ᵇ Въ тои днъ егда оузратъ ха на прѣстолѣ славнѣ, стоудомъ велиемъ погыбнжтъ въ геѡнѣ ѡгньнѣи жидове ∴ 19. ª Тогда всѣ тварь познаетъ силж бжиж, паче же жидове ∴ ᵇ Видѣвъше непостижимжж силж тъгда оувѣдатъ, ꙗко влка всѣмъ бъ ∴

LXXXII. *Annot. ad psalm.* 17. ª досажденнꙗ sof. бес'чьстнꙗ buc. ᵇ възиштжтъ sin. sof. възыщ. buc. — имене sof. 18. ª съматьт' са sof. смоутет' buc. — вѣкоу sin. sof. вѣка buc. ᵇ посрамлꙗют' се buc. 19. ᵇ вышьнеи sin. — вьсеи земли sin. всеи земли sof. buc.

Annot. ad comm. 17. ª бечьстии быша pog. бечъ. -шж sof. ᵇ възіщ. sof. — иж pog. sof. — ѡбрѣщоуть buc. 18. ª стоудь sine ихь pog. buc. — трепетъ ихъ pog. sof. buc. — не прѣст. buc. ᵇ тъ днь pog. въ тъ днь sof. вь днь buc. — на omis. sof. — и стоудомъ pog. и сь стоудомь buc. — вь геенѣ pog. sof. — ѡгньнѣ sof. pog. вь геѡнѣ ѡ-нѣи buc. 19. ª тъгда sof. ᵇ непостижнжж pog. -ноую buc. -'нжж sof. — male bon. члка pro влка uti omnes alii legunt (δεσπότης).

LXXXIII. *Annot. ad titulum.* Въ конець sin. — сномъ кореовомъ пьсаломъ sin. сновь кореѡвь sof. buc. — прорчьство (pro пррк слово) sof. buc. (ἡ προφητεία). — бо om. buc. — фа-

Digitized by Google

погоубнша жндове вьса · ҁаконь пророка · жрътвы прнношенна҃ · начат'кы · ӥ самѫ цр҇квъ · точїла же гл҃етъ ѻ҆латара · ҁане на тѣхъ кръвь хв҃а · ꙗ҆ко вїно чрѣплемо ѥ҆ст҇. |

2. Коль въҁлюбена села твоа́ гн҃ снлъ.

3. Желаѥ҆тъ ӥ ӥсконча́ваѥ҆т са дш҃а моа́ въ дворы гн҃а. Ср҃це моѥ҆ ӥ плътъ моа́ възрадоваcте са на бА҃ жнва.

4. Ӥ бо п'тнца ѡ҆брѣтаѥ҆тъ себѣ храмнн҇. | Ӥ гръл нца гнѣҁдо себѣ ӥдеже положн п'тен'ца своꙗ҆. Олта-

понеже погоубнш ѫ жндове всн · ҁакона пр҃ркꙑ жрътвꙑ прнношеннꙗ҃ · пачѫтъкꙑ н самѫ кръвъ · точнла же гл҃етъ ѿлатара · ҁане на тѣхъ кръвъ хв҃а · ꙗ҆ко внно чр҃ѣплемо естъ ∴

2. Колъ въҁлю҃бенаа села т҃а гн҃ снлъ ∴

3. [a] Желаѥтъ нско҃нъчаваетъ са дш҃а м҃а въ дво҃рꙑ гн҃а ∴ [b] Ср҃це м҃е н плътъ м҃а възра҃доваст҃а са ѿ бз҃ѣ жнвѣ ∴

4. [a] Н бо пт҃нца ѡ҆бр҃ѣте себѣ храмннѫ ∴ [b] Н гр҃ълнца гнѣҁдо себѣ ндеже положн пт҃енъцѫ с҃ѫ ∴ [c] Олъ-

---

LXXXIII. 2. [Колъ въҁлю҃бенаа села т҃а гн҃ ∴] О цр҃ъкъвахъ слово · тꙑ бо лю҃бнмꙑ ѿ б҃а, ꙗ҃ко села его сѫтъ, ҁане въсѣлѣетъ са въ на ∴ 3. [a] На бж҃нѫ чл҃къ желаетъ н тъщнтъ са въ цр҃ъковъ ∴ [b] Господъскꙑ чл҃овѣкъ [н чл҃къ] на божъст҃во ∴ 4. [a] Хр҃ъ тѣло адамле · пт҃нца же нарнцаетъ са, ҁане к намъ снндe ∴ [b] Гръ лнца цр҃квн ѡ҆брѣте тѣло хв҃о, гн҃ѣҁдо нетл҃ѣнно, н в немъ положн чѧда своꙗ҃, пнтѣѭщн тѣломъ н кръвнѫ хв҃оѫ ∴ [c] На тѣхъ бо раҁдѣлѣетъ ꙗ҃ко хлѣбъ тѣло хв҃о чѧдомъ своннмъ цр҃квн ∴ [d] Н цр҃ъ бо н б҃ъ хр҃ъ естъ, ꙗ҃ко томоу ѡ҆бръжчена ∴

лакромѣ sof. тѣла кромѣ скаҁают се buc. (φαλάκρωμα). — въсѣ sof. все buc. -- ҁаконь buc. (graece: πάντα νόμον). — а҃ пр҃рокы sof. пр҃рка buc. (προφητείας, vl. προφήτας). — начатькы sof. (ἀπαρχάς). — цр҃ковь sof. цр҃квь buc. (αὐτὸν τὸν ναόν, itaque male bon. кръвъ). — почръплемо sof. чрѣплемо buc.

LXXXIII. *Annot. ad psalm.* 2. коль възлюблена селъ (?) sin. к. въҁ'любена села sof. к. вьҁлюблѥна с. buc. 3. [a] ӥ ӥсконьчѣваѥ҆ть са sof. buc. [b] плоть sin. плъть sof. — въҁрадоваcте sin. sof. вьҁ-ста buc. — на б҃а жнва sof. ѡ бз҃ѣ жнвѣ buc. 4. [a] пьтıца sin. п'т. sof. [b] ıждеже sin. ндѣже buc. — пьтеньцѩ своѩ sin. п'т. -а҃ sof. [c] твоѩ sin. -а҃ sof. [d] цѣсарь моı б҃ъ моı sin.

Annot. ad comm. 2. любнмн sof. — въселѣѥ҆т' са sof. buc. — вь нѣ pog. вь нѩ buc. въ на sof. 3. [a] бн҃а sof. бжт҃во buc. — вь цр҃кве pog. buc. въ ц. sof. [b] гд҃ьскыи pog. sof. buc. — н чл҃къ omiss. in pog. sof. buc. neque graece legitur. 4. [a] птнца бо pog. buc. -же

Digitized by Google

ра твоѧ҃ гн҃и силъ. Цр҃ю мои и б҃же моѝ.

5. Блажени живѫщеи в҆ домоу твоѐмь.| Въ вѣкъ вѣкоу въсхвалѧтъ тѧ.

6. Блаженъ мѫжь ѥмоуже ѥстъ застѫпленниѥ ѥмоу ѿ тебе. Въсхожденнѧ вь ср҃ци своѥмъ завѣщѧ.

7. Въ ѫдоль плачевнѫ в҆ мѣсто ѥже положї.| И бо бл҃вениѥ дастъ законъ даѧи.

тара твоѧ гн҃и силъ ∴ [d] Цр҃ю мои и б҃же мои ∴

5. [a] Блажени живѫщеи въ домоу твеимъ ∴ | [b] Въ вѣкы въсхвалѧтъ тѧ ∴

6. [a] Блаженъ мѫжь емоу|же ѥстъ застѫпление ѥмоу ѿ тебе ∴ [b] Въсхождениѧ въ ср҃ци своемъ завѣщѧ ∴

7. [a] Въ ѫдолъ плачевнѫ въ мѣсто еже положи ∴ [b] И бо бл҃ние дастъ за|конъ даѧи ∴

---

5. [a] Въ цр҃кви та бо домъ б҃жи ѥстъ. блажени оубо живѫщеи въ неи вѣрожѧ и миромъ ∴ [b] Таковии бо и въ нынѣшниимъ вѣцѣ блажени и въ бѫдѫщиимъ хвалѧще бо съ аггелы не прѣстаѫтъ ∴ 6. [a] Блаженъ бо тои въ истинѫ ч҃лкъ и тръблаженъ, емоуже естъ оупв҃ание его на г҃а и застѫпление ѥмоу ѿ б҃а ∴ [b] Си рѣчъ комоу прис҃но на ср҃ци въсходѧтъ ѩже ѿ сѫдѣ, и завѣщаваетъ себѣ рокъ хранитти заповѣди б҃жиѫ ∴ 7. [a] Тоу бо хощетъ б҃ъ сѫдити нами сътвѣрнаѩ· потрѣба оубо присно оума имѣти, си рѣчъ на мѣстѣ егоже избра сѫдови ∴ [b] Тогда бо въсприимѫтъ праведнии мъздѫ и посл҃ании бѫдѫтъ въ раи ∴

---

sof. — сънидѣ sof. [b] цркы pog. -кви sof. buc. — чада, питаѩщи pog. -тѣѩщи sof. — кръвїѩ хвоѩ sof. [c] раздѣлѣѫтъ pog. -ѣть sof. buc., чадомъ pog. -ь sof. [d] цр҃ъ sine и pog. buc. — цркви ѥстъ хс pog. buc. цркви хс ѥсть sof.

LXXXIII. *Annot. ad psalm.* 5. [a] живоущие buc. — твоемь sin. sof. [b] вѣкъ вѣкомъ sin. -кы вѣкомь buc. — сѧ (pro тѧ) sin. 6. [a] моу (pro емоу) sin. [b] вьх. (?) sin. и въсх. sof. — въ сръдьце своѥ sin. 7. [a] ждоль плачевьнѫѭ sin. ѫдолъ пл-нѫ sof. — на мѣстѣ иже buc. [b] блс҃твенїѣ sin. — законодаѧи sin. законь даѧи sof. buc. (ὁ νομοθετῶν).

Annot. ad comm. 5. [a] домъ бо б҃жї ѥстъ та pog. sof. -та ѩсть buc. — оубо om. sof. — вѣроѫ sof. [b] и ante въ нынѣшнемь om. sof. buc. — съ агг҃ли sof. 6. [a] бл. б. вь ист. и тръбл. ч҃лкъ тъ pog. sof., omisso ть buc. — оупованию buc. [b] на ср҃ци pog. -це sof. buc., въсходитъ pog., ѩже pog. sof. buc. (τὰ περὶ τῆς κρίσεως), bon. ѩко. — б҃жиѫ sof. заповѣдь б҃жию buc. 7. [a] сѫд. б҃ъ сътвѣанаѩ нами pog. buc. с. б. нами сътвѣанаѩ sof. — оума пр. тамо имѣти pog. buc. оубо прїсно оума тамо им. sof. — ѥже pog. buc. ѥгоже sof. — нарече сѫдити pog. рече соудити buc. нарече сѫдови sof. (εἰς τὸν τόπον ὃν ὥρισεν τῇ δίκῃ). [b] тъгда pog. sof. тогда buc. — вьсп-ѧтъ pog.

Digitized by Google

8. Поидѫтъ ѿ силъ въ силѫ. Ꙗвит са б҃ъ б҃мъ вь сиѡнѣ.

9. Г҃и б҃же силъ оуслыши мл҃твѫ моѭ. Вьноуши б҃же ꙗ҃ковль

10. ꙁащитьниче нашъ виждъ б҃же. И прiꙁри на лице х҃а твоего.

11. Ꙗко лоуче д҃нь единъ въ дворѣхъ твоихъ паче тысащь. Иꙁволихъ приметати са в домоу б҃а моего паче. Неже ли жити вь селѣхъ грѣшничи. |

12. Ꙗко мiлость и истинѫ любитъ г҃ъ б҃ь. Благодатъ и славѫ

8. [a]Поидѫтъ ѿ силы въ силѫ ∵ [b]Ꙗвитъ са б҃ъ б҃мъ въ сиѡнѣ ∵

9. [a]Г҃и б҃е силъ оуслыши м҃вѫ моѫ ∵ [b]Въноуши б҃же иꙗковлъ ∵

10. [a]ꙁащитъниче нашъ виж҃ъ | б҃же ∵ [b]И приꙁри на лице х҃а твоего ∵

11. [a]Ꙗко лоуче д҃нъ единъ въ дворѣхъ т҃ихъ паче тысѫщи ∵ [b]Иꙁволихъ приметати са въ домоу б҃а моего паче ∵ [c]Неже ли жити въ селѣхъ грѣшничи ∵ |

12. [a]Ꙗко милостъ истинѫ любитъ г҃ъ ∵ [b]Б҃ъ б҃лтъ и славѫ дастъ ∵

---

8. [a]Отъ сѫщиа поидѫтъ ст҃ии въ раи пищѫ ∵ [b]Б҃ъ ст҃ыхъ · въ сиѡнѣ бо егда придетъ въ славѣ сѫдити всѣмъ ∵ 9. [a]Пр҃р прѣжде оуꙁрѣвъ си молитъ б҃а, да тамо прославленъ бѫдетъ ∵ 9. [b] 10. [a]Ст҃ии тъгда хвалаще покланѣѫтъ са ∵ [b]Въси бо помаꙁани б҃ви крѫщениемъ ∵ 11. [a]Паче всѣхъ бо д҃нии житиꙗ сего единъ часъ лоуче естъ въ ц҃рвѣ н҃бснѣмъ почити ∵ [b]Колико бо етеро въꙁдании(е) приемлетъ смѣрѣѭщааго са въ ц҃рви б҃жии паче домовъ ц҃ркꙑхъ свѣтелъ ∵ [c]Въ домовѣхъ грѫдыхъ и нечестивꙑхъ ч҃лкъ, ихъже домове сѫтъ въ клатвѣ. 12. [a]Милостꙑна бо и

LXXXIII. *Annot. ad psalm.* 8. [a]поидѫ sin. -ть sof. buc. (πορεύσονται). [b]авьатъ sin. 9. [a]б҃ъ sin. 10. [b]прiꙁьри sin. — г҃а sin. 11. [a]дьнь sin. — тысѧштъ sin. -ащь sof. -соущь buc. [b]приметати са sof. — въ домъ sin. [c]неже sine ли sin. 12. [a]I ꙗко sof. — и ист. sof. buc. — г҃ъ б҃ъ sof. [b]б҃лть sine б҃ъ sof. [c]блага buc.

Annot. ad comm. 8. [a]пищѫ pog. -ще buc. (τῆς τρυφῆς). 9. [a]прославень pog. sof. -вленъ buc. 10. [b]г҃ви pog. sof. buc. (κυρίου). 11. [a]д҃нiи pog. sof. buc. — сего житиꙗ pog. sof. buc. — чѣсь sof. — лоучиi pog. -че sof. -ч'шии buc. — въ ц҃рви sof. -твѣ buc. — н҃бснѣа sof. [b]толико sof. (πόσῃ). — бо om. pog. buc. — въꙁдаание pog. -ниѥ sof. -даниѥ buc. — ц҃ркы pog. -кыи sof. довь (sic) ц҃рскыихъ свѣтль buc. (ὑπὲρ οἴκους βασιλικοὺς καὶ λαμπρούς). [c]домохъ pog. buc. домовохъ sof. — грѫдыихъ pog. — нечьстивыихъ pog. buc. прѣꙁорiвыхъ sof. (ἀσεβῶν). — дове (pro домове) pog. домовѣ buc. — вь клѧтвѣ buc. 12. [b]вь истиноу om. buc. [c]ꙗкоже бо buc., и ante ходащаꙗ pog. om. и х-жа sof. — лишат са pog. -жть са sof. — си pog., om. sof.

Digitized by Google

дастъ. Гдъ не лишитъ добра ходащиихъ незлобож.

13. Гн бже силъ, блаженъ мжжь оупьвааи на та.

| ᶜГъ не лишитъ добра ходащихъ незлобож ∴

13. Гн бже силъ, блаженъ мжжъ оупъважи на та ∴

LXXXIV.

Pog.

∴ Въ ко · сновъ кореовъ ѱаломъ ∴ · пд ·
ѡ вѣровавьшиихъ ѿ людиі жидовьскъ ре са прочтв.|

2. Благоволилъ еси гн земж твож. Възвратилъ еси плѣнь иаковль.

3. Ѡпоустилъ еси беззаконие людем своиі. Покры вса грѣхы ихъ.

4. Оукротилъ еси всъ гнѣвъ твои. Възвратиль са еси ѿ гнѣва ıарости твоеıа.

Bon.

∴ Въ ко · сновъ кореѡвъ · ѱа ∴ · пд ·
Ѡ вѣровавъшихъ ѡтъ людеи · жидовъскъıхъ · рече са пророчъство ∴

2. ᵃБлаговолилъ еси гн земи|ж твож ∴ ᵇВъзвратилъ еси плѣнъ иаквлъ ∴

3. ᵃОтъпоустилъ еси беззаконие людеи твоихъ ∴ ᵇПокръı вса грѣхъı ихъ ∴

4. ᵃѠкротилъ еси весь гнѣвъ твои ∴ ᵇВъзвратилъ са еси ѿ гнѣва ıарости твоеж ∴

истинъı ничтоже славнѣе ѿ ба ∴ ᵇСи рѣчь тръпащиимъ ба въ истинж ∴ ᶜИакоже аплъı и ходащжж въ тѣхъ оучении · не лишжтъ са сии вѣчнъıхъ благъ ∴

13. Сего бо ничтоже блаженѣе · оупвание бо не посрамитъ ∴

LXXXIV. 2. ᵃВолѣ ре бжиа бъı ѡ члцѣ · землѣ бо разоумна естъ ∴ ᵇОтъ иакова бо вѣровавъшеи не повинижшж са падению жидовскоу, иако на ха воюжщемъ ∴ 3. ᵃСи рѣчь ѡставилъ еси ∴ ᵇВъ водѣ кршениа благоıавѣ ∴ 4. ᵃЮже бо вражадъı къ члкоу нѣстъ · разори бо са сръдъчнѣıа стѣна и естъ миръ ∴ ᵇРаскаа бо са бъ ѡ злобѣ чачъстѣ и милосръдовавъ спе его ∴

Annot. ad psalm. 13. гь бъ sin. — чловкь buc. (pro мжжь) — оупъваан sof. sin. оуповаıеи buc.

LXXXIV. *Annot. ad titulum.* Ѡ люди sof. людии buc. (sine ѿ).

Annot. ad psalm. 2. ᵃземлıа твоıа sin. -а sof. -ю buc. 3. ᵃбеззаконеніе sin. — людемь своимь sof. buc. ᵇпокръ (?) sin. покрыль ıеси buc. 4. ᵃвьсь sin. в'сь buc. ᵇтвоеıа sin. -а sof.

Annot. ad comm. 2. ᵃземѣ pog. ᵇвѣровав'ше buc. (οἱ . . . πιστεύσαντες). — не п-ша pog., -ıжщіимь sof., verba ıако на ха воюющемь buc. omisit. 3. ᵇблагоıавѣ pog. buc. male блага ıавѣ sof., bon. блага ıави (εὐδήλως). 4. ᵃоуже sof. — чакоу вражды pog. вр. къ чл. sof. вр. чл. buc.

Digitized by Google

5. Обратн ны бже спсенни нашнхъ. Н възвратн ꙗрость твоѭ ѿ насъ.

6. Єда въ вѣкъ прогнѣваєшн са на н. | Лн пролѣєшн гнѣвъ твон ѿ рода в ро. |

7. Бже ты ѡбращъ жнвншн ны. Н людниѥ твон възвеселат са ѡ тебѣ.

8. Ꙗвн намъ гн мнлость твоѫ. Н спсенниѥ твоє даждь намъ.

9. Ѹслышѫ что речетъ ѡ мнѣ гъ бъ. Ꙗде речетъ мнръ на людн своѫ.

5. [a]Обратн ны бже спенни нашнхъ ∴ [b]Н възвратн ꙗростъ твоѫ ѿ насъ ∴

6. [a]Єда въ вѣкъ прогнѣваєшн са на ны ∴ [b]Лн пролѣєшн гнѣвъ твон ѿ рода въ родъ ∴

7. [a]Бже ты ѡбращъ жнвншн ны ∴ [b]Н людне твн възвеселатъ са ѡ тебѣ ∴

8. [a]Ꙗвн намъ гн мнлостъ твоѫ ∴ [b]Н спенне твое даждъ намъ ∴

9. [a]Ѹслышѫ что речетъ мнѣ гъ бъ ∴ [b]Нде речетъ мнръ на людн своѫ ∴

---

5. [a]Обратн бо пришедъ гъ члка ѿ пѫтн лестънааго на пѫтъ спенниꙗ, сн рѣчъ на вѣрѫ ∴ [b]Ѫже въздвнже члкъ повннѫвъ са демономъ ∴ 6. [a]Мънѣаше бо члкъ к томоу не бытн посѣщенниꙗ ѿ ба ∴ [b]Єда рече до конца забѫдетъ члка бъ толъмн прогнѣвавъша ∴ 7. [a]Обращъ бо бъ (ж)нва сътворн члка блтнѫ ∴ [b]Веселатъ бо са вѣрнин людне на къıнждо днъ ѡ таннѣн трапезѣ ∴ 8. [a]Плътъное пришествне хво тъщааше са вндѣтн члкъ ∴ [b]Крта рече дароун намъ, ѡрѫжне бо спенниꙗ непобѣднмо кртъ даетъ са родоу члчъскѡмоу ∴ 9. [a]Члкъ вѣровавъ н жъдааше євггелъскааго гла ∴ [b]Єгда рече· мнръ мон ѡставлѣѫ вамъ, мнръ мон даѫ вамъ ∴ [c]Пръвое бо аплмъ проповѣдаѫтъ мнръ н тѣмн ѡбращаѫщнмъ са всѣмъ срцемъ ∴

срѣд'наа sof. [b]бо om. sof. habet pog. buc., оуже бъ sof. (μετενόησεν ὁ θεὸς ἐπὶ τῇ κακίᾳ). — члчн pog. buc. -ьс'цѣ sof. — спсе ѧ sof. млрдовавь ѥго н спсе н buc. (καὶ σπλαγχνισθεὶς ἔσωσεν αὐτόν).

LXXXIV. *Annot. ad psalm.* 5. [a]спнеі sin. [b]твоꙗ sof. свою buc. 6. [a]вѣкы sin. sof. buc. [b]простьрешı sin. -стрешн buc. провлѣчешн sof. — свон sof. buc. 7. [a]обрашть сѧ sin. 8. [a]авı sin. 9. [a]чьто sin. — о мнѣ sin. [b]ꙗко (pro нде) buc. — своѩ sin. -ѧ sof. [c]прѣподобьныѩ своѩ sin. sof. — обр-ѩѩ сѧ сръдьцемь sin. -ѧщѫѫ срца sof. buc.

Annot. ad comm. 5. [a]льстьнааго pog. buc. лъстнаго sof. [b]ѧже sof. юже buc. (ὅν). 6. [a]мнѣше sof. -ꙗше buc. — посѣщеннѧ не бытн pog. sof. buc. [b]єгда pog. ѥга buc. — бь члвка buc. — прогнѣвавьша н sof. (παροργίσαντος). 7. [a]благодѣтнѫ pog. sof. [b]вѣр'ный sof. -нин buc. — къжо pog. buc. кынждо sof. 8. [a]члвка buc. (male, ὁ ἄνθρωπος). [b]male спсенниѥ buc. (σωτηρίας), дасть са pog. 9. [a]вѣровавъ н pog. sof. buc. (graece: ὁ πιστεύσας), ждааше pog. жаше

Digitized by Google

И на прпобныꙗ своꙗ · и на ѡбраща-
ꙗщаꙗ срца к немоу.
10. Обаче блиꙁъ боꙗщиім са єго
спсеніє.| Въселити славѫ в ꙁема нашѫ.
11. Милость и истина срѣтете са.
Правда и миръ ѡблобыꙁасте са.
12. Истина ѿ ꙁема вьсиа · и пра-
вда съ небесе приниче.
13. И бо гдъ дастъ благостъ. И
ꙁемѣ наша дастъ плодъ свои.
14. Правда прѣд нимъ идетъ. И
положитъ въ пѫтъ стѡпы своꙗ.

[c]И на прѣподобнꙑѩ своѩ · и на ѡбра-
щаѩщѩѩ срце к немоу ∵
10. [a]Обаче блиꙁъ божщимъ са
его спение его ∵ [b]Въселити славѫ въ
ꙁема нашѫ ∵
11. [a]Милостъ и истина срѣтоста са ∵
[b]Правда и миръ ѡбълобꙑꙁаста са ∵
12. Истина ѿ ꙁема въсиꙗ и пра-
въда с нбсе приниче ∵
13. [a]И бо гъ дастъ благодѣтъ ∵
[b]И ꙁемѣ намъ дастъ плодъ свои ∵
14. [a]Правда прѣдъ нимъ идетъ ∵
[b]И положитъ въ пѫтъ стопꙑ своѩ ∵

---

10. [a]Ꙗкоже рече хъ · градꙑ придетъ и не ꙁамоудитъ, приближи бо (са) спение
члкомъ ∵ [b]Въсели бо са въ члчѣхъ бжво · ꙁемлѣ бо члкъ, слава же бжво ∵ 11. [a]Хъ
и дѣва · въсели бо са в на слово и бъ ∵ [b]Снъ и дхъ сватꙑи ∵ 12. Истина ѿ ꙁемла
два бца · въ истинѫ бо двоѫ, въистинѫ мти. правда же съ нбсе хъ · праведенъ бо снъ
по истинѣ, правдѫ съдѣла двѫ и матеръ створи и двоѫ схрани ∵ 13. [a]Обращъ вса
на истинѫ ∵ [b]Крта глетъ и бцѫ · сиꙗ бо ѿ ꙁемла ∵ 14. [a]Прроци проповѣдавше
пришествие єго ∵ [b]Аплъскаа съвръшъ течениꙗ на пѫтъ еваггелъскꙑ ∵

---

buc. (ἐξεδέχετο), male sof. слꙑшѫ. [b]ѡставлѣѫ миръ мои вамъ pog. buc. — и миръ buc. — даа
sof. даю buc. (δίδωμι). [c]бо om. pog. sof. buc. — проповѣдаетъ pog. -єть sof. buc. (κηρύττει).

LXXXIV. *Annot. ad psalm.* 10. [a]боꙗщіимъ sin. -жщіимь sof. [b]ꙁемлѭ sin. -ла sof.
11. [a]рѣснота sin. — сърѣтете sin. [b]облобъꙁасте sin. -бꙑꙁасте sof. 12. рѣснота sin. — с
нбсі sin. 13. [a]і бъ sin. — благость sin. buc. глаголь sof. [b]наша sin. sof. buc. 14. [a]прѣ-
идеть buc., in pog. идетъ cum suprascr. прѣ. [b]своꙗ sin. -ꙗ sof.

Annot. ad comm. 10. [a]градꙑи pog. buc. — ꙁакьснить buc. (χρονιεῖ). — бо са pog.
sof. buc. [b]въсели бо са въ члцѣ sof. haec verba in pog. omissa, in buc. leguntur. 11. [a]дваа
sof. — вь ню buc. — бь и сло buc. 12. ꙁема pog., и въ ист. мти sof., sine и pog. buc. —
праведень pog. sof., сꙑ sof. buc. — сꙑ вь истиноу buc. — и прав'доу buc. — матере сътворъ
pog. -ь сътворь sof., створии buc. (ποιήσας). — съхрань sof. сьхрани ю buc. (φυλάξας). 13. [b]сию
buc. — ꙁема pog. 14. [b]съвръши pog. сьврьшь buc. (καταρτίσας), male sof. съвръшеніꙗ. — те-
чениємь sof. течениꙗ buc. (τοὺς δρόμους). — еуальскъ pog. евагʼгельскꙑ sof.

Digitized by Google

LXXXV.

Pog.

∵ Сла҃ · ка҃ · ві҃ ·

Мл҃тва дв҃а си рѣчь хв҃а. дв҃дъ бо
добль ржкож сказает са · хс҃ же
силенъ ржкож ꙗко бъ҃ · · пе҃ ·

1. Приклони гн҃ оухо твое и Хслы-
ши ма. Ꙗко нищъ и Хбогъ есмъ
азъ.

2. Съхрани дш҃ж мож ꙗко прпо-
бенъ есм.| С[с]пси раба твоего бж҃е мои
Хпъважщааго на та.

3. Помлоуи ма гн҃ ꙗко к тебѣ
взовж весь дн҃ь.

4. Възвесели дш҃ж раба твоего.
Ꙗко к тебѣ гн҃ възасъ дш҃ж моиж.

5. Ꙗко ты гн҃ благъ и кротъкъ.

Bon.

Сла҃ · сѣ мл҃ва дв҃два · си рѣчъ хв҃а.
дд҃ъ добль ржкож сказаетъ са · хъ҃
же силенъ ржкож ꙗко бъ ∵ · пе҃ ·

1. [a] Приклони гн҃ оухо твое и оу-
слыши ма ∵ [b] Ꙗко нищъ и оубогъ
есмъ азъ ∵

2. [a] Съхрани дш҃ж мож ꙗко прнъ
есмъ ∵ [b] Сп҃и раба твоего бж҃е мои
оупъважщааго на та ∵

3. Помилоуи ма гн҃ ꙗко к тебѣ
възовж весъ дн҃ъ ∵

4. [a] Възвесели дш҃ж раба твоего ∵
[b] Ꙗко к тебѣ възахъ дш҃ж мож ∵

5. [a] Ꙗко тъі гн҃ благъ и кротокъ ∵

LXXXV. 1. [a] Гласъ адамовъ естъ се ∵ [b] Прѣстжплъ бо адамъ погоуби богатъ-
ство, еже прѣемъ ѿ ба҃ ∵ 2. [a] Незлобнемъ бо дш҃ънъімъ прѣлъщенъ бъістъ ѿ змиж
женож ∵ [b] Тъі бо вѣси вл҃ко, рече адамъ, ꙗко аще и съгрѣшихъ неволеж, нъ иного ба҃
не вѣмъ ∵ 3. Въса бо дн҃и адамъ вп҃иж не ѡслабѣ ∵ 4. [a] Дажаъ, рече чл҃къ, таи-
ниж трапезж, да тож веселитъ са дш҃а м҃а ∵ [b] Ни азъ бо ѡбл҃адаж дш҃еж моеж ·
твое бо естъ вдъоуновение ∵ 5. [a] Уна бо бл҃агостъ тако и м҃дне много ꙗкоже бж҃не,

---

LXXXV. *Annot. ad titulum.* Сла҃ сѣно sin. ка҃ · ві҃ · buc. — молитва дв҃а sin. sof. buc. — дв҃дь бо добль sof. buc. — сильнь buc.

Annot. ad psalm. 1. [b] и оубогъ omis. sin. — есъмь sof. 2. [a] прѣподобенъ sin. -нь sof., есъмъ sof. [b] оуповающаго buc. 3. зовж sof. възоувоу buc. — вьсь день sin. весь дн҃ь sof. вьс' дн҃ь buc. 4. [a] гі възъхъ sin. възась sof. 5. [a] крот'кь buc. [b] многомл҃тивь buc. — приз-штиимъ sin. sof.

Annot. ad comm. 1. [a] адамль съ pog. -лъ съ sof. сь om. buc. [b] прѣимъ pog. -ь sof. buc. 2. [a] незлобнімъ pog. -нѣмь sof. — дш҃ьныимъ pog. -ев'нымь sof. — змиа҃ pog. sof. [b] ты бо ре҃ адамь вѣси buc. — аще съгр., sine и, pog. buc., аще и sof. — иж pog. sof. 3. вьпиж ад. pog. въпіа ад sof. buc. (βοῶν). 4. [a] таинжиж pog., тоа sof. [b] своеж pog. моеж sof. 5. [a] чіа sof. buc. — ꙗко pog. sof. buc., бж҃иꙗ buc. — с нб҃се сниде pog. buc. сниде om. sof. [b] въпіащихь

Digitized by Google

Й прѣмїлостнвъ всѣмъ прнзываѫщи-
їм' та. |

6. Вънꙋшн гн молнтвѫ моѫ. Й
вьн'мн гласъ моленнꙗ моєго.

7. Въ днь печалн моєꙗ възвахъ
к' тебѣ ꙗко Ꙋслыша ма.

8. Нѣстъ подобенъ тебѣ въ бзѣхъ
гн. Й нѣстъ по дѣломъ твонмъ.

9. Вьсн ꙗзыцн єлнко створн прї-
дѫт'. | Й поклонат са прѣдъ тобоѫ
гн.

ᵇН прѣмстнвъ всѣмъ прнзываѫщнмъ
та ⁘

6. ᵃВнꙋшї бе мвѫ мѫ ⁘ ᵇН вънъ-
мн гла моленнꙗ моего ⁘

7. Въ днъ печалн моѫ възвахъ
къ тебѣ ꙗко оуслъїша ⁘ |

8. ᵃНѣстъ подобна тебѣ въ бзѣхъ
гн ⁘ ᵇН нѣстъ по дѣломъ твонмъ ⁘

9. ᵃВъсн ѫзцн елнко створн прн-
дѫтъ ⁘ ᵇН поклонатъ са прѣдъ то-
боѫ гн ⁘

зане сниде съ нбсе да спетъ члка ⁘ ᵇВъсѣхъ бо въпнѫщнихъ послоушаетъ бъ, ꙗко
мнлосрьдъ н ꙗко мнлостнвъ ⁘

6. ᵃСн рѣчъ не нерадивъ нъ послоушаи мене, ꙗко ѡскврънѣвъша · нъ тъї бе по-
мнлоун ⁘ ᵇСн рѣчъ вънъмн, каковаагѡ н съ кацѣмъ срцемъ прнношѫ ⁘ 7. Єгда
рече члкъ ꙗдѣаше рожъцѫ, сътостн же ннкакожже нн крова нн застѫпленнꙗ, тогда
разоумѣ члкъ ꙗко оуслъїшанъ бъїстъ ⁘ 8. ᵃКъто бо бгоносенъ, лн правъденъ прнра-
внѣетъ са благостъїнн бжнн, нлн кто бъ ꙗко бъ нашъ, ꙗко не прѣзрѣ члка падъша ⁘
ᵇКъто бо нслѣднтъ дѣла его, нлн кто добръ нсповѣдатн дѣла его ⁘ 9. ᵃКамо; въ
ждолъ плачевнѫѭ. тако бо пнсано естъ · н съберѫ вса ѫзкъї въ ждолъ асафатовѫ ⁘
ᵇТогда бо всн (азъїцн) повннѫтъ са гвн, зраще славъї его ⁘

---

sof. — ꙗко млсрдъ ꙗко мїлостївь sof. ꙗко млтнвъ н ꙗко млрдъ pog., id. sine altero ꙗко buc. (ὡς συμπαθὴς καὶ ἐλεήμων).

LXXXV. *Annot. ad psalm.* 6. ᵃвъоушї гї sin. ᵇн ante вьн'мн om. buc. 7. день sin. — печѣлн sof. — моєꙗ sin. -ꙗ sof. — возъвахъ sin. 9. ᵃꙗз. sin. аз. sof. — прнндоуть buc.

Annot. ad comm. 6. ᵃне нероднвь нъ посл. pog. не нероднвь не buc. не нерадївнѣ посл. sof. (παρέργων, vl. παρέργως). — нѫ pog. sof. ᵇвьн'мн pog. въньмн sof. — каковаго sof. — с ка-цѣмь sof. 7. рожьца pog. sof. — ннкакоꙗже pog. -ѫже sof. ннкаковеже buc. — тъгда sof. 8. ᵃкын бо pog. кы бо sof. кын бгоносьць buc. — праведьнъ pog. -едень sof. -едьнь buc. — прнравнаєт са pog. -вьнѣєть са sof. -в'ннт' се buc. (ἐξισοῦται). ᵇдобль pog. sof. buc. (ἱκανός). — велнчна pog. -чїꙗ sof. buc. 9. ᵃждоль pog. а-лъ sof. вь нюдоль buc. — плачевнѫѭ pog. -'нѫа sof. — єсть пнсано pog. buc. есть om. sof. — сьберу sine н buc. — ꙗзыкы pog. — ждоль pog. ад. sof. юдоль buc. — Ноасафатовѫ pog. Їѡасаф. sof. асаф. buc. ᵇтъгда pog. sof. — всн азыцн поклонат са бвн pog. buc. в꙯сн а. повннѫть са бговн sof. (ὑποτάσσονται).

10. Н҆ прославатъ ні҆ма твоѐ ꙗ҆́ко велнї| є҆сн ты · творан чюдеса ты є҆сн бъ є҆дїнъ.|

11. Наведн ма гн на пѫтъ твон · н҆ понд҄ѫ въ н҆стннѣ твое́н. Да въꙁвеселнт са срце моѐ боꙗтн са н҆мене твое́го.

12. Н҆́сповѣм са тебѣ гн бже мон всѣмъ срцемъ мон҆мъ. Н҆ прославла н҆ма твоѐ въ вѣкъ.

13. Ꙗ҆ко мл҃ть твоа велнѝ на мнѣ є҆стъ. Н҆ꙁбавнлъ є́сн дш҃ѫ моѫ ѿ ада прѣн҆споднѣго.

14. Бже ꙁаконопрѣстѫпннцн вста-

10. Н прославатъ нма̂ те ꙗко велен есн тъї · творан чюде|са · тъ̏ есн бъ едїн ∵|

11. [a] Наведн ма гн на пѫтъ тн · н понд҄ѫ вꙑ-нстннѣ тен ∵ [b] Да въꙁвеселнтъ са|срце мое боꙗтн са нменн твего ∵

12. [a] Нсповѣмъ са тебѣ гн бже мон всѣмъ срцемъ мнмъ ∵ [b] Н прославла нма твоѐ въ вѣкъ̏ ∵

13. [a] Ꙗко мнлостъ та велїа на мнѣ естъ ∵ [b] Нꙁбавнлъ есн дѹшѫ моѫ ѡтъ ада прѣнсподнѣаго ∵

14. [a] Бже ꙁаконопрѣстѫпннцн въста-

10. Къто бо тъгда добла въꙁрѣтн въ днь тъ, въ-нъже вьсн страхомъ н трепетомъ въскꙑпатъ ∵ 11. [a] Въ вѣцѣ семъ, рече члкъ, наставн ма пѫтн нстовѣмъ, да тъгда ѡбращѫ дръꙁновенне прѣдъ тобоѫ, бже мон ∵ [b] Ннчтоже бо веселна того вꙑше естъ еже прнсно нмѣтн страхъ бжен ∵ 12. [a] Прѣвоꙁданнꙑ члкъ хвалѫ въꙁдаастъ бвн, ꙗко спенъ ѡбновн са бвн ∵ [b] Н въ семъ н въ бѫдѫщнмъ вѣцѣ праведннн спенн бѫдѫтъ ∵ 13. [a] Члкъ рече · тако падъша не прѣꙁрѣ мене, нъ помнлова ма ꙗко бъ ∵ [b] Егда съшедъ въ адъ хъ свободн дшѫ адамла, многꙑ лѣтꙑ дръжнмѫ ∵ 14. [a] Бѣсн бо въсташѫ на члка ꙗкоже н на ха жндове ∵ [b] Жндовъстнн

LXXXV. *Annot. ad psalm.* 10. творꙗ sin. -а sof. н творе buc. н pog. alia manu adscr. 11. [a] въ рѣснотѣ sin. [b] нмене sof. 12. [b] прославлѭ sin. -лю buc. -ла sof. 13. прѣ-ьнѣго sin. sof. -ннаго buc. 14. [a] въсташꙗ sin. [b] сьньмь buc. — въꙁнска sin. -шѫ sof. — дшꙗ моеꙗ sin. -шѫ моеа sof. [c] прѣд-шꙗ sin. — pog. post прѣд. ложнша in marg. alia manu adscr. тебе, тебѣ buc.

Annot. ad comm. 10. добль тъгда pog. buc. -лъ т. sof. 11. [a] нстнн'нѣм' pog. buc. -тннѣмь sof. [b] естъ выше pog. sof. buc. — бжнї pog. божнн sof. 12. [a] -ꙁданын pog. -ннын buc. -ꙁданы sof. (sine члкъ). — въꙁдаетъ pog. -еть sof. buc., in fine бвн abest in pog. sof. buc. [b] бѫщнїмъ pog. buc. — бнъ pog. бгомь sof. бнь buc. (pro бѫдѫтъ bon.). 13. [a] тако om. pog. buc. ꙗко тако падъша sof. — мене не прѣꙁрн pog. buc. -ꙁрѣ sof. (οὐ παρεῖδες). — нѫ pog. sof. — помлва addit. н pog. [b] адамла pog. sof. дше адамлю buc. (τὴν ψυχὴν τοῦ Ἀδάμ). — дръжнмыю buc. 14. [a] вьсташа pog. въс-ж sof. — н жндове на ха pog. sof. buc. [b] жндовь-

Digitized by Google

ша на ма. Ӗ сънымъ крѣп҇кыихъ взыскаша дш҃ж моеѩ. Ӗ не прѣдложиша прѣдъ собѡж.

15. Ӗ ты г҃и б҃же мои щедръ и мі҃лостивъ. Тръпѣливъ и прѣм҃лтивъ и ӏстинен.|

16. Призри на ма и помилоуи ма. Даждь дръжавж твож ѡтрокоу твоем.| Ӗ с҃пси с҃на рабы твоеѩ.

17. Створи съ множ знамение въ бл҃го. Ӗ да оузратъ ненавидащеи мене и постыдат са. Ӗако ты г҃и поможе ми и оутѣшил ма еси.

шж на ма ⁘ [b]И с҃немъ крѣпъкъихъ възыскашж дш҃ж мж ⁘ [c]И не прѣдъложишж тебе прѣдъ собож ⁘

15. [a]И тъі г҃и б҃же мои щедръ и милостивъ ⁘ [b]Тръпѣливъ и прѣмилостивъ и истиненъ ⁘

16. [a]Призри на ма и помилоуи ма ⁘ [b]Даждъ дръжавж твож ѡтрокоу твоемоу ⁘ [c]И с҃пи с҃нъ рабъі тж ⁘

17. [a]Сътвори съ множ знамение въ бл҃аго ⁘ [b]И да оузратъ ненавидащеи ма и постъідатъ са ⁘ [c]Ӗако тъі г҃и поможе ми и оутѣшилъ ма еси ⁘

князи· искаахж бо оубити г҃а зависти ради ⁘ [c]Не въсхотѣшж бо приѩти х҃а, ѩкоже рече· въ своѩ приде и свои его не приѩшж ⁘

15. [a]Не призираеши бо на злобъі ч҃лчъскъі, нъ щждиши вса ѩко ч҃лбцъ ⁘ [b]Бечислъно бо длъготръпѣние б҃жие на съгрѣшажщихь, и милостъ многа пождаж всѣхъ въ покаѩние ⁘ 16. [a]Адамъ молитъ б҃а ⁘ [b]Печати бо прошааше [и] кръщениѩ и ѡдежаж нетлѣниѩ· тѣма бо оукрѣпи са ч҃лкъ ⁘ [c]Нн҃ѣ прр҃чъ г҃лаголъ ⁘ 17. [a]Си рѣчъ рече прр҃къ, да събжджтъ са словеса ѩже проповѣдахъ ⁘ [b]Жидове егда оузратъ

с҇щіи sof. buc. — бо om. pog. buc., habet sof. [c] въсхотѣша pog. и не въсх. buc. -ж sof. — приѩти sof. — своѩ pog. -ѧ sof. своѩ buc. — свои om. pog. buc. sof. — приѩша pog. -ѧса sof. -ѥше buc. — in fine его pog. sof. ѥго buc.

LXXXV. *Annot. ad psalm.* 15. [a] прѣміλостівъ sin. [b] дльготрьпѣливь и многомилостивь buc., т. и пр. и рѣснотивьнъ sin. 16. [a] прізьрі sin. [c] сна sin. sof. — раба твоего sof. рабы твоѥѥ buc. -зı твоеѩ sin. 17. [a] со мъноѩ sin. [b] ı оузьрѩтъ sin. и да видеть buc. — мене sin. sof. ме buc. [e] поможеши buc.

Annot. ad comm. 15. [a] ч҃лвча pog. buc. -къı sof. — нж pog. sof. — щадиши pog. — ч҃лколюбець sof. -цъ pog. [b] бес҇числъно sof. бещисльно buc. — дльготръпиѥ pog. sof. buc. — пождаѧ sof. 16. [b] печѣти sof., male buc. продаше pro прошаше. — и superfluum, in pog. sof. buc. non legitur, кръщениѧ pog. -іѩ sof. buc. — ѡдежда pog. -ж sof. -е buc. — нетлѣн҇ны pog. -н҇ным buc., recte нетлѣніѩ sof. (τὸ ἔνδυμα τῆς ἀφθαρσίας), тѣмь оубо buc. 17. [a] еже pog. ѩже sof. [b] оузрѣша pog. buc. -шж sof. — въскрьсьша изь мртвыхь sof. — тогда pog. — по-

Digitized by Google

LXXXVI.

Pog.

сн҃овъ корє́ѡвъ ѱаломъ · пѣ҃ ·

ѻ҆ вѣровавшнх̑ъ ѿ людн̑н бесѣдоуєтъ пр҃ркъ. · п҃ѕ ·

2. Основанн҄а є҆го на горах̑ъ стынх̑ъ. Любнтъ г҃ъ врата снѡнѣ паче вьсѣх̑ъ селъ н҄аковль.

3. Прѣславно гл҃а сѧ ѿ тебѣ граде бж҃нї. |

4. Помѣнѫ раа́въ н҄ вавѷлона̑ свѣ-

Bon.

Сн҃овъ корє́ѡвъ · ѱа҃ · пѣснн · п҃ѕ ·

О вѣровавшнх̑ъ ѿ людєн · бесѣдоуєтъ пророкъ ∵

2.[a]Основанн҄а єго на горах̑ъ ст҃ыхъ ∵ [b]Любнтъ г҃ъ врата снѡнѣ паче вьсѣх̑ъ селъ нѣковлъ ∵

3. Прѣславно гл҃а сѧ ѿ тебѣ граде бж҃єн ∵

4. [a]Помѣнѫ равъ н вавнлона свѣ-

х̑а нъ мрътвы̑хъ въскр҃съша, тъгда постыдѣшѧ сѧ ∵ [c]Поможе бо х҃ъ пришедъ ч҃лкоу н прнведе ємоу оутѣшенне вѣчное, давъ ємоу трапезѫ таннѫѫ ∵

LXXXVI. 2. [a]Хв҃а · на тѣх̑ъ бо ѡ҆снова ѡ҆бѣтованне ѻ҆ч҃е, на горѣ снѡнъстѣ н на горѣ голготѣ, на горѣ єлеѡнъстѣн ∵ [b]Н҄ бо любнтъ · затвореномъ бо н҄мъ вннде г҃ъ н оученнкомъ себе ꙗ҆вн. сн оубо любнтъ паче сънъмнщь жндовскы̑хъ ∵ 3. О новѣмъ нерм҃ѣ слово, ꙗко тон съдръжнтъ съдѣанаа въ немъ таннаа · ѿ томъ бо речено бы̑стъ, ꙗко градъ єстъ велнкааго цр҃ѣ ∵ 4. [a]Равъ пространъство сказаєтъ сѧ, а

ша сѧ pog. -шѫ сѧ sof. [c]бо pog. sof. buc. (ἐβοήθησε γάρ), bon. мн — вѣчно pog. sof. buc. — таннѫѧ трапезѫ pog. -нѫѫ тр. sof. buc. (τὴν μυστικὴν τράπεζαν), in bon. тр. вѣчънѫѫ.

LXXXVI. *Annot. ad titulum.* Сн҃овъ кореововъ пъсаломъ sin. сн҃овь корєѡвь sof. buc. — ѿ людїн sof. buc.

Annot. ad psalm. 2. [a]ıхъ sin. (pro его, uti alii scribunt). [b]male горıахь buc. 3. прѣславнаа гл҃аше buc. — бж҃ы sin. бн҃н sof. 4. [a]раавъ sof. buc. — вавоульна (?) sin. — съвѣдѫштаа sin. св-ща sof. сьвѣдещаа buc. [b]тоуръ sin. турь sof. — етıопьсцı сı бышıа sin. ѥѳıѡпьстнн сн бышѫ sof. -ше buc.

Annot. ad comm. 2. [a]хв҃ахъ (sc. горахъ) pog. buc. хв҃а sof. — ѡ҆бѣтованїꙗ ѿч҃ѣ sof. -нн҄ѥ ѻ҆ч҃е pog. buc. (τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός). — сїѡньстѣн sof. -ьсцѣн buc. — на горѣ гол'гоѳѣ pog. buc. на гольгоѳѣ sof. — на горѣ є҆леѻ҆нн pog. buc. -ѡньстѣн sof. (graece solum: ἐν ὄρει τῶν Ἐλαιῶν). [b]затвореныимь sof. -н'номь buc. — сѧ pog. се оуч. buc. себе sof. — снꙗ pog. сниѥ buc. сн sof. — жндовкъ pog. -ыхь sof. buc. 3. тъ pog. sof. ть buc. — ѡ҆дръжнтъ pog. -ть sof. buc. — съдѣаныꙗ . . . таины pog. -н'ныѥ т. buc. сьд-наа . . . таина sof. (τὰ πραχθέντα . . . μυστήρια). 4. [a]раавъ pog. -ь sof. — бо om. pog. sof., habet buc. — демоньскомъ

Digitized by Google

джщаа. И се иноплемен'ници и тѹръ и людїе ефиѡпьсти, си быша тоу.

5. Мати сиѡнъ речетъ чл҃къ. И чл҃къ роди са вь немъ. И тъ ѡснова и вышнии.

6. Гдъ повѣстъ въ книгахъ лю-

даща ма ∵ [b] И се иноплеменници и тѹръ · и людие етѹѡпъстии бѣшж тоу ∵

5. [a] Мати сиѡнъ речетъ чл҃къ ∵ [b] И чловѣкъ роди са въ немъ ∵ [c] И тои ѡснова и въ вѣкъ ∵

6. [a] Г҃ъ повѣстъ въ кн҃игахъ лю-

вавѹлонъ размѣсъ · скврънниимъ бо житиемъ пожнвъше и размѣшениемъ демонъскыимъ ѡтаготѣвше, сии познашж б҃а еже естъ ц҃рви жзчънаia, жже помѣнжти ѡбѣщаваетъ са ∵ [b] Падъше падениемъ демонъскыимъ · иноплеменници бо падажще сказажтъ са и ѡдръжаниемъ лъстънъимъ · тиръ бо съдръжание сърразоумѣваетъ са и съмѣрении демономъ · ефиѡпиа бо смѣрение сказаетъ са. си оубо iако оустранени ѿ б҃а сии бѣшж тоу. къде; въ пришествие х҃во вѣровавше и сп҃ъше са ∵

5. [a] Iако м҃ти бо сиѡнъ питаетъ чл҃ка · въ томъ бо пръвое въмѣшенъ бъıстъ хлѣбъ животнъи еже ест҃ъ тѣло х҃во ∵ [b] Х҃ъ iако чл҃къ рождъ са в немъ и принесе са агнецъ ∵ [c] Въ немъ бо ѡсн҃ова таинъи с҃воеж плътн, жже разорити са не могжтъ ∵

6. [a] Книгами бо людемъ иже по томъ повѣда б҃ъ своia величествиia ∵ [b] Ап҃ломъ · ти бо въ сиѡнѣ пожишж, тѣми же проповѣдъ жзкомъ послана бъıстъ ∵

---

pog. buc. -ымь sof. — ѿтаготѣвьше sof. отаготив'ше (sine са) pog. wтеготив'ше се buc. (βαρυθέντες). — си pog. sof. (οὗτοι), om. buc., познаша pog. — цр҃кы pog. -ви sof. -вы buc. — iазычнаа pog. аз. sof. — iжже pog. аже sof. юже buc. — поманжти pog. -ѣнжти sof. — ѿбѣщаваетъ pog. buc. -ть са sof. [b] падшеи pog. sof. -'ше во buc. (οἱ πεσόντες). — падениемь идолкомъ pog. buc. -ьскымь sof. — ѡдръжанiимъ pog. ѡдръжаниемь sof. buc. — льстьномъ pog. buc. -нымь sof. (ἐν τῇ συγχύσει τῆς πλάνης). — тѹръ pog. -ь sof. buc. — съдръженъ pog. съдрьжьнь buc. съдръжание раз. sof. (σύγχυσις). — смѣренiи pog. buc. -ни sof. (οἱ ταπεινωθέντες), male bon. смѣрение. — Ѹстранени pog. sof. -иенин buc. (ὡς ἀποξενώμενοι, male bon. оустрашени). — си pog. sof. buc. — быша pog. — вѣровавьше спсошж sof. вѣровавше и спсше са pog. buc. (πιστεύσαντες καὶ σωθέντες).

LXXXVI. *Annot. ad psalm.* 5. [a] сiони sin. [c] тъ sin. sof. ть buc. — вышьнеi sin. вышнии sof. buc. (bon. въ вѣкъ, sed graece ὁ ὕψιστος). 6. [a] во кънигахъ sin. [b] княземь sine и buc. — сi sin. сими sof. buc.

Annot. ad comm. 5. [a] питѣеть sof., бо om. buc. — чл҃къ pog. -ка sof. buc. — животныи pog. buc. -ны sof. [b] роди са-принесе sof. рождь са-прiнесъ са pog. принесь в' се buc.: γεννηθεὶς καὶ προσηνεχθείς. — iако агнецъ pog. -ць sof. -ьць buc. [c] своеiа п. iаже pog. -а аже sof. (ἅτινα, sc. μυστήρια, male юже buc.). 6. [a] величиа pog. -iiа sof. -иа buc. (μεγαλεῖα, vl. μυστήρια). [b] пожиша

Digitized by Google

демъ. Н кназемъ снмъ бывшнімъ в нем.|

7. Ꙗко веселащнім са вьсѣмъ жнлнще въ тебѣ.

демъ ∴ [b]Н кназемъ снмъ бывшнмъ въ немъ ∴

7. Ꙗко веселащннмъ са всѣмъ жнлнще оу тебе ∴

LXXXVII.

Pog. Bon.

∴ пѣ ѱаломъ снвъ кореωвъ · в ко ∴

(ω маелеѳѣ) ωвѣщатн слово разоумно · еѳамоу нілнтѣнноу. пррчьство знаменаваетъ смртъ хвж н мжкж · н люднї жндовкы (на ха) вражж. · пз ·

2. Гн бже спсенна моего · въ днь въззвахъ н в нощн прѣдъ тобож.

3. Да вннДетъ прѣдъ та мтва

∴ пѣ . ѱа сновъ кореωвъ · в конец ∴|

О малетѣ · ωвѣщатн слово разоумно · еѳамоу во ннлнтѣнноу. пррчьство знаменаваетъ съмрътъ хвж н мжкж · н людей жндовъскыхъ на ха вражаж ∴ · пз ·

2. Гн бже спснна мего въ днъ въззвахъ · н нощнж прѣдъ тобож ∴

3. [a]Да вннДетъ прѣдъ та мва

7. Въсѣмъ бо веселне бѫдетъ тѣло н кръвъ хва, жнвжщнмъ въ вѣрѣ ха ба нашего ∴

LXXXVII. 2. Въ нощн мжка, въ дне пропатне · весь бо днъ въздѣхъ къ тебѣ ржцѣ мон ∴ 3. [a]Отъ лнца адамлѣ хъ ꙗко чловѣкъ молнтъ са ∴ [b]К[к]ъ мененю еже ω члцѣ прнношж тн рече хъ къ ωцоу ∴

pog. -ж sof. male провѣдъ sof. recte проповѣдь pog. buc. — ꙗзыкомъ pog. аз. sof. 7. во om. pog. sof. habet buc. — жнвжщннмъ pog. — loco въ вѣрѣ, uti pog. sof., in buc. male всѣм'. — н ба sof. pog. buc. (χριστοῦ καὶ θεοῦ ἡμῶν).

Annot. ad psalm. 7. веселꙗштінмъ sin. -нм' buc. -ащемь sof. — въ тебѣ sin. sof. оу тебе buc.

LXXXVII. *Annot. ad titulum.* Пъсаломъ сномъ кореовомъ въ конець sin. пѣснь плма сновь кореωвь въ коне sof. пѣ сновь кореωвь вь к. buc. — ω маелеѳѣ sof., om. pog. buc. — отъвѣштаті sin. — разоумноꙗ buc. — еманоу ін̑лнтѣніноу sin. етамоу нсрлтѣнноу sof. ꙗѳамоу нзлътѣнноу buc. (Αἰθὰμ τῷ Ἰσραηλίτῃ). — людін sof. люн buc. — на ха om. pog. buc.

Annot. ad psalm. 2. въ день sin. въ днь sof. buc. — возъвахъ sin. въз'в. sof. — н въ ноштн sin. sof. buc. 3. [b] sin. male твоемоу.

Annot. ad comm. 2. вь нощн распатнꙗ pog. н в. н. р. buc. въ н. р-е sof., recte bon. et gr. ἡμέρας. — весь днь pog. вьсь днь buc. весь во днь sof. — въздѣхъ pog. buc. въз'дѣхь sof. 3. [a] молѣаше са pog. -лѣше са sof. -лаше се buc. [b] моленне (sine къ) sof. — тн om. pog. sof. buc. (εἰς τὴν δέησιν . . . προσφέρω).

Digitized by Google

моа. Приклони оухо твое къ моленню моем.
4. Ӏако исплънн са длъ дша моа. И живот мои адъ приближи са.

5. Примѣненъ быхъ съ низъходащи́ми въ ровъ.
6. Быхъ іако и чл҃къ бес помощи, въ мрътвыи́хъ свободь. Ӏако ıазвьни спащеи въ гробѣхъ, ихже нѣси помаижль к томоу. И ти ѡ ржкы твоеıа ѡрнновени быша.
7. Положиша ма въ ровѣ прѣ-

моıа ∴ [b] Приклони оухо твое къ мению моемоу ∴
4. [a] Ӏако наплъни са золъ дша ма ∴ [b] И живот мои адѣ приближи са ∴
5. Примѣненъ бѫхъ съ низъходащиими в ровъ ∴
6. [a] Бѫхъ іако чл҃къ бес помощи, и въ мрътвѫхъ свободъ ∴ [b] Ӏак ıазвни спащеи в грбѣ· ихъже нѣси помѣнжлъ к томоу ∴ [c] И ти ѡ ржкъı твоѫ ѡрнновени бѫж ∴
7. [a] Положишѫ ма въ ровѣ прѣи-

4. [a] Дша адамлѣ ѿ бѣсъ ѡвржгаваема, сиѫ же въсприѫтъ б҃ъ ∴ [b] О х҃ѣ г҃летъ, зане въкоуси смрътъ ∴ 5. Бѫхъ іако едннъ мрътвѫхъ чл҃къ, въ гробѣхъ положенѫхъ земла· г҃летъ же гроба в҃лчъна ∴ 6. [a] Мънѣнъ бѫхъ іако едннъ ѿ мрътвѫхъ чл҃къ, не имѫ помощи· нъ азъ попрахъ смрътъ, свободъ сѫ ѿ врагъ ∴ [b] Ӏако ѿ вѣка мрътвии лежжще въ гробѣхъ, ихже никтоже николиже помѣнж ∴ [c] Єлико не познавъше б҃а оумрѣшж ∴ 7. [a] Х҃а жидове въ гробѣ ∴ [b] Въсѣкъ бо гробъ сѣнъ съмрътънаа и тъмѣ съдѣлателище ∴

LXXXVII. *Annot. ad psalm.* 4. [a] іспльни сıа sin. sof. buc. — зль sof. зьль buc. 5. сь нисходещими buc. 6. [a] оу мрътвыхъ свободь sin. вь мртвыхь св. sof. buc. (sine и). [b] ıазвьни sin. buc. ıазъвні sof. — сьпешти (?) sin. и спащe sof. спещен buc. (καθεύδοντες). [c] твоеıа sin. -а sof., бышıа sin. -ж sof. 7. [a] по-шıа sin. -ж sof. [b] и вь сѣни sof. вь тьмныхь и вь сѣни buc. — съмрътьнѣ sin. sof. -нѣи buc. Inde a 6 [b] in pog. alia manus continuat.

Annot. ad comm. 4. [a] male бѣдь buc. pro бѣсъ (ὑπὸ τῶν δαιμόνων). — ѡвржгоиаема pog. -гаема buc. — сиа же sof. (ταύτην δέ). — въсприатъ sof. — гь buc. pog. гъ sof. [b] смрьтн pog. buc. -ть sof. 5. мртъвныхь sof. -ныи pog. — гробѣ buc. (εἰς τὰ μνήματα). — положен'ныхь buc. — зема pog. — влчнѣго pog. sof. -нааго buc. 6. [a] мрътвныихъ pog. -твыхь buc. (sine ѿ), ѿ мртвыхь sof. — ныи помощь buc. — нж sof. — сыи pog. [b] мрьтви pog. мртви sof. мр'твыи buc. (νεκροὶ κείμενοι). — не поманж николиже pog. не помѣнж николиже sof. buc., in pogod. recentiore manu adscriptum: азь помѣнж сыи іако бъ, graece solum: ὧν οὐδεὶς ἐμνήσθη ποτέ. [c] оумрѣша pog. 7. съмртна sof. (σκιὰ θανάτου). — съдѣлателище: ἐργαστήριον.

Digitized by Google

исподнинмь. Въ тьмы и в' сѣни
смрьтнѣи.
8. На мнѣ Утврьди са яро твоя.
И вса вльны твоя наведе на ма.
9. Оудалилъ еси знания моя ѿ
мене. Положиша ма въ мръзо себѣ.
Прѣдань быхъ и не исхождаахъ.
10. Очи мои изнеможете ѿ ни-
щеты. Звахъ к тебѣ гн. Въсь днь
възѣхъ к тебѣ ржцѣ мои.
11. Єда мрьтви створиши чюса.

сподни ∵ | [b]Въ темнѣихъ въ сѣни смръ-
тънѣи ∵
8. [a]На мнѣ оутвръди са яростъ
твоя ∵ [b]И вса влънѣи твоѫ наведе
на ма ∵
9. [a]Удалилъ еси знания моя ѿ
мене ∵ [b]Положишѫ ма въ мръзостъ
себѣ ∵ [c]Прѣданъ бѣихъ и не исхож-
дахъ ∵
10. [a]Очи мои изнемогостѣ ѿ ни-
щетѣи ∵ | [b]Звахъ къ тебѣ гн ∵ [c]Весь
днъ въздѣхъ къ тебѣ ржцѣ ми ∵ |
11. [a]Єда мрътвѣимъ створиши чю-

8. [a]Азъ бо за вса оумрѣхъ, да яростъ оукрошѫ сѫщѫ|ѫ на члцѣ ∵ [b]Вълнѣи
глетъ си рѣчъ вѣисокыѫ мысли грърдѣихъ члкъ демонъ нападѫ на ма, и прѣтръпѣхъ
члка ради ∵ 9. [a]Июдеѫ слово наричетъ· бѣшѫ бо дроузи бжии, оудалишѫ же са
за невѣрне ∵ [b]Възмръзовашѫ бо на ха яко бѣсна сѫща ∵ [c]Ѫшѫ бо ха, нъ не скрѣи
са ѿ нихъ, нъ тръпѣаше волеѫ ∵ 10. [a]Тои бо естъ глаи· лиси язвинѣи имѫтъ и
птицѣи нбеснѣиѫ гнѣзда, а снъ члчъ не иматъ кде главѫ подъклонити ∵ [b]Єгда
на крстѣ възва гъ· елои елои ∵ [c]На кръстѣ хъ растажен ∵ 11. [a]Умръщвенѣиѫ глетъ

LXXXVII. *Annot. ad psalm.* 8. [b]твоя sin. -ѧ sof. 9. [a]знаемыхь моихь buc. [b]пол-
-шія sin. — мръзості sof. мрьзость buc. (utrumque sine въ). [c]исхождаахъ sin. sof. 10. [a]изне-
можете sin. -остѣ sof. -ста buc. [b]въз'вахъ sof. вьзвахь buc. [c]вьсь день sin. 11. [b]балия
sin. врачеве sof. ни (pro ли) вр. buc. — и исп. buc., sine и reliqui.

Annot. ad comm. 8. [a]за всѣхъ pog. buc. за въса sof. — оукрота sof. оукрошоу buc. —
сѫщѫя pog. -ѫѫ sof. -щоу buc. [b]высокыя pog. -ѧ sof. — гръдыхъ и члкь демонь sof. (τῶν
ὑπερηφάνων καὶ ἀνθρώπων καὶ δαιμόνων). — нападѫ sof. нандоу buc. (διῆλθον). — прѣ(трь)пѣхь
(omissa syll. трь) buc. 9. [a]июдея pog. і-ѧ sof. -ею buc. (Ἰουδαίους). — бѣша pog. бѣахоу
buc. — і оуд-ша pog. и оу-шѫ sof. и оу-ше buc. [b]възмрьзьствоваша pog. възьм-ѫ sof. -ше
buc. (ἐβδελύξαντο, vl. ἐβδελύχθησαν). — на om. sof. habet pog. buc. [c]яса pog. ѧса sof. юше buc. —
нѫ pog. sof. — скры себе pog. сък. себе sof. (ἀπέκρυψεν ἑαυτόν), buc. aliter нь не исхожаше ѿ
нихь. — нѫ sof. (bis) — волеѧ sof. (ἑκουσίως). 10. [a]ть pog. buc. тъ sof. — язвьни buc. —
имать sof. — птица pog. sof. — нбныя pog. -ѧ sof. — камо pog. buc. — главы pog. sof. buc.
[b]хс pog. buc. — ел'ли ел'ли pog. ел. buc. 11. [a]распать sof. растежень buc. [b]оумрьщ-ія pog.

Digitized by Google

Ли балиꙗ въскрѣсать и їсповѣдат
са тебѣ.

12. Єда повѣсть кто въ гробѣ ми-
лость твоѭ. И їстинѫ твоѭ въ по-
гыбѣли.

13. Єда познана бѫдетъ въ тьмѣ
чюдеса твоꙗ. И правда твоꙗ въ
земли забвенѣ.

14. И азъ к тебѣ г҃и възвахъ.
И ютро молитва моꙗ варить та.

15. Въскѫ г҃и ѡтърѣеши д҃шѫ моѭ.
Отвращаеши лице твое ѿ мене.

деса ∵ [b] Ли врачеве въскрѣсатъ, испо-
вѣдатъ са тебѣ ∵

12. [a] Єда повѣстъ кто въ гробѣ
м҃стъ т҃ѫ ∵ [b] И истинѫ твѫ въ по-
гыбѣли ∵

13. [a] Єда познана бѫдѫтъ въ тьмѣ
чюдеса твоꙗ ∵ [b] И правда т҃а въ земи
забъвенѣ ∵

14. [a] И азъ к тебѣ г҃и възвахъ ∵
[b] И оутро молитва м҃а варитъ та ∵

15. [a] Въскѫ г҃и ѿрѣеши д҃шѫ м҃ѫ ∵
[b] Отвращаеши лице твое ѡтъ мене ∵

грѣхомъ и безвѣрнемъ · сии бо зраще чюдесъ не оумилѣѫтъ са ∵ [b] Ни чювествьнии бо врачеве ни разоумнии могѫтъ въскрѣсити потроуплензїхъ грѣхомъ и лежѫщихъ ∵

12. [a] Єгда бо въ грътанъ диꙗволъ, ѡ немже пишетъ · гробъ ѿвръстъ грътанъ ихъ, вънидетъ ч҃лкъ · к томоу не можетъ повѣдати милости б҃жиѫ ∵ [b] О томъ бо г҃летъ · и бѫдетъ въ оустѣхъ его погыбѣлъ, истина бо тоу не оудварѣетъ са ∵ 13. [a] Єдиножъ бо помрачени лестиѫ не познаѫтъ чюдесъ г҃нъ ∵ [b] Въ земъстѣмъ бо житии правда б҃жиꙗ не знаема естъ ни съставлѣетъ са ∵ 14. [a] Сынъ къ ѿцю ∵ [b] Въ часъ въскрсениꙗ прияѫта бысть молитва ч҃ча · рано бо въскрсение бысть ∵ 15. [a] Ꙗко ч҃лкъ бо х҃ъ г҃летъ, да извѣститъ въч҃лчениꙗ ∵ [b] Отъ лица адамлѣ х҃ъ рече · єлицѣмъ бо длъжноваше адамъ, х҃ъ въздаетъ ∵

---

sof. -вленыѥ buc. — си бо pog. sof. buc. [b] не чювьствьни (sine бо) pog. -в'нїи sof. -ныи buc. (αἰσθητοί). — врачевѣ buc. — разоумныи buc. — потроупленихь buc. (κεχαρωμένους). — лежащиихь pog. -жщїихь sof.

LXXXVII. *Annot. ad psalm.* 12. [b] рѣснотѫ sin. — твоꙗ sof. 13. не позн. sin. єда п. sof. ѥда п. buc. — во тьмѣ sin. [b] земли sin. -ли sof. buc. — заб'венѣи buc. 14. [a] азъ sine и sof. buc. — возъвахъ sin. въз'в. sof. [b] ютро sin. оутро sof. buc. 15. [a] въскѫѭ sin. -ѫѫ sof. — отърѣеши sin. [b] своѥ buc.

Annot. ad comm. 12. [a] грьтань єго pog. sof. buc. — б҃жи pog. б҃ии sof. б҃жиѥ buc. [b] и їстина pog. buc. sine и sof. — въдварѣеть са sof. -раѥт' се buc. (αὐλίζεται). 13. [a] помраченни buc. — льстиꙗ pog. лъ-ѫ sof. — г҃нихь buc. [b] землъстѣмь pog. sof. -сцѣмь buc. — бо omis. pog. buc. 14. [a] оц҃оу pog. sof. [b] чѣсь sof. — прияꙗта pog. — ч҃лвчѣ sof. — male равно pog. 15. [a] въч҃лчениѥ

Digitized by Google

16. Ницꙑ ѥсмь азь, в трꙋдѣ ѿ юности моѥꙗ. Вызнѣсь же сѧ и смѣрихъ и ѡмѫтихъ.

17. По мнѣ прѣидѫ гнѣви твои. Оустрашениꙗ твоꙗ възмѫтиша мѧ.

18. Ѡбидѫ мѧ ꙗко вода, весь днь одрьжашѧ вькꙋпѣ.

19. Оудалилъ ѥси ѿ мене дроуга искрьнѣго. И знаниꙗ моꙗ ѿ страсти.

16. [a] Ницъ есмъ азъ, въ троудѣхъ ѡтъ юности моѫ ∵ [b] Възнесъ же сѧ, съмѣрихъ и ѡмѫтихъ ∵

17. [a] По мнѣ прѣидошѫ гнѣви твои ∵ [b] Оустрашениꙗ твоꙗ възмѫтишѫ мѧ ∵

18. Обидѫ мѧ ꙗко вода, весъ днъ оудръжашѫ мѧ вкоупѣ ∵

19. [a] Оудалилъ еси ѿ мене дроуга искрънѣаго ∵ [b] И знаниꙗ моꙗ ѡтъ страсти ∵

---

16. [a] Волеѭ бо въсприѩтъ нищетѫ и троудъ, да спасетъ чл҃ка, рече х҃ъ ∵ [b] Вознесъ бо сѧ на кр҃тъ х҃ъ и въкоушъ съмрътъ, ꙗко бечестенъ вънѣни сѧ и поржганъ б҃ъ всѣми ꙗко ч҃къ смѣренъ ∵ 17. [a] На наже бо разгнѣвалъ сѧ еси тъі и ѿвръглъ, си по мнѣ прѣидѫ, биѭще и рѫгаѭще сѧ мнѣ ∵ [b] Стоухнамъ двиѫщемъ сѧ и земи колѣблѭщи сѧ, смѫщааше сѧ г҃ьскъі ч҃лкъ, пос[к]лаблѣѭщоу бж҃ствоу ∵ 18. Жидове ꙗко вода си рѣчъ непостоꙗнни, гораще само и ѡнамо ꙗко вода · весъ бо д҃нъ мѫкъі не ѿстѫпишѫ ѡбъстоѭще и пакости дѣѭще ∵ 19. [a] Тогда ап҃ли бѣжашѫ вси · дроузи бо искрънии бѣшѫ х҃оу, паче же петръ ∵ [b] Въсѣ бо знааниꙗ ꙗкоже есть писано · стоахѫ далече, боѭще сѧ еда когда и ти такожде ѫти бѫдѫтъ ∵

---

pog. buc. -ѣ sof. [b] длъжень бѣше sof. дльжноваше buc. (ὤφειλεν). — вьздаеть pog. въз- sof. вьздаеть buc. (ἀποδίδωσι), melius quam bon. възꙗдастъ.

LXXXVII. *Annot. ad psalm.* 16. [a] ѥсъмь sof. — і въ троудѣхъ sin. sof. buc. — моеꙗ sin. -ѫ sof. [b] възнѣсъ sin. възнесь sof. buc. (ὑψωθείς). — омотіхъ sin. ѡмѫтіхь sof. 17. [a] прѣидѫ sin. sof. -оше buc. [b] възмѫтішꙗ sin. -ѫ sof. 18. ѡбидоше buc. (sine мѧ), вьсь день sin. — ѡдръжаше (?) sin. buc. -ѫ sof. 19. [a] іскрънѣго sin. sof. -нꙗго buc. [b] знаѥмыхь моихь buc.

Annot. ad comm. 16. [a] вьсприѩть pog. -ѧть sof. — и нищетѫ pog. sof. buc. [b] възнесе sof. — съмрти sof. pog. buc. — бечьстьнь pog. buc. -ень sof. 17. [a] ѿврьгль ѥси pog. buc. (sine си, sed sof. си sine еси). — биꙗще, рѫгаꙗще pog. [b] стухнамь pog. -іамь sof. buc. — двиѫщіам' сѧ pog. -амь сѧ sof. -жещіамь се buc. — земи pog. -ли buc. sof. — колебещіи се buc. — съмѫщаꙗше сѧ sof., male и мѫщаꙗше pog. и моущаше buc. (ἐταράσσετο). — пославлѣѩщоу pog. -лꙗющоу buc. -ѫщоу sof., male bon. посклабѣѫщоу (gr. συγχωρούσης), бж҃тво buc. 18. непостоꙗн'ни pog. -н'нии buc. -оин'ни sof. — сѣмо buc. — ѡвамо pog. buc. ѡнамо sof. — ѿст-ша ѡбьстоꙗще pog., дѣꙗще pog. 19. [a] тъгда sof. — бѣша pro бѣжаша pog. бѣжашѫ. ап҃ли въси sof. —

Digitized by Google

LXXXVIII.

Pog.

∴ сла· разоумь еѳама иилнтѣнина ∴
въ разоумь рече нісле да не ѡскврь-
нѣет са· идольскаин жрьтвамн·
еѳамь бо сказаеть са крьвь ∴ ѱл
∴ пн ∴

2. Милти твож гн въ вѣкы въс-
поіа. Въ родъ и родь възвѣщж ис-
тинж твож ∴ | Устьі моимн.

3. Іако рече, въ вѣкъі мать съзиж-
дет са. На небесехъ уготовает са
истина твоіа.

4. Завѣщахъ завѣть избраныимъ
моимъ. Клась са двоу рабу моему.

Bon.

∴ Сла· разоумъ еѳама нлътѣнина ∴|
(В)ъ разоумъ рече інле· да не ѡ-
скврънѣетъ са идолскъіми жрът-
вамн· еѳамъ бо сказаетъ са
кровъ ∴ ·пн·

2. [a]Милости тж гн в вѣкъ въспож ∴
[b]Въ родъ н родъ възвѣщж истинж
тж оустьі моимн ∴

3. Іако рече, въ вѣкъ милостъ
съзиждет са ∴ [b]На нбсехъ оуготовается са истина тa ∴

4. [a]Завѣщахъ завѣтъ избранньіимъ
моимъ ∴ [b]Клахъ са ддоу рабоу мое-
моу ∴

LXXXVIII. 2. [a]Людне иже ѿ жзкъ спсни бмъ вьінж пожтъ таиньі (бжнж) н ди-
вать са ∴ [b]Кьто бо кьгда прѣмлъкнжти можетъ н не глати истиньі бжнж н въ родѣхъ
всѣхъ въ нннѣш(н)нимъ вѣцѣ н въ бждждщиимъ ∴ 3. [a]Іако не исконъчавати са, нъ
прѣбьівати въ вѣкъ вѣку ∴ [b]На нбсехъ бо живетъ истина· на земли бо рѣдъко
ѡбращетъ са ∴ 4. [a]Аплмъ· тьі бо избра гъ н елико тѣми вѣрж жшж· тѣмъ бо

бо сн друзн· друзн бо искр. pog. бѣахоу бо сн дроузн· дроузн бо искр. buc. друзн бо искрънн хоу бѣшж sof. бѣхоу хоу buc. бѣша хоу pog. [b]знаниіа pog. знаніа стоіахж далече іакоже--сть писано sof. — боіаще са pog. -аще са sof. — да не кьгда sof. — іати pog. ати sof.

LXXXVIII. *Annot. ad titulum.* Разумъ о таинъіхъ етана іилитѣнина sin. въ разоумь еѳама исрлтѣнина sof. раз. юѳама излътѣнина buc. — идольскаин sof. buc. — кръвь sof. buc.

Annot. ad psalm. 2. [a]твоіа sin. -а sof. — вѣкы sof. buc. — въспоа sof. [b]рѣснотж sin. 3. [a]ѣкоже sin. іако рекль іеси buc. — въ вкы sof. buc. — съзиждатъ сіа sin. [b]рѣснота sin. 4. [b]sin. om.

Annot. ad comm. 2. [a]іаз. pog. аз. sof., прать sof. — бжніа pog. -а sof. [b]тога pog. buc. кьгда sof. (ποτέ). — таины sof. (pro истины aliorum, gr. τὴν ἀλήθειαν). — бжніа pog. -а sof. — инѣш'нымь sof. н вь ниіаш'ниемь buc. (καὶ ἐν τῷ νῦν). 3. [a]ісконьчѣвати са sof. (ἐκλείπειν). — нж sof. — вѣка sof. вѣкы sine вѣка buc. [b]истина лежить pog. sof. buc. (ἡ ἀλ. ἀπόκειται). — а на з. sof. (sine бо), наземи бо pog. buc. (ἐπὶ γῆς γάρ, vl. δέ). — рет'ко buc. 4. [a]бо om. pog. — тѣмь pog.

Digitized by Google

5. До вѣка ѹготоваѫ сѣма твоѥ. И съзнжѫ въ родъ и родь прѣстолъ твои.

6. Исповѣдать нба чюдеса твоꙗ гн. И [и]бо истинѫ твоѫ въ цркве стыхъ.

7. Ꙗко кто въ ѡблацѣхь въравнит сѧ гви. Оуподобит сѧ гви въ сноxъ бжиихъ.

8. Бъ прославлѣѥи сѧ въ съвѣтѣ стыихъ. Велии і страшенъ ѥстъ надь всѣми окрьстьныимн ѥго.

5. [a] До вѣка оуготоваѫ сѣма те ∴ [b] И съзнждѫ въ родъ и родъ прѣстолъ тн ∴

6. [a] Исповѣдатъ нбса чюдеса твоꙗ гн ∴ [b] И бо истинѫ твоѫ въ црве стъıхъ ∴

7. [a] Ꙗк кто въ ѡблацѣхъ вравнитъ сѧ гви ∴ [b] Ѹподобитъ сѧ Гви въ сновѣхъ бжих ∴

8. [a] Бъ прославлѣѥи сѧ въ свѣтѣ стъıх ∴ [b] Велен и страшенъ ѥстъ надъ всѣми ѡкртъньıими ѥго ∴

порѫчи евагггелъскъı ꙁавѣтъ ∴ [b] Понеже иꙁ него по пѫти· того ради вѣрнаго створи бъ ∴

5. [a] Двѫ глетъ бцѫ, ꙗко двва племене ѥстъ· та же прѣбъıваетъ въ вѣкъ вѣка не погъıбаѭщи ∴ [b] Ха глетъ, ꙗко прѣстолъ имѣ двѫ и ꙗко вѣченъ ѥстъ ∴ 6. [a] Раꙁоумнаꙗ· сѫтъ же апли и ѥлико нбесное житие имѫтъ, си исповѣдаѫтъ чюдеса гнѣ ∴ [b] Въ съборѣ всемирнѣмъ· та бо въ истинѫ црви велиꙗ и съставлениѥ стъıхъ ∴ 7. [a] Къто бо равно ѡблакомъ житие имъı и равенъ бви ѡбращетъ сѧ ∴ [b] Къто бо стъıхъ, ꙗко оусъıненииꙗ споблененъıхъ, подобенъ бви ѡбрѣсти сѧ въꙁможетъ ∴ 8. [a] Ꙁѣло бо славитъ

---

buc. -ми sof. (δι' αὐτῶν, vl. δι' αὐτούς). — ꙗса pog. ꙗса sof. ѥше buc. — тѣмь бо sof. buc. pog. (bon. male тѣми бо pro тѣмъ бо scripsit): αὐτοῖς γάρ. — ѥуаньскь sof., ꙁаповѣдь male pog. pro ꙁавѣтъ, quod in reliquis legitur (διαθήκην). [b] вѣрнааго pog. вѣр'на ѥго sof. (τὰ πιστά). — съхрани бъ sof. buc. съхр. и бь pog. (ἐφύλαξεν ὁ θεός).

LXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 6. [b] і рѣснотѫ sin. — цръкъві sin. sof. buc. 7. [a] оуравьнітъ сѧ гю sin. оур. се гви buc. [b] подобітъ сѧ гю sin. — въ снхъ sin. вь сноxь' buc. 8. [a] прославлѣѩи сѧ sin. -ѣжи сѧ sof. прославлаѥмь buc. — въ стыхъ своіхъ sin. въ свѣтѣ стхь sof. buc. (ἐν βουλῇ ἁγίων). [b] веліи sof. — надо sin. — окрѫстъніми sin.

Annot. ad comm. 5. [a] вѣкы buc. — не погыблаѭщи sof. -баѭщи pog. (ἀνεξάλειπτος). [b] ꙗко вѣчьнь pog. buc. -'ны sof. (sine и pog. buc., sed graece: καὶ ὅτι αἰώνιος). 6. [a] имать sof. — сии pog. сіи sof. си buc. — исповѣдаѥть pog. melius -ѫть sof. -ють buc. (οὗτοι ... ἐξαγγέλλουσι). [b] црквь buc. 7. [a] равень (sine и) pog. sof. -ьнь buc. [b] въ стхъ sof. — може pog. въꙁ'м. sof. (δυνήσεται), male buc. животь. 8. [a] ꙁѣло sof. — стыи sof. [b] паче (sine же) pog. sof. buc. — высоцѣ sof. buc.,

Digitized by Google

9. Гн бже силъ, к'то побень тебѣ. Силень єси гн и їстина твоꙗ ѡкрть тебе.

10. Ты владеши дръжавож морьскож. Възмжщениѥ же вльнь єго ты ѹкротиши.

11. Ты смѣрилъ єси ꙗко ꙗз'вьна грьдааго. | И мышцеꙗ силы твоєꙗ разгна врагы твоꙗ.

9. [a] Гн бже силъ, кто подобенъ тебѣ ⁘ [b] Силенъ еси гн · и истина та ѡкрть тебе.

10. [a] Тъї владеши дръжавож моръскож ⁘ [b] Възмжщение же вльнъ его тъї оукротиши ⁘

11. [a] Тъї смѣрилъ еси ꙗко ꙗзвъна грѣдааго ⁘ ([b] И мыш'цеж силы твоеж разгна врагы твоꙗ ⁘)

са бъ, єгда стии свѣщаважтъ ѡ немъ и ѡ вѣчнѣи жизни ⁘ [b] Въ днъ ѡнъ, паче же егда садетъ на прѣстолѣ вꙑсоцѣ и прѣвъзнесенѣ, ꙗкоже естъ писано · весь бо миръ тогда (ѡкръсть єго) съберетъ са съ страхомъ и трепетомъ ⁘

9. [a] Тогда възопижтъ стии вси славаще силж его ⁘ [b] Тъгда оувѣдатъ оубо вси колѣна земнаꙗ непостижънж силж хвж. ѡкртъ же его истина · не на лица бо зритъ бъ ⁘ 10. [a] Естъ бо разоумѣти и море великое · глетъ же и житенское, ꙗко многомжтьно и въ матежи сжще ⁘ [b] И сие и ѡно хъ естъ, дръжжи и оутѣшаꙗ ѡбож боурꙗ ⁘ 11. [a] Диꙗвола и ревноужщжж емоу грьдꙑнеж, ꙗко закаленꙑ лежжщж мрътвꙑ · тако падажтъ грьдии ⁘ [b] (Мыш'цеж бо ѡчеж ꙗко бжиꙗ сила и бжиꙗ прѣмждрость · ѡ томь бо раз'гнании бышж демони · и єлико симь позавидѣшж).

---

om. pog. — ѡкрс єго pog. ѡкрьсть єго sof. buc. (bon. omisit haec verba). — сьберж са pog. -еть са sof. buc. — сь стр. и тр. buc. с стр. pog., sine съ sof. (ἐν φόβῳ καὶ τρόμῳ).

LXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 9. [a] побьнь buc. [b] сильнь buc. — рѣснота sin. 11. [a] ꙗзъв'на sof. — жродаего (?) sin. грьдагѡ buc. [b] in bon. omissus, e cod. pog. substitutus: и om. buc. — твоѥ buc. — разгналь ѥсн buc.

Annot. ad comm. 9. [a] тъгда sof. — възьпиѧть pog. buc. възъпиѧть sof., sine вси buc. [b] тогда бо pog. buc. тъгда оубо sof. (τότε γάρ). — земльнаꙗ pog. buc. -м'скаꙗ sof. — непостыжнжꙗ pog. -нж'нжꙗ sof. -жноу buc. (τὴν ἀκατάληπτον). — сждить pog. buc. зрить sof. (graece haec ultima sententia abest). 10. [a] ѹбо pog. sof. buc. (μέν). — житииское pog. -тѣиское buc. — многомжтно sof. -ное pog. -ноѥ buc. — сжщи pog. -е sof. buc. (ὡς πολυτάραχον καὶ ἐν σάλῳ οὖσαν). [b] се pog. buc. се sof. — дръжа pog. -е buc. -жи sof. — ѹтишаꙗ pog. -ꙗ sof. -ѥ buc. (καταπραΰνων). — ѡбоѥ pog. sof. buc. — боурѣ buc. (τὴν ζάλην). 11. [a] ревноуꙗщаꙗ pog. -жщжж sof. -ющe buc. (τοὺς ζηλοῦντας). — тако зак. pog. sof. buc. (ὡς ὁ σφαγείς). — и лежа и pog. buc. -ж sof. (καὶ κείμενος). — мрьтвь pog. -тьвъ sof. и мр'твь buc. (νεκρός). — падаꙗть г. pog. падоуть грьдыи buc. (πίπτουσιν οἱ ὑπερήφανοι). [b] comment. huius versiculi in bon. omissus, in

Digitized by Google

12. Твоꙗ сѫтъ нба н҆ твоꙗ е҆стъ землѣ. Вьселенаа н҆ конецъ е҆ꙗ ты ѡ҆снова.

13. Сѣверъ н҆ морѣ ты съꙁа. Ѳаворъ н҆ е҆рмонъ н҆менн твое҆моу въꙁрадоваете са.

14. Твоꙗ мышца съ снлоѫ. Да ѹтврьднт са рѫка твоꙗ· вьꙁнет а деснца твоꙗ.

15. Правда н҆ сѫд'ба оуготова-

12. [a] Твоꙗ сѫтъ нбеса н твоꙗ естъ земѣ ∴ [b] Вьселенѫѫ н конъцѫ еѫ тъı ѡснова ∴

13. [a] Сѣверъ н море тъı соꙁда ∴ [b] Таворъ н ермонъ н | нмнї темоу вꙁрадоваста са ∴

14. [a] Твоꙗ мъıшъ съ снлоѫ ∴ [b] Да оутврьднтъ са рѫка твоꙗ· вьꙁнесетъ са деснца твоꙗ ∴

15. [a] Правда н сѫдъба | оуготова-

12. [a] Сн рѣчъ тъı нбсн н земн црь есн· н чловѣчьствьнъıмъ н҆ раꙁоумнъıмъ нбсемъ· н чловѣчьствьнѣн земн н раꙁоумнѣн ∴ [b] Вьса бо оубо н съ жнвѫщнмн глетъ же н бѫдѫщнѫѫ, ꙗкоже н апль рнче[тъ]· ѡ ненже вѣщаемъ ∴ 13. [a] Тъı бо вѣтръı морю прѣдастъ, да дасн н въ водахъ дѣланнꙗ ∴ [b] Понеже сен горѣ малѣ сѫщн, мноꙁѣ славѣ сподобнстѣ са. на таворѣ бо прѣѡбраꙁн са гъ· ѿ аермона бо вьꙁнесенъ бъıстъ нлна, н сего раднн вьꙁрадоваста са ѡ бꙁѣ ∴ 14. [a] Оць н снъ, съı нн плътъ стаꙗ· хъ бо бжнꙗ снла н бжнꙗ прѣмѫдро ∴ [b] На врагъı тѫ н чловѣчьствьнъıѫ н раꙁоумнъıѫ ∴ 15. ([a] Тогда е҆гда хощеть сѫднтн всѣмь ꙗꙁыкомь· прѣстолъ бо бжнн правды н҆ сѫдбы н҆спльнь ∴)

reliquis legitur atque hic e cod. sof. adscribitur; быша pog. — поꙁавндѣша pog., sed in buc. quae post демоны sequi debebant verba omissa sunt.

LXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 12. [b] въселенаа н҆ конець еа sof. (τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς), і коньцꙗ sin. buc. 13. [a] сѣвера sof. — соꙁъда sin. съꙁ- sof. [b] таверъ sin. ѳаворь sof. -вѡрь buc. — і ръмоунъ sin. н҆ е҆р'монь sof. н ѥрмѡнь buc. — ѡ нменн твоѥмь buc. — въꙁдрадоваете сꙗ sin. 14. [a] мышьца sin. sof. buc. [b] да въꙁнесетъ сꙗ sin. 15. [b] рѣснота sin. — прѣдъндете sin. -та sof. buc.

Annot. ad comm. 12. [a] нбн н земли ты е҆сн црь pog. buc. н҆ нбсн н ꙁ. ты црь е҆сн sof. — чювъствъ. неб. н҆ раꙁ. sof. pog. buc. — земли pog. sof. buc. [b] бѫдѫщѫꙗ pog. -ѫѫ sof. — рече pog. sof. buc. — н҆ вѣщ. pog. sof. buc. 13. [a] тън бо buc. — прндасть sof. (προσένειμας, melius quam прѣдасть bon. pog. aut прѣдаѥть buc.). — male да дасть снꙗ buc. — н҆ pro ꙗ, quod pog. praebet, scribendum docet sof. et gr. ἵνα δῷς καὶ ἐν τοῖς ὕδασι ἐργασίαν. [b] н҆ снн pog. н҆ сн sof. buc. (καὶ ταῦτα). — спобнсте са pog. sof. -ста се buc. — ѳаворѣ pog. sof. buc. — ѿ е҆рьм. sof. оть е҆рм. pog. — же вьꙁнесень бы pog. sof. buc. — въꙁдр-сте са pog. sof. -ста се buc. — male ѡ҆бѣ pog. buc., recte ѡ҆ бꙁѣ sof. 14. [a] ѡ҆цъ снь sof. (lege ѡ҆чь снь: τοῦ πατρὸς ὁ υἱός). — сън sof. сы pog. buc. — н'нѣ pog. sof. нь не buc. [b] твоꙗ pog. -а sof. — чюв-ныꙗ, раꙁ-ꙗ pog. -а sof. 15. [a] verba

ніѥ прѣстолꙋ твоемꙋ.| Милть и їстина прѣидете прѣ лицемь твоим. |

16. Блажени люде вѣдѫщеи кликновеніѥ. Гн въ свѣ лица твоего поидѫ. |

17. И о имени твоем | възраꙋѫт сѧ. И правдоѫ твоеѭ възнесѫт сѧ.

18. Ꙗко похвала силы ихъ ты еси. И въ блговоленіи твоемъ възнет сѧ рогь ншь.

ние прѣстолоу твоемоу ∴ [b] Милость и истина | прѣдъидетъ прѣдъ лицемъ тимъ ∴

16. [a] Блажени людие вѣдащеи кликновение ∴ [b] Гн въ свѣтѣ лица твоего поидѫтъ.

17. [a] (И о имени твоем възраꙋѫтъ са весь днь ∴) [b] И правдоѫ тѣѫ възнесѫтъ са ∴

18. [a] Ꙗко похвала силъі ихъ тъі еси ∴ [b] И въ благоволени твоемъ възнесетъ са рогъ на ∴ |

---

[b] Второе бо пришествие съ ѡплъченнемъ многомъ и страшноѫ силоѫ градетъ ∴ Прѣдъидетъ бо милостъ и истина· милостъ оубо помилованиꙗ радн, истина же ꙗко нѣстъ на лица зрѣние ѿ ба ∴

16. [a] Тъгда оубо блажѫтъ са, елико молитвоѫ и ѱалмъі прославаще ба не прѣсташѫ, блажѫтъ же са въздааниемъ сподобѣеми ∴ [b] Елико тъгда въздааниꙗ дѣлъ приѫтъ, въ свѣтѣ истиннѣ радоуѫтъ са в вѣкъ вѣка ∴ 17. ([a] Сти в'си раꙋѫт са вь вѣкь вѣка ∴) [b] Высоко житие творъше и сего ради възносими славно ∴ 18. [a] Хъ стыхъ· ѿ томъ бо похвалѣетъ са и въ вѣцѣ семъ и въ бѫдѫщиимъ ∴ [b] Вѣрнъіхъ всѣхъ волеѫ хвоѫ възнесе са похвала и крѣпостъ ∴

---

uncis inclusa in bon. absunt, sed in reliquis codd. leguntur, ubi proximae commentarii partes ad 15 [b] referuntur. [b] фторое pog. в'торое sof. buc., бо add. sof. — сь wбльченниемь buc. сь ѡпльч- pog. sof. (μετὰ παρατάξεως). — прѣдь и иде sine бо pog. cum же buc. прѣдъидете же sof. (προηγοῦνται δέ). — оубо om. sof. — на лица зрѣниꙗ pog. sof. buc. (προσωποληψία).

LXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 16. [a] вѣдѫштеі sin. -ащеи sof. -оуще buc. — въскликновеніе sof. buc. 17. [a] въздрадоуете сѧ sin. -ѫть са sof. — вьсь день sin. om. buc. 17 [a] in bon. omissus, e sof. additur. [b] твоеѫ om. sin. — въз'несеть са sof.

Annot. ad comm. 16. [a] тогда pog. buc., бо pog. sof. buc. (γάρ). — блажат' са pog. -жѫть са sof. — плми sof. — прославлѣѫть pog. buc. -ѫще sof. — не прѣстаꙗще pog. buc. -сташѫ sof. (δοξάζοντες — οὐκ ἐπαύσαντο). — сповлѣемыи buc. (ἀξιούμενοι). [b] въздѣаніꙗ sof. (τὰς ἀμοιβάς). — приѫть sof. pog. — въ вѣкы sof. buc. 17. [a] in bon. omissus, e cod. pog. additus: възраꙋют' се buc. (ἀγαλλιῶνται). — вѣкы sine вѣка sof. вѣкы вѣка buc. [b] всако buc. (male pro высоко, ὑψηλόν). — сътворьше sof. pog. buc. — и сего sof. sine и pog. (καὶ διὰ τοῦτο). 18. [a] verba хь стыхь

Digitized by Google

19. Ꙗко гн҃е ѥсть ꙁастѫпленнѥ· н҃ стго нл҃ѣ цр҃ѣ нш҃егᷪ.|

20. Тъгда гл҃алъ ѥсн въ вндѣннн сн҃омъ твоимь. Н рече, положнхъ помоштъ на снлъна. Въꙁнѣсъ нꙁбранааго ѡ҇ людин монхъ.

21. Ѡбрѣть два раба моѥго. Ѡлеимъ ст҃ъимъ монмъ помаꙁахъ н.

22. Рѫка бо моꙗ поможеть ѥмоу. Н мъышца моꙗ оукрѣпнтъ н.

23. Н нн҆чьсоже оуспѣѥтъ врагъ

19. Ꙗко гн҃е естъ ꙁастѫпленне· н стааго нлева цр҃ѣ нашего ⁘

20. [a] Тогда гл҃алъ есн въ вндѣннн сн҃овъ своихъ ⁘ [b] Н рече, положнхъ| помоштъ на снла ⁘ | [c] Въꙁнесохъ нꙁбраннааго ѡ҇ люден монхъ ⁘

21. [a] Обрѣтохъ дд҃а ра|ба моего ⁘ [b] Олѣемъ ст҃ъимъ монмъ помаꙁахъ н ⁘

22. [a] Рѫка бо мꙗ пом|жетъ емоу ⁘ [b] Н мъышъца мꙗ оукрѣпнтъ ї ⁘

23. [a] Ннчесоже оуспѣетъ врагъ на-

19. Люден вѣрнънхъ сн рѣчь жꙁкъі хъ ꙁастѫпн, ꙗко цр҃ъ нлевъ, ꙗко ꙁракъ н вндѣнне бж҃не еже естъ нлъ ⁘ 20. [a] Пр҃ркомъ вс҃ѣмъ прорнцаѫ своѫ таннъі н прншествне ⁘ [b] Хомъ еже естъ гс҃къі чл҃къ, помоштъ родоу нашемоу ⁘ [c] Гл҃етъ оубо дд҃а, раꙁоумѣ(т)н же естъ ха ⁘ 21. [a] Съде нарнцаетъ ха· ѡ҇ дд҃а бо по плътн ⁘ [b] Тъгда оубо дд҃а ѡлѣемъ помаꙁаннꙗ· ннѣ же ѡлѣемъ блтн прнходаштѫѫ къ крштенню ⁘ 22. [a] Деснница ѡч҃а сн҃овн ⁘ [b] Гл҃етъ бо дд҃а на сѫпостатъі· естъ же хъ побѣждь бранъ вражнѫ на кр҃тѣ ⁘ 23. [a] Нн дньволъ бо нн жндове не оуспѣшѫ ннчесоже на ха бъівъшее ⁘ [b] Ннꙗж мѣннтъ, ꙗко сн҃ъ беꙁаконнꙗ· ꙗко юже не можетъ ннчесоже

in buc. ad 17 [b] referuntur, бо om. pog., habet sof. buc. — похвалѣѫт' сѧ pog. -ѫт' сѧ sof. -ют' се buc. [b] вѣрныихь pog., и волею buc. (ἐν τῷ θελήματι), и радо pog. и крѣпость sof. (καὶ ἡ ἰσχύς).

LXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 19. [a] исраєва sof., цѣсарѣ sin. 20. [a] сн҃омъ твоимъ sin. sof. buc. [b] помоштника силнаа buc. [c] въꙁнѣсъ sin. sof. -есохь buc. — иꙁбьранаего sin. — ѿ люди buc. -їи sof. 21. [a] wбрѣтъ sin. -ь sof. [b] елеwмь buc. 22. [a] бо om. sof. 23. [a] ничъсоже sof. ничтоже buc. [b] беꙁаконениѣ sin. — оꙁълобити sin.

Annot. ad comm. 19. людїи sof. buc., люди вѣрныихъ pog. — ꙗꙁ. pog. аꙁ. sof. — и видѣниѥ sof., om. pog. buc., qui scribunt ꙁракь бж҃ии (ὡς εἶδος καὶ ὅρασις θεοῦ), иил҃ь pog. 20. [a] male пр҃рокь pog., recte пр҃рокомь въсѣмь sof. buc. (τοῖς προφήταις πᾶσι). — прорицаѫ своѫ таїны и пр. sof., male прорицаю т. buc., таино прорицаꙗ всѣмь пришьствиѥ хво pog. (gr. τὰ ἑαυτοῦ μυστήρια καὶ τὴν ἔλευσιν.). [b] хь buc. — гс҃кыи sof. pog. 21. [a] по пльть buc. [b] ѡлеимъ pog. buc. (bis). — при-штаꙗ pog. -жѫ sof. 22. [a] ѡч҃ѣ sof. [b] оубо (μέν) pog. sof. buc. — юже ѥ хь buc. — браны вражнѥ buc. брань -жниꙗ pog. -ѫ sof. браны в. buc. (τὸν πόλεμον τοῦ ἐχθροῦ). 23. [a] ди дниаволъ bon. et buc. corr. in ни д. uti pog. et sof. (οὔτε). — не om. pog. buc. — оуспѣша pog. -ж sof. — ничъсоже sof. — бывьше sof. [b] сн҃а sof. — беꙁаконениꙗ pog.

Digitized by Google

на-нъ. Ѧ снъ беззаконеннꙗ не прн-
ложнть ѡзлобн его.

24. Н съсѣкѫ ѿ лнца его врагы
его. Н ненавндащаꙗ его побѣжѫ.

25. Н нстнна моꙗ н мнлть моꙗ
сь нимъ. Н въ нма мое възнесет са
рогъ его.

26. Н положѫ на морн рѫ его.
Н на рѣкахъ деснницѫ его.

27. Тъ възовет' ма, оцъ мон есн

нъ ⁘ [b] Н снъ беззаконнꙗ не прнложнтъ
ѡзлобнтн его ⁘

24. [a] Н съсѣкѫ ѿ лнца его врагъі
его ⁘ [b] Н ненавндащѫѫ ма побѣждѫ ⁘

25. [a] Н нстнна ма н мнлостъ ма
с нимъ ⁘ [b] Н въі-нма ме възнесетъ
са рогъ его ⁘

26. [a] Н положн на морн рѫкѫ его ⁘
[b] Н на рка дсніцѫ его ⁘

27. [a] Тон възоветъ ма, ѡцъ мон есн

на ха помъіслнтн. достонтъ же разоумѣватн днꙗвола, ꙗко юже не ѡбладает члкомъ,
ѿнелнже знамена са нменемъ ха ба ⁘

24. [a] Отъ лнца члчъска бѣсъі · бѣсн бо по нстннѣ вразн члкоу, оумръщвенн же
бъішѧ прншествнемъ хвомъ ⁘ [b] Нюдеж · снн бо ха възненавндѣшѫ ⁘ 25. [a] Съ хомъ ·
томоу бо едниомоу сн подобаетъ ⁘ [b] Тъ бо естъ рогъ н снла ѡча ⁘ 26. [a] На морн
крщенꙗ · рѫкож бо бжнеж оукрѣплѣѫтъ са, н чювествъное море рѫкож бжнеж дръ-
жнмо естъ ⁘ [b] Слъзъі мѣнитъ покаꙗннꙗ · н тъі бо десницеж бжнеж прнходатъ, н
рѣкъі же чювествънъіж десннцеж бжнеж нстачаѫтъ са ⁘ 27. [a] Егда глааше хъ · аще

— ꙗкоже pog. buc. ꙗко оуже sof. (ὅτι οὐ vl. ὅτι οὐκέτι). — не ante можетъ om. pog. habet buc. sof. — ннчьсоже pog. sof. — дост. sine же pog., habet sof. buc. (χρὴ δέ). — оуже не ѡбл. sof. — ха н ба sof. ха ба pog. buc.

LXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 24. [b] ненавндѧштѧꙗ ı sin. -щѫꙗ sof. add. его, ѥго buc. 25. [a] нст. sine н sof., ı рѣснота sin. [b] въі-нмѧ sin. 26. [a] sine н sof. — положѫ sin. sof. -жоу buc. (θήσομαι). 27. [a] тъ sin., male въ sof. вь buc. [b] н заст. buc.

Annot. ad comm. 24. [a] члча pog. buc. члчѣ sof. — сн бо (pro бѣсн бо) pog. sof. buc. — оумрьщ'венн pog. sof. -влѥнн buc. — быша pog. -ж sof. [b] нюдеꙗ pog. -ꙗ sof. -сѥ buc. — сн бо pog. sof. buc. — възн-ша pog. 25. [a] оубо pog. бо sof. (γάρ). — подобаѫть pog. sof. -ѥть buc. (ταῦτα πρέπει). [b] тъ pog. sof. ть buc., тъі bon. — члча pog. buc. ѿчѣ sof. (τοῦ πατρός). 26. [a] бо om. pog. buc., habet sof. — ѹкрѣплѣѫт са pog. -ѫть са sof. -ѩѥт' се buc. (δυναμοῦνται, vl. δυναμοῦται). — рѫкоѫ sof. — бжнѥꙗ pog. -еꙗ sof. [b] покаанїꙗ sof. pog. — вь десннцѫ бжнѫ pog., въ д. бнꙗ sof. вь д. бжню buc. — въходать (εἰσέρχονται) pog. sof. — чюв-ыꙗ pog. -ꙗ sof. — бжнѥѫ pog. -еꙗ sof. — ѹхлащаѫт а pog. ѡхлащаѫть са sof., male buc. wхлаждают' се (χαλινοῦνται). 27. [a] vocabulo аще in pog. sof. praecedit ѿче, sine ѿче buc. — чаша сн ѿ мене pog. ѿ м. чѣша сн sof. buc. [b] кь боу вашемѹ pog.

Digitized by Google

ты. Бъ мой заштитникъ спсениꙗ моего.

28. И азъ пръвѣнца положѫ и. Высока надъ црн и землънынми.

29. Въ вѣкы съхрана емоу милть моѭ. И завѣтъ мой вѣренъ емоу.

30. И положѫ въ вѣкъ вѣкоу сѣма его. И прѣстолъ его ꙗко дни неба.

31. Аще оставать снове его завѣтъ мой. И въ сѫдбахъ моихъ не поидѫ.

тъі ∴ [b] Бъ ми застѫпникъ спениꙗ моего ∴

28. [a] И азъ пръвѣнъца положѫ и ∴ [b] Въісокъ надъ црн земнъімн ∴

29. [a] Въ вѣкъ схрана емоу мстъ моѭ ∴ [b] И завѣтъ мой вѣренъ емоу ∴

30. [a] И положѫ въ вѣкъ вѣкоу сѣма его ∴ [b] И прѣстолъ твой ꙗко дни небесн ∴

31. [a] Аще оставатъ снове твои законъ мн ∴ [b] И въ сѫдъбахъ моихъ не поидѫтъ ∴

възможно естъ, да мимо идетъ ѿ мене чаша си ∴ [b] Егда глааше хъ апломъ · идѫ къ боу моемоу и боу вашемоу ∴

28. [a] Хъ, ꙗкоже павелъ рече пръвѣнца въ мнозѣ братии ∴ [b] Въсѣхъ бо цркви въішши естъ хъ, ꙗко творецъ и самѣхъ црь ∴ 29. [a] Неразлѫченъ бо естъ снъ ѿтъ ѿца и ѿцъ ѿтъ сна ∴ [b] Еже къ давъідоу · глетъ же ха ради ∴ 30. [a] Двѫ бцѫ глетъ, ꙗко ѿ корене несеѡва всиꙗ ∴ [b] Дда глетъ, разоумѣвай же ха · сего бо прѣстолъ не въ лѣто сѫдитъ ∴ 31. [a] Прѣжде бо глаахѫ книгъі соломона ꙗко сна адва · разоумѣй же весь ѧзъкъ жидовъскъі, ꙗко снъі бжиѫ нарнчетъ ∴ [b] Соломонъ бо остави пѫтъ ѿчъ и жидове законъ ∴

LXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 28. [a] пръвѣнець sin. [b] въсокъ (?) sin. высока sof. buc. — цѣсарі sin., земльнымн buc. 29. [a] въ вѣкы sin. sof. buc. — съхранѫ sin. -а sof. -ню buc. — моꙗ sof. [b] вѣрьноумоу sin. (male pro вѣрьнъ емоу, πιστὴ αὐτῷ). 30. [a] въ вкы sof. -вѣка buc. [b] прѣстолъ его sin. sof. pog. (τὸν θρόνον αὐτοῦ, male bon. твои). — день небоу sin. днін небоу sof. дние небоу buc. (καὶ τὰς ἡμέρας τοῦ οὐρανοῦ). 31. [a] снові его sin. снове его завѣть sof. buc.

Annot. ad comm. 28. [a] братрии pog. sof. [b] оубо sof. — цртвиꙗ buc. — вышьши pog. -ъши sof. -ш'шии buc. — хс sof. om. pog. — и самѣхь црь sof. (καὶ αὐτῶν τῶν βασιλέων), in pog. et buc. aliter: имѣвь ѻць. 29. [a] неразлоучьнь buc. — ѿ ante ѻца om. pog. [b] (е)же pog. еже buc. се же sof. — глст же pog. buc., sine же sof. — и ха ради buc. 30. [a] бцѫ om. pog. buc. (sed gr. τὴν παρθένον τὴν θεοτόκον). — коренѣ иесеѡва buc. — въсіа sof. вьсиꙗ pog. buc. [b] разоумѣи же и sof. buc. (νόει δέ). 31. [a] ꙗз. pog. аз. sof. — жидовьскь pog. -скы sof. buc. — божиꙗ наричемы pog. buc. -іцаеми sof. (λεγομένους). [b] ѻчь pog.

Digitized by Google

32. Аще ѡправданиꙗ моꙗ ѡскврънатъ и заповѣдии моихъ не съхранатъ.

33. Посѣцѫ жъзломъ беззакониꙗ ихъ. И ранами неправы и.

34. Милти же моеѫ не разора ѿ нихъ. Ни прѣврѣжѫ въ истинѣ моеи.

35. Ни ѡсквръна же завѣта моего. И (и)сходащиихъ ѿ оустъ моихъ не ѿвръгѫ са.

36. Единоѫ класъ са стмъ моимъ, аще давыдоу сълѫжѫ.

32. Аще ѡправданиꙗ ма ѡскврънатъ· и заповѣдеи мнихъ не схранатъ∴

33. [a] Посѣцѫ жезломъ беззакониꙗ ихъ∴ [b] И ранами неправдъі ихъ∴

34. [a] Мости же моѫ не разора wтъ нихъ∴ [b] Ни прѣврѣждѫ въі-истинѣ моеи∴

35. [a] Ни ѡсквръна же завѣта моего∴ [b] И исходащеи wтъ оустъ моихъ не wтвръгѫ са∴

36. Единоѫ клахъ са стъімъ моимъ, аще ддоу сълѫжѫ∴

32. Любодѣꙗнием бо чловѣчьствънъіимъ и разоумнъіимъ ѡсквръниша стаа стъіихъ∴
33. [a] Кртомъ· тѣмъ бо скроушени бъіша ꙗко съсѫдъ скѫделъника, си рѣчь ꙗко зоды
гнилъі∴ [b] Ꙗко на ѡбращение привести ѫ∴ 34. [a] Етери и бо wтъ нихъ вѣровавше
спсени бъіша· wтъ тѣхъ бо и апли бъіша∴ [b] Си рѣчь не искривла истинъі, не сълъжѫ,
ꙗко бъ рече· азъ есмь∴ 35. [a] Не сълъжѫ бо, елико завѣщахъ къ аврамоу ѡцоу ихъ·
егда бо вѣроваша мнози wтъ жидовь, завѣтъ не разароушиса∴ [b] Бъ бо лъгати
не можетъ, нъ елико ѡбѣща дастъ имъ∴ 36. Клахъ са ддоу и не сълъжѫ, ре(че)
бъ· ис того бо въснахъ, да спѫ члка∴

LXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 32. осквръиѫтъ sin. -нать sof. — заповѣдїи sof. — хранꙗтъ sin. съх. sof. 33. [a] жьзломь sin. — беззаконьнъіихъ sin. [b] неправедьнъіхъ sin. (gr. τὰς ἀνομίας αὐτῶν, τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν). 34. [a] моеꙗ sin. -ѫ sof. млсть же мою buc. — разорѫ sin. -роу buc. [b] же вь ист. buc. въ рѣснотѣ sin. 35. [a] неже осквръиѫ sin. (sine же) -на же sof. -ию же buc. [b] і исходꙗштиихъ sin. -щиихь buc. и исх-хь sof. — оустеиь sof. 36. клꙗсъ sin. клахь sof. — вь стоѥ моѥ buc. — солъжѫ sin. слъжѫ sof. buc.

Annot. ad comm. 32. ѡск-ша pog. 33. [a] ꙗко om. pog. buc. — съсѫди pog. сьсоуди buc. съсъды sof. (ὡς σκεύη κεραμέως). — зъди pog. sof. buc. (ὡς ὄστρακα σαθρά); pog. sof. et buc. addunt: и ѿнѫдь непотрѣбны, quod respondet graeco: καὶ παντελῶς ἄχρηστα. [b] ꙗ pog. ѫ sof. ю buc. 34. [a] етерї бо sof. buc. (τινὲς γάρ). — и спсени buc. — ѿ тѣхь и sof., сѫть pog. sof. buc. [b] не искривлѫ pog. не скрївлѫ sof. buc. (οὐ νοθεύσω). — и не слъжѫ sof. не сьлъжѫ pog. — ре ꙗко бъ азь есмь pog. buc. есъмь sof. 35. [a] сьлъжѫ pog. сьл'жю buc., завѣщаахъ pog. (διεθέμην), авраамоу pog., вѣр-ша pog. [b] нѫ sof., пода pog. sof. buc. 36. класъ са pog. -хь са sof. buc. — слъжѫ sof. — въсїахь sof. (ἀνέτειλα, male pog. buc. вьсиꙗ хс), male да спсеть buc., recte да спсѫ pog. sof.

Digitized by Google

37. Сѣма его въ вѣкы прѣбѫдеть. Й прѣстолъ его ꙗко слнце прѣ мноѭ.

38. Ꙗко лоуна съврьшена въ вѣкы. Й свѣдѣтелъ на небеси вѣренъ.

Диꙗѱалмь · прѣложеније прочтва.

39. Ты же ŵрнн ѫ й ѹничьжи. Отъврьже ха своего.

40. Разорилъ еси завѣть раба твоего. Ŵсквръни на земли стына его.

41. Разорилъ еси вса ŵплоты его. Положилъ еси въ тврьдъ его страхъ.

37. [a] Сѣма его в вѣкъ прѣбѫдетъ ∴ [b] И прѣстолъ его ꙗко сл҃це прѣдъ мнѫ ∴

38. [a] Ꙗко лоуна скръшена в вѣкъ ∴ [b] И свѣдѣтелъ на н҃беси вѣренъ ∴

Диꙗѱалъма ∴

39. [a] Ты же ŵтърннѫ и оуничижи ∴ [b] Отъвръже ха своего ∴

40. [a] Разорилъ еси завѣтъ раба твоего ∴ [b] Оскврьни на земи стыина его ∴

41. [a] Разорилъ еси вса ŵплоты его ∴ [b] Положилъ еси твръдъ его страхъ ∴

---

37. [a] Сѣма бж҃ие вѣрнии · глетъ же двѫ бцѫ ∴ [b] Прѣстол сн҃а прѣдъ ŵцмъ · слнце бо праведное хъ естъ ∴ 38. [a] Ŵ цркви слово, зане ꙗко лоуна свѣта исплънъ естъ ∴ [b] Хъ свѣдѣтелъ цркви, ꙗко жениxъ еи сы ∴ Прѣложение прорчъства ∴ 39. [a] Къ диꙗволоу слово · притъікаетъ же и саоула ∴ [b] Ŵтъвръже бо саоулъ помазаниꙗ иже помазанъ бы, црскааго и прорчъскааго ∴ 40. [a] Рече саоулъ къ боу · по что ма ŵринѫ и не възненавидѣ мене. ŵ чѧсти же весь ꙗзыкъ жидовъскыи мѣнитъ · естъ же разоумѣти и диаволъ ∴ [b] Люден жидовъскыиxъ, ꙗко вьсѣка стыни иxъ развали са на земи ∴ 41. [a] Закона, прркы

LXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 37. [a] въ вѣкы sin. sof. buc. [b] прѣдо мъноѭ sin. мноꙗ sof. 38. [a] и ѣко sin., въ вѣкы sof. buc. [b] вѣрьнь buc. 39. [a] оуничьжи sin. sof. [b] твоего sof. 40. [b] ωскврьнилъ юси buc. — земли sin. buc. — свтынѫ sin. -ню buc. 41. [a] низложилъ юси buc. (pro разорилъ).

Annot. ad comm. 37. [a] есть pog. buc. post сѣма (graece abest). — и дѣвѫ pog. и двоую buc. (καὶ τὴν παρθένον). [b] бо om. pog. sof. (gr. ἥλιος γάρ). 38. [a] ꙗко и pog. sof. buc. (ὡς σελήνη). 39. [a] притьч'ствоует' же buc. — и om. pog. buc. [b] и om. pog. — црьскааго прорчества pog. ц-скаго и пр. -чьскааг sof. buc. (τὸ προφητικὸν καὶ βασιλικόν). 40. [a] не ante възненав. om. pog. buc. habet sof. — части omisso же pog. buc., hab. sof. — ꙗз. pog. аз. sof. — и есть sof. юже ю buc. — sine же sof. — и діꙗвола sof. sine и pog. buc. (ἔστι δὲ νοεῖν καὶ τὸν διάβολον). [b] люде(и) ж-скыиxъ pog. -іи ж. sof. buc. — стыниа buc. (τὸ ἁγίασμα). — разори се buc. — земли sof. pog. buc. 41. [a] зак. и блгти и прркы sof. pog. buc. (νόμον καὶ χάριν καὶ προφήτας). — отьꙗса pog. ŵꙗса sof. ŵюше buc. [b] людіи sof. buc. — быша pog. — сьгрѣш'шимь buc.

42. Расхыщаахж и вси мимо ходащеи п҃|темь. Быстъ въ поношениѥ сжсѣдомъ н҃шимъ.

43. Възнесе десницж стжжаѩщиихъ ѥмоу. Възвесели въса врагы ѥго.

44. Възвратилъ ѥси помощъ оржжиѧ твоѥг. И не застжпи ѥго въ брани.

45. Разорилъ ѥси ѿ очищениѧ.. Прѣстолъ ѥго на земли повръже.

42. [a] Расхъїщаахж и вси мимо ходащеи пжтемъ ∴ [b] Бъїстъ поношениѭ сжсѣдомъ с҃имъ ∴

43. [a] Възнесе десницж стжжажщиихъ емоу ∴ [b] Възвесели врагъї его ∴

44. [a] Възвратилъ еси помощъ ѡржжиѧ его ∴ [b] И не застжпи его въ брани ∴

45. [a] Разорилъ еси ѿ ѡчищениѧ ∴ [b] Прѣстолъ его на земи повръже ∴

и б҃лтъ · сими бо покръїваахж са жидове, ѡтъжса же са ѿ нихъ ∴ [b] Въсѣ бо силънаа людеи небрѣгома бъїшж, сългрѣшъшемъ имъ ∴

42. [a] Бѣси и жзци расхъїщаахж люди жидовъскъї ѩкоже халдеи и прочии · сии бо кромѣ пжти истоваго хождаахж ∴ [b] Жзкомъ сжщиимъ ѡкр҃тъ нихъ · поношаахж бо жидомъ, ѩко законъ имжще не творѣахж законънихъ ∴ 43. [a] Г҃летъ оубо ѡ саоулѣ, ѩко побѣжденъ бъїстъ на брани и оумрѣтъ · ѡбаче и на люди въз(д)вигошж ржкъї халдеи и ромеи ∴ [b] Саоула мѣнитъ, ѩко побѣжденъ бъїваше на брани ѿстжпивъ ѿ б҃а ∴ 44. [a] Ѡржжие бо еже имѣаше на брани, то вꙁвратн са и оумрътви и ∴ [b] Саоула г҃летъ · врагъї бо по|[по]пранъ бъїстъ и не прибѣже къ б҃оу ∴ 45. [a] Отвръже и б҃ъ, да к томоу ѡ ѡчищении не приноситъ жрътвъ ∴ [b] Низъпадж бо въ земнжж мждростъ, ѩкоже (д)иѩволъ съ н҃бсе на земла низвръженъ бъїстъ ∴

LXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 42. [a] расхыштахж sin. — ходıашті sin. [b] поношениѥ buc., съсѣдомь sof. 43. [a] вьзнесль ѥси д. ст-щимь buc. [b] възвеселитъ сıа sin., forsitan възвесели въсıа, uti въз'весели въса sof. вьзвесели все buc. 44. [b] въ день брані sin. (ἐν τῷ πολέμῳ). 45. [a] очиштені (?) его sin. -ниıа ѥго buc. (ἀπὸ καθαρισμοῦ αὐτόν). [b] землі sin. sof. -лю buc.

Annot. ad comm. 42. [a] ѩз. pog. аз. sof. — халд. прочии pog. х. и пр. buc. sof. (χαλδαῖοι καὶ οἱ λοιποί). — си бо pog. sof. buc. — истиннааго пжти pog. buc. -н'наго п. sof. [b] ѩз. pog. аз. sof. — бо om. sof. — имжща pog. имаще sof., не om. bon. sof — закон'ныхь pog. sof. buc. 43. [a] възд-а pog. — рж pog. ржкж sof. buc. — и хал. и ром. pog. sof. buc. [b] побѣждаемъ pog. buc. -ждень sof. 44. [a] на помощь pog. sof. buc. (πρὸς βοήθειαν). — врати са sof. pog. buc. [b] in fine add. нь (нж sof.) вльшьства искааше sof. pog. buc. 45. [a] ѡ очищении pog. sof. buc. (περὶ καθαρσίων), male bon. и ѡч. — жрьтвы pog. -твын buc. -тъвь (θυσίαν, vl. θυσίας). [b] male pog. низападе, buc. сын западе, recte sof. низьпаде (κατέπεσε). — земльнжиж pog. buc. -лънжж sof. — и дııаволь sof. pog. buc. (ὡς καὶ ὁ διάβ.) — съвръжень pog. sof. buc.

Digitized by Google

46. Оумалилъ еси дьнии врѣмене его. Ѡвлиіалъ и еси стоудомъ.
Днаѱалмь· и пакы прѣложеннїе пророчтва.
47. Доколѣ гн ѡвращаеши са въ коць. | Разгорит са ико ѡгнь гнѣвъ твои.
48. Помани каа моіа ипостасъ. Еда въ соуе сьза сны члча.
49. Кто е члкъ иже поживетъ и не оузрить съмрьти. Избавить дшж своіж изржкы адовы.
50. Кде сжть млти твоіа древ-

46. [a] Умалилъ еси дни времени его ∵ [b] Ѡвлиіалъ еси студомъ ∵
Дїаѱалма. и пакы прѣложеніе прроа.
47. [a] Доколѣ гн ѡвращаеші са до конца ∵ [b] Разгоритъ са ико ѡгнь гнѣвъ твои ∵
48. [a] Помѣни каіа міа оупостасъ ∵ [b] Еда въ соуе създа снъї члчъскъіж ∵
49. [a] Къто естъ члкъ иже пожнвєтъ и не оузритъ смрти ∵ [b] Избавитъ дшж своіж из ржкъї адовъї ∵
50. [a] Къде сжтъ мсти тж дре-

46. [a] Си рѣчъ въ малъ годъ оучиии бъ црво его ∵ [b] Извръгъ жива иєъ црва и иного въ него мѣсто въведе ∵ [И пакы прѣложеиие прроа ∵] 47. [a] Пррк бу мола са не ѡставенъ бъїти ∵ [b] До конъца рече въстанетъ ∵ 48. [a] Не невѣси бо рече егоже създа члка, ико немощенъ и потъїкливъ естъ ∵ [b] Не въ соуе бо рече створилъ еси члка, нъ въ славж ржкоу твоею· егоже не прѣзри ико бъ милостивъ ∵ 49. [a] Никтоже рече· сего ради бъ съшедъ съ небесе оупразни съмрътъ ∵ [b] Никтоже бо можетъ са избавити ѿ ада, нъ точиж хъ, ѿ неиже естъ писано· и плътъ его не видѣ растлѣнна ∵ 50. [a] Егда създа члка чта и безь всѣкого грѣха ∵ [b] Иже ѡбѣща адоу

LXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 46. [a] день sin. дни врѣмене buc. [b] и еси sin. buc. (κατέχεας αὐτοῦ αἰσχύνην). 47. [a] въ конець sin. sof. -ьць buc. 48. [a] моѣ ипостась sin. моа ипостась sof. кыи мои ьставь buc. [b] еда бо buc. — въса сны sof. buc. — человѣчиа sin. -скы sof. -скые buc. 49. [b] издржкы sin. изь р. sof. 50. [a] где buc. — твоıа sin. -а sof. — древьнıаıа sin. -в'наа sof. -вние buc. [b] рѣснотоıж sin. ист. твоеа sof. вь истинѣ твоıеи buc.

Annot. ad comm. 46. [a] въ мало врѣма pog. sof. buc. [b] и-црва sof. ис ц. pog. изь ц. buc. — иного sine и pog. sof. buc. (καὶ ἄλλον). — въ мѣсто pog. въ него мѣсто sof. buc. — въведь sof. -веде pog. buc. (εἰσαγαγών). 47. [a] Huic versui praecedunt rubris litteris scripta haec verba in buc. до зде ѡ саоулѣ, et mox: дѵаѱалма· и па прѣложениıе прорчтва; молит са pog. buc. къ бгоу -а са sof. (δεόμενος). — ѡставлень pog. sof. buc. 48. [b] нж sof. — не прѣзъри pog. -з'рн sof. buc. (ὃν μὴ παρίδῃς), bon. -зрѣ. — бъ млтивь pog. buc. млтивь бгъ sof. (ὡς θεὸς συμπαθής). 49. [a] и оупр. сьм. buc. [b] рече можеть sof. sine рече pog. buc. — изб. са sof. — иж тьчиа sof. тьчиж pog. — истлѣніа sof. buc. -нна pog. 50. [b] еже pog. аже sof. иже buc. (ἃ), оуже pog. sof. ıеже buc. — оуіадри

Digitized by Google

льнаꙗ гн. Имиже клат са ддоу истинож твоеа.

51. Помани гн поношение рабъ твоихъ. Еже удръжа въ нѣдрѣ мои многы ꙗзы.

52. Еже поносиша врази твои, еже поносиша измѣнение ха твоег. Блнъ гъ в вкы бждеть бждеть.

внаж гн ∴ [b] Имиже клатъ са ддоу истинож твоеж ∴

51. [a] Помѣни гн поношение рабъ тих ∴ [b] Еже оудръжахъ въ надрѣхъ сихъ многъı жзкъı ∴

52. [a] Еже поносишж врази ти гн, еже поносишж измѣнение ха твоего ∴ [b] Блнъ гъ въ вѣкъı бждетъ бждетъ ∴

LXXXIX.

Pog.

∴ Сла ∴ мтва мосеѡва чка бжиꙗ ∴ мосı за люди молит' са прозрѣаше бо ихь съвѣть ꙗко прркь ∴ ·пф·

2. Гь прибѣжище бы намъ въ родъ и ро.

Bon.

∴ Сл мва мосеова члка бжиꙗ ∴ Моси за люди молитъ са прозрѣ- аше бо ихъ свѣтъ ꙗко пророкъ ∴ ·пф·

2. Гн прибѣжище бъıстъ намъ въ родъı и ро ∴

из него ꙗвити са по пѫти, и юже оуждри милости тж гн ∴ 51. [a] Ꙗко поношажтъ бѣси чкоу глаще емоу, кде естъ бъ ти ∴ [b] Ꙗкоже рече ѡбѣща сѣменемъ моимъ ѡбра- щати жзкъı, рече ддъ ∴ 52. [a] Поношаахж бо врази чловѣкоу, моудлащоу пришествию хвоу ∴ [b] Люде вѣрнии приносаще блвени(е) бви, хвалж въздажще· ѡ нихже спени бъıшж ∴

pog. оукедри buc. оускори sof. (τάχυνον). — твоеиа pog. -еа sof. твоꙗ buc. — гн abest in pog. sof. buc.

Annot. ad psalm. 51. [a] поношениа sof. [b] иже sof. иже оудръжа buc. — въ нѣдрѣхъ моихъ sin. sof. вь надрѣ моемь buc. (ἐν τῷ κόλπῳ μου). — мъногъ ꙗзыкъ sin. 52. [a] иже (bis) buc. — male вразѣ sin. — измѣние (?) sin. [b] въ вѣкъ sin. — бждеть и бждеть sof.

Annot. ad comm. 51. [a] поношаꙗт' pog. -нашажть sof. -ють buc. — где buc. [b] male bon. са именемъ, recte сѣменемь pog. sof. buc. (διὰ τοῦ σπέρματος). — male bon. pog. ѡвѣщати, recte ѡвращати аз. sof. buc. (ἐπιστρέφειν). 52. [a] бѣси (οἱ δαίμονες) pog. sof. buc. — къснещоу buc. — гню (pro хвоу) pog. sof. buc. — [b] приносать pog. sof. buc. (προσφέρει). — блвение pog. sof. buc. (τὴν εὐλογίαν), bon. om. ultimam litt. е. -въздающе pog. — быша pog.

LXXXIX. *Annot. ad titulum.* Молитва мосѣова sin. м. мос'сеѡва sof. м. моисеwва buc. — мос'си sof. моиси buc. — прозрѣше sof. -ѣаше buc. — съвѣты sof. сьвѣть buc.

Annot. ad psalm. 2. въ родъ и родъ sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 2. вь om. buc. — во om. bon., habent sof. pog. buc. — и роды om. pog. buc.

46. Оумалилъ еси дьни врѣмене его. Ѡбанїалъ и еси стоудомъ.

Дианфалмь· и пакы прѣложенню пррочтва.

47. Доколѣ гн ѡвращаеши са въ коць. | Разгорит са ѩко ѡгнь гнѣвъ твои.

48. Помани каа моа ипостась. Ѥда въ соуе създа сны члча.

49. Кто е члкъ иже поживеть и не оузрить съмръти. Избавить дшж своѭ изржкы адовы.

50. Кде сжть млти твоѩ древ-

46. [a] Умалилъ еси днн врѣмени его ⁘ [b] Ѡбанїалъ еси стоудомъ ⁘

Дїапсалма. и пакъı прѣложенне пррва.

47. [a] Доколѣ гн ѡвращаеши са до конца ⁘ [b] Разгоритъ са ıако ѡгнь гнѣвъ твон ⁘

48. [a] Помѣни каıа мıа оупостасъ ⁘ [b] Ѥда въ соуе създа снъı члчъскъıѭ ⁘

49. [a] Къто естъ члкъ иже поживетъ и не оузритъ смръти ⁘ [b] Избавитъ дшж своѭ из ржкъı адовъı ⁘

50. [a] Къде сжтъ мсти тж дре-

46. [a] Си рѣчь въ малъ годъ оучинн бъ црво его ⁘ [b] Извръгъ жива исъ црва и иного въ него мѣсто въведе ⁘ [И пакы прѣложенне пррва ⁘] 47. [a] Пррк боу мола са не ѡставенъ бъıтн ⁘ [b] До коньца рече въстанетъ ⁘ 48. [a] Не невѣси бо рече егоже създа члка, ıако немощенъ н потъıкливъ естъ ⁘ [b] Не въ соуе бо рече створилъ еси члка, нъ въ славж ржкоу твоею· егоже не прѣзри ıако бъ милостивъ ⁘ 49. [a] Никтоже рече· сего ради бъ съшедъ съ небесе оупразни съмрътъ ⁘ [b] Никтоже бо можетъ са избавити ѿ ада, нъ точиж хъ, ѡ немже естъ писано· и пжтъ его не вндѣ растлѣнна ⁘ 50. [a] Ѥгда създа члка чта и безь вьсѣкого грѣха ⁘ [b] Иже ѡбѣща адоу

LXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 46. [a] день sin. днн врѣмене buc. [b] и еси sin. buc. (κατέχεας αὐτοῦ αἰσχύνην). 47. [a] въ конець sin. sof. -ьць buc. 48. [a] моѣ ипостась sin. моа ипостась sof. кын мон сьставь buc. [b] ѥда бо buc. — въса сны sof. buc. — чловѣчиа sin. -скы sof. -скые buc. 49. [b] издржкы sin. изь р. sof. 50. [a] где buc. — твоıа sin. -а sof. — древьниıаıа sin. -в'наа sof. -вние buc. [b] рѣснотоıж sin. ист. твоеа sof. вь истинѣ твоѥи buc.

Annot. ad comm. 46. [a] въ мало врѣма pog. sof. buc. [b] и-црва sof. ис ц. pog. изь ц. buc. — иного sine и pog. sof. buc. (καὶ ἄλλον). — въ мѣсто pog. въ него мѣсто sof. buc. — въведь sof. -веде pog. buc. (εἰσαγαγών). 47. [a] Huic versui praecedunt rubris litteris scripta haec verba in buc. до зде w саоулѣ, et mox: диапсалма· и па прѣложенню пррчтва; молит са pog. buc. къ бгоу -а са sof. (δεόμενος). — ѡставлень pog. sof. buc. 48. [b] иж sof. — не прѣзъри pog. -з'ри sof. buc. (ὃν μὴ παρίδῃς), bon. -зрѣ. — бь млтивь pog. buc. млтивь бгъ sof. (ὡς θεὸς συμπαθής). 49. [a] и оупр. сьм. buc. [b] рече можеть sof. sine рече pog. buc. — изб. са sof. — иж тъчна sof. тьчиж pog. — истлѣнїа sof. buc. -ниа pog. 50. [b] еже pog. аже sof. иже buc. (ἃ), оуже pog. sof. ѥже buc. — оуıадри

Digitized by Google

льнаꙗ гн҃. Иміже клат са дꙋдоу истиноѫ твоеа.

51. Помани гн҃ поношеније рабъ твоихъ. Еже ѹдръжа въ нѣдрѣ мои многы ꙗзы.

52. Еже поносиша врази твои, еже поносиша измѣненије х҃а твоег. Бл҃нъ г҃ъ в вкы бѫдеть бѫдеть.

внаж гн҃ ∴ [b] Имиже клатъ са дꙋдоу истиноѫ твоеѫ ∴

51. [a] Помѣни гн҃ поношение рабъ тиⷯ ∴ [b] Еже оудръжахъ въ надрѣхъ сиⷯ многъі ѫзкъі ∴

52. [a] Еже поносишѫ врази ти гн҃, еже поносишѫ измѣнение х҃а твоего ∴ [b] Бл҃нъ г҃ъ въ вѣкъі бѫдетъ бѫдетъ ∴

LXXXIX.

Pog.

∴ Сл҃а ∴ мтва моссеwва ч҃лка бж҃иꙗ ∴ мосн за люди молит' са прозрѣаше бо иxь свѣть ꙗко прркь ∴ ·пѳ·

2. Гь прибѣжище бъі намъ въ родъ и ро.

Bon.

∴ Сл҃ мва мосеова чл҃ка бж҃иꙗ ∴ Мосни за люди молитъ са прозрѣаше бо ихъ свѣтъ ꙗко пророкъ ∴ ·пѳ·

2. Гн҃ прибѣжище бъістъ намъ въ родъі и ро ∴

из него ꙗвити са по пѫти, и юже оужадри милости тѫ гн҃ ∴ 51. [a] Ꙗко поношаѫтъ бѣси ч҃лкоу глаще емоу, кде естъ б҃ъ тн҃ ∴ [b] Ꙗкоже рече wбѣща сѣменемь моимъ wбраꙗщати ѫзкъі, рече д҃дъ ∴ 52. [a] Поношаахѫ бо врази чловѣкоу, моудаащоу пришествию х҃воу ∴ [b] Людие вѣрнии приносаще бл҃вени(е) б҃ви, х҃валѫ въздаажще · w нихже сп҃ени бъішѫ ∴

pog. оужедри buc. оускори sof. (τάχυνον). — твоеꙗ pog. -еа sof. твоѥ buc. — гн҃ abest in pog. sof. buc.

Annot. ad psalm. 51. [a] поношеніꙗ sof. [b] иже sof. иже оудрьжа buc. — въ нѣдрѣхъ моихъ sin. sof. вь надрѣ моѥмь buc. (ἐν τῷ κόλπῳ μου). — мъногъ ѩзыкъ sin. 52. [a] иже (bis) buc. — male вразѣ sin. — измѣние (?) sin. [b] въ вѣкъ sin. — бѫдеть и бѫдеть sof.

Annot. ad comm. 51. [a] поношаꙗт' pog. -нашаѫть sof. -ють buc. — где buc. [b] male bon. са именемъ, recte сѣменемь pog. sof. buc. (διὰ τοῦ σπέρματος). — male bon. pog. wбѣщати, recte wбращати ѧз. sof. buc. (ἐπιστρέφειν). 52. [a] бѣси (οἱ δαίμονες) pog. sof. buc. — кьснещоу buc. — гію (pro х҃воу) pog. sof. buc. — [b] приносать pog. sof. buc. (προσφέρει). — бл҃вениѥ pog. sof. buc. (τὴν εὐλογίαν), bon. om. ultimam litt. е. -въздаꙗще pog. — быша pog.

LXXXIX. *Annot. ad titulum.* Молитва мосѣова sin. м. мос'сеwва sof. м. моисеwва buc. — мос'си sof. моиси buc. — прозрѣше sof. -ѣаше buc. — свѣты sof. сьвѣть buc.

Annot. ad psalm. 2. въ родъ и родъ sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 2. вь om. buc. — бо om. bon., habent sof. pog. buc. — и роды om. pog. buc.

Digitized by Google

3. Прѣже даже горы не быша и създа са землѣ и вселенаа. Оть вѣка и до вѣка ты еси.

4. Не възврати члка въ смѣрение. И рече, обратите са снове члчи.

5. Ꙗко тысѧщи лѣ прѣ очима твоима гн. ꙗко день вчерашнии їже мимо | и стража нощнаа.

6. Оуничьжена бѫдѫть лѣта ихъ.

3. [a] Прѣжде даже горы не бышѧ · и създа са земѣ и вселенаꙗ ∴ [b] И ѿ вѣка и до вѣка | ты еси ∴

4. [a] Не възврати члка въ смѣрение ∴ [b] И рече · ѡбратите са | снове члчи ∴

5. [a] Ꙗко тисѧщи лѣтъ прѣдъ ѡчима твоима гн ∴ [b] Ꙗко днь вчерашънии иже мимоиде | и стража нощна

6. [a] оуничиженнꙗ бѫдѫть дѣла

LXXXIX. 2. Въ вса (бо) родъї и родъї прѣдъвожадааше люди жидовскъїѧ ∴ 3. [a] Прѣжде бо сихъ всѣхъ ꙗко провѣдецъ проуготовалъ бѣ люди · глеть же и безлѣтное хво ∴ [b] Писано бо естъ · прѣжде всѣхъ хлъмъ раждаеть ма · испрьва бѣ слово и слово бѣ къ боу и бъ бѣ слово ∴ 4. [a] Отънели бо вьспрнѫтъ чка, ѡлѫчити са ѿ ба не можеть ∴ [b] Пррцъї и патриархъї оуста члка на ѡбращение ∴ 5. [a] Весь бо мирь каплѣ водоносиаа вьмѣнѣѫтъ са · и вси вѣ[нъ]ци ꙗко едииъ (день) и ꙗко часъ нощънъї. тѣмь бо спениꙗ бъ ищетъ члчьска, да спетъ са · бъ бо бес трѣбованиꙗ ∴ 6. [a] Ꙗкоже бо оуничижишѧ жидове ха, на лѣта многа хранатъ са имъ ∴ [b] Бъїв-

LXXXIX. *Annot. ad psalm.* 3. [a] бъішѧ sin., горамь не быти buc. — создада сѧ, оуселенаѣ sin. създати се зем'ли и вьселенѣи buc. ни създаніꙗ земли и въселеныꙗ sof. 4. [a] во съм. sin. [b] сны sin. — члчтии sof. члвчи buc. 5. [a] тысѧшті sin. -аштї sof. -соуштн buc. [b] и ѣко день sin. и ꙗко днь buc. — вьчераштьне-иже sin. в'чераш'ниі sof. buc., мимо идеть sof. sin. -де buc. — ноштьнаѣ sin. 6. [a] male дѣла bon. pro лѣта sin. sof., sed buc. оуи. ихь еще боудоуть, ubi ἔτη qui verterat ἔτι legisse videtur. [b] ютро sin. — ꙗко и трава buc. — мимо ідѫтъ sin. -идеть sof. buc. [c] ютро процвьтѫ sin. оут. процъв'теть sof. buc. [d] і исъхнетъ sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 3. [a] male проповѣдець pog. -дьць buc., recte провѣдець sof. (προγνώστης). — хвн pog. хвн buc. хво sof. (τὸ ἄχρονον τοῦ χριστοῦ). [b] и бъ бѣ слово om. pog. habet sof. buc. 4. [a] вьспрнѧть pog. -ать sof. — ѿ ба om. pog. buc. sof. (graece abest). [b] и om. sof. 5. [a] мирь pog. buc. sof. (gr. κόσμος), родъ bon. — вьзмѣнѣет' са pog. buc. (sed graece λογίζεται, itaque вьмѣнѣѣть са sof. recta est lectio). — bon. male вѣнци, recte вѣци alii omnes. — день add. ad fidem sof. pog. buc., in bon. omiss. (gr. ὡς μία ἡμέρα). — и ча pog. buc. чѣсь sof. — нощ'нии pog. buc. — бо om. pog. buc. — ищеть бь pog. sof. buc. — члка pog. buc., recte члчка sof. (τοῦ ἀνθρώπου). [b] Ѹничьжиша pog. -чишишѧ (sic) sof. -чижише buc. 6. [b] въск-ноу sof. — трава pog. buc. трѣва sof. — изьвадоша pog. -шѧ sof. (male bon. изве-

Digitized by Google

Оутро ıако тра̑ мимо иде̑. | Оутро процъвтетъ и прѣидеть. Nа вечеръ ѿпадетъ, ѡжестѣетъ и исъшетъ.

7. Iако исконча̑хом са гнѣвомъ твоимъ. И ıаростиıа твоеа с'масом а̑. |

8. Положилъ еси беза̑конніа нш̑а прѣ̑ собо̑ж. Вѣкъ нашъ въ просвѣщеније лице твое̑г. |

их ∵ | [b] Утро ıако трѣва мимо идетъ ∵ [c] Утро процвътетъ и прѣидетъ ∵ [d] Nа вечеръ ѡтъпа̑|детъ, ѡжестѣетъ, исхнетъ ∵

7. [a] Iако исконъчахомъ са гнѣвомъ тимъ ∵ [b] И ıаростиж твоеж съматохомъ са ∵

8. [a] Положилъ еси беза̑конніа наша прѣдъ тобо̑ж ∵ [b] Вѣкъ нашъ въ просвѣщеније лица твоего ∵

шоу бо въскрсенію за оутра, жидове ıако трѣва изьвадошж и падж и мимо идж ∵ [c] До часа бо того оутрънѣаго въ-нъже въскрсе хъ, цвътѣахж жидове· и прѣидж ıако цвѣтъ селънъі ∵ [d] По въскрсеніи бо ѡнѣмь бъістъ вечеръ, еже естъ кончина· ѿпаадж бо исъхъше ∵

7. [a] Iако смятошж са стоухиж и слце и днъ, всѣка дУша расъıпааше са тъгда· надежда жидовъска искончи са всѣ ∵ [b] Земи бо трасжщи са и каменію распадаажщію са, жидове трепетаахж смжщажще са ∵ 8. [a] Тъгда оубо оувѣдѣшж жидове, ıако все ихъ беззаконие помановено бъістъ прѣдъ бмъ ∵ [b] Елико бо въ свѣтѣ лица твоего пожихомъ, ти бѣахж дние блажи· егда же съгрѣшихомъ, ѿвръжени бъіхомъ въ вѣкъ ∵

дошж, gr. ἐμαράνθησαν). [c] чѣса sof. — и оутрьнѣго pog. -тръиѣго sof. — гь pog. sof. buc. — цъвтѣхж sof. цвьтѣа̑хж pog. buc. — травны pog. -ныи buc. трѣв'ныи sof. (χόρτου). [d] ѿпадж же и исьхъше pog., и om. buc.

LXXXIX. *Annot. ad psalm.* 7. [a] искон'чѣхомь sof. скон'ч. buc. — гнѣвомь твоимь sin. sof. buc. (sic et 9 [a]). [b] ѣростьıж sin. ıар-ıж sof. — твоеа̑ sof. — съміасомъ сіа sin. съматохомь са sof. см-м' се buc. 8. [a] беззаконеніѣ sin. — собоıж sin. -ю buc.

Annot. ad comm. 7. [a] смжтиша са pog. съмаса са sof. тога̑ сметоше се buc. (ἐταράχθη). — стухна̑ pog. -іа̑ sof. стухыıа buc. (τὰ στοιχεῖα). — день pog. — и всѣка pog. -каа buc. — расыповаше са pog. buc. расыпаваа̑ше са sof. (ἐσκορπίζετο). — тогда pog. buc. — жид-аа̑ pog. buc. — иск-чѣ са sof. скон'ча се buc. [b] земли pog. sof. buc. — трасащи са sof. — распадаıащіоу pog. -жщоу sof. — смжщьше pog. съм- sof. сьмоущіьше се buc. (gr. ταρασσόμενοι). 8. [a] тогда бо pog. sof. buc. — оу-ша pog. -іж sof. — беззаконеније pog., помѣн- sof. [b] бѣша pog. -шж sof. бѣхоу buc. — же om. buc. — въ вѣкы sof. buc.

Digitized by Google

9. Ꙗко вси деннѥ нашн ѡскѫдѣша. Н гнѣвомъ твонмъ нсконча хом' са.

10. Лѣта нша ꙗко паѫчнна пꙋчаахѫ са. Дьннѥ лѣтъ ншнхъ въ ннхже ∴ ѻ ∴ лѣ. Аще лн же въ снлахъ ∴ п ∴ лѣ. Н боле нхъ троудъ н болѣзнъ. Ꙗко наиде кротостъ на ны н накажем са.

11. Кто свѣстъ дръжавѫ гнѣва твоего. Н ѿ стра твоего ꙗростъ твоѭ нсчнстн.

9. [a] Ꙗко вси денне на|шн ѡскѫдѣшѫ ∴ [b] Н гнѣвомъ твонмъ нсконъчахомъ са ∴

10. [a] Лѣта наша ꙗко пажчнна поучахѫ са ∴ [b] Денне лѣтъ нашнхъ въ ннхъже · ѻ · лѣ ∴ [c] Аще лн же въ снлахъ нхъ · п · лѣ ∴ [d] Н боле нхъ троудъ н болѣзнъ ∴ [e] Ꙗко нанде кротостъ на нъї н на|(ка)жемъ са ∴

11. [a] Късто свѣстъ дръжа|вѫ гнѣва твоего ∴ [b] Н ѡтъ страха твоего ꙗростъ тѫ ѡчнстн ∴

---

9. [a] Денне бо в наже съ бнъ бѣахомъ, ѡскѫдѣшѫ грѣхъ радн нашнхъ ∴ [b] Разъгнѣвахомъ бо н ѡставн нъї ∴ 10. [a] Пажчннѣ бо тъчъно раздрашѫ са н бъїхѫ несъставънн ∴ [b] Ѹмаленне глеть чл҃чъско, зане ꙗкоже въ ноздрехъ ннчто жнвот нашъ ∴ [c] Тожде естъ, егда же н · п · лѣ жнветъ члкъ, въ мнозѣ неможеннн бѫдетъ ∴ [d] Аще же лн рече н снхъ боле пожнветъ, въ болѣзнн н въ троудѣхъ естъ члкъ ∴ [e] Отрочъскъї бо вѣщажтъ ѿ старостн н ннчесоже съставна ∴ 11. [a] Късто; рече. ннктоже· нн аггелн нн архгтелн нн нна етера снла ∴ [b] Страхъ бо бжнн ѿ слоуха | тъкмо ѡгрознтъ члка, а не на ꙗростъ кто можетъ постоꙗтн ∴

LXXXIX. *Annot. ad psalm.* 9. [a] дьнı sin. дънїе sof. днѥ buc. — оскодѣшњ sin. [b] скон'чѣхомь са sof. -чахом' се buc. 10. [a] паоучнна sin. — пажчѣхж са sof. паоучахоу се buc. (ἐμελέτων). [b] дьнне sin. днїе sof. — лѣтомъ нашимъ sin. [c] лн въ снлахь sof. buc., male sin. въ селѣхъ нхъ. [d] множаю buc. 11. [b] твоꙗ sof. — нштıслı sin. (? vera lectio нштıстı), ѿчїстн sof. нсчьстн buc. (ἐξαριθμήσασθαι).

Annot. ad comm. 9. [a] дънї во тн sof. дьнню же buc. деннѥ бо pog. (αἱ γὰρ ἡμέραι ἐκεῖναι). — бѣхомь pog. sof. buc. — ѿск-а pog. [b] н н wст. sof. 10. [a] паꙗч. pog. — тъчьнѣ pog. тъчно sof. тьч'но buc. (ἀράχνης γὰρ δίκην). — раз-аша pog. -шж во са sof. — выша pog. -ж sof. — несъстав'ны sof. -нин buc. [b] члче pog. buc. — ıако ннк'тоже в' ноздрехь pog. ıако к'тоже buc. ꙗко ннч'тоже (ὡς οὐδὲν ἐν ῥισὶν ἡμῶν ἡ ζωὴ ἡμῶν). [c] егда pog. егда же н sof. югда н ѡ buc. [d] лн же pog. buc. же лн sof. — н боле снхъ pog. buc. [e] глеть ѿ ст. buc., а ннчъсоже sof. buc. 11. [a] ннктоже om. buc., етерь pog. [b] н ѿ слꙋха тъкмо pog. sof. тьк'мо ѿ слоуха buc. (καὶ ἀπὸ ἀκοῆς μόνης). — грознть sof. ѡгр. pog. buc. (στροβεῖ). — члкь а ꙗростн pog. члка а ıаростн buc. члка а не на ꙗрость постоꙗтн можеть к'то sof., in bon. нъ male pro на (οὐχὶ γὰρ καὶ τὸν θυμὸν ὑποστῆναι δύναταί τις).

Digitized by Google

12. Десницѫ твоѩ тако скажи ми. Ꙇ ѡкованꙑѩ срцемъ въ мѫдрости.

13. Ѡбрати сѧ г҃и доколѣ. Ꙇ ѹмоленъ бѫдї | на рабы своѩ.

14. Ꙇсплъниховѣ сѧ заѹтра милости твоеѩ г҃и. Ꙇ възрадовахом сѧ и възвеселихом сѧ.

15. Въ вьсѧ дьни н҃шѧ възвеселихом сѧ. За дьни въ наже смѣрилъ ны ѥси. Лѣта въ нѣже видѣхомъ злаа.

12. [a] Десницѫ твоѭ тако скажи ми ⁘ [b] И ѡкованꙑѩ срцемъ въ мѫдрости ⁘

13. [a] Обрати сѧ г҃и доколѣ ⁘ [b] И оумоленъ бѫди на рабꙑ своѩ ⁘

14. [a] Исплънихомъ сѧ за оутра милостиѭ г҃и ⁘ [b] И възрадовахомъ сѧ и възвеселихомъ сѧ ⁘

15. [a] Въ вса д҃ни нашѧ възвеселихомъ сѧ ⁘ [b] За д҃ни въ наже съмѣрилъ нꙑ есп ⁘ [c] Лѣта въ нѣже видѣхомъ злаа ⁘

12. [a] Благостꙑнеѭ б҃жнеѭ сп҃ъ сѧ ч҃лкъ, можетъ съчитати дѣла б҃жиѩ ⁘ [b] Елико бо страхомъ б҃жнемъ съ мѫдростиѭ б҃жнеѭ оутвръдишѫ ср҃ца, сии скаꙁаѭтъ б҃лстꙑнѩ б҃жиѩ ⁘ 13. [a] Ꙗко ч҃лвцъ и милосрьдъ, рече пр҃р, оудръжалъ еси гнѣвъ ⁘ [b] Слово ѿ ѩꙁꙑцѣхъ· ѡбрати сатꙑ-и приими ѩꙁꙑкꙑ въ сп҃ение ⁘ 14. [a] Бꙑвшоу бо въскр҃сению за оутра, исплъни сѧ въсѣ ꙁемлѣ м҃сти г҃иѩ ⁘ [b] Приемлаше бо вѣрнии таинаа, радости и веселиѩ исплънѣѭтъ сѧ, х҃оу въскр҃сшоу иꙁ мрътвꙑхъ ⁘ 15. [a] Юже бо к томоу не въꙁмоꙁно естъ радости сеѩ ѿѩти ⁘ [b] Въ днии бо ѡнѣхъ мѣсто, въ наже смѣрилъ нꙑ еси, ѡставль ѡбладаномъ бꙑти ѿ бѣсъ, дастъ намъ б҃лтъ въскр҃сениѩ ⁘ [c] Въ ѡнѣхъ бо мѣсто лѣтъ, въ нѣже ѡскръбишѫ нꙑ бѣси, дастъ намъ радостъ вѣчънѫѭ, рѣшѫ ѩꙁци ⁘

LXXXIX. *Annot. ad psalm.* 12. [b] і і кованꙑѩ (?) sin. и ѡков-ѧ sof. -н'ныѥ buc. — і мѫдростиѭ sin. въ мѫдрости sof. buc. 13. [a] ѡбрати sine се buc. [b] своѩ sin. -ѧ sof. твоѥ buc. 14. [a] ютро sin. — мілості твоеѩ sin. -оѧ sof. твоѥ buc. [b] въꙁдр. sin. sof. 15. [a] во вьсѩ дьні нашѩ sin. [b] вь нѣже лѣ (!) sin. [c] ꙁълаа sin.

Annot. ad comm. 12. [a] бл-ѩ pog. -ѫ sof. — б҃жнеѩ pog. б҃нѧ sof. [b] мѫд-ѧ sof. — многоѭ pog. -ѫ sof. -гою buc. (μετὰ σοφίας πολλῆς). — си pog. buc. — б҃жиѩ pog. -ѧ sof. 13. [a] ч҃лювьць pog. buc. -ець sof. — пр҃рокь и ѹдр. pog. buc. sine и sof. [b] ѩꙁ. pog. ѧꙁ. sof. (bis). — ѡбрати сатꙑ-и bon. ѡбрати рече и pog. sof. buc. (ἐπίστρεψον φησί), ѧꙁ. sof. ѩꙁ. pog. 14. [a] б҃жиѩ pog. -ѥ buc. г҃иа sof. (κυρίου). [b] вѣрнии bon. — испльнѣѩт сѧ pog. 15. [a] оуже pog. sof. юже buc. — сеѩ pog. сеѧ sof. — ѿѩти pog. ѿѧти sof. сеѥ не в. ѥ ѿнети buc. [b] д҃ни sof. buc., ѡставивь ѡбладомь pog. ѡбладаномь sof. ѡблаѥмꙑ buc. (ἐάσας κυριεύεσθαι), ѡставленомъ bon. — вьскрѣшенна pog. [c] вѣчнѫ pog. -нѫѫ sof. (τὴν αἰώνιον), вѣчнаа sine рад. buc. — рѣша pog. реше buc. — ѩꙁыкы pog., recte ѧꙁыци sof. buc.

Digitized by Google

16. Н прнзрн на рабы своꙗ н на дѣла своꙗ. Н наставн сны нхъ.
17. Н бѫдн свѣтлость гн ба ншего на нась. Н дѣла ржкь ншнхъ нсправн на насъ · н дѣла ржкъ ншнхъ нсправн.

16. [a] Н прнзрн на рабъї своѧ н на дѣла са ∵ [b] Н наставн сны нхъ ∵
17. [a] Н бѫдн свѣтлостъ га ба нашего на насъ ∵ [b] Н дѣло ржкъ нашнхъ нсправн на на, н дѣло ржкъ нашнхъ нсправн ∵

XC.

Pog.

∵ Хвала пѣннꙗ ддва · прорчтво бо прнмѣшено єстъ пѣснн н хвалѣ · сказаєть же повелѣн'нѣ · хотащаꙗго на бжнѭ жнтн ∵ · ч ·

1. Жнвъын въ помощъ вышнѣаго · въ кровѣ ба небенааго въдворнт' са.

Bon.

∵ Хвала пѣннꙗ дова · прорчво бо прнмѣшено естъ пѣснн н хвалѣ · сказаетъ же повелѣннꙗ хотащааго на бжнѫ жнтн ∵ · ч ·

1. Жнвѫн въ помоцін въїшнѣаго въ кровѣ ба небеснааго въдворнтъ са ∵

---

16. [a] Прнтажаннꙗ бо нного такого не нмашн ꙗкоже члка · тѣмъ не прѣзрн дѣлъ твонхъ ∵ [b] Тако бо наставлѣаше на родъї родъ, раждаѫщѫѫ са на пѫтъ спенꙗ ∵ 17. [a] Свѣтъ нстнннъї естъ хъ · въселѣетъ бо са въ всѣхъ вѣрнъїхъ ∵ [b] Єлнко бо аще дѣлаетъ чкъ дѣла праведна, бмъ нсправлѣѫтъ са · без него бо не бъїстъ ннчесоже, ꙗкоже естъ пнсано ∵

XC. 1. Снъ въ ѡцн, ꙗкоже естъ пнсано · азъ въ ѡцн н ѡцъ въ мнѣ. а еже

Annot. ad psalm. 16. [a] прізьрі sin. — твоꙗ sin. -ꙗ sof. — твоѣ sin. твоꙗ sof. buc. 17. [a] свѣтълость sin. [b] дѣла (bis) sin. sof., дѣла, дѣло buc. (τὰ ἔργα).

Annot. ad comm. 16. [a] такого om. pog. buc., тѣм же pog. buc. [b] на родь н родь pog. buc. на роды н родь sof. (κατὰ γενεάν). — раждаꙗщаꙗ pog. раждаѫщѫѫ sof. раждаюшоую се нмоуть buc. (τοὺς τικτομένους). 17. [a] нстнны sof. нстнн'ны buc. (τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν). — всѣлѣеть pog. [b] нсправлѣат' са pog. (κατευθύνεται). — ннчтоже pog. ннчъсоже sof. ннчесоже (sine бо) buc.

XC. *Annot. ad titulum.* Хвала пѣнѣ дава sin. — прр. прнм. бысть buc. (ἀναμέμικται). — повелѣн'нѣ sof. buc. (συντακτικῶς, vl. πρακτικῶς). — хотащаго sof. -сщааго buc. — бнꙗ sof. бжнѭ buc. — п'саломь давыдовь ч sof.

Annot. ad psalm. 1. жнвѫі sin. sof. -вын buc. — въ помошті sin. sof. -щь buc. — вышьнѣго sof. въш. sin. -ꙗаго buc. — небсьнаего sin. -наго sof. buc.

Annot. ad comm. 1. бо вь ѡ. buc., єже pog. buc. а єже sof. (τὸ δέ). — ѵдворнт са pog. въдворнть

2. Речеть гвн· застжпннкъ мой есн н прнбѣжнще мое бь мой, оуповаꙗ на-нъ.

3. Ꙗко тъ нзбавнт' ма ѿ сѣтн ловча н ѿ словесе матежьна.

4. Плещема своима ѡсѣнит' та н подъ крнлѣ его надѣешн са.

5. Щнтомъ ѡбидетъ та нстнна

2. Речетъ гвн· застжпннкъ мон есн тъї н прнбѣжнще ме бъ мн, оупваж на-нъ ∴

3. Ꙗко тъй нзбавнтъ ма ѿ сѣтн ловъчж н ѡтъ словесн матежна ∴

4. Плещема своима ѡсѣнитъ та· н подъ крнлѣ его на|дѣешн са ∴

5. Щнтмъ ѡбїдетъ та | нстнна

въдворнтъ са въ кровѣ сказаетъ на лонѣ сжща ѡчн, сн рѣчь благъ н вѣрнъї члкъ, прнсно въ помощн бжн нмъї надеждж, почнваетъ ѡ бзѣ еже естъ въдварѣетъ са ∴

2. Снъ къ ѡцоу ѿ лнца члча въ врѣма мжкъї рече· бже мн, бе мн, въскжж ма ѡставн· вѣрнъї бо члкъ прнсно длъженъ естъ оупватн на ба н ѡтъ него помощн чаатн ∴ 3. Хотѣахж бо жндове оуловнтн ха. пншетъ бо· нскаахж его ѡбластнтн словесъї, ꙗкоже прнсно демонн ловатъ члка, лн словомъ смжщажще лн сонnъїмн внлѣнн лн помъїшленн· нзбавлѣжтъ же са оупважщнн на ба ѿ неподобнъїхъ ∴ 4. Метафрена мѣсто естъ междоу плещема, емже дръжнтѣ са крнлѣ, еже естъ снла. пнсано бо естъ· н бждетъ нсцѣленне крнлома его. крнлѣ же бжн правда н нстнна, междоуплещне же държава н снла. снмн оубо покръїваемн сжтъ вѣрннн по аплоу ѡржжн праведнъїмн, деснъїмн н шоуnмн ∴ 5. Сн рѣчь не бон са, вѣрнѡмоу члкоу глетъ,

са sof. buc. (αὐλισθήσεται). — благый вѣрный pog. sof. бгы н вѣр'нин ч. buc. (ὁ ἀγαθὸς καὶ πιστός). — бжнй pog. — нмый pog. buc. -мы sof. — вьдварает' се buc.

XC. *Annot. ad psalm.* 2. боу sin. — есі тъı sin. sof. sine ты buc. — н оуповаю buc. 3. тъ ıзб. sin. sof. ть нзб. buc. — ловьчиꙗ sin. лов'ца sof. сѣты лов'че buc. — словесе sof. buc. 4. плещ'ма buc. 5. ѳроужнıемь buc. щітъмь обідетъ рѣснота sin. — ноштьнаего sin. -нааго buc. -'наго sof. — летıащтıа sin. — вь день sin. въ дне sof. buc.

Annot. ad comm. 2. члчѣ sof. — бе бе мой sof. бже мон бе мон buc. pog. — вѣрный члкь pog. buc. -ый бо ч. sof. (ὁ γὰρ πιστὸς ἄνθρ.). — ѹпватн дльжьнь есть pog. -жень е. sof. оупв. на ба дльжьнь ѥ buc. — чѣатн sof. чаıатн buc. 3. хотѣхж sof. -ѣахоу buc. — ѹлов. жнд. pog. sof. buc. (καγιδεύειν οἱ Ἰουδ.). — прншьше бо pog. buc. -шедьше бо sof. pro пншетъ бо bon., quod graeco γέγραπται γάρ respondet; ıакоже, нлн buc. — смжщаıаще pog. съм-жще sof. — нлн buc. — сънь'нмн вндѣнні pog. -'нымн sof. buc. — їлн пом-нй pog. sof. buc. — нз-жть pog. -ать sof. — ѹпваıжщей pog. -жщей sof. buc. 4. плещ'ма buc. — нмъже sof. buc. емъже pog. (ἐν ᾧ). — дрьжнте са pog. sof. -та се buc. — бжнй pog. buc. бнй sof. — ап'постолѹ pog. — ѡржжнй pog. buc. -їй sof. — десныимн buc., шѹнйми pog. 5. вѣрномоу глеть члкоу бѣсовь

Digitized by Google

єго· не оубоиші | са ѿ стра нощнаѧго· ѿ стрѣлы летащаа въ дне.

6. Оть вещи въ тьмѣ прѣходащаѩ· ѿ сраща и демона полоудьнѣго.

7. Падеть ѿ страны твоєѩ тысѧщи· и тмѫ ѡ деснѫѭ твоѫ, к тебѣ же не приступить.

єго· и оубоиши са | ѿ стра нощнаг· ѿ стрѣлъі лѣтащѫѫ въ дни ⁘

6. Отъ вещи въ тмѣ прѣходащѫ· и ѿ съращѫ и демона полоуденнаго ⁘

7. Падетъ ѿ странъі тѣѫ тисѫщи· и тъма ѡ деснѫѫ тѫ· к тебѣ же не пристѫпитъ ⁘

бѣсовъ, жилище имѫтъ и хожденне. въ дне бо ꙗко стрѣлъі по аероу прѣходатъ. тѣм же и оустрашаѫтъ невидимо нападаѫще. кѫѫ же крѣпостъ имѫтъ и страхъ; иже въ тъмѣ всѣчъскаꙗ съдѣваѫще, ꙗко се· любодѣꙗнне, татбѫ, разбои, ихже дльженъ єстъ схранѣти са чкъ ⁘

6. Такожде и въ коиждо полоуднинѣ ꙗко въ тмѣ дѣиствоуѫтъ духове на(па)даѫще и срѣтаѫще чкъі ⁘ 7. Сѫщии бо ѡ деснѫѫ члка бѣси множаише сѫтъ шоуихъ· сего ради ѿ шоуѫѫ странъі мнее падаѫтъ бѣсовъ ѿ вѣрнъіхъ, множае ѡ деснѫѫ ⁘

---

pog. buc. (ἀπὸ τῶν δαιμόνων). — ти бо вь нощи жил. имѫть pog. buc. не б. с. бѣсовь вѣр'номоу чл҃кꙋ глеть· ти бо въ н. ж. имать sof. (αὐτοὶ γὰρ ἐν νυκτὶ τὴν κατοικίαν ἔχουσι). — и исхож. pog. buc. и хожд. sof. (καὶ τὴν κίνησιν). — въ дне же sof. до д'не же pog. (ἐν ἡμέρᾳ δέ), male buc. дон'деже. — прѣпарать pog. sof. лѣтеть и прѣпареть buc. (διατρέχουσι). — тѣмь и buc. — страшаѭть pog. buc. оустр. sof. — падаѭще pog. нападаѫще sof. buc. (gr. tantum: ἀοράτως). — кѫѭ же крѣп. ли страхъ имѫть pog. -ать sof. кр. или стр. имоуть buc. — всѣкаа pog. всакаа buc. — сьдѣваѭще pog. -ѫще sof. (καὶ τὰ κακὰ πάντα ἐν σκότει πράττοντες). — татьбы sof. тат'боу buc.

XC. ***Annot. ad psalm.*** 6. во тъмѣ sin. въ тъмѣ sof. — прѣходѩштѩѩ sin. -ѫщѫ sof. -ещеѥ buc. — съгрѩштѩ sin. сращѫ sof. (sine и). — бѣса buc. — полоудьнѣего sin. -деньнаго sof. -дьн'наагѡ buc. 7. тъісѩшті sin. sof. -соуща buc. — деснѫѫ твоѫ sof. — не приближит' се buc.

Annot. ad comm. 6. и вь нѣкоемь полꙋдьнини pog. такоже же и вь коѥмьжо полоудьнини buc. въ коиждо полоудьннѣ sof. (ἐν τῇ θατέρᾳ ⟨vl. σταθέρᾳ⟩ μεσημβρίᾳ). — нападаѫще pog. sof. — сраща твораще pog. сращѫ тв. sof. среще твореще buc. (συμπτώματα ποιοῦντα). — чл҃комъ pog. sof. buc. 7. сѫщиимь pog. -щимь бо buc. сѫщеи бо sof. (οἱ γάρ). — ѿ деснѫ sof. -ѭ pog. buc. — множѣише pog. -аише sof. — шюихь sof. шꙋиихь pog. buc. (τῶν ἀρ.). — шоуѩѩ pog. buc. шоуѫ sof. — мьне pog. мъне sof. мьнѥ buc. — падеть pog. buc. падаеть sof. (ἔλαττον πίπτουσι). — вѣрьныихъ pog., множѣише же pog. -жае же sof. -жаише же buc. — ѡ десносноую (sic) buc.

8. Ѡбаче ѻчима своима смотриши · и въздааниѥ грѣшникъ ѹзриши.

9. Ꙗко ты еси гн ѹпованиѥ моѥ вышнѣаго · положилъ еси прибѣжище твоѥ.

10. Не придетъ к тебѣ зло и рана не пристѫпить къ тѣлеси твоѥмъ.

11. Ꙗко англомъ своимъ заповѣсть ѡ тебѣ съхранити та въ вьсѣхъ пѫтехъ твоих'.

8. Обаче ѡчима своима смотриши · и въздание грѣшнікомъ оузриши ∴

9. Ꙗко тъі еси гн оупвание ме · въішнѣаго положилъ еси прибѣжище тве ∴

10. Не придетъ къ тебѣ зло · и рана не пристѫпитъ тѣлеси твоемъ ∴

11. Ꙗко аггеломъ своимъ заповѣстъ ѡ тебѣ · схранити та на всѣхъ пѫтехъ твоихъ ∴

8. Си рѣчъ оумнъіма ѡчима вънеми извѣстъно · стрѣлѣѭще бо бѣсове не прѣстаѭтъ. оузриши же и падание вѣроуѭщихъ имъ, како въсприемѭтъ ѿ ба ∴ 9. Ѹпвание бо благо и не падаѭ вѣрнъіхъ естъ чл҃къ еже присно печалъ на га приметати и к томоу прибѣгати ∴ 10. Ни ка(ꙗ)же бо злоба прикоснѫ са вѣчни плъти. пісано бо естъ · и плътъ его не видѣ растлѣниꙗ. тѣло бо бжие плътъ. слово плъть бъістъ и вселн са въ нъі ∴ 11. Приходатъ бо аггели и ѿводатъ чл҃ка ѿ всѣкого зла дѣꙗниꙗ, ѿгонаще ѿ него бѣсъі ∴ 12. Рѫкама бо бжиима | и аггелъскъіима носимъ естъ чл҃къ, да не прѣтъікаетъ са забъвениемъ · ѡбъічаи бо забъвение, ꙗко чювествъно, сказаетъ възнесение гне ∴

XC. *Annot. ad psalm.* 8. съмотр. sin., въздааниѥ sof. — оузьр. sin. 9. еси om. buc. — оупованиѥ buc. — вышьнѣго sin. sof. buc. — положи sof. 10. зъло sin. — твоемь sin. к' тѣлеси твоѥмѹ| buc. 11. аавломъ sin. — съхран. sof. — во вьсѣхъ sin. — поутѣхь своихь buc. 12. возмѫтъ sin. — да не къгда sof. да не когда buc. — твоа sof.

Annot. ad comm. 8. вьн'ми pog. buc. вънемли sof. (πρόσεχε). — изь|вѣсто sof. -'но buc. — стрѣлѣѭще pog. — бѣсовѣ buc. — падениѥ pog. buc. -е sof. — вѣроующимь buc. -ѭщіхь pog. -ѫщ. sof. — бога sof. 9. оупованиѥ pog. оупъвание sof. buc., sine бо buc. — не падаѭ pog. -ѧ sof., male и непадениѥ buc. (gr. καὶ μὴ πίπτουσα). — чл҃кь єсть pog. sof. вѣр. ч. ѥ buc. — печѣль на бга sof. -чаль на ба buc. -лъ на ба pog., male bon. печалънаго, lege saltem печалъ на га (τὴν μέριμναν τῷ θεῷ ἐπιρρίπτειν). — примѣтати pog. buc. въз'ложити sof. — и к' томоу sof. buc., sine и pog. 10. ни каже pog. sof. ни каꙗже buc. — не прикоснѫ са pog. sof. buc. — вѣчнѣи sof. -чны buc. — истлѣніа pog. -ніꙗ sof. — слово бо sof. 11. аггли sof. buc. 12. бжиꙗма pog. buc. -има sof. — и om. pog. buc. — аггл҃кама pog. -скыма sof. -скома buc.

Digitized by Google

12. На ржкахъ възмжтъ та· еда кога прѣтькнешн ѡ камень ногж твоіж.

13. На аспидж н васнлискж настжпншн· н попершн льва н змніа.

14. Нако на ма Ѹпва, нзбавла н· покрыіа н іако позна нма мое.

15. Възоветь къ мнѣ н Ѹслышж н· съ нимъ есмъ въ скрьбн· нзмж н н прославла н.

16. Длъготж дьннн нсплъна н· ї іавла емоу спсеннѥ мое.

12. На ржкахъ възмжтъ та· еда когда прѣтъкнешн ѡ каменъ ногж тж∴

13. На аспидж н васнлїнска настжпншн н попершн лъва н змеа.

14. Нако на ма оупва н нзбавла н· покрыїж н іако позна нма ме∴

15. Възоветъ къ мнѣ н оуслъїшж н· съ нимъ есмъ въ скрьбн· нзмж н прославла н∴

16. Длъготж днен нсплъна· н іавлѣ емоу спсенне мое∴

13. Аспнаж глетъ ѡвращажщіж | слоухъ ѡ заповѣден бжннх(ъ). васнлнскъ внаѣннемъ своимъ оуморнтъ чл҃ка. сжтъ же н влъсвї. лъва же глетъ хъїщника н мл҃ѣ чл҃ка, змїа же лъстнвъїж н лїцемѣрнъїж н іаръїж. все же се дніаволъ естъ, сего же попра на кртѣ хъ бъ∴ 14. Нзбавлѣетъ бо бъ вса оупвражщжж на-нъ ѡ всѣкого зла н покръївaетъ ѡ всѣкож скръбн. ѡбое же разоумно на ха възноснтъ са∴ 15. Адама глетъ сн рѣчъ чл҃ка· всѣ бо прѣтръпѣ чловѣка радн∴ 16. Чл҃ка мѣнитъ егоже възъ-

— да не кѫгда прѣтък'неть са sof. да не прѣтыкает' се buc. (ὥστε μὴ προσκόπτειν). — ѡбычнѣн sof. — забвеннѥ pog. buc. -не sof. (ἡ λήθη), -ннѧ bon. — in fine гне om. buc.

XC. ***Annot. ad psalm.*** 13. васільска sin. -лїска sof. — змьѣ sin. з'міа sof. змнıа buc. 14. оупъва sin. sof. оупова buc. — ізбавлѭ sin. -лю buc. — покрыѧ sof. -крию buc. 15. ко мнѣ sin. — есъмь sof. — прославлѭ sin. н н пр-вла sof. 16. длъготы дънїн sof. — нсплънж sin. -на sof. -ню buc. — і н авлѭ sin. н іавла sof. н· н іавлю buc.

Annot. ad comm. 13. ѡвращаѧщаѧ pog. -жщіжж sof. -ющеѥ buc. — заповѣдні бжнн pog. за-дї бнѧ sof. -дн бжнѥ buc. — вас. бо pog. buc. в. оубо sof. — Ѹморнвь pog. buc. -рить sof. (ἀποκτείνει). — сжт же н вльсвн pog. sof. buc. — мжч. члча pog. чавчка sof. чавка buc. (καὶ τυραννικὸν ἄνθρωπον). — змніа pog. sof. sine же buc. — льстнвыѧ pog. лъс-ѧ sof. -ѥ buc. — лнце-ныѧ pog. -рыѧ sof. -рнѥ buc. (καὶ ὑποκριτάς). — н іарыѧ sof. н арыѧ pog., buc. om. (καὶ θυμώδεις). — все же се попра pog. buc. сего же попра sof. (τοῦτον δὲ ἐπάτησεν). — хс на крт҃ѣ н бь pog. buc. на кръстѣ хс н бъ sof. (ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὁ χριστὸς καὶ θεός). 14. бо et вьса om. pog. buc. — Ѹпваѧщаѧ pog. -жщжѧ sof. -ющнхь buc. — всѣкоѧ pog. -ѧ sof. — разоумнѣ pog. buc. sof. (νοητῶς, vl. νοεῖται). 15. всѣ бо pog. sof. вса бо buc. (πάντα γάρ), male bon. всѣко pro всѣ бо. — прѣтрьпѣвь pog. -тръпѣ sof. buc. (ὑπέμεινε). 16. съвъз'двнже sof. (συνήγειρε). —

Digitized by Google

XCI.

Pog.

(Сла) ⁘ Ѱмь пѣ вь днь сотѣ ⁘

Прр҃чтво ѡ сѫботѣ ѻнои глеть ѻ неиже ре гь · молите са да не бѫдеть бѣство (ва) | вь сѫ · ли вь ꙁимѫ · Ѹстить же в'са ѱаломь · благостьствовати · и пом'нѣти ба вынѫ ⁘ · са ·

2. Благо есть исповѣдати са гви · и пѣти имени твоемоу вышнии.

3. Възвѣщати ꙁаоупра мло твоѭ и їстинѫ твоѭ на в'сѣкѫ но.

Bon.

⁘ Сла · сѣ · ѱа · пѣнии · в денъ сѫботѣ ⁘

Прр҃чво ѡ сѫботѣ ѡнои глетъ · ѡ неиже рече гъ молите са да | не бѫдетъ бѣство ваше въ ꙁимѣ ни въ сѫботѫ · оустнтъ же вса ѱаломъ · благочествовати · и помънѣти ба въїнѫ ⁘ · са ·

2. Благо естъ иповѣ|дати са гви · и пѣти имені тему въїшни ⁘

3. Възвѣщати ꙁаоутра мостъ тѫ и истинѫ тѫ на всѣкѫ нощъ ⁘

дѣнже и съпосадн, еже естъ адамъ. прѣбъївает въ вѣкъ вѣкъ, к томоу бо конца не имъї, и тѣмъ всн добрѣ живъшии и себе ѡчистивъшии ѿ всѣкоѭ скврънъї ⁘

XCI. 2. Ѹчение дха стаго на бжиѫ сѫщаго чка, ꙗко да исповѣдаѫтъ са присно бви и бес прѣстании поѫтъ. тѣма бо оуменъ бъївает чловѣкъ ⁘ 3. Потрѣбно бо вѣрноѡмоу чкоу на всѣкъ днъ и нощъ и по оутра славити ба · нощиѫ бо мѫка, а ꙁаоутра въскрсение ⁘

адама pog. buc. -мь sof. (ὁ Ἀδ.) — прѣбываетъ бо pog. sof., sine бо buc. — в. в. вѣка pog. buc. въ вкы вѣка sof. — с тѣмь sof. — добрѣ вси живше и са pog. д. в'си жив'шеи и се buc. -и себе sof. — ѡчистивше pog. -вьше sof., и се чти бывше buc. (καὶ ἑαυτοὺς καθάραντες). — вьсѣкоꙗ sof.

XCI. *Annot. ad titulum.* Сла · сѣл · пьсамъ пѣніи въ день сѫбтѣ sin. слава · ка · гі · пламь пѣсні (ᾠδῆς) въ днь сѫботы sof. сла · ка · гі (καθ. ιβ') пламь са п. в. д. ѿ соуботѣ buc. — бѣг'ство sof. бѣнство buc. — въ сѫботѫ ли ꙁимѣ sof. в. с. ли вь ꙁимоу buc. — блгочьствовати sof. блгоѥствовати buc. (male, nam graece εὐσεβεῖν legitur). — пом'нити sof. поменовати buc. (μνημονεύειν).

Annot. ad psalm. 2. гю sin. — имıа твое sin. — вышьнеı sin. -'нии sof. 3. ютро sin. м. твоꙗ sof. — рѣснотѫ sin. ист. твоꙗ sof.

Annot. ad comm. 2. стго дха buc. — на бнꙗ sof. на бжтво buc. — соущаго buc. сѫщаго sof. (τοῦ κατὰ θεόν). — исповѣдаѥт са pog. -ѥт се buc. -еть са sof. — боу pog. buc. бгови sof. весь прѣстани pog. buc. -ниꙗ sof. (ἀκαταπαύστως). — поеть pog. sof. buc. — оумень in peius mutatum оумолень buc. (gr. νοερός). — бываѥ оубо buc. (γίνεται). 3. потрѣбно ѥ buc. — вѣрномоу pog. sof. buc. — по ѹтра, sine и, pog. sof. и по оутра buc. — нощнꙗ sof., моукоу buc., а om. buc.

Digitized by Google

4. Въ десать-строун'нѣ ѱалтри съ пѣнніж въ гжслехъ.	4. Въ десатострounнѣ ѱалтъірн съ пѣнїж въ гжслехъ ⁘
5. Ѩко възвеличила ма еси г҃и въ твари твоеи. И въ дѣлѣхъ ржкоу твоею възрауіа са.	5. [a] Ѩко възвеселилъ ма еси г҃и въ твари т҃еи ⁘ [b] И въ дѣлѣхъ ржкоу т҃ею възрадоуж са ⁘
6. Ѩко възвеличиша са дѣла твоіа г҃и · зѣло Угл жбиша са помышленніа твоіа.	6. Ѩко възвеличишж са дѣла т҃а г҃и · зѣло оуглжбишж са помъїшленніа т҃а ⁘
7. Мжжь безоумень не познаеть и неразумнвъ не разоумѣеть сихъ.	7. Мжжъ безоуменъ не познаетъ · и неразоумнвъ не разумѣетъ ⁘

4. Нарнчетъ оубо строунъї пръстъї, разоумѣетъ же са ѩко алъженъ естъ гжсли, си рѣчъ жзъїка, двою на десате апл҃оу оучениемъ въ строунъ мѣсто оустроити ти тако славити б҃а · бес тѣхъ бо пѣти бесполезно ⁘ 5. [a] Зра всеж твари ч҃лкъ, ѩко бес троуда прѣведе ж б҃ъ, н҃бо вїда звѣздами вѣнчано, с҃лце и лоунж просвѣщажще вьсечъскаіа ⁘ [b] Вида ч҃къ себе ѩко ц҃рѣ твари · единъ бо ч҃лкъ ржкама б҃жїима създанъ бъїстъ, того и въспрнжтъ на б҃жво ⁘ 6. Єгда бо възвеличишж са си рѣчъ оумножишж са ч҃сн, оуглжбишж са помъїшленніа б҃жніа, си рѣчъ оутаи са ѿ вьсѣкого помъїшленніа ч҃лчъска свѣтъ б҃жни егоже свѣща ѡ ч҃цѣ. къїи бо помъїслити въ семъ можааше, ѩко б҃ъ на земл придетъ ч҃лка ради ⁘ 7. Дн҃аволъ ѩко безоуменъ и неразоумнвъ не оувѣдѣ

XCI. *Annot. ad psalm.* 4. десатнстр. sin. — пѣсньж sin. -нїа sof. 5. [a] възвеличилъ sin. buc. (εὔφρανας). — тварьж твоеж sin. [b] вь дѣл. buc., въздр. sin. възд'р-а sof. 6. възв-іа sin. — оуглж-іа sin. оуглъбише buc. 7. in fine omnes add. сихъ (ταῦτα) praeter bon.

Annot. ad comm. 4. нарнчеть omnes praeter bon. ubi наречетъ. — строунны pog. и стр. buc. -оуны sof. — прьсты pog. sof. buc. (male bon. пъстры, gr. δακτύλους). — раз. же са pog. sed са ex се corr. — іазыка pog. аз. sof. — вь строуны мѣсто pog. въ строунь м. (ἀντὶ νευρῶν) sof. вь строун'нѣ м. buc. — ти pog. и sof. тыи buc. — безь пол'за pog. buc. неполезно sof. 5. [a] зьра бо pog. вьзре бо buc. з'ра sine бо sof. (θεωρῶν). — всеіа твари pog. всеи т. buc., recte въса тварь sof. — прѣведе іа б҃ь бес тр. pog. buc. бес трода прїведе сна б҃ъ sof. (ὡς παρήγαγεν αὐτὴν ὁ θεὸς ἀκαμάτως). — и н҃бо sof. (τὸν οὐρανόν). — вида pog. sof. видѣ buc. (male bon. вїса): gr. βλέπων, -н'но buc. вѣн'чѣно sof. — просв-іаще pog. buc. -жща sof. — всѣкаа pog. (τὰ σύμπαντα, buc. вь нихь). [b] се pro себе pog. buc. — ц҃ра buc. — б҃жнїама pog. buc. б҃нима sof. — съза са pog. buc. създа са sof. — вьспрнїать pog. въс-ать sof. 6. вьзв-а pog. възв-ж sof. — оумн-а pog. — Уг-ша pog. оуглъбише buc. — всѣка pog. -ого sof. — ч҃лча pog. чл҃чка съвѣть sof. ѿ помышленніа б҃жніа всакь ч҃лвкь сьвѣта б҃жніа buc. — кто pog. buc. к'то бо sof. (τίς γάρ). — вьзможааше buc. (sine вьсемь). — на земла приде pog. buc. -деть sof. 7. не разоумѣ buc. — б҃жїщааго pog. -щаго sof.

Digitized by Google

8. Ѥгда прозабнѫ грѣшьници ꙗко трава. Н҆ възникѫ вси творащеи беꙁаконїѥ. Да потрѣблат' са въ вѣкъ вѣка.

9. Ты же вышьниі въ вѣкы господи.

10. Ꙗко се вразн твои гн, ꙗко се вразн твои погыбнѫтъ. Н҆ разидѫт' са вси творащеи беꙁаконїѥ.

11. Н҆ възнесет' са ꙗко инорога

8. [a] Ѥгда прозабнѫшѫ грѣшници ꙗко трѣва ∴ [b] Н възникошѫ вси творащии беꙁаконие ∴ [c] Да потрѣбатъ са въ вѣкъ вѣка ∴

9. Тꙑ же вꙑшнии въ вѣкꙑ гн ∴

10. [a] Ꙗко се вразн тн гн, ꙗко се вразн тн погꙑблатъ ∴ [b] Н разꙑдѫтъ са вси творащии беꙁаконие ∴

11. [a] Н възнесетъ са ꙗко инрга рогъ

бѫдѫщааго спениꙗ чловѣкоу ѿ ба ∴ 8. [a] Ѫже бо диꙗволъ прѣлъсти и створи грѣшникꙑ, оумножи же са грѣхъ на земи. сего ради бъ ꙗви са на земи, да ѫже ѡнъ плѣнилъ естъ, свободитъ тои ∴ [b] Бѣси · ти бо къ чловѣкоу оуклонишѫ са ѿ правааго пѫти ∴ [c] Юже бо древнаѫ чьсти въспрнѧти бѣсове не могѫтъ, нъ ѿвръжени бꙑшѫ в вѣкъ ∴ 9. Ꙗко бъ всемогꙑи на небесехъ живеши ∴ 10. [a] Отроци [жи] жидовъстии · ти бо вразн гни бꙑшѫ, погꙑбошѫ бо на ха рѫкꙑ въздвигъше ∴ [b] Людие жидовъстии · ти бо неприложно беꙁаконие съдѣꙗшѫ, распенъше га · въскрсъ же гъ сиѫ расточи ∴ 11. [a] Таинѫ дв҃чѫ мѣнитъ инорога, ꙗко конецъ всѣхъ таинъ инорогъ же ∴

XCI. *Annot. ad psalm.* 8. [a] проз-ıа sin. з. sof. — трава buc. [b] възнікѫ sin. -'ник'нѫ sof. -никоше buc. — творащеи sof. buc. — беꙁаконние sin. [c] ıако да buc. — вѣкы sof. -ки buc. 9. въшьнеı sin. -'ни sof. — въ вѣкъ sin. 10. [a] погꙑбнѫтъ sin. -нѫть sof. -ноуть buc. [b] разıдѫтъ sin. sof. — вьсı sin. — творащеи sof. buc. — беꙁаконеніе sin. -кони| sof. -онию buc. 11. въ олѣѣ (pro старости) sin. въ елѣи sof. вь юлеи buc.

Annot. ad comm. 8. [a] ꙗже pog. аже sof. юже buc. — сътв. ꙗ pog. buc., sine ıа sof. — земли pog. sof., сего ради богь ıави са на земли haec om. buc. — аже pog. sof. buc. — естъ om. pog. sof., плѣни buc. — сь свободить pog. сьь с. buc. сь om. sof. (gr. αὐτὸς ἐλευθηρώσῃ). [b] бо om. buc., къ om. sof. — ѫк-ша pog. — праваго sof. buc., male bon. пръвааго et pog. прьв. (gr. εὐθείας). [c] ѫже pog. sof., male тоуже buc. — древльнаꙗ pog. buc. -лънаа sof. — чьсти pog. buc., male bon. чѧсти, sof. части (gr. τὴν ἀρχαίαν τιμήν). — вьсприꙗти pog. -ати sof. — бꙑша pog. — вь вѣкꙑ pog. sof. 9. всемогжи pog. въсе-жи sof. -геи buc. 10. [a] жид-сти sof. -сции buc. — хвн pog. sof. buc. (τοῦ κυρίου). — бꙑша, пог-ша pog. — же pro бо pog. sof. (gr. δέ), двиг'ше sof. [b] ж-сти sof. -сции buc. — беꙁаконеннѥ pog. — сьдѣаша pog. съдѣлашѫ sof. buc. — же om. sof. — хс pog. sof. бо хь buc. (ἀναστὰς δὲ ὁ χριστός). — сиꙗ pog. -а sof. buc. 11. [a] дѣвича pog. sof. -цю buc. — кон'ць pog. — таинь всѣ pog. таинь om. buc., инорожь buc. инрогь pog. [b] рече sof., in bon. кь vocabuli рекь in rasura (gr. εἰπών), pog. buc. рекь. — прѣв-

Digitized by Google

рогъ мой. Й старостъ моꙗ̂ въ ѡлей мастнтѣ.

12. Й възьрѣ ѻ҆кѡ мое̑ на врагы моꙗ̂. Й на встаꙗ̂щаꙗ̂ на ма лжкавноуꙗ̂щаꙗ̂ оуслышнть оухо мое̑.

13. Праведникъ ꙗ̂ко фѵ̈никъ процвътеть. Ꙗ̂ко кедры ливанъскꙑꙗ̂ оумножат' са.

14. Насаже̑нние въ доⷨу гн҃и. Въ дворѣхъ домоу б҃а н҃шего процвьтѫ̑.

мои ∴ [b] И ст҃ростъ м҃а въ старостн мастнтѣ ∴

12. [a] И възрѣ ѡ҆ко мое на врагꙑ̈ моѫ ∴ [b] И на въстаѫщѫѫ̂ на ма лѫкавнѹ҆ѫщѫѫ̂ оуслꙑ̈шнтъ оухо мое ∴

13. [a] Праведникъ ꙗ҆ко н финикъсъ процвѣтетъ ∴ [b] Ꙗко кедръ ливанскꙑ̈н оумножитъ са ∴

14. [a] Насажденнн въ домоу гн҃и ∴ [b] Въ дворѣхъ б҃а нашего процвѣтѫтъ ∴

[b] Ст҃ростъ рекъ пр҇ркъ нарнцаетъ прѣвѣчнаго · нс пръва бо бѣ слово. Ѡлѣем же мастнтомъ, сї рѣчъ ѡбнлъномъ ѡлѣемъ сп҃ъ чк҃а. мастнтѫ же разоумѣн дв҃ѫ тѣлесе радн · тоѫ бо сп҃енъ бꙑстъ родъ чл҃чъскꙑ̈ ∴

12. [a] Сн рѣчъ прѣжде даже не створатъ бранн вразн мон, ѡко мое прозрѣаше н провндѣаше ∴ [b] Провѣдѣаше бо въст҃анне жндовъско н прослꙑ̈шааше неподобнааго нхъ свѣта ∴ 13. [a] Х҃ъ ꙗко сладъкꙑ̈ благовѣрнꙑ̈мъ н ꙗко съзоръ гроз҃да сп҃енніа кр҃томъ ∴ [b] Кед҃ръ гл҃етъ вꙑ̈сотѫ славꙑ̈, ливанъ же сказаетъ бж҃ва · а еже оумножнтъ са сказаетъ множъство сп҃аемꙑ̈хъ д҃хомъ ∴ 14. [a] Сп҃аемнн въ цр҃вн саднмн въ нен

-наа̂го pog. buc. — бо om. buc. — ѡ҆лейимь pog. е̂лейимь sof. ѥлеѡм' buc. — мастїтымь sof. -томь pog. buc. — ѡ̂бнл'нымь sof. -омь pog. buc. — ѡ҆лейимь pog. buc. е̂лѣемь sof. — гл҃еть (pro разоумѣн) sof. — тоѫ pog. -а̂ sof. — б҃ы om. pog. buc. — чл҃чь pog. sof. buc.

XCI. *Annot. ad psalm.* 12. [a] возьрѣ sin. — моꙗ sin. -а̂ sof. [b] въстаѭштꙗ sin. -щѫ sof. — лѫк-штꙗѩ sin. -щѫа̂ sof. 13. [a] пінікъ sin. фінїкь sof. и финнзь buc., lit. з in ras. pog. — съпроцвьтетъ sin. съпроцъвте̑ sof. [b] і ѣко кедрі ліванъскꙑꙗ оумъножꙗтъ сꙗ sin., reliqui num. singul. adhibent, sed buc. иже вь ливанѣ. 14. [a] нас-ни sin. sof. [b] процъв'тѫть sof. buc.

Annot. ad comm. 12. [a] створать на ма pog. (male bon. створнтъ). — брань pog. на ма бранн sof. на ме брань buc. (τὸν κατ' ἐμοῦ πόλεμον). — прозрѣше sof. (προεώρα). — провндѣше sof., вндѣа́ше pog. buc. (gr. καὶ προεγίνωσκε). [b] провндѣше pog. (е ex а corr.), -ѣаше buc., melius провѣдѣа̂ше sof. (προεγίνωσκε). — бо ꙗ pog. sed sof. om. а̂ neque gr. legitur. — вьстанне ж-ское̑ pog. sof. buc. — просл-аше sof. (προήχουε). — съвѣта pog. sof. 13. [a] сладокь бл-ымь pog. -ькь благ-ымь buc., melius sof. сладъкъ и̂ благь вѣр'нымь (ὡς γλυκὺς καὶ ἡδὺς τοῖς πιστοῖς). — съзорь sof. сьзорь pog. buc. (χοπρίσας). — сп҃сеннꙗ pog. buc., male сп҃сенне bon. сп҃сенн sof. (τὸν βότρυν τῆς σωτηρίας). [b] кедра pog. sof. buc. — ливана pog. sof. buc. — б҃ство sof. -ва buc., сп҃-мыи̂хь pog. — х҃омь sof. buc. 14. [a] сп҃ае̂мн sof. -мы buc. (οἱ σωζόμενοι). [b] жнветь pog. buc. почн-

Digitized by Google

15. Тоу ꙋмножат' сѧ въ старостн маст(нт)ѣ.

16. Н добро прнѥмлаше бѫть да възвѣста. | Ꙗко правъ гь бь нш н нѣ неправы в' нем'. |

15. Тоу оумножѫтъ сѧ въ старостн мастнтѣ ⁘

16. [a] Н добро прнемаше | бѫдѫтъ да възвѣстатъ ⁘ [b] Ꙗко правъ гъ бъ нашъ н нѣстъ не|правдꙑ в немъ ⁘

XCII.

Pog.

⁘ вь дн прьвꙑꙗ соботꙑ ⁘

Ѥга насели сѧ ꙃемлѣ · хва пѣнниꙗ двдова · с'де скаꙃаѥть пррчтво · да прѣже сѫботы ѡноꙗ чѣмыꙗ · прнготоват' сѧ вѣр'нни · по днн бо томь населит сѧ ꙃем'лѣ ѡбѣщаннꙗ живѫщннхъ ⁘ · ҁв ·

Bon.

⁘ Въ днъ пръвꙑѫ сѫботꙑ ⁘

Ѥгда насели сѧ ꙃемѣ · хвала пѣнниꙗ дава · Съде скаꙃаетъ сѧ пррчъство · да прѣжде сѫботꙑ ѡнож чаемꙑѫ · прнготоватъ сѧ вѣрнни · по дънн бо томъ населнтъ сѧ ꙃемѣ ѡбѣщаннꙗ живѫщннхъ ⁘ · ҁв ·

крщеннемъ ⁘ [b] Дъворꙑ мѣнитъ црвн · тоу бо почнваетъ хъ, тꙋ же цвътѫтъ вѣрнни, сн рѣчъ плодатъ добрꙑѫ дѣтѣлн ⁘

15. [a] Тоу. кде; въ црве · тоу състарѣѭтъ сѧ вѣрнн, кръмнмн тѣломъ н кръвнѫ хвоѫ ⁘ 16. [a] Съдравн сѫтъ н въ снлѣ възвѣстатъ дѣла гнѣ н славѫ его ⁘ [b] Правостъ бо н правда н нстнна оу ба въдвароѣтъ сѧ ⁘

ваѥть sof. — цьвтѫ pog. цвтѫть sof. цьвьтоуть buc. — добрыꙗ om. pog. sof. buc., restat дѣтѣлн (καρποφοροῦσι τὰς ἀρετάς).

Annot. ad psalm. 15. еште sin. buc. (pro тоу, gr. τότε). — in pog. male мастѣ. 16. [a] добро прiемлѭште sin. блгопрнѥмлюще buc. [b] праведьнь buc.

Annot. ad comm. 15. г'де buc., црквн pog. sof. buc. — тꙋ ре pog. sof. buc. — състарѣѭт сѧ pog. -ѫть сѧ sof. — вѣр'нни pog. sof. — кръвнѭ pog. -ѫ sof. 16. [a] ꙃдравн sof. -внн buc. — ре pog. сѫть sof. рече buc. — снлѫ pog. buc., melius славѫ sof. (τὴν δόξαν). [b] оудварѣеть сѧ sof. вьдварѧют' се buc.

XCII. *Annot. ad titulum.* Дава пѣнiѣ хвалъналѣ вь дьнi пръвꙑꙗ соботѣ sin. (gr. αἶνος ᾠδή, vl. αἶνος ᾠδῆς, τῷ Δαυὶδ εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου). — въ дн пръвꙑꙗ сѫботы sof. buc. (caeteris omissis). — скаꙃаѥт' sine сѧ sof. buc. (σημαίνει). — ѡноꙗ чѣмыꙗ sof. wн. ча. buc. по днн бо томь sof. buc. (μετὰ γὰρ τὴν ἡμέραν ἐκείνην), male bon. подъ небесемъ. — населнть сѧ sof. -селн се buc. (κατοικίζεται), male bon. sine сѧ.

Digitized by Google

1. Гь҃ въцр҃и са, в лѣпотѫ са ѡ́-
блѣче. Ѿблѣче са г҃ь въ силѫ ӥ
прѣпоꙗса са. Ӥ бо Ѹтвръди вселе-
нѫꙗ́ж. ꙗже не подвижит са.
2. Готовъ прѣстолъ твоӥ ѿтолѣ.
О̑тъ вѣка ты е̂си.
3. Възв̂игѫ рѣкы г҃и, възв̂игѫ рѣ-
ки гласы своа̂.
4. Възмѫть рѣкы строугы своꙗ̑.
О̑ть гласа водъ многь. Дивны

1. [a] Гь҃ въцр҃и са и въ лѣпотѫ са
ѡ̓блѣче ⁘ [b] Облѣче са г҃ь въ силѫ и
прѣпоꙗса са ⁘ [c] И бо оутвръди все-
ленъıѫ ꙗже не подвижитъ са ⁘
2. [a] Готовъ прѣстолъ твоӥ ѡ́ттолѣ ⁘
[b] Отъ вѣка тъı̈ еси ⁘
3. Въздв̆игѫ рѣкъı̈ г҃и · въздвигѫ
рѣкъı̈ гл҃асъ свои ⁘
4. [a] Възмѫтъ рѣкъı̈ строугъı̈ с҃ѫ ⁘
[b] Ѡтъ гл҃аса водъ многъ ⁘ [c] Дивнъı̈

XCII. 1. [a] Прѣжде вс҃ѣхъ оубо вѣкъ цр҃ьоваааше х҃ъ · нъ ѡ̓баче въцр҃и са плътиѫ, поправъ смрътъ и въскр҃съ из мрътвъı̈хъ ⁘ [b] Съшедъ с н҃бесъ и скроушъ см҃р(т)ъ ꙗко б҃ъ и ӥспровръгъ ада, и многъı̈ лѣтъı̈ дръжимъı̈ѧ д҃шѫ свобождъ, и сего ради гл҃етъ еже ѡблѣче са въ силѫ ⁘ [c] Движааше бо са ӥдолослоужение́(мъ), оутвр҃дӥ же ӥ в'скр҃съ ӥзъ мрътвъı̈хъ ⁘ 2. [a] Прѣстолъ въскр҃сениꙗ̑ · ѿнели бо създана бъı̈стъ земли, провѣдомо бѣ мѣсто ⁘ [b] Прѣжде вѣкъ бо бѣ (х҃с) съ ѡ̓ц҃мъ, по рекъшѿмоу · испрьва бѣ слово ⁘ 3. Радоужщѫ са рѣкъı̈ земнъı̈ѧ съ ı̈ѡ̓рданомъ съшедъшаа́го ради въ-нъ съ гл҃асомъ. гл҃етъ же и рѣкъı̈ бл҃тънъı̈ѧ · въшоумѣшѫ бо вселенѣи благовѣщение ⁘ 4. [a] Въı̈-

XCII. *Annot. ad psalm.* 1. [a] въ лѣпотѫ sine praecedente и sin. sof. buc. [b] прѣпоаса са sof. — оуселенжѩ sin. 2. [b] і до вѣка sin. (recte reliqui ѿ вѣка). 3. въздвигоше buc. (bis) — гласъı своꙗ sin. sof. buc. (φωνὰς αὐτῶν). 4. [a] своꙗ sin. -а̂ sof. [b] мъногъ sin. [c] дивни buc. — морьскъıꙗ sin. -а̂ sof. [d] дивьнь buc. — въ высокыхь sof. buc.

Annot. ad comm. 1. [a] оубо вс҃ѣхь buc. — г҃ь pog. buc. (ὁ χριστός). — нѫ sof. — пльтиꙗ̂ pog. плъ-а̂ sof. — вьскр҃е pog. sine и sof. -кр҃сь buc. (καὶ ἀναστάς). [b] сьш̂ь pog. buc. съшедь sof. — съ н҃бсе sof. buc. — испровр҃ь sine и pog., cum и sof. buc. (καὶ σκυλεύσας). — многыми buc. — дрьж-ыꙗ̂ д҃ша свободи pog. -а̂ д҃шѫ св. sof. -ю д. свободивь buc. (ἐλευθερώσας, vl. ἠλευθέρωσε). — и ante сего om. pog. buc. (διὰ τοῦτο, vl. καὶ τούτου χάριν). [c] ӥдолосл-е̂мь pog. sof. buc. — ꙗ pog. а̂ sof. ю buc. — мрьтвыихь pog. 2. [a] земѣ sof., провѣдомо sof. melius quam провѣд҃о pog. проповѣдомѡ buc. (προεγινώσκετο). [b] sine бо buc. — бѣа̂ше pog. бѣше sof. buc. — х҃с sof. pog. buc., om. bon. (ὁ χριστός). — рекшоумоу pog. buc. -ьшомоу sof. 3. р-ꙗ̂щա pog. -а̂щѫ sof. — въса рѣкы sof. pog. все рѣкы buc. (πάντες οἱ ποταμοί). - земльныꙗ̂ pog. buc. -мныа̂ sof. — съ ı̈ер'данемь sof. — вь-нь гласомь pog. buc. въ-нь съ гл҃сомь sof. (ἐν αὐτῷ μετὰ φωνῆς). -- бл҃тныа̂ pog. sof. — вьшюмѣша pog. -- въ въселенѣи sof. (εἰς τὴν οἰκουμένην). — бл҃говѣщании buc. -щение̂ sof. -ние̂ pog. (διὰ τῶν εὐαγγελίων). 4. [a] въıꙗ́щա pog. выа̂щѫ sof. выеще buc. (ἐπιβρέχοντες,

Digitized by Google

высоты морьскыия. Дивенъ въ высокыихъ гь.

5. Свѣниия твоия оувѣрнша са зѣло. Домоу твоемоу побаеть стыни гни въ длъготж днии.

въıсотъı морьскъıж ∵ [d] Дивенъ въ въıшнихъ гъ ∵

5. [a] Съвѣдѣниия твоия оувѣрншж са зѣло ∵ [b] Домоу твоемоу подобаетъ стъıни въ длъготж дней ∵

XCIII.

Pog.

∵ Ѱл · ддвь · вь четврьтькь сжботѣ сн пррочьство ѡ хѣ · в чкь · сж :

Bon.

∵ Ѱа · ддвъ · въ четвръток сжботѣ. Се пррчъство ѡ хѣ · въ четвръток бо

жщж и въстажщж на земное житие и потаплѣжщжж ∵ [b] Водъı же глетъ крщениа · многъı бо сжтъ, да и по всеи вселенѣи шоуматъ и потаплѣжтъ диıавола ∵ [c] Естъ оубо дивити са и чювеcтвъномоу морю, ıако велии вещи и страшнѣ сжщи · колъмı же въıсотѣ морѣ разоумнаагo си рѣчъ крщениıа. ѡно бо приемъ члка оумарѣетъ, а сие приемъ члка ѡживлѣетъ и свѣтла бви въздаетъ. что оубо въıсотъı сеж дивнѣе; ∵ [d] Въıсотѣ бжва и величъства славъı ∵

5. [a] Пррци и апли и еvггелисти, сии бо сжтъ истиннаа свѣдѣниıа бжиıа · оувѣрншж бо са, зане събъıшж са словеса ихъ по истинѣ ∵ [b] Глетъ пжтъ вѣчнж · та бо домъ бви естъ въ истинж, се домь стъ и славенъ въ днъ вѣка. глетъ же и цр(к)ве, ıако въ неи стъıни възносима ∵

---

vl. ἐπιβρύχοντες, quod slavice qui vertit coram habuit). — вьстаıаща pog. -жщж sof. -юще buc. — землкое pog. земльною buc. -мное sof. — потаплѣıаща е pog. -жщж е sof. -юще ю buc. (αὐτήν, sc. πολιτείαν, vl. αὐτούς). [b] воды sine же pog. sof. buc. — шюмать pog. шоумѣть buc. [c] чювъств'ноѡмоу pog. -номоу sof. buc. — высоты моря buc. высотѣ морѣ sof. pog. мори bon. — ѡно sine бо pog. buc. — приимь sof. приемь pog. (bis). — а се pog. sof. buc. — вьдаеть pog. sof. вьдаваѥть buc. (ἀποδίδωσι). — сеа pog. sof. [d] въ высотѣ sof. buc. (ἐν τῷ ὕψει). — и om. pog. habet sof. — вел-ниа pog. buc. и вел-твѣ sof. (καὶ ἐν τῇ μεγαλειότητι).

Annot. ad psalm. 5. [b] гı praecedit verbis въ длъготж in sin. sof. buc. (κύριε).

Annot. ad comm. 5. [a] nullum и pog. sof. buc. — си pog. sof. buc. (ταῦτα). — истин'на sof. -ѹв-ша pog. [b] вѣчню buc., бжии pog. бжи buc. — сь домь pog. buc. съ д. sof. — въ дни sof. вь днь pog. buc. (εἰς τὰς ἡμέρας). — цркவь buc. -кве sof. — въз'носимѣ sof. свѣтыниа вьзносима buc. (τὸ ἁγίασμα ὑψούμενον).

XCIII. *Annot. ad titulum.* Въ четвръток соботѣ sin. въ четвръткь сжботѣ sof. buc. — съвѣть sof. сьвѣть buc. — жидовьскыи buc.

съвѣть бысть жидовьскыи на х҃а ∵ ·ч҃г·

1. Б҃ъ мъстии г҃ь, б҃ъ мъстии не ѡбинжль са ѥ҃.

2. Вьзнеси са сждаи земли. Въздаждь въздааниѥ грьдыимь.

3. Доколѣ грѣшници г҃и, доколѣ грѣшнициі въсхвалат' са.

4. Провѣщаѭть и възглатъ неправ'дж. Възглатъ вси дѣлаѭщеи беззаконениѥ.

5. Люди твоѩ г҃и смѣриша и достоание твоѥ ѡзлобиша.

сжботѣі · свѣтъ бъістъ жідовъскъі на х҃а ∵ ·ч҃г·

1. Б҃ъ мъстии г҃ъ, б҃ъ мъстии не ѡбинжлъ са естъ ∵

2. [a] Възнеси са сждаи земи ∵ [b] Въздаждъ въздание гръдъімъ ∵

3. Доклѣ грѣшніци | г҃и, доколѣ грѣшъници въсхвалат са ∵ |

4. [a] Провѣщаѭтъ и възглатъ неправдж ∵ [b] Възглатъ вси дѣлажщии безакниѥ ∵ |

5. Люди твож г҃и смѣришж · и достоание твое ѡзлобишж ∵ |

XCIII. 1. Многомъ бо дрьзновениемъ и силож створи свое мъщение, въскрсъ из мрътвъіхъ и расточивъ жзкъ жидовъскъі ∵ 2. [a] По въісотѣ бо блгостъіна бжиж и многож силож въплъщениѩ приде́тъ, егда хощетъ сждити всеи земи ∵ [b] Тогда сжтъ, егда въздаеши комоужадо по дѣломъ его. тогда оувѣдатъ грьдии и величавии, колика и какова сила бжиѩ естъ ∵ 3. Что сжтъ грѣшници · близъ бо конецъ, да оуготоватъ са на ранъі ∵ 4. [a] Отъ грьдъіна глаще жидове на бга и на аплъі ∵ [b] Нечестивии и величавии и грьдии и лицемѣрии и еретици · не прѣстажтъ бо хоулаще и дѣлажще неподобнаа ∵ 5. Глетъ оубо люди евреискъіж, ѿ жзкъ испрометаемъі

XCIII. *Annot. ad psalm.* 1. б҃ъ мъсті sin. мьстн-и pog. бгъ -іи sof. buc. (ἐκδικήσεων). 2. [a] земли sof. buc. pog. [b] въздааниѥ sof. 4. [a] възглаголѭтъ sin. (bis). [b] беззаконеніе sin. 5. съмѣрішѩ sin. -шж sof. — озълобишѩ sin.

Annot. ad comm. 1. мрьтвыихь pog. — расточи сьмрть pog., sed reliqui: расточивь азыкь жидовьскы sof. расточивь ѥзыкы жид-скыѥ buc. (σκορπίσας τὸ ἔθνος τῶν Ἰουδαίων). 2. [a] бжиѩ pog. бнѧ sof. — многоѩ sof. — егда приде́ть pog. buc. e. хощеть sof. (ὅταν μέλλῃ). — земли pog. sof. buc. [b] тъгда sof., рече pog. sof. (pro сжтъ bon.), тогда ѥгда рече въздаси buc. add. грьдымь, quod graece non legitur. — величѣвии sof. — колика, какова buc. 3. рече pog. sof. buc. 4. [a] ап҃ли pog. [b] нечьт. pog. нечьстивіи, веліч'віи sof. — и лицем. sof. sine и pog. (in buc. omnia adjectiva hic in -ыи desinunt). — хоулащеи sof., дѣлаѭще pog. 5. ѥвр-ыѩ pog. -ѧ sof. — ѩз. pog. аз. sof. — испромѣтаеми sof. -метаѥмыи buc. (gr. σκυλευόμενον, sc. τὸν λαόν). — тъгда sof. — смѣрѣеть же pog. съм. sof. — и вѣр'ныѩ pog. -ѧ sof. (καὶ τὸν πιστὸν λαόν). — бѣси pog. sof. бѣсы buc. (οἱ δαίμονες). — и величави и грьдии

Digitized by Google

6. Въдовицѫ бо и сира ꙋмориша и пришъл'ца ꙋбиша.

7. И рѣша, не ꙋзрить гь ни разоумѣеть бь иаковь.

8. Разоумѣите нн҃ѣ безоумнии въ людехь и боуии когда ꙋмѫдрите сѧ.

9. Въсаждъи ꙋхо не слышит' ли. Ли създавъі око не смотрѣет' ли.

10. Наказаѧи ꙗзыкы не обличит' ли. Оучаи чл҃ка разоумоу.

6. Въдовицѫ и сира оумориша· и пришелъца оубишѧ ∵

7. И рѣшѧ, не оузритъ гъ· ни разоумѣетъ бъ иаковлъ ∵

8. Разумѣите нн҃ѣ безумі в лю-де· и боуи когда оумѫдрите сѧ ∵

9. [a] Въсаждъі оухо не слъішитъ ли ∵ [b] Ли създавъі око не смотритъ ли ∵

10. [a] Наказаѫи ѫзкъі не обличитъ ли ∵ [b] Оучѫи члка разоумоу ∵

тогда· смѣрѣѫтъ же, ꙗко мнѣти, вѣрнъіѫ люди бѣси величави и грѫди ∵ 6. Кнѧзи
жидовъстии· роубѣахѫ бо вса, и вдовицѫ и сиротъі и пришелъцѫ· съ мъздоѫ бо ли-
цемѣръствоваахѫ ∵ 7. Не помъіслишѧ бо о бѕѣ, ꙗко мъстьникъ въсѣмъ естъ ∵
8. Поноситъ дхъ стъі людемъ жидовъскомъ, ꙗко не разоумѣшѫ ꙗко мъщаѫ ихъ (присно
от врагь) бъ не прѣстааше, како нечествовашѫ въ-нъ грѫдъінеѫ ∵ 9. [a] Си рѣчъ безоумнии
по что не разоумѣете, ꙗко създавъі оуши чл҃комъ всѣкого слоуха въішии естъ ∵ [b] Давъі
очи чл҃комъ гладати, скѫденъ ли оубо естъ; тѣм же помъішлѣѫще бѧ оутаити сѧ
блѫдатъ ∵ 10. [a] Даѫи оумъ и разоумъ всѣмъ чл҃комъ, и свѣдъі помъішлениꙗ ихъ

---

pog. sof. и величавии и грьдыи buc. (male bon. accusativum scripsit бѣсъі величавъі и грѫдъі).

XCIII. *Annot. ad psalm.* 6. въдовіцѧ sin. -цѫ pog. sof. — оум-шѧ sin. — пришьл'ца buc. — оубишѧ sin. 7. рѣшѧ sin. — оузьрітъ sin. 8. нн҃ѣ om. sin. — безоумніи sof. -ныи buc. — боуи sin. боуи sof. — къгда sof. когда cum suprascripto нѣ buc. 9. [a] въсаждеі sin. sof. buc. [b] или buc. — создавоі sin. — съмотрітъ sin. sof. сматрают' buc. 10. [a] нак-ѧі sin. buc. [b] оучѧі sin.

Annot. ad comm. 6. кнѧзи pog., ж-ьсции buc. — bon. male любѣахѫ, melius pog. buc. роубѣахѫ, recte sof. рѫбѣхѫ (ἐτελώνευον). — вдовица pog. sof., male buc. -цоу (χήρας). — пришьл'ца pog. -шельца sof. 7. не пом-ша pog. — всѣхь pog. buc. -мь sof. 8. стыи pog. — жидовьскыимь pog. -скым' sof. buc. — разоумѣша pog. -ѫ sof. — мьщаѧ pog. -ѫ sof. — ихь om. pog. habet sof. buc. — присно от врагь pog. sof. (bon. haec omisit, buc. om. присно, habet от врагь), graece: ἐκδικῶν αὐτοὺς ἀεὶ ἐκ τῶν ἐχθρῶν ὁ θεὸς οὐκ ἐπαύσατο. — нечьствоваша на-нь pog. нечъ-ѫ въ-н' sof. -вааше вь-нь buc. (ἠσέβησαν εἰς αὐτόν). — грьдынеѧ pog. -ѫ sof. (ἐξ ἀλαζονείας). 9. [a] вышы pog. -'ши sof. -шии buc. (ἀνώτερος). [b] давы рече sof. buc., male pog. на вы рече. — помышлѣѫще pog. — бладеть pog. бладать sof. бледоуть buc. (πλανῶνται). 10. [a] даѧи

11. Гъ свѣстъ помышленнꙗ ч҇лча ꙗко сѫть соуѐтьна.

12. Блажень ч҇лкъ ѥгоже ты накаже г҇и и ѡть зкона | твоѥго наѹчнши и.

13. Да ѹкротнши и ѿ днеи лють. Доидеже издрыѥт са грѣшноѡмоу ꙗма.

14. Ꙗко не ѿрннетъ г҇ь людеи своихъ. Достоꙗннꙗ своѥго не ѡвнть. |

11. Гъ свѣстъ помышленнꙗ ч҇чъска ꙗко сѫтъ соуѐтна ∵

12. Блаженъ ч҇къ егоже тꙑ накажешн г҇н, н wтъ закна | твег наоучншн ∵

13. [a]Да оукротншн wтъ дьнии лютъ ∵ [b]Доидеже нзрыѥтъ са грѣшнѡ|моу ꙗма ∵

14. [a]Ꙗко не wтърннетъ г҇ъ людеи своихъ ∵ [b]Н достоꙗннꙗ своего не wставнтъ ∵

---

wбличнти таннꙑ нхъ не м[н]ожетъ ли; ∵ [b]Давꙑ ч҇лкоу разоумѣтн, то оума комоужадо не свѣстъ лн; тѣмъ въ соуе тъщнтъ са оутантн съгрѣшажн ∵

11. Єлнко бо мнатъ са б҇а оутантн, въ соуе помꙑшлѣжтъ· б҇оу бо всѣ ꙗвѣ сѫтъ ∵
12. Блаженн бо б҇омъ наказа|емнн н творащe повелѣннꙗ его, н ходащe въ законѣ его ∵ 13. [a]Таковоѡмоу б҇ъ даетъ застѫпленне, не wбладаноу бꙑтн ѿ бѣсъ лъстънꙑихъ· все же се разоумѣт(н есть) ѡ х҇ѣ ∵ [b]Грѣшннка нарнцаетъ днꙗвола, н ꙗма же емоу бꙑстъ гробъ г҇нъ· въ томъ бо ѧтъ бꙑстъ ∵ 14. [a]Вѣрнꙑѧ г҇летъ людн нже ѿ ѧзкъ, ѧже нзбра себѣ ∵ [b]Достоꙗнне бо б҇жне ѧзцн сѫ по ап҇лоу· сьдостоннꙑ н съдѣлателънꙑ (бытн) зовꙑ[н] ѧзкꙑ ∵

---

pog. даꙗ sof. -ѥ buc. (ὁ διδούς). — ꙗзыкомь pog. ꙗз. sof. ѥз. buc. — тайныхь ихь sof. sine нхь buc. (τὰ χρύσια αὐτῶν). — не можеть sine ли pog., habet sof. buc. [b]разоумѣвати pog. sof. buc. (τὸ συνιέναι). — ть pog. тъ sof. тьь buc. (αὐτός). — тѣмь же pog. buc. — ѹтаити са тьщит са pog. оут. са тъщнть са sof. buc.

XCIII. *Annot. ad psalm.* 11. съвѣсть sof., ч҇лча sin. 12. ѥгоже аще buc. — наоучиши і sin. 13. [a]оукротіши н sof. -ѥго buc. — отъ день sof. [b]доіжде іздрыѥтъ сꙗ sin. дон'д. изрнѥт се buc. — грѣшьноумоу sin. 14. [a]людіи sof. -дн buc.

Annot. ad comm. 11. мънатъ sine са sof. мнѣть се buc. (οἴονται). — оутаити са sof. (λανθάνειν). 12. наказаѥмн pog. -мнн sof. (οἱ παιδευόμενοι). 13. [a]таковомоу бо pog. sof. buc. — дають б҇ь buc. — льстьныихь pog. — разоумѣтн pog. sof., addito ѥсть pog. sof., quod in bon. deest, се ѥсть раз. buc. (νοεῖται). [b]нарнчеть pog. buc. -цаѥть sof. — ꙗма pog. ꙗма sof. buc. — ꙗть pog. -ꙗть sof. 14. [a]вѣрныꙗ pog. sof. — ꙗз. ꙗже pog. ꙗже sof. [b]ꙗз. pog. ꙗз. sof. — сьдѣлателны pog. съдѣтел'ны sof., add. быти pog. sof. buc., quod in bon. deest. — зовы ꙗз. pog. -ꙗз. sof. зовин ѥз. buc. (συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα γενέσθαι καλῶν τὰ ἔθνη).

Digitized by Google

15. Дон'деже правда ѡбратнт' са на сѫдъ. Н иадѣ еиа вси правии срцемь.

Днꙗѱлмь. Прѣложеннꙗ словесе на дрѹгое прчтво.

16. Кто вѫстанетъ мнѣ на ꙁлобоѹиащаꙗ. Ли кто съ множ станеть на творащаꙗ беꙁаконеннꙗ.

17. Ꙗко аще не бы гь помоглъ мнѣ. Въ малѣ в'селила са би въ адъ дша моꙗ.

15. [a]Доидеже правда ѡбратнтъ са на сѫд ⁘ [b]Н ждѣ еж вси правии срдъцемъ ⁘

Днꙗѱалъма ⁘

16. [a]Къто станетъ мнѣ на ꙁлобоѹжщжж ⁘ [b]Ли кто съ множ на творащжж беꙁаконне ⁘

17. [a]Ꙗко аще не би гъ помглъ мнѣ ⁘ [b]Въ малѣ въселила са би въ адъ дша моꙗ ⁘

15. [a]Дондеже пакъї гь прнаетъ второе сѫднтн жнвъїмъ н мрътвъїмъ · правда бо по нстннѣ хъ естъ ⁘ [b]Праведнии бо вси н бобоивн тогда станжтъ ѡколо прѣстола, съ аггелъї чаѫще мъꙁдъї ⁘ Прѣложенне словеси на дрѹ|гое прчъство ⁘ 16. [a]Къто лѫкавнъїхъ бѣсъ ли чкъ|тъгда въспротивнтъ са боу наї ѡчима възрѣтн можетъ нли дръꙁнетъ; ⁘ [b]Къто съ множ на кртѣ станетъ ли поможетъ мн, егда жндове творатъ на ма беꙁаконне; пнсано бо естъ · точнло нсправъ еднвъ н нниктоже ѡ каꙁъ жꙁчъиъїхъ бѣ съ множ ⁘ 17. [a]Ꙗко аще не би ѡцъ еднвъ бъїлъ съ множ ⁘ [b]Ꙗкоже непъщевааху жидове, ѡбаче всели са дша ма въ адѣ, сѫтъ гь · въ малѣ си рѣчъ въ адѣ ⁘

XCIII. *Annot. ad psalm.* 15. [a] донжде же sin. дон'деже sof. дон'де (sine же) buc. [b] і иаде 'иа sin. н адѣ еа sof. н блнꙁь ие buc. (καὶ ἐχόμενοι αὐτῆς). — праві sin. 16. [a] въстанетъ sin. sof. buc. — ꙁълобоуиѫштиꙗ sin. -щжа sof. лоукав'иоующе buc. [b] нли buc. — со мъноиж sin. add. станетъ, quod etiam sof. buc. legitur. — творѧштиꙗ sin. -жа sof. дѣлающеиѥ buc. — беꙁаконеніе sin. 17. [a] иако om. buc.

Annot. ad comm. 15. [a] дондеже pog. sof. buc. — хс pog. sof. пакы пр. хъ buc. — вь нстннж pog. buc. по н-ѣ sof. [b] вьсн sof., om. pog. buc. — бгобоивнн pog. sof. buc. — тъгда sof. — ѡкрть pog. sof. buc. — чѣаще pog. -жще sof. 16. [a] лжкавыхь pog. sof. buc. — нли buc. — дрьꙁнжтн pog. buc. дръꙁ'неть sof. (παρρησιάσεται). [b] post кто add. рече pog. sof. buc. — мноа sof. — на ма твор. sof. buc. — беꙁаконеннѥ pog.— ѱано pog. пнсано sof. — никогоже sof. — иаꙁ--нынхь pog. а-чъскыхь sof. — мноа sof. — quae a пнсано excip. verba in buc. omissa. 17. [a] иако om. buc. — мноа sof. биль сь мною buc. [b] вь адѣ дша моꙗ pog. buc. въ адь д. м. sof. — ре pog. sof. buc. (pro сѫтъ bon.) — нж оуже въ малѣ sof.; pro altero вь малѣ, quod pog. buc.

Digitized by Google

18. Аще глахъ подвнжа са нога моꙗ. Мнлость твоꙗ гн помагааше мьнѣ.

19. По оумноженнꙗ болѣзннн монхъ въ срцн моемъ. Оутѣшенниꙗ твоꙗ възвеселнша дшж мож.

20. Да не прнбждеть тебѣ прѣстолъ беззаконеннꙗ. Съзндажн трждъ на повелѣнниꙗ.

21. Оуловать на дшж праведннчж. Н кръ неповннж осждꙗ.

22. Н быстъ мнѣ гь въ прнбѣ-

18. [a]Аще глахъ подвнжа са нога моꙗ∴ [b]Мнлостъ та гн помагааше мн∴

19. [a]По оумноженнꙗ болѣзнен монхъ въ срцн моемъ∴ [b]Оутѣшенниꙗ твоꙗ възвеселнша дшж мож∴

20. [a]Да не прнбждетъ тебѣ прѣстолъ беззаконнꙗ∴ [b]Съзъідажн троудъ на повелѣнне∴ |

21. [a]Оуловатъ на дшж праведннчж∴ [b]Н кръвъ неповннж осждатъ∴

22. [a]Н бъістъ мнѣ гъ въ прнбѣ-

18. Слово се о петрѣ естъ, зане по|(двн)жавъ са съмнѣаше∴ [b]Нмѣаше бо оума петръ къ спсу· аще н оустъі отмѣтааше са, нъ оубо дшеж са не отъпадааше∴
19. [a]Помъішлѣаше бо отметанне н не тръпѣаше (болѣзнн) срце∴ [b]Егда рече гъ петровн· снмоне нωнннъ любншн лн ма, тогда оутѣшн са петръ∴ 20. [a]Сн рѣчъ нѣстъ оу тебе прѣстола беззаконнꙗ, нъ каешн са w злобахъ члчъскъіхъ, ꙗко праведнъі сждн, ꙗко мнлостнвъ∴ [b]Ослабн бо петра подвнжатн са, да разоумѣетъ подвнжжщааго н да мнлостнвенъ бждетъ нноплеменннкомъ∴ 21. [a]Жндове доушж хрустовж∴ [b]Хвж кръвъ· неповннепъ бо ꙗко чтъ н непороченъ∴ 22. [a]Блгословъство тѣлоу

legitur (graece: παρὰ βραχύ, vl. παρ' ὀλίγον), bon. scripsit въ адѣ, sof. vero haec habet: сн рѣчь да сжщнхь тамо свободнть.

XCIII. *Annot. ad psalm.* 18. [a]глаахь sof. buc. [b]помагаше sin. — мнѣ sof. buc. 19. [a]оумън. sin. оумн-нноу sof. — бол-нїн sof. buc. [b]въз-шꙗ sin. add. мꙗ (pro дшж мож). 20. [a]без-ненїѣ sin. [b]съзідаꙗ sin. -ан sof. -юн buc. — повелѣнїꙗ sof. buc. повелѣнїе bon. (ἐπὶ προστάγματι). 21. [a]правед'ннча sof. -чю buc. [b]кровь sin. 22. [b]і оупъв. sin. оупованїю sof. buc. (sine н sof.).

Annot. ad comm. 18. [a]двн in fine versus propter diremptionem vocabuli excidit in bon. — есть om. pog. buc. (w петре buc.), habet sof. — сжмьнѣаше pog. соумнѣше buc. (ἐδίσταζε). [b]ащ| sof. sine н (εἰ καί). — отметааше са pog. sof. — нж sof., са om. pog. sof. buc. 19. [a]болѣзнн om. bon., habent reliqui (τὴν ὀδύνην). [b]тъгда sof. 20. [a]прѣстоль buc. — беззаконеннꙗ pog. — нж sof. — члчахь pog., праведень sof., млтнвень pog. sof. -вьнь buc. [b]възвнжжщааго pog. -щаго sof. -жещааго buc. (τὸν ἐγείραντα). — да sine н pog. sof. (ἵνα). — мї|лостнвь sof. -вьнь buc. 21. [b]неповнн'на sof., recte -ненъ (-ньн' buc.) alii. — ꙗкоже pog. buc. — непорочьнь pog. buc. 22. [a]божьство

Digitized by Google

жнще. Н бъ мон въ помощь Ѹпва-
нню моемоу.

23. Н въздастъ нмъ гь по бе-
законеннемь нхь. Н по злобѣ нхъ
погоубнть ꙗ гь бь нашь.

жнще ∵ [b] Н бъ мон въ помощь оу-
пванню мемоу ∵

23. [a] Н въздастъ нмъ гъ по бе-
законїю н ∵ | [b] Н п злбѣ нхъ пгоубн
ж гъ бъ нашъ ∵

XCIV.

Pog.

∵ хва пѣнніа двдова ∵

хвалѣ пѣсь прнпраже пѣнніе бѡгла-
шенніе разоумѣвает' са· нарѐ бо
н второе прїшествніе хво ∵ ∵ ѱл ∵
· ҁд ·

1. Прндѣте, въздрадоуйм са гвн.
Въсклнкнѣмъ боу спнтлю нашем. |

2. Варнмъ лнце его нсповѣда-

Bon.

∵ Сла· хвала пѣнніа давъїдова ∵

Хвалѣ пѣснь прнпраже· пѣнне бо
глашенне разоумѣваетъ са· на-
рече бо н второе прншествне хръ-
стово ∵ · ҁд ·

1. [a] Прндѣте, възрадоуимъ са гвн ∵
[b] Въсклнкнѣмъ боу спнтелю нашемоу ∵

2. [a] Варнмъ лнце его нсповѣданн-

владъїчнѡмоу ∵ [b] Въсѣ бо ѿ лнца члча творѣаше гъ ∵ 23. [a] Жндовъскъїмъ лю̂демъ ꙗко безаконовавъшемъ на ба ∵ [b] Погъїбошѫ бо жндове ѿ лнца | бжн(ꙗ), ꙗкоже свѣщашѫ· свѣтъ бо нхъ на самѣхъ нхъ бъїстъ ∵

XCIV. 1. [a] Ѡщенне вѣрнъїхъ ѿ пррка ∵ [b] Ѱалъмомъ н пѣнні (съ гласомъ) прнстѫпнмъ къ боу ∵ 2. [a] Прѣжде даже не прндетъ сѫднтн жнвъїмъ н мрътвъїмъ, кождо да

---

pog. buc. бѐство sof. (ἡ θεότης, male bon. блгословъство). — владычьнѫ pog. buc. -чномоу sof. [b] члчѣ sof. — творѣше sof.

Annot. ad psalm. 23. [a] въздастъ sin. (sine н). — безаконенне sin. -нніе buc. (sine въ). [b] зълобѣ sin. — лоукавьствню buc. — погоубітъ іхъ sin. -бнть а sof. buc. — om. нашь buc.

Annot. ad comm. 23. [a] без-шемь нмь на ба pog. sine нмь sof. buc. (без-шнмь): καὶ ἀνομήσαντι. [b] пог-ша pog. — бжн bon. pro бжнꙗ, uti in aliis. — свѣщаа̂ша pog. -щашѫ sof. (ἐβουλεύσαντο). — сьвѣтъ pog. съв. sof. buc. — бо om. buc. — на самѣхь sine нхь buc.

XCIV. *Annot. ad titulum.* Male бгоглешенніе разоумѣвают' се buc.

Annot. ad psalm. 1. [a] въздрадоуімъ сꙗ гю sin. въздр. гвн sof. [b] споу sin. спснтелю sof. buc. 2. [a] прѣварнмь buc. — існовѣданінмь sin. вь нсповѣданнн buc. [b] пъс. sin.

Annot. ad comm. 1. [a] оученніе вѣрнымь pog. sof. buc. — пррkь pog. buc. -а sof. (ὑπὸ τοῦ προφήτου). [b] ѱальмы pog. пслмн sof. -мы buc. (ἐν ψαλμοῖς). — сь гласомь pog. buc. sof. (μετὰ φωνῆς), om. bon. 2. [a] не прндеть рече sof., sine рече pog. buc. — жнвнмь sof. — къждо sof. къжо

Digitized by Google

ннѥмъ. И въ ѱал'мѣхъ въскликнѣмь ѥмоу.

3. Ꙗко црь велии гь и црь велии по всеи ꙁеми.

4. Ꙗко въ рѫцѣ ѥго кон'ци ꙁемлꙗ. И высоты горь того сѫ.

5. Ꙗко то ѥ море и ть сьтвори ѥ. И соушѫ рѫцѣ ѥго съꙁдасте.

6. Приидѣте, поклоним' сꙗ и припадѣмь ѥмоу. И въсплачим' сꙗ прѣ гмъ іже ны ѥсть створилъ.

емъ ⁘ [b] И въ ѱалъмѣхъ въскликнѣмъ емоу ⁘

3. Ꙗк бъ велеи гъ · и црь велеи п всеи ꙁеми ⁘

4. [a] Ꙗко въ рѫцѣ его конъци ꙁемн ⁘ И въісотъі горъ того сѫтъ ⁘

5. [a] Ꙗко того естъ море и тн створи е ⁘ [b] И соушѫ рѫцѣ его съꙁдастѣ ⁘

6. [a] Приидѣте, поклонимъ сꙗ и припадѣмъ емоу ⁘ [b] И въсплачимъ сꙗ прѣдъ гмъ еже нъі естъ створіл ⁘

въꙁвѣститъ своꙗ дѣла исповѣдати сꙗ ⁘ [b] Си рѣчъ непрѣстанно пѣти бу подобаетъ ⁘
3. Нѣстъ бо ба иного раꙁвѣ того и црво его црво вѣчно ⁘ 4. [a] Падиѫ бо нбо и
даланиѫ ꙁема иꙁмѣрилъ естъ, да тѣмъ всѣ въ рѫцѣ иматъ ꙗко бъ ⁘ [b] Аще вса
ꙁемлꙗ въ рѫцѣ иматъ, то тако и горъі · подобаетъ же раꙁоумѣвати оученіꙗ пррчъ-
ска, ꙗже сѫтъ раꙁоумныѫ горъі ⁘ 5. [a] И чловестъвное ꙗко великое, еже естъ миросъ ·
и раꙁоумное еже естъ боле, еже естъ кръщение ⁘ [b] Ꙁемлꙗ глетъ соухѫѫ · и та бо дѣло
бжие, ꙗко велика вещъ. раꙁоумѣн же члка, ꙁане соꙁдастѣ и · ꙁемлѣ бо раꙁоумна чкъ ⁘
6. [a] Приидѣте, сѫтъ, поклонимъ сꙗ створъшомоу таковаа чюдеса. глетъ же и ѡ пока-
ꙗнии ⁘ [b] Почто въсплачемъ сꙗ · ꙁане тои оубо съꙁда чтъ съсѫдъ нашъ, мъі же
ѡсквръниховъ. потрѣба оубо естъ ѡмъіти и слъꙁами ⁘

---

pog. buc. — въꙁвѣстеть buc. — исповѣданием' sof. (ἐξομολογούμενος). [b] подобаєт' богоу sof. pog., побаѥть тога buc.

XCIV. *Annot. ad psalm.* 3. велеі ихъ (?) sin. веліи гъ sof. — црь веліи sof. — вьсеі ꙁемлі sin. sof. 4. [a] ꙁемлꙗ sin. -лꙗ sof. buc. [b] горы buc. 5. [a] тъ sin. sof. ть buc. [b] соꙁъдасте sin. сь-ста buc. 6. [a] къ немоу sof. пр. и покл. с. и припадемь ѥмоу buc. [b] іже ны sin. sof. — сьтвор'шимь нась buc.

Annot. ad comm. 3. црвие sof. 4. [a] падиꙗ pog. -ꙗ sof. — даланиꙗ sof. — ꙁемлꙗ pog. sof. -лю buc. [b] всѫ ꙁемлꙗ pog. -ю buc. — то како pog. buc. — пррочьскаа pog. buc. — раꙁоумныꙗ pog. buc. -ныꙗ sof. 5. [a] велие sof., male веселиѥ pog. buc. (ὡς μεγάλην). — мирь сь pog. -съ sof. ꙗже ѥ мирь buc. (ὁ βίος). — melius ꙗко боле pog. sof., add. ѥ buc. (ὡς μείζονα). [b] сѹхѫѭ pog. -хѫ sof. — то бо sof. (melius pog. и та бо: καὶ αὕτη γάρ). — велиꙗ pog. buc. sof. — съꙁдасте pog. sof. -ста buc., и om. pog. 6. [a] рече pog. sof. buc. (pro сѫтъ bon.) — створшоумоу pog. buc. -шомо sof. [b] высплачим' се buc. — ть pog. buc. тъ sof., чисть pog. sof. buc. — ѡскв-мь и pog. sof. buc. — ѡм. сльꙁами buc.

Digitized by Google

7. Ꙗко тъ ѥстъ бь нашь. И мы люе паствины ѥго и овьца ржкы ѥго.

8. Дне аще глась ѥго оуслышите. Не ожестите срцъ вашихъ ꙗко въ прогнѣвании. | По дьнехъ искоушениꙗ въ поустыни.

9. Идеже искоусиша мѧ оцѝ ваши. Искоусиша мѧ и видѣша дѣла моꙗ ⁘ м · лѣ ⁘

7. [a] Ꙗко тои естъ бъ нашъ ⁘ [b] И мꙑ людие паствинꙑ его · и овцж ржкꙑ его ⁘

8. [a] Дне аще гласъ его оуслꙑшите ⁘ [b] Не ожестите срцъ | вашихъ ꙗко въ прогнѣвании ⁘ [c] По днехъ искоушениꙗ въ поустꙑни ⁘

9. [a] Идеже искоусишж мѧ оцѝ ваши ⁘ [b] Искоусишж мѧ и видѣшж дѣла моꙗ · четꙑри десѧти лѣтъ ⁘

7. [a] Иного бо ба не вѣме · тои бо естъ хотаи сжднти намъ ⁘ [b] Жзцѝ бо людие его бꙑшж, и овцж истиннаго стада · не тъчиж бо, сжтъ, жидове мнѣахж сѧ бꙑти людие бжии ⁘ 8. [a] Къ людемъ иже ѿ жзкъ слово · егда оуслꙑшите, сжтъ, гла евггелъскꙑ, вънемлѣте а не невѣроуите ⁘ [b] Рече, не послѣдоуите ономоу врѣмени древнемоу, ни ꙗкоже жидове створишж въ поустꙑни прогнѣважще ба ⁘ [c] Четꙑри десѧти бо лѣтъ въ поустꙑни ꙗко чжда кръми ж, даж имъ все прошениꙗ ихъ · и ѿ всѣхъ сихъ ръптаахж на ба ⁘ 9. [a] И инѣхъ просѧще оу ба · то и тако невъзблгни бꙑшж ⁘ [b] Четꙑри десѧти бо лѣтъ ризꙑ ихъ не обетъша, ни обоувение ихъ ни власи главнии растѣахж · нъ и ризꙑ и обоуща растѣахж с ними, и ѿ въсѣхъ сихъ ръптаахж на ба присно ⁘

XCIV. *Annot. ad psalm.* 7. [a] тъ sin. sof. тьи buc. [b] овьцѧ sin. sof. — ржкоу sin. -кы sof. buc. 8. [a] дьнесь sin. [c] по дьни sin. buc. 9. [a] іже (pro идеже) sin. идеже sof. buc. — иск- -шѧ sin. (bis). [b] четыри десяте sof. · м · лѣть buc.

Annot. ad comm. 7. [a] бо om. pog. buc. sof. — вѣмь pog. buc. -мы sof. — тъ pog. sof. buc. — съдѣти sof. соудити buc. [b] и ꙗз. pog. buc. и аз. sof., овьца pog. — тьчиꙗ pog. тъчиа sof. (male bon. честнж). — рече pog. sof. buc. (pro сжтъ bon.). — мнѣахж sine сѧ pog. buc. мънѣхж сѧ sof. (ἐδόκουν). 8. [a] ꙗз. pog. аз. sof. — рече pog. sof. buc. (сжтъ bon.). — еуглкыи pog. — вьнемлѧите buc. — и pog. а sof. buc. [b] оному pog. buc., melius оному sof. (ἐκείνῳ). — древьнюм | pog. -номоу buc. -внемоу sof. — раз|гнѣвающе pog. -жще sof. buc. [c] ꙗко чада sof., om. pog. buc. (ἐτεκνοτρόφησεν). — ꙗ pog. а sof. ю buc. — даꙗ pog. -а sof. 9. [a] инѣхъ и інѣхъ pog. sof. инѣхъ и инѣхъ buc. (ἄλλα καὶ ἄλλα). — быша pog. бѣшж sof. [b] и обувение sine ихъ pog. buc. sof. (graece abest), и вл. sof. — растѣхж sof. (bis) -теахоу buc. (altero loco -тѣахоу). — нж sof. — иwбоука buc. (vulgari modo обоува legi voluit). — сь люд'ми pog. buc. съ люд. sof. — in fine abest присно aut нынж pog. buc., нынж sof.

Digitized by Google

10. Негодовахъ рода того. И рѣхъ, присно блѫдатъ срдьцемъ. Ти же не познаша пѫтии моихъ.

11. Ꙗко клась са въ гнѣвѣ моемь, аще вънидѫтъ въ покои мои.

10. [a]Негодовахъ рода того ∵ [b]И рѣхъ, присно блѫдатъ срцемъ ∵ [c]Ти же не познашѫ пѫтеи моихъ ∵

11. Ꙗко клахъ са гнѣвомъ моимъ· аще вънидѫтъ въ покои мои ∵

XCV.

Pog.

∵ Єгда храмь създааше са· пѣ дѣдова ∵

глеть оубо сънданние цркве иерамьскыꙗ· позращенние же изь вавулона (скаzаеть же цркве) и ꙗзыкь званние· и хво пришествие· ино благопѣниꙗ· блать ѿ таиныхь ∵ ·ҁе·

1. Въспоите гви пѣснь новѫ. Поите гви всѣ земле.

Bon.

∵ Єгда храмъ съзыдааше са пѣ дѣва ∵

Глет оубо сказание црви иерамъскыѫ· по възвращении еже из вавулона сказаетъ же црве· и ѫзкъ zаание· и хво пришествие и новааго пѣниꙗ· благодѣтъ таинꙑхъ ∵ ·ҁе·

1. [a]Въспоите гви пѣснъ новѫ ∵ [b]Поите гви всѣ земѣ ∵ |

---

10. [a]Тѣм же, сѫтъ, възненавидѣхъ ихъ, глетъ гъ, ꙗко родъ лѫкавъ и развращенъ естъ ∵ [b]Гаднтъ ихъ бъ, ꙗко негꙑбла и жестокꙑ срцемъ ∵ [c]Си рѣчъ не рачишѫ пѫтъми моими ходити, нъ оуклонишѫ са ∵ 11. Гнѣвомъ бо клатъ са бъ не внити жидомъ, не исповѣдаѫщимъ ха, въ покои стꙑихъ въ днъ ѡнъ ∵

XCV. 1. [a]Новаа тварь по апллу· древнѣа мимо идѫ, нѫжда оубо новѫѫ пѣснъ пѣти таинѫѫ ∵ [b]Въсѣкъ члкъ· земле бо чкъ. поите сѫтъ блтънѫѫ пѣ ∵

Annot. ad psalm. 10. [b]бладать sof. блоудеть buc. [c]пѫтии sof. buc. 11. клѧсь sin. -хь sof. buc. — въ гнѣвѣ моемь sin. sof. buc. — ѣште sin. — вънидѫ sof. buc.

Annot. ad comm. 10. [a]тѣмь pog. buc. sof. — рече pog. sof. buc. (сѫтъ bon.). — глеть гъ sof. гъ om. pog. buc. —·есте pog. ѥ buc. е sof. [b]ꙗ pog. ѥ buc. ихь sof. — негыбла pog. негъбла sof. негыбле buc. (ἀκαμπεῖς). [c]рачиша pog. — поутии моихь buc. — иѫ sof. 11. бо om. pog. buc. — исповѣдаѫщиимь ха pog. исп-ѫщимь ха sof. исп. ба buc.

XCV. *Annot. ad titulum.* Пѣ дѣдва buc. — храмі zъдашиꙗ сꙗ (ὁ οἶκος ᾠκοδομεῖτο). плѣнию (μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν) sin. храмь създааше са sof. хр. zааше sine се buc. — глеть оубо съzидание цркве buc. (λέγει μὲν τὴν οἰκοδομίαν τοῦ ναοῦ), male съzдании цркве sof. — ꙗzыкь zва-

Digitized by Google

2. Въспоите гю, блте има его. Благовѣстите дн҄ь ѿ дне спсение его.

3. Възвѣстите въ ꙗзыцѣхъ славѫ его. Въ всѣхъ людехъ чюдеса его.

4. Ꙗко велии гъ и хвальнъ ꙃѣло. Страшенъ естъ надь всѣми богы.

5. Ꙗко вси бози ꙗзыкъ демони. Гь же небеса сътвори.

2. [a] Въспоите гви, блте има его ∴ [b] Благовѣстите днъ ѿтъ дне спсение его ∴

3. [a] Възвѣстите въ ѩзцѣхъ славѫ его ∴ [b] Въ всѣхъ людехъ чюдеса его ∴

4. [a] Ꙗко велеи гъ и хваленъ ꙃѣло ∴ [b] Страшенъ естъ надъ всѣми бгы ∴

5. [a] Ꙗко вси бзи ѩзкъ демони ∴ [b] Гъ же нбса створи ∴

---

2. [a] Въспоите и поите гви · ѡбновилъ бо естъ вса тваръ, ꙗвивъ са в неи съ плътиѫ ∴ [b] Пррокомъ дхъ стъі · благовѣстите, глетъ, си рѣчъ проповѣдаите ха спа мирꙋ ∴ 3. [a] Нинѣ ѡ аплѣхъ слово · тѣми бо просвѣтишѫ са ѩзци ∴ [b] Наꙋчите, сѫтъ, вса ѩзкъі таинамъ · како тѣло хво ꙗко хлѣбъ ꙗдомо естъ и кръвъ его ꙗко вино пиема естъ ∴ 4. [a] Ꙗко много величъство его и хвала его, ꙗко самъ себе пищѫ далъ естъ чл҄комъ ∴ [b] Глетъ бо именꙋемъіѩ бгъі, сѫтъ же и ꙃемъстии кнаꙃи · надъ всѣми же страшенъ естъ бъ ∴ 5. [a] И кнаꙃи ихъ и идоли ихъ [и] бѣси въ кꙋпѣ сѫтъ ∴

ние sof. buc. (καὶ τὴν τῶν ἐθνῶν κλῆσιν), male bon. ꙃдание. — новаагo пѣниꙗ: graece τοῦ νεοῦ ἄσματος, ω таиныхь buc. (τὴν τῶν μυστικῶν).

XCV. *Annot. ad psalm.* 1. [a] гю sin. (et sic omnibus locis huius psalmi pro гви). [b] въспоіте sin. buc. поите sof. — вьсꙗ ꙃемлꙗ sin. 2. [a] и блте sin., sine и sof. buc. [b] блте день отo дьні sin. благовѣстите днь ѿ дне sof. buc. 3. [a] ꙗꙃ. sin. ѩꙃ. sof. [b] male дѣлѣхъ sin., reliqui людехъ. 4. [a] бъ велеі sin. велїи гъ sof. велеи гь buc. [b] страшьнь buc. — надо sin. 5. [a] ꙗꙃ. sin. ѩꙃ. sof. — бѣсѡве buc.

Annot. ad comm. 1. [a] древльнѣꙗ pog. buc. а древнѣꙗ sof. (sed a superfluum esse graeca docent verba: καινὴ κτίσις κατὰ τὸν ἀπόστολον τὰ ἀρχαῖα). — минѫющѧ pog. sof. buc. — нꙋжа pog. sof. — ꙋбо бѣ buc. (ἀνάγκη οὖν). [b] рѣ pog. sof. buc. (сѫтъ bon.). — блтнжꙗ pog. -тнж sof. раꙃꙋмнꙋю buc. (τὸν τῆς καρδίας, vl. χάριτος, ὕμνον). 2. [a] и поите om. pog. buc., habet sof. (ᾄσατε καὶ ὑμνήσατε). — хви pog. sof. buc. — бо om. pog. — и ꙗвль са pog., sine и sof. buc. (ἐπιφανείς). — пльтиꙗ pog. buc. съ плътиѫ sof. (μετὰ σαρκός). [b] блг-тити bon. 3. [a] тѣми sine бо buc. — пр-ꙗ са ꙗꙃ. pog. -ж са ѩ. sof. (δι' αὐτῶν γάρ). [b] рече sof. pog. buc. (bon. male естъ pro сѫтъ). — вса люди pog. въса л. sof. – како тѣло pog. sof. (πῶς, male bon. ꙗко). — кръвь sine его pog. buc., sof. habet (αὐτοῦ), пиво bon. 4. [a] величьство и хвала его pog. велич. его и х. е. sof. (graece bis αὐτοῦ). — и сам' са pog. buc. ꙗко самь себе sof. (ὅτι ἑαυτόν), — на пищꙋ buc. — дасть sof. даль есть pog. [b] ꙋбо pog. buc. sof. (μέν). — им-ꙗ pog. -нꙗ sof. — кнаꙃи ꙃемльстии pog. -мьстїи sof. кн. ꙃемльсцни buc. — in fine бъ om. pog. buc., habet sof. 5. [a] кнаꙃи sine и pog. buc., habet

Digitized by Google

6. Исповѣданиѥ и красота прѣд нимъ. Стынн и велълѣпота въ свАтилѣ ѥго.

7. Принесѣте гвн ѡчьствиꙗ ꙗзыкъ. Принесѣте гвн славѫ и чьстъ.

8. Принесѣте гвн славѫ имени ѥго. Възмѣте жрьтвы и входите въ дворы ѥго.

9. Поклоните сА гвн въ дворѣ стѣ-

6. [a]Исповѣдание и къ|расота прѣдъ нимъ ⁘ [b]Стыни и велълѣпота въ стилѣ его ⁘

7. [a]Принесѣте гвн ѡчъства жзкъ ⁘ [b]Принесѣте гвн славѫ и честъ ⁘

8. [a]Принесѣте гвн славѫ имени его ⁘ [b]Възмѣте жрътвѫ и въходите въ дворъї его ⁘

9. [a]Поклоните сА гвн въ дворѣ

---

[b]Бвн волѣ нбо и земле · нба же ра|зоумѣи стъїѫ, паче же аплъї ѫже самъ изъбра ⁘ 6. [a]Исповѣдаѫщии бо сА всѣмъ срцемъ къ боу, ти краснии бвн сѫтъ · сѫтъ же вси стни, иже оукрасишѫ сА богови ⁘ [b]Въ пѫти влчъни · стнло бо [е]си [и] бжие ꙗко безгрѣшна · велълѣпота же, ꙗко прѣимѫщи ччъско ес(тьс)тво ⁘ 7. [a]Весь родъ жзкъ принесѣте си рѣчъ приdѣте и привеdѣте себе бвн · на землѫ бо приде избавлѣѫ нъї ⁘ [b]Прославите ѡбращъшааго васъ, сѫтъ жзкомъ ⁘ 8. [a]Прославите имА, иже знаменани бъїсте ⁘ [b]Начѫтъкъї и приносъї, глетъ, чювествънъїѫ и разоумнъїѫ празноуѫще въходите въ црквь · ти бо дворове бжии по истинѣ сѫтъ ⁘ 9. [a]Въ црквь, въ той бо кланѣемъ сА богови ⁘ [b]Да прѣложитъ

---

sof. (καὶ οἱ ἄρχοντες). — бѣси sine и pog. sof. buc. (δαιμόνια). [b] волѣ: πρέπον. — по небоу и земли pog. buc. нбо и земле sof. (ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ). — стыꙗ pog. -ѫ sof. — апли sof., melius аплы buc. аппли pog. (μάλιστα τοὺς ἀποστόλους). — ꙗже pog. ѫже sof. — избьра pog.

XCV. *Annot. ad psalm.* 6. [a] исповѣданiѣ красотѣ sin. исп. и красота sof. buc. [b] свѣтыни вельлѣп. (sine и) sin. 7. [a] принесете buc. — отечьства sin. ѡчествiꙗ sof. buc. — ꙗз. sin. ѫз. sof. [b] чъсть sof. buc. 8. [b] жрътвы въх. sin. -твы и въх. sof. buc. (θυσίας καὶ εἰσπορεύεσθε). — въ дь|воры sof. вь двори buc. 9. [b] подвижiтъ сꙗ sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 6. [a] ис-ꙗщеи сА pog. buc. -бо сА sof. — кь om. sof. buc. (бгови buc.) — краснии pog., ѹкр-шѫ pog. [b] влчнии pog. buc. -ни sof. — еси bon. pog. си sof. с'и buc. (αὕτη). — и бжие buc. (melius sine и pog. sof.). — прѣимѫщѧ pog. -имашти sof. -щии buc. (ὑπερέχουσα). — члче pog. buc. члчко естъство sof. 7. [a] ꙗз. pog. ѫз. sof. — привед. сА pog. пр. се buc. пр. себе sof. (ἑαυτούς). — из-ꙗ pog. -ѫ sof. [b] просл. рече buc. — вы pog. buc. вась sof. — рече ꙗз. pog. sof. buc. (сѫтъ bon.). 8. [a] знаменаны pog. -ни sof. (ἐσφραγίσθητε). [b] начатькы pog. sof. — приносы pog. (ы ex и factum) sof. -носи buc. (sine и). — чюв-ꙗ pog. -ѫ sof. — р-ꙗ pog. -ѫ sof. — празноуꙗще pog. -здноуѫще sof. — ти во pog. buc. ты во sof. (αὗται). — соуть по истинѣ buc. 9. [a] и кланѣем сА pog. buc. — бгоу sof. [b] земл'ное pog. -мное sof. — небснжꙗ pog. buc. не|беснжѫ sof. (οὐράνιον).

Digitized by Google

амъ его. Да подвнжнт са ѿ лнца его вссѣ земле.

10. Рьцѣте въ ꙗзыцѣхъ ꙗко гь въцарн са. Н бо нсправн въселенжѭ ꙗже не подвнжнт са. Сѫднтъ людемъ въ правдѫ.

11. Да веселат са нба. Н радоует са змѣ. Да подвнжнт са море н нспльненнѥ его.

12. Въздрачꙗт са полѣ н вссѣ ꙗже сѫ в нихъ. Тога въздрачѭт са вссѣ дрѣва дѫбравнаа.

стѣмъ его ∴ [b]Да постъидитъ са ѿ лнца его вссѣ земѣ ∴

10. [a]Рьцѣте въ ѩзцѣхъ ꙗко гъ въцрн са ∴ [b]Н бо нсправн вселенѫѫ ꙗже не подвнжнтъ са ∴ [c]Сѫднтн людемъ въ правдѫ ∴

11. [a]Да възвеселатъ са нбса ∴ [b]Н радоуетъ са земъ лѣ ∴ [c]Да подвнжнтъ са море н нсплъненне его ∴

12. [a]Възрадоуѫтъ са полѣ н вссѣ ꙗже въ нихъ сѫтъ ∴ [b]Тогда възрадоуѫтъ са вссѣ дрѣва дѫбравнаа ∴

са земное жнтне на бжвънѫѫ мѫдростъ ∴ 10. [a]Проповѣднте, сѫтъ, ꙗко [прн] прнблнжн са црство бжне· покаите са н потъщнте са ∴ [b]Ѿтъвърдн бо ж ѿ подвнжаннꙗ демонъскааго кртомъ ∴ [c]Ꙗко бъ не на лнца зра въистннѫ н въ правостъ хощетъ сѫднтн вьсѣмъ ѩзкомъ ∴ 11. [a]Н чювествънаꙗ н разоумнаа оубо· нъ ѡбаче снлъı нбеснъıѫ, ꙗко внадѣшѫ члвка ∴ [b]Н сн оубо земле, ꙗко спобн са гню слѣдоу. ѡбаче разоумѣн члка· земле бо сподобн са храмъ бжен бъıтн ∴ [c]Морю глетъ жнтенскѡмоу подвнжатн са, сн рѣчъ прѣложнтн са ѿ тлѣнꙗ въ нетлѣнне· нсплъненне же глетъ, ꙗко подобаетъ вьсѣмъ вѣровати въ ха ∴ 12. [a]Црвн· снѫ бо полѣ сѫтъ, ꙗко вьсѣкого

XCV. *Annot. ad psalm.* 10. [a] ꙗз. sin. аз. sof. — въцѣсарı sin. [c] сѫдıтъ sin. -ть sof. buc. — вь правость buc. (ἐν εὐθύτητι). 11. веселꙗтъ сꙗ sin. buc. 12. [a] възд. sin. sof. — сѫт' въ нихь sof., sine соуть buc. [b] тъгда sof. — въздр. sin. sof.

Annot. ad comm. 10. [a] рече pog. buc. sof. (сѫтъ bon.). — црьствне sof. Verba покаите са н потъщнте са in buc. desunt. [b] ꙗ pog. а sof. — двнзаннꙗ pog. buc. двнжанıꙗ sof. (ἐκ τοῦ σάλου). [c] нѫ въ нст. н въ прав'дѫ sof. вь н. н правость pog. buc. (ἐν ἀληθείᾳ καὶ εὐθύτητι). — сѫдн хощеть pog. sof. buc., ꙗз. pog. 11. [a] н ante чюв'ствнаа om. pog. buc. habet sof., add. ȣбо pog. sof. бо buc. (μέν). — н виднмаа pog. sof. buc. (sine оубо). — нѫ sof. — нб-ꙗ pog. -а sof., в-ша pog., члвка omnes (τὸν ἄνθρωπον) praeter bon. qui чюдеса male posuit. [b] ıако спобн се храмь бжн быти buc. zanc ci. храмь бжнн быти pog., sine бжнн sof. (οἶκος γενέσθαι θεοῦ). [c] подобаѥть buc. (pro глеть). — житийскȣмоу pog. -енскомоу sof. buc. — на нетлѣнниѥ pog. ѿ тлѣ на нетл. buc. въ нетлѣнне sof. (εἰς ἀφθαρσίαν). — вьсѣмь om. pog. buc., habet sof. 12. [a] сниꙗ pog. -а sof. — стрьп'тнвъства pog. buc. стрьпъства sof. (τραχύτητος). — сѫща pog. -ж sof. -ще

Digitized by Google

13. Отъ лица гнѣ ꙗко градетъ. Ꙗко градетъ сѫдити земли. Сѫдити въселенѣи вь прав'дѫ. И людемъ истиноѭ своеѭ.

13. ᵃѠтъ лица гнѣ ꙗко градетъ∵ ᵇꙖко приде‍тъ сѫдити земи∵ ᶜСѫдити вселенѣи въ правдѫ∵ ᵈИ людемъ истиноѭ своеѭ∵

XCVI.

Pog. Bon.

∵ Пѣ дⷣова ега земѣ его Ѹстрои са∵

прⷪрчтво сказаеть двѫ бцѫ· та бо ѿ земла и ѿ двда· Ѹстрои же са ега изб'рана бы· на слоужбѫ танинѣ· ꙗвить те ти кааждо· ѱлм· ·ҁѕ·

∵ Пѣ дⷣва· егда земѣ его оустри са

Прⷪрчьство сказаетъ двѫ богородицѫ· та бо ѿ земⷧа·| и ѿ дⷣа· оустрои же са егда избрана бъістъ· на слоужьбѫ танинѣ· ꙗвитъ же ти кааждо· ѱаломъ∵ ·ҁѕ·

стрьпотьства кромѣ сѫщѫ, ꙗко имѫщѫ снѧ схождение хво∵ ᵇТѣло стъіхъ глетъ въ гробѣхъ· ꙗко въ лѫзѣ бо въ дрѫзѣ съмрътънѣи дрѫжима сѫтъ∵

13. ᵃТогда ꙗвление его· тако бо сказаахѫ прⷪрци, ꙗко градетъ· не точиѫ бо на земла приде, нъ и въ адъ сниде и дръжимъіѧ въ немъ свободи∵ ᵇСе пакъі ѿ вторѣмъ пришествии∵ ᶜ(Б)ѣ бо сѫдии праведенъ· не на лица бо, нъ въ правда дастъ тъгда вѣрнъімъ благое мъздовъздаание, и нечестивъімъ и грѣшнъімъ по дѣꙗнию и∵ ᵈЛюдемъ тогда вьсѣкого ѫзка, елико на сѫдѣ прѣдъстанѫть, въздаѫ тогда комоужждо по дѣломъ его∵

---

buc. — имѫщѧ pog. -ащѫ sof. -е buc. — снꙗ pog. -ѧ sof. — в'хожд. pog. buc. съхожд. sof. (τὴν συγκατάβασιν). ᵇ тѣлеса pog. sof. buc. — въ лозѣ pog. въ лѫзѣ sof. (ἐν δρυμῷ). — въ дрaздѣ pog. -з'зѣ sof. дрезде buc. (ἐν τῷ ἄλσει). — смртнѣ pog. buc. съ-нѣи sof.

Annot. ad psalm. 13. ᵇ грꙗдетъ sin. -ть sof. — приде‍ть buc. — сѫдітъ sin. -ти sof. buc. ᵈ рѣснотоѭ своеѭ sin.

Annot. ad comm. 13. ᵃ вь ꙗвлении pog. buc. въ ꙗ-нии sof. — сказахѫ pog. sof. -аахоу buc. (ἐδήλουν), тьчиѧ pog. sof. — дрьжимыꙗ pog. -ѧ sof. ᵇ ѿ вторѣамь sof. ᶜ сѫди праведень pog. sof. — иѫ sof. — въ правдѫ sof. sine въ pog. buc. — тьгда om. buc. — а нечестивымь sof. и нечь-выимь pog. buc. — грѣшныимь pog. — по дѣанием' и pog. buc. по дѣанию ихь sof. ᵈ тъгда sof. — ꙗз. pog. ѧз. sof. — прѣст. на сѫдѣ pog. sof. buc. — въздаꙗ pog. -ѫ тъгда sof.

XCVI. *Annot. ad titulum.* Земла sin. sof. земли buc. — изран'на sof., те pog. male pro же.

Digitized by Google

1. Гъ въцри са да радует са землѣ. Да веселат са отоци мнози.	1. [a]Гъ въцри да ра|доуетъ са землѣ∴ [b]Да веселатъ са ѿтѡци мнози∴
2. Ѡблакъ и мракъ ѡкрь его. Правда и сѫдъ исправлениѥ прѣстола его.	2. [a]Облакъ и мракъ ѡкрѫстъ его∴ [b]Правда и сѫдъ исправениѥ прѣстола его∴
3. Огнь прѣдъ нимъ прѣдъидетъ. И попалитъ окртъ врагы его.	3. [a]Огнь прѣдъ нимъ прѣдъидетъ∴ [b]И попали ѡкртъ врагъі его∴
4. Ѡсвѣтиша млъниꙗ его вьселенꙑѩ. Видѣ и подвижа са землѣ.	4. [a]Освѣтишѫ мъ|ниѫ его вселенѫѫ∴ [b]Видѣ и подвижа са земѣ∴|

XCVI. 1. [a]И си оубо чювествънаа землѣ радоуетъ са, ꙗко бжнима ногама стн
са· ѡбаче да радоуетъ са чкъ, ꙗко пришедъ гь спе и∴ [b]Црькви глетъ· ꙗкоже бо
ѿтоци мнози въ мори недвижими сѫтъ, тако и црви въ житенстѣмъ мори недви-
жимъі сѫтъ∴ 2. [a]Тѣло вдадъічно глетъ ѡблакъ, мрака же не оудобъ разоумѣемѫѫ
таинѫ· въ мрацѣ бо никтоже не можетъ видѣти∴ [b]Плъть влчнѫ мѣнитъ, ꙗже
исправи са ѡправдана бмъ∴| 3. [a]Таина бжьвънаа· бъ бо нашъ ѡгнь попалѣѫ естъ,
сѫтъ [и] книгъі∴ [b]Вса противащѫѫ са пришествию хвоу ѡгнь попали, си рѣчь прѣ-
оумноженъіѫ таинъі ѡмѫтишѫ са и не сташѫ∴ 4. [a]Апли ѡсвѣтишѫ проповѣдъ
ева\|ггелъскѫѫ· тьми бо просвѣтишѫ са всѣчъскаꙗ∴ [b]Земъское житие оузрѣвъ таинъі
хвъі, подвижа са си рѣчь прѣложи са∴

CXVI. *Annot. ad psalm.* 1. [a]въцѣсарі сѩ sin. въцри са sof. buc. [b]възвеселѩть сѩ оці (pro отоці) sin. 2. [b]соудьба buc. 3. [b]попалитъ sin. -ть sof. buc. 4. [a]млънна sof. -ныѥ buc.

Annot. ad comm. 1. [a]чювьствнаа pog. чювъств'наа sof. — бжнꙗма pog. sof. buc. — (клан)ти са pog. кланѣ post. adscr., recte сты (hoc est сти) са sof. (ἡγιάσθη), buc. ѥти се. — разоумѣет са pog. buc., recte радоуеть са sof. (ἀγαλλιάσθω). — post члкь add. землѣ бо члкь pog. buc. з. бо есть члкь sof. — и приш pog. buc. ꙗко пр. sof. (ὅτι ἐλθών). [b]мнози om. pog. sof. buc. — житиистѣмь pog. -тѣнсцѣмь buc. — неподв-ми sof. нед-мы pog. buc. 2. [a]влчне pog. sof. -чниѥ buc. — облака pog. sof. buc. — раз-мѫ pog. buc. -ѫѫ sof. — въ мр. же sof. buc. (ἐν γὰρ γνόφῳ). [b]плъти вл-а глеть sof. пльть в-ноу глеть buc. pog. (τῆς σαρκὸς τῆς δεσποτικῆς). 3. [a]попалѣꙗ pog. -аи sof. -ѥи buc. (καταναλίσκον). — рѣша кн. pog. buc. -ѫ sof. (sine и): bon. сѫтъ (φησὶν ἡ γραφή). [b](в)си pog. вси buc. въса sof. — пр-щеи са pog. buc. -щѫѫ са sof. (πάντας γὰρ τοὺς ἀντικειμένους). — прѣоу-ныꙗ pog. buc. — ѡм-ша са pog. buc. смѫ-шѫ са sof. (ἐξηπορήθησαν). — и не сташа pog. buc. -ѫ sof. (bon. om. не). 4. [a]ѡсв-ша pog. -шѫ sof. ѡсвѣтише апли buc. — еу-жꙗ pog. -ѫѫ sof. — просв-ша pog., вьсѣкаа pog. въсѣческаа sof. buc. [b]земльное pog. buc. -мьское sof., и подв. sof. (sine и reliqui).

Digitized by Google

5. Горы ꙗко воскъ растааша ѿ лица гнѣ. Отъ лица га въсеꙗ ꙁемлꙗ.

6. Възвѣстиша неба правѫ его. И видѣша вси людие славѫ его.

7. Да постыдатъ вси кланѣꙗѫщеи сѧ истоуканныимь. Хвалѧщеи сѧ въ идолѣхъ своихъ. Поклоните сѧ емоу вси ангели его.

8. Услыша и възвесели сѧ сионъ. И въздрадоваша сѧ дъщери июдеискы. Сѫдъбъ твоихъ ради гн.

5. [a] Горы ꙗко воскъ растаашѧ сѧ ѿ лица гнѣ ⁘ [b] Отъ лица га всеѧ ꙁема ⁘ |

6. [a] Възвѣстишѧ небеса | правдѫ его ⁘ [b] И видѣшѧ вси людие славѫ его ⁘

7. [a] Да постыдатъ сѧ вси кланѣѭщии сѧ истоуканныи ⁘ | [b] Хвалѧще сѧ ѿ идолѣхъ своихъ ⁘ [c] Поклоните сѧ емоу вси аггели его ⁘

8. [a] Услыша и възвесели сѧ сиѡнъ ⁘ [b] Възрадовашѧ сѧ дъщери июдескы ⁘ | [c] Сѫдъбъ твоихъ ра|ди господи ⁘

5. [a] Кыѧ горы; диꙗволъ и демони и высоци и гръдии страхомъ пришествиꙗ хва ищез[н]ѫ[тъ] ⁘ [b] Разоумѣшѧ бо ꙗко всеѧ (земла) естъ гъ ꙗвлен сѧ, и мѣста на ꙁемли не имѫтъ ⁘ 6. [a] И нбса чювественаꙗ ѿ дѣла | показаѭтъ творца · ѡбаче апли възвѣстишѧ правдѫ всѣмъ ѩзыкомъ ⁘ [b] Проповѣданѣ апостольскоѫ ⁘ 7. [a] Вси бо кланѣѭщии сѧ истоуканныимъ идоломъ, видѣвъше блгтъ бжиѭ оугасошѧ ⁘ [b] Иже глаахѫ · се сѫтъ бзи наши, а ти не бѣахѫ бзи нъ коумири нѣми ⁘ [c] Вси бо вѣровавшеи ꙗвлениꙗ его, аггели нарекошѧ сѧ · ти бо поклонишѧ сѧ въ истинѫ ⁘ 8. [a] Црькви · сиѡнъ бо позрачище сказаетъ сѧ, црвꙑ бо позрѣцаетъ вьсѣ ꙗже в насъ, ꙗко всѣмъ мати ⁘ [b] Црви ꙗко ѿ исповѣданиꙗ съставлены · июдеа бо исповѣдание сказаетъ сѧ ⁘ [c] Услышавъшѧ же црькви ꙗко истовы сѫтъ сѫдьбы бжиѧ, възрадовашѧ сѧ ⁘

XCVI. *Annot. ad psalm.* 5. [a] восокь sof., растаашиꙗ sin. [b] гнѣ sin. га sof. buc. — вьсеꙗ sin. въсеꙗ sof. 6. [a] възъ-шиꙗ sin. 7. [a] кл-штеи сѧ sin. sof. buc. [b] хв-штеи sin. sof. buc. [c] аглли sin. 8. [b] і въздр-шиꙗ sin. -шѧ sof. (sine сѧ) и вьзр. buc. — дъщера sof. дьщеры иудеискыѥ buc. [c] сѫдобъ sin. -ь sof. -дwбь ради твоихь buc.

Annot. ad comm. 5. [a] кыꙗ pog. -ѧ sof. — д. и д. pog. sof. buc. — и выс. и гр. pog. sof. buc. — ищезнѫша pog. buc. -ѫ sof. [b] раз-а pog., ѣко всеꙗ земла pog. -ѧ з. sof. (земла om. bon.). — гь есть ꙗвлен сѧ pog. sof. buc. — земли pog. sof., имать sof. 6. [a] нба чювьствьнаꙗ pog. buc. и н. ч. sof. — дѣль pog. buc. (ἔργου). — възв-а pog. — ꙗз. pog. ѧз. sof. [b] п-диꙗ ап-ꙗ pog. -ѧ -скоѫ sof. проповѣданиѥ апльскоѥ buc. (διὰ τοῦ κηρύγματος). 7. [a] кл-ꙗщеи pog. sof. — бжиꙗ pog. -ѧ sof., уг-ша pog. [b] ꙗже pog. ѥже buc. иже sof. (οἵτινες). — наши бози pog. buc. б. н. sof. — бѣхѫ sof. бѣꙗхоу buc. — иѫ sof., коум. pog. sof. buc. [c] нарѣша сѧ pog. -ѫ сѧ sof. нарѣкоше се buc., покл-а pog. 8. [a] црькы же pog. -кви же buc. sof. —

9. Ꙗко ты г҃н вышнии по всеи̂ ꙁемли. Ꙁѣло прѣвъꙁнесе са надъ всѣми богы.

10. Любащеи̂ г҃а ненавидите ꙁла. Хранить г҃ь д҃ша прп҃обныхъ свои̂хъ. И̂ꙁдржк' грѣшниччь и̂ꙁбавить ꙗ̂.

11. Свѣть вьсиꙗ праведникоу и̂ правымъ ср҃цемъ веселиꙗ̂.

12. Въꙁвеселите са праведнии̂ ѡ г҃н. И̂сповѣдаи̂те памать ст҃ына е̂го.

9. [a] Ꙗко ты̏ г҃н вы̏шни по в҃сен ꙁемн ⁘ [b] Ꙁѣло прѣвъꙁнесе са надъ всѣмн богы̏ ⁘

10. [a] Любащии̂ г҃а нена|видите ꙁла ⁘ [b] Хранитъ г҃ъ д҃шѫ прп҃ны̏хъ своих ⁘| [c] Иꙁ рѫкы̏ грѣшничѫ иꙁбави ѫ̂ ⁘

11. Свѣтъ всиꙗ праведникоу и̂ правы̏мъ ср҃цемъ веселие ⁘

12. [a] Възвеселите са̂ | праведнии̂ ѡ г҃н ⁘ [b] Исповѣдаите паматъ ст҃ы̏на его ⁘

9. [a] Въсеѫ бо ꙁемла г҃ъ то(и) естъ, ꙗко створивъ ѫ и надъ неѫ сѫи ⁘ [b] Мѣнитъ
бо ѫ богы̏ [illegible] ⁘ 10. [a] Вавѣвъ-
шии̂ пришест҃вию х҃воу, ненавидите идолъ ꙗко ꙁли ⁘ [b] Ап҃лъ и в҃сѣхъ вѣрны̏хъ · и̂
мноꙁи бо невѣрнии въꙁложишѫ на на рѫкы̏ ⁘ [c] Ап҃лы̏ и вса вѣровавъшѫѫ имъ
иꙁбавилъ естъ х҃ъ иꙁ рѫкы̏ диꙗвола · грѣшникъ бо по истинѣ диꙗволъ естъ ⁘ 11. Хоу
ꙗко свѣтомъ ѡблъченоу, (и) а̓п҃ломъ и всѣмъ п҃раведникомъ х҃ъ сѫи веселие въ ї̈стинѫ вѣр-
ны̏мъ ⁘ 12. [a] Тогда ег҃да въꙁдастъ комоуж҃до мъꙁдѫ, тогда праведънии̂ веселатъ са

поꙁнраеть sof. — verba в насъ ꙗко om. buc. (graece: τὰ ἔθνη πάντα, vl. τὰ ἐν ἡμῖν πάντα). [b] цр҃кви оубо buc., in reliquis оубо abest, съставленниꙗ поставленнии buc. (συνιστάμεναι). [c] оу-ша pog. -ше sof. — и̂стин'ны pog. sof. buc. — б҃жиꙗ̂ pog. -а̂ sof. — въꙁ҃ра-ша̂ pog. и̂ въꙁдр-ж са sof.

XCVI. *Annot. ad psalm.* 9. [a] вышьнеі sin. -нїи̂ sof. г҃ь в. buc. — ꙁемлі sin. sof. buc. [b] ѕѣло sof. — надо sin. 10. [a] лю-штеі sin. sof. buc. — г҃ѣ sin. г҃а sof. buc. — ꙁъла sin. ненавидать ꙁлаа̂ sof. -видите ꙁлаа buc. (μισεῖτε). [b] д҃шѫ sin. д҃ше buc. (τὰς ψυχάς). [c] іꙁдржкы sin. — іꙁбавітъ ꙗ sin. грѣш'нїча и̂ꙁб. а̂ sof. buc. 11. восіѣ sin. вьсиꙗеть buc. 12. праведьні sin.

Annot. ad comm. 9. [a] въвсеꙗ̂ (sic) pog. въсеа̂ sof. — ꙁемлеꙗ̂ pog. -ла sof. всеѥ бо ꙁемлѥ buc. (πάσης γὰρ τῆς γῆς). — ть pog. buc. тъ sof. — ꙗ̂ pog. а̂ sof. ю buc. — неꙗ̂ pog. неа̂ sof., сы pog. sof. buc. [b] мьнимыꙗ̂ богы pog. buc. мѣнимыа̂ богы sof. (τοὺς λεγομένους θεούς). — а̂ не сѫща богы pog. -щѫ б. sof. а не соущеѥ buc. (μὴ ὄντας). — ть pog. buc. тъ sof. (sine бо). — ꙗко б҃ь pog. sof., male buc. ꙗковь истин'нь. 10. [a] вѣровавшеи̂ pog. sof. buc. — ненавидать sof., recte ненавидите (μισεῖτε). — ꙁьль pog. ꙁлы sof. ꙁоль buc. [b] вѣрнии̂ pog. buc. — въꙁ-ша pog. buc. [c] вѣровавша pog. -ѫѫ̂ sof. -шеѥ buc. — и̂ми sof. имь buc. pog. — г҃ь pog. buc. sof. — и̂ꙁдржкы pog. иꙁ роукы buc. 11. и̂ ап҃ломь pog. sof. buc. — сы̏ pog. buc. съи̂ sof. — и̂ вѣр'-нымь sof. вь и̂ст. веселиꙗ̂ в. pog. вь ист. вес. вѣрны̏ buc. 12. [a] тога̂ ега̂ pog. buc. тъг. ег.

XCVII.

Pog.

∴ Сла · ѱалом' дадов ∴

на ха ѱлмь вьзложи са· ѥсть же и ѹченню вѣрным. · чз ·

1. Въспоите гви пѣснь новж. Ꙗко дивна сътвори гь. Спсе ѥмоу десница ѥго и мышца стаа ѥго.

2. Сказа гъ спсенню своє. Прѣдъ ꙗзыкы ѡтъкры правдж своѭ.

3. Поманж млть своѭ ꙗковови. И истинж своѭ домоу иѵлевоу.

Bon.

∴ Сла · ѱаломъ давъїдовъ ∴

На ха ѱаломъ възложи са· естъ же и оучение вѣрнъїмъ ∴ · чз ·

1. [a] Въспоите гви пѣ новж ∴ [b] Ꙗко дивна створи господъ ∴ [c] Спение емоу десница ег · и | мъїшца стаа ег ∴ |

2. [a] Съказа гъ спасение свое ∴ [b] Прѣдъ жзкъї ѡкръї правдж сж ∴

3. [a] Помѣнж милостъ своѭ ꙗковоу ∴ [b] И истинж своѭ домоу иле-

радощами ∴ [b] Тъгда блаженъ члкъ, егда въїнж имать паматъ бжиж въ себѣ, и исповѣдаите са въ себѣ бви ∴

XCVII. 1. [a] Благодѣтънжж глетъ пѣ, жже ѡ таинахъ пожтъ вѣрнии ∴ [b] Каꙗ се; рождъ са ѡ дѣвъї, ꙗвлъ са на земи ꙗко члкъ, распатъ на дрѣвѣ, въскрсе из мрътвъїхъ и възшедъ на нбса ∴ [c] Продриꙗжъ кртомъ диꙗвола и ада скроушъ и спасе чловѣка ∴ 2. [a] Въсѣмъ ꙗвлъ крта и бтъ еваггелъскжж ∴ [b] Спасъ жзкъї ѡ идолъскааго гнѣва и просвѣтивъ ж блтиж ∴ 3. [a] И ѡ июдеи бо вѣровашж, и прижтъ хъ и не ѡриж ихъ ∴ [b] Истинж бо црькви схраниши. домъ хвъ црви естъ. илъ бо видѣ-

sof. (bon. тон егда, sed gr. τότε ὅταν), възаєть sof. pog. вьзаси buc. — тъга sof. — раѹют' се buc. (pro вес. са рад., εὐφραίνονται τῇ χαρᾷ). [b] тога бо pog. buc. тъг. бо sof. — бжиꙗ pog. — исповѣдает са pog. sof. buc. (ἐξομολογεῖται, vl. ἐξομολογεῖσθε). — в'сега (pro въ себѣ) buc. (graece: ἐν αὐτῷ, vl. διὰ παντός).

XCVII. *Annot. ad titulum.* оученню sine и buc. и оучение sof.

Annot. ad psalm. 1. [c] спе і sin. спсе ѥго buc. спсение ѥмоу sof. (ἔσωσεν αὐτῷ). — мышьца sin. 2. [b] ꙗз. sin. аз. sof. — ѡкри buc. wкры sin. — своꙗ sof. 3. своꙗ sof. [b] рѣснотж sin. ист. своꙗ sine и sof. [c] зема sof.

Annot. ad comm. 1. [a] бл-нжꙗ pog. -жж sof. — ꙗже pog. еже sof. — поꙗть pog. -ать sof. [b] и ꙗвль се buc., sine и sof. pog. — земли pog. sof. buc. — и вьскрь pog. buc. въскрсь sine и sof. — вьшъдь pog. въшедь sof., sine и buc. [c] продржжь pog. sof. buc. (κεντήσας), чл. сп. sof. 2. [a] крть sof. — благодѣть еу-жиж pog. -жж sof. [b] ꙗз. pog., ꙗ блгтиꙗ pog. sine ꙗ sof. 3. [a] ѡ sine и pog. habet sof. — людии pog. buc. Їюдеи sof. (καὶ ἐξ Ἰουδαίων). — вѣровавшаꙗ приꙗть pog. buc. -вашж и пр. а хс sof. (ἐπίστευσαν καὶ ἐδέξατο). [b] истинноѭ pog. buc. истинж

Digitized by Google

Видѣша в҆си концн ꙁем҄ла· спенние ба нш҄ег. |

4. Въсклнкнѣте гвн всѣ ꙁемѣ. | Въспоите и радоунте са и поите.

5. Поите боу нашемоу въ гжслехъ. Въ гжсле и въ глѣ ѱлмтѣ.

6. Въ тржбахъ ѡкована | и гласомъ тржбы рожаны. Въсклнкнѣте прѣдъ цремъ и гмь.

7. Да подвнжнт са море и испль-

воу ∴ [c] Видѣшж в҆сн конъцн ꙁема спенне ба нашего ∴

4. [a] Въсклнкнѣте боу всѣ ꙁемѣ ∴ [b] Въспонте н радоунте са н понте ∴

5. [a] Понте боу нашемоу въ гж-слехъ ∴ [b] Въ гжслехъ н въ гласѣ псаломстѣ ∴

6. [a] Въ тржбахъ ѡкованахъ н гласомъ тржбъї рожанъї ∴ [b] Въсклнкнѣте прѣдъ цремъ господемъ ∴

7. [a] Да подвнжнтъ са море н нс-

нне бжне скаꙁаетъ са, еже естъ хъ ∴ [c] Въ конъцнхъ бо вса ꙁемла поꙁна са ꙁнаменне кртъное, еже естъ спенне ∴

4. [a] Отънелн бо ꙗвн са кртъ, к томоу не прѣстажтъ вѣрнїн ѱалъмъї н пѣннн въсклнцажще бвн ∴ [b] Ꙃѣло въспонте, сжтъ, съ радостнж пожще н веселнемъ ∴ 5. [a] Съ дшеж сн рѣчъ· гжслн бо дша естъ, а лѫтвецъ жꙁкъ· беꙁ него бо дша глатн не можетъ ∴ [b] Съ дшеж н гласомъ велнемъ пѣтн подобаетъ ба, ꙗко днвна створн гъ родоу чловѣчю ∴ 6. [a] Ꙗкоже тъгда, сжтъ, нлнтн тржбамн тржблѣахж, кованамн же глетъ мѣдѣнамн н рожана|мн· тако вѣрнпн вътржбншж лю̑дне тржбамї раꙁоумнъїмн, евангелъскъїмн гласъї· твръдъї бо сжтъ ꙗко мѣдъ. рожана[на]мн же кртомъ· рогъ бо кртъ естъ, ꙗко начжтокъ всѣмъ ∴ [b] Сн рѣчъ бес прѣстаннн ∴ 7. [a] Крщеннꙗ блтъ,

---

sof. (τὴν γὰρ ἀλήθειαν). — сьхранѣешн pog. buc. съхранншн sof. (ἐφύλαξας). — домь бо sof. buc. — цркы pog. -вн sof. -вы buc., нїлъ pog. [c] вса om. pog. sof. buc. — кртно buc. -ное pog. sof.

XCVII. *Annot. ad psalm.* 4. [a] гю sin. гвн sof. buc. — вьсꙗ ꙁемлꙗ sin. въсѣ ꙁемлѣ sof. вса ꙁемлꙗ buc. 5. [a] гвн buc. (sine нашемоу). 6. [a] кованахъ sin. -ь sof. buc. — рожѣны sin. 7. [a] ı om. sin. н н-нне sof. buc. [b] оуселенаѣ sin. — жıвжштеı sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 4. [a] Ѿнелнже buc. — въсклнцаꙗще pog. [b] рече вьсп. pog. buc. въсп. рече sof. — сь р-ꙗ pog. -а sof. — поꙗще pog. -аще sof. 5. [a] дшеж pog. -а sof. — а цѣвца ꙗꙁ. pog. buc. а ле|твецъ аꙁ. sof. (πλῆκτρον). [b] дшеꙗ pog. -а sof. — донть pog. buc. подобаеть sof. (δεῖ). — гъ om. pog. sof. buc. — члчкомоу sof. 6. [a] тогда ре нїслнтн pog. тъг. р. sof. рече om. buc. (bon. сжтъ), тржбѣхж sof., мѣдьнамн же н рожѣн. pog., sine же sof. buc. — вѣрнпн лю̑е pog. buc. sof. — вьстржбать pog. buc.; melius -ншж sof. (ἠχήσατο). — раꙁоумнамн pog. buc. -'нымн sof. — твьрдн pog. buc. -ды sof. — мѣдн pog. -дь sof. (χαλκός). — начатькь pog. sof. [b] — весь прѣстанн pog. -нїн sof., buc. add.' славнте га ба. 7. [a] крщенне н блть pog.

Digitized by Google

ненню єго. Вселенаа н всн жнвжщен на нен.

8. Рѣкы въсплещжть ржкамн въкоупѣ. Горы възраүнжт са ѿ лнца гнѣ ıако граде. |

9. Ꙗко прндетъ сждитн землн. Сждитн вселенѣн въ правдж. Н люмъ правостнж.

плъненнıа єго ∴ [b] Въселенаıа н всн жнвжщнн на нен ∴

8. [a] Рѣкы въсплещате ржкамн въкоупѣ ∴ [b] Горы възрадоужтъ са ѿ лнца гнѣ ıако градетъ ∴

9. [a] Ꙗко прндетъ сждитн земн ∴ [b] Сждитн вселенѣн въ правъдж ∴ [c] Н людемъ правостнж ∴

XCVIII.

Pog. Bon.

∴ Ѱлм · ддв ∴

Н сь ѱлмь ıавлѣєть цртво · н званню вѣрьнымь н вьведенню ∴ · сн ·

∴ Ѱаломъ давыдовъ · н сен ѱаломъ · ıавлѣетъ црво хво · н званне вѣрнымъ въведенне ∴ · сн ·

ıаже въ немъ · море бо ıако много н по всен земн вльноуж са дхомъ сватымъ ∴ [b] Въсѣ бо землѣ н члцн еж мльвать въ часъ крщеннıа, кто прьвое въсхытнтъ благодѣтъ ∴

8. [a] Плещжще чюдо дѣемое въ ıордане, на са каıаждо ѿ рѣкъ блтъ помышлѣаше. разоумѣн же н покаıаннıа слъзы, подобно рѣкамъ носнмы ∴ [b] Прркн · горы бо въ кнıгахъ нарнцажтъ са, ıако велнıа догматнсавъше, ıако догматъ ıавлъше са горы ∴ 9. [a] Прнде бо н сждн землскомоу жнтню, прѣложъ са на благодѣтъ ∴ [b] Ѿзаконнвъ ж правъдож ∴ [c] Людемъ нже въ вселенѣн нсправлъ еваггелнемъ ∴

sof. buc. (τὸ βάπτισμα καὶ ἡ χάρις). — по в'сен вселенѣн pog. sof. buc. — вльноуıа са pog. -а са sof. вльноующее се buc. (κυματουμένη). [b] еıа pog. еа sof., чѣсь sof., прьвѣе pog. buc. прьвѣе sof. — благодѣть sof. pog., sed in buc. abest.

XCVII. *Annot. ad psalm.* 8. въсплештжть sin. sof. buc. (κροτήσουσι). — рокамн (sic) sin. [b] възд. sin. възд. sof., вьзнгранте buc. 9. [a] землн sof. buc. sin. [b] прав'дож sof.

Annot. ad comm. 8. еже вь ıор. дѣемое pog. buc. еже въ ıер'. д. sof. — каждо pog. каıаждо sof. buc., рѣкы bon., reliqui рѣкъ, post рѣкь om. блгть buc. (τὴν χάριν). [b] нарнцаıат' са pog. -жт' са sof. — велнн bon. pog. buc., bon. male доламатнсѣвъше, recte догматнсав'ше pog. buc. sof. — і ıако sof., ıавльше sine се buc. 9. [a] прндеть pog. buc., recte прнде sof. (ἦλθε). — землноумоу pog. -мльномоу buc. -льскомоу sof. — прѣложнв' са pog. buc. sof. [b] ıа pog. а sof. — правдоıа pog. -ж sof. [c] людн іже pog. sof. buc. — вь всен вьселенѣн buc. — нсправльше pog. -ээ buc., recte нсправлъ sof. (εὐθύνας).

Digitized by Google

1. Гъ въцри са, да гнѣвайт са людніе. Сѣдай на херѹвнмѣ, да подвнжнт са ȥмлѣ. |

2. Гъ въ сіонѣ велнй й высокъ ѥсть надъ всѣмн люмн.

3. Да нсповѣдат са нменн твоемоу стмоу. | Ѩко страшно й сто ѥстъ.

4. Й чьть црѣ сѫдь любнть ∴ Ты оуготова правынѫ. Сѫдъ й прав'дѫ въ ніаковѣ ты створн.

1. [a] Гъ въцрн са, да гнѣвѫжтъ са людне ∴ [b] Сѣдан на херовнмѣ, да подвнжнтъ са ȥемѣ ∴

2. Гъ въ снѡнѣ велен · н въісокъ естъ надъ всѣмн людъмн ∴

3. [a] Да нсповѣдатъ са нменн твоемоу велнкѡмоу ∴ [b] Ѩко страшно н сто естъ ∴

4. [a] Н честъ црева сѫдъ любнтъ ∴ [b] Тъі оуготова правнѫ ∴ [c] Сѫдъ н правдѫ въ ніаковѣ тъі створн ∴ |

XCVIII. 1. [a] Прѣжде вѣкъ оубо црвоваяше, въцрн же са плътнѫ хъ · раȥгнѣвашѫ же са жндове н еллнн ∴ [b] Сѫтъ же сн · прркъ молнтъ ба, да подвнжнтъ са ȥемнаӕ жнȥнъ страхомъ н прндетъ на раȥоумъ ∴ 2. На горѣ бо снѡнъстѣ съдѣла таннъі н ѿ тѫдоу скроушншѫ са нарнцаемнн бозн (н ѡмѫтнша са) ∴ 3. [a] Въсн нже ѿ ндолъ ѡбратнвъше са нсповѣданнӕ трѣбовааху, прнемлаще на са нма хво ∴ [b] Ѩко бжне н творъче нма его страшно естъ ∴ 4. [a] Нстнннн бо црн бес сѫда нннчесоже творатъ · съ сѫдомъ бо бъівaемое правдъі нсплънн ∴ [b] Ѩко бъ проуготова цремъ правнѫ н нстннѫ н въсѣмъ чловѣкомъ ∴ [c] Сѫдъ бо н правда н нстнна хъ естъ · ніаковъ бо, сѫтъ, ѡтрокъ мон естъ, егоже нȥбрахъ ∴

XCVIII. *Annot. ad titulum.* н съ плмь sof. н сь ѱало buc., om. хво buc. — н въведенне sof. buc. (καὶ εἰσαγωγήν).

Annot. ad psalm. 1. [a] вьцѣсрі сꙗ sin. [b] на херѹвнмѣ sof. buc. на хіров. sin. 2. велін sof. — надо sin. 3. [a] велнкоумоу sin. -омоу sof. buc. [b] страшенъ і стъ естъ sin. 4. [a] чъсть sof. buc. — црѣ sin. sof. црꙗ buc. [b] тън sin. ты sof. buc. (σύ). — правынѫ sin. -ынѫ sof. правнны buc. (εὐθύτητας).

Annot. ad comm. 1. [a] црвоваше sof. — сь пльтнꙗ pog. съ плъ-ѧ sof. сь п. buc. — раȥгнѣваша pog. (male раȥваше buc.). — еленн sof. ѥллнь buc. [b] пррокь рече мол. б. pog. sof. buc. — подвнжѫть са sof. (σαλευθήτω). — ȥемлънаа жнтн sof. ȥ. жнть pog. ȥемльноѥ жнтнѥ buc. (ἡ γηΐνη πολιτεία). — сь страхомь buc. (τῷ φόβῳ). 2. снѡньсцѣн buc. — ськроушнша pog. съ-ж sof. — in fine omisit bon. verba: н ѡмѫтнша са pog. sof. buc. (καὶ ἐξηπορήθησαν). 3. [a] male pog. н сн їже, recte въсн нже sof. buc. (πάντες οἱ). — обратнша са pog. buc. -вьше са sof. (ἐπιστρέψαντες). — трѣбоувааху sof. [b] бгоу н твор'цоу sof. (ὡς θεοῦ καὶ ποιητοῦ). 4. [a] црє pog. црне

Digitized by Google

5. Възносите га ба нашего. Н кланѣите са подножню ногоу его.

6. Ѩко сть есть· моснн н арwнъ въ нерейхъ его. Н самоучнлъ въ прнзываѩщнихъ нма ег. | Прнзываахж га н тъ слышааше ѩ.

7. Въ стлъпѣ wблачнѣ глааше к нимъ. Ѕане хранѣахж свѣдѣнниѩ его н повелѣнниѩ его ѩже дастъ нмъ.

8. Гн бже нш̄ъ ты послоушаешн нхъ. Бже ты милостнвъ бываааше

5. [a] Възносите га ба нашего ⁘ [b] Н кланѣнте са подъножню ногоу его ⁘

6. [a] Ѩко стъ естъ· моснн н аронъ въ ïеренхъ его ⁘ [b] Н самонлъ въ прнзъïважщнхъ нма его ⁘ [c] Прнзъïваахж га н тон слъïшааше ж ⁘

7. [a] Въ стлъпѣ wблачнѣ глааше к нн ⁘ | [b] Ѕане хранѣахж свѣдѣнниѩ его н пвелѣнниѩ его ѩже дастъ нмъ ⁘

8. [a] Гн бже нашъ тъï послоушаааше нхъ ⁘ [b] Бже тъï милостнвъ бъï-

---

5. [a] Пожще непрѣстанно ⁘ [b] Н на земн бо потрѣба естъ кланѣтн са бвн н чаатн прншествниѩ его ⁘ 6. [a] Сниѩ бо тъгда люди евренскъïж вождааста велѣннемъ бжнемъ ⁘ [b] Н тон бо въ пророкъï прнчъте са ⁘ [c] Єгда бо право (хо)ждааахж к немоу, слъïшаемн бѣахж люднe евренстнн ⁘ 7. [a] Толнкж честъ нмъ створн бъ, ѩко н бесѣдовати ж съ собож съподобн ⁘ [b] Прѣжде бо даже не прѣложншж са, хранѣахж законъ ⁘ 8. [a] Нн прн чесомже когда wслоушанн бѣ[а]шж· тн же прѣбъïвахж wслоушнвн ⁘

---

sof. buc. — бе-сжда pog. sof. buc. — ннчъсоже sof. — не творать pog. sof. buc. [b] правынж pog. sof. buc. [c] рече sof. pog. buc. (сжтъ bon.). — есть om. sof. buc. — нзбьрахъ pog.

XCVIII. *Annot. ad psalm.* 6. [a] мосн sin. мос'сï ï ѩронь sof. монсн buc. — нереехь sof. ѥренхь buc. ıерѣıхъ sin. [b] самоучнль buc. [c] гѣ sin. — н тъ sof. buc. тъ (sine н) sin. — слышаше sin. оусл. buc. — ѧ sof. нхь buc. 7. [b] ѣко sin. зане sof. buc. — хранѣхж sin. sof. -нѩахоу buc., ѥже buc. 8. [a] послоушаешн pog. sof. buc. (ἐπήκουες). [b] бываешн sof. [c] на вьсѣ sin. на вса buc.

Annot. ad comm. 5. [a] поѩще pog. -ѧще sof. [b] на земн sine н sof. buc. (землн pog. buc.). — бо om. pog. sof. buc. — покланѩтн се боу buc. — чѣатн sof. — прншьствниѩ pog. buc. 6. [a] тъгда sof. — еурейскъıѩ pog. -ыѩ sof. — вождаашете pog. -даста sof. buc. [b] ть pog. тъ sof. тьь buc. (sine бо). — прнчьтень pog. buc. -чъте са sof. [c] провождаахж pog. прнв. bon. право хождаахж sof. -ждахоу buc. (ὠρθοπόδουν). — слоуш. pog. buc. слыш. sof. — бываахж pog. sof. buc. — люди sof., recte людне pog. buc. — ѥвренсцнн buc. 7. [a] чьсть pog. buc. чъсть sof. (τιμήν), сътворн нмь sof. нмь сьтв. нмь pog., гь pog. бгъ sof. — ѩ pog. ѧ sof. — собоѩ pog. -ѧ sof. [b] не пр-а pog. — хранѣхж закона н повелѣнïѩ sof. (graece: τὸν νόμον). 8. [a] нн прн чъсомь же бо sof. pog. — бо тогда (pro когда) buc. (in gr. τότε et vl. ποτέ). — бѣша pog. -ж sof. бѣхоу buc. — прѣб-аахж wслоушïвн pog. lit. ï ex а facta, wслоушлнвн sof. -шнвн buc. [b] множ-ѩ pog. -ѧ sof. — съгрѣшаѩщемь pog. -жщемь sof. buc. (πταιόντων). — тн же паче pog. sof. ты же п. buc. (οὐδὲν

Digitized by Google

нмъ. Н мъщаꙗ на вєка начнна-
ннꙗ нхъ.

9. Възнoснте г҃а б҃а нашего н кла-
нѣнте са емоу въ горѣ ст҃ѣн его.
Ꙗко ст҃ъ естъ г҃ъ б҃ъ нашъ.

ваашє нмъ ∵ [c] Н мъщаж на вєка
начннаннꙗ нхъ ∵

9. [a] Възнoснте г҃а б҃а нашего н по-
кланѣнте са въ горѣ ст҃ѣн его ∵ [b] Ꙗко
ст҃ъ естъ г҃ъ б҃ъ нашъ ∵

XCIX.

Pog.

∵ Ѱлм҄ · д҃дꙋ · вь нсповѣданнє ∵

ѱалмь сь вса Устнть · на нсповѣ-
даннє н покаꙗннє ∵ · ч҃ф ·

1. Въсклнкнѣте бoу всѣ ꙁемлѣ.

2. (Р)аботанте г҃вн въ веселнє.
Вънндѣте прѣдь-нъ въ радость.

Bon.

∵ Ѱаломъ д҃двъ · въ ї҆сповѣданнн ∵

Псаломосъ · вса оустнтъ на нсповѣ-
данне н пкаанне ∵ · ч҃ф ·

1. Въскл҃нкн҃ѣте бoу всѣ ꙁемълѣ ∵

2. [a] Работанте г҃вн въ веселнн ∵ [b] Въ-
нндѣте прѣдъ-нъ въ радостъ ∵

---

[b] Множнцеж бо съгрѣшъшемъ нмъ б҃ъ ѿпоущааше нмъ · тѣм же паче прнлагаахж са
грѣсѣ ∵ [c] Множнцеж показаемн бꙑваахж начннажще недостоннаа ∵

9. [a] Вѣрнꙑїмъ людемъ прнсно въспомннаетъ велнчатн б҃а н кланѣтн са въ
горѣ снѡнъстѣ · въ тон бо съдѣꙗ са танна ∵ [b] Ст҃ъ ꙗко въ сватꙑїхъ жнвꙑї ∵

XCIX. 1. Въсн, сжтъ, ч҃лцн понте богоу въ молнтвахъ ∵ 2. [a] Сн рѣчъ рабо-
танте кротостнж н тнхомъ ср҃цемъ, а не ꙗко н по нжжан ∵ [b] Радостнж н весе-
лнемъ тъштнте са въ цр҃ковъ ∵

ἧττον). — прнлагаахж (sine са) pog. sof. buc. (προσετίθεντο). — грѣсѣ pog. buc. -ѣхь sof. (τῇ ἁμαρτίᾳ), bon. грѣсн. [c] множ-ꙗ pog. -ѧ sof. — начннаꙗще pog. — недостонна buc. (τὰ ἄτοπα).

Annot. ad psalm. 9. [a] г҃ѣ sin. — кланѣте сꙗ sin. покл. с. емоу sof. кл. с. ѥ buc.

Annot. ad comm. 9. [a] ꙁаповѣдаеть велнчѣтн pog. -чатн buc. -лнчнтн sof. (ἐντέλλεται ἀεὶ μεγαλύνειν). — кланѣтн са емоу sof. sine емоу pog. buc. — на горѣ sof. — снѡн'сцѣ buc. — сьдѣла се buc. [b] жнвнн buc. (οἴκων).

XCIX. *Annot. ad titulum.* Въ нсповѣданнє sof. -ннн buc. — ѱал҃о сьь buc. п҃ломь съ sof. — оучнть sof.

Annot. ad psalm. 1. въсꙗ ꙁемлꙗ sin. 2. [a] г҃ю sin. [b] прѣдо-нь sin. прѣд' ннмь sof. buc. — вь радості sin. -сть sof. buc.

Annot. ad comm. 1. рече pog. sof. buc. (сжтъ bon.). 2. [a] кротостнꙗ pog. -ѧ sof. сь кротостню buc. — н по ноужднн sof. sine н pog. buc. [b] рад. велнєж pog. buc. -ѧ sof. – въ цр҃кве sof. -квь buc.

Digitized by Google

3. Оувѣдните ꙗко ть ѥстъ (г҃ь) б҃ъ нашъ. Тъ сътвори ны а не мы себе. Мы же люднѥ ѥго и ѡвьца паствины ѥг. |

4. Вънидѣте въ врата его въ исповѣданни. Въ дворы ѥго въ пѣнихъ. Исповѣдаите са ѥмоу, хвалите има ѥго.

5. Ꙗко бл҃гь г҃ь, въ вѣкъ милостъ ѥго. И до рода и рода истина ѥго.

3. [a]Увѣдите ꙗко г҃ъ тои ѥстъ б҃ъ нашъ ⁖ [b]Тои створи нъї а не мъї себе ⁖ [c]Мъї же люде его и ѡвьцѫ паствинъї его ⁖

4. [a]Вънидѣте въ врата его въ исповѣдании ⁖ [b]Въ дворъї его въ пѣснехъ ⁖ [c]Исповѣдаите са емоу и хвалите има его ⁖

5. [a]Ꙗко благъ г҃ъ, въ вѣкъ мил҃остъ его ⁖ [b]И до рода и рода истина его ⁖

C.

Pog. | Bon.

⁖ Ѱалм҃ д҃дв ⁖

ѡдѣꙗт' са · ѱал'м лежить Учениѥ на б҃жиѫ павизажщиїм а҃ ⁖ · р҃ ·

⁖ Д҃двъ псаломъ лежитъ ⁖

Ѡщение на б҃жиѫ подвизаѭщимъ са ⁖ · р҃ ·

3. [a]Ꙗвлен са на ѕемли тои естъ прѣжде вѣкъ б҃ъ ⁖ [b]Тои бо нъї въ вѣрѫ вселн · не мъї бо ѡ себѣ приидомъ въї-истинѫ ⁖ [c]Въсхотѣвъшоу бо емоу бъїхомъ люде вѣрнии и стадо ст҃о ⁖ 4. [a]Си рѣчъ въходаще въ разоумъ, врата бо разоумъ б҃жии, сѫтъ, съ исповѣданиемь въходите ⁖ [b]Въ ц҃рквахъ бо пѣти присно подобаетъ и пѣвати · тако бо естъ годѣ б҃ви ⁖ [c]Исповѣдаѭще са ⁖ 5. [a]Блажъствоуетъ и милоуетъ

XCIX. *Annot. ad psalm.* 3. [a] г҃ь естъ (sine тъ) sin. in pog. ть естъ г҃ь, sed гь erasum relictis vestigiis, deinde г҃ь ad ть suprascriptum, г҃ъ тъ ѥсть sof. buc. [b] тъ sin. sof. ть buc. — себе om. buc. [c] і овьцꙗ sin. ѡв'це sine и buc. ї ѡвца sof. — пажити buc. 4. [a] въ исповѣданїихъ sin. [b] вь двори buc. — пѣнiхъ sin. sof. buc. [c] sine и ante хвал. sin. buc., habet pog. sof. 5. [a] и въ вѣкы sof. sine и buc. [b] рѣснота sin.

Annot. ad comm. 3. [a] на ѕемли pog. sof. buc. — ть pog. buc. тъ sof. [b] тъ pog. sof. ть buc. — бо сами pog. -мы buc. pro ѿ себѣ, quod sof. habet. — приидохомь sof. buc. [c] и ante стадо om. pog. sof. buc. — х҃во (pro ст҃о) pog. 4. [a] ходеще buc. — вѣра pog. buc. врата sof. (πύλαι). — рече pog. buc. сѫтъ bon. сѫть sof. — сь исп. pog. sof. buc. (μετ' ἐξομολογήσεως), male bon. иъ (pro съ). [b] и пѣв. om. pog. buc. [c] Post испов. са add. pog. присно вь ц҃ркви сь страхомь ї҃с х҃ъ, buc. г҃ви всѣмь ср҃цемь ты примоуть мьѕоу. 5. [a] блаженьствоуеть pog. buc. бл҃жить sof., мл҃тив' sof. [b] вь вѣкы buc., стоить pog. sof. buc. (ἕστηκεν), male bon. достоитъ.

C. *Annot. ad titulum.* Пъсл҃мъ д҃въ sin. п. д. р҃ ѿ д҃вдѣ рече пл҃мь sof. ѱало҃ д҃вдвь. ѡдѣѥт' се ѱало҃ лежить buc. — оучение sof. -ние buc. — на б҃иѧ sof. на б҃жтво buc.

Digitized by Google

1. Млт҃ъ и сѫдъ пож тебѣ господи.

2. Въспоѭ и разѹмѣѭ въ пѫти непороч'нѣ, кога придеши к' м'нѣ. Прѣхождаах' в' незлобѣ срца моего по срѣ домѹ моего.

3. Не прѣдлагаахъ прѣ очима моима вещи законопрѣстѫпны. Творащаꙗ закопрѣстѫпениꙗ вьзненавидѣ. |

4. Не прил'пе м'нѣ срце лѫкаво.

1. Милость и сѫдъ пож тебѣ гн҃и ∴

2. [a] Въспоѭ и разѹмѣѭ въ пѫти непорочнѣ, къгда придеши къ мнѣ ∴ [b] Прѣхождахъ въ незлобѣ срца моего· по срѣдѣ домѹ моего ∴

3. [a] Не прѣдълагаахъ прѣдъ ѡчима моима вещи законопрѣстѫпънꙑ ∴ [b] Твращѫѭ прѣстѫпение възнинавидѣхъ ∴

4. [a] И не прилъпе мнѣ срце лѫкаꙗко бъ милостивеи ѿтъ вѣка ∴ [b] Въ вѣкъ бо [до]стоитъ истина и не падаетъ, ꙗко бъ истина естъ ∴

С. 1. На бжиѭ вѣрнꙑ чкъ милость и истинѫ присно иматъ въ срци ∴ 2. [a] Вѣрнꙑ бо члкъ присно пѣснию и молитвоѭ разѹмѣваѭ ѡчищаетъ си пѫтъ ѿтъ всѣкоѭ скврънꙑ чаѭ га своего, когда придетъ ꙗкоже естъ писано ∴ [b] Си рѣчъ никогдаже злобꙑ не помꙑшлѣахъ ѡ бзѣ моемъ въ тѣлѣ моемъ· домъ бо члкѹ свое тѣло естъ· естъ же и срце домъ мꙑслемъ ∴ 3. [a] Съврьшенꙑ члкъ изгонитъ ѿ помꙑшлении присно законопрѣстѫпление всѣко и не приемлетъ всѣкоѭ злобꙑ, нъ чистъ естъ срцемъ ∴ [b] Хъ· възненавидѣ бо июдеѭ ꙗко прѣстѫпникꙑ законѹ, и вса же прѣстѫпаѭщѫѭ бога ∴ 4. [a] Ха глетъ· того бо срце безъ лъжѫ по истинѣ ∴ [b] Благааго бо и праваaго чка присно

С. *Annot. ad psalm.* 1. поѭ sof. 2. [a] въспоѭ sof. пою buc. — когда sin. — ко sin. [b] пр-аахъ sin. — незълобѣ sin. 3. [a] прѣдълагахъ sin. — зак-'ныꙗ sof. вещь з-ноу buc. [b] творѩштѩѩ sin. — законопрѣстопление sin. 4. [a] и om. sof. buc., прильпе мьнѣ sin. [b] і оукланѣѩштаа sin. оукланѣѭща са sof. -ющаго (sine се) buc. — зълаго sin. зл. sof. злааго buc. — знахъ sin. познахь buc.

Annot. ad comm. 1. бнѫ sof. на бжство buc. (κατὰ θεόν). — вѣрный pog. sof. -ны buc. — млть бнѫ sof. (τὸ ἔλεος), male молить бжиѭ и іст. pog. млить бжию истиноу buc. — имати buc., въ срци си sof. (gr. ἀεὶ ἔχει). 2. [a] вѣрный (sine бо) pog. sof. buc. — пѣниемъ и м-твоѭ pog. sof. buc. — раз-ꙗ pog. -ѫ sof. — всѣкоѭ pog. — чѣꙗ pog. -ѫ sof. — ба buc. — ѱано pog. [b] никъг'даже sof. — помыслихь pog. sof. (ἐλογισάμην), пом. злобы buc. 3. [a] съврьшеныи buc. — помышлениѫ sof. (ἀπὸ τῆς διανοίας). — всѣко зак-ниѥ pog. -нѥ sof. всако закопрѣстоуплениѥ buc. (omissa syll. но). — всѣкоѭ pog. -ѫ sof. — нѫ sof. [b] хс бо вьзн. pog. хс въз'н. бо ѫ sof. buc. — июдеѭ pog. -ѫ sof. — прѣст-щаѭ pog. -щѫѫ sof. -ѥѥ buc. 4. [a] хс, льжа pog. [b] sine

Оуклонѣюща̂аго са ѿ мене ꙁлааго
не ꙁна. |
5. Ѡклеветажща̂аго таи ïскрьнѣго
своего сего иꙁгнѣа. | Гръдомъ ȏкомъ
и несытомъ срцемъ сь нимъ не ꙗдѣ-
а̂хъ.
6. Ȏчи мои на вѣрныа ꙁемл. | По-
саждати ꙗ съ собоѭ. Хѡдаи по пѫ-
ти непорочьноу съ (ни)ми слоужааше.
7. Не живѣаше по срѣ домоу моего
творан гръдына. Глаи неправеднаа̂

во ∵ ᵇѸклонѣжща̂аго са ѿ мене ꙁла-
а̂го не ꙁнаахъ ∵
5. ᵃОклеветажщааго таи искрънѣ-
а̂го своего сего иꙁгонѣхъ ∵ ᵇГърдомъ
ѡкомъ и несъïтомъ срцемъ с нимн не
ꙗдѣахъ ∵
6. ᵃОчи мои на вѣрнъïѫ ꙁемн ∵
ᵇПосаждати ж съ собоѫ ∵ ᶜХодаи по
пѫти непорочноу с нимн слоужааше ∵
7. ᵃНе живѣаше по срѣдѣ домоу
моего творан гръдъïна ∵ ᵇГлан не-

бѣгаетъ диꙗволъ ѿ него, не ѡбрѣтаѫ мѣста в немъ ∵ 5. ᵃНюдѫ на га свѣщаваѫща
ѿтъ оученичъства иꙁъгна ∵ ᵇНюда, ꙗко гръдъïнеѫ болѣвъ и сребролюбие възлюбль,
не сподоби са бжиꙗ сѫжитиꙗ ∵ 6. ᵃИ бо ѡчи ба на стъïѫ непрѣстанно ꙁрітѣ · си[ꙗ]
бо сѫтъ жители ꙁемла истиннъïѫ ∵ ᵇСадете, рече апостоломъ, съ мноѫ на двою на
десати прѣстолоу, сѫдаще всемоу мироу ∵ ᶜБес порока и бес прѣтъïканиꙗ работаѫ-
щии, сии сѫтъ истовъïѫ слоугъï бжиѫ ∵ 7. ᵃДомъ бжии раꙁоумъ бжии, гръдии же
далече раꙁоума бжиꙗ сѫтъ ∵ ᵇЖидовъстии ѿтроци и кнаꙁи глащии на ба не-
правъдъï · сии не исправишѫ са прѣдъ бмъ, нъ и вси неправеднии также ∵

бо pog. buc., и праваа̂го pog., sof. благаго бо и права, buc. благааго и праого (omissa syll. ва): gr. τοῦ γὰρ ἀγαθοῦ καὶ ὀρθοῦ ἀνθρώπου, male bon. испрва. — бѣгаеть диꙗв. ѿ него pog. buc. б. ѿ н. д. sof. — ѡ̂в-ꙗ̂ pog. -ѧ̂ sof.

C. *Annot. ad psalm.* 5. ᵃ оклеветаѩжштаго sin. -тажщаго sof. buc. — искрънѣго sin. исквръниаго buc. ближ'нѣго sof. — вьıгънахъ sin. ᵇ гръдомь sin. -дымь sof. buc. — несытьномь sin. -сытымь sof. buc. — съ сімь sin. sof. сь нимь buc. (τούτῳ). — ꙗдѣхь sof. buc. 6. ᵃ вѣрьныꙗ ꙁемлі sin. -ѧ̂ ꙁ. sof. buc. ᵇ sin. om. ж (aut ꙗ), sof. habet ѧ̂ buc. ѥ. ᶜ сь мі sin. сь-|и ми buc. (οὗτός μοι), male bon. сними. — слоужаше sin. 7. ᵃ жівѣше sin. buc. — гръдынѫ sin. -ню buc. ᵇ ісправлѣше sin.

Annot. ad comm. 5. ᵇ грьдынеѩ pog. -ѧ̂ sof. — вьꙁлюбивь pog. buc. въꙁ- sof. — сѫжитиꙗ pog. соужитиꙗ buc. сѫж-їꙗ sof. 6. ᵃ бжии pog. бжи buc. бнѧ̂ sof. — стыꙗ pog. -ѧ̂ sof. — непрѣстано sof. — ꙁрите pog. sof. -та buc. — си pog. sof. buc., сиꙗ bon. — жителе pog. sof. buc. — истиньныꙗ pog. buc. -ѧ̂ sof. ᵇ съ мноꙗ pog. -ѧ̂ sof., на десете sof. buc. -сате pog. ᶜ бо и весь прѣт. pog. sof. — работаѩщеи pog. -жщеи sof. buc. — си pog. sof. buc. — истиньныꙗ pog. buc. -ѧ̂ sof. — бжиꙗ pog. buc. бнѧ̂ sof. 7. ᵃ раꙁ. бжиѧ̂ дал. pog. sof. buc. ᵇ жидовьсци

Digitized by Google

не исправлѣаше прѣдъ очима моима.

8. На Утрниѧ избивахъ вса грѣшныиѧ земи. Да потрѣбла ѿ гра гнѣ вса творащаиѧ беззаконеније.

праведнаа не исправлѣаше прѣдъ ѿчима моима ⁘

8. [a] На оутриѧ избивахъ вса грѣшънъїѧ земи ⁘ [b] Да потрѣбла ѿ града гнѣ вса творащѧѧ беззаконие ⁘

CI.

Pog. Bon.

⁘ Сла · ка · ді ⁘

Мтва нищааго ега Унынеть и прѣ гмь пролѣеть мтвѫ свою · слово ѿ хѣ сказаеть · поне ѿ лица адамлѣ · всѣ прѣтрьпѣ, нарицаеть же и ѩзыкы · рыдаеть же и прьвыхь люи ⁘ · ра ·

2. Гн оуслыши молитвѫ мо. И выплъ мой к тебѣ да приде.

⁘ Сла · св ⁘

Молитва нищаго егда оунъїеть прѣдъ гмъ · пролѣеть молитвѫ своѭ ⁘ Слово ѡ хѣ сказаетъ · понеже ѿ лица адамѣ · все прѣтръпѣ · нарицаетъ же ѩзкъї · и ръїдаетъ же и пръвъїхъ людей ⁘ · ра ·

2. [a] Гн оуслъїши молитвѫ мож ⁘ [b] И въплъ мои къ тебѣ да придетъ ⁘

---

8. [a] За оутра бо въскрсе хъ и вса демонъї потрѣби · грѣшницн бо въ істинѫ сии сѫтъ ⁘ [b] Града ѡного разоумнааго ѿнѫдъ ѿпадѫ бѣси ⁘

CI. 2. [b] Се гласъ адамъ естъ ⁘ [b] Моление болѣзнъно къ богоу ⁘

---

buc. — глащей pog. sof. -ющии buc. — неправѫ pog. buc. -вьдѫ sof. — си pog. sof. buc., испр-а pog. — нь sine и pog. buc. нѫ и sof. — неправедні sof.

Annot. ad psalm. 8. [a] на оутрьѣ sin. — гр-ѩ земли sin. -ѧ з. sof. [b] потрѣблѭ sin. ѩко потрѣбити sof. — творѩштѩѩ sin. — беззакон'нье sin.

Annot. ad comm. 8. [a] въскрсь sof. вьскре pog. buc. (ἀναστάς). — гъ pog. buc. гъ sof. — sine и pog. sof. buc. — демони pog. corr. -ны, -ны sof. buc. — сии pog. buc. си sof. (graece in vaticano cod. οὗτοι γὰρ κυρίως ἁμαρτωλοί), въ ист. om. buc. [b] разоумнаго sof. -ааго pog. buc. — ѿпадѫ sof. -доу buc. ѿпадѿ* pog.

CI. *Annot. ad titulum.* Buc. incipit sic (in summo margine) Сла · ка · ді · (ita et sof.) ѱалѿ двѣ · ра · — нищааго buc. — и прѣдь бгомь sof. и прѣ гмь buc. — млтвоу си buc. — въсе sof. om. buc. — и аз. sof. buc. — рыдаеть (sine и) sof. buc. — людіи sof.

Annot. ad psalm. 2. [a] моѭ sin. моѧ sof. [b] веплъ sof.

Annot. ad comm. 2. [a] сь pog. buc. съ sof.

Digitized by Google

3. Не ѡвратн лица твоего ѿ мене. Въ-нъже днъ тжжж, прнклонн къ мнѣ ȣхо твое. Въ-нъже днь прнзовж та, ıадро оуслышн ма.

4. Нде нщезж ıако дымь деннꙗ мон. Н костн моꙗ ıако нсъхлъ сьсъхж са ∵

5. Прнсванжхь, ıако сѣно нсъше срце мое. Ꙗко забыхъ снѣстн хлѣбъ мон.

3. [a] Не ѡвратн лица твоего ѿ ме ∵ [b] Въ-нъже днъ тжжж, прнклонн оухо твое къ мнѣ ∵ [c] Въ-нъже днъ прнзовж та, скоро оуслꙑшн ма ∵

4. [a] Нде нщезошж ıако дъıмъ деннє мн ∵ [b] Н костн мж ıако соушнло със[х]охж са ∵

5. [a] Побненъ бъıхъ, ıако сѣно нсъше срце мое ∵ [b] Ꙗко забъıхъ снѣстн хлѣбъ мон ∵

3. [a] Не мрьзокъ тн бжаѣмъ, сжтъ, съгнвъ прѣстжпленнıемъ, нъ оумлн са на ма ∵ [b] Ѡтъ лица чл҃ча хъ къ ѡцоу вьпнıетъ · члка бо раднн пострада на крт҃ѣ ∵ [c] Адамъ рече, жьдааше бо прншествнꙗ хрстова ∵ 4. [a] Ꙗко стѣнъ бо н ıако дъıмъ разроушншж са деннє члкоу, аще не бн прншелъ гъ, да спетъ чка ∵ [b] Съгорѣлъı грѣхомъ н соухотоıж надлъскоıж · не ю бо бѣ блага кръщеннꙗ ıавнла са ∵ 5. [a] Демонъскоıж ıазвоıж, ıакоже ıестъ пнсано · н ѡставншж н ıеда жнва. не ѡставншж бо бѣсн напоıеноу бъıтн чкоу, сн рѣчъ адамоу, разоумомъ бжнıемъ ∵ [b] Нъ дабъна жьдааше, сжтъ, адамъ хлѣба таннааго, нъ възбранѣаше прѣстжпленнꙗ ∵

CI. *Annot. ad psalm.* 3. [a] отъ мне sin. [b] денъ sin. — ко мнѣ sin., къ мнѣ оухо твое sof. buc. [c] денъ sin. — ıадро sin. скоро sof. buc. 4. [a] нчезж sin. нщезж sof. ıако нщезоше buc. — дьнı sin. дънне sof. buc. [b] моıа sin. -ꙗ sof. — сохлъ sof. — сосъхж сıа sin. съсъхж са sof. сьсхоше се buc. 5. [a] побьенъ sin. прнс'ванжхь sof. прнсвеноухь buc. (ἐπλήγην). — н ıсъше sof. [b] сънѣстн sof.

Annot. ad comm. 3. [a] мрьзьк' pog. мръзкь sof. мрьз'кы buc. — бждѣмь pog. sof. (μὴ βδελύξῃς με), forma бждѣмь primam singularis personam optativi praestat. — рече pog. sof. ре боудемь buc. (сжтъ bon.). — нж sof. — оумлосръдн са sof. [b] члчѣ sof. — ѡтцоу вьзпнıеть pog. ѡ. вьп. buc. въп. къ ѿ. sof. [c] жд. sof. buc. — бо om. pog. buc. — гнѣ pog. sof. хва buc. 4. [a] стѣнь pog. sof. — разд-ша pog. — дьнне pog. [b] соухотож pog. -ꙗ sof. — нд-ıа pog. -ꙗ sof. — не ȣ бо pog. sof. buc. — бл. ıав. с. крщ. pog. ıав. с. бл. кр. sof., male buc. блага ıавнла се крщеннıа (gr. πότης). 5. [a] ѱано pog. пнс. sof. — н ѿ-ша pog. buc. поставншж sof. — ıелѣ pog. sof. ıель buc. — бо н sof. — бжнıмь pog. sof. -ıе buc. [b] нзь давна pog. нз' д. sof. нзав. buc. — жндааше pog. ждааше sof. ждеıаше buc. — рече pog. sof. buc. (сжтъ bon.). — таннаго sof. таннааго buc. — нж sof. — въз'бранѣше ıемоу sof. buc. вьзьбранѣаше ıемоу pog.

Digitized by Google

6. Отъ гла въздыханнѩ моего
прилпе костъ моѩ плъти моей.

7. Оуподобих сѧ неѩсыти поустын-
нѣй. Бꙑхъ ꙗко и нощнꙑ вранъ на
нꙑрищи.

8. Ꙁабдѣхъ и бꙑхъ ꙗко птица
особащниѩ сѧ на ꙁьдѣ.

9. Весъ днь поношаахѫ мнѣ вражи
мои. И хвалѧщеи сѧ мноѭ клънѣахѫ
сѧ.

10. Иде попелъ ꙗко хлѣбъ ꙗсъ.

6. [a] Отъ гласа въздꙑханнѩ мо-
его ⁘ [b] Прилъпе костъ моѩ плъти
моеи ⁘

7. [a] И оуподобихъ сѧ нежсꙑти поу-
стꙑнънѣи ⁘ [b] Бꙑхъ ꙗко и нощънꙑ
вранъ · на | нꙑрищи ⁘

8. Ꙁабъдѣхъ и бꙑхъ ꙗко и птица
особащниѩ сѧ на съдѣ ⁘

9. [a] Въсь днь поношаахѫ ми вражи
ми ⁘ [b] И хвалѧщеи сѧ мноѭ клънѣ-
ахѫ сѧ ⁘

10. [a] Иде пепелъ ꙗко хлѣбъ ꙗдѣ-

6. [a] Отъ скръби ѥѭже оскръбишѫ бѣси чл҃ка ⁘ [b] Стенѣаше неисцѣлъно, ꙗко
истаати плътемъ съ костьми ⁘ 7. [a] Неѩсꙑть любитъ присно въ горахъ жити, люблѣ-
аше и хс҃ поустꙑнѧ. писано бо ѥстъ · и бѣ прѣбꙑваѩ въ поустꙑнѣхъ беꙁмлъвно ⁘
[b] Пътица си плачълива ѥстъ и на нꙑрищихъ и на раꙁоренꙑихъ, тоу любитъ сѣдати.
тако и хс҃ на ꙁапоустѣниѥ чл҃чко въꙁрѣвъ, приде въселити сѧ въ чл҃ка, да и оживитъ ⁘
8. Писано бо ѥстъ · аꙁъ спа а срдце моѥ бъдитъ. ѥгда бжство испровръже ада, плъть
ѥдина лежааше въ гробѣ ꙗко птица ѥдина на пръсти ꙁемъстѣи. тѣм же глетъ на
ꙁъдѣ ⁘ 9. [a] Ѥгда на крстѣ висѣаше, жидове поношаахѫ ѥмоу · вражи бо спасови жи-
дове сѫтъ ⁘ [b] Прѣжде хвалѧщеи мѧ рече клънѣахѫ сѧ именемъ хвомъ гадаще сѧ ⁘
10. [a] Въ хлѣба бо мѣсто адамъ, си рѣчь чкъ, пепелъ ꙗдѣаше жрътвꙑ идолъскꙑѩ

CI. *Annot. ad psalm.* 6. [a] въꙁдыханьѣ sin. [b] прільпе sin. 7. [a] и om. sin. sof. buc.
— неѩсꙑті sin. неѩс. sof. неюсꙑтꙑ buc. [b] нощ'нꙑ sine и sof. buc. — на нирищи buc.
8. ꙁабьдѣхъ sin. — ѣко sine и sin. sof. buc. — ꙁъдѣ sin. sof. ꙁ'дѣ buc. 9. [a] весь sof. вьсъ денъ
sin. — поношахѫ мнѣ sof. [b] хвалѩщи sin. -еи sof. -ещеи ме buc. — клънѣхѫ sof. 10. [a] попелъ
sin. ꙁанѥ пепель buc. — ѣсъ sin. ꙗсь sof. ѩдѣхь buc. [b] пітье sin. — растварахь buc.

Annot. ad comm. 6. [a] ѥѩже sof. ѥжже pog. — оск-ша pog. [b] стенаааше sof. стенѩаше buc.
— пльтьмь pog. плътемь sof. buc. 7. [a] неѩсыть pog. -ѩсыть sof. — люб. вь г. ж. прно buc.
— люблѣше же sof. -лѩаше же buc. — ѱано pog. — ꙗко беꙁм. pog. sof. [b] на ꙁорении pog.
раꙁорениихь sof. buc. — члче pog. buc. -чко sof. — вселит' сѧ pog. въс-ти сѧ sof. buc. 8. сьпла
pog. спа sof. сплю buc. — срдце ми buc. — вь гробѣ лежааше pog. buc. — ꙁемльстѣи pog.
-сцѣи buc. 9. [a] висѣше sof. висеѩше buc. [b] клънѣхѫ sof. — имамь pog. именемь sof.
buc. — гадаще sine сѧ pog. sof. buc. (χλευάζοντες). 10. [a] члвка buc. — попель pog. пеп. sof.

Н питнѥ мо | съ плачемъ растварѣахъ.

11. Отъ лица гнѣва твоѥго ꙗрости твоѥꙗ. Ꙗко възнесь низьврьже мѧ.

12. Дьнниѥ мои ꙗко сѣнъ ѹклонишѧ сѧ. І азъ ꙗко сѣно исъ. |

13. Ты же гн҃ въ вѣкы прѣбываѥши · и памѧ твоꙗ к ро и ро.

ахъ ∴ [b] И питие мое съ плачемъ растварѣахъ ∴

11. [a] Отъ лица гнѣва твоего и ꙗрости твоеѭ ∴ [b] Ꙗко възнесъ низвръже мѧ ∴

12. [a] Денние мои ꙗко сѣнъ оуклонишѧ сѧ ∴ [b] И азъ ꙗко и сѣно исъхохъ ∴

13. [a] Тъі же гн҃ въ вѣкъі прѣбъіваеши ∴ [b] И памѧтъ твоꙗ въ родъ и родъ ∴

ꙗко непостоннъі сѫщѫ ∴ [b] Ѥгда бо водѫ пиаше, растварѣаше ѭ слъзами, плачѫ весь прѣсмене ∴

11. [a] Разъгнѣва бо чкъ ꙗростъ бжиѫ и оумножи гнѣвъ бжеи прѣстѫпленнѥмъ идолъскомъ ∴ [b] Кънаꙁа бо постави мѧ твари, ѿпадъ же прѣслоушаниемъ ∴ 12. [a] Вѣчен бо бъівъ, бъіхъ врѣменен и подобенъ стѣнѭ · ищезнѫшѫ денние мои, рече чкъ ∴ [b] Ѿтъстѫпи бо ѿ ба, и к томѹ не напаꙗемъ мтниѭ бжиеѭ, подобно сѣноу исохъ ∴ 13. [a] Ꙗко истиннъі нелъжнъі бъ въ вѣкъ прѣбъіваѥши, и члкъ врѣменен сѫи разоумнъі ∴ [b] Въ родъі бо вѣка дѣла бжиꙗ прѣбъіваѫтъ. глетъ же въчлчение хво и пропатние и въскрсение ∴

---

buc. — ꙗдѣше sof. — идольскыꙗ pog. -ꙗ sof. — непостоꙗнны сѫща pog. buc. -ѫ sof. [b] и водоу buc. pog. sof., растварѣше ѧ sof., а om. pog. buc. — съ сльз. pog. buc. sine съ sof. — плача pog. sof. -се buc. — бес прѣстанни sof. -смене pog. buc.

CI. *Annot. ad psalm.* 11. [a] твоеꙗ sin. [b] низврьже sin. sof. 12. [a] дъньє sin. днїе sof. — оуклонішꙗ sin. [b] ꙗко сѣно buc. sin. — исохъ sin. 13. [a] вѣкъ sin.

Annot. ad comm. 11. [a] бжиѫ pog. -ѧ sof. — божии pog. sof. buc. [b] бо om. pog. buc. — прѣстѹпление buc. 12. [a] вѣчно pog. -чьнь buc. — врѣмьнь buc. — подобно sof. buc. -бьнь pog. — стѣноу pog. -ню buc., male стоꙗнїю sof. (δίκην σκιᾶς). — ис'ч-ж sof. ищезноуше buc. -жша pog. [b] отьстѫпль pog. -ъ sof. ѿстоупль buc. — млтн бнѫ sof. м. бжиѥ buc. — исьхь pog. исъхъ sof. исьхохь buc. 13. [a] истиннь pog. sof. -н'нь buc. — и нельжень pog. sof. -жьнь buc. — вѣкы pog. sof. buc. — а члкь pog. sof. buc. — врѣменьнь сы buc. -ень сы pog. sof. [b] и в ро и бо до вѣка pog. вь родь и бо до вѣка buc. въ родь и родь (sine до вѣка) sof. (εἰς τὰς γενεὰς γὰρ τοῦ αἰῶνος). — же и pog. sof. — распатиѥ pog. buc. пропатие sof. — въскрсение sof.

Digitized by Google

14. Ты въскрсъ помилоушеши сі-
ѻна. Ѩко время помиловати, ѩко
прид҄е врѣма.
15. Ѩко блговолиша рабн твои
каменіѥ ег. И пръсть его ущедрать.

16. И убожт са ѩзыци имене гнѣ.
И вси цре земльтии славы твоеѩ.

17. Ѩко съзижеть гъ сіона. И
ѩвит са вь слвѣ своеи.

14. [a]Тъі въскрсъ помоушеши сиѡна ∴
[b]Ѩко прид҄е врѣма помиловати, ѩко
прид҄е врѣма ∴
15. [a]Ѩко благоволишѫ рабн твои
каменне его ∴ [b]И пърстъ его оуще-
дратъ и ∴
16. [a]И оубожтъ са ѩзъіци имени
гнѣ ∴ [b]И вси црн земъстии славъі
твоеѫ ∴
17. [a]Ѩко съзиждетъ гъ сиѡна ∴
[b]И ѩвитъ са въ славѣ сеи ∴

14.[a]По въскрсении (бо) гни из мрътвъіхъ цръкъви ѩви са изъбавлъши са ѡ идолъ ∴ [b]Присппѣ бо врѣма ѩвлениѩ хва, и приде цръкъви слава ∴ 15. [a]Апли ‧ ти бо сѫтъ жителе сиѡнъстии. каменнѥ же глетъ съдѣѩнъіѫ таинъі въ немъ, ѩко твръдъі и непрѣложънъі и к томоу нероушимъі ∴ [b]Црве бо ни хоуда ѥѩ вещъ прѣзрима бъістъ, не сщена ∴ 16. [a]Ѥгда бо доиде слоухъ хва при|шествиѩ въ ѩзкъі, страхомъ ѡбашѫ са. тѣмъ же потъщашѫ са къ ѡбращенню ∴ [b]Кънази земъстии и дръжѫщеи земное житиѥ ‧ сѫтъ же бѣсове по истинѣ ∴ 17. [a]Црве ‧ бѣ бо пала са лестиѭ идолъскоѫ, въста же хвомъ пришествиѥмъ ∴ [b]Колиждо бо въ црви себе ѩвлѣѥтъ [са] славно гъ ∴

CI. *Annot. ad psalm.* 14. [a] въскресъ sin. — оущедриши buc. [b] prius приде om. sin. sof. buc. — оущедрити ѥго buc. — приде buc. 15. [a] рабы buc. — каменье sin. [b] пръсть sin. -ть sof. — in fine и abest in sin. sof. buc. 16. [a] оубоѩть sin. -ать sof. — ѩз. sin. ѧз. sof. — имене sof. buc. [b] црие sof. -нѥ buc. — земьни sin. земьсти sof. -льстии buc. — твоеѩ sin. 17. [a] съзиждетъ sin.

Annot. ad comm. 14. [a] бо гни pog. sof. buc., мр-ьвыхь црквы pog. -к'ви sof. buc. 15. [a] земла сіѡньскы pog. -скыѥ buc. сиѡньсти (sine зем.) sof. — съдѣаныіѩ pog. -ѩ sof. -ѩн'ныѥ buc. — и к' томоу и sof. [b] цркви pog. buc. -кве sof. — та бо не хоуда sof. бо ни хоуда бо pog. buc. (τῆς γὰρ ἐκκλησίας οὔτε τὸ τυχὸν αὐτῆς πρᾶγμα). — еѩ pog. — не свѧщен'на pog. -ена sof. buc. (ἀλλ' ἡγιάσθη), leg. нъ св. 16. [a] male слоуха pog. (ἡ ἀκοή). — пришьствиѩ pog. — ѩз. pog. ѧз. — ѡбьѩса pog. ѡбаса sof. ѡбьѥше buc. — потьша (omissa syll. ща) pog. -тъщашѫ sof. [b] кнази pog. -зи sof. — ѩзычьстии pog. sof. buc. — дръжащє pog. -ещен buc. -жщеи sof. — земльное pog. buc. -лъное sof. — и бѣсове buc. 17. [a] бѣ бо reliqui, бо бѣ bon. — лъстиѫ pog. sof. buc.

Digitized by Google

18. Призрѣ на мтвж смѣреныхъ. И не Ѹничьжи молениꙗ ихъ.

19. Да напишѫть са си въ родъ инъ. И лює зижемиⁱ вьсхвала га.

20. Ꙗко приниче съ высоты стыꙗ своеꙗ. Гь сь небе на землꙗ призьрѣ.

21. Оуслышати въздыханиє wкованыхъ. Раздрѣшити сны оумрьцвеныхъ.

18. [a]Призрѣ на мвж | смѣренъіхъ ∵ [b]И не оунічижи | мениꙗ ихъ ∵

19. [a]Да напишѫтъ са сии въ родъ инъ ∵ [b]И людие зиждемии въсхвалатъ га ∵

20. [a]Ꙗко приниче съ въісотъі стъна своѫ ∵ [b]Гъ въ нбси призрѣ на зема ∵

21. [a]Ѹслъішати въздъіхание wкованъіхъ ∵ [b]Раздрѣшиᵗⁱ снъі оумръцвенъіхъ ∵

---

18. [a]Людеи ꙗзъічъскъіхъ· съмѣрени бо бѣахѫ плѣнениемъ демонъскомъ ∵ [b]Не
шриниж си рѣчъ молениꙗ ꙗзкъ, ꙗко мръзокъ сѫщь бечестниемъ· нъ приѫтъ ꙗко ми-
лостивенъ ∵ 19. [a]Зъвание еже ѿ ꙗзкъ да напишетъ са въ евггелъстѣмъ чиноу
исповѣдании (и) вѣроѫ ∵ [b]Иже ѿ ꙗзкъ людие [и] раждаемии на родъ· ти бо въ
истинѫ въсхвалатъ га ∵ 20. [a]Ꙗко ѿ ꙗдръ wчъ ꙗви са на | земи бъ слово ∵ [b]Възъі-
скати погъібъшааго чка· сего ради приде на земла ∵ 21. [a]Стенѣаше бо члчво при-
вазано ꙗко желѣзомъ лестиѫ идолъскоѫ· пришедъ же гъ свободи члка ѿ желѣзъ
демонъскъіхъ ∵ [b]Прѣжде оумеръшѫѫ грѣхомъ· глетъ же и мрътвъцѫ, ꙗже съшедъ
въ адъ свободи, раздрѣшъ ѿ ꙗзъ смрътънъіхъ, и съ собоѫ въскрси ∵

— приш. хв. sof. [b]колиждо pog. sof. buc. — себе ꙗвлѣеть pog. sof. buc. (sine са), male bon. се бо ꙗвл. са (ἑαυτὸν ἐμφανίζει).

CI. *Annot. ad psalm.* 18. [a]призри sof. (sed gr. ἐπέβλεψεν). — съмѣренъıхъ sin. [b]оунічьжі моленьѣ sin. 19. [a]си sin. сиѥ buc. [b]людье sin. — зіждеміи sof. — гѣ sin. 20. [a]стъıꙗ своеꙗ sin. buc. стыѫ твоеѫ sof. [b]съ нси sin. съ нбсе sof. buc. (ἐξ οὐρανοῦ). — на земліѫ прізьрѣ sin. sof. buc. (землꙗ sof.). 22. [a]въз'вѣстите sof.

Annot. ad comm. 18. [a]людии ꙗзычныхь pog. buc. -ческыхь sof. — бѣхѫ sof. бѣıахоу buc. — пл. идолскомь pog. buc. пл. демоньскымь sof. (τῇ τῶν δαιμόνων αἰχμαλωσίᾳ). [b]ихь ꙗзыкь pog., in sof. buc. ихь abest neque graece habetur. — мрьзькь беч. pog. мръзькь сѫщь sof. -соущь buc. -ще bon. — бечьстниемь pog. buc. -ємь sof. — нѫ sof. — приꙗть pog. -ать sof. — міλостивь sof. -вьнь buc. 19. [a]ꙗз. pog. аз. sof. — напишеть са sof. buc. (γραφήτω) -жтъ са bon. pog. — исповѣданием' и в. pog. buc. (sof. исповѣдании и в., graece: διὰ τῆς ἐξομολογήσεως καὶ πίστεως). [b]ꙗз. pog. аз. sof. — раждаеми pog. -мыи buc. -міи sof. (ὁ ἐξ ἐθνῶν λαός, ὁ τικτόμενος). — на родъ: κατὰ γενεάν. 20. [a]земли pog. sof. buc. — бь om. buc. [b]възискати pog. -ты sof. вьзыскати buc. — погыб'шаго sof. — сего бо ради sof. buc. 21. [a]стенааше pog. sof. -ніааше buc.

Digitized by Google

22. Възвѣстити въ сіонѣ имѧ гнѥ. И хвалꙑ его вь ієрлм. |

23. Єгда сънымѫт сѧ людиѥ въкоупѣ. И царе работати гви.

24. Отъвѣща ємоу | на пѫти крѣпости своеѩ. Оумаленииѥ дьнии моихъ възвѣсти мьнѣ.

25. Не възведи мене въ прѣпо- ловлениѥ дьнии моихъ. Въ родъ и родъ лѣта твоѩ.

22. [a] Възвѣстити въ сиωнѣ имѧ гнѥ ∴ [b] И хвалꙑ его въ ієросалимѣ ∴

23. [a] Єгда съберѫт сѧ людиѥ въкоупѣ ∴ [b] И црѥи работанте господеви ∴

24. [a] Отъвѣща ємоу на пѫти крѣпости своеѧ ∴ [b] Оумаление днеи моихъ възвѣсти мнѣ ∴

25. [a] Не възведи мене въ прѣполовение днеи моих ∴ | [b] Въ родъ и родъ лѣта твоѩ ∴

22. [a] Въ црви бо книгами възвѣщаѥтъ сѧ имѧ гнѥ вѣрнꙑимъ ∴ [b] То[го]жде· и въ ієрмѣ въ црви прииметъ сѧ. на къждо днъ въ црькъви поѥтъ сѧ хвала господьнѣ ∴ 23. [a] Въси бо [оутро] людиѥ въ црви събираѭтъ сѧ насладити сѧ вечера таинꙑѩ ∴ [b] И бо цре и всѣка властъ въ црви главꙑ бви покланѣѭтъ, работаѭще страхомъ гви ∴ 24. [a] Донъдеже бо живетъ чкъ, можетъ славити га· пѫтъ бо глетъ житенскꙑ ∴ [b] Да вѣстъ сѫтъ чкъ, ꙗко врѣмененъ ѥстъ и да не възноситъ сѧ ∴ 25. [a] Си рѣчъ не прѣкрати днеи моихъ прѣжде даже не исправлѧ добрꙑ дѣтѣли ∴ [b] Хва ꙗко бжиѩ· того бо лѣта конца не имаѭтъ ∴

— чл҃къ сопривазано pog. чл҃къ сьпривезань buc. члчство привазано sof. (ἔστενε γὰρ ἡ ἀνθρωπότης δεδημένη). — лъстиѧ sof. — приш҃ pog. — идолскꙑи buc. [b] оумершаѩ pog. -жѫ sof. оумьр'шеѥ buc. — мрьтьвца pog. sof. мрьтвыѥ buc., ꙗже pog. аже sof. — male раздрѣшити (sine ѿ) sof. — ꙗзь pog. азн sof. оуꙁь buc. (λύσας ἐκ τῶν δεσμῶν). — вьскрѣси pog. buc.

CI. *Annot. ad psalm.* 23. [a] сънъмѫтъ сѩ sin. сънымѫть сѧ sof. — людье sin. [b] црѥ sof. -ниѥ buc. — работаті гю sin. раб. гви buc. 24. [a] своеѩ sin. [b] оумаленье sin. — днїи sof. 25. [a] мне sin. — прѣполовленье sin. -влѥниѥ buc. -ловенїе sof. — днїи sof. buc. [b] въ родѣ родь sof. вь родь и родωвь buc. (ἐν γενεᾷ γενεῶν).

Annot. ad comm. 22. [a] бо om. pog. buc. — имѧ гнѥ възьв. pog. sof. buc. — вѣр'нꙑимь pog. sof. -нꙑимн bon. buc. (τοῖς πιστοῖς). [b] male bon. тогожде, reliqui omnes тожде (τὸ αὐτό). — и om. pog. ієроусолумѣ pog. — вѣ бо вь ц. pog. buc., бо и въ ц. sof. (γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν). — приѥмлеть сѧ pog. sof., male приѥмлѥть ѥ buc. (λαμβάνεται). — кыждо бо день pog. бо днь sof. buc. — слава pog. buc. хвала sof. (ἡ αἴνεσις). 23. [a] бо вьсбо pog. buc. бо оутро sof. (graece: πάντες γὰρ οἱ λαοί). — сьбираѩт сѧ pog. buc. — вечери таинꙑѩ pog. -ра -ыѩ sof. -ры -ыѥ buc. [b] ибо и ц. sof. (καὶ γὰρ καί), ибо црииѥ buc., гви buc., работаѭще сь стр. pog. buc. 24. [a] ба buc., житииский pog. [b] рече pog. sof. buc. (сѫтъ! bon.). 25. [a] дьнии pog. днии sof. buc. — дѣтели pog. buc. -ѣли sof. [b] и бжиѩ buc., та pog. таа buc. — имѫть pog. buc. имать sof.

Digitized by Google

26. Въ начатькъ ты гн҃ ꙁемлѫ ѡснова. Дѣла рѫкоу твоѥю сѫ нб҃а.

27. Та погыбнѫ, тъі же прѣбыва-
ѥшн. Н всѣ ꙗко рнꙁа ѡветшаѭ. |
Ꙗко ѡдѣало съвнѥшн ꙗ н нꙁмѣ-
нат а. |

28. Ты же самъ ѥсн, н лѣта твоꙗ
не нскончаѭт' са.

29. Снве рабь твонхь веселат а. |
Н сѣма нхъ въ вѣкы нсправнт' са.

26. [a] Въ начѧтокъ тъі гн҃ ꙁемꙗ
ѡснова ∵ [b] Н дѣла рѫкоу твоѥю сѫтъ
нбса ∵

27. [a] Та погъібнѫтъ, тъі же прѣ-
бъіваєшн ∵ [b] Н всѣ ꙗко н рнꙁа ѡ-
ветъшаѫтъ ∵ [c] Н ꙗко (ѡ)дѣ(а)ло свне-
шн, нꙁмѣнатъ са ∵

28. Тъі же самъ єсн, н лѣта твоꙗ
не нсконъчаѫтъ са ∵

29. [a] Снове рабъ твонхъ въселатъ
са ∵ [b] Н сѣма нхъ въ вѣкъі нспра-
внтъ са ∵

---

26. [a] Тон бо створн ꙁемлꙗ н оутвръдн ꙗ ∵ [b] Н нбса н ꙁемлѣ тобоѭ, рече
прркъ, съꙁдаашѫ са н тобоѭ прѣбъіваѭтъ въ вѣкъі ∵ 27. [a] Бъ бо лѣтоу не повн-
ноуѥтъ са н не прнчнтаѥтъ са тварехъ ∵ [b] Въса бо тварн, аще н велнкъі сѫтъ, лѣтоу
повнноуѭтъ са ∵ [c] Сн бо нбса нꙁмѣнатъ са, нова же нбса ѡбѣщаваѥтъ творецъ
тварн ∵ 28. Нн прѣложенꙗ бо прнѥмлетъ ꙗко бъ, нн конъца лѣтъ нматъ· бъ бо
вѣченъ сѫн н прн сѫщенъ ∵ 29. [a] Ѥлнко наоучншѧ са ѿ аплъ, тн сѫтъ снове нхъ·
веселатъ же са въ села стъіхъ тогда ∵ [b] Сѣма ѥстъ слово бжне, ꙗкоже естъ ѱано·
оученнѥ оубо апльско, ѥже проповѣдаашѫ ꙁемн, се нсправн са н нсправлѣѥтъ са въ
вѣкъі ∵

CI. *Annot. ad psalm.* 26. [a] начꙗтокъ sin. -чатокь sof. вь начет'цѣхь buc. 27. [a] по-
гыблать sof. [b] ꙗко sine н sin. sof. buc. — обетъшаѭтъ sin. [c] male дѣло bon., recte
ѡдѣало sof. одѣало sin. ѡдежоу buc. — съвьєшн ѣ ı sin. свїєшн а н sof. ꙗ н buc. 28. тъжде
(pro самъ) sof. buc. — не om. sin. — нсконьчѣѭтъ sin. -жть sof. ѡскоудѣють buc. 29. [a] male
веселꙗтъ сꙗ sin., recte въсел. sof. buc. [b] н сѣме рабь твонхь buc.

Annot. ad comm. 26. [a] тъ бо pog. sof. ть бо buc. — ꙗ pog. а sof. ю buc. [b] небеса
sine н pog. buc., hab. sof. — тобоꙗ pog. соуть тобою buc. — съꙁаша са pog. -ж са sof. 27. [a] гь
же buc., нн прнч. sof. н не прнч. buc. — тварехь sof., om. pog. buc. (τοῖς κτίσμασι). [b] повнноу-
ꙗта pog. [c] новаа же pog. sof. buc. — н ѡбѣщ. pog. buc. ѡб. нбса творець тварн sof.
28. прнл. buc., вѣчьнь pog. buc., прнсносѫщень pog. sof. -ьнь buc. 29. [a] бо на-ша са pog. buc.
— въсел. sof. вьселнть pog. buc., тъгда sof. [b] славѣ бжнн pog. buc. слово бже sof. (ὁ λόγος τοῦ
θεοῦ). — пнсано pog. sof., оубо om. buc. — пр-ша pog. -ж sof. — ꙁемлн pog. sof. buc.

Digitized by Google

CII.

Pog.

∴ Ѱалмь · давдовь · сирѣчь хвь · пѣ ѱалма вьзложи са· Ꙋчит же члка добродарьст'вити · ѿ нихьже приꙗть добрѣхь ∴ · рв ·

1. Блви дше моꙗ га. И вьсѣ вънѫтрънѣꙗ моꙗ има стое его.

2. Благослови дше моа га. И не забываи всѣхъ въздааниі его.

3. Ѿцѣщаꙗщааго всѣ безаконениꙗ твоꙗ. Ицѣлѣꙗщааго вса недѫгы твоꙗ.

Bon.

∴ Ѱа · дадвъ · Хъ си рѣчъ · пѣ и ѱам ∴ възложъ са · оучитъ же члка · добродаръствити · ѿ нихъже приѩтъ добрѣ ∴ | · рв ·

1. [a]Благослови дше моꙗ га ∴ [b]И всѣ вънѫтрънѣꙗ моꙗ има стое его ∴

2. [a]Благослови дше ма га ∴ [b]И и забъіваи всѣ въздании его ∴

3. [a]Оцѣщажщааго всѣ беаконниꙗ твꙗ ∴ | [b]Ицѣлѣжщааго вса недѫгъі твож ∴

CII. 1. Ꙗкъ вѣрнъіи дшѫ оустнтъ, да бес прѣстании блвитъ га ∴ [b]Въсѣмъ бо оудомъ дшъпъімъ и тѣлеснъімъ подобаѥтъ благословити бога ∴ 2. [a]Не ѥдинонѫ нъ двашди, си рѣчъ множицеѭ оубоуждаѥтъ дшѫ сжи на бжи(ѭ), блва ба ∴ [b]Не подобаѥтъ бо забъівати всѣхъ [бо] блгодѣꙗнии бжии, ѩже члкоу створи ∴ 3. [a]Кръщениѥмъ и покаꙗниѥмъ ∴ [b]Млтвоѭ и покаꙗниѥмъ тѣлеснъіѭ, бани(е)ѭ нетлѣнниꙗ дшъвъіѭ ∴

CII. *Annot. ad titulum.* пламь двдвь · рв · хвь sof., сирѣ хвь buc. — пѣснь пальма въздожи са sof. buc. — добродѣтелствовати buc. — приꙗ sof. — post добрѣхь buc. add. ѱало.

Annot. ad psalm. 1. [a]гѣ (ita et 2[a]) sin. [b]вънатрънѣа sof. 2. [b]въздаанеі sin. 3. [a]ѿцѣщажщаго sof. buc., беаконьнѣ sin. [b]исцѣлѣѩща sin. -щаго sof. ицѣл. buc.

Annot. ad comm. 1. [a]вѣрны pog., Ꙋчистить pog., recte оустить sof. buc. (παρακελεύεται). — весь прѣстани pog. бес п. buc. -ниі sof. — бога sof. господа pog. [b]тѣлесными и дшевными sof. (τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος), га buc. 2. [a]нъ дваш'ди pog. нь двашди buc. ни двашди bon. sof. — нѫ множицеѫ sof. си рѣчь множицеꙗ pog. buc. (ἀλλὰ δὶς τοῦτ' ἔστιν πολλάκις). — male sof. Ꙋбоуждаѥть са (sine дшѫ сы), recte pog. buc. оуб. дшѫ (διεγείρει τὴν ψυχήν). — сыи pog. buc. — на бжи bon. на бжиѭ pog. на бество сжи sof. на бжтво блвти buc. (graece: ὁ κατὰ θεὸν εὐλογεῖν, vl. εὐλογῶν). [b]всѣхь sine бо pog. sof. buc. — бнихь sof. buc. — ꙗже pog. ꙗже sof. ѩже buc. (πάσας τὰς εὐεργεσίας τοῦ θεοῦ ἅς). 3. [a][b]покааниемь sof. -ниѥмь pog. [b]молитвоꙗ pog. -ѫ sof. — тѣлесныꙗ pog. -а sof. -ѥ buc. — банеꙗ pog. -ѫ sof. -ѥю buc. (διὰ λουτροῦ), male bon. бана. — нетлѣн'ноѫ pog. -н'ною buc., -лѣныа sof. τὰς τοῦ σώματος (scil. νόσους), καὶ (quod nonnunquam omittitur) διὰ λουτροῦ ἀφθαρσίας. — дшевныꙗ pog. -а sof. -ныѥ buc. (τὰς τῆς ψυχῆς, scil. νόσους).

Digitized by Google

4. Избавлѣющааго ѿ истлѣниꙗ живо твои. Вѣнчаꙗщааго тѧ мл̃тиꙗ и щедротами. |

5. Исплънѣꙗщааго бл̃гыми пох̃о твоѫ. Ѡбновит сѧ ꙗко ѡрьль юность твоꙗ.

6. Творѧ мс̃тына г̃ь. И сѫдбы всѣмъ ѡбидимымъ.

7. Сказа пѫти своꙗ мсеѡви. | С̃номъ изл̃евомъ хотѣниꙗ своꙗ.

4. [a] Избавлѣѭщааго ѡтъ истлѣниꙗ животъ твои ∵ [b] Вѣнъчаѭщааго тѧ милостиѭ и щедротами ∵

5. [a] Исплънѣѭщааго благъıими похоти твоѫ ∵ [b] Обновитъ сѧ ꙗко и ѡрлѣ юность т̃а ∵

6. [a] Творѧи милостъıна г̃ъ ∵ [b] И сѫдъбъı всѣмъ ѡбидимъıмъ ∵

7. [a] Съказа пѫти своѫ мосеѡви ∵ [b] И с̃номъ и̃левомъ хотѣниꙗ своꙗ ∵

4. [a] Пришествиѥмъ бо х̃ъ избави ч̃лка ѿ всѣкого тлѣниꙗ диꙗволѣ ∵ [b] Многъıихъ бо ради щедротъ б̃жии и великъıѧ милости с̃пе б̃ъ ч̃лка· и не тъчиѭ с̃пе, нъ и вѣнъца [и] славъı сподоби ∵ 5. [a] Подавъ тѣло своѥ на кръмѫ ч̃лкоу и кр̃ъвь своѫ на питиѥ ∵ [b] Орелъ на·ф·ние лѣто ѡбнавлѣѥтъ сѧ жегомъ с̃лцемъ, и пони-раѫ въ їсточницѣ водиѣ пакъı юнъ бъıваетъ· тако ч̃лкъ раждизаетъ сѧ ѡгнемъ д̃ха с̃таго, ѫзъıкъı с̃тлъ оучимъ и погрѫжанием крщениꙗ ѡбнавлѣемъ въ жизнь вѣчнѫѭ ∵ 6. [a] За многоѥ милосръдие и великѫѭ милость сеи даръ дарова ч̃лкомъ г̃ъ ∵ [b] Местъ-никъ бо б̃ъ смѣренъıимъ по всемоу, паче же ч̃лкоу ѡбидимоу бѣсъı· зане ѡнъı оубо потрѣби, ч̃лка же прослави, ꙗко праведенъ сѫдии ∵ 7. [a] Тогда при и̃лътѣнехъ, како

CII. *Annot. ad psalm.* 4. [a] из-щаго sin. sof. buc. — истьлѣньѣ sin. [b] вѣн'чѣѭщаго sof. — милостыѫ щедр. sin. м-ѧ̑ и щ. sof. buc. 5. [a] исп-аго sin. sof. -ааго buc. — бл̃гыхь buc. — похоть твоѭ sin. -ѧ̑ sof. желаниѥ твоѥ buc. [b] ꙗ̑ко ѡ̑рель sof. ꙗко ѡрлоу buc. ѣко оръл҄ѣ sin. 6. [a] творꙗ м-стыниѫ sin. -ню buc. [b] сѫдъбѫ sin. 7. [a] мосию sin. мос'сеѡ̑ви sof. мѡѵсеѡви buc. [b] и ante с̃номъ om. sin. sof. buc. — хотѣньѣ sin.

Annot. ad comm. 4. [b] б̃ии̑хь sof. buc. — великыꙗ̑ pog. -ѧ̑ sof. — тъчиѧ̑ sof. ть-ꙗ̑ pog. — иѫ sof. — вѣньчѣ и̑ sof., recte вѣн'ца pog. buc. (στεφάνου). 5. [b] ѡрьль pog. о̑рель sof. ѳр'ль buc. — пѧтьное̑ cum suprascript. lit. тсь pog. пѧтьсѫт'ное̑ sof. петьсьтноѥ buc. — жьгом' pog. жегомь sof., buc. варомь с̃лнчнимь (καιόμενος ὑπὸ τοῦ ἡλίου). — понираѥ̑ть pog. buc. -раѧ̑ sof. (καταδύνων). — тако и̑ pog. sof. buc. — раждизае̑т сѧ pog. buc. — ꙗ̑з. сватитель pog. ѧ̑з. св. sof. ѥзыкь с̃тли buc. (ταῖς γλώσσαις τῶν ἱερέων). — male погрѫженымь pog., recte -ние̑мь sof. -ниѥмь buc. (τῇ καταβάσει). — in fine чловѣкомь pog. buc. pro вѣч'нѫѫ̑ sof. (αἰώνιον). 6. [a] великѫ pog. -ѫѫ̑ sof. -оую buc. — си дарова pog. buc. съ дарь дарова sof. (τὴν δωρεὰν ἐχαρίσατο). — г̃ъ sof. г̃ь buc., om. pog. [b] мьст'никь pog. buc. мъстникь sof. (ἔκδικος). — ѡ̑б-омоу pog. sof. buc. (τῷ ἀδικουμένῳ, sed etiam sine τῷ). — ѡнѣхь buc. — праведень сѫди pog. sof. праведьнь соудии buc. 7. [a] тъгда

Digitized by Google

8. Щедръ и млтвь гь. Тръпѣлівь и прѣмлтвь.

9. Не до кон'ца прогнѣвает' сѧ, ни вѣкы враждѹеть. |

10. Не по безаконенниемъ нш҃имъ створилъ ю намь. | Ни по грѣхомь нш҃имь въздалъ есть нам'.

11. Ꙗко по высотѣ небес'нѣи зем'лѧ. Оутвръдилъ естъ млтъ своѫ на боꙗщі сѧ его. |

8. [a] Щедръ и милостивъ гъ ∴ [b] Тръпѣливъ и прѣмилостивъ ∴

9. [a] Не до конъца прогнѣваетъ сѧ господъ ∴ [b] Ни въ вѣкъі враждоуетъ ∴

10. [a] Не по безаконием̂ъ нашимъ створилъ естъ намъ ∴ [b] Ни по грѣхомъ нашимъ въздалъ естъ намъ ∴

11. [a] Ꙗко по въісотѣ нбеснѣи ѿ земѧ ∴ [b] Оутвръдилъ естъ гъ милостъ своѫ на божщихъ сѧ его ∴

наоучи члка наставлѣти люди, прознаменаваше же люди вѣрнъіѧ ∴ [b] Хотѣние бо его бѣ въ нихъ и все въздаание благъ подастъ имъ · ти же не прѣбъішѧ въ хотѣнии его. тѣмъ же изгнани бъішѧ ∴

8. [a] Ѿ него бо щедротъі мсти лежѧтъ ꙗко оу бѫ ∴ [b] Аще бо нетръпѣливъ би и прѣмстивъ бъілъ, ка|ко би спслъ сѧ родъ члчъ; ∴ 9. [a] Не ꙗко чловѣкъ бо гнѣваютъ сѧ бъ ∴ [b] Не ꙗко члци враждоуѭтъ, нъ ꙗко бъ мтнѫ строитъ вьсѧ· зане како пришедъ спе члка ∴ 10. [a] Не тако бо створи члкоу ꙗкоже съгрѣши, нъ пришедъ спе и ∴ [b] Ни члкоу бо ѿринѫвъшоу естественъі законъ и прѣзъ законъ работаѭщоу идоломъ въздалъ юстъ, нъ възъіскавъ помилова ∴ 11. [a] Непрѣходъное гнетъ члбие его· ꙗкоже бо невъзможъно члкоу измѣрити въісотъі нбснъіѧ, тако невъзможно оумоу члчю величьства постигнѫти бжиꙗ члбиꙗ (ю)же створи на чцѣ ∴ [b] Толъми бо силоѫ бъ

sof. — илитѣхъ pog. исплтѣхь sof. buc. — прознаменоваше sof. признаменаше buc. (προεσήμανε). — вѣрьныꙗ pog. -ѧ sof. -ьнн buc. [b] нхь pog. buc. его sof. — въздаание нхь блго pog. buc. въздаание благо sof. (ἀνταπόδοσιν ἀγαθῶν). — прѣбыша, быша pog.

CII. *Annot. ad psalm.* 8. [a] и om. sin. 9. [a] господь om. sof. sin. [b] вѣкъ sin. вѣкы sof. 10. [a] безаконъемъ sin. [b] не sof., въздастъ sin. 11. [a] землꙗ sin. -ла sof. [b] боꙗщихъ sin. божщихъ sof.

Annot. ad comm. 8. [a] щедроти sof. — и ante мтн pog. buc. — лежать pog. -жть sof. [b] члкы sof. 9. [a] ꙗко и pog. sof. — post гнѣв. сѧ om. бъ pog. sof. buc. [b] ни (pro не) pog. sof. buc. — нж sof. — млтвь pog. -тиѧ sof. -тню buc. — зане sof. 10. [a] нж sof. — пришь pog. buc. — и post спсе om. pog. hab. sof. buc. [b] male pog. buc. естьствьно и закон'но, recte естьствьны законь sof. (τὸν φυσικὸν νόμον). — чрѣсь законь sof., male чрѣсь законоу pog., прѣзь законь buc. (παρανόμως). — работаѫщиоу pog. sof. buc., melius quam -щеи bon., възиск. pog. 11. [a] члколюбие pog. sof. buc. — небныꙗ pog. ѧ sof. — постыгнѫти sof. — человѣколюбиꙗ pog. sof.

Digitized by Google

12. Ѥлъ далече ѿстоѧтъ въстоци ѿ западь, Ꙋдалилъ єси ѿ на безаконенїа нша.

13. Ѩкоже милоуєтъ оць снъі · помилоуєть гь боѧщаѧ са ег. |

14. Ѩко тъ позна съзанніѥ наше · поманѫль ѥ | ѩко прьсть єсмъ.

15. Члов҄ѣкъ ѩко трава дьнніѥ єго. Ѩко цвѣть селны тако ѿцьв҄теть.

12. ᵃЄлъ далече ѿстожтъ въстоци ѿ запада ∴ ᵇꙋдалилъ естъ ѿ насъ беззаконниѩ наша ∴

13. ᵃЯкоже милоуетъ ѿцъ сны ∴ ᵇИ помилоуетъ гъ божщжж са его ∴

14. ᵃЯко тъін позна създанне своѥ ∴ ᵇПомѣнжлъ нъї естъ ѩко пръстъ есме ∴

15. ᵃЧлкъ ѩко трѣва днн его ∴ ᵇЯко цвѣтъ селнъї тако ѿцвътетъ ∴

приложи любъви ѩже на члцѣ, ѥлъми сна своѥго любааго дастъ за-нъ оумрѣти, ѩкоже ѥстъ ψано ∴

12. Толъми бо оудали бъ бечестне ѿ чловѣка ∴| ᵇѾтънелиже избра и кръщенніѥмъ ∴ 13. ᵃЯко ѿцъ ѡ чжадѣхъ, тако оуміи са бъ ѡ члцѣ ∴ ᵇЯко бъ сжи изліѩ себе зракъ рабеи прнѥмъ, да спетъ члка ∴ 14. Помѣнж бо бъ, ѩко пръстъ въземъ ѿ земла созда чка и помилова и пришедъ поновн и, давъ ѥмꙋ оутѣшенніѥ вѣчьно ∴ 15. ᵃДне бо ѥстъ а оутрѣ не бжадетъ · трѣвѣ бо тъчьно таѣѥтъ члкъ. тѣмъ милосрьдовавъ ѥго, дастъ ѥмоу блтъ, да живетъ вѣчьно ∴ ᵇꙋвадаѥтъ бо и падаѥтъ подобно цвѣтоу члкъ дшевенъ, а дховнъї прѣбъіваѥтъ въінж за блтъ ∴

еже pog. sof. ѩже buc., male bon. же. ᵇ sine бо pog. buc. — єлма pog. єльма н sof. ѥлико buc. — любымаго sof. -внмаага buc., любааго pog. — писано sof. buc.

CII. *Annot. ad psalm.* 12. ᵃ ель sin. sof. buc. — отъстоѩтъ sin. — западъ sin. -ь sof. buc. ᵇ male єси sof., recte ѥ buc. — беззаконьѣ sin. 13. ᵃ щедрить buc. ᵇ и om. sin. sof. buc. — оущедрить buc. — боѩщиѩѩ sin. 14. ᵃ тъ sin. sof. ть buc. — созъданье sin. създ. наше buc. ᵇ помѩнж ѣко sin. — ны om. sin. sof. buc. — есмъ sin. ѥсмь buc. есъмь sof. 15. ᵃ трава sin. buc. трѣва sof. — днье sin. днне sof. днніѥ buc. ᵇ селны om. sin. habet sof. buc. (сел'нын). — ѿцъв'теть sof. buc.

Annot. ad comm. 12. ᵃ тольма sof. — вечьстниѥ pog. -честниѥ buc. бес'чъс. sof. 13. ᵃ чадѣхь pog. sof. ᵇ сы pog. sof. сын buc. — са pro себе pog. се buc. себе н sof. — равни pog. sof. buc. 14. поманж pog. -мѣнж sof. — прь omissa syll. сть buc. — въземь buc. — зема pog. sof. — съза pog. съз. sof. — вѣчно оутѣш. pog. sof. в-ѥ оут. buc. 15. ᵃ травѣ pog. buc. трѣвѣ sof. — ѿживеть pog. sof. buc. ᵇ оувѣдаѥть и пад. buc. — доушьны ч. pog. sof. -нын ч. buc. — дховнын buc.

Digitized by Google

16. Ꙗко дхъ проидетъ въ немъ и не бѫдеть. И не познаетъ к томоу мѣста своего.

17. Млт же гнѣ ѿ вѣка и до вѣка на боꙗщиїх са его.

18. И правда его на сноχъ сновъ χранащиихъ завѣть его. И помнащиихъ заповѣди ег творити ѩ.

19. Гъ на небеси Ѹготова прѣстолъ свои. Црство его всѣми ѡбладаетъ∵

20. Блвите га вси ан'ггели его. Силны крѣпостиѫ тьворащеи слово его. Оуслꙑшати гласъ словеси его.

16. [a]Ꙗко дхъ проидетъ к немъ и не бѫдетъ∵ [b]И не познаетъ к то-моу мѣста своего∵

17. Милость же гнѣ ѿ вѣка и до вѣка на божщихъ са его∵

18. [a]И правда его на снѣχъ сновъ∵ [b]Χранащихъ завѣтъ его∵ [c]И помнащихъ заповѣди его творити ѫ∵

19. [a]Гъ на нбси оуг|това прѣст|лъ свои∵ [b]И црво его всѣми ѡбладаетъ∵

20. [a]Блте га вси аггели его∵ [b]Силънии крѣпостиѫ творащии слово его∵ [c]Ѹслꙑшати гла словеси его∵

16. [a]По разлѫчении бо дши ѿ тѣла | къ томоу не бѫдетъ чка, вѣрънꙑїхъ же прѣбꙑвають въ вѣкꙑ памать∵ [b]Забѫдетъ бо вс҇ѣ въкоупѣ чкъ, егда разлѫчаеть са дша ѿ тѣла∵ 17. Милость бо бжиꙗ бес приꙗмъства на вѣрнꙑихъ, паче и никогдаже исконьчаѭщи са∵ 18. [a][b]Родъ бо праведънꙑїхъ благословитъ са, по истинѣ боѩщеи са бога∵| [c]Єлико бо присно страχъ божеи прѣдъ ѡчима имаѭ, сии | χранатъ заповѣди бжиѫ∵ 19. [a]Чловѣкоу въ-нъже ѡблѣче са, съвъздвиже и съпосади на нбеснꙑїхъ∵ [b]Хво · тои бо єсть црь всѣхъ вѣкъ∵ 20. [a]Иже на нбси аггли бес-

CII. *Annot. ad psalm.* 16. [a]проиде sof. (melius quam проидетъ, gr. διῆλθεν). 17. [a]боꙗщихъ sin. buc. 18. [a]на сноχъ sin. -χь sof. buc. [c]пом-щиїχь sof., ꙗ sin. ѫ sof. 19. [a]оуготово (omissa syll. ва) buc. [b]цьствие sin. црвие sof. 20. [a]гѣ, аниели sin. [b]крѣпостьѭ sin. — творꙗще sin. -ащеи sof. buc. (ποιοῦντες). [c]словесе sof. словесъ sin. buc. (τῶν λόγων).

Annot. ad comm. 16. [a]разлѫчени pog. -ніи sof. buc., вѣрнꙑиχь pog. [b]забѫдеть бо въсе sof. забоудеть в'са buc., да бѫдеть все pog., разлѫчит' са pog. sof. buc. 17. же pro бо sof. — безь pog. бес' sof. buc. — прѣимьства pog. sof. buc. — исконьчѣѫщії са sof. неискон'чавающии се buc. 18. [a][b]правыχь sof. -еднꙑиχь pog. же пр-ед'ниχь buc., блвестит' се buc., боащиїх' са pog. buc. бо б-ѫщиїи sof. (οἱ γὰρ . . . φοβούμενοι), graece additur: μεταπαραδίδουσι τὴν διαθήκην, τοῦτ' ἔστιν τὸν θεσμὸν τοῦ δουλεύειν τῷ κυρίῳ. [c]присно прѣ ѡч. buc. — бжии п. о. имаѫ pog. sof. имоуть buc. — си pog. sof., сьχранеть (sine си) buc. — бна sof. 19. [a]сьвьзвиже pog. buc. — посади pog. buc. съп. sof. (συνήγειρε γὰρ καὶ συνεκάθισεν). [b]ть pog. buc. тъ sof. 20. [a]бо си бесплът'нии sof. — земли pog. sof. buc. — скончаша pog. -ьчѣшѫ sof. [c]бо om. pog. — поащемь sof. -ющимь buc.

Digitized by Google

21. Бл҃гословите г҃а вьса силы ѥго. Слоугы ѥго творѧще волѩ ѥго.

22. Бл҃вите г҃а вьсѣ дѣла ѥго. На вьсꙗкомь м҃ѣ влчьства ѥго. Бл҃гти д҃ше моꙗ г҃а.

21. [a] Бл҃те г҃а вьсѧ силъı его ⁘ [b] Слоугъı его творѧщеи волѧ его ⁘

22. [a] Бл҃те г҃а вьсѣ дѣла его ⁘ [b] На вьсꙗкомъ мѣстѣ влчъствиꙗ его ⁘ [c] Бл҃ви д҃ше моꙗ господа ⁘

CIII.

Pog.

⁘ Слава Ѱалмь · д҃дьвь

ѡ твари всего мира ⁘ х҃ви рече п҃оба на исповѣданиѥ и покаꙗниѥ вни-мати оучащѹ ⁘ | · р҃г ·

1. Бл҃вестви д҃ше моꙗ г҃а. Г҃и б҃е мои възвеличил҃ь сѧ ѥси ꙁѣло. Въ

Bon.

Сл҃а ѱаломъ

ѡ твари всего мира ⁘ х҃ви сѫтъ по-добаѥтъ вънимати оучѫщоу на исповѣданиѥ и покаꙗниѥ ⁘ · р҃г ·

1. [a] Бл҃ви д҃ше моꙗ г҃а ⁘ [b] Г҃и б҃же мои възвеличилъ сѧ еси ꙁѣло ⁘ [c] Въı-

плътьни и иже на ꙁеми, ѥлико житиѥ сл҃авно ск҃ончашѧ ⁘ [b] Ѡбои бо вьсѣмъ ср҃цемъ и крѣпостиѭ творѧтъ слово б҃жиѥ ⁘ [c] Сими бо поѭщемъ г҃ла оуслъıшитъ б҃ъ ⁘

21. [a] Небеснъıимъ силамъ повелѣва|ѥтъ бл҃ти б҃а ѡ прѣславънѣи таинѣ ⁘ [b] Сл҃оу-жителънии доуси маꙗнию б҃жию работаѭтъ ⁘ 22. [a] И ꙗже на н҃бси и ꙗже на ꙁемли, ꙗко десницеѭ б҃жиѥѭ и маꙗниѥмъ ѥго бъıваѥма ⁘ | [b] И на н҃беси бо и на ꙁемли слава | ѥго въселѣѥтъ сѧ ⁘ [c] Видиши ли ꙗко не ѥдиноѭ ни дващи, нъ многѫщи д҃шѫ оус҃тнтъ на б҃жиѭ ч҃лкъ благословити г҃а, ꙗко нѣ҃стъ иного ващъша сп҃ениꙗ ⁘

CIII. 1. [a] Видиши ли, коѥ ѡснованиѥ положи ѱалмови д҃хъ ст҃ъıи · въꙁдвиже д҃шѫ

Annot. ad psalm. 21. [a] г҃ѣ sin. (ita et 22 [a c]). [b] творѧще волѭ sin. 22. [b] владъı-чествіе sin. [c] бл҃гстви sin.

Annot. ad comm. 21. [a] бл҃ти pog. бл҃вити sof. — г҃а buc. 22. [a] ї ꙗже sof. (bis). — ꙁемли pog. sof. buc. — б҃жиѥѧ pog. -ѥѧ sof. — бываѥть pog. buc. -ѥмаа sof. [b] бо om. pog. buc., ꙁемли pog. sof. buc. — его om. pog. buc. [c] дваш'ди pog. -щи sof. buc. — иѭ sof. — мно-гаш҃и pog. -жди sof. -щи buc. — на б҃на и sof. -ѫ и pog. на б҃жтво buc.

CIII. *Annot. ad titulum.* Псаломъ д҃адовъ sin. пл҃мь д҃вдвь sof. — вьсего sin. въсего sof. — х҃вы buc. — рече sof. buc. (сѫтъ bon.), п҃оба на исп. вьн. оуч. buc., uti pog. — оучащоу sof. -ещѹ buc.

Annot. ad psalm. 1. [a] г҃ѣ sin. [c] вы-испо-нье sin. — и вел'лѣп. sof. sin. (pro въ веллѣп.).

Annot. ad comm. 1. [a] колико sof. (ποῖον), исповѣданиѥ buc. — ѱл҃моу pog. buc. пл҃мови sof. — въꙁдвижа pog. -же buc. въꙁ'движѫ sof. (διαγείρων). — д҃ша ч҃лча pog. д҃шѫ человѣча sof.

Digitized by Google

исповѣданиѥ и вельлѣпотѫ ѡблѣче са.

2. Ѡдѣѩй са свѣтомъ ꙗко и ризоѫ. Распинаѫи нбо ꙗко и кожѫ.

3. Покрываѫи водами прѣвыспрьнѣꙗ его. Полагаѩи ѡблакы всхожениѥ свое. Ходаи на крилю вѣтрьню.

4. Твораи аггелы своꙗ дхы. И слоугы своꙗ ѡгнь палащь.

исповѣданиє и въ велълѣпотѫ ѡблѣче са ∵

2. [a]Ѡдѣѫи са свѣтомъ ꙗко и ризоѫ ∵ [b]Пропинаѫ небо ꙗко и кожѫ ∵

3. Покрꙑваѫ водамї прѣвꙑшнѣꙗ своꙗ ∵ [b]Полагаѫ ѡблакꙑ вꙑ-исхождение свое ∵ [c]Ходаи на крилоу вѣтрънoую ∵

4. [a]Твораи аггелꙑ своѫ дхꙑ ∵ [b]И слоугꙑ своѫ ѡгнъ палащъ ∵

члчѫ, да блвитъ вꙑшнѫ га ∵ [b]Въсѣко бо дꙑханиѥ величитъ га ∵ [c]Єгда исповѣданиѥ приноситъ са бви, тогда въ велълѣпотѫ ѡблачитъ са, ꙗко люба ѡбращениѥ члчъско ∵

2. [a]Свѣтъ ѥстъ весь и-свѣта и въ свѣтъ ѡблѣченъ· бви бо (ѡвоѥ) подобаѥтъ ∵ [b]Показаѥтъ силѫ бжиѭ, ꙗковаже ѥстъ· протаже словомъ нбо, ꙗко и ризѫ простѫ ∵ 3. [a]И се силꙑ бжиꙗ ѥже призꙑвати водѫ моръскѫѫ, ꙗко покровомъ ѡблагати нбо и (проливати) по лицоу земи ∵ [b]Възꙑде бо на аплꙑ ꙗко на облакꙑ, да вселенѫѫ просвѣтитъ. възꙑде же и на ѡблакꙑ тогда въ врѣма въскрсениꙗ, вънидe и въ бцѫ ꙗко въ ѡблакъ ∵ [c]Въсходитъ бо и на вѣтрѣ ѥгда хощетъ· глетъ же плътъскꙑѫ таинꙑ ∵ 4. [a]Не тъчиѭ нбснꙑѫ, нъ и земънꙑѫ стꙑѫ подвизавъшѫѫ са· и сиѫ оумнꙑ

д. -чю buc. — блвествить pog. -вить sof. buc. [b] въсе pog. buc. въсѣко sof. [c] бо исп. pog. sof. buc. — боу pog. buc. бгови sof. — тъгда sof. — члче pog. buc. -ско sof.

CIII. *Annot. ad psalm.* 2. [a] одѣꙗи sin. одѣѥ buc., и om. buc. post ꙗко. [b] про-ꙗи sin. -ѫи sof. -наѥ buc. 3. [a] покрꙑваꙗ sin. -ѥ buc. -ѫи sof. — прѣвꙑспрънѣ его sin. прѣвыспрънѣꙗ єго sof. buc. [b] полагаꙗи sin. -ѥи buc. -ѫи sof. — вꙑ-ис-ье sin. въсхожд. sof. вь исх. buc. (τὴν ἐπίβασιν). [c] вѣтрьню sin. sof. buc. 4. [a] твориꙗ анѣлꙑ своꙗ sin. -аи а. своꙗ sof. -рен а. св. buc. [b] своꙗ огнь sin. -ꙗ ѡ. sof.

Annot. ad comm. 2. [a] изь свѣта sof. и-свѣта pog. buc. — ѡбльчень pog. buc. -лѣчень sof. — боу pog. buc. бгови sof. — ѡвоѥ sof. buc. pog. (bon. om.). [b] каковаа же buc. 3. [a] все male buc. (pro и се), бнꙗ иже sof. ѥже buc. — воды морьскꙑѫ sof. — и ꙗко pog. sof. buc. — и проливати на лице земли pog. sof. buc. [b] аплꙑ sof. аплы buc. — възиде и на ѡблакь тъгда sof. в. же и н. ѡ. buc. pog. [c] вѣтры єгдаже sof., и пльтнꙑꙗ pog. buc. и плътъскꙑꙗ sof. 4. [a] тъчиꙗ sof. — неб-ꙑꙗ pog. -ꙗ sof. — -иѫ sof. — земльнꙑꙗ pog. buc. -мнꙑꙗ sof. — и стꙑꙗ pog. sine и sof. buc. — подвизавшаꙗ pog. -завьшѫѫ sof. — сиꙗ pog. -ꙗ sof. — оумнꙑꙗ pog. -ны sof. buc.

Digitized by Google

5. Осываѧи ӡемла на твр҃ди своеи. Не прѣклонит са въ вѣкъ вѣка.

6. Беӡна ꙗко и риӡа ѡдѣанїе еѧ. На горахъ станѫт воды.

7. Отъ ӡапрѣщеннꙗ твоего побѣгнѫтъ. Отъ гласа грома твоего оустрашѫт са.

8. Въсходать горы и ниӡходат полѣ. Въ мѣсто еже еси ѡсновалъ имъ.

5. [a] Оснъїваѫ ӡема на тврьди своеи ⁘ [b] Не прикл҃онитъ са въ вѣкъї ⁘

6. [a] Беӡдна ꙗко и риӡа ѡдѣꙗние еѫ ⁘ [b] На горахъ ст҃анѫтъ водъї ⁘

7. [a] Отъ ӡапрѣщеннꙗ твоего побѣгнѫтъ ⁘ И ѡтъ гласа грома твоего оустрашѫтъ са ⁘

8. [a] Въсходатъ горъї и инсходатъ полѣ ⁘ [b] Въ мѣсто еже еси ѡснвалъ имъ ⁘

съвръшаѫ ⁘ [b] Кегда бо хощетъ, и въ ѡгнь въмѣтаѭ(тъ) са ст҃ни, ѡгнемъ доуховъномъ оукрѣпл҃ѣѥми ⁘

5. [a] На водахъ бо оутврьди са рѫкоѫ бж҃неѭ и прѣбъїваѥтъ неподвижима· такожде и чл҃къ, ꙗко ӡемлѣ сѫи, на водѣ ѡснъїваѥмъ естъ крщенїꙗ ⁘ [b] Не двинжитъ бо са и си на водахъ оутвръждена· волеѭ бж҃иѭ оутвръждаѥтъ са и прѣбъїваѥтъ ⁘ 6. [a] Непостижъноѥ гл҃етъ таинъї въплъщеннꙗ беӡнѫ, ꙗко иӡмѣрити невъӡможно ⁘ [b] На догматѣхъ прчъстѣхъ ст҃анѫтъ водъї кръщеннꙗ ⁘ 7. [a] Бѣсове ѿ водъї крщеннꙗ, прогонимии сѫтъ ӡнаменниѥмъ крт҃нъїмъ ⁘ [b] Ѡтъ гл҃а ѥвггелъскъїѫ проповѣди оубоѭтъ са в'си лѫкавнии доуси ⁘ 8. [a] Демони въӡвъїшаѭтъ са ꙗко горъї, ниӡъѭтъ же ꙗко поле просмраждениꙗ, ꙗкоже естъ писано. гл҃етъ же и влънъї морѣ-

---

сьврьшаꙗ pog. съв-ѫ sof. [b] бо om. buc. — вьметаѭт са pog. sof. buc. (bon. om. -ть). — ст҃ын sof. — дх҃овьнымь pog. sof. buc. — оукр-мын buc.

CIII. *Annot. ad psalm.* 5. [a] оснъіваꙗи ӡемлѭ sin. buc. -ааи ӡ-а sof. [b] прѣкл. sin. sof. -нет' се buc. — вѣкъ вѣкоу sin. -кы вѣка sof. buc. 6. [a] беӡдъна sin. — ꙗко риӡа buc. sof. — одѣние sin. ѡдѣꙗние buc. — еѧ sof. sin. 7. [a] ӡапрѣщеньѣ sin. [b] sine и sin. sof. buc. — оустрашꙗтъ sin. 8. [a] въӡ'х. sof., и om. sin., habet sof. buc. — ниӡъх. sin. нїӡьход. sof. ниӡ'х. buc. — въ полѣ sin.

Annot. ad comm. 5. [a] бж҃неѧ pog. sof. — сы pog. sof. buc. — есть om. pog. habet sof. buc. [b] движеть pog. sof. buc. — и се (pro си) pog. sof. buc. — оутврьѫено pog. buc. — волеѫ бо бж҃неѫ pog. buc. -ѫ бо б-ѧ sof. — оутврьди са pog. sof. buc. 6. [a] непостижимоѥ pog. buc. -стыж'ное sof. — вьплъщеннѥ pog. -ниn buc. въплъщенїꙗ sof. (τῆς σαρκώσεως). — невъӡможьнѫ pog. buc. невъӡ'мож'нѫ sof. 7. [a] прогонимии во pog. sof. buc. [b] ѥванг҃лкыꙗ pog. -ѧ sof. — лѫкавнии бѣси pog. лѫкав'ни доуси sof. buc. 8. [a] въӡдвишаѫт са pog. въӡ'вышаѫть во са sof. buc. (ὑψοῦνται). — ѱано pog. — мор'скыѧ sof. pog. [b] идоша pog., вь мѣсто sof. buc. om. pog. — и чюв҃наа́го pog. чювнааго buc. -въстъвнаго sof. — раӡ-наго sof. buc.

9. Прѣдѣлъ положи ѥгоже не прѣидѫтъ. Ни ѡбратѧтъ покрыти ꙁмѧ.	9. [a] Прѣдѣлъ положи егоже не прѣидѫтъ ⁘ [b] Ни ѡбратѧтъ сѧ покрꙑти ꙁема ⁘
10. Посылаѫ источникы въ дьбрехъ. По срѣ горъ проидѫтъ воды.	10. [a] Послаѫ источъникꙑ въ дбрехъ ⁘ [b] По срѣдѣ горꙑ проидѫтъ водꙑ ⁘
11. Напоıѫть вса ꙁвѣри селнꙑıѧ. Ждѫть ѡнагри въ жаждѫ своѫ.	11. [a] Напаѫ вса ꙁвѣри селънꙑѫ ⁘ [b] Ждѫтъ тебе инагри въ жѫждѫ своѫ ⁘

скꙑıѫ ⁘ [b] Тамо бо идошѫ въ мѣсто нареченоѥ имъ ѿ ба. глетъ же и вльнꙑ морѣ, и чювествьнааго и раꙁоумънааго ⁘

9. [a] Морю прѣдѣлъ пѣсокъ положи, нъ и бѣсомъ крта · идеже бо видатъ, трепещѫтъ ⁘ [b] Ни вльнꙑ морьскꙑѫ могѫ покрꙑти ꙁема, ни пакꙑ бѣсове оудоблѣти члкоу · оупраꙁнишѫ бо са ⁘ 10. [a] Глетъ оубо дьбри горьскꙑѩ, ıако въ тѣхъ водꙑ шоуматъ · сѫтъ же слъꙁꙑ покаıанниꙗ, дьбри же доли ѡчесъниı ⁘ [b] Прркъ глетъ и апль · горꙑ бо стꙑ и ѡни и сии сѫтъ. срѣдѣ же сихъ водꙑ кршениꙗ ⁘ 11. [a] Въꙁдивиıавъшѫѫ ѥлинъскоѫ прѣмѫдростиѫ и ıако ꙁвѣрие въ лѫꙁѣ демонъстѣ жироужѫщѫ · и си бо ко кршению приступаѫтъ радоуѭще са и напаıаѥми бтиѫ ⁘ [b] Ѩꙁкъ глетъ, ıако нераꙁоумно работашѫ льсти · ти бо ıако диви ѿметъни къ ѡбращению бѣшѫ. ѡбаче и сии въжѫдаашѫ са водѣ кръщениꙗ ⁘

CIII. *Annot. ad psalm.* 9. [a] ꙁемлıѫ sin. buc. 10. [a] посꙑлаıа sin., во дьбрехъ sin. въ дъбрехь sof. buc. [b] горъ sin. -ь sof. buc. 11. [a] напоıатъ sin. -ѧть sof. напаıають buc. (ποτιοῦσι). — селънꙑıа sin. -ѧ sof. [b] male живѫтъ sin., nisi culpa editoris pro ждѫть, uti sof. leg. ждоуть buc., sine тебе omnes. — онагри sin. ѡн. sof. buc. — жıаждѫ своıѫ sin. жѫж. св. sof.

Annot. ad comm. 9. [a] морю бо pog. sof. мороу бо buc. — пол. пѣска pog. buc. пѣска пол. sof. — нѫ sof. — крь pog. крть buc. крта sof. — бо и pog. sof. buc. [b] моркыꙗ pog. бо м-ѧ sof. buc. — ꙁемла pog. sof. -ле buc. — члкы sof. — оупр-ша pog. 10. [a] дьври (male, pro дьбри) pog. дъбри sof. buc. — горнаꙗ pog. -р'ныѥ buc. -скыѧ sof. — шоумаща pog. -еще buc. -щѫ sof. — слъꙁи sof. — дьбри pog. buc. дъб. sof. — ѡчесьнии pog. долы ѡчесны buc., male оученіи sof. (φάραγγες δὲ αἱ ὀπαὶ τῶν ὀφθαλμῶν). [b] пррки глеть и aпли sof. (προφητῶν καὶ ἀποστόλων). — бо om. pog. — сти bon., сты ѡни sof. сты и ѻни pog. buc. — си pog. сии sof. buc. 11. [a] въꙁдивиıавьшаıа pog. въꙁдивыıав'шеѥ buc. (τοὺς ἀπηγριωμένους). — прѣм-ıа pog. — демоньстѣмь pog. sof. -'сцѣмь buc. — жироуıаще pog. -юще buc. -ѫщѫѫ sof. — кь кр. pog. buc. sine къ sof. — пристѫпать sof. -стоупають buc. (προσελεύσονται). — раꙋıаще pog. — напа. sine и pog. sof. buc. [b] ѧꙁыкы pog. sof. buc. — работавша pog. buc. (sine льсти), льсти работав'шѫ sof. (τῇ πλάνῃ

Digitized by Google

12. На ты птица нбснꙑꙗ прнвн-таѫтъ. Оть срѣды каменнꙗ дадѧ гласъ.

13. Напаꙗꙗ горы ѿ прѣвыспрь-ннхь своѥ. | Оть плодь дѣль твоѥхъ насыт(нть) сѧ землѣ.

14. Прозабаѫн пажнть скотомъ. Н травѫ на слоужбѫ чловѣкомъ. Нзвестн хлѣбь ѿ земла.

12. [a] На тꙑ птнцꙑ небеснꙑѧ прн-вптаѫтъ ∵ [b] Отъ срѣдꙑ каменнꙗ дадатъ нмъ гласъ ∵

13. [a] Напаѫ горꙑ ѡтъ прѣвꙑспръ-ннхъ своѥхъ ∵ [b] Отъ плода дѣлъ твоѥхъ насꙑтнтъ сѧ землѣ ∵

14. [a] Прозабаѫ пажнтн скотомъ ∵ [b] Н трѣва на слоужъбѫ чл҃комъ ∵ [c] Нз-вестн хлѣбъ ѡтъ земѧ ∵

---

12. [a] Ѥлнко жнтнѥ ѡчнщъше крнлома подобъно къ лѣтанню нбсноѡмоу готовн, снѥ кръщеннѥмъ въселнше сѧ, съхранъше ѭ ∵ [b] Тако бо н ап҃лъ рече въ горахъ н въ пещерахъ н въ доупннахъ землънꙑхъ въселнтн сѧ ст҃ꙑмъ · гл҃етъ же н водѫ кр҃щеннꙗ, ꙗко по срѣдѣ каменнꙗ зданааго шоумащѫ кр҃щанем[оѡм]оу чл҃коу ∵ 13. [a] Гл҃аннꙗ пррчъскаꙗ н жнтнꙗ ст҃ꙑхъ ѿ съвꙑшънаꙗ бл҃тн напаꙗѫ ∵ [b] Ѡтъ плода бо тварн, ꙗже пове|лѣ земн даꙗтн, веселнтъ сѧ чл҃къ · землѣ бо разоумна чл҃къ. разоумѣн же таннꙑ вѣрнꙑхъ ∵ 14. [a] Нн скотъ бо не небрѣже б҃ъ, нъ н тѣмъ промꙑшленнѥ створн. разоумѣн же скотънꙑѧ чкꙑ, нже ꙗко трѣвѫ пнсма жнѫтъ не разоумѣѭще его ∵ [b] Трѣвѫ гл҃етъ кннгꙑ н дарꙑ д҃хвънꙑѧ, нмнже пнтѣѥтъ сѧ чл҃къ, на ннвѣ кръщеннꙗ

δουλεύσαντας). — бѣша pog. ѿметнын-бѣхоу buc. (ἄθετοι πρὸς ἐπιστροφήν). — н сн pog. sof. н сы buc. (καὶ οὗτοι, male bon. нннн). — въждадаша кр҃щ-ѣ pog. въждждашѫ сѧ sof. вьжед. воды buc.

CIII. *Annot. ad psalm.* 12. [a] пьтіцꙗ sin. -ѧ sof. — нбнꙑꙗ sin. -ѧ sof. [b] камьньѣ sin. — sine нмъ sin. sof. buc. 13. [a] напаꙗ sin. sof. buc., вьспр. buc. [b] землѣ sin. sof. 14. [a] прозꙗбаꙗн sin. -забааѧн sof. -ꙗн buc. — пажнть sin. sof. buc. [b] травѫ sin. buc. трѣвѫ sof. [c] землꙗ sin. -ѧ sof.

Annot. ad comm. 12. [a] ѥлнко sof. — сн sof. — веселнше сѧ bon. въс. sof. — ѧ sof. In pog. versiculus 12 [a] psalmi omissus posteriore manu adscriptus est, in buc. verba psalmi cum 11 [b] in unum coniuncta, sed commentarius abest; pog. alium huius versiculi commentarium in margine addidit: птнца же ранское слѫженіе гл҃е · на съхраненіе вннѫ . . . прн . . . [b] доупаннах pog. доупннахь sof. пропастех' buc. (ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς). — земльны pog. buc. -мьскыхь sof. — вьсѣлѣтн pog. въселѣтн sof. вьселꙗтн buc. — шюмащѫ pog. шоум. sof. buc. -щоу bon. — кр҃щаѥ-моу pog. sof. buc. 13. [a] ѿ вышнаꙗ pog. buc. -ѧ sof. — напаꙗꙗ pog. buc. -ѧ sof. [b] плодь pog. buc. -да sof. (ἀπὸ γὰρ τοῦ καρποῦ), тварнн buc., ꙗже pog. buc. ѧже sof. — землн pog. sof. buc. — даатн sof. даꙗтн buc. — разоумнаа sof. buc. 14. [a] нѫ sof. — пром-нн (om. syll. ѥ) sof. — сътворн pog. sof. — скотьныꙗ pog. -ѧ sof., quae post чл҃кы sequuntur in pog. omissa, sed in sof. buc. leguntur, травоу buc. — пнсме жнроующе buc. пнс'ма ж'вѫть sof. (οἵ τινες χόρτου δίκην

Digitized by Google

15. Н вино веселить срце члкꙋ. Оумастити лице ѡлеимъ. Н хлѣбь срце чл҃че ꙋкрѣпить.

16. Насытать са дрѣва полска. Кедри ливани иаже насади.

17. Тоу птица огнѣзата. Еродиево жилище ѡбладеть ими.

15. [a] Н вино възвеселитъ срце члкоу ∴ [b] Ꙋмаститъ лице ѡлѣемъ ∴ [c] Н хлѣбъ срце члкоу оукрѣпитъ ∴

16. [a] Насъїтатъ са дрѣва полъскаиа ∴ [b] Кедри ливанъсти жже еси насадилъ имъ ∴

17. [a] Тоу птицы въгнѣздатъ са ∴ [b] Иродово жилище ѡбладаетъ ими ∴

цвътжщж ∴ [c] Таинаго нарнчетъ хлѣба иеже иестъ тѣло хво, нъ дѣвъї рожденоие, бъївъшее нбесьно бжъствомъ ∴

15. [a] Прорече таиноие вино иеже иестъ кръвъ хва ∴ [b] Радостъ бо вѣрнъїмъ ѡбъщение тѣла и кръви хвъї, дръзажще иако тѣма помиловани бъїшж ∴ [c] Таинъїи хлѣбъ· сръца вѣрънъїхъ ∴ 16. [a] Дрѣва разоумѣите телеса человѣкоу, иако насъїтаща са таинъ хвъ ∴ [b] Въїсокаа глетъ житиа члча и самъї же въ владъїчъствѣ сжщжж. кедри бо въїсоци сжтъ, и ліванъ въїсокъ иестъ иако гора в сиѡнѣ ∴ 17. [a] Въ въїсокъїхъ чцѣхъ смѣрени и оубозии люде къ ботатъимъ прибѣгажще ∴ [b] Хво· аради бо кназъ заповѣден сказаиетъ са. сего жилище иеже естъ цркви ѡбладаетъ смѣренъїими. своиство же словеси ародіи естъ птіца велика на томъ мѣстѣ, и врабии присно послѣдоужтъ еи иако любъше ж ∴

τὸ γράμμα μασῶνται), bon. жижтъ pro жоужтъ? — не разоумѣжище sine его sof., buc. add. иего (αὐτό), bon. раз-щааго. [b] травж pog. buc. трѣвж sof. — хвныа pog. sof. — питаетъ са pog. -иет' се buc. -тѣеть са sof. — цьв'таща pog. -ещꙋ buc. цъв'тжщж sof. [c] таин'наго sof. — бывше pog. sof. buc. — небесно pog. buc. нбско sof. (male рождено bon.): οὐράνιον.

CIII. *Annot. ad psalm.* 15. [a] веселить sof. buc. [b] оумастіті sin. sof. buc. — олѣимь sin. -емь sof. иелеѡмь buc., крѣпить sof. 16. [a] насыт' се buc. (pro насытет' се). [b] кедръї ліванъскыиа же sin. кедрї ліваньстии аже sof. buc., sine имъ sin. sof. иеси надиль (om. са) buc. 17. [a] пьтіцьа sin. -а sof. — оугнѣздиатъ сиа sin. вьгнѣздѣт' се buc. [b] еродово sin. еродіево sof. buc. — имь sof. ими buc.

Annot. ad comm. 15. [a] пророче pog. [b] крьве pog. buc. -ъ· sof., быша pog. [c] таины, вѣрныихь pog. — Versiculus 16[a] in pog. omissus, postea in margine add. sine commentario, qui in sof. et buc. suo loco legitur: разоумѣи sof. buc. — члчка тѣлеса sof. тѣл. члвча buc. — насытеща се buc. насытишж са sof. (χορτάζεσθαι). [b] выс. ж. гл. pog. buc. — члчка sof. — сами pog. buc. -ы sof., сжщаиа pog. -жж sof., сиѡниа buc. 17. [a] вь высокыихь члцѣ pog. buc., recte члцѣхь sof. — смѣреный и оубозіи sof. смѣрени и оубози л. pog. buc. (οἱ ταπεινοὶ καὶ οἱ κατάλεπτοι). [b] аролии pog. еродіи sof. иеродии buc. (gr. ἀρώδιος, vl. ἐρώδιος). — кназь pog. -зь sof. — заповѣдии pog.

Digitized by Google

18. Горы высокыꙗ еленемъ. Камень прибѣжнще заꙗцемъ.

19. Створи лоунж въ врѣмена· сл҃це позна западь свои.

20. Положи т'мж и бы нощь. Въ неи проидѫтъ вси звѣрие лѫжнии.

21. С'кумьни рикаꙗще въсхытити· испросити оу б҃а пищж себѣ.

18. [a] Горꙑ̈ въꙇ̈сокъꙇ̈ѧ еленемъ ∵ [b] Каменъ прибѣжнще заѧцемъ ∵

19. [a] Сътворилъ еси лоунж въ врѣмена ∵ [b] Сл҃це позна западъ свои ∵

20. [a] Положилъ еси тъмж и бꙑ̈стъ нощь ∵ [b] Въ неиже проидѫтъ вси звѣри лѫжнии ∵

21. [a] Скумени рꙑ̈каѧще въсхꙑ̈тите ∵ [b] Испросите ѿ б҃а пищж себѣ ∵

18. [a] Веселоужтъ бо сѧ елени на въꙇ̈сокъꙇ̈хъ горахъ· горꙑ̈ же сѫтъ догъмати пророчъстии, на наже чистии елени словесꙑ̈ ап҃ли въшедъше просвѣтишѧ вселенѫѧ ∵ [b] Ч҃ломъ, ихже житие легъко ꙗко стѣнъ, сим прибѣжище и спение каменъ бъꙇ̈стъ, на немъже распать сѧ х҃ъ ∵ 19. [a] Ц҃рви гл҃етъ ꙗко просвѣщаѧща ч҃ка, ꙗже на врѣмена раждаѧшти (ч҃лкы) не прѣстаѥтъ ∵ [b] Х҃ъ сл҃нце праведъное, ѥгда заиде въ адъ, да испровръжетъꙇ̈-и ∵ 20. [a] Тъмѫ мѣнитъ бъꙇ̈въшѫѧ при мѫцѣ, ѥгда бѣ х҃ъ на кр҃тѣ· въ чинъ нощи помръче ∵ [b] Вѣрънии людие, иже ѿ ѧзъкъ ꙗко звѣрие лѫжънии ѡдръжаниѥмъ идолъскомъ мѫцѣ хв҃ѣ вѣровавъше, прѣидѫ въ свѣтъ истиниꙑ̈и ∵ 21. Ѡбла-

-ди sof. buc. — же и сл. pog. же и словесы buc. (τὸ δὲ ἴδιον τοῦ λόγου). — ароди buc. — посл. ѥи присно pog. buc. — любаще ꙗ pog. любаще ѧ sof. ю buc.

CIII. *Annot. ad psalm.* 18. [a] въсокыꙗ sin. -ѧ sof. [b] заꙗцемъ sin. 19. [b] сльнъце sin. 20. [b] въ неже sin. (?) въ неи sof. вь нюи buc. — прѣидѫтъ sin. -ть sof. проидоуть buc. — звѣрье sin. звѣріе sof. -рие buc. 21. [a] скум'ні sof. -мны buc. — рікаѫще sin. sof. buc. — въсхытити sof. buc. — і испр. оу б҃а sin. испросити sof. и испр. buc.

Annot. ad comm. 18. [a] male веселоуют' бо се buc., recte веселоужть бо сѧ (τέρπονται) pog. sof. — елене sof. pog. ѥлене buc. (bis). — догматы пр҃рочьскы pog. sof. buc. — словеси pog. sof. buc. — просвѣтиша pog. -шѧ sof. -ше buc., male bon. протѣшѧ (ἐφώτισαν). [b] льгько pog. buc. легько sof., гь buc. 19. [a] цркве sof. (τὴν ἐκκλησίαν). — просвѣщаꙗща pog. -ѧща sof. buc. — люи pog. ч҃ка sof. ч҃вка buc. — раждаѫтъ и bon., correctum ad fidem pog. sof. buc., ubi legitur раждаѧщи (γεννῶσα) pog. sof. -ющии buc. — ч҃лкы om. bon., habent reliqui. [b] испровръжеть и pog. sof. buc. 20. [a] бывьшѫѧ sof. — бѣ om. pog., hab. sof. buc. [b] ѧз. pog. ѧз. sof. — идольскымь sof. — и мѫцѣ pog. — прѣидѫть sof., recte идѫ pog. -доу buc. (διῆλθεν). — истинїи sof. -нньи pog. истын'ныи buc. (τῆς πίστεως). 21. [a] ѡблакли pog. buc. обьаль-кали sof. (ἐλίμωσσον). — бѣхѫ sof. — въсхытиша pog. -ѫ sof. — prius и om. pog. sof. buc. — питаѫт' сѧ pog. -тѣѫть сѧ sof. (τρέφονται), male buc. и питаѥм' се, bon. om. -тъ.

Digitized by Google

22. (В)ъснꙗ слнце и събраша сѧ. Въ ложихъ своихъ лагѫть.

23. Изиде члкь на дѣло свое и на дѣланиꙗ своꙗ до вечера.

24. Ꙗко възвеличиша сѧ дѣла твоꙗ гн҃ · вьсѣ прѣмѫдростиѭ сътвори. Исплънн сѧ земле твари твоеѩ.

22. ᵃ Въснꙗ слце и събрашѫ сѧ ∵ ᵇ И въ ложихъ сихъ лагѫтъ ∵

23. ᵃ Изиде члкъ на дѣло свое ∵ ᵇ И на дѣланиꙗ своꙗ до вечера ∵

24. ᵃ Ꙗко възвеличишѧ сѧ дѣла твоꙗ гн ∵ ᵇ Вьсѣ прѣмѫдростиѫ створи ∵ ᶜ Исплънн сѧ земе твари твоѫ ∵

кали бо бѣахѫ и рикаахѫ обрѣсти хлѣбъ животиꙑ · и обрѣтъше и въсхꙑтишѫ и и питѣѭ(тъ) сѧ имъ ∵

22. ᵃ Хъ въставъ из мрътвꙑихъ ꙗко слце, събра расточенаꙗ въ ѥдинъ съѭзъ вѣрꙑ и мира ∵ ᵇ Въ црквахъ лагѫтъ, си рѣчь безмлъвьствовати възлюбатъ ∵
23. ᵃ Къиждо бо члкъ изꙑдетъ юже на дѣло добрꙑихъ дѣꙗнеи, дѣлати и творити повелѣнаꙗ ѥмоу · сѫтъ же и апли, шедъше на дѣло ѥвггелъскꙑѩ проповѣди, сихъ же прѣбꙑвають доже до скончаниꙗ вѣка. се бо ѥстъ вечеръ вьсѣчьскꙑимъ ∵ ᵇ До смрьти бо и юже не можетъ обленити сѧ ѡ дѣлѣ благꙑмъ вѣрьнꙑ члкъ · вечеръ бо мѣнитъ съмрътъ ∵ 24. ᵃ ᵇ Ѹжасаꙗ сѧ прркъ славꙑ бжиѧ дивитъ сѧ ѡ таинꙑихъ и ѡ чюдесехъ ꙗже бъ створи человѣкови ∵ ᶜ Чювествънаꙗ земѣ, ꙗко многа на неи створи чюдеса · нъ и разоумънаꙗ земѣ, ѥже естъ члкъ, исплънн сѧ благодѣти ѧже подастъ ѥмоу пришествиѥмъ своимъ бъ слово ∵

CIII. *Annot. ad psalm.* 22. ᵃ собьрашѧ sin. 23. ᵃ изиде sof. (sed т posteriore manu adscript. videtur), изыде buc. ᵇ дѣланьѣ sin. -ние свое sof. -ю buc. (ἐπὶ τὴν ἐργασίαν). 24. ᵃ възв-шѧ sin. ᵇ прѣмѫдростьѭ sin., створиль еси buc. ᶜ исп-т' се buc., твоеѩ sin. -еѧ sof.

Annot. ad comm. 22. ᵃ въста pog. buc., раст-ниѧ buc., свѧзь pog. (sed ѧ in ѫ mutatum), свазь sof. сьоузь buc. — вѣры и мира sof., sine и pog. buc., male bon. вѣрнꙑ мира. ᵇ безмль-вовати pog. buc. -млъвьствовати (ἡσυχάζειν), male bon. земствовати. 23. ᵃ кыж'до sine бо pog. sof. къждо чл. buc. — ѹже изидеть pog. sof. sine оуже buc. — д. дѣтьлни pog. buc. -леи sof. — дѣлать и творить sof. — повелѣнааго pog. buc. -наа sof. — ишьшеи pog. изьшше buc. из'шедьшеи sof. (οἱ ἐξελθόντες). — дѣло om. pog. habet sof. buc. (ἐπὶ τῇ ἐργασίᾳ). — евлкыꙗ пр. pog. -ꙗ пр. sof. еу. запов'ѣди buc. (κηρύγματος). — сконьчьниꙗ sof. — вьсѣмь pog. buc. въсѣчьскымь sof. ᵇ ѹже pog. і юже sof. ѡбл. се юже buc. — вѣрный pog. sof. buc. — сьмрьть мѣнить pog. sof. buc. 24. ᵃ ᵇ оужасаꙗ сѧ pog. -ѫ сѧ sof. — бжиѧ pog. бнѧ sof. — дивыт' се ѡ т-нахь buc. — ꙗже pog. buc. ѧже sof. — гь pog. buc. бъ sof. — члкоу pog. sof. buc. ᶜ чювнаꙗ pog. -вьстъвнаꙗ sof. -ьствьнаа buc. — нѫ pog. sof. — землѣ разоумнаꙗ pog. з. разоум'на buc. раз. з. sof. — благодѣтиѫ sine же bon. recte блгти ꙗже pog. buc. -ти ѧже sof.

Digitized by Google

25. Се море великоѐ и пространноѐ. Тоу гади имъже нѣ чи́сла.| Животнаа малаа с великыми.|

25. а И се море великое и пространное ∴ b Тѹ гади имъже нѣстъ числа ∴ c Животъна малаѧ съ великъіми ∴

26. Тоу кораби прѣплаваѫтъ. Змиѝ съ ѥгоже създа рѫгати са ѥмоу.

26. а Тоу крабн прнплаваѫтъ ∴ b Змеи сеи егоже създа рѫгати са емоу ∴

27. Всѣ ѿ тебе чѣѫть, да даси пищѫ им вь врѣма.

27. Въсѣ штъ тебе чаѫтъ, да даси имъ пищѫ въ врѣма ∴

28. Давшю же тебѣ ти съберѫт

28. а Давъшоу тебѣ имъ и събе-

25. а Море глетъ житенскоѥ, ѥже по истинѣ велико и широко, ѣко вънѫтрь нѣмъ (и) пожираѫ ∴ b Разлнчъна бо и бечислъна сѫтъ видѣниѣ чл҃ка, питаѫщиихъ въ немъ, подобъно гадомъ ∴ c Богати и оубозии, въісоции и нисции, раби и господие ∴ 26. а Црьви ѣко въ пѫчинѣ житенстѣ прѣплаваѫтъ, въ нихъже спаѣѫтъ са вѣръиии ∴ b Диѣвола глетъ ѿврѫгаѥмъ ѥстъ ѿтъ црве, си рѣчъ попираѥмъ въ тѣхъ бо глава ѥго ѿтъсѣче са стъіими ∴ 27. Пищѫ глетъ таинѫѧ, ѣже въ врѣма даѥтъ са искѫщимъ ∴ 28. а Приѥмъше бо чл҃ци таинаа| рѫками, оутвръждаѣѫтъ [са] къ себѣ ѣко сѫща ∴ b Ѥгда бо бъ ѿвръзетъ ѫтробѫ своѫ, рѫкоѫ ѥго испльнѣѥтъ (са) всѣ тварь милости и благостъіна ∴

CIII. *Annot. ad psalm.* 25. а и ante се om. sin. sof. buc. — пространое sin. (sine и), и простран'ноѐ sof. -ноѥ buc. b и імъже sin. c животьнаа sin. sof. buc. 26. а корабли sin. -би sof. -бе buc. — прѣплаваѭтъ sin. -ѫть sof. -ють buc. b змъи sin. зміи sof. buc. — сь іже създа sin. сь ѥгоже сьз. buc. съ ѐгоже ѐси създаль sof. 27. к тебѣ buc., чаѭтъ sin. чѣѫть sof. — пиштѫ імъ sin. sof. дати п. buc. — въ бл҃го вр. sin. buc. въ врѣма sof. (εὔκαιρον). 28. а давъшю sin. д-шоу же buc., и om. sin. buc., ті съб. sof. sine имъ b отъвръзъшю же sin. sine же sof. buc. c благості sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 25. а житийскоѐ pog. -тѣнскоѥ buc. — вънатрь sof. — и пожироуѧ pog. -аѫ sof. -жираѥ buc. b бо om. pog. hab. sof. buc. — бес'числа sof. бечислъна pog. buc. — чл҃ча pog. buc. -чска sof. — питѣѫщиихь sof. питаѭщиихь pog. buc. — вь нихь pog. buc. (ἐν αὐτῇ). — стадом' buc. (δίκην ἑρπετῶν). c богатиі и оубозии sof. -ти и оу-зи buc. -ти и Ѹбози pog. (πλούσιοι καὶ πένητες). — высоци и низьции pog. высоци и низьцн sof. и низ'ци и высоци buc. — господниѥ pog. господи| buc. 26. а житийстѣ pog. ѥистѣи sof. -тѣисцѣи buc. — плаваѫщиѧ pog. -щѫѫ sof. -юще buc. (νηχόμεναι). b ѿврѫговаѐмь бо pog. -ѥмь buc. ѿвьрѫгаваѐмь бо sof. — ѿ цр҃квь pog. buc. -кве sof. 27. ищѫщим' pog., sof. add. а (τοῖς ζητοῦσι), дасть се нщ. buc. 28. а приимше pog. -мьше sof. -ѥмше buc. — са om. pog. buc. b ѫтробѫ своа sof. ютрибѫ pog. оутробоу buc. — са om. bon., reliqui habent, вьсѣка pog. въсѣ sof. вса buc.

Digitized by Google

са. Ѡвр҆ꙁшю же тебѣ рѫ҇ всѣкаа
и҆спльнат' са бл҃гости.

29. Ѡвраш'шоу же тебѣ лице и҆
въꙁмѫтѫта. | Отъи҆мешн дх҃ъ и҆хъ
и҆ і҆шеꙁнѫтъ. И҆ въ пръсть своѫ҆ въꙁ-
вратат' са.

30. Послешн дх҃ъ твои҆ и҆ съꙁиж҄ѫт'
са· и҆ ѡ҆бновиши лі҆це ꙁемли.

31. Бѫди слава гн҃ѣ въ вѣкы.
Въꙁвеселит' са гь ѡ҆ дѣлѣхъ свои҆хъ.

32. Приꙁираѥи на ꙁемлꙗ и҆ тво-
ра҆ ѥ҆ трасти са. Прикасаѥи са горах'
и҆ вьскоурат' са.

ржтъ са∵ [b]Отъвръꙁъшоу тебѣ рѫкѫ
всѣчъскаꙗ ∵ [c]Испльнатъ са бл҃аго-
стъі҆на ∵

29. [a]Отвраштъшоу тебѣ лице въꙁ-
матѫтъ са ∵ [b]Отънмешн дх҃ъ нхъ
н ншеꙁнѫтъ ∵ [c]И въ пръстъ своѫ
въꙁвратат̈ъ са ∵

30. Пос҃лешн дх҃ъ свои и҆ съꙁиж-
дѫтъ са ∵ Обновиши лице ꙁеми∵

31. [a]Бѫди слава гн҃ѣ въ вѣкъі∵
[b]Въꙁ҃веселитъ са гъ ѡ҆ дѣлѣхъ свои҆хъ∵

32. [a]Приꙁираѫ на ꙁем҃ꙗ твораи ѫ
трасти са ∵ [b]Прикасаѫ са горахъ и
въскоуратъ са ∵

---

29. [a]Ѥ҆гда҃ бо раꙁгнѣвавъ са бг҃ъ ѿвратитъ лице ѿтъ чл҃ка, ст҃рахомъ многомъ матетъ са чл҃къ ѥ҆ко ꙁеменъ ∵ [b]Съмрът(ь) гл҃етъ чл҃ка и всѣкомоу животъноу ∵ [c]Вѣст҃о ѥ҆ко въсприи҆метъ ꙁемлѣ ꙁемлꙗ ∵ 30. На въскр҃сениѥ мрътвъі҆хъ· кааждо бо дш҃а въспр҃ии҆метъ тѣло своѥ, ѥ҆коже нб҃са нова҆ и ꙁемлꙗ новѫ покажетъ творецъ ст҃ъі҆мъ∵ 31. [a]Ѥ҆дина бо слава҆ гн҃ѣ прѣбъі҆ваѥтъ непрѣложъна въ вѣкъі ∵ [b]Ѡ҆ къі҆ихъ дѣлѣхъ; ѥ҆же прѣславъ(но) съдѣла, да сп҃етъ чл҃ка ∵ 32. [a]Ꙁр҃ѣниꙗ҃ бо творъча ꙁемлѣ не тръ-пнтъ· ѡ҆баче ѥ҆ко ѥ҆вл҃ъшоу са хр҃оу ꙁемноѥ житиѥ страхомъ ѡбатъ са, ѥ҆ко хотꙗ ншеꙁнѫти ∵ [b]Диꙗ҃воле и бѣсѣхъ ѥ҆го· горъі҆ бо и тѣхъ книгъі҆ нарнчѫтъ. снхъ бо ѥ҆гда҃ коснетъ са и҆ ѥ҆дино прѣщениѥ, ѥ҆ко дъі҆мъ расходатъ са и и҆шаꙁаѭтъ ∵

CIII. *Annot. ad psalm.* 29. [a]отъвращьшю же sin. ·шоу же sof. buc. — вьꙁмоутет' се buc. [b]и҆ і҆счеꙁ. sof. buc. [c]своа҆ sof. свою buc. 30. посълеші sin. — і ante съꙁіжд. om. sin. и҆ ѡ҆бнов. sof. sin. — ꙁемлі sin. sof., in buc. hic versiculus abest. 31. вѣкъ sin. -кы buc. 32. [a]пріꙁіраѭ sin. -а҆ sof. -ѥи buc. — ꙁемліѫ sin. — творіꙗ sin. и҆ т-а sof. buc. — ѭ sin. а҆ sof. ю buc. [b]прікасаѭи sin. -ѥи buc. — sine и sin. — и҆ въꙁ'дымать са sof. buc.

Annot. ad comm. 29. [a]раꙁгнѣвае҃т са pog. buc. раꙁгнѣва҃ са sof. (ὀργισθῇ, vl. ὀργισθείς). — ꙁем҃ьнь pog. ꙁемень sof. н чл. ѥ҆ко ꙁемьнь buc. [b]всемоу pog. buc. — животномоу buc. [c]вѣсто pog. buc. sof. -тъ bon. 30. вьсприи҆млеть pog., свое҃ тѣло pog. sof. buc. — ꙁемлѫ pog. ꙁемлѣ нова sof. (γῆν καινήν). 31. [a]бывае҃ть pog. buc. прѣб. sof. [b]ѥ҆ко pog. ѥ҆коже buc. ѥ҆же sof. — прѣ-славно pog. sof. buc.: παραδόξως. — дѣла sof. pog. buc. 32. [a]твор'чѣ sof. — ꙁемльное҃ pog. buc.

33. Въспож гвн вь живоже моемъ. Пож боу моемоу, донДеже есмъ.	33. [a] Въспож гвн въ животѣ моемъ ∵ [b] Пож боу моемоу, донъдеже есмъ ∵
34. Да насладит' са емоу бесѣда моıа. Азъ же възвесела са ѡ гн.	34. [a] Да насладитъ са емоу бесѣда моıа ∵ [b] Азъ же възвесела са ѡ господи ∵
35. Искончажт' са грѣшници ѿ земла. И безакон'ници ıако не быти имъ. Благословестви дше моıа га.	35. [a] Исконъчажтъ са грѣшници wтъ зема ∵ ¦ [b] Беззаконници ıако не бъıти имъ ∵ [c] Блави дше моıа га ∵

CIV.

Pog.	Bon.
∵ Слава · алуиа ∵	Сла · аллоугиıа
Се тълкоует са ѹбо хвала живоумоу боу · сказаеть прочтво вѣр-	Се тълкоуктъ са оубо · хвала живоумоу боу · сказактъ же пррчъства

33. [a] Живъ бо сжи чкъ славословитъ ба · не сжщеи бо въ адѣ въсхвалатъ та, нь мъı живии блвимъ ба ∵ [b] Прѣстанетъ бо по смрътн ψаломъ, затворъшемъ са оустомъ члчкомъ ∵ 34. [a] Наслаждаютъ бо са въ събесѣдованиıемъ стъıхъ ∵ [b] Пррк глетъ, ѡ нихъже провъзгласилъ юстъ, ıако събъıшж са ∵ 35. [a] Бѣси ѿ земла, ıако хоу пришедъшѹ · глетъ же и грѣшнъıиж члкъı ѿ земла вѣрнъıихъ юже юстъ раи ∵ [b] Иже законоу не покарѣıжтъ са блтъноѡмоу ∵ [c] Iакоже wснованиıа ψалма, таковъ и вѣнецъ · въсъжде бо вѣрнъıи [бо] члкъ присно дшж на благовѣръствие канитъ ∵

— хотащıе sof. хоте buc. — исч. sof. нщ. buc. [b] дина(во)ла buc. — ты pog. sof. buc. (pro тѣхъ). — наричать sof. pog. -чють buc. — ıщѣзажть pog. ис'чѣзажть sof. исчезноуть buc.

Annot. ad psalm. 33. [a] въспоа sof. -ıж sin. -пою buc. (ᾄσω). [b] поа sof. -ıж sin. пою buc. — доıдеже sin. sof. дон'деже buc., есъмь sof. 34. [b] възвеселıж sin. -лю buc. 35. [a] исконьчѣжть са sof. скончч. buc. [b] и безак. sin. sof. [c] гѣ sin.

Annot. ad comm. 33. [a] сыи pog. сы sof. buc. — сжщии pog. buc. -еи sof. — иж sof. — живы pog. -віи sof. buc. — господа sof. buc. pog. [b] прѣста pog. sof. buc. (πέπαυται). — ψал'мь pog. -омь buc. — затвор'шимь се buc. — члчемь pog. -чкымь sof. члвчимь buc. 34. [b] о нихж събыша са pog. 35. [a] грѣшныа pog. sof. [b] блгтноумоу не покарѣжт са pog. не пок. бл. sof., in buc. haec comm. particula deest. [c] ѡснованиıе pog. buc. -е sof., таковы, ьсьже pog. вьзе buc. — благовѣрие pog. buc. благодарьствие sof. — канить: προτρέπει.

CIV. *Annot. ad titulum.* аллелоуѣьѣ sin. ал'лу sof. аллоуıа buc. — живомоу sof. buc. — са пророчьство sof. же пррчтво buc. — блвити присно господа sof. buc.

Digitized by Google

нымь· ꙗко альжни сѫть бл҃витн прнсно г҃а ∴ ψл҃ ∴ ·р҃д·

1. Исповѣдаите са гвн и прнзывайте има его. Възвѣстн̈те вь ꙗзыцѣхъ дѣла его.

2. Въспоите емоу н поите емоу. Повѣднте вс҃ѣ чюдеса его.

3. И хвалнте са въ нма ст҃ое его. Да възвеселнт' са срце нскѫщнимь г҃а.

4. Възнщѣте г҃а и ѹтврьднте са. Възнщѣте лица его вынѫ.

вѣрнъімъ. ꙗко алъжни сѫтъ прнсно бл҃тн г҃а ∴ ·р҃д·

1. [a] Исповѣдаите са гвн н прнзъіваите нма его ∴ [b] Възвѣстнте въ ѩзцѣхъ дѣла его ∴

2. [a] Въспоите емоу, поите емоу ∴ [b] Повѣднте вс҃ѣ чюдеса его ∴

3. [a] Хвалнте са въі-нма ст҃ое его ∴ [b] Да възвеселнтъ са срце нскѫщннмъ господа ∴

4. [a] Възъіщате г҃а н оутврьднте са ∴ [b] Възъіщате лица его въінѫ ∴

CIV. 1. [a] Оученне вѣрнъімъ ꙗко [ѡ]своиствънѣѥ всеѭ дшеѭ нсповѣдатн комоужадо грѣхъі своѩ н прнзъіватн въінѫ хрста ∴ [b] Людемъ ѥврейскъімъ повелѣваѥтъ дх҃ъ· повѣднте, сѫтъ, ѩзкомъ, ѥлнко створн вамъ б҃ъ ∴ 2. [a] Людне, рече, вѣрнин поите бвн, ꙗко спенн бмъ ∴ [b] Ѥлнко чюдесъ створн нзбравъ ѩзкъі х҃ъ ∴ 3. [a] Въінма бо хво н хвалѫ н блгостъ нмѫтъ жзцн вѣровавъшен ∴ [b] Ѥлнко бо дѣлъі благъінмн нщѫтъ г҃а, снн веселатъ са бжн(е)ѩ помощнѫ· нарнцаютъ же ѩзкъі, ꙗко нскашѫ н ѡбрѣтѫ ∴ 4. [a] Нщѫщен бо г҃а всеѭ дшеѭ, всеѭ снлоѭ оукрѣплѣѭтъ са на врагъі, н чювествънъіѩ н разоумнъіѩ ∴ [b] Съде дх҃ъ ст҃ъі повелѣваѥтъ ѩзчъскъімъ людемъ, да всѣмъ срцемъ свонмъ ѡврататъ са къ г҃оу н възъіщѫтъ славѫ лица ѥго ∴

CIV. *Annot. ad psalm.* 1. [a] ꙗзыцѣхъ sin. ѩз. sof. 2. [a] і поите sin. sof. buc. [b] post повѣдіте sin. add. въ всѣхъ людехъ, in sof. buc. haec absunt. 3. [b] нскѫщнихь sof. -оущнмь buc. — г҃ѣ sin. 4. [a] възищѣте г҃ѣ sin. -щате г҃а sof. buc. [b] възищѣте лицѣ sin. -ате лица sof. buc. — внѫ sof.

Annot. ad comm. 1. [b] оученне pog. buc. -е sof. (προτροπή). — своиствьнѣ pog. buc. своиствьнѣе sof. (προθύμως). — н ante всеѭ add. pog. buc. — своѩ pog. -ѫ sof. -- хрїста sof. [b] евр-скыимь pog., рече pog. sof. buc. (pro сѫтъ bon.), ѩз. pog. — ѥлн buc. 2. [a] рече om. pog. sof. buc. — вѣрный pog., melius вѣр'нии sof. buc. — поите рече pog. sof. buc. — бвн in reliquis abest, qui hoc loco вынѫ scribunt. [b] сьтворн чюдесь pog. buc. ч. сът. sof. — ѩз. pog. ѧ. sof. (semper ita). — хрїстось sof. 3. [a] блгть pog. sof. buc. — нмать ѧз. sof. [b] сн pog. sof. buc. — бжнеѧ радостниѧ pog. -ѧ -ѫ sof. б. р. buc. — нскаша pog. -ж sof. 4. [a] нщѫщи pog. -ен sof. buc. — всеѩ pog. — н всеѫ снлоѭ pog. buc. sine н sof. — н чювныѩ pog.

Digitized by Google

5. Поманѣте чюдеса его ꙗже ство-
рн. Днвеса н сѫдбы оустъ его.
6. Сѣма авраамле рабн его. Снн
нꙗкωвлн нзбьраннн его.
7. Тъ гь бь нашь. По вен земн
сѫдбы его.
8. Поманѫ въ вѣкы завѣть свон.
Слово еже заповѣда въ тысѫщѫ родъ.
9. Еже заповѣда авраамоу | н клат-
вѫ своѭ нсаакоу.

5. [a] Помѣнѣте чюдеса его ꙗже ство-
рн ∴ [b] Днвеса н сѫдъбы оустъ его ∴
6. [a] Сѣма авраамле рабн его ∴ [b] Снове
нꙗковлн нзбраннн его ∴
7. Тын гъ бъ нашъ, сѫдъбы его
по всен земн ∴ |
8. [a] Помѣнѫ въ вѣкъ завѣтъ свон ∴
[b] Слово еже заповѣда въ тнсѫщѫ родъ ∴
9. [a] Еже завѣща авраамовн ∴ [b] Н
клатвѫ своѫ нсаковн ∴

---

5. [a] Къ нлю слово, сн рѣчъ помннанте оубо, ѥлнко бъ съ(тво)рнлъ ѥстъ ∴ [b] Ѥлнко
днвесъ створн бъ ω васъ, ѥлнко сѫдобъ створн въ ꙗзыцѣхъ, н не разоумѣсте ∴ 6. [a] Сѣма
оубо авраамле н рабы бжнѭ глетъ, вѣровавъшѫѭ ω нихъ ∴ [b] Снове нꙗковлн людніе
вѣрннн сѫтъ · нꙗковъ бо сказаѥтъ са хъ, того же снове нзбранънн ѩзыцн сѫтъ ∴
7. Въсѫдоу бо по земн слышанъ бысть законъ блгодѣтн ∴ 8. [a] Нже къ авраамоу
нсаакоу нꙗковоу глетъ, н сего радн прнбрѣже ѩ въ всѣхъ скръбехъ нхъ ∴ [b] Ха на-
рнцаѥтъ, ѥгоже по тнсѫщѫ родъ ꙗвн бъ н ωцъ ∴ 9. [a] [b] Нстын оубо по плътн (ꙗвнтн
са) хъ прѣжде вѣкъ свѣща ∴

---

buc. -ъстъв'ныꙗ sof., раз-ныꙗ pog. -ꙗ sof. [b] з'де buc. — ꙗзычнымь pog. buc. ꙗ-ъскымь sof.
— къ гн sof. кь боу buc. — вьзыщ. pog. възнщ. sof. buc. — славы pog. sof. buc.

CIV. *Annot. ad psalm.* 5. [a] помꙗнѣте sin. — сътворн sin. [b] дів. его sin. sof. buc.
6. [a] рабы buc. [b] сні sin. снн sof. снове buc. — ізбъраніі sin. -браннї sof. -н'ннн buc. 7. тъ
sin. sof. ть buc. — по в. з. с. его sin. sof. buc. 8. [a] въ вѣкы sof. buc. [b] заповѣдѣ въ тысѫщи
рода sin. заповѣда вь тысащѫ родь sof. завѣща вь тысоуща род' buc. 9. [a] заповѣда sof.
нже завѣща buc. — авраамоу sin. buc. аврамовн sof. [b] своꙗ sof. — нсаакоу sin. buc. -овї sof.

Annot. ad comm. 5. [a] ѥлнко бь pog. ѥлнко вы бь buc. ѥлнко вы бъ sof. — in сътворнлъ
bon. omis. syll. тво. [b] дївеса sof. buc. (ἐτερατούργησεν). — бь сътворн pog. buc. сътв. бъ sof.,
ω ва pog. sof. buc. насъ bon. — сѫдьбы sof. сѫдьбь pog. buc., бь вь ѩз. buc. 6. [a] н ante рабы om.
pog. buc. habet sof. — бжніꙗ pog. -ꙗ sof. — вѣровавшаꙗ pog. -ѫѭ sof. [b] то же sof., нзбранн
ѩз. pog. -н'нн buc. -нїн ꙗз. sof. 7. земли pog. sof. buc. — н блгть pog. sof. buc. 8. [a] еже
sof., н нсаакоу pog. н їсакоу sof. buc., н їак. sof. buc. — прнбраже ꙗ pog. прнбрѣже ѥ buc.
прнзрѣ ꙗ sof. (περιεποιήσατο). [b] по тысѫщи родь pog. -ащн родь sof. тысоуща роди buc. —
ꙗвн pog. buc. (ὃν μετὰ χιλίας γενεὰς ἐφανέρωσεν). 9. [a] нстын bon. нсты pog. sof. есть buc. sunt
lectiones corruptae, graece: ἐξ αὐτῶν (sc. γενεῶν) нс тѣхъ (нзъ тѣхъ) verti debebat. — ꙗвнтн

Digitized by Google

10. (Н) постави иӕковоу въ повелѣнию. Н ико въ завѣть вѣчень.

11. Гла· тебѣ дамъ земла ханаанж. Нӕже достоаниа вашего.|

12. Зане бѣша мало чиcло. | Немнози пришлци в нен.

13. Н прѣидж ѿ ӕзыка въ ӕзыкъ| Н ѿ црства въ люди ины.

10. ᵃН постави иӕковоу въ повелѣнїи ∴ ᵇН илеви въ завѣтъ вѣчень ∴

11. ᵃИлю тебѣ дамъ зема ханаанскж ∴ ᵇӔже достоӕниӕ вашего ∴

12. ᵃЗане нхъ бѣ ма|ломъ чнсломъ∴ ᵇНемнози пришелъцн въ нен ∴

13. ᵃПрѣидошж wтъ жзкъ въ жзкъ∴ ᵇН wтъ црвниӕ въ люди инъї ∴

10. ᵃДѣвж бцж глетъ· ѿ аврамѣ бо (н) исакова (н) иӕковлѣ рода юстъ. клатъ (бо) са и не раскаӕ са ∴ ᵇРазоумнwмоу илю юже юстъ хъ· въ вѣкъ бо вѣкомъ прѣбъїважтъ непоавнжнмъї дѣвнчъскъїж таннъї ∴ 11. ᵃДѣвж бцж глетъ· земѣ бо и та wбѣщанниӕ нарицаютъ са. ханаанъ бо сказаютъ са разоумѣнию, ѿ т(о)ж же разоумъ чкомъ данъ бъїстъ ∴ ᵇӔжьство достоӕнниӕ юстъ wбъдръжанию· вѣровавъшен бо ѿ илѣ наслѣдовашж ба ∴ 12. ᵃЗѣло бо бѣшж илътн мнози иногда прн жзцѣхъ и прѣвъзнесошж са паче всѣхъ ∴ ᵇНа земи wбѣщанниӕ чювествънѣн, и на разоумнѣн же паче, ӕко невѣрни ∴ 13. ᵃПо срѣдѣ бо жзкъ надѣахж весъ пакости· паче же ѿ ӕзка

са хс pog. sof. ӕвн се хь buc. (gr. ὤφθη, vl. ὀφθῆναι), in bon. om. ᵇ вь вѣкь pog., сьвѣща pog. съв. sof.

CIV. *Annot. ad psalm.* 10. ᵃ повелѣнье sin. (sine въ) їаковові въ -нне sof. ниакwвоу вь п-ню buc. ᵇ исрлю sof. излю buc. — вѣчьнь buc. 11. ᵃ глиж sin. гла sof. глю buc. (male bon. илю). — земляж ханановж sin. -а ханаана sof. -ню buc. ᵇ аже sof. (σχοίνισμα), еже buc. — достоѣньѣ sin. 12. ᵃ бъїшиа мало числомъ sin. бѣшж м. ч. sof. беше маломь ч. buc. ᵇ вь неі sin. 13. ᵃ и прѣидж sin. sof. -доше buc. — отъ ӕзъїка вь ӕз. sin. ѿ аз. sof. юз. buc. ᵇ вь люді sin.

Annot. ad comm. 10. ᵃ и їсакова ї иак. рада pog. исаакова и иак. buc. ї їсаковлѣ ї їак. of. — клать бо са pog. sof. buc. — раскаа pog. sof. -каю buc. (sine са). ᵇ разоумноумоу pog. -номоу sof. buc. — илю pog. исрлю sof. излю buc. — бо вѣка pog. sof. buc. (τοῦ αἰῶνος). — прѣбываеть pog. buc. (μένει). — непостижнмы двыче buc. неподвижнмж дѣвнча pog. -жнмы двычъскыа т. sof. (ἀσάλευτα τὰ τῆς παρθένου μυστήρια). 11.ᵃземлѣ pog. sof. buc. — wбѣщ. и та sof. нарнчет' са pog. sof. buc. — ѿ тоиа же pog. -а же sof. ᵇ жжьство pog. аже sof. юж'ства buc. (σχοίνισμα).— нас-ша pog. -шж sof., male наслѣдоваахше buc. (ἐκληρονόμησαν). 12.ᵃ зѣло pog. buc. зѣло sof. — бѣша pog. -ж sof. бѣахоу buc. — иилнтѣне pog. исрльтѣне sof. buc. — п. аз. pog. вь юз. buc. — прѣвьзнѣса са pog. -въз'- sof. прѣвьзнесе се buc. ᵇ земли pog. sof. buc. — чювьнѣи pog. -ъствнѣи sof. buc. — невѣрнии pog. buc. вѣр'нїи sof. (ὡς ἄπιστοι), нев-нъї bon. 13. ᵃ аз. идѣхж

Digitized by Google

14. Не ѡстави чл҃вка ѡбидѣти и҆хъ. И҆ ѡбличи въ нихь цр҃а.

15. Не прикасаите са хр҇тѣхъ мои҆хъ. И҆ ѡ҆ прр҃оцѣхъ моихъ не лѫкав'ноуите.

16. И҆ призва гладъ на ꙁемлꙗ. Вьсе ꙋтвръженїе хлѣбьное сътре.

17. Посла пр҃ѣ ним' чл҃ка. Въ работѫ проданъ бꙑстъ и҆ѡсифь.

14. [a] Не ѡстави чл҃ка ѡбидѣти ихъ ⁘ [b] И ѡбличи в нихъ цр҃а ⁘

15. [a] Не прикасанте са хрьстѣхъ моихъ ⁘ [b] И ѡ прр҃цѣхъ ми|хъ не лѫкавноуите ⁘

16. [a] Призва гл҃а на ꙁем҃а ⁘ | [b] И вѣсько оутвръженї|е хлѣбно истре ⁘

17. [a] Посла пр҃ѣд ними чл҃ка ⁘ [b] Въ работѫ пр҃данъ бꙑстъ и҆ѡсифъ ⁘

июденска въ ѧꙁкꙑ вѣровавъшѫѧ слово прѣиде ⁘ [b] Цр҃во бо и҆лѣво и с҃лава прѣиде въ ѧꙁкꙑ вѣровавъшѫиѧ ⁘

14. [a] Никоглиже бо не ѡставі бъ ѡбидѣти комоу и҆лѣ· тои же неразоуменъ ѡ всѣхъ бꙑстъ ⁘ [b] Многꙑ бо цр҃а и҆лѣ ради иꙁби и҆ потрѣби· глаголетъ же бѣсꙑ, иже царьствовахѫ чл҃комъ ⁘ 15. [a] Цр҃а люд҃ъскꙑѧ гл҃етъ и҆елико помаꙁаеми бѣахѫ· раꙁоумѣи же вѣрнꙑѧ, и҆елико хрьꙁмож помаꙁаѫтъ са кр҃щенниѧ ⁘ [b] По что ꙁлѣ гл҃ете прр҃комъ; ѡ себѣ не гл҃атъ, нъ богъ и҆естъ гл҃аголаи въ нихъ ⁘ 16. [a] На ꙁемлꙗ и҆егупетъскѫ гладъ хлѣбънꙑ, нъ раꙁоумънꙑ гладъ на чловѣкꙑ ⁘ [b] И чювествънааго и раꙁоумнааго· ни сего бо имѣахѫ ни ѡного ѡбрѣтаахѫ ꙁа невѣрьствие свое ⁘ 17. [a] Хр҃а

sof. — беꙁ' sof. — ѿ июд. ѩꙁ. pog. ѧꙁ. въ ѧꙁ. sof. buc. — вѣровавшаꙗ pog. -ѫѧ sof. [b] вь ѩꙁ. вѣровавшаꙗ pog. ѧꙁ. -ѫѧ sof.

CIV. *Annot. ad psalm.* 14. [b] о нихъ sin., цара sof. 15. [a] хрїстѣхь sof. помаꙁаныи buc. 16. [a] и҆ приꙁ. sof. buc., male гласъ sin. — ꙁемлѭ sin. [b] вьсе оут-нье хлѣбьное сътрь sin. въсѣко sof. (sine и), всако buc., хлѣбное sof. -ное buc., сътре sof. buc. 17. [a] посъла sin. [b] въ раба sof. вь рабь buc.

Annot. ad comm. 14. [a] никогдаже pog. buc. никъгдаже sof. — ѡслаби pog. sof. buc. (συνεχώρησεν). — ть же pog. buc. тъ же sof. [b] люди pro ради male buc., иꙁбави pog. buc., recte иꙁ'би sof. (κατέαξε). 15. [a] людьскꙑѩ pog. -ѧ sof. — бꙑвахѫ pog. sof. buc. — вѣр'нꙑѩ pog. -ѧ sof. — мастиѫ pog. -ю buc. хрїꙁ'мож sof., buc. male помают' се. [b] гл҃еть pog. buc., melius гл҃ете sof. — нѫ sof., quae post нь sequi debebant in buc. omissa. 16. [a] ꙁемѧ pog. sof. — егупетьскѫѫ sof. buc. — гладь pog. sof. buc. (male bon. гл҃етъ). — хлѣбьныи pog. -ны sof. buc. — нѫ sof. — раꙁоум'ныи sof. buc. — чл҃кь pog. чл҃кы sof. buc. (ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους). [b] и quod чювнааго in pog. praecedere debebat, per ч exaratum, и чювнаго buc. и҆ чювьствнаго sof. — бо om. buc., невѣрие pog. sof. buc. (buc. sine свое). 17. гл҃еть pog. sof. buc. — бо бѣ емоу pog. buc. же бѣ емоу sof. — гладь pog. buc. глада sof. — строѫ pog. -ѧ sof. творе buc. (διοικῶν). — мѫд-ѧ sof. [b] братрїѧ sof. (sed р erasum relictis vestigiis), июды pog.

Digitized by Google

18. С'мѣрнш҄ѫ въ ѡковеⷯъ но҃зѣ ѥго. Желѣзо пронде д҃ша ѥго.

19. Дондеже пронде слово ѥго. Слово г҃не ражьже н.

20. Посла ц҃рь н разрѣшн н. Н кназа н людемь нспоустн.

21. Поставн н г҃а домоу своѥмоу. Н кназа всемоу стажанню своѥмоу.

22. Да наѹчнть кназа ѥго ꙗко сам' са. Н старца ѥго оумждрнть.

18. ᵃ Съмѣрнш҄ѫ са въ ѡковаⷯъ нозѣ его ∴ ᵇ Желѣзо пронде доушѫ его ∴

19. ᵃ Дондеже прондетъ слово его ∴ ᵇ Слово г҃не раждеже н ∴

20. ᵃ Посла ц҃ръ н разрѣшн н ∴ ᵇ Къназа людемъ | нспоустн ∴

21. ᵃ Поставн г҃на домоу своемоу ∴ ᵇ Н кназа всемоу стажанню своемоу ∴

22. ᵃ Да наоучнтъ кназѫ его ꙗко н сам҃ са ∴ ᵇ Н ст҃аръцѫ его оумѫдрнтъ ∴

г҃латъ · ѡбразъ же ѥмоу бѣ нѡснфъ въ ѥгѵптѣ, гладѣ ст҃роѭ мѫдростнѭ ∴ ᵇ Ѡбразъ
бо бѣ х҃въ, нже п҃роданъ бꙑстъ ѿ юдꙑ · тако н ѡнъ вѣкоупѣ ѿ братнѫ ∴
18. ᵃ Съвазавъше бо нсоуса ведошѫ ∴ ᵇ Нѡснфъ ножа гонезе · х҃ъ лѫщеѭ въ ребра
проводенъ бꙑстъ ∴ 19. ᵃ Нѡснфоу слово ѡ сънѣⷯъ, х҃оу слово ѡ҃че · се ѥстъ с҃нъ мон въз-
любенꙑ ∴ ᵇ Нѡснфа разгрѣꙗ прѣмѫдрост҃ъ б҃жнꙗ · х҃а прославн слово ѡ҃че ∴ 20. ᵃ Нѡснфа
фарао, а х҃а нродъ ∴ ᵇ Нѡснфа трѵстатъ ц҃ръ, а х҃а пнлатъ ∴ 21. ᵃ Фараѡ нѡснфа
своѥмоу домоу · х҃ъ ц҃рвн бꙑстъ г҃ъ ∴ ᵇ Нѡснфа фараѡ земн своѥн · х҃ъ всен тварн ц҃ръ
бꙑстъ ∴ 22. ᵃ Нѡснфъ кназѫ фараѡна, г҃ъ оученнкꙑ кназѫ пост҃авн по всен земн ∴

CIV. *Annot. ad psalm.* 18. ᵃ male вꙑмѣрішꙗ sin. (sine сꙗ), recte смѣрнш҄ѫ sof. -ше buc. (sine са): ἐταπείνωσαν. — оковеⷯъ sin. wковѣⷯь buc. ᵇ д҃ша sin. buc. (recte), д҃шѫ sof. (ἡ ψυχή). 19. ᵃ дондеже buc., проіде sin. прнnде buc. (μέχρι τοῦ ἐλθεῖν). 20. ᵃ посъла ц҃рѣ sin., recte ц҃рь sof. buc. ᵇ кънꙗзѣ sin. -за sof. -за buc. — post нспоустн sin. add. і, ita et sof., н wставн н buc. 21. ᵃ н г҃а sin. г҃а (sine н) sof. н г҃на buc. (αὐτὸν κύριον). ᵇ кънꙗзѣ sin. -за sof. -за buc. — сътꙗж-ꙁю sin. стѫж-їю sof. 22. ᵃ наоучнтн buc., кънꙗзꙗ sin. -за sof. — ѣко самъ сꙗ sin. sof. buc. ᵇ старьцꙗ sin. -а sof. — оумодрітъ sin. оумоудрнтн buc.

Annot. ad comm. 18. ᵃ вѣсꙗ pog. sof. вѣдоше buc. ᵇ х҃с же pog. х҃ь ѥже buc. же om. sof. — вь ребра льщеѭ проб. бысть pog. вь р. лоущею водень б҃ы buc. лѫщ. пр. б. въ р. sof. 19. ᵃ Іwсїфоу pog. sof. buc. -фъ bon., сь pog. buc. съ sof. — възлюблены pog. -лень buc. възлюбены sof. ᵇ раз'грѣ pog. -грѣꙗ buc. раждеже sof. — б҃жнꙗ прѣм. pog. buc. пр. б. sof. — слово om. pog. buc. о҃че слово sof. 20. ᵃ ѿс. фараѡ pog. -ѡнь sof. -wнь buc. — х҃а же pog. buc., sine же sof. ᵇ трь-стать pog. buc. трїстать sof. (ὁ τριστάτης). 21. ᵃ фараѡ pog. -ѡнь sof. -wнь buc. — х҃с же pog. buc. же om. sof. — господь sof. ᵇ фараѡ pog. -ѡнь sof. -wнь buc. — землн pog. sof. buc. — а х҃с pog. buc., sine а sof. 22. ᵃ кназа pog. sof. — фараѡша pog. -ѡна sof. -wнѥ buc.

Digitized by Google

23. И вьниде иль въ егупеть. И-
іаковъ приде въ землѧ хамовѫ.
24. И въздрасти люди своѧ ѕѣло.
И укрѣпи ѧ паче врагъ ихъ.
25. Прѣврати срце свое възнена-
видѣти лю его. Льсть створити в ра-
бѣ ег. |
26. Посла мосеа раба своего. Аро-
на егоже избра себѣ.

23. [a] И вънидє иль въі-єгуптъ ∵
[b] Иѥквъ придє въ зема хамовѫ ∵
24. [a] И възрасти люди своѫ ѕѣло ∵
[b] И оукрѣпи ѫ па|че врагъ ихъ ∵
25. [a] Прѣврати срце свое възнена-
видѣти люден его ∵ [b] И лъстъ ство-
рити въ рабѣхъ. его ∵
26. [a] Посла мосеѧ раба своего ∵ [b] И
арона егоже избра себѣ ∵

---

[b] Иосифъ старъцѫ фараѡна ѡбративъ разоумно · хъ прркъі оумѫдривъ своими таинами ∵
23. [a] Чювествънъі иѡсифа ради · а оумнъі ѥже ѥстъ хъ, и тои иѡсифа ради. иль бо
видѣниѥ бжиѥ сказаетъ сѧ ∵ [b] Чювествънъі иіаковъ въ ѥгипетъ, ѥко и тъ съгрѣ-
ваѥ · разоумнои въ тваръ ѥко съгрѣавъшѫ сѧ грѣхомъ ∵ 24. [a] Иѡсиф(ъ) люди ѥвре-
искъіѫ, хъ люди ѩзъічъскъіѫ ∵ [b] Люди ѥврєнскъіѩ паче ѥгуптѣнъ · хъ люди ѩзъчъ-
скъіѩ паче демонъ ∵ 25. [a] Ѥгуптѣнемъ срце прѣложи, да възненавидатъ люди
єврєнскъіѫ · ѩзкомъ срь|ца такожде прѣложи, да възненавидатъ бѣсъі ∵ [b] Лестиѩ
бо жидове ѥгуптѣнъі испровръгѫ, а ѩзъіци испровръгѫ бѣсъі ∵ 26. [a] Мосии бо ѡбразъ

хс pog. sof. buc. — оученикы sof. pog. buc. -къ bon. — кнѧза pog. sof. — поставль pog. sof. поставии buc. (χαταστήσας). — земли pog. sof. в'селенѣи buc. [b] старца pog. -ьца sof. — фараѡша pog. -она sof. -ѡниѥ buc. — ѡбрати pog. sof. buc. (ἐπέστρεψε). — таинами pog. sof. buc. (σοφίσας τὰ ἑαυτοῦ μυστήρια), bon. таинъі.

CIV. *Annot. ad psalm.* 23. [a] вь єьптъ sin. егупеть sof. ѥгупъ buc. [b] і иѣковъ sin. — пришельствова sof. -шьл- buc. — землѩ sin. -ла sof. 24. [a] въздрасті sin. sof. вьзр. buc. — своѩ sin. -а sof. [b] окрѣпі ѩ sin. оук. а sof. оук. ихь buc. 25. [a] люди sof. buc. [b] лестъ sin. лъсть сътв. sof. buc. (sine и). 26. [a] посъла мосѣа sin. п. мос'еа sof. мωусеа buc. [b] арона sine и sin. аарона sof. buc.

Annot. ad comm. 23. [a] чювьныи pog. buc. -ъстъвны sof., оумьныи pog. buc. -ны sof. — и ть pog. buc. и тъ sof. [b] чювьныи pog. buc. -ъстъвны sof. — егупть pog. ѥ- buc. -vпеть sof. — то згрѣваѥмъ bon. и іако и ть сьгрѣваѫ pog. sof. и ѥко и ть сьгрѣіав'шеѥ се buc. (χαὶ αὕτη θερμαίνουσα). — разоумно и pog. sof. buc., sed graece: ὁ νοητὸς τῇ κτίσει, quare разоумныи exspectabamus. — и ante ѥко pog. sine и sof. buc. — съгрѣвша сѧ pog. съгрѣавьшѫ сѧ sof. сьгрѣіав'шеѥ се buc. (θερμανθείς, vl. θερμανθεῖσα). 24. [a] еврейскыѩ pog. -а sof. — ѩзычьныѩ pog. buc. а-чъскыа sof. [b] еу-а pog. sof. — іа-ныѩ pog. buc. а-ьскыа sof. 25. [a] егуптѣномь pog. ѥг. buc. -немь sof., еурейскыихь pog. евр. sof. buc., ѩз. pog. а. sof. [b] льстиѩ pog. buc. лъстіа sof. — егуптѣни pog. buc. sof. — а аз. sof. buc. 26. [a] мωуси pog. buc. мос'и sof. — вь ѡбразь

Digitized by Google

27. Положи в нихъ словеса знаменині своихъ. И чюдесь своихъ въ земли хамовѣ.

28. Посла т'мж и мрьче. Зане разгнѣваша словеса его.

29. Прѣврати воды ихъ въ кръвъ. изморі рыбы ихъ.

27. ᵃПоложи в нихъ словеса знамени своихъ ∴ ᵇИ чюдеса своя въ земи хамовѣ ∴

28. ᵃПосла тъмж и мръче ∴ ᵇЗане прогнѣвашж словеса его ∴

29. ᵃПрѣврати рѣкъі ихъ въ кръвъ ∴ ᵇИзби ръібъі ихъ ∴

хоу бъістъ · тои бо рождень и въ крабицж въложенъ бъістъ, а хъ такожде въ іаслехъ положенъ бъі ∴ ᵇДха стааго · аронъ бо дхъ съказаетъ са. сиꙗ бо людемъ послана бъіста, хъ и дхъ его, людемъ вѣрнъімъ іжже изволиста ∴

27. ᵃМосеомъ и аршномъ знамениꙗ іаже бъі-егуптѣ · хмъ знамениꙗ пришествиꙗ его людемъ вѣрнъімъ ∴ ᵇТоу бо чюдеса створиста шнꙗ · хъ же въ разоумѣние іжзкъ, хамъ бо разоумѣние съказаетъ са ∴ 28. ᵃТогда егуптѣнемъ · знаменаваше бо еже при распатии хотѣаше бъіти ∴ ᵇВъсжмнѣаста бо са мосии и аронъ іакоже при крьстѣ апли ∴ 29. ᵃТогда егуптѣнемъ рѣкъі въ кръвъ прѣложи, да знаменаетъ кръвъ, ишедъшжж из ребръ хвъ ∴ ᵇТогда въ рѣкахъ египетъскъіхъ, въ рѣцѣ же бечестниꙗ бѣси іако дроугъ дроуга снѣдажтъ, изморі кръвиж хвож ∴

pog., reliqui sine вь. — ть pog. buc. тъ sof. — и ante вь кр. om. pog. sof. buc. — крабиицж pog. sof. крабицоу buc. — такожде pog. sof. buc. omiserunt, cuius locum рождь са ib. obtinet. ᵇ стго sof. buc. — аарюнь sof. buc. — сиꙗ sine бо pog. sof. buc. — быстe pog. sof. -ста buc. — іаже pog. аже sof. еже buc., изволисте pog. sof. -ста buc.

CIV. *Adnot. ad psalm.* 27. ᵃз-ни-ій sof. -нии buc. ᵇ чюдесъ своіхъ sin. sof. buc. — вь земли sin. sof. buc. 28. ᵇ прогнѣвашꙗ sin. buc. раз'гнѣвашж sof. 29. ᵃ водъі sin. sof. buc. — кровъ sin. кръвь sof. buc. ᵇ і изьі sin. изьмори sof. buc.

Adnot. ad comm. 27. ᵃмwсеwмь pog. мос'сеомь sof. мwусеw buc. — еже pog. іаже sof. buc. — вь ег-тѣ, пришьствиꙗ pog. buc. ᵇ створисте pog. сь-ста buc. твористе sof. — вь разоумѣнии pog. sof. -ние buc. — male храмь pog. buc., recte хамь sof. (χὰμ γάρ). 28. ᵃегуп'тѣномь pog. ег. buc. тъгда -немь sof. — знаменааше pog. -наше buc. -навааше sof. — бо om. sof. habet buc. — іаже pog. buc. еже sof. — хотѣахж pog. buc. -ѣаше sof. ᵇ въсжмнѣсте pog. вьс'съмнѣсте sof. вьсоумнѣста buc. — мос'и sof. мwуси buc. — и апли pog. buc. 29. ᵃегуп'тѣномь pog. ег. buc. тъгда -емь sof. — изьшедьшжж sof. buc. ишьшаꙗ pog. ᵇ тъгда sof. — егупетьскахь pog. sof. егупьт'скыхь buc. — бечьс. sof., бѣсы pog. sof. buc., снѣдаꙗща pog. сн-жщж sof. сьнѣдающе buc. (ὡς ἀλληλοφάγους). — кръвиꙗ хвоꙗ sof.

Digitized by Google

30. Въскыпѣ ꙁемлѣ ихь жабами. Въ скровищиихъ црихъ.

31. Рече и придѫ ѱиꙗ мхы. | И мъшица вь вса прѣдѣлы ихъ ⁘

32. Положи дъжда ихъ градъ. Ѡгнъ попалѣꙗщь вь ꙁемли ихь.

33. Иꙁби виноградиѥ ихь и смок'виниѥ их'. | И створи всѣ дрѣва прѣдѣлы ихъ.

30. [a]Въскъіпѣ ꙁемѣ ихъ жабами ⁘ [b](Въ скровищих црих ⁘)

31. [a]Рече и придошѫ песнѫ моуъі ⁘ | [b](и моушице) въ вса прѣдѣлъі ихъ ⁘

32. [a]Положи дъждѫ ихъ въ градъ ⁘ [b]Огнъ попалѣѭщъ въ ꙁеми ихъ ⁘

33. [a]Иꙁби виноградъі ихъ и смоквї их ⁘ | [b]И сътре вьсѣко дрѣво прѣдѣлъ ихъ ⁘

30. [a]Тогда ѥгипетъскаа ꙁемлѣ животъі мръꙁкъі ꙗко и ꙁемънѫѫ мѫдростъ мръꙁъкааго грѣха ⁘ [b](Ни ложа бо царъскаа праꙁдна бѣахѫ жабъі ⁘) 31. [a]Оудобъ гъібънѫщаа и гнѫснаа животънаа ⁘ [b]Хоудаа и мала животнаа, да| раꙁоумѣѭтъ ꙗко и тѣми можетъ бъ брати · да ꙗвитъ имъ, ꙗко высоко мѫдръствоужщиѥ малъіими животнъі смѣришѫ са ⁘ 32. [a]Неѿтъметенъ гнѣвъ и неоубѣженъ ⁘ [b]Да попалитъ ихъ вьсе ꙁемноѥ житие ⁘ 33. [a]Тогда оубо ѥгупетъскъіѩ, пр(ѣ)иде же въ люди ѥврейскъіѩ врѣдъ · виноградъ бо ихъ просмради, да таинъіимъ виномъ не ѡблажѫтъ са · и смоквие же въкоупѣ, да не насладатъ са сладостиѫ ꙁакон'нѫ ⁘ [b]Ѿтънели бо хъ ꙗви са, вси идоли стръшѫ са дрѣвѣнии по всеи ꙁеми, и се бѣ ꙁнамениѥ ⁘

CIV. *Adnot. ad psalm.* 30. [a]ꙁемлѣ sin. sof. buc. [b]црь іхъ sin. цре ихь buc. црихь sof. (τῶν βασιλέων αὐτῶν). 31. [a]прідѫ пьсъıа sin. пр. песіа sof. приидоу пьсниѥ buc. [b]и мъшицıа sin. -а sof. мышице buc. (in bon. и моушице supra rasuram posteriore manu add.). 32. [a]дъждıа ıмъ градъ sin. дъждъ ихь градь sof. дьже ихь вь градь buc. (τὰς βροχὰς αὐτῶν χάλαζαν). [b]ꙁемлı sin. sof. buc. 33. [a]ı иꙁвı sin. sine и sof. buc. — смокъвиньѣ sin. с'мок'віиїе sof. смок'ви buc. [b]ı истръ (καὶ συνέτριψε) вьсе sin. и сътръ въсѣко sof. и сьтрь всако buc.

Adnot. ad comm. 30. [a]тъгда sof. — мрьꙁьскыми buc. — ꙁемлънѫѭ pog. -ѫѫ sof. -ною м-стню buc., expectabamus nominativum. — мрьꙁьскааго pog. -ꙁкааго sof. buc. [b]црскаа pog. sof. buc. — праꙁдиъі bon. -а sof. buc. pog. — бѣахѫ pog. бѣхѫ sof. buc. — жабь pog. sof. жабы buc. add. гыбноущаа (gr. εὐχαίρουν ἀπὸ τῶν βατράχων). 31. [a]оудобь сыгнѫщаа (sic) и гнꙋсьнаа pog. (ꙋ ex ѫ factum), оудоблъ гыблащаа и гнѫс. sof. оудобь гыбноущаа и гноуснаа и жив. buc. (εὐάλωτα καὶ συχαντὰ ζῶα). [b]хоудаа, малаа sof. — высока мѫдръствоужще sof. высокомѫдроующе pog. -юще buc. — животьными pog. sof. buc. — см-ша pog. buc. -шѫ sof. 32. [a]се pog. male pro не, uti alii; ѿметьнь pog. buc. -тень sof. — неоубѣжьнь buc. (ἀπαραίτητον ὀργὴν ἄφυκτον). [b]ꙁемльное pog. buc. -мное sof. 33. [a]тъгда sof., male приде bon., recte прѣиде pog. sof. buc., in bon. inter въ et люди haeret vocabulum смради, quod ad прода prox. v. pertinet ita ut просмради да legi debeat (ἠφάνισεν). — ѥврейскыѩ pog.

Digitized by Google

34. Рече и̂ придж пржзи и̂ гжсѣ-
ница и̂м̓же не бѣ числа.
35. И́ поꙗ̂са всѣкж травж ꙁемлѧ
и̂хъ. И́ поꙗ̂са плоды вса ꙁемлѧ и̂хъ.
36. И̂ ꙋ̆би в̓са прьвѣн̓ца ꙁемлѧ
и̂хь. Начатькъ вьсего троуда и̂хъ.

34. [a] И рече и придошж пржзи ∴
[b] И гжсѣницж име̑ не бѣ числа ∴
35. [a] И поꙗ̃дошж вс̃ѣкж трѣвж
ꙁема̂ нихъ ∴ [b] И поꙗ̃дошж всѣкъ плодъ
ꙁема нихъ ∴
36. [a] И оубн вс̃ѣкъ пр̃ъвѣнецъ въ
ꙁемн нихъ ∴ [b] Начжтокъ вс̃ѣкого троу-
да нихъ ∴

34. Ꙗ̂ꙁъікъі мѣнитъ вѣровавъшжꙗ̂ · ꙗ̃ко пржзи бо покръішж вса ꙁемлѧ, и ꙗко гжсѣницж поꙗ̂са весь жидовъскъі́и родъ ∴ 35. [a] Ꙁемъскаа́го житиꙗ̃ · бѣа́хж бо ꙗ̃ко трѣва бесъплодьни ∴ [b] И́ югѵ̈петъскъіꙗ̂ вѣсто, иꙁрадно же ꙁемнъіꙗ мждрости[и] плодъ, иже юстъ грѣхъ ∴ 36. [a] Ꙗко да въ вс̃ѣкомъ домоу югѵ̈петъстѣ оуꙁратъ ꙗ̃ꙁвж и плачъ, да видатъ гнѣвъ б͠жеи. г͠летъ же и пръвѣнъцж грѣховнъіꙗ, како пришедъ х͠ъ раꙁори ж́ ∴ [b] Въсѣ челеснаа и́хъ (и) честънаа́ х͠ъ иꙁъби, да оувѣдатъ ꙗко б͠ъ борѣаше по нихъ ∴

-ꙗ̂ sof. — винограды pog. sof., omissa syll. но buc. винграды praebet, -дъ bon. — дѣлан'нымь pog. buc. таинымь sof. — ѿблажат са pog. -жет' се buc. -жть са sof. — смоквиниꙗ̂ pog. -ніꙗ̂ sof. -к'вины юже buc. — сладостїꙗ̂ sof. — ꙁаконниꙗ̂ pog. buc. -ꙗ̂ sof. (τοῦ νόμου), male bon. грѣховнож. [b] кр͠ть pog. sof. buc. — сьтрьша са pog. buc. ї҃д. дрѣвѣнии сътръшж са по въсеи ꙁемли sof. — и се бѣ pog. sof. buc. — ꙁна-ниꙗ pog. buc. -ѥ̂ sof., male bon. не бѣ ꙁнаменниꙗ.

CIV. *Annot. ad psalm.* 34. [a] рече (sine и) и прідж проꙁи sin. idem sof. (sed пржꙁи), рече и прииндоу проуꙁи buc. [b] гжсѣницꙗ sin. -а sof. 35. [a] поѣсꙗ вьсж травж sin. поꙗса въсѣкж трѣвж sof. и поꙗдоше,и всакоу травоу вь ꙁемли buc. [b] поѣсꙗ вьсь пл. sin. поꙗ̂са въсѣкь пл. sof. поꙗдоше всакь пл. buc. — ꙁемлꙗ sin. -лѧ sof. 36. [a] вьсꙗ пръвѣньцꙗ sin. всакь прьвѣньць buc. — ꙁемлі sin. buc. ꙁемлѧ (sine въ) sof. [b] начıатокъ sin., вьсего sin. всакого buc.

Annot. ad comm. 34. и вѣровавшеꙗ buc. ꙗ̂ꙁ. м. вѣровавшаꙗ̂ pog. -жꙗ̂ sof. (sine и). — покрыша pog. sine бо buc. — гжс-ца pog. sof., поꙗше buc. 35. [a] ꙁемльнаа̂го pog. buc. -лъскаго sof. — бѣхж sof. — трава pog. buc. трѣва sof. — весьплодна pog. sof. buc. [b] и̂ꙁра̂но pog. sof. buc., ꙁем'ныꙗ̂ sof. ꙁемльныꙗ buc., ꙁем̑ныꙗ̂ pog. sof. buc. bon. male: вѣсте иꙁрадноꙗ же ꙁемнъі м. плодъ же, graece: δῆλον ἐξαιρέτως δὲ τοῦ γηΐνου φρονήματος τὸν καρπόν ὅ ἐστιν ἡ ἁμαρτία. 36. [a] вь всемь pog. вь всѣмь buc. въ в'сѣкомь sof. — югупьт'сцѣ buc. — б͠жии pog. buc. — г͠леть же pog. sof. buc. (male са pro же bon.). — и̂ прьвѣн'ца pog. sof. (sed sof. и om.). — грѣховныꙗ̂ pog. -ꙗ̂ sof. — приш͠ь pog. buc. -шедь sof. — ꙗ̂ pog. ꙗ̂ sof. ѥ buc. [b] в'сѣ челеснаа́ pog. вьса ч. buc. въсѣ началʼнаа sof. — in sof. mox sequitur и пръваа̂ нихь, in margine vero eadem manu add. чъстнаа́ (πάντα τὰ ἀκροθίνια αὐτῶν καὶ ἔντιμα), х͠ъ om. bon. sof. buc. — по ни̑ горѣаше pog., recte борѣа́ше sof. побарꙗше buc. (ἐπολέμει).

Digitized by Google

37. И҆ і҆зведе ꙗ҆ съ сребромъ и҆ златомъ. И҆ не бѣ въ колѣнѣхъ и҆хъ болѧи̑.

38. Възвесели сѧ е̑гѵпть вь и̑схожени̑и і҆х. | Ꙗко да нападе страхъ и̑хъ на нѧ.

39. Распространи ѡ̑блакь вь покровъ и҆. | И҆ ѡ҆г'нь да просвѣтить и҆мь нощиѭ.

40. Просиша и̑ придѫ и̑мь крастѣли. И҆ хлѣба небеснаа̑го насыти ꙗ҆.

37. [a] Изведе ѫ съ сребромъ и златмъ ∴ | [b] И не бѣ въ колѣнѣ ихъ болѧщѧ ∴

38. [a] Възвесели сѧ егѵптъ въ исхождение ихъ ∴ [b] Ꙗко нападе страхъ ихъ на нѧ ∴

39. [a] Распрострѣ ѡблакъ въ покровъ их ∴ | [b] И ѡгнъ да просвѣтитъ имъ нощиѫ ∴

40. [a] Просишѫ и придошѫ крастѣли ∴ [b] И хлѣба нбеснааго насыти ѫ ∴

37. [a] И҆спровръгѫ бо илъти кєгѵптѣнї ꙗкоже людиѥ вѣрнии бѣсї ∴ [b] Четыри десѧти бо лѣтъ въ поустыни никътоже ѡтъ людеи болѣ ∴ 38. [a] Възрадовашѫ сѧ кєгѵптѣни ишедъшемъ людемъ· боꙗахѫ бо сѧ ѿ кєврен ∴ [b] Зѣло бо боꙗхѫ сѧ кєгѵптѣне илътъ, зане бѣ благодѣтъ божиꙗ на нихъ ∴ 39. [a] Илътомъ, хранити ѭ ѿ зноꙗ слнечънааго. ѡбразъ же бѣ ѡблакъ тѣла хва· тѣмъ бо покрыванѭтъ сѧ вѣрънии ѿтъ зноꙗ грѣховнааго ∴ [b] Тогда стлъпъ ѡгнъныи ведѣаше люди, да не заблѫдаатъ пѫтемъ· проꙗвлѣаше же ѡгни дховнааго, ѿ немъже (иоан'нь рече)· тъ вы кртитъ дхомъ стымъ и ѡгнемъ просвѣщаѭщиимъ вѣрныѩ ∴ 40. [a] Дастъ бо нимъ тогда тѣлеснѫѭ и дховнѫѫ пищѫ, да знаменаѥтъ [сѧ] ꙗко тѣломъ и кръвиѫ

CIV. *Annot. ad psalm.* 37. [a] і изв. ꙗ sin. и̑ із. ѧ̑ sof. sine и buc. [b] колѣнѣхъ sin. buc. — болѣзні sin. болѧи̑ sof. болѥи buc. 38. [a] єгоүптъ sin. е̑гvпеть sof. кєгүпьть buc. — о исхождені sin. въ и̑схождені̑ихь sof. buc. (ἐν ἐξόδῳ αὐτῶν). 39. [a] распрострѣть sof. buc. — облакы sin., нмь buc. [b] просвѣти buc. 40. [a] прідѫ sin. sof. приидоу нмь buc. — храстѣли sof. [b] нас. ꙗ sin. и. ѧ̑ sof.

Annot. ad comm. 37. [a] и̑лъти pog. изълти buc. и̑срлти sof. — е̑гѵптѣни pog. sof. кєг. buc. [b] десѧте pog. -ті sof. buc. — люді̑и поболѣ sof. pog. buc. 38. [a] въздрадоваша pog. -ѫ sof. вьзр. buc. — бо сѧ sof. sine бо buc. pog. — е̑гѵптѣне pog. sof. buc. — изьшед'шемь sof. buc., иш̑ь pog. — боꙗ̑хѫ бо сѧ е̑вр. pog. sof., sine бо buc. [b] и̑срлтѣнь sof. 39. [a] ꙗ̑ pog. ѧ̑ sof., слнчаа̑го pog., же om. pog. — грѣхов'наго pog. sof. -нааго buc. [b] тъгда sof., заблѧ̑ть pog., проꙗвлѣше sof. buc., sine же buc. — о̑г'нѣ pog. ѡ̑гнѣ sof. ѡгниꙗ buc. — дхвнааго pro давнааго, uti in bon., praebent pog. buc. -наго sof. — uncis inclusa ad fidem pog. et buc. add., sof. о̂ немьже рече. — ть pog. buc. тъ sof. (male то bon.). — вь pro вы sof. — просв-щі̑имь sof. -ащим' pog. — вѣрныѧ̑ pog. sof. 40. [a] тъгда sof. — тѣлеснѫꙗ̑ pog. -ѫ̑ѫ sof. — дхвнѫѭ̑ pog. -ѫ̑ѫ sof. — знамен. sine

41. Развръзе камень и̂ и̂стѣша во-
ды. Потѣша въ безъводънъıхъ рѣкы.

42. Ꙗ̆ко помянѫ слово ст҃ое свое̂
е̂же и̂мѣ къ а̂враа̂моу рабоу свое̂моу.
43. И́ и̂зведе люди своꙗ̂ въ ра-
дости. И́ и̂зб'раныꙗ своꙗ̂ въ веселие.
44. И дастъ и̂мъ въ страны ꙗ-
зыкъ. И́ троудъ людии̂ наслѣдо-
ваша.

41. [a]Развръзе каменъ и потекошѫ
водъı ⁘ [b]И потекошѫ въ безводнъıхъ
рѣкъı ⁘
42. [a]Ꙗ̆ко помѣнѫ слово ст҃ое свое ⁘
[b]Еже нмѣ къ аврамоу рабоу с҃емоу ⁘
43. [a]Изведе люди своѫ въ радо-
сти ⁘ [b]И избраннъıѫ своѫ въ весели ⁘
44. [a]И да̂стъ нмъ страненъ ѫзъıкъ ⁘
[b]Троудъ люден насл҃ѣдовашѫ ⁘

хощетъ питати вѣрнъıѫ, лї наоучити послѣдоужщѫѫ ⁘ [b]Пътицѫ бо ꙗдѣахѫ. тѣмъ
же гл҃етъ нб҃снааго · знаменаваа́ше бо хлѣба̀ с нб҃се съшедъшаа́го вѣрнъıмъ, ѥже ѥстъ хъ҃ ⁘

41. [a]Ка̂менъ мѣнитъ акротома̂ · ѡ҆бразоваа́ше бо ребро хв҃о, ꙗкоже и апл҃ъ рече ·
каменъ бѣ хъ҃ ⁘ [b]Проѡ҆бразоваа́ше са црк҃ви и кръщение · безводна бо црк҃ви бѣаше
прѣжде приѧтиꙗ дароу крщениꙗ ⁘ 42. [a]Ѡ҆ хв҃ѣ слово · помѣнѫвъ бо ѩзъıкъı, приде
бъ҃ слово спасти чловѣка ⁘ [b]Изъ а́врама бо ѥ́стъ по плъти ⁘ 43. [a]Лю̆ди ѩзъıчъ-
скъıѫ ѿ ѡ҆бъдръжаниꙗ идолъскаа́го · ѡ҆ни ѡ҆бразъ бѣшѧ сим ⁘ [b]Ст҃ъıиѫ вса · по и́с-
ходѣ тамо веселатъ са вѣчьно ⁘ 44. [a]Ил҃ътомъ тогда̂, послѣжде же оубо ѡ҆нъı
ѩзъıци наслѣдовашѫ ⁘ [b]Си всѣ творѣа́ше бъ҃, оуста ѩ̂ на бл҃гочестие · нъ не пока-
а́шѫ са, прѣиде (же) жрѣбеи въ ѫзъıкъı ⁘

са pog. sof. buc. — кръвїа̂ sof. -ниꙗ pog. — питѣти sof. — вѣрныꙗ̂ pog. -а̂ sof. — melius ли наоучить
та pog. sof. или наоуч. те buc. (ἢ διδάξει σε). — послѣдоующиимъ pog. sof. -щимь buc. (τὰ ἑπόμενα).
[b] птица pog. sof. — зн-оваше buc., же pro бо sof. — сьшьшаго pog. buc. съшедьшаго sof.

CIV. *Annot. ad psalm.* 41. [a] истѣшꙗ sin. потекоше buc. [b] потѣшꙗ sin. (sine и),
потекошѫ sof. -ше buc. 42. [b] аvраа́моу sof. 43. [a] і изв. sin. sof. buc. — своꙗ sin. -а̂ sof.,
вь радость buc. [b] избърaнъıꙗ своꙗ sin. -браныа̂ sof. -н'ные buc. — веселы sin. -лїи̂ sof. -лии
buc. 44. [a] страны ꙗз. sin. sof. buc. [b] и тр. sin. sof. buc. — людїи̂ sof. -ди buc. — насл-шꙗ sin.

Annot. ad comm. 41. [a] камене sof. — акроѳѡма pog. -ѳома sof. buc. — же са ребро pog.
sof. се р. (sine же) buc. (ἐσημαίνετο). — к. же бѣ pog. sof. buc. [b] же са pog. sine же sof. buc.
— цр҃кы pog. -квы buc. -кви sof. — цр҃кы pog. -кви sof. buc. — бѣше sof. buc. — приꙗтиꙗ̂ pog.
sof. (а). 42. [a] помянѫ бо ꙗ̂з. pog. помѣнѫвь sof. -меноувь buc. — и̂ приде sof. [b] а̂враа̂ма pog.
buc. 43. [a] люды ꙗзычныꙗ̂ pog. buc. а̂-зскыа̂ sof. — post идольскааго add. вь радости pog. въ р-ь
sof. на радость buc. (gr. ἐν ἀγαλλιάσει). — ѡни бо pog. sof. buc., бѣахоу buc. [b] сватыꙗ̂ pog. -а̂ sof. —
post вьса sequitur ꙗже pog. а̂же sof. ѥже buc. — веселить (sine са) pog. sof. buc. (εὐφραίνει). 44. [a] тъгда

45. Ꙗко да съхранѧ҃ | ѡправданїꙗ҃ его· и закона его възыщѫ҃. |

45. [a] Да схранатъ ѡправданиꙗ гн҃ѣ∵ [b] И закона его възыщѫтъ∵

CV.

Pog.

∵ Сл҃а ∵ к҃а ∵ еі ∵

ал'ілоугна· оученнїе вѣрнынмь· да без' прѣстанн б҃а пожт'∵ ·р҃е·

1. Исповѣдаите са г҃ви ꙗко бл҃гъ, ꙗко въ вѣкы милость его.

2. К'то възьгл҃еть силы г҃на∵ Оуслышаны створити вса хвалы его.

Bon.

∵ Сл҃а · с҃в · аллилоуиа ∵

оученнїе вѣрнымъ· да бес прѣстаниꙗ б҃а поꙗтъ∵ ·р҃е·

1. Исповѣдаите са г҃ви ꙗко благъ· ꙗко въ вѣкъ мо|стъ его∵

2. [a] Кто изъ|глетъ силы г҃на∵ [b] Оуслышаны ств|рите вса хвалы его∵

---

45. [a] Нъ и тако не изволишѫ съхранити∵ [b] Въсхытишѫ же жрѣбеи ꙗзыци, ѡбратившеся са къ господоу∵

CV. 1. Исповѣдаите, сѫтъ, пр҃ркомъ толикы милости зраще бж҃иѫ. не скрьбите, нъ приступите· готовъ бо б҃ъ естъ вса приѧти∵ 2. [a] Къто, сѫтъ, мощънъ рещи, что свѣща г҃ъ ѡ чловѣцѣ∵ [b] Къто, сѫтъ, можетъ похвалити г҃а ꙗкоже естъ; ли повѣдѣти

---

sof. — ꙗз. насл-ша pog. а. -ж sof. [b] ꙗ pog. а sof. — бо҃чьстиꙗ pog. бг҃очъстие sof. -ние buc. — иж sof. — покаа҃ша pog., прѣиде же omnes praeter bon. qui прѣжде, жрѣбиѝ pog. жрѣбїи sof. жрѣби buc. — на аз. sof. вь ꙗз. pog. buc.

Annot. ad psalm. 45. [a] ꙗко да buc., оправьданьѣ sin., его sof. buc. (pro г҃нѣ). [b] въз-ищѫтъ sin. възыщ. sof.

Annot. ad comm. 45. [a] иж sof., изволиша pog. [b] male вьсхытѣша pog. recte въсхытишѫ sof. — жрѣбиѝ pog. -їи sof. жрѣби buc. — ꙗз. pog. аз. sof., господоу sof. б҃оу pog. buc.

CV. *Annot. ad titulum.* Аллелоуьѣ sin. ал҃лу҃а sof. аллоу҃иа buc. — бес' прѣстанїи sof. -ии buc. — пожть sof.

Annot. ad psalm. 1. въ вѣкы sof. 2. [a] възгл҃етъ sin. sof. buc. [b] оуслышанъ сътворитъ sin. оусл-ны сътворить sof. buc.

Annot. ad comm. 1. исповѣдаите са рече pog. buc. sine са sof. — толикы благости и толикы м҃лти pog. sof. и толикы м҃лти и толикы бл҃гости buc. (τοσαύτην χρηστότητα καὶ τοσοῦτον ἔλεος). — бж҃иꙗ pog. -а sof. — иж sof. — приꙗти pog. -а- sof. 2. [a] р҃е pog. sof. buc. (сѫтъ). — мощ҃ь pog. -ьнь buc. -ень sof. -ни bon. [b] р҃е pog. sof. buc. (сѫтъ bon.). — достиѡниѣ пох. pog. sof. buc. — ли повѣдати pog. sof. buc. (male bon. лѣно видѣти). — множ҃твоу pog. -тво sof. buc. — еіѧже pog. еаже sof. ꙗюже buc. — небесныꙗ pog. -а sof.

Digitized by Google

3. Блажени хранаціеи сѫдь и творащеи правдѫ въ всѣко врѣма ∴

4. Помани ны гн въ блговоленіи людіи твоих. | Посѣти нась спсеніимь твоимъ.

5. Видѣти въ блгости изъбраныиꙗ твоꙗ. Възвеселити са въ веселіи ꙗзыка твоего. Хвалити са съ достоꙗніимъ твоимь.

3. Блажени хранащии сѫдъ и творащии правдѫ въ всѣко врѣма ∴

4. ᵃ Помѣни нъі гн въ благоволеніи людеи твоих ∴ | ᵇ Посѣти насъ спенем твоимъ ∴

5. ᵃ Видѣти въ благости изъбраннъіхъ твоихъ ∴ ᵇ Възвеселити са въ веселі ѧзка твего ∴ | ᶜ И хвалити са съ достоꙗнием твоимъ ∴

множьство хвалъі, ѥжє хвалатъ нбснъіѧ силъі ∴ 3. Блажени бо въ істинѫ иже денъ ѡнъ сѫдънъі присно прѣдъ ѡчима имѫтъ, и въ правдѫ сѫдаще нскрънеемоу и праведное дѣлажще присно вѣнчани бѫдѫтъ ти и прославени ∴ 4. ᵃ Въ хотѣнии твоемъ, сѫтъ, ниже спе лю́ди твоѫ нлѣ, помѣни люди твоѫ иже ѡ ѧзкъ, жже прѣжде наоучи ∴ ᵇ Провъзглаашетъ пррокъ, вѣста пришествиꙗ хва ∴ 5. ᵃ Апостоли ти бо изъбранни, ти ха бжиꙗ чакомъ показашѫ ∴ ᵇ Люди иже ѡ ѧзкъ веселием таи(ны)мъ, ниже вѣрънни възвеселатъ са ∴ ᶜ Прославнишѫ бо са иже ѡ нлѣ вѣровавъшеи съ людъми ѧзчнъіми, похвалени богомъ ∴

CV. *Annot. ad psalm.* 3. хранꙗщеі sin. sof. buc. — творꙗще sin. -щеи sof. (sine и) -щеи buc. (cum и). 4. ᵃ помꙗни sin. помѣни sine ны sof. помени на buc. — людіи sof. -ди buc. ᵇ спньемъ sin. 5. ᵃ изъбранъıхъ sin. избр. sof. избран'ные твоꙗ buc. ᵇ веселье sin. -ли sof. -лии buc. — ꙗз. sin. аз. sof. ᶜ sine и buc. — достоꙗньемъ sin.

Annot. ad comm. 3. днь pog. buc. — присно om. buc. — имать sof. — искрьнюмоу pog. -нюмоу buc. близ'немоу sof. — вынѫ pog. sof. buc. — вѣн'чѣни бо sof. — прославлени pog. buc. -вени sof. 4. ᵃ рече pog. sof. buc. (сѫтъ bon.). — твоꙗ pog. -а sof. (bis). — помани pog. buc. — твоꙗ, ꙗз. pog. -а́, аз. sof. — ꙗже pog. аже sof. — прѣжде нарече (προώρισας) pog. sof. buc. (minus accurate bon. legit наоучи). ᵇ провьзглашааше бо pog. sof. -шаше buc. (προανεφώνει). — вѣдыи pog. -ды buc. вѣста sof. (δηλῶν). — пришьствие хво pog. buc. -шествіе sof. (πρόφασιν). 5. ᵃ аплы вѣсто pog. sof. buc. (τοὺς ἀποστόλους δῆλον). — ти ха ба чл. показаша pog. buc. ти ха бжіа чл. пок-ѫ sof. (αὐτοὶ χριστὸν θεὸν τοῖς ἀνθρώποις ὑπέδειξαν), bon. ѡ ха, проповѣдашѫ. ᵇ людіи иже sof. — ꙗз. pog. аз. sof. — веселиимь pog. веселиемь sof. -нюмь buc. — таиныимь pog. sof. buc. (bon. syll. ны om.). — веселатꙗ pog. sof. add. всегда (всс. sof.): εὐφραίνονται καθ' ἑκάστην, buc. тогда. ᶜ прославнша pog. buc. -ѫ sof. — і иже pog., sof., и abest. — вѣроваѵше pog. -ьше sof. buc. — ꙗзычными pog. buc. азычъскыми sof. — похваленіи sof.

Digitized by Google

6. Сьгрѣшнхомъ съ ѻ҃цн н҃шнмн. Беꙁакон҄новахомъ, неѡправ҄днхомъ.

7. Ѻ҃цн н҃шн въ ѥгѵптѣ не раꙁмѣша чюдес҄ твон. | Не пманѫ ѹмноженнꙗ бл҃гтн твоѥѩ. Н прогнѣваша н высходащен въ чр҄мно҄е мре.

8. Н спсе ꙗ нмене своѥго радн. Да скажеть нмь снлѫ своѭ.

9. Н ꙁапрѣтн чрьмноу морю н ісаче. Н проведе ꙗ по беꙁнѣ ꙗко по поустынн.

6. [a] Съгрѣшнхомъ съ ѿцъı нашн ∵ | [b] Беꙁаконноваxомъ, неѡправднхомъ ∵

7. [a] Ѻцн нашн въ егѵптѣ не раꙁоумѣшѫ чюдесъ твонх ∵ | [b] Не помѣнѫшѫ оумноженнꙗ мнлостн твоеѫ ∵ [c] Н прогнѣвашѫ сходащен въ море чръмное ∵

8. [a] Н спе ж нменн твоего радн ∵ [b] Да скажетъ нмъ снлѫ твоѫ ∵

9. [a] Н ꙁапрѣтн чръмъноумоу морю н нсаче ∵ [b] Н проведе ж по беꙁднѣ ꙗко по поустъıнн ∵

---

6. [a] Се гласъ люден евренскъıхъ естъ ∵ [b] Провъꙁглааше прркъ хотащее бъıтн беꙁаконне ѿ жндовъ на х҃а ∵ 7. [a] Многа бо нмъ покаꙁа ꙁнаменнꙗ н чюдеса въıегѵптѣ б҃ъ, ѡбраꙁъ носащa хв҃ъ, нъ не раꙁоумѣшѫ ∵ [b] Невъꙁъблагодѣтенъ бо ѩꙁъıкъ нсъ | пръва ∵ [c] Виадѣхѫ бо снлѫ бжнѫ н море прѣсоушаемо, то н тако не вѣровашѫ ∵ 8. [a] Юже бо жестокѡмоу срцю нхъ не бъıнатъ· нъ нменн твоего радн, ꙗко люднe божнн нменовааxѫ са, не ѡставн нхъ спасаѫ ∵ [b] Да оувѣдатъ колнко можетъ б҃ъ ∵ 9. [a] Манѫ бо б҃ъ, н оуставъı естественъıѩ ꙁабъı ∵ [b] Непостнжъна бо бѣ вода н по срѣдѣ еѫ надѣxѫ· ѡбраꙁъ бо бѣ крщеннꙗ ∵

CV. *Annot. ad psalm.* 6. [a] ѻ҃ці sin. ѿцы sof. ѿцн buc. [b] беꙁаконов. sof. -кон҄нов. buc. — і не опр. sin. sof. buc. 7. [a] н ѿцн buc. — єгѵптѣ sin. югуп. buc. — раꙁ-шꙗ sin. (ita in aoristo sin. semper pro -шѫ bon.). [b] бл҃гостн buc. [c] въходꙗще въ чр. м. sin. пр-шѫ н въсходащен в. ч. м. sof. (sed lit. c et н vocabuli въсходащен in sof. erasae), н высходещен в. ч. м. buc. 8. [a] ꙗ sin. — нмене sof. — своего (с ex т corr.) sof. buc. [b] своѩ sin. sof. buc. 9. [a] чръмьнꙋмоу (?) sin. -номоу sof. buc. [b] ꙗ sin. — въ беꙁднѣ sin. по б. sof. buc.

Annot. ad comm. 6. [a] usque ad 28 [a] in sof. alia quam usitata manu exarata. 6 [a] съ pog. sof. buc., людїн sof. -дн buc. [b] провъꙁглашаа҄ше pog. sof. -шаше buc., беꙁаконенню buc., въ х҃а sof. 7. [a] покаꙁа нмь pog. buc. -ъ sof. — нѫ sof. — раꙁ-ша pog. [b] ꙗꙁ. pog. ѩꙁ. sof. — нспръва sof. pog. buc. [c] внднѣхѫ pog. -дѣхоу buc. sof. — вѣроваша pog. -ж sof. 8. [a] male pog. іже бжво комоу, recte оуже бѡ жестокомꙋ sof. юже б. ж. buc. — нхь ср. pog. sof. — нмене своѥго pog. sof. -нн своюго buc. (διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ). [b] б҃ъ om. pog. 9. [a] male маньнѫ pog. ман҄ноу buc., recte манѫ sof. (ἔνευσε). — н ante оуставы om. pog. оуставнн buc., recte н ѹставы sof. (καὶ τοὺς ὅρους). — ѥстьствьныꙗ pog. buc. [b] ѥꙗ pog. — ѡбраꙁь же бѣ pog. buc. -ше sof.

Digitized by Google

10. И҆ сп҃се ѧ҆ ꙁ рѹкы ненавидѧщиихъ. И҆ иꙁбави ѧ҆ иꙁ рѹкы врагъ. |

11. Покры вода стѫжажѫщаѧ ѧ҆ имъ. Ни є҆динъ ѿ нихъ не иꙁбысть.

12. И҆ вѣрѫ ѧ҆си словеси є҆го. И҆ въспѣша хвалѫ є҆го.

13. Ѹ҆скоришѧ и ꙁабыша дѣла є҆го.

10. [a]И сп҃е ж иꙁ рѫкꙑ ненавидѧщиихъ ∴ [b]Иꙁбавилъ ж естъ иꙁ рѫкꙑ врагъ ∴

11. [a]Покрꙑ вода стѫжажѫщѫѫ имъ ∴ [b]Ни єдинъ ѿ нихъ не иꙁбꙑстъ ∴

12. [a]И вѣрѫ ѩшѫ слове|си его ∴ [b]И въспѣшѫ хвалѫ его ∴

13. [a]Ѹ҆скоришѫ и ꙁабꙑшѫ дѣла его ∴ [b]Не сътрьпѣшѫ свѣта его ∴

---

10. [a]Отъ егѵптѣнъ еврѣѫ · ненавидѣахѫ бо ихъ египтѣне. сп҃е же и вѣрнꙑѫ
кр҃щение ѿ бѣсъ ∴ [b]Ꙗкоже (онꙑ) ѿ егѵптѣнъ, тако и сиѫ ѿ бѣсъ · ѿбоѫ же водоѫ ∴
11. [a]Єгѵптѣнꙑ чрьмное море, бѣсꙑ же море покаꙗнниꙗ ∴ [b]Ни ѿ ч(ловѣ)чьскꙑихъ
ни ѿ раꙁѹмнꙑихъ, потопи бо ѿбоѫ вода ∴ 12. [a]Словесемъ мосеѡвомъ и ароновомъ
тъгда, нн҃ѣ же словесемъ ап҃лемъ ꙗꙁꙑци ∴ [b]Тъгда сп҃ени ѿ морѣ, въспѣшѫ пѣснь
и҆ѯлтѣне · вѣрнии же сп҃сше сѧ водоѫ кр҃щениꙗ, пожтъ пѣснь новѫ ∴ 13. [a]Тъгда
и҆ѯлтѣне ꙁабꙑшѫ чюдеса бж҃иꙗ · такожде же | [же] вѣрнии ꙁабꙑшѫ дѣла демонъска ∴

CV. *Annot. ad psalm.* 10. [a] иꙁдржкꙑ sin. [b] і иꙁбаві sin. sine и solum иꙁбави buc. иꙁбавилъ ѧ҆ єстъ sof. — іꙁдржкъ sin. 11. [a] сътожаѭщиѩ sin. стж-щжа sof. стоуж-еѥ buc. 12. [a] ѩсѩ sin. ѩшж sof. ѥше buc. [b] въспѣшѩ sin. -шж sof. — емоу sin. 13. [a] оуѩдришѩ sin. оускоришж sof. -ше buc. (sine и). [b] съхранишѩ sin. — съв. sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 10. [a] еврѣꙗ pog. ѥврѣѥ buc. — нен-дѣхж sof. buc. — и крщ. вѣрныꙗ pog. buc. -ж sof. (καὶ τὸ βάπτισμα τοὺς πιστούς). [b] оны om. bon., habet pog. sof. wнѣхь buc. — сиꙗ pog. — wбоѥ buc. 11. [a] егѵптѣни pog. buc. -ны sof. [b] male bon. чествьныхъ, recte чювныхь pog. buc. чювествьныихъ sof. — р-ныихь pog. — wбоꙗ pog. 12. [a] мwѵсїнов pog. моисеѡвомъ sof. мwѵсеwвомь buc. — арwнемь pog. buc. аарwневомъ sof. — ап҃лкомь pog. buc. -скымъ sof. — ѩꙁ. pog. ж. sof. [b] тогда pog. buc. — въспѣша pog. buc. — вѣрнии спасьше са pog. buc., ubi reliqua desunt, sof. вѣрнїи же спасъше са водож — In pog. comm. ad 13 [a] qui incipit verbis Тъгда їслнтѣне, et psalmi versiculus 13 [b] не сътрьпѣшж etc., absunt, in sof. ordo bononiensis graecorumque exemplarium observatur; in buc. verba psalmi 13 leguntur, sed comm. 13[a] abest, unde elucet hanc commentarii particulam pariter ac in pogodiniensi etiam in fonte unde buc. hausit iam dudum omissam esse. 13. [a] бѣсwска sof. [b] не пожьдаша pog., graece οὐκ ἐδέξαντο, vl. ἐξελέξαντο. — сьвѣщаваше pog. buc. съв. sof., graece βουλεύεται, vl. βούλεται. — иж sof., хоулиахоу buc. — же om. pog., hab. sof. buc. — въꙁ-ша съв. pog. buc. — демонска pog. -скаа buc. бѣсовъскаго sof. — ѿр-шꙗ и pog. buc. -шж єго sof.

Digitized by Google

14. И въсхотѣша хотѣнию вь поустыни. И искоусиша ба въ безьводнѣ.

15. И дасть имъ прошенніа ихъ. Посла сытость въ дшѫ ихъ.

16. И прогнѣвааша мосеа вь станоу. Аршна свѧтааго господнѣ.

17. Отьврьзе сѧ землѣ и пожрѣ

14. [a]И въсхотѣшѧ хотѣнию въ поустъіни ∴ [b]Искоусишѧ ба въ безводънѣ ∴

15. [a]Дастъ имъ прошенніа ихъ ∴ [b]Посла съітостъ въ дшѫ ихъ ∴

16. [a]И прогнѣвашѧ мосеа въ станоу ∴ [b]И арона стааго господънѣ ∴

17. Отврьзе сѧ земѣ | и пжрѣтъ

---

[b]Не пождашѧ оувѣдѣти, что свѣщаваетъ бъ ѡ нихъ, нъ хоулѣахѫ ба. такожде же и вѣрънии, не възлюбишѧ свѣта демонъскааго, нъ ѿринѫшѧ и ∴

14. [a]Изльти тъгда въ поустъіни скончавааахѫ желаниıа дшъ своихъ, желаахѫ же и жзци хотащихъ [въ] | въ црковъ съвръшати сѧ таинъ· поуста бо бѣ цркви прѣжде ∴ [b]Не вѣдаще ıако бви всѣ мощъна сѫтъ ∴ 15. [a]Бъ ıако благъ подастъ имъ [пр]|прошениıа ихъ, да не приимѫтъ вины безвѣрьствиıа· дастъ же и жзкомъ егоже прошаахѫ оу ба ∴ [b]Насъітити ж ѿ невидимааго ıако бъ, ѡни же не вѣровашѧ ∴ 16. [a]Въсташѧ бо на нѣ ıако оумрътвити ıа, ѡбразъ же хвъ бъістъ моси ∴ [b]И томоу бо каменемъ прѣщаахѫ, да сѧ ıавитъ колико невъзблагодѣтне имѣаше родъ жидовъскъіи испръва ∴ 17. Сиıа ıако старѣиша колѣноу и велика ѿ дрълѣниıа грѣ-

---

CV. *Annot. ad psalm.* 14. [a] хотѣнъю sin. [b] і иск-шıа sin., sine и sof. buc. 15. [a] и дастъ sin. sof. buc. — прошенье sin. -ние buc. -іе sof. [b] и посъла sin. sine и buc. sof. — дшıа sin. дшахь buc. 16. [a] мосѣа sin. моисеа sof. мѡусеа buc. [b] ааршна buc. (sine и), и аар. sin. sof. 17. [a] датана sin. даѳана sof. buc. — на сънъмищи sof. sin. на сьньмищии buc.

Annot. ad comm. 14. [a] їсраилити sof. — тогда pog. buc. — желание pog. buc. sof. — ıаз. pog. — хотащиихь pog. buc. -іихъ sof. (τὰ μέλλοντα, male bon. ходащ.). — вь црькви pog. buc. sof. — цркви quod post бѣ legitur om. sof. [b] не вѣроуıѫще pog. sof. buc. (μὴ πιστεύοντες). — боу pog. sof. buc. 15. [a] прошение buc. (sine имь). — выноу buc. — безвѣрна pog. buc. -ъствиа sof. — ıаз. pog. [b] ıа pog. — нев-маго sof. -ааго buc. — вѣр-ша pog. buc. 16. [a] въс-а pog. — бы хвь pog. sof. buc. — моиси sof. мѡуси buc. [b] к томоу pog. и томоу buc. sof. — каменимь прѣщаахѫ pog. -нием пр. buc. (λίθους ἐπήγαγον). — имѣше sof. имѣıаше buc. — еврейскы pog. иевр. buc. жидовъскыи sof. — ждекони pog. иже кони buc. иждекона sof. (ἐξ ἀρχῆς). 17. си pog. сиа sof. сиıа buc. — старѣишинѣ колѣноу pog. sof. buc. (ἀρχίφυλοι). — высока pog. выка buc. (sic) велика sof. — male bon. дрълѣнаıа, дрьжаниıа buc., recte дрълѣніа sof. дрьлѣниıа pog. — грьдыньно pog. sof. buc. (graece: ἐξ ἀλαζονείας ὑπερήφανόν τι). — помысливша sof. помысльшаа buc. — бсу pog. buc. бви sof. — землѣ sof. -лıа buc. —

дафана и҆ покры на сънмици а҆вирона.

18. И҆ ражьже сѧ о҆гнь въ сьнмѣ и҆хъ. Пламень попали грѣшникы.

19. И҆ створишѧ телецъ въ хоривѣ. И҆ поклонишѧ сѧ и҆стоуканноумоу.

20. И҆ и҆змѣнишѧ славѫ е҆го въ wбразь тельца ꙗдѫща сѣно.

21. И҆ забышѧ б҃а спасаѭщаего ѩ. Створшааго велиꙗ въ е҆гѷптѣ·

дафана· и пкры въ сънъмиці | авирона ⁘

18. [a]И ражде[жде]же сѧ ѡгнь въ сънъмѣ нихъ⁘ [b]Пламенъ попали грѣшникы ⁘

19. [a]И створишѧ телецъ въ хоривѣ⁘ [b]И поклонишѧ сѧ истоуканноѡ|моу ⁘

20. Изменишѧ славѫ его въ ѡбразъ тельца ꙗдѫща сѣно ⁘

21. [a]И забꙑшѧ б҃а спасѫщааго ѩ⁘ [b]Сътворъшааго велиꙗ въі-егѷптѣ ·

дꙑіино етеро помꙑшлъша, и не вѣровавъша б҃ви· възъдвиже сѧ земѣ и покрꙑ ѩ, ꙗко земнаꙗ мѫдръствовавъша ⁘

18. [a]Гнѣва глетъ бжнꙗ еже раждеже сѧ на нихъ за законопрѣстѫпленнꙗ нихъ⁘ [b]Исполѣшѧ бо ѡгнемъ, елико ѡбрати сѧ еврен[скꙑ] къ идоломъ⁘ 19. [a]Хоривъ има естъ мѣстоу, сказаетъ сѧ соуша. елико бо исъхошѧ ражежениемъ идолослоужениꙗ, створишѧ идолъ и поклонишѧ сѧ емоу⁘ [b]Идолоу· тѣм же възненавидѣни бꙑшѧ богомъ⁘ 20. Да оуведаатъ ꙗко скотъни бꙑшѧ и скота б҃а вѫжделѣшѧ имѣти⁘ 21. [a]По толицѣхъ бо благодѣяниіхъ и славахъ, ѩже створи с ними б҃ъ, идолꙑ почтошѧ ⁘

ꙗ pog. ѥ buc. и҆ sof. — земльнаꙗ pog. -наа buc. — мнаа sof. — мѫдровавша pog. -аа buc. -ръствовавша sof.

CV. *Annot. ad psalm.* 18. [a]сонъмѣ sin. 19. [a]тельць buc. [b]истоуканъноумоу sin. 20. і изм. sin. buc. — трѣвѫ sof. травоу buc. 21. [a]ѩ sin. и҆хъ sof. нихь buc.

Annot. ad comm. 18.[a]їже pog. sof. buc. — ражьже сѧ pog. — за omis. pog. sof., законопрѣстѫпленнем' и҆ pog. buc. [b]и҆сп-ша pog., е҆врейскы идоломь pog. buc. bon. (pro graeco genetivo: τῶν ἑβραίων), melius sof. е҆врен къ и҆доломъ. 19. [a]сказаеть же сѧ pog. sof. buc. — е҆лико оубw sof. pog. ѥл. бо buc. (ὅσοι οὖν). — и҆сьхоша pog. buc. — ражьженние҆мь pog. — си сътворишѧ sof. buc. сни сьтв. pog., покл-ша pog. [b]вьзьн. бꙑша pog. 20. скотнии бꙑша pog. — им. вьжделааша pog. и҆м. вѫж-лѣшѧ sof. buc. 21. [a]по non то (ita bon.) leg. docet pog. sof. ѳ толицѣхь buc. — б҃гоdѣaнии pog. sof. -иихь buc. — и славахь pog. sof. buc. (male bon. славѣ

Digitized by Google

22. чюдеса вь ꙁемли хамовѣ, страшна въ мори чрьмнѣ.

23. И рече, да ꙗ потрѣбла. Аще не би моѵси иꙁбраны его сталь въ съкроушении прѣдь нимн. Въꙁвратити ꙗрость его, да не погоубить ихъ.

24. И ꙋничъжиша ꙁемлѫ желанънѫꙗ. Не ꙗса вѣры словеси его.

25. И поропташа вь селѣхъ своихъ. Не ꙋслышаахѫ гла гнѣ.

22. чюдеса въ ꙁеми хамовѣ, страшна | въ мори чръмнѣ ∴ |

23. [a] И рече, да ѫ потрѣбъла ∴ [b] Аще не би мосии иꙁбраннъи его сталъ въ скроушение прѣ ним(и) ∴ | [c] Въꙁвратити ꙗростъ его, да не погоубитъ их ∴ |

24. [a] И оуничижиша ꙁема желаннѫѭ ∴ [b] Не ѩхѫ вѣръї словеси его ∴

25. [a] И поръптахѫ въ селѣхъ своихъ ∴ [b] Не оуслъїшашѫ гласа гнѣ ∴

21.[b] 22. Бѣшѫ бо многа и велиꙗ чюдеса ꙗже ихъ ради бъ створи въї-египтѣ и въ ѫꙁцѣхъ и въ чръмънѣмъ мори, нъ ни въ чтоже въмѣнишѫ ихъ ꙗкоже невъꙁъблагодѣтъни ∴ 23. [a] Въсхотѣ бо бъ погоубити ѫ ꙗко неблагодѣтънъї нъ мосии помоли са ꙁа на ∴ [b] Тъи бо помоли са боу гла аще погоублѣеши люди сиѫ, погоуби и ма ѿ книгъ въ нихже написа ма ∴ [c] Оумоленъ же бъївъ бъ пощѫдѣ люди ∴ 24. [a] Ꙁемлꙗ ѡбѣщаниꙗ ни въ чтоже въмѣнишѫ, ꙗко невъꙁъблтъни. тѣм же не сподобишѫ са вънити въ на ∴ [b] Не ѩхѫ бо вѣръї боу, ѡбѣщаваѭщоу авраамоу дати емоу ѡбѣщаниꙗ ꙁемлꙗ и сѣмени его ∴ 25. [a] Кождо въ себѣ ръптаахѫ хоулаще ба ∴ [b] Глащоу боу ѿ нихъ не вънимаахѫ никогдаже ∴

ихъ): μετὰ τοσαύτας γὰρ εὐεργεσίας καὶ δόξας. — ꙗже pog. — почиса pog. почише buc. поч'тошѫ sof.

CV. *Annot. ad psalm.* 21. [b] сът-аго sof. buc., вельѣ sin. — єгvптѣ sin. 22. ꙁемли sof. buc. — вь м. чрьм. buc. въ м. чръмьнѣемъ sin. 23. [a] sine и buc. — потрѣбити ихь buc. ꙗ пот-блѩ sin. [b] моси sin. моиси sof. моѵси buc. — иꙁбраны sin. -бранный sof. -ниы buc. — съкроушени sin. 24. оуничъжиша sin. — ꙁемлѩ sin. -мла sof. — желанжѩ sin. -нѫа sof. [b] ꙗсѧ sin. ѩшѫ sof. ѥше buc. 25. [a] поропьташѧ sin. -ръпташѫ sof. buc.

Annot. ad comm. 21. [b] бѣша pog. бѣхоу buc. — многаа и великаа buc. велика pog. — и вь ег. pog. sof. buc. — ꙗꙁ. pog. — нѫ sof. — вьмѣниша pog. — ꙗко sof. pog. buc. — невъꙁъ-ны sof. 23. [a] вьс-вь, ꙗ pog., моѵси buc. pog., нихъ sof. [b] тъ pog. ть buc. съ sof. — сиꙗ pog. — мене sof. buc. 24. [a] вьмѣниша pog. — сподобиша pog. — вь ноу buc. [b] ꙗса pog. ашѫ sof. ѥше buc. — и ѡбѣщав. buc. — ꙁемлю buc. — сѣм. емоу pog. 25. [a] къждо pog. buc. къждо sof. — рьптааше pog. ъ sof.-таше buc. — хꙋла pog. sof. buc. [b] hoc ordine: не вьнимаахѫ никогдаже боу глащоу о нихь pog. sof. buc. (οὐ προσέσχον οὐδέποτε τῷ θεῷ λαλοῦντι περὶ αὐτῶν), buc. post вьним. add. же.

Digitized by Google

26. Й въздвиже р҃ж своꙗ на на· низложити ꙗ въ поустыни.

27. Й низложити сѣма ихъ въ ꙗзыцѣхь. Й расточити ꙗ въ страны.

28. Й причастиша сѧ въ ѥлъфѣгорѣ. Й снѣса жрьтвѫ мрьтвыхъ.

29. Й раздражиша и въ начинаниихъ своихъ. Й ѹмножи сѧ вь нихъ падание.

30. Й ста фѹниѥсь и ѹгоди. Й прѣста сѣчь.

26. И въздвиже рѫкѫ своѭ на на· низо|жити ѫ въ поустыни ⁘

27. ᵃ Низложити сѣма ихъ въ ѫзцѣхъ ⁘ ᵇ И расточи ѫ въ странъі ⁘

28. ᵃ И причѫстишѫ сѧ велфегорѣ ⁘ ᵇ И снѣдошѫ жрътвѫ мрътвъіхъ ⁘

29. ᵃ И раздражишѫ и въ начинаниихъ своихъ ⁘ ᵇ И оумножи сѧ въ нихъ падание ⁘

30. ᵃ И ста финиѡсъ и оугоди ⁘ ᵇ И прѣста сѣчъ ⁘

---

26. Възненавидѣ бо ѫ б҃ъ и въсхотѣ погоубити ѫ· нъ ꙗко б҃ъ милостивенъ прѣтръпѣ ⁘ 27. ᵃ Ꙗкоже не именовати сѧ имъ ни въ ѫзцѣхъ ⁘ ᵇ Въсждоу бо по земи расточенъ бъістъ ѫзъікъ жидовъскъі ⁘ 28. ᵃ Тоу бо идолъ възлюбивъше, томъ причѫстишѫ сѧ и бъішѫ кожѫ мрътвъі· велфегоръ бо кожа сказаетъ сѧ, си рѣчъ нечювественни бъішѫ ⁘ ᵇ Идолъ, мрътви бо идоли сѫтъ. тѣм же жрътвъ б҃жхъ лишишѫ сѧ ⁘ 29. ᵃ Въ злѣхъ помъішлениихъ· ини бо инъі помъішлѣахѫ идолъі, да сѧ поклонатъ имъ, и сего ради разъгнѣвавъ сѧ б҃ъ изби ѫ ⁘ ᵇ Любодѣꙗние бо дѣѭще смрътни прѣдаахѫ сѧ ⁘ 30. ᵃ Обрѣте бо финеѡсъ блѫдаща и блѫдащѫ· прободъ ꙗ копиемъ показа б҃оу и ста гнѣвъ б҃жи ⁘ ᵇ Прѣста, сѫтъ, смрътъ ⁘

CV. *Annot. ad psalm.* 26. своѭ sin. — нізъложиті ꙗ sin. ѫ sof. нхь buc. 27. ᵃ и нізъл. sin. и низл. buc. ᵇ расточіті sin. sof. buc. — ꙗ sin. ѥ buc. 28. ᵃ прічꙗстішꙗ sin. -шѫ sof. — вельфѣгорѣ sin. sof. вь ѥлфѣгорѣ buc. ᵇ сънѣсꙗ sin. с'нѣшѫ sof. buc. — жрътвы sof., мр'твыихь buc. 29. ᵇ оумън. sin. — паданье sin. 30. ᵃ финісъ sin. финеѥсь sof. -неѥсь buc.

Annot. ad comm. 26. ꙗ pog. bis, ѫ et ѫ sof. ѥ buc. — нѫ sof. — млстивьнь pog. buc. -енъ sof. — оутрьпѣ pog. buc. ъ sof. 27. ᵃ ꙗз. pog. ᵇ вьсждѣ pog. — земли pog. sof. buc. — ꙗз. pog. — ж-скыи pog. buc. 28. ᵃ кого идола pog. того идола sof. buc. (ἐκεῖνο τὸ εἴδωλον, sed ib. praecedit ἐν ᾧ ἐτιμᾶτο). — и томь sof. — причастиша сѧ pog. -шѫ сѧ sof. — быша кожа pog. -- ѥлфѣгорь buc. — нечювны быша pog. -ныи б. buc. нечювъствв'ны бышѫ sof. ᵇ идоль рече pog. sof. buc. — мртвы sof. -тви pog. buc. — жрьтвь б҃жиꙗ pog. ж. б҃жиихь buc. жрътвы б҃иѫ sof. (τῶν θυσιῶν θεικῶν). 29. ᵃ помышлениихь pog. sof. -ниxь buc. — ины во и іны pog. sof. buc. — ꙗ pog. і из'ві ѫ sof. buc. ᵇ дѣꙗще pog. -юще buc. -ѫщемь sof. 30. ᵃ ѡбрѣть pog. sof. buc. — финнеѥсь pog. -ееcь sof. -еѥсь buc., б҃жии pog. ᵇ рече pog. sof. buc.

Digitized by Google

31. Н вьмѣнн сѧ ѥмоу въ правдѫ въ родь н родь до вѣка.

32. Н прогнѣваша н на водѣ прѣрѣканнꙗ. Н ѡꙁлобленъ бысть мѡусн нхъ радн.

33. Ꙗко прогнѣваша дхъ ѥго. | Н раꙁньствоваахша оустнама своима.

34. Н не потрѣбнша ꙗꙁыкы ꙗже рече гь нмъ.

35. Н смѣснша въ ꙗꙁыцѣ · н навыкѫ дѣла нх. |

36. Н рабташа нстоуканьнымь н · н бы нмь вь сбаꙁн. |

31. Н вмѣнї сѧ емꙋ в правдѫ в ро н ро до вѣка ∵

32. ᵃН прогнѣвашѫ н на водѣ прѣрѣканнꙗ ∵ ᵇН ѡꙁловенъ бъїстъ моснн нхъ радн ∵

33. ᵃꙖко прогнѣвашѫ дха его ∵ ᵇН раꙁнъствова оустъї своимн ∵

34. Не потрѣбншѫ ѩꙁкъ ѩже рече гъ нмъ ∵

35. Н съмѣрншѫ сѧ съ ѩꙁкъї н навъїкохѫ дѣла нхъ ∵

36. Н работашѫ нстоуканнъїмъ нхъ · н бъїстъ нмъ въ съблаꙁнъ ∵

---

31. Въ вса во родъї поѥтъ сѧ бъївъшее въ оуслъїшанне людеи еврескъїхъ ∵ 32. ᵃМосеꙗ въ меррѣ, ꙗко бѣахѫ водъї горкъї · н много ръпътанне бъїстъ на-нъ, паче же на ба ∵ ᵇНꙁнеможе, сѫтъ, печалнѫ ∵ 33. ᵃСн рѣчъ ѡскрьбншѫ н поношажще ∵ ᵇПомъїслн ѡ нхъ, что хощеть к ннмъ въꙁглатн, ꙗко невъꙁблагодѣтенъ бѣ ѩꙁъїкъ нспрьва ∵ 34. Не ѡ семъ бо послоушашѫ ба (н) не потрѣбншѫ ѩꙁкъ, хотаще смѣснтн сѧ с ннмн ∵ 35. Съблаꙁнншѫ бо сѧ с ннмн н прнсташѫ нечъстнвъїхъ дѣлѣхъ нхъ ∵ 36. Поклонншѫ бо сѧ кꙋмꙋромъ ѩꙁъїчнъїмъ н ѡ того навъїкѫ надоломъ слоужнтн ∵

CV. *Annot. ad psalm.* 32. ᵃ прѣрѣканьнѣі sin. -каннꙗ buc. sof. ᵇ оꙁълобленъ sin. buc. -бень sof. — мос'сн sof. мѡусн buc. 33. ᵃ дхъ sin. sof. buc. ᵇ раꙁньствовашѫ sof. buc. -ва sin. — оустънама своима sin. sof. buc. 34. н не потр. sof. buc. — ѥꙁыкы buc. — ꙗже sin. аꙁ. аже sof. ѥже buc. — нмь гъ sof. 35. male bon. съмѣрншѫ, recte съмѣсішꙗ sin. buc. -шѫ sof. — въ аꙁыцѣхь sof. buc. — навъікѫ sin. sof. навыкоше buc. 36. во събл. sin.

Annot. ad comm. 31. поет сѧ pog. buc. въ въсѧ в. р. -еть сѧ sof. (male bon. пожтъ сѧ). — людемь ев-скынмь pog. sof. -скомь buc. 32. ᵃ мѡсеа pog. мос'сеа sof. мѡусеа buc. — бѣхѫ sof. ᵇ рече pog. sof. buc. (сѫтъ bon.). — печалніа pog. -чѣлна sof. 33. ᵃ minus accurate ѡсквръннша pog. buc., gr. ἔθλιψαν. — понашаѩще pog. sof. buc. ᵇ невьꙁблатьнь pog. -тнь buc. -ень sof. — ꙗꙁ. pog. аꙁ. sof. — бѣ нꙁлнха pog. sof. buc. (καθ' ὑπερβολήν). 34. н ѡ семь не pog. buc. нї о семь sof. — послоушааша pog. -ашѫ sof. — н не потр-ша ꙗꙁ. pog. buc. -ж аꙁ. sof. — хотещеѥ buc., съ ннмь sof. pog. н buc. (αὐτοῖς). 35. съб-ша pog. — пр-ша pog. 36. пок-ша

Digitized by Google

37. Н пожръша сн҃ы своꙗ н дъщерн своꙗ бѣсо̑. |

38. Н пролнша кръвь неповннънѫ · кръвъ сн҃овъ своихъ н дъщернн. Ꙗже пожръша нстоуканнымъ хананеѡм. | Н оубнена бы ꙁемлѣ нхъ кръвьмн ·

39. н ѡсквръннса въ дѣлѣхъ нхъ ∴ Н любы створнша въ начннаннхъ своихъ.

37. Н пожръшѫ сн҃ы своѫ н дъщера своѫ демоном ∴

38. [a] Н пролнꙗшѫ кръвъ неповннънѫ · кръвъ сн҃овъ своихъ н дъщерен ∴ [b] Нже пожръшѫ нстоуканнъıмъ хананаанъскъıмъ ∴ [c] Н оубнена бъıстъ ꙁемлѣ кръвьмн |

39. [a] н ѡскъвръннса въ дѣлѣхъ нхъ ∴ [b] Н любъı створншѫ въ начннаннхъ своихъ ∴

37. Толъмн бо насладншѫ са нлолъı н ненстовн бъıшѫ, ꙗко н своихъ чѧдъ не пощѧдѣшѫ, нъ нсклашѫ ꙗ бѣсомъ ∴ 38. [a] Ннко(е)ѧже бо неправъı младенъцн створншѫ · беꙁ вннъı бо ꙁакалаемн бъıваахѫ ∴ [b] Да оувѣдатъ, колъмн вражда естъ ѡстѫпленне ѿ б҃а, сего радн прѣдастъ ж б҃ъ въ ненскоусенъ оумъ, да н чѧдъ своихъ не пощѧдатъ ∴ 38. [c] 39. [a] Кръвъмн бо ѡскврън(ьш)н са ꙁемлѣ, мрътвѣаше, н ѿ дѣлъ нхъ ѡсквръне н ѡмалѣ · н к томоу ненсправлена на плодородъства не ѡбрѣтааше са ∴ [b] Помъıслншѫ бо (много) въı-ндолѣхъ, н въ сластехъ нечнстахь, н ѿ (въ)сѧдѣ любодѣꙗннꙗ створншѫ ∴

pog. — коумнромь pog. коумнремь sof. -ромь buc. — ꙗꙁычн. pog. buc. ꙗ-скымь sof. — навыкноуше buc. — сл. нд. pog.

CV. *Annot. ad psalm.* 37. пожръшꙗ sin. -жрьшѫ sof. buc. — своꙗ sin. -ꙗ sof. — дъщерн своꙗ sin. д-ра своꙗ sof. -ре свою buc. — бѣсомь buc. 38. [a] пролншꙗ sin. — дъщерь sof. дьщернн buc. [b] ꙗже sin. ꙗже sof. нже buc. — пожръшꙗ sin. -жрѣшѫ sof. buc. — нстоуканънынмъ х-скынмъ sin. [c] оубьена sin., ꙁ. нхь buc. 39. [a] осквръні sin. sof. buc. [b] любн buc.

Annot. ad comm. 37. тол'ма pog. sof. buc. — насл-ша pog. — быша pog. — ꙗко своихъ чадь pog. sof. buc. (н св. sof.). — пощедѣв'ше buc. пощадѣваша pog. -ждѣахѫ sof., male buc. нскаше sine ю, pog. нскаша sine ꙗ. 38. [a] ннкоеꙗже pog. -еꙗже sof. — сьтворьше младен'цн pog. сьтворнше младѣн'цн buc. мл. сътворьше sof. (om. бо). — бѣахѫ pog. бѣхѫ sof. бѣꙗхоу buc. [b] ꙗ pog. ꙗ sof. — ненскоусьнь pog. buc. — чадь pog. sof. — пощадат' pog. -щедѣть buc. 38. [c] 39. [a] бо om. buc. — ѡсквръншн са pog. buc. -ъньшн са sof. (μολυνθεῖσα). — ѡсквръньна н оумалена buc. оумалѣ pog. sof. (ἠλαττώθη). — плодородьство sof. -ства buc. (πρὸς καρπογονίαν). [b] пом-ша pog. — много om. bon., habet pog. sof. buc. — н вь нд. pog. buc. sine н sof. — нечьстыхь pog. нечтыхь sof. buc. — male bon. ѿ сѧдѣ, recte ѿ вьсѧдѣ pog. въс. sof. ѿ всоудѣ buc. — ств-ша pog. сътв-шѫ sof.

Digitized by Google

40. Н раꙁгнѣва сѧ ꙗростніѫ гь на люди своѩ· н ѡмръꙁѣ емоу достоꙗние свое.

41. Н прѣдасть ꙗ въ рѫкы врагомъ· н оудолѣша имъ ненавидѧщеи ихъ.

42. Н стѫжиша имь враꙁи ихъ. Н смѣриша сѧ подь рѫками ихъ.

43. Множицеѭ иꙁбави ꙗ, тї же прогнѣваша н съвѣтомъ своимь. Н смѣриша сѧ вь беꙁаконениихь свои. |

40. Н раꙁгнѣва сѧ ꙗростиѫ гъ на лю[лю]ди своѫ· н ѡмръꙁѣ емоу достоꙗние се ∴

41. Н прѣдастъ ѫ въ рѫцѣ врагомъ н оуделѣшѫ имъ ненавидѧщи нхъ ∴ |

42. [a] Н стѫжишѫ имъ враꙁи нхъ ∴ [b] Н съмѣришѫ сѧ подъ рѫками нхъ ∴

43. [a] Мъногѫщи иꙁбави ѫ, ти же раꙁгнѣвашѫ н свѣтомъ своимъ ∴ [b] Н смѣришѫ сѧ въ беꙁакони нхъ ∴

---

40. Раꙁъгнѣвавъ бо сѧ бъ ѡ дѣлѣхъ нхъ, н ѡмръꙁѣшѫ емоу н ѿвръже ѫ ѿ лица своего ∴ 41. Ꙁа беꙁаконие прѣ(да)ни бъїшѫ ѫꙁкомъ, да сѧ накажѫтъ, нъ н тако не покаахѫ сѧ ∴ 42. [a] Ꙗко да тѧгоѫ дръжими приджтъ въ покаꙗние ∴ [b] Колъ кратъї бо врагъї дръжими гъїблѣахѫ, нъ н тако не въꙁвращаахѫ сѧ ∴ 43. [a] Колъ кратъ иꙁбави ѫ ѿ печали врагъ н не помѣнѫшѫ сѧ, нъ прѣбъїшѫ свѣщавающе неподобнаа, н раꙁгнѣвашѫ ба ∴ [b] Єгда бо беꙁаконноваахѫ, въꙁненавидѣ нхъ бъ н смѣришѫ сѧ до ада ∴

CV. *Annot. ad psalm.* 40. [a] прогнѣва sin. раꙁ'гн. sof. buc. — ꙗростиѫ sof. — своѩsin. -ѫ sof. — ѡмръꙁе sof. — достоꙗнье sin. 41. ꙗ sin. ѫ sof. нхь buc. — рѫкы sof. — оудолѣшѧ sin. -шѫ sof. оуделѣше buc. — ненавидѧщи sin. -еи sof. buc. 42. [a] сътѧжишѧ sin. стоужнше buc. 43. [a] мъножицеѭ sin. мн-ѫ sof. многажди buc. — ꙗ sin. ѫ sof. нхь buc. — прогн. sin. sof. buc. — съв. sin. sof. buc. — беꙁаконнъіхъ своїхъ sin. -нїихь св. sof. -кони своихь buc.

Annot. ad comm. 40. раꙁгнѣва бо сѧ pog. sof., sine бо buc. – дѣлѣхь sof. buc. pog. (male bon. идолѣхъ). — ѡмрьꙁѫ pog. buc. ъ sof., ꙗ pog. ѫ sof. — его pog. своего sof. buc. 41. беꙁоумие pog. buc. -е sof. (δι' ἀγνωμοσύνην). — syll. да in bon. om. — быша ꙗꙁ. pog. ѫꙁ. sof. — нѫ sof. — покаꙗша сѧ pog. -шѫ sof. -каѩше buc. 42. [a] male рѫкоѭ pog. роукою buc., recte тѧгоѫ sof. (τῇ θλίψει). — дръ(жн)ми in bon. syll. жн omissa. — recte приджтъ bon. sof., male приведѫ pog. buc. (ἔλθωσιν). — покаание pog. -е sof. [b] гыблѣхѫ sof. -лѣахоу buc. — нѫ sof. pog. 43. [a] краты pog. sof. buc. — ꙗ pog. ѫ sof. — печѣли sof. — поманѫша pog. -шѫ sof. — нѫ sof. — прѣбыша pog. buc. — свѣщаваѩще pog. съв. sof. — непобне buc. — раꙁ-ша pog. [b] беꙁаконовахѫ sof. -н'новаахоу buc., ѫ pog. (pro нхъ). — см-шѫ pog.

Digitized by Google

44. И видѣ гь егда въстѫжиша. И оуслыша молитвѫ ихъ.

45. И помѧнѫ завѣ свои. И раскаа сѧ по оумноженью милости твоеꙗ.

46. И дасть ꙗ въ милость. Прѣдъ всѣми плѣн'шиими ꙗ.

47. Спси ны гн, бже нашь, и събери ны ѡ ꙗзы. | Да исповѣм' сѧ имени твоемоу стомоу. И хвалим сѧ въ хвалѣ твоеи.

44. [a] И видѣ гъ, егда въстѫжи-шѫ ∴ [b] И оуслъıша мѫ | ихъ ∴

45. [a] И помѣнѫ завѣтъ свои ∴ [b] И раскаа сѧ по оумноженью мости своеѩ ∴

46. [a] И дастъ ѫ въ милостъ ∴ [b] Прѣдъ всѣми плѣнъшиими ѫ ∴

47. [a] Спи нъı гн, бже нашъ, и съ-бери нъı ѡтъ ѩзкъ ∴ [b] Д(а) исповѣмъ сѧ имени твоемоу стѡмоу ∴ [b] И хва-лимъ сѧ въ хвалѣ твоеи ∴

---

44. [a] Видѣ бо бъ скрьбь ихъ ѩже стражадаахѫ ѡ безоумиꙗ, и помилова ѫ ∴ [b] Не прѣзрѣ бо ꙗко благъ, нъ оуслъıша мвѫ ихъ ∴ 45. [a] Сълъгати бо бъ не можетъ. тѣмъ помѣнѫ слово еже къ аврамоу, ꙗкоже клатъ сѧ емоу ∴ | [b] Неислѣдъна бо милостъ бжиꙗ на всѣхъ кажщихъ сѧ ∴ 46. [a] Вѣровавъшѫѫ ѡ нихъ · ѡбразъ же бѣшѫ люде или людемъ ѩзъıчъскъıимъ ∴ [b] Илѣ прѣдъ врагъı миловааше, да оувѣстъ силѫ бжиѫ · люди ѩзчъскъıѫ избави ѡ бѣсовъ, еже сѫтъ разоумиии врази ∴ 47. [a] Спсъши сѧ ѡ нихъ молатъ ба, примѣсити сѧ людехъ вѣрънъıихъ, вѣровавъшихъ ѡ ѩзкъ. [b] Ꙗко да испов ѣме сѧ гви, ѡ нихъже съдѣахомъ, да мили бѫдемъ ∴ [c] Велиꙗ бо хвала вѣрнѡмоу въıиѫ хвалити ба ∴

CV. *Annot. ad psalm.* 44. [a] въстѫжишѧ sin. [b] молитво (?) sin. 45. [a] помѣно (?) sin. [b] оумън-нью sin. — своеѧ sin. -еѧ sof. своѥ buc. 46. [a] ꙗ sin. ѧ sof. ихь buc. — вь щедроты buc. [b] ꙗ sin. ѧ sof. ихь buc. 47. [a] ѩз. sin. ѧз. sof. [b] да исповѣдаемъ sin. исповѣдати се buc. — имены buc. — стоумоу sin. [c] хвалити се (sine и) buc.

Annot. ad comm. 44. [a] ꙗже pog. ѧже sof. ѩже buc. — страдаахѫ sof. buc. pog. — ꙗ pog. 45. [a] с'лгати pog. слъгати sof. сьл'гати buc. — не можааше pog. sof. buc. — помѧнѫ pog. — авраамоу pog. buc. аvраамоу sof. [b] каꙗщиихь сѧ pog. -ж- sof. 46. [a] вѣр-шаѩ pog. buc. -жѧ sof. — бѣша pog. — исрлти sof. илѣ (sine люде) pog. buc. — ꙗзычьным pog. buc. ѧ-скымь sof. [b] исрлѣ sof. иилѣ pog. — оувѣдеть buc. (graece etiam γνῶ et vl. γνῶσιν). — бжиꙗ pog. -ѧ sof. — ꙗзычьныꙗ pog. buc. ѧ-чъскыѧ sof. — іже pog. sof. buc. — разоумѣеми pog. -ѥмыи buc. -мии sof., бѣсы (pro врази) buc., sed gr. ἐχθροί; in fine sof. add. члкоу. 47. [a] спась-шеи pog. sof. buc. — людехь в-хь pog. buc. людемь -мь sof. — вѣровавшеи pog. buc. -ьшиихь sof. — ꙗз. pog. ѧз. sof. [b] исповѣм' сѧ pog. buc. -мь сѧ sof. — боу pog. бгови sof. хоу buc. — дѣемь сѧ pog. бѫдемь sof. buc. (ἵνα ἐλεηθῶμεν). [c] вѣрноѡмоу pog.

Digitized by Google

40. И разгнѣва са ꙗростиѩ гь на люди своꙗ· и омрьзѣ емоу достоꙗние свое.

41. И прѣдасть ꙗ въ ржкы врагомъ· и Удолѣша имъ ненавидащеи ихъ.

42. И стжниша имь врази ихъ. И смѣриша са подь ржками ихъ.

43. Множицеꙗ избави ꙗ, тї же прогнѣваша и съвѣтомъ своимь. И смѣриша са вь безаконениихь свои.

40. И разгнѣва са ꙗростиж гъ на лю[лю]ди своѩ· и омрьзѣ емоу достоꙗние се ∵

41. И прѣдастъ ж въ ржцѣ врагомъ и оуделѣшж имъ ненавидащии ихь ∵

42. [a] И стжнишж имъ врази ихъ ∵ [b] И съмѣришж са подъ ржками ихъ ∵

43. [a] Мъногжщи избави ж, ти же разгнѣвашж и свѣтомъ свимъ ∵ [b] И смѣришж са въ беззакни ихъ ∵

---

40. Разъгнѣвавъ бо са бъ о дѣлѣхъ ихъ, и омръзѣшж емоу и отвръже ж от лица своего ∵ 41. За беззаконие прѣ(да)ни бъїшж жзкомъ, да са накажжтъ, нъ и тако не покаахж са ∵ 42. [a] Ꙗко да тжгож дръжими приджтъ въ покаꙗние ∵ [b] Колъ кратъї бо врагъї дръжими гъїблѣахж, нъ и тако не възвращаахж са ∵ 43. [a] Колъ кратъ избави ж от печали врагъ и не помѣнжшж са, нъ прѣбъїшж свѣщаважще неподобнаа, и разгнѣвашж ба ∵ [b] Єгда бо беззаконноваахж, възненавидѣ ихъ бъ и смѣришж са до ада ∵

CV. *Annot. ad psalm.* 40. [a] прогнѣва sin. раз'гн. sof. buc. — ꙗростиѧ sof. — своꙗ sin. -ѧ sof. — омрьзе sof. — достоѣнье sin. 41. ꙗ sin. ѧ sof. ихь buc. — ржкы sof. — оудолѣшꙗ sin. -шж sof. оуделѣше buc. — ненавидꙗщии sin. -еи sof. buc. 42. [a] сътꙗжишꙗ sin. стоужнише buc. 43. [a] мъножицеѭ sin. мн-ѧ sof. многажди buc. — ꙗ sin. ѧ sof. ихь buc. — прогн. sin. sof. buc. — съв. sin. sof. buc. — беззаконнъихъ своихъ sin. -нїихь св. sof. -кони своихь buc.

Annot. ad comm. 40. разгнѣва бо са pog. sof., sine бо buc. — дѣлѣхь sof. buc. pog. (male bon. идолѣхъ). — омрьзж pog. buc. ъ sof., ꙗ pog. ѧ sof. — его pog. своего sof. buc. 41. безоумие pog. buc. -е sof. (δι' ἀγνημοσύνην). — syll. да in bon. om. — быша ꙗз. pog. ѧз. sof. — нж sof. — покааша са pog. -шж sof. -каꙗше buc. 42. [a] male ржкоѭ pog. роукою buc., recte тжгож sof. (τῇ θλίψει). — дръ(жи)ми in bon. syll. жи omissa. — recte приджтъ bon. sof., male приведж pog. buc. (ἔλθωσιν). — покаание pog. -е sof. [b] гыблѣхж sof. -ꙗаахоу buc. — нж sof. pog. 43. [a] краты pog. sof. buc. — ꙗ pog. ѧ sof. — печѣли sof. — поманжша pog. -шж sof. — нж sof. — прѣбыша pog. buc. — съвѣщаваꙗще pog. съв. sof. — непобне buc. — раз-ша pog. [b] беззаконовахж sof. -н'новаахоу buc., ѧ pog. (pro ихъ). — см-шѧ pog.

Digitized by Google

44. И видѣ гь егда въстѫжниша. И Ѹслыша молитвѫ ихъ.

45. И помѧнѫ завѣтъ свои. И раскаѧ сѧ по Ѹмноженню милости твоеѩ.

46. И дасть ѩ въ милость. Прѣдъ всѣми плѣн'шиими ѩ.

47. Спси ны гн, бже нашь, и събери ны ѿ ѩзы. | Да исповѣм' сѧ имени твоемоу стомоу. И хвалим сѧ въ хвалѣ твоеи.

44. [a]И видѣ гъ, егда въстѫжнишѫ ∵ [b]И оуслъїша мвѫ | ихъ ∵

45. [a]И помѣнѫ завѣтъ свои ∵ [b]И раскаа сѧ по оумноженню мсти своеѩ ∵

46. [a]И дастъ ѫ въ милостъ ∵ [b]Прѣдъ всѣми плѣнъшиими ѫ ∵

47. [a]Спи нъї гн, бже нашъ, и събери нъї ѡтъ ѩзкъ ∵ [b]Д(а) исповѣмъ сѧ имени твоемоу стиѡмоу ∵ [b]И хвалимъ сѧ въ хвалѣ твоеи ∵

---

44. [a]Видѣ бо бъ скръбь ихъ ѭже стражадаахѫ ѿ безоумиѩ, и помилова ѫ ∵ [b]Не прѣзрѣ бо ѩко благъ, нъ оуслъїша мвѫ ихъ ∵ 45. [a]Сълъгати бо бъ не можетъ. тѣмъ помѣнѫ слово еже къ авраамоу, ѩкоже клатъ сѧ емѹ ∵ | [b]Неислѣдъна бо милостъ бжиѩ на всѣхъ каѭщихъ сѧ ∵ 46. [a]Вѣровавъшѧѧ ѿ нихъ · ѡбразъ же бѣшѧ людие или людемъ ѩзъїчъскъїимъ ∵ [b]Илѣ прѣдъ врагъї миловааше, да оувѣстъ силѫ бжиѫ · люди ѩзчъскъїѩ избави ѿ бѣсовъ, еже сѫтъ разоумиии врази ∵ 47. [a]Спсъшии сѧ ѿ нихъ молѧтъ ба, приимѣсити сѧ людехъ вѣрънъїихъ, вѣровавъшихъ ѿ ѩзкъ. [b]Ѩко да испобѣме сѧ гви, ѡ нихъже съдѣахомъ, да мили бѫдемъ ∵ [c]Велиѩ бо хвала вѣрнѡмоу въїнѫ хвалити ба ∵

CV. *Annot. ad psalm.* 44. [a] въстѫжишѩ sin. [b] молитво (?) sin. 45. [a] помѣно (?) sin. [b] оумън-нью sin. — своеѩ sin. -еѧ sof. своѥ buc. 46. [a] ѩ sin. ѧ sof. ихь buc. — вь щедроты buc. [b] ѩ sin. ѧ sof. ихь buc. 47. [a] ѩз. sin. ѧз. sof. [b] да исповѣдаемъ sin. исповѣдати се buc. — имены buc. — стоумоу sin. [c] хвалити се (sine и) buc.

Annot. ad comm. 44. [a] ѩже pog. ѧже sof. ıаже buc. — страдаахѫ sof. buc. pog. — ѩ pog. 45. [a] с'лгати pog. сългати sof. съл'гати buc. — не можааше pog. sof. buc. — помѧнѫ pog. — авраамоу pog. buc. аvраамоу sof. [b] каѩщиихъ сѧ pog. -ѫ- sof. 46. [a] вѣр-шаѩ pog. buc. -жѧ sof. — бѣша pog. — исрлти sof. илѣ (sine людие) pog. buc. — ѩзычьнымь pog. buc. ѧ-скымь sof. [b] исрлѣ sof. илѣ pog. — оувѣдеть buc. (graece etiam γνῷ et vl. γνῶσιν). — бжиѩ pog. -ѧ sof. — ѩзычьныѩ pog. buc. ѧ-чъскыѧ sof. — їже pog. sof. buc. — разоумѣеми pog. -ѥмии buc. -мии sof., бѣсы (pro врази) buc., sed gr. ἐχθροί; in fine sof. add. члкоу. 47. [a] спась-шеи pog. sof. buc. — людехь в-хь pog. buc. людемь -мь sof. — вѣровавшеи pog. buc. -ьшиихь sof. — ѩз. pog. ѧз. sof. [b] исповѣм' сѧ pog. buc. -мь сѧ sof. — боу pog. бгови sof. хоу buc. — дѣемь сѧ pog. бѫдемь sof. buc. (ἵνα ἐλεηθῶμεν). [c] вѣрноѡмоу pog.

48. Бл҃нъ гь ї҆лєвъ · ѿ вѣка ї҆ до вѣка· ї҆ рекѫть вси людиѥ, да бѫдеть бѫдеть.

48. [a] Бл҃нъ гъ бъ ї҆лєвъ ѡ҆т вѣка и до вѣ ∴ | [b] И рекѫтъ вси людие, да бѫдетъ бѫдетъ ∴

CVI.

Pog. | Bon.

Сла аллїлоугиꙗ · прорчтво Хво · пѣ приносить бо҃у призываѥть же и ꙗ҆зыкы на Ученниѥ· прїшствиꙗ хва. · рѕ ·

1. И҆сповѣдаите са гви ꙗ҆ко благь. Ꙗ҆ко в вѣ мло ѥг.

2. Да рекѫ ї҆збавениї гмь. Ꙗ҆же ї҆збави ї҆з дръжкы вражииꙗ.

Сла · аллоугиа пророчъство оу-бо пѣсни приносити бѣи· призываєтъ же ѧзкы· на оучение пришествиꙗ хрьстова ∴ · рѕ ·

1. [a] Исповѣдаите са гви ꙗк бла-гѡ ∴ [b] Ꙗ҆ко в вѣкъ милостъ его ∴

2. [a] Да рекѫтъ избавлении гдемъ ∴ [b] Ꙗ҆же избави из рѫкъї вражиѫ ∴

---

48. [a] Отъ вѣка бо и въ вѣкъї бл҃нимъ естъ бъ и славимъ всѣми стъїми ∴ [b] Въсѣко бо дъїханне непрѣстанно ѡ милости бжии въпиѫтъ · бѫди бѫди ∴

CVI. 1. [a] Си рѣчъ исповѣдаите са дръзающе, ꙗко многа милостъ бжиꙗ и не ѡвращаетъ пристѫпаѫщааго ∴ [b] Не въ врѣмѧ милоуетъ бъ, нъ въ вѣкъ ∴ 2. [a] Єлико бо ѿ илѣ (ѡбратнвше са) спени бъїшѫ, сии милостъ хвѫ свѣдаще пожтъ · и ѡбразовааше же ѧзкъї ∴ [b] Илѣ ѿ чловѣчествънъїхъ врагъ, и ѧзкъї из рѫкъї мъїслънъїхъ врагъ си рѣчъ бѣсовъ ∴

Annot. ad psalm. 48. [a] до вѣка sin. sof. buc. [b] людьє sin., sine да, боудеть боуть buc. бѫдеть и бѫдеть sof.

Annot. ad comm. 48. [a] бо om. pog. [b] in pog. buc. deest, sed sof. legitur, въпиєть sof.

CVI. *Annot. ad titulum.* Алелоуьѣ sin. аллу sof. аллоуꙗ buc. — пѣснь sof. пѣ buc. — приносить sof. buc. — призиваѥть sof. призываѥт' buc. — и ѧз. sof. buc. — оущение sof. оучение buc.

Annot. ad psalm. 1. [a] (бла)гь sin. sof. buc. [b] въ вѣкъ sin. -кы sof. buc. 2. [b] ꙗже sin. ꙗже sof. — издржкы sin. из р. sof. buc. — вражьꙗ sin. -иꙗ sof.

Annot. ad comm. 1. [a] дрьзающе pog., блгость pog. sof. buc., ѿвращает' са pog. buc., om. са sof., пристѫпающааго pog. buc. -ѫщаго sof. (οὐκ ἀποστρέφεται τὸν προσιόντα), прѣст. bon. [b] бо мил. бь pog. sof. buc. omissis quae in bon. et sof. sequuntur: нѫ въ вкы sof. 2. [a] ѡбратнвше са pog. sof. buc. (στραφέντες, vl. ἐπιστρέψαντες), bon. male вѣровашѫ. — сии pog. buc. си sof.

Digitized by Google

3. И отъ странь събра ꙗ. Отъ въстокъ и западь и сѣвера и морѣ.

4. Заблѫдишѫ въ поустыни безь-воднѣ. Пѫти гра ѡбитѣлнааго не ѡбрѣтѫ.

5. Алчѫще и жѫжѫще, дша ихъ в ни изнемѫже. |

6. И възваша кь гоу, егда въстѫжиша. И отъ бѣдъ ихъ избави ꙗ.

3. [a] И ѡтъ странъ събра ѩ ⁘ [b] Отъ въстокъ и западъ и сѣвера и морѣ ⁘

4. [a] Заблѫдишѫ въ поу|стъіни въ безводънѣ ⁘ [b] Пѫти града ѡбитѣлънаего не ѡбрѣтохѫ ⁘

5. Алъчѫще и жѫждѫще, дша ихъ въ нихъ изнемѫже ⁘

6. [a] И възвашѫ къ гоу | егда въстѫжихѫ ⁘ [b] И ѡтъ бѣдъ ихъ избави ѩ ⁘

---

3. [a] Отъ странъ лъстънъіхъ събра ѩзкъі вѣро(ва)въшѧѩ ⁘ [b] Въсѣцѣмь бо вѣтромь мъічеми бѣхѫ ѩзци· нъ събрашѧ сѧ въ еднѫ вѣрѫ и въ еднѫ цркъвь ⁘ 4. [a] Вѣсто ꙗко люде евреистии блѫждаахѫ въ поустъіни. глетъ же по истинѣ люди ѩзчънъіѩ, блѫдаащѧ въ поустъіни разоумнѣи еже естъ цркъви. безводна бо бѣ, не ю имѫщи водѫ кръщениꙗ ⁘ [b] Людие евреистии не ѡбрѣтѫ за невѣръствие пѫти въішнѣаго нерма еже естъ цркъви, ѡбрѣтѫ же люде иже ѿ ѩзкъ вѣровавши(и). 5. Не ю бѣахѫ въкоусили ѩзци тѣла и кръве хвъі, и сего ради таахѫ гладемъ и жѫждеѭ ⁘ 6. [a] Нощъ бо и днъ въпиꙗхѫ къ боу, хотѧще ѡбрѣсти благодѣть ⁘ [b] И ѡнъі оубо

(οὗτοι), male bon. съіи. — свѣдѫще pog. buc. -дѧще поѧть sof. — и ante ѡбр. abest in pog. sof. buc. — ꙗз. pog. ѧ. sof. [b] чловныхъ pog. buc. -въстъв. sof. — ѧ ѩз. pog. а ѧз. sof. — издр. pog. из'р. sof. buc. — м-ныихь pog. -нихь sof. мисльныхь buc.

CVI. *Annot. ad psalm.* 3. [a] страны buc., събьра ѩ sin. ѧ sof. [b] мора buc. 4. [a] заблодішѧ sin. заблѫ-а sof. — въ ante безводьнѣ om. sin. [b] не om. sin. — обрѣтѫ sin. sof. ѡбрѣт| buc. 5. лачѧще sin. альча- sof. ал'чюще buc. — жѧжд. sin. 6. [a] возъвашѧ sin. — гю sin. ги sof. гоу buc. — въстѫжишѧ sin. [b] ѩ sin. ѧ sof.

Annot. ad comm. 3. [a] сьбра льстны pog. buc. лъст. съб. sof. — ꙗз. pog. ѧз. sof. — вѣровавшаꙗ pog. buc. -жѧ sof. [b] всѣмъ pog. -мь buc. въсѣцѣмь sof. — бѣша ꙗз. мыч. pog. -шѫ ѧз. sof. ѥз. бѣахоу мычемы buc. — нѫ sof. — цркве pog. sof. цркъвь buc. 4. [a] ѥv-сти sof. люди -стии buc. — ꙗз-ныѧ pog. ѥ-ныѥ buc. ѧ-зскыѧ sof. — блѫдѧщѧ sof. блюдеще buc. — цркы pog. buc. -кви sof. — не ѹ pog. sof. не sine оу buc. — имащи sof. -оущии buc. — воды pog. sof. buc. [b] невѣрию pog. buc. -ьствие sof. — выш'нѣго sof. -нѧаго buc. — цркы pog. -кви sof. -кві buc. — ѩз. pog. а sof. — вѣровавшей pog. sof. buc. 5. не оу бо pog. sof. buc. (οὔπω). — бѣхѫ sof. buc. — ꙗз. вьк. pog. вък. ѧз. sof. buc. — крьве pog. buc. -зве sof. -въ bon. — таꙗхѫ pog. buc. таахѫ sof. — гладом pog. buc. -демь sof. — жѫжеѧ pog. -ѫ sof. 6. [b] бѣ loco оубо pog., sed оубо sof. buc. — жже in bon. superfluum, abest in pog. sof. buc. — ꙗз. pog. а. sof. — бѣша pog. -ѫ sof. бѣахѹ buc.

7. И наведе ꙗ на пѫть правь вьнити въ градь ѡбитѣлны.

8. Да исповѣдат са гви милть его. И чюса его снимь члчем.

9. Ꙗко насыти дш҃ж тыщж и дша алчж испльни блгь.

10. Сѣдащаꙗ вь тмѣ и сѣни съмрьтнѣ. Окованы нищетоѭ и желѣзомъ.

7. И наведе ж на пѫтъ правъ· вънити въ градъ ѡбитѣлънъін ∵

8. [a]Да исповѣдат са гви милости его ∵ [b]И чюдеса его сномъ члчъскъімъ ∵

9. Ꙗко насъіти дш҃ж тъщж и дш҃ж алъчжщж испльни благъ ∵

10. [a]Сѣдащжж въ тъмѣ и сѣни съмрътънѣи ∵ [b]Окованъі нищетож и желѣзомъ ∵

вѣсто· избави же [жже] жзкъі ѿ бѣсовъ, ꙗко многож бѣдож ѡдръжими бѣшж ∵ 7. На пжтъ евангелъскъі, [а] еже естъ вѣра въ градъ нбеснъі, въ немже живжтъ вси стии· естъ же вѣра ∵ 8. [a]Не прѣстажтъ бо исповѣдажще са бви помилованиемъ· сии бо чюдатъ са и славатъ милостъ божиж ∵ [b]Съподобльшеи са блти не сподобъшиимъ са не ю благодѣти ∵ 9. Истъщивъшж бо са дш҃ж блти и гладемъ тажщж слъішати слово гне, сиж породивъ бтиж исплъни, тѣломъ и кръвиж своеж насъіщъ ∵ 10. [a]Ꙗко въ тмѣ бо и смрти лъстиж адолскож ѡдръжими бѣашж, не могжще ѿнадъ възрѣти, нъ пришедъши блти просвѣтишж са, ꙗкоже естъ писано· сжщимъ въ

CVI. *Annot. ad psalm.* 7. [a] ꙗ sin. ѧ sof. — правы sof. — об-нѣи sin. -ны sof. -ныи buc. 8. [a] гю sin. [b] члвчемъ sin. 9. насъітилъ естъ sin. sof. насыти buc. — алчжщж sin. альча- sof. ал'чющоу buc. 10. [a] сѣдѧщаꙗ sin. — вь тьмѣ sin. — съмрътьнѣ sin.

Annot. ad comm. 7. еу-кыи pog., а in bon. superfl. neque in pog. sof. bon. legitur. — небныи pog. -ны sof. buc. — иже ѥ в. buc. 8. [a] ис-ꙗще pog. -жще sof. — боу pog. buc. — помилованиимь sof. — си бо и pog. sof. сии buc. — милости бжиж pog. -ѧ sof. buc. [b] спобльшеи са pog. sof. buc. (male bon. с'подобнишж, gr. οἱ καταξιωθέντες). — post блгти deest interpretatio verborum διηγοῦνται τὰ θαυμάσια. — не спобнвшиим са pog. sof. buc. — не ѹ pog. sof. buc. — благодѣти pog. (τοῖς μήπω καταξιωθεῖσι τῆς χάριτος). 9. истщивьшж бо са дшж sof.: τὰς γὰρ κενωθείσας ψυχάς, buc. habet singul. num. — гладомь pog. buc. -емь sof. — таꙗщие pog. -жщж sof. -щоу buc. (τηκομένας). — сиꙗ pog. -ѧ sof. сию buc. — породивь: ἀναμνήσας. — блгтиꙗ pog. -ѧ sof. (τῇ χάριτι). — кръвиѧ своеѧ sof. — насыщь pog. buc. -ъ sof. (насъіщъ bon.: χορτάσας). 10. [a] льстиж pog. лъ-ѧ sof. — бѣша pog. -ж sof. бѣхоу buc. — могжщь ѿнждь pog. -е sof. buc. — нж sof., пришши pog. buc. — прос-ша pog. — ѱано pog. — сжщимъ pog. и въ сѣни sof. — съмрьнѣ pog. съ-нѣи sof. buc. [b] нищи pog. sof. buc. — male бѣгаахж bon., recte бѣахж pog. buc. бѣхж sof. (ἐτύγχανον). — ꙗз. pog. ѧз. sof. — male buc. твръжение

Digitized by Google

11. Ѩко разгнѣваша словеса бж҃ия·
и҆ съвѣть вышнѣго раздражиша.
12. И҆ смѣри сѧ вь троудѣхъ ср҃це
и҆хъ. И҆знемогѫ и҆ не бѣ помагаѩи.
13. И҆ възваша кь го҃у, е҆гда вьстѫ-
жиша. И҆ оть бѣдь и҆хъ сп҃се ѩ.
14. И҆ и҆зведе ѩ и҆с тьмы и҆ сѣни
с҆мрътны. И҆ ѫзы и҆хъ прѣтрьже.

11. Ѩко прогнѣвашѫ словеса гн҃ѣ
и свѣтъ въіш҄нѣаго раздражишѫ ⁘
12. [a] И смѣри сѧ въ тру҆дѣхъ ср҃це
ихъ ⁘ [b] Изнемогѫ и не бѣ помагажи ⁘
13. [a] И възвашѫ къ го҃у, егда въ-
стѫжнхѫ ⁘ [b] И ѿтъ бѣдъ ихъ сп҃е ѫ ⁘
14. [a] И изведе ѫ ис тъмъі и сѣни
съмр(тъ)нъі ⁘ [b] И ѫзъі ихъ прѣтръже ⁘

тъмѣ и сѣни съмрътънѣи свѣтъ всиѩ великъ ⁘ [b] Нищии бо разоума бж҃иѩ бѣ[га]-
ахѫ ѩз҃ци· желѣза бо твръжде невѣжаствие и забъвение (е)же ѡдръжааше ѫ. раз-
дрѣшени же бъішѫ сии, ѩвленнемъ хв҃омъ помиловани ⁘

11. Люди е҆врейстии тако при҆сно раздражаахѫ и разгнѣваахѫ б҃а, ѩко не
прѣбъіваахѫ въ повелѣнии божии и законѣ ⁘ 12. [a] Въ троудѣхъ (бо) идолъскъіхъ бѣхѫ
смѣрени иже ѿ ѩзкъ троуждаѫще сѧ без разоума и въ соуе ⁘ [b] Въ немощи бо
лъстънѣи бѣшѫ ѩз҃ци, и никтоже помощи или сп҃ти можааше, аще не би г҃ъ мило-
сръдовавъ пришелъ ⁘ 13. [a] Въспранжвъше же юже въпиѩхѫ къ б҃оу, да ѫ сп҃етъ ѿ
тѫгъі зълъі ⁘ [b] Милосръдовавъ бо сп҃е ѩко б҃ъ и не прѣзрѣ ⁘ 14. [a] Ѩко въ тмѣ бо
бѣахѫ въ безвѣрънѣмъ житии и демонъстѣ ѩзци, ѩкоже люди евреистии въ те-
мънѣи земи египетъстѣи, донадеже въсиѩ с҃лце праведное си рѣчь х҃ъ ⁘ [b] Ѫже свѧза
грѣхъ[і] нечтиемь, тѣхъ ѫзъі прѣтръже б҃лтъ кр҃щениѩ ⁘

вѣжьство, recte невѣждьство pog. -зствие sof. — еже pog. sof. buc. — ѩ pog. ѧ sof. ѥ buc.
— быша pog. — ѩвленниимь pog. ї ѩ-нѣмь sof. sine и buc.

CVI. *Annot. ad psalm.* 11. прог-шѩ sin. разгн-ѫ sof. -ше buc. — бжьѣ sin. бииѧ
sof. buc. — съв. sin. sof. buc. — вьшнѩаго buc. -ѣго sof. — раздр-шѩ sin. 12. [a] и ante съмѣри
om. sin. [b] і изнем. sin. — помагаѩи sin. 13. [a] възъв-шѩ sin., гю sin. го҃у buc., вьст-шѩ sin. -шѫ
sof. [b] ѩ sin. ѥ buc. ихъ sof. 14. [a] изв. sine и buc., ѩ sin. ѥ buc. — тьмъı sin. сьм-ыѥ buc. [b] оузи buc.

Annot. ad comm. 11. ѩко pro тако buc. — вь зак. pog. и въ з. sof. buc. 12. [a] бо
pog. buc. бѡ sof. — и҆дольстѣхь pog. -ъсцѣхъ sof. buc. — бѣша pog. -ѫ sof. бѣхоу buc. —
ѩз. pog. ѫз. sof. трѫ-ѩще pog. [b] бѡ sof., бѣша pog. бѣхоу buc. — ѩз. pog. ѧзыци sof. —
никогоже sof. — пришьль pog. buc. -шелъ sof. 13. [a] въспрънжвше sof. — ѫже sine же pog.
sof. юже buc. — ѩ pog. ѥ buc., сп҃етъ и҆хъ sof. — и҆ зьль pog. buc. (ἀπὸ θλίψεως τῶν κακῶν).
[b] милосръдова бѡ и҆ сп. sof. (σπλαγχνισθείς), б҃ь не pog. 14. [a] бѣхѫ sof. бѣıахоу buc. — вь бес'вѣт'-
нѣмь pog. sof. безьсвѣт'нѣмь buc. (ἀφέγγει). — жити sof. — демоньстѣ sine и pog., habet sof.,
демон'сцѣ buc. — ѩз. pog., male ѫзыцѣ sof. — ѥврейсции buc. — тьмнѣ buc. т'м'нѣ pog.

Digitized by Google

15. Да исповѣдат сѧ гви млти его: И чюдеса его снмъ члчемъ.

16. Ꙗко ськроушн врата мѣдѣна и верѣꙗ желѣзны сломи.

17. Прнꙗть ꙗ ѡ пѫти беззаконениꙗ ихъ. Беззаконении ради своихъ смѣриша сѧ.

15. [a]Да исповѣдатъ сѧ гви милости его ∴ [b]И чюдеса его снмъ члчьскомъ ∴

16. Ꙗко скроуши врата мѣдънаꙗ и верѣѩ желѣзныѩ сломи ∴

17. [a]Приѩтъ ѩ ѡтъ пѫти беззаконниꙗ ихъ ∴ [b]Беззаконеи бо ради своихъ смѣришѧ сѧ ∴

---

15. [a]Спе(нии) блтиѩ, ти исповѣдаѭще сѧ поѩтъ выиѩ милость гнѩ ∴ [b]Вѣро-
вавшии спени не прнемъшимъ не ю блговѣщениꙗ исповѣдаѭтъ славѫ бжиѩ, ꙗкоже
естъ писано · да повѣдатъ въ родѣ дроузѣмъ ∴ 16. Врата глетъ мѣдѣна ꙗко твръда,
и верѣѩ глетъ съмрътънꙑ ꙗко крѣпъкꙑ сиѩ бо пришедъ гь свободи затворениꙑѩ многꙑ
лѣтꙑ ∴ 17. [a]Людн евреискꙑѩ, зѣло заблѫждъшѩѩ множицеѩ възврати, нъ ѡни не
разоумѣшѩ. такожде и ѩзꙑкꙑ блѫдаѭщѩѩ, въ льстехъ демонъскꙑихъ ѡбратнвъ, сиѩ
настави на пѫть истовꙑ хь ∴ [b]Жидове · бѣашѩ бо вꙑсоци ꙗко родъ бжии имеиоуеми ·
егда же законъ прѣстѫпишѩ, ѡвръже ѩ бъ и смѣришѩ сѧ ∴

темнѣ sof. — земи sof. — егу-стѣ pog. еги-стѣи sof. -сцѣи buc. — дон'деже buc. — въсіаетъ sof. [b]їже pog., recte ѩже sof. юже buc. — male грѣхꙑ нечтꙑми bon., recte pog. sof. buc. грѣхь нечьстиемь (ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἀσεβείας). — ѩзꙑ pog. ѫзꙑ sof. buc. (τὰ δεσμά).

CVI. *Annot. ad psalm.* 15. [a]гю sin., и мл. buc. [b]члвчмъ sin 16. съкр. sin. sof. — мѣдѣна sin. buc. мѣднаа sof. — верѣꙗ желѣзнꙑ sin. buc. — съл. sin. sof. 17. [a]приꙗтъ ꙗ sin. sine ю buc. ихъ sof. — беззаконеньѣ sin. [b]беззаконнеі sin. -кони sof. -конии buc. — съм-шѩ sin.

Annot. ad comm. 15. [a]bon. спе, recte спении pog. -ни sof. buc. (οἱ σεσωσμένοι). — поꙗтъ pog. -ѩтъ sof. — млти pog. buc. -ть sof. [b]вѣровавшеї pog. sof. buc. — спении pog. buc. -ни sof. — не приимшиимь pog. не приюм'шеи buc. не оу приемшїимъ sof. — не ѹ благовѣщениꙗ pog. buc., sine не ѹ sof., бжиѩ pog., дрьзѣмь pog. дроузѣмъ sof. 16. глетъ om. pog. buc. (gr. λέγει legitur in nonnullis cod.). — мѣдѣнаа pog. -на buc. -днаа sof. — а вереꙗ pog. buc. -рѣѩ sof. — сьм-ныꙗ pog. съм ѩ sof. — сиꙗ pog. -ѩ sof. — сьшь pog. buc. — пришедъ sof. — ськрѹши и своб. pog. sof. buc. — зат-ꙗ pog. buc. -ѩ sof. — многꙑми sof. 17. [a]евр-кыꙗ pog. — заб-ша pog. buc. -ждъшѩа sof. — мн-сꙗ pog. -еѩ sof. — иѩ sof. — раз-ша pog., такоже же buc. — блѫдаща pog. -ащѩ sof. — демон'скахъ sof. -скꙑихъ pog. — сиꙗ pog. -ѩ sof., истин'нꙑи pog. sof. [b]бѡ бѣшѩ sof. бѣша sine бо pog. бѣхоу бо buc. — юзꙑци вꙑсоци buc., имен-мꙑи buc. — прѣс-ша pog. -ѩ sof., buc. male поставише. — ꙗ pog. -ѩ sof. — см-ша pog. -ѩ sof.

18. Вьсего брашна възгноуша са дша ихъ. И приближиша са до вратъ съмртныихъ.

19. И въззваша къ гоу, егда въстжжиша. И отъ бѣдъ ихъ спсе ia.

20. Посла слово свое и исцѣли а. И избави ia ѿ пагоубы ихъ.

21. Да исповѣдат са гви милости его. И чюдеса его сномъ члчемъ.

18. Въсѣкого брашна възгнжша са доуша ихъ ∵ [b] И приближишж са до вратъ смрътънъıхъ ∵

19. [a] И възвашж къ гоу, егда въстжжихж ∵ [b] И ѿтъ бѣдъ нхъ спе ж ∵

20. [a] Посла слово свое и нцѣли ж ∵ [b] Избави ж ѿ пагоубъı ∵

21. [a] Да исповѣдатъ са гви милости его ∵ [b] И чюдеса его сномъ члчъскомъ ∵

18. [a] За жестоко бо нхъ и негъıбенное срце всего добра оудали ж бъ ∵ [b] Живи бо адоу прѣдани бъıшж за невѣрьство нхъ. Явлѣетъ же и жзкы яко оумеръшжж съмрътнж грѣховнож, спенъı же вѣрож ∵ 19. [a] Глетъ же ѿ нлътѣнехъ, яко зѣло прѣдани бъıшж врагомъ и избавишж са · нъ все ѿ июдеехъ жзчъскъıхъ пррочьство сказаетъ ∵ [b] И ѿнъı же ѿ чювествьнъıхъ врагъ, сиж ѿтъ разоумьнъıхъ ∵ 20. [a] Хъ посла ѿцъ и исцѣли скроушеное члчьство ∵ [b] Погоубишж бо евреи пжть его, погоубишж же и бѣси жзкъı · пришедъ же гь избави ж ѿ льсти, призвавъ на свѣтъ истовъı ∵ 21. [a] Да хвалатъ, са(тъ), [въ] милости гна, исповѣдажщии са (и) спаеми ∵ [b] Ѿявилъ бо са естъ разоумъ бжии члкомъ стъıмъ ∵

CVI. *Annot. ad psalm.* 18. [a] вьсего sin. buc. — вьзгноушаше се buc. [b] прiближишa sin. — съмрътьнъıхъ sin. 19. [a] възъвашa sin. — гю sin. — вьс-шa sin. buc. въст-шж sof. pog. [b] избави ia sin. спсе ie buc. спсе ихъ sof. 20. [a] посьла sin. — исц. sin. buc. иц. sof. — ia sin. ie buc. ихъ sof. [b] і из. sin. и из. sof. buc. — in fine add. ихъ sin. sof. buc. 21. [a] гю sin. [b] члвчемъ sin. члвчскымь buc.

Annot. ad comm. 18. [a] на pog., recte за sof. buc. — жестокое pog. sof. -ко же buc. — негьбеное pog. -ie buc. -зб. sof. — ia pog. ie buc. ихъ sof. — бь pog. buc. бъ sof. [b] быша pog. -ж sof. — невѣрие pog. buc. -'ствiе sof. — iaз. pog. жз. sof. — Умрѣша pog. buc. -ер'шж sof. — сьмрътниa pog. -ж sof. — гр-iж pog. -ж sof. — male pog. buc. спсе же ны, recte спсены же sof. 19. [a] и ѿ sof. (sine же) и w buc. — илнтѣхь pog. ильтѣхъ sof. buc. — из-ша pog. — иж sof. — iaзычьни pog. buc., сказѣетъ sof. [b] чювныхь pog. buc. -вествьныихъ sof. — и сниa pog. buc. -ж sof. — раз-ныихь pog. -ъ sof. 20. [a] члчьство ськр. pog. иц. скр. чл. sof. ськроушенниa члвчтво buc. — in pog. add. и срце, quod in reliquis abest. [b] пог-ша pog., евреe sof. — пжти pog. buc. — же и бѣси sof. buc. во и бѣси iaз. pog. — пришь pog. — ia pog. ж sof. — истин'ный pog. buc. -товыи sof. 21. [a] хвалаl рече pog. buc. хвалать са bon. sof. —

Digitized by Google

22. И пожрѫть ѥмоу жрътвѫ хвалѣ. Исповѣдать дѣла ѥго въ радости.

23. Схꙍдащеи въ море въ корабꙇлихъ. Творащеи дѣланиꙗ въ водахъ многахъ.

24. Ти видѣша дѣла гнѣ и чюдеса ѥго въ глѫбин[нѣ]. |

25. Рече и ста дхъ боурьнꙑи. И възнѣса са вльны ѥго.

22. [a] И пожрѫтъ емоу жрътвѫ хвалѣ ∵ [b] Исповѣдатъ дѣла его въ радости ∵

23. [a] Въходащеи въ море въ корабихъ ∵ [b] Творащеи дѣланиꙗ въ водахъ многахъ ∵

24. (Т)и видѣшѫ дѣла гнѣ и чюдеса его въ глѫбинѣ ∵

25. [a] Рече и ста дхъ боуренъ ∵ [b] И възнесошѫ са влънꙑ̈ его ∵

---

22. [a] Жꙁчьстии люде ѡбращъше са ѿ лъсти идолъскꙑ̈ѧ. раꙁоумѣи же стꙑ̈ѧ, иже пожрѣшѧ себе жрътвѫ живѫ по апостолоу благооугодънѫ бви ∵ [b] Дроугъ бо дроугоу стии възвѣщаѭтъ дѣла гнѣ, поꙋчаѭще дроугъ дроуга ∵ 23. [a] Апли глетъ, а кораба цркъви, море же миръ вьсь · ти бо сидѧ ꙗко въ корабихъ въ непостоинѫѧ и многомѫтънѫѧ житеискѫѧ пѫчинѫ ∵ [b] Апли и се · много бо творишѧ дѣлание въ водахъ кршениꙗ. многꙑ̈ бо и вьсѧдоу сиѧ сѫтъ ∵ 24. И по чювьствьнꙍмоу морю плавающеи [и] видатъ чюдеса бжиꙗ · болъша же чюдеса кршениꙗ, ꙗже кршаемии сподоблѣѭтъ са видѣти ∵ 25. [a] Да възмѫтитъ водꙑ кршениꙗ и погоубитъ бѣсꙑ̈ таѭщѧ са въ водахъ ∵ [b] Раꙁоумнааго морѣ еже естъ кръщениꙗ възнѣса са влънꙑ̈, да потопатъ диꙗвола и покрꙑ̈ѭтъ бѣсꙑ̈, ꙗко горꙑ̈ сѫщѧ и тꙑ̈ ∵

въ in bon. superfluum. — бжиꙗ pog. buc. -ж sof. — ис-ꙗщеи са pog. -ѫщеи са sof. buc. — и habet pog. sof. buc. — спасаемꙑи buc. [b] сватꙑимъ sof. стꙑми buc. (recte, quia graece habe διὰ τῶν ἁγίων).

CVI. *Annot. ad psalm.* 22. [a] пожьрѫтъ sin. — хвалѫ sin. хвалѣ buc. [b] і исп. sin. 23. [a] съход. sin. sof. сьход. buc. — кораблѣхъ sin. buc. -лехь sof. [b] и твор. buc. — дѣланьѣ sin. 24. ти omnes praeter bon. qui male Ни scribit, видѣшꙗ sin. -ж sof., гльбинѣ buc. 25. [a] боурьнꙑ sin. -нꙑи sof. buc. [b] възнѣсꙗ sin. възнесꙍше buc.

Annot. ad comm. 22. [a] ꙗꙁ-нии pog. buc. ꙗ-сти sof. — ид-скꙑꙗ pog. buc. идꙍлъскꙑ sof. — и стꙑꙗ pog. buc. стꙑѫ sof. — пожрьша са pog. -жрѣшѫ себе sof. -жрѣше се buc., боу pog. buc. [b] вѣрнии (non стии) pog. sof. buc. — възвѣщаеть pog. buc., поꙋчаѫще pog. buc. дроугъ om. pog. 23. [a] корабла pog. sof., весь мирь pog. sof. buc. — корабихь pog. sof. buc., и житиискꙑѩ pog. buc. [b] и сию buc. бо om. sof. ств-ша pog. съ-ж sof. — сиѧ pog. sof. сии bon. сию buc. 24. чювноумоу pog. -номоу buc. -ьствъномоу sof. — пл-ще buc., и ante видать superfl. bon. abest in pog. sof. buc. — кръщаемии sof. -мꙑ buc. — спобл̑ѣат' са pog. -ѣѭт са sof. 25. [a] водꙑ pog. sof.

Digitized by Google

26. Въсходѧт до нбь и низьходѧт до безьнъ. Дша ихъ зломъ таꙗше.

27. Възмаша сѧ и въсколѣбашѧ ꙗко пїанї. | И всѣ мѫдрость ихъ поглъщена бы.

28. И възваша къ гоу, ега въстѫжиша. И ѿ бѣдь ихъ изведе ꙗ.

26. [a] Въсходѧтъ до небесъ и нисходѧтъ до бездны ⁘ [b] Дша ихъ зломъ тааше ⁘

27. [a] Възматошѧ сѧ и въсколѣбашѧ сѧ ꙗко пиꙗни ⁘ [b] И всѣ мѫдростъ ихъ поглъщена бꙑстъ ⁘

28. [a] И възвашѧ къ гоу, егда въстѫжишѧ ⁘ [b] И ѡтъ бѣдъ ихъ изведе ѧ ⁘

26. [a] Прѣвъзнѣсѧ бо сѧ бѣси и пакꙑ сиидошѧ до безднꙑ, вꙑсотѫ влънъ крщенїꙗ потоплени. разоумѣи же ми влънꙑ чловѣчьскаго морѣ ⁘ [b] Плавающиихъ по чловѣчьскомоу морю ѿ страха. разоумѣи же и хотѧщѧѧ сѧ кртити, тажде пострадати прѣжде часа крщенїꙗ ⁘ 27. [a] Корабльници въ мори въ съмѫщении сѫще толико стражѫтъ и въ житейстѣмъ плавающе мори. въ мѧтежи бо злъ сѫтъ ⁘ [b] Каꙗ бо мѫдростъ и хꙑтростъ въ врѣмѧ бѣдꙑ въ мори помощи можетъ; тако и мѫдростъ еллиньска въ врѣмѧ съмрти неполезьна, аще не бѫдетъ вѣрꙑ бжиꙗ оупъванига ⁘ 28. [a] Въси бо егда въ множьствѣ злъ бѫдѫтъ, тъгда призꙑвајѫтъ ба гласомъ ве-

buc., male bon. вода. — таꙗща pog. -жщѫ sof. -юще buc. [b] ра-наго sof. — възнѣсѧ pog. възнесошѧ sof. buc. — покрыѧть pog. -ѧтъ sof. -крнють buc. — сѫща pog. -ж sof.

CVI. *Annot. ad psalm.* 26. [a] низъх. sin. нисх. sof. buc. — безденъ sin. безнъ sof. бездьнь buc. [b] дшѧ sin. — зъломъ sin. вь злиихь buc. — таашѧ sin. таꙗше buc. 27. [a] възмѧсѧ sin. смоутише се buc. -- вьск-шѧ sin. — пїꙗныи sof. buc. [b] вьсѣ sin. вса buc. 28. [a] възвашѧ sin. -ж sine и sof. — гю sin. гн sof. гоу buc. — въст-ѧ sin. [b] ѧ sin. нхь buc. избави ꙗ sof.

Annot. ad comm. 26. [a] прѣвьзнесоше buc., си пакы sof. — сиидоша pog. buc. сън-шѧ sof. — вь бездьнѫ pog. sof. buc. — ми om. sof. — вльны pog. влъны sof. buc. — чловнаго pog. -наго buc. -ѣстъвнаго sof. [b] плаваꙗщиихь pog. -ющиихь buc. — чловномоу pog. -номоу buc. -ѣстъвномоу sof. — хот-аꙗ кртити сѧ pog. buc. – такоже pog. buc. тажде sof. — пострадашѧ sof. пострати buc. — чѣса sof. чисмене buc. 27. [a] корабльници pog. buc. -б'ници sof. — вь сьмѫщении pog. buc. въ съмѫ- sof. възмѫщещени bon. — толикѫ pog. толико sof. толикоже buc. — житиистѣмь pog. -тѣисцѣмь buc., плаваꙗще pog. -жщеи sof., мори om. bon. — sine бо pog. buc. — зъль sof. зьль pog. buc. [b] каꙗ pog. sof. каако buc. — ел'линьскаꙗ pog. ел'л. buc. — pro съмрти sof. buc. legitur старости in pog. — бжиꙗ и оуп. pog. sof. sine и buc. 28. [a] въсъ bon. male, reliqui въси sof. веи pog. вьси buc. (πάντες). — зьль pog. зълъ sof. злобь buc. — бѫть pog. бѫдѫть sof. боудоуть buc., male bon. бѫдетъ. — тогда, велимь pog. -емь sof. — ть pog.

29. Н повелѣ боури н ста въ хладъ. Н оумлъкѫ влъны его.	29. [a] Н повелѣ боури н ста въ хладъ ∴ [b] Н оумлъкѫ влъны его ∴
30. Възвеселнша са ꙗко оумлъкѫ. Н наставн ꙗ въ прнстаннщн хотѣннꙗ своего.	30. [a] Н възвеселншѫ са ꙗко оумлъкѫ ∴ | [b] Н наставн ѫ въ прнстаннще хотѣннꙗ своего ∴
31. Да нсповѣдат са гвн мнлтн его. Н чюдеса его снвом члчемъ.	31. [a] Да нсповѣдатъ са гвн мнлостн его ∴ [b] Н чюдеса его снвомъ члчъскомъ ∴

лнемъ׳ н тон не оставнтъ нн обратнтъ прнзываѭщнхъ его ∴ [b] Не прѣзрнтъ бъ сѫщннхъ въ бѣдахъ, нъ нзбавлѣетъ ꙗко мнлостнвъ ∴

29. [a] Чювественомоу морю въспранѫвъ хъ запрѣтн, н бъıстъ тншнна. та бо прорнцаахѫ са, тонжде же [н] въскрсъ нз мрътвыхъ, запрѣтн зълоомоу дхоу жнтенскааго морѣ н ста въ хладъ, сн рѣчъ прѣложн са въ тншннѫ вѣрож ∴ [b] Ꙗвлъшоу бо са гоу оумлъче боурѣ грѣховънаꙗ, еже сѫтъ влъны жнтенскааго морѣ ∴ 30. [a] Плаваѭщнн въ немъ члцн, прнемлаще блтн, оугонезъше матежа жнтенскааго, въ безъмлъвнн веселатъ са о бзѣ ∴ [b] Наставн бо вѣровавъшѫѫ на мнлостъ н на пѫтъ црковъны, еже естъ прнстаннще тнхое ∴ 31. [a] Да повѣдатъ нсповѣдаѭщнн са мнлостн бжнѫ,

buc. тъ sof. — male bon. bis н тъın не wставнтъ, ubi posteriore loco нн обратнтъ legi debet, uti pog. sof. buc. et graece: οὐκ ἐγκαταλείπει οὔτε ἀποστρέφεται. — прнз-щннхь н pog. buc. -его sof. [b] бо ante бъ habet pog. buc., om. sof. — нѫ sof.

CVI. *Annot. ad psalm.* 29. [b] оумлькоше buc. (ita et 30 [a]). 30. [a] възв-шꙗ sin. [b] ꙗ sin. ѧ sof. — хотѣньѣ sin. 31. [a] гю sin. [b] члвчмъ sin. -чкымь sof. buc.

Annot. ad comm. 29. [a] чювьноумоу pog. -номоу buc. -ъстъвномоу sof. — възбѣдь pog. възъ'бъдь sof. възбоудн buc. (διεγερθείς). — затворн pog. male pro запрѣтн sof. buc. (ἐπετίμησε). — бы pog. sof. buc. бъıстъ bon. — та бо pog. sof. тако bon. buc. — прорнцааше ха pog. тако прорнцаѭть buc. (sine ха) -аахѫ са sof. (ἐκεῖνα γὰρ ἐπροφήτευετο). — тъже pog. тъже же sof. buc. — н superfl. neque pog. sof. buc. habetur. — въскре pog. et bon. (ἀναστάς). — злоумоу pog. зломоу sof. buc. — жнтннскааго pog. -тѣнскааго buc. -тенскаго sof. — танноу в. buc. [b] ꙗвльшю pog. -шоу sof. buc. — борѣ sof. пом. боура buc. — м. жнтннскааго pog. sof. buc. 30. [a] плаваꙗще pog. buc. -жщен sof. — прнемлаще pog. sof. buc. — блть pog. buc. -тн sof. — н гонезьше pog. sof. buc. — жнтннскааго pog. buc. -енскаго sof. — вь безьмльвн pog. -лъвн sof. -внн buc., бзѣ pog. sof. [b] вѣровавшаꙗ pog. buc. -в'шжа sof. — црковьнын pog. -ны sof. buc. 31. [a] нсповѣдащен pog. -аѫщен sof. buc. — бжнн pog. buc. -ѫ sof. — быша pog. -ж sof. [b] на рода н родь pog. — вѣр'нїн sof. pog. buc. — нсповѣдаꙗть ражаꙗщннм' pog. -ѫть sof. buc.

Digitized by Google

32. И възнесѫть и въ црькви людьстѣи. И на сѣдалищи старець въсхвалать и.

33. Положилъ естъ рѣкы въ поустына. И исходища воднаа въ жаждѫ.

34. Земла плодовитѫ въ слатинѫ· ѿ злобъ живѫщиихъ на неи.

35. Положилъ есть поустына въ езера вонаа. И земла безьводнѫ въ исходища вод'наа.

32. [a]И възнесѫтъі-и въ црьви людъстѣ ∴ [b]И на сѣдалищи старецъ въсхвалатъ ї ∴ |

33. [a]Полжілъ есі рѣкъі в поустына∴ [b]Исходища воднаа въ жѫждѫ∴

34. Зема плодовитѫ въ слатинѫ ѡтъ злобъі живѫщиихъ на неи ∴

35. [a]Положилъ естъ поустъіна въ езера воднаіа∴ [b]И зема безводнѫ въ исходища водънаіа ∴

имиже помиловани бъішѫ покаіанием∴ [b]На родъ и родъ вѣрни исповѣдаѭтъ раждаѭщиимъ са блгътнаіа чюдеса и таинъі хвъі∴

32. [a]Си рѣчь въ съборѣ множѣ члчьстѣ, тоу подобаетъ величити и възносити ба на възоущение всѣхъ слъішѫщиихъ∴ [b]Єгда гь срѣдѣ старецъ на съборищи сѣдѣіаше оучѫ, се пррка притъчева. глетъ бо и въ съборѣ старъіѫ чѫди искоушати славословиіа бжиіа· при множѣхъ бо не подоба∴ 33. [a]Рѣкъі похотънъіѫ и потокъі бечестиіа исѫчь ѡпоусти∴ [b]Тъгда при египтѣнехъ прѣложи водѫ въ кръвь, да жѫжеѫ истаѭтъ∴ 34. Бѣашѫ бо бѣсове жителе земъскааго житиіа, плождааше же се бечьстиіе, исоушишѫ же ѫ апли солиѫ оучителъства. ѡ нихъже рече гь· въі есте солъ земи∴ 35. [a]Цркъве, ѡ нихъже рече исаиіа· весели са поустъіне жѫждѫщиіа, сиѫ бо

CVI. *Annot. ad psalm.* 32. [a] възнесѫто-і sin. -тъ и sof. — людьсцѣ sin. -'сцѣи buc. -ъстѣи sof. [b] старець sin. сѣд-ща -рьць buc. 33. [a] естъ sof. buc. еси sin. — поустынѭ sin. -ние buc. (εἰς ἔρημον). [b] и исх. sof. sine и buc. sof. — жѫждѫ sin. 34. землѭ sin. — злобы sin. злобъ sof. buc. 35. [a] еси sin. есть sof. buc. (ἔθετο). — п-нѭ sin. — водьнаа sin. sof. buc. [b] землѭ sin. -ла sof. — водънаа sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 32. [a] зборѣ buc. — члчи pog. -чстѣ sof., male члвци buc. величати buc., възоучение buc. [b] старьць на сьн'мищи buc., оуча са pog. оуча се sof. — глет' же sof. buc. — старыіа pog. buc. -ѫ sof. — чади pog. sof. buc. — словословениіа pog. buc. -віа sof. 33. [a] грѣховныіа pog. buc. -ѫ sof. — бечьстиіа pog. sof. buc. – исачь sof. исѫчь pog. исоучь buc. (ξηράνας). [b] прѣложь pog. прѣложи sof. -жии buc. — воды pog. sof. buc. — жажеѫ pog. -ѫ sof. 34. male рѣша pog. -ж sof., recte бѣахоу buc. — земльнааго pog. buc. -мнааго sof. — же са sof. buc. sine же pog., recte се (sc. житие: ἐκαρποφόρει δὲ αὕτη, sc. πολιτεία). — бечъстъ bon. (omissa syll. е vel ie), recte бечьстие pog. buc. -ъ- sof. — іа pog. ѫ sof. ie buc. (ταύτην). — земли pog. sof. buc. 35. [a] о неиже pog. sof. buc. — жаждѫщиіа pog. sof. buc. — сиѫ pog. -ѫ sof. -ю

Digitized by Google

36. Въсели тоу ал҄чащаꙗ. И҆ съставиша грады ѡбитѣл҄ны.	36. [a] И въсели тоу алъчѫщѫѫ ⁘ [b] И съставишѧ градꙑ ѡбитѣлънꙑ ⁘
37. И҆ насѣша села и҆ насадиша винограды. И҆ створиша плодь житьнъ.	37. [a] И насѣашѧ села и насадишѧ виноградꙑ ⁘ [b] И створишѧ плодъ житенъ ⁘
38. И҆ бл҃ви ꙗ҆ и҆ Ꙋмножиша сѧ ѕѣло. И҆ скоть и҆хъ не оумали.	38. [a] И бл҃ви ѧ и оумн҃жашѧ ѕѣло ⁘ [b] И скотꙑ ихъ не оумали ⁘
39. И҆ Ꙋмалиша сѧ и҆ ѡ҆злобиша сѧ. Ѻтъ печали злы и҆ болѣзни.	39. [a] И оумалишѧ сѧ и ѡ҆злобишѧ сѧ ⁘ [b] И ѡ҆тъ печали злъ і болѣзни ⁘

оуезери водами кр҃щениꙗ ⁘ [b] Ѕемлꙗ гл҃етъ ч҃лка· безводъна же бѣ ꙗко не ю имꙑи слъзъ оумилениꙗ. нн҃ѣ же покаꙗниꙗ течение слъзъ нарицаетъ ⁘

36. [a] Тоу. къде; въ цр҃кви· алъчѫщѧѧ и жѧждѫщѧѧ правдѣ, да насꙑщѫѭтъ (сѧ) тѣломъ и кръвиѭ х҃вѫ ⁘ [b] Градꙑ гл҃етъ цръкви· тꙑ бо и гради и горꙑ и пристанища нарицаѭтъ сѧ. сиѭ бо състави вѣрѫ, въ нихъже живѫтъ вѣрнии ⁘ 37. [a] Село естъ д҃ша а виноградъ дѣтѣли· насѣашѧ, да хлѣба таинааго пожнѫтъ. насадишѧ виноградꙑ, да вино таино пиѭтъ ⁘ [b] Расплодишѧ добрꙑими дѣлꙑ вѣрнии ⁘ 38. [a] Ꙋмножишѧ бо сѧ по вселенѣи вѣрнии паче пѣска морьскааго ⁘ [b] Ни връменнꙑихъ бо вѣрнии лишаѭтъ сѧ, нъ и въ скотѣхъ и въ всемъ имѣнии бл҃ни сѫтъ ⁘ 39. [a] Ко-

buc. — водоѭ pog. buc. (τοῖς ὕδασι). [b] ѕемлꙗ pog. sof. -лю buc. — безьводень pog. -енъ sof. -ьнь buc. — не Ꙋ сл. Ꙋмилениꙗ и҆мы pog. sof. buc. (bon. male покаꙗниꙗ scripsit, quod postea adfertur, gr. κατανύξεως).

CVI. *Annot. ad psalm.* 36. [a] лачѧщѧꙗ sin. ал҄чащѧа sof. -чющеѥ buc. [b] със-ꙗ sin. — об-ьнꙑꙗ sin. -тѣл҄ны buc. 37. [a] насѣшꙗ sin. насѣаше buc. нас-шꙗ sof. [b] сът-шꙗ sin., житьнь buc. 38. [a] бл҃гси ꙗ sin. buc. — оумьножишꙗ сѧ sin. -шѫ сѧ sof. buc. — ѕѣло buc. [b] скотъ sin. buc. 39. [a] оумалишꙗ sin. — оѕъл-шꙗ sin. [b] и ante ѿ ab. in sin. sof. buc. — печалі ѕълъ і sin. печали и҆ ѕлыѫ sof. печали ѕлы и buc. (ἀπὸ θλίψεως κακῶν καὶ ὀδύνης).

Annot. ad comm. 36. [a] где sof. buc. — алчѫщаꙗ pog. -ащаа sof. — жаждѫщаꙗ pog. -жа sof. — сѧ om. bon. habet pog. sof. buc. [b] градь ѡбитѣльнь ѥсть цр҃кви buc. — грады pog. sof. buc. — сиꙗ pog. -ѫ sof. сиѥ buc. — състави вѣроꙗ pog. buc. съставлъ да вѣрѫ въ нихъ sof. (ταύτας γὰρ συνεστήσατο ἡ δικαιοσύνη διὰ τῆς πίστεως). 37. [a] male bon. тѣло, recte дѣтѣли pog. sof. вин-ды дѣтели buc. — насѣаша pog. -ж sof. -ше buc. — non животънааго bon., sed таинааго pog. sof. -наго buc. (τὸν μυστικόν). — пожьнѫть pog. -ъ sof. -ж҄нють buc. — нас-ша pog. -ж sof. — таиное pog. buc. -но sof. [b] расп-ша бо сѧ pog. buc. -ж sof., sed бо сѧ sof. om. — дѣтѣл҄ми pog. sof. buc. (ἐκαρποφόρησαν τὰς ἀρετὰς οἱ πιστοί). 38. [a] Ꙋм-ша pog. -ж sof. — вѣрнии по в. в. pog. sof. buc. [b] вр-нныихь pog. sof., лишаѭт сѧ pog., нѫ sof., вьсѣмъ bon. buc. 39. [a] ции оубо pog.

Digitized by Google

40. Ӥзлнѧ сѧ ѹничиженнѥ на кнѧзѧ ихь. И ѡбладни ѧ по непрѣходнѣ а не по пѫтн.

41. И поможе ѹбогоу ѡть ницеты. И положи ꙗко ѡвца ѡтьчьства.

42. Оузрать праведнии и вьзвеселат сѧ. Вьсе безаконенниѥ заиметь оуста своꙗ.

40. [a] Изліѧ сѧ оунчеженне на кнѧзѧ нхъ ⁘ [b] И ѡбладни ѧ по непрѣходънѣ а не по пѫтн ⁘

41. [a] И поможе оубогоу ѿ ницеты ⁘ [b] И положи ꙗко ѡвцѧ ѿтечъствнꙗ нхъ ⁘

42. [a] Оузрать праведнн н възвеселать сѧ ⁘ [b] И всѣко безаконне заеметь оуста своꙗ ⁘

торнн бо; [н] невѣрннн н нечестнвнн оумалѣшѧ, вѣрнънмъ оумножавъшемъ ⁘ [b] Ѥжже ѡскрьбн ѫ за невѣръствне сотона н сѫтъ въ болѣзнн вѣчнѣ ⁘

40. [a] На демонъı тн бо ѡблаадашѧ чл҃комъ, прѣлъщажще н оунчнжени же бъıшѧ ѡбращеннемъ чл҃чъскомъ ⁘ [b] Ѡбладнншѧ бо сѧ [ꙗко] бѣсове, мнѣвше проста[аго] чл҃ка сѫща, н хотѣвъше н (того) пожрѣтн заблѫжаншѧ. непрѣходенъ оубо нмъ бъıстъ чкъ, к томоу ѿ немъ пѫтн не ѡбрѣтажще ⁘ 41. [a] Людемъ ѧзъıчъскъıмъ прѣжде бо ѡбращеннꙗ оубозн бѣашѧ, ꙗко рожъцѧ ꙗдѫще. ннщн же, ꙗко домоу не нмѫще не ю бо бѣ црквe ⁘ [b] Оумножн вѣрнъı [на мѣста] н на мѣстѣ ѿчъствнꙗ ⁘ 42. [a] Вн-

кын оубо buc., sof. incipit verbis невѣрнні н нечъ. inter нев. et неч. abest н pog. habet buc. — оумалѣша pog. -лıаше buc. -лншѧ сѧ sof. — оумножавшемь buc. pog. оумножнвшнм сѧ sof. [b] ѥıѫже pog. ѥѧже sof. ѥюже buc. — оускрьбн pog. ѡскрьбн sof. buc. — ѧ pog. ѥ buc. om. sof. — невѣрнѥ pog. buc.

CVI. *Annot. ad psalm.* 40. [a] нзлѣ sin. -іѧ сѧ sof. — оунчеженнѥ buc. оуніченье sin. -чнженне sof. — кънѧзѧ sin. кнѧза sof. [b] собл. (?) culpa edit.? pro і обл. sin. н ѡбл. sof. buc. — ѧ sin. — непрѣходьнѣ sin. 41. [a] поможетъ sin. — оубогомоу buc. [b] овъцѧ sin. ѡвцѧ sof. buc. — отечьства sine нхъ sin. buc. ѿтъчъствнꙗ sof. ѡтьч'ства buc. 42. [a] оузър. sin. — праведънн sin. sof. buc. [b] вьсе sin. в'се buc. — безаконенье sin. — заıметъ sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 40. [a] ѡбл-ша pog. -ѫ чл҃вкы sof. — ѡбладаıѫщен pog., recte прѣлъщажще sof. buc. — н pog. buc. ѫ sof. (πλανῶντες αὐτόν). — н оунчьженн pog. -чеженн buc. -чнженн sof. — чл҃вчемь pog. -ъскынмъ sof. -ымь buc. [b] обл-ша pog. buc. облазннбошѧ сѧ н sof.! — ꙗко om. pog. sof. buc. neque graece legitur. — male мнѣаше bon. recte мнѣвьше pog. buc. sof. — проста pog. sof. buc. — н того pog. sof. buc. — забл-ша pog. -ѫ sof. — непрѣходьнь buc. 41. [a] ıѧзычнымь pog. ѥз. buc. ѧ-зъскынмъ sof. — бѣша pog. -ѫ sof. бѣахоу buc. — рожьца pog. sof. -- ꙗдаще sof. — не нмаще домоу pog. sof. -оуще домоу buc. — не ѹ pog. sof. buc. — црквнн buc. [b] оумножнвь pog. -жн sof. оумножножнвь buc. (πληθύνας). — alterum на мѣста pog. sof. buc. superfl. — ѿтьчьства pog. buc. -вıꙗ sof. (καὶ κατὰ τόπον συναθροίσας αὐτοὺς πατριάς). 42. вндатъ

Digitized by Google

43. Кто прѣмѫдрь и̑ съхрани си и̑ разоумѣꙗть милти гн҃а.

43. [a]Кто прѣмѫдръ и схранитъ си ∴ [b]И разоумѣѭтъ милости гн҃а ∴

CVII.

Pog. | Bon.

Сл҃а ∴ хвала пѣниꙗ д҃два· пѣ҃ прророчьства х҃ва. о̑ ꙗзычьнѣмь Ѹчении и̑ зваини ∴ ·рз҃·

Сл҃а · хвала пѣниꙗ д҃два пѣснъ пророчьства давъїдова · ѿ жзчъ-стѣмъ оученни· и звании ∴ ·рз҃·

2. Готово срд҃це мое б҃же, готово срд҃це мое. Поѭ и̑ въспоѭ въ славѣ моеи. Въстани славо моꙗ.

2. [a]Готово срд҃це мое б҃же, готово срд҃це мое ∴ [b]Поѭ и въспоѭ въ славѣ моеи ∴

даѭще бо ст҃ни дара бъівъшааго веселатъ са радостиѭ вѣчноѭ ∴ [b]Въсъжде бо (и) ѿ всѣхъ истинѣ ꙗвлъши са, беззаконие зажтъ оуста своꙗ ∴

43. [a]Єлико бо д҃хоу ст҃ѡмоу спобишѫ са и б҃жиѭ прѣмѫдрости испълнишѫ са, сии разоумѣшѫ и схранишѫ таинъї х҃въї ∴ [b]Разоумѣѭтъ вѣрнии милости гн҃а, бъївъ-шѫѭ на чловѣцѣ ∴

CVII. 2. [a]Прр҃къ присно готовъ бъівааше къ приѭтиꙗ д҃ха ст҃ааго· такожде и вѣрнъї на б҃жиѭ ч҃лкъ готовъ естъ къ воли б҃жии ∴ [b]Єгда, сѫтъ, прославатъ са вѣр-нии, въздаꙗниꙗ дѣлъ приемъше, тогда истовѫѭ пѣснъ поѭтъ х҃ви гадаѭще д҃ховнаа ∴

ст҃ні sof. видеще во ст҃ни buc. pog. — дары buc. — радостиѩ pog. -ж sof. [b]въсежде sof. — и̑ о̑ всѣхь pog. -ъ sof. — рѣснотѣ sof. — беззаконение pog. -коніе sof. buc. — заиметь pog. buc. зажтъ sof.

Annot. ad psalm. 43. [a]съхрани sin., разоумѣють buc.

Annot. ad comm. 43. [a]бо om. pog. sof. buc. — сп-ша pog. -ж sof. — б҃жиѩ pog. -ж sof. — ис-ша pog. -ж sof. — си pog. sof. buc. — раз-ша pog. -ж sof. — сьх-ша pog. сьх--шж sof. [b]in pog. et buc. abest, sed sof. legitur: б҃жиѫ sof. — бывшѫѫ sof.

CVII. *Annot. ad titulum.* пѣнье sin. -іа sof. — прр. х҃ва sof. buc. (ᾆσμα προφητείας τοῦ χριστοῦ). — ѿ ꙗз. sof., ѩзыч'нѣмь buc. — оущенні sof. оученни buc. add. и пѣнии pro и званни (προτροπῆς καὶ κλήσεως).

Annot. ad psalm. 2. [b]въ om. sin. buc. Verba въст. сл. м. pog. nusquam alibi occ.

Annot. ad comm. 2. [a]приѩтиꙗ pog. — ст҃аго д҃ха pog. buc. д. с. sof. — вѣрныи на б҃жиꙗ pog. в. и̑ б҃ии sof. на б҃жтво buc. (ὁ πιστὸς καὶ κατὰ θεόν). [b]рече pog. sof. buc. (сѫтъ bon.), pog. add. прр҃о. — вьзмездие же pog. вьзмь-ние buc. въз-а sof. (τὰς ἀμοιβάς). — истин'нѫѭ pog. buc. рѣснотивѫѫ sof. (τὸ ἀληθινόν). — вьспоѭть х҃оу pog. buc. въсп. х҃ви sof., тогда х҃оу buc. — кадаще pog. buc. гл҃аще sof. (σκιρτῶντες), д҃ховноую buc.

Digitized by Google

3. Въстани въ ѱалтри и гѫсли. Въстанѫ рано.

4. Исповѣм сѧ тебѣ въ людехъ гн҃и. Въспоѭ тебѣ въ ѩꙁыцѣхъ.

5. Ѩко възвеличи сѧ до нб҃ь мл҃сть твоꙗ. И до ѡблакъ истина твоꙗ.

6. Възнеси сѧ на небеса бж҃е. И по всеи ꙁемли слава твоꙗ.

7. Да иꙁбавѧт' сѧ въꙁлюбленнии твои. Сп҃си десницеѭ твоеѭ и оуслыши мѧ.

3. [a] Въстани славо моꙗ ∵ [b] Въстани ѱалътирю и гѫсли ∵ [c] Въстанѫ рано ∵

4. [a] Исповѣмъ сѧ тебѣ въ людехъ гн҃и ∵ [b] Въспоѫ тебѣ въ ѩꙁ҃цѣхъ ∵

5. [a] Ѩко възвеличи сѧ до нб҃есъ милостъ твоꙗ ∵ [b] И до ѡблакъ истина твоꙗ ∵

6. [a] Възнеси сѧ на нб҃са бж҃е ∵ [b] И по всеи ꙁемли слава твоꙗ ∵

7. [a] Да иꙁбавѧтъ сѧ възлюбении твои ∵ [b] Сп҃и десницеѫ твоеѫ и оуслꙑши нꙑ ∵

---

3. [a] О х҃ѣ слово· многоѫ бо славоѫ въꙁꙑде иꙁ мрътвꙑихъ. слава же ст҃ꙑихъ х҃ъ ∵
[b] Дш҃ѫ г҃летъ, ѩже дѣиствоуетъ ѱалма· а гѫсли ѩꙁ҃ка, иже строитъ г҃лꙑ. съ дш҃еѫ бо
и тѣломъ въскр҃се х҃ъ иꙁ мрътвꙑихъ ∵ [c] Х҃ъ· рано бо въскр҃сение бꙑ ∵ 4. [a] Вьси бо вѣр-
нии оутрънꙋѫщꙇе въ цр҃ви исповѣдаѭтъ сѧ съ людьми вьсѣми б҃жи. сего ради г҃летъ
въ в҃сѣхъ людехъ· прѣдъ в҃сѣми бо исповѣдание ∵ [b] Ꙁъвание ѩꙁꙑкъ пр҃рокъ нарица-
етъ ∵ 5. [a] Отъ ꙁемлѧ до нб҃есъ вьꙁнесе сѧ помилованъ чловѣкъ ∵ [b] До ѡблакъ, сѫтъ,
съꙁ҃даалъ еси истинѫ, ѡсновавъ ѫ на ꙁемли· ѩвлѣетъ же истинꙑ вꙑсотѫ ∵ 6. [a] Съде
вьꙁнесение х҃во съкаꙁаетъ еже плътиѫ ѿ ꙁемлѧ ∵ [b] Вьшедъ бо на нб҃о не ѡстави
поустꙑ ꙁемлѧ, нъ испл҃ъни ѫ славꙑ имени своего ради ∵ 7. [a] Ап҃ли испльнъше вьсѧ

CVII. *Annot. ad psalm.* 3. [a] въстані слава моѣ sin. моꙗ sof. [b] пьсальтꙑрь sin. п'сал'тꙑрю sof. вь п'сал'тири buc. 4. [b] ѩꙁ. sin. 5. [a] вельѣ врьхоу нб҃есь sin. [b] рѣснота sin. 6. [b] ꙁемлі sin. sof. buc. 7. [a] възлюбении sof. -ленни buc. sin. [b] мѧ (pro нꙑ) sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 3. [a] много бо е҃ѫ славоѫ вьꙁиде pog. — ст҃ꙑихь pog. [b] ѩꙁ. pog. — мр'твꙑихъ sof. [c] бо om. pog. 4. [a] оутрьнюѭще pog. -нюще buc. -ноужще sof. — въ црк҃ви sof. buc., om. pog. — б҃оу pog. buc. — всѣхъ om. pog. sof. buc. — бо om. pog. buc. [b] ѩꙁ. pog. 5. [a] male pog. помило бꙑсть. [b] рече pog. sof. buc. (сѫтъ bon.). — ѩ pog. ꙗ sof. ю buc. — на ꙁемли pog. sof. -ю buc. — истинѫ sof. -нꙑ pog. buc. 6. [a] (сь)де pog. и ꙁде sof. ꙁде buc., ѩже buc. сь пльтиѫ pog. buc. съ плъ. sof. [b] вьш҃ь buc. — бо om. pog. buc. — и не w. поустоу ꙁемлю buc., in pog. поустꙑ, ubi ꙑ ex ѧ factum videtur, ꙁемли pog. — иѫ sof., ѩ pog. ѫ sof. — имене св sof. pog. имени buc. (omnes sine ради). 7. [a] ап҃ли sof. buc. (οἱ ἀπόστολοι), ап҃лꙑ pog. —

8. Бг҃ възгл҃а вь ст҃ѣмъ своемъ. Възнесѫ сѧ и раздѣлѧ сикимѫ. И юдолъ селомъ размѣрѧ.

9. Мои ѥ҃ галаадь и мои есть манаси. И ефреемъ крѣп҃о главы моеѩ. Июда цр҃ь мои.

10. Моавъ коновъ оупвании моего. На идоумеѩ наложѫ сапогь мои. Мнѣ иноплемен'ници покоришѧ сѧ.

8. [a] Бг҃ъ възгл҃а въ ст҃ѣмъ своемъ ∴ [b] Възнесѫ сѧ и раздѣлѧ сѵкимѫ ∴ [c] И ждолъ селомъ размѣрѧ ∴

9. [a] Мои естъ галаадъ и мои естъ манаси ∴ [b] И ефремъ крѣпостъ главꙑ моеѫ ∴ [c] Июда царъ мои ∴

10. [a] Моавъ коновъ оупъвании моего ∴ [b] На идоумѣѫ наложѫ сапогъ мои ∴ [c] Мънѣ иноплеменници покоришѫ сѧ ∴

земѧ славꙑ господьнꙑ ∴ [b] Десница ѿч҃а х҃ъ ест҃ъ. тѣмъ [мъ] бо сп҃е сѧ вьсѣ тварь на нб҃си и на земи ∴

8. [a] Оц҃ъ сн҃омъ гл҃а всемоу мироу· а сн҃ъ о ѿци благовѣсти жизнь ч҃лкомъ ∴ [b] Вьзнесе бо сѧ на кр҃тѣ и раздѣли комоуждо вѣрнꙑимъ силѫ· сѵкѵма бо сказаетъ сѧ сила ∴ [c] Ждолъ гл҃етъ пришествие х҃во, еже въсели сѧ въ ч҃лцѣхъ. сиѭ же исправи размѣръ. естъ же цръкъви ∴ 9. [a] Мое свѣдѣние естъ на кр҃тѣ· галаадъ сказаетъ сѧ свѣдѣние. болѣвъ на кр҃тѣ ч҃лка ради волеѭ забъвение створи грѣха· манасии бо забъвение сказаетъ сѧ и болѣзнь ∴ [b] Ѹкрѣпи бо сѧ глава вѣрнꙑихъ, егда [бо] расплоди сѧ вѣра. ефремъ бо плодоносенъ сказаетъ сѧ ∴ [c] Исповѣдаѭщии бо сѧ ц҃рво оулоучаѭтъ· июда бо исповѣ(да)ние сказаетъ сѧ ∴ 10. [a] Оц҃ъ сн҃овьнѣ исплънениѥ оупъваниꙗ· коноба бо гл҃етъ кр҃щение в немже оупвание лежитъ вѣрнꙑихъ. моавъ

исплънивше pog. buc. -ишѫ sof. (πληρώσαντες). — вьсѧ om. sof., habet pog. buc. — земла pog. sof. -лю buc. — сл. ѥго buc. (τῆς δόξης κυρίου). [b] тѣмь бо pog. buc. — земли pog. sof. buc.

CVII. *Annot. ad psalm.* 8. [b] въздрадоуѭ сѧ sin. — раздѣлѭ sin. buc. — сикимѫ sin. sof. buc. [c] ѫдолъ селъ sof. и оудоль селомь размѣроу buc. -рѭ sin. 9. [a] мои ѥ҃ манаси buc. [b] ефреемъ sin. sof. ѥфремь buc. — застѫпленье sin. — моеѩ sin. buc. 10. [a] оупъваньѣ sin. оуповаnіа sof. [c] мнѣ sin. buc.

Annot. ad comm. 8. [b] вьзнесѫ pog. buc. (graece: ὑψώθη et ὑψώθην). — кр҃ь pog. — вѣр'ныимъ sof. [c] и юдоль buc. ѫд. sof. — снитиѥ pog. сьн. buc. сън. sof. (συγκατάβασιν). — сиѭ pog. сїѫ sof. (ταύτην). — и размѣри pog. buc. sine и sof. (κανονίσας ἐμέτρησε, vl. διακονήσας ἐμ.). — есть же pog. buc., om. sof., ц҃ркы pog. buc. -кви sof. 9. [a] мои sof. — бо ск. pog. сѧ сказаетъ sof. — створ' pog. сьтворь buc. сь-ри sof. — манасиі' sof. манаси buc. [b] вѣрныихь pog. sof., бо, abest in pog. sof. buc. — ефре-ѥмь pog. sof. ѥфремь buc. — плодоносьнь buc. [c] исповѣдаѭщеи pog. -ѫ- sof. buc. 10. [a] въ сн҃ѣ sof. сн҃овнѩ buc., melius исплънениѥ pog. -ъ- sof., quam bon. -нениꙗ aut buc. исплънениꙗ, in bon. оупъваниѥ, ubi ѥ in rasura scriptum, etiam pog. оупваниѥ, melius оуповаnіа sof. -пвании buc.

Digitized by Google

11. Кто ведет' ма въ градь ѡбьстоанніа. Ли кто наставит ма до идоумеіа.

12. Nе ты ли бже ѿриніжвы ны. И не изидеши бже въ силахъ нших.

13. Дажь намь помощь ѿ печали. Иде соуе спсеније члче.

11. [a] Къто ведетъ ма въ градъ ѡбъстоіанніа ⁖ [b] Ли кто наставитъ ма до идоумѣѫ ⁖

12. [a] Nе тъі ли бже ѡтъриніжвъі нъі ⁖ [b] И не изъідеши бже въ силахъ нашихъ ⁖

13. [a] Даждъ намъ помощъ ѡтъ печали ⁖ [b] И соуе спение чловѣчъско ⁖

бо ѡцъ сказает са ⁖ [b] Nа искончавъшии са ѿ ба · идоумѣа бо искончаваѫщи сказаетъ са. тоу простръ евангелъскѫ проповѣдь. сапогъ бжеи евангелие разоумѣваетъ са іако тврьдъ · ѡ томъ бо оутвръдишѫ са ногъі вѣрнъіхъ ⁖ [c] Падаѫщии грѣхомъ покоришѫ са бви покааниемъ. иноплеменъници бо падаѫще сказаѫтъ са ⁖

11. [a] Кънигъі нерма ѡбъстоіание нарицаѫтъ, іако ѡграждену пррки и всѣми силами. притъчъствоуетъ же горънѣаго нерма еже естъ на нбсехъ, въ-нъже тъщѫтъ са вси стии ⁖ [b] Къто си рѣчъ наставитъ ма къ боу, рече чкъ, искончаваѫща са грѣхомъ; идоумѣа бо скончание сказаетъ са ⁖ 12. [a] Тъі ѿринѫ нъі за бечестие наше · възвратн же милосръдиіа ради твоего ⁖ [b] Силъі бо нашеѫ не трѣбоуетъ бъ · естъ бо бъ нескѫденъ ѡ всемъ ⁖ 13. [a] Си рѣчъ въ печали помѡзи ⁖ [b] Чакъ бо члка спсти

(τοῦ υἱοῦ πλήρωμα ἐλπίδος). — коновъ sof. — крщение bon. melius quam крщеніа sof. -ниіа pog. buc. — въ нем' бо sof. вь нем'же buc. — оуповании sof. -пвание pog. buc. — вѣрныихь лежить pog. sof. buc. — бо om. buc. [b] искон'чавшее са pog. buc. -ше са sof. (ἐπὶ τοὺς ἐκλείψαντας). — сказаетъ sof. buc. (sine са, buc. add. се). — еван'гелскыѫ pog. buc. -жа sof. — сапогь бо pog. sof. buc. — бжние pog. бжне sof. бжи buc. — утвьрдишѫ pog. -шѫ са sof. — вѣр'ниихъ sof. — падаіащеи pog. -юще buc. подаѫщеи sof. (οἱ πίπτοντες), male покрышѫ са sof., recte покор-ша бо са pog., sine бо sof. buc. (ὑπετάγησαν sine γὰρ). — боу pog. buc. — падаіаще pog. -ѫ- sof., sine бо buc.

CVII. *Annot. ad psalm.* 11. [a] кто sin. sof. buc. — объстоѣнье sin. об'стоаніа sof. [b] или buc. — до идоумею buc. -меѫ sof. -мѣиа sin. 12. [a] ѿринѫвыи sof. [b] изидеши sin. buc. 13. [b] иде соуе buc. іде соуетьно sin. — спнье sin. — члвче buc.

Annot. ad comm. 11. [a] нарицать pog. sof. -чють buc., вьсѣцами (sic) pog. всѣми sof. buc. — причьствоуеть pog. -тъчьств. sof. buc., горнѣго pog. и гор'ниаго buc., іже pog. buc., тьщат са pog. buc. [b] искон'чаваѫща са pog. (ἐκλείποντα τῇ ἁμαρτίᾳ), male и си кончч. bon. sof. и си кон'чаюшим' се грѣхомь buc., грѣхы sof. — скончавание pog. искон'чание sof. buc. 12. [a] нечьстие pog. buc. -ѣ sof. [b] нашеіа pog. наша sof. — ѡ всѣмь buc. 13. [a] помозіи pog. sof. -зи buc. [b] аще же pog. buc. аще бо sof. (sine и). — спаеть pog. sof. спсаєть buc., въ вр. спеть pog. sof. buc. — ты бо pog. buc. ты оубо sof. — іако бъ bis sof., іако матів sof. sine іако buc.

14. О б҃ѣ створимъ силѫ. И тъ уничѫжитъ врагы наша.

14. [a] О б҃ѣ створимъ силѫ ∵ [b] И тъıи оуничижитъ врагъı нашѫ ∵

CVIII.

Pog.

в ко · ѱ҃ · д҃дв ·

О хотащиихь бывати при кон'чинѣ · и ѡ спн҃ѣи мѫжѣ · х҃вѣ · д҃хь стыи ѱал'ма прѣже възгласи ∵ · рн҃ ·

1. Б҃же хвалы моеѩ не прѣмлъчи.

2. Ѩко оуста грѣшнича и уста лъстива на ма отьврѣса са. Възгл҃аша на ма ѩзыкомь льстивом'.

Bon.

В ко · псаломъ д҃двъ · ѡ хотащиихъ бъıвати · при конъчинѣ · и ѡ спънѣи мѫжѣ х҃вѣ · д҃хъ ст҃ъı ѱалъма прѣжде възгласи ∵ · рн҃ ·

1. Б҃же хвалъı моѫ не прѣмъчи ∵

2. [a] Ѩко оуста грѣшнича и оуста лъстиваагo на ма ѡтвръзошѫ са ∵ [b] Възгл҃ашѫ на ма ѩ҃зкомъ лъстивомъ ∵

не можетъ · аще же и спетъ, въ врѣма спаетъ. тъı оубо даждъ намъ помощь ѩко б҃ъ милостивенъ ∵

14. [a] Еже ѡ б҃зѣ дръзати твръдо извѣстъно и спнтелъно безъ лъжѫ ∵ [b] Бѣсъı оуничижи б҃ъ, егда спе ч҃лка · ти бо ч҃лкоу сътѫжиша искони ѩко врази его ∵

CVIII. 1. С҃нъ къ ѡц҃оу глаголетъ ∵ 2. [a] Грѣшнича диѩволѣ · тои бо грѣшникъ по истинѣ. лъстива же июдова · ѡба бо на х҃а възгл҃аста ∵ [b] Ласкааше бо и ѩко оучителѣ, лъстиѧ ѩкоже мнѣаше подвизааше са на прѣдание оучителево ∵

Annot. ad psalm. 14. [a] сътв. sof. сьт. buc. [b] тъ sin. sof. ть buc. — нашѩ sin. -а sof.

Annot. ad comm. 14. [a] егда бо pog. buc. иже бо sof. (τῷ γὰρ θεῷ θαρρεῖν). — тв. и изв. sof., sine и pog. buc. — льжа pog. лъжа sof. [b] оуничьжи pog. -чижи sof. buc. — спсь pog. buc. спсъ sof. — стж-ша pog. -шѫ sof.

CVIII. *Annot. ad titulum.* Вь конецъ sin. вь кон'ць buc. — псалмъ sin. — хотещиихь buc. — стыи sof. buc. — прѣжде ѱал'ма въз'гласи buc.

Annot. ad psalm. 1. моеѩ sin. -ѥѥ buc. моѫ sof. 2. [a] грѣшьничѣ sin. (sine и). — лъстива sin. sof. buc. (δολίου). — отврѣсѩ сѩ sin. ѡвръзошѫ са sof. -ше се buc. [b] възг-шѩ sin. (ita semper in sin. aor. desinit in -шѩ). — ѩз. sin. sof.

Annot. ad comm. 2. [a] грѣшничѣ pog. -а sof. buc. — ть бо pog. buc. тъ бо sof. — льстивь pog. buc. лъстива sof. — іоудова sof. — възгл҃асте pog. възъглаголаста sof. buc. [b] бо ѩко buc. — льстиѩ pog. а лъ-ж҃ sof. — мнѣше sof. male множаше buc. — подвизааше са pog. buc. -ѕ sof.

Digitized by Google

3. И словесы ненавидны ѡбидж ма. И браша са съ мноиж спытн.

4. Въ любве мѣсто ѡблыгаахж ма. Аꙁ же мвж дѣа.

5. И пложиша на ма ꙁло въꙁобр. И ненавнсть ꙁа възлюбленне мое.

6. Постави на-нь грѣшника. И диꙗволъ да станетъ ѡ деснжіж єго.

7. Єгда сждать ємоу, да изыдеть ѡсжжен. И молитва єго бжди въ грѣхъ.

3. [a] И словесы ненавистъны ѡбидошж ма ∵ [b] И брашж са съ множ спыти ∵

4. [a] Въ любъве мѣсто ѡблъгаахж ма ∵ [b] Аꙁъ же молитвж дѣахъ ∵

5. [a] И положишж на ма ꙁло възꙁ добро ∵ [b] И ненавистъ ꙁа възлюбленне ме ∵

6. [a] Постави на-нъ грѣшника ∵ [b] И диꙗволъ да станетъ ѡ деснжж єго ∵

7. [a] Єгда сждатъ ємоу, да изыдетъ ѡсжжденъ ∵ [b] И молитва єго бжди въ грѣхъ ∵

---

3. [a] Жидове ха многож ненавистиж ѡбидошж, ѡклеветаважще присно ꙗко ꙁавистиви и лъстиви ∵ [b] Ни ѡ чесомъже борѣахж са жидове съ хомъ ѡвръгъ благодѣанием ∵ 4. [a] Толицѣмъ благодѣанием бываемомъ, не възлюбишж ха ꙗко благодѣтелѣ· нъ присно ѡблъгаахж и ꙗко ꙁлъ ∵ [b] Образъ бываж вѣрнымъ ∵ 5. [a] Жидове на ха противнаа мждръствоужще ∵ [b] Ꙗко ꙁли и ꙁлобы плъни ꙁа възлюбление ꙗко благодѣтелѣ ненавидѣахж паче ∵ 6. [a] На июдж диꙗвола. егоже бо послоуша, и причжстъникъ бжди ємоу, рече ∵ [b] Июды ꙗко того послоушавъша ∵ 7. [a] Єгда бо сждишж хоу при пилатѣ, июда ѡсждн са. нъ и въ днъ ѡнъ ѡ праведнааго сждиж ѡсжди са, понеже самъ себѣ повиненъ ѡсжжденню ∵ [b] Комоу бо помолитъ са юже на ба крамоловавъ ; ∵

CVIII. *Annot. ad psalm.* 3. [a] ненавидѣнъны sin. -вистны pog. sof. -нын buc. — обидж sin. buc. ѡбъидж sof. [b] со мноиж sin. — испыти sof. сп. sin. buc. 4. [a] любъви sin. — облыгаахж sin. buc. [b] молитво sin. 5. [a] sine и buc., ꙁъло sin., възъ sof. [b] възл-ье sin. 6. [b] дьѣволъ sin. — деснжа sof. 7. [a] изидеть buc.

Annot. ad comm. 3. [a] обидоша pog. buc. объидошж sof., окл-ꙗще pog., присно om. buc. ꙁавистивы и льстивы buc. [b] ни о чемже pog. -чесом'же sof. buc. — ѿвѣрьнь pog. lege ѿврьнь, male bon. ѿвръгъ, buc. ѿврьжень, in sof. ultima duo verba absunt. 4. [a] тол. бо pog. sof. buc. — възлюбиша pog. (ubi aor. 3 pers. semper fere in -ша desinit). — иж sof. — ѡблыгаахж pog. buc. ѡблъгахж sof. — ꙁьла pog. ꙁла sof. buc. [b] бываю buc. — вѣр'ным sof. 5. [a] мждрьствоуꙗще pog. 6. [a] причастникь pog. -ъ sof. [b] (I)оуда sof., ꙗко om. buc. ѿ того buc. 7. [a] сждиша

Digitized by Google

8. Бѫдѫ дьние его мали. И еппьство его прѣими инь.

9. Бѫдѫ снове сири и жена его в'дова.

10. Движащеи са да прѣселат' са снове его и въсх(л)ѫпаѭть. И изгьнании бѫть из домовь своихъ.

11. Да испытаеть заимодавець все елико сѫ его. | И расхытать тоужии троудъ его.

8. ᵃБѫдѫтъ дни его мали ∴ ᵇИ епископъство | его прѣими инъ ∴

9. Бѫдѫтъ снове его сири и жена его въдова ∴

10. ᵃДъвижѫщии са да прѣселатъ са снове его и въсхлъпажтъ ∴ ᵇИ изгнании бѫдѫтъ из домъ своихъ ∴ |

11. ᵃДа испытаетъ заимодавецъ все елико сѫтъ его ∴ ᵇИ расхытатъ тоуждии троудъ его ∴

---

8. ᵃВъземъ бо жже оудави са и погыбе въ малѣ ∴ ᵇАпльства санъ паде матфию въ жрѣбии· июда бо отрьженъ бысть яко законопрѣстѫпникъ ∴ 9. Снове мысли его· сири бо быша (от) блти хвы. жена его вдова, си рѣчь дша овъдовѣ от ха отъпадъши законопрѣстѫпленниемъ ∴ 10. ᵃМысли бо его, жже рѣхомъ сѫщѫ сны, прѣселъници бывъше от ха на сребролюбие, ржкѫ простръшѫ на сребро яко скѫдьни и хлѫпъчѫѫ· аще ли и плътьскы сны имѣлъ, разоумѣи ты яко плътьскоу имнию прѣдадатъ са ∴ ᵇДомъ бо мыслен естъ чкъ, дом же июдѣ тѣло бысть, погоубнъ блтъ. изгнаны же быша из него мысли, егда възвѣси са ∴ 11. ᵃДиаволъ· тои бо дастъ

---

pog., in bon. пилѣтѣ, нѫ sof. — нь вь дйь buc. нѫ и въ sof. сѫдиѩ pog. — севѣ omnes praeter bon. ubi не вѣ. — осѫжденноу sof. ᵇ ѫже pog. sof. юже buc.

CVIII. *Annot. ad psalm.* 8. ᵃ бѫдѫ днье sin. бѫоу днию buc. дние sof. 9. бѫдѫ sin. sof. buc. — сны sin. снове sof. buc., male женаего sof. 10. ᵃ движѫщеи sin. движаще sof. -жещеи buc. — въсхлѫпаѭтъ sin. въсхлѣпажтъ sof. высхлоупають buc. ᵇ въгънані sin. изгн. sine и sof. и изьг. buc. 11. ᵃ заемодавьцъ sin. -имодавьць buc. ᵇ троудъ sin. (τοὺς πόνους).

Annot. ad comm. 8. ᵃ вьзьм' buc. — ѩже pog. ж- sof. оуже buc. — и оуд. pog., вь малѣ in reliquis codd. abest. ᵇ матфии pog. мафѣ sof. мафтии buc. — іоуда sof. (qui semper hoc nomen ita scribit). — отрьженъ pog. бо отвръженъ sof. buc. (ἀπερρίφη docet lectionem sof. meliorem). 9. сіры sof. buc. — от om. bon., reliqui habent. — и жена sof. — овъдовѣ pog. овд. sof. бо овоудовѣ buc., от ха om. pog. buc., зак-ниимь pog. 10. ᵃ ѩже pog. аже sof. — сѫща pog. sof. — от ха om. pog. buc. — и на сребро sof. — male скѫделны pog. скоудѣлни buc., recte скѫд'ни, sine и pog. sof. buc., хлабьчиѩ pog. хлап'ча sof. хлѣбьчние buc. — разоумѣи и ты sof. om. и pog. buc. — прѣдании быша pog. buc. -ж sof. ᵇ comm. huius versiculi in sof. deest, sed in pog. et buc. legitur: мыслии pog. -сли buc. — погоубль pog. buc. 11. ᵃ ть бо вь заимь да июдѣ злаа п.

Digitized by Google

12. Не бжди ѥмоу застжп'ника. Ни бжди иже помилоуѥть сироты ѥго.

13. Бжт чада ѥго в' пагбж. | Въ родь инъ да потрѣбит са има ѥго.

14. Въспомани са беззаконениѥ оць прѣ гмь. И грѣхъ мтрѥ ѥго да не оцѣстит' са.

15. Да бждjтъ прѣдь гмъ вы-

12. ᵃНе бжди емоу застжпника ∵ ᵇНи бжди иже помилоуетъ сироты его ∵

13. ᵃБждjтъ чжда его въ пагоубж ∵ ᵇВъ родъ единъ да потрѣбитъ са сѣма его ∵

14. ᵃВъспомѣни са беззаконие wцъ его прѣдъ гмъ ∵ ᵇИ грѣхъ мтере его да не wцѣститъ са ∵

15. ᵃДа бждетъ прѣдъ гмъ при-

нюдѣ въ земъ зла помышлениѥ ∵ ᵇБѣси ти бо расхытишж запенѣше емоу благаа дѣла праведънаа ∵

12. ᵃКако оубо wбращетъ застжпъника, погоубь ха застжпажщааго и ∵ ᵇОтъ-
иели бо wсирѣшж w ба дша и тѣло и оумъ, кто помоуетъ юже; аще ли лоучитъ са
и всѣмъ имжщиимъ чжда на хъ воюжщии тожде страдати, прѣтишж книгы ∵
13. ᵃАще лоучило са емоу имѣти чжда, то и та потрѣбишж са wнждъ ∵ ᵇВъ
единомъ часѣ, въ нѣже съгрѣши, потрѣби са има его w апостолъства ∵ 14. ᵃОтъ
wцъ бо имѣаше клатвж июда. глетъ бо · азъ есмь бъ, въздаiи грѣхы wцъ на чжда
до втораго и третиiаго рода ∵ ᵇНечестиiа, (ю)же iако мти ласкааше июдж. глетъ
же и рождъшжж его матере ∵ 15. ᵃИюда и с нимъ wсжждаемии подобънiими

---

pog. тьь buc. тъ sof., зла п. sof. ᵇбѣсы ты бо buc. — -запѣн'ше sof. buc. — и правед. pog. buc., in sof и erasum, restant vestigia.

CVIII. *Annot. ad psalm.* 13. ᵃбжди чiада sin. sof. buc. ᵇинь (pro единъ) buc. — имiа sin. sof. buc. (male сѣма bon.). 14. ᵃвъспомiани sin. buc. -мѣни sof. — беззаконьѥ sin. — оца его sof. (τῶν πατέρων), sine его buc. ᵇмрь емоу sin. 15. ᵃбждjтъ sin. sof. buc. — вынж sof. buc. ᵇземлiа sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 12. ᵃбо убо pog. buc. — погоублеи pog. sof. а п-леи buc. — заст-щаго sof. ᵇоуже sof. pog., аще же pog. sof. аще ли же buc. — имащимь чада на ха pog. sof. buc. — воюiащa pog. sof. -юща buc. — такожде pog. тажде sof. buc. 13. ᵃаще би лоучило се buc. — i чада pog. buc. чада им. sof. ᵇбо чѣ pog. во часѣ sof. sine во buc. — его om. pog. buc. 14. ᵃимѣше sof. -ѣаше buc. — въздаiаи pog. buc. -ж sof. — чада pog. sof. — тре-тиiаго buc. ᵇнечьстиiа pog. нечьстиiе buc., recte еже sof. (ἥτις), male же bon. pog., om. buc. — рождьшжiж pog. buc. -ждъшжа sof., и (pro его) pog. sof. buc. (матере in reliquis abest neque graece legitur). 15. ᵃwсоужаiемыи побиении buc. ᵇsine и buc. — чювьствьныiа pog. addito убо, quod etiam sof. buc. legitur. — раз-ныiа pog. -а sof. — iаже pog. sof. buc.

Digitized by Google

нж. Ѝ потрѣбнт' са ѿ ꙁем'ла памать ни҃хъ.

16. Ꙁане не поманж створнтн мл҇стн. Ѝ погна чл҇ка ѹ҆бога н҆ ннща. Н ѹ҆мнлена ср҇цемъ ѹ҆мрьтвн н҆.

17. Ѝ възлюбн клатвж н҆ прнде е҆моу҆. Ѝ не въсхотѣ бл҇венню н҆ ѹ҆далн са ѿ него.

18. Ѝ ѡ҆блѣче са въ кла^тв^ж ꙗ҆ко въ рнꙁж н҆ в'ннде ꙗ҆ко вода въ ѫ҆тробж е҆го. Н ꙗ҆к҇ ѡ҆лен҇ в костн е҆г҇.

19. Бждн е҆моу ꙗ҆ко н҆ рнꙁа вь

сно ∴ [b]Н потрѣбнтъ са ѿтъ ꙁема паматъ нхъ ∴

16. [a]Ꙁане не помѣнж створнтн мл҇стн ∴ [b]Н погн҃а чл҇ка оубога н ннща ∴ [c]Н оумнлена ср҇цемъ оумрътвнтн ∴

17. [a]Н възлюбн кла҃тъ|вж н прнде емоу ∴ [b]Н не въсхотѣ благословенниꙗ҃ н оудалн са ѿ него ∴

18. [a]Н ѿблѣче са въ клатвж ꙗ҃ко въ рнꙁж н вънnде ꙗ҃ко вода въ жтробж его ∴ [b]Н ꙗ҃ко ѿлѣ́н въ костн его ∴

19. [a]Бждн емоу ꙗ҃ко рнꙁа въ на-

ꙁлъї ∴ [b]Н ѿтъ чювествънъїж ꙁемла, гл҃етъ же н раꙁоумнъїж, еже естъ ра́н ∴ 16. [a]Nъ на смрътъ прѣдаааше оучнтелѣ, н не помѣнж како н бѣ нꙁбралъ ∴ [b]Х҃а, нже волеж ѿбнннща н оубожъство вол҃ьное прнжтъ, ꙗ҃ко самъ нꙁволн ∴ [c]Х҃а, нже оумнлн са чк҃а раɖн, да сп҃стъ н, нюда [же] съмрътн прѣдастъ н. 17. [a]Кжж; снж гл҃ащжж · горе нмъ ꙗ҃ко ѿскочнш ѿ мене ∴ [b]Възненавнɖѣ бо бн҃ниꙗ҃ ап҃лъска оученнчъства н ѿвръженъ бъїстъ ѿ него ∴ 18. [a]Сн рѣчъ по всемоу тѣлоу прнжтъ клатвж н не тъкмо вънѣждоу ѡбатъ н҆ клатва, нъ н вънжтръждоу нсплънн н ꙗ҃ко вода ∴ [b]Сн рѣчъ не тъчнж плътн его н вънжтрънѣа ѡба, нъ н костн его навлажн н всѣчъскъї прнжтъ клатвж ∴ 19. [a]Сн рѣчъ да въїнж ѿблежнтъ клатвож, ꙁане възлюбнвъ ꙗ҃ко

CVIII. *Annot. ad psalm.* 16. [a] помꙗ. сътв. sin. -ѣнж сътв. мл҇тъ sof. [c] оумр'твытн н҆ buc. (θανατῶσαι). 17. [b] вьсхоте buc. — бл҇гщенью sin. бл҇венїоу sof. -нню buc. 18. [a] ѻблѣче се buc. (sine н). [b] е҆лен҇ sof. wлен buc. 19. [a] вь нꙗже sin. buc. [b] ꙗко sine н buc. — вꙑнж sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 16. [a] нж sof. — прѣдаше sof. — поманж pog. [b] buc. wбннщавша, вол'но pog. sof. buc. [c] сп҇етъ н҆ sof. buc., sine н pog., же in bon. superfluum. — н҆ прѣд. pog. ї прѣд. sof., sine н buc. 17. [a] кжꙗ҃ sof. -ꙗ҃ж pog. — снꙗ om. bon. habent pog. sof. buc. — гл҃ащжꙗ҃ sof. -жꙗ҃ж pog. — ѿскочнша pog. ѿскот'чнше buc. [b] om. бо pog. buc. sof. — ѹ҆чнтел҇ства pog. buc. (τῆς ἀποστολῆς). 18. [a] прнꙗ҃ pog. — тькмо вьнѣꙗ҃доу pog. -юдоу buc., ѡ҆бьꙗть pog. ѡ҆бъꙗ҃ть ї sof. ѡ҆беть buc. — нж sof. — вънатръꙗ҃доу sof. — н҆ нспл. ї sof. нсп. н buc. [b] нь н pog. buc. — вънатрънѣꙗ҃ е҆го҇ sof. -нꙗꙗ buc. — ѡ҆б'ꙗ҃ pog. sof. wбе buc., н костн sine нъ pog. buc., нж н҆ к. sof., н҆ прнꙗ҃ть pog. 19. [a] да н҆ въꙑнж sof. — клатвж pog. sof. buc. — вьꙁлюбнвь н҆ pog. -ъ ꙗ҃ sof. вьꙁлюбнвь ї buc. [b] сꙗ҃ pog. кю buc. — нж sof. — н҆ стаꙁае́мь pog. -ꙁанъ sof. -ꙁаѥ҇ buc. (σφίγγηται).

Digitized by Google

наже ѡблачнт' са. Н ıако поıась нмже вынѫ поıасаѥт са.

20. Се дѣло ѡблыгаıаѩщннмь ма кь гоу. Н глаголаѩщнıхъ зло на дшѫ моıѫ.

21. Н ты гн гн створн съ мноıѫ нме твоѥго ра.|

22. Ꙗко блга ѥ мсть твоıа' нзбавн ма ıако нıщь н ѹбогъ ѥсмь азь. Срце моѥ възматеѥ са въ мнѣ.

23. Ꙗко сѣнь ѥга ѹклоннт' са, ѿıась са. Н сьтрась са ıако пржзн.

24. Колѣнѣ нзнеможете отъ поста. Плъ моıа нзмѣнн са олеа радн.

же ѡблачнтъ са ∴ [b] Н ıако поıасъ нмъже прнсно поıасаетъ са ∴

20. [a] Се дѣло ѡблъгаѭщнмъ ма къ гоу ∴ [b] Н глаѭщннхъ зло на дшѫ моѫ ∴

21. [a] Н тꙑ гн гн створн съ мъноѫ нменн твоего радн ∴ [b] Ꙗк блга естъ мстъ та' нзбавı ма

22. [a] ıак ннщъ н оубогъ есмъ азъ ∴ [b] Н срце мое възмате са въ мънѣ ∴

23. [a] Ꙗко сѣнъ егда оуклоннтъ са, ѿжхъ са ∴ [b] Н страсъ са ıако пржзн ∴

24. [a] Колѣнѣ мон нзнемогостѣ ѿ поста ∴ [b] Н плътъ моıа нзмѣнн са ѡлѣıа радн ∴

прѣдателъ ∴ [b] Да не тъчнѫ ѡблежнтъ еѫ, нъ да н свазаемъ бѫдетъ клатвоѫ ∴ 20. [a] Снмн рече злыımн ѡбатн бѫдѫтъ, елнко съ бмъ братн са нлн хоулнтн начнѫтъ ∴ [b] Слово ѿ жндовѣхъ' снн бо зло глашѫ на ха н на бжъство его ∴ 21. Снъ къ ѡцю бъпнетъ, нзвѣщаѫ въчловѣченне ∴ 22. Хъ ѿтъ лнца адамлѣ сн въпнетъ ∴ [b] Вънѫтръ бо срце адамле гннıаше грѣхомъ н боуреѫ н матежъ нмѣаше не малъ ∴ 23. [a] Подобно бо стѣнıю лежааше адамъ прѣстѫпъ|леннемъ ∴ [b] Ꙗко бо кто пржгыı ѿтрасетъ ѿ плота, тако человѣка ѿ нстннꙑı ѿтрасѫ бѣсове ∴ 24. [a] Пощааше бо са

CVIII. *Annot. ad psalm.* 20. [a] облыганѭщнхъ sin. -лнгаюшннм' buc. -лъгаѫщннх sof. — гю sin. [b] зло sin. 22. [a] (нн)щь н оубогъ есмъ азъ- haec verba alia manu in bon. adscripta. [b] buc. omisit н, во мнѣ sin.; totus versiculus in sof. omissus. 23. [a] отъıасъ сꙗ sin. ѿжх са sof. ѿıех' се buc. [b] сътрıасъ sin. сътрасох' sof. стресох' buc. — прозı sin. проужнѥ buc. 24. [a] нзнеможете sin. -могостѣ sof. -госта buc. [b] ıелеа buc.

Annot. ad comm. 20. [a] сѫ злы pog. соуть злымн buc. (сѫтъ = φησί), рече злъмн sof., ѡв. бывѫть pog. buc. -ъ sof. (σφίγγονται). — нлн хоулнтн ı sof. лн х. pog. нлн х. нач. buc. (βλασφημεῖν). [b] ѿ жндохь pog. buc. -ъ sof. — сн sof. pog. buc. — га sof. ха pog. buc. 21. нзв-ıа pog. 22. [b] вънатръ sof. — гннıаше pog. buc. гнıаше sof. — боура sof. -еıѫ pog. buc. 23. [a] бо om. pog. buc., прѣстнмь pog. [b] ѿтрасетъ sof. — плода bon. recte плота sof. buc. плета pog. (ἀπὸ φραγμοῦ, vl. -ῶν). — н чл. pog. buc. — ѿтраса pog. -сѫтъ sof. -соше buc. — бѣсн pog. buc. -ове sof. 24. [a] постѣаше

Digitized by Google

25. Ѝ азъ бы́хъ поношеніе и҆мъ. Видѣ́ша мѧ, покыва́ша мѧ главами своими.

26. Помози мнѣ гн҃и бе҃ мой и҆ спи мѧ по млсти твоей.

27. И҆ оувѣдѧть ꙗ҆ко рѫка твоꙗ си. Ѝ ты гн҃и сътворилъ ю҆ єси.

28. Проклънѫть ти, а҆ ты блвиши. Въстаю́щеи на мѧ постыдѧт сѧ. Рабъ же твой възвеселит сѧ.

29. Да ѡблѣкѫт сѧ ѡблыгаю-

25. [a] И азъ бъі́хъ поношениѥ имъ∵ [b] Видѣшѧ мѧ и покъі́вашѧ главами своими∵

26. Помози ми гн҃и бж҃е мои · и спи мѧ по милости твоеи∵

27. [a] И оувѣдѧтъ ꙗко рѫка твоꙗ си∵ [b] И тъі гн҃и створилъ ѭ еси∵

28. [a] Проклънѫтъ ти, а тъі блвиши∵ [b] Въстаѭщии на мѧ постъі́дѧтъ сѧ∵ [c] Рабъ же твои въз|веселитъ сѧ∵

29. [a] Да ѡблѣкѫтъ сѧ ѡблъгаѭ-

ѿ хлѣба таинааго на многа лѣта и тако немощевааше не имъін силѫ∵ [b] Не оубо бѣ помазанъ хризмоѭ кр҃щениꙗ и ѿтънѫдъ просмрълла бѣ плътъ чл҃чьска∵

25. [a] Адамъ бѣсомъ, хъ҃ жидомъ · имѣахѫ бо и въ рѫгъ∵ [b] Єгда на кр҃тѣ видѣахѫ виснма, къваахѫ главами оунничижаѭще и прѣтаѭще∵ 26. Си хъ҃ вписетъ ѿ лица адамлѣ изврѣщаѩ вчл҃чение∵ 27. [a] Да оувѣдатъ рече бѣсове, ꙗко рѫкоѭ твоеѭ спе сѧ чкъ∵ [b] Да оувѣдатъ вси жи҃ди, ꙗко волеѭ (въ)чл҃чи сѧ, да спетъ чка∵ 28. [a] Бѣсове рече ѡ҆злобѣѭтъ чка а бъ҃ блвилъ и естъ∵ [b] Жидове єлико въсташѫ на ха҃, видѣвше силѫ єго постъідѣшѫ сѧ зѣло∵ [c] Ч[ч]къ · възвесели бо сѧ ѿ спении бъівъшиимъ емоу∵ 29. [a] Облѣкошѫ бо сѧ въ стоудъ и въ срамъ жидове глаѭще · сии

---

sof., recte пощааше buc. — на om. pog. sof. buc. — имы силы pog. sof. buc. [b] просмрьла pog. buc. -ръдѣла sof. — пльть чл҃ча pog. sof. buc.

CVIII. *Annot. ad psalm.* 25. [b] и вид. buc., sine и sin. sof. — покывашѧ sin. buc. -ваахѫ sof. 26. помози sin. sof. 27. [b] сътв. ѭ sin. а҆ sof. ю buc. 28. [a] и ты buc. — блствиши sin. [b] въстанѫштеи sin. buc. -ѭщеи sof. 29. [a] і облѣк. sin. — облыгаѭште sin. -лъгаѭщеи sof. buc. — мене buc.

Annot. ad comm. 25. [a] и҆мѣхѫ sof. — reliqui въ рѫгъ, male buc. вь роукоу га҃ (εἰς παίγνιον). [b] зрѣахѫ pog. sof. виснмаа зрѣахоу buc. — к'ваахѫ pog. кыв. sof. покываахоу buc. — post главами add. своими sof. — оуничжаѭще pog. -чьжающе buc. оунничижаахѫ sine и sof. (ἐξουθενοῦντες). 26. из-аѩ pog. buc. 27. [a] ꙗко рече бѣсове ꙗко pog. — десницеѭ бжиеѭ pog. -ѭ sof. buc. [b] ꙗз. pog. — вьчл҃вчи pog. et alii, male bon. чл҃чи. 28. [a] ѡзлоблѣѭть pog. -ѭтъ sof. — блгви его҆ sof. [b] ѥлико вьсташе жидове buc. — зѣло sof. зѣло pog. buc. [c] бо възвеселит сѧ sof. вьзвели (omisso се) бо се buc., сп-нии б-шииимь pog. buc. 29. [a] облѣша

Digitized by Google

цѥи ма вь срā. | И wдежѫт са ꙗко wдежеꙗ стоудо своим.

30. Исповѣм са гви ꙃѣло Усты моимн. По срѣдѣ многь въсхвала и.

31. Ꙗко ста w деснѫѭ оубогааго· спсти отъ гонащиихъ дшѫ моѭ.

щии ма въ срамъ ∴ [b] И wдеждѫтъ са ꙗко wдеждеж стоудомъ своимъ ∴

30. [a] Исповѣмъ са гви ꙃѣло оустъı мои ∴ | [b] И посрѣдѣ многъ въсхвала и ∴

31. Ꙗко ста w деснѫѫ оубогааго, спсти wтъ гонащихъ дшѫ моѫ ∴

CIX.

Pog.

∴ Сла ∴ ка ∴ ѕі ∴ ѱлмь · ддw ∴ хви хвала ѱал'ма принесе са· ꙗко побѣжшю стрти ∴ ·рф·

1. Рече гь гви моемоу, сѣди w

Bon.

Сла сѣ ѱаломъ ддвъ хви хвала ѱалъма принесе са. и побѣждъшоу страсти ∴ ·рф·

1. [a] Рече гъ гоу моемоу, сѣди w

члкъ нѣстъ w ба ∴ [b] Ꙗко wдежда бо, еже естъ wкрилъ, стоудъ, гла же июдеж, покрꙑї въ врѣма въскрсениꙗ хва ∴

30. [a] Члкъ спенъ и сподобенъ бти, исповѣдаетъ са съ похваленнемъ бви ∴ [b] По срѣдѣ бо всеж твари слава чкъ ба не прѣстаетъ ∴ 31. Ста бо w деснѫж члка хъ и спасе и wтъ бѣсъ, ꙗко ти плѣнилн и бѣшѫ ∴

CIX. 1. [a] Оцъ къ сноу глетъ· сѣди w деснѫж мене, егда съ плътиѫ възꙑде.

---

pog. (ко suprascr. poster. manu), облѣкошѫ sof. -ше buc. — сь чл. pog. buc. съ ч. sof. [b] гла же pog. sof. глет' же buc. (λέγω δέ). — июдеꙗ pog. -ѫ sof. -ю buc. (Ἰουδαίους).

Annot. ad psalm. 30. [a] гю sin. [b] мъногъ sin. — въсхвалиѫ sin. buc. 31. деснѫꙗ sof. — оубогагw buc. — гоннаштиіхъ sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 30. [a] спобленъ pog. buc. -бенъ sof. (καὶ καταξιωθείς). — благодѣти pog., гви sof. [b] вьсеꙗ pog. въсеж sof. 31. спсе w бѣсь (omisso и) pog., бѣша pog. бѣахоу buc.

CIX. *Annot. ad titulum.* Сѣ sin. ка · ѕі buc. (in sof. abest). — пслмъ sin. ѱалw buc. — ѱаломъ прін. sof. — ꙗко побѣждъшоwмоу sof. ꙗко -шоу buc. (ὡς νικήσαντι).

Annot. ad psalm. 1. [a] гю sin. гви sof. buc. — о деснѫꙗ sof. [b] доиждеже sin. дон'деже sof. дон'дѣже buc. — твоꙗ sin.

Annot. ad comm. 1. [a] деснѫꙗ sof. -жѭ pog. — вьꙁиде pog. buc. възыде sof. — прѣждевѣчьнь сын buc. прѣждевѣчень бо син pog. прѣвѣченъ син sof. (πρὸ τῶν αἰώνων ὢν γάρ). — сѣдѣше sof. — wлжчи са sof. — иж sof. [b] ти бо pog. melius ты бо buc. sof. (τούτους). — ноꙁѣ pog. buc. -ꙁѣ sof. — поставиль есть гь pog. buc. посла гъ sof. (κατέστρωσεν ὁ κ.).

Digitized by Google

деснѫѭ ме҃. | Дон'деже положѫ врагы твоꙗ под'ножню ногама моима.

2. Жезлъ силы послеть тебѣ г҃ь ѿ сіѡна. И ѹдоблѣеши по ср҃ѣ врагь твоихъ.

3. С тобоѫ влчство въ дн҃ь силы твоеꙗ. Въ свѣтлотахъ сватыхъ твоихъ. Ис чрѣва прѣжде дьн'ница родих тѧ.

4. Клат' сѧ гдь и не раскает' сѧ.

деснѫѫ мене ⁘ [b] Дондеже положѫ врагъі твоѫ подъножие ногама твоима ⁘

2. [a] Жезлъ сілъі послетъ тебѣ г҃ъ ѡтъ си(о)на ⁘ [b] И ѹдолѣеши по срѣдѣ врагъ твоихъ ⁘

3. [a] Съ тобоѫ влчъство въ дн҃ъ силъі твоеѫ ⁘ [b] Въ свѣтлотахъ ст҃ъіхъ твоихъ ⁘ [c] И-чрѣва прѣжде денницѫ родихъ тѧ ⁘

4. [a] Кълатъ сѧ г҃ъ и не раскаетъ

прѣждевѣченъ бо съі сѣдѣаше ѡ деснѫѫ и ѿ прѣстола не разлѫчи сѧ, нъ речено бъістъ чл҃ка ради ⁘ [b] Бѣсъі гл҃етъ· тъі бо чл҃кѹ подъ нозѣ постълалъ естъ ⁘

2. [a] Пр҃онарѣкова пр҃орочъство кр҃та, (гл҃еть же и дѣвѫ ꙗко есеѡва жьзла и цвѣта) ⁘ [b] Въси бо вразі, чл҃овествъни и разоумнии, кр҃тови повинѹѫтъ сѧ ⁘ 3. [a] Испръва бо бѣ сл҃ово тожде и из мр҃иѫ, егда бъіваааше сила таинъі бц҃еѫ ⁘ [b] Пришеств҃иемъ бо хв҃омъ просвѣтишѫ сѧ ст҃ии вси ⁘ [c] Си рѣчъ прѣжде всеѫ твари бѣ х҃ъ съ ѡц҃мъ, ꙗко свѣтъ ѿ свѣта ⁘ 4. [a] Єлико рече свѣща испръва ѡ чц҃ѣ, не раскаа сѧ нъ съвръши ⁘ [b] О х҃ѣ слово и ѡ чл҃цѣ егоже въсприѧтъ и съдѣла иѥсиаꙗ. ѡбразъ бо мелъхиседекъ хв҃и, зане не родословитъ сѧ и понеже цр҃ъ мира сказаетъ сѧ, еже естъ х҃ъ. иереи же,

---

CIX. *Annot. ad psalm.* 2. посълетъ sin. — г҃ь тебѣ sin. [b] оудоблѣеши sin. sof. 3. [a] день печалі твоꙗ sin. [b] свѣтьлотахъ sin. [c] ис чрѣва sof. buc. — деньніцꙗ sin. денница sof. дьн'ницє buc. 4. [a] клꙗтъ sin. клат' сѧ sof. [b] вѣкъ sin. sof.

Annot. ad comm. 2. [a] uncis inclusa e pog. et sof. add., etiam buc. habet, sed in bon. desunt: иесеева жезла sof. и ж. и цв. pog. buc. (graece: λέγει δὲ ῥάβδον καὶ τὴν παρθένον ὡς Ἰεσσαὶ καὶ ῥάβδον καὶ ἄνθος). [b] чловьствьнии pog. -нъіи buc. и чловестъвни и р. sof. 3. [a] тоже pog. sof. buc., male bon. тъжде (refertur ad слово). — мариꙗ pog. [b] пришьствиимь pog. -ниемь хв҃ѣмь buc. — просъвтѣшѫ сѧ сватиі въси sof. просвѣтише се вси ст҃ии buc. (ἐλαμπρύνθησαν οἱ ἅγιοι πάντες). [c] всеꙗ pog. 4. [a] съвѣща sof. сьв. buc. — испръва om. buc. — иѫ sof. [b] вьсприꙗть pog. -іѧтъ sof. — хв҃ь pog. хв҃ъ sof. х҃ь buc. (τοῦ χριστοῦ). — не родословит сѧ pog. sof. buc. (male роди словитъ сѧ bon.): καθὸ οὐ γενεαλογεῖται. — и цр҃ь pog. и цр҃ъ sof. и цр҃ь buc. — по немѹже etiam in bon. legendum videtur, ut pog. sof. buc., sed quae praecedunt иереи же (ita bon. sof.) in pog. et buc. corrupta in: и рече іже (ἱερεὺς δὲ καθὸ ἑαυτὸν ἱερουργήσας), in сватительствовавь pog. omis. syll. ва, recte sof. buc., sed buc. себѣ, melius себе alii. — на кр҃тѣ pog. buc. кр҃т' sof.

Digitized by Google

Ты єсн їерей в вкы по чїноу мелхї-
седековъ. |

5. Гь ѿ деснжѭ те съкршнлъ ѥ въ
днъ гнѣва твоєго цра.

6. Сѫднть ѩзыкомь нспльннть
паданнѥ. Съкроушнть главы по земн
многомь.

7. Нс потока на пѫтн пнѥтъ. Сего
радн възнесеть главы.

са ∵ ᵇТы єсн нерен въ вѣкы по чн-
ну мелъхнседекоу ∵ |

5. Гъ ѿ деснжж тебе скроушнлъ
естъ въ днъ гнѣва твоего цра ∵

6. ᵃСѫднтъ ѩзкомъ н нсплъннтъ
паданнꙗ ∵ ᵇСкроушнтъ главы по
земн многwмъ ∵

7. ᵃНс потока на пѫтн пнетъ ∵
ᵇН сего радн възнесетъ главж ∵

CX.

Pog.

∵ аллуа ∵ пррочтво Усзтнть чка ѩко
потрѣба єсть· непрстан'но пѣтн ба

Bon.

Алнлоугуїа пророучство
оустнтъ чка ѩко птрѣба естъ· не-

по немУже себе стлъствовавъ жрътвж възведе на кртъ ∵ 5. Гъ ѿ деснжа мелхнсе-
дека бѣ. тѣмъ н съсѣче цра жзкъ, ѩко н бжъство ѿ деснжа ха (е)гда съсѣче цръства
адова ∵ 6. ᵃВъ прншествне бо хрьстово расжднш жзыцн· нсплънїшж паданїе бѣ-
совъ ∵ ᵇДемонъскыа, ѿ нїхъже речено (е)стъ· ты скроушнлъ есн главы змїе(мъ), понеже
многн н въсждоу сжтъ ∵ 7. ᵃСказа слово, ѩко троужадъ са Гъ воды прошааше оу
самарѣнънна, егда пжтемъ пршедъ сѣдѣаше на кладацн. потока же глетъ, зане
многн потоцн ѿдръжаахж женж грѣховъ ∵ ᵇУлка глетъ· гла(ва) бо мжжоу хъ. въз-
несе же сего на кртѣ н на нбса възведе ∵

CIX. *Annot. ad psalm.* 5. деснжа sof. — своего sin. 6. ᵃ ѩз. sin., н om. buc. ᵇ съкр. sin. sof. — землı sin. sof. buc. — мън. sin. многынмъ sof. 7. ᵇ сего sine н sof. buc.

Annot. ad comm. 5. деснжѭ pog. — сьсѣчь pog. съсѣче sof. сьсѣче buc. (καὶ συνέκοψε). — цра om. pog. buc. habet sof., ѩз. pog. аз. sof., деснжѩ pog., егда pog. sof., bon. гда. 6. ᵃ бо om. sof., pro расждниша ѩзыцн pog. sof. buc. graece plura habes: διεκρίβη τὰ ἔθνη ἐν τῇ ἐκλογῇ τῆς πίστεως. — н нсп'|нн са sof. нспльннша reliqui: καὶ ἐπλήρωσαν. — бѣсомъ sof. паденнѥ -мь buc. ᵇ реченостъ bon. — съкр. sof. ськр. buc. pog. — змнємь pog. -мъ sof. -ѥмь buc. (bon. om. syll. -мъ). — н вьсждѣ pog. buc. въсждѣ sine н sof. 7. ᵃ сказаєть pog. buc., melius сказа sof. (ἐσήμανε). — У сам. воды пр. sof. pog. — кладен'цн buc. — дръжаахж sof. wдр. alii. — грѣховнжѭ pog. -ховъ sof., recte грѣховнн buc. (ἁμαρτιῶν refertur ad χείμαρροι, потоцн). ᵇ члкъ sof. — бо бѣ pog. buc. — възнесе же сего sof. buc. pog., male bon. възн. же са. — хс на кртъ pog. sine хс buc. sof. — възведе sof. вьзве pog. buc., male възыде bon. (ἀνήγαγεν).

Digitized by Google

а҆ллилѹ́ꙗ҃ · сказаетъ са пѣснь ∵ · ҃ρі ·

1. Исповѣмъ са тебѣ г҃и всѣмь срцемь мои.| Въ съвѣтѣ правыхъ · и сънмѣ

2. велиꙗ дѣла г҃нѣ. Изискана вь всѣхъ волѣхъ его.

3. Исповѣданиѥ и велѣпота дѣль его. И правда его прѣбываеть в вѣкь вѣка.

4. Пама створиль есть чюдесъ своихъ. Милтивъ и щедръ г҃ъ.

прѣстанно пѣти б҃а · алилоѹгиꙗ во сказаетъ са пѣснъ ∵ · ҃ρі ·

1. [a]Исповѣмъ ти са г҃и всѣмъ срцемъ моимъ ∵ [b]Въ свѣтѣ праведънъіхъ и въ сънъмѣ

2. [a]велиꙗ дѣла г҃нѣ ∵ [b]Изъискана во всѣхъ волѣхъ его ∵

3. [a]Исповѣдание и велѣпота дѣлъ его ∵ [b]И правда его прѣбъіваетъ въ вѣкъ вѣка ∵

4. [a]Паматъ створилъ естъ чюдесъ своихъ ∵ [b]Милостивъ и щедръ г҃ъ

CX. 1. [a]Се гласъ вѣрънъіхъ присно славащихъ б҃а ∵ 1. [b] 2. [a]Идеже бо съборъ стъіхъ и сънемъ, тоу славитъ са господь и дѣла его ∵ [b]Изъіскажще бо стии вола бжиж кончаважтъ закона бжиꙗ ∵ 3. [a]Дѣло бо бжие велѣпота и слава его, еже съдѣла на члцѣ, приемъ емоу исповѣдание и спъ его ∵ [b]Дѣло таинъі, еже съдѣла бъ на члцѣ, (въ) правдѣ и истинѣ прѣбъіваетъ, не оскждѣж до вѣка ∵ 4. [a]Пръвънъіихъ ꙗже створи въ родъ и родъ помѣнжвъ чловѣка ∵ 4. [b] 5. [a]Ꙗко милостивъ

CX. *Annot. ad titulum.* Алелоуıѣ sin. аллiлоуıа sof. аллоуıа buc. pro прор. оустнтъ in buc. male прѹчтить — во са сказ. п. sof., haec ultima verba (во ск. с. п.) in buc. desunt.

Annot. ad psalm. 1. [a]са тебѣ sin. sof. buc. [b]во sin., съвѣтѣ sof. сьв. buc. — правынихъ і сонъмѣ sin. -выхъ и сън'мѣ sof. buc. 2. [b]іzискана sin. изыск. sof. buc. — во bon. post. add., во sin., om. buc. 3. [a]вельлѣпота sin. велѣл. sof. велл. buc. — дѣло ıегw buc. [b]Оправда sof. и правда buc., вѣкоу sin. вь вѣкы вѣка buc. 4. [a]створи sin.

Annot. ad comm. 1. [a]вѣр'ныихъ sof. — славащь га pog. -щъ sof. -ещихь buc. [b]сьньмь pog. buc. сънемъ sof. — тоу sof. buc. pog. male то bon. 2. [b]изискаꙗще pog. buc. изыскажще sof. — вола бжиꙗ pog. в. бж sof. воле бжиꙗ buc. — коньчаважть бо pog. -жтъ sof. кон'чають buc. (bon. -важще). — законь бжии pog. buc. sof. 3. [a]слава есть pog. -ъ sof. -ıе buc., — иже sof. ıеже buc. (ὅπερ εἰργάσατο). — приимь pog. -емъ sof. -ıемь buc. — семоу sof. ıемоу buc. — спсь и pog. buc. и спасе и sof. (σώσας). [b]иже sof. ıеже buc. — въ om. bon., habent reliqui. — оскждѣꙗ pog. 4. male кръвънъıхъ bon., melius прьвыихъ pog. прьв'ныхъ buc., sed дръвниихъ sof. (τῶν ἐξ ἀρχῆς). — ıеже сьтв. buc., add. чюдеса pog., in reliquis abest neque graece legitur, sed in vaticano ἔργων habes. — въ роды и родъ sof., reliqui въ родъ и родъ.

Digitized by Google

5. пнщж далъ ѥсть боѧщнмь са
ѥго. Поманеть въ вѣкы ꙁавѣть
свон.

6. Крѣпо дѣль своныхъ възвѣстнть
лю́мь свон. | Датн нмъ достоꙗнныѥ
ꙗзыкь.

7. Дѣла ржкоу ѥго нстнна н сждь.
Вѣрьны в'са ꙁаповѣдн ѥго.

8. Оутврьжены въ вѣкъ вѣка.
Сътворены въ нстннж н прав'дж.

9. Нꙁбавленныѥ посла людемъ сво-

5. [a]пнщж далъ естъ божіщнмъ са
его ∵ [b]Помѣнетъ въ вѣкъ ꙁавѣтъ
свн ∵ |

6. [a]Крѣпостъ дѣлъ своныхъ възвѣ-
стнтъ людемъ своимъ ∵ [b]Датн нмъ
достоꙗнне жꙁкъ ∵

7. [a]Дѣла ржкоу его нстнна н сждъ ∵
[b]Вѣрнꙑ вса ꙁапвѣдн его ∵

8. [a]Ѿтвръжденꙑ въ вѣкъ вѣка ∵
[b]Сътворенꙑ въі-|нстінж н въ правдж ∵

9. [a]Нꙁбавенне посла людемъ сво-

бо н мнѡжъство щедротъ нмѣж, пнщж вѣрнꙑімъ дастъ свое тѣло н кръвъ ∵ [b]Нже
свѣща створнтн чкоу, сего скончча вѣчно ∵ 6. [a]Людемъ нже ѿ жꙁкъ єкаꙁа таннꙑ
царъства небеснаго ∵ [b]Паче бо всѣхъ ꙁемнꙑіхъ жꙁкъ лідне жꙁчъстнн вѣровав'ше,
сънаслѣдннцн хоу бꙑішж ∵ 7. [a]Бжне бо дѣло въ нстннж н сждъ нстовенъ (н) нстіна
нелъжъна еже спстн гꙑіблащааго чка ∵ [b]Аже ꙁаповѣда спсноу бꙑівъшоу чкоу. тꙑі[н]
бо въі-нстннж вѣра н нстнна ∵ 8. [a]Неподвнжнмꙑі н непостнжнмꙑі сжтъ ꙁаповѣдн
гна, жже дастъ вѣрнꙑімъ на помощъ, въ вѣкъ вѣкоу ѡснованꙑі ∵ [b]Не лъж[ън]а бо
ѿ ба нсходнтъ, нъ нстнна н правостъ ∵ 9. [a]Оцъ сна · тон бо нꙁбавн лідн вѣрнꙑіж

CX. *Annot. ad psalm.* 5. [a]боꙗштнімъ sin. -м' buc. sof. [b]помꙗнетъ sin. вѣкы buc.
6. [b]ꙗꙁ. sin. 7. [b]вѣрнын buc. 8. [a]вѣкоу sin. [b]і правость sin. н правдж sof. buc.
9. [a]іꙁбавленне посъла sin. нꙁбавл. посла sof. buc. [b]ꙁаповѣдѣ sin. — вѣкы buc.

Annot. ad comm. 5. [a]нмы pog. sof. нмын buc. — вѣр'нынмъ sof. [b]ѥже pog. buc.
нже sof. — сьв. ств. pog. съв. сътв. sof. 6. [a]ꙗꙁ. pog. жꙁ. sof. — црьствіꙗ sof. [b]ꙁемль-
ныхь pog. buc. -льнынхъ sof. — ꙗꙁ. pog. аꙁ. sof. — ꙗꙁычтнн pog. аꙁ. sof. ѥꙁычьсцнн buc.,
melius вѣровав'ше pog. sof. -вшен buc., quam bon. -ашж. — сьнасл. pog. buc. сънаслѣд. sof.
(συγκληρονόμοι), снн н. bon., боу pog. buc. 7. [a]нстннень pog. sof. buc. — нже сп. sof. ѥже сп. buc. —
гыбноущаго buc., male sof. быважщааго (gr. ἀπολλύμενον). [b]аже pog. нже bon. sof. buc. — ты
бо buc. ты sine бо pog. тъ бо sof. — вѣра нстннна pog. вѣра н нстнна sof. buc. 8. [a]pog. et
buc. bis подвнжнмы, sine н непостнжнмы (gr. ἀμετακίνητοι, ἀσάλευτοι), quod et sof. abest. — бжнꙗ
pog. buc. бнж sof. — ꙗже pog. sof. — вѣр'нынмъ sof. [b]льжа pog. buc. лъжа sof. — нж pog.
sof. 9. [a]ть pog. buc. тъ sof. — вѣрныꙗ pog. -ж sof. [b]ꙁаповѣдѣ buc. — лю́мь вѣрнымь pog.
людемъ вѣр'нынмъ sof., buc. om. вѣрнымь. [c]сто бо pog. sof. buc. — e quod post нма in

Digitized by Google

имъ. Заповѣда въ вѣкы завѣть свои. Сто и страшно имѧ его.

10. Начало прѣмѫдрости страхъ гнь. Разоум же благь всѣмъ творѧщиимь ѭ. Хвала его прѣбываеть вь вѣкь вѣка.

имъ ∵ [b] Заповѣда в вѣкъ завѣтъ си ∵ [c] Сто и страшно имѧ его ∵

10. [a] Зачѫло прѣмѫдрости страхъ гнъ ∵ [b] Разоумъ же благъ всѣмъ творѧщимъ ж ∵ [c] Хвала его прѣбъіваетъ въ вѣкъ вѣка ∵

CXI.

Pog.

∵ аллілоуиа· пѣ новы люди. и благодарниѥ прророчьства ѡ хѣ· и ѡ пришьствии его ∵ ·раі·

1. Блаженъ мѫжь боѩи сѧ го-

Bon.

Алилоугиѧ· пѣснъ новъіхъ людеи· и благодѣꙗние и пророчъство ѡ хѣ· и ѡ пришествии его ∵ ·раі·

1. [a] Блаженъ мѫжъ божи сѧ го-

ѡ насилованиѧ диꙗволѣ ∵ [b] Заповѣда бо вѣрнъімъ людемъ завѣтъ еѵггелъскъі и прѣбъіваетъ въ вѣкъ вѣка ∵ [c] Сто и страшно имѧ [е] бжие на всѣхъ вѣроуѭщихъ, ꙗко печатъ недвижима приемъшиимъ бтъ ∵

10. [a] Елико бо начнѫтъ прѣмѫдростъное житие, многомъ страхомъ тръпатъ бжи ∵ [b] Елико бо прѣмѫдростъное житие дѣлаѫтъ, си испълнъ прѣмѫдрости и разоума сѫтъ ∵ [c] Слава бо и хвала бжиꙗ бесконечна и вси елико страхомъ бжиемъ ѡдръжими сѫтъ, и сихъ похвала бес конъца ∵

CXI. 1. [a] Единоѫ слъішѫ, ꙗко блаженъ мѫжъ и каꙗ бѫдетъ похвала ина

bon. legitur, in reliquis abest. — вѣрны pog. вѣр'ныихъ sof. buc. — недвижимаа buc. — приѥмши pog. приѥм'шиимъ sof. -ѥм'шиимь buc.

Annot. ad psalm. 10. [a] поконь sin. начало sof. buc. [b] творѧштимъ ѭ sin. -щим' ж sof. -щии ѥ buc. -ним ѭ pog. [c] вѣкоу sin.

Annot. ad comm. 10. [b] бо om. pog. buc. — прѣмѫдростно sof. — жиѥ omissa syll. ти buc. — сии pog. sof. buc. [c] водими pog. sof. -мы buc. — бесконьчнаа buc.

CXI. *Annot. ad titulum.* Алелоуѥ sin. аллуа sof. аллоуа buc., людиї sof. новихъ людии buc. — благодаріе sof. -ниѥ buc., прочьтва (sine и) buc. — пришьствии buc.

Annot. ad psalm. 1. [a] боѩі сѧ гѣ sin. [b] зѣло buc.

Annot. ad comm. 1. [a] єдиноѭ pog., каа pog. sof., таковаа buc. — боѩщоумоу сѧ pog. -ѥщоумоу се buc. — ꙗкоже бжтвьный pog. ѭ. бжтвьнь buc. (gr. μακάριος). [b] бо om. pog. sof.

Digitized by Google

спода. Въ заповѣдехъ єго въсхо-
щеть зѣло.

2. Силно на земли бѫдеть сѣма
єго. Родъ правыихъ блвествит са.

3. Слава и богатьство въ домоу
єго. Правда єго прѣбываєть въ
вѣкь вѣка.

4. Въсиꙗєть въ тмѣ свѣтъ пра-
вымъ. Млтвь и щедръ и праве-
день.

спода ∵ [b] Въ заповѣдехъ его въсхо-
щетъ зѣло ∵

2. [a] Силъно на земи бѫдетъ сѣма
его ∵ [b] Родъ правъіхъ блвитъ са ∵

3. [a] Слава и богатъство въ домоу
его ∵ [b] И правда его прѣбъіваетъ въ
вѣкъ вѣка ∵

4. [a] Въсиꙗетъ въ тъмѣ свѣтъ пра-
веднъімъ ∵ [b] Милостивъ и щедръ и
правъденъ ∵

такова божщюмоу са гА, ꙗко еже блаженъ ∵ [b] Въси бо божщии са гА въ сладостъ тъщѫтъ са противѫ силѣ исправити заповѣди бжнѫ ∵

2. [a] Хво · того бо сѣма вси стии. ти бо силъни на земи, ꙗко дхъ бжеи имѫще ∵ [b] Вѣрнъіхъ (и) всѣхъ праведнъіхъ · дроузи бо бжии и родъ бжии сѫтъ ∵ 3. [a] Въ тѣлѣ вл҃чии, ѡ немже глетъ, ꙗко въ томъ живетъ въсе испълнение бжва. тѣлеснъі · разоумѣи же и црве. домъ бо бжеи тà. разоумѣи же и двж · в сихъ бо домовѣхъ слава многа и богатъство бечислъно ∵ [b] Хва · правъденъ бо по истинѣ хъ, ꙗко всѣ праведнѣ створъ. сего ради и прѣбъіваатъ дѣла его въ вѣкъ ∵ 4. [a] Хъ · тои бо ꙗви са на земи ꙗко въ тъмѣ свѣтъ и просвѣти праведнъіѫ срцемъ · елико бо прижса рече,

---

buc. (γάρ). — божщеи pog. buc. -жщии sof. — вь сласть pog. buc. -ъ sof. (ἥδοντες). — тьщат са pog. — исьправлѣти pog. исп. sof. buc. (κατορθοῦν). — бжиꙗ pog.

CXI. *Annot. ad psalm.* 2. [b] правыихъ sof. -вънiхъ sin. 3. [a] въ om. sin. [b] вѣкоу sin. вѣкы вѣка buc. 4. [a] восиѣ во sin. въсиꙗ въ sof. вьсиꙗеть вь buc. — правымъ sin. sof. -ымь buc. [b] праведенъ sof. -дьнь buc.

Annot. ad comm. 2. [a] ти бо reliqui, ты бо buc. — силно pog. -ни sof. -нии buc. (δυνατοί). — земли pog. sof. buc., бжии pog., имаще sof. [b] вѣрныихъ и всѣхъ sof. в. всѣ и pog. buc. (πιστῶν καὶ πάντων τῶν δικαίων). — праведныихъ sof. — дроузи pog. buc., prius бжии abest in sof. 3. [a] владычьнии pog., recte живетъ sof. (κατοικεῖ), quod pog. buc. in животъ бѣ mutarunt. — бжтва (τῆς θεότητος) pog. buc. — тѣлесныи pog. телесны buc. (σωματικῶς), in sof. corruptum бні тѣлесны. — црьк'ве pog. sof. (sine и, quod buc. habet). — домь бжии pog. buc. (sine бо), sof. домъ бо бні и та (οἶκος γὰρ θεοῦ καὶ αὕτη), sine и та pog. buc. - и двж sof. buc., sine и pog. — вь сихь pog. buc. въ сихъ sof. — домохь pog. buc. -ъ sof. — ꙗко богатство buc. [b] праведьнь pog. buc. -еденъ sof. — бо om. pog., habet sof. buc. - праведнѣ pog. sof. buc. (δικαίως) -дна bon. — сътворъ sof. сьтворь pog. buc. — и сего р. прѣбываѭть pog. sof. buc. (καὶ διὰ τοῦτο). — вѣкы pog. sof. buc. 4. [a] ть бо pog. buc. тъ бо sof. — земли pog. sof. buc. — и просвѣти sof. buc.

Digitized by Google

5. Благь мѫжь милоуѩ и даѩ.
Расмотрить словеса своꙗ на сѫдѣ.
6. Ꙗко вѣкы не подвижітъ. Въ
памꙗ вѣчнѫ бѫдеть праведникь.

7. Отъ слоуха зла не оубоит сꙗ.
Готово срце его оупвати на гда.
8. Оутвръди сꙗ срце его не по-

5. [a] Благъ мѫжъ милоуѫ и даѫ ∵
[b] Расмотритъ словеса своꙗ на сѫдѣ ∵
6. [a] Ꙗко въ вѣкъ не подвижитъ
сꙗ ∵ [b] Въ паматъ вѣчънѫѫ бѫдетъ
праведникъ ∵
7. [a] Отъ слоуха зла не оубоитъ
сꙗ ∵ [b] Готово срце его оупъвати на га ∵
8. [a] Оутвръди сꙗ срце его и не оу-

дастъ имъ властъ чѧдомъ бжнемъ бъіти, и сѫтъ въ вѣкъ ∵ [b] Хъ ꙗко ѡбоꙗ имъі
непрѣмѣнно, ѡбоꙗ же члка ради ∵

5. [a] Въсѣкъ бо чкъ милоуѫ искрънѣаго, блгъ ѿ в'сѣхъ. глетъ же ха, иже своꙗ
даетъ намъ и даѫ не прѣстаетъ въінѫ ∵ [b] Хъ ꙗко добръ расмотритель словеса своꙗ,
ꙗже ѡбѣща чкоу, свръши ꙗко праведенъ сѫдиі ∵ 6. [a] Хъ не подвижитъ сꙗ, нъ естъ
вѣченъ и неподвижимъ бжвомъ ∵ [b] Хъ · въ вѣкъ вѣка прѣбъіваетъ спение помнинае-
мое еже съдѣꙗ на чцѣ ∵ 7. [a] Ꙗкоже бо страха члча не оубоꙗ сꙗ, тако и вси елико
ходѧтъ въ воли хвѣ · иі ѿ жидовъ бо плетомъіѫ злобъі хъ оубоꙗ сꙗ ∵ [b] Волеѫ бо
своеѫ себе оуготова хъ на мѫкѫ, оупъвание же дастъ себе вѣрнъімъ ∵ 8. [a] Члкъ егоже

---

pog. — правыꙗ pog. buc. -ѫ sof. — приꙗса pog. -ѫшѫ sof. -юше buc. — и (αὐτόν) habet
sof., om. pog. buc. — ѡбласть pog. buc., abest in sof. (etiam graece: ἐξουσίαν non omnes codd.
praebent). — чадомь pog. sof. — вѣкы pog. sof. buc. [b] prius ѡбоꙗ etiam ѡбоѫ legi potest
in pog.

CXI. *Annot. ad psalm.* 5. [a] милоуꙗ і даꙗ sin. buc. [b] своꙗ sof. 6. [a] вѣкы sof. buc.
[b] вѣчьнѫ sin. buc. -нѫꙗ sof. 7. [a] зъла sin. [b] гѣ sin. оуповати на га sof. buc. 8. [a] не
подвіжітъ сꙗ sin. sof. не оубоит се buc. [b] доіждеже возьритъ sin. дои'деже възр. sof. buc.
— своꙗ sin. -ѫ sof.

Annot. ad comm. 5. [a] въ вѣкъ bon. вь вѣкы buc. corruptum ex въсѣкъ sof. вьсѣкь
pog. (πᾶς). — млоуѧи sof. -ѫ pog. -оую buc. (οἰκτείρων). — искрънѣаго sof. buc. -ьнѣго pog. —
же и ха pog. buc., sine и sof. — дасть нмь pog. buc., melius намъ sof. (ἐδάνεισεν ἡμῖν). — даꙗ
pog. buc. (δανείζων). [b] добръ omiss. in pog., legitur in sof. buc. — праведьнь pog. -д'нь buc.
-еденъ sof. — сѫдіи sof. buc. -ди pog. 6. [a] хь бо buc., sine бо pog. sof. — иѫ sof. —
вѣчьнь pog. buc. [b] бываюm' buc. — бо спение pog. sof. buc. (graece sine γάρ). — помн-
наемо pog. sof. buc. 7. [a] члвчъска sof. — боꙗ сꙗ pog. buc. оубоꙗ сꙗ sof. — в' воли бжии pog.
(τοῦ χριστοῦ). — плетомыꙗ pog. — не оубоꙗ се buc. [b] волеѫ бо и неволеѫ pog. buc., melius
вол. бо своеѫ sof. (θελήματι γὰρ ἰδίῳ). — оупование sof. — сꙗ вѣрныимъ sof. сꙗ вѣрнымь pog. buc.
(ἐδόθη τοῖς πιστοῖς). 8. [a] члвка sof. buc., melius члвкь pog. (ὁ ἄνθρωπος). — посади sine и buc.

Digitized by Google

двнжнт сѧ. Доидеже въꙁрнть на врагы своѩ.

9. Расточн н҆ дасть оубогымь. Правда е҆го прѣбываеть въ вѣкъ вѣка. Рогъ е҆го възнесет сѧ вь славѣ.

10. Грѣшннкь ꙋꙁрнть н҆ прогнѣваѥт сѧ. Ꙁѫбы своими поскрьщеть н҆ растаѥть. Желаннѥ грѣшннкь погыбаеть.

бонтъ сѧ∴ [b]Доидеже въꙁрнтъ на врагъі своѩ∴

9. [a]Расточн н дастъ оубогъімъ∴ [b]Правда его прѣбъіваетъ в вѣкъ вѣка∴ [c]Рогъ его възнесетъ сѧ въ славѣ∴

10. [a]Грѣшннкъ оуꙁрнтъ н прогнѣваетъ сѧ∴ [b]Ꙁѫбъі своими поскръжещетъ н растаетъ∴ [c]Желанне грѣшннкъ погъібаетъ∴

CXII.

Pog. Bon.

∴ Слава · а҆ллгі҆а · хва хвн · номь лючмь прѣлагаѥм на прі҆зъванне н҆ і҆збранне∴ · рві ·

Сла · аллилоугниѣ · хвала хвн новомъ лоудемъ прѣдълагаемомъ · на прнзванне н събранне∴ · рві ·

въздвнже н посадн съ собоѭ на небесънъіхъ∴ [b]Възнесе сѧ члкъ славоѭ, оуꙁрѣ бѣсъі падъшѧ∴

9. [a]Хъ блгодѣтн своѭ дастъ чл҃комъ · оубозн бо бѣшѧ прѣжде вѣръі. нъ н своѭ пѫтъ дастъ пнщѫ алъчѫщнмъ∴ [b]Правда хва, ѭже съдѣла на члцѣ, прѣбъіваетъ вѣчъна∴ [c]Хвъ крстъ, еже естъ конецъ тварн н крѣпостъ · рогъ бо крѣпостъ сказаетъ сѧ∴ 10. [a]Днꙗволъ егоже аплъ грѣшннка нарнчетъ, сен раꙁъгнѣва сѧ ѿ всѣхъ ꙗже створн хъ члкоу∴ [b]Въскръжета бо ꙁѫбъі своими на ха н растаꙗ ѿ спаемъіхъ∴ [c]Днꙗволе н бѣсовъ его · въсхотѣшѧ бо погоубнтн ха н погъібошѧ нмъ∴

— съ соб. om. buc., небныхъ pog. -ъ sof. [b] възнесь бо pog. buc. (ὑψωθεὶς) възнесе бо sof. — славоѩ pog. — н҆ ꙋꙁрѣ sof. — падьша pog. sof. buc.

CXI. *Annot. ad psalm.* 9. [a] дастъ sine н sof. buc. — оубогымъ sof. [b] вѣкоу sin. вь вѣкы вѣка buc. 10. [a] оуꙁьрнтъ sin. [b] поскрежьштетъ sin. — лаетъ sin. pro растаетъ sof. buc. [c] грѣшьнкоу sin. -ка buc. — погыбнетъ sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 9. [a] своѩ pog. — оубозн pog. buc. -ꙁн sof. — бѣша pog. бѣахоу buc. — нж sof. — бо пѫть pog. buc. -ъ sof. — пнщѫ om. bon., habent pog. sof. buc. — алъчѫщннмь pog. -чащннмъ sof. [b] ꙗже pog. юже buc. — съдѣа sof. — вѣчно sof. -чнаа buc. [c] коньць buc. 10. [a] сь pog. buc. съ sof. — ѡ члцѣ buc. [b] въскрежета sof. -кръжета buc. — растаа sine ѿ pog. растаꙗ ѿ sof. — спсаемыхъ sof. pog. [c] въсхотѣ pog. въсхотѣвь buc. -тѣшѧ sof. — погыбоша pog. -шѧ sof. (ἐπεθύμησαν).

Digitized by Google

1. Хвалите ѿроци г҃а. Хвалите и҆ма г҃не.
2. Бѫди и́ма г҃не б҃лно ѿселѣ и҆ до вѣка.
3. Оть вьстокь с҃лнца до запа҃ хвално и҆ма г҃не.
4. Высокъ надъ всѣми ꙗзыкы гь. Надь небесы слава е҆го.
5. Кто ꙗко г҃ъ б҃ь нашъ. Живѫи́ на высокыхъ

1. [a] Х҃валите ѡтроци г҃а ⁘ [b] Хвалите има г҃не ⁘
2. Бѫди и҆ма г҃не б҃но ѡтъселѣ и до вѣка ⁘
3. Отъ въстокъ с҃лца до запада хвалъно има г҃не ⁘
4. [a] Высокъї надъ в҃сѣми ѩ҃зкы г҃ъ ⁘ [b] Надъ н҃бсъї с҃лава его ⁘
5. [a] Къто ꙗко г҃ъ б҃ъ нашъ ⁘ [b] Живѫи на въїсокъїхъ

CXII. 1. [a] Новъїѩ люди ѡтрокъї нарицѫтъ книгъї ⁘ [b] Д҃хъ с҃тъїи повелѣваетъ новъїимъ людемъ такожде, да хвалатъ ⁘ 2. И прѣжде оубо пришеств҃иꙗ х҃ва б҃лно има г҃не ꙗко с҃то· ѿ п҃ришеств҃иꙗ же е҆же естъ н҃нѣ прѣб҃лно за многѫѭ его милостъ, ѭже створи на ч҃лцѣ ⁘ 3. Ни єдїно бо мѣсто бечѫстъно х҃въ таинъ. тѣмъ непрѣстанно подобаетъ ч҃коу приносити б҃оу ѿ всеѩ зема таинѫѭ пѣснъ ⁘ 4. [a] Ꙗко всѣхъ творецъ и б҃лтелъ, вѣсто ꙗко всѣхъ болеи е҆с҃тъ ꙗко б҃ъ ⁘ [b] Надъ чювеств҃ънъїими вѣсто, нъ оубо и надъ разоумнъїми еже сѫтъ с҃тии· н҃бса бо ти нарицѫтъ са, ꙗко житие н҃бесъко прѣшедъше ⁘ 5. [a] Къто [ꙗко]; никтоже ни п҃рѣжде его ни по немъ ⁘ 5. [b] 6. [a] Въсѣ бо видитъ ꙗко б҃ъ, и҆ ꙗже на н҃беи и ꙗже на земи, ꙗко в҃сѣ въ рѫцѣ

CXII. *Annot. ad titulum.* Алелоуиѣ sin. аллилоуїа҃ sof. — новымъ sof. buc. — прѣлагаѥмь buc. (νέου λαοῦ προβαλλομένου). — и҆ и҆збраниѥ sof. избраниѥ buc. (sine и): καὶ ἐκλογήν.

Annot. ad psalm. 1. [a] г҃ѣ sin. 2. бл҃твьно sin. — ѿсели sof. ѿни҃ꙗ buc. — вь вѣкы sin. (sine и). 3. и҆ до западъ sof. до западь buc. — хвал'но sof. buc. хвалено sin. 4. [a] высокъ надо sin. в. надъ sof. buc. — ꙗз. sin. ѩз. sof. 5. [b] живѫı sin. живыи҆ sof., иже на высокыхь живыи buc. — прıзıраꙗ sin.

Annot. ad comm. 1. [a] новыꙗ pog. -ѩ sof. — наричать pog. -чють buc. -цаѭтъ sof. [b] хвалатъ и҆ sof., in pog. buc. и҆ abest. 2. пришьствиꙗ pog. buc., прѣб҃лвеноу buc. — многѫѭ pog. -ѫꙗ sof. — ѭже pog. ꙗже sof. ѥже buc. — на чловѣчъстѣмъ родѣ sof., reliqui ч҃лвцѣ (εἰς τὸν ἄνθρωπον). 3. мѣсто om. pog. buc. (τόπος). — бечастьно pog. -тно sof. (ἄμοιρος). — х҃вахь таинь buc. — б҃ви sof. pog. buc. — всеꙗ зем'ла pog. buc. — таинѫѭ pog. -иѫꙗ sof. 4. [a] болии pog. sof. buc. [b] чювьствьными pog. -въствъ- sof. — иѫ sof. (sine оубо).. — їже pog. е҆же sof., нарекѫта pog., небесьно pog. sof. — прѣшьдьше pog. (in buc. non nisi надь чюв'ствь legitur in fine folii, continuationem scriba in proximo folio neglexit). 5. [a] ꙗко uti superfluum in pog. sof. buc. non legitur. [b] ꙗко ante б҃ь om. pog. buc. (ὡς θεός). — земли pog. sof. buc. — имы pog. sof. buc.

Digitized by Google

6. и на смѣренаꙗ призираѫ. | На небеси и на земли.	6. [a] и на смѣренаꙗ призираѫ ∵ [b] На нбси и на земи ∵
7. Въздвизаꙗ ѿ земла ница. И оть гноища възноса оубога.	7. [a] Въздвизаѫи ѿтъ зема ница ∵ [b] И ѿ гноища възноса оубога ∵
8. Да посадить ꙗ съ князи. Сь князи людии своихъ.	8. [a] Да посадитъ ѫ съ князъї ∵ [b] Съ князъї людеи своихъ ∵
9. Въселѣꙗи неплодве в домь. Матере ѻ чадѣхь веселаща са.	9. [a] Въсълѣѫи неплодъ(ве) въ домъ ∵ [b] Матеръ ѿ чѫдѣхъ веселащѫ са ∵ |

CXIII

Pog.	Bon.
∵ аллілуіа и пакы аллиѫ · хви приносит' са · Ученіюм' новы лю и званиимь ∵ · ргі ·	∵ Аллилоуиꙗ и пакъї аллгиꙗ ∵ Хвала хви приноситъ са. оученимъ новъїхъ людеи и званнемъ ∵ · ргі ·

нмъїи ∵ [b] Нбо бо емоу прѣстолъ и землѣ подъножие · (тѣм же ничтоже не оутаи са
ба) ∵ 7. [a] Адама хъ ꙗко въсжадоу ѡбнищавъша прѣстѫплениемъ ∵ [b] Тогожде поновн
сътнивъша гноемъ грѣховънъїмъ ∵ 8. [a] Си рѣчь на нси · тоу бо посади чл҃ка, идеже
зачѫла и власти и всѣ сила небесъ ∵ [b] И на земи бо съ князъї людъскъїими сѣ-
дѣаше гъ носа чловѣка ∵ 9. [a] Црκве глетъ, ѿ неиже естъ писано · възвесели са не-
плодъї, не раждаѫщиꙗ. въселѣетъ же сиѫ въ домъ мира · домъ бо създание ∵ [b] Єдина
бо црви веселитъ са ѿ пораждаемъїхъ еѫ ∵

CXII. *Annot. ad psalm.* 6. [b] нбсе sin. — земли sin. sof. buc. 7. [a] въздвизаѫ sof. — землꙗ sin. -а sof. 8. [a] посадитъї-і sin. -ты sof. посадити (sine да) юго buc. — съ кънꙗзи sin. buc. съ князы sof. [b] людии sof. buc. 9. [a] въселѣꙗі sin. -ѧи sof. — неплодъве sin. -две sof. buc. (bon. om. syll. ве). — въ домы sof. [b] мре sin. sof. мтрь buc. — чꙗдѣхъ sin. — веселꙗште сꙗ sin. -ащѫ са sof. -ещоу се buc.

Annot. ad comm. 6. [b] бо om. pog. sof. buc., оубо прѣстолъ ємоу sof., uncis inclusa e pog. sof. buc. addidi, etiam graece habentur: оутаитъ са sof. оутаи се buc.: λανθάνει. 7. [a] вьсждѣ pog. buc. въс. sof. — ѡбнищавшаа buc. [b] male когожде pog., recte тогожде sof. buc. (τὸν αὐτόν). — сьгнившаа buc. — грѣховьныимъ sof. -м' buc. 8. [a] небехь pog. -хъ sof. -сѣхь buc. — Ѹбо pog. buc. бо sof. (γάρ). — начала pog. buc. зач. sof., quae post власти sequuntur verba и всѣ сила небесъ in buc. omissa. [b] земли pog. sof. buc. — съ князы sof. -зи pog. -зи buc. 9. [a] црквь pog. buc. -кве sof. — неплоды pog. buc. -две sof. — не раждаꙗщиꙗ pog. -жщіꙗ sof. -ющиниꙗ buc. — сиꙗ pog. сіѫ sof. сию buc. (ταύτην, vl. αὐτήν). [b] цркы pog. -кви buc. -кве sof. — еѫ om. pog. buc., sof. habet (δι' αὐτῆς), sed male и loco ѿ.

Digitized by Google

1. Въ исходѣ иїслевѣ отъ егу-
пта ⁘ Домоу иіаковлѣ из людии
варварь ⁘
2. Бы июдеіа стыни юго, иль
обла его ⁘
3. Море видѣ и побѣже ⁘ Иор-
дань възвратн са вьспа ⁘
4. Горы възыграша са іако овни ⁘
И хлми іако агньци овчии ⁘

1. [a] Въ исходѣ илевѣ отъ егу-
пта ⁘ [b] Домоу иіаковлѣ изъ людии
варваръ ⁘
2. Бъістъ июдеіа стъіни его · илъ
областъ его ⁘
3. [a] Море видѣ и побѣже ⁘ [b] Иор-
данъ възвратн са въспатъ ⁘
4. [a] Горъі възъіграшѫ са іак овні ⁘
[b] И хлъми іако агнъци овъчи ⁘

CXIII. 1. [a] Егда чловестъвнъі илъ изъіде от разоумнаааго египта. глетъ же люди жзчъскъіѫ от скръби демонъскъіѫ · египетъ бо оскръблѣѭщи сказаетъ са ⁘ [b] Домъ бо бѣшѫ иіаковлъ люде ишедъшии от египъта ⁘ 2. По томъ бо въ июдеи іави са хъ и стн ж, съдѣіавъ въ нен таинъі своего въплъщеніа · илъ бо разоумнъі еже естъ хъ · тон своѫ положи областъ ⁘ 3. [a] Въ людехъ евреискъіхъ, оузрѣвъ новъіхъ людеи таинъі · образъ бо бѣ жезлъ кртоу, иже оударенъ бъістъ ⁘ [b] Егда прѣхождааахѫ люде иордана, оубоіа са · прозрѣаше бо хотащааго в немъ кртити са ⁘ 4. [a] Галѣахѫ бо горъі, провидаще славѫ голготънаѫ ⁘ [b] Радоуѭтъ са съ хлъмомъ възнесеніа, възъіграшѫ са си рѣчъ потрасошѫ са ⁘

CXIII. *Annot. ad titulum.* Алелоуіѣ sin. аллїлоуїа и пакы аллїлоуїа sof. аллоуіа и пакы аллоуіа buc. — людиї sof. люи buc.

Annot. ad psalm. 1. [a] египта sin. [b] їаковлю sof. — людеі sin. 2. юдѣа sin. їоудеа sof. buc. 3. [b] і норъд. sin. и їюр. sof. 4. [a] възиграшіа сіа sin. buc. възъиграшѫ са sof. [b] овьчиі sin. овчиї sof. buc.

Annot. ad comm. 1. [a] чловестъвныи sof. buc. — егупта sof. buc. — іазычныіа pog. buc. — демскыіа pog. buc. — оскрьблѣѭщи pog. -їи buc. [b] бѣша pog. -е buc. — ишьше pog. изышьше buc. — изъ егупта sof. pog. buc. 2. стн ж sof., male стыіа pog. стые buc. (ἡγίασεν αὐτήν). — таины вь июмь buc. — его pog. sof. (pro своюго buc.). — иїль pog. и іслъ sof. — разоумныи sof. buc. -мены pog. — ть pog. тьь buc. тъ sof. 3. [a] евр-скыихъ pog. sof. — бо нов. люди pog. buc. -дии sof. — жьзль pog. жезла buc. — оударено pog. sof. buc. (ἐπατάχθη). [b] людие om. pog. buc. — а югда прѣхожахоу иор'дана buc. иордана pog. їордань sof. — оубоа са sof., abest in pog. buc. 4. [a] галѣахѫ pog. sof.: ἐσκίρτων, male buc. жалиахоу. — провидащѫ pog. -ще sof. buc. — гол'гоѳинѫ pog. sof. buc. [b] радоуіаще са pog. -ѭщѫ са sof. -юше се buc. — възиграша са pog. buc. — потрасоша са pog. buc.

Digitized by Google

5. Что ти ѥ море да пб҃ѣже ⁘ И ты Іѡрдане възврати са вьспѧть ⁘
6. Горы зане възиграсте са ıако ѡвьни ⁘ И хлъми ıако агньци овьчии ⁘
7. Оть лица гн҃ѣ подвижа са землѣ ⁘ Отъ лица б҃а іıаковлѣ ⁘
8. Ѡбращьшааго каменъ въ ѥзера воднаа ⁘ И акрофѡмъ въ источникы водьныıа ⁘

5. [a] Чъто ти естъ море да побѣже ⁘ [b] Иѡрдане да възъ|врати са въспѧ ⁘|
6. [a] Горъі зане възъіграшѧ са ıако ѡвъни ⁘ [b] И хлъми ıако агнъци ѡвъчни ⁘
7. [a] Отъ лица гн҃ѣ подвижа са земѣ ⁘| [b] Отъ лица б҃а иıаковлѣ ⁘
8. [a] Обращъшааго каменъ въ езера водънаıа ⁘ [b] И акротомъ въ източьникъі водънъıѧ ⁘

---

5. [a] Видѣхъ рече х҃а, хотаща пѣша ходити по хрьптоу моемоу, и оубоıахъ са ⁘ [b] Видѣхъ бо граджща н҃лѣ, и тѣмъ разоумѣхъ въ мнѣ хотащааго кр҃тити са, и оубоıахъ са ⁘ 6. [a] Разоумѣхомъ рече радостъ, хотащѧѧ бъіти на горѣ голъготѣ, и възрадовахомъ са, ıако тожде вса горъі б҃лвишѧ са ⁘ [b] Разоумѣхомъ рече радостъ и видѣхомъ како ѿ хлъма възнесениıа нашего въсходитъ, и радоцами ıако агната въсльпахомъ ⁘ 7. [a] Єгда на кр҃тѣ висѣаше х҃ъ ⁘ [b] Х҃ва · иıаковъ бо ѿтрокъ мои егоже избрахъ ⁘ 8. [a] Тогда людемъ акрофома, г҃лєтъ же ребра х҃ва · каменъ бо рече х҃ъ, не тѣхъ бо изъі(де) рѣка потопъшиıа гигантъі ⁘ [b] Акрофомъ г҃летъ са, егоже нѣстъ никакоже ни хоудѣ сѣщи · ни бжѣ бо х҃вѣ възможъно прикоснѫти са. ѿтѫдоу бо изъіде источникъ животнъі, прободеномъ бъівшемъ сповомъ рѣбромъ ⁘

CXIII. *Annot. ad psalm.* 5. [a] та (pro да) sof. [b] і ты иердъ. sin. и ты Іѡрд. sof. buc. — да om. buc. 6. [a] да (pro зане) sin., om. buc. — възіграсте sin. buc. възъиграсте са sof. 7. [a] подвиза са sof. -жа се buc. 8. [a] ѡбращьшаго buc. — водьнаа sin. sof. buc. [b] несѣкомыи buc. — водьнъıа sin.

Annot. ad comm. 5. [a] видѣвь pog. -хь sof. buc. — хрьб'тоу pog. buc. хръптоу sof. [b] и пакы бо видѣхь buc. 6. [a] хотащаıѧ pog. -жа sof. — гол'гоѳѣ pog. buc. — въздрад. pog. — тоıа и вс. г. pog. ıако -ж и въса г. sof. buc. [b] тако (pro како) buc. — радостиѫ sof. -щами pog. buc. — вьсльпахомь pog. въскакахо sof. вьзиграхомь buc. 8. [a] акрофома pog. buc. -тома sof. — иднде pog. buc. изыде sof. (bon. omisit syll. де). — потопльшиıа pog. buc. -лъшіа sof. — гіган'ѳы pog. -ты sof. buc. [b] акрофѡмь pog. buc. -томъ sof. — г҃лет са sof. (bon. се pro са). — н҃ѣ како pog. sof. buc. — хоудѣ же с. pog. sof. х. жещи buc. — же х҃вѣ pog. бо х҃вѣ sof. buc. — како ѥ прик. buc. — же ист. изиде животный pog. же изыде ист. sof. ѿноудоу же ист. buc., иэиде om. buc. — бывшимъ sof. -шим' buc.

Digitized by Google

9. Нє намь г҃н, не намь ⁘ Нъ имени твоемоу дажъ славѫ ⁘ По милти твоеи и истинѣ твоєи ⁘

10. Єгда когда рекѫть ꙗꙁыци, где єстъ бъ ихъ ⁘

11. Бъ нашъ на нбн и на ꙁемн ⁘ Всѣ єлико въсхотѣ сътвори ⁘

12. Идоли ꙗꙁыкъ съребро и ꙁлато ⁘ Дѣла рѫкъ члчь ⁘

13. Оуста имѫть и не глѧть ⁘ Очи имѫть и не видать ⁘

9. [a] Нє намъ г҃н, не намъ ⁘ [b] Нъ имени твоемоу даждъ славѫ ⁘ [c] По милости твоеи (и) истинѣ твоеи ⁘

10. Єда когда рекѫтъ ѩꙁци, къде єстъ бъ ихъ ⁘

11. [a] Бъ же нашъ на небеси и на ꙁеми ⁘ [b] Вьсѣ елико въсхотѣ створи ⁘

12. [a] Идоли ѩꙁкъ сребро и ꙁлато ⁘ [b] Дѣла рѫкъ человѣчъ ⁘

13. [a] Оуста имѫтъ и не глатъ ⁘ [b] Очи имѫтъ и не видатъ ⁘

---

9. [a] Тъвари рече· еда намъ несъвръшенѫ оставиши танѫ; ⁘ [b] Аще бо свръшиши танѫ ѫже прѣдложи, има твое славно бѫдетъ ⁘ [c] Єгда помилоуєши, рече, чловѣка въ истинѫ ⁘ 10. Аще бо оумоудитъ спение наше, хотатъ враꙁи наши бѣсове порадовати са намъ ⁘ 11. [a] Нбса бо прѣстолъ имѧтъ и ꙁемлѧ подножие. тѣм же испльнъ естъ нбо и ꙁемлѣ славꙑ его, да постꙑдатъ са облъгаѫщии нꙑ ⁘ [b] Хотѣнием бо его всѣ бꙑша ⁘ 12. [a] Ꙗко сълнти и ковани сѫще и въсждѣ поустошьни ⁘ [b] Бъ же истовꙑи о члкъ не бꙑ· нерѫкотворенъ бо и нескажемъ. лъжениментни же бꙁи члкꙑ створени бꙑшѫ ⁘ 13. [a] Како бо беꙁъдшнаа и нечювествънаа [како] глати могѫтъ;

CXIII. *Annot. ad psalm.* 9. [b] нѫ sof. [c] и істинѣ sin. sof. buc. 10. єда sine когда sof. да некога buc. — где sof. buc. 11. [a] на нбсе sin. -си sof. buc. — ꙁемлі sin. sof. buc. 12. [a] съребрьнии і ꙁлати sin. [b] члвчьскъ sof. роукоу -скь buc. 13. [a] [b] (14. [a] [b] 15. [a] [b]) имѫтъ sof. [b] въꙁглѧтъ sin. -латъ sof. глють buc.

Annot. ad comm. 9. [a] твари pog. sof. buc. — ида sof. — не сьврьшиши (sine оставиши) buc. (ἀτελὲς ἀφήσεις, vl. ἀφῇς). [b] ѩже pog. ꙗже sof. юже buc. — прѣдложи pog. sof. buc. (bon. прѣложи). — твое om. buc. — славимо sof. 10. бо om. pog. buc. — ꙁакьснить buc. — рече сп. pog. buc. рече om. sof. — враꙁи pog. buc. враꙁи sof. 11. [a] нбса бо buc. pog. нбо sine бо sof. — а ꙁем'лѫ pog. — облыгаѩщеи pog. облъгаѫщеи sof. buc. 12. [a] сьлнти ковани pog. сълнти и ков. sof. buc. — вьсждоу pog. buc. въс. sof. — поустош'нии buc. [b] истовыи pog. buc. истовъ и sof. (ὁ δὲ θεὸς ἀληθινός). — же бꙁи sof., sine же buc. pog. — сьставлени быша pog. buc. съст. бышѫ sof. 13. [a] male тако sof., recte како pog. buc. (sine бо pog. buc.). — нечювьствьнаа pog. — in bon. alterum како superfluum, також де же и sof. pog. buc. — ꙁамышлѣ ѩ pog., omissa syllaba хѫ, buc. ꙁамышліаше нхь, sof. ꙁамыслишѫ ѩ (οἱ ἐπινοήσαντες αὐτά). [b] дховна pog. sof. -аа buc. — ꙁрѣти sof. — ли pog. sof. или buc.

Digitized by Google

14. Оушн ймжтъ н не слышатъ ∴ Ноздрн нмж н не wбонѣжть ∴

15. Ржцѣ ймжть н не wсажжтъ ∴ Ноѕѣ ймжть н не понджж ∴ | Не възгласать гртане своим. |

16. Подобнн ймъ да бжтъ творащеи ꙗ н всн надѣꙗщеи са на на ∴

17. Дом' нілев' Хпва на га. Помощннкъ н защннкъ нмъ єсть.

14. ᵃОушн нмжтъ н не слышжтъ ∴ ᵇНоздрн нмжтъ н не wбонѣжтъ ∴

15. ᵃРжцѣ нмжтъ н не wсажжтъ ∴ ᵇНоѕѣ нмжтъ н не понджтъ ∴ ᶜНе възглатъ грътанемъ своимъ ∴

16. Подобънн нмъ да бждтъ всн (тво)рацнн ж · н всн надѣжщнн са на на ∴

17. ᵃДомъ нлевъ оупъва на га ∴ ᵇПомощъннкъ н защнтъннкъ нмъ естъ ∴

также н бѣсове, нже замышлѣахж ж ∴ ᵇНмъ бо нѣстъ дѣнства доховнааго, како могжтъ глаатн нлн разоумѣтн; ∴

14. ᵃНедѣнствъна бо ꙗко нечювествъна ∴ ᵇКако бо безъдшенъ въ wбъжханне (ае)ра шнпенъ; ∴ 15. ᵃКако бо мрътвъ ржкж на дѣло авнгнжтн можетъ; ∴ ᵇКако бо не двнжжн са правъ естъ на хожденне; ∴ ᶜНн дсѣ бо нн гласѣ прнчжщажтъ са, нн нномъ чювъствѣ ∴ 16. Дшж бо н оумъ нмжще, ннчнмьже юнъшн безъдшънъїхъ сжтъ дѣлажщнн ж. чювествънни бо члцн нечювествънъїмъ н безъдшънъїмъ кланѣжще са, како не подобънн нмъ сжтъ; ∴ 17. Аще верннн · нлъ бо зра га сказаетъ са. тн бо въ нстннж оупважтъ на га ∴ ᵇВѣрънъїмъ хрстосъ ∴

CXIII. *Annot. ad psalm.* 14. ймать sof. (bis), etiam v. 15, слышꙗть sin. -шжтъ sof. 15. ᵃwсежють buc. ᶜвъзгласꙗтъ sin. sof. buc. 16. всн ante твор. om. sin. sof. buc. (bon. om. syll. тво). — творꙗштеі sin. sof. buc. — ѥ buc. (pro ж sof. pog.). — надѣжщеи са sof. buc. 17. ᵃоупова sof. buc. — гѣ sin.

Annot. ad comm. 14. ᵃй нечювьствьна pog. -наа buc. sine н sof. ᵇбез'дшьнь pog. buc. -шенъ sof. — wбжханнѥ pog. wбъжханнї sof. wбьоуханнѥ buc., graece: εἰς συνολκὴν ἀέρος ἐπιτήδειος, interpret. slavica: аера шепьнь pog. аѥра шьпьнь buc., in bon. рашнпенъ (ubi аера шнпенъ fuisse videtur), sof. pro аера шьпьнь posuit бждетъ. 15. ᵃбо ante мр'твь om. buc. — на дѣло роукꙋ buc. ᵇне двнжен се buc. -жй са sof. не двнжай са pog. ᶜпрнчащажт' са pog. sof. buc. 16. ймаще pog. sof. — reliqui omnes хоуждьше, bon. юнъшн (ἧττον). — бездоушныйхъ sof. — дѣлажщей pog. sof. buc. — ꙗ pog. ж sof. ѥ buc. — чювьствьнн pog. -нний sof. buc. — бо om. buc. — й неч-ныймъ sof. buc. — кл-ꙗщей са pog. -жщей са sof. -юще се (καὶ ἀψύχοις προσκυνοῦσι). 17. ᵃоуп'вають buc. pog. оуповашж sof. (ἐλπίζει). ᵇвѣрныймъ хрїстосъ sof.

Digitized by Google

18. Домъ ароń оу́п'ва на гá. Помірнк' н ʒаціnікь нм' ѥ.

19. Боꙗціен са гá оу́пваша на гá. Помоціннкь н ʒаціітннкь нмь ѥ.

20. Гъ поманжвь ны блгтвн ны. Блвнлъ ѐстъ домъ нїзлевъ. Блвнлъ ѐстъ домъ арwн'.

21. Блвнлъ ѥ боꙗціаꙗ са гá. Малъıꙗ съ велнкъıнмн.

22. Да прнложнть гь на вы, на въı н на сны ваша.

18. [a]Домъ аронъ оупъва на га ∵ [b]Помоцінпкъ н ʒаціпннкъ нмъ естъ ∵

19. [a]Божцінн сж га оупвашж на га ∵ [b]Помоцінпкъ н ʒаціпннкъ нмъ естъ ∵

20. [a]Гъ помѣнжвъ нъї блвн нъї ∵ [b]Блвнлъ естъ домъ нлевъ ∵ [c]Блвнлъ естъ домъ аронъ ∵

21. [a]Блвнлъ естъ божцижж са га ∵ [b]Малъїж съ велнкъїмн ∵

22. Да прнложнтъ гъ на въї · на въї н на снъї вашж ∵

---

18. [a]Нережь глетъ · тн бо въї-нстннж оупъвашж на га ∵ [b]Къто паче въ нстннж
слоужжцінимъ ∵ 19. [a]Въсн стн · нескжданно бо тн оупъвашж на хрста ∵ [b]Помоцъ-
ннкъ по нстннѣ стъїмъ всѣмъ бъ естъ ∵ 20. [a]Чака помѣнж бъ, ıако съʒданне ржкоу
его естъ н благословн н ∵ [b]Цркъве глетъ пророчъство ∵ [c]Нереж ∵ 21. [a]Вѣрнъїж (н) вса
стъїж ∵ [b]Н оубогъїж н богатъїж, н елнко божтъ са ба н блвнмн сжтъ бмъ коупъно ∵
22. На божцжж са га н на родъ нхъ · родъ бо правъїхъ блвнтъ са ∵

CXIII. *Annot. ad psalm.* 18. [a]ааронъ sof. -нь buc. — оупова на га sof. buc., гѣ sin. [b]емоу sin. sof. нмь buc. 19. [a]боꙗштеı сꙗ гѣ sin. в. се га buc. -цінн са га sof. — оупвашꙗ sin. оуповашж sof. -ше buc. 20. [a]помꙗнжвъ sin. buc. [b](20.[c] 21.[a]) блствілъ sin. [c]ароуновъ sin. ааронъ sof. арwнь buc. 21. [a]боꙗштіаꙗ сꙗ sin. -жціжа sof. — гѣ sin. [b]малъıꙗ sin., велнкыимн sof. 22. вашꙗ sin. -ша sof.

Annot. ad comm. 18. [a]їереꙗ pog. -ж sof. — оупважть pog. -поважтъ sof. оуповають buc. [b]тоу нь паче pog. buc. тоу нж паче sof. — слож'шнимъ sof. слоужаціпім' pog. buc. (μάλιστα τῶν ἐν ἀληθείᾳ ἱερατευόντων). 19. [a]стнн pog. sof. стын buc. — нескжднѣ бо н по нстннѣ pog. sof. -'но бо н по нст. buc. — тн sof. ты buc. тоу pog. (οὗτοι). — ѹп'важть pog. оуповажтъ sof. buc. — на га pog. sof. buc. [b]по нстннѣ стымь всѣмь пом. бь ѐсть pog. sof. buc. 20. [a]поманж pog. -ѣнж sof. поменоувь buc. — его om. pog. buc., habet sof. — блгтвн pog. [c]їереꙗ pog. 21. [a]н в'са стыꙗ pog. sof. buc. [b]н оубогыꙗ pog. sine н buc. — богатыꙗ pog. — ѐлнко sine н sof. — боꙗт' са га pog. buc. божт' са га sof. (sine н). — блвенн buc. — коупно бмь pog. sof. buc. 22. боꙗціаꙗ pog. -жціжа sof. — правынхь pog. -ъ sof.

Digitized by Google

23. Благвени вы гви створшоумоу нбо и земла.

24. Небо небеси гви. Земла же дасть сномъ члчем'.

25. Не мрьтвии въсхвалать та гн. Ни в'си низьходадащеи въ адъ.

26. Нъ мы живии блвимь гъ. Отьселѣ и до вѣка.

23. Благвени въі гви створшмоу нбо и зема ⁘ |

24. [a] Нбо нбеси гви ⁘ [b] Зема же дастъ сномъ члчьскомъ ⁘

25. [a] Не мрътвии въсхвалатъ та господи ⁘ [b] Ни вси нисходащии въ адъ ⁘

26. [a] Нъ мъі живии блвимъ га ⁘ [b] Отъселѣ и до вѣка ⁘

---

23. Стъцж мѣнитъ, елико страхоу бжию повинжша са · ти бо въі-истинж блгвени сжтъ бмъ ⁘ 24. [a] Небо и сжщжж на немъ силъі слоужжтъ гви ѩко слоужителънии доуси ⁘ [b] Ѩко да и сама землѣ слоужжщи обращетъ са бви по образоу нбесномоу и да не лишитъ са слоужъбъі ⁘ 25. [a] И бо по оумрътвии не имжтъ мрътвии блвити ба, обаче истинж дивнж гле [бъ глетъ ·] оумръщвенъіж грѣхомъ ⁘ [b] Елико нечести ради въ адъ послашж са, сии вси лишишж са славъі бжиж · вѣрнии бо всн и праведнии и оумеръше живи сжтъ ⁘ 26. [a] Елико живжщ(е)и правдож, бжджтъ же вси стии ⁘ [b] Си рѣчъ въ нинѣшниимъ вѣцѣ и въ бжджщиимъ стии непрѣстажще блвлатъ ба ⁘

CXIII. *Annot. ad psalm.* 23. блствени sin. — гю sin. — сътворьшюмоу sin. сътвор'шоумоу sof. -р'шомоу buc. — землиж sin. 24. [a] гю sin. [b] in sin. verbo землиж praecedit superf. нба. — члчемъ sin. члвчъскыимъ sof. -ым' buc. 25. [b] низъходыаштеі sin. низ'ходещии buc. 26. [a] нж sof. — блствімъ гѣ sin. [b] отъсели sof. ѿ ниіа buc.

Annot. ad comm. 23. стыж sof. стртрица pog. стрице buc. — повинжша pog. 24. [a] сжщаіа pog. -жа sof. — слоужать бви pog. buc. -жжть гви sof. — слоужители pog. -нии buc. слоужебнии sof. [b] да om. pog. buc. — слоужащи pog. -ни buc. — небноумѹ pog. -оумоу sof. -омоу buc. — лишаѥт са pog. sof. buc. 25. [a] оубо buc. — не могжть pog. sof. buc. — истин'но (sine дивнж) pog. sof. buc. (τὸ ἀληθές). — оумр'щьвеннiе buc. (τοὺς νεκρωθέντας), melius оумрь-ныіа pog. -ж sof. [b] нечьстиіа pog. buc. -ъ sof. — послаша pog. — си pog. sof. сии buc. — лишиша са pog. — бжиіа pog. — вси om. buc. — оумершеи pog. -ьр'- buc. -р'ше sof. — и слава ба in fine add. in pog. buc. sof. (etiam graece legimus: καὶ δοξάζουσιν τὸν θεόν). 26. [a] елико бо живжщеи pog. sof. buc., sed бо om. sof. buc. — сжть же и стии вси pog. buc. сжт' же сти вьси sof. [b] и въ нинѣшниимъ sof., не прѣстажть блвлаще ба pog. buc. (οὐ παύονται εὐλογοῦντες τὸν θεόν), не пр. славаще ба sof.

Digitized by Google

CXIV.

Pog.

∴ аллїлоуна · хвала приносима хви · новыми люд'ми· спѣжщими на вѣрж∴ ·рді·

1. Възлюбихъ ꙗко оуслыша гь гласъ молениꙗ моего.

2. Ꙗко приклони оухо свое къ мнѣ. Въ дьни моꙗ призовж и.

3. Ѡбꙗса ма болѣзьни съмрътьныꙗ. Бѣды адовы ѡбрѣтж ма. Скрьбь и болѣзнъ ѡбрѣть.

4. И има гне призовж. О гн избави дшж моꙗ.

Bon.

алилоугиꙗ хвала приносима хви · новъїми людъми. спѣжщинмъ на вѣрж ∴ ·рді·

1. Възлюбихъ· ꙗко оуслъїшитъ гь гласъ молениꙗ моего ∴

2. [a] Ꙗко приклонитъ оухо свое къ мнѣ ∴ [b] И въ дни мож призовж и ∴

3. [a] Обаса ма болѣзни съмрътънъї ∴ [b] Бѣдъї адовъї ѡбидохж ма ∴ [c] Съкрьбъ и болѣзнъ ѡбрѣтъ ∴

4. [a] И има гне призовж ∴ [b] О гн избави дшж мож ∴

CXIV. 1. Гласъ сей адамлъ, еже естъ новъїхъ людеи молитва къ бгу ∴ 2. [a] Аще бо би не приклонилъ оуха своего ꙗко милостивъ, како би спаслъ члка; ∴ [b] Съде гла хвъ ѿ лица ада|млѣ, егда бѣ на крстѣ ∴ 3. [a] Имиже поноси дꙗволъ хви, ꙗкоже непъщева оумрътви(ти) и ∴ [b] Заклепъї бо адовъї ѡбъдръжимъ бѣ адамъ свазанъ, доидеже вниде гъ ∴ [c] Жже подастъ адамоу прѣстжпление, пришедъ же гъ въсприжтъї-и ∴ 4. [a] Єгда призвахъ, тъгда спенъ бъїхъ, рече чкъ ∴ [b] Ужасениꙗ слово, ръїданиꙗ гласъ ∴

CXIV. *Annot. ad titulum.* Алелоуиѣ sin. аллїлоуїа sof. аллоуиꙗ buc. — спѣжщиимн sof. buc.

Annot. ad psalm. 2. [a] приклони sof. buc. — ко мнѣ sin. [b] во дьни sin. — моꙗ sin. 3. [a] обасж sof. обьюше buc. — съмрътьнъиꙗ sin. -ыж sof. -ные buc. [b] обрѣтж sin. sof. -оше buc. [c] wбрѣтохь buc. 4. [a] и ante има om. sof. — призъвахъ sin. buc. [b] моꙗ sof. sin.

Annot. ad comm. 1. си pog. buc. сиї sof. — новы люди и м. pog. новъ людиї sof. новыхь люди buc. 2. [a] оушесе pog. sof. buc. — млтивень pog. -нъ sof. -вьнь buc. — како би om. pog. — спьль pog. [b] сьде pog. buc. иде sof. 3. [a] гви pog. buc. хви sof. — оумрьтвити и pog. -ї sof. -твыти и buc. (in bon. syll. ти om.). [b] заклепи pog. -пы sof. buc. — ѡдрьжимь pog. buc., дон'деже pog. sof. buc., хс sof. [c] аже pog. иже sof. юже buc. (ἣν). — прѣслоушание pog. sof. прѣстоупление buc. (ἡ παρακοή). — прииь pog. buc. — въсприꙗть и pog. -жтъ и sof. приѥть и buc. (ἀνεδέξατο αὐτόν). 4. [a] єгда во pog. sof. buc. — тогда pog. buc.

Digitized by Google

5. Мнлтвь гь н правьдень. Н вь ншь мнлоуеть.

6. Храна младенца гь. Смѣрнх са н спсе ма.

7. Обратн са дше моꙗ въ покон твон. Ꙗко гь добро створн тебѣ.

8. Ꙗко нза дшж моꙗ ѿ смртн. Очн мон ѿ сльзь. Н нозѣ мон ѿ вьспопльзеннꙗ.

5. [a] Мнлостнвъ гъ н правъденъ ∴ [b] Н бъ нашъ мнлоуетъ ∴

6. [a] Хранан маденъцж гъ ∴ [b] Съмѣрнхъ са н спе ма ∴

7. [a] Обратн са дше моꙗ въ покон тн ∴ [b] Ꙗко гъ добро створн тебѣ ∴

8. [a] Ꙗко нзатъ дшж мож ѡтъ смрътн ∴ [b] Очн мон ѡтъ слъзъ ∴ [c] Н нозѣ мон ѿ въспопльзновеннꙗ ∴

---

5. [a] Сн рѣчъ мнлостнвъ гъ · (да чесо радн моуднвѣ дрьжнма грѣхомь, рече адамь н евга) ∴ [b] Сего радн н бъ нашъ мнлоуж не прѣстаетъ ∴ 6. [a] Младенъствоужщжж людн глетъ, сн рѣчъ новъїж, ѡ нихъже павелъ рече · ꙗко младенцж ѿ хѣ млѣка въї напонхъ ∴ [b] Прѣстъство ѿ адамѣ · съмѣрнвъша бо са его прѣстжпленъмн спе хъ ∴ 7. [a] Въспрнжтъ бо адамъ раꙗ, нъ н неба ∴ [b] Въспрнжтъ адама гъ на бжво ∴ 8. [a] Лютъїж смрътн грѣховънъїж нзбавнвъ гъ чловѣка ∴ [b] Ннкогдаже бо плачж н ръїдаж адамъ прѣста, ѿнелнже паде прѣстжпленнемъ, донъдеже пршедъ гъ въздвнже н, нсплънъ радостн вѣчнъїж ∴ [c] Отъпаденнꙗ глетъ, нмъже поплъзнжвъ паде са прѣстжпленнем(ъ) · нъ въздвнгнжвъ н, оутвръдн нозѣ его евггелнемъ ∴

CXIV. *Annot. ad psalm.* 5. [a] праведенъ sof. -дьнь buc. 6. [a] хранꙗ sin. -а sof. -е buc. — младеньцꙗ sin. -н'ца sof. -дѣн'це buc. 7. [b] сътворі sin. sof. 8. [a] іzꙗ sin. нzеть buc. [b] слеzъ sin. [c] въспоплъzеннѣ sin. вьспопльzаннꙗ buc.

Annot. ad comm. In 5. [a] quae uncis inclusa sunt, e pog. sof. buc. addidi: ч'со sof. — кьсннвѣ buc. — еуга sof. ювга buc. [b] н ante бъ abest in pog. sof. buc. 6. [a] младеньствоуꙗщаꙗ pog. -жщжа sof. -дѣн'ствоующеѥ buc. — новыꙗ pog. — младеньца pog. sof. -дѣн'це buc. [b] прчьство о адам(а)ѣ pog. sof. buc., смѣрѣвша бо его pog. смѣрѣвшаго buc., прѣст-ємъ sof. -ѥмь pog. buc. — н хъ sof. 7. [a] вьспрнꙗт' pog. buc. -жтъ sof. — нж sof. — нба pog. buc. нбо sof. (καὶ τὸν οὐρανόν). [b] вьспрнꙗть pog. buc. -жтъ sof., add. бо buc. 8. [a] лютыꙗ pog. buc. — грѣхов'ныꙗ pog. buc. -ж sof. — нzбавнвь pog. buc. -ъ sof., male bon. нzбавнтъ (ῥυσάμενος). [b] плача pog. sof. buc. — паде om. pog. buc. (ἔπεσε), sed post прѣстжпленнѥмь addunt обдрьжнмь (ѡвь-) вѣ (cuius nulla ratio in graeco). — дон'де sof. дон'деже buc. — вѣчны sof. -ный pog. -ныѥ buc. [c] ѿпаданнꙗ bon., melius reliqui ѿпаденнꙗ, bon. scribit поплъzнж.въ, sed reliqui -нжвь pog. buc. -нжвъ sof., прѣстжпленнїмн pog. -ннмн buc. — въz'двнгнжвы оутвръднвъ нозѣ sof. pog. вьz-ноувь н оутврьдн buc. — ев-лнѥмъ sof. -лнѥмь pog. buc.

Digitized by Google

9. Оугожѫ прѣдь гмь въ странѣ живѫщиихь.

9. Ѹгождѫ прѣдъ гдемъ въ странѣ живѫщихъ ∵

CXV.

Pog.

∵ Сла аллуїа · хва ба живаго · скаетса алілуїа · Ученіе еже есть новыи люднн ∵ · реі ·

1. Вѣровахъ, тѣм же възглахъ. Азъ же смѣрнх са зѣло.
2. Азъ же рѣхъ въ Ужасѣ моемъ, вськь лъж' чкъ.
3. Что въздамь гвн за всѣ еже въздастъ намъ.

Bon.

∵ Слава ∵ алилоугиа · хвалимъ ба живааго съказаетъ са алилоугиа · оучение (е)же естъ новъїхъ люден ∵ · реі.

1. [a] Вѣровахъ, тѣм же възглах ∵ | [b] Азъ же смѣрнхъ са зѣло ∵
2. Азъ же рѣхъ въ оужасѣ моемъ, всѣкъ чкъ лъжъ ∵
3. Чъто въздамъ гвн за всѣ еже въздастъ мнѣ ∵

---

9. Въ ран прочее створъ почнвати чловѣка ∵

CXV. 1. [a] Пррк рече · вѣровахъ ѡ нихъже глахъ, ѡ пришествии божии бо и таинахъ новъїхъ и ѡ призвании ѩзк ∵ | [b] Въскрѣбѣ[хъ] бо пррк, зане еже провнаѣ и прорече, не може тѣлесныма ѡчима видѣти ∵ 2. Въ оужасѣ бо бъївъ прѣвеликъїѫ таинъї страховааше са, еда оубо еко чкъ лъжѫ глал бѫдетъ ∵ 3. Еко, рече, виъца ма таинъї постави, иже въ конець бъїша моа словеса, зане помилова чка ∵

Annot. ad psalm. 9. [a] въ om. sin. — живъїихъ sin. -оущиихъ buc.

Annot. ad comm. 9. сътворъ sof. сьтворь pog. — члвѣкоу pog. buc.

CXV. *Annot. ad titulum.* Алелоуіе sin. аллїлу sof. аллоуїа buc. — alterum аллоуиа buc. — оучение еже sof. оуч. юже buc. (bon. же). — людиї sof. -ии buc.

Annot. ad psalm. In cod. bon. post versiculum 1 [a] incuria scribae verba versus 4 [b] usque ad finem 6 posita posteaque ex industria deleta sunt, quorum singula vestigia manent. 1. и възгл. sof. и вьглахь buc. [b] съмѣрнхъ сѧ sin. 2. своемъ sof., весь sin. — ложь sin. 3. гю sin. — въса sin.

Annot. ad comm. 1. [a] бо божии pog. sof. buc. — новахъ sof., add. люди buc. — і призвании pog. и ѡ призваниї sof. и призвание buc. — ѩз. sof. ѩз. pog. [b] въскрьбѣ pog. sof. вьзьскрьбѣ buc. (ἐλυπήθη). — провидѣ pog. sof. buc. (προεῖδε), itaque male bon. проповѣда. 2. прѣвеликыѩ pog. buc. -ѫ sof. — льжа pog. лъжѫ sof. льже buc. (ψευδῆ). — бѫдеть глаголаль pog. buč. sof. 3. таины постави sof. п. т. pog. buc. — иде pog. sof. buc. (graece: ὅτι). — бышѧ sof.

Digitized by Google

4. Чѣшѫ спсениꙗ принмѫ. Н нма
гне принꙁовѫ.
5. Ѡбѣты моꙗ гвн въꙁдамъ прѣ
всѣмн люд'мн его.
6. Чьтна прѣ гмь смрь прпобны
его.
7. О гн аꙁъ рабь твон. Аꙁь
рабь твон н снь рабы твоеꙗ. Рас-
тръꙁа ѫꙁы моꙗ.
8. Тебѣ пожрѫ жр'твѫ хвал'нѫ·
н їма гне принꙁовѫ.
9. Ѡбѣты моꙗ гвн въꙁдамъ.

4. [a] Чашѫ спсенна прннмѫ ⁘ [b] Н
нма гне прнꙁовѫ ⁘
5. Обѣтꙑ моѫ гвн въꙁдамъ
прѣдъ всѣмн людъмн его ⁘
6. Честъна прѣдъ гмъ съмрътъ
прнъїхъ его ⁘
7. [a] О гн аꙁъ рабъ твон ⁘ [b] Аꙁъ
рабъ твон н снъ рабꙑ твоѫ ⁘ [c] Рас-
тръꙃа ѫꙁꙑ моѫ ⁘
8. Тебѣ пожрѫ жрътвѫ хвалѣ н
нма гне прнꙁовѫ ⁘
9. [a] Обѣтꙑ моѫ гвн въꙁдамъ ⁘

---

4. [a] Таннѫѫ глетъ, въ нен ꙗко кръвъ внно растварѣетъ сѧ, ѫже дастъ на спе-
нне чкоу ⁘ [b] Прнꙁваннемъ стааго дха хвꙑ прнематъ сѧ таннꙑ ⁘ 5. Се гласъ про-
рѡчъ есътъ ⁘| 6. Мчкъ нже по хѣ себе прѣдашѫ н про[т]чнхъ всѣхъ стꙑхъ· чтетъ бо
по нстннѣ хъ снхъ смрътн. 7. [a] Чкъ въпнетъ сн· рꙑданнꙗ же слово естъ ⁘ [b] Сн
рѣчъ ꙗко раба прнсѣтн н не прѣꙁрн ⁘ [c] Нмнже прнваꙁа грѣхъ члка, растръꙁа вѣра
крщеннꙗ ⁘ 8. Нескврънѫѫ жрътвѫ глетъ, [е]ѫже спъ (сѧ) прнноснтъ таннѫ ⁘
9. [a] Ѫже вѣрннн на къждо днъ съвръшаѫтъ вꙑнѫ ⁘ 9. [b] 10. Цркъ скаꙁаетъ [сѧ]·

CXV. *Annot. ad psalm.* 4. [a] прнмѫ sof. 5. моꙗ гю sin. (ita et 9 [a]). 6. чьстьна sin. чъстна sof. 7. [b] твоꙗ sin. -еѫ sof. -ею buc. [c] растръга sin. растрьꙁаю buc. — моꙗ sin. 8. пожьрѭ sin. — хвальнѫ sin. sof. хвале buc. 9. [a] млтвн мое buc. (pro ѡбѣты).

Annot. ad comm. 4. [a] таннѫѭ pog. -ѫѫ sof. — внно крьвъ pog. sof. buc. — растварѣет сѧ sof. растварꙗють buc. (pog. растварѣтн): ἐν ᾧ ὁ οἶνος ὡς αἷμα κιρνᾶται. — ѩже pog. ѫже sof. юже buc. (ὅ). [b] прнꙁваннмь бо pog. sof. -ем' бо buc. — прнемлꙗт' сѧ т. pog. buc. таннꙑ прнемлат сѧ sof. 5. сь pog. сьь buc. съ sof. 6. мѫченнкь pog. -ъ sof. — себе sof. сѧ pog. buc., прѣдаша pog. buc. -ж sof. — прочн pog. buc. -чнхъ sof. — стынхъ sof. — снхь сымрьть по нстннѣ хс pog. sof. buc. 7. [a] же om. pog. buc. [b] а не прѣꙁрн pog. sof. buc. (καὶ μὴ ὑπερίδῃς), -ꙁрѣ bon. [c] сваꙁа pog. sof. buc. — растръꙃа sof. -рьꙁа buc. (διέρρηξεν). — крьщеннем' pog. -нємъ sof. buc. 8. [a] нескврьн'нѫѭ pog. buc. бескръвнѫѫ sof. (τὴν ἀναίμακτον θυσίαν). — ѩже pog. ѥѫже sof. юже buc. (ἣν). — спь ре прїноснть pog. спсъ сѧ прїноснтъ sof. спсь ре прнноснтн buc. (graece: σωθείς προσφέρει), itaque lectio sof. recta. — таннѫѫ sof. -ною buc. (τὴν τῶν μυστηρίων). 9. [a] еже pog. нже sof. buc. (ἃς). — кьждо pog. buc. къждо sof.

Digitized by Google

Прѣ всѣмн люд҆мн его· въ дворѣх҆ домоу гнѣ по срѣ тебе нерслнме.

ᵇ Прѣдъ всѣмн людъмн его· въ дворѣхъ домоу гнѣ· по срѣдѣ тебе нерме∵

CXVI.

Pog. — Bon.

∵ аллїлоуїа· хвала бжнꙗ· ѥже слава члвцн ба∵ ·ѱı·

1. Хвалнте га в҆сн ꙗзыцн. Похвалнте н всн люе.

2. Ꙗко оутврьдн сѧ мать его на на.| Н нстннѣ гнѣ прѣбываетъ въ вѣкы.

Алнлоуниа хвала бжнꙗ∵ Єже славатъ члвѣцн ба∵ ·ѱı·

1. ᵃ Хвалнте га всн ꙗзцн∵ ᵇ Похвалнте н всн людиѥ∵

2. ᵃ Ꙗко оутвръдн сѧ мнлостъ его на насъ∵ ᵇ Нстнна гнѣ прѣбъıваетъ въ вѣкъ∵

дверъ бо ста естъ. тоу бо людемъ стоѫщиемъ слоужъбъı бъıваѫтъ, провъзглашааху же сѧ сн∵

CXVI. 1. ᵃ Провъзглашаетъ прркъ ꙗзчъское обращенне н славословне∵ ᵇ Сн рѣчъ ꙗко всн прнложъшеи сѧ къ вѣрѣ, хвалѫ прнносѧще бвн не прѣстаѫтъ∵ 2. ᵃ Толъма бо оутвръдн бъ мнлостъ своѫ на чцѣ, елъма н на землꙗ его радн прнде, да н спетъ∵ ᵇ Ѫже бо нстннѫ створн на чцѣ спсъ н, разорнтн сѧ не можетъ, нъ прѣбъıваетъ въ вѣкъ вѣка∵

Annot. ad psalm. 10. гнн sof.

Annot. ad comm. 10. цркве sof. — сказаеть (sine сѧ) pog. sof. buc. — дворъ бо стъ та естъ sof., melius дьврь бо ста ѥ pog. buc. (αὐλὴ γὰρ ἁγία αὕτη). — стоꙗщием' pog. -ѫщиемъ sof. -ющнмь buc. — провьзглашаѫть pog. buc. -шааху sof. (gr. προανεφωνεῖτο, vl. προαναφωνείτω).

CXVI. *Annot. ad titulum.* Алелоуıѣ sin. аллїлоуїа sof. аллоуиа buc. — господа sof. ба buc.

Annot. ad psalm. 1. ᵃ вьсн ꙗз. sin. въсн ꙗз. sof. ᵇ похв. юго buc., вьсн людие sin. въсн людиѥ sof. buc. 2. ᵇ і істіна sin. buc. а нстнна sof. — въ вѣкы sof. buc.

Annot. ad comm. 1. ᵃ ꙗзычно pog. buc. ꙗ-чъское sof. ᵇ male sof. прїложен сѧ. — хвала sof. — прнносеще buc. — боу pog. buc. 2. ᵃ male кол'ма sof., recte тол'ма buc. pog. (τοσοῦτον). — своꙗ pog. -ѫ sof. — н спсеть н buc. (sine да). ᵇ жже pog. аже sof. юже buc. (ἣν). — сьтворы buc. сьтв. н- нж pog. sof. — спсь н buc. (σώσας αὐτόν), нж, въ вѣ sof.

Digitized by Google

CXVII.

Pog.

аллїлоуїа · хвалж бжниж гльть ·
спѣхь н побѣдж · ѡ хѣ спѣюжщинхь ∵
· рзі ·

1. Исповѣдаите са гвн ıако благь.
Иако въ вѣкы млть его.

2. Да рečеть нпѣ домь ил҃вь ıако
благь. Иако въ вѣкы милость его.

3. Да речеть нпѣ домь арѡнь ıако
благь. Иако въ вѣкы млть его.

4. Да рекж нпѣ вси боıащїеи са

Bon.

аллилоуıа хвалж бжнж
глеть · спѣхъ ї побѣдж ѡ хѣ спѣж-
щинхъ ∵ · рзі ·

1. [a] Исповѣдаите са гвн ıако благъ ∵
[b] Иако въ вѣкъ милостъ его ∵

2. [a] Да речетъ нпѣ домъ илевъ ıако
благъ ∵ [b] Иако въ вѣкъ милостъ его ∵

3. [a] Да речетъ нпѣ домъ аронъ ıако
благъ ∵ [b] Иако въ вѣкъ милостъ его ∵

4. [a] Да рекжтъ нпѣ божщии са га

CXVII. 1. [a] Си рѣчъ толицѣ благостъїни прѣдълежжщи, исповѣдаите са бе-
страха грѣшнии ∵ [b] Неизреченна бо и неислѣдованна и прѣбъїважщи въ| [въ] вѣкъ
вѣка милостъ гнѣ ∵ 2. [a] Цркви, рече, да поетъ милостъїна бжнж ∵ [b] Милостъ бо
бжнıа ѡскжаѣти не можетъ, зане и съде милоуетъ и въ вѣкъ бжджщии ∵ 3. [a] На
иеросиннн съвираеми и цркви да исповѣдаж|тъ милостъїна бжнж ∵ [b] Иако вѣченъ
бо съїи вѣчнѣ милоуетъ ∵ 4. [a] Праведнии (и) елико въї-истинж работажтъ бвн, благое
бжне да испове|дажтъ гвн ∵ [b] Въ вѣкъ бо прѣбъїваетъ и не ѡскждѣетъ ∵

CXVII. *Annot. ad titulum.* Алѣлоуıѣ sin. аллїлоуїа sof. аллоуıа buc. — на хвалоу buc. sine на sof.

Annot. ad psalm. 1. [a] гю sin. (ita et 19[b] 29[a]). [b] вь вѣкы buc. (sic etiam in proximis versibus). 2. [a] нынѣ sin. нннѣ sof. — домь низлıевь buc. 3. [a] оубо домь аарѡнь buc., ааронь sin. -ъ sof. 4. [a] вьси боıащтеı сıа sin. -жщиї са sof. оубо вси б. buc. — гѣ sin. [b] in sin. omiss.

Annot. ad comm. 1. [a] прѣдлежжщии pog. -ащи sof. -ещии buc. -зжщи bon. — исповѣ-дажт са pog. buc. — безь страха pog. бе-страха sof. buc. [b] неислѣдована sof. -ан'наа buc. 2. [a] цркы pog. -кви sof. -вы buc. — бжнıж pog. [b] с'де pog. зде sof. buc. 3. [a] на иерѡсунии pog. на иросунн buc. на свщенние sof. (graece: ἐν ἱερωσύνῃ καταλεγόμενοι, male bon. на неросонин). — изъбираеми sof. buc. pog. — црквы sof. buc. цнркы pog. (καὶ ἡ ἐκκλησία). — male sof. дажтъ pro да исповѣдажть pog. исповѣдають buc. — благостынж pog. -ню buc. -а sof. [b] вѣчьнь buc., сы pog., и мил. pog. buc. 4. [a] и елико pog. buc. — боу pog. buc. бвн sof. — благое бжне sof. buc. благо ї бжнıе pog. (τὸ ἀγαθὸν τοῦ θεοῦ). — исповѣдатъ sof. -дажть pog. buc.

Digitized by Google

г҃а ꙗко благь. Ꙗко въ вѣкы м҃ть его.

5. Оть печали призва г҃а. И ѹслыша ма вь пространьствѣ.

6. Г҃ъ мнѣ помощник· и не ѹбоꙗ, что створить мнѣ ч҃лкь.

7. Г҃ъ мнѣ пмщник и азь вꙁра на врагы моꙗ.

8. Добро е҃ надѣꙗти са на г҃а, не надѣꙗти са на ч҃ка.

9. Добро ѥ ѹп'вати г҃мь, не ѹпвати князе.

10. Вси ꙗзыци обидж ма. Именемъ г҃немь противлѣах са имъ.

ꙗко благъ ∴ [b]Ꙗко въ вѣкъ милостъ его ∴

5. [a]Отъ печали призвахъ г҃а ∴ [b]И оуслъїша ма въ пространъство ∴

6. Г҃ъ мнѣ помощъникъ и не оубож са · что створитъ мнѣ ч҃лкъ ∴

7. Г҃ъ мнѣ помощъникъ · и азъ възра на врагъї мож ∴

8. Добро естъ надѣꙗти са на г҃а, неже надѣати са на чловѣка ∴

9. Добро естъ оупвати на г҃а, неже оупвати на кънаꙁж ∴

10. Въси жꙁци обидошж ма, именемъ г҃немъ противлѣхъ са имъ·

---

5. [a]Вѣрнии людие иже ѿ жꙁкъ бѣахж въ печали мноꙁѣ работажще бѣсомъ идолослоѹженииемъ ∴ [b]Распространѣвъши бо вѣрѣ ч҃лкъ въ покои бъїстъ ∴ 6. Людемъ жꙁъїчьскомъ· ѿнели вѣрож ꙁнамена[шж са], к томоѹ не божтъ са шатаниꙗ еллинъскъїхъ ч҃къ ∴ 7. Спенъ бо ч҃къ к томоѹ бѣсовъ не мѣнитъ, нъ сжтъ мръꙁъци ∴ 8. Добро бо еже на б҃а надѣꙗти са. ч҃къ ч҃ка миловати не можетъ· аще же и милоѹетъ, въ врѣма помилоѹетъ ∴ 9. Ѹпвание бо еже на г҃а бе-съблаꙁна естъ, паче неже надѣꙗти са на кназж вѣка сего· врѣменни бо сжтъ ∴ 10. И бѣсове и [жи]жидове обидошж

CXVII. *Annot. ad psalm.* 5. [a] прїꙁъвахъ г҃ѣ sin. [b] въ простран'ствѣ sof. 7. воꙁьрж sin. — моꙗ sin. 8. et 9. г҃ѣ sin., благо (pro добро) buc. 9. оуповати sof. buc. — кънꙗꙁꙗ sin. княꙁꙗ sof. кнеꙁа buc. 10. ꙗꙁ. обидж sin. ж҃. ѡб. sof. ѡбыдоше buc. — і именемь sin. sof. buc. — г҃нимь buc. — противлѣахъ сꙗ sin. sof. -влꙗх' се buc. (sic et 11. 12).

Annot. ad comm. 5. [a] ꙗꙁ. pog. — бо вь печ. pog. sof. sine бо buc. (ἦν γάρ). — м-ꙁѣ раб-іаще pog. [b] recte вѣрѣ pog. sof. buc., male вѣра bon. 6. ꙗꙁычьнымь pog. buc. ж҃-ꙁскыимъ sof. — вѣроꙗ pog. — боꙗт' са pog. — ч҃лвкъ sof. buc., om. pog. 7. иж, мръсци sof. 8. бо om. pog. sof. buc. — над. на б҃а sof. на б҃а надѣати се buc. — ч. бо ч҃лка pog. sof. buc. — аще и мил. pog. buc. аще же и м. sof. — помилоѹетъ om. pog., habet sof. buc. 9. [a] оупование sof. — беꙁ' блаꙁни ѥстъ sof. беꙁб'лаꙁна е҃. pog, беꙁь сьблаꙁна ѥ buc. (ἀπλανὴς ὑπάρχει). — кнꙗꙁꙗ sof. -ꙁе buc. -ꙁа pog. — врѣмен'ни sof. -н'нии buc. 10. ѡбидоша pog. buc. ѡбъи дошж sof. — мнѣша pog. -ж sof. мнѣв'ше buc.

Digitized by Google

12. Обидѫ ма ꙗко вчелы сѫть. Разгорѣша са ꙗко огнь въ трънии. И именемь гнемь противлѣах са имь.

13. Въздрииовень прѣклоних са пасти. И гь приꙗть ма.

14. Крѣпо моꙗ и пѣние мое гь. И бы мнѣ въ спение.

11. [a] обишедъше обидѫ ма ∵ [b] Именемъ гнемъ противлѣхъ са имъ ∵

12. [a] Обидошѫ ма ꙗко пъчелы сѫтъ ∵ [b] И разгорѣшѫ са ꙗко огнъ въ трънии ∵ [c] Именемъ гнемъ противлѣхъ са имъ ∵

13. [a] Възриновенъ прѣклонихъ са пасти ∵ [b] И гъ приѫтъ ма ∵

14. [a] Крѣпостъ моꙗ и пѣние мое господъ ∵ [b] И бъıстъ мнѣ въ спение ∵

дошѫ ха · мнѣшѫ бо и проста чловѣка сѫща ∵ 11. Въздастъ бо имъ противѫ дѣломъ ихъ, и бъıшѫ ни въ чтоже ∵ 12. [a] Въкоупѣ присташѫ емъ вси, вписѫще · възми възми распъни и ∵ [b] Ꙗко огнъ, егда обращетъ тръние соухо, скоро е попалитъ · тако жидове гнѣвомъ и ꙗростиѫ възгорѣшѫ са на ха, оугасошѫ (же) такожде ∵ [c] Потрѣби бо ж исъ книгъ животънъıихъ ∵ 13. [a] Отърипѫшѫ бо и ꙗко поврѣщи и, да не стоитъ · не хотѣахѫ бо, да би живъ бъıлъ ∵ [b] Бжво живѫщее на чцѣ не оставлѣаше пасти са чкоу, нъ бѣ непороченъ ∵ 14. [a] Сего бо ради въсприѫтъ бъ члка, на всѣчъскаꙗ створивъ его крѣпъка ∵ [b] Богъ чловѣкоу ∵

CXVII. *Annot. ad psalm.* 11. [a] объшедъше sin., in sof. et buc. haec pars versus omissa. [b] и им. sof. 12. [a] обидѫ sin. sof. обыдоше buc. — бьчелы sin. пчелы sof. buc. — сотъ sin. сѫтъ sof. (sed postea ъ factum). [b] разгорѣшѧ sin. [c] і им. sin. sof. buc. — гнимь buc. 13. [a] въздріновенъ sin. sof. [b] приѧтъ sin. 14. [b] во sin. (sic etiam 21.[b] 28.[d]).

Annot. ad comm. 11. имь гь pog. sine гь sof. buc. — по дѣломь pog. sof. buc. — имъ sof. ихь buc. 12. [a] вси присташа pog. buc. -шѫ sof. — имъ sof. емь pog. юмоу buc. (αὐτῷ). — възьпиꙗще pog. въпиѫще sof. buc. — sine и in fine pog. buc., habet и sof. [b] ѣкоже pog. sof. buc. — егꙗ обр. огнь pog. sof. buc., е om. pog. buc., habet sof. — male pog. buc. огнемь, recte sof. гнѣвомъ. — ꙗростиѫ pog. — възгорѣша са pog. — оугасоша же pog. -ж же sof. [c] потрѣбиша бо ꙗ pog. buc. -би бо ж sof. — ѿ ки. sof. ис ки. pog. buc. — живыихъ sof. -отныихь pog. 13. [a] отьринѫша pog. -ж sof. — и да би sof., sine и pog. buc. [b] въ чл. sof. buc., не ослабѣвьшоу bon., melius не ослаблѣаше sof. не оставлѣаше pog. buc. (οὐ συνεχώρησε). — нѫ sof. — непорочьнь pog. -чьі buc. 14. [a] бо om. sof. — въсприꙗть члка pog. buc. (sine бъ), въсприѫтъ члка бъ sof. — на всѣкаꙗ крѣп. его сътв. pog. кр. сътворивь юго buc., in fine buc. add. бь чловка, quae verba in pog. sof. ad versiculum b referuntur, члвкоу sof.

Digitized by Google

15. Гласъ радости и спениꙗ въ селѣхъ правенічі. Десница гнѣ створи силж.

16. Десница гнѣ възнесе ма. Десница гнѣ створи силж.

17. Не ꙋмрж, нъ живъ бждж. И исповѣмь дѣла гнѣ.

18. Показаꙗ показа ма гъ. И смрьти не прѣдасть мене.

19. Отьврьзѣте мнѣ врата праведнаа. Въшъ в нѣ исповѣм са гви.

15. [a]Гласъ радости спениꙗ въ селѣхъ праведьничихъ ∵ [b]Десница гнѣ створи силж ∵

16. [a]Десница гнѣ възнесе ма ∵ [b]Десница гнѣ створи силж ∵

17. [a]Не оумрж, нж живъ бждж ∵ [b]Исповѣмъ дѣла гнѣ ∵

18. [a]Показаж показа ма гъ ∵ [b]И смрьти не прѣдасть мене ∵

19. [a]Отъврьзѣте мънѣ врата правдъі ∵ [b]Въшедъ въ нѣ исповѣмъ са гви ∵

---

15. [a]Глетъ оубо тѣлеса стъіхъ, глетъ же и црви, ꙗко въ тѣхъ непрѣста(ньно по)жще вѣрнии радощами не прѣстажтъ приѡбрѣтажще свое спение ∵ [b]Єгда ада испровръже ∵ 16. [a]Єгда члка на бжво възнесе ∵ [b]Основа бо ѡбѣтованне на земи ∵ 17. [a]Съмрътъ емоу к томоу не оудоблѣетъ, ꙗкоже рече апль ∵ [b]Исповѣдаж и оуча таинъі црва нбснааго на земи чкомъ ∵ 18. [a]О мжцѣ глетъ, елико дльженъ бѣ гъ пострадати (пострада), да ѿ страсти и т(лѣ)ниꙗ свободитъ чловѣка ∵ [b]Не оудоблѣ бо смрътъ бѣ бо животъ ѿ живота ∵ 19. [a]Єѵгелъскаꙗ оученнꙗ, имиже внидж жрци и спошж са ∵ [b]Въшедъше бо жрци въ врата вѣрнаꙗ, исповѣдашж са и спошж са ∵

CXVII. *Annot. ad psalm.* 15. [a] і спениѣ sin. pog. buc. — праведьникъ sin. sof. 15.[b] et 16.[b] сътвори sin. sof. 17. [a] оумьрж sin. [b] і исп. sin. 18. [a] показаꙗ sin. -ж sof., наказа sof., buc. omisit hunc versiculum. 19. [a] праведнаа buc.

Annot. ad comm. 15. [a] непрѣстаньно поюще pog. sof. buc. in bon. omissis aliquot syllabis непрѣстажще (ἀναπαύστως ὑμνοῦντες). — пріѡбрѣтаꙗще pog. -ще sof. 16. [a] на нбса pog. sof. вьз. на нбса buc. (εἰς οὐρανόν). [b] основавь обѣт. pog. buc. (θεμελιώσας), sof. основа — бо om. pog. sof. buc. — ѡбѣтованне sof. -ниꙗ buc. -ꙗ pog. — земли pog. sof. buc. 17. [a] оудолѣетъ sof. оудоблѣеть buc. (κυριεύει). [b] исп-ꙗ и рече ꙋча pog., рече om. sof. — таинѣ pog. таины sof. — отчтва pog. члка sof. (τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας). — земли pog. sof., in buc. hic versiculus omissus. 18. [a] ꙋбо глетъ sof., бо дльженъ sof. — пострадати пострада pog. sof. buc. (ἔπαθεν nonnunquam gr. omittitur). — тлѣниꙗ pog. sof. buc. (φθορᾶς), male bon. тръпѣниꙗ. [b] ѿ живота om. pog. buc., habet sof. 19. [a] в'ниндоша pog. buc. -дж sof. – ꙗз. pog. члцн sof. — спошж са pog. [b] вьшьше pog. buc. – ꙗз. pog. — вѣчнаꙗ pog. buc. вѣр'наꙗ sof. (τῆς πίστεως).

Digitized by Google

20. Сн врата гнѣ, праведнн вннджт вь нѣ.

21. Нсповѣм' са тебѣ іако оуслыша ма. Н бы м'нѣ в спсеніє.|

22. Камень єгоже неврѣдоу створнша знжжщен · съ быстъ въ главж жглоу.

23. Ѡ га бы сн і є днвна въ очню нашею.

24. Сь днь єже створн гь. Възрадунм са н възвеселнм' са въ-нь.

20. Сн врата гнѣ, праведнн вънндж тъ въ нѣ ⁘

21. [a] Нсповѣмъ са тебѣ іако оуслъїша ма ⁘ [b] Н бъїстъ мнѣ въ спенне ⁘

22. Каменъ нже неврѣдоу створншж знждащен, се бъїстъ въ главж жглоу ⁘

23. Отъ га бъїстъ сн · естъ днвъна въ ѡчню нашею ⁘

24. [a] Сен днъ еже створн гъ ⁘ [b] Възрадоуемъ са н възвеселнмъ са въ-нъ ⁘

20. Сн. каіа; хъ. тон бо рече · множ аще кто вннаетъ, спетъ са. вннаетъ (н) нзъїдетъ н пажнтъ ѡбращетъ. н пакъї · ннктоже пр̾наетъ къ ѡцоу тъчнж мно(іж) ⁘ 21. [a] Спасъ са чкъ н (н)сповѣдавъ са славенъ бъїстъ ⁘ [b] Чкоу хъ бъїстъ въ спенне, нзбавн(въ) н ѡ лъстн ндолъскъїж ⁘ 22. Ха жндове, іако нехждо(зн) знаарн · каменъ бо ѡбрѣтъше всеж тварн честънѣнша, іако нехждозн ѡвръгж. вськъ бо жголъ тврьдъ естъ храмоу н лѣпота, тако н хъ всѣкон снлѣ глава естъ. ѡ деснжж бо сѣднтъ хъ, глетъ же плътнж еже естъ каменъ ѡ нскоушенин ⁘ 23. Сн. каіа; плътъ хва, жже създа ѡ марнж. сн бо днвн'а естъ на нбсехъ н на земн іако бжніа танна ⁘ 24. [a] Сен.

CXVII. *Annot. ad psalm.* 22. єгоже sof. buc. — сътворншиа sin. -шж sof. югоже не врѣгоше buc. — зіждажштеі sin. buc. з. sof. — сь sin. buc. съ sof. — жгълоу sin. іжглоу sof. 23. гі sin. — н ю днвна buc. sof. sin. — нашеѫ| buc. sof. 24. [a] сь день іже sin. съ днъ нже sof. buc. [b] въздр. sin. възрадунм са sof. -юм се buc. — во-нь sin.

Annot. ad comm. 20. каа pog. — ть pog. buc. тъ sof. — н ізндеть pog. buc. н нзыдетъ sof. — н такы н н. не прідетъ sof. не вьнндеть pog. buc. 21. [a] н нсп. pog. buc. [b] (ч)лкь pog. чловкоу buc. sof. — нзбавн н bon., recte нзбавнвъ н sof. нзбавнвь і pog. — ндольскыіа pog. -ж sof., in buc. нзбавнвь et quae sequuntur verba desunt. 22. in bon. buc. не хждозндарн, sof. нехждозндарн, recte pog. нехждозн зндарн (ἄτεχνοι οἰκοδόμοι). — всеіа pog. — чьстнѣнша pog. -шаа buc., recte честнѣншъ sof. — нехждозн sof. — іагьль pog. жглъ sof. оугьль buc. — лѣпота pog. sof. buc. (bon. male лѣпотѣ). — лежнтъ sof. buc. pog. (κεῖται), pro естъ. — ѡ деснжіж pog. -жа sof. — гла же плъ сніа pog. гле же пльть сню buc., recte гла же плътнж sof. (λέγων δὲ τῇ σαρκί). — ѡ нскоушенин pog. -іа sof., recte ѡнскоушены buc. (ὁ ἀποδοκιμασθείς). 23. каа pog. — іжже pog. еже sof. юже buc. — мрніж pog. — н на нбехь pog. -ѣхь buc., н om. sof. — земли pog. sof. buc. 24. [a] сь. кы pog. buc. съ кын sof. — въ тъ sof. вь

Digitized by Google

25. Ѡ гн спн же. О гн поспѣшн же.

26. Блнъ градын въ нма гне. Блвнхомъ вы нзъ домоу гнѣ.

27. Бъ гь н іавн са намь. Съставнте празьннкы въ осънѣіащніхъ до рогъ олтаревныхъ.

28. Бъ мон есн ты, нсповѣм' са

25. ᵃО гн спн же ∵ ᵇО гн поспѣшн же ∵

26. ᵃБлнъ градын въ нма гне ∵ ᵇБлвнхомъ вы нсъ храма гнѣ ∵

27. ᵃБъ гъ н іавн са намъ ∵ ᵇСъставнте празннкы въ ѡсънѣжщнхъ ∵ ᶜДо рогъ ѡлътаревъныхъ ∵

28. ᵃБогъ мон есн ты, нсповѣмъ

кыін; въ-нъже въскрсе гъ. в тон бо ѡбновн адама. сен бо днъ іако славенъ н великъ, іако аівенъ ѿ всеж тварн, н небескыхъ н земныхъ ∵ ᵇВъ тон бо подобаетъ веселнтн [тн] са н небеснымъ н земнымъ, іако въ тон свободъ бысть ѿ злобы всѣка тваръ ∵

25. ᵃДнвленніа н прнзываннна слово ∵ ᵇЧюдесе гла н дѣнства чкъ ѡ чюдесѣ бывъша, н тъщж са поспѣшнтн ∵ 26. ᵃО пршествнн гнн пррк прозра въпніаше ∵ ᵇКоего домоу; въ-нъже въселн са въ на бъ слово, іако въсхотѣ н іакоже нзволн · тож же блнъ бысть родъ чкъ ∵ 27. ᵃРожаъ са нз двы бъ · тон въснѧ намъ бтъ своѧ ∵ ᵇСн рѣчъ празннкъ радостн сеж прѣдаднте по томъ бжджщнмъ родомъ · ѡсѣннтн бо глетъ са ра[до]стн (н) быватн, еже естъ раждажщннмъ са на родъ н родъ ∵ ᶜДо краіа леженъ, сн рѣчъ до конъца снлы. рогъ бо естъ снла н крѣпость ∵ 28. ᵃГласъ

ть buc. — сь оубо днъ sof. сь оубо днь pog. buc. — іако велнн pog. sof. buc. (sine н). — нбны pog. (sine н), н небесныхъ н земныхъ sof. н н. н земльныхь buc. ᵇ вь ть pog. buc. въ тъ sof. (bis). — земльнымь pog. buc. земнынмъ sof., вь ть pog. въ тъ sof. — злъ sof. злобы buc. pog. (τῶν κακῶν).

CXVII. *Annot. ad psalm.* 26. ᵃ грѧдѫі sin. ᵇ блствіхомъ sin. — нз домоу sin. sof. buc. 27. ᵃ просвьтѣ sin. (pro іавн са, quod reliqui praebent, sof. sine н). ᵇ праздннкъ sof. ᶜ ольтарь(въ)ныхъ sin. -евныхъ sof. 28. ᵇ н вьзн. sin. sof. ᶜ нсп. тн се buc.

Annot. ad comm. 25. ᵇ чюдеса pog., члча pog., н чюдеса быв'ша pog. buc. н чюдесе sof. (ἐπὶ τῷ θαύματι). — тьщѧ са поспѣшнтн pog. sof. т. се поспѣшнть buc. (etiam bon. поспѣшнтъ). 26. ᵃ прншьствн pog. -твнн buc. -шественї sof. — прѣзра sof. прозре buc. ᵇ вь на pog. вь ню buc. въ ны sof. (gr. abest). — тоіа pog. — члвчъскын sof. члвчь pog. buc. 27. ᵃ рожден са pog. sof. buc. (ὁ τεχθείς). — гь pog. ѿ двы бъ sof. бь buc. — ть pog. buc. тъ sof., своіа pog. ᵇ сіж sof. сеіа pog. — non радостн bon. buc. sed растн pog. sof. (αὔξάνειν) recta est lectio. — н ante быв. habet sof. om. pog. bon. buc. — раждаемынмъ sof. -мымь pog. buc., н родъ bis sof. ᶜ до краіа леженъ bon. до к. леженнн buc. до краа леженнн pog. до краіа ложенні sof. (gr. ἕως τῶν ἀκροθινίων). — властъ (pro снла) sof. 28. ᵃ спныхъ людні sof. -нн buc. люн pog. ᵇ велнчать pog. sof., непрѣстан'но бвн buc. ᶜ нсповѣдат' pog. buc. — прно buc. ᵈ демоньскыіа pog. sof.

Digitized by Google

тебѣ. Бъ мои єси и възнесѫ та. Исповѣм ті са ꙗко оуслыша ма. И бы мнѣ вь спеніе.

29. Исповѣдаите са гви ꙗко блгь. Ꙗко въ вѣкы млть єго.

са тебѣ ∴ [b] Бъ мои еси тъі, възнесѫ та ∴ [c] Исповѣмъ са тебѣ ꙗко оуслъіша ма ∴ [d] И бъістъ мнѣ въ спение ∴

29. [a] Исповѣдаите са гви ꙗко благъ ∴ [b] Ꙗко въ вѣкъ милостъ его ∴

CXVIII.

Pog.

Сла ∴ ка ∴ · зі ·

ал'ліоуіа · ꙗвлѣє пррчво пѣ ан-гльскѫѭ · данжѭ вь члцѣ · послѣдуѭщее бо пррчво. Управленніє єтеро ꙗвлѣєт'. всѣмь хотащіімь на бжніѭ жити. вѣтованніє ѱлма. с'де и он'де Укрѣплѣѫт са члка ∴ · рні ·

1. Блажени непорочни въ пѫть. Ходащеи въ законѣ гни.

Bon.

аллилоуиа · сла · сѣ · ꙗвлѣєтъ

[b] Пррчъство пѣснъ аггласкѫѫ · данжѫ въ члцѣхъ · послѣдоуѫщее бо · пр[стъ]ство оуправение етеро ꙗвлѣетъ · всѣмъ хотащиимъ на бжиѫ жити · ѡбѣтование бо ѱалъма · съде и ѡнъде оукрѣплѣѫ · ѡбрѣтаетъ са члка ∴ · рні ·

1. [a] Блажени непороучънії въ пѫтъ ∴ [b] Ходащии въ законѣ гни ∴

спасенъіхъ людеи. [b] Величѫтъ бо спении люде присно ба ∴ [c] Исповѣдаѫтъ бо са спасении непрѣстанно бви ∴ [d] Члкъ рече · ꙗко свободилъ ма еси работъі демонъскъіѫ ∴

29. [a] Испльниша са блгостъіна бжиѫ спении, исповѣдаѫтъ са дрьжащие ∴ [b] И съде бо и въ бѫдѫщиимъ вѣцѣ прѣбъіваетъ милостъ [мстъ] бжиꙗ ∴

CXVIII. 1. [a] Видиши ли како блажитъ дхъ стъіи по пѫти непорочъноѡмоу

Annot. ad psalm. 29. [b] вѣкы buc.

Annot. ad comm. 29. [a] испльньше са pog. sof. buc. (πλησθέντες). — блгости sof., бжиꙗ и сп. pog. — исповѣдаат са pog. -ѫт' са sof. — дрьжаѫще pog. -жще sof. [b] зде sof.

CXVIII. *Annot. ad titulum.* Слава · сѣна · алелоуіѣ sin. слава · ка · ні · аллілоуіа sof. сла · ка · зі · ѱалм · рні · Аллоуіа buc. — аггел'скѫа sof. — дан'ноую buc. — послѣдоуѫщеє бо sof. -щеѥ бо buc. (male bon. -щее го): ἡ γὰρ ἑπομένη. — пррчъство sof. buc. — оуправленніє sof. (στοιχείωσιν), male buc. оупваніѥ. — на бнє sof. бжтвьно buc. (κατὰ θεόν). Post жити in sof. sequitur solum свѣтоꙗвленніє, in buc. вѣтованніѥ ѱал'ма зє и ѡнде оукрѣпляѥ ѡбрѣтаѥт' се чавка (ἡ γὰρ ῥητορεία τοῦ ψαλμοῦ ὧδε κἀκεῖ σφίγγουσα, vl. συνσφίγγουσα, εὑρίσκεται τὸν ἄνθρωπον).

Annot. ad psalm. 1. [b] ходѧштеі sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 1. [a] непорочноу pog. buc. -номоу sof. — ходащіаꙗ pog. -а sof. — иже sine поуть buc. — непорочьнь buc. [b] бжии pog. buc. бниіхъ sof.

Digitized by Google

2. Блажени испытаıаѫщеи свѣниıа его. Всѣмь срцемъ вьзищѫть его.

3. Не дѣлаıѫщеи бо беза(ко)нениıа въ пѫтехъ его ходиша.

4. Ты заповѣ заповѣди твоıа схрани ıа зѣло.

5. Аще бнша исправили са пѫтиıе мои. Схрани ѡправданиıа твоıа.

6. Тогда не постыжѫ са, егда призьра на вса заповѣди твоıа.

2. [a] Блажени испытаѫщии свѣдѣниıа его ∵ [b] Въсѣмъ срцемъ възыщѫтъ его ∵

3. Не дѣлаѫщии беззакониıа въ пѫтехъ его ходишѫ ∵

4. Ты заповѣда заповѣди твоѫ съхранити ѫ зѣло ∵

5. [a] Не да исправалн са пѫти мои ∵ [b] С[ъ]хранити ѡправданиıа твоıа ∵

6. Тъгда не постыждѫ са, егда призра на вса заповѣди твоѫ ∵

ходащѫѫ, си рѣчъ ихъже пѫтъ непороченъ бысть ∵ [b] Иже исправлѣѫтъ законъ книгъ бжнихъ ∵

2. [a] Поученнемъ кн็нжъными свѣдѣние бо бжие книгы сѫтъ ∵ [b] Ѡпражнѣѫщии бо са тъщанием бжиими книгами, ти всѣмъ срцемъ ищѫтъ га ∵ 3. О жидовѣхъ слово, ıако оуклонишѫ са ѿ закона ∵ 4. Елико закономъ заповѣда, рече, сиѫ схранити подобаетъ чкоу ∵ 5. [a] Поищѫ, рече вѣрны члкъ, правомъ быти пѫтемъ моимъ, (д)а тако исправлѣ ∵ [b] Аще бо пѫти своѫ исправитъ кто, оу[по]добъ хранитъ пѫти бжиѫ ∵ 6. Въ дьнъ бо ѡнъ не боитъ са стѹда иже заповѣди бжиа исправитъ ∵

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 2. [a] испытаıѫштеı sin. sof. buc. [b] възыштѫтъ sin. buc. възыщѫтъ sof. (in sof. ita etiam 125 [b]). 3. не дѣл-щеı бо беззаконениѣ sin. -конниıа buc. -ніа sof. — ходишıа sin. (ita desinunt in sin. aor. semper pro usitato bon. et sof. -шѫ). 4. заповѣдѣ sin., reliqui -да. — твоıа sin. (ita in sin. acc. plur. semper pro твоѫ bon. sof.). — ıа sin. ѫ sof. ıе buc. 5. [a] еда исправили са бѫ пѫтие sof. -выше buc. пѫтье sin. 6. тогда sof., постиждѫ sof., прізьрѫ sin. прізрѫ sof. призрю buc.

Annot. ad comm. 2. [a] поѹченнимь pog. -ниемъ sof. бо om. buc. [b] оупражнѣıащеи pog. -ѫщеи sof. -ющеи buc. — сь тьщ. buc., in pog. praecedit superfluum свѣниемь, бжиами кн. pog. buc. -амі кн. sof. — га sof. 3. жидохь pog. buc. -ъ sof. — ѹкл-ша pog. -ѫ са sof. 4. закон'номь pog. (sed gr. διὰ τοῦ νόμου). — заповѣда са sof. (ἐνετείλατο). — сиıа pog. buc. -ѫ sof. 5. [a] вѣрный pog. sof. -ннй buc. — правѣмъ sof. — да тако pog. sof. buc. — исправа са sof. и прославлю (sine се) buc., graece: κατορθώσω. [b] своıа pog. buc. твоѫ sof. — ѹдобь съхранить pog. buc. -ъ sof. (male bon. оуподобъ са хр.). — бжиıа pog. -ѫ sof. (eadem fere ratio semper). 6. весъ sof. (pro онь pog. ѡнь buc.).

Digitized by Google

7. Исповѣм ти сѧ въ правости срца. Єга наꙋчѫ сѧ сѫдьбамь правды твоєꙗ.

8. Ѡправданиꙗ твоꙗ съхрана и не ѡстави мене до ѕѣла.

9. О чесомъ исправить юны пѫть свои; єга съхранити словеса твоꙗ.

10. Въсѣмь срцемъ моимь възискахъ тебе, не отрини мене ѿ заповѣдии твоихъ.

11. Въ срци моемь скрыхь словеса твоꙗ, да не съгрѣшѫ тебѣ.

7. [a]Исповѣмъ сѧ тебѣ въ правости срца ∵ [b]Вънегда наоучити ми сѧ сѫдъбамъ правдꙑ твоѫ.

8. Оправданиꙗ тв|ꙗ схрана, не ѡстави ме(не) до ѕѣла ∵

9. [a]О чесомъ исправитъ юнꙑ пѫтъ свои ∵ [b]Вънегда схранити словеса твꙗ ∵|

10. Въсѣмъ срцемъ моимъ възꙑскахъ тебе· не ѿрини мене ѡтъ заповѣдеи твоихъ ∵

11. Въ срци моемъ скрꙑхъ словеса твоꙗ, да не съгрѣшаѫ тебѣ ∵

---

7. [a]Ꙗкоже петръ при ѡтвръжении всѣмъ срцемъ исповѣда сѧ, тако достоитъ и правоѡмꙋ | чкоу исповѣдати сѧ бви ∵ [b]Єгда бо исправитъ чкъ сѫдъбꙑ бжиѫ, тъгда сврьшенъ ѡбращетъ сѧ и на бжиѫ ∵ 8. Си рѣчь сего ради схранихъ ꙗже заповѣда, да не ѡставленъ бѫдѫ до конъца ∵ 9. [a]О чесомъ исправатъ и когда новии людне пѫти бжиѫ; вѣ|сто ꙗко пришествиемъ ха ба ∵ [b]Єгда, рече, оуслꙑшѧтъ проповѣдъ еѵггелъскѫѫ и схранатъ ∵ 10. Вѣрнꙑ чловѣкъ рече· ѿ срца възꙑскахъ тебе а не ис полоу. тѣм же не ѿрини мене ꙗко непотрѣбьна ∵ 11. Си рѣчь не ѿстѫпишѫ словеса | твоꙗ ѿ срца моего, бож сѧ, єда и не хота съгрѣшѫ ∵

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 7. [b]твоеꙗ sin. -ѥѭ buc. -єѫ sof. 8. съхранѫ sin. -на sof. (sic saepe, cf. 17. 34[b]. 44[a]. 88[b]. 101. 134. 146). — ме omissa syll. не bon., alii omnes мене. 9. [a]чемь sin. чесомъ sof. buc. — юнoi sin. -ыи sof. buc. 10. вьꙁiскахъ sin. въꙁъискахъ sof. -ыскахь buc. (ita etiam 45. 56). 11. ꙗко да buc. sine ꙗко alii. — съгрѣшѫ sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 7. [a]male прѣ ѿвръжении buc. — испов. omisso сѧ bon., quod sof. buc. habet. [b]бо исправитъ sof. pog. buc. (κατορθώσῃ), bon. ѡставитъ. — in fine и на бжиѫ bon. и на бжтво buc., pog. et sof. omis. 9. [a]исправать pog. buc. sof. (bon. исправитъ), бжиꙗ pog. — пришьствиимь pog. -ниѥмь buc. -шествиемъ sof. (in pog. semper -шьств-, in sof. -шеств-). [b]Ꙋслышать pog. -ѫтъ sof. — еѵаг-ѫѫ sof. 10. вѣрный pog. buc. вѣроѫ sof. (ὁ πιστός). — чл. om. pog. sof. buc. — възиск. pog. възыск. buc. възъиск. sof. — ис полоу pog. sof. buc. (παρέργως). 11. боѭ сѧ pog. sof. buc. (δεδιώς). — ѥда не хотеи сьгрѣшоу buc.

12. Б҃лнъ єси г҃и, наꙋчи мѧ о-
правданиѥ твоим.
13. Оустьнама моима исповѣдахъ
вьсѧ сѫдъбы оусть твоихъ ∴
14. Въ пѫти свѣнии твоихъ на-
сладих сѧ ꙗко ѡ всемь богатьствѣ.

15. Въ заповѣдехъ твоихъ поглоу-
мла сѧ и разоумѣѭ пѫти твоꙗ.
16. Въ ѡправданиихъ твоихъ по-
ꙋчѫ сѧ, не забѫдѫ словесь твоихъ.
17. Въздажь рабоу твоемоу, живи
мѧ · и съхранѧ словеса твоꙗ.

12. Б҃лнъ єси г҃и · наоучи мѧ ѡправ-
даниемъ твоимъ ∴
13. Ѹстънама моима исповѣдахъ
вса сѫдъбꙑ оустъ твоихъ ∴
14. Въ пѫти свѣдѣнеи твоихъ на-
сладихъ сѧ ꙗко въ вьсѣкомъ богатъ-
ствѣ ∴
15. Въ заповѣдехъ твоихъ поглꙋ-
ма сѧ и разоумѣѫ пѫти твѫ ∴
16. Въ ѡправъданиихъ твоихъ по-
оучѫ сѧ · не забѫдѫ словесъ твоихъ ∴
17. Въздаждъ рабоу твоемоу и
живи мѧ · и схранѧ словеса твоꙗ ∴

---

12. Ꙗко б҃лнъ, ꙗко б҃лагъ, ꙗко милостивъ, въсхоцѣи наоучити [ти] м[ол]ѧ ѡправданиемъ твоимъ, на б҃жиѫ подвизаѭи сѧ молитъ ∴ 13. Ѹчениемъ с҃тꙑихъ книгъ исправивъ ѡбое ч҃къ ∴ 14. Ни богатъство бо много ни имѣние тако сладъко вѣрънꙑимъ, ꙗко поучение б҃жии книгъ, и на б҃жие богатъство тогда паче ∴ 15. Ꙗко бо ч҃лкъ печалъ начнетъ имѣти ѡ заповѣдехъ б҃жиꙗхъ, тъгда възлюбитъ пѫти б҃жиа и ищетъ ихъ присно ∴ 16. Єгда бо кто тъщаниемъ ѡправданиꙗ б҃жиꙗ, с҃тꙑѫ книгꙑ си рѣчь, ꙗко таковꙑи к томоу не забѫдетъ словесъ божии ∴ 17. Єгда бо на въздаание б҃жие възираетъ ч҃къ, бъдр҃ъ(но) хранитъ словеса б҃жиꙗ ∴

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 13. исповѣдѣхъ sin. -ахъ reliqui. 14. свѣдѣнии sof. buc. — о вьсемь sin. ѡ въсѣкомъ sof. ѡ всакомь buc. 15. поглоумлаѭ sin. buc. -ма sof. (eadem ratio etiam 27 ᵇ. 78 ᵇ). — твоѭ sof. 16. male ѡправдании sof. buc. — поѹча sof. -чю buc. 17. живи sine и sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 12. м҃лтивьнь pog. buc. -вень sof. — наꙋчи мѧ pog. наоучити мѧ sof. buc. (θέλησον διδάξαι με). — б҃жиѭ pog. -ѫ sof. б҃жтво buc. — подвизаꙗи сѧ pog. -заи сѧ sof. -заѥи се buc. — male м҃лтъ sof., recte м҃лить pog. buc. (παρακαλεῖ). 13. оучениимь pog. -ѥмъ sof. -мь buc. 14. бо om. pog., имание sof. — male б҃жие bon., recte б҃жии pog. -б҃иихъ sof. buc. — б҃жиѭ е pog. б҃жиѥѥ buc., sed б҃ие sine е sof. (ὁ κατὰ θεὸν πλοῦτος). 15. б҃жиихь pog. buc. -ъ sof. — б҃жиѭ pog. sof. — вынѫ pog. sof. buc. 16. кто om. pog. buc., interpres slav. omisit verbum ἐρευνᾷ (испꙑтаетъ). — бо б҃жиа sof., бо om. pog. buc. (οὐκ . . γάρ). — с҃тыꙗ pog. — таковꙑи sof., не бѫдеть pog. buc., б҃жиихь buc. 17. бьдрьно pog. buc. -ъ- sof. (προθύμως).

Digitized by Google

18. Ѿкры очи мои. И разоумѣѭ чюдеса ѿ закона твоего.

19. Пришъльць есмъ азъ на земли. Не скрыи ѿ мене заповѣдии твоихъ.

20. Възлюби дша моꙗ въжделѣти сѫдьбъ твоихъ на вьсꙗко врѣма.

21. Запрѣтиль еси гръдымъ. Проклати оуклонѣꙗщеи сѧ ѿ заповѣдии твоихъ.

22. Отъими ѿ мене поносъ и оуничиженние. Ꙗко свѣдѣнии твои възискахъ.

18. [a] Отъкрыї ѡчи мои ∵ [b] И разоумѣѭ чюдеса ѡтъ закона твоего ∵

19. [a] Пришълецъ есмъ азъ на земи ∵ [b] Не скрыї ѡтъ мене заповѣдеи твоихъ ∵

20. Възлюби дша моꙗ въжделѣти · сѫдобъ твоихъ на вьсꙗко врѣма ∵

21. [a] Запрѣтилъ еси гръдыїмъ ∵ [b] Проклати оуклонѣѭщѫѭ сѧ ѡтъ заповѣдеи твоихъ ∵

22. [a] Отъими ѡтъ мене поносъ и оуничиженние ∵ [b] Ꙗко свѣдѣнии твоихъ възыїскахъ ∵

18. [a] Си рѣчъ развръзи ѩ и просвѣти ѩ, и тѣлеснѣи и дшевнѣи, да разоумѣѭ волѫ твоѭ гн ∵ [b] Тъгда (бо) оузритъ чюдеса бжиꙗ чкъ, егда ѿ поучениꙗ закон'наго ѡчи
срдчнѣи что зрѣти можетъ ∵ 19. [a] Понеже прѣста|[ста]влениꙗ чаемъ ∵ [b] Рече ꙗко
на земи сѫщꙗ нинѣ не скрыї ѿ мене таинъ пришествиꙗ (тво)его ∵ 20. Вѣрныї члкъ
въ всемъ житии своемъ възлюблꙗетъ (и) възыїскаетъ словесъ бжиихъ · сѫдъбыї бо бжиѧ
словеса его и повелѣниꙗ его ∵ 21. [a] Възненавидѣвъ бо ѿвръже и оупраздни ∵ [b] Елико
закона бжиꙗ ѿметаѭтъ сѧ и заповѣди его, ти проклати сѫтъ въ истинѫ ∵ 22. [a] Съде
слово сказаетъ ѡ хѣ, ꙗко жидове поношаахѫ емоу и оуничижаахѫ присно ∵ [b] Глааше

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 18. [a] wтъкръпı sin. -ыи sof. buc. 19. [a] пришлецъ sof. -шьлець sin. — земли sin. sof. buc. [b] съкрыи sin. sof. ск. buc. — заповѣди твоѥ buc. 20. сѫдъбъ sof. соудобъ sin. buc. 21. [a] гръдыимъ sof. [b] оуклонѣꙗштеи sin. sof. buc. 22. [a] оуничьжение sin. [b] съвѣдѣнеı sin. -нии buc. sof.

Annot. ad comm. 18. [a] раз'връзи ї и sof. развръзи и ѿвръзи и пр. buc. (διάνοιξον αὐτοὺς καὶ φώτισον). — просвѣти и тѣл. sof. pog. (sine и buc.). — разоумѣꙗ pog. — волꙗ твоꙗ pog. [b] когда бо sof. buc., бо om. bon. — ѹзираеть pog. sof. вьзираѥть buc. (τότε γὰρ ἐνοπτρίζεται). — male bon.: и въ поучениꙗ з-нааго, recte ѿ поучениꙗ з-н'наго pog. sof. buc. — чисто pog. buc. очищъ чисто sof. (καθαρῶς). — можете pog. -та buc. -тъ sof. 19. [a] чѣемь pog. чаемъ sof. buc. [b] земли pog. sof. buc., сѫщаа pog. — нѫ sof. (pro нинѣ pog. ниꙗ buc.). — тво. пришьствиꙗ pog. buc. таины т. -ествиꙗ sof. 20. вѣрныи pog. — и om. bon., habet pog. sof. buc. — възъискаетъ sof. — бжии pog. sof. -ниxь buc. — бо om. pog. buc. 21. [a] ѿвръжъ sof. (gr. ἐβδελύξω, ἀπέρριψας, κατήργησας). [b] ти om. pog., habet sof. buc. 22. [a] зде pog. sof. buc. — оунич. и sof. (sine и pog.

23. И бо сѣдѫ кназн на ма, глаахѫ. Рабъ же твоі глоумлѣаше са въ ѡправа|нинхъ твоіхъ.

24. И бо свѣдѣниіа твоіа поучение мое сѫть. И съвѣтн мон ѡправданиіа твоіа.

25. Прил'пе земли дша моіа. Живи ма по словеси твоемоу.

26. Пѫти моіа исповѣдахъ и оуслыша ма, наоу|чи ма ѡправданиіемь твоимъ.

27. Пѫтемъ ѡправданиі твоіхъ

23. [a] И бо сѣда кназн на ма, глаахѫ ∵ [b] Рабъ же твои глоумѣаше са въ ѡправъданиіхъ твоихъ ∵

24. [a] И бо свѣдѣниіа твоіа поучение мое сѫтъ ∵ [b] И свѣтн мон ѡправъданиіа твоіа ∵ |

25. [a] Прилъпе земи дша моіа ∵ [b] Живи ма по словеси твоемоу ∵

26. Пѫти моѫ исповѣдахъ и оу(слы)ша ма · наоучи ма ѡправъданиемъ твоимъ ∵ |

27. [a] Пѫти ѡправъданеи твоихъ

бо хъ, іако ѡ себѣ ничесоже твора, аще не (е)же виждѫ ѡца твораща. такожде подобаетъ творити всѣмъ вѣрниімъ ∵

23. [a] Къназн [жи]жидовъстии съходаще са присно на| ха свѣщаваахѫ ∵ [b] Они бо ѡклеветаахѫ, азъ же, рече гъ, печаахъ са ѡ ѡправданиі чловѣчи ∵ 24. [a] Сѫщааго на бжиѫ члка книгы ѡ жзка не ѡстѫпаѫтъ · свѣдѣние бо бжие стыѫ кни(г)ы сѫтъ ∵ [b] Съвѣщавъ бо съ ѡцмъ сниде на възыскание члче ∵ 25. [a] Снитие гдетъ еже створи на земла члка ради ∵ [b] Іакоже бо свѣща бъ, тако и живи чка ∵ 26. Пророкъ нинѣ въпиетъ, провъзъ|глашъ пришествие ха ба ∵ 27. [a] И сеи гласъ пророчъ естъ ∵ [b] Попекѫ са, рече, къгда въ конецъ придѫтъ чюдеса твоіа, іаже свѣща ѡ члцѣ ∵

---

buc.). [b] себе pog., нич'соже sof. ничтоже buc., твороу buc. — аще не еже pog. аще не іаже buc. аще не sof. а. неже bon. — такоже и sof. — вѣрнымъ sof. pog.

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 23. [a] сѣдѫ sin. sof. сѣдоше buc. — і на мѧ sin. buc., sine и sof. — клеветаахоу (pro глаахѫ) buc. [b] глоумлѣаше sin. sof. -лѧше buc., eadem ratio in 48[b]. 24. [b] съвѣти sin. sof. buc. 25. землі sin. sof. buc. 26. ісповѣдѣхъ sin., in bon. syll. слъı omissa. 27. [a] пѫтъ sof. buc. — ѡправданиї sof. buc. — вразоуми buc. (pro наоучи).

Annot. ad comm. 23. [a] кназн sof. -зи buc. — ж-с'цни buc. — съходащеи са sof. — bon. male съвѣщаваахъ, recte -аахѫ pog. sof. buc. [b] оубо pog. sof. buc. (ἐκεῖνοι μέν). — ѡклаваахѫ pog. sof. -вахоу buc. — печах' се buc. 24. [a] бжиѫ pog. бна sof. бжтво buc. — іаз. pog. жз. sof. — стыіа pog. [b] съвѣща pog. и съвѣща buc. съв-въ sof. — възъиск. sof. 25. [a] земли sof. -лю buc. [b] и съв. pog. buc. — оживи pog. wж. buc. 27. [a] сь pog. buc. сь sof. — пророчкы pog. пророчъ sof. buc., естъ om. pog. [b] прибоудоут' buc. pog. прїдѫт' sof.

Digitized by Google

наѹчи ма. И поглоумла вь чюдехь твоихъ. |

28. Въздрѣма дша моꙗ ѿ ѹнынига. Оутвръди ма вь словесехъ твоихъ.

29. Пѫть неправды ѡстави ѿ мене. И законьмъ твоимь помилоуи ма.

30. Пѫтъ истин'ный изволихь. Сѫдьбь твоихъ не забы. |

31. Прилѣпих са свѣдении твоихъ, ги не посрами мене.

32. Пѫть заповѣдни твои тѣхъ, егда расшири срце мое.

33. Законь положи мнѣ ги· пѫть

наоучи ма ∵ ᵇИ поглоума са въ чюдесехъ твоихъ ∵

28. ᵃВъздрѣма дша моꙗ ѡтъ оунъїниꙗ ∵ ᵇѸтвръди ма въ словесехъ твоихъ ∵

29. ᵃПѫтъ неправдъї ѡстави ѡтъ мене ∵ ᵇИ закономъ твоимъ помилоуи ма ∵

30. ᵃПѫтъ истинънъї изволихъ ∵ ᵇСѫдъбъ твоихъ не забъїх ∵ |

31. Прилѣпихъ са свѣдѣнехъ твоихъ, ги не посрами мене ∵

32. Пѫтъ заповѣден твоихъ тѣхъ, егда расшири са срце мое ∵

33. ᵃЗаконъ положи мнѣ ги пѫти

28. ᵃПетръ и сѫщии с нимь печалиѫ ѡтаготѣшѫ въ ча прѣданиꙗ ∵ ᵇПррк рече· извѣсти словеса моꙗ ꙗже провъзгласихъ ∵ 29. ᵃВѣрнъї члкь молить ба, да би не попоустилъ лѫкавоѡмѹ запинати емоу ∵ ᵇИнако бо нѣсть како спасти са, аще не поѹчениемъ законънъїимъ ∵ 30. ᵃЕлико бо истинѫ любать и хранать, блажени ∵ ᵇПрилипаѫи бо бѕѣ на сѫдъбъї его приснѡ възираетъ ∵ 31. Ѹчении бо книжънѣмъ прилипаѫи не постъїдать са ∵ 32. Егда бо срце въ ѡслабѣ естъ ꙗко въ ширинѣ, тогда чкъ бес[ъ] потъчениꙗ ходитъ по пѫти бжию ∵ 33. ᵃНаоучи

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 29. ᵃ отъстави sin. sof. ѡстави buc. 30. ᵃ рѣснотъı sin. истины buc. -н'ный sof. ᵇ сѫдобъ sin. соудьбь buc. 31. съвѣдѣнииxъ sin. -нії sof. buc. 32. заповѣдни buc. — текохъ sof. buc. — расшири sine са sin. sof. расшириль еси buc. (ἐπλάτυνας). 33. ᵃ пѫть sin. buc. -ъ sof. — ѡправданий sof. buc. ᵇ въдискѫ sin. възищоу buc.

Annot. ad comm. 28. ᵃ сѫщеи pog. sof. buc. — печалиꙗ pog. — ѡтаготѣвше pog. sof. buc. (βαρυνόμενοι). ᵇ извѣсти pog. sof. buc. (βεβαίωσον, bon. и възвѣсти). 29. ᵃ вѣрный pog. sof., лѫкавоумоу pog. -омоу buc. -вномоу sof. ᵇ како om. pog. buc. — поѹчнимь законнымь pog. -ъ sof. 30. ᵃ бо om. pog. ᵇ бо om. sof. — вынѫ pog. sof. buc. 31. оучении pog. sof. buc. -емъ bon. — прилѣплѣѫи са sof. прилипадаюи buc. 32. бес потъчениꙗ sof. buc. (ἀνεμποδίστως). — божиоу sof. 33. по om. pog. sof. buc. — подвизаѫи sof. на бжтво подвизаюи се buc. ᵇ bon. male вѣсте. — ꙗко егда sof., sine ꙗко pog. buc. — навыкнеть buc. — вѣрьный pog. buc. — по пѫти pog., ходити pog. buc. бѫдетъ sof.

Digitized by Google

ѿправданиї твои. | И възищѫ єго вынѫ.

34. Вразоумн ма и іспытаѭ законь твои. И схрана и всѣмь срцемь моимъ.

35. Наставн ма на стьзѫ заповѣдеи твоихъ, ꙗко тоѝ вьсхотѣхъ.

36. Приклони срце моє въ свѣдѣниꙗ твоꙗ, не вь лихоимтво.

37. Отьврати очи мои, да не видите сꙋєты. Въ пѫти твоємь живи ма.

38. Постави рабоу твоємоу слово твоє вь страхъ твои.

39. Отьими поношениє моє єже непщева. | Ꙗко повелѣниꙗ твоꙗ блга.

ѿправъданиеи твоихъ ∴ [b]И възыщѫ его вънѫ ∴

34. [a]Вразоумн ма, испытаѫ законъ твои ∴ [b]И схрана и всѣмъ срцемъ моимъ ∴

35. Настави ма на стѫзѫ заповѣди твоихъ, ꙗко тои въсхотѣхъ ∴

36. Приклони срце мое въ свѣдѣниꙗ твоꙗ · а не въ лихоимъство ∴

37. [a]Отврати ѡчи мои, да не видитѣ соуетъї ∴ [b]На пѫти твоемъ живи ма ∴

38. Постави рабоу твоемоу слово твое въ страхъ твои ∴

39. [a]Отъими поношение мое еже непъщеваахъ ∴ [b]Ꙗко повелѣниꙗ твоꙗ блага ∴

ма, рече, по пѫтемъ твоимъ ходити, на божиѫ подвизажи са глетъ ∴ [b]Вѣсто бо, егда навъічетъ вѣрнъї члкъ пѫти гню, бес печали ходитъ ∴

34. [a]Аще бо навъічѫ, испъітати не прѣстанѫ ∴ [b]Вѣсто бо, ꙗко навъікъшеи испъітание хранатъ ∴ 35. Си рѣчъ наведи ма на пѫтъ истовъї, ꙗко хотѣние мое естъ на-нъ, да схрана заповѣди твоѫ ∴ 36. Лоуче бо оучение бжие, па|че богатъства многа ∴ 37. [a]Бжеи бо естъ даръ еже ненавидѣти соуетъї миръскъїѫ ∴ [b]Жизнъ бо естъ вѣчнаꙗ пѫтъ бжеи, и вси ходащеи по немоу живи бѫдѫтъ въ вѣкъ ∴ 38. Похваленъ бо ѿ ба божи са его и въ словесехъ его прѣбъїваѫ ∴ 39. [a]Боꙗше бо

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 34. [a] испытаꙗ sin. и испытаю buc. sof. 35. стьзѫ sin. стъзѫ sof. стьзоу buc. 36. во sin. (ita et 50 [a]). — лихоємьство sin. 37. [a] видите sin. -та buc. [b] въ пѫти sin. sof. buc. 38. своємоу sin. 39. [a] непщевахъ sof. buc.

Annot. ad comm. 34. [a] навыча sof. навыче buc. (διδαχθῶ). [b] испытно pog. buc. -тано sof. (ἀκριβῶς), и хр. sof. 35. истин'ны pog. -н'ный sof. buc. — твоꙗ pog. 36. во om. sof. 37. [a] бжии pog. sof. buc. — иже sof. юже buc. — мирьскыꙗ pog. buc. -ꙗ sof. [b] бжии pog. sof. buc. — вкы pog. buc. 38. боꙗи pog. buc. — и въ сл. sof., sine и pog. buc. — прѣбываєть pog. buc. -аѭи sof. (ἐμμένων). 39. [a] боꙗше sof. — і бѣ. pog. sof. buc. [b] вѣдѣаше бо pog. buc.,

Digitized by Google

40. Се въжделѣхъ заповѣдни твоихь. Правдоѭ твоеѭ живи ма.
41. И приди на ма млть твоꙗ гн. Спсение твое по словеси твоемоу.
42. Отьвѣщаѭ поносащиихь мнѣ слово. Ꙗко на словеса твоꙗ оупвахъ.
43. И не ѿими ѿ оусть моихь словесе истинна до зѣла. Ꙗко на сѫдьбы твоꙗ оупвахъ.
44. И съхрана законь твой присно. И въ вѣкь вѣка.

40. [a] Се въжделѣхъ заповѣди твоихъ ∵ [b] Правъдѫ твоеѭ живи ма ∵
41. [a] И приди на ма милость твоꙗ гн ∵ [b] Спение твое по словеси твоемоу ∵
42. [a] Отъвѣщаѫ поносащимъ мнѣ слово ∵ [b] Ꙗко оупвахъ на словеса твоꙗ ∵
43. [a] И не wтъими wтъ оустъ моихъ словесе истинъна до зѣла ∵ [b] Ꙗко на сѫдбъї твоѫ оупвахъ ∵
44. [a] И съхранихъ законъ твои при ∵ [b] Въ вѣкъ и въ вѣкъ вѣка ∵

са прркъ дѫъ ѿ прѣлюбодѣꙗнии и ѿ оубииствѣ, еда како ѡсѫжденъ бѫдетъ ∵ [b] Вѣдѣаше бо, ꙗко сѫдъ бжии неѡбиненъ естъ ∵

40. [a] Сего ради, рече, всѣмъ срцемъ покаании пристѫпихъ, желѣѫ скончати заповѣди твоѫ ∵ [b] Ꙗко праведенъ бо ѡправилъ еси мое покаꙗние и сего ради ѡжихъ ∵ 41. [a] Ѿтѣшъ бо са помиловѫ ма ꙗко бъ ∵ [b] Обѣща бо жизнь (и) спение всѣмъ божщимъ са имени твоего ∵ 42. [a] Врагомъ моимъ поставла словеса твоꙗ противѫ, егда хотатъ поносити ѿ бзѣ, рече вѣрнъї чкъ ∵ [b] Словеса бжиꙗ оупвание и жизнь сѫтъ ∵ 43. [a] Єлико страхомъ бжиемъ водими сѫтъ, тъщѫтъ са присно истинѫ глати и ѡчищати са ѿ лъжѫ. велико бо ѡсквръненне естъ лъжа ∵ [b] Вѣрнааго бо чка оупвание въ воли бжии, еже естъ сѫдъ божеи ∵ 44. [a] Си рѣчь поѹча са ∵

male bon. виդѣаше (ᾔδει) et sof. сѣдѣаше (ubi с pro в positum). — необиньнь pog. buc. -енъ sof. (ἀπροσώληπτον).

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 41. [a] и пріди buc. [b] і сп. sin. 42. [a] и ѿв. sof. buc. [b] на om. buc., оуповахъ sof. ita et 43 [b]. 74 [b], 81 [b]. 114. 147. 44. [a] съхрана sof. -ню buc. [b] вѣкы buc., вѣкоу sin.

Annot. ad comm. 40. [a] покаанн8| sof. -ꙗнии buc. — желѣꙗ pog. -аѫ sof. желаю buc. (ἐπὶ ποθῶν). — кон'чати buc. — бжиꙗ pog. твоѫ sof. твою buc. (σου). [b] праведьнь pog. buc. -енъ sof. — ѡправдалъ sof. -нль pog. buc. 41. [b] и om. bon., hab. pog. sof. buc. — боꙗщиим' са pog. — имене pog. sof. 42. [a] противѫ поставла pog. sof. -лю buc. — вѣренъ sof. вѣр'ныи pog. buc. [b] сл. бо б. sof. sine бо pog. buc. — оупованиє sof. — жизни (sine и) buc. (ἐλπὶς καὶ ζωή). 43. [a] бо стр. pog. sof. buc. — бжиимь buc. pog. — тъщать са pog. тъщѫт са sof., ист. гл. пр. buc. — ѡчистити са sof. — лъжа pog. ъ sof. [b] вѣр'наго sof. — оупованию sof. — сѫдба бжиꙗ pog. sof. buc. (κρίμα θεοῦ). 44. [a] поѹчѫ pog. -чю buc. -ча sof.

Digitized by Google

45. Н҆ хождаахъ въ широтѣ ꙗко ꙁаповѣдни твоихъ възискахъ.

46. Н҆ глахъ ѡ свѣдѣниихъ твоихъ прѣдь црн н҆ не стыдѣахъ' сѧ.

47. Н҆ поꙋчаахъ сѧ въ ꙁаповѣдехъ твоихъ ꙗже възлюбихь ꙃѣло.

48. Въꙁдвигь рѫцѣ мои кь ꙁаповѣдемь твоимъ ꙗже в'ꙁлюби. | Н҆ глоумлѣахъ' сѧ въ ѡправданиихъ твоихь.

49. Помани слово твое раба твоего· ѻ немже мнѣ оупванию далъ еси.

45. Н хождахъ въ широтѣ· ꙗко ꙁаповѣден твоихъ въꙁыскахъ ⁖

46. Н глахъ ѡ свѣдѣниихъ твоихъ прѣдъ црн н не стыдѣхъ сѧ ⁖

47. Н поoучаахъ сѧ въ ꙁаповѣдехъ твоихъ ѩже възлюбихъ ꙃѣло ⁖

48. [a] Н въꙁдвигъ рѫцѣ мои къ ꙁаповѣдемъ твоимъ ѩже възлюбихъ⁖ [b] Н глоумѣхъ сѧ въ ѡправъданиихъ твоихъ ⁖

49. Помѣни слово твое раба твоего· ѡ немже мнѣ оупвание далъ еси ⁖

---

[b] Єлико бо схраньше ꙁаконъ бжен въспрнемлатъ ї в вѣкъ ⁖ 45. Похвалѣетъ бо сѧ дша и широтъ и радоуетъ, егда видитъ въ себѣ ꙁаповѣди бжиѩ нсъ|правлѣемы ⁖ 46. Исправлъшии бо оучениемъ ꙁаконьныимъ дрьꙁновение не божтъ сѧ стоуда, ни црьска ни велъмжжьска ⁖ 47. Живѫщааго на бжн(иѫ) вьиѫ поoучение ꙁаповѣдии бжии есъ|тъ ⁖ 48. [a] Простеръ рѫцѣ на молитвѫ да съхрана ꙁаповѣди бжиѩ ꙗкоже възлюбихъ ⁖ [b] Си рѣчъ печаахъ сѧ, егда исправла правъдѫ и схрана вола бжиѫ. си бо печалъ велиꙗ ⁖ 49. Помѣни, пркъ рече бви, ꙗко ѡбѣща(лъ) ми еси црво

---

[b] бжии pog. sof. buc. — в'спрнемлат sine и pog. в'спрниемлють и buc. въс'прниемаѫтъ и sof. — вкы pog. buc.

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 45. хождаахъ sin. sof. — ꙁаповѣдиї sof. ꙁаповѣди твою buc. 46. свѣдѣниї sof. buc. — црнї sot. — стыдѣахъ сꙗ sin. sof. -дѣх' се buc. 47. поoучахъ sof. — ꙗже sin. юже buc. (αἷς), ita et 48 [a], ꙃѣло om. sin. sof., buc. habet ꙃѣлѡ. 48. [b] глоумлѣах' сѧ sof. 49. помꙗни sin. buc. (ita et 52. 55). — словесь твоихь рабоу твоꙗмоу w них'же оуп'ванию дал' ми єси buc. оупование sof.

Annot. ad comm. 45. радоует' сѧ pog. buc. — ꙁаповѣди pog. sof. buc. -дъ bon. — бжиꙗ pog. buc. — исправлѣемы sof. -мии buc., om. pog. 46. исправл'шеи pog. sof. buc. (sine бо сѧ pog. бо sine се buc. бо сѧ sof.): οἱ κατορθώσαντες. — оучениимь pog. — дрьꙁновению buc. (τὴν παρρησίαν), minus recte дръꙁновениемъ sof. — боꙗт сѧ pog. — вельможка pog. -аа buc. 47. жив. бо pog. sof. buc. — на бжиѫ pog. -ѫ sof. бжтвьно buc. — вьиньно pog. вын'но buc. въин'но sof. (ἀδιάλειπτος, vl. ἀδιαλείπτως). — male bon. ꙁаповѣдъ бжие, recte ꙁаповѣдии бжии pog. -ди б. sof. (sed ἐν τῷ στόματι interpr. vertere neglexit). 48. [a] male bon. простръ, sof. прострѫ, recte простерь pog. простьрь buc. (ἐκτείνας). [b] печах' сѧ sof. — исправлѣѫ pog. єда -ѫ sof. -лю buc. 49. по-

Digitized by Google

50. Се ма Ѹтѣшн в' с'мѣреннн моѥмь. | Ꙗко слово твоѥ жнвн ма.

51. Грѣднн ꙁаконь прѣстѫпаахѫ велмн. Отъ ꙁакона же твоѥго не Ѹклоннх' са ∴

52. Поманѫхъ сѫдбы твоꙗ ѿ вѣка гн н оутѣшнх са ∴

53. Печалъ прнꙗтъ ма ѿ грѣшннкь. Ѡставлѣꙗщннхъ ꙁаконъ твон.

54. Пѣта бѣахѫ мнѣ ѡправданнꙗ твоꙗ на мѣстѣ прншьльствнꙗ моѥго.

50. [a] Се ма оутѣшн въ смѣреннн моемъ ∴ [b] Ꙗко слово твое жнвн ма ∴

51. [a] Гърднн ꙁаконъ прѣстѫпаахѫ велъмн ∴ [b] Ѿтъ ꙁакона же твоего не оуклоннхъ са ∴

52. Помѣнѫхъ сѫдъбъі твоѧ ѡтъ вѣка гн н оутѣшнхъ са ∴

53. [a] Печалъ прнѧтъ ма ѡтъ грѣшъннкъ ∴ [b] Ѡставлѣѭщннхъ ꙁаконъ твон ∴

54. Пѣта бѣахѫ мнѣ ѡправданнꙗ твоꙗ · на мѣстѣ прншелъствнꙗ моего.

нбсное · аꙁъ же оупваннемъ крѣпла са ∴ 50. [a] Ѹпванне н чаꙗнне бжне, егда смѣрахъ са печалнѫ прѣстѫпленнꙗ, се бъдрьство н оутѣшенне бѣаше въ мнѣ, рече чкъ ∴ [b] Жнвотъ бо естъ слово бжне ∴ 51. [a] Бѣсове беꙁаконноваахѫ бо на чка, ꙁѣло нападаѭще ѥмъ ∴ [b] Аще бо ѡнн гръждаахѫ са, нъ аꙁъ ꙁаконоу бжню вънпмаахъ, на бжнѫ чловѣкъ глетъ ∴ 52. Помѣнѫхъ сѫдъбъі твоѫ, рече, ꙗко ѿ вѣка сѫдн спстн чка, н оутѣшнхъ са чаꙗннемъ н оупваннемъ ∴ 53. [a] Печаленъ бо бѣ чкъ ѡблаадаѭщемъ бѣсомъ · грѣшннцн бо сн сѫтъ ∴ [b] Тн бо бѣсове ѡставншѫ ꙁаконъ гръдъінеѫ ∴ 54. Вѣрнні бо донлеже сѫтъ на ꙁемн, еже ѥстъ прншествне, не прѣстаѭтъ поѭще ∴

манн pog. buc. -ѣнн sof. — рече члвкъ pog. sof. buc. — ѡбѣщал' мн есн pog. sof. buc. (bon. syll. -лъ omis.). — цртвнѥ sof. — оупованнѥмъ sof.

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 51. [a] ꙁаконопрѣстѫпаахѫ sof. [b] не оудалнх' се buc. 53. [a] прнꙗтъ sin. buc. 54. бѣхѫ sof. buc. — прішьльства sin. -вна buc.

Annot. ad comm. 50. [a] оупованнѥ sof. — оутѣшенню buc. (pro чааннѥ sof. buc.): ἡ προσδοκία. — смѣрѣах' са pog. sof. -ꙗах' се buc. — печалнꙗ pog. — бьдрость pog. бъдръство sof. buc. 51. [a] беꙁаконьноваахѫ pog. buc. -конов- sof., sine бо pog. — ѥмь pog. нмъ sof. кемоу buc. [b] нѫ sof. — на божнѫ н чл. pog. buc., om. sof. praeter чл. 52. поман. pog. — твоꙗ pog. — сѫднї sof. — чѣаннім' pog., оупов. sof. 53. [a] печальнь sine бо pog. buc. — ѡб-ꙗщемь pog. — снн pog. buc. [b] ѡс-ша, грьдынеꙗ pog. 54. вѣрнни же buc. — ꙁем'лн pog. sof. buc. — прншьствнѥ pog. -шьльствню buc. -шел'ствнѥ sof. — поѫще pog. -ѭще sof.

Digitized by Google

55. Поманѫхъ нощніѧ҆ нма твоѐ гн҃ · н҆ съхранихъ законь твон҆.
56. Сн бы҃ мнѣ, ꙗ҆ко ѡ҆правданнихъ твонхъ възнскахъ.
57. Часть моꙗ҆ е҆сн гн҃, рѣхъ съхраннт҃ зако҃ твон. |
58. Помолнх са лнцоу твое҆моу всѣмъ срцемъ моимъ. Помлоун ма по словеси твое҆моу.
59. Помыслнхъ пѫтн твоꙗ҆. Н҆ ѡ҆братнхъ ногѣ мон҆ въ свѣнніа҆ твоꙗ҆.

60. Оуготовнхъ са н҆ не с҆масъ са съхраннт҃ заповдн твоа҆.
61. Ꙗ҆жа грѣшннкь ѡ҆ба҆заша са мнѣ. Н҆ закона твое҆го не забыхъ.

55. Помѣнѫхъ въ ноцн нма твое гн҃ · н съхраннхъ законъ твон ∴
56. Сн бъі҆стъ мнѣ, ꙗ҆ко ѡ҆правданнн твонхъ възъі҆скахъ ∴
57. Чѫстъ моꙗ҆ есн гн҃, рѣхъ схраннтн законъ твон ∴
58. [a] Помолнхъ са лнцоу твоемоу въсѣмъ срцемъ монмъ ∴ [b] Помнлоун ма по словесн твоемоу ∴
59. [a] Помъі҆слнхъ пѫтн твоѫ ∴ [b] Н ѡ҆братнхъ ногѣ мон въ свѣдѣнніа҆ твоꙗ҆ ∴
60. Ѿгтвх са н н҆ смтх са| схранітн зпвд твѫ ∴ |
61. [a] Ꙗ҆жа грѣшннкъ ѡ҆бвазашѫ са мнѣ ∴ [b] Н закона твоего не забъі҆хъ ∴

55. Н҆ нощъ бо н днъ хранатъ стнн законъ бжнн помнаще нма бжне прнсно ∴ 56. Сн. каꙗ҆; заповѣдъ божніа҆ н оупъванне ∴ 57. Съі҆н бо въ чѫстн бжнн съхраннтелъ нстовъ закона бжна ∴ 58. [a] Праведннн бо всѣмъ срцемъ молатъ са богоу ∴ [b] Ꙗ҆коже ѡ҆бѣща, рече ∴ 59. [a] Не прѣстажтъ бо вѣрннн ннколнже прнсно по пѫтн бжнк ходаще ∴ [b] Хода прнсно по пѫтн непороучноу ∴ 60. Прнсно бо готовъ естъ вѣрнъі҆ на нсходъ, храна заповѣдъ бжнѫ. тѣм же прншедъшн смрътн не матетъ са ∴ 61. [a] Словеса лѫкавнаꙗ҆ (н) вещн жнтенскъі҆ѫ, ѫже спннаѫтъ члка ∴ [b] Ннчтоже бо

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 56. оправъданеі sin., ita et 93 [a]. 57. частъ sof. sin. — е҆сн ты гн҃ sof. 58. [a] лнцю sin. 59. [a] моꙗ (pro твоꙗ) sin. (ὁδούς σου). [b] възвратнхъ sof. 60. оуготовнх' са sof. buc. — съмѣасъ сꙗ sin. сматох' са sof. смоутнх' се buc. 61. [a] жжа sin. ѧжа sof. оужа buc. — обꙗзашꙗ sin.

Annot. ad comm. 55. стнн хр. pog. sof. стын хр. buc. — помі҆нажще sof. пом'нещє buc. — вынѫ нм. б. pog. sof. buc. 56. оупованіе sof. 57. сын pog. buc. сжн sof. (ὁ γὰρ ὤν), male bon. снн. — частн pog. sof. — нстнннѣнь pog. -енъ sof. нстнн'нь buc. 58. [b] ꙗко buc. (sine же). 59. [a] непрѣстаꙗт' pog. -ѫтъ sof. — прнсно же pog. sof. — ходать pog. buc. -ъ sof. (πορεύονται), buc. add. непорочноу (graece: πορευόμενοι ἐν ὁδῷ ἀμώμῳ). 60. вѣрный pog. buc. — бжніа pog. — прншѣшн pog. buc. — мате са pog. -т' са sof. buc. 61. [a] лоукавал buc.

62. Полоу нощи вьстахь исповѣдати сѧ тебѣ на сѫдъбы правды твоеѩ.

63. Причастникь аꙁь ѥсмь вьсѣмь боꙗщимь сѧ тебе. И хранящимь ꙁаповѣди твоѩ ∵

64. Милости твоеѩ ги испльнь ꙁемлѣ. Ѡправданиѥмъ твоимъ наѹчи мѧ.

65. Благость сътворилъ ѥси съ рабомъ твоимъ. Ги по словеси твоемоу живи мѧ.

62. Полоу нощи въстахъ исповѣдати сѧ тебѣ на сѫдъбꙑ правдꙑ твѫ ∵

63. ᵃ Приѫжстъникъ аꙁъ есмъ божщимъ сѧ тебе ∵ ᵇ И хранящимъ ꙁаповѣди твоѫ ∵

64. ᵃ Милости твоѫ ги испълнъ ꙁемѣ ∵ ᵇ Оправданием твоимъ наоучи мѧ ∵

65. ᵃ Благо створиль еси съ рабомъ твоимъ ∵ ᵇ Ги по словеси твоемоу живи мѧ ∵

сихъ спинаетъ вѣрнааго члвѣка ∵ 62. Ни въ часъ бо единъ алъженъ естъ праꙁденъ бꙑти чкъ вѣрнꙑи ѿ молитвъ (и) исповѣданиꙗ ∵ 63. ᵃ Гласъ пророчъ ѥстъ ∵ ᵇ Раꙁоумѣ бо таинꙑ конечънꙑѫ и тъщааше сѧ приѫжстъникъ бꙑти радости ∵ 64. ᵃ Видиши ли ꙗко ѿ пришествии хвѣ бѣ прроче желание, ꙗко испълнити сѧ хотѣаше ꙁемѣ милости божиѫ ∵ ᵇ Да наслажаж сѧ, рече пррк, и аꙁъ тѣхъ ѡправданий же створи(ши) члвѣкоу, пришедъ на ꙁемꙗ ∵ 65. ᵃ Съ члвѣкомъ, рече, пришедъ на ꙁемлꙗ ∵ ᵇ Ꙗкоже, рече, гла рабомъ твоимъ прркомъ ∵

— и вещи pog. sof. buc. — житийскыꙗ pog. -ейскыѫ sof. -ыѥ buc. — ꙗже pog. sof. юже buc. — сът. sof. сьп. pog. ᵇ сът. sof. сьп. pog. — члка вѣр. pog. sof. buc.

CXVIII. ***Annot. ad psalm.*** 62. твоеꙗ sin. -еѫ sof. -еѥ buc. (ita et 123 ᵇ). 63. ᵃ причастьникъ sin. sof. buc. — ѥсмъ аꙁъ sof. — вьсѣмъ боꙗштимъ сѧ sin. buc. въсѣмъ божщимъ сѧ sof. 64. ᵃ твоꙗ sin. buc. 65. ᵃ блгость sof. buc. ᵇ гн om. buc. — живи мѧ in sin. omiss.

Annot. ad comm. 62. си (pro ни) buc. — праꙁдьнь pog. buc. -денъ sof. (male bon. правъденъ). — молитвы и исп. pog. sof., sine и buc. 63. ᵇ ко-ныꙗ pog. -ѫ sof. — причаст. pog. sof. -честникь buc. — in fine add. ѥго pog. buc. тоѩ sof. (τῆς χαρᾶς ἐκείνης). 64. ᵃ ли om. pog. — пришьтвии pog. хвѣ приш. buc. — бѣаше проче buc., sof. прореч (sine бѣ). — ꙁемлѣ om. pog., habet sof. buc. ᵇ и пакы да наслаждоу се buc. и пакы in reliquis abest; pro да насл. in bon. et pog. legitur на насл. (ἀπολαύσω). — пр. ре pog. — ꙗже pog. ѫже sof. юже buc. — melius сътвориши sof. quam сьтвори bon. pog. buc. (ποιήσεις). — пришь pog. buc. — ꙁемлѧ pog. sof. -лю buc. 65. ᵃ съ sof., male pog. buc. кь, sof. члкъ рече пришедъ, recte члкомь рече приш. buc., pog. om. рече (μετὰ τοῦ ἀνθρώπου ἐλθών), ꙁемлѧ sof. pog. ᵇ гла рече pog. sof. buc.

Digitized by Google

66. Благости и наказанию и разоумоу наоучи мѧ. Ꙗко заповѣдемъ твоимь вѣрж ѩсь.

67. Прьвѣе даже не смѣрих сѧ и азь прѣгрѣши. Сего ради слово твое съхраних.

68. Благь еси ты ги и благостиѭ твоеѭ наоучи мѧ ѡправданиемь твоим.

69. Оумножи сѧ на мѧ неправда грьдыхь. Аз же всѣмъ срцемь моимь испытаѫ заповѣди твоѩ.

70. Въсыри сѧ ꙗко млѣко срце

66. [a] Благости и наказанию и разоумоу твоемоу наоучи мѧ ∴ [b] Ꙗко заповѣдемъ твоимъ вѣрж жхъ ∴

67. [a] Прѣвѣе даже не съмѣрихъ сѧ азъ прѣгрѣшихъ ∴ [b] Сего ради слово твое съхраніхъ ∴

68. Благъ еси тъі гн · и благостиѫ твѫ наоучи мѧ ѡправданиемъ твоимъ ∴

69. [a] Оумножишѫ сѧ на мѧ неправъдъі грѣдъіихъ ∴ [b] Азъ же всѣмъ срцемъ моимъ испъітаѫ заповѣди твоѫ ∴

70. [a] Въсъіри сѧ ꙗко мѣко срце

---

66. [a] Благость ѫже створи чкоу, наказание (и)мъже наказа чка блтиѫ, разоумоу емоуже наоучи, пришедъ на землѭ · томоу, рече пррк, и мене сподоби ∴ [b] Тѣмь бо разоумѣ пророкъ ха ба пришест(в)ие ∴ 67. [a] Прѣжде рече, даже не съдѣꙗхъ зла, прѣгрѣшихъ не оутвръжденъ сѧ ∴ [b] Искоушение приемъ злоу | оутвръдихъ сѧ прочее покаанием ∴ 68. Си рѣчь не гнѣвомъ, нъ по благости твоеи наоучи мѧ разоумоу твоемоу ∴ 69. [a] Къто есть глаголаи си; хс ѿ лица члка вѣсь ради ∴ [b] Глеть бо · не приидъ да творѭ волѭ моѫ, нъ волѭ пославъшааго мѧ ѿца ∴ 70. [a] Жидомъ · ѡгж-

---

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 66. [a] наказанию sof., твоемоу om. sin. sof. buc. [b] ѩсъ sin. ах' sof. ѥхь buc. 68. и om. buc., благостьѭ sin., твоеѭ sin. sof. buc. 69. [a] оумьножи сѧ на мѧ неправъда sin. sof. buc. — гръдыихъ sof. 70. [a] оусърѣ sin. оусыри сѧ sof. buc.

Annot. ad comm. 66. [a] благости ѩже pog. бл. ѫже sof. бл. юже buc. (χρηστότητα ἦν). — pro наказаниемъ же bon. legitur наказание имже in pog. buc. н. имъже sof. (παιδείαν ἦν). — разоумоу omnes, quamvis gr. γνῶσιν legatur, емоу pog., наоучи и sof. (gr. τὸν ἄνθρωπον). — семоу рече пррк и мене спси sof. buc., in pog. haec omissa. [b] ха и ба pog.; comm. 66 [b] in buc. omissus. 67. [a] съгрѣшихъ sof. [b] приимъ sof. приѥм'ше buc. (λαβών). 68. нь благостию своѥю buc. — наоучаѫ sof. melius наоучи мѧ pog. buc. (δίδαξον). 69. [a] глаи pog. глеи сын buc., male sof. спсжи. — члвча sof. buc. [b] не приидъ sof. не придохь buc. (male придж bon.): οὐκ ἦλθον, in pog. recentior manus прав бо correxit in (пр)ииндо, творѧ sof. -роу buc. сътворѧ pog. — моѩ pog. -ж sof. — иж sof. 70. [a] wгж-шѧ pog. — ѡк-шѧ бо pog. wкаменеше buc. — бо om. sof. — невѣриѥмъ sof. безв. buc. [b] ре хощоу buc., кон'чати pog. buc. ск. sof. — придох' buc.

Digitized by Google

ихъ. Азъ же законоу твоемоу поучнхъ са.

71. Благо мнѣ яко смѣрнл ма есн. Да наѹчѫ са ѡправданнемъ твонмь.

72. Благо мнѣ яко законь ѹсть твонхъ · паче тысѫщь злата н сребра. сла

73. Рѫцѣ твон створнсте ма н създасте ма. Вразоумн ма н наѹча са ѡправданнемъ твонмь.

74. Боящен са тебе ѹзрат ма н възвеселат са. Яко на словеса твоя оуповахъ.

нхъ ∵ [b]Азъ же законоу твоемоу поучнхъ са ∵

71. [a]Благо мнѣ яко смѣрнлъ ма есн ∵ [b]Да наоучѫ са ѡправданнемъ твонмъ ∵

72. Благо мнѣ законъ оустъ твонхъ · паче тысѫщъ злата н сребра ∵ сла

73. [a]Рѫцѣ твон створнстѣ ма н създастѣ ма ∵ [b]Вразоумн ма н наоучѫ са заповѣдемъ твонмъ ∵

74. [a]Божщен са тебе оузратъ ма н възвеселатъ са ∵ [b]Я[я]ко на словеса твоя оупъвахъ ∵

стѣшѫ бо сн рѣчь ѡкаменѣшѫ безвѣрнемъ ∵ [b]Азъ же хощѫ, рече, скончатн нхъже раднпрнадъ ∵

71. [a]Не въсхыщенне бо непъщева еже бытн равенъ бгоу, нъ себе нзлня [н] зракъ раба прнемъ ∵ [b]Сн рѣчь да наоучѫ чка правдамъ твонмъ, жже хощѫ емоу прѣдатн ∵ 72. Кое бо богатьство нлн сребро нлн злато ра(в)но бѫдетъ (законоу) бжн[е]ѫ благодѣтн; ∵ 73. [a]Рѫкама бо бжнима създанъ бысть чкъ ∵ [b]Сн рѣчь дажда мн чювъство срца, да разоумѣѭ н познаѭ тебе нстоваго ба ∵ 74. [a]Нмѫщнн бо страхъ

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 71. [b]наоуча sof. 72. тысѧщн sin. -сащъ sof. -соущь buc. — съребра sin. 73. [a]сътворнсте-созъдасте sin. -ста buc. [b]поѹча са sof. — ѡправ'данне́мъ sof. buc. (sed gr. τὰς ἐντολάς). 74. [a]боıаштеı sin. buc. -жщнн sof., cf. 79. [b]оуповахъ sof.

Annot. ad comm. 71. [a]равьнь buc. — нь са pog. buc. нж себе sof. — нзлня зр. pog. sof. buc., н superfl. in bon. — равнї sof. — прннмь pog. -е́мъ sof. -ь buc. [b]ѹча pog. оуче buc. наоуча sof. (ἵνα διδάξω τὸν ἄνθρωπον). — ѡправданнемь pog. buc. -ъ sof. — яже pog. аже sof. юже buc. (τὰ δικαιώματά σου ἃ μέλλω). 72. н кою buc. — равно pog. buc., male равно sof. — законоу бжня блтн pog. -нж бл. sof. законоу н блгтн buc. (τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ τῆς χάριτος, sed τοῦ θεοῦ etiam abesse potest), bon. om. законоу. 73. [a]бо om. pog. — бжнıама pog. -ама sof. -нима buc. [b]разоумѣıа pog. — познаıа pog., та pog. buc. тебе sof. — нстнн'наго pog. sof. buc. 74. [a]нмащен pog. -нї sof. -оушен buc. — бжнн ı pog. sof. бжн н buc. — любве pog. buc. -овъ sof. — н възвеселнша pog. -шѫ са sof. buc. [b]еже pog. нже sof. ıаже buc.

Digitized by Google

75. Познахъ гн ıако правда повелѣниıа твоıа. И въ истинѫ смѣрилъ ма еси.

76. Бѫди же мать твоıа, да оутѣшит ма. По словеси твоемоу раба твоего.

77. Да приджть мнѣ щедроты твоıа и живь бѫдѫ. Ꙗко законь твои поучение мое есть.

78. И постыдат' са грьдии ıако весь правы безакон'новааша на ма. Аз' же поглоумла | въ заповѣдехъ твоихъ.

79. Да обратат ма боıащеи са тебе и вѣджщеи свѣниıа твоıа.

80. Бѫди срце мое непороч'но въ

75. [a] Познахъ гн ıако правъда повелѣниıа твоıа ∵ [b] Въ истинѫ смѣрилъ ма еси ∵

76. [a] Бѫди же милостъ твоıа, да оутѣшитъ ма ∵ [b] По словеси твоемоу раба твоего ∵

77. [a] Да приджтъ мнѣ щедротꙑ тѫж и живъ бѫдѫ ∵ [b] Ꙗко законъ твои поучение мое естъ ∵

78. [a] И постꙑдатъ са грьдии ıако бес правдꙑ безаконовашѫ на ма ∵ [b] Азъ же поглоума са въ заповѣдехъ твоихъ ∵

79. Да обрататъ ма божщеи са тебе · и вѣдащии свѣдѣниıа твоıа ∵

80. Бѫди срце мое непорочно · въ

бже(и) и любовъ, внаѣвъше пришествие гне възвеселишѫ ∵ [b] Ꙗже множ сказа члоѣкомъ ∵ 75. [a] Не сѫдитъ бъ бес правьдꙑ, нъ въ правдѫ и въ истинѫ ∵ [b] Рече чкъ · ослабилъ еси пасти ми са, да познаж въставлѣжщааго ∵ 76. [a] Милосрьдовавъ бо бъ свѣти чловѣка спасꙑ-и ∵ [b] Ꙗкоже обѣща створилъ еси, рече ∵ 77. [a] Пришедъшоу бо господоу оживе чловѣкъ ∵ [b] Благодѣтънꙑи еже естъ хрьстосъ ∵ 78. [a] Демони мѫчивъше чловѣка ıако жидове хрь|съта ∵ [b] Попекж са о заповѣдехъ твоихъ ∵ 79. Пророци и апостоли · ти бо обратишѫ чловѣка ∵ 80. Аще бо бес порока и безъ лъсти схранитъ чловѣкъ оправданиıа бжиıа, николиже не постꙑдитъ са, нъ дрьза|етъ о

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 75. [b] і въ іст. sin. sof. buc. 78. [a] безаконьновашıа sin. -оноваашe buc. [b] поглоумлıж sin. buc. 79. божщии са sof. — вѣджштеі sin. buc.

Annot. ad comm. 75. [a] бо бь pog. sof. buc. — нж sof. [b] пакы ре члвкь buc. пакы abest in pog. sof. — познаıа и pog. -ж въст. sof. buc. — вь-ащааго pog. 76. [a] м-ваавь pog. -вавъ sof. -вавь buc. — оутѣши pog. sof. buc. (παρεμυθήσατο). — спъ и pog. спсь и buc. 77. [a] пришьшю pog. add. же buc. — члка pog. ожнвыи члвка buc. 78. [a] демоны buc. — мжчишж sof., melius -чившеі pog. -шеи buc. (οἱ τυραννήσαντες). — и ж. pog. sof. sine и buc. 79. об-ша pog. buc. 80. никакоже sof. — нж sof. — бозѣ pog. sof.

Digitized by Google

ѡправданиихъ твоихъ твоихъ да сѧ не постыжѫ. |

81. Ищезаеть въ спение твое дша моꙗ. На словеса твоꙗ ѹпвахъ.

82. Искончасте сѧ очи мои вь сло твое. | [Г]лаꙗщоу кога ѹтѣшиши мѧ.

83. Ꙗко быхъ ꙗко мѣхъ на сланѣ. Ѡправданий твоихъ не забыхъ.

84. Колико есть днии раба твоего.| Кога створиши мнѣ ѿ гонащии мѧ сѫдь.

85. Повѣдѣша мнѣ законопрѣ-

ѡправданиихъ твоихъ да сѧ не постꙑждѫ ∴

81. [a] Ищазаетъ въ спение твое дша моꙗ ∴ [b] На словеса твоꙗ оупъвахъ ∴

82. [a] Исконъчастѣ сѧ ѡчи мои въ слово твое ∴ [b] Глаголаꙗщоу когда оутѣшиши мѧ ∴

83. [a] Ꙗко бъꙇхъ ꙗко мѣхъ на сланѣ ∴ [b] Оправъданий твоихъ не забъꙇхъ ∴

84. [a] Колико естъ дънии раба твоего ∴ [b] Когда створиши ѿ гонащихъ ми сѫдъ ∴

85. [a] Повѣдашѫ мнѣ законопрѣ-

бзѣ ∴ 81. [a] Желанием и тъщанием ∴ [b] Си рѣчь оупвашѫ присно ∴ 82. [a] Чаанием и оупъванием ∴ [b] Си рѣчь когда въсприимѫ въздание троудъ ∴ 83. [a] Врѣменное житие глетъ пррѣкъ и мѣхъ бо издъишавъ сѧ тъщъ бъі, и слана слцоу съгрѣважщоу не ꙗви[тъ] сѧ ∴ [b] И бо и малолѣтенъ съі не ѡтъстѫпи ѡправданий бжии ∴ 84. [a] Тъі бо ꙗко бъ свѣси малотѫ дней моихъ ∴ [b] Да сѫдиши междоу мноѫ си рѣчь чкомъ и бѣсъі, ꙗко многъі лѣтъі оудоб(л)ѣшѫ человѣкоу ∴ 85. [a] Мнози бо ѿ беззаконнъіхъ

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 81. [a] ищезаетъ sof. ищез. buc., во sin. 82. [a] исконьчасте sin. -ста buc. [b] глѫштю sin. -оу ми buc. глащи sof. 83. [a] и слана sof. [b] ѡправъданеі sin. (cf. 94. 118). 84. [a] дьнеі sin. [b] сътв. мнѣ ѿ гон. мѧ сѫ sof. buc. 85. [a] зак-ьнни глоумъзениѣ sin. [b] нѫ sof.

Annot. ad comm. 81. [b] оуповаѫ sof. -п'ваюи buc. (ἐλπίζω). — вынѫ pog. buc. sof., при bon. 82. [a] оуповаинемъ sof. [b] male вьспримоуть buc., recte възприимѫ pog. (ἀπολαύσω). — въздааниѥ pog. sof. — троудомъ sof. троудьь buc. 83. [a] врѣмен'но sof. -'ноѥ buc. — житиꙗ pog. buc. -не sof. (τῆς ζωῆς). — издыхавьші сѧ pog. -вши сѧ sof. melius издыхав' се buc. (ἀποπνεύσας). — те buc. (бы pog. sof.: ἐκενώθη). — съгрѣавшоу sof. сьгрѣваѩщоу pog. buc. (θερμαίνοντος). — ꙗви сѧ pog. sof. buc. (male ꙗвитъ сѧ bon.: ἐφάνη). [b] малолѣтьнь buc. — сыи sof. сы buc. — ѡстѫпи pog. ѿст. sof. add. ѿ, sine ѿ buc. — бнихъ sof. buc. 84. [a] ꙗко бъ om. buc. — свѣсы buc. (reliqua desunt). — оумаление sof. — дьнии pog. sine моихъ, quod sof. habet. [b] pro да in pog. male на, recte да sof. buc. — оудоблѣли бѣша pog. -ж sof. оудоволели бѣхѹ buc. (κατεδυνάστευσαν). 85. [a] многы pog. buc. -зи sof. (πολλοί). — без-нынхь pog. -ъ sof., печали (sine ѿ)

Digitized by Google

стѫп'ницн глоумленніа. Нъ не ıако ꙁаконь твоİ гн.

86. Вса ꙁаповѣдн твоıа нстнна. Бесь правды погнаша ма, помꙁн мн.

87. Мала не скончаша мене на ꙁемлн. Аꙁ' же не ѡставнхъ ꙁаповѣдні твоі. |

88. По мнлтн твоеі жнвн ма. І съхрана съвѣдѣнніа оуcть твоіхь.

89. Въ вѣкы гн слово твое прѣбываеть на нбн. |

90. Въ родь і родъ нстнна твоıа. Ѡснова ꙁемла і прѣбываеть.

стѫпъннцн глоумення ∴ [b] Нъ не ıако ꙁаконъ твон гн ∴

86. [a] Въса ꙁаповѣдн твоѧ нстнна ∴ [b] Бес правдъı погнашѧ ма, помоꙁн мн ∴

87. [a] Мала не сконъчашѧ мене на ꙁемн ∴ [b] Аꙁ же н ѡставіхъ ꙁапвѣден твнх ∴ |

88. [a] По мнлостн твоен жнвн ма ∴ [b] Н схрана словеса твоıа ∴

89. Въ вѣкъ гн слово твое прѣбъıваетъ на нбсн ∴

90. [a] Въ родъ н родъ нстнна твоıа ∴ [b] Ѡснова ꙁема н прѣбъıваетъ ∴

чкъ вѣрнъıмъ [ѿ] печалн н блаꙁнъı стварѣахѫ ∴ [b] Не тако бо ꙁаконъ печалн творнтъ, нъ правостъ творнтъ ∴

86. [a] Отъ бога бо лъжѫ нѣстъ ∴ [b] Бѣсн чловѣка гонаще н пожнраѫще ∴ 87. [a] Прѣстѫпленнемъ съмѣрнвъше чка ∴ [b] Аще бо н въ ꙁлѣхъ бѣ чкъ, нъ срце его ѿ ба не раꙁлѫчааше са ∴ 88. [a] Велніа бо мнлостъ бжніа н ѡжнвлѣѫщн въсѣкаıа снлѫ его ∴ [b] Словеса глетъ кннжънаıа ∴ 89. Хъ слово н бъ · тон бо н на небесн прѣбъıваетъ въ вѣкъ ∴ 90. [a] Іако нстнна хъ а не лъжа во вса родъı вѣка ∴ [b] Прѣбъıваетъ бо н не гъıблетъ, ıако бжне дѣло непрнклааднъно н ненꙁмѣрнмо ∴

---

pog. sof. buc.: φροντίδας καὶ σκάνδαλα. — блаꙁны pog. sof. сьблаꙁны buc. — сътварѣıать pog. -ѫт' sof. buc. (ἐμβάλλουσιν). [b] нѫ sof. — съдѣваетъ sof. (ἐμποιεῖ).

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 86. [a] прав'да sof. [b] погънашıа sine мıа sin. 87. [a] съконьчашıа sin. — ꙁемлı sin. sof. buc. [b] ꙁаповѣднї sof. 88. [b] съхранѫ sof., in sin. buc. съвѣдѣнıѣ оустъ твоıхъ (pro слов. твоıа), etiam graece: τὰ μαρτύρια τοῦ στόματός σου. 89. вѣкы sof. buc. 90. [b] ѡсънова ꙁемлıѫ sin. ѳснова ꙁемлю buc.

Annot. ad comm. 86. [a] льжа pog. -ъ sof. [b] пожнраıаще pog. 87. [a] in buc. abest. [b] раꙁлѫчѣаше са pog. ѿлоуч. buc. 88. [a] ѡжнвлѣıащн pog. — въсѣчъскаа sof. [b] свѣдѣнна глеть сл. к'ннж'на buc. (graece: τοὺς λόγους λέγει τῶν γραφῶν). 89. male ба pog., recte бъ sof. бь buc. — ть pog. buc. тъ sof. — н om. sof. — вѣкь вѣка pog. sof. -кы вѣка buc. 90. [a] ѣко pog. — а нѣ льже buc. — въ sof. вь pog. buc., до вѣка buc. [b] sine бо pog. buc. — гынетъ sof. гыблеть buc. — непрѣкладно buc. reliqui непрнкладно. — ненꙁмѣрно sof. -нмѡ buc. (ἀσύγκριτον καὶ ἀμέτρητον).

Digitized by Google

91. Оучиненниимь твоимь прѣбываеть дьнь. Ꙗко вьсѣ работьна тебѣ.

92. Ꙗко аще не законь твой поученние мое есть· тогда убо погыбль бимъ вь смѣренни моемь.

93. Въ вѣкы не забѫдѫ ѡправданий твоихъ. Ꙗко вь нихъ живиль ма еси.

94. Твои есмь азъ, спси ма ꙗко ѡправданий твоихъ възискахъ.

95. Мене жьдаша грѣшници погоубити ма. Свѣдѣниꙗ твоꙗ разоумѣхъ.

96. Вьсѣкоꙗ кончины видѣхъ

91. [a] Учиненнемъ твоимъ прѣбываетъ дьнь ∵ [b] Ꙗко вьсѣчьска работьнаа тебѣ ∵

92. Ꙗко аще не законъ твои поучение мое естъ· тъгда оубо погыблъ бимъ въ смѣренни моимъ ∵

93. [a] Въ вѣкъ не забѫдѫ ѡправданий твоихъ ∵ [b] Ꙗко въ нихъ живилъ ма еси ∵

94. Твй есмъ азъ, спи ма· ꙗк опрдані тих не забъїхъ ∵

95. [a] Мене ждашѫ грѣшьници погоубитї ма ∵ [b] Съвѣдѣниꙗ твꙗ разоумѣхъ ∵

96. [a] Въсѣкоѫ конъчинъї видѣхъ

91. [a] Къїи дьнъ; въ-нѭже сѫжитъ бъ таинаꙗ чловѣкомъ ∵ [b] Нбесна и земнаа и прѣисподнѣа и все тварь ∵ 92. Пришелъ бо въ разоумъ чкъ поученїемъ закона блгънааго спе са а не погъїбе· мала бо не погъїбе ∵ 93. [a] Наоучен бо са правдамъ бжнмъ, живетъ въ нихъ и съде и въ бѫдѫщии вѣкъ ∵ [b] Тѣми бо ѡжиш вѣровавъшии· 94. Възъїскахъ бо, рече чкъ, тъгда и искавъ ѡбрѣтъ, и ѡбрѣтъ спохъ са ∵ 95. [a] Ха жидове ꙗко бѣси адама ∵ [b] Снъ разоумѣвъ ѡчж вола· на се бо приде, да спетъ чка ∵ 96. [a] Всѣхъ рече конъчаваемъїхъ конецъ бѫдетъ и забъвение [въ] въсѣхъ

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 91. [a] оучиненьемь sin., male оученниюмь buc. — день sin. [b] вьсѣ работъна sin. въсѣчъскаа работнаа sof. вса работнаа buc. 92. ѣште sin. — тогда, бихъ sof. быхь buc. — моемь sin. buc. -ъ sof. 93. [a] вѣкы buc. 94. buc. ѡпра|нии, omissa syll. вда. — pro не забыхъ, quae est lectio bon., reliqui вьзискахъ sin. възыскахъ sof. buc. V. 94 praeced in sof. rubrum стасїс. 95. [a] жидѫтъ sin. ждаше buc. 96. [a] вьсеꙗ sin. всакою buc. — коньць buc.

Annot. ad comm. 91. [b] земнаа pog. buc. -мнаа sof. 92. пришь pog. buc. — поучениимь pog. — аще (pro а не) sof. (καὶ οὐχ). 93. [a] наоучи pog. sof. melius наоучни buc. (ὁ διδαχθείς). — ѡправданиюмь бжнюмь pog. buc. -ъ sof. — и жив. pog. sof. buc. — зде sine и sof. и зде buc. [b] жише в-шеи buc. ѡж-а вѣр-шеи pog. -ж в. sof. 94. вьзискахъ' pog. — тогда рече ч. pog. sof. buc. — ѡбрѣтохь buc., и ѡбрѣтохь спсь се buc. (καὶ εὑρὼν ἐσώθην). 95. [a] бѣсы buc. [b] оча pog. sof. ѡчю buc. 96. [a] конъ-ыихъ pog. sof. кончаюмыхь buc. — всѣхь

Digitized by Google

конецъ. Широка заповѣдь твоꙗ зѣло. |

97. Ꙗко възлюбихъ законъ твои гн҃и · весь день поучениѥ моѥ ѥсть.

98. Паче врагъ моихъ оумѫдрилъ ма ѥси заповѣдьниꙗ твоѥꙗ, ꙗко въ вѣкы моꙗ ѥсть.

99. Паче всѣхъ оучащиихъ ма разоумѣхъ · ꙗко свѣдѣниꙗ твоꙗ поучениѥ моѥ сѫтъ. |

100. Паче старецъ разоумѣхъ · ꙗко заповѣдьни твоихъ възискахъ.

101. Отъ всѣкого пѫти зла въз-брани ногама моима. Да съхранѫ словеса твоꙗ.

концъ ∵ | [b]Широка заповѣдъ твоꙗ зѣло ∵

97. Ꙗко възлюбихъ законъ твои гн҃и · въсъ днъ поучение мое естъ ∵

98. Паче врагъ моихъ оумѫдрилъ ма еси заповѣдиѫ твоеѫ, ꙗко въ вѣкъ моꙗ естъ ∵

99. Паче всѣхъ оучѫщиихъ ма разоумѣхъ · ꙗко свѣдѣниꙗ твоꙗ поучение мое сѫтъ ∵

100. Паче старецъ разоумѣхъ · ꙗко заповѣ|ден твоихъ възъискахъ ∵

101. [a]Ѡ вськг пѫти зла въ|збра-ніх нгма мима ∵ | [b]Да схрана слове-са | твоꙗ ∵

въкоупѣ ∵ [b]Та бо едини(а) широтѫ имѫтъ (вѣч)нѫ исправл(ѣемѫ) ∵ 97. Въ всемъ бо житии своемъ вѣрнии не оупражнѣѭтъ са ѿ исправлени законьнѣмъ ∵ 98. Паче бо елинъ и прѣмѫдрости ихъ оумѫдрѣ вѣрнъіи чл҃къ благодѣтънъімъ закономъ ∵ 99. Злии бо оучители мѫдрьци елиньстии · паче же тѣхъ разоумѣваетъ вѣрнъі и знаетъ б҃а оучениемь стъіхъ книгъ ∵ 100. Паче древьниихъ философъ иже на господа ∵ 101. [a]Ни совъкоуплѣѭтъ бо са вѣрнии с ними ни ходатъ по оучению ихъ ∵

pog. buc. въсѣхъ sof. (sine въ: λήθη πάντων). [b]recte єдина широтѫ pog. sof. buc. — вѣчнѫ и ісправлѣємѫ pog. buc. в. ис-мѫꙗ sof. (bon. широтѫ единѫ им. единѫ исправлениꙗ).

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 97. весь день sin. весъ днъ sof. вьсь днь buc. 98. вѣкы buc. 99. оучѧштіихъ sin. sof. 100. стар'ць buc. — заповѣди твоѥ buc. заповѣдїи sof. (ita et 104. 110). — възискахъ sin. 101. [a]пѫти sin. sof. [b]ꙗко да съхраню buc.

Annot. ad comm. 97. своимъ sof. — male bon. buc.. вѣрный, recte вѣрнии pog. sof. (οἱ πιστοί). — оупразнѣѭт' са pog. -жнѣѭт са sof. buc. — исправлениї sof. buc. 98. єллинь pog. єлинъ sof. 99. зли pog. злии оубо buc. (κακοί), male sof. илї. — оучителе sof. pog. -лиѥ buc. — моудрии ѥл'линсции buc. — вѣрныхь разоум. pog. buc. вѣрный раз. sof. (ὁ πιστὸς ἄνθρωπος συνιεῖ). — оучениимъ pog. 100. древьнии pog. дрѣвльныхь buc. прѣдревниихъ sof. — иже на г҃а sof., haec in pog. buc. omissa. 101. [a]ли сьвькоуплѣѭт са sine бо pog. buc. ни съвък. sof. — хотатъ bon. pog. buc. ходатъ sof. gr. πορεύονται. [b]и хран. buc., sine и reliqui.

Digitized by Google

102. Отъ сѫдъбь твоихъ не ꙋклонихъ сѧ, ꙗко ты законь положилъ еси мнѣ.

103. Коль слад'ка грьтани моѥмоу словеса твоꙗ паче · меда ꙋстомь моимь.

104. Отъ заповѣдии твоихъ разоумѣхъ, сего ради вьзненавидѣхь вся пѫти неправедныꙗ.

105. Свѣтилникъ ногама моима законь твои · и свѣть стьзамь моимь.

106. Клась сѧ и поставихъ съхранити сѫдбы правды твоеꙗ.

102. Отъ сѫдобъ твоихъ не оуклонихъ сѧ · ꙗко тꙑ законъ положилъ еси мнѣ ⁘

103. Колъ сладъка грътани моемоу словеса твꙗ · паче меда оустомъ моимъ ⁘

104. Отъ заповѣдеи твоихъ разоумѣхъ · сего ради възненавидѣхъ вськъ пѫтъ неправденъ ⁘

105. Свѣтилъникъ ногама моима законъ твои и свѣтъ стѫзамъ моимъ ⁘

106. Клахъ сѧ и поставіхъ съхранити сѫдъбꙑ правдꙑ твоѫ ⁘

---

[b] Тъщание бо вѣрнааго се естъ хранити словеса божиꙗ ⁘ 102. Отънели бо навꙑче вѣрнꙑ ч҃къ сѫдъбамъ б҃жиꙗмъ, к томꙋ не ꙋклонѣетъ сѧ ни на десно ни на шоуе, нъ ходитъ закономъ б҃жиемъ ⁘ 103. Къгда бо медъ толъма сладъкъ ꙗдѫщиимъ ѡбрѣтаетъ сѧ, елико словеса б҃ꙗ вѣрънꙑимъ; ⁘ 104. Разоумѣхъ, рече с҃ѫи на б҃жиѫ ч҃къ, ѿ заповѣдеи б҃жии ꙗко мръзокъ вськъ пѫтъ неправденъ, и сего ради възненавидѣхъ его и ѿстѫпихъ ѿ него ⁘ 105. Добрꙑѫ дѣтѣли и заповѣди въ законѣ писанꙑѫ равно свѣтилъникоу просвѣщаѫтъ ч҃ка · тако бо исправлѣѫтъ стѫзѫ вѣрнии ⁘ 106. Видѣвъ бо сѫщѫѫ в нихъ полъзѫ, оуставъ ꙗко клатвѫ имѫтъ с҃ти,

---

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 102. соудобь buc. съд'бъ sof. 104. зап-дии sof. buc., неправеденъ sof. неправ'ды buc. 105. стьзѣмъ sin. стъзамъ sof. стьзамь buc. 106. клꙗсъ sin. — не оставихъ sin. (pro поставихъ, uti reliqui habent). — твоеꙗ sin. -еѫ sof. -ѥѭ buc.

Annot. ad comm. 102. ѿнели же buc., бо om. pog. buc. — вѣрныи pog. sof. buc., сѫдбомь (sic) pog. — оукланѣꙗт' сѧ pog., recte -ѣт' сѧ sof. buc. — шюю buc. — нѫ sof. 103. когда pog. sof. кол'ма buc. — меда pog. медъ sof. buc. — толь pog. -ъ sof. тол'ма buc., тълъма bon. — сладокъ sof. — ꙗдащимъ sof. ѡбр. се ꙗдоущиимь buc. — елма pog. buc. ел'же sof. — in боꙗ posterior manus notas apposuit б҃іа bon., legendum б҃жиꙗ. 104. in сѫи bon. lit. сѫ in rasura scriptae, си pog. buc. сѫи sof. — б҃ї чл. sof. на б҃жиѫ и pog. buc. — заповѣдии pog. sof. -ди б҃жии buc. — мр'зостъ sof. мрьз҃о pog. мрьзость buc. (βδέλυγμα). — вьсѣмъ sof. всакь buc. вськь pog. — неправедьнь pog. buc. -денъ sof. — его pog. ѥго buc. и sof., ост. pog. 105. добрыꙗ бо pog. buc. -ѫ бо sof. — просв-ѫть pog. — исправлꙗѥть buc. -ꙗть pog. -ѫтъ sof. — стьза pog. -ъза sof. стьзе bon. 106. видѣвше pog. buc. -въ sof. (θεωρήσας). —

Digitized by Google

107. Смѣрнх са вел҄мн. Гн жнвн ма по словесн твоемоу.

108. Вол҄на оусть монхъ блголн гн. Н сѫдбамъ твонмъ наоучн ма.

109. Дша моꙗ в ръкоу | твоею вынѫ н закона твоего не забыхь.

110. Положнша грѣшннцн сѣть мнѣ н ѿ | заповѣднн твонхъ не заблѫдн҄хь.

111. Наслѣдовахъ свѣдѣннꙗ твоꙗ въ вѣкы · ꙗко радованнꙗ срьдьца моего сѫть.

107. [a] Съмѣрнхъ са велъмн ∵ [b] Гн жнвн ма по словесн твоемоу ∵

108. [a] Волъна оустъ монхъ благоволн гн ∵ [b] Н сѫдъбамъ твонмъ наоучн ма ∵

109. Дша моꙗ въ ръкоу | твоею вънѫ · н закона твоего не схраннхъ ∵ |

110. Положнша грѣшннцн сѣтъ мънѣ · н ѿ заповѣден твонхъ не заблѫднхъ ∵

111. Наслѣдовахъ свѣдѣннꙗ твоꙗ в вѣкъ · ꙗко радованнꙗ срца моего сѫтъ ∵

не оуклонѣтн са нн на десно нн на шоуе, нъ съблюдатн въ срцн добрꙑѧ дѣтѣлн ∵ 107. [a] Стнн ѡзлоблѣемн лншаемн ѡскръблѣемн вѣчнꙑѧ жнзнн радн ∵ [b] Ꙗкоже ѡбѣща стꙑмъ своимъ ∵ 108. [a] Елнко глахъ, рече вѣрнꙑ чкъ, славословꙗ, прнмн ꙗко бъ ∵ [b] Наоучъ бо са чловѣкъ съхраннтъ ∵ 109. Храннмꙑн бо въ рѫцѣ божнн снн закона не ѿстѫпаетъ ∵ 110. Бѣсн бо прнсно сѣтн лачатъ чловѣкоу разоумно[у], вѣрнꙑн же безъ заблѫжденнꙗ естъ ∵ 111. Къто бо сего наслѣдованнꙗ н радованнꙗ вꙑсочѣе, еже наслѣдоватн ба оученнемъ кннжънꙑмъ ∵

сѫщнꙗ pog. sof. соущоую buc. — пол҄зѫ cum suprascripto eadem manu а sof. — нматъ sof. — нѫ sof. — добрыꙗ pog. buc. -ы sof.

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 107. [a] до зѣла (pro вельмн) buc. 108. [a] волнаа оустомь монмь buc. 109. не забыхъ sin. sof. buc. (lit. схран. in bon. in rasura scriptae). 110. положншꙗ sin. — ѿ закона твоего buc. (ἐκ τῶν ἐντολῶν). 111. в вѣкъ om. sof. buc.

Annot. ad comm. 107. [a] buc. omnia adjectiva in -ын desinere facit. — вѣчныꙗ pog. — р. ж. sof. buc. 108. [a] вѣрнын рече чл. buc. — pog. славословꙗ (sic), buc. слословѣ, прнмн pog. buc. 109. хр-мы pog. sof. -нны' buc. — сь pog. buc. съ sof. — не ѿстаеть pog. ѿблаае buc. ѿстѫпаѫтъ sof. (ἀφίσταται). 110. male въсн sof. pro бѣсн pog. бѣсы buc. — лѫчать pog. лачѫтъ sof. лечють buc. — разоумно pog. sof. buc. (ποικίλως). — вѣрны pog. -ный sof. buc. — бе-забл. pog. sof. безь заб. buc. 111. что сего pog. buc. (sine бо). — высоцѣе sof. высочаю buc. — оученнмь pog., кннжннмъ sof.

Digitized by Google

112. Прнклонн срце мое створнтн ѡправданиꙗ твоꙗ въ вѣкꙑ за въз-дааниѥ.

113. Законопрѣстѫпникы възне-навидѣ·| законъ же твой възлюбихъ.

114. Помощникъ мой и застѫп-никъ мой єси ты· на словеса твоꙗ оуповахъ.

115. Оуклоните са ѿ мене зло-бивии· и і|спытаѭ заповѣди ба моѥго.

116. Приими ма по словеси твоѥ-моу и живъ бѫ.| И не посрами мене ѿ чааниꙗ моѥго.|

112. Приклони срце мое створити ѡправданиꙗ твоꙗ· в вѣкъ за въз-дание ⁘

113. Законопрѣстѫпьникъї възне-навидѣхъ· законъ же твои възлю-бихъ ⁘

114. Помощьникъ и застѫпьникъ мои єси тъї· на словеса твоꙗ оупъ-вахъ ⁘

115. Ѹклоните са ѿ мене зълоби-вии· испъїтаѫ заповѣди ба моѥго ⁘

116. [a]Приими ма по словеси твоѥ-моу и живъ бѫдѫ ⁘ [b]И не посра-ми мене ѿ чаꙗниꙗ моѥго ⁘

---

112. Ѿтвръзанихъ си рѣчь срце свое присно дѣлати ѡправданиꙗ бжиꙗ, глеть вѣрнъї чкъ, ꙗко въздание вѣчно єсть ⁘ 113. Подобаєть бо вѣрноѡмоу въсѣхъ прѣзъ законъ творащиихъ ненавидѣти· тако бо исправлѣєть са законъ ⁘ 114. Помощиѫ бжиеѫ хранимъ чловѣкъ исправлѣєть словеса божиꙗ ⁘ 115. Къ демономъ слово се єсть и къ злобнвъїимъ чкомъ, иже присно вѣрноѡмоу противьни· сии, рече, да ѿстѫ-пать ѿ мене, и тогда на испъїтание заповѣди бжиихъ готовъ ѡбращѫ са ⁘ 116. [a]Аще бо тъї приимеши ꙗко бъ, тъгда (жи)ти на божиѫ възмогѫ ⁘ [b]Тъгда єгда въздаси комоуждо по дѣломъ єго ⁘

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 112. приклонихь buc. — вь вѣкы buc. — въздаание sin. 114. пом. мои sof. buc., оуповахъ sof. 115. і испытаѭштеі sin. и испытаѫ sof. buc. 116. [a] прїми sof. [b] чаанїа sof.

Annot. ad comm. 112. моѥ sof. buc. — и присно pog. и abest in sof. buc. — вѣрный pog. sof. buc. — вьздаание pog. 113. бо om. pog. — вѣрноумоу pog. — чрѣсь pog. -ъ sof. прѣзь buc. — тако sine бо pog. 114. пом-ꙗ pog. -ѫ sof. 115. вѣрноумоу pog. -омоу sof. buc. — про-тивно pog. buc. -ни сѫть sof. (ἀντίχειναι). — си рече pog. buc., om. sof., ѡстѫпать pog. ѿст. buc. (ἀποστήτωσαν). — заповѣдии бжи pog. -ди бнѫ sof. -дии бжих' buc. (τῶν ἐντολῶν). — готови да pog., sine да buc., готовъ sof. — ωбращѫт' са pog. buc. -ѫ са sof. (ἕτοιμος εὑρίσκομαι). 116. [a] тогда ти pog. sof. buc., legendum тогда жити, quia graece τότε ζῆν. — на бжтво buc. — помогѫть pog. вьзмогоуть buc. възмогѫ sof. (δύναμαι). [b] когда pog. тъгда sof., om. buc. (τότε).

Digitized by Google

117. Помози ми и спсѫ сѧ. И поучѫ сѧ въ ѡправданиихъ твоихъ выи ∴ |

118. Оуничижилъ еси ѿстѫпаѭщаѧ ѿ оправданий твоихъ. Ꙗко неправедно помышленийе ихъ.

119. Прѣстѫпникы непщевахъ вса грѣшныѧ земли. Сего ради възлюбихъ свѣнија твоѧ.

120. Пригвозди страсѣ твоемь плъть моѭ. Оть повелѣний бо твоихъ убоѩхъ сѧ.

117. [a] Помози ми и спѫ сѧ ∴ [b] И поочѫ сѧ въ ѡправданихъ твоихъ ∴

118. [a] Уничижилъ еси вса ѿстѫпаѭщѧѧ ѿтъ ѡправданий твоихъ ∴ [b] Ꙗко неправедно помъїшленне ихъ ∴

119. [a] Прѣстѫпъникъї непъщевахъ въса грѣшнъїѧ земи ∴ [b] Сего ради възлюбихъ свѣдѣнија твоѧ ∴

120. [a] Пригвозди страсѣ твоемъ плътъ моѫ ∴ [b] Отъ повелѣнеи бо твоихъ оубоѩхъ сѧ ∴

---

117. [a] Вѣсто ꙗко имѣѫ помощъ божиѫ иподѣи съ твръдо спе сѧ ∴ [b] Бес прѣпрѧ бо въ поученин [и] ѡправданиин оупражънѣѫ сѧ боу извѣстъ естъ ∴ 118. [a] Ненавидитъ бо бг҃ъ въсѣхъ ѿтъстѫпажщихъ ѿтъ него ∴ [b] Отъ неправдъї бо и законопрѣстѫпленија таковии неправдъї ражда[иг]ѫтъ ∴ 119. [a] Ꙗко стѣнъ бо ли дъїмъ нечестивии прѣходѧтъ· не имѫтъ бо постоꙗнија ∴ [b] Да не въ тажде въпадѫ и азъ зла, рече на бжиѫ живъїи ∴ 120. [a] Си рѣчъ притагни мѧ страхомъ твоимъ, да ꙗко и сългвожденъ неподвижнимъ бжѫ въ воли твоеи ∴ [b] Ужасъ сѧ, рече, помъїшлѣхъ сѫдъ бжеи, ꙗко неличемѣренъ естъ ∴

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 117. [a] ми й sin. [b] поочча sof. -чю buc. — ѿ оправд. sof. вь заповѣдехь твоихь прно buc. (sof. et sin. выиѫ), gr. ἐν τοῖς δικαιώμασι. 118. [a] оуничьжилъ sin. — остѫпаѭщиѩ sin. ѿ-ѫщѫѧ sof. ѿ-щеие buc. 119. земли sin. sof. buc. 120. [a] плъти sof. [b] ѿ соудовь buc. ѿ повелѣниї sof. — боѣхъ sin.

Annot. ad comm. 117. [a] помощь имѣѭ божиѭ pog. имѣѭи п. sof. -ю пом. buc. — иподѣи сь твръдо pog. ин. сьь тврьдо buc. (ἀπαραλείπτω; οὗτος ἀσφαλῶς), sof. ex иподѣи fecit и надѣѭи сѧ, sed съ твръдо manet, bon. сътвръди. [b] бес пре buc. — вь поочение buc. вь поученнии ѡправданин pog. sof. (ἐν τῇ μελέτῃ τῶν δικαιωμάτων). — оупрѣжнѣѭи сѧ sof. -пражнѣѭи сѧ pog. buc. (ὁ σχολάζων). — извѣсто bon. извѣстъ sof. -ь pog. buc. (τὸν θεὸν πληροφορεῖ). 118. [a] въса sof. recte всѣ pog. buc., остѫпаѭщиихь pog. [b] и неправды buc., таковыи buc., неправдѫ sof. — recte раждаѫт' pog. sof., male раждигаѫтъ bon., раждаѥть buc. (τίκτουσιν). 119. [a] и стѣнь pog. buc. — ли дымь pog. или дымъ sof. buc. — нечьстивии pog. sof. -вии buc. — имать sof. [b] на бжиѭ и живы pog. sof. на бжтво живыи buc. (bon. житии). 120. [a] прѣтагни sof. pog. buc.

Digitized by Google

121. Створихъ сѫдь и правдѫ, не прѣдажь мене ѡбидащиим ма.

122. Пожиди раба твоего въ бл҃го. Да не ѡклеветаѭть ме гръдии.

123. Очи мои исконьчасте са вь спение твое. И въ слово прав'ды твоеꙗ.

124. Створи съ рабомъ твоимъ по мл҃ти твоеи. Ѡправданиемъ твоим' | наоучи ма.

125. Рабь твои ес'мъ азь, вразоуми ма и оувѣмь свѣниꙗ твоꙗ.

121. Сътвори(хъ) сѫдъ и правдѫ· не прѣдаждъ мене [не] | ѡбидѫщиимъ ѧ ⁘ |

122. [a] Пожиди раба твоего въ благо ⁘ [b] Да не ѡклеветаѭтъ мене гръдїи ⁘ |

123. [a] Очи мои исконъчастѣ са въ спение твое ⁘ [b] И въ слово правъдъї твоеѩ ⁘

124. [a] Сътвори съ рабомъ твоимъ по мл҃сти твоеи ⁘ [b] Оправданиемъ твоимъ наоучї ма ⁘ |

125. Рабъ твои есмъ азъ, вразоуми ма· | и оувѣмъ свѣдѣниꙗ твоꙗ ⁘

121. Се гласъ д҃въ, зане рече· ꙗко цр҃ъ праведно сѫдихъ. тѣм' не прѣдаждъ мене врагомъ моимъ си рѣчь бѣсомъ· ти бо ѡбидѧще чл҃ка не прѣстаѭтъ⁘ 122. [a] Даждь ми врѣма покаꙗниꙗ, рече ⁘ [b] Да не рекѫтъ на ма ихже нѣстъ лѣпо ⁘ 123. [a] Пррк҃ъ гл҃етъ ѡ пришествии б҃жи· къгда оубо придетъ, ѡ нихъже сказа мнѣ д҃хъ;⁘ [b] О нихъже надѣїха ма чаꙗнием тѫж ⁘ 124. [a] Аще бо по милости твоеи жже ѡбѣща створиши чл҃кꙋ, блаженъ бѫдетъ ⁘ [b] Онѣмъ ѡправданиемъ, ꙗже пришедъ г҃ъ прѣдастъ чл҃коу бл҃гъна ⁘ 125. Егда бо б҃ъ разоумъ дастъ чл҃комъ, тогда оувѣдѣние чисто иматъ ѡ воли б҃жии ⁘

(περίσφιγξον). — ıако sine и pog. buc. [b] помыслъ sof. -шль buc. — б҃жии pog. sof. buc. — нелицезьрьнь pog. -зорьнь buc. нелицемѣренъ sof. (ἀπροσωπόληπτος).

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 121. сътворихъ sin. sof., bon. сътвори et buc. сьтвори. — in bon. не post мене superfluum, обидѧштимъ sin. -имъ sof. buc. 122. [a] пожди sof. buc. 123. [a] ıсконьчасте sin. скон'часта buc. 124. [b] ı оправ. sin. sof. buc.

Annot. ad comm. 121. съ гласъ sof. сь гл. buc. се гл. pog. — праведное pog. -но sof. buc. — ѡбидаще pog. sof. buc. 123. [a] б҃жии pog. [b] чаꙗниимь таꙗ pog. чаıанием таıе buc. 124. [a] створиши pog. sof. buc., unde et in bon. створиши (non створити) legendum. [b] х҃ь buc. pog. — бл҃гтиаа buc. 125. дастъ раз. pog. sof. buc. — чл҃коу pog. sof. buc. (σύνεσιν τῷ ἀνθρώπῳ).

126. Врѣма створити гви, разорила законь твои.

127. Сего ради възлюбихъ заповѣди твоа· паче злата и тупаньзиѥ.

128. Сего ради къ всѣмъ заповѣдемъ твоимъ направлѣахъ са. Вса пжти неправеднъиѧ възненавидѣхъ.

129. Дивна свѣниѧ твоа, сего ради испыта ѩ дша моѩ.

130. Сказаниѥ словесь твоихь просвѣщаеть и разоумъ даеть младенцемъ.

126. Врѣма створити гви, разорижж законъ твои ∵

127. Сего ради възлюбихъ законъ твои паче злата и тумпанзна ∵

128. [a] Сего ради къ всѣмъ заповѣдемъ твоимъ направлѣхъ са ∵ [b] Въсѣкъ пжтъ неправденъ възненавидѣх ∵ |

129. Дивна свѣдѣниѧ твоѩ· сего ради испъїта ѩ дша моѩ ∵

130. Съказание словесъ твоихъ просвѣщаетъ и разоумъ даетъ маденъцемъ ∵

---

126. Егда бо врѣма присп҄ѣ пришествиѧ гнѣ и позна миръ га, тъгда жидове законъ погоубишж ∵ 127. Тумпанзии камъїкъ есть честенъ· [и] притъїкаетъ же, ѩко паче всего богатъства честънѣишж сжтъ вѣрнѡмоу заповѣди бжиж ∵ 128. [a] Въса бо потрѣба естъ творити, да не съгрѣшъ кто въ единж и погоубитъ въса ∵ [b] Бъ глетъ чкоу, како вънимати подобаетъ и прѣходити пжтъ неправденъ ∵ 129. Съвѣдѣниѧ бжиѩ сжтъ прорци и вс҄ѣ словеса книжънаѩ, ихже потрѣба естъ пъїтати присно ∵ 130. Проповѣдъ наричетъ евггелъскжж· вѣразоумии бо люди жидовъскъїж, ѩко младенъствоужщжж оумомъ ∵

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 126. гю sin. — разоришиѩ sin. 127. заповѣди твоѩ sin. buc. — топаньзиѣ sin. тупазїа sof. тум'панзниа buc. (τοπάζιον). 128. [a] ко sin. [b] весь пжть sin. — неправеденъ sof. неправды buc. 129. испытаетъ ѩ sof. id. sine ѩ buc. 130. и вразоумлѣетъ младен'ца sof. buc.

Annot. ad comm. 126. приньствиѩ pog. buc., погоубиша pog. 127. тупан'зии pog. -пазиї sof. тум'пан'зии buc. — камы buc. -менъ sof. — чтьный pog. buc. чъстенъ sof. — притьч'ствоуют' же buc., ѩко om. sof. — чтнѣиша pog. buc. честнѣишж sof. — вѣрноумоу pog. — бжиж pog. -ѥ buc. 128. [a] въса sof. (πᾶσας). — съгрѣшь pog. buc. -ъ sof. (πταίσας, male bon. съгрѣша). — и (praeced. пог.) abest in pog. sof. buc. [b] хъ pog. бъ sof. гь buc. — тако buc. — неправеденъ sof. -ьнь buc. 129. во бжиѩ pog. buc. — подоба естъ sof. (χρή). — пitати buc. — вынж pog. sof. buc. 130. recte наричетъ sof. buc. (λέγει), male наричжть pog. — еу-скжж sof. — ѩзычныѩ pog. buc. ж-скыж sof. — младьн-жща pog. младѣн'-юще buc. -жща sof.

Digitized by Google

131. Оуста моꙗ ѿвръсь и въвлѣхь дхъ. Ꙗко заповѣдни твоихъ желѣхъ. Сла.

132. Призри на ма и помилоуи ма по сѫдоу любащиихъ има твое.

133. Стопы моꙗ направи по словеси твоемоу.| И да не Ѹдоблѣет' ми всѣко безаконение.

134. Избави ма ѿ клеветы чл҃вча. И съхрана заповѣди твоꙗ.

135. Лице твое просвѣти на раба твоего. И наѹчи ма ѡправданиемъ твоимь.

131. [a]Ѹста моꙗ ѿвръзъ | и възвлкохъ дхъ ∵ [b]Ꙗко заповѣдей тв|ихъ желѣахъ ∵

132. Призри на ма и помилоу(и) ма · по сѫдоу любащиихъ има твое ∵

133. [a]Стопꙑ моѫ направи по словеси твоемоу ∵ [b]И да не оудоблѣетъ ми всѣко безаконие ∵

134. [a]Избави ма ѿ клеветꙑ чловѣчѫ ∵ [b]И схрана заповѣди твоѫ ∵

135. [a]Лице твое просвѣти на раба твоего ∵ [b]И наоучи ма ѡправданием твоимъ ∵

---

131. [a]Пррк глеть · егда бо ѿвръзааше дхъ стꙑ глааше ∵ [b]Желание имꙑ непрѣстанно глааше ∵ 132. Ꙗко пррком же, ꙗко апломъ же, ꙗко мѫчеником, тако и мнѣ подаждь, рече человѣкъ ∵ 133. [a]Ꙗкоже тꙑ хощеши и словесꙑ твоими повелѣлъ еси, тако оучини пѫтъ мои ∵ [b]Аще бо исправла пѫтъ мои, безаконие къ томоу не оудоблѣетъ ми ∵ 134. [a]Еллинъ и еретикъ и зловѣрныхъ, иже ѡклеветаѫще пришествиꙗ хва не прѣстаѫтъ ∵ [b]Егда ѡтъ клеветникъ ѡчистѣетъ чкъ, тогда хранитъ добрѣ закона бжиꙗ ∵ 135. [a]Приди, ре, присѣти адама ∵| [b]Нарѣкова вѣрнꙑихъ таинꙑ благодѣтънꙑѫ ∵

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 131. [a] ѿврѣсъ і възвлѣхъ sin. ѿвръзохъ и възвлѣкохъ sof. buc. [b] заповѣди твоѥ buc. заповѣдий твоихъ sof. — желѣхъ sin. вьжелахь buc. желаахъ sof. 132. прізьри sin. 133. [b] оудолѣѥт' buc. — все sin. 134. [a] чл҃чꙗ sin. чл҃вчьскы sof. -ыѥ buc. — съхраню buc.

Annot. ad comm. 131. [a] бо om. pog. — ѿвръзааше са pog. buc. (sine са sof.): ἐν γὰρ τῷ ἀνοίγειν, sed slav. interpr. τὸ στόμα omisit, стыи и pog. [b] глание sof., om. buc. 132. пророкь pog., апломь sine же pog. sof. buc., in fine пррк sof. pro члкъ. 133. [a] ꙗкоже бо pog. buc. (sine ты). — словеси buc. [b] бо om. pog. и аще sine бо buc. — оудолѣѥт' ми buc., мнѣ sof. 134. [a] male едини pog. pro еллінъ и sof. еллинь и ѥретигь buc., ѡкл-ꙗще pog. [b] добрѣ om. buc. — заповѣди бжиѥ buc. (gr. τὸν νόμον τοῦ θεοῦ). 135. [a] прииди buc. — посѣти sof. и прис. buc. [b] блгтныꙗ pog.

Digitized by Google

136. Исходища воднаа извѣсте очи мои. Понеже не съхранихь закона твоего.

137. Праведьнь еси гн и правни сѫди твои.

138. Заповѣдѣ правѫ, свѣниѩ твоѩ истинѫ зѣло.

139. Истаила мѧ есть жалость твоѩ, ꙗко забыша словеса твоѩ врази мои.

140. Ражьжено слово твое зѣло · и рабь же твои възлюби ѥ.

141. Юноша азь есмъ оуничїжень, оправданиї твоихъ не забыхъ.

136. [a] Исходища водънаа извѣсте очи мои ∵ [b] Понеже не | схрани зкна твоего ∵

137. Правъденъ еси гн и прави пѫти твои ∵

138. Заповѣда правъдѫ, свѣдѣниѩ твоѩ истинъна зѣло ∵

139. Истаила мѧ естъ жалостъ твоѩ, ꙗко забъїшѫ словеса твоѩ врази мои ∵

140. Раждежено слово | твое зѣло и рабъ тви възлюби е ∵

141. Юноша азъ есмъ оуничъженъ, оправданеи твоихъ не забъїхъ ∵

---

136. [a] Рѣкы слъзъ източи адамъ за прѣстѫпление ∵ [b] Прѣстѫпихъ бо, рече, заповѣдь бжиѭ ∵ 137. Въсе бо елико створи чкоу, въ истинѫ сѫдъ створи ꙗко бъ ∵ 138. Елико закономъ и пррки гла чловѣка ради, все истова и лъжѫ нѣстъ въ нихъ ∵ 139. Врагъї бо подобаетъ непъщевати забъїваѭщѫѭ ∵ 140. На божиѭ бо живѫщиихъ ꙗко огнъ слово божие разгараетъ сѧ ∵ 141. И бо мнози младенъствоущие старечъскъї оумъ имѣахѫ ∵

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 136. [a] извѣдостѣ sof. -ста buc. 137. праведенъ sof. -ведьнь buc. — male пѫти, recte сѫди твоi sin. sof. buc. (αἱ κρίσεις σου). 138. заповѣдѣ sin., и свѣниѩ buc., i істіна sin. и истиноу buc. (καὶ ἀλήθειαν), св. истин'на sof. 139. истаала sof. -ꙗла buc. — забышѧ sin. забише buc. — врази мои слов. тв. sof. 140. и ante рабь om. buc. 141. i оуничьженъ sin. оуничиженъ sof. buc. — оправ'даниї sof. buc. (ita et 145 [b]). — забихь buc.

Annot. ad comm. 136. [a] вѣкъ bon., reliqui рѣкы бо слъзъ. [b] заповѣди бжиѥ buc. 137. въсѣ sof. всѣ pog. вса buc. — правъ (pro въ ист.) sof. (ἐν ἀληθινῇ κρίσει). 138. и ѥлико buc. — истин'на pog. buc. sof. — лъжа pog. buc. -ъ sof. — въ немъ sof. (ἐν αὐτοῖς). 139. забываѭщаꙗ pog. -ѭщѫѩ sof. — sof. add. словеса гнѣ, quae in pog. buc. absunt (graece: τοὺς ἐπιλανθανομένους τοῦ θεοῦ). 140. божтвьно оубо buc. — живѫщиимъ pog. sof. buc. (τοῖς-ζῶσιν). — огнъ бо sof., разгарѣть сѧ pog. 141. младеньчьствоуѭще pog. -н'ствоущие sof. -дѣиствоующе buc. — старечьскыи pog. -ьч'скыи buc. -ъскъ sof. — имаахѫ sof. имѣхоу buc. — in fine add. на заповѣди бжиѩ pog. buc. -ѫ sof. (εἰς τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ).

Digitized by Google

142. Правда твоꙗ правда въ вѣкы и законь твои истина.

143. Скрьби и бѣды ѡбрѣтѫ ма· заповѣди твоꙗ поѹчениꙗ мое есть.

144. Правда свѣниꙗ твоꙗ въ вѣкы. Въразоумиi ма и живъ бѫдѫ.

145. Възвахъ въ[в]сѣ срцем' моим' и ѹслыша ма гн. Оправ'даниi твоихъ възищѫ.

146. Възвахъ к тебѣ, спси ма и съхрана свѣдѣниꙗ твоꙗ.

147. Варихъ въ безьгодии, възвахъ, на словеса твоꙗ оуп'вахъ.

148. Варисте очи мои къ ютроу поѹчити са словесемъ твоимъ.

142. Правда твоꙗ правда въ вѣкъ· и законъ твои истина∴

143. Съкърби и бѣдꙑ ѡбрѣтѫ ма· заповѣди твоѫ пооучение мое сѫтъ∴

144. [a] Правда свѣдѣниꙗ твоꙗ въ вѣкъ∴ [b] Въразоумии ма и живъ бѫдѫ∴

145. [a] Възвахъ всѣмъ срцемъ моимъ, оуслꙑши ма гн∴ [b] Ѡправданеи твоихъ възꙑщѫ∴

146. Възвахъ къ тебѣ, спи ма· и схрана свѣдѣниꙗ та∴

147. Варихъ въ (бе)зъгодне, възвахъ· на словеса твоꙗ оупвахъ∴ |

148. Варистѣ ѡчи мои къ оутроу пооучити са словесемъ твоимъ∴

142. Ѻбое бо вѣчьно естъ ꙗко божие дѣло∴ 143. Въ мнозѣ бо скрьби чкъ бѣ, аще не би заповѣдъ бжиꙗ избавила его∴ 144. [a] Законъ и благодѣтъ въ вѣкъ бо прѣбꙑваетъ∴ [b] Си рѣчь тѣма ма въразоумии∴ 145. [a] Въпиѭщии бо ѿ срца къ бгоу не прѣзрими бѫдѫтъ николиже∴ [b] Нощъ и днъ не прѣстаѭтъ вѣрнии възꙑскаѭще бга∴ 146. Въпиꙗ бо крѣпъка потрѣба | въ молитвѣ къ бгоу, да възможетъ кто схранити закона∴ 147. Не нарече бо са врѣма молитвѣ, нъ всегда подобаетъ молити са∴ 148. Прркъ клепаетъ въскрсение на оутрьнихъ· оустиитъ вѣрнꙑихъ при-

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 143. wбрѣтоше buc. -шѫ sof. 145. [a] возъвахъ sin. (ita et 147). — і оусл. sin. и оуслыша buc. — възъищѫ sof. 147. възъгодне bon. вьзгодии buc., recte вь безгодьи sin. въ без'годии sof. (ἐν ἀωρίᾳ), оуповахъ sof. 148. варисте sin. -ста buc. — ютрю sin. — пооучати са sof.

Annot. ad comm. 143. бѣ чл҃вкь buc. 144. [a] всѣко pog. всако buc. въ вѣкъ sof. (εἰς τὸν αἰῶνα). — прѣбываѥте pog. -та sof. -ють buc. [b] застоупи и вьразоумии buc. (gr. solum συνέτισον). 145. [a] въпиꙗщеи бо pog. buc. -ѭще оубо sof. (οἱ γὰρ βοῶντες). [b] вѣрнии не прѣст. pog. buc. — вьзискаꙗще pog. sof. — въсегда бга sof. 146. вьплꙗ buc. вьплъ pog. теплѣ sof. (κραυγῆς). — крѣп'каго sof. 147. нѫ sof., om. pog. 148. клеплеть pog. buc. клепетъ sof. (σημαίνει). — на оутрьниахь buc. — вѣрныꙗ pog. buc. -ѫ sof.

Digitized by Google

149. Гласъ мои Услышн гн по млтн твоєн · по сѫдѣ твоєн жнвн ма.

150. Прнблнжнша са гонащен ма беѕаконнї. | Отъ ѕакона же твоєго Удалнша са.

151. Блнѕь єсн ты гн н всн пѫтнѥ твон нстнна.

152. Нспрьва поѕнах ѿ свѣдѣннн твонхъ ꙗко въ вѣкы ѡсноваль ꙗ єсн.

153. Внжь смѣреннѥ моє н нѕмн ма. Ꙗко ѕакона твоєго не ѕабыхъ.

154. Сѫдн сѫдь мон н ѕбавн ма · словесе твоєго радн жнвн ма.

149. Гласъ мон оуслы(шн) | гн, по мнлостн тен н по сѫдьбѣ твоен жнвн ма ∴

150. [a]Прнблнжншѧ са гонащен ма беѕаконьннн ∴ [b]Отъ ѕакона же твоего оудалншѧ са ∴

151. Блнѕъ есн тъі гн н вьсн пѫтн твон нстнна ∴

152. Нспрьва поѕнахъ ѡтъ свѣдѣннн твонхъ · ꙗко в вѣкъ ѡсновалъ ꙗ есн ∴

153. [a]Вждн смѣренне мое, нѕмн ма ∴ [b]Ꙗко ѕакона твоего не ѕабъіхъ ∴

154. С[с]ѫдн сѫдъ твон н нѕмн ма · словесе твоего радн жнвн ма ∴

сно бѫдѣтн въ молнтвахъ ∴ 149. Гласъ адамлъ есть ∴ 150. [a]Бѣсн на вѣрнъіѧ нападаѭтъ бе-ѕакона ꙗкоже н на адама ∴ [b]Далече бо бъішѧ своѧ чѧстн н ба бѣсове ∴ 151. Прнсно бо не ѿстѫпн вѣрнъіхъ нн ѿстѫпнтъ ∴ 152. Нспрьва бо поѕнахъ словеса твоꙗ, еже сѫтъ таннъі, ꙗко въ вѣкъ прѣбъіваѭтъ н ты н творащнн ѧ ∴ 153. [a]Жъдааше бо члкъ ѿ ба спеннꙗ вьсегда ∴ [b]Не ѕабъіваѭтъ бо вѣрнн нnколнже, нъ ѕакономъ ба чтѫтъ ∴ 154. Аще бо тъі сѫдншн сѫдъ мон, нѕбавла са нѕ ннхъ ∴

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 149. по сѫдъбѣ sine н sin. buc. 150. [a] прібл-шꙗ sin. — гонащн sin. -нещен buc. — беѕаконні| sof. -кон'нн buc. -нннı sin. [b] не оудал. buc. 151. пѫтне sin. sof. -тнѥ buc. 152. поѕна bon. in margine add., съвѣдѣнеı sin. — вѣкы buc. 153. [a] вньдь sin. buc. -ъ sof. — ı нѕъмн sin. sof. buc. 154. мон sin. sof. buc. (τὴν κρίσιν μου). — ı ıѕбавн sin. sof. buc. — словесн sin.

Annot. ad comm. 150. [a] бѣсы ты бо buc. бѣсн тн бо на вѣрныꙗ pog. тн бо om. sof. — ꙗкоже н sof. sine н pog. buc. [b] in buc. omiss., быша pog. — своѥꙗ pog. -ѥѫ sof. 151. ѿстѫпн pog. ѿст. sof. buc. 152. бо om. pog. — нже sof. — вѣкы pog. buc. — н ты н pog. sof. н тн buc. — творащен ꙗ pog. тв. ѧ sof. -ещен ѥ buc. 153. [a] ждаше buc. [b] не ѕабываѫ pog. (sine бо) -ют' бо buc., нѫ sof. 154. in bon. сѫдшн suprascriptum ut videtur prima manu, сѫдншн pog. sof. соудншн buc. — н нѕ'в. buc. — ѿ ннхь pog.

Digitized by Google

155. Далече ѿ грѣшникь спенїе ꙗко ѡправданиї твоихъ не възискаша.

156. Милти твоꙗ многы гн҇· по сѫдбѣ твоеи живи ма.

157. Множи изгонащеи ма и стѫжаꙗщеи ми. (ѿ свѣнїи твои не ꙋклони са)

158. Видѣхь не разоумѣваꙗщаꙗ и стахъ· ꙗко словесь твоихъ не сънраниша.

159. Виждъ ꙗко заповѣди твоꙗ възлюбихъ· гн҇ милтиѭ твоеꙗ живи ма.

160. Начало словесь твоихь исти-

155. Далече ѡтъ грѣшнкъ спение· ꙗко ѡправданеи твоихъ невъзыскашѫ ∵

156. Милости твоѫ мнгы гн҇· по сѫдьбѣ твоеи живи ма ∵

157. [a]Множи изгонащии ма и стѫжажщии ми ∵ [b]Отъ свѣдѣнеи твоихъ не оуклонихъ са ∵

158. Видѣхъ неразоумѣважщѫѫ и истаахъ ꙗк слвсъ тихъ не схранишѫ ∵

159. Виждь ꙗко заповѣди твоѫ възлюбихъ гн҇· милостиѫ твоеѫ живи ма ∵

160. [a]Начѫло словесъ твоихъ исти-

---

155. Июдеомъ бо спениꙗ нѣстъ, ꙗко не вънаса закона, нъ глаголавъшааго въ немъ ѿвръгѫ са ∵ 156. Многы бо милости бжиѫ и сѫдьба на чловѣцѣ бысть и ѡживе ∵ 157. [a]Бѣсове· ти бо присно гонатъ члка и ѡскрьблѣѭтъ. глетъ же и ха ∵ [b]Аще бо и ѡни стѫжаѭтъ, нъ вѣрнии не оукланѣѭтъ са ѿ закона ∵ | 158. Егда бо вѣрнїи видитъ нечьстивыѧ досаждаѭщѫ бу, таетъ жалостиѫ ∵ 159. Се гласъ прркъ естъ възыщѫщѫ мъзд|ы ѡтъ бога ∵ 160. [a]Начеиїи бо божиѫ истинѫ спетъ са и не погыбаетъ ∵ [b]Въ вѣкъ бо вѣкъ прѣбываѭтъ сѫдьбы бжиѫ ∵

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 155. ѡправданиї sof. buc. — възискашꙗ sin. 156. щедроты buc. (pro милости). 157. [a] възгонꙗштеи sin. изгонащеи sof. buc. — сътѫжаѭштеи sin. buc. стаж-щеи sof. [b] ото sin. — съвѣдѣнии sof. buc. — In pog. uncis incl. alia manu in marg. add. 158. раз-щꙗ sin. -жа sof. -ее buc. 160. [a] начꙗло sin. sof. buc. [b] въ вѣкы sof.

Annot. ad comm. 155. вънашѫ sof. вьнеше buc. — нѫ sof. — ѿвръгошѫ са sof. -връгоу се buc. 156. бжиꙗ pog. — сѫдьбы pog. buc. -ба sof. — быша pog. buc. бысть sof. — поживе sof. (sine и). 157. [a] ты бо buc. [b] in pog. comment. omiss., бо ѡни sof. buc. — сътажаѭтъ sof. стоуж. buc. — нѫ sof. — вѣрныи buc. 158. вѣренъ sof. -ныи pog. buc. — нечьстивыꙗ pog. buc. — досаждаꙗща pog. -жща sof. 159. сь pog. buc. съ sof. — ищѫща sof. възищ. pog. buc. — ѿ него pog. ѿ ба sof. buc. 160. [a] начьны pog. -ченыи sof. начьнь оубо buc. (ὁ γὰρ ἀρξάμενος). —

Digitized by Google

на. Въ вѣкы в҆са сѫд҆бы правды твое҆ꙗ҆.

161. Кнаꙁи погнаша ма спыти ѿ словесъ твои҆хъ ѹ҆страши са срⷣце мое҆.

162. Въꙁдраⷣдоѹ҆ѭ са а҆ꙁъ ѡ҆ словесехъ твои҆хь ꙗ҆ко ѡ҆брѣтаꙗ҆ користь мноⷢѫ. |

163. Неправдѫ въꙁненавидѣхъ и҆ мрьꙁѣ ми. Ꙁаконъ же твои҆ въꙁлю҆бихъ.

164. Седмъ краты дн҃емь хвалих та. | Ѡ҆ сѫдбахъ правды твое҆ꙗ҆.

на ⁘ [b] И въ вѣкъ вс҃а сѫдъбꙑ правдꙑ твоеѫ ⁘

161. Кназн погн҃ашѫ ма спꙑти и ѿ словесъ тв҃оихъ оѹстраши са срⷣце мое ⁘

162. Въꙁрадоѹѫ са аꙁъ ѡ҆ словесехъ твоихъ · ꙗко ѡ҆брѣтаѫ користъ многѫ ⁘

163. [a] Неправдѫ въꙁненавидѣхъ и мръꙁѣ мн҇ ⁘ [b] Ꙁаконъ же твои въꙁлю҃бихъ ⁘

164. [a] Седм҃ъ кратъ дн҃емъ хвалі҃х та ⁘ | [b] О сѫдъбахъ правдꙑ твоеѫ ⁘

161. Мѫченикꙑ мѣнитъ и вса елико х҃а ради оумрѣшѫ · боꙗ҆ахѫ бо са б҃а неже ѡ҆нѣхъ ⁘ 162. Ст҃ии бо вс҃и радоваахѫ са, веселаще са ѡ҆ словесехъ б҃жиихъ ꙗко ѡ҆брѣтъше богатъство много ⁘ 163. [a] Праведн҃ии вс҃и ненавидѣахѫ неправдꙑ, въ истинѫ живѫще ⁘ [b] Поѹчение бо книжъное лю҃блѣахѫ паче бога|тъства ⁘ 164. [a] Седмъ бо естъ дѣиствъ дх҃ъныхъ, · ꙁ҃ · ѡ҆чесъ ꙁахарна гл҃етъ, · ꙁ҃ · дн҃еи оѹчини недѣли · по дѣиствию ихъ седмици дх҃ъ повелѣваетъ славити б҃а ⁘ [b] По дѣиств҃ию ст҃ыхъ кн҃игъ · сѫдъбꙑ (бо) б҃жиѫ ст҃ыѫ книгꙑ сѫтъ ⁘

и҆стины sof., а҃ не sof. pog. buc. — погыбнеть buc. pog. -ъ sof. (οὐκ ἀπόλλυται). [b] вѣка бо buc. бо вѣка pog. — б҃жиꙗ҆ pog.

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 161. кънꙗꙁи sin. sof. кнеꙁы buc. — погънашꙗ sin. — и҆спыти sof. тоѹние buc. — не оѹстр. buc. 162. вьꙁдр. sin. въꙁра҃ѹа҃ sof. — обрѣтаꙗи sin. -таж҃и sof. ѡбрѣтаю buc. (ὡς ὁ εὑρίσκων). 164. [a] кратꙑ sin. sof. -ти buc.

Annot. ad comm. 161. оѹмрѣша pog. — боꙗхѫ pog. buc. бо҃ахѫ sof. — нежели sof. — ѡнѣхъ sof. -ь pog. buc., male bon. ѡ҆нихъ. 162. ст҃ыи buc. — радовахѫ pog. — са post весел. om. sof. — ѡ҆брѣтшеи pog. sof. buc. 163. [a] и҆ ненав. pog. ненавидѣхоѹ buc. -ѣхѫ sof. — въ правдѣ sof. (ἐν ἀληθείᾳ). [b] бо om. pog. — любѣахѫ sof. 164. [a] дѣиств҃и pog. -вии sof. buc. — дх҃овныихъ sof. -ь pog. buc. — sof. male сед'миѫ часъ, recte pog. buc. седмь о҃чесь. — дн҃ь buc. дьнь pog. дн҃иї sof. — male sof. оѹченноѹ, recte pog. buc. оѹчиии (ἔταξε). — седмь краты pog. buc. (male sof. сед'миѫ дн҃и: ἑπτάκις), пов. дх҃ъ сл. б. sof. [b] по дѣиствноѹ ст҃ыихъ sof. — бо om. bon., reliqui habent: κρίματα γὰρ θεοῦ. — б҃жиꙗ ст҃ыꙗ pog. -ѫ sof.

165. Мирѫ многъ любаштиимъ законь твой. И нѣсть имъ съблазна.

166. Чаахъ спсениꙗ твоего гн· и заповѣди твоꙗ възлюбихъ.

167. Съхрани дша моꙗ свѣниꙗ твоꙗ и възлюби ꙗ ѕѣло.

168. Съхранихъ заповѣди твоꙗ и свѣниꙗ твоꙗ. Ꙗко вси пѫтиѥ мои прѣ тобоѭ гн.

169. Да приближит сѧ молитва моꙗ прѣ тѧ гн. По словеси твоѥмоу вразоуми мѧ.

170. Да внидетъ пр|шениѥ моѥ

165. [a] Миръ многъ любаштиимъ законъ твои ∵ [b] И нѣстъ имъ съблазна ∵

166. Чаахъ спсениꙗ твоего гн· и заповѣди твоѭ възлюбихъ ∵

167. Съхрани дша моꙗ свѣдѣниꙗ твоꙗ и възлюби ꙗ ѕѣло ∵

168. [a] Съхранихъ заповѣди твоѭ и свѣдѣниꙗ твоꙗ ∵ [b] Ꙗко вси пѫти м|и прѣдъ тобоѭ гн ∵

169. [a] Да приближитъ сѧ млитва моꙗ прѣдъ тѧ гн ∵ [b] По словеси твоѥмоу вразоуми мѧ ∵

170. [a] Да внидетъ пршение мое

---

165. [a] Апломъ и мкомъ и вьсѣмь стъїмъ, иже бе-сѫмнѣниꙗ прѣбъїваѭтъ въ словеси бжии ∵ [b] Таковъїхъ бо срце сканадѣла не прѣтръпитъ· бе-съмнѣниꙗ бо прилежѫтъ бзѣ ∵ 166. Чаанием бѫдѫщиихъ благъ заповѣди божиѫ хранитъ чловѣкъ ∵ 167. Многоѭ бо любовиѭ и желанием схранѣѭтъ вѣрнии заповѣди божиѫ ∵ 168. [a] Пророкъ глаголетъ ∵ [b] Въсѣ бо свѣси пѫти моѭ, рече чкъ, и ничтоже оутаи сѧ твоѭ благостъїнѫ ꙗже дѣемъ ∵ 169. [a] Си рѣчъ вако не възвратиши моления моего, нъ приими е ∵ [b] Тако ꙗкоже слово волитъ и хоштетъ ∵ 170. [a] Си рѣчъ приѧта бѫди

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 165. [a] много buc. 167. възлю omissa syll. би buc. 168. [b] пѫтие sin. sof. -тиѥ buc.

Annot. ad comm. 165. [a] бе-съм'нѣниꙗ sof. — гии pog. sof. buc. [b] таковыихь pog. -х' sof. — съблазна pog. buc. скан'дала sof., бесѫмн. pog., прилежать боу pog. -ѫтъ бзѣ sof. боу buc. 166. чаѫщимъ sof., recte чааниѥм' pog. чаꙗниѥм' buc. — бо add. pog. buc. — бѫдѫщиихъ sof. сѫщиихь pog. buc. (τῶν μελλόντων). — блгъь buc. — з. бжиꙗ pog. buc. заповѣдъ бнѫ sof. 167. бо om. pog. sof. buc. — люб'виꙗ pog. -овиѫ sof. -вию buc. — храниѫ pog. buc. съх-ѫтъ sof. — заповѣдъ бнѫ sof. -ь бжию buc. -ди бжиꙗ pog. 168. [b] вѣси sof. свѣси buc. — моꙗ pog. — не ѹтаи сѧ pog. sof. sine не buc. — твоѥꙗ pog. -ѥѫ sof., творимъ sof. 169. [a] мление моꙗ sof. — иѫ sof. — ѥ pog. buc. ꙗ sof. [b] како pog. sof. тако ꙗко buc. (οὕτως). 170. [a] приꙗта pog. — твоꙗ buc. (ἡ παράκλησίς μου). [b] ѣко, истин'но pog. sof. buc. — моихъ зьль pog. м. злъ sof. м. золь buc.

Digitized by Google

прѣдь та гн҃. По словеси твоемоу избави ма.

171. Отригнете оустнѣ мои пѣние. Єга наоучиши ма ѡправданиемь твоим. |

172. Провѣщаеть іазыкь мои словеса твоіа. Іако в'са заповѣди твоіа прав'да.

173. Бѫди рѫка твоіа да спсет м'а. Іако заповѣди твоіа изволи.|

174. Възлюбихъ спсение твое гн҃ и законь твои поучение мое есть.

175. Жива бѫдетъ дш҃а моіа и въсхвалит' та. И сѫдбы твоіа помогѫть мнѣ.

прѣдъ та господи ∴ [b]По словеси твоемоу | избави ма ∴

171. [a]Отъригнетъ оустънѣ мои пѣние ∴ [b]Єгда наоучиши ма ѡправданиемъ твоимъ ∴

172. [a]Провѣщаетъ ѩзкъ мои словеса твоіа ∴ [b]Іако вса заповѣди твоѩ правда ∴

173. [a]Бѫди рѫка твоіа да спетъ ма ∴ [b]Іако заповѣди твоѩ изволихъ ∴

174. Възлюбихъ спние твое гн҃ и законъ твои поучение мое естъ ∴

175. [a]Жива бѫдетъ дш҃а моіа и въсхвалитъ та ∴ [b]И сѫдъбъі твоѩ помогѫтъ мнѣ ∴

молитва моіа прѣдъ богомъ ∴ [b]Іако слово истово, тако ма избави ѿ всѣхъ злъ моихъ ∴

171. [a]Пророчъстви рече оустънѣ ∴ [b]Єгда сказа мнѣ таинъі на послѣдокъ хотѧщѫѩ бъіти ∴ 172. [a]Тъі бо и двизааше на се дѣло словесъ твоихъ ∴ [b]Въса бо сѫтъ испълнь правъдъі ∴ 173. [a]На то бо оучиши са, да спстъ, іакоже десница творитъ бжиіа ∴ [b]Тъі бо тъкмо изволѣѫтъ вѣрнии ∴ 174. Люба бо присно спние твое гн҃, и законоу твоемоу поучаѫ са, доидохъ вѣчнъіхъ твоихъ благъ, ре чл҃къ ∴ 175. [a]Оживетъ вѣчнѫѭ жизнѫѭ · тъгда бо можетъ хвалити бг҃а вѣчно ∴ [b]Єлико сѫдъ створилъ еси вѣрнъімъ · тѣми бо спаѫтъ са ∴

CXVIII. *Annot. ad psalm.* 171. [a]ѡтъригнете sin. -тѣ buc. ѿрыгнетѣ sof., in bon. e huius vocabuli in rasura. 173. [a]спсти (pro да спетъ) buc.

Annot. ad comm. 171. [a]прр҃чтѣ pog. -чсѣ buc. -стѣи sof. [b]послѣдькь buc. — хотащаіа pog. buc. -ѫѧ sof. 172. [a]двизааше sine и pog. buc. 173. [a]спсаетъ sof., іако sine же pog. sof. buc. [b]ты pog. sof. buc. (male ти bon.). — bon. ктомоу, buc. тако, recte тькмо pog. тъкмо sof. (καὶ μόνον). — изволеваіѫть pog. -вають buc. 174. любаще pog. buc. — поучѣіѧ са pog. -аѫ са sof. -чаю се buc. — тв. вѣч. блгь buc. 175. [a]живеи buc. (ζήσεται). — бо om. buc. [b]рече сѫдиль еси pog. buc. sof. — спсаѫ са pog. sof. спсают' се buc. (graece: σωζόμεθα).

Digitized by Google

176. Ꙁаблаждихъ ꙗко овьча погыбшее. Възищи раба твоего ꙗко заповѣдии твоихъ не забыхь.

176. [a]Ꙁаблаждихъ ꙗко овьчѧ пгъıбъшее ⁘ [b]Възıщı раба твего ꙗк зпвѣден тихъ не забъıхъ ⁘

CXIX.

Pog. | Bon.

⁘ Сла ⁘ ка ⁘ пѣ ⁘ степенна ⁘

ꙗко лѣствицѫ етерѫ единѫ высокѫ степень животныи и дроуга по дроузѣ имѫ | такоже дхь стыи пррокомь ѱальскыѧ книгы сложи тѣм же ре пѣ степенnии сирѣчь пѣниѥ высокы ⁘ рфı

1. Къ гоу, егда скрьбѣ, възвахъ и ѹслыша мѧ.

2. Ги избави дшѫ моѭ ѿ ѹстьнь неправеденъ и ѿ ꙗзыка льстива.

⁘ Сла · сѣ · пѣснь степенънаа ⁘

Ꙗко лѣствицѫ етерѫ[и] въıсокѫ степенъ животъиъı дроуга по дроузѣ имѫщѫ такоже дхъ стъı пррокомъ псаломъскъıѫ книгъı сложи. тѣм же пѣ степенъı рече сирѣчь пѣние въıсокъıхъ ⁘ рфı

1. Къ гоу, егда въскръбѣхъ, възвахъ и оуслъıша мѧ ⁘

2. Ги избави дшѫ моѭ ѡтъ оустъ неправдивъ и ѿ ѩзка льстива ⁘

176. [a]Адама мѣнитъ ⁘ [b]Аще бо и прѣльщенъ бѣ чкъ, нъ срцемъ ба помъıшлѣаше присно ⁘

CXIX. 1. Прѣвъзданиъıи въ мнозѣ скрьби бъıвъ, възопивъ же къ боу и оуслъıшанъ хвалѣаше ба ⁘ 2. Отъ бѣсовъ, ѡтъ клеветивъ человѣкъ, ѡтъ влъхвъ, ѡтъ хоулъникъ · разоумѣи же хрьста глаголаща си ⁘

Annot. ad psalm. 176. [a] овьчиꙗ sin. sof. [b] заповѣдии твоихъ sof. заповѣди твоѥ buc.

Annot. ad comm. 176. [a] post мѣнить add. пррк pog. buc. -ъ sof. [b] иѫ sof.

CXIX. *Annot. ad titulum.* Сла · ка · ні · ѱалѡ рфи buc. слава sof. (caet. omis.). — пѣснь степенна sof. buc. -нилa sin. (ᾠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν). — и ante высокѫ abest in sof. buc. neque graece legitur. — степень животныи buc. степени животны sof. (βαθμοὺς ζωῆς). — и ante дроуга buc. superfl., имаща sof. имоущие buc. (ἔχουσαν, sc. κλίμακα), такожде д. стыи sof. — сълажі sof.: συνέθηκεν. — рече пѣсни степенни buc. р. пѣснь степенни sof. (ᾠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν), высокыихъ sof.

Annot. ad psalm. 1. гю sin. — скрьбѣхъ sin. buc. въскръ- sof. — возъвахъ sin. 2. оустенъ sin. -ънъ sof. оусть buc. — неправеденъ sof. -дьнь buc. — ꙗз. sin. — лестива sof. (ita et 3 ib.).

Annot. ad comm. 1. мнозѣ бѣ скрьби buc. (ἐν πολλῇ θλίψει γενόμενος). — възъпивъ sof. възьпивь pog. възоупивь buc. 2. in bon. слевезивъ человѣкъ (sed e syllabae ве non satis apparet),

Digitized by Google

3. Ч҄то дасть са тебѣ ли что приложить са тебѣ къ ꙗзыкоу льстивоу.

4. Стрѣлы сил҄наго изощрены. Съ горащими ꙗгльми поустыныими.

5. Оувы мнѣ ꙗко пришьльствие мое оудали са. Вьселих са съ селы кидаркы.

6. Много пришьльствова дша моꙗ. Съ ненавидащиими мира бѣх мирен҄. |

3. Чъто дастъ са тебѣ или что приложитъ са тебѣ къ ѧзкоу лъстивоу; ∵

4. [a] Стрѣлꙑ силънааго изъωщренꙑ ∵ [b] Съ горащиими жгл҄ъми поустꙑниими ∵

5. [a] Оувъıи мнѣ ꙗко пришелъствие мое оудали са ∵ [b] Въселихъ са съ селꙑ кꙋдаръскꙑ ∵

6. [a] Много пришелъствова дша моꙗ ∵ [b] Съ ненавидащиими мира бѣхъ миренъ ∵

3. Кое бо причжстие светоу къ тьмѣ; ∵ 4. [a] Стрѣлꙑ диꙗвола ѧзици сѫтъ злꙑихъ
чкъ· изъωщренꙑ си рѣчь ωбощренꙑ на вѣрнꙑѧ ∵ [b] Ꙗкоже бо жгле въ малѣ по-
тѫхнѫтъ, жегѫтъ же аще ωбнажаѫтъ· тако ѧзици лъстивꙑихъ мльчѫтъ, ꙗко мнѣти,
разгараѫтъ же са люте ∵ 5. [a] Отърицаѫ са прркъ сѫжитиꙗ злꙑихъ чкъ и живъ
бꙑти негодоуетъ ∵ [b] По что, рече, живѫ съ сѫщиими въ тьмѣ; кидаръ бо тьма
сказаетъ са ∵ 6. [a] Си рѣчь довълетъ· не могѫ пришествовати ∵ [b] Хъ съ жидъми
ꙗко съ ратьникꙑ ꙗко миръ живѣаше· ти же ненавидѣахѫ его ∵

pog. et buc. ѿ клеветь чл҄чь, proprius ad gr. t. accedit sof. ѿ клеветивыихъ члкъ (ἀπὸ συκοφαντῶν ἀνθρώπων), male ѿ хол҄никь buc.

CXIX. *Annot. ad psalm.* 3. чьто sin. (bis), male Тъто bon. — ли sin. 4. [a] изоштрены sin. изъωщр. sof. [b] горжштими sin. -ащими sof. -єщими buc. — жгльми поустыниъими sin. sof. buc. 5. [a] оувꙑ sine и sin. et alii omnes. — пришельство sin. -шьльствие buc. [b] вь села темьнаѣ sin. съ селы кꙋдар҄скы sof. кидар҄скыми buc. 6. [a] пришьльствова buc. [b] male sof. съ ненавидащихъ sof. — мирьнь buc.

Annot. ad comm. 3. причастие pog. -е sof. — свѣть pog. buc. свѣтоу sof. 4. [a] ꙗз. pog. sof. — злыихь pog. -ъ sof., c. р. ωб. omis. pog., вѣрныꙗ pog. -ыѫ sof. [b] ꙗгли pog. жгле sof. вь малѣ оуглие buc. (ἄνθρακες ἐπ' ὀλίγον). — потахнѫтъ sof. потоухноуть buc. — ωбнажаѫть pog. тъ sof. -ють buc. (γυμνωθῶσιν), male bon. ωбнавлѣѭтъ. — и ꙗзыкь pog. buc. и ѧ-ци sof. (αἱ γλῶσσαι). — лъстивыихъ sof. pog. — мльчать pog. ъ sof. 5. [a] сѫжитиꙗ pog. соужитиꙗ buc. сѫж-ѧ sof. — злыихъ sof. pog. [b] кꙋдаръ sof. 6. [a] довлеть pog. buc. довлетъ sof. (ἀρκεῖ). — не могѫ бо pog. buc. (γάρ). — пришьльствовати pog. buc. -ел҄с. (sine бо) sof. [b] съ жидовы sof. — живѣше sof. — ненавидѣхѫ sof. buc.

Digitized by Google

7. Єга глаахъ имь, борѣахѫ сѧ съ мноѭ спыти. | 7. Єгда глаахъ нимъ, борѣахѫ сѧ съ множ спъітн ⁘

CXX.

Pog. | Bon.

⁘ Пѣ степена пѣснь высокыихъ ⁘ · рк · | ⁘ Пѣснъ сте(пе)нъна · пѣ въісокъіхъ ⁘ · рк ·

1. Възвѣсь очи мои въ горы, ѿнадоуже придеть помощь моꙗ. | 1. Възведохъ ѡчи мои въ горъі, ѿнждоуже придетъ помощъ моꙗ ⁘

2. Помощь моꙗ ѿ га створшаагo нбо и змa. | 2. Помощъ моꙗ ѡтъ га сътворъшаагo нбо и земѧ ⁘

3. Не дажъ вь смѧтение ногы твоеѩ. Ни да въздрѣмлет сѧ хранѧи тѧ. | 3. [a]Не даждъ въ смѧтение ногоу мею ⁘ | [b]Ни да въздрѣметъ хранѧи тѧ ⁘

7. Азъ оубо глахъ нимъ мирънаꙗ, рече хъ · ти же ни единои сѫщи вииѣ борѣхѫ сѧ завистиѭ горѧще ⁘

CXX. 1. Обльжихъ, рече[че] члкъ, ѡчи мои на заповѣди пророчъскъіѩ · ѡтжедоу бо проповѣдаемъ хъ грѧдѣаше помощи чловѣкоу ⁘ 2. Видиши ли, како къ хоу възираахе чаѭ помощи; тѣмь бо вьсѣ бъішѧ ⁘ 3. [a]Да не смѧтѫтъ сѧ, въ попльзе-

Annot. ad psalm. 7. борѣхѫ сѧ sof. бораахоу се buc. — со мьн. sin. — испыті sof. тоуние buc.

Annot. ad comm. 7. глаахъ pog., рече хс мирьнаꙗ pog. buc. -аꙗ sof. (εἰρηνικά). — соущи pog. buc. сѫще sof. — борѣхѫ сѧ sof. -ѣахѫ сѧ pog. бораахоу се buc. — male борѧще bon. sof. aut борѧще сѧ pog. buc., graeca lectio χαιόμενοι verbum горѧще offert.

CXX. *Annot. ad titulum.* пѣснь степеньнаа sin. sof. (sof. nihil amplius) пѣсни степенини buc. (in bon. syll. пе omissa).

Annot. ad psalm. 1. вьзвѣсь sin. възведохъ sof. -ь buc. — отъниждѣже sin. ѿноудоуже buc., пріде sof. — помошть sin. (ita et 2). 2. гі sin. — нба sin. (?) нбо sof. buc. — землѭ sin. -лѧ sof. 3. ногы твоеѩ sin. ногоу твоеѭ sof. и. твою buc. [b] вьздрѣмлетъ sin. sof. buc. (ita et 4).

Annot. ad comm. 1. обльжихь pog., male обложихъ sof. (οὐχ ἐκούφισα), ѿврьзохь buc. (gr. vl. ἦρεισα). — моѩ sof. — пррочьскыѩ pog. -ѩ sof. — проповѣдаеть buc. — грѧдѣше sof. 2. ли om. buc. — чаѩ pog. — быша pog. 3. [a]сьмѧтет сѧ pog. buc. смѧтѫ сѧ и sof. — въпадъ pog. buc. въпадѫ sof. [b] сьна pog. съна sof. (bis), безъ сна buc.

Digitized by Google

4. Се не въздрьмлеть ни оусънеть храна ніл҃ѣ.

5. Г҃ь съхранить та, г҃ь покровъ твои на р҃ж деснжѭ твоѭ.

6. Въ дьне слн҃це не ѡжьжеть тебе ни лоу|на нощнѭ.

7. Г҃ь съхранить та ѿ всего ѕьла. Съхранить д҃шж твоѭ г҃ь.

8. Г҃ъ съхранить въсхоженніе твое иісхоженніе твое ѿселѣ и до в҃ѣ. |

4. (С)е не въздрьметъ ни оуснетъ храна н҃лѣ ∵

5. Г҃ъ схранитъ та · г҃ъ покровъ на ржкж деснжж твж ∵

6. Въ д҃нъ сл҃нце не ѡжежетъ тебе ни лоуна нощнж ∵

7.[a] Г҃ъ схранитъ та ѡтъ всего ѕла ∵ [b] Съхранитъ д҃шж твож г҃ъ ∵

8. Г҃ъ схранитъ въхожденне твое и исхожденне твое ѿселѣ и до вѣка ∵

CXXI.

Pog. Bon.

∵ Пѣснь степенна ∵ пѣние высокое ∵ · р҃ка ·

∵ Пѣснъ степеннаа ∵ пѣние въісокое ∵ · р҃ка ·

ние въпадж ∵ [b] Б҃ъ с҃на не приемлетъ · бесъ прѣнемаганніа бо естъ и бе-сна ∵ 4. Х҃ъ
бессоненъ люди жѕчъні схрани · и҃лъ бо видѣние б҃жне сказаетъ са ∵ 5. О҃цъ сына іако
десницж сжща ѡ҃чж · гл҃голетъ же тѣло вл҃чне ∵ 6. И въ нощи бо и въ д҃не б҃ъ хра-
нитъ вѣрнъіж · въ нощи бо и въ д҃не мжцѣ причжсти са ∵ 7. [a] О ч҃лцѣ г҃летъ егоже
въсприжтъ и с҃пе, оумъна сълѣла(въ) ∵ [b] Жже прижтъ тѣломъ хрустосъ ∵ 8. Еже въ
миръ ч҃лчъскъі схожденне · такожде же ѿ мира г҃летъ въхода и исхода еже ѿ дъві,
іако ѡбое цѣло съхрани са ∵

CXX. *Annot. ad psalm.* 4. въздрѣмлетъ sof., оусънетъ sin., хранıаі sin. -наи ісраілѣ sof. -нен buc. 5. post покровъ in sin. sof. add. твои, in bon. lit. покровъ на рж in rasura scriptae, деснжа sof. 6. день sin. 7. [a] ото вьсего sin. ѿ въсѣкого sof. ѿ всакого buc. 8. ѿ ннıа buc. ѿ сели sof.

Annot. ad comm. 4. г҃ъ sof. — весьнень pog. безьсьн'нь buc. весъненъ sof. — іазычныіа pog. buc. ж-ъскыж sof. — хранитъ sof. (ἐφύλαξεν). 5. сжщж sof. десница соущаа buc. — о҃тча pog. о҃ча sof. ѡча buc. (ὡς δεξιὰν ὄντα τοῦ πατρός). — вл҃чнее sof. 6. въ д҃ни sof. (bis). — х҃с pog. х҃ь buc. б҃ъ sof. — вѣрныіа pog. -ж sof. — причасти са pog. buc. -щ' са sof. (ἐκοινώνησεν). 7. [a] въсприıать pog. — оумьно pog. buc. -наа sof. (νοερόν). — сьдѣлавь pog. buc. съ-въ sof. (ἐργασάμενος). [b] аже pog. (cum adscr. in margine ж), иже sof. юже buc. (ἣν). — приıать pog. buc. -жтъ sof. 8. иже sof. buc. — ч҃лчьское pog. buc. -ъское sof. — исхожденніе pog. buc. -е sof. (gr. καὶ ἔξοδον). — такожде и еже sof. — иже sof.

1. Възвеселих' сѧ о̑ рек'шиихь мънѣ, въ домъ гн҃ь идѣмъ.

2. Стоꙗщѧ бѣахѫ ногы наша въ дворѣхъ твоихъ иерлмь.

3. Иероусолꙋмь зижемъ ꙗко градь. Ѥмоуже причастиѥ ѥго вькоупѣ.

4. Тамо бо въздѫ колѣна, колѣна гн҃ѣ свѣниѥ илво. | Исповѣдати сѧ имени гн҃ю.

5. Ꙗко тоу сѣдѫ прѣстоли на сѫдѣ, прѣстоли въ домоу давыдовѣ.

1. Възвеселихъ сѧ ѿ рекъшихъ мнѣ · въ домъ гн҃ъ идѣмъ ⁘

2. Стоѫщѫ бѣхѫ ногꙑ̈ нашѫ въ дворѣхъ твоихъ иерме ⁘

3. [a] Иерма зиждема ꙗко градъ ⁘ [b] Ѥмоуже причѫстие ѥго вькоупѣ ⁘

4. [a] Тамо бо възꙑ̈дѫ колѣна · колѣна гн҃ѣ свѣдѣние илево ⁘ [b] Исповѣдати сѧ имени гн҃ю ⁘

5. Ꙗко тоу сѣдѫ прѣстоли на сѫдѣ · прѣстоли въ домоу дд҃вѣ ⁘

CXXI. 1. О пророцѣхъ · ти бо сказашѫ хрс҃та, по томъ (апли) иже проповѣдаашѫ намъ цр҃ковъ ⁘ 2. Ꙗвлѣетъ црькъве и се ⁘ 3. [a] Новаго иерма глетъ, ꙗвлѣетъ же цр҃ковъ и се · градъ бо вѣрнꙑ̈хъ цр҃кьви естъ ⁘ [b] Апли и вѣрнии вси причѫщъше сѧ таинахъ съвршаемꙑ̈хъ въ цр҃кьви, си рѣчь съдѣꙗнꙑ̈хъ въ ерм'ѣ ⁘ 4. [a] Вьсѣ бо колѣна земнаꙗ въсходѧтъ въ ерм'ъ видѣти и поклонити сѧ ꙗвлъшомоу сѧ бг҃оу плътиѭ въ немъ ⁘ [b] Зраще бо чюдесе вѣрнии исповѣдаѫтъ сѧ кождо бг҃оу ⁘ 5. Гла-

CXXI. *Annot. ad titulum.* Пѣснь степенна sin. пѣснь -н'наа sof. пѣ степен'не buc. — пѣниѥ высокыхь buc. (gr. ᾀσμάτων ὑψηλῶν).

Annot. ad psalm. 1. рекъшиихъ sin. sof. — вьнидѣмь buc. 2. стоꙗште бѣахѫ sin. -щѧ sof. -ѥще buc. — нашѧ sin. -а sof. — илмъ sin. ѥрлмъ sof. -лме buc. 3. [a] илмъ зиждема ѣкъ градъ sin. иерлмъ зиждемъ ꙗко sof. -мь жиждемь buc. [b] причѧстие sin. sof. 4. [a] възидѫ sin. възидоше buc.

Annot. ad comm. 1. сказаахашѧ pog. -зашѫ sof. (ἐσήμαναν). — апли bon. om., sed legitur in pog. апплн, sof. апли et buc. аплы (οἱ ἀπόστολοι). — проповѣдаашѧ pog. -дашѫ sof. — цр҃ковь pog. -квъ sof. -кьвь buc. 2. male ꙗвлѣет сѧ pog., melius sine сѧ sof. buc. (δηλοῖ). — pog. црвиѥ се, inde buc. црствиѥ се, recte цркве и се sof. (τὴν ἐκκλησίαν καὶ οὕτως). 3. [a] и црквь и се pog. buc. и цр'ковъ и съ sof. (ἐκκλησίαν καὶ οὕτως). — цркы ѥ pog. в-ыихъ -квъ естъ sof. цркви ѥ buc. [b] аплы и вѣрныи в'си buc. — причѧщаꙗще сѧ pog. -жщеи сѧ sof. -юще се buc. (μετέχοντες). — в таинахь сьв-ыихь pog., sine в sof. buc. 4. [a] земльнаа pog. buc. -м'наа sof. — вьходѧть pog. buc. въсх. sof. (ἀναβαίνουσι). — видѣть pog. — поклонит' сѧ pog. — ꙗвльшоумоу pog. -влъшоу sof. buc. — пльтиѭ pog. [b] зьзраще (sic) pog. — чюдеса buc. -се pog. sof. — кьжо pog. buc. къждо sof. — бви pog. sof. buc. 5. сѫда pog. sof. buc. (τὴν τότε κρίσιν). —

Digitized by Google

6. Оумолите ѭже ѿ миръ иероусолумоу. И ѡбилиѥ любащиим та.	6. Умолите ѭже ѿ миръ иермоу ∴ ᵇИ ѡбїлие любащиимъ та ∴
7. Бѫди же миръ въ силѣ твоеи. И ѡбилиѥ вь стльпоустѣнахъ твоихь.	7. ᵃБѫди же миръ въ силѣ твоеи ∴ ᵇИ ѡбилие въ стлъпоустѣнахъ твоихъ ∴
8. Братриѩ моеѩ ради и ближникъ моихь. Глахъ миръ ѿ тебѣ.	8. ᵃБратриѭ ради моѭ и ближикъ моихъ ∴ ᵇГлаахѫ миръ ѿ тебѣ ∴
9. Домоу ради гн ба нашего възискахъ добра тебѣ.	9. Домꙋ ради га ба нашего възїскахъ добра тебѣ ∴

голетъ сѫдъ тъгда прѣстолъї апльскъї · глетъ же и црвниѩ бъївъшаа въ немъ ∴ 6. ᵃТоу бо миръ ꙗви са хъ родоу нашемоу ∴ ᵇСи рѣчъ ѡбилъни бѫдѫть вѣрнии и оумножѫтъ любащии ба ∴ 7. ᵃСвоеѭ бо силоѭ хъ разори срѣдостоꙗние враждъї и створи ѡбое едино, еже естъ миръ ∴ ᵇОбилие бо бѣшѧ цръкъви · стѣнъї бо сѫтъ домъ, стлъпъ же тажде ꙗко оутвръждена оучении апостолъскъї ∴ 8. ᵃАплъ ради хъ глаголетъ · тѣхъ бо хъ братрѭ написаетъ ∴ ᵇТ(ѣм)и бо ѡбилие и миръ цръкъви проповѣда еже естъ иермъ ∴ 9. Ха бо ради дашѧ са благаа иерусалимоу си рѣчъ цръкъви ∴

тогда pog. buc. — и прѣстолы апльскыи pog. и прѣстолы апльскыи buc. и пр. аплы sof. (καὶ τοὺς θρόνους τῶν ἀποστόλων). — бывшиѩ pog. buc. -шаа sof. (λέγει δὲ καὶ τὰς βασιλείας τὰς ἐν αὐτῇ γενομένας).

CXXI. *Annot. ad psalm.* 6. ᵃоумол. же ѣже sin. — иньма sin. ᵇобилье sin. 8. ᵃбратриѩ моеѩ ради sin. -триѭ моѭ р. sof. братриѥ моѥ р. buc. — ближникъ sof. ᵇглаахъ sin. sof. глахь buc. 9. ги sin. — възискахъ sin. -ь buc.

Annot. ad comm. 6. ᵇѡбильнии б. pog. sof. buc. (εὐθυνοῦσιν). — оумножѫтъ: πλεονάζουσιν. — любащеи pog. buc. (οἱ ἀγαπῶντες). 7. ᵃбо om. buc. — разори хс pog. buc. х. р. sof. (ὁ χρ. ἔλυσε). — recte срѣдостѣние sof., minus bene срѣдостоꙗние pog. buc. (τὸ μεσότοιχον). — вражди sof. buc. (τῆς ἔχθρας). ᵇобилы (и ex ы factum) pog. ѡбили buc. ѡбилие sof. — быша pog. бышѧ sof. -е buc. (εὐθήνησαν γὰρ αἱ ἐκκλησίαι). — стѣны бо сѫтъ домъ: βάρις γὰρ ἐστιν ὁ οἶκος. — стлпъ бо такоже pog. ст. же тажде sof. стльпы же такожде buc. (πύργος δὲ ἡ αὐτή, vl. ἦν αὕτη). — ꙋтвръждена pog. -ы sof. -жен'на buc. (ὡς ἠσφαλισμένη, sc. ἐκκλησία, τοῖς δόγμασι τῶν ἀποστόλων). 8. ᵃты бо pog. тыѭ бо sof. ти бо buc. (αὐτοὺς γάρ). — братриѭ pog. -риѭ sof. -триѭ buc. — написаетъ: ἐπιγράφεται. ᵇmale bon. ти, recte pog. sof. buc. тѣми (δι' αὐτῶν). — цркы pog. -ви sof. buc. (τῇ ἐκκλησίᾳ). — проповѣдѣ pog. -да sof. buc. (gr. ἐκήρυξα, vl. -ξαν). 9. га ба ради buc. ба pog. га бо sof. — даша pog. — иерлмь pog. buc. -моу sof. (τῇ Ἱερουσαλήμ).

Digitized by Google

CXXII.

Pog.

∴ Пѣснь ∴ степен'на ∴ ·рк҃в· ∴

1. К тебѣ възвѣсь очи мои живѫщоу|моу на небеси.

2. Се ꙗко очи рабь въ рѫкоу г҃и своихъ. Ꙗко очи рабына въ рѫкоу г҃жа своеꙗ. Тако очи наши кь г҃и боу н҃шемоу. Доидеже ꙋщедрить ны.

3. Помилоуи ны г҃и, помилоуи ны. Ꙗко по многоу испльнихом сѧ ꙋничжениꙗ.

Bon.

∴ П҃ѣ ст҃пинаа ∴ ·рк҃в·

1. Къ тебѣ възведохъ ѡчї мї жївѫщѡ|моу на н҃беси ∴

2. [a] Се ꙗко ѡчи рабъ въ рѫкоу г҃дъı своихъ ∴ [b] Ꙗко ѡчи рабъїна въ рѫкоу г҃жѫ съ|вoѭ ∴ [c] Тако ѡчи наши къ г҃оу и б҃оу нашемоу ∴ [d] Донъдеже оущедритъ нъї ∴

3. [a] Помилоуи нъї г҃и, помоуи нъї ∴ [b] Ꙗко по многоу испл҃ънихомъ сѧ оуничижениꙗ ∴

CXXII. 1. Адамъ рече· къ б҃оу моемꙋ възр҃ѣхъ, еже на н҃беси живище имаши и слава твоꙗ испльнѣетъ земѧ ∴ 2. [a] Ꙗкоже рабъ възритъ въ рѫцѣ имѫщааго и, тако ч҃къ възираааше на б҃а гонезнѫти з҃ла ∴ [b] Ꙗко рабъїни бо д҃ша пр҃ъвоз҃даннаааго жъдааше б҃лти ꙗко г҃жѫ своѭ ∴ [c] Тои бо в҃лка естъ всѣмъ и въ рѫкоу его вс҃ѣ жиз҃нъ наша ∴ [d] Донелиже пришедъ подасть намъ щедротъї своѭ ѡбїлънъїѧ ∴ 3. [a] Върнии вълиѫтъ къ б҃оу, възиражще на житеискаа з҃ла ∴ [b] Ѡничижаѫтъ бо върнъїѧ нечестиви и ни въ ч҃тоже въмѣнѣѫтъ ∴

CXXII. *Annot. ad titulum.* Пѣснь степен'наа ·рк҃д· sof. (sic, ultimus numerus falsus).

Annot. ad psalm. 1. вьзвѣсъ sin. възведохъ sof. вьзвѣдохь buc. — живѫштюемоу sin. -жiщомоу на н҃бесехъ sof. -оущоумоу buc. 2. [a] г҃дeі sin. господеи sof. г҃ни buc. [b] гѫдꙗ своеꙗ sin. г҃жѫ своѭ sof. г҃же своѥ buc. [c] г҃ю sin. г҃и buc. (sine и sof. buc.). [d] доiждеже sin. доидеже sof. доидеже buc. 3. [b] оуничьженiѣ sin.

Annot. ad comm. 1. вьзрѣхь р҃е buc. — їже pog. иже sof. buc. — имащи sof. — земла pog. sof. 2. [a] бо рабь зьрить pog. sof. бо рабь вьзр. buc. — имащаго sof. -оущаго buc. — зьлъ pog. buc. злъ sof. [b] прѣвозданаа́го pog. -н'наа́го sof. buc. — ж'даша pog. ж҃дааше buc. жадѣше sof. (ἐξεδέχετο). — ꙗко б҃лгти buc., sine ꙗко reliqui. — г҃жа своеа pog. г҃жѫ своѫ sof. г҃же своѥѥ buc. (ὡς κυρίαν αὐτῆς). [c] тъ pog. sof. ть buc. — male нашъ sof. [d] доидеже sof. дон'деже buc. — приш҃ь pog. buc. — твоꙗ pog. своѫ sof. -ѥ buc. — ѡбилныꙗ pog. -ѫ sof. 3. [a] възираꙗще pog. -ѫще sof. — житиискаа pog. sof. -ска buc. [b] оуничьжажть pog. -чиж- sof. buc. — вѣрныꙗ pog. -ѫ sof. — нечьстиви pog. -ъ sof. — ѥ вьмѣнꙗють buc., in pog. вьмѣнѣжть, ubi ж ex є.

Digitized by Google

4. Наипаче напльни са дша наша. Поношениа гобзоующиимъ и оуничженниа грьдыимъ.

4. [a] Наипаче напълни са дша наша ∴ [b] Поношение гобъзоужщиимъ · и оуничиженне грьдъімъ ∴

CXXIII.

Pog.

∴ Пѣснь ∴ Степеньнаа ∴ · ркг · ∴

1. Ако аще не гь би былъ въ насъ. Да речеть ннѣ илъ

2. іако аще не гь би был в на. Вънега въстати чкомъ на ны.

3. Оубо живии пожрьли ны быша. Вънега прогнѣвати са іарости его на ны.

Bon.

∴ Пѣснъ степеннаа ∴ · ркг ·

1. [a] Ако аще не гъ би бълъ въ насъ ∴ [b] Да речетъ ниѣ илъ

2. [a] іако аще не гъ би бълъ въ насъ ∴ [b] Вънегда въстати чкомъ на нъі ∴

3. [a] Живъі оубо пожрьли нъі биша ∴ [b] Вънегда прогнѣвати са іарости ихъ на нъі ∴

---

4. [a] Не прѣпростъ бо понашажтъ, нъ и нападажтъ ∴ [b] Падажтъ бо тамо гобъзоужщии въ ниѣшънимъ вѣцѣ и поношенню бжджтъ · гръдъімъ бо бъ противитъ са ∴

CXXIII. 1. [a] Аще не би хъ стоіалъ ѿ чцѣ, ни въ чтоже би въмѣнѣемь ∴ 1. [b] 2. [a] Си рѣчь въ насъ глаголетъ вѣрнъіхъ ∴ [b] Егда неч(ьс)тивии нападажтъ на вѣрнъіж · глетъ же мжченикъі ∴ 3. [a] Тако бо безаконовашж бѣси и хотѣшж жива пожрѣти

Annot. ad psalm. 4. [b] поношениа sof. -ниіа buc. — гобъзюіжштимъ sin. -зоужщиимъ sof. buc. — оуничьженне sin. -чиженна sof. -ниіа buc. — грьдънимъ sin. -дыимъ sof.

Annot. ad comm. 4. [a] male непрѣстан'но sine бо buc. — нж sof. [b] тамо om. pog. — гобзоужщеи pog. sof. buc. (οἱ εὐθυνοῦντες). — вь ииіаш'ніемь buc. — поношенноу sof. — грьдыимъ sof.

CXXIII. *Annot. ad titulum.* пѣснь степенна sin. пѣснъ ст-н'наа sof. пѣ ст. buc. Numerus psalmi in sof. sic scriptus: рк϶, scriba glagol. charactere usus est.

Annot. ad psalm. 1. [a] іако om. sof. [b] и нзль buc. ісль sof. 3. [a] оубо живы sin. sof. buc. — бышіа sin. -ж sof. [b] іарость buc. іар. его sof. 4. [a] оубо вода бі пот. нъі sin. оубо в. ны би п. sof. оубо в. п. би ны buc.

Annot. ad comm. 1. аще бо sof. — ѡ ante члвцѣ om. pog. sof. по члвцѣ buc. (εἰ μὴ γὰρ ὁ χρ. σύνεστι τῷ ἀνθρώπῳ). 2. [a] в-ныихъ pog. [b] егда же sof., вѣрныіа pog. -ж sof. — же и pog. buc., sine и sof. 3. [a] іако бо buc., recte тако бо sof.: οὕτως γάρ. — безакон'новаашж pog. -вашж sof. -коноваахоу buc. (ἠνόμησαν). — хотѣаша pog. -шж sof. -ѣахоу buc. (ἠβουλήθησαν). [b] испльниша са

Digitized by Google

4. Н҆ бо вода ны би потопила. Потокъі прѣиде дша наша.
5. Ѹ҆бо прѣиде дша водѫ непостоинынѫ.
6. Блнь гь їже не да на въ ловитвѫ ꙁѫбом ихь.
7. Дша нша ꙗко птица иꙁбавит са ѿ сѣти ловащиихъ. Сѣть съкроушн са и мы иꙁбавлени быхом. |

4. [a] Вода оубо потопила нъї би ∴ [b] Потокъ прѣиде дша наша ∴
5. Прѣиде дша наша водѫ непостоинѫ ∴
6. Блнъ гъ иже не дастъ насъ въ ловитвѫ ꙁѫбомъ ихъ ∴
7. [a] Дша наша ꙗко птица иꙁбави са ѿ сѣти ловащиихъ ∴ [b] Сѣтъ скроушн са и мъї [и мъї] | иꙁбавлени бъїхомъ ∴

чка ∴ [b] Ꙗростн бо и гнѣва испълнишѫ са кнаꙃи еллинъстии на мкъї ∴ 4. [a] Ꙗко вода бо сѫтъ напасти, въвлачѫща чл҃ка ꙗко непостоинъї ∴ [b] Наводънениꙗ також'де напастеи, ꙗко ѿ ꙁимъї лютъї бъївъшѫ ∴ 5. Виꙗлицѫ глетъ гонении и напасти демонъскъїѫ ꙗко непостоꙗннъї ∴ 6. Бѣсъї глаголетъ· начѧшѫ бо жъвати ꙗко ꙃвѣри ∴ 7. [a] Окрилатѣвъши бо ꙗко птица дша чл҃ча добрѣми дѣтѣлъми, иꙁбави са ѿ бѣсовъ· ти бо и сѣти лачѫтъ и ловатъ чл҃ка ∴ [b] Пришедъ бо гъ оупраꙁии бѣсъї, иꙁбавивъ чловѣка ѿ нихъ ∴

---

pog. -ж са sof. ꙗр. бо напльн. се и гнѣва buc. — male кон'ци pog. buc., recte кнаꙃї sof. (οἱ ἄρχοντες). — єллин'сци buc.

CXXIII. *Annot. ad psalm.* 4. [b] потокы sof. -къ sin. 5. оубо прыде sin. sof. buc. — непостоꙗн'нѫ sof. buc. 7. [a] пьтица sin. — іꙁбавитъ сꙗ sin. sof. иꙁбави се buc. [b] съкр. sin. sof.

Annot. ad comm. 4. [a] ꙗко бо buc. (ὥσπερ γάρ). — влачащꙗ pog. buc. въвл-ж sof. (παρασύροντες). — нбо непост. (pro ꙗко) sof. — непостоꙗны pog. -ан'ны sof. buc. (ὦ ἀνυπόστατοι). [b] наводнениꙗ pog. -нениє buc. — напастии pog. buc. — люты быша pog. -ти быше buc. (ἐκ χειμῶνος δεινοῦ), male bon. лютѫ. — in sof. comm. v. 4 [b] abest, spatium vacat. 5. виꙗлица pog. віа-цѫ sof. виꙗ-це buc. (τοὺς χειμῶνας). — гонении pog. buc. (τῶν διωγμῶν), male sof. гонеꙁнѫти. — демоньскыꙗ pog. -ѫ sof. — неп-ꙗнный pog., recte -ан'ны sof. buc. (ὡς ἀνυποστάτους). 6. начаша pog. -шѫ sof. — male жати buc. pro жьвати: μασήσασθαι. — и ꙃвѣрие pog. ꙃв. buc. ꙃв-не sof. 7. [a] окрилѣв'ши buc. pog. (πτεροφυήσασα). — члвчѣ sof. — добрами д. pog. добрыми д. sof. buc. (ταῖς ἀρεταῖς). — иꙁ-ви са sof. buc., male іꙁбавита pog. (ἐρρύσθη). — и ante сѣти om. pog. buc. — лачѫтъ pog. лечють buc. (καὶ παγιδεύουσι), male sof. лов'ча сѫтъ. [b] приш pog. buc. — оупраꙁии buc. — и іꙁбави pog. buc. (καὶ ἐρρύσατο): иꙁбавивъ sof.

Digitized by Google

8. Помоцъ наша въ има гне створшааго небо и землa.

8. Помоцъ наша | въ има гне сътворъшааго нбо и зема ∴

CXXIV.

Pog.

∴ Сла ∴ пѣснь ∴ Степен'наа ∴ · ркд ·

1. Надѣıащеи са на га ıако гора сїонь. Не подвнжнт' са въ вѣкы жнвъıн вь їерлмѣ.

2. Горы окрть его н гь окрь людин своих'. | Оть ннѣ н до вѣка.

3. Iако не ѡставнть гь жъзла грѣшьных на жрѣбнн праведьнынхъ. Да

Bon.

∴ Слава · пѣ степенна ∴ · ркд ·

1. [a] Надѣжщинн са на га ıако гора снѡнъ ∴ [b] Не подвнжнтъ са въ вѣкъ жнвъї въ їермѣ ∴

2. Горъї ѡкрестъ его н гъ ѡкрестъ людеи своихъ · ѿ ннѣ н до вѣка ∴

3. [a] Iако не ѡставнтъ гъ жезла грѣшнъїхъ на жрѣбн праведънъїхъ ∴

---

8. Отъ ха бо бъїстъ помоцъ чловѣкоу ∴

CXXIV. 1. [a] Елнко надежж свръшенж нмжтъ на га недвнжнмн сжтъ ıако гора снѡнъ, на ненже съдѣıашж са таннъї хвъї ∴ [b] Жнвжщннхъ вѣрож таннъ, съдѣıанъїхъ въ їермѣ · тн бо недвнжнмн сжтъ н съде н въ бжджщнмъ вѣцѣ ∴ 2. Обнаж бо нерма прроцн, всн в немъ глашж · горъї бо въсъжде нарнчжтъ кннгъї пррркъї. тѣмн бо гъ покръїваетъ людн вѣрнъїж ∴ 3. [a] Не могжтъ бо грѣшнн наслѣдоватн с праведнъїмн. жезла же глетъ непрѣгъїбенне грѣшнъїхъ н непокаıанне ∴ [b] Ннѣ бо не по-

---

Annot. ad psalm. 8. сътворьшаего sin. — землıж sin. -мла sof.

CXXIV. *Annot. ad titulum.* пѣснъ степен'наа sof. -нна sin.

Annot. ad psalm. 1. надѣıжштеı sin. buc. -щин sof. — гь sin. [b] вѣкы sof. buc. — живъıи sin. -жн sof. -ын buc. 2. окръстъ sin. (bis). — людиї sof. buc. 3. [a] жьзла sin. — грѣшьннкъ sin. -ныихъ sof. -ныхь buc. — жрѣбни sin. sof. жрѣбн buc. — праведьннкъ sin. -нынхъ sof. -ных' buc. [b] простьржтъ sin. — беззаконыхъ sin. -нне sof.

Annot. ad comm. 1. [a] неподвнжнмы buc. (ita in 1[b] sof. buc.). — сьдѣаша са pog. [b] жнвжщен pog. sof. buc. (οἱ κατοικοῦντες). — танны pog. buc. -нъ sof. (τῶν μυστηρίων). — сьдѣıанынхь pog. — неподв., сьде pog. зде sof. buc. — вь вѣцѣ бжджщннмь pog. buc. -ъ sof. (ἐν τῷ αἰῶνι τῷ μέλλοντι). 2. нероусолума pog. — всн om. buc. — глаша pog. — вьсьде pog. вьзде buc. въсежде sof. — кн. пр. нарнчать pog. buc. -ъ sof. — вѣрныа pog. 3. [a] сь праведнынмн pog. — жьзла бо pog. жезла же buc. жезлъ бо sof. — непрѣгьбенне pog. -гъб- sof. -г'бенне buc. (τὸ ἀκαμπές). — грѣшнынхь pog. -ъ sof. -ныхь buc. [b] праведнынмъ sof. (buc.

Digitized by Google

не прострѫть праведнии въ безаконениӥ рѫкъ своихъ.

4. Оублажи гн благымь и правымь срцем.|

5. Оуклонѣѩщаѩ же са въ развраіценію поведеть гь съ твораіщиими безаконеніе. Миръ на инлѣ.

[b]Да не прострѫтъ праведънии въ безаконии рѫкъ своихъ ∴

4. Ублажи гн благъімъ и правъімъ срцемъ ∴

5. [a]Уклонѣжщѫѫ же са въ разъ|вращение поведетъ гъ с творащиими безаконие ∴ [b]Миръ на изъдраилѣ ∴

CXXV.

Pog.

∴ Пѣснь ∴ степенна ∴ · рке ·

1. Егда възвратить гь плѣнъ сіон. Быхомъ іако Утѣшени.

Bon.

∴ Пѣснъ степенная ∴ · рке ·

1. [a]Егда възвратитъ гъ плѣнъ сиωнъ ∴ [b]Бъіхомъ ѩко | оутѣшени ∴

добаетъ праведнъімъ братн са съ грѣшнъіми · нижтъ бо ω себѣ въздание ∴ 4. Много бо лежѫтъ благъімъ и правъімъ блага съде и въ бѫдѫщиимъ вѣцѣ ∴ 5. [a]Елико развращаахѫ са зловѣрнемъ, оуклонѣжщѫѫ са съ безаконъніми съчетаѫтъ са ∴ [b]На людехъ вѣрнъіхъ · илъ бо зра ба сказаетъ са. кто же зритъ ба, нъ причѫщъшии са емъ таино ∴

CXXV. 1. [a]Глетъ оубо възвращение еже ω вавулона · а въсе црkве глетъ, егда ω плѣна идолъскааго ωтъврати ∴ [b]Утѣшишѫ бо са зѣло възвратиише люде из

вѣрнымь, sed gr. τοῖς δικαίοις). — брати са pog. sof. buc. — грѣшьникы pog. sof. buc. — имать sof. — въздааніе sof. pog.

Annot. ad psalm. 4. благънімъ sin. sof. — правънимъ sin. 5. [a]развращеннѣ sin. -ние buc. — безаконнье sin. [b]на инзлиа buc.

Annot. ad comm. 4. многа бо блага лежать бл. pog. buc. мн. бо леж. блгымъ благаа sof., verba и правымъ in ceteris cod. absunt neque graece leguntur. — и сде pog. и зде sof. зде sine и buc. 5. [a]развращаіѫт са pog. -ают се buc. (στρέφονται), male -жще са sof., склонѣѩще са pog. -юще са buc. оуклонѣжще са sof. (στραγγαλιευόμενοι). — б-ыими съчетаіѫт са pog. buc. считаѫт са sof. (τάττονται). [b]вѣрныихь pog. sof. — и издраиль pog. buc. sine и sof., са сказ. sof. — кто же зра sof. — нж sof. — причащаіѫщеи са pog. -ющеи се buc. (οἱ μετέχοντες), прічащаѫи са sof. — имъ sof. нмь buc. (recte емь pog.: αὐτοῦ).

CXXV. *Annot. ad psalm.* 1. [a]възвратн sin. sof. -ть buc.

Annot. ad comm. 1. [a]въсе црkве bon. et sof. (τὸ δὲ ὅλον ἐκκλησίαν), male pog. вь црковь, buc. вь црквн. — възъвратн pog. възвр. sof. вьзвр. buc. (ἐπέστρεψε). [b]оут-ша pog. — зѣло

Digitized by Google

2. Тога испльниша сѧ радости оуста наша. И ꙗзыкъ нашь веселиꙗ. Тога рекѫть въ ꙗзыцѣхъ, възвеличи|лъ есть гь створити с нами.

3. Възвеличиль ѥсть гъ створити с нами, быхомь веселѧще сѧ. |

4. Възврати ги плѣнениѥ наше ꙗко потокъи югомь.

5. Сѣвшеи сльзами въ радости пожнѫт. |

2. [a] Тъгда испл҃ънишѫ сѧ радости оуста наша ∴ [b] И ѩзкъ нашъ веселиꙗ ∴ [c] Тъгда рекѫтъ въ ѩзцѣхъ, възвеличилъ естъ гъ створити с ними ∴

3. [a] Възвеличилъ естъ гъ створити с нами, бъіхомъ веселѧще сѧ ∴

4. Възврати ги плѣнение наше ꙗко потокъі югомъ ∴

5. Сѣꙗвъшии слъзами въ радости пожънѫтъ ∴

вавилона · тако и людие ѩзчьстии възрадовашѫ сѧ ѿ възвращении вѣрнѣмъ ∴ 2. [a] Ꙗдѫще юже тѣло хво и пиѭще кръвь его и поѭще пѣснь новѫѫ ∴ [b] Пѣснь аггелъскѫ двиѭжщъ ∴ [c] Ѹзрѣвъше бо славѫ | бъівъшѫѫ въ людехъ вѣрнъіхъ, ѩзъіци възъдивишѫ сѧ ∴ 3. Такожде вѣрнии людие, приемъше блгтъ хвалѧтъ причѧщениемъ таинъ ∴ 4. Ѩзци въпиѭтъ, готовѧще сѧ на покаꙗние · (п)отокъі же глетъ ветъхъіѩ и ѡжесточавъшѫѩ, юга же глетъ мѧкъкааго и младааго ѡбъічаꙗ ∴ 5. Елико въ вѣцѣ семъ вънидѫтъ имени ради хва въ печали, въ бѫдѫщии жѧтвѫ ѡбращѫтъ

---

sof. — людие quod praecedit verbis из' вав. omiss. in pog. buc. — ꙗзычнии pog. -ныи buc. ѩз-ъстии sof. — въздрадоваша сѧ pog. възр-ѫ sof.

CXXV. *Annot. ad psalm.* 2. [a] тогда испълнꙗтъ сѧ sin. тогда испълнишѫ сѧ sof. buc. (ἐπλήσθη). [b] ꙗз. sin. ѩз. sof. [c] ꙗз. sin. ѩз. sof. — сътв. sin. sof. — съ нами sin., recte съ ними sof. buc. 4. потокъ sin. -кы оугомъ sof. покы (omisso то) югомь buc. 5. сѣвъшеі sin. сѣꙗвшеи sof. сѣющеи buc. (οἱ σπείροντες). — съ слъзами sof., reliqui sine съ (ἐν δάκρυσιν). — пожьнѧтъ sin. -ж'нють buc.

Annot. ad comm. 2. [a] оуже pog. sof. иже buc. — пиѭще pog. sof. buc. (bon. лиѭще): πίνοντες. — новѫѭ pog. -ѫѫ sof. [b] пѣснѫ аггльскоѫ sof. (sed о ex ѫ factum), reliqui пѣснь аггелскѫѭ pog. buc. (τῷ ὕμνῳ τῶν ἀγγέλων). — двиѫжщь pog. -ющ' buc. -емъ sof. (κινουμένη). [c] бывшѫѭ pog. -ѫѫ sof. — вѣрныихь pog. -ъ sof. — ꙗз. pog. ѫз. sof., in fine omnes add. зѣло sof. зѣло pog. buc. 3. хвалѧт' сѧ sof., sine сѧ pog. buc. (εὐχαριστεῖ). — причѧщением' pog. buc. sof. -нъімъ bon. 4. ꙗз. pog. ѩз. sof. — въпиꙗть pog. -ѫтъ sof. — же post потокы om. pog. buc. — вет'хыꙗ pog. — ѡжесточѣв'ша pog. -авша sof. -шеѥ buc. (ἀπεσκληρυμμένους). — ѡбычѣꙗ pog. -чаꙗ sof. 5. въ ante вѣцѣ om. pog. buc. — имене pog. sof. -ни buc. — бѫщиі pog. -дѫщии sof. buc. (ἐν τῷ μέλλοντι), male bon. бѫдѫщѫѫ. — жатвѫ pog. — въ радости om. pog.

Digitized by Google

6. Ходаще хожаахѫ и плакаахѫ са метаѩще сѣмена своѩ. Грядѫще же придѫть радостиѭ въземлаще рѫковати своѭ.

6. ᵃХодащеи хождаахѫ · и плакаахѫ са метаѭще сѣмена своа ∴ ᵇГрадѫщии же придѫтъ радостиѫ въземаще рѫковѣти своѫ ∴

CXXVI.

Pog.

∴ Пѣнь ∴ степенная ∴ · ркг · ∴

1. Аще не гь съзижеть домоу, въ соуѥ | троуднша са зиждѫщеи. Аще не гь стрѣжетъ града · въ соуѥ бдѣ стрѣгыи.

2. Въ соуѥ вамъ ѥ оутрьневати, въ-

Bon.

∴ Пѣснъ степенънаа ∴ · рке ·

1. ᵃѦко аще не гъ съзиждетъ домоу · въ соуе троудишѫ са зиждѫщеи ∴ ᵇАще не гъ стрѣжетъ града · въ соуе бѫдѣ стрѣгъїи ∴

2. ᵃВъ соуе вамъ естъ оутрънева-

въ радости ∴ 6. ᵃСѣма глетъ заповѣди, ѫже исправлѣѫтъ праведнии въ пѫти ∴ ᵇГрадѫще тъгда въ бѫдѫщиимъ вѣцѣ, брѣмена своихъ дѣлъ носаще праведнии ∴

CXXVI. 1. ᵃНи текѫщоумоу ни ходаштоумоу · всѣ бо благоволениемъ бжиемъ бъїваѫтъ. създа бо и соломонъ домъ, нъ не благоволи ѡ немъ бъ · създа же и хъ цркъвъ, и благоволи въ неи ∴ ᵇСтрѣжаахѫ жидове ветъхаго иерма, нъ не благоволи гъ · прозрѣаше бо новаго иерма еже естъ цркъви ∴ 2. ᵃБѣшѫ бо бъдаще на моли-

Annot. ad psalm. 6. ᵃходѩштии sin. -аще sof. buc. — плакахѫ са sof. buc. ᵇградѫще sof. buc. sin. — вьземлѭште sin. въз-лаще sof. — рѫковѩти своѩ sin. -ѫти своѫ sof. -вети своѥ buc.

Annot. ad comm. 6. ᵃѩже pog. ѫже sof. юже buc. (gr. ἃς, sc. ἐντολάς). — male исправлѩѭть buc.

CXXVI. *Annot. ad titulum.* Sof. numerum psalmi glagolitice exaravit: ⰓⰇⰅ.

Annot. ad psalm. 1.ᵃ ѩко om. sin. sof. buc. — съзїж. sof. — зижд. sof. (з buc.). — троудишѩ сѩ sin. ᵇстрѣгы sin. -гыи sof. -гыи buc. 2. ᵃютрьневати sin. — по сѣдании buc. ᵇѣдѫштии sin. ѩдѫщеи sof. buc. — болѣзнии sin. -зни sof. buc. — възлюбленъимъ sin. -нымь buc. -беныимъ sof.

Annot. ad comm. 1. ᵃтекѫщоумоу pog. buc. -омоу sof., ubi add. бо. — ходащоумоу pog. buc. -омоу sof. — нѫ sof. — създа же pog. с. бо sof. buc. (δέ). — црковь ихъ pog. buc. (male pro и хс): и хс цркв sof. (καὶ ὁ χριστὸς τὴν ἐκκλησίαν). — male о нихъ pog. buc., recte ѡ неи sof. (ἐν αὐτῇ). ᵇстрѣжахѫ pog. sof. buc. — вет'хаго pog. -аго sof. buc. — нѫ sof. — бъ buc. alii гъ (ὁ κύριος). — posteriore loco sof. male ветхаго иерсалима pro новаго scripsit, новаго buc. — цркы pog. -квъ sof. -кви buc. 2. ᵃбѣша pog. бѣхоу buc., male Рѣшѫ sof. — мтвѣ

Digitized by Google

станѣте по сѣдѣнии. Ꙗдѫщеи хлѣбь болѣзни: єга дасть възлюбленымъ своимь сънъ.

3. Се достоꙗние гнѥ сновє. Мъзда плода чрѣвьнааго.

4. Ꙗко стрѣлы въ рѫцѣ силнааго, тако снове ѿтатьнихъ.

5. Блажень їже исплънить похоть своѫ ѿ ни. | Не постыдит са єга глеть враго свои в вратѣ. |

ти, въстанѣте по сѣдѣнии ∵ [b] Ꙗдѫще хлѣбъ болѣзнї · егда да възлюбенъїмъ своимъ сонъ ∵

3. [a] Се достоꙗние гнѥ снове ∵ [b] Мъзда плода чрѣвънааго ∵

4. Ꙗко стрѣлъї силънааго въ рѫцѣ, тако снове ѿтатъїхъ ∵

5. [a] Блаженъ иже исплънитъ похотъ своѫ ѿ нихъ ∵ [b] Не постъїдатъ са, егда глетъ врагомъ своимъ въ вратѣхъ ∵

тѣж жидове нъ въ соуе, хоу не прѣстажщоу. Ꙗвлѣетъ бо глъ хвъ, иже гла оученикомъ своимъ · въстанѣте, поидѣмъ ѿсѫдоу, вєстатъ бо послѣдоуѫщаа ∵ [b] Съ болѣзниѫ бо апли Ꙗдѣахѫ, (ꙗ)ко оуспе гъ животворащѫѫ и блаженѫѫ смрътиѫ, чвчско что помъїшлѣѫще ∵

3. [a] Наслѣдова бо хъ чловчъство съмрътиѫ своеѫ, си рѣчь снъї свѣта ∵ [b] Чрѣвънааго глетъ крщение · ѿтѫдоу бо ꙗко из єдиноѫ ꙗтробы вѣрнии искочишѫ. ти бо мъзда гнѣ и плодъ сѫтъ ∵ 4. Ꙗко стрѣла бо егда стрѣлитъ ж силънъї, тако ѿроци жидовьстии ѿвръжени бъїшѫ ѿ хa, еже естъ ѿпадъшихъ ∵ 5. [a] Блаженъ бо естъ въ истинѫ иже ѿ самого ха желание иматъ присно спенъ бъїти ∵ [b] Постъїдатъ

---

pog. buc. -ж sof. — иж sof. — melius прїстажщоу sof. quam прѣстаꙗщоу pog. buc. (χριστοῦ μὴ παρόντος). — ꙗвлꙗєть sine бо buc., sof. ꙗвлѣе omissis quae sequi debebant бо гл. хв., pog. habet ꙗвлѣеть бо глъ хвь (σημαίνει τὸ ῥῆμα τοῦ χριστοῦ), sine бо buc. — вьстаните pog. -нѣте sof. buc. — послѣдоуѧщаꙗ pog. -ѫщаа sof. buc. [b] дѣлаахѫ pog. buc. ꙗдѣхѫ sof. (ἤσθιον). — in ꙗко bon. om. syll. ꙗ. — животворащоѫ, блаженоѫ sof. buc. — сьмрьтиѫ pog. -ѫ sof. — члче pog. buc. — помышлѣѧще pog.

CXXVI. *Annot. ad psalm.* 3. [b] чрѣвьнаго sin. buc. 4. въ рѫцѣ сил'нааго sof. -наго buc. — ѿтатьнихъ sof. 5. [b] глатъ sof. глють buc.

Annot. ad comm. 3. [a] наслѣдоваа buc. — члвчьство pog. sof. buc. (τὴν ἀνθρωπότητα, male bon. ѿчьство). — своеѧ pog. [b] melius крщениꙗ buc. (βαπτίσματος). — ꙗтробы sof. — искочишꙗ pog. — и плодъ sof. (καὶ καρπός), male pog. buc. ис подъ. 4. ꙗкоже pog. sof. — бо стрѣла pog. sof. buc. (ὡς βέλος γάρ). — ѭ pog. — силныи pog. sof. buc. (graece passive: ὅταν ῥιφῇ ὑπὸ δυνατοῦ). — жидов'сции buc. — быша pog. — ѿпад'шиихъ sof. pog. buc. (τῶν ἐκπεπτωκότων). 5. [a] еже sof. їже pog. buc. [b] дверехъ pog. двереха sof., д'врехъ buc., pog. buc. om.

Digitized by Google

CXXVII.

Pog.

∴ Пѣ ∴ степень'наꙗ ∴ · ркз · ∴

1. Блажени вси боꙗщеи сѧ га. Хѡдащеи въ пѫтехъ его.

2. Троудъı плодь своихъ снѣси. Блажень еси и добро тебѣ бѫдеть.

3. Жена твоꙗ ꙗко лоза плодовита вь странахъ домоу твоего. Снове твои ꙗко новораслı масличьны ѡкрть трапезы твоеꙗ.

4. Се тако блт сѧ чкь боꙗи сѧ га. |

Bon.

∴ Пѣснъ степенънаа ∴ · ркз ·

1. [a] Блажени вьси божщии сѧ га ∴ [b] Ходащии въ пѫтехъ его ∴

2. [a] Троудъı плодъ своихъ снѣси ∴ [b] Блаженъ еси и добро тебѣ бѫде ∴|

3. [a] Жена твоꙗ ꙗко лоза плодовита въ стран домоу твоего ∴ [b] Снове твои ꙗко новораслı масличнъı ѡкрестъ трапезъı твоеѫ ∴

4. Се тако благнтъ сѧ чкъ божи сѧ га ∴

сѧ, егда при дъбрехъ людеи ѩзычьскъıхъ прѣдъстанѫтъ (жидове), послоушаѫще вѣрнъıхъ ∴

CXXVII. 1. [a] Что бо сего блаженѣе; вѣсто бо ꙗко блажитъ стъıѫ вса ∴ [b] Єлико, рече, исправишѫ [сѧ] дѣтѣли и ходишѫ заповѣдьми гнѣми ∴ 2. [a] Єлико бо сде троудатъ сѧ, ѡбращѫтъ въ бѫдѫщиимъ вѣцѣ ∴ [b] О тако подвизаѫщиихъ сѧ глетъ дхъ стъı ∴ 3. [a] Дшѫ глетъ добраго чка въ домоу тѣлеснѣмъ плодаащѫ сѧ и почиваѫщѫ ꙗко лозѫ ∴ [b] Мъıсли добръıѫ ꙗко снове, ѡбъходаще чл҃че срце ꙗко трапезѫ ∴ 4. Видиши ли, како сказа мъздѫ божщиихъ сѧ га, коимъ блвими сѫтъ

людеи, scribunt ꙗзычныхь, людиї ѩзычьскыихъ sof. — жидове посл. pog. sof. buc., bon. omis. — вѣрныихь pog. -ъ sof.

CXXVII. *Annot. ad titulum.* пѣснъ степен'наꙗ ьѕж sof.

Annot. ad psalm. 1. [a] блажении sin. — боꙗштии sin. боещиеи buc. — гѣ sin. [b] хѡдещиеи buc. 2. [a] троудъ sof. -ды buc. — сънѣси sof. sin. buc. [b] ти (pro тебѣ) sof. 3. [b] окрьсть трепезъı твоеꙗ sin. 4. боꙗи sin. — гѣ sin.

Annot. ad comm. 1. [a] что бо сего pog. buc. кто бо єстъ sof. (τί γὰρ τούτου). — вѣсто sine бо pog., cum бо sof. buc. (δῆλον δέ). — стыꙗ pog. -ѫ sof. [b] исправиша (sine сѧ) pog. buc. -шѫ sof. (κατώρθωσαν, vl. κατορθῶσι). — ходиша pog. -ѫ sof. 2. [a] зде sof. buc. — троужаѫт' сѧ pog. buc. -дат сѧ sof. (κοπιάζουσιν, vl. κοπιῶσιν). [b] male sof. И pro Ѡ. — подвизаꙗщиих' сѧ pog. -заѫщиих' сѧ sof. — сватыи pog. стыи buc. сты sof. 3. [a] плодаща pog. -ѫ sof. — почиваꙗща pog. -ѫщѫ sof. -ющиоу buc. — лозѫ sof. et pog. ubi ѫ ex а factum, лозѹ buc. [b] добрыꙗ pog. -ѫ sof. — ѡбходащѫ sof. 4. боꙗщиих' сѧ pog. -ѫ- sof.

Digitized by Google

5. Да бл҃ть та г҃ь ѿ сїона и оуꙁ-
рнши бл҃а|гаꙗ иер҃лимоу вса дьни жи-
вота твое҃го. |

6. И ꙋꙁрнши с҃ны с҃новъ твоихъ,
миръ на и҃слѣ.

5. Да бл҃внтъ та г҃ъ ѡтъ сиѡна
и оуꙁрнши благаꙗ иерм҃оу въса д҃ни
живота твоего ∵

6. [a] И оуꙁрнши с҃ны с҃новъ своихъ ∵
[b] Миръ на и҃лѣ ∵

CXXVIII.

Pog. Bon.

∵ Пѣснь · степен'наꙗ ∵ · рки ·

1. Многашьди браша са съ мноѭ
ѿ юности моеѩ.

2. Да речеть и҃нѣ и҃ꙁль множицеѩ

∵ Пѣснъ степенънаа ∵ · рки ·

1. Многѫщи брашѫ са съ мнѫ
ѡтъ юности моеѫ ∵

2. [a] Да речетъ и҃нѣ илъ многѫщи

и славнми ∵ 5. Бл҃веннемъ въ сиѡнѣ ꙗвъшннмъ са · тѣмъ бл҃венн бъїшѫ вѣрнии
(и) таинъїхъ наслаждаѫтъ са бл҃агости ∵ 6. [a] Дѣтѣли бо дѣтѣли раждаѫтъ ∵ [b] Х҃ъ
миръ нашъ на людехъ вѣрнъїхъ ∵

CXXVIII. 1. [a] Х҃ъ рече ѡ жидовѣхъ, ꙗко противлѣахѫ са х҃ви · не хотѣахѫ бо
его, ѿнелиже роди са, да би живъ бъїлъ плътиѫ, ꙁане множицеѫ ∵ 2. [a] Видиши
ли, ꙗвлѣетъ и и҃ма · и҃лъ бо видѣние б҃жие есть. брашѫ же са жидове съ х҃мъ ѡтъ-

---

Annot. ad psalm. 5. да ante бл҃вит'те om. buc. — оуꙁьрнши sin. 6. [a] видиши (pro и оуꙁр.) buc. — твоихъ sof.

Annot. ad comm. 5. бл҃веннимь pog. -ъ sof. -нимь buc. — ꙗвльшиним' са pog. buc. -вль- sof. — бл҃ны pog. -ни sof. buc. — быша pog. -ѫ sof. — и таиныхь pog. sof. buc., bon. и omis. — благостн: ἀγαθῶν, sed pog. таинь с҃тии, buc. таинь с҃тын, utrumque male, neque melius sof. бл҃гъ с҃ти. 6. [b] вѣр'ныихъ sof.

CXXVIII. *Annot. ad titulum.* пѣснъ степеннаа ькѳ sof.

Annot. ad psalm. 1. мьножицеѭ sin. множицеѫ sof. buc. (ita et 2). — брашꙙ сꙙ sin. брашѫ са sof. — со мьноѭ sin. (ita et 2). — моеꙙ sin. моеѫ sof. 2. [b] не прѣмогоше buc.

Annot. ad comm. 1. ѿ жидохь pog. buc. -ъ sof. — присно противлѣахѫ са pog. sof. лиахоу се buc. — пльтиѭ pog. — male ꙁана pog., recte ꙁане sof. ꙁанꙗ buc. (gr. διότι πλεονάκις, in nonnul. cod. add. γέγραπται). 2. [a] ли om. sof. buc. — ꙗвл. има pog. buc. (sine и),

Digitized by Google

браша са съ множ ѿ юности моеꙗ. И бо не прѣмогж мене.

3. На хрибтѣ моемъ ковахж грѣшници. Задлъжиша безаконение свое.

4. Гъ праведьнь съсѣчеть выꙗ грѣшникь.

5. Да постыдат са и възвратат са вьспать вси ненавидащеи сиона.

6. Да бжть ꙗко трава на зданиихъ. Ꙗже прѣжде въздрьваниꙗ исъше.

брашж са съ множ ѿтъ юности моеж ∵ ᵇ И бо не прѣмгж ме ∵ |

3. ᵃ На хрѹбтѣ моемъ ковахж грѣшъници ∵ ᵇ Задлъжишж безаконие свое ∵

4. Гъ правъденъ съсѣче выж грѣшнъихъ ∵

5. Да постыдатъ са и възвратать са въспать · вьси ненавидащии сиона ∵

6. ᵃ Да бждатъ ꙗко трѣва на зданїи ∵ ᵇ Ꙗже прѣжде въстръжениꙗ исше ∵ |

нелиже ꙗви са на земи ∵ ᵇ Не прѣмогж бо по истинѣ, нъ ѿсѹ|етишж са помыш-лениꙗ ихъ ∵

3. ᵃ Ꙗкоже рече · плещи мои дахъ на ранъı · ѡбложишж бо и ранами ∵ ᵇ При-ложишж безаконие на безаконие ∵ 4. Съсѣче бо крѣпость ихъ хъ, егда рѣшж · кръвь его на на | и на чждѣхъ нашихъ ∵ 5. Елико възненавидѣшж и не вѣровашж въ сионѣ бъıвъшиимъ таинамъ, ти постыдѣшж са вѣчно ∵ 6. ᵃ Врѣменно и дръжжще са ѹпваниꙗ ∵ ᵇ Прѣжде съмръти си рѣчь лишишж са славы бжиж и блти ∵

и има sof. (ὁρᾶς σημαίνει καὶ τὸ ὄνομα). — брашꙗ pog. -ж sof. — земли sof. buc. pog. ᵇ иж sof. — ѡсѹетиша pog.

CXXVIII. *Annot. ad psalm.* 3. ᵃ хрибътѣ sin. хръп'тѣ sof. -ь buc., дѣлаше buc. ᵇ зад-шꙗ sin. -шж sof. ѹдалише buc. (ἐμάκρυναν). — безаконние sin. 4. праведенъ sof. -ьнь buc. — съсѣчетъ sin. sof. buc. (συνέκοψεν). — выꙗ sin. -ж sof. -ю buc. (αὐχένας). — грѣшьникъ sin. sof. -комь buc. — ненавидащеи sof. buc. 6. ᵃ трава buc. — зданиꙗхъ sin. -нїи sof. на наздании buc. (δωμάτων). ᵇ воздръваниѣ sin. въздръванїа sof. buc. — исъше sin. sof. ис'ше buc.

Annot. ad comm. 3. ᵃ мож sof. (τὸν νῶτόν μου). — вьдахь pog. buc. дахъ sof. — ѡбло-жиша pog. (περιέβαλον). ᵇ прил-ша pog. -ж sof. — безаконение pog. (bis) -конїе sof. (bis) -ние buc. (bis). 4. хс крѣпость ихь pog. (συνέκοψε γὰρ αὐτῶν τὴν ἰσχὺν ὁ χρ.). — рѣша pog. — чадѣ pog. -хъ sof. 5. вьзненавидѣша pog. — вѣровавше pog., recte -ашж sof. -ше buc. (καὶ ἠπίστησαν). — постыдѣша pog. 6. ᵃ дрьжаще са pog. -жще са sof. — ѹпованїа sof. ѹп'ванинѣ pog. (ἔχοντες ἐλπίδα). ᵇ сьмрьти pog., лишиша са pog. — бжиꙗ pog.

Digitized by Google

7. Ѥжже не исплънить ржкы своеѩ жьнаи. И лона своего сънираѫ ржковатн.

8. И не рѣша мимо ходащеи бл҃ние г҃не на васъ. Бл҃вестнхомъ вн въ нма г҃не.

7. ᵃ Ѥжже не исплънитъ ржкꙑ своѫ жънѭн ⁘ ᵇ И лона своего събираѭн ржковѣдн ⁘

8. ᵃ И не рѣшѫ мимо ходащии бл҃венне г҃не на васъ ⁘ ᵇ Бл҃вихомъ · въ їма г҃не ⁘

CXXIX.

Pog. Bon.

⁘ Сл҃а · пѣснь · степеньнаꙗ ⁘ · ркѳ ·

1. Из глжбины възвахъ к тебѣ г҃н.

⁘ Сл҃а ⁘ пѣснъ степенънаа ⁘ · ркѳ ·

1. Из глжбинꙑ възвахъ къ тебѣ г҃н ⁘

---

7. ᵃ Не насꙑтишѫ бо са житенскꙑхъ благъ ни бѫдѫщиихъ оулоучишѫ ⁘ ᵇ Не ꙗко бо ржковатъ имѫще пшеницѫ въ житъницѫ въинаѫ · бѣшѫ бо тъщѫ ⁘ 8. ᵃ Ни похваленню бо ни бл҃венню бѣшѫ достоини ⁘ ᵇ Вѣрнии бо люде и бл҃ватъ са и спаѫтъ са ѿ г҃и ⁘

CXXIX. 1. Гроба бл҃чнѣаго мѣнитъ, въ немъже х҃ъ полежа три дни ⁘

Annot. ad psalm. 7. ᵃ испльни sin. (ἐπλήρωσε), се же не испльнить buc. -нит' са sof. — своеꙗ sin. pog. -еѫ sof. свою buc. — жьнѩи sin. ж'нюн buc. жънѫї sof. ᵇ ни sin. и sof. buc. — събираꙗ ржковꙗти sin. -ѫи ржкожти sof. -юи рѹковети buc. 8. ᵃ рѣшꙗ sin. -ж sof. — мимо ходащеи sof. buc. — бл҃твенне sin. — на на buc. (sed gr. ἐφ' ὑμᾶς). ᵇ бл҃твіхомъ sin. бл҃вихомъ вы въ има господне sof. бл. вн вь им. г҃не buc.

Annot. ad comm. 7. ᵃ насытиша са pog. (sine бо) -ше же се buc. (οὔτε γὰρ ἐχορτάσθησαν). — житни̂скыихь pog. -енск- sof. -ѣнск- buc. — нъ bon. нж sof. ни pog. buc. (recte, nam graece: οὔτε). — ѹлоу-ша pog. ᵇ си pog., male pro не aut ни, uti sof. buc. — ржкожтъ sof. -веть buc. — имать pog. buc., melius имаще sof. (τὰ δράγματα ἔχοντα). — пшеница pog. -ж sof. -це buc. (σῖτον). — вь житнице buc. (εἰς ἀποθήκην). — бѣша pog. -ж sof. бѣахоу buc. — тьща pog. тъща sof. 8. ᵃ похваленноу, бл҃нноу sof. — бѣша pog. бѣхоу buc. ᵇ спаѫт са pog. buc. спсжт са sof. (σώζεται).

CXXIX. *Annot. ad titulum.* Слава пѣснь степен'на sin. сл. пѣснъ степен'наа · ркѳ · sof. buc.

Annot. ad psalm. 1. изь глъны buc. (omissa syll. би).

Annot. ad comm. 1. бл҃чнаго buc. — ꙗвлѣеть pog. buc. -ъ (pro мѣнитъ) sof.

Digitized by Google

2. Г҃н ѹслышн гласъ мон́. Бж-дnте ѹ҆шн | твон́ вънемлаѭн гл҃а м҃твы моѥѩ.

3. Аще беꙁаконеннѩ моа наꙁрншн г҃н, г҃н кто постоꙗть;

4. Ꙗко ѿ тебе ѡчнщеннѥ ѥсть. Нмене твоего радн

5. потрьпѣх҄ та г҃н. Потрьпѣ д҃ша моѩ вь слово твое.

6. Оупва д҃ша моѩ на г҃а. Оть стража ѹтрьнаѩ до нощн. Ѿ стража ѹтрьнаа да ѹпваеть н҃ль на г҃а.

2. [a]Г҃н ѹслъшн гл҃а мон ⁖ [b]Бж-дѣтѣ ѹшн тв|н вънемаѭн гл҃а м҃вы моеѫ ⁖

3. Аще беꙁаконнѩ наꙁрншн г҃н · г҃н кто постонтъ; ⁖

4. [a]Ꙗко ѡтъ тебе ѡцѣщенне естъ ⁖ [b]Нменн твоего радн

5. [a]потръпѣхъ та г҃н ⁖ [b]Потръпѣ д҃ша моѩ въ слово тве ⁖ |

6. [a]Ѹпъва д҃ша моѩ на г҃а ⁖ [b]Отъ стражѫ ѹтрънаѫ до нощн ⁖ [c]Отъ стражѫ ѹтрънаѫ да ѹпваетъ н҃лъ | на г҃а ⁖

2. Отъ лнца адамлѣ молнтъ са х҃ъ, да ѹтвръднтъ плътъ ⁖ [b]Се гласъ пръ-воꙁданънааго ⁖ 3. Къто бо прѣтръпнтъ, егда нспꙑтаетъ дѣꙗннѩ комѹждо насъ ⁖ 4. [a]Сѫдан бо подастъ н ѿпѹщенне ⁖ 4. [b] 5. [a]Ѹпванннемъ бо нменн бж҃нѩ всѣ тръпнтъ вѣрнꙑ ч҃лкъ ⁖ [b]Вѣровавъ ꙗко нелъже слово бж҃не н ꙗко прѣжде вѣкъ естъ ⁖ 6. [a]Тако бо сп҃аѫтъ са вѣрннн ѹпванннемъ ⁖ [b]Отъ часа ѹтрънѣаго · стража бо часъ естъ. ѿ ѹтра бо до вечера не ѡслабѣ ѹбо д҃ша адамлѣ, надѣѭщн са пршшественн х҃вѣ ⁖ [c]Отъ часа бо вѣсто въскръсеннѩ · ꙁа ѹтра бо въскрьсенне бꙑстъ. ѿтолѣ прнжса ѹпъ-ванне новнн людне, еже естъ н҃лъ, ꙗко внаъ бж҃нн нмѫще ⁖

CXXIX. *Annot. ad psalm.* 2. [a] ѹслъішн sin. sof. buc. [b] бѫдѣте sin. бѹдета buc. — вънемлѭште sin. -ащн sof. -ющн buc. — моеѩ sin. -еѫ sof. моѥ buc. 3. [a] беꙁаконеннѣ sin. — наꙁьрншн sin. 4. [a] ѡчнщеннѥ buc. 6. [a] ѹпова sof. — г҃ѣ sin. [b] стражѩ ѹтрьнѩ sin. (bis) стражѫ ѹтрънаа sof. (bis). [c] да ѹпъва sin. buc. ѹпова ꙇс҃лъ sine да sof.

Annot. ad comm. 2. [b] съ sof., om. pog. buc. (αὕτη). — пр-наго pog. -н'наа̑го̑ sof. buc. 3. что бо buc. (τίς γάρ). 4. [a] ѡчнщеннѥ buc. (καὶ τὴν συγχώρησιν). 4. [b] 5. [a] ѹпованннмъ sof. — нмене pog. sof. — вьсь pog. buc. въсѣ sof. (πάντα). — вѣрнын pog. sof. buc. [b] нельже pog. нельж'но buc. (ἀψευδής), sof. не лъжетъ. — пръже sof. (omissa litt. д). 6. [a] ѹпованнем' sof. [b] ѹтра ѹбо sof. (ἀπὸ πρωΐας οὖν), ѹтра sine бо aut ѹбо pog. buc. — не ѡслабл҄ѣ pog. -бѣ sof. buc. (οὐκ ἐνέδωκεν). — ѹбо omis. pog. sof. buc. — надѣѩщн са pog. — пршьственн х҃вѣ pog. -шьственю х҃воу buc. -шествїа х҃а sof. [c] бо om. pog. sof. buc. — вѣсто: δηλαδή. — ѿтолн pog. buc. — пршѩша pog. buc. -ꙇѫшѫ sof. — ѹпованнѥ sof. — нмаще pog. sof.

7. Ꙗко ѿ га҇ мл҇о | н много ѿ него нзбавленнѥ.

8. Ꙗко ть нзбавнть нꙁлѣ ѿ всѣ безаконні его. |

7. Ꙗко ѡтъ га҇ мстъ | н много ѡтъ него нзбавленне ⁘

8. Н тъі нзбавн нлѣ ѿ всѣхъ беꙁаконнн его ⁘

CXXX.

Pog.

⁘ Пѣнь ⁘ степеньнаа ⁘ пѣнніе вы́сокое ⁘ · рл ·

1. Гн҇ не възнесе са ср҇це мое нн вьꙁвѣсте са очн мон. Нн ходнхъ въ велнкъінхъ. Нн въ дновнынхъ паче мене.

Bon.

⁘ Пѣснь степенънаа ⁘ · рл ·

1. [a] Гн҇ не възнесе са ср҇це мое · нн възнѣстѣ са ѡчн мон ⁘ [b] Нн ходнхъ въ велнкъїхъ ⁘ [c] Нн въ днвънъїхъ паче мене ⁘

---

7. Мнлостъ бо (н) нзбавленне грѣховъ ѿ ба҇ едниого естъ ⁘ 8. Новъїж люди глетъ еже естъ нлъ · тъї бо нзбавн бъ ѿ всего беꙁаконннꙗ ⁘

CXXX. 1. [a] Новъїхъ люден глетъ, ꙗко таковъї славъї н таковъїж таннъї сподобншж са. срце нхъ не възнесе са, нн ѡчн дшънѣн не оуклоннстѣ са. сн же н ѿ себѣ самомъ длъ рече ⁘ [b] Пррк҇ъ рече · не неджговахъ грълзїнеж, ꙗко црва н пророчъства сподоблъ са ⁘ [c] Сн рѣчъ не въсхотѣхъ дневенъ бъїтн, паче еже есмъ · нъ прнсно смѣрѣхъ са ⁘

Annot. ad psalm. 7. гн sin. — мнлостн sin. (omisso н quod sequitur). 8. тъ нꙁбавнтъ sin. тъ нꙁб-тъ sof. ꙗко ть нꙁ-ть buc. (αὐτὸς λυτρώσεται). — ото вьсѣхъ беꙁаконьнъıхъ sin. беꙁаконеї sof. -коннн buc. (τῶν ἀνομιῶν).

Annot. ad comm. 7. н нꙁв. pog. sof. buc., bon. om. н. — грѣхомь buc. 8. новыꙗ pog. -ж sof. — ты sof. buc. тыа pog. — ѿ вѣкого (leg. вьсѣкого) sof. — беꙁаконенниꙗ pog. -конїа sof.

CXXX. *Annot. ad titulum.* Пѣнніе высокое pog., haec verba in sin. sof. buc. desunt, sed graece leguntur: ᾠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν, ᾆσμα τῶν ὑψηλῶν.

Annot. ad psalm. 1. [a] вьꙁнѣсте sin. вьꙁнесоста buc. въꙁведостѣ sof. [c] дневнынхъ sof.

Annot. ad comm. 1. [a] новынхь pog. -ъ sof. — людн pog. людехъ sof. ⊙ новыхь людехь buc. (τοῦ νέου λαοῦ). — таковы таины sof. pog. buc. — сподбльше са pog. buc. -ншж са sof. (ἀξιωθείς). — дшьнѣн pog. buc. дшевнѣн sof. — оуклоннсте са pog. -ста се buc. — о с. самѣм' sof. себѣ самомь, omisso w, buc. [b] не неджговавъ sof. не негодовахь pog. buc. (οὐκ ἐνόσησα). [c] male не высхотѣ buc., recte вьсхотѣхь pog. -ъ sof. — нж sof. — смѣрѣахъ pog. -ахъ се buc., sine са: с'мѣрѣахъ (ἐταπεινούμην) sof.

Digitized by Google

2. Аще не смѣрѣах҆ са нъ възнѣсь дш҃ж мож. Ѩко ѿдоеное на матере свож. Тако въздасн на дш҃ж моиж.

3. Да ѹпваетъ нз҃ль на г҃а.

2. [a] Аще не смѣрѣхъ са нъ възнѣсъ дш҃ж моеж ∴ [b] Ѩко ѿдоеное на мт҃ръ свож ∴ [c] Ѩко въздасн на дш҃ж мож ∴

3. Да оупваетъ нлъ на г҃а ѿ нн҃ѣ н до вѣка ∴

CXXXI.

Pog. / Bon.

∴ Пѣснь ∴ степень'наа ∴ ·рла·

1. Поманн г҃н дд҃а н в'са кротость его.

∴ Пѣснъ степенънаа ∴ ·рла·

1. Помѣнн г҃н дд҃а н вса кротостъ его ∴

2. [a] Сн оубо д҃дъ ѿ себѣ г҃лєтъ, разоумѣваетъ же н ѿ х҃ъ, зане смѣрн себе, не въсхыщенне непъщевавъ еже бъітн равенъ б҃оу ∴ [b] Н ѿтрочж во бъістъ г҃ъ н с҃са н ѿдоено бъістъ, н покарѣаше са родителема, ѩкоже естъ пнсано ∴ [c] Сн бо прнжсъ, рече х҃ъ, да въздамъ [рече] ч҃лкоу сп҃енне ∴ 3. На того бо оупованне новнн лю́дне нмжтъ, еже естъ нлъ · сего бо радн нарекошж са зраще г҃а ∴

CXXXI. 1. Ѩко нз него по плътн. самъ бо рече сжн ѿ д҃да · навъікнѣте ѿ мене, ѩко кротокъ есмъ н смѣренъ ср҃цемъ. бѣаше же н д҃дъ кротокъ ∴

Annot. ad psalm. 2. [a] съмѣрѣахъ сѧ sin. -ѣх' са sof. -раах' се buc. — възнѣсъ на дш҃ж моиж sin. нж възнесъ дш҃ж мож sof. възнесохо дш҃ою buc. (omissa syll. мо). [b] мт҃ре sof., ѿдою на мт҃рь свою (omissa syll. но) buc. [c] н ѩко buc. 3. оупъваетъ sin. оуповаетъ sof. — н нз҃ль buc. — г҃ь sin. — ѿселн sof. отъ нъінѣ sin. — Ultima verba in pog. desunt.

Annot. ad comm. 2. [a] же са pog. sof., sine се buc. (νοεῖται). — смѣрн са pog. buc. см. себе sof. (ἐταπείνωσεν ἑαυτόν). — не въсхыщеннѣмъ sof., male на выхыщенню buc. (οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγησάμενος). — іже pog. юже buc. (τό). [b] отроча pog. sof. sine н buc. — х҃с pog. buc. г҃ъ sof. — съса sof. сьса pog. buc. — ѿдоенъ pog. buc. -нъ sof. — покараше се buc. — ѱано pog. [c] прнмсь (sine бо) pog. сн -юхь buc. прїѧхъ sof. (ὑπέμεινα). — alterum рече in sof. pog. buc. abest. 3. male Та bon. et во bon. pro На et бо reliquorum codicum. — новнн люд. нмжть оуп'в. pog. buc. н. л. нматъ оупованне sof. — нарѣша pog. -ж sof. сего ра на -рѣкоше buc. — зьраще pog. зр. sof. buc.

CXXXI. *Annot. ad titulum.* Пѣснъ степен'нн sof. пѣ степенная рла · пѣ б҃цн buc.

Annot. ad psalm. 1. всѧ sin. всоу buc. въса sof.

Annot. ad comm. 1. бо om. pog. buc. — сан sof. сы · н buc., omis. pog. — двда pog. sof. buc. (male bon. дха). — кроткь pog. buc. -токъ sof. (bis). — юсмъ sof. — кротькь pog.

Digitized by Google

2. Ꙗко клат' сѧ гвн н ѡбѣща сѧ боу нꙗковлю.

3. Аще вънидѫ вь село домоу моего. Ли възлѣзѫ на одрь постела моеꙗ.

4. Аще дамь сьнь очима моима. Н вѣжама моима дрѣманиѥ. Н покои кротѡфома моима.

5. Доидеже ѡбращѫ мѣсто гвн, село боу нꙗк|влю.

6. Се слышахомъ ꙗ в ефратѣ. Обрѣтохомь н въ полихъ дѫбравы.

2. Ꙗко клатъ сѧ гвн, ѡбѣща сѧ боу нꙗковлю ⁘

3. [a] Аще внидѫ в село домоу моего ⁘ [b] Нли възлѣзѫ на ѡдръ постела меѫ ⁘ |

4. [a] Аще дамъ сонъ ѡчима моима ⁘ [b] Н вѣкгома моима дрѣмание ⁘ [c] Н покои кротфо|ма моима ⁘

5. Доидеже ѡбращѫ мѣсто гвн, село боу нꙗковлю ⁘

6. [a] Се слъїшахомъ ѫ въ ефратѣ ⁘ [b] Обрѣтомъї въ поли дѫбравъї ⁘

---

2. Клатъ бо сѧ н не раскаетъ сѧ, поставлъ завѣтъ свои дѣдови · глаголе(ть) же двѫ бцѫ ⁘ 3. [a] Си рѣчъ не възъїдѫ, рече, на нбо, прѣжде аще не спѫ чка. сего ради приидохъ, аще и не разлѫчихъ сѧ ѿ ѡца ⁘ [b] Гроба влчнаагo мѣнитъ и рече · не имамъ вънити въ-нь, донъдеже възвращѫ свръшена чка ⁘ 4. [a] Съмрътъ ꙗвлѣетъ [е]ѫже ꙗко сонъ показа ⁘ [b] Тожде естъ ѡ съмрътн ⁘ [c] О тѣлѣ глетъ влчни · кротофъї [глетъ] ꙗко прчто ⁘ 5. Доидеже, рече, свръшѫ чка въ жилище боу. хвн нꙗковъ бо глетъ · ѡтрокъ мои егоже изbрахъ ⁘ 6. [a] Кѫѫ; двѫ бцѫ ꙗже плодъствова спение

CXXXI. *Annot. ad psalm.* 2. [a] гю sin. 3. [b] ли sin. buc. н sof. — моеꙗ sin. -ею buc. 4. [a] сънъ sof. сьнь buc. сонъ sin. [b] вѣждьма buc. [c] кротафома sin. buc. 5. доіждеже sin. доидеже buc. — гю sin., їаковлѹ| sof. 6. [a] ꙗ sin. ѫ sof. ю buc. — ефрантѣ sin. -н'ѳѣ sof. -аѳѣ buc. [b] обрѣтомъ ꙗ sin. обрѣтомъ н sof. ѡбрѣтохомь ю buc. (αὐτήν), вь поли buc.

Annot. ad comm. 2. двдви buc. ддови pog., male двдъ sof. — глеть же pog. глет' же sof. buc. (bon. ть omis.). 3. [a] възї|дѫ pog. — рече om. pog. buc., habet sof. (φησίν). — прѣжде на нбо прѣжде sof., buc. прѣжде omisit. — прндь pog. принидъ sof. принидохь buc. — аще не pog. аще н не sof. аще и sine не buc. (εἰ καὶ οὐχ ἐχωρίσθην). [b] влчнѣго pog. -ѣаго sof. -ниꙗго buc. — съвръшенѣ sof. (τελείως). 4. [a] ꙗже pog. buc. ѫже buc., male sof. ꙗже et bon. еѫже (ὅν). — съна sof. сьнь pog. buc. (ὕπνον). [b] ѡть pog. ѿ buc., melius ѡ sof. (περί). [c] владычни глеть pog. -чни глет' buc. глеть влчни sof. — кротафы ꙗко прѣчисто pog. buc. кротафъ н ꙗко прчто sof. (alterum глетъ in bon. superfluum): κροτάφους ὡς ἀκραιφνέστατον. 5. доидеже pog. доидеже buc., male sof. тоидеже (ἕως οὗ). — въ жїлище sof. вь ж. buc., male вь лѣ pog. — боу sof. buc. гоу (г in б corr.) pog. (θεοῦ). — male глеть сѧ pog. -т сѧ sof. -т се buc. (gr. Ἰακὼβ γὰρ λέγει). 6. [a] кѫꙗ pog. кѫѧ cum praescr. ꙗ sof. коую buc. (gr. αὐτήν · τίνα). — male

Digitized by Google

7. Вънидѣмь вь села его. Поклонимъ са на мѣстѣ идеже стоıасте нозѣ ег. |

8. Въскрни гн въ покоп твоп. Ты и кувоть сватына твоеıа.

9. Иереи твои ѡблѣкжт са въ правдж. И прпобнии твои въздраүıжть са.

7. [a] Вънидѣмъ въ села его ∴ [b] Поклонимъ са на мѣстѣ идеже стоıастѣ нозѣ его ∴

8. [a] Въскрсни гн въ покоп твн ∴ | [b] Ты кувотъ стъıна твож ∴

9. [a] Иереи твои ѡблѣкжтъ са въ првдж ∴ | [b] И прѣподобнии твои | радостиж възрадоужтъ са ∴

родоу ччю. ефрата бо плодъствие[е] сказаетъ са, естъ же виѳлеемъ ∴ [b] Кого глетъ; виѳлеѡма оубо. лжзи дрժжадънии сжтъ же и мѣста полъна· ѡбаче сиитие глетъ хво ∴

7. [a] Въ каıа; въ пещерж в иенже роди са, въ распатие, въ въскрсение, въ възъıтие, въ сиѡнъ, въ голъготж· въ та бо вселн са ∴ [b] Горж голготж глетъ· та бо вьсѣхъ горъ земнъıхъ въıшши естъ, тоу бо постоıастѣ нозѣ боу распинаемоу ∴ | 8. [a] Въскрсии, рече, по побѣждении адовѣ и съмрътънѣмъ, покои ıаростъ твож, възвесели са ѡ ниxъже съдѣıа ∴ [b] Кивота разоумѣи тѣло вльчие, еже совъскрѣси и сто свръши. глетъ же и ѡлтарѣ, еже естъ трапеза стаа стъıимъ ∴ 9. [a] Трапезънии слоужители· ти бо по

пло̂ствовавь buc., recte -ствова pog. sof. (ἐκαρποφόρησε). — чл̂че pog. члвче buc. родоу члвчъскоѡмоу sof. (τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων). — е̂фран'ѳа sof. -ата pog. buc. [b] кого sof. buc., melius quam того bon. pog. (τίνα λέγει). — виѳлеема pog. sof. -юма buc. — male држжънии bon., recte лжзи бо дражденни pog. лжзı држж̂нні sof. (δρυμοὶ γαρ ἀλσώδεις), buc. лоузи бо вьдроуж̂нии. — плана pog. buc. пал'на sof., bon. полъна, graece πεδία. — съиитне̂ sof. сьи. pog. buc.

CXXXI. *Annot. ad psalm.* 7. [b] стоѣсте sin. -а̂стѣ sof. -ıастѣ buc. — нозѣ sin. sof. 8. [b] кив. sin. ты и кувотъ sof. ты и кувоте buc. — твоеıа sin. -е̂ж sof. -ею buc. 9. [a] ıерѣı sin. ıереие̂ sof. иерен buc. [b] радостиıж in reliquis codicibus abest neque graece legitur, твои sof. bis scriptum. — въздрадоуıжтъ сıа sin. възра̂уа̂т са sof.

Annot. ad comm. 7. [a] вь каа pog. buc. въ ка̂а sof. (ποῖα). — in pog. et buc. вь, quod verbis вьскрс. et вьзитие praecedit, omissum. — голгоѳж pog. sof. buc. [b] голгоѳж pog. sof. buc. — земльныихь pog. -лъныихъ sof. -л'ныхь buc. — постоıасте pog. -ıаста buc. -а̂стѣ sof. — нозѣ pog. sof. — хоу боу sof. pog. buc. 8. [a] по побѣждении pog. sof., по om. buc. — а̂дови pog. buc., melius а̂довѣ sof. — и ante сьмрьт'нѣмь omis. pog. buc., habet sof., смр'тнѣа̂мъ sof. (μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ ᾅδου καὶ τοῦ θανάτου), вьзвеличи се buc. [b] кувота sof. кив. pog. — съвъс'крѣси sof. buc. pog. (συνανέστησε). — и ante о̂л'т. om. pog. buc. (gr. καί). — стыихъ sof. -ыхь buc. pog. 9. [a] слоужителе pog. sof. buc. — ѡблѣша pog. (rec. manus add. ко). — правъда an -дж in bon. dubium, -вдж sof. pog. — истин'нижıж pog. buc. -н'нжа̂ sof. (sine и):

Digitized by Google

10. Давыда ради раба твоего. | Не ѿврати лица хрїста твоег. |

11. Клат сѧ гь двдови въ истинѫ и не ѿвръже сѧ ег. | Отъ плода чрѣва твоего посаждѫ на прѣсто|лѣ твоемь.

12. Аще съхранѧть снове твои завѣть мои. И свѣдѣниѩ моѩ си имже наѹча ѩ. И снове ихъ до вѣка сѧдѫть на прѣстолѣ твое. |

13. Ѩко изьбра гь сїона. И изволи и въ жилище себѣ.

10. [a] Дда ради раба твоего ⁘ [b] Не ѿврати лица | ха твоего ⁘

11. [a] Клатъ сѧ гъ ддви истинож и не ѿвръже сѧ его ⁘ [b] Отъ плода чрѣва | твоего посаждѫ на прѣстолѣ твоемъ ⁘

12. [a] Аще схранѧтъ снове твои завѣтъ мои ⁘ [b] И свѣдѣниѩ моѩ си имъже наѹчѫ ѩ ⁘ [c] И снове ихъ до вѣка сѫдѧтъ на прѣстолѣ | твоемъ ⁘

13. [a] Ѩко избра гъ сиѡна ⁘ [b] И изволи въ жилище себѣ ⁘

въскрсени хвѣ ѡблѣкошѫ сѧ въ правъдѫ и истинѫ ⁘ [b] Апли иже въ страстъ хвѫ ръїдаахѫ · сии по въскрсении радовашѫ сѧ, въспрнемлѧще бл҃тъ стжѫ ⁘
10. [a] Ха радї · ѡ дда бо по плъти ⁘ [b] Пркъ митъ · помазанъ бо бъїстъ и тъї ⁘
11. [a] Обѣщаниемъ бо клатъ сѧ ддви бъ, из него избрати по плъти ⁘ [b] О хрїстѣ слово глаголетъ сѧ ⁘ 12. [a] О соломонѣ слово, си рѣчъ ѩко не схрани ⁘ [b] Июдеѡмъ ѩко сномъ закона заповѣдѣ и не схранишѫ ⁘ [c] Вѣрнии паче же апостоли сѧдѫтъ, ѩкоже естъ писано · сѫдѧщеи ти ⁘ 13. [a] Въ томъ гъ таинѫ аплѡмъ прѣдастъ, разоумѣи же и цркве ⁘ [b] Нарече и въ жилище себѣ до вѣка ⁘

δικαιοσύνην ἀληθινήν. [b] вьскрсение (sine въ) pog. сии вь вьскр. buc. си въ въскр'сение sof. (μετά τὴν ἀνάστασιν). — вьзрадоваша сѧ pog. вьзр. buc. възр-шѫ sof. — recte своѫ sof. pro стжѩ pog. buc. (τὴν χαρὰν αὐτῶν).

CXXXI. *Annot. ad psalm.* 10. [b] лице помазанаго своѥ buc. хрїста in pog. recentius add. 11. [a] ддоу sin. buc. — вь рѣснотѫ sin. въ истинѫ sin. истиноу sine вь buc. — отъвръжетъ sin., -же сѧ sof. -же се ѥѥ buc. (οὐ μὴ ἀθετήσει). 12. [b] си om. sof., сиѩ buc. (ταῦτα). — наоуча sine ѩ, quod sin. habet, sof. наоуче ихь buc. (ἃ διδάξω αὐτούς). [c] male bon. сѫдатъ, recte сѧдѫтъ sof. sin., minus bene сѣдоуть buc. (καθιοῦνται). — sof. тоемъ omissa lit. в. 13. [b] изволи і sin. (gr. αὐτήν) изв. ѥго (sine и) buc.

Annot. ad comm. 10. [b] и ть pog. и тьи buc. и тъ sof. (καὶ αὐτός). 11. [a] обѣщаниимь pog., ѡбѣща сѧ sof. pro клат' сѧ pog. buc. (ὤμοσε). — бъ двдви sof. дьдви бь pog. buc. — изьбрати pog. [b] о хрїстѣ sof. 12. [a] съхранї sof. [b] їоуд. бо ѩко sof. pog. buc. — сномъ sof. -ь pog. buc. (male bon. снемъ). — законь pog. buc. — (заповѣде и bon.) заповѣда нь pog. buc. з. нѫ sof. — сьх-ша pog. buc. сьх-шѫ sof. [c] male bon. сѫдатъ, recte сѧдѫть pog. -ъ

Digitized by Google

14. Се покой мой вь вѣкъ вѣка. Сѫде вьселихь са ꙗко изволихъ и.

15. Вѫдовица его блвествоуꙗ бл҃ваштѫ. Ништаꙗ его насыщѫ хлѣба.

16. Иереꙗ его ѡблѣкѫ въ правдѫ. И прп҃бнии его радостиѭ възрадоуѭт са.

17. Тоу въздраштѫ рогъ давыдови. Оуготовааахъ свѣтилни помазаномоу моемѹ.

14. [a] Се покои мой въ вѣкъ вѣка ∵ [b] Сѫде въсела са ꙗко изволихъ и ∵

15. [a] Вѫдовицѫ его бл҃аго[бл҃аго]словоуѫ бл҃ваштѫ ∵ [b] Нищѫѫ его насыщѫ хлѣба ∵

16. [a] Иерѣѭ его ѡблѣкѫ въ правдѫ ∵ [b] И прп҃нии твои радостиѭ възрадоуѭтъ са ∵

17. [a] Тоу възвраштѫ рогъ дв҃дѣвъ ∵ [b] Оуготовахъ свѣтилѣникъ хр҃тоу моемоу ∵

14. [a] Въ томъ бо почи дх҃ъ ст҃ыи въ вѣкъ вѣка ∵ [b] Въ црк҃ви глетъ, ꙗко по вса дни живыи в неи, прѣдълагаемъ в неи ∵ 15. [a] Въ чтотѣ и не въ пороцѣ вѫдоваѭщѫѫ · сѫтъ же дшѫ ѫже ѡвѫдовѣшѫ ѿ ха ∵ [b] Обнищавъшѫѫ ѿ бо́честниꙗ · насыщѫ ж таинааго хлѣба, рече хс ∵ 16. [a] Да имѫтъ дрьзновение исцѣлѣти недѫжныѫ ∵ [b] Апл҃и · ти бо въздрадоваш҃ѫ прѣжде всѣхъ въ въскрсение хво ∵ 17. Двѫ бцѫ глетъ ꙗко връхъ сѫщѫ и вышьшѫ всѣхъ женъ, еже естъ рогъ ∵ [b] Ха глетъ ꙗко сѫща свѣта ѿ свѣта · а еже рече хоу, разоумѣи чка помазаема хризмоѫ кр҃щениꙗ ∵

sof. сѣдоуть buc. (καθιοῦνται). 13. [a] бо гь pog. buc. бо гь sof. (γάρ). — црквь (sine и) pog. -овь buc. -кве sof. [b] и себѣ вь жил. pog. buc. и с. въ ж. sof. (αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς κατοικίαν).

CXXXI. *Annot. ad psalm.* 14. [a] вѣкы вѣка buc. [b] сьде вьселиѭ сꙗ sin. зде въсела са sof. зде вьселю се buc. 15. [a] вѫдовицꙗ sin. -ца sof., sed buc. ловитвоу (θήραν, vl. χήραν). — блствоуꙗ блщѫ sin. блгословествоуѫ блвла sof. блгословоу блве buc. [b] ништаꙗ sin. -щѫѫ sof. -еѥ buc. (τοὺς πτωχούς). 16. [a] иереꙗ sin. сщинкы buc. — во спение sin. вь сп. buc. (σωτηρίαν), sed sof. въ правдѫ. [b] его (pro твои) sin. sof. ѥго buc. (αὐτῆς). — въздрадоуѭтъ sin. възр. sof. buc. 17. [a] въздраштѫ sof., вьзвр. buc. — даві sin. двдови sof. buc. [b] оуготовахъ sin. buc. -ихъ sof. Litterae пома ^заноʼ^моу et емѹ in rasura scriptae pog.

Annot. ad comm. 14. [a] стыи pog. sof. сты buc. — вѣкы вѣка buc. [b] въ цркве sof. — живеть pog. buc. живыи sof. (κατοικῶν). 15. [a] въ чистотѣ pog. sof. buc. (ἐν ἁγνείᾳ). — вь непороцѣ pog. buc. въ неп. sof. (σεμνότητι). — вьдовоуѭщаꙗ pog. -щеѥ buc. -ѫѫ sof. (χηρευούσας). — дша ѫже sof., дша ꙗже ѡвьдовѣша pog. ѡвд-шѫ sof. (ἐχήρευσαν). [b] обнищавшаꙗ pog. -шеѥ buc. -ѫѫ sof. (τοὺς πτωχεύσαντας). — бочьстниꙗ pog. buc. -чъстнѫ sof. — насыщѫ pog. sof. buc. (sine ж). 16. [a] исцѣлити pog. buc. цѣлити sof. (ἴασθαι). — недѫжьныꙗ pog. -ї|ѫ sof. [b] вьздр-а са pog. — вьскрение sine въ pog. въ въск. sof. buc. (ἐν τῇ ἀναστάσει).

18. Врагы ѥго ѡблѣкѫ въ стоудь. А на ѻномь процвьтеть стынн моꙗ.

18. [a]Врагъї его ѡблѣкѫ въ стоудъ∴ [b]А на ѡномъ проц̓вътетъ стъїнн моꙗ∴

CXXXII.

Pog.

∴ Пѣнь ∴ степен̓на ∴ ·рлв·

1. Се колъ добро н коль крас̓но еже жнтн братнн въкоупѣ.

2. Ꙗко хрнзма на главѣ съходащнꙗ на брадѫ. ¦ Брадѫ арѡнѫ. Съходащнꙗ на ѡметы рнзы ѥго.

Bon.

∴ Пѣснъ степенънаа ∴ ·рлв·

1. Се колъ добро н колъ красно еже жнтн | [тн] братн въкоупѣ ∴

2. [a]Ꙗко хрнзма на главѣ съдащїꙗ на брадѫ ∴ [b]Брадѫ арона ∴ [c]Съходащнꙗ на ѡметѫ рнзъї его ∴

18. [a]Нюдеж глетъ·тн бо сѫтъ вразн хвн по нстннѣ ∴ [b]На хѣ слава ѡтъча ∴

CXXXII. 1. Ннчтоже бо толъ красно н благожханно, ꙗкоже црквн напльнѥема вѣрнъї. |се бо пррккъ сказа, разоумѣн же аплъї, ꙗкоже бѣахѫ събранн въкоупѣ ∴ 2. Хрнзмѫ нарнчетъ кршенна, еѭже помазаѭтъ са вѣрънни ѡтъ горъї до нноу ∴ [b]Хрнзма бо нереѡва н пролнвааше са тъгда на главѫ н схождааше на брадѫ нереѡвѫ, ѿ брадъї на рнзѫ, вѣсто бо, ꙗко помазаемн мнромъ н вънѫтръждоу н вънѣждоу добровоннн сѫтъ ∴ [c]Рнза вѣрнъїхъ хъ естъ·елнко бо въ ха крстнсте са, въ ха ѡблѣ-

17. [a]дѣвѫ sine бцѫ pog. buc. д. бцѫ sof. — горъ pro рогъ pog. sof. горѣ buc. (gr. κέρας). [b]сѫща свѣтлотѫ свѣта sof. (φῶς ἐκ φωτός). — хроустоу pog. (in rasura), ibidem recentiore manu in fine add. свѣтїлнн е хс, quae in sof. buc. absunt.

Annot. ad psalm. 18. [b]процъвететъ sof. -ц̓вьтеть стынꙗ buc.

Annot. ad comm. 18. [a]Їюдеꙗ pog. -еѥ buc. -ж sof. — вразн pog. sof. [b]на ха pog. buc. на хрїста sof. (ἐπὶ τὸν χριστόν).

CXXXII. *Annot. ad psalm.* 1. се оубо коль sin. се что sof. buc. — н что sof. нлн что buc. і коль sin. — нж еже sof. еже buc. — братнї sin. sof. buc. 2. [a]съходꙗштеі sin. -щааго sof. -нꙗ buc. (τὸ καταβαῖνον). [b]ароновѫ sin. аароне sof. -ню buc. [c]съходꙗштні sin. -щїа sof. -нꙗ buc. — ометъї sin. sof. buc. (ἐπὶ τὴν ῴαν).

Annot. ad comm. 1. толь pog. buc., om. sof. (οὕτω). — благоꙗханьно pog. -оухан̓но buc. (εὐῶδες). — црквы buc. -квн sof. pog. — нспльнѣема pog. buc. напльнѣема- sof. (πληρουμένη). — вѣр̓нынхъ sof. — н аппл̓ы pog. sof. — бѣхѫ sof. бѣахоу buc. — въкоупѣ сьбр. pog. -нннн buc. събр. въкоупѣ sof. (ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνηγμένοι). 2. [a]крьщеннѥ pog. buc. -нїа sof. (τοῦ βαπτίσματος). — н до доль pog. buc. ѿ горѣ до долоу sof. (ἕως κάτω). [b]бо тога pog. buc. бо тъгда sof., alterum тогда om. pog. buc., habet тъгда sof. — н схожд. sof., sine н buc. (καὶ κατέρρει). — а ѿ брады pog. sof. buc. (καὶ ἀπὸ τοῦ πώγ.). — мазаемнн pog. -мын buc. помаз-нї sof.

3. Iако роса ермоньскаа сьходащиіа на горы сіон'скы. Iако тоу заповѣда гь блвеніе. И животь до вѣка.

3. [a] Iако роса ерьмоньскаıа сходащиıа на горы сиωньскы ∵ [b] Iако тоу заповѣда гь блвеніе ∵ | [c] (И) животь до вѣка ∵

CXXXIII.

Pog.

∵ Пѣснь степен'наа ∵

Пѣснь высокыихь · си рѣчь врьховныи · аще бо и вь малѣ степени есн прреніемь · нь велии видѣнии наставници ∵ · рлг · ∵

1. Се нинѣ блвите га вси раби гни.

Buc.

∵ Пѣснь степеньнаа ∵

Пѣснь вьісокьіихь си рѣчь врьховньіихь. аще бо и вь малѣ · степене си прореченіемь · нь велии видѣнии наставьници ∵ · рлг ·

1. [a] Се нинѣ бте га вьси раби гни ∵

косте са, рече аплъ. ωмета же оутврьждаеть вса ризж · тако и блть чка ∵ 3. [a] Роса чтаıа, еже есть дхь стъı · нермонь бо что сказаеть са, ıако ω аера сходащи на горъı сиωна, еже есть вѣра оупванне лювьı, горьı црквьньıж се сжть ∵ [b] Тоу. к'де; вь црве хлѣба животьнааго ∵ [c] Истовьı животь се есть, тѣло и крьвь хва, и сьде и вь бжджщиимь вѣцѣ ∵

CXXXIII. 1. [a] Повелѣваеть дхь сты вѣрьньıимь непрѣстан'но блвити га ∵ [b] Вь

(χριόμενοι). — мѵромь sof. -ь pog. (τῷ μύρῳ). — жтрьıждѣ pog. вьнатрьждоу sof. вьноутрьюдоу buc. (ἔσωθεν). — вьнѣждѣ pog. вьнѣждоу sof. вьнѣюдоу buc. (ἔξωθεν). [c] вѣрныихь pog. -ъ sof. — ωблѣсте са pog. (cum supra scripto recent. man. ко): ωблѣкосте sof. buc. — вьсждоу pog. buc. вьсждоу sof. (πανταχόθεν). — блть члча pog., melius члвка sof. buc. (τὸν ἄνθρωπον).

Annot. ad psalm. 3. [a] ерьмоунѣ sin. -он'скаа sof. buc. — сиониа sin. сіωн'скыиж sof. -скыıе buc. [b] заповѣдѣ sin. -да sof. buc. — блствение sin. — и животь sof. buc.

Annot. ad comm. 3. [a] же pog., еже sof. buc., стыи pog. — аермонь pog. sof. buc. (ἀερμῶν). — бо om. pog. buc. — чисть pog. buc. чісто sof. (καθαρόν). — оупованиє sof. — црковьныиа pog. ныıе buc. -ж sof. — се om. pog. buc. [b] где sof. buc. — црквн pog. sof. buc. — хлѣбь животьныи pog. buc. (τὸν ἄρτον τῆς ζωῆς), хлѣба ж-ааго sof. [c] истиныи бо ж. си ıе pog. ист. бо ж. сіи ıесть sof. сын ıе buc. — и зде sof. sine и buc. — бждащии вѣкь pog. buc. -ъ sof.

CXXXIII. *Annot. ad titulum.* высокыихь sof. — врьховыихь sof. — степение се sof. степеніе сии buc. — иж sof. (graece: εἰ γὰρ ἐν ὀλίγῳ οἱ ἀναβαθμοὶ οὗτοι τῇ προσρήσει, ἀλλὰ μεγάλων θεωρημάτων ὁδηγοί).

Annot. ad psalm. 1. [a] нінѣ sof., блствите гѣ sin. — рабы buc. [b] стоıаштеи sin. buc. — дворѣ sin. -рѣхь reliqui.

Annot. ad comm. 1. [a] стыи pog. sof., вѣр'ныимь sof. [b] црквы pog. buc. црквін sof.

Digitized by Google

Стоѩщеи въ храмѣ г҃ни въ дворѣхъ домꙋ | б҃а нашего.

2. Въ нощехъ въздежѣте ржкы ваша въ ст҃аа. Благословествите г҃а.

3. Бл҃вить та г҃ь ѻть сїѡна створеи н҃бо и земѧ. |

[b] Стожщии въ храмѣ г҃ни въ дворѣхъ домоу б҃а нашего ∴

2. [a] Въ нощехъ въздеждате ржкꙑ вашж въ стаа ∴ [b] Благословите господа ∴

3. Бл҃тъ та г҃ь ѿ сиѡна створен н҃бо и змѧ ∴ |

CXXXIV.

Pog. Bon.

∴ Сл҃а ∴ к҃а ∴ ѳ҃ї ∴ аллїлоуи҃а ∴

хвала анг'гельскаа ∴ ·рл҃а·

1. Хвалите ими г҃не, хвалите раби г҃а.

∴ Сл҃а · с҃ѣ · аллилоуиа ∴

Хвала си аггелъскаꙗ ∴ ·рл҃а·

1. Хвалите имѧ г҃не, хвалите раби г҃а ∴

црквахъ, егда сжтъ вѣрнии· храмъ бо б҃жии и дворъ цръкъви естъ ∴ 2. [a] Вѣсто, ꙗко мжкж г҃летъ бл҃чнж, егда и врѣмѧ баниа нетлѣннж цвътетъ· тъгда оубо вѣрнии ржкꙑ прострѫтъ приѩти ст҃аа стъıхъ ∴ [b] Славословиꙗ бо и хвалениꙗ тъгда врѣмѧ ∴ 3. Бл҃ещии бо б҃а присно бл҃вими сжтъ ∴

CXXXIV. 1. Къїимъ повелѣваетъ д҃хъ ст҃ы, нъ вѣрнъıмъ, присовъкоупити сѧ хотащиимъ бож҃ѣ ∴

Annot. ad psalm. 2. [a] въздеждѣте sin. buc., male sof. вждеждите. — вашѩ sin. -ѧ sof. — свѧта sin. сватаа sof. buc. [b] і бл҃стивте г҃ѣ sin. и благословите господа sof. buc. 3. бл҃стивітъ sin. — н҃ба і землѭ sin. н҃бо и зем҃ sof.

Annot. ad comm. 2. [a] вѣсто sof. buc. мѣсто pog. — нетлѣнниꙗ pog. buc. -ѩ sof. — цвѣтетъ sof. цвьтеть pog. buc. (ὁ καιρὸς τοῦ λουτροῦ τῆς ἀφθαρσίας ἀκμάζει). — тогда бо pog. buc. (τότε δήπου). — простираѭть pog. sof. buc. (ἐκτείνουσι). — приꙗти pog. -їѩти sof. — стыихъ sof. [b] сл҃ословиꙗ buc. 3. благословащеи pog. buc. — бл҃вени buc. (εὐλογοῦνται).

CXXXIV. *Annot. ad titulum.* Слава с҃ено (?) аллѣлоуиѣ sin. слава к҃а · ѳ҃ї · аллїлоуїа хвала аг'гел'скаа sof. алл҃оуꙗ buc.

Annot. ad psalm. 1. г҃ѣ sin. (ita ubique 3. 19. 20. 21). — рабы buc.

Annot. ad comm. 1. кымь pog., кынмь повелѣнинемь buc. — стыи pog. sof. buc. — нж sof. — вѣрныимъ sof. — прикоупити сѧ pog. buc. прївъкоуп. sof. (ἑνοῦσθαι).

Digitized by Google

2. Стоꙗщей въ храмѣ гни въ дво-
рѣахъ домоу ба нашего.
3. Хвалите га ꙗко благъ гь. По-
йте имени его ꙗко добро.
4. Ꙗко иꙗкова изъбра себѣ гь. И
илѣ въ достоꙗние себѣ.
5. Ꙗко азъ познахъ ꙗко велий
гь. И гь нашь надь всѣми богы.
6. Вся елико выхотѣ сътвори гъ.
На небеси и на земли. Въ морихъ
и вь всѣхъ безнахъ.

2. Стожщии въ храмѣ гни, въ
дворѣхъ домоу ба нашего ⁘
3. [a] Хвалите га ꙗко благъ гъ ⁘
[b] Поите имени его ꙗко добро ⁘
4. [a] Ꙗко избра иꙗкова себѣ гъ ⁘
[b] Издраилѣ въ достоꙗние себѣ ⁘
5. [a] Ꙗко азъ познахъ ꙗко велен
гъ ⁘ [b] И бъ нашъ надъ всѣмї бгъї ⁘
6. [a] Въсѣ елико въсхотѣ створи гъ ⁘
[b] На небеси и на земи ⁘ [c] Въ мори и
въ всѣхъ безданахъ ⁘

---

2. Въ црвахъ егда сжтъ вѣрнии · храмъ бо бжеи и дворъ цръкъвн естъ ⁘ 3. [a] Еже
бо хвалити и славити ба ѡсщаетъ дшж и тѣло ⁘ [b] Что бо тако добро и полезно
ꙗкоже пѣти и величати има гне ⁘ 4. [a] Ха ѡцъ · иꙗковъ бо ѡтрокъ мои егоже из-
брахъ, исаиа въпиетъ ⁘ [b] Люди вѣрнъїж сжщъство себѣ створи · илъ бо зра ба ска-
заетъ са. люде иже ѿ жзкъ зратъ ба, ꙗко избрани бмъ ⁘ 5. [a] Люде вѣрнии по-
знашж ꙗко велен гъ · жидове бо бъївшаа не познашж ⁘ [b] Надъ лъжиними бъї [гь] естъ
нелъженъ истиненъ бъ ⁘ 6. [a] Ꙗко бъ властелинъ всеи тварн гломъ силъї его ⁘ [b] Си
рѣчъ и нбо и земла и вса лѣпотж ею словомъ створи ⁘ [c] И море и безднж и всѣ

CXXXIV. *Annot. ad psalm.* 2. стоꙗштеi sin. buc. — дворѣ sin., га sof. 4. [a] iѣк.
iзьбра sin. sof. buc. 4. [b] et 5. [a] in sin. desunt. 5. [a] велиї sof. buc. [b] надо sin. 6. [b] земли
sin. sof. buc. [c] въ морихъ sin. sof. buc. — во вьсѣхъ безднѣхъ sin.

Annot. ad comm. 2. бжии pog. buc. — цркы pog. -квн sof. buc. 3. [a] male иже buc. —
male хвалите pog., recte хвалити sof. buc. — дшж же и тѣло sof. [b] польզно ꙗко еже pog. по-
лезно ꙗко еже sof. п. ꙗкоже ꙗже buc. (ὡς τὸ ψάλλειν). — величити pog. sof. -чати buc. (μεγα-
λύνειν). 4. [a] избьрахь pog. [b] вѣрныꙗ pog. — сжщ'ствоу pog. sof. buc. (οὐσίαν). — иїль бо зьра
pog. — же їже pog. иже sine же buc. же еже sof. (ὁ λαὸς δὲ ὁ). — ꙗз. pog. — избьрани pog.
5. [a] познаша pog. (bis). — велии pog. sof. buc. — male бывшиѩ pog. et бывшаа bon., recte
бъшиѩ sof. бьшию buc. (παντῶς, vl. παντελῶς). [b] льж'ними buc. — богы pog. buc. — гъ ꙗстъ
sof. гь есть pog. бь ѥ buc. (ὁ κύριός ἐστιν, vl. χριστός). — нельжьный pog. -ъ sof. -жьнь buc. —
истин'ный pog. sof. -н'нь buc. ист. нелъжный sof. 6. [a] и всеи тв. pog. влка всеи тв. buc. власт.
въсѣ сътвори sof. (ἐξουσιαστὴς πάντα παρήγαγε). — глаголомь pog. buc. -ъ sof., male bon. глемъ.
[b] всж pog. въса sof. всоу buc. [c] маанием pog. -ъ sof.

Digitized by Google

7. Възноса ѡблакы ѿ послѣднн-
нхъ земли. Млънниꙗ вь дъждь сътво-
рн. Изводай вѣтры ѿ скровнщь сво-
нхъ.
8. Їже поразн вськь прьвѣнець егу-
птьскы. Оть члка до скота:
9. Посла знаменниꙗ н чюдеса по
срѣ тебе егупте. На фаона н на
вса рабы ег. |
10. Їже поразн ꙗзыкы многы. Н
їзбн цра крѣпкы.

7. [a]Възноса ѡблакꙑ ѿ послѣдъ-
ннхъ земи ∵ [b]Млънιж въ дождъ
створн ∵ [c]Нзводан вѣтрꙑ wтъ скро-
вищъ своихъ ∵
8. [a]Нже поразн прьвѣнъцж егн-
петъскꙑ ∵ [b]Отъ члка до скота ∵
9. [a]Посла знаменниꙗ н чюдеса по
срѣдѣ тебе егупте ∵ [b]На фараѡна н
на вса рабꙑ его ∵
10. [a]Нже поразн жзкꙑ многꙑ ∵
[b]Н нзбн цра крѣпъкꙑ ∵

ꙗже въ нихъ маанемъ прѣведе ∵ 7. [a]Сн рѣчь ѿ послѣдннхъ [ѿ] конецъ землꙗ·
тън бо ликъ[ї] ѡблачнꙑ ∵ [b]Да ꙗвлѣетъ свѣтомъ дъжд|дж ∵ [c]Сжтъ бо мѣста ндеже
лежжтъ скровнща мжростн бжнж· прѣмжарост нж бжнеж створенн бꙑшж вѣтрн н млъ-
ннж н громн, вьсѣ же чка раднн ∵ 8. [a]Да страшнꙑ ꙗвнтъ тъгда люди евренскꙑж
егуптѣнемъ ∵ [b]Да оувѣдатъ егнптѣне, колнка н какова естъ снла бжнꙗ ∵ 9. [a]Прн-
шествне хво глетъ еже вꙑ-егнпетъ, ꙗко скроушншж падажща ржкотворенна его ∵ [b]Со-
тонж мѣннтъ н демонꙑ· тн сматошж са зѣло ∵ 10. [a]Демонъскаа колѣна ∵ [b]Жже
постави дꙗволъ грѣхомъ ∵

CXXXIV. *Annot. ad psalm.* 7. [a]землꙗ sin. -ма sof. -млн buc. [b]мльные buc. — дъждъ sof. buc. [c]изводꙗ sin. -ан sof. buc. (ὁ ἐξάγων). 8. [a]вьсꙗ прьвѣньцꙗ евупътьскꙑ sin. прьвѣн'цы sine въса sof. всакь прьвѣньць югу-скын buc. 9. [a]посъла sin. — евупте sin. н югуп'тѣ buc. [b]фараоса sin. 10. [a]ꙗз. sin. [b]sine н sin.

Annot. ad comm. 7. [a]ѿ послѣднннхь конець pog. -ъ sof. коньць buc., in bon. alterum superfluum. — земли sof. — ть pog. buc. тъ sof. — ликь pog. buc. -ъ sof. (ὁ χορός). — ѡблачьный pog. buc. sof. [b]дьжа pog. buc. дъжда sof. [c]бо pog. sof. же buc. — бжнꙗ pog. -ж sof. -ние buc. — прѣмж. бо бжнеꙗ pog. buc., sed sof. om. — быша pog. — все же pog. buc. 8. [a]евренскыꙗ pog. buc. -скы sof. — егуптѣньмь pog. -номъ sof. -ь buc. 9. [a]пришьствие pog. buc. — глеть om. pog. buc. — въ егупетъ sof. югупьть buc. вь егнп'ть pog. — н ꙗко pog. sof. buc. (καὶ ὡς). — съкроушнша са pog. -ж са sof. — падаꙗща pog. buc. -жще sof. (πίπτοντα). — ржкотворенниꙗ нхь pog. buc. -та его sof., male bon. ржкотворенаалго (τὰ χειροποίητα αὐτῆς). [b]сьматоша са pog. см-ж sof. — зѣлѡ sof. 10. [b]еже pog. нже sof. юже buc. (οὓς). — грѣхѡмъ sof. -омь buc. pog.

Digitized by Google

11. Сїона цр҃ѣ амореиска. И ѡга цр҃ѣ васаньска и всѣ цр҃твиꙗ ханааньска.

12. И дастъ землѧ ихъ въ достоанниѥ. Достоꙗнниѥ иӏлю людемъ своимъ.

13. Гн҃и имѧ твоѥ въ вѣкь и памѧть твоꙗ въ родъ и родь.

14. Ꙗко сѫдить гь людемъ своимъ. И ѡ рабѣхъ своихъ оумолит' сѧ.

11. [a] Сиѡна цр҃ѣ амореиска ⁘ [b] И ѡг цр҃ѣ всиск · и всѣ| цр҃ва ханаанска ⁘

12. [a] И дастъ землѧ ихъ достоꙗние ⁘ [b] Достоꙗние илю рабоу своемоу ⁘

13. Гн҃и имѧ твое въ вѣкъ и памѧтвиꙗ въ| родъ и родъ ⁘

14. [a] Ꙗко сѫдитъ гъ людемъ своимъ ⁘ [b] И ѡ рабѣхъ своихъ оумолитъ сѧ ⁘

11. [a] Диꙗвола ꙗко възнесъша сѧ· сиѡнъ бо възнесение сказаетъ сѧ. амореж же глетъ прогнѣвающѫѭ еже сѫтъ бѣсове. аморея бо прогнѣвающе сказаѭтъ сѧ ⁘ [b] И сего диꙗвола нарицетъ, иже растоꙗше чл҃ка ѿ ба҃· ѡгъ бо прѣграждение сказаетъ сѧ. се же цр҃ъ стоуда· васанъ бо стꙋ|дъ сказаетъ сѧ ⁘ 12. [a] Свободивъ землѧ ѿ бѣсъ, дастъ вѣрнъ(і)мъ въ ѡдръжание ꙗ(ко)же ѭзчъскѫѭ землѧ людемъ евреискомъ тъгда ⁘ [b] Вѣрнъимъ людемъ· ти бо сѫтъ илъ по истинѣ, ꙗко зраще присно ба҃ ⁘ 13. Еже бо нарицати сѧ крстиꙗномъ не исконъчаваетъ сѧ въ вѣкъ, нъ бѫдетъ въ [въ] пмт҃ь родомъ родовъ ⁘

CXXXIV. *Annot. ad psalm.* 11. [a] сіога (?) sin. [b] цр҃вїа ханаанѣ sof. 12. [a] землѧ sin. [b] людемъ своімъ sin. buc. (pro рабоу своемоу, gr. λαῷ αὐτοῦ). 13. вѣкы buc.

Annot. ad comm. 11. [a] възнесень pog. buc. -ъ sof. (ἐπηρμένος). — амореꙗ pog. -рее buc. -ѫ sof. (Ἀμυρραίους). — прогнѣвающаꙗ pog. -щее buc. -ѭ sof. — амореи бо прогнѣв. сказ. pog. buc., om. sof. (Ἀμορραῖοι γὰρ παραπικραίνοντες ἑρμηνεύονται). [b] и сего pog. sof., male buc. все то (καὶ τοῦτον). — растоꙗше pog. buc. -аше sof. (διήγειρε). — члвкы sof. buc. pog. — иогь pog. иwгь buc. ѡгъ sof. — съ же sof. сьде же pog. зде же buc. (αὐτὸς δέ). 12. [a] бо землѧ pog. sof., sine бо bon. sof. buc. (graec. nonnulli add. γάρ). — вѣрныимъ sof. — іакоже pog. sof. buc. (bon. omis. syll. ко): ὡς. — ѩзычнѫѭ pog. -ч'ноую buc. ѫ-чъскѫа sof. — еурейскыимъ sof. -скы buc. [b] вѣр'ныимъ sof. 13. їже pog. sof. иже buc. (sine бо): graece οὔτε γάρ, ergo ни же exspectabamus. — христїаномъ sof. хрианомь buc. — иск-чаѫт сѧ sof. -вают' се buc. -еть сѧ pog. (ἐκλείψει). — вѣкы pog. buc. -ъ sof. — иж sof. — бѫдѫтъ sof. -деть buc. — памѧт pog. вь памет buc. въ п. sof. — рода родовъ sof. додомь (sic!) ровъ pog. родомь родовь buc. (εἰς μνημόσυνον γενεαῖς γενεῶν). 14. [a] вѣр'ныꙗ pog. -ые buc. -ѫ sof. [b] праведныихь pog. -ъ sof. — вѣсть pog. buc. -о sof. (εὔδηλον). — ты бо pog. sof. buc. (αὐτοὺς γάρ). — вь| въздаꙗниѥ pog. възданїи sof. вьздани| (sine вь) buc. (ταῖς ἀμοιβαῖς).

Digitized by Google

15. Идоли ꙗзыкъ съребро и злато дѣло ржкъ [рж] чл҃вѣчь.

16. Оуста имжть и не възгл҃атъ. Очи имжть и не видать.

17. Оуши имжть и не оуслышать. Нѣстъ бо дх҃а въ оустѣхъ ихъ.

18. Подобни имъ да бжть творащеи ꙗ. И вси надѣꙗщеи са на на.

15. Идоли ѩзкъ сребро и злато дѣла ржкъ чл҃чъ ⁘

16. [a] Уста имжтъ и не гл҃атъ ⁘ [b] Очи имжтъ и не видатъ ⁘

17. [a] Ѹши имжтъ и не слꙑшжтъ ⁘ [b] Нѣстъ бо дх҃а въ оустѣхъ ихъ ⁘

18. [a] Подобъни имъ да бждѫтъ творащии ж ⁘ [b] И вси надѣжщии са на на ⁘

14. [a] Въ страшнꙑи бо дн҃ь онъ, тъгда вса люди, паче же вѣрнꙑѩ ⁘ [b] О праведнꙑихъ тъгда добрѣ вѣсто · тѣхъ бо тъгда оутѣшитъ въздаание ⁘ 15. Тъгда бо
вси разоумѣжтъ о кумирѣхъ, ꙗко сжтъ соуетъни, лиꙗни чл҃кꙑ бꙑваѭще ⁘ 16. [a] Како
бо безъдш҃ьнаа гл҃ати могжтъ; такожде же и грѣшнии тъгда осжждаеми, гл҃ати не
възмогж ⁘ [b] Мъртвꙑи бо и нечювествънꙑи зрѣти не можетъ · такоже и сжтъ иже
б҃а не знажтъ ⁘ 17. [a] Чювъства бо не имжщеи како оуслꙑшжтъ; ꙗкоже и жидове
оуши ослоушивѣ имжтъ о х҃ѣ ⁘ [b] О кумирѣхъ слово · нъ не въ июдеихъ и еллинѣхъ
дх҃ъ ст҃ꙑи гл҃етъ ⁘ 18. [a] Нжжда бо всѣмъ не вѣдащиимъ б҃а, нъ б҃ꙑ твораще, оуподобити са дѣломъ ржкъ своих ⁘ | [b] Како бо нѣстъ подобенъ идолоу, гл҃аи емѹ · б҃ъ

CXXXIV. *Annot. ad psalm.* 15. ꙗзкъ сърéбрьни і златн sin. — чл҃вчскь buc. 16. [a] имать sof. (ita etiam in prox. vers.). — прогл҃ѭтъ sin. 17. [a] въноушꙗть sin. -жтъ sof. слышеть buc. [b] ни бо ѥсть buc. 18. [a] творꙗштеі ꙗ sin. -еи ж҃ sof. -еи ѥ buc. [b] надѣжщеи са sof. buc.

Annot. ad comm. 15. ѡ коумирихь pog. -рѣ| sof. -рыхь buc. — соуѣтнии pog. -тни sof. buc. — лиꙗни чл҃кы, pog. -ны чл҃вкы buc. дѣлꙑ чл҃вчи sof. (μάταια χωνευτὰ ὑπὸ ἀνθρώπων γενόμενα). 16. [a] бо om. pog. sof. buc. — бездоушнаа pog. sof. -на buc. (τὰ ἄψυχα), bon. бездш҃ънии. — гл҃ати могжтъ sof. могоуть гл҃ати buc. могжть глаголати pog. (λαλεῖν δύνανται). — могжть pog. buc. възмогжтъ sof. (bon. om. -тъ). [b] мрьтвии pog. -ътвꙑи sof. -твы buc. (ὁ γὰρ νεκρός). — нечювьствьнии pog. -ныи buc. нечювестъвныи sof. (ἀναίσθητος). — могжть pog. buc. -жетъ sof. — таже sof. такоже сжть pog. buc. (τοιοῦτοι δέ εἰσιν). — і иже pog. buc. иже sof. 17. [a] имащеи pog. sof. — оуслышать pog. — ослоушивѣ ѹши pog. buc. — имать sof. [b] нж ни въ іоудеехъ sof. нь не вь июдеихь pog. buc. — ст҃ыи pog. sof. buc. 18. [a] ноужда pog. buc. (ἀνάγκη), male sof. тоужда. — бо есть pog. buc., есть om. sof. — вѣджщиимь pog. buc. -дащиимъ sof. — нж sof. — босы pog. pro богы sof. buc. [b] тако pog. како sof. buc. (πῶς). — мои pog. sof. buc. — разоумьныи pog. buc. -мни sof. (ὁ νοητός). — къ и-ноумоу pog. а кь неомоу buc. къ и-нооумоу sof. (πρὸς τὸν ἀνόητον).

19. Домъ нила҃вь бл҃те га҃. Домъ ароwнь бл҃те га҃.

20. Домъ леугнıинь бл҃те га҃. Бою҃щеи са га҃ бл҃те га҃.

21. Бл҃нь гь҃ ѿ сıона живы́ вь е҆рлмѣ.

19. [a]Домъ илевъ благословите га҃∴ [b]Домъ аронъ бл҃те га҃∴

20. [a]Домъ левъгиинъ бл҃те га҃∴ [b]Божщии са га҃ бл҃те га҃∴

21. Бл҃нъ гъ҃ ѿ сиwна | створен нбо и ꙁема∴

CXXXV.

Pog. Bon.

∴ Аллилоугиа ∴ сжгоубыꙗ ∴

соуба сжть· пѣ да възносит' са ∴ ·рле·

1. Исповѣдаите са гви ꙗко благъ. Ꙗко въ вѣкы милость его.

∴ Алилоуиа соугоубъıж ∴

Соугꙋба рече пѣснъ да възноситъ са ∴ ·рле·

1. [a]Исповѣдантеса гви ꙗко благъ∴ [b]Ꙗко въ вѣкъ милостъ его∴

ми еси тъı, раꙁоумнъı къ нераꙁоумниwмоу∴ 19. Цркъви ꙗко домъ божеи∴ [b]И
пакъı цркви ꙗко домъ иереискъ естъ. Ааронъ бо кивотъ скаꙁаетъ са, раꙁоумѣи же
wлтарѣ∴ 20. [a]Слоужжщжж таинамъ глетъ∴ [b]Праведникъı глетъ, елико въ страсѣ
бжии прѣбъıважтъ∴ 21. Томоу бо единомоу подобаетъ блние и слава∴

CXXXV. 1. Многа, рече, блгостъıни бжиꙗ· тѣмъ благодшъне, рече, исповѣ-
даите са, дхъ стъı повелѣваетъ∴ [b]Милостъ бо бжиꙗ и въ нинѣшниимъ вѣцѣ и

Annot. ad psalm. 19. [a] доме sof. (ita et 19[b]. 20[a]). — блствите sin. (bis). [c] левьѣнинъ sin. леугнıнъ sof. лев'енинь buc. 20. боꙗштеи sin. buc. -жщеи sof. 21. in fine живъı въ ıилнмѣ sin. живыи вь иерлмѣ buc., in bon. haec in rasura scr. (reliqui ств. н. и ꙁем.).

Annot. ad comm. 19. [a] цркы pog. buc. -кви sof. — бжии pog. sof. buc. [b] цркы pog. -квы buc. -ви sof. — їереискы sof. buc. — арwнь pog. ааронъ sof. buc. — куботъ sof. 20. [a] слоужащаꙗ pog. -ее buc. -жщжꙗ sof.

CXXXV. *Annot. ad titulum.* Алелоуıѣ sin. аллıлоуıа sof. — соугоуба соуть buc. pro соугоуба рече sof., ubi соуть quod idem est ac pog. сжть, graeco φησί respondet. — buc. in fine add. vocabulum полиел'леw.

Annot. ad psalm. Versiculus ıако въ вѣкъ милость его, qui semper iteratur, in sin. nonnunquam omittitur praeter vocabulum ѣко aut ѣко въ вѣкъ; in buc. semper вь вѣкы scribitur.

Annot. ad comm. 1. [a] сжтъ sof. (рече alii), блгостына бжиж sof., исповѣдати са pog., стыи sof. buc. [b] и ante вь нынѣшн. om. pog. buc. — нескждиѣ сжщи sof. (ἀνεξάλειπτον).

Digitized by Google

2. Исповѣдаите сѧ богоу бмь. Ꙗко въ вѣкꙑ милость его.	2. [a] Исповѣдаите сѧ богоу бомъ ∴ [b] Ꙗко въ вѣкъ милостъ его ∴
3. Исповѣдаите сѧ гви гмь. Ꙗко въ вѣкꙑ милостъ его.	3. [a] Исповѣдаите сѧ гви гдемъ ∴ [b] Ꙗко в вѣкъ милостъ его ∴
4. Створшоумоу чюдеса велиꙗ єдиномоу. Ꙗко въ вѣкꙑ милть его.	4. [a] Сътворъш(ѡ)моу чюдеса велиꙗ єдиномоу ∴ [b] Ꙗко в вѣкъ милостъ его ∴
5. Створшоумоу нба разоумомь. Ꙗко въ вѣкꙑ милость его.	5. [a] Сътворъшѡмоу нбса разоуммъ ∴ [b] Ꙗко в вѣкъ милостъ его ∴
6. Оутврьждьшоумоу землѭ на водахъ. Ꙗко въ вѣкꙑ милость его.	6. [a] Ѿтвръждъшѡмоу | зема на водахъ ∴ [b] Ꙗко в вѣкъ милостъ его ∴

бѫдѫщиимъ прѣбꙑваетъ не ѡскѫдѣѭщи ∴ 2. [b] Бъ стꙑхъ, ѡ нихъже речено естъ· азъ рѣхъ, бзи бѫдѣте а не идолъскꙑихъ бъ соуетънꙑихъ ∴ [b] Не врѣменно бо милоуетъ бъ нъ вѣчно ∴ 3. [a] На земи бо гдне мнози сѫтъ· едииъ же на небеси всѣхъ естъ ∴ [b] Бъ бо милоуѧ вѣчно милоуетъ ∴ 4. [a] Ꙗко бви бо едииомоу томоу подобаетъ славънаа чюдеса творити ∴ [b] Ꙗко вѣчеиъ бо бъ вѣчнѣ милоуе[с]тъ ∴ 5. [a] Каꙗ нбса; пръвое оубо чювествънаа нбса, ꙗже словомъ и бмъ оутвръдишѧ сѧ· по томъ разоумнаꙗ, ꙗже сѫтъ силꙑ ѧже на нбсехъ ∴ [b] Многꙑ бо ради мсти своеѧ, ѧже хотѣаше створити на члцѣ, създа[въ] всѣ ∴ 6. [a] Чювествънѫѧ зема на чювествънꙑихъ водахъ, разоумнѫѧ же, еже естъ чкъ, на водахъ крщениꙗ ∴ [b] Многꙑѧ бо ради милости своеѧ си приведе бъ ∴

CXXXV. *Annot. ad psalm.* 3. [a] гю sin. 4. [a] сътворꙑшюмоу (ita et 5 [a]. 7 [a]) sin. -шомоу sof. buc. (5. [a] sof. сътворшоѡмоу.) 6. [a] et 6 [b] in sin. desunt, 6 [a] земла sof. -млю buc.

Annot. ad comm. 2. [a] идольскꙑхь сѫщь бь соуетнꙑ pog. ид. соущихь богь соуетнꙑхь buc., sine сѫщь sof. соуетнꙑихъ sof. (οὐχὶ γὰρ τῶν θεῶν τῶν εἰδωλικῶν καὶ ματαίων). [b] бо om. pog. buc., нѫ sof. 3. [a] земли pog. sof. buc. — male мнозние господи pog. pro мнози господне sof. — всѣхь на небесехь pog. на нбсѣхь buc. въсѣхъ на нбси sof. [b] бо om. pog., милоуѧ sof. 4. [a] славна pog. sof. [b] sof. adfert huc comm. 5 [b], вѣчьнь buc. — бо om. sof. buc. 5. [a] каꙗ sof. — оубо om. pog. (μέν). — словомь бжнемь pog. -нием buc. сл. и бмъ sof. (τῷ λόγῳ τοῦ θεοῦ, vl. τῷ λόγῳ καὶ θεῷ). — оутврьдишѧ pog. — ꙗже pog. sof. [b] своеꙗ pog. — ѩже pog. ꙗже хотѣше sof. ѩже buc. (ὅ, sc. ἔλεος). — създа вѣсѣ sof. (ἔκτισε τὰ πάντα), sed sof. hoc loco comment. 4 [b] posuit. 6. [a] чювьствьнѫѧ pog. buc. -вестъвнѫꙗ sof. — земла pog. sof. — а раз-нѫꙗ sof. (sine а pog. buc.), же om. pog. buc. — еже есть чкь pog. buc. еже om. sof. [b] многꙑꙗ pog. — своеѧ om. pog. sof. buc. — съ прів. бъ sof. си пр. б. buc.

Digitized by Google

7. Створшоумоу свѣтила велиꙗ єдиноумоу. Ꙗко въ вѣ мло єго.

8. Слнце въ ѡбласть дьни. Ꙗко въ вѣкы милость єго.

9. Лоунѫ и ѕвѣѕы въ ѡбла нощи. Ꙗко въ вѣкъ милость єго.

10. Поражьшоумоу єгѵпта съ прьвѣнци ег.| Ꙗко в вѣ мать ег.|

11. Изведшааго | илѣ ѿ срѣды ихъ. Ꙗко въ вѣкь милость єго.

7. [a] Сътворъшѡмоу свѣтила велиꙗ единомоу ⁘ [b] Ꙗко в вѣкъ милостъ его ⁘

8. [a] Слце въ ѡбластъ днн ⁘ [b] Ꙗко в вѣкъ милостъ его ⁘

9. [a] Лоунѫ и ѕвѣздъı въ ѡбластъ нощи ⁘ [b] Ꙗко в вѣкъ милостъ его ⁘

10. [a] Поражъшѡмоу егѵпта съ пръвѣнъцъı ихъ ⁘ [b] Ꙗко в вѣкъ милостъ его ⁘

11. [a] Изведъшѡмꙋ илѣ ѡтъ срѣдъı ихъ ⁘ [b] Ꙗко въ вѣкъ милостъ его ⁘

---

7. [a] Слца и лоунѫ· то бо сѫтъ свѣтила великаꙗ, ꙗко просвѣщаѭща подънебсне. разоумѣи же аплъı, ꙗко просвѣщъшѫ вселенѫѫ ⁘ [b] Велиꙗ бо милостъ бжиꙗ, ꙗко свѣтъ дарова мироу своемоу ⁘ 8. [a] Чювествъное слце чювествънаaго просвѣщаетъ дни· хъ слце праведное днемъ ѡнѣмъ ѡбладаетъ страшнъıимъ, ѡба же тои просвѣщаетъ ⁘ [b] Милостъ бо бжиꙗ въ вѣкъı прѣбъıваетъ и не искончаваетъ сѧ ⁘ 9. [a] Чювествънѫѫ лоунѫ чювествънѣи нощи. разоумнѣ же глетъ црквъ, ꙗже просвѣщаетъ чловѣка въ нощи грѣховънѣи ⁘ [b] Вѣчна бо по истинѣ милостъ бжиꙗ ⁘ 10. [a] Єгѵптъ ѡскръблѣѭщи сказаетъ сѧ, грѣхъ же ѡскръблѣетъ чл҃ка· сего же поразѝ хъ ꙗвлениемъ своимъ ⁘ [b] Поразивъ бо грѣха вѣчно иъı помилова ⁘ 11. [a] Лѭди вѣрнъıѩ ѿ срѣдъı

CXXXV. *Annot. ad psalm.* 7. [a] єдиноумоу pog. in rasura. 8. [a] (et 9 [a]): области sin. — дьнемь sin. 9. [a] ноштиѫ sin. 10. [a] поражьшюмоу sin. (ita et 17 [a]) -шомоу sof. buc. — єгоупта sin. — пръвѣньци sin. buc., своими (pro ихъ) sof. 11. [a] і изведъшюмоу sin. -шомоу buc. sof. (sof. sine и).

Annot. ad comm. 7. [a] слнца pog. слнце sof. buc. — лоноу buc. — та бо sof. то бо pog. buc. — велиꙗ sof. — про-ꙗща pog. -жща sof. -щаа pog. — подьнбнжиѩ pog. buc. подънбсне sof. — же om. sof. — просвѣтиша pog. buc. -щъшѫ sof. (φωτίσαντας). — въсел-жѫ sof. 8. [a] чювьствьное pog. buc. -ествъ- sof. — и чюв. pog. buc., sine и sof. — дне pog. sof. buc. — страшныимъ sof. — male ѡбаче pog. buc., recte ѡба же sof. (ἄμφω δέ). — ть pog. тъ sof., om. buc. (αὐτός). [b] вѣкъ sof. -кы pog. buc. — и ante не иск. om. pog., habet sof. buc. 9. [a] чювьствьнжиѩ pog. buc. -вествънжѫ sof. — чювьствьнѣи pog. buc. -ествъ- sof. — цркви pog. -квь buc. -овъ sof. [b] вѣчно sine бо sof. (αἰώνιον γὰρ, sc. ἔλεος), вѣчнаа pog. buc. — omnes add. по истинѣ (ἀληθῶς), bon. omis. 10. [a] єгѵпетъ sof., ѡскрьблѣꙗщи pog., своемъ sof. 11. male

Digitized by Google

12. Ржкоѭ крѣпкоѭ и мышцеѭ высокоѭ. Ꙗко въ вѣкы милость его.

13. Раздѣлшоумоу чрьмное море въ раздѣлениꙗ. Ꙗко въ вѣкы милть его.

14. И проведшоумоу иилѣ по срѣдѣ его. Ꙗко въ вѣкы милость его.

15. Истрасшоумоу фараона и силж его въ море чрьмное. Ꙗко въ вѣкы милостъ его.

12. [a] Ржкож крѣпък|ж и мъішъцеж въісокож ∵ [b] Ꙗко въ вѣкъ милостъ его ∵

13. [a] Раздѣлъшѡмоу чръмное море въ раздѣлениѥ ∵ | [b] Ꙗко въ вѣкъ милостъ его ∵

14. [a] И проведъшѡмоу илѣ по срѣдѣ его ∵ [b] Ꙗко въ вѣкъ милостъ его ∵

15. [a] Истрасъшѡмоу фараѡна и силж его въ море чрьмное ∵ [b] Ꙗко к вѣкъ милостъ его ∵

разоумилаго египта, си рѣчъ ѿ идолъ ∵ [b] Милоуж бо вѣчно си створи ∵ 12. [a] Силож бо десницж его си створи, ꙗко бъ силенъ ∵ [b] Не погъібнжщи бо естъ мстъ бжиꙗ в вѣкъі вѣкъ ∵ 13. [a] Кръвавое тиномжтъное идолъскаaго слоуженнꙗ кръвомѣсънжж раздѣли и низложи ∵ [b] Се бо дѣло бжие естъ еже вѣчно миловати ∵ 14. [a] Людн вѣрнъіж ѿ съдръжаниꙗ идолъскаго ∵ [b] Милоуж бо люди вѣрнъіж вѣчно помилова ∵ 15. [a] Диꙗвола глетъ съ бѣсъі въ море кръщениꙗ· чръмное же, зане кръвиж хвж багрѹет са ∵ [b] Милостъ бо бжиꙗ многа и вѣчна ∵

люди вѣчныꙗ pog. buc., recte вѣр'ныж sof. (τὸν πιστόν). [b] милоуїж pog., recte милоуие buc. (ἐλεῶν). — подасть buc. (pro сътвори): ἐποίησεν.

CXXXV. *Annot. ad psalm.* 13. [a] раздѣльшюмоу sin. -шомоу sof. buc. 14. [a] проведъшюмоу sin. -шоѡмоу sof. -омоу buc. (sine и). [b] hic etiam sof. въ вѣкы scripsit. 15. [a] male sin. издрꙗсъшю, recte истрасъшомоу sof. buc. (sed sine и, graece: καὶ ἐκτινάξαντι, nisi и страсъшомоу legere vis). — фараоса sin.

Annot. ad comm. 12. [a] десница pog. buc. и десницеж sof. (sine бо): δυνάμει γὰρ δεξιᾶς. — сътвори си pog. sof. ст. сын buc. [b] вь вѣкь вѣка pog. sof. buc. 13. [a] male bon. вино мжтъное, recte тиномжтное sof., minus bene тинемжтьное pog. тинѥмоут'ноѥ buc. (βορβορώδη μον). — pro кръвъмасънжж bon. кръвомасьнж pog. sof. ad fidem graeci textus: τὴν αἱμόφυρτον scribendum кръвомѣсьнжіж, sed omnes slav. codd. масноу (buc. -месноу) praebent. [b] їже pog. buc. еже sof. — вѣчнѣ pog. sof. buc. (τὸ αἰωνίως ἐλεεῖν). 14. [a] вѣрныꙗ pog. — сьдрьжьства pog. -ъ sof. сьдрьства buc. (ἐκ τῆς συνοχῆς). [b] міλоуж бо sof., om. pog. buc., л. вѣрныꙗ вѣчнѣ миловати pog. в. помїлова sof. милоуие в. милоуѥть buc. (ἐλεῶν γὰρ τὸν λαὸν τὸν πιστὸν αἰωνίως ἠλέησεν). 15. [a] чрьмно же pog. -ноѥ же buc. чръмно бо sof. — багьроужт са pog. побагроуѥт' се крьвиѥ хвоѥ buc. багроует' са sof. (πορφυρίζει).

16. Проведшоумоу лю своѩ въ поустыїна. Ꙗко въ вѣкы млть его.

17. Поражьшоумоу цр҃ѩ велиѩ. Ꙗко въ вѣ млть его.

18. И оубив'шоумоу цр҃ѩ крѣпкы. Ꙗко въ вѣкы милость его.

19. Сїона цр҃ѣ аморейска. Ꙗко в вѣ мло ег.|

20. И ѡга цр҃ѣ васаньска. Ꙗко въ вѣкы милость ег.|

21. И давшоумоу землѧ ихъ въ достоıанние. Ꙗко въ вѣкъ мсть его.

16. [a] Проведъшюмоу люди своѩ въ поустъıна ∴ [b] Ꙗко в вѣкъ милостъ его ∴

17. [a] Поражъшюмоу цр҃ѩ велиѩ ∴ [b] Ꙗко въ вѣкъ милостъ его ∴

18. [a] И оубивъшоу цр҃ѩ крѣпъı ∴ [b] Ꙗко в вѣкъ милостъ его ∴

19. [a] Сиѡна цр҃ѣ аморенска ∴ [b] Ꙗко в вѣкъ милостъ его ∴

20. [a] И ѡга цр҃ѣ васанъска ∴ [b] Ꙗко в вѣкъ милостъ его ∴

21. [a] И давъшоу зема ихъ достоıанѩѩ ∴ [b] Ꙗко в вѣкъ милостъ его ∴

---

16. [a] Люди еврейскъıѩ, разоумѣ же люди ѩзчьнъıѩ въ цркве· поуста бо бѣ
прѣжде ха ∴ [b] Како бо не вѣчна, толико створивъ мсти людемъ вѣрнъıимъ; ∴ 17. [a] Бѣсъı,
ꙗко ѡбладавъшѧ и покоривъшѧ лъстиѧ чка ∴ [b] Вѣчно бо помилова, свободивъ чка
ѿ демонъ ∴ 18. [a] Диꙗвола и смрътъ ∴ [b] Ꙗко велиꙗ, ꙗко крѣпъка вѣчна по истинѣ ∴
19. [a] Диꙗвола, ꙗко възвъıсивъша сѧ на ба· сиѡнъ бо възвъıсивъ сѧ сказаетъ сѧ ∴
[b] Милостъ бо бжиꙗ в вѣкъ прѣбъıваетъ ∴ 20. [a] Такожде диꙗвола нарицетъ ∴ [b] Ми-
лостъ бо бжиꙗ бесмрътъна ∴ 21. [a] Ѥжже бо ѡбладааше землеѧ диꙗволъ, дала бъı

CXXXV. *Annot. ad psalm.* 16. [a] наставльшюмоу sin., провед'шомоу buc. sof. (τῷ διαγαγόντι). — своıа sin. — въ поустъıни sin. -ию buc. 17. [a] цриа крѣпъкъı sin. (nisi ad 18 [a] refertur, qui in sin. omissus, in 17 [a] цра велиѩ sof. црѣ великые buc.). 18. [a] и оубив'шомоу sof. buc. — крѣп'кы sof. buc. 21. [a] давъшю sin. давшомоу sof. buc. — землıѧ sin. -лѧ sof. — достоѣние sin. -анне sof. вь дост. buc.

Annot. ad comm. 16. [a] еврейскыꙗ pog. еу-ѧ sof. — ꙗзычьныꙗ pog. buc. ѩ-ѩ sof. — вь црквы buc. [b] тако male pog. — вѣчнѣ sof. вѣчнаа buc. вѣч'на pog. — толикѧ сът. млть pog. buc. милостъ sof. (sed толико). -- сьтвори buc. сътворивъ sof. pog. (ποιήσας). — вѣрныимъ sof. 17. [a] бо add. pog. post бѣсы. — ѡблавша pog. sof. — покоривше pog. -вшѧ sof. (ἄρξαντες καὶ ὑποτάξαντες). [b] in fine ѿ демонъ om. buc. 18. comm. 18 [b] in buc. deest, вѣчна бо по ист. pog. (ὡς μεγάλως κραταιόν, αἰώνιον), бо in sof. abest. 19. [a] възвысивь sine сѧ pog. ıако възвысив' се buc. (ἐπηρμένος). — сказаетъ sine сѧ sof. [b] вѣкы pog. buc. 20. [a] нарицеть pog. buc. -ъ sof., bon. нарицѧтъ. 21. [a] sine бо pog. sof. buc. — землеꙗ pog. [b] до к. помилова pog. buc. sine и, add. ї sof.

Digitized by Google

22. Достоıанне нлю рабоу своемоу. Ꙗко въ вѣкы милость его.

23. Ꙗко въ смѣренне наше поманж ны гь. Ꙗко въ вѣкы милость его.

24. Нзбавнлъ ны е ѿ врагь нашнхъ. Ꙗко въ вѣкы млть его.

25. Даıан пнщж вьсѣко[ко]н пльтн. Ꙗко ввкы млтъ его.

26. Нсповѣдаıте са боу нбноуоумоу. Ꙗко ввкы млть его.

22. [a]Достоıанне нлю рабоу своемоу ∵ [b]Ꙗко в вѣкъ милостъ его ∵

23. [a]Ꙗко въ смѣренн нашемъ помѣнж нъı гъ ∵ [b]Ꙗко в вѣкъ милостъ его ∵

24. [a]Н нзбавнлъ нъı естъ ѡтъ врагъ нашнхъ ∵ [b]Ꙗко в вѣкъ милостъ его ∵

25. [a]Дажн пнщж вьсѣкон плътн ∵ [b]Ꙗко в вѣкъ милостъ его ∵

26. [a]Нсповѣдаıте са боу нбесноѡмоу ∵ [b]Ꙗко въ вѣкъ милостъ его ∵

чкоу вѣровавъшоу ∵ [b]Помовавъ бо чка до конъца помнлова н ∵ 22. [a]Наслѣдова бо
разоумнъı нзбранлъ хъ человѣка ∵ [b]Ꙗко многа бо н велнıа мостъ бжнıа вѣчна ∵
23. [a]Люднıе нже ѿ ıазъıкъ възпнıжтъ ıако спасенн ѿ скръбн бѣсовъскъııж ∵ [b]Въсѣ бо
мнлоуж члка створнлъ естъ ∵ 24. [a]Вѣрнъıж ѡтъ бѣсовъ ∵ [b]Нжжда бо естъ коемъждо
словесн прнпращн милостъ, ıако в вѣкъı прѣбъıваемж ∵ 25. [a]Чкомъ н скотомъ ∵
[b]Не ѡскждѣетъ бо милостъ бжнıа николнже ∵ 26. [a]Сжщюмоу на нбсн сн рече ∵
[b]Ꙗко вѣченъ съı вѣчънѣ н милоуетъ ∵

CXXXV. *Annot. ad psalm.* 23. [a]съмѣренні sin. см-ннн sof. -нне buc. — помıанж sin. 24. [a]нзбав. sine н sof. buc. (καὶ ἐλυτρώσατο). 24.[b] et 25. [b]вѣкы sof. 25. [a]даıаı sin. -жн sof. — вьсѣцѣı sin. всакон buc. въсѣкон sof. 26. [a]нбсноумоу sin. -оѡмоу sof. -номоу buc.

Annot. ad comm. 22. [a]melius наслѣдова sof. quam наслѣдовавь pog. buc. (ἐκληρονόμησε). — разоумнын pog. [b]н вѣчна pog. sof. buc. (gr. ὡς πολὺ γὰρ καὶ μέγα τὸ ἔλεος τοῦ θεοῦ αἰωνίως). 23. [a]male людин же bon., recto людніе іже ѿ ıазъ. pog. buc. -е еже sof. (λαὸς ὁ ἐξ ἐθνῶν). — бѣсовьскыıа pog. [b]милоуıа pog. 24. [a]вѣрныıа pog. — бѣсовъ sof. [b]ноужа pog. buc., male sof. тоужа (ἀναγκαῖον). — ѿ бѣсовь комоуждо pog. ѿ б. кь комоуждо buc., ѿ б. om. sof. neque graece legitur, коем'ж(д)о sof. — male ѡ словесн pog. ѡ словесы buc., recte словесн (sc. коем'ждо: ἑκάστῳ ῥητῷ ἐζεῦχθαι τὸ ἔλεος τοῦ θεοῦ ⟨vl. κυρίου⟩ ὡς αἰώνιον μένον). 25. [a]н чл͡комъ pog. buc. sof. (καί ἀνθρώποις καὶ κτήνεσιν). 26. [a]сжщоумоу pog. -оѡмоу sof. -омоу buc. — сн om. pog. sof. buc., neque graece legitur, ubi habes: τῷ ὄντι ἐν οὐρανῷ φησί. [b]сын sof. сы buc. — вѣчнѣ мнл. sof. buc. (sine н): ὡς αἰώνιος ὢν καὶ αἰωνίως ἐλεεῖ.

Digitized by Google

CXXXVI.

Pog.

∵ Двн хвала сѫщнї | въ плѣнѣ ∵

·рлг·

1. На рѣцѣ вавүлоньстѣ тоу сѣдомъ н плахм а. | Помаnжвше сїона.

2. На връбнн по срѣ еıа ѡбѣснхомъ органы нша.

3. Iако тоу въпроснша ны плѣше-

Bon.

∵ Ддвн · хва хвала ∵

Сѫщннхъ въ плѣнѣ ∵ ·рлг·

1. [a] На рѣцѣ ва|внлонъстѣн тоу сѣдохомъ н плакахомъ сѧ ∵ [b] Помѣнѫвъше снѡна ∵

2. На връбїн п срѣ еѫ ѡ|бѣснхомъ ерганъї нашѫ ∵

3. Iак тү въпрсїшѫ нъї плѣнъ-

CXXXVI. 1. [a] Тогда оубо люде въ вавүлонѣ чювестъвънѣмъ. разоумѣн же еже естъ чкъ, ıако забл҄ѫждь на рѣцѣ забл҄ѫжденнıа· вавнлонъ бо размѣсъ сказаетъ сѧ, рѣка же теченнıа грѣховънаıа. тоу сѣда чкъ плакааше сѧ ∵ [b] Въ споминанне бо црконое градѣахѫ люде нже ѿ ѫзкъ н плакаахѫ сѧ ∵ 2. Тъгда бо на дрѣвѣ рѣчънѣмь люде ѡбѣшаахѫ съсѫдъї сѫ. бѣ же ѡбразъ новъїхъ людей н црькве· къждо бо на кртѣ хвѣ вѣрнъїхъ мъїслн н помъїшленнıа ѡбѣшаѫтъ, сн рѣчъ връбѣ ıако дрѣвѣ полезънѣ ∵ 3. Тъгда вавнлонѣне рѫгаѫще сѧ людемъ глаахѫ· ръцѣте намъ ѿ ѱа-

---

CXXXVI. *Annot. ad titulum.* Двдъ хвн хвала сѫщннхъ въ плѣненнї sof. двдвн хвала buc. — вь плѣнѣ buc.

Annot. ad psalm. 1. [a] вавнлоньстѣ sin. sof. -сцѣн buc. — сѣдомъ sin. -дохомъ sof. buc. [b] помıанѫвъше sin. 2. ıаıа (?) sin. — органъны нашıа sin. органы наша sof. buc. 3. [a] въпр-шıа насъ плѣньшеı нъı sin. -ше ны пл-шен ны buc. ны -н'шей насъ sof. — словесъ пѣснн sof. сл. пѣснен buc., om. sin. [b] ведъшен нъı пѣннѣ sin. в. ны пѣнне sof. в. нась п. buc. [b] съпоıте sin. sof. вьспоnте buc. — пѣсннї сїѡн'скыхъ sof. -ннн с-хь buc. -неı сnонескъ sin.

Annot. ad comm. 1. [a] тъгда sof., бо (pro оубо) pog. buc. (gr. μέν). — вь вавүлонѣ pog. — чювьствьнѣмь pog. buc. — recte разоумѣемь pog. sof. buc. (sine еже, quod superfluum): νοεῖται δὲ ὁ ἄνθρωπος. — вав. бо sof. buc., pog. om. бо (γάρ). — рѣкѫ sof. рѣка pog. buc. (ποταμός). [b] въ споминанне legendum docet fons graecus: εἰς ὑπόμνησιν. — бо om. sof. (γάρ). — градѣхѫ sof. -ѣıахоу buc., ıаз. pog. — плакахоу се buc. 2. тѹ ѹбо pog. buc. тъгда оубо sof. (τότε μέν). — на corr. ex нѣ quod bon. praebet, reliqui на. — рѣч'нѣамъ sof. — своѫ sof. pog. (ita сѫ bon. legi debet). — людн н црькве pog. людн ї црькве sof. люн црькві buc. (τοῦ νέου λαοῦ καὶ τῆς ἐκκλησίας). — melior lectio pog. sof. buc.: вѣрныхъ на кр. х. н мысли н пом. — польднѣ pog. buc. -лезнѣ sof. 3. [a] ѿ псал'ма sof. ѿ ѱал'мь pog. buc. (ἐκ τῶν ψαλμῶν). — ıаже

Digitized by Google

и ны пѣсннн. Ведшей ны пѣннѩ. Споите намъ ѿ пѣснн сіоск. |

4. Како въспоемъ пѣ гна на землн тоужей.

5. Аще забжджѧ та ніλнме, забвена бѫдн десннца моꙗ·

6. прнлпе [ꙗ] ꙗзыкь мой грътанн моемъ, аще не пмаиж те. | Аще не прѣдложѫ иероусолүма въ началѣ веселніа моего.

7. Помани гн сны едемкы въ дьнн

шін нъі словесъ пѣснн ∴ [b] Н ведъшнн ны пѣннꙗ ∴ [c] Въспоите на | ѿ пѣснен снωнъскъіхъ ∴

4. Как споемъ пѣ | гна на земн тѫжден ∴

5. Аще забѫджѫ та нерме, забве|н бѫдн дес'ннца ма·

6.[a] прнлъпн ѩзкъ мн грътанн мемъ, аще не пмѣна тебе ∴ [b] Аще не прѣдложѫ нерма ꙗко въ начѧлѣ веселнꙗ моего ∴

7.[a] Помѣнн гн снъі едемъскъіѫ въ

ломъ, жже гласте въ снωнѣ ∴ [b] Плѣннвшен ж хотѣахѫ слъішатн пожщѫ нюдеж, ꙗкоже н бѣсове поношаахѫ чкоу, глаще· къде естъ бъ твон; ∴ [c] Бѣ же пророчъство новъінхъ люден н цркве ∴

4. Помъішлѣахѫ бо люде, ꙗко како стаа на земн нечестнвъіхъ възгемъ ∴ 5. 6. [a] Възъіскаѫ цръкъве богъ, сн рѣчъ не забжаѫ тебе. възглагола, рече бъ, ѿ тебѣ црквн въ благо нзъбратн та ∴ [b] Сн рѣчъ оучнна нерма, еже естъ црквн, ꙗко въ начѧлѣ славъі гна стъіна ∴ 7. [a] Чка, рече, въ земла възвращъшаато са н бъівъша

---

pog. аже sof. юже buc. — глааcте pog. [b] ꙗ pog. ж sof. ю buc. — пожща нюдеꙗ pog. — бѣсн pog. — глаще om. pog. — где sof. buc. [c] н нов. люднн pog. buc., sine н sof.

CXXXVI. *Annot. ad psalm.* 4. въспоимъ sof. -юмь buc. — гнѫ sin. гоу sof. — землі sin. buc. -мн sof. 5. ѣште sin. аще заб. тебе sof. buc. — забывена buc. 6. [a] прнл'пе buc., recte прілъпн sof. — ꙗз. sin. жз. sof. — грьтаны buc. — ѣште не помꙗнѫ sin. [b] аще не прѣдложѫ юрлнма sof. buc., sed sin. ѣште не пръвѣе оучнненнімъ інлма (προκατάξομαι, haud scio an non пръвѣе оучннѫ vertere voluerit). — ѣко въ начꙗло sin. buc. въ началѣ sof. (ἐν ἀρχῇ). 7. [a] едемьскы sin. едом'скы sof. -ыю buc. — вь день інлмескъ sin. днъ неросалнм'скъ sof. днь нюрлмовь buc. [b] глѫще sin., recte -ащѫа sof. -ющею buc. — нстъщайте (bis) sof. buc. — основанеі его sin. -нї его sof. buc. (αὐτῆς: еѫ bon.).

Annot. ad comm. 4. землн pog. sof. buc. — нечьстнвыихъ pog. -чъст-ыхъ sof. 5. 6. [a] възнскаꙗ pog. -юн buc. (ἀναζητῶν). — възгла pog. -глю buc. (λαλήσω). — црквн ѿ тебѣ pog. sof. buc. — нзбьратн та pog. [b] оучнна pog. sof. -ню buc. (τάξω). — ꙗже sof. юже buc. (ὅ ἐστιν). — цркы pog. -квї sof. buc. — в началѣ pog. sof. buc. — сватына pog. -ыню buc., male стыѫ sof. (ἁγίασμα). 7. [a] възвращъша|его сѫ sof. -ааго се buc. — земнаа sof. земльна buc. pog. —

Digitized by Google

нерусолнмокы. Глаждата, нстыцаяте нстыцаяте до | wснованнн его.

8. Дъщн вавулонѣ wкаанаа. Блаженъ їже въздасть тебѣ въздааннѥ твоѥ еже въздастъ намь.

9. Блажень їже иметь н разбнеть младенца твоѩ о камень.

днн немвъ ∴ [b] Глацжж, нстъцанте до wснованнн еж ∴

8. [a] Дъщн вавнло|нъска wкаанънаа ∴ [b] Блаженъ нже въздастъ възданне твое еже въздастъ намъ ∴

9. Блаженъ нже иметъ н разбнетъ маденъцж своѩ w каменъ ∴

земна· едемъ бо земенъ сказаетъ сѧ. тъм же помѣнн н ѹчнни н въ цркве. тѣм же глетъ въ днъ нермовъ ∴ [b] Ветъхааго нерма глетъ· нстъщаетъ бо сѧ новъїмн лнДъмн, сн рѣчь блюдомъ естъ до wснованнѩ ∴

8. [a] О сънъмнщн[хъ] слово, ꙗко [w] размѣшенн надолъстѣмъ прнмѣсн сѧ ꙗко рожденоу бѣсъї ∴ [b] Блаженъ нже въздастъ дѣлъї благъїмн за всѣ, ꙗже створн намъ. мрътвъї бо сжщж грѣхомъ wжнвн нъї w хѣ ∴ 9. Мааденъцж глетъ поражданемъїж крщеннемъ н мааденъствоужщжж срце(мь) незлобнвомъ. блаженъ оубо нже снж прнноса полагаетъ прн въсхожденнн хвѣ· каменъ бо естъ хъ, ꙗкоже рече павелъ, разоумѣн же н каменъ на немъже пропатъ сѧ хъ, ꙗко всн вѣрнин w него разбнважтъ сѧ, сн рѣчь падажтъ ннцн на земн ∴

земльнь pog. buc. -мленъ sof. — помани н ѹчнни pog., male sof. н оученнї, legi debet н оучнни н (μνήσθητι τοίνυν καὶ τάξον αὐτόν). — въ црквн sof., въ om. pog. buc. (ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ). — въ днн нерамовы pog. buc.

CXXXVI. *Annot. ad psalm.* 8. [a] вавулонѣ sof. buc. — окаанаа sin. buc. -аан'наа sof. [b] тебѣ въздание sof. buc. въздааннє sin. 9. младеньцѩ твоѩ sin. -'ца твоѩ sof.

Annot. ad comm. 8. [a] сьн'мнщн pog. buc. sof. (περὶ τῆς συναγωγῆς). — размѣшеннї sine w sof., w р. pog. buc. (τῇ συγχύσει). — ндольсцѣмь buc. — pro рожденоу legendum рождено (sc. сънъмнще), graece habes: ὡς τεχθεῖσα (sc. συναγωγή), бѣсн pog. [b] тебѣ дѣлы благынмн pog., sine тебѣ sof. buc. (neque graece legitur). — сжщѩ pog. 9. младьн'ца pog. -ен'ца sof. -ѣн'це buc. — пор-мы pog. buc. -ыж sof. (τοὺς ἀναγεννωμένους). — младьн-ꙗщаꙗ pog. -жа sof. -ее buc. (τοὺς νηπιάζοντας). — срцемь нез-омь pog. buc. -ъ sof. (bon. мь omis.). — снꙗ прнс'но прнноса pog. прнсно снѩ пр. sof. сне прнносе прно buc. (τούτοις ἀεὶ προσφέρων). — полагаетъ sof. buc. (τίθησι), minus bene глеть pog. — прн възношеннн pog. buc. прї въсхожденнї sof. (πρὸς ἐπίβασιν). — бо їже pog. buc., нже om. sof. recte, quoniam graece ἡ γὰρ πέτρα ἐστὶν ὁ χριστός legitur; quae inter ꙗко(же рече) et всн вѣрнн intercedunt verba, in pog. et buc. omissa sunt, sed sof. suo loco posita. — же камень sine н sof. — хс распат' сѧ sof. — melius w тъ sof. о ть pog. w нь buc., quam bon. w него (πρὸς αὐτὴν ἑαυτοὺς ἐδαφίζουσι). — земли pog. sof. землю buc.

Digitized by Google

CXXXVII.

Pog.

∴ Сл҃а ∴ д҃вдовь и҆ ꙁахарнинь · пр҃рчтво ∴

ѡ҆ х҃ѣ рече сѧ · ꙁахарниꙗ҆ бо поманѫ · ꙗ҆ко памѧть гл҃емѫ ї҆а҆ѡ҆ е҆же е҆сть власть славꙑ ∴ · р҃лꙁ ·

1. Исповѣм сѧ тебѣ г҃и всѣмь ср҃цемь мои҆м'. | И҆ прѣдъ а҆нг'гелꙑ въспоꙗ҆ тебѣ. Ꙗ҆ко ѹ҆слꙑша вса гл҃ꙑ оу҆стъ мои҆хъ.

2. Поклона сѧ къ цр҃кви ст҃ѣи҆ твоѥ҆и҆. Исповѣм сѧ и҆мени твоѥ҆моу҆. Ѿ мил҃ти твоѥ҆и҆ и҆ ї҆стинѣ твоѥ҆и҆. Ꙗ҆ко въꙁвеличи сѧ надь всѣми҆ и҆мѧ ст҃ое твоѥ҆.

Bon.

∴ Сл҃а · д҃двo и ꙁахарии҆н҆ пр҃во ∴

О х҃ѣ рече сѧ · ꙁахарнѫ бо помѣнѫ ꙗ҆ко памѧтъ гл҃емѫ · еже естъ власть славꙑ҆ ∴ · р҃лꙁ ·

1. [a] Исповѣмъ сѧ тебѣ г҃и всѣмъ ср҃цемъ моимъ ∴ [b] И прѣдъ агг҃елꙑ҆ въспоѭ те|бѣ ∴ [c] Ꙗко оуслꙑшша в҃сѧ гл҃ꙑ оустъ м҆ихъ ∴

2. [a] Покл҃она сѧ къ цр҃ъкъви ст҃ѣи тв҆еи҆ ∴ [b] Исповѣмъ сѧ имени твоемоу ∴ [c] О милости твоеи҆ · и истинѣ твоеи҆ ∴ [d] Ꙗ҆ко въꙁвеличилъ еси надъ в҃сѣми имѧ ст҃ое твое ∴

CXXXVII. 1. [a] Людие вѣрнии҆, нарецении҆ ѿ жꙁ҃къ · сии҆ бо вс҃ѣмъ ср҃цемъ испо҃вѣдаашѫ сѧ ∴ [b] Ꙗ҆ко навꙑкъше пѣсни а҆ггелъст҃ѣи · ѩже вѣрнии҆ поѭтъ ѿ таинꙑ҆ихъ ∴ [c] Не оутаитъ бо сѧ б҃а ни а҆гг҃лъ его всѣ, елико ч҃лкъ помꙑ҆слитъ и гл҃етъ ∴ 2. [a] Цр҃кꙑ гл҃етъ, раꙁоумно же гл҃етъ тѣло х҃во, ѡ҆ неи҆же речено естъ · раꙁорите цр҃ковъ сиѭ и тръми д҃нъми съꙁиждѫ ѭ ∴ [b] Исповѣдаѭтъ бо сѧ вѣрнии҆ имени х҃воу присно сп҃аеми, х҃валѧще ∴ [c] Истинѣ бо б҃жии и м҃сти его надѣѭще сѧ вѣрнии҆ сп҃аѭтъ сѧ ∴ [d] Надъ

CXXXVII. *Annot. ad titulum.* Сл҃а · дав҃ъ і ꙁахаріинъ sin. слава дв҃дв҃ъ и҆ ꙁахаріинъ sof. buc. — помѣнѫ тъ҃ sof. — гл҃емѫ и҆аѡ҆ sof. гл҃емоу иаw buc. (λεγομόνη Ἰαώ).

Annot. ad psalm. 1. [b] а҃нгелꙑ sin. 2. [a] поклониѭ sin. -ню buc. [c] і рѣснотѣ sin. [d] въꙁвеличи сѩ імѩ с҃втое твое надь вьсьми (?) sin. вьꙁв. надь всѣми им. ст. твоѥ buc. (ἐμεγάλυνας ἐπὶ πᾶν).

Annot. ad comm. 1. [a] нарецени pog. -ниї sof. -нии buc. (ὁ κληθείς). — ꙗ҆ꙁ. pog. — си pog. sof. buc. — бо om. buc. — и҆сп-ш҃а pog. [b] male невыкше pog. нена- buc., навык' же sof. (διδαχθείς, sc. λαός), sed slavico людие, melius навꙑкъше respondet. — ꙗ҆же pog. а҆же sof. юже buc. — поꙗ҆ть pog. — таинахь buc. [c] и҆ пом. pog. sof., sine и buc. 2. [a] пр҃ковь (!) pog. buc. -кве sof. — же гл҃еть om. sof., habet pog. buc. — сиꙗ҆ pog. сию buc., om. sof. — иѫ тръми д҃нъми sof., демьми pog. — а҆ sof. ѭ pog. ю buc. [b] бо om. pog. — хвалѧще и sof., sine и reliqui (εὐχαριστοῦντες), sed

Digitized by Google

3. [a]Въ-нѫже дн҃ъ призовѫ та, ꙗдро оуслыши ма. Оумножи въ дш҃и моей силѫ.

4. Да исповѣдат' са тебѣ вси цр҃е земл҃тии. Ꙗко слышаша вса гл҃ы Ѹсть твои. |

5. И въспоꙗтъ въ п҃ѣнехъ гн҃ѣхъ. Ꙗко велиꙗ сл҃а гн҃ѣ.

6. Ꙗко высокъ гь и на смѣренаа призираѫ. И высокаа из да҃лече знаеть.

3. [a]Въ-нѫже дн҃ъ призовѫ та, скоро оуслъıши ма ∵ [b]Ѹмножиши въ дш҃и моеи силѫ ∵

4. [a]Да исповѣдатъ са тебѣ гн҃и вси црн земъстии ∵ [b]Ꙗко слъıшахѫ | вса гл҃ъı оуст҃ъ твоихъ ∵

5. [a]И въспоѫтъ въ п҃ѣсн҃ехъ гн҃ѣхъ ∵ [b]Ꙗко велиꙗ слава | гн҃ѣ ∵

6. [a]Ꙗк҃ въıсокъ гъ и на смѣренаа призираетъ ∵ [b]И въıсока из да҃лече знаетъ ∵

вс҃ѣми и невѣрнъıими и вѣрнъıими, и малъıими и великъıими, има гн҃е възвеличи са и царъствоуетъ ∵

3. [a]Се гласъ адамлъ естъ ∵ [b]Си рѣчъ ѡбн҃овиши ма съ дш҃еѫ и тѣломъ в҃ вѣкъ вѣка, еже естъ оумноженне ∵ 4. [a]Ст҃ии вси· тъı бо книгъı цр҃а наричѫтъ, ꙗко сн҃ъı црвн҃иꙗ бж҃иꙗ, гл҃етъ же и чл҃овеч҃ствънъıѫ цр҃а ∵ [b]Ст҃ии бо едини по истинѣ слъıшашѫ гл҃ъı бж҃иѫ и слъıшавше сх҃ранишѫ ∵ 5. [a]Ти бо поѫще и пѣваѫще по ист҃и(нѣ) не прѣсташѫ ∵ [b]Ꙗко бж҃иꙗ и т҃ворьча слава | непост҃ижъна ∵ 6. [a]Ꙗко б҃ъ вс҃ѣхъ прѣвъıше съı видитъ не точиѫ земнаꙗ, нъ и прѣисп҃одънѣа, паче же смѣренъıихъ помъıшлениꙗ ∵ [b]Въıсокаа мѫдрованиꙗ гръдъıихъ, далече съı ѿ нихъ, ꙗко тоу съıи свѣстъ ∵

---

buc. male вѣрным, сп҃саемым. [c]и ante мат҃и om. pog. habet sof. buc. — надѣаѫще pog. — и сп҃саѫт са sof. [d]и ante невѣр. om. pog. buc. — и вѣрными om. pog. buc., великыми pog.

CXXXVII. *Adnot. ad psalm.* 3. [a]вь-ньже день ѣште sin. — ꙗдро sin. [b]оумножи buc. оумьножилъ еси дш҃ѫ моѭ і с. sin. 4. [a]да om. sin. — гю sin. — цр҃не земльнии sof. цр҃ние земльсции buc. [b]оуслъıша sin. слышашѫ sof. -ше buc. (ἤκουσαν). — все om. buc., твоихъ sof. buc. (male sin. моıхъ). 5. [a]гн҃ихъ sof. гн҃іахь buc. 6. [a]съмѣрена sin. buc. смѣренаа sof. (τὰ ταπεινά). — призираѫ sof. -аѥ buc. (ἐφορᾷ). [b]высокаа sin. sof. buc.

Adnot. ad comm. 3. [a]сь pog. buc. с҃ъ sof. [b]дш҃еѭ pog. — сь тѣломь pog. съ om. sof. buc. 4. [a]нарицаѫть pog. -чатъ sof. -чють buc. — цр҃ва pog. — чл҃вьствьныꙗ pog. -ествъныѫ sof. — цр҃е buc. [b]слышаша pog. — бж҃иꙗ pog. — сьхр-ша pog. 5. [a]поѫще и пѣваѫще pog. поюще и вьспѣвающе buc., нѣ vocabuli истинѣ om. bon. — не прѣстають buc. -ша pog. -шѫ sof. [b]и om. pog., reliqui habent. 6. [a]и вс҃ѣхъ pog. buc. и прѣв. вьс. сьи sof. — любить buc. (loco видить). — тьчиꙗ pog. — земльнаа pog. buc. -мнаа sof. — иѫ sof. — же и смѣрен'ныхь buc. [b]грьдыихь pog. -ъ sof. — сьи pog. sof. (bis) сы buc.

Digitized by Google

7. Аще поидѫ по срѣ скрьби, живиши мѧ. На гнѣвъ врагь своихъ прострѣ рѫкѫ своѭ. И спсе мѧ десница твоꙗ.

8. Гь въздасть ꙁа м. | Гн млть твоꙗ въ вѣкь, дѣлъ рѫкоу твоею не прѣꙁрі. |

7. ᵃАще поидѫ по срѣдѣ скрьби, живиши мѧ ∵ ᵇИ на гнѣвъ врагъ моихъ прострѣ рѫкѫ своѭ ∵ ᶜИ спе мѧ десница твоꙗ ∵

8. ᵃГь въздастъ ꙁа мѧ ∵ ᵇГн милостъ твоꙗ в вѣкъ, дѣла рѫкоу твоею не прѣꙁри ∵

CXXXVIII.

Pog. Bon.

∵ Вь ко ∵ ѱл · ддѡ: ꙁахарии вь расѣанию. прροчтво ꙗвлѣеть. на кончинѣ хотѧщаа быти ѡ хѣ. ꙁахарнѫ | поманѫвь. ꙁахариꙗ бо памѧ скаꙁаеть сѧ. поманѫвь бо прркь. ꙗко хоу ꙗвльшю сѧ· расѣꙗт сѧ жидове · си рѣчь расточени бѫдѫть ∵ ·рли·

∵ Въ конецъ ѱл · ддвъ · ꙁахаріи въ расѣꙗние. Прρчъство ꙗвлѣетъ · на кнъчинѫ хотѧщаа бъіти ѡ хѣ · ꙁахарнѫ помѣнѫвъ · ꙁахариꙗ бо памѧтъ скаꙁаетъ сѧ · помѣнѫвъ бо пррокъ · ꙗко хоу ꙗвлъшоу сѧ · расѣѫтъ сѧ жидове · си рѣчъ расточени бѫдѫтъ ∵ ·рли·

---

7. ᵃСлово се ѡ хѣ естъ, ꙁане немощи нашѫ въсприѧтъ и болѣꙁни понесе ∵ ᵇНа люди жидовъскъіѭ добрѣ вѣ|сто прострѣ бъ рѫкѫ своѭ и ѡтъ ѡ нихъ вса славѫ ихъ · ти бо по истинѣ враꙁи гни. нъ и на бѣсъі, иже ѡстрастишѫ чка, прострѣтъ рѫкѫ бъ ∵ ᶜДесница бжиꙗ живѫщааго въ члцѣ, си рѣчь въ адамѣ, спе и ѡ държаниꙗ идолъскааго ∵ 8. ᵃОць ꙁа сна, еже естъ ꙁа адама ∵ ᵇꙖко милостивъ, рече, не прѣꙁри чка тобоѭ съꙁданааго, падъша же сѧ грѣхомъ, нъ въꙁъ|двигни и ∵

Adnot. ad psalm. 7. ᵃ ѣште sin. — скръбиі sin. sof. (θλίψεως). ᵇ и om. sin. pog. buc., своихь buc. — прострѣтъ sin. buc. — твоꙗ sin. твоꙗ sof. 8. ᵇ вѣкы sof. buc. — дѣлъ sin. buc. дѣла sof.

Adnot. ad comm. 7. ᵃ наша pog. sof. — въсприꙗть pog. -ѧтъ sof. ᵇ жид-скыꙗ pog. — вѣсть pog. buc. -то sof. (εὔδηλον). — прострѣть pog. buc. -тъ sof. — бъ om. pog. buc. — ѡиꙗть pog. — враꙁи sof. — иѫ sof. — еже sof. — ѡстр-ша pog. ѡс-ше buc. — бъ рѫкѫ sof. ᶜ спсе sof. pog., сьдрьжаниꙗ pog. buc. -ъ sof. — идольска pog. sof. -скаа buc. 8. ᵇ съꙁдан'наго sof. -н'наго buc. — падша же pog. (sine сѧ) пад'шааго buc. (sine се). — иѫ sof. — и om. buc.

CXXXVIII. *Adnot. ad titulum.* Псаломъ двдъ и ꙁахарні sof., sine и buc. — ꙗвлꙗть buc. — на кон'чинѣ хотеѥ buc. — жидове расѣѫт сѧ sof. In psalt. sinaitico reliqui psalmi desunt.

1. Гн искоусилъ ма еси и позналь ма еси.

2. Ты позна сѣданние мое и въстанние мое. Ты разоумѣ помышленние мое из далече.

3. Стъзѫ моѩ и непотлаченѫѩ моѩ ты еси нслѣдоваль. И в'са пѫтн моꙗ прозьрѣ.

4. Ꙗко нѣ льтн въ ꙗзыцѣ моє. Се гн ты позна вьсѣ

5. послѣнѣꙗ моꙗ и древльнѣꙗ. Ты създа ма и положи на мнѣ рѫкѫ твоѭ.

1. [a] Гн искоусилъ ма еси и позналъ ма еси ∵ [b] Тꙑ позна сѣданне мое и въстанне мое ∵

2. Тꙑ разоумѣ помꙑшленне мое из далече ∵

3. [a] Стѫзѫ моѭ непотлаченѫѭ тꙑ еси нслѣдовалъ ∵ [b] И вса пѫтн моѩ прозрѣ ∵

4. [a] Ꙗко нѣ лъстн въ ѩзыцѣ моемъ ∵ [b] Се гн тꙑ позна вьсѣ

5. [a] послѣдънѣꙗ ма и древънѣꙗ ∵ [b] Тꙑ създа ма и положи на мнѣ рѫкѫ твоѭ ∵

CXXXVIII. 1. [b] Хъ къ оцоу ѿ лица члча· сего бо ради прнде, да спетъ чка ∵
[b] Тꙑ, рече, оче и ѿ деснѫѩ сѣданне мое свѣсн и въстанне мое на възꙑсканне члче
позна· свѣтомъ бо твоимъ бꙑстъ ∵ 2. Снъ къ оцоу· тꙑ вѣси оче, ꙗко испрьва
свѣтъ мои бꙑстъ ѿ члцѣ ∵ 3. [a] Стѫза естъ пѫтъ широкъ, непротлачено же естъ
пѫтъ ѫзокъ зѣло, ꙗкоже и евггелие глетъ и чкъ широкаго и тѣснаго пѫти рече,
и оного и сего тꙑ свѣси ∵ [b] Дѣꙗнниꙗ бо члчѣ провѣдѣаше бъ всѣко дѣꙗнне его ∵
4. [a] Създанъ бо бꙑвъ члкъ, не навꙑкалъ бѣ вськоѭ злобꙑ и лъсти ∵ 4. [b] 5. [a] Позна
бо ꙗко бъ прьвѫѭ волѫ, ꙗко чта бѣ ѿ всѣкоѭ злобꙑ· и послѣдьнѫѭ, ꙗко хотѣаше

CXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 3. [a] стъзѫ sof. — и непротлачнѫѩ sof. -потлаченоую моую buc. 4. [b] се ты (sine гн) buc. 5. [a] моꙗ om. sof., habet buc. — древльниꙗꙗ buc.

Annot. ad comm. 1. [b] и ante w десн. ab. in pog. buc., и ѿ деснѫѩ sof. (καὶ τὴν ἐκ δεξιῶν καθέδραν). — сѣденние pog. buc. -анне sof. — вѣси sof. свѣсы buc. (ἐπίστασαι). — male primum възискание pog. възыскание buc. pro въстанне sof. (τὸ ἀναστῆναι). — отче pog. wче buc. pro члвче sof. (τοῦ ἀνθρώπου). — съвѣтомъ sof. сьв. buc. 2. вѣсы buc. — съвѣтъ sof. сьвѣть pog. buc. 3. стьза pog. buc. стъза sof. — непротлачено: σχοῖνος; posteriore loco пѫть широкь pog. buc. loco пѫть ѫзъкъ (sed in sof. нѫ тъ pro пѫтъ aut пѫть scriptum): ὁδὸς στενή. — вѣси sof. свѣсы buc. (ἐπίστασαι). [b] omnes codd. vertunt дѣꙗнниꙗ бо члвча, sed graece: ἐν γὰρ τῷ πλάσαι τὸν ἄνθρωπον (vl. πλάσσιεν pro πλάσαι). — провѣдааше pog. cum suprascripto по, проповѣдаше buc., recte провѣдѣаше sof. (προεγίνωσκεν). 4. [a] бывь pog. buc. бꙑстъ sof. (graece: πλασθείς). — вьсѣкоѩ pog. въс-ѫ sof. 4. [b] 5. [a] и прьвѫѩ pog. buc. -ѫѩ sof. (καὶ τὴν πρώτην

Digitized by Google

6. Оуднви са разоумъ твои ѿ
ме. | Оутвръдн са и не възмогж к
немоу.
7. Камо идж ѿ дха твоего. И
ѿ лица твоего камо бѣжж.
8. Аще възидж на нбо, ты еси тоу.
Аще низъидж въ адъ, тоу еси.
9. Аще възмж крилѣ мои рано.
И всела са въ послѣднихъ морѣ.

6. [a]Ѹдивилъ са естъ разоумъ твои
ѿ мене ∴ [b]Оутвръдн[дн] са и не
възмогж к немоу ∴
7. [a]Камо идж ѡтъ доуха твоего ∴
[b]И ѡтъ лица твоего камо бѣжж ∴
8. [a]Аще възъідж на нбо, тъі еси
тоу ∴ [b]Аще снидж въ адъ, тоу еси ∴
9. [a]Аще възмж крилѣ мои рано ∴
[b]И въсела са въ послѣдьнихъ морѣ ∴

злъі ѡдръжимъ бъітн. и сего радн ѿ всѣхъ ма спн ∴ [b]Сн рѣчь ꙗко ржкож бжиеж
създанъ бъістъ члкъ · ꙗко творьца оубо человѣчѣ ничтоже не оутаитъ са бга ∴
6. [a]Бъ рече чкоу · сказахъ та | всеи твари, честънѣиша та створивъ паче всѣхъ ∴
[b]Єгда оубо прѣстжпи чкъ, дръзновение погоуби и противѣти са к томоу небесиъімъ
силамъ не можетъ ∴ 7. [a]Ꙗко нбесиъіми и земиъіми и прѣисподъними ѡбладаетъ
всѣми дхъ стъі · прѣстжпъ бо адамъ бѣствѹ (са) [ж]ж, ꙗко мна ∴ [b]Въсѣ бо съзритъ
ѡчи бжии. тѣм же мнаи са оутаити, заблжждаетъ ∴ 8. [a]Ꙗвлѣетъ ꙗко на нбо
хотѣаше възъітн чкъ, идеже естъ хъ ∴ [b]Ꙗвлѣаше дхъ стъі въ адъ снитие ха бга
члка ради · сшедъ бо тамо попра и, еже естъ низложи ∴ 9. [a]Съказаетъ врѣма
въскрсениꙗ · тъгда бо чкъ крилатъ бъістъ ꙗко ѡрелъ и искочи из гроба ꙗко из гнѣзда ∴
[b]Морѣ глетъ житенскааго · на кончинж бо вѣкъ въплътн са хъ и спе са члкъ ∴

γνώμην). — послѣднаꙗ pog. sof. -днюю buc. — хотѣше sof. — спсе и pog. buc. ма спсн sof. (με σῶσον). [b]бжиꙗ pog. -ж sof. — члча pog. члвча sof. buc.

CXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 6. [a]оудиви се buc. [b]и om. sof. 8. [b]аць bon., sed e corr. ex ь. — низъидж sof. buc. 9. [a]примж sof. — свои buc. [b]вьселю buc.

Annot. ad comm. 6. [a]гъ pog. buc. — чъстнѣиша sof. — створи buc., alii сътворивъ (gr. ποιήσας, vl. ἐποίησα). [b]бо sof. (pro оубо: γάρ). — и дрьзн. pog. sof. buc. (καὶ τὴν παρρησίαν). — противити са pog. sof. buc. — вьзможеть buc. 7. [a]земльными pog. buc. -мными sof., владаетъ sof., прѣстжпль pog. -ъ sof. — бѣствоу pog. buc. бѣг'ствоу sof. — male bon. аж, recte са ꙗ pog. sof. се ю buc. (φυγῇ ἐχρήσατο). — omnes мьна aut мьню buc. (ὡς ἐδόκει). [b]Ѹзрите pog. оузрита buc. съзритѣ sof. (ἐφορᾷ ὁ ὀφθαλμός). — тѣмь sine же pog. buc. 8. [a]на нбсе sof. на нбо pog. buc. — ч. вьзити pog. [b]сънитие sof. — ха и бга sof. (τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ). — сьшь pog. buc. сшедъ sof. — же тамо buc. (καταλθὼν γάρ), и иже sof. 9. [a]бо om. buc. — ѡрьль pog. wр'ль buc. — изкочи pog. изьскочи buc., recte и иск. sof. [b]pog. male

10. Ӥ бо тоу ржка твоꙗ̑ наставит' ма ӥ ꙋдръжит' ма десница твоꙗ̑.
11. Ӥ рѣхъ, ꙋбо т'ма поперет' ма. Ӥ нощъ просвѣщениѥ въ пищи моеи̑.
12. Ꙗко т'ма еꙗ̑ не ѡмрачит' са ѿ тебе. Ӥ нощъ ꙗко днь просвѣтит а. Ꙗко т'ма еꙗ̑, тако ӥ свѣ еꙗ.
13. Ꙗко ты съза ꙗтробж моꙗ, приат' ма ӥс чрѣва мтре моеꙗ.
14. Ӥсповѣм са тебѣ ꙗко страш-

10. И б тоу ржка твꙗ| нствит ма и ѡдръжит ма десница твоꙗ ∵
11. [a] Ӥ рѣхъ, оубо тъма| поперетъ ма ∵ [b] И нощъ просвѣщение въ пищи моеи ∵
12. [a] Ꙗко тъма не ѡмрачитъ са ѿ тебе ∵ [b] И нощъ ꙗко днъ просвѣтитъ са ∵ [c] Ꙗк тъма еж, та|ко ӥ свѣтъ еж ∵
13. Ꙗко тъı създа жтробж мож и прижтъ ма и-чрѣва мтре моеж ∵
14. [a] Исповѣмъ са тебѣ ꙗко страш-

10. И бо и по спени чка и еще въ житенстѣмъ мори плаважща ржка бжиꙗ спаетъı-і ∵ 11. [a] Тъмж сказаетъ бъıвъшжж на распатие ѡ томъ бо спение бъıстъ чкоу ∵ [b] Прѣполовлъшоу бо са дни страстънѡмоу нощъ оуспѣ, въ наже насладн са члкъ, вѣровавъ хоу таино ∵ 12. [a] Ꙗко тъма си рѣчь бъıвъшиꙗ на распатие свѣта бесмрътънааго ходатаи бѣ ∵ [b] Аще бо и тъма бъıстъ, нъ врѣма и мѣсто дне спадаше са сего ради пакъı на свѣтъ дневнъı прѣложи са ∵ [c] Бѣ бо и тъма свѣтоу тъгда ходатаи и чжстъ дне начж са ∵ 13. Отъ жтробъı бо мтре своеж познанъ бъıстъ чкъ богомъ. тѣм же и спасаетъ са благодѣтнж ∵ 14. [a] Страхомъ бо бжиемъ члвѣкъ

порѣ pro морѣ, мориꙗ buc. — жнскааго pog. buc. -енск. sof. — вѣкъ om. pog. sof., buc. etiam бо om. (graece solum: ἐπὶ τέλει γάρ). — гъ sof. buc. pog. (pro хъ): ὁ Θεός.

CXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 10. оудръжит ма sof. buc. 12. [a] т'ма ꙗко buc. 13. приꙗть sine и buc. — ѿ чрѣва sof. ис чрѣва buc. — мтре buc. 14. [b] чюдесна sof. buc., in pog. ad чюдесьна adscr. а. — ꙗ (pro та) sof. buc. — зѣло sof.

Annot. ad comm. 10. житиистѣмь pog. -тиисцѣм' buc. — спсаетъ ӥ sof. 11. [a] бывшжꙗ sof. -жꙗ pog. — вь распатиѥ pog. buc. (ita et 12 [a]). [b] бо om. sof. buc. — стртьноумоу pog. -омоу sof. buc. — в' ноую buc. 12. [a] ӥ свѣта бесмрьт'на pog. и om. sof. -тнааго buc. — ходатаꙗ sof. (φωτὸς τοῦ ἀθανάτου πρόξενον (sc. σκότος) ἦν). [b] нж sof. — дне om. pog. buc. — спадаше са pog. buc. спше bon. (ὁ καιρὸς καὶ ὁ τόπος τῆς ἡμέρας ἐσώζετο), male спсти са sof. — ӥ пакы sof., деньныи pog. дьн'ныи пакы buc. дневны sof. [b] нѣ pog. male pro бѣ sof. buc. — бо т'ма pog. buc. (sine и, gr. καί). — часть pog. -ъ sof., male buc. чa (μέρος). — дни pog. -е sof. buc. — нача са sof. pog. начи са, buc. начи (ἐτύγχανε). 13. ꙗтробы pog. — своеꙗ pog. — блгтиꙗ pog., in buc. богомь et quae sequuntur omissa. 14. [a] бо om. pog.

но ѹдивиль сѧ̑ еси. Чюдесьна̑ дѣла твоꙗ̑ и дша моꙗ̑ знаеть ꙗ̑ зѣло.

15. Не ѹтаи сѧ кость моꙗ̑ ѿ тебе ꙗже створи въ таинѣ. Оупостасъ моꙗ̑ въ прѣисподниихъ земли.

16. Несъдѣланое мое видѣсте очи твои. И въ кьнигахъ твоихъ вьсѣ

но оудивилъ сѧ еси ⁘ [b] Чюдеснаа дѣла твоꙗ, дша моꙗ знаетъ та зѣло ⁘

15. [a] Не оутаи сѧ костъ моꙗ̑ ѿ тебе жже створи въ таинѣ ⁘ [b] И оупостасъ моꙗ въ прѣисподниихъ земи ⁘

16. [a] Несдѣланное мое видѣстѣ ѡчи ти ⁘ [b] И въ книгахъ твоихъ въси

ѡдръжимъ приноситъ исповѣдание ⁘ [b] Отъ тварі бо по словеси творъца знаемъ. тѣмъ же чл҃къ оудивль сѧ чюдесемъ повинѫ сѧ ⁘

15. [a] Ꙗже ѿ чл҃къ оубо таитъ сѧ, ѿ тебе же знаема естъ· какъі и каковъі и колико числомъ сѫтъ. сиѫ же лежѣахѫ ѡбнажавшѫ аадамла ⁘ [b] Си рѣчь въ адѣ. тоу, рече, чл҃къ егоже рѫкама си съзьдахъ, дръжимъ естъ и подобаетъ ми и ѿтждоу извести, рече гъ ⁘ 16. [a] Нхже не ю помъіслихъ, прѣжде оувѣдѣ ꙗко бъ, рече чкъ, и бѫдѫщаа тъі знаеши ⁘ [b] И сѫщии и не ю рождъшии сѧ, вси ѿ ба и знаеми сѫтъ и исъчитаеми, и сами и дѣла ихъ ⁘ [c] Въ днъ бо въскрсениꙗ създанъ бъістъ чкъ

buc. — бжнимь pog. -юмь buc., дръжимъ sof. [b] тварии pog. sof. buc. (ἐκ γὰρ τῶν κτισμάτων). — творець pog. -ъ sof. -р'ць buc. (ὁ γενεσιουργός). — оудивль сѧ pog. buc. -ъ сѧ sof. (καταπλαγείς). — повинѫ сѧ pog. sof. подвиже се buc. (ὑπετάγη), male bon. оудиви сѧ, повинъ вьсѧ.

CXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 15. [b] и om. buc., ѵпостасъ sof. — земли sof. buc. 16. [a] не om. buc. — съдѣланою buc. — видѣста buc. — ти in bon. e ги factum. [b] и ante вь кн. om. buc. — вьсѧ buc., recte въси sof.

Annot. ad comm. 15. [a] ꙗкоже оубо ѿ ч. оубо pog. иже ѿ ч. оубо sof. ꙗкоже чл҃кь оубо buc. (gr. ὃ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις κρύπτεται). — знаемь pog. -ма sof. buc. (παρὰ σοῦ γιγνώσκεται). — male пакы pog. sof. buc. pro какы (ὁποῖα). — коликы pog. -о sof. -ыми buc. — числьми pog. buc. -омъ (τὸν ἀριθμόν). — сиꙗ pog. сию buc. -ѫ sof. — male bon. желѣахѫ, recte лежаахѫ pog. sof. buc. — ѡбнажавша адамла pog. sof. buc. (ταῦτα δὲ ἔκειντο γυμνωθέντα τοῦ Ἀδάμ, vl. ἐν τῷ ᾅδῃ). [b] си om. pog. sof. buc., егоже създа рѫкама др. sof. югоже роукама сьзда хь др. buc. (graece aliter: ἐν τοῖς κατωτάτοις γὰρ τῆς γῆς, τοῦτ' ἔστιν ἐν τῷ ᾅδῃ, ἐκεῖ φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὃν ταῖς χερσὶ ἔπλασας (vl. πλάσας) κρατεῖται). — и ante подобаст' et ѿтждоу om. pog. sof. buc. — възвести и sof. извести и pog., sine и buc. (αὐτὸν ἀναγαγεῖν, vl. ἀναγ. αὐ.). 16. [a] и ихже sof., sine и reliqui. — не оубо (pro оу aut ю) buc. не оу pog. sof. (καὶ ἃ μήπω ἀνεθυμήθην). — прѣжде om. buc. (προέγνως), sine ꙗко buc. [b] сѫщеи pog. sof., buc. и юще (καὶ οἱ παρόντες). — не оу рождьшеи сѧ pog. sof., sine оу buc. (καὶ οἱ μήπω γεννηθέντες). — и ante знаеми om. pog. buc. — и ищитаеми pog. sof. и ис'читаемыи buc. (καὶ γνωρίζονται καὶ ἀριθμοῦνται). — и сами pog. sof., и om. buc. (καὶ αὐτοί). [c] бо om. sof. — позьдань pog. познань buc. създанъ sof. (ἀνεπλάσθη). — не противит' сѧ pog. -выт'

Digitized by Google

напишжт са. Вь днь съзнжжт са и никтоже в ни.

17. Мнѣ же зѣло чьни быша дроузи твои бже. Зѣло утврьдиша са влчьства ихъ.

18. Ичьтж а и паче пѣска умножат са. Въстахъ и еще есмь с тобож.

19. Аще избиеши грѣшникы бже. Мжжи крьвии уклоните са ѡ мене.

напишжтъ са ∴ [c] Въ днъ съзиждтъ са и никтоже въ нихъ ∴

17. [a] Мънѣ же зѣло честъни бъїшж дроузи твои боже ∴ [b] Зѣло оутвръдишж са владъїчъства ихъ ∴

18. [a] Ичъте ж и паче пѣска оумножжтъ са ∴ [b] Въстахъ и еще есмъ съ тобож ∴

19. [a] Аще избиеши грѣшъникъї боже ∴ [b] Мжжъ кръвии оуклоните са ѡтъ мене ∴

и никъїиже демонъ противи са емоу· въ едииъ бо часъ пономишж са всѣчъскаꙗ и никтоже бѣ въ прѣкъї глагола ∴

17. [a] Съде гласъ прорчъ рече· мнѣ зѣло честъни сжтъ стни, жже любиши бе, проницаааше же аплъї ∴ [b] Ти бо ѡбладаашж вселенжж, ѡ нихъже рече· поставиши ж кназж по всеи земи, и ѡбладаашж бо и страстьми, и сего ради дроузи бъїшж стни сви ∴ 18. [a] Кто бо добрѣ исчисти стъїж вса, единѣмь же тъчиж богомъ знаеми сжтъ ∴ [b] Бѣ слово съ члкомъ· въскрсъ бо с плътиж въскрсе, не видѣвъ истлѣниꙗ ∴ 19. [a] Си рѣчь изби и демонъї и тъгда съвръшенѣ спетъ са члкъ ∴ [b] Си рѣчь ѡстжпите ѡнждаъ ѡ члка· въї бо есте испрьва пакости дѣжще, рече демономъ хъ ∴

се buc. -ви са sof. (ἀντέστη αὐτοῖς), поновиша са pog. — всѣкаа pog. всакаа buc. — бѣ вь прѣкы глагола pog. buc. бѣ съ прѣкы гла sof. (οὐδεὶς ἦν ὁ ἀντιλέγων).

CXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 17. [a] чьстни sof. чтныи buc. 18. [a] исчьтж а sof. изчтоу ю buc. (ἐξαριθμήσομαι). 19. [b] recte мжжи sof. моужи buc.

Annot. ad comm. 17. [a] сьде pog. зде sof. buc. — гла пророкь pog. buc. гласъ прорчъ sof. (ὧδε φωνὴ τοῦ προφήτου). — рече sof. рекь pog. buc. — чьстнии pog. buc. чъстни sof. (ἔντιμοι). — ꙗже pog. аже sof. юже buc. (οὓς). — любиши omnes: ἀγαπᾷ. [b] ти же buc., reliqui ти бо: αὐτοὶ γάρ. — ѡблаша pog. — въселенжа sof. -ною buc. -жж pog. — male поставиша ꙗ pog. buc., recte -ши ж sof. (καταστήσεις αὐτούς). — кназа pog. sof. — земли pog. sof. buc. — и ante стртми om. pog. buc. — и сего ради sof., и om. pog. buc. (καὶ τῶν παθῶν, καὶ διὰ τοῦτο). 18. [a] добли-ичисти pog. добль исчисти buc. доблъ исчести sof. (τίς γὰρ ἱκανὸς ἀπαριθμήσασθαι). — стыꙗ pog. — свѣдоми pog. sof. -мы buc. (ἔγνωσται). [b] не видѣ бо ист. sof. pog. buc. (οὐ γὰρ εἶδε). 19. [a] и ante дем. om. sof. pog. buc. (ἀπόκτεινον τοὺς δαίμονας). [b] ѡнадь ѡст. pog. ѡнждъ ѡс. sof. buc. — дѣлщеи pog. -ж- sof. -ю- buc.

20. Ӕко рете въ помышленнихъ своих҃. | Прѣимѫть вь соуетѫ грады твоꙗ.

21. Не навидащаꙗ ли та гн҃и въз-ненавидѣхъ; И о вразѣхъ твоихъ истаахъ;

22. Съвръшенѫѭ [и] ненавистиѭ възненавидѣхъ ихъ, врази быша мнѣ.|

23. Искоуси ма бж҃е и Ѹвѣжь срц҃е мое. Испытаи ма и познаи стьза моѭ.

20. [a] Ӕко речете въ помꙑшленихъ своихъ ⁘ [b] Прїимѫтъ въ суе|тѫ градꙑ твоѫ ⁘

21. [a] Ненавидащѫѩ ли та гн҃и въз-ненавидѣхъ; ⁘ [b] И ѡ вразѣхъ твоихъ истаахъ; ⁘

22. Съвръшеноѫ ненавистиѫ не-навидѣхъ ихъ, врази бꙑшѫ мнѣ ⁘

23. [a] Искоуси ма гн҃и и оувѣжди ср҃ъ|це мое ⁘ [b] Испꙑтаи ма и познаи стѫзѫ моѫ ⁘

20. [a] Ꙁавистиѫ бо и помꙑшлени злꙑ бѣсове оуклонишѫ чл҃ка ⁘ [b] Не чювествънꙑѫ нъ разоумнꙑѫ же съдѣꙗ грѣхъ, тꙑ ꙗко мръзкꙑ ѿтъвръгѫ стни ⁘ 21. [a] Поганꙑѫ гл҃етъ, иже не познашѫ бг҃а ни почиса и · сиѫ ненавистьникꙑ ѿреклъ естъ пррокъ ⁘ [b] Провѣдѣаше бо прркъ, ꙗко жидове и ненавистъ и враждѫ на х҃а створатъ · и сего ради провъзгласи ихъ смѣрение ⁘ 22. Х҃ъ ѡ людехъ евреискꙑихъ гл҃етъ · ѿтъиждѫ бо ѫ ѿтърииѫ ⁘ 23. [a] Адамъ въпиетъ къ бг҃оу · тꙑ вѣси, рече, аще и падохъ, срц҃е мое не ѿстѫпи ѿ тебе бж҃е ⁘ [b] Вѣрнꙑ чл҃къ къ бг҃оу въпиетъ и гл҃етъ · въпроси ма и оувѣжди пѫти моѫ, аще и паче вѣдоми сѫтъ тобоѫ, ꙗко не оуклонихъ са деснѣ и шоуи ⁘

CXXXVIII. *Annot. ad psalm.* 20. [a] по-ниихъ sof. [b] прїимѫтъ sof. прѣимоуть buc. 21. [a] не нен-щѫѧ sof. 22. in съвръшенѫѭ lit. ѫ in о corr. et и delet. pog., възн. sof. buc. — ѫ sof. (pro ихъ buc.). — врази бышѫ мнѣ sof., om. buc. 23. [a] бж҃е buc. (pro гн҃и). — оувѣждь sof. buc. [b] стъзѫ моѫ sof. стьзе моıе buc. (τοὺς τρίβους μου).

Annot. ad comm. 20. [a] бо om. buc. — пом-ни злꙑи pog. п. злыми buc. — Ѹклониша pog. [b] чювьствьныꙗ pog. buc. — иѫ sof. — раз-ныꙗ pog. buc. — ꙗже pog. ꙗже sof. — създа pog. sof. buc. — мр҄скы sof. мрьзькы pog. buc. — ѿвръгошѫ sof. 21. [a] поганыꙗ pog. — поз-наша pog. — почиса pog. -чисе buc. починшѫ sof. (οὐδὲ ἐσεβάσθησαν), сиꙗ pog. — нарекль pog. buc. ѿреклъ sof. (ἀπεκήρυξεν). [b] повѣдааше pog. -даше buc. провѣдѣше sof. (gr. προεγίγνωσκε). — и ante ненав. om. pog. buc. (graece: καὶ μῖσος καὶ ἔχθραν). — творать pog. sof. buc., sed in sof. съ poster. m. adscriptum (gr. ποιήσουσι). — смѣрение pog. -э| buc., sof. смѣлние: gr. προανεφώνησεν αὐτῶν τὴν τόλμαν, unde смѣние ut vera lectio elucet. 22. евр-ыихъ pog. -ъ sof., ꙗ pog. ѫ sof. ю buc. (αὐτούς). 23. [a] аще падохъ sine и sof. аще и падохь buc. (κἂν ἔπεσα, vl. ἔπταισα). [b] вѣрныи pog. buc. sof. — въп. къ б. sof. — оувѣжь pog. -ъ sof., паче же и оув. buc. — моꙗ

Digitized by Google

24. Ӥ виж҃ъ аще пѫть беꙁаконениꙗ въ мнѣ ѥсть. Ӥ настави мѧ на пѫть вѣчный.

24. [a] И вижди аще пѫть беꙁаконениꙗ въ мнѣ ⁘ [b] И настави мѧ на пѫть вѣчънꙑ ⁘

CXXXIX.

Pog. Buc.

⁘ Въ ко҃ : ѱ҃ : дадѡ ⁘

весь ѱалм ѡ х҃ѣ речень бы҃ · да҃ же ꙗко иꙁ него по пльти ⁘ · рл҃ѳ ·

2. Иꙁми мѧ г҃и ѿ ч҃лка лѫкава. Отъ мѫжа неправедна иꙁбави мѧ.

3. Іже помыслиша неправ'дѫ вь ср҃ци своемь. Весъ д҃нь ѡпльчѣахѫ брани.

⁘ Вкцъ · ѱаломъ давъідовъ ⁘

Въсъ ѱ҃а ѡ х҃ѣ рен҃ъ бъі · да҃ же ꙗк иꙁ него по плъти ⁘ · рл҃ѳ ·

2. [a] Иꙁми мѧ господи ѿ чловѣка лѫкава ⁘ [b] Отъ мѫжа неправедна иꙁбави мѧ ⁘

3. [a] Иже въꙁмъіслишѧ неправдѫ въ ср҃ци свемъ ⁘ [b] Въсъ д҃нъ ѡплъчаахѫ брани ⁘

24. [a] Ничесоже бо прѣꙁъ ꙁаконъ бл҃тънъі творитъ вѣрнъі. естъ же по истинѣ [и] х҃ъ. беꙁакониꙗ бо не створи, ꙗкоже естъ ѱано · ни ѡбрѣте сѧ лестъ въ оустѣхъ его ⁘ [b] Въ бо сп҃съ ч҃лка вѣчънѣ помилова, на н҃беса възведъ ї ⁘

CXXXIX. 2. [a] Иꙋдѫ мѣнитъ ѿтъ лица хр҃стова ⁘ [b] Людн жидовъскъіѫ ꙗко единого ч҃лка нарицаѫ г҃летъ ⁘ 3. [a] Помъішлениe[мъ] бо неправедно въꙁмъі-

pog. — и вѣд. pog. аще и вѣдомыи buc. и ꙁѣло паче вѣд. sof. (καὶ μάλιστα). — ни шоуи sof. pog. buc.

Annot. ad psalm. 24. [a] вииждъ sof. buc., in fine buc. add. ѥ҃, sof. есть. [b] вѣчный sof. buc.

Annot. ad comm. 24. [a] нич'соже sof. нич'тоже buc. — чрѣсъ sof. прѣꙁъ pog. buc. — бл-тный pog. sof. (τὸν τῆς χάριτος), male buc. бл҃ть'нь. — и творить pog., melius sine и sof. buc. — вѣрный sof. pog. (ὁ πιστός), male buc. и вѣрнии. — еже ѥсть pog. иже ѥ҃ buc. (ὅ ἐστι, sed vl. ἔστι δὲ cui respondet sof. ѥстъ же). — и ante х҃с in pog. sof. buc. abest (gr. πρὸς ἀλήθειαν ὁ χριστός). — беꙁаконениꙗ pog. -кониꙗ sof. -ια buc. — пис. sof. buc. — лъсти sof. льсть buc. pog. [b] х҃с pog. sof. х҃ъ buc., сп҃се sof., вѣч'но buc. — и на н. възведе sof., sine и solum на н. възведь pog. buc., in fine add. и buc. (ἀναγαγὼν αὐτόν).

CXXXIX. *Annot. ad titulum.* Вь кон'ць buc. въ кон҃е sof. — весь псаломъ sof.

Annot. ad psalm. 3. [a] помыслише buc. [b] весъ д҃нъ sof. в'сь д҃нь buc.

Annot. ad comm. 2. [a] Іоудѫ (ita et 5 [a]) sof. [b] жид-скыꙗ pog. — нарицаеть ꙗ г҃леть pog. нарицаѫ г҃летъ sof. нарече г҃леть buc. 3. [a] recte помышлениѥ pog. sof. (λογισμόν). —

Digitized by Google

4. Поѡстрїша | ꙗзыкь свои ꙗко змнїнь. Ꙗдъ аспидьнъ подь оуст'намн нхъ.

5. Съхранн мꙗ гн ѿ ржкы грѣшннча. Отъ члка неправед'на нз'мн мꙗ. Їже помыслнша запатн стопы моꙗ.

6. Скрыша грьднн сѣть м'нѣ. Н ꙗжн прѣпаша сѣть ногама моима.

4. [a] Поwстрншж ꙗзꙑкъ свои ꙗко змннъ ∴ [b] Ꙗдъ аспиденъ подъ оустънамн нхъ ∴

5. [a] Съхранн мꙗ гн wтъ ржкꙑ грѣшнїчж ∴ [b] Отъ чл҃ка неправедна нзбавн мꙗ ∴ [c] Нже помꙑслншж запатн стопꙑ мож ∴

6. [a] Съкрꙑшж грꙑднн сѣтъ мънѣ ∴ [b] Н ꙗжн прѣпашж сѣтъ ногама монсншж жидове на ха, рекъше· свяжамъ праведника, ꙗко неоугоденъ намъ естъ ∴ [b] На вьсѣкъ бо днъ въплъчаахж (сꙗ), съвѣщажще на ха злаꙗ ∴

4. [a] Ꙗдъ раждаажще на ха жзꙑкомъ ꙗко змнж ∴ [b] Съмрътъ съвѣщаважще на ха· аспида бо оухопнвъшн оумрътвнтъ ∴ 5. [a] Wтъ днꙗвола, разоумнѣ же нюдж глетъ. молнтъ бо сꙗ ꙗко чкъ, да нзвѣстнтъ плътъ ∴ [b] Глетъ бо ѿ влъхвъ н еретнкъ зловѣрнꙑхъ нзбавнтн вѣрнааго, а все ѿ людехъ жидовьстѣхъ н ѿ хѣ естъ слово. глетъ же, ꙗко неправаж съдѣшж на | ха, паче же на сꙗ ∴ [c] Многа бо бѣ завнстъ жидомъ (на ха) н свѣщаваахж оуловїтн н ∴ 6. [a] Грꙑдꙑнеж бо прндж къ нсоу, глаще· досто-

вьзм-ша pog. buc. въз-шж sof. — рекше om. pog. buc. — свяжѣмъ sof. -жемь buc. — неѹгодьнь pog. buc. -енъ sof. [b] оубо pog. buc., om. sof. — вьпльч. сꙗ pog. buc. въплъч. sine сꙗ bon. sof. (παρετάσσοντο). — с'вѣщаважще pog. buc. (βουλόμενου, nisi melius βουλουόμενοι), sof. minus bene -аахж.

CXXXIX. *Annot. ad psalm.* 4. [a] аз. sof. ꙗзы (omisso кь) buc. — змнины buc. [b] аспьдьнь buc. 5. [a] гр-чꙗ sof. [b] in члка неправед'на utrumque а ex ъ corr. pog., ч-ъ -денъ sof., нз'мн sof. [c] зажтн sof., recte запетн buc. 6. [a] ськрнше buc. — сѣты buc. (παγίδα). [b] н ажн sof. н оужн buc. — in прѣпаша syll. па corr. ex пѣ pog.

Annot. ad comm. 4. [a] раждаꙗще pog. -жще sof. buc. — ꙗз., змнꙗ pog. зъмнж sof. [b] свѣщаваꙗще pog. съв-жще sof. (μελετῶντες). — хопнвшн sof. buc., in pog. abest. 5. [a] male разоумѣн bon., recte разоумнѣ pog. sof. buc. (νοητῶς). [b] оубо buc. pog. sof. (μέν). — ѿ еретнгь н зл. pog., sine ѿ sof. еретнкъ н зловѣр'нꙑнхъ, н ер. н зловѣр'ннхь buc. — жидов'скꙑхъ sof. -стѣхь pog. buc. — съдѣлашж на ха sof., haec omis. pog. buc. — in fine на ха pog. buc. на ба sof. (sed graece μᾶλλον δὲ καθ' ἑαυτῶν, uti in bon.). [c] жидовомь buc. — на ха habet pog. sof. buc. (in bon. omiss.): κατὰ τοῦ χριστοῦ. — съвѣщахж sof. -ваахоу buc. pog. (ἐβουλεύοντο). 6. [a] грьдꙑнеꙗ pog. -ж (sine бо) sof. — даатн sof. — кесаровн pog. buc. -евн sof., male ходеще buc. — прѣмждро pog. sof. buc. [b] ажа pog. sof. ѹжа buc. — хотѣаша pog. -ѣшж sof. buc. — мнѣтн sof. млѣахоу buc. (ὡς ἐδόκουν). — словнтн pog. buc. оул. sof. (παγι-

Digitized by Google

При стъзи съблазнь положиша м'нѣ. Диа͞ѱма· разн͞тво словеси на др͞ѹгы̏ разоумъ. |

7. Рѣхъ г͞вн, б͞ъ мои ѐси ты. Вноу-ши г͞и гласъ молитвы моеꙗ̀.

8. Г͞и г͞и сила с͞пениꙗ̀ моѐг. | Осѣ-нилъ ѐси надь главѫ̀ моеꙗ̀ в д͞нь брані. |

9. Не прѣдажь мене г͞и ѿ похоти моеꙗ̀ грѣшникоу. Помыслиша на

ма ∴ [c] При ст͞ъзи съблазнъ положишѫ мнѣ ∴

Диаѱалъма ∴

7. [a] Рѣхъ господеви, б͞ъ мои еси тъі ∴ [b] Вноушн г͞и гласъ молитвъі моеѩ ∴

8. [a] Г͞и г͞и силъ спасениꙗ̀ моего ∴ [b] Осѣнилъ еси надъ главѫ моеѩ въ д͞нъ брани ∴

9. [a] Не прѣдаждъ мене господи ѿ похоти моѩ грѣшникоу ∴ [b] Помъіслн-

---

нтъ ли дати данъ кесареви или ни; хотаще ꙗ̀ко мѫдри прѣнъїрити мѫдростъ ∴ [b] Ѩ̂жа г͞лѫтъ са словеса имиже хотѣшѫ, ꙗ̀ко мнѣахѫ, оуловити · равно бо ѫжемъ сло-(ве)са плетѫтъ са ѿ ч͞лкъ ∴ [c] Тъщаахѫ бо са жидове развращати пѫтъ х͞въ. г͞лаахѫ бо · аще би чловѣкосъ ѿтъ б͞а бъїлъ, не би разарѣлъ сѫботъї ∴ Разн͞ъство с͞ловеси · на дроугъї разоумъ ∴

7. [a] Ѿц͞ъ къ с͞ноу, егда г͞лааше · боже мои, боже мои ∴ [b] Ꙗ̀ко ч͞къ молитъ са х͞ъ, да извѣс͞титъ въч͞лчение ∴ 8. [a] Н͞нѣ ч͞лкъ хвалитъ б͞а, възмогъ с͞пениемъ б͞жиемъ дааниемъ емоу, естъ же х͞ъ ∴ [b] Єгда х͞ъ въ адѣ борѣаше са съ диꙗ̀воломъ, тогда хра-нѣаше г͞лавѫ ч͞л(чъс)кѫ неврѣжденѫ ∴ 9. [a] Аще и азъ, рече, ч͞лкъ въ похоти бъїхъ золъ, нъ тъї не прѣдаждъ мене диꙗ̀волоу. въсъжде бо книгъї диꙗ̀вола грѣшника нарицаѫтъ ∴ [b] Бѣси на ч͞лка помъїс͞линвъше злаꙗ̀, завидаще ч͞коу · такожде жидове на х͞а помъї-

---

δεύειν) add. г͞а (τόν κύριον), quod in bon. omissum. — ꙗ̂жем'| pog. ѫ̂-мъ sof. оу-мь buc., и̂ сл. pog. buc. — тъщахѫ sof. — male жидеве sof. — с͞ъ ч͞лвкъ sof. сь ч. buc. — развращіаль pog. buc. разарѣлъ sof. — соботы pog. со͞уты buc. сѫбо͞тѫ sof. — Ad diapsalma: дї͞аѱал͞ · разъ-н'ствїе sof. диаѱал'ма -нь н'ство buc. — дроугый sof.

CXXXIX. *Annot. ad psalm.* 8. [a] сїла sof. buc. (δύναμις). 9. [a] господи in sof. abest. — моѐѫ̂ sof. -ѥѥ buc. [c] ѐгда sof., възнесет' са sof. buc. (sed gr. ὑψωθῶσιν).

Annot. ad comm. 7. [a] б͞е б͞е мои sof. 8. [a] recte б͞мь данимь pog. buc. б͞мъ даныи̂мъ sof. — кр͞тъ sof. кр͞ь pog. кр͞ть buc. (σταυρός). [b] бораашe се buc. — ч͞лча pog. ч͞лвеча sof. 9. [a] зьль pog. buc. злъ sof. — нѫ sof. — въздe buc. — наричать pog. -ъ sof. -чють buc. [b] помы-слиша pog. buc. -вше sof. (λογισάμενοι), зав. ѐмоу sof., и̂ жиди sof. жидове buc. — помышлѣ-а̂хѫ pog. sof. buc. — на in bon. superfl., злаа̂ pog. sof. buc. — завистиѩ̂ pog. -ѫ̂ sof. [c] на-падѫ sof. buc. падѫ pog. (συνεπέθεντο). — оу̂долѣвше sof. оудовлѣв'ше buc. (κυριεύσαντες). — бѣси om. pog. buc. (οἱ δαίμονες).

Digitized by Google

ма, не ѡстави мене. Єда кога възнесет са

10. глава ѡкржженниꙗ ихъ. (Т)роудъ оусть ихъ покрыєть ꙗ ∴

11. Паджть на нихъ ꙗгліє · ѻгнемь низложиши ꙗ, вь стртехь не постоꙗть.

12. Мжж' ѫстат' не исправит' са на земли. Мжжа неправедна зло оуловить вь истлѣниє.

13. Разоумѣхъ ꙗко створи гь сждь нищиимь и мьсть оубогымь.

14. Ѡбаче праведнии исповѣдат

шж на ма, не ѡстави мене ∴ [c] Єда когда възнесжтъ са

10. [a] глава ѡкржженниꙗ ихъ ∴ [b] Троудъ оустъ ихъ покрыєтъ ѩ ∴

11. Паджтъ на нихъ жглие · ѡгнемъ низложиши ж · въ страстехъ не постожтъ ∴

12. [a] Мжжъ оустатъ не исправитъ са на земи ∴ [b] Мжжа неправедна зло оуловитъ въ истлѣніе ∴

13. Разоумѣхъ ꙗко створитъ гъ сждъ нищимъ · и мъстъ оубогы ∴

14. [a] Ѡбаче праведнии исповѣдатъ

слишж [на] злаа завистиж ∴ 9. [c] 10. [a] На главж бо нападжж оудоблѣвъше чл҃кѹ бѣси прѣлъщеннемъ ∴ [b] Иже помыслишж бѣси на члка, тѣми пожрѣти бъіш ж ∴ 11. Огнемъ бо завистн[ж] въсполѣшж са · жидетъ бо нхъ геѡнна ѡгнь вѣчнъі. егда бо постигнетъ ж зло елико створишж чкѹ, тъгда не възмогж(тъ) постоꙗти ∴ 12. [a] Диꙗволъ, ꙗко ѡклеветавaж члка и всѣ елико томѹ подобатъ са клеветож и завистиж ∴ [b] Ꙗко июдж, ꙗко кназж жидовъскъі · ти бо неправедни сжтъ ꙗко бѹ противъше са. сиж же вса постигнжшж злаꙗ ихъ ∴ 13. Хвн ꙗко ѡбнищавъшѹ насъ ради, и аплмъ ꙗко оубожъство волное изволъше ∴ 14. [a] Ти бо едини исповѣдажтъ са въ истинж ∴ [b] Правии срцемь, сжтъ же апостоли ꙗко чти и непорочни вѣрож ∴

CXXXIX. *Annot. ad psalm.* 10. [b] оустенъ sof. оусть buc. — покрнють buc. — ихъ sof. ю buc. 11. ꙗглие sof. — и не постоꙗтъ sof. 12. [a] земли sof. buc. [b] злаа оуловатъ sof. зло оуловить buc. 13. in sof. omissum, in buc. legitur: створи, нищим' buc. — мьсть buc.

Annot. ad comm. 10. [b] ꙗкоже buc., помыслиша pog. buc. (in bon. -ши cum suprascripto ж). — покрыти sof. male pro пожрѣти, быша pog. (κατεπόθησαν). 11. sine бо pog. buc. — зависти omnes (in bon. ж superfluum). — вьсполѣша са pog. buc. въс-шж са sof. — жит' buc. (pro жидет'), ждетъ sof. — вѣчный pog. sof. buc. — бо om. pog., ꙗ pog. ж sof. стиг. ю buc. — сьтворнша pog. сътв-ж sof. — възмогжть pog. buc. въз-тъ sof., in bon. -тъ omiss. 12. [a] ѡклеветаѥи buc. – все pog. въси sof. buc. [b] и ꙗко кназа жидовскый pog. -скые buc. — противльше са pog. buc. — сиꙗ pog. сие buc. — постигж pog., зла нхь постигноу buc. In sof. comm. 12[b] et psalmi vers. 13 desunt. 13. и ante апломъ om. sof. — изволиша pog. buc. -л'ше sof. (ἑλομένους, vl. ἑλομένων). 14. [a] си бо buc. — едини sof. [b] правии codd. sl. sed graece: οἱ ἐνδεῖς. — recte

Digitized by Google

са имени твоемоу. И вселат' са пра-
вни с лицемъ твоим'.

са имени твоемоу ⁖ [b] И въселатъ са
правни съ лицемъ твонмъ ⁖

CXL.

Pog.

⁖ Сла ⁖ Ψаломь ⁖ дадѡ ⁖

на ха ψал'мь въꙁложн ⁖ · рм ·

1. Гн въꙁвахъ к тебѣ, оуслышн
ма. Вън'мн гласъ мотвы моеа, ега
въꙁовѫ к тебѣ.

2. Да са исправнть молнтва моа
іако каднло прѣдь тобоѫ. Въꙁдѣа-
ние рѫкоу моею жрьтва вечернѣа.

3. Положи гн хранение оустомь
моимь и двьри ѡгражены ѡ оуст'нахъ
моихь.

Bon.

⁖ Слава ψаломъ давъідовъ ⁖

На хрьста ψаломъ въꙁложн ⁖ · рм ·

1. [a] Гн въꙁвахъ къ тебѣ, оуслъіши
ма ⁖ | [b] Вънъмн гла молнтвъі моеѫ,
егда въꙁовѫ къ тебѣ ⁖

2. [a] Да са нсправнтъ молнтва моа
іако каднло прѣдъ тобоѫ ⁖ [b] Въꙁдѣ-
ние рѫкоу моею жрътва вечерънѣіа ⁖

3. Положи гн хранение оустомъ
монмъ · н двьри ѡграждєнъіѫ ѡ оу-
стънахъ монхъ ⁖

CXL. 1. [a] Гла пророчъ ѡтъ лица члча къ боу ⁖ [b] Си рѣчъ не прѣмоудн мн
мвъі прнѫтн, нъ вънъмн, ꙁане ѿ срца та въꙁовѫ ⁖ 2. [a] Благоѫханна бо естъ стъіхъ
мва прѣдъ бомъ. такожде же и адамле въꙁдъіханне принѫтъ бъ ⁖ [b] Въꙁдвиже бо
рѫцѣ на кртъ хъ, жрътвѫ себе прнноса на скончанне вѣкъ, еже естъ вечеръ · кон-
чинѫ бо глетъ вечера ⁖ 3. Понеже велне (вѣ)дѣаше нсправлєнне ѩꙁъіка, хранение оу

срцемь pog. buc. -мъ sof., male bon. съ црмъ (τῇ καρδίᾳ). — непорочнні pog. чтии и непо-
роч'ныи срцемь buc., recte sof. чисти и непорочни (ὡς καθαροὶ καὶ ἀμώμητοι).

CXL. *Annot. ad titulum.* на хрїста псаломъ sof.

Annot. ad psalm. 1. [a] sine къ sof. 2. [b] въꙁдѣание buc. — вечерняа buc. 3. съхр. sof. — двери ѡграждены sof. д'врь ѡгражденнia buc. (θύραν περιοχῆς), ѡ in sof. omis.

Annot. ad comm. 1. [a] прръчъ съ sof. (φωνὴ τοῦ προφήτου αὕτη). — чл҃чъска sof. [b] прѣкъснн sof. ꙁакьснн buc. — sine мн pog. — male млтн pog. buc., recte млтвы sof. (τὴν προσευχήν). — принѧтн pog. -ѧтн sof. — нѫ sof. — ꙁовѫ pog. sof. buc. (κράζω). 2. [a] благоіахъ. pog. -ѫх. sof. — бо om. sof., стыхъ om. buc. — такожде sine же pog. — принать pog. -ѧтъ sof. [b] хс на кртъ pog. buc. sof. — себе sof. са sof. buc. — принеса pog. -е buc. — на кон-е вѣкоу sof. — кон'чина бо глет се вер' buc. 3. in bon. дѣаше om. syll. вѣ, sed pog. buc. вѣдѣаше, sof. вѣ-

4. Не оуклони срца моего вь словеса лжкавнаа· непщевати вынж ѿ грѣсѣхъ. Съ члкы творащнимн беззаконение. И не счетаѩ са съ нзбраными нхь.

5. Покажет' ма правед'никь милтиж своеж, ѡбличит' ма· олѣи же грѣшника да не намастить главы моеѩ. Ѩко и еще мтва моѩ въ благоволении нхь.

6. Пожрьты быша при камене сж-

4. [a] Не оуклони срца моего въ словеса лжкавнаа· непъштевати вннъі w грѣсѣх ∴ | [b] Съ члкъі твораштнимн беззаконне ∴ [c] И не съчетаж съ нзбранънимн нхъ ∴

5. [a] Покажетъ ма праведникъ милостнж н ѡбличнтъ ма· wлѣи же грѣшникъ да не намастнтъ главъі моеж ∴ [b] Ѩко н еште мова | мѩ въ благоволенне нхъ ∴

6. [a] Пожр'ті бъі прі ка|мені сждиж

ба проснтъ, оудръжанне емоу сего даровати ∴ 4. [a] Сн рѣчъ не ѡслабн оуклоннтн са на протнвное еднною добрѣ оустроеное мое срце, да не помъішла, рече, помъішленн законопрѣстжпенъ ∴ [b] Пакъі на дѣлавъство прѣходнтъ ∴ [c] Не бжж[тъ], рече, въкоупѣ с ннмн, аще тъі гн храненне оустомъ монмъ положнши ∴ 5. [a] Въсѣко оубо, рече, показанне прнжхъ праведъннка, блнніѧ же н ласканніѧ грѣшн(ы)нхъ не прннмѣмъ, єжже главж мож помазаетъ ∴ [b] Доволна нхъ естъ злоба, аще бжж нмъ прнчжстъннкъ, расъıпатн мож молнтвж н равно злобъı нхъ прнжтн ∴ 6. [a] Блнзъ, рече, камене бъıважще потопленн бжжтъ· ѩвлѣетъ же, ѩко неправеднъıіж хъ потопнтъ въ безднѣ ∴

дѣще (οἶδε). — аз. sof. ѩз. pog. — male прнноснтн buc. pro проснть (αἰτεῖται). — male дарова sof. recte даровати pog. buc. (χαρίσασθαι).

CXL. *Annot. ad psalm.* 4. [a] срце мое buc. — лжкавна sof. лоукавьствнѩ buc. (πονηρίας). [c] съч. са sof. buc. 5. [a] мнл. своею buc., олеи sof. — грѣшннка buc., не ante нам. om. buc. [b] ѩко еще н buc. — вь блговоленнхь нхь buc. 6. [a] бышж sof. [b] syl. лыш in ras. bon., възмогоше buc.

Annot. ad comm. 4. [a] оустроеное pog. sof. buc. (τὴν ἅπαξ ἀσφαλῶς κατασκευασθεῖσάν μου καρδίαν). — срце мое buc. — помышлѣж sof. -шлю buc. (νοῶ). — помышленни pog. buc. — законопрѣстоупныхь buc. пом-не законопрѣстжпно sof. [b] дѣл'ство sof. (ἐπὶ τὸ πρακτικόν). [c] бжджж pog. sof. buc., male bon. бжджтъ, gr. ἔσομαι. 5. [a] рече om. sof. — male bon. покаѩние, ita et buc. прнехь покаѩние, recte показание pog. -нне sof. (παιδείαν). — прнѩсь pog. — грѣшныихь pog. грѣшнинхъ sof. — не прнмѣмъ bon. sof. buc. прннмѣмь pog. (μὴ λάβοιμι, itaque prima est persona singularis). — еiжже pog. еюже buc. жже sof. — помазажтъ sof. -залю buc. -зажж pog. (δι' ἧς ὥσπερ τὴν κεφαλὴν καταχρίουσιν). [b] male bon. воволна pro довол'на uti sof. -наа pog. buc. (ἱκανή). — н прнчастннкъ sof. нмь -ннкь pog. — равнъ sof. — въспрнѩтн pog. buc. въс-жтн sof. 6. [a] бываѩще pog. — неправедныѩ pog. — потопнть pog. buc. -ъ

Digitized by Google

днїж ихъ. Оуслышат са глаголи мои, іако възмогж.

7. Іако тльща земли прѣсѣде са на земли, расоуша са кости ихъ при адѣ.

8. Іако к тебѣ гн гн очи мои, на та Оупвахъ, не штьими дша моеіа.

9. Съхрани ма ѿ сѣти сеіа іже съставиша мънѣ· ѿ съблазнь дѣль творащиихъ безаконениіе ⁘

10. Въпадят са въ мрѣжж своѫ грѣшници.| Єдинь єсмь азь дон'деже прѣидж.

их ⁘ | [b] Оуслышжтъ са глаголи мои, іако възмогж ⁘

7. Іако и тлъща земи прѣсѣде са на зема, расоушж са кости ихъ при адѣ ⁘

8. [a] Іако к тебѣ гн гн ѡчи мои ⁘ [b] На та оупвахъ, не ѿими доушж моеж ⁘

9. [a] Съхрани ма ѿ сѣти жже съставишж мнѣ ⁘ [b] И ѿ съблазнъ творащихъ безаконие ⁘

10. [a] Въпадятъ са въ мрѣжж своѫ грѣшници ⁘ [b] Єдинъ есмъ азъ донде же прѣидж ⁘

[b] Събъітие, рече, прѣжде реченааго на нихъ мжчениіа вѣрж истинънъі лѣпотъі мои да приимжтъ гли ⁘

7. Всѣ, рече, земнаа наша развръгомъ, смѣрѣжще себе тебе ради, тако іако всеи силѣ нашеи до ада сиити· подобно же семоу еже тебе ради оумръщвѣеми есме весь днь ⁘ 8. ⁘ ⁘ 9. ⁘ ⁘ 10. [a] (Д)а въпадятъ са, рече, въ сѣти своѫ грѣшъ-

sof., male потопити bon. (κατακλύσει). [b] събытие reliqui, вь бытиѥ buc., sed graece ἐκβάσει, leg. събътиемь. — истины ї лѣпоты pog. истинны и лѣп. sof. и истины и лѣп. buc. (πίστιν ἀληθείας καὶ εὐπρεπείας). — придятъ (pro приимжтъ) sof. (λάβοιεν).

CXL. *Annot. ad psalm.* 7. іако тлъща sof. buc. (sine и). — зема sof. земли buc. — просѣде са sof. buc. — на земи sof. -мли buc. — расыпашж sof. buc. 8. [b] и на та sof. buc. — оуповахъ sof. — дшоу мою buc. 9. [a] сѣти сеѥ buc. — съкрышж мнѣ sof. buc. [b] безаконна sof. 10. [b] єдинъ же sof., дон'деже sof. дон'дѣже buc.

Annot. ad comm. 7. земнаа pog. buc. -мнаа sof. (τὰ γεώδη). — развръгохом' sof. buc. — смѣрѣжще себе sof. -рающе се buc., male pog. смѣаще са. — тако іако и sof. — іако тебе ради sof. pro ѥже т. р. buc. (τοῦτο τὸ . .). — єсмы pog. ієсмы sof. ѥсми buc. Commentarius ad versus 8 et 9 in slavicis codicibus nullus est, in bon. et sof. vacuum spatium manet. Etiam in graecis quibus slavicus interpres utebatur fontibus loco comm. ad 8 et 9 haec verba leguntur: ἀντὶ τοῦ μὴ ἐκχύσῃ ἐκκένωσις τῆς ἐλπίδος μου ἧς ἔχω ἐπὶ σέ. Sunt tamen graeci codices, qui etiam ad singulas partes versuum 8 et 9 comm. praebeant. 10. [a] вь своѫ сѣти pog. buc., въ мрѣжа своѫ sof. (εἰς τὰ ἑαυτῶν δίκτυα). — грѣшници sof. -нии buc., altero loco грѣшници buc. [b] вь своихь оувазнѫ pog. omisso vocabulo сѣтехь, quod in sof. buc. additur.

CXLI.

Pog. | Bon.

∴ Разоумь дд҃вь · Вънегда бѣ вь пеціерѣ м҃тва ∴

м҃тва ѹбо есть и ничтоже ина · прѣдьлежжщаа · нь обаче трѣбоуѭть разоума · ꙗко да мы навыкнемь · кыимь образомь · вь напастехь сжще избѣгати з҃ла ∴ · рм҃а ·

2. Гласомъ моимъ къ г҃и възъвахъ · гл҃о|м' моим' къ г҃оу помолих сѧ.

3. Пролѣѭ прѣдь нимь м҃нтвѫ моѩ и печаль моѩ прѣд нимь възвѣщѫ.

4. Егда ищѣзааше ѿ мене д҃хъ мои и ты позна стъза моꙗ, на пѫти семь по немоуже хожаахъ · скрыша сѣть мнѣ.

∴ Разоумъ дд҃въ · Вънегда бѣ въ пештерѣ молитва ∴

Молитва оубо естъ · и ничтоже ино прѣдълежѫщаа · нъ обаче трѣбоуѭтъ разоума · ꙗко да мꙑ навꙑкнемъ · кꙑимъ образомъ · въ напастехъ сѫще избѣгати з҃ла ∴ · рм҃а ·

2. Гласомъ моимъ къ г҃оу възвахъ · гласомъ моимъ къ г҃оу помнхъ сѧ ∴

3. Пролѣѭ прѣд нимъ м҃вѫ моѭ · и печалъ моѭ прѣдъ нимъ възвѣщѫ ∴

4. [a] Егда ищазааше ѿтъ мене д҃хъ мои · и тꙑ позна стѫзѫ моѭ ∴ [b] На пѫти семъ по немоуже хождахъ · съкрꙑшѫ сѣтъ мнѣ ∴

нии ∴ [b] (Т)ъгда, рече, мимо нѫ бе-страха и бес печали, егда грѣшници оувазнѫтъ въ своихъ сѣтех ∴ |

CXLI. 2. ∴ 3. Ѿ самѫ ашѫ подвизаѫ сѧ теченниꙗ аще менииꙗ възношѫ, печален оунзирѣти мола сѧ ∴ 4. [a] ∴ [b] Ꙗко неправеднѣ гонимъ есмъ, свѣси, рече ∴

CXLI. *Annot. ad titulum.* егда бѣ въ ровѣ sof. вьнегда бѣ вь пещерѣ buc. — ина buc. — и ми buc. — кыимъ sof.

Annot. ad psalm. 2. кь г҃и buc. (priore loco, posteriore vero г҃оу). 3. и ante печалъ om. sof. 4. [a] исконьчаваааше сѧ sof. ищезаше buc. (ἐν τῷ ἐκλείπειν). — ты buc., male тъ sof. — стъза моѩ sof. -ьзе моие buc. [b] хождаахъ buc. — сѣти buc. (παγίδα).

Annot. ad comm. 2. 3. подвизаѫ сѧ male respondet graeco τὸν περὶ αὐτῆς τῆς ψυχῆς ἀγωνιζόμενον δρόμον, neque аще bene graecum ᾗ (sc. ψυχῇ) reddit, ѹньрѣти pog. оунрѣти sof. оун'рѣти молю се buc., pro печален pog. buc. melius печали sof. (τὰς θλίψεις διαδῦναι εὐχόμενος). 4. [b] есьмь pog. iесмъ sof., male сьвѣси pog. legi debet сьвѣси, съвѣси sof. свѣси buc. (ἐπίστασαι).

Digitized by Google

5. Съмотрѣа҃хъ ѿ деснѫѭ и҆ въꙁгладаахь и҆ не бѣ ꙁнаѩи мене. Погыбе бѣство ѿ ме҃. И҆ нѣ҃ въꙁискажи дш҃а моеꙗ.

6. Въꙁвахъ к тебѣ гн҃и, рѣхъ ты е҆си оу҆п҄ванїе мое҆ · часть моꙗ е҆си на ꙁемли живѫщии. |

7. Вън҄ми мл҃твѫ моѭ ꙗ҆ко смѣрих҄ са ꙁѣло · и҆ꙁбави ма ѿ гонащи҆их ма ꙗ҆ко Ꙋкрѣпиша҃ паче мене.

8. И҆ꙁ҄веди и҆с тьмница дш҃ѫ мо҃ж. | И҆сповѣдати са и҆мени твое҆моу.| Мене

5. [a] С҃моцрѣахъ ѿ деснѫѫ и въꙁгладаахъ и не бѣ ꙁнаѫи ме҃ ∴ | [b] Погъıбе бѣство штъ мене ∴ [c] И҆ нѣстъ въꙁъıскажи дш҃ѫ моеѫ ∴

6. Въꙁвахъ къ тебѣ гн҃и, рѣхъ тъı еси оупванне мое · чѫстъ моꙗ еси на ꙁемли живѫщихъ ∴

7. [a] Вънъми м҃вѫ моѫ ꙗко смѣрихъ са ꙁѣло ∴ [b] Иꙁбави ма ѿ гонащихъ ма · ꙗко оукрѣпишѫ са паче мене ∴

8. [a] И҆ꙁве҃ди ис те҃мницѫ дш҃ѫ моѫ ∴ [b] Исповѣдати са имени тв҃емоу ∴ Мене

---

5. [a] И҆же пещерное помъıслитъ мѣсто, ѡ҆бращетъ въ лѣпотѫ речена реченнꙗ ∴ [b] Не бѣ бо бѣгаѫ ѿ пещерѣ предннмъ ѡ҆бъдръжнмомъ саоуломъ ∴ [c] Никтоже, рече, моеи дш҃и спенниꙗ ищетъ ∴ 6. На того бо подобаетъ едниого оупванне спенниꙗ имѣти ∴ 7. [a] ∴ [b] Аще и жрѣбеи и частъ въꙁдаеши на ꙁемли живѫщихъ, нъ и сде врагъ ꙗви лоучъша ∴ 8. [a] Си пакъı ꙗкъı къ пещерноомоу мѣстоу рече ∴ [b] Понеже, рече, сеѫ ма скръби и темницѫ испоустиши, похвалънъıѫ тебѣ въсъла пѣсни ∴

CXLI. *Annot. ad psalm.* 5. [a] съмотрѣхъ sof. сьматрахь buc. — деснѫѫ sof. — въꙁгладахъ sof. buc. [b] побыбе (sic) бѣг'ство sof. [c] дш҃ѫ моѫ sof. дш҃е моею buc. 6. оупованне sof. buc. — частъ sof. — ꙁемли sof. buc., ж-щиихъ sof. buc. 7. [b] ма post гонащихъ om. sof. buc. (graece με). — оукрѣпише sine се buc. 8. [a] тъм'ница sof. buc. [b] male ждашѫ sof., recte ждоуть buc. — дон'деже sof. -н'дѣже buc.

Annot. ad comm. 5. [a] вь лѣпотѫ реченаꙗ pog. sof. вь л. речен'на buc. (προσηκόντως εἰρημένα). [b] прѣдьнимь pog. прѣдинмъ sof. — ѡдръжимымъ sof. -омь buc. (τῶν ἔμπροσθεν κατεχομένων ὑπὸ τοῦ Σαούλ). 6. male pog. Та pro На. — по҃баеть pog. buc. -ъ sof., bon. male подобаеъ (δεῖ). — оупованне sof. — имети buc. 7. [a] tres lineae erasae. [b] жрѣбии pog. sof. жрѣ. buc. — часть pog. -ъ sof., sine и, nisi жрѣби и praefers (εἰ καὶ τὸν κλῆρον καὶ τὴν μερίδα). — ꙁемли pog. sof. buc. — живѫщиихъ sof. -ь buc. — иѫ sof. — ꙁде sof. — male buc. иꙁврьгь pro ꙁде врагь (κἀνταῦθα τῶν ἐχθρῶν). — іави: ἀποφῆναι. 8. [a] in pog. incipit his verbis: никтоже ре҃ моеи дш҃и, quae in reliquis cod. absunt neque graece leguntur, се пакы sof. и п. buc. (ταῦτα πάλιν). — іако buc. pog. ꙗкы sof. — пещерноумꙋ pog. -номоу sof. buc. [b] сеꙗ pog. — тьмница

жидѫть праведници, дон'деже въздаси мьнѣ.

жидѫтъ праведници, доидеже въздаси мнѣ ⁘

CXLII.

Pog.

⁘ Ѱалм' · ддⷣвⷪ · єгда гонѣаше и снь его авесаломъ ⁘

Иⷭ сь пѡбно имать · сѫщааго прѣдь нимь сказаниѥ. млить бо са ѿ гонащиихь гонести · ꙗкоже апль ре · ѡбразнѣ же си прилоучиша са древьниимь · писана же быша на показаниѥ наше · Ѹчими Ѹбо єсмы вь напастех прибѣгати кь боу · вѣдомо же ꙗко вьзносити са · на члчьства лице мтва · ѿ лихоимав'шааго сотоны · єгоже избавити са молить · пришьствиѥмъ єдиночадааго ⁘ · рмв ·

Bon.

⁘ Ѱаломъ ддвъ єгда гонꙗаше и · съıнъ єго авесаломъ ⁘

И сеи подобно иматъ · сѫщааго прѣд нимъ сказание · молитъ бо са ѿ гонащихъ его гонести а ꙗкоже апл҃ъ рече · ѡбразнѣ же прилоучишѫ са · древъними пісана же бъıшѫ на показание наше · оучими оубо есме въ напастехъ · прилежно прибѣгати къ боу · вѣдомо же ꙗко възноситъ са на чловѣчъства лице молитва · ѡтъ лихоимавъшааго сотонъı · егоже избавити са молитъ · пришествиемъ иночѫдааго ⁘ · рмв ·

ᶜАще изведеши ма, рече, ѿсѫдѣ, въздавъ мнѣ блгодѣꙗниꙗ, и прочии праведнии мене притчѫ прѣдъ ѡчима имѫще и ѿ моихъ своꙗ въздааниꙗ помъıшлѣѫще, въздаа(д)ѫтъ тебѣ и къ тебѣ прибѣжѫтъ ⁘

---

pog. тъмница sof. ис тьмнице buc. (καὶ τῆς εἱρκτῆς). — похвалныꙗ pog. — въс'ла pog. sof. вьслю buc. (εὐχαριστηρίους ἀναπέμψω ᾠδάς). ᶜ ѿсоудоу buc. — и ante прочии om. pog. buc. — праведници pog. sof. buc. — мене прітча sof. и ме прит'че buc., ма прит'ча pog. (ἐμὲ ὑπόδειγμα). — имаще pog. sof. — въздаииѥ sof., melius вьздааниꙗ. pog. buc. — пом-аще pog. — вьздадать pog. buc. -ъ sof. (ἀποδώσουσι). — прибѣжать pog. -еть buc. прибѣгнѫтъ sof.

CXLII. *Annot. ad titulum.* гонѣше sof. гониаше buc. (κατεδίωκεν). — съ sof. сь buc. — сказание: ὑπόθεσιν. — его ante гонезнѫті sof. buc. om. neque graece habetur, гонести buc. (ῥυσθῆναι). — а ante ꙗкоже om. buc. neque gr. legitur. — си прилоучи се buc. (συνέβη). — древлънимъ sof. -ь buc. (τοῖς ἀρχαιοτέροις). — быше om. buc. — єсмъ sof. -мы buc. (οἱ δασκόμεθα). — прилежно omis. buc. — male вьзносити се buc., recte -ть са (ἀναφέρεται). — члвчско buc. — иночадааго sof. ѥдиночего buc.

1. Г҃н оусльıшн м҃нтвѫ моѭ҆ · въноушн моленнѥ моѥ въ нстннѫ твоѭ, оусльıшн ма въ правдѫ твоѭ ⁘

2. Н не вьннднн вь сѫдь съ рабомь твонм · ѩко не ѡправднт са прѣдь тобоѭ вьсѣкь жнвы ⁘

3. Ѩко погьна врагъ д҃шѫ моѫ. Смѣрнль ѥсть на земн жнвоть мон. Посадна ма ѥсть вь тьмныхъ ѩко мрьтвы вѣкоу.

4. Оуны въ м'нѣ д҃хъ мон. Въ мнѣ смате са с҃рце моѥ.

5. Поманѫхъ дьнн древльнаꙗ.

1. Г҃н оуслъıшн молнтвѫ моѫ · въноушн моленне мое въ нстннѫ твѫ · оуслъıшн ма въ правъдѫ твоѫ ⁘

2. Н не вннднн въ сѫдъ съ рабомъ твонмъ · ѩко не ѡправъднтъ са прѣдъ тобоѫ вьсѣкъ жнвъı ⁘

3. [a] Ѩко погна врагъ дꙋшѫ моѫ ⁘ [b] Съмѣрнлъ естъ на земн жнвотъ мн ⁘ [c] Посаднлъ ма естъ въ темънъıхъ ѩко мрътва въ вѣкъ ⁘

4. [a] Н оунъı въ мнѣ д҃хъ мон ⁘ [b] Въ мнѣ смате са с҃рце мое ⁘

5. [a] Помѣнѫхъ д҃нн | днн древнаѫ ⁘

CXLII. 1. Оуслъıшанъ бъıтн, рече, мола са твоеѫ нстнноѫ. 2. Когда бо бѫдетъ ч҃лкъ ч҃тъ прѣдъ богомъ, рожденъ маложнзненъ; ⁘ 3. [a] Днѩволъ ѩко безоуменъ погна г҃на д҃шѫ, мн҃ѣвъ его простa ч҃ка н мрътвъна ⁘ [b] Погребенне н съмрътъ х҃вѫ г҃летъ ⁘ [c] Глаголетъ, рече, егда въ гробѣ положенъ бъıстъ х҃ъ, ѩко мрътвн ѡтъ вѣка лежѫщнн ⁘ 4. [a] Ѩвлѣетъ пророкъ врѣма, въ неже рече г҃ъ · прнскръбъна естъ доуша моꙗ до смрътн ⁘ [b] О врѣменн глаголетъ, егда рече г҃ъ · ннѣ д҃ша моꙗ възмате са ⁘ 5. [a] Егда, рече, творѣахъ ч҃ка, разоумѣхъ ѿтолѣ, рече г҃ъ, ѩко подобаетъ мн его раднпострадатн ⁘ [b] Ѩко ч҃къ г҃летъ б҃ъ, сн рѣчъ ннчтоже оутан са мене дѣлъ твонхъ · вьсѣ бо свѣмъ ѩко б҃ъ ⁘ [c] Ч҃лкъ рече, разоумѣвaахъ дѣла твоꙗ, оученнемъ законъıнъıмъ

CXLII. *Annot. ad psalm.* 2. ѩко да не buc. 3. [b] земли sof. buc. [c] ѥсн buc., темньıнхъ sof. тьмньıхь buc. — мр҃твы вѣка sof. м. вѣкоу buc. (νεκροὺς αἰῶνος). 4. [a] оуны sine н buc. (καὶ ἠκηδίασεν). 5. [a] д҃нн semel sof. buc. — древна sof. дрѣвльнѥѥ buc. (ἡμερῶν ἀρχαίων). [c] поучаах се buc. (ἐμελέτων).

Annot. ad comm. 1. твоѥн нстннѫ pog. твоѥѥ нстнны buc. твоеѫ нстнноѫ sof. (διὰ τῆς σῆς ἀληθείας). 2. маложнзньнь buc. 3. [a] погнавъ г҃на д҃шѫ sof., melius погна г҃ню д҃шоу buc. (κατεδίωξε τὴν τοῦ κυρίου ψυχήν). — его проста sof., его om. pog. buc. — мр'тьнаа (sine н) buc. [b] г҃на sof. (х҃вѫ pog. х҃воу buc.). [c] лежащен pog. buc. -жщен sof. (οἱ ἀπ' αἰῶνος κείμενοι). 4. [a] ѩвлѣаше pog. sof. -влѩше buc. (ἐπήγγελλεν). — врѣме пр҃ркь buc. — мн ѥ buc. 5. [a] творѣхъ sof. твораахь buc. [b] ѩко чл҃къ sof. къ ч҃лкоу pog. buc. (τῷ ἀνθρώπῳ). — не ꙋтаит са pog. оутант' се buc., melius оутан са sof. (οὐδέν με ἔλαθε). [c] разоумѣвахъ sof. buc. — ꙋченннмь

Digitized by Google

Поѹчих' са вь всѣхъ д|лѣхъ твоихъ. Въ тварехъ ржкоѹ твоею поѹчих' са.

6. Въздѣхъ к тебѣ ржцѣ мои. Дша моıа ıако землѣ безьвод'наа тебѣ·

7. Ѧдро оѹслыши ма гн, искон'чаеть са дхъ мои. Не ѡврати лица твоего ѿ мене. И ѹпобла са съ низходащиими в' ровъ.

8. Слышанѫ створи мнѣ заѹтра милть твоѫ, ıако на та оѹповахъ. Скажи ми гн пѫть вь-ньже поидѫ. Ѩко к тебѣ възасъ дшѫ моѭ.

[b] Поѹчихъ са въ всѣхъ дѣлѣхъ твоихъ ⁘ [c] Въ тварехъ ржкоѹ твоею поѹчихъ са ⁘

6. [a] Въздѣхъ къ тебѣ ржцѣ мои ⁘ [b] Дша моıа ıако земѣ бзвднаа| тебѣ·

7. [a] Ѫдро оѹслꙑши ма гн· исконъча са дхъ мои ⁘ [b] Не ѡтъврати лица твоего ѡтъ мене ⁘ [c] И оѹподобла са съ ниходаштиими въ ровъ ⁘

8. [a] Слꙑшанѫ створи мнѣ заоѹтра милость твоѭ· ıако на та оѹпвахъ ⁘ [b] Съкажи ми гн пѫтъ въ-нъже поидѫ ⁘ [c] Ѩко к тебѣ възахъ доѹшѫ моѭ ⁘

дивлѣахъ са ⁘ 6. [a] Къ тебѣ си рѣчъ тебе ради члка рече хъ· прострѣхъ ржцѣ мои на крѣ ⁘ 6. [b] 7. [a] Ѩко члкъ бо ѿ лица адамлѣ въпиıаше хъ ⁘ [b] Болѣаше бо ıако чкъ, да ıавитъ ıако въı-истовжѫ плътъ ѡблѣче са хъ ⁘ [c] Ѩко едииъ бо ѿ мрътвецъ положенъ бꙑстъ въ гробѣ хъ· вськъ бо гробъ ръвенъ естъ ⁘ 8. [a] Съказаетъ въскрсение гне· за оутра бо бꙑстъ. въ тои бо часъ въсприѫтъ чловѣкъ милостъ и дръзновение ⁘ [b] Тогда бо показа са чкоу пѫтъ евггелъскꙑ истиинꙑи незаблѫжанꙑ. тогда. когда;

---

pog. -емъ sof. -нıемь buc. — закон'нꙑимъ sof. -н'нꙑмь buc. законьмь pog. (τῇ μελέτῃ τοῦ νόμου). — и днвл. sof. (καὶ κατεπληττόμην, sed etiam sine καί).

CXLII. *Annot. ad psalm.* 6. [a] въздѣахъ sof. -дѣхь buc. (διεπέτασα). [b] землѣ sof. -лıа buc. — без'водна sof. -наа buc. (ἄνυδρος). — к тебѣ sof. (σοι). 7. [a] скоро sof. buc. — искон'чаıет' се buc., melius -н'ча са sof. (ἐξέλιπε). [c] оупод. sine и buc. 8. [a] оутро sof. — оуповахъ sof. [b] пѫтъ твои sof. (ὁδόν). [c] вьзнесохь buc. (ἦρα).

Annot. ad comm. 6. [a] члкъ bon., члкь pog. члвка sof. buc. (διὰ σὲ τὸν ἄνθρωπον). 6. [b] 7. [a] бо om. pog., in fine кь хоу pog. христоу sof. (sine къ), кь боу buc. (sed graece: ὁ χριστὸς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ). [b] болѣ pog. buc. болѣше sof. (ἐπόνει). — вь истовжıа pog. -а sof. -товоу buc. (ἀληθινὴν σάρκα). [c] мр'твьць buc. — ровь е pog. ровь гробь е buc. гр. ровенъ ıестъ sof. (πᾶν γὰρ μνῆμα ὁ λάκκος ἐστίν). 8. [a] въ тъ бо ча pog. sof. sine бо buc. — вьсприıать pog. [b] сказа са sof. показа се buc. (ὑπεδείχθη). — истин'нь и незаблоуд'нꙑ buc. истинный и незаблоуд'нꙑ pog., и

9. Изми мѧ ѿ врагъ моихъ г҃и, к тебѣ прибѣгь.

10. Наѹчи мѧ творити волѧ твоѭ, ꙗко ты еси б҃ь мой. Д҃хъ твой благы наставит мѧ на землѧ правѫѭ.

11. Имене твоего ради г҃и живиши мѧ. Въ правдѣ твоей изведеши ѿ печали д҃шѫ моѫ.|

12. И м҃тиѭ твоеѭ потрѣбиши врагы моѫ.| Погоѹбиши вьсѧ стѫжа-

9. Изми мѧ ѿ [вра] врагъ моихъ г҃и, к тебѣ прибѣгохъ ⁘

10. [a] Наоѹчи мѧ творити волѧ твоѫ, ꙗко ты еси б҃ъ мой ⁘ [b] Д҃хъ твй бл҃гъї наставитъ мѧ на земѧ правѫѭ ⁘

11. [a] Имени твоего ради г҃и живиши мѧ ⁘ [b] Въ правдѫ твоѫ изведеши ѿ печали д҃шѫ моѭ ⁘

12. [a] И милостиѫ твоѭ потрѣбиши врагъї моѫ ⁘ [b] И погоѹбиши вьсѧ

егда въскрсе г҃ъ изъ мрътвъїхъ ⁘ [c] Юже бо к томоѹ д҃ша г҃нѣаго тѣлеси не можетъ разлѫчити сѧ, ѫже въсприѫтъ б҃ъ слово ⁘

9. Юже бо ч҃коѹ не оѹдоблѣѫтъ бѣси, ѿнелиже ч҃къ прикоѹпи сѧ бж҃ьствѣ ⁘
10. [a] Навъїче бо ч҃къ ѿ нихъже пострада, како подобаетъ чтити б҃а и творити волѧ его ⁘
[b] Д҃хъ си рѣчъ ѿ ѡ҃ца и с҃на данъїи, сѣдъшии на главахъ ап҃лъскъїхъ· тои настави
ч҃ка на земѧ истиннѫѫ ⁘ 11. [a] Ѿ имени бо г҃ни живетъ прочее ч҃къ ⁘ [b] Печалъ бо
и҃нѣшнии вѣкъ естъ праведникомъ а бѫдѫщии покои ⁘ 12. [a] Б҃ѣсъї прѣлъщъшѫѫ

---

om. sof. (graece sine καί). — мрьтвыихь pog. [c] оуже sof., тѣлесе pog. sof. buc. — ꙗже pog. ıаже sof. юже buc. (ἥν, sc. ψυχήν). — вьспрнꙗть pog.

CXLII. *Annot. ad psalm.* 10. [a] твоѭ sof. [b] бл҃гыи sof. (τὸ ἀγαθόν). — земѧ правѫ sof. -воую buc. 11. [a] имене sof. [b] вь правдѣ твоѥи buc. (ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου). 12. [a] и ante милост. om. buc. (καὶ ἐν τῷ ἐλέει). — твоеѫ sof. [b] и ante погоуб. om. buc. (καὶ ἀπολεῖς). — стѫж-щѫ sof. стоуж-щеѥ buc.

Annot. ad comm. 9. Ѹже pog. sof. юже buc. — оудолѣѫть pog. -блѣѫтъ sof. оудовлеють buc. (κατακυριεύουσιν, nisi -εύσουσιν?). — присьвькоупи сѧ pog. buc. -ъ sof. 10. [a] ѿнелиже pog. buc. ѿ них'же sof. — попостра buc. (ἀφ' ὧν ἔπαθε). — чести sof., melius чисти buc. (σέβειν). [b] ѿ om. pog. buc., habet sof. — даныи pog. sof. данныи buc. — и ante сѣдьшь pog. om. и сѣд'шии sof. и сѣд'ше buc. (διδόμενον καὶ καθίσαν). — ап҃лскыихъ sof., om. pog. buc. — ть pog. buc. тъ sof. — землѧ pog. sof. — истиньнѫѭ pog. -ѫѫ sof. 11. [a] бо om. pog. [b] печалень pog. -льн' buc. печалъ sof. (θλῖψις). — бо om. pog., habet sof. buc., ѥ и҃ниꙗшии в. buc. 12. [a] прѣльщьшаꙗ pog. -лъщъшѫѫ sof. -шеи buc. (τοὺς ἐξαπατήσαντας). — и ante враждѫ om. sof., habet pog. buc. (καὶ τὴν ἔχθραν). — исходатаише pog. buc. -таивша sof. (οἱ καὶ . . . μεσιτεύσαντες).

Digitized by Google

гонѧщаѧ дш҃и моєи, | ꙗко азъ рабъ твои есмъ.

стѫжаѭштѫѩ дш҃и моєи · ꙗко азъ рабъ твои есмъ ⁖

CXLIII.

Pog.

⁖ Сл҃а · к҃а : к҃ ⁖ Ѱалм дд҃ѡ · кь голиадоу ·

ѡ х҃вѣ побѣ прⷪ҇рочьство є҃ рено · єже побѣди диꙗвола · ѡ неи самь рє҇ · дрьꙁаите аꙁь побѣдихъ всего мира ⁖ · ҃рмг ·

1. Бл҃нь г҃ь б҃ь мои. Наꙋчѧ рѫцѣ мои на ѡпльчениѥ. П҃рсты моꙗ на бра. |

2. Мл҃ть моꙗ и прибѣжище моє · ꙁастѫп'никъ мои и иꙁбавителъ мои.

Bon.

⁖ Слава сѣдилъна ѱаломъ давꙑдовъ къ голиадоу ⁖

Ѿ х҃вѣ побѣдѣ пророчъство речено естъ · єже побѣди диꙗвола ѡ неи самъ рече · дръꙁаите аꙁъ побѣдихъ всего мира ⁖ · ҃рмг ·

1. [a] Благословенъ г҃ъ б҃ъ мои ⁖ [b] Наоучаѩ рѫцѣ мои на ѡплъчение ⁖ [c] Пръстꙑ моѩ на бранъ ⁖

2. [a] Милость моꙗ и прибѣжиште моє · ꙁастѫпъникъ мои · и иꙁбави-

---

ма, рече чкъ, иже и враждѫ мнѣ исхождѫшии ⁖ [b] Въсѧ бо врагꙑ члчѫ, иже сѫтъ демони, въплъщен сѧ б҃ъ слово иꙁгоуби, и рабъ бꙑстъ б҃жии чловѣкъ ⁖

CXLIII. 1. [a] Гл҃а прⷪ҇рчь хваленииꙗ исъ|плънъ ⁖ [b] Не оубо бѣ иꙁоученъ брати д҃дъ, егда иноплеменника поби, нъ бѣ б҃мъ оукрѣплѣемъ · раꙁоумѣи же всѣми х҃а ⁖ [c] Пръстꙑ бо и прашеѭ побѣди д҃дъ голиада · ѡбраꙁъ бѣ х҃въ дѣѭщее сѧ ⁖ 2. [a] Юнъ бо сꙑ тѣломъ д҃дъ гиганта оумрътви, милостиѭ б҃жиеѭ възмогъ и гонеꙁъ ѡтъ силꙑ гигантовꙑ · пронарѣкова же х҃а, ꙗко побѣди диꙗвола на кр҃тѣ ⁖ [b] Ѹпванием бо

---

[b] male се во pog. въсѧ sof. все buc. (πάντας γάρ). — чл҃ча pog. sof. buc. — въплыщь сѧ pog. buc. въплъщ' сѧ sof. — погоуби sof. иꙁг. buc. (ἐξαπώλεσε). — б҃жии бꙑстъ sof. pog. buc.

CXLIII. *Annot. ad titulum.* Сл҃а · к҃а · к҃ · sof. buc. — голїадоу sof. голиадоу buc. — є҃ рено buc. — ѿ неиже и sof. ѡ нии buc. — аꙁь бо buc.

Annot. ad psalm. 2. [b] и на-нъ оуповахъ sof. [c] повинноуѥ buc.

Annot. ad comm. 1. [b] иꙁъоученъ sof. иꙁъꙋ- pog. buc. — брани sof., alii брати: πολεμεῖν. — ꙋби pog. sof. buc. (ἐθανάτωσεν). — иѫ sof. [c] прашеꙗ оумрьтви pog. sof., оумр'твии buc. (ἐθανάτωσεν). — бо бѣ х. дѣлѫщеє сѧ pog. buc. 2. [a] сꙑи pog. sof. сꙑ buc. — д҃вь тѣло pog. sof. buc. — б҃жиєꙗ pog. -ѥю buc. — принарѣкова pog. sof. пронарек. buc. (προεμήνυσε). [b] оупованиемъ sof. — бо om. pog. — и гл҃аше sof. pog. buc. (graece: ἔλεγε γάρ). — съ ante коп. om. sof., habet pog. buc. —

Digitized by Google

Ꙁащитнтель мой, на-нъ оуп'вахъ. Повинноуѩ люди моꙗ по ма. |

3. Гн что есть члкь, ꙗко сказа са емоу; ли снь члчь, ꙗко въмѣнѣеши и;

4. Члкь соуетѣ уподоби са. Дьние мой ꙗко сѣнь прѣходать.

5. Гн прѣклони нба и сниди. Косни горы и въскоурат' са.

телъ мои ∵ [b] Ꙁащититель мой, на-|нъ оупвахъ ∵ [c] Повиноуѩ люди моѩ подъ ма ∵

3. Гн что естъ члкъ, ꙗко сказаеши са емоу; ли снъ члчъ, ꙗко въмѣнѣеши и; ∵

4. [a] Члкъ соуетѣ оуподоби са ∵ [b] Дьни его ꙗко сѣнь прѣходатъ ∵

5. [a] Гн прѣклони нбса и сниди ∵ [b] Косни горы и (въ)скоуратъ са ∵

бжнемъ вѣдꙑ ꙗко ꙁащити и ти глааше враговн · тꙑ граадеши съ копнемъ и оржжнемъ, аꙁъ же нменемъ гнемъ ∵ [b] Вѣдѣаше бо ꙗко властъ иматъ нерма дадъ, еже естъ хъ, вѣрнꙑими людьми си рѣчь иꙁлемъ · видъ бо бжии илъ скаꙁаетъ са ∵

3. Си рѣчь что естъ члкъ, ꙗко вьспрнжтъ его; и сна ꙁемна сжща створилъ еси сна бжнꙗ многꙑѩ ради благостꙑина ∵ 4. [a] Аще бо би ꙗко бъ милостивенъ не спалъ, въ множѣ соуетѣ бѣ члкъ ∵ [b] Ꙗкоже бо стѣнь, ово ли бждетъ, ово ли не бждетъ, ищаꙁает' бо · тако естъ и члкъ ∵ 5. [a] Ꙗвлѣетъ пришествие хво, ꙗко хотѣаше прѣклонити нба и снити члка ради на ꙁемла ∵ [b] Бѣсꙑ · тꙑ бо книгꙑ горꙑ нарицажтъ, си рѣчь косни са нихъ гнѣвомъ своимъ и раꙁꙑджтъ са ꙗко дꙑмъ ∵

сь именемь pog. buc., sine съ sof. (graece: ἐν ῥομφαίᾳ, ἐν ὀνόματι). [c] вѣдѣ бо sof. -ѣаше бо buc. pog. — власти pog. -ъ sof. -ь buc. — иꙁлемь pog. двдъ иꙁлемъ sof. иниꙁлем' дѣдь buc. (τοῦ Ἰσραήλ), си рѣ иꙁлемь pog.

CXLIII. *Annot. ad psalm.* 3. скаꙁа са sof. buc. — члвчьскы sof. — въмѣнииши і sof. вьѣнꙗющи sine и buc. (recentissima manu adscriptum се емоу). 4. [b] дьне его sof. дние мои buc. — и сѣнь sof. 5. [b] въск. sof. вьск. buc. (bon. solum ск-, sed въ omissum videtur).

Annot. ad comm. 3. вьспрнжть и pog. -ють и buc. — его sof. — ꙁемльна pog. -наа buc. ꙁемна sof. — сътвори и sof. сьтворилъ еси buc. pog. (ἐποίησας υἱόν). — многыꙗ pog. buc. 4. [a] млтивь buc. [b] ищѣꙁает' pog. ищаꙁ. sof. ищеꙁ. buc. 5. [a] пришьствие pog. -шстние buc. — хотѣше sof. — ꙁемла pog. ꙁема sof., на ꙁемлю члвка ради buc. [b] ты in bon. ligatum in unam figuram. — нарнчать pog. -ъ sof. -чють buc. — нихъ sof. (pro сихъ pog. buc.). — твоимь pog. buc. св. sof. — раꙁиджт са pog. buc.

Digitized by Google

6. Бльсни мльнию и ражени ю. Посли стрѣлы твою и сматеши ю.

7. Посли ржкж твоѭ сьвыше. (И)зми ма, избави ма оть водь многь. Издржкы сновь тоужни. |

8. Ихже оуста глашж соуетж. Десница ихь десница неправедна.

9. Бже пѣнь новж вьспож тебѣ. Вь ѱалтри десатьстроун'нѣ вьспож теб. |

6. Блъсни мънижж твоѭ и раждениши ж ∴ Посли стрѣлъı твоѭ и сматеши иж ∴

7. Посли ржкж твоѭ съвыше ∴ Изми ма, избави ма отъ водъ многъ ∴ Из ржкъı сновъ тоуждинхъ ∴

8. Ихъже оуста глашж соуетж ∴ И десница ихъ десница неправедъна ∴

9. Бже пѣснъ новж въспож тебѣ ∴ Въ ѱалътъıри десатострoунънѣ въспоѭ тебѣ ∴

---

6. Блнстание блгъное глетъ· томоу бо ıавлъшоу са бѣси разбѣгж са ∴ Аплъı глетъ, иже ıако стрѣлъı пропеpъше весь миръ смжтишж и ∴ 7. Ха глетъ ıако десницж очж ∴ Потокъı грѣховнъıѭ глетъ, ıако многъı и многъжде· водъı же ж нарицетъ, ıако непостоинъı ∴ Ако ржкож демонъскож створено бъıстъ прѣгрѣшение· ти бо по истинѣ снове тоуждин[хъ] сжтъ ∴ 8. Жидовъскаа оуста глашж соуетж на Ха ıако бѣсъı оустроена ∴ На Ба бо ж прострѣшж ∴ 9. Люди иже отъ жзкъ таинжж пѣснъ, жже вѣрнии пожтъ ∴ Десатострoунънѣ глетъ два на десате камене знаменанаıа, имиже ıако строунами си рѣчъ ıако жıлами поетъ дховнъı ѱалътъıръ вѣрнъıхъ ∴

CXLIII. *Annot. ad psalm.* 6. [a] мльнию buc. (ἀστραπήν). — рождени sof. ражд. ю buc. (αὐτούς). [b] ж sof. ю buc. (αὐτούς). 9. [b] ѱал'тири десетострoун'нѣмь buc.

Annot. ad comm. 6. [a] блисцание sof. — глеть блгное pog. sof. buc. (τὴν ἀστραπὴν λέγει τῆς χάριτος). — бо om. buc. — ıавльшю са pog. — разбѣгноу се buc. (ἐσκορπίσθησαν). [b] ıакы sof. — протекше pog. buc. пропер'ше sof. (διαδραμόντες). — смжтиша и pog. buc. -шж а sof. (gr. solum συνετάραξαν). 7. [a] оча sof. wтчю buc. [b] грѣховныıа pog. — многоиждe pog. buc. -гъждe sof. (πολλαχοῦ). — ıа pog. ю buc. om. sof., же нарицетъ sine ж sof. — непостоıаньный pog. buc. -ниы sof. (ἀνυπόστατα). [c] быстъ om. sof. pog. buc. — тоужии pog. sof. -жн buc. (ἀλλότριοι), male bon. тоуждинхъ. 8. [a] глша pog. — на Ха соуетж sof. — male оустроение sof., recte оустроıена buc. -ена pog. (σκευασθέντα). [b] ж om. buc., solum на Ба бо прострѣше. 9. [a] ıаз. pog. — таинжıж пѣ pog. -нож пѣсниж sof. таиноую пѣ sof. — ıаже sof. ıжже pog. иже buc. (τὴν μυστικὴν ᾠδὴν ἣν οἱ πιστοὶ ᾄδουσιν). — пожть вѣрнии pog. buc. [b] десатьстроунинѣ pog. buc.

Digitized by Google

10. Даѩщоумоу спсенние цремь. Нзбавлѣѩщаго дда раба своего ѡ ѻржжна люта.

11. Нзбавн ма н ізмн ма нзржкы сновь тоужнн. Нхъже уста глаша соуетж. Н десница нхъ десница неправед'на.

12. Нхже снове нхъ ѩко новы ѿраслн утврьжены въ юностн своєн. Дъщерн нхъ украшены н прѣкоущены ѩко оуподобление цркви.

10. [a]Дажщюмоу спение цремъ ∵ [b]Нзбавлъшюмоу дда раба своего ѿ ѡржжнѩ люта ∵

11. [a]Нзбавн ма, нзмн ма нз ржкъі сновъ тоуждннхъ ∵ [b]Нхъже оуста глашж соуєтж ∵ [c]Н десница нхъ десница неправедна ∵

12. [a]Нхъже снове нхъ ѩко новораслн оутвръжденъі въ юностн своен ∵ [b]Дъштерн нхъ оукрашенъі н прѣкоуштенъі ѩк подобление ц(р)кви ∵

---

10. [a]Хъ · тон бо подаетъ дръжавж н крѣпостъ н побѣдж цремъ земнъімъ ∵ [b]Нзбавн бо его бъ ѿ ѡржжнѩ голнадова, люто бо бѣ, ѩко снлъна ∵ 11. [a]Ѿ хѣ глетъ, зане жндове ѩко оутоужаъше са ѿ ба подвнзаахж са на га завнд ащe ∵ [b]Єгда на ха жндове поѹчаахж са, рече, съмрътн ∵ [c]Нхъ. къінхъ; сребръннкъі давъшннхъ н възємъшннхъ ж н ѡклеветавъшннхъ въскрсенне хв бес правдъі ∵ 12. [a]Отрокъі мѣннтъ жндовъскъіж, нже въ юностн своен сн рѣчъ въ [въ]беззаконнн своемъ, полащемъ нмъ ѩростнж. глетъ же н ѡбнлне нхъ ∵ [b]Глетъ убо сънъмнще жндовъ-

---

:ві: камени закон'наа pog. sof. -н'на buc. (λίθους τοῦ νόμου). — сн рѣчь ѩко жнл. om. buc., ѩко om. pog. (τοῦτ' ἔστιν τοῖς νεύροις). — поеть buc.: ἱστουργεῖται. — дхьный п'салтырь sof. д. ψ. buc. хвьный ψ. pog. — вѣр'ными buc. (τῶν πιστῶν) -нынхь pog.

CXLIII. *Annot. ad psalm.* 10. [a] дажщюмоу sof. -щоумоу buc. [b] нзбавлѣжщюмоу sof. нзбавлѩющаго buc. (τῷ λυτρουμένῳ). — ѻроужнѩ buc. 11. [a] н нзмн buc. (καὶ ἐξελοῦ), тоуждннхъ sof. 12. [a] новы ѿраслн buc. (νεόφυτα). [b] дъщера sof. — прѣоукрашены sof. прѣкоущены buc. (περικεκοσμημέναι). — подобне sof. оуподобление buc. (ὁμοίωμα).

Annot. ad comm. 10. [a] ть pog. buc., om. sof., подастъ sof. — земльнынмь pog. buc. -мынымъ sof. [b] бо om. sof. — н pog. buc. его sof. — бъ om. buc. (ὁ θεός). 11. [a] оутоужьше са pog. buc. ѡтоужъше са sof. — подвнзахж са sof. -заахж са pog. buc. [b] поѹчахж са sof. buc. [c] кыхь pog. buc. кынхъ sof. — вьзьм'шннх' buc. — ѩ pog. ж sof. — ѿклеветавьшь pog. -вшнхъ sof. -в'шннхь buc. — весь правды addito superfluo н pog. 12. [a] жндовьскыѩ pog. — беззаконеннн pog. sof. — ѩростнѩ pog. — ѡбнлне pog. buc. -е sof. (τὴν εὐθηνίαν), male bon. оубнение. [b] чада pog. sof. — оукрашахж sof. -шаахоу buc. — льщение pog. unde in buc. мыщенне factum, recte прѣлъщ. sof. (πρὸς ἀπάτην). — рад. же са sof., sine же buc., р. бо са pog. (ἔχαιρον γάρ). — присно

Digitized by Google

13. Хранилница и́хъ и́спльнь ѿ‑рыгаꙗ́щаꙗ ѿ сеѧ́ вь сиѫ. Ов'ца и́хъ многоплодны плодаща сѧ вь и́сходищи́хъ свои́хъ. Волове и́хъ тльсти.

14. Нѣсть па́ниꙗ плотоу ни прохода. Ни въплѣ въ цѣстахъ и́хь.

13. [a] Хранилъницѫ ихъ испл҃ънъ· отърыгаѫщѫ ѿ сеѧ въ сиѫ ∴ [b] Ѡвъцѫ ихъ многоплодънꙑ плодаштѫ сѧ въ исходиштихъ своихъ ∴ [c] Волове и́хъ тъ|лъсти ∴

14. [a] Нѣстъ падани́ꙗ плотоу ни прохода ∴ [b] Ни въплѣ· въ цѣстахъ и́хъ ∴

ское, нарицетъ же и чѧда ихъ· оукрашаахѫ бо сѧ на прѣлъщение ихъ. радоваахѫ бо сѧ присно любовѣꙗнию· бѣахѫ бо ꙗко цр҃кви поуста, не имѫщи живѫщаего въ себѣ ∴

13. [a] Богатъство цѣнитъ начѧтъчънꙑ, имиже питѣахѫ сѧ невъꙁъбл҃тъно въсегда· не раꙁоумѣшѧ бо, кто естъ подаѩи ∴ [b] Бѣашѧ бо въ ѡбилии множѣ ꙗко бж҃ии лю‑
дие́, нъ не раꙁоумѣшѧ· ѡвьцѫ же ѫ нарицетъ, ꙁане приложишѧ сѧ скотѣхъ ∴ [c] Не
бѣ бо въ нихъ не имѫща скота, ꙗко волове ихъ тоучни, си рѣчъ раꙁботѣшѧ бо бе‑
чинноу, въꙁъигравъше сѧ иго хв҃о ѡтъвръгошѧ ѿ себе ∴ 14. [a] Бѣахѫ бо ѿ въсѧдоу
оутвр҃ъждени ꙁакономъ, и не бѣ в нихъ прохода погꙑбѣлна· нъ не прѣбꙑшѧ ꙁа жесто‑
ср҃дие ихъ ∴ [b] Отъ въсѧдоу бо бѣахѫ добро приемлаще, и ни горѣ ни въплѣ бѣ в
нихъ, нъ всего въкоупѣ ѿпадошѧ ꙁа беꙁаконие ихъ ∴

---

om. pog. buc. — любодѣа́ниѥ pog. ‑нии buc., recte ‑нию sof. (τῇ πορνείᾳ). — бѣхѫ sof. — ꙗко и́ pog. — и́мащи pog. sof. имоущии buc.

CXLIII. *Annot. ad psalm.* 13. [a] хран‑ца sof. — ѿрыгаѫ́щие sof. ‑ригаѭщеѥ buc. (ἐξερευγόμενα). — въ о́нѫ sof. вь сию buc. [b] о́вца sof. — исходищиихь buc. [c] тлъсти sof. 14. [a] плотоу sof. buc., male bon. плодоу (φραγμοῦ). [b] вьплꙗ buc.

Annot. ad comm. 13. [a] на(ча)тьчьны pog. начатъчнꙑ sof. начетьч'нꙑи buc. начатъчьнꙑ bon., exspect. нач‑ное (gr.: αἰνίττεται τὸν πλοῦτον τῶν ἀπαρχῶν). — им'же sof. pog. и и́м'же buc. (ἐν ᾧ). — питаа́хѫ сѧ pog. sof. buc. (ἐντρύφων). — невьꙁьблагодѣтьноваѵ'ше pog. buc. ‑невъꙁбл҃тно sof. (graece: ἀχαριστεύοντες, vl. ἀχαρίστως). — не раꙁоумѣша pog. omisso бо, quod in buc. legitur; in sof. quae post въсегда sequi debebant verba omissa. [b] male Рѣша pog., recte бѣшѧ sof. бѣахоу buc. — множѣ sof. ‑ꙁѣ pog. buc. — иѫ sof. — раꙁ‑ша pog. — ѡ́вца pog. sof. — а́ pog. ѫ sof. ѥ buc. — нарица́еть pog. ‑четъ sof. buc. — приложиша pog. buc. ‑шѧ sof. [c] не и́маща́аго pog. ‑ща sof. ‑оуща buc. — во́лове же и́хъ тоучни sof. же ихъ om. pog. buc. — тоучнии́ pog. buc. (ὡς βόες δὲ πίονες). — раꙁботѣв'ше pog. sof. buc. (κεχορτασμένοι). — бо om. pog. sof. buc. — въꙁъи́грав'ше sof. вьꙁигр. pog. buc. (ἀτάκτως σκιρτήσαντες). — ѿврьгше pog. buc. ѿвръгошѧ sof. (ἀπέρριψαν). 14. [a] бѣахѫ pog. buc. бѣхѫ sof. — всѧдѣ pog. buc. ‑оу sof. —

15. Оублажиша людие имже си сѫ. | Блажени людие имже гь бь и. |

15. [a] Ѹблажишѧ людіе | имъже си сѫтъ ∴ [b] Блажени люде имже господъ бъ ихъ ∴

CXLIV.

Pog. Bon.

∴ Ѱаломь · ддв ∴

хвала хви ѿ лю ѩзычныѩ приносима· о нихже помиловани быша имь ∴ · рма ·

1. Възнесѫ та бже мои и црю мои. блва има твое въ вѣкы.

2. На къжо днь блва. | И въсхвала има вь вѣкы и вь вѣкь вѣка.

∴ Ѱаломъ давъідовъ ∴

Хвала хви и ѿ людии жзчъскъіхъ· приносима· ѿ нихъже помилова- ни бышѧ имъ ∴ · рма ·

1. [a] Възнесѫ та бже мои, црю мои ∴ [b] И благословещѫ има твое въ вѣкъ · и въ вѣкъ вѣка ∴

2. [a] На всѣкъ днъ благословества та ∴ [b] И въсхвала има твое въ вѣкъ · и въ вѣкъ вѣка ∴

---

15. [a] Въсѣми бо жзкъі блажими бѣахѫ люде еврейстии, ꙗко говѣзоужще· нъ бѣ имъ бе-члвѣчьства срце ∴ [b] Прѣжде нарече прчво люди вѣрнъіѧ, иже ѿтъ жзкъ· ти бо прѣбъівше въ вѣрѣ бжии ѿбогаітѣшѧ благодѣтиѫ ∴

CXLIV. 1. [a] Люде вѣрнии възпиѫтъ, навъікъше величиемъ бжиемъ и спени бмъ ∴ [b] Блващe бо ба вѣрнии не прѣстаѭтъ ∴ 2. [a] Не днъ бо прѣсъ днъ благословатъ ба, нъ по вса дни ∴ [b] Не тъчиѫ бо въ нинѣшнии вѣкъ вѣрнии хвалаще ба не прѣстаѭтъ, нъ и въ бѫдѫщии вѣкъ ∴

оутв. ѿ вс. sof. — иж sof. — прѣбыша pog. buc. [b] ѿ высоудѣ buc. — бѣхѫ sof. — и ни горе sof. и ни горѣ buc. pog. — иж sof., male въкоубѣ sof. — ѿпадѫ pog. buc. -ошѫ sof. — за om. pog. — безаконение pog.

Annot. ad comm. 15. [a] ѩз. pog. — бѣхѫ pog. sof. — иж sof. — без' члвѣчьства buc. [b] прорчьства pog. recte -о sof. buc. (ἡ προφητεία). — вѣрныѩ pog. — ѩз. pog. — прѣбыше buc., recte -вше pog. sof. (ἐμμείνας). — ѡб-ша pog.

CXLIV. *Annot. ad titulum.* хви ѿ люди жзычъскыихъ sof. ѿ люден ѥзычны buc.

Annot. ad psalm. 1. блва sof. блве buc. — вѣкы и въ в. в. sof. buc. 2. [a] блва та sof. — на къжо днь блвлю те buc. [b] въсхвала sine и sof. -лю cum и buc. — въ вѣкы sof. buc.

Annot. ad comm. 1. [a] вѣрныи buc. — и велич. sof. — спсени sine и sof. (καὶ σωθείς). 2. [a] бо om. buc. — чрѣсь pog. -зъ sof. прѣс' buc. — блвлю buc. (εὐλογοῦσιν). — иж sof. —

Digitized by Google

3. Велиі гь і хваленъ ѕѣло. І величию его нѣ конца.

4. Родь і родь въсхвалать та дѣла твоꙗ. І силж твож възвѣстать.

5. Велꙗ̀лѣпотж славы стына твоеꙗ̀ възгл҃жть. І чюдеса твоꙗ̀ исповѣдать.

6. І силж страшныихъ твоихъ рекжть. І величие твое исповѣдать.

7. Пама̀ оумноженіꙗ бл҃гсти твоеꙗ̀

3. [a] Велен гъ и хваленъ ѕѣло ⁘ [b] І величию его нѣстъ конца ⁘ |

4. [a] Родъ и родъ въс|хвалатъ та дѣла твоꙗ ⁘ [b] И силж твож възвѣстатъ ⁘

5. [a] Велꙗлѣпотж славы стына твож възглатъ ⁘ [b] И чюдеса твоꙗ исповѣдатъ ⁘

6. [a] И силж страшънъіхъ твоихъ рекжтъ ⁘ [b] І величие твое исповѣдатъ ⁘

7. [a] Пама̀ оумножениꙗ благости

---

3. [a] І на небеси и на ѕемли велен ⁘ [b] Кто бо ичтетъ величие бжие, ли кто начжло его ли конецъ постигнетъ; ⁘ 4. [a] Въси бо иже ѿ вѣка до вѣка раждаеми дѣломъ гнѣмъ дивлаще са не прѣстажтъ ⁘ [b] Дроугъ дроугоу прѣдажще вѣрож величиꙗ божиꙗ и славж его ⁘ 5. [a] Єлико подобишж са славѣі и велѣлѣпотѣі хвѣі, глаголаще величие божие не прѣстажтъ ⁘ [b] Іаже створи человѣка ради ⁘ 6. [a] Ѕнамениꙗ чюдесъ вѣрънии сподобишж са, симъ ꙗко страшномъ и славномъ поучажтъ са бес прѣстании, сжтъ же апостоли ⁘ [b] Іако божие, вѣсто ꙗко того ⁘ 7. [a] Кто бо ѕабъіти может вѣрнъіхъ множъство благости бжиж, жже створи на чцѣ ⁘ [b] Стии тогда

---

male по всей ѕемли pog. buc., recte по въса дни sof. (καθ' ἑκάστην ἡμέραν). [b] иж и·въ б. в sof., haec omnia in pog. desunt, sed buc. habet.

CXLIV. *Annot. ad psalm.* 3. [a] in buc. omissus. [b] величноу sof. 4. [a] въсхвалитъ д. т. (sine та) sof. 5. [a] стыж твоеж sof. melius стыне твоеꙗ buc. 7. [a] ѿрыгнжтъ sof.

Annot. ad comm. 3. [a] in buc. omissa tam psalmi verba quam commentarii. — ѕемли pog. ѕеми sof. — велиі pog. [b] бо ре pog. buc. рече om. sof. — исчететь pog. -ъ sof. иѕьч'теть buc. — или buc. — начатькь pog. buc. начало sof. — или sof. buc. — коньць pog. buc. 4. [a] ѿ в. и до в. иже раждаеми pog., иже om. buc. qui раждаемыи scribit. — не прѣстажтъ sof., om. pog. buc. [b] дроуга прѣспѣважще pog. buc. (ἀλλήλοις μεταδίδοντες: прѣдажще sof.). — и ante славж om. pog. (καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ). 5. [a] сподобиша (sine са) pog. -ж са sof. -ше се buc. — ѡ величиі бжиі pog. -чи бжии buc. (τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ). [b] (ꙗ)ко pog. ꙗко buc. иже sof. (ἃ). 6. [a] ѕнамении і чюдесы pog. buc. -нии чюдесъ sof. (τῶν σημείων καὶ τῶν τεράτων). — сподобиша са pog. — симъ ꙗко страшномъ и славномъ: ταῦτα ὡς φοβερὰ καὶ ἔνδοξα. — бес прѣстаниꙗ sof. -стани pog. buc. [b] того om. pog. buc.: ὡς θεοῦ δηλονότι. 7. [a] кто sof. pog. buc. — ꙗже pog. buc. ꙗже sof. [b] възраужт' са pog., въс'приемаше sof. — мьѕдоу свою buc. (τὸν μισθόν).

Digitized by Google

ѡ҆рїгнѫ. | Правдѣ твоѥ҆ и҆ въздрадоу-
ѭт҆ сѧ.

8. Щедрь и҆ млтвь гь· трьпѣливь
и҆ прѣмлтвь. |

9. Благь гь вьсѣмь. И҆ щедроты
ѥ҆го вь вьсѣхь дѣлѣхь ѥ҆го.

10. И҆сповѣдат҆ сѧ тебѣ гн вьсѣ
дѣла твоꙗ. И҆ прпобнии твои̑ блве-
ствать.

11. Славѫ црвнѫ твоѥ҆ рекѫ. | И҆
силѫ твоѭ въз̑глать.

12. Сказати снмь члвчемь силѫ
твоѭ. И҆ славѫ вельлѣпоты црства
твоѥ҆го.

твоеѭ ѡ҆рнгнѫть ∵ [b] И҆ правъдѣ твоѥ҆и
въз̑радоуѫть сѧ ∵

8. Щедръ и милостивъ гъ, тръ-
пѣливъ и прѣмлостивъ ∵

9. [a] Благъ гъ въсѣчъскыимъ ∵ [b] И
штедротꙑ ѥ҆го на вьсѣхъ дѣлѣхъ его ∵

10. [a] И҆спвѣдать сѧ тебѣ гн вьсѣ
дѣла твоꙗ ∵ [b] И҆ прѣподобнии твои
блвать тѧ ∵

11. [a] Славѫ црва твоего рекѫть ∵
[b] И҆ силѫ твоѭ въз|глать ∵

12. [a] Съказати сномъ члчъскомъ
силѫ твоѭ ∵ [b] И҆ славѫ велълѣпотꙑ
црва твоего ∵

правдѣ бжии въз̑радоуѭть сѧ, въсприѥмлаще мъздѫ ∵ 8. Пророкъ дхомъ прозрѣвъ
милости бжиѭ и славить ба ∵ 9. [a] Стыимъ глеть, иже тръпѣниемъ оукрасишѫ своꙗ
житиꙗ ∵ [b] На всеи твари вьсѣ елико створи щедротами бжиꙗми спаѫть сѧ ∵
10. [a] Члка глеть, ꙗко бжие дѣло сѫща· рѫкама бжиима създанъ бꙑсть чкъ, тѣм
же подобаеть емоу исповѣдати сѧ бви ∵ [b] Апли·по истинѣ бо прѣподобнии ∵ 11. [a] Ти
бо проповѣдаашѫ славѫ | бжиѭ и црво его всемоу мироу ∵ [b] Наоучишѫ бо апли ѩзкꙑ,
кртаще ѩ въ имѧ ѡца и сна и стаго дха ∵ 12. [a] Наоучити снꙑ члчъскꙑѩ таинѣ
въчловѣченѣи ∵ [b] Апли бо славѫ црва хва ꙗвишѫ ѩзкомъ ∵

CXLIV. *Annot. ad psalm.* 9. [a] въсѣчъскыимъ sof. вьсѣмь buc. 11. црствнѫ sof. buc.
12. [a] члвчъскымъ sof. члвчемь buc. [b] велелѣпоты sof. — црствнѫ sof.

Annot. ad comm. 8. млти и҆ щедроты б. pog. sof. м. б. и щедроты buc. (τὰ ἐλέη καὶ
τοὺς οἰκτιρμούς). — и ante славить om. sof. buc. pog. (δοξάζει). 9. оукрасиша pog., своѥ житиѥ
sof. [b] На sof. buc., male Да pog. (ἐπὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν). — вьсѣ om. buc. — бо бжиꙗми pog.
buc. 10. [a] дѣло бжиѥ pog. buc. sof. — бо бжиама pog. buc., бо om. sof., бнима sof. — исп.
с. ѥмоу бви pog. sof. и. с. юмоу гви buc. (ἐξομολογεῖσθαι αὐτὸν τῷ θεῷ). [b] и҆ аплли pog., и om. sof.
buc. — ти бо по ист. pog. buc., ти бо om. sof. — прѣп-нии pog. buc. -бни sof. (ὅσιοι).
11. [a] (Т)и pog. ты buc. ти sof. — цар'ствиѥ sof. — в'сеи вьселенѣи buc. (τῷ κόσμῳ). [b] наоу-
чиша pog. — ꙗзыкы pog. ѩз. sof. — ꙗ pog. 12. [a] члча pog. члвче buc. члвчьскы sof. —

13. Цртво твое цртво всѣхъ вѣкъ. Н влчьство твое въ всѣкомъ родѣ н родѣ. Вѣренъ гь вь всѣхъ словесехъ своихъ. Н прпобьнь вь всѣхъ дѣлѣхъ своихъ.

14. подьемлеть гь в'са ннзьпадающаа · възводнть в'са ннзъврьженыа.

15. Очн всѣхъ на та ѹпваете. Н ты даешн пнцѫ нмь въ побно врѣма.

13. [a] Цро твое цро въсѣхъ вѣкъ ∵ [b] Н владъічъство твое во всѣкомъ родѣ н родѣ ∵ [b] Вѣренъ господъ въ всѣхъ словесехъ своихъ ∵ [d] Н прѣподобенъ во всѣхъ дѣлѣхъ своихъ ∵

14. Подъеметъ гъ вса ннзъпадающѫѫ · н възводнтъ вса ннзврѫженъіѫ ∵

15. [a] Ѡчн всѣхъ на та оупъваетѣ ∵ [b] Н тъі даешн нмъ пнщѫ въ подобъно врѣма ∵

13. [a] Црво бо хво въ бесконечнъі (н) нnколнже ѡскѫдѣѭщѫѫ вѣкъі ∵ [b] На къіждо бо родъ прѣжде бъівъшннхъ н бъіваѭщнхъ влка естъ іако богъ ∵ [c] Безъ лъжѫ бо богъ (въ) всѣхъ ∵ [d] Въсѣ бо гнѣ свѣтнла н іавествъна н несктѫдана, іако ѡ ба бъіваема. оутвръждаетъ бъ вса · не волнтъ бо смрътн грѣшнъіхъ, нъ покаіаннію, еже н людн жзъічъскъіѫ въставн, нсправлѣетъ вса ∵ 14. Елнко бо бечестнемъ бѣахѫ падъше, вѣроѫ нсправншѫ (са) въ прншествне хрѵстово ∵ 15. [a] Нлн скотн нлн члцн · ѡчн всѣхъ на ба възнраетѣ ∵ [b] Всѣмъ бо бъ даетъ пнщѫ н жнвотъ въ врѣма свое безъ-

тайны pog. buc. таннѣ sof. — вькрьенна pog. -ннıа buc. вьчлвченніе sof. (τῆς ἐνανθρωπήσεως). [b] цртвна sof. — іавнша pog. — іаз. pog.

CXLIV. *Annot. ad psalm.* 13. [a] въ въсѣхъ sof. [b] влчъствне тв. въ sof. [c] вѣрьнь ıесть buc. [d] прѣпобьнь buc. — въ всѣхъ sof. 14. [a] ннспад-щѫа sof. -еıе buc. — н ante вьзвод. om. buc. 15. оуповаетѣ sof. -пвалıета buc. [b] пнщоу нмь buc.

Annot. ad comm. 13. [a] цртвне sof. — бесконьчнны pog. бесконечнъı sof. sed ex οι factum ъı, бесконьч'ннн buc. — male bon. нлн колнже, recte н нnколнже pog. sof. buc. (εἰς ἀτελευτήτους καὶ μηδέποτε λήγοντας). — ѡск-щıа pog. buc. -щѫа sof. [b] кьнждо buc. [c] льжа pog. лъжа sof. безь льже buc. — вь всѣ pog. въ всѣхъ sof., всѣхь sine вь bon. buc. (ἀψευδὴς .. ἐν πᾶσι). [d] свѣтла pog. -тлаа buc. -тнла sof. (λαμπρά). — ıавьствьнаа buc. (καὶ ἐπιφανῆ). — нескоуднаа buc. — бо бь в'се buc. бо гь вса pog. бъ въса sof. — нѫ sof. — покаанніа pog. buc. -нноу sof. — ıакоже людн іазычныіа pog. buc. н л. жзычъскыхъ sof. (τὸν λαὸν τῶν ἐθνῶν). — н іспр. pog. sine н buc. sof. (graece non occurrit). 14. male нечнстннмь pog. recte нечьстнıемь buc. бечестнемъ sof. — бѣхѫ sof. — існравнша са pog. buc. -шѫ са sof. (bon. om. са): ὠρθώθησαν. — прншьствніе pog. buc. — гне pog. sof. твоıе хе buc. (ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ χριστοῦ). 15. [a] male елн pog., recte нлн sof. buc. — скотні, члвчні sof. (εἴτε ἀνθρώπων εἴτε κτηνῶν), male скотн, члвцн

Digitized by Google

16. Ѡтьврьзаеши ржкж своѭ н насыщаеши вьсѣкого животьна вь благоволеннѥ.

17. Праведьнь гь вь всѣ | пжтехь своихь. И прпобень вь всѣхь дѣлѣхь своихь.

18. Блнзь гь всѣмь призиважщиимь и. Всѣмь призыващиимь и истиноѭ.

19. Волꙗ боꙗщиихь сꙗ его сътворнть. И мтвж ихь оуслышить и спсеть ꙗ.

16. Ѿтвръзаеши ты ржкж своѭ · и напитѣеши вьсѣкого животна благоволениꙗ ∴

17. [a] Правдень господь вь всѣхь пжтехь своихь ∴ | [b] И прѣподобень вь всѣхь дѣлѣхь своихь ∴

18. [a] Близь гь всѣмь призыважщимь и ∴ [b] Вьсѣмь призываѭщимь и вь истинж ∴

19. [a] Волꙗ божщихь сꙗ его створит ∴ [b] И молитвж ихь оуслышить и спеть ѧ.

завистьно ∴ 16. Єгда бо бь ѿвръзеть ѭтробж своѭ, еже есть ржка крѣпька, вьсѣ дръжжщиꙗ сꙗ насыщажть сꙗ живота ∴ 17. [a] Вьси бо пжтие гни милость и истина и правда ищжштимь ихь ∴ [b] Ꙗко богь непорочень и безгрѣшень ∴ 18. [a] Вьсѣкь бо иже призоветь има гне, спеть сꙗ, глеть пррокь другы ∴ [b] Не лицемѣрныихь бо ни льстивыихь слышаеть бь, нь истинныихь срдцемь ∴ 19. [a] Приємно бо божщиж сꙗ бь приемлеть и исплънѣеть ихь хотѣниꙗ ∴ [b] Стыихь же самь любить, приемлеть мбы и спаеть ѿ вьсѣкого зла ∴

---

pog. скота или чловѣци buc. — всѣ очи pog. sof. buc. — вьзираєте pog. -ѥта buc. оуповаєть sof. (ἀποβλέπουσι). [b] безь зависти sof. беззавист'но buc. (ἀφθόνως).

CXLIV. ***Annot. ad psalm.*** 16. ѿв. ржкж твоє sof. (!) ѿврьзаѥши роукоу свою buc. — напитаєши sof. насыщаѥши buc. — вьсѣко живютно sof. buc. — вь блговолениѥ buc. 17. [a] праведень sof. праведьнь buc. [b] прѣпобьнь buc. 18. [b] истиною buc. 19. [a] волю боѥщиих' се buc. — сьтворить sof.

Annot. ad comm. 16. бо члвкь pog. buc. бо бь sof. (ὁ θεός). — ѭтробж pog. жтр. sof. — крѣпкаꙗ pog. -каа buc. (ἡ κραταιά). — вьсѣ sof. melius quam всѣ pog. buc. — дрьжжщаꙗ сꙗ sof. -ещиꙗ се buc. дрьжжщиꙗ сꙗ pog. (πάντα τὰ κινούμενα). 17. [a] млть in pog. bis ponitur. — и искжщиимь ихь pog. искоущим' ихь buc. (τοῖς ἐπιζητοῦσιν αὐτάς). [b] непорочьнь pog. buc. — безгрѣшнь buc. 18. [a] призываєть pog. -зиваѥть buc. (ὃς ἂν ἐπικαλέσηται). [b] бо om. sof. — слоушаєть pog. buc. — нж sof., срьдьцемь sof. 19. [a] боꙗщаꙗ pog. -жа sof. — add. єго pog. buc. — ба sof. — хотѣниє sof. (τὰ θελήματα). [b] ꙗже pog. ꙗже sof. ѥже buc. — мтвы pog. sof. buc. — всего pog. buc. вьсего sof.

Digitized by Google

20. Хранить гь вса любащаꙗ и. И вса грѣшникы потрѣбить.

21. Хвалѫ гна възьглатъ ѹста моꙗ. И да блтъ всѣка пльть има стое его. Въ вѣкы и въ вѣкъ вѣка.

20. [a] Хранитъ гъ въса любащѫꙗ и ∴ [b] И въса грѣшникъı погоубитъ ∴

21. [a] Хвалѫ гна възъглатъ оуста моꙗ ∴ [b] И да блвитъ всѣка плътъ има стое его ∴ [c] Въ вѣкъ и въ вѣкъ вѣка ∴

CXLV.

Pog. Bon.

∴ Сла аллїлоугиꙗ ангеѹ и захарии ∴

хвала ста праведника: пасхы неразарѹшимыꙗ · ангеѡсь бо сказает са праведникь · захариꙗ же памѧ · їꙗ · еже есть неразоримо. сего ради пррокь. Сего глаголеть ѱал'ма ∴ · рме ·

Сла алгиа ангею и захарии ∴

Хвала ста празника пасхъı · славъı неразароушимъıѫ · ангеѡсъ бо сказаетъ са празникъ · захариꙗ же паматъ · ꙗже естъ неразорнмо · сего ради пркъ · сего гла ѱалма ∴ · рме ·

---

20. [a] Елико любатъ ба, любими имъ сѫтъ и тои хранитъ ж ѿ всѣкого зла ∴ [b] Бѣсъı и вса творащѫѫ злаꙗ · ти бо не прѣбѫдѫтъ ∴ 21. [a] Праведнъıхъ оуста вѣсто пожщимъ въ истинѫ ∴ [b] О всѣхъ ꙗже створи родоу члчю, давъ дъıханиe и жизнъ всѣмъ и въспитѣние · тъщаниемъ, рече, вси да блвѧтъ ба ꙗко творьца и црѣ всѣхъ ∴ [c] Въ семъ вѣцѣ и въ бѫдѫщиимъ ∴

Annot. ad psalm. 20. [a] любаща его sof. любеще и его buc. [b] потрѣбитъ (pro погоубитъ) sof. buc. 21. [b] пль | вь име стою твою buc. — блвиты всѣка п. sof. [c] въ вѣкы sof. buc.

Annot. ad comm. 20. [a] елико бо pog. sof. buc. — ть pog. тъ sof. (pro тои). — ꙗ pog., buc. aliter: и хранимии (sine ть et ж). — всего pog. buc. [b] и ante въса om. sof., habet pog. buc. (τοὺς δαίμονας καὶ πάντας). — творащаꙗ pog. -жа sof. 21. [a] праведныихъ pog. — вѣсто: δῆλον. — поꙗщиимъ pog. -жщ. и sof. -ющимь и buc. (τῶν ἀεὶ ὑμνούντων αὐτόν). [b] ѿ всѣхь buc. (ἐπὶ πᾶσιν, itaque melius о всѣхъ pog., w всѣхъ sof.). — бо ꙗже pog. sof. buc. — члвчъскомоу sof. — подавь pog. buc. — и вьспитание pog. buc. sine и sof. (καὶ ἀνατροφήν).

CXLV. *Annot. ad titulum.* Слава · аллїлоуїа аггеоу и захарї sof. аалоугиꙗ аггею и зах. buc. — празника sof. правед'ника buc. (gr. τῆς ἑορτῆς). — славы om. buc. — празникъ sof. праведныкь buc. (ἑορτή). — паме иꙗ buc. (sof. solum паматъ): μνήμη Ἰᾶς (vl. Ἰώ). — юже ю buc. — сказа sof. глеть buc. (ἐλάλησε).

Digitized by Google

1. Хвалн дше моꙗ га·

2. въсхвала га въ жнвотѣ моемъ.
Пож боу моемꙋ, дон'де есм'. |

3. Не надѣнте са на кназа, на
сны члча· вь нн҄хже нѣ спсеннꙗ.

4. Нзндетъ дхъ его н възвра-
тнт' са въ зема своꙗ. Въ тъ днь
погыбнѫтъ всѣ помышленнꙗ нхъ.

5. Блажень емоуже бь накωвлъ
помощьннкъ емоу. Оупванне его
на га ба своего.

1. Хвалн дше моꙗ га·

2. [a] въсхвала га въ жнвотѣ моемъ∴
[b] Пож боу моемоу, дондеже есмъ∴

3. Не надѣнте са на кназѫ, на
сны члчъскыѫ, въ нн҄хъже нѣстъ спе-
ннꙗ∴

4. [a] Нзыдетъ дхъ его н възвра-
тнтъ са въ зема своѫ∴ [b] Въ тон днъ
погыблатъ въсѣ помышленнꙗ нхъ∴

5. [a] Блаженъ емоуже [е] бъ нꙗковъ
помощьннкъ емоу∴ [b] Оупъванне его
на га ба своего∴

CXLV. 1. Повелѣваетъ дшн еднньство тронцѫ, 2. [a] нсповѣдатн въ жнвотѣ
своемъ∴ [b] Сн рѣчь дондеже есмъ тѣломъ, не прѣстанѫ ѿ пѣтнꙗ· тако бо вѣрннн
творатъ∴ 3. Еже бо на члка оупватн, соуетьно врѣдно неоутвръждено· нѣстъ бо ω
члцѣ спеннꙗ податн мрътвьно∴ 4. [a] Естъ бо члкъ подъ благостнѫ· егда же възметъ
давън дха члкоу ѿ него, бренне къ сродню ωтндетъ, ꙗкоже рече· землѣ есн н въ
земла ндешн∴ [b] Въ тон бо днъ, въ-нъже разлѫчаетъ са дша ѿ тѣлесн, всѣко по-
мышленне члче прѣста н не помннтъ юже нн домоу нн жжнкы. разоумѣн же н дне
сѫдънааго∴ 5. [a] По нстннѣ блаженъ члкотъ, емоуже хъ помощьннкъ бѫдетъ тогда·
нꙗковъ бо разоумѣетъ са хъ∴ [b] Снхъ жнтне твръдо н нелъжьно∴

CXLV. *Annot. ad psalm.* 2. [b] дон'деже sof. buc. 3. кназа sof. — члвче buc.
4. [a] нзыде sof., зема sof. [b] тъ днъ погыбнѫтъ sof. buc. — въсѣ om. sof., habet buc. —
егѡ sof. нхь buc. (αὐτῶν). 5. [a] емоуже бъ Іаковлъ sof. buc. [b] Оупованне sof.

Annot. ad comm. 2. [a] тронца pog. sof. -це buc. [b] дон'деже sof. pog. дон'де buc. —
ѿ пѣтнꙗ pog. ѿ пѣннꙗ sof. ωпѣтнꙗ buc. (τοῦ ψάλλειν). 3. ꙗже pog. еже sof. нже buc. —
Оупватн на члка pog. buc. на ч. оуповатн sof. (τὸ γὰρ ἐπὶ ἄνθρωπον ἐλπίζειν). — н врѣдов'но
pog. buc. — н неоутв. pog. buc. (sof. sine н, graece καὶ nonnunquam omittitur). 4. [a] падъ (sic) sof.,
давын pog. давы sof. buc. (ὁ δεδωκώς). — земленъ pog. -льнь buc. -млѣ sof. — да ндешн
pog. buc. [b] ть бо днь pog. buc. -ъ sof. — тѣлесе pog. buc. sof. — все пом. pog. buc. въсѣко
бо — sof. члвчьско sof. — Оуже pog. sof. юже buc. — ꙗжнкы pog. жж. sof. оуж. buc. — соуд'-
нꙗа buc. 5. [a] члкь ть pog. buc. -ъ тъ sof. — тъгда sof. — бо om. pog. buc.

Digitized by Google

6. Сътвор'шоумоу небо и ꙁемлѧ · море и вьсѣ ꙗже сѫть въ нихъ. Хранѧщааго истинѫ въ вѣкы.
7. Творѧщааго сѫдъ обидимымь. Даѭщааго пищѫ алчѫщиимъ. Гъ
решить окованыѩ.
8. Гъ оумѫдрѣеть слѣп'ца. Гъ
въꙁводить ниꙁьвръженыѩ. Гъ лю-
бить праведникы.
9. Гъ хранить пришъл'ца. Сира

6. [a] Сътворъшааго нбо и ꙁемѧ, море
и всѣ ꙗже сѫтъ въ нихъ ∴ [b] Хранѧ-
щааго истинѫ въ вѣкъ ∴
7. [a] Творѧщааго сѫдъ обидимъıмъ ∴
[b] Даѭщааго пищѫ алъчѫщиимъ ∴ [c] Гъ
решитъ окованъıѩ ∴
8. [a] Гъ оумѫждрѣетъ слѣпъцѫ ∴
[b] Гъ въꙁводитъ ниꙁвръженъıѩ ∴ [c] Гъ
любитъ праведникъı ∴
9. [a] Гъ хранитъ пришелъцѫ ∴ [b] Сира

6. [a] Сего бо крѣпостъ велиꙗ · сего прѣмѫдростъ неиспъıтъна · сего помощъ беꙁ лъжѫ, нъ твръда ꙗко божиꙗ ∴ [b] Сего бо слово иꙁвѣсто и глъı прѣбъıваѫ и обѣтъ беꙁъ лъжѫ · бжие бо вьсѣко слово истина и правда ∴ 7. [a] Бъ бо истовъı и праведнъı сѫдии не прѣꙁрѣ обидимъıихъ ∴ [b] И чловѣчьскѫѭ пищѫ подаетъ ꙗко бъ и раꙁоумнѫѭ, еже естъ таинаа вѣрнъıихъ, тѣло и кръвь его ∴ [c] Окованъıѩ глетъ грѣхомъ ∴ 8. [a] Слѣпи бо бѣшѧ ѩꙁъıци, не поꙁнавъше ба, просвѣщени же бъıвъше прѣмѫдростиѭ дха стааго ∴ [b] Ѩже поврьже грѣхъı беꙁвѣрне, сиѩ въстави вѣрѫ ∴ [c] Аплъı мѣнитъ · ти бо (по) истинѣ праведници сѫтъ, и вса дѣлаѭщѧѩ правдѫ ∴ 9. [a] Ѩꙁъıкы вѣро-

CXLV. *Annot. ad psalm.* 6. [a] сьтвор'шомоу buc. — въ нихъ сѫтъ sof. соуть вь нихь buc. [b] хранещаго buc. — вѣкы sof. buc. 7. [b] ал'чащиимъ sof. ал'чющиимь buc. [c] окован'ныѩ sof. -нные buc. 8. [a] оумоудрѣеть buc. — слѣп'ца sof. 9. [a] пришел'ца sof. -шьл'це buc. [c] приемлетъ sof. [c] пѫтъ sof. buc. (ὁδόν).

Annot. ad comm. 6. [a] неиспытана pog. -тна sof. -тнаа buc. — льжа pog. ъ sof. (ita et 6 [b]). — нѫ sof. [b] male pog. buc. слава иꙁвѣста, recte слово иꙁвѣсто sof. (ὁ λόγος βέβαιος). — глъ pog. глаголь buc. глъ sof. (ἡ ῥῆσις). — обѣты buc. 7. [a] истинень и правдень pog. -н'нь и пр-дьнь buc. истовенъ и праведенъ sof. — сѫди pog. buc. -нı sof. — прѣꙁьрить pog. buc. -ꙁрѣ sof. (παρορᾷ). [b] чювьствьнѫѩ pog. -вестъвнѫ sof. — дають buc. — раꙁоумнѫ sof. -оую buc. (τὴν νοητήν), таина вѣр'ныихъ sof. [c] окованыѧ pog. -н'ныѩ sof. -нные buc. 8. [a] бѣахоу buc. бѣаша pog. бѣхѫ sof. — ꙗꙁыци pog. sof. — не ꙁнаѫщеи pog. по-ще sof. не ꙁн. buc. (μὴ γνόντα). — быша pog. -ѫ sof. быв'ше buc. (ἐφωτίσθησαν δέ). [b] аже pog. sof. иже buc. (οὓς). — грѣхъ и невѣрие sof. грѣхь и беꙁьвѣрие buc. (ἡ ἁμαρτία καὶ ἡ ἀπιστία). [c] по истинѣ pog. sof. buc. (in bon. по omissum): πρὸς ἀλήθειαν. — все дѣлающее buc. в'са дѣлаѫщаѩ pog.: καὶ πάντας τοὺς ἐργαζομένους, male sof. въси дѣлаѫщии. — male pog. праведьнѫ, recte правдѫ sof. buc. (τὴν δικαιοσύνην. 9. [a] аꙁыкы вѣр-шаѩ pog. -вша sof. -шее buc. (τὰ ἔθνη τὰ πιστεύσαντα). — придѫть

Digitized by Google

н̏ въдовѫ пр҇нмє. | Н҆ пѫть грѣшны-нх҆ь погоѹбнть.

10. Въцрнт са г҃ь въ вѣкы. Б҃ъ твон сі҃оне въ родь н҆ родъ.

н въдовѫ пр҇нннметъ ∵ [c] Н пѫтн грѣшнъі҆хъ погоѹбнтъ ∵

10. [a] Въцрнтъ са г҃ъ въ вѣкъ ∵ [b] Б҃ъ твон снwне въ родъ н родъ ∵

CXLVI.

Pog. Bon.

∵ Аллі҆лоѹна · ан҆геѹ҆ ӡахарнн ∵

п҃ѣ анг҃гелкаа. праӡннка ст҃а. памятн славы ст҃ы ангей бо скаӡает҇ са праӡннкь ∵ · рм҃ѕ ·

∵ Аллнлоѹна · ангею н ӡахарнн ∵

П҃ѣснъ аггелъскаꙗ · праӡннка ст҃а · памятн славъі ст҃ъі ангел бо скаӡаетъ са праӡннкъ · а ӡахарніа памятъ ∵ · рм҃ѕ ·

1. Хвалнте г҃а ꙗко благь ѱаломъ.

1. [a] Хвалнте г҃а ꙗко благъ ѱаломъ ∵

бавъшѫѫ · тн бо пр҇нлѫ къ х҃оу н храннмн сѫтъ вѣрожѫ ∵ [b] Ѡснрѣвъшѫѫ ѿ б҃а, еже сѫтъ ѧӡцн, снѫ пр҇нѧтъ · цр҃ве въдовоѹжщѫ ѿ б҃а оунєвѣстн благодѣтнѫ ∵ [c] Б҃ѣсовъ · тн бо грѣшннцн сѫтъ, сп҃ъшемъ же са ѧӡкомъ тн погъібѫ. тн бо прнвнадѣннн лъщадахѫ ѧӡкъі ∵ 10. [a] Въцрн са оубо прѣжде вѣкъ, въцрн же са н плътнѫ вѣчънѣ ∵ [b] Дх҃ъ ст҃ъі благовѣствоуетъ цркъве ∵

CXLVI. 1. [a] Єдиного хвалнте б҃а, тронцѫ, благо бо тако раӡоумѣтн н пѣтн ∵

---

pog. -дѫ sof. buc. (προσελήλυθαν). — нмь вѣрожѫ pog. нмь соуть вѣрою buc. нмъ om. sof. (ὑπ' αὐτοῦ nonnunquam omittitur). [b] ѡснрѣвшаꙗ pog. -'шеꙗ buc. -шѫ sof. (τοὺς γὰρ ἀπορφανισθέντας). — ѧӡыцн pog. — graece post προσελάβετο additur τῇ χάριτι, cuius slav. interpretatio abest. — н̏ цркѣвь pog. н црковь buc. н̏ цркве sof. (καὶ τὴν ἐκκλησίαν). — вдовоѹжщаꙗ pog. -щѫ sof. вьдовоующе buc. (χηρεύουσαν). [c] бѣсовь buc. pog., male sof. бѣсовы (τῶν δαιμόνων). — male ѻ сп҃ьшем' pog., recte сп҃съшем' sof. (σωθέντων), сп҃сьшннм' buc. — погыбноу buc. (ἠφανίσθησαν). — ѧӡ. pog. sof. bis. — прнвндѣннн льщаахѫ pog. buc. -лъщ. sof. (ἐφάνταζον).

Annot. ad psalm. 10. [a] въцрн са sof. -т' се buc. (βασιλεύσει). — вѣкы sof. buc.

Annot. ad comm. 10. [a] н̏ плътнѫ sof. buc. sine н pog. пльтнѣ (καὶ nonnunquam omittitur). [b] црковь pog. -кве sof. (τὴν ἐκκλ.), buc. х҃ь.

CXLVI. *Annot. ad titulum.* Аллоуіа buc. — аггеоу sof. аггею buc. — агг҃лка sof. англс҃каа buc. — праӡднка sof. buc. — н̏ памятъ sof. — аггей sof. — праӡдннкъ sof. — а ӡах. пам. om. buc.

Annot. ad psalm. 1. п҃салом sof.

Annot. ad comm. 1. [a] ед. того buc. — благо pog. buc., male блага sof. (ἀγαθὸν γάρ).

Digitized by Google

Боу нашемоу да насладит' са хва-
леніе.

2. Зижаи ієроусолоума гь. Расѣа-
нніа іілева съберетъ.

3. Исцѣлѣіа съкроушеныіа срцемь.
И ѡбазаж съкроушенніа ихъ.

4. Исчитаіж множво звѣз. | И всѣмъ
имь имена нарицаж.

5. Велии гь нашь и велиіа крѣ-
пость єго. И разоумоу єго нѣсть
числа.

ᵇ Боу нашемоу да насладитъ са хва-
ленне ⁘

2. ᵃ Зиждж иероусалима господъ ⁘
ᵇ Расѣіанниіа илева съберетъ ⁘

3. ᵃ Исцѣлѣжи съкрушенъіиж ср|-
цемъ ⁘ ᵇ И ѡбазаж скроушенніа ихъ ⁘

4. ᵃ И сьчитаж множъство звѣздъ ⁘
ᵇ И всѣмъ имена нарицаж ⁘

5. ᵃ Велеи гъ нашъ и велиіа крѣ-
постъ его ⁘ ᵇ И разоумоу его нѣстъ
числа ⁘

ᵇ Наслаждаетъ бо са бъ ѡ разоумѣважщиихъ тако единого ба троицж ⁘ 2. ᵃ Цръкъве глетъ · готоваашe бо ж людемъ вѣрнъімъ, и наоучитъ та послѣдоужща ѱалъма ⁘ ᵇ Расѣіанъі бо люди жзчънъіж събра въ цръковъ ⁘ 3. ᵃ Любитъ бо бъ смѣренъіж срцемъ и сиж исцѣлѣетъ блтиж ⁘ ᵇ Єлико бо скроуши дияволъ грѣхомъ чл҃ка, сиж ѡбаза и оутвръди крщеннемъ хъ ⁘ 4. ᵃ И бо чювествънъіж звѣздъі ичътенъі сжтъ имъ. ѡбаче разоумѣи стъіж, иже сжтъ іако свѣтила въ мирѣ · числомъ бо сиж приеметъ бъ ⁘ ᵇ Въса бо стъіж по имени нарнчетъ ⁘ 5. ᵃ Іако такова и толика съвръшивъ

— пѣти и разоумѣти и пѣти sof. и раз. и п. pog. (νοεῖν καὶ ψάλλειν). ᵇ и раз-щиихь pog. ѡ раз. buc. sof. — троицеж sof. (respondet lectioni τῇ τριάδι, vl. τὴν τράδα).

CXLVI. *Annot. ad psalm.* 2. ᵃ зижден buc. (οἰκοδομῶν). 3. ᵃ ицѣлѣж sof. исцѣлаıє buc. (ὁ ἰώμενος). ᵇ съкр. sof. — ѡбезаıє sine и buc. — съкроушеныıє buc. 4. ᵃ звѣздъ sof. ᵇ всѣмь имь buc. 5. ᵇ гь бь н. buc.

Annot. ad comm. 2. ᵃ цркь pog. -ъ sof. -ковь buc. — готоваше buc. — бо іа pog. бо ю buc. ж бо sof., вѣр'ныимъ sof., наѹчать pog. buc. -ъ sof. (sed gr. διδάξει). — послѣдоуıащаа pog. buc. -ща sof. — ѱалма pog. buc. (τὰ ἑπόμενα τοῦ ψαλμοῦ), male sof. ієрлма. ᵇ расѣаныж sof. -нныıє buc. (διεσκορπισμένον). — іазычьныіа pog. buc. ж-чъскыж sof. — цркве sof. црковь pog. buc. 3. ᵃ смѣреныа pog. — сиа pog. — ицѣлѣж sof. исцѣлıаıєть buc. (ἰᾶται). ᵇ бо om. buc. — си pog. buc. сиж sof. (ταῦτα). — хс крщеннıемъ sof. крщенниıємь ихь buc. (διὰ τοῦ βαπτίσματος ὁ χριστός). 4. ᵃ и бо pog. sof. buc. (καὶ γάρ), male ѹбо bon. — чювьствьныіа pog. buc. -єстъвны sof. — исчетены pog. ичетены sof. изьч'тены buc. — имь сжть pog. buc. — и стыж sof. — бо om. sof. — сиа pog. -ж sof. — имать pog. -ъ sof. имать сиıє buc. (τούτους ἔχει). ᵇ и въса pog., sine и sof. buc. — стыа pog. 5. ᵃ съвръши sof., велеи sof. велии pog. buc. ᵇ разоумь и оумь pog. buc. (σύνεσιν καὶ νοῦν), sof. разоумливъ оумъ. — ичтеть pog. изьч'теть buc. ищететъ sof.

Digitized by Google

6. Приѥмлаи кротькыѩ гь. Смѣрѣѩ же грѣшникы до земла.
7. Начнѣте гви въ исповѣданиі. Поите боу нашемоу въ гѫслехъ.
8. Ѡблагаѩщоумоу небо ѡблакы. Готоващоумоу земли дъждь. Прозабаѩщоумоу въ горахъ сѣно. И травѫ слоужбѣ ччи. |
9. Даѩщоумоу скотѡмь пищѫ. И

6. [a] Приема кротъкыѫ гъ ⁘ [b] Смѣрѣѫ же грѣшникы до зе|мъла ⁘
7. [a] Начънѣте гви въ исповѣдани ⁘ [b] Поите боу ншемоу | въ гѫслехъ ⁘
8. [a] Ѡблагаѫщимоу нбо ѡблакы ⁘ [b] Готоващимоу земи дъждъ ⁘ [c] Прозабаѫщимоу въ горахъ сѣно ⁘ [d] И трѣвѫ слоужъбѣ чловѣчъстѣ ⁘
9. [a] Даѫщаего скотомъ пищѫ имъ ⁘

чюдеса по истинѣ велеи ⁘ [b] Къто бо разоумъ ли оумъ ичтетъ божии, ли помыслитъ ѿнѫдъ ⁘

6. [a] Ѡ аплѣхъ слово· ты бо избра бъ ⁘ [b] Єлико оучению апльскоу не ѫсѧ вѣры, ти въ земъскѫѫ мѫдростъ смѣришѫ сѧ ⁘ 7. [a] Начънѣте си рѣчъ исповѣдати сѧ ⁘ [b] Си рѣчъ ѿ срца поите· гѫсли бо срце естъ, ꙗко ѿтѫдѣ вѣщание оуста приемлаща ⁘ 8. [a] Хва апли ѡбъдръжѫще, дъжда носаще благодѣтеи ⁘ [b] Ꙗкоже бо дъждъ земла напаѩетъ, тако благодѣтъ апли наоучи члка· землѣ бо члкъ ⁘ [c] Въ пррцѣхъ бо ꙗко въ горахъ сѣно стѣни таины прозабе, имиже члкъ оупванием и чаѩнием бѫдѫщиихъ кръмлѣаше сѧ ⁘ [d] Работънии бо чкоу скоти· даетъ бъ и симъ пищѫ. глетъ же трѣвѫ крщение и раба члка ⁘ 9. [a] Ꙗко скоти бо бѣшѫ члци не имѫще

CXLVI. *Annot. ad psalm.* 6. [a] приѥмлюи buc. (ἀναλαμβάνων). 7. [a] male sof. начнѣте. — въ исп-ниі sof. 8. [b] готоваѫщиоу земли sof. -вещомоу з. buc. (τῷ ἑτοιμάζοντι τῇ γῇ). [c] прозаб. sof. прозебающоумоу buc. [d] травоу buc. — слоужбѫ члвчъстѣи sof., melius слоужбѣ члвчи buc. 9. [a] даѫщомоу sof. buc. sine имь in fine buc. (αὐτῶν). [b] призывающиимь buc.

Annot. ad comm. 6. [a] изьбра pog. — гъ sof. [b] бо оучению sof., sine бо pog. buc. — ꙗсѧ pog. ѫшѫ sof. buc. — земльскѫѩ pog. buc. -м'скѫ sof. — см-шѧ pog. 7. [a] си рѣчь исповѣдаите сѧ pog. начнѣте с. р. исповѣданте се buc. начинѣте с. р. исповѣдати сѧ sof. [b] ѿтѫдѣ sof., вѣщаниѩ pog. sof. buc. (τοὺς φθόγγους). 8. [a] ѡбьдрьжаще pog. buc. — дъждь (ъ ex о) pog. buc. -а sof. — блгтни pog. sof. -ти buc. (τῶν χαρισμάτων). [b] земла дьждь pog. buc. -ъ sof. — тако бо sof. — апли напои sof. напои апли buc., minus bene апль напои pog. (διὰ τῶν ἀποστόλων ἐπίανε). — члка om. buc., habet pog. sof. [c] стѣна таины pog. sof. (τὰς σκιὰς τοῦ μυστηρίου), male bon. стжж, buc. стыню. — прозабе sof. (ἀνέτειλεν). — оупованием sof. — бѫщиимь pog. buc. бѫдѫщиихъ sof. — кръмлѣше сѧ sof. buc. (ἐτρέφετο). [d] работ'нии pog. -тии sof. buc. — же бь pog. buc. sine же sof. — травѫ pog. buc. трѣвѫ sof. — крьщениѥ pog. buc. — а раба pog. sof. buc. 9. [a] male ико bon. pro ꙗко aliorum. — бѣшѧ pog. бѣахоу buc. — имаще

Pog.	Bon.
птен̓цемъ врановомъ прнзнвающнн̓мъ н̑.	[b] Н птенъцемъ врановомъ прнзываж҄щнмъ н ⁘
10. Не въ снлѣ конь́стѣ вьсхощеть. Нн въ лыстехъ мѫж҄стѣхъ блговолнтъ.	10. [a] Не въ снлѣ конъстѣ въсхощетъ ⁘ [b] Нн въ лъıстехъ мѫжъстѣхъ благоволнтъ ⁘
11. Благоволнть гь на боıащаıа̑ са е̓го. | Н̑ на оупваıа̑щаıа̑ на мнлость е̑го. |	11. [a] Благоволнтъ гъ на божщѧѧ са его ⁘ [b] Н на оупъваѭщѧѧ на мнлостн его ⁘

CXLVII.

Pog.	Bon.
⁘ А̑ллїлоуı̈а̑ а̓нгеѹ̑ н̑ ӡахарнн ⁘	⁘ Аллıлѹıа ангею н ӡахарнн ⁘
славы нераӡорнмы памѧ̑ ӡахарнıа	Славъı нераӡорнмъı памѧ· ӡахарна

хва ӡнаменніа, вѣровавъшемъ же дастъ нмъ пнщѫ тѣло н кръвъ ⁘ [b] Ѿцн бо вѣровавъшнхъ ѩӡкъ скврънннн бечестнемъ бѣахѫ· нечнстъ бо ӡаконъ врановъскъı. пнщѫ же дастъ нмъ себе хъ ⁘

10. [a] Благочестъно бо жнвотно, нъ пнсано естъ нн ходащюмоу нн текѫщюмоу ⁘ [b] Нн снла бо тѣлеснаıа нн крѣпостъ творнтъ вола бжнѫ, нъ смѣрено срце ⁘ 11. [a] Єдннн бо стн снлнн ѿ ба· тн бо по нстннѣ боговн работаѫтъ ⁘ [b] Тън бо едннъ нарочнтъ дроугъ н бъ ⁘

pog. sof. — ӡн. хва sof. buc. — вѣровав'шнм' buc. — post кръвъ sof. add. своѫ. [b] оцн pog. ѻцн buc. — ıаӡ. pog. ѩӡ. sof. вѣровав'шнмь ıеӡыкомь buc. (τῶν πιστευσάντων ἐθνῶν). — бечьстнıемь buc. -ннмь pog. бечнннемъ sof. — бѣхѫ sof. — нечнстн buc. -ъ sof. -ь pog. — врановьскъ pog. sof. -скы buc. (gr. aliter: ἀκάθαρτον γὰρ ὁ νόμος καλεῖ τὸν κόρακα, vl. τὸν κορ. λέγει). — н̓мъ себе sof. снмь са pog. снмь (sine се aut себе) buc. (ἔδωκεν τούτοις ἑαυτὸν ὁ χρ.).

CXLVI. *Annot. ad psalm.* 10. [a] кон'сцѣ buc. (τοῦ ἵππου). [b] въ лыстехъ sof., male льстехь buc. — мѫжъскахъ sof. моужьстѣхь buc. 11. [a] божщıѫа̑ sof. [b] оуповажщѫ sof. оупваю-щеıе buc. — млтъ sof. -ь buc.

Annot. ad comm. 10. [a] (б)лаготѣчьнѣ pog. блготьч'но buc. -чъстно sof. (εὔδρομον). — бо om. buc. — жнвотьно pog., нѫ sof. — пнсано pog. buc. (γέγραπται), male спсно sof. — хотащюмоу sof. ходащюумоу pog. buc. — текѫщюоумоу pog. buc. текѫщюѿмоу sof. (οὐδὲ τοῦ τρέχοντος οὐδὲ τοῦ θέλοντος). [b] male bon. Сн, recte Нн pog. sof. buc. — бжніа̑ pog. — нѫ sof. 11. [a] стнн pog. стын buc. (οἱ ἅγιοι). [b] ты бо е́днны нарнчеть pog. -ъ sof. — дроугы нар. buc. дроугы бъ sof., male дроугын бь pog. (αὐτοὺς γὰρ μόνους ὁρίζεται φίλους ὁ θεός).

Digitized by Google

бо памѧ҃ · їаѡ̑ · сказаѥ҃т' сѧ · їаѡ̑ · слава неразорнмаѧ ∴ ѱ҃ ∴ · рм҃з ·

1. Хвалн нє҃рлме г҃а, хвалн б҃а твоѥго сїо҃не.

2. Ꙗко оукрѣпн верѣ҃ж врать твоїхъ. Бл҃вн с҃ны твоꙗ вь тебѣ.

3. Полагаѫ҃ пр҃ѣлы твоꙗ мїр'. | Н тоуѵка пшеннчна насыщаѫ҃ та.

4. Посылаꙗ слово своѥ земⷧⷨ҃н. | До скоростн течеть сл҃о ѥго҃.

5. Даꙗщааго снѣгь свон҃ ꙗко влъ-

бо п҃а сказаетъ сѧ · н анген с҃лава неразорнма ∴ · рм҃з ·

1. Хвалн нероуса'лнме г҃а, хвалн б҃а твоего сншне ∴

2. [a] Ꙗко оукрѣпн верѣж вратъ твонхъ ∴ [b] Бл҃вн с҃нꙑ̈ твоѫ въ тебѣ ∴

3. [a] Полагаѫ прѣдѣлꙑ̈ твоѫ мнръ ∴ [b] Н тоуѵка п҃шенннчъна насꙑ̈щаѫ та ∴

4. [a] Поснлаѭ҃н слово свое земн ∴ [b] До скоростн течетъ слово его ∴

5. [a] Даѭштааго с҃нѣгъ свон ꙗко

CXLVII. 1. Г҃летъ нерⷨмоу г҃ъ н сншноу хвалнтн н с҃лавнтн г҃а таннъ радн съдѣꙗнꙑ̈хъ в нею · разоумѣн же цр҃кве нерⷨма н сншна та естъ ∴ 2. [a] Ѹкрѣпн бо ж҃ не двнжавъ ꙇмн, нъ затворенѣмн д҃верьмн въшедъ въ-нъ, да ꙗвнтъ нстовннѫ бжъства ∴ [b] Ап҃лꙑ̈, рекъ нмъ мнръ вамъ ∴ 3. [a] Прѣдѣлꙑ̈ бо мнра положн б҃ъ въ сншнѣ рекъ ап҃ломъ · мнръ вамъ. разоумѣн же цр҃ве, в ненже мнръ всегда възглашает сѧ ∴ [b] Хлѣба глаголетъ таннааго ∴ 4. [a] Г҃летъ х҃а прншедъшааго на земѧ · г҃летъ же н евг҃гане, посланое всен земн ∴ [b] Въскорѣ бо прѣтече слово евг҃гелъское по всен земн ∴ 5. [a] Бѣлотѫ г҃летъ кр҃щенꙗ н слово евг҃гелъское, ꙗко многомъ безъмлъвнемъ н по про-

---

CXLVII. *Annot. ad titulum.* Аллоуꙗ buc. аггеоу sof. аг'гею buc. — на памѣ҃ buc. — память іаѡ сказ. buc. — іаѡ слава неразорнмаа buc. (sof. sine іаѡ).

Annot. ad psalm. 2. [a] верѣю buc. (τοὺς μοχλούς). 3. [a] полагаѭ҃н sof. положнвын buc. — мнрь buc. въ мнръ sof. [b] насыщаю buc. 4. [a] поснлаю buc. (ὁ ἀποστέλλων), -ѭ҃н sof. — землн buc. 5. посыпаѭщааго҃ sof. buc.

Annot. ad comm. 1. сьдѣн'ныхь buc. — цр҃ковь pog. buc. -кве sof. — pog. тасте male pro та есте, sed et buc. таюте, sof. та ѥ҃стъ (αὕτη ἐστίν). 2. [a] не подвнжавь ꙇмн pog. (qui неподвнжавымн scripsit), sof. plane неподвнжавын҃мн, sed buc. не подвнжавь нмн: μὴ σαλεύσας αὐτούς. — нѫ sof. — затворенамн pog. sof. buc. — двьр'мн buc. — вьшⷣ pog. buc. — вь д҃нь pog. buc. (ἐν ἡμέρᾳ), sed sof. въ-нъ graecae lectioni ἐν αὐτῇ respondet. — нстннѫ pog. buc. нстовннѫ sof. (τὸ ἀκραιφνές). [b] рекь нмь pog. buc. рекы (sine нмъ) sof.: εἰπὼν αὐτοῖς. 3. [a] цр҃квь pog. -ковь buc. -кве sof. [b] таннаго buc. 4. [a] прншедша pog. sof. -шьⷣаа buc. — земла pog. -лю buc. -ма sof. — посл. ап҃лы pog. п. ап҃лы sof. ап҃лн buc. — землн pog. buc. -мн sof. (ita et 4[b]). 5. [a] не простран'ноу sof. (κατὰ πλάτος), зема sof. [b] мьглѣ pog. buc. -ъ- sof. — же om. pog. buc. — недозрнмѫѧ҃ sof., непостнжнмѫ҃ pog. buc. -нѫ sof. (τὸ δυσθεώρητον καὶ ἀκατάληπτον μυστήριον).

Digitized by Google

нѫ. Мъглѫ ꙗк | попелъ посыпаѭща-
аго.

6. Метаѭщааго голоть своѫ ꙗко
хлѣбы. Противѫ лицоу мраза его
к'то постоить;

7. Послеть слово свое и растаеть ꙗ.
Дъхнеть дхъ его и потекѫть воды.

8. Възвѣщаеть сло свое иꙗкв҃.
Оправданиꙗ и сѫдбы своꙗ и҃лви.

9. Не створи тако вьсѣкомоу ꙗзы-
коу и сѫдъбь своихъ не сказа имъ.

влънѫ ∵ [b] Мъглѫ ꙗко пепелъ просы-
паѭщааго ∵

6. [a] Метаѭштаагѡ голѡтъ свои
ꙗкѡ хлѣбъı ∵ [b] Прѡтивѫ лицоу мра-
за егѡ | кт постоитъ; ∵

7. [a] Пѡслетъ слово свое и растаетъ
ꙗ ∵ [b] Дъхнетъ дхъ его и потекѫтъ
водъı ∵

8. [a] Възвѣщаѭ слово свое иꙗковоу ∵
[b] Ѡправданиꙗ и сѫдъбы своѩ илю ∵

9. Не створи тако вьсѣкомоу ꙗзкоу
и сѫдобъ твоихъ не сказа имъ ∵

страноу испл҃ни земла ∵ [b] Въ мѫглѣ нѣстъ видѣти, тъмѫ бо свръшаетъ· гл҃етъ же
недозримѫѫ и непостижимѫѫ таинѫ въплъщениꙗ его ∵

6. [a] Мръзащамъ бо водамъ подобно хлѣбомъ съсѣдаѫтъ са. притчеѫ же гл҃етъ
таинаго хлѣба, кр҃щениемъ съмръзаѭщааго са и тврьда творима ∵ [b] Мраза гл҃етъ
ѡстростъ и тръпостъ дѣтѣлеи· бѣдиотръпьнѣ [а]бо безоумни тръпатъ ж ∵ 7. [a] При-
шедъ бо хъ, еже естъ слово ѿ ѡца послано, ста[в]и и бѣдностъ и жестостъ писмен-
нѫѫ ∵ [b] Разгрѣваемо бо писма ѡгнемъ духовънъıимъ жидъкое и непостоиное писмене
истицаетъ ∵ 8. [a] Еѵггелъское слово разоумънѡмоу иꙗковоу, еже сѫтъ вѣрнии людие ∵
[b] Разоумнѡмоу илю, еже сѫтъ таиная ѡправъданиꙗ ∵ 9. Ꙗкоже вѣрнъıимъ лю-

CXLVII. *Annot. ad psalm.* 6. [a] голоть свою buc. — ꙗко и хл. sof. 7. [a] ꙗ bon. buc. ж sof. 8. [a] възвѣщаꙗи buc. (ἀπαγγέλλων). [b] изл҃еви buc. 9. сѫд'бъ своиїхъ sof. -дьб' св. buc.

Annot. ad comm. 6. [a] male pog. дрьжѫщамь, melius мръжѫщам' же sof. мрьжоущамь бо buc. (πηγνυμένων γὰρ ὑδάτων). — съдѣлаѫт са sof., sed сьсѣдают' се buc. съсѣдаѫт' са pog. (ἀποτελοῦνται). — сьмрьзающа се buc. (τὸν . . . πηγνύμενον). [b] дѣтѣлии pog. -телии buc. -ли sof. — бѣдиотрьпьнѣ бо pog. buc. (δυσφόρως γάρ), sof. бѣдиѣ тръпѣн'нѣ. — безоумнии pog. sof. buc., sed graece εὔφρονες (vl. ἅγιοι, interpres sine dubio ἄφρονες legerat). — а pog. ѥ buc. (gr. τὰς ἀρετάς). 7. [a] пришь pog. buc. -шедъ . . иже sof. — ѿ оц҃а сло послано buc. — стаи бѣдноть pog. buc. (ἔτηξε τὸ δυσχερές), male sof. състави, bon. стави. — писмен'нѫ sof. [b] male pog. buc. разгнѣваемо, recte разгрѣваемо sof. (θερμαινόμενον). — жидьское pog. жид'коѥ buc. -ткое sof. (τὸ ὑδαρές). — истицаеть: ἐκρυίσκεται. 8. [a] разоумноумоу иꙗковоу pog. -номоу иꙗк. buc. (τῷ νοητῷ Ἰακώβ), sed sof. -номоу словоу. [b] раз-оумоу pog. -омоу sof. buc. 9. вѣрнымъ sof. pog. — ꙗз. pog.

CXLVIII.

Pog.

∴ Сл҃а · алуи҃а анге҄ и захарии ∴

ан҄геи бо и҃ захариа · прияасте пѣснь сиѧ пѣти тогда ∴ ·рм҃и·

1. Хвалите г҃а с н҃бесь. Хвалите и҃ въ вышниихъ.

2. Хвалите и҃ вси ан҃гели его. Хвалите и҃ вса силы его.

3. Хвалите и҃ с҃лце и҃ л҃на. | Хвалите и҃ в'са звѣзды и҃ свѣть.

4. Хвалите и҃ н҃ба н҃бсь. И҃ вода прѣвышнѣѧ н҃бсь.

Bon.

∴ Слава · аллилоуи҃а · ангею и захарии ∴

Ангеи бо и захариѧ прижста пѣснъ сиж тъгд҃а ∴ ·рм҃и·

1. [a] Хвалите г҃а съ небесъ ∴ [b] Хвалите и въ вълшъниихъ ∴

2. [a] Хвалите и҃ въси аггели его ∴ [b] Хвалите вса силъі его ∴

3. [a] Хвалите с҃лце и҃ лоуна ∴ [b] Хвалите вса звѣздъі и свѣтъ ∴

4. [a] Хвалите небеса небесъ ∴ [b] И҃ вода вьсѣ прѣвъішнѣѧ н҃бесъ

демъ, иже ѿ жзкъ · не наоучишж бо са вѣрнии жзцн, ѩкоже невѣрнии люде прѣжса ∴

CXLVIII. 1. [a] Н҃беснъіж силъі дх҃ъ ст҃ъі поощаетъ пѣти единъство едино троицж ∴ [b] Чинове н҃беснии · и ти въ единъствѣ едином троицж да проповѣдажтъ ∴ 2. [a] И ти бо единого бога | троицж именоужтъ ∴ [b] Небеснъіж силъі г҃летъ · и ты бо единж силж троицж проповѣдаашж ∴ 3. [a] Та бо течениемъ хвалж съвръшаета ∴ [b] Слоужениемъ бо и ти хвалж троици приносатъ ∴ 4. [a] Небеса самъ г҃летъ и сжщжж силъі въ нихъ, троицж единъство славащж ∴ 4. [b] 5. [a] Сжтъ оубо и чл҃вестъвнъіж

(bis), pro иже ѿ in sof. и ѿ, sed graece: τῷ ἐξ ἐθνῶν. — наоуч-ша pog. — прѣиаса pog. приеше buc. прѣжшж sof. (παρέλαβεν, sc. ὁ πιστὸς λαός).

CXLVIII. *Annot. ad titulum.* Аггеоу и захарі | sof. аг'гею и захарии buc. аггеи sof. buc. — прѣжсте sof. приеста buc. (ἐκληρώθησαν). — пѣти тог҃а sof. buc.

Annot. ad psalm. 1. [b] въ вышниихъ юго buc. (ἐν τοῖς ὑψίστοις). 3. [b] и въса зв. sof. и все зв. buc. 4. [a] хв. и sof. buc. [b] вьсѣ abest in sof. buc. — прѣвышнѣ sof. іаже прѣвыше buc.

Annot. ad comm. 1. [a] небныѩ pog. -ж sof. (ita et 2 [b]). — стыи sof. buc. — поучаеть pog. buc. -щаетъ sof. — единож троица pog. -но -цж sof. (buc. едино om.): ἐν ἑνότητι μιᾷ, vl. ἑνότητα μίαν. [b] р҃е нбнии pog. sof. -нбсныи buc. (φησί). 2. [b] in bon. incuria scribae ommissus, mox ab eodem medio columnae spatio intercalatus: и ты бо pog. buc. (καὶ αὗται), male sof. ти. 3. [a] male хвалѫ bon. — съвръшаете pog. -ета sof. buc. [b] и ante ти om. sof. 4. [a] сама pog. buc., om. sof. (τοὺς οὐρανοὺς αὐτούς). — сжщаѩ pog. -жа sof. -ее buc. — силж sof. (καὶ

Digitized by Google

5. да хвалать нма гнѐ. Ꙗко ть
рече н̑ быша. Тъ повелѣ н̑ съꙁда-
ша са.
6. Поставн ꙗ̀ въ вѣкъ вѣка. По-
велѣнню положн н̑ не мнмо н́дѫ.
7. Хвалнте гⷭ҇а ѿ ꙁемл̑а. Ꙁмнѥве
н̑ вса беꙁ̑ньін̑.
8. О҇гнь градь снѣгь голоть дх҃ъ
боу̑рны ѥже. Творащаꙗ̀ слово е҆го.

5. [a]да хвалатъ нма гнѐ ∴ [b]Ꙗко
тон рече н бъїшѫ ∴ [c]Тон повелѣ н
съꙁдашѫ са ∴
6. [a]Поставн ѫ̑ въ вѣкъ вѣка ∴
[b]Повелѣнню положн н не мнмо ндетъ ∴
7. [a]Хвалнте гⷭ҇а ѿ ꙁема ∴ [b]Ꙁмнѥве
н въса беꙁднъї ∴
8. [a]О҇гнъ градъ снѣгъ голотъ
доухъ боу̑ренъ ∴ [b]Ꙗже творатъ слово
его ∴

водъї чнстъї · раꙁоумѣн же нсточъ[ч]ннкъї даровъ хвъ ∴ 5. [b]Словомъ бо ∴ [c]Въсхотѣ
бо, ѡтъ не сѫщааго на бъїтне прнведошѫ са ∴ 6. [a]Каꙗ; бл҃тн хъ поставн н въ
ннѣшннн н въ бѫдѫщнн вѣкъ ∴ [b]Слово бжне мнмо нтн не можетъ ∴ 7. [a]Н ꙁемлѣ
бо н сѫщнн на нен всн еднненне бжне раꙁоумѣѫтъ н кланѣѫтъ са ∴ [b]Нн беꙁднъї
бо, ꙗко непостнжнмъї, нї ꙁмїеве велїцнн, н тн ѥко невнднмї, нъ бгн бо страшнѡ-
моу повннѫшѫ са ∴ 8. [a]Паторо дѣлъ естъ бжнн, та равноснлъна н равна дѣнствомъ,
въскорѣ работаѫща велѣннѥ бжнѥ славаща ∴ [b]Ꙗко гнѣвоу бжнѥ работаѫща ∴

τὰς ἐν αὐτοῖς δυνάμεις). — славащꙗ pog. -щє buc. -щъ sof. (δοξάζοντες). 4.[b] 5. [a]чювьствьныꙗ̑ pog. buc. -естъвны sof. — н ante даровъ om. sof. buc., habet pog. — хвъ sof. стхь pog. хвовь buc. (νόει δὲ καὶ τὰς πηγὰς τῶν χαρισμάτων τοῦ χριστοῦ). [b]post словомь бо in pog. additur всѣ ѡснова, quae alibi non leguntur, (gr. λόγῳ τουτέστιν ἐγενήθησαν). [c]въсхотѣ бо sof. pog. buc. (ἠθέλησε γάρ), bon. male въскорѣ. — н ѿ pog. buc., н om. sof. — male pog. него сѫщааго, recte alii не сѫщааго. — н̑ на в. sof. — прнведоша са pog.

CXLVIII. *Annot. ad psalm.* 5. [a]хвалнтъ sof. да вьсхвалеть buc. (αἰνεσάτωσαν). [b]тъ sof. ть buc. [c]тъ (male scriptum въ) sof. ть buc. 6. [a]пост. а̂ sof. (αὐτά), sed ѥ buc. — вь вѣкы н вь вѣкь вѣка buc. 7. [a]ꙁема sof. (addito ꙁ) ꙁемлю buc. 8. [a]боур'нь buc. [b]н́же sof., творещаа (sine н) buc.

Annot. ad comm. 6. [a]каа́ pog. (gr. αὐτά · τίνα), н́ бж̑. pog. [b]бо бжне̂ pog. sof. sine бо buc. (λόγος γάρ). 7. [a]бо н̂ въсн sof., sine бо pog. buc. — сѫщен pog. н въсн -щнн sof. buc. — н раꙁоум. pog. sof. buc. — н кл. pog. buc. н̂ покланѣѫтъ н кланѣѫт са sof. (καὶ νοοῦσι καὶ προσκυνοῦσι). [b]неподвнжнмын̂ pog. buc. непостнжнмы sof. (ἀκατάληπτοι). — ꙁмнѐ бо ꙗко велнцн sof. ꙁмнѥве велнцн pog. buc. (οἱ δράκοντες οἱ μεγάλοι). — нѫ sof. — male бестрашномоу pog. buc., recte бо страшномоу sof. — повннѫшꙗ pog. повнноуют' се buc. (ἀλλὰ γὰρ τῷ θεῷ ὑπετάγησαν τῷ φόβῳ). 8. [a]пат. бо д. бжнн̂ ѥстъ sof., sine бо pog. buc. — бжннхь buc. (sed graece πάντα, vl. πάντες,

Digitized by Google

13. Да хвалать ѝма гн҃е. Ꙗко възнесе са ѝма того ѐдиного. Исповѣданнѥ ѐго на земли ѝ на небеси.

14. И̓ възнесеть рогь люднѝ своѝхъ. П҃ѣнъ всѣмъ прпо҃бнымь ѐго. Сн҃омь ѝлевомь людемь приближаꙗ̀щиѝм са ѐмь.

13. [a]Да хвалатъ има господънѥ ∵ [b]Ꙗко възнесе са има того единого ∵ [c]Исповѣданиѥ его на земи и на небеси ∵

14. [a]И възнесетъ рогъ людеи своихъ ∵ [b]Пѣснь всѣмъ пр|подобнъїмъ его ∵ [c]Сн҃омъ илевомъ людемъ приближаѭщимъ са ѥмъ ∵

стомъ бе-съмнѣниꙗ приходите къ бо҃у ∵ [b]И сѣдии ѝ крѣпъции потъщите са къ (славо)словию бж҃ию ∵

13. [a]Обаче вси, рече, и нбсии и земнии, и весь родъ чл҃чъ, и скотии ѝ птичъ,
славаще ба҃ не прѣстанѣте ∵ [b]Того бо има надъ всѣцѣмь имен[оу]емъ и на нбси
и на земи велие и страшно ∵ [c]На земи бо исповѣдаѭтъ са вѣрнии, и на небеси
приимѫтъ ∵ 14. [a]Своихъ. къїихъ; вѣрнъїхъ людеи, иже ѿ ѧзкъ, възнесетъ крѣпостъ·
разоумѣваетъ бо са рогъ крѣпостъ ∵ [b]Похвала си рѣчъ всѣмъ ст҃ъїмъ дастъ са тъгда ∵
[c]Новъїмъ людемъ, иже ѿ ѧзкъ, ꙗко сн҃омъ бъївъшемъ бж҃немъ· сии бо люде оу ба҃
бъїшѧ и сѫтъ ∵

---

bon. o, recte и сьврь. pog. sof. -н'нии pog. (καὶ οἱ τέλειοι). — възрастомь buc. — везь сѫмн. pog. buc. бе-съмн. sof. — male приходить pog. -те sof. buc. (προσέρχεσθε). [b] сѣдыи buc. — ѝ крѣп'ци pog. -цни sof. buc. — потьщитите (sic) pog., славословию pog. buc. -вноу sof. (bon. omis. славо-).

CXLVIII. *Annot. ad psalm.* 13. [b] postrema versus pars continet in sof. haec: на нб҃си ѝ на земи, quod in reliquis codd. abest. [c] на земли buc. 14. [a] людиї sof. buc. [c] ѝмъ (pro емь) sof., прїближающем' се ѥм' buc.

Annot. ad comm. 13. [a] и небе҃нии pog. buc. нб҃нії sine и sof. — земльнии pog. buc. -мнии sof. — чл҃вчъскыи sof. — ѝ скоти ѝ птица pog. buc. ск. ѝ пт. sof. (καὶ κτηνῶν καὶ πετεινῶν). [b] надь всѣцѣмь pog. buc. -ъ sof., всѣми bon. — ѝменемь pog. buc. -ъ sof. male bon. именоуемъ (ὑπὲρ πᾶν ὄνομα). — земли pog. buc. — высоко pog. buc. (ὑψηλόν). In sof. verba на нбси ѝ на земи ad psalmum, велие и высо̀кѡ ad commentarium referuntur. [c] земли pog. buc. -ми sof. (bon. Ни pro На scripsit), приим. pog. 14. [a] кыхь buc. — вѣрныихь людиѝ pog. buc. sof. — ꙗз. pog. — рогь бо раз. са крѣп. pog. sof. buc. (sof. om. бо). [b] дасть се всѣмь св. т. buc. — ст҃ыимъ sof. — тогда sof. [c] новыимъ pog. — ꙗз. pog. — бж҃иѥмь бывшемь pog. buc. — си sof. сии buc. — близь ба҃ pog. buc. -ъ ба҃ sof. — быша pog.

Digitized by Google

5. Въсхвалат са прпбнин въ славѣ. И въздрадоуѭт' са на ложихъ своихъ.	5. [a] Въсхвалатъ са прѣподобънии въ славѣ ∵ [b] И въздрадоуѭтъ са на ложихъ своихъ ∵
6. Възношениꙗ вь грьтани ихъ. И мечи шбоюдоу ѡстри въ рѫкахъ ихъ.	6. [a] Възношениꙗ бжиꙗ въ грътани ихъ ∵ [b] И мечи ѡбоюдоу ѡстри въ рѫкахъ ихъ ∵
7. Створити мъсть въ ꙗзыцѣ, ѡбличениꙗ въ людехъ.	7. Сътворити мъстъ въ ѩзцѣхъ и ѡбличение въ людехъ ∵
8. Свазати цра ихъ пѫты. И славныꙗ ихъ рѫчьныими ѡковы желѣзныї.	8. [a] Съвазати цра ихъ пѫтъї ∵ [b] И славнъїѩ ихъ рѫчънъїими ѡковъї желѣзнъїими ∵

волѣ бжиꙗ ∵ [b] Блажени бо кротъцни, самъ гь рече· и что сеѫ въїсотъї въїсочае естъ; ∵

5. [a] Кънда; егда приимѫтъ мъздѫ своѫ въ славѣ· похвала бо вѣчна бѫдетъ имъ ∵ [b] Въсприемлаще ѡбитѣли тъгда, веселием радоужще са вѣчънѣ ∵ 6. [a] Не прѣста бо грътанѣ ихъ присно въсноса ба ∵ [b] Силъї глетъ, ꙗже ѿ ба имѫтъ стии· ѡбоѫдоу же ѡстри, ꙗко въсѫдоу лъштаще са ∵ 7. Сѫдити хотатъ мирови стии и не сѫдими бъїти съ миромъ ∵ 8. [a] Не цртвовавъшии бо добрѣ, праведнѣ свазани бѫдѫтъ тъгда и въвръжени въ геѡн[н]ѫ ∵ [b] И славнъїѩ цра, аще страхомъ боу не поработашѧ, и ти съвазани бѫдѫтъ ранами лютами и крѣпъками паче желѣза, си рѣчь вѣчнѣ ∵

CXLIX. *Annot. ad psalm.* 6. [b] м'чи buc. 7. [a] местъ sof. мьсть buc. — шбличениꙗ buc. (ἐλεγμούς). 8. [a] пѫты sof. [b] рѫчными sof. buc. — желѣзны sof. buc. (σιδηραῖς).

Annot. ad comm. 5. [a] Тогда sof. buc. кога pog. (τότε). — въсприимѫть pog. buc. -ъ sof. — male вѣр'на pog. -рнаа buc., recte -чнаа sof. (καύχημα γὰρ αἰώνιον). [b] ѡбитѣль pog. buc. (τὰς μονάς), male блгтъ sof. — радоужт' са pog. sof. -ют' се buc., melius quam bon. радоужще са: ἐν ἀγαλλιάσει ἔσονται. 6. [a] ихь грьтань pog. buc. -ъ sof. — вынѫ pog. винноу buc. присно sof. [b] ꙗже pog. еже sof. юже buc. — имѫть pog. buc. иматъ sof. (bon. male и пѫтъ scripsit): ἃς παρὰ θεοῦ ἔχουσιν. — побождоу (sic) sof. шбоюдоу buc. — же om. sof. — ѿвсѫдоу pog. buc. ѿ om. sof. — льщаще са pog. льщеще се buc. лъщащѫ са sof., in bon. лъсташе erat, sed с erasum et literae т subscriptum ш. 7. и хотать pog., sed и superfluum, neque in sof. buc. legitur. — стиї мирови sof. pog. buc. — а не pog. sof., сь миромь pog. buc. sine съ sof. (σὺν τῷ κόσμῳ). 8. [a] црювавшеи pog. цревавшеи buc. цртвовавшеи sof. — и праведнѣ pog. sof. buc. (καλῶς ἐν δικαιοσύνῃ). — геѡнѫ pog. buc. геенѫ sof., in bon. геѡнниѭ fuisse videtur, sed и era-

Digitized by Google

4. Хвалите въ тумпанѣ и лицѣ. хвалите вь строунахъ и wрганѣ.

5. Хвалите и въ тумпанѣхъ доброгласнѣхь. Хвалите и въ кумбанѣ и въсклицаниiа.

6. Всѣко дыханию да хвалить га.

4. Хвалите и въ тумпанѣ и лицѣ ∴ хвалите и въ троунахъ и ерганѣ ∴

5. [a] Хвалите и въ кумбалѣхъ доброгласнѣхъ ∴ [b] Хвалите и въ кумбалѣхъ въсклицанiи ∴

6. Въсѣко дыханiе да хвалитъ га ∴

CLI.

Pog. — Bon.

∴ Слава : ка. книгы ѱмь ддw ∴

Съ ѱальмь есть на власти двдв: кромѣ же числа. Ега изиде на сѣчь кь голиадоу ∴ · рна ·

∴ Сла · сѣ ∴

Сии ѱаломъ на власти двдъ · кромѣ числа · егда изiде на сѣчъ къ голиадоу ∴ · рна ·

---

4. Си рѣчъ гласомъ велиемъ · тимпанъ бо гла естъ, ликъ же събранниа мыслъ ∴ 5. [a] Си рѣчъ бижще пръси · кумбалъ бо естъ ѕвакъ члчъ, iако и wнъi мѣдѣнiѣ ∴ [b] Съ плачемъ и гласомъ велиемъ бижще пръси поите ба ∴ 6. Всѣ тварь си рѣчъ и iаже на неи движжщиiа сѧ, и дыханiе имъi животно, непрѣстанно и присно пожтъ га · всѣ бо двiжжщиiа сѧ словесна сжтъ wтъ бога ∴

пожщеи pog. buc. -ще sof. (ὑμνοῦντες). [b] п'сал'тырь sof. ѱал'тырь buc. ѱалтрь pog. — оумъ sof. Ума pog. buc. (ὁ νοῦς), а гжс. pog. sof. buc. — iаз. pog. језыка buc. — бо om. buc.

Annot. ad psalm. 4. wрганѣ sof. buc. 5. [a] кум'валѣхъ sof. (ita et 5 [b]). — доброгласныихъ sof. тум'панѣхь доброгласнѣхь buc. [b] хв. sine и buc. — въсклицанноу sof. вь кум'банѣ высклицаниia buc.

Annot. ad comm. 4. бо ante глась om. buc. — сьборнаа мысль pog. buc. събранаа мыслъ sof. (ἡ συνηγμένη διάνοια). 5. [a] въ пръси sof. sine вь pog. buc. — кум'валъ sof. -баль pog. buc. — wбраѕь pog. buc. ѕвакъ sof. (gr. ὁ θώραξ). — иконы pog. buc. и wны sof. (ὡς ἐκεῖνα). 6. и движiещiиia се buc. (καὶ τὰ ἐπ' αὐτῇ κινούμενα). — дих. buc. — имы omnes slav. codd. sed gr. ἔχοντα (quod ad τὰ κινούμενα refertur, ergo имжщиia aut имжщаia verti debebat). — вынж pog. buc. прiсно sof. — бга sof. — движещiиia се buc. — словеснаа buc. (λογικά), словесна sof. — сатъ sof.

CLI. *Annot. ad titulum.* кромѣ числа sof. wсобь buc. — на власти двдвѣ sof. писань е двь кромѣ же числа buc. — къ голiадоу и рече sof. јега једииь бра се сь голиадоыь buc.

Digitized by Google

CANTICA.

I.

Pog.

∴ П҃ѣ марніа сестры мосеωвы вь исходѣ · ѿ книгь патыхь · ѿ еѵктатеѵвʼха ∴

1. Поимь г҃вн, славно бо прославн са. Конѣ и всадника въврьже вь море.

2. Помощникь и покрывитель бы мнѣ в спеніе. Съ б҃ь мои и прославла и. | Б҃ъ о҃ца моего и вьзнесж и.

3. Г҃ъ съкроушаж брани, гь има емоу.

Bon.

Пѣснь марнж Сестры мосеωвы · въ исходѣ ѿ книгъ патыхъ · ωктатенха ∴

1. [a]Поимъ г҃вн, славнω бо прославн са ∴ [b]Кнѣ и въсѣдника въвръже въ море ∴

2. [a]Помощьникъ и покровитель бъість мнѣ въ спніе ∴ [b]Се б҃ъ мои и прославла ∴ [c]Б҃ъ ωца моего и възнесж и ∴

3. Г҃ъ съкроушаж брани, г҃ъ има ем ∴ |

I. [Поимъ г҃вн сл҃а ∴] 1. [a]Поимъ си рѣчъ пѣснь таинжж · прославн бо са на н҃беси и на земи х҃ъ, въскрсъ изъ мрътвыхъ и оупражнъ съмрътъ ∴ [b]Дніавола и сѣдащааго на немъ грѣха въ мори кръщеніа ∴ 2. [a]Вѣрніωмоу чловѣкоу, кръщеннемъ порождьшю са ∴ [b]Г҃летъ породивъін са водож и дꙋхомъ ∴ [c]Ωца бо написоваетъ б҃а вѣрны ч҃лкъ ∴ 3. Бранъ г҃летъ бывъшжж въ адѣ скроушивы, има же емоу б҃ъ ∴

I. *Annot. ad canticum.* Additamentum Canticorum in codice, quem sof. signavimus, non occurrit. Lectiones variantes e buc. afferuntur.

In titulo: ѿ ιеук'татенуха buc.

Annot. ad vers. 1. [a] славьн' buc. [b] вьсад'ника buc. 2. [a] in buc. vocabuli номоіцьникь primae solum lit. по restant, scribit nempe нопокровнтель. [b] сь buc. — прославлю и buc.

Annot. ad comm. 1. [a] на земли и на неби pog. buc. — оупражнь pog. и -з҃ни buc. 2. [a] вѣрноумоу pog. -омоу buc. — чловѣкоу om. pog. buc. — крьіцениимь pog. -инемь buc. [b] породиви са pog. -ывы се buc. [c] написаеть pog. buc. — вѣрьныи pog. 3. ськроушивь pog. -выи buc. — же om. buc.

8. И духомъ ꙗрости твоѥꙗ растѫпи сѧ вода. Оусѫстѣша ꙗко и стѣна воды. Осѫстѣша и вльны по срѣ морѣ.

9. Рече врагь, гънавь постигнѫ. Раздѣла користь, насыщѫ дшѫ моѭ. Оубьнѫ мечемь моимъ, удолѣѥть рѫка моꙗ.

10. Посла дхъ свои покры ꙗ море. Погразѫ въ глѫбинѣ ꙗко оловь въ водѣ зѣло.

11. Кто побень тебѣ въ бозѣхъ гн. кто побень тебѣ прославлень вь

8. [a] И духомъ ꙗрости твоѥѫ растѫпи сѧ вода ∵ [b] Осѫстѣшѫ ꙗко стѣнꙑ вѡдꙑ ∵ [c] Осѫстѣшѫ и влънꙑ по срѣдѣ морѣ ∵

9. [a] Рече врагъ · гънавъ постигънѫ ∵ [b] Раздѣла користъ, насꙑщѫ дшѫ моѭ ∵ [c] Ѿтънѫ мечемъ мимъ, оуделѣетъ рѫка моꙗ ∵

10. [a] Посла дхъ свои и покрꙑ ѫ море ∵ [b] Погразѫ ꙗко ѡлово въ водѣ зѣло ∵

11. [a] Кто подобенъ тебѣ въ бзѣхъ гн; кто подобенъ тебѣ; прославенъ

8. [a] Прѣдѣлъ водѫ · ѡбразъ же бѣ крщениꙗ ∵ [b] Тъгда морьскꙑѫ деснѣ и шоуи прѣходащемъ людемъ, такожде же и кртимааго чка сѫдꙋ и сѫдоу бꙑвающѫ водꙑ ∵ [c] Влънꙑ грѣховнꙑѫ по срѣдѣ крщениꙗ си рѣчь исъхошѫ ∵ 9. [a] Фараѡнъ нлѣ, и погꙑбе въ мори · нъ и диꙗволъ гонитъ чка до крщениꙗ, и тоу падетъ падениѥмъ дивнꙑимъ ∵ [b] Ꙗко и плѣнъ бо раздѣлишѫ чка бѣси и поглътишѫ и · нъ изъблъвашѫ и неволеѭ ∵ [c] Растесашѫ бо члка ꙗко мечемъ ∵ 10. [a] Бѣсꙑ покрꙑ крщение си рѣчь потопи ∵ [b] Грѣхъ и смрътъ · ѡлова бо тажеи естъ грѣхъ, погразнѫщиꙗ же въ водѣ зѣло и силъно ∵ 11. [a] Ни силоѭ бо ни славоѭ изъравънитъ сѧ кто бгн, паче же ѿтъ тъвари ∵ [b] Хъ бо прославль сѧ на нбси и на земи чюдеса

I. *Annot. ad vers.* 8. [b] стѣна buc. 9. [c] оутьню м'чемь buc. 10. [a] покры sine и buc. [b] погрезоше вь гльбинѣ buc. 11. [a] побьнь buc. (bis). [b] дивьнь buc.

Annot. ad comm. 8. [a] прѣдѣли море pog. buc. (σχίσας τὸ ὕδωρ). — buc. in fine add. вь нєи. [b] тогда бо pog. buc. — прѣх-щимь buc. — такоже и pog. buc. — male pog. бывающа води, recte бывающе воды buc. (γινόμενα τὰ ὕδατα). 9. [a] фараѡ pog. -нь buc. — падении дивныи pog. -нием дивны buc. (πτῶμα ἐξαίσιον). [b] ѣко плѣнь pog. — sine бо buc. — male pog. избавльша, buc. -ше, gr. ἤμεσαν αὐτόν. 10. [a] покры бѣсы pog. buc. — male крщениꙗ pog., recte -ниѥ buc. (τὸ βάπτισμα). [b] грѣхы сьмрть pog. buc. (sed graece: ἡ ἁμαρτία καὶ ὁ θάνατος). — таже pog. теже buc. — male грѣхы pog. buc. — etiam pog. ѿгразнѫщиꙗ, buc. ѡгрезноущаа, sed gr. ἔδυσαν lectionem ѡгразнѫша postulat. 11. [a] паче ѿ тварии buc. (μάλιστα τῶν κτισμάτων τι).

Digitized by Google

16. Нападе на на страхъ н трепеть. Величнѥмь мышца твоѥѭ да ѡкаменат са. Дондеже проидѫть людиѥ твои гн · дондеже проидѫть людиѥ твои си ѩже стажа.

17. Въведь насади ж въ горѫ достоѩниѩ твоѥго. Въ готовоѥ жилище ѥже сьдѣла гь. Сватына гн ѩже Уготоваете рѫцѣ твои.

18. Гъ црюѥть въ вѣкы н на вѣкы н ѥще.

19. Ѩко вънидѥ конь фараонь съ колесницами ї всадьникы вь море. Н наведе на на гь водѫ морьскѭѭ. Снове же нлеви проидѫ по соухоу по срѣдѣ морѣ.

16. ᵃНападетъ на на страхъ н трепетъ ∵ ᵇВеличнемъ мъїшъцѫ твоѫ да ѡкаменатъ са ∵ ᶜДондеже проидѫтъ люде твои гн · дондеже проидѫтъ люде твои сии жже стажа ∵

17. ᵃВъведъ насади ж въ горѫ достоѩниѩ твоего ∵ ᵇВъ готовое жилище еже съдѣла гъ ∵ ᶜСтъїна гн ѩже оуготовастѣ рѫцѣ твои ∵

18. Гъ црвоуетъ въ вѣкъ н на вѣкъї н еште ∵

19. ᵃѨко вниде конъ фараѡновъ съ колесницами н въсадникъї въ море ∵ ᵇН наведе на на гъ водѫ моръскѫѫ ∵ ᶜСнове же нлеви проидѫ по соухоу по срѣдѣ морѣ ∵

16. ᵃПришествиѩ хва страхъ ∵ ᵇСи рѣчъ нечювественни бъїшѫ бѣсове, дѣиствовати не могѫще ∵ ᶜВѣрънии людне, ѩко да къ томоу не приимѫтъ пакости ѡтъ бѣсовъ ∵ 17. ᵃВъ горѫ си рѣчъ достоѩниѩ твоего голъготъї кртомъ люди ѫзъїчънъїѫ ∵ ᵇВъскрсение глетъ · тоу бо вѣрнъїѫ въведе и покои ∵ ᶜТрапезѫ мѣнитъ таинѫѫ ∵ 18. Црвовааше прѣжде вѣкъ, и плътиѫ же црвова пакъї въ вѣкъї ∵ 19. ᵃКонъ лъстъ, фараѡ диѩволъ, колесницѫ лихоимманиѩ, бечестие, лицемѣрие, забъїтие, ѩзъци съгрѣшение · сии вси оутонѫшѫ въ кршении ∵ ᵇРазоумнаaго морѣ кръщениѩ ∵ ᶜТъгда люди(е) евреистии скозѣ чръмное, нинѣ же люде вѣрнии скозѣ кръщение ∵

I. *Annot. ad vers.* 16. нападе buc. ᵇмыш'це твоѥѥ buc. ᶜдондеже buc. (bis). — проидоше buc. (sed post. loco проидоу). — нхже buc. 17. ᵃнхь buc. ᶜѥже оуготоваста buc. 18. вь вѣкы. 19. ᵃфараѡнь buc. ᶜмора.

Annot. ad comm. 16. ᵃпришьствиѩ pog. buc. ᵇнечювьствьни pog. buc. — быша pog. — бѣси pog. buc. ᶜприѥмлать pog. -млють buc. — ѿ бѣсь pog. buc. 17. ᵃѩзычьныѩ pog. ᵇвъскрьниѩ pog. buc. (τὴν ἀνάστασιν). — вѣрьныѩ pog. ᶜтаинжѩ pog. 18. пакы om. pog. buc. — вѣкь pog. 19. ᵃа фараѡнь buc. — колесница лихоиманиѥ pog. -имѣниѥ buc. — бечьстиѥ pog. buc. — забыть pog. buc. — си pog. buc. оутонѫша pog. ᶜтогда pog. buc. — жидовьстии pog. buc. — скозѣ pog. скрозѣ buc. (bis).

Digitized by Google

5. Сꙿгрѣшиша, не то|го чада, по-
рочьна. Родь стрьптивь развращень.
6. Си ли гви въздаѥте. Си лю-
диѥ боуи немѫдри; Не самь ли сь
оць твои стажа та (и) створи та
и стажа та; ⁘
7. Помѧнѣте дни вка. | Разоумѣ-
ите же лѣта рода родь. Въпроси оца
твоѥго и възвѣститъ тебѣ. Старьца
твоꙗ и рекѫтъ тебѣ.
8. Єга раздѣлѣаше вышьнии ꙗ-

5. [a] Сꙿгрѣшишѧ, не того чѧда, пѡ-
рочъна⁘ [b] Родъ стропътивъ развращенъ⁘
6. [a] Си л[ж]ї гви въздаѥте⁘ [b] Сии
людие боуи немѫдри;⁘ [c] Не самъ ли
се ѡцъ твои сътажа та⁘ [d] И створи
та и създа та;⁘
7. [a] Помѧнѣте дни вѣка⁘ [b] Ра-
зоумѣите же лѣта рода родъ⁘ [c] Въ-
проси ѡца твоѥго и възвѣстатъ тебѣ⁘
[d] Старьцѧ твоꙗ и рекѫтъ тебѣ⁘
8. [a] Єгда раздѣлѣаше вꙑшнии

ѡтъ ба къ вамъ ѡ жидове⁘ [d] Всегда бо праведнѣ и прѣподобнѣ благодѣеми
жидове не прѣбꙑшѧ⁘

5. [a] Комоу бо, рече, съгрѣшишѧ | чѧда порочъна⁘ [b] Июденскꙑ мѣнитъ, зане
присно благоприемлѫще развращаахѫ сѧ злобоѫ⁘ 6. [a] Таковаа ли, рече, въздаали есте
бви, ꙗковаже приѧсте ѿ него;⁘ [b] Гаaнитъ бъ люди жидовъскꙑѧ ꙗко безоумовашѧ
на ба⁘ [c] Не вꙑ ли бъ избра ѿ всѣхъ ѩзкъ, вꙑ же ѿвръжете сѧ его⁘ [d] И ство-
ренъ бо еси бмъ и създанъ·то ни тако покорилъ сѧ еси бви⁘ 7. [a] Помѧнѣте, рече,
ꙗко ѿ зачѧла твари, еже створи бъ ѡцмъ нашимъ и вамъ, и ѿ всѣхъ ѡтвръжете
сѧ⁘ [b] Помꙑслите, рече, елико на рода и родъ сътвори въ васъ бъ⁘ [c] Си рѣчь по-
знаите и оувѣдите елико при ѡцихъ сътвори бъ, и не оумилисте сѧ срцꙑ вашими⁘
[d] Си рѣчь навꙑкнѣте ѿ заматорѣвъшиихъ⁘ 8. [a] Єгда распрострѣ и по жрѣбию даꙗ-

II. *Annot. ad vers.* 5. [b] стрьп'тивыи и р-ныи buc. 6. [a] in bon. erat сиѧж ї, sed ж erasum, сиꙗ ли buc. [b] и нем. buc. [c] сь твои ѿць buc. [d] създа те buc. 7. [a] помѣните buc. — днии buc. [b] родь ровь buc. [c] възвѣститъ buc. 8. [b] ꙗко (pro ꙗже) buc. [c] положи прѣдѣль buc. — бжиихь buc.

Annot. ad comm. 5. [a] тоу (pro комоу) pog. buc., graece αὐτῷ, unde тоу in томоу corr. elucet. — чада порочнаа pog. buc. (μεμωμημένα). [b] июдеискыи pog. родь июд. buc. 6. [a] ли om. buc., бви възд. есте pog. buc. — приꙗсте pog. buc. [b] жидовьскы cum rasura pog. — безоумо-вав'ше pog. -мновав'ше buc. (ὡς παραφρονήσαντα). [c] вась ли buc. — избьра pog. — ꙗз. pog. — ѿврьгосте се buc. [d] никакоже pog. то ни такоже buc. (καὶ οὐδὲ οὕτως). 7. [a] начала pog. buc. — елико створи pog. [b] на родь и родь pog. buc. [c] срци pog. buc. 8. племенемь pog. buc. (племеномъ bon.). — оумилать pog. buc. (κατανύττει), bon. оумлатъ. [b] тако pog. како buc. (ὅπως). — ꙗз. pog. [c] вьсѣхь om. pog. buc. — земли pog. buc.

Digitized by Google

14. Масло кравне, млѣко ѻвче. С тоукомь агнчемь и ѡвне.| Сновъ юньчь и козьль. С тоукомь пшеничномь. Крьвь грозовж пиіахж вино.

15. (И) іасть иіаковь и насыти са. И ѡвръже са възлюбленни. Оуты, Утльстѣ и рашир| и ѡстави ба створшаго та. И ѡстжпи ѿ ба спса своего.

16. Раздражиша ма ѿ тоуждиихь. (въ) Мръзостехь своихь прогнѣваша ма.

17. Пожрьша демономь а не боу. Бмь ихже не вѣша.| (Н)ови и секрать приджть, ихже не вѣдѣша оци и.|

18. Ба рожшааго та ѡстави. И забы ба пытаіжщааго та.

19. И видѣ гь, егда вьздревь|нова. И раздражи са за гнѣвь снoвь своихь и дьщерь.

20. И рече, ѡвращж лице свое ѿ нихь. И покажж что бждеть имь на послѣдокь. Іако родь развращень есть. Сновь ихже нѣ| вѣры вь нихь.

14. [a] Масло кравне, мѣ|ко ѡвъче ∴ [b] Съ тоукомъ агнъчемъ и ѡвънемъ ∴ [c] Сновъ юнечъ и козелъ ∴ [d] Съ тоукомъ пшеничъномъ ∴ [e] И кръвъ гроздовж пиіахж вино ∴

15. [a] И іастъ иіаковъ и насъіти са ∴ [b] И ѡвръже са възлюбленъі ∴ [c] Утъі, оутлъстѣ и раширѣ ∴ [d] И ѡстави ба створъшааго и ∴ [e] И ѿстжпи ѿ ба спа своего ∴

16. [a] Раздражишж ма| ѿ тоуждиихъ ∴ [b] Мързостъми своими прогнѣвашж ма ∴

17. [a] Пожръшж демономъ а не боу ∴ [b] Богомъ ихъже не| вѣдѣшж ∴ [c] Нови секратъ приджтъ, ихже не вѣдѣшж ѡци их ∴|

18. [a] Ба рождъшааго та ѡстави ∴ [b] И забъі ба питажщааго та ∴

19. [a] И видѣ гъ и възревънова ∴ [b] И раздражи са за гнѣвъ сновъ ихъ и дъщеръ ∴

20. [a] И рече, ѡвращж лице свое ѡтъ них ∴| [b] И покажж что бждетъ имъ на послѣдокъ ∴ [c] Іако родъ развращенъ естъ ∴ [d] Снове ихъже нѣстъ вѣръі в них ∴|

II. *Annot. ad vers.* 14. [a] и мл. buc. [b] агньць и ѡв'нь и юн'ць и козьль buc. 15. [a] іаде buc. [b] възлюбленыи buc. [c] и ante раширѣ om. buc. 16. [b] erat Върздостъми in bon. sed В recent. man. corr. in М, вь мрьзостехь своихь buc. — ѡгорчише buc. 17. [a] пожрѣше бѣсомь buc. [c] новии секрати приидоше buc. 19. [b] снoвь своихь и дьщерии buc. 20. [a] моіе buc. [b] послѣдькь buc.

Digitized by Google

ıак҃ ржка наша высока. А не гь створн сих҃ всѣхъ.

28. Ѥако ıазыкь погыбе сьвѣть ѥ҃. нѣсть в̓ нихъ хждожьства.

29. Не сьмысанша разоумѣтн. Сн всѣ да прнімжть на граджщее лѣто.

30. Како поженеть ѥднnь тысжщж н два двнгьнете т̓мж. Аще не бь ѿдасть нхъ н гь прѣдасть ıа.

31. Не сжть бо бозн нхъ ıако бь нашь. Вразн же нашн неразоумнвнн.

32. Оть вннградъ бо содомъскынхъ. Н лоза нхъ ѿ гоморъ. Грозъ нхъ грозъ зльчн. Грозь горестн нхъ.

33. Ѩрость змнева вино нхъ, ıарость аспндова ненсцѣлена.

ıако ржка наша въıсока ∴ [d]А не гъ створн снхъ всѣхъ ∴

28. [a]Ѥако жзкъ погоуб(ль) свѣтъ естъ ∴ [b]Н нѣстъ въ нихъ хждожъства ∴

29. [a]Не съмыслншж разоумѣтн ∴ [b]Сн всѣ да прнимжтъ на граджщее лѣто ∴

30. [a]Како поженетъ еднnъ тнсжщж ∴ [b]А два двнгнета тъмж ∴ [c]Аще не бъ ѿдастъ ж н гъ прѣдастъ ж ∴

31. [a]Не сжтъ бозн нхъ ıако бъ нашъ ∴ [b]Вразн же нашн неразоумнвн ∴

32. [a]Отъ вннонградъ бо содомъскъ вннонградъ нх ∴ [b]Н лоза нхъ wтъ гоморъ ∴ [c]Гроздъ нхъ гроздъ злъчн ∴ [d]Гроздъ горестн нхъ ∴

33. Ѩростъ змнева вино нхъ · ıаростъ аспндова ненсцѣлена ∴

31. [b]Бѣсн · ѿпадошж (бо) ѿ бa ∴ 32. [a]Бесъ плода сн рѣчъ н пепелъ ∴ [b]Съжежена н соуетъна бъıхомъ ∴ [c]Злъчъ бо плодъствова, ежже напоншж ха ∴ [d]Проıавлѣаше же нмъ wцетъ н злъчъ, ежже хотѣахж понтн влкж вннограда ∴ 33. Ѩда бо н лъстн нспльнъ чаша нхъ, жже растворншж влцѣ своемоу ∴

II. *Annot. ad vers.* 28. [a] melius погоубль buc. (ἀπολωλεκώς) quam погоубн bon. — сьвѣсть ѥ҃ buc. 29. [b] снıа всıа buc. — вь гр. врѣме buc. 30. [b] н два buc. [c] ѿдасть нхь buc. 31. [a] не соуть бо buc. [b] неразоумнвын buc. 32. [a] содом'скыхь buc. (omis. внноградь нхь). [c] жльчь buc. 33. з'мнıе buc.

Annot. ad comm. 31. [b] ѿпадоша pog. buc. — бо om. bon. buc. 32. [a] попел' pog. buc. [c] жльчь pog. buc., recte плодствова pog., male плътъствова bon. пльт'ствоваа buc. (χολὴν γὰρ ἐκαρποφόρησεν). — напоиша pog. buc. [d] бо нмь pog. buc., оцта н зльчн pog. жльчн buc. 33. чѣша pog. — растворнша своемȣ влцѣ pog. buc.

34. Не си ли си вьсѣ събраша са ꙋ мене. И запечѧтлѣша са вь скровищихь своихь;
35. Вь дьнь мьсть вьздамь. Вь врѣма, егда съблазнит са нога ихъ. Ꙗко близь дьнь погыбѣли ихь. И присташа готова вамь.
36. Ꙗко сѫдить гь людемь своимь. И ѡ рабѣхъ своихъ оумолит са. Видѣ бо ꙗ ѡслабѣвша и печалны. Вь плѣнь ведомы трꙋдны.
37. И рече гь, къде сѫть бози ихь. Вь нихъже оупꙺваша на на;
38. Ихже тоукь жрьтвь и | ꙗдѣ-

34. [a] Не си ли вьсѣ събрашѧ са оу мене ∵ [b] И запечатлѣшѧ са въ скровнихъ своихъ; ∵
35. [a] Въ днъ мъсти въздамъ ∵ [b] Въ врѣма егда съблазнитъ са нога ихъ ∵ [c] Ꙗко близъ днъ погъıбѣли ихъ ∵ [d] И присташѧ готова вамъ ∵
36. [a] Ꙗко сѫдитъ гъ людемъ своим ∵ [b] И ѡ рабѣхъ своихъ оумилитъ са ∵ [c] Видѣ бо ѫ ѡслабѣвъшѧ и печалъ-нъı ∵ [d] Въ плѣнъ ведомъı и троудънъı ∵
37. [a] И рече гъ, къде сѫтъ бзи ихъ ∵ [b] Въ нихъже оупъвашѧ на на; ∵
38. [a] Ихъже тоукъı и жрътвъı ꙗ-

34. [a] Си рѣчь си вьсе храна вамъ въ денъ сѫдънъı ∵ [b] Си рѣчь хранатъ са вамъ ∵ 35. [a] (Егда) хощѫ сѫдити всѣмъ жзкомъ ∵ [b] Врѣма глетъ страстъное, егда рѫкъı ихъ възложѫтъ на ꙗвлъшаагo са ба ∵ [c] Пришествие хво глетъ, въ неже не вѣровавъше погъıбѫ ∵ [d] Си рѣчь юже приблнжи са готовъ ∵ 36. [a] Въ днъ сѫдънъı ∵ [b] Елико вѣрѫ жса ꙗвленню его, ѡ тѣхъ тогда оутѣшитъ са ∵ [c] Страхомъ сѫдънъıмъ · тъгда бо ѡслабѣѭтъ паче же жидове, видаще сѫдиѫ егоже пропаса ∵ [d] Ведомъı на сѫдъ и страхомъ ѡцѣпѣнѣѭщѫ ∵ 37. [a] Ѫже, рече, призъıваасте на помощъ ∵ [b] На-нъже, рече, имѣасте надеждѫ вашѫ ∵ 38. [a] Ꙗдѣахѫ бо и пиꙗахѫ, въ нихъже мѣсто

II. *Annot. ad vers.* 34. [a] се ли pog., си ли си вса buc. 35. [a] мьсть buc. 36. [b] оумолит' се (παρακληθήσεται). 37. [a] где buc. [b] оуповаше на-нь buc. 38. [a] тоукь жрьтвь ꙗдѣсте buc. [c] покровителе buc.

Annot. ad comm. 34. [a] храна pog. -еть buc. (gr. συνῆκται καὶ φυλάσσω). 35. [a] егда pog. buc., om. bon. — ꙗз. pog. [b] възложат pog. [c] пришьствие pog. buc. — не вѣровавшеи pog. -ше buc. — и погыбноуть buc. [d] приближише се готово buc., готово pog. -товъ bon. (ἑτοίμως). 36. [b] ꙗша pog. buc. [c] сѫдьныимь pog. — тогда pog. buc. — ѡслабѣѫть pog. — распаша pog. buc. [d] ѡцѣпѣнѣвꙗша pog. buc. 37. [a] си рѣчь юже призвасте buc. же призвасте pog. (ἐπεκαλεῖσθε). [b] recte на наже pog. buc. (ἐφ' οὕς). — имѣашете pog. -ѣсте buc. — надежда ваша pog. 38. [a] пиꙗхѫ вь нихь мѣсто pog. buc. [b] приидѫть pog. buc. add. рс. — ııнѣ pog. om. buc. — вамь ws. pog. buc.

Digitized by Google

ꙗсте и пиꙗсте вино трѣбь ихъ. Да въскрьнѫть и помогѫть вамь. И бѫтъ вамь покровителе.

39. Видите видите ꙗко азь есмь и нѣ ба развѣ мене. Азъ убиѭ и жити сътвора. Поражѫ и азь исцѣла. И нѣсть їже изметь ѿ рѫкоу моеѭ.

40. Ꙗко въз(д)вигнѫ на нбо рѫкѫ моѫ. И кльнѫ са десницеѧ моеѧ. И рекѫ, живѫ азь въ вѣкы.

41. Ꙗко поѡщрѫ ꙗко мльниѧ мечь мои. И прииметь сѫдь рѫка моꙗ. въздамь месть врагомь. И ненавидащиимь ма въздамь.

дѣасте и пиꙗсте вино трѣбꙑ ихъ ∴ [b]Да въскрснѫтъ и пмгѫтъ вамъ ∴ [c]И бѫдѫтъ вамъ покровители ∴

39. [a]Ви ви ꙗко азъ есмъ и нѣстъ ба развѣ мене ∴ [b]Азъ оубиѭ и жити створа ∴ [c]Поражѫ азъ и и|съцѣла ∴ [d]И нѣстъ иже изметъ ѿ рѫкоу моеѭ ∴

40. [a]Ꙗко въздвигнѫ на нбо рѫкѫ мѫ ∴ | [b]И клънѫ са десницеѭ моеѭ ∴ [c]И рекѫ, живѫ азъ в вѣкъ ∴

41. [a]Ꙗко поѡщра ꙗко мънию мечъ мои ∴ [b]И прииметъ сѫдъ рѫка моꙗ ∴ [c]И въздамъ местъ врагомъ ∴ [d]И ненавидащиимъ ма въздамъ ∴

приносаще имъ ꙗко бмъ ∴ [b]Да придѫтъ нне на помощъ ѡсѫждаемомъ ∴ [c]Си рѣчъ да избаватъ вꙑ ѿ сѫда ∴

39. [a]Видите нне и оувѣдите, кто есмъ азъ егоже распасте· нне, рече, разумѣите ꙗко нѣстъ иного ба развѣ мене ∴ [b]Животомъ бо и съмрътнѫ властъ азъ имамъ ∴ [c]Бъ есмъ властелинъ ∴ [d]Въсѣмъ бо подобаетъ стати прѣдъ сѫдищемъ моимъ ∴ 40. [a]Вънесѫ са, рече, надъ всѣми ѩзꙑкꙑ ∴ [b]Клатъ бо са бъ и не раскаетъ са ∴ [c]Да оувѣдатъ вси ꙗко живъ бъ есмъ азъ ∴ 41. [a]Слово бо, рече, бжие блъснетъ паче млънию, ѡ немже павелъ· слово, рече, бжие паче всѣкого меча ѡбоюдоу ѡстра ∴ [b]Ꙗко бжиꙗ вѣсто ∴ [c]Въз'дамъ, рече, (жидомъ), зане нечествовашѫ на ма въсѣмъ нечествием ∴ [d]Не вѣровавъшимъ пришествию гню въздастъ геѡнъскаа ѡбѣщаниꙗ ∴

II. *Annot. ad vers.* 39. [a]видите видите buc. [b]живы сътвороу buc. [c]и азь buc. 40. [c]вь вѣкы buc. 41. [a]мьчь buc. [c]мьсть buc.

Annot. ad comm. 39. [c]ѥсть buc. [d]бо om. pog. 40. [a]ѩз. pog. [b]бо om. buc. [c]азь есмь pog. buc. 41. [a]бо om. pog. — мльниꙗ pog. — павьль рече сл. б. pog. buc. — м'ча ѡбоꙗдꙋ ѡстра pog. [b]post вѣсто pog. ad. ꙗк| [c]жидомь pog. buc., om. bon. — ꙗко (pro зане) buc. — нечьствоваша pog. -стоваше buc. — om. на pog. — и вс. нечьстивыимь pog. -ымь buc. (recte, quia graece: καὶ πᾶσι τοῖς ἀσεβέσιν). [d]вѣр-шиим' пришьствию pog. buc. — геѡньска pog. геѥньскаа buc.

42. Оупоѭ стрѣлы моѭ ѿ крьве. И оружние мое снѣсть маса. Оть крьве ѩзвьныихъ и плѣн'ннкь. Оть главь кназь ѩзыч'ныихъ.

43. Възвеселите са нба коупьно с ними. И да поклонат са емоу вси англи бжии. Възвеселите са ѩзыци сь людми его. И да оукрѣпать и вси снове бжии. Ѩко крьвь сновь своихь мьщаеть. И мьстить и въздамь мьсть врагомь. И ненавидащиимъ его въздасть. И очистить гь земла людии своихъ.

42. [a] Оупож стрѣлꙑ мож ѡтъ кръве ⁘ [b] И оржжне мое сънѣстъ маса ⁘ [c] Ѡтъ кръве ѩзвънꙑихъ плѣнъникъ ⁘ [d] Ѡтъ главꙑ кназъ жзчънꙑих ⁘

43. [a] Възвеселите са нбса коупно с нимъ ⁘ [b] И да поклонатъ са емоу вси аггели бжии ⁘ [c] Възвеселите са жзци съ людъми его ⁘ [d] И да оукрѣпатъ са вси снове бжии ⁘ [e] Ѩко кръвъ сновъ своихъ мъщаетъ ⁘ [f] И мъстнтъ и въздастъ местъ врагомъ ⁘ [g] И ненавидащимъ ег въздастъ ⁘ [h] И ѡчистнтъ гъ зема люден своихъ ⁘

III.

Pog.

⁘ м : амбакума прока ⁘

помн бо са о нихже видѣ· бытн нимъ вьскорѣ ⁘

Bon.

⁘ Молитва амбакоума прка ⁘

Помоли бо са ѡ нихъже видѣ· бꙑтн нимъ въскорѣ ⁘

42. [a] Съсѣкаж бѣсꙑ съ грѣшникꙑ и погоублѣнѥ ж ⁘ [b] Ѡржжне ѡ немъже глетъ· заповѣмъ ѡржжню и възметъ ж ⁘ [c] Ѡтъ оубиицъ и татеи мъщж ѡбидѣнꙑж ⁘ [d] Си рѣчъ ни кназъ пощжжж· не наличенъ бо сжжъ ⁘ 43. [a] Стꙑмъ глетъ веселити са съ хрстомъ ⁘ [b] Праведнии бога | ѡца написажще ⁘ [c] Мнозии людие съ жзкꙑ вѣровашж ⁘ [d] Придошж бо аггели слоужжще емоу ⁘ [e] Мжченичъскꙑж ⁘ [f] Въ денъ ѡнъ всемиръскꙑ ⁘ [g] Июдеѡмъ и еллиномъ глаголетъ ⁘ [h] Земла ѡнж ѡ неиже глетъ· на земи живꙑихъ. тоу бо не прѣложитъ прѣнти нечистъ, нъ бждетъ чта ⁘

II. *Annot. ad vers.* 42. [c] и плѣн'никь (καὶ αἰχμαλωσίας) buc. [d] ѿ главь ѥзычныхъ buc. 43. [d] оукрѣпеть и buc. [e] крьве buc. [f] мьсть buc. — и *om.* buc. [h] людии buc.

Annot. ad comm. 42. [a] погоублѣѧ са pog. -лѣѥ buc. [b] ѩ pog. ю buc. [c] татии pog. ѿ т. buc. — ѡбидѣнныѩ pog. -н'ные buc. (τοὺς ἀδικηθέντας). [d] пощажж pog. — наличьнь pog. 43. [a] веселите са pog. buc. [b] написажть pog. buc. (ἐπιγραφόμενοι). [c] мн. бо pog. buc., вь ѩзыкы pog. buc., sed gr. σὺν τοῖς ἔθνεσιν. [d] придоша pog. — слоужаще pog. [e] мнчкыѧ pog. buc. [f] всемирьскый pog. buc. [g] июд. бо buc., ел'линомь pog. [h] землж, земли pog. — приложит' pog. buc. — нечисть pog. buc. (ἀκάθαρτον), male bon. нечестъ.

Digitized by Google

1. Гн Ѹслышахъ слоухъ твои и Ѹбоѩх са· гн разоумѣхъ дѣла твоѩ и дивих са.

2. По срѣ двою животноую познанъ бждешн. | Ѥга прнблнжат са лѣта, познань бждеш. | Ѥга прндеть врѣма, ѩвнши са. Ѥга сматет са дша моѩ, въ гнѣвѣ милость помамешн.

3. Бъ ѿть юга прндеть. Стын ѿ горы сѣньны часты. Покры нба добродѣтѣль его. Н хвалы его исплънь землѣ.

2. [a] Гн оуслъїшахъ слоухъ твои н оубоѩхъ са, раз[о]оумѣхъ дѣла твоѩ н днвнхъ са ∴ [b] По срѣдѣ двою жнвотъноу познанъ бждешн ∴ [c] Ѥгда прнблнжжтъ са лѣта, познанъ бждешн ∴ [d] Ѥгда прндетъ врѣма, ѩвншн ∴ | [e] Ѥгда сматетъ са дша моѩ, въ гнѣвѣ мнлостн поманешн ∴

3. [a] Бъ ѿ юга прндетъ ∴ [b] Н стъї ѿ горъї сѣннъї чжстн ∴ [c] Покръї нбса добродѣтѣлъ его ∴ [d] Н хвалъї его нсъ|плънъ зе|мълѣ ∴

III. 2. [a] Ѥлнко съдѣваж н чюдотвора показа ∴ [b] Дъваѩ разбонннка глаголетъ распатаа|[го] с нимъ ∴ [c] Прнблнжажщоу бо са врѣменн сконъчаннѩ, тъгда всѣмн познанъ бждетъ, ѩко бъ естъ, ѩвлен са на земн ѩко члкъ ∴ [d] Врѣма глетъ въплъщеннѩ ∴ [e] Въ гнѣвѣ бо божнн прнлежнтъ мнлостъ ∴ 3. [a] Ѡтъ полоу дне сн рѣчъ ѿ свѣта, ѩкоже ѿтъ сѣвера злаѩ ∴ [b] Ѡтъ двцж · гора бо сн естъ сѣнна н чжста, ѩко неоудобънѣ внднма н непостнжнма ѩже в нен танна ∴ [c] Ѥгда плътнж на ѡблацѣ вънндe ∴ [d] Въшедъ бо на нбса, земла нсплънн славъї своеж ∴

III. *Annot. ad canticum.* In cod. pogodiniano et bucarestino huic cantico praecedit προσευχὴ Ἄννας, quae in bon. mox sequitur uti canticum quartum.

Annot. ad titulum. амбакоума pog. buc. — виде́тн buc.

Annot. ad vers. 2. [e] мать buc. 3. [b] стын buc. (sine н). — сѣн'ные честн buc.

Annot. ad comm. 2. [a] in pogod. praeter єлнко сь caetera in rasura recenti manu exarata: єлнко съдѣванж н творж п(о)каза, buc. н чюдотворе ѡ хѣ п. [b] in pog. rec. manu in rasura exarata: двоа р. глжть распатаа с ннмь, buc. два р. глеть р. с. н. [c] тогда ск. pog., ѩвль се buc. — землн pog. buc., add. пльтню buc. [e] мать прил. buc. н н милость (ь ex н) pog. — in pog. in fine add. гь, quod superfluum est, neque graece legitur. 3. [a] зла pog. злаа buc. (τὰ κακά). [b] дѣвнца pog., гора pog. buc., in bon. сѣнъ, sed gr. ὄρος. — єсть сн ... не оудобь не виднма pog. не оудобнѣ виднмаа buc. (δυσθεώρητον). — непостнжнмаа buc. (ἀκατάληπτον). — buc. in fine add. сьдѣꙗ се. [c] а сь пльтнꙗ pog. єга сь пльтню buc. (μετὰ σαρκός). — на ѡбл. сьннде buc. с'ннде на обл. pog. buc. [d] възш- pog. buc. — испльнн земла pog. нс. з-лю buc. — своеꙗ pog.

4. И сиꙗнию его ꙗко свѣть бѫдеть. Рози въ рѫкоу его ⁘ И положи любовь твьрдѫ крѣпости своѥꙗ.

5. Прѣдь лицемь его идеть слово. Изидеть на полѣ запать ег. |

6. Ста и подвижа сѧ землѣ. Призрѣ и растааша сѧ ꙗзыци. Съкроушиша сѧ горы ноуждеꙗ и сташа хлъми вѣчнии.

7. Шъствиꙗ вѣчнаа за троудь видѣша. Села ѥѳиѡпьскаа оубоꙗша сѧ · и кр'ви зема мадиꙗмьскы.

8. Єда въ рѣкахь пр|гнѣваѥши сѧ гн, ли в рѣкахь ꙗро твоꙗ; Ли въ мори оустрь|млѥниѥ твоє; Ꙗко въса-

4. [a] И сиꙗние его ꙗко и свѣтъ бѫдетъ ⁘ [b] Рози въ рѫкоу его ⁘ [c] И положи любовъ твръдѫ крѣпости своеѫ ⁘

5. [a] Прѣ лицемъ его идетъ слово ⁘ [b] Изъїде на полѣ запати его ⁘

6. [a] Ста и подвижа сѧ земѣ ⁘ [b] Призрѣ и растаашѫ сѧ ѩзци ⁘ [c] Скроушишѫ сѧ горъї нѫждеѫ и сташѫ хлъми вѣчнии ⁘ 6[d] 7. [a] Шествиꙗ вѣчнаа за троудъї видѣшѫ ⁘ [b] Села етиѡпъска оубожѫтъ сѧ и храми зема мадиамъскъї ⁘

8. [a] Єда въ рѣкахъ прогнѣваеши сѧ гн, ли въ рѣкахъ ꙗростъ твоꙗ; ⁘ [b] Ли въ мори оустръмение твое; ⁘ [c] Ꙗко

---

4. [a] Плътъское ꙗкоже бжъское · въ плъти (бо) бжво иси[л]а ⁘ [b] Сѫдъ емоу кртънъи ⁘ [c] Крѣпъко бо възлюбль нъї за нъї оумърѣ ⁘ 5. [a] Євагтелъское слово ⁘ [b] На вса земла по слѣдоу его ⁘ 6. [a] Єгда на кртѣ ста и под(в)ижа сѧ землѣ ⁘ [b] Демонъскаа колѣна ⁘ [c] Єгда камение расъпаде сѧ ⁘ 6. [d] 7. [a] Си рѣчь не възираахѫ на троудъї плътъскъїѫ, нъ на бестроудънаа шествиꙗ бжиꙗ ⁘ [b] Ѡстрашаѫтъ бо сѧ ѩзци, да тако възвратѧтъ сѧ ⁘ 8. [a] Си рѣчъ не възбрани даровъ доуховънъїихъ ⁘ [b] Ни въ мори бо крщениꙗ възбрани блтъ дха стаадо ⁘ [c] Апостолъское мѣнитъ те-

---

III. *Annot. ad vers.* 4. [a] ꙗко sine и buc. [c] крѣпостию своѥю buc. [b] изидеть buc. — запеть buc. 6. [a] земліа buc. [b] растаꙗше се buc. [d] шьствиꙗ buc. — за троудь buc. 7. [b] ѥѳиѡпьскаа buc. — оубоꙗше се buc. — крьви (pro храми) buc. (lege крови). 8. [b] или buc. [c] своѥ buc. — и ante спение om. buc.

Annot. ad comm. 4. [a] пльтьное ꙗко бжтвьное pog. buc. — бо add. pog. buc. (gr. γάρ). — исиꙗ pog. buc. (gr. ἐξέλαμψε), forsitan leg. осиꙗ uti in ps. evg. [b] сѫдь ѥмоу кртны pog. -ныи buc., in bon. сѫтъ епоу кртънии (gr. τὰ τοῦ σταυροῦ). [c] и за ны pog. buc. 6. [c] buc. in fine add. вь ѡно врѣме, sed gr. ὅταν αἱ πέτραι διερράγησαν. 6. [d] 7. [a] пльтьныꙗ pog. buc. — шьствиꙗ pog. buc., sed pog. et buc. male бестоудьнаа (pro бестроудьнаа, ἀκαμάτους πορείας). [b] ꙗзыці pog. 8. [a] дховныихь pog. [b] male ли pog. или buc. pro ни (οὐδέ). — блгти pog. buc. (τὴν χάριν). [c] аппл̃ко pog. апл̃ско buc.

дешн на кона своꙗ н ꙗженнѥ твое спсеннѥ.

9. Наладаꙗ налачешн лѫкь свон на скнптры, глеть гь. Рѣкамн расадет са ꙁемлѣ.

10. Оуꙁрать н раꙁболать людне. Растачѣꙗ воды нашествнꙗ. Дастъ беꙁдьна гласѣ свон · высотѫ прнвнденнꙗ своего.

11. Въꙁвнже са слнце н лоуна ста въ чннѣ своемь. Въ свѣть стрѣлы твоꙗ пронджть. Въ блнстаннн мльннꙗ оржжнꙗ твоего.

12. Прѣщеннѥм' Умалнши ꙁема. Н ꙗростнꙗ ннꙁложнши ꙗꙁыкы.

въсадешн на кона твоѫ н ꙗжденне твое н спенне ∵

9. [a] Наладаѫ налачешн лѫкъ свон на скѹпътрꙑ, глетъ гъ ∵ [b] Рѣкамн расадетъ са ꙁемѣ ∵

10. [a] Оуꙁратъ н раꙁболатъ са людне ∵ [b] Растачаѫ водꙑ нашествнꙗ ∵ [c] Дастъ беꙁдна гласъ свон н вꙑсотѫ прнвнденнꙗ свег ∵

11. [a] Въꙁдвнже са слце н лоуна ста въ чннѣ своемъ ∵ [b] Въ свѣтъ стрѣлꙑ твоѫ понджтъ ∵ [c] Въ блнстаннн мъннѫ оржжнꙗ твоего ∵

12. [a] Прѣщеннемъ оумалнши ꙁема ∵ [b] Н ꙗростнѫ ннꙁложнши ѫꙁꙑ ∵

ченне ∵ 9. [a] Хръста · томоу бо скѹпътрꙑ ѫꙁꙑ повннѫшѫ са ∵ [b] Даръмн дха стго ꙁемное жнтне расѣде са, сн рѣчь раꙁорн са ∵ 10. [a] Жндовьстнн люде оуꙁратъ н въꙁболатъ ꙗко н жена раждаѫщн ∵ [b] Хъ шествнемъ нмъже по морю ходн ∵ [c] Егда хъ въꙁопн на кртѣ · беꙁдъна бо ꙁа непостнгновенне ∵ 11. [a] Въ врѣма распатнꙗ съкрꙑ са · нощъ бо бꙑстъ н снꙗше ꙗко въ нощн ∵ [b] Ѫꙁꙑцн апостолъстнн ∵ [c] Еваггелъскꙑхъ ꙁаповѣден ∵ 12. [a] Дѣꙗннꙗ ꙁемнааго мѫдръства ∵ [b] Сн рѣчь покорнши ∵

III. *Annot. ad vers.* 9. [a] напреꙁаю напрежешн buc. — скуфтры buc. 10. [a] се post раꙁболеть in buc. erasum. [b] нашьствнꙗ buc. [c] н om. buc. 11. [b] пронпоуть buc. [c] мльныю buc. 12. [a] оумалнше ꙁемлю buc.

Annot. ad comm. 9. [a] крта pog. buc. (τὸν σταυρόν). — скѹптры ꙗꙁы pog. скуфтры ѩꙁыкь buc. — повннѫша са pog. [b] ꙁемное ex coniect. pro темное bon. propter ꙁемльное pog. -ю buc. 10. [a] ꙗко женѫ раждаѫщѫ pog. buc. (ὡς γυνὴ τίκτουσα). [b] шьствїємь pog. -твнюмь buc. [c] на кртѣ в'ꙁьпн pog. въꙁоупн buc. — ꙁаню пост. buc. 11. [a] снꙗаше buc. [b] ѧꙁ. pog. — aпл-сцнн buc. ubi add. стрѣлы нарнчеть, sed graece nihil simile occur. [c] еуаггелскыꙗ ꙁаповѣдн pog. -вѣды мѣннть buc. (τῶν εὐαγγελικῶν ἐντολῶν). 12. [a] ꙁемльнааго pog. [b] pog. add. ꙗꙁыкы, sed buc. et in gr. textu abest, покорнши buc.

Digitized by Google

13. Ѧ҆́зндє въ спсенїє лю́дємь своимь. Спсти хрты своꙗ. Въложи въ главѫ безакон'нынхъ смрь.| въздвиже ѧꙁы до выꙗ въ конєць.

14. Съсѣкль єси ѹжасомь главы силныихъ. Сътрасѫт' сѧ о немъ. Разврьзѫть оусты своꙗ ꙗко ѩдать нищии таи.

15. И наведе на море конꙗ своꙗ· смѫщаѭщаꙗ воды многы.

16. Съхраних сѧ и ѹбоꙗ сѧ срце моє. Оть гла молитвы оустьнь моихь. И вниде трепетъ вь кости моѫ. И въ мнѣ смѧте сѧ крѣпость моꙗ. Почиꙗ вь днь печали моєꙗ. И да въꙁидѫ въ люди пришельствиꙗ моєго.

13. [a] Изꙑде въ спсение людемъ свимъ ∵ [b] Спсти хꙑ своѫ ∵ [c] Въложи въ главѫ беꙁаконънꙑихъ смрътъ, въꙁдвиже ѫꙁꙑ до вꙑ(ꙗ) въ конец ∵|

14. [a] Съсѣклъ еси оужасомъ главѫ силънꙑихъ ∵ [b] Сътрасѫтъ сѧ и ѡ немъ ∵ [c] Раꙁвръꙁѫтъ ѫꙁꙑ своѫ ꙗко ꙗда нищии таи ∵

15. И наведе на море конꙗ своѫ, съмѫщаѫщѫѫ водꙑ многꙑ ∵

16. [a] Съхраних сѧ и оубоꙗ сѧ срце мое ∵ [b] Ѿтъ гласа мвꙑ оустънъ моих ∵|[c] И вънидe трепетъ въ кости моѫ ∵ [d] И въ мнѣ смѧте сѧ крѣпостъ моꙗ ∵ [e] Почиѫ въ днъ печали моѫ ∵ [f] Да въꙁꙑдѫ въ люди пришелъствиꙗ моего ∵

---

13. [a] Ꙗви сѧ съ плътиѫ, да спеши вѣрнꙑѫ люди ∵ [b] Да спѫтъ сѧ помаꙁании крщениемъ ∵ [c] Ѩже июда на вꙑѫ своѫ въꙁъложи ∵ 14. [a] Июденскꙑихъ кнꙁъ ∵ [b] Въ црви ꙁнамениꙗ ∵ [c] Таи бо ръптаахѫ люде божще сѧ ∵ 15. Апостолꙑ въ море житенское двиѫѫщѫ водꙑ крщениꙗ ∵ 16. [a] Приглядаахъ въ сънитие хво, и оубоꙗ сѧ ѫтроба моꙗ, си рѣчъ дшѫ моеѫ свѣстъ ∵ [b] Понеже пррчва вꙑсока мва исплънѣаше сѧ ∵ [c] Помꙑслив хво пришествие ∵ [d] Иꙁъ глѫбинꙑ, рече, сръдечънꙑѫ

III. *Annot. ad vers.* 13. [c] in bon. до вꙑ, buc. до выѥ. 14. [a] главы buc. [b] вь них buc. (sine и). [c] оуꙁы buc. — ꙗдеть buc. 15. смоущающе buc. 16. [e] моѥѥ buc. [f] пришьствиꙗ buc.

Annot. ad comm. 13 [a] вѣрныꙗ pog. [b] помаꙁаниꙗ pog. buc. (οἱ χρισθέντες). [c] оуже (pro ѥже, scriba же legerat: οὓς) buc. — на выꙗ своꙗ pog. выю свою buc. 14. [b] въ црквн ꙁнаменни гнихь pog., buc. гнихь omis., graeca lectio plane diversa: ἐν τῇ ἐκστάσει τῶν δαιμόνων. [c] людии боꙗще сѧ снна pog., rec. manu adscriptum ѥкоже нїщїи, quod vocabulo люди praecedit; vocab. силнаго in buc. abest. 15. житииское pog. -скою buc. — движаща pog. buc. 16. [a] bon. сънатие, recte pog. buc. сънитие (εἰς τὴν συγκατάβασιν). — срце мое pog., sed buc. оутроба моꙗ. [c] пришествие хво pog. -шьств. хво buc. [d] гльбины buc. — рече om. pog. buc.

17. Ꙁане смокы пл҇ода не створнть н не бѫдеть рода вь внноградѣхъ· съльжеть дѣло маслнн҇ное н полѣ не сьтворать ıадн. Оскѫдѣша овца ѿ пнща н не бѫдеть воловь въ ıаслехь.

18. Азъ же ѡ гн възвесела са н въздраүѫа са ѡ бзѣ спсѣ моемъ.

19. Гь бь мон, снла мона ї үчнннть нозѣ мон на сьврьшенне. Н на высокаа навода ма, да побѣжѫ въ пѣснехъ его.

17. [a] Ꙁане смокꙍн плода не створнтъ· н не бѫдетъ рода въ внноградѣхъ ∵ [b] Сълъжетъ дѣло маслнъно н полѣ не створатъ ıадн ∵ [c] Ѡскѫдѣшѫ ѡвъцѫ ѿ пнщѫ· н не бѫдетъ воловъ въ ıаслехъ.

18. Аꙁ же ѡ гн възвесела са, възрадоуѫ са ѡ бзѣ спѣ моемъ ∵

19. [a] Гъ бъ мон, снла моıа н оучнннтъ нозѣ мон на спенне ∵ [b] Н на вꙑсокаа навода ма, да побѣждѫ въ пѣснехъ его ∵

IV.

Pog. Buc.

∵ Мтва ан҇нниа мтре, самоүнлевы ∵ оть цртвнн ∵

∵ Молнтва анниа мтере самонлевꙑ ∵ Отъ црвн пръвꙑхъ ∵

сматохъ са ∵ [e] Напастъ моѫ ѡбълекъ|чн ∵ [f] Сн рѣчь да вꙑсоцѣ пожнвѫ по срѣдѣ людей прншелъствнıа жнтенскааго ∵

17. [b] Ннчтоже бо врѣменнꙑхъ садовъ лн сѣменъ въ вѣкъ бѫдѫщнн плода не творнтъ ∵ [c] Въ вѣцѣ бо бѫдѫщнмъ не бѫдетъ нн (пасомо) ∵ 18. Пррк радоуетъ са радостнѫ велнеѫ, събꙑвающемъ са таннамъ прречва ∵ 19. [a] Оуправнтъ пѫть мон къ [къ] жнтенскѡмоу конъчаннѭ ∵ [b] На бжнѫ ꙁаповѣдн възвода ма, да въ пѣннн бжнн побѣждѫ настоѧщааго жнтнıа прѣпрнще ∵

---

[e] н нап. pog. — ѡбльг'чн buc. [f] высоче buc. — людні pog. buc. — прншьльства жнтнн-скааго pog. buc.

III. *Annot. ad vers.* 17. [a] смокы buc. [b] маслнчною buc. — ıады buc. [c] прн ıаслехь buc. 18. [a] н възраүю се buc. 19. [a] оучнть buc., на сьврьшенне buc. (εἰς συντέλειαν).

Annot. ad comm. 17. [b] вр-нынхь pog., сьтворнть pog. buc. (καρποφορεῖ). [c] нпчесоже не бѫдеть pog. buc. — in pog. add. rec. manu: ѿ скотскы всѣ погыбнѹ. — in buc. post нпчесоже не боудеть sequitur не боудеть нн пасомо, graece: οὐδὲν τῶν κτηνῶν ὑπάρξει οὐδὲ νεμήσεται. 18. велнеıа pog. велнкою buc. — сьбываѧщамь са pog. buc. 19. [a] мон пѫть pog. buc. — жнтнн҇скоумоу скон'ч. pog. жнтѣнскомоу к. buc. [b] възꙁать ма pog. buc. (ἀναγαγεῖ). — пьпрнще pog. buc.

Digitized by Google

1. Оутврьдн са срдце мое о гн. Възнесе са рогь мон ѡ бѕѣ моемь. Рашнрнша са оуста моꙗ на врагы моꙗ. Възвеселнх са ѡ спсенїн твоемь.

2. Ꙗко нѣ ста ꙗко гь, н нѣсть праведна ꙗко бь нашь. Н нѣ ста развѣ те.

3. Не хвалнте са н не глнте высокыхъ въ грьдынн. Нн да нзндеть велерѣчнꙗ нзь оусть вашнхь. Ꙗко бь разоумомь гь· Н бь оуготова начннанїꙗ своꙗ.

4. Лжкь снлныхъ нзнеможе. А немоцннн прѣпоꙗсаша са снлож.

5. Нспльнь хлѣбь лншнша са.

1. [a] Оутврьдн са срце мое ѡ гн∵ [b] Възнесе са рогъ мон ѡ бѕѣ моемъ∵ [c] Рашнрншж са оуста моꙗ на врагъї мож∵ [d] Н възвеселнхъ са ѡ спенн твоемъ∵

2. [a] Ꙗко нѣстъ ста ꙗко гъ, н нѣстъ праведъна ꙗко бъ нашъ∵ [b] Н нѣстъ стъ развѣ тебе∵

3. [a] Не хвалнте са н не глѣте въїсокъїхъ въ гръдъїнн∵ [b] Нн да нзъїдетъ велерѣчне нз оустъ вашнх∵ [c] Ꙗко бъ разоумомъ гъ∵ [d] Н бъ готовамж начннанїꙗ своꙗ∵

4. [a] Лжкъ снлъиъїхъ нзнеможе∵ [b] А немощънн прѣпоꙗсашж са снлож∵

5. [a] Нсплънъ хлѣбъ лншншж са∵

IV. 1. [a] Прнвѣтомъ, вѣрож н страхомъ∵ [b] Вѣра ꙗко връхъ н крѣпостъ вѣрнъїхъ∵ [c] Вѣровавъ бо члкъ въсхвалн са на бѣсъї∵ [d] Сн рѣчь ѿ прншествнн твоемъ∵ 2. [a] Къто бо прнравннтн са бозѣ можетъ∵ [b] Ннктоже бо не въравънитъ са бвн∵ 3. [a] Кто бо оуспѣетъ велнчажн са прѣдъ бмъ∵ [b] Не подобаетъ бо гръдъїхъ бесѣдоватн, сжтъ же елліннн н еретнцн∵ [c] Провндѣнне бо ѿ ба еднного естъ∵ [d] Ꙗко бъ нматъ готово вьсѣ ꙗже хощетъ творнтн∵ 4. [a] Слово гръдъїхъ∵ [b] Съмѣреннн срцемъ, тн бо възмагажтъ∵ 5. [a] Жндове нмѣахж бо законъ н прнношеннꙗ, несконъчашж же ꙗ∵

IV. *Annot. ad titulum.* млтва ння мтре самоунлевы ѿ цртвын buc.

Annot. ad vers. 1. [d] н om. buc. 2. [b] ста buc. 3. [a] глнте buc. [b] нзндеть buc. [d] оуготова buc. 5. [b] алчющен buc. [c] роднн buc. [d] многаꙗ sine а buc.

Annot. ad comm. 1. [a] н om. pog. buc. [b] вѣрныхь pog. [d] прншьствнн pog. buc. 3. [a] что ѹбо pog. кто оубо buc. — велнчѣан са pog. [b] грьдыхь pog. [c] проповѣданнє pog. buc. (πρόγνωσις). [d] готово нмать pog. buc. 4. [a] грьдын pog. [b] смѣренн pog. -нын buc. 5. [a] ꙗ buc. а pog. (αὐτά), male bon. са. [b] жз. pog. — не om. pog. buc. — пнща pog. -щоу buc. — дховный pog. buc. [c] дѣнствнꙗ дховныхь pog. -ствнн -ныхь buc. [d] сын pog. buc. (pro

Digitized by Google

Алчѫщеи прѣидѫ ꙁємꙗ. | Ꙗко неплоды роди седмь. А многаа въ чадѣхъ иꙁнеможе ⁘

6. Гъ мрътвитъ и живитъ. Ниꙁводитъ въ адъ и въꙁводитъ.

7. Гъ ѹбожитъ и богатитъ.

8. Въꙁдвиꙁаетъ ѿ ꙁемлꙗ ѹбога и ѿ гноища ѹстраблѣетъ нища. Да посадитъ ꙗ сь могѫтьми людьскыими. И прѣстоль славы наслѣдитъ емоу.

9. Даꙗ молитвѫ молаштоумоу сѧ. И благиль еси лѣта праведнааго. Ꙗко не ѹкрѣплѣет сѧ силень мѫжь крѣпостиѭ своеѭ.

[b] А лачѫщии прѣидѫ ꙁємꙗ ⁘ | [c] Ꙗко неплодꙑ породи седмъ ⁘ [d] А многа въ чѧдѣхъ иꙁнеможе ⁘

6. [a] Гъ мътвитъ и живитъ ⁘ [b] Ниꙁводитъ въ адъ и въꙁводит ⁘ |

7. [a] Гъ оубожитъ и богатитъ ⁘ [b] Съмѣрѣетъ и вꙑситъ ⁘

8. [a] Въꙁдвиꙁаѫ ѡтъ ꙁемꙗ оубога и ѡтъ гноища оустраблѣетъ нища ⁘ [b] Да посадитъ ѭ съ могѫтъми людъскꙑими ⁘ [c] И прѣстолъ славꙑ насладитъ емоу ⁘

9. [a] Даѫ млитвѫ м|лаштшмоу сѧ ⁘ [b] И благилъ естъ лѣта праведънааго ⁘ [c] Ꙗко не оукрѣплѣетъ сѧ силенъ мѫжъ крѣпостиѫ своеѫ ⁘

---

[b] Ѭꙁꙑци не имѫще пищѫ дховнꙑ ⁘ [c] Црквии седъмъ дѣиствъ дховнꙑихъ ⁘ [d] Съборище многоплодъно бꙑстъ, иıѣ же бещѫдно въ всемъ ⁘

6. [a] Животомъ бо и смрътиѫ тои ѡбладаетъ ⁘ [b] И мрътвꙑѫ бо егда хощетъ живꙑ творитъ ⁘ 7. [a] Съвѣтомъ бо бжиемъ вьсѣ съставлена сѫтъ ⁘ [b] Прѣꙁорнвꙑѫ ниꙁитъ и смѣренꙑѫ вꙑситъ ⁘ 8. [a] Неꙁаапѣеми бо, рече, оуваꙁошѫ сѧ вѣнъцемъ ⁘ [b] Творитъ бо вꙑсокꙑѫ нисъкꙑ и ниꙁкꙑѫ вꙑсокꙑ ⁘ [c] Ꙗкоже давꙑда царѣ ⁘ 9. [a] Не прѣслоушаетъ бо съмѣренꙑихъ ѡтъ срца молѧщъ сѧ [сѧ] емоу ⁘ [b] Въ правъдѣ живѫщиихъ ⁘ [c] Не своеѫ бо силоѫ спасаетъ сѧ чкъ ⁘

бꙑстъ, gr. οὖσα). — же om. pog. buc. — бещꙗдно pog. бещед'но buc. — въ om. pog. buc., quare всѣмь scribunt.

IV. *Annot. ad vers.* 6. [b] ниꙁводит' бо buc. 7. [a] бо om. buc. [b] in pog. et buc. omis. 8. [a] въꙁдвиꙁаѥть buc. [c] наслѣдить buc. 9. [a] даѥ buc. — молещоумоу се buc. [b] omis. buc. [c] сильнь buc.

Annot. ad comm. 6. [a] ть pog., om. buc. [b] мрътвыꙗ pog. 7. [a] бо om. buc. [b] Com. in pog. et buc. abest. 8. [a] неꙁаꙗплѣеми sine бо pog. неꙁаꙗплꙗѥмы бо buc. (ἀνυπονόητοι). — сѫ pog. соуть buc. (pro рече bon.). [b] ниꙁькы pog. buc. — ниꙁькыꙗ pog. [c] melius ѹцрн pog., ꙗко двда пррка оуцрн buc. (ἐβασίλευσεν). 9. [a] молещих' се buc. [b] male нъ pro въ pog., buc. om. hunc versiculum. [c] ни (pro не) pog. buc.

Digitized by Google

10. Гъ немощна створить сжпостата ем,| гь сть. Да не хвалит са прѣмжԁры прѣмжԁростнж своеѩ. Н да не хвалит са силны силоѩ своеѩ. Н да не хвалит са богаты богатьствм свон.| Нъ ѡ семъ да хвалит са хвалаи са еже разоумѣвати и знати га. Творити сжԁь и правж посрѣ зема.| Гъ възиде на небеса и възгрьмѣ. Тъ сжԁить коньцемь земли праведьнь сы. И дасть крѣпостъ црю нашемоу. И възнесеть рогь ха своего.

10. [a] Гъ немощъна сътворитъ сжпостата емоу, гъ стъ ∴ [b] Да не хвалитъ са прѣмжԁръı прѣмжԁростиж своеж ∴ [c] Н да не хвалитъ са силнъı силож свеж ∴ | [d] Н да не хвалитъ са богатъı бтъствомъ своимъ ∴ [e] Нъ ѡ семъ хвали са хвалаи са еже разоумѣвати и знати га ∴ [f] Н творити сжԁъ и правдж по срѣдѣ зема ∴ [g] Гъ възиде на нбса и възгръмѣ ∴ [h] Тъи сжԁитъ конъцемъ земи праведенъ съı ∴ [i] Н дастъ крѣпостъ цремъ нашимъ ∴ [k] Н възнесетъ рогъ ха своего ∴

V.

Pog. | Bon.

∴ пѣ исаиїна ∴

єдїного ѿ пррокь великыихь ∴

∴ Пѣснъ исаина ∴

Єдиного ѡтъ пророкъ великъıихъ ∴

10. [a] Дн҃авола мѣнитъ ꙗко сжпостата чловѣча. [b] Не мжԁрость бо мирьскаꙗ спаетъ, нъ вѣра. [c] Въсѣкъ бо надѣжи са силѣ своеи падетъ. [d] Дъıмоу тъчьно богатъство ищазаетъ ∴ [e] Иже бо ѡ господи хвалитъ са тврьдо ∴ [f] Да сжԁомъ, рече, и правдож хвалитъ срце члкъ ∴ [g] Егда възнесе са съ плътиж ∴ [h] Въ ѡнъ мѣнитъ денъ ∴ [i] Тои бо цра оучинилъ естъ · тои оукрѣплѣетъ ж ∴ [k] Кртъ · тои бо естъ крѣпостъ всеи твари ∴

IV. *Annot. ad vers.* 10. [b] прѣмоудрыи buc. [c] сил'ныи buc. [e] хвалит' се buc., разоумѣти buc. [f] створити sine и buc. — земле buc. [h] ть buc. — земли праведьи сы buc. [i] крлю нашемоу buc.

Annot. ad comm. 10. [b] post спсаеть buc. add. члвка. [c] надѣаи pog. — своеи силѣ pog. buc. — падаеть pog. -деть buc. (πεσεῖται). [d] во точ'но pog. во тьч'но buc. — ищезнеть pog. исч. buc. [e] еже pog. иже buc. — хвалити се buc. [g] пльтиж sine съ pog. [h] вь ѡнь д. мѣнить buc. [i] тъ pog. ть buc., alterum ть и pog. и ть buc. — ꙗ pog. [k] тои om. pog. ть buc.

Digitized by Google

9. Ѿтъ нощи оутрънюѥть дх҃ъ мои къ тебѣ бж҃е. Ꙁане свѣть повелѣнниꙗ твоꙗ на ꙁемли. Правдѣ наоучите са живѫщеи на ꙁем҃и.|

10. Прѣста бо нечьстивы вськь ꙇже не наоу|чит са правдѣ. На ꙁемли истины не имѫть створити.| Вьꙁмет' са нечьстивы, да не видить славы гн҃а.

11. Гн҃и высокаа твоꙗ мыш'ца, не вѣдѣвше раꙁоумѣвше же постыдат са. Ꙁависть приимѣть люди ненакаꙁаны. И нн҃ѣ ѻг'нь сѫпостаты поꙗсть.

12. Гн҃и бж҃е нашъ мі|ръ дажъ намъ, все бо вьꙁдаль еси нам'.|

9. [a] Ѿтъ нощи оутръноуетъ дх҃ъ мои къ тебѣ бж҃е ∵ [b] Ꙁане свѣтъ повелѣниꙗ твоꙗ по ꙁемл ∵ [c] Правдѣ наоучите са живѫщии на ꙁеми ∵

10. [a] Прѣста бо нечъстивъї вськъ иже не наоучитъ са правдѣ ∵ [b] На ꙁеми истиннъї не иматъ створити ∵ [c] Въꙁметъ са нечъстивъї, да не видитъ славъї гн҃а ∵

11. [a] Гн҃и въїсокаа твоꙗ мъїшъца ∵ и не видѣвъше, раꙁоумѣвъше же да постъїдатъ са ∵ [b] Жалостъ приіметъ люди [и] ненакаꙁаннъї ∵ [c] И нн҃ѣ ѡгнъ сѫпостатъї поꙗстъ ∵

12. Гн҃и бж҃е нашъ миръ даждъ намъ, въсе бо въꙁдалъ еси намъ ∵

V. 9. [a] Подобаетъ бо бл҃говѣрнѡмоу въ нощи и въ дни къ бг҃оу въстаꙗти ∵ [b] Свѣтъ бо сѫтъ божиꙗ повелѣниꙗ ∵ [c] Подобаетъ бо ꙁемнъїмъ ѡправдати са дѣлъї благъїми ∵ 10. [a] Нечестие дѣж диꙗволъ прѣста ∵ [b] Сѣж бо лъжѫ не прѣстаетъ ∵ [c] Въ вѣцѣ| бѫдѫщиимъ ∵ 11. [a] Не раꙁоумѣахѫ бо, рече, бѣсове силъї гн҃ѣ въплъщениꙗ ∵ [b] Жидовъскъїѫ люди ∵ [c] Ѻгнъ геѡнъскъї тъгда ∵ 12. Апостоли си въꙁопишѫ къ господоу ∵

V. *Annot. ad vers.* 9. [a] оутрьнюѥть buc. [b] ꙁемли buc. [c] живоущеи buc. — ꙁемли buc. 10. [a] всакь buc. [b] ꙁемли buc. — имоуть buc. 11. [a] и om. buc. — вѣдѣв'ше buc. (ᾔδεισαν). [b] ꙁависть buc., in pog. vocabulo ненакаꙁаннъї praecedit litera и erasa, quae in margine adscripta est, ненакаꙁаны buc. [c] соупостати buc. 12. вса buc.

Annot. ad comm. 9. [a] благовѣр'ноумоу pog. -номоу buc. — и вь нощи и вь дн҃е pog. buc. [b] повелѣниꙗ бж҃иꙗ pog. buc. [c] ꙁемльнымь pog. buc. 10. [a] нечьстие pog. -ѥ buc. — дѣꙗи pog. дѣюи buc. [b] male сиж bon., recte сѣꙗ (σπείρων), sed pog. дѣж, buc. дѣѥ. — льжа pog. льже buc. (τὸ ψεῦδος). 11. [a] не раꙁоумѣв'ше рече pog. buc. — гн҃а pog. гн҃ю buc. [b] жидовьскыꙗ pog., люди прииметь buc. [c] геѻньскый pog. buc. — тогда buc. pog. 12. си om. buc. — вьꙁьпиша кь хоу pog. вьꙁоупише кь хоу buc.

Digitized by Google

13. Гн҃ бж҃е нш҃ь стяжи ны. Гн҃ развѣ тебе ино|го не вѣмъ, има твоє нарицаемъ.

14. Мрьтви иже живота не имѫт видѣти. И балиꙗ не имѫть въскрѣсити. Сего ради наведе и погоуби· и вьзать вьсѣкь мѫжьскь поль ихь.

15. Приложи имь зло гн҃, приложи зло славныих' зем'. |

16. Гн҃ вь печали поманѫхомъ та. Въ печали мало наказаниѥ твоє ѥ нам'. |

17. Ꙗко болящиꙗ приближаєт

13. [a] Гн҃ бж҃е нашъ сътажи нꙑ ⁘ [b] Гн҃ развѣ тебе иного не знаемъ, има твое нарицаемъ ⁘

14. [a] Мрътвии живота не имѫтъ видѣти ⁘ [b] Ни врачеви ж не имѫтъ въскрѣсити ⁘ [c] Сего ради наведе и погоуби и въꙁатъ вьсѣкъ мѫжескъ полъ нихъ ⁘

15. Приложи имъ зло гн҃· приложи зло славънꙑихъ земи ⁘

16. [a] Гн҃ въ печали поманѫхомъ та ⁘ [b] Въ печали мало наказание твое естъ нам ⁘ |

17. Ꙗ[ꙗ]ко болящиꙗ приближаетъ

13. [a] Своеѫ искоупивъ кръвиѫ ⁘ [b] Не познахомъ бо дроугааго бга, рѣшѫ вѣрнии· не именоуемъ ни покланѣемъ са развѣ тебе єдиного ⁘ 14. [a] Оумръщвени[е] безъвѣрнемъ, сии не оузратъ живота вѣчънаадго ⁘ [b] Како бо чловестѣвнꙑи врачъ мрътва въскрѣситъ ⁘ [c] Наведе бо на на (на)казание и въꙁатъ ѿ нихъ вьсѣкѫ мꙑслъ мѫжъскѫ, | ѭже имѣти [ми] лицемѣрне мнѣахѫ ⁘ 15. Да истовънꙑѫ славꙑи желаѫтъ множъствомъ золъ стѫжаеми ⁘ 16. [a] Не къ члвкоу бо въ скръби праведнии, нъ къ богоу прибѣгаѫтъ ⁘ [b] Ꙗковаже бо мала печалъ прилежитъ члвцѣ, вина бꙑваетъ наказаниꙗ ⁘ 17. Си рѣчъ егдаже свое [и] спение родити хотѣахомъ, съ въплемъ молитвънꙑимъ къ твоемоу ѿтрокоу пристѫпихомъ ⁘

V. *Annot. ad vers.* 13. [b] не вѣмь buc. 14. [a] мр'твыи buc. [b] врачевѣ ихь не могоуть buc. [c] вьсакь моуж'скы buc. 15. пр. имь з. с. земли buc. 17. и ꙗко buc. — быхомь вьзлюблениѡмоу buc.

Annot. ad comm. 13. [a] и своеѭ pog. [b] рѣша pog. — имени твоемоу покл. pog. buc. (sed graece: οὔτε ὀνομάζομεν οὔτε προσκυνοῦμεν). 14. [a] оумрьщвени pog. -твлѥны buc. (οἱ νεκρωθέντες). — male безвѣрнꙑимъ bon., recte безвѣрнѥмь pog. buc. (τῇ ἀπιστίᾳ). — си pog. buc. [b] тако pog., recte како buc. (πῶς). — вьскрѣсити pog., recte вьскрѣсить buc. [c] ми om. pog. buc., лицемѣрнѥмь pog. buc. -мѣрне bon. 15. истиньныꙗ pog. buc. (sed buc. на pro да scribit). — зьль pog. buc. — стажаеми pog. стоужаѥмыи buc. (στενοχωρούμενοι). 16. [a] къ члкомь pog. buc. — правед'нии приб. buc. [b] бо om. buc. — влцѣ pog. члвцѣ buc. (τῷ ἀνθρώπῳ). 17. in bon. живое и спсъное, quod же свое спсение legi debet (τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν), pog. же спениѥ р. хотѣ-

са родити въ болѣзни своей въпиꙗше, тако быхомъ възлюбленоумоу твоемꙋ.	са родити и въ болѣзни своеи въпиꙗше, так бъіхоме възлюбенюемоу твемꙋ ∴
18. Страха ради твоего гн въ чревѣ приꙗсомь. И поболѣхомъ и родихомъ дхъ спсениꙗ твоего иже сътвори на земли. Не падем са, нѫ падѫт са живѫщеи на земли.	18. [a] Страха ради твоего гн въ чревѣ приꙗхомъ ∴ [b] И поболѣхомъ и родихомъ дхъ спениꙗ твоего еже створи на земи ∴ [c] Не падемъ са, нъ падѫтъ са живѫщии на земи ∴
19. Въскрнѫть мрьтвии и выстанѫть сѫщеи вь гробѣхъ. И възвеселат' са иже сѫть на земли. Роса бо еже есть ѿ тебе исцѣлениѭ имь есть. Землѣ же нечьстивыихь падеть.	19. [a] Въскрснѫтъ мрътвии и въстанѫтъ сѫщии въ гробѣхъ ∴ [b] И възвеселатъ са иже сѫтъ на земи ∴ [c] Роса бо ꙗже ѿ тебе исцѣление имъ естъ ∴ [d] Земѣ же нечъстивъіхъ падетъ ∴

VI.

Pog.	Bon.
∴ м · пнина	∴ Молитва аннина ∴
единомоу ѿ обою на десате пррк малы ∴	единого ѿ двою на десате пррк малъіхъ ∴

---

18. [a] Добродѣтѣлъ родихомъ, рече ∴ [b] Добрѣиѫ бо дѣтѣли родъство плодъ естъ спениꙗ стааго доуха ∴ [c] Елико на силѫ земнѫ врѣменънѫ възиражѫще дръзаѫтъ ∴ 19. [a] Въстанѫтъ, рече, невѣрънии покаꙗниемъ и въскрсениемъ еже ѿ мртвъіхъ ∴ [b] Радостъ бо ѿбъщюмоу родоу естъ покаание и въскрсение ∴ [c] Законъ ѡ немже [ре]рече мосии · сиидѫтъ ꙗко роса гли мои ∴ [d] (Н)ечестивъі, ѡ нихъже речено естъ · не въскрснѫтъ нечъстиви на сѫдъ ∴

хомь, buc. юга хотѣꙗше свою спсение родити (τεκεῖν ἐμέλλομεν). — in pog. et buc. mox sequitur въ болѣзни своей въпиꙗше, haec neque bon. praebet neque graece leguntur. — кь твоемꙋ pog. recte, male своемоу bon. buc. (τῷ σῷ παιδί).

V. *Annot. ad vers.* 18. [b] иже створи на земли buc. [c] живоущеи buc. — земли buc. (ita et 19 [b]). 19. [a] мр'твыи buc. — соущеи buc. [b] земли buc. [c] ꙗже ѥ buc. — исцѣлению buc.

Annot. ad comm. 18. [a] добрѫ дѣтѣль pog. [b] добрыꙗ pog. buc. — бо om. buc. [c] земльнѫ pog. buc. 19. [a] иҁь мрътвыихь pog. buc. [b] ѿвщоумоу pog. -емоу buc. [c] законь pog. buc. (ὁ νόμος), male bon. нанъ. — моси рече pog. моиси рече buc. [d] нечьстивии pog. -ыи buc.

Digitized by Google

3. Въꙁьпнхъ въ печалн моєн кь гн боу моємоу н оуслыша ма. Нс чрѣва адова вєплъ мон, Ꙋслыша гласъ мон.

4. Отъврьжє ма въ глѫбннѫ срца морьскааго. Н рѣкы ѡбндѫ ма. (В)са высоты твоꙗ н вльны твоꙗ по мьнѣ прѣндѫ.

5. Н аꙁъ рѣхъ, ѡрннѫхъ са ѡ очню твоєю. Прнложѫ лн Ꙋбо прнꙁьрѣтн мн къ цркн свѣн твоєн;

6. Въꙁлнꙗ са на ма вода до дша моєꙗ. Беꙁьна ѡбндє ма послѣднѣꙗ. Понрѣть гла моꙗ въ пропадн горныꙗ.

3. [a] Въꙁопнхъ въ печалн моєн къ гоу боу моємоу н оуслъїша ма ⁘ [b] Нсъ чрѣва адова веплъ мон, оуслъїша гла мн ⁘

4. [a] Отъврьжє ма въ глѫбннѫ срца моръскааго ⁘ [b] Н рѣкъї адовъї ѡбндошѫ ма ⁘ [c] Въса въїсотъї твоѧ н влънъї твоѫ по мнѣ прѣндѫ ⁘

5. [a] Н аꙁъ рєхъ, ѡрннѫхъ са ѡтъ ѡчню твоєю ⁘ [b] Прнложѫ лн оубо прнꙁрѣтн мн къ црвн свѣн твєн; ⁘

6. [a] Въꙁлнꙗ са на ма вода до дшѫ моєѫ ⁘ [b] Беꙁдна ѡбндє ма послѣднѣа ⁘ [c] Понърѣтъ глава мꙗ въ пропастн горъскъїнѫ ⁘

VI. 3. [a] На кръстѣ рекъ · ѡче ѡставн нмъ грѣхось ⁘ [b] Чрѣво аднно крта мѣннтъ, ꙗко того смрътъ хвѫ, жже ꙁа нъї прнжтъ, рождъшааго нарече ⁘ 4. [a] Лъстънжж вола мѣннтъ ненстовънааго съборнща ⁘ [b] Нскоушеннꙗ ⁘ [c] Многъїж н раꙁлнчънъїж мжкъї ⁘ 5. [a] Єгда въꙁопн хъ на кръстѣ єлон єлон ⁘ [b] Пррк въпнетъ · оубо сподобла лн са вндѣтн црко гна к томоу; ⁘ 6. [a] Сн рѣчъ не до божва · єднн бо бѣ стра чл҃чъства прнемъ ⁘ [b] Съмрътн · тон бо ꙁа нъї послѣжде прнчжстн са ⁘ [c] Въ гробънъї вртопъ.

VI. *Annot. ad titulum.* нѡнннѧ buc. — юдинномоу buc. — обою buc.

Annot. ad vers. 3. [a] въꙁьпнхь buc. — кь гн buc. [b] нс чрѣва buc. — вьпль buc. 4. [a] гльбнноу buc. [b] адовъї in buc. abest. — ѡбндоу buc. 6. [a] до дше моюе buc. [c] вь пропадн гор'ные buc.

Annot. ad comm. 3. [a] грѣхь сь pog. buc. (τὴν ἁμαρτίαν ταύτην). [b] адово buc., ꙗже pog., ꙁа на bon. pog., recte ꙁа ны buc. (ὑπὲρ ἡμῶν). — прнꙗть pog. — рождьша pog. buc. (χυοφορήσασαν, sc. κοιλίαν). 4. [a] вола нєнстовааго съб. мѣннть pog. [b] многыꙗ н раꙁлнч'ныꙗ pog. 5. [a] въꙁ'пн pog. въꙁоупн buc. — єл'лн єл'лн pog. юл'лн юл'лн buc. 6. [a] pro єднн et чл҃чъства vertere debebat: єднно чловѣчьство (μόνης γὰρ ἦν τὰ πάθη τῆς ἀνθρωπότητος). — стртн pog. buc. (τὰ

7. Сниди въ землѫ єже верѣѫ и заклепи вѣчнии. И да изидеть из истлѣниꙗ животь мои к тебѣ ги бже мои.

8. Єгда искон'чаваше сѧ ѿ мене дша моꙗ, га поманѫхъ. И да приидеть к тебѣ мтва моꙗ къ црквн стѣи твоеи. |

9. Хранащеи соуєт'наа и лъж | милть своѭ ѡставнша.

10. Азъ же съ гласомъ хваленниꙗ и исповѣданиꙗ пожр | тебѣ. Єлико ѡбѣщахъ въздамь тебѣ на спение мое гви.

7. [a] Съннидохъ въ зема | єнже верѣѫ и заклепи вѣчнии ⁘ [b] И да изидетъ изъ і|стлѣніа живт мои | къ тебѣ ги бже мн ⁘ |

8. [a] Єгда искончаваше сѧ ѿ ме-(не) дша мѧ, га помѣнѫхъ ⁘ [b] И да приидетъ къ тебѣ мва мѧ къ црвн стѣи твен ⁘ |

9. Хранащии соуєтъна и лъжѫ милости свѫ ѡставнш ⁘ |

10. [a] Азъ же съ гламъ хваленниꙗ и исповѣданиꙗ пожрѫ тебѣ ⁘ [b] Єлико ѡбѣщахъ въздамъ тебѣ въ спение мое гви ⁘

---

7. [a] Въ адовънаꙗ мѣста ⁘ [b] Вѣсто ꙗко въскрсение глааше ⁘ 8. [a] Єгда бо ѡставѣше дха, къ ѡцоу възопи · ѡче въ рѫцѣ твои прѣдамъ дхъ мои ⁘ [b] Си рѣчь на небеса ⁘ 9. Жидовъстии ѡтроци · соуєтнѣ бо [ꙗко] и лъжеѫ ꙗко оукрадома бꙑти нѣса стрѣжаахѫ гробъ, милостъ ихъ погоубишѫ си рѣчъ въскрсениꙗ ⁘ 10. [a] Жрътвѫ мѣнитъ добрѣи вѣрѣ ⁘ [b] Оцеви бо нше спение ѡбѣща сѧ привести ⁘

πάθη), въспрнкмь buc. [b] с'мрь pog. сьмр'ть buc. (ὁ θάνατος). — male тьи buc. [c] sine въ pog. buc. — врьфопь buc. (εἰς τὸ τοῦ τάφου σπήλαιον).

VI. *Annot. ad vers.* 7. [a] верєю buc. — вѣч'нꙑи buc. 8. [a] ме bon. omissa syllaba не. — поменоухь buc. [b] принидеть buc. — и кь црьк'ви buc. 9. хранещеи соуєтнаа buc. — льже милость buc. 10. [b] на спсение buc.

Annot. ad comm. 7. [a] graeca verba desunt. [b] мѣсто bon. pog., recte вѣсто buc. (δηλονότι). — глаше pog. глааше buc. (gr. λέγει). 8. [a] ѡставлѣаше pog. -вляше buc. — възъпи pog. възоупи buc. — прѣдаѫ pog. -ю buc. [b] на небеси pog. на нбса buc. (ἐν τοῖς οὐρανοῖς). 9. жидовьсции buc. — male ѡстро pog. buc., recte отроци: παῖδες. — ѡкрадома бꙑти pog. buc. (ὡς μέλλοντα κλέπτεσθαι). — гробь pog. buc., bon. гробо. — погоубиша pog. buc., си рѣчь: δῆλον. 10. [a] жрьтвѫ мѣнить таинѫѭ добрѣ ꙗвѣ pog. buc., quae lectio bene respondet graeco: τὴν θυσίαν τὴν μυστικὴν εὔδηλον. [b] male Цреви bon., lege Оцеви: τῷ πατέρι, pog. buc. corruptam lectionem О црк'ви praebent.

Digitized by Google

VII.

Pog.

∵ пѣ бцѫ мрнѫ ѿ лоучїна еугелна ∵

46. Велнчнть дша моꙗ га,

47. н въздрадова са дхъ мон ѿ бзѣ спѣ моемъ.

48. Ꙗко прнзьрѣ на смѣренніе рабы своеꙗ · се бо ѿселѣ блажат' ма в'сн роднн.

49. Ꙗко сътворн мнѣ велнчніе снлныи н сто нма его

50. н мать его в ро н родь боꙗщнїм а его. |

51. Створн дръжавѫ мышцеꙗ своеꙗ, расточн грьдыꙗ мыслнѫ срца нхъ.

52. Ннзло(ж)н сн'ныꙗ съ прѣстоль н възнесе смѣреныꙗ ·

53. алчащаꙗ нспльнн блгь н богатащаꙗ са ѿпоустн тьща.

54. Прнꙗть нїлѣ отрока своего поманжтн мать ·

55. ꙗкоже гла къ оцемъ ншнм' | авраамоу н сѣменн его до вѣка.

Bon.

∵ Пѣснь Бцѫ · марнѫ ∵

46. Велнчнтъ дша моꙗ га,

47. н възрадова са дхъ мон ѿ богѣ спасѣ моемъ ∵

48. Ꙗко прнзрѣ на смѣренне рабъї своеѫ · се бо ѿтъселѣ блажѫтъ ма всн родн ∵

49. Ꙗко створн мнѣ велнчне снлънъї · н сто нма ег,

50. н мтъ его въ родъ н рд [на] бѫщнмъ са его ∵

51. Створн дръжавѫ мъїшъцѫ сеѫ, рсточї грьдъїѫ мъїслїѫ срца нхъ ∵

52. Ннзложн снлънъїѫ ѿ прѣстолъ · н възнесе смѣренъїѫ ·

53. алъчѫщѫ нсплънн благъ · н богатащѫѫ са ѿпоустн тъщѫ ∵

54. Прнѫтъ нлѣ ѿтрока своего · поманѫтн мтъ его ·

55. ꙗкоже гла къ ѿцмъ нашнмъ авраамоу н сѣменн его до вѣка ∵

VII. *Annot. ad canticum Mariae.* Sine commentario occurrit in bon. pog. buc., graece brevem commentarium cod. marc. 535 exhibet. In pog. et buc. canticum non hic, sed sub fine paenultimo loco legitur. In titulo buc. idem ac pog.

Annot. ad vers. 47. въздрадова се buc. 48. своѥѥ buc. — блжет' buc. — роды buc. 49. снлныи buc. 50. на боѥщннх' се ѥго buc. 51. мыш'цею своѥю buc. — мысли buc. 52. сь прѣстоль buc. — смѣреныѥ buc., ал'чоущеѥ buc. — богатещеѥ се buc. 54. прнѥть нїзлꙗ buc. — его om. buc. 55. авраамоу buc.

VIII.

Pog.

∴ м ꙁахарїна оца їоан'нова ѿ лоучїна еуа ∴

68. Блнь гь бь ї҆левъ, ꙗко посѣти ї створ | ї҆ꙁбавленїѥ людемъ своїмъ

69. ї възві|же рогь спенїꙗ нашего в' домоу два отрока своѥго.

70. Ѣкоже гла оусты стыїхъ · сѫщїїхъ (ѿ) вѣка пррк ѥго ·

71. спенїѥ ѿ врагъ на(шихъ) ї їꙁ рѫкы всѣхъ ненавидащїїхъ на. |

72. Створити млть съ оцїи нашими · ї помѣнѫти ꙁавѣтъ стыї твоі.

Bon.

∴ Молитва ꙁахариина ∴ оца иоанова ∴

68. Блнъ гъ бъ илевъ, ꙗко посѣти и створи иꙁбавле|[вле]ние людемъ своимъ ∴

69. И въꙁдвиже рогъ спениꙗ нашего въ домоу ддвѣ отрока своего ∴

70. Ꙗкоже гла оустъї стъıми сѫщиими ѿ вѣка пррк

71. спние · ѿ врагъ нашихъ · иꙁ рѫкъї всѣхъ ненавидащихъ насъ ∴

72. Сътворити мстъ съ оцъı нашими · и помѣнѫти ꙁавѣтъ стъı свои ∴

VIII. 68. Люди мѣнитъ вѣровавъшѫѫ въ ха · ти бо посѣщению достоини бъїшѫ, едино дѣло въ себѣ бжие посѣщение ꙗвлъше ∴ 69. Рога нарицаетъ црво или силѫ приемлемѫ въ стъїхъ кнгахъ. обое же се естъ хъ ишедъї ѿ црва дда. тои бо естъ цръ црвоуѭщимъ и непобѣдимаа сила оча · та бо естъ вса врагъї ншѫ побѣ(жадьши) ∴ 70. Въси бо пррци сѫтъ прорекли хвѫ таинѫ, ꙗже иꙁбави нъї ѿ врагъ нашихъ и отъ рѫкъї всѣхъ ненавидащихъ насъ · 71. врагъ же не тъчиѫ видимъїхъ нъ и невидимъїхъ, си рѣчь невидимъїхъ бѣсъ ∴ 72. Тако достоитъ раꙁоумѣвати, ꙗко бъївъшиꙗ на насъ милость и на оцѫ нашѫ приходитъ, иже сѫтъ ѡ аврамѣ · чюжще бо блтъ сѫщѫѫ на насъ причѫщаѫтъ са весельи. се же глетъ поманѫти ꙁавѣтъ стъı его, ѡ немже къ аврамоу гла · ꙗко блватъ са ѡ тебѣ вси жꙁци и вса колѣна ꙁемнаа ∴

VIII. *Annot. ad canticum Zachariae.* In pogod. et buc. ultimo loco legitur sine commentario, graece cod. marc. 535 alium multo breviorem commentarium praebet.

Annot. ad titulum. post їωанова buc. add. ѿ лоучина ѥулиꙗ.

Annot. ad vers. 68. створии buc. 69. двда buc. 70. стыхь соущиихь buc. — ѿ in bon. legi nequit. — post пррк in buc. sequitur ѥго. 71. ї їꙁ роукы buc. — ненавидещиихь buc. 72. сь оци buc. — поменоути buc. — In comm. v. 69 solum побѣ, v. 72 in cod. legitur милости et веселъı.

73. Клатвоѫ ѥаже клат са къ авраамѫ | ѡ҃цоу нашемоу ·	73. Клатвоѫ еѫже клатъ са къ аврамоу ѡцоу нашемоу ·
74. дати нам бе-страха и҃з рѫкы врагъ нашихъ и҃збавльш(имъ са) ·	74. дати намъ бе-страха из рѫкъї врагъ н(а)шихъ избавъ|шемъ са ⁖
75. Слоужити ѥмоу прѣпобниѥмь и҃ правдоѫ прѣд нимъ вса дн҃і живота нашег(о).	75. Слоужити ѥмоу прѣподобнемъ и правдоѫ прѣдъ нимъ вса дн҃и живота н҃шего ⁖
76. И҃ ты ѡ҃троча пр҃ркъ вышнѣаго наречеши са · прѣдьи҃деши бо прѣд лицемъ г҃немъ оуготовати пѫти ѥго.	76. И тъї ѿрочѫ пр҃ркъ| въїшнѣаго наречеши са · прѣдъидеши бо прѣдъ лицемъ г҃немъ оуготовати пѫти его ⁖
77. Дати разоумъ сп҃енна людемъ ѥго вь ѿставлениѥ грѣхъ нашихъ	77. Дати разоумъ спенніа людемъ его въ ѡставленїе | грѣхъ нашихъ
78. мл҃рдиї ради мл҃ти б҃а на-	78. милосръдніа ради милости б҃а

73. 74. А҃ еже г҃летъ, ꙗко рече емоу б҃ъ · бл҃ва бл҃ва та и множѫ оумножѫ та · оумножи бо са сѣма авраамле, всѣмъ ѫ҃зкомъ въмѣнъшемъ са емоу. и понеже множицеѫ избавлѣѭтъ са етери и из рѫкъ вражиѫ съ страхомъ, сего ради рече · даадите намъ бе-страха, из рѫкъї вражиѫ избавлъшемъ са. х҃во бо пришествие створи нъї бе-страха. из рѫкъї врагъ нашихъ избавити са · не чююхомъ бо свѣта врагъ нашихъ, нъ вънезаапѫ въсхъїти нъї, прѣставлъ ѿ ѡнѣхъ на жрѣбеи и на чѫстъ своѫ ⁖ 75. Прѣподобнемъ си рѣчъ исплъненнемъ всѣми ст҃ъїми его заповѣдъми, не токъмо въ мало врѣма нъ въса дни живота нашего ⁖ 76. И҃звлиха себе г҃лати къ неразоумѣѭщиюмоу ѿрочѫти · достоꙗше бо непъщевати, ꙗко еда оубо ꙗкоже дивно имѣ рождаво иwанъ, арх҃ггелоу се проповѣдавъшоу и самомоу възъїгравъшоу са въ чрѣвѣ, егда приде пр҃чта дѣва къ ѥлисаветн · такожде рождъшоу са дивно ꙗвленне бѣ. въскорѣ же ѡ҃цъ его прорече г҃ла · прѣдъидеши бо, рече, прѣдъ лицемъ его оуготовати пѫти его. прозрѣаше бо, ꙗко по малѣ врѣмени не иматъ его имѣти оу себе питома ⁖ 77. Дати, рече, х҃въ разоумъ хотащимъ разоумѣти спение его иꙋдеwмъ же и елиномъ · бѫдетъ, рече, х҃въ разоумъ въ ѡставлениѥ грѣховъ нашихъ. милосръднемъ

VIII. *Annot. ad vers.* 74. и из роукы buc., и҃збавльш .. pog. (ult. lit. legi nequeunt) -шим' се buc. 75. правдою и прѣпобниѥмь buc. — живота твоѥго buc. 76. вышнꙗго buc., г҃нимь buc. 77. и дати buc.

Digitized by Google

шего. Вь нихже посѣти на вьстокъ свыш(е),

79. просвѣтити сѣдащаа вь тмѣ и сѣни смрътнѣи. Направити ногы наша на пѫть миренъ.

нашего ∴ Въ нихъже посѣти насъ въстокъ съвыше,

79. просвѣтити сѣдащѧѧ въ тъмѣ и въ сѣни смрътънѣи ∴ Направити ногы нашѧ на пѫть миренъ ∴

IX.

Bon.

∴ Молитва манасиина црѣ июденска ∴

10. Азъ рѣхъ, въ высотѣ днеи моихъ идѫ въ врата адова, оставла лѣта прочаа ∴

11. Рѣхъ, юже не имамъ видѣти спениia бжиia на земи живѫштиихъ ∴ Юже не имамъ видѣти члка съ живѫштиими ∴

12. Иштезъ отъ рождениia своего · оставихъ прочаа живота моего ∴

Bon.

Изыде и отиде отъ мене · ако обарѣнии кровъ въстокъ ∴ Доухъ мои въ мнѣ бысть ако платъно, дѣланиѫ прибли жаѫштѫ са оурѣзати ∴

13. Въ днъ тъ прѣданъ быхъ до оутра ако и лъвоу ∴ Тако съкроуши кости моѫ ∴ Отъ дъне бо до ношти прѣданъ быхъ ∴

14. Ако ластовица тако поштъбъштѫ · и ако голѫбь тако пооучѫ са ∴

бо ба нашего помилованн быхомъ, не дѣлъ ради аже створихомъ мы, нъ неизреченнаго ради чловѣколюбиia его ∴

78. 79. Съ нбсе бо въсиia намъ слце правеедное, единочжды снъ божеи, бъ нашъ, просвѣтити сѣдащѫѫ въ тъмѣ си рѣчь въ неразоумии. сѣнь же съмрътъна естъ грѣхъ · понеже бо нѣстъ видима ли врѣменна съмрътъ, нъ вѣчънаа. акоже оубо видимаа смрътъ отлѫчение естъ дши от тѣлеси, тако и грѣхъ отълѫченъ естъ стаго дха ∴ А еже рече на пѫть мирны, си рѣчь да житиia нашего стопы исправитъ, наставитъ на оучение и проповѣдъ своѫ · хъ бо естъ пѫть мирны, вѣрѫ направи ногы нашѫ, на течениia црва небеснааго ∴

Annot. ad vers. 78. за милрдиѥ buc. 79. сѣдещеѥ buc. — in bon. сонъ pro сѣнь. — вь тмѣ и сѣни buc. — мирьн' buc.

IX. *Annot. ad canticum.* Hoc ex Isaia propheta (Isa. XXXVIII. 10—20) depromptum canticum graece προσευχή Ἐζεκίου inscribitur (scriptura Ezechiae), interpretatio slavica non nisi in codice bononiensi legitur.

Digitized by Google

15. Исконьчастѣ бо сѧ ѻчи мои възираѭштоу ми на высотѫ небеснѫѭ · къ г҃оу иже изѧтъ мѧ и ѿтъѭтъ болѣзнь дш҃ѫ моеѩ ·

16. и ты г҃и ѡ неиже възвѣстихъ тебѣ ∵ И въздвиже мое дыханиѥ и оутѣшъ сѧ ѡжих ∵ |

17. Приѩтъ бо моѭ доушѫ · да не погыблетъ · и ѿвръже за мѧ вьсѧ грѣхы моѩ ∵

18. Не иже бо сѫтъ въ адѣ въсхвалѧтъ тѧ г҃и · ни оумръшии же възблѧватъ тѧ · ни оупваѭтъ же иже сѫтъ въ адѣ на милостъ твоѭ ∵

19. Живии възблѧватъ тѧ ꙗкоже азъ · ѿ днесъ бо дѣти створѧ, ꙗже възвѣстѧтъ правдѫ твоѭ г҃и спениꙗ моего ∵

20. И не прѣстанѫ благословества тѧ съ ѱалтырemъ · вьсѧ д҃ни живота моего · прѣдъ домомъ господа бога моего ∵

X.

Bon.

∵ М҃ва · манасиина ∵ црѣ июденска ∵

1. [a] Г҃и вседръжителю, б҃же ѡ҃цъ нашихъ ∵ [b] Авраамовъ и Исаковъ и Иꙗковлъ · и сѣмени его праведънааго ∵

Bon.

2. Сътворен нбо и земла · съ въсеѭ лѣпотоѭ ѥю ∵

3. [a] Съпенъі море словомъ повелѣниꙗ твоего ∵ [b] Затворен бездънѫ и запечатлѣвъ ѭ · страшьныимъ и славныимъ именемъ твоимъ ∵

X. 1. [a] Ти бо прѣѡ҃ци бышѫ, ꙗко хотѧ из нихъ родити сѧ по плъти х҃ъ · сего ради именовани бышѫ ∵ [b] Х҃а мѣнитъ ꙗко ѿ нихъ по плъти дѣвоѫ ∵ 2. Комоу бо бѣ нбса створити аште не х҃оу, ѡ немъже естъ писа|но · словесемъ г҃немъ нбса оутвръдишѫ сѧ ∵ 3. [a] Писано бо естъ въ Іѡвѣ · мъглоѫ его повихъ, положихъ емоу прѣдѣлы, ѡбложъ затворы врата. рѣхъ же емоу, до сего придеши, нъ въ тебѣ самомъ скроушѫ|тъ сѧ твоѫ влъны ∵ [b] Дѣвѫѭ мѣнитъ богородицѫ, ꙗже затворена бѫдетъ до вѣка. безана за непостиженние таины ∵

X. *Annot. ad orationem Manassae.* Huius orationis interpretatio slavica raro occurrit, e nostris codicibus solus Bononiensis praebet, neque in pog. aut buc. inter caetera Canticorum additamenta legitur neque in editione Amphilochii, ubi tomo tertio huiuscemodi additamenta adferuntur. Graecum textum editio psalmorum, quam Henry Barclay Swete curavit, octavo canticorum numero et loco praebet. Graeca commentarii verba in cod. marc. 535 inveni.

Digitized by Google

4. Єгоже вьсе боитъ сѧ и трепештетъ ѡтъ лица силъі твоеѩ ∵
5. [a] Ꙗко невъздвижена велелѣпта славъі тво|еѩ ∵ [b] И непостоинъ гнѣвъ на грѣшникъі прѣштениꙗ твоего ∵
6. Бечислъна же и неислѣдована милость ѡбѣщаниꙗ твоего ∵
7. [a] Тъі бо еси гь въішнии [ми] милосрь| тръпѣливъ и прѣмилостивъ ∵ [b] И каѭ сѧ ѡ злоба|хъ чловѣчъскахъ ∵ [Тъі гн по оумноже|нию благости твоеѩ · ѡбѣща покаꙗние и ѡтъдание| съгрѣшъшиимъ тебѣ · и оумножениемъ штедротъ твоихъ · нарече покаꙗние грѣшникомъ въ спение ∵]
8. [a] И тъі гн бже правъдиъіихъ · не положи покаꙗниꙗ правъдиъімъ ∵ [b] Аврамоу и исакоу и ꙗковоу, не съгрѣшъшимъ тебѣ ∵ [c] Нъ положилъ еси покаꙗние мнѣ грѣшникоу ∵
9. [a] Зане съгрѣшихъ паче числа пѣска морьскааго ∵ [b] Оумножишѧ сѧ безакониꙗ моꙗ гн · Оумножишѧ сѧ беззакониꙗ моꙗ ∵ | [c] И нѣсмъ достоинъ възрѣти · и видѣти въісотъі нбесиъіѩ · ѡ оумножениꙗ неправдъ моихъ ∵
10. [a] Съляцаемъ мноѕѣми ѫзами желѣзнами · ꙗко не възвести главъі моеѩ · и нѣстъ мнѣ въсклонениꙗ ∵ [b] Зане прогнѣвахъ ꙗростъ твоѭ ∵ [c] И

4. Къто бо оуслъішавъ силѫ божиѫ не възъбоитъ сѧ ∵ 5. [a] Къто бо прѣтрьпитъ славѫ бжиѫ видѣти ∵ [b] Несътрьпенъ бо тои гнѣвъ бжии на нечьстивъіихъ ѡбраштетъ сѧ ∵ 6. Ни числѣ бо ни притчи приложитъ сѧ праведъиъімъ даемаꙗ тъгда. 7. [a] Длъготръпние бо милость приготовитъ ∵ [b] Въ жизни нынѣшнии дастъ бъ мошти покаꙗнию ∵ 8. [a] Не трѣбоуетъ бо покаꙗниꙗ праведнъі ∵ [b] Бѣахѫ бо свободъ ѡтъ грѣха ∵ [c] Єлико бо съгрѣшишѧ, трѣбоужтъ покаꙗниꙗ ∵ 9. [a] Си рѣчь мнози сѫтъ грѣси мои ∵ [b] Нъ не побѣдатъ благостъіна божиꙗ ∵ [c] Много бо бѣ съгрѣшилъ ∵ 10. [a] Възмьрѣж бо грѣхомъ моимъ и наказание оумъісли(хъ) ∵ [b] Ѡставивъ ба и бѣсомъ повинѫвъ сѧ ∵

X. *Annot. ad vers.* 7. [a] in codice bon. въішниими, sed gr. ὕψιστος, itaque въішнии legendum. Quae post v. 7 [b] sequuntur verba, in editione graeca Swete nescio qua de causa omissa, sed in vulgata leguntur. 10. [a] interpret. slavica graec. textu πολλῷ δεσμῷ σιδήρου εἰς τὸ μὴ ἀνανεῦσαι τὴν κεφαλήν μου nititur. [c] interpr. slavica graecis verbis μὴ ποιήσας τὸ θέλημά σου καὶ μὴ φυλάξας τὰ προστάγματά σου respondet.

Annot. ad comm. Graecem textum praebet cod. ven. 535, sed comm. versiculi 3 [b] abest. 5. [b] несътрьпенъ: ἀνυπόστατος, тои: τότε. 10. [a] възмьрѣѩ: graece ἀντίσταθμον. — оумъисли in оумъислихъ corrig. graecum ἐπενόησα ostendit. Ad 10 [c] graece haec comment. verba leguntur: ποιήσας εἴδωλα κωφὰ ἀναίσθητα δι' ὧν παρώξυνα τὸν θεόν.

Digitized by Google

непрнıазнннѫ прѣдъ тобоѭ сътворнхъ, не сътворъ вола твоеѩ н не съхранъ повелѣнен твонхъ ∵

11. Н ннѣ покланѣѭ колѣнѣ срца моего· трѣбоуѭ мнлостн ıаже ѿ тебе∵

12. Съгрѣшнхъ гн, съгрѣшнхъ· н беззаконнıа моıа азъ свѣмъ ∵

13. ᵃНъ прошѫ мола са тебѣ, ѡтърадн мн гн, ѿрадн мн∵ ᵇН не погоубн мене съ грѣхъı моımн ∵ ᶜНн въ вѣкъ враждовавъ съблюдешн злъ монхъ ∵ ᵈНе ѡсжадн мене въ прѣнсподннхъ земн ∵ ᵉЗане тъı есн бе бъ каıѫштннмъ са·

14. ᵃн на мнѣ ıавншн въса благостъ твоѭ ∵ ᵇІАко недостонна сѫшта спешн ма по мнозѣн мнлостн твоен ∵

15. ᵃНн въсхвалꙗ та прнсно вса днн жнвота моего ∵ ᵇІАко та поетъ всѣ сила нбеснаıа· н тебѣ естъ слава въ вѣкъı амнмъ ∵

XI.

Pog.

∵ м н пѣ трнн отрокь· вь пещн ѡгньнѣ вь вавнлонѣ ∵

26. Блнъ есн гн бже оцъ ншнхъ. Н хвал'но н прославлено нма твое в вкы.

Bon.

∵ Молнтва н пѣ трен ѡтрокъ ∵ въ пештн ѡгнънѣ· въ вавѵлонѣ ∵

26. ᵃБлагословенъ есн господн боже ѡцъ нашнхъ ∵ ᵇн хвалъно н прославено нма твое въ вѣкъı ∵

---

11. О прѣгрѣшенн моемъ еже смѣахъ ∵ 12. ᵃН самъ же свѣсн ıаже на мнѣ∵ 13. ᵃВъ твоен бо блгостъıнн лежнтъ проштенне чловѣкоу ∵ ᵇНе съ дѣлъı монмн ѡсжадн мене ∵ ᶜСн рѣчъ не ѡставн вѣчноватн съ грѣхъı монмн ∵ ᵈДа не съ грѣхъı монмн снндѫ въ адъ, нъ жнва сѫща помнлоун ма ∵ 13.ᵉ 14. ᵃБлагосрьднѭ бо бжнѭ ннчесоже равна не ѡбраштетъ нректоже· тоу бо каѫштнн са спенн бъıваѫтъ ∵ ᵇМнлостъ бо бжнıа непостнжъна ∵ 15. ᵃВесъ прѣстаннн сн рѣчъ ∵ ᵇНебеснъıѩ снлъı не прѣстаѫтъ пожштѫ н славаштѫ вѣчънаго вѣчнѣ ∵

XI. 26. ᵃКъгда бо бъ не благословнтъ са въсѣмн; ∵ ᵇН въ нъıнѣшннмъ вѣцѣ н въ бѫдѫщннмъ хваленъ н славенъ естъ ∵

XI. *Annot. ad orationem et canticum trium puerorum* (Dan. III. 26—52). *In titulo*, qui graece etiam προσευχὴ Ἀζαρίου inscribitur: тре buc. — ѡг'ньнѣн buc.

Annot. ad vers. 26. прославлено buc.

Annot. ad comm. 26. ᵃ когда pog. buc. ᵇ вь нныашнѣмь buc. — хвальнь pog. buc., н славьнь buc. — post естъ add. бъ pog. buc. (graece: δεδοξασμένος ἐστὶν ὁ θεός).

Digitized by Google

27. Ꙗко правьдьнь єсн ѡ всѣхъ ꙗже сътворн намъ. Н всѣ дѣла твоꙗ нстнньна н правн пѫтне твон. Н всн сѫдн твон нстнн'нн

28. І сѫд'вы нстнн'нꙑ сьтворнль єсн. По всѣкымь ꙗже наве на ны. Н на градъ стꙑ̏ оцъ нашнхъ нерлмь. Ꙗко въ нстннѫ н сѫдомь наведе сн всѣ на ны грѣхъ радн нашнхъ.

29. Ꙗко съгрѣшнхомь н беꙁакон'новахомъ ѿстѫпнтн ѿ тебе· н прѣгрѣшнхомъ ѡ всемъ,

30. н ꙁаповѣднн твонхъ не послоушахом. | Нн съблюсомъ нн сьтворнхомь. Ꙗкоже ꙁаповѣда намъ, да благо намь бѫдеть.

27. [a] Ꙗко праведенъ есн ѡ всѣчъскъїхъ ꙗже створн намъ ⁘ [b] Н въсѣ дѣла твоꙗ нстоваа н правнн пѫтне твон ⁘ [c] Н въсн сѫдн твон нстнннн·

28. [a] н сѫ|дъвъї нстовъїнѫ сътворнлъ есн ⁘ [b] По всѣчъскъїмъ ꙗже наведе на нъї ⁘ [c] Н на градъ стъї ѡцъ нашнхъ нероусалнмъ ⁘ [d] Ꙗко нстнноѭ н сѫдомъ наведе сн всѣ грѣхъ радн нашнхъ ⁘

29. Ꙗко съгрѣшнхомъ н беꙁаконновахомъ ѿстѫпнтн ѿ тебе· н прѣгрѣшнхомъ ѡ всемъ,

30. [a] ꙁаповѣден твонхъ не послоушахомъ ⁘ [b] Нн съблюдохомъ нн сътворнхмъ ⁘ | [c] Ꙗкоже ꙁаповѣда намъ, да благо намъ бѫдетъ ⁘

---

27. [a] Въсѣ бо спенна нашего ꙗко благъ намѣрнлъ естъ ꙗко бъ ⁘ [b] Ꙗко бжнꙗ всѣ нстннна ꙗже ѿтъ него ⁘ 27.[c] 28. [a] Ннчесоже бо нѣстъ оусѫждена нн лъжъна ѿтъ ба ⁘ [b] Въсе бо чловѣкоу добро створнлъ естъ бъ ⁘ [c] Глаголетъ оубо н чювеств̑наааго нерма, ꙁане много пострадаа къ въꙁвѣштеннꙗ ⁘ [d] Раꙁъгнѣвавъше бо ба въспрнѩса ⁘ 29. 30. [a] Отъвръгошѧ бо сѧ ба н ндоломъ поклоннш сѧ· ꙁа всѣчъскаꙗ оубо съгрѣшншѧ ⁘ [b] Прѣстѫпъше бо ꙁакона всѣмъ повнннн бъїхомъ ⁘ [c] Тъгда бо ꙗко благъ благаа намъ свѣтова, нъ мъї ѡслоушахомъ ⁘

XI. *Annot. ad vers.* 27. [a] праведь(нь) buc. — w всѣхь buc. [b] вса buc. — нстоваа om. buc. [c] соудн buc. — нстнн'ныи buc. 28. [b] всач'скымь buc. [c] стыхь buc. [d] вь нстнноу н соуд. нав. вса на ны гр. р. н. buc. — прѣгрѣш. sine н buc. 30. [a] н ꙁап. buc. [b] сьблюдохомь buc.

Annot. ad comm. 27. [a] намѣрнль єсть намь pog. buc. (ἡμῖν). — ꙗко бь om. buc. (graece: πάντα γὰρ τὰ τῆς σωτηρίας ἡμῶν ἐπεμέτρισεν ἡμῖν ὡς ἀγαθὸς θεός). 27. [c] 28. [a] не ѹсѫждена pog. -но buc. (οὔτε γὰρ ἄκριτον ἢ ψευδές τι παρὰ θεῷ), льж'но buc. [c] чювьствънааго pog. buc. — кь въꙁвращеннꙗ pog. buc. (recte, habes enim graece πρὸς ἐπιστροφήν). [d] в'спрнꙗса pog. вьспрнюше buc. (ἀπέλαβον). 29. 30. [a] comm. in pog. abest, sed in buc. legitur: ѿврьг'шнн бо се ѿ ба, н ндоломь поклоннше

Digitized by Google

31. все елнко сьтворн намь н все елнко наве|на ны· въ нстннѫ сѫдь сътворн.

32. Н прѣдасть ны въ рѫцѣ врагь безаконенъ мрьзькь прѣстѫпннкь. Н црю неправедноу н лѫкав'нѣншю паче всеѩ зем'ла.

33. Н ннѣ нѣ намь ѿврѣстн Ѹсть. Стоудоу н поношенню быша рабомь твонмь чьтѫщннмъ та ∵

34. Не прѣдаждь нась до конца нмене твоего радн н не раздроушн завѣта твоего·

35. н не ѡставн млтн твоеѩ ѿ нась. Авраама радн възлюбленааго

31. Н всѣ елнко створн намъ н всѣ елнко наведе на ны, въ нстннѫ сѫдъ створн ∵

32. [a]Н прѣдастъ ны въ рѫцѣ врагъ безаконенъ мръзокъ прѣстѫпннкъ ∵ [b]Н црю неправедъноу · н лѫкавънѣншоу паче всеѩ земла ∵

33. [a]Н ннѣ нѣстъ намъ ѿврѣстн оустъ ∵ [b]Стоудоу н поношенню бъıшѧ рабъ твонхъ чтѫщнхъ та ∵

34. [a]Не прѣдаждъ насъ до конъца нменн твоего радн ∵ [b]Н не раздроушн завѣта стго твоего ∵

35. [a]Н не ѡставн мнлостн твоѫ ѿ насъ ∵ [b]Авраама радн възлюбе-

31. Ннчесоже бо (не)съмотръна| нн прѣврѣдъна творнтъ богъ ∵ 32. [a]Неѡбрѣ-
заномъ н нечестнвомъ, не знаѫштемъ бога, нъ по всемоу безаконномъ ∵ [b]Глетъ оубо
навъходоносора, разоумѣн же днꙗвола ∵ 33. [a]Повннънн бъıхомъ, ѡслоушавъше тебе
бога ∵ [b]Длъжънн бо сѫще боу слоужнтн, ндолослоуженню прѣдахомъ сѧ н срамънн
бъıхомъ ∵ 34. [a]Намъ бо не нмѫщемъ дѣлъ спънъıхъ, тъı нменн твоего радн не
ѡставн насъ ∵ [b]Н не забждн завѣта нже завѣшта къ ѡцмъ ншнмъ ∵ 35. [a]Нъ

се. такаа оубо сьгрѣшнше buc. ἠρνήσαντο γὰρ τὸν θεὸν καὶ εἰδώλοις προσεχώρησαν· διὰ πάντων οὖν ἥμαρτον. [b] прѣстѫпльше pog. buc. — законь pog. buc. [c] in pog. et buc. abest comm. (graece: αὐτὸς γὰρ ὡς ἀγαθὸς ἀγαθὰ ἡμῖν συνεβουλεύσατο, ἀλλ' ἡμεῖς ἀνήκοοι).

XI. *Annot. ad psalm.* 31. н вса buc. (bis). 32. [a] мрьз'кь buc. 33. [b] ст. пон. быхомь buc. — рабомь твонмь ч'тоущннм' те buc. 34. [a] нменн buc. [b] стго om. buc. 35. [a] твоюѥ buc. [b] възлюбленааго ѿ тебѣ buc.

Annot. ad comm. 31. несьмотрьна pog. -наа buc. (ἀσκόπως). — прнвѣтьна pog. -'наа buc., recte прнврѣдьна (οὔτε ἐπὶ βλάβῃ). 32. [a] male bon. неwбрѣзаннемъ, recte не wбрѣзаномь pog. -н'номь buc. (ἀπεριτμήτοις). — нечьстнвомь buc. pog — безаконнѹ pog. неповнн'номь безакон'но buc. (ἀλλὰ κατὰ πάντα ἀνόμοις). 33. [a] повнн'нн бо pog. (ὑπόδικοι γάρ). — in buc. huius versiculi et qui sequuntur comm. abest, idem fit in pog. inde a v. 33 [b] usque ad finem. 34. [b] забждѫ bon., sed graece lectio μὴ λήθην ποιήσῃς emendationem забждн exigit. 35. [a] оувѣштан сѧ: καταλλάγηθι. [b] interpretationis slavicae lectio differt, graece habes: αὐτοὺς γὰρ αὐτὸς ἐπεγράψω πατέρας, bon. ѿчѫ.

Digitized by Google

ѿ те· | и за исака раба твоего и ıлѣ стааг твоего. |

36. Имже гла оумножити сѣма ихъ ıако звѣзы небеныıа и ıако пѣсъкъ въскраины морѣ·

37. ıако влко ꙋмалихом са паче всѣхъ ıазыкь· и есмы смѣрени по всей земли· дне грѣхъ ради (наших).

38. [a] И нѣсть въ врѣма се кназа· ни прка ни вожда· [b] ни всесъжагаемыхъ ни жрътвы· ни приношениıа ни кадила· [c] ни мѣста пожрьти прдъ тобоıѫ ѡбрѣсти милость.

39. Нъ дшеıѫ съкроушеноıѫ и дхомь смѣреномъ· да приıати бѫдемъ·

40. [a] ıако в съжагаемыхъ ѡвниıхъ·

нааго ѿ тебе· и за исака раба твоего· илѣ стааго твоего ∴

36. Имже гла оумножити сѣма ихъ ıако звѣзы нбеснъıѫ· и ıако пѣсокъ вьс краи морѣ ∴

37. [a] Ако владъıко оумалихомъ са паче всѣхъ ıѫзъıкъ ∴ [b] И есме смѣрени по всеи земи днесъ грѣхъ ради наших ∴ |

38. [a] И нѣстъ въ врѣма се кназа ни пророка ни владъıкъı ∴ [b] Ни ѡлокавтоси ни жрътвъı ни приншениıа ни | кадила ∴ [c] Ни мѣста пожрьти прѣдъ тобоıѫ и изобрѣсти милостъ ∴

39. Нъ дшеıѫ скроушеноıѫ и дхомъ смѣреномъ да прижти бѫдемъ ∴

40. [a] Ако (въ) ѡлокавтоматѣхъ

ıако милостивѣ оувѣштаи са ∴ [b] Имже родъ весь оуштедри· въı бо и ти написахѫ ѡцѫ ∴

36. Аште бо и толма оумножилъ еси люди своѫ, нъ не погоуби ихъ ∴ 37. [a] Избрании бо сѫште бечестъни бъıхомъ ∴ [b] Вьси бо ıѫзъıци попрашѫ нъı, зане бога прогнѣвахомъ ∴ 38. [a] Сѫште бо въ плѣнении всѣхъ ѿпадошѫ честънъıхъ законъ ∴ [b] Не бѣаше бо мѣста закона, на немъже подобааше съвръшити законнаа дѣла ∴ [c] Мѣстоу бо погъıбажштоу и мѣстовънаа погъıбошѫ ∴ 39. Тѣми бо наслаждаетъ са богъ ∴ 40. [a] Паче агнецъ бо и юнецъ вѣра дѣиствоуетъ ∴ [b] Съмѣрение бо и благочестие

XI. *Annot. ad vers.* 36. вьс краи buc. 37. [b] ıесмы buc. — земли buc. — наши in pog. om. add. e buc. 38. [a] вожда buc. [b] всесьжеженниıа buc. [c] пожрѣти buc. — ѡбрѣсти buc. sine и. 40. [a] вьсесьжигаемыхь buc. [b] агньць тоучьнь buc. [c] искон'чают' се buc.

Annot. ad comm. 38. [c] мѣстовънаа: τὰ τοῦ τόπου. 40. [a] [b] паче тѣхъ: ὑπὲρ πάντα, quare паче всѣхъ legendum censeo. [c] in slavica interpretatione abest, graece ad 40 [c] referuntur haec verba: τῇ γὰρ προθέσει τῇ ἀπὸ καρδίας προσέχει ὁ καιρὸς ὑπὲρ τὰς νομικὰς θυσίας, ad 40 [d]: τὸ γὰρ ἀκολουθεῖν τῷ θεῷ πάντων μεῖζον.

Digitized by Google

и юнчихъ и ꙗко въ т'махъ агнецъ точчень. [c]Тако да бѫдеть жрътва наша пр҃ѣ тобоѭ дне [d]искон'чает са по тебѣ· ꙗко нѣсть стоуда оуп'ваѭщиимъ на та.

41. [a]И нынѣ въ слѣдь тебе идемь всѣмь срцемъ и боим са тебе [b]и ищемъ лица твоего,

42. [a]не посрамн насъ. [b]Нъ створи с нами по съмотренню твоемоу· и по множтвоу млти твоеꙗ,

43. [a]изми ны по чюдесемъ твоимъ· [b]и дажь славѫ имени твоемоу гн.

44. [a]И да срамат' са вси ꙗвлѣѭщеи рабомъ твоимъ зла· [b]и постыдат са ѿ всеꙗ силы и крѣпость ихь да съкроушит' са,

45. и разоумѣѭть ꙗко ты еси гн

ѡвъзнихъ и юнъчихъ∴ [b]И ꙗко въ тъмахъ агнецъ точченъ∴ [c]Тако да бѫдетъ жрътва наша прѣдъ тобоѭ дне∴ [d]И исъкончаетъ са по тебѣ· [e]ꙗко нѣстъ стоуда оупваѭштимъ на та∴

41. [a]И нинѣ въ слѣдъ тебе идемъ всѣмъ срцемъ и боимъ са тебе∴ [b]И иштемъ лица твоего,

42. [a]не посрами насъ∴ [b]Нъ твори съ нами по смотренню твоюмоу· и по множѣи милости твоеи·

43. [a]изъми нъї по чюдесемъ твоимъ∴ [b]И даждъ славѫ имени твоемѹ | господи∴

44. [a]И да сраматъ са вси ꙗвлѣѭштии рабомъ твоимъ зла∴ [b]И постъїдатъ са ѿ всѣкоѭ силъї и крѣпостъ ихъ скроушитъ са∴

45. [a]И разоумѣѭтъ ꙗко тъї еси

паче тѣхъ можетъ и въмѣнѣетъ са∴ [c]Ѿпъвание бо не посрамитъ∴ 41. [a]И нинѣ, рече, припадаѭште молимъ са· приими наше покаание∴ [b] 42. [a]Си рѣчь тъї покажи нъї, а не вразн нашн на посрамление∴ 42. [b] 43. [a]И наказание бо бжие позъчъно· и милостъ богатаа неисъ|лѣдована∴ [b]О семъ бо слава бжиꙗ велика, внегда милоуеши грѣшникъ(зы)∴ 44. [a]Егда бо видатъ нъї врази наши въ древниимъ чиноу, постъїдатъ са∴ [b]Падаетъ бо враговнаа сила∴ 45. [a]Да оувѣдатъ, рече, ꙗко нѣстъ иного ба развѣ тебе∴ [b]По всеи бо вселенѣи въсълѣетъ са слава бжиꙗ∴

XI. *Annot. ad vers.* 42. [a] гн не поср. buc. [b] створи buc. — по множьствоу млти твоеѥ buc. 43. [b] sine и buc. 44. [a] да посрамлıают' се buc. — ꙗвлıаюцеи buc. [b] ѿ всакоѥ buc. — да ськр. buc.

Annot. ad comm. 42. [b] 43. [a] позъчъно graeco ἐπωφελής respondet, quod польꙁьно legendum videtur. 44. [b] враговнаа сила: τῶν ἐχθρῶν ἡ δύναμις.

Digitized by Google

бь҃ єдннь [b]н славень по всен вселе-
нѣн.

46. Не прѣсташа вьмѣтажщаꙗ
слоугы цра҃ жьгжще пещь нафтоѭ
н пекломь н нзгрѣбмн н лознемь.

47. Н распалѣаше са пламень надь
пещнꙗ на : м : н : ѳ : лако҃

48. н обнде н пожьже ꙗже обрѣте
о пещн халденстѣн.

49. Аньгелъ же гнь҃ сьннде коупно
съ азарнно҃ж чаднж въ пещн н отъать
пламень огньны отъ пещн

50. н створн срѣдж пещн ꙗко дхъ
халдень шюмащъ. Н не прнкоснж
са нхъ онждь огнь ні оскрьбн
нн стжжн нмь.

51. Тъгда тн трне ꙗко єднньмн
оусты поꙗхж н блвлѣахж ба҃ н сла-
влѣахж н въ пещн гл҃ще.

гъ҃ бъ҃ еднвъ ∵ [b]Н славенъ по въсен
въселенѣн ∵

46. Н не прѣсташж въметаꙗжштен
слоугъі црвъі жегжште пештъ нафтж
н пекломъ н нзгрѣбъмн н лознемъ ∵

47. Н распалааше са пламенъ
надъ пештнж на · м · н · ѳ · лакотъ

48. обнде н пожеже ꙗже обрѣте
о пештн халъденстѣн ∵

49. Аггелъ же гнъ҃ снnде коупно
съ азарннноѭ чъднж въ пештъ н
отъжтъ пламенъ огнънъі о пештн

50. н створн срѣдж пештн ꙗко
дхъ хладенъ шоумаштъ ∵ Н не
прнкоснж са нхъ онждъ огнъ нн
оскръбн нн стжжн нмъ

51. тъгда тн трн ꙗко еднньмн
оустъі поꙗхж н блвѣахж н славлѣ-
ахж ба҃ въ пештн глаште ∵

XII.

Pog.

∵ пѣ҃ тѣже · трі отро в данніл҃ѣ пррцѣ
єдниого о трнї велнкыихь ∵

52. Блнъ єсн гн бже оцъ нашнхъ

Bon.

∵ Пѣснъ тѣхже · стъіхъ отркъ ∵

52. [a]Благословенъ есн гн бже оцъ

XII. 52. [a]Ꙗже тъі нзбра н прѣжъде нарече ∵ [b]Н въ ннѣшъннимъ вѣцѣ н въ бжджштннмъ ∵ [c]Еже нарнчжтъ въсн сватнн ∵

XI. *Annot. ad vers.* 46. вьврьг'шен нхь buc. — цревы buc. — жегоущен пещь нафтию н пькломь buc. 47. распалиаше се (praecedit ю) buc. 48. н обьнде buc., юже buc. — хал'дѣнсцѣн buc. 49. пламы buc. 50. посрѣдѣ buc. — хладьнь buc. 51. трню buc. In tit. ad XII: трехь (bis) buc.

Annot. ad comm. Versibus 46 usque ad 51 nullus commentarius additur in codice quo usi sumus graeco sed statim in versum 52 transit, ubi cantici trium puerorum verum est initium.

Digitized by Google

и хвалимъ и прѣвъзносимъ въ вѣкы. И блно има славы твоеѩ стое и хвалимъ и прѣвъзносимь въ вѣкы.

53. Блнъ еси въ цркви стыѩ славы твоеѩ и хв . . .

54. Блнь еси видай безны сѣдай на херувим и хвл . . .

55. Блнъ еси на прстолѣ славы цртвиѩ твоег и хва . . .

56. Блнъ еси на тврьди нбнѣи и хвалим и првзн . . .

нашихъ ⁘ [b] И хвалимъ и прѣвъзносимъ в вѣк ⁘ [c] И блно има славꙑ твоеѧ стое [d] и хва ⁘

53. Блнъ еси въ црви стыѧ славꙑ твоеѧ · и хвали ⁘

54. [a] Блнъ еси видай бездны сѣдаи на херовимѣ ⁘ [b] И хвалимъ и прѣвъзносимъ в вѣ ⁘

55. [a] Блнъ еси на прѣстолѣ славꙑ црва твоего ⁘ [b] И хвалимъ и прѣвъзносимъ в вѣ ⁘

56. [a] Блнъ еси на твръди нбеснѣи ⁘ [b] И хвалимъ и прѣвъзносимъ ⁘

Rog. XIII. Bon.

⁘ пѣ · стхъ три wтро · в даниилѣ пррцѣ единого ѿ три великыихъ ⁘

57. Блте всѣ дѣла гнѣ га, поите и првзносите его в вкы.

⁘ Пѣснь тѣхжде · Стыхъ wтрокъ ⁘

57. [a] Блте всѣ дѣла гнѣ господа ⁘ [b] Поите и прѣвъзносите его в вѣкꙑ ⁘

---

53. Слава бо божиѩ и хвала вѣчнаа ⁘ 54. [a] И бездны свѣси ѩко бъ и сиж [и] видиши, сѣдаи на херовимѣ ⁘ [b] Вѣчнжѭ пѣ аггелъскжѭ приемла непрѣстанно ⁘ 55. [a] Ѩко твои прѣстолъ непобѣдимъ и црво бесконечно ѩко бжие · [b] Ѩко бъ непостижънꙑ надъ всѣми сꙑ и сего хвала вѣчна ⁘ 56. [a] Непостижи[жи]маaго ради дѣла небеснаaго всѣ тварь славитъ та. [b] Хвалимъ и поемъ wтъ всеѧ твари ⁘

XIII. 57. [a] Съ гламъ бо всѣ тварь длъжна естъ блти га, ѩко творьца и га сѫща всѣмъ ⁘ [b] Пѣснь нбеснꙑхъ подобаетъ и земнꙑмъ пѣти ⁘

Adnot. ad vers. 52. [b] и прѣпѣть и прѣвьзн. buc. — вь вѣкы buc. [c] блвено (sine и) buc. [d] прѣпѣто и прѣвьзносимо в вѣ buc. 53. post славы твоеѥ haec: и прѣпѣты и прѣвьзноси buc. 54. [a] и сѣден buc. [b] и прѣпѣтыи прѣвз'. buc. 55. [b] и прѣпѣть и прѣ. buc. 56. [b] и прѣпѣть и прѣвьзносимь вь вѣкы buc.

XIII. *Adnot. ad canticum.* In titulo: три wтрокь вь дан. пр. ѥдиного ѿ трехь вел. buc.

58. 59. Бл҇те аньгли, нба гнѣ, га поите и прѣвъзн.

60. 61. Бл҇те воды вса прѣвышнаа нбь, вса сілы . . .

62. 63. Бл҇та слнце и мць, звѣзы нбныа, га поите . . .

64. 65. Бл҇те вси дъжеве и роса, и вси дси · га поите и . . .

66. 67. Бл҇те огнь и зной и зима и варъ · га поите.

68. 69. Бл҇те росы и іній, леди і мрази · га поите . . .

58. 59. Бл҇те аггели, нбса гнѣ, господа ∴ Поите и прѣвъзносите ∴

60. 61. Бл҇те воды вса прѣвышнаѩ нбесъ, вса силы гна га ∴ Поите и прѣвъзносите его ∴

62. 63. Бл҇те слце и мцъ, звѣзды нбеснꙑѩ га ∴ Поите и прѣвъзно(си)те его ∴

64. 65. Бл҇те вьсѣкъ дъждъ, роса, и вси доуси га ∴ Поите и прѣвъзно(си)те ∴

66. 67. Бл҇те огнь, знои, зима, варъ га ∴ Поите и прѣвъзносите его ∴

68. 69. Бл҇те росы и инꙑ, леди и мрази га ∴ Поите и прѣвъзносите его ∴

58. 59. Ꙗко прѣстолъ сѫште бжеи бес покоꙗ бл҇те га ∴ [b] Си рѣчь ꙗко нбса бл҇ваште и пѣснь приносите ∴ 60. 61. И самꙑ бо силꙑ създанꙑ сѫштѧ бл҇вать ба ꙗко творьца своего ∴ Непрѣстанно бо ти пожщѧ не почиваѭтъ ∴ 62. 63. Хожденнемъ и тꙑ и оутвръжденнемъ бл҇вать га ∴ Съ бл҇ниемъ пѣснь възносаште не прѣстаѭтъ ∴ 64. 65. И ти дъханни и шо(у)мꙑ не прѣстаѭште бл҇вать надъхнѫвъшаго ѭ ∴ Пѣснь бо непрѣстаннѫ съ бл҇ниемъ просаще не прѣстаѭтъ ∴ 66. 67. Своимъ слоуженнемъ и ти бл҇вать га ∴ Съ бл҇ниемъ и пѣснь дадите, рече ∴ 68. 69. Сихъ бо потрѣба естъ въ огни, ꙗко бл҇ти господа ∴ Подобаете бо пѣти присно.

XIII. *Adnot. ad vers.* 58. 59. аньгли гни buc. 60. 61. все юже прѣвыше нбсь buc. 64. 65. всакь дьждь и р. buc. 66. 67. wгнь и знои, зима и варь buc. 68. 69. и инии buc.

Adnot. ad comm. Versionem slavicam bononiensis tantum codex praebet, in pogod. et buc. non nisi cantici verba leguntur. Sed interpres cantici binos versus in unum coegit, scholiorumque partem priorem semper omisit. Itaque in interpretatione slavica desiderantur scholia ad versus 58. 60. 62. 64. 66. 68. 70. 72. 74. 75. 77. 78. 80 usque ad finem. Quae restant graeco cum textu bene conveniunt. 65 in cod. съоу|мꙑ quod in шоумꙑ corrigendum.

Digitized by Google

70. 71. Бл҃те сланы и снѣзи нощъ и днь · га поите и прѣвз . . .	70. 71. Бл҃те сланъі и снѣзи, ноштъ и днь га ∴ Поите и прѣвъзносите ∴
72. 73. Бл҃те свѣть и т'ма мльнииѧ и wблаци · га п . . .	72. 73. Бл҃те свѣтъ и тма, мъниѩ и wблаци га ∴
74.—76. Бл҃те земле, горы и хльми · в'сѣ прозабажщниꙗ на земли · га поите и прѣвзи . . .	74.—76. Бл҃те земле, горъі и хлъми, всѣ прозабаѩштниꙗ на земи га ∴ Поите и прѣвъзносите его ∴
77.—79. Бл҃те источници мор и рѣкы кити · и вь¦сѣ движѫщаа са въ водахъ · га поите . . .	77.—79. Бл҃те [и] источъници морѣ и рѣкъі, кити и всѣ движѫштиꙗ са въ водахъ га. Поите и прѣвъзно ∴
80. 81. Бл҃те в'са птица нбныꙗ, звѣрие и вси скоти . . .	80. 81. Бл҃те вса птицъі нбеснъіѩ, звѣри и вси скти га ∴
82. 83. Бл҃те снове чл҃чи, блви иил҃ю га, (га) поите и пр . . .	82. 83. Бл҃те снове чл҃чи, блви ил҃ю га · пои ∴
84. 85. (Блвите иереи рави гни га, пои.)	84. 85. Бл҃те иереи гни, раби гни га · поите и прѣвъзноси ∴
86. 87. Бл҃те дси и дша праведныхъ прпобны| смѣренні срцемъ га поите.	(hic finit bon.)

70. 71. И та бо дроугъ дроугоу оустѫпаѭшта течени(е)мъ бл҃те влаадъікѫ ∴ Поѭтъ бо величаѭште (да)въшлааго има течение. 72. 73. Мльниѩ бо свѣтомъ и wблаци дъждемъ блтъ га ∴ 74.—76. Слоуженемъ живѫштихъ и та благословитъ господа ∴ Пѣти бо всѣмъ дшевнъімъ и бездшънъімъ повелѣваетъ дхъ стъі ∴ 77—79. Земное ество (принеоуждаеѩ) тъ wтроци съ ними благословити господа. Ꙗкоже благословите такоже поите ∴

XIII. *Annot. ad vers.* 70. 71. vocabulo снѣзи additur мльные и wблаци buc. 72. 73. post т'ма buc. add. нощи и днние. 74—76. pro на земли buc. scribit вь нихь. 77.—79. море рѣкы и кити buc. — движещаа се buc. 80. 81. п'тици (erasum и) звѣрие buc. — скоти гни buc. 82. 83. члвѣ'сцни buc. 84. 85. in pogod. omissi, sed buc. habet. 86 et reliquos usque ad finem buc. habet, eadem paene verba ac in pogod.: прѣподов'нии и смѣр. с. buc.

Digitized by Google

88. Б҃лте ананїѥ азарїѥ мисаиле, апли пррци мци гни га поите.

89. (Блгв)имъ оца и сна и стаго дха · поите и . . . нне и присно и въ векы веком' амин'.

90. Хвалимъ блвимъ кланѣем' са гв.

XIII. *Annot. ad vers.* 88. анании, азарии buc., post мисаиль continuat sic: га поите и прѣвьзносте. Блвите апли, — 89 post дха legitur: га · И ннѣ и прно и вь вѣкы вѣкома аминь, 90 post и кланѣем' се гви buc. haec: га поите и прѣвьзносте.

Varietates lectionum e codice Petropolitano Fn. 1. 23 cura amici Speranskii selectae.

Codex mancus. Psalmi 1—15, v. 2 desunt.

Ps. XV.

Ad textum. 3. на земли оудивилъ есть. 4. [b] отъ кръве ихъ именъ (sine ихъ). 5. [a] гн часть. [b] оустраблаѧи (graece ἀποκαθιστᾶν, cf. ps. 34. 17 оустрои: ἀποκατάστησον). 7. [b] и пакы же 8. прѣдъзърѣхъ 9. сего ради възвесели са 11. [a] поути [c] до коньць.

Ad comm. 2. тъкъмо 3. волю и тѣмъ 4. [a] и болѣзни быша, озълоблаеми (pro ѡдръжими), м'ножаише [b] азыкомъ [c] жидохъ, заповѣди, тѣмъ бо .. не сътвори 6. [a] и ижи [b] никътоже его 7. [a] стаго [b] нощиж же имъше его, на соудъ его, пом. срчьнаа 8. сѣданиа не двигноуща 10. [a] sine бо 11. [c] ничьсоже.

Ps. XVI.

Ad textum. 1. [b] въ оустьнахъ 2. [b] видите правыню 3. [a] ма om. 4. [b] съхраних 5. [a] въ стьзахъ 7. [b] противлаюштиихъ са 9. [a] оустрашьшиихъ [b] одръжаша 12. [a] обаша 13. [a] вариж om. прѣпьни 14. [a] малъ, земла 15. авлаю са.

Ad comm. 1. [a] въньми ма [b] подѣльнѣ, двоима, нъ бол. 2. [a] соуштиимъ, облечьшиихъ [c] соуди оу ба 3. [a] бо om., примѣсити [b] раждьжеши, ѡтъ вѣсъ 4. [a] ждѣ om., чака [b] и на бжиж, азъ же 5. [a] истиньнои [b] вьсѣмь 6. [a] призьриши [b] слышаи, спси

Digitized by Google

7. [a] велнй [b] дѣмонъ протнвлѧжщнйхъ сѧ 8. [a] оудоблаѭть [b] дѣмонн, пострашнша мѧ 9. [a] прнльстнвъше [b] людьхъ 10. [a] срдцн 12. [a] мьнѣша, пьснй, бѣсове 13. [a] томоу бо [b] нечьстн бо по нст. днiав., сего (pro снхъ) 14. [a] ороуж. бо [b] земьнын, весьде [c] по пьраннѭ [d] чада своѧ, прнстоупльше йдол. 15. in fine add. ѩко насладнвъ сѧ бжства.

Ps. XVII.

Ad titulum. гню, къ гн, йздроукы (bis) гню двн.

Ad textum. 2. крѣпость 5. [b] н ante потоцн om., съматоша 6. [a] ѡбндоша 7. [a] н ante въ ск. om. 8. [b] съмаша сѧ [c] подвнзa сѧ 10. й снйде 11. [a] възндн [b] вѣтрьнѭ 13. [a] его om. 14. възгрьмѣ 18. [b] н ante ѡтъ om. мене (pro мѧ) 20. нзбавн, мн 23. [b] остоупнша 27. стропътнвъмъ 28. [a] съмѣренꙑѧ 29. [c] просвѣтншн 35. [a] наоучаiа 36. [a] й спсенне 41. [b] ненавндашта мѧ 43. [b] н ante ѩко om. 44. [b] поставншн ѩ [c] тоуждн om. 46. охромоша 47. н ante благосл. om. 48. подъ мѧ 50. [a] йсповѣмь тн сѧ.

Ad comm. Въспрнiматъ ... бжтва om. 2. спсна (pro снъ) 3. [c] спсаемоумѫ 4. члчска, гле, молю сѧ 5. [a] пожеретн, хотащн om. [b] трьпаще 6. [a] снрѣчь раздаахоу, om. на ха, лъжаѩ 7. елон елон 8. [a] възъвавъ прѣд. [b] възьрѣвъ 9. [b] црствнѧ [c] ѡтъ горѣннiа 10. (съ) съмрьтьѭ 12. [a] не ѩвнть сѧ [c] облачн (sic) 13. [a] дъждь [b] еванглнсты твьрьдꙑѧ, ѡгньмь рече 15. [a] огньнꙑ носаще текоуть 16. [b] вѣрѣ [c] вьсоудоу 18. [b] обьаша, ꙋдолѣша 19. [a] отъ-нелѣ, на волю злобꙑ 20. [a] на вьсакоу [b] съ нбсъ, възлюбн бо, дѣмоньскаго 21. [a] заповѣдн бжнѩ [b] снмь же й, ѡ хѣ 23. [a] сйн [b] оукрѣплаѧжть сѧ 24. [b] въ вьсакомь 25. [a] тогоже й прав. [b] того бо 26. [a] сего й, съподобнвъ сѧ, гвн 27. [b] сана 28. [b] нюденскꙑ 29. [a] хъ 30. ѭже, сьѭ. 34. [a] голъгоѳѣ 35. [b] продржжн 36. [a] оудоблатн [d] благодѣтнѭ хвоѭ 38. [a] жндꙑ [b] вннтн въ прьвоiе 39. [a] отънелѣ же, стана 40. [a] на крстѣхъ 41. [a] й дем. [b] жндове 42. но om., не могоуть 43. [a] законꙑ [b] йстаскноувъ, й жндове погꙑбаѭть 44. [a] людн жндовьскꙑйхъ въпнѭщь [b] ймамъ [c] не внадѣвъшен 45. [b] бѣша, отъврьгъшен, отътоуждннн бꙑша 46. осташа 49. й еже отъ моужа, нюдꙑ 51. [a] нстнньнъ бо есть [b] глеть оубо, бо оубо.

Ps. XVIII.

Ad textum. 4. сѧ ante гласн om. 6. тъ 7. нѣ їже, ѿ теплотꙑ 8. [b] съвѣд. бо, непорочьно оумждрн 9. [b] зап. бжнѩ, нз далеча 10. [a] прѣчтъ om., въ вѣкꙑ, оправьданъ 11. [a] мънога 12. [b] съхраннтн въздаанне 13. [a] надане [b] таннъ.

Ad comm. 2. [a] непов. вьсѧ [b] мьннть, соущ. въ ней 3. [a] елнсаветн, нарнцаѭть, свѣтнла [b] оутробьнꙑй въ, бѣсте (bis) 5. [a] провѣщаннѧ, проповѣданнѥ [b] въ вьсен 6. [a] тъ бо [b] та й хъ 7. [a] нбсе [b] теплотоу 8. [a] благодѣтьнъ, нбское [b] съвѣдѣтельствова, троуждаѭщен сѧ, въспрнемлѭть 9. [a] ѡправьдаѩ, подвнзаѭщнмъ сѧ 10. ннчьсоже 11. [a] полезьствоуеть 12. прѣдь(!) pro прндъ. 13. [a] вѣсть, ѩд. бъ, [b] мѧ очнстн 14. [a] анхоманнiа, тоужда 15. [a] снхъ om., бмь боудеть [b] подвнзанне мь [c] недостонноихъ.

Ps. XIX.

Ad textum. 2. [a] оуслꙑшнть 3. [b] защнтн 4. вськѫ om. олокавътомата 5. [a] гн [b] напльнн 6. [a] спснн [b] гн 7. [a] ха твоего 8. [a] сн [b] гн 10. въ ньже.

Digitized by Google

Ad comm. 2. [b] нарицаѥть сѧ тъ 3. [a] съ нб҃съ, ст҃ъ, посъла, чл҃вчьскоу 4. пожре на крс҃тѣ хр҃оу 6. [c] подвиѕаѭщаго сѧ 7. [a] мьромь (pro хриѕ) 8. [a] на конихъ . . на колесницахъ [b] вьси бо, пиѕыванниѥмь 9. [a] ѥлико же, слоушаѥть [b] ѡбѣщаша сѧ, отърекоша сѧ 10. намъ саиъ цр҇ѧ.

Ps. XX.

Ad titulum. проповѣдаꙗ.

Ad textum. 2. [b] въѕрадоуѥмъ сѧ 3. [b] хотѣниꙗ оустьноу 5. оу тебе *om.* ѥмоу 7. [a] вѣкоу 9. [b] вса *om.* 10. [a] ıако пол., ıако попелъ 11. [b] сыновъ чл҃вчьскыихъ 12. [b] съвѣтъ не *om.* 13. [a] положи [b] своихъ 14. [a] въѕвесели сѧ, силы твоꙗ.

Ad comm. 2. [a] исправлаѥть цр҇ствиꙗ [b] въѕдрадова 3. [a] ꙗже рещи, ѿч҃е сп҃си 4. [b] бо *om.* ны ѥси 5. на нб҃сехъ 6. [a] великоѫ, такъ 7. [a] кръминъ, вѣрьнъ [b] съ ходомъ (!) 9. [a] ти же падоу 10. и жал. и ѕавидоѭ [b] оугасаѥть, приде 11. [b] сн҃овъ чл҃вчьскъ, быша ненав., на б҃а, въѕдвигноуша 12. [a] помысльше, и на б҃а ихъ тогда, къто поꙗсти [b] оумрь-твити бо 13. [a] быти отъ вьс. [b] испль (sic) бещьствиꙗ 14. [b] отъ нелѣ, величии, намъ.

Ps. XXI.

Ad titulum. и иѕбраннии ѩѕ. лъжив.

Ad textum. 2. [b] грѣхъ паданиі 3. въ дьнь [b] въ нощи 4. похвала 7. [b] людьмъ 9. [b] и ante сп҃етъ *om.* ѥмоу 10. [a] истрьгъ 11. [b] ты *om.* [c] остоупи 12. мнѣ *om.* 14. отъврѣша 16. [a] скоудѣль 17. [b] и ante сънемъ *om.* 18. [a] ищьтоша 19. [a] о иматиѕмѣ моѥмь 21. [b] иѕдроукы 23. [b] цр҇квь 24. [b] сѣмѧ ихъ [c] сѧ г҃а 25. [a] оуничьжи [b] своѥго [c] и ante егда *om.* 26. [a] цр҇кве [b] гв҃и *om.* 27. [a] и *om.* [c] вѣкы 28. ѕемлѧ 29. цр҇ствиѥ, тъ 30. [a] ꙗша [b] на ѕемлю 32. [b] родащиимъ сѧ.

Ad comm. 2. [b] ако и, сьи и въѕыде, чл҃ческо 3. [a] на крс҃тѣ сп҃съ, ѥлои ѥлои [b] телемънаа (sic), дѣлати, въ беѕоумии, соуть (pro рече) 4. адръ оч҃ь 5. [b] имоуть, иѕбавишѫ сѧ ѿ бѕ҃ѣ *om.* прѣкословесьствиꙗ 6. въ вьсакои бо мл҃твѣ 8. [b] ꙗвлаахоу 11. [b] бо *om.* 13. [a] жидовь-сции 16. [a] исъхноу [b] хр҃ъ 17. [c] гвоиѕдиими 18. [a] прободъше 20. [a] не бо (pro се бо) 21. [b] ако мрьѕъка 22. [b] цр҇ꙗ, цр҇ьства нариц., вшедъ и въ цр. адова *om.* 23. [a] оч҃е 24. [b] и чада 25. [a] ѿбиищавъшь, приѕвавъ [c] ѥще гл҃юща къ мнѣ пришьдъ 26. [a] вьсь миръ, приимоуть 27. [a] вѣчьни [c] питѣѥми 28. [b] ꙗѕыкы, нечьст. *om.*, повинеть, падѫ 30. [a] вла-стели 32. [a] бо *om.* [b] вѣкы.

Ps. XXII.

Ad titulum. новъ.

Ad textum. 3. [a] дш҃ѫ моѫ ѡбрати *om.* 5. [c] in fine add. мънѣ 6. [b] въселить сѧ, дн҃и.

Ad comm. 1. сего вьсакого, ꙗѕыка 2. [a] пр҇рчьскыхъ и ап҇льскыхъ 3. [c] имѧ твоѥ 5. [a] съѕираѭще таѭть 6. [a] ѿтънелѣ, отъꙗти, ѥжже.

Ps. XXIII.

Ad titulum. бо соуботъ (bis).

Ad textum. 2. [a] тъ 3. [a] въѕиде 4. [c] клатъ сѧ 5. мл҇ть 7. [a] въѕьмоуть.

Digitized by Google

Ad comm. 1. тъ, всеи om., живоштиимъ (sic) 2. ᵃ оутврьдилъ ю есть землю чоувьствьноуѭ ᵇ мысльноу, покаанииа 3. ᵃ голъготѣ ᵇ голъгота, чл҃вческоу, на немь стоꙗсте, на камене, призьрѣ 5. г҃ь тъ бо, чл҃ческомѫ 6. ᵃ нарицаѥть сꙗ ᵇ ѡтрокъ мои рече 7. ᵃ неиздреченьнѫ 8. ᵃ славѣ, соуща ᵇ тъ, съкроушь, въсприимъ 9. ᵇ въсходъи, слово и б҃ъ тъ 10. ᵃ славы о҃ца, тъ.

Ps. XXIV.

Ad titulum. оустить сꙗ исп., и м҃л.

Ad textum. 2. ᵃ вѣкы 3. ᵃ тꙗ 5. ᶜ и ante тебе om. 8. ᵇ пѫть 9. и наст., наоучи 10. ᵇ възиск. 11. м'ногъ бо 15. ᵃ въиноу къ г҃и 18. ᵇ и ante ѡтъп. om. 20. ᵃ и избави 21. тꙗ 22. скрьбии.

Ad comm. 1. сп҃стъ 2. ᵇ бѣсове 3. ᵇ въ сжѐ и въ тъще ч. запаша 4. ᵃ б҃оу водꙗщеи ᵇ оувѣдꙗ 5. ᵇ оувѣдꙗ въ скорѣ 6. обѣщаѥть, оускорити 7. ᵃ б҃оу, прѣвышьшеи, sine ми ᵇ велиꙗ м҃лти 9. вьсꙗ ꙗз. 10. ᵇ възиск. 12. ᵇ бо om. 13. ᵇ сѫродьнааго 14. ᵃ не оукрѣплаѥть на грѣхъ 15. ᵃ въиноу 16. ᵃ подъклонити 17. ᵃ о х҃ѣ 18. ᵇ вс. мꙗ om. 19. ᵃ на мꙗ om. 20. не посрамлаѥть и молꙗща ѥго 21. вѣдоуще 22. зьрать б҃а.

Ps. XXV.

Ad titulum. вьсь дежитъ (sic), поучаѥть.

Ad textum. 2. и ante исѫтажи мꙗ om. 3. ᵃ м҃лсти 4. ᵃ соуѥтьнꙑихъ.

Ad comm. 1. ᵃ адъ (pro адамъ) 2. съвѣси ꙗко б҃ъ то 4. ᵃ пристасте 5. ᵃ събираѭща 6. ᵃ тъ ᵇ неиже, выноу 8. ᵃ и ante д҃ша om. 9. ᵃ печата х҃ва не соуть ᵇ покаꙗша, г҃а оуб. ᵇ бо om., въчл҃чивъ сꙗ 12. ᵇ съставить.

Ps. XXVI.

Ad textum. 1. ᵃ мои 2. ᵃ злобоуѭщеи 3. ᵇ оупъваѭ 5. ᶜ и на кам. 10. приꙗтъ мꙗ 12. ᵃ ми om. ᵇ мꙗ om., съвѣдѣль (!) ᶜ неправь (!) 13. земли.

Ad comm. 1. ᵃ отънелѣ, сь кь извѣщениѭ ᵇ оуже ѿнелѣ и om. 2. ᵇ сътоужати, непрѣстоупенъ 3. ᵇ мьнѣвъше, оудолѣваѥть 4. ᵃ г҃ь ᵇ н҃бса въ вѣкъ вѣкоу ᶜ доброты, силъ и ᵈ вл҃дчьне, ж om. 5. ᵃ отънелѣ, ѭ чл҃вкъ ᵇ а (pro ꙗко), еꙗ пост. ᶜ намене голъготы на кр҃тѣ 6. ᵃ голъготово ᵇ своѥго (pro мысльѭ), и пльть, пожре, кръвь х҃ва, дѣꙗние ᶜ оуже приноса 7. ᵃ въпльмь помиловань 9. ᵃ твоѥго ᵇ подвигнеть, ако б҃ъ ᶜ ѥси далъ 11. ᵃ еваг҃гелскыимь, бл҃гдть ᵇ свободьномь 12. ᵇ истиньствоуѭщоу ᶜ бо om., и не имамъ 14. ᵃ прѣтрьпѣ.

Ps. XXVII.

Ad titulum. сь м҃лтвоу нача.

Ad textum. 2. ᵇ с҃тѣ своеи 4. ᶜ рѫкоу om.

Ad comm. 1. испаь (!) ᶜ себе (sine ѡ) 3. ᵇ зъловѣрьнъими 4. ᵈ с҃тительныи 5. ᵃ бываахоу 6. дрьзноувъ, ѡбновленъ 7. ᵃ хвалить сꙗ 8. ᵇ чл҃вкомъ, ихъ (pro х҃ъ).

Digitized by Google

XXVIII.

Ad titulum. н црkве.

Ad textum. 5. [b] н ante съкроуш. om., ливаньскыꙗ 6. [a] н om. [b] usque ad ps. XXIX v. 2 folium desideratur.

Ad comm. 1. [b] н непокорнви om. 2. [a] проповѣдаите, нма хво [b] црквь 3. [a] сь гла [b] благоволнхъ [c] собоѭ свщаꙗ водꙑ вьсꙗ 5. [b] нарицаєть сꙗ жрьтвьнаꙗ, оупражнь.

Ps. XXIX.

Ad textum. 8. отъвр. єсн л. св. отъ мене 11. [b] єгда 12. [a] въ радость [b] растръза 13. [a] оумилю сꙗ, нсповѣмь тн сꙗ.

Ad comm. 4. [b] дрьжнмонхъ 5. [a] тꙑ рече [b] чаша 6. [c] члвчскоумоу 9. възъпнвъше 11. [a] пом. мꙗ [b] заблоужьшааго 13. [a] драхлъ.

Ps. XXX.

Ad titulum. на коньч. хотащ. сꙗ съврьшнтн.

Ad textum. 3. [a] къ мънѣ оухо твоє, оуслꙑшн мꙗ [c] домъ (pro мѣсто) 4. [b] наставн 6. [b] нстнньнон 10. [b] ꙗростн 12. [c] вндащнн 13. [a] срдца 16. [a] жребнн 18. [a] прнзъвахъ 21. [b] члвчска 23. [b] възꙑвахъ 24. [c] въздасть.

Ad comm. 3. [a] пркъ прнкл. 4. [a] члвкоу 5. во om. 7. [a] вь соує, дьньшьнаго 8. [a] проповѣданꙑꙗ [c] члкъ ꙗже навѣщаша, ꙗко 9. [a] нздрѫкоу днꙗволю [b] члкн 10. [a] члвча [c] болѣшеть 12. [c] въ тъ, распатнꙗ 14. [b] оклеветатъ 15. єсть 16. [b] отъ жндовъ врагъ гнь 17. [a] свободь 18. [b] нечьствовавъше 19. [b] съважѣмъ, неподобьнъ 20. [d] скотн 21. [b] жндовьсцѣ 24. [a] хвалѣ н любъвн [b] нстнненъ.

Ps. XXXI.

Ad titulum. вразоумлаєть.

Ad textum. 1. н om. нх om. 4. [a] мънѣ 5. [a] беззаконнє моє [c] отъпоустнлъ єсн 6. [a] къ тебе [b] мъногъ, кь немоуже 7. [b] обншедъшнхъ.

Ad comm. 2. [a] гьскꙑн члвкъ 4. [b] оуслꙑша, носнвꙑн 6. [a] оставленнє, прѣгрѣшеннємъ, male твоє [b] члвка въ крьщеннє, къ томоу om., потопльша 7. [a] троусѣ н скрьбн, оброугаемъ [b] обндоуꙗ, к'то (pro къде) 9. [b] о вьсѣхъ обрѣщенн 11. [b] вьсꙗ.

Ps. XXXII.

Ad titulum. нсьсанъ, бословнꙗ.

Ad textum. 1. [a] гн 10. [b] отмѣтаєть, кънаꙁь 13. вндѣ, члвчьскꙑꙗ 15. [a] създавъ 18. [b] н om. 19. [a] отъ.

Ad comm. 1. [a] крстомь, въздрадоваша 2. [a] гжслн om. [b] оубо om. 3. [a] слово сло вленнє 4. [a] нстнньноє 5. [a] члвчьскоумоу 6. [a] дхомъ [b] словомь 7. [a] тъ, вьсен вьсел. [b] крьщеннꙗ вещнсльнꙑ 8. [a] оубонть sine сꙗ [b] обрѣщаюꙗщен, om. тѣм' же гл. подв. сꙗ 9. [b] людин, кънаꙁь, свѣщавъше 11. [b] древле 12. [b] такоже н, перноучнꙗ (sic) 13. [a] млтвавъ 16. [a] бо om., чьвчьствомь [b] тъжде 18. [b] нзвѣстьно 19. [b] чоувъствьнъ н разоумьнъ.

Digitized by Google

Ps. XXXIII.

Ad titulum. своѥго, авимеҳомъ отъпоустн, съкаꙁаѥть же, спстн, сь во, оущениꙗ.

Ad textum. 2. [b] ҳвалоу 3. [b] оусл. са 7. [a] ницинн [c] н ante штъ om., скрьбнн 10. [a] оубонте 11. [b] въꙁнскаѭщнн, отъ вьс. д. 14. оуст. своꙗ, льсте 19. съкроушенън 21. съҳранать.

Ad comm. 2. [a] бӧу оугодьно ж-ще н бл-ще [b] правьдьннн (pro вѣрьннн) беспрѣстанн 3. [a] комь 5. [b] съ стр., отъ вьсакоꙗ ск. 7. [c] ꙗже нарекоша, мьн. отъщетнтн н вс. 9. [a] крьве [b] въкоусн бжнн, прѣбꙑвать 10. [a] вꙑ-нстнноу оубоꙗть са [b] въꙁнск-нҳъ, блгъҳъ 11. [a] жрьтвъ н прнношеннн 12. къ ап. 14. ꙁълѣҳъ 15. [a] подв-щемоу [b] по немь ҳодн 16. во не отъл. са вьсѣҳъ, ѥсте на са. 19. тꙑ 20. пропастьҳъ ꙁемьнънҳъ 21. [b] ꙗко om. 22. [a] ннчьтоже 23. [a] невѣрьствнн [b] прѣщенне велнко.

Ps. XXXIV.

Ad titulum. въ немь, н моуцѣ.

Ad textum. 3. [a] ор. н щнтъ, прѣдн 7. [a] ошютъ, сѣтн своѥꙗ 8. [a] ѥмоу сѣть ѥꙗже [b] обоуметь [c] въ ню 10. [b] нꙁдроукꙑ 11. въставъше 12. [b] беꙁдрадьѥ 13. [a] вретнще [b] съмѣраҳъ [c] надра, възвратнть са 14. [a] нскрьнемоу [b] оугаждаҳъ 15. [b] са om., на нꙑ 16. [a] подражнша [b] скрьжьтаҳѫ 17. [b] ꙁълобнвънҳъ 19. [b] ошоутн, помнꙁаѭще 21. [b] вндѣсте 26. [a] рад-щен [b] вельр-щен 27. [b] глюще вꙑноу [c] ҳот-ен, ѥго 28. [b] въ om.

Ad comm. 2. оцоу, крстоу 3. [b] въспрнꙗтъ съмотрьлнво 4. [a] поучаѭть 5. [a] расꙑплеть 6. [a] пісано 7. [a] растлѣ [b] тꙑ бꙑ, члкъ сь, внннꙑ не нмоуть 8. [b] вддчннн 9. [b] спсенніе (sine w) 10. [b] нꙁдроукꙑ, бѣсовъ 12. [b] ꙁълъ, възбраннтн 14. [a] во бѣ нскрьнен, поучнтн са 15. [c] вѣроующе, възпнꙗҳѫ, бꙑ расп. бꙑлъ 16. [a] пльваҳоу [b] героуще 17. [a] вьсь (pro сен). 19. [a] а дѣла печалн [b] помнꙁ. 20. во, бѣмъ 21. [a] оудолѣтн [b] вѣдоуще, протнвлаѭть са 22. жедовьсцѣҳъ (!) 24. во гнн, црствне 26. [b] глющен, себе лн 27. [a] вѣровавъшен гвн н пр-ше [c] прнемъше, оставлю.

Ps. XXXV.

Ad titulum.. прорчствомь ꙗвлаше.

Ad textum. 2. [a] не съгрѣшоу въ себе 4. [b] нн 5. [a] въ беꙁ. 8. [a] млстн твоꙗ [b] члвчьстнн въ кровѣ 10. [b] свѣтъ твон 11. [a] пробавн, вѣдоущнннмъ 12. [b] грѣшьннкъ 13. [a] падоу, творащен [b] нꙁдрнновенн.

Ad comm. 2. [b] ѥмъ 3. [a] прѣстоꙗ 4. [b] прославленн 5. [a] въ беꙁмлъвнн [b] даꙗше [c] не om. 6. вьседе 7. [a] непостнжнмꙑꙗ, прѣвъꙁнаша 8. [b] члчьскꙑ, кровъ 9. [a] цркв 13. на ҳтѣ онъ же прѣтъкоша са [b] невѣрьствнѥ.

Ps. XXXVI.

Ad titulum. вьседе, сего се лежнть.

Ad textum. 2. трава 3. [b] оупас. ѭ на 4. насладн 5. [a] гн [b] тъ 7. [b] спѣѭщюмоу 8. [b] лоуковатн 9. [a] лѫкавоуѭщн [b] трьпащен 12. [b] поскрьжьташе 13. [b] om. 14. [a] нꙁв(л)ѣша [b] налакоша лоукꙑ своꙗ [c] стрѣл. н. н оубога 16. грѣшьннча 18. [a] ненарочьнънҳъ

19. ᵇ дйн гладоу 21. ᵃ грѣшьникъ, възвратнть, правьдьнъй же 23. ᵃ йсправать сѧ 24. ᵃ пороутнть ᵇ роукоѭ 25. ᵇ проса 26. ᵇ въ блговоленнй 29. ᵇ вѣкоу 32. съматраѥть 33. ᵇ соудъ 36. йдъı 37. ᵃ хранн ᵇ останъкъ члковн 38. ᵇ же от. 39. ᵇ скрьбнй.

Ad comm. 1. ᵃ живоущоумѫ ᵇ оуподобн, чрѣсъ, граѫдынеѭ 2. ймжще 3. ᵃ гл ᵇ вѣрож, землн жнвъıйхъ, на то, оугодьна ѥн творнтн, въздр. 4. вѣрьноумоу, соущжмоу, om. псано бо ѥ 5. ᵇ тъ бо отъѥмлеть 6. ᵇ обонде 7. ᵃ сьде, въжждаѭ, повнноужть сѧ, того да ᵇ гобьзоующа сѧ 8. ᵇ въ om. 9. ᵇ снмъ 10. ᵃ погъıблеть ᵇ члцѣ 11. ᵃ ѥл. йхъ посл. ймъ ᵇ то 12. ᵃ его om. сжща om. 13. ᵃ н прѣзрѣ om. 14. ᵇ свой ᵈ тъ 16. жндовьскъ тъ 17. ᵃ на бъ ᵇ бъıша, же (pro бо) 18. ᵃ апльскъ, спсенню 19. ᵃ властелн 20. ᵃ погъıбноуша ᵇ же гнн, ѥгда же мьнѣша сѧ л. оудол., възлѣзъше 21. ᵃ бо om. ᵇ подаай жнзнь 22. ᵃ трьпаще н оугажающе ᵇ хоулаще 23. ᵃ члвкъ ᵇ йстнньна, землн (sine на) 26. ᵃ пнтѣеть, займъ даѥть ᵇ благоволеннй 27. ᵇ бо ѥсть боу-щнймъ благо 28. ᵃ небрѣженьѥмь, волю бжню 29. ᵃ пор. же ᵇ прѣıатн 30. ᵇ бо om. нъ тѣмь 31. ᵇ правьдьна 34. ᵃ вѣрьноумоу ᵇ въсприйметь землю ᶜ правьдьнъıйхъ 36. бо om., гь сънйде, йщезноусте, сѧ мѣсто om. 37. ᵇ спсъньıймъ, члча, намъ om., наречеть 38. ᵇ погъıблють, вьмѣрать сѧ 40. ᵃ семь (pro своемь) ᶜ вѣчьнъıйхъ, съгрѣша.

Ps. XXXVII.

Ad titulum. въ въспомннаннѥ.

Ad textum. 3. ᵃ оуньзоша 6. ᵃ съгннша 7. ᵇ хождаахъ 9. ᵇ рнкахъ 10. ᵇ оутайть сѧ 12. ᵃ н блнжнкъı ᵇ отъ далече, мене om. 13. ᵃ дша моѥѩ ᶜ поучахъ сѧ 14. ᵇ отъврьзаѩ 17. ᵇ въ-негда подвнжасте, вельрѣчеваше 19. ᵃ безаконнѩ моѩ 21. ᵃ въз добра ᵇ гонахъ 23. гн бе.

Ad comm. 2. ᵃ мене, твоймь гн 3. ᵃ ннзають, съврьшающн спсьноу 5. ᶜ вьзнесоша 6. ᵇ а н женъı, сьѩ 7. ᵇ отъпаденнѩ 8. ᵇ оуѩзв. сѧ, прншьдъ 9. ᵃ въсѣмъ om. ᵇ гь на крстѣ 10. ᵃ хотѣннѥ 11. ᵇ стьнь (sic) непьщевано 12. ᵇ бѣша бо 13. ᵇ хоулахоу бо 15. ᵃ такъ, тъ 17. ᵃ прндъ да om. 18. волеѭ (pro снлож) 19. ᵇ члвка ᵇ печаахоу сѧ 20. ᵇ йз вьсеѩ з. 21. ᵇ влачахоу.

Ps. XXXVIII.

Ad titulum. бо om., члкомь, оплъще (sic, pro ѡбластн).

Ad textum. 4. ᵃ съгрѣ 5. ᵇ чьсо 6. ᵃ йзмѣренъй 7. ᵇ въ безднь ᶜ събнраѩть (sic, sine ѩ) 8. ᵃ нънѣ 9. ᵇ поношеньѭ 10. отврѣзъ оустьнѣ мой 11. ᵇ роукъı твоѥѩ 12. ᵃ облнченнйхъ н безаконнйхъ ᵇ дшж ѥго 13. ᶜ прнсельннкъ.

Ad comm. 2. ᵃ сь ѥсть скврьнай 3. ᵃ мьннмъ, глоухъ (pro хоудъ) акъı, ннчнмьже ᵇ волѣ, на свой 4. ᵃ невѣрьственѥ 6. ᵇ ннщ. бо 7. ᵃ стѣню, йщезаѥть ᵇ лнхоймандѥмь ᶜ крнлатъ 8. ᵃ вѣрьнн, вьпнѣть 9. ᵇ поношатн хоу хоулаще н 11. ᵇ оставнвъ 12. ᵇ вьсѧ ᶜ вьсн, можааше 13. ᵇ помнлоуй мѧ н ᶜ мьннмъ, члчскъй ᵈ бѣаше.

Ps. XXXIX.

Ad titulum. на коньць, прозьрахоу.

Ad textum. 3. ᵃ тнмѣна ᵇ на камене 5. ᵇ въ соуѥ а н нейстовьна 6. ᵇ оуподобнть сѧ тебѣ ᶜ рече оумъножнша же сѧ, паче чнсла om. 7. ᶜ олокавътоматъı о 10. ᵇ оустьнамъ моймъ

Digitized by Google

11. [c] и ист. тв. om., събора 15. [b] мыслащей 17. въздрадоуѭть 18. [a] нищий, приꙗтъ [c] ꙁастоупьникъ.

Ad comm. 2. [a] трьпѣни живъше 3. [a] иꙁдрова, брьньнааго [c] истиньнъ 4. [b] есть (pro пожтъ) 5. [a] себе [b] истрѣꙁв., коум. житие и 6. [a] мощьнъ, чл҃цѣхъ [c] restant solum verba вѣрьнии ꙗко ч. и. оуч. 9. [a] створоу [b] еси 10. [a] цр҃ствий [c] сп҃стъ 13. [a] и ꙁъли ꙗже [b] демони [c] чл҃вки [d] обетъшаꙗ 14. [a] оущедри [b] сп҃сеньꙗ 15. [b] жидохъ 18. [b] пом. мой, чл҃ческоумоу, вѣкы.

Ps. XL.

Ad textum. 3. [a] хранить [b] врагъ 5. же om., ти 7. [c] исходаше 8. [a] шепът. 10. [b] хлѣбъ мой 12. [a] ми 13. [a] ма [b] собоѫ, вѣкы 14. alter. бѫдеть om.

Ad comm. 2. [a] раꙁ-ше, и оуб. иꙁв. om. 3. [a] тѣлѣ, оублажить, раисцѣи 4. [a] чоувьствьнѣемь 5. аꙁвъ 6. [a] такожe 7. [b] помысла [c] обѣщаваше имъ 8. июда же 9. [a] сь, нѣсть, нарицахоу [b] жидовьскыимъ 10. [a] пороучахъ, и ты [b] съ 12. [b] въꙁдрадова, чл҃вьсцѣ 13. [a] въставъ [b] посади.

Ps. XLI.

Ad titulum. короуовъ, фалакрома, главьноуж.

Ad textum. 2. [b] желаеть 3. [a] въждада, крѣпъкоумоу, живоумоу 4. [b] дн҃е 5. [b] сквоꙁѣ 7. [a] къ [b] поманоухъ, иѥр'д. и ермоньскыꙗ 8. [b] прѣидоу 10. [a] б҃ви, еси ты 12. [a] съмоущ. са.

Ad comm. 2. [a] теплъ есть, жажда, о крьщении 3. [a] алъ-щи, жаждоущей правьдѣ, жьдааше 4. [a] питаше [b] чл҃коу, чааше, си om. 5. [a] поманоувъ бо, въꙁискатъ [b] крова, въсприе [c] поиѫщемъ 7. [a] петръ (pro трепетъ), въ д҃ши петръ om., еда когда [b] иерданьскыꙗ, оубо (pro бо) приточьноу бо 8. [a] нбскыихъ 9. [a] въ дн҃ь бо сь [b] бо om., вѣрьноимь [c] бо om. 10. [b] скрьби 11. [a] гвоꙁди, сп҃соу om. [b] бж҃ии, на б҃а, хощетъ и 12. [b] вѣроуете, въꙁдрадоуют [c] он' om.

Ps. XLII.

Ad titulum. въ х҃а.

Ad textum. 3. [b] въведосте, его om. 4. [a] ол'тароу [b] веселащоумоу оуность.

Ad comm. 1. [a] жидовьсцѣ, въꙁискаша [b] гл҃еть же оубо 2. [b] врагъ вьсакоꙗ радости 3. [a] оброученнꙗ [b] прив. чл҃. обр., принесе, голъготы [c] нбса бо 4. [a] пищоу sine бо [c] оуклонать 5. [b] оутвръждаꙗ [c] и б҃ъ om.

Ps. XLIII.

Ad titulum. иж ниxъ бо, нъ ꙗко аꙁ.

Ad textum. 3. [b] оꙁълоби 5. [b] ꙁа-а сп-ье иꙗковле 6. [b] похоулиши вьса 8. [b] нен-ща насъ потребилъ 9. [b] вѣкы 11. [a] еси [b] рас-ахоу себе 12. [a] овьца [b] расѣалъ 14. [a] въ пон-ье [b] подражание 17. [a] поношенаго 19. [b] стьꙁа 22. [b] тъ, ср҃дце 23. [a] оумрьщвени [b] ꙗко въмѣи.

Ad comm. 2. [a] людий, гл҃ють гл҃юще же хвалать [b] г҃и 3. [a] хетьтѣꙗ [b] оꙁълобивъ 4. [b] бо своеѭ, съкаже са [c] по требиж (sic) да даꙗше 5. [b] оучини, х҃ъ весьжде 6. [a] ꙗꙁыкъ, гл҃еть 7. речи (pro рѣшж) 10. [b] приходи б҃ъ на брань 13. [a] почьстиша 14. [a] емоу [b] подраж.

Digitized by Google

15. [a] om. 17. [b] ѡтъ лица диꙗвола и бѣсомъ 18. [a] бъ бещистие хвалащимъ 19. [a] ѡтъ ба
20. [a] расѣаньꙗ [b] сѣнь, истины 21. [b] въздѣхомъ, вѣровахомъ 23. [b] оуподобивъше, боу
приносаща 24. [a] злыхъ [b] и по вѣск. 25. [a] ѡтъврати 26. [b] гладомь, рекоша.

Ps. XLIV.

Ad titulum. възлюбленѣемь, жидовьсцѣ, погоубльше.

Ad textum. 2. [a] скорописьцѧ 3. [c] блгслви, вѣкы 4. [b] крас. же, твоѫ om. 6. [a] изострены [c] срдци 7. [b] црьствиꙗ 9. [a] змьрна и стак'та 10. [a] црь [c] ѡдѣна прѣкоущена 11. [b] твоѫ om. 12. [a] црь [b] гь бъ 13. [a] тоурова 14. [a] цревъ [b] тресны, и прѣкоущена 15. [a] цроу 16. [b] цревоу 18. [b] сѧ тебѣ, въ вѣкы вѣка.

Ad comm. 2. [b] тресть скоро, написати, скоро 3. [a] доброи сл., бъ бо 4. [a] гьскаго чл҃вка, сила же [b] вьсѫ 5. [a] члка [b] пришьствиꙗ, ѡправьдаѭще 6. [a] състр. лъстъ om. [b] вѣровавъше, апл-коумоу [c] мѣста 7. [b] жезлъ сь 8. [a] ненавидать [b] крьщенье 9. [a] змьрноу, неистьлѣнье, зароу, дховьно [b] велици нарицаѫть оубо 10. [a] въскрьсноу [b] рѣша, кыꙗ, ꙗко ѡца ѡ десноуѭ сѣда, цркы [c] цркы 11. [b] идольскоѫ льст., и домъ om., льстью диꙗволеѭ 12. [b] себе невѣстѣ 13. [a] тоуръ, глеть же и (sine црве), идольскаго, по вьса дни бви [b] вьса, црквьне 14. [a] въноутрь есть [b] цркы 15. [a] понеиꙗ (!) 16. [a] дѣльма, приемлють [b] тъ бо въистинноу цркы 17. [b] оученииими.

Ps. XLV.

Ad textum. 2. [b] мѧ (pro ны). 4. [a] въшюмѣша 5. [b] вышьнеи 8. защитьникъ намъ 9. [b] ꙗже 10. [a] ѡтъемлѧ, до коньца 12. застоупьникъ.

Ad comm. 2. [a] прибѣгоша, вѣсовъ 3. [a] имахоу, вѣдахоу [b] запада, прѣведоу, людии 4. [a] сквозѣ не текѫщамъ 5. [a] вънидѧ (sine въ то), стыꙗ 6. [a] цркы 7. [a] црствиꙗ [b] крстъ 9. [a] призываѭще 10. [c] еже.

Ps. XLVI.

Ad titulum. въ сновъ корѣовъ сѣ. пса.

Ad textum. 2. [a] въсплещѣте [b] бви вьса гл. р. 3. бъ, црь 7. [a] [b] om. 8. црь 9. [a] въцри 10. [b] възнесоша сѧ.

Ad comm. 2. [a] да спсоуть сѧ дрьзаѭще [b] павьлъ 3. бъ, црь 5. [a] людии (sine ѿ), иж нихъ, аплъ 6. възнесенье 7. [b] om. 8. дрьжа вьсоу 9. [a] приемлеть (sine ж) [b] бви, въ нюже 10. [a] съ дхомь, велии [b] дроузи, възнесоша сѧ.

Ps. XLVII.

Ad textum. 2. [a] велии 3. [c] црѧ 4. въ тварехъ, застоупиты 5. [a] цре [b] съниидоша 7. [b] болѣзни 8. съкроуши 9. [a] ꙗже слышахомъ, видѣхомъ 10. людии своихъ 11. [b] правьды 12. [b] въздр. [c] соудьбъ р. тв. 13. [a] ѡбьмѣте, его 14. [c] повѣсть 15. [a] вѣкъ вѣкоу [b] тъ.

Ad comm. 2. [a] же вѣрьнии, съподобльше [b] възнесе 3. [a] к'де om. [b] цркы, посѣщаеть, бъ om. ѡроужие [c] цркы 4. варись, бви 5. [a] цре, к'нази, вьса, ходаще, боу om. 6. [a] чоудеси 7. [a] съматоша [b] слыш-ше 8. корабла, сьꙗ 9. [a] рекоша, приꙗхомъ [b] закони om.

[c] на камене omissa verba bon. sic leguntur: ѥсть же камень хс҃ · тъ бо дрьжить цр҃квь 10. людиѝ жидовьскъ, бо om. прна 11. [b] творн 12. [a] цр҃кве [b] възрад., июдѣа҆, вс. чл҃къ исп. са [c] рече om., дѣѥма 13. [a] обьмѣте, отъ него 14. [b] н разд., дост. людиѝ 15. [a] наоучать са [b] питѣиаѝ.

Ps. XLVIII.

Ad titulum. хот. быти.

Ad textum. 2. [a] се 3. [a] чл҃чьстнѝ 5. [a] приклоню въ притъчж 6. [b] патъі 9. [a] троудихъ 10. оуѕрать 11. [a] прѣмоудрои [b] безоумьниѝ, несъмысльниѝ погыблоуть 14. [b] по сихъ 15. [c] иѕдрии. 16. изроукъі, приведеть 17. [b] оумножать 18. [a] оумираіа 20. [a] сънидеть 21. и прѣложи, неразоумьнъіхъ.

Ad comm. 2. [a] по пространоу 3. [a] ıакоже 4. [a] слъішаша 5. [a] мъного, нъ om. [b] псамѣ, пррцѣ 6. [b] мьздоу себе 8. [a] нарицаıжть [b] жидовьсциѝ, славъі, ıа бъі 11. [a] грѣхомь [b] подобьна [c] бо om. 13. [a] ношаше [b] имъі, сьж 14. [b] неповиньноу 15. [c] законьнъ 16. гь 17. [a] блт҃ѣющa, грьдъıа [b] вьса., чл҃чьска 18. [a] блт҃аще, бо om. [b] вароуıжть 19. [a] бо въ ж., живота 20. [b] послѣдьствоуıжще 21. отъпадете.

Ps. XLIX.

Ad titulum. съборище om., жидовьсцѣ.

Ad textum. 1. [b] въстока, и до запада 5. [a] съберѣте 7. [c] бъ бъ 8. [a] тебѣ [b] въіиноу 10. [a] вьси om. 11. [a] пътица 14. въішьнюмоу 16. [a] же om. [c] твоимн 17. възврьже 18. [a] ними 19. [b] льщениа 20. [b] на om. матере, съблазнъі 23. [a] ма [b] авлж.

Ad comm. 1. [a] идольскъ, нбсьское сь [b] оугъ, словесе 2. [b] премлъчьноıж ихъ [c] огньна 4. [a] пісано 5. [a] [b] елико бо, истиньни 6. [a] пожнша, ти om. 7. [a] ж-скъіимъ, бо om. 8. прни. и [b] дѣмоноу 10. [a] бо оубо om. 11. [b] красьнѣе нѣсть 12. [a] чл҃къ, земльнъи [b] вса всел. om. 14. постьнож, въѕиск. 16. [a] жид-зимъ [b] помъішлаа 18. [a] подвиз. и [b] прѣлюбодѣимь, з-стжпленнн 20. [a] сьа оклеветаваıа [b] вратарьницоу, тои om., съньма 21. [c] ожажелени, обличаıжще 22. [a] грьдиѝ [b] тъ.

Ps. L.

Ad titulum. и егда вьн. къ нрѣсавеи, даньѐ, оставлени, рьвьникъ, верьсавее, рьвеникъ.

Ad textum. 5. [b] въіиноу 6. [a] ѥгда 7. [b] грѣхъ роди 8. [a] прѣм-стиıж 9. [a] осопомь 11. [b] очисти 14. [a] моѥго 15. [b] тебе 18. [a] бъі [b] postea add. (saec. XIV): всеженна и не благволиши 21. [b] възниа бжна.

Ad comm. 3. [a] потреба, велиѝ бо гр. мои ѥсть [b] ицѣлаѥши, имоуть 4. [a] отъмъіти 5. [a] вида 6. [a] требоуж 7. [a] съ (pro нъ), чоуж., зак-пьнѣ 8. [a] рѣснотивенъ, любиши вьсѣхъ небрьгъ (sic) поплъзе 9. [a] пронарекоуѥть пррк, исопомь, оусопъ, ѥстьствьнъі [b] оставленъімъ 10. [a] пришьствьа, о неиже, радов. са вѣчьниѝ [b] тебѣ и скроушихъ sine грѣхъ, съвъзрад. 12. [a] ѥсть здала [b] да и оутрьни 14. [a] даи [b] да и п. възм. 15. [b] ıако 17. очищьши, можете, пр҃ческаа 20. цркъі, вѣрьнъі 21. [b] знаменаваıжть, стоумоу.

Digitized by Google

Ps. LI.

Ad titulum. 1. разоумъ 2. нь дыявола, бо om., прочниимъ (pro проснимъ), ѿче црьствие.

Ad textum. 3. [a] ѿ зл. сильнѣи 4. [b] брнта 10. [a] poster. manu saec. XIV—XV add. [b] оупъвайю, вѣкоу 11. [a] вѣкы.

Ad comm. 4. [a] измсливъ на ха и на ба, разоумѣите [b] благаа глаахоу, коуиаж et quae sequuntur omissa, sed коеж же завидоиж, uti pogod. 5. [a] възн-да, жидохъ 6. ми om., прѣдаме и 7. [b] прѣст. и въ г. [c] архаиггльстѣ ст. къ томоу 8. [b] чьто са рече тъ ѿст., къ тѣмъ 9. [a] члкъ, прилѣпить [b] цатами [c] прѣложи рече, ба om. 10. [a] вѣрьнѣемь, дѣльми [b] вѣкы.

Ps. LII.

Ad titulum. маелстель (! pro маиелстъ).

Ad textum. 3. [a] съ нбсъ, члвчьскыа 5. [a] ли om., творащии 6. [c] постыдѣша, похоули 7. [c] въздр.

Ad comm. 2. [a] дьаволъ, погоубль 3. [a] съ плътию [b] бо om. възискатъ 5. [a] въслѣдоваша 6. [a] соудьнѣемь, безвѣрьствиемь, ѿдьр. быти 7. [b] людие жидовьстии, плѣнены [c] тъ.

Ps. LIII.

Ad titulum. 2. възоумлѣемоу (sic), добль.

Ad textum. 5. [b] дша моеа 6. [b] ѥстъ om. 7. [b] потребн.

Ad comm. 3. бѣи (sine къ) 4. яко бъ om. си рѣчь непобѣдьно, млтвы моеѩ 5. [b] и (pro яко), цре 6. [a] соущоумоу [b] адамъли ѩже 7. [b] истиньнъ 8. [a] своѥю, неп-ньнѹю млтвоу [b] хваленииа 9. [a] навѣша бѣси.

Ps. LIV.

Ad titulum. хотащ. вѣровати.

Ad textum. 4. [a] сътоужениа [b] вражьдовахоу 7. [a] голоубь 9. дха 13. [a] бы, быми (sic) [b] бы, оубо быхъ са 16. [a] и приде 18. [a] оутро [b] и om. 19. [b] мъноѕѣ 20. [a] сьи 22. [c] да соуть 23. [a] твоѩ, тъ, прѣпитаеть 24. [b] моужь кривъ, льстивъ, прѣполовить дни [c] оупъваиж.

Ad comm. 2. слоухъ твои, мрьтва грѣхомь 3. падение, въпиѩщи 4. [b] пьрахоу, на-нъ om. 5. [b] извѣщаа же, авить са 6. [a] ако по ист., ѥсть ѿбл. 8. вьдв. са присно, ѿтъ члкъ писано, жаждоущи 9. цркы, бѣ om., съхноущи, ѩ om., исоушаеть 10. [b] и древьни нерамъ, тъ, без. бѣ 11. [b] дрѣвьнаго, ѿправьдаша своихъ дшь 12. коупльше, даиаше 13. [a] бы [b] бы, бы мене, бы 14. тъ дрьжить, гь 15. [a] тъ [b] въ цр. бахъ 16. [b] зълобъ. 18. [a] моука, до девят. om. [b] ѩже (pro яко) 19. [a] и чюв. om. [b] члкомь 20. [a] сьи, чоув-ныа, съмири [b] не мог. прѣм. себе жидове, своемь 21. [a] сребрьникъ, и вьзать сребрьникъ прьст. каж. 22. ѿ хр. om. [c] истиньнъ 23. [a] имаеть 24. [a] мьнахоу, и злов. om. [b] съконьчаваютъ, съконч. [c] быстъ вѣрьнъ.

Ps. LV.

Ad titulum. ѿ стыхъ, тѣлоп'санѣе, въ егуптѣ, оудалѣше са om. въ егуптѣ (pro гетѣ), егуптъ (pro гетъ).

Ad textum. 3. [b] вороущинн, om. съ мноѭ 4. оубою са 5. [a] похвалю 6. [b] на om. 7. [b] патоу 8. [a] чесомьже нзвнешн 10. [b] вънеже дне caeteris omissis 11. гн 13. обѣты 14. [c] бжь.

Ad comm. 2. [b] в'сь (pro въ) н om. рнщта 3. [a] всь [b] пострѣчжще 5. [b] члча 6. [a] смнахоу, сь кьн. оучнвъ 7. [a] льсть (pro лъжж) [b] нцѣлнть 8. [a] да спенн [b] ннзъ падоу 9. [a] вѣрьнън [b] людин 10. [a] посрамьше, жндовьсцнн [b] кегда во пок. om., обрѣтоу послоушающа 13. вынньно 14. [b] ѿ т. во нзб. б. чл. om.

Ps. LVI.

Ad titulum. нстьлѣ въ врьтьпъ, показаїа.

Ad textum. 2. [c] принидеть 3. [a] вышьнемоу [b] влгодѣавъшоумж 4. [b] понираѭщннмъ 5. [c] члвчьстнн зоубы, ороужие 7. [a] оуготоваша моима om. [b] въ ноу 8. [b] славѣ 9. [b] п'салътороу.

Ad comm. 2. [c] прѣстоупленьа 3. [b] н не прѣз. н зълъ 4. [b] оуннчьжнвъша [c] възнскатъ 5. [a] бѣсъ [b] съмоущеннїа (sine ꙗко) [c] скрьжьщоуть [d] поострнша пьсн 7. [a] хотахоу [b] ноужеѭ съмѣреннїа [c] не нзглеть дневнънмь 9. [a] въздвнжоущн 10. [a] людьмъ 11. [a] вещнсла нбсе разлоучающн [b] нбсемь 12. н та (pro землѣ).

Ps. LVII.

Ad titulum. тѣлоп'саное, жндовьсцѣ, разньственн.

Ad textum. 2. [b] правьдоу, члчсцнн 4. [a] грѣшьннцн 5. [a] ꙗрость 7. [b] трѣновныа 9. [b] отънмоуть 11. [a] правьдннкъ, месть 12. [a] правьдннка [b] нмъ om.

Ad comm. 2. [b] жндовьскомь 3. [b] врема, хотахоу, трьновън, неправьдьнън 4. [a] осоужденн [b] чревѣ, глющоу 5. [a] прѣлыцьшн евгоу срдцоу двж [b] хоботъмь зовоущааго 6. [a] нн жнд. [b] бездоушлнва прѣбываше 7. [a] бо бѣсн тврьдъ [b] львъ хыщьннкы 8. [b] нзнемогоуть 9. [c] огньмь, правьдвнааго 10. [a] древо 11. [a] правьдннкъ [b] грѣшьнънхъ, рекъшннхъ 12. [a] н спсетъ [b] отъ грѣшьнъıхъ сътворн.

Ps. LVIII.

Ad titulum. обычаа (pro ѡблнчаѭ).

Ad textum. 3. [b] кръвен 6. [b] посѣтнтн 7. възалъчоуть, пьсн, грады 8. [b] оустьнахъ 9. [a] оуннчьжн 10.—17. in codice folio perdito desunt. 18. [a] тебе [b] ꙗко бъ.

Ad comm. 2. [a] снонъ (pro сн отъ) [b] на ха жнд. 3. [b] нсплънь 4. [a] сверѣпн ловлахоу, мьнахоу [b] кьназн людьсцнн [c] во нмъ прѣвреднхъ отврьнь благѣа 5. [b] свободн 6. [b] ꙗзыкъ [c] несоуть 7. съвѣщаша ꙗтн ха алъчоуще, възалъчеть 8. [a] на ха om. 9. [a] лн, бѣаша [b] дем. пл. om., caetera desunt usque ad 17 [b] -сть члкъ въспрнноувъ отъ льстн 18. [b] тъ, члвкъ.

Ps. LIX.

Ad titulum. 2. вънегда, совалоу, нравъ, дьбръ солнщьскоую дъвѣ на десате тысоущн.

Ad textum. 6. боꙗщнмъ са лоукоу 7. [b] деснцеѭ твоеꙗ 8. [a] своемь [c] размѣроу

Digitized by Google

9. [b] крѣпость [c] ц҃рь 10. [a] моавъ коновь [c] м'нѣ 11. [b] к'то 12. [a] ѿтърнноубъй ны до коньца 13. [b] соуѣ 14. quae post снлж и sequuntur desunt propter deperdita duo folia.

Ad comm. 3. [a] жидовьсцнн [b] ѿтъ тѣхъ 4. [a] жидовеска [b] трасъшн оутвьрдѣ, иж. ю. ад. om. 5. [a] людьмъ жестокъ [b] ꙗко мн. в. в. om. 6. вѣрьнымъ людьмъ 7. [a] имоуще [b] ч҃лчьскын 8. [a] с҃нъ в. ѡ. om. [b] раманьство [c] г҃ь събьратн изъмѣрнти и оуправитн 9. [a] прѣнесенье, прнселение [b] д҃ховьнын [c] цр҃ствие, во om. 11. [a] ц҃ра 12. [a] рекоша [b] рекоша 13. [a] възпиж [b] възмогоуть сп҃сти ч҃лка словомь 14. deest.

Ps. LX deest. Ps. LXI.

Ad titulum. deest.

Ad textum. 3. [a] тъ во 5. [a] текоша [b] бл҃гсвлахоу кльнахоу са 6. [a] повнноу, д҃ша 7. [a] тъ и сп҃снтель 9. [a] съньмъ людни 10. [a] ч҃лчьстнн [b] чл-ьстнн не оправьдать са 11. [a] неправьдоу [b] желанте.

Ad comm. 2. [b] тъ, оть бѣсовъ om. 3. [a] къ б҃оу сп҃сеньемь (sine бысть нмъ) [b] ѿтъ него 4. [a] нап-щенмъ [b] жидове 5. [a] люблахоу, борахж, жидове om., съ ннмн, н ц. св. om. 6. [b] оупъваѭщннмъ 7. [a] вѣрьномоу, сп҃съ [b] ѿтъ негоже 8. [a] вѣрьномоу, живоущоумоу, б҃ъ om. [b] бо҄ащоумоу надѣжщемоу 9. [a] ѿтъ толѣ [b] ли [c] бо҄ащннмъ са его (caet. omiss.) 10. [a] по пр҃чствоу 11. [b] б҃атать, мьстьнинкъ б҃ъ вьсѣмъ [c] прилагаѭщеи ѿтъидоуть 13. [b] възд. вс. по дѣломъ om.

Ps. LXII.

Ad titulum. идоумѣнсцѣн, ц҃ркы томь оубо съказаѥть са.

Ad textum. 2. [a] оутрьнюж [b] въждада къ тебѣ [c] безводьнѣн 3. [b] мн om. 4. [b] въсхвалнте 5. [a] бл҃гословлю 7. моѥи, поѹчахъ 8. [b] възрадоую 10. [a] д҃ша моѥа 11. [a] ороужниж 12. [a] ц҃рь кльнан са.

Ad comm. 2. [a] ц҃ркы время [b] жадаше, ц҃ркы идольскаамн, хбо om. бы оум'ножало [c] ц҃ркы нмаше истекъшаго издребръ 3. [a] ц҃ркы [b] ц҃ркы 4. [a] ц҃ркы [b] славать ч҃лвцн прѣстанжть 5. [a] нареченъ [b] и пакы павьлъ 6. [a] вѣрьнын (pro вьсѣкъ) [b] оустьнѣ во 8. [a] прнимоуть [b] г҃ьсцѣемь 10. [a] бѣс. ад. caeteris omiss. 11. [a] ѡр. огн. г. ск. с. om. 12. [a] възвес. om. [b] въс. чл. om. [c] аще бо имоуть г҃лаша.

Ps. LXIII.

Ad titulum. коньчьнынхъ.

Ad textum. 2. [b] моиж om. 4. [a] ꙗзыкъ свои 5. [a] таинынхъ 6. [a] оуклоннша (pro оутвръднша) 7. [a] и испытааша, испытание [b] ѥго om.

Ad comm. 2. [a] сь, адамль, reliqua desunt 3. [a] сь [b] людии помышльше 4. [b] ꙗзыкъ имъ (pro ниже). 5. [b] внезапоу, баше 6. [a] ꙗко om. сважѣмъ неоугодьнъ [b] жидовъ оучаше ꙗко да и бы и оуловили. 7. [a] въсегда, испытавахоу, осоуѥтѣвъша [b] глоубоко ср҃дце ѥго 8. [a] възн. са om. [b] ѿтиноудь, отъноудъ невъзм. ѥсть 9. [a] рѣснотивьна 10. [a] чоуд. са дълъ|готр. 11. [a] възданин [b] похвалю.

Digitized by Google

Ps. LXIV.

Ad titulum. пѣнин ѐремин ѐꙁекнлю.

Ad textum. 2. [b] вꙑ-ер҃слмѣ 3. г҃н om. 4. [a] бе-ньнꙑхъ [b] нечьсти 5. [c] ѝсплънихомъ благꙑхъ 6. [a] ц҃ркꙑ въ правьдоу 7. прѣпоꙗсанꙑꙗ 9. [a] съматоуть [b] живоущи ꙁнамении [c] оутроу 10. [c] водъ 11. [a] оумъножиши 13. [a] красьна поустꙑна.

Ad comm. 2. [a] ц҃ркве поꙁрѣчеть г҃ь приѐмле пѣниꙗ [b] миръ ѐсть, sine вьсѣмъ 4. [a] мъножаишаꙗ [b] ѡцѣщениꙗ просѧщиимъ 6. [a] г҃лють въ неиже веселѧть сѧ, ц҃ркꙑ [b] сп. св. om. [c] ѡтоци корабльникъ и оупъвание 7. син. om. 8. [a] и житиѝск. [b] крьщениимь 9. [b] ѥго om. 10. [a] бо исплъни сѧ р. [b] еси и ꙁ. бл҃гдатьѭ [d] оуг. sine бо пищѭ om. 11. [a] ꙁ. мꙑсльнаꙗ ꙗже, браꙁнꙑ, въꙁиран кр҃стъ 12. [a] наречеть сѧ въскрьсение пришьдъ приꙗти [b] оуравнѧть 13. [a] красьнаꙗ же ѥꙗ речеть д҃ша ч҃лчскꙑ сьꙗ болѣѭть ѐлѣꙗ [b] ап҃ли хлъмꙑ бо ап҃лꙑ въꙁрадоваша 14. [a] ѡблѣкоша [b] пьшеница.

Ps. LXV.

Ad titulum. въскрѣшениѭ, ѡ въскрьсении.

Ad textum. 2. [a] б҃ви 4. [a] ꙁемлѧ поѐть тебѣ [b] вꙑшьнеи 5. [b] страшьна, чловч҃ьскъ 7. твоѐѭ въ вѣкꙑ [b] приꙁираѐте 11. [b] хрьбьтѣ 12. [b] сквоꙁѣ ѡгне 13. [a] съ ѡлокавътоматами 14. иꙁдрекосте 15. [a] и ante ѡвьнꙑ om. и post коꙁьлꙑ om. 16. [a] и слꙑш. 20. своѐꙗ.

Ad comm. 2. [a] въскрьсъ, раꙁоривъ, сп҃съшаго 3. [a] величиꙗ, om. дѣла, имьже [b] мрьтвꙑихъ, творахоу 4. [a] ч҃лкъ ѐсть въскрьсъшоумоу [b] om. и п. вꙑш. 5. [a] наꙁъваниѥ 6. [a] житиѝскааго [b] тогда иѐрданъ проходить 7. [a] вьсакъ [c] жидовьсци ꙁꙑлꙑими (!) въꙁносѧть 9. [b] ѡтънелѣ подвижати 10. [b] раждаша 11. [a] дьꙗволю [b] ѡтаготѣша, ꙗꙁꙑкꙑ 12. [a] хоудꙑ, вѣровавъшемъ [b] сквоꙁѣ 13. [a] ц҃рквь 14. бес прѣстани пач. ж. е. в. ск. сꙑн om. ѡбѣщаѥть сѧ 15. [a] вѣроѭ и м҃лстꙑнеѭ крьщениꙗ сиꙗ кад. ѐже ѥсть м҃лтва [b] дѣтели 16. [b] ꙁа ню и живеть 17. [a] om. м҃ла-ꙁваше [b] ѡвъплемь, рече ч҃лкъ 18. не om. иѫ om.

Ps. LXVI.

Ad textum. 5. [a] въꙁдр. [c] правьдьнꙑхъ (pro на ꙁеми) 7. [b] 8. [a] бл҃гсловиꙑи 8. [b] ꙁемли.

Ad comm. 2. [b] жьдахоу 4. [a] ѐреисции ꙗꙁꙑчьсции, om. ꙗко бл. пр. вси om. сѧ 5. [b] правьдьнъ, въꙁдаꙗ, въꙁданиꙗ 7. [a] кождо дѣловънеи.

Ps. LXVII.

Ad titulum. пс҃а дв҃ъ п҃ѣ на коньч. хотаахоу въскрьсъшоу ч҃лвкꙑ.

Ad textum. 2. [a] да om. [b] вьси ненав. 3. [a] ищаꙁ. [b] ѡгни погꙑблють 4. [b] въꙁрадоуѭть 5. [a] б҃оу [b] въшедъшоумоу [c] радоуѭть 6. [b] сирѣихъ 7. [a] въ вьселѣѐть и помꙑшлениꙗ (sic) 8. [b] поустꙑни 9. [a] каноуша 10. [a] дождь вольнъ [b] тꙑ 11. [b] бл҃гостꙑню своѭ нищоуоумоу б҃ъ 12. гл҃а 13. [a] ц҃рь въꙁлюб. ѐго 14. [b] посърєбрьнѣ 15. [a] н҃бсьскꙑи [b] селъмонѣ 17. [a] непьщоуѭть 18. [a] omiss. [b] сина вь ст҃ѣѐмь 19. [b] дѣаньꙗ 24. [a] ѡбращеть

сѧ роука [b] отъврьгъ 25. [b] нашего ц҃ра, въ ст҃ѣѥмь 26. [a] ѧдѣ [b] тоупальници 27. [b] источьника иꙁ҃лева 28. [a] мениꙁамииъ (sic) [b] [c] кьнаꙁи 29. [a] силою твоеѧ 30. цр҃кве ц҃ре 31. [a] тръстенъимъ [b] ѩньць [c] ꙁатворити [d] браньмъ 32. [b] етиѥпиꙗ 33. цр҃ствиꙗ ꙁемьскаꙗ 34. [a] въшъдъшоумоу б҃оу (pro небоу) 36. [b] тъ [c] бл҃гнъı.

Ad comm. 2. [a] въскрьсъшоу 3. [a] идоломъ (pro и дъıмъ) отъ мѣста и отъ странъı [b] тако 4. [a] соуще въıстиноу, плака сѧ [b] мь|ртвъıхъ 5. [a] слав. б҃а, и по. om. видѣвъшемъ [b] въꙁиде кр҃стѣ голъготѣ 6. [b] om. б҃а ѡц҃а-нмѫщіѧ [c] голъготѣ 7. [a] и ante правѫ om. вселаѥть въ цр҃кве [b] мъногъıмъ [c] свободи 8. [b] сквоꙁѣ 9. [a] ꙁемлеѭ тогда [b] отъ лица б҃а иꙁ҃лева, и нъıнѣ тъжде. тъжде бо тъгда и тъжде нъıнѣ видить 10. [b] и ѡбр. om. съврьши 11. [a] чл҃вци [b] трапеꙁоу 12. приимѣте 13. [a] сѧ om. сь любимои бл҃говолихъ 14. [a] прѣбоудеть [b] дѣтели ап҃лъı om. лъст. сѧ дѣт. [c] ꙁлатомь 15. [b] цр҃къı, in fine ad. сирѣчь въ цр҃кви 16. [a] дѣваꙗ оусъıриша [b] раꙁботѣе 17. [b] видѣ (pro въ двѣ) om. б҃ь жити 18. [a] колесница гл. слово пл. тьмъı [b] сина 19. [b] бо om. 20. [b] сътѣание 21. [a] [b] бо om. 22. [a] въꙁдвигоу [b] оубо (pro бо) 23. [a] съкаꙁаѥть сѧ [b] жит-сцѣемь мат-нѣемь 24. [b] жид-сции om. ѡ и. же гл҃еть 25. [a] и чоув. и въ мори [b] ıако б҃ъ, тъ, ц҃рь 26. [a] ꙁемлю (sine вса) [b] соуща вѣроѫ тоумъпальница браꙁдаюшамъ дх҃овьномь 28. [a] om. вен. бо сн҃ъ бол. [b] вѣровавъшеи 29. [b] д҃ша 30. цр҃кве древьнаго новъ тебе ц҃ре 31. [a] чародѣамъ, ꙁълаꙗ бо [b] кьнаꙁа жидскъıи [d] браньмъ 32. [a] тъ [b] приидоуть 34. [a] х҃во (sine то) 35. [a] ꙁьрѣвъше, om. его сл. б. даѭть [b] кр҃стъ 36. [b] add. тъ дасть силоу и дрьжавоу вѣрьнъıмъ людьмъ [c] петръ (pro печать).

Ps. LXVIII.

Ad textum. 2. д҃ша моеꙗ 3. [a] оуглъбъ тимѣнии [b] пришьдъ глоубинъı морьскъıꙗ 4. [b] ищеꙁете оупъвающоу 5. [a] моѥꙗ, иен-щии, беꙁоума 7. трьпащии 8. приꙗтъ 12. [a] одѣанье вретище 13. [a] глѫмлахѫ 14. [b] б҃е 15. [a] оугльблю [b] глоубокъıхъ 18. [a] и отъвр. 19. [a] и отъими 20. [b] сътоужающиии 21. [a] причаꙗ [b] оутѣшающаꙗго 22. моѭ om. 23. [b] въꙁданьѥ 24. помрачите 28. беꙁ. ихъ 29. [b] прѣподобьнъıими (sine да) 30. [a] нищи и боли 31. [b] въ хваленни sine его 32. б҃ви рогъ паꙁногъти 33. [b] въꙁищѣте 36. [b] июдѣисци [c] насл. ти 37. [a] оудрьжать [b] любащи.

Ad comm. 2. сь 3. [a] льстью [b] пришьдъ и житиискаго, жиꙁни sine и, ꙁълъ 4. [a] ꙁаꙗша [b] ищеꙁете 5. [a] а по ист., беꙁоума 6. [a] въмененьемь равнии лриимь 7. начатъкъ 8. [b] опливаемъ 9. [a] гн҃ѣ om. [b] сьроди (sine ради), написаѥть 12. [b] сь 13. [a] печахоу сѧ ч҃лкъ сь 14. [b] жьдаше 15. [a] сп҃съ 16. [a] ꙁълъ придоу [b] рьвьникъ оуꙁъкъ 17. [a] оускори [b] сп҃слъ еси 18. [a] ч҃лчскоумоу, бъı (bis, pro би) сп҃сающаꙗго 20. [a] вражьдьникъ om. ст.-июдеи дрьжимъ бѣ 21. [a] градъı 22. обраꙁъı, ихъ om. си р҃ѣ om. 23. [a] польꙁьствова [b] жид. om. 24. [a] (pro паче) а не [b] непрѣтъгъбеноую 25. [a] люд. жид. om. 26. [a] испроврьгоуть [b] нечс҃тъıꙗ, ихъ om. 27. [a] въꙁискатъ ч҃лкъ [b] вольноумѫ 28. приложи (sine бо) 30. [b] ч҃лкъ 31. [a] пѣниимь 32. боудеть б҃оу новии людие, роꙁи, паꙁногъти 33. [b] обрѣтоу 34. [a] съваꙁанъ бо ихъ 35. въ нихъ б҃ъ сл. om. ѡ нихъ 36. [a] лежащоу om. гл҃еть [b] рече (pro сѫтъ) исп-ющеиимъ июдѣи [c] въсельше 37. [a] ап҃льско.

Digitized by Google

Ps. LXIX.

Ad titulum. въспоминаниѥ и сконьчаниѥ.

Ad textum. 3. [b] и постыд. om., ꙁълж 5. [a] въꙁрад. [b] вьиноу.

Ad comm. 2. [a] ха, молать [b] бѣсьска 3. [a] вьсе (pro вьсждоу) [b] тъкъмс, на ха въꙁм. 4. постыдать са въпиѭще при крт҃ѣ жид. 5. [c] и въꙁлюблъшеи 6. [b] сь.

Ps. LXX.

Ad titulum. пса дв҃ъ сн҃ъ плѣнениѩ ихъ и прьвѣмь аминъадамъ.

Ad textum. 4. [a] иꙁдроукы грѣшьнааго 5. оуности 6. [a] ꙗтробы [c] вьиноу 8. [a] исполи. (manu recent. inscript.) 11. [a] глюще 14. вьиноу, хвалоу 16. [b] поманоу 17. [a] оуности 18. [a] матерьства [b] градоущоумоу 20. [c] ꙁемли 21. [a] величиѥ [b] беꙁдьнъ ꙁемли 22. [a] пслмьсцѣхъ [b] post въсп. тебѣ non nisi въ аꙁыцѣхъ 23. [a] въꙁрадоуѥте, тебе 24. [a] вьсь денъ.

Ad comm. 2. [b] бы (bis) 4. [b] тъ 5. оуности отънелѣ 6. [a] отънелѣ бо [b] бо om., члв҃чемь [c] величаѥть са, вьинж 7. [a] непорочьно [b] om. пом. ѥсть 8. [a] похвалы [b] om. бо 9. [b] въпадаю [b] съвѣщаваша 11. [b] мьнахоу 12. [a] вьчл-ниѥ 13. [a] жид-сцни окл-щеи ищеꙁ. же (pro бо) вид-ѣвъша [b] срамлахоу sine са 15. [b] распатъ [c] еже 16. [a] вѣрьнъи [b] правьдьнии 17. [a] породить 18. [b] вѣчьноумж 19. [b] члв҃чоу, om. бъ 20. [a] ѡжививть члка [c] мъногостраньнаго, прѣгребеньꙗ 21. [a] сильнъ [b] вѣчьно 22. [a] спсенье пс҃мьскаꙗ вьса 23. [a] доховьноуѭ [b] оустъ 24. [b] ꙁълаꙗ.

Ps. LXXI.

Ad titulum. самона самонъ.

Ad textum. 1. [a] цр҃еви [b] сн҃ви цр҃оу 2. соудити людьмъ 5. [b] родъ и рода 9. [a] прѣдъ нь, отеоплани 10. [a] цр҃е таръсьции [b] цр҃е аравиистии приведоуть 11. [a] цр҃и ꙁемльнии 13. [b] 14. [a] дш҃а 15. [b] вьиноу [c] благословатъı 16. [c] трава ꙁемльна 17. [a] благословлено [c] ꙁемльнаꙗ 19. [a] има ѥго (sine сл. тв.) въ вѣкъ и въ вѣкы вѣкоу.

Ad comm. 1. [a] сн҃оу, тъ [b] црь om. 2. бо҃чьстнимь 4. [a] людьхъ 5. [a] пісано 6. [a] на новоуѭ съходаща 8. [a] пс҃ано, om. до морѣ с. и пок. [b] коньца 9. [b] ꙁемли 10. [a] цр҃а мироммь (pro моремь) оутврьждаѥмы въ сихъ [b] цр҃кы 11. [a] хоу дьнесьнаго дьне 13. [a] таинааго [b] бахоу бо҃чьстнемь 14. [a] прѣгрѣш-ıа [b] спсемъ са 15. [a] сък. вѣка [b] въ вѣкъ [c] вьинж 16. [a] дѣмоньскааго [b] лив. же [c] отъ цр҃кве цр҃кы 17. [c] имении спсовѣ, члвѣскъıи [d] въ ха 18. бо om. 19. [a] бо om. отъ вѣкъ и въ вѣкъ [b] испльнить, om. вѣка om. до вѣка.

Ps. LXXII.

Ad titulum. иесеѥва, съборище om.

Ad textum. 1. коль добръ 2. [a] малѣ подвижасте 3. [c] въꙁдрьвьновахъ 4. [b] оутврьждениꙗ 5. члв҃ческыхъ 6. [a] оутврьжа|ıа [b] нечьстиѭ 7. любъвь срдцоу 10. [a] сѣмо [b] деньѥ 12. вѣкы оудр. бо 13. неповиньнъıихъ 14. [a] тепенъ вьсь дьнь 15. [b] родоу 17. [a] omiss. 19. [b] погыбноу 20. [a] сьньѥ [b] оуничьжиши 23. [a] вьню (sic! pro вьиноу)

Digitized by Google

24. прнѧ̀ 26. въ срдца 27. [a] о̑тъ тебе [b] потребн ѥсть вьсакою, ѡ̑тъ тебе 28. [a] мнѣ же reliquis omiss.

Ad comm. 1. жндовьсцн 3. [a] възд̑рьвьновавъ, om. жндовьско [b] гео̑нꙑ 5. вѣрьнꙑ нъ бѣ (pro бѣсовьскоѥ) чл҃вчоумоу сътрьпнмоу 6. [b] неправьдоіѫ своѥю на б҃а 8. [a] помꙑслнша зълобьнаа̀ на х҃а 9. [a] възвѣша зьрѣтн н҃бо 10. [a] цнн̑ ж-ьсцнн̑ сѣмо безоумнѥ 11. [a] мьнꙗхоу днвлахоу разоумѣваше помꙑшленьѥмъ н̑хъ 12. разоумьнънн̑мъ, б҃жн 13. om. отъ неправьдꙑ 14. [a] бъдѣннѥ н̑ въ о̑зъл. 15. [a] повѣдатн о̑слоушьлнвн 16. проповѣдахъ 17. [a] ꙗдра 18. [b] възнѣша падоу 19. [a] црк҃ꙑ, страньна [b] въо̑роужьшен̑ 20. [a] сънꙑа̀ 21. людн̑н ѡ̑тнноудь 22. [a] не om. бл҃годѣтн 23. [b] наставлаѥть 24. не бꙑ bis, о̑тъврьгоуть 25. [a] хоулнмн о̑тъмѣтаньѥ̀мь [b] бо бл҃гъ невъзбл҃годѣтьна 26. провъзглашаѩ̑ть 28. [a] нже om. [c] н̑сповѣдатн, om. въ, црцн б҃жн, цр҃кꙑ.

Ps. LXXIII.

Ad titulum. съньмъ, въздвнгноу ржкꙑ.

Ad textum. 2. [a] поманоу съньмъ [b] жьзлъмь 3. [a] въздвнгнѣ до коньць 4. [a] праздьннка 5. вꙑсходѣ расѣкоша 7. [a] възаша [b] н̑мене 8. [a] ѩжнкꙑ [b] праздьннкꙑ 9. [a] знаменнн̑ 12. [a] цр҃ь, вѣка [b] съдѣа̀ 13. [b] змьѥ̀вꙑ 14. [a] тъ [b] ѣтно̑пьскомь 15. [b] ніѥѳанъ 17. [a] земла [b] създа ꙗ̀ 20. [a] о̑мраченнн̑ домовъ направьденъ (sine въ) 21. [b] ннщн въсхвалнть 22. [b] безоумьнаго вьсь д҃нь 23. [b] вънн̑оу.

Ad comm. 1. [a] сь, крнвоматьнаго [b] б҃жнн̑ 2. [b] жезлъ sine бо, сꙑ съньмъ безвѣрествнѥ [c] вьсѣлаше 3. [a] бѣсъвъ н̑ врагъ х҃въ, caet. omissa 4. [b] познавъшен̑ снлън̑ 5. ꙗко вꙑсходѣ люди мъногꙑ, цр҃квьнꙑ расѣкоша 6. врьхꙑ 7. [a] н̑ждьгоша [b] самꙑ 8. [a] жжнкꙑ 9. [a] о̑бꙑчан̑нꙑхъ 11 рекоша 12. [a] проповѣдаше [b] по срѣдѣ, чл҃вчьскоумоу 13. [a] чоувьствьноѩ̑ [b] не оу̑бо 14. [a] дьꙗ̀волоу о̑търоубленъ [b] съмѣреннн̑ 15. [b] ѥ̀тамъ 17. [b] нарекꙑ бо (pro же) вьꙗ̀лнца велнꙗ̀ тншнна 18. [a] н̑ного [b] х҃оу [c] н̑мамъ цр҃а 19. [a] моучнмꙑ [b] оу̑бозѣ 20. [a] свон о̑тъврьгоу [b] цр҃кве безаконьно 21. [a] посрамленъ [b] тъ бо 22. [a] н̑ слово 23. [b] грьдн стоꙗ̀тъ (pro сѫть).

Ps. LXXIV.

Ad textum. 2. [a] г҃н (pro б҃же) [c] вьсѧ чоуд. 4. [a] жнвоущнн̑ 7. въсхода 8. [b] с. съмѣраѥть а̀ с. възн. 9. [d] земли 10. [b] рогꙑ.

Ad comm. 2. [a] б҃оу [c] пр҃ка 4. [a] разоумьннн̑ [b] ꙗ̀ кьн. н҃бсе 5. [b] богатьствомь 7. въстокъ бо 8. [a] тъ, сѫднн̑ 9. [c] дрождниꙗ̀ д҃нешьнаго д҃не прѣвращꙗюща [d] воль 10. [a] разоумѣѥть [b] кр. разоумѣваѥть сѧ бѣсъ отъ х҃ва пришествиꙗ̀ [c] in fine кр҃стъ (sine х҃ь).

Ps. LXXV.

Ad titulum. а̀соурню съньмнще а̀соурнн̑ х҃ъ ꙗн̑ (sic!) вьсѧ.

Ad textum. 2. [a] вꙑѩ̑ждѣн̑ 4. [a] крѣпостнѩ̑ 5. вѣчьнъ 6. [a] ср҃дцьмь [b] сънъ свон̑ [c] богатьство 7. [b] въздрѣмаша 8. [a] страшьнъ сѧ тебѣ [b] о̑тъ толѣ 9. н҃бсе 10. [a] ѥгда 11. [a] сѧ тебѣ [b] о̑тълѣкъ 12. [b] соущнн̑ 13. [a] страшьноумоу о̑тъѥмлющоуѥмоу [b] цр҃ь земльнꙑн̑хъ.

Digitized by Google

Ad comm. 2. ᵃ вынспов-хъ sine са нюдѣа плетеннѥ (sic!) 3. ᵇ сионъ б. ц. б. om. 4. ᵃ лоукы, стрѣлаѥть ᵇ ороужниа ıазыка цркве 5. цркы 6. ᵇ възбоужьше са ᶜ воиномъ 7. ᵇ съвѣтъ разоумѣша невидѣнин 8. ᵃ бъ противить ᵇ безаконьıа 9. сь мрьтвыими 10. ᵃ и оуб. же (sine бо) соудимо ᵇ бо om., въспрнимоуть и 11. ᵃ боу ᵇ никогда же радость ѥдинои 12. ᵃ обѣщ. са боу ᵇ боу, om. дѣла 13. ᵃ страшьноумоу изимати дша ᵇ црь велнкъ и вельможа прнравьнити.

Ps. LXXVI.

Ad titulum. нютоумѣ съньмьстѣ съньмище сказаѥть са.

Ad textum. 5. ᵃ варнсте стражьбж 7. нощью клицааше 10. оудержить 11. ᵃ начахъ 12. зачала чюдеса твоıа 15. ᵃ твора 16. ᵃ твоѥж om. 17. ᵃ вид. та воды om. 19. ᵇ молниıа, om. твоѥж 20. ᵃ стеза 21. ᵇ моисѣевою.

Ad comm. 2. ᵃ възъвахъ 3. ᵃ бѣ тоу ᵇ om. апостолъ ѳома 4. ᵃ мира исцѣлѣша 5. ᵃ жидовьскымь 6. помышлахоу изнемогаше 7. помышлааше, клица 8. ᵇ оутѣшитель нашю скорбь ср. 9. ᵇ колика глаша са 12. om. каıа 14. ᵃ приидеть 15. ᵃ преже пришествиıа (pro смотрениıа) быша, аполонін и ермн иракли ᵇ чюдеса твоıа 16. ᵇ бы (pro хвы), везде разумѣет са 18. ᵃ бездна ᵇ sine тако, протекоша, скоро 20. ᵇ непостыдна входи.

Duo codicis folia (136—137), quibus ps. LXXVI v. 6 usque ad ps. LXXVII v. 14 continetur, posteriore manu saeculi decimi quinti scripta sunt.

Ps. LXXVII.

Ad titulum. иже е цркы.

Ad textum. 2. ᵇ гаданиıа 5. ᵃ въ иıак. 6. ᵃ родащен 7. ᵇ бжи ᶜ заповѣдін 11. ᵃ блгти 14. ᵇ пр-ыимь огньномь 16. ᵃ камене ᵇ низведе 18. ᵇ въспросити 19.ᵇ et 20. ᶜ ѥгда 23. ᵃ заповѣ 24. ᵃ маньна ᵇ нбскы 25. ᵇ брашьно 26. нбсе 27. ᵇ морьскои пътица 28. стада 29. ᵃ аша ᵇ похоти 30. ᵃ лишиша ᵇ же бр. соущоу 32. ᵃ съгрѣшиша ᵃ ıаша 33. дньѥ тъщаньѥмь 38. ᵃ тъ ᶜ раждьжеть 40. ᵇ въ земли б. 43. ᵇ своıа 45. ᵃ пьсьıа 51. ᵃ побѣди ᵇ вьсакого тр. 52. ᵃ движе 53. ᵃ на поуть и не оустр-ша ᵇ врагъ 55. ᵃ ѥго (pro нхъ) 56. ᵃ прогн-ша 57. ᵃ отъврьгоша 60. ᵃ селомьскоуѥж ᵇ въ неже въселилъ 64. ᵃ падоу ᵇ оплакани 65. ᵃ съпаи 69. ᵇ вѣкы 71. ᵃ доилиць поıатъı ᵇ дост-ьѥ своѥ 72. ᵇ настави ıа.

Ad comm. 2. ᵃ притчами 3. ᵃ слышаша, съхраниша 4. ᵇ бо om. достоино 5. ᵇ благодѣте оубо оумъ оу ба вьииоу 8. ᵃ възвѣстоую ᶜ въ времена ᵈ бжи 9. ᵃ жидовескъ и ᵇ множицею, въ бране 10. ᵇ повиноуша бжи 11. ᵇ толикы в' пꙋстыню забъвеніе 12. иаковѣ моисѣи послѣд' же 13. ᵃ ж. предѣли ᵇ всюдоу 14. ᵃ проωбразоваше (sine са) кръвь члчскоу ᵇ вожда 15. акротама дьньсьнаго прообразовахоу же источивъшаа 16. ᵃ прободено ихъ ᵇ нечьстиѥ 17. ᵃ таковамъ съвршающамъ ᵇ имѣша бѣша бесльзьни 18. ᵇ чрѣво 19. ᵃ оклеветаша прѣ мосеи, om. жидовьскы ᵇ неоупъваньно 20. ᶜ таиноую 21. ᵃ длъготрьпѣ въведеть ᵇ тъ, om. стымъ ᶜ р. бжии (sine сы) отр. и 22. ᵇ ıавль юже сп. 23. ᵃ людьмъ разоумъ ᵇ прѣкъ земли 24. ᵃ таиноу ᵇ om. брашьно 25. ᵃ чоувьствьнъ

Digitized by Google

непобѣдима пѣснь 26. амъбакоумъ 27. [a] орътоугомитро, om. а на вѣри. [b] бе стоуда 30. [a] прѣстаахоу [b] иначе ꙗдоущоу бжии ропътахоу 31. [a] om. на на [b] бо om. прѣкословиѥ себе 32. [a] запрѣщениѥ [b] древьнии 33. каза (pro за) 34. [a] съмрьть непользьно 36. [a] токъмо 37. [b] главъшоумѫ (sine имъ) 39. [a] пом. бо ако никогда плътьнаа, оугоди, пощади [b] мрьтвьныꙗ 40. [b] мосѣови 42. [a] великою егупьтьскы [b] того бо не пом. 44. [a] бо вода не покааша сѧ ни оумиа. [b] рыꙗхоу 45. [a] бѣша бо не оу [b] нечистиими пакость приимахоу бааше 46. [a] погоубать плодъ гладомь 47. людьмъ 48. овоудоу инде 49. [a] поѹщениѥ и си вьсѧ, оумачиша [b] егуптѣни жидовьсции (sine съ) 50. [a] доидеже погыноуша [b] бѣша [c] om. разоумѣи же и не 51. [a] егуптьсции [b] раждизахоу грьдыню 52. [a] ꙗко изь ег. овьцѧ [b] поустыню ꙗзыкы въ црькве црькы 53. [a] om. ни, жид-сции не оустр. пастоуха [b] море чоувьствьноѥ 54. [b] сьꙗ (sine бо) 55. [a] om. амор. [b] юже твьрдость [c] аморѣисцѣхъ излитѣне вѣровавъшеи 56. [a] жидовьсции прадѣдъ [b] versus omissus 57. [a] жид. мѣнить въставъша отъвръгоша сѧ си [b] бо om. прѣвратиша 58. [a] жьроущемъ погаждающе 60. [a] ипохоусисъ [b] въ съньмище ихъ мрьзъко 61. [a] соурии црькьнааго прѣведоша [b] црькь|ве 62. [b] отъврьгоу 63. [a] юношьскы же староумоу [b] быша om. дѣвы ихъ быша 64. [b] та 65. [a] длъготрьпѣниꙗ [b] сильнъ 66. [a] бжиꙗ боудоуть [b] бо вѣка поношаниѥ 67. [a] вьсь 68. [a] исповѣдающаꙗ [b] црькве (altero loco) 69. [a] ѥдина образьна вѣрѣ писано [b] прѣбыва-ѥть въ вѣкы 70. [a] ѥсть снъ възлюбленои по плъти [b] овьць 71. [a] вьсьде [b] выноу 72. [a] жидовьскыꙗ пажить евангльскоуѫ и благдтьноую [b] блгостиѭ наставлаѭть сѧ.

Ps. LXXVIII.

Ad titulum. слово се невѣрьствиѥ.

Ad textum. 1. [a] приидоу [c] овоще 2. [a] положиша троупиꙗ [b] звѣрьмъ земьныимъ 3. пролиша 4. [b] подражаниѭ и пороуганию 5. [a] коньць [b] ревениѥ 6. [a] ненавидѧщаꙗ [b] призъваша 8. [a] помани беззаконии 9. [c] имене 10. [a] егда къде ихъ [b] месть кръве пролитыꙗ 11. [a] вънидоуть вьзд-ниꙗ 12. [a] седмицеѭ надра [b] ихъ om. 13. [b] тебе.

Ad comm. 1. [a] антиохъ сънемъ [b] мьнимаꙗ 2. [a] стрѣгоущааго овоща [b] съсоупы оубиваѥмыꙗ [c] чистии, om. ж 3. законои-ниꙗ 4. [b] любима бечьствовавъ ба (sine на) 5. [b] писано ревьноуꙗ въздрьвьновахъ, си 6. [a] истоваего 8. [a] аз. бо 9. [b] имене избавивъшиихъ [c] възискають 10. [a] знавъшеи ба [b] въ кръве 11. [b] оумьръшимъ, ищадиꙗ 12. [a] занеже льстиѭ [b] къде [c] градоущоумоу om. гн.

Ps. LXXIX.

Ad titulum. съдѣаниѥ асоурии съньмище асоурии хотаще.

Ad textum. 4. [a] обрати 6. [a] натравиши хл. сльзьна 7. [b] подражиша 10. [a] ними [b] насладн коренна 12. простьре 13. [b] обимають и прѣход. поутьмь 14. [b] и ногъ, поꙗдаи 15. [a] силъ 16. [b] члвча, оукрѣпи 17. [a] пожьженъ и огн. 18. [b] себе 20. [b] на ны и om.

Ad comm. 2. [a] людии [b] цѣломоудрии [c] пришьствии 3. [a] вьсь жидовьскъ нечьстивъ [b] рече 5. прѣмлъцаѥши рекошѫ нъ ѥсмь бѣсомъ 6. [a] ахомъ, хлѣбъ таиныхъ [b] чаша чающе sine бо 7. [a] хотахоу бо, быша [b] члкоу бѣси и, оуничьжиша 8. [a] рекоша

Digitized by Google

ндолослоужениными (ie ex и) 10. ᵃ мосѣомь 11. ᵃ дѣѥмаꙗ 12. широтоу, коньце, землю 13. ᵃ стѣна ᵇ ходащей поутьмь 14. ᵃ льсть тимѣньнимь ᵇ подъжирова sine во жидовьскыхъ 16. десница ѥꙗ иже A comm. versu 16 ᵇ usque ps. LXXXIV, comm. v. 12 omnia posteriore manu in charta scripta sunt 17. ᵃ сънимъ жидовескъ цркы ᵇ погыбоша 18. ᵇ ꙗко ᶜ члчьска 19. ᵃ ѿнелѣже хъ ᵇ ѿнелѣ ꙗзыци вѣчьныꙗ ж. престаю им. гнꙗ 20. ᵇ хвымь дыханиѥ.

Ps. LXXX.

Ad titulum. оустить же ꙗзыкы.

Ad textum. 3. ᵃ тумпанъ ᵇ гоусльми 4. днь празника 6. ᵇ египетьскыꙗ ᶜ зна и оусл. 7. ᵃ бремене ᵇ поработаста 8. ᶜ прерѣканиꙗ 9. азъ свѣд. 10. ᵇ не покл. тꙋжемоу 11. ᵇ изведыи ег-скыꙗ 12. ᵃ послоушаша гл. м. людїе мои 13. ᵃ ѿпоусти 14. быша 15. ᵃ ни ѡ чемь же быхъ ᵇ быхъ 17. ᵃ натравиши ᵇ камене.

Ad comm. 2. ᵃ ꙗзыкомъ ᵇ рекше вопл. велиемь е om. 3. ᵃ члкоу да гла 4. нарочитѣ едиие празника въ иже земли 6. ᵃ вса ᵇ еврѣискыꙗ изидоша ᵇ его om. 7. ᵃ зданиꙗ люди вѣрныꙗ земленый ᵇ бо om. плевы носащa 8. ᵃ еврѣискыꙗ верниꙗ ноужнаго ᵇ изтане бывахоу видаше бѣꙗхоу изатие ᶜ тогда sine же ѡсладцѣ же древомь бѣ 9. еврѣискымъ не посл. 10. ᵃ не om. иже 11. ᵃ спсе ᵇ ре избавлии ᶜ приносио крове 12. ᵃ хотѣша (pro рачишѧ) ᵇ om. таинъі 13. ᵃ рекъ въжделаша 14. быша слоушали поуте быша (bis) прїали 15. ᵃ быша bis ᵇ om. его 16. ᵃ имамъ кесара ᵇ то во иже ждеть вѣкы 17. ᵃ прно вѣрныꙗ ᵇ акротомьскоую вы(со)чьшее.

Ps. LXXXI.

Ad titulum. ꙗзыкї.

Ad textum. 2. лица 3. смирена ѡправданте 4. ᵃ оуб. и нища ᵇ грѣшиичѣ избавить 5. ᵃ ни оувидѣша въ тьмѣ ходатъ om. 6. бзѣ боудете 8. ᵇ наслѣдиши.

Ad comm. 1. ᵇ разнествїе 3. рек'лъ са бъ смиреныхъ in fine бъ om. 4. ᵃ и ал'чнаго безъхламиаго ᵇ избавить рекъ лихоимникъ боудоуть 5. ᵃ не-разоум. om. но помрачи ᵇ да оужасноут са наречеть 6. азъ рѣ бъ 7. ᵇ всѣхъ кназь презорнвъ в'стать 8. ᵃ вскрсъ земноу ᵇ вси вѣров. вонь.

Ps. LXXXII.

Ad titulum. словъ (omisso и нарече, quod post съньмищи additum).

Ad textum. 2. ᵃ са тебѣ ᵇ не пр. и оукр. 5. ᵇ к немоу 7. моавъ и ѡгаране 8. ᵃ амаликъ ᵇ тирѣ 9. ᵃ ибо и асоуръ с ними приидe 10. ᵇ авимоу кисовѣ 11. ᵃ неидорѣ 12. зевеꙗ и салмоноу 13. насладимъ 14. ᵃ колъ ᵇ стебли 15. ᵇ пожигаа 16. ᵃ поженешї а своею 17. ᵇ om. им. тв. гн 18. ᵃ вѣкы вѣкоу 19. ᵇ еси едииъ.

Ad comm. 2. ᵃ людии съоудивлеше ᵇ премолчи ни оумолчи 3. ᵃ всѣ соу же ᵇ събр. са 4. ᵃ рекъ козноваша волю быша потребили 5. ᵃ иии нарицаеть са 7. с'вѣща са исконьчевающи послоуша вѣ (sic) измаилтане 8. ᵃ моавитене агаране жидовескъ ᵇ ти оубо ѡдержении падоша тоуръ съдержаще 9. ᵃ добродшнъ погыбель идольскоую асоуръ

Digitized by Google

ᵇ йспровергъша 10. ᵃ воёвахоу вътверди са мръцвенъ погыбнуть ᵇ оумрцви 11. ᵃ аён-доръ безлипіе 12. ѡрнвъ врагъ ёсть зневенъ зевѣй пожерты й салъмана рыба (pro поврьженъ) живъ 13. цркы 14. ᵃ непостоинъно долѣ ᵇ гоумнѣ 15. ᵃ ѿгне вииде іазыцѣ нечестивы ᵇ йспалѣвша ѿгнемь стго 16. ᵇ самѣмъ 17. ᵃ бецестні ᵇ ош. въз. оубо 18. ᵇ вотъ 19. ᵇ непостижьноую всѣхъ.

Ps. LXXXIII.

Ad titulum. пррчтво талакрома съказаютса жид. погоубиша вса за ны цркви череплено.

Ad textum. 3. ᵃ сконьчаёт са дворь 4. ᶜ твоёго 5. ᵇ вѣкы вѣкомъ 6. ᵇ всхоженіе 7. ᵃ оудолѣ мѣстѣ идѣже ᵇ блвніа 8. ᵇ іавити са имъ 11. ᵃ лѹчи тысащъ ᵇ премѣтати 12. ᵃ гь бъ ᶜ хотащи 13. оупъваю.

Ad comm. 4. ᵇ цркы питающи ᶜ раздѣлаеть цркы ᵈ бъ цркви 6. ᵃ во ист. й требл. чл̃котъ (sine той) ᶜ рѣчь таковомоу, си въсход. себе ре заповѣ (!) бга 7. ᵃ оубо тамо имѣті, наре соуд. 8. ᵃ пища 10. ᵇ гви 11. ᵃ лоучи ᶜ домѣхъ 12. ᶜ лишити са.

Ps. LXXXIV.

Ad textum. 2. ᵃ (et 10 ᵇ) землю 3. ᵃ люде свои 6. ᵃ вѣкы ᵇ простреши 8. ᵇ дай же 9. ᵃ о мнѣ ᵇ ида 13. ᵃ благодать ᵇ наша.

Ad comm. 7. ᵇ конжо 8. ᵇ дарѹет са 9. ᵃ йже даже (!) ᶜ проповѣдае 10. ᵃ рекъ ᵇ вселить члвцѣ 12. сътворь съхрань 13. ᵇ кртъ въсьіа 14. ᵇ сътворьши евангл̃ьскъ.

Ps. LXXXV.

Ad titulum. двдъ бо.

Ad textum. 1. ᵇ нищи 2. ᵃ прѣподобьнъ 7. моёіа оусл. ма 8. ᵃ подобьнъ 10. велий sine ты, и твора 11. ᵇ имене 14. ᵇ дша моёа 15. ᵇ истиньнъ 16. ᶜ сна р. твоёа 17. ᵇ ненищий мене.

Ad comm. 1. ᵃ адамль sine есть 2. ᵃ дшьнъимъ 5. ᵃ чьіа 6. ᵃ нерадивьнѣ, нъ (pro нъ ты) 8. ᵃ кый бо такъ бъ ᵇ добль величиіа 9. ᵃ юдолъ плачевьноу ᵇ боу 11. ᵃ истиньнѣіемь 12. ᵃ прьвозъданъй (sine члкъ) боу ᵇ бмь (pro бѫдѫтъ) 13. ᵃ мене не прѣзьри 15. ᵃ члча 16. ᵇ одежда нетълѣньнъ.

Ps. LXXXVI.

Ad titulum. людий.

Ad textum. 3. бжий 4. ᵃ раавъ, въ вавилонѣ 5. ᶜ тъ, вышьней 6. ᵇ сими 7. веселащіемъ, въ тебе.

Ad comm. 3. тъ одрьжить 4. ᵃ раіавъ демоньскомъ цркы, аже, sine са in fine ᵇ идольскомъ тоуръ разоумѣіеть са отиопьіа 5. ᵃ питѣеть ᵇ іако агнець 6. ᵃ величиіа.

Digitized by Google

Ps. LXXXVII.

Ad titulum. маелетѣ sine бо et на х҃а.

Ad textum. 6. [a] мрьтвѣнихъ [b] съпаще [c] бѫша (sic) 10. [a] изнеможете [b] къ тебе 11. [a] мрьтвымн [b] тебе 12. [a] милости 13. [b] забъвена 16. [a] нищи моѥꙗ 17. [a] прѣидоу.

Ad comm. 2. въ нощи распатиѥ къ тебе 3. [a] молаше сѧ [b] om. ти 4. [a] ѡброуговаѥма х҃ъ [b] г҃ле съмрьти 5. мрьтвьнѣихъ влдчьнааго 6. [a] свободьны (sine сы) 9. [a] июдѣꙗ невѣрьствиѥ [b] възмрьзъствоваша 10. [a] тъ пьтица члвчьскый камо 12. [a] бо om., грът. ѥго 13. [b] земьнѣѥмь 15. [b] вѣчл-ныѥ 16. [b] съмрьти 17. [b] двнжоущимъ, прославлаѭщиоу 18. градоуще сѣмо sine и пакости дѣѭще 19. [a] бѣша (pro бѣжашѧ) [b] п҃сано.

Ps. LXXXVIII.

Ad titulum. ѥтама възразоумлю идольскамн ѥтамъ кръвь.

Ad textum. 2. [a] вѣкы 4. [a] избранънмъ 5. [a] оуготовлю 6. [b] ст҃ъихъ 7. [a] г҃оу [b] с҃нъхъ 8. [a] съвѣтѣ [b] вельи 9. [a] подобьнъ тебе [b] сильнъ 10. [a] владѣѥши [b] вльнамъ 12. [b] вьселенаꙗ коньца 13. [a] сѣвера мора създа [b] ѳаворъ въздрадоуѥте сѧ 14. [a] мышьца 15. [b] прѣдънидете 16. [a] вѣдоущеи 17. [a] възрадоуѥть 18. [a] сильнънхъ 19. ц҃рѧ 20. [a] видѣниѥ бж҃иѥ с҃номъ своимъ [c] възнесъ, люди 21. [a] обрѣтъ 24. [b] ненавидаща ѥго 26. [a] положоу 27. [a] тъ 28. [a] положоу и прьвѣньца [b] высока 29. [b] вѣрьнъ 30. [a] вѣка [c] д҃нь н҃боу 31. [a] ѥго завѣтъ 33. [a] жьзломь безаконь [b] неправедьнънхъ 35. [a] ѡсквьрню [b] исх-щинихъ 37. [a] 38. [a] вѣкы 39. [a] оуничьжи [b] твоѥго 42. [a] ходащии 43. [a] сътоужаѭщиимъ [b] вьса врагы 45. [b] поврьже на землн 47. [a] въ коньць 48. [b] чл҃вча 49. [b] избавилъ ѥси издрѫкы 50. [b] д҃вдви 51. [b] ѧже оудрьжа, моихъ мъногъ ꙗзыкъ.

Ad comm. 3. [a] сконьчавати [b] ист. лежить (pro живетъ) 4. [b] съхрани 6. [b] вь сьбора вьсемирьѥмь ц҃ркы 7. [a] равьно б҃оу [b] оусн҃ыненьꙗ б҃оу 8. [a] прославить съвѣщаѭть 9. [a] въспоѭть [b] тогда бо вьсака непостижьнаꙗ сила х҃ва 10. [a] оубо (pro бо) [b] се оутишаꙗ моѭ боурѧ 11. [a] ревьноуѭщаꙗ и лежа мрьтвъ [b] om. бо 12. [a] и нб. и з. ты ц҃рь [b] ап҃ли рѣша немьже и в. 13. [b] съподобисте ѥрьм. же въздрадоваете 14. [b] om. и раз. 15. [b] прѣдъиде же зьрѣньꙗ 16. [a] оубо om., прославлаѭще, сѧ om. 18. [a] х҃ъ рекохъ sine ст҃ыхъ, похвалаѭть [b] вѣрьнънхъ 20. [a] om. своѭ 21. [a] бо om. [b] олѣомь bis 22. [b] оубо (pro бо) 23. [b] безаконеньꙗ отънелѣже 24. [a] чл҃ча сии (pro вьси) [b] июдѣꙗ 25. [a] подобаѭть [b] чл҃ска 26. [b] въ десницоу бж҃иѭ въходать ѡхлащаѭть 27. [a] х҃ъ · о҃че чаша 28. [a] мъножьствѣ [b] вышеи и мѣхъ (!) ѡ҃ць 29. [a] ѿ om. [b] иже 31. [a] нарнчемы 33. [a] тѣмъ om. зъди гн. и отъноудь непотребьни 34. [a] етери же, in fine сѫть (pro бышѧ) 35. [b] подасть 40. [a] жидовескъ, разоумѣи диꙗвола 41. [a] бл҃гдтиѥ отъꙗша 42. [a] истиньнаго поути [b] om. бо 43. [a] роукѫ и халъдѣꙗ [b] побѣждаѥмъ 44. [a] ѡроужи имѣ на помощь врати сѧ [b] попьраны прибѣжи нъ вльшьства искаше 45. [a] очищение [b] низъпаде н҃беси съврьженъ 46. [a] мало врема [b] въведъ 47. [a] молить сѧ 48. [a] немощьливъ 49. [b] истьлѣньꙗ 50. [a] съзидаѥть [b] ѥже, ѧже, г҃и om. 51. [a] понашаѭть 52. [a] бѣси пришьствиѧ г҃нѭ [b] приносать.

Digitized by Google

Ps. LXXXIX.

Ad titulum. прозьраше.

Ad textum. 2. родъ и р. 3. [a] ни созьда 4. [b] чл҃вчсци 5. [b] минмоидеть 6. [a] оунпчьжена в. лѣта [b] трава 9. [a] дьньє [b] гнѣвъмь 10. [b] дн҃ьє [b] om. нхъ 11. [b] ищисти 14. [a] оутро мл҃сти твоꙗ 15. [c] наже злаꙗ 16. [a] д. твоꙗ 17. [a] гн҃и [b] дѣла (bis).

Ad comm. 2. om. и роды, прѣвождаше 3. [a] вьсѣхъ провѣдець приготъ. хв҃и [b] п҃сано 4. [a] отънелѣ om. отъ б҃а 5. мѣнать са тѣмъ же sine во 6. [a] оунпчьжнша [b] трава [c] сего и ютрьнаго, цвьтъ травьнъи [d] отъпаджть 7. [b] съмоущьше са 8. [b] бѣша вѣкы 9. [a] іаже (sine в) 10. [a] бъша [b] чл҃вче никътоже въ ноzд. животъ ихъ [c] моудръ (pro бждетъ) [d] речеть [e] о стар. ничьсоже 11. [a] ни ап҃ли ни анг҃ли ни арх. [b] нъ (pro на) 12. [b] мъногоѭ (pro б҃жнеж) оутврьд. са 13. [b] рече (pro сатъ) 15. [b] оставивъ 16. [b] на родъ и р. 17. [b] него же, п҃сано.

Ps. XC.

Ad titulum. повелѣньнѣ жизнь.

Ad textum. 1. живаи 2. г҃оу 3. тъ, словесе 5. нощьнаꙗго летоуща дн҃е 7. тж om. 8. грѣшьникъ 10. тѣлесе 13. васильскж 14. избавлж 16. іавлю.

Ad comm. 1. п҃сано а om. вѣрьнъи (ita et 2) 2. оупъвати длъж. ѥсть чаѥть 3. оубо оул. ж., пришьдъше бо, ли помъшл. om. 4. дрьжите п҃сано ороужии прѣподобьнъими 5. вѣрьноумоу, бѣсовъ ти бо въ нощи дн҃е же, ѥроу прѣпарать, страхъ ли имоуть 6. сърацїа творацїе 7. соущей мьне падаѥть мъножаише 8. паденьѥ 10. же злоба, п҃сано, слово бо 11. дѣꙗньꙗ 12. б҃жиꙗма анг҃льскама прѣтъкнеть са 13. змьꙗ 14. бо om., разоумьнѣ 16. бо въ вѣкъ тѣми ожнвъшеи очистивъшеи.

Ps. XCI.

Ad titulum. въ сжботоу ли въ зимоу бл҃говѣстьствовати.

Ad textum. 2. вышьнеи 4. десать строуньнѣ 5. възвеличилъ 7. безоумьнъ in fine add. сихъ 8. [a] трава [b] възникж 10. [a] погыблють [b] раздоуть са 11. [b] въ олѣи 13. [a] правьдьникъ [b] ливаньскъ 14. [a] въ двор. домоу 16. [b] правьдьнъ.

Ad comm. 2. оущенниѥ б҃жиѩ соущаго исповѣдаѥть б҃оу поѥть 3. вѣрьноумоу дн҃е 4. ꙗзыци въ дъвою на десате бес пользы 5. [a] прѣв. ю бестоуда виде просвѣщающа [b] вьсеи тварн съзьда са 6. чл҃ча чл҃ци къто 8. [a] ѥже нами (pro на земи) ꙗже, om. тои [c] не мог. бѣс. 9. вьсемогаи 10. [a] же на х҃а [b] х҃ъ 11. [b] прьвьньца вѣчьнаꙗго телесе, бъıстъ om. 12. [a] прѣжде om. на ма брани [b] провидаше 13. [a] сладъкъи бл-нѣимъ кр҃стъмь [b] кедра 14. [a] цр҃кве [b] добрыж om. 15. [a] тоу речеть 16. [b] om. въдвар. са.

Ps. XCII.

Ad textum. 1. [c] вьселеноуѭ 3. гласы своꙗ 4. [d] дивьнъ высокыихъ.

Ad comm. 1. [b] с н҃бсе съкроуши свободи 2. [a] отънелѣ [b] бо вѣкъ бѣꙗше рекшюмоу 3. радоующе земльныꙗ нерѫданомь въ вьселенѣи бл҃говѣщении 4. [a] вынжща, потапляющаѥ [c] чоувь-ноумоу, сего, б҃оу даѥть [d] величьствѣ 5. [b] божии сьде домъ възносимѣ.

Digitized by Google

Ps. XCIII.

Ad textum. 8. безоумьнии, людьхъ 9. ᵃ въсаждии ᵇ сматраѥть 11. чл҃ча 12. накаже (sic) 13. ᵇ издръжѥть грѣшьноуѥмоу 14. ᵃ людии ᵇ твоѥго 17. бъı bis 20. ᵃ прѣбждеть ᵇ създаданѩ троуд̑ьна повелѣньѩ 23. ᵃ беззаконьѥмъ ᵇ погжбить ихъ (pro нашъ).

Ad comm. 1. мъного 2. ᵃ въплъщеннѩ ᵇ рече (pro сжтъ) 3. что рече оувѣдать и оугот. 4. ᵃ х҃а 6. бо om. 9. ᵇ давъи рече скоудьнъ бладжть 10. ᵃ таинъ 11. alterum бо om. 12. творащии, ходащии 13. ᵃ таковоумоу бо, льстивъихъ ᵇ нарицеть 14. ᵇ съдостоинъими съд-нъи б҃ъı 15. ᵃ х҃ъ, om. придетъ, соудить ᵇ ѡкр҃тъ 16. ᵇ кто рече ли ми п̑сано ѩзычьскыхъ 17. ᵃ бъı ᵇ рече (pro сжтъ) въ малѣ (pro въ адѣ) 18. ᵃ вьса соумьнааше ᵇ опадаше 19. ᵇ речеть, са петръ om. 20. ᵃ чл҃чахъ, правьнъи сждъ, м̑лстивенъ ᵇ въздвижоущаго 21. ᵇ неповиньноу 22. ᵃ бж҃ство вл̑дчьнюмоу.

Ps. XCIV.

Ad textum. 1. ᵃ въздрадоуѥмъ са г҃оу 3. велии bis, ц҃рь 4. ᵃ земла 5. ᵃ тъ ᵇ създасте 6. ᵇ въсплачемъ са 7. ᵃ тъ ᵇ пажити 8. ᵃ дньсь 9. ᵃ om. ма 10. ᵃ негодова ᶜ пжтии 11. клатъ въ гнѣвѣ моѥмь вънидоу.

Ad comm. 1. ᵃ вѣрьнъимъ ᵇ п̑салъмъı 2. ᵃ придеть рече сждитъ 3. ᵇ ц҃рьствиѥ bis 4. ᵃ землю ᵇ вьсж землю, како 5. ᵃ велиѥ миръсь ѩко (pro еже) sine ѥсть ᵇ велиѩ създасте 6. ᵃ рече (pro сжтъ) сътворьшоуѥмоу таковаıа чоуд. 7. ᵃ вѣмь тъ ᵇ и ѩз. рече (pro сжтъ) мьнахоу sine са 8. ᵃ людьмъ рече (pro сжтъ) разгнѣвающе ᶜ ръпътахоу 9. ᵃ инѣхъ и инѣхъ, да и тако ᵇ обоуве · нъ ѥдини ᶜ людьми, вънж 10. ᵃ рече (pro сжтъ) ᵇ негъбла.

Ps. XCV.

Ad titulum. създанниѥ ц҃ркве зъваньѥ.

Ad textum. 2. ᵃ сп̑сеньѩ 3. ᵇ людьхъ чоудеса 4. ᵃ велии хвальнъ 7. ᵃ о҃чьствиѩ 8. ᵃ б҃оу ᵇ жрьтвъı 9. ᵃ г҃оу ᵇ подвижить са 10. ᶜ соудить 13. ᵇ градеть.

Ad comm. 1. ᵇ зем. бо вьсакъ ч. рече (pro сжтъ) 2. ᵃ х҃ви ѥвль плътиж sine съ 3. ᵇ рече (non сжтъ) вса люди, пиѥмо 4. ᵃ естъ om. ᵇ оубо къназа земьнъıѩ страшьнъ 5. ᵇ б҃оу 6. ᵃ исповѣдаѩщеи, къ om., б҃оу (pro б҃и) bis ᵇ с҃тилъ въ вельл. чл҃вче 7. ᵃ принесете б҃оу ᵇ рече (non сжтъ) 9. ᵃ б҃оу ᵇ житиѥ на н̑бсьноѥ житиѥ на н̑бсьноуѩ моудрость 10. ᵃ рече (non сжтъ) ᵇ двизаниѩ ᶜ чл҃комъ (pro ѩзыкомъ) 11. ᵃ оубо видимаѩ ᵇ зане сподоби (sine землѣ бо) бж҃ии ᶜ море жит-оумоу 12. ᵃ стръпътьства ᵇ тѣлеса въ гробѣ г̑леть, въ дразѣ 13. ᶜ дѣаньıж ᵈ прѣдистаноуть на сждѣ.

Ps. XCVI.

Ad textum. 3. ᵃ попалать наша (pro его) 5. ᵇ г҃на вьса 7. ᵃ истоуканьнъимъ ᵇ хвалащеи 9. ᵃ въıшьнеи 10. ᵃ любащеи ᵇ вьса прѣподобьнъıѩ ѥго ᶜ издроукъı избавить.

Ad comm. 1. ᵃ бж҃иıама post чл҃къ add. земла бо ѥсть чл҃къ ᵇ om. мнози 2. ᵃ вл̑чне облака om. никтоже ᵇ плъти вл̑дчна г̑леть ѩко 3. ᵃ бо om., огньмь рѣша (pro сжтъ)

[b]праваці., таннъіꙗ таннъі, ѡсташа 5. [b]ꙁемла om. 7. [a]ѹгасниша 8. [a]цркъі, скаꙁаеть, цркъі [c]ѹслъішавъше нстинньнъі 9. [a]тъ, съі (pro сѫн) [b]мьнимъіꙗ sine бо ж, сѹщоѹ бъітн тъ, sine бо, ꙗко бъ 10. [a]вѣровавъшеи ꙁълъ [c]гъ нꙁдроукъі 11. рече (pro сѫн) н въістиноѹ веселние вѣрьноимъ 12. [a]въꙁдаеть [b]тъгда бо, въ себе, въ себе боу.

Ps. XCVII.

Ad textum. 1. [a]гоу [c]стааго (in rasura) 3. [a]нꙗковови 5. гоусльхъ bis 7. [a]нсплънениѥ (sine его) 8. [a]въсплещѫть [b]въꙁдрадоуѭть са 9. [b]правьдою [c]людьмъ.

Ad comm. 1. [a]о таннънхъ [b]въскрьсъ [c]продроужи кртъмь 3. [a]вѣровавъша [b]нстиною домъ бо цркы 4. [a]отъниели, хсъ, прѣстаноуть, боу [b]рече (pro сѫтъ) 5. [a]цѣвьница, не м. д. гдати [b]члвческомоу 6. [a]рече (pro сѫтъ) троубдахоу люд. въстроубать раꙁоумьнамн рогъ sine бо начатъкъ 7. [a]крьщение вьселеннѣи влъна [b]іа, прьвѣѥ 8. [a]нже въ іерданѣ дѣѥмоѥ [b]om. велиꙗ, догмати сѣꙗвъше 9. [a]сѫднтъ ꙁемьномоу, прѣложивъ [c]люди.

Ps. XCVIII.

Ad titulum. сь ѱал. вѣрнънмъ н във.

Ad textum. 1. [a]въцрн са [b]подвнжнть са (sine да) 3. [a]велнкоумоу 4. [b]тоу правъиню 5. [b]кланаѭще 6. [a]нерѣнхъ [b]самаилъ прнꙁъіваѭщенхъ [c]тъі 8. [a]ѹслъішаше а [c]versiculus omissus 9. [a]ѥмоу въ горѣ.

Ad comm. 1. [a]съ плътию, елени [b]om. сѫтъ же сн, жнть (pro жнꙁнь) 3. [b]бжи ѥсть 4. [a]цре сѫдъмь (sine съ) [b]правъиню [c]рече (pro сѫтъ) 5. [b]боу 6. [a]вождаашете [b]тъ [c]ѹслъішаѥми бъівахоу 7. [a]чьсть сътворн имъ съпод. іа 8. [a]чемьже бо, ѹслъішани [b]съгрѣшаѭщемъ н нже паче 9. [a]людьмъ ꙁаповѣдаѥть велнчнть.

Ps. XCIX.

Ad titulum. omis. н покаание.

Ad textum. 2. [a]гоу [b]прѣдъ ннмь 3. [a]тъ [b]тъ [c]овьца 4. [a]нсповѣданиѥ (sine въ) [b]пѣниихъ.

Ad comm. 1. рече (pro сѫтъ) 2. [b]рад. велиѥѭ 3. [a]тъ [b]тъ сами (pro о себѣ) приндохомъ 4. [a]рече (pro сѫтъ) [b]пѣти, боу.

Ps. C.

Ad titulum. д. пс. о двдѣ рече пса лежнть подвнꙁаѭщенмъ са.

Ad textum. 1. тебе 2. [b]прѣхождахоу 4. [b]ѹкланаѭще са не поꙁнахъ 5. [a]нꙁгонаахъ [b]градъмь съ ннмь адахъ 7. [b]правьдоу 8. [b]потреблю.

Ad comm. 1. мнл. бжиѫ въ срдце 2. [a]пѣнинемь [b]помъішлаахоу 3. [a]вьсако ꙁаконопрѣьѥ, естъ om. 4. [b]бѣгати 5. [a]съвѣща ѹченичьскааго [b]сребролюбивъ (sine въꙁлюбнлъ) 6. [a]очи бжии, ꙁьрите, жителе [b]садеть [c]работаѭщеи нстиньнъіꙗ 7. [a]домоу раꙁ. бж. далече [b]глюще неправьдоу на ба 8. [a]по нстинѣ [b]бѣсове.

Ps. CI.

Ad titulum. и прѣдъ бмь.

Ad textum. 3. [b] къ мънѣ оухо твоѥ 4. [a] ищеꙁоу [b] съсъхоу сѧ 5. [a] присваноуxъ 7. [b] нощьнои 8. ꙁъдѣ 9. [a] мънѣ [b] xвалѧще 12. [a] сѣно 14. [b] приде om. 15. [b] in fine и om. 16. [a] имене 18. [b] оуничьжи 20. [a] своѥѧ [b] н҃бсе 22. [a] възвѣстите 23. [a] сънимоуть [b] ц҃ре работати г҃оу 24. [b] възвѣстити 25. [b] въ родѣ родъ 27. [a] погыблють [c] ѡдѣло свиѥши ꙗ 29. [b] въ вѣкъ.

Ad comm. 3. [a] мрьꙁъко рече (non сѫтъ) оумл҃рди сѧ [b] възъпиѥть [c] г҃нѧ 4. [a] бы [b] не оу sine бо 5. [a] п҃сано ѥлѣ жива [b] рече (non сѫтъ) прѣстѫпленьѥмь 6. [a] бѣша (pro бѣси) 7. [a] пеѧсыти, verba писано usque поустынѣxъ desunt, habet tantum ꙗко беꙁмлъвьно [b] на поꙁоренииxъ ч҃лче въселить 8. п҃сано съплю ꙁемьнѣи тѣ же 10. [a] попелъ [b] бес прѣстани 11. [b] къназа sine бо ѡслоушаньѥмь 12. [a] вѣчьнъи подобьно [b] ѿтъстѫпль милости б҃жиѧ исъxъ 13. [a] истиньнъи и нелъженъ сы [b] распатиѥ 14. [a] ц҃ркы 15. [a] камень непрѣложены [b] ц҃ркви 16. [a] ѡбыꙗша [b] к҃наꙁи ꙗꙁычьстии 17. [b] се бо (pro себе) 18. [a] людии ѧꙁычьныиxъ соуть (pro бѣаxѫ) идольскомь [b] ѧꙁычьна вещьствьѥмь милостивъ 19. [a] напишоуть еванг҃льсцѣмь 20. [b] възискавъ сего бо 21. [a] стенаше [b] om. и мрътвъца ꙗже, раꙁдрѣшить sine отъ, въскрѣси 22. [b] тогда бѣ бо въ ц. 23. [b] б҃оу г҃оу 24. [a] п. животьныи [b] рече (pro сѫтъ) 25. [a] дѣтели [b] имоуть 26. [a] тъ [b] вѣкъ 27. [b] тварь 28. om. сѫи 29. [a] въселить [b] п҃сано проповѣдаше ми, исправить сѧ, вѣкъ.

Ps. CII.

Ad titulum. въꙁложи сѧ оучивъ.

Ad textum. 5. [a] поxоть твоѭ [b] ꙗности 6. [a] творѧ 9. [a] om. господъ 10. [b] въꙁдалъ ѥси 11. [a] н҃бсѣи [b] поꙗщииxъ (sic) 12. [a] ѥль 13. оущедрить bis (pro милоуетъ, пом-) 14. [a] наше [b] om. ны, ѥсмъ 15. [a] трава д҃нь 18. [a] с҃ноxъ [b] xранѧщии [c] помьнѧщии ꙁаповѣдь 19. [a] съ н҃бсе [b] ц҃рствиѥ 10. [c] словесъ.

Ad comm. 2. [a] ни дъвашьды б҃лгословити б҃а [b] б҃лгданьи 3. [b] бо и каѧньѥмь баню нетьлѣньноу 5. [a] кръмлю [b] оунъ, жиꙁни ч҃ломъ 6. [a] сь [b] мьстьникъ ѡбидимомоу 7. [a] наставити проꙁи-аша sine же [b] xотѣниꙗ, намъ 8. [b] бы bis ч҃лчскъи 9. [b] ни ꙗко ч҃лци 10. [b] чресъ ꙁак. бо 11. [a] н҃бсьскꙑꙗ, величьствиꙗ [b] тольма ѥльма ꙁаконъ оумрети 12. [a] бечествиѥ [b] ѿтънелѣже 13. [b] сыи рабии 14. вѣч. оутѣш. 15. [a] травѣ точьно [b] д҃шевьны ч҃лкъ 16. [a] же (pro бо) вѣкъ [b] раꙁлоучить 17. м҃лсти прѣимьства никъгда 18. [b] правыиxъ [c] б҃жии, бо имѫть 19. [a] н҃бсxъ [b] тъ 20. [c] оусл. г҃ла 21. [b] работающе 22. [a] маньѥмь [c] дъвашьды многашьды б҃лговѣстити.

Ps. CIII.

Ad titulum. рече (non сѫтъ).

Ad textum. 1. [a] въ лѣпотоу 3. [a] прѣвыспрьнааго sine своꙗ [b] полагаꙗи въ въсxожениѥ 5. [a] ѡснываꙗи [b] въ вѣкъ вѣка 6. [a] ѡдѣниѥ 8. [b] мѣста ѧже 9. [a] положилъ [b] ѡбратить 10. [a] посылаꙗи [b] горъ 11. [a] напоꙗть [b] тебе om., ѧнагри 12. [a] пьтица

Digitized by Google

[b] камене om. нмъ 13. [a] напаꙗ 14. [a] прозабаꙗн [b] травоу [c] възвестн 15. [b] оумастнтн 16. [b] лнванѧскꙑꙗ sine нмъ 17. [a] птнца оугнѣздать [b] еродово 19. [a] ѥсть 20. [b] въ нен н, звѣрнѥ 21. н скоумене рнк. 24. [b] моудростнѭ [c] твоѥꙗ 26. [a] корабль прѣплаваѥть [b] змнн сь нмъ (pro емоу) 27. om. да 28. [a] же тебѣ (ita et 28 [b]) [c] блгостн 29. [a] же тебе [b] нщезноть (sic) [c] възвратнть 32. [a] твора 33. [a] гоу [b] донд еже 34. [b] ѡ om. 35. [a] несконьчаша.

Ad comm. 1. [a] вꙑнноу бл [b] хвалнть [c] боу члче 2. [a] нзъ свѣта облъченъ боу 3. [a] по лнцн [b] н облакъ [c] вѣтрꙑ ѥгда же х. плътьнꙑꙗ 4. [a] подвнзавъша са [b] же (pro бо) доуновенънмь 5. [a] ꙗко om. основаѥмъ [b] подвнжнть оутвръдн са 6. [a] невъзможьноу 7. [a] бо сжть [b] англскꙑ бѣсн (non доусн) 8. [a] бо са ннзъ же рѣють просмраждєнн пcано [b] та (pro тамо) наречено 9. [a] морю бо пѣсъка нже бо н вндѣвъше 10. [a] шоумаща [b] прркꙑ аплꙑ 11. [a] демоньсцѣмь жнроущѧть прнстоупать [b] ꙗзꙑкꙑ неразоумѣньно работавъша сн бо sine са 12. [a] елнкоже нбсьноумоу [b] доуплннахъ въселатн 13. [a] сттлмъ напсꙗ [b] земла 14. [a] небрѣжеть тѣмн травоу [b] травоу 15. [b] обьщеѥ тѣло кръвь хва тѣмн 16. [a] да (pro дрѣва) члча насꙑщанѧще 17. [a] вꙑсокꙑнхъ (sine въ) члкльць [b] цркꙑ любаще 18. [a] догматꙑ пррчскꙑ елене словесн 19. црквє просвѣщаѥть 20. [a] по мжцѣ [b] нстꙑн 21. обалкалн 22. [a] съвоуꙁъ [b] въ om., възлюбата 23. [a] къждо sine бо оуже нзндеть доброн хъ дѣтелен дѣлатъ н творцѣ, ншедъшен, вьса члческнмъ (sic) [b] блажаѥмъ om. вѣрънꙑ 24. [a] члкоу [c] въздасть 25. [a] жнтннскоѥ, въ трь [b] члча [c] богатнн, н вꙑс. н ннзъцнн 26. [a] жнтннсцѣн плаважщꙗ [b] н оброугаѥмо бо, црквь попнраваѥмъ 27. танноу нщоущннмъ 28. [a] оутвръжають къ себе 29. [a] разгнѣваѥть, земьнъ 31. [b] дѣла 32. [a] трьпꙗщн ꙗвльшн хотащь [b] тꙑ (pro тѣхъ) 33. [a] жнвотъ сꙑ сжщн га [b] прѣста члвчскомъ 35. [b] еже покорнть са блдтьноумоу [c] основаньѥ клонить (pro каннть).

Ps. CIV.

Ad titulum. жнвоумоу, ск. жнвоу же, блгословнтн прнсно.

Ad textum. 1. [a] гоу 2. [a] н понте 3. [b] нскоущннхъ 4. [a b] възнщете (bis) оутвръждантє 6. [b] снн 7. тъ по вьсен з. соудьбꙑ ѥго 8. [b] заповѣдѣ 9. [a] заповѣда авраамоувн 10. [a] повелѣньѥ [b] нзлю 11. [a] глю 12. [a] зане бѣша 13. н прѣндоу азꙑка 14. [b] цра 15. [a] крстѣхъ 16. [a] н прнзъва на з. вьсу [b] хлѣбьноѥ сътьре 17. [b] рабъ 19. [a] прндеть [b] раждьже 20. [a] црь раздр. [b] нсп. н 21. [a] пост. н га 23. [b] прншельствова 24. [a] въздрастн 25. [a] възненавндѣ людн 27. [a] знаменнн [b] чоудесъ своннхъ 29. [a] прнвратн водꙑ [b] нзморн 30. [b] црнхъ 31. [a] прндоу [b] н нскнннпн во 32. [a] дъжда sine въ [b] попалащь 33. [a] смоковьннѥ [b] сътръ 34. [a] прндоу [b] нмъ же 35. [a] поꙗша травоу [b] поꙗша 37. [b] въ колѣнѣхъ, болан 38. [a] възвеселнть са въ нсхожденн 40. [a] прнде ортоугомнтра 41. [a] устѣша (sic) 42. [b] нже 43. [a] въ радость [b] веселнн 44. [a] страноу [b] н троудъ 45. [a] ѡпр. ѥго.

Ad comm. 1. [a] освщенѣн (pro свонствьнѣ) н соуѥ вндѣтн (pro нсповѣдатн) [b] еврѣнскомъ рече (pro сжтъ) 2. [a] люд. вѣр. понте рече вꙑноу (sine бвн) 3. [a] благодать

Digitized by Google

ᵇ радостню (pro помощнѫ) же om. 4. ᵃ бо om. ᵇ гн҃ славꙑ 5. ᵃ вꙑ б҃ъ ᵇ разоумѣша 7. бл҃годѣть 8. ᵃ првврѣже 10. ᵇ разоумьноумоу вѣка (pro вѣкомъ) н неподвнж. 11. ᵃ во н нарнчоуть бо разоумъ 12. ᵃ нзл҃нтане мнозн ᵇ чоувьствнаꙗ, разоумьнаꙗ нже 13. ᵃ нюд. ꙗз. 14. ᵃ ннкогдаже ославн тъ ᵇ нствовалахоу (sic) 15. ᵃ цр҃а бꙑвахоу 17. ᵃ бѣ ѥмоу 18. ᵃ дѣша ᵇ лжчеѩ проводе сѧ въ р. 19. ᵇ носнфъ разгорѣ 20. ᵃ фараосъ ᵇ трнсътатъ, н (pro а) 21. ᵃ домоу св. 22. ᵃ поставль ᵇ тайнꙑ 23. ᵃ тъ 24. ᵇ паче мъногъ 25. ᵃ людин ѥв-скꙑхъ бѣсъ ᵇ бѣсъ 26. ᵃ тъ om. такожде ᵇ снꙗ (sine во) бꙑсте нзволнсте 27. ᵇ творнсте разоумѣннн 28. ᵃ по распатн ᵇ въсоумьнѣсте 29. ᵃ знаменаваѥть, ншедъшоу нздребръ ᵇ ѥгуптьскахъ вечьствнꙗ бѣсꙑ сънѣдающе 30. ᵃ мрьзкꙑмн ᵇ жабъ 31. ᵃ гꙑвлющаа ᵇ жнвотьнꙑмн съмнрнша 32. ᵃ неотъметьнъ 33. ᵃ смоквеньѥ же нхъ ᵇ отънелѣ вся om. 34. поꙗша вьсакъ 35. ᵃ земьнаго трава бесподьна (sic) ᵇ вѣсть 36. ᵃ ꙗко sine да оуз. ꙗзꙑцн бж҃нн ᵇ нхъ (pro х҃ъ) 37. ᵇ чет. во дес. во людин поволѣ 38. ᵃ ѥгуптѣне съ(шь)дъшемъ сѧ ᵇ нзлнтѣнъ 39. ᵃ хранить ᵇ блоудать огна 40. ᵃ наоучнть та послѣдоующиннмь ᵇ зн. же нб҃съ 41. ᵃ же сѧ ребро же бѣ ᵇ же сѧ цр҃кꙑ, цр҃кꙑ 42. ᵃ om. во, сп҃съ 43. ᵇ въ радость онн ᵇ ꙗже по нсх. въселн тъчню 44. ᵇ жрѣбнн 45. ᵃ жрѣбнꙗ.

Ps. CV.

Ad titulum. оущенье вѣрьнꙑмъ.

Ad textum. 1. вѣкꙑ 2. ᵃ възгл҃еть 3. творащен 4. ᵃ бл҃гославленнѥ своихъ ᵇ съ сп҃сеннѥмь 6. ᵃ оц҃н ᵇ неоправьдахомъ 7. ᶜ н въсходащей въ чрьм. м. 8. ᵃ нмене 9. ᵃ чрьмьноумоу 10. ᵃ ᵇ нздроукꙑ bis ненавндащенхъ 12. ᵇ хвалꙑ 13. ᵃ н оускорнша 14. ᵃ въсхотѣнню 15. ᵃ н дасть 17. дофана на сънѣмнщнхъ 18. ᵇ попалить 19. ᵇ нстоуканьноумоу 20. въ облакъ 22. чрьмьнѣемь 23. ᵇ прѣдъ нимь 24. ᵃ похоулнша ᵇ ꙗша 25. ᵃ поръпъташа 26. om. своѩ 28. ᵃ въ вельфегорѣ ᵇ сънѣша 30. ᵃ фннеосъ 33. ᵃ д҃хъ ᵇ разньствоваша оустьнама св-ма 35. съмѣсиша въ ꙗзꙑцѣхъ навꙑкнѫ 37. дъщерн 38. ᵃ дъщеръ ᵇ ꙗже 41. роукꙑ оудолѣша ненавндащен 43. ᵃ мъногашьдн ᵇ беззаконнихъ своихъ 45. ᵇ раскаꙗ сѧ 46. ᵇ deest 47. ᵇ ст҃оумоу 48. ᵃ до вѣка.

Ad comm. 1. рече (non сѫтъ) бл҃гостн н толнкꙑ м҃лстн 2. ᵃ рече (pro сѫтъ), ita et ᵇ, чъто рече ᵇ достойнѣ похвалнтн 3. нмѣеть нскрьнюмоу вꙑноу (pro прнсно) вѣчьнн (pro вѣньчанн) бо прославленн 4. ᵃ рече (pro сѫтъ) нарече (pro наоучн) ᵇ провъзглашаше бо, вѣсте пришествнѥ х҃са 5. ᵃ ап҃лъ вѣсто ᵇ тайнꙑнмь веселать сѧ ᶜ вѣровавъше ꙗз-скꙑмн похваленнмн (sine богомъ) 6. ᵃ сь ᵇ провъзглашаше беззаконеннѥ х҃соу 7. ᵃ показа нмъ 8. ᵃ жестокоумоу нхъ ср҃дцоу om. нменн — ꙗко 9. ᵇ бѣда (pro вода) 10. ᵃ ѡ. ег. бо веде а҃, крьщеньѥ вѣрьнꙑꙗ ᵇ ѥгуптанꙑ 11. ᵃ егуптѣнн покаꙗньꙗ ᵇ н отъ ч. om. нн om. бо обоѫ 12. ᵃ моснннъмь н ароннмь ᵇ п. новоу нзлнтене п. новоую 13. ᵇ свѣщаваꙗше 14. ᵃ желаньѥ хотащенхъ цр҃кви сѧ om. цр҃кꙑ ᵇ вѣроуѩще б҃оу вьсако 16. ᵇ нждекона 17. кол. велнкоу дрьланьꙗ грьдꙑньнъ 18. ᵃ зак-ньѥ 19. ᵃ же сѧ оубо ндолослоуженнѥмь снн ндолꙑ нмъ 20. нм. вжжд. 21. ᵃ почьстнша 22. мѣннша 23. ᵇ тъ напса 24. ᵇ ꙗша sine бо 25. ᵃ ръпъташе хѫла ᵇ не вън. ннког. б҃оу гл. о нихъ 26. оутрьпѣ 28. ᵃ того

Digitized by Google

идола sine бо кожи [b] ид. рече 30. [a] обрѣтъ бо финиосъ [b] рече (pro сѫтъ) 31. вьса sine въ людьмъ еврѣіскомъ 32. [b] рече (pro сѫтъ) 33. [a] понашаіѫще [b] изанха 35. om. бо ся 36. коум. ıазычьскомъ навыкноу 37. тольма пощадахоу 38. [a] сътворьше блахоу [b] пощадѣша 39. [a] оскрьниши sine земли оумалѣ плодърождьства 40. разгнѣва г҃ь 41. за безоумніе прѣданніе покаяша 43. [a] краты 45. [a] можаше 46. [a] вѣровавъшаіа въ нихъ людиі людьи яз-ыя [b] om. quae praecedunt vocabulo избави иже разоумиви 47. [a] сп҃съшеи [b] исп-мь ся г҃оу [c] вѣрьноумоу 48. [b] въпиіа.

Ps. CVI.

Ad titulum. приносить б҃оу.

Ad textum. 1. [b] вѣкы 2. [b] издроукъ вражиі 4. [b] обрѣтоу 5. жаждоущіеи 6. [a] въстоужиша (ita et 13[a] 19[a]) 8. [a] г҃оу (etiam 15[a]) 9. насытилъ ѥсть 10. [b] окованн 14. [a] изведъ sine и 16. мѣдана вереѧ ж-ны 17. [b] без-ниі 20. [b] паг. ихъ 23. [a] съход. 25. [a] боурьнъи [b] възнѣша 26. [a] низъходять бездьнъ [b] зълъмь 29. [b] оумлъкноу (etiam 30[a]) 31. [a] г҃оу и 32. [a] възнесоуть (sine и) людьсцѣи 33. [a] ѥсть 34. зълобъ 35. [a] ѥси [b] водьна 36. [b] състави 39. [b] зълы и 40. [a] похоуленніе [b] облазниша 41. [b] om. ихъ 42. [b] заиметь 43. [b] разоумѣша.

Ad comm. 1. [a] бл҃гость [b] бо мнл. вѣкы 2. [a] изл҃а бывъше съвѣдоуще [b] издр. 3. [b] ıазыци мыч. sine бѣхѫ ц҃ркъвь 4. [a] блоуждавахоу om. гл҃етъ usque поустыни ц҃ркы не оубо [b] ц҃ркы вѣровавъшаіа 5. оубо (pro ю) 7. иже вѣрова н҃беснъи 8. [a] б҃оу м҃лсти б҃жнѧ [b] съподобивъшимъ om. не ю 10. [a] тьмѣ пісано въ сѣни 11. въ зак. 12. [a] идольсцѣхъ бѣша бо безразоума [b] лестинѣи, бы (pro би) 13. [a] зълъ 14. [a] бесвѣтьнѣѥмь языцѣ тьмьнѣ егупітьсцѣ [b] нечистыѥмь 15. [b] вѣровавъшеи приимъшиимъ бл҃го-ньѥ пісано дроузѣемь 16. мѣданаа гл҃. съшьдъ съкроуши и 17. [a] демоньскахъ om. сиѭ истиньнои [b] бѣша 18. [a] негъбеноіе [b] невѣрьствиіе оумножиша ся сп҃сении 19. [a] изл҃итѣхъ 20. [a] съкроушено [b] поути истиньныи 21. [a] рече (pro сѫтъ) м҃лсть б҃жиѭ исповѣдаѭщеи [b] ст҃ыми 22. [a] язычьскыя люди б҃ж (pro б҃ви) [b] вѣрьниі (pro ст҃ии) 23. [a] оубо гл҃еть вьсьмиръ [b] сътвориша крьщеньѥ 24. чоувествьноумѫ 25. [b] възнѣша 26. [a] прѣвъзнѣша въ бездьноу мор. чоувь. [b] чоув-ноумоу морю хотаща таже 27. [a] корабльници зълъ [b] сърадость 28. [a] тъ оуставить [b] избавить 29. [a] възбъноувъ тъжде зълоумоу 30. [a] плаваѭщеи приѥмлющіе бл҃гдть и гонезъше 31. [a] исп-юще 32. [a] om. мнозѣ величати слышащеи ихъ [b] стареце (sic) притъчъствова гл҃а же словословленіе божиѥ 33. [a] грѣховьныя вечьстиіа [b] прѣложь воды 34. земьнааго 35. [a] неіже [b] теченіе а (sic) наричеть 36. [b] грады и ц҃ркви нарицоуть ся съставль да 37. [a] дѣлатели [b] дѣтельми 38. [b] скотѣхъ бо 39. [a] ции бо 40. [a] обладаѭть похжлени (sine же) чл҃вчемь 41. [a] іазычьскомъ не им. домоу не оу 42. [b] вьсьде 43. [a] ст҃оумоу [b] б҃жиıа.

Ps. CVII.

Ad titulum. пр҃ч. х҃ва оущениі.

Ad textum. 3. [b] ѱалътырь 7. [b] мя (pro ны) 8. [b] сикимоу [c] юдолъ размѣрю 12. [b] изидеши 14. [b] тъ похоулить.

Digitized by Google

Ad comm. 2. [b] рече (pro сѫтъ), etiam 5 [b] истиньноую въспоѫть 3. [a] въꙁиде [b] сътворить 4. [a] оутврьждающе om. вьсѣхъ [b] въꙁваньѥ 5. [b] истинноу 6. [a] х҃ъ ѥгоже съ пл. [b] имене своѥго sine ради 8. [b] сикима [c] сънитиѥ раꙁмѣри цр҃кꙑ 9. [a] галаадъ бо сътворь сь бо [c] исповѣдаѭщей цр҃ствии 10. [a] о сн҃ѣ om. оупъв. usque ad немже оупъвaниѥ вѣрьнꙑихъ л. [b] исконьчавъшеѥ [c] падаѭще гр. 11. [a] обьстоꙗнаꙗ вꙑшьнааго иже [b] иск-юще исконьчаваньѥ 12. [a] нечьстиѥ 13. [b] бо om. om. въ вр. сп. тꙑ бо м҃лстивъ 14. [a] беꙁ дъжда [b] оуничьжи сп҃еть.

Ps. CVIII.

Ad textum. 1. моѥꙗ 2. [a] отъврѣша 3. [a] ненавидьнꙑ обидоу [b] беꙁоума 4. [a] оболꙑгахоу 7. [a] иꙁидеть 8. [a] боудѫ 9. боудоу 10. [a] движоущей въсхоупаѭть 11. [a] om. сѫтъ 13. [a] боудоу 14. [a] беꙁаконеньѥ 15. [a] бѫдоуть 16. [c] оумрь. и 17. [b] бл҃гыню 20. [a] оболꙑгаѭщихъ г҃и [b] гл҃ющеихъ своѩ 21. [a] имене 23. [a] отъꙗтъ сꙗ 24. [a] иꙁнеможете 28. [a] прокл. тꙗ [b] въстаѭщей 29. [a] оболꙑгающей.

Ad comm. 2. [a] тъ грѣшьнико въꙁгл҃асте [b] ꙗ лестию 3. [a] льстивий [b] о чемьже 4. [a] ѡболꙑгахоу ꙁъла 5. [b] ꙁълꙑ 7. [b] повинноу (sic) 8. [a] въꙁьмъ [b] матьтии 9. [a] сирꙑ овъдовѣ om. ѿ х҃а 10. [a] om. на сребро хлапьцинꙗ имоуть прѣдани бꙑша [b] мꙑсль ч҃лкоу июдꙑ погоубль вꙑгънанꙑ 11. [a] тъ om. въ ꙁаемъ ꙁълаꙗ 12. [a] погѫбивъи om. ꙁастѫп. и [b] отъпелѣ ли om. воюѭща тажде 13. [a] лоучили погꙑбоша [b] бо часѣ 14. [a] имѣша на чада оц҃ь [b] ласкаша рожд. и (sine его матере) 15. [b] оубо ꙁем. оубо и раꙁѫм. ꙗкоже 16. [b] х҃а же вольно [c] х҃а же волеѩ и прѣдасть 17. [b] ап҃льства 18. [a] обатꙑ и [b] плъть 19. [a] и клатва ꙁане бѣ 20. [a] бꙑваѭть хоул. и [b] жидохъ 22. [b] мъногъ (pro не малъ) 23. [b] проугꙑ бо къто бо отъ рѣснотꙑ бѣси 24. [a] на om. имꙑ жилꙑ [b] отиноудь 25. [a] въ роугѫ [b] ꙁьрахоу кꙑваахоу оуничьжающе 26. въꙁвѣщаꙗ 27. [a] рече om. десницею б҃жиѥю 28. [c] ч҃лвкъ о сп҃сении 29. [a] гл҃ющей сь [b] ѡдеждею окрꙑлъ 30. [a] сподобленъ г҃ви.

Ps. CIX.

Ad textum. 1. [a] г҃ви [b] подъножиѥ 2. [b] оудоблаѥши 3. [a] вл҃дчьствова въ [c] ищрѣва 5. om. твоего ц҃ра 6. [a] испълнити 7. [b] главꙑ.

Ad comm. 1. [a] въꙁиде [b] и подъ н. ч҃лкѫ п. и ѥ. г҃ь 2. [a] крижа иосиѥва [b] и крижеви 3. [b] просвьтѣша 4. [a] н҃бськаꙗ [b] ц҃рь на кр҃стѣ 5. [a] ц҃ра ц҃рьства 6. [a] паданьꙗ [b] вьсоудѣ 7. [a] кладаꙁи [b] на кр҃стъ.

Ps. CX.

Ad titulum. алелоуꙗ бо ск.

Ad textum. 1. [a] исп. сꙗ тебе 2. [b] иꙁискана въ 3. [b] вѣкꙑ (etiam 5 [b]) 6. [a] въꙁвѣстити людьмъ [b] достоаньꙗ 8. [a] въ ист. и пр. 9. [a] людьмъ [b] ꙁаповѣдѣ 10. [a] начало.

Ad comm. 1. [a] вьсегда съ (pro се гласъ) славащь г҃а 2. [a] сънꙑмъ 3. [a] ѥсть (pro его) сп҃сꙑ (pro сп҃ъ его) 4. [a] прьвоихъ 5. [b] ѥже ꙁавѣща 6. [a] людьмъ ц҃рствиꙗ [b] люди си наслѣд. 7. [a] истиньнъ блоудащааго [b] ꙁаповѣди истинѫ 8. [a] неподвижнꙑ bis, ѥго

Digitized by Google

(pro гна) о̂снованоѝ 9. [a] тъ [b] людьмъ вѣрьнъ̂имъ вѣкы [c] ст҃о бо вѣрьнꙑхъ 10. [c] бесконьчена воднми (pro ѡдрьжнмн).

Ps. CXI.

Ad titulum. алѣлоуи̂а̂ новъ бл҃годаренне̂ прнш-нѥ (sine ѡ).

Ad textum. 1. [b] ꙁаповѣдьхъ 2. и̂ма е̂го [b] р. правъи̂хъ 3. [a] богатьствне̂ 4. [a] въснѥ̂ 6. [a] вѣкꙑ 8. [a] не подвнжатн сѧ 10. [c] грѣшьнꙑхъ погꙑбнеть.

Ad comm. 1. [a] боі̂ащоумоу [b] сластьхъ ꙁап. а̂ бж҃на̂ 2. [a] то бо сѣма носаще 3. [a] въ вьсѣхъ бо домохъ бещіснально [b] створн и̂ сего р. прѣбꙑваѥть 4. [a] тъ правꙑі̂а̂ прні̂аша om. власть 5. [a] стоа̂ (pro своѩ) дасть [b] соудъ 6. [a] неподв. бо ѥсть [b] бо, сп҃. съдѣла 7. [a] чл҃вчска тако бо [b] ѥже д. сѧ 8. [a] посадн на нб҃скꙑхъ [b] въꙁнесъ бо 9. [a] своѥ̂ѩ [b] съдѣа̂ [c] горꙑ (pro рогъ бо) 10. [a] сь раꙁгн. и̂ вс. [b] раст. сѧ [c] въсхотѣ.

Ps. CXII.

Ad titulum. аллоуі̂а̂ людьмъ прѣлагаѥ̂момъ на прнꙁꙑванне̂ и̂ иꙁбьраннѥ.

Ad textum. 3. ꙁападъ 4. [a] вꙑсокъ 5. [b] на нб҃сехъ 6. [a] съмѣренꙑа̂ 8. [a] посад. и̂ съ кьнаꙁн bis 9. [a] неплодъвь.

Ad comm. 2. om. оубо 3. om. мѣсто бв҃н 4. [a] бл҃годатель [b] иже нб҃сьское̂ прншьд. 5. [a] по семь 6. [b] оутаи̂ть 7. [b] тогда же гнонмь 8. [a] на нб҃сехъ [b] кьнаꙁн людни̂ свои̂хъ 9. [a] цр҃кве пьсано а̂ловнце [b] цр҃кꙑ om. еж.

Ps. CXIII.

Ad titulum. аллоуні̂ж а̂ллоуи̂а̂ прнносать сѧ въꙁъваннѥ̂мь.

Ad textum. 2. и̂ бꙑ҃ ѡбластн 3. [b] и̂ѥрданъ 4. [a] въꙁнграша 5. [b] и̂ тꙑ е̂рдане 6. [a] въꙁнграша [b] om. агньцн 8. [b] а̂кротомꙑ 10. къгда 12. [b] чл҃вчскъ 16. om. всн, творащеи̂ 18. [a] а̂ронь [b] ꙁастжпьннкъ (id. 19 [b]) 20. [c] omissus 21. [a] бл҃гсавн 23. бл҃гвленни̂ сътворьшоумоу 25. [b] инꙁъход.

Ad comm. 1. [a] чоувьствьнни̂ и̂ꙁнде [b] и̂шедъшеи̂ 3. [a] людьхъ же бѣ бо ж. хо҃у [b] и̂ерд., om. оубоіа сѧ 4. [a] галахоу провндаща голъготнноу 6. [a] хотащоу въꙁдрадов. тобоі̂ж и̂ вса [b] въскакахомъ. 8. [a] людьмъ а̂кротома (etiam [b]) потопльшні̂а [b] же и̂ꙁнде бо бꙑв. 10. оумоудить сѧ 11. [a] бо om. а̂ ꙁемла о̂блꙑгаі̂жщни̂ 12. [a] а̂ко кованн вьсждоу пжстошьнни̂ [b] чл҃вчьскъи̂ съставленн 13. [a] беꙁдоушьна неч-на ꙁамꙑшльша ѩ̂ [b] дх҃овьна 14. [a] бо in fine add. [b] въ оуханнѥ а̂ера шептенъ 15. [b] не хожд. [c] и̂номоу чоувьствьноу 16. хоуждеше беꙁдоушьнꙑи̂хъ дѣлающеи̂ 18. [a] оупъваі̂жть [b] тонъ слжжнши и̂мъ 19. [a] нескждьнѣ бо и̂ по и̂стннѣ оупъваіжть на г҃а [b] по и̂ст. ст. вьсѣмъ помощьннкъ 20. [a] поманоувъ [b] omiss. 21. [b] съ богатꙑмн кжпьно бм҃ь 22. бо правьдьнꙑи̂хъ 24. [b] да post ѩко om. гв҃н нб҃скоумж лншаѥть 25. [a] не помогоуть и̂стньно (pro нстнанж днвнж) [b] нечьстні̂а in fine add. и̂ славать б҃а 26. [a] соуть (pro бждать) [b] непрѣстаі̂жть.

Digitized by Google

Ps. CXIV.

Ad titulum. аліолоуиіа спѣющиим.

Ad textum. 1. оуслыша 2. [a] приклони 3. [a] обаша съмрьтьныіа [b] обидж [c] скрьби болѣзни 8. [c] въсплъзениіа 9. бъмь въ свѣтѣ.

Ad comm. 1. новъ 2. [a] бы (pro би) bis оушесе 3. [a] гби [b] донъдеже вънидеть [c] прѣслоушаньѥ 4. [a] ѥгда бо [b] рыдаіа 5. [a] кзсинвѣ дрьжнвѣма [b] милоу(е)ть не прѣстаіа 6. [b] прртчство са от. прѣстоупленьѥмь 7. [a] нбса [b] приіатъ 8. [b] отънелѣже.

Ps. CXV.

Ad titulum. алелоуиіа хвала алѣлжиіа.

Ad textum. 2. вьсѣхъ 3. іакоже намъ 6. чьстьна прѣподобьнънхъ 7. [b] твоѥіа [c] растрьзаан 8. хвалоу.

Ad comm. 1. [a] бо бжи 2. боудеть гль 3. иде въ коньць бывъша 4. [a] вино крьвь [b] призв. бо приѥмлють 5. сь гл. прркъ ѥсть 6. сихъ съмрьть по ис. хъ 7. [b] присѣти а не призьрѣ [c] съвяза крщеньемь 8. бескврьи. ѥюже 9. [a] ѥже къиждо день [b] цркве дворъ людьмъ провъзглашаѥть.

Ps. CXVI.

Ad titulum. алелоуиіа.

Ad textum. 1. [b] людьѥ.

Ad comm. 1. [a] іазычьскыхъ 2. [b] ѥже бо сътвори истинж.

Ps. CXVII.

Ad titulum. алелоуиа побѣ (!) спѣіжщихъ.

Ad textum. 1. [b] мсти 2. [a] нына [b] вѣкы (etiam 3 [b]) 3. [a] нына (etiam 4 [a]) 4. [a] вьси боа. 5. [b] съ простр. 7. възьроу 9. кьназа 10. обидж именьмь (etiam 11 [b]) 12. [a] обидоу бъчелы [b] разгорѣ [c] именьмь гнемь противлахоу 13. [a] въздрниовенъ 14. [b] на спсениѥ 15. [a] правьдника 16. [b] десница 18. [a] наказа 22. зиждоуще сь 23. сеи 24. [a] сь иже [b] въздрадоуимъ вьсь днь 27. [a] праздьникы sine въ.

Ad comm. 1. [a] неиздреченьна неислѣд. таина 2. [a] цркы [b] боуджщеи 3. [a] иѥроусоии изънр. цркы исп-ѥть блгстыню [b] сы 5. [a] бахоу бо 6. людьмъ іазычьскыимъ отънелѣ 7. вьмѣнить 8. бо от. члкъ бо 9. блазна нѣсть вре(ме)ньни 11. по дѣломъ 12. вьси прист. ѥмь [b] іако же ег. ов. огнь тако же и жид. огнемь [c] живъихъ 13. [a] бы [b] ослаблаше 14. [a] члка бъ крѣпъкаіа сътвор. сего 15. [a] цркве 16. [a] на нбса [b] основавъ обѣт. 17. [b] таины члчствиіа нбсьскааго на землю 18. [b] оудобла бо са 19. [a] имьже [b] вѣчьнаіа 20. тъ мъноіж рече инде не вънидеть 21. [a] спсе [b] избавивы 22. оуглъ лежить глю и ты иск-ніа 23. ѥ и на нв. 24. [a] сь къи въ тъ сь бо дьнь славьнъ ако великъ и [b] въ тъ bis подова отъ злобъ 25. [a] призъваньіа [b] и чждеса бывъша поспѣши

Digitized by Google

26. [b] блгословленъ и р. чл҃чскыи 27. [a] тъ iави са и его (pro своѭ) [b] празданикъ раждаемомымъ (sic) [c] леженни коньць 28. [c] исповѣдать (sine бо) са тебе [d] отъ раб. 29. [a] испльньше.

Ps. CXVIII.

Ad titulum. алелоуиa оуправление хотащеимъ вѣтованиe обѣщаеть (pro ѡбрѣтаетъ).

Ad textum. 1. [b] ходащеи 2. [a] испытаѭщеи 3. дѣлаѭщеи бо безаконенья 4. заповѣдѣ 5. [a] еша исправилиша (sic) бышa пѫтие мое [b] правьды 6. призьрои 7. [b] егда наоучоу твоѥiа 8. оправлениia схранои 9. чесемь [b] omissus 10. отъврьзи за-дни 11. съгрѣшю тебе 12. правьды твоѥiа (etiam 68. 71. 112) 13. исповѣдѣхъ (etiam 26) 14. о вьсакомь 15. поглѫмлаю 18. [a] отъкрыи 19. [a] пришьльце [b] скрыи заповѣдни 20. желѣти 21. [b] оуклонаѭщеи 22. [a] оуничьжениe [b] въздискахъ 23. [a] сѣдоша 24. [a] поoучeнья моiа [b] правьды твоеiа (etiam 26. 135. 171) 27. [a] пѫть правьдъ [b] поглѫмлю чждесьхъ 28. [b] словесьхъ 29. [a] отъставихъ 31. съвѣдѣниихъ 32. пѫтьмъ заповѣдни (etiam 35. 45. 176) текохъ 33. [a] пѫть оправьданиихъ 35. стьзю 37. [a] видите пѫстоши [b] въ п. 42. [a] и отъвѣщаѭть 44. [a] съхраню [b] въ вѣкы om. и въ 45. заповѣди ихъ въздиск. 46. гл҃а цр҃и 47. поoучихъ 54. пришьльствьа 59. [b] възвратихъ 60. оуготовихъ 61. [a] грѣшьника 62. твоеа 63. [a] вьсѣмъ боiащиимъ 64. [a] твоеа [b] твоемь 65. [a] блгость рабъмь 66. [a] om. твоемоу 68. твоеѭ 69. жмъножи са неправьда 73. [a] створисте съзьдасте [b] поoучоу заповѣдьмъ 82. [a] искончасте [b] гл҃юще 84. [b] створ. мнѣ 85. [a] повѣдѣша 87. [b] заповѣдни 88. [b] съхраню съвѣдѣниа оустъ твоихъ 89. вѣкы (etiam 98. 152) 90. [b] прѣбысть 91. [a] чиненнѥмь [b] вьсачьскаiа работьна 92. быхъ вь съ-ни моѥмь 94. оправьдании тв. въздискахъ 99. твоiа om. есть 100. заповѣдьи 104. заповѣдни (etiam 110. 131. 176 [b]) неправьды 105. св. ѥсть стьзамъ 106. клатъ твоѥа 108. [a] вольнаа 109. присно не забыхъ 111. твоiа ако в. в. рад. 112. не за възд. 114. пом. мои 117. [b] оправьданиемь твоимь выноу (sine въ) 118. [a] остѫпаѭща правьдъ 120. [b] повелѣнии 123. [a] искончасте 124. [b] оправьданиимь 127. заповѣди твоа тѫмъпаньзиа 128. [b] неправьды 131. [a] отъврьзохъ [b] въжделѣхъ 133. [b] оудоблать 134. [b] съхранѭ 136. [a] изведосте 138. заповѣдѣ, истi|нѫ 139. иставила 140. рождьжено 141. похѫленъ правьдъ 143. обрѣтоша 145. [a] и оуслыша [b] правьдъ 147. безгодни 148. варисте пожчати 150. [a] безаконенью 153. виждь (etiam 159) и изми 154. с. мои избави 155. грѣшьныхъ ѡправьдании 157. [a] изг-еи стѫ-еи [b] съв-нии 158. нераз-ща стахъ 161. безоума 162. въздрадоую користь 164. [a] седмишеди дньмь 166. излюбихъ 167. om. твоiа 171. [a] отърыгнете.

Ad comm. 1. [a] непорочьноу 2. [b] оупражнаѭще бж҃iами 3. жидохъ 4 заповѣ съхр. а 5. [a] вѣрены испр. ѥж [b] съхр. 7. [a] om. петръ правжмоу гн҃и 9. [a] исправить [b] omissus 10. чл. om., въздиск. 11. ост. 12. мл҃стивенъ in fine мл҃сть 13. чл҃комъ 14. тако мн. бж҃иихъ кьн. бж҃ию 15. зап-дьхъ 16. бо бж҃iа 18. [b] оубо оузираеть можеть 19. [a] прѣставлаииа 20. вѣрьнѣи 21. [b] отъмѣтаѭть 22. [a] похоулахоу 23. [a] жидовьсци [b] оубо окл—тавахѫ паче печахоу са 24. [a] ѿ iазыкъ бо om. 25. [b] аже бо и 27. [b] словеса (pro чюдеса) iако и 28. [a] ищоущеи отаготѣвъше [b] и възв. 29. [a] бы лѫкавѫмоу

30. [b] вынѫ   31. прилипаѧ̀   33. [a] пѫтьмъ   [b] г҃ꙗ   35. истины   37. [a] б҃жии (etiam 44 [b])
мирьскыꙗ̀   [b] пѫти б҃жіꙗ въсходѧще   38. похваленіе прѣбываѭи   41. [a] оутѣши   [b] имене
42. [a] противоу поставлю (sine твоꙗ противѫ) поновити   43. [a] ел. бо тъщ. бо   [b] соудьба б҃жіꙗ
45. раждеть сѧ   46. дрьꙁновениемь вельможьска   48. [a] простьръ   49. рече ч҃лкъ (sine прркъ)
црствіе нбсьское   50. [a] пристѫп. мѫдрьство (in rasura)   [b] есть om.   53. [a] бо om.   54. при-
шельствие   55. вынѫ има (sine присно)   57. сеи истиньнъ   58. [a] молѧть б҃а   59. [a] ходѧть
60. вѣрьнии   61. [a] лѫкавьна житиискыꙗ̀   62. повѣданьꙗ   63. [a] прр҃чскы   [b] рад. тои
64. [a] проречеть   [b] придеть   65. [b] рабъмъ прркъ   66. [a] бл҃гсти имиже семоу р. ч҃лкъ и мѧ
[b] пришествіꙗ   67. [a] съдѣахъ   69. [a] ч҃лча   [b] сътворю   70. [a] огоустиша беꙁвѣрьствиемь
[b] коньчати   71. [a] непьштева б҃ви приимъ   [b] оправьданиѥмь твоимь ѥже творити (pro прѣ-
дати)   72. бо om.   73. [a] б҃жіама   [b] ми om.   истиньнаго   74. [a] имѫщеи б҃жии любъви
75. [b] ослаби тѣмь пас. ми сѧ   76. [a] оутѣши сп҃съ и   80. постыдѧ сѧ   81. [b] вынѫ
82. [a] чааниемь   [b] въсприимѫть   83. [a] временьно (sine житие) иꙁдыхавъшь бываеть съгрѣ-
вають и   [b] остѫпи   84. [b] оудоблаали бѣша ч҃лкы   85. [a] створѧють   87. [b] аꙁъ же аще
88. [a] вьсачьскаа   89. тъ въ вѣкы вѣкъ   93. [a] оправьданиѥмь б҃жиемь   94. въꙁискахъ,
om. тъгда   97. ꙁаконьнѣемь   98. оумѫдра бл҃гдтьнымь ꙁаконъмь   99. оучителе тѣхъ
вѣры раꙁ. (sine вѣрны)   100. прѣдревьнии ѳилософи иже не га (sic)   101. [a] бо om.   102. ѿтъ-
нелѣ   103. коль ѥльма   104. сеи ꙁаповѣдии остѫп.   105. бо дѣтели исаниꙗ стьꙁа
106. оуставль (sine ꙗко) добры дѣтели   109. съ ꙁакона не ост.   110. лачоуть   111. ч҄то
113. вѣрьноумоу чрѣсъ исправить   114. и оправлѧеть   115. вѣрьнѫмоу соуть (pro сии рече)
отъстѫпають испытъ ꙁап-днии б҃жии   117. [a] имѣніꙗ и инодш҃ьно сь   [b] оупражнаѭи
118. [a] ост.   [b] ꙁакона прѣст-ние раждають   119. [a] боле и   [b] ꙁълѣ   120. [a] прѣтагни   [b] б҃жии
нелицеꙁьрѣниѥ   121. црь правьдьное обидащиимъ мѧ вр. сирѣчь бѣсомъ post чка add.,
ти бо не прѣст.   122. [a] покааниѭ   123. [a] съкаꙁаѥ   124. [a] бл҃гъ боудеть   [b] бл҃гдтьнаа
125. д. раꙁ. ч҃лкѫ   127. тоупанъꙁии честьно честьнѣише вѣрьноумѫ   128. [a] съгрѣшить
129. бо б҃жіꙗ вынѫ   130. нарицоуть   131. [b] желаниемь (sine имы)   132. прркомъ и ап҃ломъ
(sine же)   133. [a] хощи   [b] беꙁакониениѥ   134. [a] окл-вають   135. [b] благодатьныꙗ   136. [a] бо
слеꙁъ ꙗко адамъ   137. всѧ   138. въ истиньна   140. живѫштимъ ако   141. младенечь-
ствѫѭще старьческъ   143. бо бѣ бы   145. [a] бываѭть   146. въплѧ ꙁаконъ   147. не om.
148. вѣрьныꙗ   150. [b] отъ своеꙗ   151. отъстоупиши   152. бо om. вѣкы   153. [b] ꙁаконъмь
155. вънаша   156. оживи   157. [a] оскр. же г҃лющеи   [b] не стѫж. они   159. сь (pro се)   160. [a] начьнъ
а не погыблеть   161. вьси иже   162. словесьхъ   163. [a] правьдьни бо   164. [a] дѣиствии
седмь же дьнии седмишьди   [b] дѣиствиемь   165. [a] г҃ни   [b] трьпить приложѧть   166. съхранить
167. бо om.   168. [b] не оутаить твоѥꙗ   169. [b] ако (sine же) велить   170. [b] истиньно
171. [a] прѣчистѣи оуст. мои   172. [a] ѥго на се д.   175. [b] сѫдилъ єси сп҃сеть сѧ   176. [a] мѣн. прркъ.

Ps. CXIX.

Ad titulum. вы етерѫ степени рече пѣ степении.

Ad textum. 2. оустьнъ неправьденъ   3. тебе   4. [b] гороущ.   пѫстыньнъими   5. [a] оувы
[b] села кидарьскы   7. г҃лахѫ беꙁѫма.

Ad comm. 2. клеветъ чл҃чскъ и҆ 4. [a] си р. ѡ҆боцр. om. [b] раꙁгнѣваѭть сѧ sine же 5. [a] соужитиѣ [b] кидари 6. [a] довьлѣѥть пришьльствовати 7. борѭще сѧ.

Ps. CXX.

Ad textum. 1. ѻ҆тънюдъ же приде 2. сътворьшаго 3. [a] съмѧтению ногꙑ твоѥ҆ѧ [b] въꙁдрѣмлеть (etiam 4) 4. оусъне 6. ѻ҆жьжеть 7. [a] вьсѧкого.

Ad comm. 3. [a] не мѧтеть сѧ 4. бесъньнъ ѧ҆ꙁꙑчьскꙑѧ҆ 6. х҃ъ 8. чл҃ческоѥ҆ и҆сх-ниѥ ѥ҆же съхраниша.

Ps. CXXI.

Ad textum. 2. и҆ер҃лмъ 3. и҆ер҃мъ ꙁиждеть сѧ 4 [a] съвѣдѣниѣ и҆ꙁ҃лава 6. молите же ѧ҆ко въ 7. [b] стлъпѣхъ стѣнахъ 8. [a] моѥ҆ѧ р. [b] гл҃ахъ 9. г҃и ѻ҆ тебѣ.

Ad comm. 3. [a] и сь ц҃ркꙑ [b] причѧщаѭще 4. [a] ꙁемьскаѧ҆ видать поклонить ꙗ҆вльшоумѫ [b] чоудесъ и҆сп-ющe къждо б҃и 5. [b] соуда бꙑвъшаꙗ҆ 6. [b] любащеи 7. [a] срѣдостѣньѥ҆ [b] ѻ҆билꙑ оучени 8. [a] тꙑ бо [b] проповѣдѣ 9. бо om.

Ps. CXXII.

Ad textum. 1. къ тебе г҃и живоущоумоу 2. [a] г҃ни [b] госпожда своѥ҆ѧ [c] г҃и [d] доидеже 3. [b] оуничьжениꙗ҆ 4. [b] поношеньꙗ҆ гобьꙁоующеимъ оуничьжениꙗ҆.

Ad comm. 2. [a] ꙗ҆коже бо ꙁълъ [b] госпожда своѥ҆ѧ [c] тъ [d] донелѣже щ. твоѧ҆ 3. [b] похѫлаѭть 4. [a] нꙑ нъ [b] гобьꙁоующе.

Ps. CXXIII.

Ad textum. 1. аще (sine ꙗко) бꙑ 2. [a] ꙗко om. бꙑ 3. [a] оубо живꙑ бꙑша [b] прогнѣваѥть 4. оубо в. бꙑ нꙑ пот. 5. оубо прѣиде 7. [a] пътица 8. сътворьша ꙁемлю.

Ad comm. 1. [a] ѧ҆ще б҃и sine ѡ om. би въмѣнимъ 3. [a] пожрьти 4. [a] непостоꙗньнꙑ [b] напасти 5. гоненьꙗ҆ непостоꙗнꙑ 6. жьвати чл҃ка ꙁвѣриѥ 7. [a] ѻ҆крилѣвъши добрами дѣтельми и҆ꙁбавить.

Ps. CXXIV.

Ad textum. 1. [a] надѣющеи [b] вѣкꙑ 2. людии 3. [a] жьꙁла жребии праведьникъ [b] беꙁаконие 4. правьдьнꙑимъ 5. [a] оукланаѭщиꙗ развращеньѥ беꙁаконеньꙗ҆ [b] и҆ꙁ҃ла.

Ad comm. 1. [b] живоущеи неподвижими 2. вьсьде кънигꙑ п҃ркꙑ нар. 3. [a] жьꙁла непрѣгъбеньѥ [b] нꙑна себе sine ѡ 4. om. и правꙑимъ и҆ сьде 5. [a] развращаѥть ꙁъловѣрьнꙑимъ оукланаѭще [b] людьхъ г҃а причѧщающеи.

Ps. CXXV.

Ad textum. 1. въꙁврати сиѻ҆нь 2. [a] радостию 4. потокъ оугомъ 5. сѣѧ҆въшеи пожьнють 6. [b] градоуще въ ꙁемлю рѫковати своꙗ.

Ad comm. 1. [a] въ цр҃кве възврати [b] ꙗзычьстни въздрадоваша 2. [b] пѣ҇ю аньгл҃скоѭ 3. приимъше 4. и аꙁ. ожесточавъша оуга 5. имене 6. [a] ꙗже праведьни.

Ps. CXXVI.

Ad textum. 1. [a] ꙗко *om.* [b] стрѣгаи 2. [b] ꙗдоущеи 4. въ рѫцѣ сильнааго ота ꙗ (sic) 5. [b] гл҃ють.

Ad comm. 1. [a] текоущѫмоу ходащоумѫ и х҃ъ *om.* цр҃кве ихъ о немь [b] стр. бо цр҃кы 2. [a] мл҃твѣ оустанѣмъ отъсѫдѣ [b] ѣдахоу оусъпе животворащоуѫ блаженоуѭ 4. ꙗкоже бо стрѣла 5. [b] дверехъ.

Ps. CXXVII.

Ad textum. 1. [b] ходащеи.

Ad comm. 1. [b] дѣтели 2. [a] трѫдиша обращоу 5. авльшимъ о таинꙑхъ таинъст҃ꙑ 6. [a] дѣтели bis [b] людьхъ.

Ps. CXXVIII.

Ad textum. 1. мъногашьди бьраша оуности 2. [a] многашьдꙑ бра са *sine* съ множ, оуности [b] прѣнегѫ (sic) мене 3. [a] хрьбьтѣ коваша [b] беꙁаконние на беꙁаконенние ихъ 4. грѣшьникъ 6. [a] трава [b] въꙁдрьванна исъше 7. [a] своеа [b] събираа рѫковати 8. [a] ходащеи.

Ad comm. 1. [a] жидохъ присно противлахоу са хотахоу отънелѣже бꙑ 2. [a] видиньe съкаꙁаеть са отънелѣже [b] прѣмогѫть 3. [b] беꙁак. ихъ 4. крѣпости 6. [b] бл҃дти его 7. [b] ни роукоbesать тъща.

Ps. CXXIX.

Ad textum. 2. [b] бѫдѣта 3. наꙁираеши 4. [b] имене 6. [b] [c] стража оутрьна 8. тъ.

Ad comm. 1. вл҃дчьнааго ꙗвлаеть 2. [a] оутвр. са [b] сь гл. 3. комоуждо васъ 5. [a] оупъв. твоимь имене вѣрьнꙑи 6. [b] отъ оутра *sine* бо пришествиꙗ х҃ва [c] *om.* бо прилша 7. грѣхомъ 8. вьсакого.

Ps. CXXX.

Ad textum. 1. [a] въꙁнесоста 2. [a] съмѣрихъ въꙁнесъ моѭ.

Ad comm. 1. [a] людии славꙑ *om.* таковꙑ таинꙑ дн҃ьнѣи оуклонисте са [b] негодовахъ съподоби са [c] дивесъ (sic) и пр. съмѣрихъ са 2. [a] себѣ равьнъ [b] отъдоенъ [c] приатъ 3. новии людие имѫть оупъв. бо *om.*

Ps. CXXXI.

Ad textum. 4. [b] вѣкома дрѣманиꙗ [b] кротафома 6. [b] обрѣтохомъ 7. [b] стоꙗсте 8. [b] кивотъ твоеа 9. [b] *om.* радостиѭ въꙁдр. 11. [a] въ истиноу [b] посаждю ꙗ 13. [b] и въ ж-щи 14. [a] вѣкꙑ 15. [a] бл҃гва бл҃гвлю 16. [a] облѣкъ [b] и прѣподобьни его въꙁдр.

Ad comm. 1. сай навыкнѣтъ (sic) кротъкъ съмѣреномь 3. ᵃ пришьдъ ᵇ доньдеже (etiam 5) 4. ᵃ иже ᵇ тоужде ᶜ кротафы 6. ᵃ сию кѫю чл҃чьскоумѫ ᵇ дражденнн 7. ᵃ om. въ quod каꙗ, въскр҃сеннѥ, възнтнѥ praecedit ᵇ стоꙗсте нозѣ х҃оу б҃оу роспинаѥмоу 8. ᵃ съмрътьнѣи твоꙗ ᵇ съвъскрѣси ст҃ыихъ 9. ᵃ правьдоу истиньноуѭ ᵇ си въ въск-нѥ въздр. 10. ᵇ om. и ты 12. ᵃ ꙗко om. ᵇ заповѣда нъ не ᶜ писано 13. ᵇ и себѣ въ ж-цн д. в. 14. ᵃ вѣкы ᵇ ц҃ркве (sine въ) 15. ᵃ обьдовѣша ᵇ om. ж 16. ᵃ исцѣлити ᵇ въздр-ша са паче вьс. 17. ᵃ гора (pro рогъ) ᵇ om. ѿ свѣта разоум. же 18. ᵇ х҃а (sine на).

Ps. CXXXII.

Ad textum. 2. ᵇ аронью ᶜ съходащи 3. арьмоньскаꙗ ᵇ заповѣдѣ.

Ad comm. 1. ц҃ркы вък. събьрани 2. ᵃ дола (pro низоу) ᵇ тогда иерѣ. и прол. с. тогда, оутрьюдѣ и вънѣоудѣ ᶜ вьсудѫ ризоу 3. ᵃ ѥ (pro есть) аермонъ бо чистъ ᶜ истиньнъ сиѥ боудѫщии вѣкъ.

Ps. CXXXIII.

Ad titulum. пѣниѥ врьховьнииихъ степениѥ.

Ad textum. 2. ᵃ въздеждѣте 3. землю.

Ad comm. 1. ᵇ дверь ц҃ркы 2. ᵃ нетьлѣньныꙗ простирають 3. omissus.

Ps. CXXXIV.

Ad titulum. си om.

Ad textum. 3. ᵃ б҃а г҃дь 4. ᵃ ꙗк. изьбра ᵇ достоꙗниꙗ sine въ 5. ᵃ велии 6. ᶜ морихъ 7. ᵇ дъждь ᶜ изводꙗ 8. ᵃ прьвѣньца 9. ᵇ фаона 10. ᵇ ꙗзыкы (pro ц҃ра) 11. ᵃ ц҃ра ᵇ юга ц҃ра васаньска ц҃рствиꙗ 13. вѣкы памать 14. ᵇ твоихъ 15. чл҃ческъ 16. ᵃ прогл҃ють 19. ᵃ бл҃гвить ᵇ ароновъ 20. ᵃ левьгинъ.

Ad comm. 1. прикоупити са 2. и хр. б҃жи и двьрь ц҃ркы 3. ᵇ ѥ пѣти 4. ᵇ себе 5. ᵃ велии тъчию (pro во бывшаꙗ) 6. ᵃ сътвори гласомь ᵇ на н҃бо 7. ᵃ послѣдьнихъ, om. конецъ, земль облачьнои ᵇ дъжда 8. ᵃ страны ᵇ колико 9. ᵃ скр. са, роукотворенаꙗ 10. ᵇ ꙗже 11. ᵃ сказаѥть са ᵇ чл҃кы онъ (pro ѡгъ) сьде же ц҃рствоу да (pro ц҃ръ стоуда) 12. ᵃ ᵇ людьмъ 13. иск-вають вѣкы 14. ᵃ страшьнъ бо день ѡнъ тъ, тогда паче ᵇ вѣсте ты въздании 15. бывають 16. ᵃ можеть какожде възмогоуть ᵇ мрьтви нечоувьствьни могѫть 17. ᵃ имоуще оглоушивѣ ᵇ коум., ни въ елии. 18. ᵃ вѣдоущиимъ ᵇ неразоумьноумѫ 19. ц҃ркы б҃жии ᵇ ц҃ркы и аронь sine бо.

Ps. CXXXV.

Ad titulum. алелоуиꙗ.

Ad textum. 1. ᵇ вѣкы (etiam 3ᵇ, 4ᵇ, 5ᵇ etc.) 3. ᵃ б҃мь 4. ᵃ створьшоумоу 5. ᵃ сътворьшоумѫ разѫмъмь 6. ᵃ оутврьждьшоумѫ 7. ᵃ сътворьшемоу 10. ᵃ поражьшоумоу своими (pro нихъ) 11. ᵃ изведъшоумоу 13. ᵃ раздѣльшоумѫ раздѣленьѥ 14. ᵃ проведъшоумѫ

Digitized by Google

(etiam 16[a]) 15. [a] истрасъшоумж 17. [a] поражьшжмоу цра 18. [a] оубивъшоумоу цра крѣпъкы 19. [a] цра 20. [a] юга 21. [a] давъшоумж въ до-ные 23. [a] помаиоулъ 26. [a] нбсьноумоу.

Ad comm. 1. [a] блгнь блгодшьно [b] млсти не скоудащи 3. [a] гне соуть въ вьсѣхъ на нбси [b] бо om. 6. [a] а раз. sine же [b] om. своеж 7. [a] слнце 8. [a] дне тъ 10. [a] оскрьблающей [b] вѣчьна sine ны 11. [b] вѣчьнѣ 12. [a] снж бо десн. [b] гыблющи 13. [a] тинемоутьное кръвомасьноу [b] вѣчьнѣ 14. [a] съдрьжьства [b] вѣчьнѣ 16. [a] азычьскыа цркве [b] толикоу сътворьши млсть людьмъ 19. [a] ако д. вьсивъша (sine са) [b] вѣкы 22. [a] наслѣдовавъ 24. [a] вѣчьныа [b] ноужда комоуждо прѣбываеть юмоу [b] оскоудѣ 26. [a] соущоумж om. си.

Ps. CXXXVI.

Ad titulum. хва om.

Ad textum. 1. [a] вавилоньсцѣ 2. ѩ (pro еж) оръганы 3. [a] плѣньше [b] изведъшей [c] сьпоите сионьскъ 4. гнь 6. [a] прильпе помаиоу тебѣ 7. [a] едомьскы днь иерлмьскъ [b] оси-ѩ юго 8. [a] вавилона [b] възд. тебѣ 9. раздрази мл. твоа.

Ad comm. 1. [a] чоувьствьнѣемь разоумѣемъ sine же грѣховьнаа [b] sine бо 2. тоу (pro тъгда), людии вѣрьныхъ на крижи хвѣ 3. [b] ако и [c] люди 4. om. бо 6. [a] възнескаа [b] цркы 7. [a] цркви 8. [a] идольстѣ [b] соуща 9. пораждаемы присно приноса иже есть хъ.

Ps. CXXXVII.

Ad titulum. пмъ двдвъ иао же есть власть.

Ad textum. 1. [b] тебе 3. [b] оумъножилъ еси 4. [a] цри [b] оуслыша моихъ 5. [b] велика 6. [b] далеча 7. [b] простръть твож [c] in fine add. гн 8. [b] вѣкы.

Ad comm. 1. [a] нареченнж [b] не навык. 2. [d] вѣрьн. невѣрьн. 4. цра снъ 6. [a] и вс. прѣвышьи тъчиж [b] сьи om. 7. [b] простръть [c] спсе и съдрьжаниа.

Ps. CXXXVIII.

Ad titulum. расѣнье коньчинѣ хотащаго.

Ad textum. 2. далеча 3. [a] стьзу 4. [a] азыцѣ 5. [a] моѩ om. древьнаа 6. [b] възмогохъ 8. [a] възидж [b] низъидж 10. оудрьжить 12. [a] тебѣ 14. [b] и д. м. зн. ѩ 15. [a] тебѣ юже 16. [a] видисте о. мои 18. [a] ищьтоу ѩ 19. [b] кръвеи оуклонить са 22. съвръшеноу, om. ихъ 23. [b] стьза моиа 24. [a] вижд и пжть юсть add. in fine [b] навиди (sic).

Ad comm. 1. [b] възисканье мое 2. om. wче 3. [a] стьза непотлачено широкъ зѣло [b] дѣаньа бо члчска проповѣдаше дѣанье 6. [b] пристоупи противити са къ немоу 7. [a] нбсьскыми прѣстжпль бѣствоу ѩ са [b] съзьрите 8. [b] низъложилъ 9. [b] om. вѣкъ гь (pro хъ) 10. спсеть и 11. [a] бывъши [b] страстьнжмоу таиноу 12. [b] спсоша дньны прѣложоуса 13. спсеть 14. [a] бо om. дрьжимъ [b] повинжвъ 15. [a] акоже тебѣ 16. [a] не оу съзнаеши [b] сжщей не оу роищьшей са ищитаеми [c] понов. са юмоу 17. [a] се (pro сьде) чьстьни быша дроузи твои бе стни апли [b] поставиша 18. [a] добль ищисти съвѣдоми [b] члкъмь не види бо 19. [b] дѣжща

Digitized by Google

й р. 20. [b] съдьда 21. [a] почнша [b] творахоу нхъ om. 23. [a] остжпн [b] къ om. гле н въп. паче н оувѣждь om. паче 24. [a] чрѣсъ [b] хъ бо спсъ възведе н.

Ps. CXXXIX.

Ad textum. 5. [b] чл҃къ неправьдьнъ нзьмн 6. [c] сканъдѣлъ 9. [a] om. господн [c] егда 10. [b] оустънъ 11. огннмь (sic) 12. [b] злаа оуловать въістьлѣнне.

Ad comm. 2. [b] нарнцаіе 3. [a] помышлеіе (sic) съважѣмъ [b] са om. съвѣщавающе 4. [b] хопнвъшн 5. [a] днавола разоумнѣн же [b] оубо (pro бо) людьхъ жндовьскыхъ съдѣлаша чл҃ка (pro хА) на хА (pro на са) 6. [a] пронырнтн [b] южа гл҃ють жлов. гл [c] вы (bis) чл҃къ сь разорнлъ разнестеніе држгън 8. [a] бмь даныннмь крсть [b] днаволъмь тъ (pro тъгда) чл҃чж 9. [a] злъ нарнчжть [b] помысльша злаа так. же н помышлахоу 10. [b] аже 11. жндове бо нхъ 12. [a] оклеветаа н вьсе [b] протнвльше са постнгнж 14. [a] вы нстнноу.

Ps. CXL.

Ad textum. 2. [a] om. са 3. двьрн огражденъі sine ѡ 4. [c] съчетаю са съ нзбьр. 5. [a] грѣшьннка 6. [a] пожрѣтн соудніа 7. земьнаа просѣде 8. [b] оупъвахомъ 9. [b] сканъдѣлъ 10. [b] пронндоу.

Ad comm. 1. [b] om. нъ вънъмн зовж 2. [b] хъ на крстъ себѣ 3. азыкъ 5. [a] прнїатъ бл҃гные помазаю [b] довьльна р. злобъ 6. [b] ако събытне рѣснотъі 7. развръгохомъ есмъ вьсь 10. [a] въ свою сѣть [b] тогда въ св. оувазноуть сѣтехъ.

Ps. CXLI.

Ad titulum. н не прѣдълежащаа кънмь образъмь.

Ad textum. 4. [a] нщезааше тъ (sine н) стьза 5. [a] смотрахъ [c] възнскающа н.

Ad comm. 3. печалнн оунърєтн 4. [b] есть 5. [a] реченаа (sine реч-ннꙗ) [b] бѣга прѣдъ ннмь обьдрьжнмъ 6. на то оупъваннѣ 7. [b] жребнн чл҃вка (pro лоучьша) 8. [a] ако [b] тьмьнн нспоустнша въсълю прѣ [c] правьдьнннцн въздадать прнбѣжать.

Ps. CXLII.

Ad titulum. гонаше н спсы съ (pro сен) ѿ om. его om. оучнмн бо іесмь въ напастьхъ.

Ad textum. 2. рабъмь 3. [c] мрьтвн вѣкж 5. [a] alterum днн abest 7. [a] скоро [c] ннзъходащнмн 8. [a] слышано бо іесть оутро мл҃стн 9. нзьмн прнбѣгъ — reliqua desunt.

Ad comm. 3. [c] лежать 4. [a] авлаше есть om. [b] възм. са дшоу (sic) моꙗ 5. [b] къ чл҃коу оутаннть вьсѣмъ (pro свѣмъ) [c] закона 6. [a] тебѣ 7. [a] хоу [b] вола да вндать [c] гробъ ровъ 8. [a] въ тъ [b] въскрьснеть [c] оуже телесе 9. оуже отънелѣже — reliqua desunt.

Digitized by Google

APPENDICES.

I. Addenda aut corrigenda in psalmis codicis Bononiensis.

Ut quam accuratissime ad fidem codicis editio institueretur, maxime operam dedi. Cuius rei desiderio impletus novam iam typis exscriptorum psalmorum collationem cum chirographo Bononiensi iterum suscepi omnesque discrepantias, inter codicem et editionem observatas, diligentissime adnotavi. Ac primum quidem monendum est, in codice nonnunquam singulas litteras vel syllabas minoribus typis supra versum scriptas esse. Quae in editione descripta non sunt, hic singillatim enumerare liceat: Ps. I. 6 погыбнетъ, II. tit. v. 2 ржкж, V. 3^{a} мож, 6^{a} прѣбѫдѫтъ же, VI. 2 гнѣвомъ твоим', VII. 6^{a} поженетъ убо, IX. 35^{a} внаншн ıако (ıако poster. additum), XI. tit. v. 5 настоѫн, XIV. 4^{a} Божштѫж же, XVII. 8^{b} ѡсновании͡а, 34 поставлѣж, 39^{a} скроушн, XXII. 5^{b} мж, XXIII tit. v. 3 в, XXIX. 13^{a} въспоетъ, XXX. 2^{b} ıзмн, 12^{a} монхъ бѣхъ, 21^{b} матежа, 22 ıак, XXXIII. 9^{a} Въкоусите, XXXVI. 11^{a} кротъцнн же, 28^{c} потрѣбит, XXXVIII. tit. v. 8 посльдкъ, XXXIX. 4^{a} въложн (post ъ rasura), XL. fin. tit. разумѣваж, XLI. 12^{c} мн, XLIV. 14^{b} прѣкрашена (sed ꙋ postea add.), XLIX. 3^{b} нашъ н не, LII. 4^{b} нѣстъ н до, LIV. 7^{b} плещж, LXVIII. 9^{a} братнн, 29^{b} да не, LXXI. 18 творан, LXXII. 27^{a} ꙋдалѣжщен, LXXXV. 17^{a} verba съ множ supra versum adscripta, LXXXVI. 6^{a} кннгахъ, CI. 9^{a} totus versus in margine adscriptus, singulis litteris ad perpendiculum directis, eodem modo etiam versus 35^{b} psalmi CIV exaratus est, CXVII. 22 vocabulum се aliquanto minoribus litteris scriptum, CXVIII. 31 твонхъ, CXLVIII. 2^{b} versus primum omissus, postea minoribus litteris suo loco intercalatus. His adde etiam has minutias: XXXVIII. 7^{a} чкъ (non члкъ), LVII. 5^{b} глоухъї, LXXVII. 6^{b} сенмЪ, XCVIII. 8^{c} всѣкА, CII. 16^{a} бждетЪ, CVIII. 7^{b} грѣхЪ, 8^{b} ннЪ, 10^{b} бждѫТъ, 21^{b} есТъ, CXIV. 6^{a} младенЪ|цж, ps. XCVI in tituli fine ѱаЛОМЪ. Ps. LXXIX in fine tituli НХВО ПРНШЕСТВНЕ maior. litt. exarata.

Nonnunquam expleto iam dimidio scripturae laterculo aliquot ad eundem versum spectantia verba in fine minoribus litteris, angustiarum spatii ratione habita, addita sunt. Quod factum est his locis: ps. XXX. 11ᵃ къзадъіханнемъ, XLIX. 17 -нне (vocabuli наказанне), LXXXVII. 6ᵇ -сн помѣнжлъ к томоу, LXXXVIII. 13ᵇ -васта са, CV. 17 авнрона, CVI. 33ᵃ в поустына, CVIII. 22ᵃ -щъ н оубогъ есмъ азъ, CXI. 10ᵇ -стаетъ, CXVIII. 6 са егда прнзра на вса за|повѣдн твож, 35 тон късхотѣхъ, 94 забъіхъ, CXXII. 1 -моу на нбесн, CXXVI. 2ᵇ свонмъ сонъ, CXXXVIII. 5ᵇ -вънѣа, 10 -ца твоꙗ, CXXXIX. 11 -техъ не постожтъ, CL. 1ᵃ его; cant. I. 9ᶜ ржка моꙗ, V. 17 възлюбенюемоу твемꙋ.

Codex Bononiensis textum psalmorum in laevo columnae latere unius cuiusque folii exhibet, maioribus scripturae litteris usus, cum commentarii textus dexterum latus columnae occupet, minoribus litteris scriptus. Haec dispositionis norma ubique observatur, exceptis foliis X—XIV, in quibus et psalmorum et commentarii verba in utroque columnae latere per singulos sese versus excipiunt. Qui scribendi modus ad psalmum IX. 2 et qui sequuntur usque ad finem psalmi X pertinet. Idem factum est in cantico VII, ubi versus 49 a verbis нма ег et qui sequuntur usque ad versum 55 sine commentario in dextro columnae latere continuantur. Psalmorum tituli qui plerumque dimidiam columnae partem explent, interdum per totam latitudinem extenduntur; exempla habes in psalmis XLIII. LXXXII. LXXXIV. LXXXVI, multisque aliis. Commentarii, qui ad titulos referuntur, in editione nostra minoribus litteris exarati, apte cum his cohaerent, quemadmodum in codice exstat. Sed proxima psalmi verba, quae in fine tituli subsequi solent, haud scio an melius subter, in commentarii spatio, scribenda sint, quippe quae in codice semper fere dextrum columnae latus occupent. Equidem titulis ea subiunxi. Bis tamen factum est, ut plane omitterentur: ps. V. post titulum haec in codice leguntur psalmi verba: глаголъі мж вноуші | гн ⁘; ps. VII eodem modo: гн бе мон н на та оупова ⁘

Abbreviatae scripturae exempla omnia ad fidem codicis retinui, quoad typis exscribi poterant, quamvis hanc fidem haud magni esse momenti putarem. Sed litteris, binis in unam formam ligatis, veram imaginem adaequare non potui. Huius generis exempla habes in textu psalmorum non multa: т et н ligantur in ps. XXXV tit. v. 2 творнтн, XXXVI. 30ᵃ прѣмждрстн, LII. tit. v. 3 побѣднтн, LXVI tit. v. 5 блго|стнж, XCI. 15 мастнтѣ, CIII. 16ᵇ ливанъстн, 24ᵇ прѣмждростн|ж, CXIV. 8ᵃ смртн; т et в ligantur in ps. XXXVII fin. tit. твоеж, LVII fin. tit. разне|ствіе; т et ѣ ligantur in ps. LVII fin. tit. жндвстѣ; р et ѣ ligantur ps. XI. 4 велрѣчіе; м et н ps. XL. 12ᵇ мнѣ; і et е in ps. CXXXV. 13ᵃ раздѣленіе, cant. VIII. 77

Digitized by Google

ѡставлѥниѥ, X. 7^{b} спениѥ. Plurima eiusmodi exempla commentarii textus praebet, quae singillatim enumerare longum est.

Emendationes ab ipso codicis librario factae raro occurrunt, veluti: Ps. IX. 26^{a} in врѣмꙗ lit. ꙗ ex и refacta, XLIV. 15^{b} in привѥдѫтъ lit. ѥ ex и correcta, quare figuram ѥ prae se fert, XLIX. 20^{b} in матери correctum и ex ѥ, LXXI. 6^{b} in капль ex ꙗ factum ѣ, XC. 5 in летащѫѫ prius ѫ (sive ꙗ) ex о restitutum. Diversis locis rasurae apparent emendatoris cuiuspiam curam manifestantes: Ps. XXXI. 3^{a} post ѡветъшаашѧ vestigia vocabuli моѧ reliqua sunt, XXXVII. 12^{a} post дроугꙁи erasum же, XXXVIII. 3^{b} post ѡбнови duae litterae deletae videntur, quarum vestigia distingui nequeunt, v. 7^{c} erat коумоу sed ꙋ post ко erasum, XXXIX. 4^{a} in vocabulo бълоӂи litterae лоӂ summo in versu scriptae sunt, infra vero post бъ aliquid erasum est, nisi fallor поуст, 15^{a} in искѫщен post ѫ rasura, XLIV. 14^{b} lit. Т vocabuli Трѣсны in codice deest, sive omissa sive erasa, ad vocem autem ꙁлаты recentiore manu supra adscriptum мн, v. 16^{b} ad цара posterius add. воу, LXVIII. 11^{b} post поношениѥ vestigia erasi моѥ manent, LXXIII. 21^{a} не quod uncis inclusum, in codice erat sed erasum est, LXXIV. 8^{b} post сего nonnihil erasum, sed vestigia desunt praeter sigla in summo versu apposita, LXXXV. 6^{c} inter въ et си rasura, aliquot litt. deletae, LXXXVIII. 39^{a} vocabula Тꙑ же ѡтърин҄ѫ in rasura scripta sunt, CII. 1^{b} post моꙗ iterum мо|ꙗ scriptum, sed ut superfluum erasum est, 4^{b} vocabula та милостиѫ и | щедротами in rasura scripta sunt, CV. 42^{a} враꙁи ихъ in rasura, CVII. 2^{a} in готово post г rasura, deinde sequitur о, post quod iterum aliquid erasum, CXV. 1^{a} post vocabulum въꙁглах decem versus erasi, CXVIII. 171^{a} in Отъригнетъ lit. е in rasura, CXXVII. 3^{a} post ꙗко aliquid erasum et inter ло et ꙁа rasura, CXXXVII. 1^{a} vocabulum Исповѣмъ in rasura, CXXXVIII. 11^{b} post нощъ rasura, CXXXIX. 2^{b} vocabula праведна | иꙁбави ма in rasura, Cant. II. 6^{a} ѫ quod uncis inclusum est, in codice erasum, itidem V. 11^{b} и erasum.

Cum scriptura codicis variaret inter ꙑ, ъи et ъі, etiam in editione nostra hoc discrimen faciendum existimavi, sed est ubi apud nos litterae confundantur. Et quidem in codice non ъи, uti editio praebet, sed ъі legitur his locis: Ps. III. 4 тъі, 7^{a} тъмъі, IV. 9^{b} тъі, V. in fine tituli v. 5 въістъ, VII. 18^{b} въішъноѡмоу, XIX. 2^{a} оуслъішъі, LXXVII. 16^{b} рѣкъі, 27^{b} перьнатъі, LXXVII. 19^{b} поустъіни, 20^{a} водъі, 21^{c} въꙁъіде, LXXXV. 17^{c} тъі, LXXXVIII. 28^{b} ꙁемнъіми, CIII. 11^{a} селънъіѫ, CXV. 7^{b} рабъі, CXVII. 26^{a} градъін, 26^{b} въі, CXVIII. 33^{b} въꙁъіщѫ, 62 правдъі. — Contra in codice scribitur ъи, in editione vero minus accurate expressum ъі his locis: XXXVIII. 6^{a} иꙁмѣрени, XC. 3 тъин, CIV. 41^{a} водъи, CIX. 6^{b} главъи, CXI. in

Digitized by Google

titulo новъіхъ, CXX. in titulo възсокъіхъ, CXXII. 3ᵃ нъі, CXL. 3 ѡграждениꙗ, CXLII. 4ᵃ оунъі. Nonnunquam in editione ы legitur, quod corrigi debet in ъі: XVII. 45ᵃ оуслъішашѧ, XXVII. 2ᵃ Оуслъішн, XXXI. 7ᵃ тъі, LXXX. 15ᵃ врагъі. Denique has minutias praeterire nolim: ъі in codice invenitur, non ы: CIII. 17ᵃ птицъі, CXII. 4ᵃ Въісокъі; ы vero, non ъі: CV. 38ᵇ истоукаинъімъ. Ps. VIII. 6ᵇ in codice habes вѣнчалъ, LXXVII. 53ᵇ покръ. Ita etiam XVI. 12ᵇ scribendum скѹменъ (non ѵ).

Corrigenda vel alia de causa adnotanda sunt haec: Ps. I. tituli v. 3 прьвъінхь (non -хъ), V. 11ᵇ ѡтъпадѫтъ (non ѡтп-), XI. tit. v. 3 прчъство (non -чс-), XIII. 7ᵇ плѣнь an плѣнъ dubium, XVI. 5ᵃ стѫзахъ an -хь dubium, 9ᵃ ліца (non -н-), XVII. 40ᵇ въстаѫштѫѩ (шт, non щ), XVIII. tit. v. 3 стааг (non стаг), XX. 4ᵇ in codice male дрададго, XXVIII. tit. v. 1 двъ (non ддвъ), XXXVI. 7ᵃ inter господеви et оумоли inserenda coniunctio и, quae casu excidit, XXXVII. 10ᵃ желание (non -ние), XLIV. 6ᶜ срьцихъ (non -цинхъ), LVIII. 7 възъвратать (non -зв-), 16ᵇ пороптъштѫтъ (non -ать), LXIV. tit. v. 4 in codice menda librarii ходѣахѫ, LXV. 12ᵃ codex habet славъі, LXVI. tit. v. 3 in cod. ꙁазъікъ, LXVII. 27ᵇ изранлевъ (non изр-), 33 бви corrig. in гви, LXVIII. 2 in cod. дш моѩ, LXXIII. 3ᵇ codex librarii errore рѫкавнова, LXXV. 12ᵃ eodem modo erratum възлатнте, LXXVII. 6ᵃ сыове (non сиве), LXXVII. 17ᵇ в безвдиѣ (non въ), 18ᵇ Въспросите (non Въпр-), LXXXI. 1ᵃ in сонъмѣ lit. о postea inscripta videtur, LXXXVII. 6ᵇ ꙗзвъни (non -вни), XCI. 13ᵇ ливанъскъін (non -иск-), XCVIII. tit. v. 1 давъідовъ (non -довъ), CI. 20ᵇ съ нбси (non въ н.), CVI. 8ᵃ испов ѣдатъ (non -т), CVIII. 2ᵇ лъстивомъ (non -омъ), CXII. 8ᵇ кнаꙁъі (non -з-), CXV. tit. v. 1 ба (non ба), CXVIII. 59 ноꙁѣ (non -з-), 98 опрвані (non опр-), 112 възданне (non є), 149 ши vocabuli оуслъішн in codice abest, 176 ꙁабъіх (non -хъ); CXXVIII. 4 грѣшъиъіхъ (non -ши-), itidem CXXXV. 22ᵇ deest къ vocabuli вѣкъ, CXXXVI. 3ᵃ ꙗк legi debet., CXXXVI. 8ᵃ вавилонъска (non вавилон-), cant. I. 7ᵃ твоеѩ (non тво-), cant. X. 7ᵇ in codice male ѡвѣша.

Aliquotiens persimiles litterae male inter se permutatae sunt, velut н loco и positum in XXVII. 7ᵃ помщнікь, XXXIV. 10ᵃ подобенъ, XXXV. 6 небеси, XXXVI. 31ᵃ ꙁаконъ, LXI. 11ᵃ неправдъі; и loco н in XLV. 11ᵇ ꙁабѫди; п corrigendum in и LXXXIII. in titulo, pag. 406 v. 3: начѧтъкъі. Idem fit in signis: XXXII. 21ᵃ срце (non срце), XLIX. 6ᵃ правъ|дѫ (non -дѫ), LXV. 15ᵃ Ѡлокавтоматъі, LXVI. 18ᵃ бжн|іа (non -іа), LXXVII. 9ᵃ стрѣлѣѩще, 12 Прѣдъ, LXXVIII. 6ᵃ ѩзкъі, LXXXII. 9ᵃ ꙁастѫпление, LXXXIX. 12ᵇ corrige sic срцемъ въ, CV. 21ᵃ спаѩщааго, CVII. 6ᵇ твоіа (non -іа), CXVII. 11ᵃ ѡбишедъше, CXVIII. 72 твоихъ, cant. I. 7ᵇ свои.

Quidquid supervacaneum codex exhibet, angulatis uncis inclusum est, addenda vero rotundis uncis obsaepta. Sed V. 6 in codice habetur ни, neque quidquam includi debebat, atque adnotationis verba delenda sunt; LXXVII. 21[c] и quod uncis inclusum, in codice exstat; CVI. 14[a] тъ in vocabulo съмрътънꙑ҄ in codice desideratur; CXVIII. 121 [нє] plane superfluum est, quia in codice non legitur, quare et nota in adnotationibus delenda est; CXXXII. 3[c] И in codice suo loco scriptum neque uncis obsaepiri debebat; CXXXV. 4[a] iam codex сътворъшѡмоу exhibet, neque uncis opus erat; cant. II. 21[c] нє in cod. deest, III. 2[a] in codice разоумѣхъ scriptum, nihil superfluum, v. 13[c] in codice tantum въꙇ҄; V. 11[b] и uncis inclusum, in cod. erasum, sed vestigia manent; cant. X. 7[a] uncis inclusum ми in codice non legitur.

Distributio versuum in particulas, quae litteris [a] [b] [c] insigniuntur, aliquotiens ita facta est, ut unum alterumve [a] aut [b] abesset, veluti ps. XLI. 2 corr. in 2[a], XLIX v. 1 deest [b], quod vocabulo О҆тъ praecedere debebat, ps. L. 15 ante И҆ нечъстивии pone [b]; ps. LIV. 13 deest [b] ante И҆ а҆ще, ps. LVII. 12 omissum [a] ante И҆ речетъ, ps. LXVII. 36 omissum [c] ante Благенъ, ps. CIII. 3 deest [a] ante Покрꙑ҄ваѩ, ps. CXXXVI. 3 ante Ꙗко omiss. [a].

Psalmorum textus in codice Bononiensi praeter abbreviationum signa variis accentibus aliisque quae singulis vocabulis appositae sunt notis abundat, cuius rei typis exprimendae magnam difficultatem habui. Forma enim supra scriptarum notarum adeo variat, ut nulla imprimendi ars tantum exhibeat signorum numerum, quanto ad veram rei imaginem delineandam opus esset. Praesertim in eis paginis, ubi ad reliqua signa etiam notae cantus nisi fallor modulos designantes accedunt, totus paene textus superpositis notis scatet, uti ex aliquot tabulis editioni nostrae additis elucet. Verum neque in codice omnis pagina cantus notas habet neque editio nostra totam signorum molem sustinere potuit. In ipso codice eiusmodi notae, quae semper rubro colore scribuntur, incipiunt in folio octavo (8[a]), in psalmi septimi versu octavo (VII. 8), neque vero finiunt in psalmi decimi septimi versu undevigesimo (XVII. 19[a]), quod est folium vigesimum secundum (fol. 22), ubi nostra editio notas superponere desinit, sed per omnes qui sequuntur psalmos continuantur usque ad folium quinquagesimum sextum, ubi psalmi trigesimi quinti versus undecimus (XXXV. 11[a]) finem habet. Quae apud nos pag. 169 leguntur vocabula И҆ правдѫ твоѭ, iam notis carent, ubi librarius vel cuius officium erat ut notas apponeret, repente rubra signa adhibere desiit. Haec scribendi ratio, rubris notis aut plane aut maximam partem carens, in omnibus deinceps psalmis

observatur, exceptis versibus 3^{a}. 7^{a}. 12^{b}. 19^{b} psalmi quadragesimi noni (XLIX) tituloque psalmi quinquagesimi primi, qui denuo rubras notas praestant, quemadmodum ex editione ipsa manifestum est. Iam vero rubrae notae redeunt inde a versu 8^{b} psalmi LI, ubi folium 87^{a} codicis incipit, neque in versu 7 psalmi LXIV, ubi finit folium 102 codicis, — nostrae editionis pag. 304 — finem faciunt, uti apud nos, sed per omnes qui sequuntur psalmos continuantur usque ad versum 18 psalmi LXV, quod est folium codicis 105^{a} (pag. 311). In proximis autem foliis rubri coloris notae magis magisque oblitescunt paulatimque apparere desinunt, veluti fol. 105^{b} et 106^{a} (ps. LXV. 19—LXVI. 8), fol. 107^{b} et 108^{a} (ps. LXVII. 12—21), fol. 109^{b} (LXVII. 31^{b}—34), ubi paulum abest quin omnino omittantur, contra multa vestigia manent in fol. 106^{b} (ps. LXVII. v. 3^{b}—6^{c}), 107^{a} (ps. LXVII. v. 7^{a}—11^{b}), in fol. 108^{b} et 109^{a} (ps. LXVII. v. 22^{a}—31^{a}), 110^{ab}, 111^{ab} (ps. LXVIII. 5^{b}—19^{b}), fol. 112^{b}, 113^{ab} (ps. LXVIII. 25^{a}—37), fol. 114^{a}—115^{a} (ps. LXIX. 3^{a}—LXX. 11^{b}), fol. 115^{b}—118^{b} (ps. LXX. 12^{a}—LXXI. 19^{b}), fol. 119^{a}—126^{b} (ps. LXXII. 1—LXXVI. 21). Posterior psalterii pars, inde a psalmo LXXVII°, raro adhibet notas, quae modo rubro modo nigro depictae sunt colore; in editione nostra singula huius modi exempla apicibus additis insigniuntur.

II. Ad textum commentariorum.

Quae subter utriusque psalterii, Bononiensis nempe et Pogodiniani, textum commentarii accedunt, e codice Bononiensi deprompti sunt, ita tamen, ut graeci textus auctoritatem secutus si quae in Bononiensi minus accurate tradita vidissem, ad fidem Pogodiniani aliorumve codicum emendare non dubitarem. Huius modi emendationes fere semper in adnotationibus commemorantur, ubi etiam varietas lectionum caeterorum codicum adfertur. Novissime impressi iam textus cum ipso codice facta collatio certum me fecit plerumque verba commentariorum accuratissime edita esse, retentis omnibus signis quae vocabulis superponuntur, exceptis solum singulis litteris, veluti о et л, quae in codice saepissime supra versum ponuntur, apud nos vero in ordinem reliquarum vocabuli litterarum redactae sunt. Observavi tamen nonnulla menda, quae hic enumerantur simul cum aliis admonitione dignis rebus:

Ps. II. 7^{a} non ѡ҆ч҃ь sed ѡ҆ч҃ъ, ib. 10 non рѣчь sed рѣчъ; III. 7^{a} non чк҃ъ sed чк҃ъ legi debet; V. 13^{b} codex habet кр҃тъ; VII. 9^{b} хонїтъ corrige ходїтъ, ib. 10^{a} lege сърнстажтъ; IX. 12^{b} сп҃етъ (non сп҃стъ), ib. 29 прнѡ҆брѣтажт' habet codex; X. 2^{c} lege помъїшълєннн́; XIII. 3^{a} нєключїмї (non нєкл-), ib. 5 codex нє бѣшє, ib. 7^{b} inter

н нл҃ъ et тъ бо intercalandum ᶜ et XVI. 1 ante ᵃ pone 1; XIV. 4ᵇ н non uncis includi debet, quia in cod. scribitur; XV. 5ᵇ lege ȥемнъі; XVI. 1ᵃ cod habet вскрѣсї; XVI. 13ᵃ тм бо | вскресъшоу ita cod.; XVII. primus commentarii versus, qui pag. 64 legitur, ad ultimum prioris psalmi versum refertur, quare iam pag. 63 exaratus, hic delendus est; ib. 5ᵇ жїдвї, 6ᵇ cod. male п pro б, 11ᵃ cod. вътрн pro вѣтрн; 25ᵇ cod. тг б ржцѣ; 40ᵇ cod. врага гъ; XVIII. 2ᵃ in cod. танлъ et XXIII. 8ᵇ лѣтъ, utroque loco ъ pro ъї; XVIII. 15ᵃ post сѧ erasum снх', 15ᵇ cod. се гтов, ib. 15ᶜ cod. male дъгда; XIX. 7ᵃ дхмъ, non дхомъ; XX. 6ᵇ cod. male вєж pro всеж, ib. 7ᵇ cod. бътн; XXI. 13 сілъни cod., ib. 15ᵃ бнж corrige in бнж, ib. 15ᵇ cod. вскъ, 18ᵃ кстї, 19ᵇ ввръгж; XXIV. 8ᵃ cod. мдъ, 12ᵇ нȥбравъїн; XXV. 3ᵃ оуклонї; XXVII. 7ᶜ male cod. плъта, XXVIII. 5ᵃ съккрошн; XXX. 20ᵈ in vocabulo жнадъї cod. om. lit. ж; XXXI. 2ᵇ pro томъ cod. male тѣмъ, ib. 6ᵇ cod. крщеннѧ, 11ᵃ post ввеселнн iterum н ра|достн, sed oblitteratum ut superfluum; XXXII. 4ᵇ vocabulum ѥко non satis distincte scriptum, cod. habet нєнслѣдована neque syllaba на includi debebat; XXXIII. 19 cod. male єсть, 21 cod. скрьбъ; XXXIV. 1 бъпнѣтъ (non -ѥт), 7ᵇ lit. м in сомбтъї postea erasa, 23ᵃ cod. male сѫтъ pro сѫдъ; XXXV. 8 vocabulo всѣмъ ᵃ non ᵇ praecedere debet; XXXVI. 7ᵃ lege того да, cod. habet тг да, v. 14ᵇ corrige налачена (sic ѧ, non ж in codice legitur); XXXVII. 13ᵃ alterum бъȥмн sine ъ, in cod. scribitur бъȥмн; XXXIX. 5ᵇ uncis inclusum соуєє in cod. non legitur, ergo delendum, 11ᶜ не quod praecedit vocabulo неправедннкомъ in codice abest; XLI. 5ᶜ cod. чл҃чство, 6ᵃ male корко pro горко; XLIII. 6 omiss. ᵃ, 24ᵇ post сн рѣчъ adde н; XLIV. 3ᵃ cod. habet ѩк бъ б, 9ᵃ пмаȥанн, 13ᵃ сѫтъ, 15ᵃ in жъївъшѫѫ lit. ж ex в facta; XLVI. 2ᵇ въ ante пѣснехъ abest in codice, 10ᵃ in въїсокъ lit. ъї ex ъ facta; XLVIII. 14ᵃ cod. habet жнадомъ ннлѣ; 17ᵃ cod. male гл҃етъ ше; XLIX. 5ᵇ cod. єлнк, alterum е quod uncis inclusum est deleatur, 10ᵃ бо delendum, quod vocabulo оуб praecedit, in cod. abest, 16ᶜ pro власвнмнеж cod. praebet властн меж; L. 9ᵇ post раȥоумѣн же adde мн, ita enim codex bon., 19ᵇ богатъство, 20 cod. оутвръдн | sine тн; LIII. 7ᵃ lectio cod. non крѣпъшѧ sed крѣпъшж, LIV. 23ᵃ печаль an печалъ, dubium; LV. 12 cod. ѹкрѣплѣнємн (ѹ, non ѵ); LVI. 5ᵃ cod. ѡдржалахж; LVIII. 8ᵇ ѹстнъї, ib. cod. habet пофстрнш, ѻбжаѹ, фстръї, 13ᵃ ѹстъї, ѹдъї, 14ᵇ ѹвѣдатъ, ѻбладаѥть, 15 ѹпраȥнаще, 16ᵃ трѹда, 17ᵇ ѹтра, 17ᵈ ѻ ѧламѣ, 18ᵃ тмѹ; LIX. 3ᵃ вѣрѹѩштъ, 4ᵇ ѿтвръдѣ, 5ᵇ ѿпнв., 6 ѿбѣг., 9ᵇ cod. слава, 11ᵇ словѹ, 14 ѿннч.; LXI. 2ᵃ cod. habet ѿстжпете; LXIV. 2ᵃ гъ non бъ cod. habet, 7 слѹжбж, 8 add. debebat ᵃ (ut 8ᵃ legeretur), 14ᵇ in пшеннцж inter п et ш lit. ъ erasa videtur; LXV. 6ᵃ pro хс in cod. хе, 8ᵇ ѹшнма. Inde

Digitized by Google

a verbo внити versus 11^a usque ad finem versus 18 alia et diversa manus textum scripsit, unde intelligitur in fine vocabulorum literam ь sive ъ occurri in forma ь̑, veluti 11^a ꙁнажть̑ (non ꙁнажть), inveniri etiam ѧ uti 12^b прїемлать̑; LXVII. 2^a лицꙋ cod., 2^b бѣгаѭть cod., 3^a post жидове cod. habet и̓ ѿ мѣста и ѿ странъ, quemadmodum pog. sof. buc., apud nos мѣста и ѿ per imprudentiam omissa sunt, 5^b ꙋгот., 8^b пꙋстыи̊нѧ, пг̊ꙋбнеъ, 10^b и̓долослꙋженїемъ, ib. bon. habet свр̑шенѭѩ, 11^b ѡ̊бнищавшꙋ, 12 дꙋнѫвъ, 14^c межꙋдрамнїе, 15^a вселенѫѩ, 15^b Се̑ломꙋнъ, мирꙋ, 16^a ꙋсъїрѣшѫ, 16^b тꙋчна, 21^b вѣкꙋси, 22^b ꙋдъї, 23^a стꙋда, стꙋдъ, 23^b трꙋжаа̑щѫѧ̑, 24^b ѩꙁыї, 25^a раꙁꙋмнѣи̓, 26^b вѣрою̑, 27^b post крьщенїи̑ cod. excipit и̓ любвь дѣа̑нїи̓е; LXVIII. 20^a стꙋдъ, чк̑ь (non чк̑ъ) cod., 20^b ѡ̊ц̑ꙋ, 26^b нѣ (pro на) cod., быше; LXX. 3^c ꙋтвр̑ъдилъ, 6^b cod. покриваи̓емъ, 8^a дꙋнѫ; LXXI. 2 cod. правъдѫ, 15^a книгы, 16^c и̓есть; LXXII. 11^a cod. по̑мъїшленїи̑ |, 12 чювъствьнъїмъ; LXXIII. 19^b ѫ̑ꙁ̑ци (non и̑ѫ-); LXXIV. 4^b cod. е̓ѫ; LXXVI. 15^a cod. habet и̓полонъ; LXXVII. 3^b намь etiam намъ legi potest, 4^a вѣрнъїи, 15 множъство sic. cod., 31^a cod. male рагнѣвавъ, 42^b помѣнѫшѫ cod., 50^c cod. habet чювъст̑вънъїѫ; LXXVIII. 6^a страхомъ cod. (non -омъ), 6^b cod. male та и ти; LXXIX. 7^a cod. male спасл̑е, 8^a идолослоуженнемь etiam -емъ legi potest, itidem LXXX. 3^a гласомъ, ѱа̑мъ, 7^a ꙁемнъї, non ꙁемнъї, 16^b in сълагашѫ cod. om. л, 17^b нсъ пров.; LXXXIII. 5^a въ нен (non въ не́н); LXXXIV. 2^b cod. жидовъскоу; LXXXVII. 4^a etiam noster cod. habet гъ̑, non бъ̑, uti in editione legitur, 19^b есть etiam естъ legi potest; LXXXVIII. 4^a тѣмъ corrige in тѣми, sic cod. quae lectio probabilior est, 23^b male cod. ю̓ю̓дѫ, 24^a cod. habet оумръцвени, 34^a инхь etiam инхъ legi potest, ita et 34^b есмъ, 35^a жидовъ; LXXXIX. 3^a всѣхъ, 3^b раждаетъ, 4^a м̊ѫтъ, 6^d ѡ̊нѣмъ (ъ an ь, dubium); XC. 2 на га̑ (non на ба̑) cod., 7 etiam noster cod. habet шоунн̑хъ, 9 in cod. печалъ на га (non печалънаго), 13 pro чл̑ка cod. чч̑ка, quod чловѣчьска legendum; XCI. 12^b post Про̑вѣдаѣаше iterum superflua syllaba ше, 13^a сп̑сение (non -ие); XCII. 5^b домь legi potest домъ, ita et XCIII. 14^b съдостоинъї; XCIV. 7^b cod. истиннааго; XCV. 13^c Бъ̑ habet cod. neque uncis opus erat, 13^d прѣдъстанѫть potest legi прѣдъстанѫтъ; XCVI. 2^a cod. scribit nisi fallor владъїчне, ultima littera vix legi potest, 6^a non Н sed И ante нб̑са codex habet, 7^c cod. аггели; XCVII. 8^b cod. scribit докма|тисѣвъше; XCVIII. 1^a cod. раꙁъгнѣвашѫ; XCIX. 4^a исповѣданиемь vel -мъ, 5^a гъ̑ (non бъ̑); C. 4^b cod. испр̑ъва, non испр̑ва; CI. 11^a б̑жнѫ; CII. 11^a невъꙁможъно cod., иже in codice, neque uncis opus est; CIII. 9^b могѫ (non могѫ̑), 17^a corrige богатъимъ (non ботат-), 19^a cod. и не прѣстаетъ, 23^a прѣбъїваетъ (non -етъ) cod., 28^b своѭ (non своѫ̑) cod.; CIV. 2^b х̑ъ sic cod. (non хъ̑), 11^b ю̓ѫжъство cod. (ъ, non ь), 35^b [и]

Digitized by Google

in cod. abest, 40^b тѣм (sine ъ) cod. scribit; CV. 2^b codex non лѣно вндѣтн uti in adnotationibus pag. 512 affirmatur praebet, sed лѣпо вндѣтн, 18^b cod. євρен кꙑ̈ ндолом, 21^a cod. male благодѣнꙑ̈х | н славѣ нхъ, sed post благодѣ rasura unius litterae; CVI. 10^b cod. невѣждаєствоє, 15^b бжнѫ (non -ѧ) cod., 18^a гъ (sic, non бъ, cod.), 22 inter разоумѣн же et стꙑ̈ѫ pone н, 23^b lege створншѫ (non творншѫ), 27^a loco сѫщє alia lectio fuisse videtur, sed deletis litteris въı sive бꙑ nunc legitur сѫщє, 28^a codex post ѡставнтъ continuat н тꙑ нє ѡставнтъ прнзꙑ̈ |, 29^a cod. въскрсє, 33^b cod. male жѫщѥѫ, 36^b тн бо (non тꙑ бо) cod.; CVII. 4^a loco оутръноужщє alia lectio fuisse videtur, postea correcta, nisi fallor лнкоужщє primitus scriptum erat, 10^a сказаєтъ (non -єт) cod., 10^b cod. male простѫ omissa lit. р, проповѣдъ (non -дь) cod.; CVIII. 7^a cod. male нєбѣ, uti iam adnotavi, 17^b post бнна adde н, 22^b рцє sic cod., 27^a cod. члкъ, 28^c Члкъ cod.; CIX. 7^b cod. възꙑ̈дє pro възведє; CXI. 5^a дастъ cod. (с non є videtur in cod. scriptum esse), 5^b расмотрнтєлъ etiam -тєлъ legi potest; CXII. 6^b uncis incl. desunt in bon.; CXIII. 11^b бꙑ̈шѫ, 16 ннчнмьжє etiam ннчнмъжє legi potest, 16 бєздш. sine ъ, 21^a lege стꙑ̈ѫ; CXIV. 8^c прѣстѫплєннємъ cod., ъ habet cod. neque uncis opus est; CXV. 2 прѣвєлıкꙑ̈ѫ cod.; CXVII. 3^b вѣчьнѣ cod., 9 врѣмєннн cod., 13^a стонть cod.; CXVIII. 6 бжнѫ cod., 7^a cod. пнъ exaravit, 15 пѫтн бжнѫ cod., 16 рѣчъ (non ь), 28^a с нимъ cod., 29^a члкъ (non ь), ъ ex о correctum, 48^a възълюбнхъ cod., 49 cod. ѡбѣщалъ, uncis non opus est, ita et 66^b cod. habet пршєствнє, 70^b in cod. abest А vocabuli Азъ, 81^b cod. прн omissa syllaba но, 83^a in издъıшабъ lit. ш eadem manu sed postea addita, 90^a бо habet figuram б°, 97 cod. вѣрнꙑ̈н, 116^a totum жнтн cod. omisit, 119^a cod. male бо жн, 136^a loco Рѣкꙑ cod. praebet Рѣкъ, non вѣкъ uti in adnot. pag. 602 contenditur, 164^b бо quod apud nos uncis inclusum est, in codice suo loco positum, 168^b lege твоєѫ благостꙑ̈нѧ, ita cod., 173^a спєтъ cod.; CXIX. 4^b cod. ѡбнавлѣѫтъ (non -ѭтъ), лъстнвꙑ̈хъ aut -хь; CXX. 1 cod. praebet члкъ; CXXI. 2 melius цръкъвє quam црькъвє, 6^b бѫдѫтъ (non -ть), 9 non нєрсалнмоу, sed нєрѹсалнмоу, ubi ѹ graeco more lit. оу sive Ꙋ significare videtur; CXXII. 2^d potius подастъ quam -ть, 4^b male cod. подаѫтъ; CXXIII. 1^a lege въмѣнѣємъ (non -мь), 4^a cod. habet възлачѫщѧ (non -щѧ), 6 cod. начѫ бо; CXXVI. 1^b cod. новааго; CXXVIII. 2^a єстъ melius quam -ть; CXXXI. 3^b lege въ-нъ potius quam въ-нь, 15^a ѡвъдовѣшѫ, non ѡвъдовѣшѫ cod.; CXXXIV. 5^b (гь) in codice non occurrit, ergo delendum; CXXXVI. 2 рѣчънѣмъ melius quam -мь, 7^b et 9 рѣчъ, non -ь, ita et CXXXVIII. 12^a et 15^b рѣчъ; CXXXIX. 5^c жндомъ cod. om. жн, 8^b cod. habet члчѫ; CXLI. 7^b чѫстъ (non ѧ) cod.; CXLVI. 4^b cod. male нмєна, 9^b скврънни

Digitized by Google

cod.; CXLIX. 5^{b} тьгда, 9^{b} cod. male сѭдити; CL. 3^{b} non оумъ и гѫсли sed оумъ а гѫсли cod. Cant. I. 3 брань (non бранъ) cod., 4^{c} inter бъішѫ et въ рѣкѫ adde ꙗко, quod subter versum scribitur, idem vocabulum 5^{a} post бо delendum; III. 2^{a} показа (non -ꙁ-), 9^{b} рѣчъ (non рѣчь) cod., 17^{c} cod. вѣрѣ (recte вѣцѣ); V. 14^{a} беꙁъвѣрънъімъ cod., 14^{b} cod. въскрсн|тъ; VI. 10^{b} cod. male Ццеви, non Црєви, ut in adnot. pag. 726 contenditur; X. 3^{a} ѡбложь, non -жъ cod.; XIII. 70. 71 non omnia in codice distingui possunt: post оустѫпаѭшта litterae тъч . . .|мъ manifestae sunt, ex coniectura legerim тъчениемъ, in cod. Belgradensi habes тъчны. Pro Поѭтъ pone Поєта, non величаѭште sed величѫште legerim. Vocabulum принооуждаѭтъ in 77—79 dubium, cod. Belgr. scribit глю; post такожє adde и. Inde a versu 80 quae sequuntur etiam in cod. Belgradensi commentario carent.

Addam has minutias. Non ꙑ, uti editus textus praebet, sed ъї codex scripsit his locis et exemplis: Ps. III. 3 ѡм'ѣтъї, 5 гол'готъї, 8^{b} бъішѫ; IV. 3 к'ꙁъіскати, 4^{a} навъікнѣте, 6 праведнъї; V. 3^{a} навъікнѫтъ, иꙁъбравъіи, 6^{a} съіи, 7^{a} лъжнвъіихъ, 7^{b} оубиичнъї, лъстивъї, 11^{c} вѣръї, 13^{b} вѣрнъімъ; VI. 2 испъітаи, 7^{a} въꙁдъіхаѫ, 7^{b} иꙁмъіѫ, 10 оуслъіши, 11^{b} стъідаще; VII. 5^{a} Пакъї, бъіваѫ, 5^{b} помъісли, врагъї, 8^{b} небеснъіи bis, 12^{a} съї, жидъї, 15 имъї, помъішлєниє, 18^{a} таинъіѫ; VIII. 3^{a} бъіш-ихъ, 7^{a} бъіваѭштиимъ, 7^{b} бъї, 9^{b} самъї, члкъї; X. 3^{a} скврънинъіми, XVI. 1^{a} оуслъіші, LXVII. 35^{a} силъї, LXXXVIII. 40^{b} стъіи, 41^{a} прркъї, покръіваахѫ, 41^{b} бъішѫ, 43^{b} бъіваашє; CIII. 3^{a} приꙁъівати, 12^{b} стъімъ, 23^{a} добръіихъ, прѣбъіваѥтъ; CIV. 14^{b} бѣсъї, 24^{a} ѥврєнскъіѫ, ѩꙁъічъскъіѫ, 24^{b} ѥврєнскъіѩ, ѩꙁчъскъіѩ, 25^{a} єврен-скъіѫ, 25^{b} ѫꙁъіци, бѣсъї, 34 покръішѫ, 36^{a} грѣховнъіѫ, 39^{b} въї, стъімъ, вѣрнъіѫ, 44^{a} ѩꙁъіци; CVI. 16 ꙁатворенъіѫ, CXIII. 11^{b} бъішѫ, CXVII. 11 бъішѫ, 20 пакъї, 24^{b} бъістъ, 25^{b} бъівъша, 26^{b} бъістъ, 27^{a} двъї, 27^{c} силъї, 28^{d} работъї демонъскъіѫ, 29^{a} блгостъіна, 29^{b} прѣбъіваетъ; CXVIII. 1 стъіи, бъістъ, 2^{a} кнѧжънъімъ, книгъї, 5^{a} вѣрнъї; CXXXVIII. 19^{a} демонъї; Cant. I. 10^{a} бѣсъї. Non ы, uti apud nos legitur, sed ъї codex exhibet in CXXXIX. 12^{b} жидовъскъї, contra LXVII. 24^{a} in codice ѩꙁкы, LXVIII. 26^{b} быішѫ, LXXI. 15^{a} книгы.

Contra editio nostra ъї praebet, ubi codex ꙑ scripsit, in his nunc iam correctis exemplis: II. 4^{a} хвꙑ; IX. 23^{b} гръдꙑим', 24^{a} ꙁлꙑихъ, 25^{b} грѣшнꙑ; XIII. 7^{b} плѣненꙑ; XCIII. 8 грьдꙑинеѫ, 15^{a} живꙑмъ, XCIV. 8^{c} поустꙑни, XCVII. 8^{a} носимꙑ; CV. 11^{b} раꙁоумнꙑихъ, 31 оуслꙑшание, CVI. 17^{a} ѫꙁкꙑ; CVIII. 15^{a} ꙁлꙑ, 20^{a} ꙁлꙑими, 23^{b} истинꙑ; CIX. 6^{b} тꙑ; CXIII. 1^{a} чловѣчьскꙑ, 3^{a} таинꙑ, 21^{b} богатꙑѫ, CXVII. 24^{a} нбескꙑхъ; CXVIII. 38 прѣбꙑваѫ; CXXI. 5 аплскꙑ; CXLIII. 11^{c} сребрьникꙑ; Cant. I. 2^{b} вѣрнꙑ, 4^{a} ꙁабꙑти. Demum ъї codex praebet, nostra autem editio

habet ъı in his exemplis, iam correctis: LVI. 3ª ꙁовъı, CVI. 18ᵇ жꙁкъı, CXL. 3 жꙁъıка, CXLV. 8ª бъıвъше. Adde XXVI. 4ᶜ небеснъıхъ.

Inter caetera quae ad scribendi formam referuntur exempla notatu dignum videtur ꙋ pro оу aut ꙋ, cuius exempla habes ps. I. 5 ем, IV. 4ª in вѣрнте, VII. 12ª кмжао, 17 ем, VIII. 3ᵇ размѣв, 7ᵇ ем, XVIII. 14ᵇ жївото, XXXIII. 4ᵇ въкпѣ; XXXIV. 6ᵇ пстъıнн, размне, 13ᶜ нном ннко|мже, XXXVI. 6ᵇ пл, 23ª праведннк, 36 ктм, XXXVIII. 7ᶜ ем, XLIII. 2ᶜ пстъıнн, 4ᵇ размѣвалхж, 6ª ржк, XLIX. 1ᵇ пслшашж, 4ª ем ктм, LVI. 2ª мнжщ, LVII. 5ᵇ аргіе, ꙋчжщ, 6ª пслшаетъ, послшашж, 6ᵇ послшаннн, 10ᵇ пстн, LVIII. 7 всем град, 8ᵇ обжа, LIX. 10ª крстащ, 11ᵇ намѣа, LXI. 8ª жнвжщм, ᵇ всѣкм, LXII. 12ᶜ размѣн. In psalmo LXIII et qui sequuntur iam in ipsa editione haec scribendi forma observatur, sed non semper. Adde LXIV. 2ᵇ мнр, LXXI. 13ª дом, 15ª нем, 15ᵇ том.

Distributio textus in versus respondet versibus psalmorum. Verum nonnunquam distinctio versuum per partes, signatas literis ª ᵇ ᶜ ᵈ, in editione ita perturbata est, ut una alterave littera absit. Ps. XIII. 7 ante тъ бо радостъ pone ᶜ; XVI. 1ª hic omissum 1; ps. XXIII. 8ª continet etiam comm. ad 7ᵇ, quare post vocabulum граджщааго ⁘ pone 7ᵇ. 8ª; XXXV. 8 loco ᵇ, quod ante vocabulum Бсѣмъ positum, scribi debet ª; itidem XLIII. 6ᵇ, quod praecedit vocabulo Бѣрннн, corrig. in 6ª; LXIV. 8, quod vocabulo обьдръжанне contiguum est, mutandum in 8ª; CII. 12 ante Толъмн, corrig. in 12ª; CXXIX. 2, quod ad vocabula отъ лнца pertinet, corrige in 2ª; CXXXI. 17 ante Дбж mutandum in 17ª; CXXXII. 2 ante Хрнзмж corrige in 2ª; CXXXIV. 19 corrige in 19ª ante vocabulum Цръкъвн; CXXXV. 1 in 1ª; CXXXVIII. 1ᵇ, quod praecedet vocabulo хъ, corr. in 1ª; CXLI. 6 ante На того corr. in 6ª.

Etiam in textu commentarii rasurae occurrunt. Ps. XVIII. 15ª post са erasum снх, ante бждет aliquid erasum; ps. XXIII. 7ª post vocabula да не како rasura; ps. XXV. 2ª in моего post мо erat н, sed erasum; ps. XXXVI. 40ᶜ in vocabulo благъ inter а et г aliquid erasum; XXXIX. 5ᵇ ѡ quod praecedit vocabulo ннхъ, in eraso loco scriptum est; XL. 3ᵇ in чювъ|ственъ post чювъ rasura; 7ª к vocabuli жндовъскомъ in rasura scriptum; ps. XLII. 2ᵇ post належе мнѣ sequitur належе, sed ut superflum oblitteratum est; ps. LIV. 9 vocabulum боурѣ ita scribitur, ut post боу vestigia duarum litterarum, quae erasae sunt, vix discernantur; ps. LXV. 18 post рече rasura; ps. LXXVII. 13ª verba чръмное море н се же за in rasura posita sunt; ib. 52ᵇ vocabulum азъıцн ex correctura prodiit; ps. LXXXII. inter versum 4ᵇ et 5ª aliquid deletum, vestigia singularum litterarum manifesta

sunt; ps. LXXXIII. 4ª -мъ снидє ᵇГрълица et ино vocabuli нєтлѣнно in rasura scripta sunt; ps. LXXXVIII. 7ᵇ post ѡбрѣсти сѧ aliquid erasum; ib. 14ª ни in rasura; CV. 3ᵇ оувѣдѣ in rasura, ib. 28ª post нєчювєствъни aliquid erasum; ps. CVI. 27 сѫщє in rasura positum; ib. 29ᵇ тєнскааго (vocabuli житєнскааго) in rasura; ps. CVII. 10ª litterae пѣвание in eraso loco scriptae; ps. CVIII. 6ª vocabulum диꙗвола in rasura; 28ᵇ єлико въсташѧ на х҃а in rasura; CXVIII. 20 litterae ка vocabuli въꙁъіскаєтъ in rasura; ps. CXLI post versum 6, ubi incipit folium 227ª, spatium trium versuum erasum est, mox sequitur 7ᵇ uti iam in adnotationibus pag. 667 admonui; sed etiam in v. 6 in vocabulo єдиного inter єди et но rasura; ps. CXLVII. 3ª inter положи| et б҃ъ rasura per totum versus qui sequi debebat spatium extenditur; ps. CXLIX. 8ª in гєѡн[и]ѭ littera и, quam uncis inclusi, erasa est.

III. Descriptio codicis Bononiensis.

Codex de quo agitur membranaceus est, ducenta sexaginta quattuor folia habet, quorum primum ligneo libri operculo agglutinatum non nisi una ex parte legi potest. Orationem, quae in editionis nostrae pagina 9 et 10 adfertur, continet. Hoc folium primi fasciculi primum numeratur, totus autem codex triginta tres fasciculos suppeditat, quorum singuli octonis foliis constant. Prima ultimaque cuiusvis fasciculi pagina litteris in infimo angulo positis signata est. Qui recentiore tempore folia numeravit numerosque quos arabicos appellamus in summis foliis addidit, primi agglutinati folii rationem neglexit, duo vero folia bis posito numero 126 in unum confudit. Ita factum est, ut tantum 262 folia prodierint, cum re vera essent 264.

Altitudo et latitudo foliorum e tabulis, quas solis radiis factas editioni adposui, optime colligitur. Tamen animadvertam necesse est membranam codicis asperam esse, multisque locis indicari e corio manco eam confectam esse, unde permulta foramina et quasi avulsa frusta explicantur. Codex iam pridem humido loco conservatus esse videtur, quare haud raro maculae scripturam obfuscantes occurrunt. Est vero ubi propter experimenta chemica membrana detrimentum ceperit; inquinatorum locorum circuitus currentibus annis extenditur, scriptura magis magisque lectu difficilis fit. Equidem affirmare ausim annos abhinc decem circiter, quando codex Vindobonae per aliquot menses erat, varios locos facile legi potuisse, qui nunc non nisi ex coniectura colliguntur. Hodie haec est codicis conditio. Folio 7ᵇ et 8ª particula textus plane legi nequit. Macula inde per folium 8ᵇ et 9ª, paulatimque deficiente effectu per folia 9ᵇ. 10ª usque ad fol. 12ª

Digitized by Google

extenditur. Proxima quae sequuntur folia usque ad 48ᵃ bene conservata sunt, sed in folio 48ᵇ et 49ᵃ nova tabes apparet, quae a folio 50ᵇ — 51ᵃ originem ducit, nisi fallor; hanc experimento chemico provocatam esse dixerim. In proximis foliis 51ᵇ et 52ᵃ effectus laesionis cessat omniaque quae deinde excipiunt folia satis claram membranam exhibent; tantum folium 65ᵃ vestigia humore corruptae scripturae offert. Caetera bene se habent usque ad folium 72ᵃ, quod in dextero laterculo iacturam fecit, ita ut vel in proximis foliis 72ᵇ. 73ᵃ. 73ᵇ nonnihil squaloris restaret. Etiam in foliis 74ᵇ et 75ᵃ, quamvis scripta legi possint, membrana inquinata. Idem fit in folio 77ᵃᵇ, ubi aliquot versus difficile distinguuntur, et in folio 78ᵃᵇ. Deinceps codex fit clarior, exceptis foliis 92ᵃᵇ et 93ᵃ, idque continuatur usque ad fol. 126ᵇ, ubi haud scio an experimenta chemica membranam obfuderint. In reliqua codicis parte humidi loci pernicies, quae membranam obfuscavit, obviam fit in foliis 131ᵃ. 135ᵇ. 163ᵃ. 166ᵇ. 170ᵇ. 239ᵃ. 259ᵃ. 261ᵃᵇ. 262ᵃᵇ. Inepta tentatio chemica manifesta est in folio 175ᵃ, unde etiam folium 174ᵇ et 175ᵇ nonnihil corruptum; folium vero 188ᵃᵇ in extremo latere, quod marginem efficiebat, adeo resectum est, ut particula membranae, ubi principia vocabulorum, rubro exarata colore legebantur, deesset.

Figuras litterarum, in tabulis quae editioni additae sunt, ante oculos posui. Sed quot manus in scribendo codice occupatae fuerint, non facile diiudicari potest. Et primum quidem una eademque manus usque ad folium 86ᵃ operam navasse videtur, cuius proprium erat, ut deminutam formam vocalis ᴏ, e serie litterarum exemptam, saepissime suis vocabulis superponeret. Deinde a folio 86ᵇ alterius manus cura adhibita spectatur, cuius mos erat, ut ѩ et ѥ scriberet, quibus prior manus plane abstinuit. Eadem manus etiam litteras ⊙ Ꙋ et signum ꙿ pro оу in usu habebat. Cuius opera continuatur usque ad folium 104ᵇ, ubi in commentario inde a vocabulis внитн ... поꙁнажтъ̑ et per totam paginam 105ᵃ tertia prorsus diversa manus scribendi laborem sumpsit. Auctor huius paginae palam nomen apposuit. Videsis tabulam codicis in fine additam. Sed a folio 105ᵇ prioris manus opera prosequitur, uti ex ѩ ѥ ⊙ Ꙋ ꙿ elucet; nonnunquam etiam ь et ы loco soliti ъ et ъі adhibetur. Haec finiunt in folio 126ᵇ, ubi adscripta nota librariorum nomina locumque codicis revelavit. Nova manus, minus accurata, incipit a folio 127ᵃ, cuius litterarum figurae maiores altioresque sed aliquanto graciliores sunt, staturam erectam habent, cum in priore codicis parte litterae partim ad sinistram inclinatae sunt. Librarius huius partis codicis amat litteram ꙑ, characteribus autem ѡ et ꙋ proprias a prioribus diversas figuras dedit. Haec scriptura nisi fallor usque

Digitized by Google

ad folium 151ᵇ obtinet, quia hic neque ѩ aut ѥ, neque ѻ aut ѵ scribitur. Num vero a folio 152ᵃ alia manus scribere coeperit, non ausim affirmare, desunt argumenta quibus nitar. Sed a folio 161ᵃ saltem in commentario nova scribendi consuetudo invaluit, quippe quae iterum ѥ et ѩ habeat, sed ab ѻ et ѵ atque suprascripto o abstineat. Caeterum figurae litterarum primae manus characteribus admodum similes sunt. Memoratu dignum censeo librarii huius partis operis morem fuisse, ut sigla non per lineam ⌐ sed per arcum ^ exprimeret, e. gr. non ц͠рь sed ц̂рь. Hic scribendi usus in folio 171ᵃ finem facit, folium enim 171ᵇ et quae sequuntur denuo ⌐ ostendunt, tamen sine ѥ et ѩ. In folio 183ᵃ non nisi aliquot versus commentarii distinctam manum produnt, quae ꙑ amabat et ж proprio modo scribebat. Etiam a folio 223ᵃ novae manus labor incohare videtur, quae singulas litteras satis crassas exarabat, commentarii autem textum maioribus quam usitatis formis scribebat. Haec manus, nisi fallor, usque ad finem codicis operam continuavit.

Primae singulorum versuum uniuscuiusque psalmi litterae nec non et commentariorum semper cinnobari rubri coloris exarantur, quemadmodum tabulae codicis in fine additae docent. Verum principia cuiusvis psalmi praeterea litteris grandibus interdum latae amplitudinis exornata sunt. Huius generis litterarum ea est natura, ut partim diversis lineamentis nodulisque, raro flosculis exornentur, partim quod quidem rarius fit, figuras avium aut quadrupedum adumbrent. Prioris generis sunt litterae: А fol. 93ᵇ (Аще init. ps. LVII), 254ᵇ (Азъ init. cant. IX) — Б fol. 30ᵃ (Б͠же init. ps. XXI), 46ᵇ (Блаженн init. ps. XXXI), 81ᵇ (Б͠ъ init. ps. XLIX), 105ᵇ (Б͠е init. ps. LXVI), 113ᵇ (Б͠же init. ps. LXIX), 117ᵃ (Б͠же, init. ps. LXXI), 151ᵃ (Б͠лго, init. ps. XCI), 163ᵃ (Б͠лагосл͠овн init. ps. CII), 165ᵃ Б͠лвн, init. ps. CIII), 180ᵃ (Б͠же init. ps. CVIII), 184ᵇ (Блаженъ, init. ps. CXI), 228ᵇ (Б͠лагословенъ init. ps. CXLIII), 253ᵇ (Б͠лнъ, init. cant. VIII), 261ᵇ bis (Б͠лагословенъ init. cant. XII et Б͠лте init. cant. XIII). Ultima quattuor exempla omni fere ornatu carent. — В fol. 42ᵇ (Възнесѫ init. ps. XXIX), 77ᵃ (Въсн init. ps. XLVI), 78ᵃ (Велен init. ps. XLVII, 88ᵇ (Вънѹшн init. ps. LIV), 121ᵃ (Въскѫѩ init. ps. LXXIII), 155ᵇ (Въспоите init. ps. XCV), 157ᵇ Въспоите init. ps. XCVII), 159ᵇ (Въсклнкнѣте init. ps. XCIX), 186ᵃ (Въ нсходѣ init. ps. CXIII), 188ᵃ (Възл͠юбнхъ init. ps. CXIV), 189ᵃ (Върова̂хъ init. ps. CXV), 207ᵇ (Възведохъ init. ps. CXX), 230ᵃ (Възнесѫ init. ps. CXLIV), 236ᵇ Въсп͠оите init. ps. CXLIX), 240ᵇ (Вънъмн init. cant. II), 252ᵃ (Възопнхъ init. cant. VI), 253ᵃ (Велнчнтъ init. cant. VII). — Г fol. 5ᵃ (Г͠лы init. ps. V), 6ᵃ Г͠н init. ps. VI, idem Г͠н etiam fol. 7ᵃ, init. ps. VII,

Digitized by Google

9^{a} (init. ps. VIII), 28^{b} (init. ps. XX), 148^{b} (init. ps. LXXXIX), 161^{a} (init. ps. CI), 213^{b} (init. ps. CXXX), 221^{b} (init. ps. CXXXVIII), 225^{a} (init. ps. LXL), 227^{a} (init. ps. CXLII), 246^{b} (init. cant. III), 256^{a} (init. cant. X), Г҃ fol. 33^{a} (init. ps. XXII), 38^{a} (init. ps. XXVI), 152^{b} (init. ps. XCII), 156^{b} (init. ps. XCVI), 158^{b} (init. ps. XCVIII); praeterea Г fol. 33^{b} (Г҃нѣ init. ps. XXIII), 125^{b} (Гласомъ init. ps. LXXVI), 178^{b} (Готово, init. ps. CVII), 226^{b} (Гласомъ init. ps. CXLI). — Д fol. 106^{a} (Да въскрьснеть init. ps. LXVII). — Є fol. 210^{b} (Єг҃да init. ps. CXXV). — Ж fol. 150^{a} (Живѫи́ init. ps. XC). — Ꙁ fol. 124^{b} (Ꙁнаѥмъ init. ps. LXXV). — И fol. 10^{a} (Исповѣмъ с҃а init. ps. IX), 95^{a} (И҆ꙁъми init. ps. LVIII), 123^{b} (Исповѣмъ са, init. ps. LXXIV), 168^{a} (Исповѣдаите init. ps. CIV, idem init. ps. CV, fol. 171^{b} init. ps. CVI fol. 175^{a}, init. ps. CXVII fol. 190^{a}, init. ps. CXXXV fol. 217^{b}), 183^{b} (Исповѣмъ ти са init. ps. CX), 212^{b} (Иꙁ глѫбинъі init. ps. CXXIX), 220^{b} (Исповѣмъ са init. ps. CXXXVII), 223^{b} (Иꙁ҃ми init. ps. 139). — К fol. 40^{a} (К тебѣ init. ps. XXVII), 207^{a} (Къ г҃оу init. ps. CXIX), 208^{b} (Къ тебѣ init. ps. CXXII). — М fol. 144^{b} (Милости init. ps. LXXXVIII), 160^{a} (Милость init. ps. XCIX), 212^{a} (Многѫщи init. ps. XXVIII), 238^{a} (Мънеи, init. ps. CLI). — Н fol. 14^{a} (На г҃а init. ps. X), 26^{a} (Небеса init. ps. XVIII), 44^{a} (На та init. ps. XXX, ita et 114^{a} init. ps. LXX), 57^{a} (Не ревъноуи init. ps. XXXVI), 99^{a} (Не б҃ѹ ли҃ init. ps. LXI), 210^{a} Надѣжщии́ са init. ps. CXXIV), 219^{b} (На рѣцѣ init. ps. CXXXVI). — О fol. 19^{a} (Оусл҃ꙑши҃ init. ps. XVI, ita et fol. 101^{a} init. ps. LXIII), 79^{b} (Оуслꙑшите init. ps. XLVIII), 250^{b} (О҆тъ нощи init. cant. V). — П fol. 41^{a} (Принесѣте init. ps. XXVIII), 84^{a} (Помилоуи init. ps. L), ita etiam fol. 91^{a} init. ps. LV, fol. 92^{b} init. ps. LVI), 134^{a} (Пасѫи́ init. ps. LXXIX), 141^{a} (Приклони init. ps. LXXXV), 154^{b} (Придѣте init. ps. XCIV), 203^{b} (Приꙁри init. ps. CXVIII), 213^{b} (Помѣни init. ps. CXXXI), 238^{a} (Поимъ init. cant. I). — Р fol. 48^{a} (Радоуите са init. ps. XXXII), 55^{b} (Рече init. ps. XXXV), 63^{b} (Рѣхъ init. ps. XXXVIII), 87^{b} (Рече́ init. ps. LII). — С fol. 18^{a} (Съхр҃ани init. ps. XV), 70^{a} (Сѫди init. ps. XLII), 110^{a} (С҃пи ма, init. ps. LXVIII), 215^{b} (Се нѣ init. ps. CXXXIII). — Т fol. 65^{a} (Трьпа init. ps. XXXIX), 102^{a} (Тебѣ init. ps. LXIV). — Х fol. 185^{b} (Хвалите init. ps. CXII, id. fol. 189^{b} init. ps. CXVI, fol. 233^{a} init. ps. CXLVI, fol. 235^{a} init. ps. CXLVIII, fol. 237^{a} init. ps. CL), 232^{b} (Хвали init. ps. CXLV, et fol. 234^{a} init. ps. CXLVII). — Ѵ fol. 86^{a} (Ѵто са хвалиши init. ps. LI). — Ꙗ fol. 68^{b} (Ꙗкоже init. ps. XLI), 119^{a} (Ꙗко init. ps. LXXII) et fol. 209^{a} init. ps. CXXIII).

Non omnes hic collectae litterae aequalem ambitum habent, qui nonnunquam tantus est, ut non parvum paginae spatium occupet. Id refertur imprimis

Digitized by Google

ad litteras: Ɓ folii 159ᵇ. 186ᵃ. 188ᵃ, Ƃ folii 163ᵃ. 180ᵃ. 184ᵇ, Н folii 168ᵃ. 217ᵇ, П folii 203ᵇ. 213ᵇ, К folii 207ᵃ, Г folii 221ᵇ. Reliquae litterae grandes, quibus psalmorum principia exprimuntur, in longitudinem sex vel septem versuum extendi solent, veluti Б in fol. 46ᵇ. 81ᵇ. 113ᵇ. 151ᵃ, В in fol. 77ᵃ. 155ᵃ. 157ᵇ, Г 156ᵇ, Ж 150ᵃ, Ȥ 124ᵇ, Н 57ᵃ, П 84ᵃ. 154ᵇ, Р 48ᵃ. 55ᵇ. 63ᵇ. 87ᵇ, Т 65ᵃ. Sunt denique quae magis exiguo spatio contentae sint; harum maxima pars in ultima codicis parte usurpatur.

Multo rarior est usus litterarum, in quibus formandis avium vel quadrupedum figurae partem habent. Huius generis littera Б in sedecim psalmis obviam fit, В in sex, Г in quattuor, Д semel, К bis, О quatter, Р quatter, С semel vel bis. Et quidem litteram Б efficit figura avis toto corpore in sinistram spectantis, sed capite et rostro in dextram versae his in principiis psalmorum: fol. 1ᵃ (ps. I): Блаженъ, fol. 50ᵃ (ps. XXXIII): Бл҃вльѭ, fol. 100ᵃ (ps. LXII): Бж҃е. Idem fit in Б fol. 192ᵇ (ps. CXVIII), sed figura avis multo crassior. Fol. 67ᵃ (ps. XL): Блаженъ, 71ᵃ (ps. XLIII): Бл҃, et 97ᵃ (ps. LIX): Бж҃е, ubi tota avis in dextram erigitur. Fol. 37ᵃ (ps. XXV): Бжди et fol. 140ᵃ (ps. LXXXIV): Бл҃говолилъ avis in sinistram spectat, collo erecto oreque aperto. Fol. 211ᵇ (ps. CXXVII): Блаженї, ubi praeter caput avis caetera corporis membra in nodis implicatis consumuntur. Fol. 76ᵃ (ps. XLV): Бъ҃ намъ прибѣжище, hic figura litterae quadrupedem ostendit in sinistram conversam, cuius caput in dexteram vergit. Persimilis est figura litterae Б fol. 132ᵇ (ps. LXXVIII): Бж҃е, sed aliquanto maior. In Б fol. 88ᵃ (ps. LIII): Бж҃е, 136ᵇ (ps. LXXXI): Бъ҃, 137ᵇ (ps. LXXXII): Бж҃е, 153ᵃ (ps. XCIII): Бъ҃ non nisi caput beluae in ima litterae parte delineatum exhibetur. Figura litterae В in fol. 4ᵃ (ps. IV): Вънегда persimilis est litterae Б in fol. 67ᵃ, idem valet de В in fol. 21ᵃ (ps. XVII): Възлюбл҃ѭ, utroque loco littera В rectam in partem versam avem monstrat. В folii 208ᵃ (ps. CXXI: Възвеселихъ сѧ) in mentem vocat litteram Б 211ᵇ. Littera В folii 127ᵃ (ps. LXXVII: Вънемлѣте) paene aequalis est litterae Б 76ᵃ. 132ᵇ: figuram quadrupedis praebet. Fol. 103ᵇ (ps. LXV: Въскликнѣте) littera В dat figuram avis erectae atque columnae obviam positae obversae, quae rostro et pectore columnam vix attingit. Eiusdem figurae sunt etiam litterae К fol. 34ᵇ (ps. XXIV: Къ тебѣ гн҃) et 138ᵇ (ps. LXXXIII: Колъ възлюбленаа), sed in figura litterae К collum rostrumque avis distat a columna. In В folii 2ᵃ (ps. II: Въскѫѭ) nodi perplexi inferioris partis litterae superne in caput draconis vel cuiuspiam beluae exeunt. — Littera Г fol. 3ᵃ (ps. III: Гн҃) efficitur figura avis in dextram versae, erecto corpore et collo. Idem fere fit in Г folii 17ᵇ (ps. XIV: Гн҃), 61ᵃ

Digitized by Google

(ps. XXXVII: Г҃н), 143ª (ps. LXXXVII: Г҃н), sed figura ultimi folii multo maior. Д fol. 15ᵇ (ps. XII: Доколѣ) repraesentat avem. Littera О folii 27ᵇ (ps. XIX: Оуслꙑшꙑ) et fol. 98ª (ps. LX: Оуслꙑши) dat piscem, folio autem 73ᵇ (ps. XLIV: Отърнгнѫ) et 142ᵇ (ps. LXXXVI: Оснoванина) inter diverse perplexos nodos solum beluae aut avis caput medium locum tenet. Figura litterae Р fol. 16ᵇ (ps. XIII: Рече) ostendit avem dextra versam, quae inverso capite collum rostro amplectitur. Idem fere fit in Р fol. 135ᵇ (ps. LXXX: Радоуните сѧ) et fol. 182ᵇ ps. CIX: Рече), sed posterioris litterae figura multo maior; folio autem 198ᵇ (ps. CXVIII: Рѫцѣ) non nisi caput beluae prominens e nodoso lineamento se offert. Littera С fol. 15ª (ps. XI: Съпаси) et 52ª (ps. XXXIV: Сѫди) in extremo tantum apice vestigia capitis beluae exhibet; in folio 215ª (ps. CXXXII: Се колъ добро) idem redit. Denique in littera Х fol. 216ª (ps. CXXXIV: Хвалите) recti cruris apex delineamenta capitis beluae dat.

Iam quaeritur, quis codicem scripserit et quando. Folio 126ᵇ notam habes, duorum librariorum nomina dantem, Josephi scilicet et Tichotae, qui totum codicem aut saltem dimidiam eius partem se scripsisse affirmant. Verba quae in pag. 370 nostrae editionis citantur, ad psalmum LXXVI referuntur. Sed iam in folio 105ª (vid. ed. p. 311) tertia quoque librarii, qui Beloslavi nomen sibi indidit, mentio fit, ipse vero confitetur se Iosephum adiuvasse exscripta una psalterii pagina, cuius imaginem in fine codicis inter reliquas tabulas tertio loco addidi. Hos tres librarios prope urbem Achrida, quae in Macedonia sita est, in vico Raven, qui adhuc exstat, codicem scripsisse certum est. Qui quo tempore vixerint, accuratius definiri potest, quia tempore principis Bulgarici Asen se munus suum explesse contendunt. Bulgarorum historia duos eiusdem nominis Asen principes fuisse narrat, quorum prior annis 1186—1195, posterior annis 1217—1241 regnabat. Sunt qui librarios priorem principem in Animo habuisse putent, id quod uterque Sreznevskius, pater et filius, fecerunt. Eqidem consilio collegae clarissimi Constantini Jireček adiutus posteriorem principem Asen hoc loco subintelligi credo. Asen I collega imperii fratris Petri sive Calopetri fuit annis 1186—1195, neque imperium eorum occidentem versus ultra fines urbis Sardiciae sive Sophiae extendebatur. Itaque qui in vico Raven se librum exarasse narrant, si annis 1186—1195 scripsissent, non principis Asen, sed imperatoris Isaac Angeli, sub cuius ditione tum temporis haec regio erat, nomen apposuissent. Nullum ergo dubium est, quin codex Bononiensis tempore Asen II scriptus sit. Res gestae illius temporis tradunt imperatorem Epiri Theodorum anno 1230 ab Asen II apud Klokotnitzam (inter Adrianopolim et

Philippopolim sitam) ad internecionem caesum captumque esse totaque regione usque ad Dyrrachium principem Bulgarorum potitum esse, qui cum anno 1245 mortem obierit, codicem nostrum inter 1230 et 1245 confectum esse quis non videat.

Cum Macedonia codicis patria sit, nemo mirabitur grammaticam palaeoslovenicam orthographiae bulgaricae normam observasse, quae in adhibendis vocalibus ъ et ь, ѫ et ѧ consistit. Sed postea codex in manibus hominum versabatur, apud quos mos scribendi secundum leges orthographiae serbicae vigebat. Ut pro multis uno exemplo utar, ps. CIV. 31[b] emendator quidam loco erasi vocabuli, cuius vestigia nulla sunt, и моушнцє scripsit, forma est nominativi plur. serbica. Eiusdem originis sunt haec in summo folio 185[a] scripta verba: аꙁь мнгѡ грєшнн бєͩць пнсͯа рꙋкоѥ моѥю, quae litterarum ductus saeculo decimo quinto exarata esse indicat. Eiusdem fere temporis, si non eiusdem manus sunt haec in margine folii 246[a] addita verba: ѡ҆рꙋжнє ѡ нєͫжє глєт҃ ꙁаповєͭ ѡрꙋжнє в҆ т'м'ннцꙋ вєр'жє ѿ ꙋбнц' а татєн ᵐщє ѡбнадѣннѥ ᵐноꙁн лю̑н ѥꙁͩн. Etiam haec verba, quibus textus commentarii ad cant. II. 42 repetitur, a librario serbicae gentis originem ducunt. Alia prorsus diversa manus, quam saeculo decimo sexto aut septimo tribuerim, in summo folio 117[a] addidit haec: на благовѣщєннє по лєлно, sed ex his verbis nihil concludi potest. Codicem non solum in pago Raven scriptum, sed non breve tempus ibidem etiam conservatum esse argumento sunt verba quae in pag. 370 leguntur, quibus hieromonachus quidam nomine Daniel testatur se a grammatico Theodoro eiusdem loci incola codicem emisse. Sreznevskius suo tempore e proximis, quae nunc legi nequeunt verbis de Bitolio, urbe Macedoniae, coniiciebat, sed haec plane incerta sunt.

Novas notas habes in folii 1[i] dextra non agglutinata pagina, quarum altera affirmat: Iste liber est S[ti] Salv[is] de Boñ; altera testatur codicem nunc esse proprium regiae universitatis Bononiensis: R. Biblioteca dell' Università in Bologna. Manoscritti Nr. 2499. Codici nunc duae chartulae adhaerent, quarum prior continet haec verba: Codex antiquus caractere slavico conscriptus. Fol. 162[b] verso col. 5: «O buon Dio, ricorda ti di noi, tuoi servitori Giuseppe et Tihota, che hanno scritto questo libro coll' ajuto di Dio e della santa Madre di Dio sempre vergine Maria. È stato scritto nella città di Ochrida nel borgho detto Ravno, sotto lo czar Aseni della Bulgaria.» I. S. Posterior charta, nisi fallor manu professoris E. Tezae, conscripta explicat haec: Questo codice è citato più volte dal Montfaucon (Diar. ital. pag. 407 e nelle pref. alla edizione curata da lui delle Opere di S. Atanasio). — N. Antonelli (Athanasii interpretatio psalmorum Romae 1746)

ne stampò scorettamente il principio (p. XIX) — tres qui sequebantur versus oblitterati sunt — Il commento attribuito a S. Atanasio non è di lui: il testo greco, onde •fu tradotto, esiste nella Ambrosiana e a Venezia (vedi Antonelli op. cit. p. XIII). 11 Aprile 1867. E. T.

IV. Addenda et corrigenda in textu psalmorum codicis Pogodiniani.

Scriptura codicis Pogodiniani per totam folii latitudinem extenditur, semperque psalmorum textum maioribus characteribus exaratum subsequitur commentarius minoribus litteris scriptus. Principia singulorum uniuscumque psalmi versuum rubro colore, commentarii autem viridi depicta sunt. Iidem colores coniuncti, quibus aliquotiens etiam croceus accedit, in exornandis psalmorum initiis adhibentur, quorum litterae principales non tam magnis dimensionibus excellunt uti in codice bononiensi, neque avium aut quadrupedum figuris utuntur. Exornatio litterarum non nisi lineamentis circumscribitur, adhaerentibus nonnunquam diversis foliorum formis. Psalmorum tituli simul cum commentariis eos illustrantibus semper cinnobari sive rubro colore exarantur. Nostra editio adeo instructa est, ut textus psalmorum e codice Pogodiniano depromptus sinistrum cuiusvis paginae latus occuparet, verba autem commentarii, postquam e codice Bononiensi in nostram editionem translata sunt, denuo repetere non opus erat. Tamen lectionum a codice Bononiensi variantium in adnotationibus quam diligentissime mentio facta est. Est ubi lectio codicis Pogodiniani utpote probabilior meliusque graecis fontibus respondens in textum nostrae editionis recepta sit. Qua in re adnotatio admonet lectorem discriminis quod inter codices et receptum textum intercedat. In exscribendo textu Pogodiniano non solum auxilio familiarium qui tum temporis Vindobonae degebant, litterarum slavicarum studiis occupati, adiutus sum, sed etiam in bibliotheca Petropolitana, ubi codex conservatur, fautorem operis inveni, qui singulas textus plagulas, priusquam imprimerentur, accuratissime cum codice contulit. Ita factum est, ut textus psalmorum veram codicis imaginem in singulis vocabulis siglisque vel accentibus describendis satis fide servaret. Sed cum errare humanum sit, adversus adhibitam diligentiam quaedam corrigenda sunt. Ps. IV. 4 ѹданви гд҃ъ (non г҃ъ) codex habet; VI. 2 Ни гнѣвомъ (non Нн), 8 ѩ̂рωсти (ω non о in codice); XIII. 4 verba uncis inclusa in codice alia manus in margine adscripsit, XIV. 5 мъꙁды, non мьꙁды; XV. 2 г҃ъ (non г҃ь); XVII tit. v. 3 д҃нь (non д҃нь),

Digitized by Google

46 стьꙁъ (non стъꙁь), XVIII. 6 Въꙁраѵе́т (non Въꙁроѵе́т), v. 13 моӥхъ (non ь), 14 тоужанӥхъ (non ь), 15 моӥхъ (non ь), XIX. 2 вь дн҃ь (utroque loco ь, non ъ); XXI. 17 мноꙃи (non о), 24 cod. scribit оубоӥть; XXIV. 2 посмѣѫтмїсѧ (ita cod.), 12 е҆стъ (non ь); XXVI. 6 врагымоѩ (sic propter finem versus), ita et 12 неправедьнї|; XXVII tit. 2 е҆стъ, 3 погоубимѥ|, искрънимимн; XXVIII. 6 въꙁлюбенꙑ dirimendum potius in въꙁлюбе нꙑ, ut въꙁлюбе mendosa sit scriptura pro въꙁлюбн; XXIX. 10 in codice vocabulum ѣдд inter ѣ et дд vestigia erasae litterae г ostendit; XXX. 10 cod. habet ꙗрωстиѫ; XXXI. 4 vocabulo Дїаѱалъ codex addit viridi colore прѣмѣненїе словесн; XXXII. 2 е́м| (sic cod. in fine versus), 4 вѣрѣ|, 14 жїлища; XXXIV. 11 неправеднн (non -ннн); XXXV. 5 ложн (non о), 7 горы (non о); XXXVI in titulo vocabulum хвъ melius in proximo versu scribendum erat, ut verbo въсде praecederet; 19 люто (non о), 31 ѥго bis (sic, non ѥго); XXXVIII. tit. v. 5 сиѭ (non -ж), 2 хранило (non о); XXXIX. 4 нашего (non о), 7 тѣло, ωлокавтоматы; XL. 4 ложе; XLI. 7 е҆рмωн'скы (non е҆рман'скы), 9 et 10 моего; XLII tit. 2 глеть (non ъ); XLIII. 4 in cod. ꙁемѧ; XLIV. 3 добротоѫ, члчь (non ъ), 4 дωбротоѭ, 17 мѣсто cod. exprimit ligatis litteris т et ѡ (ita et XLVI in tit. v. 4 жесто-); XLV. 5 село, 6 Ѹтро, 12 ꙗ҆ковль; XLVI tit. 5 мѣсто, 5 Добрωтѫ; XLVII tit. v. 7 собωтѫ, 2 ꙃѣло, горѣ; XLVIII. 17 Ан ѥгда (non е́гда); XLIX in tit. v. 1 а҆сафωвъ (non а҆соф.), tit. 3 о҆трїно (non о҆тр-); XLIX. 7 ї҆срааилю, л non debet includi; L. 13 ѿврꙃъꙃн, 20 съꙃнѫт (non ꙁ, sed ꙃ); LI in fine titul. о҆че, лонѣ (non о); LIX tit. fin. набл|; LXVIII. 19 cod. habet моеӥ; LXXV. 7 in Въꙁарѣмаша suprascriptae litterae ма cinnobari exaratae sunt; LXXVII. 37 in с нимъ litt. ъ correcta ex и; LXXVIII. 13 in fine твоѫ litt. тв in unam figuram codex composuit; LXXIX. 7 ѥсн melius quam ѣсн; LXXXVII. 6 a verbis ꙗко ꙗꙁыкыи incipit alia manus; LXXXVIII. 47 in ѿвращаѥши сѧ lit. ѧ similis est figurae д; XCI tit. v. 4 in бѣство litterae т et в in unam figuram compositae, posteriore manu supra scriptum г; proximum vocabulum ваше in margine subrucundo colore poster. manu adscriptum; eadem manus addidit in margine ка. гі; XCIII. 15 non Дон'деже sed Дон'деже legendum, 19 non моемъ sed моемъ; XCV. tit. v. 5 verba скаꙁаеть же цркве, quae uncis inclusa sunt, in pogod. cod. desunt, apud nos e cod. sof. interpolata sunt; CII. 16 своѥго, melius своего; CV. 28 in vocabulo ѣлъфѣгорѣ posterior lit. ѣ supra р haeret; CXIII. 18 quamvis codex ꙁащнїкь praebeat, legendum est tamen ꙁащ(нт)нїкь; CXVIII. 23 бо quod verbo сѣдѫ praecedit, in cod. primum бе scriptum, deinde cinnobari е in о correctum, 86 in editione excidit о vocabuli помоꙃн, quod restituendum, quia in codice legitur; CXXI. 6 ж quod supra-

scriptum est librarius cinnobari exaravit; CXXXV. 23 вѣкы, potius вѣкꙑ; CXXXVI. 6 non ѩзыкь sed ѩзыкь, in codice littera ѩ principium est novi versus; CXXXVIII. 14 superius а in Чюдесьна rubro colore exaratum; CXXXVIII. 17 bis зѣло pro зѣло scribendum, cod. habet о, 21 ѡ вразѣхъ (non о); CXXXIX. 5 in чл҃ка неправедьна haec lectio fuisse videtur principalis, quae postea bis correcto а in ъ in чл҃къ неправеднъ mutata est, 6 in прѣпаша prius а ex ѣ correctum, in proximo vocabulo сѣть cod. habet сѣтъ, 14 non твоемоу sed твоемоу; CXL. 4 in fine нхь corrige in нхъ; CXLI. 7 зѣло (non о); CXLII tit. v. 2 авесаломь (non ъ); CXLII. 12 млтнѭ in hoc vocabulo ѭ ex ѩ correctum videtur; CXLIII. 7 отъ (non отъ), 8 нхъ (non нхь), 9 ѱалтрн (non ѱалтрн), 10 своего (non -го), CXLIV. 3 зѣло (non зѣло), 12 твоего (non -го), 15 пнщѫ (non пнцѫ), 18 alterum прнзываѭщннмь (non -нмъ), 21 его (non о), CXLV in tituli paenult. v. Сего, 4 его, 5 емоу, 6 море, Хранащааго; CXLVI. 5 крѣпость его (non его); CXLVII. 8 Въздвѣщаеть (non е); CXLVIII. 2 prius его lege его; cant. II. 34 сн лн in cod. tanquam сю лн, скровнщннхъ своихъ (non -ь); III. 3 горꙑ (non горы), XI. 37 ultimum vocabulum (нашнх) in codice non legitur.

Aliquot menda typographica, quae ultimo temporis momento observavi in textu Pogodiniano, hic corrigere liceat. In ps. XXVIII. 9ᵇ delendum Н, lege Ѿ(ѿ)крыютъ; ps. XXXVI tit. Сл corrige in Сла; ps. LXXXII. v. 8 (nostrae editionis pag. 402) амоньн seiunge in амонь н. In ps. XCIII. v. 15 (nostrae editionis p. 455) Дон'деже corrige in Дон'деже. In ps. CIII. v. 23 (ed. nostrae p. 497) дѣланнѩ lege дѣланнѩ. In ps. CV. 35 (ed. nostrae p. 520) ѩзыщѣ corrige in ѩзыцѣ. In ps. CXVIII. 82ᵇ littera Г non debebat includi uncis, nec rotundis nec angulatis.

Etiam in Pogodiniano textu emendationes et rasurae librarii obviam fiunt, quas omnes fere iam suo loco adnotavi; pauca quae omiseram hic addere velim. Ps. XV. v. 10ᵇ in Нн littera Н loco Б, quod rubro colore exaratum erat, supra scripta est. Ps. XXI. v. 25ᵇ litterae го ѿ ме in rasura scriptae. Ps. XXVI. v. 6ᵃ littera ѫ vocabuli главѫ in rasura exarata. Ps. XXVII. v. 7ᵈ vocabulum тебѣ in rasura. Ps. XXVIII. v. 1ᵇ in Прннесѣте littera П posteriore manu adscripta. Idem factum est in ps. XL. v. 2ᵇ, ubi Б in Бъ днь postea additum. Ps. XXXIV. v. 12ᵇ е vocabuli вещаанне in rasura additum. Ps. XLII. v. 5ᶜ in vocabulo моемоу litterae е et у correctionem produnt. Ps. LXVII. v. 24 litteras мочн et но (vocabulorum ѿмочнт et нога) recentior manus in rasura scripsit. Ps. CI. v. 4 in деннѥ littera е ex ь refacta videtur. Ps. CIII. v. 34 Да quod verbo насладнг' praecedit, fuit На, sed rubrum Н nigro Д opertum est. Ps. CVI. v. 9 дшѫ posterius est addi-

Digitized by Google

tamentum. Ps. CXVIII. v. 4 ѕѣло recentior manus addidit. Ps. CXXXII. v. 3[b] littera ѥ vocabuli блвениѥ in rasura scripta. Idem valet de littera а vocabuli Паджть in ps. CXXXIX. v. 11. In ps. CXLI. v. 3 ad verbum въѕвѣщѫ referri videtur in margine appositum vocabulum: исповѣ∴ In cant. II. v. 27[b] littera и vocabuli сѫпостати ex ꙑ correcta. In cant. III. v. 3[b] ad сѣньны recentior manus при addidit, ut присѣньны legeretur. In cant. XI. v. 40[d] litterae еб in тебѣ morsu tineae corruptae sunt.

In edendo commentarii textu ea lege usus sum, ut codex Pogodinianus emendandis ubi opus erat lectionibus codicis Bononiensis opitularetur, reliquae vero lectionum variationes, quibus sententia non mutatur, in adnotationibus solum commemorarentur. Quae non nisi ad orthographiam referuntur, raro adnotata sunt. Ubi lectionis codicis Pogodiniani nulla mentio fit, cum Bononiensi eam consentire crede. Quodsi uni lectioni duo lemmata succedunt, eandem in utroque codice legi puta, non obstante tamen discrepantia orthographica; forma citata ad primum lemma refertur. Neque tamen mirum est, quod in tanta rerum copia unum alterumve exemplum omissum sit aut non suo loco positum. Quae observavi false dicta aut omissa hic supplere licebit. Ps. III. 6[a] corrige in животворѧщѫѭ, sic pog.; XXI. 22[b] (pag. 97) vocabulum рогъ in com. pogod. non est omissum, 25[a] pog. приѕвѫ к҆ себѣ, 27[b] бо in pog. legitur, 28[a] тъщат сѧ pog.; XXII. 3[b] идол'скоѫ pog.; XXIII. 4[a] неповиненъ pog., 8[a] славѣ pog.; XXIV. 15[a] pog. habet подвиѕаѫщааго сѧ, quae lectio est buc. codicis, 17[a] мѫжи ра pog., 22 ислъ pog., и иѕъ etiam pog.; XXV. 7[a] праведнии . . имѫще pog., 9[a] pog. non Съ жиды sed Нъ жиды scribit, mox in cod. pog. ѡрѣет', и до скончаниа pog., 11[a] не quod verbo въѕдастъ praecedit, etiam pog. omisit; XXVI. 5[c] и ante на кртъ in pog. omissum; XXVI. 8[a] pog. legit Ре бо весь вѣрны, 11[a] pog. pro аггл҄ъскъімъ legit еулс'кымъ, XXVII. 3[c] жидовьсти pog., 4[a] ѕемї pog.; XXVII. 5[c] пръвыи pog., 9[b] бо om. pog., non дѣтели sed дѣтѣли pog.; XXVIII. 5[b] нарицаѥт сѧ pog., сиѩ ib., 8[a] ноужда pog.; XXIX. 6[c] мѣнить (non мѣпить) pog. buc.; XXX. 3[c] лѫкавыхъ pog., 8[a] non събытии, sed recte на събытиѥ legitur in pog., 19[a] съ ante льстиѭ neque in pog. omissum, 20[d] скоти pog., 21[b] etiam pog. scribit жидов'стѣи ѩѕыци, [c] pog. habet прѣрицаѫщиїми; XXXI. 6[a] pog. non подобныихъ sed преподобныихъ, 7[a] с нбсь pog.; XXXII. 6[a] сыи съ оцмъ pog., 8[a] да Ѹбоит сѧ pog.; XXXIII. 3[a] всѣ дша pog. (non дша), 18[b] supra ѕемли alia manus adscripsit обач҄; XXXIV. 3[a] ѡбоѥ бо б. тв. на чл҄ка pog., 26[b] спсе себе ли pog.; XXXV. 4[a] рав'ни pog., 9[b] блчнѣго pog.; XXXVI. 3[b] post сирѣ om. да pog., 5[a] вѣрнаго, 7[a] etiam pog. въѕбоуждаѫ, имать

Digitized by Google

pog., 10^b erat ѣ чл҇цѣ҇, sed х postea erasum, 14^a въѡ҇ржжеважщѥ pog., 23^b истиненъ пжтъ·тъ бо pog., 26^a и ante милоуетъ om. pog. ^{b} въ бл҇вественї pog., 35 ꙗко (sine же) pog.; XXXVII. 4^a мж҇чтї, вр҇мѧ pog., sed чї et мѧ posteriore manu adscripta, 7^a ѩ҇зы sine и pog., 8^b на се non praecedente и pog.; XXXVIII. 12^c не можааше pog., 13^c да сн҇ь etiam pog.; XXXIX. 3^c и҇стинень (non и҇стиниень) pog., 6^c на ꙁемли pog., 11^a покаа҇ние pog., 13^b pog. loco vocabuli бѣси substituit демони, 16 ї҇уа·оу҇а pog.; XLI. 8^b напасти и҇ мжкы pog., 11^b аще etiam pog., и҇ ꙗко хощеть и pog.; XLIII. 3^a гл҇а pog., 13^a in pog. почнса cum suprascripto ст, quod posterior manus fecit, in proximo versu lege παρὰ χαλδαίοις (non -ος), 26^b твое҇ etiam pog.; XLIV. 10^a мр҇твыи҇хъ pog., 16^b цр҇кы pog. (non цр҇квы); XLV. 3^b и ante ре҇ om. pog.; XLVII. 7^b ꙗко и҇ pog.; XLVIII. 11^a in pog. vocabulo ꙗзычьстнї praecedit жидовьстнї, quod cinnobari oblitteratum uti superfluum, 19^a pog. ѡ҇сжже҇н' (non -ѧ); LVI. 2^a множащоу сѧ pog., 6^b in мирѣ littera ѣ ex о facta in cod. pogod.; LVII. 5^b такоже҇ и҇ жид. pog.; LIX. 3^a жїдов'сти pog., 13^a и҇долкаго нестовтва pog.; LX. 4^b in противити сѧ vocabulum сѧ posteriore ut videtur manu suprascriptum; LXIII. 9^b обѧти быша pog.; LXV. 6^a пришествиїмъ pog., LXVII. 4^a въскр҇сенї pog., 35^b дъжда pog.; LXVIII. 14^a вѣрныи҇мъ pog., 20^a и ante стоудъ in pog. non legitur, 27^a е҇гда бо pog.; LXXI. 6^b corr. вышнѣго pog., 15^b вѣкъ pog.; LXXII. 21 post бж҇ние и҇ sequitur ѫтроба ꙗко ро҇ бн҇ї и҇ лю҇д. pog. et sof., 26 части ихъ бл҇ pog. buc.; LXXIV. 4^b corrige благодѣтъ (non глаг-) pog.; LXXV. 7^b силож҇ хвож҇ legit non solum sof. sed et pog.; LXXVII. 27^b non бе-строуда sed бес-троуда; LXXXI. 5^b ѿ выв'шнїмъ pog.; LXXXII. 4^a ꙗ҇ pog.; LXXXIII. 5^b бжджщнїмъ pog., LXXXIV. 9^c ѡ҇бращажщнїм сѧ pog.; LXXXV. 8^a ꙗкоже бъ҇, 15^b съгрѣшажщни҇ pog.; LXXXVI. 4^a скврън'ныи҇мъ pog., 4^b non падениемь sed паданиемъ habet pog.; LXXXVIII. 2^b и҇ вь и. pog., 51^b ꙗ҇зы҇ ре҇ дв҇ь pog., 52^b въздаꙗще pog.; XC. 6 полоудьнии҇ pog.; XCI. 1^a мр҇твыи҇хь pog.; XCIV. 5^a pog. male разоуное҇, 7^b истиннааго pog.; XCV. 2^b ст҇ыи҇ pog.; CIII. 3^b ꙗко и҇ вь ѡбл. pog., 18^a высокыхь pog., 24^{ab} ꙗже pog., 25^c in codice legitur оувоꙁни высоцнї, ita corrigi debet apud nos pag. 498, 29^c pogod. male Мѣсто, caeteri вѣсто, 35^c loco ьсьже҇ ubi excidit litt. в, legendum вьсьже҇; CIV. 27^a вь е҇гуп'тъ pog., 28^b мосиї а҇рѡнь pog., 35^b мж҇ростн pog.; CV. 24^b е҇моу corr. in е҇моу; CIX. 1^a деснжж҇ (sic etiam CVIII. 30^b); CXI. 10^b ad vocem Въскръжета viridi colore suprascriptum хж, ut esset -тахж; CXII. 9^b поражаемыи҇хъ pog.; CXVII. 23 vocabulo каа in pog. praecedit ни omissa littera с, ut sit Сни, 27^b на роды родь pog.; CXVIII. 124^a ꙗже pog.; CXXXI. 8^b corr. συνανέστησε (non συν-); CXXXVI. 8^b благыи҇ми pog.;

Digitized by Google

Philippopolim sitam) ad interneccionem caesum captumque esse totaque regione usque ad Dyrrachium principem Bulgarorum potitum esse, qui cum anno 1245 mortem obierit, codicem nostrum inter 1230 et 1245 confectum esse quis non videat.

Cum Macedonia codicis patria sit, nemo mirabitur grammaticam palaeoslovenicam orthographiae bulgaricae normam observasse, quae in adhibendis vocalibus ъ et ь, ѫ et ѧ consistit. Sed postea codex in manibus hominum versabatur, apud quos mos scribendi secundum leges orthographiae serbicae vigebat. Ut pro multis uno exemplo utar, ps. CIV. 31[b] emendator quidam loco erasi vocabuli, cuius vestigia nulla sunt, и моушнцє scripsit, forma est nominativi plur. serbica. Eiusdem originis sunt haec in summo folio 185[a] scripta verba: азь мнгѡ грєшнн бєць пнсѧ рꙋкою моєю, quae litterarum ductus saeculo decimo quinto exarata esse indicat. Eiusdem fere temporis, si non eiusdem manus sunt haec in margine folii 246[a] addita verba: ѡрꙋжнє ѡ нєжє глєт ꙁаповє ѡрꙋжнє в т'м'ннцꙋ вврꙋжє ѿ ꙋбнц' а татєн мщє ѡбнадѣннє мноꙁн люн кꙁн. Etiam haec verba, quibus textus commentarii ad cant. II. 42 repetitur, a librario serbicae gentis originem ducunt. Alia prorsus diversa manus, quam saeculo decimo sexto aut septimo tribuerim, in summo folio 117[a] addidit haec: на благовѣщєннє по лєлно, sed ex his verbis nihil concludi potest. Codicem non solum in pago Raven scriptum, sed non breve tempus ibidem etiam conservatum esse argumento sunt verba quae in pag. 370 leguntur, quibus hieromonachus quidam nomine Daniel testatur se a grammatico Theodoro eiusdem loci incola codicem emisse. Sreznevskius suo tempore e proximis, quae nunc legi nequeunt verbis de Bitolio, urbe Macedoniae, coniiciebat, sed haec plane incerta sunt.

Novas notas habes in folii 1[i] dextra non agglutinata pagina, quarum altera affirmat: Iste liber est S[ti] Salv[is] de Boñ; altera testatur codicem nunc esse proprium regiae universitatis Bononiensis: R. Biblioteca dell' Università in Bologna. Manoscritti Nr. 2499. Codici nunc duae chartulae adhaerent, quarum prior continet haec verba: Codex antiquus caractere slavico conscriptus. Fol. 162[b] verso col. 5: «O buon Dio, ricorda ti di noi, tuoi servitori Giuseppe et Tihota, che hanno scritto questo libro coll' ajuto di Dio e della santa Madre di Dio sempre vergine Maria. È stato scritto nella città di Ochrida nel borgho detto Ravno, sotto lo czar Aseni della Bulgaria.» I. S. Posterior charta, nisi fallor manu professoris E. Tezae, conscripta explicat haec: Questo codice è citato più volte dal Montfaucon (Diar. ital. pag. 407 e nelle pref. alla edizione curata da lui delle Opere di S. Atanasio). — N. Antonelli (Athanasii interpretatio psalmorum Romae 1746)

Digitized by Google

ne stampò scorettamente il principio (p. XIX) — tres qui sequebantur versus oblitterati sunt — Il commento attribuito a S. Atanasio non è di lui: il testo greco, onde fu tradotto, esiste nella Ambrosiana e a Venezia (vedi Antonelli op. cit. p. XIII). 11 Aprile 1867. E. T.

IV. Addenda et corrigenda in textu psalmorum codicis Pogodiniani.

Scriptura codicis Pogodiniani per totam folii latitudinem extenditur, semperque psalmorum textum maioribus characteribus exaratum subsequitur commentarius minoribus litteris scriptus. Principia singulorum uniuscumque psalmi versuum rubro colore, commentarii autem viridi depicta sunt. Iidem colores coniuncti, quibus aliquotiens etiam croceus accedit, in exornandis psalmorum initiis adhibentur, quorum litterae principales non tam magnis dimensionibus excellunt uti in codice bononiensi, neque avium aut quadrupedum figuris utuntur. Exornatio litterarum non nisi lineamentis circumscribitur, adhaerentibus nonnunquam diversis foliorum formis. Psalmorum tituli simul cum commentariis eos illustrantibus semper cinnobari sive rubro colore exarantur. Nostra editio adeo instructa est, ut textus psalmorum e codice Pogodiniano depromptus sinistrum cuiusvis paginae latus occuparet, verba autem commentarii, postquam e codice Bononiensi in nostram editionem translata sunt, denuo repetere non opus erat. Tamen lectionum a codice Bononiensi variantium in adnotationibus quam diligentissime mentio facta est. Est ubi lectio codicis Pogodiniani utpote probabilior meliusque graecis fontibus respondens in textum nostrae editionis recepta sit. Qua in re adnotatio admonet lectorem discriminis quod inter codices et receptum textum intercedat. In exscribendo textu Pogodiniano non solum auxilio familiarium qui tum temporis Vindobonae degebant, litterarum slavicarum studiis occupati, adiutus sum, sed etiam in bibliotheca Petropolitana, ubi codex conservatur, fautorem operis inveni, qui singulas textus plagulas, priusquam imprimerentur, accuratissime cum codice contulit. Ita factum est, ut textus psalmorum veram codicis imaginem in singulis vocabulis siglisque vel accentibus describendis satis fide servaret. Sed cum errare humanum sit, adversus adhibitam diligentiam quaedam corrigenda sunt. Ps. IV. 4 ѹдивн гд҃ъ (non г҃ъ) codex habet; VI. 2 Ни гнѣвомъ (non Нн), 8 ѡ̑рѡстн (ѡ non о in codice); XIII. 4 verba uncis inclusa in codice alia manus in margine adscripsit, XIV. 5 мъзды, non мьзды; XV. 2 г҃ъ (non г҃ь); XVII tit. v. 3 д҃нь (non д҃нь),

Digitized by Google

46 стьзъ (non стъзь), XVIII. 6 Бъзраҷет (non Бъзроҷет), v. 13 моніхъ (non ь), 14 тоужанніхъ (non ь), 15 моніхъ (non ь), XIX. 2 вь дн҃ь (utroque loco ь, non ъ); XXI. 17 мнозн (non о), 24 cod. scribit оубоить; XXIV. 2 посмѣжтмиса (ita cod.), 12 естъ (non ь); XXVI. 6 врагымоїа (sic propter finem versus), ita et 12 неправедьні; XXVII tit. 2 естъ, 3 погоубнмс, нскрънніми; XXVIII. 6 бъзлювенъі dirimendum potius in бъзлюбе нъі, ut бъзлюбе mendosa sit scriptura pro бъзлюбн; XXIX. 10 in codice vocabulum еда inter е et да vestigia erasae litterae г ostendit; XXX. 10 cod. habet іарwстнж; XXXI. 4 vocabulo Дїаѱалъ codex addit viridi colore прмѣненїе словесн; XXXII. 2 ем| (sic cod. in fine versus), 4 вѣрѣ|, 14 жїлнща; XXXIV. 11 неправеднн (non -ннн); XXXV. 5 ложн (non о), 7 горы (non о); XXXVI in titulo vocabulum хвъ melius in proximo versu scribendum erat, ut verbo бъсде praecederet; 19 лютo (non о), 31 іего bis (sic, non кго); XXXVIII. tit. v. 5 снїж (non -ж), 2 храннло (non о); XXXIX. 4 нашего (non о), 7 тѣло, ѡлокавтоматы; XL. 4 ложе; XLI. 7 ермwн'скы (non ерман'скы), 9 et 10 моего; XLII tit. 2 глеть (non ъ); XLIII. 4 in cod. земѧ; XLIV. 3 добротож, чл҃чь (non ъ), 4 дwбротож, 17 мѣсто cod. exprimit ligatis litteris т et w (ita et XLVI in tit. v. 4 жесто-); XLV. 5 село, 6 Ұтро, 12 наковль; XLVI tit. 5 мѣсто, 5 Добрwтж; XLVII tit. v. 7 собwтж, 2 зѣло, горѣ; XLVIII. 17 Ан іегда (non егда); XLIX in tit. v. 1 асафwвъ (non асоф.), tit. 3 отрїно (non отр-); XLIX. 7 їсрайлю, л non debet includi; L. 13 ѿврзън, 20 съзнжжт (non з, sed ꙁ); LI in fine titul. о҃че, лонѣ (non о); LIX tit. fin. набл|; LXVIII. 19 cod. habet моенн; LXXV. 7 in Бъздрѣмаша suprascriptae litterae ма cinnobari exaratae sunt; LXXVII. 37 in с нимъ litt. ъ correcta ex н; LXXVIII. 13 in fine твож litt. тв in unam figuram codex composuit; LXXIX. 7 еси melius quam еси; LXXXVII. 6 a verbis іако іазвьнн incipit alia manus; LXXXVIII. 47 in ѿвраціаешн са lit. а similis est figurae д; XCI tit. v. 4 in бѣство litterae т et в in unam figuram compositae, posteriore manu supra scriptum г; proximum vocabulum ваше in margine subrucundo colore poster. manu adscriptum; eadem manus addidit in margine ка. гі; XCIII. 15 non Дон'деже sed Дон'деже legendum, 19 non моемъ sed моемъ; XCV. tit. v. 5 verba сказаеть же црквe, quae uncis inclusa sunt, in pogod. cod. desunt, apud nos e cod. sof. interpolata sunt; CII. 16 своего, melius своего; CV. 28 in vocabulo елъфѣгорѣ posterior lit. ѣ supra р haeret; CXIII. 18 quamvis codex защнїкь praebeat, legendum est tamen защ(нт)нїкь; CXVIII. 23 во quod verbo сѣдж praecedit, in cod. primum бе scriptum, deinde cinnobari е in о correctum, 86 in editione excidit о vocabuli помозн, quod restituendum, quia in codice legitur; CXXI. 6 ж quod supra-

Digitized by Google

scriptum est librarius cinnobari exaravit; CXXXV. 23 вѣкы, potius вѣкꙑ; CXXXVI. 6 non ꙗ҆зыкь sed ꙗ҆зыкь, in codice littera ꙗ҆ principium est novi versus; CXXXVIII. 14 superius а in Чюдесьна rubro colore exaratum; CXXXVIII. 17 bis ꙃѣло pro ꙃѣло scribendum, cod. habet о, 21 ѻ вразѣхъ (non о); CXXXIX. 5 in чл҃ка неправеда'на haec lectio fuisse videtur principalis, quae postea bis correcto а in ъ in чл҃къ неправедънъ mutata est, 6 in прѣпаша prius а ex ѣ correctum, in proximo vocabulo сѣть cod. habet сѣтъ, 14 non твоемоу sed твоемоу; CXL. 4 in fine нхь corrige in нхъ; CXLI. 7 ꙃѣло (non о); CXLII tit. v. 2 авесаломь (non ъ); CXLII. 12 мѧтнѧ in hoc vocabulo ѧ ex ѧ correctum videtur; CXLIII. 7 ѿть (non ѿть), 8 нхъ (non нхь), 9 ѱалтрн (non ѱалтрн), 10 своего (non -го), CXLIV. 3 ꙃѣло (non ꙃѣло), 12 твоего (non -го), 15 пнщѧ (non пнцѧ), 18 alterum прнзываѭщнмь (non -нмъ), 21 его (non о), CXLV in tituli paenult. v. Сего, 4 его, 5 емоу, 6 море, Хранащаго; CXLVI. 5 крѣпость его (non его); CXLVII. 8 Възвѣщаеть (non е); CXLVIII. 2 prius его lege его; cant. II. 34 сн лн in cod. tanquam сн лн, скровнщннхъ своихъ (non -ь); III. 3 горꙑ (non горы), XI. 37 ultimum vocabulum (нашнх) in codice non legitur.

Aliquot menda typographica, quae ultimo temporis momento observavi in textu Pogodiniano, hic corrigere liceat. In ps. XXVIII. 9ᵇ delendum Н, lege Ѿ(ѿ)крыетъ; ps. XXXVI tit. Сл corrige in Сла; ps. LXXXII. v. 8 (nostrae editionis pag. 402) амоньн seiunge in амонь н. In ps. XCIII. v. 15 (nostrae editionis p. 455) Дон'деже corrige in Дон'деже. In ps. CIII. v. 23 (ed. nostrae p. 497) дѣланнѧ lege дѣланнѧ. In ps. CV. 35 (ed. nostrae p. 520) ꙗзыщѣ corrige in ꙗзыцѣ. In ps. CXVIII. 82ᵇ littera Г non debebat includi uncis, nec rotundis nec angulatis.

Etiam in Pogodiniano textu emendationes et rasurae librarii obviam fiunt, quas omnes fere iam suo loco adnotavi; pauca quae omiseram hic addere velim. Ps. XV. v. 10ᵇ in Нн littera Н loco В, quod rubro colore exaratum erat, supra scripta est. Ps. XXI. v. 25ᵇ litterae го ѿ ме in rasura scriptae. Ps. XXVI. v. 6ᵃ littera ѧ vocabuli главѧ in rasura exarata. Ps. XXVII. v. 7ᵈ vocabulum тебѣ in rasura. Ps. XXVIII. v. 1ᵇ in Принесѣте littera П posteriore manu adscripta. Idem factum est in ps. XL. v. 2ᵇ, ubi В in Въ дьнь postea additum. Ps. XXXIV. v. 12ᵇ е vocabuli вещаанне in rasura additum. Ps. XLII. v. 5ᶜ in vocabulo моемоу litterae е et ꙋ correctionem produnt. Ps. LXVII. v. 24 litteras мочн et но (vocabulorum ѿмочнт et нога) recentior manus in rasura scripsit. Ps. CI. v. 4 in деннє littera е ex ь refacta videtur. Ps. CIII. v. 34 Да quod verbo насладнг' praecedit, fuit На, sed rubrum Н nigro Д opertum est. Ps. CVI. v. 9 дшѧ posterius est addi-

Digitized by Google

tamentum. Ps. CXVIII. v. 4 гѣлѡ recentior manus addidit. Ps. CXXXII. v. 3[b] littera ѥ vocabuli блвенниѥ in rasura scripta. Idem valet de littera а vocabuli Пладжть in ps. CXXXIX. v. 11. In ps. CXLI. v. 3 ad verbum вьзвѣщѫ referri videtur in margine appositum vocabulum: исповѣ. In cant. II. v. 27[b] littera и vocabuli сѫпостати ex ꙑ correcta. In cant. III. v. 3[b] ad сьньны recentior manus при addidit, ut присьньны legeretur. In cant. XI. v. 40[d] litterae еб in тебѣ morsu tineae corruptae sunt.

In edendo commentarii textu ea lege usus sum, ut codex Pogodinianus emendandis ubi opus erat lectionibus codicis Bononiensis opitularetur, reliquae vero lectionum variationes, quibus sententia non mutatur, in adnotationibus solum commemorarentur. Quae non nisi ad orthographiam referuntur, raro adnotata sunt. Ubi lectionis codicis Pogodiniani nulla mentio fit, cum Bononiensi eam consentire crede. Quodsi uni lectioni duo lemmata succedunt, eandem in utroque codice legi puta, non obstante tamen discrepantia orthographica; forma citata ad primum lemma refertur. Neque tamen mirum est, quod in tanta rerum copia unum alterumve exemplum omissum sit aut non suo loco positum. Quae observavi false dicta aut omissa hic supplere licebit. Ps. III. 6[a] corrige in животворащѫѭ, sic pog.; XXI. 22[b] (pag. 97) vocabulum рогь in com. pogod. non est omissum, 25[a] pog. призвѧ к себѣ, 27[b] бо in pog. legitur, 28[a] тьщат сѧ pog.; XXII. 3[b] идол'скоѫ pog.; XXIII. 4[a] неповиненъ pog., 8[a] славѣ pog.; XXIV. 15[a] pog. habet подвизаѭщааго сѧ, quae lectio est buc. codicis, 17[a] мѫки рѧ pog., 22 ислѣ pog., и изъ etiam pog.; XXV. 7[a] праведнии .. имаще pog., 9[a] pog. non Съ жиды sed Нъ жиды scribit, mox in cod. pog. ѡрѣет', и до скончаниѧ pog., 11[a] не quod verbo вьздастъ praecedit, etiam pog. omisit; XXVI. 5[c] и ante на кртъ in pog. omissum; XXVI. 8[a] pog. legit Ре бо весь вѣрны, 11[a] pog. pro агглъскъімъ legit еуле'кымъ, XXVII. 3[c] жидовьсти pog., 4[a] земї pog.; XXVII. 5[c] прѣвыи pog., 9[b] бо om. pog., non дѣтели sed дѣтѣли pog.; XXVIII. 5[b] нарицаѥт сѧ pog., сниѧ ib., 8[a] ноужда pog.; XXIX. 6[c] мѣнить (non мѣпить) pog. buc.; XXX. 3[c] лѫкавыхъ pog., 8[a] non сьбытии, sed recte на сьбытиѥ legitur in pog., 19[a] сь ante льстиѭ neque in pog. omissum, 20[d] скоти pog., 21[b] etiam pog. scribit жидов'стѣи ѧзыци, [c] pog. habet прѣрицаѭщиїми; XXXI. 6[a] pog. non подобныихъ sed прпобныихъ, 7[a] с нбсь pog.; XXXII. 6[a] сыи сь оцмъ pog., 8[a] да Ѹбоит сѧ pog.; XXXIII. 3[a] вьсѣ дша pog. (non дша), 18[b] supra земи alia manus adscripsit обач; XXXIV. 3[a] ѡбоѥ бо в. тв. на члка pog., 26[b] спсе себе ли pog.; XXXV. 4[a] рав'ни pog., 9[b] блчнѣго pog.; XXXVI. 3[b] post снрѣ om. да pog., 5[a] вѣрнаго, 7[a] etiam pog. вьзбоужадаѫ, иматъ

pog., 10^b erat ѣ чл҃цѣ, sed х postea erasum, 14^a въѡржжеважщє pog., 23^b истинень пжтъ·тъ бо pog., 26^a и ante минлоуєтъ om. pog. ^{b} въ блвественнї pog., 35 ꙗко (sine жє) pog.; XXXVII. 4^a мж҄чтї, врѣма pog., sed чї et ма posteriore manu adscripta, 7^a ѫ҃зы sine и pog., 8^b на се non praecedente и pog.; XXXVIII. 12^c не можааше pog., 13^c да сн҃ь etiam pog.; XXXIX. 3^c ӥстинень (non ӥстиннень) pog., 6^c на ꙁемли pog., 11^a покаанїє pog., 13^b pog. loco vocabuli бѣси substituit демони, 16 ї҃уа · оуа pog.; XLI. 8^b напасти н мжкы pog., 11^b аще etiam pog., ӥ ꙗко хощеть и pog.; XLIII. 3^a гла pog., 13^a in pog. почнса cum suprascripto ст, quod posterior manus fecit, in proximo versu lege παρὰ χαλδαίοις (non -ος), 26^b твоє etiam pog.; XLIV. 10^a мртвыӥхъ pog., 16^b црквы pog. (non цркві); XLV. 3^b и ante ре om. pog.; XLVII. 7^b ꙗко ӥ pog.; XLVIII. 11^a in pog. vocabulo ꙗзычьстнї praecedit жидовьстнї, quod cinnobari oblitteratum uti superfluum, 19^a pog. ѿсжжен (non -а); LVI. 2^a множащоу са pog., 6^b in мнръ littera ъ ex о facta in cod. pogod.; LVII. 5^b такожє н жид. pog.; LIX. 3^a жїдов҄стн pog., 13^a ӥдолкаго нестовтва pog.; LX. 4^b in противити са vocabulum са posteriore ut videtur manu suprascriptum; LXIII. 9^b обати выша pog.; LXV. 6^a пришествиїмъ pog., LXVII. 4^a въскрсенні pog., 35^b дъжда pog.; LXVIII. 14^a вѣрнымъ pog., 20^a и ante стоудъ in pog. non legitur, 27^a ѐгда бо pog.; LXXI. 6^b corr. вышнѣго pog., 15^b вѣкъ pog.; LXXII. 21 post бжнє ӥ sequitur ѫтроба ꙗко ро бнї ӥ люд. pog. et sof., 26 части нхъ ба pog. buc.; LXXIV. 4^b corrige благодѣтъ (non глаг-) pog.; LXXV. 7^b силож хвож legit non solum sof. sed et pog.; LXXVII. 27^b non бе-строуда sed бес-троуда; LXXXI. 5^b ѿ выв҄шнїмъ pog.; LXXXII. 4^a ꙗ pog.; LXXXIII. 5^b бжджщнїмъ pog., LXXXIV. 9^c ѡбращажщнїм са pog.; LXXXV. 8^a ꙗкоже бъ, 15^b съгрѣшажщни pog.; LXXXVI. 4^a скврън҄ныӥмъ pog., 4^b non паденніємь sed паданніємъ habet pog.; LXXXVIII. 2^b ӥ вь н. pog., 51^b ꙗзы ре двь pog., 52^b въꙁдаꙗще pog.; XC. 6 полоудьннӥ pog.; XCI. 1^a мртвыӥхь pog.; XCIV. 5^a pog. male раꙁоуноє, 7^b ӥстиннааго pog.; XCV. 2^b стыӥ pog.; CIII. 3^b ꙗко ӥ вь ѡбл. pog., 18^a высокыхь pog., 24^{ab} їаже pog., 25^c in codice legitur оувоꙁни высоцнї, ita corrigi debet apud nos pag. 498, 29^c pogod. male Мѣсто, caeteri вѣсто, 35^c loco ьсьжє ubi excidit litt. в, legendum вьсьжє; CIV. 27^a вь ѐгуп҄тъ pog., 28^b мосні ӑронь pog., 35^b мжростн pog.; CV. 24^b ѐмоу corr. in ѐмоу; CIX. 1^a десижѫ (sic etiam CVIII. 30^b); CXI. 10^b ad vocem Въскрѫжєта viridi colore suprascriptum хж, ut esset -тахж; CXII. 9^b поражаемыӥхъ pog.; CXVII. 23 vocabulo каа in pog. praecedit ни omissa littera с, ut sit Сни, 27^b на роды родь pog.; CXVIII. 124^a ꙗже pog.; CXXXI. 8^b corr. συνανέστησε (non σιν-); CXXXVI. 8^b благыӥми pog.;

Digitized by Google

CXXXVII. 2ᵃ solum pog. ПркоBь, ubi П pro Ц positum, buc. recte Цркoвь; CXXXVIII. 10 спсении pog., 12ᶜ (non ᵇ, uti in adnotationibus excusum) ad lectionem начнсѧ observandum est, in cod. pogod. litt. на viridi colore suprascriptas esse, 18ᵃ pog. тьчнѧ̑, 19ᵃ н ante демоны in pog. non est omissum, sed suprascriptum, 21ᵃ почнсѧ sine н; CXXXIX. 4ᵇ corr. свѣщавающе, хопившн in pog. non deest, 6ᶜ pog. члкь сь, 8ᵃ даныимь pog., 9ᶜ 10ᵃ etiam pog. habet нападж; CXL. 1ᵇ мн post прѣмоудн in pog. exstat, 2ᵃ же post такоже non est omissum in pog., 4ᶜ сь снмн pog.; CXLII. 10ᵃ чнстн etiam pog., ante съдьшь nihil omiss., 12ᵇ codex pog. се во (sine litt. в) scripsisse contenditur, sed qui denuo textum cum codice contulit Всѧ во legi affirmat; CXLIII. 2ᵇ сь копннмь н оржжннмь pog., 10ᵃ male побаеть pog. (recte alii подаеть); CXLIV. 13ᵇ бывающнихь pog., ᵈ грѣшныихь pog., corr. ѩзычьныихъ pog., 18ᵇ не лицемѣрныихь pog., льстивыихь pog., 20ᵃ любимн мн pog., 20ᵇ Вѣсъї corrige Бѣсъї in textu comm.; CXLV. 2ᵇ corr. донде pog., 4ᵇ разлжчѣет сѧ pog., 7ᵃ ѡбидимыихь pog., 9ᵃ pog. recte прнаж (non прнажть, uti in adnot. dicitur), 9ᶜ in pog. лыщаахж сѧ, sed сѧ erasum; CXLVI. 4ᵃ стынѧ pog., 9ᵇ вѣровавшиихь pog.; CXLVIII. 2ᵇ небныѧ pog., троицѧ pog., CXLIX. 6ᵃ pog. recte вьзносѧ, ita et lectio Bononiensis emendanda pro въсносѧ.

Codex Pogodinianus notis ad cantum destinatis caret, sed super vocalibus positis signis, quae modo accentum circumflexum aut acutum modo spiritum asperum aut lenem aequiparant, persaepe locum dat. Haec signorum farrago ad vocum pronunciationem nihil quidem valet, cum ex imitatione scripturae graecae originem ducat, tamen consueto editorum usui morem gerens, ut editio omnes in se numeros curae et diligentiae haberet, etiam in hac re observanda non parvam operam contuli. Nolim tamen contendere editionis nostrae textum veram ubivis codicis imaginem praestare. In libro quippe manu scripto notarum seu siglorum formae multum variant, quam varietatem textus typis exscriptus vix assequi potest. Sane in codice non raro inter ˊ et ᾿, inter ᾿ et ˜, inter ˜ et ˆ, inter ῾ et ῍ discrimen aut nullum intercedit aut minimum, neque facile est discernere, quod quoque loco signum melius quadret. Ut aliquot exemplis rem illustrem, equidem in exemplari iam impresso hisce psalmorum locis signa mutare velim, vel etiam addere, atque sic scribere: I. 3ᶜ н все, поспѣѥтъ, ѥмоу, 4 нечьстнвнн; II. tit. v. 3 іако; III. tit. v. 5 ѥстъ; IV. 2ᵃ моеѩ, 4ᵇ оуслышнт, 5ᵇ оумнлнте, 6 оуповаіте, 7ᵃ благаа; V. 3ᵃ мон, 4 оутро, 9ᵇ Врагъ, 10ᵇ Срце; VI. 2 твоеж, 8ᵇ мопхъ; VII. tit. н ѥмеснїна, 4 моею, 8 ѡбратн; VIII. 10 нма, всен; IX. 5ᵃ н пра, 7 ѡржжна, 18 забываіжщнен, 24ᵃ своеж, 26 пжтнѥ, 27 бе-зла, 28 оуста, 29 оубнтн, 32 свое, 38

Digitized by Google

оуслыша, оуготованиѥ; X. 4ᵇ принирасте; XIII. 2ᵇ възыскаѭн; XIV. 1 ѡбнтаѥтъ; XV. 5ᵇ оустраашн; XVI. 12ᵃ Обаса, 14ᵃ Оржжна; XVII. 2 моѩ, 16 ѩвнша, запрѣщеннѣ, 27 изьранъ, 32 Ѩко, 36 спсенню, твоѧ, 40 вьстаѭщаѩ, 43 ѩ ѩко, 49 мон, 50 въспож; XVIII. 3 ѡтрїгаетъ, 9 оправданнѧ; XX. 10ᵃ твоѥго; XXI. tit. v. 6 ѥствоу, 10ᵃ ис чрѣва, 26ᵃ моѧ ᵇ моѩ, 29 ѩзыкы, 30ᵇ сходащен, 31 моѥ поработаетъ ѥмоу, alia his similia, quae argumento sunt, id genus minutias non aliter accurate reddi posse, nisi vi lucis quam photographiam appellamus impressa codicis imagine. Amicus Petropolitanus magna cum diligentia haec signa prosequebatur, cum textum nondum prelo subiectum legebat, cuius diligentiae editio praesertim inde a plagula duodevigesima, quae pagina 273 incipit, multum debet. Ex variis partibus libri maximam partem emendationum ab illo factarum adferam: XXI. 21ᵇ Из, ино-чаджѩ моѩ, 22ᵇ моѥ, 23 Повѣмъ, 24ᵃ Боѩщен, ᵇ ѩковлє, 25ᶜ И ѥгда, 26ᵃ испо-вѣмъ ᵇ моѩ, божщинмн, 29 ѩзыкы, 30ᵇ сходащен, ᶜ И; XXII. 1 и, 3 моѩ, 4ᵇ множ, 6ᵃ моѥго; XXIII. tit. v. 2 ѥдиѩ; XXIV. 6 твож; XXVIII. 10 насєлѣетъ; XXXIV. tit. v. 3 ѡ мжцѣ; XXXVI. 7ᵇ спѣжщомоу; XXXIX. 2ᵇ моѩ, 5ᵇ соуѩѧ; XLIX. 3ᵃ ѩвѣ, 12ᵃ въздалчж, 22ᵇ избавлѣѭн; L. tit. v. 8 ѡставлєниѥ, 10ᵃ моѥмоу, 16ᵇ твоѥн, 17 моѧ; LI. tit. B ко, 2 прїде; LXVI. 5ᶜ ѩзыкы; LXXVI. tit. асафовъ, сказаѥт са, сънмище, 3ᵃ моѥѩ, 5 очн; LXXVII. 64 їерен; LXXX. 15ᵇ мож; LXXXV. 7 моѥѩ; LXXXVIII. 18ᵇ възнет са; XCVII. 6ᵃ ѡкована; CII. 16ᵇ своѥго; CXVIII. 114 оупвахъ; CXXXVIII. 21ᵇ истаахъ; CXL. 4ᵃ лжкав'наа — Cant. VIII. 75 правдож.

Ut denique de habitu codicis Pogodiniani pauca verba addam, venusta ille litterarum forma insignis est, uti e tabulis ad calcem libri adiectis elucet, sed non una eademque manus per totum codicem in scribendo elaboravit: pars prior, quae usque ad finem folii 160 pertinet, videsis pag. 419 huius libri, alia ac mea quidem sententia elegantiore manu exarata est, quam pars posterior, quae a folio 161 usque ad finem codicis sequitur. Membrana accurate confecta, polita et tenuis est, adeo ut propter tenuitatem in alterutra parte folii vacua spatia, litteris non expleta maneant. Exemplum habes in psalmi XXI versu 16ᶜ, ubi propter gracilitatem membranae in textu commentarii modica intervalla vacua apparent. Codex e fasciculis constat, qui quaternis componuntur coriis. Est ubi sex folia fasciculum efficiant. In folio 22 finit fasciculus tertius, quod signum г in fine folii appositum ostendit. In fine folii 86 habes fasciculum ai absolutum, in folio 126 finit fasciculus si. Sed numerus ѳі, qui finem fasciculi 19 indicat, iam in folio 149 adnotatus est, in fine folii 173 habes numerum кв; in folio 182 incipit fasciculus кд, in folio 214 fasciculus кн, in folio 238 fasciculus лa, in folio 254 fas-

Digitized by Google

ciculus лг, in folio 262 fasciculus лл, in folio 270 fasciculus лє. Restant octo folia, quorum ultimum, numero 278 signatum finem facit codicis. Textus psalmorum et additamentorum integer est, neque in initio codicis aut in fine quidquam deest. Psalmis praecedunt aliquot orationes, utramque primi folii paginam explentes. Prima pagina 21, altera 15 versus, quas hodie lineas appellamus, continet. Ceterum singulae paginae plerumque 25 vel 26 lineis constant, rarius 24, nonnunquam vero 22 et 23 aut etiam 27 versus explent spatium. In ipso fine codicis, post orationem Zachariae secundum evangelistam Lucam conscriptam, haec rubro viridique colore exarata verba leguntur:

ꙁ҃л
х҃с єстъ
н҃ко.

V. Quae inter codicem Bononiensem et Pogodinianum in psalmorum interpretatione ratio intercedat.

Psalmorum interpretationem palaeoslovenicam primordiis litterarum a Constantino vulgo Cyrillo et Methodio conditarum attribuendam esse nemo est qui non sciat, neque tamen codices nostri primi ubique laboris formam fide servant, quippe cum graeca psalmorum verba iam paulo post annum 863 in linguam slovenicam versa sint, nostri vero codices vetustissimi non nisi a saeculo undecimo originem ducant. Quae quantaeque mutationes volventibus annis in diversis codicibus factae sint, ex comparatione textuum concludi debet. Ubi consensus observatur, procul dubio principalis interpretis (vel interpretum, si plures in hoc labore conficiendo occupati fuerunt) opus praesto est. Qua in re nostri duo codices praeclarum magni consensus argumentum suppeditant, quia tam in verbis quam in formis grammaticalibus maximam partem inter se congruunt. Nonnunquam tamen neuter nostrorum codicum primam et veram lectionem offert, veluti in ps. XVI. v. 9 Pogodinianus praebet ѡ лица нечьстивыхъ оустрашьшиихъ ма pro graeco τῶν ταλαιπωρησάντων με. Sed haec interpretatio, quamvis etiam in codice Tolstoiano saeculi XI—XII redeat, falsam emendationem olet. Verum neque Bononiensis, qui ѡстрашнщиихъ scribit, primam lectionem conservavit, quam in Sinaitico textu острааштьшиихъ ма agnoscimus; est nempe participium verbi острастити, bene respondentis graeco ταλαιπωρίζω, quare etiam in Bucurestino ѡстрастьшиӽ non procul a vero discedit. Consensus Tolstoiani codicis cum Pogodiniano, qui multis

Digitized by Google

locis observari potest, non ubique rem discernit, quoniam ambo illi codices ex uno, iam nonnihil mutato fonte textum hauserunt. Contra consensui Tolstoiani codicis cum Bononiensi maiorem auctoritatem tribuendam censeo, praesertim ubi etiam Sinaiticus adstipulatur. Una eademque lectio horum trium codicum, quamvis Pogodinianus nonnihil abhorreat, argumento est, iam in principali interpretatione eam adhibitam esse. Exemplum habes in ps. XXI. 16, ubi pro ὄστρακον Bon. et Sin. vocabulo скѫдѣлъ, Tolst. скоудѣлъ utitur, a quibus Pogodinianus, consentiente Sofiensi codice, discedit, scribendo ӡѣль. In psalmo autem XXXVI. v. 24 Tolstoiani et Pogodiniensis codicis interpretatio не пороутит сѧ — не порѫтит сѧ pro graeco οὐ καταραχθήσεται, praeferenda est Bononiensi не раӡбиетъ сѧ, quoniam etiam Sinaiticus non hoc sed illud verbum elegit.

Discrepantia inter Pogodinianum et Bononiensem imprimis ad orthographicum litterarum usum refertur. Uterque codex bulgaricae est originis, neque aetate multum distant, sed orthographicus usus eorum diversus est. In Pogodiniano, qui aliquanto vetustior est quam Bononiensis, litterarum ь pro ь et ъ et ы pro ъı usus praevalet. In Bononiensi singulae tantum partes codicis, de quibus pag. 793 sermo fuit, aliquanto frequentius ь et ы pro ъ et ъı ъї ъї adhibent, ceterum codex plerumque ъ pro ь et ъ sine discrimine scribit. Sed Bononiensis est codicis consuetudo, cuius Pogodinianus nullam partem habet, ut vocalem ъ (ь) haud raro inter duas consonantes interiaciat, ubi vocalis ratio nulla est, veluti: нашстърнтъ VII. 13, оустърашѫи XV. 5, оусълъїша XVII. 7, подъвиже ib. 8, кърилоу ib. 11, сълоухомъ ib. 45, оумѫжъдрѣѫ XVIII. 8, сълажадъша ib. 11, хърапитъ ib. 12, съкръби XXIV. 17, сърамъ XXXIV. 26, сърамотѫ LXVIII. 20, съ|раменъ LXXIII. 21, ӡаемълетъ XXXVI. 21, ӡънание LIV. 14, ӡънаменеи LXXIII. 9, твоѩ XLII. 3, иӡъбавъла XLIX. 15, межълоурамие LXVII. 14, дьворъ LXVIII. 26, ѹтьвръждение LXX. 3, жеӡълъ LXXIII. 2, весънѫ LXXIII. 17, възъдърѣмашѫ LXXV. 7, стьворилъ ib. 9, тьвоѩ LXXVI. 15, поӡьнаѭть ib. 20, ӡемълѣ XCVI. 1, потрѣбъла CV. 23, кълатъ сѧ CIX. 4, погъїбълетъ CXI. 10, alia. Quae intercalatio vocalis ъ praesertim post praepositionem fieri solet vel tunc, quando vocabulum in fine versus dirimitur ita ut altera consonans hanc partem vocabuli claudat, altera vero eiusdem vocabuli reliquam partem in principio proximi versus sive lineae aperiat, veluti: иӡъ|рини V. 11, иӡъ|биви VI. 5 (cf. иӡъбавитъ XL. 2), иӡъ|бавите XVII. 3, раӡъ|дроушилъ IX. 7, LIX. 3, възъ|веселит XIII. 7, възъ|гръмѣ XXVIII. 3 (cf. въсъгръмѣ XVII. 14), иӡъбра XXXII. 12, възъ|брани XXXIV. 1, възъ|ненавидѣти XXXV. 3, въсъ|хощетъ XXXVI. 23, раӡъ|горитъ XXXVIII. 4, възъ|несѫ XLV. 11, иӡъ|мѣнениѩ LIV. 20,

ѡтъ|рннжтн LXI. 5, възь|веде LXX. 20, разь|арѹшнтъ LI. 7, разъ|арѹшнш
LXXIII. 6, въсъ|пать LV. 10, cf. etiam въсъмръдѣшж XXXVII. 6, възъдастъ XVII. 21, нзъволн XXXV. 4, нзърнновенн ib. 13, нзъгна XLIII. 3, въсъкланкновеннн XLVI. 6, въсъмѣжтъ са LI. 8, въсъхотѣхь LXXII. 25, нсъповѣмъ ib. 28, разъдражакть LXXIII. 10, alia. Sine praepositione habes haec exempla: ѡскъ|връзнѣжтъ IX. 26, стъ|рѣлъı X. 2, сърѣбъ|ро XI. 7, възъıсъ|кажн XIII. 2, посъ|рамнсте XIII. 6, съ|батѣн горѣ тъ|воен XIV. 1, ѹдобъ|лѣжтъ XVIII. 14, ѹсъ|лъшн XIX. 10, XXVI. 7, помъıсъ|лнш XX. 12, нстръгъ|нетъ XXIV. 15, кедъ|ръı XXVIII. 5, десатъстъ|рѹннѣ XXXII. 2, подъ|внжжтъ ib. 8, гжсъ|лъхъ XXXII. 2, стъ|ворн XXXVIII. 10, хъ|валж XXXIV. 28, ѹсъ|лъıша XXXIII. 7. 18, есъ|мъ XXXIX. 18, помъıшъ|лѣахж XL. 8, пророчъстъ|во XLII. tit., въсканкъ|нѣте XLVI. 2, несъмъıсъ|ленъ XLVIII. 11, жрътъ|вж XLIX. 14, нзоціъ|рена LI. 4, лнхъ|ва LIV. 12, лнхъвъı LXXI. 14, земъ|ла LIX. 4, земъ|лѣ XCV. 11, внлашъ|тен LXIII. 9, тъ|воран LXXVI. 15, къ|расота XCV. 6, къ|леветьннка LXXI. 4, празъ|ннкы LXXIII. 8. In posteriore codicis parte hic usus paulatim cessat. Pogodinianus qui ab hac consuetudine prorsus abstinet, perraro praepositionem ab altera compositionis parte interposita vocali ъ seiungit: нзъвлькь CLI. 7 (Bon. idem), ннзъходащнімн XXVII. 1, LXXXVII. 5 (etiam Bon.), ннзъходащннхъ XXIX. 4 (Bon. ннзход.), ннзьпадажща нзъвръженыꙗ (Bon. ннзъп. ннзвр.) CXLIV. 14, отьрннж XLII. 2 (ѡтър. Bon.), отьврьзе са CV. 17 (отв. Bon.), възьгл҃еть ib. 2 (нзг. Bon.), прѣдъста XLIV. 10 (etiam Bon.), въ безьводнѣ CV. 14 (Bon. безводънѣ). Componendo praepositiones възъ-, нзъ, раз- cum nomine aut verbo, quod incipit vocali н, uterque codex diphthongum ъı efficere amat, veluti: възыграша CXIII. 4 Pog.: възъігрaшж Bon., възыскаꙗн Pog.: възъісъкажн Bon. (XIII. 2), възыска, възыщж Pog.: възъіска, възъıщж Bon. (XXVI. 8), възыскажщен Pog.: възніщжштнн Bon. (XXXIII. 11), вьзнщешн Pog.: възъıштешн Bon. (XXXVI. 10) etc., възъıдж Bon.: прѣвъзыдж Pog. (XXXVII. 5), възыде Pog.: възъıде Bon. (LXXIII. 23), нзыдешн Pog.: нзъідешн Bon. (XLIII. 10), разыдж са Pog.: разъıдж са Bon. (XXI. 15), разыджт са Pog.: разъіджтъ са Bon. (LVIII. 16). Cf. възнаж, ннзънаж Pog. CXXXVIII. 8. In Bononiensi occurunt etiam exempla huius generis: вѣнчалъı VIII. 6 (вѣнчалъ н Pog.), ѡбнмажтъі LXXIX. 13 (ѡбнмажтъ н Pog.), възнесжтъі н CVI. 32 (-сжть н Pog.), въı-нсхождення CIII. 3 (melius Pog. вьсхоже̑нню, ἐπίβασιν), въі нстннж CX. 8 (въ нст. Pog.), въі нстннѣ LXXXV. 11, LXXXVIII. 34 Bon. (въ нст- Pog.), въі нма LXXXVIII. 25, CIV. 3 (въ нма Pog.), въı нсповѣданне CIII. 1 (въ нсп. Pog.), въі ніаковѣ LXXVII. 5 (въ нак. Pog.) въı егѵптъ CIV. 23 (въ егѵп. Pog.).

Digitized by Google

Aliud inter Bononiensem et Pogodinianum intercedit discrimen, quod in priore codice saepius quam in posteriore є pro ь, о pro ъ usurpatur. Exempla praesto sunt permulta, veluti: мѣстника VIII. 3: мѣстѣника Bon., съ стръп'тивомь XVII. 27: съ стропътивомъ Bon. (sed. LXXVII. 8 uterque стръптивъ), брьние XVII. 43: брение Bon., оупьваша XXI. 6: оуповашѧ Bon. cf. оупьва ib. 9: оупова Bon., сънамь XXI. 17, LXI. 9, LXVII. 31: сънемъ Bon., вьсь XXV. tit., XXXIII. tit.: весь Bon., вънъ XXX. 12, XL. 7: вонъ Bon., дьнь XXXI. 3: денъ Bon., cf. idem XXXVI. 13. 19 etc., вьсъ дьнь XLIII. 9: весъ денъ Bon., полоудьнѣго XC. 6: полоуденнааго Bon., дьн'ница CIX. 3: денницѧ Bon., прѣльсть XXXVIII. tit.: прѣлесть Bon., слъзъ XXXVIII. 13, LV. 14: слезъ Bon. (cf. LXXIX. 6 uterque слъзъ), шьствиꙗ LXVII. 25[b]: шествиꙗ Bon., пришъл'ца XCIII. 6: пришелъца Bon., пришьствии CXI. tit.: пришествии Bon., пришьльствие CXIX. 5: пришелъствие Bon., безьднъ LXX. 20. 21: бездєнъ Bon., порьп'щѫтъ LVIII. 16: поропъштѫть Bon., чьстъ XCV. 7: честъ Bon., нечьстиѫ LXXII. 6: нечестїѭ Bon., сьнь: сонъ CXXXI. 4, сънию LXXII. 20: сонию Bon., дъждь CXXXIV. 7: дождъ Bon., испълни сѧ злъ LXXXVII. 4: наплъни сѧ золъ Bon., тьмны̆ ib. 7: темнъ̈іхъ Bon., кръвь LXXXVIII. tit.: кровъ Bon., жьзломъ ib. 33: жезломъ Bon. (sed XXII. 4 жезль Pog.: жъзлъ Bon.). Etiam in syllabis thematicis: кон'ці IX. 7: конецъ Bon., крѣпькъ XXIII. 8: крѣпокъ Bon. (sed contra LXX. 7: крѣпокъ Pog.: крѣпькъ Bon.), тельцъ XXVIII. 6: телецъ Bon., поскръжьщетъ XXXVI. 12: поскръжещетъ Bon., ѡстанькъ XXXVI. 37: ѡстанокъ Bon., послѣдъкъ XXXVIII. tit.: послѣдокъ Bon., пришъльцъ XXXVIII. 13: пришълецъ Bon., сѫдъвъ XLVII. 12, CXVIII. 102: сѫдовъ Bon., оустьнъ LVIII. 13: Ѹстенъ Bon., вр̃ътъпъ LVI. tit.: врътопъ Bon., юньцъ LXVII. 31: юнецъ Bon., хрибътъ LXVIII. 24: хрьбеть Bon., величьствие LXX. 21: величествие Bon., пѣсъкъ LXXVII. 27: пѣсокъ Bon., начатькъ CIV. 36: начѧтокъ Bon., отьчьства CVI. 41: ѡтечъствиꙗ Bon. Huc pertinent etiam exempla: пѫтъ съ XXXI. 8: пѫтосъ Bon., къ мнѣ XLI. 7: ко мънѣ Bon., прѣдъ нъ LXXI. 9: прѣдонъ Bon., съз̑а LXXXVIII. 13: созда Bon., сън'мищоу LXXIV. tit.: соньмищѹ Bon. Ambo codices pariter compensant ь vocali є: вѣнецъ XX. 4, LXIV. 12, силенъ XXIII. 8, подобенъ XXXIV. 10, страшенъ XLVI. 3, воленъ LXVII. 10, шоуменъ LXXVII. 65, дивенъ XCII. 4, брашенъ LXXVII. 18, бренниꙗ XXXIX. 3, песъ твоихъ LXVII. 24, песнѧ моухы LXXVII. 45 (sed XXI. 21 пьсниꙗ Pog., пъснѧ Bon.), etc. Bon. ъ pro о male scribit in призъвемъ XIX. 8: призовемъ Pog., въскъ XXI. 15: воскъ Pog., слъышахъмъ, видѣхъмъ XLVII. 9: -хом Pog.

Digitized by Google

Vocalium ѧ et ѫ (ѩ et ѭ) usus in utroque codice multum variat. Et quidem cum consonantibus quas duras appellamus coniunctae vocales ѧ et ѫ in syllabis radicalibus secundum etymologicam earum originem accuratissime distinguuntur tam in Pogodiniano quam in Bononiensi. Pauca quae abhorrent exempla, veluti ps. CIII. 29 въꙁмѫтѫтсѧ Pog. (pro въꙁмѧтѫтъ сѧ, uti Bon. scribit) vel пѧтꙑ CXLIX. 8 Bon. (pro пѫтꙑ, uti Pogod. scribit), сѣдѧ CXVIII. 23 Bon. (pro сѣдѫ Pog.), пѫти XLVIII. 6 Bon. (pro пѧтꙑ, uti in Pogod.), idem LV. 7 Bon. pro пѧтѫ (uti Pog.) lapsus sunt calami. Bononiensis ter (ps. XII. 5, XXVI. 2. 12) loco verbi сътѫжати, quo alioquin semper utitur ad interpretandum verbum θλίβω et participium οἱ θλίβοντες, mutata vocali ѫ in ѧ, сътѧжати scripsit, confundens duo verba diversae significationis. Substantivum стьꙃѧ, quod Pogodinianus semper sic vel etiam стъꙃѧ scribit, in Bononiensi aliquotiens formam стѫꙃѧ assumpsit: стѫꙃѫ VIII. 9 (стъꙃѧ Pog.), въ стѫꙃахъ XVI. 5 (стъꙁѧ̆ Pog.), стѫꙃѫ XXVI. 11, CXVIII. 35, CXXXVIII. 3 (стъꙃѫ Pog.), стѫꙃѫ LXXVI. 20, LXXVII. 50, CXLI. 4 (стъꙃѧ Pog.), стѫꙃамъ CXVIII. 105 (стьꙃамь Pog.), стѫꙃѫ CXXXVIII. 23 (стьꙃѧ Pog.). Quae sit vera huius scripturae causa, ignoramus, nisi forte credere velis, emunctae naris librarium quemdam de nexu inter стѫꙃѧ et стѫпати cogitasse. Notum est eodem plane modo in participio praesentis activae pro ꙑ in fine ѫ, quod ex analogia casuum obliquorum in nominativum irrepsit, scribi solere, uti живѫи XC. 1 Bon., CXII. 5 Pog.: живѭи. Bon., грѧдѫи XXI. 31 Bon. (грѧдꙑи Pog.), пасѫи LXXIX. 2 Bon. (пасꙑи Pog.), сѫи LIV. 20 (сꙑи Pog.). Hucne adnumerem правъдѫ XLVII. 1 Bon. (pro праведꙑ, uti in Pogod.), dubito. Sed post consonantes quas molles appellamus, praesertim post j et ш, ч, ж, щ, жд vocales ѧ (ѩ) et ѫ (ѭ), quarum usus in Pogodiniano plerumque regulas etymologicae originis observat, in Bononiensi promiscue adhibentur; loco expectatae vocalis ѧ (ѩ) saepissime ѫ occurrit. E. gr. vocabulum ѩꙁꙑкъ in Pogodiniano semper litteram ѧ (vel ѩ) ostendit (ѭ observavi in uno exemplo ѭꙁꙑкь CX. 6), in Bononiensi vero constanter scribitur ѫ vel ѭ. Eodem modo in Pogodiniano habes ѩдро XXXVI. 2: Bon. ждро, cf. оуѩдрі XXX. 3: оуждри Bon., оуѩдриша XV. 4: оуждришѫ Bon. Verbum ѩти cum suis compositis in Pogodiniano praebet ѧ (ѩ), in Bononiensi semper fere ѫ (ѭ): ѩсь CXVIII. 66 (Bon. ѫхъ), ѧсѧ XXXIX. 13 (Bon. жшѫ), ѩсѧ LV. tit., LXXVII. 22 (ѭшѫ, жшѫ Bon.), ѿѩсь CVIII. 23 (Bon. ѿѫхъ), приѩтъ XIV. 5, XVII. 17, XXIII. 4, XL. 13, XLVII. 7 etc. (Bon. semper прижтъ), приѩтие XXI. tit. (Bon. прижтъе), ѩти LVIII. 13 (ѭти Bon.), приѩлъ LXVII. 19 (приѭлъ Bon.), приѩсωмъ XLVII. 10 (прижхомъ Bon.), приѩсъ LXVIII. 8 (Bon. приѭхь),

Digitized by Google

ѿѩсѧ XLI. tit. (Bon. ѿѫшѫ), ѿѩтъ LXXX. 7 (отъѫтъ Bon.). Perraro in Pogodiniano adhibetur ѫ, veluti прїѭтн XXX. 14 (Bon. прнѫтн), поѫтъ LXXVII. 70. 71 (ita et Bon.). Bononiensis consentit Pogodiniano scribens ѧ in вънѧтъ LXXVI. 2, LXXX. 12, нѕѧтъ CXIV. 8, обѧсѧ XVI. 12, CXIV. 3, въѕѧтъ VIII. 2 (вьѕѧт Pog.), вьѕѧхъ LXXXV. 4 (Pog. въѕѧсъ), прнѧшѫ LXXIII. tit. (Pog. прнѩсѧ). Porro Pogodinianus scribit ѕачѧтъ L. 7 (ѕачѫтъ Bon.), начѧсъ LXXVI. 11 (начѫсъ Bon.), ѕачѧла ib. 12 (начѫла Bon.), начѧло CXVIII. 160 (начѫло Bon.), начѧтъкъ CI. 26 (начѫтокъ Bon.); чѧда Pog. XXXIII. 12 (чѫда Bon.), чѧдъ LXXVII. 4 (чѫдъ Bon.), єдниочѧдъ Pog. XXIV. 16 (ниочѫдъ Bon.), вєщѧднѥ XXXIV. 12 (вєштѫднє Bon.); чѧсть Pog. X. 6, XV. 5, LXXII. 26, CXVIII. 57, CXLI. 6 (Bon. semper чѫстъ), чѧстн LXII. 11 (Bon. чѫстн), прнчѧстнша сѧ CV. 28 (Bon. прнчѫстншѫ), ѹчѧстнѥ XLIX. 18 (ѹчѫстнє Bon.); шѧташѧ сѧ Pog. II. 1 (Bon. шѫташѫ сѧ); пощѧдн Pog. XVIII. 14 (поштѫдн Bon.), пощѧднтъ LXXI. 13 (поштѫднть Bon.), пощѧдѣ LXXVII. 50 (пощѫдѣ); жѧдаѥтъ Pog. XLI. 2 (жѫдаєтъ Bon.), вьжѧдаа Pog. LXII. 2 (въжѫдѫда Bon.); in CVI. 5 жѫжѫ̂щє Pog. lapsus calami videtur esse, quoniam in Pogodiniano semper ѧ manet etiam in substantivo: жѧждѫ LXVIII. 22, CIII. 11, CVI. 33 (Bon. жѫждѫ). Adde etiam ѕаѩцємъ Pog. CIII. 18 (Bon. ѕаѫцємъ), хлѧбнї Pog. XLI. 8 (хлѫбєн Bon.).

Sed Pogodinianus, qui saepissime ѧ vel ѩ suo loco posuit, nonnunquam in syllabis radicalibus ѩ contra autoritatem etymologiae praefert vocali ѫ (ѭ), veluti: паѩчнна LXXXIX. 10 (Bon. паѫчнна), паѩчннѫ XXXVIII. 12 (Bon. паѫчннѫ); ѩѕы II. 3, CXV. 7 (Bon. ѫѕы), sed CVI. 14 etiam Pog. ѭѕы (Bon. ѫѕъї), CIV. 11 ѭжє, LXXIII. 8 ѫжнкы (Bon. ѭж.); ѩглнѥ XVII. 9, CXXXIX. 11 (Bon. ѫглнє), ѩглымн CXIX. 4 (Bon. ѫглъмн), sed XVII. 13 etiam Pogod. ѫглнѥ. Pogod. et Bonon. semper scribunt ѫдоль vel ѭдолъ, ѫтроба et ѭтроба. Sed ѿнѧдъ Pog. LXVIII. 24 (Bon. ѿнѫдь), ѿнѧдоуже CXX. 1 (Bon. ѿнѫдоуже), ѡбоѩдоу CXLIX. 6 (Bon. ѡбоѭдоу). In vocabulo ѩдѣ, quod graeco ἐχόμενος respondet, littera ѩ iure posita videtur in Pogodiniano, Bononiensis habet ѭдѣ (ѫдѣ): LXVII. 26, XCIII. 15.

In syllabis finalibus ad flexionem declinationum vel conjugationum pertinentibus post consonantes duras in utroque codice vocales ѧ et ѫ ad normam etymologiae optime distinguntur. Etiam post ш, ж, ч, ц in accusativo singulari substantivorum feminini generis manet ѫ tam in Pogodiniano quam in Bononiensi, veluti: доушѫ, пнщѫ, лъжѫ, мрѣжѫ, жѧждѫ, дєснпцѫ, мышьцѫ, въдовнцѫ, лѣствнцѫ, прнтъчѫ. Attamen in Pogodiniano interdum huiusmodi substantiva

Digitized by Google

desinunt in ѧ: д҃шѧ CVI. 9, пртчѧ XLIII. 15 (sed пртчѫ XLVIII. 5, LXVIII. 12), лъжа V. 7, вълебница CXXXI. 15 (sed вълебницѫ XCIII. 6). Bononiensis in his exemplis semper retinet ѫ, quippe qui hanc vocalem praeferat. Alia id genus substantiva, praesertim in quibus finali vocali praecedit una ex consonantibus j, н҃, л҃, р҃, habent accusativum in ѧ (ѩ) desinentem, tam in Pogodiniano quam in Bononiensi, sed in hoc non adeo constanter: на надоумѣнꙗ CVII. 10 (Bon. -ѫ), ꙁахарнꙗ CXXXVII. tit. (Bon. -ѫ), ꙁемѧ XVIII. 5, XXIV. 13, XXXVI. 3. 11. 22. 29. 34, XLIX. 4, LXIV. 10, (Bonon. praebet ꙁемлѧ); uterque scribit ꙁемлѧ XXI. 30, XLIII. 4, XLIX. 1, LIX. 4, CIII. 9, CIV. 11, CVI. 34, CXIII. 23, CXX. 2, CXXXIII. 3, CXXXIV. 12, CXLV. 4. 6; Pog. ꙁемлѧ, Bon. ꙁемѧ CIII. 5. CVI. 35, CXXIII. 8, CXXXV. 21. Accusativum in ѫ Pogodinianus admisit in hac voce solum: ꙁемлѫ CI. 26 (Bon. ꙁемлѧ) et ꙁемлѭ CXXXV. 6 (Bon. ꙁемѧ). Ita etiam: прѧ моꙗ IX. 5 (Bon. пърѧ моѫ), на прѧ моѭ XXXIV. 23 (Bon. пърѧ моѫ), прѧ твоѫ LXXIII. 22 (Bon. пърѧ твоѭ); ꙁорѧ LXXIII. 16 uterque; гръдынѧ XVI. 10, XXX. 24, C. 7 uterque; милостынѧ CII. 6 uterque; поустынѧ XXVIII. 8, CVI. 33. 35, uterque, с҃тынѧ LXXVII. 69, LXXXVIII. 40 uterque. Idem valet de adjectivis et pronominibus: горѫ г҃нѧ XXIII. 3 uterque, горѫ снꙗ LXXVII. 54 (Bon. снѭ), д҃шѫ моꙗ VII. 3, XVI. 9, XXI. 21, XXIV. 1 (Bon. ubivis моѫ), десницѫ твоꙗ LXXXIX. 12 (Bon. -ѫ), р҃ѫ своꙗ CV. 26 (Bon. -ѫ), м҃лтвѫ своꙗ CI. tit. (Bon. -ѭ); въскѫꙗ II. 1 Pog., вьскѫѧ XLI. 6 Pog., sed usitatior est forma въскѫѭ, Bon. semper въскѫѫ. Accusativus sing. pronominis ꙗ pro ѭ in Pogodiniano non nisi raro adhibetur: ѡбогатнти ꙗ αὐτήν (sc. ꙁемѧ) LXIV. 10 (Bon. ѭ), творѧщиимь ꙗ CX. 10 (Bon. ѫ), творѧ ꙗ CIII. 32 (Bon. ѫ), вьпадѫ сѧ вь нѧ (sc. ꙗмѫ) LVI. 7 (etiam Bon. въ нѧ), въ ꙗмѫ ꙗже VII. 16 (Bon. ѫже), ꙗже (sc. сѣть) IX. 16 (Bon. ѫже), горѫ . . ꙗже LXXVII. 68 (Bon. ѫже), в нѧже (sc. горѫ) LXXIII. 2, CVIII. 19 (etiam Bon. в нѧже). Ita et вcѧ (Bon. въсѧ) XVIII. 5, CXXXI. 1. Vocabulis in mollem consonantem desinentibus adnumerandum est etiam substantivum стьꙁа, accus. sing. стъꙁѧ τρίβον LXXVII. 50 (Bon. стѫꙁѫ), sed CXXXVIII. 3 etiam Pogodinianus praefert accusativum стъꙁѫ (Bog. стѫꙁѫ). Bonon. XXII. 5 трапеꙁа lapsus est calami, Pog. трапеꙁѫ. Animadverte tamen CXXXII. 2 accusativum брадѫ аронѧ Bonon., ubi Pogodin. habet брадѫ арѡнѫ.

Instrumentalis singularis in Pogodiniano non raro desinit in ꙗ loco usitatae determinationis ѭ: нощнꙗ CXVIII. 55, льстнꙗ XXIII. 4 (Bon. utroque loco -ѫ), м҃лтнꙗ CII. 4 (Bon. -ѫ), ѡдежеꙗ CVIII. 29 (Bon. -ѫ), ꙗростнꙗ твоєѧ LXXXIX. 7, CV. 40 (Bon. -ѫ), ꙁаповѣданꙗ твоєѧ CXVIII. 98 (Bon. -ѫ), б҃лтостнꙗ б҃жнєꙗ

Digitized by Google

LXVI. tit. (Bon. блгостнѭ бжнѩ), крѣпостнѩ своеѭ LXIV. 7 (Bon. -ѭ), мышцеѩ LXXXVIII. 11, CXXXV. 12 (Bon. -цеѫ), манаснѥѩ LXXIX. 3, правдоѩ твоеѩ CXVIII. 40, главоѫ моеѩ CXXXIX. 8 (Bon. -ѫ); множнцеѩ CV. 43, CXXVIII. 2 (Bon. -гѫщн), седморнцеѩ XI. 7 (Bon. -ѫ), прѣ мноѩ LXXXVIII. 37, съ мноѩ CXIX. 7 (Bon. -ѫ), alia. Inopinatum est in Bononiensi неправдоѩ LXXII. 6, ubi Pogod. неправдоѭ scribit.

Genitivus singularis et nominativus atque accusativus pluralis, desinentes secundum regulas grammaticales in а (ѩ), in Pogodiniano semper fere obediunt etymologiae, exempla in -ѫ non multa sunt. Contra Bononiensis saepissime forma in -ѫ utitur. Itaque Pogodinianus scribit genit. sing. дша e. gr. XXXIV. 4, XXXIX. 15 (tamen habet etiam дшѫ XXV. 9, LXII. 10, LXVIII. 2, LXIX. 3, LXXXV. 14, quemadmodum Bononiensis semper), госпожда своеѩ CXXII. 2 (Bon. гжѫ съ|воѫ), стража CXXIX. 6 (Bon. -ѫ), деснница XIX. 7, LXXIX. 18 (Bon. -цѫ), дьн'ннца CIX. 3 (Bon. -цѫ), тьмннца CXLI. 8 (Bon. темннцѫ), срацяа XC. 6 (Bon. сърацѫ), чаша X. 6, XV. 5 (Bon. -ѫ), постела моеѩ CXXXI. 3 (Bon. -ла моеѫ), сватына XCVI. 12, CXXXI. 8 (Bon. etiam -а), рабына CXXII. 2 (etiam Bon.), братнѩ CXXI. 8 (Bon. -ѫ), сѫднѩ LXVII. 6 (Bon. -ѭ). In nominativo et accusativo plur. Pogodinianus semper fere а: овца VIII. 8, XLIII. 12. 23, XLVIII. 15, LXXIII. 1, LXXVI. 21, LXXVII. 52, LXXVIII. 13, XCIV. 7, XCIX. 3, CVI. 41, CXLIII. 13, CLI. 1. (Bononiensis semper овцѫ), гѫсѣннца CIV. 34 (Bon. -цѫ), храннлннца CXLIII. 13 Pog. тысѫща LXVII. 18 (Bon. -щѫ), вола XV. 3, CII. 21 (uterque), стѫза VIII. 9, XLIII. 19, LXXVI. 20, CXXXVIII. 23, CXLI. 4 (Bon. -ѫ), верѣѩ CVI. 16 (Bon. -ѫ, sed CXLVII. 2 uterque верѣѫ), дрожднѩ LXXIV. 9 (Bon. -ѭ), ладвнѩ XXXVII. 8 (-ѫ Bon.), вынѩ CXXVIII. 4 (Bon. вънѫ), мльннѩ твоѩ LXXVI. 19 (-ѫ Bon.); нереѩ CXXXI. 16 (Bon. -ѫ), младенца CXIV. 6 (Bon. -цѫ), слѣп'ца CXLV. 8 (Bon. -цѫ), кнѧза старца CIV. 22 (Bon. -ѕѫ, -цѫ), дъжда CIV. 32 (Bon. -ѫ), цра CXXXIV. 10 (uterque), юноша CXLVIII. 12 (Bon. -шѭ). Tamen сѫднѭ CXL. 6 (Bon. -ѫ), sed балнѩ LXXXVII. 11. Idem valet de adjectivis et pronominibus, sed in his etiam in Pogodiniano formae in -ѫ exeuntes occurrunt: сѫтн ловча XC. 3 (Bon. -чѫ), стоѩща CXXI. 2 (Bon. стоѫщѫ), ов'ца . . плодаща CXLIII. 13 (-штѫ Bon.), рѫкы грѣшннча CXXXIX. 5 (Bon. -чѫ), наша CXXI. 2 (Bon. -ѫ), правыа VII. 11 (Bon. -ѫ), смрътныа ib. 14 (Bon. съмрътънѫ҄ѫ). Pogodiniano convenit cum Bononiensi in accusativo plurali ѫ αὐτούς: LXXII. 6, LXXVII. 72, αὐτάς CII. 18, ѩже нзбавн CVI. 2 (Bon. ѫже, οὕς), tamen forma ѩ (а) frequentior est: ѩ II. 5. 9, XVI. 13. 14, XVII. 38. 39, XX. 10 etc., ѩже

IX. 23 etc. (Bononiensis semper ѫ, ѫже). Eodem modo non solum accusativus pluralis твоѩ usurpatur, quod quidem saepissime fit, sed etiam твоѭ (твоѫ) Pogodinianus admittit: твоѭ (sc. жрътвы) XIX. 4, пѫти твоѫ XXIV. 4, щедроты твоѭ ib. 6, щедроты своѫ LXXVI. 10, мати твоѫ LXXVIII. 8, олтара твоѫ LXXXIII. 4, людн своѫ LXXXIV. 9, рѫковатн своѭ CXXV. 6 (Bononiensis ubique твоѫ, своѫ), глы моѫ V. 2 (uterque). Forma вса semper ita scribitur non solum in Pogodiniano, sed etiam in Bononiensi. Genitivus singularis non solum -еѩ praebet, quae forma in Pogodiniano frequentior est, sed etiam -еѫ, uti exempla docent: еѩ XXIII. 1, LXXXVIII. 12, моеѩ XXV. 1, твоеа V. 8, в'сеѩ XLVII. 3, вьсеѩ XCVI. 5, вьсякоѩ CXVIII. 96 — in his Bonon. semper exhibet -ѫ —; чаша моеѫ XV. 5, дшѫ своеѫ IX. 24, XXIII. 4, ıаростн своеѫ LXXVII. 49, всѣкоѫ печалн LIII. 9, ѿ сеѫ CXLIII. 13 (Bon. сеѭ); ita etiam in casibus numeri pluralis: праѕнннкы бжнѫ LXXIII. 8 (uterque), песнѫ моухы LXXVII. 45 (uterque), sed CIV. 31 ѱнѩ Pog. песнѫ Bon. Neutrius generis овча LXXIX. 2 Pog. desinit in Bononiensi in ѫ: овчѫ.

In casibus participis praesentis, quorum determinatio in Pogodiniano praebet usitatum -аѩ, Bononiensis semper fere scribit -ѫѭ, veluti: враждоужщаѩ III. 8 (Bon. -ѫѫ), боѩщаѩ XIV. 4 (Bon. -ѫштѫѫ), ненавндащаѩ XVII. 41, LXXXVIII. 24 (Bon. -щѫѫ), прогнѣвающаѩ LXVII. 7 (Bon. -ѭщѫѭ), хотащаѩ ib. 31 (Bon. -аштѫѭ), протнващаѩ са ib. 19 (Bon. -ащѫѭ са), нсповѣдаѫщаѩ LXXIII. 19 (-ѭщѫѭ Bon.), ѕнаѫщаѩ LXXVIII. 6 (-ѫщѫѫ Bon.), стѫжаѫщаѩ LXXX. 15 (Bon. -ѫщѫѫ) летащаа XC. 5 (-ащѫѫ Bon.), прѣходащаѩ ib. 6 (-ащѫ), въстаѩщаѩ лѫкавноуѩщаѩ XCI. 12 (Bon. -ѫщѫѫ), ѕлобоуѩщаѩ творащаѩ XCIII. 16 (Bon. -ѫщѫѫ, -ащѫѫ), сѣдащаѩ CVI. 10 (Bon. -ѫѫ) etc. Eiusdem generis sunt haec exempla: блнжнаѩ своѩ XIV. 3 (Bon. -жънаѫ своѫ), множаншаѩ LXXVII. 31 (Bon. -шѫѫ), ннщаѩ LXVIII. 34, CXXXI. 15 (Bon. ннщѫѭ), оутрьнаѩ CXXIX. 6 (Bon. оутрънаѫ). Raro in Bononiensi loco -ѫѫ scribitur -ѫа: творащѫа V. 6 (Pog. -щаѩ).

Tertia persona pluralis aoristi in Pogodiniano constanter desinit in -ша, in Bononiensi semper in -шѫ, neque exemplis opus est. Sed perraro etiam Pogodinianus praebet -шѫ: кончашѫ LXXII. tit., глашѫ LXXII. 8, осквръннишѫ LXXVIII. 1, положншѫ LXXVIII. 2, подрѣжашѫ LXXIX. 7, смѣрншѫ CIV. 18.

Participium praesentis activae formae, desinens post molles consonantes (j, ч, ж, ш) in nominativo sing. in а (ѩ) et ан (ѩн), in Bononiensi persaepe determinationem hanc mutat in ѫ (ѭ). Idem fit etiam in Pogodiniano, sed rarius, et

quidem praecipue post vocales. Itaque habes: настоѩн XI. tit. Pog.: настѫжн Bon., възыскаѩн XIII. 2 Pog.: възїскажн Bon., дѣлаѩ XIV. 2 Pog.: дѣлажн Bon., оупъваѩ XXV. 1 Pog.: оупъваж Bon., ѿмѣтаѩ сѧ XIV. 4 Pog.: ѿмѣтажн сѧ Bon., wвнтаѩ XVI. 12 Pog.: wвнтаж Bon., прѣпоѩсаѩн XVII. 33 Pog.: прѣпоѩсажн Bon., съврьшаѩ ib. 34 Pog.: съврьшаж Bon., наѹчаѩ ib. 35 Pog.: наоучаж Bon., даѩн ib. 48 Pog.: дажн Bon., възвелнчаѩ ib. 51 Pog.: възвелнчаж Bon., оумжарѣѩ XVIII. 8 Pog.: оумжжъарѣж Bon., воскъ таѩ XXI. 15 Pog.: таж Bon., разоумѣваѩн XXXII. 15 Pog.: разоумѣважн Bon. etc. Ita etiam плача XXXIV. 14 Pog.: плачж Bon., знжан CXLVI. 2 Pog.: знжаж Bon., прнѥмлан ib. 6 Pog.: etiam Bon. -млѧ. Sed Pogodinianus habet etiam haec exempla: поставлѣж XVII. 34 (Bon. idem) мнлоуѭ н даѭ CXI. 5 (Bon. -ж), помннажн VI. 6 (idem Bon.), нспытаж VII. 10 (ita et Bon.), възыскаж IX. 13 (Bon. -жн), разоумѣваж XIII. 2 (Bon. -жн), въсхыщаж н рыкаѩ XXI. 14 (Bon. -ж), боѭн сѧ XXIV. 12 (Bon.-жн), wвращаѭ XVIII. 8 (Bon. -ж), съвнраж XXXII. 7 (idem Bon.), стжжаж XXXIV. 5 (ita et Bon.), нзбавлѣж ib. 10 (idem Bon.), сътоуж XXXVII. 7 (idem Bon.), смжщаѭ LXIV. 8 (Bon. -ѭн), наѹчѣж CXLIII. 1 (Bon. -чаж), полагаж, насыщаж CXLVII. 3 uterque, etc. multa exempla psalmus CIII exhibet, ubi Pogodinianus promiscue -ѩн et -жн (vel -ж), Bon. semper -ж scribit. Aequali modo usus vocalium ѧ et ж fluctuat etiam in casibus obliquis eiusdem participii: боѩщен сѧ XXI. 24, CXVIII. 79 (Bon. божщнн, -жщен), sed XXI. 26 uterque божщннмн, боѩщаѩ XIV. 4 (Bon. божщжж), iterum uterque божщннм сѧ XXX. 20, XXXIII. 10, божщннм сѧ LIX. 6 (Bon. -ѭщнмъ сѧ), божщннх сѧ XXXII. 18, XXXIII. 8, боѩщннх сѧ CXLIV. 19 (Bon. -жщ-); знаѩщен IX. 11 Pog.: знажщен Bon., каплаѩщна LXXI. 6 uterque, прнѥмлаѩще XCI. 16 uterque, ѿнѥмлаѩщомоу LXXV. 13 uterque, попалѣѩщь CIV. 32 (Bon. -жщъ), съврьшаѩщааго XXVIII. 9 (Bon. -жщтааго), wцѣщаѩщааго нцѣлѣѩщааго CII. 3 (Bon. -жщааго), cf. ib. v. 4. 5, нзбавлѣѩщаго CXLIII. 10 (Bon. нзбавлъшомоу), wблыгаѩщннмь CVIII. 20: wблъгажщнмъ Bon., ѿрнгаѩщаѩ CXLIII. 13 (-жщж Bon.) wвращаѩщаѩ LXXXIV. 9 (Bon. -жщжж), даѩщааго CXLV. 7, CXLVII. 5 (Bon. -жщааго), даѩщоумоу CXLIII. 10 (Bon. -жшwмоу), стжжаѩщен CXVIII. 157 (-жщнн Bon.), стжжаѩщаѩ CXLII. 12 (-ѭштжѭ Bon.), надѣѩщен CXXIV. 1 Pog.: надѣжщнн Bon., кланѣѩщен сѧ XCVI. 7 Pog.: -жщнн сѧ Bon., оукланѣѩщаѩ CXXIV. 5 Pog.: оукланѣжщжж Bon., ѿстжпаѩщаѩ CXVIII. 118 Pog.: ѿстжпажщжж Bon., разоумѣваѩщаѩ ib. 158 (-жщжж Bon.), прнзыважщннмь et -ѩщннмъ Pog. CXLIV. 18 (Bon. -ж), ѹпваѩщаѩ CXLVI. 11 (Bon. -ж), метаѩще CXXV. 6 Pog. (-жще Bon.), метаѩщааго CXLVII. 6

Digitized by Google

(Bon. -ѭштаагѡ), etc. Verbi глаголати participium praesentis in casibus obliquis semper desinit in -ащ- in utroque codice: гл҃ащаꙗ: глаголаштѫѭ V. 7, гл҃ащнїмъ: глаголащннмн XXVII. 3, гл҃ащаꙗ: гл҃аштѫѭ XXX. 19, гл҃ащнїмъ: глаголащннмъ LXII. 12, глаголащнїхъ: гл҃ащннхъ CVIII. 20. Idem fit in ал҄чащаꙗ CVI. 36 sed tantum in Pogodiniano (Bon. алъчѫщѫѭ), ib. 5 uterque scribit алчѫще. Sed fluctuantis usus exempla inveniuntur etiam praecedente una alterave consonante non molli, quod raro fit: вѣдѫщен LXXXVIII. 16, CXVIII. 79 Pog.: вѣдащен, -щнн Bon., вѣдѫщнїм҄ XXXV. 11 Pog.: вѣдаштннмъ Bon., свѣдѫща LXXXVI. 4 Pog.: свѣдаща Bon., обндан IX. 24 Pog.: обндѫн Bon., ѡбндащннмъ XXXIV. 1, CXVIII. 121 Pog.: ѡбндѫщннмъ Bon., ѡбндащааго LXX. 4 Pog.: ѡбндѫщааго Bon. In utroque verbo genuinam formam praebet Pogodinianus. Haud scio an error librarii sit in Pogodiniano VIII. 3 съсащнїхъ (Bon. melius съсѫщнхъ), cum hic codex huius modi exemplis abstinere soleat.

Usus vocalium а et ѫ fluctuat etiam in tertia persona pluralis verborum, quae ad normam coniugationis in -ѫть desinere debent; Pogodinianus scilicet praecedente vocali loco ѭ non raro terminationem ꙗ admittit: въздрадоуꙗт҄ et -ѭт҄ XCV. 12 (Bon. -ѫтъ са), въздрадоуꙗт҄ са CXLIX. 5 (-ѭтъ Bon.), разоумѣꙗть CVI. 43 (Bon. -ѫтъ), въспоꙗтъ CXXXVII. 5 (Bon. -ѫтъ), расѣꙗт҄ са CXXXVIII. tit. (Bon. -ѫтъ са). Idem fit in hisce exemplis: възгл҃атъ XCIII. 4 bis (Bon. itidem), CXXXIV. 16 (Bon. гл҃атъ), ѿемлат са IX. 26 (etiam Bon.), погыблат҄ LXXII. 27 (-бнѫтъ Bon., sed CXLV. 4 Pogod. scribit погыбнѫтъ, Bonon. autem погъїблатъ). Pogod. XXXIX. 16 praebet прнїматъ, sed hic lapsus est librarii pro прннмѫтъ, quod in Bononiensi legitur. Contra Bononiensis pro а quod exspectatur interdum scribit ѫ, praecedente scilicet molli consonante, uti: ѡснѣжѫть са LXVII. 15 (Pog. ѡснѣжат са), Ѹблажѫть LXXI. 17 (Pog. оублажатъ); uterque habet ѫ in положѫтъ LXXVII. 7, оубожт҄ са: оубожтъ са CI. 16, съкроушѫт са: съкроушѫтъ са XXXVI. 15.

Prima persona praesentis singularis pro usitata terminatione -ѫ, praecedente consonante mollis naturae, amat in utroque codice -а: възра CXVII. 7 (uterque), оузра V. 4 Pog. оузъра Bon. cf. VIII. 4, зра : зъра XXVI. 4, прнзьра CXVIII. 6 (uterque), разора LXXXVIII. 34 (uterque), размѣра CVII. 8 (uterque), male простра LIX. 10 (Bon. простьрѫ), възвесела са IX. 3, XXX. 8, CIII. 34 (uterque), въсела са XXII. 6, CXXXVIII. 9 (uterque), раздѣла LIX. 8, CVII. 8 (uterque), мола са XXVII. 2 (uterque), помола са V. 3, XXIX. 9 (uterque), въсхвала XXXIV. 18, CXLV. 2 (uterque), похвала LV. 5. 11, възгл҃а XLIX. 7 (uterque), ѡбѣла са: оубѣла са L. 9, нзбавла XVII. 30, XC. 14 (uterque), ꙗвла са XVI. 15 (uterque),

Digitized by Google

възлюбла XVII. 1 (uterque), оуподобла XXVII. 1 (uterque), etiam CXLII. 7 Pog. et Bon. praebent оуподобла са, сломла LXXIV. 10 (uterque), поглоумла са LXXVI. 13, CXVIII. 15. 27. 78 (Bon. -ма), въразоумла XXXI. 8 (uterque), тръпла LI. 11 (uterque), скръбла XXX. 10, LXVIII. 18, поставла XLIX. 21 (uterque), прославла LXXXV. 12, XC. 15 (uterque), потрѣбла C. 8, CV. 23 (uterque), поклона са V. 8, CXXXVII. 2 (uterque), приклона XLVIII. 5 (uterque), испльна LXXX. 11, XC. 16 (uterque secundo loco, primo Pog. male испльни), възбрана XXXIX. 10 (uterque), съхрана XXXVIII. 2, LVIII. 10, LXXXVIII. 29, CXVIII. 8. 17. 44. 88. 101. 134. 146 (uterque), wскврьна LXXXVIII. 35 (uterque). Praecedente consonante ч tantum Pogodinianus scribit а: wмоча VI. 7, наоуча CXVIII. 73, CXXXI. 12 (Bonon. praefert ѫ: wмочѫ, наоучѫ), sed uterque non nisi: зиждѫ, положѫ, прѣврѣждѫ, оуслышѫ etc. Praecedente autem vocali idem fit, sed tantum in Pogodiniano et non nisi raro, veluti: въспоꙗ ter tantum in Pogodin. LXXXVIII. 2, C. 2, CXXXVII. 1, alioquin forma exit in ѫ vel ѭ, uti in Bononiensi qui semper ѫ (vel ѭ) habet: поѭ XII. 6, поѫ CXLV. 2 поѭ въспоѭ XXVI. 6, LVI. 8, CVII. 2, въспоѭ XII. 6, LVIII. 17, CIII. 33, CXLIII. 9; възрадоуꙗ са solum XCI. 5 Pog., alias ѫ vel ѭ: IX. 3, XXX. 8, LVIII. 17, LIX. 8, LXII. 8, LXXIV. 10, CXVIII. 162, Bon. semper ѫ vel ѭ; оубоꙗ (са) CXVII. 6, reliqua exempla cum ѫ (vel ѭ): III. 7, XXII. 4, LV. 4. 12, боѫ са XLVIII. 6, Bon. semper ѫ vel ѭ; оуповаꙗ XC. 2 Pog. non nisi hoc loco, alias semper in ѫ vel ѭ: XVII. 3, XXVI. 3, XLIII. 7, LIV. 24, LV. 4, LXX. 14, Bon. semper ѫ vel ѭ; wтьвѣщаꙗ CXVIII. 42 (Bon. -ѫ) unicum exemplum; їспытаꙗ CXVIII. 34 (Bon. -ѫ) unicum exemplum; покрꙑꙗ XC. 14 Pog. (Bon. -ѫ), sed LX. 5 etiam Pog. покрꙑѫ; оумꙑꙗ са XXV. 6 (Bon. -ѫ) et VI. 7 измꙑꙗ Pog. (Bon. -ѫ); съчетаꙗ са CXL. 4 (Bon. -ѫ), въздѣꙗ рѫцѣ XXVII. 2 Pog.: въздѣѫ р. Bon.

Uterque codex variat in scribendo verbo поманѫти et помѣнѫти: поманѫ Pog.: помѣнѫ Bon. IX. 13, помѣни Pog.: помани Bon. XIX. 4, XXIV. 6, uterque поманѫ XV. 4, et помѣнѫ LXXXVI. 4, sed поманѫтъ Pog.: помѣнѫтъ Bon. XXI. 28, поманѫль LXXXVII. 6 Pog.: помѣнѫлъ Bon. Verum ѣ pro а habes etiam in постыдѣт са LXX. 24 Pog. (Bon. -ать са), in поꙗсѣ LXXVIII. 7 Pog. (поꙗшѫ Bon.), et in acc. sing. землѣ LXXIX. 10 Pog. (земла Bon.), cf. etiam рѫковѣти CXXV. 6 Bon. (Pog. -вати); и pro ѫ: ꙗси CV. 12 Pog. (Bon. ꙗшѫ) — quae omnia lapsus librarii videntur esse. Verbo ноужааахѫ XXXVII. 13 Pog. respondet forma нѫждааахѫ са in Bononiensi, sed varietas vocalium in hoc vocabulo frequens est. Verbum въсхлѫпати varie scribitur: CVIII. 10 въсхлѫпаѭть Pog. et Buc. (qui ѫ in оу more serbico

Digitized by Google

mutavit), въсхлъпажтъ Bon., въсхлѩпаѭтъ Sinaiticus, въсхлѣпажтъ Sofiensis. In antiquissima evangeliorum interpretatione forma хлѫпати usurpatur. Non ꙑ pro ѧ positum dixerim, sed terminationem obduruisse in hoc exemplo: птицꙑ невесьнꙑѩ VIII. 9, XLIX. 11 Bon. (Pog. птицѧ), птицꙑї пернатꙑї LXXVII. 27 Bon. (п'тицѧ Pog.). Duram consonantis ц naturam demonstrat etiam ѡц҃ꙑ LXXVII. 12, CV. 6 Bon. (Pog. оц҃и), nisi analogiam instrumentalis solito modo exeuntis in ꙑ statuere malis, veluti etiam in CXXXV. 10 съ пръвѣнъцꙑ Bon. (Pog. прьвѣн'ци). Eadem est ratio exempli съ кнѧꙁꙑї CXII. 8 Bon. (Pog. кнѧꙁи). Sed in оуслꙑшꙑ XIX. 2 Bon. lapsum librarii suppono, quemadmodum in Pog. источникы XLI. 2 (Bon. источникꙑ). Attamen tum temporis inter vocales ꙑ et и in ore populi non magnum vocis discrimen intercessisse puto propter haec exempla: правына XVI. 2 Pog.: правинѫ Bon., правꙑнѫ XCVIII. 4 Pog.: правинѫ Bon., посыꙇлаѫ CIII. 10 Pog.: посилаѫ Bon., призываеть XLI. 8 Pog.: призиваетъ Bon., помиꙁаѭще XXXIV. 19 Pog.: помꙑїꙁаѭщен Bon., прикрыша сѧ XXXI. 1 Pog.: прикришѫ Bon. Loco облꙑгати (ἐνδιαβάλλειν), quam formam Pogodinianus semper adhibet, Bononiensis minus bene облъгати scribit, vide sis XXXVII. 21, CVIII. 4. 20. 29.

Aliud inter Pogodinianum et Bononiensem codicem discrimen attinet vocales ии in terminationibus vocabulorum, quae in Pogodiniano plerumque manent, in Bononiensi autem mutantur in еи, veluti: велии XLVI. 3, XLVII. 2, LXXVI. 14, LXXXV. 10, LXXXVIII. 8, XCIV. 3, XCV. 4, XCVIII. 2, CXXXIV. 5, CXLIV. 3, CXLVI. 5 Pog.: велеи Bon., мыслии V. 11 Pog.: мꙑслеи Bon., лѭдии III. 7, VII. 8, XIII. 7, XXXII. 10, XLVII. 10, LII. 7, LXXXVIII. 20, CIV. 44, CV. 4, CXII. 8, CXXIV. 2, CXLVIII. 14 Pog.: лѭдеи Bon., male Bon. сънемъ лѭдиѭ pro сънемъ лѭдеи LXI. 9, Bon. scribit лѭдии CXIII. 1; дьнi XX. 5, LIV. 24, XCII. 5 Pog.: днеи Bon., дьниї XXII. 6, XXXVIII. 5, CI. 24 Pog.: днеи Bon., sed XCIII. 13 Pog. scribit днеи, Bon. дънии, CXVIII. 84 днии Pog., дънии Bon.; печалиї XXXIII. 18 Pog.: печалеи Bon.; скрьбии XXIV. 22, XXXIII. 5. 7 Pog.: скръбеи Bon., ꙁаповѣдии LXXXVIII. 32 Pog.: ꙁаповѣдеи Bon.; хлабиi XLI. 8 Pog.: хлѫбеи Bon., дьщерии CV. 38 Pog.: дъщереи Bon., беꙁакониї XXXVIII. 9, -нении CVI. 17 Pog.: беꙁаконеи Bon., sed CXXIX. 8 uterque scribit беꙁаконии; ѡмраченеи LXXIII. 20 Bon. (vere participium est nominat. plur. ѡмраченнии). Pro жрѣбии XXX. 16 Pog. habet Bonon. жрѣбъи. Huc pertinet etiam participium CXXXIII. 3 створеи, sic in utroque codice, et CXXXIV. 21 solum in Bon. створеи (in Pogod. alia lectio); XVII. 48 оумѫчи in utroque codice legitur, sed graecum textum secutus interpres оумѫчии (оумѫчьи) reddere debebat, quod Bon. suae

Digitized by Google

orthographiae morem gerens оумѫчен scripsisset (graece ὑποτάξας); оумѫчн pro оумѫчнн ex оумѫчьн, veluti XCIII. 9 въсаждъї Bon. въсаждън Pog. (ὁ φυτεύσας). Vocalis н perraro mutatur in ь: ѡрѫжнѥ XXXIV. 3 Pog.: ѡрѫжъе Bon. et XXXVIII. 12 въ ѡблнченъıхъ Bon. ex ѡблнченьнхъ fluxisse videtur (Pog. въ ѡблнченнн, sed graece pluralis ἐν ἐλεγμοῖς legitur).

Commemoratu dignum est, quod vocalis ѣ interdum cum ѧ (post consonantes л, р et quas molles appellamus) locum commutet, unde conicere licet saepe in ore populi vocalem ѣ sonum vocalis ѧ (ꙗ) habuisse, qui usus etiam hodie in lingua bulgarica viget. Exempla sunt: наслѣдншн LXXXI. 8 Pog.: наслѧдншн Bon. (κατακληρονομήσεις), наслѧднмъ LXXXII. 13 Pog.: наслѣднмъ Bon. (κληρονομήσωμεν), наслѣдѧтъ XXXVI. 11 Pog. et mox наслѧдѧт ib. (graece κληρονομήσουσιν, κατατρυφήσουσιν), sed Bon. utroque loco scribit наслѣдѧтъ, наслѣдѧтъ LXVIII. 36 Pog.: наслѧдѧть Bon.; XXXVI. 4 Pog. recte наслѧдн сѧ, sed Bon. iterum наслѣдн сѧ (κατατρύφησον); подрѣжашѧ LXXIX. 7: подражашѧ Bon., XLIII. 14 uterque подрѣжаннѥ, ita et XXXIV. 16, sed LXXVIII. 4 подрѣжаннѥ Pog.: подражанне Bon.; сѣмо LXXII. 10 Pog.: само Bon. Conf. бѫжѣша LXXIII. 7 Pog.: бѫжашѧ Bon., нщѣꙁажѫще XXXVI. 20 Pog.: нщаꙁажѫщнн Bon., нщѣꙁаеть CXVIII. 81 Pog.: нщаꙁаетъ Bon., et пожагаꙗн LXXXII. 15 Pog.: пожнгаѫ Bon. In utroque codice variat трѣба et траба.

De consonantibus non multa admonenda sunt. Paradigmatum praetermissi l epenthetici maior est numerus, nisi fallor, in Pogodiniano quam Bononiensi, e. gr.: поставенъ II. 6 Pog.: поставленъ Bon., ꙁемѣ LXXXIV. 13 Pog.: ꙁемлѣ Bon., sed LXXXIII. 2 uterque въꙁлюбена, CVII. 7 въꙁлюбленнн Pog. -бенн Bon., нꙁбавленнѥ CX. 9 Pog. -бенне Bon. etc.; in summa numerus formarum cum l epenthetico praevalet. Usus litterae ꙃ in utroque codice idem est, sed Pogodinianus praeter ꙃ utitur etiam figuris ꙅ et ѕ: ꙅѣло CIV. 24, CVI. 38, CXV. 1, CXVIII. 4. 96 (Bon. ꙃѣло), ѕвѣꙁды VIII. 4 (Bon. ꙃвѣꙁды), ноѕѣ XVII. 34 (Bon. ноꙁѣ), XXX. 9 (Bon. ноꙃѣ), мноѕн LXXIV. tit. (Bon. мноꙃн), ѕвѣремъ LXXVIII. 2 (Bon. ꙃвѣремъ), sed etiam Pogod. ꙃвѣрнѥ XLIX. 10, CIII. 20, ꙃвѣремъ LXVII. 31, LXXIII. 19, et ꙁвѣрн CIII. 11 (ꙃвѣрн), ꙁвѣрнѥ CXLVIII. 10 (Bon. ꙃъвѣрн). Sed ꙃ non multum distabat a ц, quare Bononiensis scribit кьнаць XXXII. 10 (Pog. кнаꙃъ), стъцѧ XLIII. 19 (Pog. стъꙁа). Vocabulum братъ conservavit in Pogodiniano aliquot exempla cum р: братръ XLIX. 20 (Bon. брать), братроу XXXIV. 14 (Bon. братоу), братрнꙗ CLI. 5 (Bon. братнꙗ), братрнї XXI. 23 (Bon. братн), LXVIII. 9 (Bon. братнн). Praeter щ in Bononiensi etiam шт occurrit.

Digitized by Google

In declinationum et coniugationum formis maximam partem convenit inter Pogodinianum et Bononiensem, sunt tamen etiam nonnullae differentiae, quarum lectorem memorem facere velim. In nominativo plurali participiorum praesentis Pogodinianus terminationem -ен, Bononiensis verum -ни praefert, veluti: стѫжаѫщен III. 2, XII. 5, XXVI. 2 Pog.: сътѫжаѫштни Bon., оуповаѫщен V. 12, оупьваѫщен XXX. 25 Pog.: оупъваѫщни Bon., виддщен XXI. 8 Pog.: видашти Bon., вьзыскаѫщен ib. 27 Pog.: възыскаѫштни Bon., сходащен ib. 30 Pog.: сходаштни Bog., живѫщен XXIII. 1, XXXII. 8 Pog.: живѫщни Bon., тръпащен XXIV. 3 Pog.: тръпащни Bon., злобоуѫщен XXVI. 2 Pog.: злобоуѫщни Bon., радоуѫщен, вельрѣчнюѫщен XXXIV. 26 Pog.: радоуѫщни, велърѣчнюѫштни Bon., хотащен ib. 27[c] Pog.: хотащтни Bon., творащен XXXV. 13, CXIII. 16 Pog.: творащни Bon., лѫкавноуѫщен XXXVI. 9: лѫкавноуѫштни Bon., надѣѩщен CXIII. 16 Pog.: -ѫщни Bon., хѡдащен CXXVII. 1 Pog.: ходащни Pog., хранащен CV. 3 Pog.: хранащни Bon. Habes etiam боѩщен са XXI. 24 Pog.: боѫштни са Bon. etc. Sed neque Bononiensis terminationem -ен respuit: искѫщен XXXVII. 13, XXXIX. 15. 17, любашен ib. uterque, ненавидащен XXXVII. 20, XLIII. 11 uterque, гл҃ащен XXXIX. 16 uterque, надѣѭщен са XLVIII. 7 uterque, борющен са LV. 3 uterque, живѫщен LXIV. 9 uterque, ѕижаѫщен CXXVI. 1 uterque, etc. Huc pertinet nominativus plur. ц҃ре, quod царие legi debet: II. 2. 10, LXXI. 11, CI. 16. 23, CXXXVII. 4, CXVIII. 11, Pog.: цари Bon., (sed LXVII. 30, LXXI. 10. 11 uterque ц҃ре), свѣдѣтеле XXXIV. 11 Pog.: съвѣдѣтели Bon., (XXVI. 12 uterque -теле). Porro notandus est nominativus sing. цръкви LXIV. 6 Bon. (Pog. melius ц҃кы). Genitivo singularis terminanti in -е in Pogodiniano respondet genitivus Bononiensis in и: имене твоего ради XXII. 3, XXIV. 11, XXX. 4, CV. 8, CVIII. 21, CXXIX. 4 Pog.: имени твоего ради Bon., имене твоего LXXIII. 7 Pog.: имени Bon., idem LXXVIII. 6. 9, LXXXII. 17, LXXXV. 11, имене г҃нѣ CI. 16 Pog.: имени г҃нѣ Bon., sed XLIII. 27 uterque имени твоего ради, XCV. 8 славѫ имени его uterque (sed hic etiam dativus esse potest); паче злата и камене XVIII. 11 (uterque), ѿ камене XX. 4 (uterque), sed ис камене LXXVII. 16 Pog.: ис камени Bon., ѿ камене LXXX. 17 Pog.: ѿ камени Bon., cf. etiam localem casum при камене CXL. 6 Pog.: при камени Bon. et въ д҃не XC. 5 Pog.: въ дни Bon., на десате LIX tit. Pog.: на десати Bon., с н҃бсе XIX. 7, LXXV. 9 Pog.: съ небеси Bon., до конца н҃бсе XVIII. 7 Pog.: до конца неб҃си Bon. (sed frequentior in utroque codice genitivus небесе: XIII. 2, XVII. 14, XXXII. 13, LVI. 4, LXXXIV. 12), semel н҃ба LXXXVIII. 30 Pog.: н҃бси Bon.; ѿ словесе XC. 3 Pog.: отъ словеси Bon., sed

Digitized by Google

CXVIII. 43. 154 uterque словесе; въ братѣхъ дъщере IX. 15, LXXII. 28 Pog.: дъщери Bon., матере своеѩ XLIX. 20 Pog.: матери своеж Bon., singularis est forma accusativi pluralis дъщерѧ своѧ CV. 37 (Pog. дьщери своꙗ), dubito an non sit lapsus librarii; кръви IX. 13 Pog.: кръве Bon., sed hic кръви genitivus pluralis esse videtur, quia graece τὰ αἵματα legitur, quare etiam in Bon. кръве ихъ legi potest кръвеи ихъ, cf. XV. 4 кръвии Pog.: кръве Bon., et pluralem ѿ кръви L. 16, uterque pro кръвии, quod CXXXVIII. 19 legitur, contra singularis est LXXVIII. 10 кръве (uterque); ѿ цр҃кве LXVII. 30 Pog.: оть цръкві Bon., sed XVII. 7 uterque цр҃кве, CXLIII. 12 оуподобление цр҃кви (uterque) non genitivus sed dativus videtur esse; cf. въ цр҃кве XLIV. 16 Pog. (localis aut potius accusativus, veluti на матере CXXX. 2): въ цръковъ Bon.; въ любьве Bon. LXXII. 7 (Pog. ѿ любви, graece εἰς διάθεσιν). Genitivus ѿ лица ѡгни LXVII. 3 Pog. respondet Bononiensi ѡгнѣ (XXVIII. 7 uterque ѡгнѣ); genitivus г҃и ба XIX. 8 Pog. legitur in Bononiensi г҃а б҃а, ѿ г҃и XXVII. 5 Pog.: ѿ г҃а, alioquin semper г҃а in utroque codice, sed dativus sine praepositione semper praebet господеви, cum praepositione къ vero господоу : къ господоу (vel къ г҃оу) XVII tit., XXI. 28, XXIV. 15, XXXVI. 5, CVI. 19. 28; sed in LXXVI. 1, CXXII. 2, CXLI. 2 Bononiensis scribit къ г҃оу, Pogodinianus vero къ г҃и, quod haud scio an sit господи, ita ut tres diversae dativi formae exstitisse videantur: sine praepositione господеви, cum praepositione къ господоу et къ господи. Loco о господи habes in Bononiensi XXXII. 1 ѡ г҃лѣ. Substantivum гладъ olim etiam гладь gen. глади, inde гладꙗ, dativus глади inde гладю declinabatur, cuius vestigium in XXXVI. 19 гладю Bon. restat; genitivum гладѣ habes ibidem in Sofiensi codice. Singularis plane est forma dativi праведникови XXXVI. 16 Bon. (праведникоу Bon.). Addam formas instrumentalis ѡлѣимъ XXII. 5, XLIV. 8, LXXXVIII. 21 Pog. (Bon. -емъ), бл҃говолениімь L. 20 Pog. (-немъ Bon.), едино-мышлениимъ LIV. 15 Pog.: -ниемъ Bon., сп҃сениимь CV. 4 Pog.: сп҃нием Bon., достоаниимъ ib. 5 Pog. -нием Bon., оучинениимъ CXVIII. 91 Pog.

Dativus adiectivorum numeri singularis compositae declinationis in Pogodiniano plures formas in -оумоу exeuntes praebet, quam in Bononiensi, ubi terminatio -омоу praevalet: вышнюмоу XII. 6, VII. 18, XLIX. 14, LVI. 3, LXXXI. 6 Pog.: Bon. вышнемоу, вꙑшнеемоу, вꙑшнеѡмоу et вꙑшноѡмоу; живѫщоумоу IX. 12, CXXII. 1 Pog.: -щоѡмоу, -щѡмоу Bon., граджщоумоу LXX. 18 Pog.: -щомоу Bon., въшедшоумоу LXVII. 5. 34 Pog.: -дъшомоу Bon., творащомоу XXXVI. 7 Pog.: -щоу Bon., створшоумоу CXIII. 23, CXXXV. 4. 5. 7 Pog.: -шомоу Bon., in eodem psalmo CXXXV habes in versibus 6. 10. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 21 in Pogodiniano

Digitized by Google

semper terminationem -оумоу : оутврьждьшоумоу, поражьшоумоу, раздѣл'шоумоу, проведшоумоу, истрас'шоумоу, Убив'шоумоу, давшоумоу, Bononiensis autem scribit: оутвръждъшωмоу, поражъшωмоу, раздѣлъшωмоу, проведъшωмоу, истрасъшωмоу, оубивъшоу, давъшоу; веселащоумоу XLII. 4 Pog.: веселащоωмоу Bon.; благодѣавшоумоу XII. 6, LVI. 3 Pog.: -шоωмоу, -омоу Bon., истоукан'ноумоу CV. 19 Pog.: истоуканноωмоу Bon., оубогоумоу IX. 31 Pog.: оубогыи Bon., чрьмноу CV. 9 Pog.: чръмъноωмоу Bon., нбноуУмоу CXXXV. 26 Pog.: нбесниωмоу Bon., грѣшноумоу и лжкавомоу IX. 36 Pog.: грѣшномоу и лжкавомоу Bon., sed XXXI. 10 et XCIII. 13 etiam Pogodinianus грѣшномоу, -ноωмоу. Ita etiam LXXV. 13 страшномоу bis Pog., Bon. страшномоу et страшнонемоу, ibid. uterque ѿнемлащомоу, XXXVI. 7 uterque спѣжщомоу (Bon. -оω), IX. 39 смѣреномоу Pog. (смѣреноу Bon.), XIV. 4 искрънемоу Pog.: -нюмоу Bon. (XI. 3, XIV. 3 искърнемоу Pog.: искрънеемоу Bon.), XXIII. 4 uterque искрънюмоу, uterque LXVII. 11 инщомоу. Bene тоуждемоу XLIII. 21 uterque adhibet, sed LXXX. 10 тоуждемоу Pog.: тоуждеемоу Bon. Cf. etiam localem sing. тоуждеи CXXXVI. 4 (uterque). Pronomen тъ in Bononiensi plerumque тои scribitur: IX. 9, LIV. 23, LXI. 7, LXVII. 36 etc., sed ante vocalem и proximi vocabuli тъ mutatur etiam in ты : тыи избавитъ XC. 3 Bon. (тъ избавит' Pog.); pro сь quod usitatum est, habes etiam сеи Bon. CXVII. 24.

In coniugatione imprimis notabile est discrimen inter Pogodinianum et Bononiensem in distinguenda terminatione numeri dualis secundum genus substantivi; Pogodinianus non nisi -те, -сте adhibet, Bononiensis vero -тѣ et -стѣ, e. gr. (очи) виднте XVI. 2 Pog.: виднтѣ Bon., видѣсте XXXIV. 21 Pog.: видѣстѣ Bon., призираете LXV. 7 Pog.: призираютѣ Bon., ищезете LXVIII. 4 Pog.: ищезостѣ Bon., помрачите ib. 24 Pog.: помрачистѣ Bon., изнеможете LXXXVII. 10 Pog.: изнемогостѣ Bon., искончасте CXVIII. 82. 123 Pog.: искончастѣ Bon., варисте ib. 148 (et LXXVI. 5) Pog.: варистѣ Bon., вьзвѣсте са CXXX. 1 Pog.: възнѣстѣ са Bon.; (нозѣ) подвижасте са XXXVII. 17, LXXII. 2 Pog.: -стѣ са Bon., стоıасте CXXXI. 7 Pog.: стоıастѣ Bon.; (оустьнѣ) похвалите LXII. 4 Pog.: похвалитѣ Bon., издрѣсте LXV. 14 Pog.: въздрѣстѣ Bon., възрадоуете са LXX. 23 Pog.: възрадоуютѣ са Bon., отригнете CXVIII. 171 Pog.: ωтъригнетѣ Bon.; (ржцѣ) поработасте LXXX. 7 Pog.: поработастѣ Bon., създасте XCIV. 5 Pog.: създастѣ Bon., створисте CXVIII. 73, CLI. 2 Pog.: створистѣ Bon.; (оуши) вжанте CXXIX. 2 Pog.: вжатѣ Bon.; (колѣнѣ) изнеможете CVIII. 24 Pog.: изнемогостѣ Bon. Ubi duo nominativi dualem verbi postulant, inter codices Pogodinianum et Bononiensem id intercedit discrimen, ut prior -те posterior -та adhibeat, veluti: (ѿцъ и мати) ωстависте XXVI. 10 Pog.:

Digitized by Google

ѡстависта Bon., (срⷣце и плъть) въꙁрадовасте сѧ LXXXIII. 3 Pog.: въꙁрадоваста сѧ Bon. (ѳаворъ и ермонъ) въꙁрⷣадовасте сѧ LXXXVIII. 13 Pog.: въꙁрадоваста сѧ Bon., (милость и истина) срѣтете сѧ LXXXIV. 11 Pog.: срѣтоста сѧ Bon., (правда и миръ) ѡблобыꙁасте сѧ ib. Pog.: ѡбълобꙑꙁаста сѧ Bon. Ab hac norma raro codices discedunt, veluti: (плесни) иꙁнеможете XVII. 37 uterque, иꙁвѣсте (sc. очи) CXVIII. 136 uterque.

Inter varias aoristi formas Pogodinianus praefert antiquiorem, quae in -съ et -сѧ exit, ubi Bononiensis -хъ et -шѫ scribit, veluti: вѣрѫ ѩсь CXVIII. 66 Pog.: ѭхъ Bon., ѧсѧ XXXIX. 13 Pog.: ѭшѫ Bon. (περιέσχον), не ѩсѧ вѣры LXXVII. 22 Pog.: ѭшѫ Bon., ѩсѧ LV tit. Pog.: ѩшѫ Bon., приѩсомъ XLVII. 10 Pog.: приѩхомъ Bon., приѩсѧ LXXIII. tit. Pog.: приашѫ Bon., приѩсъ LXVIII. 8 Pog.: приѩхь Bon., въꙁѧсъ LXXXV. 4, CXLII. 8 Pog.: въꙁѧхъ Bon., ѿѩсь сѧ CVIII. 23 Pog.: ѿѭхъ сѧ Bon., ѿѩсѧ XLI. tit. Pog.: ѿѭшѫ Bon.; клѧсъ сѧ LXXXVIII. 4. 36, XCIV. 11, CXVIII. 106 Pog.: клѧхъ сѧ Bon.; ѩсъ CI. 10 Pog.: ѩдѣхъ Bon., ѩсѧ LXXVII. 29 Pog.: ѩдошѫ Bon., поѩсѧ ib. 45 Pog.: поѩшѫ Bon. cf. поѩсѣ LXXVIII. 7 Pog.: поѩшѫ Bon., поѩсѧ CIV. 35 Pog. bis: поѩдошѫ Bon., снѣсѧ CV. 28 Pog.: снѣдошѫ Bon., въꙁвѣсь CXX. 1, CXXII. 1 Pog.: въꙁведохъ Bon.; смѧсъ сѧ LIV. 3, LXXVI. 5, CXVIII. 60 Pog.: смѧтохъ сѧ (съмѧтохъ сѧ) Bon., смѧсѧ сѧ VI. 3 Pog.: смѧтошѫ сѧ Bon., съмѧсѧ сѧ XVII. 8 Pog.: съмѧтошѫ сѧ, смѧсѧ сѧ XLVII. 6, LXIII. 9 Pog.: съмѧтошѫ сѧ Bon., въꙁмѧсѧ сѧ LXXV. 6 Pog.: въꙁмѧтошѫ сѧ Bon., с̓мѧсомъ сѧ LXXXIX. 7 Pog.: съмѧтохомъ сѧ; XXI. 18 Pog. їсчьтоша, sed Bon. иштисѧ; ѿвръсь CXVIII. 131 Pog.: ѿвръꙁъ Bon., отьвръсѧ сѧ CVIII. 2 Pog.: ѡтвръꙁошѫ сѧ Bon.; въꙁнѣсь LXXXVII. 16 Pog.: въꙁнесъ Bon. (sed graece legitur ὑψωθείς, quare въꙁнесъ сѧ participium esse potest), въꙁнѣсъ LXXXVIII. 20 Pog.: въꙁнесохъ Bon., въꙁнѣсѧ сѧ CVI. 25 Pog.: въꙁнесошѫ сѧ Bon. Raro Bononiensis communes cum Pogodiniano formas habet: ѡбѧсѧ XVI. 12 uterque, ѡбѩсѧ CXIV. 3 Pog.: обѧсѧ Bon., начѧсъ LXXVI. 11 Pog.: -чѧсъ Bon., ѩсѧ XXI. 30, LXXVII. 29 uterque, ѿвръсъ XXXVIII. 10 uterque, ѿвръсѧ XXI. 14 Pog.: отъвръсѧ Bon., въꙁнѣсъ LXV. 17, CXXX. 2 uterque. Loco с exhibet Pogodinianus ш in смѧша сѧ XXX. 11, XLV. 7 (Bon. съмѧтошѫ сѧ), въꙁмѧша сѧ CVI. 27: въꙁмѧтошѫ сѧ Bon. Denique Pogodinianus scribit смѧтоша сѧ LXXVI. 17 pro Bononiensi съмѫтишѫ сѧ. Huc pertinent etiam haec exempla: слѧх̓ сѧ XXXVII. 7 Pog.: сълакохъ сѧ Bon., cf. LVI. 7 uterque слѧша : сълѧшѫ (Sof. слакошѫ, Buc. слѧкоше), X. 2 uterque налѧша : налѧшѫ, потѣша LXXVII. 20 Pog.: потекошѫ Bon., истѣша CIV. 41 Pog.: потекошѫ Bon.

Digitized by Google

Usus aoristi quem simplicem appellamus, idem est in Bononiensi qui in Pogodiniano. In utroque codice permulta eius exempla occurrunt. Interdum tamen Bononiensis simplicem aoristi formam in usitatam cum terminatione -оχъ -шѫ mutavit, veluti: прнбѣгь CXLII. 9 Pog.: прнбѣгоχъ Bon., падѫ LXXVII. 64 Pog.: падошѫ Bon., погыбѫ LXXII. 19 Pog.: погыбошѫ Bon., въꙁдвнгѫ LXXIII. tit., LXXXII. 3 Pog.: въꙁдвнгошѫ, прѣнадѫ XLI. 8, LXXXVII. 17, CIV. 13 Pog.: прѣнадошѫ Bon.; прнадѫ LXXVIII. 1, CIV. 31. 34. 40 Pog.: прнадошѫ Bon., ѡбнадѫ CVIII. 3, CXVII. 12 Pog.: ѡбнадошѫ Bon.; въꙁннкѫ XCI. 8. Pog.: въꙁннкошѫ Bon., ѿврьгѫ LXXVII. 57 Pog.: ѿврьгоχѫ Bon., нщеꙁѫ CI. 4 Pog.: нщеꙁошѫ Bon., нсъ҃ (lege нсъχъ) CI. 12 Pog.: нсъχоχъ Bon.; сѣдомъ CXXXVI. 1 Pog.: сѣдоχомъ Bon., ѡбрѣть LXXXVIII. 21 Pog.: обрѣтоχъ Bon., неѡбрѣтѫ CVI. 4 Pog.: неѡбрѣтоχѫ Bon., ѡбрѣтѫ CXIV. 3 Pog.: ѡбнадоχѫ Bon., нщеꙁете LXVIII. 4 Pog.: нщеꙁостѣ Bon., срѣтете сѧ LXXXIV. 11 Pog.: срѣтоста сѧ Bon. Aoristum падѫ ἔπεσον Pog. XXXV. 13: Bon. male mutavit in падѫтъ.

Bononiensis est codicis proprium, ut tertiae personae pluralis aoristi loco terminationis -шѫ tribuat terminationem -χѫ, quae in hodierna lingua bulgarica in usu est. Huius formae aoristi exempla in codice Bononiensi non nisi in certa parte occurrunt, quae a psalmo septuagesimo septimo usque ad psalmum centesimum decimum quartum pertinet. Omnia exempla enumerare lubet: лншнχѫ сѧ LXXVII. 30 (Pog. лншнша сѧ), съгрѣшнχѫ LXXVII. 32 (Pog. съгрѣшнша), ѩχѫ ib. (ѩса Pog.), оустрашнχѫ сѧ ib. 53 (Pog. Устрашнша сѧ), прогнѣвaχѫ ib. 56 (Pog. прогнѣваша), ѿврьгоχѫ ib. 57 (Pog. ѿврьгѫ), положнχѫ LXXVIII. 2 (Pog. положншѫ), пролнѩχѫ ib. 3 (Pog. пролнша), прнꙁвaχѫ ib. 6 (Pog. прїꙁваша), послоушaχѫ LXXX. 12 (Pog. послоушаша), внχѫ ib. 14 (вншa Pog.), съсχоχѫ CI. 4 (Pog. сьсъχѫ, equidem in editione posui със[χ]оχѫ, sed codex bene scripsit съсχоχѫ pro съсъχоχѫ loco съсъχошѫ, quemadmodum ib. 12 Bon. habet нсъχоχъ, Pog. tantum нсъ҃, quod нсъχъ legi debet), не ѩχѫ CV. 24 (не ѩса Pog.), поръптaχѫ ib. 25 (Pog. порпташа), навъїкоχѫ ib. 35 (Pog. навыкѫ), ѡбрѣтоχѫ CVI. 4 (Pog. ѡбрѣтѫ), въстѫжнχѫ ib. 6. 13. 19 (Pog. въстѫжнѫа), ѡбнадоχѫ CXIV. 3 (Pog. ѡбрѣтѫ).

Formam aoristi interpretatio psalmorum praesertim in secunda persona singularis tempore perfecto quod dicimus, scilicet participio in -лъ exeunte, coniuncto cum verbo ѥсмь, compensare amat. Cuius rei maior est numerus in Bononiensi quam in Pogodiniano, uti ex his exemplis elucet: поставн VIII. 7 Pog.: поставнлъ есн Bon., покорн ib. Pog.: покорнлъ есн Bon., нсцѣлн XXIX. 3 Pog.: нсцѣлнлъ есн Bon., спсе ib. 4 Pog.: спълъ есн Bon., ѿвратн ib. 8 Pog.: отъвратнлъ есн Bon.,

їзбави XXI. 5 Pog.: изъбавилъ еси Bon., насади CIII. 16 Pog.: еси насадилъ Bon., не затвори XXX. 9 Pog.: нѣси затворилъ Bon.; основа XXIII. 2 Pog.: основалъ естъ Bon., оуготова ib. Pog.: оуготовалъ естъ Bon., ѿврати XXI. 25 Pog.: отъвратилъ естъ Bon., ѹдиви XXX. 22 Pog.: оудивилъ естъ Bon., избави LXXI. 12, CV. 10 Pog.: избавилъ естъ Bon., наставі LXXVII. 72 Pog.: наставилъ естъ Bon. Interdum Pogodinianus compositam formam praefert, quod raro fit: оудивилъ естъ XV. 3 Pog.: оудиви Bon., съвръшилъ еси XVI. 5 Pog.: съвръши Bon., прѣпоꙗсалъ еси XXIX. 12 Pog.: прѣпоꙗса Bon. In plurali: спсоша сѧ XXI. 6 Pog.: спсли сѧ сѫтъ Bon., ѿсташа XXXI. 1 Pog.: ѿпоущена сѫтъ Bon.

Non magni sunt momenti quaedam discrepantiae inter utrumque codicem in formando imperativo, veluti: не въздвижате LXXIV. 6 Pog.: не въздвижните Bon., възищѣте CIV. 4 Pog.: възыщате Bon., въсплещате XCVII. 8 Bon., въздежѣте CXXXIII. 2 Pog.: въздеждате Bon.; бѫдите CXXIX. 2 Pog. et съберете XLIX. 5 Bon. lapsus sunt librarii pro бѫдѣте, съберѣте, quemadmodum legi debebat, itidem въздадоуемъ CXVII. 24 Bon. (въздадоуи сѧ Pog.). Bononiensis formam imperativi бѫдѫ CVIII. 8. 9. 13 (γενέσθω, γενηθήτωσαν) mutavit male in бѫдѫтъ. Pro usitato виждь Bononiensis habet bis виждн CXVIII. 153, CXXXVIII. 24, et semel оувѣждн CXXXVIII. 23.

Cum uterque codex unam eamdemque interpretationem praebeat, neque syntacticus verborum usus discrepat nisi perraro, veluti: вь бѫ защитителѣ XXX. 3 Pog.: въ богъ заштитителъ Bon., надѣжщи сѧ емъ II. 13 Pog.: на-нъ Bon., милости твоеи надѣахъ сѧ XII. 6 Pog.: на милости твоѫ Bon., оупьваи гмъ XXXVI. 3 Pog.: оупъваи на господа Bon., оупьваи имъ ib. 5 Pog.: оупъваи на-нъ Bon., CXXXI. 11 клат' сѧ въ истинѫ Pog.: истиноѫ Bon., исплъни сѧ мытомъ XXV. 10 Pog.: исплъни сѧ мъзды Bon., жрътвѣ и приношению не вьсхотѣ XXXIX. 7 Pog.: жрътвы и приношениꙗ, приcтѫпить къ тѣлеси твоемъ XC. 10 in Pog. superflue additum къ: sine къ Bon., класъ сѧ въ гнѣвѣ XCIV. 11 Pog.: клахъ сѧ гнѣвомъ Bon., прилѣпихъ сѧ свѣдении твоихъ CXVIII. 31 Pog.: свѣдѣнехъ твоихъ Bon., иже ѹкрыют сѧ топлоты XVIII. 7 Pog.: оукрыетъ сѧ ѡ-топлоты Bon., не бѣ спсаѫщааго XVII. 42 Pog.: не бѣ спасаѫи Bon., не бѣ .. болѧи Pog. CIV. 37: не бѣ .. болѧщи Bon., нѣстъ подобенъ LXXXV. 8 Pog.: нѣстъ подобна Bon., съльга неправда XXVI. 12 (ἐψεύσατο ἡ ἀδικία) Pog.: in Bononiensi mutatum in сълъгашѧ неправъдѫ, дастъ имъ въ страны ꙗзыкъ CIV 44 Pog.: дастъ имъ страненъ ѫзыкъ Bon., въ стѫѭ горѫ твоѫ XIV. 1 Pog.: въ сватѣи горѣ твоеи Bon. (ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ), на праведнынхъ .. въ молитвѣ XXXIII. 16 Pog.: на праведъныѫ .. въ молитвѫ (ἐπὶ δικαίους .. εἰς

δέησιν), въ животъ XVI. 14 Pog.: въ животѣ Bon. (ἐν τῇ ζωῇ), положилъ ны еси . . . покываније главѣ XLIII. 15 Pog.: покываникю главѣ Bon. (κίνησιν κεφαλῆς), въистъ въ поношение LXXXVIII. 42 Pog.: поношению Bon., положѫ врагы твоꙗ под'ножию CIX. 1 Pog.: подъножие Bon. (ὑποπόδιον), дивна въ правдѫ LXIV. 6 Pog.: дивъна правъдѣ Bon. (omissum въ, ἐν δικαιοσύνῃ), въ кровѣ XXXV. 8 Pog.: на кровъ Bon. (ἐν σκέπῃ), ꙁа въꙁдааніе LIV. 21 Pog.: на въꙁдание Bon. (ἐν τῷ ἀποδιδόναι), вън'ми помощь XXXVII. 23 Pog.: вънъми въ помощъ Bon. (πρόσχες εἰς τὴν βοήθειαν μου), CXVIII. 147 въ беꙁьгодии Pog.: въ беꙁъгодие Bon., въ срдци моемъ IV. 8 Pog.: въ срдце мое Bon. (εἰς τὴν καρδίαν), въ прит'чѫ XLVIII. 5 Pog.: въ притъчахъ Bon. (εἰς παραβολήν); рѫка грѣшника XXXV. 12 Pog.: рѫка грѣшинча Bon., ѿ рогъ иединорога XXI. 22 Pog.: итъ рогъ инорожъ Bon., сн̃ъ иеаїнорога XXVIII. 6 Pog.: инорожъ Bon., чрѣновныꙗ львомъ LVII. 7 Pog.: чрѣновънїѩ лъвовъї Bon. (τῶν λεόντων), жрътвѫ хвал'нѫ CXV. 8 Pog.: жрътвѫ хвалѣ Bon. (αἰνέσεως), просвѣщениемъ огньно LXXVII. 14 Pog.: игнѣ Bon. (πυρός), искаша дш̃а моеꙗ LIII. 5 Pog.: искашѫ дш̃ѫ моѭ Bon., cf. LXXXV. 14 simile exemplum, X. 5 ненавидитъ своеѫ дш̃ѫ Pog.: своѭ дш̃ѫ Bon., не иставиши дш̃а моеꙗ XV. 10 Pog.: доушѫ моѭ Bon.

Pogodinianus usurpat genitivum cohaerentiae, ubi Bononiensis dativum praefert vel versa vice, veluti: б̃ъ славы Pog. XXVIII. 3: б̃ъ славѣ Bon., прѣдъ лицемъ вѣтра XVII. 43, XXXIV. 5 Pog.: вѣтроу Bon., на множьствѣ мира XXXVI. 11 Pog.: мироу Bon., домъ прибѣжища XXX. 3 Pog.: мѣсто прибѣжищоу Bon., сн̃ъ матере моеꙗ LXVIII. 9 Pog.: сынъ матери моиеи Bon., врѣмѧ блгоколениꙗ ib. 14 Pog.: благоволению Bon., б̃е сїль LXXIX. 15 Pog.: бже силамъ Bon., дъни врѣмене LXXXVIII. 46 Pog.: дни врѣмени Bon., съмрътъ грѣшникъ XXXIII. 22 Pog.: грѣшъникомъ Bon., cf. III. 8 ꙁѫбы грѣшныихъ Pog.: ꙁѫбъї грѣшъникомъ Bon., родъ искѫщиихъ XXIII. 6 Pog.: искѫштиимъ Bon., хотащеи мироу рабоу его XXXIV. 27 Pog.: хоташтии мироу рабоу емоу Bon., их'же ѿсташа беꙁакониꙗ XXXI. 1 Pog.: имъже ѿпоущена сѫтъ беꙁакониꙗ Bon. Sed genitivus in Bononiensi legitur, in Pogodiniano vero dativus: жрътвѫ правдѣ Pog. IV. 6: правдъї Bon., въ градѣ иебьстоꙗнию XXX. 22 Pog.: иебъстоꙗнїꙗ Bon., жрътвѫ хвалению XXVI. 6 Pog.: жрътвѫ хвалениꙗ Bon., стоуденьцъ истлѣнию LIV. 24 Pog.: стоуденъцъ истлѣниꙗ Bon., иꙁбавлениꙗ дш̃и своеи XLVIII. 9 Pog.: иꙁбавлениꙗ дш̃ѫ своеѫ Bon., ѿ лица лѫкоу LIX. 6 Pog.: ѿ лица лѫка Bon., кон'ци ꙁемли LXVI. 8 Pog.: конъци ꙁемлꙗ Bon., връхъ власомъ прѣходащиїмъ LXVII. 22 Pog.: връхоу власъ прѣходащиихь Bon., на главѫ емоу VII. 17 Pog.: на главѫ его Bon., г̃ъ б̃ъ емоу XXXII. 12 Pog.: г̃ъ б̃ъ его Bon. Cf. ꙁемѣ наша LXXXIV. 13 Pog.: ꙁемлѣ намъ

Bon., въ внаѣнии сн҃омъ твоимъ LXXXVIII. 20 Pog. (etiam graece τοῖς υἱοῖς σου, tamen Bon. сн҃овъ своихъ). Bononiensis graecissat CXVIII. 7 вънегда наоучити ми са (ἐν τῷ μεμαθηκέναι με), Pog. єга̑ наѹчѫ са.

Sunt etiam variantes lectiones utriusque codicis, quarum causa in graeco fonte quaeri debeat, veluti: X. 6 сѣть Pog. (παγίδα), сѣти Bon. (παγίδας), ib. 7 правдѫ Pog. (δικαιοσύνην): правъдъї Bon. (δικαιοσύνας), XIII. 1 растлѣша Pog. (διέφθειραν): растълѣшѧ са Bon. (διεφθάρησαν), XV. 11 в' конецъ Pog. (εἰς τέλος): до конъца Bon. (ἕως τέλους), XLVII. 3 горы сїwн'скы Pog. (ὄρη Σιών): гора сиwнъска (ὄρος Σιών), XXIII. 5 милость Pog. (ἔλεος): милостъїна Bon. (ἐλεημοσύνην), XXXIV. 13 възвратїт са Pog. (ἀποστραφήσεται): възъвратиi са (ἀποστραφήτω), LXXI. 10 прїведѫтъ Pog. (προσάξουσιν): принесѫть Bon. (προσοίσουσιν), LXXII. 15 се родоу Pog. (ἰδοὺ τῇ γενεᾷ): се родъ Bon. (ἰδοὺ τῆς γενεᾶς), сѣверъ и морѣ LXXXVIII. 13 Pog. (τὸν βορρᾶν καὶ θαλάσσας): сѣверъ и море Bon. (τὴν θάλασσαν), XCI. 14 въ дворѣхъ домоу б҃а н҃шего Pog. (ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου τοῦ θεοῦ ἡμῶν): въ дворѣхъ б҃а нашего Bon. (ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ θεοῦ ἡμῶν), CI. 14 ꙗко врѣма Pog. (ὅτι καιρός): ꙗко приде врѣма Bon. (ὅτι ἔρχεται καιρός), CXI. 8 не подвижит са Pog. (οὐ μὴ σαλευθήσεται): не оубоитъ са Bon. (οὐ φοβηθήσεται), CXVIII. 84 кога̑ створиши мнѣ Pog. (πότε ποιήσεις μοι): Bon. omisit мнѣ quemadmodum nonnulli graeci; CXXXI. 9 verbo въздрадоуѫтъ са praecedit in Bon. радостиѫ, ita et in graeco ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται, CXXXIX. 5 из'ми ма Pog. (ἐξελοῦ με): избави ма Bon. (ῥῦσαι με). Maximam tamen partem lectionum in utroque codice ad normam unius graeci fontis selectam esse apparet. Sed haud raro inter lectiones utriusque codicis variatio observatur, cuius veram causam, nisi incuriam librarii statuam, equidem non ubivis explicare possum. Nonnunquam sane et hic opulentior quam mihi praesto est apparatus criticus graecam discrepantiae originem revelabit. Nonnulla id genus exempla adferam: вьспоемъ силы твоꙗ XX. 14 Pog.: въспоемъ силѫ твоѫ Bon., вькоупѣ безоумнї и несмысльни погыблатъ XLVIII. 11 Pog.: вькоупѣ безоуменъ и несъмысленъ погыбнетъ Bon., wцѣсти безаконенна моа L. 3 Pog.: безаконие мое Bon., сѫд'бы твоꙗ XXXVI. 6 Pog.: сѫдъбѫ твоѫ Bon., налаша лѫкы своꙗ XXXVI. 14 Pog.: налашѫ лѫкъ свои Bon., хрїб'ты ихъ LXXX. 7 Pog.: хрьбетъ ихъ Bon., ꙗко кедры ливанъскъıꙗ оумножат' са XCI. 13 Pog.: ꙗко кедръ ливанскыи оумножитъ са Bon., ѿ крѣпости рѫкы твоеꙗ XXXVIII. 11 Pog.: отъ крѣпости рѫкоу твоею Bon.; въдварѣет са XXIX. 6 Pog.: оудворитъ са Bon. (αὐλισθήσεται), исправат са XXXVI. 23 Pog.: исправлѣѫт са Bon. (κατευθύνεται), просвѣтиши XVII. 29 Pog. bis: просвѣщаеши Bon. (φωτιεῖς), съхранити XVIII. 12 Pog.: съхранѣти Bon., смѣрѣахъ XXXIV. 13 Pog.:

Digitized by Google

съмѣрнхъ Bon. (ἐταπείνουν), в'ъзвратнтъ XXXVI. 21 Pog.: въззвращаетъ Bon. (ἀποτίσει), ѿврзаахъ XXXVII. 14 Pog.: wтврззаж Bon. (ἀνοίγων), постыдѣша сѧ LII. 6 Pog.: постъідатъ сѧ Bon. (κατῃσχύνθησαν), wвнишьд'шннх' XXXI. 7 Pog.: wвнджштннхъ Bon. (τῶν κυκλωσάντων), родащнїм сѧ XXI. 32 Pog.: рождъшннмъ сѧ Bon. (τῷ τεχθησομένῳ), оупьванѭ XXVI. 3 Pog.: оупъхвахъ Bon. (ἐλπίζω), съхраннхъ XVI. 4 Pog.: съхранѧ Bon. (ἐφύλαξα).

Varians lectio nonnunquam in vocabulorum differentia consistit, cuius causa non in graeco fonte quaerenda est, sed in viva hominum voce et regionum, ubi codex scriptus est, aut in libitis librariorum: τὰ βλέφαρα Pogod. vertit вѣцѣ X. 4, Bon. maluit вѣжн, sed CXXXI. 4 Pogodinianus elegit вѣждамѧ, Bononiensis habet: вѣкомѧ; ὅπλῳ Pog. щнтомъ vertit V. 13, Bon. wржжнем', XC. 5 uterque щнтомъ, aliis locis оржжнѥ adhibetur; Pog. раздробнша LXXIII. 6 (κατέρραξαν), Bon. раздроушнш, idem verbum vertitur: поржтнт сѧ XXXVI. 24 Pog.: разбнетъ сѧ Bon., LXXXVIII. 45 in utroque поврже, CI. 11 et CXLIV. 14, CXLV. 8 uterque нзврже, нзвръженъі; pro ἐπιποθεῖ XLI. 2 uterque codex adhibet жадаетъ, sed Pog. etiam желѣетъ, quod vocabulum aliis locis psalmorum interpretatur graecum verbum ἐπιποθεῖν, ita ut semel tantum CXVIII. 174 ἐπεπόθησα vertatur възлюбнхъ; прѣкоущена XLIV. 14 Pog.: прѣкрашена Bon., прѣкрашена Pog. ib. 10: оукрашена Bon., погоубнтн XLVI. tit. Pog.: ѿврѣщн Bon., не оуннчьжн XXI. 25 Pog.: не неврѣже Bon., пробавн XXXV. 11 Pog.: подажд Bon., потрѣбнль XLIII. 8 Pog.: посрамнлъ Bon., wставн XXIV. 18, XXXI. 5 Pog.: wтъпоустн, -шн Bon., cf. ѿсташа XXXI. 1 Pog.: ѿпоущена сжтъ Bon., оустрашнша сѧ Pog. LII. 6: оубоꙗш сѧ Bon., дѣлажщен LII. 5 Pog.: творащен Bon., сньмжт CI. 23 Pog.: сбержтъ Bon., тепенъ LXXII. 14 Pog.: бнѥнъ Bon., нзморн CIV. 29 Pog.: нзвн Bon., wтрїнн XXVI. 9 Pog.: wтъврзн Bon., мл҃твы LXV. 13 Pog.: wбѣтъі Bon., ашютъ XXXIV. 7. 19 Pog.: спътн Bon., sed LXVIII. 5, CVIII. 3, CXVIII. 161, CXIX. 7 uterque vertit δωρεάν vocabulo спътн, quod tunc temporis magis usitatum in regionibus meridionalibus fuisse videtur, quam moravico-pannonicae originis vocabulum ашють. Verbum μάτην vertitur in utroque codice въ соуе XXXIV. 7, XXXVIII. 7. 12, XL. 7 (соуе sine въ), LXII. 10, CXXVI. 1, solum XXXVIII. 7 Pogodinianus eumque secutus Tolstoianus praebent вь вездобь. Graecum ἀντιλήπτωρ habet solitam interpretationem застжпьннкъ, veluti III. 4, XVII. 3°, XLI. 10, XLV. 8. 12, LIII. 6, LVIII. 10. 17. 18, LXI. 3. 7, XC. 2, CVIII. 12, CXVIII. 114, CXLIII. 2, sed XLV. 8 et LXXXVIII. 27 in Pogodiniano et XLV. 12 in Bononiensi interpres vel posterioris temporis librarius scripsit защнтьннкъ, quod alioquin graeco ὑνερασπιστής respondet (interdum

Digitized by Google

ȥаштнтєль veluti XXVI. 1, XXVII. 7. 8, XXX. 3. 6, XXXVI. 39, LXX. 3, CXLIII. 2); ѩдръ in utroque codice usurpatur, sed et скоръ notum est, veluti въ скорѣ II. 13, VI. 11 uterque, sed ѩдро : жадро XXXVI. 2 et скоро ib. uterque, LXVIII. 18, LXXVIII. 8, CI. 3, CXXXVII. 3 ѩдро Pog.: скоро Bon., ѩдро : жадро CXLII. 7, et ὀξύγραφος vertitur XLIV. 2 скоропнсца Pog.: жадро пншжщіа Bon. Vocabulo балнѩ LXXXVII. 11 Pog., in Bon. respondet врачеве.

Similia sunt et haec: растрѣȥа XXIX. 12 Pog.: растръга Bon., оусырена LXVII. 16 Pog.: бьсъірена Bon., прѣпнтакѥтъ LIV. 23 Pog.: прѣпнтѣѥтъ Bon., побѣдѣша CXVIII. 85 Pog.: побѣдашж Bon., бъжделанаа XLI tit. Pog.: бъждєлѣнаѩ Bon., оудолѣєтъ IX. 26 Pog.: оудєлѣєтъ Bon., бъпльчнт сѧ XXVI. 3 Pog.: ѡплъчнтъ сѧ Bon., нспльнат LXX. 8 Pog.: наплънатъ Bon., сътгнша XXXVII. 6 Pog.: бъгнншж Bon., бъȥнраєте IX. 29 Pog.: прнȥнраєте Bon., бъȥал'чжтъ LVIII. 7 Pog.: бьȥлачжть Bon., бѣдѣахъ XXXIV. 11 Pog.: събѣдѣахъ Bon., въ бьсклнцаннхъ XLIII. 13 Pog.: въ всклнкновєннхъ Bon., дх҃а LIV. 9 Pog.: дш҃ж Bon., попелъ CI. 10 Pog.: пепелъ Bon., чловѣчь XX. 11 Pog.: чловѣчъскъ Bon., чл҃ча LXXIX. 18 Pog.: чл҃чъска Bon., чл҃вчн XXX. 20 Pog.: чловѣчъскъı Bon.

Quid sibi velint haec: XXX. 18 прнȥвах та Pog.: оупвахъ на та Bon. (ἐπεκαλεσάμην σε), поманжхъ та XLI. 7 Pog.: помаȥа та Bon. (grace μνησθήσομαί σου), свтн своєѩ XXXIV. 7 Pog.: дш҃ж своѥ Bon. (παγίδος αὐτῶν), ѡцѣстнтъ VII. 13 Pog.: наѡстрнтъ Bon. (στιλβώσει) — non liquet. In ѡ҃бєлѣче VII. 13 Pog. pro напраже Bon. (ἐνέτεινεν) verbum налаче conicere licet.

His addenda sunt, quae in dissertatione germanica lingua scripta ‚Zwei illustrierte serbische Psalter' (Denkschriften der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften in Wien, Philosophisch-historische Klasse, Band LII), pag. LX—LXXII, in capite VI, ubi de indole Psalterii Monacensis agitur, uberius exposui, imprimis quae ibi de discrepantiis inter Pogodinianum et Bononiensem pag. LXVI—LXVII dicta sunt. Ambo codices inter se comparati maiorem libertatem demonstrant Bononiensis in usurpandis formis, quae usum vulgarem produnt, Pogodinianus contra veteres linguae formas traditasque lectiones retinere maluit. Itaque Bononiensis scribit LXV. 11 на хрнпътѣ, CXVII. 12 пъчелъı, VI. 8 ѡбечахъ (pro ѡбетъшахъ), LXXIX. 6 натроунши (pro натровешн) — argumenta vulgaris dictionis, a quibus Pogodinianus abstinuit.

Digitized by Google

VI. De psalterio serbico, anno MCCCXLVI scripto, hodie Bucurestino.

Psalterium hoc anno 6854 orbis creati, qui noster est annus 1346, a Joanne, vulgo Bogoslavo appellato, cura Branci Mladênović, in urbe Serbiae cui Borač nomen erat, scriptum esse docent in extrema codicis pagella addita verba, quorum veram effigiem tabula in fine libri adiecta repraesentat. Codex 411 foliis constat vel 52 fasciculis, quorum primus non nisi 7, ultimus 4 folia continet. Qui nostris temporibus folia codicis numeravit, dupplicem errorem fecit, primum ratione habita folii chartacei, quo bibliopega usus est, neque cum libro membraneo saeculi decimi quarti quidquam commune habet, deinde folium 48 bis sumens, denique post folium 329 proximum quod sequitur non 330 sed 340 signans. Inde factum est, ut in ultima pagina codicis falso lingua rumunica ‚file 421' indicarentur, cum in veritate non essent nisi 411. Presbyter vel monachus Joannes Bogoslav, cuius manu codex exaratus est, singulos fasciculos libri in summo angulo primi cuiusque folii signavit, addens numerorum vicem litteras в̃ г̃ д̃ etc., ultimi fasciculi numerus н̃в in folio 408 habetur. Prior primi folii pagina vacua mansit, cuius spatium variae manus diversis temporibus tam graecis quam slavicis verbis expleverunt, sunt instar precum versus et hemistichia vel suspiria Christiana. Posterior primi folii pagina et quae sequuntur usque ad finem prioris paginae folii quarti continent prologum, qui p. 1—4 nostri libri editus est. Verba prologi Прѣ| словие искаꙁь како | сьставлѥнь бы патрь | Начьншоу же авдоу | rubro colore exarata sub ornamento sita sunt, quod tholi figuram cum tribus turribus provisam habet. Mediam turrim circumdant litterae ісь хь нн ка, laevam п̃ н̃, dexteram к̃ г̃, praeterea in summa pagina leguntur verba † гн блвн гн поспѣшн. In posteriore folii quarti pagina incipiunt verba psalmi primi cum introductione, quam pag. 11 in adnotatione dedi, sed circumdata vel potius operta est ornamento, cuius figura ecclesiae similis est; summam turrim circumdant solitae litterae: іс хс нн ка, deinde versiculus: прѣмоудро сьꙁда себѣ хра. Scriptura codicis e tabellis libro nostro adiectis satis elucet. Tituli psalmorum principiaque singulorum versuum tam maioris quam minoris scripturae rubro colore, caetera omnia solito atramento exarata sunt.

Textus psalmorum atque scholiorum in modum Pogodiniani constitutus est, psalmorum scilicet verba maioribus litteris exarata sunt, psalmos vero scholia minoribus litteris scripta per singulos versus excipiunt. In fine psalterii

Digitized by Google

subsequuntur cantica, eadem eodemque ordine, uti in codice Pogodiniano. Permultis exemplis probari potest, textum Bucurestinum aptissime cohaerere cum Pogodiniano, quamvis obsoletis grammaticae aut lexici formis et vocabulis libenter abstineat. E. gr. ps. VII. 5 loco primae personae sing. optativi ѿпадѣмъ, quae in Pog. et Bon. legitur, Buc. maluit scribere да ѿпадоу; aoristos in -съ et -са exeuntes mutavit in -хь et -ше, uti: юхь, взехь, сметох' се, сметоше се, юше, ѿюше, обеше, ꙗше, вьзнесоше се, вьзнесохь, ѿврьзоше, ѿврьзохь, слекохь се, налекоше, расѣкоше, вьжегоше etc. Sed aoristus quem simplicem appellamus perraro occurrit, saltem in tertia persona pluralis: падоу XIX. 9, вьздвигноу (pro -гоу) LXXIII. tit., ubi interdum etiam syllaba -ть additur, quia librarius aoristum pro praesente habuit. Saepissime tamen etiam hic adhibentur usitatae formae in -охь et -ше; идохь, оугльбохь, обидоше, раздоше се, изнемогоше, падоше, допадоше, оузоше, прѣвьзидоше, прѣидоше, приидоше, сьидоше се, вьпадоше се, нападоше, исчезоше, прѣмогоше, погыбоше, вьздвигоше, wбрѣтоше, ѿврьгоше са, поꙗдоше (LXXVIII. 7), въздвигоше, сьсхоше. Codicem nostrum e fonte bulgarico, qui vocalibus ж et а promiscue utebatur, fluxisse docent aliquot exempla, ubi librarium serbicum iste vocalium usus fugit: оумыю XXV. 6 prima est persona singularis loco оумыю, вьзалчеть LVIII. 7. 15 tertia pluralis loco вьзалчоуть, зоре LXXIII. 16 accusativus singularis (φαῦσιν) pro зороу vel зорю, десницоу твою LXXIX. 18 genitivus singularis loco деснице твое vel твоюе (δεξιᾶς σου), etiam исечи LXXIII. 15, quod cum Pog. исачи concinnit, scribi debebat исоучи (Bon. habet исжчи, ἐξήρανας). Noli tamen putare Bucurestinum e Pogodiniano fluxisse; variae lectiones obstant, quas Bucurestinus ex alio fonte hausit, qui Sinaitico similis fuit. Neque in selectione vocabulorum Bucurestinus vestigia antiquissimorum codicum premere voluit: pro балии, отълѣкъ, отокъ, тровж, тепж et aliis id genus vocabulis posuit врачь, останькь, островь, питаю, вию etc. Sed his de rebuis uberius tractavi iam in opere citato supra.

Equidem textu Bucurestino ita usus sum, ut commemoratu dignas lectiones variantes, comparatas cum textu Bononiensi, in adnotationibus citarem. Qua in re diligentissimus ut essem studui neve quidquam omitterem. Attamen iteratae collationes persuaserunt me, nonnullis additamentis etiam hic operae pretium me facturum. Quae additamenta inter adnotationes ad psalmos spectantes inserenda esse noli oblivisci.

Ps. II. 2 црию. — III. tit. авесалома, ѿ ха, 9 на люди. — V. 5 безаконию, 7 гноушаѥ се гь. — VI. tit. in adn. omissa est in fine nota buc. — ps. VII in buc. scholion tituli deest ut in Pogodiniano, 7[b] повелѣнием твоимь, 12[a] гь (uti Pog.),

13^b оуготован н. — VIII. tit. ѡ ал'тари҇, 3^b да post ради omis. buc. (uti Pog.), 5^b ли, 9^a птыце sine н. — IX. tit. и ѿ таин., творимо, 6^b има sine praeced. И buc. — X. tit. пророч'ство д҇вдво buc. — XVI. 11 ж om. buc., 14^b ѿ мала buc. — XVII. 3^b и оупвают, 12^c вьздоушныхь, 13^a пр҇ѣидоут' (ex aoristo пр҇ѣидоу), 27^b corrige сь стрьп'тивомь, 32 или, 41^a и ante врагь om. buc., 43^b in fine ихь, 47^b и om. buc., 51^a сп҇сениѥ ц҇рева. — XVIII. 4 corr. нѣсоуть, 7 топлоты, 11 ^{a}вьжделѣны. — XIX. 2^b защитити те. — XX. 10^a ихь. — XXI. 7^a sine же buc., 8^b и ante покываше delendum, 26^b г҇ви om. buc., 28^b ѿчьствиѥ, 30^b сьходещен. — XXIII. 6^b лице. — XXIV. tit. син п., ꙗко г҇ь (uti Pogod.), 9 наоучить (loco наставитъ), 18^b и ѡстави (uti Pogod.), 21 те. — XXVI. tit. corr. добрь, са om. buc., 6^c вьспою и пою, 10 г҇ь же пр. ме. — XXVII. 3^c зла же. — XXVIII. 10^b вь вѣкы. — XXIX. tit. на кон'ць при кон'ци, ц҇ркві, 8^b твою. — XXX. 7^a вьзненавидѣль ѥси, ^{b} оупвают, 11^a corr. вьздыханиихь, 22 оудиви. — XXXI. tit. ante ѿ кр҇щ. non praecedit и. — XXXII. 10^b и ѿмѣт' же, 12^a б҇ь ѥмоу. — XXXIII. 11^b бл҇га. — XXXIV. 18^a г҇и om. buc. — XXXVI. tit. вьзѣ, 11^b насладет се, 25^a сьстарѣхь sine се buc., ^{b} сѣмени, 34^a сьхранить. — XXXVII. tit. оуг҇вн се, 3^b male о оутврьдиль, 12^b post далече om. мене buc., 16 ты sine praecedente и. — XXXVIII. 12^b д҇шоу ѥго. — XXXIX. 5^a и оупваниѥ, 7^a жрьтвы и приношениꙗ, 12^b вынсоу. — XL. 7^a в'соуѥ. — XLI. 10^a б҇ви. — XLII. tit. вь х҇а. — XLIII. tit. главь ѿѥт се, х҇ь om. buc., 17^a ѡклеветающаго, 23^a оумрьщвлꙗѥми. — XLIV. 5^c наставить sine praeced. и buc., 6^b твои om. buc., 7^b corrige pog. in buc., 10^a ц҇ре и, 14^b etiam in buc. erat трѣсны, sed -т erasum. — XLV. 10^a кон'ца. — XLVII. 2^a нашь om. buc., 15^a ть ѥ, ^{b} ть. — XLVIII. 7^a надѣющии, 15^a buc. male пожени omissa syll. ло, 17^b или. — XLIX. 23^b ꙗвлю се. — LIII. 8^b ѥсть om. buc. — LIV. 22^a лица ѥго, 23^b не да. — LV. 6^b и ѡ мнѣ вса п., 13 м҇лтвы (pro ѡвѣти), 14^a избави — LVI. tit. corr. скончаниѥ, г҇ь (pro х҇ъ). — LVII. tit. показаѥть п҇ркь. — LXI. 11^b желаите. — LXII. 3^b ми om. buc. — LXV. 11^b скрьби. — LXVII. tit. пѣниꙗ, 25^b ѥсть om. buc. — LXVIII. 7 трьпещи теве, 14^b врѣме (sine вь) благоволениꙗ. — LXIX. 5^a б҇е (pro г҇и). — LXX. 19^b величиꙗ. — LXXI. 15^b corr. вꙁиж (non вꙁиж), ita et buc. вынсоу. — LXXIII. 3^b ѡ ст҇ѣм' твоѥмь, 10^a б҇же (non г҇и), 11 ѿвращаѥши, 14^a змеѡвоу, 18^b поносить, 22^b безоумна҇ вьсь д҇нь. — LXXIV. 4^b buc. male спльпы, 9^a ad растворена postea add. не buc. — LXXVII. 32^a ѥмоу om. buc., 61^b (non 61^a) вь роукы врагомь, 71^a и ѿ доилиць. — LXXVIII. 6^b призваше. — LXXX. 11^b corr. ѥгупьт'скыѥ buc. — LXXXII. 15^a попалꙗѥть, 16^b corr. смоутиши и҇. — LXXXIII. 4^b себѣ гнѣздо, 8^a и поидоу. — LXXXV. 7 моѥю, оусл. ме, 10 велии. — LXXXVIII.

Digitized by Google

tit. жрьтвами om. buc. — LXXXIX. tit. моиси во, 16ᵃ твою. — XC. 12 ногоу твою. — XCI. tit. corr. в. с. или вь зимоу. — XCVI. 9ᵇ прѣвьзнесе sine се. — CIII tit. Ψало҇ двѣь, пов҇а на исповѣданию и покаꙗнию вьнимати оучещꙋ (uti in Pogod.), 2ᵇ и om. buc., 28ᵃ сьберꙋть sine се. — CVI. 15ᵇ чл҇вчскымь, 35ᵃ поустыню, 38ᵃ бл҇ви ю sine praeced. и. — CVII. 14ᵇ и ть. — CVIII. 19ᵇ поꙗшет' се, 25 покываше sine praeced. и. — CXII. tit. алл҇оуꙗ. — CXIII. tit. хвала om. buc. — CXIV. 1ᵃ оуслыша. — CXV. tit. хвала б҇а живааго. — CXVII. 8 et 9 неже ли. — CXVIII. 87ᵇ заповѣдии, 111 радованию, 130 просвѣщають. — CXXI. 7ᵇ male вь спльпоустѣнахь. — CXXIII. 4ᵃ оубо вода пот. ви ны. — CXXIV. 5ᵃ вьзвращению sine вь. — CXXVI. 2ᵃ вь посѣданиии. — CXXVII. 3ᵇ масли'ныю. — CXXXI. 14ᵇ изволихь юго. — CXXXIII. tit. нь великыхь buc. — CXXXIV. 4ᵃ ꙗко иꙗкова избра. — CXXXV. 23ᵃ вь смѣрению наше. — CXXXVII. 2ᵃ вь ц҇ркви (non кь), 3ᵇ оумножи, 4ᵇ вса om. buc., 5ᵃ и om. buc. — CXXXVIII. 3ᵃ стьзоу, 18ᵃ и ante паче om. buc. — CXLII. 12ᵃ твоюю. — CXLIII. 6ᵃ мльнию sine твою, 13ᵃ ѿ сию. — CXLVIII. 2ᵇ хвалите и все силы юго. — CXLIX. 4ᵇ verba adnot. ad psalm. ,Comm. huius versiculi om. pog. et buc.' delenda sunt, cum ad commentarium, non ad psalmum spectent; sed in 4ᵇ adde: и quod вьзнесеть praecedit omisit buc., 7 (non 7ᵃ) и omis. buc., 8ᵃ поуты. — CL. 6 и всако. — Cant. I. 8ᵇ и стѣна. — II. 9ᵇ юже, 39ᶜ и азь исцѣлю, 40ᶜ verba commentarii maioribus litteris exarata sunt, quasi ad textum cantici referrentur. — III. 5ᵃ изидеть — IV. 10ᵉ да хвалит' се. — V. 17 родити вь болѣзни. — VIII. 72 помеиоути (sine и), твои. — XI. 40ᵇ и om. buc., 44ᵇ prius и omis. buc., 45ᵃ г҇и б҇ь. — XII in buc. ad titulum additur вь даниилѣ пр҇рцѣ юдиного ѿ трехь великыхь, quemadmodum in Pogodiniano legitur. — XIII. ad 70. 71 in fine adde: buc. addit поите и прѣв., ad 74—76: землꙗ горы хльми и вса, 84—85 adde in fine: post иерен om. г҇ни buc., 88 corr. азариꙗ buc.

Maxima pars harum lectionum denuo ostendit Bucurestinum textum arcte connexum esse cum Pogodiniano.

*

* *

Etiam commentarius qui dicitur in singulos psalmos idem est in Bucurestino ac in Pogodiniano codice. Quorum magnus consensus iam inde elucet, quod in utroque codice eisdem locis lacunae commentarii obviam fiunt. Et prima quidem lacuna in Bucurestino extenditur a IV psalmi versu 5ᵇ usque ad psalmi VII versum 8ᵃ incl. (in Pogodiniano lacuna occupat etiam totum VII et VIII psalmum). Altera vero lacuna in Bucurestino incipit a psalmi LXXXVII versu 34ᵇ et finit in versu

Digitized by Google

16ᵇ psalmi LXXIX (Pogodinianus iam in versu 30ᵇ incipit lacunam et usque ad finem psalmi LXXIX protendit). Neque in Bononiensi neque in Sofiensi codice hasce lacunas invenies. De prima quidem in Sofiensi nihil dici potest, quoniam aliquot codicis folia perierunt, in quibus ps. III v. 8ᵇ usque ad ps. IX v. 8 incl. legebantur. Sed altera Pogodiniani et Bucurestini lacuna in Bononiensi atque Sofiensi non redit. Adde lacunam ps. CV. v. 13, de qua pag. 515 in adnot. ad comm. locutus sum. Nonnullae aliae minoris amplitudinis lacunae pariter in omnibus codicibus occurrunt, veluti in ps. CXL ad v. 8 et 9. Equidem in colligendis lectionibus Bucurestini, quae a Bononiensi textu variant, summam diligentiam adhibui, tamen iteratum studium nova spicilegia elicuit, quae hic addo. In adnotationes ad commentarium inserenda sunt.

Ps. I. 1ᵃ се rubro colore adscr., sed alterum се deest in buc., арнматенсцѣмь, пристављающа, ꙃла, 3ᵃ же бо и om. buc., имоуть, просвѣщаемые ннмь, ᶜ вѣрнын соуть, 4 небонь, расплоѧ̑ает' се, ѿ ante х҃а abest in buc., ꙃемлн. — II. 1 скрьжнтахоу, поучающе sine се et ѡ, 2ᵇ на г҃а om. buc., 4ᵃ нбснын оумы ᵇ бо om. buc., 5 бо ннмь omisso боудеть buc., 6ᵃ бо всоу вл., 7ᵃ тьь, сьвѣть, ᶜ беꙃна҃лнаа, 8ᵃ прншьствни', ᵇ тьь, стр. ю҃, 9 сьсоудн непотрѣб'нын, жьꙃла sine praeced. же, 10 ц҃ртвовавшен, раꙃоумѣн же д., боудоу с. ѡс. — III. 3 раꙃараль, 8 ꙗꙃвы, юже оуꙗꙃв. — VI. tit. scholion ad tit. in buc. uti in Pogodiniano deest, itidem schol. ad tit. VII. — VII. 12ᵃ corr. жадыть (non жанть), 16ᵃ мнѣше се. — VIII. 6ᵃ corr. пльтн на нь вьꙃл., 7ᵃ н (pro его). — IX. 3ᵇ сь радостню, 4ᵃ бо ante падшоу се om. buc., плѣн'нын, ᵇ вьставшен, 6ᵃ corr. ѿ нелнже бо потрѣбн, 7ᵇ сьмр'тн адоу н ц҃ртво, ᶜ мѣдна ꙗ buc., 10 вь смѣреннн ꙃ҃ѣ жнв'шнмь вь трьпѣннн, 14ᵇ бѣше, 16 ѿ камень (bis), 17ᵇ дныаволь тьь бо, 19ᵃ бо om. buc., 20ᵃ г҃н б҃е мон, 23ᵇ падоуть, 24ᵃ грѣшннка om. buc., 29ᵃ нечьстнвю своюю вынoу, бѣсн om. buc., ᵇ вьꙃнскавь, 34ᵃ кь надсцѣн льсты, 38 послоушаю н прнꙃыраю б҃ь н ра̑чют' се. — X. 2ᵃ тан om. buc., 4ᵃ б҃оу, 5ᵃ а неч. моукоу om. buc. — XI. 9ᵃ corr. обьстоупльше, наоучающе се. — XII. 2ᵇ радн om. buc., 6ᶜ прѣстоуплюнню. — XIII. 1ᵃ беꙃоумь, ѡ б҃ꙃѣ г҃лють, 1ᶜ блага, 3ᵇ твор. добро om. buc. — XIV. 3ᵃ б҃лгын, 5ᶜ buc. om. н нже хр. ꙃап. его. — XV. 3 н тѣмь всѣмь с҃тымь, 5ᵇ власть нмы н д҃а, 6ᵃ н оужн . . вежеть, 9ᵇ corr. н҃бесехь (non -хъ). — XVI. 4ᵇ постомь н бденнюмь, 5ᵃ сьврьшн (pro направн), 12ᵇ самь вь жндохь, 13ᵃ томоу бо, 14ᵈ ad vocem ѿлѣкь in buc. glossa marginalis recentiore manu scripta dicit haec: ѿлекь: ѡстан'кь ю҃ (haec in fol. 34ᵇ). — XVII. 29ᵇ вьспрнюмь б҃жтво, 33ᵃ с҃ноу, 35ᵃ om. х҃ь, 47ᵃ вь вѣкы (loco естъ всѣмн). — XVIII. 4ᵃ а ѡно, 6ᶜ ра̑чют бо се, 7ᵇ вса мѣста, 8ᵇ троуж̑ающен се, покою вн, 11ᵃ нлн каменню, ᵇ а словесь б҃жнхь, 13ᵃ сьгрѣшають,

нъ om. buc., юаннь б҃ь, 14[b] на б҃жню ч҃лвкь, 15[a] б҃мь боудеть. — XIX. 6[c] подвнзающааго sine се, 10 х҃ртнюном'. — XX. 12[a] на х҃а н б҃а. — XXI. 17[a] п'сн, 21[b] г҃лють д҃шоу, 22[a] г҃лю, [b] ц҃ртва нарнцають, verba in Pogodiniano omissa etiam hic absunt, 32[a] бо om. buc. — XXII. 1 аншналь бо. — XXIII. 1 ть, 5 ч҃лвчю, 6[b] штрок' мон р҃е нсанѩ, 7[a] н вьзоупнше, 8[a] славѣ, 9[b] рѣше же пакы. — XXIV. 2[a] прозрѣюаше бо ч҃лвкь, 6 ѿ толѣ бо buc., 7[b] бо om. buc., 8[a] in buc. omissus versiculus, quia verba psalmi 8[a] in fine 7[c] adscripta sunt, 10[a] м҃лтыню buc., 12[a] in buc. omissus, ita et 13[a], 18[b] не шномоу—швомоу же buc., 19[a] мнозн вьсоудоу buc., [b] б҃лгодѣю бо х҃ь жндомь buc., 22 н нзь юз. н. л. зреть б҃а buc. — XXV. 1[a] не нм. sine бо, 2[b] нспытаю н с҃рца, 5[b] сь юл. злов. buc., 9[b] н н҃нѩ х҃ѵл. х҃а не пр. buc., 11[a] не om. buc., [b] м҃ле се buc. — XXVI. 5[c] камень голгоѳы на крьсть buc. — XXVII. 3[c] жндовсцнн buc., 5[a] знам. вид. sine бо. — XXVIII. 2[a] нме х҃во buc., 5[b] нарнцают' се buc., 6[a] in buc. omissa haec: тако н в. нев. бъішѧ, 8[a] снрѣчь поуста бо бѣ ц҃ркви buc., 9[a] словесе buc. — XXIX. 5[b] нсповѣдающе вѣр'нин sine бо. — XXX. 2[b] печали buc., 7[a] corr. до дьньшнюаго д҃не, 8[a] виде buc., 21[c] паче бо buc., 22 corr. оуднвн се buc. — XXXI. 3[a] грѣхомь buc., 4[b] прозебнеть ть ті buc. (uncis inclusum ть non ad sof. sed ad buc. pertinet). — XXXI. 6[b] потоп' же се нарнцает' buc., 7[a] скрьбн н тоузѣ buc., 8[a] наоучнвы зак., 10[a] многы прнють раны buc. — XXXII. 4[a] х҃ъ om. buc., [b] вѣрож om. buc., 7[b] кр҃щенню buc., 8[a] оубонт се buc., 18[b] на ню buc., 19[b] вь чювьствьнь н разоумьнь buc. — XXXIII. 4[b] сьг҃лно праведнни sine бо, н по все д҃нн buc., 10[b] г҃ь (pro б҃ъ), 11[b] швращьшен сѧ buc., 18[b] н ante ѿ всѣхь om. buc., 20 вь врьтпѣхь buc. — XXXIV. 1 юакоже н buc., 3[a] на ч҃лка buc., 6[b] падоуть кости buc., 8[c] оуловити льстию buc., 12[a] хоулюахоу на ме buc. [b] злѣ, бо негодовахь buc., 13[c] нномоу же никомоу buc., 15[a] бо om. buc., 16[a] бнюахоу н н гл. buc., 17[b] шсоуюти buc., 18[a] боудоуть buc., 21[a] ѿлѣтн buc., 26[b] себе лн buc., 27[a] раоующе се buc., [c] шставлю buc. — XXXV. 4[a] бо om. buc. — XXXVI. 1[b] твореще buc., 3[b] corr. потрьпи г҃а omis. buc., 4 п. бо ю҃, 6[b] corr. шскоудѣю нь снльнь, ubi шскоудѣю bulgarico шскоудѣнѫ (loco participii шскоудѣнѩ) respondet, 7[a] corr. того да buc., 10[b] емоу om. buc., 11[a] послѣдовааше нмь buc., 14[b] свон юзыкь buc., 15[a] corr. сьдѣлав'шнмь buc., 19[b] жежн buc., пнтаюмын buc., 20[a] погыбноуше buc., 22[a] трьпещен н оугажающен buc., [b] хоулещен buc., 23[b] нст. п. ть бо на земли, 25[a] н прн кон'чннѣ buc., 40[a] вьзѧнн мьзоу sine нмь buc. — XXXVII. 7[b] ѿпаденнѩ buc., 8[b] ч҃лвкь (pro г҃ь) buc., 22 б҃жтво ч҃лвка ѿлоучнтн се не м. buc. — XXXVIII. 3[a] б҃ь om. buc., 4[b] не om. buc., 5[a] оу х҃а buc., 6[a] н по томь т'мѣ, по томь пакы buc. — XXXIX. 3[a] ѿ (pro нзъ) гроба, [c] льстию грѣховною buc., 4[c] verba оупъв. оукрѣп.

omissa in buc., 7[a] жидовьскыхь buc. [b] вь наслаждени buc., [c] принесе buc., 8[a] на земли buc., 12[b] om. бо buc., 14[b] члвкь ре buc., 15[b] ultima verba хот. см. гни in buc. omissa. — XL. 3[a] ѩко къ зъл. usque ad далеть om. buc., 4[a] избавлѩют' се buc., 8[a] нюда иже сиаде вь безьмльвьни buc. — XLI. 2[a] глет' же пррк гльть к., [b] бо om. buc., 3[a] таковыѥ бо блаж., 5[a] бѣаше om. buc., 6[a] выпадь buc., [b] зане вѣдѣаше om. buc., [c] бывшеѥ спсени buc., 7[a] имѣѩше петрь вь дши buc., [b] иѡрдан'скыѥ buc., вь те сиаде buc., 8[b] ѩже нападоу buc., 9[b] зело рано buc. sine бо, [c] нощь тоу buc (sine бо), 10[b] бывааходоу (pro бѣахѫ), 11[b] хощеть и buc. — XLII. 3[c] нбса etiam buc. — XLIII. 2[c] сьтв. ѥси нмь buc., 9[b] прѣложениѥ на люди жидовьскыѥ buc., 16[b] оузре дха buc., 18[a] не om. buc., 19[a] wст. бо ѿ ба, 24[b] и по вьскр. buc. — XLIV. 3[a] вь сноуь buc., 4[a] на гскаго члвка buc., 10[b] рѣше buc., w десн. ѩко wца w десн. сѣде buc., 13[a] ѩко ѿ wдрьжаниѩ идолскаа buc. — XLVII. 2[a] оубо om. buc., выпиюще оубо buc., 4 бжии црквн ѥ buc., 7[a] сметоше се buc., 12[a] веселет се buc. — XLVIII. 6[a] га om. buc., 15[c] и издрише buc., 17[a] глаше бо buc., 18[a] тьщама роукама sine бо, 20[b] послѣдоующии buc. — XLIX. 10[b] сиѥ бо изволихь buc., 12[a] buc. male потрѣбоуѥть, 15[b] ѿ wдрьжещеѥ скрьбы buc., 18[a] подвизающе и. — L. 3[b] ѩзвоу мою, 8[b] по сих' же всѣхь, 15[b] оуслышавшеи, сь страхомь, 19[b] ни бо бог. — LI. 3[a] створии. — LII. 7[c] бь хь ивковь и изль · ть бо. — LIII. 3 ѿ врагь ре, хь (pro хвь), 8[b] бо om. buc. — LIV. 10[b] ѩже сьза, 11[b] троудь и болѣзнь, своихь дшь, 13[a] прѣтрьпѣти ѥго, 20[a] ннѣ om. buc., 22[c] истин'нь, 24[b] скончав'шаа апльство. — LV. 6[a] жидове хь, вѣсть кнгы, 6[b] vocabulum ‚male' ante оумр'твет delendum, buc. habet sine и. — LVIII. 4[b] вадоуще и ти, in adn. corr. ѿврьжень, 8[a] не вѣроующе и глюще, 11 мьсть на жидохь, alterum вразн deest in buc., 13[a] бен. — LIX. 10[a] моавь бо. — LXIV. 6[c] О тебѣ. — LXV. 4[a] ultima verba и сп. чка omissa in buc. — LXVII. 3[b] воскь bis buc., 9[b] in duas dividitur partes: post сиаиаиа sequitur comm. тога и ниѩ тьже, post изльа autem: тьжде бо тога и тьже ниѩ видить, 10[a] in adnot. ‚wвращаеть pog. sof.' verbis proximae lineae ‚male wвращаеть' praecedere debent, pro дховиѫ buc. male хвьноу, idem etiam ѩкоже ѩко, [b] verbis сьвр. ѥ praecedere debet non bon. sed buc., 31[b] а ани ѥн'це, 33 гви покл. — LXVIII. 15[b] ѿ вѣсь, 21[a] греды, 25[b] вьскрсе. — LXIX. 6[b] (in adnot. numerus 6 pag. 335 nostrae editionis per imprudentiam omissus) in buc. uti in Pogodiniano tres sunt partes versiculi, ultima verba ad 6[c] spectant, quae sunt psalmi verba: гн не закьсни. — LXX. 15[b] в'сь бо днь. — LXXII. 26 и честн нхь ба, 27[a] оудал'ше се ѿ тебе. — LXXIII. 19[a] люд'скыѥ. — LXXIV. 4[b] и wбнос. om. buc., proximum vocabulum ex pog. corr. in благодѣть, buc. блгть, 7 право соудещоу. — LXXV. 6[c] много, 7[b] вьсѣд'ше на

Digitized by Google

коню бѣсьскыю, 13^b и вел'можа, приравныт' се. — LXXVI. 10 in fine legitur аниа-уалм прѣжениѥ (sic) пр҃рчства, 12 начрьтавь. — LXXVII. 3^a юлика, 17^b ѿноудоу. — LXXX. 10^a ни покл., 14 выше послоушали. — LXXXI. 4^b боудоу, 7^a члвча. — LXXXII. 2^b не прѣмльчи, 4^a кьзноваше, воле, 7 сьвѣщаше се, 8^a in adn. corr. агарѥни, 12 живь влькь, 13 цр҃кви, 15^a на ѥзыцѣ нечтивы. — LXXXIII. 4^b питаѥщии, 5^a на нѥи, 8^a бо поидоуть. — LXXXIV. 7^b на кьжо бо дн҃ь. — LXXXV. 1^a ѥсть се om. buc., 10 сь страхомь. — LXXXVI. 4^b разоумѣвают' се. — LXXXVIII. 51^a ѥмоу om. buc. — LXXXIX. 6^b изведоше. — XCIII. 1 бо om. buc., 18^b оумь. — XCIV. 10^b негыблен и жестокы. — XCV. 2^b пр҃ркь. — XCVI. 7^c вѣров'ше (sic). — XCVII. 9^c corr. исправльше се. — XCVIII. 4^a вываѥмо. — CI. 7^a ненсыть, 17^b бь (non гь), 19^a вь ѥулсцѣмь, 22^b на кьжо бо дн҃ь, 28 вѣчьнь и присно соущьнь sine сы. — CIII. 6^b пр҃рчсцѣхь, 7^a кр҃щениѥ, 9^b оудовлѣти, 18^a ѥлене. — CIV. 6^b того бо сн҃ве, 12^b и разоумнѣи, 25^a да не вьзненавидеть, 31^a post гноусна in buc.: и животна, 37^b четыри бо десети, 38^b бо om. buc., 42^b бо om. buc., 43^b ст҃ыѥ своѥ в'се. — CV. 4^a люди твоѥ и лѣта (sic), ^{b} провьзг. бо, 5^c и иже, 9^a бь om. buc., 12^a же om. buc., 17 и post колѣноу in buc. abest, 24^b ѡв. бо҃у аврамоу, 25^a кьжо бо, 28^b loco мрьтви buc. scribit жр'т'ви, 34 и ѡ с. бо не посл. — CVI. 2^a изла. — CVI. 25^a corr. in adn. таѥщеѥ се, 40^a же om. buc., 41^a прѣже ѡвр., ^{b} вѣрныѥ. — CVII. 8^c сиѥ sine же. — CVIII. 12^b ѿнелиже, 13^a тѡ и тако, 22^a си om. buc. — CIX. 3^a бо om. buc., 7^a пришедь om. buc. — CX. 1^a сь глась. — CXI. 5^a и ante даю om. buc. — CXII. 8^b на земли sine и. — CXIII. 1^a чювьствьныи низль, 3^b а ѥгда, 10 сп҃сениѥ моѥ, 11^a а землю. — CXV. 1^a вѣровавь, новыхь, 7^a си om. buc. — CXVII. 10 in buc. verbis и именемь novus versiculus incipit, ad quem scholion cuius verba sub 11 adferuntur spectat, 13^a поврѣщи sine и, 20 тьк'мо, 25^b и чюдеса выв'ша (non выв'ша, quod in adn. corrigi debet) pog., in buc. вывшаа, 27^b родь и родь sine на, 28^d ѿ работы. — CXVIII. 1^b sine книгь, 34^b и хранеть, 49 пр҃рк om. buc., члвкь бж҃ии, 59^b in buc. coniunctus cum 59^a: не пр. бо в. николиже присно по п. бж҃ию ходеть непор. 71^b твоимь om. buc., 86^a льже, 99 паче же тѣхь вѣрныхь раз. и зн., 106 на десно sine praeced. ни, 174 любещеи бо присно. — CXX. 4 безьсьн'нь а люди, 6 secundo loco и вь нощи бо. — CXXI. 3^a мѣнить (pro глетъ). — CXXIII. 6 жати члвка. — CXXVI. 1^a сьзда же цр҃квь ихь, 3^a бо om. buc. — CXXVII. 4 боющимь се. — CXXIX. 4^a подасть ѡчищениѥ. — CXXX. 1^a дхь (pro длъ). — CXXXI. 6^a юже ѥсть виѳлеѥмь. — CXXXII. 3^a анира. — CXXXIV. 6^a глагомь (sic), ^{b} нб҃о sine praeced. и, 11^a ам. бо прогнѣваю-щеи, 12^b verba ѥко зр. присно бл҃ om. buc., 18^b нѣсоуть победныи надолоу глюще, 20^b и ѥлико. — CXXXV. 1^a бл҃гостыниѥ бж҃иѥ, 5^a чювьствоа нб҃а, ^{b} сьздавь вса,

Digitized by Google

10[b] in buc. deest, 11[b] corr. милоучен бо, 15[a] ꙗко (pro ꙁане), 22[b] многа бо м҃ать б҃жиꙗ и велиꙗ и вѣчнаа, 23[a] люднє иже єꙁыкь, 24[b] м҃ати. — CXXXVI. 1[a] течениꙗ грѣвнааго, сѣдь. — CXXXVII. 7[b] ѿстрътише. — CXXXVIII. 11[a] г҃лєть быв'шоую, 15[a] сѫтъ om. buc., 21[b] провьꙁгласи. — CXLIII. 2[b] ꙁащити и г҃лаше, 15[a] єврєисции. — CXLIV. 6[b] ꙗко того in fine om. buc. — CXLV. 5[a] раꙁоумѣвают' се, 7[a] не ante прѣꙁрить om. buc. — CXLVI. 8[b] post ч҃лвкь in fine add. нарнчет' се, 9[b] нечистн же ꙁак., 10[b] воле б҃жиє, 11[b] єдины дроугы нарнчеть б҃ь. — CXLVII. 7[a] жестоть (sic) писмен'ноую. — CXLVIII. 12[a] приходите кь х҃оу, 14[c] соуть и выше. — CXLIX. 4[b] сам' бо г҃ь. — Cant. I. 4[c] и вьвлѣчени ꙗко рѣкоу, 7[b] бо om. buc., 8[b] людемь om. buc., 9[a] паде падениємь [b] ꙗко плѣнь, 10[b] ꙁѣло сил'на, 14[a] слышав'ше, 17[a] твоєго om. buc., 18 ц҃ровааше, ц҃роваа вь вѣкы, 19[c] люди вѣрныє скроꙁѣ к҃рщениє. — II. 1 грѣхопадениє, 7[a] ѿцемь вашимь, 41[a] мьча ѡбоюдоу ѡстра, [b] ꙗко б҃жии вѣсто. — III. 6[a] ста om. buc., 7[a] б҃жтва, 10[a] жидовьсции.

In fine codicis ad calcem textus (pagina priore ultimi folii) librarius addidit rubro colore haec: Всевид'цоу и прѣблагомоу б҃оу слова. даю|щоумоу кон'ць всакомоу дѣлоу иже ѿ нємь | начинаємомоу ам҃инь ам҃инь ам҃инь ∴

І҃С	Х҃Ь
НИ	КА

VII. De psalterio bulgarico, anno MCCCXXXVII scripto, nunc Sofiensi.

Codex cuius praecipuo in edenda interpretatione psalmorum palaeoslovenica auxilio usus sum, nunc Sofiae in Bulgaria servatur, eximium monumentum litterarum bulgaricarum medii aevi. Uti ex epilogo libri elucet, Ioannes Alexander, Bulgarorum imperator, anno 6845 orbis creati, qui noster est 1337, codicem perscribi iussit. Eloquentissima principis glorificatio in fine libri legitur, librarius praeconia multarum imperatoris virtutum fecit uberrima, praedicans tam venustatem corporis quam praestantiam animi, comparans eum cum Alexandro Magno, extollens varias victorias, invitans patriarchas episcopos totumque clerum, iudices et milites, ut pro salute principis preces ad deum mitterent, laudes denique componens, quarum unusquisque versiculus verbo quod graeco χαῖρε respondet incipit. Sed modestus librarius nomen suum nomenque loci, ubi liber conscriptus est, reticuit. Codex utpote imperatoris iussu confectus magna sollertia exaratus est, quamvis apparatu ornatarum litterarum careat, quae non nisi in titulis rubro colore scriptae sunt. Sed principia versiculorum psalmi et commentarii ita inter se

Digitized by Google

variant, ut in psalmis semper ruber, in commentariis vero viridis et a folio 50ᵇ caeruleus color insumatur. Ceterum scriptura psalmorum et commentariorum eiusdem est magnitudinis. Medio libro, ubi psalmus 77 incipit, effigiem salvatoris variis coloribus auroque depictam et ornatam habes, quam in tabula editioni nostrae adiecta produximus. Exspectaremus similem apparatum in initio libri, sed nulla exstant vestigia. Qui olim 41 fasciculis octona folia continentibus constabat codex nunc non nisi 39 habet. Primus fasciculus adhuc integer est, sed duo priora eius folia vacua sunt, quare scriptura non nisi sex folia explet. Secundus atque quartus fasciculus nunc desunt, cum secundo perierunt verba psalmorum a III. 8ᵃ usque ad IX. 8ᵇ, cum quarto psalmi XIII. 7 usque ad XVII. 18. Qui nostris temporibus folia codicis numeris notavit, praetermissis duobus foliis vacuis, fasciculo primo sex tantum folia tribuit, itaque fasciculus tertius, qui deperditum alterum excipit, continet folia 7—14, quintus vero, cui deperditus quartus praecedebat, amplectitur folia 15—22; proximi fasciculi suo ordine sequuntur, usque ad vigesimum secundum, unusquisque eorum octo folia continens; vigesimus secundus 12 foliorum fuisse debebat, sed non nisi ex 11 constat, non interrupto textu, eiusque folia notantur numeris 151—161. In fasciculo 34 duo folia falso bis 252 numerantur, unde in omnibus qui sequuntur fasciculis numeri foliorum uno inferiores sunt; 35 fasciculus incipit a folio 257 loco 258, pari modo omnes qui sequuntur usque ad ultimum, qui м҃л signatur atque folia 305—312 continet. In ipso fine codicis agglutinata sunt adhuc duo folia, quae additamenti canticorum residua sunt, reliquis deperditis.

In primis tribus foliis codicis (1—3) habes argumenta Eusebii in psalmos, quae in pag. 4—8 nostri libri edidi. In folio quarto incipit textus psalmorum cum scholiis, per singulos versus alternantes. De lacunis in hac parte codicis iam locutus sum. Prior psalmorum pars finit in folio 152ᵇ, ubi psalmus 76 finem habet. Proximo psalmo 77, qui in folio 158 sequitur, praecedunt intercalati duo tractatus, quorum alter symbolum fidei, quod est ‚credo in unum deum', alter orationem domini ‚pater noster' commentatur. Inde a folio 158 usque ad folium 310 (recte 311) continuatur posterior pars psalterii, ps. 77—151 continens. Effigiem salvatoris, quae psalmo 77 praecedit, ostendit tabula in fine huius libri adiecta, ubi etiam haec in marginibus paginae adscripta (rubro colore) adnotatio legitur: ІѠАННЬ АЛЄКСАНР ЦРЬ БЛГАРМЬ (hucusque aureatis litteris, partim inter se ligatis scriptum) † Сїрѣчь, сне сътворено бы, въ пощь и оутвръженїе, нѡнꙋ алеѯанрꙋ црю блгарѡ паче же и гръкомь · и бжаи въсегда амнь ⁘

— In fine psalmi 151, in folio scilicet 310[b] (recte 311[b]), eodem modo in marginibus paginae, sed solito atramento scripta sunt haec verba: Великыи ѿ црю, іѡане алеꙁанре, не ꙁабѫди писавшаего книгѫ сиѧ въ т. . . . ѫ помощь и похвалѫ и ꙁастѫпление твоемоу цртвію въ вѣкы амнь. In proximis duobus foliis rubro et caeruleo colore scriptis, qui per binas lineas alternatim adhibentur, hoc longum elogium legitur (neque in Периодическо списание neque in Извѣстія sine mendis in lucem editum):

Прѣначал'номоу началу. и беꙁ'нача|л'ноѡмоу бествоу. рекѫ же прѣстѣи | трци. слава оцоу и снoу и стомоу дхоу | поспѣвающомоу въ началѣ. и съвръ|шающомоу въскорѣ полеꙁнаа. раꙁ'вѣ | бо того ни слово, ни дѣло съвръшаеть сѧ. | имьже того блгтнѧ и помощиѧ. по|чѧ сѧ и съвръши сѧ. сие малое дѣло. ꙁо|вомое пѣсниvець. съ вьсѣкымь оуста|вомь. и съ ѡвѣты. в лѣ · ꙅ · ѡ · ме · | ен'дихто · е · повелѣниемь прѣвысо|кааго црѣ нашего. бгомь иꙁбран'нааго. | и бгомь вѣн'чѣнааго · іѡа, алеꙁанра. | Тѣмь же оубо съшедьше сѧ, и прославим|мь бга. и сликъствоуимь истинoѧ. | пѣснь въслѣмь хоу црю въсѣчъскым'. | вѣнцодателю, и іꙁдателю, въседръж'оу. | дав'шааго намь великааго воеводѫ. и | црѣ црeмь. великааго іѡа, алеꙁанра. | православнѣиша въ въсѣчъскыхь. | старѣи'шинѣ же, и воиноначал'ника. | и въ бранехь крѣп'кааго. рачител'на же | и блгооувѣтлива. роумѣн'нодоброꙁра|чнаго, и краснаго видомь. колѣносъ|ѫжта, и правоход'ца. ꙁрѧ слад'ко очесы на | въсѣхь. неиꙁречен'наго сѫдаѧ пра|ве|д'наго. сырымь же и вдовамь. кы, оу|бо рекѫ въ на, коего црѣ видѣвь. скръ|бень въ свои домь въꙁ'вратить сѧ. дроу|гаго же мънѧ алеꙁандра древнѣаго въ || силѫ еже въ воевани. такожде же и съи иꙁ'|начала многы грады прѣѧть крѣпостн|ѧ и мѫжествомь. съи въ на явлеи сѧ | великы іѡа, алеꙁанръ, въсѣмъ блъгаро, | црвоуаи. иже брани покаꙁа велиѧ и крѣ|пкыѧ. и гръц'каго црѣ ниꙁ'ложивъ дръ|жав'но. и шѫтаа сѧ его ѧть рѫкама. и | градовы прѣѧть крѣпостиѧ. несабръ | и въсе поморие, съ романиѧ. таже коупи | бъдинь и въсе подоунавие. даже и до мо|равѫ. прочии же градове, и веси, страны | же и села. текѫще валѣахѫ сѧ къ ногама | того црѣ. и врагы своѧ въсѧ емь рѫкама | под' ноꙁѣ под'ложи. и твръдѫѧ тишинѫ | въселенѣи покаꙁа. м'нить же ми сѧ я|ко съи цръ, дроугы явиcѧ еже въ црехь ко|стан'динь. вѣроѧ и блгочъстиемь, и срце|мь и н'равомь. и скиптро имы въ себѣ, | крта побѣдонос'ца. сеѧ хорѫг'воѧ, покаꙁа|ниемь и явлениемь. въсѧ съпротив'ны|ѧ и гръдыѧ силы прог'навъ расточи. я|коже и въ исратохь помѣнѫхо. еже въ ни | воевании. егда съражаахѫ сѧ съ съпроти|в'ныими. тако и съи цръ блъгаро. оупова|вь на таковое побѣдоносное дрѣво. въсѧ | силы поправъ дръжавно. и раꙁ'гнавь ихь | кртныимь пособиемь. иикы же ми сѧ мь|нить таковы цръ еже въ прѣвыхь црехь. | якоже съи великыи црь

ІѾА, алеѯанръ. | похвала и слава блъгарѡ. оуѕрите нн҃ѣ || мали и велицїи. и съставите ѕнаменїꙗ и | воеванїꙗ. къ побѣдоносномоу црю блъга|ркомоу. приде҄те нн҃ѣ патрїꙗрси и стн҃|телие. мниси же и иноци. сжданӑ и болѣ|ре. и весь причъть црквны. простыхъ ра|би и свободи. вельмжже и въсе воин'ство. | и сърадоуйте са радостнӑ неиѕ'глан'ноӑ. | и славж въслите великоѻмоу црю хоу боу. | вѣнцодателю. и къ немоу възъпите пѣ|сни побѣд'ныѧ · трце стаа съхранѣи црѣ | блъгар'скааго. покрываи, и оутвръди е|го · побѣдж даждъ емоу на съпостаты | и врагы его въса низ'ложи до кон'ца. и ль|га лѣта дароуи емоу бе въсѣчъскымь. | азъ же радост'ныѧ похвалы съплеты е|моу рекы · радоуи са блъгаркы црю. ра|доуи са црю цремь. радоуи са бгомь изъ|бран'не. радоуи са млтивы. радоуи са | бгомь вѣн'чѣне. радоуи са вышъши. | радоуи са бгомь хранимы. радоуи са | воиноводьче. радоуи са вѣр'нымь ѕастж|п'ниче. радоуи са блъгаркаа славо и по|хвало. радоуи са црю алеѯанре. радоу|и са їѡане. радоуи са съ благочъстн|вымь своимь съпржгомь. съ црцеӑ | ѳеѡрж. радоуита са съ слад'кни чады | вашими. михаиломь цремь асѣне|мь. и срацимиромь. и асѣнемь. ра|доуи са тръново граде. радоуйте са его|вы грады и страны. радоуйте са, и па||кы съраадуйте са. ꙗко имаще црѣ тако|вааго. бгъ же въ държавѣ ихъ да оукрѣпї|тъ ихъ. и да подастъ имь црво не|бесное. и да въ селить ихъ въ | чрътогь села своего, въ вѣ|кы бескoнеч'ныѧ | въсегда и нн҃ѣ | и прїсно и въ | вѣкы вѣ|комь | амї|нь.

Quod elogium quanti sit momenti ad illustrandas res gestas Bulgarorum, arbitrio historicorum permitto, sed commemoratione dignum est librarium in selectione et formatione singulorum vocabulorum non ineptum fuisse, verum in constructione sententiarum saepe a legibus congruentiae aberrasse neque grammaticales formas ubique bene adhibuisse. Videsis haec exempla: хоу црю . . вѣнцодателю . . въседръжьцоу дав'шааго (loco дав'шомоу), црѣ . . великааго iwана православнѣша . . старѣишинѣ (loco старѣишинж) же и воиноначал'ника, . . ѕра (loco ѕращааго), шжтаа са его (pro шатанжща) ать, до моравж (pro до моравы), сеа хоржг'воа (pro сеа хоржг'вы) показаниемь, съ црнцеа ѳедwра (pro ѳедwронж), радоуите са еговы грады (loco егови гради).

Aliud posterioris temporis additamentum in fine elogii additum dicit haec: Вь лѣ ѕцѯе, кроу слнцу · ка · лу · аі · | прѣстави се блгочтивы и хѡлю'би|вы господинь срьблє деспоть | кўрь геѡргїе по гн бзѣ его | вьседрьжителн. емуже слава | вь вѣкы амн. Ex hoc additamento colligitur, nisi fallor, codicem nostrum saeculo decimo quinto in finibus dicionis serbicae versatum esse.

In omnibus psalteriis, quorum hucusque mentio facta est, textum 151 psalmorum excipiunt varia veteris et novi testamenti cantica. Qua in re neque codex

53**

Digitized by Google

Sofiensis a reliquis abhorruit, qui olim eodem modo ac Bononiensis in fine psalmorum cantica subiecerat, sed hodie duo tantum folia additamenti reliqua sunt, in quibus legitur cantici quinti (prophetae Isaiae XXVI. 9—19) versus 15 usque ad 19 cum scholiis, quae incipiunt a v. 14ᶜ, deinde cantici sexti (prophetae Ionae II. 3—10) versus 3 usque ad 10, et cantici apud nos noni (ex Isaia propheta, cap. XXXVIII. v. 10—20) versus 10—18. Pro Bononiensi titulo молитва манасиина (vide pag. 730 nostrae editionis) in Sofiensi melius scribitur м҃лтва езекиина цр҃ѣ їюдеиска, cum explicatione: езекиꙗ сказаеть са дръжава биꙗ. Sed cum huius additamenti in edendo textu canticorum nulla ratio habita sit, necessarium esse videtur, ut aliquot lectiones variantes hic adiungam. Cant. V v. 15 bis приложи имь зло sof., v. 16 въ печали sof. (bis), помѣнжхомь sof., v. 17 и ꙗко болащи sof., быхомь възлюбен'номоу sof., v. 18ᵃ пріахо sof., ᵇ иже сътв. sof., ᶜ иж, v. 19ᵃ мр҃твы sof., ᵇ на земли sof., ᶜ ицѣлениѥ sof., ᵈ земѣ sof. In scholiis eiusdem cantici: 14ᶜ мнѣхж sof., 15 желаать sof., 16ᵃ праведни sof., ᵇ наказаніѥ sof., 17 хотѣхомь sof., съ веплемь sof., къ своемоу sof., 18ᵇ рождъство sof., ᶜ врѣменънж om. sof., 19ᵃ вѣр'ніи sof., из мр'твыхь sof., ᶜ моси sof. — Cant. VI tit. м҃лтва иωнина sof., in fine scholii ad titulum additur пѣ҃ · ѕ ·, unde concludi potest hucusque eundem fuisse canticorum ordinem in Sofiensi ac in Bononiensi; v. 3ᵃ Възъпихь sof., печали sof., ᵇ ис'чрѣва sof., 4ᵇ адовы abest sof., обиде sof., 6ᵃ дш҃ж моа sof., ᶜ въ пропади sof., 7ᵃ сънидь sof., верѣа sof., ᵇ изыдеть sof., 8ᵃ искон'чѣваше са sof., тъгда г҃а помѣнжхь sof., ᵇ приде м҃лтва моꙗ sine къ тебѣ sof., 9 хранащеи соуѥт'наа sof., своа sof., 10ᵃ и om. sof., ᵇ на сп. In scholiis eiusdem cantici: 3ᵃ грѣхь съ sof., ᵇ адово sof., аже sof., приать sof., и рождъша sof., 4ᵃ лъстиж вола неистоваго съв. мѣні | sof., 5ᵃ възъпи sof., елли, елли, ел'ма завахтании sof., 6ᵃ ст҃рти sof., ᵇ съмрть sof., прічасти са sof., ᶜ гроб'ныи sof., 7ᵃ адовиа sof., 8ᵃ оставлѣаше sof., възъпи sof., прѣдаа sof., 9 жидовьсти sof., лъжеа sof., м҃лти своа оставишж sof., 10ᵃ жр. мѣнить тании добрѣи вѣрѣ sof., ᵇ оцеви (sed lectio dubia). — Canticum quod in Sofiensi proxime sequitur, in reliquis psalteriis desideratur, in Bononiensi non septimum sed nonum locum, uti dixi, obtinet. Verba quae pag. 730 in adnotatione scripsi, nonnihil corrigi debent, quia praeter Bononiensem etiam Sofiensis codex hocce canticum praebet, uterque sine scholiis: 10 дни sof., въ адова врата sof., прочѣа sof., 11 оуже sof. (bis), живыхь sof., 12 моего sof., прочѣа sof., обарѣаи sof., pro въстокъ (graece πῆξας, ergo participium verbi въстъкнжти) sof. male correxit высокь; ꙗко и плат'но sof., дѣлалиа пріближаащиж sof., 13 ꙗко лъвъ sof., вьса кости моа sof., 14 простьбъщж sof., поучи са sof.,

15 ӥскон'чѣсте sof., възнраащѹ sof., къ г҃и sof., ѿа̂ть sof., ѿ дш҃ѫ моѥ̂ѧ̂ sof., 16 о̇ не̂н бо възв. sof., 18 оум(р)шен sof.

Codex Sofiensis in adnotationibus criticis, quibus tam psalmos quam commentarios exornavi, accuratissime in comparationem ductus est, neque ulla paene discrepantia lectionum praeter nonnullas orthographicas varietates existit, cuius ratio habita non sit. Adde tamen etiam haec, quae postea observavi:

In textu psalmorum: I v. 3^{c} ѿпадеть etiam sof. — III. 8^{a} post Въскрсни г҃и спси мѧ боже мои quae sequebantur psalmorum et scholiorum verba perierunt cum deperditis octo foliis fasciculi secundi; proximus qui in fasciculo qui olim tertius erat legitur textus incipit verbis Оуготова на сѫдъ прѣстолъ свои, quae ad ps. IX v. 8^{b} referuntur. Ps. IX v. 9 и тъ etiam sof., 23^{a} corrig. въз'гарѣет сѧ sof., 24^{b} и̂ ѡ̂бидаи̂ блвстьвнимъ, 27 без'ла, 28^{a} in и гор. post sin. delendum sof., quoniam in Sofiensi vocabulo горести non praecedit и, 29^{a} лаателе҄хъ. — XI. 5^{a} corrig. ӑзыкъ ншъ sof., 7^{b} и̂ о̂чищено. — XIII. 6 съвѣтъ etiam sof.; v. 5—6 ultima sunt fasciculi verba haec: Ӕко г҃ъ въ родѣ праведны̆. съвѣтъ нищаго посрамисте. то же г҃ъ оупован' . . . quae sequebantur perierunt cum deperdito codicis fasciculo quarto, usque ad XVII. 18^{b}, quemadmodum pag. 69 adnotavi, ib. 20^{b} corr. и̂збавить мѧ sof., 27^{a} corr. и̂зьбраныимъ sof., 29^{a} просвѣтиши (ita et ib. ^{b}), 38^{b} и̂скон'чѣѫть сѧ, 45^{b} тоужди, 50^{a} исп. ти сѧ, in editione post 50 male scribitur ^{a}, corrige ^{b}. — XVIII. 5^{b} corr. въселеннѧ̂ (non -ѫ̂) sof. — XIX. 4 всѣкѫ жрътвѫ твоѧ̂, 8^{a} си. — XXI. 12 помагаѫ̂щаго sine мнѣ, 20^{a} помощи твоѧ̂, 24^{c} же сѧ г҃а въсе с., 26^{b} ѡ̂б. моѧ̂, боѧ̂щимї |, 27^{a} corr. нищи и̂ нас. sof., 28^{b} ѿчьствиѩ̂, 31^{b} градыи̂. — XXII. 3^{b} corr. стьзѧ sof. — XXIV. 3^{a} тръпѧще̂и, 9 наоучитъ кротькыѫ̂ пѫтемъ свои̂мъ, 20^{a} и̂ и̂збави. — XXV. 10 corr. мытъ. — XXIX. 12^{b} и̂ прѣпоѧ̂салъ мѧ е̂си, 13^{a} corr. не оумї|лѧ сѧ. — XXX. 13^{b} сѫсѫдъ sof. — XXXI. 5^{a} безаконие̂ мое̂, 6^{a} к' тебѣ. — XXXII. 17 въ множъствїи же, ubi ultimum е ex и correctum est, cuius vestigia coram sunt, erat жи. — XXXIII. 6^{a} просвѣтите сѧ| (codex Sof. in finibus versuum seu linearum а pro ѧ libenter scribit). — XXXIV. 3^{a} ѡ̂рѫжие̂. — XXXVI. 2 ѿпадѫтъ, 3^{b} е̂ѧ̂, 29^{b} въ вѣкы вѣкоу, 35 кедри, 40^{b} и om. sof. — XXXVII. tit. Ѹготовити сѧ, 13 и̂ ноуждаа̂хѫ сѧ (pro нѫждаахѫ). — XL. 3^{a} и̂ оублѫжи|тъ на земли. — XLI. 10^{a} б҃гови. — XLII. 2^{b} corrig. сѣтоуѧ̂ хождѫ, 3^{b} etiam sof. въвѣсте. — XLIII. 6^{b} оуничижимъ, 8^{a} ни е̂си (ita etiam 12^{a}, ubi haec lectio adnotata est), 22^{b} ть бо (loco тои бо). — XLIV. 14^{b} прѣѸкрашена. — XLV. tit. потае̂нъ, 10^{a} до кон'ца земли. — XLVI. 3 б҃ъ (pro г҃ъ). — XLVII. 2^{a} etiam sof. веле̂и, 12^{c} corrig. съдьбъ, sic scribit sof. — XLIX. 16^{c} твоими. —

Digitized by Google

LI. 9^{b} нѫ (ita semper sof. pro нъ). — LIV. 3^{b} и съмас' са, 14 и ҁнание моє, 22^{a} лица єго. — LVI. 5^{a} иҁбавїлъ єси. — LVII. 10^{b} живыи (aut живы и). — LVIII. 14^{a} и не бѫдѫтъ. — LXI. 11^{b} не желаите. — LXII. 3^{b} ми om. sof., 11^{a} ѡрѫжиѭ. — LXIII. 8^{b} стрѣлы non praeced. и sof. — LXIV. 6^{a} и днина, 8^{a} corr. глѫбины, 13^{b} радостиѧ. — LXV. 17^{b} etiam sof. вьҁнѣсъ, 18 проҁрѣхъ. — LXVII. 10^{b} ты же, 23^{a} рече Бъ (pro господъ), 36^{a} днвень. — LXVIII. 5^{b} иҁ'гонащеи, 13^{b} поѧхѫ, 21^{b} не вѣ sine praeced. и, 23^{b} и въ въҁдааниє и въ свѣл. — LXX. 2^{b} спси ма |, 6^{c} corrig. вынѫ, sed sof. habet вынѫ, 17^{a} моєѧ, 21^{b} ҁемли etiam sof. — LXXI. 10^{b} corrig. приведѫть, 15^{b} corrig. вынѫ, sed sof. scribit вынѫ, 16^{c} трѣва etiam sof., 19^{a} вѣкоу, ^{b} бѫдеть и бѫдеть. — LXXV. tit. а асури, хс исправлѣѫ всѣ. — LXXVI. post v. 10: аїапсалма · прѣложениє словоу sof., 16^{a} м. твоєѧ л. твоѧ, 20^{b} твоѧ. — LXXVII. 2^{b} провѣщаѧ, 6^{b} повѣдать ꙗ, 38^{b} своѧ, 52^{a} ѡвьца, 64^{a} иєреиє, ^{b} в'довица, 68^{b} ѧже, 70^{b} поѧты, 72^{b} ѧ. — LXXIX. 10^{b} и нас. коренїꙗ, 11^{b} биѧ. — LXXXI. tit. corr. post кнаҁа adde иxъ. — LXXXII. 16^{a} поженеші ѧ. — LXXXIII. tit. скаҁаєть са|, corrig. чрьплемо (non почрьплемо) sof., 13 оупьваѧи. — LXXXV. 11^{a} въ истинѣ, 15^{b} и quod истинень praecedit, in sof. om., 16^{c} corr. сна. — LXXXVI. 4^{a} corr. раавь. — LXXXVII. tit. єтамоу sine бо, ҁнаменаєть, 10^{b} corr. въҁ'вахъ. — LXXXVIII. 13^{b} имени sine praeced. и, 25^{b} въ има, 27^{b} и ҁастѫп'нїкь, 34^{b} въ истинѣ, 36 єдиноѧ, 38^{a} и ꙗко, 41^{b} въ тврьдъ. — LXXXIX. 2 въ род и рѡ|. — XC. 1 corr. выш'нѣго. — XCI. tit. оустить же вьса псалми, 13^{a} corr. фїнїкьсъ sof. — XCII. 1^{c} вьселенѫѧ. — XCIII. 10^{a} накаҁаѧи, ^{b} оучаи. — XCIV. 8^{a} днесь. — XCVIII. 8^{c} мьщаѧ. — CI. 11^{a} твоєѧ, 12^{a} ꙗко сѣнь. — CIII. 15 vocabulo крѣпить in adn. praecedere debet ^{c}. — CIV. 19^{a} прїдеть. — CV. 17 corr. сънмищи, 23^{b} прѣд нимъ, 27^{b} раҁточити ѫ. — CVII. 14^{b} и тъ. — CVIII. 19^{b} поѧсаєт са, 25^{a} поношенїѥ. — CXIII. 10 ѩҁыїци (in hoc vocabulo ѫ in cod. sof. raro occurrit, signum secundae manus). — CXV. 4^{a} male чачѫ (pro чашѫ). — CXVII. 8 неже ли, v. 10 in sof. ita scriptus est, ut verba и именемъ гнемъ противлѣах'са имъ bis legantur, altero loco ad hanc versus particulam referuntur verba scholii, quod in nostra editione sub 11 legitur. Sed textus psalmi 11^{a} in sof. deest, ut iam in adnotationibus p. 571 commemoravi; 28^{b} и вьҁнесѫ. — CXVIII. 10. 19^{b}. 32. 35. 40^{a}. 45. etiam sof. ҁаповѣдеи, qui alioquin praefert ҁаповѣдии, 130 просвѣщаєтъ (in bon. провѣщаєтъ error librarii), 145^{b} ѡправдании, въҁищѫ, 167 въҁлюби ѧ (pro ꙗ). — CXIX. 3 лестивоу. — CXXIV. 2 ѿ нїнѣ. — CXXVI. 2^{b} сънъ. — CXXVIII. 2^{b} бо (и quod praecedere debebat omissum). — CXXXI. 11^{a} post въ истинѫ in adnotationibus addi debet sof. (non sin.), quia haec est lectio Sofiensis. — CXXXIV. 15

ѫзыкъ etiam sof., 19ᵇ ааронъ. — CXXXVII. 2ᵃ въ цркви. — CXL. 8ᵇ дшѫ моѫ. — CXLIII. 9ᵇ десатострѹн'нѣ. — CXLIV. 3ᵃ etiam sof. велеи (ita et CXLVI. 5), 21ᶜ in fine вѣкоу. — CXLVII. 9 ѫзыкоу. — CXLVIII. 7ᵃ з quod in fine additum est indicat initium proximi versus, nempe з vocabuli зминеве, 11ᵇ сѫдиѫ, 13ᵉ verba на нбси и на земи non psalmi pars sunt, sed ad scholion pertinent. — CXLIX. 7 въ ѫзыцѣхъ. — CL post versum sextum in fine textus additur слава.

In adnotationibus ad textum scholiorum, quae omnes vel minimas discrepantias codicis Sofiensis respiciunt, addere velim haec: I. 4 и июдеи и елинъ sof. — II. 10 црковавшеи. — III. tit. corr. сна, пророчьствие. — IX. 12ᵃ corr. въ псальмѣхъ, ᵇ кь ѧзыкомъ, corr. възыскати etiam sof., 26ᶜ corr. оудолѣти, 30ᵇ corr. инѣхѫ, 34ᵇ възыскаѫи etiam sof., 36ᵇ in sof. иногъ. — X. 3ᵃ sof. habet скврънънимы (sed novo attramento vetus scriptura operta). — XI. 7ᵇ corr. ѡчищаѫ. — XVII. 23ᵃ и стрхъ, 26ᵃ сего etiam sof. (pro того), 36ᶜ sof. male законо, 38ᵇ во вънити въ пръвое достоание, 43ᵃ etiam sof. попелъ, ᵇ и жидове, 44ᶜ не видѣвшеи ха, и ти, 46 и ѡмр. са, 51ᵇ вѣрни. — XVIII. 2ᵃ имаще, 3ᵇ въ ѫтр. дръжима, 12ᵃ posterius вола om. sof. — XIX. 2ᵃ исплънить же ia, ᵇ ть бо, 6ᵇ начатъкъ, 8ᵇ призываемь. — XX. 2ᵃ бо om. sof., 3ᵃ желанииимъ, 6ᵃ великоѫ, 11ᵇ на ба etiam sof., 12ᵃ на ха и ба. — XXI. 3ᵇ ноужда, 5ᵇ имѫще etiam sof., 11ᵇ въ ѫтробѫ бо двча, 21ᵇ пса sof., 25ᵇ ѧзыкъ, 26ᵃ велии. — XXIII. 8ᵃ славѣ, ᵇ крѣпькъ и ть, въсприиимъ, 9ᵇ съ плътиѫ. — XXIV. 7ᶜ твоеѫ. — XXV. 7ᵃ имаще, 9ᵇ иматъ. — XXVI. 11ᵃ еулскымъ. — XXVII. 4ᵃ землн, ᵈ corr. ствнтельныхъ (и non п), 8ᵃ ѧзыкъ. — XXVIII. 1ᵃ iако на, 5ᵇ нарицаеть са, сна, 6ᵇ едінозрачныѫ. — XXX. 3ᶜ лѫкавыхъ, 8ᵇ смѣрени. — XXXI. 4ᵇ corr. прозабнеть ти, 7ᵇ се же глше, 8ᵇ его к томоу. — XXXII. 3ᵃ славословение, 5ᵃ и сѫдъ om. sof., 6ᵃ бо om., 7ᵃ воды, 8ᵃ оубоит' са, 16ᵃ ѡбладати sine са. — XXXIII. 4ᵇ праведни (pro вѣрънии), 9ᵃ кръве хви. — XXXIV. 3ᵃ ѡвое бо бѣси тв. на чл҃вка, 5ᵃ бо om., 13ᵇ бо om. sof., 15ᶜ то і, тако sof., 19ᵇ имаще, 25ᵃ corr. и ед. же. жид., ᵇ инѣхѫ, 26ᵇ себе ли (sine али), 27ᵃ принил'шеи. — XXXV. 4ᵃ рав'ви, 6 sof. male scribit положила, 8ᵃ sine бо, sed оубо двери. — XXXVI. 1ᵇ оуподоби са, 3ᵇ да ante възрад. om., 7ᵃ бес прѣстании, того да etiam sof., 11ᵃ аплы, iако з'миѫ, 17ᵇ же pro бо sof., 19ᵃ и ante ѡзлов. om., 24ᵇ помѣнѫвъ, 27ᵇ наслаждание, 28ᵃ посилаеми, 34ᵇ бо om., ᶜ бѣси. — XXXVII. 17ᵇ in fine и omiss. — XXXVIII. 3ᵃ бъ om. sof., 7ᵃ corr. и ищаз., ᵇ и лихоиманиемъ sof., 8ᵃ бес прѣстании въпиѫтъ, 12ᵇ iако бо паѫчина, 13ᵃ бо съ, ᶜ главы подъклонітн. — XXXIX. 6ᶜ на земли, 12ᵇ миловати, 13ᵇ демони (pro бѣси), 14ᵇ спсениѫ. — XL. 2ᵃ etiam sof. сѫтъ. — XLI. 4ᵇ sine си, 8ᵇ аже нападѫ, 11ᵃ пригваждаахѫ (ita

Digitized by Google

et buc.), ^{b} на б҃а, хощетъ и҃. — XLII. 1^{b} и҃ ѡ҃ и҃юдѣ, 4^{a} бо ante пищѫ om. sof. — XLIII. 18^{a} хвалѣхѫ lectio est sof., non. pog., uti in adn. pog. 214 affirmatur, 23^{b} ѡ҃в'ца (post. loco). — XLIV. 9^{b} in fine и҃ми, 13^{a} тиръ, 17^{b} проповѣдї҃а, 18^{a} и҃мене. — XLV. 2^{a} male ѿ людехъ, 3^{b} рече sine praeced. и. — XLVII. 9^{b} ц҃рѣ х҃а. — XLVIII. 11^{a} не пасти. — L. 4^{a}ѿмыти, 18^{b} бескврън'на҃ sof. — LI. post 5^{b} in diapsalmate corr. словеси. — LIII. 6^{b} male адамла posui, cum lectio sof. buc. адамли melius respondeat dativo а҃ши моеи. — LIV. 4^{b} нападаѫ҃щи҃ forsitan legi debeat нападаѫ҃щѥ и҃, 8 и҆ ѥ҆стъ, 11 своихъ доушъ, 12 коуплъше г҃а, 15^{a} въ пит҃ии, 16^{a} чадѣхъ, 18^{a} и҃ ѿ шестаа҃го ч҃са, 22^{c} и҆стинѥнъ, 23^{a} ѥ҆же ѥ҃стъ. — LVII. 5^{b} тако же и жна. — LVIII. 8^{a} не вѣроуѫ҃щѥ и҃ г҃лащѥ, 10^{a} и҃ на ꙁемли, 16^{b} in fine etiam sof. г҃а. — LIX. 9^{a} пакы въ о҃ч҃ѣ. — LXII. 12^{c} не и҃мать. — LXIV. 10^{a} и ante радости om. sof. — LXV. 6^{c} где, 8^{b} и ante оушима om. sof., 11^{a} а҃ (pro ѫ), 12^{b} вѣр'ны и҃ пр., 13^{a} въ ц҃ркъвь, 14 оустнами, 16^{a} приꙁываѫ҃, и quod sequitur omis. sof., 19 послоушаѥ҃ть. — LXVII. 6^{b} не оу имащи мѫжа, 34^{b} и҃ ѥ҆ва҃гльскѫѫ҃. — LXVIII. 7 начатокь бо, 15^{b} и҃ ѥ҃стъ лъстъ, 22 на ѿцеть, 24^{a} а҃шѫ а не. — LXX. 13^{a} въскр҃сшаго. — LXXI. 16^{a} гол'гоѳи, ^{b} жрътъв'|. — LXXII. 26 х҃воѫ҃ etiam sof. — LXXIV. 10^{a} sof. съраꙁоумѣваѥ҃ть са, ^{b} autem pro скаꙁаѥт са scribit раꙁоумѣваѥ҃ть са, etiam lectio buc. сьраꙁоумѣѥт' се refertur ad 10^{a}, in ^{b} vero buc. praebet скаѥт' се, quod скаꙁаѥт' се legi debet. — LXXV. 7^{b} сило҃ѫ х҃воѫ҃. — LXXVI. 16^{a} жрътвь, 17^{a} кыа҃, 21^{a} а҃ꙁычъскыа҃ ^{b} вѣр'ныа҃. — LXXVII. 4^{c} приа҃са а, 9^{a} б҃на҃, 44^{b} кръвна҃, 48 ѿ ѿвѫждоу, 55^{c} амореис'цѣхъ, 60 и҃похнисѧ lectio est sof., 67^{a} части, 68^{a} исповѣдаѫ҃щѫа҃ са. — LXXVIII. 1^{a} а҃ in fine. — LXXX. 8^{b} въ таинѣ вѣхѫ. — LXXXI. 3 б҃ъ in fine om. sof., 4^{a} приа҃ть, LXXXII. 4^{a} како а҃, 12 сал'мана, 19^{a} бѫна҃. — LXXXIII. 3^{a} на б҃на҃ и҃, 12^{c} си не лишѫть са sof., ergo си non est omissum. — LXXXV. 16^{b} печѣти прош. sine бо. — LXXXVI. 4^{b} съдържании҃ раꙁоумѣваеть са. — LXXXVII. 14^{b} приа҃та. — LXXXVIII. 11^{a} corr. м҃ртъвь, 49^{b} corr. и҃ꙁбавити (sine са). — LXXXIX. 10^{b}in adn. ad ıако нич'то же adde sof., ^{c} неможении. — XC. 16 въси добрѣ живыши҃. — XCIV. 5^{b} съꙁдасте sine и etiam sof., 9^{b} иѫ и҃ риꙁа и҃ ѿвоуща. — CI. 15^{b} ѥ҃а, 28 сѫи҃ om. sof. — CIII. 8^{a} sof. male прос'мражанї҃а, 14^{c} быв'ше. — CV. 5^{c} и҃ и҃же ѿ и҃с҃лѣ sof., 17 велика non praeced. и, 23^{a} моиси, 46^{b} люди же. — CVI. 26^{b} хотащѫѫ҃ кр҃тити са, 34 и҃ г҃ъ рече, 36^{b} ты҆ б҃о грады҆, 38^{a} по в'сеи въселенѣи҃, 40^{a} оуничижени sine praeced. и et subsequente же. — CVII. 8^{b} сїкїма. — CVIII. 3^{a} ѿклеветаѫ҃щѥ и҃, 7^{a} и҃ самъ себѣ. — CIX. 1^{a} о҃ деснѫѧ sof. etiam posteriore loco, ^{b} п. ноꙁѣ ч҃лвкоу, 6^{a} падении҃. — CXII. 4^{b} наричат са, 6^{b} corr. оутаи҃т са. — CXIII. 12^{a} въсѫдоу. — CXIV. 6^{b} ѿ а҃дамѣ, 8^{c} ноꙁѣ. — CXVII. 25^{a}

Digitized by Google

прїзванїа. — CXVIII. 93^b post вѣровавшеи sequitur rubris litteris стасїс, ib. 131^b praecedit слава. — CXXII. 4^b грѫдынїмъ sine бо. — CXXIV. 5^b сѧ сказоуетъ. — CXXXI. 7^a расъпатнѣ. — CXXXIII. 1^b in sof. erat црькын, sed postea ь correctum in в, 3 блвающен. — CXXXIV. 12 post бо землѧ delendum in adn. sof., non бо in sof. legitur, ib. male ѿ вѣсъ. — CXXXVIII. 7^a прѣстѫпалъ адамъ, 15^b habet sof. н подобаетъ мн ѿтѫдоу, 21^a почнишѫ sine н. — CXXXIX. 6^b н словеса etiam sof. — CXLIII. 2^a ıако· защнтн ї н глаше, 9^b строунама. — CXLVIII. 9^a апли.

Quamvis in ipso codice unius tantum librarii mentio fiat, scriptura nihilominus plures manus in libro conscribendo operam adhibuisse testatur. Neque tamen diversae manus facile distingui possunt, cum persimiles inter se sint. E. gr. ab eodemne librario scripta sint verba ps. XLIV v. 1^a (cum scholiis), quae in folio 92 quinque versus occupant, an ab alio quodam, discernere non ausim. Nullum certe dubium est, quin inde a versu 17° folii 226^b nova a priore differens manus scribere coeperit, cuius prima vocabula sunt Сългрѣшнхомъ съ ѡцы нашнмн (psalmi CV v. 6^a). Librarius huius partis amat formam ѫзыкъ (pro ѧзыкъ prioris librarii), saepius utitur littera є (prius adhibebatur е), litteram ȣ aliter quam antea in usu erat exprimit. Sed in folii 229^a versu 7° verbis Н прнчастншѧ сѧ велфѣгорѣ (ps. CV. v. 28^a) prior manus operam continuat usque ad finem folii 232^b; proximi folii prima vocabula Въспрънѫвше ȣже (ps. CVI. 13^a comm.) novam manum ostendunt, quae usque ad versum 5 folii 234 (ps. CVI v. 22^a in scholiis ultima vocabula бл҃гоȣгоднѫ бвн) protenditur, eiusdemque folii etiam versus 19—30 (ps. CVI v. 24 Тн вндѣшѫ usque v. 26^a Въсходатъ до нбсъ н нисходатъ до безнъ) amplectitur. A folio 234^b, inde a verbis scholii прѣвъзнѣсѧ бо сѧ вѣсн . . . (ps. CVI v. 26^a) redit usitata manus, sed duas tantum paginas (fol. 234^b—235^a) occupat, in folio enim 235^b alia ab omnibus hucusque observatis diversa manus scribendi laborem sumpsit (inde a vocabulis подобаетъ велнчнтн, quae sunt schol. ad v. 32^a), cuius proprium est, ut litteram ы semper ы̏ scribat. Hic quidem usus usque ad finem codicis valet, nolim tamen contendere omnia quae inde a folio 235 usque ad finem codicis continentur ab uno librario exarata esse. Res difficilis neque magni est momenti. Animadvertere tamen liceat, in hac ultima codicis parte haud raro scribi ю, a cuius usu priores manus abstinebant.

Digitized by Google

VIII. Duo tractatus codicis Sofiensis, explicationem symboli fidei et orationis dominicae continentes.

Post psalmum LXXVI quo prior psalterii pars finit, psalmo LXXVII qui posteriorem psalterii partem aperit, praecedens in codice Sofiensi explicatio symboli fidei orationisque dominicae intercalata est (fol. 153—157). Uterque tractatus in slavicis codicibus canonum, qui graeco nomine Nomocanones inscribuntur, obviam fit. E conspectu slavicarum canonum collectionum, quem Sreznevskius in tomo LXV operis ‚Сборникъ Отдѣленія русскаго языка и словесности‘ (1899) dedit, hos tractatus in codicibus, qui Rjazanskaja, Novgorodskaja sive Sofijskaja, Voskresenskaja kormčaja appellantur, inveniri colligitur. A. Hesenius primum eorum in additamentis libri, qui Исторія славянскаго перевода символа вѣры (СПетербургъ 1884) inscribitur, pag. 121—125 ad fidem codicis Zagrebiensis ab a. 1262, variantibus aliorum codicum lectionibus exornatum in lucem protulit. Nos quidem, ut omnia quae nostri psalmorum codices continent, etiam in editione haberentur, utrumque tractatum hisce appendicibus apponere decrevimus. Graecus primi tractatus fons nondum cognitus est.

1.

И̂сталъкованиѥ̂ ст҃го и̂ѕъѡ̂бра|женїꙗ̂ вѣры, ѥ̂же есть Вѣроуѧ̂ въ | ѥ̂днного б҃га.

Ѕнаменаниѥ̂ ѥ̂сть вѣроуѧ́щемоу с̑е ст҃оѥ̂ и̂ѕъображениѥ̂. въсѣкъ бо вѣроуѧ̂ право-вѣр̓но и̂сповѣдаѥ̂ть сими поучениѥ̂мь правѫѫ̂ вѣрѫ истинно, ꙗ̂коже и̂ ст҃ии̂ шесть съборь оутвръдивьше, си̂ѧ намь прѣдашѫ. гл҃еть оубо правовѣр̓но вѣроуѧ́и синце.

Вѣроуѧ̂ въ ѥ̂диного б҃а о̂ц҃а въседръжителѣ. Н҃е ꙗ̂коже мноѕи мьнать гл҃а, ꙗ̂ко двѣ ѥ̂стѣ началѣ, ѥ̂дї|но благо, а дроугоѥ̂ лѫкаво, рек̓ше ѕло· и̂ ꙗ̂ко благоѥ̂ оубо о̂бладаѥ̂ть неб҃сными, лѫкавоѥ̂ же ѕемлъными. аѕъ же не тако, нѫ вѣрꙋ|ѧ̂ въ ѥ̂диного б҃а въсѣми владаѭщаго и̂ о̂ц҃а въсѣмь сѫщааг҃о. | — Твор̓ца н҃боу и̂ ѕеми, видимыи̂мь же въсѣмь и̂ невидимымь. Сї рѣчь ꙗ̂вленымь же въсѣмь и̂ неꙗ̂вленымь· ѥ̂лика бо долоу подь н҃бсемь ꙗ̂влена сѫть и̂ можемь ꙗ̂ видѣти· ѥ̂лика же на н҃бсехь прѣвыше, не ꙗ̂влена сѫть и̂ не можеть ч҃лкь видѣти и̂хь. — И́ въ ѥ̂диного г҃а ї҃са с҃на б҃иꙗ̂ ѥ̂диночадааг҃о. Ѥ̂же бо реши г҃а· с̑е и̂ма сказаѥ̂|ть б҃ество и̂ ч҃лвчьство. рече бо вѣроуѧ̂и̂, не тък̓мо вѣроуѧ̂и̂ въ ѥ̂дино|го б҃а, сї рѣчь въ б҃а въ с҃на б҃иꙗ̂ ѥ̂диночадааг҃о· б҃ъ бо и̂ с҃нъ ꙗ̂коже и̂ дх҃ь ст҃ы. нѫ вѣроуѧ̂ ꙗ̂ко ї҃с б҃ы, се ѥ̂сть ч҃лкь. и̂ пакы не вѣ-

Digitized by Google

роуѭ̑ быти того чл҃ка проста, нѫ и х҃а бг҃а сѫща и быв'ша чл҃ка. — Ѿ о҃ца прѣжде
вьсѣхъ вѣкь рожена. Ꙗко оубо ѿ о҃ца роди сѧ, вѣроуѭ· въ кое же врѣмѧ или како
роди сѧ, не | пытаѭ. — Свѣта ѿ свѣта. Вѣроуѭ въ свѣть въ с҃на б҃иѧ. въ которы свѣть;
иже роди сѧ ѿ свѣта о҃ца. — Б҃га истин'на ѿ б҃а истин'на. Въ б҃а истин'на рождьша
сѧ ѿ б҃а истин'на. — Рожен'на и не створен'на. Роди бо сѧ а не сътворень бы. — Єдино-
сѫщ'на о҃цоу. Подобень бо | с҃нъ о҃цоу по в'семоу, кромѣ рожденїѧ· с҃нъ бо рождень,
ѿць же не рождень. — Имьже вьсѣ бышѧ. Словомь бо бышѧ вьсѣчьскаа, слово же с҃нъ
б҃ии. — Насъ ради чл҃кь и за наше сп҃сение. И по истинѣ насъ ради чл҃кь и нашего
ради сп҃сенїѧ. — Сниде съ н҃бсъ. Не ѿлѫчь сѧ ѿ о҃чьскыхь нѣдръ. — И въплъти сѧ ѿ
д҃ха ст҃а. И ѿ прѣчистыхь кръвї|и ст҃ыѧ и прїснодв҃ы мариѧ. — И въчл҃вчьша сѧ, ра-
спата же за ны при поньстѣмь пилатѣ и мѫчена. Не тък'мо бо плъть въсприѧть
и въчл҃чи сѧ, рек'ше чл҃кь бы, нѫ и распать бы за ны ѿ їюдеи при поньстѣмь пи-
латѣ (ѿ пон'та бо бѣше). и м҃чена быв'ша ꙗко злодѣѧ· ѡбычѣи бо имѣхѫ жидове
раз'боиникы распинати на к҃тѣ. — И погребен'на. Погребень бо бы, нѫ третии д҃нь
въскр҃се, ꙗкоже рече писание. г҃леть бо въ єѵ҃гели, ꙗко могѫ разорити ц҃рковь с҃иѧ и
въ трї д҃ни създати ѧ. ц҃рковь же г҃леть тѣло свое, єже разоришѧ оубо їюдее, нѫ по
воли єго. и бо аще не би хотѣль г҃ь, не бишѧ єго ни їюдее распали. Обаче разор'-
шимь їюдеѡмь ц҃рковь, рек'ше тѣло г҃а нашего, то самь въ третїи д҃нь въскр҃си є. сего
ради и вѣроуємь въ-нь ꙗко б҃а сѫща. — И пострадав'ша нась ради и въскр҃сьша третии
д҃нь, и въшедьшаго на н҃беса, и сѣдѧщааго ѡ деснѫѭ о҃ца, и пакы грѧдѫщааго сѫ-
дити живымь и м҃ртвымь, єгоже ц҃рьвию нѣсть кон'ца. Пострадавь бо нась ради ꙗко
б҃ъ и погребень бы и въскр҃се и ѡ деснѫѭ о҃ца сѣде. и пакы вѣроуємь видѣвь єго гра-
дѫща съ славоѭ сѫдити живымь и м҃ртвымь, сї рѣчь праведнымь и грѣш'нымь. пра-
вед'нии оубо иже добрыѧ дѣтѣли сътвор'ше живѫть въ вѣкы· грѣш'ници же м҃ртви
сѫть. — Вѣроуѭ и въ д҃ха ст҃го| г҃а животворѧщаго, исходѧщаго | ѿ о҃ца, иже съ о҃цемь
и с҃номь съпоклан'ѣема и славима. Не тък'мо | бо г҃ла ꙗко єсть д҃хь ст҃ы, нѫ и вѣроуѭ
въ-нь, ꙗко въ ст҃а, ꙗко г҃а, ꙗко | животворѧща, понеже животь даєть и инѣмь и жи-
воть єсть самь. ѿ о҃ца исходѧщаго· не раждаєть бо сѧ ѿ о҃ца, нѫ исходить и съ
нимь славить сѧ и покланѣємь бываєть съ о҃цемь и с҃номь ꙗко єдиносѫщень. — И
г҃лав'ша п҃ррокы· въ єдинѫ ст҃ѫѭ съборн'ѫѭ ап҃лкѫѭ цръковь. Аще бо и на вьсѣхь
мѣстѣхь г҃лаше и п҃ророкы д҃хь ст҃ы, нѫ в'се цръкви єдино сѫть, си рѣчь єдина събор'наа
и ап҃лкаа ц҃ркви. — Исповѣдаѭ єдино кр҃щение въ оставление грѣхомь, чаѭ въскр҃шенїѧ
м҃ртвымь и жизни бѫдѫщаго вѣка аминъ. Ѿмещеть хотѧщихь к҃ртити сѧ второе,
г҃лащѫѭ ꙗко съгрѣшихомь по кр҃щении, нѫ да к҃ртимь сѧ пакы и сп҃сени бѫдемь.
сего ради ѿрицаѭ двое кр҃щение г҃леть· исповѣдаѭ єдино кр҃щение и то въ о|ставле-

Digitized by Google

ние҃ грѣхомь. ѿставлѣе|ть бо вьсѣ прѣгрѣшенїа и кь гл҃ащимь не быти вьскр҃шению мр҃твымь ни жизни бѫдѫщаго вѣка гл҃еть пакы· чаѫ вьскрѣшенїа мр҃твыхь, рек'ше ѡжидаѫ вьскр҃шенїа мр҃твыхь и жизни | бѫдѫщаго вѣка, аминь.

2.

Истльковање м҃лтвѣ еже наоу|чи г҃ь i҃с х҃с оученикы своа и тѣми| нась наоучи и оучить м҃лити са и | гл҃ати· о҃че нашь еже еси на н҃бсехь. тльковање златооустааго.

Оучит' ны како подобаеть м҃лити са и авие оумь нашь вьперѣеть и ѿ земла вьз'носить и кь н҃беси прилѣплѣеть, повелѣваѫ намь гл҃ати·

Ѿче нашь иже еси на н҃бсехь. Ибо о҃ца нарекь б҃а праведень да бѫдеть, и таковое показати житие, ꙗко да не ꙗвить са недостоинь таковаго сьродьства. наказаеть же и об'щѫѫ творити братии м҃лтвѫ. не рече бо о҃че мои, нѫ о҃че нашь и обьщї|мь тѣлѣ цр҃ковнѣмь, вьзаконивь намь приносити м҃лтвѫ и никакоже сьмотрити комоу тьк'мо о | себѣ, нѫ вьсегда и о ближнемь, и да ник'тоже дроуга болии бѫдеть ни о чемь же, ни богатыи оубогааго ни рабь господина ни кназь обладаемаго имь, ни цр҃ь воина ни прѣмѫдры невѣжда. вьсѣмь бо едино дароваль есть благородие |, вьсѣхь равно сподобивь нарицати того о҃ца. рек' же иже еси на н҃бсехь не тамо б҃а затвори, вьзде бо б҃ь ест' | и вьсѣчьскаа плъна славы его, нѫ се рече ѿ земла вьз'вода м҃лащаго са и кь сѫщимь на высокыхь прилѣплаѫ селомь и кь выш'нимь прѣбываниемь. — А еже да ст҃ить са има твое. Сї рѣчь да славить са нашеа ради жизни. се же есть· сподоби ны, рече, тако жити чисто ꙗкоже нась ради вьсѣмь славити та. — А еже да приидеть цр҃твие твое. Назнаменоуеть не прилѣплѣти са видї|мыхь ни сѫщааго сего свѣта велїка мнѣти, нѫ вьсходити оумом' | кь о҃цоу и хотащихь быти желати, чѣаще из'бавити са ѿ тѣлесе нашего, ꙗкоже рече ап҃ль. и бо таковое рачение имы ни благыми житиꙗ сего раз'грьдѣти са може|ть ни скрьб'ными печѣл'ными смѣрити са. — Да бѫде волѣ твоа ꙗко на н҃беси и на земи. Еже гл҃еть са есть ꙗкоже тамо в'сѣ невьз'бран'но бываѫть, рече, и бо аггели не вь овѣхь послоушаѫть, вь овѣхь же ослоушаѫть са, нѫ вь в'сѣхь по|слоушаѫть и покарѣѫть са. тако и нась ч҃лкы сподоби не исполоу вола твоеа творити, нѫ в'сѣ ꙗже хощеши да испльнѣемь тобоѫ, поне же не нашимь потьщаниемь тьк'мо добродѣтѣль сътварѣеть са, нѫ и ѿ тебе дан'ноѫ сьвыше благодѣтиѫ. не рече же да бѫдеть волѣ твоꙗ вь мнѣ или вь нась, нѫ вьсѫдоу и по в'сеи земли, ꙗко да скон'чѣеть са льсть и насадить са истина, да изьврьжеть са злоба вьсѣ и вьзыдеть добродѣ-

Digitized by Google

тѣль, и҄ таковыми ничимьже бити различноу нб҃оу ѿ землѧ. — Хлѣбь нашь насѫщни҄ дажадь намь дьнесь. Се гл҃ѧ подобае҄ть же съмотрити, како и҄ въ тѣлесны҄ | много доуховное҄· и҄ бо ни о҄ богатьствѣ ни о҄ различнѣи҄ нищи, ні | о҄ славѣ и҄ чьсти, ни о҄ многоцѣн'ныхь ризахь, ни о҄ чемьже и҄но|мь ѿ таковыхь, нѫ о҄ хлѣбѣ тък'мо повелѣ мл҃твѫ творити. о҄ хлѣбѣ же настав'шаго дьне, ꙗ҄коже ни оутрѣш'нимь пещи сѧ ни боле настав'шаго дьне томоу | възбранѣѫ҄ просити. не вѣси бо, аще оузриши заоутрѣш'нее҄ растоꙗ҄ние҄, да ч'то ради стражеши пекы сѧ; се же и҄ напрѣдь словоу большими повелѣвае҄ть гл҃ѧ· не| пецѣте сѧ наоутрїꙗ҄, хощеть бо намь ѿ въсѫдоу готовомь быти и҄ оутвръжденомь и҄ толико проситі | е҄ликоже потрѣба ноуждаа҄ ѿ нась и҄щеть. — А е҄же ѡ҄стави намь дльгы нашѫ ꙗ҄ко и҄ мы о҄ставлѣе҄мь дльжникомь нашимь. Чл҃колюбиꙗ҄ прѣвеличьство показае҄ть, ꙗ҄ко и҄ по кр҃щении пакы съгрѣшаѭ҄щихь сподоблѣе҄ть мл҃ти. и҄ бо и҄ по бани пакы бытие҄стѣи не ѿе҄млеть сѧ покаꙗ҄нїꙗ҄ прио҄брѣтенї|е҄, въведе же сии҄ мл҃итвьныи҄ законь, коуп'но оубо да грѣхомь въспоминание҄ прие҄млѭще смѣрѣе҄|мь сѧ, коуп'но же и҄ дроугымь ѡ҄ставление҄ подаѭ҄ще ѿ въсѣкого поминанїꙗ҄ злоу и҄з'мѣнимь сѧ, и҄ ꙗ҄коже ты самь себѣ сѫдилъ е҄си, рече, тако тебѣ сѫждѫ и҄ азь. аще о҄ставиши ты подобномоу тебѣ чл҃коу и҄ сърработникоу|, и҄ ѿ мене таковѫѫ҄ прїи҄меши бл҃гть. аще и҄ нѣсть подобно се҄ ѡ҄номоу· ты бо трѣбоуѫ҄ о҄ставленїꙗ҄ о҄ставлѣе҄ши, бг҃ъ же | ни о҄ чимьже потрѣбы и҄мы. ты же оубо подобномоу тебѣ чл҃коу и҄ съработ'никоу, а҄ бг҃ъ тебѣ рабоу. ты повинень тьмамь злыхь, бг҃ъ же бе|зьгрѣшень сы. нѫ о҄бачe ни тако свое҄ чл҃колюбие҄ ꙗ҄влѣе҄ть, а҄ е҄же | — И҄ не въведи нась въ напасть, нѫ и҄збави нась ѿ неприꙗ҄зни. Симь ꙗ҄вѣ наказаеть нашѫ немощь и оуставлѣе҄ть боуе́сть. двѣ бо естѣ и҄скоу|шении, рек'ше напасти· е҄дина ѿ бг҃а, дроугаа҄ же ѿ дїꙗвола. да и҄же ѿ бг҃а блага е҄сть, а и҄же ѿ неприꙗ҄зни дш҃еврѣд'на есть и҄ въсѣкь чл҃къ мл҃ить сѧ и҄збавити сѧ ѿ напасти и҄ врѣда неприꙗ҄зниина.

Etiamsi haec expositio nomine Ioannis Chrysostomi inscribitur, tamen neque inter vera neque inter spuria Chrysostomi opera invenire potui. Quae inter spuria apud Migne Patrologiae c. c. series graeca, tom. LIX pag. 627, latino sermone ‚Interpretatio' citatur, prorsus alia est.

IX. Codex Tolstoianus describitur.

Inter alia editionis nostrae subsidia etiam codice Tolstoiano usi sumus, cuius lectiones variantes, si quae maioris sunt momenti, familiaritati Michaelis Speranskii, litterarum russicarum professoris Mosquensis, grato animo debemus. Paginis 742—780 huius libri collectas habes. Idem ille etiam brevem codicis descriptionem

Digitized by Google

in usum nostri operis praestitit, quam hic cum meis additamentis latine reddo. Qui nunc Petropoli asservatur codex Tolstoianus a comite Th. A. Tolstoi nomen ducit, cuius ampla librorum manuscriptorum nec non impressorum collectio abhinc octoginta fere annos bonum publicum facta, nunc in aedibus bibliothecae imperialis Petropolitanae domicilium habet. Codex noster maximam partem mem-

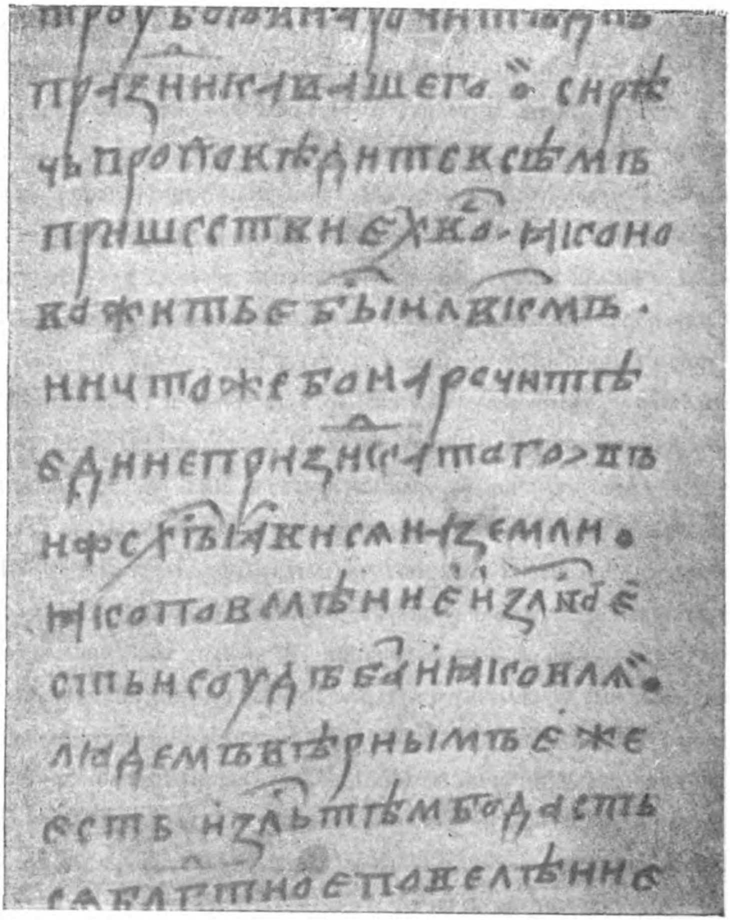

Specimen scripturae foliorum chartaceorum.

braneus est, 270 foliorum, sed folia 136 et 137, deinde folia 148 usque 152 interpositionem chartaceam efficiunt, posteriore tempore, saeculo decimo quinto nisi fallor factam, quo supplemento deperdita folia membranea compensantur. Liber ab initio et in fine mancus, nunc psalmos a XV. 2 usque ad CXLVI. 9 amplectitur. Sed etiam in medio codice nonnulla folia desunt: inter folia 32 et 33 excidit

Digitized by Google

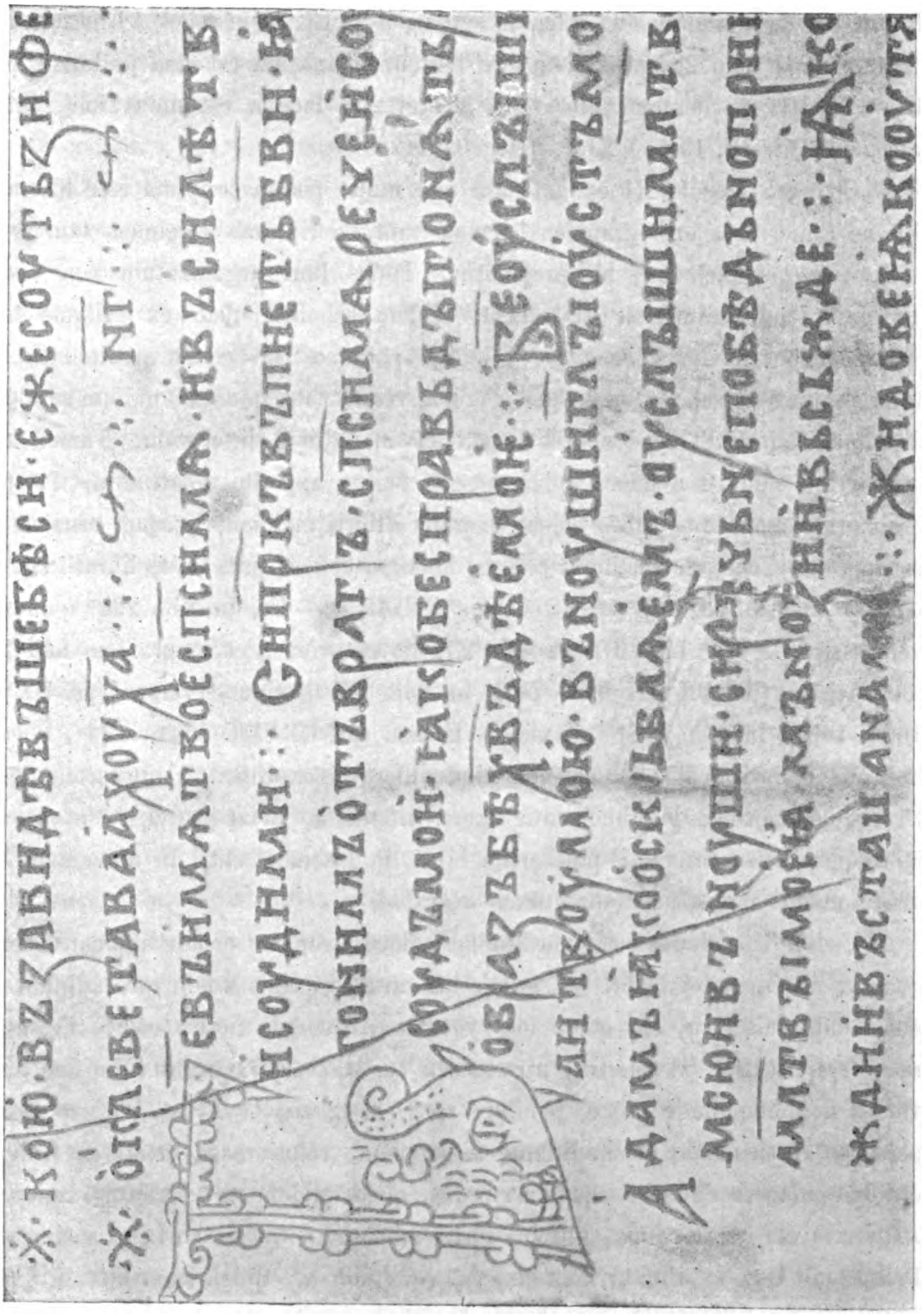

Specimen codicis Tolstoiani, scriptura librarii principalis.

unum, quod psalmo XXVIII. 6^b et schol. usque ad XXIX. 2^a et schol. expletum erat; post folium 98 deest unum, quod ps. LVIII. 10—17 continebat; inter folia

Digitized by Google

100 et 101 desiderantur duo folia, in quibus ps. LIX. 14 et schol.—LXI. tit. legebantur; quod folio 264 proximum erat folium deperditum est cum psalmis CXLII. 10—CXLIII. 4^b; denique inter folia 267 et 268 lacuna est unius folii, in quo verba ps. CXLIV. 15^b—CXLV. 2 legebantur.

Codicem saeculo XI exeunte aut non multo postea scriptum esse litterarum formae atque usus orthographicus demonstrant. Scripturae specimen, tam principalis quam supplementi, hic proponitur. Totius libri argumentum non nisi in interpretatione psalmorum adiectisque eisdem scholiis, quae ex reliquis huius libri codicibus novimus, consistit. Singulae paginae 22 versuum spatium explent. Inter psalmos et scholia, quae per singulos versus subsequuntur, nullum scripturae discrimen intercedit, eadem est forma et magnitudo litterarum. Tamen tituli psalmorum signo ⋇ a latere uniuscuiusque versus apposito notati sunt. Principia psalmorum maioribus rubro colore exaratis litteris eminent, quarum ornamentum in apposito specimine distingui potest. Maxima codicis pars unius librarii laborem praestat, sed in folio 178 sex versus (ps. XCVII. 3^c—4^b), in folio 225^a quindecim versus (ps. CXVIII. 5^b—9^a), in folio 230 novem versus et in proximo folii 230^b tota pagina (ps. CXVIII. 67^a—74^a), in folio 235^b quinque versus (ps. CXVIII. 166—169^a), in folio $236^{a/b}$ maximam partem (ps. CXVIII. 134^a—144^a) — alius librarius scripsit, cuius manus non nihil differt in exprimendis litterarum figuris. Diversitas imprimis in abhorrente figura litterae ѫ, in ъı pro ъı, in ѥ pro ю et in frequente usu litterae ї, praesertim in нї, in lucem prodit. In universum haec altera manus minus accurate litteras exarabat.

Codex Tolstoianus russicam linguae palaeoslovenicae orthographiam observat, quae оу pro ѫ scribi iubet, sed primis litterarum saeculis ѫ non raro adhibebatur, non solum suis locis, sed etiam loco vocalis оу, quod in nostro codice fit: правѫмоу, страстьнѫмоу, вѣчьноумѫ, поглѫмлаю сѧ, дрѫгъи, раꙁѫмъмь; in fine autem versus nonnunquam у pro оу ponitur: вьсу|, евгу|, мору|. Etiam vocales ѧ et ꙗ persaepe russico more usum litterae ꙗ supplent, veluti: ꙗко, стоꙗсте. Antiquae orthographiae vestigium restat in шт pro щ, quod quidem raro scribitur: соуштаего, дъмоуште сѧ, ѡбраштенниѭ, ненавидѧашта, непьштева, ꙁабъıваюштаꙗ, жнвѫштимь. Praepositio отъ exprimitur ȯтъ et ѡ̇тъ, vel etiam ѿ. Bulgaricum litterae ꙁ usum codex noster non novit, tamen semel nisi auctor harum observationum fallitur occurrit ꙁѣло (fol. 45). Artis graphicae nostri codicis proprium est, ut vocales quibus vocabula incipiunt atque vocales, quibus aliae vocales praecedunt, punctis signentur, veluti: ȯдрьжимъи, ȧернъи̇хъ, ȯтъ, ꙗ̇ко, дѣе̇мои̇е, ȯклеветаваа̇хоу. Vo-

Digitized by Google

cales ъ et ь bene distinguuntur, quod quidem in codicibus russicis fieri solet; sed nonnunquam scribitur ь pro ъ: кьнигъ 225b, кьде 26. 64. 146, кь тебѣ 153, кь немоу 38. 179b, кь анїаволоу 162b, кьнаꙁи 40. 174b, ꙁьлаа 82, вь с҃тѣемь 112b, alia; vel etiam ъ pro ь: страшънъ 75, чъто 171b. 199. 201. 221, вѣрънъи 226, еваньгл҃ъскъ, юдолъ et жадоль 154, alia. Haec vocalium ъ et ь permutatio e fonte bulgarico resumpta videtur. Omissa vocalis ъ aut ь apostropho indicatur: к҆то, ч҆то, вѣ҆ноу, п҆сано. Finalis vocalis ъ cum и proximi vocabuli nonnunquam in ꙑ-и mutatur, veluti: ꙁастоупитꙑ-и 76, вꙑ-истинноу 261b, вꙑ-исповѣдаюштиихъ 133b; vel etiam utrumque efficit ꙑ, uti: вꙑстинноу, вꙑсходѣ, вꙑжадѣи, вꙑстьлѣние, вꙑꙁ҃ли 78, оумрьтватꙑ 93b, бл҃гословатꙑ 125b. Etiam hunc usum bulgaricum esse puto. Loco diphthongi ꙑи haud raro scribitur ъи: вѣрьнъи, тьрновъи, неправьдьнъи отърииноувъи, аернъихъ, сиръихъ, просвѣштаемъихъ, вѣрьнъихъ, мрьтвъихъ, къимъ, тръстенъимъ, иꙁбранъимъ, ꙁаконьнъимъ, unde explicantur formae: истыньнои, дх҃овьнои, морьскои, вьꙁлюбленои, ноштьнои, хлѣбьнои, честьнои, вѣрьноими, вѣрьноимъ, добро҃ихъ. Vestigia perturbati vocalium ѫ et ѧ usus apparent in aliquot exemplis, veluti ꙁемлю 67 (genitivus est singularis), помагаѫи 203b, оумачниша 141b.

Dialectum russicam septemtrionalem sapiunt exempla: прѣмлъцаюши 146b, облачи 6b, ubi ц et ч confunduntur. In видиные, видисте, прильстивѣше, пристѫпление, aliisque id genus exemplis и pro ѣ scribitur, quod est proprium librorum russicorum septemtrionalium regionum.

Psalterium Tolstoianum non tam formis grammaticalibus quam vocabulis primae interpretationis abundat, veluti, ut aliquot exemplis rem illustrem: благодѣть (pro благодать), питѣеми (postea питаеми), небесьскъ (pro небесьнъ). Antiqua et mox obsoleta erant vocabula отълѣкъ, ꙁамоудити (не ꙁамоуди XXXIX. 18), налаштн et налацати, ашютъ (sed codex scripsit ошютъ XXXIV. 7), ꙗдѣ (LXVII. 26, XCIII. 15), въсхлоупають CVIII. 10, тепенъ LXXII. 14, et graeca искиниипи CIV. 31 (σκνῖπες), сканъдѣлъ, хриꙁма, etc. Tamen neque трѣва (pro трава), neque балиѧ (pro врачеве), neque сѧтъ (pro рече), neque юадро aut оуюадрити (pro скоро, оускорити) occurrit. Pro въ варехъ XLVII. 4 librarius male въ тварехъ scripsit. Loco usitati vocabuli истина legimus aliquotiens рѣснота: отъ рѣснотꙑ schol. ad ps. CVIII. 23, рѣснотꙑ ad CXL. 6b, etiam adiectivum рѣснотивенъ ps. L. 8 schol. reliquum est. Sed magis mirari debemus, quod loco substantivi крьстъ, quod alioquin in omnibus vel vetustissimis codicibus semper in usu est, Tolstoianus verbum крижь adhibet; legimus enim in scholiis ad ps. CIX. 2a пророчьство крижа, ib. 2b крижеви повиноуѭт сѧ, ad ps. CXXXVI. 2 на крижи. Quid haec valde

Digitized by Google

inopinata glossa significet, difficile dictu est. Equidem conicio hanc interpretationem scholiorum tum temporis factam esse, quando huiusmodi vocabula moravicae vel pannonicae originis in recente memoria librariorum manebant, quorum unus alterve forsitan e Moravia vel Pannonia exul in Macedoniam emigraverit. Nolim quidem contendere ipsam interpretationem iam in Moravia vel Pannonia perfectam esse, quamquam mea sententia nihil obstat, quominus etiam hoc verum esse credas.

X. Anonymi explanatio psalmorum eiusque interpretatio palaeoslovenica.

Postquam interpretationis psalmorum palaeoslovenicae edendae consilium cepi, nullam occasionem praetermittendam putavi, quominus graecam anonymi cuiusdam auctoris explanationem psalmorum, cuius slavica interpretatio in vetustissimis codicibus psalmis adiungi solet, diligenter perscrutarer. Quae scholia, ut ita dicam, in diversis codicibus graecis multifariam discrepant, qua de re in dissertatione ,Ein unedierter griechischer Psalmenkommentar (Denkschriften der philosophisch-historischen Klasse Band LII, Nr. I, Wien 1904) uberius disputavi, ubi demonstrare conatus sum, interpretationis palaeoslovenicae fontem graecum proxime accedere ad textum, qui in duobus codicibus Venetianis et in proposita editione Ambrosiana legitur, dum alii eorundem scholiorum codices, veluti Vindobonensis, Oxoniensis et Vaticanus, aliquantum discedunt amplificantes tum singula verba tum totas sententias. Quamvis affirmare non ausim, in uno alterove istorum codicum, quorum notitiam habeo, ipsum exemplar unde interpres slavicus hauserit praesto esse, tamen comparatio operis cum fontibus graecis docet maximam partem interpretationis ad verbum expressam esse. Qui graeca scholia vertit, linguae graecae bene peritus fuisse opere ipso demonstratur, cum multa rari usus vocabula graeca, quibus haec scholia abundant, semper fere bene in linguam slavicam transtulerit. Cuius rei illustrandae causa equidem hoc loco adnotationes, quibus commentariorum textum in ipsa editione exornavi, variis additamentis locupletare decrevi, quorum maxima pars in collatione vocabulorum slavicorum cum graecis, quae eis respondent, consistit. Sunt etiam alia additamenta, ubi opus erat.

Ps. I. 1[a] ли бе·чинна ходаштимъ: ἢ ἀτάκτως περιπατοῦσιν, hanc Marciani lectionem interpres slavicus ante oculos habuit, in Vaticano praecedit adverbium αἰσχρῶς; 2 аште не тъчиѭ поучениемъ книжъскꙑимъ: εἰ μὴ διὰ μελέτης γραφῶν Marc., Am-

Digitized by Google

brosianus scribit τῶν θείων γραφῶν, Vaticanus delatavit sententiam: εἰ μὴ διὰ προσοχῆς τῶν θείων νόμων καὶ διὰ μελέτης τῶν θείων γραφῶν; 3ª водами кѫпѣлънꙑими ѡдръжїма: τοῖς ὕδασι τῆς κολυμβήθρας περιεχόμενον; 3ᶜ ѿ него раждаеми: ἀπ' αὐτοῦ γεννώμενοι Ambr., Marc. scribit γενόμενοι; вьѣ бо нже кр҃та ради бꙑвают поспѣшѫтъ сѧ: πάντα γάρ, ὅσα διὰ τοῦ σταυροῦ γίνονται, κατευοδοῦνται Ambr. (al. εὐοδοῦται). Fons graecus, unde interpres slavicus hauserat, omisisse videtur haec verba: προκόπτει γὰρ καὶ ἐνέστη καὶ πέρας οὐκ ἔχει ἡ πίστις, ἡ ἐλπὶς καὶ ἡ ἀγάπη, quae in Marciano, Ambrosiano, Vaticano leguntur; 4 небонъ кр҃тъ ѿ еретикъ нюден н елинъ дръжимъ не расплажаает сѧ non bene respondet graecae sententiae: οὐδὲν γὰρ τῶν τοῦ σταυροῦ . . . κρατεῖ ἢ καρποφορεῖ (sic Marc., Ambr.). Vatic. amplificavit τῶν τοῦ σταυροῦ χαρισμάτων, et in fine addit ἐκείνων μὴ πειθομένων; 5 ни чьсти емоу приносѧще: ἢ σέβας . . . προσφέροντες Ambr.; 6 разоумѣ бо, sed graece: ἔγνωσται γὰρ τῷ θεῷ, passivam verbi formam slavus activa expressit, mox ἣν μὲν σώζει ἣν δὲ βδελύττεται καὶ ἀπορρίπτει ὡς ἄχρηστον refertur ad ἡ ὁδός, interpres slavicus autem coniunxit cum adiectivis: н дроугꙑѫ (sc. праведнꙑѫ) сп҃саетъ, а дроугꙑѫ (sc. неправеднꙑѫ) ѡмръжаетъ н ѿмѣтаетъ ꙗко непотрѣбнꙑ. Se de his iam in dissertatione, quam supra citavi, pag. 25 et 58—9 locutus sum.

Ps. II. 7ᶜ клепла: graece σημαίνει, на свръшение вѣком': ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων, sed additamenti н на скон'чание graeca verba non inveni; 8ª ѫзици въ едино тѣло н въ едино собранїе: τὰ ἔθνη σύσσωμα καὶ συγκληρονόμα, 8ᵇ створителъ: κηδεμών, 10 разоумѣите добрѣ: σύνετε καλῶς Ambr.; 11 ad partem priorem refertur scholion: μετὰ φόβου τουτέστι δουλεύοντες Marc., cuius interpretatio slavica desideratur, in posteriore parte а се не съ гръдꙑнеѭ non accurate vertitur graecum καὶ μὴ ἐξ ἀνάγκης, cum гръдꙑни graeco ὑπερηφανία respondeat, sed Ambros. habet μὴ ἐξ αὐστηρίας ἢ ἐξ ἀνάγκης. Adnotationes ad graecum huius psalmi textum vide in dissertatione germanica p. 26. 59.

Ps. III. 3 citantur verba ex evangelio Ioannis V. 18 et Lucae XXIII. 35; прѣпросто ἁπλῶς, vide germ. dissert. p. 27; v. 4 глагола: graece λέγει, non λέγων; 8ᵇ въ сoye: ματαίως, поразн: ἐπάταξε, расточени бꙑшѧ: ἐσκορπίσθησαν; 8ᶜ in slavica interpretatione, si cum graeco textu Marciano confertur, vocabulum зѫби excidisse apparet: ὀδόντες τοῦ διαβόλου εἰσὶ οἱ πονηροὶ λογισμοί: дїаволї (supple зѫби) бо, р҃е, лѫкаваа мꙑшленїа; v. 9 verba еже есть кр҃тъ сп҃ениꙗ н благословение . . . non recte interpretantur graecum textum: τουτέστι τὸν σταυρόν οὗ ἡ σωτηρία καὶ ἡ εὐλογία, verti debebat кр҃тъ егоже спасение н благословение. Ad v. 3. 4. 6. 7. 8ᵇ. 8ᶜ vide germ. dissert. p. 59.

Digitized by Google

Ps. IV. 2ª graecum ὡς δίκαιος postulat ѩко (quod omissum est) правєдьнъıи; 2ᵇ dividitur in duas partes, ad priorem pertinet scholion, quod in slavica versione desideratur: ἐν πολλῇ γὰρ θλίψει καὶ πολλῷ χρόνῳ συνείχετο τῇ ἁμαρτίᾳ, λύσας δὲ ταύτην ὁ Χριστός, πλάτος ἐλευθερίας εὕρατο ὁ ἄνθρωπος. Haec verba in Marciano, Ambrosiano, Vaticano pariter leguntur; 3 ѡжєстѣстє: σκληρύνεσθε; соуєтнаа дръжитє: τῇ ματαιότητι κρατεῖσθε; 4 ex evangelio Matth. XXVIII. 18; 5ᵇ сами оумиліте сѧ: αὐτοὺς κατανύγητε, покаитє сѧ: συμπαθήσασθε, добрѣ жє ѩвѣ: εὔδηλον δέ; 6 ѿ чтъı дш҃ѧ brevius quam in graeco fonte: εὔδηλον τὴν ἐκ καθαρᾶς ψυχῆς εὐχήν, ἐλεημ. εὐσπλ., просто graece non legitur; 7ª мноѯи сє cod. monac. melius quam bon. мноѯи бо, quia graece legitur οἱ πολλοὶ τοῦτο λέγουσιν, 7ᵇ ꙁнамєниє: ἡ σφραγίς, єжє принєсо нєсѫщє (vl. носимє): ἣν ἀεὶ φέρομεν, на лици: ἐπὶ μετώπου; 8ª вєсєлиє вѣрнъıимъ дастъ сѧ respondet Ambrosiano: εὐφροσύνη τοῖς πιστοῖς ἐδόθη σῖτος, ὁ μυστικὸς ἄρτος, quae sequuntur verba ὅ ἐστι τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ interpres slavicus cum Marciano omisit, помаꙁаниє: τὸ χρίσμα; 9ª г҃ъ (vl. х҃е, uti in monac. legitur), 9ᵇ сєлєниє: κατοικία. Ad v. 2ᵇ. 3. 5. 7ᵇ. 8. 9ᵇ cf. germ. dissert. p. 59—60.

Ps. V. 3ª нъ вън'ми гл҃ъ мл҃бъı моѧ: ἀλλὰ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς ἐμου Ambr. (in Marc. δεήσεως deest); 4. graece additur ὄρθρου γὰρ ἡ ἀνάστασις, quae verba in interpretatione desunt; 6ᵇ in fine graecus addit: καὶ κατὰ θεοῦ ὡπλίζοντο; 7ᵇ г҃а: graece τὸν κύριον τῆς δόξης; ad v. 9 vide germ. dissert. p. 27; 10ᵇ съвѣщавъшє оусоуєтишѧ сѧ: διαβουλευσάμενοι ἐματαιώθησαν; 10ᶜ смрадомъ вонѣѫтъ: δυσωδίαν πνέουσιν; смрад' жє и т'мѣниє ѿрнгнѫшѧ: δυσώδη, δὲ καὶ βορβορώδη ἠρεύξαντο; verba сваждамъ etc. ex Isaia proph. III. 10 deprompta sunt, нєоугодєн': δύσχρηστος; 10ᵈ ex evangelio Marci XII. 14 et 15. Ad v. 3. 5ᵇ. 6. 7ᵇ vide germ. dissert. p. 60.

Ps. VI. 5 сѫдъ тъ тръпниши р҃е, graece μακροθυμεῖς, quare haud suo an сѫдъ тъ sit сѧтъ тъ, quia in Vaticano legitur ὁ Ἀδὰμ λέγει; и мнѣ мл҃обавъ melius ѡ мнѣ м., uti in psalterio Monacensi legitur: ἐπ' ἐμοὶ σπλαγχνισθείς; 8ᵇ лютиː χαλεποί; 9ª нє лъститє: μὴ πλανᾶτε; 9ᵇ плача: τοῦ κλαυθμοῦ. Ad. v. 4ᵇ—5 vide germ. dissert. p. 60.

Ps. VII. 2ª прѣт'кънѫти: ὑποσκελίσαι; 3 помощьника: τὸν ἀντιλαμβανόμενον; 4 отъвѣтъ: ἀπολογία (sic in Marc. et Ambros.); 5ª ѡбраꙁъ: τύπος; 5ᵇ помъıслих: ἐβουλήθην, приѡбрѣсти: κερδῆσαι; 6ª попирати и възъбраннти: καταπατεῖν καὶ ἐμποδίζειν; 9ᵇ etiam psalt. monac. habet ходивъıи (πορευόμενος), 10ª крамола: ἐπιβουλή, 13ᵇ лѫкъ възвѣщавают' respondet graeco τὸ τόξον δηλαδή, ѡсѫждєніє: ἀπόφασις, 14ᵇ iterum възвѣщаєтъ pro graeco δηλονότι, 16ª июда и диꙗвол': hanc lectionem praebet Ambros. Ἰούδας καὶ ὁ διάβολος, Marc. et Vatic. scribunt Ἰουδαῖοι καὶ ὁ διαβ., 16ᵇ

Digitized by Google

ꙗмѫ же, еже естъ гробъ: διὰ γὰρ τοῦ βόθρου τουτέστι τοῦ μνήματος, оуѣадъ: συλληφθείς, 17 възвѣси на главѫ своѭ ѫже възложъ: ἀπήγξατο κατὰ τῆς κεφαλῆς ἑαυτοῦ τὸ σχοινίον ἐπιβαλών, въ болѣзнъ: ἐν πόνῳ. Ad v. 4 et 12 vide germ. dissert. p. 27; ad v. 11. 13. 17 ib. p. 60—61.

Ps. VIII. 2ª твонхъ съмотрениꙗ: τῆς οἰκονομίας, повиноуетъ сѧ: ὑπετάγη, тварь: κτίσις, 3ª възопивъшиихъ гнѹ: τοὺς κράζοντας τῷ σωτῆρι; ex evangelio Matth. XXI. 9, 3ᵇ раздражнишѫ сѧ: παρωξύνθησαν, раздроуші сѧ: κατελύθη, мьстьникъ: ἐκδικητής, ad разоумѣет' сѧ pertinet lectio Ambrosiani codicis νοεῖται (reliqui legunt γίνεται); 5 аще бн не помнѣлъ посѣтити члка respondet graeco: εἰ μὴ γὰρ μνησθεὶς ἐπεσκέψω τὸν ἄνθρωπον; 6ª in bon. addi debebat еси post створілъ, quemadmodum in buc. legitur: ἐποίησας, 6ᵇ неизглан'ноѫ: ἀκαταλήπτῳ, възем' et възнесъ, graece: ἀναλαβὼν et ἀναγαγών; 7ª бывающиимъ: graece τῶν γεγονότων; 8ª чювьствьнаа: τὰ αἰσθητά, оум'наа: τὰ νοητά, 9ᵇ ніражтъ: νήχονται. Ad v. 3ᵇ. 7ᵇ. 8 vide germ. dissert. p. 61.

Ps. IX. 2ᵇ съвбразенъ: σύμμορφος, 6ª погыбе, graece active cum acc.: ἀπώλεσεν, uti 6ᵇ; 7ᶜ гла̑ бо велен: ἦχος γὰρ μέγας Marc., матежъ: θόρυβος (vl. τάραχος), стѣны потрѣбишѫ сѧ: (ἐν τῷ) τείχη καθαιρεθῆναι Marc.; 8ᵇ на коньчаниѥ: ἐπὶ τῆς συντελείας, 10 въ трьпѣнии: ἐν ὑπομονῇ, 11 познавъшиимъ: τοῖς . . . ἐγνωκόσι, 12ª живетъ: κατοικεῖ, 12ᵇ възыскати погыбъшааго и спсти заблѫждаѭшааго: ὁ ζητῶν τὸ ἀπολωλὸς καὶ σώζων τὸ πλανώμενον, въ позваниѥ: εἰς τὴν κλῆσιν; 13ª окръвав(л)ъшиимъ рѫцѣ: ἐν τοῖς αἱμάξασι τὰς χεῖρας, 14ª смѣришѫ: ἐταπείνωσαν, 14ᵇ ad възврати сѧ refertur in Ambrosiano ἐπιστρέψασα (ἐδοξάσθη καὶ ὑψώθη), 15ª домъ: graece οἶκος ἄρτου, 16 оуловити: παγιδεύειν, прѣтъкъше сѧ: προσκόψαντες, скроушишѫ сѧ: συνετρίβησαν, 17ᵇ ковъ творѣаше: ἐτέκταινε (vl. ἐτεκτήνατο), 19ª не забъвени бꙑшѫ: οὐκ ἐπελήσθησαν — ex evangelio Matth. V. 3; 20ª въсхвалат' сѧ: καυχήσονται, 20ᵇ да чьстьни бѫдѫтъ: ἐντιμωθήτωσαν, спѣѭтъ: προκόπτουσιν; 21 да оучѣдатъ: μαθήτωσαν, въспрнѧли сѫтъ санъ: ἀπέλαβον τὸ ἀξίωμα; 23ª грьдии бо и величавии и прѣзорливи въстаѭтъ, graece aliter: ἐν γὰρ τῷ τοὺς ὑπερηφάνους ἀλαζονεύεσθαι καὶ ἐπαίρεσθαι, на нищѫѭ горащѫѭ: οἱ πτωχοὶ καίονται, 23ᵇ обиднливии: ἀλαζόνες, противит сѧ: ἀντιτάσσεται; 24ª кънигы: ἡ γραφή, 24ᵇ лицемѣрнꙑм': τοῖς προσωπολήπταις, обидѧщѧѭ: τοὺς ἀδικοῦντας, оустрашаетъ сѧ: δειλιᾷ; 26ª гнѫситъ и оскврънѣетъ: μιαίνει καὶ ῥυποῖ, 26ᵇ гадитъ и хоулитъ: σμικρύνει καὶ εὐτελίζει, оуделѣти: κατακυριεύειν; 27 Isaiae proph. XIV. 13. 14; 28ᵇ не двнжитъ сѧ: (γλῶσσαν) οὐ σαλεύει; 29ᵇ таи: λεληθότως; 30ª лаетъ въсхꙑщениꙗ: ἐνεδρεύει ἁρπαγήν, въ оградѣ ловлѣаше: ἐν μάνδρᾳ ἐθήρευε, проста φιλόν; 30ᶜ оуѣазе и смѣрі сѧ: συλληφθεὶς ἐταπεινώθη; 31 verba тогда же волѣ его вьсѣ и дръжава падъши скроуши сѧ nonnihil differunt a graeco textu, qui sic habet: ὅταν οὖν ἔδοξε

πάντων κεκρατηκέναι, τότε συντριβεὶς ἔπεσε· τὸ γὰρ κύψαι συντριβῆναι δηλοῦται (explicatio apud nos deest); 35ᵇ ѡснрѣв'шнн: οἱ ὀρφανισθέντες, ꙗко ... хранимн: ὥστε ... φρουρεῖσθαι; 37ᵃ вѣчно н неизмѣнно н бесъмрът'но: αἰώνιος ἀδιάδοχος καὶ ἀτειλεύτητος; 39 велнчажщнх' сѧ: μεγαλαυχούντων. Ad v. 3. 5ᵇ. 7. 8. 9. 13. 18. 19ᵇ. 30. 31. 32. 33. 34 vide germ. dissert. p. 62—63.

Ps. X. 1ᵃ ѡ хѣ: εἰς Χριστόν, 1ᵇ ꙗко ... птнцѫ: graece στρουθίου δίκην, бъзвархаше сѧ: αὐλιζόμενον, 2ᶜ назнраѫт': ἐπιτηροῦσιν (sed 4ᵇ idem verbum vertitur прнблюдаєт'), оунъıннемъ ѡтѧжъчавъша н ꙗко ѡмрачена: τῇ ἀκηδίᾳ βαρυνόμενον καὶ ὥσπερ ἐσκοτισμένον, напаѫт': ἐπεμβαίνουσι, помъıшленнн: τοῖς λογισμοῖς; 3ᵃ створн: κατήρτισε, 3ᵇ жнтнꙗ: πολιτείας; 4ᵇ прнблюдаєт' бо нже жнвѫт' бооугодно ннщнн н гъ оугаждаєтъ нмъ, graecus textus nonnihil defert, qui sic habet: ἐπιτηρεῖ γὰρ ἀεὶ τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων τῶν κατὰ θεὸν πενήτων ὁ κύριος ἀρεσκόμενος αὐτοῖς; 5ᵇ graece pro сан' погоубн legitur τὴν ψυχὴν τὴν ἀξίαν ἀπώλεσεν; 6ᵇ ex Isaia XLVII. 14; 16ᵇ ѫглн горѧщѫ: ἄνθρακας πυρός.

Ps. XI. 2ᵃ melius хсъ quam гъ, graece etiam ὁ Χριστός, разоумѣваѫща: συνιών, нарнцаєт': αἰνίττεται; 3ᵃ свѣщаваахѫ: ἐβουλεύσαντο (vl. ἐλάλησαν Vind.), in fine graecus addit: βλάψαι τὴν ἀλήθειαν σπεύδοντες; 4 ad priorem partem versus refertur hoc scholion in interpretatione slavica omissum: ἐδογμάτιζε γὰρ αὐτῶν τοὺς λογισμοὺς καὶ τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν ἐμβατεύων ὡς θεός; 5ᵃ възнесѣмъ: ἐπάρωμεν (Marc., Ambr.), 5ᵇ оукарѣетъ: μέμφεται, хъıштьннкъı: τοὺς ἅρπαγας, лнхоимъцѫ: τοὺς πλεονέκτας; 6 побѣдѫ възноса: νίκην ἀράμενος; 9ᵇ slavicae interpretationis fons exstat in textu Venetiano, quem in dissertatione germanica p. 31 adtuli.

Ps. XII. 2ᵃ прѣбъıтн respondet graeco Ambrosiano φέρεσθαι, non autem Vindobon. φθείρεσθαι; 3ᵃ dividitur in duas partes, ad priorem refertur scholion, quod in slavica interpretatione deest: ἕως πότε ἀφῆκας με, φησίν, λογίζεσθαι περὶ τῆς σῆς παρουσίας; ἀνέκδοτος corr. ἀνένδοτος; 3ᵇ нападаѫ на мѧ, graece aliter: ἐπιμένων ὁ ἐχθρός (Vindob. addit: καὶ βιάζων); 4ᵇ ѡчн срдечнѣн: τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας μου; 6ᵇ плътьскъıм': διὰ τῆς ἐνσάρκου παρ. (sed XIII. 2: ἡ μετὰ σαρκός).

Ps. XIII. 1ᵃ велнчанїем' сн тї сїковаа о бзѣ бесѣдова, graece aliter: καὶ φαντασθεὶς τοιαῦτα περὶ θεοῦ ..., глат': λογίζονται, 1ᵇ мръз'цн: βδελυκτοί, ѿпадошѫ: ἐξέπεσαν, помъıшлѣѫт': ἐνενόησαν, протнв'ннцн: ἀντίπαλοι; 2ᵇ разоумѣаше: ἦν ὁ συνιών, ad v. 2 cf. germ. dissert. p. 27; 3ᵃ къ ѡбращенню ѿнѫдъ: πρὸς ἐπιστροφὴν παντελῶς, 3ᵇ ꙗзва еѫже оуꙗзвншѫ сѧ: ἡ πληγὴ ἣν ἔπληξαν; 4ᵃ застѫпленне: τὴν ἀντίληψιν; 5 възъıскатн: εἰς ἀναζήτησιν, оужаснѫшѫ сѧ: κατεπλάγησαν; posterior pars v. 5 habet suum scholion, quod interpres slavicus neglexit: ἐν γὰρ τοῖς δικαίοις κατοικεῖ ὁ θεός,

Digitized by Google

οὓς συνεστήσατο γένος ἑαυτῷ ἐν τῷ ἀναλαμβάνειν (vl. ἀναλαβὼν) τὸν ἄνθρωπον; 6 ѡбънищашѫ: οἱ . . . πτωχεύσαντες; 7ª ꙁаконъ положї: ἐνομοθέτησε, вндими: ὡς ὁρατός, 7ᶜ incipit verbis тъ бо радостъ, hoc loco signum ᶜ praemitti debebat.

Ps. XIV. 1ª graece in Marciano proprius ad interpr. slavicam sic.: τουτέστιν καὶ τίς ἄρα ἀξιωθήσεται συνοικῆσαι ταῖς ἐντ. σου; 3ª ad priorem partem refertur scholion, cuius interpretatio deest: ὁ Χριστὸς, φησί, περὶ οὗ καὶ οὐχ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ· τοῦτο δὲ καὶ ὁ κατὰ θεὸν ἄνθρωπος καὶ τελείως (vl. τέλειος) ἀγωνίζεται (vl. ἀγωνιζόμενος), 3ᵇ а не поносиъ: καὶ μὴ ὀνειδίζων; 4ª иꙁгна сѧ сана: ἐρρίφη τῆς ἀξίας; 5ª лихвꙑ не вꙁꙑскаетъ: τόκον οὐκ ἐπιζητεῖ, волѧ бл҃гꙑ: προαίρεσιν ἀγαθήν, 5ᶜ ad недвижимъ graece referuntur duo adiectiva: ἀσάλευτος καὶ ἀμετακίνητος.

Ps. XV. 2 ничесоже не трѣбоуетъ: οὐδὲν χρῄζει, проситъ: ἐπιζητεῖ; 3 скаꙁа: ἐγνώρισε; 4ᶜ проповѣдн: τῷ κηρύγματι; 5ª чаша же раꙁоумѣваетъ сѧ кръвь х҃ва, graece aliter: μυσταγωγοῦνται δὲ ποτηρίῳ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ (Vindob. μυσταγωγοῦντες δὲ ποτ. τῷ αἵματι τοῦ Χρ., in Ambrosiano emendator textus recommendabat: μυσταγωγούμενον τῷ ποτηρίῳ τοῦ αἵματος); 8 въ истинѫ: τὸ τυχόν, не двигнѫ сѧ ѿнѫдъ: οὔτε τῆς καθέδρας ἐσαλεύθη τὸ παράπαν; 9ª въꙁвеселишѧ сѧ: ἠγαλλιάσαντο, 9ᵇ плъть сѫштѫ . . . въсели: σὰρξ οὖσα . . . κατεσκήνωσεν, 10ª тъ бо испровръже ада: αὐτὸς σκυλεύων τὸν ᾅδην (Marc. Ambr.); 11ª въсхождение: τὴν . . . ἄνοδον, 11ᵇ г҃ьскааго ч҃лка съвъскрѣшена и съпосаждена и обожена, graece nonnihil differt: τὸν κυριακὸν ἄνθρωπον συνεγείρας καὶ συγκαθίσας τῇ θεότητι, sed graece additur: καὶ τὴν γῆν ἐθεμελίωσε καὶ τὸν ἀνθρ. ἔπλασε καὶ πάντα τὸν κόσμον παρήγαγε.

Ps. XVI. 1ª плачѫ: ὀδυρόμενος, ᵇ льстивама: δολίοις, нъ болѣꙁнинѫ: ἀλλὰ πόνῳ, одръжї: συνεχόμενος, 2ᵇ правн бо сѫть сѫдн божии, graece aliter: εὐθύτης γὰρ παρὰ τῷ θεῷ ὡς κριτῇ; 3ᵇ съꙁданїе: πλάσμα; 4ᵇ постом бъдѣнїем: νηστείᾳ καὶ ἀγρυπνίᾳ Ambros., всѣкѫ ꙁлѫ стр҃а на сѧ въꙁложихъ: πάσῃ κακοπαθείᾳ ἐμαυτὸν ὑπέβαλον; 5ᵇ да не-носимъ оучениꙗ нова прѣлъштѫ сѧ: (ἵνα μὴ) . . . περιφέρωμαι καὶ διδαχαῖς κεναῖς (vl. καιναῖς) καὶ ἀπάταις; ad ultimam partem 5ᵇ cf. dissert. germanicae p. 44; 6ª ꙁѣло бо вѣмъ, graece aliter: πάλιν γάρ; 7ª див бо велен: θαῦμα γὰρ μέγα Marc., 7ᵇ противлаштиихъ сѧ: αὐτοὶ γὰρ ἀνθεστήκασι; 9ᵇ г҃летъ: διαλέγεται, ad v. 7 et 9ᵇ cf. germ. dissert. p. 44; 10 въ ср҃цихъ бо ковааҳѫ ꙁлаꙗ ꙗко квасъ дъмѫщие сѧ: ἐν καρδίᾳ ὡς στέατι ἡ ζύμη φυσᾷ; 11 in graecis codicibus pars prior hoc habet scholion: ἔξω γὰρ τῆς πόλεως ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ κυκλώσαντες ἐξεδέχοντο ἰδεῖν τὸ τέλος; 12ᵇ in Marc. et Ambros. legitur in Vindob. desideratur, cf. germ. dissert. p. 27; борѫ сѧ съ спасомъ: ἐπολέμει τῷ σωτ.; 13ᵇ in Marc. et Ambros. legitur, deest in Vindobonensi, ubi aliud scholion (cf. p. 28 germ. dissert.), ꙁавидатъ: ζηλοῦσιν; 14ª въ малѣ

наказати: πρὸς ὀλίγον παιδεύειν, 14^b разлжчи животъ чл҃комъ, graece aliter: χώρισον αὐτοὺς τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, 14^c пожретъ: κατέπιεν, 14^d постиже чжда нхъ: ἔφθασε ἐπὶ τὰ τέκνα; 15 prior pars habet hoc scholion, in slav. interp. omissum: ὁ Χριστὸς πρὸς τὸν πατέρα τελέσας ἐν δικαιοσύνῃ, διὸ ἦλθεν ἐπὶ γῆς σῶσαι τὸν ἄνθρωπον ἐκ πλάνης, in altera parte въсприимжтъ: ἀπολαμβάνοντες.

Ps. XVII. 2 ex apostolo Paulo ad Corinth. I. 24; 5 болѣаше: ἐπόνει, sed 6^a, болѣахж: ὠδίνουν; 6^b коегождо бо жидовъ: ἕκαστα γὰρ (melius ἑκάστη γὰρ), ad quod refertur ἦν κυκλοῦσα (vl. κυκλοῦντα), съмрътоносна сѣтъ: θανατηφόρος παγίς; 7^b исплънение: πλήρωμα; 8^a распаде са: ἐσχίσθησαν; ad 7^b. 8^b cf. germ. dissert. p. 31. 50; 8^c подвижашж са: ἐσαλεύθησαν; 9^b палитъ тръстие: φλέγει καλάμην, 9^c ꙗко главнѣ истръжена: ὡς δαλὸς ἐξεσπασμένος; 10 slavicis verbis praecedit in graeco textu: λέγει τὴν ἐπὶ τῆς γῆς ἄφιξιν αὐτοῦ, in fine graece passiva forma: οὐκ ἐγνώσθη ταῖς οὐρανίαις δυνάμεσιν; 12^a (не) ꙗви са: ἐφάνη (vl. ὠράθη); 14 ex evangelio Matth. III. 17; 15^a поганꙑ: τὰ ἔθνη, 15^b тъщаахж бо са: ἔσπευσαν γὰρ πρὸς ἐπιστροφήν (къ обращению); 16^a источници: πηγαί . . . ἐφανερώθησαν (ꙗвишж са), 17^a пославъ: ἐξαποστείλας; 20^a настжпати: πατεῖν ἐπάνω; 22 въсхвалатъ са: καυχήσονται; 24^a не осквръни са: οὐκ ἐμιάνθη, cf. germ. dissert. p. 28; 25^b хождение чл҃вческо: ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ κατὰ ἄνθρωπον; 27^b обращъ са: διαστραφείς; ad 28 vide quae in germ. dissert. p. 44 exposui; 29^b просвѣти: ἐφωταγώγησε; 30 ad priorem partem pertinet scholion λέγει περὶ τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων· αὐτοὶ γὰρ ἐπείραζον τὸν Χριστόν (sic Vindob. et Ambros., sed in Marciano haec desunt); 31^a непорочьнъ: ἄμωμος; 32 ex Isaia propheta XLV. 21; 36^a юже бо не: οὐκέτι γάρ (ita et 37^b); 38^a ad расточнвъ proprius accedit graecum verbum Marciani codicis σκορπίσας; 43^a бꙑ҃ имъ законъ и мѣсто: ἀπέβη (vl. ἀνέβη) αὐτοῖς τὰ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου, 43^b погꙑбнжт': ἀπώλοντο, cf. germ. dissert. p. 45; 44^a ex evang. Ioannis XIX. 15; 44^b ѿвръгж са: ἠρνήσαντο, ad lectionem bonon. работажтъ refertur graecum verbum (Marciani, Naniani, Ambrosiani) δουλεύουσιν, ad v. 48 cf. germ. dissert. p. 28, ad v. 28^a. 30. 38. 43^b. 45^a. 48. 51 cf. germ. dissert. p. 44, 5.

Ps. XVIII. 3^b interpretationem melius illustrat haec graeca lectio: ὁ ἐν γαστρὶ τὸν ἐν γαστρὶ ἠσθόμενος (sic Nanianus, Marcianus et Vaticanus), одръжима бѣаста: συνείχοντο; 4 graeca verba docent interpunctionem post тръбꙑ delendam esse, quoniam nova sententia incipit verbis еще и . . ., graece in Ambrosiano: ἀλλ' ὅμως; 5^a verba ап҃лъска мѣнитъ пропобѣдания in graecis textibus non inveniuntur, ubi habes tantum τῶν ἀποστόλων εὔδηλον, ita ut vocabulis мѣнитъ пропобѣдания (vl. провѣщания) interpres graecum εὔδηλον vertere voluisse videatur;

Digitized by Google

потоунишѫ melius explicatur graeco ἐκύλισαν (sic Marc., Nanianus, Ambros.); 5[b] слъішанꙑ: ἀκουστά; 6[b] оукрашенъ: ἐστολισμένος, [c] силѫ: δύναμιν (Nan.); 8[a] ex evangelio Matth. IV. 17, 8[b] ex evangelio Matth. XI. 28; 9[a] primum сѫтъ superfluum videtur, nisi сатъ legere malis, sed in graeco nullum φησί occurrit, 9[b] послоушаѭщиѭ: τοὺς ὑπακούοντας; 10 prior pars habet suum scholion, quod in slavica interpretatione deest, cf. germ. dissert. p. 21, ubi graecum textum dedi; 12[a] ꙗко сн҃ъ заповѣди ѡч҃ѧ proxime accedit ad graecum Naniani codicis: ὡς υἱὸς τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρός (Vindob. haec verba omisit, Marc. alio ordine posuit, Vatic. sententiam dilatavit), proxima verba ex evangelio Ioann. VI. 38. Ad v. 5 et 14 huius psalmi cf. germ. dissert. p. 28.

Ps. XIX. 2[b] ὑπερασπιστής (non -ήρ) legitur in Marciano et Naniano, de versu 4 vide germ. dissert. l. l.; 7[a] мажем': χριόμενος (vl. κεχρισμένος), 7[b] послоушав': ἐπακούσας; 8[a] на колесницах' ꙗко криллати: ἐν ἅρμασι ὡς μετάρσιοι.

Ps. XX. 2[a] ex apostolo Paulo ad Corinth. A. I. 24; 3[b] verba in м҃твꙑ оустъ graece non inveniuntur; 4[a] сщ҃енъ: ἡγιασμένος, ceterum vide germ. dissert. p. 22; 5 на небеснꙑихъ: ἐν τοῖς ἐπουρανίοις; 6[a] incipit graece verbis τοῦ ἀνθρώπου τοῦ κυριακοῦ, вънегда сѣде: τῷ συγκαθῆσθαι, 6[b] вел'лѣпъ: μεγαλοπρεπής; verbum ἀνεδείχθη quod substantivo ὁ ἄνθρωπος praecedit, non est translatum; 8 подвижа сѧ м҃стїѫ: ἐσαλεύθη ἐν τῷ ἐλέει; 9[a] ambo vocabula добрѣ ꙗвѣ exprimunt graecum εὔδηλον; 10[a] жалостїѫ и завїстїѫ, alio ordine graece: τῷ φθόνῳ καὶ τῷ ζήλῳ, ꙗко пещь възгорѣшѫ сѧ: ὡς κλίβανος ἀνήφθησαν, 10[b] ex Isaia LXVI. 24; 11[a] оупразнии: κατήργησεν, 11[b] въздвїгѫ: ἐπῆραν; 12[a] постоꙗти: ὑποστῆναι; 14[b] силъ хв҃ъ (melius силꙑ хв҃ꙑ) и велїчїꙗ: τὰς δυναστείας τοῦ Χρ. καὶ τὰ μεγαλεῖα.

Ps. XXI. 2[a] възгласи: ἀνεφώνησεν, 2[b] въ грѣсѣ: ἐν παραπτώματι, и гл҃ахъ: καὶ ἐφθεγγόμην, словеса с'мѣренаа: οἱ λόγοι τῆς ταπεινώσεως; 3[a] не можааше сѧ не смѫтитї таїна: οὐκ ἐδύνατο μὴ ταραχθῆναι τὸ μυστήριον; 4 насъ ради сшедъ: διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς συγκατάβασιν, ѡбразъ: τύπος; 7[a] бе-сѣмене: δίχα σπορᾶς, чръвъ: σκώληξ, 7[b] народи: οἱ ὄχλοι, ex evangelio Matth. XXVII. 42; 8[a] ex evangelio Matth. XXVII. 40, (pro ѡва in evang. legitur оува), 8[b] рѫгаахѫ сѧ: ἐλοιδόρουν, кꙑваахѫ: ἔσειον, ꙗвѣѭще: δεικνύοντες; 11[a] в ложеснѣ: ἐν τῇ μήτρᾳ, неразлѫченъ: ἀχώριστος, [b] вселити сѧ изволи: οἰκήσας ηὐδόκησεν (sic Nanianus), vide germ. dissert. p. 45. 63; 12 не трѣбоваааше: οὔτε γὰρ ἔχρῃζε, vide germ. dissert. p. 22; 13[a] мѫдростъ въсприемъше: φρόνημα ἀναλαβόντες, неразоумнѫ: ἀσύνετον; 14[a] рикаахѫ: ὠρύοντο; 15[a] (егда) пролѣет' сѧ: (ὅταν) ἐκχυθῇ, расоушѧ сѧ: ἐσκορπίσθησαν; 16[b] ex evangelio Matth. XXVI. 63; 17[a] поѡстрїшѧ: ἐχάλασαν, 17[b] беζакон'ное: ἄθεσμος (sc. ἀπιστία), [c] пригвоздишѧ: κατεκέντησαν;

Digitized by Google

18^{a} рек'ше: δῆλον; 19^{b} прѣрѣзатї: σχίσαι, ризы: χιτῶνα, комоу падетъ: τίνα λάχοι; 21^{a} орѫжїе: ῥομφαία, 21^{b} бестоудна: ἀναιδῆ (sic corrig. p. 97, ubi mendum typogr. ἀνοιδῆ haeret); 22^{a} на все сил'нѫ сѫщѫ: κατὰ πάντα (vl. πάντων) δυναστεύοντα, 22^{b} единозрачень: μονοειδής, вмѣщь сѧ: χωρήσας, разоръ: καταργήσας; 23^{a} исповѣда: ἐξηγήσατο; 24^{c} наоученїемъ таинъ: διὰ μυσταγωγίας; 25^{a} възгнѫша сѧ: ἐβδελύξατο, ѿ бжнꙗ разоума: ἀπὸ θεογνωσίας, скврънащъ сѧ: ῥυπαίνοντα; 25^{b} пронарече προώρισε, избъра: προελέξατο; 26^{a} всемирен' събор: παγκόσμιος ἐκκλησία; 27^{c} таинъ: τῶν μυστικῶν; 28^{a} въ слоухъ: ἐν ἀκοῇ, на обращенїе: πρὸς ἐπιστροφήν, ^{b} нїцї падѫт': προσανακεῖται; 30^{a} властеле: ἐξουσίαι, насладат' сѧ таин': ἀπολαύουσι τῶν μυστικῶν, vide germ. dissert. p. 45; 32^{a} възвѣстнтъ: ἀναγγελοῦσι, дръзаѭще: παρρησιαζόμενοι.

Ps. XXII. v. 2. 3. 4^{b}. 5^{a} vide germ. dissertationis p. 32. 45.

Ps. XXIII. 1 творецъ: κτίστης, 2^{a} оутвръждена естъ: graece ἥδρασται (al. ἕστηκεν) legitur, 2^{b} мысльнѫѭ: τὴν νοητήν (2^{a} erat оумнаа: ἡ νοητή); 3^{b} поглѧдаѭ: ἀποσκοπεύσω (in edit. p. 104 mendose impressum ἀποσκοπάσω), приэрѣвъ: ἐπιβλέψω; 4^{a} лъсти: δόλου; 6^{b} apud Isaiam XLI. 8; 7^{a} волеѭ своеѭ: θελήματι ἰδίῳ; 8^{b} крѣпокъ: κραταιός; 9^{a} чюдеси: θέαμα (qui verterat, θαῦμα legisse videtur); de additamento graeco quod hoc loco legitur, vide germ. dissert. p. 22. 32. 45—46; 10 pro съшедъ melior est lectio sof. съ съшедъ, graece enim legitur αὐτὸς (vl. οὗτος) κατελθών. Ad 4^{b}. 5. 6^{b}. 8 cf. germ. dissert. p. 50—51.

Ps. XXIV. 2^{a} лъстиѭ: ἐν τῇ πλάνῃ; 3^{a} стѧжавъшен: κτησάμενοι, 5^{b} твари: πλάσματος, 5^{c} прѣтрьпѣ: ὑπέμεινεν; 7^{a} неволеѭ прѣлъщенъ: ἄκων πεπλάνημαι, 7^{c} ради благостына: (διὰ) χρηστότητα; 8^{a} мл҇рдъ (милосрьдъ): συμπαθής, 8^{b} възвращати et 9 обратити: ἐπιστρέφειν, ex evangelio Matth. X. 16; 10^{a} гладъци: λεῖαι, плъни сѫще: γέμουσαι; 12^{a} повїноужи сѧ: ὁ πειθόμενος; 14^{b} оугаждати: θεραπεύειν, cf. germ. dissert. p. 63; 15^{a} прис(но): δι' ὅλου, 15^{b} блѫда: πλανώμενος; 16 подъклонити: κλῖναι; 17^{a} скръби: θλίψεις; 18^{a} смѣренъ лестїѫ: ταπεινωθεὶς ὑπὸ τῆς πλάνης, въ бѣда҇: ἐν ταῖς ἀνάγκαις; 19^{b} благодѣѭ: εὐεργετῶν; 20^{b} (signum ^{b} pro ^{a} poni debet ante оупование p. 112), имѫщѭѭ: τοὺς κεκτημένους, ad 21 vide germ. dissert. p. 28; 22 verbo оумъ nihil respondet in graeco.

Ps. XXV. 1^{a} разоума: γνῶσιν, прѣлъсти сѧ: ἠπατήθη, мъсти: ἐκδίκησον, 1^{b} изнемогѫ: ἀσθενήσω; 2^{a} съвѣси: ἐπίστασαι, виннкъ: αἴτιος, 2^{b} помышлениꙗ: διαλογισμούς; 3^{a} оуклони: ἐξέκλινεν, (очию) мысльноую: τῆς διανοίας, жъдааше: ἐξεδέχετο, 3^{b} legitur in Vindob. sic: τὴν γλῶσσαν ἐρεθίζει ἀπεχόμενος ψεύδους, in Marciano praecedit hoc scholion: προεώρα γὰρ ὁ προφήτης τὸ ἔλεος τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὴν ἀνθρωπότητα, deinde sequitur scholion slavicae interpretationis, vide germ. dissert. p. 28; 4^{a} съ схода-

Digitized by Google

щинми сѧ: τῶν συνερχομένων, не прiстаста: οὐ παρεγένοντο; 4^{b} съ законопрѣстѫп'никы не сѣдаѥт' сѧ: μετὰ παρανομούντων οὐ συνεδριάζει; 5^{a} събиращъ сѧ: συναγομένας; 6^{a} ѡсквръниша: ἐμόλυναν, 6^{b} оумнꙑ: τὸ νοερόν; 7^{b} закон'нꙑмъ поoученiемъ: διὰ τῆς τοῦ νόμου μελέτης, пѣнимъ: ὑμνῳδίαις; 8^{b} въсели сѧ: κατασκηνώσας; 9^{a} нѣсѧтъ приѩли: οὐκ ἐδέξαντο. Scholion 9^{b} in graecis textibus ad 10^{a} refertur, et quidem ad priorem eius partem (usque ad ἀνομίαι), ad 9^{b} vero additur aliud scholion, quod in slavica interpretatione deest: ὧν αἱ χεῖρες αἵματος πλήρεις, Ἰουδαίων μάλιστα οἵτινες τὸν κύριον τῆς δόξης ἀπέκτειναν; schol. 10 efficit posteriorem partem versus 10; 11^{b} ex evangelio Matth. XXVI. 39, въчловѣчъ сѧ: τὸν ἄνθρωπον ἀνέλαβε, въпадааше: ὑπέπιπτε.

Ps. XXVI. 1^{a} не боит' сѧ: οὐ δέδοικε, къ извѣстию: πρὸς ἀκρίβειαν; 2^{b} в' свѣтѣ: ἐν ταῖς διαβουλίαις, не оуспѣшѫ бо: οὔτε γὰρ ἤνυσαν, непристѫпен': ἀπρόσιτος; 3^{a} въплъчаѭщии сѧ: παρατασσόμενοι, 3^{b} побѣдити побѣжденъ бꙑ: πολεμεῖν ἐπολεμήθη; 4^{a} придохъ: παραγέγονα, 4^{b} въсели: κατῴκισεν, 4^{d} нарече: προσηγόρευσεν, ex evangelio Matth. XXVI. 61; 5^{a} въсели сѧ: ἐσκήνωσεν, кровомъ покръвъ сѧ: τῇ σκηνῇ σκεπασθείς, гонезе: ἐρρύσθη, 5^{b} покръвенiе: ἐν ἀποκρύφῳ; 6^{a} възнесе сѧ: ὑψώθη, 6^{b} мꙑслиѭ: τῷ σκοπῷ, въсклицновениѩ: ἀλαλαγμοῦ, въ кон'цихъ: εἰς τὰ πέρατα, поемо естъ: ᾄδεται; 9^{a} създаниѩ: τὸ πλάσμα, ὡς συμπαθὴς (милосрьдъ) καὶ ἐλεήμων (милостивъ), 9^{b} плътѣнъ: σάρκινος, въздвигнетъ: κινήσει, 9^{d} непотрѣбьна: ἀχρεῖον; 10 приѩтъ: προσελάβετο, ad ultimam partem versiculi pertinet etiam hoc scholion: τουτέστιν ἀνελάβετό με; 11^{a} оуправи: κανόνισον, 11^{b} оуклонѣти сѧ: ἐκκλίνειν, бес прѣтꙑканиѩ ходити: μὴ προσκομμάτων (?) ὁδεύειν, люти: χαλεποί; 12^{b} истиноуѭщиоу: ἀληθεύοντος, ex evangelio Matthaei XXVII. 43; 14^{b} мѫжъскѫ мѫдростъ: ἀνθρεῖον φρόνημα, не ѡслабѣемѫ: μὴ ἐκλυόμενον, 14^{c} крѣпаште сѧ: νευρούμενοι.

Ps. XXVII. 1^{a} vide germ. dissert. p. 22; 2^{b} емъ . . . за рѫкѫ: κρατήσας αὐτόν; 3^{c} лицемѣрiемъ: ἐν ὑποκρίσει; 4^{a} съдѣлашѫ: ἐτεκτόνευσαν (al. ἐτεκταίνευσαν), 4^{b} начинаахѫ: ἐπετήδευον, слоуженiѩ: τὴν λατρείαν, 4^{d} погꙑбѣлъ: τὴν ἀπώλειαν; 5^{a} знамениѩ видѣахѫ: σημεῖα ἐθεώρουν, 5^{c} потрѣбишѫ сѧ: καθῃρέθησαν, ѿ съродiѩ: ἐκ τῆς συγγενείας; 6 хвалитъ: εὐχαριστεῖ, ѡбновенъ: ἀνακαινισθείς; 7^{d} волеѭ добрѫ: προθέσει γὰρ ἀγαθῇ, приѩти: δεκτοί; 8^{a} ѡбращъшиимъ сѧ крѣпостъ и дръжава: (λαοῦ) ἐπιστρέψαντος ἰσχὺς καὶ κράτος, 8^{b} състави: συνεστήσατο, защищаетъ: ὑπερασπίζει; 9^{a} посѧди: περιεποίησω, въ ѡдръжанiе: εἰς κατάσχεσιν, 9^{b} добрꙑ дѣтѣли: ἀρετῆς.

Ps. XXVIII. 1^{a} сѣсти и сѫдити: καθέζεσθαι καὶ κρίνειν, 1^{b} ѡвни соурови непокориви: κριοὶ ὠμοὶ ἀνυπότακτοι, 1^{c} поклонѣнiем': διὰ τῆς προσκυνήσεως, 2^{b} въ чрътозѣ: ἐν τῷ νυμφῶνι, 3^{a} зракомъ: ἐν εἴδει, 3^{b} ex evangelio Matthaei III. 17, ad v. 3 vide germ. dissert. p. 32; 4^{a} оукрѣпи: ἐνίσχυσε; 5^{a} послоушъствоуѭштоу: μαρτυρούσης; 6^{a} не-

Digitized by Google

виднмн: ἀφανεῖς; 8^a прѣложъ: μεταβαλών, бо҃разоумне: εἰς θεογνωσίαν; 9^a бъıстрн течєннємъ: ὀξεῖς τῷ δρόμῳ, съвръшнлъ єстъ: κατήρτισε, ex evangelio Matthaei XXVIII. 19; 9^b въ дѫбравахъ: ἐν τοῖς δρυμοῖς, въ лѣсѣхъ: ἐν τοῖς ἄλσεσι, ѿкръвєнн . . . бъıшѧ: ἀπεκαλύφθησαν, просвѣщєнн: φωτισθέντες, 9^c храмъ: ναός; 10^a ѡмъıвающтѧ (sc. водъı): πλύνοντα, 10^b н сѣдитъ: καθέζεται. Ad v. 7. 9. 10 cf. germ. dissert. p. 51.

Ps. XXIX. 4^b рова бо гл҃етъ ада: λάκκον γὰρ λέγει τὸν ᾅδην, ad 2 et 4 cf. germ. dissert. p. 51; 5^b свръшаѭтъ: ἐπιτελοῦσι; 6^a въ ıаростн: ἐν τῷ θυμῷ, 6^b плачѫтъ: πενθοῦσιν, 6^c вєсєлнє: ἀγαλλίασις, ad v. 6 cf. germ. dissert. p. 49. 63; 7 обнлнє, εὐθηνίαν, ѡскѫдѣєтъ: ἐκλείψει; ad v. 6—7 vide germ. dissert. p. 32—33; 8^b слоужєннємъ: graece τῇ συνοχῇ (al. συγχύσει); 11^b блѫдащааго: τὸ πλανώμενον, vide germ. dissert. p. 46; 12^a ръıдаѫ: θρηνῶν, 12^b растръзавъ: διαρρήξας, ѿвръгъ: ἀπορρίψας, 13^a драсєлъ: κατηφής.

Ps. XXX. 2^b ѿ нєвѣрнъıхъ, graece habes: ἀπὸ τῶν συκοφαντῶν καὶ ἀπίστων; 3^b ходатан: μεσίτης, 3^c въ прнстаннщє: εἰς λιμένα, 4^a прнбѣжнщє: καταφυγή; 5 оуловнтн: παγιδεῦσαι; 6 vide germ. dissert. p. 22; 8^a вндѣвъ: θεωρήσας, вєсєлнтъ сѧ: ἀγαλλιᾶται, 8^b въ смѣрєннн: ἐν ταπεινώσει, 8^c ѡтъ ѡдръжѫщннхъ: τῶν περιεχούσων, навѣсѧ: ἐπήγαγον; 10^a скръбѧ: θλιβόμενος, 10^c поболѣхъ: ἤλγησα; 12^c пропатнıа: τοῦ σταυροῦ, плачѫщє сѧ: κλαύσαντες (al. ὀδυρόμενοι); 13^a чаахѫ: προσεδόκησαν; ad v. 18 vide germ. dissert. p. 46; 20^a тръпѧ: μακροθυμῶν, ex evangelio Lucae XXIII. 34; 20^b оутан: ἀπέκρυψε, 20^d скотъ: κτήνη; 21^b нє прнчѧстншѧ сѧ: οὐκ ἐκοινώνησαν, 21^c покръвєно бѣ: ἐσκέπετο, 23^a въ оужасѣ: ἐν ἐκστάσει; 24^a graecus textus habet προσέδραμον (quod in slavico abest) καὶ μένουσι, 24^b нстовъ: ἀληθινός, 25 нє разнашаємн: μηκέτι περιφερόμενοι. Ad v. 10^b. 11^a. 11^b. 18 cf. germ. dissert. p. 63.

Ps. XXXI. 2^b ex. ep. I Petri II. 22; 3^a сългнншѧ: κατεσάπησαν; 4^a бѣ длъжєнъ: ὤφειλεν, 4^b попалнлъ єстъ: ἐπυρπόλησεν; 5^a плачєт' сѧ: ἀποδύρεται; 6^a ѡбразъ: ὑπόδειγμα, 6^b нє потопнтъ: οὐκ ἐπικλύσει, сходащааго на кр҃щєннє чл҃ка: ἐν τῇ καταβάσει τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ βαπτίσματι, ad hunc et prox. v. conf. germ. dissert. p. 22—23; 8^b ѿвратнтн: ἀποστρέψαι; 9^a свєрѣпоуєтє: μαίνεσθε, разоума: σύνεσιν, 9^b бръзда: κημός, оузда: χαλινός.

Ps. XXXII. 1^a в'скръснѫшѧ съ х҃мъ: συνανέστησαν τῷ Χρ., 1^b похвалѫ: ἔπαινον, правнн: οἱ εὐθεῖς; 2^a гѫслн: κιθάρα, ad 2^b vide germ. dissert. p. 46; 3^a снитнıа: καταβάσεως, 3^b съ разоумомъ: μετὰ συνέσεως; 7^a наплънѣтн сѧ: ἐγκυμονεῖν, стоѭтъ: παρίσταται (al. συνίσταται); 13^a мл҃овавъ (= мнлосръдовавъ): σπλαγχνισθείς; 15^b помъıшлєнıа: τὰς ἐνθυμήσεις; 16^b надъ: ὑπεράνω; 17^b снла: δυναστεία, 22 съ дръзновє-

Digitized by Google

ниемъ: μετὰ παρρησίας, просаще: ἀπαιτοῦντες. Ad v. 9. 14. 18. 19 vide germ. dissert. p. 63—64.

Ps. XXXIII. 2^b бес прѣстаниꙗ: ἀκαταπαύστως; 3^b почнѫ: ἐπαναπαύσομαι, на кротъцѣемъ и млъчаливѣмъ: ἐπὶ τὸν πρᾶον καὶ ἥσυχον, оукрѣплѣеми: νευρούμενοι; 5^awбразъ: τύπος; 7 ex evangelio Ioannis XII. 28; ad 7 cf. germ. dissert. p. 46; 9^b неоуклонно: ἀκλινεῖς; 16 не ѿлѫчаетъ сѧ: οὐ χωρίζεται; 17^b власти не имѫтъ: (οὔτε) ἐξουσιάζουσιν, паратъ: πέτανται; 18^a възъвашѫ: κεκράγασι; 19 ex evangelio Matthaei V. 3; 20 ex epistola ad Hebraeos XI. 38, wзлоблени: κακοχούμενοι; 23^b не въпадѫтъ: οὐ μὴ περιπεσοῦσι, въ злочъстие: τῇ δυσσεβείᾳ, прѣгрѣшение: πλημμέλεια. Ad v. 4. 5. 6^b. 8. 9^b. 11. 16. 18^b vide germ. dissert. p. 64.

Ps. XXXIV. 1 благодѣеми: εὐεργετούμενοι, на обидѫ оуклонишѫ сѧ: εἰς ἄδικον (al. ἀδικίαν) ἐτράπησαν; 2 прими: ἐπιλαβοῦ, щитъ: θυρεοῦ, побѣди: ἐπολέμησε; ad v. 3 cf. germ. dissert. p. 46; 4^a поoучишѫ: ἐμελέτησαν (sic corrigendus p. 158 error typographicus), 4^b въспатъ: εἰς τὰ ὀπίσω; 6^a помышлениꙗ: διανοήματα; 7^b ex evangelio Ioann. IX. 33, V. 18, въ сѹе: μάτην; 8^a не разоумѣахѫ: ἠγνόουν, съдѣлали сѫтъ: ἐτεκτόνευσαν (al. —ταίνευσαν); 12^b негодовахѫ: ἤχθοντο (al. ἐβαροῦντο, al. ἐλυποῦντο), възбранѣти: ἐμποδίζειν; 14^b подоба бѣ, melius потрѣба бѣ: ἐχρῆ, подобаше: ἐφίετο, стѣниемъ (melius стѣнь: σκιά); 15^a пиры: συμπόσια, 15^b оумилишѫ сѧ: κατενύγησαν; 16^b скрьжьтахѫ зѫбы: ἔτρυζον ὀδόντας; 17^b ꙗвити: ἀποδεῖξαι, злобѫ: κακουργίαν; 18^b бечислънѣ: τοῦ ἀμέτρου; 19^a вражадоуѭще: ἐχθρεύοντες, 19^b помизахѫ: ἔνευον (vl. ἐνένευον); 20^a лъстиви: δόλιοι, мирно: εἰρηνικά, ex evangelio Matthaei XXII. 16—17; 21^a безоумиемъ: τῇ ἀνοίᾳ, оудолѣти: νικᾶν, радостьни: περιχαρεῖς, 21^b исправити: κατευθύνειν; 22 некли: (ἵνα) ἴσως; 23^a пьра: ἐκδίκησιν, wскрьбьшиихъ: τῶν θλιψάντων, ѿмъщенъ: ἔκδικον (sc. κρίμα); 23^b мьсти: τῆς δίκης, прѣлютѣе: ἐνεργέστερον, доблъ: ἱκανός, сьпрѣти сѧ: δικάζεσθαι; 24^a по въскрьсении: μετὰ τὴν ἔγερσιν, wблѣче сѧ: (ὃν) ἐφόρεσε; 25^a и единакоже еще: οὔτε γὰρ ἔτι; 27^c ex evangelio Ioannis XIV. 27, cf. germ. dissert. p. 46; 28^a не оу сѫщиихъ: τὰ μήπω παρόντα. Ad v. 3. 4^b. 15. 18^b. 19, cf. germ. dissert. p. 64—65.

Ps. XXXV. 2^a болѣаше: ἐνόσει, помышлѣѭ: λογιζόμενος, wбразомь: τρόπῳ, 2^b колиждо: ἐφ' ἑκάστης, наиде нѥмь: ὑπεισῆλθεν αὐτόν; 3^a прѣдъ гмь стоѭ: παρεστὼς τῷ κυρίῳ, срцевѣдьцоу: καρδιογνώστῃ; 4^b не рачи бо: οὔτε γὰρ ἐθέλησε, прѣбываше: ἐπέμενεν; 5^b наречена: ὑπαγορευθεῖσαι; 6 свръши: ἀπετέλεσεν, разоумѣеми сѫтъ: νοοῦνται; 7^a непрѣложьна: ἀμετάβλητος, непостижима: ἀμετακίνητος, 7^b неислѣдована таина смотрениꙗ: ἀνεξιχνίαστον τὸ μυστήριον τῆς οἰκονομίας; 8^b вьсегда: πάντοτε; 9^a напаꙗеми: ἀρδευόμενοι; 10^a истекъшѫѭ: πηγάσασαν, 10^b изъ гроба: ἐκ τοῦ μνήματος; 11^b непотрѣ-

Digitized by Google

вїма: ἀνεξάλειπτος; 12^b въꙁъмогѫ: ἴσχυσαν, подвнжатн: σαλεῦσαι; 13^a скроушїшѫ сѧ: ἐλικμήθησαν. Ad v. 3^b. 4^b. 6 cf. germ. dissert. p. 65.

Ps. XXXVI. 1^a да не ꙁавнантъ: μὴ ζηλοῦν, 1^b не спо̂бн сѧ: μὴ μιμήσῃ, обнлоужще: εὐθηνοῦντες; 2 неиꙁвѣстъна: ἀβέβαια, постоıаннѥ: τὴν ὑπόστασιν, прѣлъщаѭтъ: δελεάζουσιν; 3^b оумомъ: τῷ νοΐ, дѣлатн: ἐργάζεσθαι; 4 ex evang. Ioannis XVI. 24, 5^a мннши: ὀφείλεις, 5^b ѿнметъ: παραχωρεῖν; 6^a наведетъ: ἀγαγεῖ, ad v. 4 et 6 cf. germ. dissert. p. 23; 7^a оубоуждаѭ: διεγείρουσα, б҃не (i. e. божне): ἔνθεον, молнтвы: παρακλήσεις, помощннка: ἐπίκουρον; 8^a раꙁлѫчаетъ: χωρίζουσιν; 9^a помꙑшлъ: ἐνθυμηθείς, 9^b ѡбѣщанѫѭ: τὴν τῆς ἐπαγγελίας; 10^b прншедъшоу: ἐπιδημήσαντος; 11^a ex evang. Matthaei X. 16; 14^d правъ: εὐθής; 15^a самѣмъ тѣмъ съдѣлавъшемъ: ὡς αὐτοὶ αὐτὸν τεκτηνάμενοι, 15^b оурѣꙁанн бꙑшѫ: ἀπετμήθησαν, двнгъше сѧ: κινηθεῖσαι (sc. γλῶσσαι); 17^b въ страсѣ: ἐν δειλίᾳ, оутвръждааахѫ сѧ: ἐστηρίζοντο; 18^a порока: μῶμον, пропов҄ѣдааше, sed graece: προῄδει (ergo провѣдѣаше); 19^a ѡꙁлоблѣеми: κακοχούμενοι, 19^b въ алъчи: ἐν λιμῷ; 20^a въ ıавленїе: ἐν ἐπιφανείᾳ, 20^b лъжеѭ оуделѣвъше: διὰ τοῦ ψεύδους περιγενέσθαι, въꙁлетѣвше, melius въꙁлѣꙁъше, graece: περιγεγονέναι (sententia infinitivum postulat), нщеꙁнѫшѫ: διελύθησαν; 21^a прѣꙁорнвнн: ἀλαζόνες, 21^b щедръ: οἰκτίρμων; 22^a melius въспрнемлють quam въспрннмѫтъ: ὑπολαμβάνουσι; 23^a чннъ: ἀξίωμα, нсправлѣет': κατευθύνων; 24^a ѿвръженнемъ: ἀρνήσει, прѣбꙑ: ἔμεινε, 24^b в'ꙁрѣвъ: ἐμπλέψας; 25^a ѡставлена: ἐγκαταλελειμμένον; 27^b наслажденне: ἀπόλαυσις; 28^a не неражденнемъ: μὴ ἀμελῶς, посꙑлаемн: ἀποστελλόμενοι, 28^c вноуцн: τὰ ἔγγονα, нꙁгонѣемн: διωκόμενοι; ad v. 27. 28. et 29 cf. german. dissert. p. 46—47, 65—66; 30^b прѣмѣненнıа: τροπήν; 31^a свръшнтн: πληρῶσαι; 33^b протнвнтн сѧ: ἀντιδικάζεσθαι; 35 на ч҃лчство (= чловѣчьство): κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος; 36 нщеꙁнѫстѣ: ἀφανεῖς ἐγένοντο, оупражнена бꙑсте: κατηργήθησαν; 37^a оутвръждаѭтъ сѧ: ἰσχυροῦνται; 38^a недостоннаа: τὰ ἄτοπα, въкоупѣ: ἐπὶ τῷ αὐτῷ, 38^b нн въ чътоже въмѣнатъ сѧ: εἰς οὐδὲν λογισθήσονται.

Ps. XXXVII. 3^b оутвръднлъ естъ: ἐστέρωσεν, протївїт' сѧ: πρὸς τὸ ἀντέχειν; 4^a попоустн: παρεχώρησε, помагаѭщааго: τὸν ἀντιλαμβανόμενον, 4^b скроушаахѫ сѧ: συνεχλονοῦντο; 5^b належаахѫ: ἐπέκειντο, не дадаще: μὴ συγχωροῦντες; 6^a сгннѡѫ: ἐσάπησαν; 7^b ѿпадання: τὴν ἔκπτωσιν; 8^b оуıаꙁвнтн сѧ: ἀνασκολοπισθῆναι; 9^b прѣдастъ: ἀφῆκε; 10^a хотѣннемъ н волеѭ: θελήματι καὶ βουλήματι, 10^b многовъꙁдꙑхан'наго: πολυστέναχτον; 11^a дръжнмꙑѩ: τὰς κρατουμένας; 13^b ex evangelio Matthaei XXVII. 40, 13^c коужще льсть: τεκταίνοντες τὸν δόλον; 14^a оуннчъжааше: ἐξουθένει; 15^a вьсѣ помꙑшленнıа: πᾶσαν ἐνθύμησιν, 15^b протнвлѣаше сѧ: ἀντέπιπτεν, cf. germanicae dissertationis p. 23; 18 волеѭ: θελήσας; 19^a ѡтъвѣщаѭ: ἀπολογοῦμαι,

Digitized by Google

19ᵇ испрьва: πρόπαλαι; 20ᵃ оукрѣпишѧ сѧ: κατεκράτησαν; 21ᵇ влачаахѫ и: ἔσυρον (al. εἵλκυσαν).

Ps. XXXVIII. 2ᵃ съхранѣет': φυλάσσει, 2ᵇ волеѭ: ἑκουσίως, 2ᶜ прѣдъ: κατεναντίον; 3ᵇ волѣх': ἤλγουν, дрьзаѭщемъ: τολμώντων; 4ᵃ жалостиѭ: τῷ ζήλῳ, разгорѣ сѧ: ἐξεκαύθη, 4ᵇ не вѣровав'ше: μὴ πεισθέντες; 5ᵃ кон'чинѫ: τὸ πέρας, ex epist. Pauli ad Philipp. I. 23; 6ᵇ приѩтъ: εἵλατο, 6ᶜ въ соуе и въ тъще: ματαίως καὶ εἰς κενόν; 9ᵇ начинаахѫ: ἐπεχείρουν; 11ᵃ ex evangel. Matthaei XXVI. 39, 11ᵇ ѿстѫпи остави: ἀπωσθεὶς ἐξέλιπε, оучителъство: τῆς μαθητείας; 12ᵃ омочъ: βάψας, обличи: ἐγύμνωσεν, волѧ: γνώμην, 12ᵇ потрѣби сѧ: καθηρέθη; 13ᵇ помоуи: οἴκτειρον, 13ᶜ ex evangelio Matthaei VIII. 20, 13ᵈ образъ: τύπος.

Ps. XXXIX. 2ᵃ дрьзаѭтъ: παρρησιάζονται; 3ᵃ изъ рова: ἐκ τοῦ βοθύνου, прѣстѫпленија ради: διὰ τῆς παρακοῆς; 5ᵃ блаженъство: μακαρισμόν, съплетошѧ: ἔπλεξαν; 6ᵃ graecum δυνατός favet lectioni мощенъ (pro можетъ), исльдити: ἐξιχνιάσαι, 6ᵇ aor. исльдова non bene respondet graeco ἐξιχνιάσει (uti in Marciano et Ambrosiano legitur), 6ᶜ оумножишѧ сѧ: ἐπληθύνθησαν; 7ᶜ по шьствіи: μετὰ τὴν ἄφιξιν, оупразнишѧ сѧ: κατηργήθησαν; 8ᵃ на земли, graece: ἐν κόσμῳ; 9ᵇ чрѣва: τῆς κοιλίας, вложілъ естъ: ἐνέβαλε; 10ᶜ волеѭ: βουλῇ, ad v. 10 cf. germ. dissert. p. 66; 11ᵃ оутаихъ: ἔκρυψα; 12ᵇ помиловати: ἐλεῶν; 13ᵇ пристѫпивъ: προσχωρήσας, не оставлѣѭтъ его бѣси: οὐ συνεχωρεῖτο ὑπὸ τῶν δαιμόνων; 14ᵃ трѣбоуетъ: χρῄζει, 14ᵇ не оудалѣи: μὴ ἀναβάλλου; 15ᵃ погоубити: ἐξαπολέσαι; 17ᵃ въскрьсении: ἐπὶ τῇ ἐγέρσει; 18ᵃ волеѭ: ἑκουσίως, въсприѩтъ: ἐνεδέξατο (al. ἀναδεξάμενος), на приѩзнь чловѣкоу, graece aliter: ἵνα φροντίζῃ (al. -τίσῃ) τοῦ ἀνθρώπου, 18ᵇ въ лѣто: ἐν χρόνῳ. Ad v. 4. 10. 12 cf. germ. dissert. p. 47.

Ps. XL. 2ᵃ разоумѣв'шеи и оувѣдѣвшеи: οἱ νοήσαντες καὶ συνιέντες, изволи: εἵλατο; 3ᵃ вѣрѫ цѣломѫдрънѫ, graece aliter: ἐν πίστει εἰλικρινεῖ, даетъ: παρέχει; 4ᵃ на одрѣ: ἐπὶ κλίνης; 7ᵇ прѣдание: τὴν προδοσίαν, 7ᶜ обѣщаваше: συνετάσσετο (al. συνελάλει); 9ᵃ corr. in adn., non ἐλάλουν, sed ἐκάλουν legitur in codice, 9ᵇ рѫгает сѧ: διαγελᾷ, прѣдати: περιβαλεῖν, смр'тъ: non θάνατος, sed τὸ πάθος legitur in Vindob., τὸ πάθος παθεῖν Ambros.; 10ᵇ ıадж съ-: ὁ συναυλιζόμενος (ἐν τῇ τραπέζῃ); 13ᵃ паде: ὑπέπεσε, 13ᵇ оутврьдивъ: ἀσφαλισάμενος; 14 хвалитъ: εὐχαριστεῖ.

Ps. XLI. v. 2 cf. germ. dissert. p. 66, 2ᵃ длъженъ естъ: ὀφείλει; 3ᵃ ex evang. Matth. V. 6, 3ᵇ corr. mendum typogr. (p. 204) in ὀφθήσομαι; 4ᵃ плачѫ сѧ: θρηνῶν, 4ᵇ всегда: καθ' ἑκάστην, по подобию: κατὰ μίμησιν; 5ᵇ кровъ: σκηνή, егда приде: ἐν τῷ ἐπιδημῆσαι, гласоу бъіти: ἦχον γενέσθαι, весело поем' respondet graeco ἑορταζόντων (sc. τῶν πιστῶν), sed corrig. in пожщемъ, uti sof. habet; 6ᵃ прискръбенъ: περίλυπος, плака сѧ горко: ἔκλαυσε πικρῶς, мъіслиѭ: τῇ διανοίᾳ, одрьжимъ: συνεχόμενος, 6ᵇ ѿврьже сѧ:

Digitized by Google

ἠρνήσατο, 6^c (да) прнзоветъ: (ἵνα) καλέσῃ, ad v. 6 vide germ. dissert. p. 28; 7^a трепетъ: τρόμον, да не ѿрнновенъ бѫдетъ: μὴ ἀποβληθῇ, ex evangel. Matthaei XXVI. 38, 7^b показа: ὑπέδειξε, въз҄ложн: ἀνέθηκεν; 8^a неислѣдованъ: ἀνεξιχνίαστος, прнзва: ἐπεκαλέσατο, 8^b нападѫ: ἐπανέστησαν; 9^b рано зѣло: ὄρθρου βαθέως; 10^a pro молнтвѫ graece legitur προσεύχεται, да нзвѣстнтъ: ἵνα βεβαιώσῃ (τὴν σάρκα), 10^b сѫште: τυγχάνοντες (vl. στυγνάζοντες); 11^a прогвaждааахѫ: ἐν τῷ τεθλᾶσθαι (vl. τετρῶσθαι, τιτρᾶσθαι), 11^b ex evangelio Matthaei XXVII. 42.

Ps. XLII. 2^b егда належе: ἐν τῷ ἐπικεῖσθαι; 4^a прѣбывaѫтъ: παρεδρεύουσιν, пнщѫ: διατροφήν; 5^a печали н матежа: λύπης καὶ ταραχῆς, гонезе: ἀπηλλάγη, 5^b оутвръждаает са: ὠχυροῦτο (vl. ὀχυρώτερος).

Ps. XLIII. 2^b прорнцаахѫ: προέλεγον, 2^c нсоушн: ἐξήρανας, кръмилъ есн: ἐτροποφόρησας (corrige: ἐτροφοφόρησας), чюдеса: θαυμάσια; 3^a прочѫѫ: τὰ ἑξῆς; 4^a своеѫ: ἰδίᾳ, 4^b мышца: βραχίων, 4^c свѣтъ: φωτισμός; 6^b мръзъко надлъско слоуженїе: βδελυκτὴ ἡ εἰδωλολατρεία; 7^a мѫдростнѫ: εὐγλωττίᾳ, своеѫ: ἰδίᾳ (vl. οἰκείᾳ), благостнѫ: ἀγαθότητι; 8^a стѫжншѫ: ἔθλιψαν; 9^a похваленне: ἔπαινος; 10^b прнходнтъ: πάρεστιν, ad v. 10 cf. germ. dissert. p. 47; 12^a на поıадание: εἰς τὸ κατεσθίεσθαι; 13^a безчьстн: δίχα τιμῆς, ѿдани бышѫ: ἀπεδόθησαν, 13^b въ плачнхъ: ἐν τοῖς θρήνοις; 14^a рѫгаахѫ са: κατεγέλων, блнжьннн: οἱ ἔγγιστα, 14^b рѫгаахѫ са: ἐχλεύαζον, ѿвръженн бышѫ: ἀπερρίφησαν; 15^b покывaахѫ: ἐκίνουν; 17^a прѣнде: μετέστη, 17^b прѣльщенн гонимн сѫтъ ıако ненавнстьнн: ἀπατηθέντες διώκονται ὡς μισητοί; 18^a богочьстне хвалѣахѫ: θεοσέβειαν ἐφύλαττον, конечьное: τὸ τέλειον; 19^b ходнтн: βαδίζειν (vl. περιπατεῖν); 20^a расѣанн: διασπαρέντες (vl. κατασπ.); 21^b възѣдхомъ: ἐξετείναμεν; 23^b оупо̑бльше са: μιμησάμενοι, на заколенне: ἐπὶ σφαγήν, ıако: δίκην, закалаемн бывaахѫ: κατεθύοντο; 24^a дльготръпншн: μακροθυμεῖς, ѡ злѣхъ: ἐπὶ τοῖς φαύλοις, дльготръпне: μακροθυμίαν, прнложнлъ естъ: ἀπείκασε, прнтъчьствоуетъ: αἰνίττεται, 24^b corrige μετανοοῦντας, non -νοσοῦντας (p. 216); 25^b не забѫдн: μὴ ἐπιλάθῃς, 25^b печальнн: θλιβόμενοι; 26^a попранн: πεπατημένοι, 26^b рожьцѫ: τὰ κεράτια; 27^b ѿ мѫчнтельства: ἐκ τῆς τυραννίδος.

Ps. XLIV. 2^c verba prophetae esse contenduntur, sed unde sumpta sint, invenire non potui, cf. germ. dissert. p. 47, 4^a бедра: μηρός; 5^a налацн: ἔντεινον, прободн: κέντησον; 9^a полагаемн: συντιθέμενοι, 9^b красьны: εὐπρεπεῖς; 10^b въ ризахъ: ἐν ἱματισμῷ, ѿ . . . скврьны: ἀπὸ ῥύπου; 11^b льстнѫ: τῇ ἀπάτῃ, mox льстъ: τῆς πλάνης; 12^b нзбра: ἐξελέξατο; 13^a съдръжанїе: συνοχή; 14^b рнзамн многоцѣннамн: ἱματισμῷ πολυτελεῖ, оукрашаема: κεκόσμηται; 15^b въ чнстотѣ: τῆς ἁγνείας; 16^b прѣбывaѫщн: μένουσα; 18^a ѡбнавлѣетъ са: ἀνακαινίζεται.

Digitized by Google

Ps. XLV. 2^{a} прибѣгѫ: κατέφυγον, 2^{b} оуста: γυμνάζων, къ б҃очъстию: πρὸς θεοσέβειαν; 3^{a} ꙁаштиштаетъ: ὑπερασπίζει, 3^{b} прѣложихъ: μετέθηκα; 4^{b} ꙗвити сѧ: ἀναδείκνυσθαι; 5^{a} водꙑ: τὰ ῥεύματα, движемꙑ: κινούμενα, 5^{b} ꙁракомъ: ἐν εἴδει; 6^{b} ꙁа рана: ὄρθρου; 7^{a} оуклонишѫ сѧ: ἔκλιναν, 7^{b} потрасе сѧ: ἐσείσθη, распаде сѧ: ἐσχίσθησαν; 10^{b} силѫ: τὴν δυναστείαν, раꙁдроуши: κατήργησεν, 10^{c} штитꙑ: θυρεούς, пожеже: ἐξανήλωσεν; 11^{a} прѣтръпите, прѣбꙑвайте: καρτερήσατε, ἐπιμείνατε, 11^{b} corrige in adn. ἐνδοξασθήσομαι (non εὐδοξ-), въꙁнесѫ сѧ: ὑψωσθήσομαι. Ad v. 10 et 11 cf. germ. dissert. p. 47.

Ps. XLVI. 2^{a} да сплетѫтъ сѧ: συμπλακῶσι, 2^{b} ex apost. Paulo ad Ephes. V. 19, 6 въꙁношение: ἀνάληψιν; 7^{a} повелѣваетъ: ἐπιτάσσει; 9^{a} раꙁоумно: συνετῶς, ѡбладаетъ: κυριεύει, 9^{b} почиваетъ: ἐπαναπαύεται, вселї сѧ: ᾤκησεν; 10^{a} ѡбладавъше: ἄρξαντες. Ad v. 7 et 9 cf. germ. dissert. p. 47.

Ps. XLVII. 3^{a} радостъ: τὸ ἀγαλλίαμα, и распространи сѧ: καὶ ἐπλάτυνε, широта: πλάτος, 3^{b} присѣштаетъ: ἐπισκοπεῖ, противлѣетъ сѧ: ἀντιτάττεται, сѣверъ: βορρᾶς, ad v. 3 cf. germ. dissert. p. 29; 6^{a} дивишѫ сѧ: κατεπλάγησαν; 7^{a} болѣꙁни: ὠδῖνες; 8 испровръже: ἐσκύλευσεν (vl. κατεσκεύασεν), плавати: νήχεσθαι; 9^{b} ꙁакони: οἱ θεσμοί; 11^{a} по величъствию: κατὰ τὴν μεγαλοσύνην; 12^{c} сѫдьбꙑ: κρίματα; 13^{b} стлъпове: πύργοι; 14^{a} въ мол. прѣбꙑвайте, graece aliter: ἀπὸ καρδίας τῇ εὐχῇ καρτερεῖτε, 14^{b} раꙁдѣлите: καταμερίσατε, наслѣдоуите: κληρώσατε, 14^{c} по томъ бѫдѫштиимъ: τοῖς μετέπειτα, (да) повѣсте: (ὅπως) διηγήσησθε, 15^{a} graece legitur in Ambrosiano: διδάξατε. Ad v. 9. 12. 14 cf. germ. dissert. p. 47—48, 66.

Ps. XLVIII. Ad v. 3 cf. germ. dissert. p. 48, 3^{b} оувѣдите: μάθετε, 4^{b} естъ: χρηματίζει, 5^{b} съвръшиⷯ: ἐπλήρωσα; 7^{b} богати сѫште: πλουτοῦντες; 11^{b} противѧшта сѧ: πυκτεύουσι, подобнаа: τὰ ὅμοια, 11^{c} прѣдашѫ: παρεχώρησαν; 12^{b} въꙁвратити сѧ: ἀνακληθῆναι, 12^{c} плачѫште сѧ: θρηνούμενοι, въꙁглашаѭтъ: ἐκφωνοῦνται; 15^{c} ѡбет'ша: ἐπαλαιώθη, иꙁдръıшѫ: ὤρυξαν; 17^{a} цѣнѫ: τὸ τίμημα, 17^{b} гръдаго: ἀλαζόνος; 18^{b} имѣниꙗ: τὰ χρήματα; 19^{a} наслаждаетъ сѧ: τρυφᾷ; 20^{b} вꙑнѫ въ тъмѣ мѫчими бѫдѫтъ: διηνεκῶς ἐν σκότει κολάζονται; 21 не раꙁоумѣѭште: μὴ συνιέντες.

Ps. XLIX. 1^{a} приꙁва: ἐκλόνησεν, 1^{b} въстокъ и ꙁападъ, сѣверъ и югъ: ἀνατολὴ καὶ δύσις, ἄρκτος καὶ μεσημβρία, ad v. 1—2 cf. germ. dissert. p. 48; 4^{a} юже не бꙑти емоу к томоу, graece sic habet: ἀντὶ τοῦ παῦσαι αὐτὸν τοῦ εἶναι, 4^{b} съберетъ: συνάξει; 7^{b} нѣстъ вина б҃ъ: ὅτι ἀναίτιος ὁ θεός; 8^{b} не ѡлокавтоматъ ли твоихъ: οὐχὶ τὰς ὁλοκαυτώδεις σου, пристѫпи: παρεχώρησας, ad hunc versum cf. germ. dissert. p. 29; 10^{a} бо оубо: μὲν γάρ; 12^{a} не трѣбоуетъ: οὔτε . . . ἐπιδέεται; 15^{a} приꙁови: ἐπικαλοῦ, оуслꙑшѫ: ἐπακούσομαι, 15^{b} иꙁбавленъ бꙑвъ: μετὰ τὸ ῥυσθῆναι; 16^{c} не подобаетъ: οὔτε προσήκει; 17 не почихъ: οὐκ ἐπαυσάμην; 18^{a} течаахѫ: συνέτρεχον, ^{b} съ . . . ꙗдѣахѫ:

Digitized by Google

συνήσθιον, пиахѫ: συνέπιον, прїлагаахѫ са: συνετίθεντο; 20^{a} на ликъ: κατὰ τοῦ χοροῦ, 20^{b} рабъіна: τὴν κόρην; 21^{a} пождавъ: ἐκδεχόμενος, ^{c} прѣвъзнесенѣ: ἐπηρμένου; 23^{a} съ хваленнемъ: μετὰ αἰνέσεως, годѣ естъ: ἀρέσκεται, ^{b} іавн са: ὑπεδείχθη. Ad v. 21 —23 cf. germ. dissert. p. 51—52.

Ps. L. 2 даанне: δόσις, ръвеннкъ: τὸ φρέαρ; 3^{a} потрѣба et трѣбѣ: χρεία, 3^{b} щедротъі: οἰκτιρμῶν, протнвѫ іазвѣ: πρὸς τὸ τραῦμα, велна: ὑπέρογκον; 4^{a} не омъіешн: μὴ πλύνῃς, прорнцаетъ: αἰνίττεται; 5^{a} прошѫ: αἰτοῦμαι, 5^{b} зра: βλέπων; 6^{a} оувѣдѣна бъішѫ: ἐγνώσθη, 7^{a} въ жтробѣ: ἐν γαστρί; 8^{b} оукраснлъ ма есн: κατεκόσμησάς με, сказавъ мн: ἔδειξάς μοι, ad v. 7 vide germ. dissert. p. 33. 49; 10^{b} тлѣвъшѫѫ in graeco textu non habetur, cf. germ dissert. p. 48; 11^{b} манешн: νεύσεις; 13^{a} не възненавндн: μὴ βδελύξῃς, оскврънѣвъша: ῥερυπωμένον; 14^{b} глатн: cod. Vindob. non λαλεῖν, sed λαβεῖν praebet; 15^{a} ходнтн: πορεύεσθαι; 16^{a} да не оскврънѣѫ: τοῦ μηκέτι μολύναι; 17 глаголатн: φθέγγεσθαι; 18^{b} годѣ тн естъ, graece: θεραπεύῃ; 19^{a} ex evangelio Matthaei V. 3, 19^{b} снла нн сѫщъство: δυναστεία οὔτε οὐσία, оумолатъ: δυσωποῦσι, смѣрено: ταπεινή (sc. καρδία); 21^{a} (егда) оумножнтъ са: (ὅταν) πληθυνθῇ, нзвъітъчъствоуетъ: πλεονάσῃ, 21^{b} знаменаѫтъ са: σφραγίζονται, 21^{c} млада телата: ἁπαλὰ μοσχάρια, ad 21 cf. germ. dissert. p. 48; ad v. 3^{b}. 7. 8. 13 ibid. 52. 66.

Ps. LI. 2 матежъ: σάλος, сказаетъ са: μηνύεται, проснмъ: αἰτητός; 5^{a} апостолъства: τὴν ἀποστολήν, ^{b} нмѣте н: κρατήσατε αὐτόν; 6^{b} съвѣщаваааше: συνεφώνει; 7^{b} въстръже: ἐξέσπασε, 7^{c} станетъ: στήσεται; 8^{b} прнстѫпн: προσεχώρησας; 9^{a} блюдн са: βλέπε, 9^{c} прѣбъі: ἐπέμεινε (vl. ὑπέμεινε); 11^{b} оулоучнтн: ἐπιτυχεῖν, нматъ: κτᾶται.

Ps. LII. 2^{a} безоумна: ἄφρονα: 3^{a} въплътн са на землa, graece habes: ἐπιδημήσας μετὰ σαρκὸς τῇ γῇ; 4^{a} егда оуклоннш̑ѫ са: ἐν τῷ ἐκκλῖναι; 5^{a} погъібѣлъ: ἀπώλειαν, развраψенїе: καταστροφήν; 6^{a} одръжнмн бѫдѫтъ: κρατηθήσονται..

Ps. LIII. 2^{a} оклеветаваахѫ: ἐνδιαβάλλουσι; 4 вънюушн: ἐνώτισαι; 5^{a} крѣпко: κραταιῶς, дръжѫще: κρατοῦντες; 7^{b} ѿгна: ἐδίωξε; 8^{a} нстрѣзвнтъ са: ἀνένηψεν; 9^{b} възърѣ: ἐπέβλεψε, съкроушн: ἔθραυσεν.

Ps. LIV. 2 въспрнѧтн: ἀναλαμβάνειν, слоухъ: τὰ ὦτα; 3^{b} оставенъ бѫдетъ: (μὴ) καταλειφθῇ; 4^{a} прѣщааше: ἠπείλει; 5^{b} страхова: Ambros. scribit ἐδειλίασεν; 6^{b} трн днн: τὸ τριήμερον; 7^{b} почн: κατέπαυσεν; 8 разнъство: τὸ διάφορον, почнвааше: ἐπανεπαύετο; 10^{a} потопн: ἐπόντισε, оурѣза: ἀπέτεμε, 10^{b} създа: ᾠκοδόμησεν, прѣкословнѥ: ἀντιλογία; 11^{a} нечестнѥ: ἀσέβεια, знжѫ: οἰκοδομοῦσα, 11^{b} троудъ: κόπος; 12 лнхвѫ: τόκον, лнхвоваш̑ѫ: ἐτόκισαν, жнвъі: plures et optimi cod. habent συνδιάγων; 13^{a} нѫжда (= нѫжда): ἀνάγκη, тръпѣтн: μένειν; 14 знаемъ: γνωστός, свѣдѣаше: ἐγίνωσκε, 15^{a} въ іаденнн: ἐν τῷ ἐσθίειν, слоужааше: διηκόνει, носа ковъчежецъ; βαστάζων τὸ γλωσσόκομον,

бълагаѥмаꙗ: τὰ βαλλόμενα, 15^b не ꙗсте: οὐκ ἐκράτησατε; 18^b послоушан' же бѣхъ: εἰσηκούσθην δέ, събꙑшѧ сѧ: graeci codices (Nan. et Ambr.) scribunt ἐτελέσθησαν; 20^b оубоꙗти сѧ: φοβηθῆναι; 21^a прострѣтъ: ἐξέτεινε, 21^b раꙁоръше: λύσαντες; 22^a ѿлѫчишѧ сѧ: ἐχωρίσθησαν, раꙁдѣлишѧ сѧ: διεμερίσθησαν, 22^c ex evang. Matth. XXII. 16; 23^a печалъ: τὴν φροντίδα, двиꙁаниѥ: τὴν κίνησιν, кръмлениѥ: ἀνατροφήν (p. 269 in adnot. καὶ delendum), 23^b не подвижа сѧ: οὔτε ... ἐσαλεύθη, истлѣниꙗ: διαφθοράν; 24^a ꙁловѣрниѥмъ: δυσσεβείᾳ (melius esset ꙁлочестиѥмъ), 24^b лъстивии: οἱ δόλιοι, оумираѭтъ: ἀπέρχονται, не скончаѭтъ: οὐ πληροῦσιν, 24^c вѣренъ, graecum αἰώνιος postulat вѣченъ.

Ps. LV. 5^b можетъ: ἰσχύει, воѥвати: στρατεύεσθαι, 6^a ex evang. Ioannis VII. 15; 7^a прѣбꙑваахѫ: παρέμειναν; 9^a надѣѥтъ сѧ, graece θαρρεῖ, 9^b прѣжде ꙁаконопрѣстѫпленїа: πρὸ τοῦ παρανομῆσαι; 10^b приꙁовѫтъ: ἐπεκαλέσαντο, ѡбрашѫтъ: εὗρον (sed hic pogod. scribit ѡбрѣтѫ); 13 б҃а дѣл'ма: κατὰ θεόν; 14^a въсприимъ: ἀναλαβών, 14^c бесплътънии: ἀσώματοι.

Ps. LVI. 2^a множѫщоу сѧ: ἐξωγκωμένης praebet Marcianus et Ambrosianus, 2^b жъдааше: ἐξεδέχετο, да ѡсѣнитъ: ἵνα ἐπισκιάσῃ; 3^a не прѣстааше: οὐ διέλιπε, ꙁовꙑ: κράζων; 5^b многолѣт'нꙑѩ дръжимꙑѩ дш҃ѧ τὰς πολλῷ χρόνῳ κατεχομένας ψυχάς, 5^c скрьжещѫще: τρύζοντες; 7^c падениѥмъ дивномъ: πτῶμα ἐξαίσιον; 8^b пѣсни новѣ: τὸ ᾆσμα τὸ καινόν; 9^b по в'скр҃сении: μετὰ τὴν ἔγερσιν; 11^a бе-числа: ἀμέτρητον, 11^b ѡблаци покрꙑваѭтъ: αἱ νεφέλαι σκέπουσιν, по небоу melius подъ небесемь: τὴν ὑπουράνιον, росѧтъ: δροσίζουσιν; 12^a пришедъшоу: ἐπιδημήσαντος.

Ps. LVII. 2^a ѡклеветаваѭще: συκοφαντοῦντες, 2^b раꙁвращенꙑ: διεστραμμένον; 3^a съвѣщав'ше: λογισάμενοι, 3^b провъꙁвѣщаѥтъ: αἰνίττεται, сплести: συμπλέκειν; 4^a свръжени бꙑшѧ: ἐρρίφησαν, 4^b егда ꙁачѧтъ сѧ: ἐν τῷ κυοφορηθῆναι, въпадѫ: περιέπεσον, ѿ ꙁлобꙑ: ἐκ πορνείας; 5^a проклата бꙑ҃: ἐπετιμήθη, ѡклеветаваѭще: διασύροντες, 5^b (егда) оуслꙑшитъ: (ὅταν) αἴσθηται, ѡбаннка: τὸν ἐπᾴδοντα, ꙁат'кнеть: φράσσει, не внимахѫ: οὐ παρεῖχον τὰ ὦτα; 6^a не послоушаѥтъ: οὐχ ὑπακούει, 6^b ѡбаваѥма аспида: ἀσπὶς φαρμακευομένη, въ непослоушании прѣбꙑваахѫ: ἀνήκοος ἔμεινεν; 7^a начѧшѧ: ἐπεχείρησαν, пожирати: καταπιεῖν (vl. φαγεῖν), твръдо: ἰσχυράν (sc. θεότητα), внегда жвахѫ: ἐν τῷ μασᾶσθαι; 8^a мимо текѫщи: παροδεῦον; 9^a истаашѧ: ἐτάκησαν, погꙑбошѧ: ἀφανεῖς ἐγένοντο, 9^b поꙁнати: ἐπιγνῶναι; 10^a не раꙁоумѣшѧ: οὐ συνῆκαν, поусто мѣсто: χέρσος τόπος, 10^b попали: κατέφλεξεν; 11^a да въꙁвеселитъ сѧ: εὐφρανθήτω, побѣдꙑ вꙁемъ ѡбраꙁъ: τὸ τῆς νίκης ἀράμενος τρόπαιον (interpres τρόπον legisse videtur), 11^b ex evangelio Matthaei XXVII. 25; 12^b e propheta Isaia XLII. 4.

Ps. LVIII. Ad v. 2 cf. germ. dissert. p. 29; 3^a дръꙁаѭштъ: τολμώντων; 4^a сверѣпии: ἄγριοι, ловлѣахѫ et 4^b нападаахѫ: ἐπετήρουν, 4^b владѫще: κρατοῦντες; 5^a беꙁ

Digitized by Google

. . врѣда: δίχα . . βλάβης, пожнхъ: συνανεστράφην, 5ᵇ разарѹшъ: καταργήσας (vl. καταρτίσας); 6ᶜ милостн: οἰκτιρμῶν; 7 по всемоу градоу рнстаахѫ: τὴν πόλιν ὅλην περιέτρεχον, сбнраѭще: σωρεύοντες; 8ᵃ не вѣроужштен: δυσπιστοῦντες, 8ᵇ поострнша: ὤξυναν, мечѫ обожадоу острꙑ: μαχαίρας διστόμους; 9ᵃ дръзнѫшѧ: τολμώμενα, 9ᵇ племена: τὰ φύλλα, graecus textus non abest, in Ambrosiano certe legitur (itaque adnotatio in p. 284 delenda, v. germ. dissert. p. 29; 10ᵃ нѣдръ т(во)нхъ: τῶν κόλπων τῶν σῶν, 10ᵇ подвнзаѭштаего сѧ: graece tantum ζῶντος; 11 мъстъ: τὴν ἐκδίκησιν; 12ᵃ ex evangelio Lucae XXIII. 34, нзбра: ἐξεδέχετο, 12ᵇ разгна: ἐσκόρπισεν, вседнленъ: παντοδύναμος, 12ᶜ разарѹшнша во сѧ: κατηνέχθησαν γάρ; 13ᵇ ѩтн бꙑшѧ: συνελήφθησαν, 13ᶜ клатва: ἀρά, постнгнетъ: καταλήψεται; 14ᵃ не стръпатъ: οὐχ ὑπομενοῦσι, 14ᵇ обладаѥть: δεσπόζει; 15 алкахѫ: ἐλίμωσσον, ѿ оутра: ἀπὸ πρωΐ, на ꙗдъ себе не ѹпразнаще: μήτε φαγεῖν εὐκαιροῦντες, назнраѭще: σκεπτόμενοι, прорнцѫще: τρέχοντες, възмѫщаѭще: ἀνασείοντες (πᾶσαν τὴν πόλιν); 16ᵃ прнѩтн брашна ѿ троуда многа: μεταλαβεῖν τροφῆς ἀπὸ κόπου πολλοῦ, 16ᵇ до сꙑтн: εἰς κόρον, не наꙗдъше сѧ, aliter graece: μετέλαβον γογγύζοντες, ѩтн: συλλαβεῖν; 17ᵈ въспранѧвъ: ἀνανήψας, прнбѣгъ: προσφυγών.

Ps. LIX. 2 пожеже: ἐνεπύρισε, обратн: ἐπέστρεψεν, нзбн: ἐπάταξε; 3ᵃ отъгонимꙑ: ἐκβαλλομένους; 4ᵃ не тръпащн дръзновенніа: μὴ φέρουσα τὴν τόλμαν, трасома: σειομένη, 4ᵇ отвръдѣ: ἐστερεώθη, обнови сѧ: ἀνεπλάσθη; 5ᵇ ꙗростьнааго: τὸν τοῦ θυμοῦ, e proph. Isaia V. 22, разгорѣшѧ сѧ: ἐθερμάνθησαν; 6 на лнцн: ἐπὶ τοῦ μετώπου, оубѣгаѥмъ: ἐκφεύγομεν; 8ᵇ рама же всѣхъ снлънꙑ̆, graece habes sic: τοὺς δὲ ὤμους (Marc., Ambr.), τὰ δὲ ὤμη (Vindob.), τῶν δαιμόνων τῶν δυναστῶν, растеса: ἐδίχασεν, да не възмогѫтъ: ὥστε μὴ δυναστεύειν, 8ᶜ плачевнѫѭ ѩдолъ мѣннтъ: λέγει δὲ τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμοῦ, размѣра: graece non solum διαμετρήσω, sed etiam διαμερίσω legitur, 9ᵃ протнвѧ сѧ: ἀνθιστάμενος, 9ᵇ плодоносенъ: καρποφορία, крѣпостъ: κραταίωσις, крьстнꙗномъ: τοῦ χριστιανισμοῦ: 10ᵃ дръжнтъ сѧ: κρατεῖται, 10ᵇ нщѣзаѭщн: ἐκλείπουσα (mox idem vocabulum vertitur погꙑбаѭщоу), прнде: ἐπεδήμησε, 10ᶜ попнраѥмн: πατούμενα, нноплемен'ннцн: ἀλλόφυλοι; 11ᵇ male нсконъчаваѭщоу сѧ словоу, graece aliter: ὡς ἐκλειπούσῃ (sc. γῇ) τὸν λόγον (sc. ἐπιδημῆσαι), non ὁ λόγος ἐκλείπει, sed ἡ γῆ; 12ᵃ graece: ἀπώσω ἡμᾶς διὰ τὴν εἰδωλολατρείαν, sed slavica interpretatio verba ἀπώσω ἡμᾶς (2ᵃ pers. aor. med.) neglexit, mansit solum за идолослоуженне, 12ᵇ post ꙗко sequi debebat бъ҃ (graece ἀλλ' ὡς θεός); 13ᵃ неистовъства: μανίας, 13ᵇ прншедъ: ἐπιδημήσας; 14 стѫжаѭтъ: θλίβουσιν.

Ps. LX. 3ᵃ повръженъ: ῥεριμμένος (al. ἐρριμμένος); 4ᵃ наставлъ: ἐπιστήσας, 4ᵇ стлъпъ: vera graeca lectio πύργον in Ambros. legitur, протнвнтн сѧ: ἀντειπεῖν;

6ª покрываеть сѧ: σκέπεται; 7ᵇ въ дни: εἰς τὰς γενεάς, expectatur въ роды, прѣбываеть: διαμένει; 8ª нераздлѫченъ: ἀχώριστος, 8ᵇ нескѫдень: ἀνελλιπής; 9ᵇ съвръшаѭщеи: ἐπιτελοῦντες.

Ps. LXI. 2ª ѿстѫпите: ἀποχωρεῖτε; 4ᵇ на проста чловѣка: ὡς εὐτελεῖ ἀνθρώπῳ, помощи: ἀντίληψιν; 5ᵇ мирьнаа: εἰρηνικά; 7ᵇ ѿстѫпникъ: μετανάστης; 9ᵇ на сѧ оупъвати или надѣꙗти сѧ, graece sic: (οὔτε γὰρ χρὴ) ἑαυτῷ ἐπιτρέπειν ἢ πεποιθέναι, порѫчити: ἀνατιθέναι, ѿкрывати: ἀνακαλύπτειν; 10ª по чл҃чствоу: κατ' ἄνθρωπον, 10ᵇ ставила и мѣрила: στάθμια καὶ μέτρα, на обидѫ: τοῦ ἀδικεῖν; 11ᵇ in adnot. verba ἀθροίζουσι vl. ἁρπάζουσιν referuntur non ad 11ᵇ богатаще сѧ (πλουτοῦντες), sed ad съискаѭтъ, quare ex 11ᵇ eximenda et sub 11ª loco qui verbis ᵇ ѿ тоуждыхъ sof. praecedit, transferenda sunt; мьстьникъ: ἔκδικος, 11ᶜ надѣꙗти сѧ: πεποιθέναι, на б҃атство погыбаѭщее, graece sic: ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι, ѿперетъ скоро: ἀφίπταται θᾶττον, ꙗко крилато: πτεροῦ δίκην; 13ª дръжава: τὸ κράτος, 13ᵇ verba quae in pog. sof. buc. omissa sunt, neque graece leguntur.

Ps. LXII. 2ᵇ оумножало: πληθύνεσθαι, 2ᶜ безводна: ἄνυδρος, источ'ника истекшаго: τὴν πηγὴν τὴν ἐξελθοῦσαν; 3ª ꙗви сѧ: ὤφθη, въздвиже: ἤγειρε; 5ᵇ ex apostolo Paulo ad Timoth. I ep. II. 8, въздѣѭще: αἴροντες, прѣподобно: ὁσίως; 6ª тоукъ: στέαρ; 7 постелѣ: στρωμνή; 8ª помощъ приемлатъ: βοηθοῦνται; 10ᵇ въ прѣисподьнаѩ: (εἰς) τὴν κατωτάτην; 11ᵇ хоудѣ и нечистѣ животѣ: εὐτελοῦς καὶ ἀκαθάρτου ζώου, 12ᶜ хꙋл'никомъ: τῶν βλασφήμων.

Ps. LXIII. 2ᵇ нападаѫ: ἐπερχόμενος; 4ᵇ горькаꙗ: πεπικρασμένα; 5 въ таинѣ: ἐν παραβύστῳ, 5ᵇ ѩти: συνέλαβον; 6ᶜ не помыслишѫ: οὔτε-ἐνεθυμήθησαν; 7ª испытоваахѫ: ἐξηρεύνων; 8ᵇ немощьны: ἄγονοι, некрѣпькы: ἀνίσχυροι, дръзати: κατατολμᾶν; 9ᵇ дръзновение: τὴν τόλμαν, ѡбати бышѫ: συνεσχέθησαν; 10ª смѣвъшемъ: τολμήσασι.

Ps. LXIV. tit. прѣселению: τῆς παροικίας, възвѣщаютъ: μηνύει; 5ᵇ събираеми: συναθροιζόμενα, 5ᶜ хвалатъ: εὐχαριστοῦσι, наслаждаѭще сѧ: ἀπολαβόντα (sed interpr. slav. ἀπολαύοντα legisse videtur); 7 проуготова: προητοίμασεν, на слꙋжбѫ: εἰς διακονίαν; 8ª ѡбъдръжание: τὴν περιοχήν, житеискаго: τῆς βιωτικῆς, прѣведе: μετήγαγε, 8ᵇ влъна сѧ: κυματουμένην; 9ª ѡбъѩти: συσχεθέντα, 9ᶜ оутро: πρωΐ, исплъни: πεπλήρωκε; 10ᶜ потаплѣетъ: ἐπικλύζει, 10ᵈ прѣжде свѣшта: προεβουλεύσατο; 11ª бразды: αὔλακες; 12ª крѫгъ: τὸν κύκλον, 12ᵇ полѣ: τὰ πεδία; 13ᵇ распространѣ: πλατυνθέν; 14ª ѡблѣшѫ сѧ: ἐνεδύσαντο.

Ps. LXV. 2ª живѫщии: οἱ κατοικοῦντες, разоръ: καταργήσας; 3ª хвалаще: εὐχαριστοῦντες, 3ᵇ ѿмѣтаѭще сѧ: ἀρνούμενοι; 4ᵇ verba quae in ceteris cod. omissa sunt, neque graece leguntur; 5ª оущение: προτροπή, 5ᵇ разнество: τὸ διάφορον; 6ª исꙋ-

Digitized by Google

шаѭ: ξηραίνων, теченнꙗ: τὰ ῥεύματα, прїшествиемъ: τῇ ἐπιδημίᾳ; 7^b прѣжде нарече: προώρισε; 8^b слꙑшано: ἀκουστή, хваление: ἡ αἴνεσις; 10^b ръвениемъ: τῷ ζήλῳ; 11^b несмꙑслънꙑ: ἄλογα (κτήνη); 12^a досаждаѭщѧ: διασύροντας, 12^b проходѧще: παρερχόμενοι, прохлаженїе: τὴν ἀναψυχήν; 14 въздавъ: ἀποδούς, ѡбѣтꙑ: εὐχάς, бес прѣстаннꙗ: ἀνελλιπῶς, ѡбѣщавает' сѧ: (ὅταν) ἀνάθηται; 15^a оумастишѧ сѧ: ἐπιάνθησαν, ѡвнꙑ: κριῶν, 15^b ꙗко козли: χιμάρων δίκην, жирѹѭтъ: νέμονται, ѹченнꙗ: τὰ δόγματα; 16^a кончьнꙑѩ: τὰ ἐπὶ τέλει; 17^b въпїемъ (въплемъ): μετὰ κραυγῆς; 20 хвалѫ въздаетъ: εὐχαριστεῖ, не ѡставленъ: οὐκ ἐγκατελείφθη.

Ps. LXVI. 2^a хваление: εὐχαριστία; 3 ѹвѣдѣшѧ: ἔμαθον, cf. germ. dissert. p. 29; 5^b въздааннꙗ: τὰς ἀμοιβάς; 7^a дѣловнꙑ: τῶν ἔργων; 8^b трѧсеть сѧ колѣблема: τινάσσεται χλονουμένη.

Ps. LXVII. Ad v. 2 cf. germ. dissert. p. 49; 3^b не стръпѣшѧ: οὐχ ὑπέμειναν, ad v. 2 et 3 vide germ. dissert. p. 33, 67; 5^b варити: προάγειν (al. προαγαγεῖν), 5^c възнесе: ἀνήγαγε; 6^b сиротꙑ: ὀρφανοί; 7^a corrig. adn., cod. graecus ἐμμείναντας scribit, правѫ вѣрѫ имѫще: ὀρθῶς ἔχοντες, всѣлѣеть: κατοικίζει, 7^b въставивъ: ἐγείρας, ad v. 4. 5. 6 et 7 cf. german. dissertat. p. 52—53; 8^a съ разбоинникома: μετὰ τῶν λῃστῶν, 8^b мимоходждааше: διήρχετο; 9^a потрѧсе: ἔσεισε, жалостиѭ: τὴν συμπάθειαν; 10^a in adnotationibus nostris p. 516 per incuriam eius, qui litteras colligebat, ѡбращаетъ pog. sof. falso loco positum, transferri debet in versum qui sequitur, ut praecedat verbis: male ѡбращаетъ; 11^a ex evangelio Matthaei XVII. 5; 13^b корнстъ: τὰ σκῦλα; 14^b e propheta Isaia LX. 8; 15^b ѡбѣлат сѧ: λευκανθήσονται; 16^a прїчѧсти сѧ: μετέσχε, 16^b разботѣ: ἐπιάνθη; 17^a прилагаѭтъ: συγκρίνουσι, не приложит сѧ: ἔγκριτός ἐστι, 17^b изъбранѣ: ἐκλελεγμένη, 17^c непъщеваннием: δοκήσει; 18^a тмами тмꙑ: μυριοπλάσια; 19 вьшедъ: ἀναβάς, исхꙑщь: ἐξαρπάσας, 19^c ѡбратишѧ сѧ: ὑπέστρεψαν; 20^b съдѣланое: τὸ πραχθέν, вьскорѣ: ἐν τάχει; 21^b да разорить: ἵνα καταργήσῃ; 23^b мѧтежнѣмъ: τὴν ἄστατον; 24^a гвоздии приглажаемоу: τῶν ἥλων πηγνυμένων, 24^b поѡстришѧ: ἐχάλασαν; 25^b пожи: ἀνεστράφη; 26^a варишѧ: ἔφθασαν, пѣти: ψάλλειν, блти (i. e. благословити): εὐλογεῖν; 27^a да не мѧтет сѧ ѹмо: graece non nisi καὶ μὴ περισπάσθω; 28^a оть части: ἀπὸ μέρους, юношьствовашѧ: ἐνεανιεύσαντο; 28^b влкꙑ: ἡγεμόνες, грѣхомъ, sed graece τῶν παθῶν (vl. ἀγαθῶν, αὐτῶν), 28^c ѩшѧ: ἐκράτησαν, пространъство: πλατυσμός, распространїшѧ: ἐπλάτυναν; 29^b ѹкрѣпи: δυνάμωσον τουτέστιν κραταίωσον, съдѣла: κατηργάσω (vl. κατηρτίσω); 30^a принесѫть: προσάξουσιν, влъхвꙑ: τοὺς μάγους; 31^a чародѣиемъ: τοῖς φαρμακοῖς, 31^c затворенъ бꙑ: ἐξεκλείσθη, 31^d погоуби: ἐξεφάνισεν; 32^a ѡскрьблѣѫщї: ἐκθλίβουσα, 32^b пристѫпать: προσελεύσονται; 33 оустить: προτρέπεται, поѭще и въспѣваѭще: ᾄδοντας καὶ ψάλλοντας; 35^b новꙑ: sed graece νοητός, лѣпота: εὐπρέπεια.

Digitized by Google

Ps. LXVIII. 2 водꙑ: ῥεύματα; 3^b въ безвѣстьнѫѭ: εἰς τὸ ἄδηλον; 4^a троуденъ: ἔγκοπος, 4^b таѭ potest respondere graeco τήκομαι (sic in Marc.); 5^a спꙑтн: δωρεάν; 6^b съгрѣш'ша: πλημμελήσαντα, въсприѩтъ: ἀνέλαβες, ѿчтнвъ: καθαρίσας, свръшнши: ἀποτελέσεις; 8^b оплъваѥмъ: ἐμπτυόμενος, заоушаѥмъ: ῥαπιζόμενος; 10^a нзъгна: ἐξέβαλεν, 12^a облачааше сѧ: ἐνεδιδύσκετο, 13^a печаахѫ сѧ: ἐφρόντιζον, 13^b на пирѣхъ: ἐν συμποσίοις, бесѣдоваахѫ: ὡμίλουν; 16^a гонести: ῥυσθῆναι, разлнчнѣ: μεταφορικῶς, глѫбнна: βυθός, alterum въ глѫбннѫ: εἰς βάθος (vl. βάθη), 16^b ѩзкь (lege ѫзъкъ): graece nullum adiectivum legitur, sed praeter ἡ στενότης (Marc.) habet Vindob. et Ambros. ἐστένωται καὶ (in etiam Nan.), ѥдва: σπανίως; 17^a снитню: κατάβασιν (vl. συγκατάβασιν); 18^a ѿвраштаалъ бн: ἀπέστρεψε; 19^a доуновеннѥ: ἐμφύσημα, 19^b да не порадоуѭтъ сѧ: ἵνα μὴ ἐπιχαρῶσι; 21^b помагаѭштааго: ὁ ἀντιλαμβανόμενος; 22 образъ: σύμβολα, горести: πικρίας, плъна бѣ: ἐμεμεστῶτο; 23^b клатвꙑ: κατάρας; 24^b въиѭ: τὸν τράχηλον, сладн: σύγκα(μ)ψον; 25^a поразн: πλῆξον, 25^b постнже: ἔφθασε; 26^a дворове: ἐπαύλεις, блнжънѣа мѣста: τὰ συνεγγύς χώρια, некровръгѫ сѧ: ἐξεπόρθησαν; 27^b (къ) больномоу: ἐπὶ τῇ ἐκουσίᾳ, прнложншѫ: προσέθηκαν; 28 недоволънн бꙑшѫ: οὐκ ἠρκέσθησαν, (w) оумръштвенннн: (ἐπὶ) τῷ θανάτῳ, оклеветаватн: συκοφαντῆσαι, начѧшѫ: ἐπεχείρησαν; 29^a потрѣблени бꙑшѫ: ἐξηλείφθησαν; 31^a съ пѣннѥмъ: μετὰ αἰνέσεως, 31^b поѭ: ὑμνῶν (vl. αἰνῶν); 32 годѣ сѫть: ἀρέσκει, оукрѣплѣѭште сѧ: δυναμούμενος, пазнокътн (же глетъ): ὁπλάς (δὲ λέγει), обоутн сѧ: ὑποδήσασθαι; 33^a оть богоразоумнѩ: ἀπὸ θεογνωσίας; 34^a нншн бо бѣшѫ: ἐπένοντο; 36^a ннзоу: χαμαί; 37^a дръжателе сѫтъ: ἄρχουσι. Ad v. 26. 28. 30. 33. 34. 35. 37 vide germ. dissert. p. 23. 34. 49. 53.

Ps. LXIX. 2^a мнтъ (i. e. молнтъ): παρακαλεῖ; 3^a посрамнш сѧ: ἐνετράπησαν, 3^b възмꙑслншѫ: ἐνενόησαν, възвратншѫ сѧ: ἀπεστράφησαν, протнвнтн сѧ: ἀντιστῆναι; 4 абнѥ, въскорѣ: παραυτίκα, παρευθύ; 5^a рꙑдашѫ: ἐπένθουν; 6^b не замоудн: μὴ χρονίσῃς, vide germ. dissert. p. 23. Ad totum ps. ib. p. 67—68.

Ps. LXX. 1 моленнѥ: ἱκεσία; 2^a по своимъ правдамъ: κατὰ τὰς δικαιοσύνας τὰς ἰδίας, 2^b (аште бн) не прѣклоннлъ: (εἰ) μὴ ἔκλινεν; 3^b непобѣднмо: ἀκαταπόνητος (vl. ἀκαταπόντιστος), 3^c оутвръднлъ ѥсть: ἐστερέωσε, подвнжатн сѧ: σαλεύεσθαι; 4^b пригртоваѥть: παρασκευάζει; 6^a зародить сѧ: συνελήφθη, надѣѥть сѧ: ἀνάκειται, 6^b покрꙑваѥмъ ѥсть: σκέπεται, образомъ: ἐν σχήματι; 7^a тант сѧ: κρύπτεται, прѣречено: ἀντιλεγόμενον, 7^b graeca verba interpretationis помоштьннкъ ѥстъ desunt; 8^a доунѫ: ἐνεφύσησε; 9^a не попоустн мн: μὴ συγχωρήσῃς με, 9^b нзнемагаѥть: ἐκλείπει; 10^b храннтелъ: φύλαξ; 11^b graecus textus post Ἰουδαῖοι addit ὑπερέτας, quod vocabulum in interpretatione omissum est, да нмѫть ї: ἵνα κρατήσωσι αὐτόν, ѩтн: κρατεῖν; 13^a оклеветаваѭште: λοιδοροῦντες, 13^b нстнноуѭште: ἀληθεύοντες; 14 съберѫ: ἐπι-

Digitized by Google

συνάξω; 15ᵇ пропать: ἐκτεταμένος, 15ᶜ повелѣвањжть: ὑπαγορεύουσι; 16ᵃ въ подвигъ: εἰς τὸν ἀγῶνα; 17ᵃ породивъ сѧ: ἀναγεννηθείς; 18ᵃ състарѣнжть сѧ: (ἕως ἂν) καταγηράσωσιν; 19ᵃ исповѣдањжть: διηγοῦνται, 19ᵇ ѹподобить сѧ: ὁμοιωθήσεται, довъленъ: ἱκανός; 20ᵃ прѣслѹшанїе: ἡ παρακοή, раны, ꙗзвы и врѣды: graece dua tantum membra: τὰς πληγὰς, τὰ τραύματα, exspectamus etiam μάστιγας; 20ᶜ житиꙗ: τῆς πολιτείας, многострастнааго: τοῦ πολυπαθοῦς, истръгь: ἀνασπάσας; 21ᵃ силенъ: δυνατός, исповѣдати: διηγήσασθαι, 21ᵇ ꙁа . . . биениие: (ἀντὶ) πλήξεως, ѹтѣшениие: παράκλησιν; 22ᵇ гѫды: κρούων; 24ᵃ не почииетъ: οὐ παύεται.

Ps. LXXI. 2ᵃ нищи во бѣшѫ: ἐπτώχευον; 3 провъꙁгласїшѧ: προανεφώνησαν; 4ᵃ иꙁволъшиимъ: τοὺς ἑλομένους, ѹбожъство: πενίαν, 4ᵇ оклеветаванѫшта: ἐνδιαβάλλοντα; 5ᵇ сѫдъба: κρίμα; 6ᵃ беꙁъмлъвно: ἡσύχως, на рѹно влъниио: ἐπὶ πόκον ἐρίου, съходѧ: κατιών, шѹма: ψόφον, 6ᵇ осѣнить: ἐπισκιάσει, капла: σταγόνες; 8ᵃ обладаѭ: κατάρχων, 8ᵇ проиде: διέδραμεν; 9ᵇ чюдънꙑи': ἐξαίσιον; 10ᵃ крѣпко хранимии: ἰσχυρῶς φρουρούμενοι, ad v. 10 cf. germ. dissert. p. 68; 11ᵇ живѫщеи на: οἱ ἐνοικοῦντες; 12ᵃ христосъ чловѣка отъ диꙗвола, graece sic: ὁ Χριστὸς τὸν ἄνθρωπον ἐλευθερώσας ἐκ τῆς καταδυναστείας τοῦ διαβόλου; 13ᵇ нищи бѣахѫ: ἐπτώχευον, богати сѫтъ: πλουτοῦσι; 14ᵃ дихвѫ ношааше: ἐτοκοφόρει; 15 на скончаниие: ἐπὶ τέλει, кончина: τέλος, cf. germ. dissert. p. 23—24; 16ᵃ на връсѣ: ἐπὶ τῆς κορυφῆς, ѹтвръдѣ: ἐστηρίχθη, ѿ колѣбаниꙗ: ἀπὸ τοῦ σάλου (cod. σάλους), 16ᵇ жилище: οἰκητήριον; 19ᵇ испльни сѧ: ἐπλήσθη.

Ps. LXXII. 1 правн людие: εὐθὴς ὁ λαός; 2ᵃ подвижашѧ сѧ сматенїемъ лютомъ: ἐσαλεύθησαν σάλῳ δεινῷ, не хѹдомъ: οὐ μικρῷ, 2ᵇ ѹклони сѧ: ἐξέκλινε; 3ᵇ ѹподобї сѧ: ἐμιμήσατο; 4ᵇ ѹтвръди сѧ: ἐστερεώθη, прѣщенїе: ἀπειλή; 5 мнїи (= мѫчении): τιμωρίας, не сподбат сѧ: οὐκ ἀξιωθήσονται; 6ᵃ не ослабишѧ: οὔτε . . . ὑπέστειλαν; 7ᵃ съвръшена: τέλεια, тѹчна: λιπαρά; 8ᵇ хѹловавъше: βλασφημήσαντες; 9ᵃ смѣти: κατατολμᾶν; 10ᵃ въ беꙁѹмъство: ἐν τῇ ἀφροσύνῃ, 10ᵇ мѫчити начнѫть: τιμωρήσονται; 11ᵃ хѹлимааго: βλασφημούμενον, помꙑшлениꙗ: ἐνθυμήσεις; 12 блгдѣми: τὰς εὐεργεσίας; 13 ѿрицаѥть сѧ: ἀπολέγεται, гона: διώκω, гобьꙁѹѭть: εὐθηνοῦσιν; 14ᵃ въꙁдръжаниемъ: ἐγκρατείᾳ, бьдѣниемъ: ἀγρυπνίᾳ оꙁлобениемъ: κακουχίᾳ, 14ᵇ немощь: τὸ ἀσθενές; 15ᵃ ослѹшиви: ἀνήκοοι, 15ᵇ нераꙁѹмьни: ἀσύνετοι; 16ᵃ трѹдъ на ма творать: καὶ ἔκκοπόν (al. ἔγκοπόν) με ποιήσουσι; 18ᵃ обаче: πλήν; 19ᵇ беꙁаконноваша: ἠνόμησαν; 20ᵃ ꙁабьвени бꙑшѧ: ὑπελήσθησαν; 21 прѣложишѧ сѧ: μετεβλήθησαν, ѭтроба: νεφροί; 23ᵇ дръжавъ: κρατήσας; 25ᵃ ѿрицаѭт сѧ: παραιτεῖται, ѿметаниемъ: τῇ ἀρνήσει, 25ᵇ насладивъ сѧ: ἀπολαύσας, невъꙁблагодѣтель бꙑ: ἠχαρίστησεν, ѿвръгъ сѧ: ἀρνησάμενος; 26 провъꙁвѣщаѭть: προαναφωνεῖ, пїтаеми: τρεφόμενοι, 27ᵃ ѹдалъше сѧ: μακρυνθέντες; 28ᶜ исповѣдаѧ: ἐξαγγέλλων, хвалѫ: αἴνεσιν.

Digitized by Google

LXXIII. 1ª съборა: συναγωγῆς, 1ᵇ възъдрасте: ηὐξύνθη; 2ª поманн: μνήσθητι, пръвородинн: πρωτότοκος, 2ᵇ ѿвръженъ бъ҃: ἀπεβλήθη, 2ᶜ wсквръне: ἐμιάνθη; 3ª in pog. sof. buc. verba и гръдына нхь нстъли до конъца absunt, neque graece leguntur; 4ª wгнемъ нзгорѣшѧ: ἐνεπυρίσθη; 5 въ лѣсѣ: ἐν ὕλη, дрѣво: τὰ ξύλα, расѣшѧ: κατέκοψαν, ратннн: οἱ πολέμιοι, попранню: εἰς καταπάτημα; 6 връхь: τὴν στεφάνην (vl. στέγην), стѣны: τοίχους, разорншѧ: κατέστρεψαν; 7ª нжддашѧ (= нждегоша): ἔκαυσαν, 7ᵇ кннгы: hoc loco non γραφή sed τὸ βιβλίον, поврьгъше на землѧ: ῥίψαντες εἰς τὴν γῆν; 8ª ѩжнкы: συγγένεια, свѣщашѧ: ἐπείθοντο, погоубнтн: ἐξαφανίσαι, 8ᵇ ратннн: οἱ πολέμιοι, посладнвъшꙋ: συγχωρήσαντος; 9ᵇ нсконъчашѧ: ἐξέλιπον, забъвенн быхомъ: ἐπελήθημεν; 10ª по запꙋстѣннн: μετὰ τὴν ἐρήμωσιν, прнпадаѩште: προσπίπτοντες, 11 wтыѩть: ἦρας, wставнлъ ѥсн: ἀνῆκας, оудоблѣшѧ: ἐκυρίευσαν; 13ª твръдо: κραταιάν, потаплѣетъ: καταχλύζει. 13ᵇ ѿсѣченн бышѧ (14ª ѿржбленны): ἀπετμήθησαν, 14ª многомыслѥнъ: πολυεννόητος, ѩко разꙋменъ non bene respondet graeco: ὡς πονηρός; 15ª прѣтръже: διέκοψας, 15ᵇ прѣсоушн: ἐξήρανας, кѫпннъство: βάτωσις (vl. βατώσεις), тръновнаа вещь: ἀκανθώδης ὕλη; 16ª прѣведе: παρήγαγε, 16ᵇ зорѧ н тьмѫ: φαῦσιν καὶ σκότος, снаѩште: φαίνοντα; 17ª веснѫ н лѣто н ѥсенъ н знмѫ: ἔαρ καὶ θέρος καὶ φθινόπωρον καὶ χειμῶνα, оучннена сѫтъ: ἐκανονίσθη, 17ᵇ жѧтва: θέρος, кончнна: συντέλεια, свѣтла: φωτεινόν, весела: φαιδρόν, ѿ вніалнцѧ велнѩ тншннѫ: ἐκ χειμῶνος πολλοῦ εὐδίαν; 18ª помнлоун: οἴκτειρον; 19ª не wставн: μὴ ἐγκαταλείψῃς, мѫчнмѣ бытн: δομάζεσθαι, 19ᵇ створн: περιεποιήσατο, нзьрадны благооугодны: περιούσιον, εὐάρεστον; 20ª забывъше: ἀμνημονεύσαντες, ѿвръгошѧ сѧ: ἠθέτησαν, 20ᵇ wмрачншѧ сѧ: ἐσκοτίσθησαν, създашѧ: κατεσκεύασαν; 21ª прѣносно слово: μεταφορικός λόγος, смѣренъ ї срамен: τεταπεινωμένος καὶ κατῃσχυμμένος, начѧтъ: ἐπετήδευσεν, 21ᵇ прнѩть: ἀνεδέξατο; 22ª wсѫдншѧ сѧ: ἐδικάσθησαν, сѫдъ всемнрны: δίκην παγκόσμιον; 23ª славащѩѩ: τῶν δοξολογούντων, мнлостнвъ: ἐλεήμων, 23ᵇ оувѣдать: μανθάνουσι.

Ps. LXXIV. 2ᵇ прнложїтн: προσθεῖναι, 2ᶜ похвалѣеть: εὐχαριστεῖ; 3 ѥгда настанеть: ὅταν φθάσῃ, сѫда: τῆς δίκης; 4ᵇ стлъпы: στύλους, нарнчѫть: παρατίθεται, wбносащѧ: περιφέροντας, неразароушнмн: ἄρρηκτοι; 5ª оуставншѧ: κατέπαυσαν, 5ᵇ смѣрнтн сѧ а не възноснтн сѧ: ταπεινοφρονεῖν καὶ μὴ ὑψηλοφρονεῖν; 6ª не дръзанте: μὴ θρασύνεσθε, 6ᵇ гръдынеѩ: ἐξ ἀλαζονείας; 8ᵇ смѣрѣеть: ταπεινοῖ, възноснть ѩко добрѣ жнвшѧ: ὑψοῖ ὡς καλῶς πολιτευσαμένους; 9ª совъкоуплена: ἡνωμένον, 9ᵇ велнчанннемъ: ἐξ ἀλαζονείας, прѣложн сѧ: μετεβλήθη, 9ᶜ дрожанѥ: ἡ τρύξ, прѣвращаѩщне: ἀνατρέπουσα, 9ᵈ гръдына: ἀλαζονείαν, напаѩѩщомоу: ὁ ποτίζων, прѣвращеннемъ мѫтномъ: ἀνατροπὴν θολεράν; 10ᵇ additamentum ѿ хв҃а прншьствнѩ legitur etiam graece: ἀπὸ τῆς Χριστοῦ παρουσίας, 10ᶜ непобѣднмъ: ἀκαταμάχητον.

Digitized by Google

Ps. LXXV. Ad v. 2 et 4 cf. germ. dissert. p. 24; 4[b] щнть: ὅπλον, бьрати сѧ: πολεμεῖν; 5 wбычан нмѫть: εἴωθε; 6[b] стрѣгѫщен: φυλάττοντες, възбоуждъше сѧ: διυπνισθέντες, неоудръжнмъι: ἀκράτητος, 6[c] да wклеветаѭть: (ἵνα) συκοφαντήσωσι, нстьщн сѧ: ἐκενώθη; 7[a] оумрътвѣшѧ: ἀνενεχρώθησαν, 7[b] бъıстрꙑ на злодѣаннѥ: ὀξεῖς εἰς τὸ κακοποιῆσαι; 8[a] дръзостьно: τολμηρόν, залазьно: ἐπισφαλές, гъıбѣлъно: ὀλέθριον; 9 трѫбꙑ: τὰς σάλπιγγας, слъıшан': ἀκουστή; 10[a] оужаснет сѧ: καταπτήσσει, оумлъчнть: (ὅταν) ἡσυχάζῃ, покорнт сѧ: ὑποτάσσεται, 10[b] въ безмлъвнн: ἐν ἡσυχίᾳ; 11[b] сподобльѭть сѧ: ἀξιοῦται; 12[a] wбѣщаѥть wбѣтꙑ: εὔξεται εὐχήν, без мѹжденнꙗ: δίχα ἀναβολῆς; 13[a] нзъıматн: ἀφαιρεῖσθαι, 13[b] велъмѫжа: δυνάστης, прнравнат сѧ: ἐξισοῦται.

Ps. LXXVI. 2[b] на крѣтѣ, sed graece: ἐπὶ τοῦ Λαζάρου; 3[c] не можетъ оутѣшнтн сѧ: οὐκ ἀνέχεται παρακληθῆναι; 4[a] ꙗзвꙑ: μώλωπας; 5[a] млъчааше: ἡσύχαζεν, 4[b] одръжнмн бѣахѫ: συνείχοντο, млъчаахѫ: ἐσιώπων; 6 помъıшлꙗаше: διενοεῖτο, помъıшленїѥ: διάνοια, нзнемагааше: ἔκαμνεν; 7 недомъıшлꙗаше: ἀμφιέβαλλε; 8[a] (ѥда) wставленн бѫдемъ: (μὴ) μείνωμεν ἐγκαταλελειμμένοι, 8[b] не ꙗвнть сѧ: οὐκ ἐμφανίζει, оутѣшнтъ скръбь: διαδέχεται τὴν θλῖψιν; 9[a] не брѣжетъ: ἀμελήσει, забѫдетъ: λήθην ποιήσεται; 10[a] разгнѣвав сѧ: ὀργισθείς, оудръжнть: ἐπίσχῃ, въ соуѥ троудаще сѧ: μάταια μοχθοῦντες; 11[a] ꙗвлѣтн: ἐμφανίζειν, 11[b] прѣложн: μετέβαλε, плачь: τὸν κοπετόν; 12 ѿ землѧ: ἐξ ἐδάφου, създа н поздa: ἔπλασε καὶ ἀνέπλασε, словесно жнвотно: τὸ λογικὸν ζῶον, своима рѫкама: οἰκείαις χερσί, скрнжалн: τὰς πλάκας, начръта: ἐχάραξε, садъı краснъı: φυτοῖς ὡραίοις, оудобрн: ἐκαλλώπισε, скръбнн н печален: λύπης καὶ μεριμνῶν, оуднвн: ἐθαυμάστωσεν, нз давна: ἀπὸ πάλαι; 13[b] понеже сѧ: μεριμνήσω, да не прѣзрнмъ бѫдетъ: ὥστε μὴ παροραθῆναι; 14[a] проходнтъ: διαβαίνει, жнвꙑ: ἐνοικῶν, ходѧ: ἐμπεριπατῶν; 15[a] мѣннмн бѣахѫ: ὠνομάζοντο, капнщъ: ἀγαλμάτων, възвратн: ἀνέστρεψεν, чюдотворецъ: θαυματοποιός, 15[b] чюдеснаа твора: θαυματουργῶν; 17[a] съматошѧ сѧ: συνεταράχθησαν, да проженѫть: ἵνα διώξωσι, таѭщѧ сѧ: τοὺς κρυπτομένους; 18[b] благодѣтн: τῶν χαρισμάτων, прѣтѣшѧ: διέδραμον; 19[a] коло: τροχόν, поточнша: ἐκύλισαν, 19[b] wсвѣщьше: ἀστράψαντες, 19[c] земнаꙗ мѫдрость: τὸ γήϊνον φρόνημα, прѣлагаѥма: μετατιθέμενον, 20[b] непостнжна: ἀκατάληπτα, слѣда не створн: ἴχνος οὐκ ἐποίησε; 21[a] пасомъı: ποιμαινόμενον, наставлѣемъı: τὸν . . . ὁδηγηθέντα, 21[b] wблнченнѥ: ψηλάφημα, wблнчаетъ: ψηλαφᾷ. Ad v. 11. 12. 20 cf. germ. dissert. p. 53—54.

Ps. LXXVII. 1 древле: πάλαι; 3[b] проповѣдашѧ: προκατήγγειλαν; 4[b] всн хвалѫ достоннѫѫ прнносатъ: ὁμοκλήρως τὴν αἴνεσιν προσφέρουσι; 5[b] прнсно всегда: διὰ παντὸς καὶ καθ' ἑκάστην; 5[c] ꙗвн: ὑπέδειξε, да проповѣдаѭтъ: ἵνα κηρύξωσι, 5[d] сказашѧ: ἐγνώρισαν; 6[a] прѣжде глаахѫ: προέλεγον; 8[a] надоломъ възвѣроуѭтъ, sed graece:

Digitized by Google

τοῖς εἰδώλοις δουλεύσουσιν, прѣдѣди: πρόγονοι, 8ᶜ бл҃годѣıаннıа прииимъше: εὐεργετηθέντες, 8ᵈ всеѫ дш҃еѫ: ὁλοψύχως; 10ᵇ покоришѫ сꙗ: ἐπειθάρχησαν; 11ᵃ неблагодѣтенъ: ἀχάριστον, не памꙗтоваахѫ: ἠμνημόνουν, 11ᵇ забъвениѥ: λήθην; 12 не оувѣришѫ сꙗ: οὐκ ἐπιστώθησαν; 13ᵃ раздѣли: ἔσχισεν, забꙑшѫ: λήθη ἐγένετο, 13ᵇ сѫдоу и ѡвѫдоу: ἔνθεν καὶ ἔνθεν, завазанꙑ: δεδεσμημένα, въ мѣсѣ: ἐν ἀσκῷ; 14ᵃ покрꙑваѥми: ἐσκέποντο, да не ѡгоратъ зноѥмъ: ἵνα μὴ καίωνται τῷ καύσωνι (= al. καύματι), кровъ: σκέπη, да не полатъ: ἵνα μὴ φλέγωνται, 14ᵇ вожда: ὁδηγόν, стльпа: στύλον, свѣтаща: φωτίζοντα, наставлꙗѭщааго: ὁδηγοῦν (sc. πῦρ); 15ᵃ истачаѥтъ: ῥεῖ, проѡбражаахѫ: προετυποῦτο, источившꙑи: ἡ ῥεύσασα; 16ᵃ ребръ прободенꙑихъ копиѥмъ: τῆς πλευρᾶς . . . τῆς δορυκεντήσεως, 16ᵇ истоплени бꙑшѫ: κατεκλύσθησαν; 18ᵃ не оумилишѫ сꙗ: οὔτε κατενύγησαν, 18ᵇ ласкрьдию: τῇ γαστριμαργίᾳ; 19ᵃ ѡклеветахѫ: ἐλοιδόρησαν, искони: ἀπ᾽ ἀρχῆς; 20ᵃ дивитъ сꙗ: ἐκπλήττεται, прозра: παραβλέπων, прободенаꙗ: κεντηθεῖσα (sc. πλευρά), источишѫ: ἔρρευσε, 20ᵇ потоци: χείμαρροι, наводнишѫ сꙗ: κατεκλύθησαν; 21ᵃ подлъготрьпѣ: ἐμακροθύμησε, ведетъ, melius въведетъ: εἰσφέρει, 21ᶜ ѿриниѫ: ἀπέβαλε; 22ᵃ бꙑваѥмомъ ицѣлениѥмъ: τελουμένων ἰαμάτων, не вѣровашѫ: ἠπίστησαν, 22ᵇ не оупъвашѫ: ἀπήλπισαν; 23ᵃ пищѫ: βρῶσιν, да проповѣдатъ: (ἵνα) κηρύξωσι, 23ᵇ да ꙗвитъ: ἵνα ἐμφανίσῃ; 24ᵃ нерѫкотворенѫ: ἀχειροποίητον; 25ᵃ неподобна пища: ἀκατάλληλος τροφή, 25ᵇ бе-скѫдости: ἀνενδεῶς, без недостатъка: ἀνελλιπῶς; 26 ѿ юга: ἀπὸ λιβός (vl. ἀπὸ θαιμάν); 27ᵇ бес-троуда: ἀκαμάτως; 28 окрьстъ: πέριξ, прихождааше: παρῆν; 29ᵃ лакоми: γαστρίμαργοι, 29ᵇ винꙑ: ἀφορμήν; 30ᵃ рьпъщѫще: γογγύζειν, грьдꙑнеѫ: ἐξ ἀλαζονείας, 30ᵇ единаче, alia lectio и еще: ἔτι γάρ, ꙗдѫще: graece ἐμασῶντο; 31ᵃ порази: ἐπάταξεν, 31ᵇ избиени бꙑшѫ: ἀπεκτάνθησαν, за непокорениѥ: διὰ τὴν ἀπείθειαν, прѣкословесие: ἀντιλογίαν, понаѫтъ: προπορεύσονται, 31ᶜ прѣбранꙑимъ: τοὺς ἐπιλέκτους (vl. ἐκλέκτους); 32ᵃ не оума: οὐκ ἔκαμψε, прѣщениѥ: ἡ ἐπιτιμία; 34ᵃ не разоумѣѭще: μὴ νοοῦντες, неполезно ѥстъ: οὐκ ὠφελεῖ; 35ᵃ помꙑшлаахѫ: ἐνόμιζον, 35ᵇ не порѫганъ бѫдетъ: οὐ μυκτερίζεται; 36ᵃ лицемѣрьствовахѫ: ὑπεκρίνοντο, 36ᵇ злаꙗ: φαῦλα; 37ᵃ повинѫшѫ сꙗ: προσεχώρησαν, 37ᵇ чьтѣахѫ: ἀνεγίγνωσκον; 38ᵃ милоблааше: συνεπάθει, не погоуби: οὐ διέφθειρεν, жьдааше: ἐξεδέχετο, 38ᵇ оудрьжааше сꙗ: ἐπεκράτει, погоубити: ἐκτρῖψαι, 38ᶜ не сьврьшитъ щѫда: οὐ πληρώσει φειδόμενος; 39ᵃ мѫдростъ: φρόνημα, оугодитъ: εὐαριστεῖ, милостивъ: συμπαθής, пощѫдѣ: ἐφθείσατο, 39ᵇ ѡбразоуѥтъ: αἰνίττεται, миловааше: συνέπασχεν; 40 побѣдѫ носꙗще: τροποφοροῦμενοι, 40ᵇ in graeco textu additur θανατῶσαι, не помнꙗще: ἀμνημονοῦντες, прьвꙑихъ благъ: τῶν προλαβόντων ἀγαθῶν; 41ᵇ прогнѣвашѫ: παρώξυναν; 44ᵇ рꙑахѫ: ὤρυσσον, ровꙑ: λάκκους, ad v. 31 et 44 vide germ. dissert. p. 24; 45ᵇ малꙑми животꙑ: δι᾽ εὐτελῶν ζώων, неч҃тꙑми, graece: βδελυκτῶν, пакости примаахѫ: ἐπολεμοῦντο, толіко

Digitized by Google

бѣаше с҃новъ: τοσαύτη ἦν φειδὼ υἱῶν; 46ᵃ да погоубитъ: ὥστε ἐξαφανίσαι, изъмржтъ: διαφθαρῆναι; 47 градомъ: χαλάζῃ, изби, graece: πρὸς σύγκλασμον, сланож: πάχνῃ, исоушн: πρὸς τὸ ξηράναι, на веселию: πρὸς ἀπόλαυσιν, ни дрѣва, graece: μήτε ξύλον κάρπιμον (vl. καύσιμον), на пищж: πρὸς διατροφήν, на ѿмъщение: πρὸς ἐκδίκησιν; 48 безъимѣнию: ἀνυπαρχία; 49ᵃ страшж: καταπτήσσων, не оумжчишж, graece: ἀνήλατος (sc. καρδία, al. σκληρά), 49ᵇ съ славож изыджтъ: ἐνδοξασθῇ, не разоумѣшж: οὐ συνῆκαν; 50ᵃ погыбошж: ἀπεκτάνθησαν, 50ᵇ часомъ: ὑπὸ ῥοπήν; 51ᵃ прѣвѣнецъ: πρωτότοκος, донде до-καταλαμβάνει, 51ᵇ имѣниꙗ: τὰ ὑπάρχοντα, ражагаахж са: ἐθερμαίνοντο, ad v. 51 vide germ. dissert. p. 34; 53ᵃ оустрашаѭтъ са: δειλιᾷ, пастырѣ: aliter gr. ποιμαινόμενος (sc. λαός); 54ᵇ стажа: ἐκτήσατο; 55ᵃ погоуби: ἐξέκοψε, 55ᵇ жже, тврьдость: σχοινίον, ἀσφάλεια, 55ᶜ въ селѣхъ: ἐν τοῖς σκηνώμασιν; 56ᵃ искоусливи, ръпътиви: (λαός) πειρατής, γογγυστής; 57ᵇ прѣвратишж са: μετεστράφησαν; 58ᵃ идоломъ жржще: εἰδωλομανοῦντες, покаждаѭщии: θυμιάζοντες, 58ᶜ тѣлищемъ: τοῖς ξοάνοις; 60ᵃ слѣпо сжще: τυφλώττουσαν (sc. συναγωγήν); 61ᵃ плѣнишж: ἐξῃχμαλώτισαν, прѣвѣса non μετήγαγον sed μετήνεγκαν legimus graece, 61ᵇ избраннаа: ἐπίλεκτα, въздашж са: ἤρθη; 62ᵇ отъвръгошж са: ἐξεκόπησαν; 63ᵃ юнотъскы дрьзовашж: ἐνεανιεύθησαν, погыбошж: ἀνηλώθησαν, wгнемъ зажеженоу старwмоу иер҃лмоу: πυρπολουμένης τῆς παλαιᾶς Ἰερουσαλήμ, женихъ: νυμφίος; 64ᵃ исколени бышж: κατεσφάγησαν, 64ᵇ не бѣ плачжщааго са: οὐκ ἦν ὁ κλαίων; 65ᵃ мнѣнъ бысть: ἐνομίσθη, 65ᵇ ѿ оупитиꙗ: ἐκ μέθης, въспрянжвъ: ἀνανήψας, трасжщи са: σαλευομένης, вьскорѣ: ἄρδην, погоуби: ἐπάταξεν (idem verbum in 66ᵃ vertitur: поразн); 66ᵃ да не побжджтъ: μηκέτι εἶναι, 66ᵇ непотрѣбимо: ἀνεξάλειπτον; 67ᵇ плодъства: τὰς καρποφορίας; 68ᵃ въсиꙗ: ἀνέτειλεν (vl. ἀνατέταλκεν), 68ᵇ позрачище: σκοπεύτρια, позрьцаетъ: ἐπισκοπεῖ, cf. germ. dissert. p. 24; 69ᵃ инорогъ: μονοκέρως, единоwбразна вѣра: μονότροπος πίστις; 71ᵃ въслѣдъ: κατόπισθεν, народы творатъ: ὀχλοποιοῦνται, народъ: ὄχλος; 72ᵃ новорождены: νεογενῆ, незлобивы: ἄκακον, оупасе: ἐποίμανε, на пажити: πρὸς τὴν νομήν, 72ᵇ благочестиж: τῇ ἀγαθότητι.

Ps. LXXVIII. 1 разоришж: ἐπόρθησαν, wсквръниша: ἐβεβήλωσαν, 1ᵇ съ нечестиж, graece: μετὰ ἀκαθαρσίας, quare нечистотож verti debebat; 2ᵃ wпоустишж: ἠρήμωσαν, wвощию: ὀπώρας, 2ᵇ врани: οἱ κόρακες, 2ᶜ приличаемъ: ὡς εἰκός, младенъци: νήπιοι, ч҃ти (i. e. чисти): ὅσιοι, оубиваеми бываахж: κατεσφάζοντο, изѣдаахж: ἠσθίοντο; 3 градоу wбъдръжимоу кръвиж: περιεχλύζετο ἡ πόλις τοῖς αἵμασι, погребению: ταφῆς, попоусти: συνεχώρησεν, за законопрѣстжпление: διὰ τὴν παρανομίαν; 4ᵃ поношении бышж и поржгание: κατεγελάσθησαν καὶ ὠνειδίσθησαν, чтоми: τιμώμενοι, ржгоу бышж: ἠτιμώθη, 4ᵇ wкр҃тьнии: τὰ πέριξ, ржгаахж са: ἐχλεύαζον, оукоренъ бысть: ἠτιμώθη, бечествовавъ: ἀτιμάσασα; 5ᵃ дрьжимо: συνεχομένη, м҃литъ са: δέεται, да оуставитъ:

Digitized by Google

παῦσαι, 5^b e propheta Zacharia I, 14 et Isaia XXXVII. 32; 6^a ѡбрати: στρέψον, да ѡбратѧт сѧ: ἵνα ἐπιστρέψωσι, 6^b вѣрѫ имѫтъ: (ὅπως) πιστεύσωσι; 7^a поıадени бꙑшѧ: κατεβρώθησαν, на ниχъже живѣахѫ: παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι; 8^a посѣти: ἐπίσκεψαι, 8^b на възꙑсканиѥ: εἰς ἀναζήτησιν; 9^a прѣжде възвѣрованиꙗ: πρὸ τοῦ πιστεῦσαι, 9^c повѣдаѥтъ сѧ: καταγγέλλεται; 11^a ѡкованꙑихъ: τῶν πεπηδημένων, 11^b ищѫданиꙗ: τὰ ἔκγονα, сънабъди: περιποίησαι, 12^a приближишѧ сѧ: ἐγειτόνευσαν, 13^c възвѣстити: διηγήσασθαι.

Ps. LXXIX. 2^b мѣнитъ: αἰνίττεται, водими сѫтъ: ὁδηγοῦνται, 4^a лъстънааго: τῆς πλάνης; 5 прѣмлъчаѥши: παρασιωπᾷς; 6^a бе слъзъ: χωρὶς κλαυθμοῦ, желаѭще: ἐπιποθοῦντες, ѡбрѣсти: τυχεῖν, 6^b растварѣаше сѧ: κιρνᾶται; 8^a блѫдаѭще: πλανωμένους; 9^b потрѣби: ἐξωλόθρευσεν, въсели: κατῴκισε; 10^a настави: ὁδοποιήσας (sed vl. ὡδήγησεν propior est), 10^b подълогꙑ: τὴν βάσιν; 11^b свꙑше сп҃сениꙗ: ἐφ' ὕψους σωτηρίας (vl. εἰς ὕψος), доиде: ἔφθασε, 12 ꙗвлѣетъ: δηλοῖ, широтꙑ: τὸ πλάτος; 13^a разоритъ: gr. καθεῖλες (vl. καθεῖλας), 13^b ходѧще — прѣходѧще: πορευόμενοι — παραπορευόμενοι; 14^a вепръ: χοῖρος, тъмѣниѥмъ: τῷ βορβόρῳ, лѫгъ: δρυμός, лѫжии: ὑλώδη, 14^b жирова: κατενεμήσατο; 15^a възри: νεῦσον, чловѣколюбиѥмъ: τὴν φιλανθρωπίαν, vide germ. dissert. p. 24, 15^b ꙗви сѧ: ἐπίφανον; 16^a насаждениѥ: φύτευμα, 16^b приѩтъ: ἀντέλαβε (vl. ἀνέλαβε); 17^a раздражаѭ: παροξύνουσα, пожежена бꙑстъ: ἐπυρπολήθη; 18^b оукрѣпи: ἐκραταίωσεν, verba evangelii Matthaei III. 17; 19^a приближишѧ сѧ: συνήφθησαν, ѿлѫчаѭтъ сѧ: χωρίζονται, 19^b призꙑваѭще: ἐπικαλούμενοι.

Ps. LXXX. 2^a почиѭтъ: (ὅπως) ἀναπαύωνται; 3^a даѥтъ оумъ: χορηγεῖ τὸν νοῦν (vl. χαρίζεται), 3^b движдемъ сказаѥтъ: κρούουσα σημαίνει; 4 нарочитѣе: εὐσημότερον, 5 повелѣниѥ: τὸ πρόσταγμα; 7^a ѿ таготꙑ: τοῦ βάρους, ꙗко земнꙑ: ὡς γαιώδους, 7^b нѫждеѭ: ἀναγκαίως, подобно: δίκην, носѧще: περιφέροντες; 8^b ѡдръжааше: κατεῖχε, вѣдѧхѫ: διῆγεν, въ таинѣ: ἐν ἀποκρύφῳ, 8^c ѡсладъча: ἐγλυκάνθη; 10^a рѫкотвореномъ: χειροποιήτοις; 12^a рачишѧ: ἠνέσχετο, 12^b смѣжишѧ: ἐκάμμυσαν; 13^a помꙑшлениꙗ: τὰ διαβούλια, досꙑтими scribi debebat до сꙑти ми, quod respondet graeco προσχορεῖς μοι ἐγένοντο, quamquam etiam graece in Vindob. legitur προσκρουσμοί; 14^a ни биχѫ (vl. бишѧ) лишили сѧ: οὐκ ἂν ἀπεστερήθησαν, ѫжичьства: τῆς συγγενείας, ни биχѫ прѣѩли: οὐδὲ ἐλάμβανον; 15^b възлагааше: ἐπέβαλε, 17^b ис прободенꙑихъ ребръ: τὸ τῆς ζωοχεντήτου πλευρᾶς, сладости: γλυκύτητος, вꙑсочаѥ: ἀνώτερον, cf. germ. dissert. p. 54.

Ps. LXXXI. Ad v. 1 cf. germ. dissert. p. 34. 49; 1^b разнъство: τὸ διάφορον; 2 запрѣщаѥтъ: ἐπιτιμᾷ; 3 печетъ бо сѧ: μέλει γὰρ (τῷ θεῷ), cf. germ. dissert. p. 24; 4 алъчъна и бесхрамънааго: πεινώντων καὶ ἀστεγῶν, 4^b ѿ лихоимникъ (haec est vera lectio): τῶν πλεονεκτῶν; 5^a ѡмрачи сѧ: ἐσκοτίσθη, 5^b да подвижѫтъ сѧ: ἐκστήτωσαν;

Digitized by Google

6 оучинихъ: ἐθέμην, власти и дръжати: ἄρχειν καὶ κρατεῖν; 7^{b} прѣзривъ: ὑπερόπτης. Ad v. 3. 4. 8 cf. germ. dissert. p. 54.

Ps. LXXXII. 2^{a} оуданвлъше сѧ: καταπλαγέντες, 2^{b} не помлъчи: μὴ παρασιωπήσῃς, не съмлъчи: μὴ παρησυχάσῃς, стѫжаѭщѧѩ: τοὺς θλίβοντας; 3^{a} оукрѣпишѧ сѧ: ἐκραταιώθησαν; 5^{b} противлѣахѫ сѧ: ἀντέχειτο, потрѣблѣеми: ἐξολοθρευόμενα; 6^{a} налегошѧ: συνεπέθεντο; 7 неѡбрѣзанъıѩ: ἀπερίτμητα, свѣщашѧ: συνεφώνησαν, да истрѫтъı-и: ἐκτρῖψαι (vl. συντρῖψαι) αὐτόν, погъıбе: ἐξέλιπε, сконъчаваѭщи: ἐκλείπουσα; 8^{b} въ ѡдръжании: ἐν τῇ συνοχῇ, mox съдръжание = συνοχή, ad v. 8 cf. germ. dissert. p. 34; 9^{a} добродш҃но: εὐθύμως, приде: συμπαρῆν, добродш҃ьствоуѩ: εὐθυμῶν, 9^{b} ѩко ӡатворени: ὡς ἐγκεκλεισμένοι, испровръгѫ: ἐσκύλευσαν; 10^{b} въ потокъ: ἐν τῷ χειμάρρῳ, имѣ живъ бъıти: προσδοκῶν ζήσεσθαι; 11^{a} беӡълѣпие: ἀπρέπεια; 12 соухъ: ξηρός, жрътвникъ: θυσίασμα (vl. θυσιασμός), повръженъ: ἐρριμμένος, троупиѩ: θνησιμαῖα; 13 прѣжде съгрѣшениѩ: πρὸ τοῦ πταῖσαι; 14 непостоѩнно: ἀνυπόστατον, врътитъ сѧ: κυλίεται, 14^{b} на гоумнѣхъ: ἐν ἁμητῷ, расъıпаетъ сѧ: σκορπίζεται; 15^{a} въ чѧщѫ дѫбравънѫѭ: εἰς δάσος δρυμοῦ, попалитъ: δαπανᾷ, 15^{b} исполѣшѧ: κατεφλέχθησαν; 16^{a} пожеже: κατέκαυσε; 17^{a} бечестьни бъıшѧ: ἠτιμήθησαν. Ad v. 2. 8. 13. 16. 17. 18. 19 cf. germ. dissert. p. 54—55.

Ps. LXXXIII. tit. приношениѩ: προσφοράς, вино чрѣплемо естъ: οἶνος κιρνᾶται; 2 села: σκηναί; 4^{a} ӡане к намъ сиде: διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς συγκατάβασιν, 4^{b} грълица: τρυγών, нетлѣнно: ἀδιάφθορον; 4^{c} раӡдѣлѣетъ: μερίζει, 4^{d} ѡбрѫчена: νυμφευθεῖσα; 6^{a} ӡастѫпление: ἀντίληψις, 6^{b} въсходатъ: ἀναβαίνει, ӡавѣщаваетъ: διατίθεται, рокъ: ὅρον; 7^{b} въсприимѫтъ: ἀπολαμβάνουσι, ad v. 7 cf. germ. dissert. p. 34. 49; 8^{a} отъ сѫдища: ἀπὸ τῆς δίκης; 9^{a} прѣжде оуӡрѣвъ: προθεωρήσας; 11^{a} почити: ἀναπαύεσθαι, 11^{b} въӡдание: ἀμοιβή. Ad v. 2. 3. 5. 6. 7. 8. 10 cf. germ. dissert. p. 55.

Ps. LXXXIV. 2^{a} волѣ: θέλημα; 2^{b} не повинѫшѧ сѧ: οὐχ ὑπέπεσαν; 3^{a} ѡставилъ еси: συνεχώρησας, ad 2 et 3 cf. germ. dissert. p. 55; 4^{a} срѣдънѣѩ стѣна: ὁ μεσότειχος; 5^{b} въӡдвиже: ἤγειρεν, повиньвъ сѧ: προσχωρήσας; 6^{a} посѣщениѩ: ἐπισκοπήν, 6^{b} ӡабѫдетъ: λήθην ποιήσεται; 7^{a} жива сътвори: ἐζωοποίησε; 8^{a} пришествие: ἐπιδημίαν, 8^{b} непобѣдимо: ἀκαταμάχητον; 9^{a} жъдааше: ἐξεδέχετο; 10^{a} не ӡамоудитъ: οὐ χρονιεῖ, 10^{b} въсели бо сѧ: ἐσκήνωσε (alias κατεσκήνωσε); 14^{b} съвръшъ течениѩ: καταρτίσας τοὺς δρόμους.

Ps. LXXXV. Tit. доблъ: ἱκανός, 1^{b} прѣемъ: ἐπιστεύθη; 2^{a} неӡлобиемъ: ἐν ἀκακίᾳ, прѣлъщенъ бъıстъ: συνηρπάγη (vl. συνηρπάσθη), 2^{b} съгрѣшихъ: ἔπταισα; 3 не ѡслабѣ: οὐχ ἠμέλησεν, ad v. 3 cf. germ. dissert. p. 35, 49; 4^{b} ѡбладаѭ: ἐξουσιάζω, въдоуновение: ἐμφύσημα; 5^{a} благостъ: χρηστότης, 5^{b} милосрьдъ: συμπαθής; 7 съıтости: χόρος,

Digitized by Google

кроба: σκέπη, ꙁастѫпленна: ἀντίληψις, cf. germ. dissert. l. c.; 8^{a} б҃оносенъ: θεοφόρος, прнравнѣетъ сѧ: ἐξισοῦται; 9^{a} въ ждолъ плачевнѫѫ: εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος, съберѫ: συνάξω, 9^{b} повннѫтъ сѧ: ὑποτάσσονται; 10^{a} въꙁрѣтн: ἀποβλέψαι, въскꙑпатъ: ἀναβράσονται; 12^{a} пръвоꙁданнꙑ: ὁ πρωτόπλαστος, хвалѫ въꙁдастъ (melius въꙁдаетъ): εὐχαριστεῖ; 13^{b} дръжнмѫ: κατεχομένην; 14^{a} въсташѫ: ἐπανέστησαν, 14^{c} verba evangelii Ioannis I. 11; 15^{a} прнꙁнраешн: ἐπιβλέπεις, щѫднши: φείδῃ, чл҃бцъ (чловѣколюбьць): φιλάνθρωπος, 15^{b} бечнслъно: ἄμετρος, пожндаѫ: ἐκδεχόμενος; 16^{a} молнтъ: παρακαλεῖ, 16^{b} прошааше: ἐπεζήτει, нетлѣнниѩ: ἀφθαρσίας, ѹкрѣпн сѧ: ἐκραταιώθη. Ad v. 4^{b}. 9^{b}. 12^{b}. 14^{b}. 17 cf. germ. dissert. p. 55—56.

Ps. LXXXVI. 2^{a} ѡбѣтованне: τὴν ἐπαγγελίαν, 2^{b} ꙗвн: ἀνεφάνισε; 4^{a} пространъство: πλατυσμός, раꙁмѣсъ: σύγχυσις, скръбннꙑмъ жнтнемъ: τὸν ῥυπαρὸν βίον, пожнвъше: ἀσκήσαντες, раꙁмѣшеннемъ: τῇ συγχύσει, ѡтаговѣвше: βαρηθέντες, помѣнѫтн: μνημονεύειν, 4^{b} ѡдръжаннемъ: συνοχῇ (vl. συγχύσει); 5^{a} въмѣшенъ бꙑстъ: ἐζυμώθη.

Ps. LXXXVII. Tit. раꙁѹмно: συνέσεως; 2 въꙁдѣахъ: διεπέτασα; 3^{b} къ моленнѭ: εἰς τὴν δέησιν; 4^{a} ѡбрѫгаваема: ἐμπαιζόμενη; 6^{a} попрахъ: non respondet graeco ὑπέτασσον (interpreti ἐπάτησα ante oculos versabatur); 8^{a} да ѹкрощѫ: ἵνα παύσω, 8^{b} влънꙑ: μετεωρισμούς, мꙑслн: φρονήματα; 9^{b} бѣсна сѫща: δαιμονιῶντα, 9^{c} ѧшѫ: ἐκράτησαν; 10^{a} verba evangelii Matthaei VIII. 20; 11^{a} не ѹмнлѣѫтъ сѧ: οὐ κατανύγονται; 12^{a} verba apostoli Pauli ad Romanos III. 13; 13^{a} еднноѫ: ἅπαξ; 15^{b} дльжноваааше: ὤφειλεν; 16^{b} порѫганъ б҃ꙑ: ἐξεμυκτηρίσθη; 17^{a} ѿвръглъ есн: ἀπέρριψας, прѣндѫ: διῆλθον, бнѭще рѫгаѭще: μαστίζοντες ἐμπαίζοντες; 17^{b} колѣблаѭщн сѧ: κλονουμένης; 18^{a} непостоꙗнннн: ἀνυπόστατοι, 18^{b} гораще male respondet graeco χεόμενοι (vl. χρώμενοι), ѡбъстоѭще: κυκλοῦντες, пакостн дѣѭще: ἐμπαίζοντες (vl. πτύοντες); 19^{b} далече: μακρόθεν, ѧтн бѫдѫтъ: συλληφθῶσι.

Ps. LXXXVIII. 2^{a} вꙑнѫ: ἀδιαλείπτως, таннꙑ: sed graece τὰ ἐλέη, 2^{b} прѣмлъкнѫтн: παρασιωπῆσαι; 3^{a} прѣбꙑватн: μένειν; 4^{a} порѫчн: ἐπίστευσε; 5^{a} д҃дба племене есть: ἐκ τοῦ Δαυὶδ κατάγεται, не погꙑбаѭщн: ἀνεξάλειπτος; 6^{b} въ съборѣ: ἐν τῇ συνόδῳ, съставленне: σύστημα; 7^{b} ѹсꙑненниꙗ: υἱοθεσίας, сподобленꙑхъ: ἀξιουμένων; 8^{b} (на) прѣвъꙁнесенѣ: ἐπηρμένου, ѡкр҃стъ его: κύκλῳ αὐτοῦ, съберетъ сѧ: ἐκτέταται; 9^{b} колѣна: αἱ φυλαί, ibid. graece non abest, sed aliter exprimitur sententia: ἀπροσωπόληπτος γὰρ ὑπάρχει ὁ θεός; 11^{b} раꙁ'гнанн бꙑшѫ: ἐσκορπίσθησαν, поꙁавндѣшѫ: ἐζήλωσαν; 12^{a} ц҃ръ есн: βασιλεύεις, 12^{b} съ жнвѫщнмн: σὺν τοῖς κατοικοῦσι, вѣщаемъ: λαλοῦμεν, 15^{b} страшноѫ снлоѫ: (μετὰ) φρικτῆς δυνάμεως, прѣдъндетъ: προηγοῦνται, помнлованнꙗ раднн: διὰ τὸ ἐλεῆσαι, на лнца ꙁрѣннѥ: προσωποληψία; 16^{b} въꙁдааннꙗ: τὰς ἀμοιβάς; 18^{a} похвалѣетъ сѧ: συνυμνοῦται, 18^{b} похвала н крѣпостъ: τὸ καύχημα καὶ ἡ ἰσχύς;

Digitized by Google

19^{a} застѫпи: ἀντελάβετο, зракъ: εἶδος; 20^{a} прорицаѫ: προλέγων, 20^{c} разоумѣти же естъ: νοεῖται; 21^{a} нарицаетъ: αἰνίττεται, 21^{b} помазаниꙗ: τῆς χρίσεως; 22^{b} на сѫпостатꙑ: κατὰ τῶν πολεμίων; 23^{a} оуспѣшѫ: ὠφέλησαν, 23^{b} мѣнитъ: αἰνίττεται, не ѡбладаетъ: οὐκ ἐξουσιάζει; 25^{b} рогъ: ἄκρα; 29^{a} неразлѫченъ: ἀχώριστος; 30^{a} вьсиꙗ: ἀνέτειλεν, 30^{b} не въ лѣто: οὐκ ἐν χρόνῳ; 31^{a} прѣжде гл҃аахѫ: προέλεγεν, 31^{b} ѡстави: ἐγκατέλιπε; 35^{a} не раздроуши сѧ: οὐ παρεθραύσθη; 36 въсиахъ: ἀνέτειλα; 37^{b} естъ: χρηματίζει; 39^{b} ѡтъвръже сѧ: ἠρνήσατο; 40^{a} възненавидѣ: ἐβδελύξω, 40^{b} развали сѧ: ἠδαφίσθη; 41^{b} небрѣгома бꙑшѧ: κατεφρονήθη; 42^{a} кромѣ: ἔξωθεν, хождаахѫ: παρεπορεύοντο; 43^{a} на брани: ἐν τῷ πολέμῳ, 43^{b} побѣжденъ бꙑвааше: ἡττᾶτο; 44^{b} прибѣже: προσέφυγε; 45^{a} отъвръже: ἀπέρριψε, 45^{b} изврьженъ бꙑстъ: ἐρρίφη; 46^{a} въ малъ годъ: ὀλιγοχρόνιον, 46^{b} изврьгъ: ῥίψας; 47^{a} не ѡставенъ бꙑти: μὴ ἐγκαταλειφθῆναι, 47^{b} въстанетъ: ἐξεγερθήσεται; 48^{a} не невѣси: οὐκ ἀγνοεῖς, създа: ἔπλασας, немощенъ и потꙑкливъ: ἀσθενὴς καὶ εὐόλισθος; 49^{a} оупразни: κατήργησε, растлѣниꙗ: διαφθοράν; 50^{b} ѡбѣща: ἐπηγγείλω; 51^{b} ѡбѣща: ὑπέσχου, post ἐπιστρέφειν τὰ ἔθνη graeci textus addunt: ἐπὶ σωτηρίᾳ (vl. σωτηρίαν); 52^{b} хвалѫ въздаѭще: εὐχαριστῶν (sc. ὁ λαός).

Ps. LXXXIX. 2 прѣдъвождааше: προῆγεν; 5^{a} каплѣ водоносиаа: σταγὼν ἀπὸ κάδου, 5^{b} бес трѣбованиꙗ: ἀπροσδεής; 6^{b} извадошѧ: ἐμαράνθησαν, мимо идѫ: παρῆλθον, 6^{c} оутрьнѣаго: τῆς ἑωθινῆς, цвьтѣахѫ: ἤνθησαν, цвѣтъ селънꙑ: ἄνθος χόρτου; 7^{a} искончѧ сѧ: ἐξέλιπε, 7^{b} трасѫщи сѧ: χλονουμένης, распадаѭщиѭ сѧ: σχιζομένων; 8^{a} оувѣдѣшѧ: ἔγνωσαν, 8^{b} ѿвръжени бꙑхомъ: ἀπερρίφθημεν; 9^{a} ѡскѫдѣшѧ: ἐξέλιπον; 10^{a} раздрашѧ сѧ: διεσπάσθησαν, несъставьни: ἀνυπόστατοι, 10^{b} оумалениѥ: τὴν ὀλιγότητα, въ ноздрехъ: ἐν ῥισίν, ничто: οὐθ' ἕν, 10^{c} вь неможении: ἐν ἀδυναμίᾳ, 10^{c} отрочьскꙑ: παιδιώδη, вѣщаѭтъ: φθέγγονται, съставна: ἐνυπόστατον; 12^{a} съчитати: ἐξαριθμεῖν (vl. ἀπαριθμεῖν), 12^{b} оутвръдишѧ: ἠσφαλίσαντο, сказаѭтъ: γνωρίζουσι; 13^{a} милосрьдъ: συμπαθής, оудръжалъ еси: ἐπέσχες; 16^{a} притѧжаниꙗ: κτῆμα, 16^{b} раждаѭщѧѧ сѧ: τοὺς τικτομένους; 17^{b} исправлѣѭтъ сѧ: κατευθύνεται.

Ps. XC. Tit. примѣшено естъ: ἀναμέμικται; 1 почиваетъ: ἐπαναπαύεται; 3 ѡблъстити: παγιδεῦσαι (etiam оуловити: παγιδεῦσαι), сониꙑми видѣнии: δι' ὁράσεων, помꙑшлении: εὐθυμήσεων (vl. εὐθυμημάτων), ѿ неподобнꙑихъ: τῶν ἀτόπων; 4 междоу плещема: μεταξὺ τῶν ὤμων, исцѣлениѥ: ἴασις; 5 оустрашаѭтъ: πτοοῦσιν, нападаѭще: ἐφιστάμενοι, крѣпостъ: ἰσχύν, схранѣти сѧ: παραφυλάττεσθαι, cf. germ. dissert. p. 68, 6 нападаѭще: ἐμπίπτοντα; 9 приметати: ἐπιρρίπτειν; 10 прикоснѫ сѧ: ἥψατο, тѣло бо б҃жие: σκηνὴ γὰρ θεοῦ; 11 ѿводѧтъ ч҃лка: ἀποσχοινίζουσιν, ѿгонѧще: ἀποσοβοῦντες; 13 ѿвращаѭщѧѧ: τοὺς ἀποστρέφοντας, лъстивꙑѧ: τοὺς δολερούς, 14 покрꙑваетъ: σκέπει, възноситъ сѧ: ἀναφέρεται; 16 съпосади: συνεκάθισε, ѿ скврьнꙑ: ἀπὸ μολυσμοῦ.

Digitized by Google

Ps. XCI. Tit. благочествовати: εὐσεβεῖν, помѣнѣти: μνημονεύειν; 2 оуменъ: νοερός, 4 строунꙑ: χορδάς, оустроити: ἱστουργεῖν, бесполезно: ἀνόνητον; 5^{a} бес троуда: ἀκαμάτως, in graecis textibus post τὸν οὐρανὸν βλέπων τοῖς ἄστροις στεφανούμενον (al. ἐστεφανωμένον) sequitur τὴν γῆν χυμῶσαν (vl. χυμοῦσαν) τοῖς καρποῖς, 5^{b} създанъ бꙑстъ: ἐπλάσθη, въсприѫтъ: ἀνέλαβεν; 6 помꙑшлениꙗ: διαλογισμοί, оутаи сѧ: ἀπεκρύβησαν, помꙑслити: ἐνθυμηθῆναι; 7 безоуменъ неразоумивъ: ἄφρων ἀσύνετος, не оувѣдѣ: ἠγνόησε; 8^{a} прѣлъсти: ἐπλάνησε, 8^{c} въсприѫти: ἀπολαβεῖν; 9 вьсемогѫи: παντοδύνατος (melius παντοδύναμος); 10^{a} възвигъше: ἐπάραντες, 10^{b} неприложно: ἀσύγκριτον, расточи: ἐσκόρπισεν; 11^{a} ꙗко конецъ: ὡς ἄκρον, 11^{b} прѣвѣчнаго: τὸν πρὸ αἰώνων, маститомъ: πίονι, обилъномъ: πλουσίῳ, sed graece post hoc verbum sequitur: ἐλέει (quod милостиѭ verti debebat); 12^{a} створѧтъ: δράσουσιν (al. δρᾶσαι), 12^{b} въстание: ἐπανάστασιν, неподобнааго свѣта: τῆς ἀθεμίστου συμβολῆς; 13^{a} благовѣрнꙑимъ: τοῖς πιστοῖς, грозда: τὸν βότρυν, 13^{b} вꙑсотѫ славꙑ: τὸ ὑψηλὸν τῆς δόξης; 14^{a} садими: φυτευόμενοι, 14^{b} цвътѫтъ: ἀνθοῦσι; 15^{a} кръмими: πιαινόμενοι; 16^{a} възвѣстѧтъ: ἀναγγελοῦσι, 16^{b} правостъ: εὐθύτης.

Ps. XCII. Tit. насели сѧ: κατῳκίσθη, чаемꙑѩ: προσδοκουμένου (sc. σαββάτου), приготовати сѧ вѣрнии: εὐτρεπίζεσθαι τοὺς πιστούς; 1^{b} дръжимꙑѩ д҃шѫ: κατεχομένας ψυχάς, 1^{c} движааше сѧ: ἐσαλεύετο, оутвръдї: ἐστήριξε; 3 радоуѭщѧ сѧ: συγχαίροντες, въшоумѣшѧ: ἤχησαν; 4^{a} потаплѣѭщѧѩ: κατακλύζοντες, 4^{c} велии вещи: μέγα στοιχεῖον, оумарѣетъ: θανατοῖ, ожив лѣетъ: ζωοποιεῖ, вꙑсотꙑ дивнѣе: τοῦ μετεωρισμοῦ θαυμασιώτερον, 4^{d} величъства: ἐν τῇ μεγαλειότητι; 5^{a} оувѣришѧ сѧ: ἐπιστώθησαν, сбꙑшѧ сѧ: ἐπληρώθησαν.

Ps. XCIII. Tit. въ четврътокъ: τετράδι, свѣтъ: τὸ συμβούλιον; 2^{a} въплъщениꙗ: παρατάξεως (i. e. въплъчениꙗ), 2^{b} величавии: ἀλαζόνες; 3 in что сѫтъ vocabulum сѫтъ pro сѧтъ scribitur, graece φησίν, graece sequitur ὀφρυῶνται, на ранꙑ: πρὸς μάστιγας; 4^{a} отъ гръдꙑнꙗ: ἐξ ἀλαζονείας, 4^{b} нечестивии, величавии, гръдии: ἀσεβεῖς, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι; 6 пришелъцѧ: προσηλύτους, лицемѣръствоваахѫ: ὑπεκρίνοντο; 7 мъстьникъ: ἔκδικος; 8 поноситъ: ὀνειδίζει, мъщаѩ: ἐκδικῶν, нечествовашѧ: ἠσέβησαν; 9^{b} скѫденъ: ἐνδεής, оутаити сѧ блѫдѧтъ: λανθάνειν πλανῶνται; 10^{a} разоумъ: σύνεσιν, свѣдꙑ: ἐπιστάμενος; 11 ꙗвѣ сѫтъ: φανερά; 13^{b} ꙗма: βόθρος, graece additur φοβερός, ѩтъ бꙑстъ: ἑάλωκεν; 15^{b} богобоиви: θεόφοβοι, около: πέριξ, чаѭще: ἐκδεχόμενοι; 16^{a} въспротивитъ сѧ: ἀντιστήσεται, очима възрѣти: αὐτοφθαλμῆσαι, 16^{b} поможетъ ми: συναντιλήψεται, испрахъ: ἐπάτησα; 17^{b} въ малѣ: παρὰ βραχύ, in graeco textu sequitur τουτέστι παρ' ὀλίγον; 18^{a} подвижавъ сѧ: σαλευθείς, 18^{b} ѿмѣтааше сѧ: ἠρνεῖτο, д҃шеѩ сѧ не отъпадааше: ἡ ψυχὴ τῆς ἐλπίδος οὐκ ἔπιπτεν; 19^{a} ѿметание: τὴν ἄρνεσιν; 20^{a} нѣстъ оу тебе: οὐ πρόσεστί σοι, 20^{b} ослаби: συνεχώρησε, да разоумѣетъ: ἵνα γνῷ; 23^{b} погꙑбошѧ: ἀφανεῖς ἐγένοντο.

Digitized by Google

Ps. XCIV. Tit. хвала пѣнию: αἶνος ᾠδῆς, прнпраже: συνέζευξε, глашенне: τὸ μέλος, нарече: ἠνίξατο; 2^a да възвѣстнтъ: ἀναγγείλῃ; 4^a паднѫ: σπιθαμῇ, ꙗланнѫ: δρακί, въ рѫцѣ: ἔσω τῆς χειρός; 5^b вещъ: στοιχεῖον; 6^b въсплачемъ сѧ: κλαύσωμεν, ѡскврънннхомъ: ἐρυπώσαμεν, ѡмꙑтн: πλῦναι; 8^a не невѣроунте: μὴ ἀπιστήσετε, 8^b не послѣдоунте: μὴ ἐξακολουθήσετε, прогнѣвающе: παραπικραίνοντες; 9^b рнза не ѡветъша: ἱμάτιον οὐκ ἐπαλαιώθη, ѡвоувенне: τὰ ὑποδήματα, растѣахѫ с нимн: συνηυξαίνοντο; 10^a развращенъ: διεστραμμένη, 10^b гаднтъ нхъ: μέμφεται αὐτούς, 10^c не рачншѫ: οὐκ ἠθέλησαν, въ покон: εἰς τὴν κατάπαυσιν.

Ps. XCV. Tit. по възвращеннн: μετὰ τὴν ἐπάνοδον; 2^a въспонте н понте: ᾄσατε καὶ ὑμνήσατε, ѡвновнлъ естъ: ἐνέωσε, ꙗвнвъ сѧ: ἐπιφανεῖς; 3^a просвѣтншѫ сѧ: ἐφωτίσθησαν, 3^b таннамъ: τὰ μυστικά; 4^a велнчъство: μεγαλοσύνη; 6^a оукраснщѫ сѧ: ὡραιώθησαν, 6^b с҃тнло (i. e. сватнло): ἁγίασμα, безгрѣшна велълѣпота же ꙗко прѣнмѫщн: ἀναμάρτητος, μεγαλοπρεπὴς δὲ ὡς ὑπερέχουσα, естьство: φύσιν; 8^b прнносꙑ: προσφοράς; 9^b да прѣложнтъ сѧ: μεταβαλέσθω; 10^c не на лнца зрѧ: ἀπροσωπόληπτος; 11^a post ἄνθρωπον additur graece: ἡνωμένον τῷ θεῷ, 11^b г҃нꙗ слѣдоу: τῶν δεσποτικῶν ἰχνῶν, храмъ: οἶκος, 11^c прѣложнтн сѧ: μετατεθῆναι; 12^a полѣ: πεδία, съхожденне: συγκατάβασιν; 13^a сказаахѫ: ἐδήλουν, 13^c не на лнца: οὐ κατ' ὄψιν, мъздовъздааннꙗ: μισθαποδοσίαν, 13^d прѣдъстанѫтъ на сѫдѣ: παραστήσονται τῇ κρίσει.

Ps. XCVI. Tit. на слоужъбѫ: εἰς διακονίαν, 1^b недвнжнмн: ἀκίνητοι; 2^a не оудобъ разоумѣемѫѫ таннѫ: τὸ δυσκατάληπτον τοῦ μυστηρίου; 3^b попалн: κατανάλωσε, прѣоумноженꙑѩ таннꙑ: τὴν ὑπερβολὴν τοῦ μυστηρίου; 4^a ѡсвѣтншѫ: ἀστράψαντες, просвѣтншѫ сѧ: ἐφωτίσθησαν; 5^a нщезѫ: ἠφανίσθησαν; 6^a творъца: τὸν κτίστην; 7^a нстоуканнꙑмъ ндоломъ: τοῖς γλυπτοῖς εἰδώλοις, оугасошѫ: ἐσβέσθησαν; 8^a позрачнще: σκοπεύτρια, позръцаетъ: σκοπεύει; 10^b възложншѫ: ἐπέβαλον; 11 ѡблъченоу: περιβεβλημένῳ, веселне: εὐφροσύνη; 12^a въздастъ: ἀποδιδῇ (?), 12^b памать: τὴν μνήμην.

Ps. XCVII. Tit. възложн сѧ: ἀνετέθη, 2^a гнѣва: τῆς . . . μανίας; 3^a не ѿрнѫ: οὐκ ἀπεβάλετο, 3^b ендѣнне: εἶδος; 4^a въсклнцающе: ἀλαλάζοντες; 6^a трѫбамн трѫблѣахѫ кованамн, мѣдѣнамн, рожанамн: ταῖς σάλπιγξι ἠχοῦσαν (ἤχουν?) ἐλαταῖς, χαλκαῖς, κερατίναις, тврърдꙑ: ἰσχυραί, мѣдъ: χαλκός, ad v. 6^b cf. germ. dissert. p. 56; 7^a влъноуѫ сѧ: κυματουμένη; 8^a плещѫще: κροτοῦντες, 8^b догматнсавъше: δογματίσαντες; 9^b оузаконнвъ: νομοθετήσας, 9^c нсправлъ: εὐθύνας.

Ps. XCVIII. Tit. ꙗвлѣетъ: φανεροῖ; 1^b молнтъ: παρακαλεῖ, на разоумъ: εἰς ἐπίγνωσιν; 3^b творъче нмѧ: ποιητοῦ ὄνομα; 4^b правнн̑ѫ (vl. правꙑнѫ): εὐθύτητας; 5^a поѭще: ὑμνοῦντες, ad 4^c et 5^a cf. germ. dissert. p. 68, 5^b кланѣтн сѧ: προσκυνεῖν; 6^a вождааста: ἐποδήγουν, велѣннемъ: κελεύσει, 6^b прнчъте сѧ: κατηριθμήθη;

7^a створи: περιεποιήσατο, бесѣдовати: συνομιλεῖν, съподоби: οὐκ ἀπηξίου; 8^a ѡслоушани бѣшѫ: παρηκούσθησαν, ѡслоушиви: ἀνήκοοι, 8^b ѿпоуштааше: συνεχώρει, 8^c покаꙁаеми бꙑваахѫ: ἐπαιδεύοντο, начинаѫште: ἐπιτηδεύοντες; ad v. 3^b. 6 et 7 cf. germ. dissert. p. 35. 49. 56.

Ps. XCIX. Tit. оуститъ: προτρέπει, 2^a кротостиѫ: ἐν ἱλαρότητι, тихомъ ср҃цемъ: ἁπαλῇ καρδίᾳ; 3^a ꙗвлеи сѧ: ὁ φανείς; 4^a врата: πύλαι, раꙁоумъ: γνώσεις, 4^b естъ годѣ: εὐαριστεῖται; 5^a блаженьствоуетъ: χρηστεύεται, милоуетъ: ἐλέει. Ad v. 2, 3. 4. cf. germ. dissert. p. 56.

Ps. C. 2^a пѣсниѫ: ψαλμῳδίᾳ, раꙁоумѣваѫ: συνιών, ѡтъ скврънꙑ: ἀπὸ μώμου, 2^b мꙑслемъ: τῶν λογισμῶν; 3^a иꙁгонитъ: ἐξορίζει, чистъ естъ: καθαρεύει, 3^b прѣстѫп-никꙑ: παραβάτας; 4^a беꙁъ лъжѫ: ἀψευδής, 4^b правааго: ὀρθοῦ; 5^a ѡтъ оученичъства: τῆς μαθητείας, 5^b болѣвъ: νοσήσας, сребролюбие: φιλαργυρίαν, съжитиꙗ: συνδιαγωγῆς; 6^a жители: οἰκήτορες, 6^c бес порока: ἀμώμως, бес прѣтꙑканиꙗ: ἀπροσκόπτως, слоугꙑ: λειτουργοί; 7^a раꙁоумъ: ἡ γνῶσις, 7^b не исправишѫ сѧ: οὐ κατευθύνθησαν; 8^a потрѣби: ἐξωλόθρευσεν, 8^b ѿпадѫ: ἀπέτυχον, cf. germ. dissert. p. 35—36.

Ps. CI. Tit. ѥгда оунꙑѥтъ: ὅταν ἀκηδιάσῃ, пролѣетъ: ἐκχέῃ, рꙑдаетъ: ὀδύρεται; 2^b молениѥ болѣꙁнъно: παράκλησις ὀδυνηρά; 3^a не мръꙁокъ ти бѫдѣмъ: μὴ βδελύξῃς με, съгнивъ: σεσηπότα, оумл҃срди сѧ: σπλαγχνίσθητι, 3^c жъдааше: ἐξεδέχετο; 4^a раꙁ-дроушишѫ сѧ: διελύθησαν, 4^b съгорѣлꙑ: τὰ κατακεκομμένα (al. κεκομμένα), interpres slavicus κατακεκαυμένα legisse videtur, соухотоѭ: τῇ ξηρασίᾳ, влага: ἡ πιότης, не бѣ ꙗвила сѧ: οὔπω ἦν φανεῖσα; 5^a ѥдва жива: ἡμιθανῆ, напоѥноу бꙑти: πιανθῆναι (al. ἐνυγρανθῆναι); 5^b иꙁ давъна: πρόπαλαι, жъдааше: περιέμενε, въꙁбранѣаше: προεχώρει (al. παρεχώρει); 6^b стенѣаше: ἔστενεν, неисцѣлъно: ἀνιάτως, истаати: τακῆναι; 7^a ad въ горахъ: ἐν τοῖς ὄρεσι graec. textus addit τοῖς ἐρημικοῖς, беꙁмлъвъно: ἀπερισπάστως, 7^b пътица: τὸ ὄρνεον, плачълива: θρηνῶδες, на нꙑриштихъ: ἐν οἰκοπέδοις, на раꙁоре-нихъ: ἐν συμπτώμασιν, сѣдати: καθέζεσθαι, на ꙁапоустѣниѥ: εἰς τὴν ἐρήμωσιν, да ѡживитъ: ζωοποιῆσαι, cf. germ. dissert. p. 36. 49; 8 бъдитъ: ἀγρυπνεῖ, испровръже: ἐσκύλευσε, на препръсти: ἐπὶ τὸ χῶμα, на ꙁъдѣ: ἐπὶ δώματος; 9^b гадаще сѧ: χλευάζοντες; 10^a непостоинꙑ: ἀνυπόστατα, 10^b растварѣаше ѭ: ἐκίρνα, ad v. 8 et 10 cf. germ. dissert. p. 56—57; 11^a раꙁгнѣва: παρώργισε, 11^b ѿпадъ же прѣслоушаниѥмъ: graece καθῃρέθην δὲ τῇ παρακοῇ; 12^a врѣмененъ: πρόσκαιρος, подобенъ: δίκην; 12^b ѿ-стѫпль: ἀποστάς, не напаꙗѥмъ: μὴ πιαινόμενος, подобно сѣноу: δίκην χόρτου; 13^a сѫ-и раꙁоумънꙑ, graece: ὡς (non ὢν) ὀνητός (vl. θνητός); 14^b приспѣ: ἔφθασε, приде: ἧκε; 15^a жителе: οἰκήτορες, твръдꙑ: στερεά, непрѣложънꙑ: ἀμετάβλητα, нероушимꙑ: μηκέτι λυόμενα, 15^b прѣꙁрима бꙑстъ: παρεωράθη; 17^a бѣ бо пала сѧ: ἦν γὰρ καταπε-

πτωχυῖα, 17^{b} колижьдо: καθ' ἑκάστην, ꙗвлѣѥтъ: ἐμφανίζει; 19^{b} въсхвалатъ: αἰνεῖ; 20^{a} ѿ ꙗдръ: ἀπὸ τῶν κόλπων, ꙗви сѧ: ἐνεφάνισεν ἑαυτόν, 20^{b} сего ради: τούτου χάριν; 21^{a} стенѣаше: ἔστενε, 21^{b} прѣжде оумеръшѫѭ: τοὺς προαποθανόντας, съ собоѭ въскрѣси: συνανέστησε; 23^{a} събиражтъ сѧ: συνάγονται, насладити сѧ: ἀπολαῦσαι; 24^{a} можетъ: ἰσχύει, да не вꙁноситъ сѧ: ἵνα μὴ ἐπαίρηται; 25^{a} не прѣкрати: μὴ συντεμεῖς; 27^{a} не повиноуетъ сѧ: οὐχ ὑποπίπτει, причитаѥтъ сѧ: συναριθμεῖται, тварехъ: τοῖς κτίσμασι, 27^{b} повиноуѭтъ сѧ: ὑπόκεινται, 27^{c} иꙁмѣнатъ сѧ: ἀλλάσσονται, ѡбѣщаваетъ: ἐπαγγέλλεται; 28^{a} прѣложениꙗ: τροπήν, приѥмлетъ: ὑπομένει, иматъ: ἐφίσταται (vl. ὑφίσταται), присно сѫщенъ: graece ἀΐδιος, 28^{b} въ села: ἐν ταῖς σκηναῖς; 29^{b} проповѣдаашѫ: κατήγγειλαν, исправи сѧ: κατευθύνθη.

Ps. CII. Tit. въꙁложи сѧ: ἀνετέθη, добродаръствити: εὐχαριστεῖν, прїѧтъ: ἔπαθε; 1^{b} въсѣмъ оудомъ: πάντων μελῶν; 2^{a} оубоуждаѥтъ: διεγείρει, 2^{b} ꙁабꙑвати: λήθῃ παραδιδόναι, всѣхъ благодѣании: πάσας τὰς εὐεργεσίας; 5^{a} на кръмѫ: εἰς βρῶσιν, на питїе: εἰς πόσιν, 5^{b} ѡбнавлѣѥтъ сѧ: ἀνακαινίζεται, раждиꙁаетъ сѧ: πυροῦται, погрѫжаниемъ melius respondet graeco Ambrosiano καταδύσει; 6^{a} милосрьдие: εὐσπλαγχνίαν, дарова: ἐχαρίσατο, 6^{b} местьникъ: ἔκδικος, ѡбидимомоу: τῷ ἀδικουμένῳ, потрѣби: ἐξωλέθρευσε; 7^{a} проꙁнаменаваашe: προεσήμαινε, 7^{b} хотѣние: θέλημα, иꙁгнани бꙑшѫ: ἐξεβλήθησαν; 8^{a} лежѫтъ: ἀπόκεινται, 8^{b} textus slavicus corrigi debet аще бо не тръпѣливъ би ... бꙑлъ, quod graeco εἰ μὴ μακρόθυμος ἦν respondet; 9^{b} враждоуѭтъ: μηνίει (al. μηνιεῖ), строитъ: διοικεῖ; 11^{a} непрѣходьное: ἀπέραντον, невъꙁможьно: ἀνέφικτον, постигнѫти: καταλαβέσθαι, приложи: προσέθετο; 12^{a} оудали: ἐμάκρυνεν; 13^{a} оумилосрьди сѧ: ἐσπλαγχνίσθη, 13^{b} иꙁлиꙗ себе: ἐκένωσεν, ꙁракъ: μορφήν; 14 прьстъ: χοῦν; 15^{a} тлѣѥтъ: φθείρεται, 15^{b} оувадаѥтъ: μαραίνεται; 16^{a} по раꙁлѫчении: μετὰ τὸ χωρισθῆναι, памать: τὸ μνημόσυνον, 16^{b} ꙁабѫдетъ: λήθην ... ποιεῖται; 17^{a} бес приѥмьства: ἀδιάδοχον; $18^{a, b}$ праведнꙑихъ (melius правꙑихъ): εὐθέων, по истинѣ: ὄντως; 20^{a} бесплътьнии: ἀσώματοι, скончашѫ: ἀπετέλεσαν; 21^{a} повелѣваѥтъ: παρακελεύεται, ѡ прѣславьнѣи: ἐπὶ τῷ παραδόξῳ, 21^{b} слоужительнии (sc. доуси): λειτουργικά, маанию: τῷ νεύματι, 22^{c} оуститъ: διεγείρει.

Ps. CIII. Tit. ѡ твари всего мира, sed graece: ἐπὶ τὸ τοῦ κόσμου γεννήσεως; 1^{a} въꙁдвижѫ: διεγεῖρον (sc. πνεῦμα), 1^{c} въ велелѣпотѫ: εὐπρέπειαν; 2^{a} ѡблѣченъ: περιβεβλημένος; 3^{a} приꙁꙑвати: τὸ προσκαλεῖσθαι, покровомъ ѡблагати: δίκην ὀροφῆς περιτιθέναι, пролиꙗти: ἐκχέειν, 3^{b} въꙁꙑде: ἐπέβη; 4^{a} подвиꙁавъшѫѭ сѧ: ἀγωνισαμένους, 4^{b} вьмѣтаѭтъ сѧ: μεταβάλλονται, оукрѣплѣеми: νευρούμενοι; 5^{a} оутвръди сѧ: ἥδρασται, неподвижима: ἀσάλευτος, 5^{b} не движитъ сѧ: οὐ κινεῖται; 7^{a} прогоними сѫтъ: ἐπιτιμῶνται; 8^{a} въꙁвꙑшаѭтъ сѧ: ὑψηλοῦνται, ниꙁѣѭтъ: ταπεινοῦνται, поле просмражае-

Digitized by Google

нниа: (ὡς) πεδίον ἀφανισμοῦ, 8^b нареченоѥ: τὸν ὁρισθέντα; 9^a прѣдѣлъ пѣсокъ положи: ὅριον τὴν ψάμμην ἔθετο, трепещѫтъ: φρίττουσι, 9^b оудоблѣти: κατακυριεῦσαι, оупразнїшѧ са: κατηργήθησαν; 10^a шоуматъ: ἠχήμενα, доли ѡчесънии: ὁπαὶ τῶν ὀφθαλμῶν; 11^a въ лѫзѣ: ἐν τῷ δρυμῷ, жироуѭщѧ: νεμομένους, ad v. 11 cf. germ. dissert. p. 36. 50; 12^a ѡчищъше: ἐκκαθαρίσαντες, крилома подобьно къ лѣтанию: πτεροῦ δίχην πρὸς πτῆσιν, 12^b каменниа здания: τῶν λίθων τῆς οἰκοδομῆς; 13^a главниа: τὰ δόγματα, ѿ съвышънаѧ блгти: ἐκ τῆς ἄνωθεν χάριτος; 14^a не небрѣже: οὐχ — ἠμέλησεν, промышлениѥ: πρόνοιαν, трѣвѫ: χλόην, 14^b книгы: τὰς γραφάς, на нивѣ: ἐν τῷ χωρίῳ, цвътѫщѧ: χλευάζοντι; 15^a прорече: ἠνίξατο, 15^b радостъ: χαρά; 16^b въ владычъствѣ: ἐν ὑπεροχῇ; 17^b жилище; οἰκία, ѡбладаетъ: ἡγεῖται, своиство: τὸ ἴδιον, птїца велика: πετεινὸν μέγα, врабии: οἱ στρουθοί; 18^a чистии елени: αἱ ἱεραὶ ἔλαφοι, възшедъше: ὑπερπηδήσασαι, 18^b легъко: ἐλαφρός; 19^b да испровръжетъ: ἵνα σκυλεύσῃ; 20^a помрьче: ἐπάγη, 20^b звѣрие лѫжънии: ὡς θηρία δρυμοῦ, ѡдръжаниимъ: τῇ συνοχῇ; 21 ѡблакали бѣхѫ: ἐλίμωσσον, рикаахѫ: ὠρύοντο; 22^a въставъ: ἐγερθείς, расточенаꙗ: τοὺς διεσκορπισμένους, сѫзъ: συνδεσμόν, 22^b лагѫтъ: κατασθήσονται, възълюбатъ: στέρξουσιν; 23^a повелѣнаа: τὰς ἐντολάς, доже: graece τὸ ἔργον, 23^b ѡблѣнити са: ἀμελεῖν; 24^a оужасаѩ са: ἐκπλητ-τόμενος; 25^a пожираѩ: καταπίνουσα, 25^b видѣниꙗ: αἱ ἰδέαι, подобъно гадомъ: δίκην ἑρπετῶν; 26^a въ пѫчинѣ: ἐν πελάγει, прѣплаваѭтъ: νηχόμεναι, 26^b попираемъ: κατα-πατεῖται, ѡтъсѣче са: ἀπετμήθη; 28^a оутвръждаѭтъ са: ἀσφαλίζονται, 28^b ѿвръзетъ ѭтробѫ своѭ: ἀνοίξῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ; 29^c вѣсто: δῆλον; 30 тѣло свое: τὸ ἴδιον σκῆνος (al. σκήνωμα); 31^a непрѣложъна: ἄτρεπτος; 32^a зрѣниꙗ: βλέμμα, ищезнѫти: ἀφανίζεσθαι, 32^b расходатъ са: διαλύονται; 33^a славословитъ: δοξολογεῖ; 34^a наслаж-даютъ бо са: ἥδεται γάρ, събесѣдованиемъ: τῇ συνομιλίᾳ, 34^b провъзгласилъ естъ: προανεφώνησε; 35^c на благовѣрьствие каниитъ: πρὸς εὐχαριστίαν προτρέπει. Ad v. 6. 13^b. 15^a et 15^b cf. germ. dissert. p. 57.

Ps. CIV. 1^a призывати: ἐπικαλεῖσθαι; 2^b елико чюдесъ створи et 5^b елико дивесъ створи: ὅσα ἐθαυματούργησε; 4^a оукрѣплѣѭтъ са: κραταιοῦνται, 4^b повелѣваетъ: παρακε-λεύεται; 8^a прибрѣже ѩ, pog. male прибраже; 11^a разоумѣние: ἐπίγνωσις, разоумъ: γνῶ-σις, 11^b ѡбъдръжание: κατάσχεσις; 12^a мнози corrigi debet in не мнози, graece ὀλιγο-στοί, прѣвъзнесошѧ са: ὑπερυψώθησαν; 13^a бес пакости: ἀβλαβεῖς, 13^b прѣиде: μετῆλθε; 14^a не ѡстави: οὐδέποτε — συνεχώρησε, ѡбидѣти: ἀδικῆσαι, неразоуменъ: ἀγνώμων; 17^a строѩ: διοικῶν, мѫдростиѩ: τῇ φρονήσει; 18^b ножа гонезе: μαχαίρας ἐρρύσθη, лѫщеѩ: τῇ λόγχῃ, прободенъ бысть: ἐκεντήθη; 19^b разгрѣꙗ: ἐθέρμανε; 22^a постави: καταστήσας, 22^b старъцѧ: τοὺς παλαιούς, оумѫдрикъ: σοφίσας; 25^a прѣложи: μετέβαλε; 26^a въ кравицѫ: εἰς τὴν θίβην, 26^b изволиста: εὐδόκησαν; 28^a in slavica interpreta-

Digitized by Google

tione deest vocabulum τὸ σκότος, quod graece post ἐσήμανε γάρ legitur; 29^{b} ꙗко дроугъ дроуга снѣдаѫтъ: ὡς ἀλληλοφάγους, нꙁмори: ἀπέκτεινε; 30^{a} животы мръꙁкы: ζῶα βδελυρά, 30^{b} ложа: αἱ κοῖται, праꙁдна бѣахѫ: εὐκαίρουν; 31^{b} хоуда: εὐτελῆ, брати (сѧ): πολεμεῖν, въсокомѫдръствоуѭще: ὑψηλοφρονοῦντες; 32^{b} да попалитъ: ἵνα ἐξαναλώσῃ; 33^{a} врѣдъ: πληγή, виноградъı: τὰς ἀμπέλους, просмради: ἠφάνισεν, да не ѡбслажѫтъ сѧ: ἵνα μὴ ὑγρανθῶσι, смоквие: τὰς συκᾶς (cod. συκαάς), не насладатъ сѧ: μὴ γλυκανθῶσι, сладостиѭ: γλυκύτητι, 33^{b} дрѣвѣнии: τὰ ξύλινα; 35^{b} вѣсто: δῆλον, нꙁрадно: ἐξαιρετῶς; 36^{a} пръвѣнъцѫ: τὰ ἀκροθίνια, раꙁори: κατήργησεν, 36^{b} нꙁби: ἐπάταξε; 37^{b} болѣ: ἠσθένησεν; 39^{a} ѿ ꙁноꙗ: ἀπὸ τοῦ καύσωνος, 39^{b} ведѣаше: προῆγε, да не ꙁаблѫдатъ: ἵνα μὴ πλανῶνται, проꙗвлѣаше: προεδήλου; 40^{b} пътицѫ: πετεινά; 41^{a} ѡбраꙁоваахше: ἐσημαίνετο, 41^{b} проѡбраꙁоваахше сѧ: προετυποῦτο, дароу: τὴν χάριν; 43^{a} post τῶν εἰδώλων graece sequitur verbum ἐξήγαγε; 45^{a} не нꙁволишѧ: ἠβουλήθησαν.

Ps. CV. 1 не скръбите: μὴ ἀθυμεῖτε, пристѫпите: προσέλθετε, прнѧти: προσίεσθαι, 2^{a} съвѣща: βεβούλευται, 2^{b} in graeco legitur ἀξίως αἰνέσαι, itaque in textu достоинѣ substituendum; 7^{b} испръва: ἀρχῆθεν, 7^{c} прѣсоушаемо: ξηραινομένην (sc. θάλασσαν); 8^{a} не ѡстави: μὴ παρέλιπε, 8^{b} оувѣдатъ: μάθωσι, можетъ: ἰσχύει; 9^{a} манѫ: ἔνευσε, оуставы: τοὺς ὅρους; 11^{b} потопи: κατέκλυσε; 13^{b} не пождашѫ: οὐκ ἐδέξαντο (al. ἐξελέξαντο), въꙁлюбишѫ: ἔστερξαν; 14^{a} съвръшати сѧ: ἐπιτελεῖσθαι; 15^{a} вины: ἀφορμήν; 16^{a} въсташѫ: ἐπανέστησαν, 16^{b} да сѧ ꙗвитъ: ἵνα δειχθῇ, невъꙁблагодѣтие: ἀχαριστίαν, испръва: ἐξ ἀρχῆς; 17 старѣиша колѣноу: ἀρχίφυλοι, въꙁъдвиже сѧ: ἐπανέστη, мѫдръствовавъша: φρονήσαντες; 18^{a} раждеже сѧ: ἐξεκαύθη, ꙁа ꙁаконопрѣстѫпление: διὰ τὰς παρανομίας, 18^{b} исполѣшѧ: ἐφλέχθησαν; 19^{a} соуша: ξηρασία, раждеженнемъ: ἐκκαύσει, post εἴδωλον graece legitur: ἐκτύπωμα μόσχου; 20 скотъии: κτηνώδεις; 21^{a} по благодѣанинхъ: μετὰ εὐεργεσίας, post ὁ θεός graece additur: ἐπελάθοντο αὐτοῦ καὶ; 23^{b} помоли сѧ: ἐδεήθη, погоубиѣеши: ἐξαλείφεις, 23^{c} оумоленъ бывъ: δυσωπηθείς, пощѧдѣ: ἐφείσατο; 24^{b} не ѧхѧ (sic) вѣры: οὐκ ἐπίστευσαν; 26 прѣтрьпѣ: ἐμακροθύμησε; 28^{a} въꙁлюбивъше: ποθήσαντες, причѧстишѧ сѧ, sed graece: (ἐκείνῳ) ἐτελέσθησαν, кожѧ мрътвы: δέρματα νεκρά; 29^{a} помышлѣахѫ: ἐπετήδευον, раꙁгнѣвавъ сѧ: παρωξύνθη, 29^{b} любодѣꙗние дѣѭще: πορνεύοντες, прѣдаахѫ сѧ: παρεπέμποντο; 30^{a} блѫдаща, -щѫ: τὸν πορνεύοντα καὶ τὴν πορνευομένην, прободъ копиемъ: κεντήσας; 31 въ оуслъıшание: εἰς ἐξάκουστον; 32^{b} нꙁнеможе: ἠσθένησε; 33^{b} помысли: διενοήθη (cf. 39^{b} помыслишѧ: διενοήθησαν), хощеть: ὀφείλει; 34 съмѣсити сѧ: συναναμίγνυσθαι; 35 съблаꙁнишѧ сѧ: ἐφύρησαν, присташѧ: ἐχυδαιώθησαν, нечъстивыихъ: ἀτίμοις; 36 навыкѫ: ἔμαθον, идоломъ слоужити: εἰδωλολατρεῖν; 37 насладишѧ сѧ: ἠδύνθησαν, неистови бышѧ: ἐξεμάνησαν, исклашѧ: κατέσφαξαν; 38^{a} никоеѧже неправды младенъци створишѧ: οὔτε ἠδίκησάν

Digitized by Google

τι τὰ βρέφη, ꙁакалаѥмин бъівааҳѫ: ἐσφάζοντο, 38[b] вражда ѥстъ: βλάπτει, ѿстѫпленне: τὸ ἀποστῆναι, неискоусенъ оумъ: ἀδόκιμον νοῦν; 39[a] мръзвѣаше: ἐνεκροῦτο, ѡскврънѣ и ѡмалѣ: ἐμιάνθη καὶ ἠλαττώθη, не исправлена: οὐκέτι εὔθετος; 39[b] въ сластехъ нечистахъ: ἐν ἡδυπαθείαις ἀσέμνοις, любодѣаниꙗ створишѫ: ἐξεπόρνευσαν; 40 раꙁгнѣва сѧ: παρωξύνθη, ѡмръꙁѣшѫ емоу: ἐβδελύξατο αὐτούς, ѿвръже: ἀπέρριψεν; 42[a] тѫгоѫ: τῇ θλίψει, дръжими: κρατούμενοι, 42[b] гъіблѣаҳѫ: διεφθείροντο; 43[a] ѿ печали: ἀπὸ θλίψεως, 43[b] егда беꙁаконновааҳѫ: ἐν τῷ ἀνομεῖν; 44[a] страждааҳѫ: ὑπομένουσιν, ѿ беꙁоумиꙗ: ἀπὸ ἀνοίας, помилова: συνεπάθησε; 46[b] миловааше: ᾤκτειρεν, иꙁбави: ἐξεδίκησεν; 47[a] молатъ: παρακαλοῦσι, примѣсити сѧ: συναφθῆναι, 47[b] да мили бѫдемъ: ἵνα ἐλεηθῶμεν, 47[c] хвала: καύχημα.

Ps. CVI. Tit. приносить: προσάγει; 1[a] melius благость quam милость: χρηστότης, пристѫпаѭщааго: τὸν προσιόντα, въ вѣкъі: αἰωνίως; 2[a] свѣдаѭще: γινώσκοντες, ѡбраꙁовааше: ἐσήμαινε, 2[b] мъіслъныхъ врагъ: τῶν νοητῶν ἐχθρῶν; 3[a] отъ странъ: ἐκ τῶν χωρίων, 3[b] vocabulo вѣтромъ non respondet in graeco textu ἀνέμῳ, мъічеми: περιφερόμενοι, ibidem legitur verbum ἀνεβόησαν (ἔθνη), ἀλλὰ πιστεύσαντα συνηθροίσθησαν (събрашѫ сѧ); 4[a] вѣсто: δῆλον; 5 не оу бо бѣахѫ въкоусили: οὔπω γὰρ ἦσαν γευσάμενοι; 6[a] ѡбрѣсти: ἐπιτυχεῖν; 8[a] помилованиемъ: οἱ ἐλεηθέντες; 9 истъщивъшѫ сѧ: τὰς κενωθείσας, interpretatio породивъ non bene respondet graeco ἀναμνήσας, sed in Ambrosiano legitur ἀναγεννήσας, quod interpres slav. ante oculos habuit; 10[a] ѡдръжими бѣашѫ (sic): συνείχοντο (cf. 10[b] ѡдръжааше: συνεῖχε), въꙁрѣти: ἀνανεῦσαι (al. ἀνανῆψαι), просвѣтишѫ сѧ: ἐφωταγωγήθησαν, въсиꙗ: ἔλαμψε, 10[b] твръжде ἰσχυροτέρα, невѣждьствие: ἀγνωσία, раꙁдрѣшени бъішѫ: ἐλύθησαν; 11 раꙁдражааҳѫ: παρώξυνε, раꙁгнѣвааҳѫ: ἐπίκρανε, въ повелѣнии: τοῖς προστάγμασι; 12[a] троуждаѭще сѧ: κοπιῶντες, беꙁ раꙁоума respondet graeco ἀνόητα, sed in cod. legitur ἀνόνητα; 13[a] въспранѫвъше: νήψαντες; 14[b] прѣтръже: διέρρηξεν; 15[b] не приемъшимъ бл҃говѣщениꙗ: τοῖς μήπω εὐαγγελισθεῖσι; 16 твръда: στερεάς; 17[b] ѿвръже ѫ: ἐρρίφησαν; 18[a] негъібеное: ἀκαμπῆ, оудали: ἀπεσχοίνισεν, 18[b] ꙗвлѣетъ: δηλοῖ; 20[b] погоубишѫ: διέφθειραν, истовъі: graece τῆς γνώσεως; 21[b] раꙁоумъ: ἡ γνῶσις; 22[a] благоугодънѫ: εὐάρεστον; 23[a] въ непостоннѫѫ и многомѫтънѫѫ житиискѫѫ пѫчинѫ: εἰς τὸ ἄστατον καὶ πολυτάραχον τοῦ βίου πέλαγος, 23[b] дѣлание: ἐργασίαν; 24 плаваѭщеи: οἱ πλέοντες; 25[a] въꙁмѫтитъ: (ἵνα) ταράξῃ, погоубитъ: ἐξαναλώσῃ, таѭщѧѧ сѧ: τοὺς κρυπτομένους; 26[a] прѣвъꙁнѣсѧ сѧ: ὑπερυψώθησαν; 27[a] корабьници: οἱ ναῦται, въ съмѫщении: ἐν σάλῳ, плаваѭще: νηχόμενοι, въ матежи: ἐν σάλῳ, 27[b] бѣдъі: κινδύνων, помощи: ὠφελεῖν, неполеꙁьна: ἀνώφελος; 29[a] въспранѫвъ: διεγερθείς, въ хладъ: εἰς αὔραν, 29[b] оумлъче: ἡσύχασεν, боурѣ: ἡ ζάλη; 30[a] приемлаѭще: μετέχοντες, оуготоꙁъше: ἀπαλλαγέντες, въ беꙁмлъвии: ἐν ἡσυχίᾳ, 30[b] на-

Digitized by Google

ставн: ὡδήγησε, прнстаннще тнхое: ὁ λιμὴν ὁ εὔδιος; 31b нсповѣдажтъ ражадажщннмъ сѧ: διηγοῦνται τοῖς ἐπερχομένοις; 32a въ съборѣ: ἐν συναγωγῇ, на възоущенне: εἰς προτροπήν, 32b на съборнщн: ἐν τῇ συναγωγῇ, въ съборѣ: ἐν συνόδῳ, старъıж чжан: παλαιῶν ἀνθρώπων, нскоушатн: δοκιμάζειν, не подова: οὐ καθήκει (al. οὐκ ἐκαθήκει); 33a похотънъıж: τῆς ἀσεβείας, потокъı: ῥεύματα, шпоустн: ἠρήμωσεν, 33b да нстажтъ: ἵνα-τακῶσιν; 34 жнтеле: οἰκήτορες, оучнтелъства: τῆς διδασκαλίας; 35a оуезерн: ἐλίμνασε (vl. παρελίμνασε), 35b оумнленнѩ: κατανύξεως, теченне: τὴν φοράν; 37a насѣашж: ἔσπειραν, пожнжтъ: (ἵνα) δρέψωνται, насаднш: ἐφύτευσαν, 37b расплоднш: ἐκαρποφόρησαν, паче пѣсъка: ὑπὲρ τὴν ἄμμον; 38b въ нмѣннн: ἐν ὑπάρξει; 39a оумалѣшж: ἠλαττώθησαν, 39b въ болѣзнн: ἐν ὀδύνῃ; 40a wбладашж: ἤρξαντο, 40b облазннш сѧ: ἠπατήθησαν, забжднш: ἐπλανήθησαν, непрѣходенъ: ἄβατος; 42b зажтъ: ἔφραξεν.

Ps. CVII. 2a къ прнжтню: πρὸς ὑποδοχήν, 2b възмъзданѩ пркемлюще: τὰς ἀμοιβὰς ἀπολαμβάνοντες; 3b дѣнствоуетъ: ἐνεργεῖ, стронтъ гл҃ы (lege гласы): κρούει φθόγγους; 4a оутрънюующе: ὀρθρίζοντες; 8a всемоу мнроу: τῷ κόσμῳ, благовѣстн: εὐηγγελίσατο, 8b graece legitur sic: Σίκημα γὰρ ὡμίασις ἑρμηνεύεται ὅ ἐστι δύναμις, 8c ждолъ: κοιλάδα; 9a болѣвъ: ὀδυνηθείς, болѣзнь: ὀδύνη, 9c оукрѣпн сѧ: ἐκραταιώθη, егда расплодн сѧ: ἐν τῷ καρποφορῆσαι; 10b простр: ἐκτενῶ, твръдъ: ἀσφάλεια, оутврьднш сѧ: ἠσφαλίσθησαν; 11a wбъстоѩнне: περιοχήν, wгражденоу: περιεχομένην; 12a възвратн: ἀνεκαλέσω, 12b нескжденъ: ἀνενδεής; 14a твръдо, нзвѣстьно, сп҃снтельно: ἀσφαλές, βέβαιον, σωτήριον, безъ лъж: ἀψευδές, 14b сътжжнша: ἔθλιψαν.

Ps. CVIII. Tit. възгласн: ἀνεφώνησεν; 2b ласкааше: ἐκολάκευε, лъстнж: τῷ δόλῳ; 3a wбнадошж: ἐνεχύκλωσαν, wклеветаважще: λοιδοροῦντες, завнстнвн: φθονεροί, лъстнвн: δόλιοι, 3b нн w чесомъже: ὑπὲρ τοῦ μηδενός, ѡ҃връ: τοὐναντίον, благодѣаннемъ: εὐεργετούμενοι; 4a wблъгаахж: ἐνδιέβαλλον; 5a мждръствоующе: φρονοῦντες, 5b плънн: γέμοντες; 6a прнчжстьннкъ: κοινωνός; 7a повнненъ: αἴτιος, wсжжденню: τῆς κρίσεως, 7b помолнтъ сѧ: προσεύξεται, крамоловавъ: ἐπιβουλεύσας; 8a оудавн сѧ н погъıбе въ малѣ: graece legitur ἀπηλλάγη καὶ οὐκ ἐφάνη, 8b ап҃лъства санъ: τὸ τῆς ἀποστολῆς ἀξίωμα, паде въ жрѣвнн: ἔλαχεν, ѡ҃връжень бъıстъ: ἀπερρίφη, законопрѣстжпннкъ: παράνομος; 9a мъıслн: οἱ λογισμοί, wвъдовѣ: ἐχήρευσε; 10a прѣсельнннцн: μετανάσται, простръшж: ἐξέτειναν, скждьнн: ἐνδεεῖς, хлжпъчж: προσαῖται, 10b домъ (non solum οἶκος): οἰκόπεδον, тѣло: τὸ σκῆνος; 11b расхътнш: ἐξῃχμαλώτισαν, запенъше емоу: ὑποσκελίσαντες (al. ὑποκλέψαντες); 12a застжпьннка: ἀντιλήπτορα, 12b wснрѣшж: ἀπωρφανίσθησαν, помнлоуетъ: οἰκτειρήσει, лоучнтъ сѧ: (εἰ) τύχοι, прѣтнш: ἠπείλησεν (ἡ γραφή); 13b потрѣбн сѧ: ἐξαλειφθείη; 14a клатвж: τὴν κατάραν, verba prophetae Ieremiae XXXIX. 18, 14b ласкааше: ἐθώπευε; 16b wбннща: ἐπτώχευσε, оубожъство: πενίαν,

Digitized by Google

прнжтъ: ἀνεδέξατο; 17^a ѿскочнша: ἀπεπήδησαν, 17^b оученнчъства: τῆς μαθητείας; 18^a wбатъ н: περιέλαβεν, 18^b набдажн: ἐπίανε; 19^a wблежнтъ: περιχεῖται; 20^a wбатн бж-джтъ: σφίγγονται; 22^b гнншаше: ἐσεσήκει, боурєж: χειμῶνα; 23^a подобно стѣнн: δίκην σκιᾶς, 23^b ѿтрасєтъ: τινάσσεται, ѿтрасж: ἀπετίναξαν (al. ἐξετίναξαν); 24^a немощевааше: ἠσθένει, 24^b помазанъ: graece πιανθείς, ѿънждъ: παντελῶς, просмръла бѣ: ἠφανισμένη ἦν; 25^a въ ржгъ: εἰς παίγνιον, 25^b внснма: χρεμάμενον, кывааχж: ἐκίνουν; 28^a wзлобѣжтъ: φαυλίζουσι, 28^b въсташж на: ἐπανέστησαν; 29^a стоудъ н срамъ: αἰσχύνην καὶ ἐντροπήν, 29^b wдєжда: διπλοΐς (al. διπλοΐδα), wкрнлъ: παλλίον; 30^a сподобленъ: καταξιωθείς, съ похваленнемъ: μετ' εὐχαριστίας; 31 ста: παρέστη. Ad v. 3 et 8^a vide germ. dissert. p. 29—30.

Ps. CIX. Tit. страстн: τὰ πάθη, ad v. 1 cf. germ. dissert. p. 36. 50; 1^a сѣдн: χάθου, прѣждевѣченъ: πρὸ αἰώνων, сѣдѣаше: ἐκαθέζετο, 1^b постълалъ єстъ: κατέστρωσεν; 2^a проналѣкова; προεμήνυσε; 3^c бѣ съ wцємъ: συνῆν τῷ πατρί; 4^a испръва: ἀπ' ἀρχῆς, съврьшн: ἐπλήρωσεν, 4^b съдѣла: ἀπειργάσατο; 5 съсѣче: συνέκοψε; 6^a въ прншествне: ἐν ἐπιδημίᾳ, 6^b съкроушнлъ єсн: συνέθλασας, cf. germ. dissert. p. 57; 7^a троуждъ са: κεκοπιακώς, прошааше: ᾔτει, пжтемъ прнше дъ: ἐξ ὁδοιπορίας, на кладацн: ἐπὶ τὴν πηγήν (al. ἐν τῇ πηγῇ), потоцн: χείμαρροι, wдръжааχж: περιήντλουν.

Ps. CX. Tit. непрѣстанно: ἀπαύστως; 2^a съборъ: σύνοδος, сънемъ: συναγωγή, 2^b конъ-чаважтъ: πληροῦσι; 3^b не wскждѣж: ἀνεξάλειπτον; 5^b сконъча: ἐπλήρωσεν; 6^a сказа: ἐγνώρισε; 7^a гыблащааго: ἀπολλύμενον; 8^b правостъ: εὐθύτης; 9^a ѿ наслѣдованнꙗ: ἐκ τῆς καταδυναστείας, 9^c печатъ: σφραγίς, недвнжнма: ἀσάλευτος; 10^a прѣмждростьное жнтне: ἐν φιλοσοφίᾳ βίου, тръпатъ: καρτεροῦσι, 10^c бесконечна: ἀτελεύτητος. Ad hunc psalmum cf. germ. dissert. p. 69—70.

Ps. CXI. Tit. благодѣанне: εὐχαριστία; 2^a сѣма: σπορά; 4^b непрѣмѣнно: ἀπαραλλάκτως; 5^a мнлоуж: οἰκτείρων, 5^a дасть намь (sic melior lectio quam даетъ): ἐδάνεισεν ἡμῖν, 5^b расмотрнтелъ: οἰκονόμος, свръшн: ἐπλήρωσεν; 6^a не подвнжнтъ са: οὐ σαλεύεται; 7^a плетомыж злобы: πλεκομένην σκαιωρίαν; 8^a бъздвнже: συνήγειρε, посадн съ собож: συνεκάθισε; 9^a блгодѣтн: τὰ χαρίσματα, 9^c конецъ: ἄκρον; 10^a нарнчетъ: ἐκάλεσεν, разгнѣва са: παρωξύνθη, 10^b бъскръжета: ἔβρυξε.

Ps. CXII. Tit. прѣдълагаемомъ: προβαλλομένου, нзбранне: (melius quam събранне), graece εἰς ἐκλογήν, ad v. 5 cf. germ. dissert. p. 36; 2 прѣблно (lege прѣблагословено): ὑπερευλογημένον; 3 бечжстъно: ἄμοιρος, подобаєтъ: δεῖ; 4^b прѣшедъше: μετελθόντες; 6^a вндатъ: ἐφορᾷ, въ ржцѣ: ἔσω τῆς χειρός, 6^b не оутан са: οὐδὲν λανθάνει; 7^b сългннвъша: σεσηπότα, гноемъ: τῇ σαπρίᾳ, ad v. 7 vide germ. dissert. p. 30; 8^b носа чловѣка male pro ἐφορῶν ἄνθρωπον (interpres slav. φορῶν legerat); 9^a не-

Digitized by Google

плодъі (al. аловнце): στεῖρα, създанне: οἰκοδομή, ѡ пораждаемъıхъ: ἐπὶ τοῖς ἀναγεννωμένοις. Ad v. 9 cf. germ. dissert. p. 57.

Ps. CXIII. Ad v. 1 cf. germ. dissert. p. 57; 2 по томъ бо: μετέπειτα γάρ, положи ѡбластъ: ἔθηκεν (al. ἀνέθηκεν) ἐξουσίαν; 3ᵃ оузрѣвъ: θεωρήσασα, оударенъ бъıстъ: ἐπετάχθη, 3ᵇ прѣхождаахѫ: παρήει, прозрѣаше: προεώρα; 4ᵃ галѣахѫ: ἐσκίρτων, провидаще: προβλέποντες, 4ᵇ радоуѭтъ са (melius радоуѭще са) съ хлъмомъ: συγχαίροντες τῷ βουνῷ, възнесенна: ἀναλήψεως, възъіграшѫ са: ἐσκίρτησαν, потрасошѫ са: ἐσείσθησαν; 5ᵃ пѣша ходнти: πεζεύειν, по хрьпътоу моемоу: τὰ νῶτα μου; 6ᵃ разоумѣхомъ: ἔγνωμεν, 6ᵇ агната: ἄρνες, въсльпахомъ (al. възъіграхомъ): ἐσκιρτήσαμεν; 8ᵇ нн хоудѣ свщи: (ἧς οὐκ ἔνι) κἂν τὸ τυχὸν τεμεῖν, прнкоснѫтн са: θιγεῖν, прободеномъ . . . ребромъ: νυχθείσης τῆς πλευρᾶς; 9ᵃ тварн: τὰ κτίσματα, несъвръшенѫ: ἀτελές, 9ᵇ прѣдложи: προέθου; 10 оумоудитъ: χρονίσῃ; 11ᵃ ѡбльгаѭщнн: ἐνδιαβάλλοντες, 11ᵇ хотѣннемъ: τῷ γὰρ βουλήματι; 12 сълнтн: χωνευτά, кованн: ἐλατά, поустошьнн: μάταια, нерѫкотворенъ: ἀχειροποίητος, нескаженъ: ἀνεκδιήγητος, лъженменнтнн: οἱ ψευθώνυμοι; 13ᵃ бездоушна: ἄψυχα, замъıшлѣахѫ: οἱ ἐπινοήσαντες, 13ᵇ нѣстъ дѣнства: οὐκ ἔστιν ἐνέργεια; 14ᵃ недѣнствьна: ἀνενέργητα, 14ᵇ безѹ̑меньъ: ἄπνους, ad varias lectiones pro graeco ἐπιτήδειος addere lubet etiam Tolstoianam шепътенъ; 15ᵃ двигнѫтн: κινεῖν, 15ᵇ не двнжѫн са: ἀκίνητος, правъ: εὔθετος, на хожденне: πρὸς μετάβασιν, 15ᶜ прнчѧщаѭтъ са: μετέχουσιν, чювьствѣ: αἰσθήσεως; 16 чювествьннн: οἱ αἰσθητικοί; 19ᵃ нескѫдьно: ἀνελλειπῶς, ad 18—19 v. germ. dissert. p. 30; 20 създанне: πλάσμα; 23 сватъцѫ: τοὺς ἁγίους; 24ᵃ слоужнтельнни: λειτουργικά, 24ᵇ не лншнтъ са: μὴ λείποιτο; 25ᵇ посълашѫ са: παρεπέμφθησαν. Ad v. 3. 4. 24 vide germ. dissert. p. 37. 50.

Ps. CXIV. Tit. спѣѭщннмъ: (λαοῦ) προκόπτοντος; 1 молнтва: ἱκεσία; 2ᵃ не прнклоннлъ оуха: (εἰ μὴ) ἔκλινε τὸ οὖς; 3ᵃ поносн: ὠδύνησεν, 3ᵇ заклепъı: τὰ κλεῖστρα, ѡбъдрьжнмъ бѣ: συνείχετο, свазанъ: ἐσφιγμένος; 4ᵃ егда-тъгда: ἅμα-ἅμα, 4ᵇ ѹжасеннꙗ: ἐκπλήξεως, ръıданнꙗ: ὀδυρμοῦ, ad v. 5 vide germ. dissert. p. 30; 6ᵃ младенъствоуѭщаѧ: τὸν νηπιάζοντα, младенцѧ: τοὺς νηπίους, напоихъ: ἐπότισα; 7ᵃ· ᵇ въспрнѧтъ: ἀνέλαβε (al. ὑπέλαβε et ἐπέλαβε); 8ᵃ лютъıѧ: τοῦ πονηροῦ, 8ᵇ плачѧ н ръıдаѧ: πενθῶν καὶ κλαίων, 8ᶜ отъпаденнꙗ: τῆς πτώσεως, поплъзнѫвъ: ὀλισθήσας, въздвнгнѫвъ: ἀναστήσας.

Ps. CXV. Tit. оученне: διδασκαλία; 1ᵃ ѡ прнзваннн: περὶ κλήσεως, 1ᵇ въскръбѣ: ἐλυπήθη, провидѣ: προεῖδε; 2 въ оужасѣ: ἐν ἐκστάσει, прѣвеликъıѫ таннъı: τῇ ὑπερβολῇ τοῦ μυστηρίου, страховааше са: ἐδειλία, ad v. 2 cf. germ. dissert. p. 37; 3 вндьца: θεωρόν; 4ᵃ таннѫѭ: τὸ μυστικόν, растварѣетъ са: κιρνᾶται, 4ᵇ прнзваннемъ: ἐν τῇ ἐπικλήσει; 6 чтетъ: τιμᾷ; 7ᵃ ръıданнꙗ: ὀδυρμοῦ, 7ᵇ прнсѣтн: ἐπίσκεψαι, 7ᶜ прнваза: ἔδησε; 9ᵃ съврьшаѭтъ: ἐπιτελοῦσιν, въıнѫ: ἐνδελεχῶς.

Ps. CXVI. 1^b прилоҗъшеи сѧ: οἱ προστεθέντες; 2^a оутвръди: ἐκραταίωσεν, на ꙁемлѧ приде: τῇ γῇ ἐπεδήμησεν.

Ps. CXVII. Tit. спѣхъ: προκοπήν, 1 благостꙑни прѣдълежѫщи: τῆς ἀγαθότητος προκειμένης, бестраха: ἀφόβως, 1^b неиꙁреченна и неислѣдованна: ἄφατον καὶ ἀνεξιχνίαστον; 2^a милостꙑнѧ, si cum graeco τὴν ἀγαθότητα comparatur, male pro благостꙑнѧ positum est, cf. intra 3^a, ѡскѫдѣти: ἐκλεῖψαι, милоуетъ: ἐλεεῖ; 5^b распространѣвъши вѣрѣ: πλατυνθείσης τῆς πίστεως, въ покои: ἐν αἰνέσει (ἀνέσει?); 6 не боѫтъ сѧ: πτοοῦνται, шатаниꙗ: τὸ φρύαγμα; 7 мѣнитъ: λογίζεται; 8 еже на б҃а надѣꙗти сѧ: ἡ ἐπὶ τὸν θεὸν πεποίθησις; 9 бесъблаꙁна: ἀπλανής, врѣменни: πρόσκαιροι, 10 мнѣшѫ: προσεδόκησαν; 12^a присташѫ: παρέστησαν, 12^b скоро: ὀξέως, попалитъ: ἀναλίσκει, въꙁгорѣшѫ сѧ: ἀνήφθησαν, 12^c потрѣби: ἐξήλειψε; 13^a поврѣщи: ῥῖψαι, 13^b живѫщее: ἡ ἐνοικοῦσα, не ѡставлѣваше: οὐ συνεχώρει, непороченъ: ἄμεμπτος; 14^a створивъ крѣпъка: ἰσχυροποιήσας; 15^a радощами: ἐν ἀγαλλιάσει, приѡбрѣтаѫще: καρπούμενοι, 15^b испровръже: ἐσκύλευσε; 16^b ѡбѣтование: τὴν ἐπαγγελλίαν; 17^a оудоблѣетъ: κυριεύει; 18^a ѿ страсти: περὶ πάθους, ibidem о мѫцѣ: πάθους; 20 verba evang. Ioannis X. 9; 21^a славенъ бꙑстъ: ἐδοξάσθη; 22 честънѣша: τιμιώτερον, ѿвръгѫ: ἀπέβαλον, твръдъ: στερέωμα, лѣпота: εὐπρέπεια; 24^a ѡбнови: ἀνέπλασε, славенъ: ἐπίδοξος; 25^a дивлениꙗ: ἐκπλήξεως, приꙁꙑваниꙗ: ἐπικλήσεως, 25^b поспѣшити: εὐοδωθῆναι; 26^a проꙁрѧ: προβλέπων; 27^a въсиꙗ: ἐπέλαμψεν, 27^b ѡсѣнити: πυκάζειν, расти: αὔξειν.

Ps. CXVIII. 1^a непороченъ бꙑстъ: οὐ μεμώμηται; 2^b оупражнѣѫщии сѧ: οἱ σχολάζοντες; 5^b оудобъ: εὐκόλως; 7^a при ѿвръжении: ἐπὶ τῇ ἀρνήσει; 8 да не ѡставленъ бѫдѫ: ἵνα μὴ ἐγκαταλειφθῶ; 11 не хотѧ съгрѣшѫ: (μὴ) ὡς οὐ θέλω ἁμάρτω; 14 имѣние: περιουσία, сладъко: τερπνός; 15 печаль начнетъ имѣти: φροντίδα σχῇ, въꙁлюбитъ: ἐπιποθεῖ, присно: ἐνδελεχῶς; 16 не ꙁабѫдетъ: οὐ λήθην ποιεῖται; 18^b оуꙁритъ: ἐνοπτρίζεται; 19 прѣставлениꙗ чаемъ: μετάστασιν προσδοκῶμεν; 20 въꙁлюблѣетъ: ἐπιποθεῖ; 21^b ѿметаѫтъ сѧ: ἀθετοῦσι, проклати сѫтъ: κεκατήρανται; 23^a съходаще сѧ: συνερχόμενοι, 23^b ѡклеветаваахѫ: κατελάλουν, печаахъ сѧ: ἐφρόντιζον; 25^a снитие: τὴν συγκατάβασιν, vide germ. dissert. p. 28; 26^b попекѫ сѧ: μεριμνήσω; 29^a да би не попоустилъ: μὴ συγχωρεῖν, ꙁапинати: ὑποσκελίζειν; 30^a любатъ: graece ποθοῦσι, 30^b въꙁираетъ: ἐνατενίζει: 32 въ ослабѣ: ἐν ἀνέσει, въ ширинѣ: ἐν πλάτει, бес потъчениꙗ: ἀνεμποδίστως; 33^b ходитъ: βαδίζει; 34^a испꙑтати: ἐρευνᾶν, 34^b испꙑтанио: ἀκριβῶς; 35 наведи: χειραγώγησον; 37^a даръ: χάρισμα, 37^b ходѧщеи: οἱ ὁδεύοντες; 38 похваленъ: ἐπαινετός; 39^a еда како ѡсѫжденъ бѫдетъ: μή ποτε ἐγκληθῇ; 43^a ѡчищати сѧ: καθαρεύειν, ѡскврънение: σπῖλος; 45 похвалѣетъ сѧ: ἐναβρύνεται, ширитъ (сѧ): πλατύνεται, радоуетъ сѧ: γέγηθεν; 46 велъмѫжъска: δυναστῶν; 48^b печаахъ сѧ: ἐφρόντιζον,

Digitized by Google

sed graece additur: τουτέστιν ἐμερίμνων, печалъ: φροντίς; 49 крѣпла сѧ: νευροῦμαι; 50ª бъдръство: προθυμία, оутѣшение: παραμυθία; 51ª беꙁаконноваахѫ: παρηνόμουν, нападаѭще: ἐπεμβαίνοντες, 51ᵇ гръжадахѫ сѧ: ἠλαζονεύοντο; 53ª печаленъ бѣ: ἠθύμει, 53ᵇ ѡставишѧ: ἐγκατέλιπον; 54 пришествие, melius пришельствие: παροικία; 55 поминаѭще: μνημονεύοντες; 57 съхранителъ: φύλαξ; 61ª спинаѭтъ: συμποδίζουσι; 62 праꙁденъ бꙑти: ἀργεῖν; 63ᵇ конечънꙑѩ: τὰ ἐπιτελῆ, причѫстьникъ бꙑти: μετασχεῖν; 64ª желание: ὁ πόθος; 67ª прѣгрѣшихъ: ἐπλημμέλησα, неоутвръдивъ сѧ: μὴ ἀσφαλισάμενος, 67ᵇ искоушение: πεῖραν; 70ª ѡгѫстѣшѧ: ἐπάγησαν, ѡкаменѣшѧ: ἀπελιθώθησαν; 70ᵇ сконъчати: πληρῶσαι; 71ª иꙁлиꙗ: ἐκένωσεν, ꙁракъ: μορφήν, 71ᵇ прѣдати: παρατίθεσθαι; 72 равно бѫдетъ: ἐξισοῦται; 73ª съꙁданъ бꙑстъ: ἐπλάσθη, vide germ. dissert. p. 37; 74ª любовъ: πόθον, 74ᵇ скаꙁа: ἐφανέρωσας; 78ª graece ὡς Ἰουδαῖοι ἐπανέστησαν τῷ Χριστῷ, 78ᵇ попекѫ сѧ: μεριμνήσω; 80 дрьꙁаетъ: παρρησιάζεται; 82ᵇ въсприимѫ respondet graeco ἀπολαβῶ, quod in Ambrosiano post ἀπολαύσω sequitur, въꙁдаание: τὴν ἀμοιβήν; 83ª слана: ἡ πάχνη, 83ᵇ малолѣтенъ: ὀλιγοχρόνιος; 84ª малотѫ: τὴν ὀλιγότητα, 84ᵇ оудоблѣшѧ: κατεδυνάστευσαν; 85ᵇ печали творитъ: ἀδολεσχίας ἐμποιεῖ, правостъ: ὀρθότητα; 88 ѡживлѣѭщи: ζωοποιοῦν; 90ᵇ не гꙑблетъ: οὐ μειοῦται; 91ª таинаꙗ: τὰ κρυπτά, 91ᵇ небеснаа и ꙁемнаа: ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων, и прѣисподнѣа: καὶ καταχθονίων, 92 мала: παρὰ μικρόν; 93ª правдамъ, melius ѡправданиемъ: τὰ δικαιώματα; 96ᵇ широтѫ: πλάτος; 98 оумѫдрѣ: ἐσοφίσθη, ꙁакономъ: τὰ νόμιμα; 99 мѫдрьци: οἱ σοφοί, раꙁоумѣваетъ: συνιεῖ; 100 паче древьнихъ: ὑπὲρ τοὺς ἀρχαίους; 101ª совъкоуплѣѭтъ сѧ: συνεδριάζουσιν; 105 равно свѣтильникоу: ἴσα λύχνῳ; 106 оуставъ: ὁρισμόν, клатвѫ: ὅρκον, съблюдати: διατηρεῖν; 107ª ѡꙁлоблѣеми: κακοχούμενοι, лишаеми: ὑστερούμενοι, ѡскрьблѣеми: θλιβόμενοι; 110 сѣти лачатъ: παγιδεύουσι; 111 вꙑсочѣе: ἀνώτερον, ad v. 112 vide germ. dissert. p. 30; 114 хранимъ: φρουρούμενος; 115 къ ꙁлобивꙑимъ: τοὺς κακοποιούς, на испꙑтание: πρὸς ἔρευναν; 116 приимеши: ἀντιλάβῃ; 118ᵇ неправдꙑ: graece τὰς ἐνθυμήσεις; 119ª постоꙗнїꙗ: ὑπόστασιν, ad v. 118—119 cf. germ. dissert. p. 57; 120ª съгвожденъ: καθηλωμένος, 120ᵇ оужасъ сѧ: ἔφριξα, помꙑшлъ: ἐνθυμηθείς; 122ᵇ нѣстъ лѣпо: μὴ δεῖ; 123ᵇ надꙑха: ἔπνευσας (vl. ἐνέπνευσας); 125 оувѣдѣние: γνῶσιν, иматъ: κτᾶται, cf. germ. dissert. p. 57; 126 приспѣ: ἔφθασε; 127 тумпанꙁии: τοπάζιον, честенъ: τίμιος, притꙑкаетъ: αἰνίττεται, vide germ. dissert. p. 37; 128ᵇ прѣходити: μετέρχεσθαι; 129 пꙑтати: graece ἔρευναν ποιεῖσθαι; 130 въраꙁоуми: συνέτισε, младеньствоуѭщиѭ оумомъ: νηπιάζοντα τῇ φρονήσει; 133ª оучини: ῥύθμισον; 134ª ѡклеветаѭще: συκοφαντοῦντες, 134ᵇ ѡтъ клеветьникъ ѡчистѣетъ: ἀπὸ τῶν συκοφαντῶν καθαρευθῇ; 135ᵇ нарѣкова: ἠνίξατο; 141 старечьскꙑ оумъ: πρεσβυτερικὸν φρόνημα, ad v. 141—142 vide germ. dissert. p. 38; 145ª не прѣꙁрими

Digitized by Google

бѫдѫтъ: οὐ παρορῶνται; 147 не нарече сѧ: οὐ περιώρισται; 148 бъдѣти въ молитвахъ, sed graece: ἀεὶ σχολάζειν ταῖς προσευχαῖς; 150^a нападаѫтъ: ἐπιφύονται; 151 graece aliter: συμπάρεστι γὰρ ἀεὶ τοῖς πιστοῖς καὶ σύνεστι; 153^a вьсегда: καθ' ἑκάστην, 153^b не ꙁабꙑваѫтъ: οὔτε λήθην ποιοῦνται; 154 иꙁбавлѧ сѧ иꙁ нихъ, graece aliter: καὶ ἐλυτρώθην καὶ ἔζησα (ergo иꙁбавихъ сѧ и оживихъ); 155 не вънѧсѧ: οὐ προσέσχον, ѿвръгѫ сѧ: ἠθέτησαν; 156 милости: οἰκτιρμοί; 157^b стѫжаѫтъ: θλίβουσιν; 158 таетъ жалостиѫ: τήκεται τῷ ζήλῳ; 163^b люблѣахѫ: ἐπόθουν; 164^a оучини: ἔταξε; 165^a бе-сѫмнѣнна: ἀδιστάκτως, 165^b прилежѫтъ: πρόσκεινται; 170^a молитва: παράκλησις; 171^b скаꙁа мнѣ: ἐδίδαξάς με, на послѣдокъ: ἐπ' ἐσχάτων; 173^b иꙁволѣѫтъ: αἱρετίζονται; 174 доидохъ: ἔτυχον; 175^b сѫдъ створилъ еси: ἔκρινας; 176^b прѣлъщенъ бѣ: σκελισθεὶς ὑπῆρχεν, помꙑшлѣаше: ἐνενόει.

Ps. CXIX. Tit. лѣствицѫ: κλίμακα, сложи: συνέθηκεν; 1 пръвоꙁданнꙑи: ὁ πρωτόπλαστος; 2 ѡтъ влъхвъ, ѡтъ хоулъникъ: ἀπὸ γοήτων καὶ λοιδόρων; 3 причѫстие: κοινωνία; 4^a иꙁъѡщренꙑ: ἠκονημέναι, ѡбощренꙑ: ὠξυμμέναι, 4^b жегѫтъ: καίουσι, млъчѫтъ: ἐρημοῦσι, ꙗко мнѣти: τὸ δοκεῖν, раꙁгараѫтъ сѧ: ἀνάπτουσι, лютѣ: δεινῶς; 5^a отърицаѫ сѧ: ἀπολεγόμενος, съжитиꙗ: τὴν συνοίκησιν, живъ бꙑти: ζῆν, 5^b живѫ: κατοικῶ; 6^a прише(лъ)ствовати: παροικεῖν, 6^b живѣаше: παρῴκει.

Ps. CXX. 1 градѣаше: ἤρχετο; 3^a да не смѧтѫтъ сѧ: ἵνα μὴ σαλευθῇς, въ поплъꙁение: εἰς ὀλίσθημα; 3^b бес прѣнемаганиꙗ, бе-съна: ἀναλλοίωτος, ἄϋπνος (pro ἄϋπνος habes deinde бесоненъ).

Ps. CXXI. 4^a колѣна: αἱ φυλαί, видѣти: ἱστορῆσαι; 8^b ѡбилие: εὐθηνίαν.

Ps. CXXII. 1 жилище: τὴν κατοικίαν; 2^a въꙁирааше … гонеꙁнѫти: προσανεῖχεν (εἰς τὸν θεόν) ῥυσθῆναι, 2^b рабꙑни: παιδίσκη, 2^d ѡбїлънꙑѫ: τοὺς πλουσίους; 3^a въꙁиръжще, ἀφρῶντες; 4^a прѣпростъ: ἁπλῶς, нападаѫтъ: ἐπεμβαίνουσι, 4^b протививтъ сѧ: ἀντιτάσσεται.

Ps. CXXIII. 1^a би-стоꙗлъ: Ambros. συνέστη (melius quam σύνεστι); 2^b нападаѫтъ: (ὅταν) ἐπιφύωνται, ad v. 3 vide germ. dissert. p. 30; 4^a напасти: πειρασμοί, 4^b наводънениꙗ: τὰ ῥεύματα; 5 гонении: τῶν διωγμῶν; 6 начѧшѫ: ἐπεχείρησαν, 7^a ловѧтъ: θηρεύουσι, 7^b оупраꙁни: κατήργησε.

Ps. CXXIV. 1 надеждѫ имѫтъ: τὴν πεποίθησιν ἔχουσι.

Ps. CXXV. 1^a въꙁвращение: τὴν ἐπάνοδον, 1^b ꙃѣло: οὐ μετρίως, въꙁвративше: ἐπανελθών, ѡ въꙁвращении: ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ; 3 причѧщениемъ: τῇ μετουσίᾳ; 4 мѧкъкааго и младааго ѡбꙑчаꙗ: τὸ ἁπαλώτατον καὶ τρυφερὸν ἦθος; 5 елико вънидѫтъ: ὅσοι … ἐμβοῶσι (sed interpres legit ἐμβῶσιν); 6^b врѣмена: τοὺς φόρτους.

Ps. CXXVI. 1^a текѫщюмоу, ходащюмоу: τοῦ τρέχοντος, τοῦ ἐλθόντος (al. θέλοντος), 1^b стрѣжаахѫ: ἐφύλασσον, 2^a бъдѧще: ἐπαγρυπνοῦντες, вѣстатъ: graece sing. δηλοῖ,

послѣдоуѭщаа: τὰ ἑπόμενα, 2^b животворѧщѫѭ и блаженѫѭ смрътиѫ: τὸν ζωοποιὸν καὶ ἀοίδιμον θάνατον, помꙑшлѣѭще: ὑπομένοντες; 3^b чрѣвънааго: τῆς γαστρός, искочишѫ: ἐξεπήδησαν; 5^b прѣдъстанѫтъ: (ὅταν) παραστῶσιν.

Ps. CXXVII. 3^a плодащѫ сѧ: θαλπομένην, лозѫ: ἄμπελος; 4 сказа: δείκνυσι.

Ps. CXXVIII. 1 протиблѣахѫ сѧ: ἀντέκειντο; 2^b не прѣмогѫ: οὐκ ἠδυνήθησαν, ѡсꙋетишѫ сѧ: ἐματαιώθησαν, помꙑшлениꙗ; τὰ ἐνθυμήματα, ad v. 2 vide germ. dissert. p. 30; 3^a плещи: τὸν νῶτον, на ранꙑ: εἰς μάστιγας, 3^b приложишѫ: προστιθέντες; 4 съсѣче: συνέκοψε; 6^a дръжѫще сѧ: graece legitur in Marc. ἀντέχοντες; 7^a оулоучишѫ: ἔτυχον, 7^b рѫковатъ: δράγμα (al. δράγματα), пшеницѫ въ житьницѫ: σῖτον εἰς ἀποθήκην.

Ps. CXXIX. 1 мѣнитъ, melius ꙗвлѣетъ: σημαίνει, полежа: ἐτέθη; 2^a да оутвръдитъ: ἵνα βεβαιώσῃ; 3 дѣꙗниꙗ: τὰς πράξεις; 6^b оутрьнѣаго: πρωϊνῆς (sc. ὥρας), стража; φυλακή.

Ps. CXXX. 1^b не недѫговахъ: οὐκ ἐνόσησα, 1^c дивенъ бꙑти: θαυμασθῆναι; 2^b с́сѧ: ἐθήλασεν, ѿдоено бꙑстъ: ἀπεγαλακτίσθη, покарѣаше сѧ: ὑπετάσσετο; 3 нарекошѫ сѧ: ἐκλήθη (sc. λαός).

Ps. CXXXI. 2 клатъ сѧ: ὤμοσε, поставлъ завѣтъ: στήσας τὴν διαθήκην; 3^b възвращѫ: (ἕως) ἀνακαλέσομαι, 5 сврьшѫ: καρτερίσω; 6^a плодъствие: καρποφορία; 7^a въ пещерѫ: εἰς τὸ σπήλαιον, въ възꙑтие: εἰς τὴν ἀνάληψιν; 8^a по побѣждении: μετὰ τὸν πόλεμον, покои: ἀνάπαυσον, 8^b совъскрѣси: συνανέστησε; 9^a слоужители: λειτουργοί, 9^b рꙑдаахѫ: ἐπένθουν; 14^a почи: κατέπαυσε, 14^b прѣдълагаемъ: προτιθέμενος.

Ps. CXXXII. 1 красно: τερπνόν, благоѫханно: εὐῶδες, събрани: συνηγμένοι, 2^b проливааше сѧ: ἐχέετο (vl. κατεχέετο), добровонни сѫтъ: εὐωδιάζονται, 2^c риза: ἔνδυμα, ѡмета: ᾦα, оутвръждаетъ: ἀσφαλίζεται.

Ps. CXXXIII. Tit. връховнꙑихъ: τῶν ἀκραιφνεστάτων; 1 повелѣваетъ: παρακελεύεται, 1^b храмъ: οἶκος; 2^a прострѫтъ приѫти: ἐκτείνουσι δέξασθαι.

Ps. CXXXIV. 1 повелѣваетъ: ἐπιτάσσει; 3^b полезно: ἐπωφελές; 4^b створи: περιεποιήσατο; 5^b надъ лъжиими: ὑπὲρ τοὺς ψευδωνύμους; 6^c маанием: νεύματι; 7^a ѿ послѣдьнихъ конецъ: ἐκ τῶν ἐσχάτων ἄκρων, 7^c лежѫтъ: ἀπόκεινται, створени бꙑшѫ: ἐσκευάσθησαν, ad v. 7 cf. germ. dissert. p. 38. 39. 50; 9^b смѧтошѫ сѧ: ἐθορυβήθησαν; 10^a колѣна: τὰ φῦλα, 10^b постави: ἐγκατέστησεν; 11^b растоꙗше: διήγειρε lectio est Vindobonensis, sed Ambrosianus διείργει scribit, quae lectio melior videtur esse, прѣграждение: διάφραξις; 12^a въ ѡдръжание: εἰς κατάσχεσιν; 13 въ памѧтъ: εἰς μνημόσυνον; 14 in interpr. slavica omissum verbum κρινεῖ (al. διακρινεῖ), 14^b добрѣ вѣсто: εὔδηλον; 17^a оуши ѡслоушивѣ: τὸ ὠτίον ἀνήκοον; 18^a оуподобити сѧ: ἐξομοιοῦσθαι,

Digitized by Google

18^{b} ραζογμηъι κъ нераζογμηωμογ: ὁ νοητὸς πρὸς τὸν ἀνόητον; 21 подобаетъ: πρέπει, ad v. 5^{b}. 9^{b}. 10 cf. germ. dissert. p. 57.

Ps. CXXXV. Tit. да въζноситъ сѧ: προσφερέσθω; 1^{a} благодоушънѣ: εὐθύμως, повелѣваетъ: προστάσσει; 2^{b} милоуетъ: ἐλεεῖ; 6^{a} graece non inveni verba quae slavicis plane responderent, sed sic habent codices: τὴν αἰσθητὴν γῆν ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν ὑδάτων, τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῶν ὑδάτων τοῦ βαπτίσματος; 7^{a} свѣтила великаѩ: τὰ μεγάλα φῶτα, подънебесне: τὴν ἐπουράνιον, 8^{a} сл҃це праведное: haec in graecis textibus desunt, ѡбладаетъ: ἐξουσιάζει; 10^{a} пораζи: ἐπάταξεν; 12^{b} не погъибнѫщи: ἀνεξάλειπτον; 13^{a} verbo кръвавое optime respondet: τὴν αἱματίνην Vindobonensis, раζдѣли и ниζложи: διῄρεσε καὶ καθεῖλε; 17^{a} melius in Ambrosiano: ἄρξαντας καὶ ὑποτάξαντας; 20^{b} бесмрътъна: ἀτελεύτητον; 21^{a} ѡбладааше: ἐτυράννει, 21^{b} solum in Ambrosiano ita legitur, uti slavica interpretatio habet: ἐλεήσας γὰρ τὸν ἄνθρωπον εἰς τέλος ἐλέησεν; 25^{b} не ѡскѫдѣетъ: οὐκ ἐκλείπει. Ad hunc psalmum vide quae in germ. dissert. p. 39 exposui.

Ps. CXXXVI. Tit. хвала: εὐχαριστία; 1^{a} ζаблѫждъ: πλανηθείς, на рѣцѣ ζаблѫжденниѩ, sed graece: ἐπὶ τὸν ποταμὸν τῆς συγχύσεως, раζмѣсъ: σύγχυσις, теченниѩ: τὰ ῥεύματα, сѣда плакааше сѧ: καθεζόμενος ἔκλαιεν; 2 ѡбѣшаахѫ: ἐκρέμνων (al. ἐκρέμασεν), мъісли и помъішленниѩ: τοὺς λογισμοὺς καὶ τὰς ἐνθυμήσεις, ѡбѣшаѫтъ: ἀποκρεμοῦσιν, връбѣ ѩко дрѣвѣ полеζнѣ, graece: ὅ ἐστιν ἰτέα ξύλον ὠφέλιμον; 4 помъішлѣахѫ: ἐλογίζετο; 7^{b} истъщаетъ сѧ: ἐκκενοῦται, блюдомъ естъ: κατασκάπτεται (sed interpres slav. κατασκέπτεται legisse aut certe intellexisse videtur); 8^{a} примѣси сѧ: ἥνωται; 9 младенъцѫ: νήπια, неζлобивомъ: τῇ ἀκακίᾳ, ницн: ἐπὶ πρόσωπον.

Ps. CXXXVII. Tit. паматъ: μνήμη; 1^{b} помъіслитъ: ἐνθυμεῖται; 3^{b} оумноженне: πολυωρία; 6^{a} прѣвъіше: ὑπεράνω, 6^{b} мѫдрованниѩ: φρονήματα, далече: μακράν; 7^{a} болѣζни понесе: τὰς νόσους ἐβάστασε, 7^{b} ѿѫтъ: ἀφεῖλκεν, ѡстрастнишѫ: ἐταλαιπόρησαν, 7^{c} ѿ дръжанниѩ: ἐκ τῆς συνοχῆς; 8^{b} въζдвигни: ἀνάστησον.

Ps. CXXXVIII. Tit. въ расѣıанне: ἐν τῇ διασπορᾷ, расѣѫтъ сѧ: διασπείρονται; 3^{a} пѫтъ широкъ: ὁδὸς πλατεῖα; 4^{a} не навъікаъ бѣ: graece ἀμύητος ἦν (interpres forsitan ἀμάθητος legerit); 5^{a} ѡдръжимъ бъіти: συνέχεσθαι, 5^{b} творъца: πλάστης; 6^{a} скаζахъ: ἐγνώρισα, 6^{b} противѣти сѧ (melius противити сѧ): ἀντειπεῖν; 7^{a} ѡбладаетъ: δεσπόζει, бѣствꙋ сѧ ѫ: φυγῇ ἐχρήσατο, 7^{b} съζритѣ ѡчи: ἐφορᾷ ὁ ἐφθαλμός, ζаблѫждаетъ: πλανᾶται; 8^{b} попра и: κατέτρωσεν αὐτόν, ниζложи: καθεῖλεν; 9^{a} крилатъ бъістъ: ἐπτεροφύησεν, искочи: ἐξεπήδησεν, иζъ гнѣζда: ἀπὸ καλιᾶς, 9^{b} въплътн сѧ: σεσάρκωται; 10 плавѫщи: νηχόμενον, 11^{b} прѣполовлъшоу сѧ д҃ни: μεσούσης (al. μεσαζούσης) τῆς ἡμέρας, оуспѣ: προέκοψεν, насладн сѧ: κατετρύφησεν; 12^{b} прѣложи сѧ: μετεβλήθη;

14^a ѡдръжнмъ: κρατούμενος, 14^b по словесн: ἀναλόγως; 16^a ʒнаешн: γνωρίζεις (al. προέγνως), 16^c съʒданъ бъість: ἀνεπλάσθη, поновншѧ сѧ: ἀνεκαινίσθη; 17^a прорнцааше: προέλεγε, 17^b ѡблааашѧ: ἦρξαν; 19^a съвръшенѣ (et ѿнждъ): τελείως, 19^b пакостн дѣѭще: βλάπτοντες; 20^a ʒавнстнѫ: ἔριδι, 20^b ѡтъвръгѫ: ἀπέρριψαν; 21^a поганъіѫ: τοὺς ἀσεβεῖς, ненавнстьннкъі: μισητούς; 22 ѡтънждъ: παντελῶς, ѡтърннѫ: ἀπεβάλετο; 23^b паче: μάλιστα, вѣдомн: γνωσταί; 24 ex evangelio Ioannis I. 48.

Ps. CXXXIX. 2^b нарнцаѫ глетъ: αἰνιττόμενος λέγει; 3^a въʒмъіслншѧ: ἐλογίσαντο, 3^a неоугоденъ: δυσάρεστος (vl. δύσχρηστος); 4^b оухопнвъшн: δάκνουσα; 5^b ѿ влъхвъ: ἀπὸ γοήτων, 5^c ʒавнсть, graece ὁ ζῆλος; 6^a ex evangelio Matthaei XXII. 17, прѣнъірнтн: ἐπιλαβέσθαι, 6^b равно: ἴσα, плетѫтъ сѧ: πλέκονται, 6^c раʒвращатн: διαστρέψαι (al. διαστρέφειν); 7^a ex evangelio Matthaei XXVII. 46; 8^a хвалнтъ: εὐχαριστεῖ, въʒмогъ: δυναμωθείς, 8^b невръждепѫ: ἄτρωτον; 9^b ʒавнстнѫ: διαφθονούμενοι; 10^a нападѫ: συνεπέθεντο, оудоблѣвъше: κυριεύσαντες, прѣлъщеннемъ: διὰ τῆς ἀπάτης, 11 въспелѣшѧ сѧ: ἐρριπίσθησαν, ждетъ: ἐκδέχεται, постнгнетъ: (ὅταν) καταλάβῃ; 12^a ѡклеветаваѫ: διαβάλλων (al. ἐνδιαβαλών), подобатъ сѧ: μιμοῦνται, клеветоѫ: τῇ λοιδορίᾳ; 12^b протнвлъше сѧ: ἀντιστάμενοι, постнгнѫшѧ: κατέλαβε.

Ps. CXL. Tit. въʒложн: ἐνέθηκεν; 1^b не прѣмоудн прнѩтн: μὴ παρέργως δέξῃ; 2^a благоѫханна есть: εὐωδιάζει, прѣдъ: ἐνώπιον, прнѩтъ: προσεδέξατο, 2^b въʒавнже: ἐπῆρε; 3 нсправленне: τὸ κατορθοῦν, храненне: τὴν φυλακήν, оудръжанне: τὴν ἐγκράτειαν; 4^a не ѡслабн: μὴ συγχωρήσῃς, оуклоннтн сѧ: ἐκκλῖναι, добрѣ оустроеное срце: τὴν ἀσφαλῶς κατασκευασθεῖσαν μου καρδίαν, помъішла: νοῦ, помъішленн: ἐννοίας, 4^c вькоупѣ: ἅμα, храненне: φυλακήν; 5^b прнчѧстьннкъ: κοινωνός, расъіпатн: διασκορπίσαι; 6^a потопленн бѫдѫтъ: καταποντισθήσονται, неправеднъіѫ: ὑποσάκτους (sic), al. ἐπεισάκτους, 6^b съвъітне: ἔκβασις (vl. ἐκβάσει), мѫченнѩ: τῆς τιμωρίας; 7 раʒвръгомъ: διερρήξαμεν, снитн: κατενεχθῆναι; 10^b мнмо нѫ: παροδεύσομαι, бе-страха н бес-печалн: ἀφόβους καὶ ἀμερίμνους, оувнʒнѫтъ: περιτραπῶσι. Ad hunc psalmum cf. adnot. in germ. diss. p. 39—41.

Ps. CXLI. Tit. прѣдълежѧщаа: τὰ προκείμενα, въ напастехъ: ἐν περιστάσεσιν, нʒбѣгатн: περιφεύγειν; 3 въʒношѧ: ἀναφέρω; 5^a пещерное мѣсто: τὸν ἐν σπηλαίῳ τόπον, 5^b бѣгаѫ: ἀποδιδράσκων; 6^b въʒдаешн: ἀπονέμεις; 7^b лоучъша: κρείττονα; 8^b нсптустншн: ἀπολύσεις; 8^c въʒдавъ: ἀμειψόμενος, благодѣꙗннꙗ: τὰς ἀγαθὰς πράξεις, своꙗ въʒдааннꙗ помъішлѣѭще: τὰ κατ' αὐτοὺς ἀποταμιευόμενοι, прнбѣжѫтъ: προσδραμοῦνται. Vide germ. dissert. p. 41—43.

Ps. CXLII. Tit. ѡбраʒнѣ: τυπικῶς, на покаʒанне: πρὸς νουθεσίαν, въ напастехъ: ἐν περιστάσεσιν, прнлежно: ἐπίμονον, ѡтъ лнхонмавъшааго: ὑπὸ τοῦ πλεονεκτήσαντος; 1 молѭ сѧ: ἀξιῶ; 2 малоѫнʒненъ: ὀλιγόβιος, ad v. 1—2 vide germ. dissert. p. 43;

Digitized by Google

3ᵇ погребеније: τὴν ταφήν; 4ᵃ ex evang. Matthaei XXVI. 38, 4ᵇ ex evang. Ioannis XII. 27; 5ᶜ разоумѣвахъ: κατενόουν; 6ᵃ простръхъ: ἥπλωσα, 6ᵇ in graecis codicibus occurrit: ὡς (al. καὶ) γὰρ κακοῦργος διὰ τὸν ἄνθρωπον ὑπέμενον, φησὶν ὁ κύριος, μὴ ἔχων ποιότητα ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ (haec in Vindobonensi, Marciano, Ambrosiano); 8ᵃ въспрнжтъ: ἀπέλαβεν, 8ᵇ незаблжданъı: ἀπλανής; 9 прикоупи сѧ: ἡνώθη.

Ps. CXLIII. 1ᵇ изоученъ: δεδιδαγμένος, оукрѣплѣемъ: δυναμούμενος, 1ᶜ прьстъı и пращеѭ: διὰ τῶν δακτύλων καὶ τῆς σφενδόνης, дѣжщее сѧ: τὸ τελούμενον; 2ᵃ юнъ сꙑ тѣломъ, graece: νέος ὢν κομιδῇ, възмогъ: δυνατωθείς, гонезъ: ῥυσθείς, ѡтъ силъ: ἀπὸ δυναστείας, побѣди: ἐπολέμησε; 3ᵃ сн҃а земна: υἱὸν γηγενοῦς; 4ᵃ милостивенъ: συμπαθής (al. εὐπαθής), 4ᵇ ѡбо ли: νῦν; 5ᵃ прѣклонити: κλίνειν, разъıджтъ сѧ: σκορπισθήσονται; 6ᵇ смжтишж: συνετάραξαν; 7ᵇ потокъı: τὰ ῥεύματα, 7ᶜ створено: σκευασθεῖσα; 8ᵃ соуетж: μάταια; 10ᵃ држжавж: κράτος (sed in slav. interpr. additur и крѣпость); 11ᵃ оутоужавъше сѧ: ἀπαλλοτριωθέντες, завидаще: διαφθονούμενοι, 11ᶜ бес правдъı: ἀδίκως; 12ᵃ въ юности: ἐν τῷ νεωτερισμῷ, полаащемъ: φλεγμαίνονται (vl. φλεγμαινόντων); 13ᵇ приложишж сѧ: παρασυνεβλήθησαν, 13ᶜ не бѣ: οὐδὲ ἠπόρει; 14ᵃ не бѣ прохода погꙑбѣлна: οὐκ ἦν διέξοδος ἀπωλείας, прѣбꙑшж: ἐνέμειναν, 14ᵇ добро пренемлаще: εὐπαθούμενοι (al. εὐπορούμενοι), ни горѣ ни въплѣ: οὔτε οὐαὶ οὔτε κοπετός; 15ᵃ гобъзоужще: εὐθηνοῦντες, бечювъства: ἀναίσθητος; 15ᵇ прѣжде нарече: ἠνίξατο.

Ps. CXLIV. 3ᵇ изчететъ: ἐξαριθμήσει, постигнетъ: καταλάβοι; 7ᵃ забъıти: λήθη παραδοῦναι; 8 прозрѣвъ: προθεωρήσας; 9ᵃ оукрасишж: κατεκόσμησαν; 10ᵇ прѣподобни: ὅσιοι; 13ᵃ бесконечнꙑ: ἀτελευτήτους, 13ᵇ прѣжде бꙑвъшиихъ: τῶν προγεγονότων, 13ᵈ нескждана: ἀνελλιπῆ, verbis оутврьждаетъ б҃ъ вса nihil respondet in graeco textu, въстави: ἀνέστησε, sed исправлѣетъ вса sine graeco documento in nostris codicibus; 16 ѭтробж: τὰ σπλάγχνα; 17ᵇ непороченъ: ἄμεμπτος; 18ᵇ не лицемѣрнꙑихъ ни льстивꙑихъ: οὐ τῶν ἐν ὑποκρίσει καὶ δόλῳ; 19ᵃ приемлютъ: προσίεται; 20ᵇ злаꙗ: τὰ ἄτοπα; 21ᵇ въспитѣние: ἀνατροφήν.

Ps. CXLV. Tit. славꙑ неразароушимꙑѧ: τῆς δόξης τῆς ἀκαταλύτου; 2 повелѣваетъ: παρακελεύεται, единьство: ἑνότητα, троицж: τριάδος; 3 врѣдно: ἐπιβλαβές, неоутвръждено: ἀνάσφαλον; 4 подъ благостиж: graece ὑπὸ ἐξουσίαν (ergo подъ властиж); къ сьродию: πρὸς τὸ συγγενές, ѡтидетъ: ἀπέρχεται; 5ᵃ помоштьникъ бждетъ: ἀντιλαμβάνεται; 6ᵇ ѡбѣтъ: ἐπαγγελία, безъ лъжж: ἀψευδής; 7ᶜ окованꙑѧ: τοὺς πεπηδημένους; 8ᵇ поврьже: ἔρρηξεν (legerat ut videtur ἔρριψε), въстави: ἀνέστησε; 9ᵇ оуневѣсти: ἐνύμφευσε (al. ἐνυμφεύσατο).

Ps. CXLVI. 1ᵇ наслаждаетъ сѧ: ἥδεται; 2ᵃ послѣдоующаꙗ: τὰ ἑπόμενα, 2ᵇ събра: συνῆξε; 3ᵃ любитъ: ἥδεται (!), 3ᵇ ѡбаза и оутвръди: κατέδησε καὶ ἔσφιγξε; 4ᵃ ищьтенꙑ

Digitized by Google

(sc. ꙁвѣꙁдꙑ): ἠρίθμηνται (sc. ἄστρα), свѣтила: φωστῆρες; 5ᵃ съврьшивъ: κατασκευάσας, 5ᵇ помꙑсливъ: ἐνθυμήσεται; 6ᵇ не жела вѣрꙑ: ἠπείθησαν (ἠπίστησαν?); 8ᵃ обдрьжѧщє: περιέχοντες, 8ᵇ напаꙗѥть: παίνει, 8ᵈ работьнии: δοῦλα; 9ᵇ скврьнии: ῥυπαροί; 10ᵃ nonnulli codices graeci hoc ordine scribunt: οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, 10ᵇ сила: δυναστεία.

Ps. CXLVII. Tit. нераꙁориимꙑ: ἀκαταλύτου; 2ᵃ оукрѣпи ж: ἐνίσχυσε αὐτούς; 3ᵃ прѣдѣлꙑ: ὅρους, положи: ἀπέθετο; 4ᵃ посланое: τὸ ἀποσταλέν, 4ᵇ прѣтече: ἔδραμε; 5ᵃ бѣлотѫ: τὸν λευκασμόν, многомь беꙁъмлъвиемь: ἐν πολλῇ ἡσυχίᾳ, 5ᵇ въ мѫглѣ: ἐν τῇ νεφέλῃ (al. ὁμίχλῃ), свръшаеть: ἀποτελεῖ; 6ᵃ притчѫ глеть: graece solum αἰνίττεται, тврьда творима: στερροποιούμενον, 6ᵇ мраꙁа: ψύχος, остроств: τὸ ὀξύ, тръпость: τὸ στυπτικόν, дѣтѣлеи: τῶν ἀρετῶν, ἄφρονες re vera in Ambrosiano legitur, quod slavico беꙁоумии respondet, тръпать: ὑποφέρουσι; 7ᵃ бѣдность и жестость: τὸ δυσχερὲς καὶ ἀπεσκληρυμμένον, писменнѫж: τοῦ γράμματος, 7ᵇ писма: τὸ γράμμα.

Ps. CXLVIII. 1ᵃ поощаеть: παρακελεύεται, 1ᵇ чинове: τὰ τάγματα; 2ᵇ проповѣдаашѫ, graece: δοξάζουσιν; 3ᵃ течениемь: τῷ δρόμῳ, ad v. 4 cf. german. dissertat. p. 44; 5ᶜ на бꙑтие: εἰς τὸ εἶναι, привєдошѫ са: παρήχθησαν; 6ᵃ блти (i. e. благодѣти): τὰ χαρίσματα, 6ᵇ мимо ити: παραβῆναι; 7ᵇ непостижимꙑ: ἀκατάληπτοι, невидимї: ἀθεώρητοι; 9ᵃ словесни: λογικά, 9ᵇ плодаща: τὰ καρποφοροῦντα, стажашѫ: ἐκτήσαντο (vl. ἐπεκτήσαντο); 10ᵃ дръжими сѫть: κατέχονται; 11ᵃ на поклонение: εἰς προσκύνησιν, 11ᵇ владѫщии и владаемии: ἄρχοντες καὶ ἀρχόμενοι, прѣложите са: μεταβλήθητε; 12ᵃ бесъмѣнениꙗ: ἀδιστάκτως, 12ᵇ сѣдии: οἱ ἐν πολιᾷ, крѣпъции: οἱ ἐν ἰσχύι; 13ᵃ обаче: ὁμοῦ, нбсии: ἐπουράνια, ꙁемнии: ἐπίγεια; 14ᵇ оу бога: ἐγγὺς τοῦ θεοῦ.

Ps. CXLIX. Tit. побѣдна (sc. пѣснь): (ὕμνος) ἐπινίκιος, 1ᵇ совъкоуплѣѭть са: ἑνοῦται (sc. λαός); 3ᵃ ликꙑ стоѭще: χοροστατοῦντες, 3ᵇ тимпанъ: τύμπανον; 4ᵇ вꙑсочае: ἀνώτερον; 5ᵃ похвала: καύχημα; 6ᵇ лъштаще са: ἀστράπτουσαι; 8ᵃ свꙗꙁани бѫдѫть: δεσμοῦνται; 9ᵃ сѫть написана: ἀναγέγραπται.

Ps. CL. 3ᵃ вꙑсочае: ὑψηλότερον, въꙁгласите: ἠχήσατε. Ad posteriorem partem versus 4 refertur hoc in slavica interpretatione omissum scholion: ταῖς χερσὶν ἐπτημέναις· χορδαὶ γὰρ οἱ δάκτυλοι, ὄργανον δὲ ὁ λάρυγξ; 5ᵃ биѭще прьси: τύπτοντες τὰ στήθη, мѣдѣнꙑѫ: τὰ χαλκᾶ; 6 непрѣстанно и присно: ἀκαταπαύστως καὶ διηνεκῶς (al. ἀνενδεῶς).

Cant. I. 1ᵃ оупраждънъ: καταργήσας; 2ᵃ порождъшю са: ἀναγεννηθέντι, 2ᶜ написоваеть: ἐγγράφεται (al. ἐπιγραφ.); 4ᵃ ꙁабꙑтие: ἡ λήθη, послѣдоуѭща: τὰ ἀκόλουθα, вьврьже: ἔρριψε, 4ᵇ тръстатии: οἱ τριστάται, 4ᶜ потоплени бꙑшѫ: κατεποντίσθησαν, вьвлѣчени бꙑшѫ: παρεσύρησαν; 5ᵃ Ѹтопишѫ: κατεποντίσθησαν, 5ᵇ неиꙁваꙗнии: ἀνήλατοι,

Digitized by Google

погрѧзѫ: κατέδυσαν, въ глѫбинѣ: ἐν τῷ βυθῷ; 7^b палитъ: φλέγει, сѫжизаетъ: ἀναλίσκει, изложи: κατέστρωσε; 8^b прѣходѧщемъ: παρερχομένου; 9^b плѣнъ: τὰ σκῦλα, поглътишѫ: κατέπιον, неволѧ: ἄκοντες, 9^c растесашѫ: ἤλλαξαν; 10^b ѕѣло и силъно: σφοδρῶς καὶ δυνατῶς; 11^a изравьнитъ сѧ: ἐξισοῦται, 11^b чюдеса створи: ἐθαυματούργησε; 14^b ѡбашѫ сѧ: συνεσχέθησαν; 15^a съвръжени: ῥιφέντες, 15^b дръжими: κρατούμενοι; 16^b дѣиствовати: ἐνεργεῖν, 16^c ꙗко да не приимѫтъ пакости: ὥστε μηκέτι παρενοχλεῖσθαι; 19^a ꙗздъци: ἀναβάτης, ѹтонѫшѫ: ἐπνίγησαν.

Cant. II. Tit. въвождение: τὴν εἰσαγωγήν; 1 послоуси: μάρτυρες, послоуха творитъ: μαρτύρεται, 2^c не врѣждаѫтъ: οὐ γὰρ πλήσσει; 3^b разоумѣите: σύνετε, 4^d благодѣеми: εὐεργετούμενοι; 5^b развращаахѫ сѧ: διεστρέφοντο; 6^b гадитъ: μέμφεται, 6^c ѿвръжете сѧ: ἠθέτησας, 6^d створенъ еси: ἐπλάσθης, създанъ еси: ἐκτίσθης; 7^c познаите: ἐπίγνωθι, 7^d ѿ заматорѣвъшиихъ: τοὺς προβεβηκότας; 8^a распростръ: διΐστησι, по жрѣбию даꙗаше: ἐκληροδόθη, 8^b насади: κατεφύτευσεν, — a versu 10 usque ad 31^b scholia graeca exstant, sed interpretatio eorum slavica deest — 32^b съжежена: κεκαυμένη, 32^c плодъствова: ἐκαρποφόρησε, 32^d проꙗвлѣаше: προεσήμανε, поити: ποτίζειν, 33 растворишѫ: ἐκέρασαν; 35^b възложѫтъ: (ὅταν) ἐπιβάλωσι, 35^c не вѣровавъше: ἀπιστήσαντες; 36^c ѡслабѣѫтъ: παραλύονται, 36^d graecus textus mihi deest, 38^b ѡсѫждаемомъ: κρινομένοις; 39^c властелинъ: ἐξουσιαστής; 39^d стати прѣдъ: παραστῆναι, сѫдищемъ: τῷ βήματι; 41^a блъснетъ: ἀστράψας, 41^b graece aliter: ἄρξομαι, φησί, τῆς κρίσεως λοιπόν, 41^c нечествовашѫ: ἠσέβησαν, 41^d ѡбѣщаниꙗ: ἐπαγγέλματα; 42^a съсѣкаѫ: συγκόπτων, 42^c мъщѫ: ἐκδικήσω, 42^d неналиченъ: ἀπροσωπόληπτος; 43^d придошѫ: παρῆσαν, 43^f всемиръскꙑ (дн҃ь): τῇ παγκοσμίῳ (sc. τῇ ἡμέρᾳ), 43^h прѣложитъ: προσθήσει, прѣити: διελθεῖν.

Cant. III. 2^a съдѣваѫ: δημιουργῶν (sed vocabuli чюдотвора graecum θαυματουργῶν non legitur); 3^a ѿ полоудне: ἐκ νότου, 3^b гора сѣнна и чѫста: ὄρος κατάσκιον καὶ δασύ, неоудобьнѣ видима: δυσθεώρητον, 3^c вьниде, al. сьниде, sed graece: ἀνῆλθεν; 4^a плътьское, б҃жьское: τὰ τῆς σαρκός, τὸ τῆς θεότητος; 5^b по слѣдоу: κατ' ἴχνος; 6^a подвижа сѧ: ἐσχίσθη; 7^a не възираахѫ: οὐκ ἀπέβλεπον, pro б҃жиꙗ melius бж҃ьства buc.: τῆς θεότητος, 7^b оустрашаѫтъ сѧ: πτοεῖ; 9^b расѣде сѧ: ῥαγήσεται; 10^b ходи: ἐβάδισεν, 10^c за непостижение: διὰ τὸ ἀκατάληπτον; 11^a сиꙗше: ἔφαινε; 12^a мѫдръства: φρονήματος; 13^c на вꙑѫ възложи: τῷ τραχήλῳ περιέθηκεν; 14^c таи: κρυφῇ; 16^a приглѧдаахъ: ἐπετήρησα, оубоꙗ сѧ: ἐπτοήθη, съвѣстъ: ἡ διάνοια, 16^c помꙑсливъ, graece: ῥυθμηθείς, 16^d изъ глѫбинꙑ срьдечънꙑѫ: ἐκ τοῦ βάθους τῆς διανοίας, 16^e ѡблегъчи: κούφισον, 16^f поживѫ: πολιτεύσομαι, пришелъствиꙗ: τῇ παροικίᾳ; 17^b плода (не) творитъ: καρποφορεῖ; 18^a събꙑваѫщемъ сѧ: πληρουμένων; 19^a оуправитъ: ῥυθμήσει, 19^b въ пѣнии: ἐν τῇ ὑμνῳδίᾳ, пьприще: τὸ στάδιον.

Cant. IV. 1^a прнвѣтомъ: τῇ προθέσει, 1^b врѣхъ: ἄκρον, 1^c въсхвалн сѧ: κατεκαυχήσατο; 3^a кто бо оуспѣетъ, graece: τί γὰρ ὠφελήσῃ, велнчаѫн сѧ: ὑπερηφανευόμενος, 3^b не подобаетъ: οὐδὲ χρή, грѣдыхъ: ὑπέρογκα, бесѣдоватн: φθέγγεσθαι, 3^c провнаѣнне (forsitan провѣдѣнне): πρόγνωσις; 4^b възмагаѫтъ: εὐδαιμονοῦνται; 5^a законъ н прнношеннꙗ: ἀπαρχὰς νομικάς καὶ προσφοράς, нсконъчашѫ: ἀπώλεσαν, 5^d съборнще: ἡ συναγωγή, многоплодъно, graece: πολύτεκνος, въ всемъ: παντελῶς; 6^a ѡбладаетъ: τὴν ἐξουσίαν ἔχει, 6^b жнвы творнтъ: ζωοποιεῖ; 7^b прѣзорнвыѩ: τοὺς ὑπερόπτας, нзнтъ: ταπεινοῖ, высıтъ: ὑψοῖ; 8^a оувазошѫ сѧ вѣнъцемъ: ἐφόρεσαν διαδήματα; 9^a прѣслоушаетъ: παρακούει; 10^a сѫпостата: ἀντίδικον, 10^b мѫдростъ: φρόνησις, 10^c надѣѫн сѧ: ὁ πεποιθώς, 10^d дымоу тъчъно: καπνοῦ δίκην, нщазаетъ: φεύγει, 10^e нже ѡ господн: τῷ ἐπὶ θεῷ, non хвалнтъ сѧ sed хвалнтн сѧ vera est lectio: καυχᾶσθαι, 10^f хвалнтъ, sed graece: φυλάττει, ergo хранитъ, 10^g възнесе сѧ: ἀνελήφθη, 10^i оукрѣплѣетъ: ἐνισχύει.

Cant. V. 9^a благовѣрнѡмоу: τὸν εὐσεβῆ, въстаıатн: ἐξανίστασθαι, 9^c ѡправдатн сѧ: δικαιοῦσθαι, 10^a дѣѫ: ἐνεργῶν, 11^a не разоумѣахѫ: ἠγνουν, 12 in graeco codice non inveni; 13^a своеѫ нскоупнвъ кръвнѫ: οἰκείῳ ὠνούμενος αἵματι, 14^c мѫжъскѫ: ἀνδρεῖον, 15 нстовънꙑѩ славы: τὴν ἀληθινὴν δόξαν, желаѫтъ: ποθήσουσιν; 16^b печалъ: θλίψις, прнлежнтъ: προσγένηται; 18^a роднхомъ: ἐκυοφορήσαμεν, 18^b родъство: τόκος, 18^c възнражще: ἀφθονοῦντες (c. dat.), дръзаѫтъ: τεθαρρήκασιν.

Cant. VI. 4^a лъстъноѫ: τὴν δολεράν, ненстовънааго: τῆς ἀστάτου, 4^b нскоушеннꙗ: πειραστήρια, 4^c многыѩ н разлнчънꙑѩ мѫкы: τὰ ποικίλα καὶ διάφορα πάθη; 5^b к томоу: ἔτι; 6^b послѣжде: ἐσχάτως, прнчѫстн сѧ: προσωμίλησεν, 6^c въ гробънꙑ врътопъ: εἰς τὸ τοῦ τάφου σπήλαιον, 8^a ѡставѣше: ἠφεῖ (ἠφίει?), възопн, graece ἐνόησεν.

Cant. VII sine scholiis in slavica interpretatione. Canticum VIII amplis scholiis exornatum est, quorum graecum textum non habeo. Canticum IX sine scholiis in slavica interpretatione.

Cant. X. 1^a прѣѿцн: προπάτορες; 2 graece habes τὸν οὐρανὸν καὶ γῆν ποιῆσαι, slavice solum н҃бса створнтн; 3^a graecum textum non habeo, citantur verba Iob: XXXVIII. 9—15, 3^b затворена бѫдетъ: κεκλεισμένη ἔσται, за непостнженне: διὰ τὸ ἀκατάληπτον; 4 не възъбонтъ сѧ: οὐ φρίσσει; 6 чнслѣ: graece μέτρῳ, прнтчн: graece εἰκασμῷ, прнложнтъ сѧ: ὑποβάλλεται; 7^a прнготовнтъ: παρασκευάζει, 7^b мощн: ἰσχύειν; 8^a не трѣбоуетъ: οὐ χρήζουσι; 10^b ѡставнвъ: καταλείψας, повнннвъ сѧ: προσχωρήσας; 11 о прѣгрѣшеннн: περὶ τῆς πλημμελείας, смѣахъ: ἐτόλμησα; 13^a проштенне: συγχώρησις, 13^c вѣчноватн: συναιωνίζειν, 13^d помнлоун: οἴκτειρον; 14^a благосръдню: τῶν σπλάγχνων.

Digitized by Google

Cant. XI. 27ª намѣрилъ єстъ: ἐπεμέτρησεν (pag. 734 in adnot. male scriptum ἐπεμέτρισεν, quamquam haec lectio est codicis); 30ᵇ повинини: ἔνοχοι; 33ª ѡслоушавъше: παρακούσαντες, 33ᵇ слоужити, graece λαλεῖν, exspectamus λατρεύειν, срамьни бꙑхомъ: κατῃσχύνθημεν; 34ª не ѡставн: μὴ ἐγκαταλείπῃς; 35ª милостивъ: συμπαθής; 36 оумножилъ єси: ἐπλήθυνας; 37ª бечестьни бꙑхомъ: ἠτιμώθημεν, 37ᵇ прогнѣвахомъ: παρωξύναμεν; 38ᵇ мѣста ꙁакона: τόπος νομικός, 38ᶜ погꙑбошѧ: συναπώλετο; 39 наслаждаєтъ сѧ: ἥδεται; 40ª паче агнецъ и юнецъ: ὑπὲρ ἄρνας καὶ δαμάλεις, 40ᵇ съмѣрение: ταπείνωσις, можетъ: ἰσχύει; 42ª покажи: παίδευσον; 44ª въ древниимъ чиноу: διὰ τὸ ἀρχαῖον ἀξίωμα, 44ᵇ врагові҆ла: τῶν ἐχθρῶν. Ad v. 45 usque 51 scholia graece mihi quidem praesto non sunt.

Cant. XII—XIII. 52ª прѣжде нарече: προσκέκληκας (προκ.?), 52ᶜ нарицѫтъ: ἐπικέκληνται; 54ª вѝдиши: ἐφορᾷς, сѣдѧи: ἐποχούμενος; 55ª непобѣдимъ: ἀνίκαστος, бесконечно: ἀδιάδοχος; 57ª съ глмъ: ἐκ συμφωνείας, 57ᵇ ꙁемьнꙑимъ: τοὺς ἐπὶ γῆς; 59 бес покоıа: ἀπαύστως; 63 хождениемъ: τῷ δρόμῳ, sed pro оутвръждениемъ graecum vocabulum desideratur; 65 дꙑхании: τοῖς φυσήμασι, шоумꙑ: τοῖς ἤχοις, надъхнѫвъшааго: τὸν ἐμπνέοντα; 69 присно: ἀϊδίως; 71 оустѫпающта: ὑποχωροῦσαι, течениемъ: τὸν δρόμον; 73 дъждемъ: τοῖς ὄμβροις; 76 слоужениемъ: τῇ ὑπηρεσίᾳ, вьсѣмъ дшевнꙑимъ, беꙁдшнꙑмъ: πάντα ἔμψυχα καὶ ἄψυχα; 79 єство: τὴν φύσιν, принноуждаѭтъ: προτρέπονται.

Errata huius capitis corrige sic:

Pag. 857, ps. II. 8ᵇ: строителъ. — Pag. 858, ps. VI. 5: haud scio. — Pag. 860, ps. IX. 37ª: ἀτελεύτητος. — Pag. 871, ps. XLV. 11ᵇ: ὑψωθήσομαι. — Pag. 875, ps. LXII. 2ᶜ: ἄνυδρος. — Pag. 878, ps. LXXI. 8ᵇ: διέδραμεν. — Pag. 880, ps. LXXV. 7ª: ἀπενεκρώθησαν. — Pag. 887, ps. XCIII. 19ª: ἄρνησιν. — Pag. 895, ps. CVIII. 19ª: περίκειται.

Digitized by Google

GLOSSARIUM GRAECO-PALAEOSLOVENICUM.

Respicit scholia psalmorum.[1]

A

*Ἄβατος непрѣходьнъ 106. 40^{b}

ἀβέβαιος неизвѣстьнъ 36. 2

ἀβλαβής бес пакости 104. 13^{a}

*ἀβοήθητος бес помощи 71. 12^{b}

*ἀγαθός благъ, (τὰ) ἀγαθά благость 127. 5, ἀγαθαὶ πράξεις благодѣꙗниꙗ 141. 8^{c}

ἀγαθότης благость 43. 7, 66 tit., благостыни 66 tit. adn., 117. 1, милостыни 117. 2^{a}, благочьсть (instr. благочестиѭ) 77. 72^{b}

*ἀγαθύνειν, imper. ἀγαθύνθητι оублажи 50. 20

*ἀγαλλίαμα радость 47. 3^{a}

*ἀγαλλιᾶσθαι веселити сѧ 30. 8^{a}, възвеселити сѧ 15. 9^{a}, радовати сѧ 88. 17^{a}, 96. 1^{a}, възрадовати сѧ 12. 6^{b}, 88. 17^{a}

*ἀγαλλίασις веселиѥ 29. 6^{c}, 31. 11^{a}, радость 5. 12^{b}, 62. 8^{b}, 104. 43^{a} adn., ἐν ἀγαλλιάσει радоущами 117. 15^{a}, — ἔσονται радоуѭтъ сѧ 149. 5^{b} adn.

ἄγαλμα капище 76. 15^{a}

ἀγάπη любъвь 36. 3^{a}

*ἀγαπητός любимъ, възлюбленъ 67. 13^{a} adn.

ἀγαπώμενος любимъ 78. 4^{b}

*ἄγειν, ἀγαγεῖ наведетъ 36. 6^{a}

*ἁγιάζειν свѧтити 20. 3^{b}, 71, 17^{c}, 113. 2, свѧщати 28. 3^{c}, 45. 5^{a}, освѧщати 134. 3^{a}

*ἁγίασμα свѧтыни 28. 8^{b}, 73. 8^{a}, 88. 40^{b}, 92. 5^{b}, 136. 6^{b}, свѧтило 95. 6^{b}

*ἅγιος praeter свѧтъ etiam свѧтьць 113. 23

ἁγνεία чистота 44. 15^{b}, 131. 15^{a}

ἀγνοεῖν не вѣдѣти 88. 48^{a}, не оувѣдѣти 91. 7, не разоумѣти 34. 8^{a}, cant. 5. 11^{a}

ἀγνωμοσύνη безоумиѥ 105. 41 adn.

ἀγνώμων неразоумьнъ 104. 14^{a}, зловольнъ 48. 13^{a}

ἀγνωσία невѣжадьствиѥ 106. 10^{b}

ἄγονος немощьнъ 63. 8^{b}

ἄγρα ловъ 16. 12^{a}

*ἄγριος сверѣпъ 58. 4^{a}

*ἀγρυπνεῖν бъдѣти 101. 8

ἀγρυπνία бъдѣниѥ 16. 4^{b}, 72. 14^{a}

ἀγών подвигъ 70. 16^{a}

---

[1] Vocabula, quae in evangeliorum, apostoli, psalmorum textu occurrunt atque inter usitata numerari possunt, hic omissa sunt. Asterisco signata tamen in psalmis leguntur. Numeri psalmos et versus indicant, sed ad commentarii qui ita dicitur sive scholiorum textum nostri operis referuntur. Graeco-slovenicum glossarium, psalmorum vocabula continens, in libro Venceslai Sreznevskii, Petropoli anno 1877 edito, praesto est.

Digitized by Google

ἀγωνίζεσθαι подвизати сѧ 18. 9a, 15b, 19. 6c, 36. 40b, 38. 5a, 103. 4a, 141. 3, 143. 11a

ἀδαμάντινα τά твръдыни 17. 30

*ᾄδειν пѣти, ᾄδεται поѥмо ѥстъ 26. 6b, ᾄσατε въспоите 95. 2a

*ἄδηλος безвѣстьнъ 38. 7c, 68. 3b

ἀδηλότης πλούτου богатьство погыбаѭщеѥ 61. 11c

ἀδιάδοχος непрѣмѣньнъ 9. 8a, неизмѣньнъ 9. 37a, не наслѣдимъ 44. 7a, бес прѣнмьства 102. 17, бес прѣмѣнениꙗ 36. 28b, бесконьчьнъ cant. 12. 55a

ἀδιαλείπτως присно 25. 6b, вынѫ 88. 2a, 118. 47, — adject. neutr. gen. вьниьно ib. adn.

ἀδιάφθορος нетьлѣньнъ 83. 4a

*ἀδικεῖν обидѣти 9. 24b, 104. 14a, 118. 121; ἀδικούμενος обидимъ 102. 6b, неnavидимъ 24. 19b; неправьдѫ сътворити 105. 38a, врѣдити 31. 10b, неоправьдити 54. 11b, τὸ ἀδικεῖν обида 61. 10b

ἄδικον τό обида 34. 1, *ἀδίκως бес правьды 143. 11c

ἀδιστάκτως бе-сѫмьнѣниꙗ 118. 165a, 148. 12a

ἀδόκιμος неискоусьнъ 105. 38b

*ἀδολεσχία печаль 118. 85b

ἀδυναμία неможениѥ 89. 10c

ἀδύνασθαι не мощи 57. 9b

ἀθάνατος бесъмрьтьнъ 20. 12b

ἀθεία безбожиѥ 24. 11

ἀθέμιστος неподобьнъ 91. 12b

ἄθεσμος беззаконьнъ 21. 17b

*ἀθετεῖν отъврѣщи (отъврьгѫ) 54. 21b, 72. 16, 73. 20a, 118. 155, cant. 2. 6c, отъметати сѧ 118. 21b

ἄθετος отъметьнъ 103. 11b

ἀθεώρητος невидимъ 17. 12c, 148. 7b

ἀθροίζειν сънискати 61. 11a

ἀθυμεῖν скрьбѣти 105. 1, печальнъ быти 118. 53a

*ἀθυμία печаль 39. 13d, 118. 50a

*ἀθῷος неповиньнъ 17. 26b, 23. 4a

ἀΐδιος присно сѫщьнъ 101. 28, ἀϊδίως присно cant. 13. 69

*αἷμα кръвь, δι' αἵματος кръвьнъ 49. 9b

αἱμάτινος кръвавъ 135. 13a

αἱμάττειν окръвавити 9. 13a

αἱμόφυρτος кръвомятьнъ 73. 1a, кръвомѣсьнъ 135. 13a, vide adn.

*αἴνεσις хвала, похвала 70. 8a adn., 148. 3b, хвалениѥ, похвалениѥ 9. 15a, etiam пѣниѥ 68. 31a, ἐν αἰνέσει (ἀνέσει?) въ покои 117. 5b

αἰνιγματωδῶς притъчьно 41. 7b

αἰνίττεσθαι притыкати 48. 17a, 118. 127, притъчьствовати 17. 6a, 43. 24a, 44. 8b, мѣнити 66. 7a, 79. 2b, 88. 23b, цѣнити 143. 13a, нарицати 11. 2a, 49. 10a, 88. 21a, 139. 2b, нарещи 94 tit., прѣжде нарещи 143. 15b, нарѣковати 118. 135b, прорицати — прорещи 50. 4a, 57. 4b, 103. 15a, провъзвѣщати 17. 6b, 57. 3b, притъчѫ глаголати 147. 6a, прѣпирати 11. 8, образовати 77. 39b

*αἱρεῖν възносити 11. 6, въздѣти 62. 5b, възати 51. 7a, med. 57. 11a, 77. 61b, отати 73. 11

αἱρεῖσθαι приꙗти 38. 6b, изволити 36. 14c, 40. 2a, 71. 4a, 139. 13

αἱρετίζεσθαι изволѥвати (изволꙗти) 118. 173b

αἰσθάνεσθαι чюти 18. 3b, оуслышати 57. 5b

αἴσθησις чювьство 113. 15c

αἰσθητός чювьствьнъ 8. 8a, 18. 2b, 23. 2a, 32. 19a, 44. 14a, 54. 19a, 64. 11b, 67. 25a, 31d, 87. 11b

αἰσθητικός чювьствьнъ 113. 16

*αἴτημα прошениѥ 94. 8c

αἰτητός просимъ 51. 2 in tit.

αἴτιον вина 119. 7, αἴτιος повиньнъ 108. 7a, виньникъ 25. 2a

Digitized by Google

αἰφνιδίως вънезаапѫ 63. 5^{b}

*αἰχμαλωσία плѣнъ 125. 1^{a}, плѣнѥниѥ 70 tit., 95 tit. adn., 101. 18^{a}

*αἰχμαλωτεύειν плѣнити 67. 19^{a}

αἰχμάλωτος плѣнѥнъ 13. 2^{b}

*αἰών вѣкъ, πρὸ τῶν αἰώνων прѣждевѣчьнъ 109. 1^{a}, прѣвѣчьнъ 91. 11^{b}

αἰωνίως въ вѣкъ 106. 1^{b}, вѣчьно (al. вѣчьнѣ) 135. 13^{b}, 14^{b}

ἀκαθαρσία нечистота, нечьсть (nisi potius нечисть) 78. 1^{b}

*ἀκακία незлоба 7. 9^{b}, безлобиѥ 4. 2^{a}, незлобиѥ 85. 2, срьдьцемь незлобивомь: τὴν καρδίαν τῇ ἀκακίᾳ 136. 9

*ἄκακος незлобивъ 9. 29^{a}, 40. 13^{a}, 77. 72^{a}

ἀκαμάτως бес троуда 77. 27^{b}, 91. 5^{a}

ἀκαμπής негыбль (al. негъбль) 94. 10^{b}, негыбенъ (al. негъбенъ) 106. 18^{a}, непрѣгъбенъ 68. 24^{b}, непокоривъ 57. 6^{b}, τὸ ἀκαμπές непрѣгъбениѥ 124. 3^{a}

*ἄκανθαι αἱ тръниѥ 57. 10^{a}, 117. 12^{b}

ἀκανθώδης тръновьнъ 73. 15^{b}, остръгавъ 57. 10^{a}

ἄκαρπος неплодьнъ 79. 14^{a}, бес плода cant. 2. 32^{a}

ἀκατάληπτος непостижьнъ 17. 12^{a}, 41. 8^{a}, 76. 20^{b}, 88. 9^{b}, непостижимъ 32. 7^{b}, 82. 19^{b}, 147. 5^{b}, 148. 7^{b}, неизглаголанъ 8. 6^{b}, τὸ ἀκατάληπτον непостигновениѥ cant. 3. 10^{c}, непостижениѥ cant. 10. 3^{b}

ἀκατάλληλος неподобьнъ 77. 25^{a}

ἀκατάλυτος неразароушимъ 145 tit., неразоримъ 147 tit.

ἀκαταμάχητος непобѣдимъ 74. 10^{c}, 84. 8^{b}

ἀκαταπαύστως бес прѣстани, -нии, -ниꙗ 25. 7^{a}, 33. 2^{b}, 91. 2, непрѣстаньно 150. 6

ἀκαταπόνητος непобѣдимъ 70. 3^{b}

ἀκατάσχετος неодръжимъ 19. 8^{a}

ἀκέραιος цѣлъ 54. 7^{a}

ἀκερδής бес приобраща 9. 28^{b}

*ἀκηδία оунылиѥ 10. 2^{c}

ἀκηδιᾶν оуныти 101 tit.

ἀκίνητος недвижимъ 96. 1^{b}, не движаи сѧ 113. 15^{b}

ἀκλινής неоуклоньнъ 14. 2^{b}, 17. 22, 29. 8^{a}, 33. 9^{b}, непрѣклоньнъ 14. 4^{b}

ἀκμάζειν цвисти (цвьтѫ) 133. 2^{a}

ἀκόλουθον τό послѣдоуѭщеѥ cant. 1. 4^{a}

*ἀκονᾶν изострити 119. 4^{a}

*ἀκουστός слышанъ 18. 5^{b}, 65. 8^{b}, 75. 9

ἄκρα рогъ (sed vl. κέρας) 88. 25^{b}

ἀκραιφνής врьховьнъ 133 tit., прѣчистъ 131. 4^{c}, τὸ ἀκραιφνές истовина (al. истина) 147. 2^{a}

ἀκράτητος неоудрьжимъ 38. 12^{c}, 75. 6^{b}, неодрьжимъ 15. 10^{a} (vl. недрьжимъ)

ἀκρίβεια извѣстиѥ 26. 1^{a}

ἀκριβῶς извѣсто 32. 18^{b}, извѣстьно. 90. 8, испытано (-таньно) 118. 34^{b}

ἄκριτος несѫжденъ 18. 10, cant. 2. 4^{b}

ἀκροᾶσθαι послоушати 126. 5^{b}

ἀκροατής послоушьникъ 48. 4^{b}

ἀκροθίνιον, plur. ἀκροθίνια прьвѣньци 104. 36^{a}, челесьнаа ib. 36^{b}, лежьна (vl. лежениꙗ) 117. 27^{c}

*ἄκρον коньць 18. 6^{b}, 91. 11^{a}, 111. 9^{c}, 134. 7^{a}, врьхъ cant. 4. 1^{b}

ἀκτίς лоуча 18. 6^{b}

ἄκτιστος незъданъ 44. 4^{b}

ἄκων неволѥѭ 24. 7^{a}, 25. 1^{a}

ἀλαζονεία гръдыни 74. 6^{b}, 9$^{b.d}$, 77. 30^{a}, 93. 4^{a}, 8, дрьлѣниѥ 105. 17

ἀλαζονεύειν гръдити сѧ 118. 51^{b}

ἀλαζών обидьливъ (-дивъ), 9. 23^{b}, величавъ 93. 2^{b}. 4^{b}, прѣзоривъ 36. 21^{a}, гръдъ 48. 17^{b}

*ἀλαλαγμός въсклицновениѥ 26. 6^{b}

*ἀλαλάζειν въсклицати 97. 4^{a}

*ἀλγεῖν болѣти 38. 3^{b}, поболѣти 30. 10^{c}

*ἀλήθεια praeter истина etiam рѣснота (cf. pag. 855), правьда 118. 163^{a} adn., gen. ἀληθείας истиньнъ 140. 6^{b}

Digitized by Google

ἀληθεύειν истиновати 26. 12^{b}, 70. 13^{b}

ἀληθής, *ἀληθινός истиньнъ 89. 17^{a}, 131. 9^{a} adn.; истовъ 22. 2^{a}, 30. 24^{b}, 49, 5^{b}, 50. 8^{a}, 113. 12^{b}, 142. 7^{b}, истовьнъ cant. 5. 15; истовъ (vl. рѣснотивъ) 107. 2^{b}, рѣснотивьнъ pag. 855; τὸ ἀληθές истина 113. 25^{a}; ἀληθῶς по истинѣ 135. 9^{b}

ἁλίσκεσθαι, perf. ἑάλωκα ꙗтъ бꙑти 93. 13^{b}

*ἀλλάττεσθαι измѣнити сѧ 101. 27^{c}, act. ἤλλαξαν растесаша cant. 1. 9^{c}

ἀλληλοφάγος, plur. самъι себе ꙗдѫщꙗ (sc. рꙑбꙑ) 8. 9, ꙗко дроугъ дроуга снѣдаѭще 104. 29^{b}

*ἀλλοιοῦσθαι измѣновати сѧ 44 tit., 59 tit.

*ἀλλοίωσις измѣнение 44 tit.

ἀλλοτριοῦσθαι отоуждити сѧ (al. оут-) 53, 5^{a}

ἄλογος несъмꙑсльнъ 65. 11^{b}

ἅλς соль, τῶν ἁλῶν солницьскъ 59 tit.

ἄλσος лѣсъ 28. 9^{b}, дразга 45. 12^{b}

ἀλσώδης дражьнь 131. 6^{b} (vl. дрѫждьнь)

*ἅμα въкоупѣ 140. 4^{c}; ἅμα — ἅμα егда — тъгда 114. 4^{a}

*ἁμαρτία praeter грѣхъ etiam прѣгрѣшение 70. 20^{c}

ἀμείβεσθαι въздати 141. 8^{c}

ἀμελεῖν небрѣщи (небрѣгѫ) 76. 9^{a}, 103. 14^{a}, нероудовати 9. 13^{b}, облѣнити сѧ 103. 23^{b}, ослабѣти 85. 3

ἀμελῶς нераждениемь 36. 28^{a}

ἄμεμπτος непорочьнъ 117. 13^{b}, 144. 17^{b}

ἀμέριμνος, ἀμερίμνως бес печали 140. 10^{b}, 118. 33^{b}

ἀμετάβλητος непрѣложьнъ 35. 7^{a}, 101. 15^{a}

ἀμετακίνητος недвижимъ 14. 5^{c}, неподвижимъ 35. 7^{a}, 110. 8^{a}, 118. 120^{a}

ἀμετανοεῖν не покаꙗти сѧ 49. 22^{b}

ἀμετανόητον τό непокаꙗние 124. 3^{a}

ἀμέτρητος бечисльнъ 32. 7^{b}, бе-числа 56. 11^{a}, неизмѣримъ (-рьнъ) 118. 90^{b}

ἄμετρος бечисльнъ 34. 18^{b}, 85. 15^{b}

ἀμητός гоумьно 82. 14^{b}

ἀμιγής непримѣсьнъ 15. 10^{b}, 33. 14, неприлѣпьнъ 17. 24^{b}

ἀμνημονεῖν непаматовати 77. 11^{a}, непомьнѣти 77. 40^{b}, забꙑти 73. 20^{a}

ἀμοιβή въздаание 63. 11^{a}, 66. 5^{b}, 83. 11^{b}, 88. 16^{b}, 118. 81^{b}, 134. 14^{b}, въздаꙗние 107. 2^{b}, мьзда 44. 16^{a}

ἄμοιρος бечастьнъ 112. 3

*ἄμπελος виноградъ 104. 33^{a}, лоза 127. 3^{a}, -λών виноградъ 106. 37^{a}, cant. 2. 32^{d}

ἀμύητος некрьщенъ 41. 2^{a}, 138. 4^{a}, не навꙑкль (interpres ἀμάθητος legisse videtur)

ἀμφιβάλλειν недомꙑшлꙗти 76. 7

*ἄμωμος бес порока 100. 6^{c}

*ἀναβαθμός степень 119 tit., 133 tit., gen. ἀναβαθμῶν степеньнъ, 119 tit.

*ἀναβαίνειν въсходити 83. 6^{b}

*ἀναβάλλειν отъврѣщи (отъврьгѫ) 73. 2^{b}, -εσθαι оудалꙗти 39. 14^{b}

ἀναβάτης ꙗздьць cant. 1. 19^{a}

ἀναβλέπειν прозьрѣти 39. 13^{b}

ἀναβολή моужение 75. 12^{a}

ἀναβράττεσθαι въздьрѣти 17. 8^{b}, въскꙑпѣти 85. 10^{a}

*ἀνάγειν възнести 8. 6^{b}, 17. 49, 67. 5^{c}, възвести 17. 17^{a}, 24^{b}, 109. 7^{b}, 138. 15 (al. извести)

ἀναγεννᾶν породити 50. 21^{c}, 70. 17^{a}, 106. 9, cant. 1. 2^{a}, пораждати 136. 9

ἀναγεννήμενος пораждаемъ 112. 9^{b}

ἀναγιγνώσκειν чисти-чьтѫ 77. 37^{b}

ἀναγκαῖον нѫжда 135. 24^{b}; ἀναγκαίως нѫждеѭ 80. 7^{b}

*ἀνάγκη нѫжда 28. 7, 54. 13^{a}, 95. 1^{a}, 134. 18^{a}, 135. 24^{b}, бѣда 24. 18^{a}

ἀναγράφειν написати 149. 9^{a}

ἀναδείκνυσθαι ꙗвити сѧ 45. 4^{b}

Digitized by Google

ἀναδέχεσθαι въсприѩти 53. 6b, 114. 3c, приѩти 108. 16b

ἀναζητεῖν възискати 13. 5, 136. 6a

ἀναζήτησις възисканиѥ 78. 8b, cf. 13. 5, 41. 5a, 68. 27a, ubi infinitivo възыскати vertitur

ἀναιδής бестѹдьнъ 21. 21b

ἀναίμακτος бескръвьнъ 49. 14, 15a, 23a (al. бескврьньнъ), нескврьньнъ 115. 8

ἀναίσθητος нечювьствьнъ 134. 16b, бе-чювьства 143. 15a

ἀναίτιος нѣстъ вина 49. 7b

*ἀνακαινίζεσθαι обънавлıати сѧ 44. 18a, 102. 5b, обънове нъ (обънов лıенъ) 27. 6, поновити сѧ 138. 16b

ἀνακαλεῖν възвратити 48. 12b, 107. 12a, 131. 3b

*ἀνακαλύπτειν отъкрывати 61. 9b

ἀνακεῖσθαι належати 13. 6, надѣıати сѧ 70. 6a

*ἀναλαμβάνειν въсприѩти 17. 1, 17a, 18. 8b, 23. 8b, 31. 2a, 34. 8b, 55. 14a, 91. 5b, 114. 7a. b, приѩти 79. 16b, — τὸν ἄνθρωπον въчловѣчити сѧ 25. 11b; ἀναλαβών възьмъ 8. 6b; pass. възнесе сѧ ἀνελήφθη cant. 4. 10g

ἀνάληψις възнесениѥ 113. 4b, възношениѥ 46. 6, взитиѥ (възытиѥ) 131. 7a

ἀναλίσκειν попалити 117. 12b, съжизати cant. 1. 7b, pass. погыбнѫти огнемь 77. 63a

ἀναλλοίωτος бес прѣнемаганиꙗ 120. 3b

ἀναλόγως по словеси 138. 14b

ἀναλύειν издрѣшити 38. 5a (ad Philip. I. 23)

ἀναμάρτητος безгрѣшьнъ 24. 8b, 95. 6b

ἀναμιγνύναι примѣсити 90 tit.

ἀνάμνησις въспоминаниѥ 69 tit.

ἀνανεύειν възьрѣти 36. 21a, 106. 10a

ἀνανήφειν въспрѧнѫти 58. 17d, 77. 65b, истрѣгнѫти сѧ 37. 5b, истрѣзвити сѧ 53. 8a

ἀναντιρρέτως бес прѣпьрѧ 118. 117b

ἀναπαύειν покоити 18. 8b, 131. 8a, cant. 1. 13b, -εσθαι почивати, почити 46. 9b, 80. 2a, 83. 11a, 127. 3a

ἀναπαύστως непрѣстаньно 117. 15a

ἀναπέμπειν въсълати 141. 8b

ἀναπλάσσειν създати 138. 16c, поздати 76. 12, обновити 59. 4b, 117. 24a

*ἀνάπτειν, -εσθαι възгорѣти сѧ 20. 10a, 117. 12b, разгарıати сѧ 118. 140, 119. 4b

ἀναπτύειν пльвати на- 34. 16a

ἀνασείειν възмѫщати 58. 15

*ἀνασκάπτειν погрети (-бѫ) 7. 16a

ἀνασκολοπίζειν ѹıазвити 37. 8b

ἀνασπᾶν истрьгнѫти 68. 15b, 70. 20c, въздрати 45. 3b

ἀναστρέφειν възвратити 76. 15a, ἀναστρέφεσθαι пожити (-вѫ) 67. 25b

ἀνάσφαλος неѹтврьжденъ 145. 3

*ἀνατέλλειν въсиıати 77. 68a, 88. 30a, 36

ἀνατίθεσθαι възлагати 55. 11b, възложити ἀνέθηκε 41. 7b, — сѧ ἀνετέθη 97 tit., 102 tit., положити 113. 2, ἑαυτὸν ἀνατιθέναι порѫчити себе 61. 9b, обѣщавати сѧ 65. 14

*ἀνατρέπειν прѣвращати 74. 9c

ἀνατροπή прѣвращениѥ 74. 9d

ἀνατροφή въспитѣниѥ (al. -таниѥ) 144. 21b, кръмлıениѥ 54. 23a

ἀναφαίνεσθαι ıавити сѧ 86. 2b

*ἀναφέρειν възносити 50. 21b, 90. 14, 141. 3, 142 tit.

ἀναφωνεῖν възгласити 21. 2a, 108 tit.

ἀναχωνεύειν очистити 16. 3b

*ἀναψυχή прохлаждениѥ 65. 12b

ἀνδρεῖος мѫжьскъ 26. 14b, -ότερος мѫжан 15. 4a

ἀνεκδιήγητος несъкажемъ 113. 12b

ἀνελλιπής нескѫдьнъ 60. 8b, 144. 13d, adv. -πῶς нескѫдьно 113. 19a, без недостатъка 77. 25b, бес прѣстаниıа 65. 14

ἀνέλπιστος неоупъванъ, -τα ἦν αὐτοῖς не имѣша оупъваниꙗ 77. 19^b adn.

ἀνεμποδίστως бес потъчениꙗ 118. 32

ἀνενδεής нескѫдьнъ 107. 12^b, adv. -δεῶς бе-скѫдости 77. 25^b

ἀνένδοτος неославьнъ 12. 3^a, 41. 2^b

ἀνενέργητος недѣиствьнъ 113. 14^a

ἀνεξάλειπτος непотрѣбимъ 35. 11^b, 77. 66^b, непогꙑбаꙗ 88. 5^a, непогꙑбнѫщи 135. 12^b (милость), неоскѫдѣꙗ 110. 3^b, -ѭщи (vl. нескѫдьнъ) 135. 1^b

ἀνεξερεύνητος неиспꙑтьнъ 145. 6^a

ἀνεξιχνίαστος неислѣдованъ 32. 4^b, 35. 7^b, 41. 8^a, 117. 1^b

ἀνεπιτήδειος неподобьнъ 29. 10^b

ἀνέρχεσθαι въсхаждати 10. 1^a, исходити 76. 20^b, ἀνῆλθεν вънидe (al. снидe, melius възидe) cant. 3. 3^c

ἄνεσις ослаба 118. 32

ἀνέφικτος непристѫпьнъ 63. 8^b, невъзможьнъ 102. 11^a (priore loco)

ἀνέχεσθαι, οὐκ ἀνέχεται не можетъ 76. 3^c, рачити 80. 12^a (ἠνέσχετο рачиша)

ἀνήκοος ослоушивъ 48. 5^a, 72. 15^a, 98. 8^a, 134. 17^a, бесослоушливъ 57. 6^b, verbo ослоушати vertitur cant. 11. 30^c

ἀνήλατος неизваꙗнъ cant. 1. 5^b

*ἀνθεῖν цвисти-цвьтѫ 89. 6^c, 91. 14^b

*ἀνθίστασθαι противити сѧ 16. 7^b, 59. 9^a, 69. 3^b, 138. 16^b, 139. 12^b, въспротивити сѧ 93. 16^a; act. ἀντιστήσω противѫ поставлѭ 118. 42^a

ἀνθρωπότης чловѣчьство 19. 6^b, 32. 16^a adn., 36. 35, 61. 10^a, 101. 21^a, 126. 3^a, cant. 6. 6^a

ἀνιάτως неисцѣльно 101. 6^b

*ἀνιέναι оставити 73. 11

ἀνίκαστος непобѣдимъ cant. 11. 55^a

*ἀνίστασθαι въскрьснѫти 39. 3^a, 54. 20^a, 67. 2^a, 100. 8^a, 106. 29^a, въстати 74. 4^a, act. (ἀναστήσας) въставити 17. 36^b, 144. 13^d, въздвигнѫти 114. 8^c, 137. 8^b, 145. 8^b, въскрѣсити cant. 5. 14^b, τὸ ἀναστῆναι въстаниѥ 138. 1^b

ἀνίσχυρος некрѣпъкъ 63. 8^b

ἄνοδος въсхождениѥ 15. 11^a, 24. 4^b, възитиѥ 17. 11^a

*ἀνόητος неразоумьнъ 9. 28^b, 134. 18^b, без разоума 106. 12^a

*ἄνοια безоумиѥ 34. 21^a, 105. 44^a

*ἀνοίγειν отвръзати 118. 131^a

*ἀνομεῖν беззаконьновати 72. 19^b, 105. 43^b, 123. 3^a

*ἀνομία беззакониѥ 27. 3^b, 48. 8^b, 56. 2^b, беззаконьниѥ 17. 24^b, 67. 28^c

ἀνόμως бе-закона 118. 150^a

ἀνόνητος непольѕьнъ 58. 9^a, беспольѕьнъ 91. 4, бес польѕа 6. 7^a

ἀνορασία невидѣниѥ 75. 7^b

ἀνόσιος непрѣподобьнъ (al. непотрѣбьнъ) 42. 1^a

ἀνοχή попоущениѥ 9. 22^a

ἀνταλλάττειν прѣмѣнити 51. 9^b

*ἀνταποδιδόναι въздати 14. 3^a, 102. 10^b, 117. 11

*ἀνταπόδομα въздааниѥ 68. 23^b

*ἀνταπόδοσις въздааниѥ 64. 12^a, 102. 7^b

ἀνταποκρίνεσθαι възвѣщати противѫ 50. 6^b

ἀντειπεῖν противити сѧ 60. 4^b, 138. 6^b

ἀντέχειν (vl. ἔχειν) дрьжати сѧ 128. 6^a, πρὸς τὸ ἀντέχειν противити сѧ 37. 3^b

ἀντιδικάζεσθαι противити сѧ 36. 33^b

ἀντίδικος сѫпостатъ cant. 4. 10^a

ἀντικεῖσθαι противлꙗти сѧ 82. 5^b, 128. 1^a, противити сѧ 61. 10^b, 96. 3^b, противьнъ бꙑти 118. 115

*ἀντιλαμβάνεσθαι помагати 37. 4^a, 68. 21^b, помощьникъ бꙑти 145. 5^a, застѫпити 88. 19^a, приꙗти 118. 116, cf. 79. 16^b, ὁ ἀντιλαμβανόμενος помощьникъ 7. 3

Digitized by Google

ἀντιλέγειν прѣрицати 30. 21c, ἀντιλέγων въ прѣкы глагола 138. 16e, ἀντιλεγόμενος прѣрочьнъ 70. 7a

*ἀντιλήπτωр застѫпьникъ 45. 12, 108. 12a

*ἀντίληψις застѫпление 13. 4a, 43. 10b, 83. 6a, 85. 7, помощь 61. 4b, приꙗтие 21 tit.

*ἀντιλογία прѣкословие 54. 10b, прѣкословесие 21. 5b, 77. 31b

ἀντίπαλος противьникъ 13. 1c

ἀντιπίπτειν противити сѧ 37. 15b

ἀντιπράττειν противити сѧ 75. 8a

ἀντίσταθμος възмѣрꙗꙗ cant. 10. 10a

ἀντιστρέφεσθαι жити-живѫ 17. 26a

ἀντιτάττεσθαι противлꙗти сѧ 47. 3b, противити сѧ 122. 4b

ἀνύειν оуспѣти 26. 2b

ἀνυπαρχία безимѣние 77. 48

ἀνυπονόητος незаапльѥмъ cant. 4. 8a

ἀνυπόστατος непостоинъ 38. 12b, 101. 10a, 123. 4a, 143. 7b, непостоꙗньнъ 17. 17b, 82. 14a, 87. 18a, 123. 5, несъставьнъ 89. 10a, несътрьпьнъ cant. 10. 5b

ἀνυπότακτος непокорнвъ 28. 1b

ἀνώτερον вꙑсочѣѥ 118. 111, 149. 4b, -ος вꙑсочаи 80. 17b, вꙑшии 93. 9a, ὁ ἄνωθεν съвꙑшьнии 103. 13a

ἀνωφελής непольꙁьнъ 39. 7a, 106. 27b

ἀξία санъ 10. 5b, 13. 1a, 14. 4a, чьсть 118. 150b

ἀξιοῦσθαι сподобити сѧ 18. 11a, 39. 5a, 47. 2a, 72. 5, 75. 11b, 88. 7b, ἀξιούμενος сподоблꙗѥмъ 88. 16a, достоинъ бꙑти 14. 1a, ἀξιοῦν молити сѧ 142. 1

*ἀξίωμα санъ 9. 21, 19. 10, 108. 8b, достоꙗние 17. 38b, чинъ 36. 23a, cant. 11. 44a

ἀοίδιμος вольнъ 11. 2a, блаженъ 126. 2b, волеѭ съмрьтьноѭ τὸν ἀοίδιμον θάνατον 4. 9a

*ἀπαγγέλλειν възвѣщати 44. 2b, възвѣстити 54. 18b

ἀπαγριοῦσθαι въꙁдивиꙗти 103. 11a

ἀπάγχεσθαι възвѣсити 7. 17, — сѧ 48. 18a, 108. 10b

*ἀπάγειν възвести (възведѫ) 8. 2b

ἀπαιτεῖν просити 32. 22

ἀπάλαυσις наслаждениѥ 36. 27b

ἀπαλλάττεσθαι оудалити сѧ 108. 8a (ex coniectura pro оудави сѧ, quod in cod. legitur), избꙑти 21. 6, оугонезнѫти 106. 30a, гонезнѫти 42. 5a

ἀπαλλοτριοῦσθαι оутоужанти сѧ 143. 11a, отоужденъ бꙑти 17. 45b (al. оутоужденъ)

ἁπαλός макъкъ 125. 4, младъ 50. 21c, тихъ 99. 2a

ἀπαξιοῦν сподобити 98. 7a

ἀπαραίτητος неотъметьнъ 104. 32a

ἀπαραλείπτως иноди 118. 117a

ἀπαραλλάκτως непрѣмѣньно 111. 4b

ἀπαριθμεῖν исчисти 138. 18a

*ἀπαρχή начатъкъ 27. 4c, 33. 11a, 68. 7a, 83 tit., зачало 20. 11a, adj. начатьчьнъ 143. 13a (τῶν ἀπαρχῶν), ἀπαρχὴ νομική законъ cant. 4. 5a

*ἀπατᾶν прѣльщати, прѣльстити 25. 1a, 27. 3a, 43. 17b, 57. 8a, облазнити 106. 40b

ἀπάτη льсть 44. 11b, прѣльсть 38 tit., льщение, прѣльщение 139. 10a, 143. 12b

ἀπαύγασμα зарꙗ 44. 9a

ἀπαύστως непрѣстаньно 110 tit., бес покоꙗ cant. 13. 59

ἀπείθεια непокорение 77. 31b

ἀπειθεῖν отъмѣтати сѧ 7. 13a, не ꙗти вѣрꙑ 146. 6b (nisi potius ἀπιστεῖν)

ἀπειθής ненаказанъ 16. 14a

ἀπεικάζειν приложити 43. 24a, 44. 3a, 62. 11b

ἀπειλεῖν прѣтити 54. 4a, 16a, 108. 12b, 25b, разгнѣвати сѧ 41 tit.

ἀπειλή прѣщение 72. 4b

ἀπείραστος ненапастьникъ 68. 5b
ἀπεκδέχεσθαι чаıати 18. 14b
ἀπελπίζειν не ѹпъвати 77. 22b
ἀπέραντος непрѣходьнъ 102. 11a
ἀπεργάζεσθαι съдѣлати 109. 4b
ἀπερισπάστως безмлъвьно 101. 7a
ἀπερίτμητος необрѣзанъ 82. 7
ἀπέρχεσθαι отъходити (оходити) 48. 18a, ити 58. 16a, ѹмирати 54. 24b
ἀπεύχεσθαι негодовати 119. 5a, отрѣıати 25. 9a
*ἀπέχεσθαι отъмѣтати сѧ 34. 13b
ἀπιστεῖν невѣровати 77. 22a, 94. 8a, 128. 5, cant. 2. 35c
ἀπιστία невѣрие et безвѣрие 52. 6a, 145. 8b, cant. 5. 14a
ἀπλανής бе-съблазна 117. 9, незаблѫждьнъ 142. 8b, без заблѫжденија 118. 110
ἁπλοῦν, aor. ἥπλωσα простръхъ 142. 6a
ἁπλῶς прѣпрость 3. 3, 122. 4a
ἄπνοος бездѹшьнъ 37. 11b, 113. 14b
ἀποβάλλειν отринѫти 77. 21c, 97. 3a, med. ἀπέβαλετο отринѫ 138. 22, pass. отриновенъ быти 41. 7a; отъврѣщти (-връгѫ) 46 tit., 117. 22
*ἀποβλέπειν възирати 85. 10, 144. 15a, cant. 3. 7a
ἀποβολή отриновение 49 tit.
*ἀπογαλακτισθῆναι отъдоıенъ быти 130. 2b
ἀπόγνωσις нечаание 60. 3b
ἀποδεικνύναι ıавити 34. 17b
ἀποδέχεσθαι чаıати 54. 9
ἀποδημία ошьствие 36. 40a
*ἀποδιδόναι praeter въздати etiam pass. отъданъ быти 43. 13a
ἀποδιδράσκειν бѣгати 141. 5b
ἀποδιώκειν отъгонити (vl. изгонити) 16. 14b
*ἀποδοκιμάζειν отискѹсити 117. 22 adn. (participium отискѹшенъ ἀποδοκιμασθείς)

ἀποδύρεσθαι плакати сѧ 31. 5a
ἀποθήκη житьница 128. 7b
ἀποκεῖσθαι лежати 32. 7b, 102. 8a, 134. 7c
ἀποκηρύττειν отрещи (al. нарещи) 138. 21a
ἀποκρεμάννυναι обѣшати : обѣшаıѫтъ ἀποκρεμοῦσιν 136. 2
*ἀποκρύπτειν съкрыти 87. 9c, ѹтаити 30. 20b, 91. 6
*ἀπόκρυφον τὸ, ἐν ἀ-ῳ таина 80. 8b, покръвение 26. 5b
*ἀποκτείνειν praeter ѹбити etiam ѹморити 90. 13, изморити 104. 29b, избити 77. 31b, 138. 19a, pass. погыбнѫти 77. 50a
ἀπολαύειν наслаждити сѧ, -ждати сѧ 16. 15 adn., 21. 30a, 64. 5c, 72. 25b, 101. 23a, 118. 64b, 127. 5, in 118. 82b въсприимѫ non ἀπολαύσω, sed ἀπολαβῶ, contra 21. 30a ἀπολαβοῦσι насладѧт' сѧ
ἀπόλαυσις наслаждение 39. 7b, веселие 77. 47
ἀπολέγειν отрицати сѧ 72. 13, 119. 5a
ἀπολιθοῦσθαι окаменѣти 118. 70a
ἀπόλλυσθαι praeter погыбати et погыбнѫти etiam in participii ἀπολλύμενος гыбліа (гыблѩщиа) 62. 9a, 110. 7a; act. aor. исконьчати cant. 4. 5a
ἀπολογεῖσθαι отъвѣщавати 25 tit., отъвѣщати 37. 19a, отъвѣтъ творити 7. 4, sed cf. p. 858
ἀπολύειν испѹстити 141. 8b
ἀπονέμειν въздаıати 141. 7b
ἀπονεκροῦσθαι ѹмрьтвѣти 75. 7a
ἀποξενώμενος ѹстраниıенъ 86. 4b
ἀποπηδᾶν отъскочити 108. 17a
ἀποπνεῖν издыхати 118. 83 (al. издышати)
ἀπορεῖν не быти 143. 13c
*ἀπορρίπτειν praeter отъврѣщи (отъврьгѫ) etiam отъмѣтати 1. 6
ἀπορφανίζεσθαι осирѣти 108. 12b, 145. 9b

ἀποσκληρύνειν ожесточати (-чѣти) 125. 4, τὸ ἀπεσκληρυμμένον жестость 147. 7^a

ἀποσκοπεῖν погладати 23. 3^b

ἀποσοβεῖν отъгонити 90. 11

ἀποσταλάζειν, aor. въснꙗти 44. 9^a

ἀποστερεῖσθαι лишити сѧ 80. 14^a

ἀποστολή апостольство 51. 5^a, 108, 8^b, апостольско оучительство (vl. оученичьство) 108. 17^b

*ἀποστρέφειν отъвратити 31. 8^b, 106. 28^a, отъвраштати 6. 5, 68. 18^a, 90. 13, 106. 1^a; възвратити 118. 169

ἀποσχοινίζειν отъводити 90. 11, оудалити 106. 18^a

ἀποταμιεύεσθαι, τὰ κατ' αὐτούς своꙗ въздааниꙗ помышлꙗти 141. 8^c

ἀποτάττεσθαι отърѣшти сѧ (-врьгѫ сѧ) 14. 2^b, отрѣшити сѧ 19. 9^b (al. отрешти сѧ, aor. отрѣша сѧ, vel отрѣꙗти, aor. отрѣꙗша) ib. adn.

ἀποτελεῖν съврьшати 147. 5^b, 148. 3^a, съврьшити 35. 6, 68. 6^b, 80. 3^a, сконьчати 102. 20^a, pass. съдѣлати сѧ 147. 6^a (vl. съсѣдати сѧ ib.)

ἀποτέμνειν отъсѣшти 73. 13^b, 103. 26^b, отърѫбити 73. 14^a, оурѣзати 36. 15^b, 54. 10^a

ἀποτιθέναι отъложити 31. 8^b, 33. 21^a, med. положити 147. 3^a

ἀποτινάττειν отътрасти 108. 23^b

ἀποτυγχάνειν отъпасти 100. 8^b

ἀποφαίνειν ꙗвити 141. 7^b

ἀπόφασις осѫждение 7. 14^a, 20. 9^a, клатва 48. 11^a

ἀποχωρεῖν отъстѫпити 61. 2^a

ἀπρέπεια безлѣпие 82. 11^a

ἀπροσδεής бес трѣбованиꙗ 89. 5^a

ἀπρόσιτος непристѫпьнъ 26. 2^b

ἀπροσκόπτως бес прѣтыканиꙗ 100. 6^c

ἀπροσωπόληπτος не на лица зра 11. 7^b, 95. 10^c, adv. не на лица (sine зра) 9. 9; необиньнъ 118. 39^b, нелицемѣрьнъ 118. 120^b (al. нелицезорьнъ), неналичьнъ cant. 2. 42^d

ἅπτεσθαι коснѫти сѧ 143. 5^b

ἀπωθεῖσθαι отъстѫпити 38. 11^b

ἀπώλεια погыбѣль 27. 4^d, 52. 5^a, gen. погыбѣльнъ 143. 14^a

ἀράχνη паѫчина 89. 10^a

ἀργεῖν лѣнити сѧ 39. 12^b, праздьнъ быти 118. 62, оупраздниꙗти сѧ 42. 4^c, 118. 97

ἀργός праздьнъ 148. 10^b

ἀρδευόμενος напаꙗемъ 35. 9^a

ἄρδην въскорѣ 77. 65^b

*ἀρέσκειν, -σκεσθαι оугаждати 10. 4^b, 52. 6^b, годѣ быти 49. 23^a, 68. 32

ἀρετή добра дѣтѣль 27. 9^b, 47. 13^b, 51. 10^a, 67. 14^b, 91. 14^b, доброе дѣло 106. 37^b, 123. 7^a, дѣтѣль (sine добра) 44. 14^b, 147. 6^b

ἀριθμεῖν исчитати 138. 16^b, perf. pass. иьчтенъ быти 146. 4^a

ἀριστοτέχνης хытродѣлꙗ 76. 15^a

ἀρκεῖν довълѣти 119. 6^a, οὐκ ἠρκέσθησαν недовольни быша 68. 28

ἄρκτος сѣверъ 49. 1^b

ἅρματα τά колесьница cant. 1. 4^a

ἁρμόζοντα τά оугодьнаа 36. 3^b

ἀρνεῖσθαι praeter отъврѣшти сѧ (17. 44^b, 41. 6^b, 72. 25^b, cant. 11. 30^a, sine сѧ 88. 39^b) etiam отъмѣтати сѧ 65. 3^b, 93. 18^b

ἄρνες οἱ агната 113. 6^b, ὑπὲρ ἄρνας паче агньць cant. 11. 40^a

ἄρνησις отъврьжение 36. 24^a, 118. 7^a, отъмѣтание 72. 25^a, 93. 19^a

ἀροτριάζειν aor. възорати 64. 11^a

ἁρπαγή хыштение 17. 21^b, 18. 14^a, въсхыштение 9. 30^a, 25. 6^a, 38. 7^b, 48. 17^a, 61. 11^a

ἁρπαγμός въсхыштение 118. 71^a, 130. 2^a

ἄρρητος неразгроушимъ 74. 4^b

ἀρχαῖος древьнии 118. 100, cant. 11. 44^a

Digitized by Google

ἄρχειν властн-владѫ 81. 6, 148. 11b, владати ib., обладати 46, 10a, 135. 17a, 138. 17b, med. 106. 40a, кънѧзь бꙑти 44. 17b, дрьжатель бꙑти 68. 37a

*ἀρχή: ἀπ' (ἐξ) ἀρχῆς искони 77. 19a, иждекона 105. 16b adn., испрьва 105. 16b, 109. 4a, 118. 152, οἱ ἐξ ἀρχῆς прьвии (vl. прьвьнии) 110. 4

ἀρχῆθεν испрьва 105. 7b

ἀρχικός зачальнъ (al. начальнъ) 50. 14b

ἀρχίφυλος старѣи (старѣишина) колѣноу 105. 17

*ἄρχων semper кънѧзь, ut in psalmis

ἀσάλευτος недвижимъ 14. 5c, 110. 9c, неподвижимъ 42. 3b, 103. 5a, 104. 10b, 110. 8a

*ἀσέβεια нечьстие 54. 11a, 72. 6b, 106. 14b, бечьствие 106. 33a

ἀσεβεῖν нечьствовати 30. 18b, 93. 8, cant. 2. 41c

ἀσεβής praeter нечьстивъ etiam поганъ 138. 21a

ἄσεμνος нечистъ 39. 7a, 105. 39b

*ἀσθένεια болѣзнь 15. 4a, немощь 106. 12b, 137. 7a

ἀσθενεῖν изнемощи 9. 4b, 25. 1b, 26. 2b, 57. 8b, 67. 10b, 105. 32b, немощевати 108. 24a, болѣти 104. 37b

*ἀσθενής немощьнъ 88. 48a, τὸ ἀσθενές немощь 72. 14b

ἀσκεῖν βίον житиемъ поживъше 86. 4a

ἄσκοπος несъмотрьнъ cant. 11. 31

*ᾆσμα пѣснь 56. 8b, пѣние 95 tit., 119 tit., 121 tit., 130 tit.

ἄστατος непостоꙗньнъ 8. 9, непостоинъ 106. 23a, мѧтежьнъ 67. 23b, неистовьнъ cant. 6. 4a

ἀστεγής бесхрамьнъ 81. 4a

*ἀστραπή блистание 143. 6a

*ἀστράπτειν свьтѣти 44. 12a, освѣтити 76. 19b, 96. 4a, лъстити сѧ 67. 14b, льщати сѧ 149. 6b, бльснѫти cant. 2. 41a

ἀσύγγνωστος неисцѣльнъ 24. 7c

ἀσύγκριτος непритъчьнъ 44. 3a, неприложьнъ 91. 10b, неприкладьнъ 118. 90b

ἀσφάλεια тврьдость 77. 55b

ἀσφαλής тврьдъ 145. 5b, cant. 4. 10c

ἀσφαλίζειν оутврьждати, -тврьдити 22. 5b, 40. 13b, 48. 11a, 89. 12b, 103. 28a, 107. 10b, 118. 67a, 132. 2c; вътврьдити 82. 10a; ἀσφαλίζεται τὴν γλῶσσαν хранитъ ꙗзыкъ 38. 2a, τῷ εὐαγγελίῳ ἠσφαλίσθη евангелиемь затвори и (его) 17. 36a

ἀσφαλῶς praeter тврьдо etiam добрѣ 140. 4a

ἄσχημος злообразьнъ 82. 11a

ἀσώματος бесплътьнъ 55. 14c, 102. 20a

ἀτάκτως бе-чина 1. 1a, бе-чиноу 143. 13c

ἀτελεύτητος бесъмрьтьнъ 5. 12b, 9. 8a, 37a, 135. 20b, бесконьчьнъ 110. 10c, 144. 13a

ἀτελής несъврьшенъ 113. 9a

ἄτεχνος нехѫдогъ 117. 22

ἀτιμᾶν, ἀτιμάζειν бечьствовати 78. 4b, cf. ad l., pass. бечьстьнъ бꙑти 82. 17a, cant. 11. 37a, рѫгоу бꙑти 78. 4a, оукоренъ бꙑти ib. 4b

ἄτιμος нечьстивъ 105. 35

ἄτοπος недостоинъ 18. 15c, 36. 38a, 98. 8c, неподобьнъ 90. 3, зълъ 144. 20b

ἄτρεπτος непрѣложьнъ 103. 31a

ἄτρωτος неврѣжденъ 139. 8b

αὖλαξ бразда 64. 11a

αὐλίζεσθαι въдварꙗти сѧ 10. 1b, 17. 51b, 54. 8, оудварꙗти сѧ 35. 12a, 87. 12, въдворити сѧ 90. 1, дворовати 30. 16a

αὐξύνεσθαι въздрасти 73. 1b, αὔξειν расти 117. 27b

ἄυπνος бесъньнъ, бе-съна 120. 3

αὐτός, ἐπὶ τῷ αὐτῷ въкоупѣ 36. 38a

αὐτοφθαλμεῖν очима възьрѣти 93. 16a

αὐτοφυής самоничьнъ 21. 7a

αὔχημα похвала 149. 5a

*ἀφαιρεῖν отѧти (отъѩти) 22. 6^{a}, изимати 75. 13^{a}

ἀφανής невидимъ 28. 6^{a}, — γίγνεσθαι ищезнѫти 36. 10^{b}, 36, погыбнѫти 57. 9^{a}, 93. 23^{b}, изгыбнѫти 17. 43^{b}

*ἀφανίζειν просмрадити (non посмрадити) 104. 33^{a} et adn., -νίζεσθαι погыбнѫти 36. 10^{a}, 145. 9^{c}, ищезнѫти 96. 5^{a}, 103. 32^{a}, истьлѣти (male исцѣлѣти) 76. 4^{a}

ἀφανισμός просмражденије 103. 8^{a}

ἄφατος неизреченъ 117. 1^{b}

ἀφεγγής бесвѣтьнъ 106. 14^{a} in adn.

ἀφελής тврьдъ 8. 8

ἀφέλκειν отѧти 137. 7^{b}

ἄφεσις оставлѥније 31. 5^{c}, 50. 2 in tit.

ἀφθαρσία нетьлѣније 85. 16^{b}, 102. 3^{b}, gen. нетьлѣньнъ 133. 2^{a}

ἄφθαρτος нетьлѣньнъ 15. 10^{b}, 54. 7^{a}, τὸ -ον неистьлѣније 44. 9^{a}

ἀφθονεῖν, cant. 5. 18^{c} ἀφθονοῦντες vertitur възираѭще

ἀφθόνως безъ зависти, беззавистьнъ 144. 15^{b}

*ἀφιέναι оставити 39. 13^{b}, 51. 9^{a}, 113. 9^{a}, cant. 6. 8^{a}, прѣдати 37. 9^{b}, источити 118. 136^{a}

ἄφιξις ошьствије 39. 7^{c}

ἀφίπτασθαι отъпрати — отъперѫ 61. 11^{c}

*ἀφίστασθαι отъстѫпити, -ати 38. 11^{b}, 72. 27^{b}, 101. 12^{b}, 118. 24, 109, 115, 138. 19^{b}; ищазати 38. 7^{a}; τὸ ἀποστῆναι отъстѫпленије 105. 38^{b}

ἄφοβος, ἀφόβως бе-страха 140. 10^{b}, 117. 1

ἀφορᾶν възирати 122. 3^{a}

ἀφορμή вина 68. 5^{a}, 77. 29^{b}, 105. 15^{a}

ἀφρονεῖν безѹмьствовати 52. 2^{a}, sed 72. 22^{b} безѹмьно отъстѫпити

*ἀφροσύνη безѹмьство 72. 10^{a}

*ἄφρων безѹмьнъ 38. 9^{b}, 52. 2^{a}, 91. 7, 147. 6^{b}

ἄφυκτος неѹбѣжьнъ 104. 32^{a}

ἀχαριστεῖν невъзблагодѣтьнъ быти 27. 5^{b}, 72. 25^{b}, -τεύειν невъзблагодѣтьновати 143. 13^{a} adn.

ἀχαριστία невъзблагодѣтије 105. 16^{b}

ἀχάριστος неблагодѣтьнъ 77. 11^{a}, невъзблагодѣтьнъ 105. 7^{b}, 22, 143. 13^{a}

ἀχειροποίητος нерѫкотворенъ 77. 24^{a}

ἄχθεσθαι негодовати 34. 12^{b}

ἀχρεῖος непотрѣбьнъ 26. 9^{d}

ἄχρηστος непотрѣбьнъ 1. 6, 2. 9, 88. 33^{a} adn., неключимъ 13. 3^{a}

ἄχρονον τὸ безлѣтьное 89. 3^{a}

ἀχώριστος неразлѫчьнъ 20. 8, 21. 11^{a}, 60. 8^{a}, 88. 29^{a}, — εἶναι не отълѫчити сѧ 21. 4

ἀψευδής без лъжа 100. 4^{a}, 107. 14^{a}, 144. 13^{c}, нелъжь, нелъжьнъ 129. 5^{b}, 134. 5^{b}, 145. 5^{b}

ἄψυχος бездѹшьнъ 113. 13^{a}, 16, 134. 16^{a}, cant. 13. 76

B

βαδίζειν ходити 43. 19^{b}, 118. 33^{b}, cant. 3. 10^{b}

βαθμός степень 119 tit.

βάθος глѫбина cant. 3. 16^{d}

*βαθύνεσθαι ѹглѫбити сѧ 91. 6

βάλλειν влагати 54. 15^{a}

βάπτειν омочити 38. 12^{a}

βάπτισμα крьщеније, gen. τοῦ βαπτίσματος крьститељьнъ 17. 16^{a}

βάρις praeter варисъ (44. 9^{b}, 47. 4) etiam стѣна 121. 7^{b}

βάρος тѧгота 80. 7^{a}

*βαρύνεσθαι отѧготѣти 86. 4^{a}, 118. 28^{a}, βαρυνόμενος отѧгѹимъ 41. 4^{a}, отѧжьчавъ 10. 2^{c}

*βασιλεύειν обладати 32. 16^{a}, ѹцарити cant. 4. 8^{c} adn., βασιλευόμενος цариѥмъ 148. 11^{a}

βασιλικός царьскъ 83. 11^{b}, 88. 39^{b}

βάσις подълога 79. 10^{b}

Digitized by Google

βαστάζειν носити 8. 8, 18. 3^{a}, 48. 13^{a}, 54. 15^{a}, 67. 35^{c}, понести 137. 7^{a}, дрьжати 47. 9^{c} adn., βαστάσας въсприимъ 36. 25^{a}

βάτος кѫпиньство 73. 15^{b}

βδέλυγμα мрьзость 118. 104 adn.

βδελυκτός мрьзъкъ 13. 1^{b}, 20. 11^{b}, 21. 21^{b}, 35. 3^{b}, 43. 6^{b}, 57. 8^{a}, 77. 60^{b}; нечистъ 77. 45^{b}

βδελυρός мрьзъкъ 104. 30^{a}

*βδελύττειν, -εσθαι възненавидѣти 36. 13^{a}, 39. 7^{a}, 49. 17, 50. 13^{a}, 88. 40^{a}, 118. 21^{a}, възмрьзовати 87. 9^{b}, омражати (vl. омрьжати) 1. 6, омрьзѣти 105. 40, мрьзъкъ быти 101. 3^{a}, омразити сѧ 17. 46, гнѫшати сѧ 12. 2^{b}, възгнѫшати сѧ 21. 25^{a}, негодовати 49. 9^{a}

βέβαιος извѣстъ 145. 6^{b}, извѣстьнъ 107. 14^{a}

*βεβαιοῦν извѣстити, -щати 17. 7^{a}, 21. 2^{a}, 30. 6^{a}, 41. 10^{a}, 53. 6^{a}, 54. 5^{b}, 118. 28^{b}; извѣстовати 24. 16^{a}, оутврьждати, -дити 15. 1, 129. 2^{a}

*βεβηλοῦν оскврьнити 78. 1, pass. коньчати сѧ 73. 4^{a}

βῆμα хождениѥ 17. 25^{b}, сѫдище cant. 2. 39^{d}

*βιβλίον кънига 73. 7^{b}, съвитъкъ 49. 4^{a}

βίος житиѥ, τοῦ βίου житиискъ (-тенскъ) 106. 23^{a}; βίος миръ 94. 5^{a}

βιωτικός житиискъ (-тенскъ) 64. 8^{a}

βλάβη врѣдъ 58. 5^{a}, ἐπὶ βλάβῃ приврѣдьнѣ cant. 11. 31 adn.

βλάπτειν пакости дѣꙗти 138. 19^{b}, вражьда ѥстъ 105. 38^{b}

βλασθάνειν прозѧбсти (? -нѫти) 50. 5^{b}

βλασφημεῖν хоулити 36. 22^{b}, 108. 20^{a}, хоуловати 72. 8^{b}

βλασφημία власвимиꙗ 49. 16^{c}, хоулениѥ 21. 8^{b}

βλάσφημος хоульникъ 31. 9^{b}, 62. 12^{c}, хоульнъ (al. хоулнвъ) 65. 12^{a}, 72. 25^{a} (al. хоулимъ)

βλέμμα зьрѣниѥ 103. 32^{a}

*βλέπειν зьрѣти 50. 5^{b}, блюсти сѧ 51. 9^{a}

βοᾶν възъпити 29. 9, възпити 43. 21^{a}, 58. 2^{a}, 65. 17^{b} 85. 3, 118. 145^{a}

*βοηθεῖσθαι помощь приимати 62. 8^{a}

*βόθρος ꙗма, βόθυνος ровъ 39. 3^{a}, ꙗма 54. 24^{a}

βολίζειν поточити 18. 5^{a}

βόρβορος тьмѣниѥ 79. 14^{a}, βορβορόχυμος тиниѥмѫтьнъ 135. 13^{a} vid. adn., βορβορώδης vertitur substantivo тьмѣниѥ 5. 10^{c}

βότρυς гроздъ 91. 13^{a}

βούλεσθαι, aor. помыслити 7. 5^{b}, cf. 139. 3^{b} adn.

*βουλεύεσθαι съвѣщати, съвѣщавати 11. 3^{a}, 19. 5^{b}, 32. 10^{b}, 88. 8^{a}, 93. 23^{b}, 105. 2^{a}, 13^{b}, 139. 3^{b}, 5^{c}, съвѣтовати 20. 12^{a}

*βουλή волꙗ 39. 9^{a}, съвѣтъ 33. 8

βούλημα волꙗ 37. 10^{a}, хотѣниѥ 113. 11^{b}

βραδύνειν къснѣти 12. 3^{a}

*βραχύς, παρὰ βραχὺ въ малѣ 93. 17^{b}

βρέφος младеньць (-ѣньць) 105. 38^{a}

*βρῶσις пища 77. 23^{a}, кръма 102. 5^{a}

βυθός глѫбина 68. 16^{a}

Γ

γαιώδης земьнъ 80. 7^{a}

γαλήνη тишина 106. 29^{a}

*γαστήρ ѫтроба, gen. γαστρός чрѣвьнъ 126. 3^{b}

γαστριμαργία ласкръдиѥ 77. 18^{b}

γαστρίμαργος лакомъ 77. 29^{a}

γειτονεύειν приближити сѧ 78. 12^{a}

*γέμειν, part. γέμων плънъ 108. 5^{b}, плъни сѫще 24. 10^{a}

γενεαλογεῖν родословити 109. 4^{b}

γενεσιουργός творьць 138. 14^{b}

*γεννᾶν раждати 1. 3^{c}, 56. 9^{a}, 103. 19^{a}; γεννηθείς рождь сѧ 86. 5^{b}, 138. 16^{b}

γέννησις τοῦ κόσμου: тварь вьсего мира 103 tit.

*γεύεσθαι въкоусити 67. 21^b, 68. 4^a, 87. 4^b, 106. 5
γεώδης (vl. γαιώδης) ꙁемльнъ 140. 7
γεωργός дѣлатель 64. 6^c
γῆ, ἐπὶ γῆς ꙁемьнъ cant. 13. 57^b
γηγενής ꙁемьнъ 143. 3
γηθεῖν, perf. γέγηθεν радоуѥтъ сѧ 118. 45
γήϊνος ꙁемьнъ 76. 19^c, 98. 1^b, 104. 35^b
*γηράσκειν състарѣти сѧ 91. 15^a
*γίγας сполинъ, исполинъ 18. 6^c
*γινώσκειν съвѣдѣти 18. 13^a, 54. 14, 106. 2^a, 138. 18^a adn., оувѣдѣти 89. 8^a, 105. 46^b, pass. оувѣдѣнъ быти 50. 6^a, раꙁоумѣти 1. 6, 113. 6^a, 134. 15, ꙁнати 138. 15^a, 18^a, поꙁнати 1. 5, 9. 11, 145. 8^a
*γλυκαίνεσθαι насладити сѧ 104. 33^a, осладъчати 80. 8^c
γλυκύτης сладость 80. 17^b, 104. 33^a
*γλυπτός истоуканьнъ 96. 7^a
γλωσσόκομον ковьчежьць 54. 15^a
γνήσιος прѣвъꙁлюбленъ 17. 33^a
*γνόφος мракъ 96. 2^a
*γνώμη волꙗ 35. 3^b, 38. 12^a, 138. 5^a
γνωμοδοτεῖν волѥѭ (al. волѭ) давати 82. 4^a
*γνωρίζειν съкаꙁати 15. 3, 77. 5^d, 89. 12^b, 110. 6^a, 138. 6^a, ꙁнати 138. 16^a; ꙁнаѥмъ ѥсмь γνωρίζομαι 138. 16^b, поꙁнанъ быти γνωρίζεσθαι 21. 29
*γνῶσις раꙁоумъ 25. 1^a, 99. 4^a, 100. 7^a, 104. 11^a, 106. 21^b, оувѣдѣниѥ 118. 125, τὸ φῶς τῆς γνώσεως vertitur свѣтъ истовꙑ 106. 20^b
*γνωστός ꙁнаѥмъ 30. 12^b, 54. 14, вѣдомъ 138. 23^b, οἱ γνωστοί ꙁнаниꙗ 87. 19^b
*γογγύζειν ръпътати 77. 30^a, 105. 25^a
γογγυσμός ръпътаниѥ 105. 32^a
γογγυστής ръпътивъ 77. 56^a
γόης вълхвъ 119. 2, 139. 5^b
γράμμα писмѧ 103. 14^a, 147. 7^b, gen. писменьнъ 147. 7^a
*γραφή кънигꙑ 9. 24^a, 14. 1^b, 18. 3^a, 48. 8^a, 96. 3^a, 103. 14^b; γραφῶν кънижьскъ 1. 2, кънижьнъ 118. 88^b
γυμνάζειν оустити 45. 2^b, -ζεσθαι обличати 47. 13^b
γυμνοῦν, pass. обънажати 47 tit., 119. 4^b, 138. 15^a, обличити 38. 12^a
γύψ сѫпъ 78. 2^b

Δ

δαιμονιᾶν бѣсьнъ (быти) 40. 9^a, 87. 9^b
δαίμων praeter бѣсъ etiam демонъ 87. 8^b, 138. 19^a, gen. pl. демоньскъ 101. 18^a
δάκνειν оухопити 139. 4^b
δακτυλοδεικτᾶν прьстомь каꙁати 54. 21^a
δαλός главьниꙗ 7 tit., 17. 9^c
δαμάζεσθαι мѫчимъ быти 73. 19^a
δάμαλις юньць cant. 11. 40^a
*δανείζειν въ ꙁаимъ (vl. ꙁаѥмъ) дати 36. 26^a, 108. 11^a, дати 111. 5^a
*δανειστής ꙁаимодавьць 71. 14^a
δαπανᾶν попалити 82. 15^a
δάσος чаща 82. 15^a
δασύς частъ cant. 3. 3^b
δέειν съвѧꙁати 17. 40^b, 30. 19^b, 67. 7^b, привѧꙁати 115. 7^c
*δέησις молитва 5. 8^a et молѥниѥ 87. 3^b
δείδειν боꙗти сѧ 26. 1^a, 118. 11, оубоꙗти сѧ 55. 12
*δεικνύειν покаꙁати 18. 2^b, съкаꙁати 50. 8^b, 127. 4, ꙗвлꙗти 18. 2^a, 21. 8^b, pass. — сѧ, 105. 16^b
*δειλία страхъ 36. 17^b
*δειλιᾶν страховати сѧ 54. 5^b, 115. 2, оустрашати сѧ 9. 25^b, 77. 53^a
*δεῖν, δεῖ подобаѥтъ 97. 5^b, 112. 3, 141. 6; μὴ δεῖ нѣстъ лѣпо 118. 122^b
δεινός лютъ 72. 2^a, 119. 4^b, 123. 4^b
δεῖπνον вечерꙗ 58. 7, 101. 23^a

Digitized by Google

*δεῖσθαι молити сѧ 122. 9^a, помолити сѧ 105. 23^b

δεκάλογος десѧть словесъ 32. 2^b

*δεκάχορδος десѧтьстроунынъ 32. 2^b

δεκτός приꙗтъ (al. приꙗтьнъ) 64. 12^a

δελεάζειν льстити 36. 21^a, прѣльщати 36. 2

δεσμεῖν, δεδεσμημένος ꙁаваꙁанъ 77. 13^b, δεσμοῦνται съваꙁани бѫдѫтъ 149. 8^a

*δεσμός, plur. τὰ δεσμά ѫꙁа (ѭꙁа) 34. 4^b, 37. 7^a, 101. 21^b, 106. 14^b

*δεσπόζειν обладати 58. 14^b, 138. 7^a

δεσπότης semper владыка

δεσποτικός владычьнъ (-чьнь) 19. 7^b, 27. 2^b, 62. 8^b, 96. 2^b

δέχεσθαι приꙗти 17. 44^c, 25. 9^a, 27. 7^d, 31. 10^a, 43. 18^a, 67. 32^a, 97. 3^a, 110. 3^a, 130. 2^c, 140. 1^b, пожьдати 105. 13^b, cf. adn.

δηλαδή си рѣчь 21. 30^b, cant. 6. 9, вѣсто 129. 6^c, въꙁвѣщаваѥтъ 7. 13^b; δῆλον вѣсто 103. 29^c, 104. 35^b, 106. 4^a, 127. 1, 144. 21^a, рекъше 21. 18^a; δηλονότι си рѣчь 44. 3^b, вѣсто 144. 6^b, въꙁвѣщаѥтъ 7. 14^b

*δηλοῦν вѣстити 105. 4^b, 126. 2^a, въꙁвѣстити 48 tit., ꙗвлꙗти 79. 12, 106. 18^b, 121. 2; съкаꙁати 43 tit., 95. 13^a

δημιουργεῖν съдѣвати cant. 3. 2^a

διαβαίνειν (vl. ἐπιβαίνειν) проходити 76. 14^a

διαβάλλειν оклеветавати 139. 12^a

*διαβούλιον съвѣтъ 26. 2^b, помышлѥниѥ 80. 13^a

διαβουλεύεσθαι съвѣщати 5. 10^b

*διάγειν быти, διῆγεν бѣахѫ 80. 8^b

διαγελᾶν рѫгати сѧ 40. 9^b

διαγράφειν написати (напсати) 15 tit.

διαδέχεσθαι оутѣшити 76. 8^b

διάδημα вѣньць cant. 4. 8^a

διαδύειν, aor. оунърѣти, оунꙑрꙗти 141. 3

διαθήκη ꙁавѣтъ 131. 2

*διαιρεῖν раꙁдѣлити 135. 13^a

*διακενῆς въ тъще 58. 18^a

διακονεῖν слоужити 17. 11^b, 54. 15^a

διακονία слоужьба 64. 7, 96 tit., слоужениѥ 148. 3^b, cant. 13. 67

*διακόπτειν просѣщи 28. 7, прѣтрьгнѫти 73. 15^a

διακρίνειν расѫдити 109. 6^a (sed graece διεκρίβη in cod. inveni, quod non quadrat ad verbum διακριβοῦν)

διαλέγεσθαι бесѣдовати 49. 7^a, глаголати 16. 9^b

διαλείπειν прѣстаꙗти 56. 3^a

*διαλογισμός помышлѥниѥ 25. 2^b, 91. 6, 138. 20^a

διαλύεσθαι ищеꙁнѫти 36. 20^b, раꙁдроушити сѧ 101. 4^a, расходити сѧ 103. 32^b

*διαμένειν прѣбывати 60. 7^b, 145. 6^b

*διαμερίζεσθαι раꙁдѣлити сѧ 54. 22^a

*διαμετρεῖν раꙁмѣрити 59. 8^c (vl. иꙁмѣрити)

διανήχεσθαι иꙁбрати сѧ (иꙁборетъ сѧ) 68. 16^b

*διανοεῖσθαι помыслити, -шлꙗти 13. 1^b, 76. 6^a, 105. 33^b, 39^b

διανόημα помышлѥниѥ 34. 6^a

διάνοια помышлѥниѥ 76. 6, 100. 3^a, мысль 41. 6^a, 150. 4; оумъ 39. 13^b, съвѣсть cant. 3. 16^a, τῆς διανοίας мысльнъ 25. 3^a, срьдьчьнъ 6. 8^a, 12. 4^b, cant. 3. 16^d

διανοίγειν раꙁврѣсти, -врьꙁѫ 118. 18^a

διανυκτερεύειν объ нощь прѣбывати 68. 11^a

*διὰ παντός вынѫ 7. 12^b, 9. 29^a, присно 77. 5^b

διαπερᾶν проходити (vl. прѣх.) 65. 6^b

*διαπεταννύειν въꙁдѣꙗти (въꙁдѣти) 87. 2

διαρπαγή расхꙑщениѥ 43. 11^b

*διαρρηγνύειν раꙁтрьꙁати 29. 12^b, 115. 7^c, прѣтрьгнѫти 106. 14^b, раꙁврѣщи (-врьгѫ) 140. 7, pass. распасти сѧ cant. 3. 6^c

*διασκορπίζειν расточити 103. 22^a, расѣꙗти 146. 2^b, расыпати 140. 5^b

*διασπείρειν расѣвати 43. 20^a, 138 tit.

*διασπορά расѣꙗниѥ 138 tit.
*διαστέλλειν расълати 67. 15a
*διαστρέφειν развратити 10. 7b, 57. 2b, 94. 10a, 129. 6c, cant. 2. 5b, обратити 17. 27b
διασύρειν оклеветавати 57. 5a, досаждати 65. 12a
διασώζειν съпасати 59. 7a
*διατηρεῖν съблюдати 118. 106
*διατίθεσθαι завѣщавати 83. 6b, завѣщати 88. 35a
διατρέχειν прѣходити 90. 5, ib. vl. прѣпарити, прѣлетѣти 76. 18b, прѣтѣша διέδραμον 76. 18b adn., διαδραμόντες протекъше (vl. проперъше) 143. 6b
*διατρέφειν питѣти (-тати) 47. 15b
διατροφή пища 42. 4a
διαφέρειν лоучии бꙑти 49. 10b
*διαφθείρειν погоубити 77. 38a, 106. 20b, pass. измрѣти 77. 46a, гꙑбнѫти 105. 42b, растьлѣти 13. 1b, истьлѣти 34. 7a, 36. 25b
διαφθονεῖν рьвьновати 13. 6, διαφθονούμενοι завистиѭ 139. 9b, завидѧще 143. 11a
*διαφθορά растьлѣниѥ 88. 49b, истьлѣниѥ 54. 23b
διαφορά разньствиѥ 57 tit., τὸ διάφορον разньство 54. 8, 81. 1b, -ствиѥ 65. 5b
διάφορος различьнъ cant. 6. 4c
διάφραξις прѣгражениѥ 134. 11b
διδασκαλία оучениѥ 115 tit., оучительство 33 tit., 106. 34
*διδάσκειν оучити, наоучити, pass. навꙑкнѫти 118. 34a, 137. 1b, наоучаѥмъ бꙑти 24. 14b, наоученъ б. 62. 5a; изоученъ бꙑти 143. 1b, act. сказати 118. 171b
διεγείρειν оубоуждати 36. 7a, 102. 2a, pass. възбъ(д)нѫти, въспрѧнѫти 106. 29a, въздвигнѫти, въздвижати, part. въздвижа 103, 1a, оустити 102. 22c, διήγειρε растоꙗше 134. 11b (sed melius videtur lectio διείργει, aut διεῖργε, a verbo διείργειν)
*διέξοδος исходище 35. 5b, проходъ 143. 11a
*διέρχεσθαι проити 71. 8b, прѣити 87. 17a, cant. 2. 43b, мимоходити 67. 8b, наити на- 87. 8b
*διηγεῖσθαι повѣдѣти 47. 14c, 54. 18b, 72. 15a, 105. 2b, 106. 31a, исповѣдати 66. 6b, 70. 19a, 106. 31b, възвѣстити 78. 13c
διηνεκής непрѣстаньнъ 53. 8a, 65. 13a, вꙑньнъ 49. 5b, adv. вꙑнѫ 29. 13b, 48. 20b, 55. 13, присно 150. 6
διίστημι распростьрѣти cant. 2. 8a
δικάζεσθαι съпьрѣти сѧ 34. 23b, осѫдити сѧ 73. 22a
δικαιοῦν оправьдати 18. 10, 44. 5b, оправьдавати 33. 22b, pass. оправьдати сѧ cant. 5. 9c
*δικαίωμα praeter оправьданиѥ etiam правьда 118. 71b, 93
*δίκη сѫдъ 73. 22a, 74. 3, 83. 7a, сѫдище 83. 8a, мьсть 34. 23b; adv. δίκην подобьно 65. 15b, 80. 7b, 101. 12a, 103. 25b, тъчьно 38. 7a, 89. 10a, cant. 4. 10d, ꙗко 43. 23b, 67. 3a, 103. 14a
δίκτυον сѣть 140. 10a
διοικεῖν строити 102. 9b, 104. 17a
*διπλοΐς одежда 108. 29b
διστάζειν сѫмьнѣти (сѫмьн-) 93. 18
δίστομος обоюдоу остръ 149. 6b
διυπνισθείς възбъдъ, plur. възбъдъше 75. 6b
δίχα безъ 33. 18b, 43. 13a, 75. 12a
διχάζειν растесати 59, 8b
διχοτομεῖν растесати 36. 15a
διωγμός гониѥниѥ 123. 5
*διώκειν гонити 30. 16b, 43. 17b, 72. 13, прогънати 76. 17a, отъгънати 53. 7b, погънати 34. 5b, pass. διώκομαι гонѧтъ мѧ 53. 3
δόγμα оучениѥ 10. 1b, 56. 10a, 65. 15b, 121.

Digitized by Google

7[b], ʒаповѣдь 120. 1, cant. 3. 19[b], проповѣдь 71. 3, глаголаниѥ 103. 13[a]
δογματίζειν догматисати 97. 8[b]
δοκεῖν мьнѣти 48. 15[c], 119. 4[b], непьщевати 48. 15[c], 68. 5[b]
δόκησις непьщеваниѥ 67. 17[c]
δολερός, *δόλιος льстивъ 16. 1[b], 34. 20[a], 54. 21[b], 90. 13, 108. 3[a], льстьнъ cant. 6. 4[a]
*δόλος льсть saepe, ὁ ἐν δόλῳ льстивъ 144. 18[b]
*δοξάζειν славити passim, прославити 35. 4[b], 88. 16[a], 148. 2[b] δοξάζουσιν vertitur проповѣдаша
δοξολογεῖν славословити 60. 9[a], 103. 33[a], славити 62. 4[b], 73. 23[a]
δοξολογία словословесниѥ, словословениѥ 32. 3[a]
δοξοῦσθαι славьнъ быти 117. 21[a]
δόσις даниѥ 50. 2 in tit.
δουλεία работа 79. 9[a]
δουλεύειν поработати 149. 8[b]
δοῦλος, δοῦλα κτήνη работьни скоти 146. 8[d]
δράγμα ржковать 128. 7[b]
δράκων ʒмии, plur. ʒмиѥве 148. 7[b]
δρᾶν сътворити 91. 12[a]
δράξ длань 94. 4[a], ржка 46. 3
δρέπειν пожати 106. 37[a]
δρόμος течениѥ 28. 9[a], 84. 14[b], 141. 3, 148. 3[a], cant. 3. 8[b], 13. 71, хожданиѥ cant. 13. 63
δροσίζειν росити 56. 11[b], обрашати 67. 10[a]
*δρυμός ждбрава 28. 9[b], жгъ 79. 14[a], 103. 11[a], 131. 6[b], gen. δρυμοῦ жжьнъ 103. 20[b]
δύειν погржʒнжти (vl. огржʒнжти) cant. 1. 10[b]
*δύναμις сила passim, vl. волꙗ 51. 3[a]
*δυναμοῦν оукрѣплꙗти 68. 32, 88. 26[a], 143. 1[b], δυναμωθείς въʒмогъ 139. 8[a], 143. 2[a]
*δύνασθαι praeter могж etiam въʒмоши 59. 13[b], 118 116.[a]
*δυναστεία сила 15. 4[b], 20. 14[b], 32. 17[b], 45. 10[b], 50. 19[b], 52. 6[b], 143. 2[a], 146. 10[b]
δυναστεύειν въʒмощи 59. 8[b]
*δυνάστης вельможа 75. 13[b], plur. gen. вельможьскъ 118. 46
*δυνατός сильнъ 17. 20[b], 59. 8[b], 64. 14[a], 70. 21[a], 77. 31[c], 111. 2[a], мощьнъ 39. 6[a] adn.
δυσάρεστος неоугодьнъ 139. 3[a]
δυσθεώρητος недоʒьримъ 147. 5[b], неоудобьнѣ видимъ cant. 3. 3[b]
δυσκατάληπτος неоудобь раʒоумѣѥмъ 96. 2
δυσπιστεῖν невѣровати 58. 8[a]
δυσσέβεια ʒлочьстиѥ 33. 23[b], ʒловѣриѥ 54. 24[a]
δυσσεβής нечьстивъ 38. 12[a]
δυσφόρως бѣдьнотрьпьнѣ 147. 6[b]
δυσχερές τὸ бѣдьность 147. 7[a]
δύσχρηστος непотрѣбьнъ 30. 19[b], не оугодьнъ 5. 10[c], 63. 6[a], cf. 139. 3[a]
δυσώδης γίγνεσθαι съгнити (male въгнити) 37. 6[a]
δυσωδία смрадъ 5. 10[c]
δυσωπεῖν оумолити 50. 19[b], 105. 23[c]
*δῶμα ʒдъ 101. 8
*δωρεάν спыти 68. 5[a]
δωρεῖν даровати 23. 5
*δῶρον мьʒда 17. 21[b]

E

ἐᾶν оставити passim
*ἐγγίζειν приближити сж 84. 10[a], близъ быти 34. 14[a]
ἔγγονος вноукъ 36. 28[c]
ἐγγράφεσθαι написовати cant. 1. 2[c]
*ἐγγύς оу 148. 14[b]
*ἐγείρειν въʒдвигнжти 49. 10[b], 62. 3[a], подвиʒати 93. 20[b], въставити 67. 7[b], pass. въстати 103. 22[a], въскрьснжти 67 tit.
*ἔγερσις въскрьсениѥ 34. 24, 39. 17[a], 56. 9[b]

ἐγκαθιστάναι наставити 31. 8^{a}, поставити 134. 10^{b}

*ἐγκαινισμός свѧщениѥ 29 tit.

ἐγκαλεῖν осѫдити 118. 39^{a}

*ἐγκαταλείπειν оставити 106. 28^{a}, 118. 8. 53^{b}, cant. 11. 34^{a}

ἐγκλείειν ꙁатворити 82. 9^{b}

ἔγκοπος троудьнъ 68. 4^{a}, ἔγκοπον ποιεῖν троудьна мѧ сътворишѧ 72. 16^{a} (sic legendum, non троудъ на мѧ)

ἐγκράτεια въꙁдрьжаниѥ 72. 14^{a}

ἔγκριτός ἐστι не приложитъ сѧ 67. 17^{a}

ἐγκυκλοῦν обити-обиѫ 108. 3^{a}

ἐγκυμονεῖν напльнꙗти сѧ 32. 7^{a}

*ἐδαφίζειν раꙁвалити 88. 40^{b}, раꙁбивати 136. 9

*ἔδαφος (gen. ἐδάφους, sic corrig. pag. 367) ꙁемлꙗ 76. 12

ἑδράζειν, pass. perf. ἥδρασται оутврьдн сѧ 103. 5^{a}

ἔθειν, εἴωθα обꙑчаи имамь 75. 5

*ἐθέλειν въсхотѣти 148. 5^{c}, рачити 35. 4^{b}, 48. 5^{b}, 94. 10^{c}

*ἔθνος ꙗꙁꙑкъ passim., τῶν ἐθνῶν ꙗꙁꙑчьскъ 144. 13^{d}, τὰ ἔθνη ꙗꙁꙑчьници 9. 13^{a} adn.

ἔθος обꙑчаи, gen. plur. обꙑчьнъ 73. 9^{a} adn.

εἶδος ꙁракъ 28. 3^{a}, 45. 5^{b}, 88. 19, видѣниѥ 97. 3^{b}, 128. 2^{a}

εἰδωλικός идольскъ 135. 2^{a}, -κὴ θυσία трѣботворениѥ 9. 13^{a}

εἰδωλολατρεία идольско слоужениѥ 43. 6^{b}, идолослоужениѥ 59. 12^{a}

εἰδωλολατρεῖν идоломъ слоужити 105. 36

εἰδωλομανεῖν, part. идоломъ жьрѫще 77. 58^{a}

*εἴδωλον идолъ, gen. pl. идольскъ 54. 9, коумирьскъ 39. 5^{b}

εἰκασμός притъча cant. 10. 6

εἰκός, ὡς εἰκός прилоучаѥмь 78. 2^{c}

εἰκότως въ истинѫ 6. 11^{a}

*εἰκών обраꙁъ 38. 7^{a}

εἰλικρινής цѣломѫдрьнъ 40. 3^{a}, adv. -νῶς вьсѣмь срьдьцемь 14. 1^{a}

εἶναι, εἰς τὸ εἶναι на бꙑтиѥ 148. 5^{c}

εἱρκτή тьмьница 141. 8^{b}

*εἰσάγειν въвести cant. 1. 13^{b}

εἰσαγωγή въхождениѥ 22 tit., cant. 2 tit., въведениѥ 98 tit.

*εἰσακούειν послоушати 9. 38, 54. 18^{b}, оуслꙑшати 48. 4^{a}

*εἰσέρχεσθαι, εἰσπορεύεσθαι въходити 95. 8^{b}

εἰσφέρειν вести (vl. въвести) 77. 21^{a}

*ἕκαστος, ἐφ' ἑκάστης колижьдо 35. 2^{b}, καθ' ἑκάστην колижьдо 101. 17^{b}, вьсегда 41. 4^{b}, 118. 153^{a}

*ἐκβάλλειν иꙁгънати 102. 7^{b}, отъгонити 59. 3^{a}

ἔκβασις събꙑтиѥ 140. 6^{b}

ἔκγονος, τὰ ἔκ-α исчѧдиѥ 78. 11^{b}

ἐκδέχεσθαι жьдати-жидѫ 25. 3^{a}, 38. 4^{b}, 56. 2^{b}, 66. 2^{b}, 68. 14^{b}, 77. 38^{a}, 84. 9^{a}, 101. 3^{c}, 122. 2^{b}, пожьдати-пожидѫ 49. 21^{a}, пожидати 85. 15^{b}, чаꙗти 93. 15^{b}, 98. 5^{b}, иꙁбрати 58. 12^{a}

*ἐκδικεῖν мьстити 25. 1^{a}, cant. 2. 42^{c}, мьщати 93. 8, иꙁбавити 105. 46^{b}

*ἐκδίκησις мьсть 9. 13^{a}, 58. 11, 67. 29^{a}, отъмьщениѥ 77. 47, мьщениѥ 93. 1, прꙗ 12. 4^{a}, 84. 23^{a}

*ἐκδικητής мьстьникъ 8. 3^{b}

ἔκδικος мьстьникъ 9. 39, 61. 11^{b}, 93. 7, 102. 6^{b}, -γενέσθαι отъмьщенъ бꙑти 34. 23^{a}

*ἐκεῖ тамо 36. 6^{b}, ἐκεῖσε овамо 39. 3^{c}, онамо 55. 2^{b}

*ἐκθλίβειν оскрьблꙗти 67. 32^{a}, сътѫжати 34. 5^{b}

ἐκθύμως (al. εὐθύμως) беꙁ лѣности 38. 4^{b}

ἐκκαθαρίζειν очищати 103. 12^{a}

*ἐκκαίειν pass. раждеши сѧ 105. 18^{a}, въꙁгорѣти сѧ 38. 4^{a}

ἔκκαυσις раждежениѥ 105. 19^{a}

ἐκκλείειν ꙁатворити 67. 31^{c}

*ἐκκλησία praeter цръкꙑ etiam съборъ 21. 26^{a}

*ἐκκόπτειν погоубити 77. 55^{a}, pass. отъврьгнѫти сѧ 77. 62^{b}

ἐκλαμβάνειν иꙁгънати 68. 10^{a}

ἐκλάμπειν исиꙗти cant. 3. 4^{a}

*ἐκλέγειν, -εσθαι иꙁбрати 59. 12^{b}, 64. 5^{a}, 65. 9^{a}, 66. 7^{a}

*ἐκλεκτός иꙁбраньникъ 17. 27^{a}, прѣбранъ 77. 31^{c}

*ἐκλείπειν оставити 38. 11^{b}, neutr. исконьчати сѧ 73. 9^{b}, 77. 6^{b}, 89. 7^{a}, 107. 10^{b}, съконьчавати 82. 7, исконьчавати сѧ 59. 11^{b}, 88. 3^{a}, 134. 13; оскѫдѣти 29. 7, 36. 6^{b}, 51. 10^{b}, 117. 2^{b}, 135. 25^{b}, ищѣꙁати — ищеꙁнѫти 51. 2 tit., 59. 10^{b}, 68. 4^{b}, 101. 12^{a}; иꙁнемагати 70. 9^{b}; pass. потрѣблѥнъ бꙑти 68. 29^{a}

ἐκλογή иꙁбраниѥ 15 tit., 21 tit., 112 tit. adn.

ἐκλύειν ослабꙗти 26. 14^{b}, 64. 4^{a}

ἐκμαίνεσθαι неистовъ бꙑти 105. 37

*ἐκμυκτηρίζειν порѫгати 87. 16^{b}

*ἑκούσιος вольнъ 36. 14^{c}, 43. 11^{a}, 68. 27^{b}, adv. -ίως волѥѭ 33. 7^{a}, 38. 2^{b}, 39. 18^{a}

ἐκπηδᾶν искочити 126. 3^{b}, 138. 9^{a}

ἐκπίπτειν отъпасти 13. 1^{b}, 17. 41^{b}, 48. 21, 126. 4

ἔκπληξις дивлѥниѥ 117. 25^{a}, оужасениѥ 114. 4^{b}

ἐκπλήττεσθαι дивити сѧ 39. 6^{a}, 77. 20^{a}, оужасати сѧ 7. 18, 103. 24^{a}

ἐκπορνεύειν блѫдити 22. 3^{b}, любодѣаниѥ сътворити 105. 39^{b}

ἐκπορθέω испровръщи, -връгѫ 68. 26^{a}

ἔκπτωσις отъпаданиѥ 37. 7^{b}, -дениѥ 51. 8^{a}, 57 tit., 59 tit. 2

ἐκρυίσκεσθαι истицати 147. 7^{b}

*ἐκσπᾶν въстръгнѫти 51. 7^{b}, истръгнѫти 17. 9^{c}

*ἔκστασις оужасъ 30. 23^{a}, 44 tit., 67. 28^{a}, 115. 2

*ἐκτείνειν простирати, -стрѣти 17. 35^{a}, 31. 3^{b}, 54. 21^{a}, 107. 10^{b}, 108. 10^{a}, 118. 48^{a}, 133. 2^{a}, пропѧти 70. 15^{b}, распѧти 24. 5^{c}, въꙁдѣти 43. 21^{b}; ἐκτέταται съберетъ сѧ 88. 8^{b}

ἐκτρίβειν погоубити 77. 38^{b}, истрѣти 82. 7 (vl. συντρῖψαι pro ἐκτρῖψαι)

ἐκφανίζειν погоубити 67. 31^{d}

ἐκφέρειν иꙁносити (vl. въꙁносити) 57. 2^{b}

ἐκφεύγειν оубѣгати, -гаѭ 59. 6

ἐκφωνεῖν въꙁглашати 48. 12^{c}

*ἐκχεῖν проливати 17. 13^{a}, 103. 3^{a}, -лиꙗти 101 tit., иꙁлиꙗти 41. 5^{a}

*ἐλατός кованъ 97. 6^{a}, 113. 12

ἔλαττον мьнеѥ 90. 7

*ἐλαττοῦσθαι омалѣти 105. 39^{a}, оумалѣти 106. 39^{a}

ἐλαφρός льгъкъ 103. 18^{b}

ἐλάχιστος малъ 88. 13^{b}, хоудъ 38. 6^{a}

*ἐλέγχειν обличати 49. 21^{c}, -чити 72. 14^{b}, 93. 10

*ἐλεεῖν миловати, помиловати passim, pass. милъ бꙑти (al. милъ сѧ дѣꙗти) 105. 47^{b}

ἐλεήμων милосрьдъ 85. 5^{b} adn.

ἔλευσις пришьствиѥ 44. 2^{a}, 50. 14^{b}, 88. 20^{a}

ἕλκειν влачити 37. 21^{b}, 49. 10^{b}

*ἐλπίζειν оупъвати passim

ἐμβαίνειν, aor. вънити 125. 5

*ἐμβάλλειν въложити 39. 9^{b}, направити 16. 5^{a}, сътварꙗти 118. 85^{a}

ἐμβατεύειν испꙑтати 25. 2^{b}

ἐμβλέπειν въꙁьрѣти 36. 24^{b}

ἐμεῖν иꙁбльвати cant. 1. 9^{b}

ἔμετος бльвотина 72. 10^{a}

ἐμμανής сверѣпъ 19. 8^{a}

Digitized by Google

ἐμμένειν прѣбꙑти 51. 9c, -вати 118. 38, 143. 14a
*ἔμπαιγμα порѫганиѥ 37. 8a
*ἐμπαίζειν рѫгати сѧ 55. 3a, 87. 17a, обрѫгавати 87. 4a (vl. -говати), пакости дѣꙗти 87. 18 (nisi respondet graeco κολαφίζειν)
ἐμπεριπατεῖν ходити 76. 14a
*ἐμπίπτειν въпасти 68. 16b, нападати 90. 6
ἐμπιστεύειν прѣдати 33. 12
ἐμπνεῖν надꙑхати 118. 123b, надъхнѫти cant. 13. 65
ἐμποδίζειν възбранити 7. 6a, -нꙗти 34. 12b
ἐμποιεῖν творити 118. 85b (vl. съдѣвати)
ἔμπορος коупьць 51. 6a
*ἔμπροσθεν ὁ прѣдьнь 141. 5b
ἐμπτύειν опльвати 68. 8b, pass. запльваниѥ трьпѣти 68. 20a
*ἐμπυρίζειν пожещи 59. tit. 2, pass. изгорѣти 73. 4a
*ἐμφαίνειν съказати 27 tit.
ἐμφανίζειν (ἑαυτόν) ꙗвлꙗти 76. 11a, 77. 23b, 101. 17b, ꙗвити сѧ 76. 8b, 101. 20a
ἐμφιλοχωρεῖν въмѣстити сѧ 79. 14b
*ἐμφράττειν заꙗти 30. 19a, 62. 12c
ἐμφυσᾶν доунѫти 67. 12
ἐμφύσημα доуновениѥ 68. 19a, въдоуновениѥ 85. 4b
ἔμψυχος доушевьнъ cant. 13. 76
ἐναβρύνεσθαι похвалꙗти сѧ 118. 45
ἐνανθρωπεῖν, -ίζειν въчловѣчити 43. 5a, 108. 27b
ἐνανθρώπησις въчловѣчениѥ 21. 2a, 53. 6a, 144. 12a (vl. въчловѣченъ)
ἐναντίος, τοὐναντίον отъврьнь 108. 3b
ἐνατενίζειν възирати 24, 15a, 118. 30b
ἐνδεής скѫдьнъ 93. 9b, 108. 10a
ἐνδελεχῶς вꙑнѫ 115. 9a, присно 118. 15
*ἐνδέχεσθαι въсприꙗти 39. 18a
*ἐνδιαβάλλειν оклеветавати 53. tit. 2, 71. 4b, облꙑгати (облъгати) 108. 4a, 113. 11a
ἐνδιδόναι ослабѣти 129. 6b
ἔνδον ὁ вънѫтрьнь 23. 8a
*ἐνδοξάζεσθαι прославити сѧ 45. 11b (pag. 227 corrige εὐδοξασθήσομαι in ἐνδοξασθήσομαι), съ славоѭ изити 77. 49b
*ἔνδυμα одежда 44. 9a, 85. 16b, риза 132. 2c
*ἐνδυναμοῦν силѫ дати 67. 36b adn.
*ἐνεδρεύειν лаꙗти 9. 29a, 30a
ἐνειλεῖν (ἐνειλίσσειν) съвити 49. 4a
ἐνέργεια дѣиство 32. 10a, 113. 13b, 148. 8a
ἐνεργεῖν дѣиствовати 107. 3b, cant. 1. 16b, дѣꙗти cant. 5. 10a
ἐνεργής пламеньнъ 17. 31b
ἔνθεν καὶ ἔνθεν сѫдоу и обѫдоу 77. 13b
ἔνθεος божии 36. 7a
ἐνθυμεῖσθαι помꙑслити 36. 9a, 63. 6c, 91. 6, 118. 120b, 137. 1c; cf. 138. 16a, ubi pag. 656 in adn. ἐνεθυμήθην legi debet
*ἐνθύμημα помꙑшлениѥ 35. 5c, 128. 2b
ἐνθύμησις помꙑшлениѥ 7. 15, 32. 15b, 37. 15a, 72. 11a, 90. 3, 134. 4, cf. 118. 118b ubi неправьда vertitur
*ἐνιαυτός лѣто 64. 12a
ἐνιζάνειν оуниꙁати, -ꙁаѭ 37. 3a
*ἐνισχύειν оукрѣпити 28. 4a, 147. 2a, оукрѣплꙗти cant. 4. 10c, възмощи 68. 5b
ἔννοια помꙑшлениѥ 140. 4a
ἐννοεῖν помꙑшлꙗти, -слити 13. 1b, 118. 176b, възмꙑслити 69. 3b
ἐνοικεῖν жити-живѫ 71. 11b, 117. 13b, въдомити сѧ 41. 5b
ἔνοικος живъ 76. 14a
ἐνοπτρίζεσθαι оузьрѣти 118. 18b
ἑνότης ѥдиньство 145. 1, 148. 1a
ἑνοῦν примѣсити 65. 2b, 136. 8a, pass. присъвъкоупити сѧ (al. прикоупити сѧ) 134. 1, 142. 9, съвъкоуплꙗти сѧ 149. 1b, съвъкоупленъ ἡνωμένος 74. 9a

Digitized by Google

*ἐντείνειν НАЛАЦАТИ НАЛАЩИ 44. 5^{a}, 36. 14^{b}

*ἐντέλλεσθαι ЗАПОВѢДАТИ 67. 15^{a}, 110. 9^{b}, 118. 4

*ἔντιμος ЧЬСТЬНЪ 104. 36^{b}, 138. 17^{a}

ἐντιμοῦν, pass. ДА ЧЬСТЬНИ БѪДѪТЪ 9. 20^{b}

*ἐντολή ЗАПОВѢДЬ 14. 1^{a}, 18. 12^{a}, 118. 115, 143, cant. 3. 11^{c}, ПОВЕЛѢНОѤ 103. 23^{a}

*ἐντρέπεσθαι ПОСРАМИТИ СѦ 39. 15^{a}, 69. 3^{a}, ПОСРАМЛꙖѤМЪ 68. 7, СТОУДЪ ТРЬПѢТИ 68. 20^{a}

*ἐντροπή СРАМЪ 108. 29^{a}

ἐντρυφᾶν (vl. τρυφᾶν) ПИТѢТИ СѦ 143. 13^{a}

ἐνυγρανθῆναι НАПОѤНЪ БЫТИ 101. 5^{a}

ἐνύπνιον СЪНИѤ 72. 20^{a}

ἐνυπόστατος СЪСТАВЬНЪ 89. 10^{c}

ἐνώπιον ПРѢДЪ 140. 2^{a}

*ἐνωτίζεσθαι ВЪНОУШИТИ 53. 4, ОУСЛЫШАТИ 134. 17^{a}

*ἐξαγγέλλειν ИСПОВѢДАТИ 72. 28^{c}, 88. 6^{a}

ἐξαιρεῖσθαι ОТИМАТИ 49. 22^{b}

*ἐξαίρεσθαι КРОМѢ БЫТИ 36. 9^{a}

ἐξαίρετος ИЗРАДЬНЪ 104. 35^{b}

ἐξαίσιος ДИВЬНЪ 56. 7^{c}, 72. 4^{a}, cant. 1. 9^{a}, ЧОУДЬНЪ 71. 9^{b}

ἐξαιχμαλωτίζειν ПЛѢНИТИ 77. 61^{a}, РАСХЫТИТИ 108. 11^{b}

ἐξακολουθεῖν ПОСЛѢДОВАТИ 15. 3, 94. 8^{b}, ВЪ СЛѢДЬСТВОВАТИ (al. ПОСЛѢДЬСТВОВАТИ) 52. 5^{a}, ХОДИТИ ВЪ СЛѢДЪ 48. 20^{a}

ἐξάκουστος, εἰς ἐξάκουστον ВЪ ОУСЛЫШАНИѤ 105. 31

*ἐξαλείφειν ПОТРѢБИТИ 108. 13^{a}, 117. 12^{c}, ПОГОУБЛꙖТИ 105. 23^{b}; ОЦѢСТИТИ 50. 11^{b}

ἐξαναλίσκειν ПОГОУБИТИ 106. 25^{a}, ПОПАЛИТИ 104. 32^{b}

ἐξανίστασθαι ВЪСТАꙖТИ cant. 5. 9^{a}

ἐξαπατᾶν ПРѢЛЬЩАТИ, -ЛЬСТИТИ 16. 9^{a}, 142. 12^{a}

ἐξαπολλύναι ПОГОУБИТИ 39. 15^{a}, ИЗГОУБИТИ 142. 12^{b}

*ἐξαπορεῖν ОМѪТИТИ СѦ 96. 3^{b}, 98. 2

*ἐξαποστέλλειν ПОСЪЛАТИ 17. 17^{a}

*ἐξαριθμεῖν СЪЧИТАТИ 89. 12^{a}, ИЧИСТИ-ИЧЬТѪ 144. 3^{b}

ἐξαρπάζειν ИСХЫТИТИ 67. 19^{a}

ἐξαφανίζειν ПОГОУБИТИ 73. 8^{a}, 77. 46

*ἐξεγείρειν ВЪЗДВИГАТИ 56. 9^{a}, pass. ВЪСТАТИ 88. 47^{b}

*ἐξερευνᾶν ИСПЫТОВАТИ 63. 7^{a}

ἐξευρίσκειν ИЗОБРѢСТИ 39. 13^{c}

ἐξηγεῖσθαι ИСПОВѢДАТИ 21. 23^{a}

ἑξῆς, τὰ ἑ. ПРОЧАꙖ 43. 3^{a}

*ἐξιλάσκεσθαι ИЗБАВИТИ 48. 8^{b}

ἐξισοῦν ПРИРАВЬНАТИ 16. 4^{a}, 75. 13^{b}, 85. 8^{a}, pass. РАВЬНЪ БЫТИ 118. 72, ИЗРАВЬНИТИ СѦ cant. 1. 11^{a}

ἐξίστασθαι ОУЖАСНѪТИ СѦ 30 tit., ПОДВИЖАТИ СѦ 81. 5^{b}

*ἐξιχνιάζειν ИСЛѢДИТИ 39. 6^{a}

ἐξογκοῦσθαι МЪНОЖИТИ СѦ 56. 2^{a}, РАЗГРЪДѢТИ 24. 11

*ἔξοδος СЪХОЖДЕНИѤ (al. ИСХОЖД.) 120. 8

*ἐξολοθρεύειν ПОТРѢБИТИ 36. 22^{b}, 43. 3^{a}, 79. 9^{b}, 82. 5^{b}, 100. 8^{a}, 102. 6^{b}

ἐξομοιοῦσθαι ОУПОДОБИТИ СѦ 134. 18^{a}

*ἐξομολογεῖν, -εῖσθαι, ИСПОВѢДАТИ СѦ 29. 5^{b}, 67. 28^{b}, 48. 19^{b}, 75. 2^{a}, 96. 12^{b}, 144. 10^{a}, part. ἐξομολογούμενος ИСПОВѢДАТИ СѦ (vl. ИСПОВѢДАНИѤМЬ) 94. 2^{a}

*ἐξομολόγησις ИСПОВѢДАНИѤ 9. 15^{a}, 17. 50^{a}, 99. 4^{a}

ἐξορίζειν ИЗГОНИТИ 100. 3^{a}

*ἐξουδενοῦν, -ουθενοῦν ОУНИЧЬЖИТИ, -ЖАТИ 14. 4^{a}, 21. 7^{b}, 30. 19^{c}, 37. 14^{a}, 108. 25^{b}

*ἐουξσία ВЛАСТЬ 26. 4^{c}, 111. 4^{a}, vl. ОБЛАСТЬ 113. 2, αἱ ἐξουσίαι ВЛАСТЕЛЕ 21. 30^{a}, 64. 14^{a}, ἐξουσίαν ἔχειν ОБЛАДАТИ cant. 4, 6^{a}

ἐξουσιάζειν ОБЛАДАТИ 38. 3^{a}, 85. 4^{b}, 88. 23^{b}, 135. 8^{a}, ВЛАСТЬ ИМѢТИ 33. 17^{b}

Digitized by Google

ἐξουσιαστής властелинъ 38. 3^a, 134. 6^a, cant. 2. 39^c

*ἔξω, ἔξωθεν кромѣ 43. 20^a, 88. 42^a, вънѣжꙋ 132. 2^b

*ἐξωθεῖν изгънати 43. 3^b, отринѫти 72. 22^a

*ἑορτάζειν весело пѣти 41. 5^c

ἐπαγγέλλειν ꙗвлꙗти 142. 4^a, ἐπαγγέλλεσθαι обѣщавати 32. 16^a, 101. 27^c, обѣщати 88. 50^b

*ἐπαγγελία, gen. τῆς ἐπ. обѣщанъ 24. 13^b, 36. 9^b, обѣтъ 145. 6^b, обѣтованиѥ 86. 2^a, 117. 16^b

ἐπάγγελμα обѣщаниѥ cant. 2. 41^d

*ἐπάγειν навести, -ведѫ 30. 8^c, прѣтити камениѥмь (λίθους ἐπάγειν) 105. 16^b

ἐπαγρυπνεῖν бъдѣти 126. 2^a

ἐπᾴδειν, *ὁ ἐπᾴδων обаньникъ (обаавьникъ) 57. 5^b

ἐπαινετός похвалѥнъ 118. 38

*ἔπαινος praeter похвала etiam похвалѥниѥ 43. 9^a

*ἐπαίρειν възнести 11. 5^a, 65. 7^c, 134. 11^a, възносити 101. 24^a, въздвигнѫти 20. 11^b, 36. 17^a, 48. 12^a, 91. 10^a, 140. 2^b, pass. възимати сѧ 27. 9^b, въстати 9. 23^a, 59. 2 tit., възвꙑсити сѧ 135, 19^a; ἐπηρμένος прѣвъзнесенъ 49. 21^c, 88. 8^b

*ἐπακούειν послоушати 19. 7^b, оуслꙑшати 49. 15^a

ἐπαναιρεῖσθαι въсприꙗти 50. 6^c

ἐπαναπαύεσθαι почити 33. 3^b, 54. 7^b, -ивати 90. 1

ἐπανάστασις въстаниѥ 91. 12^b

ἐπανέρχεσθαι възвратити сѧ 125. 1^b

*ἐπανίστασθαι въстати 85. 14^a, 92. 4^a, 105. 16^a, въздвигнѫти сѧ 105. 17, ἐπανέστησαν нападѫ 41. 8^b, мѫчишѧ 118. 7 adn.

ἐπάνοδος възвращениѥ 95 tit., 125. 1$^{a.b}$

ἐπείσακτος vertitur неправьдьнъ 140. 6^b

ἐπεμβαίνειν напасти 10. 2^c, нападати 54. 4^b, 118. 51^a, 122. 4^a

*ἐπέρχεσθαι нападати 7. 2^b, 63. 2^b; ражд\ати сѧ 106. 31^b

ἕπεσθαι послѣдовати 118 tit., 146. 2^a; part. 104. 40^a, 126. 2^a

ἐπέχειν (vl. ἐποχεῖν) носити 39. 15^a, оудрьжати 76. 10^a, 89. 13^a

ἐπήκοος εἰς ἐπήκοον оуслꙑшаниѥ 47 tit.

ἐπιβαίνειν възити 67. 5^b, проходити 76. 14^a

*ἐπιβάλλειν praeter възложити etiam възврѣщи, -рьгѫ 21. 19^b, cf. 58. 7 ἐπέβαλον съвѣщавъше (vl. съвѣщашѧ)

ἐπιβλαβής врѣдьнъ 145. 3

ἐπιβλέπειν призирати 65. 7^b

ἐπιβουλεύειν крамоловати 108. 7^b

ἐπιβουλή крамола 7. 10^a, 34. 3^a

*ἐπιβρέχειν (al. ἐπιβρύχειν, melius ἐπιβρυχᾶσθαι) вꙑти 92. 4^a

ἐπίγειος земьнъ 15. 5^b, 118. 91^b, 148. 13^a

*ἐπιγνῶναι познати 57. 9^b, cant. 2. 7^c

ἐπίγνωσις разоумъ 98. 1^b, разоумѣниѥ 104. 11^a

ἐπιγράφειν написати, написовати 37. 10^b, cant. 2. 43^b

ἐπιγραφή напсаниѥ, написаниѥ 21 tit.

ἐπιδεῖσθαι трѣбовати 15. 2, 49. 12^a

ἐπιδεικνύναι показати 21. 32^a

ἐπιδημεῖν приходити 36. 10^b, приити 41. 5^c, 56. 12^b, 59. 10^b, 13^b, 116. 2^a, — μετὰ σαρκός въплътити сѧ 52. 3^a

ἐπιδημία пришьствиѥ 35. 7^c, 65. 6^a, 84. 8^a, 109. 6^a

ἐπίδοξος славьнъ 117. 24^a

ἐπιζητεῖν просити 15. 2, 85. 16^b, искати 144. 17^a, възискати 14. 5^a, 42. 1^a, 49. 14

*ἐπιθυμεῖν желѣти 105. 14^a, въсхотѣти 111. 10^c (in adn. pag. 555 graecum ἐπεθύμησαν falso ad погꙑбошѧ appositum, cum ad въсхотѣ refertur)

*ἐπιθυμητά въжделѣнаꙗ 41 tit.

*ἐπιθυμία желаниѥ 20. 3^{a}, 41. 2^{b}, 105. 14^{a}, 126. 5^{a}

*ἐπικαλεῖσθαι призꙑвати 33. 5^{b}, 79. 19^{b}, 104. 1^{a}, cant. 2. 37^{a}, призъвати 41. 8^{a}, 49. 15^{a}, 55. 10^{a}

ἐπικάμπτειν приклонити 30. 3^{a}

ἐπικεῖσθαι належати 37. 5^{b}, налещи 42. 2^{b}

ἐπίκλησις призъваниѥ 115. 4^{b}, призꙑваниѥ 117. 25^{a}

ἐπικλύζειν потаплꙗти 17. 17^{b}, 64. 10^{c}, потопити 31. 6^{b}

ἐπίκουρος помощьникъ 36. 7^{a}

ἐπιλαβέσθαι vertitur прѣнꙑрити 139. 6^{a}

ἐπιλάμπειν въсиꙗти 117. 27^{a}

*ἐπιλανθάνειν забꙑти 9. 19^{a}, 43. 25^{b}, 73. 9^{b}, забꙑвати 118. 139; таити сѧ 62. 12^{c}

ἐπίλεκτος (vl. ἐκλ.) прѣбранъ 77. 31^{c}, избранъ 77. 61^{b}

ἐπιμένειν прѣбꙑвати 45. 11^{a}, прѣбꙑти 67. 14^{a}

ἐπιμετρεῖν намѣрити cant. 11. 27^{a}

ἐπίμονον прилежьно 142 tit.

ἐπινίκιος побѣдьнъ 149 tit.

ἐπινοεῖν помꙑслити 31. 10^{a}, замꙑслити 113. 13^{a} adn., замꙑшлꙗти 113. 18^{a}, оумꙑслити cant. 10. 10^{a}

ἐπίνοια помꙑшлениѥ 31. 10^{b}

ἐπίορκος (ἐπιορκητής) ротьникъ (ретьникъ) 62. 12^{c}

*ἐπιποθεῖν желати 41. 2^{a}, 79. 6^{a}, желѣти 118. 40^{a}, възлюблꙗти 118. 20 (in adn. pag. 583 ἐπιποθῶν legi debet)

*ἐπιρρίπτειν приметати 90. 9

*ἐπισκέπτεσθαι посѣтити 8. 5, 26. 9^{a}, 32. 13^{b}, 78. 8^{a}, присѣтити 16. 3^{a}, 115. 7^{b}

*ἐπισκιάζειν осѣнити 56. 2^{b}, объсѣнити 71. 6^{b},

ἐπισκοπεῖν присѣщати 47. 3^{b}, ἐπισκοπεῖ позрѣчетъ 64. 2^{a} adn. (inf. позрѣцати ?), зрьцати (vl. позирати) 77. 68^{b}

*ἐπισκοπή посѣщениѥ 84. 6^{a}

ἐπίσκοπος позрачьнъ 64. 2^{a}

ἐπισπεύδειν подвизати сѧ 49. 18^{a}

ἐπίστασθαι съвѣдѣти — съвѣмь 25. 2^{a}, 32. 15^{b}, 93. 10, 138. 1^{b}, 3, 141. 4^{b} (vl. вѣдѣти)

*ἐπιστρέφειν отъвратити (vl. възвратити) 125. 1^{a}, обратити сѧ 106. 2^{a}

ἐπιστροφή обращениѥ 13. 3^{a}, 7^{c}, 17. 15^{b}, 21. 28^{a}, 44. 12^{a}, 71. 10^{b}, 103. 11^{b}, възвращениѥ cant. 11. 28^{c} adn.

ἐπισφαλές залазьно 75. 8^{a}

ἐπισωρεύειν събирати 40. 7^{b}

*ἐπιτάσσειν повелѣвати 46. 7^{a}, 134. 1

*ἐπιτελεῖσθαι съврьшати сѧ 19 tit., 105. 14^{a}, -λεῖν съврьшати 29. 5^{b}, 60. 9^{b}, 115. 9^{a}

ἐπιτελής коньчьнъ 118. 63^{b}

ἐπιτήδειος шипьнъ, шьпьнъ, шепьнъ 113. 14^{b}

ἐπιτηδεύειν начинати 27. 4^{b}, 98. 8^{c}, начѧти 73. 21^{a}, помꙑшлꙗти 105. 29^{a}

*ἐπιτήδευμα начинаниѥ 10. 6^{a}

ἐπιτηρεῖν назирати 10. 2^{c}, приблюдати 10. 4^{b}, пригладати cant. 3. 16^{a}, ловити 58. 4^{a}, нападати ib. 4^{b}

*ἐπιτίθεσθαι нападати 61. 4^{a}, окрьстъ ходити 3. 7^{b}

*ἐπιτιμᾶν запрѣщати 61. 4^{a}, 81. 2, запрѣтити 106. 29^{a}, проклѧти 57. 5^{a}

ἐπιτρέπειν (ἑαυτῷ) оупъвати (на сѧ) 61. 9^{b}

ἐπιτυχεῖν оулоучити 51. 11^{b}, обрѣсти 106. 6^{a}

*ἐπιφαίνειν, aor. -εῖν просвьтѣти сѧ 30. 17^{a}, ꙗвити сѧ 79. 15^{b}, 95. 2^{a}

ἐπιφάνεια ꙗвлениѥ 14. 1^{a}, 24. 13^{a}, 36. 20^{a}, 71. 7^{b}

ἐπιφανής ꙗвьствьнъ 144. 13^{d}

ἐπιφύεσθαι нападати 118. 150^{a}, 123. 2^{b}

ἐπιχειρεῖν начинати 38. 9^{b}, 57. 7^{a}, 68. 28, начѧти 123. 6, зачѧти 9. 4^{a}

ἔπομβρος, τὸ ἔπομβρον тѫчьноѥ 77. 44^{b}

*ἐπουράνιον τό подънебесниѥ 135. 7^{a}

ἐποχεῖν носити 39. 15^{a}, -εῖσθαι сѣдѣти cant. 12. 54^{a}

Digitized by Google

ἐπωφελής польꙁьнъ 134. 3^{b}, cant. 2. 2^{a}, cf. etiam cant. 11. 43^{a} adn.

ἐρᾶν, ἐρᾶσθαι желати 18. 14^{c}

*ἐργασία дѣло 103. 23^{a}, дѣлание 88. 13^{a}

ἐργαστήριον съдѣлателище 87. 7^{b}

*ἔργον praeter дѣло etiam дѣлование 66. 7^{a}, gen. adj. дѣловьнъ 66. 7^{a}, 103. 23^{a} habes ложе pro ἔργον

*ἐρεθίζειν ꙁабнадѣти 36. 8^{b}

ἔρευνα испытание 118. 115, -αν ποιεῖσθαι пытати 118. 129

ἐρευνᾶν испытати 118. 34^{a}, cf. ib. 16 adn.

*ἐρημοῦν, pass. опоустѣти 72. 20^{b}

*ἐρήμωσις ꙁапоустѣние, опоустѣние 27. 4^{c}, 73. 10^{a}, 101. 7^{b}

ἔριον влъна, gen. ἐρίου влъньнъ 71. 6^{a}

ἔρις ꙁависть 138. 20^{a}

ἑρμηνεύειν съкаꙁати 64. 2^{a}, 67. 27^{b}, 32^{b}, 134. 11^{a}

*ἑρπετὸν τό гадъ 103. 25^{b}

*ἔρχεσθαι грѧсти 68. 21^{a}, 120. 1

*ἐσθίειν иꙁѣдати 78. 2^{c}, τὸ ἐσθίειν ıадение 54. 15^{a}

ἔσοπτρον тикръ 38. 7^{a}

ἔσχατος послѣдьнь 134. 7^{a}, τὰ ἔσχατα послѣдъкъ 17 tit., 38 tit., 57 tit., 118. 171^{b}, adv. ἐσχάτως послѣжде cant. 6. 6^{b}

ἔσω въ (ἔσω τῆς χειρός въ рѫцѣ 94. 4^{a}), ἔσωθεν вънѫтрьждоу (vl. вънѫтрь) 44. 14^{a}, 132. 2^{b}

ἑτοίμασις оуготование 9. 38

*ἕτοιμος готовъ 118. 115, ἑτοίμως готово cant. 2. 35^{d}

*εὐαγγελίζεσθαι приıати благовѣщение 106. 15^{b}

εὐαγγέλιον благовѣщение 92. 3

εὐάλωτος, neutr. plur. εὐάλωτα оудобь гыбнѫщаа 104. 31^{a}

*εὐαρεστεῖν оугаждати 25. 3^{b}, оугодити 77. 39^{a}, pass. годѣ быти 99. 4^{b}

εὐάρεστος благооугодьнъ 73. 19^{b}, 106. 22^{a}

εὐγλωττία мѫдрость 43. 7

εὐδαιμονεῖσθαι въꙁмагати cant. 4. 4^{b}

εὔδηλον, εὐδήλως добрѣ ıавѣ 4. 5^{b}, 20. 9^{a}, cant. 6. 10^{a} adn., благо ıавѣ 84. 3^{b}, добрѣ вѣсто 134. 14^{b}, 137. 7^{b}, благовѣстьно 45. 12, по иꙁволению 7. 5^{b}; въꙁвѣщение (εὔδηλον ad fidem Ambrosiani) 9. 7^{c}, възвѣщаѭ (recte -ıа) ib. 8^{b}

εὐδία тишина 73. 17^{b}

εὔδιος тихъ 106. 30^{b}

*εὐδοκεῖν благоволити 49. 9^{b}, благоиꙁволити 51. 3^{a}, иꙁволити 104. 26^{b}

εὔδρομον благотѣчьнѣ 146. 10^{a} (cum var. lect. благотьчьно et благочьстьно)

*εὐεργεσία благодѣть passim, et благодѣıание 102. 2^{b}, 105. 21^{a}

*εὐεργετεῖν благодѣıати 24. 19^{b}, 34. 1, 58. 4^{c} adn., -τούμενοι благодѣıаниıемь 108. 3^{b}, -τηθέντες благодѣıаниıа приıемъше 77. 8^{c}

*εὔθετος исправлıенъ 105. 39, правъ 113. 15^{b}

*εὐθηνεῖν обиловати 36. 1^{b}, гобьꙁовати 36. 7^{b}, 72. 13, 122. 4^{b}, 143. 15^{a}; обильнъ быти 121. 6^{b}, обилие б. ib. 7^{b}

*εὐθηνία обилие 29. 7, 121. 8^{b}, 143. 12^{a}

*εὐθής (εὐθύς) правъ 16. 2^{b}, 22. 3^{b} adn., 32. 1^{b}, 36. 14^{d}, 58. 5^{a}, 72. 1; правьдьнъ 22. 3^{b}, 102. 18 (sed var. lect. правъ)

εὐθυμεῖν добродоушьствовати 82. 9^{a}

εὐθύμως добродоушьно 82. 9^{a}, благодоушьнѣ 135. 1^{a}

εὐθύνειν исправити 97. 9^{c}, оуправити 25. 12^{a}

*εὐθύτης правость 91. 16^{b}, 95. 10^{c}, 110. 8^{b}, правение, melius правыни 9. 9, правина 11. 7^{a}, 98. 4^{b}

εὐχαιρεῖν оупраꙁ(дь)нити сѧ 58. 15, праꙁдьнъ быти 104. 30^{b}

εὐκόλως оудобь 118. 5^{b}

*εὐλογεῖν благословити 113. 26^{b}

*εὐλογία благословение 3. 9

εὐμενής, ἔχειν εὐμενῆ миловати 48. 19^b
εὐνοῦχος каженикъ 67. 32^b
*εὐοδεῖν (vl. εὐοδοῦν) поспѣшити 117. 25^b, cf. ad 1. 3^c
εὐόλισθος потъкливъ 88. 48^a
*εὐπαθεῖν добро приимати 143. 14^b
εὐποθεῖν възлюбити 118. 15
εὐπρεπής красьнъ 44. 9^b, -είως въ вельлѣпотѫ 103. 1^c
εὐσεβεῖν благочьствовати 91 tit.
εὐσεβής praeter благочьстивъ etiam благовѣрьнъ cant. 5. 9^a
εὐσπλαγχνία милосрьдие 4. 6, 102. 6^a
εὐτελής простъ 61. 4^b, хѹдъ 62. 11^b, 104. 31^b, малъ 77. 45^b
εὐτελίζειν хѹлити 9. 26^b, обидѣти 30. 19^c
εὐτρεπίζεσθαι приготовити сѧ 92 tit.
εὐφρασία веселие 5. 12^a
*εὐφροσύνη веселие 4. 8, 31. 11^a, 96. 11
εὐχαριστεῖν хвалити 27. 6, 40. 14, 43. 2^a, 64. 5^c, 125. 3, 137. 2^b, 139. 8^a, похвалꙗти 74. 2^c, хвалѫ въздати 65. 20, 85. 12^a, 88. 52^b, добродарьствити 102 tit.
εὐχαριστήριος похвальнъ 141. 8^b
εὐχαριστία хвала 136. tit. хваление 66. 2^a, похваление 108. 30^a, благодѣание 111 tit.
*εὔχεσθαι обѣщати 75. 12^a, молити сѧ 11. 8, 141. 3, молити 20. 3^b, молитвѫ творити 34. 13^c
*εὐχή молитва saepe, обѣтъ 65. 14, 75. 12^a
εὐώδης благоѫханьнъ 132. 1
εὐωδία благоѫхание 44. 9^a
εὐωδιάζειν, -εσθαι добровоньнъ бꙑти 132. 2^b, благоѫханьнъ бꙑти 140. 2^a
ἐφιστάναι наставити 60. 4^a, нападати 90. 5, ἐφίσταται (vl. ὑφίσταται) иматъ 101. 28
ἐφορᾶν видѣти 112. 6^a, cant. 12. 54^a, съзьрѣти (al. ѹзьрѣти) 138. 7^b
ἔχθρα вражьда 3. 8^b, 84. 4^a, 142. 12^a, 121. 7^a, 138. 21^b
ἐχθρεύειν вражьдовати 34. 19^a
*ἐχθρός врагъ, gen. plur. враговьнъ cant. 11. 44^b
*ἑωθινός ѹтрьнь 21 tit., 89. 6^b
*ἕως οὗ доньдеже 131. 5, ἕως κάτω до долѹ 132. 2^a

Z

ζάλη бѹрꙗ 106. 29^b
ζευγνύναι съпрѧщи, -гѫ 65. 15^b, припрѧщи 135. 24^b
*ζῆλος рьвение 36. 7^a, 65. 10^b, жалость 20. 10^a, 38. 4^a, 118. 158, зависть 139. 5^c
*ζηλοῦν рьвьновати 88. 11^a, възрьвьновати 72. 3^a, завидѣти 16. 13^b, 36. 1^a, позавидѣти 88. 11^b, възавидѣти 53. 2 tit.
ζημιοῦν отъщетити 10. 5^b
*ζῆν живъ бꙑти 119. 5^a, подвизати сѧ 58. 10^b
*ζητεῖν искати et възискати, praeterea жадати 54. 9
ζοφερός тьмьнъ 17. 29^b
ζοφοῦν омрачити 16. 3^a
ζυμοῦν въмѣсити 86. 5^a
*ζωή животъ 16. 14^b, 38. 8^b, 89. 10^b, жизнь 118. 42^b, житие 118. 83^a, τῆς ζωῆς животьнъ 32. 22, 119 tit., 132. 3^b
ζωοκέντητος прободенъ 80. 17^b
*ζῷον τό животъ 104. 30^a, животьно 76. 12, 77. 45^b, животьное 67. 11^a, 31$^{a.b}$
*ζωοποιεῖν животворити 126. 2^b, оживлꙗти 92. 4^c, 118. 88^a, оживити 101. 7^b, жива сътворити 84. 7^a, жива творити cant. 4. 6^b
ζωοποιός животворѧ 126. 2^b

Digitized by Google

H

*ἤ или et ли

*ἡγεῖσθαι обладати 103. 17^b, непьщевати 13. 7^c, 130. 2^a

*ἡγεμών владꙑка 54. 14, 67. 28^b

ἥδεσθαι наслаждати сѧ 103. 34^a, 146. 1^b, sed ib. 3^a ἥδεται vertitur любитъ, cant. 11. 39; ἥδοντες въ сладость (al. сласть) 111. 1^b

ἡδονή, ὁ τῆς ἡδονῆς сластьнъ 50. 7^b

*ἡδύνεσθαι насладити сѧ 105. 37

ἡδυπάθεια сласть 105. 39^b

ἡδύς благъ 91. 13^a adn.

ἦθος обꙑчаи 125. 4

*ἥκειν прити 67. 32^a, 77. 26

ἧλος гвоздии 41. 11^a, 67. 24^a

*ἡμέρα, καθ' ἡμέραν дьнь дьне 67. 20^a

ἡμιθανής ѥдва живъ 101. 5^a

ἡμιτελής полъвѣчьнъ 54. 24^b

ἤπιος бе-злобꙑ 44. 5^b

ἠρεμεῖν млъчати 119. 4^b

*ἡσυχάζειν млъчати 76. 5^a, умлъчати 75. 10^a, безмлъвьствовати 103. 22^b, умлъкнѫти 106. 29^b

ἡσυχία безмлъвиѥ 40. 8^a, 75. 10^b, 106. 30^a, 147. 5^a

ἥσυχος млъчаливъ 33. 3^b, adv. -ως безмлъвьно 71. 6^a

ἡττᾶσθαι побѣжденъ бꙑти 88. 43^b

ἥττων, ἧττον τυγχάνειν (хуждьше) юньше бꙑти 113. 16, паче 118. 8^b

*ἠχεῖν шумѣти 64. 8^b, 103. 10^a, въшумѣти 82. 3^a, трѫбити, въстрѫбити 97. 6^a, възгласити 150. 3^a

*ἦχος гласъ 9. 7^c, 41. 5^c, шумъ cant. 13. 65

Θ

θάλπειν плодити 127. 3^a

θάμβος чюдо 117. 25^b

θανατηφόρος съмрьтоносьнъ 17. 6^b

*θάνατος praeter съмрьть etiam умръщвлѥниѥ 68. 28

*θανατοῦν умрьтвити 20. 12^b, 77. 50^b, 143. 1^c, adn. (in textu побѣди), умарити 92. 4^c, побити (al. убити) 143. 1^b

θαρρεῖν дрьзати, -знѫти 26. 3^b, 27. 6, 107. 14^a, τεθαρρήκασιν дрьзаѭтъ cant. 5. 18^c, надѣꙗти сѧ 55. 9^a, 11^b, извѣствовати 40. 10^a

θάτερος обоиж҇де 36. 6^b, кꙑижьдо 90. 6

θαῦμα чюдо 30 tit., 47. 2^b, 117. 25^b, дивъ 16. 7^a (vl. дивьнъ, graece θαυμαστός)

*θαυμάζειν дивити сѧ 68. 35^a, 92. 4^c, удивити 76. 12, въздивити сѧ 125. 2^c, aor. pass. дивьнъ бꙑти 130. 1^c

*θαυμάσιος дивьнъ 51. 11^a, 92. 4^c, — τὸ θαυμάσιον чюдо 43. 2^c

θαυματοποιός чюдотворьць 76. 15^a

θαυματουργεῖν чюдесьнаꙗ (vl. чюдеса) творити 76. 15^b, чюдеса сътворити 104. 2^b, cant. 1. 11^b

θέαμα чюдо 23. 9^a

θεᾶν видѣти 77. 11^b

*θέλημα хотѣниѥ 20. 3^a, 37. 10^a, 38. 6^b, 102. 7^b, 144. 19^a, волꙗ 15. 3, 19. 6^c, 23. 7^a, 36. 23^b, 84. 2^a, 88. 18^b, 111. 7^b

θέλησις хотѣниѥ 9. 38

*θεμέλιον основаниѥ 17. 8^b, 9^b, θεμέλιος ib. 16^b

*θεμελιοῦν основати 23. 2^a, 65. 9^b, 110. 8^a, 117. 16^b, оснꙑвати 103. 5^a

θεογνωσία богоразумиѥ 28. 8^a, 68. 33^a, божии разумъ 21. 25^a

θεοσέβεια богочьстиѥ 43. 18^a, 45. 2^b, 73. 8^b

θεότης божьство 16. 15 adn., 21. 2^b, 30. 16^a, 37. 11^a, 39. 15^a, 93. 22^a adn., 111. 3^a, συγκαθίζειν τῇ θεότητι съпосадити и обожити 15. 11^b, τὸ τῆς θεότητος божьскоѥ cant. 3. 4^a

θεοτόκος богородица 88. 30a
θεόφοβος богобоинъ 93. 15b
θεοφόρος богоносьнъ 85. 8a
θεραπεύειν исцѣлити 34. 12a, 50. 3b, 55. 7b, оугаждати 24. 14b, 36. 22a, pass. годѣ ми ѥстъ θεραπεύομαι 50. 18b
*θερμαίνειν съгрѣıати 36. 40c, съгрѣвати 104. 23b, 118. 83a, раꙁгрѣıати 104. 19b, раꙁгрѣвати 147. 7b, раждещи 65. 10b, ражанꙁати 77. 51b, раꙁгорѣти сѧ 59. 5b
*θέρος жѧтва 73. 17b, 125. 5
θεσμός ꙁаконъ 47. 9b
*θεωρεῖν видѣти 27. 5a, 30. 8a, 13a, 63. 9b, ꙁьрѣти 21. 18b, 37. 12a, 91. 5a, оуꙁьрѣти 113. 3a
θεώρημα видѣниѥ 133 tit.
θεωρία видѣниѥ 18. 2b
θεωρός видьць 115. 3
*θηλάζειν съсати 21. 10b, 130. 2b
*θήρα ловъ 58. 7
*θηρεύειν ловити 9. 30a, 123. 7a
θηριάλωτος влъкохꙑщьнъ 48. 15a
θηριώδης ꙁвѣрьнъ 56. 5c, 148. 10a
θίβη крабица 104. 26a
θιγγάνειν, aor. θιγεῖν прикоснѫти сѧ 113. 8b
θλᾶν пригваждати 41. 11a adn.
*θλίβειν скръбити 30. 10a, оскръбити 62. 10b, 105. 33a, сътѫжати 49. 14, 82. 2b, 118. 157b, сътѫжити 26. 2b, 43. 8a, 107. 14b, скръбь приıати 32. 20a, plur. -βόμενος оскръблıаıемъ 118. 107a, печальнъ 43. 25b
*θλῖψις скръбь 24. 17a, 31. 7a, 39. 13a, 76. 8b, 119. 1, печаль 15. 4a, 33. 18b, 56. 3a, 105. 43a, 141. 3, 142. 11b, cant. 5. 16b, тѫга 105. 42a, gen. θλίψεως печальнъ 9. 22b
*θνησιμαῖος, plur. θνησιμαῖα троупиѥ 82. 12
θολερός мѫтьнъ 74. 9d
θολοῦν съмѫтити 6. 8a
θορυβεῖν, -εῖσθαι съмѧсти сѧ 134. 9b, млъвити 97. 7b, омлъвити 17. 15b
θόρυβος мѧтежь 9. 7c
θρασύνειν дрьꙁати 74. 6a
θραύειν съкроушити 53. 9b, оуморити 40. 9b
θρηνεῖν плакати сѧ 41. 4a, 48. 12c, рꙑдати 29. 12a
θρῆνος плачь 43. 13b
θρηνώδης плачивъ 101. 7b
*θύειν жрѣти 4. 6
θυμιάζειν покаждати 77. 58a
*θυμίαμα кадило 65. 15a
θυμομαχεῖν ıаро гнѣвати сѧ 2. 1
*θυμός ıарость 6. 8a, 29. 6a, 87. 8a, 89. 11b; gen. θυμοῦ ıаростьнъ 59. 5b
θυμώδης ıаръ 90. 13
*θυρεός щитъ 34. 2, 45. 10c
θυρωρός ἡ вратьница (vl. вратарьница) 49. 20b
*θυσία жрьтва passim., θυσίασμα жрьтвьникъ 82. 12
*θυσιαστήριον олтарь 80. 1 tit., 83 tit.
θώραξ vertitur ꙁвакъ 150. 5a (al. образъ)

I

ἴαμα исцѣлѥниѥ 77. 22a
*ἰᾶσθαι исцѣлѣти 37. 6b, 131. 16a, исцѣлıати 146. 3a
*ἴασις исцѣлѥниѥ 90. 4
ἰδέα видѣниѥ 103. 25b
ἰδικός свои 27 tit.
ἴδιος свои 43. 4a, 67. 36b, 70. 2a; τὸ ἴδιον своиство 103. 17b
ἱδρύειν оутврьдити 23. 2a
ἱερατεύειν слоужити 113. 18b
ἱερατικός свѧтительнъ 27. 4d
*ἱερεύς иереи 109. 4b
ἱερός чистъ 103. 18a
ἱερουργεῖν свѧтительствовати 109. 4b

Digitized by Google

ἱερωσύνη иерѡсини 117. 3a
ἱκανός довълынъ (довольнъ) 70. 19b, 140. 5b, добль 17 tit., 34. 23b, 53. 2 tit., добръ (vl. добль) 85. 8b, 138. 18a
ἱκεσία молитва 114. 1, моление 70. 1
ἱλαρότης кротость 99. 2a
*ἱλασμός оцѣщение 64. 4b
*ἰλύς тимѣние 39. 3a
*ἱμάτιον риза 34. 13a, 68. 12a, 94. 9b
*ἱματισμός риза 44. 10b
ἱππεύειν ѣздити 32. 17a
ἰσοδύναμος равьносилынъ 148. 8a
ἴσος равьнъ 118. 105, 148. 8a, ἴσα равьно 139. 6b
*ἰσόψυχος равьнодоушьнъ 54. 14
*ἵστασθαι стати 51. 7c
ἱστορεῖν видѣти 121. 4a
ἱστουργεῖν оустроити 91. 4, idem verbum ἱστουργεῖται vertitur поѥтъ 143. 9b
*ἰσχύειν мощи-могѫ 55. 5b, 101. 24a, 105. 8b, cant. 10. 7b, 11. 40b, възмощи 17. 42, 35. 12b; aor. part. ἰσχύσας крѣпъко 16. 14c
*ἰσχυρός твръдъ 57. 7a, 97. 6a, 106. 10b, крѣпъкъ 106. 16, τὸ ἰσχυρόν крѣпость 17. 35b, adv. -ρῶς крѣпъко 71. 10a
ἰσχυροποιεῖν крѣпъка сътворити 117. 14a
ἰσχυροῦν оутврьждати 36. 37a
*ἰσχύς крѣпость 27. 8a, 52. 6b, 70. 9b, 88. 18b, 90. 5, 128. 4, οἱ ἐν ἰσχύι крѣпъцни 148. 12b
ἴσως некли 34. 22a
*ἰτέα врьба 136. 2
*ἴχνος слѣдъ 95. 11b, — ποιεῖν слѣдъ сътворити 76. 20b, κατ' ἴχνος по слѣдоу cant. 3. 5b

K

κάδος, ἀπὸ κάδου водоносьнъ 89. 5a
*καθαιρεῖν раздроушати 10. 3a, потрѣбити 9. 7c, 27. 5c, 38. 12b, разорити 79. 13a, низложити 135. 13a, 138. 8b
καθαίρειν очищати 11. 7b, очистити 10. 1b, 50. 12b
καθαρεύειν очищати сѧ 118. 43a, очистѣти 118. 134b, чистъ быти 100. 3a
*καθαρίζειν очистити 18. 13b, 15a, 68. 6b
*καθαρισμός очищение 88. 45a
*καθαρός чистъ passim, adv. -ρῶς чисто 118. 18b
καθάρσιος очищенъ 88. 45a, τὸ καθάρσιον очищение 50. 9b
*καθέδρα сѣдание (сѣдение) 138. 1b
καθέζεσθαι сѣсти, сѣдѣти 28. 1a, 109. 1a, 136. 1a, сѣдати 101. 7b
καθήκειν подобати 106. 32b
*καθηλωμένος съгвождѥнъ 118. 120a
*καθῆσθαι сѣсти 109. 1a
*καθίζειν сѣсти 142. 10b, 131. 12c
*καθιστάναι поставити 16. 8b, 104. 22a, 138. 17b, сътворити 30. 9b (al. оустроити), наставити 39. 8c
*καίειν жещи 102. 5b, 119. 4b, cf. ib. 7, нѫдещи 73. 7a, горѣти 9. 23a, огорѣти 77. 14a, κεκαυμένη сѫжежена cant. 2. 31b
καινίζειν обновити 49. 23a
καινοῦν подвигнѫти сѧ 6. 10
κακὰ τά, *κακία зъло 17. 19a, 58 tit., 84. 4b, 117. 24b
κακόνους зълобивъ 118. 115
κακοπάθεια зъла страсть 16. 4b
κακοπαθεῖν пострадати 36. 39b
κακόπιστος зъловѣрьнъ 15. 4c, невѣрьнъ (vl. зъловѣрьнъ) 25. 5b
κακοποιῆσαι τό зълодѣание 75. 7b
κακοποιός зълобивъ 118. 115
*κακοῦν озълобити 17. 19a, оузълобити (vl. озълобити) 43. 3b
*κακουργία зъло 34. 17b
κακοῦργος вражьдьникъ 68. 20a

Digitized by Google

κακουχεῖν оѕълоблꙗти, -бити 15. 4^{a} adn., 33. 20, part. pass. оѕълоблꙗѥмъ 36. 19^{a}, 118. 107^{a}
κακουχία оѕълоблѥниѥ 72. 14^{a}
*καλάμη стьблиѥ 82. 14^{b}, тръстиѥ 17. 9^{b}
*κάλαμος тръсть, ὁ τοῦ καλάμου тръстьнъ 50. 9^{a}
*καλεῖν praeter нарицати etiam призъвати 15. 5^{a}, 41. 6^{c}, 106. 20^{b}
καλιά гнѣздо 138. 9^{a}
*καλλωπίζειν оудобрити 76. 12
*καλύπτειν покрꙑти 103. 9^{b}
*καλῶς добрѣ 2. 10, 36. 39^{a}, 74. 8^{b}, 149. 8^{a}
καμμύειν (= καταμύειν) съмѣжити 80. 12^{b}
κάμνειν изнемагати 76. 6
κάμπτειν оумати 77. 32^{a}
κανονίζειν оуправити 26. 11^{a}, 59. 8^{a} adn., исправити 24. 12^{b}, 107. 8^{c}, оучинити 73. 17^{a}
*καπνίζειν, -εσθαι коурити сѧ 7. 14^{b}, 17. 9^{a}, осаждавѣти 7 tit.
*καρδία срьдьце pass., gen. срьдьчьнъ 24. 15^{a}
καρδιογνώστης срьдьцевѣдьць 18. 13^{a}, 35. 3^{a}
καροῦν, κεχαρωμένος потроуплѥнъ 87. 11^{b}
καρπογονία плодородьство 105. 39^{a}
καρποῦν, med. καρπούμενοι приобрѣтаѭще 117. 15^{a}
καρποφορεῖν плодити 91. 14^{b}, 106. 34, 148. 9^{b}, расплаждати сѧ 1. 4, расплодити 106. 37^{b}, 107. 9^{b}, плодьствовати 51. 10^{a}, 131. 6^{a}, cant. 2. 32^{c}, плодъ творити cant. 3. 17^{b}
καρποφορία плодьствиѥ, -ство 77. 67^{b}, 131. 6^{a}, cf. 59. 9^{b} ubi плодоносьнъ vertitur
καρτερεῖν прѣбꙑвати 47. 14^{a}, трьпѣти 68. 14^{a}, 110. 10^{a}, прѣтрьпѣти 45. 11^{a}
καταβαρεῖν отаготѣти 65. 11^{b}
κατάβασις сънитиѥ 32. 3^{a}, 68. 17^{a}, погрѫжаниѥ (vl. -жениѥ) 102. 5^{b}
καταβιβρώσκειν поꙗсти 78. 7
καταγγέλλειν повѣдати 78. 9^{c}, проповѣдати 101. 29^{b}
*καταγελᾶν смиꙗти сѧ 55. 6^{a}, рѫгати сѧ 43. 14^{a}, порѫгати сѧ 51. 8^{b}, обрѫгати 21. 9, pass. поношениѥ бꙑти 78. 4^{a}
*κατάγεσθαι, ἐκ τοῦ Δαυὶδ κατάγεται : Давидова племене ѥстъ 88. 5^{a}, κατήχθησαν ниспадѫ 55. 8^{b}
καταγηρᾶν състарѣти сѧ 70. 18^{a}
καταγιγνώσκειν порѫгати сѧ 51. 8^{b} adn.
καταγνύναι избити 104. 14^{b}
κατάγνωσις срамота 48 tit.
*καταδιώκειν praeter гонити (142 tit.) et погънати etiam расточити 17. 38^{a}
καταδύειν (-ύνειν) понирати 102. 5^{b} погрѧзнѫти cant. 1. 5^{b}
καταδυναστεία (al. δυναστεία) насилованиѥ 110. 9^{a}
καταδυναστεύειν оудоблꙗти (-лѣти) 118. 84^{b}
καταθύειν закалати 43. 23^{b}
καταιγίζειν vertitur substantivo боуриꙗ 49. 3^{d}; ita et substantivum *καταιγίς боуриꙗ 54. 9, 68. 3^{b}
*καταισχύνειν : κατῃσχυμμένος срамьнъ 73. 21^{a}, κατῃσχύνθημεν срамьни бꙑхомъ cant. 11. 33^{b}
*κατακαίειν пожещи 82. 16^{a}; pass. сгорѣти 101. 4^{b}
κατακαυχᾶσθαι въсхвалити сѧ cant. 4. 1^{c}
κατακεῖσθαι сълежати 17. 29^{b}
κατακεντεῖν продрѫзити 17. 35^{b}, пригвоздити 21. 17^{b}
κατακληροδοτεῖν по жрѣбию даꙗти 43. 4^{c}
*κατακλύζειν потопити, 31. 6^{b}, 105. 11^{b}, 140. 6^{a}, -таплꙗти 71. 8^{a}, 73. 13^{a}, 77. 16^{b}, 92. 4^{a}, pass. наводьнити сѧ 77. 20^{b}
κατακόπτειν расѣщи-сѣкѫ 73. 5
κατακοσμεῖν оукрашати 17. 23^{b}, оукрасити 50. 8^{b}, 144. 9^{a}
κατακρατεῖν обꙗти 17. 18^{b}, оукрѣпити 37. 20^{a}

Digitized by Google

καταχρίνειν осѫдити 48. 19^{a}, 57. 4^{a} adn., осѫждати 49. 21^{c}

*κατακυριεύειν ѹдоблѣти 103. 9^{b}, 142. 9, ѹделѣти 9. 26^{c} (vl. ѹдолѣти)

*καταλαλεῖν оклеветати 118. 23^{b}

*καταλαμβάνειν praeter постигнѫти etiam доити-доидѫ 77. 51^{a}

καταλέγειν събирати 117. 3^{a}

καταλείπειν оставити 34. 11, 36. 5^{b}, 54. 3^{b}, cant. 10. 10^{b}, καταλιμπάνειν idem 54. 23^{a}

καταλλάσσειν ѹвѣщати cant. 11. 35^{a}

*κατάλοιπα τά отълѣкъ 16. 14^{d}

*καταλύειν раꙁарѹшити 8. 3^{b}

καταμερίζειν раꙁдѣлити 47. 14^{b}

καταναλίσκειν попалꙗти 96. 3^{a}, попалити ib. 3^{b}

*κατανέμειν жировати 79. 14^{b}

*κατανοεῖν раꙁѹмѣвати 142. 5^{c}

*κατάνυξις ѹмилениѥ 106. 35^{b}

*κατανύσσειν ѹмилити cant. 2. 8^{a}, κατανύσσεσθαι ѹмилити сѧ 4. 5^{b}, 34. 15^{c}, 77. 18^{a}. 44^{a}, 108. 16^{c}, ѹмилꙗти сѧ 87. 11^{a}

καταξιοῦν съподобити 106. 8^{b}, 108. 30^{a}

καταπάτημα попраниѥ 73. 5

*καταπαύειν ѹставити 73. 8^{b}, 74. 5^{a}, med. pass. почити 54. 7^{b}, 131. 14^{a}

*κατάπαυσις покои 94. 11

καταπιέζειν обрѫговати 31. 7^{a}

*καταπίνειν пожрѣти-пожирати passim, поглътити cant. 1. 9^{b}

*καταπίπτειν ниспасти 60. 3^{a}, ниꙁъпасти 88. 45^{b}, пасти сѧ 101. 17^{a}

καταπιστεύειν дати 32. 15^{a}

καταπλήττεσθαι ѹдивити сѧ 82. 2^{a}, 138. 14^{b}, дивити сѧ 142. 5^{c}, ѹжасати сѧ, -снѫти сѧ 13. 5, 49. 3^{d}

καταποθείς (part. verbi καταπίνειν) пожрьтъ 41. 5^{a}

*καταποντίζειν потопити 140. 6^{a}, cant. 1. 4^{c}, pass. ѹтопнѫти ib. 5^{a}

*καταπραΰνειν ѹтѣшати (vl. ѹтишати) 88. 10^{b}

καταπτήσσειν ѹжаснѫти сѧ 75. 10^{a}, part. καταπτήσσων страшѧ 77. 49

*καταρᾶσθαι проклати 17. 39^{a} adn., κεκατήρανται проклати сѫтъ 118. 21^{b}

καταργεῖν ѹпраꙁ(дь)нити-ѹпражнꙗти 20. 11^{a}, 32. 8^{a}, 39. 7^{c}, 88. 49^{a}, 103. 9^{b}, 118. 21^{a}, 123. 7^{b}, cant. 1. 1^{a}, раꙁарѹшити 7. 16^{b}, 45. 10^{b}, 58. 5^{b}, раꙁорити 21. 22^{b}, 65. 2^{a}, 67. 21^{b}, 104. 36^{a}, потрѣбити 9. 5^{a}

καταριθμεῖν причисти-чьтѫ 98. 6^{b}

καταρρεῖν съходити 132. 2^{b}

*καταρτίζειν съврьшити 10. 3^{a} adn., 28. 9^{a}, 67. 10^{b}, 84. 14^{b}, 131. 5 (pag. 900 male scriptum χαρτερίσω pro καταρτίσω); сътворити 10. 3^{a}

κατάρχειν обладати 71. 8^{a}

κατασήπεσθαι сгнити 31. 3^{a}

κατασκάπτεσθαι male vertitur блюдомъ ѥстъ 136. 7^{b} (interpres. legit κατασκέπτεσθαι) vide pag. 901

κατασκευάζειν ѹстроити 140. 4^{a}, съꙁьдати 73. 20^{b}, съврьшити 146. 5^{a}

*κατασκηνεῖν (et -σκηνοῦν) praeter въселити сѧ etiam жити 18. 6^{a} (живетъ : κατασκηνοῖ), etiam събирати (κατασκηνοῦν) 59. 8^{c}

κατάσκιος сѣньнъ cant. 3. 3^{b}

καταστροφή раꙁвращениѥ 36. 13^{b}, 52. 5^{a}

καταστρωννύναι постьлати 48. 15^{a}, 109. 1^{b}, ниꙁложити cant. 1. 7^{b} (sed pro κατέστρωσε vl. κατέτρωσε, quod interpres legisse videtur)

κατασφάζειν исклати 77. 64^{a}, 105. 37, ѹбивати 78. 2^{c}

*κατάσχεσις одрьжаниѥ 27. 9^{a}, 134. 12^{a}, обдрьжаниѥ 104. 11^{b}

κατατάσσειν съчетати 27. 3^{a}

κατατιτρώσκειν попрати 138. 8^{b}

Digitized by Google

κατατολμᾶν смѣти 72. 9^{a}, дрьꙁати 63. 8^{b}
*κατατρυφάν насладити сѧ 138. 11^{b}
καταφέρειν раꙁдроушити 58. 12^{c}, κατενεχθῆναι сънити 140. 7
*καταφλέγειν попалити 57. 10^{b}, pass. исполѣти 82. 15^{b}
καταφρονεῖν нерадити 20. 9^{b}, неродити 68. 10^{a}, небрѣщи 88. 41^{b}
*καταφυτεύειν насадити cant. 2. 8^{b}
καταυχεῖν хвалити сѧ 39. 2^{b}
καταχαίρειν порадовати сѧ 29. 2^{b}
*καταχεῖν проливати 132. 2^{b}
καταχθόνιος прѣисподьнь 15. 5^{b}, 118. 91^{b}
καταχρίειν помаꙁати 140. 5^{a}
*κατεναντίον прѣдъ 38. 2^{c}
κατεπείγειν нѫдити 37. 13^{a}
κατέρχεσθαι съходити-сънити 23. 10, отъходити 76. 20^{b}, исходити cant. 2. 2^{a}
*κατεσθίειν поꙗсти 73. 14^{b}, 104. 34^{a}, εἰς τὸ κατεσθίεσθαι на поꙗдание 43. 12^{a}
*κατευοδοῦν поспѣти 1. 3^{c}
*κατέχειν дрьжати 23. 8^{b}, 56. 5^{b}, 85. 13^{b}, 92. 1^{b}, 148. 10^{a}, объдрьжати 141. 5^{b}, одрьжати 24. 5^{a}, съдрьжати 9. 35^{a}, 34. 7^{a}, 86. 3
κατηγορεῖν въꙁглаголати на- 55. 7^{b}
κατηφής драселъ 29. 13^{a}
κατιέναι съходити 71. 6^{a}, сънити 138. 8^{b}
*κατοικεῖν жити 9. 12^{a}, 17. 7^{b}, 65. 2^{a}, 78. 7, 88. 12^{b}, 111. 3^{a}, 119. 5^{b}, 124. 1^{b}, 131. 14^{b}
*κατοικητήριον жилище 19. 3^{a}
*κατοικία селение 4. 9^{b}, жилище 68. 26^{b}, 90. 5, 122. 1, 131. 13^{b}
*κατοικίζειν въселити 26. 4^{b}, 79. 9^{b}, въселꙗти (въсѣлꙗти) 67. 7^{a}, населити 48. 3^{a}, -εσθαι населити сѧ 92 tit.
κατόπισθεν въ слѣдъ 77. 71^{a}
*κατορθοῦν исправлꙗти passim, τὸ κατορθοῦν исправление 140. 3
καύσων ꙁнои 41. 3^{a}, 77. 14^{a}, 104. 39^{a}
*καυχᾶσθαι хвалити сѧ 12. 5^{a}, 44. 2^{a}, 51. 3^{a}, cant. 4. 10^{c}, въсхвалити сѧ 9. 20^{a}, 17. 22
*καύχημα похвала 31. 11^{b}, 88. 18^{b}, 149. 5^{a}, хвала 105. 47^{c}
κέλευσις велѣние 98. 6^{a}
*κενός тъщь 38. 6^{c}, 128. 7^{b}, εἰς κενόν въ тъще 24. 3^{b}, 38. 6^{c}
κενοῦν истъщити 75. 6^{c}, 106. 9, въ тъще сътворити 30. 2^{a}, pass. тъщь быти 118. 83^{a}; иꙁлиꙗти 102. 13^{b}, 118. 71^{a}
κεντεῖν пробости 44. 5^{a}, 77. 20^{a}, 104. 18^{b}, 105. 30^{a}, продрѫжити 97. 1^{c}
κενῶς въ соуе 24. 3^{b}
κεραννύναι (ἐκέρασε) испльнити 27. 1^{a}, растворишѧ cant. 2. 33 (ἐκέρασαν)
κεράτιον рожьница 9. 33^{b} adn., рожьць 43. 26^{b}
κερδαίνειν приобрѣсти 7. 5^{b}, 48. 18^{a}
κηδεμών строитель 2. 8^{b} (pag. 857 male створителъ pro строителъ impressum)
*κημός бръꙁда 31. 9^{b}
κημοῦν обръꙁдити 31. 9^{b}
κήρυγμα проповѣдь 15. 4^{c}, 103. 23^{a}, проповѣдание 96. 6^{b}, gen. sing. проповѣданъ (al. проповѣдьнъ) 17. 45^{a}, 18. 5^{a}
κηρύττειν проповѣдати passim
*κινεῖν двигнѫти, -ѕати 11. 4, 23. 7^{a}, 34. 1, 36. 15^{b}, 45. 5^{a}, 113. 15^{a}, движати 9. 28^{b}, 103. 5^{b}, 125. 2^{b}, 150. 6, въꙁдвигнѫти 26. 9^{b}, кꙑвати (al. къвати) 108. 25^{a}, покꙑвати 43. 15^{b}, дрьжащее сѧ τὸ κινούμενον 144. 16
*κίνησις двиѕание 54. 23^{a}, хождение (al. исхождение) 90. 5
*κιρνᾶν растварꙗти 79. 6^{b}, 101. 10^{b}, 115. 4^{a}, κιρνᾶται чрѣплиемо естъ 83 tit.
*κλαίειν плакати сѧ passim, въсплакати сѧ 94. 6^{b}, рꙑдати 114. 8^{b}
*κλαυθμός плачь 6. 9^{b}, gen. sing. плачевьнъ 59. 8^{c}, κλαυθμῶνος 85. 9, κλαυθμοῦ χωρίς бе-сльꙁъ 79. 6^{a}

κλείειν затворити cant. 10. 3^{b}

κλεῖστρον заклепъ 114. 3^{b}

κλέπτεσθαι оукрадомъ (vl. окрадомъ) бꙑти cant. 6. 9

*κλήματα τά раждиѥ (al. рождиѥ) 67. 14^{a}

κληροδοτεῖν по жрѣбию даꙗти cant. 2. 8^{a}

*κληρονομία достоꙗниѥ 15. 5^{a}, 36. 18^{b}, 67. 10^{a}, наслѣдиѥ 81. 8^{b}

*κλῆρος жрѣбии 30. 16^{a}, 141. 7^{b}, достоꙗниѥ 47. 14^{b}

κληροῦν наслѣдовати 45. 12, 47. 14^{b}, приꙗти, vl. прѣꙗти 148 tit.

κλῆσις зъваниѥ 95 tit., 98 tit. adn., 107 tit., 4^{b}, vl. назъваниѥ 65. 5^{a}, позъваниѥ 9. 12^{b}, призъваниѥ 15. 4^{b}, 6^{b}, 115. 1^{a}

κλῖμαξ лѣствица 119 tit.

*κλίνειν подъклонити 24. 16, прѣклонити 54. 4^{b}, 70. 2^{b}, 143. 5^{a} приклонити 114. 2^{a}, оуклонити сѧ 45. 7^{a}

*κλίνη ложе 6. 7^{b}, одръ 40. 4^{a}

κλονεῖν трѧсти 59. 4^{b}, 89. 7^{b}, колѣбати 66. 8^{b}, 87. 17^{b}, ἐκλόνησεν призъва 49. 1^{a} (interpres ἐκάλεσεν legisse videtur)

κλοπή татьба 90. 5

*κοιλία чрѣво 39. 9^{b}, 77. 18^{b}, ѫтроба 21. 11^{b}

κοινός обьщь 48. 17^{a}, κατὰ κοινοῦ по обьщию 5. 7^{a}

κοινωνεῖν причѧстити сѧ 30. 21^{b}, 120. 6

κοινωνία обьщениѥ 103. 15^{b}, причѧстиѥ 119. 3

κοινωνός причѧстьникъ 108. 6^{a}, 140. 5^{b}

*κοιτάζεσθαι лешти-лѧгѫ 103. 22^{b}

*κοίτη ложе 50. 7^{a}

κολάζειν мѫчити 48. 20^{b}

κολακεύειν ласкати 108. 2^{b}, прѣласкати 44. 11^{b}

*κολλᾶν прилѣплꙗти, -ити 40. 3^{a}, 49. 7^{c}, 72. 28^{a}, κολλώμενος прилиплꙗи 118. 30^{b}, 31 (vl. прилѣплꙗи сѧ)

*κόλπος лоно 30. 16^{a}, 46. 3, plur. ꙗдра 58. 10^{a}, 101. 20^{a}

κολύβη кѫща 78. 2^{a}

κολυμβήθρα, gen. кѫпѣльнъ 1. 3^{a}

κομιδή vertitur 143. 2^{a} тѣломь (κομιδῇ)

*κομίζεσθαι приꙗти 39. 16

κονδυλίζειν пъхати (vl. прати) 54. 4^{b}

κονιορτός прахъ 17. 43^{a}

*κοπετός плачь 76. 11^{b}, въпль 143. 14^{b}

*κοπιᾶν, -άζειν троуждати сѧ 24. 18^{a}, 106. 12^{a}, троудити сѧ 48. 10, 54. 11^{b}, 109. 7^{a}, 127. 2^{a}

κοπρίζειν съзорити 91. 13^{a}

κόπτειν сѣшти-сѣкѫ 73. 5, -εσθαι плакати сѧ 29. 12^{a}

*κόραξ вранъ 78. 2^{b}, gen. врановьскъ 146. 9^{b}

*κόρη рабꙑни 49. 20^{b}

κόρος сꙑтость 85. 7, сꙑть (до сꙑти εἰς κόρον) 58. 16^{b}

*κορυφή врьхъ 71. 16^{a}

κοσμεῖν оукрашати 44. 14^{b}

κόσμος миръ et вьсь миръ 107. 8^{a}, 144. 11^{a} (ultimo loco vl. въселенаꙗ), etiam землꙗ 89. 8^{a}, τὰ ἐν τῷ κόσμῳ мирьскаꙗ 36. 3^{a}

κουφίζειν обльгчити 12. 6^{c}, cant. 3. 16^{c}, облѣжити 120. 1

*κόφινος кошь 80. 7^{b}

*κράζειν зъвати et въпити, e. gr. 17. 44^{a}, 47. 2^{a}, etiam възъвати 17. 8^{a} adn., 33. 18^{a} et възъпити 8. 3, 37. 9^{b}, 49. 1^{a}

κρανίον лъбъ, gen. лъбовъ 26. 6^{a}

*κραταιός крѣпъкъ 23. 8^{b}, 46. 10^{b}, 135. 18^{b}, 144. 16; adv. крѣпъко 53. 5^{b}, тврьдо 73. 13^{a} et дрьжавьно 22. 5^{c}

*κραταιοῦν оукрѣпити, -лꙗти 85. 16^{a}, 104. 4^{a}, 107. 9^{b}; оутврьдити 15. 6^{b}, 17. 40^{a}, 79. 18^{b}, 82. 3^{a}, 116. 2^{a}, дати дрьжавѫ 67. 36^{b} adn.

*κραταίωσις крѣпость 59. 9^{b}

*κρατεῖν дрьжати 1. 4, 14. 2^{b}, 17. 16^{b}, 32. 2^{b}, 4^{b}, 37. 11^{a}, 53. 5^{b}, 59. 10^{a}, 72. 23^{b},

Digitized by Google

81. 6, 105. 42^a, 138. 15^b, ѹдрьжати 32. 2^b adn., одрьжати 52. 6^a, 138. 14^a, съдрьжати 46. 3 (vl. дрьжа, gr. vl. κατέχων), ѩти 27. 2^b, 51. 5^b, 54. 15^b, 55 tit., 67. 28^c, 87. 9^c, власти 58. 4^b

*κράτος дрьжава 27. 8^a, 61. 13^a, 143. 10^a

*κραυγή praeter въпль etiam плачь 26. 7

*κρεμάννυσθαι виснѣти 30. 11^e, 108. 25^b

κρημνᾶν обѣсити (imperf. обѣшаахѫ) 136. 2

*κρίμα сѫдьба 47. 12^c, 71. 5^b, 118. 43^b adn., сѫдъ 34. 23^a, 118. 43^b

*κρίνειν praeter сѫдити etiam сѫдъ сътворити 118. 175^b, κρινόμενος осѫждаѥмъ cant. 2. 38^b

*κρίσις сѫдъ 36. 28^a, 49. 6^a, 77. 50^a, 80. 5, 83. 6^b, 95. 13^d, 121. 5, осѫждениѥ 108. 7^a, τῆς κρίσεως сѫдьнъ 52. 6^a

*κροτεῖν плескати 97. 8^a

κρούειν, -εσθαι строити 107. 3^b, вращати 67. 26^b, 80. 3^b κρούουσα vertitur движдемъ, sed ad citharam (гѫсли) refertur, 70. 22^b idem graecum verbum κρούων vertitur гѫдꙑ

*κρύπτειν таити 70. 7^a, 76. 17^a, 106. 25^a, 138. 15^a, ѹтаити 39. 11^a

κρυπτός таинъ 118. 91^a

κρυφῇ таи cant. 3. 14^c

*κρύφιος таинъ 9 tit., τὰ κρύφια таинꙑ 93. 10^a

*κτᾶσθαι сътяжати 9. 19^b, 24. 3^a, 148. 9^b, имѣти-имамь 43. 8^b, 51. 11^b, 118. 125, part. κεκτημένος имꙑ-имѫщи 24. 20^b

κτῆμα притяжаниѥ 89. 16^a

κτηνώδης скотьнъ 105. 20, 148. 10^a, скотьскъ 31. 9^b

*κτίσις тварь 8. 2, 16. 7^a, 32. 9^a, 67. 17^b, 95. 1^a, 104. 23^b, 144. 9^b

κτίσμα тварь 101. 27^a, 113. 9^a, 138. 14^b, 148. 10^b, cant. 1. 11^a

κτιστής творьць 23. 1, 96. 6^a

*κύκλος крѫгъ 64. 12^a, κύκλῳ окрьстъ 88. 8^b, κυκλόθεν окрьстъ 54. 4^a

*κυκλοῦν объходити, обити 31. 7^b, 55. 7^a, 67. 24^b, 117. 10, обстѫпити 11. 9^a, обстоꙗти 25. 6^b, 87. 18

κυλίειν поточити 18. 5^a, 76. 19^a

κυματοῦσθαι вльновати сѧ 97. 7^a, вльнити сѧ 64. 8^b

κυοφορεῖν ꙁачати 57. 4^b, родити cant. 5. 18^a, 6. 3^b

κυριακός господьскъ 15. 11^b, 17. 25^a, 33^b, 44. 4^a

*κυριεύειν обладати 44. 17^b, 46. 9^a, 89. 15^b, власти 23. 8^a, одолѣти (vl. ѹдоблѣти), ѹдолѣти, ѹдоблѣти, -лѣвати 12. 5^a, 16. 8^a, 17. 36^a, 73. 11, 117. 17^a, 139. 10^a, ѹдрьжати (vl. ѹдолѣти, одолѣти) 17. 18^b

κυρίως въ истинѫ 100. 8^a

κῶλον, τὰ κῶλα кости 34. 6^b

*κωφός нѣмъ 38. 3^a, 96. 7^b

Λ

λάγχανειν пасти-падѫ cum dativo 21. 19^b, пасти въ жрѣбии 108. 8^b

*λάκκος ровъ 27. 1^c, 29. 4^b, 77. 44^b, adj. ръвьнъ (ровьнъ) 142. 7^c adn., рѣвенъ (ровьнъ) 54. 24^a

*λαλεῖν praeter глаголати, въꙁглаголати, etiam наричати (нарицати) 40. 9^a, вѣщати 88. 12^b, съкаꙁати 145 tit.

*λαμβάνειν приѩти passim, etiam прѣѩти 80. 14, имѣти (λαβεῖν) 67. 6^b

λάμπειν въсиꙗти 106. 10^a

λαμπρός свѣтьлъ 83. 11^b, 144. 13^d (hic bon. praebet свѣтила, tanquam subst. neutr. gen., sed alii cod. свѣтьла)

*λαμπρότης свѣтьлость 18. 6^a

λαμπρύνεσθαι просвѣтити сѧ 109. 3^b

Digitized by Google

λανθάνειν таити сѧ 56 tit., оутаити сѧ 93. 9[b], 11, 112. 6[b], 142. 5[b]; adv. λεληθότως таи 9. 29[b], 10. 2[a]
λατρεία слоужениѥ 27. 4[c], 39. 4[c]
λατρεύειν слоужити cant. 11. 33[b], cf. pag. 907
*λέβης коновъ 59. 10[a], 107. 10[a]
*λέγειν praeter глаголати etiam нарицати 23. 6[a], 88. 31[a], мьнити 59. 8[c], 96. 9[b]
λεῖος гладъкъ 24. 10[a]
λείπεσθαι лишити сѧ 113. 24[b]
λειτουργία слоужьба 113. 24[b]
λειτουργικός слоужительнъ 102. 21[b], 113. 24[a]
*λειτουργός слоуга 100. 6[c], слоужитель 131. 9[a]
λεπτός, ὁ κατὰ λεπτόν (in cod. οἱ κατάλεπτοι) оубогъ 103. 17[a]
*λεπτύνειν истьнити 29. 10[b]
*λευκαίνειν обѣлити 67. 15[b]
λευκασμός бѣлота 147. 5[a]
λήγειν оскѫдѣти 144. 13[a]
λήθη забытиѥ 9. 32, cant. 1. 4[a] забъвениѥ 77. 11[b], 106. 10[b], 118. 96[a]; λήθη ἐγένετο забыша 77. 13[a], λήθῃ παραδιδόναι забывати 102. 2[b], λήθην ποιεῖσθαι забыти 76. 9[b], 102. 16[b], 118. 16, забывати ib. 153[b]
*ληνός точило 80. tit., 93. 16[b]
ληστής разбоиникъ 67. 8[a]
*λίθοι οἱ камениѥ 103. 12[b]
λικμᾶν развѣꙗти 17. 43[a], 20. 9[b], 67. 2[a], съкроушити 35. 13[a]
*λιμήν пристанище 30. 3[c], 106. 30[b], 36[b]
λιμνάζειν (vl. παραλ-) оуѥзєрити 106. 35[a]
*λιμός гладъ (гладь) 43. 26[b], алъча 36. 19[b]
*λιμώττειν алъкати 58. 15, объалкати 103. 21[a] (al. объалъкати)
*λιπαίνειν оумастити 65. 15[a]
λιπαρός тоучьнъ 72. 7[a]
λιχνός свѣтильникъ 118. 105

λίψ-λιβός югъ 77. 26
*λογίζεσθαι помышлꙗти passim, възмыслити 139. 3[a], вымѣнити 30. 13[b], 36. 38[b], 68. 6[a], 87. 16[b], 89. 5[a], 105. 22[a], мѣнити 117. 7, λογίσασθαι съвѣщати 57. 3[a]
λογικός словесьнъ 76. 12, 148. 9[a], 150. 6
*λόγιον заповѣдь 120. 1
*λογισμός мышлениѥ 3. 8[c], помышлениѥ 10. 2[c], 3[a], 65. 15[a], 136. 2, 139. 3[a]; мысль 100. 2[b], 108. 9[a], vl. помыслъ ad 10. 3[a]
λόγχη лѫща 104. 18[b]
λοιδορεῖν рѫгати сѧ 21. 8[b], гаанити 30. 11[a], хоулити 25. 9[b], клеветати 49. 20[a], 72. 19[a], ѡклеветавати 70. 13[a], 108. 3[a]
λοιδορία клевета 139. 12[a]
λοίδορος хоульникъ 119. 2
λουτρόν банꙗ 41. 7[b] (in adn. pag. 206 corrig. λυτρόν in λουτρόν), 102. 3[b], 133. 2[a]
*λύειν разорити 54. 21[b], 84. 4[a], 116. 2[b], 121. 7[a], раздрѣшити 101. 21[b], 106. 10[b], μὴ λυόμενος нероушимъ 101. 15[a]
*λυμαίνειν гоубити 9. 36[a], 77. 46[a]
*λυπεῖσθαι въскрьбѣти 115. 1[b]
λύπη печаль 34. 19[a], 42. 5[a], 54. 3[b], 118. 28, скрьбь 76. 12
λυποθυμία печаль 54. 9
*λυτροῦσθαι избавити 30. 9[a], 40. 4[a], 43. 27[b], 49. 10[b], 118. 154, очистѣти 118. 134[b]
λυττᾶν лаꙗти 54. 10[a]

M

μάγος влъхвъ 67. 30
μαθητεία оучительство 38. 11[b], оученичьство 100. 5[a], 108. 17[b]
μαίνεσθαι свєрѣповати 31. 9[a]
*μακαρίζειν блажити 31. 1
μακαρισμός блаженьство 39. 5[a]
μακροθυμεῖν трьпѣти 6. 5, 30. 20[a], прѣтрьпѣти 105. 26, длъготрьпѣти 43. 24[a],

Digitized by Google

49. 21ª, 77. 21ª adn., поллъготръпѣти 77. 21ª
μακροθυμία длъготръпние 43. 24ª
*μακρόθυμος тръпѣливъ 102. 8ᵇ
*μακρύνειν оудалити 54. 8, 102. 12ª
μάλιστα паче 48. 17ª, 138. 23ᵇ
*μάνδρα ограда 9. 30ª
*μανθάνειν оучѣлѣти 9. 21, 24. 4ᵇ, 43. 2ᶜ, 48. 3ᵇ, 66. 3, 73. 23ᵇ, 105. 8ᵇ, 13ᵇ. 108. 27ª, 134. 8ᵇ; навыкнѫти 52. 5ª, 105. 36, 118. 33ᵇ, 34ᵇ, оучити 55. 6ª
*μανία неистовьство 39. 5ᵇ, 59. 13, гнѣвъ 97. 2ᶜ
μαραίνεσθαι оувѧдати 102. 15ᵇ, извѧнѫти, aor. извѧдоша 89. 6ᵇ
*μάρτυρ послоухъ cant. 2. 1
μαρτυρεῖν мѫчити 51. 4ª, послоушьствовати 28. 5ª
μαρτύρεσθαι послоуха творити 2. 1
*μαρτυρία съвѣдѣние 59. 9ª
μασᾶσθαι жьвати 57. 7ª, 123. 6, съжьвати 36. 12ᵇ, praes. жнѭтъ (pro жьѭтъ) et жьвѫтъ 103. 14ª
*μαστιγοῦν оуранити 72. 4ᵇ
μαστίζειν мѫчити 29. 12ª, 37. 4ª, бити 34. 15ᵇ, 87. 17ª
*μάταιος соуи, соуѥтьнъ, ἐπὶ ματαίῳ на соуѥ 23. 4ᵇ, μάταια въ соуѥ 6. 7ª, 76. 10ª, соуѥтьнъ 134. 15, 135. 2ª, 143. 8ª μάταια vertitur accusativo соуѥтѫ, поустошьнъ 113. 12ª; ματαίως въ соуѥ 3. 8ᵇ, 38. 6ᶜ, 75. 6ᶜ, въ тъщѥ 24. 3ᵇ
*ματαιότης 4. 3 vertitur соуѥтьная
ματαιοῦν осоуѥтити 5. 10ᵇ, 128. 2ᵇ pass. осоуѥтѣти 63. 7ª
*μάτην въ соуѥ 34. 7ᵇ, 54. 11ᵇ, 62. 10ª
*μάχαιρα мечь 58. 8ᵇ, ножь 104. 18ᵇ
*μεγαλαυχεῖν величати сѧ 9. 39, 11. 4
*μεγαλεῖον τό величиѥ 20. 14ᵇ, 68. 35ª, 144. 5ª; величьствиѥ 86. 6ª
μεγαλειότης величьство 92. 4ᵈ
μεγαλοποιεῖν велико сътворити 19. 6ᵇ
μεγαλοπρεπής вельлѣпъ 20. 6ᵇ, τὸ μεγαλοπρεπές вельлѣпота 8. 2ᵇ, 95. 6ᵇ
*μεγαλορρημονεῖν вельрѣчевати 64. 4ª
*μεγαλύνειν величати 98. 9ª, 134. 3ᵇ, възвеличити 91. 6
μεγαλωσύνη величьство 95. 4ª, величьствиѥ 47. 11ª, величиѥ 150. 2ᵇ
μέγεθος величьство 18. 2ª
μέθη оупитиѥ 77. 65ᵇ
*μεθύσκειν оупаяти 22. 5ᶜ, оупити 64. 11ª
μεθιστάναι прѣставити 51. 7ᵇ, aor. μετέστη прѣнде 43. 17ª
μειοῦσθαι гыбати — гыблетъ 118. 90ᵇ
*μελετᾶν поучати passim, съвѣщавати 139. 4ᵇ
*μελέτη поучениѥ passim, оучениѥ 142. 5ᶜ
*μέλι, gen. μέλιτος медьнъ 18. 11ᵇ
μέλλειν хотѣти passim, part. μέλλων бѫдꙑ, -бѫдѫщи 124. 4
μέλος веселиѥ 67. 16ª, cf. in adn., глашениѥ 94 tit., оудъ 102. 1ᵇ
μέμφεσθαι оукаряти 11. 5ᵇ, гадити 39. 5ᵇ, 94. 10ᵇ, cant. 2. 6ᵇ
*μένειν оставлѥнъ быти 76. 8ª, прѣбꙑти 17. 22, 29. 8ª, 36. 24ª, 51. 10ª, прѣбꙑвати 33. 9ᵇ, 44. 16ᵇ, 57. 6ᵇ, 88. 3ª, 104. 10ᵇ, 135. 24ᵇ
μερίζειν раздѣлити 28. 7, -ляти 83. 4ᶜ
*μέριμνα печаль 76. 12, 90. 9
*μεριμνᾶν попещи сѧ 76. 13ᵇ, 118. 27ᵇ, 78ᵇ
*μεσημβρία югъ 49. 1ᵇ
μεσιτεύειν ходатаи быти 70. 3ª, исходити (vl. исходатаити) 142. 12ª adn.
μεσίτης ходатаи 30. 3ᵇ, 44. 3ᶜ
μεσότειχος et μεσότοιχον срѣдьняя стѣна 84. 4ª, срѣдостояниѥ 121. 7ª (recte срѣдостѣниѥ, vid. adn.)
μεσοῦν (μεσάζειν) прѣполовити сѧ 138. 11ᵇ

Digitized by Google

μεστοῦσθαι плънъ бъіти 68. 22
μεταβαίνειν прѣходити 45. 4b
μεταβάλλειν прѣложити 8. 9b, 28. 8a, 40. 4b, 51. 9c, 72. 21, 74. 9b, 76. 11b, 77. 12, 95. 9b, 104. 25a, 138. 12b, 148. 11b; въмѣтати 103. 4b
μετάβασις хождениѥ 113. 15b
μεταβολή прѣложениѥ 44 tit.
μετάγειν прѣвести 64. 8a, привести 77. 61a
μεταδιδόναι подати 18. 7b, прѣдати 144. 4b (al. прѣспѣвати)
μετάθεσις прѣложениѥ 27. 4d
μεταλαμβάνειν приимати 64. 14c, приѩти 58. 16a, aor. μετέλαβον наꙗдъше сѧ 58. 16b
μετάληψις приѩтиѥ 33. 9a
μεταλλάττειν прѣмѣнити 54. 20b
μεταμέλειν раскаꙗти сѧ 14. 4c, 28. 4b, 131. 2
μεταμορφοῦν прѣобразити 88. 13b
μετανάστης прѣсельникъ 108. 10a, отъстѫпьникъ 61. 7b
μετανοεῖν каꙗти сѧ 43. 24b, покаꙗти сѧ 25. 9b, 77. 44a, раскаꙗти сѧ 84. 4b
μετάνοια покаꙗниѥ 22. 3a, 39. 11b, 71. 8a, прощениѥ 38. 14
μεταξύ междѹ 90. 4
μετάρσιος крилатъ 19. 8a
μετάστασις прѣставлѥниѥ 118. 19
*μεταστρέφειν прѣвращати, -тити 68. 22, 77. 57b
*μετατιθέναι прѣложити, -лагати 45. 3b, 7a, 76. 19c, 95. 11c
μεταφέρειν приносити (al. прѣносити) 28. 8a
μεταφορικός прѣносьнъ 73. 21a, adv. -κῶς различьнѣ 68. 16a
*μετάφρενον, plur. междѹраминѥ 67. 14c
μετέπειτα по томь 50. 4b, 113. 2, οἱ μετ. по томь бѫдѫщии 47. 14c
μετέρχεσθαι прѣходити — прѣити 104. 13b, 112. 4b, 118. 128b, въходити 8. 8, βίον μετελθεῖν житиѥмь жити (vl. пожити) 49. 6a
μετέχειν приимати 17. 26b, 106. 30a, причѧстити сѧ 66. 5a, 67. 16a, 121. 3b, 124. 5b, причѧщати сѧ 113. 15c, причѧстьникъ бъіти 118. 63b
*μετεωρισμός въісота 92. 4c, влъна 87. 8b
μετοικεῖν прѣселити сѧ 59. 9a
μετοικία прѣселѥниѥ 59. 9a
μετουσία причѧщениѥ 125. 3
*μετοχή причѧстиѥ 44. 8b
μετρεῖν размѣрити 107. 8c
μετρίως, οὐ μετρίως зѣло 125. 1b
μέτρον число 18. 12b, cant. 10. 6, мѣрило 61. 10b
μέτωπον лице 4. 7b, 59. 6
μηδέποτε николиже 144. 13a
μηκέτι εἶναι да къ томѹ не бѫдѫтъ 77. 66a
*μηνίειν враждовати 102. 9b
μηνύειν възвѣщати 64 tit.
μήπω не ю, не ѹ 138. 16b
*μηρός бедра 44. 4a
*μήτρα ложесна 21. 11a
*μιαίνειν гнѫсити 9. 26a, осквьрнити 17. 34a, 49. 16c, pass. осквьрнѣти 73. 2c, 105. 39a
*μικρός малъ, хѹдъ 72. 2a; мала παρὰ μικρόν 118. 92
μιμεῖσθαι подобити сѧ 17. 26a, 139. 12a, съподобити сѧ 36. 1b, ѹподобити сѧ 43. 22b, 72. 3b
μίμησις подобиѥ 41. 4b
*μιμνήσκειν помѧнѫти 24. 7b, 41. 5a, 73. 2a, помѣнѫти 87. 6b, 113. 20, 136. 7a
*μισεῖν ненавидѣти 67. 2b, 96. 10a, възненавидѣти 17. 41b, 51. 5a, не любити 61. 5a; τὸ μισῆσαι ненавидѣниѥ 35. 5c
μισητός ненавистьнъ 20. 11b, 35. 3b, 43. 17b, ненавистьникъ 138. 21a
μισθαποδοσία мьздовъздаꙗниѥ 95. 13a

Digitized by Google

*μῖσος ненавнсть 43. 8^b^, 138. 21^b^
μνῆμα гробъ 7. 16^b^, 35. 10^b^, 75. 7^a^, 87. 5, 96. 12^b^, 142. 7^c^
*μνήμη памать 15. 4^c^, 137 tit., 145 tit.
*μνημονεύειν помьнѣтн 8. 5, 91 tit., 118. 55, помннатн 62. 7, помѣнѫтн 86. 4^a^, въсхвалıатн 62. 12^b^
*μνημόσυνον τό памать 102. 16^a^, 134. 13
μοιχεύεσθαι, part. μοιχευόμενος прѣлюбодѣн (vl. -дѣнць) 49. 18^b^
μολύνειν осквръннтн 25. 6^a^, 78. 1^b^, 88. 32, 105. 39^a^, -нıатн 50. 16^a^
μολυσμός сквръна 17. 25^b^, 90. 16
μονή обнтѣль 149. 5^b^
*μονογενής нночадъ 21. 21^b^
μονοειδής юдннозрачьнъ 21. 22^b^, 28. 6^b^
*μονόκερως ннорогъ 77. 69^a^
*μονότροπος юдннообразьнъ 77. 69^a^
μορφή зракъ 68. 6^a^, 102. 13^b^, 118. 71^a^
μοσχάριον тела 50. 21^c^
*μόσχος тельць 28. 6^a^
μοχθεῖν троуднтн са 76. 10^a^
μυεῖσθαι, part. μυηθείς нарѣкованъ 40. 14
*μυελοῦν, μεμυελωμένας можданъı 65. 15^a^
*μυκτηρίζειν оукарıатн 40. 2^a^, подражатн 43. 14^b^, 78. 4^b^, поръгатн 77. 35^b^
*μυριοπλάσιος тьмамн тьмъı 67. 18^a^
μυσταγωγία наоученне таннъ 21. 24^c^
μυστήριον танна passim, тайнаа μυστήρια 86. 3
μυστικός таннъ 5. 12^a^, 21. 27^a^, 67. 11^b^, 85. 17^c^, 95 tit., 106. 37^a^, 143. 9^a^, τὸ μυστικόν танна 21. 27^c^, 39. 4^a^, 95. 3^b^, 115. 4^a^
*μώλωψ ıазва 76. 4^a^, рана 37. 6^a^
μωμεῖσθαι, perf. οὐ μεμώμηται непорочьнъ бъıстъ 118. 1^a^, μεμωμημένος порочьнъ cant. 2. 5^a^
μῶμος порокъ 36. 18^a^, поношенне (поносъ) 14. 2^a^, сквръна 100. 2^a^

N

*ναός храмъ 28. 9^c^, цръкъı 95 tit.
ναύτης корабьннкъ 64. 6^b^, 106. 27^a^
νεανιεύεσθαι юношьствоватн 67. 28^a^, юношьскъı дръзоватн 77. 68^a^
νεκροῦσθαι мрътвѣтн 105. 39^a^, оумрътвнтн са (part. pass. оумрьщвенъ) 113. 25^a^, cant. 5. 14^a^
νέμεσθαι жнроватн 65. 15^b^, 108. 11^a^, пасомъ бъıтн cant. 8. 17^c^
νεογενής новорожденъ 77. 72^a^
*νεοσσός пьтеньць 67. 14^b^
νεοῦν обновнтн 95. 2^a^
νεύειν манѫтн 50. 9^b^, 11^b^, 105. 9^a^; възьрѣтн 79. 15^a^
νεῦμα маанне 10. 4^c^, 102. 21^b^, 134. 6^c^
νευρά строуна 91. 4, νεῦρον жнла 148. 9^b^
νευροῦν крѣпнтн 26. 14^c^, 118. 49, оукрѣплıатн, -пнтн 24. 21, 32. 2^b^, 33. 3^b^, 55. 12, 103. 4^b^; оустравнтн 36. 24^b^
*νεφρός, οἱ νεφροί жтроба 15. 7^b^, 25. 2^b^, 72. 21
νεωτερικός юнотьскъ 21. 13^a^
νεωτερισμός юность 143. 12^a^
νηπιάζειν младеньствоватн 33. 3^b^, 114. 6^a^, 118. 130, 136. 9
*νήπιος, plur. νήπιοι чада 16. 14^d^; младеньцн 78. 2^c^, 114. 6^a^, 136. 9
νηπιώδης маадъ 18. 8^b^
*νῆσος отокъ 96. 1^b^
*νηστεία постъ, gen. sing. постьнъ 49. 14
νηστεύειν постнтн са 108. 24^a^
νήφειν нстрѣзвѣтн 36. 21^a^, нстрѣзвнтн са 39. 5^b^; въспрανѫтн 106. 13^a^
νήχεσθαι плаватн 47. 8, 103. 26^a^ adn., 106. 27^a^, 138. 10, прѣплаватн 103. 26^a^, ннратн 8. 9^b^
*νίζειν (= νίπτειν), aor. med. νιψάμενος оумъıвъ 57. 11^b^

Digitized by Google

*νικᾶν оудолѣвати 26. 3b, -лѣти 34. 21a, побѣдити 109 tit.

νίκη побѣда, τῆς νίκης побѣдьнъ 50. 6c

νοεῖν разоумѣти, -ѣвати 8. 3b, 35. 6, 40. 2a, 46. 9a, 52. 6b, 72. 11a, 75. 7b, 77. 34a, 88. 20c, 30b, 130. 2a, 136. 1a, мьнѣти 72. 22a, помыслити 140. 4a

νοερός оумьнъ 25. 6b, 91. 2, 120. 7a

νοητός мысльнъ 23. 2b. 64. 11a, 106. 2b, разоумьнъ 23. 2a, 32. 19a, 44. 14a, 54. 19a, 77. 23a, 134. 18b, 139. 5a, 145. 7b, оумьнъ 6. 8a, 8. 8a, 23. 2a, 43. 26b, 64. 11b

*νομή пажить 77. 72a

νομίζειν мьнѣти 27. 5a, 54. 17, 77. 35b, непьщевати 37. 7a

νομικός vertitur genitivo закона cant. 11. 38b

νόμιμος законьнъ 31. 8a, 33. 11a, 49. 16b adn. (al. законъ), τὰ νόμιμα законъ 118. 98

*νομοθετεῖν законъ положити 13. 7a, оузаконити 97. 9b

νομομαθής, acc. plur. (жназы) законоу навыкъша 80. 20d

*νόμος законъ, gen. τοῦ νόμου законьнъ 142. 5c

νοσεῖν болѣти 35. 2a, 100. 5b, недѫговати 130. 1b

*νοσσιά гнѣздо 83. 4a

*νότος, ἐκ νότου отъ полоудьне cant. 3. 3a

νουθεσία показаниѥ 142 tit.

νοῦς оумъ 36. 3b, 105. 38b, 146. 5b, 150. 3b

νυμφεύειν привести 5. 2, обрѫчити 83. 4d, оуневѣстити 145. 9b

νυμφών чрьтогъ 28. 2b

νῦν-νῦν обо ли-обо ли 143. 4b

νύττειν пострѣкати 55. 3b, пробости 113. 8b

*νῶτος (νῶτον) хрьбьтъ 113. 5a, плещи 128. 3a

Ξ

ξενίζεσθαι дивити са 23. 9a

*ξένος дивьнъ 39. 4c, страньнъ 68. 9b

*ξηραίνειν исоушити 43. 2c, 49. 3d, 54. 9, 65. 6a, 77. 47, 106. 34, пръсоушити 73. 15b, 105. 7c; исѫчити 106. 33a; med. съсыхати 59. 9, исъхнѫти 101. 12b, 105. 19a; τὸ ξηραίνειν соушениѥ 49. 3d

ξηρασία соуша 105. 19a, соухота 101. 4b

ξηρός соухъ 117. 12b, 82. 12

ξόανον тѣлище 77. 58b

ξύλινος дрѣвѣнъ 104. 33b

O

ὀβολός цата 51. 9b

ὀδεύειν ходити 26. 11b, 118. 37b

*ὁδηγεῖν наставлꙗти 24. 12b, 30. 4a, 66. 5c, 72. 23b, 76. 21a, 77. 14b, 106. 30b, водити 79. 2b

ὁδηγός вождь 77. 14b, наставьникъ 133 tit.

ὁδοιπορία пѫть 109. 7a

*ὁδοποιεῖν наставлꙗти 79. 10a

ὀδυνᾶν болѣти 17. 6a, 107. 9a, поносити 114. 3a, ὀδυνώμενος бола 68. 4b

*ὀδύνη болѣзнь 12. 3a, 67. 28a, 93. 19a, 106. 39b

ὀδυνηρός болѣзньнъ 101. 2b

ὀδύρεσθαι плакати 16. 1a, рыдати 101 tit.

ὀδυρμός рыданиѥ 114. 4b, 115. 7a

ὄζειν смрьдѣти 36. 7b

οἴεσθαι мьнѣти 93. 11, непьщевати 40. 9b

*οἰκεῖν въселити са 46. 9b, 77. 11b; жити 98. 9b

οἰκεῖος свои 43. 7a, 76. 12, cant. 5. 13a

οἰκητήριον жилище 28. 2b, 71. 16b

οἰκήτωρ житель 100. 6a, 101. 15a, 106. 34

*οἰκία жилище 103. 17b

Digitized by Google

οἰκιακός домашьнь 54. 19a
*οἰκοδομεῖν съзꙑдати 21. 8b, създати 54. 10b, 95 tit., 107. 5b, здати (зиждѫ) 54. 11a
οἰκοδομή създаниѥ 112. 9a, зьданиѥ (vl. съзиданиѥ) 95 tit.
οἰκοδόμος зидарь 117. 22
οἰκονομία съмотрениѥ 8. 2a, 15. 1, 35. 7b
οἰκονομικῶς съмотрьливьно 34. 3b
οἰκονόμος расъмотритель 111. 5b
*οἰκόπεδον нꙑрище 101. 7b, домъ 108. 10b
*οἶκος praeter домъ etiam храмъ 95 tit., 11b, 133. 1b
*οἰκτείρειν praeter миловати et помиловати etiam оущедрꙗти 39. 12a
*οἰκτιρμός милость 58. 6c, 118. 156, 144. 8, щедрота 50. 3b, 110. 5a, 144. 8 adn.
*οἰκτίρμων щедръ 36. 21b
ὀλέθριος гꙑбѣльнъ 75. 8a
ὀλιγόβιος маложизньнъ 142. 2
*ὀλίγος малъ, πρὸς ὀλίγον въ малѣ 16. 14a, ἐν ὀλίγῳ id. 133 tit., παρ' ὀλίγον въ малѣ 93. 17b
*ὀλιγοστός не мъногъ 104. 12a (in textu slavico particula не excidisse videtur propter не quod praecedebat in испл҃нѣне)
*ὀλιγότης малота 118. 84a, оумалениѥ 89. 10b
ὀλιγοχρόνιος малолѣтьнъ 118. 83b, ὀλιγοχρόνιον малъ годъ 88. 46a
ὀλισθάνειν поплъзнѫти сꙙ 50. 8b, 114. 8c
*ὀλίσθημα поплъзениѥ 120. 3a
ὁλοκαυτοῦν пожрѣти 19. 4
ὁλοψύχως вьсеѭ доушеѭ 21. 5b, 77. 8d
ὁμαλύνειν оуравьнити 64. 12b
ὄμβρος дъждь cant. 13. 73
ὁμιλεῖν бесѣдовати 68. 13b
*ὀμνύναι клати сꙙ 23. 4b, 131. 2. 11a
*ὅμοιος подобьнъ 48. 11b, ὁμοίως такожде 64. 2b

ὁμοιότης подобьство 18. 6a
*ὁμοιοῦν оуподобити 70. 19b
ὁμοχλήρως вьси 77. 4b
ὁμολογεῖν исповѣдати 94. 11
ὁμοῦ обаче 148. 13a
ὁμοφώνως иногласьно 73. 8a
ὅμως обаче 17. 18a
*ὀνειδίζειν поношати — поносити 14. 3b, 30. 18a, 56. 5c, 64. 4a, 93. 8; ὀνειδίζεσθαι поношениѥ приимати 68. 20a, поржганъ бꙑти 78. 4a
ὀνομάζειν нарицати 82. 5a, мѣнити 17. 41a, 76. 15a
ὄντως по истинѣ 102. 18
ὀξύνειν поострити 58. 8b, обострити 119. 4a
ὀξύς бꙑстръ 28. 9a, 75. 7b, ὀξέως бꙑстро (vl. скоро) 76. 18b, скоро 117. 12b, въ скорѣ 6. 11b, τὸ ὀξὺ острость 147. 6b
ὀπή пропасть 33. 20, долъ 103. 10a, доупина 103. 12b
*ὀπίσω, εἰς τὰ ὀπίσω въспать 34. 4b
ὁπλή пазнокъть 68. 32
ὁπλίζειν въорѫжати 36. 14a, 63. 4b
*ὅπλον praeter орѫжиѥ etiam щитъ 75. 4b
ὀπώρα овощиѥ 78. 2a
*ὁρᾶν видѣти, ὀφθῆναι ꙗвити сꙙ 41. 3b, 62. 3a, 104. 9a
*ὅρασις видѣниѥ 64. 2b, 67. 27b, 88. 19, 90. 8
ὁρατός видимъ 13. 7a
ὀρθοποδεῖν право ходити 98. 6c
ὀρθός правъ 100. 4b, ὀρθῶς ἔχοντες правѫ вѣрѫ имѫще 67. 7a
ὀρθότης правость 118. 85b
ὀρθοῦν исправити 144. 14
*ὀρθρίζειν оутрьневати (-новати) 107. 4a
*ὄρθρος, ὄρθρου за рана 45. 6b, ὄρθρου βαθέως зѣло рано 41. 9b
ὁρίζειν, -εσθαι нарещи 73. 17b, 103. 8b, нарицати 146. 11b v. ad l., избрати 83. 7a, ὁρίζονται оуставъ имѫтъ 38. 8b

*νικᾶν ѹдолѣвати 26. 3[b], -лѣти 34. 21[a], побѣдити 109 tit.

νίκη побѣда, τῆς νίκης побѣдьнъ 50. 6[c]

νοεῖν разѹмѣти, -ѣвати 8. 3[b], 35. 6, 40. 2[a], 46. 9[a], 52. 6[b], 72. 11[a], 75. 7[b], 77. 34[a], 88. 20[c], 30[b], 130. 2[a], 136. 1[a], мьнѣти 72. 22[a], помꙑслити 140. 4[a]

νοερός ѹмьнъ 25. 6[b], 91. 2, 120. 7[a]

νοητός мꙑсльнъ 23. 2[b]. 64. 11[a], 106. 2[b], разѹмьнъ 23. 2[a], 32. 19[a], 44. 14[a], 54. 19[a], 77. 23[a], 134. 18[b], 139. 5[a], 145. 7[b], ѹмьнъ 6. 8[a], 8. 8[a], 23. 2[a], 43. 26[b], 64. 11[b]

*νομή пажить 77. 72[a]

νομίζειν мьнѣти 27. 5[a], 54. 17, 77. 35[b], непьщевати 37. 7[a]

νομικός vertitur genitivo закона cant. 11. 38[b]

νόμιμος законьнъ 31. 8[a], 33. 11[a], 49. 16[b] adn. (al. законъ), τὰ νόμιμα законъ 118. 98

*νομοθετεῖν законъ положити 13. 7[a], ѹзаконити 97. 9[b]

νομομαθής, acc. plur. (жидꙑ) законѹ навꙑкъша 80. 20[d]

*νόμος законъ, gen. τοῦ νόμου законьнъ 142. 5[c]

νοσεῖν болѣти 35. 2[a], 100. 5[b], недѫговати 130. 1[b]

*νοσσιά гнѣздо 83. 4[a]

*νότος, ἐκ νότου отъ полѹдьне cant. 3. 3[a]

νουθεσία показаније 142 tit.

νοῦς ѹмъ 36. 3[b], 105. 38[b], 146. 5[b], 150. 3[b]

νυμφεύειν привести 5. 2, обрѫчити 83. 4[d], ѹневѣстити 145. 9[b]

νυμφών чрьтогъ 28. 2[b]

νῦν-νῦν обо ли-обо ли 143. 4[b]

νύττειν пострѣкати 55. 3[b], пробости 113. 8[b]

*νῶτος (νῶτον) хрьбьтъ 113. 5[a], плеши 128. 3[a]

Ξ

ξενίζεσθαι дивити сѧ 23. 9[a]

*ξένος дивьнъ 39. 4[c], страньнъ 68. 9[b]

*ξηραίνειν исѹшити 43. 2[c], 49. 3[d], 54. 9, 65. 6[a], 77. 47, 106. 34, прѣсѹшити 73. 15[b], 105. 7[c]; исѫчити 106. 33[a]; med. съсꙑхати 59. 9, исъхнѫти 101. 12[b], 105. 19[a]; τὸ ξηραίνειν сѹшеније 49. 3[d]

ξηρασία сѹша 105. 19[a], сѹхота 101. 4[b]

ξηρός сѹхъ 117. 12[b], 82. 12

ξόανον тѣлище 77. 58[b]

ξύλινος дрѣвѣнъ 104. 33[b]

O

ὀβολός цѧта 51. 9[b]

ὁδεύειν ходити 26. 11[b], 118. 37[b]

*ὁδηγεῖν наставлꙗти 24. 12[b], 30. 4[a], 66. 5[c], 72. 23[b], 76. 21[a], 77. 14[b], 106. 30[b], водити 79. 2[b]

ὁδηγός вождь 77. 14[b], наставьникъ 133 tit.

ὁδοιπορία пѫть 109. 7[a]

*ὁδοποιεῖν наставлꙗти 79. 10[a]

ὀδυνᾶν болѣти 17. 6[a], 107. 9[a], поносити 114. 3[a], ὀδυνώμενος болѧ 68. 4[b]

*ὀδύνη болѣзнь 12. 3[a], 67. 28[a], 93. 19[a], 106. 39[b]

ὀδυνηρός болѣзньнъ 101. 2[b]

ὀδύρεσθαι плакати 16. 1[a], рꙑдати 101 tit.

ὀδυρμός рꙑданије 114. 4[b], 115. 7[a]

ὄζειν смрьдѣти 36. 7[b]

οἴεσθαι мьнѣти 93. 11, непъщевати 40. 9[b]

*οἰκεῖν въселити сѧ 46. 9[b], 77. 11[b]; жити 98. 9[b]

οἰκεῖος свои 43. 7[a], 76. 12, cant. 5. 13[a]

οἰκητήριον жилище 28. 2[b], 71. 16[b]

οἰκήτωρ житель 100. 6[a], 101. 15[a], 106. 34

*οἰκία жилище 103. 17[b]

Digitized by Google

οἰκιακός домашьнь 54. 19^a

*οἰκοδομεῖν съзыдати 21. 8^b, съзъдати 54. 10^b, 95 tit., 107. 5^b, зьдати (зиждѫ) 54. 11^a

οἰκοδομή съзъданиѥ 112. 9^a, зьданиѥ (vl. съзиданиѥ) 95 tit.

οἰκοδόμος зиждарь 117. 22

οἰκονομία съмотрениѥ 8. 2^a, 15. 1, 35. 7^b

οἰκονομικῶς съмотрьливьно 34. 3^b

οἰκονόμος расъмотритель 111. 5^b

*οἰκόπεδον нꙑрище 101. 7^b, домъ 108. 10^b

*οἶκος praeter домъ etiam храмъ 95 tit., 11^b, 133. 1^b

*οἰκτείρειν praeter миловати et помиловати etiam ущедрꙗти 39. 12^a

*οἰκτιρμός милость 58. 6^c, 118. 156, 144. 8, щедрота 50. 3^b, 110. 5^a, 144. 8 adn.

*οἰκτίρμων щедръ 36. 21^b

ὀλέθριος гꙑбѣльнъ 75. 8^a

ὀλιγόβιος маложизньнъ 142. 2

*ὀλίγος малъ, πρὸς ὀλίγον въ малѣ 16. 14^a, ἐν ὀλίγῳ id. 133 tit., παρ' ὀλίγον въ малѣ 93. 17^b

*ὀλιγοστός не мъногъ 104. 12^a (in textu slavico particula не excidisse videtur propter не quod praecedebat in исл҃нтѣне)

*ὀλιγότης малота 118. 84^a, оумалѥниѥ 89. 10^b

ὀλιγοχρόνιος малолѣтьнъ 118. 83^b, ὀλιγοχρόνιον малъ годъ 88. 46^a

ὀλισθάνειν поплъзнѫти сѧ 50. 8^b, 114. 8^c

*ὀλίσθημα поплъзениѥ 120. 3^a

ὁλοκαυτοῦν пожрѣти 19. 4

ὁλοψύχως вьсеѭ доушеѭ 21. 5^b, 77. 8^d

ὁμαλύνειν оуравьнити 64. 12^b

ὄμβρος дъждь cant. 13. 73

ὁμιλεῖν бесѣдовати 68. 13^b

*ὀμνύναι клѧти сѧ 23. 4^b, 131. 2. 11^a

*ὅμοιος подобьнъ 48. 11^b, ὁμοίως такожде 64. 2^b

ὁμοιότης подобьство 18. 6^a

*ὁμοιοῦν оуподобити 70. 19^b

ὁμοκλήρως вьси 77. 4^b

ὁμολογεῖν исповѣдати 94. 11

ὁμοῦ обаче 148. 13^a

ὁμοφώνως иногласьно 73. 8^a

ὅμως обаче 17. 18^a

*ὀνειδίζειν поношати — поносити 14. 3^b, 30. 18^a, 56. 5^c, 64. 4^a, 93. 8; ὀνειδίζεσθαι поношениѥ приимати 68. 20^a, порѫганъ бꙑти 78. 4^a

ὀνομάζειν нарицати 82. 5^a, мѣнити 17. 41^a, 76. 15^a

ὄντως по истинѣ 102. 18

ὀξύνειν поострити 58. 8^b, обострити 119. 4^a

ὀξύς бꙑстръ 28. 9^a, 75. 7^b, ὀξέως бꙑстро (vl. скоро) 76. 18^b, скоро 117. 12^b, въ скорѣ 6. 11^b, τὸ ὀξύ острость 147. 6^b

ὀπή пропасть 33. 20, долъ 103. 10^a, доупина 103. 12^b

*ὀπίσω, εἰς τὰ ὀπίσω въспать 34. 4^b

ὁπλή пазнокъть 68. 32

ὁπλίζειν въорѫжати 36. 14^a, 63. 4^b

*ὅπλον praeter орѫжиѥ etiam щитъ 75. 4^b

ὀπώρα овощиѥ 78. 2^a

*ὁρᾶν видѣти, ὀφθῆναι ꙗвити сѧ 41. 3^b, 62. 3^a, 104. 9^a

*ὅρασις видѣниѥ 64. 2^b, 67. 27^b, 88. 19, 90. 8

ὁρατός видимъ 13. 7^a

ὀρθοποδεῖν право ходити 98. 6^c

ὀρθός правъ 100. 4^b, ὀρθῶς ἔχοντες правѫ вѣрѫ имѫще 67. 7^a

ὀρθότης правость 118. 85^b

ὀρθοῦν исправити 144. 14

*ὀρθρίζειν оутрьнѥвати (-новати) 107. 4^a

*ὄρθρος, ὄρθρου за рана 45. 6^b, ὄρθρου βαθέως зѣло рано 41. 9^b

ὁρίζειν, -εσθαι нарещи 73. 17^b, 103. 8^b, нарицати 146. 11^b v. ad l., изьрати 83. 7^a, ὁρίζονται оуставъ имѫтъ 38. 8^b

Digitized by Google

*ὅριον прѣдѣлъ 103. 9^{a}
ὁρισμός ѹставъ 118. 106
ὅρκος клатва 118. 106
ὄρνεον пътица 101. 7^{b}
ὅρος рокъ 83. 6^{b}, ѹставъ 105. 9^{a}, прѣдѣлъ 147. 3^{a}
ὀροφή покровъ 103. 3^{a}
*ὀρτυγομήτρα ортигомитра 77. 27^{a}
*ὀρύσσειν иꙁрыти 39. 3^{a}, 48. 15^{c}, 54. 24^{a}; рыти 77. 44^{b}
ὀρφανίζεσθαι осирѣти 9. 35^{b}
*ὀρφανός сиръ 108. 9^{a}, сирота 67. 6^{b}
*ὅσιος прѣподобьнъ 17. 26^{b}, 31. 6^{a}, 62. 5^{b}, 144. 10^{b}, cant. 2. 4^{d}, чистъ 78. 2^{c}
*ὀστοῦν кость 21. 18^{a}
*ὄστρακον скѫделъ 2. 9 (al. съсѫдъ), чрѣпина 21. 16^{a}, ꙁъдъ 88. 33^{a}
οὐλή дъгна 50. 3^{b}
οὐραία хоботъ 57. 5^{b}
οὐσία сѫщьство 50. 19^{b}, 134. 4^{b}
ὀφείλειν длъжьнъ быти 31. 4^{a}, 41. 2^{a}, длъжьновати 87. 15^{b}, хотѣти 105. 33^{b}
*ὀφθαλμός око, τῶν ὀφθαλμῶν очесьнъ 103. 10^{a}
ὀφρυοῦσθαι 93. 3, graece legitur τί φησι ὀφρυῶνται οἱ ἁμαρτωλοί, sed verbum ὀφρυοῦσθαι (ὀφρυᾶσθαι?) deest in interpr. slavica
ὀχλοποιεῖν народъ събрати 82. 3^{b}, народы творити 77. 71^{a}
ὄχλος народъ 21. 7^{b}, 77. 71^{a}
ὀχυροῦν ѹтврьждати 42. 5
ὄψις лице 95. 13^{c}

Π

παγιδεύειν ѹловити 9. 16, 30. 5, 63. 6^{b} adn., 90. 3, 139. 6^{b} (vl. съловити), сѣти лѧцати 118. 110; -εύεσθαι ѹвѧꙁовати 10. 6^{a},
παγκόσμιος вьсемирьнъ 21. 26^{a}, вьсемирьскъ cant. 2. 43^{f}, παγκοσμίως вьсь миръ 39. 10^{a}
πάθος страсть 109 tit., 138. 17^{b}, cant. 6. 6^{a}, мѫка 34 tit., 117. 18^{a}, cant. 6. 4^{c}; τῶν παθῶν грѣхомъ 67. 28^{b}, τὸ πάθος vertitur съмрьть 40. 9^{b}
παίγνιον рѫгъ 108. 25^{a}
*παιδεία наказаниѥ 118. 66^{a}, cant. 5. 14^{c}, показаниѥ 140. 5^{a}
*παιδεύειν показати 35. 7^{c} adn., 98. 8^{c}, cant. 11. 42^{a}, наказати 16. 14^{a}, 17. 36^{d}, 35. 7^{a}, 93. 12
παιδίον отроча 130. 2^{b}, *παῖς отрокъ cant. 5. 17
*παιδίσκη рабыни 122. 2^{b}
παιδιώδης отрочьскъ 89. 10^{c}
πάλαι древлѥ (vl. прад., прѣд.) 32. 11^{b}, 77. 1, иꙁ давьна 76. 12, οἱ πάλαι ἄνθρωποι стараꙗ чѧдь 106. 32^{b}
παλαιός старъ 77. 63^{a}, старьць 104. 22^{b}
παλαιοῦν, pass. обетъшати 17. 46, 48. 15^{c}, 94. 9^{b}
*παλαιστής пѧдь 38. 6^{a}
*πάλιν пакы 141. 8^{a}
πάλλιον окрилъ 108. 29^{b}
πανταχόθεν отъ вьсѫдѹ 77. 48 adn., cf. вьсѫдѹ 132. 2^{c} adn.
πανταχοῦ вьсежде (al. вьсьде) 16. 14^{b}
παντελῶς отънѫдь 13. 3^{a}, 52. 4^{b}, 88. 33^{a} adn., 108. 24^{b}, 138. 22, въшнѭ 134. 5^{a} adn., въ вьсемь cant. 4. 5^{d}
παντοδύναμος вьсесильнъ 58. 12^{b}, вьсемогы 91. 9
παραβαίνειν мимо ити 148. 6^{b}
*παράβασις прѣстѫплѥниѥ 56. 2^{c}
παραβάτης прѣстѫпьникъ 100. 3^{b}
παραβλέπειν прѣꙁьрѣти 36. 13^{a}, проꙁьрѣти 77. 20^{a}
παράβυστος, ἐν παραβύστῳ въ таинѣ 63. 5^{a}
*παράγειν мимо вести 56. 2^{c}, прѣвести 73. 16^{a}, 91. 5^{a}, 148. 5^{c}, сътворити 134. 6^{b}

Digitized by Google

παραγίγνεσθαι приити 17. 19b, 23. 8b, 26. 4a, 32. 13a (vl. part. сꙑшьдъ), пристати 25. 4a
παραδόξως прѣславьно 103. 31b
παραθραύειν раздроушити 88. 35a
παραιτεῖσθαι отрицати сѧ, отрещи сѧ (vl. отъвръщи сѧ, отъврьгѫ сѧ) 72. 25a, adn.
*παρακαλεῖν молити сѧ 6. 2, 37. 2a, sine сѧ 69. 2a, 85. 16a, 98. 1b, 105. 47a, 118. 12, оутѣшати 68. 21b, оутѣшити сѧ 76. 3c, 93. 19b, 118. 41a. 52, 125. 1b, оутѣшити 134. 14b
παρακαλύπτειν прикрꙑти 49. 3b
παρακεῖσθαι прилежати cant. 3. 2e
παρακελεύεσθαι повелѣвати 102. 21a, 104. 4b, 133. 1, 145. 1, оустити 36. 7a, 102. 1a, поущати 148. 1a
*παράκλησις оутѣшениѥ 70. 21b, 102. 14, молитва 36. 7a, 118. 170a, молениѥ 101. 2b
παρακοή прѣслоушаниѥ 70. 20a, 101. 11b, 114. 3c (vl. прѣстѫплениѥ ib. et 39. 3a)
παρακούειν прѣслоушати 21. 6, cant. 4. 9a, ослоушати cant. 11. 33a, ослоушанъ бꙑти 98. 8a
παραλαμβάνειν прѣѩти 47. 9a, 147. 9
παραλείπειν оставити 105. 8a
παραλύεσθαι ослабѣти cant. 2. 36c
παραμένειν прѣбꙑвати 55. 7a
παραμυθεῖν оутѣшити 118. 76a adn.
παραμυθία оутѣшениѥ 118. 50a
*παρανομεῖν беꙁаконьновати 118. 51a, τὸ παρανομῆσαι ꙁаконопрѣстѫплениѥ 55. 9b, 73. 1b, ὁ παρανομῶν ꙁаконопрѣстѫпьникъ 25. 4b
*παρανομία ꙁаконопрѣстѫплениѥ 49. 18b, 78. 8a, 105. 18a
*παράνομος ꙁаконопрѣстѫпьнъ 38. 12a, ꙁаконопрѣстѫпьникъ 108. 8b, adv. -νόμως ꙁаконопрѣстѫпьно (vl. -пьнѣ) 50. 7a, прѣꙁъ ꙁаконъ 102. 10b
παράπαν отъинѫдь 15. 8

παραπέμπειν прѣдати 105. 29b, посълати 113. 25b
παραπικραίνειν прогнѣвати 94. 8b, 134. 11a
*παραπορεύεσθαι ходити 88. 42a, прѣходити 79. 13b
*παράπτωμα грѣхъ 21. 2b, грѣхъ отъпадениѥ (vl. грѣхопадениѥ) cant. 2. 1
*παρασιωπᾶν прѣмлъчати 49. 3b, 79. 5, прѣмлъкнѫти 88. 2b, помлъчати 82. 2b
παρασκευάζειν приготовати 70. 4b, -вити cant. 10. 7a
*παρασυμβάλλειν aor. pass. приложити сѧ 143. 13b
παρασύρειν въвлачити 123. 4a, въвлѣщи cant. 1. 4c
*παράταξις плъкъ 49. 3b, въплъчениѥ 93. 2a (codices male scribunt въплъщениꙗ), оплъчениѥ 88. 15b
*παρατάττεσθαι въплъчати сѧ 139. 3b
*παρατηρεῖν наꙁирати 36. 12a, 55. 7b
*παρατίθεσθαι нарицати 74. 4b, прѣдати 118. 71b
*παραυτίκα абиѥ 69. 4
παραφρονεῖν беꙁоумовати cant. 2. 6b
παραφυλάττειν съхранꙗти 90. 5
παραχωρεῖν попоустити 37. 4a, прѣдати 48. 11c, non bene vertitur παραχωρεῖν verbo отати 36. 5b, παρεχώρει въꙁбранꙗаше 101. 5b, utroque loco in graeco supponitur additum οὐ
παρεδρεύειν прѣбꙑвати 42. 4a
παρεῖναι приити 21. 25c, cant. 2. 43d, приходити 43. 10b, 77. 28, прѣходити 113. 3b, οἱ παρόντες сѫщеи 138. 16b, τὰ μήπω παρόντα не оу сѫщаꙗ 34. 28a
*παρεμβολή плъкъ 28. 2b
*παρενοχλεῖν прѣврѣдити 58. 4c, pass. приꙗти пакости cant. 1. 16c
παρέργως, μὴ π. неподѣльно (vl. непорочьно) 53. 4, part. нерадивъ 85. 6a, небрѣжьно

Digitized by Google

16. 6b, не по дѣлоу моемоу 38. 13b, прѣзъ дѣло 5. 3a, не подѣльнѣ (vl. не подѣльма) 16. 1b, не ис полоу 118. 10, не прѣмоудн 140. 1b

*παρέρχεσθαι мимо ити 89. 6b, проходити 65. 12b

παρευθύ въ скорѣ 69. 4

*παρέχειν дати 40. 3a, μετὰ τοῦ παρέχειν по подании 36. 21b

παρησυχάζειν съмлъчати 82. 2b

*παρθένος дѣва passim, gen. дѣвичьскъ (vl. дѣвичь) 104. 10b

*παριστάναι стоꙗти 32. 7a, стати 108. 31, стоꙗти прѣдъ 35. 3a (vl. прѣдъстоꙗти, vel прѣстоꙗти uti 25. 6b), прѣдъстати 95. 13d, 126. 5b, стати прѣдъ cant. 2. 39d пристати 117. 12a

παροδεύειν мимо тешти 57. 8a, мимо ити 140. 10b

*παροικεῖν жити 119. 6b, пришьльствовати 119. 6a

*παροικία прѣселениѥ 64 tit., пришествиѥ (vl. пришьльствиѥ) 118. 54, cant. 3. 16f

*πάροικος пришьльць 38. 13c

*παροξύνειν раздражати, -жити 8. 3b, 89. 16b, 106. 11, разгнѣвати 105. 29a. 40, 111. 10a, прогнѣвати 77. 41b, cant. 11. 37b

παροράν прѣзьрѣти 76. 13b, 85. 13a, 88. 48b, 101. 15b, 118. 145a, 145. 7a.

*παροργίζειν прогнѣвати 65. 7c, 84. 6b, разгнѣвати 37. 4a, 101. 11a, cant. 11. 28d

παρουσία пришьльствиѥ 39. 4a adn., пришьствиѥ 12. 6b, 39. 4a, 74. 10b adn., 144. 14, cf. 35. 7c in adn.

παρρησία дрьзновениѥ 7. 9b, 32, 22, 118. 46, 138. 6b

*παρρησιάζειν дрьзати 17. 23a, 21. 32a, 39. 2a, 118. 80, дрьзнѫти 93. 16a

*πᾶς вьсь 37. 15a, διὰ παντός вꙑинѫ 17. 23a, ἐκ πάντων отъ вьсѭдоу 31. 9b adn., πάντοτε вьсегда 35. 8b, πάντως (in ed. pag. 637 corrig. παντῶς in πάντως, quamvis codex habeat -ῶς, sed παντῶς pro παντελῶς scriptum videtur esse) въшнѧ 134. 5a adn.

*παστός чрьтогъ 18. 6b

πάσχειν пострадати 117. 18a, 142. 10a, vl. попострадати ib.; приꙗти 14. 4a, 102 tit.

*πατάσσειν избити 59. 2, 104. 36b, поразити 3. 8b, 77. 31a, 135. 10a, погоубити 77. 65b, оударити 113. 3a

πατεῖν настѫпати 17. 20a, 37a, 46. 8; попрати 90. 13, испрати 55 tit., 93. 16b; πατούμενος перомъ 17. 43b, 62. 2c, попираѥмъ 59. 10c, πεπατημένος попранъ 43. 26a; походити, похождь πατήσας 32. 5b

*πατριά отьчьствиѥ 106. 41b

πατρῷος отьчь 32. 14a, 59. 9a

*παύειν оупраздьнити 28. 5b, оуставити 49. 9b, 78. 5a, погоубити 45. 10a, оукротити 87. 8a; παύεσθαι почити 49. 17, 55. 2b, 70. 24a, прѣстати 13. 6, 25. 9b, 88. 16a, 103. 33b, 113. 26b; ἀντὶ τοῦ παῦσαι αὐτὸν τοῦ εἶναι vertitur solum не бꙑти ѥмоу 49. 4a

*πάχνη слана 77. 47, 118. 83a

*πεδᾶν оковати 78. 11a, 145. 7c

*πεδίον полѥ 64. 12b, 95. 12a, 103. 8a; adiect. польнъ 131. 6b

πεζεύειν пѣшь ходити 113. 5a

πειθαρχεῖν покорити сѧ 75. 10a

*πείθεσθαι повиновати сѧ 24. 12a, (ἑαυτῷ ἐπιτρέπειν ἤ) πεποιθέναι (на сѧ оупъвати или) надѣꙗти сѧ 61. 9b, 11c; ἐπείθοντο съвѣщашѧ 73. 8a, μὴ πεισθέντες не вѣровавъше 38. 4b, ὁ πεποιθώς надѣꙗи сѧ cant. 4. 10c

*πεινᾶν лакати, алъкати 58. 7, πεινῶν алъчьнъ 81. 4a

Digitized by Google

πεῖρα искоушениѥ 50. 15^{a}, 118. 67^{b}

*πειρασμός напасть 41. 8^{b}, 123. 4^{a}

*πειραστήριον искоушениѥ cant. 6. 4^{b}

πειρατής искоусаникъ 77. 56^{a}

πέλαγος пѫчина 103. 26^{a}, 106. 23^{a}

πένεσθαι нищъ быти 68. 34^{a}, πενόμενος оубогъ 9. 13^{b}

*πένης нищь 10. 4^{b}, оубогъ 81. 3, 103. 25^{c}

*πενθεῖν рыдати 69. 5^{a}, 131. 9^{b}, плакати cum et sine сѧ 29. 6^{b}, 37. 12^{a}, 67. 4^{a}, 114. 8^{b}

πενία оубожьство 71. 4^{a}, 108. 16^{b}, съмѣрениѥ 9. 10

πεποίθησις надежда 124. 1, еже-надѣꙗти сѧ 117. 8

*πέρας коньць passim, коньчина 38. 5^{a}

*περιαιρεῖσθαι отати 50. 3^{b}

περιαντλεῖν, περιήντλουν minus accurate одръжаахѫ (vl. дръжаахѫ) 109. 7^{a}

*περιβάλλειν, aor. прѣдати 40. 9^{b}, περιβεβλημένος облъченъ, облѣченъ 96. 11, 103. 2^{a}

περιγίγνεσθαι, aor. въꙁлетѣти (al. въꙁлѣстилѣꙁѫ) 36. 20^{b} (al. παραγεγονέναι); оуделѣти ib.

*περιέχειν одрьжати 1. 3^{a}, 16. 9^{b}, 30. 8^{c}, 49. 15^{b}, объдрьжати 146. 8^{a}, оградити 107. 11^{a}

περικαίειν, pass. огорѣти 7 tit.

περικεῖσθαι облежати 108. 19^{a}

περικλύζεσθαι объдрьжимъ быти 78. 3^{a}

*περιλαμβάνειν обати passim

*περίλυπος прискрьбьнъ 41. 6^{a}, печальнъ 41. 12^{a}

περιμένειν жьдати 101. 5^{b}

πέριξ около 93. 15^{b}, окрьстъ 77. 28, τὸ περ. окрьстьноѥ 78. 4^{b}

περιορίζειν нарицати, aor. pass. нарече сѧ 118. 147

περιουσία имѣниѥ 118. 14

περιούσιος периоусии 32. 12^{b}, иꙁрадьнъ 73. 19^{b}

*περιοχή объстоꙗниѥ 30. 22, 107. 11^{a}; объдрьжаниѥ 64. 8^{a}

*περιπατεῖν ходити 1. 1^{a}, 43. 19^{b}, 61. 10^{a}, 67. 25^{a}, 76. 20^{a}

περιπίπτειν въпасти 33. 23^{b}, 41. 6^{a} adn., 57. 4^{b}, 70. 9^{b}, отъпасти 41. 6^{a}

*περιποιεῖσθαι прибрѣщи 104. 8^{a}, посѫдити 27. 9^{a}, περιποιῆσαι сънабъдѣти 78. 11^{b}, сътворити 73. 19^{b}, 98. 7^{a}, 134. 4^{b}

περιρραίνειν кропити 50. 9^{a}

περισπᾶσθαι масти сѧ (оумомь) 67. 27^{a}

περίστασις напасть 141 tit., 142 tit.

*περιστερά голѫбь 54. 7^{a}, adiect. голѫбинъ 67. 14^{c}

περισφίγγειν притагнѫти (al. прѣтагнѫти) 118. 120^{a}

περιτιθέναι облагати 103. 3^{a}, въꙁложити 8. 6^{a}, 44. 4^{a}, cant. 3. 13^{c}

περιτρέπεσθαι оуваꙁнѫти 140. 10^{b}

περιτρέχειν обътицати 24. 2^{b}, ристати 55. 2^{b} (vide adn., in textu part. тича, vl. рища), 58. 7

περιφανής ꙗвьствьнъ (авьствьнъ) 21. 2^{b}

περιφέρειν носити 16. 5^{b}, 80. 7^{b}, обънsocити 18. 2^{a}, 74. 4^{b}, раꙁнашати 30. 25, περιφέρεσθαι трьпѣти 56. 7^{b}; pass. περιφερόμενος мычемъ 106. 3^{b}

περιφεύγειν иꙁбѣгати 141 tit.

περιχαρής радостьнъ 34. 21^{a}

*πετεινόν пътица 103. 17^{b}, 104. 40^{b}, gen. πετεινῶν пътичь 148. 13^{a}

*πέτεσθαι, πέτομαι (πέταμαι) парити 33. 17^{b}, 67. 14^{b}

πηγάζειν истещи 35. 10^{a}

*πηγή источьникъ pass., кладаць (recte кладаꙁь) 109. 7^{a}

πηγνύναι пригваждати 67. 24^{a}; pass. мрьꙁнѣти (part. мрьꙁащамъ et мрьжа-

Digitized by Google

щамъ) 147. 6^{a}, πηγνύμενος съмрь ꙁаꙗ сѧ ib. 6^{a}; ἐπάγη помрьче 103. 20^{a}, огѫстѣти 118. 70^{a}

*πηλός брьниѥ (брениѥ) 17. 43^{b}, 68. 3^{a}

*πιαίνειν мастити 64. 12^{b}, помаꙁати 108. 24^{b}, напаꙗти 54. 9, 101. 12^{b}, 146. 8^{b}, напоити 101. 5^{a}, наблажати (vl. напаꙗти) 56. 11^{b}, наблажити 108. 18^{b}; кръмити 91. 15^{a}, πιαίνεσθαι ботѣти 64. 13^{a}

πικράζειν, πεπικρασμένος горькъ 63. 4^{b}

πικραίνειν раꙁгнѣвати 106. 11

*πικρία горесть 68. 22

*πικρός горькъ 41. 6^{a}

*πιότης блага 101. 4^{b}

*πίπτειν пасти-падати passim, etiam отъпадати 93. 18^{b}

*πιστεύειν вѣровати 14. 1^{a}, 28. 1^{c}, 32. 12^{a}, 78. 9^{a}, 115. 1^{a}, 146. 9^{b}, вѣрѫ ꙗти 78. 6^{b}, 105. 24^{b}; порѫчати 40. 10^{a}, 48. 13^{a} adn., 88. 4^{a}; πιστεύεσθαι прѣꙗти 85. 1^{b}

πίστις вѣра pass., gen. вѣрьнъ 70. 16^{a}, 117. 19^{b}

*πιστός вѣрьнъ pass., благовѣрьнъ 91. 13^{a}

*πιστοῦν, pass. ἐπιστώθησαν оувѣриша сѧ 92. 5^{a}, cf. idem 77. 12

*πίων тоучьнъ 21. 13^{b}, 67. 16^{b}, 143. 13^{c}, маститъ 91. 11^{b}

*πλανᾶν льстити 6. 9^{a}, 7. 10^{b}, прѣльстити, -щати 24. 7^{a}, 91. 8^{a}, 106. 40^{a}, πλανᾶσθαι блѫдити 24. 15^{b}, 29. 11^{b}, 32. 12^{b}, 79. 8^{a}, 93. 9^{b}, ꙁаблѫдити 9. 12^{b}, 49. 10^{b}, 104. 39^{b}, 106. 40^{b}, 136. 1^{a}, ꙁаблѫждати 138. 7^{b}, скꙑтати сѧ 33. 20

πλάνη льсть 9. 34^{a}, 17. 28^{a}, 24. 18^{a}, 44. 11^{b}, 68. 15^{b}, 103. 11^{b}; gen. льстьнъ 49. 10^{b}, 68. 3^{a}, 79. 4^{a}, 86. 4^{b}; прѣльщениѥ 13. 3^{a}

*πλάσμα съꙁьданиѥ 12. 6^{a}, 16. 3^{b}, 26. 9^{a}, 113. 20^{a}, тварь 24. 5^{b}

*πλάσσειν съꙁьдати 24. 6, 76. 12, 88. 48^{a}, 91. 5^{b}, 118. 73^{a}, 138. 4^{a}, 15^{b}; 138. 3^{b}, πλάσσειν (vl. πλάσαι) vertitur дѣꙗниꙗ, interpres πράσσειν legisse videtur, сътворити cant. 2. 6^{d}

πλάστης творьць 138. 5^{b}

*πλαταία (sic cod., recte πλατεῖα) стъгна 17. 43^{b}

πλάτος широта 47. 3^{a}, 79. 12, 118. 96^{b}, ширина 118. 32, κατὰ πλάτος (melius quam κατὰ πλατους, uti priore loco codex habet) по пространьствоу 48. 2^{a}, по пространьноу 147. 5^{a}

*πλατύνειν ширити 118. 45, расширити 17. 20^{a}, распространити 47. 3^{a}, 67. 28^{c}, pass. распространѣти 64. 13^{b}, 117. 5^{b}

*πλατύς широкъ 138. 3^{a}

*πλατυσμός пространьство 67. 28^{c}, 86. 4^{a}

πλεῖν плавати 106. 24

πλέκειν плести 139. 6^{b}, съплести 39. 5^{a}

*πλεονάζειν оумъножати 65. 6^{c}, 121. 6^{b}, pass. иꙁбꙑтъчьствовати 50. 21^{a}

πλεονεκτεῖν лихо имати 142 tit.

πλεονέκτης лихоимьникъ (лихвъ имьникъ) 81. 4^{b}, лихоимьць 11. 5^{b}

*πλεονεξία лихоиманиѥ 18. 14^{a}

*πληγή ꙗꙁва 13. 3^{b}, 101. 5^{a}, рана 70. 20^{a}, врѣдъ 104. 33^{a}

πλήθειν испълнити сѧ 67. 4^{b}, 71. 19^{b}

*πληθύνειν оумъножити passim

πλῆκτρον лътвьць (al. летвець) 97. 5^{a} (minus accurate цѣвьца ib.)

πλημμέλεια прѣгрѣшениѥ cant. 10. 11

*πλημμελεῖν съгрѣшити 68. 6^{b}, прѣгрѣшити 118. 67^{a}

*πλήν обаче 49. 10^{a}, 72. 18^{a}

πλῆξις биѥниѥ 70. 21^{b}

*πλήρης плънъ pass., сильнъ vide 36. 6^{b}

*πληροῦν испълнити 33 tit., 107. 7^{a}, 109. 6^{a}, испълнꙗѥмъ (vl. напълнꙗѥмъ) 132, 1; съвршати 36. 30^{b}, 77. 38^{c}, 109. 4^{a}, 111. 5^{b}; иꙁврьшити 48. 5^{a}; коньчавати 110. 2^{b}, съконьчати 53 tit., 54. 24^{b}, 110. 5^{b},

Digitized by Google

118. 70^{b}, pass. съвꙑти сѧ 92. 5^{a}, съвꙑвати сѧ cant. 3. 18

πληροφορεῖν извѣштати 36. 28^{a}, извѣстити 76. 3^{b}, извѣстъ бꙑти 118. 117^{b}

*πλήρωμα испльнениѥ 17. 7^{b}, 95. 11^{c}, 107. 10^{a}

*πλήττειν ранити 7. 12^{b}, ѹѩзвити 13. 3^{b}, 75. 7^{b} (ѩзвьнъ бꙑти), поразити 68. 25^{a}, врѣждати cant. 2. 2^{c}

πλινθουργία плинтово съзьданиѥ 80. 7^{a}

πλοχή скрижаль 76. 12

*πλούσιος praeter богатъ etiam обильнъ 91. 11^{b}, 121. 2^{b}, 122. 2^{c}

*πλουτεῖν богатъ бꙑти 48. 7^{b}, 71. 13^{b}, обогаштати сѧ 9. 29^{a}, богатѣти 38. 7^{b}, богатити сѧ 48. 17^{a}

*πλύνειν омꙑвати 28. 10^{a}, омꙑти 50. 4^{a}, 94. 6^{b}

*πνεῖν вонѩти 5. 10^{c}, надꙑхати 118. 123^{b}

πνευματικός доуховьнъ 5. 12^{a}

πνίγειν давити (vl. подавлѩти) 37. 19^{b}, pass. оутонѫти cant. 1. 19^{a}

ποθεῖν любити 118. 30^{a}. 163^{b}, възлюбити 105. 28^{a}, желати cant. 5. 15

πόθος любꙑ-любъвь 118. 74^{a}, желаниѥ 118. 64^{a}

*ποιεῖν творити, сътворити passim, ἐκ τοῦ μέσου ποιῆσαι отъ срѣдꙑ оунести 23. 7^{a}

*ποίημα съзьданиѥ 17. 51^{b}

ποιητής творьць, gen. творьчь 98. 3^{b}

ποικίλως разоумьно 118. 110

ποίμνη стадо 78. 13^{a}, паствина 34. 3^{a}

*πολεμεῖν брати (борѭ) сѧ 16. 12^{b}, 61. 5^{a}, 75. 4^{b}, 119. 7, sine сѧ 104. 31^{b}, 36^{b}, 143. 1^{b}; pass. пакость принимати 77. 45^{b}; побѣдити 26. 3^{b}, 34. 2, 143. 2^{a}

πολέμιος сѫпостатъ 88. 22^{b}, ратьнъ 73. 5

*πόλεμος брань 7. 7^{a}, 77. 40^{a}, 43. 10^{b}, 88. 43^{a}; побѣждениѥ 131. 8^{a}

πολιός, οἱ ἐν πολιᾷ сѣдии 148. 12^{b}

πολιτεία житиѥ 10. 3^{b}, 70. 20^{c}, жизнь (vl. жить) 98. 1^{b}

πολιτεύειν жити 10. 1, 49. 13, 54. 10^{b}, 74. 8^{b}, пожити 33. 3^{b}, 35. 6, 44. 15^{b}, cant. 3. 16^{f}

πολλαχοῦ многъжде, vl. многоижде 143. 7^{b}

*πόλις градъ passim, gen. градьнъ 17. 43^{b}

πολυεννόητος многомꙑсльнъ 73. 14^{a}

πολυκέφαλος многоглавьнъ 73. 14^{a}

πολυπαθής многострастьнъ 70. 20^{c}

πολυστένακτος многовъздꙑханьнъ 37. 10^{b}

πολυτάραχος многомѫтьнъ 88. 10^{a}, 106. 23^{a}

πολύτεχνος многоплодьнъ cant. 4. 5^{a}

πολυτελής многоцѣньнъ 44. 14^{b}

πολυωρία оумъножениѥ 137. 3^{b}

πονεῖν болѣти 17. 5^{a}, 142. 7^{b}, възболѣти cant. 3. 10^{a}

*πονηρεύεσθαι лѫкавьствовати 14. 4^{a}

*πονηρία зълоба 54. 16^{b}

*πονηρός praeter лѫкавъ etiam зълобьнъ (vl. зълъ) 72. 8^{a}, лютъ 33. 22^{a}, 114. 8^{a}; 73. 14^{a} πονηρός vertitur разоумьнъ, interpres de νοερός cogitasse videtur

ποντίζειν потопити 54. 10^{a}

*πορεία шьствиѥ 67. 25^{b}, cant. 3. 10^{b}

*πορεύεσθαι ходити passim, изити 64 tit.

πορθεῖν разорити 78. 1

πορνεία praeter любодѣꙗниѥ etiam зълоба 57. 4^{b} (πονηρία?)

*πορνεύειν любодѣꙗниѥ дѣꙗти 105. 39^{b}, блѫдити ib. 30^{a}

πορφυρίζειν багровати сѧ 135. 15^{a}

πόσις питиѥ 102. 5^{a}

*ποτίζειν напоити cant. 2. 32^{c}, напаꙗти 74. 9^{d}, напоити 114. 6^{a}

πρακτικὸν τό дѣлавьство (vl. дѣльство) 140. 4^{b}

πρᾶξις дѣꙗниѥ 129. 3

*πρᾶος кротъкъ 33. 3^{b}

*πραότης кротость 44. 5^{b}, cant. 2. 2^{b}

*πράττειν съдѣꙗти vel съдѣлати passim, съдѣвати 90. 5

*πρέπειν подобати 88. 25^{a}, 134. 21

Digitized by Google

πρέπον волꙗ 95. 5b

*πρεσβύτερος старьць 106. 32b, πρεσβυτερικός старьчьскъ 118. 141

*προ прѣжде 55. 9b

προάγειν вести 104. 39b, прѣдъводити 89. 2, варити 67. 5b

προαίρεσις волꙗ 14. 5a, любъі 15. 2

προακούειν прослъішати 91. 12b

προαναφωνεῖν провъзгласити 24. 9, 54. 18b, 71. 3, 103. 34b, 138. 21b, провъзглашати 105. 4b, 115. 9b, провъзвѣщати 72. 26, прѣжде възгласити 38 tit.

προαποθνήσκειν прѣжде оумрѣти 101. 21b

προβάλλειν прѣдълагати 112 tit.

προβεβηκώς ὁ заматорѣвъі cant. 2. 7d

*προβλέπειν прозьрѣти 39 tit., 117. 26a, провидѣти 113. 3b

προβουλεύεσθαι прѣжде съвѣщати 64. 10d

προγεγωνότες οἱ прѣжде бъівъшеи 144. 13a

προγιγνώσκειν провѣдѣти 72. 16, 92. 2a, 138. 3b, 21b; провидѣти 91. 12a, male пропобѣдати 68. 21a, прѣжде оувѣдѣти 138. 16a

πρόγνωσις провидѣние (провѣдѣние?) cant. 4. 3c

προγνώστης провѣдьць 89. 3a

πρόγονος прѣдѣдъ 77. 8a. 56a; gen. дѣдьнъ 48. 20a

προδηλοῦν проꙗвлꙗти 35 tit., 104. 39b

προδοσία прѣдание 40. 7b

προδότης прѣдатель 49. 18a

προειδέναι male пропобѣдати pro провѣдѣти 36. 18a

προετοιμάζειν проуготовати 64. 7

προηγεῖσθαι прѣдъити 88. 15b, наставлꙗти 17. 19a

πρόθεσις волꙗ 27. 7d, 65. 10a, привѣтъ cant. 4. 1a

προθεωρεῖν прѣжде оузьрѣти 83. 9a, прозьрѣти 144. 8

προθυμία бъдрьство 118. 50a

προθύμως бъдрьно 118. 17, свонствьнѣи (al. свонствьнѣ) 104. 1a

προκαταγγέλλειν пропобѣдати 77. 3b

προκεῖσθαι прѣдълежати 117. 1, 141 tit.

προκηρύττειν пропобѣдати 20 tit.

προκοπή спѣхъ 117 tit.

προκόπτειν спѣти 9. 20b, 25 tit., 114 tit., 117 tit., оуспѣти 138. 11b

προλαμβάνειν варꙗти 48. 18b, part. προλαβών прьвъи 77. 40b

προλέγειν прѣжде глаголати 77. 6a, 88. 31a, изрѣти 21. 25b, прорицати 43. 2b, 88. 20a, 138. 17a

προμηνύειν провъзвѣстити 50. 10a, пронарековати 50. 9a, 143. 2a

πρόνοια промъішлениѥ 103. 14a

πρόξενος ходатаи 138. 12a

*προορᾶν провидѣти 115. 1b, прозьрѣти 91. 12a, 113. 3b

προορίζειν прѣжде нарещи 65. 7b, пронарещи 21. 25b, прѣжде наоучити 105. 4a

πρόπαλαι испрьва 37. 19b, издавьна 101. 5b, прѣдревлѥ 32. 11b

προπάτωρ прѣотьць cant. 10. 1a

*προπορεύεσθαι поити-пондѫ 77. 31b

προσάγειν привести — приносити 67. 30a, 106 tit.

προσαγορεύειν нарещи, нарицати 26. 4d, 36. 37b

προσαίτης хѫпьчии 108. 10a

προσανέχειν въздрати 122. 2a

προσγίγνεσθαι прилежати cant. 5. 16b

*προσδέχεσθαι приꙗти 64. 5a, 140. 2a, чаꙗти 27. 2a

*προσδοκᾶν чаꙗти 30. 13a, 92 tit., 118. 19a, мьнѣти 82. 10b, 117. 10, непьщевати 49. 21b

*προσδοκία чаꙗние 25. 3a, 68. 4b, оутѣшение 118. 50a

προσεῖναι, οὐ πρόσεστί σοι нѣстъ оу тебе 93. 20^{a}

*προσέρχεσθαι приходити 148. 12^{a}, пристѫпити 67. 32^{b}, 105. 1, -пати 103. 11^{a}

*προσευχή молениѥ 6. 10, молитва 38. 5^{a}, 53. 4, 118. 148, gen. молитвьнъ 49. 14, cf. 41. 10^{a}

*προσεύχεσθαι молити сѧ 17. 4, 42, помолити сѧ 108. 7^{b}

*προσέχειν вънати 5. 3^{a}, 118. 155, вънимати 57. 5^{b}, 90. 8, 105. 25^{b}

προσήκειν подобати 49. 16^{c}

προσηκόντως въ лѣпотѫ 141. 5^{a}

*προσήλυτος пришьльць 93. 6

προσημαίνειν прознаменовати 102. 7^{a}, проꙗвлꙗти cant. 2. 32^{d}

προσηνής любезьнъ 15. 6^{b}

προσιέναι приити 145. 9^{a}, пристѫпити 106. 1^{a}

προσίεσθαι приꙗти 30. 24^{b}, 105. 1, 144. 19^{a}

πρόσκαιρος врѣменьнъ 18. 11^{b}, 101. 12^{a}, 117. 9, 118. 83^{a}

προσκαλεῖν, -εῖσθαι призывати 65. 16^{a}, 103. 3^{a}, 106 tit.

προσκεῖσθαι прилежати 118. 165^{b}

*προσκολλᾶν прилѣпити 51. 9^{a}

πρόσκομμα прѣтыканиѥ 26. 11^{b}

*προσκόπτειν прѣтъкнѫти 9. 16, 35. 13^{a}, прѣтыкати 90. 12

προσκορής до сыти 80. 13^{a}

*προσκυνεῖν кланꙗти сѧ 98. 5^{b}, 113. 16, поклонити сѧ 21. 28^{b}

προσκύνησις покланꙗниѥ 28. 1^{c}, поклонениѥ 148. 11^{a}

προσλαμβάνειν приꙗти 26. 10, 145. 9^{b}

προσνέμειν прѣдати 88. 13^{a}

προσομιλεῖν причѧстити сѧ cant. 6. 6^{b}

προσοχθεῖν, aor. προσοχθῆσαι негодованиѥ 35. 5^{c}

*προσπίπτειν припадати 73. 10^{a}

πρόσρησις проречениѥ 133 tit.

*πρόσταγμα повелѣниѥ 80. 5, 106. 11, 118. 20

προστάσσειν повелѣвати 135. 1^{a}, cf. 43. 5^{b}

*προστιθέναι приложити 68. 27^{b}, 74. 2^{b}, 102. 11^{b}, 116. 1^{b}, 128. 3^{b}, прѣложити (al. приложити) cant. 2. 43^{b}, pass. прилагати сѧ 61. 11^{b} adn., 98. 8^{b}

προστρέχειν приходити 15. 6^{a}, притешти 17. 50^{a}, прибѣжати 141. 8^{c}

*προσφέρειν приносити, -нести 1. 5, 42. 3^{b}, 43. 23^{b}, 64 tit., 77. 4^{b}, 86. 5^{b}, 115. 8, 136. 9, възносити сѧ 135 tit.

προσφεύγειν прибѣгнѫти (part. прибѣгъ) 58. 17^{d}, 88. 44^{b}

*προσφορά приношениѥ 20. 11^{a}, 29. 5^{b}, 83 tit., cant. 4. 5^{a}, приносъ 95. 8^{b}

προσφορεῖν приносити 33. 11^{a}

προσχωρεῖν пристѫпити 16. 14^{d}, 39. 13^{b}, 51. 8^{b}, примѣсити сѧ 51. 5^{a}, прилѣпити сѧ 53. 5^{a} (al. примѣсити сѧ), въдати сѧ 50. 8^{a}, повинѫти сѧ 26. 12^{a}, 77. 37^{a}, 84. 5^{b}, cant. 10. 10^{b}, поклонити сѧ cant. 11. 30^{a}

προσωπολήπτης лицемѣрьнъ 9. 24^{b}

προσωποληψία лицемѣриѥ 11. 7^{a}, зьрѣниѥ на лица 88. 15^{b}

*πρόσωπον, ἐπὶ πρόσωπον ниць 136. 9

πρότερον древлѥ 77. 52^{b}

*προτιθέναι прѣдълагати, -ложити 113. 9^{b}, 131. 14^{b}

προτρέπειν оустити 24 tit., 33. 4^{a}, 44. 11^{a}, 67. 33, 99 tit., поучати 25 tit. (vl. поущати), 46. 2^{a}, повелѣвати 17. 19^{a}; приноуждати cant. 13. 79; commemoratu dignum est vocabulum, quod hucusque in bulgarica lingua viget канити 103. 35^{c}

προτροπή оущениѥ (vl. оучениѥ) 33. 6^{a}, 46. 2^{a}, 66 tit., 65. 5^{a}, 80. 2^{a}, 104. 1^{a}, оучениѥ 107 tit., възоущениѥ 106. 32^{a}, поучениѥ (al. поущениѥ) 77. 49^{a}

Digitized by Google

προτυποῦν прообразовати, 77. 13^a, 104. 41^b, проображати 77. 15
*πρόφασις пришьствиѥ 105. 4^b
προφητεία пророчьство 27. 1^a, 42 tit., 64 tit., male пророкъ слово pro пророчьство 83 tit.
προφητεύειν прорицати 106. 29^a, прорещи 34. 16^a
προφήτης пророкъ, gen. sing. пророчь 138. 17^a
προφητικός пророчьскъ 88. 39^b
προχωρεῖν (al. παραχωρεῖν) възбраниꙗти, potius не възбраниꙗти 101. 5^b
*πρωΐ оутро 58. 15, 64. 9^c, 129. 6^b, πρωϊνός оутрьнь 129. 6^b
πρωτόπλαστος прьвозъданьнъ 85. 12^a, 119. 1
*πρωτότοκος прьвородьнъ 73. 2^a, прьвѣньць 77. 51^a
πταίειν съгрѣшити 85. 2^b, 98. 8^b, inf. aor. съгрѣшениѥ 82. 13
πτερνίζειν запати 48. 6^b, прѣпати ib. vl., поустити 40. 10^b
πτερόν крило 103. 12^a, πτεροῦ δίκην adj. крилатъ 38. 7^c, 61. 11^c
πτεροῦσθαι окрилатѣти 123. 7^a
πτεροφυεῖν крилатъ быти 138. 9^a
*πτέρυξ крило 17. 11^b, 35. 8^b, 56. 2^b
πτῆσις лѣтаниѥ 103. 12^a
πτοεῖν оустрашати (vl. страшати) 90. 5, cant. 3. 7^b, -εῖσθαι боꙗти сѧ 117. 6, оубоꙗти сѧ cant. 3. 16^a
*πτῶμα падениѥ 56. 7^c, cant. 1. 9^a
*πτῶσις паданиѥ 11. 5^b, 54. 3^a, отъпадениѥ 114. 8^c
*πτωχεία нищета 38. 6^b, съмѣрениѥ 9. 10, 68. 30^a
*πτωχεύειν обънищати 9. 33^b, 13. 6, 21. 25^a, 33. 7^a, 68. 33^a, 108. 16^b, 131. 15^b, нищь быти 71. 2, 13^b
*πτωχός нищь 9. 23^a
*πυκάζειν осѣнити 117. 27^b
πυκτεύειν противити сѧ 48. 11^b
*πύλαι врата 99. 4^a
πυλωρός вратьникъ 17. 8^c
*πῦρ огнь, gen. огньнъ 49. 3^c
πυρά стлъпъ 60. 4^b
*πύργος стлъпъ 47. 13^b, 60. 4^b, 121. 7^b
*πυροῦν, -οῦσθαι ражещи 16. 3^b, ражанꙃати сѧ 102. 5^b
πυρπολεῖν пожещи 79. 17^a, попалити 31. 4^b
*πώγων брада 132. 2^b
πωλεῖν продаꙗти 68. 10^a

Ρ

ῥακώδης, acc. plur. ῥακώδη въ рѫбѣхъ 29. 12^b
ῥαπίζειν заоушати 68. 8^b
ῥέμβεσθαι съвращати сѧ 39. 3^c
*ῥεῖν истещи 35. 9^b, истачати 77. 15, источити 77. 20^a
ῥεῦμα течениѥ 65. 6^a, 136. 1, потокъ 106. 33^a, 143. 7^b, вода 45. 5^a, 68. 2, наводьнениѥ 17. 17^b, 123. 4^b
ῥηγνύναι прѣбити (vl. разбити) 36. 34^a, pass. расѣсти сѧ cant. 3. 9^b; 145. 8^b поврьже ἔρρηξεν, interpres ἔρριψεν legisse videtur
ῥῆσις глаголъ, слово 145. 6^b adn.
ῥητορεία вѣтованиѥ 118 tit.
ῥητόν слово 135. 24^b
ῥιζηδόν ис корени 17. 5^b, vide adn.
ῥιζοῦν въскоренити 51. 7^c
ῥιπαρός скврьньнъ 146. 9^b
ῥιπίζεσθαι въсполѣти сѧ 139. 11
ῥίπτειν съврѣщи 57. 4^a, vl. ad 88. 45^b, cant. 1. 15^a, поврѣщи (-врьгѫ) 48. 13^b, *60. 5^a*, 73. 7^b, 82. 12, 117. 13^a, отъврѣщи 106. 17^b, низъврѣщи 88. 45^b, въврѣщи cant. 1. 4^a, изврѣщи 88. 46^b, отринѫти 52. 6^c, изгънати 14. 4^a

Digitized by Google

*ῥίς (gen. ῥινός) ноздрь, plur. ноздри 89. 10b
*ῥομφαία praeter орѫжиѥ (saepe) etiam копиѥ 143. 2b
ῥοπή, ὑπὸ ῥοπήν часомь 75. 50b
*ῥύειν избавити 17. 20b, 21. 21a, 49. 15b, 33. 18b, 114. 8a, 123. 7ab, 139, 5b; -εσθαι гонезнѫти 25. 1b, 26. 5a, 40. 2b, 68. 16a, 104. 18b, 122. 2a, 142 tit., 143. 2a
ῥυθμεῖν, ῥυθμηθείς (?) помꙑсливъ cant. 3. 16c, ῥυθμήσειν оуправити ib. 19a
ῥυθμίζειν оучинити 118. 133a, cf. cant. 3. 19a
ῥύμη тѣснина 35. 9b, шоумѣниѥ 45. 4a (vl. ὁρμή)
ῥυπαίνειν скврьнити 21. 25a
ῥυπαρός скврьнавъ 57. 8a, скврьньнъ 10. 3a, 21. 7a, 86. 4a
ῥυποῦν скврьнити 9. 26a, оскврьнити 94. 6b, pass. оскврьнѣти 16. 6a, 50. 13a
ῥύπος скврьна 44. 10b
ῥύσις млъва 67. 28c

Σ

σαθρός (potius σαπρός) гнилъ 88. 33a
*σαλεύειν подвижати 35. 12b, pass. движати сѧ 9. 28b, 92. 1c, подвижати сѧ 12. 5b, 17. 8c, 19b, 20. 8, 32. 8b, 54. 23b, 70. 3c, 72. 2a, 93. 18, 98. 1b, 111. 6a, подвизати сѧ 65. 9b, двигнѫти сѧ 15. 8, съмѧсти сѧ 120. 3a, part. τῆς κεφαλῆς σαλευομένης: трѧсѫщи сѧ (sc. главѣ) 77. 65b
*σάλος подвижаниѥ (vl. двизаниѥ) 95. 10b, мѧтежь 51. 2, 88. 10a, 106. 27a, съмѫщениѥ 106. 27a adn., съмѧтениѥ 72. 2a, колѣбаниѥ 71. 16a
σαπρία гнои 112. 7b
σαπρός, vide supra σαθρός
σαρκικός плътьскъ 68. 24a
σάρκινος плътѣнъ 26. 9b
σαρκοῦν въплътити 39. 7b, 138. 9b, cf. 39. 8a въплъщь сѧ: μετὰ σαρκός
σάρκωσις въплъщениѥ 103. 6a, cf. 38 tit. плъть
*σάρξ плъть, κατὰ σάρκα по плъти 17. 45b, 27. 7c, μετὰ σαρκός съ плътиѭ 95. 2a, τῆς σαρκός плътьскъ cant. 3. 4a
σβεννύναι оугасити 96. 7a
σεβάζεσθαι почисти-почьтѫ 138. 21a
σέβας чьсть 1. 5
σέβεσθαι чисти-чьтѫ 142. 10a, чьстивъ 21. 28b
*σείειν трѧсти 59. 4a, потрѧсти 45. 7b, 67. 9a, 113. 4b, кꙑвати 21. 8b, съмѧтати 51 tit.
σεμνότης не порокъ (не въ пороцѣ) 131. 15a
σηκός храмъ 28. 2b
σημαίνειν клепати 2. 7c, 118. 148, мѣнити (al. ꙗвлꙗти) 129. 1, образовати 104. 41a, 106. 2a, съказати 28. 3a, 31. 6a, 80. 3b, 92 tit., 109. 7a, 121. 1
*σημεῖον знамениѥ passim
σήπειν гнити 108. 22b, съгнити 37. 6a, 101. 3a, 112. 7b
σιχαντός гнѫсьнъ 104. 31a (pag. 508 in adn. συχαντά, quod quidem in codice legitur, corrigendum in σιχαντά)
*σῖτος пьшеница 128. 7b
σκαιωρία зълоба 111. 7a
*σκάλλειν клъцати 76. 7
*σκάνδαλον блазнъ (al. съблазнъ) 118. 85a
σκελίζειν запати (vl. прѣпати) 16. 13a, прѣпати 17. 19a, 24. 3b (vl. прѣтити, прѣдѣти) vide adn., 53. 7a, прѣдѣти 24. 7a, 29. 2b adn., запинати 56. 4b; привлѣщи 9. 34a, повръщи (-връгѫ) 17. 18b; σκελισθείς прѣвльщенъ 118. 176b
σκέλλειν (part. σκελοῦσα) скврьнити 38. 2a
σκέμμα съвѣтъ 40. 9b (vl. σκῶμμα)
*σκεπάζειν, -πειν покрꙑти, покрꙑвати 26. 5a, 30. 21c, 56. 11b, 60. 6a, 70. 6b, 77. 14a, 90. 14

Digitized by Google

*σκέπη кровъ 35. 8^b, 77. 14^a, 85. 7
σκέπτεσθαι назирати 55. 6^b, 58. 15
σκευάζειν оустроити 143. 8^a, сътворити 134. 7^c, 143. 7^c
*σκηνή кровъ 26. 5^a, 6^b, 28 tit., 41. 5^b, село 83. 2, 101. 29^a, тѣло 90. 10 (cf. σκῆνος)
σκῆνος тѣло 103. 30, 108. 10^b
σκηνοῦν въселити сѧ 14. 1^a, 26. 5^a, 84. 10^b, 131. 7^a
*σκήνωμα село 77. 55^c, пристанище 42. 3^c
*σκιά стѣнь 38. 7^a, 101. 12^a, 108. 23^a (dativ. стѣнию), 146. 8^c, сѣнь 87. 7^b
*σκιρτᾶν възиграти сѧ 113. 4^b, 143. 13^c, гадити (vl. кадити) 107. 2^b adn., sed 113. 4^a галѣти; въсльпати 113. 6^b
σκληροκαρδία жестосрьдиѥ 143. 14^a
*σκληρός жестокъ passim
*σκληρύνεσθαι ожестѣти (vl. ожещати) 4. 8, σκληρύνειν ожестити 16. 4^b
*σκολιός стръпьтьнъ 10. 7^b
σκοπεύειν позрьцати 96. 8^a
σκοπεύτρια позрачище 47. 3^b, 77. 68^b, 96. 8^a
σκοπή позракъ 47. 12^a
σκοπός мꙑсль 26. 6^b
*σκορπίζειν расꙑпати 34. 5^a, 52. 6^b, 82. 14^b, 89. 7^a, расточити 3. 8^b, 17. 38^a, 91. 10^b, 93. 1, 138 tit., разгънати 58. 12^b, 88. 11^b, male въздати 40. 11, pass. разбѣгнѫти сѧ 143. 6^a, разъити сѧ 143. 5^b
*σκοτίζειν омрачити 10. 2^c, 73. 20^b, 81. 5^a, помрачити 87. 13
*σκότος тьма passim
σκυλεύειν испроврѣщи 15. 10^a, 47. 8, 67. 13^b, 92. 1^b, 101. 8, 103. 19^b, 117. 15^b, part. σκυλευόμενος испромѣтаѥмъ 93. 5
*σκῦλον користь 67. 13^b, plur. плѣнъ cant. 1. 9^b
*σκώληξ чрьвь 21. 7^a
*σμικρύνειν гадити 9. 26^b
*σοφία прѣмѫдрость 70. 10^a, мѫдрость 89. 12^b
*σοφίζειν оумѫдрити 104. 22^b, -ζεσθαι оумѫдрѣти 118. 98
*σοφός мѫдрьць 118. 99
σπανίως ѥдва 68. 16^b
*σπείρειν сѣꙗти cant. 5. 10^b, насѣꙗти 106. 37^a
*σπέρμα сѣмѧ 36. 26^b, 68. 37^a, 88. 51^b
σπεύδειν тъщати сѧ 17. 15^b, 18. 11^a, 52. 6^b, потъщати сѧ 24. 6
*σπήλαιον врьтьпъ 33. 20, cant. 6. 6^c, пещера 131. 7^a, ἐν σπηλαίῳ пещерьнѣ 141. 5^a
σπιθαμή пѧдь 94. 4^a
σπῖλος оскврьнениѥ 118. 43^a
σπλαγχνίζεσθαι милосрьдовати 6. 5, 13. 2^b, 32. 13^a, 84. 4^b, 106. 13^b, оумилосрьдити сѧ 101. 3^a, 102. 13^a
σπλάγχνον, plur. τὰ σπλάγχνα ѭтроба 103. 28^b, 144. 16 (vl. ѫтроба), благосрьдиѥ cant. 10. 14^a
*σποδός пепелъ (vl. попелъ) 17. 43^a, 101. 10^a
σπορά сѣмѧ 17. 51^b, 21. 7^a, 111. 2^a
σπουδάζειν дѣꙗти 58. 9^a
*σπουδή тъщаниѥ 17. 45^a, 118. 81^a, 101^b
*σταγών каплꙗ 71. 6^b, 89. 5^a
στάδιον пръприще (vl. пьприще) cant. 3. 19^b
*στάζειν капати-канѫти 67. 9^a
σταθμίζειν чинити 10. 4^c
σταθμός ставило 61. 10^b
στάσις чинъ 36. 9^a, крамольници 58. 7
σταυρός крьстъ passim, gen. крьстьнъ 44. 5^a, cant. 3. 4^b; пропѧтиѥ 30. 12^c
σταυροῦν распѧти 97. 1^b
*στέαρ тоукъ 62. 6^a
*στεῖρα неплодꙑ 112. 9^a
στένειν стенꙗти 101. 6^b, 21^a; въздꙑхати 6. 7^a
στενός ѫзъкъ, тѣснъ 138. 3^a
στενοχωρία тѫга 31. 7^a
στενοχωρεῖν сътѫжати cant. 5. 15
στέργειν възлюбити 103. 22^b, 105. 13^b
στερεός тврьдъ 17. 13^b, 101. 15^a, 106. 16,

Digitized by Google

117. 22; оутвръжденъ 17. 16^b, крѣпъкъ 34. 10^b
στερεοῦν оутвръдити 37. 3^b, 44. 3^b, 70. 3^c, 72. 4^b, pass. отвръдѣти 59. 4^b
στερροποιεῖν твръда творити 147. 6^a
στεφάνη връхъ 73. 6
στεφανηφορεῖν вѣньца носити 5. 13^b
στεφανίζειν вѣньчати 20. 4^b
στήθη τά пръси 150. 5^a
στηλιτεύειν обличити, -чати 55 tit., 56 tit., 57 tit., 58 tit.
*στηλογραφία тѣлописаниѥ 15 tit., 55 tit.
*στηρίζειν оутвръдити, -ждати 17. 19^b, 36. 17^b, 50. 11^a, 20, 79. 16, 92. 1^c, pass. оутвръдѣти 71. 16^a, оукрѣплꙗти 22. 4^c
στοιχεῖον стоухиꙗ 89. 7^a, вещь 92. 4^c, 94. 5^b
στοιχείωσις оуправлѥниѥ 118 tit.
στολή одежда 27. 4^d
στολίζειν оукрасити 18. 6^b
*στόμα оуста 17. 33^b, cf. adn. ad 118. 47. 131^a
στραγγαλιεύεσθαι оуклонꙗти сѧ, cod. στραγγαλλιευόμενοι оуклонꙗѭще сѧ (al. съклонꙗѭще сѧ) 124. 5^a
στραγγαλιώδης разбращенъ 24. 10^a
στρατεύεσθαι воѥвати 55. 5^b
*στρεβλός стръпьтивъ 17. 27^b
*στρέφειν обратити 106. 2^a, обращати 125. 5; τὸ στρέψαι обращениѥ 40. 4^b
στροβεῖν огрозити (vl. грозити) 89. 11^b
*στρουθίον пътица 10. 1^b, 83. 4^a, 123. 7^a
στρουθός врабии 103. 17^b
*στρωμνή постелꙗ 6. 7^b, 62. 7
*στύλος стлъпъ 74. 4^b, 77. 14^b
στυπτικὸν τό тръпость 147. 6^b
*συγγένεια сродиѥ 27. 5^c, родъ 58. 12^c, ѫжика 73. 8^a, ѫжичьство 80. 14
συγγενής сродьнъ 24. 13^b, ѫжика 72. 25^c, τὸ συγγενές сродиѥ 68. 9^b, 145. 4^a
*συγκαθίζειν посадити 8. 2^b, 20. 5, 111. 8^a, съпосадити 15. 11^b, 40. 13^b, 90. 16, 102. 19^a; συγκαθῆσθαι сѣсти 20. 6^a
συγκαλεῖν призывати 45. 9^a
συγκάμπτειν aor. сълаци, imper. сълаци 68. 24^b
συγκατάβασις сънхожениѥ 95. 12^a, сънитиѥ 107. 8^c adn., 118. 25^a, 131. 6^b, cant. 3. 16^a, пришьствиѥ 107. 8^c, cant. 3. 16^c; participio сшьдъ vertitur 21. 4, verbo сънидѥ 83. 4^a; съмѣрениѥ 64. 14^b, cf. 48. 18^b
συγκαταριθμεῖν причисти (-чьтѫ) сѧ 68. 29^b, причастити сѧ id. adn.
συγκληρονόμος сънаслѣдьнъ 46. 5^a adn., сънаслѣдьникъ 46. 5^a, 110. 6^b, съдостоинъ 93. 14^b, vertitur въ ѥдино събраниѥ 2. 8^a
συγκλονεῖν съкроушати 37. 4^b
*συγκόπτειν съсѣщи 109. 5, 128. 4, съсѣкати cant. 2. 42^a
συγκρίνειν прилагати 67. 17^a
συγχαίρειν радовати сѧ 92. 3, 113. 4^b
συγχρονίζειν състарѣти сѧ 6. 8^b
σύγχυσις размѣшениѥ 86. 4^a, 136. 8^a (ib. vl. заблѫждениѥ), размѣсъ 86. 4^a, 136. 1^a, одръжаниѥмь льстьныимь ib. 4^b melius respondet proposito Ambrosiani emendatoris συνοχῇ quam συγχύσει; mox σύγχυσις verbo съдръжаниѥ vertitur
συγχωρεῖν оставлꙗти, -вити 31. 6^a, 39. 13^b, 50. 9^b adn., 84. 3^a, 104. 14^a, 117. 13^b, попоустити, -щати 10. 6^a, 70. 9^a, 118. 29^a, отъпоущати 98. 8^b, ослабити 36. 21^a, 93. 20^b, 140. 4^a, ослаблꙗти 117. 13^b adn., послаблꙗти 65. 11^a, 73. 8^b, 87. 17^b, дати 37. 5^b, отъдати 55. 8^a, простити 24. 18^b, оцѣстити 50. 4^b, въмѣстити 17. 38^b
συγχώρησις отъпоущениѥ 50. 6^a, 129. 4^a,

Digitized by Google

оставлѥниѥ 50. 5a, прощениѥ cant. 10. 13a
συγχωρία прощениѥ 38. 14
συζευγνύναι приприагнѫти 94 tit.
*συχῇ смокъı 104. 33a
*συκοφαντεῖν оклеветати, -тавати 30. 14b, 75. 6c, 57. 2a, 118. 134a, оклеветати 68. 28
*συκοφάντης клеветьникъ 118. 134b, хоульникъ 119. 2, клеветникъ 119. 2 adn.
συλᾶν оукрасти 50. 7a
συλλαλεῖν обѣщавати 40. 7b, vide adn.
*συλλαμβάνειν ѩти 58. 13b, 16b, 87. 19b, συλληφθῆναι оуваꙁнѫти — оуваꙁѫ 7. 16b, 9. 30c, 34. 8b; ꙁародити сѧ 70. 6a
συλλογισμός помꙑшлѥниѥ 25. 2b
συμβαίνειν приключити сѧ 142 tit.
σύμβολον обраꙁъ 56. 10b, 68. 22
συμβουλεύειν съвѣщати 50. 15a, съвѣтовати cant. 11. 30c
συμβουλή съвѣтъ 91. 12b
*συμβουλία съвѣщаниѥ 48. 14a
συμβούλιον съвѣтъ 93 tit.
συμμίγνυσθαι съмѣсити сѧ 105. 34
σύμμορφος съобраꙁьнъ 9. 2b
συμπάθεια жалость 67. 9a
συμπαθεῖν миловати 77. 38a, συμπάσχειν ib. 39b, помилова συνέπαθησε 105. 44a, покаѩти сѧ 4. 5b
συμπαθής милосрьдъ 24. 8a, 85. 5b, 89. 13a, милостивьнъ 143. 4a, милостивъ 31. 5c, 77. 39a, 78. 8b, cant. 11. 35a, оутѣшитель 17. 31b
συμπαρεῖναι прити 82. 9a
*σύμπας вьсѣчьскъ 71. 18, τὰ σύμπαντα вьсѣчьскаѩ 91. 5a
συμπερονᾶν пробости 21. 18a
συμπίνειν пити 49. 18b
συμπίπτειν напасти 139. 9c
*συμπλέκειν съплести 46. 2a, 57. 3b
*συμποδίζειν ꙁапати 77. 31c, съпинати 118. 61a
συμπόσιον пиръ 34. 15a, 68. 13b
*σύμπτωμα раꙁорениѥ. 101. 7b, σύμπτωμα ποιεῖν сращѫ творити 90. 6 adn., al. срѣтати ib.
συμφωνεῖν съвѣщавати 40. 7a, 51. 6b, съвѣщати 82. 7
συμφωνία гласъ cant. 13. 57a (ἐκ συμφωνίας съ гла҃мъ potest legi etiam съгласомь)
συμφώνως съгласьно 33. 4b
*συνάγειν събрати 21. 15a, 85. 9, 132. 1, 146. 2b, събирати 25. 5a, 101. 23a, συνηγμένος събранъ, vl. съборьнъ 150. 4, съдрьжати 44. 14b
*συναγωγή сънемъ 110. 2a, сънемище 67. 8b, 77. 60b adn., 136. 8a, съборъ 73. 1a, 106. 32a, съборище 49 tit., cant. 4. 5d
συναθροίζειν събирати 64. 5b, събрати 106. 3b, cf. adn. ib. 41b
συναιωνίζειν вѣчьновати cant. 10. 13a
συναναριθμεῖν причитати 101. 27a
συναναστρέφεσθαι пожити 58. 5a, 66. 3
συνανιστάναι съвъскрѣсити (vl. въскрѣсити) 3. 6b, 39. 3a, 131. 8b, въскрьснѫти съ — 32. 1a, 67. 4c, въскрѣсити съ — 101. 21b
*συναντιλαμβάνεσθαι помагати-помощи 93. 16b
*συναπόλλυσθαι погꙑбати -нѫти cant. 11. 38c
συνάπτεσθαι примѣсити сѧ 105. 47a, приближити сѧ 79. 19a
συναρπάζειν прѣльстити 85. 2
συναυλίζεσθαι (ἐν τῇ τραπέζῃ) ѩсти съ — 40. 10b
συναυξάνεσθαι расти 94. 9b
σύνδεσμος съѭꙁъ 103. 22a
συνδιάγειν жити, συνδιάγων живꙑ 54. 12
συνδιαγωγή съжитиѥ 100. 5b
συνεγγύς ближьнии 68. 26a
συνεγείρειν съвъꙁдвигнѫти 40. 13b, 102. 19a,

Digitized by Google

въздвигнѫти 20. 5, 90. 16, 111. 8ª, съвъскрѣсити 15. 11ᵇ, 44. 10ª, въднести 8. 2ᵇ

*συνεδριάζειν събирати сѧ 25. 4ᵇ, съвъкоуплꙗти сѧ 118. 101ª

συνεῖναι бꙑти съ 20. 7ᵇ, 109. 3ᶜ, стоꙗти 123. 1 (sed praeter σύνεστι exstat lectio συνέστη)

*συνεπιτιθέναι pass. налещи 82. 6ª, напасти 139. 10ª

συνέρχεσθαι въходити 47. 5ª, съходити сѧ 25. 4ª, 47. 5ᶜ, 118. 23ª, сънити 56. 5ᵇ

*συνεσθίειν ꙗсти съ - 49. 18ᵇ

*σύνεσις разоумъ 15. 7ª, 31. 9ª, 32. 3ᵇ, 93. 10ª, 118. 125, 141 tit., 146. 5ᵇ, gen. разоумьнъ 87. 11ᵇ

*συνετίζειν вразоумлꙗти 31 tit., -мити 118. 130, 144ᵇ

*συνετός разоумьнъ 46. 9ª, 48. 4ᵇ

συνευδοκεῖν изволити (vl. благоизволити) 44. 5ᶜ

*συνέχειν объдрьжати, одрьжати 6. 2, 16. 1ᵇ, 18. 3ᵇ, 41. 6ª, 76. 5ᵇ, 106. 10ᵇ, 114. 3ᵇ, 138. 5ª, дрьжати 54. 4ª, 78. 5ª, съдрьжати 32. 7ª, обꙗти 39. 4ᶜ, 63. 9ᵇ, 64. 9ª, cant. 1. 14ᵇ

*συνθλᾶν съкроушити 109. 6ᵇ

*συνιέναι разоумѣти, -ѣвати 2. 10, 11. 2ª, 48. 21, 13. 2ᵇ, 55. 8ª, 93. 10ᵇ, 100. 2ª, 118. 99, cant. 2. 3ᵇ, συνῆκαν разоумѣшѧ 77. 49ᵇ, оувѣдѣти 40. 2ª

*συνιστάναι въставити 25. 12ᵇ adn., съставити 25. 12ᵇ, 27. 8ᵇ, 87. 13ᵇ, 96. 8ᵇ, 106. 36ᵇ; стоꙗти 123. 1ª

σύνοδος съборъ 88. 6ᵇ, 106. 32ᵇ, 110. 2ª

συνοίκησις съжитиѥ 119. 5ª

συνολκή (ἀέρος) объѫханиѥ 113. 14ᵇ

συνομιλεῖν бесѣдовати 98. 7ª

συνομιλία събесѣдованиѥ 103. 34ª

συνοχή дрьжаниѥ 137. 7ᶜ, одрьжаниѥ 30. 3ª, 44. 13ª adn., 82. 8ᵇ, 86. 4ᵇ, 103. 20ᵇ, съдръжаниѥ 44. 13ª, 49. 10ª, 54. 9, 82. 8ᵇ, 135. 14ª (al. съдрьжьство); съборъ 25. 11ᵇ; слоужениѥ 28. 9ᵇ, 29. 8ᵇ pro въ лѣсѣ altero loco non ἐν ἄλσει sed ἐν συνοχῇ legitur graece; 6. 6ª συνοχή vertitur verbo обиметъ

συντακτικῶς повелѣньнѣ 90 tit. adn.

*συνταράσσειν съмѧщати 50. 5ᵇ, съмасти 64. 9ª, съмѧтити 143. 6ᵇ, съмасти 50. 10ᵇ, 76. 17ª, въмасти-възмѧтити 64. 9ª adn.

συντάσσειν събрати 49. 4ᵇ, med. обѣщати, -авати 19. 9ᵇ, 40. 7ᶜ

*συντέλεια коньчаниѥ 9. 8ᵇ, cant. 3. 19ª, сконьчаниѥ 9. 8ᵇ adn., 20. 10ª, 25. 9ᵇ, 34. 18ª, cant. 3. 2ᶜ, съврьшениѥ 2. 7ᶜ, коньчина 36. 25ª, 58. 13ᶜ, 73. 17ᵇ, 140. 2ᵇ

συντέμνειν прѣкратити 101. 25

συντιθέναι съложити 119 tit., полагати 44. 9ª, прилагати сѧ 49. 18ᵇ

συντόμως въ скорѣ 31. 5ᶜ, συντομώτερον скорѣѥ ib.

*συντρέχειν тещи съ 49. 18ª

*συντρίβειν съкроушити 9. 16, 31, 17. 30, 23. 8ᵇ, 34. 8ª, 50. 10ᵇ; истрѣти 82. 7 (in adn. pag. 402 corrige συντρίψαι in συντρῖψαι)

συνυμνεῖν похвалꙗти 88. 18ª

συρίζειν въсвистати 68. 8ᵇ

*συσσείειν сътрасти 28. 8ª

σύστασις станище (vl. станъ) 17. 39ª

σύστημα съставлениѥ 88. 6ᵇ

σύσσωμος сътѣлесьнъ 46. 5ª, въ ѥдино тѣло 2. 8ª, non recte съдѣлательнъ 93. 14ᵇ

συστρέφεσθαι сънати сѧ 63. 3ª

*συστροφή събираниѥ (vl. събраниѥ) 34. 15ª

*σφαγή заколениѥ 43. 23ᵇ

*σφάζειν оубити 78. 2ᵇ, закалати 105. 38ª

σφενδόνη праща 143. 1ᶜ

Digitized by Google

σφίγγειν вазати 15. 6ᵃ adn., съвазати 15. 16ᵃ (al. сътазати), 108. 19ᵇ, 114. 3ᵇ, оукрѣплꙗти 118 tit., оутврьдити 146. 3ᵇ, обати 108. 20ᵃ

*σφόδρα, σφοδρῶς ѕѣло cant. 1. 10ᵇ passim

σφραγίζειν знаменати 22. 6ᵃ, 50. 21ᵇ, 95. 8ᵃ

σφραγίς знамениѥ 4. 7ᵇ, 20. 6ᵇ, печать 25. 9ᵃ, 110. 9ᶜ

σχῆμα образъ 38 tit., 70. 6ᵇ

σχηματίζειν образовати 67. 14ᶜ

σχίζειν раздѣлити 77. 13ᵃ, прѣдѣлити cant. 1. 8ᵃ, прѣрѣзати 21. 19ᵇ, pass. распасти са 45. 7ᵇ, распадати са 89. 7ᵇ, cf. cant. 3. 6ᵃ ubi ἐσχίσθη подвижа са vertitur, nisi potior ἐσείσθη vel ἐσαλεύθη legi debet

*σχοινίον ѫже 7. 17, 27. 4ᵈ, 48. 6ᵇ, 77. 55ᵇ

*σχοίνισμα ѫжьство (ѫж.) 104. 11ᵇ

σχοῖνος ἡ непротлачено 138. 3 (ita etiam in textu psalmi, ubi τὴν τρίβον μου καὶ τὴν σχοῖνόν μου pog. vertit стъѕѭ моѭ и непотлаченѫѭ, bon. omisit coniunctionem и)

*σχολάζειν оупражнꙗти са 118. 2ᵇ, 117ᵇ, бъдѣти ib. 148

σωματικός тѣлесьнъ 111. 3ᵃ, тѣлесьскъ 41. 5ᵇ

σωρεύειν събирати 58. 7

σωτήριος съпаситељьнъ 107. 14ᵃ

σωφροσύνη цѣломѫдриѥ 76. 16ᵇ

T

τάγμα чинъ 49. 3ᵈ, 148. 1ᵇ

ταλαιπωρεῖν острастити 137. 7ᵇ

*ταλαίπωρος страстьнъ 51. 9ᵃ

*τάξις чинъ 101. 19ᵃ

*ταπεινός съмѣренъ 4. 4ᵇ, 50. 19ᵇ, 67. 32ᵇ, 73. 14ᵇ, 81. 3, 103. 17ᵃ, худъ 38. 3ᵃ

*ταπεινοῦν съмѣрити, -рꙗти 9. 14ᵃ, 30ᶜ, 17. 28ᵃ, 24. 18ᵃ, 68. 3ᵇ, 74. 8ᵇ, 86. 4ᵇ, 130. 1ᶜ, низити cant. 4. 7ᵇ, pass. низѣти 103. 8ᵃ

*ταπεινοφρονεῖν съмѣрити са 74. 5ᵇ

ταπεινοφροσύνη съмѣрениѥ и мѫдрость 56. 6ᵇ adn.

*ταπείνωσις съмѣрениѥ 21. 2ᵇ adn., 30. 8ᵇ, cant. 11. 40ᵇ, нищета 68. 30ᵃ

*ταράσσειν съмѫтити, съмѫщати 6. 3ᵇ, 17. 15ᵇ, 21. 3ᵃ, 41. 6ᵃ, 56. 5ᵇ, 87. 17ᵇ, 89. 7ᵃ·ᵇ; възмѫтити 106. 25ᵃ, съмасти 54. 6ᵃ

*ταραχή съматениѥ 67. 6ᵃ, матежь 42. 5ᵃ, 108. 22ᵇ

τάσσειν оучинити 118. 164ᵃ, 173ᵃ, 136. 6ᵇ, 7ᵃ, cant. 4. 10ᶦ; ставити 147. 7ᵃ, pass. съчетати са 124. 5ᵃ

ταφή погребениѥ 78. 3, 142. 3ᵇ

*τάφος гробъ 48. 15ᶜ, gen. гробьнъ cant. 6. 6ᶠ

*τάχος, ἐν τάχει въ скорѣ 67. 20ᵇ

*ταχύνειν оуꙗдрити 24. 6, 30. 3ᵃ (vl. оускорити) 88. 50ᵇ

τεῖχος стѣна 9. 7ᶜ

τεκνοτροφεῖν, pass. ꙗко чадо кръмимъ бытп 94. 8ᶜ

*τεκταίνειν ковати (part. praes. act. коуꙗ vl. коуꙗꙗ) 3. 8ᶜ, 9. 32, 16. 10, 37. 13ᶠ, 51. 4ᵇ, (ковъ творити) 9. 17ᵇ; съдѣлати 36. 15ᵃ

τεκτονεύειν съдѣлати 27. 4ᵃ, 34. 8ᵃ

τελεῖν дѣꙗти 53. 3, 143. 1ᵉ, съвршати 17. 12ᶜ, 47. 9ᵇ, бывати 77. 22ᵃ, pass. събыти са 54. 18ᵇ, причастити са 105. 28ᵃ, чисти-чьтѫ (чьтѫтъ : τελοῦσι) 41. 9ᶠ

τέλειος съвршенъ 9. 21, 38. 2ᵃ, 72. 7ᵃ, 148. 12ᵃ, τὸ τέλειον коньчьноѥ 43. 18ᵃ, adv. τελείως съвршенѣ 131. 3ᵇ adn., 138. 19ᵃ (etiam отъинѫдь ib. 22)

τελείωσις съвршениѥ 14 tit. (al. сътворениѥ)

τελειότης съвршениѥ 9 tit.

*τέλος коньчнна 67 tit., 138. 9b, съконьчаннѥ 69 tit., 71. 15a, коньчьнъ ἐπὶ τέλει 65. 15b

τελωνεύειν (τελωνεῖν ?) рѫбнтн (роубнтн) 93. 6

τέμνειν сѣщн 113. 8b

τερατουργεῖν днвеса сътворнтн 104. 5b

τέρπεσθαι веселнтн сѧ 9. 24a, веселоватн сѧ 103. 18a, радоватн сѧ 38. 7c

*τερπνός красьнъ 132. 1, сладъкъ 118. 14

τέρψις наслажденнѥ 67. 4c

*τετράς, dat. τετράδι въ четврьтъкъ 93 tit.

τεχνάζειν къзноватн (al. кызноватн) 82. 4a

τέχνη хытрость 106. 27b

τέως ѥднначе (нначе) 36. 10, еще 18. 4

*τήκειν, -εσθαι таꙗтн 68. 4b, 106. 5, 9, 118. 158, нстаꙗтн 57. 9a, 101. 6b, 106. 33b, растаꙗтн 21. 15b, cf. adn. 43. 26b

τηρεῖν стрѣщн, -стрѣгѫ 75. 7a

*τιθέναι положнтн 113. 2, положнтн vl. възмѣннтн 55. 8a, полагатн 136. 9, pass. полежатн 54. 6b, 129. 1, med. aor. оучннтн 81. 6

*τίκτειν раждатн 89. 16b, 101. 19b, 118. 118b, cant. 3. 10a, роднтн 117. 27a, 136. 8a, cant. 5. 17, cf. 17. 6a ubi ражанꙁатн graeco τίκτειν respondet

τίλλειν ръватн 67. 22b

τιμᾶν чнстн-чьтѫ 115. 6, 118. 153b, pass. почьтенъ 69. 3a; part. praes. pass. чьтомъ 78. 4a

τίμημα цѣна 48. 17a

*τίμιος чьстьнъ 118. 127 (passim)

τιμωρεῖν мѫчнтн 72. 10b

τιμωρία мѫченнѥ 72. 5, 140. 6b

τινάσσειν трастн 66. 8b, отътрастн 108. 23b

τιτρώσκειν врѣднтн 48. 15a

τοῖχος стѣна 73. 6

τοκίζειν лнхвоватн 54. 12

*τόκος рождьство cant. 5. 18b, лнхва 14. 5a, 54. 12

τοκοφορεῖν лнхвѫ носнтн 71. 14a

τόλμα дрьꙁновеннѥ 63. 9b, смѣннѥ (male смѣреннѥ) 138. 21b

τολμᾶν дрьꙁнѫтн-дрьꙁатн 38. 3b, 58. 3a, смѣтн 63. 10a, cant. 10. 11

τολμηρός дрьꙁостьнъ 75. 8a

τοπάζιον тоумпанꙁнн 118. 127

*τόπος мѣсто passim, τὰ τοῦ τόπου мѣстовьнаꙗ cant. 11. 38c

*τραῦμα ѫꙁва 24. 7c, 40. 5, ѩꙁва 50. 3b, 70. 20a

τράχηλος выꙗ 68. 24b, cant. 3. 13c

τραχύτης стръпьтнвьство 95. 12a

τρέπειν оукloннтн 34. 1

τρέφειν кръмнтн 30. 4b, 67. 11b, 146. 8c, окръмнтн 20. 7a, пнтатн 21. 27c, 72. 26, 86. 5a, пнтѣтн 103. 21

*τρέχειν тещн 45. 4a, 126. 1a, 146. 10a, прѣтещн 147. 4b, прорнстатн 58. 15

τριάς тронца 145. 1, 146. 1b

τρίβολος влъчьць 31. 4b

τριήμερον трн дьнн 54. 6b

τριστάτης трьстатъ 104. 20b, cant. 1. 4b

*τρόμος трепетъ 41. 7a, 82. 16b, 88. 8b

τρόπαιον обраꙁъ 57. 11a, пособнѥ 50. 6c

τροπή прѣмѣнѥннѥ 36. 30b, прѣложеннѥ 101. 28

*τρόπος обраꙁъ 35. 2a, cf. 67. 6a, 148. 10a

τροποφορεῖν (vl. τροφοφορεῖν) побѣдѫ носнтн 77. 40

*τροφή пнща 36. 11b, 64. 10d, 77. 23a, 25, 17, брашьно 58. 16a

τροφοφορεῖν кръмнтн 43. 2c

*τροχός коло 18. 5a

τρυγών грълнца 83. 4b

τρύζειν скрьжьтатн 34. 16b, 56. 5c

τρύξ дрожан 74. 9c

τρυφᾶν наслаждатн сѧ 48. 19a

τρυφερός младъ 125. 4

*τρυφή пнща 83. 8a

Digitized by Google

τυγχάνειν обрѣсти 79. 6a, оулоучати -чити 107. 9c, 128. 7a, доити 118. 174, лоучити сѧ 108. 12b, начати сѧ 138. 12c, бꙑти 17. 45b, 18. 9a, 106. 10b, part. сѫщє 41. 10b

τυμπανίστρια тумъпаница 67. 26b

*τύμπανον тимпанъ 149. 3b

τυπικῶς образьнѣ 142 tit.

τύπος образъ 7. 5a, 21. 4, 33. 5a

τύπτειν бити 150. 5a

τυραννεῖν мѫчити 118. 78a, обладати 135. 21a

τυραννίς мѫчитєльство 43. 27b, съдрѫжєниѥ 42. 3a

*τυρεῖσθαι оусꙑрѣти 67. 16a

τυφλοῦσθαι осльпнѫти (aor. осльпе) 39. 13b

τυφλώττειν слѣпъ бꙑти 77. 60a

τυχόν τό въ истинѫ 15. 8, хоудѣ 113. 8b, τὸ τυχὸν πρᾶγμα хоуда вєщь 101. 15b

Υ

ὑγραίνειν облажити 104. 33a

ὑδαρής жидькъ 147. 7b

*ὑετός дъждь 17. 13a, 67. 35c

υἱοθεσία оусꙑнениѥ 88. 7b

ὕλη лѣсъ 73. 5, вещь ib. 15b

ὑλώδης лѫжьнъ 79. 14a

*ὑμνεῖν пѣти passim

ὕμνος пѣснь passim, etiam пѣниѥ 149. 3a

ὑμνῳδία пѣниѥ 25. 7b, cant. 3. 19b

ὑπαγορεύειν повєлѣвати 70. 15c, нарєщи 35. 5b

*ὑπακούειν послоушати 18. 9b, 19. 9a, 49. 1b, 55. 10b, 57. 6a

*ὕπαρξις имѣниѥ 106. 38b

*ὑπάρχειν бꙑти 55. 13, 67. 27a, 117. 9a, 118. 176b, cant. 3. 17c, прѣспѣвати 65, 5b, τὰ ὑπάρχοντα имѣниꙗ 77. 51b

ὑπεισέρχεσθαι наити 35. 2b

*ὑπεράνω надъ 32. 16b, прѣвꙑше 137. 6a

*ὑπερασπίζειν ꙁащищати 26. 1b, 27. 8b

*ὑπερασπιστής ꙁащитьникъ 19. 2b

ὑπερβολή : καθ' ὑπερβολήν излиха 105. 33b adn., τῇ ὑπερβολῇ τοῦ μυστηρίου прѣвєликꙑѩ таинꙑ 115. 2

ὑπερευλογεῖν прѣблагословити 112. 2

ὑπερέχειν, part. ὑπερέχων прѣимꙑ, fem. прѣимѫщи 95. 6b

*ὑπερηφανεύεσθαι величати сѧ cant. 4. 3a

*ὑπερηφανία грьдꙑни 74. 9b, 81. 7b

*ὑπερήφανος грьдъ (saepe), грьдꙑньнъ 105. 17, грьдьникъ 65. 7c

ὑπέρογκος вєлии 50. 3b, тѧжькъ 37. 17b, грьдъ cant. 4. 3b

ὑπερόπτης прѣꙁьрнвъ (potius прѣꙁорнвъ) 81. 7b, прѣꙁорнвъ cant. 4. 7b

*ὑπερορᾶν прѣꙁьрѣти 54. 2, 115. 7b

ὑπεροχή владꙑчьство 103. 16b

ὑπερπηδᾶν, ὑπερπηδήσαντες въшьдъше 103. 18a

*ὑπερυψοῦν прѣвъꙁнести 35. 7a, 104. 12a, 106. 26a

ὑπηρεσία слоуженниѥ cant. 13. 76

ὑπισχνεῖσθαι обѣщати 88. 51b

ὑποβάλλειν въꙁложити 16. 4b, съложити 18. 12b, приложити cant. 10. 6, оучити 39. 6c

ὑποβρύχιος γίνεσθαι приложити сѧ cant. 10. 6, погрꙁнѫти cant. 1. 12

ὑπόδειγμα образъ 31. 6a, притъча 141. 8c

ὑποδεικνύναι покаꙁати 41. 7b, 56 tit., 105. 5a, 142. 8b, ꙗвити 49. 23b, 75. 5

ὑποδήσασθαι (cod. add. τοὺς πόδας) обоути сѧ 68. 32

*ὑπόδημα обоувєниѥ 94. 9b, сапогъ 107. 10

ὑπόδικος повиньнъ cant. 11. 33a

ὑποδοχή приꙗтиѥ 107. 2a

ὑποδύεσθαι обоути сѧ 68. 32

ὑπόθεσις съкаꙁаниѥ 142 tit.

ὑποκεῖσθαι повиновати сѧ 101. 27b

ὑποκρίνεσθαι лицемѣрьствовати 77. 36a, 93. 6

Digitized by Google

ὑπόκρισις лицемѣрие 27. 3c, 77. 34b, ἐν ὑποκρίσει лицемѣрьнъ 144. 18b

ὑποκριτής лицемѣрьнъ 90. 13

*ὑπολαμβάνειν въсприꙗти 36. 22, 114. 7

*ὑπομένειν трьпѣти 36. 22a, 54. 13a, прѣтрьпѣти 24. 5c, 30. 12a, 68. 30a, 90. 15, потрьпѣти 36. 3b, сътрьпѣти 58. 14a, стражадати 105. 44a; приꙗти 130. 2c, приимати 101. 28, male помꙑшлꙗѭщие 126. 2b

ὑπόμνησις съпомиинание 136. 1b

*ὑπομονή трьпѣние 9. 10, 21. 28a, 26. 14a, 39. 2a, 70. 5

ὑποπίπτειν пасти 40. 13a, въпадати 25. 11b, въпасти 61. 3b, повиннѫти сѧ, повиновати сѧ 84. 2b, 101. 27a

*ὑποσκελίζειν запати 108. 11b, запинати 118. 29a, прѣтъкнѫти 7. 2b

*ὑπόστασις постоꙗние 36. 2, 118. 119a

ὑποστέλλειν ослабити 72. 6a

*ὑποτάσσειν покорити 46. 4, pass. покорити сѧ 75. 10a, 107. 10c, 135. 17a, cant. 2. 6d, покарꙗти сѧ 130. 2b, повиновати, повиннѫти сѧ 8. 2, 85. 9b, 109. 2b, 113. 23, 138. 14b, 148. 7b; попрати 87. 6a (potius πατεῖν quam ὑποτάσσειν)

ὑπουράνιος небесьнъ 15. 5b, ἡ ὑπουράνιος по небоу 56. 11b, cf. 135. 7a

ὑπουργεῖν подъимати 17. 11b

ὑποφέρειν трьпѣти 147. 6b

ὑπόχυσις 77. 60a (sine interpretatione, нпохисись)

ὑποχωρεῖν оустѫпати cant. 13. 71

*ὑστερεῖν лишати, лишити 33. 10b, 118. 107a

ὕφασμα постава 38. 6a

*ὑφιστάναι постоꙗти 20. 12a, 89. 11b, оуставити сѧ 20. 12b, приꙗти 36. 30b (ὑφίσταται)

ὑψηλοῦν (vl. ὑψοῦν) възвꙑшати 103. 8a

ὑψηλός вꙑсокъ, comp. вꙑсочаие 150. 3a, τὰ ὑψηλά вꙑсота 17. 34, 91. 13b

ὑψηλοφρονεῖν вꙑсокомѫдрьствовати 104. 31b, възносити сѧ 74. 5b

ὕψος вꙑсота 149. 4b

ὑψοῦν възнести 17. 47b, 26. 6a, 29. 2a, 45. 11b, 47. 2b, 60. 3b, 87. 16b, 107. 8b, 111. 8b, 148. 14a, възносити 36. 19a, 74. 8b, възвꙑшати 103. 8a, вꙑсити cant. 4. 7b

Φ

φαιδρός веселъ 73. 17b

φαίνειν сиꙗти 73. 16b, cant. 3. 11a, φαίνεσθαι ꙗвити сѧ 17. 12a, 16a, 99. 3a, 101. 4b, 118. 83a, 108. 8a οὐκ ἐφάνη vertitur погꙑбе

φαλάκρωμα фалакрома 83 tit., голина 47 tit., оголѣние 44 tit.

φάναι, φημί рещи 17. 13b, 96. 3a adn., φησί сатъ (vel сѫтъ), 5. 4 adn., 9. 12b adn., 34b, 38. 6a adn., 93. 2b, 3, 17b, 99. 1, 104. 1b, 107. 5b, 108. 20a, 135 tit., cf. pag. 858 ad ps. 6. 5

φανερός ꙗвѣ бꙑти 93. 11

φανεροῦν ꙗвити 10 tit., 34. 3, 39. 11c, 104. 8b, 144. 12b, ꙗвлꙗти 15 tit., 98 tit., съказати 118. 74b

φαντάζειν льстити 145. 9c, φαντασθείς величанииемь 13. 1a

φάραγξ дьбрь 59. tit. 2, 103. 10a

φαρμακεύειν обавати 57. 6b

φαρμακός чародѣи 67. 31a

φαυλίζειν озлоблꙗти 108. 28a, льстити 13. 6

φαῦλος зълъ 43. 24a, 77. 36b

φαῦσις зорꙗ 73. 16b

φείδεσθαι щадѣти 85. 15, пощадѣти 77. 39a, 105. 23c

φειδώ : τοσαύτη ἦν φειδὼ αὐτῶν толико бѣаше 77. 45b

Digitized by Google

φέρειν нести 4. 7^{b}, трьпѣти 59. 4^{a}, 69. 2^{b}, φέρεσθαι прѣбꙑти 12. 2^{a} (vl. φθείρεσθαι), φερόμενοι трьпаще 17. 5^{b} adn.

φεύγειν ищазати cant. 4. 10^{d}

φθάνειν варити 49. 22^{b}, 67. 26^{a}, приспѣти 101. 14^{b}, 118. 128, настати 74. 3, постигнѫти 16. 14^{d}, 68. 25^{b}, доити 79. 11^{b}, aor. pass. ἐφθάσθησαν расꙑпаша сѧ 16. 13^{a} (sed vl. ἐφθάρθησαν)

φθέγγεσθαι вѣщати 89. 10^{e}, глаголати 21. 2^{b}, 50. 17, 55. 11^{a}, бесѣдовати cant. 4. 3^{b}

φθείρεσθαι тьлѣти 102. 15^{a}, истьлѣти 29. 10^{b}

φθινόπωρον юсень 73. 17^{a}

φθόγγος глаголъ 107. 3^{b}, вѣщаниѥ 146. 7^{b}, проповѣданиѥ (vl. провѣщаниѥ) 18. 5^{a}, звацаниѥ 32. 2^{a}

φθονερός завистивъ 108. 3^{a}

φθόνος зависть 20. 10^{a}, cf. adn. 51. 4^{b}

φθορά тьлѣниѥ 36. 7^{b}, 95. 11^{c}, 117. 18^{a}

φιλανθρωπία чловѣколюбиѥ 79. 15^{a}

φιλάνθρωπος чловѣколюбьць 85. 15^{a}

φιλαργυρία сребролюбиѥ 100. 5^{b}

φίλημα лобꙑзаниѥ 35. 4^{a}

φίλος дроугъ passim

φιλοσοφία прѣмѫдрость 110. 10^{b}

φλέγειν палити 17. 9^{b}, cant. 1. 7^{b}, φλέγεσθαι полѣти 62. 2^{b}, 77. 14^{a}, исполѣти 105. 18^{b}

φλεγμαίνειν полѣти 143. 12^{a}

φοβεῖσθαι боѩти сѧ pass., оубоѩти сѧ 54. 20^{b}

φοβερός страшьнъ 7. 18^{b}, 67. 2^{b}, 144. 6^{a}

φόβος страхъ 6. 2, 6^{a}, 98. 1^{b} etc.

φονεύς оубиица 54. 24^{b}, cant. 2. 42^{c}

φόνος разбои 90. 5, оубииство 50. 7^{a}, male зависть (vl. завида) 51. 4^{b}, ubi interpres φθόνος legerat

φορά течениѥ 41. 4^{a}, 106. 35^{b}

φορεῖν, de vestimento облѣщи сѧ 34. 24, оувасти сѧ (-зѫ сѧ) cant. 4. 8^{a}, praeterea носити 112. 8^{b}

φορτίζειν обрѣменити 18. 8^{b}

φόρτος брѣма 125. 6^{b}

φραγμός плотъ 108. 23^{b}, оплотъ 79. 13^{a}

φράττειν заѩти 68. 4^{a}, 106. 42^{b}, затъкнѫти 57. 5^{b}

φρέαρ рѣвеникъ 50. 2

φρικτός страшьнъ 88. 15^{b}

φρίττειν оужаснѫти сѧ 118. 120^{b}, трепетати 103. 9^{a}, възбоѩти сѧ cant. 10. 4

φρονεῖν мѫдрьствовати 105. 17, 108. 5^{a}

φρόνημα мѫдрость 21. 13^{a}, 26. 14^{b}, 76. 19^{c}, 77. 39^{a}, 104. 35^{b}, мѫдрованиѥ 137. 6^{b}, мѫдрьство cant. 3. 12^{a}, мꙑсль 87. 8^{b}, оумъ 118. 141

φρόνησις мѫдрость 32. 2^{a}, 104. 17^{a}, cant. 4. 10^{b}, оумъ 118. 130

φροντίζειν скрьбѣти 54. 3^{b}, пещи сѧ 37. 19^{b}, 68. 13^{a}, 118. 23^{b}, 48^{b}, попещи сѧ 30. 3^{b}, ἵνα φροντίζῃ τοῦ ἀνθρώπου на призьрь чловѣкоу 39. 18^{a}

φροντίς печаль 30. 2^{b}, 54. 23^{a}, 118. 15, 48^{b}, 85^{a}

φρουρεῖν хранити 9. 35^{b}, 71. 10^{a}, 118. 114

φρύαγμα шатаниѥ 117. 6

φρυάττεσθαι шатати сѧ 62. 11^{b}

φυγή бѣство 138. 7^{a}

φυλακή стража 129. 6^{b}, храниѥниѥ 140. 3, 4^{c}

φύλαξ хранитель 70. 10^{b}, съхранитель 118. 57

φυλάττειν хранити 33. 21^{b}, 40. 3^{a}, 120. 4 adn. 139. 8^{b}, cant. 2. 34^{a}, съхранити 11. 8, 17. 21^{b}, 38. 2^{a}, 84. 12, 88. 4^{b} adn., 97. 3^{b}, 120. 4, стрѣщи 75. 6^{b}, 78. 2^{a}, 126. 1^{b}; male хвалити 43. 18^{a}, cf. etiam cant. 4. 10^{f}, сътворити 88. 4^{b}

φυλή колѣно 88. 9^{b}, 121. 4^{a}

φύλλον, melius φῦλον плема 58. 9^{b}, колѣно 134. 10^{a}

φύρειν (al. φυρᾶν) съблазнити сѧ 105. 35

φυσᾶν доути сѧ — дъмѫ сѧ 16. 10

φύσημα дꙑханиѥ cant. 13. 65

Digitized by Google

φυσιᾶν распꙑхати сѧ 68. 23b
φυσικός нєстьствьнъ 39. 13b, 102. 10b
φύσις нєстьство 95. 6b, нєство cant. 13. 79
φυτεύειν саднти 91. 14a, насаднти 106. 37a
φύτευμα насаждєниѥ 79. 16
φυτόν садъ 76. 12
φῶς свѣтъ passim, ἐν φωτί ꙗвѣ 48. 5a, свѣтило 135. 7a, свѣтьлота 131. 17b adn.
φωστήρ свѣтило 18. 3a, 146. 4a
φωταγωγεῖν просвѣтити 43. 27a, 106. 10a
φωτεινός свѣтьлъ 73. 17b
φωτίζειν свѣтити 77. 14b, просвѣтити, просвѣщати 17. 12c, 29b, 18. 7b, 28. 9b, 95. 3a, 96. 4a, 103. 18a, 118. 18a, 105, 135. 7a, 145. 8a
φωτισμός свѣтъ 43. 4c

X

χαίρειν радовати сѧ passim
χάλαζα градъ 77. 47
χαλᾶν поостр҄ити 21. 17a, 56. 5d, 63. 4a, 67. 24b, оуд҄рьжати 36. 14b
χαλεπός лютъ 6. 8b, 26. 12b
χαλινός оуꙁда 31. 9b
χαλινοῦν оухлащати (al. охлащати) 88. 26b (male охлаждати, истачати)
χαλκός мѣдь 97. 6a
χαλκοῦς (χάλκεος) мѣдѣнъ 17. 35b, 97. 6a, 150. 5a
χαμαί ниꙁоу 29. 2a, 68. 36a
χαρά радость 13. 7c, 42. 2b, 67. 4b, 103. 15b, 118. 63b
χαράσσειν начрьтати 76. 12
χαρίζεσθαι даровати 102. 6a, 140. 3, дати 15. 2
χάρις благодѣть (saepe), gen. sing. благодѣтьнъ 17. 36c, 77. 5b, 138. 24a, 143. 6a, acc. χάριν радн 101. 20b, χάρις даръ 104. 41b

χάρισμα благодѣть 76. 18b, 111. 9a, 146. 8a, 148. 6a, даръ 118. 37a
χείλη τά оустьнꙑ (vl. оустьнѣ) 34. 8c
χειμάζεσθαι троуждати сѧ 67. 23b
χείμαρρος потокъ 35. 9b, 77. 20b, 82. 10b, 109. 7a
χειμών non solum ꙁима, sed etiam вниалнца 73. 17b, 123. 5, боурꙗ 108. 22b
χεῖν (пролиꙗти) пролѣѩ 21. 15a, проливати 132. 2b, sed 87. 18 χεόμενοι male vertitur горѧще, quod neque alii lectioni χρώμενοι respondet
χειραγωγεῖν навести 118. 35
χειροποίητος рѫкотворенъ 80. 10a, τὰ χειροποίητα рѫкотворенꙗ 134. 9a
χερσόν τό поуща 57. 10b
χερσώδης поустъ 57. 10a
χήρα въдовица 93. 6
χηρεύειν въдововати 131. 15a, 145. 9b, обьдовѣти 108. 9, 131. 15a
χίλιος, μετὰ χιλίας γενέας: по тисѫщѫ родъ (al. по тꙑсѫщи р.) 104. 8b
χίμαρος коꙁьлъ 65. 15b
χιτών риꙁа 21. 19b
χλευάζειν рѫгати сѧ 43. 14b, 78. 4b, гаднти сѧ 101. 9b
χλοάζειν (in cod. male χλευάζειν) цвнстнцвьтѫ 103. 14a
χλόη трѣва 103. 14b
χνοῦς прахъ 17. 43a, 34. 5a
χοῖρος вепръ 79. 14a
χολή ꙁлъчь 68. 22, cant. 2. 31d (vl. жлъчь)
χορδή строуна 91. 4, 143. 9b
χορευτής ликъствитель 52 tit.
χορός ликъ (saepe)
χοροστατεῖν ликꙑ стоꙗти 149. 3a
χορτάζειν насꙑтити 103. 16a, 105. 15b, 106. 9, 128. 7a, насꙑщати 62. 6a; pass. раꙁботѣти 143. 13c
χόρτος трѣва 103. 14a, сѣно 71. 16c, 101. 12b,

gen. сельнъ 89. 6[c], melius травьнъ (al. трѣвьнъ) 48. 17[b]

χοῦς прьсть 102. 14

χρᾶν трѣбовати 21. 12, χρᾶσθαι творити 30. 20[a], ἐχρήσατο ıѧ сѧ cum dat. 138. 7[a]

χρεία потрѣба 26. 14[a], 50. 3[a]

χρεμετίζειν ръзати 32. 17[a]

χρή достоитъ 88. 23[b], потрѣба ѥстъ 118. 129, подоба ѥстъ 34. 14[b], подобаѥтъ cant. 4. 3[b]

χρῄζειν трѣбовати 15. 2, 39. 14[a], 70. 16[b], cant. 10. 8[a]

χρῆμα имѣниѥ 48. 18[b]

χρηματίζειν бъıти 48. 4[b], 88. 37[b]

χρηστεύεσθαι блажьствовати (vl. -женьствовати) 99. 5[a]

χρηστός благъ 51. 4[b], τὸ χρηστόν благостъıни 50. 15[a]

χρηστότης благость 105. 1 adn., 85. 5[a], 118. 66[a], благостъıни 24. 7[c], 30. 20[a], 36. 3[a]

χρίειν помазати 19. 7[a], 44. 9[a], 132. 2[b], cant. 3. 13[b]

χρίσις помазаниѥ 88. 21[b]

χρίσμα помазаниѥ 4. 8[a], 22. 5[b], хризма vl. масть 19. 7[a]

χριστιανισμός крьстиıане 59. 9[b]

χρονίζειν моудити 12. 3[b], 54. 3[b], 88. 52[a] (късннти), 114. 5[a], замоудити 69. 6[b], 84. 10[a], оумоудити 113. 10

χρόνος лѣто 23. 8[b], 39. 18[b], 88. 30[b], χρ. πολύν многолѣтьнъ 56. 5[b]

χρυσαυγής златозарьнъ 44. 14[b]

χυδαιοῦσθαι пристати 105. 35

χωλαίνειν охрьмнѫти, aor. охръмоша 17. 46

χῶμα прьсть 101. 8

χωνευτός сълитъ 113. 12, лиıанъ 134. 15

χωρεῖν вьмѣстити 16. 14[c], 21. 22[b]; дати 80. 3[a]

χωρίζειν разлѫчати 36. 8[a], 118. 87[b], разлѫчити 58. 10[a], 72. 23[a], 131. 3[a], τὸ χωρισθῆναι разлѫчениѥ 102. 16[a], отълѫчити 15. 8, 17. 16[a], 33. 16, 47. 13[a], 54. 22[a], -чати сѧ 56. 11[a], 79. 19[a]

χωρίον мѣсто 52. 6[a], 68. 26[c]; нива 103. 14[b], страна 106. 3

Ψ

ψάλλειν пѣти 67. 26[a], 134. 3[b], 146. 1[a], въспѣвати 67. 33; τὸ ψ. пѣниѥ 145. 2[b]

ψαλμῳδία пѣснь 100. 2[a]

ψεύδειν прѣлъгати 32. 17[a]

ψευδής plur. ψευδῆ лъжь (instr. лъжиѭ) 11. 2[b], лъжѫ sive plur. лъжа 115. 2, лъжьнъ cant. 11. 28[a]

ψεῦδος лъжа 17. 5[b], 36. 20[b], cant. 5. 10[b]

ψευδώνυμος лъжь 134. 5[b], лъженименитъ 113. 12[b]

ψηλαφᾶν сязати 72. 9[b], осязати 76. 3[b], обличати 76. 21[b]

ψηλάφημα обличениѥ 76. 21[b]

ψιλός простъ 9. 30[a], 17. 5[a]

ψόα ἡ (pag. 184 male impressum ψόας pro ψόας) лядвиıа 37. 8[a]

ψόφος шоумъ 71. 6[a]

ψυχή доуша, gen. доушьнъ et доушевьнъ 70. 9[b]

ψῦχος мразъ 147. 6[b]

Ω

ὦα омета 132. 2[c]

ὧδε сѣмо (само) 39. 3[c]

ᾠδή пѣснь (saepe), пѣниѥ 94 tit., 130 tit adn.

ὠδίς болѣзнь 47. 7[b]

ὠμίασις рамѣньство 59. 8[b]

ὦμος, plur. οἱ ὦμοι плещи 90. 4, рамо 59. 8[b]

Digitized by Google

ὠμός сѹровъ 28. 1^{b}

ὤν, οὖσα сы, сѫщи 96. 9^{b} adn.

ὠνεῖσθαι искѹпити cant. 5 13^{a}

ὠνητός 101. 13^{a} vertitur раꙁѹмьныи, sed qui vertit νοητός legerat

ὡραῖος красьнъ 49. 11^{b}, 64. 13^{a}, 76. 12

ὡραιότης красота 49. 2

ὡραιοῦσθαι ѹкрасити сѧ 95. 6^{a}

ὠρύεσθαι рикати 21. 14^{b}, 56. 5^{a}, 103. 21

ὦτα (sing. οὖς) слѹхъ 54. 2

ὠτίον ѹхо 48. 5^{a}, dual. ѹши 134. 17^{a}

ὠφελεῖν помощи 106. 27^{b}, польꙁевати (vl. польꙁьствовати) 68. 23^{a}, польꙁьнъ быти 77. 34^{a}, ѹспѣти 6. 6^{b}, 88. 23^{a}, cant. 4. 3^{a}

ὠφέλιμος польꙁьнъ 136. 2

Addenda.

ἀγοράζειν кѹповати, кѹпити 48. 9^{a}, 54. 12, 68. 10^{a}

ἀλείφειν помарати vl. помаꙁати 9. 24^{b}

ἀληθινός adde правъ 118. 137 adn.

ἄλσος драꙁга add. 95. 12^{b}

ἄμωμος adde непорочьнъ 118. 59^{b} (ubi pag. 586 in adn. ἀμώμῳ legi debet)

*ἀνατέλλειν add. проꙁѧбсти 146. 8^{c}, проꙁѧбати 31. 4^{b}

ἄνωθεν, ὁ ἄ. съвышьнии 103. 13^{a}

ἀπόκαυσμα отогорѣние 17. 9^{c}

ἀπολαμβάνειν въсприѩти pass.

ἅρπαξ хыщьникъ 11. 5^{b}, 49. 22^{a}, 57. 7^{b}

ἄρρωστος недѫжьнъ 34. 12^{a}

*αὔρα хладъ 106. 29^{a}, 129. 2^{b}

ἄχυρα τὰ плѣвы 80. 7^{b}

γυμνός нагъ 49. 21^{c}

δάκρυον, θάλασσα τῶν δακρύων 71. 8^{a} vertitur море сѣти (recte сѣты)

δέρμα кожа 105. 28^{a}

διπλοῦς сѫгѹбъ 56. 2^{a}, 135 tit.

δίς дващи (al. двашьди) 102. 2^{a}

δύνασθαι adde прѣмощи 128. 2^{b}

ἐλευθηροῦν свободити 65. 11^{a}, 91. 8^{a}, pass. свободьнъ быти 30. 17^{a}

ἕλκειν adde привлѣщи cant. 2. 9^{b}

ἐλπίς ѹпъвание passim

ἐναντίον, τοὐναντίον cf. etiam 58. 4^{c} adn.

ἔνδοξος славьнъ 18. 2^{a}, 72. 24, 144. 6^{a}

ἔνθυμος чьстьнъ, 7. 18^{b}, 82. 13, 104. 36^{b}, 138. 17^{a}

ἐννεύειν (vl. νεύειν) помиꙁати 34. 19^{b}

ἑνότης adde ѥдиньние 148. 7^{a}

ἐξωθεῖν adde прогънати 43. 6^{a} adn.

ἐξουσία (non ἐουξσία!) власть adde 137 tit.

ἐπιβαίνειν adde въсѣсти 75. 7^{b}

ἐπιβλαβής (vide s. v. βλάβη) привредьнъ cant. 11. 31

ἐπιστρέφειν adde etiam въꙁвратити 9. 14^{a}, 24. 8^{b}, 29. 11^{b}, 41 tit., 67. 23^{a}, cant. 3. 7^{b}

ἐργάτης дѣлатель 27. 3^{b}, 58. 6^{c}

ἐφίεσθαι подобати 34. 14^{b}

ζύμη квасъ 16. 10

ἡλικία въꙁрастъ 148. 12^{a}

θερμὸν τό теплота 18. 7^{b}

θράσος шатание 17. 15^{b}

Digitized by Google

καπνίζειν adde очадити сѧ 17. 9c adn.
καρδία 72. 7a vertitur сърданиѥ
*κατανοεῖν adde съмотрити 36. 32
καταξιοῦν adde подобити сѧ 144. 5a
κλοπή татьба adde cant. 1. 4b
κολακεία ласканиѥ 140. 5a
λήθη adde забыть cant. 1. 4a adn.
λύειν adde разарѣти 139. 6c
*μακαρίζειν блажити 143. 15a
μόλυβδος олово cant. 1. 10b

*νεκρός мрьтвьць 142. 7c
νοθεύειν искривити 88. 34b
πειρασμός 118. 134b : ἀπὸ τῶν δαιμονιῶν πειρασμῶν vertitur отъ клеветьникъ
πυριφόρος огньнъ : βέλη πυριφόρα стрѣлы огньны 17. 15a
στρέφειν adde развратити 124. 5a (vide διαστρέφειν)
συκοφάντης adde 119. 2 клеветьникъ

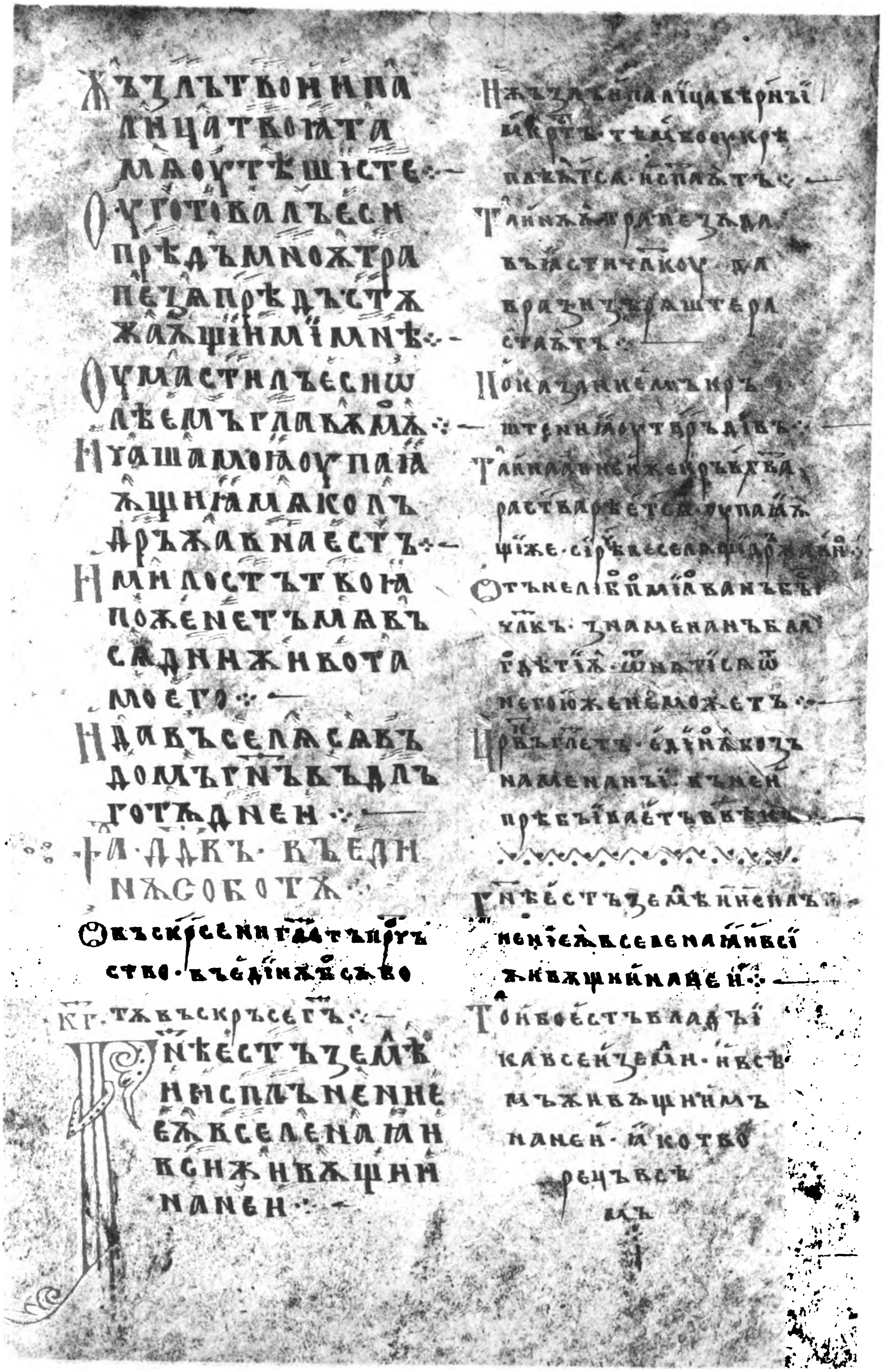

Codicis Bononiensis fol. 33b.

In aedibus Jaffé Vindobonae.

Digitized by Google

φέρειν нести 4. 7ᵇ, трьпѣти 59. 4ᵃ, 69. 2ᵇ, φέρεσθαι прѣбꙑти 12. 2ᵃ (vl. φθείρεσθαι), φερόμενοι трьпѧще 17. 5ᵇ adn.

φεύγειν ищазати cant. 4. 10ᵈ

φθάνειν варити 49. 22ᵇ, 67. 26ᵃ, приспѣти 101. 14ᵇ, 118. 126, настати 74. 3, постигнѫти 16. 14ᵈ, 68. 25ᵇ, доити 79. 11ᵇ, aor. pass. ἐφθάσθησαν расꙑпашѧ сѧ 16. 13ᵃ (sed vl. ἐφθάρθησαν)

φθέγγεσθαι вѣщати 89. 10ᵉ, глаголати 21. 2ᵇ, 50. 17, 55. 11ᵃ, бесѣдовати cant. 4. 3ᵇ

φθείρεσθαι тьлѣти 102. 15ᵃ, истьлѣти 29. 10ᵇ

φθινόπωρον ѥсень 73. 17ᵃ

φθόγγος глаголъ 107. 3ᵇ, вѣщаниѥ 146. 7ᵇ, проповѣданиѥ (vl. провѣщаниѥ) 18. 5ᵃ, звацаниѥ 32. 2ᵃ

φθονερός завистивъ 108. 3ᵃ

φθόνος зависть 20. 10ᵃ, cf. adn. 51. 4ᵇ

φθορά тьлѣниѥ 36. 7ᵇ, 95. 11ᵉ, 117. 18ᵃ

φιλανθρωπία чловѣколюбиѥ 79. 15ᵃ

φιλάνθρωπος чловѣколюбьць 85. 15ᵃ

φιλαργυρία сребролюбиѥ 100. 5ᵇ

φίλημα лобъзаниѥ 35. 4ᵃ

φίλος дроугъ passim

φιλοσοφία прѣмѫдрость 110. 10ᵇ

φλέγειν палити 17. 9ᵇ, cant. 1. 7ᵇ, φλέγεσθαι полѣти 62. 2ᵇ, 77. 14ᵃ, исполѣти 105. 18ᵇ

φλεγμαίνειν полѣти 143. 12ᵃ

φοβεῖσθαι боꙗти сѧ pass., оубоꙗти сѧ 54. 20ᵇ

φοβερός страшьнъ 7. 18ᵇ, 67. 2ᵇ, 144. 6ᵃ

φόβος страхъ 6. 2, 6ᵃ, 98. 1ᵇ etc.

φονεύς оубиица 54. 24ᵇ, cant. 2. 42ᶜ

φόνος разбои 90. 5, оубииство 50. 7ᵃ, male зависть (vl. завида) 51. 4ᵇ, ubi interpres φθόνος legerat

φορά течениѥ 41. 4ᵃ, 106. 35ᵇ

φορεῖν, de vestimento облѣщи сѧ 34. 24, оубасти сѧ (-зѫ сѧ) cant. 4. 8ᵃ, praeterea носити 112. 8ᵇ

φορτίζειν обрѣменити 18. 8ᵇ

φόρτος брѣмѧ 125. 6ᵇ

φραγμός плотъ 108. 23ᵇ, оплотъ 79. 13ᵃ

φράττειν заѩти 68. 4ᵃ, 106. 42ᵇ, затъкнѫти 57. 5ᵇ

φρέαρ рѫвеникъ 50. 2

φρικτός страшьнъ 88. 15ᵇ

φρίττειν оужаснѫти сѧ 118. 120ᵇ, трепетати 103. 9ᵃ, възбоꙗти сѧ cant. 10. 4

φρονεῖν мѫдрьствовати 105. 17, 108. 5ᵃ

φρόνημα мѫдрость 21. 13ᵃ, 26. 14ᵇ, 76. 19ᶜ, 77. 39ᵃ, 104. 35ᵇ, мѫдрованиѥ 137. 6ᵇ, мѫдрьство cant. 3. 12ᵃ, мꙑсль 87. 8ᵇ, оумъ 118. 141

φρόνησις мѫдрость 32. 2ᵃ, 104. 17ᵃ, cant. 4. 10ᵇ, оумъ 118. 130

φροντίζειν скръбѣти 54. 3ᵇ, пещи сѧ 37. 19ᵇ, 68. 13ᵃ, 118. 23ᵇ, 48ᵇ, попещи сѧ 30. 3ᵇ, ἵνα φροντίζῃ τοῦ ἀνθρώπου на призьрь чловѣкоу 39. 18ᵃ

φροντίς печаль 30. 2ᵇ, 54. 23ᵃ, 118. 15, 48ᵇ, 85ᵃ

φρουρεῖν хранити 9. 35ᵇ, 71. 10ᵃ, 118. 114

φρύαγμα шатаниѥ 117. 6

φρυάττεσθαι шатати сѧ 62. 11ᵇ

φυγή бѣство 138. 7ᵃ

φυλακή стража 129. 6ᵇ, храниѥниѥ 140. 3, 4ᶜ

φύλαξ хранитель 70. 10ᵇ, съхранитель 118. 57

φυλάττειν хранити 33. 21ᵇ, 40. 3ᵃ, 120. 4 adn. 139. 8ᵇ, cant. 2. 34ᵃ, съхранити 11. 8, 17. 21ᵇ, 38. 2ᵃ, 84. 12, 88. 4ᵇ adn., 97. 3ᵇ, 120. 4, стрѣщи 75. 6ᵇ, 78. 2ᵃ, 126. 1ᵇ; male хвалити 43. 18ᵃ, cf. etiam cant. 4. 10ᶠ, сътворити 88. 4ᵇ

φυλή колѣно 88. 9ᵇ, 121. 4ᵃ

φύλλον, melius φῦλον племѧ 58. 9ᵇ, колѣно 134. 10ᵃ

φύρειν (al. φυρᾶν) съблазнити сѧ 105. 35

φυσᾶν доути сѧ — дъмѫ сѧ 16. 10

φύσημα дꙑханиѥ cant. 13. 65

Digitized by Google

φυσιᾶν распꙑхати сѧ 68. 23^{b}

φυσικός естьствьнъ 39. 13^{b}, 102. 10^{b}

φύσις естьство 95. 6^{b}, есто cant. 13. 79

φυτεύειν садити 91. 14^{a}, насадити 106. 37^{a}

φύτευμα насаждение 79. 16

φυτόν садъ 76. 12

φῶς свѣтъ passim, ἐν φωτί ꙗвѣ 48. 5^{a}, свѣтило 135. 7^{a}, свѣтьлота 131. 17^{b} adn.

φωστήρ свѣтило 18. 3^{a}, 146. 4^{a}

φωταγωγεῖν просвѣтити 43. 27^{a}, 106. 10^{a}

φωτεινός свѣтьлъ 73. 17^{b}

φωτίζειν свѣтити 77. 14^{b}, просвѣтити, просвѣщати 17. 12^{c}, 29^{b}, 18. 7^{b}, 28. 9^{b}, 95. 3^{a}, 96. 4^{a}, 103. 18^{a}, 118. 18^{a}, 105, 135. 7^{a}, 145. 8^{a}

φωτισμός свѣтъ 43. 4^{c}

X

χαίρειν радовати сѧ passim

χάλαζα градъ 77. 47

χαλᾶν поострити 21. 17^{a}, 56. 5^{d}, 63. 4^{a}, 67. 24^{b}, ѹдрьжати 36. 14^{b}

χαλεπός лютъ 6. 8^{b}, 26. 12^{b}

χαλινός ѹꙁда 31. 9^{b}

χαλινοῦν ѹхлащати (al. охлащати) 88. 26^{b} (male охлаждати, истачати)

χαλκός мѣдь 97. 6^{a}

χαλκοῦς (χάλκεος) мѣдѣнъ 17. 35^{b}, 97. 6^{a}, 150. 5^{a}

χαμαί ниꙁѹ 29. 2^{a}, 68. 36^{a}

χαρά радость 13. 7^{c}, 42. 2^{b}, 67. 4^{b}, 103. 15^{b}, 118. 63^{b}

χαράσσειν начрьтати 76. 12

χαρίζεσθαι даровати 102. 6^{a}, 140. 3, дати 15. 2

χάρις благодѣть (saepe), gen. sing. благодѣтьнъ 17. 36^{c}, 77. 5^{b}, 138. 24^{a}, 143. 6^{a}, acc. χάριν ради 101. 20^{b}, χάρις даръ 104. 41^{b}

χάρισμα благодѣть 76. 18^{b}, 111. 9^{a}, 146. 8^{a}, 148. 6^{a}, даръ 118. 37^{a}

χείλη τά ѹстьнꙑ (vl. ѹстьнѣ) 34. 8^{c}

χειμάζεσθαι трѹждати сѧ 67. 23^{b}

χείμαρρος потокъ 35. 9^{b}, 77. 20^{b}, 82. 10^{b}, 109. 7^{a}

χειμών non solum ꙁима, sed etiam виꙗлица 73. 17^{b}, 123. 5, бѹрꙗ 108. 22^{b}

χεῖν (пролиꙗти) пролѣѭ 21. 15^{a}, проливати 132. 2^{b}, sed 87. 18 χεόμενοι male vertitur горѧще, quod neque alii lectioni χρώμενοι respondet

χειραγωγεῖν навести 118. 35

χειροποίητος рѫкотворенъ 80. 10^{a}, τὰ χειροποίητα рѫкотворениꙗ 134. 9^{a}

χερσὸν τό пѹща 57. 10^{b}

χερσώδης пѹстъ 57. 10^{a}

χήρα въдовица 93. 6

χηρεύειν въдововати 131. 15^{a}, 145. 9^{b}, объдовѣти 108. 9, 131. 15^{a}

χίλιος, μετὰ χιλίας γενέας: по тисѫщѫ родъ (al. по тꙑсѫщи р.) 104. 8^{b}

χίμαρος коꙁьлъ 65. 15^{b}

χιτών риꙁа 21. 19^{b}

χλευάζειν рѫгати сѧ 43. 14^{b}, 78. 4^{b}, гадити сѧ 101. 9^{b}

χλοάζειν (in cod. male χλευάζειν) цвистиць ѫ 103. 14^{a}

χλόη трѣва 103. 14^{b}

χνοῦς прахъ 17. 43^{a}, 34. 5^{a}

χοῖρος вепрь 79. 14^{a}

χολή ꙁлъчь 68. 22, cant. 2. 31^{d} (vl. жлъчь)

χορδή строуна 91. 4, 143. 9^{b}

χορευτής ликъствитель 52 tit.

χορός ликъ (saepe)

χοροστατεῖν ликꙑ стоꙗти 149. 3^{a}

χορτάζειν насꙑтити 103. 16^{a}, 105. 15^{b}, 106. 9, 128. 7^{a}, насыщати 62. 6^{a}; pass. раꙁботѣти 143. 13^{c}

χόρτος трѣва 103. 14^{a}, сѣно 71. 16^{c}, 101. 12^{b},

Digitized by Google

gen. сельнъ 89. 6^c, melius травьнъ (al. трѣвьнъ) 48. 17^b

χοῦς прьсть 102. 14

χρᾶν трѣбовати 21. 12, χρᾶσθαι творити 30. 20^a, ἐχρήσατο ѩ сѧ cum dat. 138. 7^a

χρεία потрѣба 26. 14^a, 50. 3^a

χρεμετίζειν рьзати 32. 17^a

χρή достоитъ 88. 23^b, потрѣба ѥстъ 118. 129, подоба ѥстъ 34. 14^b, подобаѥтъ cant. 4. 3^b

χρῄζειν трѣбовати 15. 2, 39. 14^a, 70. 16^b, cant. 10. 8^a

χρῆμα имѣниѥ 48. 18^b

χρηματίζειν бъıти 48. 4^b, 88. 37^b

χρηστεύεσθαι блажьствовати (vl. -женьствовати) 99. 5^a

χρηστός благъ 51. 4^b, τὸ χρηστόν благостꙑни 50. 15^a

χρηστότης благость 105. 1 adn., 85. 5^a, 118. 66^a, благостꙑни 24. 7^c, 30. 20^a, 36. 3^a

χρίειν помазати 19. 7^a, 44. 9^a, 132. 2^b, cant. 3. 13^b

χρίσις помазаниѥ 88. 21^b

χρίσμα помазаниѥ 4. 8^a, 22. 5^b, хризма vl. масть 19. 7^a

χριστιανισμός крьстиꙗне 59. 9^b

χρονίζειν мѹдити 12. 3^b, 54. 3^b, 88. 52^a (коснити), 114. 5^a, замѹдити 69. 6^b, 84. 10^a, ѹмѹдити 113. 10

χρόνος лѣто 23. 8^b, 39. 18^b, 88. 30^b, χρ. πολύν многолѣтьнъ 56. 5^b

χρυσαυγής златозарьнъ 44. 14^b

χυδαιοῦσθαι пристати 105. 35

χωλαίνειν охрьмнѫти, aor. охрьмошѧ 17. 46

χῶμα прьсть 101. 8

χωνευτός сълитъ 113. 12, лиꙗнъ 134. 15

χωρεῖν въмѣстити 16. 14^c, 21. 22^b; дати 80. 3^a

χωρίζειν разлѫчати 36. 8^a, 118. 87^b, разлѫчити 58. 10^a, 72. 23^a, 131. 3^a, τὸ χωρισθῆναι разлѫчениѥ 102. 16^a, отълѫчити 15. 8, 17. 16^c, 33. 16, 47. 13^a, 54. 22^a, -чати сѧ 56. 11^a, 79. 19^a

χωρίον мѣсто 52. 6^a, 68. 26^c; нива 103. 14^b, страна 106. 3

Ψ

ψάλλειν пѣти 67. 26^a, 134. 3^b, 146. 1^a, въспѣвати 67. 33; τὸ ψ. пѣниѥ 145. 2^b

ψαλμῳδία пѣснь 100. 2^a

ψεύδειν прѣлъгати 32. 17^a

ψευδής plur. ψευδῆ лъжь (instr. лъжиѭ) 11. 2^b, лъжѧ sive plur. лъжа 115. 2, лъжьнъ cant. 11. 28^a

ψεῦδος лъжа 17. 5^b, 36. 20^b, cant. 5. 10^b

ψευδώνυμος лъжь 134. 5^b, лъжеименитъ 113. 12^b

ψηλαφᾶν сѧзати 72. 9^b, осѧзати 76. 3^b, обличати 76. 21^b

ψηλάφημα обличениѥ 76. 21^b

ψιλός простъ 9. 30^a, 17. 5^a

ψόα ἡ (pag. 184 male impressum ψύας pro ψόας) лѧдвиꙗ 37. 8^a

ψόφος шѹмъ 71. 6^a

ψυχή дѹша, gen. дѹшьнъ et дѹшевьнъ 70. 9^b

ψῦχος мразъ 147. 6^b

Ω

ὤα омета 132. 2^c

ὧδε сьмо (само) 39. 3^c

ᾠδή пѣснь (saepe), пѣниѥ 94 tit., 130 tit. adn.

ὠδίς болѣзнь 47. 7^b

ὠμίασις рамѣньство 59. 8^b

ὦμος, plur. οἱ ὦμοι плеши 90. 4, рамо 59. 8^b

Digitized by Google

ὠμός сѹровъ 28. 1^b
ὤν, οὖσα сы, сѫщи 96. 9^b adn.
ὠνεῖσθαι искѹпити cant. 5 13^a
ὠνητός 101. 13^a vertitur разѹмьнъи, sed qui vertit νοητός legerat
ὡραῖος красьнъ 49. 11^b, 64. 13^a, 76. 12
ὡραιότης красота 49. 2
ὡραιοῦσθαι ѹкрасити са 95. 6^a
ὠρύεσθαι рикати 21. 14^b, 56. 5^a, 103. 21
ὦτα (sing. οὖς) слѹхъ 54. 2
ὠτίον ѹхо 48. 5^a, dual. ѹши 134. 17^a
ὠφελεῖν помощи 106. 27^b, польѕевати (vl. польѕьствовати) 68. 23^a, польѕьнъ бъıти 77. 34^a, ѹспѣти 6. 6^b, 88. 23^a, cant. 4. 3^a
ὠφέλιμος польѕьнъ 136. 2

Addenda.

ἀγοράζειν коѹповати, коѹпити 48. 9^a, 54. 12, 68. 10^a
ἀλείφειν помаꙁати vl. помаѕати 9. 24^b
ἀληθινός adde правъ 118. 137 adn.
ἄλσος драѕга add. 95. 12^b
ἄμωμος adde непорочьнъ 118. 59^b (ubi pag. 586 in adn. ἀμώμῳ legi debet)
*ἀνατέλλειν add. проѕабсти 146. 8^c, проѕабати 31. 4^b
ἄνωθεν, ὁ ἄ. съвъıшьнии 103. 13^a
ἀπόκαυσμα отогорѣние 17. 9^c
ἀπολαμβάνειν въсприѥмати pass.
ἅρπαξ хъıщьникъ 11. 5^b, 49. 22^a, 57. 7^b
ἄρρωστος недѫжьнъ 34. 12^a
*αὔρα хладъ 106. 29^a, 129. 2^b
ἄχυρα τὰ плѣвъı 80. 7^b
γυμνός нагъ 49. 21^c
δάκρυον, θάλασσα τῶν δακρύων 71. 8^a vertitur море сѣти (recte сѣтъı)
δέρμα кожа 105. 28^a
διπλοῦς сѹгѹбъ 56. 2^a, 135 tit.
δίς двапи (al. двашьди) 102. 2^a
δύνασθαι adde прѣмощи 128. 2^b
ἐλευθηροῦν свободити 65. 11^a, 91. 8^a, pass. свободьнъ бъıти 30. 17^a
ἕλκειν adde привлѣщи cant. 2. 9^b
ἐλπίς ѹпъвание passim
ἐναντίον, τοὐναντίον cf. etiam 58. 4^c adn.
ἔνδοξος славьнъ 18. 2^a, 72. 24, 144. 6^a
ἔνθυμος чьстьнъ, 7. 18^b, 82. 13, 104. 36^b, 138. 17^a
ἐννεύειν (vl. νεύειν) помиѕати 34. 19^b
ἑνότης adde ѥдиниѥние 148. 7^a
ἐξωθεῖν adde прогънати 43. 6^a adn.
ἐξουσία (non ἐουξσία!) власть adde 137 tit.
ἐπιβαίνειν adde въсѣсти 75. 7^b
ἐπιβλαβής (vide s. v. βλάβη) привредьнъ cant. 11. 31
ἐπιστρέφειν adde etiam възвратити 9. 14^a, 24. 8^b, 29. 11^b, 41 tit., 67. 23^a, cant. 3. 7^b
ἐργάτης дѣлатель 27. 3^b, 58. 6^c
ἐφίεσθαι подобати 34. 14^b
ζύμη квасъ 16. 10
ἡλικία възрастъ 148. 12^a
θερμὸν τό теплота 18. 7^b
θράσος шатаниѥ 17. 15^b

Digitized by Google

καπνίζειν adde очадити ся 17. 9c adn.
καρδία 72. 7a vertitur сърдцю
*κατανοεῖν adde съмотрити 36. 32
καταξιοῦν adde подобити ся 144. 5a
κλοπή татьба adde cant. 1. 4b
κολακεία ласканию 140. 5a
λήθη adde забыть cant. 1. 4a adn.
λύειν adde разарꙗти 139. 6c
*μακαρίζειν блажити 143. 15a
μόλυβδος олово cant. 1. 10b
*νεκρός мрьтвьць 142. 7c
νοθεύειν искривити 88. 34b
πειρασμός 118. 134b : ἀπὸ τῶν δαιμονικῶν πειρασμῶν vertitur отъ клеветьникъ
πυριφόρος огньнъ : βέλη πυριφόρα стрѣлы огньны 17. 15a
στρέφειν adde развратити 124. 5a (vide διαστρέφειν)
συκοφάντης adde 119. 2 клеветникъ

Digitized by Google

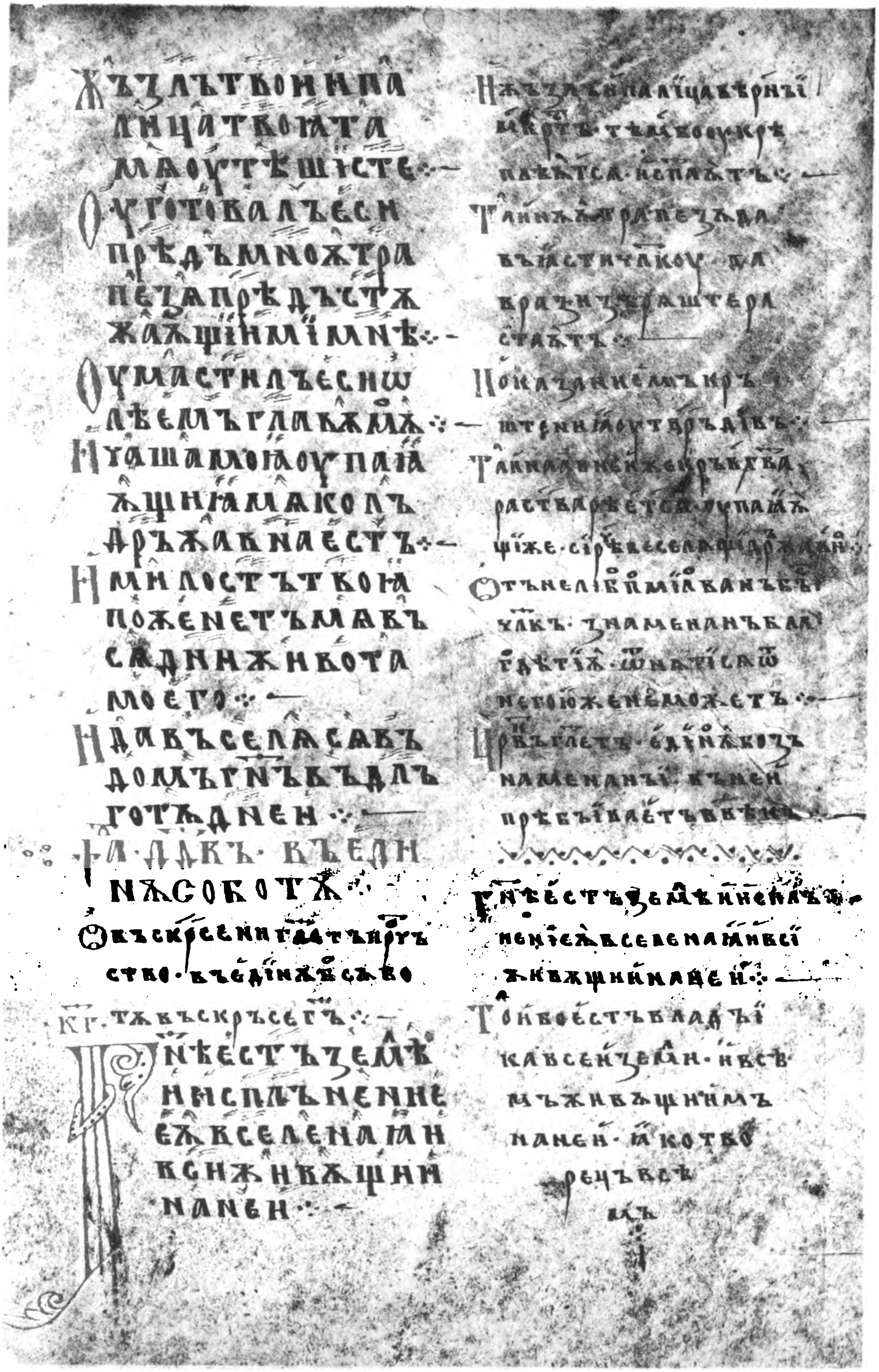

Жъзлъ твои и па
лица твоꙗ та
маоутѣшистѧ
Оуготовалъ еси
прѣдъ мнох тра
пезѫ прѣдъ стѫ
жаѫщіими мнѣ
Оумастилъ еси ш
лѣемь главѫ моѭ
И чаша моꙗ оупаꙗ
ѫщиꙗ ꙗко ꙗл
аръжакна естъ
И милость твоꙗ
поженетъ маѣ
сади и живота
моего
И да въселѫ сѧ въ
домъ гнъ въ дл
гота дни
ꙗ. лакъ. въели
насоботѫ
Овъскрсении гаатъ путь
стко. въединѫ сѫбо
КГ. тѫвъскрьсе гъ
Гнѣ естъ земл
и исплънение
еѩ вселенаꙗ и
вси живѫщии
на неи

Ижъ за лъви на лица връни
мкръвь
...
Тоиботъ естъ ...
кавсен ...
мъживѫщиим
на неи. ꙗкотво
речъ вс
въ

Codicis Bononiensis fol. 33b.

In aedibus Jaffé Vindobonae.

Digitized by Google

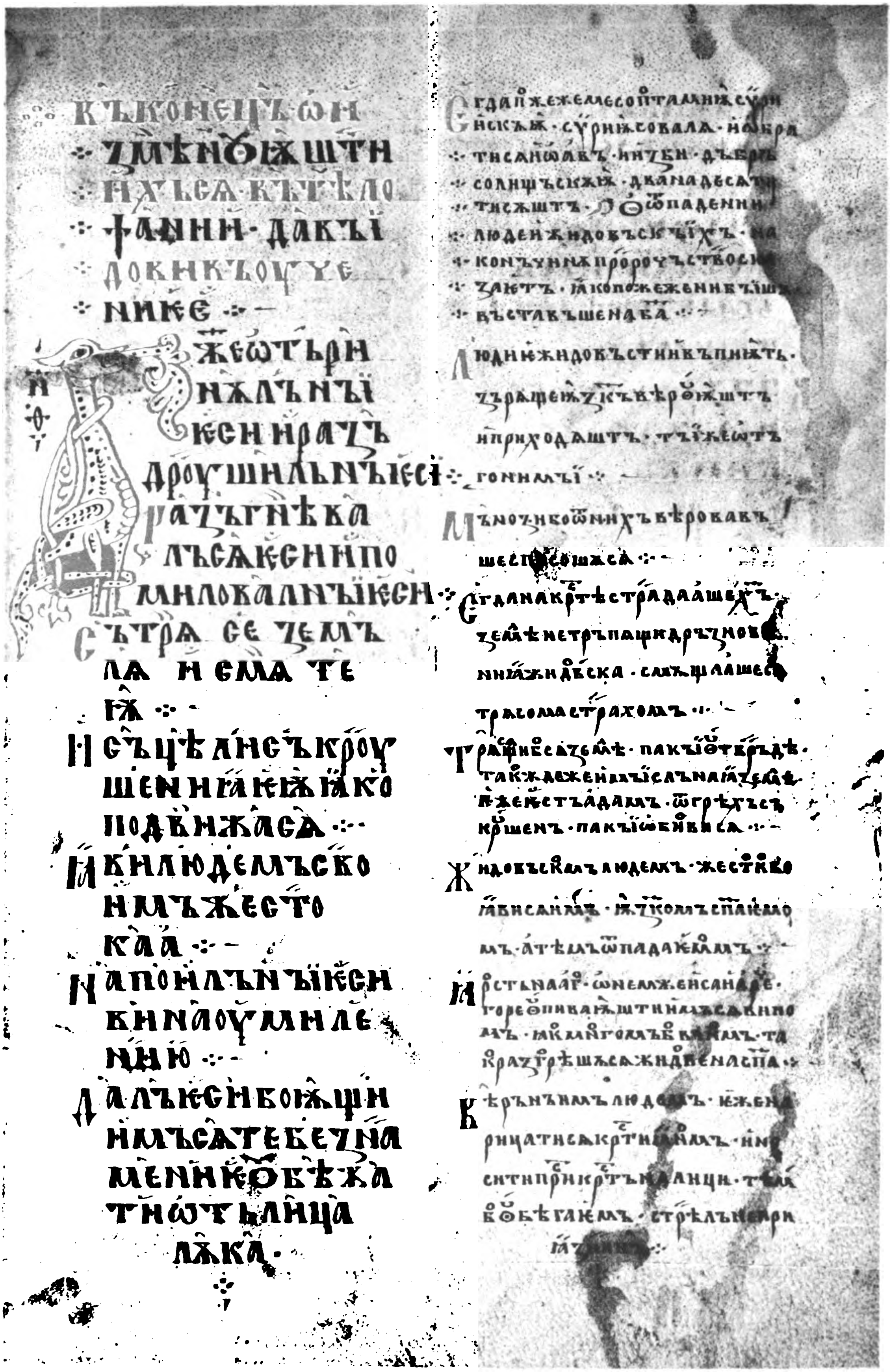

Codicis Bononiensis fol. 97 a.

In aedibus Jaffé Vindobonae.

Digitized by Google

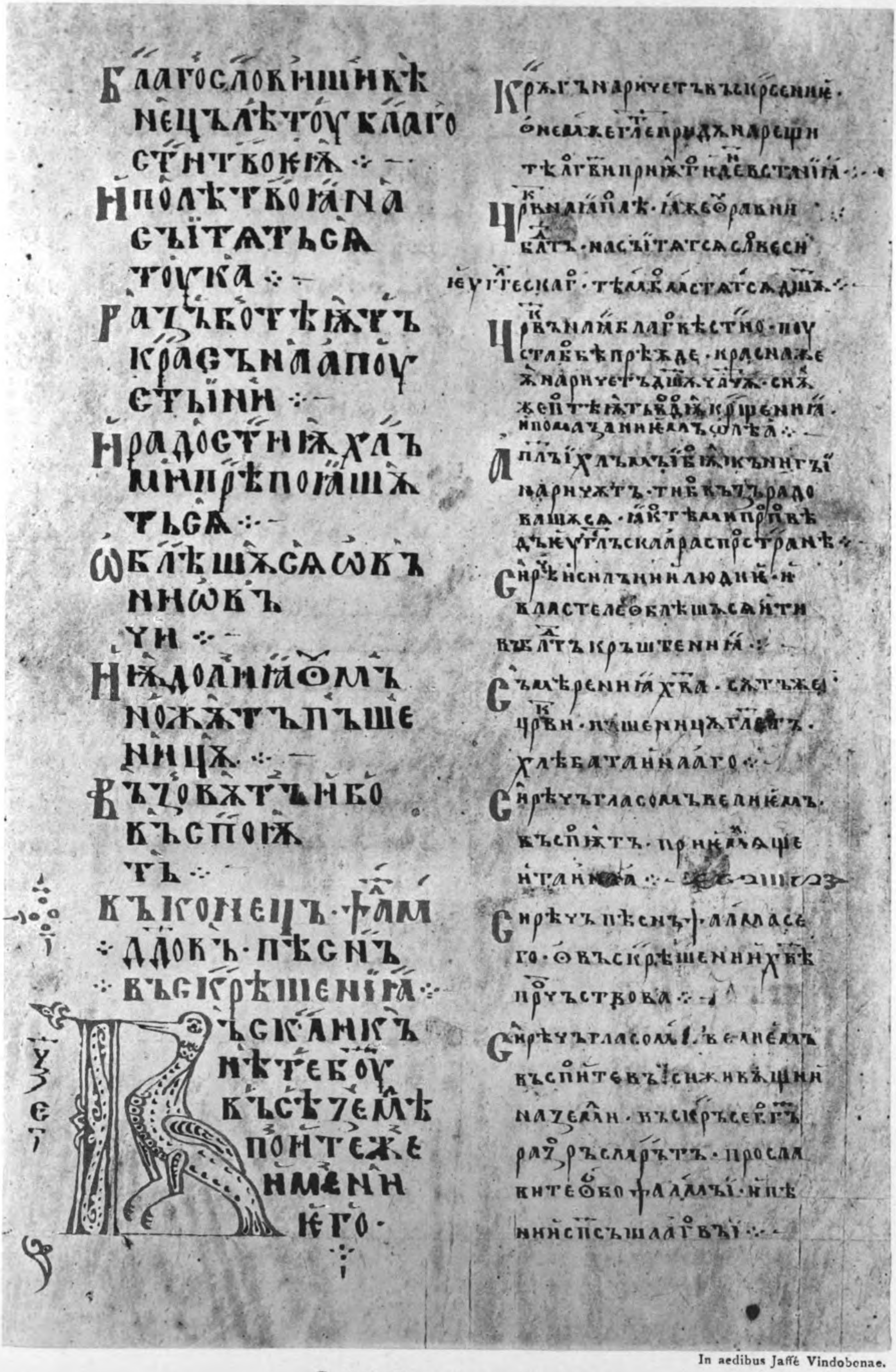

Благословиши вѣ
нецъ лѣтоу благо
стинѭ твоѥѭ ·:· —
И полѣ твоꙗ на
сытѧтьсѧ
тоука ·:· —
Раzьботѣѭтъ
красьнаꙗ поу
стыни ·:·
И радостиѭ хлъ
ми прѣпоꙗшѫ
тьсѧ ·:·
Ѡблѣкѫшѧсѧ овь
ни овь
чии ·:·
И юдолиꙗ омъ
ножѫтъ пъше
ницѫ ·:·
Възовѫтъ бо
въспоѭ
тъ ·:·
Къ конецъ ѱалъ
·:· дабовъ · пѣснь
·:· въскрѣшениꙗ ·:·
Въскликнѣтъ
нѣ богоу
въсѣ землѣ
поите же
имени
ѥго ·

Крѫгъ нарицетъ въскрсение ·
оне же глєпрѣдѫ нарещи
тѣ а гѣни прижѣтъ наꙗ встаниꙗ ·:·
Црькънаꙗ плѣ · ꙗко обравни
батъ · насытатсѧ сѫщьствени
ѥ учителскаго · тѣла власта тсѧ дшѫ ·:·
Црькъна ꙗ благовѣстно · поу
ста бѣ прѣжде · красна же
ж нарицетъ дшѫ · чаѫж · сиѫ
же пѣтъ вьтъ въдиѭ крщениꙗ ·
и помазаниѥмъ ѡлѣа ·:· —
Аплъі хлъмъі ѥвиѥ книгъі
нарицѫтъ · тиѥ възрадо
вашѧсѧ · ꙗко тѣмь пропвѣ
дъ ѥугл скла распространѣ ·:·
Сирѣчь силнии людиѥ · и
властеле облѣкшѫсѧ и ти
въ блатъ крщениꙗ ·:·
Съмѣрениꙗ хва · сѫтъ же
црькви · пшеницѫ глетъ ·
хлѣба таинааго ·:·
Сирѣчь гласомъ велиѥмъ ·
въспоѭтъ · приꙗемлюще
и таинѫ ·:·
Сирѣчь пѣснь ѱалма се
го · о въскрѣшении хвѣ
прчьствова ·:·
Сирѣчь гласомъ і · велиѥмъ
въспите въ іс жникъщни
наzеми · въсиѥрѣ сѣгъ
раzорѣ сларѣтъ · просла
ките ѡбо ѱалмъі · и пѣ
ниѥ спсъ шлагъ ·:·

Codicis Bononiensis fol. 103b.

In aedibus Jaffé Vindobonae.

Digitized by Google

Digitized by Google

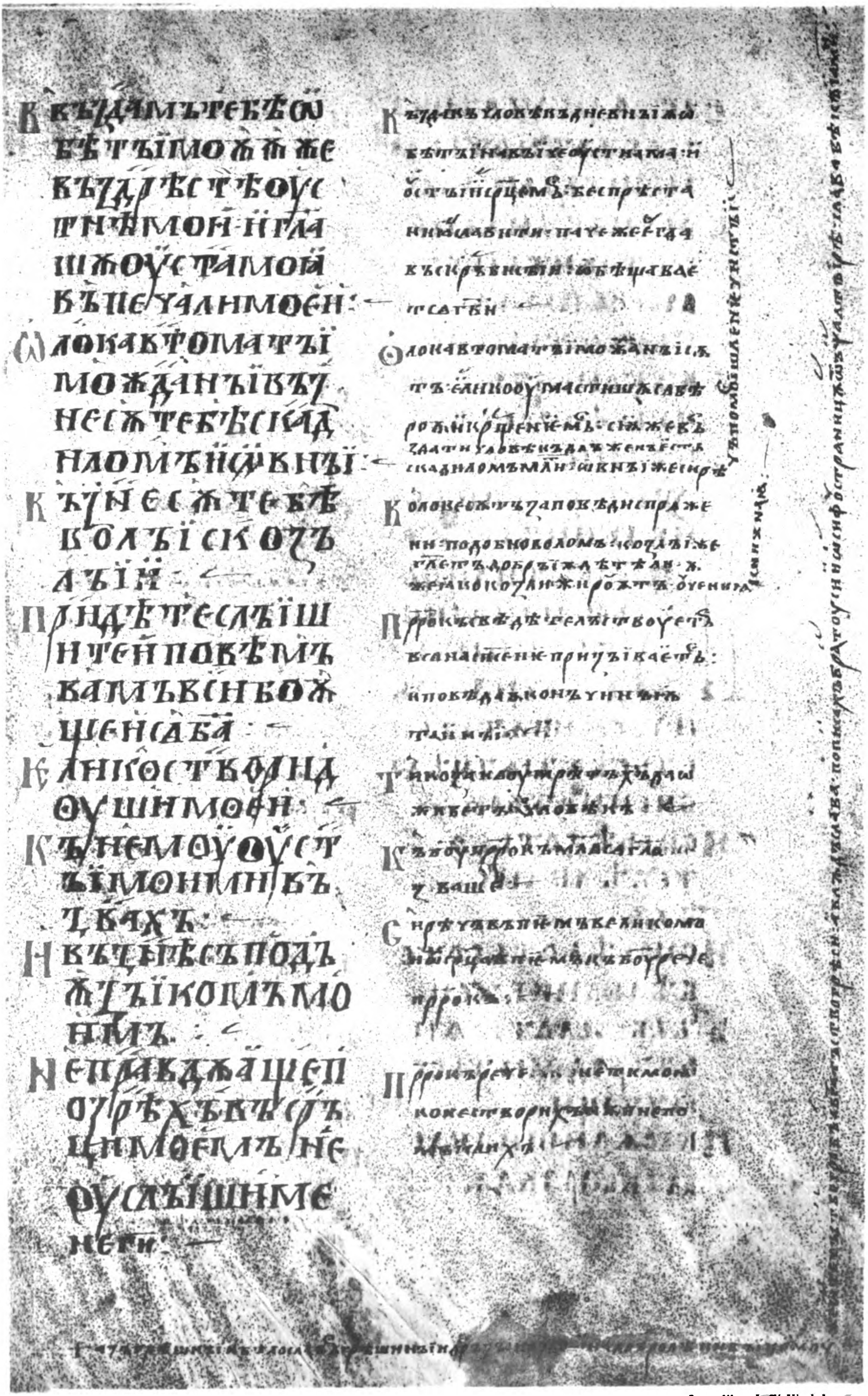

Codicis Bononiensis fol. 105a.

In aedibus Jaffé Vindobonae.

Digitized by Google

Digitized by Google

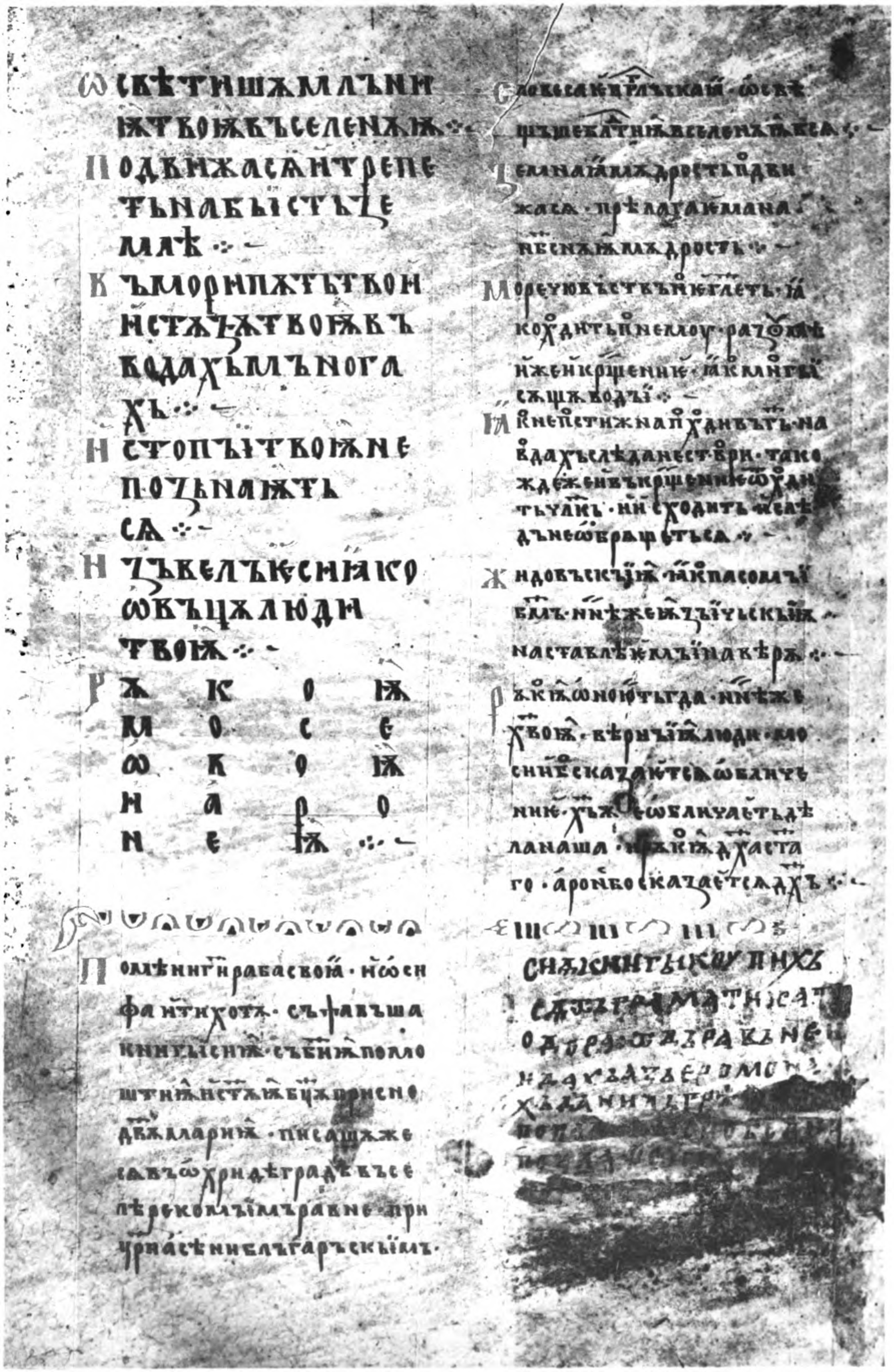

Codicis Bononiensis fol, 126 b (recte 127 b).

In aedibus Jaffé Vindobonae.

Digitized by Google

Digitized by Google

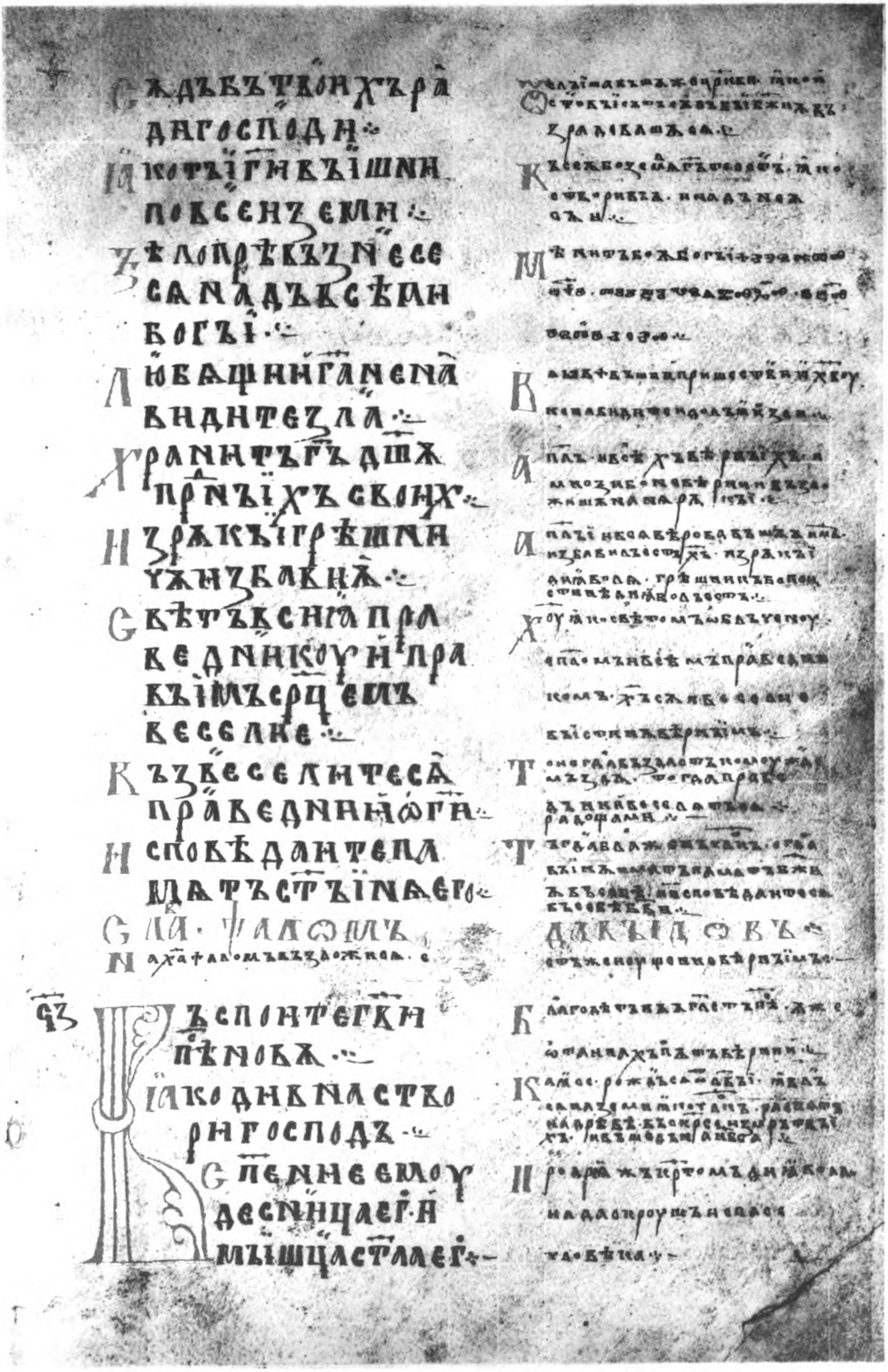

Codicis Bononiensis fol. 157 b (recte 158 b).

In aedibus Jaffé Vindobonae.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

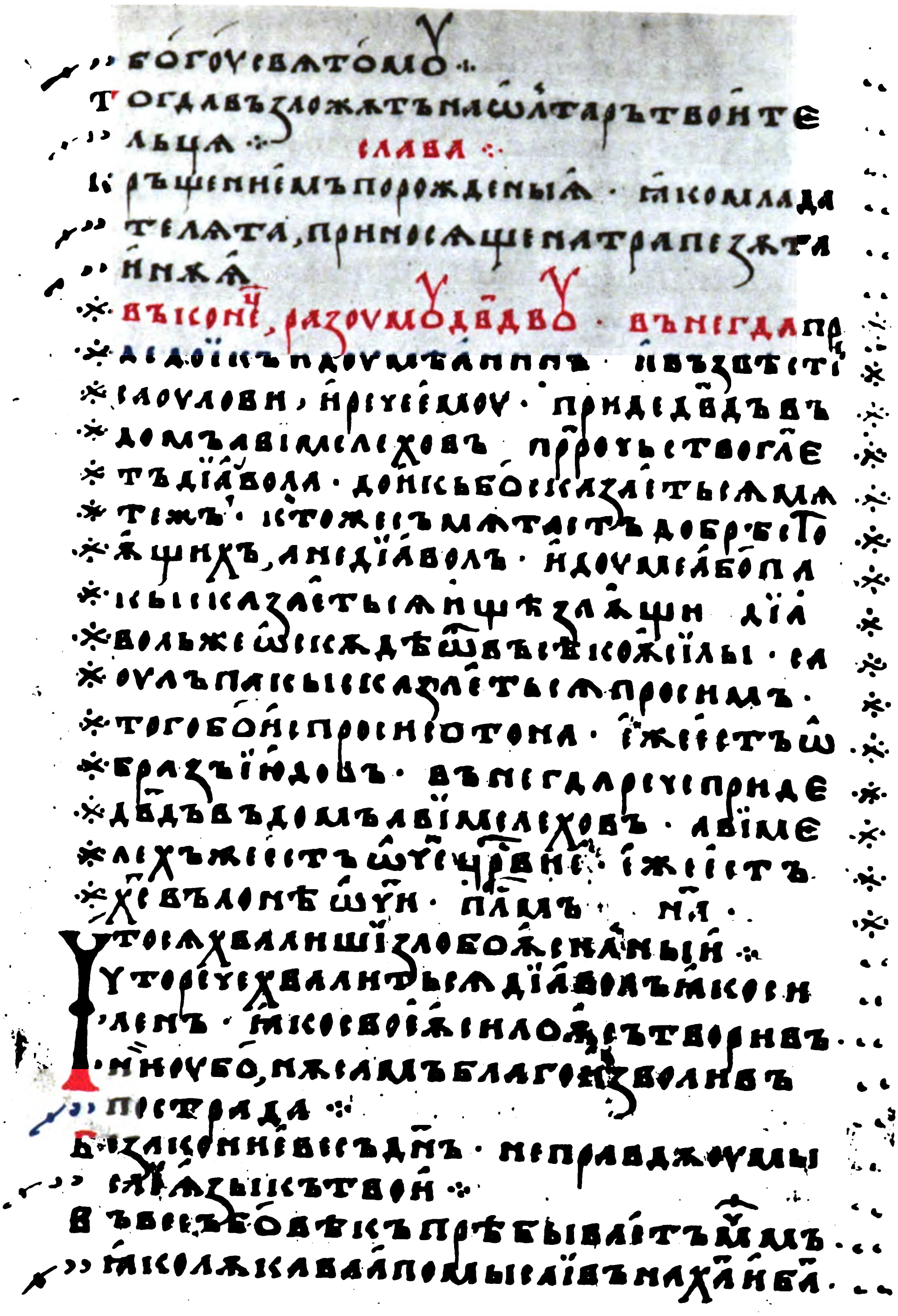

богоусватомоу ⁘
Тогда възложатъ на олтаръ твои те
льца ⁘ слава ⁘
Съкрушениемъ порожденыѧ · ꙗко млада
телата, приносѧще на трапезѫ та
инѫ
высоничь, разоумоу давдоу · вънегда пр
ѣде доикъ идоумѣанинъ · и възвѣсти
саоулови, и рече емоу · приде давдъ въ
домъ авимелеховъ прорчьство гле
тъ дїавола · донеже бо сказаеть сѧ ма
тежь · кто же есть матаетъ добрѣ ето
жщихъ, а не дїаволъ · и доумеа бо па
кы ѥсказаеть сѧ пщѣ зла ѧщи · дїа
воль же ѿ иждѣ ѿ вѣ кожеилы · са
оулъ пакы ѥсказаеть сѧ просимъ ·
того бо и просиото на · еже есть ѿ
бразъ їоудовъ · вънегда рече приде
давдъ въ домъ авимелеховъ · авиме
лехъ же есть ѿ ц҃ѣ црквнѣ · еже есть
хс въ лонѣ ѿчи · пл҃мъ · на ·
Что сѧ хвалиши зло божие на ньи ⁘
Что рече хвалити сѧ дїаволъ ꙗко сни
лень · ꙗко своеѧ силою сътворивъ
мноубо, имже сѧмъ благоизволивъ
пострада ⁘
Безаконние весь днь · неправдѫ оумы
слѧ ꙗзыкъ твои ⁘
Въ весь бо вѣкъ прѣбываетъ имъ
ꙗко лѫка вааи помышлѧие въ на хї и нѣба ·

In aedibus Jaffé Vindobonae.

Codicis Sofiensis fol. 98 [recte 100].

Digitized by Google

In aedibus Jaffé Vindobonae.

Codicis Sofiensis fol. 158 [recte 160].

Digitized by Google

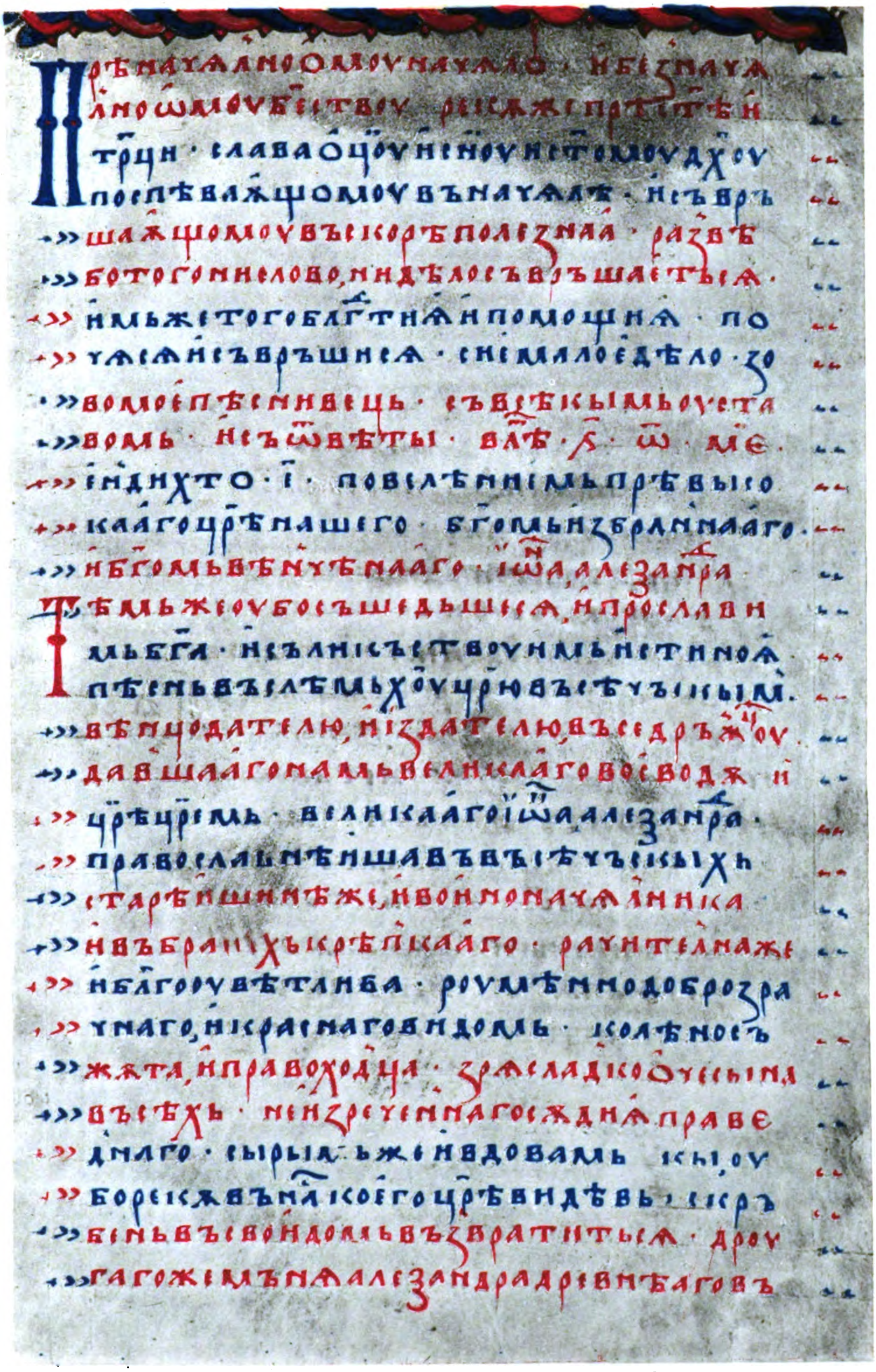

In aedibus Jaffé Vindobonae.

Codicis Sofiensis fol. 311 [recte 314].

Digitized by Google

повелѣнинѣ. хотѣщааго нилбжнию
жити ⁘ ѱалѡ. з ⁘
ЖИВЫИ ВЬПОМОЩЬ ВЫШНꙖ
ГО ВЬКРОВѢ БА НБСНАГО ВЬДВО
РИТСЕ ⁘ с нѣбо вьсѡ цнии сожене писа
но. азьвьсѡ цн неѡ цьвымнѣ. нжевь
дворитсе вькровѣ. сказаеть нало
нѣсоущаѡчи. енрѣ баги нвѣрнꙗ
члвкь. прѣно вьпомощи нбжи нмы и нмаде
тоу. почиваеть ѡбзѣ нжене вьдвараетсе ⁘
РЕЧЕТЬ ГВИ ЗАСТОУПНИКЬ МОИ
ЄСИ И ПРИБѢЖИЩЕ МОЕ БЬ МОИ
НОУПОВАЮ НАНЬ ⁘ снысьѡцоуѡли
чаучвча вьврѣмемоуисьірѣ. бжемои бе
мои вьсекоую мемѡставн. вѣрныи члвкь
прѣно оупвати на ба дльжьнык. нѡ нѣго
помощи чаꙗти ⁘ ꙖКО ТЬ ИЗБАВИТ
МЕѠ СѢТЫ ЛОВЧЕ НѠ СЛОВЕСЕМЕ
ТЕЖНА ⁘ хотѣахоу бо оуловити жидо
веха. прншше бо нєслахоу нєго ѡбльстити

In aedibus Jaffé Vindobonae.

Codicis Bucurestini fol. 239.

Digitized by Google

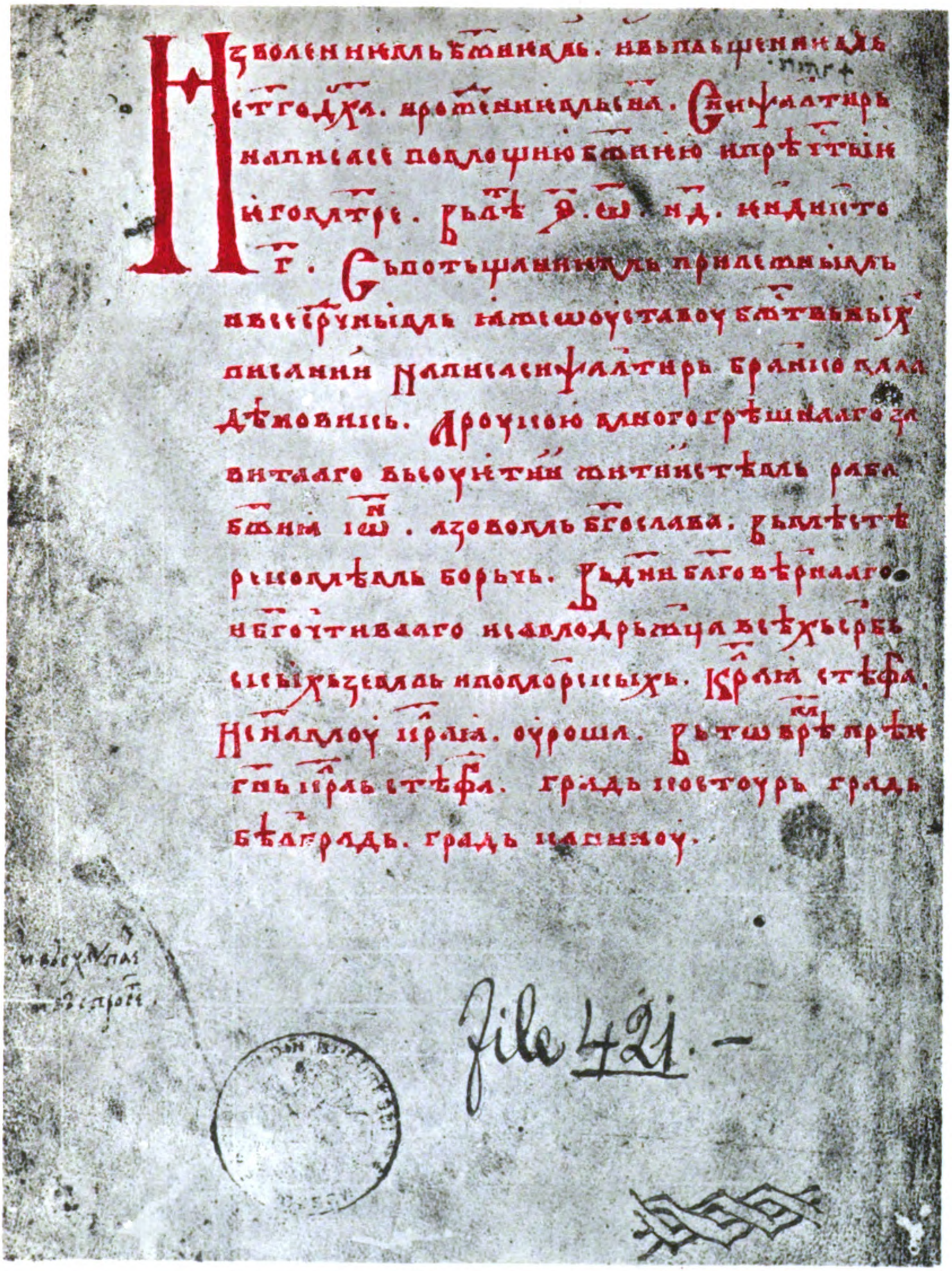
Изволениемь бжиемь. и въспоспѣшениемь
стго дха. промышлениемь сна. Се пьсалтирь
написасе повелѣнию бжиению и прѣстыи
богоматре. вь лѣт ѕ.ѡ.нд. индикто
г. Съпоспѣшаниемь прилежныимь
и усрьдныимь имѣюшоу стяжаноу бжтвьных
писании. Написасе пьсалтирь бранко мла
деновиѥ. Дроугою рукою многогрѣшнаго за
витлаго въсоучитии житниетѣмь раба
бжиа Iѡн. азовомь Бгослава. вьлѣто тѣ
рьжа пьлѣтемь борьчь. Въдни благовѣрнаго
и бгоутиваго и самодрьжца всѣх срьбь
и грькъ и поморскыихь. Краля стефа
на и сина моу краля. оуроша. Вь то врѣме прѣбѣ
гнь краль стефа. градь новотоурь градь
бѣлградь. градь канинноу.

File 421. –

In aedibus Jaffé Vindobonae.

Codicis Bucurestini ultima pagina.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

3 2044 058 284 2

The borrower must return this item on or before the last date stamped below. If another user places a recall for this item, the borrower will be notified of the need for an earlier return.

*Non-receipt of overdue notices does **not** exempt the borrower from overdue fines.*

Harvard College Widener Library
Cambridge, MA 02138 617-495-2413

WIDENER
FEB 10 2006
BOOK DUE

WIDENER
SEP 17 2007
CANCELLED

Please handle with care.
Thank you for helping to preserve library collections at Harvard.

Digitized by Google

Digitized by Google

3 2044 058 284 2

The borrower must return this item on or before the last date stamped below. If another user places a recall for this item, the borrower will be notified of the need for an earlier return.

*Non-receipt of overdue notices does **not** exempt the borrower from overdue fines.*

Harvard College Widener Library
Cambridge, MA 02138 617-495-2413

WIDENER
FEB 10 2006
BOOK DUE

WIDENER
SEP 17 2007
CANCELLED

Please handle with care.
Thank you for helping to preserve library collections at Harvard.

Digitized by Google

Digitized by Google

3 2044 058 284 2

The borrower must return this item on or before the last date stamped below. If another user places a recall for this item, the borrower will be notified of the need for an earlier return.

*Non-receipt of overdue notices does **not** exempt the borrower from overdue fines.*

Harvard College Widener Library
Cambridge, MA 02138 617-495-2413

WIDENER
FEB 10 2006
BOOK DUE

WIDENER
SEP 17 2007
CANCELLED

Please handle with care.
Thank you for helping to preserve library collections at Harvard.

Digitized by Google

Digitized by Google